

UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK GENT

Digitized by Google

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ

ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ,

Η

ΒΙΟΙ ΠΑΡΑΛΛΗΛΟΙ.

PLUTARCHI PARALLELA,

S E U

VITÆ PARALLELÆ.

VOLUMEN QUINTUM.

L O N D I N I :

Ex Officinâ JACOBI TONSON, & JOHANNIS WATTS.

M DCC XXIV.

Hoc VOLUME Continentur

DEMETRIUS.

ANTONIUS.

DION.

BRUTUS.

ARTOXERXES.

ARATUS.

GALBA.

OTHO.

Δ Η Μ Η Τ Ρ Ι Ο Σ.

Ι πρῶτοι τὰς τέχνας εἰκέναι ταῖς αἰσθήσεσιν ὑπολαβόντες·
 ἔχ' ἥκιστα μοι δοκᾷσι τὴν παρὰ τὰς κείσεις αὐτῶν κατανοῆ-
 σαι δυνάμιν, ἥ τῶν ἐναντίων ὁμοίως ἐκατέρω γῆρι πεφύ-
 καμιν ἀνῆλακμάνεας. τῷτο γὰρ αὐταῖς κοινόν ἐστὶ τῇ ᾗ
 πρὸς τὰ τέλη τῶν κεινομένων ἀναφορᾷ διαλλάττεσιν. ἡ
 μὲν γὰρ αἰσθησις ἔδεν τι μᾶλλον ἐπὶ λευκῶν ἢ μελάνων διάγνωσις γέγο-
 νεν, ἔδ'ε γλυκέων, ἢ πικρῶν, ἔδ'ε μαλακῶν καὶ εἰκόντων, ἢ σκληρῶν καὶ ἀνι-
 τύπων, ἀλλ' ἔργον αὐτῆς, ἐκάστοις ἐνητῆχάνεσαν, ὑπὸ πάντων τε κινεῖσθαι,
 καὶ πάντα κινεῖν, πρὸς τὸ φρονεῖν ἀναφέρεσαν, καὶ κινεμύλιον πρὸς τὸ φρονεῖν
 ἀναφέρειν, ὡς πέπονθεν. αἱ δὲ τέχναι μὲν λόγῳ συνεσθῶσαι πρὸς αἵρεσιν καὶ
 λήψιν οἰκείας τινός, φυγῇ τε καὶ διάκρυσιν ἀλλοτείας, τὰ μὲν ἀφ' αὐτῶν
 καὶ προσηγμύως, τὰ δὲ ὑπὲρ τῆ φυλάξεως καὶ συμβεβηκός ἐπιθεωρεῖσι
 καὶ

QUI artes primi censuere sensibus germa-
 nas esse, hi videntur mihi præcipue eorum in
 judicando considerasse facultatem, qua con-
 traria juxta in utroque genere solemus com-
 prehendere. Nam hoc est eis commune: ve-
 rum in eis quæ judicaverunt ad finem refe-
 rendis minime consentiunt. Sensus enim etsi
 in albis & nigris, dulcibus & amaris, mollibus
 oedentibusve & duris sive reuidentibus distin-

guendis versantur, haud tamen in eo sistunt
 gradum: sed ut horum cuique aliquid occur-
 rit, ut ab eo movetur & afficitur, sic illud ip-
 sum ad intelligentiam refert: id enim ejus est
 munus. Artes vero cum ratione conspiran-
 tes ad eligendum & sumendum id quod ip-
 sis est familiare, ad declinandumque & re-
 pellendum alienum, illa sua sponte præci-
 pue, hæc ad devitandum obiter inspecant.

καὶ γὰρ ἰατρικῇ τὸ νοσερὸν, καὶ ἀρμονικῇ τὸ ὁμιλῆς, ὅπως ἔχει, σκοπεῖν συμβέβηκε πρὸς τὴν τῷ ἐναλίῳ ἀπεργασίαν. αἵ τε πασῶν τελειόταται τεχνῶν, σωφροσύνη καὶ δικαιοσύνη καὶ φρόνησις, καὶ καλῶν μόνον καὶ δικαίων καὶ ὠφελίμων, ἀλλὰ καὶ βλαβερῶν καὶ αἰχρῶν καὶ ἀδίκων κείσεις εἶσαι, τὴν ἀπειρίαν τῷ κακῶν καλλωπιζομένῳ ἀκακίαν ἐκ ἐπαινεῖσιν, ἀλλ' ἀβελτηρίαν ἠγῆναι, καὶ ἄνοιαν ὧν μάλιστα γινώσκων προσηύκει τὰς ὁρθῶς βιωσομένους. οἱ μὲν γὰρ παλαιοὶ Σπαρτιάται τὰς εἰλωτας ἐκ ταῖς ἐορταῖς πολὺν ἀναγκάζοντες πίνειν ἀκρατον, εἰσῆγον εἰς τὰ συμπόσια, τοῖς νέοις οἷον ἐστὶ τὸ μεθύειν ἑπιδεικνύοντες· ἡμεῖς δὲ τὴν ἐκ διαστροφῆς ἐτέρων ἐπαινεῖσθαι, καὶ πάνυ φιλάνθρωπον εἶδός ποικιλῶν ἠγάμεθα. τῷ δὲ κεχηρμένῳ ἀσκεπτότερον αὐταῖς, καὶ γεγονότων ἐν ἐξουσίαις καὶ πράγμασι μεγάλοις ἑπιδεικνύοντες εἰς κακίαν, καὶ χεῖρον ἴσως ἐστὶ συζυγίαν μίαν ἢ δύο παρεμβαλεῖν εἰς τὰ ἄδελφάματα τῷ βίῳ, ἐκ ἐφ' ἧσων μὲν Δία καὶ Διαγωγῇ τῷ ἐπιτυχανόντων ποικίλλοντες τὴν γραφὴν, ἀλλ' ὥσπερ Ἰσχυρίας ὁ Θηβαῖος, ἑπιδεικνύοντες τοῖς μαθηταῖς καὶ τὰς εἰς καὶ τὰς κακὰς αὐτῶν αἰτίας λόγῳ, ὅπως αὐτῶν δαί, καὶ πάλιν, ὅπως αὐτῶν εἰ δαί. ὁ δ' Ἀντιφρόδης καὶ ἡδονὴ ὅσοι τῷ ἀγαθῶν ἀκροατῶν τὰς κακὰς αὐτῶν, ἵνα καὶ τῷ φαντακῶν πέτρῳ λαμβάνωσι· ἔτι μοι δοκῶν καὶ ἡμεῖς προτιμότεροι τῷ βασιτόνῳ ἔσσης καὶ θεαταῖ καὶ μαματαῖ βίαις εἰ μὴδ' ἐτὶ φαντακῶν καὶ ψυγομένων ἀνιστορήτως ἔχοντες. πρὸς δὲ τὸ τῷ βιβλίῳ τὸν Δημήτριον πρὸς

πολλὰ

Quippe medicina morbum, musica absonum, quemadmodum se habeat, spectare solet, ideo nimirum ut diversa horum rectius possit efficere. Acque artium omnium absonitiam, temperantia & iustitia & prudentia, quæ non honestorum modo, iustorumque & utilium iudicium faciunt, sed & damnosorum, turpium, iniustorum, venditantem se quod malorum sit inexpertum, non commendant simplicitatem, sed ineptiam eam & imperitiam existimant eorum, quæ maxime cognoscere convenit honeste victuris.

Ac veteres quidem Spartiæ festis diebus Notas multo mero quam onerare se cœgissent, in convivia introducebant: quo, quam sit foeda ebrietas, ostenderent juventuti. Nos vero correctionem ex corruptela aliorum, non sane humanam ducimus neque civilem: at illorum qui nimium fuerunt impotentes, atque

in imperio & summo potestatis gradu positi, nobili fuerunt improbitate, non alienam fortasse sit unum aut alterum par vitarum exemplis imitari, non quo voluptatis neherie, vel oblectandi causa lectores variis imaginibus illustremus, ut picturam, commentationem nostram: sed ut Thebanus Menæchmus discipulis suis ostendens tam eos qui bene quam qui secus tibia canerent, solitus erat dicere, Ita canendum, ac contra, Ita canendum non est: Antigenidas vero etiam majore oblectamento juvenes arbitrabatur bonos tibicines audituros, si aliquando malorum quoque experimenta egissent; ita mihi videtur nos quoque attentiores & promptiores fore vitarum spectatores & æmulos meliorum, si nec perverfarum & improbatarum sumus rudes. Complectetur autem hoc volumen Demetrii ab

ex-

πολιορκητῆ βίον, καὶ Ἀντιγόνῃ τῷ αὐτοκράτορι, ἀνδρῶν μάλιστα δὴ τῷ Πλάτῳ μαρτυρησάντων, ὅτι καὶ κακίας μεγάλης, ὥσπερ ἀρετᾶς, αἱ μεγάλα φύσας ἐκφέρουσι. ἡρώδης δὲ ὁμοίως ἐρωτικοί, ποτικοί, στρατιωτικοί, μεγαλόδωροι, πολυτελεῖς, ὑβρισταί, καὶ τὰς καὶ τῷ τύχῃ ὁμοιότητος ἀκολούθως ἔχον. ἔ γὰρ μόνον ἐν τῇ λοιπῇ βίῳ μεγάλα μὲν κατορθώματα μεγάλα δὲ σφαλλήματα, πλείων δὲ ἑπικρατεῖες, πλείω δὲ ἀποβάλλοντες, ἀπερσδοκῆτος δὲ πλείονες, ἀνελπίστος δὲ πάλιν ἀναφέρθητες διετέλεσαν· ἀλλὰ καὶ κατέσρεψαν, ὁ μὲν ἄλλος ὑπὸ τῷ πολέμῳ, ὁ δὲ ἕγχι τῷ παθεῖν τῷτο ἡρώδῃ.

Ἀντιγόνῳ τοίνυν δυοῖν υἱῶν ἐκ Στρατονίκης τῆ Κορραΐα ἡμιδύων, τὸν μὲν ἑπὶ τὰ ἀδελφῶν, Δημήτριον, τὸν δὲ ἑπὶ τῷ πατρὶ, Φίλιππον ὠνόμασεν. ἕτος ἐστὶν ὁ τῷ πλείων λόγος. ἔνιοι δὲ τὸν Δημήτριον, ἔχ ὑόν, ἀλλ' ἀδελφιδῆν ἡμέτερον τῷ Ἀντιγόνῳ λέγουσιν ἑπὶ νηπίῳ γὰρ αὐτῷ παλιόπασιν τῷ πατρὶς τελευτήσαντι, ἔτα τῇ μητρὶ θυτὸς τῷ Ἀντιγόνῳ γαμηθείσης, ὑόν ἐκείνῃ νομιδιῶμαι. τὸν μὲν ἔν Φίλιππον, ἔ πολλοῖς ἔτεσι τῷ Δημητρίῳ νεώτερον ὄντα, συνέβη τελευτῆσαι. Δημήτριος δὲ μεγέθει μὲν ὡς τῷ πατρὶ ἐλάττω, καίπερ ὢν μέγας· ἰδέα δὲ καὶ κάλλει προσώπου θαυμαστὸς καὶ ὡριότης· ὥς τῶν πλατύνων καὶ γεραιόνων μὴθυνα τῷ ὁμοιότητι ἐφικέσθαι. τὸ γὰρ αὐτὸ χάριν καὶ βάρος καὶ φόβον καὶ ὥραν εἶχε, καὶ συνεκέρχτο τῷ νεαρώ καὶ ἰταμῷ δυσμήνῃ ἡρώϊκή τις ἑπιφάνεια καὶ βασιλικὴ σεμνότης. ἔτω δὲ πῶς καὶ τὸ ἦν ἐπεφύκει πρὸς ἐκπλη-

ξιν

expugnandis urbibus Poliorcētis dicti vitam, & M. Antonii triumviri, hominum qui maxima stipulati sunt Platoni afferenti vitia item magna, ut virtutes, a magna proferri indole. Fuerunt æque lustris vinoque dediti, bellicosi, munifici, sumptuosi, insolentes. Jam fortunæ quoque habuerunt paritates contentas. Non solum enim per totam vitam reliquam magnas res feliciter gesserunt, magnis in rebus cespitaverunt, plurimis potiti sunt, plurimas amiserunt, inopinato conciderunt, præter spem denuo sunt excitati: verum etiam vitam finierunt captus alter ab hostibus, alter pene in eam fortunam delapsus.

Igitur Antigonus duobus susceptis ex Stratonice Cornæ filii, nam fratris nomine Demetrium, paterno nomine alterum, Phi-

lippum dixit. Ita fere plerique tradunt. Nonnulli vero non filium Demetrium Antigoni, sed fratris ejus memorant fuisse. Nam quum esset pater admodum eo infante defunctus, mater autem mox Antigono nupsisset, pro filio illius habitum. At Philippus non multis annis Demetrio minor forte decessit. Demetrius corporis proceritate, quamvis procerus, minor parente fuit: forma vero & faciei venustate adeo mira atque excellenti, ut plastes vel pictor exprimere nullus imaginem ejus posset. Eadem enim venustatem & gravitatem, terrorem & hilaritatem habebat, confusaque erat cum juvenili & feroci vultus aspectu pene inimitabilis heroica quædam species & majestas regia. Perinde mores inerant ei pariter formidabiles

ξιν ἀνθρώπων ἅμα καὶ χάριν. ἥδιστα γὰρ ὡς συγγενέας χολάζουσι. πρὸς πό-
τες καὶ τρυφὰς καὶ διαίτας ἀβρυνώταται βασιλέων, ἐνεργότατον αὖ πάλιν
καὶ σφοδρότατον τὸ πρὸς τὰς πράξεις ἐνδελεχὲς εἶχε καὶ δραστήριον. ἡ
καὶ μάλιστα τῷ Θεῶν ἐζήλκε τὸν Διόνυσον, ὡς πολέμῳ τε χρηστὸν δεινότα-
τον, εἰρήνῃ τε αὖτις ἐκ πολέμων τρέψαι, καὶ πρὸς ἀφροσύνῃ καὶ χάριν
ἐμμελέεσθαι.

Ἦν μὲν ἔν καὶ φιλοπάτωρ διαφερόντως· τῇ δὲ πρὸς τὴν μητέρα πατρὶν,
καὶ τὸν πατέρα τιμῇ ἐφαίνετο δι' αὖνοιαν ἀληθινῶς μᾶλλον, ἢ θεραπείαν
τῇ δυνάμει. καὶ ποτε πρεσβείᾳ τινὶ τῶν Ἀντιγόνου χολάζοντι, διὰ θή-
ρας ὁ Δημήτριος ἐπέστη καὶ προσελθὼν τῷ πατρὶ, καὶ φιλήσας, ὥσπερ
εἶχε τὰς βολίδας, ἐκάθισε παρ' αὐτόν. ὁ δὲ Ἀντίγονος ἀπιόντας ἤδη
τὰς πρέσβεις ἔχοντας ἀποκρίσεις μεγάλη φωνῇ προσαγορεύσας, καὶ τῆτο,
εἶπεν, ὦ ἄνδρες, ἀπαγγέilate πρὸς ἡμῶν, ὅτι πρὸς ἀλλήλους ἔτις ἔχο-
μεν ὡς ἰσχυρὰ τινὰ πραγμάτων βασιλικῶν, καὶ δυνάμειος ἐπιδείξιν ἔσαν,
τὴν πρὸς τὸν υἱὸν ὁμόνοιαν καὶ πίσιν. ἔτις ἄρα πάντῃ δυσκοινώνητον ἡ ἀρ-
χή, καὶ μεσὸν ἀπιστίας καὶ δυσνοίας, ὥς ἀγάλλεας τὸν μέγιστον τῷ Ἀ-
λεξάνδρῳ διαδόχῳ καὶ πρεσβύτατον, ὅτι μὴ φοβεῖται τὸν υἱόν, ἀλλὰ
προσέεται τὴν λόγῳ ἔχοντα τῶν σώματ' πλησίον. εἰ μὲν ἀλλὰ καὶ μό-
νον, ὡς εἶπεν, ὁ οἶκος ἔστω ἐπὶ πλείσας διαδοχὰς τῷ τοιούτων κακῶν
ἐκαθάρεθαι μᾶλλον ἢ εἰς μόνον τῷ ἀπ' Ἀντιγόνου Φίλιππ' ἀνείλεν
υἱόν. αἱ δὲ ἄλλαι σχεδὸν ἅπασαι διαδοχαί, πολλῶν μὲν ἔχουσι παίδων,
πολλῶν

dabiles hominibus & grati. Ut enim jucun-
dissimus per otium in familiari consuetudine,
atque inter pocula, in deliciis, in victu re-
gum omnium mollissimus: ita vigilantissi-
mus rursus & intentissimus erat in rebus ge-
rendis assiduitate & strenuitate; qua in re
præ cæteris Diis Liberum patrem æmulaba-
tur, ut qui optime uti bello nosset, contra-
que pacem ex bellis alere, essetque ad hila-
ritatem ac voluptates maxime compositus.

Jam fuit singulariter patris amans. Ob-
servare vero matrem etiam in patris gratiam
videbatur ex sincera potius pietate quam
quod potentiam ejus captaret obsequiis. Ac
quum aliquando audiret Antigonus certos
legatos, supervenit a venatione Demetrius,
aditque parentem, atque cum osculatus,

quum teneret adhuc jacula, apud eum affe-
dit. Ibi Antigonus digredientes jam cum re-
sponso legatos alta voce appellans, Et hoc, in-
quit, de nobis legati renuntiate, ita inter nos
convenire: quasi concordia cum filio suo fi-
desque quam ei habebat, regni nervi essent &
potentiæ demonstratio. Nempe usque adeo
infociabile undequaque est imperium, diffiden-
tiæque & malevolentiae plenum, ut summus
inter Alexandri successores & natus maximus
glorietur, quod non timeret filium, sed eum
ad se cum hasta venientem admitteret. Verum
enimvero unica prope dixerim in multas suc-
cessionibus hæc domus ejusmodi vacavit ma-
lis. Immo ex Antigoni posteris filium suum
solus trucidavit Philippus. Reliquæ familiæ re-
gum pene omnes frequentes habent liberorum,
frequentes

πολλῶν ὃ μῆτρων φόνες καὶ γυναικῶν. τὸ μὲν γὰρ ἀδελφὰς ἀναιρεῖν, ὥσπερ οἱ γεωμέτραι τὰ αἰτήματα λαμβάνουσιν, ἔτω συνεχωρεῖτο κοινόν τι νομιζόμενον αἶτημα καὶ βασιλικὸν ὑπὲρ ἀσφαλείας.

Τῷ μὲντοι καὶ φιλάνθρωπον φύσει καὶ φιλεταῖρον γεγονέναι τὸν Δημήτριον ἐν ἀρχῇ, πῶς δαίγμα τοιούτον ἐστὶν εἶπαι. Μιθριδάτης ὁ Ἀρσάκης πάντας, ἑταῖρος δὲ καὶ ἡλικίαν αὐτῷ καὶ σωτηρίας, ἐθεράπευε ὃ Ἀντίγονον, ἔτε ὡν ἔτε δοκῶν πονηρὸς ἐκ τῷ ἐνυπνίῳ τινὸς ὑποψίαν Ἀντιγόνῳ παρέχεν. ἐδόκει μέγα καὶ καλὸν πεδίον ἔσθαι τὸ Ἀντιγόνου, ψήγματα χρυσὸς κατασπείρειν ἔξ αὐτῷ ὃ πρῶτον μὲν ὑποφύεσθαι θέρει χρυσόν, ὀλίγῳ δὲ ὕστερον ἐπανελθὼν, εἶδεν ἰδεῖν ἀλλ' ἢ τετμημένῳ καλάμῳ. λυπέμενος δὲ καὶ περὶ παθῶν, ἀκῆσαι τινῶν λεγόντων ὡς ἄρα ὁ Μιθριδάτης ἐς Πόντον Εὐξείνου ὀίχεται, τὸ χρυσὸν θέρει ἔξαμηνάμενος. ἐκ τούτου ταραχθεὶς, καὶ τὸν υἱὸν ὀρεώσας σιωπήσας, ἔφρασε τὴν ὄψιν αὐτοῦ, καὶ ὅτι πάντως τὸν ἄνθρωπον ἐκποδὼν ποιῶν καὶ διαφθείρειν ἐγνωκεν. ἀκῆσας δὲ ὁ Δημήτριος ἠχθέσθαι σφόδρα, καὶ τὴν νεανίσκην, καθάπερ εἶπαι, ἡγομένην παρ' αὐτοῦ καὶ συνοῦν ἔπαι χολῇ, φθέγγεσθαι μὲν ἐκ ἐτόλμησεν, εἰ δὲ τῇ φωνῇ κατεπείν, διὰ τὸν ὄρεον ὑπαγαγὼν ὃ καὶ μικρὸν ἀπὸ τῶν φίλων, ὡς ἐγγεγόνεισαν μόνοι καὶ αὐτὰς, τῷ σύρακι τὴν λόγχης κατέγραφεν εἰς τὴν γλῶσσαν αὐτῷ, Φῶγε Μιθριδάτα. σιωπὴν δὲ ἐκείνου, ἀπέδρα νυκτὸς εἰς Καππαδοκίαν. καὶ ταχὺ τὴν Ἀντιγόνου ἡγομένην ὄψιν ὑπὲρ αὐτῷ συνετέλει τὸ χρεὼν. πολλῆς γὰρ καὶ ἀγαθῆς ἐκράτησε χώρας,

frequentes etiam matrum neces & uxorum. Nam fratrum parricidia, ut postulata geometrae sumunt, sic concedebantur habebanturque tanquam commune quoddam postulatium ad securitatem & regium.

Adhuc humanum natura amicorumque Demetrium amantem initio fuisse, hoc habeo exemplum commemorare: Mithridates Ariobarzani, amicus erat ejus, & propter aetatem familiaris. Hic in comitatu Antigoni erat, nec erat vel habebatur improbus: verum ex somnio quopiam venit Antigono in suspicionem. Visus est sibi Antigonus amplum & pulchrum campum inire, atque eum auri ramentis conferere: ex eo primum exsurgere aurea messis: mox regressus nihil nisi demessum culmum videre. Quum anxio & maeſto a-

Vol. V.

nimo esset, audivisse quosdam dicentes, Mithridatem in Pontum Euxinum fugere, asportantem auream messem desectam. Hinc trepidans, filio jurejurando adacto taciturnum, visum aperuit, ac se prorsus de medio tollere eum & interficere statuisse. Quod ut audivit Demetrius, oppido fuit ei acerbum: adolescentique, quum more suo ipsum adisset, ut otium secum falleret, verbum facere, aut voce id detegere jurisjurandi religione dubitavit: sed abduxit eum paulatim ab amicis, atque ubi soli sine arbitris fuerunt, hastili inspiciente illo descripsit, Fuge Mithridate. Is re intellecta profugit nocte in Cappadociam, brevique oblatam Antigono de ipso visionem fatum complevit. Ampla enim & praecleara regione potitus est,

B

regum-

ἡ τὸ τῷ Πόντικῶν βασιλείῳ γένεσι οὐδὲν περ διαδοχῇ παυσάμενον ὑπὸ Ῥωμαίων, ἐκείνῳ παρέχε. ταῦτα μὲν ἐν δ' οὐκ αὖτε δείγματα τῆς Δημητρίου πρὸς Ἰππικίαν ἡ δικαιοσύνη.

Ἐπεὶ ὅς ὥσπερ ἐν τοῖς Ἐμπεδοκλέους σοφείοις, διὰ τὸ νῆκ' ἡ τιμὴ φιλίαν ἐνεσι διαφορὰ πρὸς ἀλλήλα ἡ πόλεμος, μᾶλλον ὅ τοις ἀλλήλων ἀπιδόμοις ἡ πελάζουσιν· ἔτω τὸν πᾶσι τοῖς Ἀλεξάνδρου διαδόχοις πρὸς ἀλλήλους ὅντα συνεχῇ πόλεμον αἱ τῷ πραγμάτων ἡ τῷ τόπων συνάφειαι πρὸς ὁμοίους ἐποίουν Ἰππικίαν, ἡ μᾶλλον Ἰππικίαν, ὥσπερ Ἀντιγόνῳ τότε πρὸς Πτολεμαῖον. αὐτὸς μὲν Ἀντιγόνῳ ἐν Φρυγίᾳ διέτριβε Πτολεμαῖον δ' ἀκέσας ἐν Κύπρῳ διαβάλλει πορθεῖν Συρίαν, ἡ τὰς πόλεις ἀπάγει ἡ βιάζεται, κατέπεμψε τὸν υἱὸν Δημήτριον, δύο ἡ εἴκοσι ἐτῶν ὄντα, ἡ στρατίας τότε πρῶτον αὐτοτελῶς Ἰππικίαν πράγμασι μεγάλοις ἀπιδόμον. οἷα ὅς νῆκ' ἡ ἀπειρῶν ἀνδρῶν συμπεσὼν ἐν τῷ Ἀλεξάνδρου παλαίστρῳς ἡθληκότι πολλὰς ἡ μεγάλας κατ' αὐτὸν ἀγῶνας, ἐσφάλη παρὲς πόλιν Γάζαν ἡττηθεὶς, ὀκτακισχιλίων ἀλόνων καὶ πεντακισχιλίων λυπονόων. ἀπέβαλε ὅς καὶ σκηνῶν καὶ χεῖματα, καὶ ὅλως σύμπασαν τιμὴν παρὲς τὸ σῶμα θρασυτείαν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν αὐτῷ Πτολεμαῖῳ ἀπέπεμψε μὲν τῶν φίλων, δ' οὐκ αὖτε καὶ φιλανθρώπων ἀναιπὼν λόγον, ὥς ἐπὶ πάντων ἅμα, παρὲς δόξης ὅς καὶ ἀρχῆς πολεμπεύον ἐστὶν αὐτοῖς. Δημήτριῳ ὅς δεξιόμηνον ὄξαστο τοῖς Θεοῖς μὴ πολὺν χρόνον ὀφειλέτω γενέσθαι Πτολεμαῖῳ χάριτος, ἀλλὰ ταχέως ἀμείψασθαι διὰ τῶν ὁμοίων.

καὶ

regumque Ponti ille stirpem, quæ octava ferme successione a populo Romano est deleta, edidit. Preclaræ indolis hæc ad humanitatem & justitiam specimina extant Demetrii.

Quia vero quemadmodum Empedoclis elementis discordiæ & concordie causa mutuum inest diffidium & bellum, magisque contiguus & vicinis: ita bellum, quod inter omnes Alexandri successores fuit perpetuum, magis patefecerunt in quosdam, magisque inflammaverunt provinciarum & locorum confinia. Id quod tum Antigono & Ptolemæo usu venit. Ipse id temporis in Phrygia Antigonus agebat. Quum autem Ptolemæum transisse accepisset in Cyprum, & Syriam populari, urbemque sollicitare, & vi in po-

testatem suam redigere: filium Demetrium eo misit annos natum duos & viginti, qui tunc primum plena potestate magnis rebus præfectus exercitum ducere cœpit: atque ut juvenis & tyro cum viro conficiens ex Alexandri palæstra, qui multa suo ductu & magna proelia obierat, ad urbem Gazam offendit, fususque est octo millibus captis & quinque millibus desideratis. Amisit simul tabernaculum, stipendium, totumque, quo ad corporis cultum utebatur, famulitium. Cæterum remisit ei hæc cum amicis Ptolemæus, generoso & humano adjecto dicto, Non de omnibus simul rebus, sed esse de gloria ipsis & imperio decertandum. Quibus receptis, precatus Demetrius Deos est, ne ejus beneficii diu maneret debitor, sed cito paria referret ei.

Ne-

καὶ πάνθ' ἔμερακίαι παθὼν, ἐν ἀρχῇ προΐξων ἀνατραπέλλ'· ἀλλ' ἐμβριθεὶς στρατηγῶ, κεχημηδύς πραγμάτων μεταβολαῖς, ἀνδρῶν τε συλλογῆς καὶ κατασκευῆς ὅπλων ἐπεμελεῖτο· καὶ τὰς πάλας διὰ χειρὸς εἶχε, καὶ τὰς ἀθροιστομέδους ἐγύμναζεν.

Ἀντίγον' ὃ τὴν μάχην πυθόμεν'· Πτολεμαῖον μὲν ἀγχιεὺς νενικηκότα ἔφη νῦν, αὐτὸς δ' ἀγωνιῶδες πρὸς ἀνδρας. τῷ δ' ἤν' τὸ φρόνημα καθελῆναι καὶ κωλύσαι μὴ βελόμεν'· ἐκ ἐνέστη πάλιν αἰτεμένῳ μάχεσθαι καθ' αὐτόν, ἀλλ' ἀφῆκε. καὶ μετ' ἔπολιον χρόνον ἀφῆκε Κίλλης Πτολεμαῖος στρατηγὸς μὲν λαμπρῶς δυναμέως, ὡς ἔξελάσων Συρίας Δημήτριον ἀπάσης, τῷ προηγήσας καταφρονέμενον. ὁ δ' ἔξαίφνης ἑπιπεσὼν ἔπρωτομέδ'· καὶ φοβήσας, ἔλαβεν αὐτῷ στρατηγῶ τὸ στρατόπεδον· καὶ στρατιώτας μὲν ἐπιτακιστὰς ζῶντας εἶλε, χερμάτων δ' ἀμύμων ἐκυρίδυσεν. ἔχαιρε δ' ἐνίκησας, ἔχ' οἷς ἔξεν, ἀλλ' οἷς ἀποδώσειν ἐμελλε· καὶ τῇ νίκῃς ἔτον πλεόντων ἔτ' ὡς ἐδ' ἐπὶ τὴν δόξαν, ὡς τὴν διάλυσιν τῷ Φιλανθεωπάματ' ἐκείνῳ καὶ τὴν χάριν ἠγάπησεν. ἔμεινεν αὐτογνωμόνως ταῦτα ἐπραξεν, ἀλλ' ἔγραψε τῷ πατρί. δόνη' δ' ἐκείνῳ καὶ κελύσαντ' ὃν βέλτεται πᾶσι χερσὶν τρέπον, αὐτόν τε τὸν Κίλλην, καὶ φίλους αὐτῷ δωρησάμεν' ἀφθόνως ἀπέπεμψε. τῷτο τὸ πάθος Συρίας ἔξηλασε Πτολεμαῖον, Ἀντίγονον δ' ἐκ Κελαινῶν, χαίροντα τῇ νίκῃ, καὶ ποθέοντα θεάσασθαι τὸν υἱόν.

Ἐκ

Neque fuit juvenili more attonitus quum in rerum gerendarum esset vestibulo prostratus, sed ut constans dux rerum vicibus versatus, militum delectibus armisque parandis intendit, atque urbes institit in potestate retinere, conscriptisque exercere.

Antigonus vero pugna nuntiata, Ptolemæum imberbes ait nunc vicisse, sed mox dimicaturum cum viris. Ne animum autem infringeret aut perfringeret filii, petenti de integro per se præliari non prohibuit, sed concessit. Mox magnis cum copiis Ptolemæi dux Cilles, quod Demetrium ex priore adverso prælio contemneret, adfuit ad eum tota Syria summovendum. At Demetrius repentino insultu non

expectantem perculit, atque castra cum ipso cepit ducere. Milites septem millia vivos in potestatem redegit, ac permagna præda potitus est. Victor exultavit non horum causa quæ habiturus, sed quæ redditurus esset. Atque ex victoria non ita opes & gloriam, ut pensationem munificentiae & gratiae in Ptolemæum relationem est amplexus. Neque hæc tamen exequutus est ex suo arbitrio, sed ad patrem scripsit. Quo annuente, & mandante, omnibus ut ex libitu suo uteretur, ipsum Cillem & amicos ejus magnifice donatos remisit. Hoc infortunium exegit Ptolemæum Syria, & Antigonom victoria ovantem, filiumque aventem aspicere, excivit Celænis.

B 2

Inde

Ἐκ τέττε ᾧ τῷ Ἀράβων τὰς καλεμύρας Ναβαταῖας ὑπαγαγιάσ πεμφθεὶς ὁ Δημήτριος, ἐκινδύνωσεν μὲν εἰς τόπας ἀνδρες ἐμπεισὼν τῷ ᾧ μὴ διαταραχθῆναι μηδ' ἐκπλαγῆναι καταπληξάμενός τας βαρβάρους, λείαν τε λαβὼν πολλῶν, καὶ καμήλας ἐπιακοσίας παρ' αὐτῷ, ἀνεχώρησε. ἐπεὶ δὲ Σελδουκὸς ἐμπεισὼν μὲν ὑπὸ Ἀντιγόνου τὴν Βαβυλωνίαν πρότερον, ὕστερον δὲ ἀναλαβὼν τὴν ἀρχὴν δι' αὐτῆς καὶ κρατῆρ' ἀνέβη μὲν δυνάμεως, τὰ συμφορὰν τοῖς Ἰνδοῖς ἔθνη καὶ τὰς παρὰ τὸν Καύκασον ἐπαρχίας προσ-αξάμενός· ἐλπίζων Δημήτριος ἔρημον διξήσαιν τὴν Μεσοποταμίαν, καὶ περάσας ἄφνω τὸν Εὐφράτην, εἰς τὴν Βαβυλωνίαν παρεμπεισὼν διέφθη, καὶ τὴν ἑτέραν ἄκρας (δύο γὰρ ἦσαν) ἐκκρέσας τὴν τῆς Σελδούκου φερεῖν, καὶ κρατήσας, ἰδίως ἐγκατέστησεν ἐπιαχιχιλίους ἀνδρας. ἐκ δὲ τῆς χώρας ὅσα φέρεν ἢ ἄγειν ἠδυνάτο, τὰς στρατιώτας ὠφελεῖσθαι καὶ λαμβάνειν κελύσας, ἐπανῆλθεν Ἰππὶ θάλασσαν, βεβαιότεραν Σελδούκῳ τὴν ἀρχὴν ἀπολιπὼν. ἔξι-σαδὲς γὰρ ἐδόκει τῷ κακῶν, ὥς μηκέτι προσήκυσαν αὐτοῖς. Πτολεμαῖας μὲντοι πολιορκεῖν Ἀλικαρνασσὸν, ὅξέως βοηθήσας ἔξήρπασε τὴν πόλιν.

Ἐνδόξε δὲ τὴν φιλοτιμίαν ταύτης γυμνῆς, ὅρμη παρῆνθαι θαυμάσιος αὐτοῖς ἐλευθερεῖν τὴν Ἑλλάδα πᾶσαν, ὑπὸ Κασάνδρου καὶ Πτολεμαίου καταδεδωλωμένην. τέττε πόλεμον εἰδὲς ἐπολέμησε τῷ βασιλεῶν καλλίῳ καὶ δικαιοτέρῳ. αἷς γὰρ ἅμα τὰς βαρβάρους ταπεινῆς διπορίας συνήγαγον, εἰς τὰς Ἑλλήνας ὑπὲρ διδοξίας καὶ τιμῆς ἀνήλυσκον. ὥς δὲ πρῶτον ἐδόκει πλεῖν Ἰππὶ τὰς Ἀθῆνας, τῷ φίλων εἰπόντι τινὸς πρὸς τὸν Ἀντι-

γονον,

Inde ad subjugandos Arabas, quos Nabateos appellant, Demetrius missus, quum incidisset in loca arentia, in periculum venit. At eo ipso quod non expavesceret nec percussus esset, percellens barbaros, ingenti capta præda & septingentis camelis recepit se. Quum vero Seleucus ante ab Antigono Babylonia emotus, recepta inde per se ea provincia victor cum exercitu superiores regiones petiisset, ad conterminas Indis gentes ac circumjectas Caucaſo subigendas nationes: sperans vacuam se Demetrius Mesopotamiam deprehensurum, transmissa repente Euphrate Babyloniam invasit. Occupavit etiam altera (nam duæ erant) arce Seleuci præsidium summove: qua potitus suum ibi septem millium militum imposuit. Ac

quæcunque ex illa provincia rapere possent, in prædam suam vertere militibus jussis, ad mare est regressus, firmius Seleuco relinquens imperium: quippe cedere videbatur, dum vastat quasi non jam suum. At Halicarnassum, quam obsidebat Ptolemæus, celeriter succurrens eripuit.

Hoc factum quum ingentem his gloriam attulisset, magna cupido incessit eos oppressam a Cassandro & Ptolemæo universam liberandi Græciam. Eo bellum nullus regum splendidius gessit vel justius. Quas enim ex barbarorum præda collegerant opes, eas in Græcos pro gloria & laude profundebant. Ut primum Athenas navigare stetit sententia, quum subjiceret quidam ex amicis Antigono,

γονον, ὅτι δὲ ταύτῃ τῇ πόλιν, ἂν ἔλῃσι, κατέχειν δι' αὐτῆς, Ἰππ-
βάθραν τ' Ἑλλάδ' ἔσαν, ἔ' προσέχεν ὁ Ἀντίγονος, ἀλλ' Ἰππικάθραν
μὲν ἔφη καλῶς καὶ ἀσάλευτον εἶναι τὴν δ'νοίαν τὰς δ' Ἀθήνας, ὥσπερ
σκοπὸν τ' οἰκισμῆς, ταχὺ τῇ δόξῃ διαπυρσδεῖν εἰς ἀπάλλας ἀνθρώπων
τὰς πράξεις. ἔπλει δ' Δημήτριος ἔχων ἀργυρεῖς πεντακίχλια τάλαντα, καὶ
σόλον νεῶν πενήκοντα καὶ διακοσίων Ἰππὶ τὰς Ἀθήνας, τὸ μὲν αὖτο Δημη-
τρίῳ τῷ Φαληρέῳ Κασάνδρῳ διοικεῖν, ἐν δ' τῇ Μενυχίᾳ φερεῖς καθ-
εσώσης. Ὀτυχία δ' ἅμα καὶ προνοία χρησάμενος, ἐπεφαίνετο τῷ Πει-
ραιῇ πέμπτῃ φθινόῳ Θερμηλίωνος, προαιδομένη μὲν ἐδενός· ἐπεὶ δ'
ᾤφθη πλησίον ὁ σόλος, ἀπάλλων ὡς Πτολεμαίικας τὰς ναῦς ὑποδέχεσθαι
πᾶσιν ἀναγκαστομένων, ὅψ' ἐσυμφρονήσαντες ἐβόησαν οἱ στρατηγοί, καὶ θόρυβος
ἦν, οἷον εἰκὸς ἐν ἀπροσδοκῇ πολέμῳ ἀποβαίνοντας ἀναγκαστομένων
ἀμυνέσθαι τοῖς γὰρ σώμασι τῶν λιμένων ἀκλείστοις Ἰππιτυχῶν ὁ Δημήτριος, καὶ
διεξελάσας ἐνός, ἦν ἤδη καταφανὴς πᾶσι, καὶ διεσήμηνεν ἀπὸ τ' νεὸς αἰτησὶν
ἡσυχίας καὶ σιωπῆς. Ἰππομένης δ' τέτρα, κήρυκα πᾶσι χρησάμενος, ἀνείπεν ὅτι
πέμψειεν αὐτὸν ὁ πατὴρ ἀγαθῇ τύχῃ Ἀθιναίῃς ἐλευθερώσοντα, καὶ τὴν
φερεῖν ἐκβαλεῖν, καὶ τὰς νόμους αὐτοῖς καὶ τὴν πάτριον ἀποδύσοντα πολ-
τείαν.

Ἀναρρήθων δ' τέτρων, οἱ μὲν πολλοὶ τὰς ἀσπίδας πᾶσιν ἀνέχοντες
πρὸς τῶν ποδῶν ἀνεκρέτησαν, καὶ βοῶντες ἐκέλευον ἀποβαίνειν τὸν Δημήτριον,
σωτῆρα καὶ διεργέτην ἀναγορεύοντες· οἱ δ' ὡς τὸν Φαληρέα, πάντες μὲν ὥοιο
δεῖν

gonos, hanc urbem, si essent ea potiti, præ-
sidio ipsis quasi pro scalis Græciæ retinen-
dam: non est eum Antigonus sequutus, sed
scalas aut præclaras esse & firmas benevo-
lentiam: Athenas vero, ut orbis terræ spe-
culam, mox res gestas suas laudibus apud om-
nes mortales illustraturas. Navigavit Athe-
nas Demetrius quinque millibus talentorum
argenti, & navium ducentarum subcinctus
classe. Urbem Demetrius Phalereus Cassan-
dri nomine regebat. Munychia tenebatur
præsidio. Sed secunda fortuna simul & pro-
videntia usus, repente ad Piræum die vi-
gesimo sexto mensis Thargelionis ex impro-
viso applicuit. Ut prope in conspectum ve-
nit classis, omnibus ut Ptolemæi naves reci-
pere eam parantibus, tandem re intellecta

duces instituerunt occurrere: fuitque tumul-
tus, qualem verisimile est, quum hostium
descensionem arcere nec opinatam cogeren-
tur. Siquidem fauces portus nactus apertas
Demetrius, investusque est jam omnibus con-
spicius, signoque ex navi dato audientiam
& silentium postulavit. Quo dato pronun-
tiavit per præconem, Parentem se, quod fe-
lix faustumque esset, ad liberandas Athenas
præsidiumque ejiciendum misisse, atque ad
leges illis pristinamque rempublicam reddend-
dam.

His prædicatis, vulgus depositis ad pedes
clypeis ingenti plausu & clamore, ut exi-
ret de navi Demetrius, hortati sunt, serva-
toremque & benefactorem appellavere. Pha-
lerei cohors omnis, quamvis recipiendum cen-
se-

δεῖν δέχεσθαι τὸν κρατεῖν, καὶ εἶδεν ὦν ἐπαγγέλλεται μέλλειν βεβαῖν ὅμως
 ὃ πρέσβεις δεομένης ἀπέστειλαν, οἷς ὁ Δημήτριος ἐλυχὼν φιλανθρωπῶς,
 συνέπεμψε παρ' ἑαυτῶν τῶν πατέρων φίλων, τὸν Μιλήσιον Ἀριστόδημον.
 τῷ δὲ Φαληρέως διὰ τὴν μεταβολὴν τῆς πολιτείας μᾶλλον τὰς πολίτας
 ἢ τὰς πολεμίας φοβεμένης ἐκ ἡμέλεισιν ὁ Δημήτριος, ἀλλὰ καὶ τὴν δόξαν
 αἰδέσθαι καὶ τὴν ἀρετὴν τῶν ἀνδρῶν, εἰς Θήβας αὐτὸν, ὥσπερ ἠέχεται,
 μὴ ἀσφαλείας συνέξέπεμψεν. αὐτὸς δὲ τὴν μὲν πόλιν ἐκ ἂν ἔφη, καίπερ
 ἔπιθυμῶν, ἰδεῖν πρότερον ἢ παντάπασιν ἐλευθερωθῆναι, τὴν φερεῖς ἀπαλλά-
 ξας. τῇ δὲ Μενυχίᾳ χαράκωμα καὶ τάφρον περικυβερνῶν διὰ μέσας Μεγά-
 ρας ἐπέπλυσεν ὑπὸ Κασάνδρῳ φερεμένης. πυθόμενος δὲ τὴν Ἀλεξάν-
 δρην τῷ Πολυπέρχοντι γυναικὶ Κρατησίπολιν, ἐν Πάτραις
 διατείνουσαν, ἐκ ἂν ἀνδρῶν γράσθαι μετ' αὐτῆς, περικυβερνῶν ἔσαν ἔτι
 κάλλει, καταλιπὼν τὴν δύναμιν ἐν τῇ Μεγαρίᾳ, προῆλθεν διζῶντας τι-
 νὰς ἔχων σὺν αὐτῷ. καὶ τῶν πάλιν ἀποσφύρας, ἀπεσκήνωσε χωρὶς, ὑπὲρ
 τῶν λαθεῖν τὴν γυναικὶ συνεισέλθουσαν αὐτῷ. τῷτο τινὲς αἰδομένοι τῶν
 πολεμίων, ἔξαιφνης κατέδραμον ἐπ' αὐτόν· ὁ δὲ φοβηθεὶς, καὶ λαβὼν χλα-
 μύδιον ἀτελὲς, δρόμῳ φεύγων ἔξέφυγεν, ὀλίγας δειψάσας αἰχίσῃν ἄλωσιν
 ἔξ ἀκρασίας ἀλῶναι. τὴν δὲ σκληρὴν μὴ τῶν χρημάτων ὥχοντο λαβόντες οἱ
 πολέμοι. τῷ δὲ Μεγαρέων ἀλόντων, καὶ τῶν στρατιωτῶν ἐφ' ἀεπαγῇ τρα-
 πομένων, Ἀθιναῖοι παρητήσαντο πολλῇ δειψίᾳ τὰς Μεγαρεῖς καὶ τὴν φε-
 ράν· ὁ Δημήτριος ἐκβαλὼν, ἠλευθέρωσε τὴν πόλιν. ἔτι δὲ τῷτο πράττων,

τῷ

censebant potentiores, licet nihil eorum quæ ostendebat, esset præstaturus, legatos tamen cum suppliciis misere. Quos Demetrius benigne affatus, ex paternis amicis cum eis suo nomine misit Milesium Aristodemum. Phalereum vero, civium magis ob reipublicæ mutationem quam hostium metuentem, non neglexit Demetrius: sed dignitatis ejus & virtutis veneratione Thebas eum, uti petebat, addito præsidio deduci jussit. Urbem ipse negavit se, quamvis desiderio teneretur, prius visurum quam pulso præsidio libertatem ei reddidisset solidam. Munychiam vallo fossaque cinxit. Dum tenet obsidio Megaram inessam a Cassandro infestus navigavit. Quum esset autem ad eum allatum, Cratesipolim, quæ Alexandro Polyperchontis

fuerat nupta, Patris agentem, cupere se ad ipsum conferre, celebratæ mulierem formæ: relicto in finibus Megaricis exercitu, perrexit illuc cum expeditis quibusdam, atque rursus ab his abscedens, ne quis congregentem secum sentiret, reduxit seorsum tabernaculum. Quod quia quidam de hostibus odorati sunt, repente incurrerunt in eum. Ille pavidus, obsoleta sumpta chlamyda, concitataque fuga, proripuit se, ac parum abfuit quin ob libidinem sceleratissime venerit in hostium potestatem. Hostes direpto cum pecunia tabernaculo ejus, receperunt se. Capta Megara militibusque ad prædandum conversis, Athenienses enixe deprecati sunt pro Megarensibus. Ita præsidio ejecto reddidit Demetrius illi civitati libertatem. Dum hæc agit,

phi-

τῷ φιλοσόφῳ Στίλπωνι ἐμνήσθη δόξαν ἔχειν ἀνδρὸς, ἡσημέριε πῶς ἐν ἡσυχίᾳ καταβιώναι. μεταπεμψάμενος ἐν πρῶτα μὴ τις ἄλλος τι τῶν ἐκείνου. καὶ ὁ Στίλπων, Οὐδεὶς, εἶπεν· εἶδέν γε εἶδον ὀψιτάμην ἄπο· φέρωντα. τῶν δὲ θρασυόγων σχεδὸν ἀπάντων διακλαπέτων, ἐπεὶ πάλιν αὐτὸν ὁ Δημήτριος ἐφιλοφρονεῖτο, καὶ τέλει ἀπαλλαττόμενος εἶπεν, Ἐλθὺ θέρων ὑμῶν, ὦ Στίλπων, ἀπολείπω τὴν πόλιν· Ὁρθῶς, ἔφη, λέγεις. εἶδέν γε ἡμῶν δῆλον ἀπολέλοιπας.

Ἐπεὶ δὲ πάλιν ἐπανελθὼν πρὸς τὴν Μενυχίαν, κατασερατοπεδεύσας ἐξέκοψε τὴν φρεσίν, καὶ κατέσκαψε τὸ φρέειον, ἕως ἥδη τῶν Ἀθιναίων δεχομένων καὶ καλένων, παρελθὼν εἰς τὸ αἶψυ, καὶ συναγαγὼν τὸν δῆμον, ἀπέδωκε τὴν πατρὸς πολιτείαν· καὶ προσυπέχετο ὡς τῷ πατρὸς αὐτοῖς ἀφίξει· σίτε πεντεκαίδεκα μυριάδας μεδίμνων, καὶ ξύλων ναυπηγησίων πλῆθος εἰς ἑκατὸν τελέρεις. Ἀθιναῖοι δὲ ἀπολαβόντες τὴν δημοκρατίαν ἔτι πεντεκαίδεκάτω, τὸν δὲ μέσον χρόνον ἀπὸ τῶν Λαμιακῶν καὶ τῷ περὶ Κρανῶνα μάχῃς, λόγῳ μὲν ὀλιγαρχικῇς, ἔργῳ δὲ μοναρχικῇς κατασάσεως ἡγομένης διὰ τὴν τῷ Φαληρεῖς διώκω, ἕτω λαμπρὸν ἐν ταῖς εὐεργεσίαις καὶ μέγαν φανέοντα τὸν Δημήτριον, ἐπαχθῇ καὶ βαρυνῇ ἐποίησαν τῶν τιμῶν ταῖς ἀμετελείαις ἃς ἐψηφίσαντο. πρῶτον μὲν γὰρ ἀπάντων τὸν Δημήτριον καὶ Ἀντίγονον βασιλεῖς ἀνηγόρευσαν, ἄλλως ἀφοσιωμένους τῷ νομα, καὶ τῷτο δὲ μόνον τῷ βασιλικῶν ἔτι τοῖς ἀπὸ Φιλίππου καὶ Ἀλεξάνδρου περὶ εἶναι δοκῶν ἁθικτὸν ἑτέροις καὶ ἀκοινώνητον. μόνον δὲ Σωτῆρας ἀνέγραψαν

philosophi ei in mentem venit Stilponis, qui existimabatur vitam sectari tranquillam. Hunc accitum rogavit nunquid rerum ipsius quicquam cepisset: cui Stilpo, Nemo, inquit: neminem enim vidi scientiam qui eriperet. Quum servitia essent pene omnia surrepta, ageret autem iterum cum eo Demetrius benigne, tandemque digrediens diceret, Liberam Stilpo civitatem vestram relinquo: Recte ais, inquit: nullum enim nostrum servum reliquisti.

Postquam vero ad Munychiam reversus castris ibi permunitis dejecit praesidium, arcemque excidit: tum denique invitantis eum & excipientibus Atheniensibus urbem iniiit, concioneque advocata veterem restituit iis reipublicae formam. Addit promissum, missu-

rum ipsis patrem suum centum quadraginta millia medimnorum tritici, & materiam ad centum triremes faciendas. Populus Atheniensis ubi anno quintodecimo popularem reipublicae formam recuperavit, (nam intermedium tempus a bello Lamiaco & pugna ad Cranona commissa, verbo, paucorum, revera unius propter Phalerei potentiam viguerat dominatus) tam splendidum beneficiis Demetrium & magnificum, immodicis honoribus, quos ei decreverunt, odiosum & molestum reddidere. Nam omnium primum Demetrium & Antigonum reges appellaverunt, hoc nomen in eam diem averfatos: quod quidem ex insignibus regiis unum adhuc Philippi & Alexandri generi illibatum aliis & intactum supererat. Soli eos servatores Deos in

acta

δεῖν δέχεσθαι τὸν κρατεῖν, καὶ εἶδεν ὦν ἐπαγγέλλεται μέλλειν βεβαίῃ ὁμῶς
 ὃ πρέσβεις δεομένους ἀπέστειλαν, οἷς ὁ Δημήτριος ἐλυχὼν φιλανθρωπῶς,
 συνέπεμψε παρ' ἑαυτῶ τῶν πατέρων φίλων, τὸν Μιλήσιον Ἀριστόδημον.
 τῷ δὲ Φαληρέως διὰ τὴν μεταβολὴν τῆς πολιτείας μᾶλλον τὰς πολίτας
 ἢ τὰς πολεμίας φοβεμένους ἐκ ἡμέλεισεν ὁ Δημήτριος, ἀλλὰ καὶ τὴν δόξαν
 αἰδέσθους καὶ τὴν ἀρετὴν τῶ ἀνδρός, εἰς Θήβας αὐτὸν, ὥσπερ ἠέχλετο,
 μὲν ἀσφαλείας συνεξέπεμψεν. αὐτὸς δὲ τὴν μὲν πόλιν ἐκ ἂν ἔφη, καίπερ
 Ἰππιδυμῶ, ἰδεῖν πρότερον ἢ παντάπασιν ἐλευθερωσάιναι, τὸν φερεῖς ἀπαλλά-
 ξας. τῇ δὲ Μενυχίᾳ χαράκωμα καὶ τάφρον περικυβερνῶν διὰ μέσας Μεγά-
 ρους ἐπέπλευσεν ὑπὸ Κασάνδρῳ φερεμένοις. πυθόμενος δὲ τὴν Ἀλεξάν-
 δρου τῷ Πολυπέρχοντι γυμναῖα Κρατησίπολιν, ἐν Πάτραις
 διατείχεσθαι, ἐκ ἂν ἀνδρῶς γινώσκει μετ' αὐτῶ, περικυβερνῶν ἔσαν Ἰππ-
 κάλλει, καταλιπὼν τὴν δυνάμιν ἐν τῇ Μεγαρικῇ, προῆλθεν διζῶντας τι-
 νὰς ἔχων σὺν αὐτῶ. καὶ τῶν πάλιν ἀποσφύρας, ἀπεσκήνωσε χωρὶς, ὑπὲρ
 τῶ λαθεῖν τὴν γυμναῖα συνεισελθεῖσαν αὐτῶ. τῷτο τινὲς αἰδομένοι τῶ
 πολεμίων, Ἰξάϊφνης κατέδραμον ἐπ' αὐτόν· ὁ δὲ φοβηθεὶς, καὶ λαβὼν χλα-
 μύδιον ἀτελὲς, δρόμῳ φεύγων Ἰξέφυγεν, ὀλίγας δειῖσας αἰχίστην ἄλωσιν
 Ἰξ ἀκρασίας ἀλῶναι. τὴν δὲ σκληρὴν μὲν τῶ χρημάτων ὥχοντο λαβόντες οἱ
 πολέμοι. τῶ δὲ Μεγαρέων ἀλόντων, καὶ τῶν στρατιωτῶν ἐφ' ἀεπαγῇ τρα-
 πομένων, Ἀθιναῖοι παρητήσαντο πολλὰ δειῖσαι τὰς Μεγαρεῖς καὶ τὴν φε-
 ρῶν ὁ Δημήτριος ἐκβαλὼν, ἠλευθέρωσε τὴν πόλιν. ἔτι δὲ τῷτο πράττων,

τῷ

censebant potentiores, licet nihil eorum quæ ostendebat, esset præstaturus, legatos tamen cum suppliciis misere. Quos Demetrius benigne affatus, ex paternis amicis cum eis suo nomine misit Milesum Aristodemum. Phalereum vero, civium magis ob reipublicæ mutationem quam hostium metuentem, non neglexit Demetrius: sed dignitatis ejus & virtutis veneratione Thebas eum, uti petebat, addito præsidio deduci jussit. Urbem ipse negavit se, quamvis desiderio teneretur, prius visurum quam pulso præsidio libertatem ei reddidisset solidam. Munychiam vallo fossaque cinxit. Dum tenet obsidio Megaram infestam a Cassandro infestus navigavit. Quum esset autem ad eum allatum, Cratesipolim, quæ Alexandro Polyperchontis

fuerat nupta, Patris agentem, cupere se ad ipsum conferre, celebratæ mulierem formæ: relicto in finibus Megaricis exercitu, perrexit illuc cum expeditis quibusdam, atque rursus ab his abscedens, ne quis congregientem secum sentiret, reduxit seorsum tabernaculum. Quod quia quidam de hostibus odorati sunt, repente incurrerunt in eum. Ille pavidus, obsoleta sumpta chlamyda, concitataque fuga, proripuit se, ac parum absuit quin ob libidinem foedissime venerit in hostium potestatem. Hostes direpto cum pecunia tabernaculo ejus, receperunt se. Capta Megara militibusque ad prædandum conversis, Athenienses enixe deprecati sunt pro Megarensibus. Ita præsidio ejecto reddidit Demetrius illi civitati libertatem. Dum hæc agit, phi-

τῷ φιλοσόφῳ Στίλπωνι ἐμνήσθη δόξαν ἔχοντι ἀνδρὸς, ἥρημνός πως ἐν ἡσυχίᾳ καταβῶναι. μεταπεμψάμεντο ἔν ἡρώτα μὴ τις ἀληθὲς τι τῶν ἐκείνου. καὶ ὁ Στίλπων, Οὐδεὶς, εἶπεν· εἶδέν τι εἶδον ὀψιτάμην δόπο· φέρουσα. τῶν δὲ θρασυπόνων σχεδὸν ἀπάντων διασπαρμένων, ἐπεὶ πάλιν αὐτὸν ὁ Δημήτριος ἐφιλοφρονεῖτο, καὶ τέλῳ ἀπαλλαττόμεντος εἶπεν, Ἐλθὺ θέρων ἡμεῖς, ὦ Στίλπων, ἀπολέπω τὴν πόλιν· Ὁρθῶς, ἔφη, λέγεις. εἶδέν τι εἶδον ἡμεῖς δὲλον ἀπολέλοιπας.

Ἐπεὶ δὲ πάλιν ἐπανελθὼν πρὸς τὴν Μενυχίαν, κατασφατοπεδεύσας ὄξυκονψε τὴν φρεσίν, καὶ κατέσκαψε τὸ φρέρον, ἕτως ἤδη τῶν Ἀθιναίων δεχομένων καὶ καλένων, παρελθὼν εἰς τὸ αἶψα, καὶ συναγαγὼν τὸν δῆμον, ἀπέδωκε τὴν πάτριον πολιτείαν καὶ προσυπέχετο ὥστε τῷ πατρὸς αὐτοῖς ἀφίξεσθαι σίτε πενικαῖά τε καὶ μυριάδας μεδίμνων, καὶ ξύλων ναυπηγησίων πληθύνειν εἰς ἑκατὸν τελέρεις. Ἀθιναῖοι δὲ ἀπολαβόντες τὴν δημοκρατίαν ἔτι πενικαυδέα τῷ, τὸν δὲ μέσον χρόνον ἀπὸ τῶν Λαμιακῶν καὶ τῷ περὶ Κρανῶνα μάχῃς, λόγῳ μὲν ὀλιγαρχικῆς, ἔργῳ δὲ μοναρχικῆς κατασάσεως γηρομυῆς διὰ τὴν τῷ Φαληρέως διώαμιν, ἔτω λαμπρὸν ἐν ταῖς εὐεργεσίαις καὶ μέγαν φανέντα τὸν Δημήτριον, ἐπαχθῇ καὶ βαρυνῶν ἐποίησαν τῶν τιμῶν ταῖς ἀμετερίαις αἷς ἐψηφίσαντο. πρῶτον μὲν γὰρ ἀπάντων τὸν Δημήτριον καὶ Ἀντίγονον βασιλεῖς ἀνηγόρευσαν, ἄλλως ἀφοσιωμένους τῷ νόμῳ, καὶ τῷ δὲ μόνον τῷ βασιλικῶν ἔτι τοῖς ἀπὸ Φιλίππου καὶ Ἀλεξάνδρου ἀφαιρῶναι δοκῶν ἀδικίον ἐτέροις καὶ ἀκοινώνητον. μόνοι δὲ Σωτῆρας ἀνέγραψαν

philosophi ei in mentem venit Stilponis, qui existimabatur vitam sectari tranquillam. Hunc accitum rogavit nunquid rerum ipsius quicquam cepisset: cui Stilpo, Nemo, inquit: neminem enim vidi scientiam qui eriperet. Quum servitia essent pene omnia surrepta, ageret autem iterum cum eo Demetrius benigne, tandemque digrediens diceret, Liberam Stilpo civitatem vestram relinquo: Recte ais, inquit: nullum enim nostrum servum reliquisti.

Postquam vero ad Munychiam reversus castris ibi permunitis dejecit praesidium, arcemque excidit: tum denique invitantibus eum & excipientibus Atheniensibus urbem iniit, concioneque advocata veterem restituit iis reipublicae formam. Addit promissum, missu-

rum ipsis patrem suum centum quadraginta millia medimnorum tritici, & materiam ad centum triremes faciendas. Populus Atheniensis ubi anno quintodecimo popularem reipublicae formam recuperavit, (nam intermedium tempus a bello Lamiaco & pugna ad Cranona commissa, verbo, paucorum, revera unius propter Phalerei potentiam viguerat dominatus) tam splendidum beneficiis Demetrium & magnificum, immodicis honoribus, quos ei decreverunt, odiosum & molestum reddidere. Nam omnium primum Demetrium & Antigonom reges appellaverunt, hoc nomen in eam diem averfatos: quod quidem ex insignibus regibus unum adhuc Philippi & Alexandri generi illibatum aliis & intactum supererat. Soli eos servatores Deos in acta

ψαν Θεός, ἢ τὸν ἐπώνυμον ἢ πάτερον ἄρχοντα καταπαύσαντες, ἱερέα Σωτήρων ἐχειροτόνεν καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἢ τέτον ἢ τὴν ψήφισμάτων ἢ τῶν συμβολαίων προέγραφον. ἐνυφαίνεας δὲ πρὸ πέπλῳ μὲν τῶν Θεῶν αὐτὰς ἐψηφίσαντο· ἢ τὸν τόπον ὅπερ πρῶτον ἀπέβη τῷ ἄρματι καθιερώσαντες, ἢ βωμὸν Ἰθαβήνης, Δημητείας καταβάτε προσεγόρευσαν. ἢ ταῖς φυλαῖς δύο προσέθεσαν, Δημητειάδα ἢ Ἀντιγονίδα· ἢ τὴν βελῶν τῶν πεντακοσίων πρῶτον, ἑξακοσίων ἐποίησαν, ἅτε δὴ φυλῆς ἐκάστης πενήκοντα βελύτατος παρεχομένης.

Τὸ δὲ ὑπερφυέσαστον ἐνθύμημα, τῷ Στρατοκλέει· ἔτ' ὅτι ὁ τῶν σοφῶν τέτων ἢ περὶ τῶν καινεργῶν ἀρεσκυμάτων. ἔγραψεν ὅπως οἱ πεμπόμενοι καὶ ψήφισμα δημοσίᾳ πρὸς Ἀντιγονὸν ἢ Δημήτριον, ἀντὶ προσβουτῶν θεωρῶν λέγοντο, καθάπερ οἱ Πυθοὶ ἢ Ὀλυμπίαζε τὰς πατείας θυσίας ὑπὲρ τῶν πόλεων ἀπάγοντες ἐν ταῖς Ἑλληνικαῖς ἑορταῖς. ὡς δὲ ἢ τὰ ἄλλα πρὸς τὸν Στρατοκλῆν, ἢ βελύκῳ ἀσελγῶς, ἢ τῇ τῷ παλαιῷ Κλέωνι ἀπομιμῶντος δοκῶν βωμολοχία ἢ βδελυρία τὴν πρὸς τὸν δῆμον οὐχέριαν. ἔχε δὲ τὴν ἐταίραν Φυλάκιον ἀνεληφώς· καὶ ποτε αὐτῇ πρὸς δειπνον εἰς ἀγορᾶς περιαμύνης ἐκεφάλας ἢ τραχήλους, παπαί, εἶπε, τοιαῦτά γε ὠψώνηκας οἷς σφαιρίζομεν οἱ πολιτεύομενοι. τὸ δὲ περὶ Ἀμοργὸν ἥτης τῶν νεῶν συμβάσεως τοῖς Ἀθηναίοις, φθάσας τὰς ἀπαγγέλλοντας, εἰσήλασεν ἐσεφανωμένῳ διὰ τῷ Κεραμειῷ, ἢ προσαγγείλας ὅτι νενική-

κασιν,

acta retulerunt, abrogatoque vetere magistratu Archonte, a quo denominabatur in fastis annus, Servatorum sacerdotem quotannis creaverunt, quem plebiscitis contractibusque præscripserunt, sciveruntque ut eorum cum Diis nomina peplo intexerentur. Locum etiam ubi primum descenderat de curru, consecraverunt, posueruntque ibi aram, quam Demetrii Catabatæ, id est desultoris, sive descenditis nominavere. Insuper tribubus duas adjecere, Demetriadem & Antigoniadem, curiamque quingentenariam tum primum sexcentenariam fecere: quod singulæ tribus quinquagenos senatores præberent.

Superavit omnia Stratoclis commentum. Iste fuit enim scitorum horum & præclaro-

rum designator blandimentorum: qui promulgavit ut qui ex plebiscito publice ad Antigonom & Demetrium mitterentur, pro legatis dicerentur theori, sicut qui Delphos & Olympiam solennibus Græcorum victimas a majoribus traditas pro civitatibus agunt. Erat vel alias projectæ Stratocles audaciæ, & lascivam vitam agebat, procacitateque & insolentia veteris Cleonis videbatur ad populum licentiam referre. Meretrix erat ei domi Phylacium: quæ quum aliquando ad cœnam ei cerebella & colla emisset, Papæ, inquit, hæc obsonata es, quibus, tanquam pilis, nos qui gerimus rempublicam, ludimus. Quum cladem illam Athenienses navalem apud Amorgum accepissent, prævertens nuntios coronatus per Ceramicum incescit, ac victoriam nuntiavit, tulit-

que

κασιν, δαγγέλια θύειν ἔγραψε, καὶ κρεωδοσίαν τινὰ καὶ φυλὴν ἐποίησεν. ὀλίγω ᾧ ὕστερον τῷ τὰ ναυάγια κομιζόντων ἀπὸ τῆς μάχης πῶς ἀπορρομφύων, καὶ τῷ δήμῳ πρὸς ὀργὴν καλεῖν αὐτὸν, ἰταμῶς ὑποσάς τὸν θόρυβον, Εἶτα, ἔφη, τί πεπόνθατε δεινόν, εἰ δύο ἡμέρας ἡδέως γεγόνατε; τοιαύτη μὲν ἡ τῷ Στρατοκλέει θρασυτής.

Ἦν δ' ἄρα καὶ πρὸς ἕτερα θερμότερα, κατὰ τὸν Ἀεισοφάνη. γράφα γάρ τις ἄλλος, ὑπερβαλλόμενος ἀνελδυθεία τὸν Στρατοκλέα, δέχεσθαι Δημήτειον, ὅσας αἱ πῶς ἀπορρομφύται, τοῖς Δήμητρε καὶ Διονύσει ξενισμοῖς πᾶσι δ' ὑπερβαλλομένη λαμπρότητι καὶ πολυτελείᾳ τῷ ὑποδοχῇ, ἀργύριον εἰς ἀνάθημα δημοσία δίδουσι. τέλει δ' ἔτι τε μὲν τὸν Μενυχιῶνα, Δημητρίων, καὶ τῶν ἡμερῶν πᾶσι ἐνὶ καὶ νέαν, Δημητριάδα προσηγόρευσαν, καὶ τῶν ἑορτῶν τὰ Διονύσια μετωνόμασαν Δημήτεια. ἐπεσήμαινε δ' τοῖς πλείστοις τὸ θεῖον. ὁ μὲν γὰρ πέπλοι, ὥσπερ ἐψηφίσαντο, καὶ τῷ Διὶ καὶ τῷ Ἀθηνᾷ προσενυφηνάμενων Δημήτειον καὶ Ἀντίγονον, πεμπόμενος διὰ τῷ Κεραμειῷ, μέσθ' ἐρράγη θυέλλης ἐμπεσέσης· πρὸ δ' ἡ τῶν βωμῶν τῶν ἐκείνων, ἐξέλιθθη ἡ γῆ κύκλῳ πολὺ κώνειον, ἄλλως μὴδ' ἔτι χώρας πολλαχῇ φυόμενον. τῇ δ' ἡμέρᾳ ἣ τὰ Διονύσια ἐγένετο, τῷ πομπῇ κατέλυσαν, ἰχυρῶν πάγων ἁπορρομφύων παρ' ὥραν καὶ πάχνης βαθείας πεσέσης, ἢ μόνον ἀμπέλους καὶ συκᾶς ἀπάσας ἀπέκαυσε τὸ ψύχθος, ἀλλὰ καὶ τῷ σίτῃ τὸ πλεῖστον κατέφθειρεν ἐν χλόῃ. διὸ καὶ Φιλιππίδης, ἐχθρὸς

que rogationem, ut ejus causa Diis immortalibus gratiae haberentur: atque viscerationem populo tributim dedit. Mox adfuere qui naufragia pugnae retulerunt. Ubi hic ira incensus accivit cum populus, tumultum subsistens impudenter, Quid tandem, inquit, injuriae accepistis, si duos dies transegitis per laetitiam? Ea extitit Stratoclis audacia.

Jam fuerunt etiam igne alia fervidiora, ut Aristophanis verbis utar. Nam rogationem alius quidam promulgavit, impudentia superans Stratoclem: ut Demetrium, quotiescunque appelleret, Cereris & Liberi patris lautitiis exciperent, qui splendore & magnificentia in eo excipiendo excellisset, ut pecunia huic de publico tribueretur ad donum Diis ponendum. Ad postremum, mensem

VOL. V.

Munychionem, Demetrium, & diem mensis uniuscujusque ultimum Demetriadem appellaverunt. Adhuc Bacchanalia mutato nomine vocaverunt Demetria. At in plerisque demonstrarunt Dii portentis offensionem suam: quando peplum, in quo Demetrius & Antigonus ex plebiscito fuerant una cum Jove & Minerva intexti, dum per Ceramicum transfertur, irruente procella medium laceratum est. Circa aras illorum frequens in ambitu edita cicuta, quum nec ea regio passim istam fundat. Quo die agi solent Bacchanalia, pompam intermiserunt, quod ingens & intempestivum gelu extitisset: & quia frequens deciderat pruina, non vineas modo & ficos omnes adussit frigus, sed frumentum quoque maxima ex parte in herba perdidit. Quapropter

C

Strato-

ἐχθρὸς ὢν τῷ Στρατοκλέει, ἐν κωμῳδίᾳ πρὸς αὐτὸν ἐποίησε ταῦτα,

Δί' ὃν ἀπέκασεν ἡ πάχη τὰς ἀμπέλους

Δί' ὃν ἀσεβῆντα ὁ πέπλος ἐρράγη μέσθ',

Τὰς τῷ Θεῷ τιμὰς ἀνθρώπων ποιῆναι·

Ταῦτα καταλύει δῆμον, εἰ κωμῳδία.

ὣς ὃ ὁ Φιλίππιδης, Λυσιμάχῃ φίλῳ, καὶ πολλὰ δι' αὐτὸν ὁ δῆμος αὖ ἐπαθεν ὑπὸ τῷ βασιλείῳ. ἐδόκει ὃ καὶ πρὸς πρῶτον αὐτῷ καὶ πρὸς στρατίαν δυσύμβολῳ ἀπανήσας εἶναι καὶ ὀφθαίς. ἄλλως ὃ καὶ διὰ τὸ ἦθ' αἰδοκίμει, μηδὲν ἐποχλῶν, μηδὲ αὐλικῆς ὡς ἐκείνης ἀναπιμπλάμην. φιλοφρονηθεὶς δέ ποτε τῷ Λυσιμάχῃ πρὸς αὐτὸν, καὶ εἰπὼν, ὦ Φιλίππιδι, τίνα σοι τῷ ἐμῷ μεταδῶ; μόνον, ἔφη, βασιλεῦ, μὴ τῷ δυνάστητι. τῷτον μὲν ἐν δῆμῳ ἐκείνῳ παρεβήκαμεν, τῷ δὲ τῷ βήματι, τὸν δὲ τῷ θυμέλῃ.

Ὁ δὲ μάλιστα τῷ τῷ ὑπερφύει ὣς καὶ ἀλλόκοτον, ἐγραψέ Δερμοκλείδης ὁ Σφήτις, ὑπὲρ τῷ τῷ ἀσπίδων ἀναθέσεως εἰς Δελφοὺς ὡς Δαμπτρεῖς λαβεῖν χρησμόν. αὐτῷ δὲ ὡς ἀγράψω τῷ λέξω ἐκ τῷ ψηφίσματι, ὥς ἔχουσιν Ἀγαθὴ τύχη δεδόχθαι τῷ δῆμῳ, χειροτονῆσαι τὸν δῆμον ἕνα ἄνδρα ἐξ Ἀθηναίων, ὅστις ἀφικόμην πρὸς τὸν σωτῆρα καὶ καλλιερησάμην, ἐπερωτήσῃ Δημήτριον τὸν σωτῆρα πῶς δυνάμεσθαι καὶ κάλιστα καὶ τῷ ταχίστῳ ὁ δῆμος τῷ δυνάσασθαι ποιήσασθαι τῷ ἀναθημάτων

Stratoclis inimicus Philippides his versibus perstrinxit eum in Comædia:

*Quem propter obfuit præina vitibus,
Propter quem agentem non pio sciffum est populum,
Divinum honorem qui dedit mortalibus:
Populo exitialia sunt hæc, non comædia.*

antebatur Philippides Lysimacho familiariter, multaue ejus gratia populus a rege beneficia accepit. Hujus videbatur occurfus & conspectus bonum omen illi ad res gerendas & expeditiones adferre. Fuit alioquin ei etiam ob mores probatus, quod non esset importunus, & aulica vacaret affectatione. Agente cum eo aliquando comiter Lysimacho, ac dicente, Quid tibi Philippide re-

rum mearum impertiar? Tantum (inquit) ne, rex, secreta. Hunc de industria cum illo contendimus, cum concionali viro scenici.

Quod vero præter cæteros honores modum excessit & fuit absens, de considerandis apud Delphos clypeis Democliides Sphettius rogationem tulit, ut oraculum a Demetrio peterent. Verba ipsa adscribam legis, quæ sic habent: Quod felix faustissime sit, velit jubeat populus, unum ut populus civem Atheniensem designet, qui ad Servatorem profectus, ubi sitaverit, consulat Demetrium Servatorem, quemadmodum religiosissime, commodissime, & ocyssime dona dedicaturus sit: quam-

μαίταν ὅτι δ' αὖν χρήσῃ, ταῦτα πράττειν τὸν δῆμον. ὅτε καταμυκώμενοι τῷ ἀνδρῷ περὶ προσδιδέσθαι αὐτὸν, ἐδὲ ἄλλας ὑγιαίνοντα τὴν δια- νοίαν.

Ἄλλ' ἔν γε ταῖς Ἀθῴαις τότε χοροῖς, ἠγάγετο χορεύσας Εὐρυ- δία, ἢ Μιλτιάδου μὲν ἢ δαύγονος τῆ παλαιᾷ, συνοικήσασα δ' Ὀφέλ- τας τῆ Κυρῆως ἀρεταίῃ, μὲν τὴν ἐκείνη τελευτῶν ἀφίκετο πάλιν εἰς τὰς Ἀθῴας. οἱ μὲν ἔν Ἀθηναῖοι τὸν γάμον τῶν εἰς χάριν ἔδειξον καὶ τιμῶν τ' πόλεις. ἄλλως δ' ὁ Δημήτριος ἀνέχεσθαι τίς ἢ τῶν γάμων, καὶ πολ- λαῖς ἅμα σιωπῇ γυναιξίν, ὧν ἀξίωμα μέγιστον ἔχει καὶ τιμὴν Φίλλα, δὲ Ἀντίπατρον τὸν πατέρα, καὶ διὰ τὸ προσκυνημένον Κρατερῶ, τῷ πλείστῳ ὕνοιαν αὐτῷ πρὸς Μακεδόσι τῷ Ἀλεξάνδρῳ διαδόχῳ ἀπολιπόνη. ταύ- τῳ, ὡς ἔοικε, κομιδῇ νέον ὄντα τὸν Δημήτριον ἔπειθεν ὁ πατήρ, ἐκ ἔσαν αὐτῷ καθ' ὥραν, ἀλλὰ πρὸς βυτῶν λαβεῖν ἀπερθύμῳ δ' ἔχοντι, λέγει) πρὸς τὸ εἰς Εὐριπίδειον εἰπεῖν

Ὅπερ τὸ κέρδιον, πρὸς φύσιν γαμπεόν

ὁμοιόπλωτόν τι τῷ δευτέρῳ ἐνθυρήμονησας. τοιαύτη μὲν ἔν τις ἦν ἢ τῆ Δημητρίῳ τιμὴ πρὸς τὴν Φίλλαν καὶ τὰς ἄλλας γαμετάς, ὥστε πολλὰς μὲν ἀναίδηλον εἶναι, πολλὰς δ' ἐλθούσας συνεῖναι γυναιξί, καὶ μάλιστα δὴ πρὸς τὴν ἡδονὴν ταύτῃ κακῶς ἀκῶσαι τῷ τότε βασιλέων.

Ἐπεὶ δ' ὁ πατήρ αὐτὸν ἐκάλεσε Πτολεμαῖον πρὸς Κύπρον πολεμήσοινα, πείθεσθαι μὲν ἦν ἀναγκαῖον ἀχθόμενον δ' ὅτι τὸν ὑπὲρ τῆ Ἑλλάδος πό- λεμον

quamcunque dederit dictionem, eam ut po- pulus sequatur. Ita hominem deridentes insu- per dementaverunt, nec alias satis sanum.

At ille Athenis tunc otio indulgens Eu- rydicen viduam matrimonio sibi junxit. Fuit illa ex veteris illius Miltiadis genere oriunda, & Opheltæ nuptias Cyrenæorum principis tenuerat. Quo defuncto remigraverat Athe- nas. Has nuptias posuerunt in beneficio & honore civitatis suæ Athenienses. Cæterum erat alias ad nuptias Demetrius proclivis, multasque uno tempore conjuges habebat: quarum erat maxima in dignatione & ho- nore Phila, cum propter patrem Antipa- trum, tum quod etiam matrimonio juncta fuisset Cratero, qui summum ex Alexandri successoribus desiderium sui reliquerat Ma-

cedonibus. Hanc scilicet Demetrio admo- dum juveni suavit pater, ut ætate sibi non respondentem, sed natu majorem duceret. Abhorrenti dicitur in aurem hoc Euripideum insusurrasse.

Duc ob lucrum invita natura conjugem:

ubi unam tantum voculam similiter desinentem in locum alterius pro re nata substituit. At- qui hunc Demetrius Philæ cæterisque con- jugibus honorem habuit, impudenter ut con- suesset multis scortis & multis liberis ma- tronis, essetque supra illius ævi reges ex hac libidine infamis.

Ut pater eum ad bellum Ptolemæo de- Cypro movendum excivit, habuit necessa- rium obtemperare ei. Cæterum moleste ferens quod bellum pro Græciæ liberta-

ἐχθρὸς ὢν τῷ Στρατοκλέει, ἐν κωμῳδίᾳ πρὸς αὐτὸν ἐποίησε ταῦτα,

Δί' ὃν ἀπέκασεν ἡ πάχνη τὰς ἀμπέλους,
Δί' ὃν ἀσεβῆντα ὁ πέπλος ἐρράγη μέσθ',
Τὰς τῶν Θεῶν τιμὰς ἀνδρωπίνας ποιῆναι.
Ταῦτα καταλύει δῆμον, εἰ κωμῳδία.

ὣς ὁ Φιλιππίδης, Λυσιμάχῃ φίλῃ, καὶ πολλὰ δι' αὐτὸν ὁ δῆμος αὖ ἐπαθεν ὑπὸ τῷ βασιλείῳ. ἐδόκει ὁ καὶ πρὸς προῖξιν αὐτῶν καὶ πρὸς στρατείαν δυσύμβολον ἀπατήσας εἶναι καὶ ὀφθαίς. ἄλλως ὁ καὶ διὰ τὸ ἦν αἰδοκίμει, μηδὲν ἐποχλῶν, μηδὲ αὐλικῆς ὡς ἐργίας ἀναπιμπλάμενος. φιλοφρονηθεὶς δέ ποτε τῷ Λυσιμάχῃ πρὸς αὐτὸν, καὶ εἰπόντῃ, ὦ Φιλιππίδη, τίνα σοι τῶν ἐμῶν μεταδῶ; μόνον, ἔφη, βασιλεῦ, μὴ τῶν ἀπορρήτων. τῷτον μὲν ἐν ἐπὶ τῇδε ἐκείνῳ παρεβήκαμεν, τῷ δὲ πρὸ τῷ βήματός, τὸν δὲ πρὸ τῷ θυμέλῃ.

Ὁ δὲ μάλιστα τῶν τιμῶν ὑπερφύες ὣς καὶ ἀλλόκοτον, ἔγραψε Δερμοκλείδῃς ὁ Σφήτιος, ὑπὲρ τῶν ἀσπίδων ἀναθέσεως εἰς Δελφοὺς ὡς Δαμπτρεῖς λαβεῖν χρησμόν. αὐτῷ δὲ ὡς ἀγαθῶς τῷ λέξῃ ἐκ τῷ ψηφίσματος, ὅπως ἔχουσιν Ἀγαθῇ τύχῃ δεδόχθαι τῷ δήμῳ, χειροτονῆσαι τὸν δῆμον ἓνα ἄνδρα ἐξ Ἀθηναίων, ὅστις ἀφικόμενος πρὸς τὸν σωτῆρα καὶ καλλιερησάμενος, ἐπερωτήσῃ Δημήτριον τὸν σωτῆρα πῶς δυνεῖς αὐτὰ καὶ κάλιστα καὶ τῷ ταχίστῳ ὁ δῆμος τῷ ἀποκατάσασιν ποιήσαιντο τῶν ἀναθημάτων

Stratoelis inimicus Philippides his versibus perstrinxit eum in Comœdia:

*Quem propter obfuit pruina vitibus,
Propter quem agentem non pio sciffum est populum,
Divinum honorem qui dedit mortalibus:
Populo exitialia sunt hæc, non comœdia.*

videbatur Philippides Lysimacho familiariter, multaue ejus gratia populus a rege beneficia accepit. Hujus videbatur occurfus & conspectus bonum omen illi ad res gerendas & expeditiones adferre. Fuit alioquin ei etiam ob mores probatus, quod non esset importunus, & aulica vacaret affectatione. Agente cum eo aliquando comiter Lysimacho, ac dicente, Quid tibi Philippide re-

rum mearum impertiar? Tantum (inquit) ne, rex, secreta. Hunc de industria cum illo contendimus, cum concionalis viro scenicum.

Quod vero præter cæteros honores modum excessit & fuit absens, de consecrandis apud Delphos clypeis Demetrius Sphettius rogationem tulit, ut oraquilum a Demetrio peterent. Verba ipsa adscribam legis, quæ sic habent: Quod felix faustumque sit, velit jubeat populus, unum ut populus civem Atheniensem designet, qui ad Servatorem profectus, ubi litaverit, consulat Demetrium Servatorem, quemadmodum religiosissime, commodissime, & ocyssime dona dedicaturus sit: quam-

μαίταν ὅ,τι δ' αὖν χρήσῃ, ταῦτα πράττειν τὸν δῆμον. ἔτι καταμυκώδῃροι τῷ ἀνδρῷ πε, προσδιδέσθαι αὐτὸν, ἐδὲ ἄλλως ὑγιαίνοῖα τὴν δια- νοίαν.

Ἄλλ' ἔν γε ταῖς Ἀθῴαις τότε χοροῖζον, ἠγάγετο χηλεύσαν Εὐρυ- δία, ἢ Μιλτιάδε μὲν ἢ δαύγονθ' τῷ παλαιῷ, συνοικήσασα δ' Ὀφέλ- τη τῷ Κυρῆως ἀρεξάνῃ, μὲν τὴν ἐκείνῃ τελούτῃ ἀφίκετο πάλιν εἰς τὰς Ἀθῴας. οἱ μὲν ἔν Ἀθῴαισι τὸν γάμον τῶν εἰς χάριν ἔθεντο ἢ τιμῇ τ' πόλεως. ἄλλως δ' ὁ Δημήτριος ἀχρεῖς τις ἢ τῷ πατρὶ γάμος, ἢ πολ- λαῖς ἅμα σιωπῇ γυναιξίν, ὧν ἀξίωμα μέγιστον εἶχε ἢ τιμὴν Φίλλα, δι' Ἀλῖπατρον τὸν πατέρα, ἢ διὰ τὸ προσμωκημέναι Κρατερῷ, τῷ πλείστῳ ὠνοίαν αὐτῷ παρὰ Μακεδόσι τῷ Ἀλεξάνδρῳ διαδόχῳ ἀπολιπόῃ. ταύ- τῃ, ὡς εἴκοι, κομῶν νέον ὄντα τὸν Δημήτριον ἔπειθεν ὁ πατήρ, ἐκ ἔσαν αὐτῷ καθ' ὥραν, ἀλλὰ πρεσβυτέρῳ λαβεῖν ἀπρῶτῳ δ' ἐχονί, λέγει) πρὸς τὸ εἰς Εὐριπίδειον εἰπεῖν

Ὅπερ τὸ κέρδιον, παρὰ φύσιν γαμπτέον

ὁμοιόπλωτόν τι τῷ δαυτέον ἐνθυρήμονήσας. τοιαύτη μὲν ἔν τις ἦν ἢ τῷ Δημητρίῳ τιμὴ πρὸς τε Φίλλαν ἢ τὰς ἄλλας γαμετάς, ὥστε πολλὰς μὲν ἀναίθῃσι ἐταίραις, πολλὰς δ' ἐλθούσαις συνεῖναι γυναιξί, ἢ μάλιστα δὴ παρὰ τὴν ἡδονὴν ταύτῃ κακῶς αἰεῖσθαι τῷ τότε βασιλέων.

Ἐπεὶ δ' ὁ πατήρ αὐτὸν ἐμάλει Πτολεμαίῳ παρὰ Κύπρον πολεμήσοῖα, παύσθαι μὲν ἦν ἀναγκαῖον ἀχρόμῃ δ' ὅτι τὸν ὑπὲρ τ' Ἑλλάδ' πό-

λεμον

quamcunque dederit dictionem, eam ut po- pulus sequatur. Ita hominem deridentes insu- per dementaverunt, nec alias satis sanum.

At ille Athenis tunc otio indulgens Eu- rydicen viduam matrimonio sibi junxit. Fuit illa ex veteris illius Miltiadis genere oriunda, & Opheltæ nuptias Cyrenæorum principis tenuerat. Quo defuncto remigraverat Athe- nas. Has nuptias posuerunt in beneficio & honore civitatis suæ Athenienses. Cæterum erat alias ad nuptias Demetrius proclivis, multasque uno tempore conjuges habebat: quarum erat maxima in dignatione & ho- nore Phila, cum propter patrem Antipa- trum, tum quod etiam matrimonio juncta fuisset Cratero, qui summum ex Alexandri successoribus desiderium sui reliquerat Ma-

cedonibus. Hanc scilicet Demetrio admo- dum juveni suavit pater, ut ætate sibi non respondentem, sed natu majorem duceret. Abhorrenti dicitur in aurem hoc Euripideum insusurrasse.

Duc ob lucrum invita natura conjugem:

ubi unam tantum voculam similiter desinentem in locum alterius pro re nata substituit. At- qui hunc Demetrius Philæ cæterisque con- jugibus honorem habuit, impudenter ut con- suesceret multis scortis & multis liberis ma- tronis, essetque supra illius ævi reges ex hac libidine infamis.

Ut pater eum ad bellum Ptolemæo de- Cyprio movendum excivit, habuit necessa- rium obtemperare ei. Cæterum moleste ferens quod bellum pro Græciæ liberta-

λεμον ὅλα καλλίω ἢ λαμπρότερον ἀπολείπει, προσέπεμψε Κλεονίδην τῷ Πτολεμαίῳ στρατηγῷ φρεσὶν Σικυῶνα ἢ Κόρινθον, χρήματα προτείνων, ὥστε ἐλευθέρως ἀφῆναι τὰς πόλεις. ἔ' προσδέξαμεν δ' ἐκείνους, διὰ ταχέων ἀναχθεὶς ἢ προσλαβὼν δυνάμιν, ἐπέπλευσε Κύπρῳ ἢ Μενέλαον μὲν ἀδελφὸν Πτολεμαίῳ μάχῃ συνάψας αὐτὸς ἐνίκησεν αὐτῷ δ' Πτολεμαίῳ μὲν δυνάμεως πεζικῆς ἅμα ἢ ναυτικῆς μεγάλης ἐπιφανένθ', ἐγγύοντο μὲν ἀπειλαί τινες κομπῶδεις ἢ διάλογοι, τῷ μὲν ἀποπλεῖν Δημήτειον κελδύονθ', πρὶν ὑπὸ τῇ δυνάμει πάσης ἀθροισθείσης καταπατηθῆναι. Δημητεῖς δ' ἐκείνους ἀφῆναι φάσκονθ', ἀν' ὁμολογήσῃ Σικυῶνα ἢ Κόρινθον ἀπαλλάξαι τῷ φρεσὶ. ὁ δ' ἀγὼν ἔ' μόνον αὐτοῖς ἐκείνοις, ἀλλὰ ἢ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν δυνάσταις πολλῶν εἶχε προσδοκίαν τῇ ἑπικρεμαμένης ἀδελότητι, ὥς ἔ' Κύπρον, ἔδ' Συρίαν, ἀλλὰ τὸ μέγιστον εὐθὺς εἶναι πάντων, τῷ κρατύνει τῇ νίκῃ προστεθείσης.

Αὐτὸς μὲν ἐν Πτολεμαῖῳ ἐπέπλει, πενήκοντα ἢ ἑκατὸν ναῦς ἔχων ἐν τῇ Σαλαμῖνι ἐκέλευσε Μενέλαον ἐξήκοντα ναυσὶν, ὅταν μάλιστα σύσασιν ὁ ἀγὼν ἔχη, προσφερῶν, τὰς Δημητεῖς κόπλειν ἐξόπιδεν, ἢ διαταράττειν τῷ τάξει. Δημήτει δ' ταῖς μὲν ἐξήκοντα ταύταις ἀντέταξε δέκα ναῦς (τοσαῦται γὰρ ἦρχον σενὸν ὅλα τῷ λιμένι ἐκφράξαι τὸν ἐκπλεον) αὐτὸς δ' τὸ πεζὸν ἐκλάσας ἢ τοῖς ἀνατείνας εἰς τῷ θάλασσαν ἀκρωτηρίοις περικεῖσθαι, ἔτως ἀνέχθη ναυσὶν ἑκατὸν ὀγδοήκοντα. προσμίξας δ' ῥώμῃ ἢ βίᾳ πολλῇ, καὶ κράτ' ἐτρέψατο τὸν Πτολεμαῖον, αὐ-

τὸν

te cogeretur præclarius & illustrius omittre, Ptolemæi ducem Cleonidem, qui Sicyonem & Corinthum tuebatur, pecunia pertentavit certis interpretibus, illas civitates ut relinqueret liberas. Renuente illo, confestim cum copiis conscendit, petiitque Cyprum, & fratrem Ptolemæi Menelaum signis collatis protinus fudit. Mox contulit se eo Ptolemæus ipse cum ingentibus pedestribus simul & navalibus copiis, ac minæ quædam insolentes disputationesque habitæ sunt: Ptolemæo Demetrium ut recederet prius monente, quam a toto coacto exercitu suo obtineretur: Demetrio omitturum se illum ostendente, si Sicyone & Corintho præsidium se deducturum recepisset. Certamen hoc non illis ipsis modo verum etiam omnibus ubi-

6

que dynastis grandem movit impendentis expectationem eventus: quod non Cyprum, non Syriam, sed principatum inter omnes victoria protinus esset palmam referenti præbitura.

Igitur Ptolemæus ipse centum quinquaginta navibus infestus petiit hostem. Menelao ex Salamine imperavit, ut sexaginta navibus in ipso pugnae ardore inveharet, & Demetrii navium terga caderet ordinesque turbaret. His sexaginta Demetrius decem objecit. Tot enim arcum excludere portus exitum valebant. Ipse pedestres copias instructas per prominentia in pelagus promontoria circumfudit, ac sic centum octoginta navibus est in altum proventus. Illatus magna impressione & impetu Ptolemæum vi-

pe-

τὸν μῦθον, ὡς ἐνικήθη, διὰ ταχέων φεύγοντα ναυσὶν ὀκλῶ μόναις (τοσαῦται γὰρ ἐκ πασῶν φεισώθησαν) τῇ δ' ἄλλων αἱ μὲν ἐν τῇ ναυμαχίᾳ διεφθάρησαν, ἐβδόμηκοντα δ' ἥλωσαν αὐτάνδρῳ. τῷ δ' ἐν ὀκλασί παρορμηθεὶς ὄχλος θρασυπόλων καὶ φίλων καὶ γυναικῶν, ἔτι δ' ὅπλων καὶ χρημάτων καὶ μηχανημάτων ἀπλῶς εἶδεν ὀξέφυγε τὸν Δημήτειον, ἀλλ' ἔλαβε πάντα καὶ κατήγαγεν εἰς τὸ στρατόπεδον. ἐν δ' τέτοις ἡ φειδότης τοῦ Λάμια, τὴν μὲν ἀρχὴν σπασαυμένην διὰ τὴν τέχνην (ἐδόκει γὰρ αὐτῇ ἐκ εὐκαταφρονήτως) ὑπερον δ' καὶ τοῖς ἐρωτικοῖς λαμπρὰ γηρομνή. τότε γὰρ ἤδη λήγουσα τὴν ὥραν, καὶ πολὺ νεώτερον ἑαυτῆς λαβῶσα τὸν Δημήτειον, ἐκράτησε τῇ χάριτι καὶ κατέχεν, ὥστε ἐκείνης εἶναι μόνῃς ἐραστὴν, τῇ δ' ἄλλων γυναικῶν ἐρώμενον. μὲν δ' τὴν ναυμαχίαν εἶδὲ ὁ Μενέλαος ἀνέχετο, ἀλλὰ τὴν τε Σαλαμῖνα παρέδωκε τῷ Δημητρίῳ, καὶ τὰς ναῦς, καὶ τὸ πεζὸν ἵππεῖς δ' χιλίας καὶ διακοσίας, καὶ μυρίας καὶ διχιλίας ὀπλίτας.

Οὕτω δὲ λαμπρὰν καὶ καλὴν τὴν νίκην ἡγομένην, ἔτι μᾶλλον ἑπικοσ-
μῶν ὁ Δημήτριος εὐγνωμοσύνη καὶ φιλάνθρωπία, τὰς νεκρὰς τῶν πολε-
μίων ἔθαψε μεγαλοπρεπῶς, καὶ τὰς αἰχμαλώτας ἀφῆκεν Ἀθηναίοις δὲ
χιλίας καὶ διακοσίας ἀπὸ τῶν λαφύρων ἐδώκασατο πανοπλίας. αὐτὰρ
γελόν δὲ τῇ νίκῃ πατρὶ τὸν Μιλήσιον Ἀριστόδημον ἐπεμψεν, πρωτεύουσα
κολακεία τῶν αὐλικῶν ἀπάντων, καὶ τότε παρεσκαδασμένην, ὡς ἔοικε, τῶν
κολακιδυμάτων τὸ μέγιστον ἐπενείκειν τοῖς πράγμασιν. ὡς γὰρ ἐπέερασεν ἀπὸ
τῆς

pepulit. Qui, ut profligatus est, citato cursu cum solis octo navibus profugit. Neque enim plures ex omnibus evasere. Cæteræ partim in proelio depressæ, septuaginta cum propugnatoribus & sociis navalibus captæ. Ex turba, quæ in navibus onerariis circa litus stationem habebant, servitiorum, amicorum Ptolemæi, foeminarumque, adhæc armorum, stipendii, machinarum, nihil prorsus elapsum Demetrio est, sed omnia cepit, atque in castra deportavit. In his nobilis illa fuit Lamia, quæ initio propter artem fuit in pretio habita. Siquidem scienter tibia canebat. Post extitit commercio meretricio celebris. Tunc vero etiam exolescente forma multo se natu minorem pellexit Demetrium, adeoque lepore devinxit & cepit eum,

ut ab aliis mulieribus amaretur, unius illius
esset amator. Secundum proelium navale et-
iam Menelaus manus dedit, Salaminaque De-
metrio & naves & pedestres copias tradidit:
equites mille ducentos, gravis armaturæ mi-
litem duodecim millia.

Hanc victoriam Demetrius adeo claram & insignem multo magis æquanimitate & humanitate decorans, hostes qui ceciderant, magnifice funeravit, atque captivos missos fecit. Atheniensibus tantum armorum numerum dono dedit, quibus mille ducentos milites valebant exornare. Victoriæ nuntium patri Milesium Aristodemum misit, inter omnes aulicos primum adulatorem, qui tunc elaboravit, uti compertum est, maxima adulatione cumulare hanc victoriam. Ut enim ex
Cy-

τὴν Κύπρον προσέχεν μὴ ἐκ εἶασε τῇ γῇ τὸ πλοῖον, αἰκλῶσαι δ' ἀφ᾿ ἑαυτῶν
 κελεύσας, καὶ κατὰ ναῦν ἔχεν αἰρέμα παύλας, αὐτὸς ἐμβαῖς εἰς τὸ ἐφάλ-
 κτον, ἐξῆλθε μόνος, καὶ πρὸς τὸν Ἀντίγονον ἀνέβαινε μετ᾿ ὅλην τῇ πρῶ-
 δοκίᾳ τῆς μάχης, καὶ διακείμενος ὡς εἰκὸς ἐστὶ διακείσθαι τὰς περὶ πραγμά-
 των τηλικύτων ἀγωνιστίας. τότε γὰρ μὲν ἀκῶσας ἐκείνῳ ἦσαν, ἔτι μᾶλλον
 ἢ πρότερον ἔχε ταραχωδῶς, καὶ μόλις μὴ αὐτὸν οἴκοι κατεῖχεν, ἄλλως δ'
 ἐπαμψεν ἐπ' ἄλλοις ὑπηρέτας καὶ φίλους, πρὸς οὓς παύσας παρὰ τῷ Ἀριστοδήμῳ
 παρὶ τῷ γεγονότων. ἀποκρινάμενος δ' ἡμῶν αὐτῷ μηδὲν, βαδίζων δ' καὶ συν-
 εῷτι τῷ προσώπῳ μὴ πολλῆς σιωπῆς προσιόντι, ἐκπλαγὲς κορυφῇ, καὶ
 μακρῇ καρτερεῶν ὁ Ἀντίγονος, ἐπὶ τὰς θύρας ἀπλώτησε, πολλὰ παρὰ
 πέμποιόντι ἤδη τὸν Ἀριστοδήμον ὄχλῳ, καὶ σπυγνέχοντι ἐπὶ τὸ βασίλειον.
 ὡς ἐν ἐγγύς ἦλθεν, ἐκλείνας τὴν δεξιὰν ἀναβόησε μεγάλη τῇ φωνῇ, Χαῖ-
 ρε, βασιλεῦ Ἀντίγονε, νικῶμεν βασιλέα Πτολεμαῖον ναυμαχίᾳ, καὶ Κύ-
 προν ἔχομεν, καὶ στρατιώτας αἰχμαλώτους μυρίους ἐξακχιλίους ὀκτακοσίους. ὁ
 δ' Ἀντίγονος, Καὶ σὺ, νῆ Δία χαῖρε, εἶπεν· ἔγω δ' ἡμᾶς βασανίσας, δί-
 κῳ ὑφείκεις· βασιλεῖον γὰρ ἀπολήψῃ τὸ διαγέλιον.

Ἐκ τούτων πρῶτον ἀνεφώνησε τὸ πλῆθος Ἀντίγονον καὶ Δημήτριον βασιλέας.
 Ἀντίγονον μὲν εὖ ἐν θυῖς ἀνέδρασαν οἱ φίλοι· Δημήτριος δ' ὁ πατήρ ἐπεμψε διά-
 δημα, καὶ γράφων ἑπιστολῇ, βασιλέα προσεῖπεν· οἱ δ' ἐν Αἰγυπτίῳ, τέτων
 ἀπαγγελλομένων, καὶ αὐτοὶ βασιλέα τὸν Πτολεμαῖον ἀνηγόρευσαν, ὡς μὴ δο-
 κῆν τῷ φρονήματος ὑφείας διὰ τὴν ἥτις. ἐπεινείματο δ' ἔτι τὸ πρῶτον
 τῷ

Cypro transmisit, vetuit navigium terræ ap-
 pelli; sed ancoras jaci, omnibusque conqui-
 escere præcepit in navi: ipse scapham con-
 scendens, solus est egressus, atque ad suspen-
 sum pugnae expectatione perrexit Antigo-
 num, itaque affectum ut verisimile est tantis
 de rebus sollicitos. Tunc vero ubi illum ac-
 cepit adesse, multo quam prius magis trepi-
 davit, vixque se tenuit domi, atque alios su-
 per alios ministros amicosque ad percontan-
 dum de pugnae exitu Aristodemum misit.
 Qui ut nihil cuiquam respondit, sed lento
 gradu vultuque immoto accessit admodum
 tacitus, mirè attonitus Antigonus, neque
 ultra sui compos, occurrit ei ad januam,
 multa jam Aristodemum prosequente tur-
 ba, atque in regiam concurrente. Ut er-

go prope venit, protensa dextra exclama-
 vit alta voce, Salve rex Antigone, victi-
 mus proelio navali regem Ptolemæum, Cy-
 prum tenemus, militum sexdecim millia o-
 ctīngentos captivos habemus. Tum An-
 tigonus, Et tu quoque hercle, inquit, sal-
 ve. Quia vero ita nos torristi, lues pec-
 nam: nam tardius præmium læti nuntii ac-
 cipies.

Hinc primum Antigonom & Demetrium
 vulgus reges consulavit, atque Antigo-
 num confestim diademate amici evincere:
 Demetrio pater diadema misit, scriptaque
 epistola regem appellavit. Ægyptii quo-
 que his nuntiatis, ne ob cladem abjectissè
 viderentur animos, regem Ptolemæum dixerunt.
 Ea res pariter emulatione omnes successores

Alex-

τῷ ζήλῳ τὴν διαδύχην. καὶ γὰρ Λυσίμαχος ἤρξατο φερεῖν διάδημα, καὶ Σέ-
λευκος ἐπὶ χιτῶν τοῖς Ἑλλήσιν ἐπεὶ τοῖς γε βασιλεύουσιν πρότερον ἦτορ
ὡς βασιλεὺς ἐχρημάτιζε. Κάσσανδρος δὲ τῷ ἄλλῳ αὐτὸν βασιλεῖα καὶ
γυμνάσιον καὶ καλῶν, αὐτὸς, ὥσπερ πρότερον εἴθε, τὰς ὑπὸ τοῦ
ἐργασθε. τῷ δὲ ἐπὶ προδήκλῳ ὀνόματι καὶ χιτῶνι ἀλλάγῃ εἶχε
μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰ φρονήματα τῷ ἀνδρῶν ἐκίνασε, καὶ τὰς γνώμας ἐπῆρε,
καὶ τοῖς βίοις καὶ ταῖς ὁμιλίαις αὐτῷ ὄγκον ἐπέθηκε καὶ βαρύνετα, κατὰ πάθος
τραγικῶν ὑποκατῆν ἅμα τῇ σκῇ μεταβαλλόντων καὶ βαδίσματα καὶ φωνὰς,
κατὰ κλῆσιν καὶ πρὸς αὐτὸν. ἐκ δὲ τῶν ἐχθρῶν καὶ τοῖς δικαί-
οις βιαιότεροι, τῷ εἰς πολλὰ παρέχουσαν αὐτὸς ἐλαφρότητα καὶ μα-
λακώτερας τοῖς ὑπὸ τοῖς πρότερον εἰσενέειν τὴν ἀξίαν ἀφελόντες, τῶν δὲ
ἴσχυς κόλασθαι φωνὴ μία, καὶ τοσαύτης ἐνέπλησε. τῷ ἀντιφύκῳ μετα-
βολῆς.

Ἀντίγονος δὲ τοῖς πεπραγμένοις ὑπὸ Δημητρίου κατὰ Κύπρον ἐπαρθεὶς,
εὐθὺς ἐστράτευσε ἐπὶ Πτολεμαῖον, αὐτὸς μὴ ἄγων περὶ τῷ δυνάμει,
Δημητρίῳ δὲ μεγάλῃ σόλῳ συμπροσπλέοντι. ὃν δὲ τρόπον ἐμελλε κείνῳ
τὰ πράγματα, Μήδῳ Ἀντιγόνου φίλῳ ὅψιν εἶδε κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ
γὰρ αὐτὸν Ἀντίγονου ἀγωνίζεσθαι μὴ τὴν στρατῶν ἀπάσης διαφυλῶν, εὐρώσας
καὶ ταχὺ τὸ πρῶτον, εἶτα κατὰ μικρὸν ἐνδιδόναι τῷ δυνάμει αὐτῷ καὶ
τέλῃ, ὡς ἐκαμψεν, ἀδελφῇ γυνάμει καὶ μετὸν ἄσματος, καὶ βαδίσας
ἀναφέρειν. αὐτὸς τε ἐν ἐπὶ χιτῶν κατὰ γῆν πολλὰς ἀπορίας, καὶ Δημη-
τρίῳ

Alexandri pervasit. Etenim cœpit diadema
Lysimachus gestare, & Græcos Seleucus al-
loquens: quando barbaris eo ornatu ante
quoque ut rex responsa dederat. At Cassan-
der, aliis regem eum scribingibus & vocan-
tibus, ipse pristino more suo inscripsit epi-
stolas. Id vero non additamentum nominis
& habitus tantum habuit variationem, verum
etiam illorum inflavit spiritus & animos sus-
tulit, moribusque & congressibus eorum fa-
ctum addidit & supercilium, tragicorum hi-
strionum more una cum persona incessum,
vocem, accubitus salutationemque immutan-
tium. Hinc evaserunt in imperiis & judi-
ciis violentiores: ubi illam, quæ ipsos mul-
to faciliores & leniores ante popularibus red-

debat, detraxerunt potestati dissimulantiam.
Tantum vox una valuit adulatoris, tantaque
orbem terræ implevit conversione.

Porro Antigonus, rebus gestis Demetrii
circa Cyprum intumescentes, confestim movit
in Ptolemaeum. Copias terrestres ipse duxit.
Demetrius magna classe eum litus legens
comitabatur. Res autem quemadmodum de-
creturæ erant, Medius vidit in somnis, An-
tigoni amicus. Visus enim ei ipse est Anti-
gonus cum toto exercitu diavli cursu cer-
tare, valide & acriter primum, deinde vi-
res ejus flaccessere paulatim: denique, ut
flexit cursum, languidus & anhelosus agre
spiritum recipere. Igitur Antigonus, quum
in magnas difficultates terra incurrisset, Deme-
trius

τείς χειμῶνι καὶ κλύδωνι μεγάλῳ κινδυνώσαντο εἰς τόπους ἀλμυρούς καὶ χαλεπὰς ἐκκεῖναι, πολλὰς δὲ τῶν νεῶν ἀπολείποντα, ἐπανήλθεν ἄπρακτο. ὡς δὲ τότε μικρὸν ἀπολείποντα γεγονώς ἔτη ὀγδοήκοντα, μεγέθει δὲ καὶ βαρύντησι σώμασι μᾶλλον ἢ διὰ τὸ γῆρας ἔπει τὰς στρατείας γενοῦς δυσωξασκόμενοι, ἐχεῖτο πρὸ παιδὶ καὶ δι' αὐτοῦ καὶ δι' ἐμπειρίαν ἤδη τὰ μέγιστα καλῶς διοικεῖν· τρυφὰς δὲ καὶ πολυτελείας καὶ πότους αὐτῷ μὴ βαρυνόμενοι. εἰρήνης γὰρ ἔσσης ἀφύβριζεν εἰς ταῦτα, καὶ χολάζων ἐχεῖτο πρὸς τὰς ἡδονὰς ἀναιμύτως αὐτῷ καὶ κατακόρως ἐν δὲ τοῖς πολλοῖς, ὡς οἱ φύσει σῶφρονες, ἔφη. λέγει δὲ τὸ Λαμίας ἀναφανδὸν ἤδη κρατήσεως, τὸν Ἀντίγονον ὑπὸ τῷ Δημητρίῳ καταφιλέμενον ἤκοιτο ἀπὸ ξένης, εἰπεῖν ἅμα γελοῖα, δοκεῖς Λάμειαν, ὦ παῖ, καταφιλεῖν πάλιν δὲ ποτε πλείονας ἡμέρας ἐν πότοις γυρομένη, καὶ πρὸ φασιν λέγουσιν ὡς ῥῶμά τι διοχλήσειεν αὐτὸν, ἐπυθόμενοι, φάναι τὸν Ἀντίγονον, ἀλλὰ πότερον Θάσιον ἢ Χίον ὡς τὸ ῥῶμα; πυθόμενοι δὲ αὐτῷ ἀδενῶς ἔχεν αὐτὸν, ἐβάδιζεν ὀψόμενοι, καὶ τῶν καλῶν τινι παρὲς αὐτοῦ ἀπώπτησεν εἰσελθὼν δὲ καὶ καθίσας παρ' αὐτοῦ, ἤψατο τὸ χεῖρ' ἐκείνης δὲ εἰπόντι, ὅτι νῦν ὁ πυρετὸς ἀποκεχώρηκεν, Ἀμέλει παιδίον, ἔφη, καὶ ἐμοὶ παρὲς αὐτοῦ ἀπὸν νῦν ἀπήνηκε. ταῦτα δὲ ἔτι πρῶτος ἔφερε διὰ τὴν ἄλλω πρῶτον τῷ Δημητρίῳ. οἱ μὲν γὰρ Σκύθαι πίνοντες καὶ μεθύσκομενοι παρὰ ψάλλουσι τὰς νύκτας τῶν τόξων, οἷον ἐκλυόμενοι ὑπὸ τῇ ἡδονῇ ἀνακαλέμενοι τὸν θυμὸν ἐκείνου δὲ τὰ μὲν ἡδονῇ διδὼς ἀπλῶς ἑαυτὸν, τὰ δὲ πρὸς τὴν

τετρα

trius vero tempestate & ingentibus fluctibus jactatus prope in loca importuosa & aspera esset ejectus, multasque amisisset naves, re infecta rediit. Erat ille tunc annos natus paulo minus octoginta, mole vero & pondere corporis magis quam senio ad expeditiones inhabilis, filio utebatur ob felicitatem & rerum usum maxima quæque jam præclare procurante. Nec delicias vel luxum ejus vel potationes moleste ferebat. Pace enim projectus erat in hæc vitia, atque per otium profunde affatim se in voluptates: bello autem, ut natura temperantes, sobrius erat. Fama est, quum Lamia propalam jam omnia apud Demetrium posset, Antigonus, cui revertens peregre tulit ille osculum, ardentem dixisse, Videris Lamiam, fili, of-

culari. Alio tempore, quum plures dies perpotasset, & prætexeret fluore se conflictatum, Audivi, dixisse Antigonus: sed Thasius an Chius fuit fluor? Rursus quum eum accepisset male habere, perrexit ad eum visendum, ac formoso puero ad fores occurrit. Ingressus, quum apud eum assedisset, tetigit manum ejus. Qui quum dixisset febrem modo recessisse, Sane, inquit, fili: & mihi ad januam modo digrediens obviam venit. Hæc ob alia Demetrii præstantia facta tam ferebat leniter. Nempe Scythæ inter pocula & remulentiam arcuum nervos interim pulant, quasi voluptatibus remissum revocantes animum. Ille vero partim se luxuriæ totum dedens, partim rebus seriis, tractansque se-

orsum

τερε τῷ ἐτέρων ἀκρατα μεταχειζόμεθ', ἐχ' ἥτιον ὡς δεινὸς ἐν ταῖς τῷ πολέμῳ πῶσκαδαι.

Ἀλλὰ καὶ πῶσκαδάσας δυνάμιν ἢ χρεῖσας βελτίων ἐδόκει στρατηγὸς εἶναι, πάντα μὲν ἐκ πεισσίας ὑπάρχειν βελόμεθ' ὑπὲρ τὰς χρεῖσας, τὸ δὲ πρὸς τὰς ναῦς καὶ τὰ μηχανικὰ μεγαλεργίας, καὶ καθ' ἡδονὴν τινα τῷ θεωρεῖν ἀπλήτως ἔχων. εὐφυὲς γὰρ ὦν καὶ θεωρητικὸς, ἐκ εἰς παιδίας, ἐδὲ εἰς ἀγωγὰς ἀχρήστες ἔτρεψε τὸ φιλότεχνον, ὥσπερ βασιλεῖς ἄλλοι, αὐλῆνες καὶ ζωγραφῆνες καὶ τοξεύοντες. Ἀέροπ' ὃ ὁ Μακεδὼν τραπέζια μικρὰ καὶ λυχνίδια τεκταίνόμεθ', ὁπότε χολάζοι, διήγῃ. Ἀτταλ' ὃ ὁ Φιλομήτωρ ἐκίπυε τὰς φαρμακώδεις βοτάνας, ἐξ ὧν ὕσχυαμον καὶ ἐλλέβορον, ἀλλὰ καὶ κώνειον καὶ ἀκόνιτον καὶ δορύκνιον αὐτὸς ἐν τοῖς βασιλικοῖς σπείρων καὶ φυτεύων, ὅπως τε καὶ καρπὸν αὐτῷ ἔργον πεποιημένον εἶδέναι καὶ κομίζεσθαι καθ' ὥραν. οἱ δὲ Πάρθων βασιλεῖς ἐσεμνύνοντο τὰς ἀκίδας τῷ βελῶν χαράττιοντες αὐτοὶ καὶ πῶσκαδαι. ἀλλὰ μὲν Δημητρεὺς καὶ τὸ βάνανσον ὡς βασιλικόν, καὶ μέγεθ' ἢ μέθοδ' εἶχε, ἅμα πρὸς πειστίαν καὶ φιλοτέχνην τῷ ἔργῳ ὑψοῦ τι διανοίας καὶ φρονήματ' συνεκφερόντων ὥστε μὴ μόνον γνώμης καὶ πεισσίας, ἀλλὰ καὶ χειρὸς ἀξία φαίνεσθαι βασιλικῆς. μεγέθει μὲν γὰρ ὑπέπληττε καὶ τὰς φίλας, κάλλει δὲ καὶ τὰς πολεμίας ἔτρεπε. τῷτο δὲ ἔτι μᾶλλον ἀληθῶς ἢ κομψῶς εἰρη). καὶ τὰς μὲν ἐκκαδεκήρεις αὐτὰ καὶ πεντεκαδεκήρεις ἐθαύμαζον ἐσῶτες οἱ πολέμοι πρὸς τὴν γλῶσσαν αὐ-

orsum utrumque altero nequaquam admisto, æque erat in belli apparatu acris.

Cæterum dux in exercitu instruendo quam tractando videbatur melior, quod omnia ad usum suppetere vellet affluenter, essetque in classe machinamentisque splendide parandis, atque in iis cum voluptate commentandis nimium curiosus. Nam solerti quum esset atque contemplationibus apto ingenio, non ad ludicra, neque ad studia futilia applicuit ingenii sui præstantiam, aliorum regum more, & tibiis canentium, pingentium, & tornantium. Quippe Æropus Macedo subtiles mensulas & lucernulas, ubi vacabat, fabricando tempus traducebat. Attalus Philometor herbas venenosas colebat, non tantum hyoscyamum & helleborum, sed & cicutam,

Vol. V.

aconitum, dorycnium ipse in hortis regiis seminans & plantans: liquoresque & semina & fructus horum elaborabat cognoscere, ac suo quæque tempore colligere. Parthorum reges telorum cuspidibus ipsi formandis & exacundis sese venditabant. At Demetrii erant etiam vulgaria opificia regalia, granditatemque ratio fabricæ habebat, una cum artificio & solertia celsitudinem quandam mentis & magnanimitatem autoris repræsentantibus operibus: ut non ingenio tantum & opulentia, verum etiam manu regia viderentur digna. Quippe mole vel amicos percellebant, venustate delectabant & hostes. Atque hoc quoque verius est quam lepidius relatum. Quippe sedeciremes & quindeciremes ejus stabant stupentes hostes, quum litora sua

D

præ-

αὐτῇ πλεύσας· αἱ δ' ἐλεπόλεις ὡς θέαμα τοῖς πολιορκημένοις ἦσαν, ὡς αὐτὰ τὰ πράγματα μαρτυρεῖ. Λυσίμαχος μὲν γὰρ, ἐχθρὸς ᾧ Δημητρίῳ τῇ βασιλείᾳ, καὶ πολιορκεῖν Σόλους τὰς Κιλικίας ἀντιταγ-
μῆν, ἐπαμψε πρὸς αὐτῶν ἐπιδείξαι τὰς μηχανὰς αὐτῶν, καὶ τὰς ναῦς πλεύσας ἐπιδείξαι, ὥστε θαυμάσας ἀπῆλθε. Ῥόδιοι δ' πολὺν χρόνον ὑπ' αὐτῆς πολιορκηθέντες, ἐπεὶ κατελύσατο τὸν πόλεμον, ἠτήσαντο τῇ μηχανῶν ἐνίας, ὅπως ὑπόμνημα τ' ἐκείνης δυνάμεως ἅμα καὶ τ' αὐτῇ ἀνδρα-
γαθίας ἔχωσιν.

Ἐπολέμει δ' ὁ Ῥόδιος, Πτολεμαῖς συμμαχοῖς ἔσι, καὶ τὴν μεγίστην ἐλεπόλιν τοῖς τείχεσι προσήγαγον· ἥς ἔδρα μὲν ἡ τετραγώνη, ἐκαστὴν ἔχουσα τῷ κάτω πλασίᾳ πλυσσάν ὀκτώ καὶ τεσσαράκοντα πηχῶν, ἐξ ἧς καὶ ἐξήκοντα πηχῶν ὑψὺ ἔχεν, εἰς κορυφῇ συνενέυσαν ταῖς ἀνω πλατυσταῖς, στενωτέραν τ' βάσεως. ἔνδοθεν μὲν ἔν σέγαις διεπέφρακτο καὶ χώραις πολ-
λαῖς· τὸ δ' πρὸς τὰς πολεμίας αὐτῆς μέτωπον ἀνέκλιτο, καὶ καθ' ἐκαστὴν σέ-
γην θυρεὺς, καὶ διὰ τέτων ἐξέπιπτε βέλη παντοδαπά· μετὴ γὰρ ἡ ἀνδρῶν μαχομένων πᾶσαν ἰδεῖν μάχης. καὶ τὸ μὴ κραιπνότητος αὐτῆς μηδὲ κλι-
νόμενον ἐν ταῖς κινήσεσιν, ἀλλ' ὀρθὸν ἐν ἔδρᾳ καὶ ἀσάλευτον ἰσορρόπως ἅμα ῥοιζῶ καὶ τόνῳ πολλῷ προσχωρεῖν, θαμβεῖ ἅμα τῇ ψυχῇ καὶ χά-
ρειν ὁμῶς τινα τῇ ὄψει τῇ θεωρῶν παρῆχε. πρὸς δ' ἔστων τὸν πόλεμον αὐτῇ καὶ θώρακες ἐκομίσθησαν ἐκ Κύπρου δύο σιδηροὶ, μνην ὀλκῆς ἐκάτε-
ρος τεσσαράκοντα. δυσπάθειαν δ' αὐτῇ καὶ ῥώμην ἐπιδεικνύμενος ὁ
τεχνί-

præterveherentur. Jam helepoles velut spec-
taculum erant obsessis, ut res ipsæ astipulan-
tur. Siquidem ex omnibus regibus Lysima-
chus Demetrio infestissimus, qui ad repellen-
dum eum ab obsidione Solorum in Cilicia
venerat, misit ad eum oratum ut machinas
suas & classem ostenderet sibi in cursu. Ubi
ille ostendit eas, discessit eum admiratione.
Rhodii diu ab eo obsessi, bello composito
machinas aliquot ab eo petivere: quo & il-
lius potentia pariter & virtutis suæ haberent
monumentum.

Rhodiis intulit bellum, quod Ptolemæi socii
essent, maximamque helepolim admovit muro.
Hujus fuit quadrata basis, habuitque singula
rimæ quadraturæ latera octonum & quadrage-

num cubitorum. Assurrexit sexaginta sex cubi-
tos in fastigium subvexa, superioribus lateribus
basi contractioribus. Intus contignationibus fre-
quentibusque cameris intersepta fuit. Frons e-
jus hostium ex adverso aperta, & per quamque
contignationem fenestrata. Hinc omnis gene-
ris missilia mittebantur: nam referta militibus
erat omni genere armorum præliantibus. Quod
vero non vibraret neque nutaret, quum move-
retur, verum recta in basi ac nihil fluctuans in
æquilibrio cum stridore & vi magna promove-
retur: id pavorem simul animo & oculis ob-
lectationem exhibebat spectantium. Hoc ad
bellum duo ei ex Cyprio allati thoraces ferrei
fuerunt, appendens uterque minas quadra-
ginta: quorum firmitatem & robur opifex
osten-

τεχνίτης Ζωΐλ^Θ, ἐκέλευσεν ἕξ καὶ εἴκοσι βημάτων ἀφεῖναι καταπελτικὸν βέλ^Θ. ἔ' προσπεσόν^Θ, ἀρράγης διέμεινεν ὁ σίδηρ^Θ, ἀμυχλῷ δ' μόλις ἔχεν ἀμβλαῖαν, οἷαν δ' ἀπὸ γραφεί^ε. τῷτον αὐτὸς ἐφόρει τὸν δ' ἕτερον Ἀλκιμ^Θ ὁ Ἡπειρώτης, ἀνὴρ πολεμικώτατ^Θ τῷ σὺν αὐτῷ καὶ ῥωμαλεώτατ^Θ, ὃς μόν^Θ ἐχεῖτο διταλάνῳ πανοπλία, τῷ ἄλλων χρωμῶν ταλανίαία^ε καὶ μαχόμεν^Θ ἐν Ῥόδῳ, πρὶν τὸ θέατρον ἔπεσεν.

Εὐρώσως δ' καὶ τῶν Ῥοδίων ἀμυνομένων, εἶδεν ἄξιον λόγῳ πράττων ὁ Δημήτειος, ὅμως ἐθυμομάχετο πρὸς αὐτούς, ὅτι Φίλλας τ' γυναικὸς αὐτῷ γραμματα καὶ σφώματα καὶ ἱμάτια πεμψάσης, λαβόντες τὸ πλοῖον, ὥσπερ εἶχε, πρὸς Πτολεμαῖον ἀπέστειλαν καὶ τῷ Ἀθλωαίων ἐκ ἐμμήσαν^Θ φιλανθρωπίαν, οἱ Φιλίππου πολεμῶν^Θ αὐτοῖς γραμματοφόρους ἐλόντες, τὰς μὲν ἄλλας ἀνέγνωσαν ἐπιστολάς, μόνῳ δ' τῷ Ὀλυμπιάδ^Θ ἐκ ἔλυσαν, ἀλλ' ὥσπερ ἰὼ κατασεσημασμένη, πρὸς ἐκείνον ἀπέστειλαν. ἔ' μὲν ἄλλα καίπερ ἐπὶ τῷ σφόνδρα δηχθεὶς ὁ Δημήτει^Θ, διθύς πρῶτον λαβὼν ἐχ' ὑπέμεινεν ἀνιλυπῆσαι τὰς Ῥοδίους. ἔτυχε γ' αὐτοῖς ὁ Καύνι^Θ Πρωτογῆνης γραφῶν τῷ πρὶν τὸν Ἰάλυσον διαθέσιν, καὶ τὸν πίνακα μικρὸν ἀπολείποντα τῷ τέλ^Θ ἔχων, ἐν τινι τῷ πρῶτῳ ἐλαβεν ὁ Δημήτει^Θ. πεμψάντων δ' κήρυκα τῷ Ῥοδίων, καὶ δεομένων φείσας καὶ μὴ διαφθεῖραι τὸ ἔργον, ἀπεκρίνατο τὰς τῷ πατρὸς εἰκόνας ἐμπρῆσαι μᾶλλον, ἢ τέχνης πόνον τοςῷτον. ἐπὶ δ' ἔτεσι συντελέσαι λέγει^ε τῷ γραφῶν ὁ Πρωτογῆνης. καὶ φησιν ὁ Ἀπελλῆς ἔτις ἐκπλαγῶναι θεασάμεν^Θ τὸ ἔργον, ὥς

καὶ

ostentans Zoilus, intorqueri catapulta ex spatio passuum viginti sex relum iussit. Quo adacto integrum ferrum permansit, ac vix leviter fuit sicut a stilo perstrictum. Hunc thoracem ipse gestavit, alterum Alcimus Epirota, vir omnium qui in praesidiis ejus erant bellicosissimus valentissimusque: qui solus centum viginti pondo armis utebatur, quum caeteri sexaginta pondo uterentur. Iis pugnans Rhodi secundum theatrum occubuit.

Quum defenderent se fortiter Rhodii, quamvis nullum operae pretium Demetrius faceret, oppugnavit eos tamen pertinaciter praeter iram, quod quum uxor sibi Phila litteras, vestem stragulam, & pallia curasset, captum navigium misissent cum omnibus rebus ad Ptolemaeum, nec humanitatem imitati Atheniensium qui

Philippi captis tabellariis, hostis sui, caeteras litteras legerunt, solam epistolam Olympiadis non solverunt, sed bona fide obsignatam ei remisere. Haud tamen, licet non mediocriter stimulat, quum mox oblata occasio esset sibi, vicem sustinuit illis Demetrius reddere injuriae. Nam forte pingebat eis Caunius Protogenes Ialyfi figuram, tabulamque ceperat Demetrius in uno ex suburbiis pene absolutam. Mittentibus caduceatorem & deprecantibus eum Rhodiis picturae ut parceret, neque eam violaret, patris respondit se prius simulacra concrematurum quam tantos artis sudores: septem enim annis explevisse Protogenes picturam hanc memoratur. Quo Apelles aspectu opere usque adeo refert obstupuisse se, uti vox

καὶ φωνῶν Ἰηλιπῆιν αὐτόν, ὃς ἔπειν, μέγας ὁ πόντος, καὶ θαυμαστὸν τὸ ἔργον· ἔμην ἔχεν γε χάριτας, δι' αἷς ἔργον ψάειν τὰ ὑπ' αὐτῇ γραφόμενα. ταύτην μὲν ἐν τῷ γραφῶν εἰς ταῦτ' αἷς ἄλλαις συλωθεύσαν ἐν Ῥώμῃ τὸ πῦρ ἐπενείματο. τῷ δ' Ῥοδίων κατεξανισαυμένων τῷ πολέμῳ, δεόμενον προφάσεως τὸν Δημήτριον Ἀθωαῖοι πρῶτον οὐδὲν διήλλαξαν, Ἰπὶ τῷ συμμαχεῖν Ῥοδίους Ἀντιγόνῳ καὶ Δημητρίῳ, πλὴν Ἰπὶ Πτολεμαῖον.

Ἐκάλειν δ' τὸν Δημήτριον οἱ Ἀθωαῖοι, Κασάνδρον τὸ ἄστυ πολιορκεῖν. ὁ δ' ἵνασιν Ἰηπλῶσας τελακοσίαις τελακονίαις, καὶ πολλοῖς ὀπλίταις, ἔμῳνον ἔξῃλασε τὸν Κασάνδρον, ἀλλὰ φύγοντα μέλει Θερμοπυλῶν διώξας καὶ τρεψάμεντος, Ἡράκλειαν ἔλαβεν, ἐκείνῳ αὐτῷ προσφειδόμενῳ, καὶ τῷ Μακεδόνων ἐξαχιχίλις μεταβαλλομένων πρὸς αὐτόν. ἐπανιών δ' τὰς ἐνὶ πύλῳ Ἑλλήνας ἡλυθῆρες, καὶ Βοιωτὰς ἐποίησατο συμμαχεῖν, καὶ Κεῖχρεῖας ἔλεγε καὶ Φυλῶν, καὶ Πάνακτον, Ἰηπειχίσματα δ' Ἀττικῆς ὑπὸ Κασάνδρῳ φερεμέδοντα κατατρεψάμεντος, ἀπέδωκε τοῖς Ἀθωαῖοις. οἱ δ' καίπερ ἐκκεχυμένοι πρῶτερον πρὸς αὐτόν καὶ κατακεχημένοι πᾶσαν φιλοτιμίαν, ἔξῃρον ὅμως καὶ τότε πρόσφατοι καὶ καινοὶ ταῖς κολακείαις φανῶναι. τὸν γὰρ ὀπιωδόδομον τῷ παρθενῶντος ἀπέδειξαν αὐτῷ κατάλυσιν· καὶ δῖαιταν εἶχε, τὸ Ἀθωῶν λεγομένης ὑποδέχεσθαι καὶ ξενίζειν αὐτόν, ἔμῳ πάντῳ κόσμιον ξένον, ἔδ' ὡς παρθένῳ πρῶτος Ἰησαυθιδούοντα. καίτοι ἀδελφὸν αὐτῷ Φίλιππον αἰδόμεντος ποτὲ ὁ πατὴρ καταλύοντα ἐν οἰκίᾳ

eum defecerit: ac tandem dixisse, ingentem laborem & inclytum opus esse, defici tamen gratiis, ob quas picturæ suæ cœlum attingerent. Hæc tabula una cum aliis Romam congesta, atque ibi incendio est absumpta. Porro bellum Rhodiis fortiter sustinentibus, & quærente velamentum Demetrio, Athenienses eo advecti fecerunt inter eos fœdus, hac lege, ut socii Antigoni & Demetrii Rhodii præterquam contra Ptolemæum essent.

Accersiverunt Athenienses Demetrium, quod urbem eorum obsideret Cassander: Ille navibus advectus triginta supra trecentas cum magna peditum manu, non Attica terra modo Cassandrum summovit, sed fugientem tergori inhærens usque ad Thermopylas fudit, Heracleamque ultro se dedentem recepit, ac

Macedonum sex millia ad eum transferunt. In reditu Græcos citra Thermopylas in libertatem asseruit, Bœotios in societatem ascivit, Cenchreis potitus est, Phylenque & Panactum, præsidia Atticæ a Cassandro infessa, in potestatem redegit, restituitque Atheniensibus. Qui quamvis effusi ante in illum fuerant, & omnis generis exhausserant honores, excogitaverunt rationem tamen ut tunc quoque recentes & novi assentationibus apparerent. Si quidem Parthenonis partem posteriorem attribuerunt ei pro diversorio, ibique agebat; & Minerva dicebatur eum hospitio excipere, non nimium castum hospitem, neque ut apud virginem divertentem honeste. Atqui fratrem ejus Philippum pater, quum animadverteret aliquando hospitium habere eum in ædibus

οἰκία τρεῖς ἐχέσῃ νέας γυναικάς, πρὸς ἐκείνον μὲν εἰδὲν ἐφθέγγετο· παρ-
 ὄνῃ δὲ ἐκείνῃ, τὸν σαθροδότῳ μεταπεμφάμενός, Οὗτος, εἶπεν, ἐκ
 ὁρᾷ μὲν τὸν υἱὸν ἐκ τῆς γενεῆς;

Δημήτριος δὲ τὴν Ἀθηνᾶν αὐτῷ προσῆκον, εἰ δὲ ἄλλο μηδὲν, ὥς γέ πρεσ-
 βυτέρῃ ἀδελφῇ αἰχμώεσσι (τῷτο γὰρ ἐβέλετο λέγεσθαι) τοσαύτῳ ὕδρι
 εἰς παῖδας ἐλθούρας καὶ γυναικάς κατασὰς κατεσκέδασε τὴν ἀκροπόλεως,
 ὥστε δοκεῖν τότε μάλιστα καθαρεύειν τὸν τόπον, ὅτε Χρυσίδι καὶ Λαμείᾳ
 καὶ Δημοῖ καὶ Ἀνικύρᾳ ταῖς πόρνοις ἐκείναις συνακολασαίνοι. τὰ μὲν οὖν
 ἄλλα σαφῶς ἀπαγγέλλειν ἐπρέπει, διὰ τὴν πόλιν τὴν δὲ Δημοκλέους ἀρε-
 τὴν καὶ σωφροσύνην ἀξιὸν εἶναι μὴ παρελθεῖν. ἐκείνῳ γὰρ ἦν ἔτι παῖς ἀνήθους,
 ἐκ ἑλάθε δὲ τὸν Δημήτριον, ἔχων τὴν εὐμορφίαν τὴν ἐπωνυμίαν κατήγορον
 ἐκαλεῖτο γὰρ Δημοκλῆς ὁ καλός. ὥς δὲ πολλὰ διδόνων, καὶ πειρώνων, καὶ φο-
 βόνων, ὑπὲρ ἐδενὸς ἡλίσκετο· τέλει δὲ, φεύγων τὰς παλαίστρας καὶ τὸ γυμ-
 νάσιον, εἰς τι βαλανεῖον ἰδιωτικὸν ἐφοῖτα λυσόμενος. ἤπιησας τὸν και-
 ρὸν ὁ Δημήτριος ἐπεισῆλθεν αὐτῷ μόνῳ. ὁ δὲ παῖς, ὡς συνείδε τὴν πατρὸς
 αὐτὸν ἐρημίαν, καὶ τὴν ἀνάγκην, ἀφελὼν τὸ πῶμα τῆς χαλκώματός, εἰς
 ζέον ὕδωρ ἐνήλατο, καὶ διέφθειρεν αὐτὸν, ἀνάξια μὲν παθὼν, ἀξία δὲ τῆς
 πατείδος καὶ τῆς κάλλους φρονησας· ἐχὼς ὡς Κλεάνετος ὁ Κλεομέδοντι,
 ὃς ὠφληκότες πατρὶ πενήκοντα ταλάντων δίκην ἀφειῆναι διαπραξά-
 μενος, καὶ γράμματα πρὸς Δημήτριον κομίσας πρὸς τὸν δῆμον, ἐκ μόνου
 ἔαυ-

ædibus in quibus tres juvenulæ erant, nul-
 lum verbum huic fecit, sed accito illo qui
 super hospitia attribuenda positus erat, eo
 præsentē, Quin tu, inquit, filium meum e-
 ducis ex istis angustiiis?

At Demetrius, quum Minervam debuisset,
 si nulla alia de causa, certe ut majorem natu
 sororem (id enim dici volebat) erubescere,
 tanta in pueros ingenuos & urbanas matronas
 conspurcavit arcem lascivia, tunc ut maxime
 locus ille videretur mundus, ubi cum Chry-
 side, Lamia, Demo, Anticyra, scortis illis in
 omni lascivia volutaretur. Ac cætera quidem
 non decet urbis nomine aperte in lucem pro-
 ferre: Democlis vero & virtutem & pudici-
 tiam operæ pretium est non præterire. Puer
 ille impubes adhuc erat, tamen non latebat

Demetrium, habebatque formæ cognomen
 delatorem: Democles formosus vocabatur.
 Qui quum multis propositis muneribus, solici-
 tationibus, terroribus, superatus esset a nemi-
 ne, palæstras denique gymnasiumque decli-
 nans contulisset se lavatum ad privatum bal-
 neum, captata Demetrius opportunitate, ad
 solum est ingressus. Ubi in solitudine depre-
 hensum se, & necessitatem cognovit, detracto
 aheni operculo in aquam insiliit ferventem,
 ac semet ipse peremit. Ita ille indigno qui-
 dem modo periit, sed spiritibus præditus fuit
 patria & specie dignis suis: secus atque Cle-
 ænetus Cleomedontis. Qui quum patri suo
 quinquaginta talentorum, quanti ei lis æsti-
 mata fuerat, remissionem confecisset, & lite-
 ras attulisset ad populum a Demetrio, non se
 modo

ἑαυτὸν κατήχυνεν, ἀλλὰ καὶ τὴν πόλιν συνειτάραξε. τὸν μὲν γὰρ Κλεομένης τὴν δίκην ἀφῆκεν, ἐγγράφη δὲ ψήφισμα, μηδένα τῷ πολιτῷ ἔπιτολῶν πρὸς Δημητρίον κομίζειν. ἐπεὶ δὲ ἀκέραιος ἐκείνῳ ἐκ ἡνείκε μετείως, ἀλλ' ἠγανάκησε, δέισαντες αὐτίς, καὶ μόνον τὸ ψήφισμα κατὰ ἑλκον, ἀλλὰ καὶ τῷ εἰσηγησαμένῳ καὶ συνεπόντῳ τὰς μὲν ἀπέκλειναν, τὰς δὲ ἐφυγάδυσαν. ἔτι δὲ προσεψηφίσαντο δεδύχθαι τῷ δήμῳ τῷ Ἀθιωαίων, πᾶν ὅτι ὁ βασιλεὺς Δημήτριον κελύσει, τὸτο καὶ πρὸς Θεὸς ὅσιον, καὶ πρὸς ἀνθρώπους εἶναι δίκαιον. ἐπόντῳ δὲ τινῶν τῷ καλῶν καὶ γαστρῶν ἀνδρῶν, μαίνεσθαι τὸν Στρατοκλέα τοιαῦτα γράφοντα, Δημοχάρης ὁ Λακωνεὺς εἶπε, μαινέσθαι μὲν τὸν ἄνθρωπον, εἰ μὴ μαίνετο. πολλὰ γὰρ ὁ Στρατοκλῆς ὠφελεῖτο διὰ τὴν κολακείαν· ὁ δὲ Δημοχάρης ἔπειτα τὴν διαβληθεὶς ἐφυγαδεύθη. τοιαῦτα ἔπραττον Ἀθιωαῖοι, φερέας ἀπηλλάχθαι, καὶ τὴν ἐλευθερίαν ἔχον δοκεῖν.

Δημήτριον δὲ παρελθὼν εἰς Πελοπόννησον, ὡς ἐδενὸς ὑφισταμένου τῷ ἐναντίῳ, ἀλλὰ φερόντων, καὶ προεμμένων τὰς πόλεις, προσηγάγετο τὴν καλαυρήν, Ἀχίαν καὶ Ἀρκαδίαν, πλὴν Μαντινείας καὶ Ἀργεὺς καὶ Σικυῶνα καὶ Κόρινθον ἐλύσατο, τάλαντα δὲς ἑκατὸν τοῖς φερέσιν. ἐν Ἀργεὺς μὲν ἐν τῷ Ἡραίων ἐορτῆς καθηκείας, ἀγωνοθετῶν καὶ συμπανηγυρίζων τοῖς Ἑλλήσιν, ἔγχετο τὴν Αἰακίδα θυγατέρα τῇ Μολοτῶν βασιλείῳ, ἀδελφῶν δὲ Πύρρῳ, Δηιδάμειαν. Σικυωνίους δὲ φήσας πρὸς τὴν πόλιν οἰκεῖν, τὴν πόλιν ἔπεισεν ὅτι νῦν οἰκεῖσι μετοικίσασθαι. τῷ δὲ τόπῳ καὶ τῷ ὀνόματι τὴν πόλιν συμεταβαλῶσαν, ἀντὶ Σικυῶν δὲ Δημητριάδα προσηγόρευσεν. ἐν δὲ

modo coedavit, verum etiam in turbas conjecit civitatem. Nam Cleomedonti quidem remisit multam, sed plebiscito cavet ne quis civium a Demetrio afferret literas. Quam rem ubi ille delatam non modice tulit, sed indignatus est, rursus trepidantes non tantum resciderunt plebiscitum illud, sed & eos qui tulerant & suaserant id, partim necaverunt, partim exterminaverunt. Sciverunt insuper, videri populo Atheniensi, quicquid jussisset rex Demetrius, fas id & apud Deos, & jus apud homines esse. Ibi quum quidam ex optimatibus insanire dixisset Stratoclem, eam qui promulgaret legem, Demochares Laconensis ait, Atqui insaniat, nisi insaniat. Habebat enim admodum quaestuosam Stratocles adulacionem. Demochares ob id dictum delatus quum

esset, in exilium datus est. Hæc agebant Athenienses, quum liberati præsidio, & agere viderentur in libertate.

At Demetrius progressus in Peloponnesum, quod nemo subsisteret hostis, fugerentque omnes & oppida desererent, adjunxit sibi Actem, quam vocant, Arcadiamque dempta Mantinea; Argos, Sicyonem, Corinthum redemit centum talentis, quæ præsidariis numeravit. Instante apud Argivos Junonis solenni, ludos faciens & festos dies cum Græcis agitans, Æacidis Molossorum regis filiam, sororem Pyrrhi, Deidamiam duxit. Sicyonios induxit, cum dixisset eos extra urbem habitare, ut demigrarent eo ubi nunc sedes habent. Hæc ratione mutato etiam urbis nomine pro Sicyone Demetriadem appellavit. Quum in Isthmo

Ἰσθμῷ καὶ συνεδρεῖν ἡγομένης, καὶ πολλῶν ἀνθρώπων συσπρόθυμων, ἡγε-
μὸν ἀνηγορεύθη τῷ Ἑλλάδῳ, ὡς πρότερον οἱ παρὰ Φίλιππον καὶ Ἀλέξαν-
δρον ὧν ἐκείνῳ ἔπαρτα μικρὸν ἐνόμιζεν ἑαυτὸν εἶναι βελτίονα, τῇ τύχῃ
τῇ παρέσθαι καὶ τῇ δυνάμει τῇ πραγμάτων ἐπαρξομένη. Ἀλέξανδρος γ'
ἐν ἐδρῇ τῇ ἄλλων βασιλέων ἀπετέθησε τῷ ἐπωνυμίας, ἐδὲ αὐτὸν ἀνέπε
βασιλέων βασιλέα, καίτοι πολλοῖς τὸ καλεῖσθαι καὶ εἶναι βασιλέας αὐτὸς
δεδωκώς· ἐκείνῳ δὲ χαλκάζων καὶ γελῶν τὰς ἄλλων τινὰ πλὴν τῶν πατρὸς
καὶ αὐτῶν βασιλέα προσαγορεύοντος, ἡδέως ἤκουε τῷ παρὰ πότον ἐπιχύ-
σεις λαμβανόντων, Δημητρίῳ βασιλέως, Σελεύκῳ δὲ ἐλεφαντιάρχῳ, Πτο-
λεμαίῳ δὲ ναυάρχῳ, Λυσίμαχῳ δὲ γαζοφύλακῳ, Ἀγαθοκλῆς δὲ τῶν
Σικελιώτῃ, ἡσιάρχῳ. τέτων δὲ πρὸς τὰς βασιλεῖς ἐμφορημάτων, οἱ μὲν
ἄλλοι βασιλεῖς κατεγέλων, Λυσίμαχῳ δὲ ἡγανάκτι μόνῳ, εἰ σπά-
δοντα νομίζει Δημήτριῳ αὐτόν. Ἐπεικὼς γὰρ εἰσέβησαν εὐνάρχαι ἔχον γα-
ζοφύλακας. ὡς δὲ καὶ πάντων ἀπεχθέσθαι τὸν Λυσίμαχῳ αὐτῷ, καὶ λαιδο-
ρῶν εἰς τὸν ἔρωτα τῷ Λαμίας ἔλεγε, νῦν πρῶτον ἐωρακέναι πόρῳ πρὸς
ερχομένην ἐκ τραγικῆς σκηνῆς· ὁ δὲ Δημήτριῳ ἔφη σωφρονεσέμεν εἶναι
τὴν ἑαυτῶν πόρῳ τῇ ἐκείνῃ Πινελόπης.

Τότε δ' ἐν ἀναζυγνύων εἰς τὰς Ἀθῆνας, ἔγραψεν ὅτι βάλῃ παρὰ
ἡγομένην εὐθὺς μνηστῆραι, καὶ τὴν τελετὴν ἅπασαν ἀπὸ τῶν μικρῶν ἄχρει
τῶν ἐποπικῶν παρὰ λαβεῖν. τῷτο δὲ ἔμετ' ὡς, ἐδὲ γεγονὸς πρότερον,
ἀλλὰ τὰ μικρὰ τῶν Ἀνθεστηριῶν ἐτελέσθαι, τὰ δὲ μεγάλα τῶν Βοηδρο-
μιῶν.

Isthmo conventus publicus celebraretur, mul-
tique mortales eo convenissent, renuntiatus
est dux Græciæ, ut ante Philippus & Alex-
ander: quibus ille non paulo se censebat præ-
stare, præsentī fortuna & potentia inflatus.
Alexander quidem certe aliorum neminem
nomine regio fraudavit, neque regem regum
pronuntiavit se, quamvis ejus munere multi
essent & dicerentur reges. At hic illudens
& irridens si quis alium extra patrem suum &
se appellaret regem, libenter audiebat quum
inter pocula quis postulato vino propinaret
Demetrio regi, Seleuco elephantorum magi-
stro, Ptolemæo classis præfecto, Lyfimacho
a thesauris, Agathocli insulæ Siciliæ rectori.
His apud reges enuntiatis reliqui deriserunt

eum, solus stomachatus est Lyfimachus, quod
haberet se pro spadone Demetrius. Eunuchos
enim fere præponere solent thesauris.
Erat autem omnium ei Lyfimachus infestis-
simus: qui infectans eum ob Lamiæ amores,
dictitabat nunc primum scortum se ex tragica
prodeuntem scena vidisse. Contra Demet-
trius castius jactavit illius Penelope suum esse
scortum.

Porro repetens tunc Athenas, velle scrip-
sit se, ubi eo venisset, illico initiari, my-
steriaque a parvis usque ad ultima & re-
condita sacra, quæ epoptica appellant,
cuncta percipere. Id nefas erat, neque
factum ante fuerat unquam: verum perage-
bantur parva mense Anthesterione, magna Boe-
dæo-

μιῶν· ἐπώπιλθον ᾧ τελάχισον ὑπὸ τῶν μεγάλων ἐνιαυτὸν διαλιπόηες. ἀναγνωσθέντων ᾧ τῶν γραμμάτων, μόνῳ ἐτόλμησεν ἀντιπεῖν Πυθόδωρος· ὁ δαδ' ἔχῃ ἐπέβανε ᾧ ἔδεν. ἀλλὰ Στρατοκλῆες γνώμῃ ἐπὶόντι, Ἀνθεστηριῶνα τὸν Μενυχιῶνα ψηφισαμένους καλεῖν καὶ νομίζειν, ἐτέλεον τὰ Δημητεῖα τὰ πρὸς ἀγοράν. καὶ μὲν ταῦτα πάλιν ἔξ' Ἀνθεστηριῶν· ὁ Μενυχιῶν ἡγομένην Βοηδρομιῶν, ἐδέξατο τὴν λοιπὴν τελετὴν ἅμα καὶ τὴν ἐποπείαν, τῇ Δημητεῖα προσεπιλαβόντι. δι' ὃ καὶ Φιλιππίδης τὸν Στρατοκλῆα λαιδορῶν ἐποίησεν,

Ὁ τὸν ἐνιαυτὸν σωτεμένων εἰς μῆν' ἕνα
καὶ παρὶ τῇ ἐν τῇ παρθενῶν κατασκύωσέως,
Ὁ τὴν ἀκρόπολιν πανδοκεῖον ὑπολαβὼν,
καὶ τὰς ἐταίρας εἰσάγων τῇ παρθενῷ.

Πολλῶν ᾧ ἡγομένων ἐν τῇ πόλει τότε πλημμελημάτων καὶ ὁρμημάτων, ἐκείνο μάλιστα λέγει) λυπῆσαι τὰς Ἀθηναίους, ὅτι διακόσια καὶ πενήκοντα τάλαντα ποιεῖσαι ταχὺ καὶ δεῖναι προσταχθὲν αὐτοῖς, καὶ τὸ εἰσπράξεως σωτόμην καὶ ἀσφαλιτὴν ἡγομένην, ἰδὼν ἡθροισμένον τὸ ἀργύριον, ἐκέλευσε Λαμία καὶ ταῖς παρὶ αὐτὴν ἐταίραις εἰς σμῆγμα δοθῆναι. ἡ γὰρ αἰχμὴ, τὸ ζήμιας, καὶ τὸ ῥῆμα τῇ πράγματι μᾶλλον ἠνώχλησε τὰς ἀνθρώπους. ἔνιοι ᾧ τῷτο Θετταλοῖς ἐκ Ἀθηναίων ὑπ' αὐτῇ συμβῆναι λέγουσιν. χωρὶς ᾧ τέτων, αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἡ Λαμία τῷ βασιλεῖ ὁρμησασα δαῖπνον, ἡργυρολόγησε πολλὰς. καὶ τὸ δαῖπνον ἔτις ἦνθησε τῇ δόξῃ δια

edromione : recondita inspiciebant interjecto a magnis ut minimum anno. Lectis literis ejus, unus sustinuit intercedere tædifer Pythodorus, incassum tamen. Cæterum lata ex Stratoclis sententia lege, ut mensem Munychionem Anthesterionem nuncuparent & haberent, Demetrium initiaverunt cæremoniis quæ publice fiebant. Mox iterum ab Anthesterione Munychion conversus in Boedromionem reliquas ceremonias recepit, simulque ad inspectionem quoque admissus Demetrius est sacrorum. Unde in Stratoclis opprobrium Philippides hos versus fecit,

In mensis arctum traxit anni circulum.

Iam de diversorio ejus in templo Minervæ,

Arcem tabernæ deputavit hic loco,

Et scorta duxit ad sacrata virginis.

Multis admissis id temporis in urbe illa delictis & flagitiis, illud momordit, ut fertur, Athenienses potissimum, quod cum ducenta quinquaginta talenta ipsis propere imperata ab Demetrio fuissent, præcipitataque exactio & acerbè exercita; ubi coactum argentum vidit, Lamia jussit id, cæterisque meretricibus quæ circa eam erant, ad saponem emendum præberi. Pupugit enim cives pudor magis quam jactura, & verba, quibus est usus, quam exactio. Sunt qui Theffalis hoc, non Atheniensibus referant accidisse. Præter hæc ipsa seorsum Lamia coenam regi parans, a multis pecuniam conciliavit, atque ob immensos sumptus usque adeo

διὰ τὴν πολυτέλειαν, ὥστε ὑπὸ Λαμίας τῇ Σαμίᾳ συγγεγραφέαι. δι' ὃ
 καὶ τῶν κωμικῶν τις ἐφ' αὐτῇ τὴν Λαμίαν ἑλέποιν αἰσθητῶς προσέειπε.
 Δημοχάρης δ' ὁ Σόλιος τὸν Δημήτριον ἐκάλεε Μῦθον εἶναι γὰρ αὐτὸν καὶ
 Λαμίαν. ἐ μόνον δ' ταῖς γαμεταῖς, ἀλλὰ καὶ τοῖς φίλοις τῷ Δημήτριῳ
 ζῆλον καὶ φθόνον ἀνιμεῖν καὶ συγγροῦν παρῶν. ἀφίκοιτο γὰρ τινες παρ'
 αὐτῷ καὶ προσβίαν πρὸς Λυσίμαχον, οἷς ἐκείνῳ ἄγων χολὴν ἐπέδειξεν
 ὡς τε τοῖς μισοῖς καὶ τοῖς θρασυῖσι αἰταίαις βαθείαις οὐχύν λασκίων καὶ
 διαγῆτο τὴν τρομφύλῃ αὐτῷ μάχην πρὸς τὸ θηρίον, ὑπὸ Ἀλεξάνδρῳ
 συμμαχευμένη τῇ βασιλείᾳ. οἱ δ' ὡς γελῶντες ἔφασαν καὶ τὸν αὐτῷ βασι-
 λέα δακρυθέρει δῆγματα φέρειν ἐν τῇ τροχίλῳ, Λαμίας. ἦν δ' θαυμα-
 σὸν ὅτι τ' Φύλλας ἐν ἀρχῇ τὸ μὴ καθ' ἡλικίαν δυσχεραίνειν, ἤτητο τ' Λα-
 μίας, καὶ τοσούτων ἥρα χρόνον ἦδη παρημαχίας. Δημῷ γ' ἐν ἡ Πικαλε-
 ρύῃ Μανία, ὡς δὲ πρὸς αἰδέσκει τ' Λαμίας, καὶ τῷ Δημήτρῳ πυθο-
 μήσει, τί σοι δοκεῖ; Γραῦς, ἔπει, ὦ βασιλεῦ. πάλιν δ' τραγημάτων πα-
 ρατάξιον, κακάνει πρὸς αὐτὴν ἀπὸνθῆ, ὅσας ὅσα μοι Λαμία πέμπει;
 πλείονα, ἔφη, πεμφθήσεται σοι ἅρ' ἢ ἐμῆς μητρὸς, εἴην θύλης καὶ μετ'
 αὐτῆς καθύδου. Δημοκλεονεύς δ' ὁ τ' Λαμίας καὶ πρὸς τὴν λογορρύλῃ
 Βοκχόρεως κρίσιν ἀνιέρησι. ἐπεὶ γάρ τις ἐξῶν ἐν Αἰγύπτῳ τ' ἐταίρας Θα-
 νιδῶ, ἠτάτα συχνὸν χρυσίαι, ἅτα καὶ τὰς ὑπὸ δόξας αὐτῇ συλφρέας,
 τ' Πανδύριαι παύσαστο δύναιτο ἔλαχει ἡ Θωνίς αὐτῇ τῷ μιδώματῳ.
 ἀνέ-

adeo fuit illa celebrata coena, ut eam Lyn-
 ceus Samius mandaverit literis. Quamobrem
 Lamiam comicus quidam apposite veram He-
 lepolim vocavit. Demochares etiam Solius
 Demetrium Fabulam appellavit, quod ei La-
 mia quoque esset. Hujus, non uxoribus mo-
 do, sed amicis quoque Demetrii, gratia apud
 eum, ejusque in hanc amor, emulationem &
 invidiam movit. Venerunt ad Lysimachum
 aliqui ab Demetrio legati, quibus ille per o-
 tium altas in cruribus & brachiis suis leo-
 ninorum unguium cicatrices ostendit, ex-
 posuitque suam cum leone pugnam, quam
 ab Alexandro rege cum illo conclusus con-
 serverat. Illi in risum effusi suum quoque
 regem praedicaverunt immanis feræ in collo
 ferre morsus Lamiae. Mirum fuit cum qui
 Vol. V.

Philæ deflorescente ætate offensus fuerat ini-
 tio, succubuisse Lamiae, & tamdiu jam vergen-
 tem annis dilexisse. Ac Demo quidem cogno-
 mento Mania, tibia super coenam canente La-
 mia, quum rogaret eam Demetrius, Quid ti-
 bi videtur? Anus, inquit, rex. Iterum appo-
 sitis secundis mensis quum diceret ille, Vide-
 ne quam multa mihi mittat Lamia? Plura,
 inquit, a matre mea mittentur tibi, si cum ea
 quoque volueris cubare. Memoratur Lamiae
 quoque celebrati Bocchoris judicii impugna-
 tio: nam quum quidam meretricem Aegypti-
 am Thonidem amaret, poposcit illa ingen-
 tem pecuniae summam. Adolescens inde
 quum in somnis sibi visus esset cum illa con-
 cumbere, liberatus est libidine. Ob id mer-
 cedem ab illo institit Thonis judicio exigere.
 E
 Cognita

ἀκέσας ὃ τὸν λόγον ὁ Βόκχορις, ἐκέλευσε τὸν ἄνθρωπον ὅσον ἡτήθη χερσίων ἡεθμηδύον ἐν τῷ αἰγείῳ διαφέρειν δεῦρο καὶ κείσε τῇ χειρὶ, τὴν δ' ἐταῖραν ἔχεαδ' ἡ σκιάς· ὡς τὴν δόξαν ἡ ἀληθείας σκιάν ἔσαν. ἐκ ὧτο ταύτῳ εἶναι τὴν κείσιν ἡ Λαμία δικαίαν. ἡ γὰρ ἀπέλυσε ἡ σκιά τ' ἑπιδυμίας τῷ ἀργυρίῳ τὴν ἐταῖραν, τὸ ὃ ὄναρ ἔπαυσε ἐρῶντα τὸν νεανίσκον. ταῦτα μὲν ἐν τῷ Λαμίας.

Τὴν δ' διήγησιν, ὥσπερ ἐκ κωμικῆς σκηνῆς, πάλιν εἰς τραγικὴν μετάγχεσιν αἱ τύχαι καὶ αἱ πράξεις τῷ ἀνδρὶ ὃν διηγέμεθα. τῷ γὰρ ἄλλων βασιλέων ἀπάντων συνισαμύων ἐπὶ τὸν Ἀντίγονον καὶ συμφερόντων εἰς ταῦτο τὰς δυνάμεις, ἀπῆρεν ὁ Δημήτριος ἐκ τ' Ἑλλάδος, καὶ τῷ πατρὶ συμμύξας φιλοτιμηδύῳ παρ' ἡλικίαν πρὸς τὸν πόλεμον, ἔτι μᾶλλον αὐτὸς ἐπερρώθη. καίτοι δοκεῖ γε Ἀντίγονος, εἰ μικρῶν τινῶν ὑφείτο, καὶ τ' ἄγαν φιλαρχίας ἐχάλασε, μέχρι παντὸς ἀν' αὐτῷ διαφυλάττειν, καὶ κείνῳ καταλιπεῖν τὸ πρῶτον εἶναι. φύσει δ' βαρὺς ὢν καὶ ὑπερόπτης, καὶ τοῖς λόγοις ἐκ ἥτιον ἢ τοῖς πράγμασι τραχὺς, πολλὰ καὶ νέες καὶ δυνατὰς ἀνδρας ἐξηγείωνε καὶ παρώξυνε. καὶ τὴν γε τότε σύσασιν καὶ κοινωνίαν αὐτῷ ἔλεγε, ὥσπερ ὀρνίθων ἀπερμιολόγων συνδρομὴν, ἐν λίθῳ καὶ ψόφῳ συνδιαταράττειν. ἦγε δ' πεζοὺς μὲν ἐπιλακισμυρίων πλείους, ἵππεῖς δ' μυρίους, ἐλέφαντας δ' ἐβδομήκοντα πέντε· τῷ ἐναντίων ἐχόντων πεζοὺς μὲν, ἑξακισμυρίους καὶ τετρακισχιλίους, ἵππεῖς δ', πεντακοσίους τῶν ἐκείνων πλείονας, ἐλέφαντας δ' τετρακοσίους, ἄρματα δ', ἑκατὸν εἴκοσι. γενομένων δ' ἐγγὺς αὐτῷ, τροπὴν ἔχεν ἡ διάνοια

Cognita causa iussit Bocchoris illi, quantum postulaverat Thonis argenti, in vase numeratum huc atque illuc manu mectare, ac meretricem umbra frui: quod veritatis opinio umbra sit. Hanc sententiam censuit Lamia iniquam esse. Neque enim, inquit illa, ademit meretrici umbra pecuniæ cupiditatem, somnium vero amore adolescentem expedit. Haecenus de Lamia.

Porro historiam fortunæ & res gestæ viri, quem describimus, ex comica scena iterum traducunt in tragicam. Nam quum cæteri reges in Antigoni omnes conspirarent, viresque conferrent in unum, solvit Demetrius ex Græcia. Qui postquam se parenti supra ætatem in bellum incumbenti & exultanti conjunxit, multo magis erectus ipse est. Quan-

quam videtur Antigonus, si paululum de jure suo decessisset, atque ex infana ambitione remisisset, retenturus sibi perpetuo & illi fuisse relicturus primatum: verum ingenio ferox & contemptor aliorum, verbisque non secus ac factis insolens, multos & juvenes & potentes efferavit exacerbavitque viros. Atque coitionem illam regum & societatem jactavit se, sicut avium pascentium globum, uno lapide & strepitu disturbaturum. Pedites sub signis habebat supra septuaginta millia, decem equitum, elephantos quinque & septuaginta. Hostibus pedites erant quatuor millia supra sexaginta millia, equites quam illi plus quingentis, quadringenti elephantis, currus centum viginti. Quum illi castra castris ejus contulissent, mutationem mens ejus spei ma-

gis

τῷ ἐλπίδῳ μᾶλλον ἢ τῷ γνώμῃ. ὑψηλὸς γὰρ εἶναι καὶ γαυρῶ εἰσθῶς ἐν τοῖς ἀγῶσι, καὶ χρώμῳ φωνῇ τε μεγάλη καὶ λόγοις σοβαροῖς, πολλάκις δὲ καὶ τῷ παρὰ τὸν ἑαυτοῦ ψαίειν καὶ γελοῖον εἰπεῖν, τῷ πολεμίων ἐν χερσὶν ὄντων, Ἐπιδαμνύμῳ δὲ θάλασσαν καὶ καταφρόνησιν, τότε σὺν ἑσέτι ἐωρεῖτο καὶ σιωπῆλός τε πολλὰ, καὶ τὸν υἱὸν ἀπέδειξε τῷ πλήθει καὶ σιωπῆσεν διάδοχον. ὁ δὲ μάλιστα πάντες ἐθαύμασαν, ἐν τῇ σκηνῇ μόνῳ διελέχθη πρὸς αὐτόν, ἐκ εἰσισμηθῶς ἔχων ἑδρὴ πρὸς ἐκείνον ἀπορρήτως κοινολογίας, ἀλλὰ ἰδίῳ ὦν γνώμῃ, εἴτα προσηύδα φανερώς καὶ χρώμῳ οἷς βεβηλίσαιτο καθ' ἑαυτόν. λέγει γὰρ μετὰ τὸν ἔτι ὅτι τὸν Δημήτριον αὐτῷ πυθέσθαι, πότε μέλλουσιν ἀναζυγνύειν τὸν δὲ εἰπεῖν πρὸς ὀργὴν, ἀγωνίᾳς μὴ μόνῳ σὺ τῷ σάλπιγγι ἐκ ἀκρότης;

Τότε μὲντοι καὶ σημεῖα μοχθηρὰ κατεδεδεῖτο τῷ γνώμῃ αὐτῷ. Δημήτριῳ μὲν γὰρ ἔδοξε καὶ τὰς ὑπὸ Ἀλέξανδρον ὀπλισμένον λαμπρῶς ἐρωτᾶν, ὁποῖόν τι σῶθιμα δίδοναι πρὸς τῷ μάχῃ μέλλουσιν. αὐτῷ δὲ φησάντῳ, Δία καὶ Νίκην, ἀπειμι τοίνυν, φάναι, πρὸς τὰς ἐναντίας ἐκείνοι γὰρ με παρὰ τὸν ἑαυτοῦ ἔχουσιν. Ἀντίγονῳ δὲ, παρὰ τὸν ἑαυτοῦ ἔχουσιν, ὅτι τὸν Φαλαγγῶν, ὅτι τὸν προσηύδα, ὥστε πεσεῖν ὅλῳ τῷ σώματι, καὶ διατεθῆναι χαλεπῶς ἀνασῶς δὲ καὶ τὰς χεῖρας ἀνατείνας πρὸς τὸν οὐρανόν, ἤτησατο νίκην παρὰ τῷ Θεῷ, ἢ θάνατον ἀναίδητον πρὸς τὸν ἑαυτοῦ. Ἐπομένως δὲ τῷ μάχῃ ἐν χερσὶ, Δημήτριῳ ἔχων τὰς πλείους καὶ κρατίους τῷ ἵππῳ, Ἀντί-

gis quam confilii habuit. Nam qui esse celsus in proeliis & exultare confueverat, & magna uti voce verbisque elatis, subinde etiam commisso jam proelio per cavillum ridiculum quippiam jacere ad constantiam suam & contemptum hostium ostendendum, tunc cogitabundus fere & taciturnus conspiciebatur, filiumque suum exercitui ostendit commendavitque, successorem designans. Quod vero præcipue omnes stupuerunt, in tabernaculo colloquium cum eo solus habuit, haud solitus ne cum illo quidem remotis arbitris agere: verum suum solius consilium secutus, inde propalam dabat imperia, utebaturque iis quæ secum ipse statuisset. Fama est, quum adolescentulus etiamnum Demetrius ex eo quæsisset quando castra essent moturi, illum

respondisse stomachabundum, Times ne solus tubam tu non exaudias?

At tunc fœda prælagia quoque multa animos eorum fregere. Demetrio visus est Alexander secundum quietem eximie armatus ab eo percontari quodnam signum pugnæ daturi essent: ubi respondit Demetrius, Iovem & Victoriā, Abeo ergo, dicere ille, ad hostes tuos: illi enim recipient me. Antigonus, quum acies jam instrueretur, progressus offendit pedem, ut totus in faciem caderet, atque affligeret corpus. Ut resurrexit, tensus ad cælum manibus victoriam ab Diis, vel mortem poposcit antequam vinceretur subitam. Quum in proelio ad manus esset ventum, Demetrius, qui plurimos & delectissimos equites ducebat,

Ἀντιόχῳ τῷ Σελεύκῃ συνέπεισε, καὶ μέλει τερπῆς τῷ πολέμιον λαμπρῶς ἀγωνισάμεν, ἐν τῇ διώξει σοβαρῶς καὶ φιλοτίμῳ πρὸς καιρὸν ἡμορμή τιμὴν νίκῃ διέφθειρεν. αὐτὸς μὲν γὰρ ἐκ ἔχρα πάλιν ἀναστρέψας συμμύξαι τοῖς πεζοῖς, τῶν ἐλεφάντων ἐν μέσῳ ἡμορμῶν τιμὴν φάλαγγα γυμνῶ ἱππέων κατιδόντες οἱ πρὸς Σέλευκον, ἐκ ἐνέβαλον μὲν, ὡς δὲ ἐμβαλόντες ἐφόβην καὶ πειθήλαιον, μεταβάλλεαθ' ἀνδρόντες αὐτοῖς. ὁ καὶ συνέβη, πολλὸν γὰρ μέγας ἀπορράγῃ ἐκασίως μετεχώρησε πρὸς ἐκείνους, τὸ δὲ λοιπὸν ἐτραπὴν φερεμένων δὲ πολλῶν ἐπὶ τὸν Ἀντίγονον, καὶ τιμὴ τῶν πρὸς αὐτὸν εἰπέναι, ἐπὶ σε ἔσται βασιλεῦς· τίνα γὰρ, εἶπεν, ἐμὲ σκοπὸν ἔχουσιν; ἀλλὰ Δημίτριε ἀφίξε' βοηθῶν. καὶ τῷτο μέλει παλὸς ἐλπίζων, καὶ πεισκοπῶν τὸν υἱόν, ἅμα πολλῶν ἀκονισμάτων εἰς αὐτὸν ἀφειδίτων ἔπεισε καὶ τῶν ἄλλων ἀπολατόντων ὁπαδῶν καὶ φίλων, μόνον παρέμεινε τῷ νεκρῷ Θώρῳ ὁ Λαερταῖος.

Οὕτω δὲ κρείττης τ' μάχης, οἱ μὲν νικηφόρες βασιλεῖς τιμὴ ὑπ' Ἀντιόχῳ καὶ Δημίτριῳ πάσας ἀρχὴν, ὥσπερ μέγα σῶμα, κατακόπτοντες, ἐλάμβανον μερίδας, καὶ προσδιενέμαλτο τὰς ἐαυτῶν ἐπαρχίας, αἷς εἶχον αὐτοὺς πρότερον. Δημίτριε δὲ μὴ πενηνταχιλίων πεζῶν καὶ τετρακισχιλίων ἱππέων φύγων, καὶ σκυλόνως ἐλάσας εἰς Ἐφεσον, οἰομένων ἀπαύτων ἀπορροῖα χρημάτων αὐτὸν ἐκ ἀφίξεαθ' τῷ ἱερῷ, φοβηθεὶς τὰς στρατιώ-
τας μὴ τῷτο παίσωσιν, ἀνέστη διὰ ταχέως, καὶ τὸν πλὴν ἐπὶ τ' Ἑλλά-
δ' ἐποιεῖτο, τῷ λοιπῶν ἐλπίδων ἐν Ἀθιναίοις ἔχων τὰς μεγίστας.

concurrit cum Antiocho Seleuci filio: atque usquedum profligavit hostem, præclare certavit, sed hostium tergis insolenter & ambiciose instando ultra quam tempus postulabat, labefecit victoriam. Neque enim regressus conjungere se peditatui valuit, elephantis interjectis. Cernens autem aciem Antigoni Seleucus nudatam equitatu, non irrupit in eam, sed irruptionem minitans circumvectus est, ac potestatem militibus fecit transeundi ad se: quod evenit. Magna enim pars abrupta transitionem voluntariam ad illum fecere. Reliqui dederunt terga. Petente Antigoni ingenti hostium globo, quum quidam ex iis qui circa eum erant, diceret ei, In te hi rex: Quo vero proposito isti, inquit, me petunt? at Demetrius suppetias veniet. Idque usque

ad extremum expectans, & respectans filium, grandine in eum coniecta telorum occubuit, aliisque comitibus & amicis cum relinquentibus, solus apud cadaver Larissæus Thorax remansit.

Ita proelio decreto victores reges totum imperium quod Antigono & Demetrio parebat, sicut magnum corpus, discerptum dividerunt inter se, illorumque provincias conjunxerunt suis quas ante tenebant. Demetrius quinque millibus peditum & quatuor equitum fugam cepit. Qui citato cursu delatus Ephesum, omnibus non abstenturum ob pecunie difficultatem fano existimantibus, quia timebat ipse ne id facerent milites, raptim movit signa. Cursum in Græciam direxit, inter spes reliquas maximam reponens in Atheniensibus.

Quippe

καὶ γὰρ καὶ καὶ ἐκεῖ καὶ χρήματα καὶ γυναῖκα Διδάμειον ἐπύχεον κατα-
 λαιπῶς καὶ βεβαιότερον ἐκ ἐνόμιζε καταφυγὴν εἶναι τοῖς πράγμασι τῷ
 Ἀθιωαίων ἐννοίας. ὅθεν ἐπεὶ ἐπεγομῶν παρὶ τὰς Κυκλάδας αὐτὸ πρὸς-
 τας Ἀθιωαίων ἀπήνησαν, ἀπέχεσθαι τὴν πόλεως ὡς ἀκαλεῖται, ὡς ἐψηφισ-
 μῶν τῷ δήμῳ μόνον δέχεσθαι τῇ πόλει τῶν βασιλέων, τὴν δὲ Διδάμειον
 εἰς Μέγαρον ἐξέπεμψαν μὲν τιμῆς καὶ πομπῆς πρεπέσσης, τῷ καθεστηκότῳ
 ἐξέστη δὲ ἔργον αὐτῷ, καίπερ ἐννεοχῶς ῥᾶσα τὴν ἄλλην αἰτυχίαν, καὶ γε-
 γωνίως ἐν ταύτῃ μεταβολῇ πραγμάτων ἔταπεινός ἐδ' ἀγῆκας. ἀλλὰ
 τὰ παρ' ἐλπίδα διεψεύσθη τῶν Ἀθιωαίων, καὶ τὴν δαΰσαν ἐννοίαν ἐξηλέγχθη
 τοῖς πράγμασι κενὴ καὶ πεπλασμένη ἔσσει, ὁδυνηρὸν ἦν αὐτῷ. τὸ γὰρ
 φημιότατον, ὡς ἔοικεν, ἐννοίας ὅχλων βασιλεῦσι καὶ δυνασταῖς τεκμήριον
 εἶναι ὑπερβολὴ τιμῆς, ἥς ἐν τῇ προαίρεσι τῶν λαοδιδόνων ἐχέσθαι τὸ κα-
 λὸν ἀφαιρῆαι τὴν πίσιν ὁ φόβος. τὰ γὰρ αὐτὰ καὶ δεδιότες ψηφίζον καὶ
 φιλεῖται. διόπερ αἱ νῦν ἐχούσες, καὶ εἰς ἀνδραΐας, ἐδὲ γραφαῖς, ἐδὲ λαο-
 φείσεις, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὰ ἔργα καὶ τὰς πράξεις τὰς ἑαυτῶν λαοβλέ-
 ποιες, ἢ πισεύουσιν ὡς τιμαῖς, ἢ ἀπιστοῦσιν ὡς ἀνάγκαις. ὡς οἷ γε δῆμοι
 πολλάκις ἐν αὐταῖς μάλα ταῖς τιμαῖς μισῶσι τὰς ἀμέτρους καὶ ὑπερβίβως
 καὶ παρ' ἀκρίτων λαμβάνουσας.

Ὁ γὰρ Δημήτριος τότε δεινὰ μὲν ἡγέμενος πάσχειν, ἀδυνατῶν δὲ
 ὧν ἀμυνάσθαι, προσέπεμψε τοῖς Ἀθιωαίοις ἑκαλῶν μετεώς, ἀξιώων
 τὰς ναῦς λαπλαβεῖν, ἐν αἷς ἦν καὶ ἡ τρισκαϊδεκήμερος κομισάμενος

Quippe classem illuc pecuniamque & conju-
 gem Deidamiam reliquerat, nec portum ar-
 bitratus est rebus suis fideliozem Athenien-
 sium benevolentia. Unde ubi properanti A-
 theniensium legati ad Cycladas insulas oc-
 currerunt, ut urbe abstineret orantes, quod
 scivisset populus ne quis ex regibus urbe ac-
 ciperetur, Deidamiamque Megaram honori-
 fice & magno cum comitatu miserunt, in-
 flammatus ira exivit e potestate mentis :
 quamvis moderatissime asperitatem reliquam
 fortunæ tulit, neque in ea rerum inclinatione
 se gessit vel abjecte vel ignaviter. Verum quod
 spem suam sefellissent Athenienses, & speciem
 illam benevolentiae usu vanam deprehenderet
 & fucatam, id fuit ei acerbum. Siquidem in-
 constantissimum profecto benevolentiae multi-

tudinis erga reges & principes sunt indicium
 effusi honores. Quorum quum positum sit in
 offerentium studio ornamentum, fidem metus
 derogat. Eadem enim, & quum timent, de-
 cernunt, & quum amant. Quamobrem non
 statuas sani neque tabulas pictas vel divi-
 nos honores, sed sua ipsorum potius respicien-
 tes opera & facta, aut fidunt ut honoribus,
 aut ut necessitate expressis diffidunt. Nam fre-
 quenter populi in ipsis maxime conferendis
 honoribus oderunt eos qui immodicos & im-
 moderatos accipiunt, idque ab invitis.

Ac Demetrius quidem id temporis insigni in-
 juria se putans affectum, quum ulcisci non va-
 leret, leniter cum Atheniensibus per legatos ex-
 postulavit, petiitque ut classem sibi, in qua navis
 una erat tredecim ordinum, remitterent. Qua

ac-

ὃ παρέπλυσεν εἰς Ἰσθμόν, καὶ τῷ πραγμάτων αὐτῷ κακῶς ἐχούων (ἔξέπιπτον γὰρ ἐκασταχόθεν αἱ φρεναί, καὶ πάντα μεθίστατο πρὸς τὰς πολέμους) διπολιπὼν ἐπὶ τῇ Ἑλλάδι Πύρρον, αὐτὸς ἄρας ἐπὶ τῷ Χερρόνησον ἐπλυσεν καὶ κακῶς ἅμα ποιῶν Λυσίμαχον, ὠφέλει καὶ σωεῖχε τὴν ὥρην αὐτὸν διώσμεν, ἀρχομνήνῃ ἀναλαμβάνειν, καὶ γίνεσθαι πάλιν ἐκ εὐκαταφρήνητον. ὁ δὲ Λυσίμαχος ὑπὸ τῷ ἄλλων βασιλέων ἡμελεῖτο, μηδὲν ἐπιεικέστερον ἐκείνῃς δοκῶν εἶναι, τῷ μᾶλλον ἰσχύειν καὶ φοβερώτερον. ἔπολλω δὲ ὃ ὕστερον Σέλδουκον ἐμνάτο πέμπων τὴν Δημητρίῳ καὶ Φίλλας θυγατέρας Στρατονίκην, ἔχων μὲν ἔξ' Ἀπάμας τῇ Περσίδι ὃν Ἀντίοχον οἱ ὀνόμαζον ὃ τὰ πράγματα καὶ διαδόχοις ἀρεκῆν πλείους, καὶ δεῖσθαι τὴν πρὸς ἐκείνον οἰκειότητά. ἐπεὶ καὶ Λυσίμαχον ἑώρα τῷ Πτολεμαίῳ θυγατέρι τὴν μὲν ἑαυτῷ, τὴν δὲ Ἀγαθοκλεῖ τῷ υἱῷ λαμβάνοντα. Δημητρίῳ δ' ὡς ἀνέλπιστον δυνάμει, κηδεύσαι Σελδύκῃ. καὶ τὴν κόρην ἀναλαβὼν ἐπλεῖταις ναυσὶ πάσαις εἰς Συρίαν, τῇ τε ἄλλῃ γῇ προσέχων ἀναγκαίως, καὶ τῇ Κιλικίᾳ ἀπὸ μὲν, ὡς Πλείσαρχος ἤρχε μὲν τὴν πρὸς Ἀντίγονον μάχην, ἔξαίρετον αὐτῷ δοθεῖσαν ὑπὸ τῷ βασιλέων. ἦν δὲ Κασάνδρῃ Πλείσαρχος ἀδελφός· ἀδικεῖσθαι δὲ τὴν χώραν αὐτῷ νομίζων ὑπὸ Δημητρίῳ καὶ τὰς διποδάσεις, καὶ μέμψασθαι βελόμην τὸν Σέλδουκον, ὅτι τῷ κοινῷ διαλλάττεται πολέμῳ δίχα τῶν ἄλλων βασιλέων, ἀνέβη πρὸς αὐτόν.

Αἰδο-

accepta præternavigavit in Isthmum, rebusque suis afflictis, (præsidia enim ejus ejiciebantur undique, cunctaque descisciebant ad hostes) reliquit in Græcia Pyrrhum, ac cursum in Chersonesum intendit, vastansque simul Lyfimachi ditionem præda ditabat & retinebat copias suas, quæ recipere vires, nec mediocria incrementa accipere denuo occipiebant. Lyfimachus autem nihil erat aliis regibus curæ, quod nihilo haberetur moderatior illo, ob majores vero vires formidabilior. Brevi post petiit per legatos Seleucus dari sibi conjugem Demetrii & Philæ filiam Stratonicen. Erat quidem ei jam ex Apama Perfide Antiochus filius, sed res suas sufficere vel pluribus successoribus, & illius ducebat necessitudinem po-

stulare. Quandoquidem Lyfimachum quoque videbat ex Ptolemæi filiabus unam sibi, filio Agathocli alteram in matrimonium assumere. Demetrio oblata insperato fuit Seleuci affinitas, assumptaque puella navigavit cum tota classe in Syriam. Necessè habuit cum ad aliam terram appellere, tum attingere etiam Ciliciam: quam tenebat Plistarchus, extra ordinem sibi a regibus, postquam conflictum fuit cum Antigono, donatam. Cassandri fuit Plistarchus frater. Qui violatos putans ex Demetrii descensione fines suos, profectus est ad eum, ut quereretur de Seleuco, quod cum communi hoste sine aliis regibus in gratiam redisset.

De

Αἰδάρῳ ὃ τῷτο Δημήτῳ, ὥρμησεν ἀπὸ θαλάσσης ἐπὶ Κυίνδων, καὶ τῶν χρημάτων οὖρων ἔτι λοιπὰ χίλια διακόσια τάλαντα, ταῦτα συσκαλασάμῳ, καὶ φθάσας ἐμβαλέσθαι, διὰ ταχέων ἀνήχθη. καὶ παρῆς ἦδη Φίλλας τὸ γυναικὸς, αὐτῷ παρὶς Ὀροσὸν ἀπήνησε Σέλδῳ καὶ τὴν ἐνθάδιν εὐθὺς ἀδολον καὶ ἀνύποπτον καὶ βασιλικὴν ἐποιῶτο, πρότερον μὲν Σέλδῳ ἐσιάσας ἐπὶ σκηνῇ ἐν τῷ στρατοπέδῳ Δημήτερον, αὐτὸς δὲ Δημήτερι ἐκείνῳ ἐν τῇ τρισκαδεκῇ δεξάμῳ. ἦσαν δὲ καὶ χολαὶ καὶ κοινολογίαι καὶ σιωδημερεύσεις ἀφ᾽ ἑαυτῶν καὶ ἀνόπλων ἄλλοις δὲ Σέλδῳ τὴν στρατονικὴν ἀναλαβὼν λαμπρῶς ὡς Ἀντιόχεια ἀνέβη. Δημήτερι δὲ Κιλικίαν κατέχευε, καὶ Φίλλαν τὴν γυναικα πρὸς Κάσανδρον ἐπεμψε τὸν ἀδελφόν, ἀπολυσομένην τὰς Πλεισάρχου κατηγορίας. ἐν δὲ τῷτο Δηιδάμεια πλεύσασα πρὸς αὐτὸν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος, καὶ συγγνωμένην χρέον ἐπολιῶν, ἔξ ἀρρώστιας τινὸς ἐτελεύτησε. γνωμένης δὲ Φιλίας πρὸς Πτολεμαῖον αὐτῷ διὰ Σελεύκου, ὁμολογήθη Πτολεμαῖδα τὴν Πτολεμαῖς θυγατέρα λαβεῖν αὐτὸν γυναικα. καὶ ταῦτα μὲν ἀστὴρα τῷ Σελεύκῳ. Κιλικίαν δὲ ἀξιῶν χρημάτων λαβόντα παρὰ Δημήτερον, ὡς ἐκ ἑαυτοῦ, Σιδῶνα καὶ Τύρον ἀπαιτῶν πρὸς ὀργήν, ἐδόκει βίαιῳ εἶναι καὶ δεινὰ ποιεῖν, εἰ τὴν ἀπὸ Ἰνδῶν ἄλλοις τῷ Συρίαν θαλάσσης ἀπασαν ὑφ' αὐτῷ πεποιημένῳ, ἕως ἐνδεὲς εἶναι ἔτι χρημάτων καὶ πτωχὸς, ὡς ὑπὲρ δυοῖν πόλεων ἀνδρα κηδεσθῆναι καὶ μεταβολῇ τύχης κεχρημένον ἐλαύνειν. λαμπρὰν τῷ Πλάτωνι μαρτυρίαν δίδας, διακελευομένη μὴ τὴν ἐστίαν πλείω, τὴν δὲ ἀπλησίαν ποι-
εῖν

De eo factus Demetrius certior, a mari ad Quinda contendit. Ubi quum reliqua adhuc ex thesauris mille ducenta talenta reperisset, his asportatis maturavit conscendere, ac raptem solvit. Quum jam adjunxisset se ei uxor Phila, occurrit ei ad Orosum Seleucus. Congressus fuit eorum simplex, candidus, & regalis. Prior in tabernaculum suum invitavit in castris Seleucus Demetrium. Inde Demetrius illum in tredecim ordinum navi accepit. Feriati una colloquutique sunt, & tempus traduxerunt incustoditi & inermes. Tandem Seleucus ducta secum Stratonice, magna cum pompa Antiochiam perrexit. At Demetrius Ciliciam occupavit, uxoremque Philam misit eriminum Plitarchi diluendorum gratia ad fratrem Cassandrum. Interea Deidamia ad

Demetrium ex Græcia navigavit. Quum non diu apud eum fuisset, ex morbo est extincta. Amicitia cum Ptolemæo Seleuci opera conciliata, nuptias Ptolemaidis Ptolemæi sororis pepigit. Atque hæc plena civilitatis facta Seleuci sunt. Cæterum ubi postulavit a Demetrio ut pro certa pecunia traderet sibi Ciliciam: renuente vero hoc, poscit cum stomacho Sidonem & Tyrum, habitus est violenter agere & sæve: qui, quum recidisset in potestatem suam quicquid inter Indiam & mare Syrium interjacet, adeo adhuc esset inops & mendicus, ut duorum causa oppidorum focerum suum, & fortunæ varietate afflictum agitare: præbuitque illustre testimonium Platoni, monenti ne facultates amplificet, sed diminuat is qui vere esse
ve-

εἰν ἐλάσσω, τὸν γε βαλόμενον ὡς ἀληθῶς εἶναι πλάσιον. ὡς ὃ γε καὶ ποσίων φιλοπλεῖται, ἔτ' ἔτε πένιας ἔτε δόσεως ἀπύλλασται.

Οὐ μὲν ὑπέπληξε Δημήτριος, ἀλλὰ φήσας, εἴδ' αὖν μερῶν ἐπὶ μάχας ἄλλας, ἐνθήσω γαμβρὸν ἀγαπήσων ἐπὶ μὲν Σέλδοικον, τὰς μὲν πόλεις ἐκρετινῶτο φρεσὶς αὐτὸν ὃ πυθόμενος Λαχάρη σασσιζέσων Ἀθηναίους ἐπατέρημον τυραννῆν, ἤλπισε ραδίως ἐπὶ φρεσὶ λήψας τὴν πόλιν. καὶ τὸ μὲν πέλαγος ἀσφαλῶς διεπεραιώθη μεγάλῳ στόλῳ ὧς ὃ τὴν Ἀττικὴν ὄρεα πλέων ἐχευμάσθη, καὶ τὰς πλείους ἀπέβαλε τῶν κῶν, καὶ σκυδισθῆσθαι πλῆθος ἀνδρῶν ἐκ ὀλίγων. αὐτὸς ὃ σῶθαι ἤψατο μὲν τῷ πολέμῳ πρὸς τὰς Ἀθηναίους, ὡς δ' ἐδὲν ἐπέραιε, πύρρως ναυτικὸν αὐτῷ ἀθροίσσας, αὐτὸς εἰς Πελοπόννησον παρήλθε καὶ Μεσσήνιον ἐπολύσευ, καὶ προσηχώμενος ταῖς τείχεσιν ἐκασύνετο, κατακλιθεὶς βέλους εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ τὸ σῶμα διὰ τῶν σιγῶν ἐμπροσθέν. ἀναληφθεὶς ὃ, καὶ πόλεις τινὰς ἀφελώσας προσαγαγόμενος, πάλιν εἰς τὴν Ἀττικὴν ἐνέβαλε καὶ κρατήσας Ἐλευσίνος καὶ Ραμνῶν, ἔφθασε τὴν χώραν καὶ ναῦν τινα λαβὼν ἔχουσιν σῖτον, καὶ εἰσάγαγαν τοῖς Ἀθηναίοις, ἐκρέμασε τὸν ἔμπορον καὶ τὸν κυβερνήτην, ὥστε τῶν ἄλλων δόποτρεπομένων διὰ φόβον, σκῆτονον λιμὸν ἐν ἄσκι γῆρας, πρὸς ὃ τῷ λιμῷ, καὶ τῶν ἄλλων δόσεως γῆρας. αἰσὼν γὰρ μέδιονον ὡς ἴσθι τετρακόντια δραχμῶν, ὃ ὃ τῶν πυρῶν μόδιος ὤντος ἡ τετρακόντια. μικρὸν ὃ τοῖς Ἀθηναίοις ἀναπνέων παρήχον ἑκατὸν πενήκοντα νῆες φανέσθαι εἰς

Αἴγιον,

velit dives cupiditatem insatiabilem. Nam aviditatem habendi qui non reprimat, hic nec a paupertate nec inopia est exolutus.

Nihil trepidavit tamen Demetrius: sed, Ut sexcentis pugnis aliis, inquit, victus sum, non inducam in animum ut Seleuci affinitatem amplexor mercede. Atque urbes illas praesidio firmavit. Ut vero accepit dissidentibus Atheniensibus moliri Lacharem tyrannidem, speravit repentino incursum urbe se facile potiturum. Ad pelagus magna classe incolumis transmisit. Atticam praetervehens, tempestate jactatus est, navesque plerasque amisit, & non exiguus hominum numerus interiit. Ipse sospes quum evasisset, bellum commisit cum Atheniensibus aliquantulum. Ubi nihil profecit, missis certis qui classem

denovo cogerent, transiit in Peloponnesum, & Messenem obsedit. Ubi dum oppugnare moria, in discrimen venit, telo ex catapultis in faciem ejus & os per maxillam adactis. Unde recollegit se, & oppida aliquot quae defecerant, recepit, incurrit de integro in Atticam, captaque Eleusina & Rhamunte fines foridavit: ac nave capta frumento onusta, quod importabatur Athonas, negotiatorem & gubernatorem suspendit. Unde deterritis aliis pressa est ingenti fame urbs: praeterque famem aliarum rerum laborabat difficultate. Salis modicum licitabatur quadraginta drachmis: tritici modius trecentis venundabatur. Exiguam vero populo Atheniensi respirationem centum quinquaginta naves praebuerunt circa Aeginam con-

specta,

Αἴγιαν, ἃς ἔπεμψεν Ἰππάρχης αὐτοῖς Πτολεμαῖοι. εἶτα Δημητρίῳ πολλῶν μὲν ἐκ Πελοποννήσου, πολλῶν δὲ ἀπὸ Κύπρου νεῶν ὡξαρχομύρων, ὥστε συμπάσας ἀθροισθῆναι τελακοσίας, ἔφυγον ἄραυτες οἱ Πτολεμαῖοι, καὶ Λαχάρης ὁ τύραννος ἀπέδρα προέμεινεν τὴν πόλιν.

Οἱ δὲ Ἀθῆναιοι, καίπερ ψηφισάμενοι θάνατον, εἰ μνησθεῖν τις εἰρήνης καὶ διαλλαγῆς πρὸς Δημήτριον, οὐθὺς ἀνέωγνυσαν τὰς ἐγγὺς πύλας. καὶ πρέσβεις ἔπεμπον, ἔδεν μὲν ἀπ' ἐκείνου χρηστὸν προσδοκῆναι, ἐκδιδόμην δὲ τῇ ἀπορείᾳ, ἐν ἣ ὁδυχεῶν πολλῶν συνεμπέσόντων, λέγεται τι καὶ τοιοῦτον γράει πατέρας καὶ υἱὸν ἐν οἰκίᾳ καθέζεσθαι τὰ καθ' ἑαυτὰς ἀπεγνωκότας, ἐν δὲ τῇ ὀργῇ μὴ νεκρὸν ἐκπεσεῖν, τὸ δὲ, ὡς εἶδον, ἀναπηδήσαντας ἀμφοτέρους διαμάχεσθαι παρὰ αὐτῶν. τότε καὶ τὸν φιλόσοφον Ἐπίκωρον ἰσορῶσι διατρέψαι τὸς σιωπῆς, κυάμους πρὸς αἰθρὸν μετ' αὐτῶν διανεμόμενον. ἔτας ἐν τῇ πόλει ἐχέσης, εἰσελθὼν δὲ Δημήτριος, καὶ κελεύσας εἰς τὸ θέατρον ἀθροισθῆναι πάντας, ὅπλοις μὲν σιωέφραξε τὴν σκηνήν, καὶ δορυφόροις τὸ λογιεῖον περιέλαβεν, αὐτὸς δὲ καταβὰς, ὥσπερ οἱ τραγωδοί, διὰ τῶν ἄνω παρόδων, ἐτι μᾶλλον ἐκπεπληγμένων τῶν Ἀθηναίων, τὴν ἀρχὴν τῆς λόγου, πέρας ἐποίησατο τῆς δέρας αὐτῆς. καὶ γὰρ τὸν φωνῆς, καὶ ῥημάτων πικρίας φεισάμενος, ἐλαφρῶς δὲ καὶ φιλικῶς μεμψάμενος αὐτὰς, διηλλάσσετο, καὶ δέκα μυριάδας σίτου μεδίμνων ἐπέδωκε, καὶ κατέστησεν ἀρχὰς αἱ μάλιστα τῷ δήμῳ προσφιλεῖς ἦσαν. σιωπῶν δὲ Δρομοκλείδης ὁ ῥήτωρ ὑπὸ χαρῆς τὸν δῆμον ἔν τε φωναῖς ὅληα παντοδαπαῖς, καὶ

τὰς

spectæ, quas Ptolemæus eis subsidio misit. Mox quum multas Demetrius ex Peloponneso, multas ex Cyprio accepisset naves, atque cunctæ trecentas numero complessent, conscivit classis Ptolemæi fugam, ac tyrannus Lachares deserta profugit urbe.

Athenienses vero licet sanxissent pœnam capitalem in eum qui pacis cum Demetrio & fœderis fecisset mentionem, protinus proximam portam patefecerunt, legatosque miserunt, non quo quicquam ab eo exspectarent clementiæ, sed quia exprimebat inopia: in qua inter multa acerbitalis exempla hoc refertur accidisse, patrem & filium uno in domicilio rebus suis deploratis sedisse, quum ex tecto mus mortuus est delapsus, illos, ut viderunt, ambos exiliisse atque de eo inter se de-

VOL. V.

certasse. Tunc etiam Epicurum philosophum eos qui essent ex secta sua, memoriæ tradunt sustinuisse, fabasque cum iis ad numerum partitum. Eo in civitatis statu Demetrius urbem ingressus, imperavit ut omnes in theatrum convenirent, sepsitque scenam armis, & pulpitum stipatoribus cinxit. Ipse tragœdorum more superioribus descendens transitibus, multo jam magis attonitis Atheniensibus, initio orationis metum eorum terminavit. Etenim vocis contentioni & verborum amarulentiae parcens, molliter & benevole castigavit eos, atque in gratiam cum iis rediit. Donavit iis centum millia medimnum tritici, magistratufque præfecit qui maxime populo forent grati. Hic Dromocles orator populum advertens præ lætitia varias facere acclamationes, ac

F

præ-

μιῶν· ἐπώπιθον ᾧ τελάχισον ἀπὸ τῶν μεγάλων ἐνιαυτὸν διαλιπόντες· ἀναγνωσθέντων δὲ τῶν γραμμάτων, μόνῳ ἐτόλμησεν ἀνιεπεῖν Πυθόδωρος· ὁ δαδ᾽ ἔχῃ· ἐπέβηκε δὲ ἐδέν. ἀλλὰ Στρατοκλῆς γνώμῃ ἐπὶόντι, Ἀνθεστηριῶνα τὸν Μενυχιῶνα ψηφισαμένους καλεῖν καὶ νομίζειν, ἐτέλεσε τὰ Δημητεῖα τὰ πρὸς ἀγοράν. καὶ μὲν ταῦτα πάλιν ὅς Ἀνθεστηριῶν· ὁ Μενυχιῶν γρομφῶν Βοηδρομιῶν, ἐδέξατο τὴν λοιπὴν τελετὴν ἅμα καὶ τὴν ἐποπτείαν, τῇ Δημητεῖα προσεπιλαβόντι. δι' ὃ καὶ Φιλίππιδης τὸν Στρατοκλῆα λοιδορῶν ἐποίησεν,

Ὁ τὸν ἐνιαυτὸν σωτεμὼν εἰς μῆν' ἕνα
καὶ παρὶ τ' ἐν τῇ παρθενῶνι κατασκηνώσεως,

Ὁ τὴν ἀκρόπολιν πανδοκεῖον ὑπολαβὼν,
καὶ τὰς ἐταῖρας εἰσάγων τῇ παρθένῳ.

Πολλῶν δὲ γρομφῶν ἐν τῇ πόλει τότε πλημμελημάτων καὶ ὥσανομημάτων, ἐκείνο μάλιστα λέγει) λυπήσασθαι τοὺς Ἀθηναίους, ὅτι διακόσια καὶ πενήκοντα τάλαντα ποιεῖσαι ταχὺ καὶ δεῖναι προσταχθέν αὐτοῖς, καὶ τ' εἰσπράξεως σωτόμε καὶ ἀπώσταιττε γρομφῆς, ἰδὼν ἡθροισμὸν τὸ ἀργύριον, ἐκέλευσε Λαμία καὶ ταῖς παρὶ αὐτὴν ἐταῖραις εἰς σμῆγμα δοθῆναι. ἡ γὰρ αἰχμῆ, τ' ζημίας, καὶ τὸ ῥῆμα τῇ πράγματι μᾶλλον ἠνώχλησε τοὺς ἀνθρώπους. ἔνιοι δὲ τῷ Θεόφραστοις ἐκ Ἀθηναίων ὑπ' αὐτῇ συμβῆναι λέγουσιν. χωρεῖς δὲ τῶν, αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἡ Λαμία τῷ βασιλεῖ ὥσανομαζουσα δεῖπνον, ἡγευρολόγησε πολλὰς. καὶ τὸ δεῖπνον ἔτις ἠνθῆσε τῇ δόξῃ
διὰ

edromione: recondita inspiciebant interjecto a magnis ut minimum anno. Lectis litteris ejus, unus sustinuit intercedere tædifer Pythodorus, incassum tamen. Cæterum lata ex Stratoclis sententia lege, ut mensem Munychionem Anthesterionem nuncuparent & haberent, Demetrium initiaverunt cæremoniis quæ publice fiebant. Mox iterum ab Anthesterione Munychion conversus in Boedromionem reliquas ceremonias recepit, simulque ad inspectionem quoque admissus Demetrius est sacrorum. Unde in Stratoclis opprobrium Philippides hos versus fecit,

In mensis arctum traxit anni circulum.

Iam de diversorio ejus in templo Minervæ,

*Arcem tabernæ deputavit hic loco,
Et scorta duxit ad sacrata virginis.*

Multis admissis id temporis in urbe illa delictis & flagitiis, illud momordit, ut fertur, Athenienses potissimum, quod cum ducenta quinquaginta talenta ipsis propere imperata ab Demetrio fuissent, præcipitataque exactio & acerbe exercita; ubi coactum argentum vidit, Lamiæ jussit id, cæterisque meretricibus quæ circa eam erant, ad saponem emendum præberi. Pupugit enim cives pudor magis quam jactura, & verba, quibus est usus, quam exactio. Sunt qui Theffalis hoc, non Atheniensibus referant accidisse. Præter hæc ipsa seorsum Lamia cœnam regi parans, a multis pecuniam conciliavit, atque ob immensos sumptus usque adeo

διὰ τὴν πολυτέλειαν, ὥστε ὑπὸ Λαμίας τῇ Σαμίᾳ συγγεγραφεῖσθαι. δι' ἣν καὶ τῶν κωμικῶν τις ἐφασκε τὴν Λαμίαν Ἐλέπολιν ἀληθῶς προσεῖπε. Δημοχάρης ὁ Σόλιος τὸν Δημήτριον ἐκάλε Μῦθον εἶναι γὰρ αὐτὸν καὶ Λαμίαν. ἐ μόνον ὁ ταῖς γαμεταῖς, ἀλλὰ καὶ τοῖς φίλοις τῷ Δημήτριῳ ζῆλον καὶ φθόνον ἀνιμῶσα καὶ συγγρομήν παρῆχεν. ἀφίκοιτο γὰρ τινες παρ' αὐτῷ καὶ προσβίαν πρὸς Λυσίμαχον, οἷς ἐκείνῳ ἄγαν χαλὴν ἐπέδειξεν ὡς τε τοῖς μισοῖς καὶ τοῖς βροχίονσι αὐταῖς βαθείας ἐνύχην λεολήϊον καὶ διαγῆστο τὴν φροσύνην αὐτῷ μάχην πρὸς τὸ θνητόν, ὑπὸ Ἀλεξάνδρου συγκατασχθέντι τῷ βασιλεῖ. οἱ δὲ γελῶντες ἔφασαν καὶ τὸν αὐτῷ βασιλέα δακρυθῆναι δῆγματα φέρων ἐν τῇ τραχήλῳ, Λαμίας. ἦν δὲ θαυμαστὸν ὅτι τὸ Φίλλας ἐν ἀεχῇ τὸ μὴ καθ' ἡλικίαν δυσχεραίνων, ἤτητο τὴν Λαμίαν, καὶ τούτων ἦρα χρόνον ἦδη παρημασίας. Δημῷ γ' ἐν ἡ Πηκαλερσίῃ Μανία, ὥστε δειπνῶν αὐλάσκει τὴν Λαμίαν, καὶ τῷ Δημήτριῳ πυθομένη, τί σοι δοκεῖ; Γραῖς, ἔπειν, ὦ βασιλεῦ. πάλιν δὲ τραγημάτων παραπονομένη, καίκεται πρὸς αὐτὴν ἀπὸνέσθαι, ὅσας ὅσα μοι Λαμία πέμπει; πλείονα, ἔφη, πεμφθήσεται σοι ἅπασι τῇ ἐμῇ μητρὶ, εἰάν θέλῃς καὶ μετ' αὐτῆς καθιδέσθαι. Δημοκλεονεύς) δὲ τὴν Λαμίαν καὶ πρὸς τὴν λεγομένην Βοκχόρεως κείσιν αὐλήρῃσι. ἐπεὶ γάρ τις ἐξῶν ἐν Αἰγύπτῳ τὴν ἑταίραν Θωνιδῶν, ἠτάτα σπυγρὸν χρυσίου, ἔτα καὶ τὰς ὑπὸν δόξας αὐτῇ συγγράειν, τὴν ἑταίραν ἐπαύσατο δύναι ἔλασθαι ἢ Θωνίς αὐτῇ τὰ μισθώματα.

ἀκρί-

adeo fuit illa celebrata cœna, ut eam Lynceus Samius mandaverit literis. Quamobrem Lamiam comicus quidam apposite veram Helepolim vocavit. Demochares etiam Solius Demetrium Fabulam appellavit, quod ei Lamia quoque esset. Hujus, non uxoribus modo, sed amicis quoque Demetrii, gratia apud eum, ejusque in hanc amor, æmulationem & invidiam movit. Venerunt ad Lysimachum aliqui ab Demetrio legati, quibus ille per otium altas in cruribus & brachiis suis leoninorum unguium cicatrices ostendit, exposuitque suam cum leone pugnam, quam ab Alexandro rege cum illo conclusus confecerat. Illi in risum effusi suum quoque regem prædicaverunt immanis feræ in collo ferre mortuus Lamiae. Mirum fuit eum qui

V o l. V.

Philæ deflorescente ætate offensus fuerat initio, succubuisse Lamiae, & tamdiu jam vergentem annis dilexisset. Ac Demo quidem cognomento Mania, tibia super coenam canente Lamia, quum rogaret eam Demetrius, Quid tibi videtur? Anus, inquit, rex. Iterum appositis secundis mensis quum diceret ille, Videsne quam multa mihi mittat Lamia? Plura, inquit, a matre mea mittentur tibi, si cum ea quoque volueris cubare. Memoratur Lamiae quoque celebrati Bocchoris judicii impugnatio: nam quum quidam meretricem Ægyptiam Thonidem amaret, poposcit illa ingentem pecuniæ summam. Adolescens inde quum in somnis sibi visus esset cum illa concumbere, liberatus est libidine. Ob id mercedem ab illo institit Thonis judicio exigere.

E

Cognita

ἀκέσας ὃ τὸν λόγον ὁ Βόκχορις, ἐκέλευσε τὸν ἄνθρωπον ὅσον ἡτήθη χερσίων ἡλιθιωτάτων ἐν τῇ αἰγείῳ διαφέρειν δεῦρο καὶ κείσει τῇ χειρὶ, τὴν δ' ἐταῖραν ἔχευε τῇ σκιάῳ ὡς τὴν δόξαν τῇ ἀληθείᾳ σκιὰν εἶσαν. ἐκ ὧτο ταύτῃ εἶναι τὴν κρείσιν ἡ Λαμία δικαίαν. ἔ γ' ἀπέλυσε ἡ σκιά τῇ Ἰπθυμίας τῇ ἀργυρίᾳ τὴν ἐταῖραν, τὸ ὃ ὄναρ ἐπαυσε ἐρωῖα τὸν νεανίσκον. ταῦτα μὲν ἐν αὐτῇ Λαμίας.

Τὴν δ' διήγησιν, ὥσπερ ἐκ κωμικῆς σκλῆς, πάλιν εἰς τραγικὴν μετάγασιν αἱ τύχαι καὶ αἱ πράξεις τῇ ἀνδρὸς ὃν διηγέμεθα. τῷ γ' ἄλλων βασιλέων ἀπάντων συνισαμύων Ἰπὶ τὸν Ἀντίγονον καὶ συμφερόντων εἰς ταῦτο τὰς δυνάμεις, ἀπῆρεν ὁ Δημήτριος ἐκ τῇ Ἑλλάδι, καὶ τῷ πατρὶ συμμίζας φιλοτιμιωτάτῳ παρ' ἡλικίαν πρὸς τὸν πόλεμον, ἔτι μᾶλλον αὐτὸς ἐπερρώθη. καίτοι δοκεῖ γὰρ Ἀντίγονος, εἰ μικρῶν τινῶν ὑφείτο, καὶ τῇ ἄγαν φιλαρχίας ἐχάλασε, μέλει παλὸς ἀν' αὐτῷ διαφυλάξαι, καὶ κείνῳ καταλιπεῖν τὸ πρῶτον εἶναι. φύσει δ' βαρὺς ὢν καὶ ὑπερόπτης, καὶ τοῖς λόγοις ἐχ' ἥτιον ἢ τοῖς πράγμασι τραχύς, πολλὰ καὶ νέες καὶ δυνατὰς ἀνδρας ἐξηγείανεν καὶ παρῳήνεν. καὶ τὴν γὰρ τότε σύσασιν καὶ κοινωνίαν αὐτῷ ἔλεγον, ὥσπερ ὀρνίθων ἀπερμιολόγων σινοδρμῆν, ἐν λίθῳ καὶ ψόφῳ σινοδιαταράξαι. ἦγε δ' πεζὺς μὲν ἐπὶ τακτικῶν πλείους, ἵππεῖς δ' μυρίους, ἐλέφαντας δ' ἐβδομήκοντα πένητες. τῷ ἐναντίων ἐχόντων πεζὺς μὲν, ἑξακισμυρίους καὶ τετρακισχιλίους, ἵππεῖς δ' πεντακοσίους τῶν ἐκείνων πλείονας, ἐλέφαντας δ' τετρακοσίους, ἄρματα δ' ἑκατὸν εἴκοσι. γενομένων δ' ἐγγὺς αὐτῷ, τροπὴν ἔχεν ἡ διάνοια

Cognita causa iussit Bocchoris illi, quantum postulaverat Thonis argenti, in vase numeratum huc atque illuc manu iactare, ac meretricem umbra frui: quod veritatis opinio umbra sit. Hanc sententiam censuit Lamia iniquam esse. Neque enim, inquit illa, admittit meretrici umbra pecuniae cupiditatem, somnium vero amore adolescentem expedit. Haecenus de Lamia.

Porro historiam fortunae & res gestae viri, quem describimus, ex comica scena iterum traducunt in tragicam. Nam quum caeteri reges in Antigonom omnes conspirarent, viresque conferrent in unum, solvit Demetrius ex Graecia. Qui postquam se parenti supra aetatem in bellum incumbenti & exultanti conjunxit, multo magis erectus ipse est. Quan-

quam videtur Antigonus, si paululum de jure suo decessisset, atque ex insana ambitione remisisset, retenturus sibi perpetuo & illi fuisse relicturus primatum: verum ingenio ferox & contemptor aliorum, verbisque non secus ac factis insolens, multos & juvenes & potentes efferavit exacerbavitque viros. Atque coitionem illam regum & societatem iactavit se, sicut avium pascentium globum, uno lapide & strepitu disturbaturum. Pedites sub signis habebat supra septuaginta millia, decem equitum, elephantos quinque & septuaginta. Hostibus pedites erant quatuor millia supra sexaginta millia, equites quam illi plus quingentis, quadringenti elephantis, currus centum viginti. Quum illi castra castris ejus contulissent, mutationem mens ejus spei magis

τὴν ἐλπίδ' ἢ τὴν γνώμην. ὑψηλὸς γὰρ εἶναι καὶ γαυρεῖται εἰσθλῶς ἐν τοῖς ἀγῶσι, καὶ χρώμεται φωνῇ τε μεγάλῃ καὶ λόγοις σοβαροῖς, πολλάκις δὲ καὶ τῷ παρὰ σπασκῶψαί τι καὶ γελοῖον εἰπεῖν, τῷ πολέμιον ἐν χερσὶν ὄντων, Ἰπιδεικνύμεται δυσάθειαν καὶ καταφρόνησιν, τότε σῶντας ἐωρεῖτο καὶ σιωπῆλός τὰ πολλὰ, καὶ τὸν ὑπὸν ἀπέδειξε τῷ πλήθει καὶ σιωπῆσεν διάδοχον. ὃ δὲ μάλιστα πάντες ἐθαύμασαν, ἐν τῇ σκηνῇ μόνον διελέχθη πρὸς αὐτόν, ἐκ εἰθισμῶν ἔχων ἐδὲ πρὸς ἐκείνους ἀπορρήτως κοινολογίας, ἀλλὰ ἰδιῶν γνώμην, εἴτα προσηύδα φανερώς καὶ χρώμεται οἷς βελούσαιτο καθ' ἑαυτόν. λέγει γὰρ μερῶν ἐτι ὄντων τὸν Δημήτριον αὐτῷ πυθέσθαι, πότε μέλλουσιν ἀναζυγνύειν τὸν δὲ εἰπεῖν πρὸς ὀργὴν, ἀγωνίᾳ μὴ μόνον σὺ τὴν σάλπιγγ' ἐκ ἀκρότης;

Τότε μὲντοι καὶ σημεῖα μοχθηρὰ κατεδεδεῖτο τῷ γνώμῃ αὐτῷ. Δημήτριος μὲν γὰρ ἔδοξε καὶ τὰς ὑπὸν Ἀλέξανδρον ὀπλισμένον λαμπρῶς ἐρωτᾶν, ὁποῖόν τι σῶθιμα δίδοναι πρὸς τῷ μάχῃ μέλλουσιν. αὐτῷ δὲ φησάντων, Δία καὶ Νίκην, ἀπειμὶ τοίνυν, φάναι, πρὸς τὰς ἐναντίας ἐκείνοι γὰρ με παλαμβάνουσιν. Ἀντίγονος δὲ, παρὰ τὸν Ἰπιδεικνύμενος ἤδη τὴν φάλαγγ', ἔξιόν προσέπαισεν, ὥστε πεσεῖν ὅλον Ἰπιδεικνύμενος, καὶ διατεθῆναι χαλεπῶς ἀνάσας δὲ καὶ τὰς χεῖρας ἀνατείνας πρὸς τὸν ἔρανόν, ἠτήσατο νίκην παρὰ τῷ Θεῷ, ἢ θάνατον ἀναίδητον πρὸς τὴν ἡττῆν. Ἰπιδεικνύμενος δὲ τὴν μάχης ἐν χερσὶ, Δημήτριος ἔχων τὰς πλείους καὶ κρατίους τῷ ἰπιδεικνύμενῳ, Ἀντί-

gis quam confilii habuit. Nam qui esse celsus in proeliis & exultare consueverat, & magna uti voce verbisque elatis, subinde etiam commisso jam proelio per cavillum ridiculum quippiam jacere ad constantiam suam & contemptum hostium ostendendum, tunc cogitabundus fere & taciturnus conspiciebatur, filiumque suum exercitui ostendit commendavitque, successorem designans. Quod vero præcipue omnes stupuerunt, in tabernaculo colloquium cum eo solus habuit, haud solitus ne cum illo quidem remotis arbitris agere: verum suum solius consilium secutus, inde propalam dabat imperia, utebaturque iis quæ secum ipse statuisset. Fama est, quum adolescentulus etiamnum Demetrius ex eo quæsisset quando castra essent moturi, illum

respondisse stomachabundum, Times ne solus tubam tu non exaudias?

At tunc fœda præfagia quoque multa animos eorum fregerunt. Demetrio visus est Alexander secundum quietem eximie armatus ab eo percontari quodnam signum pugnae daturi essent: ubi respondit Demetrius, Jovem & Victoriæ, Abeo ergo, dicere ille, ad hostes tuos: illi enim recipient me. Antigonus, quum acies jam instrueretur, progressus offendit pedem, ut totus in faciem caderet, atque affligeret corpus. Ut surrexit, tensis ad cælum manibus victoriam ab Diis, vel mortem poposcit antequam vinceretur subitam. Quum in proelio ad manus esset ventum, Demetrius, qui plurimos & delectissimos equites ducebat,

Ἀντίοχῳ τῷ Σελεύκῳ συνώπισσε, καὶ μέχρι τριπλῆς τῆς πολέμου λαμπροῦς ἀγωνισάμενός, ἐν τῇ διώξει σοβαρῆ καὶ φιλοτίμῳ ὡς καὶ καιρὸν ἡμιόρην τιμὴν νίκην διέφθερεν. αὐτὸς μὲν γὰρ ἐκ ἔχου πάλιν ἀναστρέψας συμμῖξαι τοῖς πεζοῖς, τῶν ἐλεφάντων ἐν μέσῳ ἡμιόρων τιμὴν δὲ φάλαγγα γυναικῶν ἰππέων κατιδόντες οἱ ὡεὶ Σέλευκοι, ἐκ ἐνέβαλον μὲν, ὡς δὲ ἐμβαλόντες ἐφόβον καὶ ἀεικλῶνον, μεταβάλλεας διδόντες αὐτοῖς. ὃ καὶ συνέβη. πάλιν γὰρ μέγας ἀπαρράγρ' ἐκαστὸς μετεχώρησε πρὸς ἐκείνους, τὸ δὲ λοιπὸν ἐτρέπα. Φεγγαρίων δὲ πολλῶν ὅτι τὸν Ἀντίγονον, καὶ τινὲς τῶν ὡεὶ αὐτὸν εἰπόντες, ὅτι σε ἔσται βασιλεὺς τίνα γὰρ, εἶπεν, ἐμῶ σκοπὸν ἔχουσιν; ἀλλὰ Δημίτριε ἀφ' ἑξέ' βοηθῶν. καὶ τῷτο μέχρι παύσης ἐπιτίζων, καὶ ἀεὶ σκοπῶν τὸν υἱόν, ἅμα πολλῶν ἀκονισμάτων εἰς αὐτὸν ἀφεικνύων ἔπεισε καὶ τῶν ἄλλων δολιχρόνων ὀπαδῶν καὶ φίλων, μόνον παρήμενος τῷ νεκρῷ Θωρᾷ ὁ Λαερταῖος.

Οὕτω δὲ κλειστάς τ' μάχης, οἱ μὲν νικηφόροι βασιλεῖς τιμὴν ὑπ' Ἀλλήγοι καὶ Δημείτρου πᾶσαν ἀρχὴν, ὥσπερ μέγα σῶμα, κατακόπτοντες, ἐλάμβανον μερίδας, καὶ προσδιδνέμενοι τὰς ἐκείνων ἐπαρχίας, αἷς εἶχον αὐτοὺς πρότερον. Δημίτριε δὲ μὴ πενηνταχιλίων πεζῶν καὶ τετρακισχιλίων ἰππέων φύγων, καὶ σκυλόνως ἐλάσας εἰς Ἐφεσον, αἰομένων αἰσχυρῶν ἀπορῆντα χρημάτων αὐτὸν ἐκ ἀφ' ἑξέος τῷ ἱερεῖ, φοβηθεὶς τὰς σφαγῶνταις μὴ τῷτο παύσωνται, ἀνέστη διὰ ταχέων, καὶ τὸν πλεῖν ὅτι τ' Ἑλλάδ' ἐποιεῖτο, τῷ λοιπῶν ἐλπίδων ἐν Ἀθηναίοις ἔχων τὰς μεγίστας.

καὶ

concurrit cum Antiocho Seleuci filio: atque utquedum profligavit hostem, præclare certavit, sed hostium tergis insolenter & ambitiose instando ultra quam tempus postulabat, labefecit victoriam. Neque enim regressus conjungere se peditatui valuit, elephantis interjectis. Cernens autem aciem Antigoni Seleucus nudatam equitatu, non irrupit in eam, sed irruptionem minitans circumvectus est, ac potestatem militibus fecit transeundi ad se: quod evenit. Magna enim pars abrupta transitionem voluntariam ad illum fecere. Reliqui dederunt terga. Petente Antigono ingenti hostium globo, quum quidam ex iis qui circa eum erant, diceret ei, In te hi rex: Quo vero proposito isti, inquit, me petunt? at Demetrius suppetias veniet. Idque usque

ad extremum expectans, & respectans filium, grandine in eum coniecta telorum occubuit, aliisque comitibus & amicis cum relinquentibus, solus apud cadaver Larissæus Thorax remansit.

Ita proelio decreto victores reges totum imperium quod Antigono & Demetrio parebat, sicut magnum corpus, discerptum dividerunt inter se, illorumque provincias conjunxerunt suis quas ante tenebant. Demetrius quinque millibus peditum & quatuor equitum fugam cepit. Qui citato cursu delatus Ephesum, omnibus non abstenturum ob pecuniæ difficultatem fano existimantibus, quia timebat ipse ne id facerent milites, raptim movit signa. Cursum in Græciam direxit, inter spes reliquas maximam reponens in Atheniensibus.

Quippe

ὃ παρέπλυσεν εἰς Ἰσθμόν, καὶ τῇ πραγμάτων αὐτῷ κακῶς ἐχόντων (ἔξέπιπτον γὰρ ἐκασταχόθεν αἱ φρεναί, καὶ πάντα μεθίστατο πρὸς τὰς πολεμίας) ἀπολιπὼν Ἰππὶ τῇ Ἑλλάδι Πύρρον, αὐτὸς ἄρας Ἰππὶ τῷ Χερρόνησον ἐπλυσεν καὶ κακῶς ἅμα ποιῶν Λυσίμαχον, ὠφέλει καὶ σωεῖχε τῷ αὐτὸν δυνάμει, ἀρχομένην ἀναλαμβάνειν, καὶ γίνεσθαι πάλιν ἐκ εὐκαταφρόνητον. ὁ δὲ Λυσίμαχος ὑπὸ τῇ ἄλλων βασιλέων ἡμελεῖτο, μηδὲν Ἰππικέσεσθαι ἐκείνους δοκῶν εἶναι, τῷ μᾶλλον ἰσχύειν καὶ φοβερώτερος. ἐπολιπὼν δὲ ὕστερον Σέλδουκον ἐμνάτο πέμπων τῷ Δημητεῖ καὶ Φίλλας θυγατέρας Στρατονίκην, ἔχων μὲν ἔξ Ἀπάμας τῇ Περσίδι υἱὸν Ἀντίοχον· οἱ ὁμοῦ δὲ τὰ πράγματα καὶ διαδόχοις ἀρεκὴν πλείοσιν καὶ δαΐας τῇ πρὸς ἐκείνους οἰκειότητι· ἐπεὶ καὶ Λυσίμαχον εἶωρα τῇ Πτολεμαίᾳ θυγατρὶ τῷ μὲν ἑαυτῷ, τῷ δὲ Ἀγαθοκλεῖ τῷ υἱῷ λαμβάνοντα. Δημητεῖ δὲ ὡς ἀνέλπιστος δυνυχία, κηδύσασαι Σελδίκῳ, καὶ τῷ κόρην ἀναλαβὼν ἐπλεῖταις ναυσὶ πάσαις εἰς Συρίαν, τῇ τε ἄλλῃ γῇ προσέχων ἀναγκαίως, καὶ τῇ Κιλικίας ἀπὸ μὲν, ὡς Πλείσαρχος ἤρχε μὲν τὴν πρὸς Ἀντίγονον μάχην, ἔξαίρετον αὐτῷ δοθεῖσαν ὑπὸ τῇ βασιλείᾳ. ἦν δὲ Κασάνδρος Πλείσαρχος ἀδελφός· ἀδικεῖας δὲ τὴν χώραν αὐτῷ νομίζων ὑπὸ Δημητεῖ καὶ τὰς ἀποβάσεις, καὶ μέμψας βελόμην τὸν Σέλδουκον, ὅτι τῷ κοινῷ διαλλάττεται πολέμῳ δίχα τῶν ἄλλων βασιλέων, ἀνέβη πρὸς αὐτόν.

Αἰδο-

accepta præternavigavit in Isthmum, rebusque suis afflictis, (præsidia enim ejus ejiciebantur undique, cunctaque descisciebant ad hostes) reliquit in Græcia Pyrrhum, ac cursum in Chersonesum intendit, vastansque simul Lyfimachi ditionem præda ditabat & retinebat copias suas, quæ recipere vires, nec mediocria incrementa accipere denuo occipiebant. Lyfimachus autem nihil erat aliis regibus curæ, quod nihilo haberetur moderatior illo, ob majores vero vires formidabilior. Brevi post petiit per legatos Seleucus dari sibi conjugem Demetrii & Philæ filiam Stratonice. Erat quidem ei jam ex Apama Perside Antiochus filius, sed res suas sufficere vel pluribus successoribus, & illius ducebat necessitudinem po-

stulare. Quandoquidem Lyfimachum quoque videbat ex Ptolemæi filiabus unam sibi, filio Agathocli alteram in matrimonium assumere. Demetrio oblata insperato fuit Seleuci affinitas, assumptaque puella navigavit cum tota classe in Syriam. Necessse habuit cum ad aliam terram appellere, tum attingere etiam Ciliciam: quam tenebat Plistarchus, extra ordinem sibi a regibus, postquam confictum fuit cum Antigono, donatam. Cassandri fuit Plistarchus frater. Qui violatos putans ex Demetrii descensione fines suos, profectus est ad eum, ut quereretur de Seleuco, quod cum communi hoste sine aliis regibus in gratiam reddisset.

De

Αἰδωμένῳ ὃ τότε Δημήτειῳ, ὥρμησεν ἀπὸ θαλάσσης ἐπὶ Κυίνδων, καὶ τῶν χρημάτων δέων ἔτι λοιπὰ χίλια διακόσια τάλαντα, ταῦτα συσκαυσάμενῳ, καὶ φθάσας ἐμβαλέσθαι διὰ ταχέων ἀνήχθη. καὶ παρέσης ἤδη Φίλλας τὴν γυναῖκα, αὐτὰρ ὦρ' Ὀροσὸν ἀπήνησε Σέλδουκῳ καὶ τὴν ἐνθάδ' ἐν εὐθὺς ἄδολον καὶ ἀνύποπτον καὶ βασιλικὴν ἐποιεῖτο, πρότερον μὲν Σέλδουκῳ ἐστιάσας ἐπὶ σκηνὴν ἐν τῷ στρατοπέδῳ Δημήτειον, αὐτὸς δὲ Δημήτειῳ ἐκείνῳ ἐν τῇ τεισκαδεκήμερ' δεξάμενῳ. ἦσαν δὲ καὶ χολαὶ καὶ κοινολογίαι καὶ σιωδημερεῦσαις ἀφρέων καὶ ἀνόπλων ἄχρεις ἔς Σέλδουκῳ τὴν στρατονικίῳ ἀναλαβὼν λαμπρῶς εἰς Ἀντιόχειαν ἀνέβη. Δημήτειῳ δὲ Κιλικίαν κατέχευε, καὶ Φίλλαν τὴν γυναῖκα πρὸς Κάσανδρον ἐπεμψε τὸν ἀδελφόν, ἀπολυσομένην τὰς Πλεισάρχου κατηγορίας. ἐν δὲ τῷ Δηιδάμεια πλεύσασα πρὸς αὐτὸν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος, καὶ συγγρομήναι χρόνον ἔσπολιω, ὅξ' ἀρρώστιας τινὸς ἐτελεύτησε. γρομήνης δὲ φιλίας πρὸς Πτολεμαῖον αὐτὰ διὰ Σελεύκου, ὡμολογήθη Πτολεμαῖδα τὴν Πτολεμαίᾳ θυγατέρα λαβεῖν αὐτὸν γυναῖκα. καὶ ταῦτα μὲν αἰεὶ τῷ Σελεύκῳ. Κιλικίαν δὲ ἀξιῶν χρήματα λαβόντα ᾤσθαι Δημήτειον, ὡς ἐκ ἑπειθε, Σιδῶνα καὶ Τύρον ἀπαυτῶν πρὸς ὀρεγὴν, ἐδόκει βίαιῳ εἶναι καὶ δεινὰ ποιεῖν, εἰ τὴν ἀπ' Ἰνδῶν ἄχρει τῇ Συρίαν θαλάσσης ἅπασαν ὑφ' αὐτὰ πεποιημένῳ, ὅπως ἐνδεὲς ἐσιν ἔτι χρημάτων καὶ πτωχὸς, ὡς ὑπὲρ δυοῖν πόλεων ἄνδρα κηδεσὴν καὶ μεταβολῇ τύχης κεχρημένον ἐλαύνειν· λαμπρὰν τὰ Πλάτωνι μαρτυρίαν δίδως, διακελευομένη μὴ τὴν ἐστίαν πλείω, τὴν δὲ ἀπλησίαν ποι-
εῖν

De eo factus Demetrius certior, a mari ad Quinda contendit. Ubi quum reliqua adhuc ex thesauris mille ducenta talenta reperisset, his asportatis maturavit conscendere, ac raptem solvit. Quum jam adjunxisset se ei uxor Phila, occurrit ei ad Orosum Seleucus. Congressus fuit eorum simplex, candidus, & regalis. Prior in tabernaculum suum invitavit in castris Seleucus Demetrium. Inde Demetrius illum in tredecim ordinum navi accepit. Feriati una colloquutique sunt, & tempus traduxerunt incustoditi & inermes. Tandem Seleucus ducta secum Stratonice, magna cum pompa Antiochiam perrexit. At Demetrius Ciliciam occupavit, uxoremque Philam misit eriminum Plistarchi diluendorum gratia ad fratrem Cassandrum. Interea Deidamia ad

Demetrium ex Græcia navigavit. Quum non diu apud eum fuisset, ex morbo est extincta. Amicitia cum Ptolemæo Seleuci opera conciliata, nuptias Ptolemaidis Ptolemæi sororis pepigit. Atque hæc plena civilitatis facta Seleuci sunt. Cæterum ubi postulavit a Demetrio ut pro certa pecunia traderet sibi Ciliciam: renuente vero hoc, proposcit cum stomacho Sidonem & Tyrum; habitus est violenter agere & sæve: qui, quum recidisset in potestatem suam quicquid inter Indiam & mare Syrium interjaceret, adeo adhuc esset inops & mendicus, ut duorum causa oppidorum socerum suum, & fortunæ varietate afflictum agitare: præbuitque illustre testimonium Platoni, monenti ne facultates amplificet, sed diminuat is qui vere esse

ve-

εἰν ἐλάσσω, τὸν γε βαυλόμηνον ὡς ἀληθῶς εἶναι πλάσιον. ὡς ὁ γε καὶ παύων φιλοπλατείαν, ἔτ' ἔτε πένιας ἔτε δόποίας ἀπύλλαιται.

Οὐ μὲν ὑπέπληξε Δημήτριος, ἀλλὰ φήσας, εἴδ' ἂν μερῶν ἐπὶ μάχας ἄλλας, ἐνθήσω γαμβρὸν ἀγαπήσαν Ἰππὶ μὲν Σέλδικον, τὰς μὲν πόλεις ἐκρετινύατο φρεναῖς· αὐτὸν δὲ πυθόμενον Λαχάρην σασσιάζουσι Ἀθλιναῖοις ἑπαδέρμενον τυραννεῖν, ἤλπισε ῥαδίως Ἰππικῶν λήψας τὴν πόλιν. καὶ τὸ μὲν πέλαγ' ἀσφαλῶς διαπεραιώθη μεγάλῳ στόλῳ ὥσθ' ἢ τὴν Ἀττικὴν ὄραπλέων ἐχευμάσθῃ, καὶ τὰς πλείους ἀπέβαλε τῶν κῶν, καὶ στυδιεφθάσθῃ πληθὺν ἀνδράπων ἐκ ὀλίγων. αὐτὸς δὲ σωθεὶς ἤφατο μὲν τιν' πολέμου πρὸς τὰς Ἀθλιναῖας· εἰς δ' ἐστὲν ἐπέσανε, πίνοντας ναυτικὸν αὐθις ἀθροίσοντας, αὐτὸς εἰς Πελοπόννησον παρήλθε καὶ Μεσσήνῳ ἐπολιόρκει, καὶ προσημαχόμενος ταῖς τέχεσιν ἐκινδύνυσε, κατακατεκεῖ βέλους εἰς τὸ πρόσωπον αὐτῷ καὶ τὸ σῶμα διὰ τ' σιγγάνῳ ἐμπιστεύει. ἀναληφθεὶς δὲ, καὶ πόλεις τινὰς ἀφευώσας προσαγαγόμενος, πάλιν εἰς τὴν Ἀττικὴν ἐπέβαλε καὶ κρατήσας Ἐλευσίν' καὶ Ραμνῶν, ἔφθασε τὴν χώραν καὶ ναῦν τινα λαβὼν ἔχουσιν σῖτον, καὶ εἰσάγαγαν τοῖς Ἀθλιναῖοις, ἐκρέμασε τὸν ἔμπορον καὶ τὸν κυβερνήτην· ὥστε τῷ ἄλλῳ δόποτρεπομῶν διατ' φόβον, σκυτόνον λιμὸν ἐν ἄσπερ ἡμέρᾳ, πρὸς ἢ τῷ λιμῷ, καὶ τῶν ἄλλων δόποειαν ἡρέα. αἰλῶν γὰρ μέδιματον ἀνέηλθε τετραεκάκοντα δραχμῶν, ὃ δὲ τῶν πυρῶν μόδι' ὤν' ἑὴν τετρακοσίαν. μικρὰν δὲ τοῖς Ἀθλιναῖοις ἀναπνοὴν παρέχον ἑκατὸν πενήκοντα νῆες φαίνεσθαι εἰς

Αἴγιοναν,

velit dives cupiditatem insatiabilem. Nam aviditatem habendi qui non reprimat, hic nec a paupertate nec inopia est exolutus.

Nihil trepidavit tamen Demetrius: sed, Ut sexcentis pugnæ aliis, inquit, victus sum, non inducam in animum ut Seleuci affinitatem amplectar mercede. Atque urbes illas præsidio firmavit. Ut vero accepit dissidentibus Atheniensibus moliri Lacharem tyrannidem, speravit repentino incursum urbe se facile potiturum. Ac pelagus magna classe incolumis transiit. Atticam prætervehens, tempestate jactatus est, navesque plerasque amisit, & non exiguus hominum numerus interiit. Ipse sospes quum evasisset, bellum commisit cum Atheniensibus aliquantulum. Ubi nihil profecit, missis certis qui classem

dentio cogerent, transiit in Peloponnesum, & Messenem obsedit. Ubi dum oppugnat moenia, in discrimen venit, telo ex catapultâ in faciem ejus & os per maxillam adactis. Ubi recollegit se, & oppida aliquot quæ defecerant, recepit, incurrit de integro in Atticam, captaque Eleusine & Rhamunte fines forðavit: ac nave capta frumento onusta, quod importabatur Athenas, negotiatorem & gubernatorem suspendit. Unde deterritis aliis pressa est ingenti fame urbs: præterque famem aliarum rerum laborabat difficultate. Salis modiorum licitabantur quadraginta drachmis: tritici modius trecentis venundabatur. Exiguam vero populo Atheniensi respirationem centum quinquaginta naves præbuerunt. circa Aeginam con-

Αἰγίαν, ἃς ἐπέμψεν ἑπικέρους αὐτοῖς Πτολεμαῖοι. εἶτα Δημητρίῳ πολλῶν μὲν ἐκ Πελοποννήσου, πολλῶν δὲ ἀπὸ Κύπρου νεῶν ὡξαρχομύρων, ὥστε συμπάσας ἀθροισθῆναι τετρακοσίας, ἔφυγον ἄραυες οἱ Πτολεμαῖοι, καὶ Λαχάρης ὁ τύραννος ἀπέδρα προέμψθη τὴν πόλιν.

Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι, καίπερ ψηφισάμενοι θάνατον, εἰ μνησθεῖν τις εἰρήνης καὶ διαλλαγῆς πρὸς Δημήτριον, οὐδὲς ἀνέωγνυσαν τὰς ἐγγὺς πύλας. καὶ πρέσβεις ἐπέμπον, ἔδδεν μὲν ἀπ' ἐκείνου χρηστὸν προσδοκῆναι, ἐκβιάζομην δὲ τὸ ἀπορίας, ἐν ᾗ δυσχερῶν πολλῶν συνεμπιπτόντων, λέγεται τι καὶ τοιοῦτον γράει πατέρας καὶ υἱὸν ἐν οἰκίᾳ καθέζεσθαι τὰ καθ' ἑαυτοὺς ἀπεγνωκότας, ἐν δὲ τῇ ὀργῇ μὴ νεκρὸν ἐκπεσεῖν, τὸ δὲ, ὡς εἶδον, ἀναπηδήσαντας ἀμφοτέρους διαμάχεσθαι παρὰ αὐτοὺς. τότε καὶ τὸν φιλόσοφον Ἐπίκρου ἰσορροῖσι διατρέψαι τὰς συνηθείας, κυάμους πρὸς αἰθρὸν μετ' αὐτῶν διανεμόμενον. ἔτας ἐν τῇ πόλει ἐχέουσι, εἰσελθὼν δὲ Δημήτριος, καὶ κελύσας εἰς τὸ θέατρον ἀθροισθῆναι πάντας, ὅπλοις μὲν συνέφραξε τὴν σκηνήν, καὶ δορυφόροις τὸ λογιεῖον περιέλαβεν, αὐτοὺς δὲ καταβάς, ὥσπερ οἱ τραγωδοί, διὰ τῶν ἄνω παρόδων, ἔτι μᾶλλον ἐκπεπληγμένων τῷ Ἀθηναίων, τὴν ἀρχὴν τῆς λόγου, πέραις ἐποίησατο τῆς δέας αὐτῶν. καὶ γὰρ τότε φωνῆς, καὶ ῥημάτων πικρίας φεισάμενος, ἐλαφρῶς δὲ καὶ φιλικῶς μεμψάμενος αὐτοὺς, διηλλάσσετο, καὶ δέκα μυριάδας σίτου μεδίμνων ἐπέδωκε, καὶ κατέστησεν ἀρχὰς αἱ μάλιστα τῷ δήμῳ προσφιλεῖς ἦσαν. συνιδὼν δὲ Δρομοκλείδης ὁ ῥήτωρ ὑπὸ χαρῆς τὸν δῆμον ἐν τε φωναῖς ὅληα παντοδαπαῖς, καὶ

τὰς

spectæ, quas Ptolemæus eis subsidio misit. Mox quum multas Demetrius ex Peloponneso, multas ex Cyprio accepisset naves, atque cunctæ trecentas numero complessent, conscivit classis Ptolemæi fugam, ac tyrannus Lachares deserta profugit urbe.

Athenienses vero licet sanxissent pœnam capitalem in eum qui pacis cum Demetrio & fœderis fecisset mentionem, protinus proximam portam patefecerunt, legatosque miserunt, non quo quicquam ab eo expectarent clementiæ, sed quia exprimebat inopia: in qua inter multa acerbitalis exempla hoc refertur accidisse, patrem & filium uno in domicilio rebus suis deploratis sedisse, quum ex tecto mus mortuus est delapsus, illos, ut viderunt, ambos exiluisse atque de eo inter se de-

VOL. V.

certasse. Tunc etiam Epicurum philosophum eos qui essent ex secta sua, memoriæ tradunt sustinuisse, fabasque cum iis ad numerum partitum. Eo in civitatis statu Demetrius urbem ingressus, imperavit ut omnes in theatrum convenirent, sepsitque scenam armis, & pulpitum stipatoribus cinxit. Ipse tragœdorum more superioribus descendens transitibus, multo jam magis attonitis Atheniensibus, initio orationis metum eorum terminavit. Etenim vocis contentioni & verborum amarulentiae parcens, molliter & benevole castigavit eos, atque in gratiam cum iis rediit. Donavit iis centum millia medimnum tritici, magistratibusque præfecit qui maxime populo forent grati. Hic Dromocles orator populum advertens præ lætitia varias facere acclamationes, ac

F

præ-

τὰς δὲ τῷ βήματι ἐπαίνες τῷ δημαγωγῶν ἀμιλλώμενοι ὑπεβάλλε-
σθαι, γνώμῃ ἐγραψέ, Δημητρίῳ τῷ βασιλεῖ τὸν Πειραιᾶ πᾶσιδοθῆναι
καὶ τῷ Μενυχίαν. Ἐπιψηφισθέντων δὲ τούτων, ὁ Δημήτριος αὐτὸς ἐφ' ἑαυ-
τῷ προσενέβαλε φερεῖν εἰς τὸ Μυσέιον, ὥς μὴ πάλιν ἀναχαιτίσαντα τὸν
δῆμον ἀχολίας αὐτῷ πραγμάτων ἐτέρων πᾶσαι.

Ἐχομύων δὲ τῷ Ἀθιναίων, διὗς ἐπέβηκε τῇ Λακεδαιμόνι καὶ πρὸς
Μανίνειαν Ἀρχιδάμῃ τῷ βασιλεῶς ἀπαλήσασθαι αὐτῷ, νικήσας μάχῃ
καὶ τρεψάμεν, εἰς τῷ Λακωνικῷ ἐνέβαλε. καὶ πρὸς αὐτῇ τῇ Σπάρτῃ
πάλιν ἐκ πᾶσιδοθῆναι ἐλὼν πεντακοσίους, καὶ διαφθείρας διακοσίους, ὅσον
ἔτι τῷ πόλιν ἔχειν ἐδόκει μέχρι τῷ χρόνῳ ἐκείνῳ ἀνάλωτον εἶσαν.
ἀλλ' ἡ τύχη πρὸς ἑδῆνα τῷ βασιλεῶν ἔοικεν ἔτι τρεπὰς λαβεῖν μεγά-
λας καὶ ταχίας, ἐδ' ἐν ἐτέροις πράγμασι τοσαυτάκις μικρὰ καὶ πάλιν
μεγάλα, καὶ ταπεινὰ μὲν ἐκ λαμπρῶν, ἰσχυρὰ δὲ αὖθις ἐκ φαύλης ἡμέρας.
διὸ καὶ φασιν αὐτὸν ἐν ταῖς χείρσιν μεταβολαῖς, πρὸς τῷ τύχῃ ἀνα-
φθείγεσθαι τὸ Αἰγύλειον,

Σὺ τοί μ' ἔφυσας, σύ με καταΐθειν μοι δοκεῖς.

καὶ γὰρ τότε τῷ πραγμάτων ἔτι δὲ πόρῳ αὐτῷ πρὸς ἀρχὴν καὶ διώκῃ
ἐπιδιδόντων, ἀγγέλλει Λυσίμαχος μὲν πρῶτον ἀφρημύει αὐτῷ τὰς
ἐν Ἀσίᾳ πόλεις, Κύπρον δὲ Πτολεμαῖον ἡγεκῶς, ἀνδρὶ μίας πόλεως Σα-
λαμῖν, ἐν δὲ Σαλαμῖνι πολιορκῶν τὰς παῖδας αὐτῷ καὶ τῷ μητέρι κατ-
ελημνύρας. ἐ μὲν ἀλλὰ καὶ ἡ τύχη, καθάπερ ἡ παρ' Ἀρχιλόχῳ γυνή,

Τῇ

præconia ex suggestu certare ut superaret
concionatorum, legem promulgavit ut De-
metrio regi Piræum & Munychia traderen-
tur. Hac perlata, collocavit Demetrius per
se præsidium in Museo quoque, ne si iterum
defcivisset ab se populus, ab aliis occupatio-
nibus destineret se.

Redactis in potestatem Athenis, mox ap-
petiit Lacedæmonem, atque rege Archida-
mo, qui apud Mantineam sibi occurrit, fig-
nis collatis fuso fugatoque, in Laconiam in-
vasit, atque in ipsius conspectu Spartæ con-
flictum iterum cum eo, captisque quingentis,
ducentis cæsis, tantum non videbatur urbem
ad illam usque memoriam nunquam captam
cepisse. Verum enimvero in nullo fortu-
nam rege adeo magnas apparet & volucres

vicissitudines fecisse, neque aliis in negotiis
toties ex abjecta denuo celsam, & humilem
ex clara, potentemque rursus ex fracta eva-
fisse. Unde in sinistrioribus inclinationibus
ad fortunam aiunt eum dicere hoc Æschyli
solitum,

Tu me extulisti, eadem me is, sentio, perditum.

Etenim rebus ejus tam splendide ad impe-
rium tunc & potentiam assurgentibus, Ly-
simachum nuntiatur urbes Asianas ei abstu-
lisse, Cyprum Ptolemæum una excepta ur-
be Salamine cepisse: Salamine autem liberos
ejus matremque occupatos circumfedere. Ve-
rum enimvero fortuna, sicut illa apud Ar-
chilochum mulier,

Una

Τῇ μὲν ὕδωρ ἐφόρει δολοφρονέουσα χεὶρ, τῇ δ' ἐτέρῃ πῦρ,
δεινοῖς αὐτὸν ἔτω καὶ φοβεροῖς αἰγέλμασιν ἀποσῆσασα τὸ Λακεδαιμόνιον,
αὐτὸς ἐτέρας πραγμάτων καινῶν καὶ μεγάλων ἐπὶνέεικεν ἐλπίδας, ἐκ τού-
της αἰτίας.

Ἐπεὶ Κασάνδρεα τελευτήσαντι, ὁ πρεσβύτατος αὐτῷ τῶν παίδων Φί-
λιππος, ὃς πολλὸν χρόνον βασιλεύσας Μακεδόνων, ἀπέθανεν, οἱ λοιποὶ
δύο πρὸς ἀλλήλους ἐσασίαζον. θάτερος δ' αὐτῶν Ἀντιπάτρης, τὴν μητέρα
Θεσσαλονικίῳ φονεύσαντι, ἄτερος ἐκάλει βοηθὸς, ἐκ μὲν Ἡπείρου Πύρ-
ρον, ἐκ δ' Πελοποννήσου Δημήτριον. ἔφθασε δ' Πύρρος ἐλθὼν, καὶ πολὺ
μέγας Μακεδονίας ἀποτεμόμενος, τὴν βοήθειαν μωδὸν, φοβερός μὲν ὡς
ἤδη παρρηκῶν Ἀλεξάνδρῳ· Δημητρεὺς δ', ὡς ἐδέξατο τὰ γεράματα, μᾶλλον
τὴν δυνάμειν προσιόντι, ἔτι μᾶλλον ὁ νεανίας τῶτον φοβηθεὶς διὰ τὸ ἀξι-
ωμα καὶ τὴν δόξαν, ἀπήνησεν αὐτῷ πρὸς Διήνον, ἀπαζόμενος μὲν καὶ φι-
λοφρονέμενος, ἔδεν δ' φάσκων ἔτι τὴν ἐκείνου δαΐδα τὰ πράγματα παρ-
εσίας. ἦσαν ἔνθα τέτων ὑποψία πρὸς ἀλλήλους αὐτοῖς, καὶ βαδίζοντι
Δημητρεὺς πρὸς δεῖπνον ὑπὸ τῷ νεανίσκῳ πρῶτα κεκλημένῳ μὴν τις Ἰπι-
βελῶν, ὡς ἐν αὐτῷ τῷ πότῳ μελλονίων αὐτὸν ἀνελεῖν. ὁ δ' ἤ, μηδὲν διατα-
ραχθεὶς, ἀλλὰ μικρὸν ὑφείς τὴν πορείαν, ἐκέλευσε τὰς μὲν ἡγεμόνας ἐν
τοῖς ὅπλοις τὴν στρατιάν ἔχειν ἀκολούθους καὶ καὶ παῖδας ὅσοι πρὸς αὐτὸν
ἦσαν (ἦσαν δ' πολὺ πλείους τῶν Ἀλεξάνδρου) συνεισελθεῖν εἰς τὸν ἀνδρῶνα,
καὶ πρῶτον ἀχέαις αὐτὸν ὀξαναση. τῷτο δέισαντες οἱ πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον,
ἐκ

*Una manu dolosa aquam, ignemque altera
Ferebat,*

tam gravibus cum & tristibus nuntiis ab La-
cedæmone avellens, alias de integro nova-
rum & splendorum spes rerum ex huiusce-
modi causa obtulit.

Postquam defuncto Cassandro filius ejus
stirpis maximus, quum haud diu tenuisset
regnum Macedonum, decessit, reliqui duo
inter se diffederunt. Quorum quoniam alter
matrem trucidavit Thessalonicam, alter so-
cios evocavit, ex Epiro Pyrrhum, ex Pelo-
ponneso Demetrium. Pyrrhus autem matu-
ravit venire: qui magna parte ablata Mac-
cedoniæ, auxilii mercede, formidabilis jam A-
lexandro erat vicinus. Ubi vero Demetrius

literis acceptis cum exercitu adfuit, multo
hunc magis ex dignitate & autoritate formi-
dans adolescens, processit ei ad Dion ob-
viam: atque illum quidem salutavit, comi-
terque accepit, sed res suas negavit jam præ-
sentiam ejus requirere. Hinc mutua inter
eos extitere suspiciones, perguntque ad cœ-
nam, quum esset ab adolescente invitatus
Demetrius, indicat non nemo infidias, cæ-
dem nempe ei inter pocula parari. Ille ni-
hil attonitus, verum iter suum minus matu-
rans, imperavit ducibus suis ut copias in ar-
mis tenerent, comitibusque ac ministris,
quotquot eum sequebantur, (erant hi longe
quam Alexandri plures) ut in triclinium co-
mitarentur se, ibique, dum exsurgeret, re-
manerent. Hoc veriti Alexandri ministri,

ἐκ ἐτόλμησαν ἑπικειρῆσαι. καὶ ὁ μὲν Δημήτριος ἐκ ἔχειν αὐτῷ τὸ σῶμα ποτικῶς σκηψάμενος, ἀπῆλθε διὰ ταχέων· τῇ δὲ ὑπεραίῳα παρὰ ἀναζυγίῳ εἶχε, πρᾶγματα νεώτερα προσπεπρωμένα φαίμενος αὐτῷ, καὶ παρητᾷτο συγγνώμῃ ἔχειν τὸν Ἀλέξανδρον, εἰ τάχιον ἀπαίρει· συνέσεα δὲ αὐτῷ μᾶλλον ἄλλοτε χολάζων. ἔχαιρεν ἔν τῳ Ἀλέξανδρῳ ὡς ἔπρος ἔχθραν ἀλλ' ἐκασίως ἐκ τῆς χώρας ἐπαίρην· αὐτῷ, καὶ πρῶτεμπεν ἄλλῃ Θετταλίας. ἐπεὶ δὲ εἰς Λάρισσαν ἦκον, αὐτῷ ἀλλήλοις ἐπήγγελον ἐσιάσεις ἀντιπιδεχόμενοι· ὁ δὲ μάλιστα τὸν Ἀλέξανδρον ὑποχείριον ἐποίησε παρὰ Δημητρίῳ. φυλάττεσθαι δὲ ὁκνῶν, ὡς μὴ κακῆινον ἀντιφυλάττεσθαι διδᾶξῃ, παθῶν ἐφθασε, δεῖν μέλλοντι αὐτῷ, μὴ διαφυγεῖν ἐκείνον ὃ ἐμνηχανᾷτο. κληθεὶς δὲ ἐπὶ δεῖπνον ἦλθε πρὸς τὸν Δημήτριον. ὡς δὲ ἐκείνῳ ἐξάνεση μεταξὺ δειπνῶν, φοβηθεὶς ὁ Ἀλέξανδρος συνεξάνεση, καὶ κτ' πόδας αὐτῷ πρὸς τὰς θύρας συνηκολάθει. γυρόμενος ἔν τῳ Δημήτρῳ πρὸς ταῖς θύραις κτ' τὰς ἑαυτοῦ δορυφόρους, καὶ τῷτο μόνον εἰπὼν, κόπτε τὸν ἐπόμενον, αὐτὸς μὲν ὑπεξῆλθεν· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ὑπ' ἐκείνων κατεκόπη, καὶ τῷ φίλων οἱ προσβουθῆντες, ὧν ἕνα λέγουσι σφατιόμενον εἶπεν, ὡς ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ φθάσειεν αὐτὰς ὁ Δημήτριος.

Ἦ μὲν ἔν νύξ οἷον εἰκὸς θόρυβον ἔχεν. ἅμα δὲ ἡμέρα ταραχομήτοις τοῖς Μακεδόσι, καὶ φοβεμήτοις τῷ τῷ Δημητρίῳ δυνάμει, ὡς ἐπῆν μὲν ἔδεις φοβερός, ὁ δὲ Δημήτριος ἐπεμπε βελομήτοις ἐνιυχεῖν, καὶ παρὰ τῷ πεπραγμένων ἀπολογίζεσθαι, θάρρειν παρῆν, καὶ δέχεσθαι φιλανθρωπῶς αὐτόν.

non fuerunt ausi eum aggredi. Demetrius autem corpus suum simulans ad compotationem non esse comparatum, cito est digressus. Postridie iussit vasa conclamari, nova negotia sibi ferens oblata, oravitque Alexandrum ut de maturiore habitu ignosceret sibi: alias, ubi vacaret, futurum se cum eo diutius. Gavisus est Alexander non infensum, sed ultro ex ditione sua illum digredi, atque in Thessaliam usque est eum prosequutus. Ut autem ventum est Larissam, iterum alter alterum, molientes invicem insidias, invitaverunt ad convivia: quod Alexandrum maxime fecit Demetrio opportunum. Nam quum cavere sibi nollet, ne cavere vicissim doceret illum, dum cunctatur efficere, ne ille evadat, insidiis quas machinabatur, est occupa-

tus. Quippe ad coenam vocatus, venit ad Demetrium. Ut hic media coena surrexit, trepidus Alexander una surrexit, & vestigiis eum ad fores sequutus est. Ut ergo pervenit Demetrius ad fores, ubi stipatores ejus stabant, hoc solum loquutus, Cæde sequentem, egressus est: Alexander vero ab iis est trucidatus, unaque qui opem ferebant amici ejus; quorum unum, dum obtruncaretur, referunt dixisse, uno die Demetrium ipsos antevertisse.

Tumultum nox, qualem verisimile est, habuit. Ubi diluxit, consternatis Macedonibus, & Demetrii formidantibus copias, quum nullus oblatum est terror, & Demetrius misit ad illos, alloqui eos quærens, & factum purgare, rediit iis animus, statueruntque recipere eum benigne.

τόν. ὡς ὅ ἤλθεν ἐ μακρῶν ἐδέησεν αὐτῷ λόγων, ἀλλὰ τῷ μισεῖν μὲν Ἀντίπατρον φονέα τῷ μητρὸς ὄντα, βελτίονα ὅ ἄπορεῖν, ἐκείνον ἀνηγόρευσαν βασιλέα Μακεδόνων, καὶ πῶδα λαβόντες αὐτὸν κατήγον εἰς Μακεδονίαν. ὡς ὅ καὶ τοῖς οἰκοῖ Μακεδόσιν ἐκ ἀκρίσι καὶ μεταβολῇ, μεμνημένοις αἰεὶ καὶ μισέσιν Ἀλέξανδρον εἰς Ἀλέξανδρον τεθνηκότα παρέλωμήσεν. εἰ δέ τις ἔτι μνήμη τῷ Ἀντίπατρει τῷ παλαιῷ μετελότητι ὑπελείπετο, καὶ ταύτῃ Δημήτριος ἐκαρπύετο Φίλλα συνοικῶν, καὶ τὸν εἰς ἐκείνης υἱὸν ἔχων διάδοχον τῷ ἀρχῆς, ἥδη τότε μεράκιον ὄντα καὶ τῷ πατρὶ συστρατεύοντα.

Οὕτω ὅ λαμπρῶς κεχηρημένῳ δυνυχία, πτωχάνῃ μὲν πρὸς τῷ τέκνῳ καὶ τῷ μητρὶ, ὡς μεθεῖν δῶρα καὶ τιμὰς Πτολεμαίᾳ προσθέντι αὐτοῖς πτωχάνῃ ὅ πρὸς τῷ Σελύκῳ γαμηθείσης θυγατρὸς, ὡς Ἀντίοχῳ τῷ Σελεύκῃ συνοικεῖ, καὶ βασίλισσῃ τῷ ἄνω βασιλεύοντι ἀνηγόρευον. συνέβη γὰρ, ὡς εἶοικε, τὸν Ἀντίοχον ἐραδίῃ τῷ Στρατονίκῃ νέᾳ ἔσῃ, ἥδη ὅ παιδίον ἔχουσα ἐκ τῷ Σελεύκῳ, διακείῃ κακῶς, καὶ πολλὰ ποιεῖν τῷ πάθει διαμαχόμενον. τέλει ὅ αὐτῇ καταγνώσῃ, δεινὰ μὲν ἐπιθυμεῖν, ἀνήκεστα ὅ νοσεῖν, κεκαρπύεσθαι ὅ τῷ λογισμῷ, τρόπον ἀπαλλαγῆς τῷ βίῃ ζητῶν, καὶ πῶδα λυεῖν ἀτρέμα, καὶ θρασυαίας ἀμελείας, καὶ τρυφῆς ἀποχῆς, τὰ σώμα νοσεῖν τινα νόσον σκηπτόμενον. Ἐρασίερατον ὅ τὸν ἱατρὸν αἰδέσθαι μὲν καὶ χαλεπῶς ἐξῶντι αὐτῷ τὸ ὅ ἐκ τινος ἐξῆν δυστόπασον ὄν, ἐξανδρεῖν βαλόμενον,

nigne. Ut venit, non eguit proluxa oratione, sed quod Antipatrum odissent matris paricidam, neque haberent prae manibus meliorem, regem illum Macedonum appellaverunt, receptumque deduxerunt in Macedoniam. Nec abhorruerunt qui domi erant Macedones ab hac mutatione, memores semper Cassandri scelus, quae in Alexandrum admiserat defunctum, & proinde liberis ejus infesti. Quod si qua etiam veteris memoria Antipatri moderationis, qua utebatur, superesset, fruebatur hac quoque Demetrius, quod Philam in matrimonio haberet, atque ex illa filium regni successorem jam tunc adultum, qui castra patris sequebatur.

In rerum cursu tam secundarum nuntium accipit liberos suos & uxorem dimissos, ad-

ditis insuper a Ptolemæo muneribus & honoribus. Adfertur etiam, filiam ejus quam Seleuco collocaverat, Antiocho Seleuci filio nupsisse, ac superiorum provinciarum renuntiatam reginam. Forte enim Antiochus amore deperiens Stratonices juvenulae, quae puerum jam ex Seleuco ediderat, graviter fuit affectus, multaque ad reluctandum animi motui molitus est. Postremo perpendens dira se libidine teneri, ægritudine affligi deplorata, & consilio esse destitutum; rationem quaesivit vitae deponendae, corpusque institit sensim curationis negligentia atque inedia conficere, morbo quodam se correptum simulans. At medicus Erasistratus facile amorem ejus deprehendit: verum, ut cujus amore flagraret, quod conjectu erat arduum, exploraret,

λόμῳρον, αἰὲ μὲν ἐν τῷ δωματίῳ διημερεύειν· εἰ δὲ τις εἰσίοι τῷ ἐν ᾧ εἰς
 μερακίων ἢ γυναικῶν, ἐγκαθορᾶν τε τῷ προσώπῳ τῷ Ἀντίοχῳ, καὶ τὰ συμ-
 πάχην μάλιστα τῇ ψυχῇ τρεπομένη πεφυκότα μέση καὶ κινήματα τῷ σώ-
 ματι ὁπιοκοπεῖν. ὡς ἔν τῷ μὲν ἄλλων εἰσιόντων, ὁμοίως εἶχε, τὸ ἵ
 Στρατονίκης, καὶ καθ' ἑαυτῷ καὶ μὲν τῷ Σελεύκῃ φοιτώσης πολλάκις, ἐγί-
 νετο τὰ τὸ Σαπφῶς ἐκείνα πρὸς αὐτὸν πάντα, φωνῆς ὁπιοχέσις, ἐρύθημα
 πυρῶδες, ὄψεων ὑποδείξεις, ἰδρωῶτες ὀξείας, ἀταξία καὶ θόρυβος ἐν τοῖς
 σφυγμοῖς· τέλει δὲ, τὸ ψυχῆς καὶ κράτος ἡττωμένης, ἀπορία καὶ θάμβος,
 καὶ ὠχέαςις· ὁπιο τέτοις προσλογιζόμενον τὸν Ἐρασίστρατον καὶ τὸ εἶκος,
 ὡς ἐκ ἂν ἐτέρας ἐρῶν βασιλέως υἱὸς ἐνεκαρτέρει τῷ σιωπᾶν μέχει θανά-
 τος, χαλεπὸν μὲν ἡγεῖσθαι τὸ φράσαι ταῦτα καὶ κατεπεῖν· ἐ μὲν ἄλλα
 πεισύνοντα τῇ πρὸς τὸν υἱὸν εὐνοία τῷ Σελεύκῃ, πρὸς ἀκινδυνεύσαι ποτὲ καὶ
 εἰπεῖν, ὡς ἔρως μὲν εἴη τῷ νεανίσκῃ τὸ πάθος, ἔρως δὲ ἀδυνάτως καὶ ἀνία-
 τος. ἐκπλαγῆς δὲ ἐκείνους καὶ πυθομένης, πῶς ἀνιάτω· ὅτι νῆ Δία, φάναι
 τὸν Ἐρασίστρατον, ἐρᾷ τὸ ἐμῆς γυναικός. εἶτα ἐκ ἂν, εἰπεῖν τὸν Σέλευκον,
 ὁπιοδοῖς Ἐρασίστρατε τῷ ἐμῷ παιδὶ φίλος ὢν τὸν γάμον; καὶ ταῦτα, ὅρῳ
 ἡμᾶς ὁπιο τέτῳ μόνῳ σαλεύοντος; ἐδὲ γὰρ ἂν σὺ, φάναι, τέτο πατὴρ ὢν
 ἐποίησας, εἰ Στρατονίκης Ἀντίοχος ἐπεθύμησε. καὶ τὸν Σέλευκον, Εἶθε γὰρ,
 ὦ ἐταῖρε, εἶπε, ταχὺ μεταστρέψαι τις ὁπιο ταῦτα καὶ μεταβάλοι Θεῶν ἢ ἀν-
 θρώπων τὸ πάθος· ὡς ἐμοὶ καὶ τῷ βασιλείᾳ ἀφῆναι καλὸν Ἀντίοχῃ πρὸς
 ἐχομένη. ταῦτα ἐμπαθῶς σφόδρα τῷ Σελεύκῃ καὶ μὲν πολλῶν δακρύων λέγον-

τῷ,

exploraret; agebat assidue apud eum in cubi-
 culo. Siquis formosus adolescens vel foemina
 ingrederetur, observabat Antiochi vultum &
 partes quæ potissimum solent affectibus animi
 consentire, ac corporis inspiciebat motus.
 Quum igitur ad cæterorum ingressum nihil
 moveretur, Stratonice vero & sola & cum
 Seleuco subinde eum invisente, illa Sapphus
 in eo omnia existerent, vocis compressio, ru-
 bor vultus igneus, tectus oculorum conjectus,
 sudores præcipites, confusio & perturbatio
 pulsus, denique vi victo animo, perplexitas,
 stupor, & pallor: his verisimilibus conjecturis
 reputans Erasistratus in nullam aliam exar-
 descentem regis filium in silentio ad mortem
 usque perseverare, grave hoc putavit nun-
 tiare & detegere: attamen indulgentia fre-

tus in filium Seleuci, tentavit aliquando
 aperire ei amore adolescentem affligi, sed
 deplorato amore incurabilique. Obstupe-
 facto & rogante rege, quemadmodum incu-
 rabili: Quia hercle, inquit Erasistratus,
 meam amat uxorem. Et tu, inquit Seleu-
 cus, neges, Erasistrate, qui amicus noster
 es, hæc filio meo nuptias; idque qui u-
 num hunc cernis rerum nostrarum sacram
 ancoram esse? Ne tu quidem, inquit ille,
 id facias, pater, si Stratonicem Antiochus
 adamaret. Utinam vero (inquit) amice
 Deus aliquis vel homo eo traducat mor-
 bum: nam equidem vel regnum, modo re-
 tineam Antiochum, cupiam dimittere. I-
 ta commote Seleuco multis cum lacry-
 mis fato dextram Erasistratus injiciens,
 nihil

τῷ, ἐμβαλόντῃ τὴν δεξιὰν αὐτῷ τὸν Ἐρασίστρατον εἰπεῖν ὡς ἔδεν Ἐρασιστράτῃ δέοιτο· καὶ γὰρ πατὴρ καὶ ἀνὴρ ὢν καὶ βασιλεὺς, αὐτὸς ἅμα καὶ ἱατρός εἴη τῇ οἰκίᾳ ἀρεσθῇ. ἐκ τούτου τὸν Σέλδουκον ἐκκλησίαν ἀθροίσαντα πάνδημον, εἰπεῖν ὅτι βέλε' καὶ διέγνωκε, τῷ ἄνω πάντων τόπων Ἀντίοχον ἀποδείξαι βασιλέα καὶ Στρατονίκην βασιλίδά, ἀλλήλοις συνομικῆναι· οἷον ὅτι τὸν μὲν υἱόν, εὐθυσμῶν ἅπαντα πείθεσθαι καὶ κατήκοον ὄντα, μηδὲν ἀνίερεῖν αὐτῷ πρὸς τὸν γάμον· εἰ δ' ἡ γυνὴ πᾶν μὴ νενομισμῶν δυσκολαίνοι, πῶς καλεῖν τὰς φίλας ὅπως διδάσκωσιν αὐτὴν καὶ πείθωσι, καλὰ καὶ δίκαια τὰ δοκῆναι βασιλεῖ μὴ τῷ συμφέροντι ἡγεῖσθαι. τὸν μὲν ἔν Ἀντίοχῳ καὶ Στρατονίκῃ γάμον ἐκ τοιαύτης γυνέσθαι προφάσεως λέγουσι.

Δημήτριος ὁ Μακεδονίαν καὶ Θεσσαλίαν ἑὴν παρεληφώς. ἔχων δὲ καὶ τὴν Πελοποννήσον τὰ πλεῖστα, καὶ τῷ ἐνὶ ὄρεϊ Ἰσθμοῦ, Μέγαρον καὶ Ἀθῶνας, ὅπῃ Βοιωτὸς ἐσετάθησε. καὶ πρῶτον μὲν ἐγγύθι συμβάσεις μέτειται πρὸς Φιλίαν πρὸς αὐτὸν, ἔπειτα Κλεωνύμῳ τῷ Σπαρτιάτῃ πῶς ἐμβαλόντῃ εἰς Θήβας μὴ στρατιάς, ἐπαρθένης οἱ Βοιωτοὶ, καὶ Πίσιδος ἅμα τῷ Θεσπίως, ὃς ἐπρώτῳ δόξῃ καὶ δυνάμει, τότε συμπαρεμῶντῃ αὐτὰς, ἀπέστησαν. ὡς δὲ ταῖς Θήβαις ἐπαγαγὼν τὰς μηχανὰς ὁ Δημήτριος ἐπολιόρχει, καὶ φοβηθεὶς ὑπέξῃλθεν ὁ Κλεώνυμος, καταπλαγῆντες οἱ Βοιωτοὶ παρέδωκαν ἑαυτὰς. ὁ δὲ ταῖς πόλεσιν ἐμβαλὼν φερεῖν, καὶ προξάμενός πολλὰ χρήματα, καὶ καταλιπὼν αὐτοῖς Ὀπμιελίῳ καὶ Ἀρμόσιῳ, Ἰερώνυμον τὸν ἰσορκεόν, ἔδοξεν

nihil cum Erasistrato ait indigere: nam quum pater, vir, & rex esset, ipsum simul medicum domus suæ optimum fore. Hinc Seleucus universi populi advocata concione, declaravit velle se & statuisse omnium superiorum regionum Antiochum regem & Stratonicen declarare reginam connubio junctos. Arbitrari se filium, qui parere sibi ubique sit solitus & dicto audiens esse, non repugnaturum sibi in hisce nuptiis. Quod si uxor sua ab re inusitata abhorreat, orare amicos ut doceant & inducant eam, ut omnia quæ regi videantur, & sint ex usu publico, recta habeat & justa. Atque Antiochi cum Stratonice ex hujuscemodi perhibent occasione conciliatas fuisse nuptias.

Porro Demetrius Macedonia cum Thessalia potitus, tenens etiam majore ex parte Peloponnesum, item intra Isthmum Megaram & Athenas, bellum movit Boeotiis. Ac primo conditionibus pacta pax tolerabilibus fuit. Inde ut Lacon Cleonymus Thebas cum exercitu intravit, erecti Boeotii, simulque a Piside Thespienfi, qui princeps civium dignitate & opibus erat, tunc concitati descivere. At ubi Thebas Demetrius machinis admotis obsedit, perterritus autem subduxit se ex urbe Cleonymus, trepidi Boeotii deditionem fecere. Demetrius imposito oppidis præsidio, magna quoque exacta pecuniæ summa, relicto etiam eis procuratore præfideque Hieronymo historiographo, cle-

ἔδοξεν ἡπίως κεχεῖσθαι, καὶ μάλιστα διὰ Πίσιν. ἐλὼν γὰρ αὐτὸν, εἰδὼν κακὸν ἐποίησεν, ἀλλὰ καὶ προσαγορεύσας καὶ φιλοφρονηθεὶς, πολέμαρχον ἐν Θεσσαίᾳς ἀπέδειξεν. καὶ πολλῶν δὲ ὑπερὸν αἰσικέῃ Λυσίμαχον ὑπὸ Δρυμχαίτῃ, καὶ πρὸς τὸτο καὶ τάχῃ ἐξορμήσαντι ἐπὶ Θράκῃ τῇ Δημητεῖ, ὥσπερ ἔρημα καταληψομένης, πάλιν ἀπέστησαν οἱ Βοιωτοὶ, καὶ Λυσίμαχον ἅμα διεικνύον ἀπηγγέλλετο. ταχέως ἔν καὶ πρὸς ὀργῇ ἀναστρέψας ὁ Δημήτριος, εἶρεν ἡτήτορας ὑπὸ τῇ παιδὸς Ἀντιγόνου μάχῃ τὰς Βοιωτὰς, καὶ τὰς Θήβας αὐτὸς ἐπολιόρκει.

Πύρρος δὲ Θεσσαλίαν κατατρέχειοντι, καὶ μέλει Θερμοπυλῶν παρὰ φανέντι, Ἀντιγονὸν ἐπὶ τῇ πολιορκίᾳ καταλιπὼν, αὐτὸς ὤρμησεν ἐπὶ ἐκείνῳ. ὁξέως δὲ φυγόντι, ἐν Θεσσαλίᾳ καταστήσας μυρίους ὀπλίτας καὶ χιλίους ἵππους, αὐτὸς ἐνέκετο ταῖς Θήβαις, καὶ προσῆγε τῷ λεγομένῳ ἐλέπολιν, πολυπόνως καὶ καὶ μικρὸν ὑπὸ βρείβης καὶ μεγέθους μοχλοδουρίῳ, ὡς μόλις ἐν δυσὶ μηνσὶ δύο σταδίους προελθεῖν. τῷ δὲ Βοιωτῶν ἐρρωμένως ἀμυνομένων, καὶ τῇ Δημητεῖ πολλάκις φιλονεικίας ἕνεκα μάλλον ἢ χρείας μάχεσθαι καὶ κινδυνεύειν τὰς στρατιώτας ἀναγκάζοντι, ὁρῶν ὁ Ἀντιγονὸς πίπτοντας ἐκ ὀλίγης, καὶ παρὰ τῶν, Τί, ὦ πάτερ, ἔφη, παρὰ ναλισκομένων ἐκ ἀναγκαίως τέτῃς παρορῶμεν; ὁ δὲ παρορῶν, Σὺ δὲ, ἔφη, τί δυσχεραίνεις; ἢ διάμετρον ὀφείλεις τοῖς λποθήσκουσιν; καὶ μὲν ἀλλὰ καὶ βαλόμενός γε μὴ δοκεῖν ἐταίρων ἀφιδεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ συ-

clementer cum iis visus est egisse, Pisidis potissimum causa. Hunc enim captum nulla affecit injuria, immo comiter appellavit, ac polemarchum Thespiis creavit. Brevi post capitur a Dromichæte Lysimachus. Quapropter properante in Thraciam Demetrio, & sperante vacuam se occupaturum, defecerunt iterum Boeotii, simulque Lysimachum nuntiatum dimissum esse. Igitur confestim ira flagrans Demetrius retro recepit se, Boeotiosque offendit jam acie a filio suo Antigono caesos, ac Thebas iterum obsedit.

Depopulante autem Thessaliam Pyrrho, & usque ad Thermopylas excurrente, relinquens ad continuandam obsidionem Antigonom, contendit in illum. Qui quum prope fugisset, decem millibus peditum & mille equi-

tibus ad præsidium Thessaliæ relictis, rursus pressit Thebanos, machinamque helepolim dictam institit urbi admovere. Eam ingenti labore ponderis & amplitudinis causa moliebantur pedetentim, vix ut duobus mensibus duo stadia promoveretur. Quum Boeotii fortiter defenderent se, Demetrius vero frequenter, ex pervicacia magis quam ex utilitate, oppugnare urbem milites & periculo se cogeret objicere, videns Antigonus non paucos cadere, & magno percitus dolore, Quid, pater, inquit, perire hos nequicquam nulla subigente necessitate floccipendimus? Tum ille ira percitus, Quid, tu, inquit, cruciaris, ane admensurus frumentum occumbentibus sis? Atque dum ostendit non aliorum modo levem se jacturam facere, sed & seipsum

ἐπικινδυνεύειν τοῖς μαχομένοις, διελάνεται τὸν τράχηλον ὁξείᾳ βέλει. καὶ δεινῶς μὲν ἔχεν, ἔ μιν ἀνῆκεν, ἀλλὰ εἶλε τὰς Θήβας πάλιν. καὶ παρελθὼν, ἀνάτασιν μὲν καὶ φόβον ὡς τὰ δεινότατα πεισομένοις παρέχεν· ἀνελὼν δὲ τρισκαίδεκα καὶ μετασῆσας τινὰς, ἀφῆκε τὰς ἄλλας. ταῖς μὲν ἔν Θήβαις ἔπω δέκατον οἰκιστάρις ἔτῳ ἀλῶναι δις ἐν τῷ χρόνῳ τῷ τῷ συνέπεσε. τῷ δὲ Πυθίων καθηκόντων, πρῶτον κακώτατον ἐπέτρεψεν αὐτῷ· ποιεῖν ὁ Δημήτριος. ἐπεὶ γὰρ Αἰτωλοὶ τὰ παρὰ Δελφῶν σενὰ κατέειχον, ἐν Ἀθίῳ αὐτὸς ἤγε τὸν ἀγῶνα καὶ τὴν πανήγυριν, ὡς ἀνὰ πρῶτον αὐτόφι μάλιστα τιμᾶσθαι τὸν Θεόν, ὃς δὴ καὶ πατρῷός ἐστι, καὶ λέγει τὴν γῆν ἀρχηγός.

Εἰσὶν ἐπανελθὼν εἰς Μακεδονίαν, καὶ μήτε αὐτὸς ἄγειν ἡσυχίαν πεφυκώς, τὰς τε ἄλλας ὁρῶν ἐν ταῖς στρατείαις μᾶλλον αὐτῷ προσέχοντάς, οἱ καὶ δὲ ταραχώδεις καὶ πολυπράγμονας ὄντας, ἐστράτευσεν ἐπὶ Αἰτωλίας, καὶ τὴν χώραν κακώσας, καὶ Πανταύχον ἐν αὐτῇ, μέγῳ ἔχοντα τὴν δυνάμειν ἐκ ὀλίγον, ὀλοπῶν, ἐπὶ Πύρρον αὐτὸς ἐχώρει, καὶ Πύρρον ἐπὶ ἐκείνῳ ἀλλήλων δὲ διαμαρτόντες, ὁ μὲν ἐπὶ τῇ τῇ Ἡπειρῳ, ὁ δὲ, Πανταύχῳ παρὰ πεσὼν καὶ μάχῃ στυάψας, αὐτὸν μὲν ἄχει τὴν δεῖναι καὶ λαβεῖν πληγὴν ἐν χερσὶ θρόνον ἐτρέψατο, τῷ δὲ ἄλλων πολλὰς μὲν ἀπέκλειεν, ἐξώγειν δὲ πενταχιλίους. καὶ τὸ μάλιστα Δημήτριον ἐκάκωσεν· ἔ γὰρ ἔτω μισηθεὶς ὁ Πύρρος ἀφ' ὧν ἐπραξεν, ὡς θαυμάσιος διὰ τὸ πλεῖστα τῇ χειρὶ κατεργάσασθαι, μέγα τε καὶ λαμπρὸν ἔχεν ὅπλον τὴν μάχης ἐκείνης ὄνο-

μα

seipsum una cum militibus capeffere periculum, collum ejus acuto telo trajicitur. Qui quanquam graviter afflictus fuit, non remisit obsidionem tamen: verum Thebis iterum potitus est. Urbem ingressus, minas & terrorem ut sævissime in eos consulturus præ se tulit, sed tredecim interfectis & nonnullis in exilium pulsus liberavit noxa cæteros. Ita urbi Thebanæ accidit, ut quum fuisset nondum decem annos instaurata, bis hoc spatio caperetur. Instantibus Pythiis, rem plane novam Demetrius animus induxit facere. Quum enim angustias apud Delphos infedisent Ætoli, ludum & festum egit apud Athenienses, quasi illic potius colere deceret Deum, qui scilicet præses urbis esset, & originis eorum perhiberetur autor.

VOL. V.

Hinc in Macedoniam regressus, & neque ipse ad quietem natus, atque Macedonas considerans magis sibi in expeditionibus audientes, domi vero seditiosos & novarum rerum esse cupidos, movit in Ætolos. Vastatis eorum finibus, relictoque ibi cum magna exercitus parte Pantauchō, in Pyrrhum contendit, & in hunc Pyrrhus. Cæterum quia diversis itineribus profecti non occurrerunt inter se, Epirum Demetrius vastavit, alter in Pantauchum incurrens, signis collatis hætenus secum congressum, ut inferret & acciperet in manu vulnus, fudit: ex aliis multos peremit, & quinque millia cepit. Ea potissimum res afflixit Demetrium. Neque enim ita factis suis invisus Pyrrhus, ut admiratione exceptus ob insignem strenuitatem, magnum quæsit ex illo conflictu & il-

G

lustro

μὴ παρὰ τοῖς Μακεδόσι καὶ πολλοῖς ἐπὶ λέγει τῷ Μακεδόνι, ὡς ἐν
 μένῃ τῇ βασιλείῳ ἠδωλὸν ἐκώρων τ' Ἀλεξάνδρου τόλμης· οἱ δ' ἄλ-
 λου καὶ μάλιστα Δημήτριου, ὡς ἐπὶ συνύψις τὰ βάθος ὑποκείμενο καὶ
 τὸν ὄρεον τῷ ἀκρόγῳ. ὡς δ' ὡς ἀληθεῖς τραγωδία μεγάλη παρὰ τὸν Δημή-
 τριον, ἔμῳκον ἀμπεχόμενον καὶ διαδόμενον πρὸς τῶς καυσίαις διμήτρει, καὶ
 χρυσοπαρέφους ἀλυσγίσι, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς ποσὶν ἐν πορφύρας ἀκράτε
 συμπεπιλημένης χρυσοβαφῆς πεπονημένος ἐμβάδας. ὡς δὲ τις ὑφαντομένη
 χλαμὺς αὐτῷ πολλὴν χρόνον, ἔργον ὑπερήφανον, εἰκασμα τῷ κόσμῳ καὶ
 τῇ κατ' ἔργον φαινομένην ὁ κατελείφθη μὴ ἡμιτελὲς ἐν τῇ μεταβολῇ
 τῷ πραγμάτων, ὅδεῖς δ' ἐτόλμησεν αὐτῇ χηρῶσαι, καίπερ ἐκ ὀλίγων
 ὕστερον ἐν Μακεδονίᾳ σοβαρῶν γημομένων βασιλείῳ.

Οὐ μόνον δ' ὅτε τοῖς θεάμασιν ἐλύπει τὰς ἀνθρώπων αἰθέρας ὄλκας,
 ἀλλὰ καὶ τρυφῇ καὶ δαίτῃ ἐβαρύνοντο καὶ μάλιστα δὴ τὸ δυσόμιλον αὐτῷ
 καὶ δυσπρόσοδον. ἢ γὰρ ἔπαρειχε καιρὸν ἐντοχῆν, ἢ χαλεπὸς καὶ τραχὺς
 παρὰ τοῖς ἐντοχῆσι Ἀθηναίων μὴ γὰρ παρὰ ὅς ἐπαυδαίκει μάλιστα τῇ
 Ἑλληνῶν, ἔτη δύο προσέειπεν κατέχευ' ἐκ Λακεδαιμόνων δ' ἐνὸς προσέδω-
 τε παρὰ γημομένης, καταφραγῆσαι δ' ὀκνῶν, ἠγανάκησεν. ἀσέως μὲντοι καὶ Λα-
 κωναῖς ἐκείνῃ, ἐπὶ αὐτῷ, τί σὺ λέγεις; ἕνα Λακεδαιμόνιοι προσ-
 ἐβόλῃ· ἔπεμψαν; Ναί, εἶπεν, ὦ βασιλεῦ, πρὸς ἕνα. δόξαντο δ' αὐτῷ
 ποτὲ δημοτικώτερον ἐξελάνθην, καὶ πρὸς ἐλπίδιον ἔχον ἐκ ἀνδρῶν, σαρνέδρα-
 μόν τινας ἐφ' ἡρώδους ἀξιώσεις ἀνασπιδόνας. θεξαμένης δ' πάσας καὶ τῇ χλα-
 μύδι

lustro apud Macedonas nomen: multisque
 subiit Macedonum diebus, in uno se hoc om-
 nium regum imaginem contemplari Alexan-
 dri audaciam: ceteros et Demetrium imitari,
 velut in scena gravitatem simulare et
 supercilium illius. Et erat revera ingens cir-
 ca Demetrium tragediae species, qui non so-
 lum amiciebat se et caput ornabat nullo ex-
 emplo dimittis caulis atque auro intertextis
 purpuris: verum etiam pedibus adhibuit au-
 ratas ex pura purpura compacta soleas. Chla-
 mys ei longo tempore texebatur, superbum
 opus, in qua mundus et sidera depingenda
 erant: hanc imperfectam in rerum conver-
 sione reliquit. Neque ista sustinuit quisquam
 uti, quamvis successerint ei non pauci in Ma-
 cedoniam fastuosi reges.

Neque vero his tantum spectaculis homines
 offendit eorum insolentes, sed luxus ejus e-
 tiam de vitae institutum moleste forebant, ma-
 xime alloqui et aditus difficultatem. Aut e-
 nim locum non dabat sui conveniendi, aut acer-
 bus et asper erat ipsum convenientibus. Quip-
 pe Atheniensium, quorum erat supra ceteros
 Græcos studiosus, duos annos detinuit legatos.
 Ab Lacedæmoniis quum legatus missus unus
 esset, despici ratur se, stomachatus est. Urbane
 tamen et Laconice ille, quum hic diceret, Quid
 tu ais, unum miserunt Lacedæmonii legatum?
 Sane vero, inquit, rex, ad unum. Quum ali-
 quando magis populariter exire videretur,
 nec aditum difficilem præbiturus: concurre-
 runt aliqui ad libellos supplices ei porrigen-
 dos. Quos quum omnes accepisset, et chla-
 myde

μυδι συλλαβήθη, ἤδησαν οἱ ἄνδρες καὶ παρεπαύθησαν ὡς ὃ ἦλθεν ἐπὶ
 τὴν τῷ Ἀξίῳ γέφυραν, ἀναπνέξας τὴν χλαμύδα, πᾶσας εἰς τὸν ποτα-
 μὸν ὀξέριψεν. καὶ τότε δὴ δεινῶς ἠήασε τὰς Μακεδόνας, ὑβρίζοντος δοκεῖν αὐ-
 τοῦ βασιλεύοντος καὶ Φιλίππου μνημονεύοντος, ἢ τῷ μνημονιζομένῳ ἀκρόνως,
 ὡς μίττειτο ὡς πρὸ ταῦτα καὶ κοινός. καὶ ποτε πρῶτον γυναικὶ κόπ-
 τῶν αὐτὸν ἐν παρόδῳ τινὶ, καὶ διομύρε πολλὰς ἀπεδιδῶναι, φήσας
 μὴ χολάζειν, ἀκραιγυῖον ἐκείνην, καὶ μὴ βασίλειον, ἐπὶ δὲ δηχθεὶς
 σφόδρα, καὶ πρὸς τὰς γρόμους, ἀνέστρεψεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ πάλιν πο-
 τὰ μὲν ὕστισιν, τοῖς ἐπὶ χεῖρ βελομήτοις, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς πρῶτης
 τοῦ ἐκείνης, ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἐχόλασεν. ἔδεν γὰρ ἔτι τῷ βασιλεῖ
 προσῆκον ὡς τὸ τῆς δίκης ἔργον. Ἄρως μὲν γὰρ τύραννος, ὡς φησι Τηρό-
 δου νόμος ὃ πάντων βασιλεὺς κατὰ Πύδαρον ἐστίν. καὶ τὰς βασιλικὰς
 Ὀμηρὸς φησιν, ἔχ' ἐλεπόλει, ἔδ' ἐ ναὺς χαλκήρεας, ἀλλὰ τίμιους ὄντας
 τῷ Διὶ λαμβάνοντες ῥύεσθαι καὶ φυλάσσειν. καὶ τῷ Διὶ οὐ τὸν πολεμικώτατον,
 ἔδ' ἐ τὸν ἀδικώτατον καὶ φοινικώτατον τῷ βασιλεῖ, ἀλλὰ τὸν δικαιοτάτον,
 ὁσεῖσθαι καὶ μαθητὴν προσηγόρευκεν. ἀλλὰ Δημήτριος ἔχαιρε, τῷ βασι-
 λεῖ τῷ Θεῷ ἀπομοιστάτῳ ἐπιγραφόμενος προσωνυμίαν. ὁ μὲν γὰρ, Πο-
 λιεύς καὶ Πολυέχων. ὁ δὲ, Πολιορκητὴς ἐπὶ κλησὶν ἔχει. ὅπως ἐπὶ τὴν τῷ
 πατρὶ χόρεον τὸ αἶμαρ ἐπὶ δυνάμει ἀμαρτῆς ἐπελθόν, εὐνοησάμενος
 τῇ δόξῃ τὴν αἰδέσθαι.

Ο

myde collegisset, læti affectabantur cum ho-
 mines. Ut venit ad Axii pontem, explicata
 chlamyde projecit omnes in flumen. Id ve-
 ro majorem in modum pupugit Macedonas.
 Qui ludibrio haberi se, non regem arbitra-
 bantur habere; atque Philippum comme-
 morabant, vel audiebant de commemoranti-
 bus, quam civilis in his & communis fuisset.
 Obtrudente aliquando cum anu in transitu
 & crebrius flagitante audientiam, ait sibi non
 vacare. Quæ quum exclamaret, & diceret,
 Noli ergo rex esse: graviter stimuletur, ac
 æstus animo versans, rediit domum, omni-
 busque possibilibus, convenire se volentibus
 epotus ab illa anu per multos dies vacavit.
 Nempe nullum æque convenit regi de ju-
 stitiæ munus. Mass enim esset, ut ait Timo-

theus, tyrannus: lex vero omnium, ut apud
 Pindarum est, regina. Et reges Homerus
 autor est, non machinas ad expugnandas ur-
 bes ab Jove, neque ætatas naves, sed le-
 gem oracula accipere in depositum & cu-
 stodiam: Jovisque non bellacissimum nec vi-
 olentissimum & crudelitissimum regem, sed
 justissimum, alumnum & discipulum vocavit.
 Enimvero gaudebat Demetrius dissimilli-
 mum superiorum regis inseribi sibi cogno-
 men. Hic omnia potestas, & πολυέχων, id
 est, urbium tutor & præfes: ille, πολιορκη-
 τής, id est, expugnator, cognomine dictus
 est. Ita in honesti locum turpitudine per im-
 peritam potentiam succedens adscripsit glo-
 riam injustitiam.

Ὁ δ' ἐν Δημήτειῳ ἑπισφάλαστα νοσήσας ἐν Πέλλῃ, μικρῷ τότε Μακεδονίαν ἀπέβαλε, καταδραμόντι ὁξέως Πύρρῳ, καὶ μέχρ' Ἐδέσσης προελθόντι. ἅμα ὃ τῷ κερφότεροι γυῖα, πάνυ ῥαδίως ἔξελάσας αὐτὸν, ἐποίησατο τινὰς ὁμολογίας· ἔβροχον ἐμποδὼν ὅτι συνεχῶς προσπλάιων καὶ τοπομαχῶν, ἦτις εἶναι πρὸς οἷς διανοεῖτο. διανοεῖτο ὃ ἔθεν ὀλίγον, ἀλλὰ πᾶσαν ἀναλαμβάνειν τὴν ὑπὸ τῷ πατρὶ γυρομένην ἀρχήν, καὶ τὴν ἐλπίδ' αὐτῆς καὶ τὴν ἐπιβολὴν ἐκ ἀπελείπετο τὰ τὴν ὁδοσκηψίαν, ἀλλὰ στρατιᾶς μὴ ἤδη συνετέτακτο πεζῆς μυριάδας δέκα, δισχιλίων ἀνδρῶν ἀποδέσας, καὶ χωεῖς, ἱππέας ὀλίγων δισχιλίων καὶ μυρίων ἐλάττους. σόλον ὃ νεῶν ἅμα πεντακοσίων καταβαλλόμενῳ, τὰς μὲν ἐν Πειραιῇ τρέπεις ἔθετο, τὰς δ' ἐν Κορίνθῳ, τὰς δ' ἐν Χαλκίδι, τὰς ὃ πρὸς Πέλλαν· αὐτὸς δ' ἐπὶ ἑκαστῇ, καὶ διδάσκων αὐτὰς, καὶ συντεχνιώνον· ἐκπληττομένων ἀπάντων ἔτι τὰ πλήθη μόνον ἀλλὰ καὶ τὰ μεγέθη τῶν ἔργων. εἰδὲν γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων ἔτε πεντακαίδεκάη ναὺν πρότερον, ἔτε ἐκακαίδεκάη· ἀλλ' ὕστερον τεσσαρακοιήνη Πτολεμαῖῳ ὁ Φιλοπάτωρ ἐναυπηγήσατο, μῆκος διακοσίων ὀγδοήκοντα πηχῶν, ὕψος ὃ ἕως ἀκροσολίης πηγήκοντα δυοῖν δεσίων· ναύταις ὃ χωεῖς ἕρετ' ἐξηκτὴν τετρακοσίαις, ἕρεταις ὃ τετρακιχιλίοις· χωεῖς ὃ τέτων, ὀπλίτας δεχομένην ἐπὶ τε τῶν παρόρων καὶ τῶν κατασρώματ' ὀλίγων τεχιλίων ἀποδέοντας. ἀλλὰ θῆαν μόνον ἐκείνη παρέχε· καὶ μικρὸν ὅσον διαφέρεισα τῶν μονίμων οἰκοδομημάτων

Porro Demetrius quum Pellæ in ancipitem morbum incidisset, amisit tunc pene totam Macedoniam, incurrente subito Pyrrho, qui usque ad Edessam est progressus. Verum simul atque paululum allevatus est, sane quam facile expulit eum, fecitque cum eo certum foedus: nolebat enim cum hoste assidue conflictando finitimo, levibusque praeliis & excursionibus digladiando, distrahi ab institutis consiliis. Instituerat autem rem non exiguam, sed totum imperium, quod obtinuerat pater suus, recuperare. Huic spei & molimini respondere apparatus. Siquidem exercitum habebat jam conscriptum peditum centum millium duobus millibus minus, adhuc equitum paulo minus duodecim millia. Classen navium ad quingentarum numerum moliens, alias æ-

dificabat in portu Piræi, alias Corinthi, alias Chalcide, alias circa Pellam. Ipse assidue accurrebat, docebatque quæ essent ex usu, & consilio fabros adjuvabat. Obstupescabant omnes non numerum modo, verum molem quoque operum. Nemo enim conspexerat ante mortalium nec quindecim ordinum, nec sexdecim navem. Verum post quadraginta ordinum navem Ptolemæus Philopator fabricatus est, ducentorum octoginta cubitorum longitudine, altitudine autem usque ad summitatem puppis duodequingenta: nautis extra remiges quadringentis instructam, remigum quatuor millibus: adhuc milites armatos capiebat in foris & tabulato paulo minus tria millia. Verum spectaculum tantum exhibuit illa, atque perparum ab immobilibus ædificiis specie dif-

μάτων, φανύσθαι πρὸς Ἰππιδεῖν, ἔχρειαν, Ἰπποφθαλῶς καὶ δυσέργως ἐκινήθη. τῷ δὲ Δημητρεὶ νεῶν ἐκ τῷ τὸ καλὸν ἀναγώνισον, ἐδὲ τῷ περὶ τῷ κατασκευῆς ἀπεσεργήτο τὴν χρεῖαν, ἀλλὰ τὸ τάχῃ καὶ τὸ ἔργον ἀξιό-
φρατότερον τῷ μεγέθει παρεῖχον.

Αἰρεμύνης ἔν τῷσαύτης διωάμεως Ἰππὶ τὴν Ἀσίαν, ὅσω μετ' Ἀλέξανδρον ἐδεῖς ἔχε πρότερον, οἱ τρεῖς συνέστησαν Ἰππὶ Δημήτειον, Σέλδου-
κῷ, Πτολεμαῖῳ, Λυσίμαχῷ. ἔπειτα κοινῇ πρὸς Πύρρον ἀποστείλαντες, ἐκέλευον Ἰξάπιδος Μακεδονίας, καὶ μὴ νομίζειν σπονδὰς, ἀς Δημήτειῳ ἐκ ἐκείνῳ, τῷ μὴ πολεμεῖν, δέδωκεν, ἀλλ' εἴληφεν ἑαυτῷ, τῷ πολεμεῖν οἷς βέλτε) πρότερον. δεξαμένη δὲ Πύρρος, πολὺς περὶ πόλεμῳ ἔτι μέλ-
λοντα Δημήτειον. ἅμα γὰρ τὴν μὲν Ἑλλάδα πλεύσας σὺν μεγάλῳ Πτολεμαῖῳ ἀφίση, Μακεδονίαν δὲ Λυσίμαχῷ ἐκ Θράκης, ἐκ δὲ τῷ ὁμό-
ρου Πύρρῳ, ἐμβαλόντες ἐληλάτην. ὁ δὲ τὸν μὲν υἱὸν Ἰππὶ τῷ Ἑλλάδῳ κατέλιπεν, αὐτὸς δὲ βοηθῶν Μακεδονίᾳ, πρῶτον ᾤρησεν Ἰππὶ Λυσίμα-
χον. ἀγγέλλει) δὲ αὐτῷ Πύρρῳ ἡσυχῶς πόλιν Βέρροϊαν. καὶ τῷ λόγῳ τα-
χείως εἰς τὰς Μακεδόνας ἐμπεσόντῳ, ἐδὲν ἔτι τῷ Δημητρεῖ καὶ κόσμον ἔχεν, ἀλλὰ καὶ ὀδυρμῷ καὶ δακρύων καὶ πρὸς ἐκείνον ὀργῆς καὶ βλασφημιῶν μεσὸν τῷ τὸ σφάτθμα καὶ συμμύειν ἐκ ἠθέλον, ἀλλ' ἀπιέναι, τῷ μὲν λόγῳ πρὸς τὰ οἶκοι, τῇ δὲ ἀληθείᾳ, πρὸς τὸν Λυσίμαχον. ἔδοξεν ἔν τῷ Δημητρεῖ, Λυσιμάχῳ μὲν ἀποσιῶναι πορρωτάτῳ, πρὸς δὲ Πύρρον τραπέδῃ.
τὸν

differens, ad ostentationem, non ad usum, magno periculo & labore mota fuit. Demetrii vero navium haud erat decor ignavus, neque ob eximium opificium deficiebant usu, sed agilitatem & utilitatem mole conspectio-
rem præbebant.

Tantis viribus Asiæ imminentibus, quantas secundum Alexandrum habuit nemo quif-
quam, tres in Demetrium conspiravere, Se-
leucus, Ptolemæus, Lyfimachus. Inde com-
muni nomine missis ad Pyrrhum legatis, hor-
tati eum sunt Macedoniam ut assereret, ne-
que duceret inducias, quas Demetrius non
ipsi, ne bello lacefferetur, dederat, sed sibi
sumpserat, quo bellum prius, quibus vellet,
posset movere. Id ubi probavit Pyrrhus,
multiplex Demetrium morantem adhuc bel-

lum circumstetit. Eodem enim tempore
Græciam Ptolemæus ingenti advectus classe
sollicitavit, Macedoniam Lyfimachus ex
Thracia, ex vicino Pyrrhus incursionibus
populati sunt. Ille filium in Græcia reli-
quit, ipse ad tuendam Macedoniam pri-
mum petiit Lyfimachum. Ibi nuntium ac-
cepit Pyrrhum urbe Berrhœa potitum. Quo
rumore cito ad Macedonas delato, nihil
Demetrio jam ordine gerebatur: sed lamen-
tationibus, lacrymis, & indignatione in il-
lum atque maledictis personabat exercitus:
neque cohærere ultra, sed volebant disce-
dere, verbo domum ad consulendum rebus
suis, re ipsa ad Lyfimachum. Itaque vi-
sum Demetrio est quam longissime ab Ly-
simacho deflectere, & vertere in Pyrrhum.
Illum

τὸν μὲν γὰρ ἐμόφουλον εἶναι, καὶ πολλοῖς συνήθει δὲ Ἀλέξανδρον ἐπικλυτὴν ὃ καὶ
 ξένον ἄνδρα, τὸν Πύρρον, ἐκ αὐτῆς προτιμῶσαι Μακεδόνας. τέτων μὲν
 ταὶ παλὴ διεψεύσθη τῇ λογισμῇ. ὡς γὰρ εἰς ἐλθὼν πρὸς Πύρρον παρεστρα-
 τοπέδωσεν, αἰεὶ μὲν αὐτῷ ἐν τοῖς ὅπλοις λαμπρότητα θαυμάζουσαι,
 ἐκ τε τῆς παλαιότητος βασιλικώτατον εἰθιμῶσαι κομίζων τὸν ἐν τοῖς ὅπλοις
 κράτιστον, τότε ὃ καὶ πρῶτος καχεῖτο τοῖς ἀλίσκομένοις πυρρηνόμοις, πάν-
 τας ὃ καὶ πρὸς ἑτέρου καὶ πρὸς τῶτον ἀπαλλαγῆναι τῷ Δημητρίῳ ζητῶντες,
 ἀπεχώρην λάβειν, καὶ κατ' ὀλίγους τό γε πρῶτον, εἴτα φανερώς ἅπαν ἔχε
 κίνησιν καὶ ταραχὴν τὸ στρατόπεδον. τέλει ὃ τῷ Δημητρίῳ τολμήσαντες τε-
 νες προσηλθῆναι, ἐκέλευον ἀπίσκειν καὶ σώζειν αὐτόν. ἀπειρημένοι γὰρ ἦδη Μα-
 κεδόνας ὑπὲρ τὸ ἐκείνου τρυφῆς πολεμῶντας. ἔτοι μετεωρότατοι τῇ λόγων
 ἐφαινοῦτο πρὸς Δημητρίῳ πρὸς τῇ ἄλλων τραχύτητα καὶ παρελθὼν ἔπι
 σκλήνῃ, ὥσπερ ἐ βασιλεὺς, ἀλλ' ὑποκεκτῆς, μεταμφιένῃ χλαμύδα
 φαίει ἀντὶ τῆς τραχυῆς ἐκείνης, καὶ διαλαδὼν ὑπεχώρησεν. ὁρμησάντων ὃ
 τῇ πλείων οὐκ ἐφ' ἀεπαγῶν, καὶ πρὸς ἀλλήλους διαμαχομένων, καὶ τῇ
 σκλήνῃ διασπῶνται, Ἰσφακίς δὲ Πύρρον ἐκράτησεν αὐτοβοῇ καὶ κατέχευε
 τὰ στρατόπεδον. καὶ γὰρ πρὸς Λυσίμαχον αὐτῷ συμπάσης Μακεδονίας κέ-
 μησις, ἐπιστατῶν ὑπὸ Δημητρίῳ βεβαίως ἀρχαίσης.

Οὕτως ὃ τῷ Δημητρίῳ τῶν πραγμάτων ἐκπεσόντι, καὶ καταφυγόντι
 εἰς Κασάνδραν, ἡ γυνὴ Φίλλα ἀδελφῆς ἡμιονῆς, προσιδὼν μὲν ἔχ' ὑπέρκει-
 νεν αὐτῇς ιδιώτῃ καὶ φυγάδα, τὸν τλημονέσατον βασιλέων Δημήτριον, ἀπει-

καμένη

Illum enim popularem esse perpexit, & compluribus ex Alexandri militia familiarem: advenam vero & hospitem non praelaturos Macedonas sibi Pyrrhum. Cæterum hæc cum multum sefellere rationes. Nam ut ex propinquo castra Pyrrho contulit, quum semper ejus fuissent in armis mirati strenuitatem, & plane jam inde antiquitus regno dignissimum essent soliti habere eum, armis qui foret præstantissimus, & vero tunc ejus in captivos lenitatem acceperant; omnes autem, & ad alium, præcipue ad hunc ab Demetrio quererent deficere: clam & exiguis agminibus primum descivere, deinde aperte totus in motu & seditione exercitus. Postremo non dubitaverunt nonnulli adire Demetrium, & mone-
 nere abiret sibi que consuleret: fatigatos enim

jam esse Macedonas pro illius læta bellato. Moderatissima hæc Demetrio oratio pro aliorum visa asperitate est: tabernaculumque ingressus, ut si non rex sed esset histrio, tragicam illam chlamydem pulla commutavit, ac furtim subiecit sc. Propestantibus pterisque statim ad prædum, atque inter se digladiantibus, dilacerantibusque tabernaculum Demetrii, superveniens Pyrrhus protinus eompressit eos, & occupavit castra. Inde partiti sunt cum Lysimacho universam Macedoniam, in qua annos septem Demetrius nemine turbante regnaverat.

Ita nudatus regno Demetrius quum Cassandriam refugisset, uxoris Phyllæ dolore victa non sustinuit, itanium principum & exilium videre regem ærumnosissimum Demetrium: sed abjecta

παμένη ὃ πάσαν ἐλπίδα, καὶ μισήσασα τὴν τύχην αὐτῆς, βεβαιότεραν ἐν τοῖς κακοῖς εἶσαν ἢ τοῖς ἀγαθοῖς, πῖσσα φάρμακον ἀπέθανε. Δημήτρε' ὃ ἐτι τῷ λοιπῶν ναυαγίων ἔχεαθ' διανοηθεῖς, ἀπῆρεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ τὰς ἐκεῖ στρατηγὰς καὶ φίλους συνῆλθε. ἦν ἔν' ὁ Σοφοκλῆς Μενέλα' ταῖς αὐτῆς τύχαις ᾤδαίθησιν,

Ἄλλ' οὐμὸς αἰεὶ πότμος ἐν πυκνῷ Θεῷ
Τροχῷ κυκλεῖται, καὶ μεταλλάσσει φύσιν.

Ὡσπερ σελήνης δ' ὄψις διφρέναις δύο
Στήθωσι διώαιτ' ἂν εἴποι' ἐν μορφῇ μιᾷ,

Ἄλλ' εἴ ἀδήλα πρῶτον ἔρχε' ἴνα,

Πρόσωπα καλλυνέουσα καὶ πληρεμύρη,

Χ' ὥταν περ αὐτῆς δι' ἡμετέστη φανῇ,

Πάλιν διαρρεῖ, καὶ πῖ μηδὲν ἔρχεται.

ταύτη μᾶλλον ἂν τις ἀπεικάζει τὰ Δημητρίου πράγματα καὶ τὰς αὐτῆς αὐξήσεις καὶ φθίσεις, καὶ ἀναπληρώσεις καὶ ταπεινότητας. ἔγε καὶ τότε παντάπασιν ἀπολείπειν καὶ κατασβέννυσθαι δοκῆναι, ἀνέλαμπεν αὖθις ἡ ἀρχὴ καὶ διωάμεναι τινὲς ἐπὶ ῥέεσσαι, καὶ μικρὸν ἀνεπλήρεν τὴν ἐλπίδα. καὶ τότε πρῶτον ιδιώτης, καὶ τῷ βασιλικῶν κοσμίῳ ἐρημῷ ἐπεφοίτα ταῖς πόλεσιν. καὶ τις αὐτὸν ἐν Θήβαις τοῦτον θεασάμεναι, ἐχρήσατο τοῖς Εὐεπίδου στίχοις ἐκ ἀηδῶς,

Μορφὴν ἀμείψας ἐκ Θεῶ βροτησίαν,

Πάρεσι Δίεχης νάματ' Ἰσμιῶ δ' ὕδωρ.

Ἐ-

abjecta omni spe fortunam ejus execrata, quæ in adversitatibus esset quam secundis rebus stabiliior, atque hausto veneno extincta est. Demetrius vero reliquias adhuc colligere naufragiorum suorum deliberans, contendit in Græciam, ducesque & amicos, quos ibi habebat, contraxit. Igitur quam Sophocleus Menelaus cum fortunis suis confert imaginem,

*At mea jugi fortuna voluitur dei
Rosa, bifronsque suam retexit indolem,
Luna sicut vultus, duas quæ non potest
Noctes in una permanere imagine:
Obscura nunc, sed innovatur illico,
Fulsumque sumis, auget atque splendidum.*

*Et cum refulget nitida lumine plurimo,
Spoliata rursus lace tenebras induit.*

huic rectius Demetrii res ejusque incrementa & abscissiones, cumulationes & inclinationes assimiles. Cujus quidem tunc quoque quædam profus expirare & extingui videretur, de integro eluxu potentia: affluentisque sensim aliquæ copiarum spem ejus refecerunt. Tunc vero primum privatus, atque regis destitutus ornamentis, inivit civitates. Ad quam Thebis quispiam cum in isto squalore conspexisset, non illepido Euripidis versus usurpavit,

*Habitu Dei mutato in hominis imaginem,
Ismeni adit ripam, Dircesque rivulos.*

Ut

Ἐπεὶ δ' ἅπαξ ὥσπερ εἰς ὁδὸν βασιλικῶς τὴν ἐλπίδα κατέστη, καὶ σιω-
 ρατο πάλιν σῶμα καὶ χῆμα πρὸς αὐτὸν ἀρχῆς, Θηβαίοις μὲν ἀπέδωκε
 τὴν πολιτείαν, Ἀθιναῖοι δ' ἀπέστησαν αὐτῷ. καὶ τότε Δίφιλον, ὃς ἦν ἱερεὺς
 τῷ Σωτήρει ἀναγεγραμμένῳ ἐκ τῶν ἐπωνύμων, ἀνείλον, ἀρχοῦντας αἰ-
 ρεῖας πάλιν ὥσπερ ἦν πάτερον ψηφισάμενοι, τὸν τε Πύρρον ἐκ Μακεδο-
 νίας μετεπέμποιον, μᾶλλον ἢ προσεδόκησαν ἰχύοντα τὸν Δημήτριον ὀρεῶν-
 τες. ὁ δ' ὀργῇ μὲν ἐπῆλθεν αὐτοῖς, καὶ πολιορκίαν πρὸς τὸ ἄστυ σιωπήσασατο
 καρτεράν. Κράτην δ' τῷ φιλοσόφῳ πεμφθέντι ὑπὸ τῷ δήμῳ πρὸς αὐ-
 τὸν, ἀνδρὸς ἐνδόξου καὶ δυνατοῦ, τὰ μὲν, οἷς ὑπὲρ τῶν Ἀθιναίων ἐδείτο πε-
 δεῖς, τὰ δ' ὅτι οὗτος ἐδίδασκε πρὸς τῷ ἐκείνῳ συμφερόντων νοήσας, ἔλυσε
 τὴν πολιορκίαν, καὶ σιναγαγὼν ὅσαι νῆες ἦσαν αὐτῷ, καὶ στρατιώτας μυρίας
 καὶ χιλιάς σὺν ἵππευσιν ἐμβιβάσας, ἐπὶ τὴν Ἀσίαν ἔπλει, Λυσιμάχῃ Κα-
 ερίαν καὶ Λυδῖαν ἀποστήσας. δέχετο δ' αὐτὸν Εὐρυδίκη πρὸς Μίλητον ἀδελφὴν
 Φίλλας, ἄγασα τῷ αὐτῇ καὶ Πτολεμαίῃ θυγατέρῳ Πτολεμαίῳ, καὶ
 μορφημένῳ ἐκείνῳ πρότερον διὰ Σελεύκῃ. ταύτῃ γαμῇ Δημήτριον,
 Εὐρυδίκῃς ἐκδοῦσας. καὶ μετὰ τὸν γάμον εὐθὺς ἐπὶ τὰς πόλεις τρέπετο, πολ-
 λῶν μὲν ἐκασίως προστιθεμένων, πολλὰς δ' καὶ βιαζόμενον. ἔλαβε δ' καὶ
 Σάρδεις· καὶ τινες τῷ Λυσιμάχῃ στρατιωτῇ ἀπεχώρησαν πρὸς αὐτὸν,
 χεῖματα καὶ στρατιὰν κομίζοντες. ἐπερχομένων δ' Ἀγαθοκλῆος τῷ Λυσιμά-
 χῃ μετὰ δυνάμει, ἀνέβαινεν εἰς Φρυγίαν, ἐγνωκὼς, ἂν περ Ἀρμενίας ἐπι-
 λάβῃ, Μήδειαν κινεῖν, καὶ τῷ ἄνω πραγμάτων ἔχειν, πολλὰς δ' ἐξωθε-
 μένῳ

Ut autem semel, tanquam regiam viam,
 spem est ingressus, corpusque denuo & spe-
 cies circa eum regni cœpit esse, Thebanis re-
 stituit rempublicam, Athenienses defecerunt
 ab eo, ac Diphilum, qui in acta relatus Ser-
 vatorum sacerdos erat, ex fastis expunxe-
 runt: sciveruntque ut archontes denuo, quod
 de more iis erat, crearentur: Pyrrhumque
 ex Macedonia accivere, quum esse Deme-
 trium adverterent expectatione sua validio-
 rem. Ille inflammatus movit in eos, urbem-
 que valida cinxit obsidione. Cæterum mis-
 so ad ipsum philosopho a populo Cratete,
 claro viro & magnæ autoritatis, partim il-
 lius adductus pro Atheniensibus precibus,
 partim pensitatis illis quæ Crates de rationi-
 bus suis subiciebat sibi, solvit obsidionem,

coactisque navibus suis omnibus, ac militum
 undecim millibus cum equitatu impositis, in
 Asiam ad Cariam & Lydiam Lyfimacho adi-
 mendam navigavit. Ibi Eurydice eum, Phi-
 læ soror, circa Miletum excepit, adducens
 suam & Ptolemæi filiam Ptolemaidem, antea
 ei interprete pactam Seleuco. Hanc Deme-
 trius collocante Eurydice ducit, ac protinus
 a nuptiis in urbes se convertit. Earum mul-
 tæ ultro venerunt in potestatem ejus, multæ
 vi subegit. Cepit etiam Sardes, defecerunt-
 que ad eum nonnulli Lyfimachi milites: qui
 ei pecuniam & copias secum adduxerunt. At
 superveniente cum exercitu Lyfimachi filio
 Agathocle, Phrygiam petiit, statuitque si
 occupasset Armeniam, Mediam movere, &
 superiores tentare provincias: quæ, si repel-
 leretur,

μὲν περφυγὰς καὶ ἀναχωρήσεις ἐχόντων. ἐπορεύετο δὲ Ἀγαθοκλῆς, ἐν ταῖς
 συμπλοκαῖς δειλὴν ἑπιστιμῆν ἢ καὶ περνομένην εἰργόμενον, ἠπορεύετο, καὶ
 τοῖς στρατιώταις δι' ὑποψίας μὲν ὡς ἐπὶ Ἀρμενίαν καὶ Μήδειαν ἐκποπίζων.
 ἅμα δὲ μᾶλλον ὁ λιμὸς ἐπέτεινε, καὶ διαμαρτία τις ἡγομένη περὶ τὴν Λύκην
 διάβασιν πληθύνει ἀνθρώπων ἀρπαδὴν ὑπὸ τῷ ῥόματι ἀπώλεσεν ὅμως
 ἢ τῷ σκώπῃ ἐκ ἀπέχοντο. περιγράφει δὲ τις αὐτῷ περὶ τῆς σκλήρης τῇ τῷ
 Οἰδίποδι ἀρχὴν, μικρὸν πᾶσιν ἀλλάξας,

Τέκνον τυφλῷ γέροντι Ἀντιγόνε, τίνας

Χώρας ἀφίγμεθα;

Τέλει δὲ καὶ νόσος τῷ λιμὶ συνεπιτιθεμένης, ὥσπερ εἶπεν, ἔτι βρώσεις
 ἀναγκαίας τρεπομένων, τὰς πάντας ἐκ ἐλάσσονας ὀκλακχιλίων ἀποβαλὼν,
 ἀπῆλθεν ὀπίσω τὰς λοιπὰς καὶ καταβὰς εἰς Ταρσὸν, ἐβέλετο μὲν ἀπέχεσθαι
 τῆς χώρας, ἔσσης ὑπὸ Σελδύκῃ τότε, καὶ πρὸφασιν ἐκείνῃ μηδεμίαν παρα-
 χεῖν ὡς ἢ μὲν ἀμήχανον, ἐν ταῖς ἐχάταις ὅλῃαν ἀπολείας τῇ στρατιῇ,
 καὶ τῷ Ταύρῃ τὰς ὑπερβολὰς Ἀγαθοκλῆς ἀπετείχισε, γράφει πρὸς Σέ-
 λυκον ἑπιστολὴν, μακρὸν τινα τῷ αὐτῷ τύχης ὀδυρόμενον, εἴτα πολλὴν ἰκε-
 σίαν καὶ δέησιν ἔχουσαν, ἀνδρὸς οἰκίαν λαβεῖν οἶκον, ἄξια καὶ πολεμίοις συν-
 αλγῆσαι πεπονθότῃ. ἑπικλαδένει δὲ πως Σελδύκῃ, καὶ γράψαντι
 τοῖς ἐκεῖ στρατηγοῖς, ὅπως αὐτῷ τε τῷ Δημητρίῳ χορηγίαν βασιλικὴν καὶ
 τῇ δυνάμει τροφὴν ἀφθονον παρέχωσιν, ἐπελθὼν Πατροκλῆς, ἀντὶ συνε-
 τὸς εἶναι δοκῶν καὶ Σελδύκῃ φίλῃ πιστὸς, καὶ τὸ τῆς δαπάνης ἔφη πλεῖστον
 εἶναι

leretur, multa præberent effugia & receptus. Premente cum Agathocle, fuit in procursa-
 tionibus levibusque præliis superior, sed fru-
 mentatione & pabulatione prohibitus in mag-
 nis fuit angustiis, militibusque in suspicionem
 venit, quod in Armeniam & Mediam eos ex-
 portaret. Simul fames magis intendebatur, at-
 que ex errore quodam in transitu Lyci multi
 milites undis rapti interierunt. Nec a dicte-
 riis abstinerunt tamen. Præscripsit taber-
 naculo ejus quidam Oedipi exordium paulu-
 lum immutatum,

*Quo gentium cæci Antigoni filii senis
 Devenimus?*

Morbus quoque demum ubi cum super pe-
 stilentiam, ut solet quum quibusvis cibariis
 vescuntur necessario, infestaret: amissis non
 Vo L. V.

minus in summa octo millibus militum, reli-
 quos retro reduxit. Ut Tarsum descendit,
 cupivit quidem abstinere a prædando, quia
 ea regio tunc in ditione erat Seleuci, neque
 ansam illi præbere ullam: verum quod fieri
 id non posset in ultima militum inopia, &
 Tauri juga Agathocles muro clausisset, dedit
 ad Seleucum literas, quibus prolixè sortem
 lamentabatur suam: inde supplex obsecra-
 bat, miseraretur hominis necessarii, ita affli-
 cti ut commovere posset vel hostes. Quum
 esset nonnihil fractus Seleucus, atque illius
 regionis præsidibus scripsisset, ut ipsi Deme-
 trio sumptum regalem, copiisque ejus ab-
 unde præberent comitum: interveniens
 Patrocles, vir prudentia celebris ac fidus
 Seleuci amicus, negavit sumptum in mili-
 tum

H

εἶναι τῷ Δημήτρει στρατιωτῷ τετραποδῶν, ἀλλ' ἐνδιατείβοι τῇ χώρᾳ Δημήτριον ἃ καλῶς περιεῶν αὐτόν, ὃς αἰ βιαίότατ' ὦν ἢ μεγαλοπραγματούσατο βασιλέων, νῦν ὅτι τύχαις γέγονεν, αἰ ἢ τὰς φύσει μετρίως ἐξάγουσι πολέμῳ ἢ ἀδικοῦν. ἐὰν γὰρ παροξυνθεὶς ὁ Σέλευκος ἐξέμνησεν εἰς Κιλικίαν μὲν πολλῆς δυνάμεως. ὁ δ' Δημήτριος, ἐκπλαγὴς τῇ δὲ ὀλίγῃ μεταβολῇ τῷ Σελεύκῃ, ἢ φοβηθεὶς, ὑπέστειλε τοῖς ὀχυροτάτοις τῷ Ταύρῃ, ἢ διαπεμπόμῳ, ἢ ἔτι μάλιστα μὴ αὐτὸν ἀειδεῖν τῷ αὐτονόμῳ τινὰ βαρβάρῳ κησάμῳ ἀρχίῳ, ὅτι ἢ καταβιάσει πλάνης ἢ φυγῆς παυσάμῳ· εἰ δ' ἢ μὴ, τὸν χειμῶνα διατρέψαι τὴν δυνάμει αὐτοῦ, ἢ μὴ πάντῃ ἐνδεᾶ ἢ γυμνὸν ἐξελαύνει, ἢ προβάλλει τοῖς πολέμοις.

Ἐπεὶ δ' ὁ Σέλευκος ταῦτα πάντα ὑποπτεύων, ἐκέλευσεν αὐτόν, εἰ βέλετο, δύο μῆνας ἐν τῇ Καταονίᾳ χειμάσαι, δύνῃα τὰς πρώτας τῷ φίλῳ ὁμήρεσσι, ἅμα δ' ἢ τὰς εἰς Συρίαν ἀπετείχιζεν ἐκβολὰς ἐκλειόμενῳ ὥσπερ θηρίῳ ὁ Δημήτριος κύκλῳ ἢ περιβαλλόμενῳ, ὑπ' ἀνάγκης τρέπετο πρὸς αἰλήν, ἢ τήν τε χώραν κατέτρεχε, ἢ τῷ Σελεύκῳ προβάλλοι συμπλεκόμενῳ, αἰ πλέον εἶχε. καὶ ποτε τῷ θρεπανηφόρῳ εἰς αὐτὸν ἀφειθέων, ὑπερβάς τροπὴν ἐποίησατο, ἢ τῷ εἰς Συρίαν ὑπερβολῶν τὰς ἀποτειχίζοντας ἐξελάσας ἐκράτησεν. ἢ ὅλως ἐπῆγετο τῇ γνώμῃ, ἢ τὰς στρατιώτας ἀκαταθάρρηκτοὺς ὄρων, παροξυνάσκειτο διαγωνίσατο πρὸς τὸν Σέλευκον ὅτι τοῖς μεγίστοις ἀθλοῖς, ἢ προσημῶν ἤδη ἢ αὐτόν. ἀπέστρεψε μὲν γὰρ τὴν

ὡς

tum Demetrii necessaria tanti faciendum: sed consulere cum parum recte, quod Demetrium, qui regnum semper fuisset violentissimus, atque ad res magnificas gerendas acerrimus, nunc vero fluctibus jactatus esset fortunæ, quæ etiam sua sponte moderatos ad audendum atque ad injuriam impellat, permitteret in finibus suis morari. His verbis stimulatus Seleucus magno exercitu contendit in Ciliciam. Attonitus Demetrius mutatione tam celeri Seleuci, pavidusque, ad loca Tauri munitissima recepit se, missisque ad eum legatis oravit maxime ut concederet sibi liberorum barbarorum aliquod regnum quærere, ubi explicatus erroribus & fuga reliquum vitæ traduceret: sua minus, copias suas ut ibi aleret per hyemem, neque omnium rerum egerem nu-

dumque summo veret, & objiceret hostibus.

Ubi Seleucus, qui hæc omnia habebat suspecta, præscripsit ei ut duos menses, si videretur ei, in Cataonia hybernaret, datis sibi amicis primariis obsidibus, simulque fauces, qua patet iter in Syriam obstruxit: inclusus undique instar feræ Demetrius & circumventus, vertit se necessario ad vim, finisque Seleuci depopulatus est, ac cum adorientem conflixit Seleuco semper fuit superior. Currus falcatos aliquando in se emissos superavit, atque hostes fudit fugavitque. Ad hæc claustra Syriæ dejectis munitioribus in suam redegit potestatem. Jamque plane animo erectus, cernensque milites suos alacres, institit cum Seleuco de summa dimicare. Erat hic jam perplexus: quippe rejecerat

ᾧ Λυσιμάχῃ βοηθῆσαν, ἀπιστῶν καὶ φοβέμεν. αὐτὸς δὲ καθ' ἑαυτὸν ὤκνει τῇ Δημητρίῳ συνάψαι, δειδώς τιτὸν δυνάσασθαι αὐτῷ, καὶ τιτὸν αἰετὰ βολῶν, ἐκ τῆς ἐχάτων δυνάμεως τὰς μεγίστας δυνάμεις ἐπιφέρειν. νόσθ' μάλιστα βαρεῖα τὸν Δημήτριον ἐν τῷ καταλαβῆσαι, τό τε σῶμα θεινῶς ἐκάνωσε, καὶ τὰ πράγματα παυλάπασι διέφθειρεν. αἱ μὲν γὰρ ἀπεχώρησαν πρὸς τὰς πολέμους, οἱ δὲ διερρύησαν αὐτῷ τῶν στρατιωτῶν. μόλις δὲ ἐν ἡμέραις τεσσαράκοντα ράϊσας, καὶ τὰς ὑπολοίπους ἀναλαβὼν, καὶ ὁρμήσας, ὅσον ἰδῆν καὶ δοξάσαι τὰς πολέμους, ἐπὶ Κιλικίας, εἴτα νυκτὸς ἀνδρὶ σάλπιγγ' ἄρας ἐπὶ θάτερα, καὶ τὸν Ἀμανὸν ὑπερβαλὼν, ἐπάθει τιτὸν καὶ τὴν χώραν ἄχει τῷ Κυρηναιῷ.

Ἐπιφανέει δὲ τῷ Σελεύκῃ, καὶ παρεμύει τὰς καταλύσεις ἐγγύς, ἀναστήσας ὁ Δημήτριος τὸ στρατόμαχον, νυκτὸς ἐβάδιζεν ἐπ' αὐτὸν, ἀγνοεῖντα μέχρι πολλοῦ καὶ κοιμώμενον. αὐτομάλῃ δὲ τινῶν ᾧ στρατηγῶν καὶ φρουρῶν τὸν κίνδυνον, ἐκπλαγεῖς καὶ ἀναπνέουσας, ἐκέλευσε σημαίνειν, ἅμα τὰς κρητῖδας ὑποδέμεν, καὶ βοῶν πρὸς τὰς ἐταίρας ὡς θηρίῳ δεσφῇ συμπλέκει. Δημήτριος δὲ τῷ θορύβῳ τῶν πολεμίων αἰσθόμενος ὅτι μεμύηται, καὶ τάχ' ἀπῆλθεν. ἅμα δὲ ἡμέρᾳ παρεμύει τῷ Σελεύκῃ, πέμψας τινα τῷ πατρὶ αὐτὸν ἐπὶ θάτεραν κέρας, ἐποίησε τινα τρεπλὴν τῇ ἐκασίῳ. εἴτα μάλιστα Σέλευκος αὐτὸς, ἀφείς τὸν ἵππον, καὶ τὸ κράν' ἀποθέμενος, καὶ λαβὼν πέλτιν, ἀπῆλθε τοῖς μισθοφόροις ἐπιδεκνόμενος αὐτὸν, καὶ μεταβάλλεας ὡς ἀκαλῶν, ἥδη ποτὲ συμφρησάμενος ὅτι φειδέμενος

jecerat Lyfimachi auxilia, quod ei diffideret & metueret. Dubitabat vero solus cum Demetrio signa conferre, desperationem ejus formidans, perpetuamque vicissitudinem ejus fortunæ, quæ ex novissimis difficultatibus summam afferebat felicitates. At gravis morbus interea Demetrium occupans, cum corpus ejus debilitavit vehementer, tum rationes ejus semel convulfit, quando alii milites ejus ad hostes transire, pars dilapsi sunt. Tandem diebus quadraginta vires recollegit, trahensque secum reliquias exercitus, speciem præbuit, & movit hostibus suspicionem, petere se Ciliciam: mox nocte sine tuba in alteram partem motis signis, superatoque Amano, incursum subiectam regionem usque ad Cyrenæsticam.

Quum supervenisset Seleucus, effectque motus in propinquo, excitavit Demetrius exercitum suum, movitque in eum noctu, diu nihil sentientem & sopitum. Verum a perfugis quibusdam, qui ad ipsam concesserunt, de periculo edoctus, cohorrui, exiliensque ex lecto signa jussit canere: ac dum crepidas induit, clamavit ad amicos commissum se cum immani fera. At Demetrius ex hostium trepidatione consilium suum animadvertens detectum, recepit se propere. Orta luce quum instaret Seleucus, certum de suis in alterum cornu misit, ipse hostem partim in cornu sibi opposito in fugam egit. Mox tamen ipse Seleucus dimisso equo, galeaque detracta, & parma sumpta, processit in primam aciem, monstrans se mercenariis: hortatusque est eos ad se ut transirent, tandemque

μυρ^ο ἐκείνων, ἔ Δημητρίε, χρόνον πολὺν διατετέλεκεν. ἐκ τούτων πάν-
τες ἀσπαζόμενοι, καὶ βασιλέα προσαγορεύοντες μεθίσαντο. Δημήτρε^ο δ',
πολλῶν μεταβολῶν αἰσθόμενος, ἐσχάτῳ ἐκείνῳ ἤκασαν ἐπ' αὐτὸν ἐκκλί-
νας, ἵππὶ τὰς Ἀμανίδας ἐφθυγε πύλας, καὶ καταλαβὼν ὕλῃν τινὰ συνη-
ρεφῆ, μετ' φίλων τινῶν καὶ ἀκολούθων ὀλίγων παντάπασιν ὄντων προσέμεινε
τῷ νύκτι, βελομέν^ο, εἰ διώαιτο, τ' ἵππὶ Καῦνον ὁδὸν λαβέας, καὶ διεκ-
πεσῆν ἵππὶ τῷ ἐκεί θάλασσαν, ἔ τὸν ναύσταθμον εὗρήσεν ἡλπισεν. ὥς δ'
ἔγνω μηδ' ἐκείνης τ' ἡμέρας ἐφόδιον ἔχοντας αὐτὰς, ἐπ' ἄλλων ἐγένετο λο-
γισμῶν. εἴτα μύθοι Σωσιγένης ἐπῆλθεν ἐταῖρ^ο αὐτῷ χρυσὸς τετρακο-
σίης ὑπεζωσμέν^ο, καὶ διὰ τούτων ἐλπίζοντες ἄλλοι θαλάσσης διαγρήσεως,
πρὸς τὰς ὑπερβολὰς ἐχώρουν σκοταῖοι. πυρῶν δ' καιομένων πρὸς αὐταῖς
πολεμίων, λαπογνόοντες ἐκείνῳ τῷ ὁδόν, αὐτοῖς ἀνεχώρησαν εἰς τὸν αὐτὸν
τόπον, ἔτε πάντες (ἐνιοὶ γὰρ ἀπέδρασαν) ἔτε ὁμοίως οἱ πῶσθαι πρὸς
θυμοὶ. τολμήσαντ^ο δέ τιν^ο εἰπεῖν τι, ὡς Σελεύκῳ χρὴ τὸ σῶμα πῶσ-
θαι, Δημήτρε^ο ὤρμησε μὲν τὸ ξίφος πασάμεν^ο ἀνελεῖν ἑαυτόν· οἱ
δ' φίλοι πρὸς αὐτὸν καὶ πῶσθαι μὲν οὐκ ἐτόλμαν, συνέπεισαν ἔτι ποιῆσαι. καὶ πέμπει
πρὸς Σέλδονον, ἵππτερέπων ἐκείνῳ τὰ καθ' ἑαυτόν.

Ἀκέσας δ' Σέλδον^ο, ἔκ ἔφη τῇ Δημητρίε τύχῃ σώζεσθαι Δημήτριον,
ἀλλὰ τῇ αὐτῷ, μετ' τῶν ἄλλων καλῶν αὐτῷ φιλανθρωπίας καὶ χρηστότη-
τ^ο ἵππιδειξιν διδέσσης. καλέσας δ' τὰς ἵππμελητάς, σκληρὴν τε πηγνυνάαι
βασι-

intelligerent tamdiu cunctatum se esse ut illis
parceret, non Demetrio. Ibi omnes salutantes
eum & regem appellantes, transitionem fece-
re. Demetrius, qui multarum conversionum
extremam illam premere intelligebat se, de-
flectens de via ad portas Amanidas refugit:
affequutusque cum amicis quibusdam & mi-
nistris admodum paucis densam sylvam, ex-
spectavit ibi noctem, certus, si qua fieri posset,
viam Caunum versus arripere, atque ad pro-
pinquum illic mare, ubi classem sperabat se
inventurum, evadere. Ut vero comperit ne in
illum quidem diem habere eos viaticum, ap-
plicuit ad alia consilia animum. Postquam ta-
men advenit amicus ejus Sosigenes quadrin-
gentis aureis succinctus, his toleraturos se us-
que ad mare sperantes, contenderunt per te-

nebras ad juga montium superanda. Cæterum
quia hostium frequentes ignes apud ea luce-
bant, illo deplorato itinere, retro se, unde di-
gressi erant, receperunt; neque omnes tamen
(aliqui enim profugerant) neque perinde,
qui remanserunt, alacres. Quum dicere qui-
dam sustinisset, Seleuco ut se traderet, ad-
movit Demetrius manum gladio ad se inter-
ficiendum. Verum circumfusi amici, con-
solantesque induxerunt eum ut id consilii se-
queretur. Ita missis certis Seleuci fidei salu-
tem suam permittit.

Ea re nuntiata, negavit Seleucus ipsius for-
tuna incolumem esse Demetrium, sed sua;
quæ cum reliqua felicitate humanitatis sibi &
clementiæ materiam ostendendæ præberet:
ac vocatis procuratoribus tabernaculum statui

re-

βασιλικῶ ἐκέλευσεν, καὶ πάντα τὰλλα ποιεῖν καὶ παρὰσκυλεύειν εἰς ὑποδο-
 χῶν καὶ θεραπείαν μεγαλοπρεπῶς. ὡς δὲ τις Ἀπολλωνίδης παρὰ Σελεύ-
 κῳ τῷ Δημητρίῳ γεγωνὸς συνηθὺς τῷτον διθύς ἐξέπεμψε πρὸς αὐτὸν, ὅπως
 ἡδίων γῆν, καὶ θαρρῶν ὡς πρὸς οἰκῆον ἄνδρα καὶ κηδεσὴν ἀπαντᾷ. φανερῶς
 ὃ τὴ γνώμῃ αὐτῷ γηρομύνης, ὀλίγοι τὸ πρῶτον, εἶτα οἱ πλεῖστοι τῶν φίλων ἐξ-
 ἐπὶ δὲ παρὰ τὸν Δημήτριον, ἀμιλλώμενοι καὶ φθάνοντες ἀλλήλους. ἠλπίζετο
 γὰρ εὐθὺς παρὰ Σελεύκῳ μέγιστον ἔσσειν. τῷτον ὃ ἐκείνῳ μὴ εἰς φθόνον μετ-
 έβαλλε τὸν ἔλεον, τοῖς δὲ κακοήθεσι καὶ βασκάνοις παρέχεν ἀποτρέψαι καὶ δια-
 φθεῖραι τὴν φιλανθρωπίαν τῷ βασιλέως, ἐκφοβήσασιν αὐτὸν, ὡς ἔκ εἰς ἀνα-
 βολὰς, ἀλλ' ἅμα παρὰ πρῶτον ὀφθῆναι τὸν ἄνδρα, μεγάλων ἐσομύνων ἐν παρὰ
 στρατοπέδῳ νεωτερισμῶν. ἄρτι δὴ τῷ Ἀπολλωνίδῃ πρὸς τὸν Δημήτριον ἀφ-
 ἱγμύς παρὰ χαρῶν, καὶ τῶν ἄλλων ἐπερχομύνων καὶ λόγους θαυμαστὰς ἀπαλ-
 γελλόων παρὰ τῷ Σελεύκῳ, καὶ τῷ Δημητρίῳ μὴ τηλικαύτῳ δυστυχίαν
 καὶ κακοπραγίαν, εἰ καὶ πρότερον ἐδόκει τὴν παρὰδοσιν τῷ σώματι αἰχρᾶν
 πεποιθῶς, τότε μετεγνωκότες διὰ τὸ θαρρῆν καὶ πιστεύειν ταῖς ἐλπίσιν, ἦλθε
 Πausanias ἔχων στρατιώτας ὁμῶς πεζοὺς καὶ ἵππεῖς παρὰ χιλίους. καὶ τῷτοις
 παρὰχῶν τὸν Δημήτριον ἀφῶν, τὰς δὲ ἄλλας ἀποστήσας, Σελεύκῳ μὴ αὐ-
 τὸν εἰς ὄψιν εἰ κατέστησεν, εἰς δὲ Χερρόνησον τὴν Συριακὴν ἀπήγαγν. ὅπως
 τὸ λοιπὸν ἰχυρῶς φυλακῆς ἐπισταθείσης, παρὰπεία μὴ ἦκεν ἱκανὴ παρὰ Σε-
 λεύκῳ, καὶ χεῖματα καὶ διαίτα παρὰσκυλεύετο καθ' ἡμέραν εἰ μεμπτή, δρόμοι
 δὲ καὶ παρὰπατοὶ βασιλικοὶ, καὶ παρὰδίδουσι θήρας ἔχοντες ἀπεδείχθησαν. ἦν δὲ καὶ
 τῶν

regale præcepit, omniaque alia fieri & parari
 ad eum excipiendum & tractandum splendide.
 Erat in comitatu Seleuci quidam Apolloni-
 des, cui familiaritas intercesserat cum Deme-
 trio. Hunc, quo animo esset erectiore, & ci-
 tra ullum metum tanquam ad necessarium &
 generum veniret, confestim misit ad eum.
 Vulgata Seleuci sententia, pauci primo, mox
 plerique amici ejus pro se quisque magno stu-
 dio processerunt certatim Demetrio obviam.
 Sperabatur enim statim apud Seleucum maxi-
 mus fore. Cæterum vertit id ei ex miseri-
 cordia in invidiam, malignisque atque invidis
 divertendæ & depravandæ regis humanitatis
 præbuit occasionem, terrentibus regem, sine
 mora simul atque conspectus ille esset, multas
 innovationes extituras in exercitu. Quum

modo autem Apollonides ad Demetrium læ-
 tus venisset, sequutique essent alii, & miri-
 ficos sermones nuntiarent a Seleuco, ac De-
 metrius ex tam dira fortuna & infesto casu,
 quamvis ante corporis deditiōem se fecisse
 fœdam censuerat, tunc ex fiducia & spe of-
 tentata fretus sententiam mutavisset: venit
 cum pedibus simul & equitibus ad mille
 Pausanias, atque his repente Demetrium cir-
 cumfusum, aliis remotis, in Seleuci non ad-
 duxit conspectum, sed in Chersonesum Syriæ
 removit. Ubi per reliquum tempus valida
 adhibita custodia, cultus sufficiens Seleuci ius-
 su præbitus ei fuit, pecuniaque, & ad victum
 necessaria quotidie subministrata prolixè.
 Curriculi præterea assignati & ambulation-
 es regiæ, & instructa feris vivaria. Adhæc
 ami-

τῶν φίλων τῶν συμφυγόντων τὰ βελομήδω στανεῖναι· ἢ παρ' αὐτὸν τῆς ὁμῶς ἑπιφοιτῶντες ἀπὸ τῆ Σελεύκῃ ἦκον, κομίζοντες ἑπικεῖς λόγους, ἢ θάρρειν παρκαλεῖντες, ὥς ὅταν πρῶτον Ἀντίοχῳ ἀφίκη) σὺν Στρατονίκῃ, διαθησόμενον.

Ὁ δὲ Δημήτριος ἐν τοιαύτῃ τύχῃ γεγονώς ἐπέσειλε πρὸς τὸν υἱὸν ἢ τὰς παρ' Ἀθήνας ἢ Κόρινθον ἡγεμόνας ἢ φίλους, μήτε γραμματῶν αὐτῷ μήτε σφραγίδι πιστεύαν, ἀλλ' ὥσπερ τεθνηκότῳ, Ἀντιγόνῳ τὰς πόλεις ἢ τὰ λοιπὰ πράγματα διαφυλάττειν. Ἀντίγονῳ δὲ τὴν τῆ πατρὸς σύλληψιν πυθόμενῳ, ἢ βαρέως ἐνέκων, ἢ πενθίμῳ ἀναλαβὼν ἐδῆτα, πρὸς τε τὰς ἄλλας βασιλεῖς ἔγραψε, ἢ πρὸς αὐτὸν Σέλευκον δρόμῳ, καὶ πᾶν ὅ,τι λοιπὸν ἦν αὐτοῖς παρὰ τοὺς, ἢ πρὸ πατρὸς ὁμνεύειν ἔτοιμῳ ὦν αὐτὸς ὑπὲρ τῆ πατρὸς. καὶ συνεδρονίῳ ταῦτα πόλεις τε πολλαί, καὶ δυνάσται, πλὴν Λυσιμάχῃ. Λυσιμαχῳ δὲ καὶ χρήματα πολλὰ πέμπων ὑπαίχνητο Σελεύκῳ κτείναντι Δημήτριον. ὁ δὲ ἐκείνῳ μὲν καὶ ἄλλως προβαλλόμενῳ, ἔτι μᾶλλον ἑπὶ τῷ μισθῷ ἡγάτο καὶ βάρβαρον. Ἀντίοχῳ δὲ τῷ παιδὶ καὶ Στρατονίκῃ παρὰ φυλάττειν Δημήτριον, ὥς ἐκείνῳ ἡ χάρις ᾗσιντο, παρέγαγε τὸν χρόνον.

Ὁ δὲ Δημήτριος, ὥς ἐν ἀρχῇ τὴν τύχην προσπεσῶσαν ὑπέμεινε, καὶ ῥᾶτον ἤδη φέρον ἐβίβζετο τὰ παρόντα, πρῶτον μὲν ἀμυνόμενος ἐκίκεν τὸ σῶμα, θήρας ἐφ' ὅσον ἦν καὶ δρόμων ἀπτόμενῳ, ἔπειτα καὶ μικρὸν ὄντι πρὸς αὐτὰ καὶ ἰσχυρὰς ἑπὶ μάλιστα, καὶ φέρον ἑαυτὸν εἰς πότις καὶ κύβας κατέβαλλε, καὶ τῇ χρόνῳ τὸ πλεῖστον ἐν τέτοις διήχθη· εἴτε τὰς ἐν τῇ νή-

φειν

amicis, qui fuerant fugam ejus comitati, quicunque vellent, potestas facta cum eo vivendi. Aliqui etiam quotidie ad eum a Seleuco ventitabant cum benignis mandatis, bono animo esset hortantes, atque ut primum Antiochus cum Stratonice adesset, conventurum ostendentes inter ipsos de pactis.

Demetrius vero, postquam in eam decidit fortunam, mandavit filio ducibusque & amicis qui Athenis & Corinthi erant, ne literis vel annulo suo fidem adhiberent, sed ut si mortuus sit, reservarent oppida & reliquias regni Antigono. At Antigonus allatam patris captivitatem graviter ferens, sumpta veste lugubri cum ad alios reges tum ad Seleucum suppliciter scribit, & quicquid relictum

ipsis fuerat traditurus, ante omnia pro parente offert se obsidem. Eadem oraverunt multae civitates & dynastae extra Lyfimachum. Hic etiam ingentem pecuniam per legatos Seleuco, si necasset Demetrium, obtulit. Seleucus autem vel alias eum execratus, longe impensius hinc duxit detestabilem & barbarum. Antiocho vero & Stratonicae reservans Demetrium, ut illorum beneficium foret, protrahebat tempus.

At Demetrius ut initio fortunae casum tulit, facilius jam praesentem sortem assuevit tolerare. Primo corpus quovis modo exercuit, venatione, quatenus licebat, & cursibus utens. Hinc paulatim ab iis ad pigritiam & ignaviam delapsus, praecipitavit se in pocula & aleam, atque his tempus fere traduxit; vel quo conditionis

φειν ἀναλογισμὸς τῶν παρόντων ἀποδιδράσκων, καὶ ὡς ἀκαλυπτόμενος τῇ
 μήτῃ τὴν διάνοιαν· εἴτε συγγνὴς ἑαυτῷ τῷτον εἶναι τὸν βίον, ὃν ἐκπαλαι
 ποθῶν καὶ διώκων, ἄλλως ὑπ' ἀνοίας καὶ κενῆς δόξης ἐπλάζετο, καὶ πολ-
 λὰ μὲν ἑαυτῷ, πολλὰ δ' ἑτέροις πράγματα παρῆχεν, ἐν ὅπλοις καὶ εὖ-
 λῳ καὶ τρατοπέδοις τὸ ἀγαθὸν ζητῶν, ὃ νῦν ἐν ἀπραγμοσύνῃ καὶ χο-
 λῇ καὶ ἀναπαύσει μὴ προσδοκήσας ἀνεύρηκε. τί γὰρ ἄλλο τῶν πολέμων
 καὶ τῶν κινδύνων πέρας ἐστὶ τοῖς Φαύλοις βασιλεῦσι, κακῶς καὶ ἀνοήτως
 διακινδύνους, εἰς ὅτι μόνον τρυφὴν καὶ ἡδονὴν ἀντὶ τ' ἀρετῆς καὶ τῷ καλῷ
 διώκουσιν, ἀλλ' ὅτι μὴδὲ ὑδαὶς μὴδ' εἰς τρυφᾶν ὡς ἀληθῶς ἴσασιν; ὁ δ' ὅν
 Δημήτριος ἐτ' ἔτετον ἐν τῇ Χερρόνησῳ καθεστειμένος, ὑπ' ἀεργίας καὶ
 πλησμονῆς καὶ οἷα νοσήσας ἀπέθανε, ἔτη τέσσαρα καὶ πενήκοντα βεβιωκός.
 καὶ Σέλευκος ἤκουσε τε κακῶς, καὶ μετενόησεν ἔμμελως, ἐν ὑποψίᾳ τὸν
 Δημήτριον θένον· τότε καὶ μᾶτε Δρομιχατίῳ, ἄνδρα βάρβαρον Θεᾶ-
 κα μισοῦμενον, ἔτι φιλανθρωπὸς καὶ βασιλικῶς αἰσθῆς Λυσιμάχῳ
 χρησάμενον.

Ἔχε μὲντοι καὶ τὰ πρὶς τὴν ταφὴν αὐτοῦ τραγικῶς τινα καὶ δραμα-
 τικῶς διαθέσειν. ὁ γὰρ υἱὸς Ἀντίγονος, ὡς ἤδeto τὰ λείψανα κομιζόμενος,
 πάσαις ἀναχθεῖς ταῖς ναυσὶν, ἐπὶ νήσων ἀπῆλθε. καὶ δεξάμενος εἰς τὴν
 μεγίστην τῶν ναυαρχίδων ἔδeto τὴν ὑδαίαν χρυσήλατον ἔσαν. αἱ δ' πόλεις
 αἷς προσῆχον, τῷτο μὲν, σεφάντες ἐπέφερον τῇ ὑδαίᾳ, τῷτο δ' ἄνδρας ἐν
 χήματι πινόμενους συνθάψουσι καὶ συμπαράμψουσι ἀπέπελλον. εἰς

ditionis suæ præsentis cogitationes, quibus
 angebatur sobrius, devitaret, & obtegeret cra-
 pula mentem suam: vel, quo perspiceret jam
 hanc esse vitam quam jampridem affectasset
 & captasset, temere vero ex vecordia & in-
 ani ambitione errasset, multumque sibi ipse,
 multum negotii exhibuisset aliis, dum in ar-
 mis, classibus, castris, quærit summam felici-
 tatem, quam tunc in tranquillitate & otio &
 quiete nec opinato reperisset. Nam quis bel-
 lorum & periculorum est miseris regibus ter-
 minus alius, qui adeo male & insipienter sibi
 consulunt, ut non delicias solum & volupta-
 tem venentur virtutis & honesti loco, sed &
 neque jucunde vivere neque oblectare se ve-
 re sciant? Igitur Demetrius postquam ter-
 tium annum inclusus Chersonneso fuit, ex o-

tio sagina & vino in morbum delapsus deces-
 sit, quum annos natus esset quatuor & quin-
 quaginta. Seleucus & infamis fuit & non
 mediocriter eum prænituit quod Demetrium
 eo tempore suspectum habuisset, neque bar-
 barum Thracem esset æmulatus Dromicha-
 tem, qui tam benigne & regaliter de Lysi-
 macho capto consuluerat.

At enim habuit & funus Demetrii tragicam
 theatralemque speciem. Nam filius ejus Anti-
 gonus ubi reliquias patris cognovit afferri, to-
 tam classem solvit, eisque apud insulas occurrit
 obviam. Ut eas accepit, imposuit urnam, quæ
 ex solido auro erat, in navem prætoriam. Civi-
 tates, ad quas appulerunt, hinc coronas inges-
 serunt urnæ, hinc viros cultu lugubri miserunt
 ad exequias decorandas & prosequendas. De-

currente

εἶναι τῷ Δημήτρει στρατιωτῷ τρεφομένῳ, ἀλλ' ἐνδιατείβοι τῇ χώρᾳ Δημήτριον ἢ καλῶς περιεργᾶν αὐτόν, ὅς αἰ βιαστότατ' ὦν ἢ μεγαλοπραγμοσύνατ' βασιλέων, νῦν ὡς τύχαις γέγονεν, αἱ ἢ τὰς φύσει μετεῖς ἐξάγουσι τολμαῖν ἢ ἀδικεῖν. ἐκ τούτου παροξυνθεὶς ὁ Σέλευκος ἐξέμειπεν εἰς Κιλικίαν μὴ πολλῆς δυνάμεως. ὁ δ' Δημήτριος, ἐκπλαγὴς τῇ δὲ ὀλίγῃ μεταβολῇ τῆ Σελεύκῃ, ἢ φοβηθεὶς, ὑπέστειλε τοῖς ὀχυροτάτοις τῆ Ταύρε, ἢ διαπεμπόμενος, ἤξει μάλιστα μὴ αὐτὸν φειδέσθαι τῷ αὐτονόμῳ τινὰ βαρβάρων κηισάμηνον ἀρχὴν, ὃν ἢ καταβιάσεται πλάνης ἢ φυγῆς παυσάμενος· εἰ δ' ἢ μὴ, τὸν χαιμῶνα διαθρέψαι τῷ δυνάμει αὐτόθι, ἢ μὴ πάντῳ ἐνδεᾶ ἢ γυμνὸν ἐξελαύνειν ἢ προβάλλειν τοῖς πολεμίοις.

Ἐπεὶ δ' Σέλευκος ταῦτα πάντα ὑποπύων, ἐκέλευσεν αὐτόν, εἰ βούλετο, δύο μῆνας ὅν τῇ Καταονίᾳ χαιμάσαι, δύναι τὰς πρώτας τῷ φίλῳ ὁμήρεω, ἅμα δ' τὰς εἰς Συρίαν ἀπετείχιζεν ἐκβολὰς ἐκλειόμενος ὥστερ' ἀπὸ τοῦ Δημήτριος κύκλῳ ἢ ἀπὸ τοῦ Σελεύκου, ὑπ' ἀνάγκης τρίτῃ πρὸς ἀλήθειαν, ἢ τήν τε χώραν κατέτρεχε, ἢ τῷ Σελεύκῳ προσβάλλοι συμπλεκόμενος, αἱ πλεονεχίε. καὶ ποτε τῷ θρεπανηφόρῳ εἰς αὐτὸν ἀφειθέων, ὑπερβὰς τροπὴν ἐποίησατο, ἢ τῷ εἰς Συρίαν ὑπερβολῶν τὰς ἀποτειχίζοντας ἐξελάσας ἐκράτησεν. ἢ ὅλως ἐπῆρετο τῇ γνώμῃ, ἢ τὰς στρατιώτας ἀνατεταρρήκοντας ὄρῳ, παρυσκιάζοντο διαγωνίσασθαι πρὸς τὸν Σέλευκον ὅτι τοῖς μεγίστοις ἀθλοῖς, ἢ προσημνίον ἦεν ἢ αὐτόν. ἀπέστρεψε μὴ γὰρ τὴν

ὡς

cum Demetrii necessaria tanti faciendum: sed consilium cum parum recte, quod Demetrium, qui regnum semper fuisset violentissimus, atque ad res magnificas gerendas acerrimus, nunc vero fluctibus jactatus esset fortunæ, quæ etiam sua sponte moderatos ad audendum atque ad injuriam impellat, permitteret in finibus suis morari. His verbis stimulatus Seleucus magno exercitu contendit in Ciliciam. Attolens Demetrius mutatione tam celeri Sedonici, pavidusque, ad loca Tauri munitissima recepit se, missisque ad eum legatis oravit maxime ut concederet sibi liberorum barbarorum aliquod regnum quaerere, ubi explicatos erroribus & fuga reliquum vitæ traduceret: sin minus, copias suas ut ibi aleret per hyemem, neque omnium rerum egerum nu-

dumque summo veret, & objiceret hostibus.

Ubi Seleucus, qui hæc omnia habebat suspecta, præscripsit ei ut duos menses, si videretur ei, in Cataonia hibernaret, datis sibi amicis primariis obsidibus, simulque fauces, qua patet iter in Syriam obstruxit: inclusus undique instar feræ Demetrius & circumventus, vertit se necessario ad vim, finisque Seleuci depopulatus est, ac cum ad orientem conficiens Seleuco semper fuit superior. Currus falcatos aliquando in se emissos superavit, atque hostes fudit fugavitque. Ad hæc claustra Syriæ dejectis munitoribus in suam redegit potestatem. Jamque plane animo erectus, cernensque milites suos alacres, institit cum Seleuco de summa dimicare. Erat hic jam perplexus: quippe re-

jecerat

ᾧ Λυσιμάχῃ βοηθῆσαν, ἀπιστῶν καὶ φοβέμεν. αὐτὸς δὲ κατ' ἑαυτὸν ὄνκει τῇ Δημητρίῳ συνάψαι, δειδώς τιτὸν δύνουσαν αὐτῷ, καὶ τιτὸν αἰετὰ βολῶν, ἐκ τῆς ἐχάτων δυνάμεως τὰς μεγίστας δυνάμεις ἐπιφέρεισαν. νόστος μὲν βαρεῖα τὸν Δημήτριον ἐν τῷ καταλαβῶσα, τό τε σῶμα θεινῶς ἐνάκωσε, καὶ τὰ πράγματα παυλίᾳσι διέφθειρεν. αἱ μὲν γὰρ ἀπεχώρησαν πρὸς τὰς πολεμίας, οἱ δὲ διερρύησαν αὐτῷ τῆς στρατιῶν. μόλις δὲ ἐν ἡμέραις τεσσαράκοντα ραῖσας, καὶ τὰς ὑπολοίπας ἀναλαβὼν, καὶ ὁρμήσας, ὅσον ἰδεῖν καὶ δοξάσαι τὰς πολεμίας, ἐπὶ Κιλικίας, εἴτα νυκτὸς ἀνδρὶ σάλπιγγος ἄρας ἐπὶ θάτερα, καὶ τὸν Ἀμανὸν ὑπερβαλὼν, ἐπάρεθαι τιτὸν καὶ τὴν χώραν ἄχει τῇ Κυρήνηκῃ.

Ἐπιφανέῃ δὲ τῷ Σελεύκῃ, καὶ παικόμενος τὰς καταλύσεις ἐγγύς, ἀναγῆσας ὁ Δημήτριος τὸ στρατόμαχον, νυκτὸς ἐβάδιζεν ἐπ' αὐτὸν, ἀγνοεῖντα μέλει πολλῷ καὶ κοιμώμενον. αὐτομάλῃ δὲ τινῶν ὡραίων καὶ φρασάων τὸν κίνδυνον, ἐκπλαγεὶς καὶ ἀναπνέσας, ἐκέλευσε σημαίνειν, ἅμα τὰς κρητῖδας ὑποδέμεν, καὶ βοῶν πρὸς τὰς ἐταίρας ὡς θορῶν δεινῶν συμπλέεσθαι. Δημήτριος δὲ πρὸ θορύβου τῆς πολέμιας αἰδομένης ὅτι μεμῶν, καὶ τάχιστα ἀπῆλθεν. ἅμα δὲ ἡμέρα προσκαμύνας τῷ Σελεύκῃ, πέμψας τινὰ τῆς περὶ αὐτὸν ἐπὶ θάτεραν κέρως, ἐποίησε τινὰ τρεπλὴν τῆς ἐναντίας. εἴτα μὲν Σελεύκος αὐτὸς, ἀφείς τὸν ἵππον, καὶ τὸ κράνος ἀποθέμενος, καὶ λαβὼν πέλτιον, ἀπήντα τοῖς μισθοφόροις ἐπιδεκνύμενος αὐτὸν, καὶ μεταβάλλεσθαι ὡραίων, ἥδη ποτὲ συμφρησάντας ὅτι φειδόμενος

jecerat Lyfimachi auxilia, quod ei diffideret & metueret. Dubitabat vero solus cum Demetrio signa conferre, desperationem ejus formidans, perpetuamque vicissitudinem ejus fortunæ, quæ ex novissimis difficultatibus summam afferebat felicitatem. At gravis morbus interea Demetrium occupans, cum corpus ejus debilitavit vehementer, tum rationes ejus semel convulsi, quando alii milites ejus ad hostes transire, pars dilapsi sunt. Tandem diebus quadraginta vires recollectit, trahensque secum reliquias exercitus, speciem præbuit, & movit hostibus suspicionem, petere se Ciliciam: mox nocte sine tuba in alteram partem motis signis, superatoque Amano, incursum subiectam regionem usque ad Cyreneticam.

Quum supervenisset Seleucus, effectusque metatus in propinquo, excitavit Demetrius exercitum suum, movitque in eum noctu, diu nihil sentientem & sopitum. Verum a perfugis quibusdam, qui ad ipsam concesserunt, de periculo edoctus, cohorrui, exiliensque ex lecto signa jussit canere: ac dum crepidas induit, clamavit ad amicos commissum se cum immani fera. At Demetrius ex hostium trepidatione consilium suum animadvertens detectum, recepit se propere. Orta luce quum instaret Seleucus, certum de suis in alterum cornu misit, ipse hostem partim in cornu sibi opposito in fugam egit. Mox tamen ipse Seleucus dimisso equo, galeaque detracta, & parma sumpta, processit in primam aciem, monstrans se merecenariis: hortatusque est eos ad se ut transirent, tandemque

μυρ^ο ἐκείνων, ἔ Δημήτρεϊ, χρόνον πολὺν διατετέλεκεν. ἐκ τῆς πάν-
 τες ἀσπαζόμενοι, καὶ βασιλέα προσαγορεύοντες μεθίσαντο. Δημήτρεϊ δ',
 πολλῶν μεταβολῶν αἰσθόμενος, ἐχάτῳ ἐκείνῳ ἤκασαν ἐπ' αὐτὸν ἐκκλί-
 νας, ἔπειτα τὰς Ἀμανίδας ἐφθυγε πύλας, καὶ καταλαβὼν ὕλιν τινα συν-
 ρεφῇ, μετὰ φίλων τινῶν καὶ ἀκολούθων ὀλίγων παντάπασιν ὄντων προσέμεινε
 τὴν νύκτα, βελόμενος, εἰ διώαιτο, τὸ ἔπειτα Καῦνον ὁδὸν λαβέας, καὶ διεκ-
 πεσεῖν ἔπειτα τὴν ἐκείνῃ θάλασσαν, ἔ τὸν ναύσταθμον εὐρήσαιν ἤλπισεν. ὥς δ'
 ἔγνω μηδὲ ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐφόδιον ἔχοντας αὐτὰς, ἐπ' ἄλλων ἐγένετο λο-
 γισμῶν. εἴτα μύθοι Σωσιγῆς ἐπήλθεν ἐταῖρος αὐτῷ χρυσὸς τετρακο-
 σίας ὑπεζωσόμενος, καὶ ἀπὸ τῶν ἐλπίζοντες ἄλλοι θάλασσης διαγρήσειας,
 πρὸς τὰς ὑπερβολὰς ἐχώρουν σκοταῖοι. πυρῶν δ' καιομένων πρὸς αὐταῖς
 πολεμίων, ἀπογνόντες ἐκείνῳ τὴν ὁδὸν, αὐτοῖς ἀνεχώρησαν εἰς τὸν αὐτὸν
 τόπον, ἔτε πάντες (ἐνιοὶ γὰρ ἀπέδρασαν) ἔτε ὁμοίως οἱ πᾶσι μύθοις πρὸς
 θυμοὶ. τολμήσαντες δὲ τινὲς εἰπεῖν τι, ὥς Σελεύκῳ χρὴ τὸ σῶμα πᾶσι
 δέναι, Δημήτρεϊ ὤρμησε μὲν τὸ ξίφος ἀσασάμενος ἀνελεῖν ἑαυτόν· οἱ
 δ' φίλοι πεισθέντες καὶ πᾶσι μύθοις, συνέπεισαν ἔτι ποιῆσαι. καὶ πέμπτῃ
 πρὸς Σέλευκον, ἔπειτα ἔπειτα ἐκείνῳ τὰ καθ' ἑαυτόν.

Ἀκούσας δ' Σέλευκος, ἔκ ἔφη τῇ Δημήτρεϊ τύχῃ σώζεσθαι Δημήτριον,
 ἀλλὰ τῇ αὐτῇ, μετὰ τῶν ἄλλων καλῶν αὐτῷ φιλανθρωπίας καὶ χρηστότη-
 τος ἔπειτα διδύχους. καλέσας δ' τὰς ἑπταμελητάς, σκλήρην τε πηγνύει
 βασι-

intelligerent tamdiu cunctatum se esse ut illis
 parceret, non Demetrio. Ibi omnes salutantes
 eum & regem appellantes, transitionem fece-
 re. Demetrius, qui multarum conversionum
 extremam illam premere intelligebat se, de-
 flectens de via ad portas Amanidas refugit:
 affequeutusque cum amicis quibusdam & mi-
 nistris admodum paucis densam sylvam, ex-
 spectavit ibi noctem, certus, siqua fieri posset,
 viam Caunum versus arripere, atque ad pro-
 pinquum illic mare, ubi classem sperabat se
 inventurum, evadere. Ut vero comperit ne in
 illum quidem diem habere eos viaticum, ap-
 plicuit ad alia consilia animum. Postquam ta-
 men advenit amicus ejus Sosigenes quadrin-
 gentis aureis succinctus, his toleraturos se us-
 que ad mare sperantes, contenderunt per te-

nebras ad juga montium superanda. Cæterum
 quia hostium frequentes ignes apud ea luce-
 bant, illo deplorato itinere, retro se, unde di-
 gressi erant, receperunt; neque omnes tamen
 (aliqui enim profugerant) neque perinde,
 qui remanserunt, alacres. Quum dicere qui-
 dam sustinisset, Seleuco ut se traderet, ad-
 movit Demetrius manum gladio ad se inter-
 ficiendum. Verum circumfusi amici, con-
 solantesque induxerunt eum ut id consilii se-
 queretur. Ita missis certis Seleuci fidei salu-
 tem suam permittit.

Ea re nuntiata, negavit Seleucus ipsius for-
 tuna incolumem esse Demetrium, sed sua;
 quæ cum reliqua felicitate humanitatis sibi &
 clementiæ materiam ostendendæ præberet:
 ac vocatis procuratoribus tabernaculum statui
 re-

βασιλικῶ ἐκέλευσεν, καὶ πάντα τὰλλα ποιεῖν καὶ ᾧδασκιδάζειν εἰς ὑποδο-
 χίῳ καὶ θεραπείᾳ μεγαλοπρεπῶς. ὡς δὲ τις Ἀπολλωνίδης ᾧδὰ πρὸς Σελεύ-
 κῳ τῷ Δημητρίῳ γεγωνὸς συνηθὺς τῷτον αὐτὸς ἐξέπεμψε πρὸς αὐτὸν, ὅπως
 ἡδίων ᾖ, καὶ θάρρων ὡς πρὸς οἰκῆον ἄνδρα καὶ κηδεσὴν ἀπαντᾷ. φανερῶς
 ὅτι γνῶμης αὐτῷ ἡτοιμῆτης, ὀλίγοι τὸ πρῶτον, εἶτα οἱ πλείστοι τῷ φίλῳ ἐξ-
 ἐπὶ δὲ τὸν Δημήτριον, ἀμιλλώμενοι καὶ φθάνοντες ἀλλήλους. ἡλπίζετο
 γὰρ εὐθὺς ᾧδὰ πρὸς Σελεύκῳ μέγιστον ἔσεσθαι. τῷτον ὅτι ἐκείνῳ μὲν εἰς φθόνον μετ-
 έβαλλε τὸν ἔλεον, τοῖς ὅτι κακοήθεσι καὶ βασκάνοις παρέχεν δποτρέψαι καὶ δια-
 φθεῖραι τῷ φιλανθρωπίᾳ τῷ βασιλείῳ, ἐκφοβήσασιν αὐτὸν, ὡς ἐκ εἰς ἀνα-
 βολὰς, ἀλλ' ἅμα τῷ πρῶτον ὀφθῆναι τὸν ἄνδρα, μεγάλων ἐσομένων ἐν τῷ
 στρατοπέδῳ νεωτερισμῶν. ἄρτι δὴ τῷ Ἀπολλωνίδῃ πρὸς τὸν Δημήτριον ἀφ-
 ἱγμένῳ φειχαρῶς, καὶ τῷ ἄλλων ἐπερχομένων καὶ λόγους θαυμαστὰς ἀπαλ-
 γελλόων ᾧδὰ τῷ Σελεύκῳ, καὶ τῷ Δημητρίῳ μὲν τηλικαύτῳ δυστυχίαν
 καὶ κακοπραγίαν, εἰ καὶ πρότερον ἐδόκει τῷ ᾧδᾶδοσιν τῷ σώματι αἰχρᾶν
 πεποιθῶς, τότε μετεγνωκότεν διὰ τὸ θάρρειν καὶ πισεύειν ταῖς ἐλπίσιν, ἦλθε
 Πausanias ἔχων στρατιώτας ὁμῶς πεζοὺς καὶ ἵππεῖς περὶ χιλίους. καὶ τέτοις
 φειχὼν τὸν Δημήτριον ἄφνω, τὰς ὅτι ἄλλας δποσήσας, Σελεύκῳ μὲν αὐ-
 τὸν εἰς ὄψιν ἐκατέστησεν, εἰς ὃν Χερρόνησον τῷ Συριακῷ ἀπήγαγον. ὅπερ
 τὸ λοιπὸν ἰχυρῶς φυλακῆς ἐπισταθείσης, θεραπεία μὲν ἦκεν ἱκανὴ ᾧδὰ Σε-
 λέυκῳ, καὶ χρήματα καὶ διαίτα παρεσκιδάζετο καθ' ἡμέραν ἐμειπτήν, δρόμοι
 ὅτι καὶ φειπατοὶ βασιλικοὶ, καὶ ᾧδᾶδικοὶ θήρας ἐχοντες ἀπεδείχθησαν. ἦν ὅτι καὶ
 τῶν

regale præcepit, omniaque alia fieri & parari
 ad eum excipiendum & tractandum splendide.
 Erat in comitatu Seleuci quidam Apolloni-
 des, cui familiaritas intercesserat cum Deme-
 trio. Hunc, quo animo esset erectiore, & ci-
 tra ullum metum tanquam ad necessarium &
 generum veniret, confestim misit ad eum.
 Vulgata Seleuci sententia, pauci primo, mox
 plerique amici ejus pro se quisque magno stu-
 dio processerunt certatim Demetrio obviam.
 Sperabatur enim statim apud Seleucum maxi-
 mus fore. Cæterum vertit id ei ex miseri-
 cordia in invidiam, malignisque atque invidis
 divertendæ & depravandæ regis humanitatis
 præbuit occasionem, terrentibus regem, sine
 mora simul atque conspectus ille esset, multas
 innovationes extituras in exercitu. Quum

modo autem Apollonides ad Demetrium læ-
 tus venisset, sequutique essent alii, & miri-
 ficos sermones nuntiarent a Seleuco, ac De-
 metrius ex tam dira fortuna & infesto casu,
 quamvis ante corporis deditionem se fecisse
 fœdam censuerat, tunc ex fiducia & spe os-
 tentata fretus sententiam mutavisset: venit
 cum pedibus simul & equitibus ad mille
 Pausanias, atque his repente Demetrium cir-
 cumfusum, aliis remotis, in Seleuci non ad-
 duxit conspectum, sed in Chersonesum Syriæ
 removit. Ubi per reliquum tempus valida
 adhibita custodia, cultus sufficiens Seleuci ius-
 su præbitus ei fuit, pecuniaque, & ad victum
 necessaria quotidie subministrata prolixè.
 Curriculi præterea assignati & ambulation-
 nes regiæ, & instructa feris vivaria. Adhæc
 ami-

τῶν φίλων τῶν συμφυγόντων πρὸ βαλομένης σωεῖναι· ἢ παρ' αὐτῶν τῆς ὁμοῦς Ἐπιφοιτώνης ἀπὸ τῆς Σελεύκῃς ἦκον, κομίζοντες ἑπικαῖς λόγους, ἢ θάρρειν παρκαλεῖντες, ὡς ὅταν πρῶτον Ἀντίοχῳ ἀφίκηται σὺν Στρατονίᾳ, διαθησόμενον.

Ὁ δὲ Δημήτριος ἐν τοιαύτῃ τύχῃ γεγονώς ἐπέσειλε πρὸς τὸν υἱὸν ἢ τὰς παρ' Ἀθήνας ἢ Κόρινθον ἡγεμόνας ἢ φίλους, μήτε γράμμασιν αὐτῷ μήτε σφραγίδι πιστεῦν, ἀλλ' ὥσπερ τεθνηκότῳ, Ἀντιγόνῳ τὰς πόλεις ἢ τὰ λοιπὰ πρᾶγματα διαφυλάττειν. Ἀντιγόνῳ δὲ τὴν τῆς πατρὸς σύλληψιν πυθόμενῳ, ἢ βαρέως ἐνεχόν, ἢ πενθίμην ἀναλαβὼν ἐδῆτα, πρὸς τὰς ἄλλας βασιλεῖς ἔγραψε, ἢ πρὸς αὐτὸν Σελεύκῳ δαίμνῳ, καὶ πᾶν ὅ,τι λοιπὸν ἔω αὐτοῖς παρὰδιδόναι, ἢ πρὸς πᾶν ὁμηγεύειν ἐτοιμῶς ἐν αὐτὸς ὑπὲρ τῆς πατρὸς. καὶ συνεδρόντο ταῦτα πόλεις τε πολλαί, καὶ δυνάμεις, πλὴν Λυσίμαχος. Λυσίμαχος δὲ καὶ χρήματα πολλὰ πέμπων ὑπαγνέτο Σελεύκῳ κτείναντι Δημήτριον. ὁ δὲ ἐκείνῳ μὴ καὶ ἄλλως προβαλλόμενῳ, ἔτι μᾶλλον ἔπ' ἐκείνῳ μισῶν ἡγήτο καὶ βάρβαρον. Ἀντίοχῳ δὲ πρὸ παιδὶ καὶ Στρατονίᾳ παρφυλάττειν Δημήτριον, ὡς ἐκείνῳ ἡ χάρις ἦναι το, παρήγαγε τὸν χρόνον.

Ὁ δὲ Δημήτριος, ὡς ἐν ἀρχῇ τὴν τύχην προσπεσῶσαν ὑπέμεινε, καὶ ῥᾶον ἤδη φέρον εἰθίζετο τὰ παρόντα, πρῶτον μὲν ἀμωσγέπως ἐκίει τὸ σῶμα, θύρας ἐφ' ὅσον ἦν καὶ δρόμων ἀπτόμενῳ, ἔπειτα καὶ μικρὸν ὄντι πρὸς αὐτὰ καὶ νεφείας ἑπὶμπλατο, καὶ φέρον ἑαυτὸν εἰς πότις καὶ κύβας κατέβαλλε, καὶ τῷ χρόνῳ τὸ πλεῖστον ἐν τέτοις διήγνυ· εἴτε τὰς ἐν τῷ νή-

φεν

amicis, qui fuerant fugam ejus comitati, quicunque vellent, potestas facta cum eo vivendi. Aliqui etiam quotidie ad eum a Seleuco ventitabant cum benignis mandatis, bono animo esset hortantes, atque ut primum Antiochus cum Stratonice adesset, conventurum ostendentes inter ipsos de pactis.

Demetrius vero, postquam in eam deciderat fortunam, mandavit filio ducibusque & amicis qui Athenis & Corinthi erant, ne literis vel annulo suo fidem adhiberent, sed ut si mortuus sit, reservarent oppida & reliquias regni Antigono. At Antigonus allatam patris captivitatem graviter ferens, sumpta veste lugubri cum ad alios reges tum ad Seleucum supplex scribit, & quicquid relictum

ipsis fuerat traditurus, ante omnia pro parente offert se obsidem. Eadem oraverunt multae civitates & dynastae extra Lyfimachum. Hic etiam ingentem pecuniam per legatos Seleuco, si necasset Demetrium, obtulit. Seleucus autem vel alias eum execratus, longe impensius hinc duxit detestabilem & barbarum. Antiocho vero & Stratonicae reservans Demetrium, ut illorum beneficium foret, protrahebat tempus.

At Demetrius ut initio fortunae casum tulit, facilius jam praesentem fortem assuevit tolerare. Primo corpus quovis modo exercuit, venatione, quatenus licebat, & cursibus utens. Hinc paulatim ab iis ad pigritiam & ignaviam delapsus, praecipitavit se in pocula & aleam, atque his tempus fere traduxit, vel quo conditionis

φειν ἀναλογισμὰς τῶν παρόντων ἀποδιδράσκων, καὶ ἀποκαλυπτόμενον τῇ
 μήτῃ τὴν διάνοιαν· εἴτε συγγενὲς ἑαυτῷ τῶτον εἶναι τὸν βίον, ὃν ἐκπαλαί
 ποθεῖν καὶ διώκειν, ἄλλως ὑπ' αἰνοίας καὶ κενῆς δόξης ἐπλάζετο, καὶ πολ-
 λὰ μὲν ἑαυτῷ, πολλὰ δ' ἑτέροις πράγματα παρῆχεν, ἐν ὅπλοις καὶ πό-
 λοις καὶ στρατοπέδοις τὸ ἀγαθὸν ζητῶν, ὃ νῦν ἐν ἀπραγμοσύνῃ καὶ χολ-
 ῇ καὶ ἀναπαύσει μὴ προσδοκήσας ἀνέυρθε. τί γὰρ ἄλλο τῶν πόλεμων
 καὶ τῶν κινδύνων πέρας ἐστὶ τοῖς Φαύλοις βασιλεῦσι, κακῶς καὶ ἀνοήτως
 διακινδύνους, εἶχ' ὅτι μόνον τρυφὴν καὶ ἡδονὴν ἀντὶ τ' ἀρετῆς καὶ τῷ καλῷ
 διώκουσιν, ἀλλ' ὅτι μὴδ' ὕδαθ' μὴδ' τρυφᾶν ὡς ἀληθῶς ἴσασιν; ὁ δ' ἔν
 Δημῶτερον ἔτ' ἔλεγον ἐν τῇ Χερρόνησῳ καθηγμένον, ὑπ' ἀεγίας καὶ
 πλησμονῆς καὶ οἴῃ νοσήσας ἀπέθανε, ἔτη τέσσαρα καὶ πενήκοντα βεβιωκώς.
 καὶ Σέλευκος ἤκουσέ τε κακῶς, καὶ μετενόησεν ἔμμελως, ἐν ὑποψίᾳ τὸν
 Δημῶτερον θένον· τότε καὶ μᾶτε Δρομικαίτῳ, ἀνδρα βάρεβρον Θεᾶ-
 κα μνηστῆρα, ἔτι φιλανθρώπου καὶ βασιλικῶς αἰότητι Λυσιστράχῳ
 χρησάμενον.

Ἐχε μὲντοι καὶ τὰ πρὸς τὴν ταφὴν αὐτῷ τραγικῶς τινα καὶ θεατρι-
 κῶς διαθέσειν. ὁ γὰρ υἱὸς Ἀνίγονος, ὡς ἦδ' ετο τὰ λείψανα κομιζόμενος,
 πάσαις ἀναχθεῖς ταῖς ναυσὶν, ἐπὶ νήσων ἀπῆλθε. καὶ δεξάμενος εἰς τὴν
 μεγίστην τῶν ναυαρχίδων ἔθετο τὴν ὑδρίαν χρυσοῦλατον ἔσαν. αἱ δ' πόλεις
 αἷς προσεῖχον, τῷτο μὲν, σεφάνος ἐπέφερον τῇ ὑδρίᾳ, τῷτο δ' ἄνδρας ἐν
 γήματι πενθίμῳ συνθάψοντες καὶ συμπροπέμψοντες ἀπέπελτον. εἰς

δ

ditionis suæ præsentis cogitationes, quibus
 angebatur sobrius, devitaret, & obtegeret cra-
 pula mentem suam: vel, quo perspiceret jam
 hanc esse vitam quam jampridem affectasset
 & captasset, temere vero ex vecordia & in-
 ani ambitione errasset, multumque sibi ipse,
 multum negotii exhibuisset aliis, dum in ar-
 mis, classibus, castris, quærit summam felici-
 tatem, quam tunc in tranquillitate & otio &
 quiete nec opinato reperisset. Nam quis bel-
 lorum & periculorum est miseris regibus ter-
 minus alius, qui adeo male & insipienter sibi
 consulunt, ut non delicias solum & volupe-
 tem venentur virtutis & honesti loco, sed &
 neque jucunde vivere neque oblectare se ve-
 re sciant? Igitur Demetrius postquam ter-
 tium annum inclusus Chersoneso fuit, ex o-

tio sagina & vino in morbum delapsus deces-
 sit, quum annos natus esset quatuor & quia-
 quaginta. Seleucus & infamis fuit & non
 mediocriter eum poenituit quod Demetrium
 eo tempore suspectum habuisset, neque bar-
 barum Thracem esset æmulatus Dromicha-
 tem, qui tam benigne & regaliter de Lysi-
 macho capto consuluerat.

At enim habuit & funus Demetrii tragicam
 theatralemque speciem. Nam filius ejus Anti-
 gonus ubi reliquias patris cognovit afferri, to-
 tam classem solvit, eisque apud insulas occurrit
 obviam. Ut eas accepit, imposuit urnam, quæ
 ex solido auro erat, in navem prætoriam. Civi-
 tates, ad quas appulerunt, hinc coronas inges-
 serunt urnæ, hinc viros cultu lugubri miserunt
 ad exequias decorandas & prosequendas. De-

currente

ἡ Κόρινθον τῇ σόλῃ καταπλέοντι, ἥ τε κάλπῃς ἐκ πρύμνης φειφανῆς ἐωρεῖτο, πορφύρεα βασιλικῇ καὶ διαδήματι κέκοσμημένη, καὶ παρεθήκεισαν ἐν ὅπλοις νεανίσκοι δορυφορέντες. ὁ δὲ τῷ τότε αὐλητῶν ἐλλογιμώτατος Ξενοφάντης, ἐγγὺς καθεζόμενος προσηύλει τῶν μελῶν τὸ ἐρώτατον καὶ πρὸς τῷτο τὴν εἰρεσίας ἀναφερμένης, μετὰ ῥυθμῷ τινὶ ἀπήνια ψόφῳ ὥσπερ ἐν κοπετῷ ταῖς τῷ αὐλημάτων φειόδοις. τὸ δὲ πλεῖστον οἶκλον καὶ ὀλοφυεμὸν αὐτὸς ὁ Ἀντίγονος τοῖς ἡθροισμένοις ἐπὶ τὴν θάλατταν ὀφθαῖς ταπεινὸς καὶ δεδακρυμένῳ παρέχεν. ἐπενεχθεῖσάν τινες καὶ σεφάνων φει Κόρινθον, εἰς Δημητριάδα κομίσας ἔθηκε τὰ λείψανα, πόλιν ἐπώνυμον ἐκείνης, οἰκισθεῖσαν ἐκ μικρῶν τῷ φει τῷ Ἰωλκὸν πολιχνίων. ἀπέλιπε δὲ γυνεὴν Δημήτριον Ἀντίγονον μετὰ ἐκ Φίλλας καὶ Στρατονίκῳ, δύο δὲ Δημητρίους, τὸν μετὰ Λεπτόν, ὃς Ἰλλυρίδῳ γυναικὸς, τὸν δὲ ἄρξαντα Κυρηνῆς, ἐκ Πτολεμαίδῳ ἐκ δὲ Δηιδάμειας, Ἀλέξανδρον, ὃς ἐν Αἰγύπτῳ κατέβησε. λέγει δὲ καὶ Κόρραβον υἱὸν ὃς Εὐρυδικῆς αὐτῷ γυνεῶς. κατέβη δὲ ταῖς διαδοχαῖς τὸ γένος αὐτῷ βασιλεύον εἰς Περσέα τελευταῖον, ἐφ' ὃ Ῥωμαῖοι Μακεδονίαν ὑπηγάγοντο. διηγωνισμένης δὲ τῇ Μακεδονικῇ δράματι, ὥρα τὸ Ῥωμαῖκὸν ἐπείσαγαγεῖν.

currente Corinthum classe, urna ex puppi conspicua visa, regali purpura & diademate exornata, quam circumstitit in armis juvenum statio. Celeberrimus illius ætatis tibicen Xenophantus, afficiens sacratissimum carmen accinuit: cui concinente remigio, clangor cum modulatione quadam velut in planctu respondit cantilenæ ad tibias ambitibus. Maximam commiserationem & luctum ipse Antigonus stantibus in portu & littore frequentibus movit sordidatus lacrymisque confectus. Honoribus & coronis funeri Corinthi delatis, deportavit reliquias Demetriadem, ur-

bem illi cognominem ex parvis ad Iolcum oppidulis frequentatam. Stirpem Demetrius reliquit, ex Phila Antigonum & Stratonicen: duos Demetrios, alterum cognomine Gracilem, ex muliere Illyrica: alterum qui Cyrenis regnavit, ex Ptolemaide: ex Deidamia Alexandrum, qui in Ægypto vitam egit. Fama est filium quoque illi ex Eurydice fuisse Corrabum genitum. Progenies ejus per successiones regnans descendit ad Perseum, in quo expiravit, eoque regnante Macedoniam subjugavere Romani. Peracta jam fabula Macedonica, tempus est ut Romana introducatur.

Ric. Edgcumbe R.

G. P. Gualdi Sculp.

Α Ν Τ Ω Ν Ι Ο Σ.

ΑΝΤΩΝΙΟΥ πάππῳ μὲν ὡς ῥήτωρ Ἀνώνιῳ, ὃν ὁ
Σύλλα γρόμιον εἰσεως Μάριῳ ἀπέκλεινε πατὴρ δὲ, ὁ
Κρητικὸς Ἰπικληθεὶς Ἀνώνιῳ, ἔχ ἔτω μὲν δίδομῳ
ἐν τοῖς πολιτικοῖς ἀνὴρ ἐδὲ λαμπρὸς, εὐγνώμων δὲ καὶ
χερσὸς, ἄλλως τε καὶ πρὸς τὰς μεταδόσεις ἐλαυθέειτο, ὡς
ἀφ' ἑνὸς ἂν τις ἔργα καταμάθοι. κεκλήμῳ γὰρ ἔ πολλὰ, καὶ διὰ τὴν
Φιλανθρωπία χρεῖας κωλυόμενῳ ὑπὸ τῷ γυναικὸς, ἐπεὶ τις ἀφίκετο τῷ
σιμῆθων πρὸς αὐτὸν ἀργυρεὶς δεόμενῳ, ἀργύριον μὲν ἔκ εἶχε, παιδαρίῳ
δὲ προσέταξεν εἰς ἀργυρεὴν σκύφον ὕδωρ ἐμβαλόντι κομίσαι καὶ κομίσαντι,
ὡς ξύρεας μέλλων, κατέβρεχε τὰ γόνα. τῷ δὲ παιδαρίῳ καθ' ἑτέραν προ-
φασιν ἐκποδὼν γρομένῳ, τὸν μὲν σκύφον ἔδωκε τῷ φίλῳ, χρεῖας κελεύ-
σας ζητήσεως δὲ πολλῆς ἐν τοῖς οἰκέταις ἔσης, ὁρῶν χαλεπαίνεσαν τῷ
γυναικί καὶ βελομένῳ καθ' ἑκάστον ἐξετάζειν, ὡμολόγησε, συγγνώμῳ
ἔχειν δεηθείς.

Ἦν

ANTONII avus M. Antonius orator fuit, quem partes Syllanas sequutum interfecit Marius. Pater Creticus dictus Antonius, non ille quidem vir celebratus in toga neque clarus, sed rectus benignusque, praesertim ad largiendum liberalis, ut ex uno facto perspicias. Nam quum ei angustum patrimonium esset, atque ideo, ne exerceret munificentiam suam, contineretur ab uxore; familiaris autem ejus quispiam difficultate pecuniaria la-

Vol. V.

borans eum adiisset pecuniam rogatum: quia deficiebatur argento, imperavit puero ut scyphum argenteum aqua impleret, & ad se ferret. Quo allato, quasi barbam rasurus rigavit mentum: ac puero ad aliud negotium ablegato, dedit scyphum amico suo, ut eo uteretur. Quum esset autem magna inter servos investigatio, videns exardescentem uxorem, atque de singulis parantem quaerere, petita venia id quod erat confessus est.

I

Uxor

Ἦν ὃ αὐτῇ γυνή, Ἰουλία, τῷ Καيسάρων οἴκῳ, ταῖς ἀρίσταις τότε καὶ σωφρονεστάταις ἐνάμιλλῃ. ὑπὸ ταύτης ὁ υἱὸς Ἀντώνιος ἐτρέφθη μὴ τιμῇ τῷ πατρὶος τελειῶν, Κορινθίῳ Δένιῳ γαμηθείσης, ὃν Κικέρων ἀπέκλεινε, τῷ Κατιλίῳ συνωμοτῶν γυρόμενον. αὕτη δοκεῖ τῆς σφοδραῖς ἐχθρας Ἀντωνίῳ πρὸς Κικέρωνα πρόφασις καὶ ἀρχὴ γυρεῖσθαι. Φησὶ γὰρ Ἀντώνιος εἶδε τὸν νεκρὸν αὐτοῖς ἀποδοθῆναι τῷ Δένιῳ πρότερον, ἢ τῇ γυναικὶ τῷ Κικέρωνι τὴν μητέρα δειθῆναι. τῷτο μὲν ἐν ὁμολογημένως ψεύδει ἐστίν. εἰδὲς γὰρ εἰσέχθη ταφῆς τῷ τότε κολαδένῳ ὑπὸ Κικέρωνι. Ἀντωνίῳ ὃ λαμπρῶ καὶ ὥραν γυρόμενῳ, τὴν Κρείωνι φίλιαν καὶ συνήθειαν, ὥσπερ τινα κῆρα, προσπεσεῖν λέγουσιν· αὐτῷ τε παρὰ τὰς ἡδονὰς ἀπαιδύτῃ γυρόμενος, καὶ τὸν Ἀντώνιον, ὡς μάλλον εἶη χειροῦνης, εἰς πότας καὶ γυναικας καὶ δαπάνας πολυτελεῖς καὶ ἀκολάστους ἐμβαλόντι. Ἐξ ὧν ὁφλημα βαρὺ καὶ παρ' ἡλικίαν αὐτῷ συνήχθη πενήκοντα καὶ διακοσίαν ταλάντων· τῷτο πᾶν ἐγγυσημένους τῷ Κρείωνι. ὁ πατὴρ αἰδομένης ἑξήλασε τὸν Ἀντώνιον ἐκ τῆς οἰκίας. ὁ δὲ βραχυῶ μὲν τινα χρόνον τῇ Κλωδίᾳ τῷ θραυστάτῃ καὶ βδελυρωτάτῃ τῷ τότε δημαγωγῶν φορᾷ πάντα τὰ πράγματα ταρατῆσθαι προσέμιξεν ἑαυτόν· ταχὺ δὲ τῇ μανίᾳ ἐκείνῃ μεσὸς γυρόμενος, καὶ φοβηθεὶς τὰς συνισταμένας ἐπὶ τὸν Κλωδίον, ἀπῆγεν ἐκ τῆς Ἰταλίας εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ διέτριβε τό, τε σῶμα γυμνάζων πρὸς τὰς σφατιωτικὰς ἀγῶνας, καὶ λέγειν μελετῶν. ἐχρῆτο δὲ πᾶσι καλεσμένοις μὲν Ἀσιανῶσι ζήλῳ τῷ λόγων, ἀνδρίῳ μάλιστα κατ' ἐκείνους τὸν χρόνον, ἔχοντι δὲ πολλὴν ὁμοιότητα πρὸς τὸν

Uxor ejus Julia fuit ex Cæsarum familia, cum præstantissimis & pudicissimis illius memorie matronis comparanda. In hujus contubernio filius Antonius eductus est, quum post patris ejus fata nupsisset Cornelio Lentulo, quem Cicero unum ex Catilinæ conjuratione necavit. Hinc apparet acris illius cum Cicerone Antonio simultatis occasio & fons extitisse. Jactat Antonius ne exanime quidem corpus Lentuli prius quam exorata a matre sua Ciceronis uxore redditum: verum id apertum est mendacium. Nemo enim quicumque eorum in quos tunc fuit a Cicerone animadversum, fuit sepultura prohibitus. Antonio forma insigni quasi pestem aliquam adhæsisse amicitiam & consuetudinem ferunt Curionis: qui sese effrænitibus deditur vo-

luptatibus, & Antonium, quo magis sibi foret obnoxius, in vinum, lustra, & graves profusosque sumptus immerfit. Unde hic æs alienum grande, & plus quam ætati suæ conveniebat, contraxit, sexagies sestertium. Id omne intercessit pro eo Curio. Quod ubi rescivit pater ejus, interdixit Antonio domo sua. Ita hic paulisper Clodii audacissimi & teterrimi illius sæculi tribunorum furori rempublicam perturbanti applicuit se. Cæterum cito insaniam Clodii pertæsus, & timens illorum qui conspirabant in illum, navigavit ex Italia in Græciam. Illic corpus ad labores militares exercuit, & dicendi facultatem excoluit. Sequutus est Asiaticum, quod vocant, dicendi genus, quod ea tempestate maxime florebat, oppido moribus suis congruens

inlo-

τὸν βίον αὐτῆ, κομπώδῃ καὶ φρυαγματίαν ὄψα, καὶ κενὸ γαυριάματι καὶ φιλοτιμίας ἀνομαλίᾳ μετόν.

Ἐπεὶ δὲ Γαβίνιος ἀντὶς ὑπατικός εἰς Συρίαν πλείων ἀνέπειθεν αὐτὸν ὁρμήσας πρὸς τὴν στρατείαν, ιδίωτης μὲν ἔκ αὐτοῦ ἔφη συνεξελθεῖν ἀποδειχθεὶς δὲ ἰππέων ἄρχαν, συνεστράτευε. καὶ πρῶτον μὲν ἐπὶ Ἀριστόβελον Ἰερουσαλὴμ ἀφιστάμενος πεμφθεὶς, αὐτὸς μὲν ἐπέβη τῷ μεγίστῃ τῶν ἐχυμάτων πρῶτον, ἐκείνους δὲ πάντων ἐξήλασεν· ἔτα μάχῃ συνάψας, καὶ τρεψάμενος ὀλίγους τοῖς σὺν αὐτῷ τοῖς ἐκείνους πολλαπλασίους ὄψας, ἀπέκλεινε πλὴν ὀλίγων ἁπασίας αὐτὸς δὲ μὲν τῷ παιδὶ Ἀριστόβελῳ ἦλθε. μετὰ ταῦτα Γαβίνιος ἐπὶ μυρίοις ταλάνοις Πτολεμαίῳ κείθων καὶ Αἰγύπτιον ἅμα συνεμβόλησαν αὐτῷ, καὶ τὴν βασιλείαν ἀναλαβεῖν, αἱ μὲν πλείους τῶν ἡγεμόνων ἠναίσθητο, καὶ Γαβίνιος δὲ ὅκνητο τις εἶχε τῷ πολέμῳ, καίπερ ἐξυμνοῦσθαι μὲν κομιδῇ τοῖς μυρίοις ταλάνοις· Ἀντώνιος δὲ, προέξων μεγάλων ἐφίμωρος, καὶ τῷ Πτολεμαίῳ χαλεζόμενος δεομένη, συνέπεισε μὲν καὶ συνεξέμψεν ἐπὶ τὴν στρατείαν τὸν Γαβίνιον. ἐπεὶ δὲ τῷ πολέμῳ μάλλον ἐφοβήθη, τὴν ἐπὶ τὸ Πηλῆσιον ὁδὸν, ἅτε διὰ ψάρατος βαθείας καὶ ἀνύδρου καὶ τὸ ἐκρηγμα καὶ τὰ τῷ Σεβωνίδῳ ἔλη γνωστόν, αὐτοῖς τῷ ποσείας, αὐτὸς Γαβίνιος μὲν ἐκπνοὰς Αἰγύπτια καλεῖσθαι, τῷ δὲ ἐξουθενῶντα διαλείπει πρὸς τὴν ἐλπίδα θάλασσαν ἰσχυρῶς πεμφθεὶς μετὰ τῶν ἰππέων δὲ Ἀντώνιος, ὃ μόνον τὰ σενὰ κατέχευε, ἀλλὰ καὶ Πηλῆσιον ἐλὼν, πόλιν μεγάλῃ, καὶ τῶν ἐν αὐτῇ

φρυ-

insolentibus, elatis, inanisque jactantiae & inconstantis ambitionis plenis.

Quum autem Gabinius proconsul in Syriam navigans invitaret eum ad capeffendum militiam, abnuvit privatum sequuturum se: sed delata sibi equitum praefectura, sequutus est illum ad bellum. Primum in Aristobulum, qui Judaeos ad rebellandum sollicitaverat, missus, primus amplissimae arcis muros transcendit, praefidiisque illum omnibus exuit reliquis. Inde signis collatis numero multo plures copias ejus parva manu fudit, paucisque demptis has occisione occidit. Ipse una cum filia Aristobulus captus est. Hic quum Gabinium Ptolemæus decem millium talentorum mercede impelleret ad reducendum se in Aegyptum, & regnum suum recipiendum,

plurique duces refragati sunt, & Gabinius bellum hoc dubitavit suscipere, quamvis vehementer decem illis millibus talentorum mancipatus. Antonius vero rerum avidus magnificarum, & Ptolemæo cupiens gratificari roganti, praesto ei fuit ad inducendum atque incendendum ad suscipiendum hoc bellum Gabinium. Sed quia bello longe magis iter ad Pelusium formidabant, quod per altum & sitiens sibi luctum faciendum ipsis erat circa eluviam & Serbonidis paludes, quas Typhonis quidem exhalationes vocant Aegyptii, videntur vero restagnatio sub terram & percolatio esse maris rubri, quod arctissima cervice a mari interno dirimitur: missus cum equitatu Antonius non modo angustias occupavit, sed Pelusium quoque cepit, amplam urbem: red-

Φρεσῶν κρατήσας, ἅμα καὶ τὴν ὁδὸν ἀσφαλῆ τῷ στρατόματι, καὶ τὴν ἐλπίδα τῇ νίκῃς ἐποίησε τῷ στρατηγῷ βέβαιον. ἀπέλαυσαν ὃ τῇ φιλοτιμίας αὐτῆς καὶ οἱ πολέμιοι. Πτολεμαῖος γάρ, ἅμα τῷ παρελθεῖν εἰς τὸ Πηλῆσιον, ὑπὸ ὀργῆς καὶ μίσους ὤρμηδός τε φονδεῖν τὰς Αἰγυπτίους, ἐνέστη καὶ διεκώλυσεν. ἐν ὅτῃ ταῖς μάχαις καὶ τοῖς ἀγῶσι μεγάλοις καὶ συχνοῖς ἡρωϊκοῖς πολλὰ καὶ τόλμης ἔργα καὶ πρηνείας ἡγεμονικῆς ἀποδειξάμενος, ἐμφανέστατα ὃ τῷ κυκλώσας καὶ περιβαλεῖν κατόπιν τὰς πολέμους, τὴν νίκην τοῖς κατὰ σόμα παρὰ τῶν ἀεισέων καὶ τιμὰς ἔλαβε πρεπέσας. καὶ διέλαθε ὃ τὰς πολλὰς ἐδὲ ἢ πρὸς Ἀρχέλαον αὐτῷ τεθνηκότα φιλάνθρωπία· γεγονὼς γὰρ αὐτῷ σιωπῆς καὶ ξένου, ἐπολέμει μὴ ἀναγκαίως ζῶντι, τὸ ὃ σῶμα πεσόντι· ἔξωθεν, καὶ κοσμήσας βασιλικῶς ἐκήδυσεν. ὅτι τέτοις Ἀλεξανδρῶσι τε πλεῖστον αὐτῷ λόγον κατέλειπε, καὶ Ῥωμαίων τοῖς στρατοῦσιν ἀνὴρ ἐδοξε λαμπρότατος εἶναι.

Περὶ δὲ καὶ μορφῆς ἐλδοθέριον ἀξίωμα, καὶ πῶς τις ἐκ ἀφροσύνης καὶ πλατύνει μετώπῃ, καὶ γρυπότης μυκλήσῃ ἐδόκει τοῖς γραφομένοις καὶ πλατομένοις Ἡρακλῆος προσώποις ἐμφερὲς ἔχειν τὸ ἀρρενωπὸν. ὡς ὃ καὶ λόγος παλαιός, Ἡρακλῆδας εἶναι τὰς Ἀθωνίας, ἀπὸ Ἀθίωνος παιδὸς Ἡρακλῆος γεγονότας. καὶ τῶτον ᾤετο τὸν λόγον τῇ τε μορφῇ τῆς σώματος, ὥσπερ εἴρηται, καὶ τῇ σολῇ βεβαιῶν. αἰεὶ γὰρ ὅτε μέλλοι πλείστον ὀρεῖσθαι, χιτῶνα εἰς μηρὸν ἔζωσο, καὶ μάχαιρα μεγάλη παρήρητο, καὶ σάγον περιέκειτο.

Et quoque in potestatem praesidio ejus, simul inter praestitit exercitui securum, & spem imperatori victoriae firmavit. Hujus cupiditas gloriae fuit hostibus quoque salutaris. Nam quum Ptolemæus, simul atque Pelusium inivit, ira & odio inflammatus instituisset Aegyptios trucidare, intercessit & prohibuit id. In praeliis & certaminibus, quæ magna & crebra commissa fuerunt, multa virtutis & consilii imperatorii facta edidit: liquidissime autem, quum circumdedit & circumvenit a tergo hostes, quare victoriam in frontem incumbentibus paravit. Horum causa eximiis donis honoratus est. Nec vero obscura ad vulgus humanitas ejus adversus Archelaum defunctum exitit. Nam quum familiaritas ei cum illo & jus hospitii intercessisset, bel-

lum cum vivente gessit necessario, corpus vero interfecti requisitum regio cultu funeravit. Hinc magnam sui memoriam Alexandrinis reliquit, & apud milites Romanos maximum nominis splendorem sibi comparavit.

Formæ quoque ei ingenua dignitas fuit, & barba non indecore promissa: frontisque amplitudo & nasus aduncus faciem virilem representare pictis & sculptis Herculis simulacris germanam videbatur. Fuit etiam vetus fama ducere ab Hercule Antonios genus, atque esse ab Anteone Herculis filio prognatos. Quem rumorem corporis specie, uti dicitur, & vestitu confirmare existimabatur: quippe quum proditurus in multorum conspectum esset, semper tunicam ad coxam incinctam habebat, grandem gladium suspendebat ex cingulo, & rigido cilicio

ἐκεῖτο τῷ Σερεῶν. ἔμην ἀλλὰ καὶ τὰ τοῖς ἄλλοις φορτικά δοκῆναι, μεγαλαυχία καὶ σκῶμμα, καὶ κῶθων ἐμφανής, καὶ καθίσαι ὡς τὸν ἐδίοινα, καὶ φαγεῖν ἑπιστάλια τραπέζῃ στρατιωτικῇ, θαυμαστὸν ὅσον δινοίας καὶ πόθος πρὸς αὐτὸν ἐνεποίει τοῖς στρατιώταις. ὡς δὲ περὶ καὶ τὸ ἐρωτικὸν ἐκ ἀναφρέδιτον, ἀλλὰ καὶ τῷ πολλὰς ἐδημαγώγει, συμπράττων τε τοῖς ἐρῶσι, καὶ σκωπτόμενος ἐκ ἀνδρῶς εἰς τὰς ἰδίους ἐρωτας. ἡ δ' ἐλευθεριότης, καὶ τὸ μηδὲν ὀλίγη χεὶρ μηδὲ φειδομένη χαρίζεσθαι στρατιώταις καὶ φίλοις, ἀρχὴν τε λαμπρὰν ἐπὶ τῷ ἰσχύϊ αὐτῷ παρέχευε, καὶ μεγάλην ἡρομῆν τῷ δυνάμει ἐπὶ πλεῖον ἐπῆρεν, ἐκ μυρίων ἄλλων ἀμαρτημάτων ἀνατρεπομένη. ἐν δέ τι τῷ μεγαλοδῶρι παρὰ δαίματι διηγήσομαι. τῷ φίλων τινὶ μυριάδας ἐκέλευσε πέντε καὶ εἴκοσι δοθῆναι· τῷτο Ῥωμαῖοι δεκίαις καλῶσι. τῷ δ' ἐπιτρέψας θαυμάσαντι, καὶ ἵνα δείξῃ τὸ πλῆθος αὐτῷ, καταβαλόντος ἐν μέσῳ τὸ ἀργύρεον, ἠρώτησε παρ' αὐτοῦ, τί δὴ τῷτο εἴη. τῷ δ' ἐπιτρέψας φησάντι, ὡς ὁ κελύσειε δοθῆναι, συμβαλὼν αὐτῷ τὴν κακοήθειαν ὁ Ἀντώνιος, Ἐγὼ πλεῖον ὥμιλλω, ἔφη, τὸ δεκίαις εἶναι. τῷτο ὃ μικρόν ἐστιν ὥστε ἄλλο πρόδες αὐτῷ τοσούτον.

Ταῦτα μὲν ἔν ὕστερον. ἐπεὶ δ' ἐπὶ τὰ Ῥωμαίων πράγματα διέστη, τῶν μὲν αἰρετοκρατικῶν Πομπηίου παρόντι προσηγμένων, τῶν δ' δημοτικῶν Καίσαρος ὡς ἀκαλέων ἐκ Γαλατίας ἐν τοῖς ὅπλοις ὄντα, Κλεῖον ὁ Ἀντώνιος φίλον ἐκ μεταβολῆς θεραπεύων τὰ Καίσαρος, Ἀντώνιον προσηγάγετο, καὶ μετὰ τῷ μὲν ἀπὸ τῷ λέγειν ἐν τοῖς πολλοῖς ἔχων ἰσχύϊ, χρώμενος δ' καὶ δαπάναις ἀφειδῶς, ἀφ' ὧν Καῖσαρ ἐχορήγει, δήμαρχον ἀπέδειξε τὸν Ἀν-

τώνιον.

cilicio amiciebat se. At quæ etiam importuna aliis videbantur, jactantia, dicacitas, perpotatio aperta, in publico sedere inter vesendum, & cibum sumere assistentem ex militari mensa: incredibile dictu quantam benevolentiam ei & desiderium conciliavit apud milites. Jam nec amores ejus veneribus carebant: verum & his allexit multos, dum amantes adjuvit, neque ægre tulit in amores suos dicta. Liberalitas vero, & quod nihil parca manu neque astricta militibus & amicis largiretur, aditum præbuit ei ad potentiam amplum, ejusque, quum jam magnus evassisset, majorem in modum amplificavit opes: quas infinita alia evertabant vitia. Unum munificentiae ejus exemplum commemorabo. Amico cuipiam decies sestertium jusserrat dari.

Obstupefcente dispensatore, &, quo summæ magnitudinem ei ostenderet, argentum in medio proponente, transiens, quid hoc esset, rogavit. Ubi respondit dispensator, id quod donari jusserrat: livorem ejus conciliens Antonius, Ego vero majorem summam, inquit, esse decies putavi: hoc exiguum est. Itaque alterum ei tantum adjice.

Cæterum hæc postea. In discordia Romanorum civili, quum optimates præsentem Pompeium sequerentur, populares armatum ex Gallia excirent Cæsarem: Antonii amicus Curio mutata sententia a Cæsare stans, adjunxit Antonium, ac quum multum facundia ad plebem posset, multa que profunderet præbente Cæsare, tribunum plebis Antonium,

τάκων ἔτα, τῇ ἐπ' οἰωνοῖς ἱερέων, ὅς αὐχέρας καλῶσιν ὁ δ' αὖθις εἰς
 τὴν ἀρχὴν παρελθὼν, ἔμικρον ἰὼ ὄφελ' τοῖς πολιτοφυλάκοις ὑπὲρ Καί-
 σαρος· ἀλλὰ πρῶτον μὲν Μαρκέλλῳ τῷ ὑπάτῳ Πομπηίῳ τὰς τε σωμα-
 λεγυμῶν ἡδὴ στρατιώτας παρεγγυῶν, καὶ καταλέγειν ἑτέρας διδόν',
 ἐμποδὼν ἔστι, διάταγμα γράψας, ὅπως ἢ μὲν ἡθροισμένη δυνάμις εἰς
 Συρίαν πλῆν, καὶ Βίβλῳ βοηθῇ πολεμῶν Πάρεθις, ὅς δ' Πομπηῖος κατα-
 λέγοισιν μὴ προσέχωσιν αὐτῷ. δεύτερον, καὶ τὰς Καίσαρος ἑπιστολάς καὶ
 προσκεμήνων, ὅδ' ἐώντων ἀναγινώσκουσιν τῇ συνκλητικῇ, αὐτὸς ἰχύνει διὰ
 τὰ ἀρχαῖα αἰετῶν, καὶ πολλὰς μετέστησε τῇ γνώμῃ δίκαια καὶ μέγιστα Καί-
 σαρ' ἀξίαν αἶψ' ὣν ἐγραψεν δόξαν. τέλος δ' αὖθις ἐρωτήσων ὅτι τῇ
 βαλῇ γυμνασίῳ, καὶ μὲν, εἰ δοκῇ Πομπηῖον ἀφαιρεῖν τὰ στρατεύματα,
 καὶ δ' αὖ Καίσαρος καὶ Πομπηῖον μὲν ὀλίγων τὰ ὅπλα καταθέσθαι, Καί-
 σαρ' δ' παρ' ὀλίγας πάντων κελδυμῶν, ἀναστὰς Ἀντώνῳ ἡρώτη-
 σεν εἰ δοκῇ καὶ Πομπηῖον ἅμ' καὶ Καίσαρος τὰ ὅπλα καταθέσθαι καὶ τὰς
 δυνάμεις ἀφαιρεῖν. ταύτῃ ἐδέξατο λαμπρῶς τὴν γνώμην ἅπαντες καὶ
 μὲν βοῆς ἐπαινεῖν τὸν Ἀντώνιον, ἡξίαν ἑπιψηφίζεσθαι. μὴ βυλομῶν δ'
 τῇ ὑπάτων, αὐτὸς ἑτέρας οἱ Καίσαρος φίλοι πρῶτον ἑπαινεῖς δοκῶσας
 ἀξιώσας, αἷς ὅ, τε Κάτων ἀνέστη, καὶ Λούλ' ὑπατεύων ἔξεσθαι καὶ Βί-
 βλῳ τὸν Ἀντώνιον ὁ δ' πολλὰ μὲν αὐτοῖς ὅρων ἐπηρεάσατο, λαβὼν δ' ὁ
 ῥάποισι ἐδῆται, καὶ μετὰ σάμῳ. μετὰ Κασίῳ Κούῳ ζεύγ', ὁξώρησα
 πρὸς Καίσαρος, καὶ κατεβόων εὐθὺς ὀφθέντες, ὡς εἶδε καὶ κόσμον ἔτι τῇ ὅν

Ῥώμῃ

tonium, mox augurem, cujus est auspiciis, præ-
 cisse, creavit. Hic statim inito magistratu
 non leve præsidium fuit partibus Julianis.
 Primum enim consule Marcello, Pompeio
 veteres legiones mandante, & novos de-
 lectus permittente, intercessit, promulgatio-
 nem ferens ut conscriptus exercitus in Sy-
 riam mitteretur, & Bibulo subveniret bellum
 cum Parthis gerenti, ac ne quis delectum
 habenti Pompeio nomen daret. Iterum Cæ-
 saris literas non recipientibus patribus, ne-
 que recitari permittentibus, hic pro tribu-
 nitia potestate recitavit, multosque a priore
 sententia deduxit, quod viderentur ex epi-
 stolis. aqua & moderata Cæsaris postulata.
 Restremo duabus in senatu propositis qua-
 sitionibus: una, an videretur ut exercitum

dimitteret Pompeius: altera, an Cæsar; quum
 pauci, ut Pompeius arma poneret, ut Cæsar,
 exceptis paucis omnes consentire: exsurgens
 Antonius rogavit placeretne utrumque, Pom-
 peium & Cæsarem, arma ponere & exerci-
 tus dimittere: omnes hanc sententiam citra
 controversiam comprobaverunt, Antonium-
 que cum assensione laudantes, postulaverunt
 ut discessionem faceret. Repugnantibus con-
 sulibus, proposuerunt de integro alias Cæsaris
 amici in speciem æquas postulationes: qui-
 bus Cato obstrepuit, & consul Lentulus eje-
 cit Antonium curia. Ille dira in ils inter
 exeundum imprecatus, sumpta veste famulari,
 curruque conducto, cum Q. Cassio profectus
 ad Cæsarem est. Simul ut in conspectum
 exercitus venire, clamaverunt nihil jam

Romæ

Ῥώμῃ πραγμάτων ἐχθροὺς, ὅτε μὴ δὲ δημοεργοῖς παρρησιαῖς μάλιστα, ἀλλ' ἐλαύνῃ) καὶ κινδυνεύει πᾶς ὁ φιλαργυρικός ὑπὲρ τῶν δικαίων.

Ἐκ τούτου λαβὼν τὴν στρατείαν ὁ Καῖσαρ, εἰς Ἰταλίαν ἐβέβαλε. διὰ καὶ Κικέρων ἐν τοῖς Φιλιππικοῖς ὁμιλήσας, τὰ μὲν Τροϊκὰ πολέμῳ τὴν Ἑλλάδα, τὰ δ' ἐμφυλίας τὸν Ἀσιώνιον ἀρχὴν γυῖας πεφανώσας ψευδομένῳ. καὶ γὰρ ἔτις οὐχ ἑστὶς ἦν ὅδε βασιλεὺς ὑπ' ὀργῆς ἐκπεσὼν τῶν λογισμῶν Γαίους Καῖσαρ, ὥστε, εἰ μὴ ταῦτα πάλαι ἐγνώστον πρᾶττεν, ἔτις ἀν' οὗ καὶ τὸν καὶ πατερίδῳ ἐξενεγκέναι πόλεμον, ὅτι θαύλως ἡρωϊσμοῦ εἶδεν Ἀσιώνιον καὶ Κάδοιον οὗ καὶ ζεύγος μιδεὶς πεφουλότας πρὸς αὐτόν· ἀλλὰ τὰς τὰς πάλαι δεομένῳ προφάσεως, γῆρας καὶ λόγον ἐπὶ τῇ τῷ πολέμῳ παρ' ἄλλοις. ἦγε καὶ αὐτόν οὗ καὶ πάλαις ἀνθρώποις, καὶ καὶ πρῶτον Ἀλέξανδρον, καὶ πάλαι Κύρῳ, ἔως ἀπαρηγόρητον ἀρχῆς, καὶ αἰμαίνῃς οὗ καὶ τὰς πρῶτον εἶναι καὶ μέγιστον ὡς τυχὲν ἐκ ἦν, μὴ Πομπήϊον καταλυθῆναι. ὡς δ' οὐ ἐπελθὼν ἐπράττειε καὶ Ῥώμης, καὶ Πομπήϊον ἐξήλασε καὶ Ἰταλίας, καὶ πρὸς τὰς οὐ Ἰβηρία Πομπήϊον δυνάμεις οὗ καὶ ἐπὶ τῇ ἐγὼ πρῶτον, ἔτις ἔτις οὗ καὶ ἀποκαταστάμεν ὅσον οὗ καὶ Πομπήϊον διαδιδόναι, Λεπίδῳ μὲν στρατηγὸν τὴν Ῥώμην, Ἀσιώνιον δ' ὁμιλεῖν τὰ στρατεύματα καὶ τὴν Ἰταλίαν ἐπέτρεψεν. ὁ καὶ τοῖς μὲν στρατιώταις εὐθὺς προσφιλεῖς ἦν, συγγενὰς ζόμενῳ καὶ συμμαχῶν τὰ πολλὰ, καὶ δωρεμένῳ ἐκ τῶν παρόντων τοῖς καὶ ἄλλοις ἐπαχθῆς. καὶ γὰρ ἀδικημάτων ὑπὸ βαθυμίας ὠλιγόρει, καὶ

Romæ recte vel ordine geri, quum ne tribunis plebis quidem libera vox permitatur, sed quicumque æquitatem tueatur, hic exagitetur atque in periculum vocetur.

Inde Cæsar cum exercitu irrupit in Italiam. Quare scripsit in Philippicis Cicero, ut bello Trojano Helenam, ita Antonium causam civili dedisse. Sed aperte mentitur. Neque enim tam prompte vel facile ira Cæsar a consilio esset ablatum, ut, nisi hæc jam pridem habuisset deliberata exequi, ita repente bellum patriæ inferret, quod sordidatos vidisset Antonium & Cassium, atque in vehiculo meritorio ad se refugientes. Verum hæc jam dudum occasionem querenti, colorem & prætextum præbuerunt bellum faciendi speciosum.

Immo impulerunt illum ad laceffendos omnes mortales, eadem quæ Alexandrum ante, & olim Cyrum, inexplebilis imperandi amor, atque insana principatus summæque potestatis cupiditas: quæ assequi nisi conculcato non valebat Pompeio. Ut igitur repentino adventu Roma potitus est, & Pompeium exegit Italia, atque Pompeii legiones Hispanienses primum petere decrevit, ita inde parata classe persequi trans mare Pompeium: Lepidum prætorem urbi, Antonium tribunum plebis legionibus & Italiæ præfecit. Fuit hic mox militibus acceptus, quod una cum iis plerumque exerceret se, una cibum sumeret, atque pro præsentibus facultatibus iis largiretur: aliis odio venit. Siquidem læsorum præ socordia nullam habebat rationem, cum

καὶ πρὸς ὀργῇ ἠκραῖτο τῷ ἐνυγχανόνῳ, καὶ κακῶς ἐπὶ γυναιξὶ ἀλ-
λοτείαις ἤκει. καὶ ὅλως τῷ Καίσαρι ἀρχὴν, πάντα μᾶλλον ἢ τυραννί-
δα δι' αὐτὸν ἐκείνον φανῆσαν, οἱ φίλοι διέβαλλον ὧν Ἀλιώνῳ, ἀπ' ἑξ-
ουσίας μεγίστης ἀμαρτάνειν μέγιστα δόξας, τῷ πλείῳ αἰτίαν ἔλα-
βεν.

Οὐ μὲν ἀλλ' ἐπανελθὼν ὁ Καῖσαρ ἐκ τ' Ἰβηρίας, τὰ μὲν ἐκλήματα
παρεῖδεν αὐτῷ πρὸς τὸν πόλεμον ὡς ἐνεργῶ καὶ ἀνδρείῳ καὶ ἡγεμονικῶ
χρώμενῳ, ἐδαμῇ διήμαρτεν. αὐτὸς μὲν ἔν μετ' ὀλίγων ἀπὸ Βρεννῆσις
διαπεράσας τὸν Ἰόνιον, ἐπεμψεν ὀπίσω τὰ πλοῖα, Γαβινίῳ καὶ Ἀλιωνίῳ τὰς
δυνάμεις ἐμβιβάζειν καὶ περαιῶν κτ' τάχῳ εἰς Μακεδονίαν ἐπιστάλας. Γα-
βινίς δ' πρὸς τὸν πλεῖν χαλεπὸν ὄντα χειμῶνος ὥρα καταδειλιάσαντῳ, καὶ
πεζῇ μακρὰν ὁδὸν διεαγόνητῳ τὸν στρατὸν, Ἀλιώνῳ ὑπὲρ Καίσαρος ἐν
πολλοῖς ἀπειλημμένους πολεμίοις φοβηθεὶς, Λίβωνα μὲν ἐφορμῆντα πρὸ σώ-
ματι τῷ λιμνῷ ἀπεκρέσατο, πολλὰ τῷ λεπίων ἀκατίων ταῖς τειήρεσιν
αὐτῷ διεσῆσας ἐμβιβάσας δ' ταῖς ναυσὶν ἱππεῖς ὀκτακοσίους καὶ δισμυρίας
ὀπλίτας, ἀνήχθη. καὶ ἡρόμενῳ καταφανὲς τοῖς πολεμίοις καὶ διωκόμενῳ,
τὸν μὲν ἐκ τέτων κίνδυνον διέφυγε, λαμπρῶς νότε καὶ κῆμα μέγα καὶ κοίλῳ
θάλατταν ταῖς τειήρεσιν αὐτῷ διεσῆσαντῳ ἐκφερόμενῳ δ' ταῖς ναυσὶ
πρὸς κρημνὸς καὶ φάραγγας ἀγχιβαθεῖς, ἐδεμίαν ἐλπίδα σωτηρίας εἶχεν.
ἄφνω δ' τῷ κόλπῳ πολὺ ἐκπνεύσαντῳ λίβα, καὶ τῷ κλύδωνῳ ἀπὸ τ' γῆς
εἰς τὸ πέλαγῳ διαχεομένης, μεταβαλλόμενῳ ἀπὸ τ' γῆς, καὶ πλείων

50-

cum stomacho audiebat adeuntes, ob adul-
teria infamis erat: denique Cæsaris imperium,
quod nihil minus quam tyrannis ipsius qui-
dem causa erat, reddebant invisum amici e-
jus; quorum in Antonium, ex maxima po-
testate maxime peccare habitum, confereba-
tur potissimum causa.

Attamen reversus ex Hispania Cæsar con-
nivit criminibus ejus, & quoad bellum impi-
gri, fortis, atque rei militaris periti opera utens,
haudquaquam exspectatione decidit. Ac quum
paucis copiis ex Brundisio mare Ionium
transmisisset, remisit naves retro, mandavit-
que per literas Gabinio & Antonio ut impo-
nerent exercitum, eumque quam ocysissime
transportarent in Macedoniam. Quum esset
a navigando Gabinius hyemis metu alienus,

ac pedestri longinquo itinere exercitum cir-
cumduceret, Antonius versanti inter mul-
tos hostes timens Cæsari, Libonem, qui
pro faucibus portus stationem habens im-
minebat transitoris, repulit, cum ejus tri-
remes arcuisset multis parvis acatiis; imposi-
tisque peditum viginti millibus, octingentis
equitum vela fecit. Postquam est ab hosti-
bus conspectus, insequuti sunt illi eum: ve-
rum imminens ab his discrimen effugit,
quod vis acrior austri magnis undis &
fluctuante mari naves eorum involverit. Cæ-
terum quod conjiceretur classis ejus in ab-
ruptos scopulos atque altos sinus maris, om-
nem spem salutis abjecit. Ut vero ex sinu vehe-
mens increbuit Africus, & fluctus a terra ex-
pulsus in pelagus est, repetens altum, ac feliciter

na-

σοβαρῶς, ὅρᾳ ναυαγίων φείπλεον τὸν αἰγιαλόν. ἐπλάυθα γὰρ ἔξέβαλε τὸ πνῦμα τὰς διώκοντας αὐτὸν τετάρους, καὶ διεφθάρησαν ἐκ ὀλίγων καὶ σωμάτων πολλῶν καὶ χρημάτων ἐκράτησεν. Ἀντώνιον καὶ Λίον εἶλε, καὶ μέγα Καίσαρι παρέχευε θάλασσαν, ἐν καιρῷ μὲν τηλικαύτης ἀφικόμενον δυνάμεως.

Πολλῶν δὲ γινομένων καὶ συνεχῶν ἀγώνων, ἐν πᾶσι μὲν ὡς διαπρεπῆς· οἷς δὲ φύγοντας προτρέπαδον τὰς Καίσαρος ἀπανήσας ἀνέστρεψε, καὶ σῆναι καὶ συμβαλεῖν αὐτοῖς τοῖς διώκουσιν ἀναγκάσας, ἐνίκησεν. ὡς ἔν αὐτῷ μὲν Καίσαρα πλείους ἐν τῷ στρατοπέδῳ λόγον. ἐδήλωσε δὲ Καίσαρ ἦν ἔχει παρὶ αὐτῷ δόξαν. ἐπεὶ γὰρ ἐμελλε τὴν τελευταίαν καὶ τὰ ὅλα κείνασθαι ἐν Φαρσάλῳ μάχῃ μάχεσθαι, τὸ μὲν δεξιὸν αὐτὸς εἶχε κέρως, τῷ δ' αὐτῷ νόμῳ τὴν ἡγεμονίαν Ἀντώνιος παρὰδίδωκεν, ὡς πολεμικωτάτῳ τῷ ὑφ' ἑαυτοῦ. μὲν δὲ τὴν νίκην δικιᾶτως ἀναγορευθεὶς, αὐτὸς μὲν εἰδὼκε Πομπήιον, Ἀντώνιον δὲ δήμαρχον ἐλόμην· εἰς Ῥώμην ἐπεμψεν. ἔστι δὲ ἡ ἀρχὴ, δεύτερα, τῷ δικιᾶτῳ παρὸν· ἂν δὲ μὴ παρῇ, πρώτη καὶ μόνη χεδόν. ἢ γὰρ δημαρχία διαμύει, τὰς δὲ ἄλλας καταλύει πάσας δικιᾶτῳ αἰρεθέντι.

Οὐ μὲν ἀλλὰ τότε δημαρχῶν Δολοβέλλας, νέον ἀνὴρ καὶ νέων πραγμάτων ὀρεγόμενον, εἰσηγῆτο χρεῶν δόλοπα, καὶ τὸν Ἀντώνιον αὐτῷ τε φίλον ὄντα καὶ βελόμηνον αἰετοῖς πολλοῖς ἀρέσκειν, ἐπειθε συμπράττειν καὶ κοινωνεῖν τῷ πολιτεύματι. Ἀσινίαν δὲ καὶ Τρεβέλλαν ταῖς ἀντιθέταις παρὰκαλέσας,

navigans, cernit plenum naufragiorum littus. Eo enim confectantes cum naves ejecit ventus, & afflictae sunt non paucæ, multisque captivis & præda potitus est Antonius. Hinc Lissum cepit, magnosque Cæsari animos addidit opportunus ejus tantis cum copiis adventus.

Commisæ fuerunt crebræ & assiduæ velitationes: in quibus ubique enituit eximia ejus virtus. Bis effusum in fugam Cæsaris exercitum occurrens convertit, fugamque repressit, & repetere cogens suos pugnam, instantes profligavit. Maximum igitur ejus erat secundum Cæsarem in exercitu nomen. Quanti autem eum faceret, demonstravit Cæsar: nam quum postremum, qua de summa rerum decrevit, esset pugnam Pharsaliam

Vol. V.

cam initurus, dextrum cornu ipse tenuit, Antonium sinistro, ut omnium suorum bellicosissimum, præposuit. Post victoriam dictator dictus, mox insequutus est Pompeium: Antonium tribunum plebis fecit, misitque eum Romam. Hic magistratus præsentem dictatore secundum obtinet locum, quo absente primus & pene est solus. Manet enim tribunatus, quum alios magistratus dictatore dicto omnes abrogent.

At Dolabella id temporis tribunus plebis, juvenis & rerum novarum cupidus, legem de novis tabulis promulgabat, Antoniumque impellebat amicum suum, qui semper gratificari augebat plebi, ut adiutor & socius sibi in hac actione esset. Contra suadebant Asinius & Trebellius.

K

Ibi

τάμιας εἶτα, τῇ ἐπ' οἰωτοῖς ἱερέων, εἰς αὐχέρας καλῶσιν ὁ δ' αὖθις εἰς
 τῷ ἀρχαῷ παρελθὼν, εἰ μικρὸν ἢ ὀφελῶ τοῖς πολιτευομένοις ὑπὲρ Καί-
 σαρος· ἀλλὰ πρῶτον μὲν Μαρκέλλου τῷ ὑπάτῃ Πομπηίῳ τὰς τε σινη-
 λεγμύνας ἤδη στρατιώτας παρεγγυῶν, καὶ καταλέγειν ἑτέρας διδόν, ὡς
 ἐμποδὼν ἔσθ', διάταγμα γράψας, ὅπως ἢ μὲν ἡθροισμένη δυνάμις εἰς
 Συρίαν πλέῃ, καὶ Βίβλω βοηθῇ πολεμῶν Πάρθοις, εἰς δ' Πομπηίῳ κατα-
 λέγοιεν μὴ προσέχουσιν αὐτῷ. δεύτερον, καὶ τὰς Καίσαρος ἐπιστολὰς εἰς
 προσκεκμημένον, εἰς ἐνὶ ὧν ἀναγινώσκειας τῇ συλληπτικῶν, αὐτὸς ἰχῦον διὰ
 τὰ ἀρχαῖα ἀνέγνω, καὶ πολλὰς μετέστησε τῇ γνώμῃ, δίκαια καὶ μέτρια Καί-
 σαρ' ἀξιῶν αἰφ' ὧν ἐγραψεν δοξάν. τέλος δ' αὖθις ἐρωτήσεων ἐν τῇ
 βαλῇ ἡμερησίῳ, τῇ μὲν, εἰ δοκεῖ Πομπηίῳ ἀφῆναι τὰ στρατεύματα,
 τῇ δ', εἰ Καίσαρος καὶ Πομπηίῳ μὲν ὀλίγων τὰ ὅπλα καταθέσθαι, Καί-
 σαρ' δ' παρ' ὀλίγας πάλιν κελδυόμων, ἀναστὰς Ἀντώνῳ ἡρώτη-
 σεν εἰ δοκεῖ καὶ Πομπηίῳ ἑμῶ καὶ Καίσαρος τὰ ὅπλα καταθέσθαι καὶ τὰς
 δυνάμεις ἀφῆναι. ταύτῃ ἐδέξατο λαμπρῶς τὴν γνώμην ἅπαντες καὶ
 μὲν βοῆς ἐπικανέηες τὸν Ἀντώνον, ἡξίον ἐπιψηφίζεας. μὴ βελονομένων δ'
 τῇ ὑπαίτων, αὐτὸς ἑτέρας αἱ Καίσαρος φίλοι πρότερον ἔπαικας δοκῶσας
 ἀξιώσας, αἷς ὅ, τε Κάτων ἀνέστη, καὶ Λούκιος ὑπατεύων ἐξέβαλε τὴν
 λόγῳ τὸν Ἀντώνον ὁ δ' πολλὰ μὲν αὐτοῖς ὀξύν ἐπηρεάσατο, λαβὼν δ' ἐ-
 ρωποῖτο ἐδῆτα, καὶ μετ' ὀλίγον μὲν Καίσαρος Κούρην ζεύγῳ, ὀξύνευσεν
 πρὸς Καίσαρα, καὶ κατεβόων εὐθὺς ὀφθέντες, ὡς εἶδε καὶ κόσμον ἐπὶ τῇ ἐν

Ῥώμῃ

tonium, mox augurem, cujus est auspiciis, præ-
 effit, creavit. Hic statim inito magistratu
 non leve præsidium fuit partibus Julianis.
 Primum enim consule Marcello, Pompeio
 veteres legiones mandante, & novos de-
 lectus permittente, intercessit, promulgatio-
 nem faciens ut conscriptus exercitus in Sy-
 riam mitteretur, & Bibulo subveniret bellum
 cum Parthis gerenti, ac ne quis delectum
 habenti Pompeio nomen daret. Iterum Cæ-
 saris literas, non recipientibus patribus, ne-
 que recitari permittentibus, hic pro tribu-
 nitia potestate recitavit, multosque a priore
 sententia deduxit, quod viderentur ex epi-
 stolis aqua & moderata Cæsaris postulata.
 Postremo duobus in senatu propositis qua-
 stionibus: una, an videretur ut exercitum

dimitteret Pompeius: altera, an Cæsar; quum
 pauci, ut Pompeius arma poneret, ut Cæsar,
 exceptis paucis omnes confèrent: exsurgens.
 Antonius rogavit placeretne utrumque, Pom-
 peium & Cæsarem, arma ponere & exerci-
 tus dimittere: omnes hanc sententiam citra
 controversiam comprobaverunt, Antonium-
 que cum assensione laudantes, postulaverunt
 ut discessionem faceret. Repugnantibus con-
 sulibus, proposuerunt de integro alias Cæsaris
 amici in speciem æquas postulationes: qui-
 bus Cato obstrepuit, & consul Lentulus eje-
 cit Antonium curia. Ille dira in ils inger
 exeundum imprecatus, sumpta veste famulari,
 curruque conducto, cum Q. Cassio profectus
 ad Cæsarem est. Simul ut in conspectum
 exercitus venire, clamaverunt nihil jam

Romæ

Ῥώμῃ πραγμάτων ἐχούσῃ, ὅτε μὴ δὴμᾶρχοις παρρησίας μέτεστι, ἀλλ' ἐλαύνῃ) καὶ κινδυνεύει πᾶς ὁ φεγγεῖσιν ὑπὲρ τῶν δικαίων.

Ἐκ τούτου λαβὼν τὴν στρατείαν ὁ Καῖσαρ, εἰς Ἰταλίαν ἐνέβαλε. διὸ καὶ Κικέρων ἐν τοῖς Φιλιππικοῖς ἔγραψε, τὸ μὲν Τροϊκὸν πολέμῳ τὴν Ἑλλάδα, τὸ δ' ἐμφυλίῳ τὸν Ἀνώνιον ἀρχὴν γυῖος περὶφανῶς ψευδόμενον. καὶ γὰρ ἔτις ἐν χερσὶ ἦν ἐδὲ βᾶδιον ὑπ' ὀργῆς ἐπεσθῆναι τῶν λογισμῶν Γάιος Κεῖσαρ, ὥστε, εἰ μὴ ταῦτα πάλαι ἐγνωστοὶ πρᾶττεν, ἔτις ἀν' οὗ καὶ τὸν Κεῖσαρ κατελθὼν ἐξενέκλειν πόλεμον, ὅτι φεύλως ἡμετέρῳ εἶδεν Ἀνώνιον καὶ Κάσιον οὗτοι ζεύγος μωδὶς πεφθυγότας πρὸς αὐτόν· ἀλλὰ ταῦτα πάλαι δεομένων προφάσεως, αἵμα καὶ λόγον ἐνπρέπει τὸ πολέμῳ παρῆχεν. ἦγε ἢ αὐτόν οὗτοι πάντας ἀνθρώπους, ἀ καὶ πρότερον Ἀλέξανδρον, καὶ πάλαι Κύρῳ, ἔως ἀπαρηγόρητον ἀρχῆς, καὶ περὶμαθὲς οὗτοι μὲν τὰ πρῶτον εἶναι καὶ μέγιστον ὦν τυχεῖν ἐκ ἧν, μὴ Πομπηίῳ καταλυθῆναι. ὡς δ' ἐν ἐπελθὼν ἐκράτησε ὁ Ῥώμης, καὶ Πομπηίῳ ἐξήλασε ὁ Ἰταλίας, καὶ πρὸς τὰς ἐν Ἰσπερία Πομπηίῳ δυνάμεις οὗτοι ἐξέφην ἐγὼ πρότερον, ἔτις ἔτις ἀσφαλισμένον νόμον οὗτοι Πομπηίῳ διαβάνειν, Λεπίδῳ μὲν στρατηγῶν τὴν Ῥώμην, Ἀνώνιῳ δ' ἀρχαρχῶν τὰ στρατεύματα καὶ τὴν Ἰταλίαν ἐπέτρεψεν. ὁ δ' οὗτοι μὲν στρατιώτας ἐνθὺς προσηλὴς ἦν, συγγυμναζόμενον καὶ σωματικῶν τὰ πολλὰ, καὶ δωρεάν ἐκ τῶν παρόντων τοῖς δ' ἄλλοις ἐπαχθὴς. καὶ γὰρ ἀδικημάτων ὑπὸ βλάβης ἀνελγῶς, καὶ

Romæ recte vel ordine geri, quum ne tribunis plebis quidem libera vox permitatur, sed quicumque æquitatem tueatur, hic exagitetur atque in periculum vocetur.

Inde Cæsar cum exercitu irrupit in Italiam. Quare scripsit in Philippicis Cicero, ut bello Trojano Helenam, ita Antonium causam civili dedisse. Sed aperte mentitur. Neque enim tam prompte vel facile ira Cæsar a consilio esset ablatum, ut, nisi hæc jam pridem habuisset deliberata exequi, ita repente bellum patriæ inferret, quod sordidatos vidisset Antonium & Cassium, atque in vehiculo mentorio ad se refugientes. Verum hæc jamdudum occasionem querenti, colorem & prætextum præbuerunt bellum faciendi speciosum.

Immo impulerunt illum ad laceffendos omnes mortales, eadem quæ Alexandrum ante, & olim Cyrum, inexplebilis imperandi amor, atque insana principatus summæque potestatis cupiditas: quæ assequi nisi conculcato non valebat Pompeio. Ut igitur repentino adventu Roma potitus est, & Pompeium exegit Italia, atque Pompeii legiones Hispanienses primum petere decrevit, ita inde parata classe persequi trans mare Pompeium: Lepidum prætorem urbi, Antonium tribunum plebis legionibus & Italiæ præfecit. Fuit hic mox militibus acceptus, quod una cum iis plerumque exerceret se, una cibum sumeret, atque pro præsentibus facultatibus iis largiretur: aliis odio venit. Siquidem læsorum præ socordia nullam habebat rationem, cum

καὶ πρὸς ὀργῇ ἠκροῦτο τῷ ἐνυγχανόνων, καὶ κακῶς ἐπὶ γυναιξὶν ἀλ-
λοτερίαις ἤκει. καὶ ὅπως τῷ Καίσαρι ἀρχὴν, πάντα μᾶλλον ἢ τυραννί-
δα δι' αὐτὸν ἐκείνον φανῆσαν, οἱ φίλοι διέβαλλον ὧν Ἀντώνιον, ἀπ' ἐξ-
ουσίας μεγίστης ἀμαρτάνειν μέγιστα δόξας, τῷ πλείω αἰτίαν ἔλα-
βεν.

Οὐ μὲν ἀλλ' ἐπανελθὼν ὁ Καῖσαρ ἐκ τ' Ἰβηρίας, τὰ μὲν ἐκλήματα
παρεῖδεν αὐτῷ πρὸς τὸν πόλεμον ὡς ἐνεργῶ καὶ ἀνδρείῳ καὶ ἡγεμονικῶ
χρώμεντον, ἐδαμῇ διήμαρτεν. αὐτὸς μὲν ἔν μετ' ὀλίγων ἀπὸ Βρεννησίης
διαπεράσας τὸν Ἰόνιον, ἐπεμψεν ὀπίσω τὰ πλοῖα, Γαβινίῳ καὶ Ἀντωνίῳ τὰς
δυνάμεις ἐμβιβάζεν καὶ περαιεῖν κατὰ τὰς Μακεδονίαν ἐπιστάλας. Γα-
βινίῳ δὲ πρὸς τὸν πλεῖον χαλεπὸν ὄντα χειμῶνος ὥρα καταδειλιάσαντι, καὶ
πεζῇ μακρὰν ὁδὸν διεάγοντι τὸν στρατὸν, Ἀντώνιον ὑπὲρ Καίσαρος ἐν
πολλοῖς ἀπειλημῶν πολεμίοις φοβηθεὶς, Λίβωνα μὲν ἐφορμήναι τῷ σώ-
ματι τῷ λιμῶντι ἀπεκρέσατο, πολλὰ τῷ λεπίων ἀκατίων ταῖς τειήρεσιν
αὐτῷ διεσπείρας ἐμβιβάσας δὲ ταῖς ναυσὶν ἱππεῖς ὀκλακασίας καὶ δισμυρεῖς
ὀπλίτας, ἀνήχθη. καὶ ἡρόμεντον καταφανὲς τοῖς πολεμίοις καὶ διωκόμεντον,
τὸν μὲν ἐκ τέτων κίνδυνον διέφυγε, λαμπρῶς τότε κύμα μέγα καὶ κοίλῳ
θάλαττιν ταῖς τειήρεσιν αὐτῷ διεσπείραντι ἐκφερόμεντον δὲ ταῖς ναυσὶ
πρὸς κρημνὰς καὶ φάραγας ἀγχιβαθεῖς, ἐδεμίαν ἐλπίδα σωτηρίας εἶχεν.
ἄφνω δὲ τῷ κόλπῳ πολλὴ ἐκπνεύσαντι λίβα, καὶ τῷ κλύδωνι ἀπὸ τ' γῆς
εἰς τὸ πέλαγον διαχεομένη, μεταβαλλόμεντον ἀπὸ τ' γῆς, καὶ πλείων

50-

cum stomacho audiebat adeuntes, ob adul-
teria infamis erat: denique Cæsaris imperium,
quod nihil minus quam tyrannis ipsius qui-
dem causa erat, reddebant invisum amici e-
jus; quorum in Antonium, ex maxima po-
testate maxime peccare habitum, confereba-
tur potissimum causa.

Attamen reversus ex Hispania Cæsar con-
nivit criminibus ejus, & quoad bellum impi-
gri, fortis, atque rei militaris periti opera utens,
haudquaquam exspectatione decidit. Ac quum
paucis copiis ex Brundisio mare Ionium
transmisisset, remisit naves retro, mandavit-
que per literas Gabinio & Antonio ut impo-
nerent exercitum, eumque quam ocysissime
transportarent in Macedoniam. Quum esset
a navigando Gabinius hyemis metu alienus,

ac pedestri longinquo itinere exercitum cir-
cumduceret, Antonius versanti inter mul-
tos hostes timens Cæsari, Libonem, qui
pro faucibus portus stationem habens im-
minebat transitoris, repulit, cum ejus tri-
remes arcuisset multis parvis acatiis; imposi-
tisque peditum viginti millibus, octingentis
equitum vela fecit. Postquam est ab hosti-
bus conspectus, insequuti sunt illi eum: ve-
rum imminens ab his discrimen effugit,
quod vis acrior austri magnis undis &
fluctuante mari naves eorum involverit. Cæ-
terum quod conjiceretur classis ejus in ab-
ruptos scopulos atque altos sinus maris, om-
nem spem salutis abjecit. Ut vero ex sinu vehе-
mens increbuit Africus, & fluctus a terra ex-
pulsus in pelagus est, repetens altum, ac feliciter

na-

σοβαρῶς, ὅρᾳ ναυαγίων πλείπλεον τὸν αἰγιαλόν. ἐπλάυθα γὰρ ἔξέβαλε τὸ πνῦμα τὰς διώκσας αὐτὸν τεσθῆεις, καὶ διεφθάρησαν ἐκ ὀλίγαι· καὶ σωμαμάτων πολλῶν καὶ χρημάτων ἐκράτησεν. Ἀντώνιῳ καὶ Λίανον εἶλε, καὶ μέγα Καίσαρι παρέχευε θάλασσαν, ἐν καιρῷ μὲν τηλικαύτης ἀφικόμενον διωμέως.

Πολλῶν δὲ γινομένων καὶ συνεχῶν ἀγώνων, ἐν πᾶσι μὲν ὡς διαπρεπῆς· οἷς δὲ φάγονίαις προτροπαδίῳ τὰς Καίσαρος ἀπαλήσας ἀνέστρεψε, καὶ σῆναι καὶ συμβαλεῖν αὐτοῖς τοῖς διώκεσιν ἀναγκάσας, ἐνίκησεν. ὡς ἐν αὐτῇ μὲν Καίσαρα πλείους ἐν πᾶσι στρατοπέδῳ λόγῳ. ἐδήλωσε δὲ Καίσαρ ἦν ἔχει αὐτῇ δόξαν. ἐπεὶ γὰρ ἐμελλε τὴν τελευταίαν καὶ τὰ ὅλα κείνασθαι ἐν Φαρσάλῳ μάχῃ μάχεσθαι, τὸ μὲν δεξιὸν αὐτὸς εἶχε κέρως, τῇ δ' ὀνόμῃ τὴν ἡγεμονίαν Ἀντώνιῳ πρῶτον δέδωκεν, ὡς πολεμικωτάτῳ τῷ ὑφ' ἑαυτοῦ. μὲν δὲ τὴν νίκην δικιᾶτως ἀναγορευθεὶς, αὐτὸς μὲν ἐδίωκε Πομπήιον, Ἀντώνιον δὲ δήμαρχον ἐλόμην εἰς Ῥώμην ἐπεμψεν. ἐστὶ δὲ ἡ ἀρχὴ, δεύτερα, τῇ δικιᾶτως παρόντι· ἀντὶ δὲ μὴ παρῇ, πρώτη καὶ μόνη χεδόν. ἡ γὰρ δημαρχία διαμύει, τὰς δὲ ἄλλας καταλύει πάσας δικιᾶτως αἰρεθέντι.

Οὐ μὲν ἀλλὰ τότε δημαρχῶν Δολοβέλλας, νέῳ ἀνὴρ καὶ νέων πραγμάτων ὀρεγόμενος, εἰσηγέτο χρεῶν ἀποκοπὰς, καὶ τὸν Ἀντώνιον αὐτῷ τε φίλον ὄντα καὶ βελόμηνον αἰετὸς πολλοῖς ἀρέσκειν, ἐπειθε συμπεράττειν καὶ κοινωνεῖν τῇ πολιτείᾳ. Ἀσινίῳ δὲ καὶ Τρεβελλίῳ τὰναλία πρῶτον καλέσων,

navigans, cernit plenum naufragiorum littus. Eo enim confectantes eum naves ejecit ventus, & afflictae sunt non paucæ, multisque captivis & præda potitus est Antonius. Hinc Lissum cepit, magnosque Cæsari animos addidit opportunus ejus tantis cum copiis adventus.

Commisæ fuerunt crebræ & assiduæ velitationes: in quibus ubique enituit eximia ejus virtus. Bis effusum in fugam Cæsaris exercitum occurrens convertit, fugamque repressit, & repetere cogens suos pugnam, instantes profligavit. Maximum igitur ejus erat secundum Cæsarem in exercitu nomen. Quanti autem eum faceret, demonstravit Cæsar: nam quum postremum, qua de summa rerum decrevit, esset pugnam Pharsali-

Vol. V.

cam initurus, dextrum cornu ipse tenuit, Antonium sinistro, ut omnium suorum bellicosissimum, præposuit. Post victoriam dictator dictus, mox insequutus est Pompeium: Antonium tribunum plebis fecit, misitque eum Romam. Hic magistratus præsentē dictatore secundum obtinet locum, quo absente primus & pene est solus. Manet enim tribunatus, quum alios magistratus dictatore dicto omnes abrogent.

At Dolabella id temporis tribunus plebis, juvenis & rerum novarum cupidus, legem de novis tabulis promulgabat, Antoniumque impellebat amicum suum, qui semper gratificari avebat plebi, ut adiutor & socius sibi in hac actione esset. Contra suadebant Asinius & Trebellius.

K

Ibi

ὑπόμνημα δὲ τῆς τύχης τῆς Ἀντωνίου προσέπειν ὡς ἀδικοῦμενος ἀπὸ τοῦ γάμου ὑπὸ τοῦ Δολοβέλλα. καὶ τὸ πρῶτον βαρύνει τὸν λόγον, ὅτι καὶ γὰρ καὶ τὸ οὐκ αὖτις ἐξήλασεν, ἀνεψιὸν ἔσθαι αὐτῆς· θυγάτηρ γὰρ τοῦ Γαίου Ἀντωνίου τῆς Κικέρωνος στυγερὰ κατεῖχε καὶ τὰς ἀπὸ Ἀντωνίου δεξιὰς ἐπολέμει τῷ Δολοβέλλᾳ. κατέλαβε γὰρ τὴν ἀγορὰν ἐκείνη, ὡς βία καὶ ῥάπτης τὸν νόμον. Ἀντωνίου δὲ καὶ τὴν βαρύνει ψευδομαρτυρία ὅτι ἐπὶ τὸν Δολοβέλλον, ἐπελθὼν, καὶ μάχην συνάψας, ἀπέκλειε τε τὴν αἰχμήν, καὶ τῷ ἑαυτοῦ ἀπέβαλε. τοῖς μὲν δὲ πολλοῖς ἐκ τούτων ἀπηχθάνετο τοῖς δὲ χρηστοῖς καὶ σώφροσι διὰ τὸν ἄλλον βίον ἐκ τοῦ ἀρετῆς, ὡς Κικέρων φησιν, ἀλλ' ἐμισεῖτο, βδελυγνύμενος αὐτὸ μέθαι καὶ ἀπάγειν ἀπαχθεῖς, καὶ καλῶς οἰσίνων ἐν γυναικί· καὶ μετ' ἡμέραν μὲν ὕπνος καὶ ἀρετὰς αἰλύοντο καὶ κραπαλώοντο, νύκτωρ δὲ, κώμας, καὶ θάλασσας καὶ διατριβὰς ἐν γάμοις μέμων καὶ γελωτοποιῶν. λέγει γὰρ ὡς ἐν Ἰππίᾳ ποτὲ τῆς μήνης γάμοις ἐσταθῆς, καὶ πινὼν διὰ νυκτός, εἴτα πρὸς τῆς ἡμέρας καλεῖται εἰς ἀγορὰν, προελθὼν ἐπὶ τῆς μεσότητος ἐμέσσει, τῷ φίλῳ τινὸς ὑποχρῶντο τὸ ἱμάτιον. καὶ δὲ καὶ Σέργιος ὁ μίμος τῷ μέγιστον παρ' αὐτῶν δυναμένων, καὶ Κύθηρις δὲ τῆς αὐτῆς παλαίστρας γυναικὶ ἀγαπώμενην ὅτι καὶ τὰς πόλεις ἐπὶ τῇ ἐν φορεῖᾳ ἀεθλίζετο, καὶ τὸ φορεῖον ἐκ ἐλατῆρος ἢ τὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς ἀειπέποιθες ἠκολούθει. ἐλύπειν δὲ καὶ χρυσῶν ἐκπωμάτων ὥσπερ ἐν πομπαῖς, ταῖς ἀποδημίαις διαφερομένην ὄψας, καὶ σάσεις ἐπὶ οἱ σκηνῶν, καὶ πρὸς ἄλλοις καὶ ποταμοῖς ἀείρων πολυτελεῶν διαίτας,

Ibi forte gravis suspicio allata est Antonio, violasse nuptias suas Dolabellam. Quod factum iniquo animo ferens, nuntium remisit uxori, quae patruelis sua erat, C. Antonii Ciceronis collegae filia. Igitur Antonii partes sequutus, Dolabellam oppugnavit. Nam forum occupaverat ille, legem intendens vi perferre. Antonius vero, quum etiam arma senatus decrevisset in Dolabellam, irumpens in forum proelio commisso nonnullos illius gregales occidit, & aliquot amisit de suis. Hinc in multitudinem incurrit. Bonis & famis ob vitam reliquam (ut Cicero ait) non placebat, sed erat iis invisus, execrantibus in-tempestivas ejus perpotationes & odiosos sumptus, volutationesque in lustris, iomnos diurnos, ambulationes nauseantis & vino mer-

si, comestationes nocturnas, ludos & commorationes in mimorum & scurrarum nuptiis. Ac fertur, quum ad Hippiae mimi nuptias invitatus totam noctem perpotasset, manente autem a populo accitus in forum esset, adhuc cibo plenus progressus, vomuisse, excipiente amico quodam toga sua. Jam erat Sergius mimus unus ex iis qui plurimum apud eum potterant, & Cytheris ex eadem palaestra, quam mulierculam adamabat. Hanc urbes peragrans circumducebat iocifica. Leticam ejus non minor comitatus quam matris ipsius sequebatur. Mordebant etiam homines poculorum aureorum in peregrinationibus ejus tanquam in triumphali pompa translatorum spectacula, erectiones in itinere tentoriorum, prandiorum apud lucos & flumina exquisitorum apparatus,

lico-

ἢ λέοντες ἀεμασιν ὑπεζυγνύμεναι, ἢ σφαγνῶν ἀνδρῶν ἢ γυναικῶν οἰκίας χαματύποις ἢ σαμβουκισθείαις ἐπισταθμιάμεναι δεινόν. γὰρ ἐποικίλα, Καίσαρ μὴ αὐτὸν ἔξα τῇ Ἰταλίᾳ θυεσσεύειν, τὰ φερόμενα τῷ μεγάλῳ πάλῃ μεγάλους πόνοις ἢ κινδύνους ἀνακαταρτίζοντα, ἐτέρως δὲ δι' ἐκείνον τρυφᾶν τοῖς πολίταις ἐμφερίζοντα.

Ταῦτα ἢ τιμὴν εἶσαν αὐξήσαι δοκεῖ, ἢ τὸ σερατιωτικὸν εἰς ὕβρεις δεινὰς ἢ πλεονεξίας ἀκείναι. διὸ, ἢ Καίσαρ ἐπανελθὼν Δολοβέλλα τε συζυγίᾳ μὴ ἔδωκε, καὶ τὸ τρίτον αἰεθεῖς ὑπακῆ, ἐκ Ἀντωνίου ἀλλὰ Δέπιδου εἴλετο συνάρχοντα. τιμὴ δὲ Πομπηίας παλαμνίᾳ οἰκίαν ἀνήγατο μὴ Ἀντωνίῳ, ἀπακτέμενθ' ὅτι τιμὴ τιμῇ ἡχανάκει· καὶ φησιν αὐτὸς διὰ τοῦτο μὴ μεταχεῖν Καίσαρι τὴν εἰς Λιβύην στρατίαν, ἧτις τοῖς πρεσβέσι κατασφώμασι μὴ τυχὼν ἀμοιβῆς. ἔοικε μέντοι τὸ πολὺ τῇ ἀβελτηρίᾳ αὐτῶν καὶ ἀσωτείας ἀφελῆν ὁ Καίσαρ, ἐκ ἀναιδήτους τὰ πλημμελήματα δεξάμενθ'. ἀπαλλαγὴς γὰρ ἐκείνῃ τῷ βίῃ, γάμῳ προσέχε, Φελβίαν ἀγάμενθ'· τιμὴ Κλωδίᾳ τῇ δημαγωγῷ σιωπήσασαν, ἢ τालασίαν, ἔδωκε οἰκείαν φρενὲν γυναικῶν, ἔδωκε ἀνδρὸς ἰδιώτεα κρατεῖν ἀξίον, ἀλλὰ ἀρχοντὶ ἀρχεῖν, καὶ σερατηγῶν σερατηγεῖν βελόμηνον ὥστε Κλεοπάτραν διδασκάλῃα Φελβίᾳ τῇ Ἀντωνίᾳ γυναικοκρασίας ὀφείλων, πάντῃ χαρηθῆναι καὶ πεπαιδευνημένον ἀπ' ἀρχῆς ἀκροῦσθαι γυναικῶν ἀσφαλεῖσθαι αὐτόν. ἢ μὴ ἀλλὰ καὶ ἐκείνῃ ἐπιεργάτα προσπαίζαν καὶ μεγακονιάμενθ' ἰλαρωτέραν.

Idonibus juncti currus, pudicorum virorum & matronarum domicilia scorais & sambucistris ad divertendum attributa. Intolerandum enim videbatur, Cæsarem extra Italiam pernoctare sub dio, dum magni illius belli magnis sudoribus & periculis reliquias persequitur, alios vero per illius auctoritatem luxu diffuere civibus insultantes.

Hæc etiam intendisse videntur seditionem, militibusque frænum ad fœdissima flagitia atque rapinas relaxasse. Quapropter reversus Cæsar, ignovit Dolabellæ: ac creatus tertium consul, non Antonium, sed Lepidum cooptavit collegam. Pompeii domum subhasta tam emit Antonius. At indignabatur quum exigeretur pretium: qua quidem de causa voluisse allegat, ipse se comitari Cæsarem ad

bellum Africanum, quod præclaris factis suis prioribus non fuisset honos habitus. Apparet tamen multum de Antonii amentia & intemperantia Cæsarem, peccata ejus non dissimulando, detraxisse. Siquidem explicuit se illa vita, animoque ad nuptias applicato, Fulviam Clodii, plebis concitatoris, viduam uxorem duxit; mulierem non ad lanificium aut ad rei familiaris administrationem factam, neque in virum contentam dominari privatum, sed quæ imperanti imperare & ducem volebat ducere: ut mercedem Fulviæ, quod ancillari Antonium docuisset feminis, debuerit Cleopatra, quæ plane cicurem atque a tyrociniis institutum ad obtemperandum mulieribus accepit. Atqui illam quoque alludendo & lasciviendo enitebatur Antonius.

ρωτέραν ποιῆν ὁ Ἀντώνιος· οἷον ὅτε Καίσαρ πολλῶν ἀπανιώνων μὲν τὴν ἐν Ἰβηρίᾳ νίκην, καὶ αὐτὸς ὁρμήσας· εἶτα ἄφνω φήμης εἰς τὴν Ἰταλίαν ἐμπεσόντος, ὡς ἔπιασιν οἱ πολέμιοι Καίσαρ τεθνηκότος, ἀνέσχευεν εἰς Ῥώμην. λαβὼν δὲ θερράποντον ἐδῆτα, νύκτωρ ἐπὶ τῇ οἰκίᾳ ἦλθε, καὶ φήσας ἑπιστολὴν Φαλβία πρὸς Ἀντώνιον κομίζεν, εἰσῆχθη πρὸς αὐτὴν ἐκκαλυμμένον. εἶτα ἡ μὲν ἐκπαθὴς ἔστα, πρὶν ἢ τὰ γράμματα λαβεῖν, ἠρώτησεν εἰ ζῇ ὁ Ἀντώνιος· ὁ δὲ τὴν ἑπιστολὴν σιωπῇ προτίνας, ἀρξάμενόν τε λυεῖν καὶ ἀναγινώσκειν παρὰ τὴν κατεφίλησεν. ταῦτα μὲν ἔν ὀλίγα, πολλῶν ὄντων, ἐνεκεν δαίγματος ὁρμήσας.

Ἐκ δὲ Ἰβηρίας ἐπανιόντι Καίσαρ πάντες μὲν οἱ πρῶτοι πολλῶν ἡμερῶν ὁδὸν ἀπὸ τῆς ἐπιμήθης δὲ Ἀντώνιος ἐκπρεπῶς ὑπὸ αὐτῷ κομίζομενον γὰρ ἐπὶ ζεύγους διὰ τῆς Ἰταλίας Ἀντώνιον εἶχε μετ' ἑαυτῷ συνοχόμενον, ὅπως δὲ Βρεῖτον Ἀλβίων, καὶ τὸν τῆς ἀδελφίδος υἱὸν Ὀκλαβιανόν, ὃς μετὰ ταῦτα Καίσαρ ὀνομάσθη, καὶ Ῥωμαίων ἡρξεν πλείστον χρόνον. ἐπεὶ δὲ τὸ πέμπτον ἀπεδείχθη Καίσαρ ὑπάτος, προσηύλετο μὲν εὐθὺς συνάροντα τὸν Ἀντώνιον, ἐβόλετο δὲ τὴν ἀρχὴν ἀπειπάμενος Δολοβέλλα παρεγγυῆσαι καὶ τῷ πρὸς τὴν σύγκλητον ὁρμήσας. Ἀντώνιος δὲ τραχέως ἀντιπεσόντος, καὶ πολλὰ μὲν ἐπὶ τῆς Δολοβέλλας, ἔκ ἐλάττω δὲ ἀκέραιος, τότε μὲν αἰχμηθεὶς τὴν ἀκοσμίαν ὁ Καίσαρ ἀπηλλάγη. μὲν δὲ ταῦτα προελθὼν ἀναγορεύσαι Δολοβέλλαν, Ἀντώνιος δὲ τὰς οἰωνὰς ἐναντιῶναι βόωντον, εἶξε καὶ προήκατο Δολοβέλλαν ἀχθόμενον. ἐδόκει δὲ κακῆνον ἔδεν ἥτιον.

tonius reddere hilariorem: ut quum inter frequentiam Cæsari a victoria Hispaniensi obviam præcedentem, ipse quoque socium se adjunxit. Mox allato in Italiam rumore hostes Cæsare fato functo adventare, Romam recurrit, sumptaque veste famulari nocte domum venit, ac Fulviæ simulans se literas ab Antonio portare, obvoluto capite est ad eam introductus. Tum illa magno percita motu, ante quam acciperet literas, percunctata est viveretne Antonius: Antonius vero epistolam ei tacitus reddidit, solvere & legere aggressam complexus est & osculatus. Hæc nos ex multis pauca exempli causa retulimus.

At regredienti ex Hispania Cæsari quum omnes principes multorum dierum itinere

occurrerent, Antonius honoratus ab eo eximie est. Quippe rheda per Italiam vehens affidentem habuit Antonium, a tergo Brutum Albinum, & fororis suæ nepotem Octavianum, qui post Cæsar dictus est, longoque tempore Romanum tenuit imperium. Creatus Cæsar quintum consul, illico cooptavit collegam Antonium. Intendit autem abdicare se magistratu, & cedere Dolabellæ, idque ad senatum retulit: verum repugnante asperere Antonio, multaque maledicta in Dolabellam congerente, nec pauciora audiente, illius indignitatis Cæsar pudore rem in præsentia omisit. Post ad renunciandum Dolabellam progressus, auspicia obsistere clamante Antonio cessit, Dolabellamque stomachantem destituit. Videtur autem illum non minus

ἦτιον τῷ Ἀντωνίῳ βδελύττεσθαι. λέγει) γὰρ ὡς ἀμφοτέρους τινὸς ὁμῶς διαβάλλουσι πρὸς αὐτὸν, εἶποι μὴ δεδόσθαι τὰς παχέας τέττας καὶ κομήτας, ἀλλὰ τὰς ὠχρεὰς καὶ λεπτὰς ἐκείνας, Βρεῖτον καὶ Κάσιον ἀποδεικνύμεν· ὅφ' ὧν ἐμελλεν ἐπιβιβασθεὶς ἀναεῖσθαι.

Καίνοις δὲ τὴν εὐπρεπεσάτω πρόφασιν ἄκων παρέχει Ἀντωνίῳ. ὡς μὲν γὰρ ἡ τῷ Λυκαίων ἐορτὴ Ῥωμαίοις, ὡς Λαπερεκάλια καλεῖσι Καῖσαρ δὲ κεκοσμημένῳ ἐδῆτι θριαμβικῇ, καὶ καθήμενῳ ὑπὲρ βήματ' ἐν ἀγορᾷ, τὰς διαθέοντας ἐθεῖατο. διαδύσει δὲ τῷ εὐχρῶν νέοι πολλοί, καὶ τῷ ἀρχόντων, ἀλληλεμμένοι λίπα, σκύτεσι λευκοῖς καθικνέμενοι μὲν παιδιᾷ τῷ ἐνυλχανόνων. ἐν τέτοις ὁ Ἀντωνίῳ διαθέων τὰ μὲν πάτεραι χαίρειν εἶασε, διάδημα δὲ δάφνης σεφάνῳ περικελεύσας, προσέδραμε πρὸ βήματι, καὶ συνεισέρχεται ὑπὸ τῷ σινθεόνων, ἐπέθηκε τῇ κεφαλῇ τῷ Καίσαρ, ὡς δὴ βασιλεύειν αὐτῷ προσήκον. ἐκείνους δὲ θρυπιόμενους καὶ διακλινόντων, ἠδείς ὁ δῆμον ἀνεκρότησε καὶ πάλιν ὁ Ἀντωνίῳ ἐπῆγε, καὶ πάλιν ἐκείνῳ ἀπετείβετο. καὶ πολὺν χρόνον ἔτω διαμαχομένων, Ἀντωνίῳ μὲν ὀλίγοι τῷ φίλων βιαζομένων, Καίσαρ δὲ ἀνεμνύων πᾶς ὁ δῆμος ἐπεκρότει μετὰ βοῆς. ὁ καὶ θαυμάσων ὡς, ὅτι τοῖς ἔργοις τὰ τῷ βασιλευσύνων ὑπομνήσας, τὸνομα τῷ βασιλείῳ, ὡς κατάλυσιν τῇ ἐλευθερίας, ἔφαλλον. ἀνέστη μὲν ἔν ὁ Καῖσαρ ἀχθεθεὶς ἀπὸ τῷ βήματ', καὶ τὸ ἱμάτιον ἀπάγων ἀπὸ τῷ τραχήλῳ, πρὸ βελομένων παρέχειν τὴν σφαγὴν ἐβόα. τὸν δὲ σέφανον ἐν τῷ ἀνδραγῶν αὐτῷ περιτεθέντα δήμαρχοι τινὲς κατέσπασαν, εἰς ὁ δῆμος εὐφημῶν μετὰ κρότου παρείπετο, Καῖσαρ δὲ τῷ ἀρχῆς ἀπέστησαν. Ταῦ-

minus quam Antonium detestatus. Fertur enim, quum ambos simul quidam apud illum deferret, dixisse non formidare se crassos illos & comatos, sed istos pallidos & macilentos: Brutum & Cassium designans; a quibus inde per insidias est interfectus.

His Antonius speciosissimum velamentum præbuit imprudens. Lupercalia Romæ agebantur Lycæis similia. Cæsar autem triumphali ornatus veste sedens pro rostris spectabat in foro discurrentes. Multi juvenes ex nobilitate & magistratibus discurrunt oleo uncti, atque albis scuticis verberant ludibundi obvium quemque. Inter hos discurrens Antonius, salute vetustis solennibus dicta, diadema ferens lauri coronam circumjectum, accurrit ad rostra, sublatumque

ab fodalibus imposuit eam capiti Cæsaris, quasi deferendum ei regnum esset. Simulanti illi rejicere diadema, lætus populus applausit. Antonio illud iterum ingerente, repulit Cæsar denuo. Quum ad hunc modum diu concertarent, pauci amici instanti Antonio, Cæsari renuenti populus universus plausum cum gratulatione dedit. Quod sane mirandum erat, eos qui reipsa dominatum ferebant, regis nomen ut dissolutionem libertatis defugisse. Ac Cæsar quidem offensus surrexit ex rostris, detrectaque a collo toga jugulum volenti percutere clamavit se offerre. Coronam uni ex statuis ejus impostam detraxerunt tribuni quidam, quos populus festis vocibus plausu est prosequutus. His abrogavit Cæsar magistratum.

Ea

ρωτέραν ποιῆν ὁ Ἀνώνιος· οἷον ὅτε Καίσαρ πολλῶν ἀπανιώνων μὲν τὴν ἐν Ἰβηρίᾳ νίκην, καὶ αὐτὸς ὁξήλθε· εἶτα ἄφνω φήμης εἰς τὴν Ἰταλίαν ἐμπεσεύσης, ὡς ἴπασιν οἱ πολέμιοι Καίσαρ τεθνηκότῃ, ἀνέσχευεν εἰς Ῥώμην. λαβὼν δὲ θερράπονιόν τε ἐδῆτα, νύκτωρ ἐπὶ τῇ οἰκίᾳ ἦλθε, καὶ φήσας Ἰπσιολὴν Φαλβία πρὸς Ἀνώνιον κομίζεν, εἰσῆχθη πρὸς αὐτὴν ἐκκαλυμμένῃ. εἶτα ἡ μὲν ἐκπαθὴς ἔσα, πρὶν ἢ τὰ γράμματα λαβεῖν, ἠρώτησεν εἰ ζῇ ὁ Ἀνώνιος· ὁ δὲ τὴν Ἰπσιολὴν σιωπῇ προτεινάς, ἀρξάμενόν τε λύειν καὶ ἀναγινώσκειν περὶ βαλὼν κατεφίλησεν. ταῦτα μὲν ἐν ὀλίγῳ, πολλῶν ὄντων, ἔνεκεν δείγματῃ ὁξενώχαμυρ.

Ἐκ δὲ Ἰβηρίας ἐπανιώνῃ Καίσαρ πάντες μὲν οἱ πρῶτοι πολλῶν ἡμερῶν ὁδὸν ἀπηνίων ἐτιμήθη δὲ Ἀνώνιος ἐκπρεπῶς ὑπὲρ αὐτῶν κομίζομενον γὰρ ἐπὶ ζεύγους διὰ τῆς Ἰταλίας Ἀνώνιον εἶχε μετ' ἑαυτῶν συνοχέμενον, ὅπισθεν δὲ Βρεῖτον Ἀλβίων, καὶ τὸν τῆς ἀδελφίδος υἱὸν Ὀκλαβιανόν, ὃς μετὰ ταῦτα Καίσαρ ὠνομάσθη, καὶ Ῥωμαίων ἡρῆξε πλείστον χρόνον. ἐπεὶ δὲ τὸ πέμπτον ἀπεδείχθη Καίσαρ ὑπάτος, προσηύλετο μὲν εὐθὺς συνάροντα τὸν Ἀνώνιον, ἐβόλετο δὲ τὴν ἀρχὴν ἀπειπάμενος Δολοβέλλα παρεγγυῆσαι καὶ ταῦτο πρὸς τὴν σύγκλητον ὁξήνεγκεν. Ἀνώνιος δὲ τραχέως ἀντιπεσόντος, καὶ πολλὰ μὲν ἐπὶ πότος κακὰ Δολοβέλλαν, ἐκ ἐλάττω δὲ ἀκέραιος, τότε μὲν αἰχμηθεὶς τὴν ἀκοσμίαν ὁ Καίσαρ ἀπηλλάγη. μὲν δὲ ταῦτα προελθὼν ἀναγορεύσαι Δολοβέλλαν, Ἀνώνιος δὲ τὰς οἰωνὰς ἐναντιῶνται βοῶντῃ, εἶξε ἢ προήκατο Δολοβέλλαν ἀχθόμενον. ἐδόκει δὲ κακῆϊνον ἔδεν ἦτον

tonius reddere hilariorem: ut quum inter frequentiam Cæsari a victoria Hispaniensi obviam procedentem, ipse quoque socium se adjunxit. Mox allato in Italiam rumore hostes Cæsare facto functo adventare, Romam recurrit, sumptaque veste famulari nocte domum venit, ac Fulviæ simulans se literas ab Antonio portare, obvoluto capite est ad eam introductus. Tum illa magno percita motu, ante quam acciperet literas, percunctata est viveretne Antonius: Antonius vero epistolam ei tacitus reddidit, solvere & legere aggressam complexus est & osculatus. Hæc nos ex multis pauca exempli causa retulimus.

At regredienti ex Hispania Cæsari quum omnes principes multorum dierum itinere

occurrerent, Antonius honoratus ab eo eximie est. Quippe rheda per Italiam vehens affidentem habuit Antonium, a tergo Brutum Albinum, & sororis suæ nepotem Octavianum, qui post Cæsar dictus est, longoque tempore Romanum tenuit imperium. Creatus Cæsar quintum consul, illico cooptavit collegam Antonium. Intendit autem abdicare se magistratu, & cedere Dolabellæ, idque ad senatum retulit: verum repugnante asperere Antonio, multaue maledicta in Dolabellam congerente, nec pauciora audiente, illius indignitatis Cæsar pudore rem in præsentia omisit. Post ad renunciandum Dolabellam progressus, auspicia obistere clamante Antonio cessit, Dolabellamque stomachantem destituit. Videtur autem illum non

ἦτον τῷ Ἀντωνίῳ βδελύτριάς. λέγει) γὰρ ὡς ἀμφοτέρους τινὸς ὁμῶς διαβάλλουσι πρὸς αὐτὸν, εἶποι μὴ δεδιέναι τὰς παχέας τέτας καὶ κομήτας, ἀλλὰ τὰς ὀχρεὰς καὶ λεπτὰς ἐκείνας, Βεῖτον καὶ Κάσιον ἀποδεικνύμενος· ὃν ἔμελλεν ὑπερβλῦν ἀναιρεῖν.

Καίτοις ὃ τὴν εὐπρεπεσάτιον πρόφασιν ἄκων παρέχει Ἀντωνίῳ. ὡς μὲν γὰρ ἡ τῇ Λυκαίων ἐορτῇ Ῥωμαίοις, ὡς Λαπερεκάλια καλεῖται Καῖσαρ ὃ κεκοσμημένος ἐδῆτι θριαμβικῇ, καὶ καθήμενος ὑπὲρ βήματος ἐν ἀγορᾷ, τὰς διαθέοντας ἐθεῖτο. διαθέοντι ὃ τῇ εὐχρῶν νέοι πολλοί, καὶ τῇ ἀρχόντων, ἀληθευμένοι λίπα, σκύτεσι λευκοῖς καθήμενοι μὲν παιδίας τῇ ἐνυλχανόνων. ἐν τέτοις ὁ Ἀντωνίῳ διαθέων τὰ μὲν πάτρια χαίρειν εἶπτε, διάδημα ὃ δάφνης σεφάνῳ περιελίξας, προσέδραμε τῷ βήματι, καὶ συνεξαεθεῖς ὑπὸ τῇ σιωθεόνων, ἐπέθηκε τῇ κεφαλῇ τῷ Καίσαρι, ὡς δὴ βασιλεύειν αὐτῷ προσήκον. ἐκείνους ὃ θρυπιόμενος καὶ διακλινόμενος, ἠδὲ οἱ δῆμος ἀνεκρότησε καὶ πάλιν ὁ Ἀντωνίῳ ἐπήγε, καὶ πάλιν ἐκείνῳ ἀπετείβετο. καὶ πολὺ χρόνον ἔτω διαμαχομένων, Ἀντωνίῳ μὲν ὀλίγοι τῇ φίλων βιαζομένων, Καῖσαρι ὃ ἀντιμὲν πᾶς ὁ δῆμος ἐπεκρότει μετὰ βοῆς. ὁ καὶ θαυμάσων ὡς, ὅτι τοῖς ἔργοις τὰ τῇ βασιλευσύνων ὑπομνήσεις, τῶν βασιλείας, ὡς κατάλυσιν τῇ ἐλευθερίας, ἔφθγον. ἀνέστη μὲν ἔν ὁ Καῖσαρ ἀχθεθεῖς ἀπὸ τῷ βήματος, καὶ τὸ ἱμάτιον ἀπάγων ἀπὸ τῷ τραχήλῳ, τῷ βελομένῳ παρέχει τὴν σφαγὴν ἐβόα. τὸν ὃ σέφανον ἐν τῇ ἀνδραλίων αὐτῷ περιτεθέντα δήμαρχοι τινὲς κατέσπασαν, εἰς ὁ δῆμος εὐφημῶν μετὰ κρότου παρείπετο, Καῖσαρ ὃ τῇ ἀρχῇ ἀπέστησαν. Ταῦ-

minus quam Antonium detestatus. Fertur enim, quum ambos simul quidam apud illum deferret, dixisse non formidare se crassos illos & comatos, sed istos pallidos & macilentos: Brutum & Cassium designans, a quibus inde per insidias est interfectus.

His Antonius speciosissimum velamentum præbuit imprudens. Lupercalia Romæ agebantur Lycæis similia. Cæsar autem triumphali ornatus veste sedens pro rostris spectabat in foro discurrentes. Multi juvenes ex nobilitate & magistratibus discurrunt oleo uncti, atque albis scuticis verberant ludibundi obvium quemque. Inter hos discurrans Antonius, salute vetustis solennibus dicta, diadema ferens lauri coronam circumjectum, accurrit ad rostra, sublatumque

ab fodalibus imposuit eam capiti Cæsaris, quasi deferendum ei regnum esset. Simulanti illi rejicere diadema, lætus populus applausit. Antonio illud iterum ingerente, repulit Cæsar denuo. Quum ad hunc modum diu concertarent, pauci amici instanti Antonio, Cæsari renuenti populus universus plausum cum gratulatione dedit. Quod sane mirandum erat, eos qui reipsa dominatum ferebant, regis nomen ut dissolutionem libertatis defugisse. Ac Cæsar quidem offensus surrexit ex rostris, detrectaque a collo toga jugulum volenti percutere clamavit se offerre. Coronam uni ex statuis ejus positam detraxerunt tribuni quidam, quos populus festis vocibus plausu est prosequutus. His abrogavit Cæsar magistratum.

Ea

Ταῦτα τὲς φεὶ Βεῤῥτον καὶ Κάσιον ἐπέφρυνε καὶ τῷ φίλῳ τὲς πιστὰς καταλέγοντες ἵπῃ τῷ πρᾶξιν, ἐσκέπτοιο φεὶ Ἀντώνει. τῷ δ' ἄλλων προσ-
 ιευμένων τὸν ἄνδρα, Τρεβόνι^ο ἀνείπεν· ἔφη γὰρ ὑφ' ὃν χρέον ἀπὴνίωκ
 ἔξ' Ἰθελίας ἐπανιόντι Καίσαρι, τῷ Ἀντώνει συσκληνέ^ο αὐτῷ καὶ σιμοδύ-
 ον^ο, ἄψαδς τ' γνώμης ἀτρέμαπως, καὶ μετ' εὐλαθείας τὸν δ' κοῆσαι
 μὲν, καὶ δέξαδς δ' τῷ πείραν, καὶ μὴν ἐδὲ πρὸς Καίσαρα καταπεῖν, ἀλλὰ
 πιστῶς κατασιωπῆσαι τὸν λόγον. ἐν τέττε πάλιν ἐβλεπόνιο Καίσαρα κεί-
 ναντες ἵπσφάτιεν Ἀντώνει· ἐκάλυσε δ' Βεῤῥ^ο, ἀξίων τῷ ὑπὲρ τῷ νό-
 μων καὶ τῷ δικαίῳ τολμωμῶν πρᾶξιν, εἰλικρινῇ καὶ καθαράν ἀδικίαν εἶ-
 ναι. φοβέμενοι δ' τῷ τε ῥώμῳ τῷ Ἀντώνει καὶ τὸ τ' ἀρχῆς ἀξίωμα, τάτ-
 τασιν ἐπ' αὐτὸν ἐνίς τῷ ἐκ τ' σιωμοσιᾶς, ὅπως ὅταν εἰσὶν Καίσαρ εἰς
 τῷ βελῶν, καὶ μέλλῃ δρεᾶδς τὸ ἔργον, ἔξω διαλεγόμενοι τι καὶ σπιδά-
 ζοντες κατέχωσιν αὐτόν.

Τέτων δ' πραγτομῶν ὡς σιμετέτη, καὶ πεσόν^ο ἐν τῇ βελῇ τῷ Καί-
 σαρι^ο, εὐθὺς μὲν ὁ Ἀντώνει, ἐδῆτα φεράπον^ο μεταλαβὼν, ἐκρυψεν
 αὐτόν· ὡς δ' ἔγνω τὲς ἄνδρας ἵπσφαινας μὲν ἐδὲν, σιμηφροισιμῶς δ'
 εἰς τὸ Καπιτώλιον, ἔπεισε καταβῶναι, λαβόν^ο ὁμηρον παρ' αὐτῷ τὸν ὄν·
 καὶ Κάσιον μὲν αὐτὸς ἐδείπνισε, Βεῤῥτον δ' Λέπιδ^ο. σιμαγαγὼν δ' βε-
 λῶν, αὐτὸς μὲν ὑπὲρ ἀμνησίας εἶπε καὶ διανομῆς ἐπαρχιῶν τοῖς φεὶ Κά-
 σιον καὶ Βεῤῥτον· ἢ δ' σύγκλητ^ο ἐκέρωσε ταῦτα, καὶ τῷ ὑπὸ Καίσαρι γε-
 γονότων ἐψηφίσατο μηδὲν ἀλλάττειν. ἔξηκε δ' τ' βελῆς λαμπρότατ^ο
 ἀν.

Ea Cassium & Brutum confirmaverunt, de-
 lectisque ad illud facinus fidis amicis consul-
 taverunt de Antonio. Quem ceteris admit-
 tentibus, reclamavit Trebonius. Docuit e-
 nim, quo tempore redeunti ex Hispania Cæ-
 sari prodibant obviam, Antonii se, qui eo-
 dem secum tabernaculo utebatur, & una fa-
 ciebat iter, leviter sententiam & caute ten-
 tasse: percipisse autem illum se, sed incepto
 non adfensisse, nec Cæsari prodidisse tamen,
 sed cum fide compressisse eum sermonem.
 Hinc denuo deliberaverunt una cum Cæsare
 interficere Antonium. Verum id Brutus im-
 pedivit. Volebat enim ut suscepta pro le-
 gibus & jure, sincera & pura maneret actio.
 Cæterum quod robur Antonii & imperii

majestatem timerent, assignaverunt ei de con-
 juratis certos, qui quum senatum ingrede-
 retur Cæsar, atque exequendum consilium
 esset, sermone de rebus seriis injecto detine-
 rent eum.

His ut composita erant actis, ac Cæsare in
 curia perempto, Antonius extemplo veste
 sumpta famulari abdidit sese. Ut vero illos
 neminem advertit lædere, sed in Capitolium
 recepisse se, dato filio suo obside induxit il-
 los ad descendendum, ac Cassium ad cœnam
 invitavit, Brutum Lepidus: senatuque coacto
 retulit de præteritorum oblivione, & provin-
 ciis Cassio & Bruto decernendis Antonius.
 Hæc comprobaverunt patres, decreveruntque
 ut acta Cæsaris rata essent. Ita egressus curia est

omnium

ἐνθρόνισαν ὁ Ἀντώνιος, ἀποφασίσαι δόκων ἐκφυλίζον πόλεμον, ἢ προέγρυσαι δυσκολίας ἔχειν καὶ ταραχὰς ἐ τὰς τυχεύσας ἐμφανέστατα κεχερηῶς καὶ πολιτικώτατα. τούτων ῥαῖται ταχὺ τῷ λογιωτάτῳ ἔξεσται αὐτὸν ἢ πῶς τῷ ὄχλῳ δόξα, πρῶτον ἐλπίσαντα θεοῦ ἐσέσθαι, Βρεῖτε καταλυθήσεται. ἔπειτα μὲν ἐν ἐκτοραζομένη Κασσάρῳ, ὥσπερ ἔθιτο ἦν, ἐν ἀγορᾷ διεξιὼν ἠρώμεθ' ὄρεται ὃ τὸν θῆλον ὑπερφύως ἀγορεύον καὶ κηλεύμενον, ἐπέμαξε τοῖς ἱπποῖς σῆλην ἄρα καὶ θάνατον ἔτι τῷ πάθει καὶ τῷ λόγῳ, τελούτῳ τῷ τῷ χρητισίῳ τῷ τεθνηκότῳ ἡμάχῳ καὶ διαποταμίζεις τοῖς ἐξέφασιν αἰασείαν, καὶ τὴν εἰργασμένην ταῦτα καλῶν παλασινάτας καὶ ἀνδρῶν φέ-
 ρας, τοσούτοις ὄρεται ἐνέβαλε τοῖς ἀνθρώποις, ὥστε τὸ μὲν σῶμα τῷ Καί-
 σαρῳ ἐν ἀγορᾷ καὶ ἀγίσαι, στανετημαίνεις τὰ βάρβα καὶ τὰς τραπύ-
 ζας, ἀρπάζοντας ὃ τὴν δὴ πύρρος δαλὰς, ἔτι τὰς οἰκίας θῆν τῷ
 ἀπεκλονότων, καὶ προσηλάχεται.

Διὰ ταῦτα τῷ πῶς Βρεῖται ἐν τῇ πόλει ἀπελθόντων, οἵ τε φίλοι τῷ
 Καίσαρῳ συνήσαντο πρὸς τὸν Ἀντώνιον, ἢ τε γυνὴ Καλπορνια πτεεύσασα
 τῷ χρημάτων τὰ πλείστα κατέθετο πρὸς αὐτὸν ἐκ τῆς οἰκίας, εἰς λόγον
 σύμβαση τετρακισχίλιον ταλάντων. ἔλαβε ὃ καὶ τὰ βιβλία τὰ Καίσαρος,
 ἐν οἷς ὑπομνήματα τῷ πατρὶ καὶ θεοογμένον ἦν ἀναγεγραμμένα
 καὶ τέτοις παρεγρόφον εἰς ἐβόλετο, πολλὰς μὲν, ἀρχοῦς ἀπεδείκνυε,
 πολλὰς ὃ βιβλίας, ὥστε ὃ καὶ κατήγε πεφυγαδόμενος, καὶ καθεγ-
 μένος ἔλκεν, οἷς δὴ ταῦτα τῷ Καίσαρὶ θόξαντα. διὸ τέτοις ἀπαίτας ἔπι-

σκόπ-

omnium hominum Antonius clarissimus, quod
 fuisset bellum civile, et res difficilissimas et
 periculatissimas putaretur prudentissime et
 peritissime composuisse. Ceterum hanc con-
 silia ei brevi popularis gloria excussit, spe-
 nati oppresso Bruto principatum se citra
 controversiam assequitur. Ut igitur cla-
 ram Cæsarem in foro de more laudavit,
 populum cornens misitque duci et miteri
 oratione sua, laudibus commiserationem pa-
 riter et exaggerationem intexuit credis, ar-
 que in peroratione vestes interfecti sangui-
 nolentis gladiisque trajectas explicans, pa-
 tratoresque nefarios vocans et parricidas, us-
 que adeo inflammavit populum ut corpus
 Cæsaris in foro cremaverint scilicet et mactis

congestis, raptisque ex rogo titionibus cur-
 rerent ad aedes interfectorum, easque oppug-
 narent.

Itaque conjuratis urbem relinquentibus,
 Cæsaris amici conjunxerunt se Antonio,
 uxorque ejus Calpurnia huic fides pecu-
 niam magna ex parte, cujus fuit summa
 quattuor millia talenta, domo sua exporta-
 vit, deposuitque apud eum. Accepit etiam
 commentarios Cæsaris in quibus perscripta
 erant quæ ipse agere decrevisset. His in-
 terferens quos ei visum est, multis magi-
 stratus dedit, multos in senatum allegit,
 aliquos etiam reduxit exules, et custodias
 solvit, tanquam ea decrevisset Cæsar. Un-
 de omnes hoc populus Romanus per lu-
 dibrium

σκώπιοις οἱ Ῥωμαῖοι, Χαρωνίτας ἐκάλεον. ἐλεγχόμενοι γὰρ εἰς τὰς τῆ νεκρῆς κατέφθυγον ὑπομνηματισμούς. καὶ τὰλλα ᾗ ἐπραττεν αὐτοκρατορικῶς ὁ Ἀντώνιος, αὐτὸς μὲν ὑπατεύων, τὰς δὲ ἀδελφὰς ἔχων συναρχαίας, Γαίον μὲν στρατηγὸν, Λεύκιον δὲ, δημαρχον.

Ἐπὶ αὐτὰ δὲ τῶν πραγμάτων ὄντων ὁ νῦν ἀφικνεῖται Καῖσαρ εἰς Ῥώμην, ἀδελφῆς μὲν ὧν τῆ τεθνηκότος υἱὸς, ὡς εἴρη, κληρονόμος δὲ τῆ εὐσίας ἀπολελειμμένος ἐν Ἀπολλωνίᾳ δὲ διατείνων ὑφ' ὃν χρέον ἀντρεῖτο Καῖσαρ. ἔτι εὐθὺς Ἀντώνιον, ὡς δὴ πατρῶον φίλον, ἀπασάμην, τῶν πᾶσι καταθηκῶν ἐμέμνητο. καὶ γὰρ ὥφειλε Ῥωμαίων ἐκάστῳ δραχμὰς ἐβδομήκοντα πέντε δέναι, Καῖσαρ δὲ ἐν ταῖς διαθήκαις γράψαντος. Ἀντώνιος δὲ, τὸ μὲν πρῶτον ὡς μερακίᾳ καταφρογῶν, ἔλεγε ἔχ' ὑγιαίνειν αὐτὸν, ἀλλὰ καὶ φρενῶν ἀγαθῶν καὶ φίλων ἔσημον ὄντα, φορτίον ἀβάστακτον αἰρεῖσθαι τῷ Καίσαρι διαδοχῇ. μὴ παιδομαρτυρῶν δὲ τέτοις, ἀλλ' ἀπαίτην τὰ χρεῖματα, πολλὰ καὶ λέγων πρὸς ὕβριν αὐτῆ καὶ πράττων διετέλει. δημαρχίαν τε γὰρ ἐνέστη μετιόντι, καὶ δίφρον χρυσὸν τῆ πατρὸς, ὥσπερ ἐψήφισο, δέσσειν, ἠπάλησεν εἰς φυλακὴν ἀπάξεν, εἰ μὴ παύσαιτο δημαγωγῶν. ἐπεὶ μὲντοι Κικέρωνι δὲς ἑαυτὸν ὁ νεανίας, καὶ τοῖς ἄλλοις ὅσοι τὸν Ἀντώνιον ἐμίσην, δι' ἐκείνων μὲν ὠκεῖτο τῇ βουλῇ, αὐτὸς δὲ τὸν δῆμον ἀνελάμβανε, καὶ τὰς στρατιώτας ἀπὸ τῶν κατοικιῶν συνηγε, δέσας ὁ Ἀντώνιος εἰς λόγους αὐτῷ συνηλθεν ἐν Καπιτωλίῳ, καὶ διηλλάγησαν. ἔπειτα κοιμώμενος ἐκείνης τῇ νυκτὶ ὅψιν εἶδεν ἄτοπον ὁ Ἀντώνιος. ἐδόκει γὰρ αὐτῷ

dibrium Charonitas appellabat: quandoquidem ubi arguebantur, ad mortui confugiebant commentarios. Jam cætera quoque pro domino agebat Antonius, ipse consul & fratres habens in magistratibus positos, Caium prætorem, tribunum plebis Lucium.

Hoc rerum statu Octavius Cæsar appulit Romam, defuncti sororis, ut diximus, filius, & hæres patrimonii relictus, qui Apolloniæ sub tempus cædis Cæsaris agebat. Is statim ut paternum amicum salutans Antonium, fecit depositi mentionem: siquidem populo Romano ex testamento Cæsaris trecentos sestertios viritim debebat. Antonius primum, ut adolescentem despiciens, insanire dixit eum, bonoque consilio & amicis carere, qui

onus importabile subiret Cæsaris hereditatem. His verbis quum non sedaretur adolescens, sed repeteret argentum, multa in contumeliam ejus assidue dixit & egit: nam ambienti tribunatum obstitit, & sellam auream patris ex plebiscito ponenti minitatus est, nisi populum desisteret sollicitare, in carcerem se eum ducturum. Ut vero Ciceroni se adolescens & aliis, qui oderant Antonium, dedit, illorum opera commendatus senatui est, gratiam popularem ipse instituit colligere, & veteranos ex coloniis cogere. Tum pavefactus Antonius, venit cum eo in colloquium in Capitolio, ubi reconciliati sunt. Illa nocte somnium oblatum Antonio dirum est. Dextra manus

αὐτῇ τὴν δεξιὰν χεῖρα βελῆσθαι κεραυνῷ. καὶ μεθ' ἡμέρας ὀλίγας ἐπέπεσε λόγῳ ὡς Ἰππευλῶι Καῖσαρ αὐτῷ. Καῖσαρ δ' ἀπελογεῖτο μὲν, ἐκ ἑπειθε δὲ καὶ πάλιν αὐτῷ ἐνεργὸς ἢ ἐχθρὰ, καὶ παρθεόνιες ἀμφοτέρω τὴν Ἰταλίαν, τὸ μὲν ἰδρυμῶν ἐν ταῖς κατοικίαις ἤδη τῇ στρατιωτικῇ μεγάλοις ἀνίστασαν μυδοῖς, τὸ δ' ἐν ὅπλοις ἐτι τεταγμῶν, ὑποφθάνοντες ἀλλήλους, προσήγοντο.

Τῶν δ' ἐν τῇ πόλει Κικέρων μέγιστον δυνάμειον, καὶ παρξυῶν Ἰππὶ τὸν Ἀντώνιον ἀπάντας ἀνθρώπους, τέλει ἐπέπεσε τὴν βελίαν ἐκείνον μὲν πολέμιον ψηφίσασθαι, Καῖσαρι δ' ῥαβδελχίαν πέμψαι, καὶ στρατηγικὰ κόσμια, Πάνσαν δ' καὶ Ἰετίον ἀποσέλλειν, Ἰξελῆνας Ἀντώνιον δ' Ἰταλίας. ἔτοι δ' ἦσαν ὑπατοὶ τότε, καὶ συμβαλόνηες Ἀντωνίῳ παρὶ πόλιν Μυτίνῳ, Καῖσαρ δ' παρῆντο καὶ συμμαχομῶν, τὰς μὲν πολέμους ἐνίκων, αὐτοὶ δ' ἀπέθανον. φεύγοντι δ' Ἀντωνίῳ πολλὰ συνέπιπτε τῷ ἀπὸ τῶν ὁ δ' ἡμιός, ἀπορώτατον. ἀλλὰ φύσει παρὰ τὰς κακοπραγίας ἐγέρτο βέλτιος αὐτῷ, καὶ δυστυχῶν ὁμοιότατος αὐτῷ ἀγαθῷ κοινῇ μὲν ὅλη τῇ αἰδάνεσθαι δ' ἀρετῇ τοῖς δὲ ἀπορίαν τινὰ σφαλλομῶν, ἐ μὲν ἀπάντων ἀ ζήλῳσι μιμῆσθαι, καὶ φύγειν ἀ δυσχεραίνουσιν, ἐρρωμῶν ἐν ταῖς μεταβολαῖς ἀλλὰ καὶ μᾶλλον ἐνίων τοῖς ἔθεσιν ἐνδιδόντων ὑπὸ ἀδυνείας καὶ θραυομῶν τὸν λογισμόν. ὁ δ' ἐν Ἀντωνίῳ τότε θαυμαστὸν αὐτῷ παρὰ δειγμα τοῖς στρατιώταις, ἀπὸ τρυφῆς τοσαύτης καὶ πολυτελείας ὕδαρ τε πίνων διεφθαρυμῶν εὐκόλως, καὶ καρπὸς ἀγρίους καὶ ρίζας προσφερόμεντο. ἐβρώθη δ' καὶ φλοιός, ὡς λέ-

γεται,

nus ei fulmine visa est icta, paucisque diebus delatum ad eum est Cæsarem insidias sibi parare. Purganti se non credidit Cæsari. Unde similtas exarsit de integro inter eos vehemens, percursitavitque uterque Italiam ad veteranos ex coloniis magnis propositis premiis excitandos, milites vero qui adhuc sub signis erant, alter alteri præripientes, certatim sollicitavere.

In urbe Cicero plurimum pollens, omnesque homines concitans in Antonium, tandem senatum perpulit ut hostem illum judicaret, Cæsari lictores & insignia prætoris decerneret, Panfamque & Hirtium, qui tunc consules erant, mitteret ad pellendum Italia Antonium. Hi commisso ad Mutinam oppidum cum Antonio proelio, Cæsare præsentē & fo-

VOL. V.

cio, fuderunt Antonium, sed ipsi occubuerunt. Fugientem multæ exceperunt Antonium difficultates, difficillima vero, fames. Sed natura erat asperis in rebus longe solito præstantior, ac fortuna improspæra pressus, germanissimus reddebatur bono viro. Est quidem commune virtutem intelligere illis qui angustis pressi sunt: non omnium est tamen quæ laudant & mirantur, exprimere, & fugere a quibus abhorrent, & quæ improbant, in rerum vicissitudinibus: sed quidam magis etiam ex inertia concedunt moribus pristinis, & ratione debilitantur. Erat igitur tunc notabile militibus exemplum Antonius: qui ex tantis deliciis & luxu facile aquam putridam potabat, fructibusque agrestibus & radicibus vescabatur. Voraverunt etiam, ut fama est,

L

est,

γεται, καὶ ζῶν ἀγαύσαν πρότερον ἡψαίη, τὰς Ἄλπεσιν ὑπερβάλλου-
τες.

Ἦν δ' ὁρμὴ τοῖς ἐπέκεινα στραταύμασιν ἐπύχεῖν, ὡς Λέπιδος ἤρχε, φί-
λος εἶναι δοκῶν Ἀθῶνι, καὶ πολλὰ τ' Καίσαρος Φιλίας διπολελευκίαι δι'
αὐτόν. ἐλθὼν δ' καὶ στρατοπεδεύσας πλησίον, ὡς ἔθεν ἀπήντα φιλενθροπον,
ἔγνω πρῶτα βάλλεσθαι. καὶ κόμη μὲν ἀτημελής, καὶ βαθὺς πάγων μὲν τῶν ἦν-
ταν αὐτὸς ἐπ' αὐτὰ καθεμένῳ· λαβὼν δ' Φαιὸν ἱμάτιον, ἐφ' ὃς προσηγες
τῷ χάρακι τῷ Λεπίδῃ, καὶ λέγειν ἤρξατο. πολλῶν δ' καὶ πρὸς τὸν ὄψιν
ἐπικλωμένων καὶ τοῖς λόγοις ἀγομέων, δέσας ὁ Λέπιδος, τὰς σάλπιγ-
γας ἐκέλευε συνηχέσας ἀφαιρεῖσθαι τὸ κατακτεῖσθαι τὸν Ἀθῶνιον. οἱ δ' στρα-
τιῶται μᾶλλον ἄκτιρον καὶ διελέγοντο κρύφα, Λαίλιον καὶ Κλώδιον διποσεύ-
λαιτες πρὸς αὐτόν, ἐδῆτας λαβόντας ἐταρεθόμενων γυναικῶν, οἱ τὸν Ἀν-
τωνίων ἐκέλευον ἐπὶ χειρεῖν θάρσυναι τῷ χάρακι· πολλὰς γὰρ εἶναι δεξο-
μένους, καὶ τὸν Λέπιδον εἰ βέλτοιο, κτενεῖσθαι. Ἀθῶνι δ' Λεπίδῃ μὲν ἐν
εἰασιν ἄψαδς, μεθ' ἡμέραν δ' τὸν στρατὸν ἔχων, ἀπεπειρῶτο τῷ ποταμῷ.
καὶ πρῶτον αὐτὰς ἐμβὰς ἐπορεύετο πρὸς τὴν ἀντιπέραν ὄχθην, ὅρῳ ἦδη
πολλὰς τῷ Λεπίδῃ στρατιωτῶν τὰς τε χεῖρας ὀρέγοντας αὐτῷ καὶ τὸν χά-
ρακα διασπῶντας. εἰσελθὼν δ' καὶ κρατήσας ἀπάτην, ἡμερώτατα Λεπίδῃ
προσινέχθη. πατέρα γὰρ προσηγόρευεν αὐτὸν ἀσπασάμενῳ· καὶ τῷ μὲν
ἔργῳ πάντων αὐτὸς ἦν κύριος, ὁκνῶν δ' ὄνομα καὶ τιμὴν αὐτοκράτορος
διετέλει φυλάττων. τῷτο καὶ Φλάκιον αὐτῷ Μυνάτιον ἐποίησε προεὶ-
σται,

est, corticem, nec ab animalibus nunquam
antea gustatis in superandis Alpibus abstinerere.

Subiit animum cupido proficiscendi ad le-
giones transalpinas, quibus praerat Lepidus.
Hunc numerabat Antonius amicum, qui mul-
ta putabatur ejus opera consequutus a Caesa-
re. Eo profectus, castris prope locatis, ubi
nihil ei benigne oblatum est, statuit ultimam
aleam subire. Coma ejus incompta erat, et
barba proluxa, quam mox ab adverso proelio
habebat promissam: sumptaque toga pulla
sub vallum Lepidi accessit, atque orationem
exoratus est habere. Multi ad eam speciem in-
frangebantur et ducebantur oratione ejus.
Quare timens Lepidus, ad interpellandum An-
tonii orationem tubis iussit conciri. At mili-
tes inde misericordiam majorem ejus cepe-

runt, et colloquia secreta cum Antonio habu-
erunt per Laelium et Clodium, quos vestitu
militario miserat ad eum. Hi Antonium
hortati sunt ut vallum adoriretur audacter:
multos esse qui cum recepturi, et Lepidum,
si vellet, essent interfecturi. Verum non per-
misit Antonius manus ut Lepido inferrent.
Postero die tentavit cum exercitu flumen, ac
primus ingressus ad ulteriorem ripam conten-
dit, frequentesque jam Lepidi milites con-
spexit manus sibi porrigentes et vallum diffu-
pantes. Ingressus castra, et potitus omnium,
egit cum Lepido humanissime. Nam in salu-
tando appellavit eum patrem: ac quamvis revo-
ra omnia in potestate sua haberet, nomen illi ta-
men et honorem non destitit conservare impe-
ratoris. Ea res adiunxit ei quoque Munatium
Plancum,

ἔσται, καθήκον ἢ πρόσω μὲν συχνῆς δυνάμεως. ἔτω δὲ μέγας ἀεθὺς, αὐτὸς ὑπερέβαλε τὰς Ἀλπεὶς εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἄγων ἐπὶ σακαίδεκα τέλη πεζῶν σὺν αὐτῷ, καὶ μυρίας ἵππεις· χωρὶς δὲ Φερσὸν Γαλατίας, ἐξ τὰ γέματα λελαίπει μετὰ Οὐαρείς τινος τῆς συνήθου καὶ συμποτῆς, ὃν Κοτύλωνα προσηγόρευον.

Καῖσαρ δὲ Κικέρωνι μὲν ἐκτίει προσηγορίαν, τὴν ἐλευθερίας ὀρεῶν ἀντιέχομενον, Ἀντώνιον δὲ περὶ καλεῖτο διὰ τῆς φίλων εἰς διαλύσεις, καὶ συνελθόντες οἱ τρεῖς εἰς νησίδα ποταμῷ ἀντιρροαμένῳ, ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας συνήδρευσαν. καὶ τὰλλα μὲν ἑλληνικῶς ὁμολογεῖτο, καὶ διαιρέματι τὴν σύμπεσσαν ἀρχὴν ὥσπερ ὑσίου πατρῶαν ἐν ἀλλήλοισι. ἢ δὲ καὶ τῆς ἀπολυμένων ἀνδρῶν ἀμφισβήτησις αὐτοῖς πλείστα πράγματα παρέχετο, τὰς μὲν ἐχθρὰς ἀνελῶν ἐκάστω, σῶσαι δὲ τὰς προσήκουσας ἀξιοῖτο. τέλος δὲ τῇ πρὸς τὰς μισθμύρας ὀρεγῇ καὶ συγγερῶν τιμῇ καὶ φίλων εὐνοίαν προέμειον, Κικέρωνος μὲν Ἀντωνίῳ Καῖσαρ ὀξέση, τέτω δὲ Ἀντωνίῳ Λαρκίῳ Καῖσαρ, ὃς ἦν θεῖος αὐτῷ πρὸς μητρός· ἐδόθη δὲ καὶ Λεπίδῳ Παῦλον ἀνελῶν τὸν ἀδελφόν· οἱ δὲ φασιν ἐκστῆναι τῷ Παύλῳ τὸν Λεπίδον ἐκείνοισι, ἀποθανεῖν αὐτὸν αἰτησάμενοις. ἔθεν ὁμότερον ἔδωκε ἀγελώτερον τὸ διαμείψεως ταύτης δοκῶ γυῖος. φόνων γὰρ ἀντικαταλλαζόμενοι φόνους, ὁμοίως μὲν οἷς ἐλάμβανον, αἰήρουν ὅτι ἐδόσαν ἀδικώτεροι δὲ καὶ τὰς φίλους ἦσαν, ἔς ἀπεκρίψαν μηδὲ μισῶντες.

Ἐπὶ δ' ἔν ταῖς διαλλαγαῖς ταύταις οἱ στρατιῶται ἀντιθέτως ἤξεν καὶ γάμῳ

Plancum, qui non procul cum magnis copiis confidebat. Jam præpotens iterum redditus, Alpes trajecit, duxitque in Italiam secum peditem septendecim integras legiones, & decem millia equitum. Præter hos reliquit ad præsidium Galliæ sex legiones sub Vario quodam familiari & compotore suo, quem Cotylonem appellabant.

At Cæsar Ciceroni jam, quem inhærere videbat libertati, salutem dixit, Antoniumque per necessarios ad reconciliationem invitavit. Congressi tres illi in modica insula amne circumflua, triduum in colloquio fuere. De cæteris convenit inter eos facile, totumque imperium inter se sicut patrimonium suum sunt partiti: sed disceptatio de illis quos stauerant interficere, diu distinuit eos, quod in-

terimere quisque inimicos suos, & necessarios niteretur conservare. Tandem iracundiæ in eos quos oderant & cognatorum reverentiam & amicorum benevolentiam posthabentes, Cicerone cessit Cæsar Antonio, huic Antonius L. Cæsare avunculo suo: Lepido permissum Paulum fratrem suum trucidare. Alii ferunt Lepidum illis Paulum, quem ad eandem deposcebant, concessisse. Hac permutatione nihil equidem arbitror atrocius vel immanius extitisse: nam quum cædibus cædes mutarent, non secus occiderunt illos quos condonabant, quam quos accipiebant. Iniquiores autem fuerunt in amicos, quos nullo adducti odio peremerunt.

Hoc fœdus petierunt circumstantes milites ut nuptiarum aliquarum vinculo conglutinent,

γάμῳ τινὶ τὴν φιλίαν συνάψαι Καίσαρα λαβόντα τὴν Φελβίας τῇ Ἀλιωνίᾳ γυναικὸς θυγατέρα Κλωδίαν. ὁμολογηθέντι δὲ καὶ ταῦτα, τεταχόσιτοι μὲν ἐκ προγραφῆς ἐθανατώθησαν ὑπὸ αὐτῷ. Κικέρων δὲ σφαγῆναι, ἐκέλευσε Ἀλιώνιου τὴν τε κεφαλὴν ἀποκοπῆναι καὶ τὴν χεῖρα τὴν δεξιάν, ἥ τις κατ' αὐτῷ λόγους ἔγραψε. καὶ κομιθέντων, ἐθεάτο γεγηθώς, καὶ ἀνακαλχάζων ὑπὸ χαρᾶς πολλάκις. εἶτα ἐμπληθεὶς, ἐκέλευσε ὑπὲρ τοῦ βήματός ἐν ἀγορᾷ τεθῆναι, καθάπερ εἰς τὸν νεκρὸν ὑβρίζων, ἔχ' αὐτὸν ἐνυβρίζοντα τῇ τύχῃ καὶ κατακυριόνα τὴν Ἑσπρίαν Ἰπποκρινόμενον. ὁ δὲ θεὸς αὐτῷ Καίσαρ, ζητέμενον καὶ διωκόμενον, κατέφυγε πρὸς τὴν ἀδελφὴν. ἡ δὲ τῷ σφαγέων Ἰπσιάνων καὶ βιαζομένων εἰς τὸ δωματίον αὐτῆς, ἐν ταῖς θύραις. εἶσα καὶ διασχῆσα τὰς χεῖρας, ἐβόα πολλάκις, Οὐκ ἀποκλινεῖτε Καίσαρα Λεύκιον, εἰ μὴ πρῶτον ἐμὲ ἀποκλινῆτε, τὴν τὸν αὐτοκράτορα τεκῆσαν. ἐκείνη μὲν ἐν τοιαύτῃ γρομένη, διέκλεψε καὶ διέσωσε τὸν ἀδελφόν.

Ἦν δὲ καὶ τὰ πολλὰ Ῥωμαίοις ἐπαχθὴς ἡ τῷ τειῶν ἀρχή· καὶ τὸ πλεῖστον ὁ Ἀλιώνιος τῇ αἰτίας εἶχε, πρεσβύτερος μὲν ὢν Καίσαρος, Λεπίδου δὲ δυνατώτερος· εἰς δὲ τὸν βίον ἐκείνον αὐτὸς τὸν ἡδυπαθῆ καὶ ἀκόλαστον ὡς πρῶτον ἀνεχαίτισε τῷ πραγμάτων ἐκκεχυμένῳ. προσβὼν δὲ τῇ κοινῇ κακοδοξίᾳ τὸ διὰ τὴν οἰκίαν ἔμικρὸν μῖσος, ἦν ὅκει, Πομπηίᾳ τῇ Μεγάλῃ γρομνίῳ, ἀνδρὸς ἔχ' ἥτιον Ἰππὶ σωφροσύνῃ, καὶ τῷ τεταγμένως καὶ δημοτικῶς διαταῖος θαυμασθέντι, ἢ διὰ τὰς τρεῖς τελεάμβους. ἡχθονίῳ
γδ

rent, & Cæsar Fulviæ filiam duceret, privignam Antonii, Clodiam. Postquam & hoc convenit, trecentos ad cædem proscripserunt. Ciceronis interfecti imperavit Antonius caput & dextram, qua Philippicas scripserat, detruncari: quæ allata exultans spectavit, cachinnansque crebro præ gaudio. Ubi satiatus fuit, mandavit ut pro rostris in foro figerentur. Quasi vero insultaret mortuo, & non potius se ipse fortunæ insultare suæ, & potestatem quam tenebat, ostenderet maculare. Avunculus ejus L. Cæsar, quum eum investigarent & persequerentur, confugit ad fororem suam. Ea, instantibus percussoribus atque in cubiculum suum irrumpentibus, consistens in janua expansis manibus cla-

mavit subinde, L. Cæsarem non interficietis, nisi ante interfeceritis me, quæ vestrum peperit imperatorem. Illa ergo hac ratione eripuit & conservavit fratrem suum.

Erat populo Romano illorum triumviratus multis in rebus odiosus: culpam tamen in Antonium conferebant potissimum, qui, natus Cæsare major, & Lepido potentior, in vitam eam luxuriosam & perditam, ut primum emerfit ex negotiis, est revolutus. Accessit ad communem illius infamiam non mediocre odium ex ea in qua habitabat domo, quæ fuerat Magni Pompeii, viri non minus ob temperantiam modestamque & civilem vitam quam ob tres triumphos admirabilis. Dolebant enim

ἃ ὀρεῶντες αὐτῶν τὰ πολλὰ κεκλεισμένῳ μὴ ἡγεμόσι ἢ στρατηγοῖς ἢ πρῆσβεσιν, ὠθεσμένοι πρὸς ὕβριν ἀπὸ τῶν θυρῶν, μεσλὼ δὲ μίμων ἢ θανατοποιῶν, ἢ κολάκων κραυπαλώνων· εἰς ἑς τὰ πλεῖστα κατανηλίσκετο τῶν χρημάτων, τῷ βίαιοτάτῳ ἢ χαλεπωτάτῳ τρόπῳ ποιεῖσθαι. ἔ δὲ μόνον ἐπώλεον ἐσίας τῶν φονδομενίων, ἑπισυκοφαντεῖν οἰκίας ἢ γυναικας αὐτῶν, ἔ δὲ τελῶν πᾶν ἐκίνησαν ἡρόν· ἀλλὰ ἢ πρὸς ταῖς Ἑστιάσι πυθόμενοι παρθένους πρὸς καταθήκας τινὰς κείας ἢ ξένων ἢ πολιτῶν, ἔλαβον ἐπελθόντες. ὥς δὲ ἔδεν ἡμῶν ἱκανὸν Ἀντωνίῳ, Καῖσαρ ἠξίωσε νείμασθαι τὰ χρήματα πρὸς αὐτόν. ἐνείμαντο δὲ ἢ τὸν στρατὸν, ἑπὶ Βρεῖτον ἢ Κάσιον εἰς Μακεδονίαν στρατεύοντες ἀμφοτέρω, Λεπίδῳ δὲ τῶν Ῥώμῳ ἐπέτευσαν.

Ὡς μύτοι διαβάντες ἡψάντο πολέμῳ, ἢ παρεστρατοπέδουσιν τοῖς πολέμοις, Ἀντωνίῳ μὴ ἑπιταγμένῳ Κάσιῳ, Βρεῖτῳ δὲ Καίσαρ, ἔδεν ἐργὸν ἐφάνη μέγα τῷ Καίσαρ, ἀλλ' Ἀντωνίῳ ἡμῶν οἰκῶν πάντα ἢ κατορθῶν. τῇ μὲν γε πρῶτῃ μάχῃ Καῖσαρ ὑπὸ Βρεῖτε κτ' κρατῶν ἡττήσθαι, ἀπέβαλε τὸ στρατόπεδον, ἢ μικρὸν ἔφθη τὰς διώκοντας ὑπεκφυγών. ὥς δὲ αὐτὸς ἐν τοῖς ὑπομνήμασι γέγραφε, τῶν φίλων τινὸς ὄναρ ἰδόντῳ, ἀνεχώρησε πρὸ τῆς μάχης. Ἀντωνίῳ δὲ Κάσιον ἐκίνησε· καίτοι γεγεράσιν ἐνίοι, μὴ πρὸς τῇ μάχῃ τὸν Ἀντωνίον, ἀλλὰ πρὸς τῇ τῇ μάχῃ ἥδη διώκοντι. Κάσιον δὲ Πίνδαρ τῶν πεισῶν τις ἀπελευθέρων, αὐτῷ δεομένῳ ἢ κελδύνῳ, ἔσφαξεν· ἔ δὲ ἔγνω νενικηκότα Βρεῖτον. ἀλίγων δὲ

enim quum cernerent clausam magistratibus, ducibus & legatis, qui contumeliose repellabantur a foribus: plenam vero mimorum, praestigiorum, & adulatorum vinolentorum, in quos fere argentum violentissima & acerbissima coactum ratione absumebatur. Quippe non tantum proscriptionum subhastaverunt bona, circumvenientes insuper calumniis necessarios eorum & conjuges, neque solum omnis generis moverunt vectigalia, verum etiam ut compererunt apud virgines Vestales quaedam a peregrinis & civibus deposita, illuc profecti ea abstulere. Ubi nihil satis fuit Antonio, postulavit Caesar ut divideret secum pecuniam. Diviserunt etiam exercitum, proficiscentes in Macedoniam ambo ad bellum Bruto & Cassio faciendum, Lepido autem urbem permiscere.

Postquam tamen instituerunt transmissio mari res gerere, & castris hostium collata castra habuere, quum oppositus Antonius Cassio esset, Caesar Bruto, nihil Caesar gessit praecleari, verum ubique palmam tulit & successum habuit Antonius. Priore certe acie prorsus a Bruto Caesar fusus fugatusque castra amisit, & pene in potestatem venit fugientem insectantium. Ut vero in commentariis ipse prodidit Caesar, quum oblatum cuidam ejus amico fuisset somnium, recepit se ante conflictum. Antonius Cassium pepulit: quamvis sint qui scripserunt non interfuisse proelio Antonium, sed post pugnam consecretantibus jam hostes suis supervenisse. Cassium Pindarus, fidus libertus ejus, orantem & instantem, quod non rescivisset victoriam Bruti, obtuncavit. Paucis inter-

ἡ ἡμερῶν διαγρομίδων, πάλιν ἰμαχίσαντο· καὶ Βρούτῳ μὲν ἠτήθεὺς ἑαυ-
τὸν ἀνείλεν, Ἀντώνῳ δὲ τὴν νίκης ἐνέκατο τῇ δόξῃ τὸ πλείστον, ἅτε δὴ καὶ
νοσῆντο τῷ Καίσαρι. Ἰππῶν δὲ τῶν Βρούτου νεκρῶν, μικρὰ μὲν ἀνείδισεν
ὑπὲρ τῶν Γαίῶν τῷ ἀδελφῷ τελευτῆς· ἀνέθηκε γὰρ ἐκείνῳ ὁ Βρούτος ἐν Μα-
κεδονίᾳ, Κικέρωνι τιμωρῶν. Φήσας δὲ μᾶλλον Ὀρεθήσιον ἢ Βρούτον αἰτιασθῆναι
τὴν τῷ ἀδελφῷ σφαγῆς, Ὀρεθήσιον μὲν ἐκέλευσεν Ἰπποφάξαι τῷ μνήματι
Βρούτῳ δὲ τιμὴν αὐτῷ Φοινικίδα πολλῶν χρημάτων ἀξίαν ἔσαν ἐπέριψεν, καὶ
τῷ ἀπελευθέρῳ τινὶ τῷ ἑαυτῷ προσέταξε τὴν ταφῆς Ἰπμεληθῆναι. τῶτον
ὑστερον γυνὴς ἐς συγκατακαύσαντα τιμὴν Φοινικίδα τῷ νεκρῷ, καὶ πολλὰ δὲ ἐς
τιμὴν ταφῆν δαπάνης ὑψηλόμενον ἀπέκλειπεν.

Ἐκ τούτου Καῖσαρ μὲν εἰς Ῥώμην ἐκομίζετο, δοκῶν δὲ φερέσεσθαι πολλὴν
χρένον ἐκ τῆς ἀρρώστιας· Ἀντώνῳ δὲ τὰς πρὸς ἑαυτὸν πάσας ἐπαρχίας ἀργυ-
ρολογήσων, καὶ διέβαινον εἰς τιμὴν Ἑλλάδα πολλὴν στρατιάν ἄγων· ὑπερχη-
μένῳ γὰρ ἐκάσῳ στρατιώτῃ δραχμὰς πενήταχιλίας, ἐδύνητο συντονιστῶν
χρηματισμῷ καὶ δασμολογίας. τοῖς μὲν ἐν Ἑλλασιν ἐκ αἰτοπῶν ἐδὲ φορ-
τικὸς συνωλέχθη τότε πρῶτον, ἀλλὰ καὶ τὸ παιῖζον αὐτῷ πρὸς ἀκροάσεις
φιλολόγων, καὶ θύρας ἀγώνων, καὶ μυσταίς ἐπρεπε, καὶ πρὸς τὰς κείρας ἦν
ἡλικία· καὶ φιλέλλων ἀκῶν ἔχαρει, ἔτι δὲ μᾶλλον φιλαθῆναιτο προσ-
αχαρδόμενον, καὶ τῇ πόλει πλείστας δωρεὰς ἔδωκε. βελομένῳ δὲ τι καὶ
Μεγαρέων καλὸν ἀνέπιδόξατο ταῖς Ἀθῆναις, καὶ τὸ βελομένην ἰδεῖν αὐ-
τὸν

jeftis diebus iterum conflixere. Victus Brutus
femetipsum trajecit. Tulit autem totam pene
Antonium hujus gloriam pugnae, nempe aggro-
tante Caesare. Assistens vero cadaveri Bruti,
exprobravit ei modice Caio fratris sui necem:
illum enim in Ciceronis vindictam interfecerat
in Macedonia Brutus. Caeterum Horten-
sius potius dictitans se quam Bruto eandem
fratris imputare, Hortensium super illius mo-
numentum praecepit interfici: Bruto magni
pretii paludamentum suum purpureum inje-
cit, & cuidam liberto suo commisit ejus fu-
nerandi curam. Hunc post, cognito exquisi-
tum illud paludamentum non concrenasse in
funere, plurimumque impensae funeri destina-
tae intervertisse, interfecit.

Hinc Caesar Romam deportatus est, quem

ex valetudinis imbecillitate apparebat non
diu superfuturum. Antonius vero ad provin-
cias Orientales ut cogeret pecuniam profec-
tus, transcendit magno exercitu in Graeciam:
qui enim militibus in capita vicena millia
nummum polliciti fuerant, intentiore cura
quaerenda ipsis & impetranda pecunia erat.
Atque Graecis quidem tunc primo neque du-
rum neque acerbum praebuit se, sed remissio
ejus ad viros eruditos audiendos ludosque spe-
ctandos & initiationes fuit illis jucunda. Jam
aequum se in judicando exhibebat, atque
Graecorum studiosus gaudebat dici, multo-
que magis Atheniensium appellari studio-
sus: quorum civitatem plurimis donis affe-
cit. Gestientibus autem Megarensibus cer-
tare cum Atheniensibus, & aliquid ei eximii
osten-

τὸν ἀξιωματικόν, ἀναβάς κ' ἑστασίμευθ', ὡς ἐπισηθάνητο τί δοκοῖη, Μικρὸν μὲν ἔφη, σπαρθὸν δὲ πρὸς ᾧ, κ' τὸν τῷ Πυθί τιν' κατεμάτρησεν ὡς συνελόντων. τῷτο γ' ὑπέχετο πρὸς τινὶ σύλλατον.

Ἔσθ' ἢ Ἀδύκων Κλωσσεῖνον ᾧ τ' Ἑλλάδ' καταλατὼν εἰς Ἀσίαν δύνῃ, κ' τῶν ἐπὶ πλῆτων ἤψατο, κ' βασιλεῖς ᾧ θύρας ἐφοίτων, κ' βασιλῶν γυναῖκες, ἀμυλλώμενοι δωρεαῖς πρὸς ἀλλήλους κ' κάλλεσσι, ἐφθάρητο πρὸς αὐτόν ἐν Ῥώμῃ ἢ Κρίστας εἰσσεῖν κ' πολέμοις ὕποτροχαρδύς, πολλὰ αὐτὸς ἄγων χολῶ κ' αἰετών, ἀνταπλεῖτο τοῖς πάθεσσι εἰς τὸν συνήθη βίον Ἀναξήνορες ἢ κίθαρεδοὶ καὶ Ξῦθι χορῶδες, καὶ Μυρρόμαχος τις ὀρχηστὴς, καὶ τοιοῦτ' ἄλλ' Ἀσιαστῶν ἀπεργαμάτων δέσσοι, ὑπερβαλλόμενοι λαμνείᾳ καὶ βομολοχίᾳ τὰς ὑπὸ τ' Ἰταλίας κήρας, εἰσέρρη καὶ δαίκε τὴν αὐλήν, ὥς ἢ ἀνελθὼν εἰς ταῦτα φερμένων ἀπάντων. ἢ γ' Ἀσία πᾶσα, καθάπερ ἡ Σοφρόκλει' ἐπέη πόλις, ὁμῶ μὲν θυμαμάτων ἔγερθ',

Ὅμῶ ἢ παίων τε κ' σιναγμάτων.

εἰς γ' Ἐφεσον εἰσιήθ' αὐτῷ, γυναῖκες μὲν εἰς Βάκχας, αἰδοῖς ἢ κ' παῖδες εἰς Σατύρους κ' Πᾶνας ἠγνῶ διεσπασσάμενοι κτλ' ἢ κ' θύρων κ' ψαλμείων κ' σιγῶν κ' αὐλῶν ἢ πόλιν ἢ πᾶσα, Διόνυσον αὐτὸν ἀνακαλωμένην χαερδότην κ' μελίχιον. ἢ γ' ἀμέλει τοιοῦτ' ὅποις, τοῖς ἢ πολλοῖς ὤμης κ' αἰετών. ἀφῆσθ' γ' ὁ γυμνὸς ἀνδρῶπις τὰ ὄντα, μαστιγῶν κ' κόλαξι χαερζόμεν'. πολλῶν ἢ κ' ζώνων, ὡς τεθνηκότων,

αἰτη-

offendere, orantibusque ut curiam suam videret, eo profectus spectavit eam. Interrogatus quæ sibi videretur, Angusta, inquit, & rainosa. Adhæc Apollinis Pythii templum dimensus est, ostendens se id inauguraturum: id enim declaravit ad senatum.

Postquam relicto in Græcia L. Censorino in Asiam transfinit, illiusque gustavit opes, reges autem januam ejus frequentavere, regumque conjuges muneribus inter se & formæ splendore certantes sese ei venditarunt, atque dum Romæ Cæsar seditionibus & bellis fatigatur, ocio ipse & pacē diffuens revolutus est ex prava ejus indole in pristinam vitam: Anaxenores veto cithareædi, Xuthi choraulæ, Metrodorus quidam saltator, reliquæque acroamatum choros Asianorum, fa-

ccia & dicacitate Italianas pestes superantium, interferunt aulæ simulque ei imperitarunt: nihil jam ordine gerebatur, quod omnes ad ista delaberentur. Siquidem tota Asia, ut civitas illa Sophoclea, gratis simul suffribus referta erat,

Et cantilenis & simul quoque stitibus.

Ingredientem Ephesum foeminae, Baccharum, viri puerique, Satyrorum & Panum habitu præcefferunt. Hedera, thyrsis, psalteriis, fistulis, tibiis personabat urbs: appellabantque cum Bacchum benignum ac blandum. Et erat sane nonnullis talis, multis tamen immanis & truculentus: exspoliabat enim homines nobiles facultatibus, quas verberonibus & adulatoribus largiebatur. Multorum fortunas viventium putebant, accipiebantque aliqui,

γεται, καὶ ζῶν ἀγαύων πρότερον ἡψαῖο, τὰς ἄλλας ὑπεβάλλου-
τες.

Ἦν δ' ὁρμητὸς ἐπέκεινα στρατοῦμασι δ' ἔνυχαι, ὃν Λέπιδος ἥρχε, φί-
λος εἶναι δοκῶν Ἀθήνῃς, καὶ πολλὰ τ' Καίσαρος φιλίας διαπραγματικῶς δι-
αύτον. ἐλθὼν δ' καὶ στρατοπεδεύσας πλησίον, ὡς ἔθεν ἀπήντα φιλόφρονον,
ἐγνω πρῶτάλλεα. καὶ κόμη μὲν ἀτημελής, καὶ βαθὺς πάγων μὲν τῷ ἦν-
ταν αὐτὸς ἐν αὐτῷ καθεμένῳ λαβὼν δ' Φαιὸν ἱμάτιον, ἐφύς προσῆγε
τῷ χάρακι τῷ Λεπίδῃ, καὶ λέγειν ἤρξατο. πολλῶν δ' καὶ πρὸς τῷ ὄψιν
ἐπικλωμένων καὶ τοῖς λόγοις ἀγορεύον, δάσας ὁ Λέπιδος, τὰς σάλπιγ-
γας ἐκέλευε συνηχέσας ἀφαιρῆαι τὸ κατακτεῖναι τὸν Ἀθήνιον. οἱ δ' ἐστρα-
τιῶται μᾶλλον ἠκίονον καὶ διελέγοντο κρύφα, Λαίλιον καὶ Κλώδιον διασεί-
λαίτες πρὸς αὐτόν, ἐδῆτας λαβόντας ἐτακρυβωμένων γυναικῶν, οἱ τὸν Ἀν-
τώνιον ἐκέλευον ἐπὶ χειρὶν παρρῆναι τῷ χάρακι πολλὰς γὰρ εἶναι δεξο-
μένους, καὶ τὸν Λέπιδον εἰ βέλαιοτο, κτενέσθαι. Ἀθήνιος δ' Λεπίδῃ μὲν ἐν
εἰσῶν ἀψαῖς, μετ' ἡμέραν δ' τὸν στρατὸν ἔχων, ἀπεπειρῶτο τῷ ποταμῷ.
καὶ πρῶτος αὐτὰς ἐμβὰς ἐπορεύετο πρὸς τὴν ἀντιπέραν ὀχθίνην, ὁρῶν ἤδη
πολλὰς τῷ Λεπίδῃ στρατιωτῶν τάς τε χεῖρας ὀρέγουσας αὐτῷ καὶ τὸν χά-
ρακα διασπῶντας. εἰσελθὼν δ' καὶ κρατήσας ἀπάντων, ἡμερώτατα Λεπίδῃ
προσινέχθη. πατήρ γὰρ προσηγόρευεν αὐτὸν ἀσπασάμενος καὶ τῷ μὲν
ἔργῳ πάντων αὐτὸς ἦν κύριος, ὁκείῳ δ' ὄνομα καὶ τιμὴν αὐτοκρατορῆος
διετίλει φυλάττων. τῷτο καὶ Φλάκκον αὐτῷ Μουνάτιον ἐποίησε προαί-
δαι,

est, corticem, nec ab animalibus nunquam
antea gustatis in superandis Alpibus abstinere.

Subiit animum cupido proficiscendi ad le-
giones transalpinas, quibus praerat Lepidus.
Hunc numerabat Antonius amicum, qui mul-
ta putabatur ejus opera consequutus a Caesa-
re. Eo profectus, castris prope locatis, ubi
nihil ei benigne oblatum est, statuit ultimam
aeram subire. Coma ejus incompta erat, et
barba proluxa, quam mox ab adverso proelio
habebat promissam: sumptaque toga pulla
sub vallum Lepidi accessit, atque orationem
exortus est habere. Multi ad eam speciem in-
stingebantur et ducebantur oratione ejus.
Quare timens Lepidus, ad interpellandum An-
tonii orationem tubis jussit conciri. At mili-
tes inde misericordiam majorem ejus cepe-

runt, et colloquia secreta cum Antonio habu-
erunt per Laelium et Clodium, quos vestitu
meretricio miserat ad eum. Hi Antonium
hortati sunt ut vallum adoriretur audacter:
multos esse qui cum recepturi, et Lepidum,
si vellet, essent interfecaturi. Verum non per-
misit Antonius manus ut Lepido inferrent.
Postero die tentavit cum exercitu flumen, ac
primus ingressus ad ulteriorem ripam concen-
dit, frequentesque jam Lepidi milites con-
spexit manus sibi porrigentes et vallum dissi-
panes. Ingressas castra, et potitus omnium,
egit cum Lepido humanissime. Nam in salu-
tando appellavit eum patrem: ac quamvis reve-
ra omnia in potestate sua haberet, nomen illi ta-
men et honorem non destitit conservare impe-
ratoris. Ea res adiunxit ei quoque Munatium
Plancum,

ἔσται, καθήκον ἔπ' ἐπ' αὐτῷ μὲν συχνῶς δυνάμεως. ἔτω δὲ μέγας ἀεὶς, αὐτὸς ὑπερέβαλε τὰς Ἀλπεὶς εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἄγων ἑπτακαίδεκα τέλη πεζῶν σὺν αὐτῷ, καὶ μυρίαις ἵπποις· χωρὶς δὲ Φρυγῶν Γαλατίας, ἐξ τὰ γέματα λελαίπει μετὰ Οὐαρείου τινὸς τῷ συνήθῳ καὶ συμποτῷ, ὃν Κοτύλωνα προσηγόρευον.

Καῖσαρ δὲ Κικέρωνι μὲν ἐπέτι προσεῖχε, τῷ ἐλευθερίας ὄρεσιν ἀπειχόμενον, Ἀντώνιον δὲ πρέκαλεῖτο διὰ τῶν φίλων εἰς διαλύσεις, καὶ συνελθόντας οἱ τρεῖς εἰς νησίᾳ ποταμῷ ἀφείρεσθαι, ἔπειτα τρεῖς ἡμέρας συνήδρυσαν. καὶ τὰλλα μὲν ἔπειτα ὡμολογεῖτο, καὶ διενείμαντο τὴν σόμασσαν ἀρχὴν, ὥσπερ ὑσταίον πατρώων ἐν ἀλλήλοις. ἡ δὲ ἀφεί τῶν ἀπολεσθέντων ἀνδρῶν ἀμφισβήτησις αὐτοῖς πλείστα πράγματα παρήχε, τὰς μὲν ἐχθρὰς ἀνελεῖν ἐκάστω, σῶσαι δὲ τὰς προσήκουσας ἀξιοῖτο. τέλος δὲ τῇ πρὸς τὰς μισθμῶνας ὁρῇ καὶ συγγρῶν τιμῇ καὶ φίλων εὐνοίαι προέβη, Κικέρωνος μὲν Ἀντωνίου Καῖσαρ ὄξεσι, τέτω δὲ Ἀντωνίου Λαρκίου Καῖσαρ, ὃς ἦν θεῖος αὐτῷ πρὸς μητρός· ἐδόθη δὲ καὶ Λεπίδῳ Παῦλον ἀνελεῖν τὸν ἀδελφόν· οἱ δὲ φασιν ἐκστῆναι τῷ Παύλῳ τὸν Λεπίδον ἐκείνους, ἀποθανεῖν αὐτὸν αἰτησάμενους. ἔθεν ὡμότερον ἔδωκε ἀγριώτερον τῷ διαμείψας ταύτης δοκῷ γηέας. φόνων γὰρ ἀνῆκαταλλαξόμενοι φόνους, ὁμοίως μὲν οἷς ἐλάμβανον, αἰτήσαντες ἐπὶ ἐδόσαν ἀδικώτεροι δὲ ἀφεί τὰς φίλους ἦσαν, ὥς ἀπεκρίπυσαν μηδὲ μισῆτες.

Ἐπὶ δ' ἔτι ταῖς ἀλλαγαῖς ταύταις οἱ στρατιῶται ἀφεισάντες ἤξεν καὶ γάμω

Plancum, qui non procul cum magnis copiis considebat. Jam præpotens iterum redditus, Alpes trajecit, duxitque in Italiam secum petitum septendecim integras legiones, & decem millia equitum. Præter hos reliquit ad præsidium Galliæ sex legiones sub Vario quodam familiari & compotore suo, quem Cotylonem appellabant.

At Cæsar Ciceroni jam, quem inhæreere videbat libertati, salutem dixit, Antoniumque per necessarios ad reconciliationem invitavit. Congressi tres illi in modica insula amne circumflua, triduum in colloquio fuere. De cæteris convenit inter eos facile, totumque imperium inter se sicut patrimonium suum fuit partiti: sed disceptatio de illis quos statuerant interficere, diu distinuit eos, quod in-

terimere quisque inimicos suos, & necessariis niteretur conservare. Tandem iracundiæ in eos quos oderant & cognatorum reverentiam & amicorum benevolentiam posthabentes, Ciceronē cessit Cæsar Antonio, huic Antonius L. Cæsare avunculo suo: Lepidō permissum Paulum fratrem suum trucidare. Alii ferunt Lepidum illis Paulum, quem ad eandem deposcebant, concessisse. Hac permutatione nihil equidem arbitratur atrocius vel immanius extitisse: nam quum cædibus cædes mutarent, non secus occiderunt illos quos condonabant, quam quos accipiebant. Iniquiores autem fuerunt in amicos, quos nullo adducti odio peremerunt.

Hoc fœdus petierunt circumfistētes milites ut nuptiarum aliquarum vinculo conglutina-

γάμῳ τινὶ τὴν Φιλίαν συνάψαι Καίσαρα λαβόντα τὴν Φαλβίας τῇ Ἀντωνίας γυναικὸς θυγατέρα Κλωδίαν. ὁμολογηθέντι δὲ καὶ τῷ τε, τεταχένιοι μὲν ἐκ προγραφῆς ἐθανατώθησαν ὑπὸ αὐτῷ· Κικέρων δὲ σφαγῆναι, ἐκέλευσεν Ἀντώνιος τὴν τε κεφαλὴν ἀποκοπῆναι καὶ τὴν χεῖρα τὴν δεξιάν, ἣ τὰς κατ' αὐτῷ λόγους ἔγραψε. καὶ κομιθέντων, ἐθεῖτο γεγενηῶς, καὶ ἀνακαλχάζων ὑπὸ χαρῆς πολλάκις. εἶτα ἐμπληθεὺς, ἐκέλευσεν ὑπὲρ τῶν βήματων ἐν ἀγορᾷ τεθῆναι, καθάπερ εἰς τὸν νεκρὸν ὑβρίζων, ἔχων αὐτὸν ἐνυβρίζοντα τῇ τύχῃ καὶ καταχυνόντα τὴν Ἰξασίαν Ἰπιδεικνύμεναι. ὁ δὲ θεῖτο αὐτῷ Καίσαρ, ζητέμεναι καὶ διωκόμεναι, κατέφυγε πρὸς τὴν ἀδελφὴν. ἡ δὲ τῷ σφαγῶν Ἰπιδανίῳ καὶ βιαζομένων εἰς τὸ δωματίον αὐτῆς, ἐν ταῖς θύραις σᾶσα καὶ διαχῶσα τὰς χεῖρας, ἐβόα πολλάκις, Οὐκ ἀποκλεινείτε Καίσαρα Λεύκιον, εἰ μὴ πρῶτον ἐμὲ ἀποκλείητε, τὴν τὸν αὐτοκράτορα τεκῶσαν. ἐκείνη μὲν ἐν τοιαύτῃ γηρομένη, διέκλεψε καὶ διέσωσε τὸν ἀδελφόν.

Ἦν δὲ καὶ τὰ πολλὰ Ῥωμαίοις ἐπαχθὴς ἡ τῷ τειῶν ἀρχή· καὶ τὸ πλεῖστον ὁ Ἀντώνιος τῇ αἰτίας εἶχε, πρεσβύτερος μὲν ὢν Καίσαρος, Λεπίδου δὲ δυνατώτερος· εἰς δὲ τὸν βίον ἐκείνον αὐτὸς τὸν ἠδυνάστη καὶ ἀκόλαστον ὡς πρῶτον ἀνεχαίτισε τῷ πραγμάτων ἐκκεχυμένῳ. προσβῶν δὲ τῇ κοινῇ κακοδοξίᾳ τὸ διὰ τὴν οἰκίαν ἐμικρὸν μῖσος, ἦν ὅκει, Πομπηίᾳ τῇ Μεγάλῃ γηρομένη, ἀνδρὸς ἔχοντος ἥτιον ἢ τὴν σωφροσύνην, καὶ πᾶσι τεταγμένως καὶ δημοτικῶς διαταῖας θαυμασθέντι, ἢ διὰ τὰς τρεῖς θαλάμβους. ἡχθόντο

ῥ

rent, & Cæsar Fulviæ filiam duceret, privignam Antonii, Clodiam. Postquam & hoc convenit, trecentos ad cædem proscripserunt. Ciceronis interfecti imperavit Antonius caput & dextram, qua Philippicas scripserat, detruncari: quæ allata exultans spectavit, cachinnansque crebro præ gaudio. Ubi satiatus fuit, mandavit ut pro rostris in foro figerentur. Quasi vero insultaret mortuo, & non potius se ipse fortunæ insultare suæ, & potestatem quam tenebat, ostenderet maculare. Avunculus ejus L. Cæsar, quum eum investigarent & persequerentur, confugit ad sororem suam. Ea, instantibus percussoribus atque in cubiculum suum irrumpentibus, consistens in janua expansis manibus cla-

mavit subinde, L. Cæsarem non interficietis, nisi ante interfeceritis me, quæ vestrum peperit imperatorem. Illa ergo hac ratione eripuit & conservavit fratrem suum.

Erat populo Romano illorum triumviratus multis in rebus odiosus: culpam tamen in Antonium conferebant potissimum, qui, natu Cæsare major, & Lepido potentior, in vitam eam luxuriosam & perditam, ut primum emerfit ex negotiis, est revolutus. Accessit ad communem illius infamiam non mediocre odium ex ea in qua habitabat domo, quæ fuerat Magni Pompeii, viri non minus ob temperantiam modestamque & civilem vitam quam ob tres triumphos admirabilis. Dolebant enim

ᾧ ὁρῶντες αὐτῶν τὰ πολλὰ κεκλεισμένῳ μὴ ἡγεμόσι καὶ στρατηγοῖς καὶ πρέσβεσιν, ὠθεμένοι πρὸς ὕβριν ἀπὸ τῶν θυρῶν, μετὰ δὲ μίμων καὶ θαυματοποιῶν, καὶ κολάκων κραυπαλώων εἰς ἑς τὰ πλεῖστα κατανηλίσκετο τῶν χρημάτων, τῷ βιαιοτάτῳ καὶ χαλεπωτάτῳ τρόπῳ ποιεῖσθαι. καὶ γὰρ μόνον ἐπώλεον εὐσίας τῶν φονδομένων, Ἰησυκοφανεῖν οἰκίας καὶ γυναικας αὐτῶν, ἐδὲ τελῶν πᾶν ἐκίνησαν γῆρας· ἀλλὰ καὶ πρὸς ταῖς Ἑστιάσι πυθόμενοι παρθένους ὥρακαταθήκας τινὰς κείας καὶ ξένων καὶ πολιτῶν, ἔλαβον ἐπελθόντες. ὥς δὲ ἐδὲν ἡμῶν ἱκανὸν Ἀντωνίῳ, Καῖσαρ ἠξίωσε νεύματι τὰ χρήματα πρὸς αὐτόν. ἐνείμαντο δὲ καὶ τὸν στρατὸν, Ἰππὶ Βεῤῥτον καὶ Κάσιον εἰς Μακεδονίαν στρατεύοντες ἀμφοτέρω, Λεπίδῳ δὲ τὴν Ῥώμην ἐπέτερεψαν.

Ὡς μύθοι διαβάλλει ἡψάντο πολέμῳ, καὶ παρεστρατοπέδωσαν τοῖς πολεμίοις, Ἀντωνίῳ μὲν Ἰππτεταγμένῳ Κασιῷ, Βεῤῥτῳ δὲ Καῖσαρ, ἐδὲν ἔργον ἐφάνη μέγα τῷ Καῖσαρ, ἀλλ' Ἀντωνίῳ ἡμῶν ὁ νικῶν πάντα καὶ κατορθῶν. τῇ μὲν γε πρῶτῃ μάχῃ Καῖσαρ ὑπὸ Βεῤῥτε καὶ κρατῶν ἦττηθείς, ἀπέβαλε τὸ στρατόπεδον, καὶ μικρὸν ἔφθη τὰς διώκοις ὑπεκφυγών. ὥς δὲ αὐτὸς ἐν τοῖς ὑπομνήμασι γέγραφε, τῶν φίλων τινὸς ὄναρ ἰδόντι, ἀνεχώρησε πρὸ τῆς μάχης. Ἀντωνίῳ δὲ Κάσιον ἐκίνησε· καίτοι γεγραφασιν ἔνιοι, μὴ πρὸς τῇ μάχῃ τὸν Ἀντωνίον, ἀλλὰ πρὸς τῇ τὴν μάχῃ ἤδη διώκσει. Κάσιον δὲ Πίνδαρ τῶν πεισῶν τις ἀπελευθέρων, αὐτὸς δὲ δεομένη καὶ κελδύοντι, ἐσφαξεν· καὶ γὰρ ἔγνω νενικηκότα Βεῤῥτον. ἀλίγων δὲ

enim quum cernerent clausam magistratibus, ducibus & legatis, qui contumeliose repellentur a foribus: plenam vero mimorum, praestigiatorum, & adulatorum vinolentorum, in quos fere argentum violentissima & acerbissima coactum ratione absumebatur. Quippe non tantum proscriptorum subhastaverunt bona, circumvenientes insuper calumniis necessarios eorum & conjuges, neque solum omnis generis moverunt vestigalia, verum etiam ut compererunt apud virgines Vestales quaedam a peregrinis & civibus deposita, illuc profecti ea abstulere. Ubi nihil satis fuit Antonio, postulavit Caesar ut divideret secum pecuniam. Diviserunt etiam exercitum, proficiscentes in Macedoniam ambo ad bellum Bruto & Cassio faciendum, Lepido autem urbem permiscere.

Postquam tamen instituerunt transmissio mari res gerere, & castris hostium collata castra habuere, quum oppositus Antonius Cassio esset, Caesar Bruto, nihil Caesar gessit praecleari, verum ubique palmam tulit & successum habuit Antonius. Priore certe acie prorsus a Bruto Caesar fufus fugatusque castra amisit, & pene in potestatem venit fugientem insectantium. Ut vero in commentariis ipse prodidit Caesar, quum oblatum cuidam ejus amico fuisset somnium, recepit se ante conflictum. Antonius Cassium pepulit: quamvis sint qui scripserunt non interfuisse praelio Antonium, sed post pugnam confectantibus jam hostes suis supervenisse. Cassium Pindarus, fidus libertus ejus, orantem & instantem, quod non rescivisset victoriam Bruti, obtruncavit. Paucis inter-

jectis

ἡ ἡμερῶν διαγρομῶν, πάλιν ἐμαχίσαντο· καὶ Βρούτῳ μὲν ἡτληθεὶς ἑαυ-
τὸν ἀνείλεν, Ἀντώνῳ δὲ τὸ νίκης ἡνέκατο τῇ δόξῃ τὸ πλείστον, ὅτε δὴ καὶ
νοσῆντο τῷ Καίσαρι. Ἐπιστὰς δὲ τῷ Βρούτῳ νεκρῷ, μικρὰ μὲν ἀνείδισεν
ὑπὲρ τοῦ Γαίου τῷ ἀδελφῷ τελευτῆς· ἀπερῆκε γὰρ ἐκείνον ὁ Βρούτῳ ἐν Μα-
κεδονίᾳ, Κικέρωνι τιμωρῶν. Φήσας δὲ μᾶλλον Ὀρετήσιον ἢ Βρούτον αἰτιάσθαι
τὸ τῷ ἀδελφῷ σφαγῆς, Ὀρετήσιον μὲν ἐκέλευσεν ἑπισφάξαι τῷ μνήματι·
Βρούτῳ δὲ τὴν αὐτῇ Φοινικίδα πολλῶν χρημάτων ἀξίαν ἔσαν ἐπέριψε, καὶ
τῷ ἀπελευθέρῳ τινὶ τῷ ἑαυτῷ προσέταξε τὴν ταφῆς ἐπιμεληθῆναι. τῷτον
ὑστερον γὰρ ἐς συγκατακαύσαια τὴν Φοινικίδα τῷ νεκρῷ, καὶ πολλὰ τὸ εἰς
τὴν ταφὴν δαπάνης ὑψηλόμενον ἀπέκλειεν.

Ἐκ τούτου Καίσαρ μὲν εἰς Ῥώμῃ ἐκομίζετο, δοκῶν ἐς φεικτέας πολὺν
χρόνον ἐκ τοῦ ἀρρώστιας· Ἀντώνῳ δὲ τὰς πρὸς ἑω πάσας ἐπαρχίας ἀεγυ-
ρηνόγησεν, καὶ δίδουσαν εἰς τὴν Ἑλλάδα πολλὴν στρατιάν ἄγων· ὑπερχη-
μένῳ γὰρ ἐκάστῳ στρατιώτῃ δραχμὰς πενήκοντι, ἐδόνητο συντονιστῶν
χρηματισμῷ καὶ δασμολογίας. τοῖς μὲν ἐν Ἑλλάσῃ ἐκ αὐτοῦ εἶδε φρε-
νικὸς συνωλέχθη τότε πρῶτον, ἀλλὰ καὶ τὸ παιῖζον αὐτῷ πρὸς ἀκροάσεις
φιλολόγων, καὶ θύας ἀγώνων, καὶ μυσῆας ἔπρεπε, καὶ πρὸς τὰς κρείσσας ἦν
ἐπείκεια· καὶ φιλέλλων ἀκῶν ἔχαιρεν, ἔτι δὲ μᾶλλον φιλαθλῶναι· προσ-
αγαρδύμενῳ, καὶ τῇ πόλει πλείστας δωρεὰς ἔδωκε. βελομένων δέ τι καὶ
Μεγαρέων καλὸν ἀντιπιδίξασθαι ταῖς Ἀθλήσιν, καὶ τὸ βελαυτήριον ἰδεῖν αὐ-
τὸν

jectis diebus iterum conflixere. Victus Brutus
semetipsum trajecit. Tulit autem totam pene
Antonius hujus gloriam pugnae, nempe aegro-
tante Caesare. Assistens vero cadaveri Bruti,
exprobravit ei modice Carii fratris sui necem:
illum enim in Ciceronis vindictam interfecerat
in Macedonia Brutus. Caeterum Horten-
sio potius dictitans se quam Bruto eadem
fratris imputare, Hortensium super illius mo-
numentum praecipit interfici: Bruto magni
pretii paludamentum suum purpureum inje-
cit, & cuidam liberto suo commisit ejus fu-
nerandi curam. Hunc post, cognito exquisi-
tum illud paludamentum non concremasse in
funere, plurimumque impensae funerali destina-
tae intervertisse, interfecit.

Hinc Caesar Romam deportatus est, quem

ex valetudinis imbecillitate apparebat non
diu superfuturum. Antonius vero ad provin-
cias Orientales ut cogeret pecuniam profec-
tus, transcendit magno exercitu in Graeciam:
qui enim militibus in capita vicena millia
nummum polliciti fuerant, intentiore cura
quaerenda ipsis & impetranda pecunia erat.
Atque Graecis quidem tunc primo neque du-
rum neque acerbum praebuit se, sed remissio
ejus ad viros eruditos audiendos ludosque spe-
ctandos & initiationes fuit illis jucunda. Jam
aequum se in judicando exhibebat, atque
Graecorum studiosus gaudebat dici, multo-
que magis Atheniensium appellari studio-
sus: quorum civitatem plurimis donis affe-
cit. Gestientibus autem Megarensibus cer-
tare cum Atheniensibus, & aliquid ei eximii
osten-

τὸν ἀξιοτάτην, ἀναβὰς καὶ θεασάμενος, ὡς ἐπαιθάνητο τί δοκοῖη, Μικρὸν μὲν ἔφη, σπαρθὸν δὲ πρὸς ἧ, καὶ τὸν τῷ Πυθίῳ νεὼν κατεμέτρησεν ὡς συνελόντων. τὺτο γὰρ ὑπέχετο πρὸς τὴν σύλλατον.

Ἔπει δὲ Ἀδύκιστο Κλυσσεῖνον ἔφη τὴν Ἑλλάδα καταλατῶν εἰς Ἀσίαν δύνει, καὶ τῶν ἐπὶ πλῆτων ἤψατο, καὶ βασιλεῖς ἔφη θύρας ἐφοίτων, καὶ βασιλῶν γυναῖκες, ἀμυλλώμεναι θωρακὶς πρὸς ἀλλήλας καὶ κάλλεσσι, ἐφθάρητο πρὸς αὐτόν ἐν Ῥώμῃ ἡ Κρίστατος εἰσέσσει καὶ πολέμοις ὀπισθεχαρδύς, πολλὰ αὐτὸς ἄγων χολίῳ καὶ αἰεσίῳ, ἀντιπλεῖτο τοῖς πάθεσσι εἰς τὸν συνήθη βίον Ἀναξήνορες δὲ κιθαρεδοὶ καὶ Ξυθοὶ χορευταί, καὶ Μπρόδορος τις ὀρχηστὴς, καὶ τοιοῦτοι ἄλλοι Ἀσιατῶν ἀπεργαμάτων δίσκοι, ὑπερβαλλόμενοι λαμνείᾳ καὶ βομολοχίᾳ τὰς γὰρ τὴν Ἰταλίαν κῆρας, εὐσφύην καὶ θιάκει τὴν αὐλήν, ὥστε ἢ ἀπελθὼν εἰς ταῦτα φαρμάκων ἀπάντων. ἡ γὰρ Ἀσία πᾶσα, καθάπερ ἡ Σοφρόκλειος ἐπείη πόλις, ὁμῶς μὲν θυμιαμάτων ἔγερτο,

Ὅμοι δὲ παίων τε καὶ στυγμάτων.

εἰς γὰρ Ἐφεσον εἰσιήθη αὐτῷ, γυναῖκες μὲν εἰς Βάκχας, ἄνδρες δὲ καὶ παῖδες εἰς Σατύρους καὶ Πᾶνας ἠγεῖτο διεσκυλασμένοι κατὰ τὴν καὶ θύρων καὶ ψαλτρῶν καὶ αὐλῶν καὶ αὐλῶν ἡ πόλις ἡ πᾶσα, Διόνυσον αὐτὸν ἀνακαλεσάμενον χαερδόντι καὶ μελίχιον. ἡ γὰρ ἀμέλει τοιοῦτοι ὅμοι, τοῖς δὲ πολλοῖς ὁμῆσι καὶ ἀγείωνται. ἀφῆρτο γὰρ ἀγχεῖς ἀνδράπυς τὰ ὄνια, μασιγίας καὶ κόλαξι χαερζόμενος. πολλῶν δὲ καὶ ζώνων, ὡς τεθνηκότων,

αἰτη-

ostendere, orantibusque ut curiam suam videret, eo profectus spectavit eam. Interrogatus quæ sibi videretur, Angusta, inquit, et rainosa. Adhæc Apollinis Pythii templum dimensus est, ostendens se id instauraturum: id enim declaravit ad senatum.

Postquam relicto in Græcia L. Censorino in Asiam transfecit, illiusque gustavit opes, reges autem januam ejus frequentavere, regumque conjuges muneribus inter se et formæ splendore certantes sese ei venditarunt, atque dum Romæ Cæsar seditionibus et bellis fatigatur, otio ipso et pace diffuens revolutus est ex prava ejus indole in pristinam vitam: Anaxenores vero cithareedi, Xuthi choraulæ, Metrodorus quidam saltator, reliquæque acroamatum choras Asianorum, fa-

ceria et dicacitate Italicas pestes superantium, interferunt aulæ simulque ei imperitarunt: nihil jam ordine gerebatur, quod omnes ad ista delaberentur. Siquidem tota Asia, ut civitas illa Sophoclea, gratis simul suffutibus referta erat,

Et cantilenis et simul quoque stribus.

Ingredientem Ephesum foeminae, Baccharum, viri puerique, Satyrorum et Panum habitu præcefferunt. Hedera, thyrsis, psalteriis, fistulis, tibiis personabat urbs: appellabantque cum Bacchum benignum ac blandum. Et erat sane nonnullis talis, multis tamen immanis et truculentus: exspoliabat enim homines nobiles facultatibus, quas verberonibus et adulatoribus largiebatur. Multorum fortunas viventium petebant, accipiebantque aliqui,

αἰτησάμενοι τινὲς ἐσίας ἔλαβον. ἀνδρὲς δὲ Μάγνητον οἶκον ἐδωρήσατο μα-
γείρῳ, ᾧ ἐν, ὡς λέγει, δεῖπνον διδοκίμησαν. τέλει δὲ ταῖς πόλεσι
δύτερῳ ἑπτάλοπον φόρον, ἐτόλμησεν Ὑβρέας ὑπὲρ τῆς Ἀσίας λόγον
εἰπεῖν, ἀγορεύσας μὲν ἐκεῖνα, καὶ πρὸς τὸν Ἀντώνιον ζῆλον ἐκ ἀνδρός, Εἰ
διώσασαι δις λαβεῖν ἐνὸς ἐνιαυτοῦ φόρον, διώσασαι καὶ δις ἡμῖν ποιήσας θέ-
ρεθ, καὶ δις ὁπώραν. πραγματικῶς δὲ καὶ παρολῶς συναγαγὼν, ὅτε μυριάδας
εἴκοσι τάλαντων ἢ Ἀσία δέδωκε, ταῦτα εἶπεν, Εἰ μὲν ἐκ εἰληφας, ἀπαί-
ται παρὰ τῷ λαβόντων εἰ δὲ λαβὼν ἐκ ἔχεις, ἀπολώλαμεν. ἐτρέψατο
τότε δεινῶς τὸν Ἀντώνιον. ἡγνόει γὰρ τὰ πολλὰ τῷ γιγνομένῳ, ἐχέτω
ράθυμον ὦν, ὡς δι' ἀπλότητα πισθύνει τοῖς παρὰ αὐτόν. ἐνὶ γὰρ ἀπλότης
πρὸς ἡμᾶς, καὶ βραδεία μὲν αἰσθησις αἰθανομένῳ δὲ, τῷ ἀμαρτανομένῳ ἰχυ-
ρὰ μετάνοια, καὶ πρὸς αὐτὰς ἑξομολόγησις τῆς ἀγνωμονηθείας, μέγεθος
δὲ καὶ παρὰ τὰς ἀμοιβὰς καὶ παρὰ τὰς τιμωρίας. μᾶλλον γε μὴν ἐδόκει χα-
λερόμενον, ἢ κολάζων, ὑπερβάλλειν τὸ μέτερον. ἢ δὲ παρὰ τὰς παιδείας
καὶ τὰς ἑπισκώψεις ὕβρις ἐν αὐτῇ τὸ φάρμακον εἶχεν. ἀνίσκωψαι γὰρ ἑξ-
τὸν καὶ ἀνθυβεῖσαι καὶ γελάμενον ἐχέτω ἥτιον ἢ γελῶν ἔχει. καὶ τότε διε-
λυμήνατο πολλὰ τῷ πραγμάτων. τὰς γὰρ ἐν τῷ παίζειν παρρησιαζομένους
ἐκ αὐτοῦ οἰσθητοὶς παρρησιαζομένης κολακάζειν αὐτόν, ἡλίσκετο ῥαδίως ὑπὸ τῷ
ἐπαίνῳ ἀγνοῶν ὅτι τὴν παρρησίαν τινὲς ὡς ὑπόψυφον ἡδυσμα τῇ κολα-
κείᾳ παρρησιαζομένους, ἀφῆκεν τὸ πλῆθυσεν τῇ παρὰ τὴν κύλικα θρασυτητι
καὶ λαλιά, διαμνηχανόμενοι τὴν τῷ πραγμάτων ὕφεσιν καὶ συλκα-
τάθεσιν,

liqui, quasi mortuorum. Civis Magnetis bo-
na coquo, qui unam coenam, ut fertur, para-
verat scite, donavit. Postremo, quum civi-
tates altero tributo oneraret, ausus est Hy-
breas, qui pro Asia agebat, quiddam dicere,
urbanum illud quidem atque ad Antonii au-
res non illepidum, Si bis anno tributum va-
les exigere, vales bis etiam æstatem nobis &
bis autumnum efficere. Sed cum acrimonia
& confidentia adjecit, ubi ducenta millia
talentorum intulit Asia, Hæc, inquit, si non
accepisti, ab illis qui acceperunt, repete: sin
quæ accepisti, hæc non habes, perimus. Eo
dicto vehementer pupugit Antonium: nam
pleraque quæ agebantur, ignorabat, non quod
ita foret socors, sed quia ex simplicitate cre-
debat suis. Inerat enim moribus ejus simpli-

citas & tarda rerum perceptio. Verum si
quando sensisset peccata, mireangebatur, e-
aque apud læsos abunde fatebatur. Effusus
erat ad præmia & supplicia, beneficiis magis
tamen quam poenis representandis excedebat
modum. Contumelia ejus in jocos & dicte-
riis afferebat secum medicinam. Siquidem
reponere licebat dicta & convitia. Nec mi-
nus hilaris erat quum derideretur, quam quum
derideret alium: quod quidem multa negotia
illius labefactavit. Quippe liberos in jocando
quia non arbitrabatur sibi in rebus seriis af-
sentari, capiebatur facile quum ab eis lau-
daretur, ignorans liberam linguam nonnul-
los sicut condimentum subastringens adula-
tioni admiscere, quo detraherent satietatem
audaciæ & loquacitati, qua utebantur inter po-
cula;

τάθῃσιν, μὴ πρὸς χάριν ὁμιλεῖν, ἀλλὰ τῷ φρονεῖν ἡττώμενοι φαί-
νεσθαι.

Τοιαῦτα δ' ἐν ὅλῃ τῇ φύσιν Ἀντωνίου τελευτάϊον κακὸν ὁ Κλεοπάτρας
ἔως Ἐπιγρόμῳ, καὶ πολλὰ τῶν ἐτι κρυπτομένων ἐν αὐτῷ καὶ ἀτρεμέτων
παθῶν ἐγείρας καὶ ἀναβαλχούσας, εἴ τι χρηστὸν καὶ σωτήριον ὅμως ἀνείχετο,
ἠφάνισε καὶ προσδιέφθειρεν. ἀλίσκετο γὰρ τῷ τῶτον τὸν τρόπον. ἀπλόμῳ τῷ
Παρθικῷ πολέμῳ, ἐπεμψε πρὸς αὐτὴν, κελύων εἰς Κιλικίαν ἀπαλῆσαι,
λόγον ὑφ' ἑξῆσαν ὃν ἐνεκαλεῖτο τοῖς πατρὶ Κάσιον δεῖναι πολλὰ καὶ συμβα-
λέας πρὸς τὸν πόλεμον. ὁ γὰρ πεμφθεὶς Δέλλιος, ὡς εἶδε τὴν ὄψιν, καὶ κατ-
έμαθε τὴν ἐν τοῖς λόγοις δεινότητα καὶ πανουργίαν, εὐθὺς αἰδομένῳ ὅτι
κακὸν μὲν εἰδὲ μελλήσει τι ποιεῖν γυναῖκα τοιαύτῃ Ἀντωνίῳ, ἔσαι γὰρ
μεγίστη παρ' αὐτῷ, τρέπετο πρὸς τὸ θεραπεύειν καὶ προτρέπεας τὴν Αἰγυπ-
τίαν, τῷτο δὴ τὸ Ὀμηρικόν, ἐλθεῖν εἰς Κιλικίαν, εὖ ἐπιδάσασθαι, καὶ μὴ φο-
βεῖσθαι τὸν Ἀντωνίον, ἥδιστον ἡγεμόνων ὅλῃα καὶ Φιλανθρωπότατον. ἡ δὲ καὶ
Δελλίῳ παιδεῖσα, καὶ τοῖς πρὸς Καίσαρα καὶ Γναῖον τὸν Πομπηίου παῖδα
πρότερον αὐτῇ γεγενημένοις ἀφ' ὧρας συμβολαίοις τεκμαιρομένη, ῥᾶον
ἤλπιζεν ὑπάξειν τὸν Ἀντωνίον. ἐκείνοι μὲν γὰρ αὐτὴν ἐτι κόρην καὶ πραγ-
μάτων ἀπειρὴν ἐγνώσαν, πρὸς γὰρ τῷτο ἔμελλε φοιτήσῃ, ἐν ᾗ μάλιστα
καὶ γυναῖκες ὦραν τε λαμπροτάτῃ ἐχρυσὶ καὶ τῷ φρονεῖν ἀκμάζουσι.
διὸ πολλὰ μὲν συνεσκαθάσατο δῶρα καὶ χρήματα, καὶ κόσμον οἷον εἰκὸς
ἦν ἀπὸ πραγμάτων μεγάλων καὶ βασιλείας εὐδαίμονος κομίζεν τὰς γὰρ
πλείστας

cula; machinantes ne cedere in feriis & af-
fentiri prae adulatione viderentur, sed quia vin-
cerentur prudentia.

Eo praeditum ingenio Antonium novissi-
mum malum excipiens Cleopatrae amor, qui
multa etiamnum latentia in eo & quiescentia
vitia excitavit atque inflammavit, siquid repug-
naret adhuc in eo boni & virtutis, id oppres-
sit insuper & corripuit. Capitur autem hoc
modo: Accinctus ad bellum Parthicum, mi-
sit ad eam, imperans in Ciliciam ut sibi oc-
curreret ad causam dicendam, quod Cassio
diceretur multum ad bellum subministrasse
operis & subsidii. Qui missus fuit Delliis, ut
formam ejus aspexit, in verbisque facundiam
& astutiam animadvertit, quod protinus sen-
tiret nihil in talem foeminam Antonium con-

VOL. V.

sulturum gravius, sed fore illam apud eum
maximam, convertit se ad colendam exci-
tandamque Aegyptiam, iret (ut ait Home-
rus) in Ciliciam egregie adornata, neque ju-
cundissimum imperatorem humanissimumque
formidaret Antonium. Illa hinc ab Delliis
inducta, hinc conjecturam ducens ex priori-
bus suis formae cum Caesare & Cnaeo Pom-
peii filio commerciis, facile Antonium spe-
ravit se subacturam: quando puellam adhuc
illi & rerum rudem cognoverant, ad hunc
vero ventura erat quo maxime tempore spe-
ciem habent foeminae florentissimam & in-
genio plurimum vigent. Itaque magnam vim
donorum & pecuniae parat, ornamentaque
qualia verisimile sit potuisse eam ex ingenti
opulentia & regno felici afferre. Maximam

M

vero

πλείσας ἐν ἑαυτῇ καὶ τοῖς περὶ αὐτὴν μαγανεύμασι καὶ φίλτρῃς ἐλπίδας θερμῇ παρεγγύετο.

Πολλὰ ἤ καὶ παρ' αὐτῆς καὶ παρὰ τῶν φίλων δεχομένη γραμματα καλέων, ἔτω κατεφρόνησε καὶ κατεγέλασε τῷ ἀνδρὶ, ὥστε πλεῖν ἀνατὸν Κύδνον ποταμὸν ἐν πορθμῷ χρυσοπρέμνῳ, τῶν μὲν ἰσίων ἀλεργῶν ἐκπεπτασμένων, τῇ δ' εἰσεσίας ἀργυραῖς κώπαις ἀναφερρομένης πρὸς αὐτὸν ἅμα σύειγξι καὶ κιθάραις σαυηροσμήνης· αὐτὴ δ' κατέκειτο μὲν ὑπὸ σκιάδι χρυσοπάσῳ, κεκοσμημένη γραφικῶς ὥσπερ Ἀφροδίτῃ παῖδες δ' τοῖς γραφικοῖς Ἑρῶσιν εἰκασμένοι, παρ' ἑκάτερον ἐσῶτες ἐρρίπιζον. ὁμοίως δ' καὶ θεραπαινίδες αἱ καλλισύεσαι, Νηρηίδων ἔχουσιν καὶ Χαρίτων σολαῖς, αἱ μὲν πρὸς οἶαν, αἱ δ' πρὸς κάλοις ἦσαν. ὁδομαὶ δ' θαυμασαὶ τὰς ὄχθας ἀπὸ θυμιαμάτων πολλῶν κατέχον. τῶν δ' ἀνθρώπων οἱ μὲν εὐθὺς ἀπὸ τῆς ποταμῆς παρωμάεσθαι ἐκατέρωθεν, οἱ δ' ἀπὸ τῆς πόλεως κατέβαινον εἰς τὴν θάλασσαν. ἐκχεομένη δ' τῆς κτ' τὴν ἀγορὰν ὄχλα, τέλει αὐτὸς δ' Ἀντώνιος εἰς βήματ' ἀναζεύμενος, ἀπελείφθη μόνος· καὶ τις λόγος ἔχων διὰ πάντων, ὡς ἡ Ἀφροδίτη κωμάζοι παρὰ τὸν Διόνυσον ἐπ' ἀγαθῷ τῇ Ἀσίᾳ. ἔπεμψε μὲν ἔνθα καλῶν αὐτῷ εἰς τὸ δεῖπνον· ἡ δ' μᾶλλον ἐκείνῳ ἤξει πρὸς ἑαυτῷ ἦκεν. εὐθὺς ἔνθα βυλόμενος εὐκολίαν εἰσδίδειν καὶ φιλοφροσύνην, ὑπήκουσε, καὶ ἦλθεν. ἐντυχὼν δ' παρὰ σκευῇ λόγῳ κρείττονι, μάλιστα τῷ φώτῳ τὸ πλῆθος ἐξεπλάγη. τοσαῦτα γὰρ λέγεται καθίσας καὶ ἀναφαίνεσθαι παναχόθεν ἅμα, καὶ τοιαύταις πρὸς ἄλληλα κλί-

σεσι

vero spem in semetipsa suisque ponens praestigiis & veneribus, dat se in iter.

Quum vero multas ab illo atque ab invitantibus ipsam amicis illius acciperet literas, usque adeo desepxit & derisit Antonium, ut subveheretur Cydno fluvio in navigio aurata puppi, velis passis purpureis, remigio argenteis ducto remis ad tibiarum, fistularum & cithararum modos. Recumbebat illa sub tabernaculo auro intexto eleganter exulta, ut pingitur Venus. Pueri pictis Cupidinis assimiles hinc inde stabant, & ventulum ei faciebant: Ancillae itidem, quae forma praecellebant, Nereidum & Gratiarum modo amictae partim assistebant gubernaculis, partim rudentibus. Complebant ripas odores ex suffituum copia fragrantissimi. Homines

autem alii statim a fluvio ex utraque ripa comitabantur eam, alii ad spectaculum descende-
bant ex urbe. Effusa forensis turba, ipse denique pro tribunali sedens Antonius relictus est solus. Manavit autem per omnes rumor, Venerem bona Asiae fortuna venire ad Bacchum comessatum. Antonius ergo misit certos qui eam ad coenam invitarent. Illa vero Antonium potius venire censebat ad se debere. Qui ut sub adventum illius facilitatem aliquam & comitatem ostenderet, morem gessit ei, ac venit. Apparatum quum offendisset incredibilem, imprimis frequentiam obstupuit luminum. Tam crebra enim undique simul demissa & exorta perhibentur fuisse, iisque inter se posituris & sedibus distincta, & composita in quadrum

σας καὶ θύοις διακεκομημένα καὶ σιωπταγμένα πλασίων καὶ παρφερεῶν. τρέπων, ὥστε τῷ ἐν λόγοις ἀξιοθεάτων καὶ καλῶν ἐκείνῳ γινέσθαι τὴν ὄψιν.

Τῇ δ' ὑστεραίᾳ πάλιν ἀνθεσιῶν αὐτῷ, ἐφιλοτιμήθη μὲν ὑπερβαλέας τὴν λαμπρότητα καὶ τὴν θημέλειαν. ἀμφοῖν δ' λειπόμηνον, καὶ κρατέμηνον ἐν αὐτοῖς ἐκείνοις, πρῶτον ἐσκώπιν εἰς αὐχμὸν καὶ ἀγροκίαν τὰ παρ' αὐτῷ. πολὺν δ' ἡ Κλεοπάτρα καὶ τοῖς σκώμμασι τῷ Ἀντώνει τὸν στρατιώτῳ ἐνορεῶσα καὶ βάνανσον, ἐχεῖτο καὶ τέτω πρὸς αὐτὸν ἀνεμύρως ἦδη, καὶ κατατεθαρήκτως. καὶ γὰρ ἡ, ὡς λέγουσιν, αὐτὸ μὲν καθ' αὐτὸ τὸ κάλλος αὐτῆς ἔπᾳνυ δυσπρόσβλητον, ἐδὲ οἷον ἐμπληῆσαι τὰς ἰδούλας· ἀφ' ἧς ἔχεν ἡ σιωδαίτησις ἀφυκτον, ἥ τε μορφή, μὲν τ' ἐν τῷ διαλέγεσθαι πιθανότητον, καὶ τῷ πρὸς θεοῖον ἁμὰ πως πρὸς τὴν ὁμιλίαν ἦθε, ἀνέφερε τι κίνησιν. ἡ δὲ καὶ καὶ φθειρομένης ἐπὶ τῷ ἡχῳ, καὶ τὴν γλῶτταν, ὥστε ὅργανόν τι πολύχρονον, δι' ἑαυτῶς τρέπεται καθ' ἣν βέλοιο διάλεκτον, ὁλίγοις πανάπασιν δι' ἐμμιλῶς ἐνετύχανε βαρβαρίας· τοῖς δ' πλείστοις, αὐτὴ δ' αὐτῆς ἀπεδίδε ταῖς ἀποκρίσεις, οἷον Αἰθίοψι, Τρωγλοδύταις, Ἑβραίοις, Ἀραβί, Σύροις, Μήδοις, Παρθυαίοις. πολλῶν δ' λέγει καὶ ἄλλων ἐκμαθεῖν γλώττας, τῷ πρὸς αὐτῆς βασιλέων ἐδὲ τὴν Αἰγυπτίων ἀναχομένων παρλαβεῖν διάλεκτον, ἐνίων δ' καὶ τὸ μακεδονίζεν ἐκλιπόντων.

Οὕτω δ' ἐν τὸν Ἀντώνιον ἤρπασεν, ὥστε πολεμῆσθαι μὲν ἐν Ῥώμῃ Καίσαρι Φαλβίας τ' ἡγεμὸς ὑπὲρ τῷ ἐκείνῳ πραγμάτων, αἰωρεμένης δ' Παρθικῆς στρατιᾶς πρὸς τὴν Μεσοποταμίαν, ἥς Λαβιῶν οἱ βασιλέως στρα-

τηγοὶ

rum & circulatorum figuras, ut illud inter celebrata literis & eximia spectacula fuerit unum.

Postero die illam invitans vicissim, splendorem illum & accuratum paratum enisus est sperare. Utrobique inferior, & victus in his ipsis, prius detexit coenae suae sordes & rusticitatem. Ubi jam dictoria Cleopatra Antonii admodum castra & vulgus animadvertit respicere, usa est eodem genere in eum effuse & intrepide. Neque enim erat, ut perhibent, figura ejus per se usque adeo incomparabilis, neque ut obstupesceret spectatores, sed habebat aculeos consuetudo inevitabiles, formaque cum sermonis illecebris, & morum simul circumfusae consuetudinem

veneres stimulum aliquem infligebant. Ad haec loquentis voci inerat suavitas, ac linguam sicut multarum organum fidium prompte ad quemlibet sermonem vertens, per paucis sane barbaris per interpretem, plerisque dabat per semetipsa responsa, ut Aethiopibus, Troglodytis, Hebraeis, Arabibus, Syris, Medis, Parthis. Multarum insuper linguas aliarum gentium dicitur tenuisse, quum antecessores ejus reges in Aegyptiam quidem percipere sustinuissent, nonnulli etiam obliti essent Macedonicam.

Ita ergo cepit Antonium, ut quum Romae uxor illius Fulvia pro rebus ejus digladiaretur cum Caesare, & Parthorum essent circa Mesopotamiam suspensae copiae, quarum Labieno

τηγοὶ Παρθικὸν ἀναγορεύσαντες αὐτοκράτορα, Συρίας Ἰπβατῶσιν ἔμελλον, οἵχεαδ'. Φερόμενον ὑπ' αὐτῆς εἰς Ἀλεξανδρείαν ἐκῆ ἡ μερακίη χολῶ ἄγονίῃ διατεβαῖς καὶ παιδιαῖς χρώμενον, ἀναλίσκειν καὶ καθηδύναζε τὸ πολυτελέστατον, ὡς Ἀνιφῶν εἶπεν, ἀνάλωμα, τὸν χρόνον. ἦν γάρ τις αὐτοῖς συνόδῃ ἀμίμητῇ βίῳ λεγομένη καὶ καθ' ἡμέραν εἰσίων ἀλλήλων, ἅπισόν τινα ποιέμενοι τῷ ἀναλισκομένῳ ἀμετεῖαν. διηγᾶτο γάρ, ἡμῶν τῷ πάππῳ Λαμπεῖα Φιλώτας ὁ Ἀμφισεύς ἰατρός, εἶναι μὲν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τότε μανθάνων τῷ τέχνῳ, ἡρόμεν δὲ τινι τῷ βασιλικῶν ὀψοποιῶν σωτήρῃ, ἀναπειδῆναι νέῃ ὥν ὑπ' αὐτῇ τὴν πολυτέλειαν καὶ τὴν ᾧσκαδὴν τῇ δείπνῃ θεάσααδ'. παρεισαχθεὶς ἔν εἰς τέπλανεῖον, ὡς τὰ τε ἄλλα πάμπολλα ἑώρα καὶ σὺς ἀγείρας ὀπλωμένους ὀκλῶ, θαυμάσαι τὸ πλῆθος τῶν δειπνέων. τὸν δ' ὀψοποιὸν γελάσαι, καὶ εἰπεῖν ὅτι πολλοὶ μὲν ἐκ εἰσιν οἱ δειπνέοντες, ἀλλὰ ὧς δώδεκα· δεῖ δ' ἀκμὴν ἔχειν τῶν παρατιθεμένων ἕκαστον, ἦν ἀκαρὲς ὥρας μαραίνει. καὶ γὰρ αὐτίκα ἡροῖτ' ἂν Ἀνώνιον δείπνῃ δεηθῆναι, καὶ κτ' μικρὸν, ἂν δ' ἔτω τύχη, ᾧσκαγεῖν, αἰτήσαντα ποτήριον, ἢ λόγῃ τινὸς ἐμπεσόνη. ὅθεν, ἐχ' ἐν, ἀλλὰ πολλὰ, φάναι, δεῖπνα συντέτακται δυσόχαστ' γὰρ ὁ καιρός. ταῦτα ἔν ὁ Φιλώτας ἔλεγε, καὶ χρόνῳ προῖόντ' ἐν τοῖς θρασυδύσιν ἡρώδῃ τὸν πρεσβύτατον τῷ Ἀνώνῳ παίδων, ὃν ἐκ Φελβίας εἶχε· καὶ συνδειπνεῖν παρ' αὐτῷ μὲν τῷ ἄλλων ἐταίρων ἱπικῶς, ὁπότε μὴ δειπνοῖη μὲν τῇ πατρί. ἰατρὸν ἔν ποτὲ θρασυνόμενον, καὶ πράγματα πολλὰ παρέχοντα δειπνεῖσιν αὐτοῖς, ἱπ-

σομί-

auspiciis Parthicis creato imperatore, adorturi regii duces erant Syriam, abduceretur ab ea Alexandriam, ibique, dum in adolescentis otiosi se oblectamenta & ludos abjicit, absumeret & per luxum profunderet *pretiosissimum*, ut ait Antipho, *impendium*, tempus. Vitæ autem consuetudine utebantur, quæ inimitabilis vocabatur, invitabantque in dies se invicem incredibili sumptuum profusione. Exposuit avo nostro Lampriæ Philotas Amphisifensis medicus, fuisse id temporis se Alexandriæ studiorum causa. Cui quod consuetudo cum uno ex coquis regiis intercederet, impulsus se juvenem ab illo, ut splendorem & paratum cœnæ unius contempleretur. Inductus igitur in culinam, ut inter alia multa vidit apros octo assari, numerum se miratum

fuisse convivarum. Ibi risisse coquum, ac dixisse non esse frequentes convivas, sed circa duodecim: verum quodque ferculum ponendum in vigore, qui momento temporis deflorescat. Etenim fieri posse, e vestigio ut cœnare Antonius velit, vel paulo post, vel forte traducat tempus poculo poscendo vel sermone aliquo illato. Unde non una, inquit, sed multæ parandæ sunt cœnæ. Siquidem difficile conjectu cœnandi tempus est. Hoc Philotas memoravit præterea, temporis progressu inter clientes se fuisse filii Antonii natu maximi, quem ex Fulvia habebat; ac subinde apud eum cum aliis familiaribus cœnatum, quum non cœnaret ille apud parentem: ac medicum aliquando insolentem, qui multa negotia cœnantibus ipsis exhibebat, hac cavillatione fuisse ab se representatum:

σομίσαι τοῖς τῷ σοφίσματι, πῶς πυρέτῳ δότεον ψυχρὸν πᾶς ὃ ὁ πυρέτῳ, πῶς πυρέτῳ παντὶ ἄρα πυρέτῳ δότεον ψυχρὸν. πληγῆται ὃ τῷ ἀνθρώπῳ καὶ σιωπήσαντα, ἡδέναι τὸν παῖδα γελάσαι, καὶ εἶπεν, ταῦτα, ὦ Φιλῶτα, χαρίζομαι πάντα σοὶ δέξαντα πολλῶν τινῶν καὶ μεγάλων ἐκπώματων μετὰ τράπεζαν. αὐτῷ ὃ τῷ μὲν προθυμίαν ἀποδέξαμεν, πόρῳ ὃ ὅτι τῷ νομίζειν ἑξοσίαν εἶναι παιδὶ τηλικῶτα δωρεῖται τοσαῦτα, μὲν μικρὸν ἀψάμενον τινὰ τῶν παίδων, ἐν ἀγείῳ τὰ ἐκπώματα προσφέρειν καὶ σημήνασθαι κελύειν. ἀφοσιώμεν ὃ αὐτῷ καὶ δεδοικότε λαβεῖν, τί ὦ πονηρὲ, φάναι τὸν ἀνθρώπον, ὁκνεῖς; ἐκ οἴδας ὡς ὁ διδῶς, Ἀντώνιος παῖς ἐστίν, ὦ τοσαῦτα πάρεσι χρυσᾷ χαρίζασθαι; ἐμοὶ μὲντοι παιθόμεν, πάντα διάμεναι πρὸς ἀργύριον ἡμῖν. ἴσως γὰρ ἂν καὶ ποθήσειεν ὁ πατήρ ἕνα τῶν παλαιῶν ὄντα καὶ σπαραζομένων καὶ τῷ τέχνῳ ἔργων. ταῦτα μὲν ἐν ἡμῖν ἔλεγχον ὁ πάππῳ ἐκάστοτε διηγείσθαι τὸν Φιλῶταν.

Ἡ δὲ Κλεοπάτρα τῷ κολακείαν, ἔχῃ ὥσπερ ὁ Πλάτων φησὶ, τετραχῇ, πολλαχῇ ὃ διελῶσα, καὶ σπαραξὶς ἀπλομένη καὶ παιδιᾶς αἰετὶναι καὶ ἡδονῇ ἐπιφύεσσα καὶ χάριν, ἢ διεπαιδαγώγει τὸν Ἀντώνιον, ἔτε νυκτὸς ἔτε ἡμέρας ἀνείσα. καὶ γὰρ συνεκύνετο, καὶ συνεπέκει, καὶ συνεθήκετο, καὶ γυμναζόμενον ἐν ὅπλοις ἐθεῖτο. καὶ νύκτωρ περιπατῶν θύραις καὶ θυρίσι δημοτῆς, καὶ σκώπτοντι τὰς ἑνδόν, συνεπλανᾶτο καὶ συνήλυε, θεραπαινίδας πολλὰ λαμβάνουσα. καὶ γὰρ ἐκείνη ἔτῳς ἐπερεῖτο σκιδάξαι ἑαυτὸν. ὅθεν αἰετὶ σκωμμάτων, πολ-

λάκις

sum: Febricitanti aliquatenus frigida propinanda est: omnis autem febricitans aliquatenus febricitat: omni ergo febricitanti propinanda frigida. Icto homine atque obmutescente, oblectatum Antonii filium risisse, ac dixisse, Hæc tibi, Philota, cuncta dono: ostendens multis & grandibus poculis cumulatam mensam. Cujus quum amplexus esset benignitatem, & quidvis tamen potius quam potestatem esse putaret tantillo puero tam multa donandi, paulo post arripuisse pocula unum ex pueris, atque in vase apportasse, sibi que dixisse ut vas signaret. Recusante vero ac timente Philota accipere, Quid malum, dixisse hominem, dubitas? Nescis eum qui dat, Antonii filium esse, cui facultas est tantundem auri largiendi? Si tamen mihi credis, permu-

ta nobis pecunia omnia: fortassis enim desiderabit quædam pater operis antiqui atque ob artem nobilis. Hæc nobis exposuit avus crebro solitum narrare Philotam.

At Cleopatra blandiendi artem non, sicut Plato ait, quadrifariam, sed multifariam partita, & feriis intento & ludo semper novam aliquam objiciebat voluptatem & oblectamentum, quo lactabat Antonium, neque noctu neque interdiu ab eo discedens. Etenim ludebat cum eo alea, potabat, venabatur, in armis exercentem se spectabat, noctu assistentem januis & fenestris popularium, atque in eos qui intus erant, dicta jacentem, per plateas comitabatur, ac cum eo vagabatur veste ancillari tecta: namque ejusmodi cultu ornare se ille elaborabat. Unde frequenter dictis, frequenter

λάκεις ἢ καὶ πληγῶν ἀπολαύσας ἐπανάχετο τοῖς ἢ πλείοις καὶ δι' ὑπο-
νοίας. ἔ' μὲν ἄλλα προσέχαιρον αὐτῇ τῇ βωμολοχίᾳ, καὶ συνέπαιζον ἐκ ἀρ-
ρύθμῳς ἔδ' ἀμέσως οἱ Ἀλεξανδρεῖς, ἀγαπῶντες καὶ λέγοντες ὡς τὰ τρα-
γικῷ πρὸς Ῥωμαίους χρηταὶ προσώπων, τὰ ἢ κωμικῷ πρὸς αὐτούς. τὰ
μὲν ἔ'ν πολλὰ τῷ ὑπ' αὐτῇ παιζομένῳν διηγέειτο, πολὺς ἂν εἴη φλύαρος
ἐπεὶ ἢ ἀλιθίων ποτὲ καὶ δυσαγῶν ἤχθετο παρέσης τῇ Κλεοπάτρῃ, ἐκέ-
λευσε τὰς ἀλιεῖς ὑπονηξαμένους κρύφα τὰ ἀγκίστρα φεικαθάπην ἰχθύς
τῶν πρειαλωκότων, καὶ δῖς ἢ τρεῖς ἀνασπάσας, ἐκ ἔλαθε τὴν Αἰγυπτίαν.
προσποιούμενη ἢ θαυμάζουσα, τοῖς φίλοις διηγέτο, καὶ παρεκάλει τῇ ὑσεραίᾳ
ἡμέρᾳ θαλάσσης. ἐμβάντων ἢ πολλῶν εἰς τὰς ἀλιάδας, καὶ τῇ Ἀντωνίᾳ τὴν ὀρ-
μιαν καθένειτο, ἐκέλευσε τινὰ τῶν αὐτῆς ὑποθάσαντα καὶ προσνηξάμενον
τὰ ἀγκίστρα φειπεῖραι Πόντικόν τάειχτο. ὡς ἢ ἔχεν παιδαῖς ὁ Ἀντώνιος
ἀνείλκε, γέλωτ' οἷον εἰκὸς ἡγομένης, Παράδ' ἡμῖν, ἔφη, τὸν κάλαμον,
αὐτοκράτωρ, τοῖς Φαρίταις καὶ Κανωβίταις βασιλεύσιν ἢ ἢ σὴ θῆρα, πό-
λεις εἰσὶ καὶ βασιλεῖς καὶ ἡπεροί.

Ταῦτα ληξάντα καὶ μερακιζόμενον τὸν Ἀντώνιον ἀγγελίαι δύο κατα-
λαμβάνουσιν, ἢ μὲν ἀπὸ Ῥώμης, Λεύκιον τὸν ἀδελφὸν αὐτῇ, καὶ Φελβίαν
τὴν γυναῖκα, πρῶτον ἀλλήλοις σασιάσαντας, εἶτα Καίσαρι πολεμήσαντας,
ἀποβεβληκέναι τὰ πράγματα, καὶ φεύγειν εἰς Ἰταλίαν· ἑτέρα δὲ ταύτης
ἔδ' ἐπικειμένη, Λαβιλιὸν ἐπάγοντα Πάρθους, τὴν ἀπ' Εὐφράτης καὶ Συ-
ρίας ἄξει Λυδίας καὶ Ἰωνίας Ἀσίαν καταστρέφειν. μόλις ἔ'ν, ὥσπερ εἰς

υπὲρ

ter etiam verberibus multatus regrediebatur. Quamvis esset autem suspectus plerisque, gaudebant tamen illius ludo & vernilitate Alexandrini, atque una ludebant non inscite neque inconcinne, lætique dicebant tragicam personam cum adversus Romanos sumere, comicam adversus ipsos. Et quidem multos illius ludos plane ineptum sit referre. Quum vero piscans aliquando, quod infelix esset in capiendo, præsentē Cleopatra, stomacharetur, jussit piscatores urinantes ante captos pisces clam hamo suo affigere. Ut bis aut ter traxit, non sefellit Ægyptiam. Mirari autem fingens se illa, rem narravit amicis, oravitque ut postero die spectatum venirent. Ubi frequentes conscenderunt na-

ves piscatorias, & funiculum Antonius demisit, imperavit uni ex suis ut præveniens & adnatans falsamentum Ponticum annesteret hamo. Quum prædam Antonius habere putans subduxisset calamum, consequuto scilicet risu, Nobis da calamum, inquit, imperator, Pharitis & Canobitis regibus: venatio tua urbes, reges, provinciæ sunt.

Hujuscemodi nugas & pueriles ludos agentem Antonium duo occupant nuntii, unus a Roma, Lucium fratrem ejus & uxorem Fulviam post mutuas dissensiones cum Cæsare belligerasse, ac rebus perditis profugere ex Italia: alter nihilo hoc lenior, Labienum cum Parthis Asiam ab Euphrate & Syria usque ad Lydiam & Ioniam subjugare. Vix tandem ergo excitatus

υπνώδεις καὶ ἀποκριπαλήσας, ὥρμησε μὲν Πάρθους ἐπίστας, καὶ μέγας Φοινίκης προήλθε· Φυλβίας δὲ γράμματα θρήνων μετὰ πεμπέσης, ἐπέ-
 σρεψεν εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἄγων ναῦς διακοσίας. ἀναλαβὼν ὃ κτ' πλὴν τῶν
 φίλων τὰς πεφθυγότας, ἐπυθάνετο τῷ πολέμῳ τὴν Φυλβίαν αἰτίαν γε-
 γονέναι, φύσει μὲν ἔσαν πολυπερίγμονα καὶ θρασυῖαν, ἐλπίζουσιν ὃ τ'
 Κλεοπάτρας ἀπάξεν τὸν Ἀντώνιον, εἴ τι γήμοιτο κίνημα παρὰ τὴν Ἰταλίαν.
 συμβαίνει ὃ δὲ τὴν τύχης καὶ Φυλβίαν πλέυσαν πρὸς αὐτὸν ἐν Σικυῶνι νό-
 σῳ τελευτῆσαι· διὸ καὶ μᾶλλον αἱ πρὸς Καίσαρα διαλλαγαὶ καιρὸν ἔχον.
 ὡς γὰρ προσέμιξε τῇ Ἰταλίᾳ, καὶ Καῖσαρ ἦν φανερός ἐκείνῳ μὲν ἔδεν ἐγκα-
 λῶν, αὐτὸς δ' ὢν ἐνεκαλείτο τὰς αἰτίας τῇ Φυλβίᾳ προστειρόμενῳ, ἐκ
 αἷων ἔξελέγχαν οἱ φίλοι τὴν πρόφασιν, ἀλλὰ διέλυον ἀμφοτέρους, καὶ
 δήρην τὴν ἡγεμονίαν, ὅσον ποιέμενοι τὸν Ἰώνιον καὶ τὰ μὲν ἑῷα νέμοντες
 Ἀντώνιῳ, τὰ δ' ἐπὶ αἰῶνα Καίσαρι, Λέπιδον δ' Ἀιθύλῳ ἔχεν ἑῷης ὑπα-
 τεύειν δὲ τάξαις, ὅτε μὴ δόξειεν αὐτοῖς, φίλος ἑκατέρων παρὰ μέ-
 ρῳ.

Ταῦτα ἔχεν καλῶς δοκῶντα, πίστεως ἐδεῖτο σφοδρότερας, ἢν ἡ τύχη
 παρέχεν. Ὀκλαβία γὰρ ἦν ἀδελφὴ πρεσβυτέρα μὲν, ἐκ ὁμομπερίας δὲ
 Καίσαρι· ἐγγόνει γὰρ ἔξ Ἀλχαείας, ὃ δὲ ὕστερον, ἐκ Τατίας. ἐσεργε δὲ
 ὑπερφυῶς τὴν ἀδελφὴν, χρεῖμα θαυμαστὸν, ὡς λέγει, γυναικὸς γρυ-
 μύλῳ. αὕτη, Γαῖα Μαρκέλλα τῇ γήμαντι αὐτῇ, ἐπάλαι τεθνηκότῳ,
 ἐχρήσθην· ἐδόκει ὃ καὶ Φυλβίας ἀποικοδομήσας χηρεύειν Ἀντώνιῳ, ἔχεν μὲν
 ἐκ

excitatus tanquam ex somno, exhalata crapu-
 la, contendit in Parthos, processitque ad Phœ-
 niciam usque. Cæterum quum literas a Ful-
 via lamentabiles accepisset, in Italiam se du-
 centis navibus vertit. Exceptis in cursu ami-
 cis, qui diffugerant, Fulviam esse intellexit
 belli autorem, mulierem cum sponte impor-
 tunam ferocemque, tum sperantem, si quis ex-
 titisset in Italia motus, a Cleopatra se retra-
 cturam Antonium. Forte fortuna Fulvia,
 quum ipsa quoque ad eum navigaret, Sicyone
 ex morbo decessit. Unde major est cum Cæ-
 sare reconciliationis nata opportunitas. Ut e-
 nim ad Italiam applicuit, & præ se tulit Cæ-
 sar nihil illi succensere se, & eorum quæ sibi
 objiciebantur, in Fulviam ipse causam reje-
 cit, non permiscere causationem amici excuti,

verum in gratiam ambos reduxerunt, & im-
 perium sunt partiti. Orientem Antonio, qua
 mare Ionium terminaret: Cæsari attribue-
 runt Occidentem, Africam Lepido permiscē-
 re, consulatum gerere quum ipsi nollent, sta-
 tuerunt ut utriusque amici eum caperent vi-
 cissim.

Quæ quum probarentur, arctius require-
 bant vinculum, quod fortuna obtulit. Quir-
 pe soror erat Cæsari Octavia, natu eò ma-
 jor, sed non uterina. Ex Ancharia illa, hic
 post eam ex Accia fuerat genitus. Dilige-
 bat autem mirifice sororem, quæ rari mulier
 exempli perhibetur fuisse. Hæc C. Marcello,
 cui nupserat, non ita dudum defuncto, vi-
 dua erat. Habebatur item excessu Fulviæ
 torus Antonii vacare. Non dissimulabat hic
 quidem

ἐκ ἀρενέμῳ Κλεοπάτραν, γάμῳ δ', ἐχ' ὁμολογῶν, ἀλλ' ἔτι τὰ λόγῳ
 παρὶ γε τέττε πρὸς τὸν ἔρωτα τ' Αἰγυπτίας μαχόμενῳ. τῆτον ἅπαντες εἰσ-
 ηγγέλο τὸν γάμον, ἐλπίζοντες τῷ Ὀκλαβίαν, ὅτι κάλλει τοσάτω σεμνό-
 τητα καὶ νῦν ἔχουσιν, εἰς ταυτὸ τὰ Ἀντωνίῳ παρὰ γαμοῦ, καὶ σερχθεῖσαν,
 ὡς εἰκὸς τοιαύτῳ γυναικί, πάσιων πραγμάτων αὐτοῖς σωτηρίαν ἔσεαθ καὶ
 σύλρασιν. ὡς ἔν ἐδοξεν ἀμφοτέροις, ἀναβάντες εἰς Ῥώμῳ ἐπετέλεον τὸν
 Ὀκλαβίας γάμον· ἐκ ἐῶν μὲν νόμος πρὸ δέκα μῶν ἀνδρὸς τελευ-
 τήσαντι γαμῆαθ, τ' ὅτι σύγκλητος δόγματι τὸν χρόνον ἐκείνης ἀν-
 εἴσης.

Σέξετε δ' Πομπηίῳ Σικελίαν μὲν ἔχοντι, Ἰταλίαν δ' πορεῖν, λη-
 σείσι δ' ναυσὶ πολλαῖς, ὧν Μιναῖς ὁ περατὴς καὶ Μενεκράτης ἦρχον, ἅπλυν
 τῷ θάλασσαν πεποικητόν. Ἀντωνίῳ δ' κεχεῖν δοκῶντι Φιλανθρώπως
 (ὅπερ ἐξέτατο γὰρ αὐτὴ τὴν μητέρα τῇ Φελβία συνεκπεῖσαν) ἔδοξε καὶ
 πρὸς τῆτον διαλυθῆναι. καὶ συνῆλθον εἰς ταυτὸ καὶ τὴν ἐν Μισίνῳ ἀκρῶν
 καὶ τὸ χῶμα, Πομπηίῳ μὲν τῶ σόλῳ παρρημένῳ, Ἀντωνίῳ δ' καὶ Καίσαρι
 τῶ πεζῶν παρρημένων. ἐπεὶ δ' συνεβέντο, Πομπηίῳ ἔχοντι Σαρδόνῳ καὶ
 Σικελίαν, καθαρὰν τε λησείων παρέχεν τὴν θάλασσαν, καὶ οὔτε τί τεταγ-
 μένον ἀποσέλλειν εἰς Ῥώμῳ, ἐκάλαν ὅτι δῆπνον ἀλλήλας. κληρομένων
 δ', πρῶτον ἐσιᾶν αὐτὸς ἔλαχε Πομπηίῳ. ἐρμῆν δ' αὐτὸν Ἀντωνίῳ, πῶ
 δειπνήσων, ἐνταῦθα, ἔφη. δείξας τὴν στρατηγίδα ναῦν ἔσαν ἐξήρη. πα-
 τρώ

quidem habere se Cleopatram: in matrimo-
 nio inficiabatur tamen, qua unica adhuc in re
 ratione certe luctabatur contra Ægyptiæ a-
 morem. Has nuptias suaserunt omnes, quod
 Octaviam sperarent, quæ excellenti formæ
 gravitatem & prudentiam habebat adjunctam,
 ubi Antonio conjuncta esset, atque ut talis
 fœmina haud dubie ab eo adamata, omnium
 rerum ipsis salutem & concordiam allaturam.
 Ubi placuit utrique conditio, Romam pro-
 fecti sunt ad Octaviæ nuptias celebrandas.
 Quia vero vetabat lex ne qua mulier nisi ex-
 actis a morte viri decem mensibus nuberet,
 tempus est ei senatusconsulto remissum.

Tenebat autem Sextus Pompeius Siciliam,
 qui Italiam vastabat, navibusque frequentibus
 prædatoriis, super quas Menas pirata & Me-

necrates positi erant, infestum mare facie-
 bant. Hic humanum se visus est præstitisse
 Antonio: nam profugientem cum Fulvia ex-
 ceperat matrem ejus. Igitur cum eo quoque
 visum iis pacem jungere. Congressi sunt igi-
 tur apud promontorium Misenum & proje-
 ctum in mare aggerem. Cinctus erat Pom-
 peius classe, Antonius & Cæsar pedestres co-
 pias ei ex adverso habebant. Postquam con-
 venit, ut Sardiniam cum Sicilia teneret Pom-
 peius, hac lege, ut tutum a prædonibus præ-
 staret mare, ac certum numerum frumenti
 Romam mitteret: invitaverunt se invicem
 ad cœnam. Sors autem evenit Pompeio ut
 primus præberet illis epulum. Rogante
 eum Antonio ubi cœnaturi essent, Hic, in-
 quit: monstrata navi prætoria hexere; do-

τῷ οἴκῳ αὕτη Πομπηίῳ λείπειν. ταῦτα δὲ εἰς τὸν Ἀντώνιον ὀνειδίζων ἔλεγε, ἐπεὶ τὴν Πομπηίαν τῷ πατρὶ ἡροδότῳ οἰκίαν ἐκείνῳ εἶχεν. ὁρμήσας δὲ τὴν ναῦν ἐπ' ἀγκυρῶν, καὶ διάβασιν τινὰ γεφυρώσας διὰ τῶν ἀκρῶν, ἀνελάμβανεν αὐτὸς προθύμως. ἀκμαζέσης δὲ τῆς σωσσίας, καὶ τῷ εἰς Κλεοπάτρην καὶ Ἀντώνιον ἀνθέντων σκωμμάτων, Μιναῖς ὁ πειρατὴς Πομπηίῳ προσελθὼν, ὡς μὴ κατακτείνῃς ἐκείνας, Βέλει, φησὶ, τὰς ἀγκυρας τῆς νεὸς ὑποτέμνω, καὶ ποιήσω σε μὴ Σικελίας καὶ Σαρδόνῳ, ἀλλὰ τῇ Ῥωμαίων κύριον ἡγεμονίᾳ; ὃ δὲ Πομπηίος ἀκέσας, καὶ πρὸς αὐτὰν ἡροδότῳ βραχυῶς χρόνον, Ἔδει σε, φησὶν, ὦ Μινᾶ, τῷτο ἐμοὶ μὴ προεπὶ πᾶσι ποιῆσαι νυνὶ δὲ τὰ παρόντα ἐξέγνων. Ἐπορεύειν γὰρ ἐκ ἐμὸν. ἔτι μὲν ἔν παλιν ἀνθροπῶντες ὑπὲρ ἀμφοτέρων, εἰς τὴν Σικελίαν ἀπέπλευσεν.

Ἀντώνῳ δὲ μὲν τὰς διαλύσεις Οὐενίδιον μὲν εἰς Ἀσίαν προεπεμπε, Πάρεθους ἐμποδὼν ἐσόμενον τῷ πρὸς ὧν χωρεῖν αὐτὸς δὲ Καίσαρι χαλεζόμενον, ἰερούς ἀπεδέχθη τῷ προτέρῳ Καίσαρῳ καὶ τὰλλα κοινῶς καὶ φιλικῶς ἐν τοῖς πολιτικοῖς καὶ μεγίστοις ἐπραττον. αἱ δὲ ὡς τὰς παιδίας ἀμύλλαι τὸν Ἀντώνιον ἐλύπεν, αἱ δὲ τῷ Καίσαρῳ ἐλαττον φερόμενον. ὡς γὰρ τις ἀνὴρ σὺν αὐτῷ μανικὸς ἀπ' Αἰγύπτου, τῷ τὰς ἡμέρας ἑπισκοπέντων, ὃς εἴτε Κλεοπάτρα χαλεζόμενον, εἴτε χρώμενον ἀληθείᾳ, πρὸς τὸν Ἀντώνιον ἐπαρρησιάζετο, λέγων τὴν τύχην αὐτῆς, λαμπροτάτῃ ἔσαν καὶ μεγίστῃ, ὑπὸ τῷ Καίσαρῳ ἀμαυροῦν. καὶ συνεβέβηκε πορρωτάτῳ τῷ νεανίσκῳ

mus enim Pompeio hæc relicta paterna est. Id Antonio exprobrandi gratia dixit, quoniam ille tenebat Pompeii patris ejus domum. Stante in ancoris navi, ac ponte ex promontorio constructo, accepit eos comiter. Medio convivio, & quum maxime dictoria in Cleopatram & Antonium jacerentur, adiit Menas pirata Pompeium, atque ut illi non exaudirent, Vis, inquit, ancoras navis incidam, efficiamque te non Sicilia modo & Sardinia, sed imperii Romani dominum? Pompeius ut eum audivit, & rem perpendit secum paulisper, Facere, Mena, inquit, oportebat id, nec mihi prænuntiare. Nunc quidem rebus presentibus acquiescamus: neque enim meum est pejerare. Hic vicissim ab utroque excep-

Vol. V.

tus convivio: atque inde in Siciliam est reversus.

Porro Antonius pace composita Ventidium præmisit in Asiam, ut progressum Parthorum sustineret. Ipse in Cæsaris Octavii gratiam, Cæsaris Dictatoris sacerdos creatus est, reliquaque communi consilio & amice in urbanis atque imperii negotiis transigere. At Antonium concertationes ludicræ, in quibus semper fuit Cæsare inferior, mordebant. Erat enim in contubernio ejus fatiloquus quidam Ægyptius ex natalibus prædicere futura doctus: qui vel Cleopatrarum gratia, vel expromens veritatem, aperte demonstravit Antonio, auspiciatissimam ejus & summam fortunam a Cæsaris fortuna offuscari, suavitque ut ab illo adolescente remo-

N

veret

νεανίσκας ποιῆν ἑαυτόν. Ὁ γὰρ σὸς, ἔφη, δαίμων τὸν τέττε φοβεῖται· καὶ γὰρ ὤν καὶ ὑψηλὸς ὅταν ἢ καθ' αὐτόν, ὑπ' ἐκείνης γίνεῃ ταπεινότερος ἐγγί-
σαντος, καὶ ἀγυνέστερος. καὶ μῦθοι τὰ γινόμενα πρὸ Αἰγυπλίῳ μαρτυρεῖν
ἐδόκει. λέγεῖ γὰρ ὅτι κληρονομῶν μὲν παιδιᾶς ἐφ' ὅτῳ τύχοιεν ἐκάστοτε καὶ
κυβουσίῳ, ἑλατίον ἔχων Ἀντώνιος ἀπῆει. πολλάκις δὲ συμβαλόντων ἀλεκ-
τερούνας, πολλάκις δὲ μαχίμους ὀρετυγας, ἐνίκων οἱ Καίσαρες. ἐφ' οἷς ἀνι-
ώμενος ἀδήλως ὁ Ἀντώνιος, καὶ μᾶλλον τι πρὸ Αἰγυπλίῳ προσέχων, ἀπῆ-
ρεν ἐκ τῆς Ἰταλίας, ἐλχειέσας Καίσαρι τὰ οἰκῆα· τὴν δὲ Ὀκλαβίαν ἄχει
τῆς Ἑλλάδος ἐπήγετο, θυγατεὶς γεγονότος αὐτοῖς. διαχευαζομένη δὲ αὐ-
τῇ παρὰ Ἀθῶνας, ἀπαγγέλλει τὰ πρῶτα τῷ Οὐενίδει κατορθωμάτων,
ὅτι μάχη τὴν Πάρεθας κρατήσας Λαβιδιών ἀπεκλόνοι, καὶ Φαρναπάτῳ
ἡγεμονικώτατον τῷ Ἡρώδῃ βασιλέως στρατηγῶν. ἔπειτα τέτοις εἰσία τὴν
Ἑλλάδας, ἐγυμνασιάρχης δὲ Ἀθῶναίσις, καὶ τὰ τῆς ἡγεμονίας ὡς δόσημα
καταλιπὼν οἶκοι, μὲν τῷ γυμνασιάρχῳ ῥάβδων ἐν ἱματίῳ καὶ Φαικασίοις
πρηγεῖ, καὶ διαλαμβάνων τὴν νεανίσκας ἐτραυχήλιζεν.

Ἐξίεναι δὲ μέλλων ἔπειτα τὸν πόλεμον, ἀπὸ τῆς ἱερᾶς ἐλαίας σέφανον ἔλαβε,
καὶ κατὰ τι λόγιον ἀπὸ τῆς κλεψύδρας ὕδατος ἐμπλησάμενος ἀγχεῖον,
ἐκόμιζεν. ἐν τῷ τῷ Πάκορον τὸν βασιλέως παῖδα μεγάλῳ στρατῷ Πάρε-
θων αὐτῇσι ἔπειτα Συρίαν ἐλαύνοντα, συμπεσὼν Οὐενίδει ἐν τῇ Κυρρητικῇ
τρεπέει, καὶ διαφθείρει παμπόλλας, ἐν πρώτοις Πακὸρε πεσόντι. τῷτο
ἔργον ἐν τοῖς ἀοιδιμωτάτοις ἡρώμενον, Ῥωμαίοις τε τῷ καὶ Κεράσον ἀτυ-
χημά-

veret se quam longissime. Hujus enim ge-
nium, inquit, formidat genius tuus: qui e-
rectus & celsus, ubi solus est, illo appropin-
quante demissior redditur & deterior. Et sane
suffragari rem ipsam apparebat Ægyptio.
Namque ferunt, quum per lusum quacunque
in re mitterent quotidie sortem, vel alea lu-
derent, visum discessisse Antonium. Crebro
commixtis gallis gallinaceis, crebro bellatrici-
bus coturnicibus, superaverunt emissi a Cæ-
sare. Unde occulte doluit Antonius, magis-
que Ægyptio fidem habens, re familiari sua
Cæsari mandata excessit Italia. Octaviam in
Græciam usque duxit secum, ex qua jam fi-
liam sustulerat. Hybernanti Athenis primæ
Ventidii res prospere gestæ nuntiantur, Par-
this suis Labienum & summum regis Herodis

ducem Pharnapatem ab eo interfectos. Hujus
victoriæ gratia præbuit Græcis epulum, lu-
dos gymnicos populo Atheniensi edidit: in
quibus esse ipse voluit gymnasiarcha. Relic-
tisque domi insignibus imperatoriis, cum vir-
gis gymnasiarchicis in pallio & phæcasiis pro-
cessit, correptosque juvenes, ubi satis certas-
sent, diremit.

Profecturus ad bellum coronam sumpsit ex
sacra olea, atque secundum oraculum quiddam
vasculum aqua ex clepsydra impletum tulit se-
cum. Interea Pacorum Parthorum regis filium
ingenti exercitu Parthico iterum Syriam inva-
dentem Ventidius signis collatis in Cyrre-
stica fudit, multosque concidit. Inter primos
cecidit Pacorus. Hoc factum, quod in celebra-
tissimis fuit, abunde vindicavit populi Romani
accep-

χημάτων ἐκπλεῶ παινέω παρῆχε, καὶ Πάρθος αὐτῷ εἶσω Μιιδείας καὶ Μεσο-
ποταμίας συνέειλε, τοισὶ μάχαις ἐφεξῆς καὶ κράτῳ ἡττημένους. Οὐεν-
τίδιον δὲ Πάρθους μὴ προσητέρω διώκειν ἀπέγνω, φθόνον Ἀλιωνίς δέισας,
τὰς δὲ ἀφροσύνας ἑπὶ κατεστέφετο, καὶ τὸν Κομμαγενῶν Ἀλιόχον ἐν πό-
λει Σαμοσατοῖς ἐπολιόρκει. δευτέρῳ δὲ χίλια τάλαντα δῆναι, καὶ ποιεῖν Ἀν-
τωνίῳ τὸ προστατήριον, ἐκέλευε πέμπειν πρὸς Ἀλιώνιον. ἦδη γὰρ ἐγγὺς
ἦν ἑπὶ τῶν, καὶ τὸν Οὐεντίδιον ἐκ εἰς ἀπένδεον πρὸς Ἀλιόχῳ βολόμενον
ἐν γε τῷ ἔργῳ, ἐπώνυμον αὐτῷ γινώσκων, καὶ μὴ πάντα διὰ Οὐεντίδους
κατορθῶν. τὸ δὲ πολιορκίας μῆκος λαμβανέσης, καὶ τῷ ἔνδον, ὡς ἀπέγνω-
σαν τὰς διαλύσεις, πρὸς ἀλκίῳ τραπεζιῶν, πρῶτον ἐδέν, ἐν αἰχμῇ δὲ
καὶ μεταγνώσει γινώσκων, ἀγαπητῶς ἑπὶ τελακοσίῳ ἀπένδεον τάλαντοις
πρὸς τὸν Ἀλιόχον καὶ μικρὰ τῷ ἐν Συρίᾳ κατασησάμενον, εἰς Ἀθῆνας
ἐπανῆλθε, καὶ τὸν Οὐεντίδιον οἷς ἐπρεπε τιμήσας, ἐπεμψεν ἑπὶ τὸν θείαμ-
νον. ἔτι δὲ Πάρθων ἄχει δαῖρον τελευτάμενον μόνον, ἀνὴρ γινώσκων
μὴ ἀφανῆς, ἀπολαύσας δὲ τὴν Ἀλιωνίς φιλίαν, τὸ λαβεῖν ἀφορμὰς πρῶ-
των μεγάλων αἷς κάλλιστα χρησάμενον, ἐβεβαίωσε τὸν πρὸς Ἀλιωνίς
λεγόμενον Καίσαρος λόγον, ὡς δυνάστερι δι' ἑτέρων ἦσαν ἢ δι' αὐτῷ
στρατηγεῖν. καὶ γὰρ Σόσιον Ἀλιωνίς στρατηγὸς ἐν Συρίᾳ πολλὰ διεπράτ-
τετο καὶ Κανίδιον ἀπολαφθεὶς ὑπ' αὐτῷ πρὸς Ἀρμενίαν, τέτρες τε νικῶν καὶ
τὰς Ἰβήρων καὶ Ἀλβανῶν βασιλείας, ἄχει τῷ Καυκάσῳ προῆλθεν. ἀφ' ὧν
ἐν τοῖς βαρβάρῳ ὄνομα καὶ κλέος ἤξετο τὴν Ἀλιωνίς δυνάμει.

Αὐτὸς

acceptas sub Crasso clades, Parthosque denuo
intra Mediam & Mesopotamiam redegit tri-
bus ordine certaminibus profligatos. Ventidi-
us infectari ulterius Parthos veritus Antonii
invidiam dubitavit; at in illos qui defecerant,
suscepta expeditione, subjugavit eos, & Com-
magenum Antiochum in urbe Samosatis ob-
sedit. Hunc supplicem mille talentorum of-
ferentem pendere & facere imperata, ad An-
tonium iussit mittere legatos: jam enim pro-
pe aderat, neque pacem Antiocho dare per-
mittebat Ventidium; quo hoc unum certe
factum sibi adscriberetur, neque omnia pro-
pera gererentur Ventidii ductu. Dum vero
protrahitur obsidio, & obsessis desperatio pa-
cis vertit in audaciam: nulla re gesta, ductus
pœnitentia, præ pudore turpiter contentus

trecentis talentis dedit pacem Antiocho, ac
parum rebus Syriæ compositis Athenas re-
gressus est. Ventidium pro meritis honora-
tum ad triumphum misit. Hic de Parthis ad
hanc memoriam triumphavit solus, vir ob-
scuro natus loco, sed eum ex amicitia Anto-
nii fructum cepit, ut magnarum rerum ge-
rendarum haberet materiam: qua pulcherri-
me usus, dictum de Antonio & Cæsare con-
firmavit, felicius res eos per alios quam per
se gerere. Quippe Antonii legatus Sosius
multa in Syria patravit, Canidiusque ab eo
in finibus Armeniæ relictus hanc domuit, I-
berorumque & Albanorum regibus subjugatis
usque ad Caucasum progressus est: quibus
rebus nomen & fama inter barbaros Antonii
potentiæ est amplificata.

N 2

An-

Αὐτὸς δὲ πάλιν ἐκ τινων διαβολῶν παροξυνθεὶς πρὸς Καίσαρα, ναυσὶ τεταχοσάις ἐπλεῖ πρὸς τὴν Ἰταλίαν. καὶ δεξαμένην δὲ τῇ Βρεῖτες τὸν στόλον, εἰς Τάρανθα παρώρμησεν. ἐπὶ αὐτῇ τὴν Ὀκλαδίαν (συνέπλεε γὰρ ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος αὐτῇ) δεηθεῖσαν ἀποπέμπει πρὸς τὸν ἀδελφόν, ἔκκυσον μὲν ἔσαν, ἥδη δὲ καὶ δεύτερον εἰς αὐτῇ θυγάτηρον ἔχουσιν. ἡ δὲ ἀπαλήσασα καθ' ὁδὸν Καίσαρι, καὶ πρὸς αὐτὸν τῇ ἐκείνου φίλων Ἀγρίππαν καὶ Μακκῆναν ἐνετύγχανε, πολλὰ ποτνωμένη καὶ πολλὰ δεομένη μὴ παθεῖν αὐτῇ ἐκ μακαριωτάτης γυναικὸς ἀθλιωτάτῃ γρμομένη. νῦν μὲν γὰρ ἀπαλίας ἀνθρώπου εἰς αὐτῇ ἀποβλέπειν, αὐτοκρατόρων δυοῖν, τῷ μὲν γυναικί, τῷ δὲ ἀδελφῷ ἔσαν· εἰ δὲ τὰ χεῖρα κρατήσῃ, ἔφη, καὶ γρόιο πόλεμος, ὅμῳ μὲν ἀδελφὸν ὅτῳ κρατῇ ἢ κρατῇ πέρηται, τὰ ἐμὰ δὲ ἀμφοτέρως ἀθλία. τέτοις ἑπικλαθεὶς ὁ Καῖσαρ, ἤκεν εἰρηνικῶς εἰς Τάρανθα, καὶ θέαμα κάλλιστον οἱ παρόντες ἐθεώητο, πολλὴν μὲν ἐκ γῆς στρατὸν ἡσυχάζοντα, πολλὰς δὲ ναῦς ἀτρέμα πρὸς τοῖς αἰγιαλοῖς ἐχέουσας, αὐτῇ δὲ καὶ φίλων ἀπαλήσεις καὶ φιλοφροσύνας. εἰσία δὲ Ἀνώνιον πρῶτον, καὶ τῷ τῇ ἀδελφῇ Καίσαρι δόνον. ἐπεὶ δὲ ὁμολόγητο Καίσαρι μὲν Ἀντωνίῳ δεῖναι δύο τάγματα πρὸς τὸν Παρθικὸν πόλεμον, Ἀνώνιον δὲ Καίσαρι χαλκεμβόλους ἑκατὸν, Ὀκλαδίαν, τῇ ὁμολογημένων χωρὶς, ἡγήσατο τῷ μὲν ἀδελφῷ πρὸς τῷ ἀνδρὶ εἴκοσι μυριάδας, τῷ δὲ ἀνδρὶ πρὸς τῷ ἀδελφῷ στρατιώτας χιλίους. ἔτω δὲ ἀλλήλων διαχειρόμενοι, ὁ μὲν αὐτὸς εἶχετο τῷ πρὸς Πομπηίου πόλεμος, Σικελίας ἐφίεμενος, Ἀνώνιον δὲ Ὀκλαδίαν

Antonius denuo, ex delationibus quibusdam incensus in Cæsarem, navigavit trecentis navibus versus Italiam. Non recipientibus classem ejus Brundisinis, Tarentum navibus decurrit. Inde Octaviam, quæ comitata eum fuerat ex Græcia, orantem dimittit ad fratrem. Prægnans tum erat, atque alteram ex eo jam filiam genuerat. Hæc occurrens Cæsari in itinere, adjunctis illius amicis Agrippa & Mæcenate, convenit eum. Multis autem oravit questibus ne permetteret ex fortunatissima foemina miserrimam se evadere. Nunc enim omnes mortales ait suspicere se duorum imperatorum alterius conjugem, alterius sororem. Quod si deteriora consilia, inquit, valuerint, & extiterit bellum: utri vestrum,

incertum est, in fatis sit vincere an vinci: mea vero fors utrinque erit misera. His fractus Cæsar venit pacatus Tarentum. Pulcherrimum spectaculum qui adfuerunt videre, ingentem terra exercitum quietum, ingentem ad littora tranquillam classem, illorum amicorumque occursum & complexum. Prior cenam præbuit Antonius, quod etiam tribuit Cæsar sorori suæ. Pacti sunt inter se, ut duas legiones Antonio Cæsar ad bellum Parthicum daret, Antonius Cæsari naves rostratas centum. Octavia vero extra conventa fratri impetravit a viro viginti myoparonas, viro a fratre mille milites. Ita digressi, Cæsar Siciliae potiundæ ardore confestim bello contra Pompeium moliendo intendit: Antonius, Octavia

βίαν. μὲν τῷ δὲ ἐκείνης, καὶ τὰς ἐκ Φυλβίας παῖδας αὐτῇ παρκαταθή-
μεν, εἰς τὴν Ἀσίαν ἀπεπέρασεν.

Εὐδοκία δ' ἡ δεινὴ συμφορὰ χρόνον πολὺν, ὁ Κλεοπάτρας ἔρωσ, δοκῶν κατ-
αυτῆς καὶ κατακεκληῆσθαι τοῖς βελτίστοις λογισμοῖς, αὐτὴς ἀνέλαμπε καὶ ἀνεθάρρει.
Συεῖα πλησιάζοντος αὐτῆς καὶ τέλος, ὥσπερ φησὶν ὁ Πλάτων, τὸ δυσπειθές καὶ
ἀκόλαστον τὸ ψυχῆς ὑποζύγιον, ἀπολαλίσας τὰ καλά καὶ σωτήρια πάντα,
Καπίωνα Φονήσιον ἐπεμψεν ἄξιον Κλεοπάτραν εἰς Συεῖαν. ἐλθούσῃ δ' ἡ χαί-
ρις) καὶ προστίθῃσι μικρὸν ἔδεν ἔδεν ὀλίγον, ἀλλὰ Φοινίκῳ, κοίλῳ Συεῖαν,
Κύπρῳ, Κιλικίας πολλῷ· ἔτι δ' ἡ τὴν Ἰσθαίαν τὴν τὸ βάλαμον φέρονταν,
καὶ τὴν Ναβαταίων Ἀραβίας ὅση πρὸς τὴν ἐκτὸς ἀποκλίνει θάλασσαν. αὐταὶ
μάλιστα Ῥωμαῖοις ἠνάσαν αἱ δωρεαί. καὶ τοὶ πολλοὶς ἐχαρίζετο τετραρχίας
καὶ βασιλείας ἐθνῶν μεγάλων, ἰδιώταις ἔστι, πολλὰς δ' ἀφηρεῖτο βασιλείας· ὥς
Ἀντίγονον τὸν Ἰσθαῖον, καὶ προγαγὼν ἐπέλεμισεν, ἔδενος πρότερον ἐτέρῃ βα-
σιλέως ἔτῳ κολαδένιος. ἀλλὰ τὸ αἰσχρὸν ἦν τῶν Κλεοπάτρας τιμῇ ἀναισώ-
τατον. νύξῃσε δ' τὴν διαβολὴν, παῖδας δὲ αὐτῆς διδύμους ἀνελόμεν, καὶ
προσαγορεύσας τὸν μὲν, Ἀλέξανδρον, τὴν δ' Κλεοπάτραν Ὀπίκλησιν δ', τὸν
μὲν ἡλίον, τὴν δ' σελήνην. καὶ μὴν ἀλλ' ἀγαθὸς ὢν ἐγκαλωπίσσαθαι τοῖς αἰ-
χροῖς, ἔλεγε τὸ μὲν Ῥωμαίων ἡγεμονίας, καὶ δι' ὧν λαμβάνουσιν, ἀλλ' ἐν οἷς
χαρίζονται, φαίνεσθαι τὸ μέγεθος διαδοχαῖς δ' καὶ τεκνώσει πολλῶν βασι-
λέων πλατυέσθαι τὰς ἀρχαίας. ἔτῳ γὰρ ὑφ' Ἡρακλέους τεκνωθῆναι τὸν
αὐτῇ πρόγονον, ἐκ ἐν μιᾷ γαστρὶ θεινῆναι τὴν διαδοχὴν, καὶ δὲ νόμος

Σο-

tavia cum suis ex illa & ex Fulvia liberis Cæ-
sari commendata, transmisit in Asiam.

At ingens ista calamitas diu dormitans
Cleopatras amor, qui sopitus melioribus con-
siliis atque extinctus videbatur, eluxit ex in-
tegro & excitatus est appropinquante Syriae
Antonio: ac postremo sicut contumax, ut
ait Plato, atque lascivum animi jumentum
calcibus repellens omnia honesta & salubria
consilia, Fonteium Capitonem ad Cleopatram
in Syriam adducendam misit. Ut venit, non
mediocria neque exigua donat & adjicit ei,
sed Phœniciam, Cœlesyriam, Cyprum, mag-
nam Ciliciæ partem, adhuc Judææ regionem
quæ balsamum gignit, & Arabiæ Nabathææ
quantum ad Oceanum vergit. Hæc potissimum
momorderunt populum Romanum mu-

nera, quamvis multis hominibus privatis mag-
narum gentium tetrarchias & regna condona-
ret, multis regna auferret: ut Antigono Judæo,
quem productum securi percussit; qua poena in
regem nullum fuerat ante animadversum a-
lium. Cæterum turpitudine fuit Cleopatras ho-
norum Romanis molestissima. Exaggeravit pro-
brum quod geminos ex illa sustulisset, appella-
setque unum Alexandrum, alteram Cleopa-
tram, cognomento hanc Lunam, illum Solem.
Atqui doctus in rebus turpibus ostentare se,
jactabat Romani imperii non ex his quæ ca-
perent, sed quæ donarent, conspici magnitudi-
nem: successionibus autem & sobole multorum
regum, propagatam nobilitatem. Ita prognat-
um genitorem suum ab Hercule: qui non uni
utero progeniem commendaverit suam, neque

So-

Σολωνείας ἢ κηΐσεως αὐθύναι δεδοικότῃ, ἀλλὰ τῇ φύσει πολλὰς ἡρώων ἀρχὰς ἢ καταβολὰς ἀπολιπεῖν ἐφίειλτο.

Ἐπεὶ ὁ Φραόρτης κλέναντο Ἡρώδη τὸν πατέρα, ἢ τὴν βασιλείαν καταχρόντο, ἄλλοι τε Πάρθων ἀπεδίδρασκον ἐκ ὀλίγοι, ἢ Μοναΐσης ἀντὶς Ἰπφάνης ἢ δυνατὸς ἦκε φεύγων πρὸς Ἀνώνιον, τὰς μὲν ἐκείναις τύχαις Θεμισοκλῆες εἰκάσας, πεισίσαν ὁ τὴν ἑαυτῷ ἢ μεγαλοφροσύνην τοῖς Περσῶν βασιλεῦσι πρῶτα, ἐδωρήσατο τρεῖς πόλεις αὐτῷ, Λάριον, ἢ Ἀρέθραν, ἢ Ἱερὰν πόλιν, ἣν Βορβύκην πρότερον ἐκάλεν. τῷ ὁ Πάρθων βασιλείῳ τῷ Μοναΐσῃ δεξιὰν καταπέμψαντο, ἄσμενον αὐτὸν ἀπέστειλεν ὁ Ἀνώνιος, Ἰξαπατᾶν μὲν ἐννοκῶς τὸν Φραόρτην, ὡς ἐκείνῃς ἐσομένης ἀξίων τὰς ἀλέσας Ἰπὶ Κράσῃ σημαίας, ἢ τῷ ἀνδρῶν ἀπολαβεῖν τὰς πεισίσαν αὐτὸς ὁ Κλεοπάτραν εἰς Αἴγυπτον ἀποπέμψας, ἐχώρει δι' Ἀραβίας ἢ Ἀρμενίας, ὅπως συνελθόντες αὐτῷ τὸ δυνάμεως, ἢ τῷ συμμάχων βασιλέων, (πάνπολλοι ὁ ἦσαν ἔτοι, μέγιστο ὁ πάντων ὁ τὸ Ἀρμενίας Ἀρταξάσδης, ἐξακισχίλις ἱππεῖς ἢ πεζοὺς ἐπτακισχίλις παρέχων) ἔζητάσε τὸν στρατὸν. ἦσαν ὁ Ῥωμαίων μὲν αὐτῷ, ἐξακισμύριοι πεζοί, ἢ τὸ Ῥωμαίοις συντεταγμένον ἱππικὸν, Ἰβήρων ἢ Κελτῶν μύριοι τῷ ὁ ἄλλων ἐθνῶν ἐχρόντο τρεῖς μυριάδες συνὶ ἱππεῦσιν ὁμῶς ἢ ψιλοῖς. τοσαύτῃ μὲντοι πρῶτα κλυτὰν ἢ δυνάμειν, ἢ ἢ τὰς πέραν Βακτρῶν Ἰνδοὺς ἐφόβησε, ἢ πᾶσαν ἐκράδανε τὴν Ἀσίαν, ἀνόνητον αὐτῷ διὰ Κλεοπάτραν ἡρώων κέγασιν. πρῶτον γὰρ ἐκείνη συνδιαχειμάσαι, τὸν πόλεμον ἔξενε-

κεῖν

Solonis leges vel judicia liberis tollendis timuerit: verum naturæ cupierit complura familiarum semina & propagines relinquere.

Postquam vero occiso Herode a filio Phraorte qui regnum occupavit, cum alii complures Parthi fugam cepere, tum Monefes, vir illustris & potens, contulit se ad Antonium: illius fortunam Themistoclis assimilians fortunæ, suam vero opulentiam magnificentiamque comparans regibus Persarum, tres urbes donavit ei, Larissam, Arethusam, & Hierampolim: quam ante Bambycen nuncupaverunt. Cæterum quum Parthorum rex per nuntios Monefi fidem dedisset, dimisit eum libenter Antonius, imponere statuens Phraorti quasi pacem facturus: postulavit

que ut capta Crassi clade signa militaria & captivos, qui superstites essent, redderet. Inde remissa in Ægyptum Cleopatra, iter fecit per Arabiam & Armeniam: ubi coactis copiis & fociis regibus (multi erant hi; maximus autem omnium Armeniæ rex Artavasdes, qui sex millia equitum & septem peditum dedit) lustravit exercitum. Erant peditum Romanorum sexaginta millia, Hispanorum Gallorumque inter equitatum Romanum recensitorum decem millia, cæterarum nationum cum equitibus simul & levi armatura triginta millia. Tantum tamen apparatus atque vires, quæ Indos ultra Batros tremefecerunt, omnemque concusserunt Asiam, nulli ei usui Cleopatrarum causa ferunt fuisse. Properantem enim cum illa hybernare, bellum

κῆν πρὸ καιρῶ, καὶ πᾶσι χερίσας τεταραγμένως, ἐκ ὅλα τῷ ἑαυτῷ λογισμῷ, ἀλλὰ ὑπὸ φαρμάκων τινῶν ἢ γοητείας παπταίνοντα πρὸς ἐκείνῳ αἰεὶ, καὶ πρὸς τῇ τάχει ἐπανελθεῖν μᾶλλον ἢ πρὸς τῷ κρατῆσαι τῷ πολέμιον ἡρώμενον.

Πρῶτον μὲν αὐτῷ δέον ἐν Ἀρμενίᾳ διαχειμάσαι, καὶ διαναπαύσαι τὸν στρατὸν, ὀκλακχιλίων σαδίων ἀποτετραχωμένον πορείᾳ, καὶ πλεῖν ἢ κινεῖν ἐκ τῷ χαιμαδίῳ Πάρεθρι, ἕαθ' ἀρχῇ Μήδειαν καταλαβεῖν, ἐκ ἧνέχετο τὸν χρόνον, ἀλλ' εὐθὺς ἦλθον, ἐν αἰετρεῶ λαβὼν Ἀρμενίαν, καὶ τῇ Ἀτρεπατηνῇ ἀψάμενθ' ἐπὶ τὴν χώραν. ἔπειτα μηχανημάτων αὐτῷ πρὸς πολιορκίαν ἀναγκαίων τετακτοῖς ἀμάξαις περαιομένων, ἐν οἷς καὶ κελὸς ἦν ὀγδοήκοντα ποδῶν μῆκος, ὧν εὐδὲν ἐνεχώρει διαφθαρεν ἔπι καιρῶ πάλιν ἡρώεσθαι, διὰ τὸ τὴν ἀνω χώραν πᾶν ξύλον ἀγρὺς εἰς μῆκος καὶ μαλθακὸν ἐκφέρειν ἐπειγόμενθ', ὡς ἐμπόδια τῷ ταχύνειν ἀπέλιπε, φυλακὴν τινα καὶ Τατιανὸν ἡγεμόνα τῷ ἀμαξῶν ἔπιστῆσας· αὐτὸς δὲ Φραόρτι μεγάλῳ πόλιν, ἐν ᾗ καὶ τέκνα καὶ γυναῖκες ἦσαν τῷ Μηδείας βασιλέως, ἐπολιόρκει. τῷ δὲ χρείας εὐθὺς ὅσον ἤμαρτε τὰς μηχανὰς ἀπολιπὼν ἐξελεγχέσης, ὁμοίως χωρὼν ἔχθ' πρὸς τὴν πόλιν χῶμα χολῇ καὶ πολυπόνως ἀνισάμενον. ἐν τῇ τῷ καταβαίνων στρατιᾷ μεγάλη Φραόρτης, ὡς ἤκασε τὴν ἀπόλειψιν τῷ μηχανοφόρων ἀμαξῶν, ἐπεμψε τῷ ἱππέων πολλὰς ἐπ' αὐτάς· ὅφ' ὧν περικληθεὶς ὁ Τατιανὸς, ἀποθνήσκει μὲν αὐτὸς, ἀποθνήσκει δὲ μύριοι τῷ μετ' αὐτῷ. τὰς δὲ μηχανὰς ἐλόνηες οἱ βάρε-

βαρι

bellum ante tempus movisse, cunctaque administrasse abrupte: quod mente sua alienatus, atque ex medicamentis aut praestigiis illam perpetuo respectans, plus ad maturius revertendum quam ad superandos intentus esset hostes.

Primum enim quum hybernandum ei esset in Armenia, & exercitus ex itinere octo millium stadiorum reficiendus, ac prius quam moverent ex hybernis Parthi, occupanda veris initio Media: haud sustinuit hanc moram, sed confestim movit signa, tenens ad sinistram Armeniam, atque ubi Atropatenem attigit, fines est populatus. Deinde quum sequerentur eum trecentis plaustriſ necessariae ad oppugnandas urbes machinae, inter quas octoginta pedum longitudine aries erat, neque posset earum quicquam labefactatum

tempestive reparari, quod superior regio omnem materiam nec proceram satis, & mollem gignat: properans, has ut accelerationis impedimenta reliquit. Praesidium aliquod adjunxit plaustriſ, cujus constituit Tatianum ducem. Mox Phraata, amplam urbem, in qua liberi & conjuges erant regis Medorum, circumfedit: ubi protinus quantum peccati admisisset relictis machinis, ostendit usus. Itaque quo milites sui possent cum hostibus manus conferere, duxit ad urbem aggerem: quem lente & magnis excitavit sudoribus. Interea magnis copiis descendit Phraortes. Qui ubi relictis accepit machinamentorum plaustra, misit in ea magnam equitatus partem: a qua Tatianus circumventus cadit ipse, cadunt etiam decem millia ex copiis quas secum habebat. Barbari machinas

captas

βασις διέφθειραν· ἔλπον δὲ παμπόλλας, ἐν οἷς καὶ Πολέμων ὁ βασι-
λεύς.

Τῷτο πάντας μὲν, ὡς εἶκος, ἠνίασε τὰς παρὰ Ἀνώνιον, ἀνελπίστως ἐν ἀρ-
χῇ πληθύτας· ὁ δὲ Ἀρμύριος Ἀρταβάσσης, ἀπογνὼς τὰ Ῥωμαίων, ὥχε-
το τὴν αὐτὴ στρατίαν ἀναλαβὼν, καίπερ αἰτιώτατος τῷ πολέμῳ ἡρό-
μυτος. Ἀπφανέντων δὲ λαμπρῶς τοῖς πολιορκεῖσι τῷ Πάρθῳ, καὶ χρωδύων
ἐπιλαῖς πρὸς ὕβριν, καὶ βελόμυτος Ἀνώνιος ἡσυχάζοντι πᾶσι στρατῷ τὸ
δυοδυμᾶν καὶ καταπεπληγμένον ἐμμένον καὶ αὐξέει, δὴκα τάγματα λα-
βὼν, καὶ τρεῖς στρατηγίδας ἀείρας ὀπλιτῶν, τὰς δὲ ἱππεῖς ἀπανίας, ἐξή-
γαγε πρὸς σιτολογίαν· οἰόμενος ἔτις ἂν Ἀππααδέντων μάλιστα τῶν πο-
λεμίων, ἐκ παρτάξεως μάχην ἡρέει. προελθὼν δὲ μιᾶς ὁδὸν ἡμέρας, ὡς
ἑώρα τὰς Πάρθους κύκλῳ περικυκλωμένους, καὶ προσπεσεῖν καθ' ὁδὸν αὐτῷ ζη-
τῶντας, ἐξέθηκε μὲν τὸ τῆς μάχης σύμβολον ἐν πᾶσι στρατοπέδῳ, καθελὼν δὲ
τὰς σκηνὰς, ὡς καὶ μαχησόμενος, ἀλλὰ ἀπάξων, παρημέβετο τῷ βαρ-
βάρῳ τὴν τάξιν, ἔσαν μὲν οὖν κελύσας, ὅταν οἱ πρῶτοι τοῖς ὀπλίταις
ἐν ἐφικτῷ δοκῶσιν εἶναι, τὰς ἱππεῖς ἐναντίας εἰσελαύνειν. τοῖς δὲ Πάρθοις
παρτακεκρυμμένοις λόγῳ κρείττων ἢ τάξις ἐφαίνετο τῷ Ῥωμαίῳ, καὶ κατε-
θεώνῳ παρεξιόντες ἐν διαστήμασιν ἴσως ἀθορύβως καὶ σιωπῇ τὰς ὕσας κρα-
θαίνοντες. ὡς δὲ τὸ σημεῖον ἦρθη, καὶ προσεφέρνηντο μὲν κραυγῆς, Ἀππαρ-
εῖς οἱ ἱππεῖς, τέτταρες μὲν ἡμιμόνοι δεξιόμενοι, καίπερ εὐθύς ἐπὶ το-
ξείματι ἡρομύνας· τῶν δὲ ὀπλιτῶν συναπτόντων ἅμα βοῇ καὶ πατάγῳ
τῶν

captas corruerunt. Per multos ceperunt, in
quibus fuit rex Polemon.

Id haud immerito omnes Antonii milites
præter spem in limine ictos perculit: Arme-
nius Artavasdes, rebus Romanorum deposti-
tis, licet autor fuit belli præcipuus, discessit
cum copiis suis. Porro obsidentibus quum a-
lacles ostenderent se Parthi, & contumelio-
sas jacerent minas: Antonius, ne otioso ex-
ercitui desperatio & pavor inhæreret incre-
sceretque, eduxit frumentatum decem legio-
nes, tres cohortes prætorias gravis armaturæ,
& totum equitatum: ita potissimum elicitu-
rum se expectans hostem, ac signis collatis
dimicaturum. Progressus unius diei iter, ut
Parthos vidit undique circumfusos, & irrum-

pere in ipsum quærentes ex via, proposuit in
castris signum pugnae. Detractis tentoriis tan-
quam non pugnaturus, sed reducturus retro ex-
ercitum, præteriiit barbarorum aciem forma lu-
nari instructam: imperavitque, quum prope an-
tesignanos viderentur legionarii venisse, ut in-
festos equos in hostem admitterent. At Parthis
in procinctu ex adverso consistentibus stupen-
da acies visa Romanorum, spectabantque præ-
tereuntes paribus intervallis sine confusione
ordinum, & silentio pila vibrantes. Ut sig-
num datum est pugnae, circumagentes se equi-
tes cum clamore intulerunt se. Quos excepe-
runt Parthi & defenderunt se adversus eos,
quamvis statim intra teli jactum venissent. At
ubi legionarii cum clamore & crepitu arme-
rum

τῶν ὄπλων, οἷτε ἵπποι τοῖς Πάρθοις ἐξίστατο ταρβύντες, καὶ αὐτοὶ, πρὶν εἰς χεῖρας ἐλθεῖν, ἔφθον. ὁ δὲ Ἀντώνιος ἐνέκειτο τῇ διώξει, καὶ μεγάλας εἶχεν ἐλπίδας, ὥς τε πολέμῳ τὸ σύμπαν ἢ τὸ πλεῖστον ἐκείνῃ τῇ μάχῃ διαπεπραγμένον. ἐπεὶ δὲ τῇ διώξει ἡρόδοτος τοῖς μὴ πεζοῖς ἐπὶ πενήκοντα στάδια, τοῖς δ' ἵπποισιν ἐπὶ τρεῖς τοσαῦτα, τὰς πεπιωκότας τῶν πολεμίων καὶ τὰς ἡλωκότας ἐπισκοπῶντες, εὖρον αἰχμαλώτας μὴ τριάκοντα, νεκρὰς δὲ ὀγδοήκοντα μόνες, ἀπορία καὶ δυσθυμία πᾶσι παρέστη, δεινὸν εἶναι λογίζομενοι, εἰ νικῶντες μὴ ἔτι ὀλίγους κτείνουσιν, ἡττώμενοι δὲ σερήσονται τοσούτων ὅσους ἀπέβαλον παρὰ ταῖς ἀμάξαις. τῇ δ' ὑπεραία συσχυασάμενοι, τινὲς ἐπὶ Φραόρτι καὶ τῷ στρατοπέδῳ προῆγον. ἐνυχνόντες δὲ καὶ τινὲς ὁδὸν πρῶτον μὴ ὀλίγοις τῶν πολεμίων, ἔπειτα πλείοσιν, τέλῳ δὲ πᾶσιν, ὥς περ ἀπλήτοις καὶ νεαλέσι προκαλεσμένοι καὶ προσβάλλουσι πανταχόθεν, μοχθηρῶς καὶ πολυπόνως ἀπεσώθησαν εἰς τὸ στρατόπεδον. τῶν δὲ Μήδων ἐκδρομὴν τινὰ ποιησαμένων ἐπὶ τὸ χῶμα, καὶ τὰς προμαχομένους φοβησάντων, ὁργισθεὶς ὁ Ἀντώνιος ἐχρήσατο τῇ λεγομένῃ δεκατία πρὸς τὰς ἀποδειλιάσας. διελὼν γὰρ εἰς δεκάδας τὸ πλῆθος, ἀφ' ἑκάστης ἓνα τὸν λαχόντα κλήρω διέφθειρε, ταῖς δὲ ἄλλοις ἀντὶ πυρῶν ἐκέλευε κελῶς μετρεῖσθαι.

Χαλεπὸς δὲ ὡς ἀμφοτέρωθεν ὁ πόλεμος, καὶ τὸ μέλλον αὐτῷ φοβερώτερον, Ἀντώνιος μὲν, προσδοκῶντι λιμὸν ἐκείνῃ γὰρ ὡς ἀνὰ τραυμάτων καὶ νεκρῶν πολλῶν ἐπιστρίσαντος Φραόρτης δὲ τὰς Πάρθους ἐπιστάμενος πάντα μάλλον

rum incurrerunt, cum equi Parthorum pavore sunt perculsi, tum ipsi priusquam ad manus ventum est, in fugam effuderunt se: quorum tergis inhæsit Antonius, atque in magnam spem venit, universum se bellum aut majore ex parte illo patrasse die. Ubi vero consectati hostem pedites ad quinquaginta stadia, equites ad ter totidem, recensuerunt eos qui ceciderant aut in potestatem venerant, atque invenerunt captos triginta, cæsos octoginta tantum: tum vero perplexitas & desperatio omnium animos incescit, durum esse reputantes, si victores, tam paucos occiderent, victi vero amitterent tam multos quam desideraverant apud plaustra. Insequenti die vasīs collectis moverunt ad Phraata & castra sua. Ubi in-

Vol. V.

ciderunt in via primum in paucos hostes, deinde in plures, denique in cunctos tanquam non ante fusos & recentes, qui laceffebant eos & irrumpebant undique: receperunt se ægre & laboriose in castra. Quia vero excursionem Medi in aggerem fecerant, & propugnatores consternerant terrore: inflammatus Antonius animadvertit in eos qui loco cesserant per decimationem. Divisis enim per denos legionibus, decimum quemque sorte ducta interfecit, cæteris pro tritico admensus est hordeum.

Erat bellum utrique grave, atque id quod instabat, eo formidabilius, Antonio quidem famem exspectanti. Non ultra enim sine vulneribus & ingenti cæde licebat ei frumentari. Phraortes vero Parthos cognoscens quidvis prius

O

μᾶλλον ἢ χειμῶνι· ἔξω προσταλακόμενοι καὶ θαλασσὴν ἀναμένοντες, ἔφα-
 βῆτο μὴ τῷ Ῥωμαίων ἐκαστηριῶν καὶ ἀσχυρῶν δολιχείων ἀντὶς,
 ἥδη τὸ αἶμα σιμισαμένον μὴ φθιποκωλύει ἰσημερίαν δόλον ἐν τήνῃ
 ταύνῃ· Πάρθων οἱ γνωσιμαῖοι ἀπὸ τὰς σιτολογίας καὶ τὰς ἄλλων
 ἀπαλήσας μαλακότητας ταῖς Ῥωμαίοις προσεφέρουσι, λαμβάνοντες τε παρ-
 ἑστέρας αὐταῖς ἕκας, καὶ τῶν ἀρετῶν ἐπαυῖτες, ὡς πολυμακροτάτων ἀνδρῶν
 καὶ θαυμαζομένων ὑπὸ τῷ σφετέρῳ βασιλείῳ δικαίως. ἐκ τούτου προτε-
 λαύοντες ἐγγυτέρως καὶ τὰς ἵππους ἀγέμεναι ἀσφαλείας, ἐλαττοῦν τὸν ἄρ-
 τῶμον, ὅτι βυλομένῳ Φραόρτῃ διαλλαγήναι καὶ φήσειας ταύτων ἀνδρῶν
 καὶ τοσούτων, ἀφορμῶν καὶ δίδωσιν, ἀλλὰ τὰς χαλεπὰς καὶ μεγάλους κά-
 θηται πολέμους ἀναμένοντες, λαρόν καὶ χειμῶνα, δι' αἷμα ἔργον ἐπὶ καὶ προση-
 πομένους ὑπὸ Πάρθων ἀποφύγειν. πολλῶν δὲ ταῦτα πρὸς τὸν Ἀντώνιον
 ἀναφερόμενοι, μαλακώμενοι ὑπὸ τῷ ἐλπίδι, ὅμως καὶ πρότερον ἐπαυρη-
 κεύσατο πρὸς τὸν Πάρθον, ἢ πύθοις τῶν φιλοφρονημένων ἐκείνων βαρβα-
 ρων, εἰ τῷ βασιλεῖ ταῦτα φρονέειν διαλέγοντο. φασκόμενοι δὲ, καὶ ἀφ' ὧν
 καλέσων μὴ διδόναι μηδὲ ἀπιστεῖν, ἐπεμψεν τινας τῶν ἐταίρων, πάλιν τὰς
 σημαίας ἀξιῶν δόπολαβεῖν καὶ τὰς αἰχμαλώτας, ὡς δὴ μὴ πατήσασθαι
 ἀγαπᾶν τὸ σωθῆναι καὶ διαφυγεῖν νομιθεῖν. τὸ δὲ Πάρθος ταῦτα μὲν ἑαὶ
 κελύοντι, ἀπιόντι δὲ ἐκθὺς ἐξελύναι καὶ ἀσφαλείαν εἶναι φήσαντι, ὀλί-
 γαις ἡμέραις συσπασασάμενοι ἀνεζύγουν. ὦν δὲ καὶ δῆμα πιθανὸς ὤν-
 χαι, καὶ στρατὸν ἄγειν διὰ λόγων παρ' ὄντων τῶν τότε πεφυκώς, ὅτε

• ΠΕΝ

prius quam hyemem extra tecta tolerare vel
 in stativis posse contineri, metuebat ne per-
 durantibus in obsidione & persistentibus Ro-
 manis ipsum deferrent, coelo jam post æ-
 quinoctium autumnale nubibus obducto. Er-
 go dolum fabricat hujuscemodi: Parthorum
 qui Romanis notiores erant, in frumentatio-
 nibus & aliis concursibus lentius fatigabant
 Romanos, permittebantque iis quædam ca-
 pere, & virtutem laudabant eorum ut fortif-
 simorum virorum, qui merito in admiratione
 apud regem suum haberentur. Hinc propius
 advesti atque sensim admoventes equos, Anto-
 nium convitiis proscindebant, quod cupienti
 pacem Phraorti & tot talibusque viris parce-
 re, non præberet ad id occasionem: sed du-
 ros ac graves desideret hostes operiens, fa-

mem & hyemem: per quas arduum ipsis fit
 vel prosequentibus effugere Parthis. Multis
 hæc ad Antonium referentibus, spe emollitus,
 non ante tamen misit ad Parthum legatos, quam
 blandientes illos rogasset barbaros, eane ex regis
 sententia referrent. Affirmantibus id illis, hor-
 tantibusque ne formidaret vel diffideret: misit
 certos ex amicis iterum postulatum, ne omnino
 acquiescere existimaretur, modo salvus esset &
 elaboretur, ut sibi signa militaria & captivi red-
 derentur. Respondit Parthus ut mitteret hæc:
 sed si illico decederet, ostendit se præstaturum
 ei pacem & fidem publicam. Igitur paucis
 diebus vasis collectis reduxit retro exercitum.
 Hic ille, qui facundus ad populum erat, at-
 que ad exercitum dicendo mulcendum su-
 pra omnes comparatus æquales, rubore &

μοε-

πεν αὐτὸς αἰχμάλῃ καὶ κατηφεία τὸ πῶς διαφύγει τὸ πλῆθος, Δομίτιον δὲ Αἰνέβαρβον ἐκέλευσε τῆτο ποιῆσαι. καὶ τινες μὲν ἠγωνάκησαν ὡς ὑπερβώμενοι, τὸ δὲ πλεῖστον ἐπεκλάδον, καὶ συνεφρόνησε τὴν αἰτίαν διὰ καὶ μάλλον φάνη δεινὴ αἰτιολογία, καὶ πείθεα τῷ στρατηγῷ.

Μέλλοντι δὲ αὐτῷ τὴν αὐτὴν ὁδὸν εἶγεσι ὀπίσω, πεδινήν καὶ εὐειδέειαν ἔσαν, ἀνὴρ τῷ χυμῷ Μάρδῳ, πολλὰ ταῖς Πάρθων ἡθελον ἐνωμιλικῶς, ἦδη δὲ Ῥωμαίους πιστὸς ὢν τῇ μάχῃ τῇ περὶ τὰς μηχαναῖς γενοαῖς, Ἀλκιμένην προσελθὼν, ἐκέλευε φάγαν ἐν δεξιᾷ τῷ ὄρειν ἑπικρατοῦν καὶ καὶ στρατὸν ὀπλίτην καὶ βασιλὴν ἐν δρόμοις γυμνοῖς καὶ ἀναπεπλημένους ὑποβαλεῖν ἵππων τσακῶν καὶ τοξόμασιν· ὁ δὲ τεχνώμενος τὸν φραγμόν, ἀναστῆσαι τὴν πολιορκίαν αὐτὸν ὁμολογίαις φιλικῶς ποιεῖν· ἔπειτα δὲ αὐτὸς ἠγεμὼν ὁδὸν βαρύνει, καὶ μάλλον ὑπορίαν τῷ Ἀλκιμένει ἐχέσκει. ταῦτα ἀκούσας ὁ Ἀλκιμῆς ἐβλάβετο, καὶ Πάρθους μὲν ἐκ ἐβλάβετο δοκεῖν ἀπιστεῖν μὴ ἀπονδῆναι, τὴν δὲ συμφορὴν τὴν ὁδὸν, καὶ τὸ πῶς κῶμας ἀναρρῶναι ἔπειτα τὴν πορείαν ἐπικινῶν, πείσιν ἦται τὸν Μάρδον. ὁ δὲ δῆσαι παρεῖχεν αὐτὸν, ἄλλως δὲ κατασχέσει τὸν στρατὸν εἰς Ἀρμενίαν, καὶ δευτέρως ἠγεῖτο δύο ἡμέρας κατὰ ἡσυχίαν. τῇ δὲ τρίτῃ, παύσασιν τὰς Πάρθους ἀπεγνωκότῃ τῷ Ἀντωνίῳ, καὶ βασιλεύοντος ἀναιμῶς διὰ τὸ θάρσεν, ἰδὼν ὁ Μάρδῳ ἀπόχωσιν ἐμβολῆς ποταμῷ κατὰ διασπασμένην, καὶ τὸ ρεῦμα πολὺ πρὸς τὴν ὁδὸν καὶ πορφυρεῖν ἐπὶ ἐκχυρόμενον, σκεπτικὸν ὅτι τῷ Πάρθων ἔργον εἴη τῆτο, δυσκολίας ἕνεκα καὶ διατειβῆς ἐμποδῶν αὐτοῖς τὸν ποταμὸν τιθεμένων καὶ τὸν

Ἀν-

more ipse ipse vulgus militum confirmare prae-
termisit, delegavitque id muneris Domitio
Enobarbo. Ibi aliqui stomachati sunt, quasi
despicerentur. Maxima pars tamen infracta
est, causamque perspexit: atque ideo magis
reverendum vicissim imperatorem, eique duxit
parendum.

Quum reciperet se retro eadem via campe-
stri & nulla institueret, quidam Mardus ge-
nere, motum Parthicorum ex diutino usu pe-
fusus, ejus in Romanos fides in praelio ad
machinas fuerat probata, addit Antonium,
monetque ita fugiat, ut montes teneat ad dex-
tram, neque gravem armis exercitum in pla-
nities: nota apertaue tanto equitatu & sagiti-
tariis obijciat: quod sane fabricantem Phraor-
tem benignis pollicitis reduxisse ipsum ab

obsidione: ducem se viae compendiosioris
magisque necessariis abundantis fore. His
perceptis deliberavit Antonius. Parthis no-
lebat diffidere post inducias videri, com-
pendium tamen viae atque iter per vicos
frequentatos laudans, pignus fidei postulavit
a Mardo. Ille vinciri jussit se, quoad ex-
ercitum reduxisset in Armeniam. Duxit i-
taque eum vincetus duos dies pacate. Ter-
tio die, quum nihil minus Antonius quam
Parthos exspectaret, atque ex securitate pro-
grederetur dissolute, advertens Mardus ag-
gerem, quo arcebatur amnis, recens dissipat-
um, undaeque late in viam, qua pergendum
erat, effusas: Parthorum id conjecit factum
esse ad ipsos implicandos & morandos flumi-
nis impedimentum obijcientium, monuitque

Αντώνιον ὁρᾶν ἐκέλευε καὶ προσέχειν, ὡς τῷ πολεμίων ἐγγὺς ὄντων. ἄρτι δ' αὐτῷ καθισάνῃ εἰς τάξιν τὰ ὅπλα, καὶ δι' αὐτῷ τοῖς ἀκονισταῖς καὶ σφειδονήταις ἐκδρομῇ ἐπὶ τὰς πολεμίας παρὰ σκευάζοντι, ἐπεφάνησαν οἱ Πάρθοι, καὶ παρήλαυνον ὡς κυκλωσόμενοι καὶ σωταράξοντες παναχόθεν τὸν στρατόν. ἐκδρομόντων δ' αὐτῷ ψιλῶν ἐπ' αὐτούς, πολλὰς μὲν διδόντες ἀπὸ τόξων, ἐκ ἐλάττονας δ' ταῖς μολυβδίσι καὶ τοῖς ἀκονίσιοις πληγὰς λαμβάνοντες ἀνεχώρουν. εἶτα ἐπῆγον αὐτοῖς, ἄλλοι δ' ἐσυρέψαντες οἱ Κελτοὶ τὰς ἵππους, ἐνέβαλον καὶ διεσκέδασαν αὐτούς, ἐκείνῃ τ' ἡμέρᾳ ἐκείνης ὑποδείγμα ἡγομένης.

Ἐκ τούτων μαθὼν Ἀντώνιος ὁ ποιεῖν ἔδει, πολλοῖς ἀκονισταῖς καὶ σφειδονήταις καὶ μόνον τὴν ἐργασίαν, ἀλλὰ καὶ τὰς πλοῦρας ἐκατέρως φορῶσας, ἐν πλαισίῳ τὸν στρατόν ἤγε, καὶ τοῖς ἱππόταις εἶρητο προσβαλόντας τρέπεσθαι, τρεψαμένους δ', μὴ πόρρω διώκειν. ὥστε τὰς Πάρθους τὰς ἐφεξῆς τέσσαρας ἡμέρας, ἔθεν πλέον δραστίως ἢ παθόντως, ἀμβλυτέρως γεγονέναι, καὶ τὸν χαμῶνα ποικιμένους πρόφασιν, ἀπιέναι διανοοῦσθαι. τῇ δ' πέμπτῃ Φλαβίος Γάλλος, ἀνὴρ πολεμικὸς καὶ δραστήριος, ἐφ' ἡγεμονίας τεταγμένος, ἤτησεν Ἀντώνιον προσελθὼν πλείονας ψιλὰς ἀπ' ἐξῆς, καὶ τῷ ἀπὸ τῆς σόματος ἱππέων τινας, ὡς μέγα κατόρθωμα ποιήσων. δόντι δ' προσβαλόντας ἀνέκοπτε τὰς πολεμίας, ἔχ, ὥσπερ πρότερον, ὑπάγων ἅμα πρὸς τὰς ὀπίστας καὶ ἀναχωρῶν, ἀλλὰ ὑφιστάμενος καὶ συμπληρόμενος παρὰ βολώτερον. ὁρῶντες

Antonium provideret & esset intentus: nam prope esse hostes. Dum aciem legionum instruit, ac per ordines jaculatoribus & funditoribus excursiones parat in hostes, superveniunt Parthi, circumvehunturque ad cingendum & conturbandum undique exercitum. Procurrente autem in illos levi armatura, ac multis illatis per missilia, nec paucioribus glandium & jaculorum jactu acceptis vulneribus, pedem retulere, mox ex integro irrue-re: quousque equites Galli globo facto impressionem dederunt disjeceruntque eos, ut eo die non ultra ostenderint se.

Ex eo quid faciendum esset Antonius doctus, magna manu jaculatorum & funditorum non novissimum modo agmen, sed utramque etiam alam praemuniens processit

quadrato agmine. Equitibus imperatum ut incursum facientes propellerent hostes, propulso non longe confectarentur. Itaque quum Parthi proximis quatuor diebus nihilo plus intulissent mali quam acceperant, redditi sunt segniores, causataque hyeme deliberaverunt discedere. Quinto die Flavius Gallus, vir fortis & strenuus, qui praefecturam obtinebat, adit Antonium, petitque majorem manum levis armaturae a postremo agmine, & a fronte aliquot equites dari sibi, rem magnificam se ostendens editurum. Quibus ab Antonio datis, propulsavit invhentem se hostem, non ut ante pedem referens sensim & recipiens se ad gravem armaturam: sed subsistens & conficiens cum hostibus animosius. Hunc quum

εἰσὶν οἱ αὐτὸν οἱ τ' ἐραγίας ἡγεμόνες ἀπορήγνυμνον, ἐκάλειν πέμποντες ὁ δ' ἐκ ἐπέθετο. Τίτιον δὲ φασὶ τὸν ταμίαν, καὶ τῷ σημειῶν Ἰππιδόμνον, στέφειν ὀπίσω, καὶ λοιδορεῖν τὸν Γάλλον, ὡς ἀπολλυῖτα πολλὰ καὶ ἀγαθὰ ἄνδρας. ἀνιλοιδορεῖν δ' ἐκείνους, καὶ διακελευομένους τοῖς περὶ αὐτὸν μέναι, ὁ μὲν Τίτιος ἀπεχώρει τὸν δ' Γάλλον ὠθέμενον εἰς τὰς κτ' εἰς τὸ λανθάνειν πολλοὶ περὶ αὐτὸν ὄπισθεν. βαλλόμενος δ' ἐκείνους ἐκάλει πέμπων ἀρωγὰς οἱ δ' τὰς ὀπίστας ἀγόντες, ὧν καὶ Κανιδίῳ μὲν, ἀνὴρ περὶ Ἀλίωνιῳ δυνάμει μάλιστα, ἐμικρὰ δοκῶσι διαμαρτεῖν. δεῖν γὰρ ἀνδράν Ἰππιδόμνον τὴν φάλαγγα, πέμποντες κατ' ὀλίγους Ἰππιδόμνον, καὶ πάλιν ἡττωμένων τούτων ἑτέρους ἀποστέλλοντες, ἔλαθον ὀλίγους δεῖν ἡτῆς καὶ φυγῆς ὅλον ἀναπλήσαντες τὸ στρατόπεδον, εἰ μὴ τάχυν μὲν αὐτὸς Ἀλίωνιῳ μὲν, τῷ ὅπλων ἀπὸ τῆς εἰς τὸ σῶμα ἦκεν ὑπανιάντων, ταχὺ δ' ἐπὶ τὸ τρίτον τάγμα διὰ τῶν φερόμενων Ἰππιδόμνον τὰς πολεμίας ὡσάμεινος, ἔχε τὴν πρὸς διώκειν.

Ἀπέθανον δ' ἐκείνους ἐκ ἐλάττης, ἐκομίσθησαν δ' ἐπὶ σκηνῶν τραυματῆαι πεντακισχίλιοι καὶ Γάλλοι μὲν ἐν τέτοις, τέτταρσιν ἐναντίοις διαπεπαρμένους τοξόμασιν. ἀλλ' ἔτι μὲν ἐκ τῶν τραυμάτων ἐκ ἀνῆνθε τὰς δ' ἄλλας περὶ Ἀλίωνιῳ ἐπεσκόπει καὶ παρεθάρρυνε, δεδακρυμένους καὶ πεπαισμένους. οἱ δ' Φαιδρὸς τ' δεξιὰς αὐτῶν λαμβανόμενοι, παρεκάλειν ἀπιόντα θεραπεύειν αὐτὸν, καὶ μὴ κακοπαθεῖν, αὐτοκράτορα καλεῖντες, καὶ σὺν-

quum viderent novissimi agminis duces avulsum a reliquis, missis certis revocaverunt eum: cæterum non obtemperavit ille. Titium quæstorem aiunt etiam signa arripuisse ac retro convertisse, Gallumque increpasse, quod multos & fortes milites perditum iret. Increpante eum vicissim illo, ac præcipiente his qui circa ipsum erant, ut consisterent: recepit se Titius. Gallum impressionem in frontem hostium facientem incurrentes multi a tergo incautum circumdederunt. Quum undique peteretur, missio nuntio flagitavit opem. Legionum autem ductores, in quibus erat Canidius, qui summa apud Antonium gratia valebat, non parum videntur hic offendisse. Nam quum convertenda confertim in hostes tota acies esset, dum catervatim

mittunt subsidia, atque his rursus fufis alios submittunt: imprudentes totum pene clade & fuga complessent exercitum, nisi propere cum gravi armatura Antonius ex prima acie hostibus occurrisset, propere etiam tertiam legionem per medios fugientes in hostes rapiens instantes repressisset.

Cecidere non minus tria millia, fauciorum quinque millia in castra reportata. Inter hos Gallus fuit, quatuor sagittis, quas adverso corpore exceperat, trajectus. Verum hic non convaleuit ex vulneribus. Cæteros circumivit Antonius invisens, consolatusque est eos lacrymarum plenus & dolore percitus. Illi alacres dextram ejus apprehendentes, oraverunt iret semetipsum curatum, nec sese affligeret. Appellabant eum imperatorem, & modo ipse

σώζεσθ' λέγοντες, ἂν ἐκείνῳ ὑγιαίῃ. καθόλου γὰρ ὅτε ἀλκαῖς, ὅτε ὑπομοναῖς, ὅτε ἡλικία λαμπρότερον ἄλλῳ αὐτακρότωε στρατὸν ἐκείνῳ δοκῇ συμαγαγεῖν ἐν τοῖς τότε χρόνοις· ἢ ὃ πρὸς αὐτὸν αἰδώς τὸν ἡγεμόνα, ἢ παιδαρχία μετ' ὀνοίας, ἢ τὸ πάντας ὁμαλῶς, ἐσθλούς, ἀδύνατον ἔρχοιτο, ἰδιώτας, τινὲς παρὰ Ἀθηναίῳ τιμώ τε καὶ χάριν μάλλον αἰρεῖσθαι ἢ σωτηρίας καὶ ἢ ἀσφαλείας, ἐδὲ τοῖς πάλαι Ῥωμαίοις ἀπέλειπον ὑπερβολῶν. τέττε ὃ αἰτίαι πλείονες ἦσαν, ὡς προσηνέκαμεν· δυνάμεις, ἀπλότης, τὸ φιλόδοξον καὶ μεγαλόδοξον, ἢ παρὰ τὰς παλαιὰς καὶ τὰς ὁμιλίας δὴτραπείας. τότε ὃ καὶ συμπαυῶν καὶ σπασαλγῶν τοῖς κακοπαθεῖσι, καὶ μεταδιδῶς ἔτι τις δεινότης, προθυμοτέρως τῇ ἐργασίᾳ τὰς νοσήσας καὶ τετραμύρας ἐποίησε.

Τὰς μὲντοι πολεμίας ἀπαγορεύοντες ἤδη καὶ καίμενοις ἔτιος ἐπῆρξεν ἡ νίκη, καὶ τοσῶτον τῷ Ῥωμαίων κατεφρόνησαν, ὥστε καὶ νεκρὸς ἐπαυλίσσας τὰ στρατοπέδῳ, προσδοκῶντες αὐτίκα μάλα σκηνὰς ἐρήμους καὶ χεῖματα διασπάσσειν διποδιδρασκόντων. ἅμα δ' ἡμέτερά πολὺ πλείονες ἐπηθροίζοντο, καὶ λέγοντες) τετρακισμυρίων ἐκ ἐλάττωτες ἱππότες γράσας, βασιλείας καὶ τὰς παρὰ αὐτὸν αἰεὶ τεταγμύρας ὡς ἐπὶ σαφῇ καὶ βεβαίῳ κατορθώματι πέμψαντο. αὐτὸς μὲν γὰρ ἐδεμίᾳ μάχῃ παρέτυχεν. Ἀνώνῳ δ' ἐβλόμηντο προσαγορεύσαι τὰς στρατιώτας, ἤτησε Φαιὸν ἱμάτιον, ὡς οἰκρότερον ὀφείη. τῷ δ' φίλων ἐκαινιωθέντων, ἐν τῇ στρατηγικῇ Φοινικῇ προελθὼν ἐδημηγόρησε, τὰς μὲν νεικηκότας ἐπαινῶν, ὀνειδίζων δ' τὰς φεύγοντας. τῷ δ'

ipse valeret, salvos se dicebant. Omnino autem neque robore neque patientia laboris neque flore ætatis præstantiorem aliis imperator exercitum ea memoria ductasse illo videtur: reverentia vero adversus ducem, obtemperantia cum benevolentia, & quod omnes æque, nobiles, obscuri, præfecti, gregarii in honore esse & gratia apud Antonium saluti suæ & incolumitati præferrent, ne a veteribus quidem Romanis potuit superari. Hujus rei complures, uti retulimus, causæ fuere, nobilitas Antonii, facundia, candor, munificentia & magnificentia, in jocis & colloquiis lepores: tunc vero etiam communicatio cum afflictiis angoris dolorisque, & suppeditatio ejus quo quisque indigebat, alacriores reddidit valentibus ægros & vulneratos.

At hostes quantumvis fatigantes antea & defatigatos adeo crexit ea victoria, ac tantopere Romanos despexerunt, ut etiam pernoctarent ad castra, expectantes tentoria jam deserta, & impedimenta se fugientium direpturos. Prima luce longe plures affluerunt, aiuntque equites fuisse non minus quadraginta millia: quod rex cohortem quoque, quæ corpus suum stipabat perpetuo, sicut ad indubitatam & certam victoriam mississet. Ipse enim nulli interfuit pugna. Antonius vero appellaturus milites, togam pullam, quo appareret miserabilior, proposcit. Quod quia prohibuerunt amici, progressus est ad concionem habendam paludatus. Laudavit eos qui vicerant: illos qui terga dederant, castigavit. Quorum superiores

οὐ μὲν παρελπίοντο θάρρειν, οἱ δὲ ἀπολαγόμενοι σφῆς αὐτὰς περιέχον, ἔπειθ' ἐβόλοντο δακατείνην, ἔπειθ' ἄλλῃ τρέψῃ καλᾶζον· μόνον πάντας δὲ δυσφροσύνη καὶ λυπάρμοιο ἐφύλαξε. πρὸς ταῦτα τὰς χεῖρας ἀνατείνας, ἐπεύξατο τοὺς θεοὺς, εἴ τις ἄρα κάματος τὰς προῶν ἐτυχίας αὐτῷ μῆτιση, εἰς αὐτὸν ἐλθεῖν, καὶ ἢ ἄλλῳ στυγερῇ στυγείᾳ δίδωκεν καὶ κῆλον.

Τῇ δ' ὑπερβαίᾳ φροσύνῃ βάλτιον προήχον καὶ τοῖς Πάρθοις ἔπαιον, ὥστε πολὺς ἀπάνια πῶδα λαγῶ. οἰόμενοι γὰρ ἐφ' ἀεργίᾳ καὶ ληλασίᾳ, καὶ μάχῃ ἐλαύνειν, ἔπειθ' πολλοὺς βέλτεσι ἐνὶ νῆχά κηλῆς, ἐρρωμένους δὲ καὶ καλῶς προθυμίας ἀδούτους, αὐτοὺς ἄξεκαρμον. ἔπειθ' ἢ καταβρέχουσιν αὐτοὺς· ἀπὸ λόφων τικῶν ἔπαιον αὐτῶν ἐπὶ νῆχῃ καὶ βροχίᾳ ἐπεξάγωντας ἔβαλλον. ὁπότε φανῆς οἱ θυρεοφόροι σιωπῇ ληλασάντων εἶσαν τῇ ὅπλων τὰς ψυχὰς, αὐτοὶ δὲ καθεύδοντες εἰς γόνυ προβάλλοντο τὰς θυρεάς· οἱ δὲ ὅπῳθεν ὑπερέχον αὐτῶν τὰ ὅπλα, καί κεν ὁμοίως ἕτεροι. τὸ δὲ χῶμα πᾶσι πλῆστον ἐρέψει γινόμενοι, ὅψιν τε θάλαττῃ παρῆσαν, καὶ τῇ προβλημάτων τεχνικώτατον εἰς πρὸς τὰς οἰκίας ἀπολατταίνοντας. οἱ μὲντοι Πάρθοι τῇ εἰς γόνυ κλίσει τῶν Ῥωμαίων, ἀπαγόρευον ἡγόμενοι καὶ κάματος εἶναι, τὰ μὲν τόξα κατέβητο, τὰς δὲ κοιλίας διαλαβόντες, ἐγγὺς προσέμιξαν. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι σιναλαλάξαντες, ἔξαιφης ἀνέδοσαν, καὶ τοῖς ὕστεροις παύοντες ἐπὶ χειρὸς, ὤκταναν τε τὰς πρώτας, καὶ τροπῇ ἔδειξε τῶν ἄλλων ἀπάντων. ἐγένετο δὲ ταῦτα καὶ ταῖς ἄλλαις ἡμέραις, ὥτι μικρὸν ἀνυόων τ' ὅδ'· καὶ ληρὸς ἦλθε τῷ στυγερῷ

τῷ

niores bono illum animo esse jubebant, hi excusantes se, paratos ostenderunt, sive decimare ipsos, sive alio modo statueret punire: tantum rogaverunt, molestiam & meororem animi deponeret. Sub hac manus ad caelum tendens, Deos precatus est, Siqua priores fortunae suae serenitates divina invidia maneret, in se ut ea verteret, reliquo exercitui incolumitatem tribueret & victoriam.

Postero die agmine progressi sunt melius septo, inferentibusque se Parthis res oblata multum inopinata est. Nam qui pergere ad rapinam & praedam, non ad pugnam arbitrabantur, quum in multa tela incurrerent, valentesque & recentes animis cernerent Romanos, rursus obtorpuere. Ut vero descendentes ex declivibus tumultis adorti sunt Romanos,

et lento digredientes telis infisterunt figere, conversis signis legionarii levem armaturam texerunt armis suis, atque ipsi submittentibus in genu se objiciebant secuta sua. Qui a tergo horum stabant, arma tenebant super hos, ac super illos pari modo alii. Ea figura recto affinis speciem praebet visu mirabilem, & munimentum est ad jacula arcenda, quo delabantur, densissimum. At Parthi procumbentibus in genu Romanis, fatigationem & lassitudinem esse arbitantes, deposuerunt arcus, hastisque arreptis comminus incurrerunt in eos. Ibi Romani sublato clamore subito exilierunt, pilisque comminus ferientes trucidaverunt antesignanos, ac caeteros verterunt omnes in fugam. Idem quum ageretur sequentibus diebus, parum itineris perfecerunt, & tentavit fames

cx-

βασις διέφθικεν· εἶλον δὲ παμπόλλους, ἐν οἷς καὶ Πολέμων ὁ βασι-
λαύς.

Τῷτο πάντας μὲν, ὡς εἶκος, ἠνίασε τὰς πρὸς Ἀντώνιον, ἀνελπίστως ἐν ἀρ-
χῇ πληγύτας· ὁ δὲ Ἀρμένιος Ἀρταξάσδης, ἀπογνὼς τὰ Ῥωμαίων, ὥχε-
το τὴν αὐτῇ στρατίαν ἀναλαβὼν, καίπερ αἰτιώτατος τῆς πολέμου ἡρό-
μης. Ἐπιφανέντων δὲ λαμπρῶς τοῖς πολιορκῶσι τῷ Πάρθων, καὶ χειρῶν
ἐπειλαῖς πρὸς ὕβριν, ἔβαλόμην Ἀντώνιος ἡσυχάζοντι πρὸ στρατὸς τὸ
δυοδυμῶν καὶ καταπεπληγυμένον ἐμύρην καὶ αὐξοῦν, δέκα τάγματα λα-
βὼν, καὶ τρεῖς στρατηγίδας ἀείρας ὀπλιτῶν, τὰς δὲ ἵππεῖς ἀπανίας, ἔξή-
γαγε πρὸς σιτολογίαν· οἰόμενος ἔτις ἂν Ἐπασαδέντων μάλιστα τῶν πο-
λεμίων, ἐκ πρὸς τὰς μάχην ἡμέρας. πρὸς τὸν δὲ μίαν ὁδὸν ἡμέρας, ὡς
ἑώρα τὰς Πάρθους κύκλῳ περικυκλῶντες, καὶ προσπεσεῖν καθ' ὁδὸν αὐτῷ ζη-
τῆναι, ἔξέθηκε μὲν τὸ τῆς μάχης σύμβολον ἐν πρὸς στρατοπέδῳ, καθελὼν δὲ
τὰς σκηνάς, ὡς ἔμαχσομένους, ἀλλὰ ἀπάξων, παρημέβετο τῷ βαρ-
βάρων τὴν τάξιν, ἔσαν μύθοις κελεύσας, ὅταν οἱ πρῶτοι τοῖς ὀπλίταις
ἐν ἐφικτῷ δοκῶσιν εἶναι, τὰς ἵππεῖς ἐναντίως ἐσελαύνειν. τοῖς δὲ Πάρθοις
πρὸς κεκεμμένους λόγους κρείττων ἢ τάξις ἐφαίνετο τῷ Ῥωμαίῳ, καὶ κατε-
θεώρητο παρεξιώντες ἐν διαστήμασιν ἴσως ἀπορροῦς καὶ σιωπῇ τὰς ὕστερας κρα-
δαίνοντες. ὡς δὲ τὸ σημεῖον ἤρθη, καὶ προσεφύρηντο μὲν κραυγῆς, ἔπειτα
ψαῖες οἱ ἵππεῖς, τέτταρες μὲν ἡμιμόνοι δεξιόμοι, καίπερ εὐθὺς ἐπὶ το-
ξείμας ἡρόμης τῶν δὲ ὀπλιτῶν συναπτόντων ἅμα βοῇ καὶ πατάγῳ
τῶν

captas corruerunt. Permultos ceperunt, in
quibus fuit rex Polemon.

Id haud immerito omnes Antonii milites
præter spem in limine ictus perculit: Arme-
nius Artavafdes, rebus Romanorum deposti-
tis, licet autor fuit belli præcipuus, discessit
cum copiis suis. Porro obsidentibus quum a-
lacres ostenderent se Parthi, & contumelio-
sas jacerent minas: Antonius, ne otioso ex-
ercitui desperatio & pavor inhæreret incre-
sceretque, eduxit frumentatum decem legio-
nes, tres cohortes prætorias gravis armaturæ,
& totum equitatum: ita potissimum elicitu-
rum se exspectans hostem, ac signis collatis
dimicaturum. Progressus unius diei iter, ut
Parthos vidit undique circumfusos, & irrum-

pere in ipsum quærentes ex via, proposuit in
castris signum pugnae. Detractis tentoriis tan-
quam non pugnaturus, sed reducturus retro ex-
ercitum, præterit barbarorum aciem forma lu-
nari instructam: imperavitque, quum prope an-
tesignanos viderentur legionarii venisse, ut in-
festos equos in hostem admitterent. At Parthis
in procinctu ex adverso consistentibus stupen-
da acies visa Romanorum, spectabantque præ-
tereuntes paribus intervallis sine confusione
ordinum, & silentio pila vibrantes. Ut sig-
num datum est pugnae, circumagentes se equi-
tes cum clamore intulerunt se. Quos excepe-
runt Parthi & defenderunt se adversus eos,
quamvis statim intra teli jactum venissent. At
ubi legionarii cum clamore & crepitu arme-

tum

τῶν ὄπλων, οἷτε ἵπποι τοῖς Πάρθοις ἐξίστατο ταρβύνες, καὶ αὐτοὶ, πρὶν εἰς χεῖρας ἐλθεῖν, ἐφύγον. ὁ δὲ Ἀντώνιος ἐνέκειτο τῇ διώξει, καὶ μεγάλας εἶχεν ἐλπίδας, ὥς τῷ πολέμῳ τὸ σύμπαν ἢ τὸ πλεῖστον ἐκείνῃ τῇ μάχῃ διαπεπραγμένον. ἐπεὶ δὲ τῇ διώξει ἡρόμηνος τοῖς μὲν πεζοῖς ἐπὶ πενήκοντα στάδια, τοῖς δ' ἵπποῦσιν ἐπὶ τρεῖς τοσαῦτα, τὰς πεπιωκότας τῶν πολεμίων καὶ τὰς ἡλωκότας ἐπισκοπῶντες, εὖρον αἰχμαλώτους μὲν τριακοντα, νεκρὰς δὲ ὀγδοήκοντα μόνες, ἀπορία καὶ δυσθυμία πᾶσι παρέστη, δεινὸν εἶναι λογίζομενοι, εἰ κινῶντες μὲν ἔτι ὀλίγας κλείνουν, ἡττώμενοι δὲ σεήσονται τοσούτων ὅσους ἀπέβαλον παρὰ ταῖς ἀμάξαις. τῇ δ' ὑπερβία συσκόδασάνθρωποι, τὴν ἐπὶ Φραόρτη καὶ τῷ στρατοπέδῳ προῆγον. ἐνυχνόες δὲ καὶ τὴν ὁδὸν πρῶτον μὲν ὀλίγοις τῶν πολεμίων, ἔπειτα πλείοσιν, τέλος δὲ πᾶσιν, ὥσπερ ἀπτήτοις καὶ νεαλέσι προκαλεσμένοις καὶ προσβάλλουσι πανταχόθεν, μοχθηρῶς καὶ πολυπόνως ἀπεσώθησαν εἰς τὸ στρατόπεδον. τῶν δὲ Μήδων ἐκδρομὴν τινὰ ποιησάντων ἐπὶ τὸ χῶμα, καὶ τὰς προμαχομένους φοβησάντων, ὁργισθεὶς ὁ Ἀντώνιος ἐχρήσατο τῇ λεγομένῃ δεκατία πρὸς τὰς ἀποδειλιάσας. διελὼν γὰρ εἰς δεκάδας τὸ πλῆθος, ἀφ' ἑκάστης ἓνα τὸν λαχόντα κλήρω διέφθειρε, τοῖς δὲ ἄλλοις ἀντὶ πυρῶν ἐκέλευε κελτὰς μετρεῖσθαι.

Χαλεπὸς δὲ καὶ ἀμφοτέρωθεν ὁ πόλεμος, καὶ τὸ μέλλον αὐτῷ φοβερώτερον, Ἀντώνιος μὲν, προσδοκῶντι λιμὸν ἐκείνῃ γὰρ καὶ ἀνδρῶν τραυμάτων καὶ νεκρῶν πολλῶν ἐπιστρίσας Φραόρτης δὲ τὰς Πάρθους ἐπισάμνον πάντα μάλλον

rum incurrerunt, cum equi Parthorum pavore sunt perculsi, tum ipsi priusquam ad manus ventum est, in fugam effuderunt se: quorum tergis inhæsit Antonius, atque in magnam spem venit, universum se bellum aut majore ex parte illo patrasse die. Ubi vero confecti hostem pedites ad quinquaginta stadia, equites ad ter totidem, recensuerunt eos qui ceciderant aut in potestatem venerant, atque invenerunt captos triginta, cæsos octoginta tantum: tum vero perplexitas & desperatio omnium animos incessit, durum esse reputantes, si victores, tam paucos occiderent, victi vero amitterent tam multos quam desideraverant apud plaustra. Insequenti die vasis collectis moverunt ad Phraata & castra sua. Ubi in-

Vol. V.

ciderunt in via primum in paucos hostes, deinde in plures, denique in cunctos tanquam non ante fusos & recentes, qui laceffebant eos & irrumpebant undique: receperunt se ægre & laboriose in castra. Quia vero excursionem Medi in aggerem fecerant, & propugnatores consternaverant terrore: inflammatus Antonius animadvertit in eos qui loco cesserant per decimationem. Divisis enim per denos legionibus, decimum quemque forte ducta interfecit, cæteris pro tritico admensus est hordeum.

Erat bellum utrique grave, atque id quod instabat, eo formidabilius, Antonio quidem famem expectanti. Non ultra enim sine vulneribus & ingenti cæde licebat ei frumentari. Phraortes vero Parthos cognoscens quidvis prius

O

μῶλλον ἢ χειμῶνι· ἔξω προσταλασσέει καὶ δυσουλεῖ δυνάμεις· ἔφα-
 βῆτο μὴ τῷ Ῥωμαίων ἐκαστηρέθων καὶ ἀσχυρόντων ἀπαλίπτων αὐτῶν,
 ἥδη τὸ αἶμα· σικκασαμένη μὲν Φθινοπωρινῇ ἰσημερίᾳ· δόλον δὲ τίθησι
 ταύνδ'· Πάρθων οἱ γνωριμώτατοι ἀπὸ τὰς σιτολογίας καὶ τὰς ἄλλας
 ἀπανήσας μαλακότητας ταῖς Ῥωμαίοις προσεφέρουσι, λαμβάνουσι τε παρ-
 ἑῶν αὐτοῖς ἕως καὶ τινὲς ἀρετῶν ἑπαυῖτες ὡς πολυμικατάτων ἀνδρῶν
 καὶ θαυμαζομένων ὑπὸ τῷ σφετέρῳ βασιλείῳ δικαίως· ἐν ᾧ τότε προσε-
 λαύοντες ἐφυγέτω καὶ τὰς ἵππους ἀτρέμα ἀφράδαλλοις, ἐλαδένω τὸν Ἄρ-
 τῶμον, ὅτι βυλομένη φραόρη διαλλαγῆναι καὶ φήσειαι ταύτων ἀνδρῶν
 καὶ τοσούτων, ἀφορμὴν δὲ δίδωσιν, ἀλλὰ τὰς χαλεπὰς καὶ μεγάλας κά-
 θηται πολέμους ἀναμένει, λαρόν καὶ χειμῶνα, δι' οὗ ἔργον ὅτι καὶ προσπε-
 πομένους ὑπὸ Πάρθων ἀποφύγει· πολλῶν δὲ ταῦτα πρὸς τὸν Ἀντώνιον
 ἀναφερόντων, μαλασώμενοι ὑπὸ τ' ἐλπίδι, ὅμως δὲ πρότερον ἐπαυγυ-
 κεύσατο πρὸς τὸν Πάρθον, ἢ πυθέσθαι τῶν φιλοφρονημένων ἐκείνων βαρβα-
 ρων, εἰ τῷ βασιλείῳ ταῦτα φροκῆναι διαλέγοντο· φασκόων δὲ καὶ ἀφρα-
 καλέων μὴ διδέναι μηδὲ ἀπιστεῖν, ἐπεμψέ τινας τῶν ἐταίρων, πάλιν τὰς
 σημαίας ἀξιῶν ἀπολαβεῖν καὶ τὰς αἰχμαλάτας, ὡς δὴ μὴ παλιάπασσιν
 ἀγαπᾶν τὸ σωθῆναι καὶ διαφυγεῖν νομιθεῖν· τῷ δὲ Πάρθῳ ταῦτα μὲν ἔα
 κεύσασθαι, ἀπίοντι δὲ εὐθὺς ἐρλύην καὶ ἀσφάλειαν εἶναι φήσασθαι, ὀλί-
 γαις ἡμέραις συσπασάμενοι ἀνέζαγγεν· ὃν δὲ καὶ δῆμι πῦανός ἐστιν
 χαῖν, καὶ στρατὸν ἄγειν διὰ λόγων παρ' ὀλίγων τῶν τότε πεφυκῶς, ὅτε

• ΠΕΝ

prius quam hyemem extra tecta tolerare vel
 in flativis posse contineri, metuebat ne per-
 durantibus in obsidione & persistentibus Ro-
 manis ipsum deferrent, coelo jam post æ-
 quinoctium autumnale nubibus obdueto. Er-
 go dolum fabricat hujuscemodi: Parthorum
 qui Romanis notiores erant, in frumentatio-
 nibus & aliis concursibus lentius fatigabant
 Romanos, permittebantque iis quædam ca-
 pere, & virtutem laudabant eorum ut fortif-
 simorum virorum, qui merito in admiratione
 apud regem suum haberentur. Hinc propius
 advesti atque sensim admoventes equos, Anto-
 nium convitiis proscindebant, quod cupienti
 pacem Phraorti & tot talibusque viris parce-
 re, non præberet ad id occasionem: sed du-
 ros ac graves desideret hostes operiens, fa-

mem & hyemem: per quas arduum ipsis sit
 vel prosequentibus effugere Parthis. Multis
 hæc ad Antonium referentibus, spe emollitus,
 non ante tamen misit ad Parthum legatos, quam
 blandientes illos rogasset barbaros, eane ex regis
 sententia referrent. Affirmantibus id illis, hor-
 tantibusque ne formidaret vel diffideret: misit
 certos ex amicis iterum postulatam, ne omnino
 acquiescere existimaretur, modo salvus esset &
 elaboretur, ut sibi signa militaria & captivi red-
 derentur. Respondit Parthus ut mitteret hæc:
 sed si illico decederet, ostendit se præstaturum
 ei pacem & fidem publicam. Igitur paucis
 diebus vasis collectis reduxit retro exercitum.
 Hic ille, qui facundus ad populum erat, at-
 que ad exercitum dicendo mulcendum su-
 pra omnes comparatus æquales, rubore &

μα-

πεν αὐτὸς ἀρχαὴν καὶ κατηφεία τὸ πρὸς ἀπαρμόμιαι τὸ πλῆθος. Δομίτιον δὲ Αἰνέβαρβον ἐπέλαβε τὸτο ποιῆσαι. καὶ τινες μὲν ἠγωνάκησαν ὡς ὑπερρώμηναι, τὸ δὲ πλεῖστον ἐπεκλάδην, καὶ συνεφρόνησε τὴν αἰτίαν διὸ καὶ μᾶλλον ὥσθ' οὐκ αἰσχυροῦσθαι, καὶ πείθεσθαι τῷ στρατηγῷ.

Μέλλοντι δὲ αὐτῷ τὴν αὐτῇ ὁδὸν εἶγεσθαι ὀπίσω, πεδινῶ καὶ ἀδενδρῶν ἔσαν, ἀνῆλθε τῷ γῆρας Μάρδῳ, πολλὰ τοῖς Πάρθων ἠέσαν ἐνωμιλικῶς, ἦσθ' ὅτι Ῥωμαίους πρὸς ὃν τῇ μάχῃ τῇ πρὸς τὰς μηχαναὺς γεγαυῖς, Ἀλίωνος προσελθὼν, ἐκέλευε φεύγειν ἐν δεξιᾷ τῇ ὁδῷ ἑπταπόρην καὶ καὶ στρατὸν ὀπλίτην καὶ βασιλῆα ἐν δρόμοις γυμνοῖς καὶ ἀναπεπλημένους ὑποβαλεῖν ἵππερ τασσάτη καὶ τοξόμασι. ὁ δὲ τεχνώμενος τὸν φασγάνον ἀναστῆσαι τὴν πολιορκίαν αὐτὸν ὁμολογίαις φιλανθρώποις ἔσχεσθαι ὅτι αὐτὸς ἠγεμὼν ὁδὸν βραχυτέραν, καὶ μᾶλλον ὑπορίαν τῇ ἑπταπόρην ἐχέσθαι. ταῦτα ἀκούσας ὁ Ἀλίωνος ἐβλάβετο, καὶ Πάρθους μὲν ἐκ ἐβλάβετο δοκεῖν ἀπίσκειν μὴ σπονδαῖς τὴν δὲ συντομίαν τὴν ὁδὸν, καὶ τὸ πρὸς πῶμας ἀναρμόμιαι ἔσχεσθαι τὴν πορίαν ἐπιανῶν, πρὶν ἢ τὸν Μάρδον. ὁ δὲ δῆσαι παρεῖχεν αὐτὸν, ἀρχαὶς δὲ κατασχέσθαι τὸν στρατὸν εἰς Ἀρμενίαν, καὶ δευτέρως ἠγεῖτο δύο ἡμέρας καθ' ἡσυχίαν. τῇ δὲ τρίτῃ, παλιὰ πασι τὰς Πάρθους ἀπεγνωκότῃ τῷ Ἀντωνίῳ, καὶ βασιλῆος ἀναιμῶς διὰ τὸ φάρρην, ἰδὼν ὁ Μάρδῳ ἀπόχων ἐμβολῆς ποταμῶν νεωστὶ διασπασμένων, καὶ τὸ ρεῦμα πολὺ πρὸς τὴν ὁδὸν καὶ πορρωτέρω ὡς ἐκχωρήμενον, σιωπῶν ὅτι τῇ Πάρθων ἔργον εἴη τὸτο, δυσκολίας ἔνεκα καὶ διατελέσθαι ἐμποδὼν αὐτοῖς τὸν ποταμὸν τιθεμένων καὶ τὸν

Ἀν-

more ipse vulgus militum confirmare praetermisit, delegavitque id muneris Domitio Aenobarbo. Ibi aliqui stomachati sunt, quasi despicerentur. Maxima pars tamen infracta est, causamque perspexit: atque ideo magis reverendum vicissim imperatorem, eique duxit parendum.

Quum reciperet se retro eadem via caespiti et nuda instrueret, quidam Mardus genere, motum Parthicorum ex diutino usu petitus, cujus in Romanos fides in praelio ad machinas fuerat probata, addit Antonium, monetque ita fugiat, ut montes teneat ad dextram, neque gravem armis exercitum in platiacie nota apertaue tanto equitatu et sagittariis objiciat: quod sane fabricantem Phraortem benignis pollicitis reduxisse ipsum ab

obsidione: ducem se viae compendiosioris magisque necessariis abundantis fore. His perceptis deliberavit Antonius. Parthis nolebat diffidere post inducias videri, compendium tamen viae atque iter per vicos frequentatos laudans, pignus fidei postulavit a Mardo. Ille vinciri jussit se, quoad exercitum reduxisset in Armeniam. Duxit itaque eum vinctus duos dies pacate. Tercio die, quum nihil minus Antonius quam Parthos exspectaret, atque ex securitate progrediretur dissolute, advertens Mardus aggerem, quo arcebatur amnis, recens dissipatum, undasque late in viam, qua pergendum erat, effusas: Parthorum id conjecit factum esse ad ipsos implicandos & morandos fluminis impedimentum objicientium, monuitque

Αντώνιον ὁρᾶν ἐκέλευε καὶ προσέχειν, ὡς τῷ πολεμίων ἐγγὺς ὄντων. ἄρτι δ' αὐτῷ καθισάνῃ εἰς τάξιν τὰ ὄπλα, καὶ δι' αὐτῷ τοῖς ἀκονισαῖς καὶ σφενδονήταις ἐκδρομῇ ἐπὶ τὰς πολεμίας παρὰ σκοπιάζοντι, ἐπεφάνησαν οἱ Πάρθοι, καὶ παρήλαυνον ὡς κυκλωσόμενοι καὶ σωταράξοντες παναχόθεν τὸν στρατόν. ἐκδρομῶν δ' αὐτῷ ψιλῶν ἐπ' αὐτὰς, πολλὰς μὲν διδόντες ἀπὸ τόξων, ἐκ ἐλάττονας δ' ταῖς μολυβδίσι καὶ τοῖς ἀκονίοις πληγὰς λαμβάνοντες ἀνεχώρουν. εἴτα ἐπήγον αὐτοὺς, ἄλλοι δ' συσρέψαντες οἱ Κελτοὶ τὰς ἵππους, ἐνέβαλον καὶ διεσκέδασαν αὐτὰς, ἐκείτ' ἡμέρας ἐκείνης ὑπόδειγμα γυρομήρας.

Ἐκ τῶν μαθὼν Ἀντώνιῳ ὁ ποιεῖν ἔδει, πολλοῖς ἀκονισαῖς καὶ σφενδονήταις καὶ μόνον τὴν ἐργασίαν, ἀλλὰ καὶ τὰς πλῆθους ἐκατέρως φορῶσας, ἐν πλαισίῳ τὸν στρατόν ἤγε, καὶ τοῖς ἱππόταις εἴρητο προσβαλόντας τρέπεσθαι, τρεψαμένους δ', μὴ πόρρω διώκειν. ὥστε τὰς Πάρθους τὰς ἐφεξῆς τέσσαρας ἡμέρας, ἔθεν πλέον δρασάνας ἢ παθόντας, ἀμβλυτέρως γεγονέναι, καὶ τὸν χειμῶνα ποικιλήρως πρέφασιν, ἀπέναι διανοεῖσθαι. τῇ δ' πέμπτῃ Φλαβίου Γάλλῳ, ἀνὴρ πολεμικὸς καὶ δραστήρῳ, ἐφ' ἡγεμονίας τεταγμένῳ, ἤτησεν Ἀντώνιον προσελθὼν πλείονας ψιλὰς ἀπ' ἐρᾶς, καὶ τῷ ἀπὸ τῆς σόματ' ἱππέων τινὰς, ὡς μέγα κατόρθωμα ποιήσων. δόντι δ' προσβαλόντας ἀνέκοπτε τὰς πολεμίας, ἔχ', ὥσπερ πρότερον, ὑπάγων ἅμα πρὸς τὰς ὀπίστας καὶ ἀναχωρῶν, ἀλλὰ ὑφιστάμεν καὶ συμπληκόμεν παρὰ βολώτερον. ὁ-
ρῶντες

Antonium provideret & esset intentus: nam prope esse hostes. Dum aciem legionum instruit, ac per ordines jaculatoribus & funditoribus excursiones parat in hostes, superveniunt Parthi, circumvehunturque ad cingendum & conturbandum undique exercitum. Procurrente autem in illos levi armatura, ac multis illatis per missilia, nec paucioribus glandium & jaculorum jactu acceptis vulneribus, pedem retulere, mox ex integro irrue-
re: quousque equites Galli globo facto impressionem dederunt disjeceruntque eos, ut eo die non ultra ostenderint se.

Ex eo quid faciendum esset Antonius doctus, magna manu jaculorum & funditorum non novissimum modo agmen, sed utramque etiam alam praeuniciens processit

quadrato agmine. Equitibus imperatum ut incursum facientes propellerent hostes, propulsos non longe confectarentur. Itaque quum Parthi proximis quatuor diebus nihilo plus intulissent mali quam acceperant, redditi sunt segniores, causataque hyeme deliberaverunt discedere. Quinto die Flavius Gallus, vir fortis & strenuus, qui praefecturam obtinebat, adit Antonium, petitque majorem manum levis armaturae a postremo agmine, & a fronte aliquot equites dari sibi, rem magnificam se ostendens editurum. Quibus ab Antonio datis, propulsavit invehentem se hostem, non ut ante pedem referens sensim & recipiens se ad gravem armaturam: sed subsistens & conficiens cum hostibus animosius. Hunc quum

εἰς αὐτὸν οἱ τ' ἐραγίας ἡγεμόνες ἀπορήγνυμνον, ἐκάλεν πέμποντες· ὁ δ' ἐκ ἐπαύετο. Τίτιον δὲ φασὶ τὸν ταμίαν, καὶ τῷ σημαιῶν Ἰππιδόμῳ, σρέφειν ὀπίσω, καὶ λοιδορεῖν τὸν Γάλλον, ὡς ἀπολλυῖτα πολλὰ καὶ ἀγαθὰ ἄνδρας. ἀνιλοιδορεῖν δ' ἐκείνους, καὶ διακελευόμενος τοῖς περὶ αὐτὸν μέρεσιν, ὁ μὲν Τίτιος ἀπεχώρει τὸν δ' Γάλλον ὠθέμενον εἰς τὰς καὶ σόμα λανθάνουσι πολλοὶ περὶ αὐτὸν. βαλλόμενος δ' ἀνιλοδορεῖν ἐκάλεν πέμπων ἀρωγὰς· οἱ δ' τὰς ὀπλίτας ἀγόντες, ὧν καὶ Κανιδίῳ μὲν, ἀνὴρ περὶ Ἀλίωνίῳ δυνάμει μάλιστα, ἐμικρὰ δοκῶσι διαμαρτεῖν. δεῖν γὰρ ἀφ' ἑαυτῶν ἵππευσαι τὴν φάλαγγα, πέμποντες κατ' ὀλίγους ἱπποβοηθείας, καὶ πάλιν ἡττωμένων τῶν ἐτέρων ἀποσέλλοντες, ἔλαθον ὀλίγους δεῖν ἥτις καὶ φυγῆς ὅλον ἀναπλήσαντες τὸ στρατόπεδον, εἰ μὴ τάχυν μὲν αὐτὸς Ἀλίωνίῳ μὲν τῷ ὅπλιν ἀπὸ τῆς σόματος ἦκεν ὑπανάζων, ταχὺ δ' τὸ τρίτον τάγμα διὰ τῶν φεγγώνων ἵππιν τὰς πολεμίας ὠσάμενος, ἔρχετο πρὸς αὐτὸν διώκειν.

Ἀπέθανον δ' αὖτε περὶ αὐτὸν ἐκ ἐλάτης, ἐκομίσθησαν δ' ἵππιν σκηναῖς τραυματῖαι πεντακισχίλιοι καὶ Γάλλοι μὲν ἐν τέτοις, τέτταρσιν ἐναντίοις διαπεπαρμένους τοξόμασιν. ἀλλ' ἔτι μὲν ἐκ τῶν τραυμάτων ἐκ ἀνῆλκε τὰς δ' ἄλλας περὶ αὐτὸν Ἀλίωνίῳ ἐπεσκόπει καὶ παρεθάρρυνε, δεδακρυμένους καὶ περὶ αὐτῶν. οἱ δ' αὖτε φαιδρὸς τ' ἀνὰ αὐτὸν λαμβανόμενοι, παρεκάλεσαν ἀπὸ τῆς θρασυαίας αὐτὸν, καὶ μὴ κακοπαθεῖν, αὐτοκράτορα καλεῖντες, καὶ σὺν-

quum viderent novissimi agminis duces avulsum a reliquis, missis certis revocaverunt eum: cæterum non obtemperavit ille. Titium quæstorem aiunt etiam signa arripuisse ac retro convertisse, Gallumque increpasse, quod multos & fortes milites perditum iret. Increpante eum vicissim illo, ac præcipiente his, qui circa ipsum erant, ut consisterent: recepit se Titius. Gallum impressionem in frontem hostium facientem incurrentes multi a tergo incautum circumdederunt. Quum undique peteretur, missio nuntio flagitavit opem. Legionum autem duces, in quibus erat Canidius, qui summa apud Antonium gratia valebat, non parum videntur hic offendisse. Nam quum convertenda confertim in hostes tota acies esset, dum catervatim

mittunt subsidia, atque his rursus fufis alios submittunt: imprudentes totum pene clade & fuga complessent exercitum, nisi propere cum gravi armatura Antonius ex prima acie hostibus occurrisset, propere etiam tertiam legionem per medios fugientes in hostes rapiens instantes repressisset.

Cecidere non minus tria millia, fauciorum quinque millia in castra reportata. Inter hos Gallus fuit, quatuor sagittis, quas adverso corpore exceperat, trajectus. Verum hic non convaluit ex vulneribus. Cæteros circumivit Antonius invifens, consolatusque est eos lacrymarum plenus & dolore percitus. Illi alacres dextram ejus apprehendentes, oraverunt iret semetipsum curatum, nec sese affligeret. Appellabant eum imperatorem, & modo ipse

σώζεας λέγοντες, ἂν ἐκείνῳ ὕγιαίη. καθόλου γὰρ ὅτε ἀλκῆς, ὅτε ὑπομοναῖς, ὅτε ἡλικίας λαμπρότερον ἄλλῳ αὐτακρέτως στρατὸν ἐκείνῳ δοκῆ συναγαγεῖν ἐν τοῖς τότε χρόνοις· ἢ ὃ πρὸς αὐτὸν αἰδώς τὸν ἡγεμόνα, ἢ παθαρχία μετ' ὀνοίας, ἢ τὸ πάντας ἀμαλῶς, ἐκδόξας, αἰδέσθαι ἀρχούνας, ιδιώτας, τινὲς ὥρᾳ Ἀλκιον τιμᾶν τε ἢ χάριν μᾶλλον αἰρεῖσθαι ἢ σωτηρίας ἢ ἢ ἀσφαλείας, εἰδὲ τοῖς πάλαι Ῥωμαίοις ἀπέλιπεν ὑπερβολῶν. τέττε ὃ αἰτίαι πλείονες ἦσαν, ὡς προσηνέκαμεν· δὴ γὰρ, λόγῳ δυνάμεις, ἀπλότης, τὸ φιλόδοξον ἢ μεγαλόδοξον, ἢ καὶ τὰς παιδικὰς ἢ τὰς ὁμιλίας δὴ τραπελίας. τότε ὃ ἢ συμποναῖν ἢ συναλγῶν τοῖς κακοῖσι· θῆσι, ἢ μεταδιδῆς ἢ τις δεινείη, προθυμοτέρως τῷ ἐννοφύῳ τὰς νοῦντας ἢ τετρωμένους ἐποίησε.

Τὰς μὲντοι πολεμίας ἀπαγορεύοντες ἤδη ἢ καμνάντας ἔτας ἐπῆρεν ἢ νίκη, ἢ τοσούτον τῷ Ῥωμαίων κατεφρόνησαν, ὥστε ἢ νικητὸς ἐπαυλίσαντες πᾶν στρατοπέδῳ, προσδοκῶντες αὐτίκα μάλα σκηνὰς ἐρήμους ἢ χεῖματα διαρπάσσειν ἀποδιδρασκόντων. ἅμα δ' ἡμέρᾳ πολὺ πλείονες ἐπηθροίζοντο, ἢ λέγοντες) τετρακισμυρίων ἐκ ἐλάττωνας ἰπποτάι γράας, βασιλείας ἢ τὰς καὶ αὐτὸν αἰὲ τεταγμένους ὡς ἔτι σαφεῖ ἢ βεβαίῳ κατορθώματι πέμψαντο. αὐτὸς μὲν γὰρ ἐδεμῖα μάχη παρέτυχεν. Ἀνώνῳ ὃ βυλόμηντο προσαγορεύσαι τὰς στρατιώτας, ἤτησε φαιδὸν ἱμάτιον, ὡς οἰκρότερον ὀφθεῖν. τῷ ὃ φίλων ἐναυλωθέντων, ἐν τῇ στρατηγικῇ φοιτητῇ προελθὼν ἐδημηγόρησε, τὰς μὲν νεικηκότας ἐπαινῶν, ὀνειδίζων ὃ τὰς φεύγοντας. τῷ ὃ

αἰ

ipse valeret, salvos se dicebant. Omnino autem neque robore neque patientia laboris neque flore ætatis præstantiorem alius imperator exercitum ea memoria ductasse illo videtur: reverentia vero adversus ducem, obtemperantia cum benevolentia, & quod omnes æque, nobiles, obscuro, præfecti, gregarii in honore esse & gratia apud Antonium saluti suæ & incolumitati præferrent, ne a veteribus quidem Romanis potuit superari. Hujus rei complures, uti retulimus, causæ fuere, nobilitas Antonii, facundia, candor, munificentia & magnificentia, in jocis & colloquiis lepores: tunc vero etiam communicatio cum afflictis angoris dolorisque, & suppeditatio ejus quo quisque indigebat, alacriores reddidit valentibus ægros & vulneratos.

At hostes quantumvis fatiscientes antea & defatigatos adeo crexit ea victoria, ac tantopere Romanos despexerunt, ut etiam pernoscarent ad castra, expectantes tentoria jam desertæ, & impedimenta se fugientium direpturos. Prima luce longe plures affluerunt, aiuntque equites fuisse non minus quadraginta millia: quod rex cohortem quoque, quæ corpus suum stipabat perperas, sicut ad indubitatam & certam victoriam mississet. Ipse enim nulli interfuit pugna. Antonius vero appellaturus milites, togam pullam, quo appareret miserabilior, poposcit. Quod quia prohibuerunt amici, progressus est ad concionem habendam paludatus. Laudavit eos qui vicerant: illos qui terga dederant, castigavit. Quorum superiores

οὐ μὴν παρελπίοντο θάρρειν, οἱ δὲ ἀπολαγόμενοι σφῆς αὐτὰς περιέχον, ἅτε βέλονται δεκατῆν, ἅτε ἄλλῃ τρέψῃ καλᾶν μόνον παύσατο δυσφορεῖν καὶ λυπάρμον ἐφείλο. πρὸς ταῦτα τὰς χεῖρας ἀνατείνας, ἐπεύξατο τοὺς θεοὺς, εἴ τις ἄρα κάμῃσι τὰς προῖταις ὠτυχίας αὐτῇ μάτηται, εἰς αὐτὸν ἐλθεῖν, καὶ ἢ ἄλλῃ σφατῇ σφηνεῖαν δίδωκεν καὶ κῆρυ.

Τῇ δ' ὑπερῷα φρεσὶ μὲν βάλτιος προήχον, καὶ τοῖς Πάρθοις ὀπίσθε, ἔπειτα πολὺς ἀπὸ τῆς πύλας ὤρμηται, καὶ ἐφ' ἀρπαγῇ καὶ λεηλασίᾳ, καὶ μάχῃ ἐλαύνειν, ἔπειτα πολλοὺς βέλτεσι ἐνὶ χεῖρας, ἐρρωμένους δὲ καὶ καλῶς προθυμίας ἀδούτους, αὐτοὺς ὀξέκαρμον. ἔπειτα δὲ καταβαίνουσιν αὐτοῖς, ἀπὸ λόφων τιῶν ὀπίσθε ἐπὶ τῆς πύλας καὶ βροχίως ἐπεξάγωντας ἔβαλλον, ὁπότερα αὐτοὶ οἱ θυρεοφόροι σιμῶντασαν εἶσω τῇ ὀπίσθε τὰς ψυχὰς, αὐτοὶ δὲ καθεύδοντες εἰς γόνυ προβάλλοντο τὰς θυρεάς, οἱ δὲ ὀπίσθε ὑπερέχον αὐτῇ τὰ ὅπλα, κακύνων ὁμοῦς ἑτέροι. τὸ δὲ χῶμα ὀρθοπλήσιον ἐρέψει γανόμενον, ὅψιν τε θεατρικῶς παρῆχει, καὶ τῇ προβλημάτων τεχνικώταται εἰς πρὸς τὰς οἰσὺς ἀπολαύσαντας. οἱ μὲντοι Πάρθοι τῇ εἰς γόνυ κλίσει τῶν Ῥωμαίων, ἀπαγόρευσι καὶ γόμενοι καὶ κάματος εἶναι, τὰ μὴ τόξα κατέβητο, τὰς δὲ κοίτας διαλαβόντες, ἐγγὺς προσέμιξαν. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι συναλαλάξαντες, ὀξείφους ἀνέδορον, καὶ τοῖς ὑστοῖς παύοντες ἐκ χειρὸς, ὤκταναν τε τὰς πρώτας, καὶ τροπῇ ἔδωκε τῶν ἄλλων ἀπάλλων. ἐγένετο δὲ ταῦτα καὶ ταῖς ἄλλαις ἡμέραις, ὅτι μικρὸν ἀνυούτων τ' ὄρε. καὶ λημὸς ἤπλετο τῇ σφατῇ.

τῇ

maiores bono illum animo esse jubebant, hi excusantes se, paratos ostenderunt, sive decimare ipsos, sive alio modo statueret punire: tantum rogaverunt, molestiam & metorem animi deponeret. Sub hac manus ad caelum tendens, Deos precatus est, Siqua priores fortunae suae serenitates divina invidia maneret, in se ut ea verteret, reliquo exercitui incolumitatem tribueret & victoriam.

Postero die agmine progressi sunt melius septo, inferentibusque se Parthis res oblata multum inopinata est. Nam qui pergere ad rapinam & praedam, non ad pugnam arbitrabantur, quum in multa tela incurrerent, valentesque & recentes animis cernerent Romanos, rursus obtorpuere. Ut vero descendentes ex declivibus tumultus adorti sunt Romanos,

et lento digredientes telis institerunt figere, conversis signis legionarii levem armaturam texerunt armis suis, atque ipsi submittentes in genu se objiciebant secum sua. Qui a tergo horum stabant, arma tenebant super hos, ac super illos pari modo alii. Ea figura recto affinis speciem praebet visu mirabilem, & munimentum est ad jacula arcenda, quo delabantur, densissimum. At Parthi procumbentibus in genu Romanis, fatigationem & lassitudinem esse arbitantes, deposuerunt arcus, hastisque arreptis comminus incurrerunt in eos. Ibi Romani sublato clamore subito exilierunt, pilisque comminus ferientes trucidaverunt antesignanos, ac caeteros verterunt omnes in fugam. Idem quum ageretur sequentibus diebus, parum itineris perfecerunt, & tentavit famos

cx-

τῷ, σιτόν τε βραχυὴ διαὶ μάχης ποιεζομένη, καὶ τῶν πρὸς ἀλετὸν σκαδῶν ἐκ ἀπορροῆς. τὰ γὰρ πολλὰ κατελείπετο, τῷ μὲν ἀποθησκομένων ὑποζυγίων, τῷ δὲ τὰς νοσῆϊας καὶ τραυματίας φερόντων. λέγει δὲ χοῖνιξ Ἀττική πυρῶν, πενήκοντα δραχμῶν ὧν γῆρας τὰς δὲ κελύβας ἄρτους πρὸς ἀργύριον ἰσάντες ἀπεδίδοντο. τραπόμυροι δὲ πρὸς λάχανα καὶ ῥίζας, ὀλίγοις μὲν ἐνετύχανον τῶν σωήτων, ἀνακαζόμενοι δὲ περὶ αὐτῶν καὶ τῶν ἀγέων πρῶτον, ἡψάτο τινὸς πόας ἐπὶ θάνατον διὰ μανίας ἀγέσης. ὁ γὰρ φαγὼν ἐδὲν ἐμέμνητο τῶν ἄλλων, ἐδὲ ἐγίνωσκει, ἐν δὲ ἔργον εἶχεν, κινεῖν καὶ σρέφειν πάντα λίθον, ὡς τι μεγάλης σαρδῆς ἄξιον διαπραττόμενος. ὡς δὲ μεσὸν τὸ πεδῖον κεκυφῶτων χαμάζε, καὶ τὰς λίθους περὶ οὐρανὸν καὶ μεθισάντων τέλει δὲ χολῶν ἐμῆλκε ἐθνησκον, ἐπεὶ καὶ τὸ μόνον ἀνιπαθεὶς οἶντος ἐξέλιπε. φθιερύμενοι δὲ πολλῶν, καὶ τῶν Πάρθων ἐκ ἀφισαρμένων, πολλάκις ἀναφθέγγασθαι τὸν Ἀντώνιον ἰσορροῖσιν, ὧς μύριοι, θαυμαζόντες τὰς μὲν Ξενοφῶντος, ὅτι καὶ πλείονα καταβαίνοντες ὁδὸν ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ, καὶ πολλαπλασίους μαχόμενοι πολεμίοις ἀπεσώθησαν.

Οἱ δὲ Πάρθοι, διαπλέξαι μὲν ἐδυνάμενοι τὸν στρατὸν, ἐδὲ διασπάσαι τὴν τάξιν, ἥδη δὲ πολλάκις ἡττημένοι καὶ πεφθυγότες, αὐτοῖς εἰρηκτικῶς ἀνέμινυντο τοῖς ἐπὶ χιλὸν ἢ σῖτον προερχομένοις, καὶ τῶν τόξων τὰς νύκτας ἐπιδεικνύοντες ἀναιμῶς, ἔλεγον ὡς αὐτοὶ μὲν ἀπίασιν ὀπίσω, καὶ τῷτο ποιεῖν πέρας ἀμύνης, ὀλίγοι δὲ Μήδων ἀκολουθήσουσιν ἐτι μᾶς ἢ δουτέ-

ρης

exercitum, quod parum frumentari, idque non sine certamine possent, & deficerentur ad molendum instrumentis. Magna enim ex parte relicta fuerant, jumentis partim mortuis, partim ægrotos & faucios ferentibus. Chœnicem autem tritici Atticam quinquaginta drachmis aiunt venisse. Panes hordeaceos ad argenti pondus distrahebant. Ad olera vero & radices quum verterunt se, pauca reperere familiaria. Coacti etiam insolita ante gustare, herbam attigerunt quæ adferebat per insaniam mortem. Qui eam sumpserat, nullius alterius rei meminerat vel notitiam habebat. Unum agebat ut omnem lapidem moveret & versaret, quasi rem efficeret magni momenti. Plenus igitur campus fuit humi inclinatum lapidesque eruentium & transferentium.

Postremo bilem vomentes emoriebantur, quando unicum remedium deficiebat, vinum. Quum exspirarent multi, nec Parthi abscederent, tradunt Antonium identidem exclamasse, O decem millia! admirantem Xenophontis copias: quod illi, quum longiore via ex Babylone recepissent se, atque cum hostibus dimicassent longe pluribus, evasisent incolumes.

Parthi autem, qui perrumpere agmen Romanorum non valebant, neque dissipare ordines, frequenter vero jam victi fuerant & pulsi, egerunt denuo pacate cum aquatoribus & frumentatoribus: ac nervos ostendentes arcuum suorum remissos, retro se abire dixerunt, & hunc finem facere eos consecrandi, paucos Medos solum unius aut alterius adhuc dici

ρας ὁδὸν ἡμέρας, εἶδεν παρενοχλεῖν, ἀλλὰ τὰς ἀπωτέρω κώμας φυλάττοντες. τέτοις τοῖς λόγοις ἀσπασμοί τε καὶ φιλοφροσύναι προσῆσαν ὥστε πάντ' ὅς Ῥωμαῖς εὐθαρσεῖς γινέσθαι, καὶ τὸν Ἀντώνιον ἀκέσασθαι, τῷ πεδίων ἐφίεσθαι. μᾶλλον, ἀνδρες λεγομένης εἶναι τ' διὰ τῷ ὄρεϊ. ἔτω δὲ παῖν μέλλοντι, ἦκεν ἀνὴρ ἐπὶ τὸ στρατόπεδον ἐκ τῷ πολέμιον, ὄνομα Μιθριδάτης, ἀνεψιὸς Μοναίσεω τῷ παρ' Ἀντωνίου ἡγεμόνι, καὶ τὰς τρεῖς πόλεις δωρεὰν λαβόντι. ἤξιος δὲ αὐτῷ προσελθεῖν τινα τῶν Παρθιστῶν διαλεχθῆναι διωαμύρων, ἢ Συρσί. καὶ προσελθόντι Ἀλεξάνδρῳ τῷ Ἀντιοχείῳ, ὃς ἰὼν Ἀντωνίῳ συνήθη, ὑπεπῶν ὃς εἶη, καὶ Μοναίσει τὴν χάριν ἀναπλῶν, ἠρώτησε τὸν Ἀλεξάνδρῳ εἰ λόφος συνεχεῖς καὶ ὑψηλὸς ὄρεα πρόσωθεν. φησάντι δὲ ὄρεϊ, Ὑπὲρ ἐκείνοις, ἔφη, πανστρατία Πάρθοι λοχῶσιν ὑμᾶς. τὰ γὰρ μεγάλα πεδία τῶν λόφων τέτων ἐξήστη, καὶ προσδοκῶσιν ὑμᾶς ἐξηπατημένους ὑπὸ αὐτῶν ἐπιδεῖναι τρέψεσθαι, τὴν δὲ τῶν ὄρεων ἀπολείποντας. ἐκείνη μὲν ἔν ἔχει δίψῳ ὑμῖν συνήθη καὶ πόνον ταύτη δὲ χωρῶν Ἀντωνίῳ ἴσω τὰς Κράσῳ τύχας αὐτὸν ἐκδεχομένης.

Ὁ μὲν ἔτω φράσας ἀπῆλθεν Ἀντωνίῳ δὲ ἀκέσας, καὶ διαταραχθεὶς, συνεκάλει τὸς φίλους, καὶ τὸν ἡγεμόνα τ' ὁδῶν, Μάρδον, εἰδὲ αὐτὸν ἄλλως φρονεῖν. καὶ γὰρ ἄνθ' ὅσων πολέμιον, ἐγίνωσκε τὰς διὰ τῶν πεδίων ἀνοδίας καὶ πλάνας χαλεπὰς καὶ δυστεκμάρτους ἔσας· τὴν δὲ τραχεῖαν ἀπέφαινε εἶδεν ἄλλο δυσχερὲς ἢ μιᾶς ἡμέρας ἀνδρείαν ἔχουσαν. ἔτω δὲ τραπόμεν, ταύτῃ ἡγε νυκτὸς, ὕδωρ ἐπιφέρειν κελεύσας. αἰγείων δὲ ἰὼν ἀπορία τοῖς

πολ-

diei iter sequuturos: sed nihil ipsos fatigatu-
ros, tantum protecturos remotiores vicos. His
dictis salutationes & benevolentiae demonstra-
tionem adjunxerunt: unde perquam alacres
redditi sunt Romani, atque Antonius eo nun-
tiato campestria potius cupivit petere, quod
via montana diceretur arida esse. Quum in
eo esset ut id exequeretur, venit quidam ex
castris hostium, Mithridates nomine, conso-
brinus Monæsis illius qui ad Antonium con-
fugerat, & tria illa oppida acceperat dono.
Hic petiit ut aliquis secum colloqueretur qui
linguam Parthicam aut Syriacam calleret.
Congresso cum eo Alexandro Antiochenfi,
cui familiaritas intercedebat cum Antonio,
indicans qui esset, & Monæsi hoc beneficium
tribuens, rogavit Alexandrum videretne pro-

VOL. V.

cul ex adverbo colles contiguos & excelsos.
Sub illis, inquit, struunt vobis Parthi cum
omnibus copiis insidias. Quippe subjacent his
collibus spatiosi campi, & delufos ab ipsis vos
exspectant illuc deflexuros relicta via monta-
na. Habet hæc quidem vobis consuetam sitim
& laborem: at illac si pergat Antonius, scito
Crassi eum manere fortunam.

Hæc ille fatus, abscessit. Quibus nuntiatis
convocavit Antonius amicos, & ducem viæ
Mardum, qui ejusdem erat sententiæ. Etenim
nosse ostendit se vel sine hostibus iter invium per
planiciem esse & flexus longos habere atque in-
ventu difficiles. Alteram asperam docuit ni-
hil tædii præter unius diei sitim habere. Mu-
tata igitur sententia, nocte hac via duxit, jus-
sitque aquam quemque secum ferre: sed defi-
ciebantur

P

πολλοῖς· διὸ καὶ τὰ κρήνη πημπλάνας ὕδατος ἐκόμιζον, οἱ δὲ διφθέραις ὑπολαμβάνοντες. ἤδη δὲ προχωρῶν ἀγγέλλει τοῖς Πάρθοις· καὶ ὡς τὸ εἰσθός ἐτι κυκλὸς ἐδίωκον. ἤλεις δὲ ἀνίσχουσι ἡπιοῦσι τῶν ἐχάτων, ἀγρυπνίᾳ καὶ πόνῳ κακῶς διακεκμημένων. τεσσαρέκκοντα γὰρ καὶ διακοσίαις ἐν τῇ νυκτὶ σάδεις κατῴκεισαν· καὶ τὸ μὴ προσδοκῶσιν ἔτι ταχέως ἐπελθεῖν τὰς πολέμους, ἀθυμίαν παρεῖχε. καὶ τὸ δῆψον ἐπέτευσεν ὁ ἀγὼν· ἀμυνόμενοι γὰρ ἅμα προῆγον. οἱ δὲ πρῶτοι βαδίζοντες ἐλυγχάνεσι ποταμῷ ψυχρὸν μὲν ἔχοντι καὶ διαωγές, ἀλμυρὸν δὲ καὶ φαρμακῶδες ὕδωρ, ὃ ποθεῖν, οὐθὺς ὀδυάας ἐλκευμένης τῇ κοιλίας καὶ τῇ δῆψος ἀναφλεγμονήν παρεῖχε. καὶ ταῦτα τὰ Μάρθᾳ προλέγουσι, ἔδεν ἦτον ἐκβιαζόμενοι τὰς ἀνείργοντας ἐπινον. Ἀνώνον δὲ ἀεικλίων ἐδάτο βραχὺν ἐκαστερεῖσθαι χρόνον· ἕτερον γὰρ ἐ πόρρω ποταμὸν εἶναι πότιμον· εἴτα τινὲς λοιπὴν, ἀφιππον καὶ τραχεῖαν, ὥστε παύλαπασιν ὑποτρέψαι τὰς πολέμους. ἅμα δὲ καὶ τὰς μαχομένους ἀνεκαλεῖτο, καὶ κατὰζυξιν ἐσήμεινεν, ὡς σκιαῖς γὰρ μεταλάβοιεν οἱ στρατιῶται.

Πηχυομένων ἐν τῇ σκιδῶν, καὶ τῇ Πάρθων οὐθὺς, ὥσπερ εἰώθεισαν, ἀπαλλαττομένων, ἦκεν αὖθις ὁ Μιθριδάτης, καὶ τὰ Ἀλεξάνδρᾳ προσελθόντες παρεῖναι μικρὸν ἡσυχάσαντα τὸν στρατὸν ἀνίσταναι καὶ σπιδεῖν ἐπὶ τὸν ποταμὸν, ὡς ἐ διαβησομένων Πάρθων, ἄλκιον δὲ ἐκείνους διωξόντων. ταῦτα ἀπαγγέλλας πρὸς Ἀνώνιον Ἀλεξάνδρᾳ, ἐκφέρει παρ' αὐτῶν χρυσὰ ποτήρια πάμπολλα, καὶ φιάλας, ὧν ἐκείνους ὅσα τῇ ἐσθῇ κατακερῶσαι

δυνα-

ciebantur multi vasis. Ita galeas aqua impletas portarunt, pars utres impleverunt. Jam progredi Antonium nuntii venerunt Parthis, qui præter morem etiam sunt nocte cum instructati. Orto sole novissimum agmen coeperunt; carpere vigiliis & labore confectum: quandoquidem quadraginta & ducenta stadia fuerant ea nocte emensi; & incursus hostium tam subitus nec opinantes perculit, sitimque augebat certamen: simul enim inter progrediendum pugnabant ad repellendum hostem. Primum agmen pervenit ad amnem, cuius erat gelidus & limpidus liquor, sed salsus medicatusque: qui haustus mox alvo concitata & inflammata siti excitabat dolores. Quod quamvis præmoneret Mardus, nihilominus repulsis qui prohiberent, potaverunt. Orabat An-

tonius circumcurritans, paulisper ut sustinerent. Alterum enim ostendit non procul potabilem fluvium abesse, inde reliquam inequitabilem & confragosam viam, ut nequaquam sequi ultra possit hostis. Simul præliantibus receptui cani iussit, signumque dedit metandis castris, quo saltem umbra potirentur milites.

Dum tentoria statuuntur, & Parthi protinus pro consuetudine sua recedunt, venit iterum Mithridates: ad quem progresso Alexandro, monuit ut quum paulisper dedisset se exercitus quieti, surgeret, & properaret ad amnem; non trajecturos eum Parthos, sed eatenus insequenturos. Hæc ubi ad Antonium retulit Alexander, tradita sunt ei ab Antonio pocula permulta aurea & phialæ, ex quibus Mithridates quantum occulere veste poterat, accepit,

δυνατός ἦν, λαβὼν ἀπήλαυνεν. ἔτι δ' ἡμέρας ἕως ἀναζεύξαντο, ἐπε-
ρεύοντο, τῷ πολεμίων ἔπαρενοχλήσαν αὐτοὶ δ' ἐαυτοῖς νύκτα χαλεπώ-
τάτῃ πασῶν ἐκείνῃ καὶ φοβερωτάτῃ ἀπεργασάμενοι. τὸς γὰρ ἐχθρὰς
ἀργύρεον καὶ χρυσίον ἀποκλινούσας ἐσύλων, καὶ τὰ χεῖματα τῷ ὑποζυγίῳ
ἀφήςπαζον τέλει δ', τοῖς Ἀλίωνις σκαυοφόροις ἐπιχειρήσασθαι, ἐκπώματα
καὶ τροπέζας πολυτελεῖς κατέκοπτον καὶ δυνέμοντο. θορύβος δ' πολλὸς καὶ
πλάνος τὸ στρατόμα πᾶν ἐπέχοντο (ὥσθι γὰρ ἐπιπεπλωκότων τῶν πολε-
μίων τροπὴν γεγονέναι καὶ διασπασμὸν) Ἀλίωνο ἕνα καλέσας τῶν δο-
ρυφορέων αὐτὸν ἀπελευθέρων, ὄνομα Ῥάμμον, ὥρεωσεν, ὅταν κελεύσῃ,
τὸ ξίφος αὐτῷ δειῖναι, καὶ τὴν κεφαλὴν ἀποτεμεῖν, ὡς μήτε ἀλφὴ ζῶν
ὑπὸ τῶν πολεμίων, μήτε γνωσθῇ τεθνηκώς. ἐκδακρυσάντων δ' τῶν φίλων,
ὁ Μάρκος ἐθάρρυνε τὸν Ἀλίωνιον, ὡς εἰγὺς ὄντο τῷ ποταμῷ καὶ γὰρ
αὐτὰρ τις ἀπορρέουσα νοτερὰ, καὶ ψυχρότερος αἰὲς ἀπαντῶν ἡδὴ τὴν
ἀναπνοὴν ποιεῖ, καὶ τὸν χεῖρον ἔφη τὸ ποταμὸς ἔτι συμπεραίνειν τὸ μέ-
τρον. ἔπειτα γὰρ ἦν πολὺ τὸ λαμπρόμενον τὸ νυκτός. ἅμα δ' ἀπήγγελλον ἕτεροι
τὸν θορύβον ἐκ τῆς πρὸς αὐτὰς ἀδικίας καὶ πλεονεξίας εἶναι. διὸ καὶ κατα-
στῆσαι τὸ πλῆθος εἰς τάξιν ἐκ τῆς πλάνης καὶ τῷ διασπασμῷ βεβλόμενῳ,
ἐκέλευσε σημαίνειν κατάζουξιν.

Ἦδη δ' ὑπέλαμπεν ἡμέρα, καὶ τῷ στρατῷ κόσμον ἀρχομένην τινα λαμ-
βάνην καὶ ἡσυχίαν, προσέπιπτε τοῖς τελευταίοις τὰ τῶν Πάρθων τοξεύμα-
τα, καὶ μάχης σημεῖον ἐδόθη τοῖς ψιλοῖς. οἱ δ' ὀπλίσται πάλιν ὁμοίως κατ-

ερέ-

cepit, inde digressus est. Luce adhuc castra
movente Antonio perrexerunt, nihil negotii
facerentibus hostibus: verum noctem sibi met
ipsi omnium illam effecerunt laboriosissimam
& terribilissimam. Nam eos qui aurum vel
argentum haberent, interficiebant spoliabant-
que, & pecuniam, quæ jumentis portabatur,
diripiebant. Postremo impedimenta Antonii
adorti, pateras & mensas pretiosas diffecabant
partiebanturque. Ingenti tumultu & errore
universum occupante exercitum (incurfu e-
nim hostili fugam fieri & divulsionem ordi-
num arbitrabantur) accitum Antonius unum
ex libertis suis qui cum stipabant, Rhamnum
nomine, adegit jurejurando, ut ubi præcepif-
set, confoderet se gladio, caputque detrunca-
ret, ne veniret vivus in hostium potesta-

tem, neque cognosceretur mortuus. Ef-
fusus in lacrymas amicis ejus, allevavit Mar-
cus Antonium, prope esse docens fluvium
(quippe aura inde emanans liquidior, atque
gelidior aer affans, lætiores reddebat spi-
rationem) & itineris tempore ita ostendit
finiri spatium: neque enim multum noctis
restabat. Simul alii turbam nuntiarunt ex
propria injuria & avaritia militum natam.
Itaque ut componeret agmen confusum & di-
vulsum, signum dari castris metandis impe-
ravit.

Jam illucescebat dies, & quum cœpisset ali-
quatenus componi exercitus & sedari tumult-
us, postremum agmen infestarunt tela Par-
thorum. Itaque signum pugnae levi arma-
turæ est datum. Gravis armatura scutis iti-

ερέψαντες ἀλλήλους τοῖς θυρεοῖς, ὑπέμεινον τὰς βάλλοντας, ἐγὺς ἔ τολ-
μῶντας σιωπῇ. ὑπαγόντων δὲ καὶ μικρὸν ἔ τως τῷ πρώτῳ, ὁ ποταμὸς
ἐφάνη καὶ τὰς ἱππεῖς ἐπ' αὐτῷ πατάσας Ἀντώνιῳ ἐναντίως τοῖς πολε-
μίοις, διεβίβαζε τὰς ἀδυνεῖς πρώτας. ἤδη δὲ καὶ τοῖς μαχομένοισι ἄδεια καὶ
ῤαυῶν τῷ πλεῖν ἔ τ. ὥς γὰρ εἶδον οἱ Πάρθοι τὸν ποταμὸν, τὰς τε νυρεῖς
ἀνῆκαν, καὶ παρρησίας ἐκέλευον διαπερᾶν τὰς ῤωμαῖας, πολλὰ τὴν ἀρε-
τὴν αὐτῶν ἐκωμιάζοντες. διαβάντες ἔ τ καθ' ἡσυχίαν, αὐτὰς ἀνελάμβανον,
εἶτα ὠδον, ἔ τ πάνυ τοῖς Πάρθοις πισθύνοντες. ἐκὴν δὲ ἡμέρα καὶ τὴν τελευ-
ταίαν μάχην ἐπὶ τὸν Ἀράξην ποταμὸν ἦγον, ὀρίζοντα Μήδειαν καὶ Ἀρ-
μερίαν. ἐφάνη δὲ καὶ βάθει καὶ τραχύτητι χαλεπὸς καὶ λόγῳ διήλθεν, ἐνε-
δρεύνοντας αὐτόθι τὰς πολεμίας ἐπιθήσας διαβαίνουσιν αὐτοῖς. ἐπεὶ δὲ ἀ-
σφαλῶς διαπεράσαντες, ἐπέβησαν τῇ Ἀρμερίᾳ, ὥσπερ ἄρτι γυνὴ ἐκείνῳ
ιδόντες ἐκ πελάγους, προσεκύνην, καὶ πρὸς δάκρυα καὶ παρολαὶς ἀλλήλων
ὑπὸ χαρᾶς ἐτραπὸντο. περὶόντες δὲ διὰ χώρας εὐδαίμοντος, καὶ χρωμένοι
πᾶσιν ἀναίδῳ ἐκ πολλῆς ἀπορίας, ὑδρευκοῖς καὶ κοιλιακοῖς παρείπιον ἀρ-
ρώσῃμασιν.

Ἐλθὼντα ποισάμενος ἐξέτασιν αὐτῶν Ἀντώνιῳ, εὖρε διαμυρεῖς πε-
ζὺς καὶ τετρακιχίλεις ἱππεῖς ἀπολωλότας, ἔ τ πάντας ὑπὸ τῶν πολεμίων,
ἀλλ' ὑπὲρ ἡμίσεις νοσήσαντας. ὠδυσαν μὲν ἔ τ ἀπὸ Φραάτων ἡμέρας
ἐπὶ καὶ εἴκοσι, μάχαις δὲ ὀκτὼ καὶ δέκα Πάρθοις ἐνίκησαν, αἱ δὲ νῆκαι κρα-
τὸς ἔ τ ἔ τχον, ἔ τ βεβαιότητα, μικρὰς ποικύρων καὶ ἀτελεῖς τὰς διώξεις.

ᾧ

dem sese mutuo contegens, jacula excepit. Parthi vero non audebant propius gradum
admove. Ita principiis paulatim progredientibus, flumen in conspectu fuit: atque
ubi instruxit in ripa adversus hostes equita-
tum, primos Antonius infirmos transportavit. Jam præliantes quoque secure & quiete po-
tare poterant: ut enim conspexere Parthi
flumen, arcus remiserunt, dixeruntque Ro-
manis ut transmitterent audacter, in cælum
virtutem eorum efferentes. Igitur trajecto
tranquille fluvio, refecerunt se: inde proces-
serunt haudquaquam Parthis fidentes. Sexto
a novissimo prælio die pervenerunt ad A-
raxem amnem, quo Media & Armenia deter-
minantur. Hic altitudine & violentia diffi-
cilis visus trajectu, increbruitque rumor subsi-

dere ibi in insidiis hostes, ut transeuntes ag-
grederentur. Postquam tuto traducti Arme-
niam iniere, ut si tunc terram illam ex pel-
ago conspexissent, adoraverunt eam, atque in
lacrymas se & mutuos complexus præ gau-
dio effudere. Quia vero iter faciebant per
affluentem regionem, utebanturque omnibus
post magnam inopiam effuse, evaserunt hy-
dropici & coeliaci.

Ibi recensito Antonius exercitu desideravit
viginti millia peditum & quatuor equitum:
qui non interierunt vi omnes hostili, sed su-
pra dimidium ejus morbo. A Phraatis vigin-
ti septem diebus iter fecerunt, & Parthos præ-
liis octodecim fudere. Cæterum non fuerunt
victoriæ hæ integræ vel solidæ, quod parum
neque usquequaque infectati hostes fuissent.

Qua

ὥ καὶ μάλις ἀτάδην ὡς Ἀρταβάσδης ὁ Ἀρμενίῳ Ἀνώνιον ἐκείνῃ
 τῇ πολέμῳ τὸ τέλος ἀφελόμεν. εἰ γὰρ εἰς ἀπήγαγνεν ἐκ Μηδείας ἱπ-
 πῆς ἑξακισχίλις καὶ μυρίας, παρήσαν ἑκδυασμένοι παρὰ πηλῶς Πάρθοις,
 καὶ συνήθεις μάχεσθαι πρὸς αὐτὰς, Ῥωμαίων μὲν τὰς μαχομένης τρεπο-
 μένων, ἐκείνων δὲ τὰς φεύγοντας αἰετίνων, ἐκ αὐτῶν ὑπῆρξεν αὐτοῖς ἡτλημένοις
 ἀναφέρειν καὶ ἀνατολμαῖν τοσαυτάκις. ἀπάντες ἔν ὀργῇ παρώξυνον ἐπὶ τὴν
 τιμωρίαν τῇ Ἀρμενίᾳ τὸν Ἀνώνιον. ὁ δὲ λογισμῷ χρησάμεν, ἔτε
 ἐμέμψατο τὴν προδοσίαν, ἔτε ἀφῆλε τὴν συνήθειαν φιλοφροσύνης καὶ τι-
 μῆς πρὸς αὐτὸν, ἀδελφῆς τῇ στρατῷ καὶ ἀπορῶν γεγονώς. ὕστερον μὲν
 πάλιν ἐμβαλὼν εἰς Ἀρμενίαν, καὶ πολλὰς ὑποσχέσεσι καὶ προκλήσεσι πείσας
 αὐτὸν ἐλθεῖν εἰς χεῖρας, συνέλαβε, καὶ δέσμιον καταγαγὼν εἰς Ἀλεξάν-
 δρειαν, ἐφειλάμειν. ὥ μάλις Ῥωμαῖος ἐλύπησεν, ὡς τὰ καλά καὶ
 σεμνὰ τὴν πατρίδα Αἰγυπτίῳ δια Κλεοπάτραν χαλεζόμεν. ταῦτα μὲν
 ἐν ὕστερον ἐπράχθη.

Τότε δὲ διὰ πολλῶν χειμῶν ἤδη καὶ νιφετῷ ἀπαύσων ἐπειγόμεν,
 ὀκτακισχίλις ἀπέβαλε καθ' ὁδόν. αὐτὸς δὲ καταβὰς ὀλιγοσὸς ἐπὶ θάλασ-
 σαν, ἐν χωρίῳ τινὶ μεταξὺ Βηρυτῆ καὶ Σιδῶν, Λευκὴ κόμη
 καλεῖται, Κλεοπάτραν ἐφειλάμειν καὶ βραδυνέσης ἀδελφῶν ἦλκε, ταχὺ
 μὲν εἰς τὸ πίνειν καὶ μεθύσκεσθαι διδὼς ἑαυτὸν, καὶ κατερεῶν δὲ κατακείμενος,
 ἀλλὰ μεταξὺ πινόντων ἀνιστάμεν καὶ ἀναπνέων πολλάκις, ἐπισκοπεῖν
 ἕως ἐκείνη κατέπλευσεν, ἐδῆτα πολλὰ καὶ χρήματα κομίζουσα τοῖς στρα-

τιώταις

Qua maxime re constitit Armenium Artavafdem illius belli Antonium effectu fraudasse. Nam si quos ex Media abduxit, equitum sex & decem millia, adfuissent, pariter ac Parthi instructi, ac cum illis assueti pugnare, Romanis pugnantibus, illis in fugam effusos persequentibus, haud valuissent toties recolligere se profligati & denuo repetere pugnam. Quare Antonium omnes infesti ad vindicandum in Armenium concitabant. At ille consilio usus, neque prodicionem exprobravit ei, neque de consueta in eum comitate & honore quicquam, quod infirmus ab exercitu & omnium rerum esset indigus, detraxit. Post tamen iterum Armeniam ingressus, multis pollicitationibus & invitationibus induxit Artavafdem ad congressum: ac tunc

comprehendit eum, vinctumque deduxit Alexandriam, ubi de eo triumphavit. Qua potissimum re populum Romanum offendit, quod prima patriæ ornamenta in gratiam Cleopatrarum deferret Ægyptiis. Cæterum hæc postmodum consequuta sunt.

Tunc vero per gravem jam hyemem & perpetuas nives citatum rapiens agmen, octo milia militum in via amisit. Paucis ipse comitatus descendit ad mare, atque in castello quodam inter Berytum Sidonemque posito (Leuce come appellatur) substitit, ut Cleopatram operiretur: cujus anxius mora languebat. Itaque coniecit se statim in vinum & crapulam: intolerans tamen tractus convivii exsurgebat inter pocula, ac crebro exiliens speculabatur, quoad illa esset in portum delata. Tulit ea militibus magnam vim

τιώταις. εἰσι δὲ οἱ λέγοντες ὅτι τὴν μὲν ἐδῆτα παρ' ἐκείνης λαβὼν, τὸ δὲ ἀργύριον ἐκ τῆς ἰδίας δένημυ, ὡς ἐκείνης διδέσης.

Τῷ δὲ βασιλεῖ τῆς Μήδων γυναι) διαφορὰ πρὸς Φραρτίαν τὸν Μῆδον ἀρεξαρμένη μὲν, ὡς φασιν, ὑπὲρ τῆς Ῥωμαϊκῶν λαφύρων, ὑπόνοιαν δὲ τῆς Μήδω καὶ φόβον ἀφαιρέσεως τῆς ἀρχῆς παρὰ ἑαυτῆς. διὸ καὶ πέμπων ἐκάλει τὸν Ἀντώνιον, ἐπαγγελλόμενον συμπολεμήσειν μετ' αὐτῆς διωάμεως. γυνόμενον δὲ ἐν ἐπ' ἐλπίδι μεγάλῃς ὁ Ἀντώνιος (ὃς γὰρ ἐδόκει μόνον τῆς κατὰ ἀργαδὸς Πάρθους ἀπολιπεῖν, ἰππέων πολλῶν καὶ τοξοτῶν ἐνδεῆς ἐλθὼν, τῷ τοῦ ἑώρα προσηγνώμενον αὐτῆς, χειρομηνῷ μᾶλλον ἢ δεομηνῷ) παρεσθιάζετο δὲ Ἀρεξαρτίας αὐτῆς ἀναβαίνειν, καὶ συγχεόμενον τῷ Μῆδω περὶ ποταμὸν Ἀραξην, ἔτι καθεῖν τὸν πόλεμον.

Ἐν δὲ Ῥώμῃ βυλομένης Ὀκταβίας πλεῦσαι πρὸς Ἀντόνιον, ἐπέτρεψε Κεῖσαρ, ὡς οἱ πλείους λέγουσιν, ἐκ ἐκείνης χειρομηνῷ, ἀλλ' ὅπως πενυβριθεῖσα καὶ καταμεληθεῖσα, πρὸς τὸν πόλεμον αἰτίαν εὐπρεπῆ παρὰ ἑαυτῆς. γυνόμενη δὲ ἐν Ἀθλαῖς ἐδέξατο γράμματα παρὰ Ἀντωνίου κελεύοντι αὐτὴν προσηγεῖν, καὶ τὰ περὶ τῆς ἀνάβασιν δηλεῖν. ἡ δὲ, καίπερ ἀχθομένη, καὶ νοῆσα τὴν πρόφασιν, ὅμως ἔγραψε πυνθανομένη πᾶς κελεύει πεμφθῆναι τὰ κομιζόμενα πρὸς αὐτόν. ἐκόμισε δὲ πολλὰ μὲν ἐδῆτα στρατιωτικῆν, πολλὰ δὲ ὑποζύγια καὶ χρήματα, καὶ δῶρα τοῖς περὶ αὐτόν ἡγεμόσι καὶ φίλοις ἐκτὸς δὲ τέτων, ὅππότες στρατιώτας διχιλίους, εἰς στρατηγικὰς ἀσείρας κεκοσμημένους ἐκπρεπέσι πανοπλίαις. ταῦτα Νίγερ τις Ἀν-

vestium & pecuniam. Sunt qui dicuntur vestem Antonium ab illa sumptam, & pecuniam de suo, ut si illa dedisset, divisisse.

Jam regi Medorum dissensio cum Partho Phraorte intercessit: exorta quidem, ut fama est, ex præda Romana, sed quæ in suspitionem Medum, & motum, ne regno spoliaretur, adduxit. Unde Antonium per legatos accersivit, eique auxilium ostendit copiarum suarum. Antonius igitur magna inflatus spe (nam quæ una res ad debellandos Parthos videbatur ei defuisse, quod minus ab equitatu & sagittariis firmus venisset, eam accedere sibi putabat, danti magis quam accipienti beneficium) paravit iterum per Armeniam pergere, conventoque ad Arakem amnem Mædo, tum bellum movere.

Interea Romæ instituenti ad Antonium navigare Octaviæ annuit Cæsar, non, ut plerique tradunt, quo illi indulgeret; verum quo contumelia affecta despectaque colorem præberet bello movendo honestum. Ut venit Athenas, literæ redditæ ei ab Antonio sunt, quibus mandavit ibi ut præstolaretur, significans ei expeditionem suam. Illa quam id ægre tulit, & odorata est prætextum, quæsit per literas tamen quo mitti vellet quæ attulerat ei. Attulerat autem multam vestem militarem, magnum numerum jumentorum, pecuniæ, & munerum ducibus amicisque ejus; insuper duo millia delectorum militum in cohortes prætorias insignibus armis exornatorum. Hæc Niger quidam

Ἀλίωνι φίλῳ ὑποσταλὲς παρ' αὐτῆς ἔφραζε, καὶ προσετίθει τὰς ἀξίας καὶ πρέπειας ἐπαίνους. αἰδομένη δὲ ἡ Κλεοπάτρα τιμῇ Ὀκταβίαν ὁμόσε χαίρειν αὐτῇ, καὶ φοβηθεῖσα μὴ τῷ τρόπῳ τῇ σεμνότητι καὶ τῇ Καίσαρῳ δυνάμει προσκλήσασθαι τὸ κατ' ἡδονὴν ὁμιλεῖν καὶ θεραπεύειν Ἀλῳον, ἄμα χῶ γρη), καὶ κρατήσῃ παντάπασι τῶ ἀνδρὶ, ἐξ ἧν αὐτὴ προσεποιεῖτο τῷ Ἀλῳον, καὶ τὸ σῶμα λεπταῖς καθήρει διατάται· τὸ δὲ βλέμμα προστόφτος ἐκπεπληγμῆρον, ἀπερχομένης δὲ τηκόρορον καὶ ταπεινέμερον ὑπεφαίνεται. πραγματουμένη δὲ πολλάκις ὀφθαλμοὺς δακρύουσα, ταχὺ τῷ δακρύον ἀφῆρει καὶ ἀπέκρυπτεν, ὥς δὲ βυλωμένη λανθάνειν ἐκείνον. ἐπράττετο δὲ ταῦτα μέλλουσα τῷ ἀνδρὶ ἐκ Συρίας ἀναβαίνειν πρὸς τὸν Μῆδον. οἱ δὲ κόλακες ἀσπράζοντες ὑπὲρ αὐτῆς, ἐλοιδόρουν τὸν Ἀλῳον, ὥς σκληρὸν καὶ ἀπαθὴ καὶ ὥραπολλύμια τὸ γυναικίον, εἰς ἕνα καὶ μόνον ἐκείνον ἀνηστημένον. Ὀκταβίαν μὲν γὰρ πραγμάτων ἕνεκα διὰ τὸν ἀδελφὸν συνελθεῖν, καὶ τὸ γαμετῆς ὄνομα καρπῶς Κλεοπάτραν δὲ, τοσέτων ἀνθρώπων βασιλεύουσαν, ἐρωμένῳ Ἀλῳον καλεῖσθαι, καὶ τὸν νομα τῶτο μὴ φεύγειν μηδ' ἀπαξίειν ἕως ὅταν ἐκείνον ἔξει καὶ συζῇν ἀπελευνομένην δὲ τέτρα μὴ περιβιώσεσθαι. τέλος δ' ἐν ἔτῳ τὸν ἀνθρώπον ἐξέτηξαν καὶ ἀπεδήλυναν, ὥστε δέσασθαι μὴ Κλεοπάτρα πρὸς τὸν βίον, εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἐπανελθεῖν, τὸν δὲ Μῆδον εἰς ὥραν ἔτις ἀναβαλέσθαι, καίπερ ἐν σάσει τῷ Παρθικῶν εἶναι λεγομένων. εἰ μὴν ἀλλὰ τῶτον ἀναβάς αὐτῆς εἰς Φιλίαν προσηγάγετο, καὶ λαβὼν ἐπὶ τῷ ἐκ Κλεοπάτρας ὑῶν γυναῖκα, μίαν αὐτῇ τῷ θυγατέρι, ἔτι μικρὰν

ἔσαν

dam Antonii amicus ab Octavia missus expofuit ei. Addidit meritas & convenientes laudes. At Cleopatra conferre fecum pedem animadvertens Octaviam, veritatem ne cum gravitate morum & Cæfaris potentia placidam adjungens confuetudinem, & Antonii observantiam, infuperabilis efferet, & penitus potiretur viro; deperire simulabat se Antonii amore, ac corpus tenui victu deducebat. Obtutus oculorum ejus adveniente illo obftupescens, marcescens abeunte & dejectus simulabatur. Moliebatur subinde videri lacrymare, lacrymas vero quasi illum falsura cito detergebat & occultabat. Hæc agebantur parante illo profectio ad Medum. Inservientes autem assentatores Cleopatras increpabant Antonium, ut durum & ferreum, qui immerito

perderet fœminam ex illo pendente uno & solo. Octaviam enim rebus postulantibus fratris gratia junctam ei fuisse & nomine frui uxoris: Cleopatram vero, tam multorum reginam mortalium, pellicem Antonii nominari; neque eam hoc defugere vel dedignari nomen, quoad aspicere illum & una liceat vivere: quo si orbaretur, non ducturam ultra spiritum. In tantum denique molliverunt & effœminarunt hominem, ut verens ne mortem sibi conscisceret Cleopatra, Alexandriam regrederetur, Medumque in æstatis horam, quamvis nuntiarentur res Parthorum agitari seditione, rejiceret. Veruntamen rursus eo profectus adjunxit sibi hujus amicitiam, desponsaque uni ex Cleopatras filiis una illius filiarum, admodum par-

ἔσαν, ἐγγυήσας ἐπανῆλθεν, ἥδη πρὸς τὸν ἐμφύλιον πόλεμον τετραμύητον.

Ὀκλαδίαν ᾗ Καῖσαρ ὑβρίδῳ δοκῶσαν, ὡς ἐπανῆλθεν ὅξ' Ἀθηνῶν, ἐκέλευσε καθ' ἑαυτὴν οἰκεῖν. ἡ δ' ἐκ ἔφη τὸν οἶκον ἀπολείψειν τῷ ἀνδρὶ ἀλλὰ καὶ κείνον αὐτὸν, εἰ μὴ δι' ἐτέρας αἰτίας ἔγνωκε πολεμεῖν Ἀντώνῳ, παρεκάλει τὰ καθ' ἑαυτὴν εἶναι ὡς εἶδε ἀκῶσαι καλόν, εἰ τῷ μεγίστῳ αὐτοκρατόρῳ ὁ μὴ δι' ἔρωτα γυναικὸς, ὁ δ' διὰ ζηλοτυπίαν εἰς ἐμφύλιον πόλεμον Ῥωμαίους κατέστησε. ταῦτα δ' λέγουσα, μᾶλλον ἐβεβαίει δι' ἔργων. καὶ γὰρ ὥκει τῷ οἰκίᾳ, ὥσπερ αὐτὴ παρῆναι ἐκείνῳ, καὶ τῷ τέκνῳ ἐμόνον τῷ ὅξ' ἑαυτῆς ἀλλὰ καὶ τῷ ἐκ Φιλίππου γεγονότῳ καλῶς καὶ μεγαλοπρεπῶς ἐπεμελεῖτο· καὶ τὰς πεμποδῆρας ἐπὶ ἀρχὰς τινας ἢ πράγματα τῷ Ἀντώνει φίλων ὑποδεχομένη, συνέπραττεν ὧν ὁ Καῖσαρ δειδιῶν. ἄκιστα δ' ἐβλαπτε διὰ τῶν Ἀντώνιων. ἐμισῆτο γὰρ ἀδικῶν γυναικὰ τοιαύτην ἐμισῆθη δ' καὶ διὰ τῷ διανέμῃσιν αὐτῷ ἐποίησατο τοῖς τέκνοις ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, τραγικῶς καὶ ὑπερῆφανον καὶ μισορώμαιον φανέσαν. ἐμπλήσας γὰρ ὅχλου τὸ γυμνάσιον, καὶ θέρμετον ἐπὶ βήματι ἀργυρῶν δύο θρόνους χρυσοῦς, τὸν μὴ ἑαυτῷ, τὸν δ' Κλεοπάτρῃ, καὶ τοῖς παισὶν ἐτέρας ταπεινότερας· πρῶτῳ μὲν ἀπέφηνε Κλεοπάτρῃ βασιλίῃσαν Αἰγύπτου καὶ Κύπρου, καὶ Λιβύης, καὶ κοίτης Συρίας, συμβασιλεύοντι αὐτῇ Καίσαρῳ, ὃς ἐκ Καίσαρ ἐδόκει τῷ πρῶτῳ γεγονέναι Κλεοπάτρῃ ἔκλυον καταλιπόντι. δεύτερον δ', τὰς ὅξ' αὐτῇ καὶ Κλεοπάτρῃς ἡδὲ, βασιλεῖς βασιλέων ἀναγο-

ρεύσας,

parvula, reversus est, bello civili jam intentus.

Porro Octaviam, quæ ludibrio haberi est visa, ut redux ex Athenis fuit, in aliam domum per se habitaturam migrare iussit Cæsar. Sed negavit illa domum se viri relicturam. Oravit etiam eum, nisi aliis de causis sumere in Antonium decrevisset arma, ne moveretur rebus suis: nam & infame auditu fore, summorum imperatorum alterum ob mulieris amorem, ob æmulationem alterum bello civili populum Romanum implicuisse. Dicta rebus ipsis magis confirmavit: nam domi illius, ut si præsens sit, habitavit, & liberorum ejus non modo ex se, sed ex Fulvia quoque editorum, honestam & magnificam curam egit. Amicos item Antonii, qui ad honores

petendos vel negotiorum causa mittebantur, excepit, fuitque iis præsto ad impetranda a Cæsare quæ postulabant. Enimvero hisce rebus offecit invita Antonio. Invidia namque flagrabat, quod talem foeminam violaret, nec minus ex partitione quam filiis suis Alexandria fecerat, quæ tragica, insolens, & nomini Romano habita est infesta. Congregata enim in gymnasium plebe, positisque pro tribunali argenteo solis duobus aureis, sibi uno, altero Cleopatrar, & filiis, humilioribus aliis; primum reginam appellavit Cleopatram Aegypti, Cypri, Africae, & Coelesyriæ, collega regni Cæsarione, qui ex Cæsare dictatore gravidam relincente Cleopatram existimabatur editus. Deinde suos & Cleopatrar filios reges regum appella-

vit,

εἰσάσας, Ἀλεξάνδρῳ μὲν Ἀρμενίαν ἀπένευμε καὶ Μήδειαν, καὶ τὰ Πάρθων, ὅταν ὑπαγάγῃ. Πτολεμαίῳ δὲ Φοινίκην καὶ Συρίαν καὶ Κιλικίαν ἅμα δὲ καὶ προήγαγε τῶν παίδων Ἀλέξανδρον μὲν ἐδῆτι Μηδικῇ, τιάρην καὶ κίταρον ὀρθλῶ ἐχέσῃ, Πτολεμαῖον δὲ κρηπίσι καὶ χλαμύδι καὶ καυσία διαδηματοφόρῳ κεκοσμημένον. αὕτη γὰρ ὡς σκηνὴ τῶν ἀπ' Ἀλεξάνδρου βασιλέων, ἐκείνη δὲ, Μήδων καὶ Ἀρμενίων. ἀσπασαμένῳ δὲ τῶν παίδων τὰς γονεῖς, τὸν μὲν Ἀρμενίων φυλακὴν ὤρεῖσάτο, τὸν δὲ Μακεδόνων. Κλεοπάτρα μὲν γὰρ καὶ τότε καὶ τὸν ἄλλον χρόνον εἰς πληθὺν ἐξῆλθα, πολλῶν ἐτέρων ἰερὰν Ἰσιδοῦ ἐλάμβανε, καὶ νέα Ἴσις ἐχρηματίζε.

Ταῦτα δὲ εἰς σύγκλητον ἐκφέρων Καῖσαρ καὶ πολλάκις ἐν τῇ δῆμῳ κατηγορῶν, παρώξυνε τὸ πλῆθος ἐπ' Ἀντώνιον. ἐπεμψε δὲ καὶ Ἀντώνιῳ ἀνέλκαλῶν ἐκείνῳ. μέγιστα δ' ὡς ὦν ἐνεκάλει, πρῶτον μὲν, ὅτι Πομπηίῳ Σικελίαν ἀφελόμενῳ, ἐκ ἔνευμε μέγῳ αὐτῷ τὴν νήσον· δεύτερον, ὅτι χρησάμενῳ ναῦς παρ' αὐτῷ πρὸς τὸν πόλεμον, ἀπεσέρεσε. τρίτον, ὅτι τὸν συνάρχοντα Λέπιδον ἐκβαλὼν τὴν ἀρχὴν, καὶ ποιήσας ἄτιμον, αὐτὸς ἔχει στρατὸν καὶ χώραν, καὶ προσόδους τὰς ἐκείνῳ προσημεθεύσας. ἔπειτα πᾶσιν, ὅτι τοῖς αὐτῷ στρατιώταις ἅπασαν ὀλίγη δαῖν Ἰταλίαν κατακεκληρέχηκε, μηδὲν λιπὼν τοῖς ἐκείνῳ. πρὸς ταῦτα Καῖσαρ ἀπελογεῖτο, Λέπιδον μὲν ὑβρίζοντα καταπαῦσαι τὴν ἀρχήν· ἃ δὲ ἔχῃκε πολεμήσας, νεμήσεσθαι πρὸς Ἀντώνιον, ὅταν καὶ ἐκείνῳ Ἀρμενίαν πρὸς αὐτόν. τοῖς δὲ στρατιώταις Ἰταλίας μὴ μετεῖναι, Μήδειαν γὰρ ἔχειν καὶ Παρθίαν αὐτὰς, ἃς προσεκλήσαντο Ῥωμαῖοι καλῶς ἀγωνισάμενοι μᾶλλον τῷ αὐτοκράτορι.

Ταῦτα

vit, & Alexandro Armeniam cum Media & Parthorum regno, quum subactum esset, attribuit: Ptolemæo Phoeniciam, Syriam, Cili-
ciam. Simul pueros produxit, cultu Alexandrum Medico, tiara directâ & cidari cultum: Ptolemæum crepidis, chlamyde & causia ornatum diademate redimita. Hic enim Alexandri successorum cultus, ille Medorum erat & Armeniorum. Mox quum salutassent parentes pueri, hunc Macedones, illum Armenii stipavere. Nam Cleopatra quidem & tunc & alias in publicum progrediens, stollam Isis sacram sumebat, atque novæ Isis nomine responsa dabat populis.

Hæc in senatu Cæsar exponens, & crebro ad populum criminans, incendit plebem in Antonium. Contra misit ad illum recri-

VOL. V.

nandum Antonius. Maxima crimina fuerunt hæc: Primum, quod extortam Pompeio Siciliam non esset secum partitus. Alterum, quod commodato acceptas ab se non restituisset sibi naves. Tertium, quod imperio collegæ abrogato Lepido, redditoque eo privato, ipse exercitum, provinciam, vectigalia retineret illi attributa. Denique quod militibus ipsius agros Italiæ pene totius divisisset, neque quicquam reliquisset suis. His respondit Cæsar, Lepidum se, quod impotenter uteretur imperio, in ordinem coegisse. Quæ bello quæsisset, participaturum se Antonio, simul atque ille sibi Armeniam. Milites illius in sortem non venire Italiæ, quod Mediam & Parthiam tenerent, quas Romano imperio strenue cum imperatore suo proeliati adjunxissent.

Q

Hæc

Ταῦτα ἐν Ἀρμενίᾳ διατείρων Ἀντώνιος ἤκουσε καὶ Κανιδίον εὐθὺς ἐπέ-
λυσεν ἑκατάδεκα τέλη λαβόντα καταβαίνειν ἐπὶ θάλασσαν. αὐτὸς δὲ Κλεο-
πάτραν ἀναλαβὼν εἰς Ἐφεσον ἦκε. καὶ τὸ ναυτικὸν ἐκεῖ συνήει παλαιχόθεν,
ὀκλακασίαι συνὸν ὀκλάσι ἦες, ὧν Κλεοπάτρα παρῆχε διακοσίας, καὶ τά-
λαντα δισμύρια, καὶ τροφὴν τῷ στρατῷ παντὶ πρὸς τὸν πόλεμον. Ἀντώνιος
δὲ πεθερὸς ὑπὸ Δομιτίου καὶ τινῶν ἄλλων, ἐκέλευε Κλεοπάτραν πλεῖν ἐπὶ
Αἰγύπτῳ, καὶ κεῖ παραδοκῆν τὸν πόλεμον ἢ δὲ φοβεμένη τὰς δι' Ὀκλα-
σίας πάλιν αὐτῇ διαλύσεις, ἔπεισε πολλοῖς Κανιδίον χρήμασιν Ἀντώνιον
διαλεχθῆναι περὶ αὐτῆς, ὥς ἔτε δίκαιον ἀπελαύνεσθαι τῇ πολέμῳ γυναῖκα
συμβολὰς τηλικαύτας διδῶσαν, ἔτε συμφέρον ἀδυμοτέρας ποιῆν τὰς
Αἰγυπτίους, μέγα μέρϑος τῇ ναυτικῇ δυνάμει ὄντας· ἄλλως δὲ μηδὲ ὄρεσθαι
τῇ τῷ συστρατοδούων βασιλέων ἀπολείπειτο τῷ φρονεῖν Κλεοπάτρας,
πολυὺν μὲν χρόνον δι' αὐτῆς κυβερνῶσα βασιλείαν τοσαύτην, πολὺν δὲ
ἐκείνῳ συνῆσαν, καὶ μανθάνουσαν χρῆσθαι πράγμασι μεγάλοις. ταῦτα
(ἔδει γὰρ εἰς Καίσαρα πάντα περὶελθεῖν) ἐνίκα· καὶ συνεισῶν τῷ δυνά-
μει, πλούσαντες εἰς Σάμον ἐν διπαθείαις ἦσαν. ὥσπερ γὰρ βασιλεύσι καὶ
δυνασταῖς καὶ τετραρχαῖς, ἐθνεσί τε καὶ πόλεσι πάσαις ταῖς μεταξὺ Συρίας
καὶ Μαιώτιδος καὶ Ἀρμενίας καὶ Λαυρείων προέβητο πέμπειν καὶ κομίζειν τὰς
εἰς τὸν πόλεμον ὤψασκας, ἔτω πᾶσι τοῖς περὶ τὸν Διόνυσον τεχνίταις
ἐπάναγκες ἢ εἰς Σάμον ἀπαντᾶν καὶ τῷ ἐν κύκλῳ χεδὸν ἀπάσης οἰκισμένης
περὶ-

Hæc in Armenia agens accepit Antonius. Extemplo igitur Canidium cum sedecim le-
gionibus ad mare descendere imperavit. Ipse
trahens secum Cleopatram concessit Ephe-
sum, quo classis undique cogeatur navium
annumeratis oneratis octingentarum, ex qui-
bus ducentas Cleopatra & viginti millia ta-
lentorum commeatusque per bellum toti ex-
ercitui præbuit. Antonius Domitii & quo-
rundam aliorum consilio præcepit Cleopatram,
ut in Ægyptum navigaret, atque exitum ibi
maneret belli. At illa novam interprete Octa-
via timens reconciliationem, induxit ingenti
mercede Canidium ut pro se apud Antonium
ageret, demonstraretque ei, neque æquum esse
summoveri bello mulierem quæ tantum con-
ferret auxilii, neque ex usu ejus esse ut fran-

gerentur ea re Ægyptiorum animi, qui virium
navaliū magnam partem efficerent: neque
vero alioqui videre cui sociorum regum pru-
dentia concederet Cleopatram, quæ tantum
regnum tam diu gubernaverat sola, atque ex
diutino ipsius usu magnas res didicerat tra-
ctare. Hæc (nempe in fatis erat ut recide-
rent cuncta ad Cæsarem) obtinuerunt, ac co-
actis copiis navigaverunt Samum, ubi genio
indulserunt. Ut enim regibus, dynastis, te-
trarchis, gentibus, & civitatibus inter Sy-
riam, Mæotin, Armeniam, & Lauria positis,
indictum omnibus fuit ut mitterent deporta-
rentque apparatus bellicum: ita erat injun-
ctum cunctis theatralium & musicarum ar-
tium professoribus Samum occurrere. Ac
quum universus pene circumcirca lamentis
&c

πειθευμένων καὶ πεισναζομένων, μία νῆσθ' ἐφ' ἡμέρας πολλάς κατ-
πλεῖτο καὶ κατεψάλλετο, πληρωμένων θεάτρων καὶ χορῶν ἀγωνιζομένων.
συνέθνε δ' καὶ πόλις πᾶσα βῆν πέμπουσα, καὶ βασιλεῖς διημιλλῶντο ταῖς
ὑποδοχαῖς καὶ δωρεαῖς πρὸς ἀλλήλους. ὥστε καὶ λόγθ' ὀφείκει, τίνες ἔσονται
κερατήσαντες ἐν τοῖς Ἰππικίοις, οἱ τῷ πολέμῳ τὰς ὤψασκευαῖς ἔτω παλυτε-
λῶς ἐορτάζοντες.

Γενόμεθ' ὅ δ' ἀπὸ τέτων, τοῖς μὲν πρὸς τὸν Διόνυσον τεχνίταις Περηνίῳ
ἔδωκεν οἰκητήριον· αὐτὸς δ' πλεύσας εἰς Ἀθῶνας, πάλιν ἐν παιδιαῖς καὶ
θεάτροις. ζήλουτο δ' ὁ Κλεοπάτρα τὰς Ὀκλαβίας ἐν τῇ πόλει τιμὰς
(ἡγαπήθη γὰρ ὑπὸ τῷ Ἀθῶναίῳ ἢ Ὀκλαβία μάλιστα) πολλὰς ἀνελάμ-
βανε φιλοτιμίαις τὸν δῆμον. οἱ δ' τιμὰς αὐτοῖς ψηφισάμενοι, πρέσβεις
ἐπεμψαν ἐπὶ τῇ οἰκίᾳ τὸ ψήφισμα κομίζοντες, ὧν εἷς καὶ Ἀντώνιος, ὡς
δὴ πολίτης Ἀθῶναίῳ καὶ δὴ καταστὰς ἐπ' αὐτῆς λόγον ὑπὲρ τῆς πόλεως
διεξῆλθεν. εἰς δ' Ῥώμῳ ἐπεμψε τὰς Ὀκλαβίας ἐκ τῆς οἰκίας ἐκβαλῶντας.
ἀπελθεῖν δέ φασιν αὐτῷ, τὰ μὲν τέκνα πάντα Ἀντώνιος μετ' ἑαυτῆς ἔχου-
σαν, ἀνὰ τῷ πρεσβυτάτῳ τῷ ἐκ Φαλβίας (ἐκείνθ' γὰρ καὶ πρὸ πα-
τρὸς) κλαίονσαν καὶ δυσφοροῦσαν, εἰ δόξει μία τῶν αἰτιῶν τῷ πολέμῳ καὶ
αὐτῇ γεγονέναι. Ῥωμαῖοι δ' ὥκλειον ἐκ ἐκείνου ἀλλ' Ἀντώνιον, καὶ μάλλον
οἱ Κλεοπάτραν ἐωρακότες, ἔτε κάλλει τῇ Ὀκλαβίας ἔτε ὥρα διαφύρου-
σαν.

Καῖσαρ δ' τὸ τάχθ' καὶ τὸ μέγεθ' τῆς ὤψασκευῆς ἀκέσας, ἐθορυβήθη
μὴ

et gemitibus orbis creparet, una per multos
dies infula tibiis et cantu personabat, ubi re-
ferta erant theatra certantibus choris. Jam
ad sacrificium singulae civitates boves mitte-
bant, et certabant invicem conviviiis et mu-
neribus reges: ut sermonibus iactaretur, qui
erunt in triumpho victores, quum belli tantis
sumptibus celebrent apparatus?

His peractis sedes scenicas Prienen donavit.
Hinc navigavit Athenas: ubi de integro ef-
fudit se in ludos et spectacula. Æmulatione
autem Cleopatra Octaviae honorum, quos ibi
acceperat, (nam Octaviam Athenienses im-
primis habebant charam) prosequuta est mul-
tis congiariis populum. Illi invicem decretis
huic honoribus legatos domum ad plebisci-

tum ei deferendum miserunt, inter quos An-
tonius fuit, utpote civis Atheniensis. Et
vero orationem apud eam habuit nomine ci-
vitatatis. Jam Romam misit certos Octaviam
qui domo sua pellerent. Exiisse memorant
eam trahentem secum omnes Antonii libe-
ros, præter natu maximum ex Fulvia geni-
torum: ille enim agebat apud parentem. Plo-
rabat illa et lamentabatur, quod una ex belli
causis ipsa quoque videretur. Populum vero
Romanum miserebat non ita illius, ut Anto-
nii, atque impensius eos qui Cleopatram vi-
derant, neque forma Octaviae neque ætatis
flore præcellentem.

At Cæsar celeritate et mole Antonii ap-
paratus nuntiata, trepidavit ne bellare illa
æsta-

μὴ τῷ θέρει ἐκείνῃ διαπολεμεῖν ἀναγκαστῇ. καὶ γὰρ ἐνέδει πολλά, καὶ τὰς ἀνθρώπους ἐλύπεν αἱ τῷ χρημάτων εἰσπραξίαι. ἀναγκαζόμενοι γὰρ οἱ μὲν ἄλλοι τὰ τέταρτα τῷ καρπῶν, οἱ δὲ ἐξελθόντες τῷ κλημάτων αὐτῶν τὰς ὀγδόας ἀποφέρειν, κατεβόων αὐτῶν, καὶ ταραχαὶ κατεΐχον ἐκ τούτων ἅπασαν τὴν Ἰταλίαν. ὅθεν ἐν τοῖς μεγίστοις ἀμαρτήμασιν Ἀντωνίου τὴν μεταβολὴν τοῦ πολέμου τίθει. καὶ γὰρ πρῶτον ἀποκρίσας χρόνον ἔδωκε Καίσαρι, καὶ τὰς ταραχὰς τῷ ἀνθρώπων ἐξέλυσε. πρῶτοι γὰρ ἡγεταί, πρῶτοι, πρῶτοι δὲ καὶ δόνητες ἡσύχαζον. Τίτος δὲ καὶ Πλάγιος Ἀντωνίου φίλοι τῷ ὑπατικῶν, ὑπὸ Κλεοπάτρας προσηλακισμένοι (πλεῖστα γὰρ ἡ ἀντιώθησαν αὐτῇ πρὸς τὴν συστράτειαν) ἀποδράντες ὅχοντο πρὸς Καίσαρα, καὶ πρὸς τῷ Ἀντωνίῳ διαθηκῶν ἐγίνοντο μὴνται, τὰ γεγραμμένα συνιδότες. ἀπέκριντο δ' αὐταὶ πρὸς ταῖς ἑστιάσι παρθένοις, καὶ Καίσαρ αὐτῶν, ἐκ ἑδωκάν· εἰ δὲ βέλτοιο λαμβάνειν, ἐλθεῖν αὐτὸν ἐκέλευον. ἔλαβεν ὅν ἐλθὼν καὶ πρῶτον μὲν αὐτὸς ἰδὼν τὰ γεγραμμένα διήλθε, καὶ παρεσημνάτο τὸς τινὰς δικατηγορήτας· ἔπειτα τὴν βελὴν ἀθροίσας, ἀνεγίνωσκε, τῷ πλείων ἀνδρῶν ἐχόντων. ἀλλόκοτον γὰρ ἔδοξεν εἶναι καὶ δεινόν, διότι τινὰ διδόναι ζῶντα πρὸς ὃν ἐβλήθη γυνὴ μὴ τὴν τελευταίαν. ἐπεφύετο δὲ τῷ γεγραμμένων μάλιστα πρὸς τὴν ταφῆς. ἐκέλευε γὰρ αὐτῶν τὸ σῶμα, καὶ ἐν Ῥώμῃ τελευτήσει, δι' ἀγορῆς πομπῶν, εἰς Ἀλεξάνδρειαν ὡς Κλεοπάτραν ἀποσαλῶναι. Καλίστος δὲ Καίσαρ ἑταῖρος ἔτι καὶ ταῦτα τῷ εἰς Κλεοπάτραν ἐκκλημάτων Ἀντωνίῳ πρὸς φερεῖ

χαεῖ-

estate cogeretur. Etenim multa deficiebant cum, & homines pungebant pecuniæ exactiones. Compulsi enim alii quartam partem fructuum, libertini ipsarum possessionum octavam partem pendere, declamabant contra eum. Unde tumultus totam occupavit Italiam. Quare numerant in maximis Antonii peccatis belli procrastinationem. Quippe instruendi se Cæsari spatium dedit, & tumultum sedandi hominum. Siquidem exacerbantur dum exprimerentur nummi, expressis & illatis conquiescebant. Titius autem & Plancus, Antonii ex consularibus amici, a Cleopatra suggillati quod plurimum fuissent adversati ne bello interesset, perfugerunt ad Cæsarem, & testamentum Antonii detexere, contentorum conscii. Tabulæ depositæ apud

virgines Vestales erant, quas poscenti Cæsari denegaverunt illæ tradere: si accipere vellet, ipse veniret, mandaverunt. Illuc ergo profectus accepit tabulas. Ac primum ipse seorsum scripta evoluit, ac loca quædam annotavit reprehensioni maxime patentia. Advocato inde senatu, recitavit ea, plerisque id moleste ferentibus. Indignum enim videbatur & insolens, rationem ut quis redderet vivus eorum quæ post mortem fieri vellet. Exagitavit in tabulis illud præcipue quod de funere suo statuerat. Præscripserat enim ut corpus suum, etiam si in urbe decessisset, per forum elatum Alexandriam mitteretur ad Cleopatram. Calvisius item, Cæsaris necessarius, hæc quoque commissa in Cleopatraz gratiam exprobravit Antonio crimina, do-

nasse

χαίσαδ' μὲν αὐτῇ τὰς ἐν Περγάμῃ βιβλιοθήκας, ἐν αἷς ἑκοσι μυ-
ριαδες βιβλίων ἀπλῶν ἦσαν· ἐν ᾗ σιωδείπῳ πολλῶν παργύων ἀνασάλλα
τείδειν αὐτῆς τὰς πόδας ἐκ τινὸς ὀλισμῆς ἢ σιωθήκης ἡγομένης· Ἐφεσίους
ᾧ ἀναχέας παργύῳ αὐτῇ κυρίαν τὴν Κλεοπάτραν ἀσπασαμένης· δικά-
ζοντα ᾧ πολλάκις τετραρχαῖς ἢ βασιλεῦσιν ἐπὶ βήματ'· δελτάρια τῶν
ἐρωτικῶν ὀνύχια ἢ κρυσάλλινα δέχεαδ' παρ' αὐτῆς, ἢ ἀναγινώσκειν·
Φερνίκ' ᾧ λέγοντο, ὃς μὲν ἀξιωματ' μεγάλῃ, ἢ δεινότατ' εἶπεν Ῥω-
μαίων, τὴν μὲν Κλεοπάτραν ἐν φορεῖᾳ διὰ τ' ἀγορᾶς κομίζεαδ' τὸν ᾧ
Ἀνώνιον, ὡς εἶδεν, ἀναπνέουσαν, τὴν μὲν δίκλιν ἀπολιπεῖν, ἐκκημανύ-
μωρον ᾧ τῇ φορεῖᾳ ὥραπέμπειν ἐκείνῳ.

Ἀλλὰ τέτων μὲν ἐδόκει τὰ πλείστα καταψεύδεαδ' Καλπίος. οἱ ᾧ φίλοι
τῇ Ἀνώνιᾳ φειδύοντες ἐν Ῥώμῃ τὸν δῆμον ἰκέτους, ἕνα ᾧ ὅξ' αὐτῇ ἐπεμ-
ψαν Γεμίνιον, δεόμενοι τῇ Ἀνώνιᾳ, μὴ φειδεῖν αὐτὸν ἀποψηφισθέντα τ'
ἀρχῆς, ἢ πολέμιον Ῥωμαίων ἀναγορευθέντα. Γεμίνῳ ᾧ πλεύσας εἰς τὴν
Ἑλλάδα, Κλεοπάτρα μὲν μὲν ὑποπλῖτο, ὡς ὑπὲρ Ὀκλαβίας πρύττων,
σκηπτόμωρ' ᾧ ὥρα δειπνον αἰεὶ, ἢ κλισίαις ἀτίμοις προπηλακίζόμεν'·
ἠνέχετο, καιρὸν ἐνέυξως ἀναμύρων· κελυδοῖς ᾧ λέγειν ἐφ' οἷς ἦκει ὥρα
τὸ δειπνον, τὴν μὲν ἄλλῃ ἐφη νήφοντο εἶναι διάλεξιν, ἐν ᾧ ἢ νήφον
ἐπίσταδ' ἢ μεθύων, ὅτι καλῶς ἔξει πάντα Κλεοπάτρας εἰς Αἴγυπτον ἀπαλ-
λαγείσης. πρὸς τῷτο τῇ Ἀνώνιᾳ χαλεπήνατο, ἢ Κλεοπάτρα, Καλῶς,
ἔφη, πεποίηκας ὧ Γεμίνιε, τὴν ἀλήθειαν ἀνδρ' βασιάνων ὁμομολογησάμενος.

Γεμί-

nasse cum illi bibliothecas quæ Pergami e-
rant, in quibus ducenta millia erant simpli-
cium voluminum: in convivio multis aspi-
cientibus surrexisse, atque illius pedes ex cer-
ta sponsione & compacto calcaffē: Ephesios
passum coram se dominam Cleopatram salu-
tare: frequenter responsa dantem tetrarchis
& regibus, pro tribunali tabellas amatorias
acceperisse ab ea & lectitasse onychinas & cry-
stallinas. Quum Furnius aliquando, magnæ
vir autoritatis, atque inter Romanos eloquen-
tissimus, causam quandam ageret, Cleopatram
fuisse lectica per forum delatam: Antonium
vero, ut eam vidit, exiliisse & iudicium re-
liquisse, dependentemque ex lectica illam de-
duxisse.

Cæterum pleraque horum existimaverunt

Calvisium ementitum. At amici Antonii Romæ
supplices prensabant populum. Unum etiam de
suo numero miserunt Geminium, rogatum An-
tonium caveret ne abrogaretur sibi imperium
& hostis populi Romani declararetur. Gemi-
nius, ut appulit in Græciam, Cleopatraz ut pro
Octavia agens suspectus fuit. Quum autem ca-
villis super cœnam lacefferetur assidue, ac loco
mensæ despecto ignominiose tractaretur, tole-
ravit ea, opportunitatem conveniendi expec-
tans Antonii. Jussus quamobrem venisset inter
cœnandum expromere, cætera ait sobrii quære-
re sermocinationem: unum vero se & sobrium
scire & temulentum, omnia recta fore si abscef-
sisset in Ægyptum Cleopatra. Excandescēte
ad id Antonio; Cleopatra, Bene, inquit, fecisti
Gemini, quod sine tormentis veritatem aperue-
ris.

Γεμίνιῳ μὲν ἔν μετ' ὀλίγας ἡμέρας λυποδράς εἰς Ῥώμην ἔρχετο. πολλὰς δὲ καὶ τῶν ἄλλων φίλων οἱ Κλεοπάτρας κόλακες ἔξεδαλον, τὰς παρ-
ωνίας καὶ βωμολοχίας ἔχ' ὑπομνήσας· ὧν καὶ Μάρκῳ ὡς Σιλανός, καὶ
Δέλλῳ ὁ ἰσορικός. ἔτ' οὖν καὶ δαῖσαι φησὶν Ἰππελλῷ ἐκ Κλεοπάτρας,
Γλαύκῃ τῇ ἰατρῇ φράσαι· αὐτῷ. προσέχευσε δὲ Κλεοπάτρα πῶδ' ἀει-
πνον, εἰπὼν αὐτοῖς μὲν ὀξύνῃ ἐλθέας, Σάρεμνον δὲ πίνειν ἐν Ῥώμῃ Φα-
λεῖνον. ὁ δὲ Σάρεμνός ἦν τῶν Καίσαρος παιγνίων παιδάριον, ἀ διλίκια
Ῥωμαῖοι καλεῖσιν.

Ἐπεὶ δὲ παρεσκευάσθ' οὐρανὸς, ὑψηλὴν Κλεοπάτρα πολέμῳ,
ἀφελείας δὲ τῇ ἀρχῇ Ἀντώνιον, ἧς ἔξῃ γυναικί. καὶ προσεῖπε Καίσαρ,
ὡς Ἀντώνιῳ μὲν ὑπὸ φαρμάκων ἐδ' ἑαυτῇ κρατοῖν πολέμῳ δὲ αὐτοῖς
Μαρδίων ὁ εὐνέχ' καὶ Ποθινός, καὶ Εἰρᾶς ἡ Κλεοπάτρας κρεῦτελα,
καὶ Χάρμιον, ὑφ' ὧν τὰ μέγιστα διοικεῖται τῇ ἡγεμονίας. σημῖα δὲ πρὸς τῇ
πολέμῳ τάδε γινέσθαι λέγει. Πείσαντρα μὲν Ἀντωνίῳ πόλις κληρονομία, ὥμισ-
μένη πῶδ' τὸν Ἀδρίαν, χασμάτων ὑπερραγμάτων κατεπόθη. τῶν δὲ πῶδ'
Ἀλβαν Ἀντωνίῳ λιθίων ἀνδραγμάτων ἐνὸς ἰδρῶς ἀνεπίδυνεν ἡμέρας πολλὰς,
λυποματιόνην τινῶν ἐ παυόμην. ἐν δὲ Πάτραις διατεῖδον αὐτῇ, κε-
ραυνοῖς ἐνεπρήθη τὸ Ἡράκλειον· καὶ τῇ Ἀθήνῃσι γιγαντομαχίας ὑπὸ πνυ-
μάτων ὁ Διόνυσος ἐκσεσθῆς εἰς τὸ θάλαττον κατλήχθη. προσωκίε δὲ
ἑαυτὸν Ἀντώνιῳ Ἡρακλεῖ καὶ γῆ, καὶ Διονύσῳ καὶ τὸν τῇ βίῃ ζῆλον,
ὥσπερ εἴρη, Διόνυσος νέος προσαγορεύομην. ἡ δὲ αὐτὴ θύελλα καὶ
τῆς

ris. At Geminus brevi post fugam capeffens, Romam se recepit. Complures præterea alios illius amicos expulere Cleopatraz adulescentes, quod contumelias & procacitatem eorum non sustinerent: in quibus M. Silanus fuit, & Dellius historicus. Hic insidias quoque timuisse ait se a Cleopatra, idque Glaucum medicum sibi enuntiasse. Offendit Cleopatram, quod in coena jactasset acidum ipsis infundi, Sarmentum vero bibere Romæ Falernum. Erat Sarmentus puer quocum oblectabat se Cæsar, qualem delicias vocant Romani.

Ut satis paratus Cæsar fuit, decernitur bellum in Cleopatram, Antonio etiam abrogatur imperium, cujus mulieri arbitrium permisisset. Addidit Cæsar medicamentis Antonium potionatum ne in sua quidem esse potestate:

Bellum cum Romanis gesturos Mardionem eunuchum, Pothinum, & constricticem Cleopatraz Iram, Charmiumque, a quibus maxima quæque in imperio Antonii administrarentur. Prodigia bellum hæc memorant antecessisse. Pissaurum, quam deduxerat Antonius coloniam ad mare Adriaticum, quum terra defecisset, haustum est. Ex marmoreis quæ erant Albæ Antonii statuis, una sudore permultos dies manavit, nec multis detergentibus substitit fudor. Patris, quum ibi ageret, fanum Herculis conflagravit. Athenis Liber pater vi venti ex Gigantum pugna excussus atque in theatrum est delapsus. Referebat autem genus suum ad Herculem Antonius, & Liberum patrem, ut supra retulimus, æmulabatur vita, & Bacchus junior dicebatur. Idem turbo Eu-

τὸς Εὐμήδους καὶ Ἀττάλι καλοῦσθαι διαγεγενημένους Ἀλίωνες, Ἀθλιώσιν ἐμπεσῶσα, μόνος ἐκ πολλῶν ἀνέτρεψε. ἡ δὲ Κλεοπάτρας ναυαρχὴς, ἐκα-
λεῖτο μὲν Ἀλίωνιάς· σημεῖον δὲ πρὸς αὐτῷ δεινὸν ἐφάνη. χελιδόνες γὰρ
ὑπὸ τῷ πρύμνῳ ἐνεότρισαν ἕτεροι δὲ ἐπελθῶσαι καὶ ταύτας ἐξέλασαν,
καὶ τὰ νεότλια διέφθειραν.

Συκονίων δὲ πρὸς τὸν πόλεμον, Ἀλιωνίῳ μὲν ἦσαν αἱ μάχμοι νῆες ἐκ
ἐλατίης πεντακοσίων, ἐν αἷς ὀκλήρεις πολλαὶ καὶ δεκῆρεις κεκοσμημέναι σο-
βαρῶς καὶ πανηγυρικῶς· στρατὸς δὲ μυριάδες δέκα, διχίλιοι δὲ ἵππεῖς Ἰππὶ
μυρίοις. βασιλεῖς δὲ ὑπήκοοι συνεμάχοντο, Βόκχῳ ὁ Λιβύων, καὶ Ταρκόν-
δημῳ ὁ τῆς ἄνω Κιλικίας, καὶ Καππαδοκίας μὲν Ἀρχέλαμ, Παφλαγο-
νίας δὲ Φιλάδελφῳ, Κομμαγενῶς δὲ Μιθριδάτης, Ἀδάλλας δὲ, Θρά-
κης. ἔτοι μὲν αὐτῷ παρεῖσαν. ἐκ δὲ Πόντου Πολέμων στρατὸν ἐπεμπε, καὶ
Μάγχῳ δὲ Ἀραβίας, καὶ Ἡρώδης ὁ Ἰσδαῖμῳ ἔτι δὲ Ἀμυνίας, ὁ Λυ-
καόνων καὶ Γαλατῶν βασιλεύς. ὡς δὲ καὶ πρὸς τῶν Μήδων βασιλέως ἀπε-
σταλμένη βοήθεια. Καίσαρ δὲ νῆες ἦσαν πρὸς ἀλλήλῳ πενήκοντα καὶ δια-
κόσιοι, στρατὸς δὲ ὀκτὼ μυριάδες, ἵππεῖς δὲ πρὸς ἀπλήσιοι τὸ πλεονῶν τοῖς
πολεμίοις. ἤρχοντο δὲ, Ἀλιωνίῳ μὲν τῆς ἀπὸ Εὐφράτης καὶ Ἀρμενίας μέχρι
πρὸς τὸν Ἰώνιον καὶ Ἰλλυριῶν· Καίσαρ δὲ ἀπὸ Ἰλλυριῶν τῆς ἀπὸ τὸν ἑσπέρειον
Ὠκεανὸν καθήκοντος, καὶ τῆς ἀπὸ Ὠκεανῶν πάλιν Ἰππὶ τὸν Τυρρηνικὸν καὶ Σικελι-
κὸν πέλαγμ. Λιβύης δὲ, τῷ Ἰταλίαν καὶ Γαλατίαν καὶ Ἰβηρίαν μέχρι ση-
λῶν Ἡρακλείων ἀντιπαρήκοντες εἶχε Καίσαρ· τὰ δὲ ἀπὸ Κυβήκης μέχρις
Αἰθιοπίας, Ἀλιωνίῳ.

Οὕτω

Eumenis quoque & Attali colossos inscrip-
tione Antonios Athenis irruens, solos ex mul-
tis prostravit. Navis Cleopatrae regia Anto-
nias appellata fuit. Ostentum in ea mirum
accidit. Hirundines nidulatae fuerant sub pup-
pi. Aliae vero involantes & has exegerunt &
pulos perdiderunt.

Postquam ad bellum congressi sunt, habuit
Antonius naves bellicas non minus quingen-
tas, in quibus octo & decem ordinum fre-
quentes erant, superbe & ad triumphum ex-
ornatae; peditum centum millia, duodecim
equitum. Reges ei parentes in auxiliis erant
Bocchus Africae, Tarcondemus superioris Ci-
liciae, Cappadociae Archelaus, Paphlagoniae
Philadelphus, Commagenae Mithridates, A-

dallas Thraciae. Hi interfuerunt bello. Ex
Ponto Polemon auxilia misit, Manchus item
ex Arabia, & Herodes Judaeus: adhuc A-
myntas Lycaonum & Galatiae rex. A Medo-
rum etiam rege submissa auxilia. Caesari na-
ves fuerunt bellicae ducentae & quinquaginta,
octoginta millia peditum, totidem equitum
quot hostibus. Imperabat Antonius ab Eu-
phrate & Armenia usque ad mare Ionium &
Illyricum: Caesar ab Illyrico toti tractui qui
ad Oceanum occidentalem pertinet, ab Ocea-
no rursus ad Tuscum & Siculum pelagus.
Africam, qua Italiae, Galliae, & Hispaniae ad
columnas Herculis usque obvertitur, Caesar
tenebat: reliquum a Cyrenis Aethiopia tenus
Antonius.

Usque

Οὕτω δ' ἄρα προσθήκη τ' γυναικὸς ἰωῖ, ὥστε τῷ πεζῷ πολὺ διαφέ-
ρων, ἐβέλετο τῇ ναυτικῇ τὸ κράτ' εἶναι διὰ Κλεοπάτραν ἢ ταῦτα,
πληρωμάτων ἀπορία συναρπαζόμενης ὁρῶν ὑπὸ τῷ τετραρχῶν ἐκ τ'
πολλὰ δὴ τλάσης Ἑλλάδ' ὁδοιπόρους, ὀνηλάτας, θερμαῖς, ἐφήβους ἢ ἐδὲ
ἔτ' πληρεμένας τὰς ναῦς, ἀλλὰ τὰς πλείστας ἀποδιδούς ἢ μοχθηρῶς πλε-
στας. Καῖσαρ δ' εἰ πρὸς ὕψ' ἐδὲ ὄγκον Ἰπιδεικτικῶς πεπηγύαις ναυσὶν,
εὐσφόροις ἢ ἢ ταχείαις ἢ πεπληρωμέναις ἀκελῶς ἐξηγουμένῃ, ἐν Τά-
ρανθι ἢ Βρεντησίῳ συνέχων τὸ ναυτικόν, ἐπεμπε πρὸς Ἀλιώνιον, ἀξιῶν μὴ
διατείνειν τὸν χρόνον, ἀλλ' ἐρχεσθαι μὴ τῷ δυνάμεων αὐτὸς δ' τῷ μὲν
σόλῳ παρέξειν ὅρμους ἀκωλύτως ἢ λιμένας, ὑποχωρήσειν δ' τῷ πεζῷ τ'
Ἰταλίας, ἵππε δρόμον ἀπὸ θαλάσσης, μέχρ' εἰς ἀσφαλῶς ἀποβῇ ἢ στρα-
τοπεδούσῃ. τέτοις αἰνικομπάζων Ἀλιώνιῳ, αὐτὸν μὲν εἰς μονομαχίαν
πρὸςκαλεῖτο, καίπερ ὢν πρεσβύτερος· εἰ δ' Φεύγοι τῷτο, πρὸς Φάργαλον
ἢξίς τοῖς στρατεύμασιν, ὡς πάλαι Καῖσαρ ἢ Πομπήιος, διαγωνίσασθαι.
φθάνει δ' Καῖσαρ, Ἀλιώνις πρὸς τὸ Ἀχίον ὁρμῶν ἐν ᾧ τόπῳ νῦν ἡ Νι-
κόπολις ἴδρυ), διαλαβὼν τὸν Ἰώνιον, ἢ τ' Ἡπείρου χωρίον, ὃ Τορυνὴ κα-
λεῖται, καταχών. θορυβουμένων δ' τῷ πρὸς τὸν Ἀλιώνιον (ὑσέρει γὰρ ὁ
πεζὸς αὐτοῖς) ἢ μὲν Κλεοπάτρα σκώπλισσα, Τί δεινόν, ἔλεγχ', εἰ Καῖσαρ
Ἰπὶ τῇ τορυνῇ κάθη);

Ἀλιώνιῳ δ' ἅμα ἡμέρᾳ τῶν πολεμίων Ἰππλεόντων, φοβηθεὶς μὴ τῶν
Ἰπιδεσθῶν ἐρήμους ἔλῳσι τὰς ναῦς, τὰς μὲν ἐρέτας ὀπλίσας Ἰπὶ τῶν κατα-

στρωμάτων

Usque adeo vero appendix erat hic foemi-
nae, ut quum peditatu longe praestaret, Cleo-
patrae gratia robur poneret omne in classe;
idque quum videret sociorum navalium ino-
pia a praefectis navium corripi ex plurima jam
passa Graecia viatores, agasones, messorum, ado-
lescentulos, ac ne ita quidem compleri naves,
sed plerasque manere vacuas, & male ad na-
vigandum instructas. Caesar, non ad altitudi-
nis vel molis ostentationem pompose aedifica-
tis navibus, sed agilibus, expeditis, & egre-
gie completis instructus, Tarenti & Brundisii
classen habebat. Hic misit ad Antonium po-
stulatum ne tempus tereret, sed admoveret
copias, classi se stationes securas & portus
praebiturum, terrestribus copiis de continente
Italiae concessurum equi curriculum a mari,

quoad tuto descendisset & castra locasset. An-
tonius contra jactabundus provocavit eum, ut
solus secum, licet aetate ipse foret gravior,
congrederetur. Quod si declinaret, in campis
Pharfaliciis poposcit, sicut pridem Caesar &
Pompeius, signa ut secum conferret. Prae-
vertit autem Caesar, dum apud Actium in sta-
tione est Antonius quo loco nunc est Nico-
polis condita, transmissio mari Ionio oppidum
Epiri, quae Toryne vocatur, occupare. Tu-
multuantibus hic illis qui erant circa Anto-
nium, (nam pedestres copiae eorum nondum
aderant) irridens Cleopatra, Quid miri est,
inquit, si in Toryne confidet Caesar?

Antonius invehentibus prima luce hosti-
bus, timens ne inanes propugnatoribus naves
caperent, ad speciem instruxit in tabulatis

σευμάτων παρέταξεν ὁψίως ἕνεκα, τὰς δὲ ταρσὺς τῶν νεῶν ἐγείρας καὶ πλερώσας, ἐκατέρωθεν ἐν τῷ σώματι πρὸς τὸ Ἀχίον ἀνιπρώεας σιμῶνεν, ὡς ἐνήρεις καὶ παρεσκευασμένους ἀμυνέας. καὶ Καῖσαρ μὲν ἔτι κατασερατηγηθεὶς ἀπεχώρησεν. ἔδοξε δὲ καὶ τὸ ὕδωρ διμηχάνως ἐρύμασί τισιν ἐμπελαδῶν, ἀφελέας τὰς πολεμίας, τῶν ἐν κύκλῳ χωρίων ὀλίγον καὶ πονηρὸν ἐχόντων. διγνωμόνως δὲ καὶ Δομιτίῳ προσκλήθη πρὸς τὴν Κλεοπάτρας γνώμην. ἐπεὶ γὰρ ἐκείνῳ ἤδη πυρέτιον εἰς μικρὸν ἐμβὰς ἀκάτιον, πρὸς Καίσαρα μετέστη, βαρέως ἐνεκῶν ὁ Ἀντώνιος, ὅμως πᾶσαν αὐτῷ τὴν ὀπισθοκλίω μὲν τῶν φίλων καὶ τῶν θεραπόνων ἀπέπεμψε. καὶ Δομίτιῳ μὲν, ὥσπερ ἐπὶ τῷ μὴ λαθεῖν τὴν ἀπισίαν αὐτῆς καὶ προδοσίαν μεταβαλλόμενῳ, αὐτὸς ἐτελεύτησεν ἐγγύοντο δὲ καὶ βασιλέων ὀπιστάσεις, Ἀμύντας καὶ Διοτάρης πρὸς Καίσαρα. τὸ δὲ ναυτικὸν ἐν παντὶ δυσπραγῶν, καὶ πρὸς ἅπασαν ὑπερέζον βοήθειαν, αὐτὸς ἠνάγκαζε τὴν πεζὴν προσέχειν τὸν Ἀντώνιον. ἔρχετο δὲ καὶ Κανίδιον τὸν ἀρχόντα τῆς πεζῆς μεταβολὴ γνώμης πρὸς τὰ δεινὰ. καὶ συνεβόλυνε Κλεοπάτραν μὲν ὀπιστέμπειν, ἀναχωρήσαντα δὲ εἰς Θράκην ἢ Μακεδονίαν, πεζομαχίᾳ κεῖναι. καὶ γὰρ Δικόμης ὁ Γετῶν βασιλεὺς ὑπὸ χνῆτο πολλῇ σερατιᾷ βοηθήσειν ἐκ εἶναι δὲ αἰχρὸν εἰς Καίσαρα γεγυμνασμένῳ πρὸς τὸν Σικελικὸν πόλεμον ἐκνήσουσιν) τὴν θαλάσσης, ἀλλὰ δεινὸν εἰς τῶν πεζῶν ἀγώνων ἐμπειρότατος ὢν Ἀντώνιος, ἐχρήσετο) ῥώμην καὶ πρῶτα σκευὴν τοσούτων ὀπλιτῶν, εἰς ναῦς διανέμων καὶ καταναλίσκων τὴν δύναμιν. ἐμὴν ἀλλὰ ἐξενίκησε Κλεοπάτρα διὰ τῶν νεῶν κερθῆναι τὸν πόλεμον, ἤδη πρὸς φυγὴν ὀρεῶσα,

remiges armatos, remos erigi & suspendi ex utroque navium latere præcepit, atque ita in faucibus portus ad Actium obverfas in hostem continuit, quasi instructas remigio & paratas ad confligendum. Ita delusus Cæsar retro abiit. Aquam insuper magna solertia operibus complexus interceptis hostibus, quum loca illa circa paucam & vitiosam haberent. Generose item egit contra Cleopatras sententiam cum Domitio. Quum enim febre jam correptus ille minutum acatium conscendisset, atque ad Cæsarem transisset, etsi graviter tulit id Antonius, misit ei tamen omnia impedimenta cum amicis & servis. Domitius vero, tanquam poeniteret eum quod perfidia sua & proditio non esset clam, illico exspiravit. Desciverunt reges quoque Amyntas &

Vol. V.

Deiotarus ad Cæsarem. Quia vero classis Antonii nihil prospere gerebat, neque ad rem ullam mature occurrebat, subactus est iterum terrestres copias respicere. Canidius quoque, qui præerat legionibus, sub ipsum discrimen mutata sententia, autor fuit ut Cleopatram remitteret, recedensque in Thraciam vel Macedoniam decerneret terrestri Marte. Quippe Getarum rex Dicomes, magna manu ostendebat se ei subventurum. Neque vero esse infame, si exercitato bello Siculo Cæsari mari cederet, sed absurdum si terrestrium certaminum Antonius peritissimus, tot legionum non uteretur robore & apparatu, sed distraheret & absumeret in classem vires. Verum enimvero evicit Cleopatra, classe ut bellum decerneretur, circumspiciens jam tum fugam,

R.

comi-

Ταῦτα ἐν Ἀρμενίᾳ διατείρων Ἀντώνιος ἤκουσε καὶ Κανίδιον εὐθὺς ἐπέλθουσαν ἑκατάδεκα τέλη λαβόντα καταβαίνειν ἐπὶ θάλασσαν. αὐτὸς δὲ Κλεοπάτραν ἀναλαβὼν εἰς Ἐφεσον ἦκε. καὶ τὸ ναυτικὸν ἐκείῃ συνήει παλαιχόθεν, ὀκτακοσίαι σιὴ ὀκτάσι νῆες, ὧν Κλεοπάτρα παρῆχε διακοσίας, καὶ τάλαντα δισμύρια, καὶ τρυφῶν τὰ στρατῶν παντὶ πρὸς τὸν πόλεμον. Ἀντώνιος δὲ παιδεὺς ὑπὸ Δομιτίου καὶ τινων ἄλλων, ἐκέλευε Κλεοπάτραν πλεῖν εἰς Αἰγύπτου, καὶ καὶ παραδοκῆν τὸν πόλεμον ἢ δὲ φοβερῆν τὰς δι' Ὀκταβίας πάλιν αὐτῆς διαλύσεις, ἔπεισε πολλοῖς Κανίδιον χρήμασιν Ἀντώνιος διαλεχθῆναι περὶ αὐτῆς, ὥς ἔτε δίκαιον ἀπελαύνεσθαι τῷ πολέμῳ γυναικα συμβολὰς τηλικαύτας διδῆσαν, ἔτε συμφέρον ἀδυμοτέρας ποιεῖν τὰς Αἰγυπτίους, μέγα μέρϑ τὴ ναυτικῇς δυνάμεως ὄντας· ἄλλως δὲ μηδὲ ὀρεῖν ἔτι τινος τῆς συστρατουμένων βασιλέων ἀπολείποιτο τῷ φρενῇ Κλεοπάτρας, πολὺν μὲν χρόνον δι' αὐτῆς κυβερνῶσα βασιλείαν τοσαύτην, πολὺν δὲ ἐκείνῳ συνέσαν, καὶ μανθάνεσαν χρησθῆναι πράγμασι μεγάλοις. ταῦτα (ἔδει γὰρ εἰς Καίσαρα πάντα πεσεῖν) ἐνίκα καὶ συνισσῶν τῇ δυνάμει, πλούσαντες εἰς Σάμον ἐν δὲ παθείαις ἦσαν. ὥσπερ γὰρ βασιλεύοντες καὶ δυνάσταις καὶ τετραρχαῖς, ἐθνεσί τε καὶ πόλεσι πάσαις ταῖς μεταξὺ Συρίας καὶ Μαιώτιδος καὶ Ἀρμενίας καὶ Λαυρέων προήρητο πέμπειν καὶ κομίζειν τὰς εἰς τὸν πόλεμον ὥρσασθαι, ἔτι πάντας τοὺς περὶ τὸν Διόνυσον τεχνίτας ἐπάναγκεν ὡς εἰς Σάμον ἀπαντᾶν καὶ τὴν ἐν κύκλῳ χερδὸν ἀπάσης οἰκονομίας περὶ.

Hæc in Armenia agens accepit Antonius. Ex templo igitur Canidium cum sedecim legionibus ad mare descendere imperavit. Ipse trahens secum Cleopatram concessit Ephesum, quo classis undique cogeatur navium annumeratis oneratis octingentarum, ex quibus ducentas Cleopatra & viginti millia talentorum commeatusque per bellum toti exercitui præbuit. Antonius Domitii & quorundam aliorum consilio præcepit Cleopatram, ut in Ægyptum navigaret, atque exitum ibi maneret belli. At illa novam interprete Octavia timens reconciliationem, induxit ingenti mercede Canidium ut pro se apud Antonium ageret, demonstraretque ei, neque æquum esse summoferi bello mulierem quæ tantum conferret auxilii, neque ex usu ejus esse ut fran-

gerentur ea re Ægyptiorum animi, qui virium navalium magnam partem efficerent: neque vero alioqui videre cui sociorum regum prudentia concederet Cleopatram, quæ tantum regnum tam diu gubernaverat sola, atque ex diutino ipsius usu magnas res didicerat tractare. Hæc (nempe in fatis erat ut reciderent cuncta ad Cæsarem) obtinuerunt, ac coactis copiis navigaverunt Samum, ubi genio indulgere. Ut enim regibus, dynastis, tetrarchis, gentibus, & civitatibus inter Syriam, Mæotin, Armeniam, & Lauria positis, indictum omnibus fuit ut mitterent deportarentque apparatus bellicum: ita erat injunctum cunctis theatralium & musicarum artium professoribus Samum occurrere. Ac quum universus pene circumcirca lamentis &

παιθελευμενής καὶ παιστειναζομένης, μία νῆσθ' ἐφ' ἡμέρας πολλὰς καταπλεῖτο καὶ κατεψάλλετο, πληρεμενῶν θεάτρων καὶ χορῶν ἀγωνιζομένων. συνέθνε δὲ καὶ πόλις πᾶσα βῆν πέμπουσα, καὶ βασιλεῖς διημιλλῶντο ταῖς ὑποδοχαῖς καὶ δωρεαῖς πρὸς ἀλλήλους. ὥστε καὶ λόγθ' ὀφείει, τίνες ἔσονται κρατήσαντες ἐν τοῖς Ἀθηναίοις, οἱ τῷ πολέμῳ τὰς παρὰ σκευὰς ἔτω παρυτελῶς ἐορτάζοντες.

Γενόμενθ' ὅ δ' ἀπὸ τέτων, τοῖς μὲν παρὲς τὸν Διόνυσον τεχνίταις Περηνίῳ ἔδωκεν οἰκητήριον αὐτὸς δὲ πλεύσας εἰς Ἀθῆνας, πάλιν ἐν παιδείᾳ καὶ θεάτροις. ζηλοτυπῶσα δὲ Κλεοπάτρα τὰς Ὀκλαβίας ἐν τῇ πόλει τιμὰς (ἡγαπήθη γὰρ ὑπὸ τῷ Ἀθῆναιων ἢ Ὀκλαβία μάλιστα) πολλὰς ἀνελάμβανε φιλοτιμίαις τὸν δῆμον. οἱ δὲ τιμὰς αὐτοῖς ψηφισάμενοι, πρὸς τοὺς ἐπεμψαν ἐπὶ τῷ οἰκίαν τὸ ψήφισμα κομίζοντες, ὧν εἷς καὶ Ἀντώνιθ', ὡς δὴ πολίτης Ἀθῆναιων καὶ δὴ καταστὰς ἐπ' αὐτῆς λόγον ὑπὲρ τῆς πόλεως διεξῆλθεν. εἰς δὲ Ῥώμῃ ἐπεμψε τὰς Ὀκλαβίας ἐκ τῆς οἰκίας ἐκβαλῆναι. ἀπελθεῖν δὲ φασιν αὐτῷ, τὰ μὲν τέκνα πάντα Ἀθῶνις μεθ' ἑαυτῆς ἔχουσαν, ἀνδρὶ τῷ πρεσβυτάτῳ τῷ ἐκ Φελβίας (ἐκεῖνθ' γὰρ καὶ παρὰ τῷ πατρὶ) κλαίεισαν δὲ καὶ δυσφοροῦσαν, εἰ δόξει μία τῷ αἰτιῶν τῷ πολέμῳ καὶ αὐτὴ γεγονέναι. Ῥωμαῖοι δὲ ὥκληρον ἐκ ἐκείνῳ ἀλλ' Ἀντώνιον, καὶ μᾶλλον οἱ Κλεοπάτραν ἐωρακότες, ἔτε κάλλει τῇ Ὀκλαβίας ἔτε ὥρα διαφέρουσαν.

Καῖσαρ δὲ τὸ τάχθ' καὶ τὸ μέγεθθ' τῆς παρὰ σκευῆς ἀκέρως, ἐθορυβήθη
μή

& gemitibus orbis creparet, una per multos dies insula tibiis & cantu personabat, ubi referta erant theatra certantibus choris. Jam ad sacrificium singulæ civitates boves mittebant, & certabant invicem conviviis & muneribus reges: ut sermonibus jactaretur, qui erunt in triumpho victores, quum belli tantis sumptibus celebrent apparatus?

His peractis sedes scenicis Prienen donavit. Hinc navigavit Athenas: ubi de integro effudit se in ludos & spectacula. Æmulatione autem Cleopatra Octaviæ honorum, quos ibi acceperat, (nam Octaviam Athenienses imprimis habebant charam) prosequuta est multis congiariis populum. Illi invicem decretis huic honoribus legatos domum ad plebisci-

tum ei deferendum miserunt, inter quos Antonius fuit, utpote civis Atheniensis. Et vero orationem apud eam habuit nomine civitatis. Jam Romam misit certos Octaviam qui domo sua pellerent. Exiisse memorant eam trahentem secum omnes Antonii liberos, præter natu maximum ex Fulvia genitorum: ille enim agebat apud parentem. Plorabat illa & lamentabatur, quod una ex belli causis ipsa quoque videretur. Populum vero Romanum miserebat non ita illius, ut Antonii, atque impensius eos qui Cleopatram viderant, neque forma Octaviæ neque ætatis flore præcellentem.

At Cæsar celeritate & mole Antonii apparatus nuntiata, trepidavit ne bellare illa

μὴ τῷ ἔργῳ ἐκείνῳ διαπολεμεῖν ἀναγκαστῇ. καὶ γὰρ ἐνέδει πολλά, καὶ τὰς ἀνθρώπους ἐλύπεν αἱ τῶν χρημάτων εἰσπράξεις. ἀναγκαζόμενοι γὰρ οἱ μὲν ἄλλοι τὰ τέταρτα τῶν καρπῶν, οἱ δὲ ἔξελθοντες τῶν κλημάτων αὐτῶν τὰς ὀγδόας ἀποφέρειν, κατεβόων αὐτῶν, καὶ ταραχαὶ κατέειχον ἐκ τῶν ἅπασαν τὴν Ἰταλίαν. ὅθεν ἐν τοῖς μεγίστοις ἀμαρτήμασιν Ἀντωνίου τὴν μεταβολὴν τῆς πολέμου τίθεν. καὶ γὰρ πρῶτον ἀποσπασάσας χρέον ἔδωκε Καίσαρι, καὶ τὰς ταραχὰς τῶν ἀνθρώπων ἔξελυσε. περὶ τῶν γὰρ ἡγεταῶν, περὶ τῶν καὶ δόλις ἡσύχαζον. Τίτος δὲ καὶ Πλάϊκος Ἀντωνίου φίλοι τῶν ὑπατικῶν, ὑπὸ Κλεοπάτρας περὶ πηλακίζοντες (πλεῖστα γὰρ ἠναιώθησαν αὐτῇ πρὸς τὴν συστράτειαν) ἀποδράντες ὅχοντο πρὸς Καίσαρα, καὶ πρὸς τῶν Ἀντωνίου διαθηκῶν ἐγίνοντο μίσηται, τὰ γεγραμμένα συνειδότες. ἀπέκριντο δ' αὐταὶ πρὸς ταῖς ἑστιάσι παρθένους, καὶ Καίσαρ αὐτῶν, ἐκ ἔδωκεν εἰς τὸ βέλοιο λαμβάνειν, ἐλθεῖν αὐτὸν ἐκέλευον. ἔλαβεν ὅν ἐλθὼν καὶ πρῶτον μὲν αὐτὸς ἰδὼν τὰ γεγραμμένα διήλθε, καὶ παρεσημνήματος τὸς τινὰς δικατηγορήτας· ἔπειτα τὴν βελίαν ἀθροίσας, ἀνεγίνωσκε, τῶν πλείων ἀνδρῶν ἐχόντων. ἀλλόκοτον γὰρ ἔδοξεν εἶναι καὶ θανάτον, θύνας τινὰ διδόναι ζῶντα πρὸς ὃν ἐβλήθη θνήσκον μὲν τὴν τελευτῇ. ἐπεφύετο δὲ τῶν γεγραμμένων μάλιστα τὰ πρὸς τὴν ταφῆς. ἐκέλευε γὰρ αὐτῶν τὸ σῶμα, καὶ ἐν Ῥώμῃ τελευτήσει, δι' ἀγορᾶς πομπῶν, εἰς Ἀλεξάνδρειαν ὡς Κλεοπάτραν ἀποσπασαμένην. Καλεῖσθαι δὲ Καίσαρ ἑταῖρος ἐτι καὶ ταῦτα τῶν εἰς Κλεοπάτραν ἐκκλημάτων Ἀντωνίου πρὸς φερεῖ-
χαί-

estate cogeretur. Etenim multa deficiebant cum, & homines pungebant pecuniæ exactio-
 nes. Compulsi enim alii quartam partem fructuum, libertini ipsarum possessionum octavam partem pendere, declamabant contra eum. Unde tumultus totam occupavit Italiam. Quare numerant in maximis Antonii peccatis belli procrastinationem. Quippe instruendi se Cæsari spatium dedit, & tumultum sedandi hominum. Siquidem exacerbantur dum exprimerentur nummi, expressis & illatis conqueſcebant. Titius autem & Plancus, Antonii ex consularibus amici, a Cleopatra suggillati quod plurimum fuissent adversari ne bello interesset, perfugerunt ad Cæsarem, & testamentum Antonii detexere, contentorum conscii. Tabulæ depositæ apud

virgines Vestales erant, quas poscenti Cæsari denegaverunt illæ tradere: si accipere vellet, ipse veniret, mandaverunt. Illuc ergo profectus accepit tabulas. Ac primum ipse forum scripta evoluit, ac loca quædam annotavit reprehensioni maxime patentia. Advocato inde senatu, recitavit ea, plerisque id moleste ferentibus. Indignum enim videbatur & insolens, rationem ut quis redderet vivus eorum quæ post mortem fieri vellet. Exagitavit in tabulis illud præcipue quod de funere suo statuerat. Præscripserat enim ut corpus suum, etiam si in urbe decessisset, per forum elatum Alexandriam mitteretur ad Cleopatram. Calvisius item, Cæsaris necessarius, hæc quoque commissa in Cleopatrarum gratiam exprobravit Antonio crimina, do-
nasse

χαίσαδ' μὲν αὐτῇ τὰς ἐκ Περγᾶμ βιβλιοθήκας, ἐν αἷς εἴκοσι μυριάδες βιβλίων ἀπλῶν ἦσαν· ἐν ᾗ συνδέειν πολλῶν παρῳήλων ἀνασάντα τείβειν αὐτῆς τὸς πόδας ἐκ τινος ὀρεοῦς ἢ συνθήκης ἡγομένης· Ἐφεσίου δ' ἀναχέας παρῳήσας αὐτῇ κυρίαν τιμὴν Κλεοπάτραν ἀσπασαμένης· δικάζοντα δ' ἀπολύειν τετραρχίας ἢ βασιλεύειν ἐπὶ βήματι, δελτάρεα τῶν ἐρωτικῶν ὀνύχια ἢ κρυστάλλινα δέχεσθαι παρ' αὐτῆς, ἢ ἀναγινώσκειν· Φερνίου δ' ἀκούειν, ὃς ὡς ἀξιωματικὸς μεγάλῃ, ἢ δεινότητι εἰπὲν Ῥωμαίων, τιμὴν μὲν Κλεοπάτραν ἐν Φορείῳ διὰ τὸ ἀγορεύειν κομίζεσθαι· τὸν δ' Ἀντώνιον, ὡς εἶδεν, ἀναπηδήσαντα, τιμὴν μὲν δίκῃ ἀπολιπεῖν, ἐκκηρυξαννύμνον δ' τῇ Φορείῳ ἀπαπέμπειν ἐκείνῳ.

Ἀλλὰ τῶν μὲν ἐδόκει τὰ πλεῖστα καταψεύδεσθαι Καλπίος. οἱ δ' φίλοι τῇ Ἀντωνίᾳ ἀεικλόντες ἐν Ῥώμῃ τὸν δῆμον ἐκτόθον, ἕνα δ' ὅξ αὐτῷ ἐπεμψαν Γεμίνιον, δεόμενοι τῇ Ἀντωνίᾳ, μὴ ἀεικλῆν αὐτὸν ἀποψηφισθέντα τὸ ἀρχῆς, ἢ πολέμιον Ῥωμαίων ἀναγορευθέντα. Γεμίνιος δ' ἐπιδύσας εἰς τὴν Ἑλλάδα, Κλεοπάτρα μὲν ὡς ὑποπτόμενη, ὡς ὑπὲρ Ὀκταβίας πράττων, σκωπτόμενη δ' ὡς δειπνὸν αἰεὶ, ἢ κλισίαις ἀτίμοις προσηλακίζομενη ἠνείχετο, καιρὸν ἐντεύξεως ἀναμύων· κελυδοῦς δ' ἔλεγειν ἐφ' οἷς ἦκει ὡς τὸ δειπνόν, τιμὴν μὲν ἄλλῃ εἶπε νήφοντι εἶναι διάλεξιν, ἐν ᾗ ἢ νήφον ἀπείχετο ἢ μεθύων, ὅτι καλῶς ἔξει πάντα Κλεοπάτρας εἰς Αἴγυπτον ἀπαλλαγείσης. πρὸς τούτῳ τῇ Ἀντωνίᾳ χαλεπήνασθαι, ἢ Κλεοπάτρα, Καλῶς, εἶπε, πεποίηκας ὅ Γεμίνιε, τὴν ἀλήθειαν ἀνδρὶ βασιλῆως ὁμομολογησάμενος.

Γεμί-

nasse eum illi bibliothecas quæ Pergami erant, in quibus ducenta millia erant simplicium voluminum: in convivio multis aspicientibus surrexisse, atque illius pedes ex certa sponsione & compacto calcasse: Ephesios passum coram se dominam Cleopatram salutare: frequenter responsa dantem tetrarchis & regibus, pro tribunali tabellas amatorias accepisse ab ea & lectitasse onychinas & crystallinas. Quum Furnius aliquando, magnæ vir autoritatis, atque inter Romanos eloquentissimus, causam quandam ageret, Cleopatram fuisse lectica per forum delatam: Antonium vero, ut eam vidit, exiliisse & iudicium reliquisse, dependentemque ex lectica illam deduxisse.

Cæterum pleraque horum existimaverunt

Calvisium ementitum. At amici Antonii Romæ supplices prensabant populum. Unum etiam de suo numero miserunt Geminium, rogatum Antonium caveret ne abrogaretur sibi imperium & hostis populi Romani declararetur. Geminus, ut appulit in Græciam, Cleopatram ut pro Octavia agens suspectus fuit. Quum autem cavillis super cœnam laceraretur assidue, ac loco mensæ despecto ignominiose tractaretur, toleravit ea, opportunitatem conveniendi expectans Antonii. Iussus quamobrem venisset inter cœnandum expromere, cætera ait sobrii quærere sermocinationem: unum vero se & sobrium scire & temulentum, omnia recta fore si abscessisset in Ægyptum Cleopatra. Excandescente ad id Antonio; Cleopatra, Bene, inquit, fecisti Gemini, quod sine tormentis veritatem aperueris.

Γεμίνιῳ μὲν ἐν μετ' ὀλίγας ἡμέρας ὑποδράς εἰς Ῥώμην ὤχετο. πολλὰς δὲ καὶ τῶν ἄλλων φίλων οἱ Κλεοπάτρας κόλακες ἔξέβαλον, τὰς παρ-
ανίας καὶ βωμολοχίας ἐχ' ὑπομνήσας· ὧν καὶ Μάρκῳ ἢ Σιλανός, καὶ
Δέλλῳ ὁ ἰσορικός. ἔτι δὲ καὶ δεῖσαι φησὶν Ἐπιβαλὼν ἐκ Κλεοπάτρας,
Γλαύκῃ τῇ ἰατρῇ φράσαντι αὐτῇ. προσέκρουσε δὲ Κλεοπάτρα πῶτα δει-
πνόν, εἰπὼν αὐτοῖς μὲν ὀξύνῃ ἐλχεῖα, Σάερμυτον δὲ πίνειν ἐν Ῥώμῃ Φα-
λεῖνον. ὁ δὲ Σάερμυτῳ ἦν τῶν Καίσαρῳ παιγνίων παιδάριον, ἀδελφίκα
Ῥωμαῖοι καλεῖσιν.

Ἐπεὶ δὲ παρεσκευάσθω Καῖσαρ ἱκανῶς, ψηφίξει Κλεοπάτρα πολέμῳ,
ἀφελείῳ δὲ τῷ ἀρχῆς Ἀντώνιον, ἧς ἔξῃση γυναικί. καὶ προσῆπε Καῖσαρ,
ὡς Ἀντώνιῳ μὲν ὑπὸ φαρμάκων ἐδ' ἑαυτῇ κρατοίη· πολέμῳσι δὲ αὐτοῖς
Μαρδίων ὁ εὐνῆχῳ καὶ Ποθινός, καὶ Εἰρᾶς ἡ Κλεοπάτρας κρεύτερα,
καὶ Χάρμιον, ὑφ' ὧν τὰ μέγιστα διοικεῖται τῇ ἡγεμονίᾳ. σημεῖα δὲ περὶ τῇ
πολέμῳ τάδε γράει λέγει. Πείσανυρα μὲν Ἀντωνίῳ πόλις κληροχία, ὥκισ-
μένη πῶτα τὸν Ἀδρίαν, χασμάτων ὑπορράγῳτων κατεπόθη. τῶν δὲ πῶτα
Ἀλβαν Ἀντωνίῳ λιθίνων ἀνδριάντων ἐνὸς ἰδρῶς ἀνεπίδυνεν ἡμέρας πολλὰς,
ὑποματιόνων τινῶν ἐπαυρόμην. ἐν δὲ Πάτραις διατεῖνον αὐτῇ, κε-
ραυνοῖς ἐνεπρήσθη τὸ Ἡράκλειον καὶ τῇ Ἀθήνησι γιγαντομαχίας ὑπὸ πνυ-
μάτων ὁ Διόνυσῳ ἐκσειθεῖς εἰς τὸ θάνατον κατλήχθη. προσώκει δὲ
ἑαυτὸν Ἀντώνιῳ Ἡρακλεῖ καὶ γῆρῳ, καὶ Διονύσῳ καὶ τὸν τῇ βίῃ ζῆλον,
ὥσπερ εἴρη, Διόνυσῳ νέῳ προσαγορεύομην. ἡ δὲ αὐτὴ θύελλα καὶ
τῆς

ris. At Geminus brevi post fugam capeffens, Romam se recepit. Complures præterea alios illius amicos expulere Cleopatraz adulatores, quod contumelias & procacitatem eorum non sustinerent: in quibus M. Silanus fuit, & Dellius historicus. Hic insidias quoque timuisse ait se a Cleopatra, idque Glaucum medicum sibi enuntiasse. Offendit Cleopatram, quod in coena jactasset acidum ipsis infundi, Sarmentum vero bibere Romæ Falernum. Erat Sarmentus puer quocum oblectabat se Cæsar, qualem delicias vocant Romani.

Ut satis paratus Cæsar fuit, decernitur bellum in Cleopatram, Antonio etiam abrogatur imperium, cujus mulieri arbitrium permisisset. Addidit Cæsar medicamentis Antonium potionatum ne in sua quidem esse potestate:

Bellum cum Romanis gesturos Mardionem eunuchum, Pothinum, & constricticem Cleopatraz Iram, Charmiumque, a quibus maxima quæque in imperio Antonii administrarentur. Prodigia bellum hæc memorant antecessisse. Pisaurum, quam deduxerat Antonius coloniam ad mare Adriaticum, quum terra defecisset, haustum est. Ex marmoreis quæ erant Albæ Antonii statuis, una sudore permultos dies manavit, nec multis detergentibus substitit fudor. Patris, quum ibi ageret, fanum Herculis conflagravit. Athenis Liber pater vi venti ex Gigantum pugna excussus atque in theatrum est delapsus. Referebat autem genus suum ad Herculem Antonius, & Liberum patrem, ut supra retulimus, æmulabatur vita, & Bacchus junior dicebatur. Idem turbo Eu-

τὸς Εὐμάρους καὶ Ἀττάλι καλοῦσιν ὁπλουργαμυδῶς Ἀλίωνας, Ἀθιώνων ἐμπροσθα, μόνους ἐκ πολλῶν ἀνέτρεψε. ἡ δὲ Κλεοπάτρας ναυαρχὴς, ἐκαλεῖτο μὲν Ἀλίωνιάς· σημεῖον δὲ πρὸς αὐτῇ δεινὸν ἐφάνη. χελιδόνες γὰρ ὑπὸ τῇ πρύμνῳ ἐνεότιθυσαν ἕτεροι δὲ ἐπελθῆσαι καὶ ταύτας ὤξελασαν καὶ τὰ νεότλια διέφθειραν.

Συκόνων δὲ πρὸς τὸν πόλεμον, Ἀλίωνῶ μὲν ἦσαν αἱ μάχμοι νῆες ἐκ ἐλάτλης πενήκοσιον, ἐν αἷς ὀκλήρεις πολλαὶ καὶ δεκλήρεις κακοσμημέναι σοβαρεῶς καὶ πανηγυρικῶς στρατὸς δὲ μυριάδες δέκα, διχίλιοι δὲ ἵππαις ὁπλ. μυρίαις. βασιλεῖς δὲ ὑπήκοοι συνεμάχοντο, Βόρχος ὁ Λιθύων, καὶ Ταρκόνδης ὁ τῆς ἁνῆς Κιλικίας, καὶ Καππαδοκίας μὲν Ἀρχέλαος, Παφλαγονίας δὲ Φιλάδελφος, Κομμαγενῶν δὲ Μιθριδάτης, Ἀδάλλας δὲ, Θράκης. ἔτοι μὲν αὐτὰ παρήσαν. ἐκ δὲ Πόνου Πολέμων στρατὸν ἐπεμπε, καὶ Μάγχος ὁ τῆς Ἀραβίας, καὶ Ἡρώδης ὁ Ἰουδαῖος. ἔτι δὲ Ἀμύντας, ὁ Λυκαόνων καὶ Γαλατῶν βασιλεὺς. ὡς δὲ καὶ πρὸς τῶν Μήδων βασιλέως ἀπεσταλμένη βοήθεια. Καίσαρ δὲ νῆες ἦσαν πρὸς ἀλλήλῳ πενήκοις καὶ διακόσιαι, στρατὸς δὲ ὀκτὼ μυριάδες, ἵππαις δὲ πρὸς πλῆθους τοῖς πολεμίοις. ἤρχοντο δὲ, Ἀλίωνος μὲν τῆς ἀπὸ Εὐφράτης καὶ Ἀρμενίας μέχρι πρὸς τὸν Ἰώνιον καὶ Ἰλλυριῶν. Καίσαρ δὲ ἀπὸ Ἰλλυριῶν τῆς ἀπὸ τὸν ἑσπέρειον Ὠκεανὸν καθήκοντος, καὶ τῆς ἀπὸ Ὠκεανῶ πάλιν ὁπλ. τὸν Τυρρηνικὸν καὶ Σικελικὸν πέλαγος. Λιθύης δὲ, τῇ Ἰταλίᾳ καὶ Γαλατίᾳ καὶ Ἰβηρίᾳ μέχρι σηλῶν Ἡρακλείων ἀνιπαρήκοντες εἶχε Καίσαρ τὰ δὲ ἀπὸ Κυβερνήτης μέχρι Αἰθιοπίας, Ἀλίωνος.

Οὕτω

Eumenis quoque & Attali colossos inscriptione Antonios Athenis irruens, solos ex multis prostravit. Navis Cleopatrae regia Antonias appellata fuit. Ostentum in ea mirum accidit. Hirundines nidulatae fuerant sub puppi. Aliae vero involantes & has exegerunt & pullos perdiderunt.

Postquam ad bellum congressi sunt, habuit Antonius naves bellicas non minus quingentas, in quibus octo & decem ordinum frequentes erant, superbe & ad triumphum exornatae; pedum centum millia, duodecim equitum. Reges ei parentes in auxiliis erant Bocchus Africae, Tarcondemus superioris Ciliciae, Cappadociae Archelaus, Paphlagoniae Philadelphus, Commagenae Mithridates, A-

dallas Thraciae. Hi interfuerunt bello. Ex Ponto Polemon auxilia misit, Manhus item ex Arabia, & Herodes Judaeus: adhuc Amyntas Lycaonum & Galatiae rex. A Medorum etiam rege submissa auxilia. Caesari naves fuerunt bellicae ducentae & quinquaginta, octoginta millia pedum, totidem equitum quot hostibus. Imperabat Antonius ab Euphrate & Armenia usque ad mare Ionium & Illyricum: Caesar ab Illyrico toti tractui qui ad Oceanum occidentalem pertinet, ab Oceano rursus ad Tuscum & Siculum pelagus. Africam, qua Italiae, Galliae, & Hispaniae ad columnas Herculis usque obvertitur, Caesar tenebat: reliquum a Cyrenis Aethiopia tenus Antonius.

Usque

Οὕτω δ' ἄρα προσθήκη τ' γυναικὸς ἰαῖ, ὥστε τὰ πεζῶ πολὺ διαφέ-
ρων, ἐβόλετο τῇ ναυτικῇ τὸ κράτ' εἶναι διὰ Κλεοπάτραν καὶ ταῦτα,
πληρωμάτων ἀπορία συναρπαζομένους ὁρῶν ὑπὸ τῷ τετραρχῶν ἐκ τ'
πολλὰ δὴ τλάσης Ἑλλάδ' ὁδοιπόρους, ὀνηλάτας, θερμαῖας, ἐφήβους καὶ ἔδ' ἔ-
τιω πληρεμένας τὰς ναῦς, ἀλλὰ τὰς πλείστας ἀποδρεῖς καὶ μοχθηρῶς πλε-
σας. Καῖσαρ δ' ἐπὶ πρὸς ὑψ' ἔδ' ὄλκον Ἀπιδεικτικῶς πεπηγύαις ναυσὶν,
εὐερόφοις καὶ ταχείαις καὶ πεπληρωμέναις ἀκρίβως ἐξηγετυμένῃ, ἐν Τά-
ραντι καὶ Βρεντησίῳ συνέχων τὸ ναυτικόν, ἐπεμπε πρὸς Ἀλίωνιον, ἀξιῶν μὴ
διατεῖβειν τὸν χρόνον, ἀλλ' ἐρχεσθαι μὲν τῷ δυνάμεων αὐτὸς δ' ἐπὶ μὲν
σόλῳ παρέξεν ὅρμας ἀκωλύτως καὶ λιμένας, ὑποχωρήσεν δ' ἐπὶ πεζῶ τ'
Ἰταλίας, ἵππευ δρόμον ἀπὸ θαλάσσης, μέχρ' ἂν ἀσφαλῶς ἀποβῇ καὶ στρα-
τοπεδεύσῃ. τέτοις ἀνικομπάζων Ἀλίωνιῳ, αὐτὸν μὲν εἰς μονομαχίαν
πρόκαλεῖτο, καίπερ ὢν πρεσβύτερος· εἰ δ' ἐφύγοι τῷτο, πρὸς Φάρσαλον
ἡξίει τοῖς στρατεύμασιν, ὡς πάλαι Καῖσαρ καὶ Πομπήϊος, διαγωνίσασθαι.
Φθάνει δ' Καῖσαρ, Ἀλίωνις πρὸς τὸ Ἀκίον ὁρμηλῇ ἐν ᾧ τόπῳ νῦν ἡ Νι-
κόπολις ἴδρυ', διαλαβὼν τὸν Ἰώνιον, καὶ τ' Ἡπείρου χωρίον, ὃ Τορυνὴ κα-
λεῖται, καταχών. θορυβεμένων δ' τῷ πρὸς τὸν Ἀλίωνιον (ὑσέρει γὰρ ὁ
πεζὸς αὐτοῖς) ἡ μὲν Κλεοπάτρα σκώπτεισα, Τί δεινόν, ἔλεγε, εἰ Καῖσαρ
ἐπὶ τῇ τορυνῇ κάθη';

Ἀλίωνιῳ δ' ἅμα ἡμέρα τῶν πολεμίων Ἀπιδεικτικῶν, φοβηθεὶς μὴ τῶν
Ἀπιδεικτικῶν ἐρήμους ἔλῃσι τὰς ναῦς, τὰς μὲν ἐρέτας ὀπλίσας ἐπὶ τῶν κατα-

στρωμάτων

Usque adeo vero appendix erat hic foemi-
na, ut quum peditatu longe praestaret, Cleo-
patrae gratia robur poneret omne in classe;
idque quum videret sociorum navalium ino-
pia a praefectis navium corripi ex plurima jam
passa Graecia viatores, agasones, messores, ado-
lescentulos, ac ne ita quidem compleri naves,
sed plerasque manere vacuas, & male ad na-
vigandum instructas. Caesar, non ad altitudi-
nis vel molis ostentationem pompose aedifica-
tis navibus, sed agilibus, expeditis, & egre-
gie completis instructus, Tarenti & Brundusii
classen habebat. Hic misit ad Antonium po-
stulatum ne tempus tereret, sed admoveret
copias, classi se stationes securas & portus
praebiturum, terrestribus copiis de continente
Italiae concessurum equi curriculum a mari,

quoad tuto descendisset & castra locasset. An-
tonius contra iactabundus provocavit eum, ut
solus secum, licet aetate ipse foret gravior,
congrederetur. Quod si declinaret, in campis
Pharfalicis poposcit, sicut pridem Caesar &
Pompeius, signa ut secum conferret. Prae-
vertit autem Caesar, dum apud Actium in sta-
tione est Antonius quo loco nunc est Nico-
polis condita, transmissio mari Ionio oppidum
Epiri, quae Toryne vocatur, occupare. Tu-
multuantibus hic illis qui erant circa Anto-
nium, (nam pedestres copiae eorum nondum
aderant) irridens Cleopatra, Quid miri est,
inquit, si in Toryne confidet Caesar?

Antonius invehentibus prima luce hosti-
bus, timens ne inanes propugnatoribus naves
caperent, ad speciem instruxit in tabulatis

σευμάτων παρέταξεν ὀψίως ἕνεκα, τὰς δὲ τρεῖς τῶν νεῶν ἐγείρας καὶ πλερώσας, ἐκατέρωθεν ἐν τῷ σώματι πρὸς τὸ Ἀχλίων ἀνιπρώεας συωῆχεν, ὡς ἐνήρεις καὶ παρεσκευασμένους ἀμυνέας. καὶ Καῖσαρ μὲν ἔτι κατασφραγισθεὶς ἀπεχώρησεν. ἔδοξε δὲ καὶ τὸ ὕδωρ διμηχάνως ἐρύμασί τισιν ἐμπελαδῶν, ἀφελέας τὰς πολεμίας, τῶν ἐν κύκλῳ χωρίων ὀλίγον καὶ πονηρὸν ἐχούων. διγνωμόνως δὲ καὶ Δομιτίῳ προσκινέχθη πρὸς τὴν Κλεοπάτρας γνώμην. ἐπεὶ γὰρ ἐκείνῳ ἤδη πυρέτιον εἰς μικρὸν ἐμβὰς ἀκάτιον, πρὸς Καίσαρα μετέστη, βαρέως ἐνεκῶν ὁ Ἀντώνιος, ὅμως πᾶσαν αὐτῇ τὴν ἁποσκευὴν μὲν τῶν φίλων καὶ τῶν θεραπόνων ἀπέπεμψε. καὶ Δομίτιῳ μὲν, ὥσπερ ἔπρεπε μὴ λαθεῖν τὴν ἀπιστίαν αὐτῆς καὶ προδοσίαν μεταβαλλόμενῳ, αὐτὸς ἐτελεύτησεν ἐν ἑσπέρῳ καὶ βασιλέων ἀποστάσεις, Ἀμύντας καὶ Διοτάρους πρὸς Καίσαρα. τὸ δὲ ναυτικὸν ἐν παντὶ δυσπραγῆν, καὶ πρὸς ἅπασαν ὑπερέζον βοήθειαν, αὐτὸς ἠνάγκαζε τὰ περὶ προσέχειν τὸν Ἀντώνιον. ἔχε δὲ καὶ Κανίδιον τὸν ἀρχοντα τῆς περὶ μεταβολῆς γνώμης πρὸς τὰ δεινὰ καὶ συνέβηκε Κλεοπάτραν μὲν ἀποπέμπειν, ἀναχωρήσαντα δὲ εἰς Θράκην ἢ Μακεδονίαν, πεζομαχίᾳ κεῖναι. καὶ γὰρ Δικόμης ὁ Γετῶν βασιλεὺς ὑπὸ χιτῶν πολλῇ στρατιᾷ βοηθήσεν· ἐκ εἶναι δὲ αἰχρὸν εἰ Καίσαρ γεγυμνασμένῳ πρὸς τὸν Σικελικὸν πόλεμον ἐκστήσῃ τὴν θαλάσσης, ἀλλὰ δεινὸν εἰ τῶν περὶ ἀγώνων ἐμπειρότατος ὢν Ἀντώνιος, ἐχρήσετ' ῥώμην καὶ πρᾶσκειν τοσούτων ὀπλιτῶν, εἰς ναῦς διανέμων καὶ καταναλίσκων τὴν δύναμιν. καὶ μὴν ἀλλὰ ἐξενίκησε Κλεοπάτρα διὰ τῶν νεῶν κερθῆναι τὸν πόλεμον, ἤδη πρὸς φυγὴν ὀρώσα,

καὶ

remiges armatos, remos erigi & suspendi ex utroque navium latere præcepit, atque ita in faucibus portus ad Aetium obversas in hostem continuit, quasi instructas remigio & paratas ad confligendum. Ita delusus Cæsar retro abiit. Aquam insuper magna solertia operibus complexus interceptis hostibus, quum loca illa circa paucam & vitiosam haberent. Generose item egit contra Cleopatram sententiam cum Domitio. Quum enim febre jam correptus ille minutum acatium conscendisset, atque ad Cæsarem transisset, etsi graviter tulit id Antonius, misit ei tamen omnia impedimenta cum amicis & servis. Domitius vero, tanquam poeniteret eum quod perfidia sua & proditio non esset clam, illico expiravit. Desciverunt reges quoque Amyntas &

VOL. V.

Deiotarus ad Cæsarem. Quia vero classis Antonii nihil prospere gerebat, neque ad rem ullam mature occurrebat, subactus est iterum terrestres copias respicere. Canidius quoque, qui præerat legionibus, sub ipsum discrimen mutata sententia, autor fuit ut Cleopatram remitteret, recedensque in Thraciam vel Macedoniam decerneret terrestri Marte. Quippe Getarum rex Dicomus, magna manu ostendebat se ei subventurum. Neque vero esse infame, si exercitato bello Siculo Cæsari mari cederet, sed absurdum si terrestrium certaminum Antonius peritissimus, tot legionum non uteretur robore & apparatu, sed distraheret & absumeret in classem vires. Verum enimvero evicit Cleopatra, classe ut bellum decerneretur, circumspiciens jam tum fugam,

R

coni-

ἢ ταπεινὴ τὰ καθ' ἑαυτοῦ εἶχ' ὅτε πρὸς τὸ κινῆν ἔσαι χρησίμῳ, ἀλλὰ ὅταν ἄπεισι ῥᾶστα, τῶν πραγμάτων ἀπολυμνίων. ὡς δὲ μακρὰ σκέλη κατατείνοντα πρὸς τὸν καύσαθρον τ' εὐροτοπεδείας, δι' ὧν ὁ Ἀντώνιος εἰώθει παρῆναι μηδὲν ὑπορώμῳ. οἰκίτε δὲ Κάισαρ φρεσάνῳ ὡς δυνατὸν εἶη κατιόῃα διὰ τῶν σκελῶν συλαβεῖν αὐτὸν, ἐπεμψε τὰς ἐνεδρευσονίας. οἱ δὲ ἄλλοι τοσῶτον ἦλθον, ὥστε σικαρεπάσαι τὸν προηγέμενον αὐτῷ, προξανασάντες αὐτὸς δὲ δρόμῳ μόλις ὑπεξέφυγεν.

Ὡς δὲ ναυμαχεῖν ἐδέδοκτο, τὰς μὲν ἄλλας ἐπέπρησεν ναῦς πλεῖν ἐξήκοντα τῶν Αἰγυπτίων τὰς δὲ αἰείας ἢ μεγίστας ἀπὸ τελέους μέχρι δεκῆς ἐπλήεις, δισχυεῖς ἐμβιδιάζων ὀπλίτας, ἢ διχίλους τοξότας. ἔβη πεζομάχον ἄνδρα τῶν ταξιαρχῶν λέγῃσι, παμπόλλης ἡγωνισμῶν ἀγῶνας Ἀντωνίῳ, ἢ κατατετρυμνῶν τὸ σῶμα, τῷ Ἀντωνίῳ παρῶνῳ ἀνακλαύσαδ', ἢ εἰπῇ, Ὡς αὐτοκράτορ, τί τῶν τραυμάτων τέτων ἢ τῷ ξίφει καταγνῆς, ἐν ξύλοις ποτηρεῖς ἔχεις τὰς ἐλπίδας; Αἰγύπτιοι ἢ Φοίνικες ἐν θαλάσῃ μαχέσθωσαν, ἡμῖν δὲ γλυῦ δὸς ἐφ' ἧς εἰώθαμεν ἐσῶτες ἀποθνήσκειν, ἢ νικᾶν τὰς πολεμίους. πρὸς ταῦτα μηδὲν ἀποκρινάμεν', ἀλλὰ τῇ χειρὶ ἢ τῷ προσώπῳ μόνῳ οἷον ἐκελυσάμεν' τὸν ἄνδρα θάρρειν, παρῆλθεν, εἰ χρηστὰς ἔχων ἐλπίδας· ὅς γε ἢ τὰς κυβερνήτας τὰ ἰσία βολομνῆς ἀπολιπεῖν, ἠνάγκασεν ἐμβαλέσθαι καὶ κομίζεσθαι, λέγων ὅτι δεῖ μηδὲνα φεύγοντα τῶν πολεμίων διαφυγεῖν.

Ἐκεῖ-

componensque res suas, non ubi ad victoriam confuleret, sed unde expediret fugam rebus perditis quam facillime. Longa brachia erant castrorum ad stationem classis pertinentia, qua transire Antonius sine ulla solebat suspicione. Cæsar autem a servo edoctus posse illum per brachia descendentem occupari, summisit subseffores. Illi tantulo modo maturius exsurrexerunt, ut corripuerint illum qui antecesserat Antonium, atque ipse cursu ægre effugerit.

Postquam decernere deliberatum est proelio navali, reliquas naves extra sexaginta Ægyptias concremaverunt. Optimas quasque & amplissimas a triremi usque ad decem ordinum naves complevit, iisque imposuit viginti millia peditum & duo sagittariorum. Ibi

quendam ordinum ductorem pedestrium certaminum scientem, qui complura proelia sub Antonio decertaverat, corpusque cicatricibus habebat concisum, Antonio præsentī ferunt ejulantem dixisse, Quid, imperator, hisce diffusus vulneribus & gladiis spem tuam profligatis in lignis reponis? Ægyptii & Phœnices in mari præliantur: nobis permittite terram, in qua assuevimus stantes occumbere, vel vincere hostes. Ad ea nihil respondit, manu tantum & vultu quasi excitans eum ut bono animo esset, præterit omni bona spe deposita. Nempe gubernatores vela, quum ea velent relinquere, imponere in naves & portare secum coegit, addens faciendum ne quis hostium fuga evadat.

At

Ἐκείνῳ μὲν ἐν τῷ ἡμέρῳ ἢ τρεῖς τὰς ἐφεξῆς μεγάλας παύσεις ποι-
μαίνον τὸ πέλαιον τὴν μάχην ἀπέχε, πέμπτη δὲ ἡμερμίας ἢ γαλιλαίας
αἰχλῶς προμνήσας συνήσαν. Ἀντώνιος μὲν, τὸ δεξιὸν κέρατος ἔχων ἢ Πό-
πλικόλας· Καίλιος δὲ τὸ δυνάμειον ἐν μέσῳ δὲ Μάρκος· Οὐκίλιος, ἢ
Μάρκος· Ἰνσήλιος. Καῖσαρ δ' ἐπὶ τῇ δυνάμει τάξας Ἀγρίππαν, πάλιν
τὸ δεξιὸν κατέλειπε. τῷ δὲ πεζῶν, τῷ μὲν Ἀντώνιος, Κανιδίος· τῷ δὲ Καί-
σαρ, Ταῦρος· ἐπὶ δὲ θαλάττης ὁρματῶντες ἡσύχαζον. αὐτῶν δὲ τῶν
ἡγεμόνων, Ἀντώνιος μὲν ἐπεφοῖτα παλαιχόσε κωπήρεα, τὰς στρατιώτας
ὁρματῶν ἐπὶ βερίθους τῶν νεῶν, ὥσπερ ἐκ γῆς ἐδραῖους μάχεσθαι, ταῖς
δὲ κωβερνήταις διακελευόμενος, ὥσπερ ὁρματῶν ἀτρέμα ταῖς ναυσὶ δέχεσθαι
ταῖς ἐμβολαῖς τῶν πολεμίων, τὴν αὖτε τὸ στόμα δυσχερεῖαν φυλάττοντας.
Καῖσαρ δὲ λέγει μὲν ἐτι σκότους δὴ τὸ σκίουχον κύκλῳ αὐτῶν πρὸς τὰς ναῦς
ἀνθρώπων ἐλαύνων ὄνον ἀπανήσσει. πυθομένη δὲ τὸ νόμα, γνωρίσας αὐτὸν,
εἶπεν, ἐμοὶ μὲν Εὐτυχὸς ὄνομα, τῷ δὲ ὄνομα, Νίκων. διὸ καὶ τοῖς ἐμβόλοις τὸν
τόπον κοσμήσας ὕψερθε, ἔθηκε χαλκῶν ὄνον καὶ ἀνθρώπων. Ἐπιδὼν δὲ τὴν ἀλ-
λῶν ὁρματῶν, ἐν πλοῖον πρὸς τὸ δεξιὸν κομωθεῖς, ἐθαύμασεν ἀτρεμῶν-
τας ἐν τοῖς σκίοις τὰς πολεμίας. ἢ γὰρ ὅψις ἐπὶ τῶν νεῶν ἐπ' αἰχλῶν
ὁρματῶν. καὶ τῷτο μέχρι πολλῆς πεπεισμένος, ἀνέχε τὰς ἐαυτῶν, αὖτε
ὁκλῶ σάδια τῶν ἐναντίων ἀφελώσας. ἐκίη δὲ καὶ ὥρα, καὶ πνέματι αἰ-
ετομένη πελαγίς, δυσαναχετῶντες οἱ Ἀντώνιος πρὸς τὴν διατριβὴν, καὶ
ταῖς ὕψεσι καὶ μεγέθεσι τῶν οἰκείων νεῶν πεποιθότες, ὡς ἀπερσμά-

χοις,

At illo die & proximis tribus grandi vento
fluctuans mare proelium interpellavit. Quinto
die caelo sereno & tranquillo mari con-
currere. Antonius cum Poplicola in dextro
cornu egit, in sinistro Coelius, mediam aciem
M. Octavius & M. Iustus obtinere. Cae-
sar sinistro praefecit Agrippam, dextrum ipse
retinuit. Copias Antonii terrestres Canidius,
Caesaris Taurus in littore instructas quietas
tenere. Quod duces ipsos spectat: Antonius
actuaria navi circumvectus & adhortatus est
milites, monens ut ob navium pondus velut
in solo stabiles pugnarent. Gubernatoribus
imperavit ut quasi in ancoris stantibus navi-
bus, nihil se moventes incursum hostium ex-
ciperent, declinarentque iniquitatem loci in
fauibus portus. Caesari memorant, tenebris

adhuc quum egressus tabernaculo esset, in or-
bem circumeunti ad lustrandam classem, ho-
minem quendam qui agebat asinum occur-
risset: nomen querenti, quum eum cognosce-
ret, respondisse hominem, Eutycho mihi no-
men est; asino, Niconi. Unde locum illum
rostris navium post exornans, asini & homi-
nis illius statuam ex aere posuit. Contempla-
tus reliquam aciem & navigio ad dextrum
cornu vectus, quiescentes in angustiis miratus
est hostes. Siquidem stantium in ancoris erat
navium species, idque diu credens sustinuit
suas, quae octo stadiis ab hostibus aberant.
Jam hora erat sexta, quum vento ex alto in-
crebrescente cunctationem moleste ferentes
Antonii milites, naviumque suarum freti fa-
stigio & amplitudine, tanquam non expugna-
ri

χοις, τὸ εὐώνυμον ἐκίνησαν. ἰδὼν ὃ Καῖσαρ ἦσθι, καὶ πρὺμναν ἐκρέσατο τῷ δεξιῷ, βελόμην ἔτι μᾶλλον ἐκ τῆ κόλπης καὶ τῶν σενῶν ἔξω τὰς πολεμικὰς ὀππασάσας, καὶ περὶ πλέων εὐήρεσι σκάφεσι τοῖς ἑαυτῷ συμπλέκεας πρὸς τὰς ναῦς ὑπὸ ὅπκας καὶ πληρωμάτων ὀλιγότμητον ἀργὰς καὶ βραδείας.

Ἀρχομένη ὃ τῇ ἀγῶνι ἐν χερσὶν εἶναι, ἐμβολαὶ μὲν ἐκ ἦσαν, ἐδὲ ἀναρρήξεις νεῶν τῶν μὲν Ἀθωνίης διὰ βάρετον ῥύμῳ ἐκ ἐχασῶν, ἢ μάλισα ποιεῖ τὰς τῶν ἐμβολῶν πληγὰς ἐνεργέας τῶν ὃ Καῖσαρ ἐκ μόνον ἀντιπρώτων συμφέρεας πρὸς χαλκώματα σερρεὰ καὶ τραχεία φυλασομένων, ἀλλὰ μηδὲ κτ' πλῆθυν ἐμβολὰς διδόναι θάρρετον. ἀπεθραύοντο γὰρ τὰ ἐμβολὰ ῥαδίως ἢ προσπέσειε σκάφεσι τετραγώνων ξύλων μεγάλων σιδήρεω συνήρμοσμένων πρὸς ἀλλήλα δεδεμένων. ἦν ἔν πεζομαχία προσφερὴς ὁ ἀγὼν τὸ ὃ ἀληθέστερον εἰπεῖν, τεχομαχία. τρεῖς γὰρ ἅμα καὶ τέσσαρες περὶ μίαν τῶν Ἀθωνίης συνέχοντο, γέρροις καὶ δόρασι καὶ κονίοις χρωμένων καὶ πυργόλοις οἱ ὃ Ἀθωνίης καὶ καταπέλταις ἀπὸ ξυλίων πύργων ἔβαλλον. Ἀγρίππας ὃ θάρτερον κέρας εἰς κύκλωσιν ἐκλείονητον, ἀντιανάγειν Ποπλικόλας ἀναγκαζόμενον, ἀπερρήγνυτο τῶν μέσων. θορυβεμένων δὲ τέτων καὶ συμπλεκομένων τοῖς περὶ τὸν Ἀρρένιον, ἀκρίτως δὲ καὶ κοινῇ ἔτι τ' ναυμαχίας συνεσώσης, αἰφνίδιον αἱ Κλεοπάτρας ἐξήκοντα νῆες ὤφθησαν αἰερόμεναι πρὸς ἀπὸ πλεον τὰ ἰσία, καὶ διὰ μέσας φεύγουσαι τῶν μαχομένων ἦσαν γὰρ ὀπίσω τεταγμένοι τῷ μεγάλων, καὶ διεκπίπ-

τῆσαι

ri poterant, sinistrum cornu moverunt. Id Cæsar contemplatus exultavit, navesque in dextro cornu inhibuit, quo magis ac magis ex sinu & angustis eliceret hostem, & circumvectus navigiis suis expeditis dimicaret cum navibus ob molem & sociorum navalium paucitatem ignavis & segnibus.

Ubi ad manus ventum est, haud datæ impressiones fuerunt neque irruptiones navium, quod naves Antonii non valerent ob pondus cum impetu ferri, unde redduntur potissimum impressionum ictus validi: Cæsaris vero naves, non tantum ne infestæ fronte cum rostris committerentur firmis & asperis, vitarent, sed ne incursum quidem facere audent in latus; quando comminuebantur facile rostra earum, qua in naves impingebant tigris

nis ingentibus quadratis, quæ colligata inter se ferro erant, compactas. Erat igitur assimile pedestri prælio certamen, aut, ut verius dicam, murorum oppugnationi. Simul enim tres aut quatuor unam Antonii cingebant, tragulisque & lanceis & contis & telis ignitis pugnabant. Antoniani ingerebant etiam catapultis ex turribus ligneis tela. Porrigente ad circundandos hostes alterum cornu Agrippa, expandere contra Poplicola suos coactus, a media acie sua est divulsus. Tumultuante hac, ac cum Arruntio dimicante, nondum autem decreto sed communi adhuc Marte, repente sexaginta Cleopatras naves conspectæ vela ad discessum in altum dare, ac per medios fugam arripere pugnantes: nam magnis navibus locati a tergo fuerant, per-

ἵστανται ταραχὴν ἐποίουν. οἱ δὲ ἐναλίωι θαυμάζοντες ἐθεώνιο, τῷ πνύματι
 χρωμένης ὁρεῶντες ἐπεχέσας πρὸς τὴν Πελοπόννησον. ἔνθα δὲ φανερὸν
 αὐτὸν Ἀλιώνιο ἐποίησεν ἔτε ἀρχοντιοῦ, ἔτε ἀνδρὸς, ἔτε ὅλως ἰδίῳις λο-
 γισμοῖς διοικέμενον· ἀλλ', ὅπῃ τις παίζων εἶπε, τὴν ψυχὴν τῷ ἐρεῶντος
 ἐν ἀλλοτρίῳ σώματι ζῆν, ἐλκόμενον ὑπὸ τῷ γυναικὸς, ὥσπερ συμπεφυ-
 κὸς καὶ συμμεταφερόμενον. καὶ γὰρ ἐφθι τὴν ἐκείνης ἰδὼν ναὺν ἀποπλέεσαν,
 καὶ πάντων ἐκλατόμενον, καὶ προδὲς καὶ ἀποδὲς τὰς ὑπὲρ αὐτῆς μαχομένης
 καὶ θνήσκουσας, εἰς πενήτην μετεμβὰς, Ἀλεξάνδρῳ τῷ Σύρῳ καὶ Σκελλίῳ μό-
 νων αὐτῇ συνεμβάνων, ἐδίωκε τὴν ἀπολωλεκύαν ἥδη καὶ προσαπολέεσαν αὐ-
 τόν.

Ἐκείνη δὲ γνωρίσασα σημεῖον ἀπὸ τῆς νεῶς ἀνέχε· καὶ προσενεχθεὶς ἔτω
 καὶ ἀναληφθεὶς, ἐκείνῳ μὲν ἔτε εἶδεν, ἔτε ὥφθη· παρελθὼν δὲ μόνον εἰς
 πρῶρον, ἐφ' αὐτῇ ἐκάθητο σιωπῇ, ταῖς χερσὶν ἀμφοτέραις ἐχόμενον τῇ
 κεφαλῇ. ἐν τῷ τῷ λιβυρνίδες ὥφθησαν διώκεσαι πρὸς Καίσαρα· ὁ δὲ
 ἀντίπροσθεν ἔπιστρέφειν τὴν ναὺν κελύσας, τὰς μὲν ἄλλας ἀνέσειλεν· Εὐ-
 ρυκλῆς δ' ὁ Λάκων ἐνέκετο σοβαρὸς, λόγχῃ τινὰ κερδαίνων ἀπὸ τῆς κα-
 τασρώματός, ὡς ἀφήσων εἰς αὐτόν. ἔπιστάντι δὲ τῇ πρῶρῳ τῷ Ἀλιωνίῳ,
 καὶ, τίς ἔστι, εἰπὼντι, ὁ διώκων Ἀλιώνιον; Ἐγὼ, εἶπεν, Εὐρυκλῆς ὁ Λα-
 χάρης, τῇ Καίσαρος τύχῃ τὸν τῷ πατρὸς ἐκδικῶν θάνατον. ὁ δὲ Λαχάρης
 ὑπ' Ἀλιωνίῳ ληθείας αἰτία ὤρειπες ἐπέλεκίω. πλὴν ἐκ ἐνέβαλεν ὁ Εὐ-
 ρυκλῆς εἰς τὴν Ἀλιωνίαν ναὺν, ἀλλὰ τὴν ἑτέραν τῇ ναυαρχίδῳ (δύο γὰρ
 ἦσαν)

rumpentesque tumultum cierunt. Hostes ob-
 stupefacti petentes viderunt secundo vento
 Peloponnesum. Hic vero patefecit se Anto-
 nius nec ducis nec viri nec omnino suo duci
 consilio, sed (quod ludens quispiam dixit,
 amantis animam in alieno vivere corpore)
 raptus a foemina est, ut si conglutinator ei
 foret, unaque moveretur cum ea. Nam si-
 mul atque navem contemplatus est illius vela
 facientem, omnium oblitus, proditis & de-
 fertis illis qui pro ipso certabant atque ani-
 mam profundebant, conscendit quinquere-
 mem, Alexandro Syro & Scellio solis comi-
 tibus, sequutusque est illam perditam jam &
 perdituram insuper ipsum.

Illa percipiens eum venire, signum sustu-
 lit ex navi. Ita ad eam Antonius delatus &

acceptus navi, neque aspexit illam neque
 aspectus est ab illa. Solitarius transiit in pro-
 ram, atque ibi tacitus cogitabundusque confe-
 dit, ambabus manibus caput tenens. Interea
 Liburnicae Caesaris quæ insequiebantur eum,
 in conspectu fuere. Antonius iussu obversam
 circummagi navem, cæteras repulit: Eurycles
 vero Lacon ferox institit, lanceam ex tabu-
 latis navis minitabundus vibrans, tanquam il-
 lum petiturus. Consistente in proa Antonio,
 & quærente quisnam est hic, Antonium qui
 confectatur? Ego, inquit, Eurycles Lacharis
 filius, Caesaris fortuna patris mei persequens
 necem. Fuerat Lachares ob latrocinii cri-
 men ab Antonio securi percussus. Neque ta-
 men irruptionem dedit in navem Antonii
 Eurycles: sed alteram prætoriam (duæ enim
 erant)

ἦσαν) τῷ χαλκώματι κατάξας περὶ ἐρόμην, καὶ ταύτῃ τε πλαγίᾳ
 περιπεσῶσαν αἶε, καὶ τῇ ἄλλῃ μίαν, ἐν ᾗ πολυτελεῖς σκιδαι τῇ καὶ δὴ
 ταν ἦσαν. ἀπαλλαγνύσθαι ὅ γὰρ, πάλιν ὁ Ἀντώνιος εἰς τὸ αὐτὸ γῆμα
 καθείς ἑαυτὸν, ἡσυχίαν ἦγε· καὶ τρεῖς ἡμέρας καθ' ἑαυτὸν ἐν πρώρᾳ δια-
 τηθεῖς, εἴθ' ὑπὸ ὀργῆς, εἴτε αἰδέμενος ἐκείνῳ, Ταινάρῳ προσέειπεν. ἐπὶ αὐ-
 θι ὅ αὐτὸς αἱ σινηθεῖς γυναῖκες πρώτον μὲν εἰς λόγους ἀλλήλοις συνη-
 γαγον, εἶτα συνδαιπνεῖν καὶ συγκαθεύδειν ἔπαισαν. ἤδη ὅ καὶ τῇ σφραγύλῳ
 πλοίων ἐκ ὀλίγα, καὶ τῇ φίλων τινὲς ἐκ τῆς τρηπῆς ἠθροίζοντο πρὸς αὐτὸς,
 ἀγγέλλοντες ἀπολωλέναι τὸ ναυτικόν, οἷον ὅτι τὸ πρῶτον συνεσάναι. Ἀντώνιος
 ὅ πρὸς μὲν Κανίδιον ἀγγέλους ἐπεμψεν, ἀναχωρεῖν διὰ Μακεδονίας εἰς
 Ἀσίαν τῷ σφατῇ καὶ τάχῃ κελύουσιν, αὐτὸς ὅ μέλλων ἀπὸ Ταινάρου πρὸς
 τὴν Λιβύην διαίρειν, ὁλκάδα μίαν πολὺ μὲν νόμισμα, πολλὰ ὅ ἀξίας ἐν
 ἀργύρῳ καὶ χρυσῷ κατασκευαῖς τῇ βασιλικῇ κομίζουσιν ἐξελόμενος, τοῖς
 φίλοις ἐπέδωκε, κοσμηθεὶς καὶ σῶζεν ἑαυτὸς κελύσας. ἀνεμύμους ὅ καὶ
 κλαίοντας ἀνδρῶς πάντες καὶ φιλοφρόνως παρὰ μνησάμενος καὶ δευθεῖς, ἀπέ-
 σκευε· γράψας πρὸς Θεόφιλον τὸν ἐν Κορίνθῳ διοικητὴν, ὅπως ἀσφάλειαν
 ἐκποιήσει, καὶ ἀποκρύψει τὰς ἀνδρας, ἀρχὴν ἐν ἰλαίσαδς Καίσαρα δυνη-
 θῶσιν. ἔτῃ ἦν Θεόφιλος Ἰππάρχου πατρὸς τῶν πλείστον παρὰ Ἀντωνίῳ δυ-
 νηθείς, πρώτῃ δὲ πρὸς Καίσαρα τῇ ἀπελευθέρῳ μεταβαλομένη, καὶ κατ-
 οικήσαντι ὕστερον ἐν Κορίνθῳ.

Ταῦτα μὲν ἐν ταῖς καὶ τὸν Ἀντώνιον. ἐν Ἀσίᾳ δὲ πολὺν ὁ χρόνος ἀνελκῶν

Καίσαρι

erant) rostris percussam contorfit, atque im-
 pactam obliquam cepit, simulque ex aliis u-
 nam, qua exquisita suppellex portabatur. Ut
 hic abscessit, Antonius eadem componens se
 figura silentium egit. Postquam tres dies
 transiit in prora solus, seu ira percitus seu
 erubescens illam, appulit ad Taurum. Ibi
 foeminae familiares adduxerunt eos primum
 ad mutua colloquia, deinde ad convivia una
 incunda & ad concubitus perculere. Jam
 naves onerariae quoque non paucae & amici
 aliquot ex fuga ad eum confluxerunt, proflig-
 atam nuntiantes classem, sed terrestres co-
 pias arbitrari se constare. Ita Antonius na-
 vias ad Canidium misit, imperans ut propere
 per Macedoniam reciperet se cum exercitu
 in Asiam. A Tauris in Africam transiit.

rus, navem unam onerariam magna pecuniae
 vi, magni pretii etiam auro & argenteo in-
 strumento regio ornata selegit, donavitque
 amicis, iubens ut ea partirentur inter se & sa-
 luti suae prospicerent. Abnuentes fletusque
 sane quam placide & humaniter consolatus,
 precatusque ut reciperent se, dimisit, scriptis
 ad Theophilum procuratorem suum Corinthi
 literis, ut securitatem expediret illis, abscon-
 deretque eos, quoad placere Caesarem quivis-
 sent. Hic fuit Theophilus Hipparchi pater,
 ejus cujus fuit autoritas apud Antonium ma-
 xima, & primus ad Caesarem ex libertis ejus
 defecit, ac domicilium suum post contulit
 Corinthum.

Hoc in statu res erant Antonii. Ad A-
 siam quam classis Antonii diu fuisse Ce-
 sari

Καίσαρι χρόνος, ἡ μείγναι βλαβὰς ὑπὸ τῷ κλύδωνι ὑψηλῇ κτ'· πρῶτον ἱκανοῦς, μόλις ὥρως θαλάττης ἀπέπτε, ἡ περὶ μὲν ἡ πλείους ἐρηϊοῖο πανταχόθεν, ἐπλάσαν ἢ τεταπύσαι ἦσαν, ὡς αὐτὸς ἀνέγραψε Καίσαρ. ἦδ' αὖτο ἢ οἱ πολλοὶ πεφθαρμένοι Ἀθῶναι, ἡ τοῖς πυθομένοισι τὰ πρῶτον ἄπιστοι, ὡς ὁ λόγος, εἰ δὴ καὶ ἐπὶ τὰ τὰ γράμματα πεζῶν ἀληθείων, ἡ δια-
 χιλίας ἐπὶ μυρίαις ἱππῶσι λυσιπῶν εἶχε, κατὰ περ ἡ πολλάκις ἐπ' ἀμ-
 φότεροι τῇ τύχῃ κεραιμένοι, ἡδ' αὖτε μυρίων ἀγέων ἡ πολέμων μεταβολαῖς
 ἐφ' ἐγγυμνασμένοι. οἱ ἢ στρατιῶται ἡ πόθον τινα ἡ προσδοκίαν εἶχον, ὡς
 αὐτίκα ποθὲν ἑπιφανησομένη ἡ τοσαύτῃ ἐπεδείξατο πίστις ἡ ἀρετή, ὡς-
 τε ἡ τ' φυγῆς αὐτῇ φανερῶς ἡννομένης, ἡμέρας ἐπὶ συμμείναι, πει-
 ρῶντες ἑπιπερσεβασίαν αὐτοῖς Καίσαρι. τέλει ἢ τῇ στρατηγῇ Κανδία
 νύκτωρ λυσιπῶν, ἡ καταλιπόντων τὸ στρατόπεδον, ἡννομένοι πάντων ἑρη-
 μοι, ἡ προσδοκίαις ὑπὸ τῇ ἀρχόντων, τῇ κρατῇ περσεχόμενοι. ἐν τέ-
 τε Καίσαρ μὲν ἐπ' Ἀθῶνας ἐπλάσσε, ἡ διαλλαγαῖς τοῖς Ἑλλησι, τὸ πει-
 οῦσα σῆτον ἐν τῇ πολέμῳ δύναιτο ταῖς πόλεσι πειρῆσαι ἀθλίας, ἡ
 πειρῆσαι κομμοῖς χρημάτων, ἀνδραπόδων, ὑποζυγίων. ὁ γὰρ πρόπαππος
 ἡμῶν Νίκαρχος διηγείτο τὰς πολίτας ἅπαντας ἀναγκάζειν τοῖς ὅμοις κα-
 ταφέρειν μέγεθος πυρῶν τεταγμένων ἐπὶ τῷ πρὸς Ἀθήνας θάλασσαν,
 ὑπὸ μασίγων ἑπιταχυνομένων ἡ μίαν μὲν ἔτω φορὰν ἐνεκεῖν, τῷ ἢ
 δευτέρῃ ἡδ' αὖτε μεμνημένοις ἡ μέλλουσιν αἰρεῖσθαι, κεννημένον Ἀθῶνιον αἰ-
 γελῶναι, ἡ τῷ διασῶσαι τῷ πόλιν· οὐθὺς γὰρ τῷ Ἀθῶνιαι διοικητῇ ἡ
 στρατιωτῶν φυγόντων, διανείμασθαι τὸν σῆτον αὐτῶν.

Ἀν-

fari obluctata, atque gravissime ab insurgen-
 tibus in proram infestata fluctibus, tandem
 hora decima succubuit, neque plus quinque
 millia cecidere. Naves captæ trecentæ, ut
 ipse in commentariis tradidit Cæsar. Haud
 multi senserant Antonii fugam: atque au-
 dientibus res primo visa incredibilis, noven-
 decim legionibus peditum integrorum adhuc
 & duodecim millibus equitum relictis capere
 eam fugam, quasi non subinde ambigua usus
 fortuna, neque sexcentorum certaminum &
 bellorum fuisset vicibus versatus. Milites o-
 jæs in desiderio quoque & expectatione erant
 mox alicunde apparituros. Tantam autem
 præstiterunt ei fidem & virtutem, ut & fuga
 ejus patefacta cohererint diebus septem,
 missisque ad se a Cæsare legatos repudiave-

rint. Denique ubi dux noctu profugit Ca-
 nidius, & castra reliquit, ab omnibus dere-
 licti, proditique a ducibus suis, aggregave-
 runt se ad victorem. Hinc navigavit Cæsar
 Athenas, ac Græcis placatus, civitatibus af-
 flictis & exutis pecunia servitiisque & jumen-
 tis, quod supererat ex bello frumentum di-
 stribuit. Commemorabat proavus noster Ni-
 carchus, cives nostros modum præfinitum
 tritici omnes humeris deferre coactos ad vi-
 cinum Anticyræ mare, flagellisq; ad matu-
 randum concitatos, atque unum onus sic por-
 tasse, alterum mensum jam sublaturis victum
 Antonium allatum fuisse, idque conservasse
 civitatem. Extemplo enim procuratoribus
 & militibus Antonii fugam arripientibus, fru-
 mentum ipsos partitos.

Porro

Ἀντώνιου ὃ Λιβύης ἀψάμην, καὶ Κλεοπάτραν εἰς Αἴγυπτον ἐκ Πα-
 ρατονίου προπέμψας, αὐτὸς ἀπέλαυνεν ἐρημίας ἀφθόνως σὺν δυσὶ φίλοις
 ἀλύων καὶ πλανώμεν, Ἑλλήνι μὲν Ἀριστοκράτει ῥητορικῷ, Ῥωμαίῳ δὲ
 Λακκίῳ. ὧς δὲ δι' ἐτέρων γεγεραφάμεν, ὡς ἐν Φιλίπποις ὑπὲρ τῆ δια-
 φυγῆν Βρεῖτον, αὐτὸς αὐτὸν, ὡς δὴ Βρεῖτ' ὦν, ἐνεχείρισε τοῖς διώκασιν
 καὶ διασωθεὶς ὑπ' Ἀντωνίου, διὰ τῆτο πιστὸς αὐτῷ καὶ βέβαιος ἄχει τῶν ἐσ-
 χάτων καιρῶν παρέμεινεν. ἐπεὶ δὲ καὶ τὴν ἐν Λιβύῃ δυνάμιν ὁ πεπισδυμένος
 ἀπέστησεν, ὁρμήσας ἑαυτὸν ἀνελεῖν, καὶ διακωλυθεὶς ὑπὸ τῶν φίλων, καὶ κο-
 μιθεὶς εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ὅρσε Κλεοπάτραν Ἐπιτολμῶσαν ἔργῳ πρῶτον
 καὶ μεγάλῳ. τῇ γὰρ εἰργονίῳ ἰσχυρῶς τὴν ἐρυθρὰν διὰ τὴν κατ' Αἴγυπτον θα-
 λάσσης, καὶ δοκῶν Ἀσίαν καὶ Λιβύην ὁρίζειν, ἥ σφίγγει) μάλιστα τοῖς πε-
 λάγεσι, καὶ βραχυτέροις ὁρίεσιν, τετακτοῖς σαρδίων ὀνίων, ἐνεχείρισεν
 ἄρασα τὸν στόλον, ὑπερνεωλῆσαι, καὶ καθεῖσα τὰς ναῦς εἰς τὸν Ἀραβικὸν
 κόλπον μὲν χρημάτων πολλῶν καὶ δυνάμεως, ἔξω κατοικεῖν, διποφυγεῖσα
 δαλείαν καὶ πόλεμον. ἐπεὶ δὲ τὰς πρῶτας ἀνελκομένας τῶν νεῶν οἱ ὧς τὴν
 Πέτραν Ἀραβες κατέκαυσαν, ἔτι δὲ Ἀντώνιου τὸν ἐν Αἰλίῳ στρατὸν ὥς το
 συμμένειν, ἐπαύσατο, καὶ τὰς ἐμβολὰς ἐφύλαττεν. Ἀντώνιου δὲ τὴν πόλιν
 ἐκλιπὼν καὶ τὰς μὲν τῶν φίλων διατελὼς, οἰκισιν ἑναλὸν κατεσκηδύαζεν αὐ-
 τῷ ὧς τὴν Φάρον, εἰς τὴν θάλασσαν χῶμα προβαλὼν καὶ διήρη αὐ-
 τόθι φυγὰς ἀνθρώπων, καὶ τὸν Τίμων' ἀγαπᾶν καὶ ζηλῶν βίον ἔφα-
 σκεν,

Porro Antonius in Africam delatus, præ-
 missa in Ægyptum ex Paratōnio Cleopatra,
 conjecit se penitus in solitudinem cum duo-
 bus amicis palans & vagans, Græco Aristo-
 crate rhetore & Lucilio Romano: de quo
 alio loco scripsimus, acie Philippenſi, quo
 spatium haberet Brutus effugiendi, tradidisse
 sese, ut si Brutus esset, insequentibus; &
 quod conservatus ab Antonio esset, fidum ei
 firmumque usque ad extrema tempora per-
 mansisse. Postquam præfectus copiis Afri-
 canis descendit ab eo, institit sibi manus in-
 ferre: verum interpellatus ab amicis, dela-
 tusque Alexandriam, Cleopatram offendit
 opus aggressam audax & grande. Nempe
 isthmum, qui mare rubrum dirimit ab Æ-
 gyptio, qui etiam distinguere Asiam & A-

fricam putatur, qua maxime ab utroque strin-
 gitur pelago & coarctatur, ut non plus
 trecentis stadiis pateat in latum, adorta est
 trajicere classem, demissisque in sinum Ara-
 bicum cum magna pecuniæ vi copiis & na-
 vibus sedes quærere remotas, servitutem &
 bellum refugiens. Cæterum quia primas na-
 ves quæ subvehebantur, Arabes Petræi in-
 flammaverunt, & Antonius exercitum Ætiae-
 cum existimavit adhuc integrum esse, de-
 stitit cœpto, atque ostia Nili stationibus
 sepsit. At Antonius relicta urbe & amico-
 rum consuetudine, domicilium sibi in mari
 ad Pharum exstruxit projecto in altum
 aggere, atque ibi extorris ab hominibus
 egit. Vitam ferebat se imitari & æmu-
 lari Timonis, quod res suæ eodem loco ef-

σκεν, ὡς δὴ πεπονθὼς ὁμοία· καὶ γὰρ αὐτὸς ἀδικηθεὶς ὑπὸ φίλων καὶ ἀχαρισθηθεὶς, διὰ τῆτο πᾶσιν ἀνθρώποις ἀπιστεῖν καὶ δυσχεραίνειν.

Ὁ δὲ Τίμων ἰὼ Ἀθλωαῖον, ὃς καὶ γέγονεν ἡλικία μάλιστα κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, ὡς ἐκ τῆς Ἀεισοφάνους καὶ Πλάτωνος δραμάτων λαβεῖν ἔστιν. κωμωδεῖται γὰρ ἐν ἐκείνοις ὡς δυσμυρῆς καὶ μισάνθρωπος ἐκκλησίῳν δὲ καὶ διωθεμύρου ἀπασαν ἐνίδωξιν, Ἀλκιβιάδην νέον ὄντα καὶ θρασυῶ ἡσπάζετο καὶ κατεφίλει προθύμως. Ἀπημάντις δὲ θαυμάσαίον, καὶ πυθομύρην τὴν αἰτίαν, φιλεῖν ἔφη τὸν νεανίσκον, εἰδὼς ὅτι πολλῶν Ἀθλωαίοις κακῶν αἴτιον ἔσοιτο. τὸν δὲ Ἀπήμαντιον μόνον, ὡς ὁμοιον αὐτῷ καὶ ζηλῶντα τὴν δίαυταν, ἔστιν ὅτε προσέειπε καὶ ποτε τῷ χοῶν ἔσσης ἐορτῆς, εἰσιῶντο καθ' αὐτὰς οἱ δύο. τῷ δ' Ἀπημάντις φήσαίον, Ὡς καλόν, ὦ Τίμων, τὸ συμπόσιον ἡμεῖς; Εἶγε σὺ, ἔφη, μὴ παρῆς. λέγει δὲ, Ἀθλωαίων ἐκκλησιαζόντων, ἀναβὰς ἐπὶ τὸ βῆμα ποιῆσαι σιωπὴν καὶ προσδοκίαν μεγάλῃ διὰ τὸ πρῶτον εἶτα εἰπεῖν, Ἐστὶ μοι μικρὸν οἰκόπεδον, ὦ ἄνδρες Ἀθλωαῖοι, καὶ συκὴ τις ἐν αὐτῷ πέφυκεν, ὅς τις ἤδη συχνοὶ τῷ πολιτῷ ἀπήγξαίον. μέλλων ἐν οἰκοδομεῖν τὸν τόπον, ἐβελήθην δημοσίᾳ προεῖπαι, ἵνα ἂν ἄρα τινὲς ἐθέλωσιν ὑμῖν, πλεῖν ἐκκοπῆναι τὴν συκὴν, ἀπάγξωναι. τελευτήσαίον δὲ αὐτὴ καὶ ταφείον Ἀλῆσι πρὸς τὴν θάλασσαν, ὥσπερ τὰ πρῶτον τῷ αἰγιαλῷ καὶ τὸ κύμα πειρηθὼν, ἄβατον καὶ ἀπροσπέλασον ἀνθρώπῳ πεποίηκε τὸν τάφον. ἰὼ δ' ἐπιγεγεραμμένον,

Ἐνθάδ'

essent. Quippe violatum se ab amicis suis, atque ingratitude eorum expertum, ideo omnibus diffidere & ab omnibus abhorre hominibus.

Fuit Timon civis Atheniensis, vixitque circa bellum Peloponnesiacum, ut est colligere ex Aristophanis & Platonis comædiis, in quibus perstringitur ut inimicus & osor generis humani. Hic quum declinaret & rejiceret omnium hominum congressum, Alcibiadem juvenem & audacem sedulo salutabat & exosculabatur. Stupente Apemanto causamque requirente, diligere ait se adolescentem, quod multorum cum populo Atheniensi malorum aliquando autorem sciret fore. Unum admittebat interim Apemantum, ut germanum sui & ejusdem vitæ sectatorem. Quum aliquando inferiarum solenne ef-

VOL. V.

fet, convivabantur hi duo inter se soli, ac quum dixisset Apemantus, Quam est, Timon, egregium nostrum convivium! Siquidem tu, inquit, non adsis. Fertur in concione populi Atheniensis conscendisse suggestum, silentio autem & expectatione propter rei novitatem magna facta, tandem dixisse, Est mihi exigua, Athenienses, area, in qua adolevit ficus, ex ea multi jam cives se suspendere: quia vero hunc locum statui inædificare, nolui prætermittere quin id publice prænuntiarem, quo, si quibus vestrum visum erit, priusquam exsecetur ficus, suspendat se. Defuncto illo & Halis juxta mare humato, abluvit unda prætextum littus, ac circumfusa monumentum ejus reddidit hominibus inaccessible & invium. Id inscriptionem hanc habuit,

S

Hic

Ἐνθάδ' ἀπορήξας ψυχὴν βαρυδαίμονα κᾶμαι.

Τὸνομα δ' εἰ παύσοιθε, κακοὶ δὲ κακῶς ἀπόλοιθε.

ἢ τὲτο μὲν αὐτὸν ἐτι ζῶντα πεποικέναι λέγουσι, τὸ δὲ περὶ φερόμενον, Καλλιμάχον ἐστὶ.

Τίμων μισάνθρωπος ἐσοικέω· ἀλλὰ πάρελθε,

Οἰμώζειν εἰπὰς πολλὰ, πάρελθε μόνον.

Ταῦτα μὲν περὶ Τίμωνος ἀπὸ πολλῶν ὀλίγα. περὶ δὲ Ἀθηναίων Κασιδιῶν τε καὶ ἀποβολῆς τῆς ἐν Ἀλφειῷ διωάμεν αὐτάγγελλον ἦλθε, καὶ τὸν Ἰουδαῖον Ἡρώδην ἐχοῖα τινὰ τάγματα καὶ σπείρας ἤκουσε Καίσαρι προσκεχωρηκέναι καὶ τὰς ἄλλας ὁμοίας διωάσας ἀφίστασθαι, καὶ μηδὲν ἐπισημαίνειν τῷ ἐκείνῳ. καὶ μὲν διατάραξεν τι τῶν αὐτῶν, ἀλλὰ ὥσπερ ἀσυνέχως τὸ ἐλπίζον ἀποτεταμένον, ἵνα καὶ τὸ φρονιμώτερον, τίς μὲν ἔναλον ἐκείνῳ δαίταν, ὡς Τιμῶνιον ὠνόμαζεν, ἐξέλιπεν ἀναληφθεὶς δὲ ἐκ τῆς Κλεοπάτρας εἰς τὰ βασιλεῖα, πρὸς δαίπνα καὶ πότις καὶ διακομὰς ἔτρεψε τίς πόλιν, ἐργάζων μὲν εἰς ἐφήβους τὸν Κλεοπάτρας παῖδα καὶ Καίσαρος, τὸ δὲ ἀποφυγεῖν καὶ τέλειον ἰμάτιον Ἀνύλλῳ περὶ ἐκ Φελείας περὶ τῆς ἐφ' οἷς ἡμέρας πολλὰς συμπόσια καὶ κῶμοι καὶ θαλαῖαι τῷ Ἀλεξάνδρῳ κατεῖχον. αὐτοὶ δὲ τῷ μὲν τῷ ἀμνηστοβίῳ ἐκείνῳ συνόδον κατέλυσαν, ἑτέραν δὲ συντάξαν, ἐδὲν τε λειπομνίῳ ἐκείνης ἀβρόγῃ καὶ τρυφαίᾳ καὶ πολυτελείᾳ, ἢ συναποθανεμένων ἐκάλεν. ἀπεργάζοντο γὰρ οἱ φίλοι συναποθανεμένων ἑαυτοὺς, καὶ διῆγον ἀπαθῆναι ἐν δαίπνων περὶ οἷς. Κλεοπάτρα δὲ φαρμά-

κων

Hic recubans abrupta anima infelice quiesco.

Nomen non queras: mala pestis perde scelestos.

Atque hoc epigramma ab illo ferunt adhuc superstite factum. Illud vero quod circumfertur, est Callimachi,

Timon Misanthropus ego hic jaceo. Sed etiam hac te Transi, dira precans, ac modo praetereas.

Haecenus de Timone pauca de multis. At Antonio legionum Aetiacarum amissarum ipse nuntium Camidius attulit. Mox Judæum Herodem cum aliquot legionibus & cohortibus accepit ad Caesarem transisse, & alios item defecisse dynastas, neque quicquam ultra foris manere in fide. Nihil eum horum tamen commovit, sed quasi libenter spem ab-

jiceret, ut simul & curam, tabernaculum illud marinum, quod nominabat Timonium, reliquit: acceptusque a Cleopatra in regiam, convertit civitatem ad comessationes poculaque, & se ad donativa. Cleopatrae & Caesaris filium inter ephebos ascripsit; togam puram & virilem Antyllo dedit suo ex Fulvia filio: quamobrem agitaverunt convivia per multos dies comessationesque & festum Alexandrini. Illi conventum istum inimitabiliter viventium dissolverunt, atque alium instituerunt nihilo deliciis, luxu, splendore, illo inferiorem, quem commorientium dixere: nam amici eorum qui volebant commori, nomina dabant, transigebantque tempus per voluptates in coenarum orbibus. Porro Cleopatra varia gene-

ra

κων θανασίμων σωῆγε παλιόδαπας δυνάμεις, ὧν ἐκάστη τὸ ἀνώδυον ἐλέγχουσα, πρὸβαλλε τοῖς ἐπὶ θανάτῳ φρερεμύροις. ἐπεὶ δὲ ἰώρα τὰς μὲν ὠκυμόρους τῶν ἐξύτητα τῆ θανάτῳ δι' ὀδυῖνης ἐπὶ φερέσας, τὰς δὲ πρῶ-
 τέρως τάχῃ ἐκ ἐχέσας, τῇ θείῳ ἀπειπεῖται, θωμῶνς αὐτῆς ἕτερον
 ἕτερον προσφερέθων. ἐποίει δὲ καὶ τῷτο καθ' ἡμέραν καὶ σχεδὸν ἐν πᾶσι μόνον
 ὄρεσκε τὸ δῆγμα τ' ἀσπίδ' ἀνθ' ἀσασμῆ καὶ σναγμῆ κάρην ὑπνώδη
 καὶ καταφορὴν ἐφελκόμενον, ἰδρῶτι μαλακῇ τῆ προσώπῃ καὶ τῇ αἰδη-
 τησίῳ ἀμεινῶσαι πρῶτομύρων ῥαδίας, καὶ δυσχερεμνῶν πρὸς τὰς ἔξ-
 γέρει καὶ ἀκακλίσεις, ὥσπερ οἱ βαθύως καθυδούης.

Ἄμα δὲ καὶ πρὸς Καίσαρα πρέσβεις ἐπέμπεον εἰς Ἀσίαν, ἡ μὲν αἰτεμῶν
 τῶν ἐν Αἰγύπτῳ τοῖς παισὶν ἀρχῶν, ὁ δὲ ἀξιῶν Ἀθηνῶσιν, εἰ μὴ δοκοῖν
 εἰς Αἴγυπτον, ἰδιώτης καταβιῶναι. φίλων δὲ δότορ καὶ ἀπισία διὰ τὰς
 αὐτομαλίας, ὁ τῇ παιδῶν διδάσκαλ' ἐπέμπετο πρεσβύων Εὐφρόνι'·
 καὶ γὰρ Ἀλέξας ὁ Λαοδικεὺς γνωριθεὶς μὲν ἐν Ῥώμῃ διὰ Τιμαγῆρος, καὶ
 πλείστον Ἑλλῶν διηθεὶς, ἡρόμην' ὅτι τῇ Κλεοπάτρῃ ἐπ' Ἀνώνιον ὀρ-
 γάνων τὸν βυαιότατον, καὶ τῶν ὑπὲρ Ὀκταβίας ἰσαμῶν ἐν αὐτῇ λογισμῇ
 ἀνατρεπῶς, ἐπέμπετο μὲν Ἡρώδῃ τὸν βασιλέα τ' μεταβολῆς ἐφέξων
 αὐτῇ δὲ καταμείνας, καὶ πρὸς Ἀνώνιον, ἐτόλμησεν εἰς ὅψιν ἐλθεῖν Καίσαρος·
 Ἡρώδῃ πεποιθώς. ὥνησε δὲ αὐτὸν ἔδεν Ἡρώδης, ἀλλ' εὐθὺς εἰρχθεὶς καὶ κο-
 μιθεὶς εἰς τὴν ἰαυτῇ πατερίδα δῆσμος, ἐκὼ Καίσαρος κελεύσαντος ἀντρεῖθαι.

τοί-

ra collegit venenorum lethaliū: quorum singula ut periclitaretur, quod minimum doloris sensum inferret, obtulit rerum capitulum custodiis. Ut animadvertit quæ maxime lethalia essent, ea mortem cum dolore maturare, leniora defici celeritate, transiit ad experiendum bestias. Aspiciebat quum alia aliis admovebatur. Tractabat id quotidie, atque in omnibus pene unicum invenit aspidis morsum citra contractionem membrorum vel gemitum, gravem soporem & torporem inducere, cum faciei molli sudore & sensuum stupore facile elanguescentium, & ægre ferentium, sicut qui somno necsi alto sunt, exproge fieri & excitari.

Sinul ad Cæsarem legatos in Asiam misere. Petebat Cleopatram libens suis regnum Ægyp-

ti: ille Athenis postulabat, si non daretur in Ægypto, ut privato liceret vitam agere. Amicorum ob transitiones penuria & diffidentia præceptor filiorum ejus Euphronius missus legatus est: nam Laodicensis Alexas, qui Timagenis opera Romæ innotuerat Antonio, & plurimum Græcorum polluerat, fueratque machinamentorum in Antonium Cleopatraz violentissimum, atque inhærentium animo ejus pro Octavia consiliorum expugnator, missus fuit ad retinendam Herodis regis transitionem. Cæterum restitit apud eum prodito Antonio, sustinuitque Herode fretus in Cæsaris venire conspectum. At nihil ei profuit Herodes: verum confestim victus atque in patriam suam in compedibus deportatus, ibique Cæsaris jussu necatus est.

S 2

Has

τοιαύτῳ μὲν Ἀλέξας ἔτι ζῶντι δίκῃ Ἀντωνίῳ τῆς ἀπιστίας ἔξε-
τισε.

Καῖσαρ δὲ τὰς μὲν ὑπὲρ Ἀντωνίου λόγους ἐκ ἠνέχετο, Κλεοπάτραν δὲ ἀπε-
κρίνατο μηδενὸς ἀμαρτήσεως τῇ Ἰππικῶν, ἀνελῶσαν Ἀντωνίον, ἢ ἐκβαλῶ-
σαν. συνέπεμψε δὲ καὶ παρ' αὐτῆς τινὰ τῶν ἀπελευθέρων, Θύρεον, ἐκ ἀνόη-
τον ἄνθρωπον, ἐδὲ ἀπιθάνως ἀν' ἀφ' ἡγεμόνῳ νέας διαλεχθῆναι πρὸς γυ-
ναῖκα σοβαρὰν, καὶ θαυμαστὸν ὅσον ἔπαι κάλλους φερῶσαν. ἔτ' ἐνὶ σφά-
λαις αὐτῇ μακρότερα τῶν ἄλλων, καὶ τιμώμεν' διαφερόντως, ὑπόνοιαν τῇ
Ἀντωνίῳ παρέχε, καὶ συλλαβὼν αὐτὸν ἐμασίγωσεν, εἴτα ἀφῆκε πρὸς Καί-
σαρα· γράψας ὡς ἐνὶ σφάλαις καὶ περὶ φερῶν παρξυῖεν αὐτὸν, εὐπαρξ-
εῖτον ὑπὸ κακῶν ὄντα. σὺ δὲ εἰ μὴ φέρεις τὸ πρῶγμα, ἔφη, μετείως,
ἔχεις ἐμὸν ἀπελευθέρων Ἰππάρχον, τῆτον κρεμάσας μασίγωσον, ἵνα ἴσῃ
ἐχέμεν. ἐκ τῆς Κλεοπάτρας μὲν δ' ἀπολυομένη τὰς αἰτίας καὶ ὑπονοίας,
ἐθεράπευεν αὐτὸν περὶ τῶν καὶ τὴν ἑαυτῆς γυναικὶν ταπεινῶς διαγαγῶσα
καὶ ταῖς τύχαις πρεπόντως, τὴν ἐκείνης πᾶσαν ὑπερβαλλομένη λαμπρότητα
καὶ πολυτέλειαν ἐώρτασεν, ὥστε πολλὰς τῶν κεκλημένων ἐπὶ τὸ δεῖπνον πέ-
νητας ἐλθόντας, ἀπελθεῖν πλεσίους. Καίσαρα δὲ Ἀγρίππας ἀνεκαλεῖτο πολ-
λάκις ἀπὸ Ῥώμης γράφων, ὡς τῶν ἐκείνου πραγμάτων τὴν παρῆσαν αὐτῇ
ποθέμενον.

Ἐχεν ἔν ἀκαβολὴν ἢ πόλεμ' τότε· τῇ δὲ χαίμεν' παρελθόντ', αὐ-
τὸς ἐπῆει διὰ Συρίας, οἱ δὲ στρατηγοὶ διὰ Λιβύης. ἀλόντ' δὲ Πηλεσίς,
λόγ'

Has Alexas vivo adhuc Antonio pendit per-
fidiae poenas.

Cæsar rejectis Antonii postulatis, Cleopa-
træ respondit nihil benignitatis ei, si sustulisset
vel eiecisset Antonium, defuturum. Misit
etiam una libertum suum Thyreum, homi-
nem haud insulsum: qui oratione sua juvenis
imperatoris nomine missus inflatam mulierem
ac mire formæ causa tumidam posset move-
re. Hic proluxiore oratione quam alii cum
ea agens, & supra modum honoratus ab ea,
suspicionem movit Antonio. Itaque corri-
puit eum & flagellis cecidit, inde remisit ad
Cæsarem, scribens insultatione & superbia
illius se fuisse irritatum, qui esset ob ærum-
mas irritabilis. Id tu si fers, inquit, inique,

habes libertum meum Hipparchum. Hunc
suspensum flagellato, ut par feramus. Mox
quo dilueret Cleopatra crimina & suspicio-
nes illius, coluit eum mirifice, ac die suo
natali summissæ & pro præsentī fortuna ac-
to, natalem illius summo splendore & mag-
nificētia celebravit ut nihil supra; adeo ut
multi ad cœnam invitati, qui accesserant in-
opes, opulenti discesserint. Porro Cæsarem
literis ex urbe scriptis subinde revocavit A-
grippa, rempub. significans ejus præsentiam
postulare.

Unde habuit bellum in præsentia dila-
tionem. Hyeme autem transacta movit i-
terum in Antonium per Syriam, & du-
ces ejus per Africam. Pelusio capto, ru-
mor

λόγῳ ἡ ἐνδύειν Σέλευκον ἐκ ἀνάγκης τῇ Κλεοπάτρῃ. ἡ δὲ ἐκείνη μὲν γυναῖκα καὶ παῖδας Ἀλιωνίῳ κτείνειν παρεῖχεν· αὐτὴ δὲ θήκας ἔχουσα καὶ μνήματα κατεσκευασμένα θεοτίμως εἰς τε κάλλος καὶ ὑψος, ἀπερὶ προσωκοδόμησε πρὸ τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἰσίδος, ἐπὶ αὐτὰ τῶν βασιλικῶν συνεφόρει τὰ πλείους ἀξία ἀργύρης, χρυσόν, ἄργυρον, σμάραγδον, μαργαρίτην, ἔβενον, ἐλέφαντα, κινάμωμον· ἐπὶ πᾶσι δὲ δάδα πολλὰ καὶ συνεπέον· ὥστε δέισαντα θεοὶ τῶν χρημάτων Καίσαρα, μὴ τερατομήνῃ πρὸς ἀπόγνωσιν ἢ γυνὴ διαφθεῖν καὶ καταφλέξῃ τὸν πλεόντα, αἰετίναν ἐλπίδας αὐτῇ φιλανδρώπῃς προσπέμπειν, ἅμα τῷ στρατῷ πορφυρόν· ἐπὶ τῷ πόλιν. ἰδρυθέντι δὲ αὐτῇ πρὸς τὸν ἱππόδρομον, Ἀλιωνίῳ ἐπεξελθὼν ἠγωνίσαστο λαμπρῶς, καὶ τρηπὴν τῷ Καίσαρι ἱππέων ἐποίησεν, καὶ κατεδίωξεν ἄχρι τῆς στρατοπέδου. μεγαλυνομήνῳ δὲ τῇ νίκῃ, παρεῖλθεν εἰς τὰ βασίλεια, καὶ τῷ Κλεοπάτρῃ κατεφίλησεν ἐν τοῖς ὅπλοις· καὶ τὸν ἠγωνισμὸν προθυμότερα τῷ στρατιωτῇ συνεύχοντο. ἡ δὲ ἀεισεῖον αὐτῷ θώρακα χρυσῶν καὶ κράνη ἔδωκεν. ἐκείνη μὲν ἐν ὁ ἀνθρώπῳ λαβὼν ταῦτα, διὰ νυκτὸς νυτομόλησεν ὡς Καίσαρα.

Πάλιν δὲ Ἀλιωνίῳ ἐπεμπε, Καίσαρα μονομαχεῖν προκαλέμεν. ἀποκτείναντα δὲ ἐκείνη, πολλὰς ὁδὸς Ἀλιωνίῳ παρεῖναι θανάτου, συμφρονήσας ὅτι τῇ διὰ μάχης ἐκ ἑσιν αὐτῷ βελτίων θάνατος, ἔγνω καὶ κατὰ γῆν ἅμα καὶ κατὰ θάλασσαν ἐπὶ χειρῶν. καὶ πρὸς δειπνόν, ὡς λέγει, τὰς οἰκέτας ἐκέλευεν ὑπελχεῖν καὶ προθυμότερον δῶχεῖν αὐτόν. ἀδελφὸν γὰρ εἰ τὸτο ποιήσων

mor fuit oppidum illud non invita Cleopatra fuisse Cæsari a Seleuco traditum. At Cleopatra dedit Antonio ad supplicium uxorem illius & liberos. Illa vero conditoria habebat & monumenta eximio artificio & fastigio extructa, quæ Isidis templo adjecerat. Eo ex regis thesauris pretiosissima quæque congeffit, aurum, argentum, smaragdum, unionem, ebenum, ebur, cinamomum: postremo magnam vim tædarum & stuppæ. Unde metuens illis opibus Cæsar, ne eas despondens animum perderet illa & concremaret, ostendit ei assidue, dum cum exercitu ad urbem contendit, benignam spem. Ut consedit ad Hippodromum, erumpens infestus Antonius certavit strenue, atque

equitatum Cæsaris profligavit, effusumque egit usque ad castra. Hac elatus victoria, ingressus est regiam, & Cleopatram in armis osculatus est: atque eum qui fortissime dimicaverat, commendavit illi. Cleopatra præmium ei auream loricam & galeam donavit. Iste vero his acceptis transiit nocte ad Cæsarem.

Porro provocavit denuo per nuntios Antonius Cæsarem, ut solus secum certaret: qui respondit, Vias Antonio multas patere ad interitum. Quare considerans non posse quam in prælio mori se honestius, deliberavit simul terra Cæsarem marique adoriri: atque inter cœnandum, ut fertur, imperavit servis ut propinarent & exciperent epulis se liberalius: incertum esse idemne facturi postfridie

ήσασιν αὖτις, ἢ δεσπόταις ἐτέροις ὑπηρετήσασιν, αὐτὸς δὲ καίσε) σκελε-
τὸς καὶ τὸ μηδὲν ἡρόμην. τὰς δὲ φίλας ἐπὶ τέτοις δακρύουσι ὁρῶν, ἔφη
μὴ προάξεν ἐπὶ τῷ μάχῃ, ὅς τις αὐτῷ θάνατον εὐκλεῖ μάλλον ἢ σι-
τηρίαν ζητεῖν καὶ νίκην. ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ λέγει), μεσότης χερδὸν, ἐν ἡσ-
υχίᾳ καὶ κατηφείᾳ τὴ πόλεως διὰ φόβον καὶ προσδοκίαν τῆ μέλλουσι ἔσσης,
αἰφνίδιον ὁργάνων τε πανόδαπνῶν ἐμμελεῖς φωνὰς ἀκρωτίζουσα, καὶ βοῶν
ὄχλῳ μὲν διασμῶν καὶ πηδήσεων σατυρικῶν, ὥσπερ θιάσῳ τιμὸς ἐκ ἀταξί-
βη ὀξελαύνοντι. εἶναι δὲ τῷ ὁρμῇ ὁμῶς τι διὰ τὴ πόλεως μίσσης, ἐπὶ
τῷ πύλῃ ἔξω τῷ τετραμυδρῷ πρὸς τὰς πολεμίας, καὶ ταύτῃ τὸν θά-
ρυτον ἐκπεσεῖν πλείστον ἡρόμην. ἔδοκε δὲ τοῖς ἀναλογιζομένοις τὸ σημεῖον
ἀπολείπειν ὁ Θεὸς Ἀντώνιον, ὃ μάλιστα συνεξομοιῶν καὶ συνωκεῖν αὐτὸν
διετέλεσεν.

Ἄμα δὲ ἡμέρα τὸν πεζὸν αὐτὸς ἐπὶ τῷ πρὸ τὴ πόλεως λόφῳ ιδρύσας,
ἐθεῖτο τὰς ναῦς ἀνηγμένας, καὶ τὰς τῶν πολέμιων προσφερμένας καὶ
ἀειμένων ἐργόν τι παρ' ἐκείνων ἰδεῖν, ἡσυχάζεν. οἱ δὲ, ὡς ἐγγὺς ἐγγύστη,
ταῖς κώπαις ἡπάσαντο τὰς Καίσαρος. ἐκείνων δὲ ἀνίστασθαι μετε-
βάλλοντο, καὶ πάσαις ἅμα ταῖς ναυσὶν ὁ σὸλ. εἰς ἡρόμην ἐπέπλα πρὸς
τῷ πόλιν ἀνίπρω. τῷτο Ἀντώνιος ἰδὼν, ἀπελείφθη μὲν αὐτὸς ὑπὸ τῷ
ἰππέων μεταβαλλομένων ἡτληθεὶς δὲ τοῖς πεζοῖς ἀνεχώρησεν εἰς τῷ πόλιν,
ὑπὸ Κλεοπάτρας προεδόξας βοῶν οἷς δι' ἐκείνῳ ἐπολέμησεν. ἢ δὲ τὴν ἐρ-
γὴν αὐτῆ φοβηθεῖσα καὶ τὴν ἀπόνοιαν, εἰς τὸν τάφον κατέφυγε, καὶ τὰς κατ-

ἀρ-

stridie essent, an aliis dominis ministraturi;
ipse vero extinctus jaceret & ad nihilum re-
ductus. Amicos ob hæc quum cerneret illa-
crymari, non ducturum ait se ad pugnam, ex
qua mortem gloriosam potius quam salutem
& palmam speraret se quæsiturum. Circa no-
ctis illius conticinium fama est, quum silen-
tium & mæstitia ex metu & expectatione
eventus teneret civitatem, repente omnis ge-
neris organorum exauditam symphoniam,
strepitumque turbæ cum clamore Bacchico &
tripudiis Satyriis, velut sacris Liberis patris
choro non sine ingenti tumultu erumpente:
concessisse hanc turbam media ferme urbe ad
portam quæ foras ad hostes ducebat, at-
que ea cum maxima esset evalisse. Visum est
autem prodigium hoc reputantibus, a Deo

quem præcipue effingere, & ad quem consueve-
rat se accommodare, esse Antonium destitutum.

Simul atque diluxit, peditem ipse in tumultis
pro urbe collocavit. Classem vero in altum pro-
vectam atque in hostem spectavit pergentem.
Constitit ibi præstolans, ut successum ejus cer-
neret. Classici postquam remigio appropinqua-
verunt adversæ classi, salutaverunt Cæsaris mi-
lites. Quibus salutem reddentibus, descive-
runt ad illos: atque ex omnibus navibus ana-
effecta classis urbem infesta petiit. Dum id
contemplatur Antonius, extemplo desertus est
ab equitibus, qui transitionem fecere. Peditatu
fuso, recepit se in urbem, proditum se a Cleo-
patra vociferans iis in quos illius causa sumpt-
erat arma. Quæ quum iram ejus & desperationem
formidaret, confugit ad monumentum, cata-
racta-

ἀφ' αἵματός αὐτοῦ, κλαίοντες καὶ μοχλοῖς κατεχέμενοι ὄντας. πρὸς δὲ Ἀντώνιον ἔπεμψε τὴν ἀναγελῶν ὅτι τέθνηκε. πισύσας δὲ ἑαίνετο καὶ ἑπὶ πρὸς αὐτόν, τί ἐτι μέλλεις Ἀντώνιε; τί μόνον ἡ τύχη καὶ λοιπὴν ἀφήσεις τῇ φιλοψυχῇ πρόφασιν; ἀσπλῆν εἰς τὸ δωματίον, καὶ τὸν θάνατον ὁρῶν καὶ διασέλλων, ὦ Κλεοπάτρα, εἶπεν, ἐκ ἄχθομαι σε στερεῖν αὐτίκα ὥς αἰς ταυτόν ἀφίξομαι· ἀλλ' ὅτι γυναικὸς ὁ τηλαυγὲς αὐτοκράτωρ ἀψυχία πεφώραμαι λεπτόμην. ὡς δὲ τις οἰκίτης αὐτῇ πύξος, Ἔρω ὄνομα. τῦτον ἐκ πολλῆ ὥρα κεκληκώς, εἰ δέησεις, ἀνελὼν αὐτόν, ἀπῆλθε τί μὴ ὑπόχρεω. ὁ δὲ σπασάμενος τὸ ξίφος, ἀνέχετο μὴ ὡς παίσων ἐπὶ τὸν, ἀποστέψας δὲ τὸ πρόσωπον ἑαυτὸν ἀπέκλεινε. πεσόντος δὲ αὐτῇ πρὸς τὴν πόδας, ὁ Ἀντώνιος, Εὖγε, εἶπεν, ὦ Ἔρω· ὅτι μὴ διωθῆς αὐτόν, ἐμὲ ποιεῖν δὲ διδάσκεις καὶ παίσας διὰ τὴν κοιλίαν ἑαυτὸν ἀφῆκεν εἰς τὸ κλινίδιον. ὡς δὲ ἐκ εὐθυάνατο ἡ πληγὴ. διὸ καὶ τὴν φορὰν τῆς αἵματός, ἐπεὶ κατεκλίθη, παυσανδρὴς ἀναλαβὼν, εἶδ' αὖτο τῇ παρῳίῳ ἰπποφάτιν αὐτόν. οἱ δὲ ἔφωγον ἐκ τῶν δωματίων, βοῶντες καὶ σφασάζοντες· ἄλλοι δὲ ὥρα Κλεοπάτρας ἦκε Διομήδης ὁ γραμματεὺς, κομίζεν αὐτόν ὡς ἐκείνῳ εἰς τὸν τάφον κελυθεῖς.

Γινέσθαι ὅτι ζῇ, προθύμως ἐκέλευσε ἀεσθαι τοῖς ὑπηρέταις τὸ σῶμα, καὶ διὰ χειρῶν προσεκομίσθαι ταῖς θύραις τῶν οἰκημάτων. ἡ δὲ Κλεοπάτρα τὰς μὴ θύρας ἐκ ἀνέωξεν, ἐκ δὲ θυρίδων τινῶν φανῆσα, σειρὰς καὶ καλώδια καθεῖλε. καὶ τέτοις ἐναψάνων τὸν Ἀντώνιον,

νῖον,

raetasque demisit claustris & repagulis firmatas, ac misit ad Antonium nuntiatum defunctam se esse. Id credens ille, & secum loquutus, Quid ultra moraris Antoni? unicam fortunam & reliquam eripuit tibi trahendi spiritus causam: cubiculum ingreditur, laxansque & aperiens lorica, Non crucior, inquit, Cleopatra, quia te sum orbat, (mox enim istuc tecum adero) sed quod tantus imperator superari animi celsitudine deprehensus sim a foemina. Erat servus ei fidus, Eros nomine: Hunc jampridem oraverat, si res postularat, ut interficeret ipsum. Tunc exegit promissa. Ille districtum ensē extulit quasi illum icturus: verum averso vultu interemit semetipsum. Quo ad pedes suos collapsus, Antonius,

Macte Eros, inquit, qui, quod non sustinuiſti ipse facere, me quomodo faciendum sit doces. Ita ventrem vulnere confodiens in lectulum demittit se. Ictus non fuit is qui maturaret mortem. Unde cursu sanguinis, postquam decubuit, inhibito refocillatus, oravit assistentes ut se conficerent: illi vero eiecerunt se ex cubiculo, vociferante & discruciante se Antonio, dum Diomedes scriba venit a Cleopatra, jussus eum in monumentum ad illam deportare.

Quam ut cognovit vivere, servis imperavit ardentem, ut tollerent se, ac manibus ad januam aedificii est gestatus. Non referavit Cleopatra fores, sed ex fenestris spectans reſtes & funiculos demisit: his annexum Antonium

νιον, ἀνείλκεν αὐτὴ καὶ δύο γυναῖκες, αἷς μόναις ἐδέξατο μετ' αὐτῆς εἰς τὸν τάφον. εἶδεν ἐκείναις λέγουσιν οἰκιστὴν ἡμέας οἱ πῶτα ἡρόδοτος δέμα. πεφουρμύθη γὰρ αἵματι καὶ θυσιῶν αἵματι, τὰς χεῖρας ὀρέγων εἰς ἐκείναις καὶ παρεωρμύθη. εἰ γὰρ ὡς γυναῖξιν ῥάδιον τὸ ἔργον, ἀλλὰ μόλις ἡ Κλεοπάτρα ταῖν χερσὶν ἐμπεφυκῆα καὶ κατατεινομένη πρὸς πρόσωπον, τὸν δεσμὸν ἀνελάμβανεν, Ἰπικελδομύων τῇ κατὰθεν αὐτῇ καὶ συναγωνιώνων. δεξαμένη δ' αὐτὸν ἔως, καὶ κατακλίνασα, πειρῶν ἔλατο τὰς πέπλους ἐπ' αὐτῇ, καὶ τὰ στήνα τυπιομένη καὶ παρὰ τὰς χεῖρας, καὶ πρὸς πρόσωπον τῇ αἵματι ἀναματιομένη, δεσπότῳ ἐκάλει, καὶ ἄνδρα καὶ αὐτοκράτορα καὶ μικρὸν δὲ Ἰπικέλης τῶν αὐτῆς κακῶν, οἷον τῶν ἐκείναις. καταπαύσας δ' τὸν θυμὸν αὐτῆς Ἀντώνιος, ἤτησεν οἶνον πιεῖν ἢτε διψῶν, ἢτε συνιομότερον ἐλπίζων ἀπολυθῆσεως. πινὼν δ', παρήνευσεν αὐτῇ τὰ μὲν ἑαυτῆς, ἃν ἢ μὴ μετ' αἰχμῆς, σωτήρια τίθεσθαι, μάλιστα τῶν Καίσαρος ἐταίρων Προκλήω πισεύσαν· αὐτὸν δ' μὴ θυμῶν Ἰπικέλης ταῖς ὑστάταις μεταβολαῖς, ἀλλὰ μακαρίζειν ὧν ἔτυχεν καλῶν, Ἰπικελέσας ἄνδρῶν ἡρόδοτος, καὶ πλείστον ἰχθύας, καὶ νῦν ἐκ ἀφρονῶς Ῥωμαῖοι ὑπὸ Ῥωμαῖς κρατηθεῖς.

Ὅσον δ' ἀπολείποντι αὐτῇ, Προκλήιος ἦκε πρὸς Καίσαρος. ἐπεὶ γὰρ ἑαυτὸν πατάξας ὁ Ἀντώνιος ἔρχετο πρὸς Κλεοπάτραν κομιζόμενος, Δερκεταῖός τις τῶν δορυφόρων, λαβὼν τὸ ἐλκερῶδες αὐτῇ καὶ ἀποκρύψας, ὑπεξῆλθε, καὶ

nium traxit in altum ipsa & duæ mulieres, quas in monumentum solas secum duxerat. Nihil aiunt fuisse illo spectaculo, qui adfuere, lamentabilius. Quippe sanguine oppletus & animam agens trahebatur, manusque versus illam porrigebat, & annitebatur sustollere se. Neque enim id mulieribus factu proclive erat: sed magno labore Cleopatra manibus incumbens & prona facie apprehendit vinculum, excitantibus eam qui infra stabant, & ob vicem ejus anxiiis. Ut eum hoc modo accepit & deposuit in lectum, pepla cum lamentans dilaceravit, pectusque suum percutiens & lanians manibus, cruoremque facie abstergens, dominum, virum, imperatorem appellavit, ac suorum pene malorum est illius miseratione oblita. Lenito Antonius ejus do-

lore, vini haustum poposcit: vel quod siti- ret, vel quod celerius ita exspiraturum se speraret. Postquam bibit, monuit eam ut rerum suarum, si absque turpitudine liceret, consuleret incolumitati, ac præcipue inter amicos Cæsaris fidem adjungeret Proculeio: se vero ob novissimam rerum conversionem ne lamentaretur, sed gratularetur ob bona quæ fuerat consequutus, quod omnium hominum fuisset clarissimus, & plurimum potuisset, atque eo tempore non ignaviter esset Romanus a Romano superatus.

Jam efflabat animam quum a Cæsare adfuit Proculeius. Quum enim semetipso Antonius percussisset, & ferretur ad Cleopatram, Dercetæus quidam ejus satelles rapto Antonii pugioe reconditoque subduxit se, cur-

ἡ δ' αὖτε πρὸς Καίσαρα, πρῶτον ἤγειλε τὴν Ἀντωνίαν τελευτήν, ἡ τὸ
 ξίφος ἔδειξεν ἡμαγμόν. ὃ ὅς ἡκασεν, ἐνδοτέρω τ' σκλωῆς ὑποσάς,
 ἀπεδάκρυσεν ἄνδρα κηδεστὴν ἡρόδμον ἡ συνάεχοντα, ἡ πολλῶν ἀγώνων
 ἡ πραγμάτων κοινωνόν. εἶτα τὰς ἐπιστολάς λαβὼν, ἡ τὰς φίλους καλέ-
 σας, ἀνεγίνωσκειν ὡς διγνώμονα γράφοντα αὐτῇ ἡ δίκαια, φορτικὸς δὲ
 ἡ ὑπερήφανος αἰὲν ὡς τὰς ἀποκρίσεις ἐκείνη. ἐκ δὲ τότε τὸν Περικλῆιον
 ἐπεμψε κελύσας, ἡν δυνή), μάλιστα τ' Κλεοπάτρας ζώσης κρατῆσαι.
 ἡ γὰρ ἐφοβῆτο ὡς τῷ χρημάτων, ἡ μέγα πρὸς δόξαν ἡγάτο τῇ θει-
 ἀμει καταγαγεῖν ἐκείνην. εἰς μὲν ἐν χεῖρας τῷ Περικλήϊω συελθεῖν ἐκ
 ἡθέλησεν· ἐγίνοντο δὲ λόγοι ἐν τῷ οἰκήματι, προσελθόντα ἔξωθεν αὐτῇ κτ'
 θύρας ἐπιπέδους, ἀποκεκλεισμένης μὲν ὀχυρῶς, φωνῇ δὲ διέξοδον ἐχέσας. ἡ
 διελέχθησαν, ἡ μὲν αἰτεμένη τὴν βασιλείαν τοῖς παισὶ, ὃ δὲ θάρρειν ἡ
 πάντα πισθεῖν Καίσαρι κελεύων.

Ὡς δὲ κατιδὼν τὸν τόπον ἀπήγειλε Καίσαρι, Γάλλος μὲν ἐπέμψθη
 πάλιν, ἐπιδεξιόμηνος αὐτῇ· ἡ ὡς τὰς θύρας ἐλθὼν, ἐπίτηδες ἐμήκυσε
 τὸν λόγον. ἐν τῷ τῷ Περικλήϊος κλίμακος προστεθείσης, διὰ τ' θυρίδος
 εἰσῆλθεν ἡ τὸν Ἀντωνιον αἰ γυναικες ἐδέξαντο. ἡ πρὸς ταῖς θύραις αὐταῖς
 εὐθὺς, αἷς ἡ Κλεοπάτρα παρεισήκει προσέχευσα τῷ Γάλλῳ, κατέβαινε
 ὑπηρέτας ἔχων δύο μετ' αὐτῇ. τῷ δὲ συγκαθηγεμύων τῇ Κλεοπάτρᾳ γυναι-
 κῶν τ' ἐτέρας ἀνακραγούσης, Τάλαινα Κλεοπάτρα ζῶσῃ μεταστροφῆσα
 ἡ θεασαμένη τὸν Περικλῆιον, ὥρμησεν μὲν αὐτὴν πατάξαι· παρὲς ὡς μὲν
 γὰρ

currensque ad Cæsarem exitum Antonii primus
 nuntiavit ei, atque ensẽm ostendit cruentum.
 Ille accepto hoc nuntio in intimum secessit
 tabernaculum: ubi illacrimavit Antonio, affini
 quondam & collegæ suo, multorumque certa-
 minum & rerum socio. Mox sumptis epistolis,
 accitisque amicis, recitavit eas, ut ostenderet
 ad lenia & æqua scripta sua quam ille semper
 respondisset importune & superbẽ. Inde Pro-
 culeium mittit, mandans ut maxime, si queat,
 Cleopatram redigat vivam in potestatem. Et-
 enim timebat thesauris, & magnificum adorna-
 mentum ducebat triumphi, si illam adduxisset.
 Illa vero congregi ex propinquo abnuitt
 cum Proculeio, sed colloquium cum eo ex
 illo ædificio habuit assistente foris ad posi-
 tum in plano ostium, quod firmiter erat ob-

VOL. V.

feratum, ut admitti tamen vox posset. In col-
 loquio illa regnum liberis suis petiit: alter
 bono animo ut esset hortatus est, & omnia
 permetteret Cæsari.

Ut locum contemplatus Cæsari renun-
 tiavit, iterum missus est ad eam appellan-
 dam Gallus. Qui ut venit ad fores, pro-
 duxit de industria sermonem. Interea Procu-
 leius admotis scalis intravit per fenestram,
 qua exceperant mulieres Antonium, tra-
 hensque secum duos ministros descendit con-
 festim ad ipsas fores, quibus assistebat at-
 tendens Gallum Cleopatra. Ubi una ex mu-
 lieribus, quæ incluserant se illic cum Cle-
 opatra, exclamavit, Misera Cleopatra, viva in
 potestatem venis: convertens se cernensque
 Proculeium, institit seipsam ferire: nam fici-

T

erat

ὃ ἐτύχανε τῷ ληστεῶν ἐπιφιδίῳ· προσδραμὼν δὲ ταχὺ, καὶ φερχὼν αὐ-
τῷ ταῖς χερσὶν ἀμφοτέρωσιν ὁ Προκλήϊος, Ἀδικῆς, ἔφη, ὦ Κλεοπάτρα,
σεαυτῷ καὶ Καίσαρα, μεγάλῃ ἀφαιρεμένη χρηστότητι· ἔπειδ' αὐτῷ,
καὶ διαβάλλουσα τὸν πρῶτατον ἡγεμόνων, ὡς ἄπιστον καὶ ἀδιάλλακτον. ἅμα
δὲ καὶ τὸ ξίφος αὐτῆς παρείλετο, καὶ τῷ ἐδῆτα, μὴ κρύπτοι τι φάρμακον,
ἐξέσπασεν. ἐπέμφθη δὲ καὶ πρὸς Καίσαρα τῷ ἀπελευθέρῳ Ἐπαφρόδιτῳ,
ὃ προστετάχτο ζῶσαν αὐτῷ φυλάττειν, ἰχυρῶς ἑπιμελούμενον, τὰλλα
πρὸς τὸ ῥᾶστον ἐνδιδόναι καὶ ἡδίσον.

Αὐτὸς δὲ Καῖσαρ εἰσῆλθων εἰς τὴν πόλιν Ἀρείῳ τῷ φιλοσόφῳ προσ-
διαλεγόμενῳ, καὶ τῷ δεξιᾷ ἐνδεδωκώς· ἵνα εὐθὺς ἐν τοῖς πολίταις ἀεί-
βλεπῇ· εἶη, καὶ θαυμάζοιτο τιμώμενῳ ὑπ' αὐτῷ θεοπρεπῶς. εἰς δὲ τὸ
γυμνάσιον εἰσελθὼν καὶ ἀναβὰς ἐπὶ βῆμά τι πεποιημένον, ἐκπεπληγμένων
ὑπὸ δέας τῷ ἀνθρώπων, καὶ προσπιπτόντων, ἀναστῆναι κελεύσας, ἔφη πά-
σης αἰτίας τὸν δῆμον ἀφίεναι, πρῶτον μὲν, διὰ τὸν κίσιον Ἀλέξανδρον·
δεύτερον δὲ, τὴν πόλεως θαυμάζων τὸ κάλλος, καὶ τὸ μέγεθος· τρίτον δὲ,
Ἀρείῳ τῷ ἑταίρῳ χαριζόμενῳ. ταύτης δὲ τῆς τιμῆς ἔτυχεν Ἀρεῖ· πρὸς
Καίσαρα, καὶ τῷ ἄλλων ἐζητήσατο συχνές· ὧν εἷς ἦν καὶ Φιλόστρατος,
αἰνὴς εἰπεῖν μὲν ἔξ ἑπιδρομῆς τῷ τότε σοφιστῶν ἰκανώτατῳ, εἰσποiwν δὲ
μὴ προσηκόντως ἑαυτὸν τῇ Ἀκαδημίᾳ. διὸ καὶ Καῖσαρ αὐτῷ βδελυγί-
ον τὸν τρέπον, καὶ προσέειπε τὰς δεήσεις. ὁ δὲ πύγωνα πολλὸν καθεῖς, καὶ
φαιὸν ἱμάτιον περικαλλόμενῳ, ἐξόπιον Ἀρείῳ παρεκκολέθει, τέτον αἰὲν σί-
χον ἀναφθειρόμενῳ,

Σο-

erat accincta. Cæterum accurrens propere
& complexus eam ambabus manibus Procu-
leius, Injuriam facis, inquit, Cleopatra, &
tibi & Cæsari: quæ magno documento eum
clementiæ privas, & lenissimo imperatori no-
tam inuris perfidiæ & sævitæ non placandæ.
Simul detrahit ei gladium, vestemque ejus,
ne quid tegeter veneni, excutit. Missus e-
tiam a Cæsare libertus ejus est Epaphroditus:
cui imperatum, intentissima cura ut vivam
custodiret, reliqua haberet quam lenissime &
blandissime.

Cæsar urbem investus est cum Ario philo-
sopho colloquens, dextraque cum tenens,
quo tam eximio honore ab ipso cultus, con-
spicuus civibus & suscipiendus esset. Ingres-

sus gymnasium, consensu tribunali, quod e-
rectum erat, consternatos metu cives & humi
se abjicientes exsurgere jussit, aitque popu-
lum se omni noxa liberare, primum Alexan-
dri causa conditoris: deinde urbis tam pul-
chræ tamque spatiosæ spectaculo ductum,
tertio amici gratia Arii. Hoc honore Cæsar
Arium dignatus est, multosque precibus ejus
condonavit alios: quorum fuit Philostratus
unus, dicendi ex tempore illius ætatis sopher-
starum promptissimus, verum immerito inter
Academiæ sectatores se recensebat. Quapropter
execrans mores illius Cæsar, rejiciebat
preces ejus. Ille barba cana promissa affecta-
batur atratus a tergo Arium, hunc versum
semper repetens,

Sa-

Σοφοὶ σοφὸς σώζονται, ἀνὴρ ὡς σοφοί.

πυθόμενος ὃ Καῖσαρ, καὶ τὴν φθόνον μᾶλλον Ἀρείον ἢ τὴν δίκην Φιλόστρατον ἀπαλλάξαι βελόμενος διήκε.

Τῶν δὲ Ἀιωνίων παίδων, ὁ μὲν ἐκ Φελβίας Ἀντλλος ὑπὸ Θεοδώρου τῷ παιδαγωγῷ ὡς ἀδελφεὺς ἀπέθανε· καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ τῷ στρατιωτῇ ὑποτεμνόνῳ, ὁ παιδαγωγὸς ἀφελὼν ὃν ἐφόρει πρὸς τῷ τραχήλῳ πολυτιμώτατον λίθον, εἰς τὴν ζώνην κατέρραψεν ἀγνησάμενος ὃ καὶ φωραθεὶς ἀνεσauerώθη. τὰ δὲ Κλεοπάτρας παιδιά φρενέμενα μὴ τῶν τρεφόντων ἐλδοθέειον εἶχε διαίταν. Καίσαριν δὲ τὸν ἐκ Καίσαρος εἶναι λεγόμενον ἢ μὲν μητὴρ ἐξέπεμψε μὴ χρημάτων πολλῶν εἰς τὴν Ἰνδικὴν δι' Αἰθιοπίας ἕτερος δὲ παιδαγωγὸς ὅμοιος Θεοδώρῳ, Ῥόδων, ἀνέπειγχε ἐπανελθεῖν, ὡς Καίσαρος αὐτὸν ἐπὶ βασιλείαν καλεῖν. βελομένη δὲ Καίσαρος, Ἀρείον εἰπεῖν λέγουσιν,

Οὐκ ἀγαθὸν πολυκαίσαριν.

Τῷτον μὲν ἔν ὑπερον ἀπέκλεινε μὴ τὴν Κλεοπάτρας τελευτήν. Ἀιωνιον δὲ πολλῶν αὐτεμενῶν θάψαι καὶ βασιλείων καὶ στρατηγῶν, ἐκ ἀφείλετο Κλεοπάτρας τὸ σῶμα Καίσαρος, ἀλλὰ ἐθάπτετο ταῖς ἐκείνης χερσὶ πολυτελῶς καὶ βασιλικῶς, πᾶσιν ὡς ἐβέλετο χερσὶ λαβέσσης. ἐκ δὲ λύπης ἅμα τοσαύτης καὶ ὀδυώτης (ἀνεφλέγμηνε γὰρ αὐτῆς τὰ στήνα τυπιομένης καὶ ἡλκωτο) πυρετῷ ἐπιλαβόντων, ἠγάπησε τὴν πρόφασιν, ὡς ἀφεξομένη τροφῆς διὰ τῆτο, καὶ ὡς ἀλύτῳς ἐαυτῇ. ὡς δὲ ἰατρὸς αὐ-

Sapiens salus sapienti erit, modo is sapit.

Id ubi Cæsar audivit, ut Arium invidia magis, quam metu exsolveret Philostratum, ignoravit homini.

Ex Antonii liberis Antyllus Fulvia natus, quem prodidit pædagogus Theodorus, interfectus est. Obtruncantibus eum militibus detraxit ei pædagogus quam collo gerebat, pretiosissimam gemmam, eamque infuit zonæ suæ. Id inficiatus & compertus quum esset, in crucem est actus. Cleopatrarum liberi cum nutritiis custoditi & liberaliter habiti. Cæsariionem, qui ex Cæsare dictatore prognatus ferebatur, miserat mater cum magna pecuniæ summa per Æthiopiam in Indiam. Hunc alter similis Theodoro pædagogus

Rhodon induxit ad regrediendum, tanquam vocaret eum Cæsar ad regnum. Deliberante de eo Cæsare perhibent Arium dixisse,

Cæsaris in multis nomen non expedit esse.

Eum igitur post sub Cleopatrarum mortem exstinxit. Antonium multis regibus & ducibus petentibus funerare, non ademuit corpus Cæsar Cleopatrarum: sed illius manibus est humatus splendide & regaliter, omniaque ei, quibus uti voluit, permissa. Ex tanto simul mœrore & dolore (nam pectus ejus ex verberibus inflammatum & exulceratum fuerat) febre correpta, id velamentum arripuit læta, quasi ideo temperatura cibo & vitam libere positura. Medicum habebat fami-

αὐτῇ σωτήρης, Ὁλυμπόν, ᾧ φράσασα τάληθές, ἐχεῖτο συμβέλω καὶ συνεργῶ τ' καθαιρέσεως, ὡς αὐτὸς ὁ Ὁλυμπος εἶπεν, ἰσορείαν τινα τῷ πραγμάτων τέτων ἐκδεδωκώς· ὑπονοήσας δὲ Καῖσαρ, ἀπειλὰς μὲν τινὰς αὐτῇ καὶ φόβους παρὰ τῷ τέκνων προσέβαλεν, οἷς ἐκείνη καθάπερ μηχανήμασιν ὑπερείπετο, καὶ παρεδίδατο τὸ σῶμα θεραπεύειν καὶ τρέφειν τοῖς χρῆζουσιν.

Ἦκε δὲ καὶ αὐτὸς ἡμέρας ὀλίγας διαλιπὼν, ἐνὶ βυξόμυρῳ αὐτῇ καὶ παρηγορήσων. ἡ δὲ ἔτυχεν μὲν ἐν σιβάδι κατακειμένη ταπεινῶς· εἰσιόντι δ' αὐτῇ μονοχίτων ἀναπηδήσασα προσπίπτει, δεινῶς μὲν ἔξηγεωμένη κεφαλῇ καὶ πρόσωπον, ὑπὸ τρυμνῷ δὲ τῇ φωνῇ, καὶ στυτετηκῆα ταῖς ὀψεσιν. ὡς δὲ πολλὰ καὶ τ' παρὰ τὸ ξέρον αἰκίας καταφανῆ καὶ ὅλως ἔθεν ἐδόκει τὸ σῶμα τ' ψυχῆς ἔχειν βέλτιον. ἡ μὲντοι χάρις ἐκείνη καὶ τὸ τ' ὥρας ἰταμόν ἐκατέσβεστο πανάπασι, ἀλλὰ καίπερ ἔτι διακειμένη, ἐνδοθέν ποθεν ἔξελαμπε καὶ συνεπεκφαίνετο τοῖς κινήμασι τῶν προσώπων. κελύσαντι δὲ τῇ Καίσαρ αὐτῇ κατακλιθεῖν, καὶ πλησίον αὐτῇ καθίσαντι, ἤψατο μὲν τινὲς δικαιολογίας, εἰς ἀνάγκην καὶ φόβον Ἀντωνίου τὰ πεπραγμένα τρεπέσης. ὤνισαμένη δὲ πρὸς ἕκαστον αὐτῇ τῇ Καίσαρ, ἔξελεγχόμενη ταχὺ πρὸς οἶκτον μετηνέμοσατο καὶ δέησιν, ὡς δὴ τις μάλιστα τῇ ζῆν παρειαχόμενη. τέλει δὲ τῇ πλήθους τῷ χρημάτων ἀναγραφῇ ἔχουσα προσέδωκεν αὐτῇ Σελδύκην δὲ τινὲς τῷ ἑπιτρέπων ἐλέγχοντι ὡς ἑνὶ κρύπτεσθαι καὶ διακλέπτεσθαι, ἀναπηδήσασα, καὶ τῷ τειχῶν αὐτῇ λαβομένη, πολλὰς ἐνεφόρει τὰ

familiarem Olympum, quem prodita ei veritate confiliarium & adiutorem ad tabem sibi inducendam adhibuit, ut ipse scriptum reliquit Olympus, qui edidit harum rerum historiam. Odoratus rem Cæsar, objecit ei minas & terrores de liberis: quibus illa sicut machinis expugnata est, permisitque corpus suum omnibus pro arbitrio curare & alere.

Venit etiam paucis diebus post ipse ad eam appellandam & consolandam. Jacebat forte illa in toro sordide. Quo ingressio, una velata tunica exiliit, abjecitque se ad pedes ejus, capite & facie mire foedata, tremula voce atque oculis tabidis. Multæ quoque vibices in pectore ejus conspiciebantur. Brevis nihil videbatur corpus ejus animo habere

melius. At gratiæ illæ & formæ protervitas non erat semel extincta: sed ex ea licet ita affecta elucebat intrinsecus aliquatenus, & cum vultus motibus effulgebat. Quum eam jussisset Cæsar decumbere, & juxta affedisset, attigit illa nonnullam excusationem, ea quæ facta essent in vim & metum Antonii deflectens: quam confutante in singulis Cæsare ac coarguente, divergit protinus ad misericordiam expostandam & ad preces, quasi summo opere concupisceret vivere. Postremo numeri thesauri brevium, quod habebat, tradidit ei. Quum Seleucus, unus procuratorum, argueret eam quod reconderet & supprimeret nonnulla: exiliens & in capillum hujus involans, multis plagis

τῷ προσώπῳ πληγὰς. τῷ δὲ Καίσαρ μειδιῶν, καὶ καταπαύοντι αὐτὸν, ἀλλ' ἐδαιμόνιον, εἶπεν, ὦ Καῖσαρ, εἰ σὺ μὲν ἡξίωσας ἀφικέσθαι πρὸς ἐμὲ καὶ προσεπεῖν ἔγωγε πρῶτίησαν, οἱ δὲ δῆλοί με κατηγορεῖσιν, εἴ τι τῶν γυναικῶν ἀπεθέμην ἐκ ἐμαυτῇ δῆπρ' ἢ τάλαινα κόσμον, ἀλλ' ὅπως Ὀκταβία καὶ Λιβία τῇ σῇ μικρὰ δέξασα, δι' ἐκείνων ἰλέω σε τύχοιμι καὶ προτιότερα. τότε οὗτος ὁ Καῖσαρ ἤδετο, παντάπασιν αὐτὸν φιλοψυχεῖν οἰόμενος. εἰπὼν ἔτι ὅτι καὶ ταῦτα ἐπιτρέπει, καὶ τὰλλα πάσης ἐλπίδος αὐτῇ χρησέσθαι λαμπρότερον, ὥχεται ἀπὼν, ἐξηπατηκέναι μὲν οἰόμενος, ἐξηπατημένος δὲ μάλλον.

Ἦν δὲ Κορνήλιος Δολοβέλλας ἐπιφανὴς νεανίσκος ἐν τοῖς Καίσαρ ἐταίροις· ἔτι δὲ εἶχε πρὸς τὴν Κλεοπάτραν ἐκ ἀηδῶς, καὶ τότε χαριζόμενος αὐτῇ δειθείσῃ κρύφα πέμψας ἐξηγγεῖλεν, ὡς αὐτὸς μὲν ὁ Καῖσαρ ἀναζύγνυσι πεζῇ διὰ Συρίας, ἐκείνῳ δὲ μετὰ τῶν τέκνων ἀποστέλλειν εἰς τριτὴν ἡμέραν ἐγνωκεν. ἢ δὲ ἀκῶσασα ταῦτα, πρῶτον μὲν ἐδέηθη Καίσαρ, ὅπως αὐτὸν ἑὰς χοῆς ἐπενεγκεῖν Ἀνιωνίῳ καὶ συγχωρήσαντι, ἐπὶ τὸν τάφον κομιθεῖσα καὶ πεπεσῶσα τῇ σορῶ μετὰ τῶν σωηθῶν γυναικῶν. Ὡς φίλε Ἀνιωνίε, εἶπεν, ἔταπλον μὲν σε πρῶτον ἔτι χερσὶν ἐλευθέροις, σπένδω δὲ νῦν αἰχμάλωτῳ ἔσας, καὶ φρενελύη μήτε κοπετοῖς μήτε θρήνοις αἰκίσας τὸ δῆλον τῷτο σῶμα, καὶ τηρέμενον ἐπὶ τὰς κατὰ σὲ θειάμβους. ἀλλὰς δὲ μὴ προσδέχῃ τιμὰς ἢ χοῆς· ἀλλ' αὐταὶ σοι τελευταῖαι, Κλεοπάτρας ἀγομένης. ζῶντας μὲν γὰρ ἡμᾶς ἔθεν ἀλλήλων διέστησεν, κινδυνώσαντες δὲ τὰ θανάτῳ

plagis os ejus contudit. Subridente Cæsare atque illam reprimente, Nonne grave, inquit, Cæsar, est, quum tu invisere me hoc in statu & appellare sis dignatus, a servis me meis deferri, siquid reposui muliebri, non mihi fane miseræ mundum: sed quo pauca munera Octaviæ & Liviæ tuæ feram, ut placatum te per illas & clementiorem habeam? His gavisus est Cæsar, omnino illam existimans teneri cupiditate vitæ. Igitur Cæsar ubi ostendit & hæc ei concedere se, cæteraque supra omnem spem cum ea melius acturum, digressus decepiſſe arbitrabatur se eam: at magis deceptus ipse est.

Cornelius Dolabella erat nobilis juvenis inter Cæsaris amicos: hic Cleopatram benevolo respiciens animo, precanti tunc hoc de-

dit beneficii, ut per internuntium clam ei significaret Cæsarem ipsum pedibus decessurum per Syriam, ipsam vero cum liberis statuisse post triduum in Italiam mittere. Quo intellecto, primum Cæsarem oravit ut sibi inferias dare permetteret Antonio. Annuente illo, ubi ad monumentum est perlata, incumbens cum familiaribus mulieribus in tumulum, Nuper te, inquit, liberis adhuc manibus, chare Antoni, funeravi, nunc parento captiva & custodita, ne planctibus & lamentationibus suggillem servile hoc corpus, quod ad triumphum de te servatur. Alios honores vel justa ne expectaveris, verum hæc tibi a Cleopatra, quæ abducitur, sunt novissima. Vivos nos nihil distrahit, nunc vero morte videmur com-

νάτω διαμείψαδ' τὲς τόπας· σὺ μὲν ὁ Ῥωμαῖος, ἐπ' αὐτὰ κάμψου, ἐγὼ δ' ἢ δύσην, ἐν Ἰταλίᾳ, τοσῶτο τ' σῆς μεταλαβῶσα χώρας μόνον. ἀλλ' εἰ δὴ τις τῶν ἐκεί Θεῶν ἀλκή ἢ δυνάμις (οἱ γὰρ ἐπ' αὐτὰ πρῶτον ἡμᾶς) μὴ πρὲς ζῶσαν τινὲν σεαυτὲ γυναικᾶ, μηδ' ἐν ἐμοὶ περὶ τοῦ θεοῦ σεαυτὸν, ἀλλ' ἐπ' αὐτὰ με πρὸς τὸν μὲν σεαυτὲ ἢ συνάψῃ, ὡς ἐμοὶ μυρίων κακῶν ὄντων, εἴδεν ἔτω μέγα ἢ θάνατον ἐστίν, ὡς ὁ βραχὺς ἔστω χρόνος ὃν σὺ χωρεῖς ἔζηκα.

Τοιαῦτα ὀλοφραμένη, ἢ σέψασα ἢ κατασπασαμένη τινὲν σορὸν, ἐκέλευσεν αὐτῇ λυτὴν γυναικᾶ. λυταμένη ἢ ἢ κατακλιθεῖσα λαμπρὴν ἄρσιν ἤρξατο. καὶ τις ἦκεν ἀπ' ἀγρῶ κίβητι τινὰ κομίζων τῶν ἢ φυλάκων ὃ, τι φέροι πτωχνομένων, ἀνοίξας, ἢ ἀφελὼν τὰ θεία, σύκων περὶ τὸ αἶγαιον ἔδειξε. θαυμασάντων ἢ τὸ κάλλος ἢ τὸ μέγεθος, μετὰ τὰς παρεκάλει λαβεῖν· οἱ ἢ πισεύσαντες ἐκέλευον εἰσενεγκεῖν. μὲν ἢ τὸ ἄρσιν ἢ Κλεοπάτρα δέλτον ἔχουσα γεγραμμένῃ ἢ κατασημασμένῃ, ἀπέστειλε πρὸς Καίσαρα, καὶ τὲς ἄλλας ἐκποδῶν ποιησαμένη, πλεον τῶν θυοῖν ἐκείνων γυναικῶν, τὰς θύρας ἐκλεισε. Καῖσαρ ἢ λύσας τινὲν δέλτον, ὡς ἐνέτυχεν λιταῖς καὶ ὀλοφραμοῖς δεομένης αὐτῆς σὺν Ἀντωνίῳ θάψαι, ταχὺ συνῆκε τὸ πεπραγμένον. καὶ πρῶτον μὲν αὐτὸς ὤρμησε βοηθεῖν, ἔπειτα τὲς σκεψομένους κτ' τάχῃ ἐπεμψεν. ἐγγεγόνει ἢ ὅτι τὸ πάθος. δρόμῳ γὰρ ἐλθόντες, καὶ τὲς μὲν φυλάσσοντες εἴδεν ἡδυνάμενες καταλαβόντες, τὰς ἢ θύρας ἀνοίξαντες, εὗρον αὐτῇ τεθνηκυῖαν, ἐν χρυσῇ κατακειμένῃ κλίνῃ,

commutaturi loca: tu ut Romanus hic jaceas, infelix ego illic in Italia, haecenus modo patriae particeps tuæ. At siquid istic numina valent & possunt, (nam nostrates nos Dii prodidere) noli deferere vivam tuam conjugem, neque in me permitte triumphum duci de te, sed hic me tecum abde & conde: nam mihi ex infinitis malis nihil tam grave vel acerbum est, quam breve hoc tempus quod te sine vixi.

His editis lamentis, postquam coronas & oscula tumultu tulit, præcepit sibi parari balneum. Lota accubuit & splendide est epulata. Tum cistam quidam rure veniens attulit. Percunctantibus quid ferret satellitibus, aperiens & auferens folia cophinum

plenum ficorum ostendit. Mirantes speciem & magnitudinem arridens invitavit ut fumerent. Illi nihil suspicati, jusserunt ficos cum intro ferre. Sub prandium tabulas, quas scriptas & consignatas habebat, misit Cleopatra ad Cæsarem: tum omnibus ejectis reliquis præter duas illas foeminas, obdidit fores. Solutis tabulis Cæsar ut obsecrationes & questus legit, precantis ut apud Antonium conderetur, intellexit illico quid gestum esset. Ac primum institit illuc ipse accurrere, deinde spectatum propere misit quid rei esset: verum momento transactum cum illa fuerat. Nam cursu illuc profecti, & stationem nihil offendentes sensisse, reclusa janua defunctam invenerunt, & in aureo jacentem lecto,

τη, κεκοσμημένῃ βασιλικῇ. τῶν δὲ γυναικῶν ἡ μὲν Εἰρα λεγομένη πρὸς τοὺς ποσὶν ἀπέθνησκει, ἡ δὲ Χάρμιον, ἥδη σφαλλομένη καὶ κατηδραῖστα, κατεκώσκει τὸ διάδημα ὡς ἐπὶ τῷ κεφαλῇ αὐτῆς. εἰπόντ' δὲ τιν' ὀργῇ, Καλὰ ταῦτα Χάρμιον· Κάλισα μὲν ἔν, ἔφη, καὶ πρέπαια τῇ τοσούτων ἀπογόνῳ βασιλεῖ. πλέον δὲ ἔδεν εἶπεν, ἀλλ' αὐτὴ ὥρ' αὖτ' ἐπὶ τὴν κλῆν' ἔπεσε.

Λέγε' δὲ τὴν ἀσπίδα κομιδῇ σὺν τοῖς σύκοις ἐκείνοις καὶ τοῖς θείοις ἀνδρῶν ἐπικαλυφθεῖσαν. ἔτω γὰρ τὴν Κλεοπάτραν κελεύσαι, μηδὲν αὐτῆς ἐπισαμένης τῷ σώματι προσπεσεῖν τὸ θηρίον. ὥς δὲ ἀφαιρῶσα τῶν σύκων εἶδεν, εἰπεῖν, ἐπ' αὐτῇ ἦν ἄρα τέτο· καὶ τὸν βραχίονα ὥρ' αὖτ' ἐπὶ τῷ σώματι γυμνώσασαν. οἱ δὲ, τηρεῖσθαι μὲν ἐν ὑδρείᾳ τὴν ἀσπίδα καθεστῆναι φάσκουσιν· ἡλακάρη δὲ τινι χρυσῇ τῇ Κλεοπάτρας ἐκκαλεμένης αὐτὴν καὶ διαγελανύσης, ὁρμήσασαν ἐμφυῖναι τῷ βραχίονι. τὸ δὲ ἀληθὲς εἰδὼς οἱ δὲν ἐπεὶ καὶ φάρμακον αὐτὴν ἐλέγχθη φορεῖν ἐν κνησίδι κοίλῃ, τὴν δὲ κνησίδα κρύπτειν τῇ κόμῃ. πλὴν ἔτε κηλὶς ἐξήνθησε τῷ σώματι, ἔτε ἄλλῃ φαρμάκῳ σημειῖον. ἔ μὲν ἔδ' αὖτ' ἐπὶ τὸ θηρίον ἐπὶ ὧς ὤφθη, συρμαὶς δὲ τῶας αὐτὴν ὥρ' αὖτ' ἐπὶ τὸ δωματίον ἀφείρεται, καὶ θυρίδες ἦσαν, ἰδεῖν ἔφασκον. ἔνιοι δὲ, καὶ τὸν βραχίονα τῇ Κλεοπάτρας ὀφθῆναι δύο κυμαὶς ἔχοντα, λεπτὰς καὶ ἀμυδράς· οἷς ἔοικε πιεσῦσας καὶ ὁ Καῖσαρ. ἐν γὰρ τῇ θειάμβῳ τῇ Κλεοπάτρας αὐτῆς εἰδῶλον ἐκομίζετο, καὶ τῇ ἀσπίδι ἐμπεφυκίαι. ταῦτα μὲν ἔν ἔτω λέγε' ἡμέας. Καῖσαρ δὲ, καίπερ ἀχθεθεὶς

ἐπὶ

to, regio cultu exornatam. Ex mulieribus illis, Iras nomine ad pedes ejus exspiraverat, Charmium jam lapsabunda & capite gravata componebat diadema, quo redimitum erat caput ejus. Ibi quum quidam fremens dixisset, Hæccine pulchra Charmium? Pulcherrima sane, inquit, decenciaque reginam tot regibus oriundam. Nihil amplius loquuta juxta lectum ibi concidit.

Perhibent aspidem inter ficos illos illatam, foliisque fuisse intectam. Ita enim jussisse Cleopatram, ut ignorantis corpus bestia invaderet: ut tollens de ficis conspexit eam, dixisse Cleopatram, Nempe hic illa est, brachiumque nudatum morsui præbuisse. Alii inclusam hydria aspidem, atque ita fuisse au-

tumant asservatam, fusoque aureo ipsam lacerantem & stimulantem arripuisse Cleopatram brachium. Sed veritatem novit nemo: quando venenum quoque gestasse proditum est eam in novacula cava, eamque recondisse coma sua. Verum nec macula in corpore extitit, neque aliud veneni vestigium. Neque vero bestia illa intus comparuit. Tractus aliquos ejus tantum juxta mare, quo cubiculum spectabat & fenestræ erant, aiunt deprehensos. Nonnullis brachium quoque Cleopatram notas duas ex punctione visum est habere tenues & exiles: quibus credidisse Cæsar videtur. Siquidem in triumpho ejus imago translata est ipsius Cleopatram & aspidis mordicus brachio affixæ. Hæc eo modo feruntur gesta. Cæsar quamvis mole-

Ἐπὶ τῇ τελευτῇ τῆς γυναικὸς, ἐθαύμασε τὴν ἀνδρείαν αὐτῆς· καὶ ταφῆσαι τὸ σῶμα σὺν Ἀντωνίῳ λαμπρῶς καὶ βασιλικῶς ἐκέλευσεν. ἐλίμω δὲ καὶ τὰ γυναικα κηδείας ἔτυχεν, αὐτῇ προστάξαντι. ἐτελεύτησε δὲ Κλεοπάτρα μὲν ἑνὸς δέοντα τεσσαράκοντα ἔτη βιώσασα, καὶ τέτων δύο καὶ εἰκοσι βασιλεύσασα, συνάξασα δὲ πλείω τῶν δεκατεσάρων. Ἀντωνιον δὲ οἱ μὲν ἔξ, οἱ δὲ τρισὶ τὰ πενήκοντα ὑπερβάλλειν φασίν. αἱ μὲν ἔν Ἀντωνίῳ καθιερέθησαν εἰκόνες, αἱ δὲ Κλεοπάτρας καὶ χώραν ἔμειναν, Ἀρχιβίου τινὸς τῶν φίλων αὐτῆς χίλια τάλαντα Καίσαρι δόντι, ἵνα μὴ τὸ αὐτὸ τοῖς Ἀντωνίῳ πάθωσιν.

Ἀντωνίος δὲ γυναικὶν ἀπολιπόντος ἐν τειῶν γυναικῶν ἐπὶ παῖδας, ὁ πρεσβύτατος Ἀνύλλος ὑπὸ Καίσαρος ἀνιέρθη μόνος· τὰς δὲ λοιπὰς Ὀκταβία παλαίσασα μετὰ τῶν ἑαυτῆς ἔθρεψε. καὶ Κλεοπάτρα μὲν τὴν ἐν Κλεοπάτρῃς Ἰόδα τῇ χειρὶ βασιλείων συνώκισεν· Ἀντωνιον δὲ τὸν ἐν Φιλίππῃς ἔτιω μέγαν ἐποίησεν, ὥστε τὴν πρώτην παῖδα Καίσαρι τιμὴν Ἀγρίππῃ, τὴν δὲ δεύτεραν τῶν Λιβίας παίδων ἐχόντων, τρίτον εἶναι καὶ δοκεῖν Ἀντωνιον. ἐκ δὲ Μαρκελλοῦ δυοῖν αὐτῇ θυγατέρων ἔσῶν, ἑνὸς δὲ καὶ Μαρκελλοῦ, τρίτον μὲν ἅμα παῖδα καὶ γαμβρὸν ἐποίησεν Καίσαρ, τῶν δὲ θυγατέρων, Ἀγρίππῃ τὴν ἑτέραν ἔδωκεν. ἐπεὶ δὲ Μαρκελλὸς ἐτελεύτησεν νεόγαμος κομιδῆς, καὶ Καίσαρ γαμβρὸν ἐχόντα πρὶν ἐκ εὐπορῆς καὶ ἐκ τῶν ἄλλων φίλων ἐλέσθαι, λόγον ἢ Ὀκταβία προσηνέκεν ὡς χρὴ τὴν Καίσαρος θυγατέρα λαβεῖν Ἀγρίππῃ, ἀφέντα τὴν ἑαυτῆς. περὶ δὲ τῆς Καίσαρος πρώτης, εἶτα Ἀγρίππῃ, τὴν μὲν αὐτῆς ἀπολαύσασα συν-

stiam traxit ex illius decessu, animum tamen ejus generosum est admiratus, & corpus condi apud Antonium splendide & regaler jussit. Sortitæ sunt & mulieres funus jussu ejus honorabile. Excessit Cleopatra annos nata undequadragesima, quorum duos & viginti regnavit, imperavit cum Antonio amplius quatuordecim. Antonium alii sex, alii tres & quinquaginta annos aiunt vixisse. Statuæ Antonii dejectæ sunt: Cleopatrar, loco non motæ. Impetravit amicus ejus Archibius a Cæsare mille talentis, ne cum Antonianis convellerentur.

Antonius sobolem ex tribus uxoribus septem liberorum reliquit. Ex his stirpis maximus Antyllus a Cæsare solus est interfectus.

Reliquos accepit Octavia, quos cum suis eduxit. Ex Cleopatra susceptam Cleopatram lepidissimo regi Jubæ collocavit, Antonium ex Fulvia in tantum evexit ut quum primum locum apud Cæsarem Agrippa, Liviar filii secundum tenerent, tertius esset & numeraretur Antonius. Ex Marcello illa filias duas, unicum filium Marcellum habebat. Hunc simul adoptavit & generum fecit Cæsar. Alteram filiam Octavia Agrippæ nuptum dedit. Quum Marcellus brevi post has nuptias interisset, neque Cæsari generum, cui fideret, ex cæteris amicis promptum esset deligere: sermonem Octavia movit Cæsari, ut Agrippa ipsius filiam dimissa duceret sua. Inducto Cæsare primo, inde Agrippa, receptam suam An-

ᾠκισεν Ἀντωνίῳ, τὴν δὲ Καίσαρ Ἀγρίππας ἔγημεν. Ἀπολειπομένων δὲ τῷ Ἀντωνίῳ καὶ Ὀκταβίας δυοῖν θυγατέρων, τὴν μὲν Δομίτιον Αἰνόβαρβον ἔλαβε, τὴν δὲ σωφροσύνη καὶ κάλλει περὶ πάντων Ἀντωνίαν, Δεῦστον δὲ Λιβίας υἱὸς, πρόγονον δὲ Καίσαρ. ἐκ τούτων ἐγένετο Γερμανικὸς καὶ Κλαύδιος ὧν Κλαύδιος μὲν ὑπερὸν ἤρξε· τῷ δὲ Γερμανικῷ παίδων Γαίον μὲν, Ἀγρίππαν δὲ Ἰπριφάνῳς ἐκ πολλῶν χρόνων, ἀντιέβη μὲν τέκνα καὶ γυναῖκας. Ἀγρίππῃ δὲ υἱὸν ἔξ Αἰνόβαρβου Λεύκιον Δομίτιον ἔχουσα, Κλαυδίῳ Καίσαρι συνᾠκισε· καὶ θένον τὸν υἱὸν αὐτῆς Κλαύδιον, Νέρωνα Γερμανικὸν περσωνόμασεν. ἔτι δὲ Ἀγρίππῃς ἐφ' ἡμέρῃς, ἀπέκρινε τὴν μητέρα, καὶ μικρὸν ἐδέησεν ὑπὸ ἐμπληξίας καὶ παρὰ σωφροσύνης ἀνατρέψαι τὴν Ῥωμαίων ἡγεμονίαν, πέμπτον δὲ Ἀντωνίῳ κατ' αἰεθμὸν διαδοχῆς χρόνον.

Antonio nuptui dedit, Cæsaris filiam duxit Agrippa. Duarum quæ supererant Antonii & Octaviæ filiarum, alteram in matrimonio habuit Domitius Ænobarbus, alteram castitate & forma celebrem Antoniam Drusus Livii filius, privignus Cæsaris. Ex his procreati Germanicus & Claudius: quorum Claudius post imperavit. Ex Germanici liberis Caius, cujus nobile, infamia nec diuturnum

fuit imperium, cum filia & uxore est interceptus. Agrippina, quæ filium ex Ænobarbo L. Domitium habebat, nupsit Claudio Cæsari. Hic adoptavit Domitium, quem Neronem Germanicum dixit. Is imperans nostra memoria interfecit genitricem suam, vecordiaque & amentia pene Romanum evertit imperium, ab Antonio in successione numero quintus.

ΠΕΙ τοίνυν μεγάλοι παρὲς ἀμφοτέρους ἐγγύθι μεταβολαί,
 πρῶτον τὰ τ' δυνάμεις καὶ τ' ἐπιφανείας σκοπώμεν. ὅτι καὶ
 μὲν ἡ πατρὸς καὶ προκατεργασμένη, μέγιστον ἰχύσαντο
 Ἀνιγόνος τῷ διαδόχῳ, καὶ πρὸς τὴν Δημήτριον ἐν ἡλικίᾳ
 ἡμέτερος τὰ πλείστα τ' Ἀσίας ἐπελθόντο καὶ κρατήσαντο.
 Ἀνώνιος δ' ἡ χαλεπὸς μὲν ἄλλως, ἀπολέμενος δ' καὶ μέγα μὴδὲν εἰς δόξαν αὐ-
 τῷ καταλιπόντος ἡρόδοτος πατρός, ἐπὶ τῷ Καίσαρι ἐτόλμωσεν ἀρχὴν
 εἶδεν αὐτῷ καὶ ἡρώς προσήκεσαν εἰσελθεῖν, καὶ τοῖς ἐκείνῳ προπεποιημένοις αὐ-
 τὸς ἑαυτὸν εἰσέποιήσε διάδοχον. καὶ τοσούτον ἰχυσεν ἐκ μόνων τῷ παρὲς αὐτὸν
 ὑπαρχόντων ὁρμώμενος, ὥστε δύο μοίρας τὰ σύμπαντα ποιησάμενος, τῷ
 ἑτέρῳ ἐλέσθαι καὶ λαβεῖν, τῷ ἐπιφανέστερον ἀπὸν δ' αὐτὸς, ὑπηρεταί-
 τε καὶ ὑποστρατηγοὺς Πάρεθους τε νικῆσαι πολλάκις, καὶ τὰ παρὲς τὸν Καύκα-
 σον ἔθνη βάεβα μέχρι τ' Καππασίας ὥσαυτά τε θαλάσσης. μαρτυρεῖται δ'
 τῷ μεγέθει αὐτῷ, καὶ διὰ τὸ κακῶς ἀκχεῖ. Δημητρίῳ μὲν γὰρ ὁ πατήρ
 ἡγάπησε τῷ Ἀντιπάτρει Φίλλαν, ὡς κρείττονα, συνοικίσαι παρ' ἡλι-
 κίαν,

QUIA vero magnis uterque rerum vicif-
 situdinibus usus est, primum potentiam &
 claritatem utriusque consideremus. Hæc erat
 paterna Demetrio & præparata: fuit enim A-
 lexandri successorum Antigonos præpollentis-
 simus, Demetrioque nondum adulto pleraque
 Asiæ obivit atque in potestatem suam rede-
 git. Antonius autem, patre genitus cætera
 quidem probo viro, sed bellis inexercitato,
 & a quo parum ad nomen parandum accepit
 momenti, non dubitavit ad Cæsaris aspirare
 imperium, nihil ad ipsum generis propinqui-

tate pertinens, atque in elaboratorum ab illo
 irrepsit successionem: tantumque solis suis
 fretus præfidiis valuit, ut orbem universum in
 portiones partitus duas, alteram selegerit &
 sumpserit præcellentiore; absens ipse per
 ministros & legatos suos subinde fuderit Par-
 thos, gentesque barbaras Caucasum circum-
 jectas usque ad mare Caspium summoverit.
 Testantur magnitudinem ejus vel illa quæ
 eum reddunt infamem. Demetrio enim pater
 præclare agi putavit, si Philam Antipatri
 præter ætatem ut præstantiorem desponde-
 ret:

κίαν, Ἀντώνια ᾗ ὁ Κλεοπάτρας γάμῳ ὄνειδ' ἰὼ, γυναικὰς ὑπερβαλ-
λομένης διωάμει καὶ λαμπρότητι πάντας πλὴν Ἀρσάκῃ τῆς καθ' αὐτὴν
ἡγεμένης. ἀλλ' ὅτως ἐποίησε μέγαν ἑαυτὸν, ὥστε τοῖς ἄλλοις μεζόνων ἢ
ἐβύλετο δοκεῖν αἰετῷ.

Ἡ μὲντοι προαίρεσις ἀφ' ἧς ἐλήσαντο τὴν ἀρχὴν, ἀμεμπτῶς ἔπ' τῇ
Δημητρίῳ, κρατεῖν καὶ βασιλεύειν ἀνθρώπων εἰσισφύων κρατεῖας καὶ βασι-
λεύας ζητέων· ἢ ᾗ Ἀντώνια, χαλεπὴ καὶ τυραννικὴ, καταδεδυμένη τὸν
Ῥωμαίων δῆμον, ἄξι διαφύγοντα τὴν ὑπὸ Καίσαρι μοναρχίαν. ὃ δ' ἔν
μέγιστον αὐτῇ καὶ λαμπρότατον ἐστὶ τῷ ἐργασμῶν, ὁ πρὸς Κάσιον καὶ
Βρῦτον πόλεμῳ, ἔπ' τῇ τῷ πατερίδῃ καὶ τῆς πολίτας ἀφελείας τὴν
ἐλευθερίαν· ἐπολεμήθη. Δημήτριῳ ᾗ, καὶ πρὶν εἰς τύχας ἐλθεῖν ἀναγκάας,
ἐλευθερῶν τὴν Ἑλλάδα, καὶ τῶν πόλεων ὀξυλαύνων τὰς φρεσὺς διέτελεσεν·
ἐχ' ὥσπερ Ἀντώνιῳ, ὅτι τῆς ἐλευθερώσαντας τὴν Ῥώμην ἀπέκλεινεν ἐν
Μακεδονίᾳ, σεμνυνόμην. ἐν τοίνυν ἐστὶ τῷ ἐπαινεμῶν Ἀντώνια, τὸ φι-
λόδοξον καὶ μεγαλόδοξον, ἐν ᾧ τοσῶτον ὑπεραίρει Δημήτριῳ, ὥστε χαρί-
σατο τοῖς πολεμίοις ὅσα τοῖς φίλοις ἐκ ἔδωκεν Ἀντώνιῳ. καίτοι ταφιδύαι
καὶ περιβαλῶναι κελύσας Βρῦτον ἐκείνῳ δοκίμησεν ἔτι ᾗ καὶ τῆς
ἀποθανόντας τῶν πολεμίων πάντας ἐκῆδωσε, καὶ τῆς αἰόνης Πτολεμαίῳ μὲν
χρημάτων καὶ δαρεῶν ἀπέπεμψε.

Ὑβριστὶ μὲν ὀτυχεῖν αἰμφοτέρῃ, καὶ πρὸς τευφὰς ἀναιμῆροι καὶ λυπο-
λαύσεις· ἐκ ἀν' αἵτοι δέ τις ὡς Δημήτριον ἐν ἀπαθείᾳ καὶ συνουσίᾳ ὄντα
περάξων

ret: Antonio vero ipsius Cleopatrae labi fue-
runt nuptiae, foeminae opibus & splendore
aeternum, si Arsacem exceperis, suae aetatis
reges antecellentis. Adeo autem se effecit
ipse grandem, ut aliis fortuna dignus quam
ipse vellet majore haberetur.

Consilium tamen & institutum quo impe-
rium peperit, irreprehensibile Demetrii, ut
dominaretur & regnaret apud homines servire
assuetos & regnari quærentes: tetrum Anto-
nii & tyrannicum, quod in servitutem redegit
populum Romanum, qui modo ex Caesaris
dominatu effugerat. Quod igitur maximum
in rebus ejus gestis & splendidissimum est,
bellum contra Cassium & Brutum susceptum,
id gestum est ad extorquendum patriæ & ci-
vibus suis libertatem. Demetrius vero, &

ante quam in fortunas extremas est delapsus,
non cessavit liberare Græciam & præsidia
ex urbibus abigere: ubi contra Antonius,
quod liberatores populi Romani oppressisset
in Macedonia, est gloriatus. Una autem in
Antonio laudatur munificentia atque in do-
nis magnificentia: in qua hactenus eminet
Demetrius, ut plura largitus sit hostibus,
quam donaverat amicis Antonius. Et qui-
dem ex eo quod funerari Brutum jussisset
magnifice, gloriam ille paravit: at hic cun-
ctos qui ceciderant humavit hostes, captivos-
que ad Ptolemaeum cum rebus suis & mune-
ribus remisit.

Impotentes rebus secundis ambo, in deli-
ciasque & luxum effusi. Sed non invenias
Demetrium voluptatibus & conviviis immer-
sum

πράξεων καιρὸς ἔξέφυγν, ἀλλὰ τῇ πενίᾳ τῇ χολῆς ἐπεισῆγε τὰς ἡδονὰς, καὶ τὴν Λάμειαν ὥσπερ τὴν μυθικὴν ἀτεχνῶς παίζων καὶ νυσάζων ἐποιεῖτο διαγωγὴν. ἐν δὲ ταῖς τῷ πολέμῳ παρὰσκυαῖς ἐκ εἶχεν αὐτὴ τὸ δόρυ κίτλον, ἐδὲ μύρων ὀδῶδει τὸ κράν. ἐδὲ γεγανωμύ. καὶ ἀνθηρὸς ἐπὶ τὰς μάχας ἐκ τῇ γυναικωνίτιδι προήει, κοιμίζων δὲ τὰς θιάσους καὶ τὰ βακχεῖα καταπαύων,

Ἀμφίπολ. Ἀρε. ἀνέρες,

καὶ τὸν Εὐριπίδην, ἐγένετο, καὶ δι' ἡδονὴν ἢ ραθυμίαν ἔθεν ἀπλῶς ἐπὶ τῷ. Ἀνώνιον δὲ, ὥσπερ ἐν ταῖς γραφαῖς ὀρεῶν τῷ Ἡρακλέει τὴν Ὀμφάλῳ ὑφαιρῆσαν τὸ ρόπαλον, καὶ τὴν λεοντὴν ἀποδύσαν, ἔτω πολλάκις Κλεοπάτρα παρηπλίσασα καὶ καταθέλξασα, συνέπεισεν ἀφέντα μεγάλης πράξεως ἐκ τῷ χειρὶ καὶ στρατείας ἀναλκαίας, ἐν ταῖς περὶ Κάνωβον καὶ Ταφόσιον ἀκλαῖς ἀλύειν καὶ παίζειν μετ' αὐτῆς. τέλος δὲ ὡς ὁ Πάρις ἐκ τῆς μάχης ἀποδράς εἰς τὰς ἐκείνης κατεδύετο κόλπους, μᾶλλον δὲ ὁ μὲν Πάρις ἡττηθεὶς ἐφύγεν εἰς τὸν θάλαμον, Ἀνώνιον δὲ Κλεοπάτραν διώκων ἐφύγε καὶ προήκατο τὴν νίκην.

Ἔτι Δημήτριος μὲν ἐκεκωλυμύ, ἀλλ' ἀπὸ Φιλίππου καὶ Ἀλεξάνδρου γεγονὼς, ἐν ἔθαι τοῖς Μακεδόνων βασιλεύσιν ἐγάμα γάμους πλείους, ὥσπερ Λυσίμαχος καὶ Πτολεμαῖος. ἔχε δὲ διὰ τιμῆς ὅσας ἐγνημύ. Ἀντώνιος δὲ πρῶτον μὲν ὁμῶς δύο γυναῖκας ἡγάγετο, πρῶτον μὲν Ῥωμαίῳ τετολημημύ, ἔπειτα τὴν ἀσὴν καὶ δικαίως γαμηθεῖσαν ἐξήλασε, τῇ

ξίμ.

sum rerum gerendarum neglexisse occasionem. Ubi quidem otio abundaret, indulgebatur voluptatibus, Lamiamque sicut fabulosam illam plane, quum ludere & dormire quaereret, pro oblectamento habebat. Enimvero in belli apparatibus non habebat hasta ejus hederam, neque unguentum renidebat galea, neque delibutus & comptus ad proelia ex conclavibus mulierum procedebat: verum fopiens Bacchi chororum compescensque Bacchanalia,

Affecta Martis profani,

ut ait Euripides, fiebat: neque per voluptates vel socordiam impegit usquam. Antonium vero, sicut in picturis Herculi videmus subtrahi ab Omphale clavam, leoninamque

detrahi: ita frequenter exarmatum ac emoluitum induxit Cleopatra, ut amissis e manibus magnis rebus atque expeditionibus necessariis, oscitaret luderetque secum circa Canopi & Taphosiridis littora. Postremo ut Paris, quum profugisset ex proelio, in illius se sinum abdidit. Immo victus confugit in thalamum Paris, Antonius Cleopatram consecrans fugit & projecit victoriam.

Adhuc non lege vetante Demetrius, sed more a Philippo & Alexandro inter reges Macedonum usurpato, plures, sicut Lysimachus & Ptolemæus, duxit uxores: quotquot autem duxit, honorem habuit omnibus. Antonius primum, quod erat apud Romanos inauditum, duas simul accepit uxores. Deinde civem & justam uxorem expulit domo, quo

ἔειπεν καὶ μὴ κατὰ νόμους συνέσθην χαλεζόμην. ὅθεν καὶ ἐκ γάμου τῷ μὲν ἔθεν, τῷ δὲ τὰ μέγιστα τῶν κακῶν ἀπήντησεν. ἀσέβημα μὲν τοι τοσούτον δι' ἀσελγείαν ἔθεν ταῖς Ἀνιωνίαις πράξειςιν, ὅσον ταῖς Δημητρίαις πράξειςιν. οἱ μὲν γὰρ ἰσοεκαί φασιν καὶ τὴν ἀκροπόλεως ὅλης εἰργασθῆναι τὰς κύνας, διὰ τὸ τὴν μίξιν ἐμφανῆ μάλιστα ποιεῖσθαι τὸ ζῶον. ὁ δὲ ἐν αὐτῇ τῇ παρθενῶνι ταῖς τε πόρνοις συνῆν, καὶ τῶν ἀσῶν κατεπόρευσεν πολλὰς· καὶ ἔτι τις ἀνὴρ ἦεν τὰς τοιαύτας τρυφὰς καὶ ἀπολαύσεις οἶοιτο μετέχειν κακῶς, τῆς ὁμότητος, τὸ ἐν τῇ Δημητρίᾳ φιληδονία, φιλειδονία, μάλλον δὲ ἀναγκαῖον οἰκιστῶς ἀποθανεῖν τὸν κάλλιστον καὶ σωφρονέστατον Ἀθιναίων, φεύγοντα τὸ καθυβριζομένον. συνελόντι δὲ εἰπεῖν, Ἀνιωνίᾳ μὲν ἑαυτὸν διὰ τὴν ἀκροπόλιν, Δημήτρει δὲ ἄλλας ἠδύκνησε.

Πρὸς μὲν τοι γονεῖς ἀμεμπτόν ἑαυτὸν εἰς ἅπαντα παρέχεν ὁ Δημήτριος· Ἀνιωνίᾳ δὲ τὸν ἀδελφὸν τὴν μητέρα ἔξεδωκεν ἔπι τῷ Κικέρωνι ἀποκτείναντα, πρῶτον καὶ καθ' ἑαυτὸ μαζὸν καὶ ὁμόν, ὡς μόλις Ἀνιωνίον ἐπ' αὐτῷ συγγνώμης τυχεῖν, εἰ σωτηρίας τῷ θεῷ μισθὸς ἦν ὁ Κικέρωνος θάνατος. ἀ τοῖνυν ἑπώρκησαν ἀμφοτέρω καὶ παρεπρόδωκαν, ὁ μὲν Ἀρτάβαζον συλλαβὼν, ὁ δὲ Ἀλέξανδρον ἀποκτείναντα, Ἀνιωνίᾳ μὲν ἔχει τὴν πρόφασιν ὁμολογεμένην. ἀπελείφθη γὰρ ἐν Μήδοις ὑπὸ Ἀρταβάζε, καὶ προεδόθη Δημήτριον δὲ πολλοὶ λέγουσι ψευδεῖς αἰτίας ἐφ' οἷς ἔδρασε πλασάμενον κατηγορεῖν, ἀδικηθέντα ἐκ ἀδικήσαντα ἀμύνασθαι. πάλιν δὲ, τῷ μὲν κατορθωμάτων αὐταρχὸς ὁ Δημήτριος γέγονε καὶ τὸναντίον ὁ Ἀνιωνίᾳ ἐν οἷς ἔπαρξεν, καλλίστας καὶ μεγίστας διὰ τῶν στρατηγῶν ἀνιχεῖτο νίκας. Ἐξέ-

quo peregrinæ & illegitimæ indulgeret. Unde ex matrimonio huic summa mala, illi nullum evenit. Piaculum tamen ex lascivia contractum nullum tantum Antonii facta, quantum Demetrii habent. Quippe scribunt historiographi tota arce arceri canes solere, quod præcipue hoc animal ineat in aperto. At Demetrius in ipsius penetralibus Minervæ cum scortis consuevit, & urbanas matronas stupravit complures. Quod vero minime conjunctum existimes esse cum deliciis & voluptatibus vitium, sævitiam, id Demetrii lasciviæ adest: qui pro nihilo duxit, immo coegit formosissimum & castissimum puerum Atheniensem, ut stuprum effugeret, misere vitam profundere. Ut verbo dicam, semetipsum Antonius per incontinentiam, Demetrius alios læsit.

Vice versâ adversus parentes suos præstitit se Demetrius usquequaque irreprehensibilem: Antonius avunculum dedit, ut interficeret Ciceronem; rem per se execrabilem atque immanem: ut vix in eo ignoscas Antonio, si salutis avunculi Ciceronis cædes merces fuisset. At perjuria & perfidiæ utriusque, quod hic Artabazum vinxit, ille obtruncavit Alexandrum, velamentum in Antonio habet confessum: nam desertus ab Artabazo in Media & proditus fuit. Demetrium multi memorant ad factum suum falsis colorandum causis infimulasse illum qui ab ipso fuit violatus, non pœnas persequutum a violatore. Rursus, palmarum suarum vicissim ipse effector Demetrius fuit: contra Antonius, ubi non adfuit, pulcherrimas maximasque per legatos suos retulit victorias.

Impe-

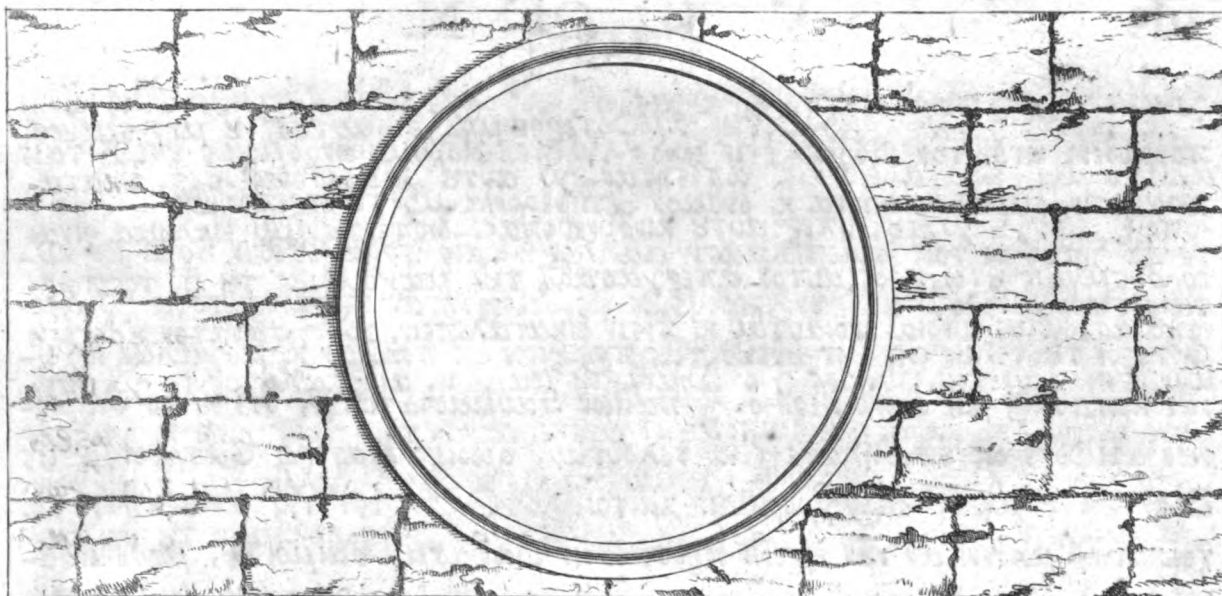
Ἐξέπεσον ὃ τῷ πραγμάτων ἀμφοτέρῳ μὴ δι' αὐτὰς, ἐ μὴν ὁμοίως· ἀλλ' ὁ μὴν, ἐγκαταλειφθείς· ἀπέστησαν γὰρ αὐτῷ Μακεδόνες· ὁ δὲ, ἐγκαταλιπών· ἔφυγε γὰρ τὰς ὑπὲρ αὐτῷ κινδυνεύουσας. ὥστε τῷ μὴν ἔκλημα εἶναι τὸ δυσμενὲς ἔτι πρὸς αὐτὸν ἀπεργάσατο τὰς μαχομένης· τῷ δὲ, τὸ παρεσκυδασμένῳ εὐνοίαν τοιαύτην καὶ πῖσιν ἐγκαταλιπεῖν. τὸν δὲ θάνατον ἐδετέρω μὴ εἶναι ἐπαινέσαι, ψεκλὸς δὲ ὁ Δημητρίῳ μᾶλλον. αἰχμαλώτός τε γὰρ ὑπέμεινε ἡρέως, καὶ καθερχθείς ὑπέμεινεν Ἰππερδᾶναι τριετίαν, οἶνω καὶ γαστρὶ, κατὰ πρὸς τὰ ζῶα, χειροῦντος ἡρόμενος. Ἀνώνιος δὲ δειλῶς μὴ καὶ οἰκιστὴς καὶ ἀτίμως, ἐ μὴν ἀλλὰ πρό γε τῷ κύριον ἡρέως τὸν πολέμιον τῷ σώματι, ἑαυτὸν ἐξήγαγε.

Imperium vero amisit sua culpa uterque, non pari tamen modo: sed superior destitutus, quod defecissent ab eo Macedones: hic, destituens suos; fugit enim desertis illis qui dimicabant pro ipso. Itaque crimen est Demetrii, quod reddiderit adeo infestos sibi milites suos: Antonii, quod paratam tantam benevolentiam atque fidem deseruerit. Exitum

certe neutrius commendes: improbandus Demetrii tamen magis; siquidem in manus sustinuit hostium venire, & in custodia usuram facere triennii passus est, vino & ventre pecudum modo cicuratus. Antonius timide quidem & lamentabiliter turpiterque; prius tamen quam corpus suum in potestatem venit hostis, exitum sibi conciliavit.

ΔΙΩΝ.

Δ Ι Ω Ν.

ΡΑ γε ὥσπερ ὁ Σιμωνίδης φησὶν, ᾧ Σόσσιε Σενεκίων, τοῖς Κορινθίοις ἐ μύωιεν τὸ Ἴλιον Ἰππερατρίσασι μὲν τῇ Ἀχαιῶν, ὅτι κακείοις οἱ αὖτε Γλαῦκον δὲ ἀρχῆς Κορίνθιοι γεγονότες συνεμάχην προθύμως ἔτως εἰκὸς τῇ Ἀκαδημία μῆτε Ῥωμαῖς μῆτε Ἑλλήνας ἐκαλεῖν, ἴσον φερρμύρας ἐκ τῆ γεραφῆς ταύτης, ἢ τόν τε Βερέτα αὖτε βίον καὶ τὸν Δίωνα· ὧν ὁ μὲν αὐτῷ Πλάτωνι πλησιάσας, ὁ δὲ τοῖς λόγοις ἐληθαφεῖς τοῖς Πλάτωνι, ὥσπερ ἐκ μιᾶς ὤρευσαν ἀμφοτέρω παλαίστρας ἑπὶ τὰς μεγίστας ἀγῶνας. καὶ τὸ μὲν ὅμοια πολλὰ καὶ ἀδελφὰ πράξιαις μαρτυρεῖται τῷ καθηγεμόνι τῆ ἀρετῆς, ὅτι δὲ φερρήσει καὶ δικαιοσύνη δύαμιν ἑπὶ τὸ αὐτὸ καὶ τύχῃ συνελθεῖν, ἵνα κάλλος ἅμα καὶ μέγεθος αἱ πολιτικαὶ πράξεις λάβωσι, καὶ θαυμαστόν ἐστιν. ὡς γὰρ Ἰππόμαχος ὁ ἀλείπτης ἔλεγε τὰς γε-
γυμ-

SICUT ait Simonides, Soffi Senecio, Corinthiis Ilium, quum fecissent cum Achæis ei bellum, non fuisse infensum, quod ipsi quoque oriundus Corintho socia arma Glaucus junxisset: ita nimirum debent Academiae neque Romani neque Græci succensere, qui portionem referunt parem ex hoc scripto, quod vitam complectitur Bruti & Dionis: quorum hic consuetudinem cum Platone ha-

buit, alter præceptis imbutus fuit Platonis. Itaque quasi ex una ambo palæstra sunt ad maxima certamina progressi. Nec mirum est eos multis factis consimilibus & germanis edendis præceptori virtutis astipulari, ut res amplas & splendidas geras in republica procuranda, potentiae & fortunæ requiri cum prudentia & justitia associationem. Ut enim Hippomachus aliptes exercitatos ait apud se etiam

γυμνασμίῃς παρ' αὐτῷ, καὶ κρείας ἐξ ἀγορῆς ἰδὼν φέροντας ἐπιγινῶναι πόρρωθεν· ἔτω τὸν λόγον ἐστὶν εἰκὸς τῷ πεπαιδευμένῳ ὁμοίως ἔπειθαι ταῖς πράξεσιν, ἐμμέλειαν τινα καὶ ῥυθμὸν ἐπιφέρουσα μᾶλλον τῇ πρόνοιῳ.

Αἱ δὲ τύχαι τοῖς συμπλώμασι μᾶλλον ἢ ταῖς πραγματέσεσιν εἶσαι αἱ αὐταί, συνάγουσι τῷ ἀνδρῶν τὰς βίαις εἰς ὁμοιότητα. πραγματεύθησαν γὰρ ἀμφοτέρω τῷ τέλει εἰς ὃ προῆλθο ταῖς πράξεσι, ἐκ πολλῶν καὶ μεγάλων ἀγώνων καταθέας μὴ δυνάμεναι. ὃ δὲ πάντων θαυμασιώτατον, ὅτι καὶ τὸ δαιμόνιον ἀμφοτέροις ὑπεδήλωσε τὴν τελειότητα, ὁμοίως ἐκατέρω φάσματ' εἰς ὅψιν ἐκ δυνάμεως πρᾶξις. καίτοι λόγ' οἱ τίς ἐστὶ τῷ ἀναιρένῳ τὰ τοιαῦτα, μηδὲν ἂν νῦν ἔχοντι προσπεισῇ φάνησθαι δαίμονα, μηδὲ εἶδωλον, ἀλλὰ παιδεία καὶ γυναικα, καὶ πρᾶξις δι' αἰσθητῶν ἀνθρώπων, ἐν τινὶ πλάνῳ ψυχῆς ἢ δυσκράσις σώματ' ἡρωϊκῆς, δοξᾶς ἐφέλκεας κενᾶς καὶ ἀλλοκότας, δαίμονα πονηρὸν ἐν αὐτοῖς εἶναι δεισιδαιμονίαν ἔχοντας. εἰ δὲ Δίων καὶ Βεῖτον, ἄνδρες ἐμβριθεῖς καὶ φιλόσοφοι, καὶ πρὸς ἐδὲν ἀκροσφαιλαῖς ἐδ' οὐδ' ἀλῶτοι πάθοντες, ἔως ὑπὸ φάσματ' διετέθησαν, ὥστε καὶ φράσαι πρὸς ἑτέρας, ἐκ οἷδα μὴ τῷ πάντῳ παλαιῶν τὸν ἀτοπώτατον ἀναγκαζῶναι προσδέχεσθαι λόγον, ὥς τὰ φῶλα δαιμόνια καὶ βάσκανα, προσφθονεῖν τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσιν, καὶ ταῖς πράξεσιν ἀνισάμενα, ταραχὰς καὶ φόβους ἐπάγει, σείοντα καὶ σφάλλοντα τὴν ἀρετήν· ὥς μὴ διαμεινάντες ἀπὸ τῶν ἐν τῷ καλῷ καὶ ἀκέραιοι, βελτίονα ἐκείνων μοίρας μᾶλλον τὴν τελειότητα

etiam quum ex macello conspiceret ferentes carnes, procul se cognoscere: ita rationem consentaneum est bene institutorum pariter factis comitem se adungere, quæ concinnitatem quandam eis consonantiamque cum decore afferat.

At fortunæ, quæ casu magis quam consilio acciderunt his pares, similitudinem vitis eorum conciliant. Siquidem uterque sublatu de medio ante metam est quam sibi proposuerant, ubi facta sua ex multis & magnis contentionibus deponere nequiverunt. Quod vero omnium est maxime stupendum, utrique Deus vitæ exitum prænuñtiavit, parum propitio spectro juxta utrique oblato. Tametsi perhibent illi qui negant talia, nemini cordato visum dæmonii vel simulacrum obversari, ve-

rum pueros, mulierculas, & deliros ex corporis imbecillitate homines, quum aliquo tenentur mentis errore vel intemperie corporis, opinioniones alienas atque absconditas admittere, dum malum dæmonium superstitiose credunt se invasisse. Quod si Dion Brutusque, constantes viri & philosophi, neque ad ullum præcipites aut proclives animi motum, adeo sunt a spectro permoti, amicis ut referrent visâ suâ, haud scio an ex veteribus opinionibus recipere maxime absconditam cogamur, mala dæmonia & invida esse bonis viris æmulantia, quæ, quo obstrepant illorum actionibus, commotiones iis & pavores invehant, hisque concutiant & impellant virtutem, ne erecti & integri in virtute permanentes potius quam ipsi per mortem consequantur a fa-

τὴν τύχῳσιν. ἄλλὰ ταῦτα μὲν εἰς ἄλλον ἀνακείδω λόγον. ἐν τῷ
 ᾧ, δωδεκάτῳ τῷ παλαιῶν ὄντι βίῳ, τὸν τῷ πρεσβύτερον πρῶτα γα-
 γωμῶν.

Διονύσιος ὁ πρεσβύτερος, εἰς τὴν ἀρχὴν καταστὰς, αὐτὸς ἔγημε τὴν Ἐρ-
 μοκράτην τῇ Συρακυσίᾳ θυγατέρα. ταύτῃ, ἔπειτα τῇ τυραννίδος ἰδρυμένης βε-
 βαίως, ἀποσάντες οἱ Συρακῆσιοι, δεινὰς καὶ παρὰ νόμον ὕβρεις εἰς τὸ σῶμα καθ-
 ὕβρισαν, ἐφ' αἷς πρῆκατο τὸν βίον ἐκασίως. Διονύσιος ὁ τὴν ἀρχὴν ἀνα-
 λαβὼν καὶ κρατιωμένος, αὐτὸς ἄγε' ὅσοι γυναῖκας ἅμα, τὴν μὲν ἐκ
 Λοκρῶν, ὄνομα Δωρίδα· τὴν δὲ Ἐπιχώριον, Ἀεισομάχῃ, θυγατέρα
 Ἰππαρίνῃ, πρῶτόσδε ἀνδρὸς Συρακυσίων, καὶ Διονυσίῳ συνάρεξάντῃ,
 ὅτε πρῶτον αὐτοκράτωρ ἐπὶ τὸν πόλεμον ἤρεθθη στρατηγός. λέγει δ' ἡμέ-
 ρα μὲν ἀμφοτέρους ἀγαγέας μίαν, καὶ μηδενὶ γυναικὸς φανερὸς ἀνδρώπων
 ὁποτέρᾳ πρῶτῃ συνελθοῖ τὸν ὁ ἄλλον χρόνον, ἴσον νέμων ἑαυτὸν διατελεῖν
 ἑκατέρᾳ, κοινῇ μὲν εἰθισμένων δειπνεῖν μετ' αὐτῶν, παρὰ νύκτα δὲ ἐν μέρῃ συν-
 ἀναπαύομένων. καίτοι τῷ Συρακυσίων ἐβέλετο τὸ πλεῖστον τὴν ἐγὼν
 πλέον ἔχειν τῇ ξένῃ· ἀλλὰ ἐκείνη πρῶτῃ ὑπῆρχεν, τεκῆσθαι τὸν πρεσβύ-
 οντα τῇ Διονυσίᾳ γυναικὶ ὡς, αὐτῇ βοηθεῖν πρὸς τὸ γένεσθαι. ἡ δὲ Ἀεισομά-
 χη πολὺν χρόνον ἄπαις συνώκει τῇ Διονυσίῳ, καίπερ παρὰ νόμον παρὰ τὴν
 ἐκ ταύτης τέκνωσιν. ὅς γε καὶ τὴν μητέρα τῇ Λοκρίδῃ αἰτιασάμενος κα-
 ταφασμακδύειν τὴν Ἀεισομάχην, ἀπέκλειεν.

Ταύτης ἀδελφὸς ὢν ὁ Δίων, ἐν ἀρχῇ μὲν εἶχε τιμὴν ἀπὸ τῶ ἀδελ-
 φῆς,

tis fortem. Verum hæc alium in locum reji-
 ciamus. Nunc vero in hoc duodecimo de vi-
 tis parallelis libro historiam majoris introdu-
 camus priorem.

Dionysius senior dominatu occupato pro-
 tinus conjunxit sibi matrimonio Hermocra-
 tis Syracusii filiam. Hujus corpus nondum sa-
 tis firmata tyrannide rebellantes Syracusani
 immanibus & atrocibus contumeliis affecere:
 quamobrem sponte conscivit sibi mortem.
 Recepto inde Dionysius dominatu & viribus
 confirmato, rursus duas uxores simul duxit,
 unam ex Locris, Doridem nomine, indige-
 nam alteram Aristomachen, principis Syra-
 cusanorum filiam Hipparini, qui Dionysii
 collega fuit, quum primum imperator esset

VOL. V.

cum libera potestate ad bellum designatus.
 Fama est autem eum uno die ambas duxisse,
 neque cum utra concubuerit priore cuiquam
 mortalium constituisse, parem etiam utrique
 benevolentiam exhibuisse perpetuo, una am-
 bas cœnare cum eo consueisse, noctibus alter-
 nis concubare, quamvis postulare plebs Sy-
 racusana externæ præferri civem. Verum illa
 hac usa fortuna est, ut maximum stirpis fi-
 lium Dionysio ediderit: quod detractiorem
 gentis ejus sublevavit. Aristomache vero
 diu infœcunda cum Dionysio fuit, quum cu-
 peret ille ex hac liberos: ut matrem etiam
 Locrensis interfecerit, potionatam ab ea cri-
 minans Aristomachen.

Hujus Dion frater in honore sororis causa ini-

X

tio

Φῶς, ὕστερον δὲ τῷ Φερνῶν διδόναι πᾶσι, ἥδη καὶ ἑαυτὸν ὑγαπαῖτο πρὸς τὰ τυραννικά. καὶ πρὸς ἅπασιν τοῖς ἄλλοις, εἰρητὰ τοῖς ταμίαις, ὅτι αὖν αὐτῇ Δίῳ, διδόναι, διδόντας δὲ, πρὸς αὐτὸν αὐθημερὸν φράζειν. ὦν δὲ καὶ πρὸς τέρην ὑψηλὸς τὰ ἔθνη, καὶ μεγαλόφρων, καὶ ἀνδρώδης, ἔτι μᾶλλον ἐπέδωκε πρὸς ταῦτα, θείᾳ τινὶ τύχῃ Πλάτωνος εἰς Σικελίαν παρὰβαλόντος καὶ ἐδὲνα λογισμὸν ἀνδρώπυναι· ἀλλὰ δαίμων τις, ὡς ἔοικε, πόρρωθεν ἀρχὴν ἐλευθερίας παρὰβαλλόμενος Συρακουσίοις, καὶ τυραννίδος καταλυσιν μηχανώμενος, ἐκόμισεν δὲ Ἰταλίας εἰς Συρακῆσας Πλάτωνα· καὶ Δίῳκα ἀνὰ γὰρ εἰς λόγους αὐτῷ, νέον μὲν ὄντα κομίδην, πολὺ δὲ διμαθέστατον ἀπάντων τῶν Πλάτωνι συγγεγονότων, καὶ ὀξύτατον ὑπακῆσαι πρὸς ἀρετὴν, αἰδᾷ αὐτὸς γέγραφε Πλάτων, καὶ τὰ πράγματα μαρτυρεῖ. τρυφεὶς γὰρ ἐν ἡλικίᾳ ὑπὸ τυραννὶ ταπεινοῖς, καὶ βίᾳ μὲν ἀνίσκει καὶ καταφόβει, θραυπέας δὲ νεαπλάττει, καὶ τρυφῆς ἀπερακάλει, καὶ διαίτης ἐν ἡδοναῖς καὶ πλεονεξίᾳ τιθιμύνης τὸ καλόν, ἐδάς καὶ μεσὰς ἡμῶν, ὡς πρῶτον ἐγδύσατο λόγον, καὶ φιλοσοφίας ὑγεμονικῆς πρὸς ἀρετὴν, ἀνεφλέχθη τὴν ψυχὴν ταχὺ, καὶ τῇ περὶ αὐτὸν ἀπειθείᾳ τῷ καλῷ, ἀκάκως πάνυ καὶ νεωτερικῶς προσδοκήσας ὑπὸ τῷ αὐτῷ λόγῳ ὅμοια πείσεσθαι Διοκύνειον, ἐπέδασε καὶ ἐπράξατο ποιησάμενος χολὴν αὐτὸν ἐνιυχῆν Πλάτωνι καὶ ἀκῆσαι.

Γεννημένης δὲ τῆς συνουσίας αὐτοῖς, τὸ μὲν ὅλον, περὶ ἀνδρὸς ἀρετῆς, πλείων δὲ περὶ ἀνδρείας διαπορηθέντων, ὡς πάντῃ μᾶλλον ὁ Πλάτων ἢ τὰς τυρανν-

tio fuit. Post ubi eluxit prudentia ejus, jam per se fuit charus tyranno: atque inter cætera præceptum est quæstoribus, quicquid postularet Dion, id ei ut præberent: quum præbuisset, eodem die sibi renuntiarent. Fuit ante quoque excelso ingenio ingentique animo & forti: cæterum animus hic magis adolevit quum divina sorte appulisset in Siciliam Plato, nullo ille quidem consilio humano: sed haud dubie Deus aliquis aditum procul libertatis Syracusanis instituens, & tyrannidis moliens eversionem, detulit Platonem Syracusas, Dionemque ad colloquium ejus attraxit, admodum tunc quidem juvenem, verum discipulorum Platonis omnium indolis longe solertissimæ, acerrimumque ad arripendam virtutem, ut ipse scripsit Plato & ipsa

facta testantur. Nam quamvis tinctus moribus esset sub tyranno abjectis, vitæque obnoxix & trepidæ, arroganti famulitio, insolentibus deliciis, & consuetudini summum bonum voluptatibus & opulencia metienti assuetus, atque in iis volutatus: ut primum tamen doctrinam gustavit, & philosophiam ad virtutem ducem, illico est ad eam animo incensus: atque ex suo ad honestatem proclivi animo simpliciter plane & juveniliter existimans ab iisdem præceptis pariter Dionysium motum iri, contendit & effecit ut per otium ille conveniret & audiret Platonem.

In colloquio quum in summa de viri virtute, præsertim autem de fortitudine disputaretur, quia quidvis citius Plato quam ty-

ταρ-

τοράννης ἀπέφαινε ἀνδρείας· ἐν ᾧ τότε τραπόμην· καὶ δικαιοσύνης ἐδίδασκεν, ὡς μακάριον μὴ ὁ τῷ δίκαιον, ἀθλιον δὲ ὁ τῷ ἀδίκῳ βίον· ὅτε τὰς λόγους ἔφερεν ὁ τύραννος, ὥσπερ ἐξελεγχόμενος, ἤχθετό τε τοῖς παρῶσι θαυμαστῶς ἀποδεχομένοις τὸν ἄνδρα, καὶ κηλευμένοις ὑπὸ τῷ λεγομένῳ. τέλος δὲ θυμωθεὶς καὶ παρξενωθείς, ἠρώτησεν αὐτὸν ὅτι δὴ βαλόμενος εἰς Σικελίαν ὤδαρχοίτο. τῷ δὲ φήσαντι ἀγαθὸν ἄνδρα ζητεῖν, ὑπολαβὼν ἐκείνῳ, Ἀλλὰ νῆ Θεὸς, εἶπεν, καὶ φαίη μή ποῦ τοῖς τὸν δὲ δικαίως. οἱ μὲν ἔν τε καὶ τὸν Δίωνα τῷτο τέλος ὥσπερ τὴν ὀργῆς γεγονέναι, καὶ τὸν Πλάτωνα ἀσπύδοντα συνεξέπεμπον εἰς τὴν τελευτήν, ἢ Πόλλιν ἐκόμεζεν εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸν Σπαρτιάτην. ὁ δὲ Διονύσιος κρύφα τῷ Πόλλιδι ἐποίησατο δέησιν μάλιστα μὲν ἀποκτείνειν τὸν ἄνδρα καὶ πλεον, εἰ δὲ μὴ, πάντως ἀποδόσθαι βλαβήσεας γὰρ ἔδειν, ἀλλὰ δὲ δαίμονήσιν ὁμοίως, δίκαιον ὄντα, καὶ δὲ λῆγεται. διὸ καὶ λέγει Πόλλις εἰς Αἴγινα φέρων ἀποδόσθαι Πλάτωνα, πολέμῳ πρὸς Ἀθηναίους ὄντι αὐτοῖς, καὶ ψηφίσματι, ὅπως ὁ ληφθεὶς Ἀθηναίων ἐν Αἰγίνῃ πιπράσκη. καὶ μὲν ὅγε Δίων ἐλαττον εἶχε καὶ τῷ Διονυσίῳ τιμῆς ἢ πίσεως, ἀλλὰ πρὸς βίας τε τὰς μεγίστας διώκει, πεμπομένῳ πρὸς Καρχηδονίους· ἐθαυμάσθητε διαφερόντως, καὶ τὴν παρρησίαν ἔφερεν αὐτῷ μόνον χερσὶν ἀδελφῶς λέγοντι τὸ παρυσάμενον, ὡς καὶ τὴν καὶ Γέλωνος εἰς πλῆξιν. χλευάζοντός γὰρ, ὡς εἶκε, τὸν Γέλωνος ἀρχῆς, αὐτὸν τε τὸν Γέλωνα τῷ Διονυσίῳ γέλῳτα τὴν Σικελίας γεγονέναι φήσαντι, οἱ μὲν ἄλλοι τὸ σκῶμμα πρὸς ποιεῖν θαυμάζειν· ὁ δὲ Δίων

δυαχε-

tannos fortes afferuit; hinc ad justitiam transiens docuit beatam justorum esse, injustorum miseram vitam: non tulit sermonem ejus tyrannus, verum quasi coargueretur, insensus quoque fuit assistentibus, qui Platonem commendabant mirifice, atque ejus oratione ducebantur. Postremo inflammatus exacerbatusque, rogavit eum quid in Siciliam venisset: qui quum respondisset virum bonum se querere: excipiens ille, Atqui hercle, inquit, nondum videris eum invenisse. At Dion, qui non existimabat porro iram Dionysii progressuram, properantem Platonem in triremi, qua Pollis Spartiates redibat in Græciam, dimisit. Verum rogavit Dionysius Pollim secreto, maxime ut in cursu occideret eum; sin minus, omnino venundaret: nullam

injuriam accepturum, sed æque beatum fore vel in servitute, ut qui esset justus. Itaque dicitur Platonem Pollis Æginam deportasse ac distraxisse, quum bellum haberet ea civitas tunc cum populo Atheniensis, & plebiscito statueretur, si quis captus civis Atheniensis foret, ut venderetur Æginæ. Nihilo habuit tamen Dion minorem Dionysius vel honorem vel fidem, sed maximas legationes obivit ad Carthaginenses missus. Insuper in summa fuit admiratione, ac ferebat tyrannus libertatem ejus: qui solus prope intrepide quod videretur dicebat; ut inter alia quum reprehendit eum de Gelone: quippe quum illuderetur Gelonis regnum, ipsumque Gelonem Dionysius Siciliæ γέλῳτα, id est ludibrium, dixisset fuisset, alii dictum se simutabant mirari: Dion ve-

δυαχεράνας, Καὶ μὲν, ἔφη, σὺ τυρανναῖς διὰ Γέλωνα πισυθής· διὰ σε ἡ
ἐδὲς ἔτερος (πισυθήσε). τῷ γὰρ ὅντι φαίνε) κάλλισον μὲν Γέλων ἔπει-
ξάμενος θάμα, μοναρχεμένῳ πόλιν, αἰχισον ἡ Διονύσιος.

Ὅντων ἡ Διονυσίῳ παίδων τειῶν μὲν ἐκ τῆς Λοκίδος, τετάρτων ἡ δὲ Ἀει-
σομάχης, ὧν δύο ἦσαν θυγατέρες, Σωφροσύνη καὶ Ἀρετή, Σωφροσύνη μὲν
Διονυσίῳ τῷ υἱῷ συνώκησεν, Ἀρετὴ ἡ Θεαρίδῃ τῷ ἀδελφῷ. τελευτήσαντος ἡ
τῆς ἀδελφῆς Θεαρίδας, Δίων ἔλαβε τὴν Ἀρετὴν, ἀδελφιδὴν ἔσαν. ἐπεὶ ἡ νο-
σῶν ἔδοξεν ὁ Διονύσιος ἀδιώτως ἔχειν, ἐπεχείρησεν αὐτῇ διαλέγεσθαι περὶ τῆς
ἐκ τῆς Ἀεισομάχης τέκνων ὁ Δίων. οἱ δ' ἰατροὶ τῷ μέλλοντι τὴν ἀρχὴν δια-
δέχεσθαι χαιρόμενοι, καιρὸν δὲ παρέχον· ὥς ἡ Τίμαιος φησὶ, καὶ φάρμα-
κον ὑπνωτικὸν αὐτῇ δόντες, ἀφείλοντο τὴν αἰσθησιν αὐτῆς, θανάτῳ συνά-
ψαντες τὸν ὕπνον. καὶ μὴν ἀλλὰ συλλόγῃ πρώτῃ τῶν φίλων γυμνάσιον ὡς
τὸν νέον Διονύσιον, ἔτω διελέχθαι περὶ τῆς συμφερούσης πρὸς τὸν καιρὸν ὁ
Δίων, ὥστε τὰς ἄλλας ἀπάντας τῇ μὲν φρονήσει παιδας ἀποδείξαι, τῇ ἡ
παρρησία δὲ τὰς τῆς τυραννίδος, ἀγνῶς καὶ περὶ φόβου τὰ πολλὰ πρὸς χά-
ρειν τῷ μερκεῖ συμβαλόντας. μάλιστα ἡ αὐτὴς ἐξέπληξεν τὸν ἀπὸ
Καρχηδόνος κίνδυνον ἑπικρεμάμενον τῇ ἀρχῇ δεδοικότας, ὑποχώμενος, εἰ
μὲν εἰρήνης δέοιτο Διονύσιος, πλεύσας εὐθὺς εἰς Λιβύην ὡς ἄρῃ διαθή-
σεσθαι τὸν πόλεμον· εἰ ἡ πολεμεῖν προθυμοῖτο, θρέψει αὐτὸς ἰδίῳς τέ-
λεσιν, καὶ παρέξει εἰς τὸν πόλεμον αὐτῷ πενήκοντα τελέεις πλε-
σας.

Ὁ

ro indignatus, Atqui tu, inquit, tyrannide po-
tiris, quia tibi Gelonis causa habita fides est;
tui causa fides tribuetur posthac nemini.
Nam revera pulcherrimum videtur Gelo o-
stendisse civitatis sub unius principatu statum
esse, Dionysius foedissimum.

Habuit autem Dionysius tres liberos ex
Locride, ex Aristomache quatuor: ex quibus
duae filiae fuerunt, Sophrosyne & Arete. So-
phrosyne Dionysio filio, Arete fratri ejus
Thearidi nupsit. Fratre defuncto Thearide,
Dion Areten sororis filiam in matrimonium
accepit. Quum vero aegrotanti Dionysio fa-
tum imminere videretur, elaboravit Dion
cum eo de Aristomaches liberis agere: ve-
rum medici inservientes successori, non de-
derunt ei locum. Ut autem tradit Timaeus,

etiam medicamentum poscenti somnificum
propinantes, sensum abstulerunt, somnumque
morti committere. At primo amicorum apud
Dionysium conventu ita differuit de praesenti
rerum statu Dion, ut ceteros omnes pru-
dentia infantes & dicendi libertate tyrannidis
ostenderet esse mancipia, qui blandientes a-
dolescenti abjecta & praetrepida consilia ei
darent. Perculit eos potissimum quum im-
minens a Carthagine dominatui periculum
expavescentibus polliceretur, si cuperet pa-
cem Dionysius, navigaturum se confestim in
Africam, bellumque honestissimis conditioni-
bus compositurum: sin bellare averet, quin-
quaginta triremes suo se sumptu exhibiturum
& praebiturum instructas.

Hanc

Ὁ μὲν ἔν Διονύσιῳ ὑπερφύως τὴν μεγαλοψυχίαν ἐθαύμασεν, καὶ τὴν
 περθυμίαν ἠγάπησεν. οἱ δὲ ἐλέγχοντες τῇ λαμπρότητι καὶ ταπεινότητι τῇ
 νάμει τῷ Δίῳ οἰόμενοι, ταύτῃ αὐτὸς ἀρχὴν λαβόντες, ἐδεμῖας ἐφεί-
 δοντο φωνῆς, ἥ τὸ μερῶν ἐξαγελῶν ἐμελλον πρὸς αὐτὸν, ὡς ὑπερχό-
 μων διατ' ὁ θαλάττης τυραννίδα, καὶ παρὰ τῶν ναυσὶ τὴν δυνάμιν
 εἰς τὰς Ἀεισομάχης παῖδας, ἀδελφιδῶν ὄντας αὐτῶν. φανερώτα δὲ καὶ μέγι-
 ναι τῷ εἰς φθόνον καὶ μῖσος αἰτιῶν ὑπῆρχον, ἡ τῷ βίῃ διαφορᾷ, καὶ τὸ τ' διαίτης
 ἁμύλον. οἱ μὲν γὰρ αὐτὸς ἐξ ἀρχῆς νέε τυράννε καὶ τετραμμήν φάυλως ὁμι-
 λῖαν καὶ σωήθειαν ἠδοναῖς καὶ κολακείαις καταλαμβάνοντες, αἱ τινες ἔρωτας
 καὶ διατελῶν ἐμνῶντο ῥεμβώδεις παρὰ πότες καὶ γυναικας καὶ παιδῶν ἐτέρων
 ἀρχήμονας ὑφ' ὧν ἡ τυραννὶς, ὥσπερ σίδηρος, μαλασομένη, τοῖς μὲν ἀρ-
 χομένοις ἐφάνη φιλάνθρωπος, καὶ τὸ λίαν ἀπάνθρωπον ὑπανῆκεν, ἐκ δὲ πῆ-
 εικεία τινὶ μάλλον ἢ ῥαθυμία τῷ κρατῶντι ἀμβλυσμένη. ἐκ δὲ τέττε
 προῖσα καὶ νεμομένη καὶ μικρὸν ἢ παρὰ τὸ μερῶν ἀνεσις, τὰς ἀδελφει-
 τῶν δεσμῶν ἐκείνων οἷς ὁ πρεσβύτερος Διονύσιος ἔφη δεδεμμένῳ λυπο-
 πῆν τὴν μοναρχίαν, ἐξέτηξε καὶ διέφθειρεν. ἡμέρας γὰρ, ὡς φασιν, ἐνενή-
 κοντα συνεχῶς ἔπινεν ἀρξάμενος, καὶ τὴν αὐτὴν ἐν πᾶσι χρόνῳ τέττω παρ-
 δαίοις ἀνδράσι καὶ λόγοις ἄβατον καὶ ἀνείσοδον ἔσαν, μέθαι καὶ σκώμματα καὶ
 ψαλμοὶ καὶ ὀρχήσεις καὶ βωμολοχίαι κατεῖχον.

Ἦν ἔν, ὡς εἰκός, ὁ Δίῳ ἐπαχθὴς, εἰς ἐδὲν ἠδὲ καὶ νεωτερικὸν ἐνδιδόντα
 ἑαυ-

Hanc magnificentiam obstupuit mirifice
 Dionysius, atque animum ejus promptum am-
 plexus est. At illi qui coargui se hac munifi-
 centia, & autoritate deprimi Dionis existi-
 mabant, hinc capto exordio nullam præter-
 miserunt vocem qua exacerbare in eum ado-
 lescentem sperabant posse, quasi tyrannidem
 viribus maritimis pararet occupare, ut domi-
 natum classe ad Aristomaches fororis suæ libe-
 ros traheret. Apertissimas vero atque gra-
 vissimas ad invidiam ejus & odium causas
 suppeditaverunt morum diversitas & vita in-
 socialis. Illi enim statim ab initio juvenis ty-
 ranni & male educi usum ac consuetudinem
 voluptatibus subministrandis assentationibus-
 que subeuntes, in dies amores aliquos atque
 ignavas occupationes ei in poculis, lustris, a-

liisque turpibus ludis offerebant: a quibus ty-
 rannis ferri modo emollita, popularibus ap-
 parebat lenis, nimiamque immanitatem re-
 mittebat paululum, non humanitate potius
 quam domini hebetata socordia. Hinc pau-
 latim progrediens & serpens adolescentis dis-
 solutio, compedes illas adamantinas, quibus
 Dionysius major ait alligatum relinquere se
 dominatum, fudit atque tabefecit. Siqui-
 dem dies, ut aiunt, continuos nonaginta sine
 ullo intervallo, ubi semel cœpit, perpotavit:
 aulamque interea bonis viris sermonibusque
 honestis inaccessam & clausam, crapulæ, jo-
 ci, cantus, tripudia, atque alia licentia te-
 nuere.

Fuit igitur haud dubie invisus Dion, qui
 ad nullam relaxabat se hilaritatem vel ludum
 juve-

ἑαυτόν. διὸ καὶ πιθανὰ κακῶν προσθήματα ταῖς ἀρεταῖς ἐπιφέρῃς αὐ-
τῷ διέβαλλον, ὑπερψῖαν, τὴν σεμνότητα, καὶ τὴν παρρησίαν, ἀνθάσσιν
δοποκαλέσθης. καὶ καθ' ἑρῶ, κατηγορεῖν ἐδόκει καὶ μὴ σωεξάμαρτάων, κατα-
φρονεῖν. ἀμέλει δ' καὶ φύσει τινα τὸ ἥθη οἶκον εἶχεν αὐτῷ, καὶ τραχύτητα
δυσπρέσσοδον ὀηδίζει καὶ δυσζύμβολον. καὶ γὰρ μόνον ἀνδρὶ νέῳ, καὶ διατετρικ-
μῶν τὰ ὦτα κολακείαις ἄχαρις ἢ συγχεῖσθαι καὶ προσάτης, ἀλλὰ καὶ
πολλοὶ τῷ πάντῳ χρωμύων αὐτῷ, καὶ τὴν ἀπλότητα καὶ τὸ ἡναιῶν ἀγα-
πῶν τῷ τρόπῳ, κατεμέμφοιο τ' ὁμιλίας, ὡς ἀγροικότερον καὶ βαρύτε-
ρον πολιτικῶν χρειῶν τοῖς δεομένοις συναλλάσσειν. καὶ ὅν καὶ Πλάτων
ὑπερῶν, ὥσπερ δοποθεαρίζων, ἐγραψεν πρὸς αὐτόν, ἐξουλαβεῖσθαι τὴν αὐ-
θάδειαν, ὡς ἐρημία συνοικῆσαν. καὶ μὴν ἀλλὰ τότε πλείους δοκῶν ἀξιῶ
ὑπάρχειν διὰ τὰ πράγματα, καὶ μόνον ἢ μάλιστα τὴν τυραννίδα σαλευ-
σαν ἀνορθεῖν καὶ διαφυλάττειν, ἐγίνωσκεν καὶ πρὸς χάριν, ἀλλ' ἀκούσθαι ὑπὸ
χρείας τῷ τυράννῳ, πρῶτον ὦν καὶ μέγιστον.

Αἰτίαν δ' ἔτι τὴν ἀπαιδουσίαν εἶναι νομίζων, ἐμβαλεῖν αὐτόν εἰς θια-
τειρὰς ἐλευθερίας ἐφιλοτιμῆτο, καὶ γεῦσαι λόγων καὶ μαθημάτων ἡθι-
ποιῶν, ὡς ἀρετῇ τε παύσαιτο δεδιώς, καὶ τοῖς καλοῖς χαίρειν ἐθιδείη. φύ-
σει γὰρ ἐκ ἐγεγόνει τῷ φαυλοτάτων τυράννων ὁ Διονύσιος. ἀλλ' ὁ πατήρ
δεδοικώς μὴ φρονήματον μεταλαβῶν, καὶ συγχερόμενος νῦν ἔχουσιν ἀνδρῶ-
ποις ἐπιβελεύσειν αὐτῷ, καὶ παρέλοιτο τὴν ἀρχὴν, ἐφρέρει κατάκλεισον
οἴκοι,

juvenilem. Quocirca consentanea vitiorum
vocabula tribuentes virtutibus calumniaban-
tur eum, gravitatem, arrogantiam, & liber-
tatem loquendi appellantes pervicaciam: ad-
monensque, accusare, & quia non una vitiis
indulgebat, videbatur fastidire. Et quidem
habebant sua natura fastum aliquem ejus mo-
res, austeritatemque aditu difficilem & pene
infociabilem. Non solum enim juveni & cor-
ruptas aures habenti adulationibus, ingrata
consuetudo ejus & aspera erat: verum multi
etiam qui utebantur eo familiariter, simpli-
citemque animi ejus & generositatem am-
plectebantur, congressus causa insectabantur
eum: quod morosius & difficilior quam pro
civili usu ageret cum adeuntibus. De quibus
post Plato quasi vaticinans ad eum scripsit,

pervicaciam tanquam solitudinis contubernia-
lem ut declinaret. Verum enimvero quatinus
plurimi eum id temporis negotiorum causa fieri
appareret, solumque vel potissimum nutantem
erigere & conservare tyrannidem: intellexit
tamen non acceptum se, sed invito tyranno
usus ratione primum esse & maximum.

Hujus quum literarum existimaret impeti-
tiam causam esse, enifus est eum in studia li-
beralia conjicere, gustumque dare præcepto-
rum & disciplinarum moralium: quo & vir-
tutem formidare desineret, & rebus assuesce-
ret se oblectare honestis. Neque enim fuit te-
rerrimus in tyrannis Dionysius: sed veritus pa-
ter ejus ne si animi ei crevissent, & consuetu-
dine esset usus hominum cordatorum, insidia-
retur sibi & dominatu spoliaret, inclusum as-
servavit

αἶμα δὲ ἐρημίαν ὁμιλίας ἐτέρας, καὶ ἀπειρία πραγμάτων, ὥς φαίην, ἀμαξία καὶ λυχνίας, καὶ δίφρους ξυλίκας, καὶ τραπέζας τελευσιόμηναι. ἔτω γὰρ ἢ ἀπιστοί, καὶ πρὸς ἀπάντας ἀνδρώπας ὑποπίθω καὶ προβεβλημμένοι διὰ φόβον ὁ πρεσβύτερος Διονύσιος, ὥστε μηδὲ τὸ κεφαλὴν τὰς τείχας ἀφελὼν κυρταῖς μαχαίραις, ἀλλὰ τῇ πλασῶν τις ὄψι φαιτὶ ἀνδραγὰν τὴν κόμην ἀφείκαται. εἰσὶν ὃ πρὸς αὐτὸν εἰς τὰ δοματίον ἔτε ἀδελφὸς ἔσθ' ὧς, ὡς ἔτυχεν ἠμφισχυμένοι, ἀλλ' ἔδει πρὶν εἰσελθεῖν ἀποδυμένα τὴν ἐαυτοῦ στολὴν ἔκατον, ἐτέρων ἀναλαβεῖν, ὁρατὴν γυμνὸν ὑπὸ τῇ φυλακίᾳ. ἐπεὶ δὲ Λεπτίνης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ποτε χωρὶς φάσιν ὄνυχον λαβὼν λόγχην παρὰ τῶν τῇ δαρυφόρων ὑπέγραψεν τὸν τόπον, ἐκείνη μὴ ἰσχυρῶς ἐχαλῶσθαι, τὸν δὲ δόξα τὴν λόγχην ἀπέκλειψεν. ἔλαβον δὲ τὰς φίλας φυλάττειν, καὶ ἔχοντες εἰδώς, καὶ βυλαμύς μᾶλλον τυραννεῖν ἢ τυραννέειν. καὶ Μαρσύαν δὲ τινα τῇ προσημνίᾳ ὑπ' αὐτῶν καὶ τεταγμένον ἐφ' ἡγεμονίας ἀνέλεον, δόξαται καὶ ὑπὸν σφάττειν αὐτὸν ὡς ἀπ' ἐκείνης μεθ' ἡμερῆς, καὶ διαλογισμῶ, τὸ ὅπως ταύτης εἰς τὸν ὕπνον αὐτοῦ παρὰ τῶν ἡμερῶν. ὁ μὲν δὲ Πλάτων θυμωθεὶς, ὅτι μὴ πάντων αὐτὸν ἀνδρώπων ἀνδρείοτατον ἀπέφηνεν, ἔτω ἀείφοβον καὶ τρεῖς ὑπὸ δειλίας κακῶν μεσῶν ἔχει τὴν ψυχὴν.

Τὸν δ' ὦν αὐτῶν, καθάπερ εἶρη, διαλελυμένον ἀπαθροσίᾳ, καὶ συμπαταμένον τὸ ἦτορ ὁ Δίων ὄρων, παρεκάλεσε πρὸς παιδείαν τραπέζης, καὶ ἀεικλῆσαι τῶ πρώτῳ τῇ φιλοσόφων πᾶσαν δέησιν ἐλθεῖν εἰς Σικελίαν ἐλθόν.

servavit in conclavi. Ibi usu destitutus alio, & rerum imperitia, uti dictitant, parva plaustra, candelabra, sedes ligneas & mensas fabricabatur. Usque adeo enim diffidebat, & adversus omnes mortales erat suspiciosus atque projectæ timiditatis major Dionysius, ut nec capillum cultris tonsoriis tonderet, sed admitteretur quispiam ex plastis, qui carbone capillum adureret. In cubiculum ejus non frater, non filius admittebatur ut erat amictus: verum oportebat quemque, prius quam ingrederetur, posita stola sua aliam sumere, atque excuti ab satellitibus nudum. Quum Leptines frater ejus situm loci cujuspiam declarans ei aliquando accepta a stipatore hasta delinearet eum, excanduit in illum vehementer: alterum vero qui dederat hastam, inter-

fecit. Amicos solertes dicebat suspectos sibi esse, quod sciret eos dominari ipsos malle, quam domino parere. Marfyam quandam quem evexerat & præfectura donaverat, quod ipsum secundum quietem visus esset interficere, interemit: existimans ex cogitatione diurna & meditatione hanc visionem fuisse ei per somnium oblatam. Adeo ille qui Platoni insensus fuit, quod non omnium mortalium ipsum pronuntiaffet fortissimum, pavidam & malis mentem tam multis habebat refertam.

Hujus filium, sicut diximus, bonarum literarum inertia mutilatum & labefactatum moribus Dion quum animadverteret, hortatus eum est ut dederet sese literis, & philosophorum principem enixe rogaret ut in Siciliam veniret. Ubi venisset,

θόνι ἢ πῶς αὐτὸν, ὅπως διακοσμηθεὶς τὸ ἥθος εἰς ἀρετὴν λόγων, καὶ πρὸς τὸ θεϊότερον ἀφομοιωθεὶς πῶς αὐτὸν τῷ ὄντι καὶ κάλλει, ὥς τὸ πᾶν ἡγεμόνῳ πειθόμενον, εἰς ἀκοσμίαν κόσμῳ ἐστὶ, πολλὴν μὲν αὐταρχίαν ἐαυτῷ μηχανήσῃ, πολλὴν δὲ τοῖς πολίταις, ὅσα νῦν ἐν ἀθυμίᾳ διοικῶσι πρὸς ἀνάγκην τῆς ἀρχῆς, ταῦτα σωφροσύνη καὶ δικαιοσύνη μετ' εὐμυρίας πατρωνομέλεια πῶς αὐτὸν βασιλεὺς ἐκ τυραννίδος. τὰς γὰρ ἀδαμαντίνους δεσμὰς, ἔχ' ὥσπερ ὁ πατὴρ ἐλεγε αὐτῷ, φόβον καὶ βίαν καὶ νεῶν πλῆθος εἶναι, καὶ βαρβάρων μυριάδων φυλακὴν, εὐνοίαν δὲ καὶ προθυμίαν καὶ χάριν ἐγγυμνίῳ ὑπ' ἀρετῆς καὶ δικαιοσύνης. αἱ, καίπερ ὄντα μαλακώτερα τῷ συντόνῳ καὶ σκληρῶν ἐκείνων, ἰχυρότερα πρὸς διαμονὴν ἡγεμονίας ὑπάρχουσιν. χωρὶς δὲ τέτων, ἀφιλότιμον εἶναι καὶ ἄζηλον, τὸν ἀρχόντα πρὸς μὲν σώματι περὶ τῶν ἀμπεχόμενον, καὶ τῇ περὶ τὴν οἰκίαν ἀβρόγῃ καὶ κατασκευῇ λαμπρυνόμενον, ὁμιλία δὲ καὶ λόγῳ μηδὲν ὄντα τῷ προσηκόντι σεμνότερον μηδὲ τῇ ψυχῇ τὸ βασίλειον ἀξιόπαιον κεκοσμημένον ἔχει βασιλικῶς καὶ πρεπόσιως.

Ταῦτα πολλάκις τῷ Δίῳ πῶς αὐτὸν, καὶ τῶν λόγων τῷ Πλάτῳ ἔστιν ἔστινας ὑποπαύσας, ἔχει ἔως τὸν Διονύσιον ὁξὺς καὶ περὶ τῶν λόγων καὶ τῇ συνοσίᾳ τῷ Πλάτῳ. εὐθὺς ἐν Ἀθήναις πολλὰ μὲν ἐφοῖτα γράμματα πῶς αὐτὸν Διονυσίῳ, πολλὰ δ' ἐπισκήψεις πῶς αὐτὸν Δίῳ. ἄλλα δ' εἰς Ἰταλίας πῶς αὐτὸν Πυθαγορείων, διακελευόμενων πῶς αὐτὸν, καὶ νέας ψυχῆς ἐξέστια μεγάλη καὶ δυναμὶς περὶ φερόμενης ἐπὶ

set, daret se ei: quo moribus ex doctrina ad virtutem excolitus, atque ad diviniſſimum rerum & pulcherrimum conformatus exemplum (cui universitas duci parens non jam confusio sed mundus est) magnam sibi metipſi, magnam item civibus pararet felicitatem: qui quæ nunc metu domini faciant inviti, hæc moderatione & iustitia benevole velut parenti essent præſtituri, atque ita ipse rex evaderet ex tyranno. Nam adamantinas compedes, non, ut ejus dixit parens, metum, vim, ingentem classem, & decem millium stationem barbarorum esse: sed benevolentiam, sed studium, sed favorem, quæ iustitia & virtus imprimant; quæ licet molliora, intentis illis & duris firmitiora ad imperii esse perpetuitatem.

Abſque his eſſe turpe & foedum, ſi princeps corpore eximie cultus, domeſticoque ſplendore atque instrumento magnificus, confuetudine & ſermone nihilo homini præſtet plebeio, neque animi partem regiam ſtudeat habere egregie & inſigniter exornatam.

Hæc crebro inculcante ei Dione, ac nonnullos Platonis ſermones paſſim ſubjiciente, acris Dionyſium ardor & veſanus cepit ſermonum & colloquii Platonis. Extemplo igitur multæ Athenas a Dionyſio literæ, multæ obteſtationes volitarunt a Dione, aliæ a Pythagoreis ex Italia, ut veniret hortantibus, & tyrocinium animi magna licentia & potentia fluctuantis arriperet, ſolidio-

Ἰππιδάδῃ, καὶ καταχαῖν ἐμβριθετέροις λογισμοῖς. Πλάτων μὲν ἔν, ὥς φησιν, αὐτὸς ἑαυτὸν αἰχμηθεὶς, μάλιστα μὴ δόξειεν ὅτι λόγοις εἶναι μόνον, ἔργα δ' ἐκὼν ἔδενός αὖν ἄψαδῃ· καὶ προσδοκήσας δι' ἑνὸς ἀνδρὸς, ὥσπερ ἡγεμονικῶς μέγας, ἐκκαταβένθῃ, ὅλῳ ἱατρεύειν Σικελίαν νοσῶσαν, ὑπήκυσεν. οἱ δὲ τῷ Δίῳ πολεμῶνες, φοβέμενοι τὴν τῷ Διονυσίῳ μεταβολὴν, ἐπεισαν αὐτὸν διὰ τὴν φυγῆς μεταπέμπεσθαι Φίλιπον, ἄνδρα καὶ πεπαιδευμένον πρὸς λόγους, καὶ τυραννικῶν ἡθῶν ἐμπειρότατον, ὥς ἀντίταγμα πρὸς Πλάτωνα καὶ φιλοσοφίαν ἐκείνον ἔχοντες. ὁ γὰρ δὴ Φίλιππος ὅς ἀρχῆς τε τῇ τυραννίδι καθισταμένη πρῶτον μόνον αὐτὸν παρέχεν, καὶ τὴν ἀκρὰν διεφύλαξε, φεραρχῶν ἐπὶ πολὺ χρόνον. ὡς δὲ λόγῳ ὥς καὶ τῇ μητρὶ πλησιάζει τῷ πρεσβυτέρῳ Διονυσίῳ, τῷ τυράννῳ μὴ παντάπασιν ἀγνοῶντι. ἐπεὶ δὲ Λεπίνης ἐκ γυναικὸς ἦν διαφθείρας ἐτέρῳ συνοικῶσαν ἔχε, γυμνῶν αὐτῷ δυοῖν θυγατέρων, τὴν ἐτέραν ἔδωκε Φιλίπῳ, μηδὲ φράσας πρὸς Διονύσιον ὀργισθεὶς ἐκείνῳ, τὴν μὲν γυναικὰ τῷ Λεπίνῳ δήσας ἐν πέδαις καθῆξε, τὸν δὲ Φίλιπον ἐξήλασε Σικελίας, φυγόντα πρὸς ξένους τινὰς εἰς τὸν Ἀδρίαν ὅπου καὶ δοκεῖ τὰ πλεῖστα συθεῖναι τῷ ἰσορίας χολάζων. καὶ γὰρ ἐπανῆλθε τῷ πρεσβυτέρῳ ζῶντι, ἀλλὰ μὴ τὴν ἐκείνου τελευτὴν, ὥσπερ εἴρη, κατήγαγε αὐτὸν ὁ πρὸς Δίωνα τῷ ἄλλων φθόνῳ, ὥς αὐτοῖς τε μᾶλλον Ἰππιδάειον ὄντα, καὶ τῇ τυραννίδι βεβαιότερον.

Οὗτος μὲν ἔν ἐνθὺς κατελθὼν διεπεφύκει τῇ τυραννίδι τῷ Δίῳ καὶ παρ' ἄλλων ἐτύχανον εἶσαι διαβολαὶ καὶ κατηγορίαι πρὸς τὸν τύραννον, ὥς

lidioribusque frænaret consiliis. Ac Plato quidem, ut ipsemet testatur, se ipse erubescens, maxime ne verbis tantum vacare, operi vero manus admoveere volens nulli videretur: speransque per unum virum, quasi membrum principale purgatum, universæ laboranti medicinam se Siciliæ facturum, gessit illis morem. At Dionis adversarii timentes mutationem Dionysii, induxerunt eum ut Philistum ab exilio revocaret, virum & literis instructum, & morum tyrannicorum scientissimum: quo haberent eum quem Platoni & philosophiæ objicerent. Quippe a primo surgenti tyrannidi promptissimum præbuerat Philistus se, arcemque præsidio præfectus diu custodierat. Fama quoque fuit matri eum majoris Dionysii consueffe, haud undequaque infcio

Vol. V.

tyranno. Sed quum Leptini ex muliere, quam alteri nuptam per stuprum cognoverat, duæ editæ filiæ essent, quarum alteram re non communicata cum tyranno collocasset Philisto: ira frendens ille Leptinis conjugem vincatam in custodia habuit, Philistum vero exterminavit Sicilia, qui ad hospites certos perfugit Adriam: ubi, ut mihi videtur, quum abundaret otio, historiam suam maxima ex parte composuit. Neque enim reverfus est in patriam vivo majore Dionysio, sed secundum illius excessum uti diximus, reduxit eum æmulatio cum Dione aliorum, quasi & ipsis magis accommodatum, & firmiorem tyrannidi.

Igitur mox redux hic conservandæ tyrannidi se totum dedit, simul Dioni ab aliis struebantur apud tyrannum calumniæ & crimina, cum

Y

γυμνασμίῃς παρ' αὐτῶν, καὶ κρέας ἐξ ἀγορῶν ἰδὼν φέρνῃας ἐπιγινῶναι πόρρωθεν· ἔτω τὸν λόγον ἐσὶν εἰκὸς τῷ πεπαιδευμένῳ ὁμοίως ἑπεῶς ταῖς πράξεσιν, ἐμμέλειάν τινα καὶ ῥυθμὸν ἐπιφέρνῃα μὲν τῷ πρέποντι.

Αἱ δὲ τύχαι τοῖς συμπλώμασι μᾶλλον ἢ ταῖς πραγματέσεσιν εἶσαι αἱ αὐταί, συνάγουσι τῷ ἀνδρῶν τὰς βίαις εἰς ὁμοιότητα. πραγματεύθησαν γὰρ ἀμφοτέρω τῷ τέλει εἰς ὃ πρεσβυτέρους τὰς πράξεις, ἐκ πολλῶν καὶ μεγάλων ἀγώνων καταθέσθαι μὴ δυναθέντες. ὃ δὲ πάντων θαυμασιώτατον, ὅτι καὶ τὸ δαιμόνιον ἀμφοτέροις ὑπεδήλωσε τὴν τελευτήν, ὁμοίως ἐκατέρω φάσματ' εἰς ὅψιν ἐκ δὴμῶν ὡς ἀγρομέδων. καίτοι λόγ' τις ἐστὶ τῷ ἀναιρένῳ τὰ τοιαῦτα, μηδὲν ἂν νῦν ἔχοντι προσπεσεῖν φάντασμα δαίμον', μηδὲ εἶδωλον, ἀλλὰ παιδεία καὶ γυναικαί, καὶ ὡς ἀφ' ὧν δι' ἀδένειαν ἀνθρώπους, ἐν τινὶ πλάνῳ ψυχῆς ἢ δυσκράσια σώματ' ἡμιμέδων, δόξας ἐφέλκεσθαι κενὰς καὶ ἀλλοκότους, δαίμονα ποιεῖν ἐν αὐτοῖς εἶναι δεισιδαιμονίαν ἔχοντας. εἰ δὲ Δίων καὶ Βρυτ', ἄνδρες ἐμβεβεῖς καὶ φιλόσοφοι, καὶ πρὸς ἐδὲν ἀκροσφαιλαῖς ἐδ' ἀλάστοι πάθοντες, ἔτις ὑπὸ φάσματ' διετίθησαν, ὥστε καὶ φράσαι πρὸς ἐτέρας, ἐκ οἷδα μὴ τῷ πάντῳ παλαιῶν τὸν ἀτοπώτατον ἀναγκαζῶμεν προσδέχεσθαι λόγον, ὡς τὰ φαῦλα δαιμόνια καὶ βάσκανα, προσφθονῆναι τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσιν, καὶ ταῖς πράξεσιν ἀνισάμενα, ταραχὰς καὶ φόβους ἐπάγει, σείοντα καὶ σφάλλοντα τὴν ἀρετήν· ὡς μὴ διαμεινάντες ἀπὸ τῶν ἐν τῷ καλῷ καὶ ἀκέραιοι, βελτίον' ἐκείνων μοίρας μὲν τὴν τελευτήν

etiam quum ex macello conspiceret ferentes carnes, procul se cognoscere: ita rationem consentaneum est bene institutorum pariter factis comitem se adungere, quæ concinnitatem quandam eis consonantiamque cum decoro afferat.

At fortunæ, quæ casu magis quam consilio acciderunt his pares, similitudinem vitis eorum conciliant. Siquidem uterque sublatu de medio ante metam est quam sibi proposuerant, ubi facta sua ex multis & magnis contentionibus deponere nequiverunt. Quod vero omnium est maxime stupendum, utrique Deus vitæ exitum prænuntiavit, parum propitio spectro juxta utrique oblato. Tametsi perhibent illi qui negant talia, nemini cordato visum dæmonii vel simulacrum obverfari, ve-

rum pueros, mulierculas, & deliros ex corporis imbecillitate homines, quum aliquo tenentur mentis errore vel intemperie corporis, opiniones alienas atque absonas admittunt, dum malum dæmonium superstitiosè credunt se invasisse. Quod si Dion Brutusque, constantes viri & philosophi, neque ad ullum præcipites aut proclives animi motum, adeo sunt a spectro permoti, amicis ut referrent visâ suâ, haud scio an ex veteribus opinionibus recipere maxime absanam cogamur, mala dæmonia & invida esse bonis viris æmulantia, quæ, quo obstrepant illorum actionibus, commotiones iis & pavores invehant, hisque concutiant & impellant virtutem, ne erecti & integri in virtute permanentes potius quam ipsi per mortem consequantur a fa-

τὴν τύχῳσιν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν εἰς ἄλλον ἀνακείδω λόγον. ἐν τῷ
 ᾧ, δωδεκάτῳ τῷ παλαιῶν ὅτι βίω, τὸν τῷ πρεσβυτέρῳ προσαγά-
 γωμῶν.

Διονύσιος ὁ πρεσβύτερος, εἰς τὴν ἀρχὴν κατασὰς, αὐτὸς ἔγημῶν τὴν Ἑρ-
 μοκράτης τῷ Συρακυσίῳ θυγατέρα. ταύτῃ, ἔπω τῷ τυραννίδος ἰδρυμῶν βε-
 βαίως, ἀποσάντες οἱ Συρακυσιοί, δεινὰς καὶ παρὰ νόμους ὕβρεις εἰς τὸ σῶμα καθ-
 ὕβρισαν, ἐφ' αἷς προήκατο τὸν βίον ἐκασίως. Διονύσιος ᾧ τὴν ἀρχὴν ἀνα-
 λαβὼν καὶ κρατυάμῃ, αὐτὸς ἄγε' ὁ γυναικας ἅμα, τὴν μὲν ἐκ
 Λοκρῶν, ὄνομα Δωρίδα· τὴν δὲ Ἰππώλειον, Ἀεισομάχῃ, θυγατέρα
 Ἰππαιῖνα, πρωτόσπῃ ἀνδρὸς Συρακυσίων, καὶ Διονυσίῳ σπυράξῃ, ὅτε
 πρῶτον αὐτοκράτῳ ἐπὶ τὸν πόλεμον ἤρεθῃ στρατηγός. λέγε' δ' ἡμέ-
 ρα μὲν ἀμφοτέρους ἀγαγέας μῆ, καὶ μηδενὶ γυναικὸς φανερὸς ἀνθρώπων
 ὁποτέρῳ προτέρῳ σπυράξῃ τὸν ᾧ ἄλλον χρόνον, ἴσον νέμων ἑαυτὸν διατελεῖν
 ἑκατέρῳ, κοινῇ μὲν εἰσισπυράξῃ δειπνεῖν μετ' αὐτῶν, παρὰ νύκτα δὲ ἐν μέρῳ συν-
 ἀναπαύομῃ. καίτοι τῷ Συρακυσίων ἐβέλετο τὸ πλῆθος τὴν ἐγὼν
 πλέον ἔχειν τῷ ξένης· ἀλλὰ ἐκείνῃ προτέρῳ ὑπῆρχεν, τεκέρῃ τὸν πρεσβυ-
 οῦν τῷ Διονυσίῳ γυναικας ὅν, αὐτῇ βοηθεῖν πρὸς τὸ γῆ. ἡ δὲ Ἀεισομά-
 χῃ πολὺν χρόνον ἅπαις συνώκει τῷ Διονυσίῳ, καίπερ παρὰ ζῶντι παρὶ τὴν
 ἐκ ταύτης τέκνωσιν. ὅς γε καὶ τὴν μητέρα τῷ Λοκρίδῳ αἰτιασάμῃ κα-
 ταφασμακθεῖν τὴν Ἀεισομάχῃ, ἀπέκλειεν.

Ταύτης ἀδελφὸς ὢν ὁ Δίων, ἐν ἀρχῇ μὲν εἶχε τιμῇ ἀπὸ τῷ ἀδελ-
 φῷ,

tis sortem. Verum hæc alium in locum reji-
 ciamus. Nunc vero in hoc duodecimo de vi-
 tis parallelis libro historiam majoris introdu-
 camus priorem.

Dionysius senior dominatu occupato pro-
 tinus conjunxit sibi matrimonio Hermocra-
 tis Syracusii filiam. Hujus corpus nondum sa-
 tis firmata tyrannide rebellantes Syracusani
 immanibus & atrocibus contumeliis affecere:
 quamobrem sponte conscivit sibi mortem.
 Recepto inde Dionysius dominatu & viribus
 confirmato, rursus duas uxores simul duxit,
 unam ex Locris, Doridem nomine, indige-
 nam alteram Aristomachen, principis Syra-
 cusanorum filiam Hipparini, qui Dionysii
 collega fuit, quum primum imperator esset

VOL. V.

cum libera potestate ad bellum designatus.
 Fama est autem cum uno die ambas duxisse,
 neque cum utra concubuerit priore cuiquam
 mortalium constituisse, parem etiam utrique
 benevolentiam exhibuisse perpetuo, una am-
 bas cœnare cum eo consueisse, noctibus alter-
 nis concubare, quamvis postulare plebs Sy-
 racusana externæ præferri civem. Verum illa
 hac usa fortuna est, ut maximum stirpis fi-
 lium Dionysio ediderit: quod detractionem
 gentis ejus sublevavit. Aristomache vero
 diu infœcunda cum Dionysio fuit, quum cu-
 peret ille ex hac liberos: ut matrem etiam
 Locrensis interfecerit, potionatam ab ea cri-
 minans Aristomachen.

Hujus Dion frater in honore sororis causa ini-
 tio

X

Φῆς, ὕστερον ὃ τῷ Φερνῆν διδῶς πῆραν, ἦδη καὶ ἑαυτὸν ὑγαπάτο πρὸς τὸ τυραννικόν. καὶ πρὸς ἅπασιν τοῖς ἄλλοις, εἴρητα τοῖς ταμίαις, ὅτι αὖ αὐτῇ Δίῳ, διδόναι, διδούλας ὃ, πρὸς αὐτὸν αὐθημερὸν φράζειν. ὣν ὃ καὶ πρῶτον ὑψηλὸς τῷ ἔθει, καὶ μεγαλόφρων, καὶ ἀνδρώδης, ἔτι μᾶλλον ἐπέδωκε πρὸς ταῦτα, θεῖα τινὶ τύχῃ Πλάτωνος εἰς Σικελίαν παρβαλλόντος καὶ ἐδὲνα λογιζμὸν ἀνδρώπων· ἀλλὰ δαίμων τις, ὡς ἔοικε, πόρρωθεν ἀρχὴν ἐλαυθερίας παρβαλλόμενος Συρακούσιος, καὶ τυραννίδος καταλύσειν μηχανόμενος, ἐκόμισεν ὅξ' Ἰταλίας εἰς Συρακῆσας Πλάτωνα· καὶ Δίῳνα συνήγαγν' εἰς λόγους αὐτῶν, νέον μὲν ὄντα κομῶν, πολὺ δ' ὀυμαθίστατον ἀπάντων τῶν Πλάτωνι συγγεγονότων, καὶ ὀξύτατον ὑπακῆσαι πρὸς ἀρετὴν, ὡς αὐτὸς γέγραφε Πλάτων, καὶ τὰ πράγματα μαρτυρεῖ. τρεφεῖς γὰρ ἐν ἡβῃ σὺν τυραννὶ ταπεινός, καὶ βίβ' μὲν ἀνίσκει καὶ καταφόβει, θεραπείας δ' κεκλυμένος, καὶ τρυφῆς ἀπειροκαλῆς, καὶ διαίτης ἐν ἡδοναῖς καὶ πλεονεξίαις τεθρομένης τὸ καλόν, ἐθὰς καὶ μεσὰς ἡμέρας, ὡς πρῶτον ἐγδύσατο λόγον, καὶ φιλοσοφίας ὑγεμονικῆς πρὸς ἀρετὴν, ἀνεφλέχθη τὴν ψυχὴν ταχὺ, καὶ τῇ φρεὶ αὐτὸν διπαιθεῖα τῷ καλῷ, ἀκάκως πάντῃ καὶ νεωτερικῶς προσδοκῆσας ὑπὸ τῷ αὐτῷ λόγῳ ὅμοια πείσεσθαι Διονύσιον, ἐπαύδασε καὶ ἐπράξατο παισάμενος χολῇ αὐτὸν ἐντυχεῖν Πλάτωνι καὶ ἀκῆσαι.

Γενομένης δ' τ' συνουσίας αὐτοῖς, τὸ μὲν ὅλον, φρεὶ ἀνδρός ἀρετῆς, πλείων δ' φρεὶ ἀνδρείας διαπορηθέντων, ὡς πάντα μᾶλλον ὁ Πλάτων ἢ τὰς τυρανν-

tio fuit. Post ubi eluxit prudentia ejus, jam per se fuit charus tyranno: atque inter cætera præceptum est quæstoribus, quicquid postularet Dion, id ei ut præberent: quum præbissent, eodem die sibi renuntiarent. Fuit ante quoque excelsio ingenio ingentique animo & forti: cæterum animus hic magis adolevit quum divina forte appulisset in Siciliam Plato, nullo ille quidem consilio humano: sed haud dubie Deus aliquis aditum procul libertatis Syracusanis instituens, & tyrannidis moliens everisionem, detulit Platonem Syraculas, Dionemque ad colloquium ejus attraxit, admodum tunc quidem juvenem, verum discipulorum Platonis omnium indolis longe solertissimæ, acerrimumque ad arripiendam virtutem, ut ipse scripsit Plato & ipsa

facta testantur. Nam quamvis tinctus moribus esset sub tyranno abjectis, vitæque obnoxia & trepidæ, arroganti famulatio, insolentibus deliciis, & consuetudini summum bonum voluptatibus & opulentia metienti assuetus, atque in iis volutatus: ut primum tamen doctrinam gustavit, & philosophiam ad virtutem ducem, illico est ad eam animo incensus: atque ex suo ad honestatem proclivi animo simpliciter plane & juveniliter existimans ab iisdem præceptis pariter Dionysium motum iri, contendit & effecit ut per otium ille conveniret & audiret Platonem.

In colloquio quum in summa de viri virtute, præsertim autem de fortitudine disputaretur, quia quidvis citius Plato quam ty-

ταρ-

τοράννης ἀπέφαινε ἀνδρείας· ἐν ᾗ τέτε τραπόμην· καὶ δικαιοσύνης ἐδίδασκεν, ὡς μακάρεσσι μὴ ὁ τῆς δικαίῳ, ἀθλίῳ δὲ ὁ τῆς ἀδικίῳ βίῳ· ὅτε τὰς λόγους ἔφερεν ὁ τύραννος, ὥσπερ ἐξελεγχόμενος, ἤχθετό τε τοῖς παρῶσι θαυμαστῶς ἀποδεχομένοις τὸν ἄνδρα, καὶ κηλευμένοις ὑπὸ τῆς λεγομένης. τέλει δὲ θυμωθεὶς καὶ παρηξυνθεὶς, ἠρώτησεν αὐτὸν ὅτι δὴ βεβλήμενος εἰς Σικελίαν ᾤξαίτο. τῷ δὲ φήσαντι ἀγαθὸν ἄνδρα ζητεῖν, ὑπολαβὼν ἐκείνῳ, Ἀλλὰ νῆ Θεὸς, εἶπεν, καὶ φαίη μή πο τοῖστον δύνῃως. οἱ μὲν ἔν καὶ τὸν Δίωνα τέτο τέλει ὥσθις ὁ ὀργῆς γεγονέναι, καὶ τὸν Πλάτωνα παύδοντα συνεξέπεμπον ἐπὶ τειήρας, ἢ Πόλλιν ἐκόμεζεν εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸν Σπαρτιάτῳ. ὁ δὲ Διονύσιος κρύφα τῷ Πόλλιδι ἐποίησατο δέησιν μάλιστα μὴ ἀποκτείνειν τὸν ἄνδρα καὶ πλεον, εἰ δὲ μὴ, πάντως ἀποδόξ· βλαβήσεας γὰρ ἔδεν, ἀλλ' ἀδαιμονήσεν ὁμοίως, δίκαιον ὄντα, καὶ δὲ λῆται. διὸ καὶ λέγει Πόλλις εἰς Αἴγινα φέρων ἀποδόξ Πλάτωνα, πολέμῳ πρὸς Ἀθηναίους ὄντι αὐτοῖς, καὶ ψηφίσματι, ὅπως ὁ ληθεὶς Ἀθηναίων ἐν Αἰγίνῃ πιπράσκη. ἔμω ὅγε Δίω ἐλαττον εἶχε καὶ τῷ Διονυσίῳ τιμῆς ἢ πίσεως, ἀλλὰ πρεσβείας τε τὰς μεγίστας διώκει, πεμπομένη πρὸς Καρχηδονίους ἐθαυμάσθητε διαφερόντως, καὶ τὴν παρρησίαν ἔφερεν αὐτῷ μόνῳ χερδὸν ἀδεῶς λέγοντι τὸ παλαιάμνον, ὡς καὶ τὴν καὶ Γέλωνος ἐπὶ πλεον. χλευάζοντός γὰρ, ὡς εἶκε, τῷ Γέλωνος ἀρχῆς, αὐτὸν τε τὸν Γέλωνα τῷ Διονυσίῳ γέλῳτα τῷ Σικελίας γεγονέναι φήσαντι, οἱ μὲν ἄλλοι τὸ σκῶμμα προσποιεῖτο θαυμάζειν· ὁ δὲ Δίω

δυχε-

tanus fortis asseruit; hinc ad justitiam transiens docuit beatam justorum esse, injustorum miseram vitam: non tulit sermonem ejus tyrannus, verum quasi coargueretur, infensus quoque fuit assistentibus, qui Platonem commendabant mirifice, atque ejus oratione ducebantur. Postremo inflammatus exacerbatusque, rogavit eum quid in Siciliam venisset: qui cum respondisset virum bonum se querere: excipiens ille, Atqui hercle, inquit, nondum videris eum invenisse. At Dion, qui non existimabat porro iram Dionysii progressuram, properantem Platonem in triremi, qua Pollis Spartiates redibat in Græciam, dimisit. Verum rogavit Dionysius Pollim secreto, maxime ut in cursu occideret eum; sin minus, omnino venundaret: nullam

injuriam accepturum, sed æque beatum fore vel in servitute, ut qui esset justus. Itaque dicitur Platonem Pollis Æginam deportasse ac distraxisse, quum bellum haberet ea civitas tunc cum populo Atheniensis, & plebiscito statueretur, si quis captus civis Atheniensis foret, ut venderetur Æginæ. Nihilo habuit tamen Dioni minorem Dionysius vel honorem vel fidem, sed maximas legationes obivit ad Carthaginenses missus. Insuper in summa fuit admiratione, ac ferebat tyrannus libertatem ejus: qui solus prope intrepide quod videretur dicebat; ut inter alia quum reprehendit eum de Gelone: quippe quum illuderetur Gelonis regnum, ipsumque Gelonem Dionysius Siciliæ γέλῳτα, id est ludibrium, dixisset fuisset, alii dictum se simulabant mirari: Dion ve-

δυαχεράνας, Καὶ μὲν, ἔφη, σὺ τυραννεῖς διὰ Γέλωνα πισυθείς· διὰ σε ὃ ἐδὲς ἔτερος· πισυθήσῃ. πᾶς γὰρ ὅντι φαίνεῖ καλλίσον μὲν Γέλων ἔπειτα ξάμνός θάμα, μοναρχοῦν πόλιν, αἰχίσον ὃ Διονύσιος.

Ὅντων ὃ Διονυσίῳ παίδων τριῶν μὲν ἐκ τῆς Λοκρίδος, τετάρτων ὃ ἔξ' Αἰσομαχίης, ὧν δύο ἦσαν θυγατέρες, Σωφροσύνη καὶ Ἀρετή, Σωφροσύνη μὲν Διονυσίῳ πᾶσι ὑπὸ σιωπῇ σιωπῇ, Ἀρετὴ ὃ Θεαρίδῃ πᾶσι ἀδελφῷ. τελευτήσαντος ὃ τῶ ἀδελφῷ Θεαρίδῃ, Δίων ἔλαβε τὴν Ἀρετὴν, ἀδελφιδῶν ἔσαν. ἐπεὶ ὃ νοσῶν ἔδοξεν ὃ Διονύσιος ἀβιώτως ἔχειν, ἐπεχείρησεν αὐτῷ διαλέγεσθαι περὶ τῆς ἐκ τῆς Αἰσομαχίης τέκνων ὃ Δίων. οἱ δ' ἰατρὸι πᾶσι μέλλοντι τὴν ἀρχὴν διαδέχεσθαι χερσὶν ὁμοῖοι, καὶ ἐν τῇ παρῇ ὡς ὃ Τίμαιος φησὶ, καὶ φάρμακον ὑπνωτικὸν αὐτῷ δόσεις, ἀφείλοντο τὴν αἰσθησιν αὐτῷ, θανάτῳ σιωπῇ ψαλῖες τὸν ὕπνον. καὶ μὴν ἀλλὰ συλλόγῃ πρώτῃ τῆς φίλων ἡγομένων πρὸς τὸν νέον Διονύσιον, ἔτω διελέχθη περὶ τῆς συμφερόντων πρὸς τὸν καὶ ἐν ὃ Δίων, ὥστε τὰς ἄλλας ἀπάντας τῇ μὲν φρονήσει παῖδας ἀποδείξαι, τῇ ὃ παρρησίᾳ δέχας τῆς τυραννίδος, ἀγνῶς καὶ περὶ φόβῳ τὰ πολλὰ πρὸς χάριν πᾶσι μερακίῳ συμβουλεύοντας. μάλιστα ὃ αὐτὸς ἐξέπληξεν τὸν ἀπὸ Καρχηδόνος κίνδυνον ἔπειτα μὲν τῇ ἀρχῇ δεδοικότας, ὑποχόμενος, εἰ μὲν εἰρήνης δέοιτο Διονύσιος, πλεύσας εὐθὺς εἰς Λιβύην ὡς ἄριστα διαθήσεσθαι τὸν πόλεμον· εἰ ὃ πολεμεῖν προθυμοῖτο, θρέψεν αὐτὸς ἰδίοις τέλεσιν, καὶ παρέξεν εἰς τὸν πόλεμον αὐτῷ πενήνηκότα τελέεις πλεύσας.

Ο

ro indignatus, Atqui tu, inquit, tyrannide potiris, quia tibi Gelonis causa habita fides est; tui causa fides tribuetur posthac nemini. Nam revera pulcherrimum videtur Gelo ostendisse civitatis sub unius principatu statum esse, Dionysius foedissimum.

Habuit autem Dionysius tres liberos ex Locride, ex Aristomache quatuor: ex quibus duae filiae fuerunt, Sophrosyne & Arete. Sophrosyne Dionysio filio, Arete fratri ejus Thearidi nupsit. Fratre defuncto Thearide, Dion Areten sororis filiam in matrimonium accepit. Quum vero ægrotanti Dionysio fatum imminere videretur, elaboravit Dion cum eo de Aristomaches liberis agere: verum medici inservientes successori, non dederunt ei locum. Ut autem tradit Timæus,

etiam medicamentum poscenti somnificum propinantes, sensum abstulerunt, somnumque morti commisere. At primo amicorum apud Dionysium conventu ita differuit de præsentis rerum statu Dion, ut cæteros omnes prudentia infantes & dicendi libertate tyrannidis ostenderet esse mancipia, qui blandientes adolescenti abjecta & prætrepida consilia ei darent. Perculit eos potissimum quum imminens a Carthagine dominatui periculum expavescens polliceretur, si cuperet pacem Dionysius, navigaturum se confestim in Africam, bellumque honestissimis conditionibus compositurum: sin bellare averet, quinquaginta triremes suo se sumptu exhibiturum & præbiturum instructas.

Hanc

Ὁ μὲν ἔν Διονύσιῳ ὑπερφυῶς τὴν μεγαλοψυχίαν ἐθαύμασεν, καὶ τὴν
 περθυμίαν ἠγάπησεν. οἱ δ' ἐλέγχεσθ' τῇ λαμπρότητι, καὶ ταπεινῶσθ' τῇ δυ-
 νάμει τῷ Δίῳ οἰόμενοι, ταύτῃ διθὺς ἀρχὴν λαβόντες, ἐδεμῖας ἐφεί-
 δοντο φωνῆς, ἥ τὸ μαιράκιον ἔξαγλαινεν ἔμελλον πρὸς αὐτὸν, ὡς ὑπερχό-
 μῃον διὰ τ' θαλάττης τυραννίδα, καὶ πασιπῶντα ταῖς ναυσὶ τὴν δυνάμιν
 εἰς τὰς Ἀεισομάχης παῖδας, ἀδελφιδῆς ὄντας αὐτῶν. φανερώτα δ' καὶ μέγι-
 ναι τῷ εἰς φθόνον καὶ μῖσος αἰτιῶν ὑπῆρχον, ἡ τῷ βίῃ διαφορὰ, καὶ τὸ τ' διαίτης
 ἄμμιον. οἱ μὲν γὰρ διθὺς ἔξ ἀρχῆς νέε τυράννε καὶ τετραμμήν φάυλως ὀμι-
 λίαν καὶ σωήθειαν ἠδοναῖς καὶ κολακείαις καταλαμβάνοντες, αἰετίνας ἔρωτας
 καὶ διατετασμένους ἐμνῶντο ῥεμβώδεις παρὶ πότες καὶ γυναικας καὶ παιδιας ἐτέρας
 ἀχήμενας ὑφ' ὧν ἡ τυραννὶς, ὥσπερ σίδηρος, μαλασομένη, τοῖς μὲν ἀρ-
 χομήτοις ἐφάνη φιλάνθρωπος, καὶ τὸ λίαν ἀπάνθρωπον ὑπανῆκεν, ἐκ δ' ἑπι-
 κειῖα τινὶ μάλλον ἢ ῥαθυμία τῷ κρατὲρ ἀμβλυσμένη. ἐκ δ' ἔτετε
 προῖσσα καὶ νεμομένη καὶ μικρὸν ἢ παρὶ τὸ μαιράκιον ἄνεσις, τὰς ἀδαμαν-
 τίνες δεσμὰς ἐκείνας οἷς ὁ πρεσβύτερος Διονύσιος ἔφη δεδεμμένῳ λυπο-
 πῆν τὴν μοναρχίαν, ἔξετηξε καὶ διέφθαρεν. ἡμέρας γὰρ, ὡς φασιν, ἐνεή-
 κοντα συνεχῶς ἔπινεν ἀρξάμενος, καὶ τὴν αὐλὴν ἐν τῷ χρόνῳ τέτῳ παρ-
 δαίοις ἀνδράσι καὶ λόγοις ἄβατον καὶ ἀνείσοδον ἔσαν, μέθαι καὶ σκώμματα καὶ
 ψαλμοὶ καὶ ὀρχήσεις καὶ βωμολοχίαι κατεῖχον.

Ἦν ἔν, ὡς εἰκός, ὁ Δίῳ ἐπαχθὴς, εἰς ἔδην ἠδὲ καὶ νεωτερικὸν ἐνδιδέξ-
 ἐαν-

Hanc magnificentiam obstupuit mirifice
 Dionysius, atque animum ejus promptum am-
 plexus est. At illi qui coargui se hac munifi-
 centia, & autoritate deprimi Dionis existi-
 mabant, hinc capto exordio nullam præter-
 miserunt vocem qua exacerbare in eum ado-
 lescentem sperabant posse, quasi tyrannidem
 viribus maritimis pararet occupare, ut domi-
 natum classe ad Aristomaches sororis suæ libe-
 ros traheret. Apertissimas vero atque gra-
 vissimas ad invidiam ejus & odium causas
 suppeditaverunt morum diversitas & vita in-
 socialis. Illi enim statim ab initio juvenis ty-
 ranni & male educi usum ac consuetudinem
 voluptatibus subministrandis assentationibus-
 que subeuntes, in dies amores aliquos atque
 ignavas occupationes ei in poculis, lustris, a-

liisque turpibus ludis offerebant: a quibus ty-
 rannis ferri modo emollita, popularibus ap-
 parebat lenis, nimiamque immanitatem re-
 mittebat paululum, non humanitate potius
 quam domini hebetata socordia. Hinc pau-
 latim progrediens & serpens adolescentis dis-
 solutio, compedes illas adamantinas, quibus
 Dionysius major ait alligatum relinquere se
 dominatum, fudit atque tabefecit. Siqui-
 dem dies, ut aiunt, continuos nonaginta sine
 ullo intervallo, ubi semel cœpit, perpotavit:
 aulamque interea bonis viris sermonibusque
 honestis inaccessam & clausam, crapulæ, jo-
 ci, cantus, tripudia, atque alia licentia te-
 nuere.

Fuit igitur haud dubie invisus Dion, qui
 ad nullam relaxabat se hilaritatem vel ludum
 juve-

ἑαυτόν. διὸ καὶ πιθανὰ κακῶν προσθήματα ταῖς ἀρεταῖς ἡπιόφρονες αὐ-
τῷ διέβαλλον, ὑπεργψίαν, τὴν σεμνότητα, καὶ τὴν παρρησίαν, ἀνθάδαιαν
λαποκαλῆτες. καὶ νεθετῶν, κατηγορεῖν ἐδόκει· καὶ μὴ σιωπεύεσθαι, κατα-
φρονεῖν. ἀμέλει δὲ καὶ φύσει τινα τὸ ἥθος ὅσον εἶχεν αὐτῷ, καὶ τραχύτητα
δυσπρόσδοον ὀηδίζετο καὶ δυσζύμβωτον. καὶ γὰρ μόνον ἀνδρὶ νέῳ, καὶ διατεθρυμ-
μῶν ταῦτα ὥτα κολακείαις ἀχάρις ἰσθ' οὐ γὰρ ἡδέως καὶ προσάντης, ἀλλὰ καὶ
πολλοὶ τῶν πάντων χρωμύων αὐτῷ, καὶ τὴν ἀπλότητα καὶ τὸ ἡμιᾶν ἀγα-
πῶν τῷ τρόπῳ, κατεμέμφοτο τὸ ὁμιλίας, ὡς ἀγροικότερον καὶ βαρύτε-
ρον πολιτικῶν χρεῶν τοῖς δεομένοις συναλλάσσειν. οὗτοι ὦν καὶ Πλάτων
ὑστέρων, ὥσπερ λαποθεαπίζων, ἔγραψεν πρὸς αὐτὸν, ἐξουλαβεῖσθαι τὴν αὐ-
θάδειαν, ὡς ἐρημία συνοικῆσαν. καὶ μὴ ἀλλὰ τότε πλείους δοκῶν ἀξιῶν
ὑπάρχειν διὰ τὰ πράγματα, καὶ μόνον ἢ μάλιστα τὴν τυραννίδα σαλευ-
σαν ἀνορθῆν καὶ διαφυλάττειν, ἐγίνωσκεν καὶ πρὸς χάριν, ἀλλ' ἀκοήθη ὑπὸ
χρείας τῷ τυράννῳ, πρῶτον ὦν καὶ μέγιστον.

Αἰτίαν δὲ τέττα τὴν ἀπαιδουσίαν εἶναι νομίζων, ἐμβαλεῖν αὐτὸν εἰς δια-
τελῆς ἐλθούσεις ἐφιλοτιμᾶτο, καὶ γεῦσαι λόγων καὶ μαθημάτων ἡθο-
ποιῶν, ὡς ἀρετῇ τε παύσαιτο δεδιώς, καὶ τοῖς καλοῖς χαίρειν ἐδιδείη. φύ-
σει γὰρ ἐκ ἐγεγόνει τῶν φαυλοτάτων τυράννων ὁ Διονύσιος· ἀλλ' ὁ πατήρ
δεδοικῶς μὴ φρονήματι μεταλαβὼν, καὶ συγγνώμῃ νῦν ἔχουσιν ἀνδρα-
ποῖς ἡπιόφρονες αὐτῷ, καὶ παρῆλτο τὴν ἀρχὴν, ἐφῆρει κατάκλεισον
οἶκοι,

juvenilem. Quocirca consentanea vitiorum
vocabula tribuentes virtutibus calumniaban-
tur eum, gravitatem, arrogantiam, & liber-
tatem loquendi appellantes pervicaciam: ad-
monensque, accusare, & quia non una vitiis
indulgebat, videbatur fastidire. Et quidem
habebant sua natura fastum aliquem ejus mo-
res, austeritatemque aditu difficilem & pene
infociabilem. Non solum enim juveni & cor-
ruptas aures habenti adulationibus, ingrata
consuetudo ejus & aspera erat: verum multi
etiam qui utebantur eo familiariter, simpli-
citatēque animi ejus & generositatem am-
plectebantur, congressus causa insecabantur
eum: quod morosius & difficilior quam pro
civili usu ageret cum adeuntibus. De quibus
post Plato quasi vaticinans ad eum scripsit,

pervicaciam tanquam solitudinis contuberna-
lem ut declinaret. Verum enimvero quatinus
plurimi eum id temporis negotiorum causa fieri
appareret, solumque vel potissimum nutantem
erigere & conservare tyrannidem: intellexit
tamen non acceptum se, sed invito tyrannio
usus ratione primum esse & maximum.

Hujus quum literarum existimaret impeti-
tiam causam esse, enisus est eum in studia li-
beralia conijcere, gustumque dare præcepto-
rum & disciplinarum moralium: quo & vir-
tutem formidare desineret, & rebus assuefce-
ret se oblectare honestis. Neque enim fuit te-
rribus in tyrannis Dionysius: sed veritus pa-
ter ejus ne si animi ei crevissent, & consuetu-
dine esset usus hominum cordatorum, insidia-
retur sibi & dominatu spoliaret, inclusum as-

servavit

οἷα δ' ἐρημίαν ὁμιλίας ἐτίεας, ἢ ἀπειρία πραγμάτων, ὥς φασι, αἰμαξία ἢ λυχνία, ἢ δίφρος ξυλίκης, καὶ τραπέζας τελευτημένους. ἔτω γὰρ ἢ ἀπιστοί, καὶ πρὸς ἀπάντας ἀνθρώπους ὑποπτοί, καὶ προβεβλημένοι διὰ φόβον ὁ πρεσβύτερος Διονύσιος, ὥστε μηδὲ τ' κεφαλῆς τὰς τείχας ἀφελὼν κυρταῖς μαχαίραις, ἀλλὰ τῇ πλατῶν τις ὀπίφαιτ' ἀνδραγίῃ τινὶ κόμῃ περικείμεν. εἰσὶν ὃ πρὸς αὐτὸν εἰς τὰ δομέστιον ἔτε ἀδελφῶν, ἢ υἱός, ὡς ἔτυχεν ἠμφισχυμένοι, ἀλλ' ἔδει πρὶν εἰσελθεῖν λαοδικεῖν τινὶ ἐκείτῃ σολίῃ ἕκαστον, ἐτέρων ἀναλαβεῖν, ὁρατὴν γυμνὸν ὑπὸ τῇ φυλακίῃ. ἐπεὶ ὃ Λεπτήης ὁ ἀδελφὸς αὐτὰ ποτε χωρὶς φῦσιν ὀχυρώμενος λαβὼν λόγχην παρὰ τῷ τῷ δαρυφόρῳ ὑπέγραψεν τὸν τόπον, ἐκείνῃ μὴ ἰσχυρῶς ἐχαλέπουν, τὸν δ' ὁρῶν τινὶ λόγχῃ ἀπέκρινεν. ἐλαβη ὃ τὰς φίλους φυλάττειν, καὶ ἔχοντας εἰδώς, ἢ βυλαμένους μᾶλλον τυραννεῖν ἢ τυραννέσθαι. ἢ Μαρσύαν δὲ τινα τῷ προηγουμένῳ ὑπ' αὐτῶν ἢ τεταγμένῳ ἐφ' ἡγεμονίας ἀπέκρινεν, δόξαίη καὶ ὑπὸ σφάττειν αὐτὸν ὡς ἀπ' ἐνοχίας μεθήμενῆς, ἢ διαλογισμῶν, τ' ὅψας ταύτης εἰς τὸν ὑπὸν αὐτὰ παρὰ γυμνῶν. ὁ μὲν δὲ Πλάτων θυμωθεὶς, ὅτι μὴ πάντων αὐτὸν ἀνθρώπων ἀνδρείοτάτον ἀπέφηνεν, ἔτω ἀδείφοβον ἢ τοσούτων ὑπὸ δειλίας κακῶν μετὰν εἶχε τὴν ψυχὴν.

Τὸν δ' υἱὸν αὐτῶν, καθάπερ εἶρη, διαλελυμένον ἀπαθουσία, ἢ συμπαρημένον τὸ ἦτορ ὁ Δίων ὁρῶν, παρεκάλεσε πρὸς παιδείαν τραπέζης, ἢ δεῖναι τῷ πρώτῳ τῷ φιλοσόφῳ πᾶσαν δέησιν ἐλθεῖν εἰς Σικελίαν. ἐλ-

θόν.

servavit in conclavi. Ibi usu destitutus alio, & rerum imperitia, uti didicant, parva plaustra, candelabra, sedes ligneas & mensas fabricabatur. Usque adeo enim diffidebat, & adversus omnes mortales erat suspiciosus atque projecta timiditatis major Dionysius, ut nec capillum cukris tonforiis tonderet, sed admitteretur quispiam ex plastis, qui carbone capillum adureret. In cubiculum ejus non frater, non filius admittebatur ut erat amicus: verum oportebat quemque, prius quam ingrederetur, posita stola sua aliam sumere, atque excuti ab satellitibus nudum. Quum Leptines frater ejus situm loci cujuspiam declarans ei aliquando accepta a stipatore hasta delinearet eum, excanduit in illum vehementer: alterum vero qui dederat hastam, inter-

fecit. Amicos solertes dicebat suspectos sibi esse, quod sciret eos dominari ipsos malle, quam domino parere. Marfyam quendam quem evexerat & praefectura donaverat, quod ipsum secundum quietem visus esset interficere, interemit: existimans ex cogitatione diurna & meditatione hanc visionem fuisse ei per somnium oblatam. Adeo ille qui Platoni insensus fuit, quod non omnium mortalium ipsum pronuntiasset fortissimum, pavidam & malis mentem tam multis habebat refertam.

Hujus filium, sicut diximus, bonarum literarum inertia mutilatum & labefactatum moribus Dion quum animadverteret, hortatus cum est ut dederet sese literis, & philosophorum principem enixe rogaret ut in Siciliam veniret. Ubi venisset,

θόνι ἢ πῶς αὐτὸν, ὅπως διακοσμηθεὶς τὸ ἥθος εἰς ἀρετὴν λόγων, καὶ πρὸς τὸ θεϊότερον ἀφομοιωθεὶς πῶς ἀδείγμα τῷ ὄντι καὶ κάλλιστον, ὥς τὸ πᾶν ἡγεμόνῳ πειθόμενον, ἐξ ἀκοσμίας κόσμου εἰς, πολλὴν μὲν δίδαι μονίαν ἑαυτῷ μηχανήσῃ, πολλὴν δὲ τοῖς πολίταις, ὅσα νῦν ἐν ἀθυμίας διοικῶσι πρὸς ἀνάγκῃ τῆς ἀρχῆς, ταῦτα σωφροσύνη καὶ δικαιοσύνη μετ' εὐμυρίας πατρωνομέδοντα πῶς ἀρχῶν, καὶ ἡρόμεν βασιλεὺς ἐκ τυράννων. τὰς γὰρ ἀδαμαντίνους δεσμὰς, ἔχ' ὥσπερ ὁ πατὴρ ἔλεγε αὐτῷ, φόβον καὶ βίαν καὶ νεῶν πλῆθος εἶναι, καὶ βαρβάρων μυριάνδρον φυλακὴν, εὐνοίαν δὲ καὶ προθυμίαν καὶ χάριν ἐγγυρόμενον ὑπ' ἀρετῆς καὶ δικαιοσύνης. αἱ, καίπερ ὅλα μαλακώτερα τῷ στυγρόντων καὶ σκληρῶν ἐκείνων, ἰχυρότερα πρὸς διαμονὴν ἡγεμονίας ὑπέσταντο. χωρὶς δὲ τέτων, ἀφιλότιμον εἶναι καὶ ἀζηλον, τὸν ἀρχόντα πρὸς μὲν σώματι περὶ τῶς ἀμπεχόμενον, καὶ τῇ περὶ τὴν οἰκίαν ἀβρόγῃ καὶ κατασκευῇ λαμπρυνόμενον, ὁμιλία δὲ καὶ λόγῳ μηδὲν ὅλα τὰ προστυχόντα σεμνότερον μηδὲ τὴν ψυχῆς τὸ βασίλειον ἀξιοῦντα κεκοσμημένον ἔχειν βασιλικῶς καὶ πρεπόσιως.

Ταῦτα πολλάκις τῷ Δίῳ πῶς ἀνέειπεν, καὶ τῶν λόγων τῷ Πλάτῳ ἔστιν ἕστινας ὑποπαύσας, ἔχεν ἔως τὸν Διονύσιον ὄξους καὶ περὶ τῶν λόγων καὶ τὴν συνοχίαν τῷ Πλάτῳ. εὐθὺς ἐν Ἀθήναις πολλὰ μὲν ἐφοῖτα γράμματα πῶς τῷ Διονυσίῳ, πολλὰ δ' ἑπισκέψαι πῶς τῷ Δίῳ· ἄλλα δ' ἐξ Ἰταλίας πῶς τῶν Πυθαγορικῶν, διακελευομένων πῶς ἀγμέδων, καὶ νέας ψυχῆς ἐξασία μεγάλη καὶ δυνάμει περὶ φερόμενης ἑπ-

set, daret se ei: quo moribus ex doctrina ad virtutem expolitus, atque ad diviniſſimum rerum & pulcherrimum conformatus exemplum (cui universitas duci parens non jam confusio sed mundus est) magnam sibi metipſi, magnam item civibus pararet felicitatem: qui quæ nunc metu domini faciant inviti, hæc moderatione & iustitia benevole velut parenti essent præſtituri, atque ita ipse rex evaderet ex tyranno. Nam adamantinas compedes, non, ut ejus dixit parens, metum, vim, ingentem classem, & decem millium stationem barbarorum esse: sed benevolentiam, sed studium, sed favorem, quæ iustitia & virtus imprimant; quæ licet molliora, intentis illis & duris firmiora ad imperii esse perpetuitatem.

Abſque his eſſe turpe & foedum, ſi princeps corpore eximie cultus, domeſticoque ſplendore atque instrumento magnificus, confuetudine & ſermone nihilo homini præſtet plebeio, neque animi partem regiam ſtudeat habere egregie & inſigniter exornatam.

Hæc crebro inculcante ei Dione, ac nonnullos Platonis ſermones paſſim ſubjicientæ, acris Dionyſium ardor & veſanus cepit ſermonum & colloquii Platonis. Extemplo igitur multæ Athenas a Dionyſio literæ, multæ obteſtationes volitarunt a Dione, aliæ a Pythagoreis ex Italia, ut veniret hortantibus, & tyrocinium animi magna licentia & potentia fluctuantis arriperet, ſolidio-

Ἰππιδεῖαδ', καὶ καταχεῖν ἐμβριθετέροις λογισμοῖς. Πλάτων μὲν ἔν, ὥς φησιν, αὐτὸς ἑαυτὸν αἰχμηθεὶς, μάλιστα μὴ δόξειεν ἐν λόγοις εἶναι μόνον, ἔργα δ' ἐκὼν ἔδεον ἀν' ἄψαδ'· καὶ προσδοκήσας δι' ἐνὸς ἀνδρὸς, ὥσπερ ἡγεμονικῶς μέγας, ἐκκαθαρθένῳ, ὅλῳ ἰατρεύειν Σικελίαν νοσῆσαν, ὑπήκασεν. οἱ ᾗ τῷ Δίῳ πολυεῖδες, φοβέμενοι τὴν τῷ Διονυσίᾳ μεταβολὴν, ἔπεισαν αὐτὸν ἀπὸ τῆς φυγῆς μεταπέμπεσθαι Φίλιπον, ἄνδρα καὶ πεπαιδευμένον περὶ λόγους, καὶ τυραννικῶν ἡθῶν ἐμπειρότατον, ὥς ἀντίταγμα πρὸς Πλάτωνα καὶ φιλοσοφίαν ἐκείνον ἔξοις. ὁ γὰρ δὴ Φίλιππος ὅς ἀρχῆς τε τῇ τυραννίδι καθισταμένη πρῶτον μάλιστα ἑαυτὸν παρέχευε, καὶ τὴν ἀκρὰν διεφύλαξε, φερεσχεῶν ἐπὶ πολὺν χρόνον. ὡς ᾗ λόγῳ ὥς καὶ τῇ μητρὶ πλησιάζει τῷ πρεσβυτέρῳ Διονυσίᾳ, τῷ τυράννῳ μὴ παντάπασιν ἀγνοεῖν. ἐπεὶ ᾗ Λεπίνης ἐκ γυναικὸς ἦν διαφθείρας ἐτέρῳ συνοικῆσαν ἔχε, γυμνῶν αὐτὰς δύοιν θυγατέρων, τὴν ἐτέραν ἔδωκε Φιλίπῳ, μηδὲ φράσας πρὸς Διονύσιον ὀργισθεὶς ἐκείνῳ, τὴν μὲν γυναικὰ τῷ Λεπίνῳ δήσας ἐν πέδαις καθέειξε, τὸν δὲ Φίλιπον ὀξήλασε Σικελίας, Φυγόνῃα περὶ ξένους τινὰς εἰς τὸν Ἀδρίαν ὅπου καὶ δοκεῖ τὰ πλεῖστα συσθεῖναι τῷ ἰσορίας χολάζων. καὶ γὰρ ἐπανῆλθε τῷ πρεσβυτέρῳ ζῶντι, ἀλλὰ μὴ τὴν ἐκείνῳ τελευτῶν, ὥσπερ εἴρη, κατήγαγε αὐτὸν ὁ πρὸς Δίῳνα τῷ ἄλλων φθόνῳ, ὥς αὐτοῖς τε μᾶλλον Ἰππιδεῖον ὄντα, καὶ τῇ τυραννίδι βεβαιότερον.

Οὗτος μὲν ἔν ἐνθὺς κατελθὼν διεπεφύκει τῇ τυραννίδι τῷ Δίῳ καὶ παρ' ἄλλων ἐτύχανον ἔσαι διαβολαὶ καὶ κατηγορίαι πρὸς τὸν τύραννον,

ὥς

lidioribusque frænaret consiliis. Ac Plato quidem, ut ipsemet testatur, se ipse erubescens, maxime ne verbis tantum vacare, operi vero manus admoveere volens nulli videretur: speransque per unum virum, quasi membrum principale purgatum, universæ laboranti medicinam se Siciliæ facturum, gessit illis morem. At Dionis adversarii timentes mutationem Dionysii, induxerunt eum ut Philistum ab exilio revocaret, virum & literis instructum, & morum tyrannicorum scientissimum: quo haberent eum quem Platoni & philosophiæ objicerent. Quippe a primo surgenti tyrannidi promptissimum præbuerat Philistus se, arcemque præsidio præfectus diu custodierat. Fama quoque fuit matri eum majoris Dionysii consueſſe, haud undequaque incio

VOL. V.

tyranno. Sed quum Leptini ex muliere, quam alteri nuptam per stuprum cognoverat, duæ editæ filiæ essent, quarum alteram re non communicata cum tyranno collocasset Philisto: ira frendens ille Leptinis conjugem vincitam in custodia habuit, Philistum vero exterminavit Sicilia, qui ad hospites certos perfugit Adriam: ubi, ut mihi videtur, quum abundaret otio, historiam suam maxima ex parte composuit. Neque enim reversus est in patriam vivo majore Dionysio, sed secundum illius excessum uti diximus, reduxit eum æmulatio cum Dione aliorum, quasi & ipsis magis accommodatum, & firmiorem tyrannidi.

Igitur mox redux hic conservandæ tyrannidi se totum dedit, simul Dioni ab aliis struebantur apud tyrannum calumniæ & crimina,

Y

cum

ὡς διαλεγμένῳ πρὸ καταλύσεως τῆς ἀρχῆς πρῶτε Θεοδότῳ καὶ πρὸς Ἡρακλείδῳ. ἤλπιζε μὲν γὰρ, ὡς εἶκε, διὰ Πλάτωνος παρὰ τὸν ἀφελὸν καὶ λίαν ἀκρατον ἀφελὸν τῆς τυραννίδος, ἐμμελῆ τινα καὶ νόμιμον ἀρχὴν τὸν Διονύσιον καταστήσειν. εἰ δὲ ἀντιβαῖνοι, καὶ μὴ μαλάσσοιτο, καταλύσας ἐκείνον, ἐγνώκει τὴν πολιτείαν ἀποδιδόναι Συρακούσις ἐκ ἐπαινῶν μὲν δημοκρατίαν, πάντως δὲ βελτίω τυραννίδος ἢ γέμῃ τοῖς διαμαρτάνουσιν ὑγιαίνουσιν ἀριστοκρατίαν.

Ἐν τοιαύτῃ δὲ καταστάσει τῶν πραγμάτων ὄντων, Πλάτων εἰς Σικελίαν ἀφικόμενος, πρὸς μὲν τὰς πρῶτας ἀπαλήσεις θαυμαστῆς ἐτύχανε φιλοφροσύνης καὶ τιμῆς. καὶ γὰρ ἄρμα τῶν βασιλικῶν αὐτῷ παρέστη κεκοσμημένον διαπρεπῶς, ἀποβάλλει τῆς τελευτῆς καὶ θυσίαν ἔθυσεν ὁ τύραννος, ὡς εὐτυχίματός μεγάλῃ τῇ ἀρχῇ προσγεγονότος. αἰδῶς δὲ συμποσίων, καὶ χρηματισμὸς αὐλῆς, καὶ πρῶτης αὐτῆς τῆς τυραννὸς πρὸς ἕκαστα τῶν χρηματιζομένων, θαυμαστὰς ἐπέδωκεν ἐλπίδας μεταβολῆς τοῖς πολίταις. Φορὰ δέ τις ἦν ἐπὶ λόγους καὶ φιλοσοφίαν ἀπάντων καὶ τὸ τυραννεῖον, ὡς φασὶ κοινωστὸς ὑπὸ πλήθους τῶν γεωμετρεσίων κατεῖχεν. ἡμερῶν δὲ ὀλίγων διατρυφούμενων θυσία μὲν ἦν πάτερ ἐν τοῖς τυραννείοις τῆς δὲ κήρυξ, ὥσπερ εἶωθε, κατὰ ξαμένους διαμένειν τὴν τυραννίδα ἀσάλευτον πολλὰς χρόνους, ὁ Διονύσιος λέγει παρέως, ἔπαύση, φάναι, καταρῶμεν ἡμῖν; τῆτο κομιδῇ τὰς πρὸς τὸν Φίλιπον ἐλύπησεν, ἀμαχόν τινα τῆς Πλάτωνος ἡγεμένους ἐσεῖσαι χρόνῳ καὶ σωτηρίᾳ τὴν διαίαν, εἰ νῦν ἐν σωστάς

ὀλί-

cum Theodote & Heraclide eum de opprimendo dominatu egisse. Nempe sperabat sane per Platonis praesentiam detracto tyrannidi nimis imperioso dominatu atque impotentia, moderatum & legitimum principem Dionysium effecturum: sin reluctaretur nec molli-retur, opprimere statuerat eum ac Syracusanis reddere rempublicam: non quo statum probaret popularem, sed quod omnino cense-ret tyrannide eam esse meliorem, iis qui sanum principatum non possent assequi ab optimatibus administratum.

In hoc rerum statu venit in Siciliam Plato: qui primo adventu eximia comitate & honore est exceptus: nam regius currus & splendide cultus praesto fuit e navi egredienti. Tyrannus autem, tanquam magno bono

imperium suum esset auctum, sacrificavit. Pudor in conviviis, aula composita, atque ipsius tyranni in omnibus responsis iudiciiisque lenitas spem civibus miram praebat conversionis. Ardor etiam erat ad disciplinas & philosophiam omnium. Tyrannidis sedem, ut fama est, pulvis occupabat, ob numerum eorum qui geometriae incumbabant. Paucis interpositis diebus solenne sacrificium fuit in arce. Ibi quum precaretur de more praeco ut dominatus in multas aetates consistere-t inconcussus, assistens Dionysius perhibetur dixisse, Quin tu desinis in nos execrari? Momordit id supra modum Philistum cum suis: insuperabilem auctoritatem fore spatio & consuetudine existimantes Platonis, qui tunc modico ex usu usque adeo ani-

ὀλίγης ἡλλοίωκεν ἔτω καὶ μεταβέβηκεν τὴν γνώμην τὸ μιερέ-
κτον.

Οὐκ ἔτ' ἔτι καθ' ἓνα καὶ λαθραίως, ἀλλὰ πάντες ἀναφανδὸν ἐλοιδορεῖν
τὸν Δίωνα· λέγοντες ὡς ἔλληθε κατεπάρδων καὶ καταφαρμάσων τὰ Πλά-
τωνος λόγῳ Διονύσιον, ὅπως ἀφένθη ἐκασίως αὐτῷ καὶ προεμύχε τὴν ἀρ-
χήν, ὑπολαβὼν εἰς τὰς Ἀριστομάχης ἀεισέση παιδῆς, ὣν θεῖός ἐστιν. ἔνιοι
ᾧ προσεποιεῖτο δυχεραίνειν, εἰ πρότερον μὲν Ἀθηναῖοι καυτικαῖς καὶ πεζικαῖς
δυνάμεσι μεγάλας δαῖρας πλεύσαντες ἀπώλοντο, καὶ διεφθάρησαν πρότερον ἢ
λαβεῖν Συρακῆσας, νυνὶ δ' ἐνὸς σοφιστῆ καταλύσει τὴν Διονυσίαν τυ-
ραννίδα, συμπίσαντες αὐτὸν ἐκ τῶν μυρίων δορυφόρων ἀποδράντα, καὶ κα-
ταλιπόνη τὰς τετρακοσίας τειήρας, καὶ τὰς μυρίας ἵππους, καὶ τὰς πολλα-
κας τοσούτους ὀπλίτας, ἐν Ἀκαδημίᾳ τὸ σιωπώμενον ἀγαθὸν ζητεῖν, καὶ διὰ
γεωμετείας εὐδαίμονα γνέσθαι, τὴν ἐν ἀρχῇ καὶ χρήμασι καὶ τευφαῖς εὐ-
δαιμονίαν Δίωσι καὶ τοῖς Δίωνα ἀδελφιδόις προέμμενον. ἐκ τούτων ὑποψίας
πρῶτον, εἶτα καὶ φανερωτέρας ἀρετῆς καὶ διαφορᾶς ἡρμομῆς, ἐκομίσθη τις
ἐπιστολὴ κρύφα πρὸς Διονύσιον, ἣν ἐγγεγράφει Δίων πρὸς τὰς Καρχηδο-
νίων Ἑλληνιστὰς· κελεύων, ὅταν Διονυσίῳ φεῖ τ' εἰρήνης διαλέγων, μὴ
χωρεῖς αὐτῷ ποιήσας τὴν εἰσδοξίν, ὡς πάντα δημοκράτης ἀμεταπώτως
εἰ αὐτῷ. ταῦτέν τε ἀναγνὼς Διονύσιος Φιλίσῳ, καὶ μετ' ἐκείνῳ βεβησά-
μενος, ὡς φησι Τίμαιος, ἐπῆλθε τὸν Δίωνα πεπλασμέναις διαλύσεσι
καὶ μέτετα σκηψάμενος, διαλλάττεσθαι τε φήσας, μόνον τε ἀπαγαγὼν ὑπὸ
τὴν

animum inverterat & variaverat adolescen-
tis.

Non ultra igitur unus aut alter neque
clam, verum aperte omnes lacerare Dionem,
& jactare non obscure fascinare eum & infi-
cere Platonis eloquentia Dionysium: quo si-
mul atque ille sponte deposuerit potestatem,
eam ad Aristomaches filios, quorum avuncu-
lus sit, transferat. Nonnulli vero moleste
ferre simulabant se, quum pridem Athenien-
ses, qui ingentibus navalibus & terrestribus
copiis eo navigaverant, interiissent, oppressi-
que ante fuissent quam caperent Syracusas:
nunc Dionysii tyrannidem per unum diruitu-
ros sophistam, qui persuadeat ei ut ex decem
millium stipatorum profugiens statione, qua-
dringentis triremibus, decem millibus equi-

tum atque infinitis peditum copiis relictis,
in Academia arcanum illud bonum investi-
get, & evadat per geometriam beatus: hanc
vero in principatu, pecunia & deliciis felici-
tatem Dionii permittat & Dionis sororis fi-
liis. Hinc suspicione primum, deinde clari-
ore similitudine & alienatione ab Dione orta
Dionysii, defertur clam ad Dionysium epi-
stola quædam, quam ad magistratus Cartha-
ginensium scripserat Dion, monens, ut quum
Dionysium de pace adituri essent, ne remo-
to se convenirent illum: omnia se certo con-
fecturum ipsis ex sententia. Hanc quum Phi-
listo Dionysius recitasset, ac cum eo, ut au-
tor Timæus est, consultasset, surrepsit Dionii
ficta reconciliatione, atque specie prætenta ho-
nesta, redire cum ipso ait se in gratiam, soloque

δυχεράνας, Καὶ μὲν, ἔφη, σὺ τυραννεῖς διὰ Γέλωνα πισυθείς· διὰ σε ἢ εἰς ἑτέροισι πισυθήσῃ. πᾶς γὰρ ὄντι φαίνεται) κάλλισον μὲν Γέλων ἔπιδε-
ξάμενος θεάμα, μοναρχομένην πόλιν, αἰχίσειν ἢ Διονύσιον.

Ὅντων ἢ Διονυσίῳ παίδων τεττάρων μὲν ἐκ τῆς Λοκείδος, τεττάρων ἢ ἑξῆς Ἀει-
σομάχης, ὧν δύο ἦσαν θυγατέρες, Σωφροσύνη καὶ Ἀρετή, Σωφροσύνη μὲν
Διονυσίῳ πᾶσι ὑπὸ σιωπῇ σιωπῇ, Ἀρετὴ ἢ Θεαρίδῃ πᾶσι ἀδελφῷ. τελευτήσαντος ἢ
τῆς ἀδελφῆς Θεαρίδος, Δίων ἔλαβε τὴν Ἀρετὴν, ἀδελφιδὴν ἔσσαν. ἐπεὶ ἢ νο-
σῶν ἔδοξεν ὁ Διονύσιος ἀβιώτως ἔχειν, ἐπεχείρησεν αὐτῇ διαλέγεσθαι. τῇ
ἐκ τῆς Ἀεισομάχης τέκνων ὁ Δίων. οἱ δ' ἰατροὶ πᾶσι μέλλοσι τὴν ἀρχὴν δια-
δέχεσθαι χαλεζόμοι, καὶ ἐν τῇ παρούσῃ ὡς ἢ Τίμαιος φησὶ, καὶ φάρμα-
κον ὑπνωτικὸν αἰτῇσι δόσεις, ἀφείλοντο τὴν αἰσθησιν αὐτῆς, θανάτῳ σινα-
ψάντες τὸν ὕπνον. καὶ μὴν ἀλλὰ συλλόγῃ πρώτῃ τῇ φίλων γυμνασίᾳ ὡς
τὸν νέον Διονύσιον, ἔτι διελέχθη ὡς τῇ συμφερόντων πρὸς τὸν καιρὸν ὁ
Δίων, ὥστε τὰς ἄλλας ἀπάντας τῇ μὲν φρονήσει παιδας ἀποδείξαι, τῇ ἢ
παρρησίᾳ δὲ τὰς τῆς τυραννίδος, ἀγνῶς καὶ φοβόως τὰ πολλὰ πρὸς χά-
ρειν πᾶσι μερακίῳ συμβαλόντας. μάλιστα ἢ αὐτὸς ἐξέπληξεν τὸν ἀπὸ
Καρχηδόνος κίνδυνον ἔπικρεμάμενον τῇ ἀρχῇ δεδοικότας, ὑποχόμενος, εἰ
μὲν εἰρήνης δέοιτο Διονύσιος, πλάσας εὐθὺς εἰς Λιβύην ὡς ἄρ' αὖτε διαθή-
σεας τὸν πόλεμον· εἰ ἢ πολεμεῖν προθυμοῖτο, θρέψαν αὐτὸς ἰδίῳ τέ-
λεσιν, καὶ παρέξεν εἰς τὸν πόλεμον αὐτὰς πενήκοντα τελέρεις πλε-
σας.

Ο

ro indignatus, Atqui tu, inquit, tyrannide po-
tiris, quia tibi Gelonis causa habita fides est;
tui causa fides tribuetur posthac nemini.
Nam revera pulcherrimum videtur Gelo o-
stendisse civitatis sub unius principatu statum
esse, Dionysius foedissimum.

Habuit autem Dionysius tres liberos ex
Locride, ex Aristomache quatuor: ex quibus
duae filiae fuerunt, Sophrosyne & Arete. So-
phrosyne Dionysio filio, Arete fratri ejus
Thearidi nupsit. Fratre defuncto Thearide,
Dion Areten sororis filiam in matrimonium
accepit. Quum vero aegrotanti Dionysio fa-
tum imminere videretur, elaboravit Dion
cum eo de Aristomaches liberis agere: ve-
rum medici inservientes successori, non de-
derunt ei locum. Ut autem tradit Timaeus,

etiam medicamentum poscenti somnificum
propinantes, sensum abstulerunt, somnumque
morti commisere. At primo amicorum apud
Dionysium conventu ita differuit de praesen-
ti rerum statu Dion, ut ceteros omnes pru-
dentia infantes & dicendi libertate tyrannidis
ostenderet esse mancipia, qui blandientes a-
dolescenti abjecta & praetrepida consilia ei
darent. Perculit eos potissimum quum im-
minens a Carthagine dominatui periculum
expavescentibus polliceretur, si cuperet pa-
cem Dionysius, navigaturum se confestim in
Africam, bellumque honestissimis conditioni-
bus compositurum: sin bellare averet, quin-
quaginta triremes suo se sumptu exhibiturum
& praebiturum instructas.

Hanc

Ὁ μὲν ἔν Διονύσιῳ ὑπερφύως τὴν μεγαλοψυχίαν ἐθαύμασεν, καὶ τὴν
 προθυμίαν ἠγάπησεν. οἱ δὲ ἐλέγχεσθαι τῇ λαμπρότητι καὶ ταπεινῶσαι τῇ δυ-
 νάμει τῷ Δίῳ οἰόμενοι, ταύτῃ αὐτὸς ἀρχὴν λαβόντες, ἐδεμῖας ἐφεί-
 δοντο φωνῆς, ἥ τὸ μειράκιον ἔξαγελαίνειν ἐμελλον πρὸς αὐτόν, ὡς ὑπερχό-
 μῳρον διὰ τὴν θαλάττης τυραννίδα, καὶ πασιπῶντα ταῖς ναυσὶ τὴν δυνάμιν
 εἰς τὰς Ἀριστομάχης παῖδας, ἀδελφιδῶς ὄντας αὐτῷ. φανερώτα δὲ καὶ μέγι-
 ναι τῷ εἰς φθόνον καὶ μῖσος αἰτιῶν ὑπῆρχον, ἡ τῷ βίῃ διαφορὰ, καὶ τὸ τὴν διαίτης
 ἁμικλον. οἱ μὲν γὰρ αὐτὸς ἔξ ἀρχῆς νέε τυράννε καὶ τετραμυρὸν φαύλως ὀμι-
 λῖαν καὶ σιωπῆσαν ἡδοναῖς καὶ κολακείαις καταλαμβάνοντες, αἰετίνες ἔρωτας
 καὶ διατελῶς ἐμνῶντο ῥεμβώδεις παρὰ πότες καὶ γυναῖκας καὶ παιδῖας ἐτέρους
 ἀχήμενας ὑφ' ὧν ἡ τυραννὶς, ὥσπερ σίδηρος, μαλασομένη, τοῖς μὲν ἀε-
 χομύοις ἐφάνη φιλάνθρωπος, καὶ τὸ λίαν ἀπάνθρωπον ὑπανῆκεν, ἐκ δὲ Πι-
 εικείᾳ τινὶ μάλλον ἢ ῥαθυμίας τῷ κρατὲρ ἀμβλυομένη. ἐκ δὲ τέττα
 προῖσα καὶ νεμομένη καὶ μικρὸν ἢ παρὰ τὸ μειράκιον ἀνεσις, τὰς ἀδαμαν-
 τίνες δεσμὰς ἐκείνας οἷς ὁ πρεσβύτερος Διονύσιος ἔφη δεδεμμένῳ ἀπολι-
 πῆν τὴν μοναρχίαν, ἔξετηξε καὶ διέφθειρεν. ἡμέρας γὰρ, ὡς φασιν, ἐνεή-
 κοῖα συνεχῶς ἔπινεν ἀρξάμενος, καὶ τὴν αὐλὴν ἐν τῷ χρόνῳ τῷ τῷ πα-
 δαίοις ἀνδράσι καὶ λόγοις ἄβατον καὶ ἀνείσοδον ἔσαν, μέθαι καὶ σκώμματα καὶ
 ψαλμοὶ καὶ ὀρχήσεις καὶ βωμολοχίαι κατεῖχον.

Ἦν ἔν, ὡς εἶκος, ὁ Δίων ἐπαχθὴς, εἰς ἕδρην ἡδὺ καὶ νεωτερικὸν ἐνδιδὼς
 ἑαυ-

Hanc magnificentiam obstupuit mirifice
 Dionysius, atque animum ejus promptum am-
 plexus est. At illi qui coargui se hac munifi-
 centia, & autoritate deprimi Dionis existi-
 mabant, hinc capto exordio nullam præter-
 miserunt vocem qua exacerbare in eum ado-
 lescentem sperabant posse, quasi tyrannidem
 viribus maritimis pararet occupare, ut domi-
 natum classe ad Aristomaches sororis suæ libe-
 ros traheret. Apertissimas vero atque gra-
 vissimas ad invidiam ejus & odium causas
 suppeditaverunt morum diversitas & vita in-
 socialis. Illi enim statim ab initio juvenis ty-
 ranni & male educi usum ac consuetudinem
 voluptatibus subministrandis assentationibus-
 que subeuntes, in dies amores aliquos atque
 ignavas occupationes ei in poculis, lustris, a-

liisq; turpibus ludis offerebant: a quibus ty-
 rannis ferri modo emollita, popularibus ap-
 parebat lenis, nimiamque immanitatem re-
 mittebat paululum, non humanitate potius
 quam domini hebetata socordia. Hinc pau-
 latim progrediens & serpens adolescentis dis-
 solutio, compedes illas adamantinas, quibus
 Dionysius major ait alligatum relinquere se
 dominatum, fudit atque tabefecit. Siqui-
 dem dies, ut aiunt, continuos nonaginta sine
 ullo intervallo, ubi semel cœpit, perpotavit:
 aulamque interea bonis viris sermonibusque
 honestis inaccessam & clausam, crapulæ, jo-
 ci, cantus, tripudia, atque alia licentia te-
 nuere.

Fuit igitur haud dubie invifus Dion, qui
 ad nullam relaxabat se hilaritatem vel ludum
 juve-

ἑαυτόν. διὸ καὶ πιθανὰ κακῶν προσήματα ταῖς ἀρεταῖς ἐπιφέρηται αὐ-
τῷ διέβαλλον, ὑπερψύειν, τὴν σεμνότητα, καὶ τὴν παρρησίαν, αὐθάδειαν
ἀποκαλεῖται. καὶ καθ' ἑαυτὸν, κατηγορεῖν ἐδόκει· καὶ μὴ συνεξαμαρτάνων, κατα-
φρονεῖν. ἀμέλει δὲ καὶ φύσει τινα τὸ ἥθη οἶκον εἶχεν αὐτῷ, καὶ τραχύτητα
δυσπρόσοδον ὁμιλίᾳ καὶ δυσζύμβολον. καὶ γὰρ μόνον ἀνδρὲς νέω, καὶ διατεθρονα-
μῶν τὰ ὥτα κολακείαις ἀχάειν ἢ συγχεῖν καὶ προσάτης, ἀλλὰ καὶ
πολλὰ τῷ πάντῳ χρωμύων αὐτῷ, καὶ τὴν ἀπλότητα καὶ τὸ γυναικίον ἀγα-
πώων τῷ τρόπῳ, κατεμύφοντο τῷ ὁμιλίᾳ, ὡς ἀγροικότερον καὶ βαρύτε-
ρον πολιτικῶν χρειῶν τοῖς δεομένοις συναλλάσσειν. καὶ οὖν καὶ Πλάτων
ὑστέρων, ὥσπερ ἀποθεωσιζων, ἔγραψεν πρὸς αὐτόν, ἐξουλαβεῖσθαι τὴν αὐ-
θάδειαν, ὡς ἐξημῖα συνοικῆσαν. καὶ μὴ ἀλλὰ τότε πλείους δοκῶν ἀξι-
οῦν ὑπάρχειν διὰ τὰ πράγματα, καὶ μόνον ἢ μάλιστα τὴν τυραννίδα σαλευ-
σαν ἀνορθῆν καὶ διαφυλάττειν, ἐγίνωσκεν καὶ πρὸς χάριν, ἀλλ' ἀκούσθαι ὑπὸ
χρείας τῷ τυράννῳ. πρῶτον οὖν καὶ μέγιστον.

Αἰτίαν δὲ τέττα τὴν ἀπαιδουσίαν εἶναι νομίζων, ἐμβαλεῖν αὐτόν εἰς δια-
τείδας ἐλαθερείας ἐφιλοτιμᾶτο, καὶ γεῦσαι λόγων καὶ μαθημάτων ἡθου-
ποιῶν, ὡς ἀρετῇ τε παύσαιτο δεδιώς, καὶ τοῖς καλοῖς χαίρειν ἐδιδείη. φύ-
σει γὰρ ἐκ ἐγγόνων τῷ φανυτοτάτων τυράννων ὁ Διονύσιος· ἀλλ' ὁ πατήρ
δεδοικώς μὴ φρονήματ' μεταλαβὼν, καὶ συγχεῖν οὐκ ἐν ἔχουσιν ἀνδρῶ-
ποις ἐπιβυλεύσειν αὐτῷ, καὶ παρέλοιτο τὴν ἀρχὴν, ἐφρέρει κατάκλεισον
οἶκοι,

juvenilem. Quocirca consentanea vitiorum
vocabula tribuentes virtutibus calumniaban-
tur eum, gravitatem, arrogantiam, & liber-
tatem loquendi appellantes pervicaciam: ad-
monensque, accusare, & quia non una vitiis
indulgebat, videbatur fastidire. Et quidem
habebant sua natura fastum aliquem ejus mo-
res, austeritatemque aditu difficilem & pene
infociabilem. Non solum enim juveni & cor-
ruptas aures habenti adulationibus, ingrata
consuetudo ejus & aspera erat: verum multi
etiam qui utebantur eo familiariter, simpli-
citatemque animi ejus & generositatem am-
plectebantur, congressus causa insecabantur
eum: quod morosius & difficilior quam pro
civili usu ageret cum adeuntibus. De quibus
post Plato quasi vaticinans ad eum scripsit,

pervicaciam tanquam solitudinis contuberna-
lem ut declinaret. Verum enimvero quatinus
plurimi eum id temporis negotiorum causa fieri
appareret, solumque vel potissimum nutantem
erigere & conservare tyrannidem: intellexit
tamen non acceptum se, sed invito tyrannio
usus ratione primum esse & maximum.

Hujus quum literarum existimaret impeti-
tiam causam esse, enifus est eum in studia li-
beralia conijcere, gustumque dare præcepto-
rum & disciplinarum moralium: quo & vir-
tutem formidare desineret, & rebus assuefce-
ret se oblectare honestis. Neque enim fuit te-
rribus in tyrannis Dionysius: sed veritus pa-
ter ejus ne si animi ei crevissent, & consuetu-
dine esset usus hominum cordatorum, insidia-
retur sibi & dominatu spoliaret; inclusum as-
servavit

αἰκῶν δὲ ἐρημίαν ὁμιλίας ἐτέρας, καὶ ἀπειρία πραγμάτων, ὥς φασι, αἰμαξία καὶ λυχνίας, καὶ δόφους ξυλίκας, καὶ τραπέζας τελευτημένους. ἔτω γὰρ ἢ ἀπιστοί, καὶ πρὸς ἀπάντας ἀνθρώπους ὑποπτοί, καὶ προβεβλημένοι διὰ φόβον ὁ πρεσβύτερος Διονύσιος, ὥστε μηδὲ τὸ κεφαλῶς τὰς τείχας ἀφελὼν κρημαῖς μαχαίραις, ἀλλὰ τῇ πλασῶν τις ὀπίφαιτῳ ἀνδραγίῃ τὴν κόμην περικύβηται. εἰσὶν ὃ πρὸς αὐτὸν εἰς τὰ θυμὰτιον ἔτε ἀδελφῶν ἔθ' υἱός, οἱς ἔτυχεν ἠμφισχυμένοι, ἀλλ' ἔδει πρὶν εἰσελθεῖν ἀποδομῆτα τὴν ἐκπῆσιν σολιὴν ἔκαστον, ἐτέρων ἀναλαβεῖν, ὁρατῆρα γυμνὸν ὑπὸ τῇ φυλακῇ. ἐπεὶ ὁ Λεπτίνης ὁ ἀδελφὸς αὐτῶν ποτε χωρὶς φῦσιν ὀδυνημένους λαβὼν λόγχην παρὰ τῷ τῇ δαρυφόρῳ ὑπέγραψεν τὸν τόπον, ἐκείνῳ μὴ ἰσχυρῶς ἐχάλεπαν, τὸν δὲ δόνηα τὴν λόγχην ἀπέκρινεν. ἐλαβη ὁ τὰς φίλους φυλάττειν, καὶ ἔχοντας εἰδώς, καὶ βυλαμένους μᾶλλον τυραννῆν ἢ τυραννέσθαι. καὶ Μαρσύαν δὲ τινα τῇ προηγουμένη ὑπ' αὐτῶν καὶ τεταγμένῳ ἐφ' ἡγεμονίας ἀκείλῃ, δόξαντα καὶ ὑπὸ σφάττειν αὐτῶν οἱς ἀπ' ἐκείνης μεθυσμένης, καὶ διαλογισμῶν, τὸ ὄψας ταύτης εἰς τὴν ὑπὸ αὐτῶν παρὰ γυναικός. ὁ μὲν δὲ Πλάτων θυμωθεὶς, ὅτι μὴ πάντων αὐτὸν ἀνθρώπων ἀνδρείοτατον ἀπέφηνεν, ἔτω ἀείφοβον καὶ τρεῖς τῶν ἀπὸ ἀελίας κακῶν μεσῶν ἔχει τὴν ψυχὴν.

Τὸν δ' υἱὸν αὐτῶν, καθάπερ εἴρη, διαλελυμένον ἀπαίδευτος, καὶ συμπεπαισμένον τὰ ἦτορ ὁ Δίων ὁρῶν, παρεκάλεσε πρὸς παιδείαν τραπέζῃ, καὶ δεῖναι τῷ πρώτῳ τῇ φιλοσόφῳ πᾶσαν δέησιν ἐλθεῖν εἰς Σικελίαν. ἐλ-

θόν.

servavit in conclavi. Ibi usu destitutus alio, & rerum imperitia, uti didicant, parva plaustra, candelabra, sedes ligneas & mensas fabricabatur. Usque adeo enim diffidebat, & adversus omnes mortales erat suspiciosus atque projectæ timiditatis major Dionysius, ut nec capillum cukris tonforiis tonderet, sed admitteretur quispiam ex plastis, qui carbone capillum adureret. In cubiculum ejus non frater, non filius admittebatur ut erat amicus: verum oportebat quemque, prius quam ingrederetur, posita stola sua aliam sumere, atque excuti ab satellitibus nudum. Quum Leptines frater ejus situm loci cujuspiam declarans ei aliquando accepta a stipatore hasta delinearet eum, excanduit in illum vehementer: alterum vero qui dederat hastam, inter-

fecit. Amicos solertes dicebat suspectos sibi esse, quod sciret eos dominari ipsos malle, quam domino parere. Marfyam quendam quem evexerat & præfectura donaverat, quod ipsum secundum quietem visus esset interficere, interemit: existimans ex cogitatione diurna & meditatione hanc visionem fuisse ei per somnium oblatam. Adeo ille qui Platoni insensus fuit, quod non omnium mortalium ipsum pronuntiasset fortissimum, pavidam & malis mentem tam multis habebat rofertam.

Hujus filium, sicut diximus, bonarum literarum inertia mutilatum & labefactatum moribus Dion quum animadverteret, hortatus eum est ut dederet sese literis, & philosophorum principem enixe rogaret ut in Siciliam veniret. Ubi venisset,

θόνι ὃ πῶς αὐτὸν, ὅπως διακοσμηθεὶς τὸ ἥθος εἰς ἀρετὴν λόγων, καὶ πρὸς τὸ θεϊότερον ἀφομοιωθεὶς πῶς αὐτὸν τῷ ὄντι καὶ κάλλει, ὃ τὸ πᾶν ἡγεμόνῳ πειθόμενον, ἐξ ἀκοσμίας κόσμου εἰς πολλὴν μὲν δούδα μόνιαν ἑαυτῷ μηχανήσῃ, πολλὴν δὲ τοῖς πολίταις, ὅσα νῦν ἐν ἀθυμίας διοικῶσι πρὸς ἀνάγκῃ τῆς ἀρετῆς, ταῦτα σωφροσύνη καὶ δικαιοσύνη μετ' εὐμυρίας πατρωνομέμεντα πῶς αὐτὸν, καὶ ἡρόμεντο βασιλεὺς ἐκ τυραννῆος. τὰς γὰρ ἀδαμαντίνους δεσμὰς, ἔχ' ὥσπερ ὁ πατὴρ ἔλεγε αὐτῷ, φόβον καὶ βίαν καὶ νεῶν πλῆθος εἶναι, καὶ βαρβάρων μυριάδων φυλακὴν, εὐνοίαν δὲ καὶ προθυμίαν καὶ χάριν ἐγγρομήνῳ ὑπ' ἀρετῆς καὶ δικαιοσύνης. ἂν, καίπερ ὅλα μαλακώτερα τῷ σωτόνῳ καὶ σκληρῶν ἐκείνων, ἰχυρότερα πρὸς διαμονὴν ἡγεμονίας ὑπέσχεον. χωρὶς δὲ τέτων, ἀφιλότιμον εἶναι καὶ ἄζηλον, τὸν ἀρχοῦντα πῶς μὲν σώματι περὶ τῶς ἀμπεχόμενον, καὶ τῇ περὶ τὴν οἴκησιν ἀβρόγῃ καὶ κατασκευῇ λαμπρυνόμενον, ὁμιλία δὲ καὶ λόγῳ μηδὲν ὅλα τὰ προτυχόνῳ σεμνότερον μηδὲ τὴν ψυχῆς τὸ βασίλειον ἀξιοῦντα κεκοσμημένον ἔχειν βασιλικῶς καὶ προπύργῳ.

Ταῦτα πολλάκις τῷ Δίῳ πῶς αὐτὸν, καὶ τῶν λόγων τὰ Πλάτωνος ἔστιν ἕστινας ὑποπαύοντι, ἔχεν ἔως τὸν Διονύσιον ὄξους καὶ φειμανῆς τῶν τε λόγων καὶ τὴν σωφροσύνης τῷ Πλάτῳ. εὐθὺς ἐν Ἀθήναις πολλὰ μὲν ἐφοῖτα γράμματα πῶς αὐτὸν Διονυσίῳ, πολλὰ δ' ἑπισκήψεις πῶς αὐτὸν Δίῳ. ἄλλαι δ' ἐξ Ἰταλίας πῶς αὐτὸν Πυθαγορικῶν, διακελευομένων πῶς αὐτὸν, καὶ νέας ψυχῆς ἐξουσία μεγάλη καὶ δύναμις φειφεργμένης ἑπ-

set, daret se ei: quo moribus ex doctrina ad virtutem expolitus, atque ad divinissimum rerum & pulcherrimum conformatus exemplum (cui universitas duci parens non jam confusio sed mundus est) magnam sibi metipsum, magnam item civibus pararet felicitatem: qui quæ nunc metu domini faciant inviti, hæc moderatione & iustitia benevole velut parenti essent præstituri, atque ita ipse rex evaderet ex tyranno. Nam adamantinas compedes, non, ut ejus dixit parens, metum, vim, ingentem classem, & decem millium stationem barbarorum esse: sed benevolentiam, sed studium, sed favorem, quæ iustitia & virtus imprimant; quæ licet molliora, intentis illis & duris firmiora ad imperii esse perpetuitatem.

Abſque his eſſe turpe & fœdum, ſi princeps corpore eximie cultus, domeſticoque ſplendore atque inſtrumento magnificus, conſuetudine & ſermone nihilo homini præſtet plebeio, neque animi partem regiam ſtudeat habere egregie & inſigniter exornatam.

Hæc crebro inculcante ei Dione, ac nonnullos Platonis ſermones paſſim ſubjicientē, acris Dionyſium ardor & veſanus cepit ſermonum & colloquii Platonis. Extemplo igitur multæ Athenas a Dionyſio literæ, multæ obteſtationes volitarunt a Dione, aliæ a Pythagoreis ex Italia, ut veniret hortantibus, & tyrocinium animi magna licentia & potentia fluctuantis arriperet, ſolidio-

Ἰππιδάμει, καὶ καταχεῖν ἐμβριθετέροις λογισμοῖς. Πλάτων μὲν ἔν, ὡς φησιν, αὐτὸς ἑαυτὸν αἰχμηθεὶς, μάλιστα μὴ δόξειεν ἐν λόγοις εἶναι μόνον, ἔργα δ' ἐκὼν ἔδενός αὖν ἄψαδς· καὶ προσδοκήσας δι' ἐνὸς ἀνδρὸς, ὥσπερ ἡγεμονικῶς μέγας, ἐκκαταρθένητο, ὅλῳ ἱατρεύειν Σικελίαν νοσῶσαν, ὑπήκασεν. οἱ ᾗ τῷ Δίῳ πολυεῖδες, φοβέμενοι τὴν τῷ Διονυσίᾳ μεταβολὴν, ἐπεισαν αὐτὸν ὑπὸ τῷ Φυγῆς μεταπέμπεσθαι Φίλισον, ἄνδρα καὶ πεπαιδευμένον πρὸς λόγους, καὶ τυραννικῶν ἡθῶν ἐμπειρότατον, ὡς ἀντίταγμα πρὸς Πλάτωνα καὶ φιλοσοφίαν ἐκείνον ἔχοντες. ὁ γὰρ δὴ Φίλιςτο ὅττι ἀρχῆς τε τῇ τυραννίδι καθισταμένη πρῶτον μόνον αὐτὸν παρέχεν, καὶ τὴν ἀκρῶν διεφύλαξε, φεραρχῶν Ἰππιδάμει πολὺν χρόνον. ὡς ᾗ λόγῳ ὡς καὶ τῇ μητρὶ πλησιάζει τῷ πρεσβυτέρῳ Διονυσίᾳ, τῷ τυράννῳ μὴ παλιάπασιν ἀγνοῶντι. ἐπεὶ ᾗ Λεπίνης ἐκ γυναικὸς ἦν διαφθείρας ἐτέρῳ συνοικῶσαν ἔχε, γυμνῶν αὐτῷ δυοῖν θυγατέρων, τὴν ἐτέραν ἔδωκε Φιλίσῳ, μηδὲ φεράσας πρὸς Διονύσιον ὀργισθεὶς ἐκείνῳ, τὴν μὲν γυναικα τῷ Λεπίνῳ δῆσας ἐν πέδαις καθέειξε, τὸν δὲ Φίλισον ὀξήλασε Σικελίας, φυγόντα πρὸς ξένους τινὰς εἰς τὸν Ἀδρίαν ὅπου καὶ δοκεῖ τὰ πλεῖστα συθεῖναι τῷ ἰσορίας χολάζων. καὶ γὰρ ἐπανῆλθε τῷ πρεσβυτέρῳ ζῶντι, ἀλλὰ μὴ τὴν ἐκείνῳ τελευτῶν, ὥσπερ εἴρη, κατήγαγε αὐτὸν ὁ πρὸς Δίῳνα τῷ ἄλλων φθόνῳ, ὡς αὐτοῖς τε μᾶλλον Ἰππιδάμει ὄντα, καὶ τῇ τυραννίδι βεβαιότερον.

Οὗτο μὲν ἔν ἐνθὺς κατελθὼν διεπεφύκει τῷ τυραννίδῳ τῷ Δίῳ καὶ παρ' ἄλλων ἐτύχανον εἶσαι διαβολαὶ καὶ κατηγορίαι πρὸς τὸν τυράννον, ὡς

lidioribusque frænaret consiliis. Ac Plato quidem, ut ipsemet testatur, se ipse erubescens, maxime ne verbis tantum vacare, operi vero manus admoveere volens nulli videretur: speransque per unum virum, quasi membrum principale purgatum, universæ laboranti medicinam se Siciliæ facturum, gessit illis morem. At Dionis adversarii timentes mutationem Dionysii, induxerunt eum ut Philistum ab exilio revocaret, virum & literis instructum, & morum tyrannicorum scientissimum: quo haberent eum quem Platoni & philosophiæ objicerent. Quippe a primo surgenti tyrannidi promptissimum præbuerat Philistus se, arcemque præsidio præfectus diu custodierat. Fama quoque fuit matri eum majoris Dionysii consueffe, haud undequaque infcio
VOL. V.

tyranno. Sed quum Leptini ex muliere, quam alteri nuptam per stuprum cognoverat, duæ editæ filiæ essent, quarum alteram re non communicata cum tyranno collocasset Philisto: ira frendens ille Leptinis conjugem vincatam in custodia habuit, Philistum vero exterminavit Sicilia, qui ad hospites certos perfugit Adriam: ubi, ut mihi videtur, quum abundaret otio, historiam suam maxima ex parte composuit. Neque enim reversus est in patriam vivo majore Dionysio, sed secundum illius excessum uti diximus, reduxit eum æmulatio cum Dione aliorum, quasi & ipsis magis accommodatum, & firmiorem tyrannidi.

Igitur mox redux hic conservandæ tyrannidi se totum dedit, simul Dioni ab aliis struebantur apud tyrannum calumniæ & crimina, cum

ὡς διαλεγμένῳ πρὸς καταλύσεως τῆς ἀρχῆς πρὸς τε Θεοδότῳ καὶ πρὸς Ἡρακλείδῳ. ἤλπιζε μὲν γὰρ, ὡς εἶπε, διὰ Πλάτωνος πρᾶξιμονίαν τὸ δεσποτικὸν καὶ λίαν ἀκρατὸν ἀφελὼν τῆς τυραννίδος, ἐμμελῆ τινα καὶ νόμιμον ἀρχὴν τὸν Διονύσιον καταστήσειν. εἰ δὲ ἀντιβαῖνοι, καὶ μὴ μαλάσσοιτο, καταλύσας ἐκείνον, ἐγνώκει τὴν πολιτείαν ἀποδιδόναι Συρακούσις· ἐκ ἐπαινῶν μὲν δημοκρατίαν, πάντως δὲ βελτίω τυραννίδος ἢ γέμειν τοῖς διαμαρτάνουσιν ὑγιαίνουσας ἀριστοκρατίας.

Ἐν τοιαύτῃ δὲ καταστάσει τῶν πραγμάτων ὄντων, Πλάτων εἰς Σικελίαν ἀφικόμενος, πρὸς μὲν τὰς πρώτας ἀπανθήσεις θαυμαστῆς ἐτύχανε φιλοφροσύνης καὶ τιμῆς. καὶ γὰρ ἄρμα τῶν βασιλικῶν αὐτῷ παρέστη κεκοσμημένον διαπρεπῶς, ἀποβάλλει τῆς τελευτῆς καὶ θυσίαν ἔθυσεν ὁ τύραννος, ὡς εὐτυχίματός μετὰ τῇ ἀρχῇ προσγεγονότος. αἰδῶς δὲ συμποσίων, καὶ χρηματισμὸς αὐλῆς, καὶ πρᾶξιμονίης αὐτῆς τῆς τυραννὸς πρὸς ἕκαστα τῶν χρηματιζομένων, θαυμαστὰς ἐπέδωκεν ἐλπίδας μεταβολῆς τοῖς πολίταις. Πορὰ δέ τις ἦν ἐπὶ λόγους καὶ φιλοσοφίαν ἀπάντων καὶ τὸ τυραννεῖον, ὡς φασί, κοινωστὸς ὑπὸ πλήθους τῶν γεωμετρεσίων κατεῖχεν. ἡμερῶν δὲ ὀλίγων διαγρομένων θυσία μὲν ἦν πάτερ ἐν τοῖς τυραννεύουσιν· τῆς δὲ κήρυξ, ὥσπερ εἰώθει, καταδραμένῃ διαμένειν τὴν τυραννίδα ἀσάλευτον πολλὰς χρόνους, ὁ Διονύσιος λέγει παρέως, ἔπαύσῃ, φάναι, καταρῶμεν ἡμῖν; τῆτο κομιδῇ τὰς πρὸς τὸν Φίλιπον ἐλύπησεν, ἀμαχὸν τινα τῆς Πλάτωνος ἡγεμένους ἐσεῖσθαι χρόνῳ καὶ σωτηρίᾳ τὴν δυνάμιν, εἰ νῦν ἐν συνουσίᾳ

ὀλί-

cum Theodote & Heraclide eum de opprimendo dominatu egisse. Nempe sperabat sane per Platonis praesentiam detracto tyrannidi nimis imperioso dominatu atque impotentia, moderatum & legitimum principem Dionysium effecturum: sin reluctaretur nec molli-retur, opprimere statuerat eum ac Syracusanis reddere rempublicam: non quo statum probaret popularem, sed quod omnino cense-ret tyrannide eam esse meliorem, iis qui sa-num principatum non possent assequi ab op-timatibus administratum.

In hoc rerum statu venit in Siciliam Pla-to: qui primo adventu eximia comitate & honore est exceptus: nam regius currus & splendide cultus praesto fuit e navi egredien-ti. Tyrannus autem, tanquam magno bono

imperium suum esset auctum, sacrificavit. Pu-dor in conviviis, aula composita, atque ip-sius tyranni in omnibus responsis iudiciisque lenitas spem civibus miram praebat con-versionis. Ardor etiam erat ad disciplinas & philosophiam omnium. Tyrannidis sedem, ut fama est, pulvis occupabat, ob numerum eo-rum qui geometriae incumbabant. Paucis interpositis diebus solenne sacrificium fuit in arce. Ibi quum precaretur de more praeco ut dominatus in multas aetates consisteret inconcussus, assistens Dionysius perhibetur dixisse, Quin tu desinis in nos ex-crari? Momordit id supra modum Philis-tum cum suis: insuperabilem auctoritatem fore spatio & consuetudine existimantes Pla-tonis, qui tunc modico ex usu usque adeo

ani-

ὀλίγης ἡλλαίωκεν ἔτι καὶ μεταβέβηκεν τὴν γνώμην τὸ μισέ-
κτον.

Οὐκ ἔτ' ἔτι καθ' ἓνα καὶ λαθραίως, ἀλλὰ πάντες ἀναφανδὸν ἐλοιδορεῖν
τὸν Δίωνα· λέγοντες ὡς ἔλληθε κατεπάρδων καὶ καταφαρμάσων τὰ Πλά-
τωνος λόγῳ Διονύσιον, ὅπως ἀφένθη ἐκασίως αὐτῷ καὶ προεβόρε τὴν ἀρ-
χήν, ὑπολαβὼν εἰς τὰς Ἀριστομάχης ἀεισέση παιδῆς, ὣν θεῖός ἐστιν. ἔνοι
ᾧ προσεποιεῖτο δυσχεραίνειν, εἰ πρότερον μὲν Ἀθηναῖοι καυτικάς καὶ πεζικάς
δυνάμεις μεγάλας δεῦρο πλεύσαντες ἀπώλοντο, καὶ διεφθάρησαν πρότερον ἢ
λαβεῖν Συρακῆσας, νυνὶ δ' ἐνὸς σοφιστῆ καταλύσει τὴν Διονυσίαν τυ-
ραννίδα, συμπίσαντες αὐτὸν ἐκ τῶν μυρίων δευφόρων ἀποδράγῃα, καὶ κα-
ταλιπόνη τὰς τετρακοσίας τελήρας, καὶ τὰς μυρίας ἵππους, καὶ τὰς πολλα-
κὶς τοσούτους ὀπλίτας, ἐν Ἀκαδημίᾳ τὸ σιωπώμενον ἀγαθὸν ζητεῖν, καὶ διὰ
γεωμετρίας εὐδαίμονα γνέσθαι, τὴν ἐν ἀρχῇ καὶ χρήμασι καὶ τευφαῖς εὐ-
δαιμονίαν Δίωφι καὶ τοῖς Δίωνα ἀδελφιδόις προέμενον. ἐκ τούτων ὑποψίας
πρῶτον, εἶτα καὶ φανερωτέρας ἀρετῆς καὶ διαφορᾶς ἡρμομῆς, ἐκομίσθη τις
ἐπιστολὴ κρύφα πρὸς Διονύσιον, ἣν ἐγγεγράφει Δίων πρὸς τὰς Καρχηδο-
νίων Ἑλληνιστὰς· κελεύων, ὅταν Διονυσίῳ φεῖ τ' ἐβλήης διαλέγων, μὴ
χωρεῖς αὐτῷ ποιήσας τὴν ἐλπίδα, ὡς πάντα δημοκράτης ἀμεταπώτως
δι' αὐτῷ. ταῦτέναι ἀναγνὼς Διονύσιος Φιλίσῳ, καὶ μετ' ἐκείνῃ βεβησά-
μενος, ὡς φησι Τίμαιος, ἐπῆλθε τὸν Δίωνα πεπλασμέναις διαλύσεσι
καὶ μέτετα σκηψάμενος, διαλλάττεσθαι τε φήσας, μόνον τε ἀπαγαγὼν ὑπὸ
τὴν

animum inverterat & variaverat adolescen-
tis.

Non ultra igitur unus aut alter neque
clam, verum aperte omnes lacerare Dionem,
& jactare non obscure fascinare eum & infi-
cere Platonis eloquentia Dionysium: quo si-
mul atque ille sponte deposuerit potestatem,
eam ad Aristomaches filios, quorum avuncu-
lus sit, transferat. Nonnulli vero moleste
ferre simulabant se, quum pridem Athenien-
ses, qui ingentibus navalibus & terrestribus
copiis eo navigaverant, interiissent, oppressi-
que ante fuissent quam caperent Syracusas:
nunc Dionysii tyrannidem per unum diruitu-
ros sophistam, qui persuadeat ei ut ex decem
millium stipatorum profugiens statione, qua-
dringentis triremibus, decem millibus equi-

tum atque infinitis peditum copiis relictis,
in Academia arcanum illud bonum investi-
get, & evadat per geometriam beatus: hanc
vero in principatu, pecunia & deliciis felici-
tatem Dionii permittat & Dionis sororis fi-
liis. Hinc suspicione primum, deinde clari-
ore similitudine & alienatione ab Dione orta
Dionysii, defertur clam ad Dionysium epi-
stola quædam, quam ad magistratus Cartha-
ginensium scripserat Dion, monens, ut quum
Dionysium de pace adituri essent, ne remo-
to se convenirent illum: omnia se certo con-
fecturum ipsis ex sententia. Hanc quum Phi-
listo Dionysius recitasset, ac cum eo, ut au-
tor Timæus est, consultasset, surrepsit Dionii
ficta reconciliatione, atque specie prætenta ho-
nesta, redire cum ipso ait se in gratiam, soloque

τὴν ἀκρόπολιν πρὸς τὴν θάλασσαν, ἔδειξε τὴν ἐπιστολὴν καὶ κατηγορήσας, ὡς συνισαμένον μὲν Καρχηδονίων ἐπ' αὐτόν. ἀπολογεῖσθαι δὲ βελομένον τῷ Δίῳ ἐκ ἀναχόρου, ἀλλ' εὐθὺς ὡς εἶχεν θέρμερον εἰς ἀκάτιον, προσέταξεν τοῖς ναύταις κομίζοντάς αὐτὸν ἐκθεῖναι πρὸς τὴν Ἰταλίαν.

Γενομένων δὲ τούτων, καὶ φανέντῳ ὡμῶς τοῖς ἀνθρώποις, τὴν μὲν οἰκίαν τῷ τυράννῳ πένθῳ εἶχε, διὰ τὰς γυναῖκας· ἡ δὲ πόλις ἡ τῷ Συρακυσίων ἐπὶ ἦτο, πράγματα νεώτερα καὶ μεταβολὴν προσδεχομένη ταχέαν ἐκ τῶ πατρὸς Δίῳνα θορύβῳ, καὶ τῷ πρὸς τὸν τύραννον ἀπιστίας τῷ ἄλλων. ἃ δὲ συνορῶν ὁ Διονύσιος, καὶ δεδοικώς, τὰς μὲν φίλας παρεμυθεῖτο καὶ τὰς γυναῖκας, ὡς ἐκ φυγῆς ἀλλ' ἀποδημίας τῷ Δίῳ γεγνημένης, ὡς μή τι χεῖρον ὀργῇ πρὸς τὴν αὐθάδειαν αὐτῷ παρόντῳ ἀμαρτεῖν βιασθῆναι. δύο δὲ ναῦς πατρὸς τοῖς Δίῳ οἰκείοις, ἐκέλευσεν ἐκτεμένοις ὅσα βέλονται τῷ ἐκείνῳ χρήματα καὶ θεράποντας ἀπάγειν πρὸς αὐτὰν εἰς Πελοπόννησον. ἦν δ' ἐστὶ μεγάλη τῷ Δίῳ, καὶ χεδόν τι τυραννικὴ πομπὴ καὶ κατασκαυὴ πατρὸς τὴν δίαίταν, ἣν οἱ φίλοι συλλαβόντες ἐκόμιζον. ἄλλα δ' ἐπέμπετο πολλὰ πατρὸς τῷ γυναικῶν καὶ τῷ ἐταίρων, ὥστε χρημάτων ἕνεκα καὶ πλεῖστα λαμπρόν ἐν τοῖς Ἑλλήσιν εἶναι, καὶ διαφανῆναι τῇ τῷ φυγάδῳ εὐπορίᾳ τὴν τῷ τυραννίδῳ δυνάμιν.

Πλάτωνα δὲ Διονύσιος εὐθὺς μὲν εἰς τὴν ἀκρόπολιν μετέστησεν, ἔτιμον αὐτῷ χήματι ξενίας φιλανθρώπων φρεσὶν μηχανησάμενός, ὡς μὴ συμπλέσῃ Δίῳ μάστιγος ὣν ἠδίκητο. χρόνῳ δὲ καὶ συνδιαιτήσῃ, καθάπερ ψάειν ἀν-

sub arcem ad mare abducto ostendit epistolam, insinulavitque cum Pœnis eum in se conspirare. Purgare se Dionem volentem noluit audire: verum extemplo & raptim coniecit eum in acatium, imperavitque navitis ut exponerent eum in ora Italiæ.

Quod factum quum videretur hominibus sævum, domus tyranni mulierum causa in luctu fuit: civitas vero Syracusana erexit se, res novas & breve in vicissitudinem exspectans ex tumultu de Dione, & ex diffidentia erga tyrannum aliorum. Quæ ubi animadvertit Dionysius, timore anxius lenivit amicos & mulieres, quasi non in exilium, sed esset peregre Dion missus, ne in præsentis contumaciam consulere ex ira compelleretur gravius.

5

Permisit autem naves duas Dionis familiariibus, ut quæcunque vellent ex bonis & famulatio ejus, imponderent eo, & ad eum deportarent in Peloponnesum. Ingentes enim erant Dionis facultates, tyrannicusque prope domi splendor & instrumentum: quæ confarcinata asportaverunt amici. Multa insuper alia a foeminis & amicis missa. Ita pecuniæ quidem causa & opum splendidus erat inter Græcos, atque ex exulis opulentia potentia elucebat tyrannidis.

Platonem vero transtulit extemplo Dionysius in arcem, honorificam ei benigni colore hospitii custodiam machinatus, ne cum Dione abiret illatarum ei injuriarum testis. Tempore porro & contubernio, sicut fe-

74

ἀνθρώπων θηρίον, ἐθιωθεὶς ὑπομύειν τε τὴν ὁμιλίαν αὐτῷ καὶ τὸν λόγον, ἡγάδη τυραννικὸν ἔρωτα, μόνῳ ἀξιῶν ὑπὸ Πλάτωνος ἀνιερᾶσθαι καὶ θαιμάζεσθαι μάλιστα πάντων, ἔτοιμῳ ὣν ἵππιδρέπειν τὰ πράγματα καὶ τὴν τυραννίδα μὴ περτιμῶνι τὴν πρὸς Δίωνα φιλίαν τῇ πρὸς αὐτόν. ὡς ἔν τῷ Πλάτωνι συμφορὰ τὸ πάθῃ αὐτῷ τῷτο μαινομένη καθάπερ οἱ δυσέρωτες ὑπὸ ζηλοτυπίας καὶ πολλὰς μὲν ὀργὰς ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, πολλὰς δὲ διαλλαγὰς καὶ δέσεις ποικιλῶς πρὸς αὐτόν, ἀκροᾶσθαι δὲ τῶν λόγων καὶ κοινωνεῖν τῷ φιλοσοφίαν πραγματείας ἀσπάζεσθαι μὲν ὑπερφυῶς, αἰδέμεν δὲ τὰς ἀποτρέποντας, ὡς διαφθαρησομένης. ἐν τῷτῳ δὲ πολέμῳ τινὸς ἐμπεσόντι, ἀποπέμπει τὸν Πλάτωνα, σιωπῶντα εἰς ὧραν ἔτας μεταπέμψας Δίωνα. καὶ τῷτο μὲν ἐψύσατο, τὰς δὲ προσόδους τῶν κλημάτων ἀπέπεμπεν αὐτῷ, ἀξιῶν Πλάτωνα συγγνώμην. ὡς δὲ τῷ χρόνῳ διὰ τὸν πόλεμον ἐβλήθη γὰρ ἡρομένης, τάχιστα μεταπέμψας τὸν Δίωνα, καὶ ἀξίῳ αὐτόν ἡσυχίαν ἄγειν, καὶ μηδὲν νεώτερίζειν μηδὲ βλασφημεῖν κατ' αὐτῷ πρὸς τὰς Ἑλλήνας.

Ταῦτα ἐπειρᾶτο ποιεῖν Πλάτων, καὶ Δίωνα τρέψας ἐπὶ φιλοσοφίαν, ἐν Ἀκαδημίᾳ συνῆχεν. ὥκει μὲν ἔν ἐν ἄσῃ ὡς Καλλίπῳ τινὶ τῶν γνωρίμων ἀγρὸν δὲ διαγωγῆς χάριν ἐκλήσατο, καὶ τῷτον ὕστερον εἰς Σικελίαν πλέων Σπυσιππῷ δωρεὰν ἔδωκεν. ὃ μάλιστα τῶν Ἀθηνῶσι φίλων ἐχεῖτο, καὶ σιωπῶντα, βελομένη τῷ Πλάτωνος ὁμιλίᾳ χάριν ἐχέσθαι, καὶ παιδιᾶς ἐμμελῆς καὶ καιρὸν ἀπλομένη κεραινύμενον ἀφηνύεσθαι τῷ Δίῳ τὸ ἥθῃ.

τοί-

ra attingere hominem, ita ille assuefactus est ferre colloquia ejus & orationem, ac prosecutus eum amore tyrannico, solumque redamari se a Platone & suspici supra omnes postulavit: paratus ei summam rerum dominatumque permittere, si Dionis amicitiam non praeferret suae. Erat Platoni calamitatis loco hic affectus illius, qui insaniebat perditae amantium modo per aemulationem: multaque brevi spatio rixas, multas vicissim reconciliationes cum eo & obsecrationes fecit: atque audire ejus praecepta, & in confortium venire studii philosophiae majorem in modum affectabat: sed divertentes ipsum, quasi laberetur, erubescerebat. Interea exorto bello remittit Platonem, pollicitus proxima aestate se Dionem revocaturum. Caeterum non ste-

tit promisso: censum praediorum tamen misit ei, petens a Platone ut de tempore daret sibi belli causa veniam; quum primum composita pax esset, accitutum se Dionem: postulavitque ut ille quiesceret interim, ac ne quid moveret, neve infectaretur se apud Graecos.

Id elaboravit Plato efficere, Dionemque ad philosophiam flexit, detinuitque in Academia. Habitavit hic in urbe apud Callippum notum sibi. Oblectamenti causa praedium comparavit, quod post donavit in Siciliam navigans Speusippo, cujus praeter caeteros amicos Athenienses utebatur consuetudine & contubernio: quod vellet Plato colloquio festivo & scitis facetiis tempestive condito mores Dionis tinctos diffundere.

Id

τοιαῦτα δὲ τίς ὁ Σπύσιππος ἦν· ἢ καὶ σκῶψαι ἀγαθὸν αὐτὸν ἐν τοῖς σίλ-
λοις ὁ Τίμων προσηγόρευεν. αὐτῷ δὲ Πλάτωνι χορηγεῖν παίδων χορῶ
κόν τε χορὸν ἡσκησεν ὁ Δίων, καὶ τὸ δαπάνημα πᾶν ἐτέλεσεν παρ' ἑαυτοῦ,
συγχωρεῖν τε Πλάτωνι τὴν τοιαύτην φιλοτιμίαν πρὸς τὰς Ἀθηναίους,
ὡς ἐκείνῳ μᾶλλον ὕνοιαν ἢ δόξαν αὐτῷ φέρεσαν. ἐπεφοίτα δὲ καὶ ταῖς ἄλ-
λαις πόλεσιν ὁ Δίων, καὶ συνεχόλαζε καὶ συνεπανηγύριζε τοῖς ἀρίστοις καὶ
πολιτικωτάτοις ἀνδράσιν, ἐδὲν ἐν τῇ διαίτῃ σόλοικον ἔπιδεικνύμενος, ἐδὲ
τυραννικὸν, ἐδὲ ἔπιτεθρυμμένον, ἀλλὰ σωφροσύνην καὶ ἀρετὴν καὶ ἀνδρείαν,
καὶ περὶ λόγους καὶ περὶ φιλοσοφίαν ἀρχήμονας διατεθείας. ἐφ' οἷς ὕνοια
πᾶσι πάντων ἐγίνετο καὶ ζῆλος αὐτῷ, τιμαῖ τε δημόσιαι καὶ ψηφίσματα
πᾶσι τῶν πόλεων. Λακεδαιμόνιοι δὲ καὶ Σπαρτιάται αὐτὸν ἐποήσαντο, τὴν
Διονυσίαν καταφρονήσαντες ὀργῆς, καθὼς αὐτοῖς τότε προθύμως ἐπὶ τὰς
Θηβαίους συμμαχεῖν. λέγει δὲ ποτε τὸν Δίωνα τῷ Μεγαρέως Πτοιοδώ-
ρῳ δεομένῳ ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐλθεῖν. ἦν δὲ, ὡς ἔοικεν, τῷ πλεσίῳ τις καὶ δυ-
νατῶν ὁ Πτοιοδῶρ. ὄχλον ἔνθα θύραις ἰδὼν ὁ Δίων, καὶ πλῆθος ἀχο-
λιῶν, καὶ δυσέμβυκτον αὐτὸν καὶ δυσπρόσοδον, ἀπιδὼν πρὸς τὰς φίλους δυσ-
χεραίνοντας καὶ ἀγανακτείνοντας, Τί τῶτον, ἔφη, μεμφόμεθα; καὶ γὰρ αὐτοῖ
πάντα ἐν Συρακούσαις ὅμοια τέτοις ἐποιεῖμεν.

Χρόνος δὲ προϊούσης ὁ Διοπόσιπος ζυλοτυπῶν, καὶ δεδοικώς τῷ Δίῳ
τὴν πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν ὕνοιαν, ἐπαύσατο τὰς προσόδους διποσέλλων, καὶ
τὴν ἐστίαν παρέδωκεν ἰδίῳς ἑπαιτέοις. βεβλόμενος δὲ καὶ τὴν εἰς τὰς φιλο-
σόφους

Id præstare poterat Speusippus: quapropter
facetum appellavit eum in Syllis Timon. E-
dente puerorum chorum Platone, Dion cho-
rum exercuit, & sumptum omnem a se præ-
buit. Hanc Plato admisit illius erga Athe-
nienses munificentiam: quæ illi potius bene-
volentiam quam gloriam sibi conciliaret. In-
visit Dion cæteras quoque urbes, cum opti-
mis & prudentissimis in republica tractanda
viris versans agitanisque festos dies: nihil in
convictu ineptum, nihil tumidum neque ty-
rannicum præ se ferens vel molle, sed mode-
stiam, sed virtutem, sed fortitudinem, in li-
terisque ac philosophia honestas congressiones.
Hinc studium in se omnium, amoremque,
publicos quoque honores & decreta est apud
civitates consequutus. Lacedæmonii offensa

contempta Dionysii, quamvis mitteret eis id
temporis prompte contra Thebanos auxilia,
civitate quoque eum donavere. Ferunt Dio-
nem aliquando domum ad Megarensē Ptoeo-
dorum ejus rogatu venisse. Fuit autem locu-
ples atque opibus valens Ptoëdorus. Ad cu-
jus limen quum turbam Dion & frequentia
negotia, illumque conventu & aditu diffici-
lem adverteret: respiciens amicos stomachan-
tes & offensos, Quid hunc, inquit, incusa-
mus? nempe nos ipsi omnia his similia facie-
bamus Syracusis.

Temporis spatio incensus Dionysius in-
vidia, favoremque metuens apud Græcos
Dionis, desit ei mittere censum, præfe-
citque facultatibus ejus procuratores suos.
Quo autem infamiam apud philosophos Pla-

σόφους διὰ Πλάτωνα κακοδοξίαν ἀναμάχεσθαι, πολλὰς σωῆγε τῷ πεπαι-
δευτῷ δοκέειν. φιλοτιμέμεντο ὅτι τῷ διαλέγεσθαι παύειναι πάντων, ἡναγκα-
ζέτο τοῖς Πλάτωντι παύεσθαι κακῶς χρῆσθαι. καὶ πάλιν ἐκείνους ἐπὶ οὐκ
κατεγίνωσκεν αὐτὸς αὐτῶν, μὴ χρῆσθαι παύειν, μηδὲ διακῆσθαι
ὅσα καλῶς εἶχεν. οἷα ὅτι τύραννοιο, ἐμπληκίῳ αἰὲν ταῖς ἐπιθυμίαις, καὶ
πρὸς πᾶσαν ὁξύρροπος παύειν, οὐκ ὤρετο ἐπὶ τὸν Πλάτωνα, καὶ πᾶσαν
μηχανὴν αἰρῶν, συνέπεισε τὰς πρὸς Ἀρχύταν Πυθαγορεῖας, τῷ ὁμολο-
γεῖν ἀναδόχους ἡμιόβους, καλεῖν Πλάτωνα. δι' ἐκείνους γὰρ αὐτοῖς ἐγε-
γόνει φιλία καὶ ξενία τὸ πρῶτον. οἱ δ' ἐπεμψαν Ἀρχέδημον πρὸς αὐτόν.
ἐπεμψε καὶ καὶ Διονύσιον τριήραρχον, καὶ φίλους δευσομήτους τῶν Πλάτωντι. αὐ-
τὸς τε σαφῶς καὶ διαρρήδην ἔγραψεν ὡς εἶδεν ἂν γένοιτο τῷ μετελθόντι Δίῳ,
μὴ πειθέμεντο Πλάτωντι ἐλθεῖν εἰς Σικελίαν· πειθέμεντο ὅτι, πάντα. πολλὰ
δ' ἀφ' ἑκόντο πρὸς Δίῳ παύειν τὴν ἀδελφῆς καὶ γυναικὸς ἐπισκῆψαι, δεῖσθαι
Πλάτωντι ὑπακῆσαι Διονυσίῳ, καὶ μὴ πρὸς φασιν παύεσθαι. ἔτω μὲν δὴ
φῶσιν ὁ Πλάτων ἐλθεῖν τὸ τρίτον εἰς τὸν πορθμὸν τὸν πρὸς Σικελίαν,

Ὅφρ' ἔτι τῷ ὅλῳ ἐξολοθρεύσει Χάρυβδιν.

Ἐλθὼν ὅτι μεγάλης μὲν αὐτὸν ἐπέπλησε χαρῆς, μεγάλης ὅτι πάλιν ἐλ-
πίδῃ Σικελίαν, συνδυχομήνῳ καὶ συμφιλοτιμερήνῳ Πλάτωνα μὲν Φι-
λίστῳ παύεσθαι, φιλοσοφίαν ὅτι τυραννίδι. καὶ ὅτι πολλὰ μὲν τῷ γυναι-
κῶν παύειν πρὸς αὐτόν, ἐξαιρέτως ὅτι παύειν τῷ Διονυσίῳ πίστις, ἣν εἶδεν ἄλ-
λῃ

Platonis causa elueret, multos coegit qui ha-
bebantur eruditi. Cupiens vero in disputando
omnes superare, necesse habebat ea quæ obi-
ter ex Platone acceperat, perperam usurpare.
Quare coepit illum denuo requirere, poenituitque eum quod non fuisset præsente usus,
neque doctrinam percepisset honestarum disci-
plinarum absolutam. Ita ut tyrannus, semper
cupiditatibus stolidus, atque in omnem præ-
ceps animi motum, repente ardenti desiderio
captus fuerit Platonis, omnemque machinam
movens, Archytam cum Pythagoreis induxe-
rit ut promissorum suorum sponsor esset apud
Platonem, eumque acciret: nam illo inter-
prete jus inter eos amicitiae & hospitii con-
tractum primo fuerat. Allegarunt illi ad eum
Archedemum. Misit etiam Dionysius trire-

mes & amicos oratum Platonem. Scripsit
insuper ipse aperte & diserte, nihil ab se ut
Dion benignum expectaret, ni adductus Pla-
to esset in Siciliam venire: si veniret, om-
nia. Multæ etiam ad Dionem allatæ ab so-
rore & uxore obtestationes sunt, ut cum
Platone ageret quo morem gereret Diony-
sio, neque ei prætextum præberet. Ita ve-
nisse tertio se Plato in fretum Siculum re-
fert,

Rursum ut tentaret diram superare Charybdim.

Adventus ejus magno illum gaudio, magna
de integro spe Siciliam complevit, vota facien-
tem & contendentem studiis ut Philistum Pla-
to, & tyrannidem superaret philosophia. In-
gens etiam extitit studium in eum mulierum.
Peculiariter fidem ei Dionysius ut nulli alij
ha-

λϠ εἶχεν, ἀδιερεύνητον αὐτῷ πλησιάζειν. δωρεὰς ὃ χρημάτων πολλῶν καὶ
πολλάκις τῷ μὴ δίδόνῃ, τῷ ὃ μὴ δεχομένῳ, παρὼν Ἀρίστιππ᠙ ὁ Κυ-
βιωαῖ, ἀσφαλῶς ἔφη μεγάλῳψυχον εἶναι Διονύσιον. αὐτοῖς μὲν γὰρ μι-
κρὰ δίδοναι, πλείονων δεομένοις· Πλάτωνι ὃ πολλὰ, μηδὲν λαμβάνοντι.
μὲν ὃ τὰς πρώτας φιλοφροσύνας, ἀρξάμενός Πλάτων᠙ ἐνὶ ὕλῃ χάνειν παρὲ
Δίων᠙, ὑπερθέσεις τὸ πρῶτον ἦσαν, εἴτα μέμψεις καὶ διαφοραὶ λανθάνε-
σαι τὰς ἐκλῶς, Ἰππευπιομένους Διονυσίῃς, καὶ ταῖς ἄλλαις τὸν Πλάτωνα θε-
ραπείαις καὶ τιμαῖς πειρωμένους παρὰ τὸν Δίων᠙ θύνοιας· ἐδ' αὐτὸν
ἐν γε τοῖς πρώτοις χρόνοις ἀποκαλύπτουσα τὴν ἀπιστίαν αὐτῷ, καὶ ψευδολο-
γίαν, ἀλλ' ἐκαστερεῖν, καὶ χρηματιζόμενον. ἔτω ὃ διακειμένων πρὸς ἀλ-
λήλους, καὶ λανθάνειν πάντας οἰομένων, Ἑλίκων ὁ Κυζικηνὸς, εἰς τῷ Πλά-
των᠙ συνηθὼν, ἡλὶς προεῖπεν ἐκλειψῖν· καὶ γηρομένης ὡς προεῖπεν, θαυμα-
σταῖς ὑπὸ τῷ τυράννῳ, δωρεὰν ἔλαβεν ἀργυρεὶς τάλαντον. Ἀρίστιππ᠙ ὃ
παίζων πρὸς τὰς ἄλλας φιλοσόφους, ἔφη τί καὶ αὐτὸς ἔχειν τῷ παρὰ δόξων
πρὸς αὐτῶν. ἐκείνων ὃ φράσαι δεομένων, προλέγω τοίνυν, εἶπεν, ὀλίγας χρο-
νὸς Πλάτωνα καὶ Διονύσιον ἐχθρὰς γηρομένους. τέλ᠙ ὃ, τὴν μὲν ἐσίαν τῷ
Δίων᠙ ὁ Διονύσι᠙ ἐπώλει, καὶ τὰ χρήματα κατέχε· Πλάτωνα δ' ἐν τῷ
παρὲ τὴν οἰκίαν κήπῳ διατρώμενον εἰς τὰς μεσοφύρας μετέστησεν, πάλαι
μισῶν αὐτὸν καὶ ζητῶν ἀνελεῖν, ὡς πείθοντα Διονύσιον ἀφῆναι τὴν τυ-
ραννίδα, καὶ ζῆν ἀδορυφόρητον.

Εἰ

habuit, ut adire ipsum liceret ei non præten-
tato. Quum magnam vim pecuniæ & cre-
bro hic offerret Platoni, nec ille acciperet:
præfens Aristippus Cyrenæus sine periculo
magnificum Dionysium dixit esse. Ipsi-
e enim qui multis opus haberent, eum pauca
donare: Platoni multa, qui nihil caperet.
Postquam defluerunt primæ invitationes,
ingresso de Dione agere Platone, procrastina-
tiones primum fuere, expositulationes in-
de & simultates, apud alios testæ: quum oc-
culeret eas Dionysius, aliisque obsequiis Pla-
tonem & honoribus abducere ab Dionis ten-
deret amicitia, nec ipse statim Plato per-
fidiam & vanitatem ejus aperiret, sed tole-
raret eas dissimularetque. Quum ita essent
inter se animati, & fallere putarent omnes,

Helicon Cyzicenus, unus ex Platonis fami-
liaribus, defectionem Solis prænuntiavit.
Qua, ut prædixerat, consequuta, affectus ad-
miratione tyrannus donavit ei argenti talen-
tum. Tum Aristippus ludens apud alios
philosophos, rem se quoque retulit prænun-
tiare admirabilem posse. Quibus ut eloque-
retur quid id esset rogantibus, Significo,
inquit, ego Platonem & Dionysium brevi
inimicos fore. Denique bona Dionysius Di-
onis distraxit, & pecuniam ipse retinuit. Pla-
tonem in hortis qui ædibus ipsius erant an-
nexi divertentem, migrare jussit inter milites
mercenarios jamdudum ei infestos, & interfi-
cere quærentes eum, quasi ponere Dionysio
tyrannidem & vivere sine corporis custodibus
consuleret.

Discri-

Ἐν τοιούτῳ κινδυνῷ ῥυομένους τῷ Πλάτωνι, οἱ δὲ Ἀρχύταν πυθόμηναι, ταχὺ πέμπουσι πρεσβείαν ἢ τελακονόρον· ἀπαιτῶντες τὸν ἄνδρα ὡς Διονυσίῳ, καὶ λέγοντες ὡς αὐτὸς λαβὼν ἀναδόχους τῇ ἀσφαλείᾳς πλῆσσειεν εἰς Συρακούσας. ἀπολογούμενος δὲ τῷ Διονυσίῳ τὴν ἐχθερὰν ἐσιάσεται καὶ φιλοφροσύναις δὲ τὴν προπομπὴν, ἐν δὲ τι προαχθείτω ὡς αὐτὸν τοιοῦτον εἶπαι, Ἦπερ Πλάτων πολλὰ καὶ δεινὰ κατηγορήσεις ἡμῶν πρὸς τὰς συμφοροφροσύνας· ὑπομειδιάσας ἐκείνῳ ἀπεκρίνατο, Μὴ τοσαύτη λόγων ἐν Ἀκαδημίᾳ ῥύοιτο σπάνις, ὥστε σὲ τινα μνημονεύσαι. τοιαύτῳ μὲν τὴν ἀποστολὴν τῷ Πλάτωνι ῥέειναι λέγουσιν. ἔ μένοι τὰ Πλάτωνι αὐτῷ πάνυ τέτοις συνάδει.

Δίων δὲ ἢ τέτοις ἐχαλέπαινε, ἢ μετ' ὀλίγον χρόνον ἐξεπολεμώθη παντάπασιν, πυθόμην· τὸ δὲ τὴν γυναῖκα. δὲ δὲ ἢ Πλάτων ἠνέξατο, γράφων πρὸς Διονύσιον. ὡς δὲ τοιοῦτον· μὴ τὴν ἐκβολὴν τῷ Δίῳ, ἀποπέμπων Πλάτωνα Διονύσιῳ, ἐκέλευσεν αὐτῷ δι' ἀπορρήτων πυθέσθαι μή τι κωλύοι τὴν γυναῖκα πρὸς γάμον ἐτέρῳ δοθῆναι. ἢ γὰρ ὡς λόγῳ, εἴτ' ἀληθὲς, εἴτε σωτερεῖς ὑπὸ τῇ Δίῳ μισέσθων, ὡς ἔ καθ' ἡδονὴν ὁ γάμος εἴη Δίῳ γεγονώς, ἔδ' ὀδύρῃς· ἢ πρὸς τὴν γυναῖκα συμβίωσις. ὡς ἔν ἤκεν ὁ Πλάτων Ἀθλιώζε, ἢ τῷ Δίῳ δὲ πάντων ἐνέτυχε, γράφει πρὸς τὸν τύραννον Ἐπιστολὴν, τὰ μὴ ἄλλα σαφῶς πᾶσιν, αὐτὸ δὲ τέτομόνον γνώριμον ἐκείνῳ φράζουσιν ὡς διαλεχθεῖν Δίῳ δὲ τῷ πράγματι ἐκείνῳ, ἢ σφόδρα δῆλον εἴη χαλεπαίνων εἰ τέτο Διονύσιῳ ἐξεργάσαιτο.

Discriminis in quo positus Plato erat, Archytas factus certior, missis propere cum navi triginta remorum actuaria legatis repetit illum a Dionysio, præcedens se fidei publicæ expromissore navigasse cum Syracusas. Dum offensiones Dionysius in Platone prosequendo conviviis & honoribus sublevat, prorupit ut hoc diceret, Nempe multis & atrocibus criminibus nos apud tuos philosophiæ commilitones onerabis. Cui respondit Plato, Absit ut adeo materia nos sermonum deficiat, tui ut quisquam meminerit. Ita Platonem memorant dimissum. His tamen ipsius Platonis scripta non sunt undequaque consentanea.

Porro cum his Dion offensus est, tum bre-

vi post, ubi de uxore accepit, omnino hostilem animum in eum suscepit. Id significavit teste Dionysio per literas Plato. Fuit autem huiusmodi: Exacto Dione remittens Platonem Dionysius, quærere ex illo remotis arbitris iussit ei, nunquid causæ esset quin alteri uxor ejus nuberet: quod obtineret rumor, verus fictusne ab Dionis æmulis, molestas eas nuptias Dioni & contubernium ingratum uxoris suæ esse. Ut igitur appulit Plato Athenas, & de omnibus est cum Dione sermocinatus, dedit ad tyrannum literas: quibus cætera liquida omnibus, verum hoc ipsum solum indicavit illi notum, cum Dione se illa de re egisse, nec dissimulasse eum molestissime laturum se si hoc perpetrasset Dionysius.

σαιτο. ἢ τότε μὲν ἔτι πολλῶν ἐλπίδων ἔσῳν πρὸς τὰς διαλύσεις, ἔδεν ἔπραξεν ὡς τὴν ἀδελφὴν νεώτερον, ἀλλ' εἴα μῦθον αὐτὴν μὲν τῷ τῷ παιδίᾳ τῷ Δίῳ οἰκῶσαν. ἐπεὶ δὲ παλιάπασιν ἀσυμβάτως εἶχεν, ἢ Πλάτων αὖτις ἐλθὼν ἀπεπέμφθη πρὸς ἀπέχθειαν, ἔτω τὴν Ἀρετὴν ἀκῶσαν ἐν τῇ φίλων Τιμοκράτει δίδωσιν· ἢ μιμησάμεν τὴν κατὰ γε τὸ τοῦ πατρὸς ῥηθίκεαν. ἐγγόνει γὰρ, ὡς οἶκεν, καίκεν Πολύξενος, ὁ τὴν ἀδελφὴν ἔχων αὐτῷ Θέσῳ, πολέμῳ· ἀποδράνῃ ἐν αὐτῷ διὰ φόβον, ἢ φυγόνῃ ἐκ Σικελίας, μεταπεμψάμεν ἡτιάτο τὴν ἀδελφὴν ὅτι συνειδῶα τὴν φυγὴν τῷ ἀνδρὶ ἢ κατέπειν πρὸς αὐτόν. ἢ δ' ἀνεκπλήκτως ἢ νῆ Δι' ἀφόβως, Εἴθ' ἔτως σοι δοκῶ, Διονύσιε, φαῦλη γυνὴ γεγονέναι ἢ ἀνανδρος, ὥστε προγνῶσα τὴν φυγὴν τῷ ἀνδρὶ ἢ ἀν συνεκπλῦσαι ἢ μεταχεῖν τὴν αὐτῆς τύχης; ἀλλ' ἢ πρὸς γένον. ἐπεὶ καλῶς εἶχέ μοι μᾶλλον Πολύξενος γυναικὰ φύγονῃ, ἢ σὲ τυραννῆν ἀδελφὴν λέγει. ταῦτα τὸ Θέσος παρρησιασάμενός, θαυμάσαι λέγῃσι τὸν τύραννον. ἐθαύμασαν δὲ ἢ οἱ Συρακούσιοι τὴν ἀρετὴν τὴν γυναικὸς, ὥστε ἢ μὲν τὴν κατάλυσιν τὴν τυραννίδος ἐκείνη τιμὴν ἢ θεραπείαν βασιλικὴν ὑπάρχει· ἀποθανέως δὲ, δημοσίᾳ πρὸς τὴν ταφὴν ἐπακολοθεῖσαι τὰς πολίτας. ταῦτα μὲν ἐν ἢ ἀχρηστοῖς ἔχει τὴν παρέκβασιν.

Ὁ δὲ Δίων ἐνέειπεν ἤδη τρίτῃ πρὸς πόλεμον αὐτῷ δὲ Πλάτων ἢ ἐμποδῶν ἰσαμύνει δὲ αἰδῶ τὴν πρὸς Διονύσιον ξενίαν ἢ γῆρας, Σπιδισίππε δὲ ἢ τῇ ἄλλων ἐταίρων τῷ Δίῳ συλλαμβανόντων, ἢ ἀφ' ἀκελευσμένων ἐλδο-
 θερεῖν

nykus. Nec tunc, quia magna spes erat reconciliationis, quicquam de sorore novavit, sed domi permisit eam cum filio Dionis manere. Ut vero omni præcisa placatione Plato a reditu in Siciliam cum offensione dimissus fuit, tum invitam Aretem uni amicorum Timocrati despondit, ne in eo quidem patris sequutus lenitatem. Nam illi item Polyxenus, qui sororem ejus in matrimonio habebat Thesten, hostem se declaraverat. Qui quoniam metu Sicilia relicta profugisset, sororem accersitam inculpavit ille, quod conscia fugæ viri, id non denuntiasset sibi. Quæ intrepide & hercle fidenter, Adeone tibi videor, inquit, Dionysi, improba fuisse uxor & ignava, ut fugæ viri præscia cum non ef-

fem comitata, atque in societatem venissem e-
 jusdem fortunæ? Verum haud præscivi: nam equidem malim me Polyxeni exulis uxorem, quam tuam tyranni sororem appellari. Hoc Thesten tam libere loquentem admiratum fuisse tyrannum ferunt. Admirati sunt etiam hujus sceminae virtutem Syracusani, retinuitque post overam tyrannidem illa dignationem & cultum regium, ac defunctam cives publico funere comitati sunt. Atque habent digressionem hæc non inutili.

Dion hinc convertit se statim ad bellum, Platone ipso ob ruborem sui cum Dionysio hospitii & senectutem Dionis obfistente, Speusippo vero aliisque amicis Dionem adjuvantibus, & ad porrigentem manus Sici-
 liam

Θαῖεν Σικελίαν χεῖρας ὀρέγυσαν αὐτῶ, καὶ προθύμως ὑποδεχομένη. ὅτε γὰρ ἐν Συρακούσαις Πλάτων διέτριβεν, οἱ παρὲς Σπύσιππον, ὡς ἔοικε, μᾶλλον ἀναμυγνύμενοι τοῖς ἀνθρώποις κατεμάνθανον τίω διάνοιαν αὐτῶ καὶ τὸ μὴ πρῶτον ἐφοβεῖτο τίω παρρησίαν, ὡς διάπεραν ἔσαν ὑπὸ τῆ τυραννῆς, χρένω δ' ἐπίστυσαν. ὁ γὰρ αὐτὸς μὲν παρὰ πάντων λόγῳ δεομένη καὶ παρὰ κελευσμένων ἐλθεῖν Δίωνα, μὴ ναῦς ἔχοντα, μηδ' ὀπλίτας, μηδ' ἵππους, ἀλλ' αὐτὸν εἰς ὑπηρετικὸν ἐμβάλλειν, χρῆσαι τὸ σῶμα καὶ τὸ νόμα Σικελιώταις ἐπὶ τὸν Διονύσιον. ταῦτα τῶ παρὲς Σπύσιππον ἀγγελλόντων, ἐπὶ ῥωαῖς ἔξενολόγει κρύφα καὶ δι' ἐτέρων, ἐπικρυπτόμενος τίω διάνοιαν. σωῆναι τὸν καὶ τῶ πολιτικῶν πολλοὶ καὶ τῶ φιλοσόφων, ὅ, τε Κύπριος Εὐδήμος, εἰς ὃν Ἀεισοτέλης ἀποθανόντα τὸν παρὲς ψυχῆς διάλογον ἐποίησε, καὶ Τιμωνίδης ὁ Λευκάδιος. σωῆναι τὸν καὶ Μίλταν αὐτῶ τὸν Θεογαλόν, ἄνδρα μάντιν, καὶ μετεσχηκότα τ' ἐν Ἀκαδημίᾳ διατριβῆς. τῶ δ' ὑπὸ τῆ τυραννῆς πεφυγαδόμενων, καὶ μείον ἢ χιλίων ὄντων, πέντε καὶ εἴκοσι μόνοι τ' στρατείας ἐκωώνησαν, οἱ δ' ἄλλοι προέδοσαν, ἀποδειλιάσαντες. ὁρμητήριον δ' ἡ Ζακυνθίων ἦτορ, εἰς μὲν οἱ στρατιῶται συνελέγησαν, ὀκλακασίων ἐλάττους ἡρώμενοι γινώμενοι καὶ πάντες ἐν πολλῶν καὶ μεγάλων στρατιῶν, καὶ τοῖς σώμασιν ἡσκημένοι διαφερόντως ἐμπειρία καὶ τὸ λῆμν πολὺ πάντων κρατίους, καὶ δυνάμει πολλοὶ, ὅσον ἤλπιζεν ἔχειν ἐν Σικελίᾳ Δίων, ὑπεκκαῦσαι καὶ συνεξορμηῆσαι πρὸς ἀλκὴν.

Οὗτοι

liam & ad recipiendum eum promptam adhortantibus liberandam. Nam quum Syracusis ageret Plato, Speusippus quidem cum civibus plus versatus intellexerat mentem eorum. Ac primum effusam in loquendo libertatem eorum velut submissam a tyranno habuit suspectam, tractu tamen temporis fidem adjunxit. Siquidem erat omnium oratio precantium & hortantium venisset Dion sine navibus, sine peditatu & equitatu: actuarium navigium conscenderet modo corpusque & nomen suum commodaret in Dionysium Siculis. Hæc nuntiante Speusippo erectus, quo reponderet consilium suum, conscripsit occulte & per alios mercenarium militem. Adjuverunt etiam eum multi qui rempublicam tractabant, & philo-

sophi; inter quos Cyprius Eudemus, in cuius honorem mortui dialogum de anima Aristoteles scripsit: Timonides item Leucadius. Præterea adjunxerunt ei Miltam Thesalum, vaticinandi peritum & Academiæ contubernalem. Ex illis qui a tyranno fuerant exterminati non minus mille, quinque & viginti duntaxat nomina dedere: cæteri ignavia rem deseruere. Receptaculum autem futuri belli Zacynthiorum insula fuit, quo milites convenerunt minus octingentis; verum omnes celebres crebris & magnis expeditionibus, corporibusque egregie exercitati, scientia vero rei militaris atque animis longe omnium primi: qui multitudinem quantam habiturum se Dion sperabat in Sicilia, excitare & inflammare valerent ad virtutem.

Z 2

HP

Οὗτοι μὲν πρῶτον ἀκασάντες ἐπὶ Διονύσιον καὶ Σικελίαν αἰεῖσθαι τὸν Σόλον, ὅξεπλάγησαν καὶ κατέγνωσαν, ὡς ὀργῆς τινὸς παθροσύνης καὶ μανίας τῷ Δίῳ καὶ ἡ χρησῶν ἐλπίδων ἀπορία ῥιπίσθιεν αὐτὸν εἰς ἀπεγνωσμένης πράξεως καὶ τοῖς αὐτῷ ἡγεμόσι καὶ ξενολόγοις ὠργίζοντο, μὴ πρειαῖσιν διθύς ὅξαι αὐτῶν τὸν πόλεμον. ἐπεὶ δὲ Δίῳ τῷ λόγῳ τὰ σαφὲς τὸ τυραννίδος ἐπεξίων ἐδίδασκεν, ὡς ἐς στρατιώτας ἀλλὰ μᾶλλον ἡγεμόνας αὐτὸς κομίζοι, Συρακυσίων καὶ τῶν ἄλλων Σικελιωτῶν πάσαι πρὸς ἀπόστασιν ἐτοίμων ὑπαρχόντων μὲν δὲ τὸν Δίῳ διαλεχθέντι αὐτοῖς Ἀλκιμήδης, ὃς πρῶτος ὢν Ἀχαιῶν δόξῃ καὶ γῆρι συνεστράτευεν, ἐπέσθησαν. ἦν μὲν ἐν θέρῃ ἀκμή, καὶ κατεῖχον ἐτησίαι τὸ πέλαγος ἢ δὲ σελῶν διχομνηνίαν ἡγῆται. τῷ δὲ Ἀπόλλωνι θυσίαν μεγαλοπρεπῆ πασκαύσας ὁ Δίῳ, ἐπὶ ὁμῶς μὲν τῶν στρατιωτῶν κεκοσμημένων ταῖς πανοπλίαις πρὸς τὸ ἱερόν καὶ μὲν θυσίαν ἐν τῷ σάδι τῶν Ζακυνθίων κατακλιθέντας αὐτὸς εἰσία, θαυμάζοντας ἀργυρῶν καὶ χρυσῶν ἐκπομάτων καὶ τραπεζῶν ὑπεβάλλεσαν ἰδιωτικὸν πλεόντων λαμπρότητα καὶ λογιζομένων ὅτι παρηκμακῶς ἀνὴρ ἦδη καὶ τοσαύτης ἀπορίας κύριος ἐκ ἂν ἐπιχειρήσει παρόλοισι πράγμασι χωρὶς ἐλπίδος βεβαίως, καὶ φίλων ἐνδιδόντων ἐκείθεν αὐτῷ τὰς πλείστας καὶ μεγίστας ἀφορμάς.

Μετὰ δὲ τὰς σπονδὰς καὶ τὰς νενομισμένας καταδουχὰς ὅξελεπεν ἡ σελῶν καὶ τοῖς μὲν πρὸς τὸν Δίῳ θαυμαστὸν εἶδεν ὡς, λογιζομένοις τὰς ἐκλειπτικὰς φειόδας, καὶ τῷ γινομένῳ τῷ σκιάσματι ἀπάντησιν πρὸς τὴν σελήνην, καὶ τὴν γῆς τὴν ἀντίφραξιν πρὸς τὸν ἥλιον. ἐπεὶ δὲ τοῖς στρατιώταις διατραχθεῖσιν

Hi ut primum in Dionysium & Siciliam acceperunt classem parari, obstupuerunt, animosque desponderunt, quasi amens ira & infaniens Dion vel bonæ spei inops in res deploreatas se dimitteret: succensueruntque duobus suis & conquistoribus, quod ipsis mox ab initio non indicavissent bellum. Verum ut Dion pro concione tyrannidis exposita imbecillitate docuit non milites se, sed potius duces ipsos adducere Syracusanorum Siculorumque aliorum, qui jampridem essent ad rebellandum prompti: & secundum Dionem egit cum eis Alcimenes, qui Achæorum dignitate & nobilitate princeps, socius belli erat, acquievere. Adulta tunc æstas erat, spirabantque in alto Etesia. Luna pleno luce-

bat orbe, quum Dion Apollini magnificum sacrificium paravit, & armatis militibus ad templum processit. A sacrificio mensis stratis in Zaeynthiorum curriculo, excepit eos epulo. Mirabantur illi poculorum aureorum & argenteorum mensarumque supra privatas opes splendorem: reputabantque ætate virum jam provecta & tam opulentum sine certa spe, & nisi amici ei inde plurima & maxima ostenderent subsidia, non temere se in periculum demissurum.

Sub libamina & solennia vota defecit luna. Nec fuit quicquam Dionis novi eclipticos ambitus, occurrentemque lunæ umbram & objectam soli terram reputanti. Cæterum quia milites attoniti erant ele-

πραχθεῖσιν ἔδει τινὸς παρηγορίας, Μίλτας ὁ μάλιστα ἐν μέσῳ κατασῶς, ἐκέλευε θάρρειν αὐτὰς καὶ προσδοκᾶν τὰ κράτιστα. σημαίνει γὰρ τὸ δαιμόνιον ἐκλειψὶν τινα τῷ νῦν ἐπιφανῶν· ἐπιφανέσεσθαι ὃ μηδὲν εἶναι τῷ Διονυσίῳ τυραννίδι, ἧς τὸ λαμπρὸν ἀποσβέσειν ἐκείνης εὐθύς ἀψαυδύς Σικελίας. τῷ μὲν ἔν ὁ Μίλτας εἰς μέσον ἐξέθηκε πᾶσι· τὸ δὲ τῷ μελισσῶν, αἰὲρ τὰ πλοῖα τῷ Δίῳ· ὠφθησαν ἐσμὸν λαμβάνουσαι καὶ πρύμναν, ἰδίᾳ πρὸς αὐτὸν καὶ τὰς φίλας ἐφραζε δεδιέναι μὴ καλαὶ μὲν αἱ πράξεις αὐτῶν γυνῶν, χρόνον δ' ὀλίγον ἀνθήσασθαι μαρνανθῶσιν. λέγει δὲ καὶ τῷ Διονυσίῳ πολλὰ τερατώδη ὡς τὰ δαιμονία γυνῶν σημεῖα. αἰετὸς μὲν γὰρ ἀεπάσας δοράτιον τινὸς τῷ δορυφόρῳ, ἀεράμην· ὕψος καὶ φέρον ἀφῆκεν εἰς τὸν βυθόν. ἡ δὲ προσκλύζουσα πρὸς τὴν ἀκρόπολιν θάλασσα μίαν ἡμέραν τὸ ὕδωρ γλυκὺ πότιμον παρέχει· ὥστε γδυσαμένοις πᾶσι κατάδηλον εἶναι. χοῖροι δ' ἐτέχθησαν αὐτῶν, τῷ μὲν ἄλλων ἐδενὸς ἐνδεῖς μορίων, ὧτα δ' ἐκ ἔχοντες. ἀπεφαίνοντο δ' οἱ μάντις, τῷ μὲν ἀποσάσεως καὶ ἀπειθείας εἶναι σημεῖον, ὡς ἐκ ἔτι τῷ πολὺν ἀκρομυρῶν τῷ τυραννίδι· τὴν δὲ γλυκύτητα τῷ θαλάσσης μεταβολῇ καὶ ἀνιερῶν καὶ πονηρῶν εἰς πράγματα χρηστὰ φέρειν Συρακασίους. αἰετὸς δὲ θεράπων Διὸς· λόγῳ δὲ ὡς ἀσσημον ἀεχῆς καὶ δυναστείας· ἀφανισμόν ἔν καὶ κατάλυσιν τῇ τυραννίδι βελδύνει τὸν τῷ Θεῶν μέγιστον. ταῦτα μὲν ἔν Θεόπομπι· ἰσόρηκε.

Τὰς δὲ στρατιώτας τὰς Δίῳ· ἐξεδέξατο στρατὸν δύο· καὶ, τρίτον δὲ πλοῖον ἐ μέγα, καὶ δύο τελακόνιοι παρηκολούθησαν. ὅπλα δὲ, χόρως ὧν εἶχον

elevandi, Miltas vates concione advocata iussit eos bono animo esse & spem optimam concipere: quippe denunciare Deum defectum cuiuspiam rei in praesentia illustris. Illustrius autem nihil Dionysii tyrannide esse, cujus luminibus ipsos, ut primum Siciliam attigissent, obstruendos. Atque hoc Miltas palam omnibus exposuit. At apum ostentum, quarum in Dionis navigiis conspexerunt ad puppim examen consedissee, privatim apud illum & amicos timere ostendit se, ne res, quas gesturus esset magnificas, quum flouissent paulisper, emarcescerent. Ferunt item multa Dionysio portentosa prodigia fuisse a Deo oblata. Aquila raptam satellitis lanceam in sublime tulit, inde demisit in profundum. Mare, qua alluit arcem, aquam per unum

diem dulcem & potabilem reddidit: idque quicumque gustaverunt, percipere. Porcelli ei editi sunt reliquis membris integri, tantum mutili auribus. Id vates exposuerunt defectio- nis & rebellionis ostentum esse: quod cives non ultra tyrannidi futuri essent dicto audientes. Maris dulcedinem tristium & saevorum temporum in meliora Syracusanis vicissitudinem afferre. Ministrum denique esse aquilam Jovis, lanceam principatus & dominatus insigne: igitur eversioem & excidium tyrannidis moliri Deorum principem. Haec Theopompus scripta reliquit.

Vesti sunt Dionis milites navibus duabus onerariis: quas tertium navigium non grande, & duo comitata sunt quae triginta remis agebantur. Arma, praeter ea quae mi-

εἶχον οἱ στρατιῶται, διηχίλις μὲν ἐκόμιζεν ἀσπίδας, βέλη δὲ καὶ δόρατα πολ-
 λὰ, καὶ πληθὺν ἐφοδίων ἄφθονον, ὅπως ἔπιλίπη μηδὲν αὐτὸς πολιοπορεῖντας·
 ἄτε δὴ τὸ σύμπαν ἔπαι πνύμασι καὶ θαλάσῃ πεποιημένοις τὸν πλεον, διὰ
 τὸ τινὲς γινώσκειν, καὶ πυνθάνεσθαι Φίλιον ἐν Ἰαπυγίᾳ ναυλοχῆντα
 πᾶσι φυλάττειν. ἀρχὴν δὲ καὶ μαλακῶ πνύματι πλεύσαντες ἡμέρας δώδεκα,
 τῇ τρισκαδεκάτῃ κατὰ Πάχυνον ἦσαν, ἀκρὸν δὲ Σικελίας. καὶ πρῶτον μὲν
 ὁ κυβερνήτης καὶ τὰς τὰς ἐκέλευσεν ἀποβαίνειν, ὡς ἂν ἀποσπαδῶσι τὴν γῆν,
 καὶ τινὲς ἀκρὸν ἐκόντες ἀφῶσι, πολλὰς ἡμέρας καὶ νύκτας ἐν τῷ πελάγει
 περιπορεύμενοι, ὥρα δὲ τις νότον ἀνέμῳ πλεύσαντες. Δίον δὲ τινὲς ἐγγὺς τῷ πολε-
 μίων ἀπόβασιν δειδώς, καὶ τῷ πρῶτον μᾶλλον ἄψατος βελόμην, παρέ-
 πλυσεν τὸν Πάχυνον. ἐκ δὲ τότε, τραχὺς μὲν ἀπαρκίᾳ ἑπικεσῶν
 ἤλαυνε πολλῶν κλύδων τὰς ναῦς ἀπὸ τῆς Σικελίας, ἀστραπαὶ δὲ καὶ βροχαὶ
 φανήσκειν ἀρκίους συμπεσεῖσαι, πολλὰ δὲ ἔσαν χειμῶνα καὶ ῥαγδαῖον
 ὄμβρον ἔξέχεαν· ὃ τῷ ναυτῷ σωταραχθέντων, καὶ πλάνης ἡρομύτης,
 καθυπερῶσιν αἰφνίδιον ὑπὸ τῶν κύματων ὠθευμένας τὰς ναῦς ἔπαι τινὲς πρὸς
 Λιβύην Κέρκιαν, ἣ μάλιστα κρημνῶδες ἀπήνη καὶ τραχεῖα προφερρμύτοις
 αὐτοῖς ἢ νῆσος. μικρὸν ἐν δειψάντες ἐκειφύωσι καὶ σωτρεύωσι πρὸς τὰς πέ-
 τρας, ἐδιδάσκοντες πρὸς κοῖλον ἀναφερόμενοι μόλις· ὥς ἡ χειμῶν ἐλώφησεν, καὶ
 πλοῖον σωτυχόντες, ἔγνωσαν ἔπαι ταῖς καλεμύταις κεφαλαῖς τὴν μεγάλῃς
 Σύρτεως ὄντας. ἀθυμῶσι δ' αὐτοῖς πρὸς τινὲς γαλήνῃ καὶ διαφερρμύτοις
 αὐτῶν

milites habebant, duo millia clypeorum por-
 tavit secum, telorum & lancearum magnum
 numerum, ac commeatus ingentem vim, ne
 qua re dum forent in cursu laborarent. Quip-
 pe summam navigationis ventis & pelago
 commiserant: quod terram timerent, & Phi-
 listum intelligerent in Japygia ipsos captan-
 tem stationem habere. Leni & molli vento
 dies duodecim vecti, tertio decimo Pachynum
 Siciliae promontorium tenuere. Ibi primus
 gubernator monuit Dionem ut confestim il-
 lic exponeret milites: nam si avulsi a terra
 essent, ac promontorium ultro dimisissent,
 multos dies & noctes ipsos in malo hæsurus,
 dum operirentur æstatis tempore austrum.
 At Dion, qui propinquam hostibus timeret
 descensionem, malletque remotiora primum

aggredi, Pachynum est prætervectus. Sævus
 inde septentrio increbrescens & majores vol-
 vens fluctus, rejecit naves a Sicilia, fulgura-
 que & tonitrua exorto Arcturo corruentia
 atrocem cælo tempestatem & procellosum
 imbrem effuderunt. Quo quænam conteriti
 nautæ essent, neque scirent ubi essent, re-
 pente animadvertunt naves ab undis expelli
 ad prætextam Africae Cercinam, qua maxime
 prærupta est & appellentibus confragosa in-
 sula. Quum igitur parum abesset quin nau-
 fragium facerent, & impingerent in cautes:
 contis incumbentes ægre sunt perlatis, dum
 tempestas exsievit, atque occurrentes na-
 vigio cuiuspiam, didicerunt se esse ad mag-
 nae Syrtis capita appellata. Obtorpescenti-
 bus propter tranquillitatem atque huc illuc
 te-

αὐρὰν τινα κατέσπειρεν ἡ χώρα νότιον, ἐπ' αὐτὴν προσδεχομένοισι νότον, ἐδὲ
πισθύσει τῇ μεταβολῇ. καὶ μικρὸν ὅτ' ῥωννυμένοισι τῷ πινύματι καὶ μεγέθει
λαμβάνοιτο, ἐκλείναντες ὅσον ἑὶ ἰσίων, καὶ προσδυζάμενοι τοῖς Θεοῖς, πε-
λάγιοι πρὸς τὴν Σικελίαν ἔφθυγον ἀπὸ τῆς Λιβύης· καὶ θεοῖς ἐλαφρῶς,
πεμπλῆσθαι καὶ Μίνωαν ὠρμήσαντο, πολισμάτιον ἐν τῇ Σικελίᾳ τῆς Καρχη-
δονίων Ἰπικρατίας. ἔτυχε ὅτ' παρὼν ὁ Καρχηδόνιος ἀρχὸν Συνώαλτος ἐν
τῇ χωρίῳ, ξένος ὢν καὶ φίλος Δίωνος. ἀγνοῶν ὅτ' αὐτὸν παρυσίαν αὐτῷ καὶ
τὸν στόλον, ἐπειρᾶτο κωλύειν τὰς στρατιώτας ἀποβαίνοντας. οἱ δὲ μὴ τῷ
ὅπλων ἐκδραμόντες, ἀπέκλιναν μὲν ἐδὲνα· ἀπειρήκει γὰρ ὁ Δίων διὰ τὴν
ἔσαν αὐτῷ Φιλίαν πρὸς τὸν Καρχηδόνιον· φεύγουσιν ὅτ' σιωπεσόντες αἰ-
εῖσι τὸ χωρίον. ὡς δ' ἀπώπτησαν ἀλλήλοις οἱ ἡγεμόνες καὶ ἡπάσαντο,
Δίων μὲν ἀπέδωκεν τὴν πόλιν Συνάλω, ἐδὲν ἀδικήσας· Συνώαλτος δὲ τὰς
στρατιώτας ἔξενιζεν, καὶ συμπαρασκευάζεν ὡς Δίων ἐδῆτο.

Μάλιστα δ' αὐτὰς ἐθαύρωνε τὸ συμβεβηκὸς αὐτομάτως ὡς τὴν ἀπο-
δημίαν τῷ Διονυσίῳ. νεώσι γὰρ ἐκπεπλοκῶς ἐτύχανε οὐδοήκοινα ναυσὶν εἰς
τὴν Ἰταλίαν. διὸ καὶ τῷ Δίωνος πατρὸς ἀνακλῆναι ἐν αὐτῇ τὰς στρατιώτας
ἀναλαμβάνειν, πολλὴν χρέον ἐν τῇ θαλάσσῃ κεκακωμένους, ἐχ' ὑπέμειναν
αὐτοῖς, ἀσπίδοις ἀρπάσαι πόνον καὶ κερὰν, ἀλλ' ἐκέλευον ἡγεῖσθαι τὸν Δίωνα
πρὸς τὰς Συρακούσας. ἀποσκευασάμενος ἐν ταῖς ναυσὶν τῷ ὅπλῳ καὶ τῷ
φορτίῳ ἑαῖν, καὶ τῷ Συνάλῳ δευτέρῳ, ὅταν ἦ καὶ κερὰς, ἀποσεῖλαι πρὸς αὐ-
τὸν, ἐβάδιζεν εἰς τὰς Συρακούσας. πορευομένη δ' αὐτὴ πρῶτον μὲν Ἀρε-
γαλίνων

temere jactatis aura quædam aspiravit ex re-
gione austrina: quum nihil minus quam au-
strum expectarent, neque fiderent mutationi.
Increbesciente paulatim vento ac vim concipiente, pandunt quantum possunt vela: Deorumque ope implorata, in altum excurrentes
Africa relicta petunt Siciliam, atque facili cursu quinto die ad Minoam decurrunt: id oppidulum erat in Sicilia provinciæ Pœnorum. Aderat forte tum Carthaginensium præfectus Synalus, Dionis hospes & amicus. Qui, quod adesse illum ejusque classem ignoraret, institit descensionem militum arce. Hi exilientes armati, nullum quidem occiderunt (nam id Dion ob amicitiam cum Pœno suam interdixerat) sed uno agmine cum fugientibus irrupentes oppidulum ceperunt. Ut

mutuo duces occurrentes inter se consalutavere, restituit Dion oppidum Synalo intactum. Milites Synalus hospitio accepit, adjuvitque Dionem iis rebus quæ erant ei necessariæ.

Confirmavit eos potissimum fortuitus casus Dionysii peregrinationis: nam paulo ante navibus octoginta profectus erat in Italiam. Quapropter milites, quum adhortaretur eos ut ex diutina maris jactatione ibi reficerent se, ipsi non obtemperaverunt ei, occasionem ante arripere maturantes: sed Dioni dixerunt, duceret Syracusas. Igitur depositis ibidem superfluis armis & sarcinis, Synalum rogavit ut ea, ubi opportunum esset, mitteret ad se: hinc movit Syracusas. Ad progredientem primi defecerunt ducenti Agrigentini

γαλίνων προσεχώρησαν ἱππεῖς διακόσιοι τῷ παρὶ τὸ Ἐκνομον οἰκάντων, καὶ ὁ τέταρτος Γελῶι. ταχὺ δὲ τῇ φήμῃ διαδραμάσας εἰς Συρακῆσας, Τιμοκράτης ὁ τῇ Δίωνος γυναικὶ συνοικῶν, Διονυσίᾳ ἀδελφῇ, τῶν ἀπολελειμμένων ἐν τῇ πόλει φίλων πρῶτος, ἐκπέμπει καὶ τάχῃ ἀγγελλον τῷ Διονυσίῳ, γράμματα κομίζοντα παρὶ τῇ Δίωνος ἀφίξεως. αὐτὸς δὲ τοῖς καὶ τῷ πόλει προσεῖχεν θορύβοις καὶ κινήμασιν, ἐπημελῶν μὲν πάντων, διὰ δ' ἀπιστίαν ἔτι καὶ φόβον ἡσυχάζοντων. τῷ δὲ πεμφθέντι γραμματοφόρῳ τύχη τις συμπίπτει πῶδ' ἀλογῶ. διαπλύσας γὰρ εἰς τῷ Ἰταλίαν, καὶ τῷ Ῥηγίνῳ διελθὼν, ἐπειγόμενος εἰς Καυλωνίαν πρὸς Διονύσιον, ἀπώπησε τινὲ τῶν συνοικῶν ἱερεῖον νεωστὶ τεθυμῶν κομίζοντι καὶ λαβὼν παρ' αὐτῶ μοῖραν τῶν κρεῶν, ἐχώρει πρὸς δῆ. τῷ δὲ νυκτὸς μέγῃ ὀδύσας, καὶ μικρὸν ἀποδραστὴν ἐκ τῆς κόπης βιασθεὶς, ὡς εἶχε, πῶδ' αὐτῷ ὁδὸν ἐν ὕλῃ τινὶ κατέκλινεν ἑαυτόν. πρὸς δὲ τῷ ὁσμῷ λύκος ἐπελθὼν, καὶ λαβόμενος τῶν κρεῶν ἀναδεδεμῶν ἐκ τῆς πῆρας, ὥχετο φέρων ἅμα σὺν αὐτοῖς τῷ πῆραν ἐν ᾗ τὰς ἐπιστολάς ὁ ἀνδρῶπιος εἶχεν. ὡς δὲ διεγερθεὶς ᾤδετο, καὶ πολλὰ μάτῳ πλανηθεὶς καὶ διώξας εἶχε εὗρεν, ἔγνω μὴ πορεύεσθαι δίχα τῶν γραμμάτων πρὸς τὸν τυραννον, ἀλλ' ἀποδρᾶς ἐκποδῶν γνέσθαι.

Διονύσιος μὲν οὖν ὁ ψὲς καὶ παρ' ἐτέρων ἐμελλεν πυνθάνεσθαι τὸν ἐν Σικελίᾳ πόλεμον. Δίῳ δὲ προθυμῶς Καμαριναῖοί τε προσέθεντο, καὶ τῶν κατ' ἀγρὰς Συρακυσίων ἀνισαμῶν ἐπέρρει πλήθος ἐκ ὀλίγων. οἱ δὲ καὶ Τιμοκράτης τὰς Ἐπιπολάς φυλάσσοντες Λεοντῖνοι καὶ Καμπανοὶ, λόγον ψευδῆ

προσ-

tinorum equites, qui circa Ecnomum incolunt: post hos Geloi. Eo rumore cito Syracusas perlato, Timocrates, qui Dionis uxorem, Dionysii sororem, in matrimonio habebat, relictis in urbe amicis praepositus, nuntium raptim mittit ad Dionysium cum literis, quibus cum de Dionis adventu facit certiorum. Ipse urbanis tumultibus & motibus intendit animum. Erant cuncti erecti: sed, quod nondum satis rumori crederent, & metuerent ne verus non esset, quiescebant. Tabellario autem, qui emissus erat, mirus casus est oblatum. Quum trajecisset in Italiam & Rheginorum fines peragrans Cauloniam ad Dionysium properaret, occurrit cuidam familiari, qui ferebat modo immolatam victimam: a quo accepta portione maturavit pergere.

Quum partem noctis iter fecisset, ex lassitudine paulisper dormire coactus, in sylva quam abiecit se temere prope viam. Odorem lupus sequutus rapuit carnes perae alligatas, unaque auferens peram, in qua condiderat epistolam nuntius, fugit. Ut ex somno excitatus, multumque nequicquam palatus in requirenda pera, non invenit eam: non sustinuit sine literis ad tyrannum pergere, sed subduxit se, certus non venire in conspectum ejus.

Itaque Dionysius sero erat, & ab aliis esse bellum in Sicilia, accepturus. Jam Dioni in itinere Camarinæi adjuncti sunt, atque ex agro Syracusanorum excitatorum affluxit non exigua manus. Qui cum Timocrate Epipolas tuebantur Leontini & Campani, falso

προσπέμψαί τε εἰς αὐτὰς τὰ Δίωνα, ὥς ἐπὶ τὰς πόλεις πρῶτον τρέποιτο τὰς ἐκείνων, δ' ὁπολιπόνες ὥχοντο τὸν Τιμοκράτην, τοῖς οἰκείοις βοηθήσοντες. ὥς δ' ἀπήγγελλη ταῦτα πρὸς τὸν Δίωνα, οὗτος τὰς Μακράς στρατοπεδούνη, κηλὸς ἔτι τὰς στρατιώτας ἀναστήσας, πρὸς τὸν Ἀναπον ποταμὸν ἦκεν, ἀπέχοντα τὴν πόλεως δέκα σταδίους. ἐνταῦθα ἦ τινὲς πορείαν ἐπιστήσας ἐσφαγιάζετο πρὸς τὸν ποταμὸν, ἀνατέλλοντι τῷ ἡλίῳ προσδυσάμεν. ἅμα δ' οἱ μάχιαις ὡς τῷ Θεῶν νίκῃ ἐφραζον αὐτὰς, καὶ θεασάμενοι τὸν Δίωνα διὰ τινὲς θυσίαν ἐσφαναμήρον οἱ παρόντες, ἀπὸ μιᾶς ὁρμῆς ἐσφανεῖν πάντες. ἦσαν ἡ πεντακισχίλιον καὶ ἐλάττω προσγεγονότες καὶ τινὲς ὁδόν. ὥπλισμένοι ἡ φάλαγξ ἐκ τῆς προτυχόντος, ἀνεπλήρην τῇ προθυμίᾳ τινὲς τῷ ὡς αὐτοῦ ἐνδείαν, ὥστε κινήσαντο τὰ Δίωνα δρόμῳ χωρεῖν μετὰ χαρᾶς καὶ βοῆς ἀλλήλων ὡς ἀκαλῶν ἐπὶ τὴν ἐλευθερίαν.

Τῶν δ' ἐν τῇ πόλει Συρακυσίων, οἱ μὲν γινώσκοντες καὶ χαίρειντες, ἐδῆτα καθαρὰν ἔχοντες, ἀπὸ τῶν ἐπὶ τὰς πόλεις οἱ ἡ πολλοὶ τοῖς τυράννευσι φίλοις ἐπετίθεντο, καὶ συνήρπαζον τὰς καλὰς προσαγωγίδας, ἀνθρώπους ἀνδρείους, καὶ Θεοῖς ἐχθρούς, οἱ ὡς ἐκείνων ἐν τῇ πόλει καταμεμιγμένοι τοῖς Συρακυσίοις, πολυπραγμονεῖντες, καὶ διαγγέλλοντες τὰ τυράννευσι τὰς τε διανοίας καὶ τὰς φωνὰς ἐκείνων. ἔτι μὲν ἐν πρῶτοις δίκῃ ἐδίδουσαν ὑπὸ τῷ προτυχόντων τυμπανιστῶν. Τιμοκράτης ἡ συμμίζει τοῖς φερεῖσι τὴν ἀκρόπολιν μὴ δυνήσας, ἵππον λαβὼν διεξέπεσε τὴν πόλεως, καὶ πάντα φεύγων ἐνέπλησε φόβου καὶ ταραχῆς, ἐπὶ μᾶλλον αἰῶν ταῖς Δίωνα, ὥς μὴ δο-

a Dione inter eos vulgato nuntio, petiturum ipsum primo ipsorum oppida, deserto Timocrate ad protegenda discesserunt sua. His Dionem, qui circa Macras confidebat, nuntiatis, movit ante lucem castra, venitque ad amnem Anapum, qui ab urbe abest stadiis decem. Ibi consistere signa jubens, apud amnem immolavit, orientem solem adorans. Simul ostenderunt ei aruspices spondere Deos victoriam, Dionemque contemplati praesentes sacrificii causa coronatum, sumptis uno impetu omnes coronas. Erant non infra quinque millia qui se progredienti associaverant. Qui quamvis ex tempore essent male armati, alacritate tamen inopiam suppleverunt apparatus. Itaque movente castra Dione

VOL. V.

citato cursu exultantes & conclamantes progressi sunt, incitaveruntque sese mutuo ad libertatem.

Ex urbano Syracusanorum populo nobiles & boni viri candida amicti veste Dionem se ad portas effuderunt obviam. Vulgus tyranni amicos adortum est, & quos appellabant emissarios, nefarios homines & Diis invisos, corripuerunt. Hi permisti civibus urbem peragrabant, rimantesque ad tyrannum deferbant singulorum mentes & voces, qui primi poenas dederunt, ab obviis male mulctati. Timocrates vero quum arcis praesidio non valeret se adungere, arrepto equo profugit ex urbe: cunctaque in fuga metu & tumultu implevit; in majus tollens Dionis vires, ne me-

A a

diocri

δοκοίη μέτερόν τι δέσας ἀποβεληκέναι τὴν πόλιν. ἐν τῷ τῷ δὲ Δίῳ προσ-
ερχόμενος ἤδη καταφανὴς ἦν, πρῶτος αὐτὸς ὠπλισμένος λαμπρῶς καὶ
παρ' αὐτὸν, ἔνθεν μὲν ὁ ἀδελφὸς Μεγακλῆς, ἔνθεν δὲ Κάλλιππος ὁ Ἀ-
θῆναιος, ἐσεφακόμενοι. τῷ δὲ ξένων, ἑκατὸν μὲν εἰπόντο φύλακες πρὸ τὸν
Δίωνα, τὰς δ' ἄλλας ἦγον οἱ λοχαγοὶ διακεκασμενόμενοι, θεωμένων τῶν
Συρακουσίων, καὶ δεχομένων ὥσπερ ἱερὰν τινα καὶ θεοπρεπὴ πομπὴν ἐλδο-
φρείας καὶ δημοκρατίας δι' ἐτῶν ὀκτώ καὶ τετραράκοιτα κατιέσης εἰς τὴν
πόλιν.

Ἐπεὶ δ' εἰσῆλθεν ὁ Δίων καὶ τὰς Μεντιδῆας πύλας, τῇ σάλπιγγι κατα-
παύσας τὸν θόρυβον ἐκήρυξεν, ὅτι Δίων καὶ Μεγακλῆς ἤκουες ἐπὶ κατα-
λύσει τῆ τυραννίδος ἐλδοθεῖσι Συρακουσίαις καὶ τὰς ἄλλας Σικελιώταις ἀπὸ
τῆ τυραννῆς. βελομένοι δὲ καὶ δι' ἑαυτὰ προσαγαγεῖν τὰς ἀνθρώπους, ἀνῆκε
διὰ τῆ Ἀχραδίνης, ἑκατέρωθεν πρὸς τὴν ὁδὸν τῇ Συρακουσίων ἱερεῖα καὶ
τραπέζας καὶ κρατῆρας ἱσάων καὶ καθ' ἕνα γόατο, προχύτας τε βαλλόντων,
καὶ προτρεπομένων ὥσπερ Θεὸν καταδυναῖς. ἦν δ' ὑπὸ τῇ ἀκρόπολιν καὶ τὰ
πεντάπυλα, Διονυσίᾳ κατασκευασαμένη, ἡλιοτρόπιον καταφανὲς καὶ ὑψηλόν.
ἐπὶ τῷ τῷ προσβὰς ἐδημηγόρησεν, καὶ παρώρμησε τὰς πολίτας ἀνίσχεσθαι
ἐλδοφρείας. οἱ δὲ χαίροντες καὶ φιλοφρονημένοι κατέστησαν ἀμφοτέρωθεν αὐτο-
κρατορας στρατηγῶν καὶ προσηλόντο, βαλομένων καὶ δρομῶν ἐκείνων, αὐτοῖς
συνάεχοντες εἰκοσιν ὧν ἡμίσεις ἦσαν ἐκ τῷ μὲν Δίῳ ἀπὸ τῆ φυγῆς συλ-
κατερχομένων. τοῖς δὲ μάλιστα αὐτοῖς ἐδόκει τὸ μὲν ὑπὸ πόδας λαβεῖν τὸν
Δίωνα.

diocri percussus. re urbem videretur amisisse. Interea accedens Dion in conspectu erat, pri-
mus ipse magnificis ornatus armis. Cinge-
bant latera ejus hinc frater Megacles, illinc
Callippus Atheniensis, coronati. De militibus
externis centum stipantes Dionis corpus se-
quebantur. Reliquos exornatos ducebant ma-
nipulares spectantibus Syracusanis, ac quasi
sacram excipientibus & divinam libertatis at-
que imperii pompam popularis, quod annis
octo & quadraginta postliminio in urbem re-
grediebatur.

Mentide porta ingressus, Dion compresso
tuba tumultu pronuntiari jussit, Dionem &
Megaclem, qui ad opprimendam tyrannidem
advenerant, Syracusanos ceterosque Siculos a

tyranno liberos esse jubere. Cupiens autem
ipse quoque alloqui cives, ascendit per Achra-
dinam. Syracusani autem secus viam hinc at-
que hinc hostias, menfas & crateras posuerant:
& ut quosque praecebat, congebant in eum
flores frugesque, atque votis eum ut Deum
compellabant. Erat sub arce & Pentapylis so-
larium conspicuum atque excelsum, a Dionysio
exstructum. Eo ubi conscendit, concionatus
est, civesque ad vindicandum se in libertatem
incitavit. Latī illi & gratulantes ambos prae-
tores cum libera potestate creaverunt, adjun-
xerunt volentibus & orantibus collegas vi-
ginti: quorum pars dimidia fuit ex illis qui
cum Dione redierunt ab exilio. Hic rur-
sus vates, quod pedibus subiectum haberet

Dion

Δίωνα δημηγοροῦν τὴν φιλοτιμίαν καὶ τὸ ἀνάθημα τῆ τυραννίης, λαμπρὸν εἶναι σημῆον· ὅτι δ' ἡλιοτρόπιον ἦν, ἐφ' ᾧ βεβηκὼς ἡρέθη στρατηγός, ὥρ-
 ρώδην μὴ τροπὴν τινα τῇ τύχῃ αἱ πράξεις ταχέϊαν λάβωσιν. ἐκ τούτων τὰς
 μὲν Ἐπιπολὰς ἐλὼν, τὰς καθεργαζόμενος τῷ πολιτῷ ἔλυσε, τὴν δ' ἀκρό-
 πολιν ἀπετείχισεν. ἐβδόμη δ' ἡμέρᾳ Διονύσιος κατέπλευσεν εἰς τὴν ἀκρό-
 πολιν, καὶ Δίωνα προσήγον ἁμαξαι πανοπλίας ἃς Συναλῶ κατέλιπε. ταύ-
 τας δένειμι τοῖς πολίταις, τῷ δ' ἄλλων ἕκαστος ἑαυτὸν, ὡς δυνατόν ᾤ,
 ἐκόσμη καὶ παρεῖχεν ὀπλίτῳ πρόθυμον.

Διονύσιος ὁ πρῶτον ἰδίᾳ πρὸς Δίωνα πρέσβεις ἐπέμπευ λυποπεριώμενος·
 ἔπειτα κελύσαις ἐκείνῃ διαλέγεσθαι κοινῇ Συρακυσίοις, ὡς ἐλευθέρῃς εἶναι,
 ἐγγύσιό λόγοι διὰ τῷ πρέσβειν ὥστε τῆ τυραννίης φιλάνθρωποι, φόρων
 ὑπὸ γναμνύμεν μπειρότητα, καὶ βασιλῆος στραταιῶν ὧν αὐτοὶ σύμψηφοι γυνώσκαι.
 ταῦτ' ἐχλεύαζον οἱ Συρακυσιοὶ. Δίων δ' ἀπεκρίνατο τοῖς πρέσβεσιν, μὴ
 διαλέγεσθαι πρὸς αὐτὰς Διονύσιον, εἰ μὴ τὴν ἀρχὴν ἀφίησιν· ἀφίημι ὁ
 συμπράξην ἃ δὲ αὐτὸς, καὶ ἄλλοι τῷ μετεῖων θυμῷ, μεμνημένους τῇ
 οὐκαιοτήτι. ταῦτα Διονύσιος ἐπὶ καὶ πάλιν ἐπέμπευ πρέσβεις, κελεύων
 ἦκειν τινὰς εἰς τὴν ἀκρόπολιν τῷ Συρακυσίων, οἷς τὰ μὲν πείθων, τὰ ὅ
 παιθόμενος διαλέξει· ὥστε τῶν κοινῇ συμφερόντων. ἐπέμφθησαν ἔν ἀνδρες
 πρὸς αὐτὸν εἰς Δίον ἐδοκίμαζε. καὶ λόγος πολὺς ἐκ τῆ ἀρχῆς εἰς τὰς Συ-
 ρακυσίας κατήκει, Διονύσιον ἀφίησιν τὴν τυραννίδα, καὶ μᾶλλον ἑαυτῷ χά-
 ρει ἢ Δίονι. ἦν ὁ δόλος ἢ προσποιήσις αὕτη τῆ τυραννίης, καὶ σκωδωρία
 καὶ

Dion concionans donum & monumentum ty-
 ranni, pro læto omine duxerunt: sed quod
 horologium esset in quo consistens prætor
 fuit designatus, facta ejus veriti sunt ne sub-
 ita fortunæ mutatio consequatur. Hinc cap-
 tis Epipolis cives vinctos liberavit, arcemque
 muro circumvallavit. Septimo die decurrit
 in arcem Dionysius, & Dion phaustra cum
 armis, quæ apud Synalum reliquerat, accepit.
 Ea distribuit civibus. Cæteri, ut quisque po-
 terat, instruxerunt se, militesque se impigros
 præbuerunt.

Dionysius autem tentandi causa misit pri-
 mum ad Dionem seorsum legatos. Deinde
 quum dixisset ille, ut publice cum Syracusa-
 nis, qui liberi erant, agerent: lenia postulata
 tyranni legati proposuerunt, vectigalium re-

missionem pollicentis & militiæ vacationem per
 bella quæ ipsi comprobassent. Deriserunt hæc
 Syracusani. Dion vero respondit legatis, ne
 quid cum Syracusanis Dionysius ageret, nisi de-
 poneret imperium. Id si deposuisset, quibus ei
 foret opus, & siquid posset ipse præterea, quod
 æquum foret, memorem se propinquitatis con-
 fecturum. Probavit ea Dionysius, ac legatos de-
 nuo misit, petens ut mitterentur in arcem ali-
 quot Syracusani, quibuscum de rebus commu-
 nibus ageret: partimque persuaderet iis, par-
 tim persuaderi sibi pateretur. Missi sunt certi
 ad eum quos probavit Dion. Jam magnus ru-
 mor ex arce ad Syracusanos deferabatur abi-
 turum tyrannide Dionysium, idque sui magis
 quam Dionis gratia. Verum dolus erat & si-
 mulatio hæc tyranni, ac fraudulenta in Syra-
 cusanos

κτ' τῶν Συρακυσίων. τὰς μὲν γὰρ ἐλθόντας πρὸς αὐτὸν ἐκ πόλεως συγκαλέ-
 σας εἶχεν· τὰς δὲ μισθοφόρους πρὸς ὄρεθρον ἐμπλήσας ἀκράτα, δρόμῳ πρὸς
 τὸ περὶ τὸ χίσμα τῶν Συρακυσίων ἀφῆκεν. ἡρομύνης δὲ τὴν προβολὴν ἀνελ-
 πίστα, καὶ τῶν βαρβάρων θράσει πολλῶ καὶ θορύβῳ κατὰ τὴν πόλιν τὸ διατεί-
 χισμα, καὶ τοῖς Συρακυσίοις ἐπιφροσύνης, ἐδὲς ἐτόλμα μύρων ἀμυνέσθαι,
 πλὴν καὶ ξένων τῶν Δίων. οἱ πρῶτον αἰσθόμενοι τὸν θόρυβον ἐξεβοήθησαν.
 ἐδ' ἔτοι δὲ τὴν βοήθειαν τὸν τρόπον συνεφρόνεν, ἐδ' εἰσήκον ὑπὸ κραυγῆς
 καὶ πλάνης τῶν φυγόντων Συρακυσίων, ἀναπεφυμένους αὐτοῖς, καὶ διεκ-
 θεόντων· πρὶν γὰρ δὴ Δίων, ἐπεὶ λέγοντι ἐδὲς κατήκεν, ἔργῳ τὸ πρᾶκτον
 ὑφηγήσατο βελομένους, ἐμβάλλει πρῶτον εἰς τὰς βαρβάρους, καὶ γίνε-
 ται αὐτὸν ὁξεία καὶ δαυὴ μάχη, γνωσκόμενον ἔχ' ἥτιον ὑπὸ τῶν πολεμίων
 ἢ τῶν φίλων. ὤρεσαν γὰρ ἅμα πάντες ἐμβοήσαντες. ὁ δ' αὖ μὲν ἑὸν βα-
 ρύντες δὲ ἡλικίαν ἢ κατὰ τοιαύτας ἀγῶνας, ἀλκῇ δὲ καὶ θυμῷ περὶ τὴν
 μένους ἐφιστάμενος καὶ ἀνακόπων, τιτρώσκει λόγχῃ τὴν χεῖρα, πρὸς δὲ τὰ
 ἄλλα βέλη καὶ τὰς ἐκ χειρὸς πληγὰς μόλις ὁ θώραξ ἤκεσεν δια τὴν
 ἀσπίδα· δόρασι πολλοῖς καὶ λόγχαις τυπόμενος· ὧν κατακλαδέντων κατ-
 ἔπεσεν ὁ Δίων, εἶτα ἀναρπαθεὶς ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν, αἰετοῖς μὲν ἡγε-
 μόνα Τιμωνίδῳ ἐπέστησεν· αὐτὸς δὲ τὴν πόλιν ἵππῳ περικλαύων, τὰς τε
 Συρακυσίας ἐπαυε φυγῆς, καὶ τῶν ξένων τὰς φυλάττειας τὴν Ἀχραδινὴν
 ἀναστήσας, ἐπῆγε τοῖς βαρβάρους ἀκμήτας ἐκπεπονημένους, καὶ προθύμως
 ἀπαι-

cufanos machinatio: siquidem vinxit cives
 qui fuerant ad ipsum missi, & mercenarios
 primo diluculo impletos mero immisit magno
 impetu in murum quo Syracusani clauserant
 arcem. Quum inexpectata fieret oppugnatio,
 barbarique magna ferocitate & strepitu di-
 sturbarent murum, atque in Syracusanos in-
 currerent: nemo consistere ad repellendos
 hostes sustinuit præter Dionis externos mili-
 tes. Qui ut primum senserunt tumultum, ac-
 currerunt ad ferendam opem. Cæterum ne hi
 quidem quemadmodum succurrerent, expe-
 diebant, neque exaudiebant ob plangorem &
 discursum fugientium Syracusanorum ipsis
 permistorum, & per ipsos perrumpentium:
 donec Dion, quando audiebat nemo loquen-
 tem, facto volens quid agendum esset præci-
 pere, princeps se in barbaros infert, editurque

circa eum acris & vehemens pugna: quod
 non secus ab hostibus quam ab amicis cog-
 nosceretur. Omnes enim sublato clamore
 impressionem in eum dedere. Erat ob æta-
 tem jam gravior quam pro talibus certamini-
 bus Dion: sed dum virtute & animo infe-
 rentes se subsistit & obtruncat, hasta vulne-
 ratur in manu. Adversus cætera tela & ic-
 tus, qui comminus fuerunt inflicti, restitit
 ægre lorica ejus crebris jaculis & hastis per
 clypeum percussa, quibus confractis concidit
 Dion. Is de medio a militibus ablatum,
 præfecit eis Timonidem. Ipse equo urbem
 circumvectus & fugam repressit Syracusa-
 norum, & externos milites, quos Achra-
 dinæ pro præsidio ad eam tuendam im-
 posuerat, evocavit: integrosque & alacres
 in barbaros induxit defessos & fatiscences
 ad

ἀπαυδῶσιν ἤδη πρὸς τὴν πᾶσαν. ἐλπίσαντες γὰρ ἅμα τῇ πρώτῃ ῥύμῃ τὴν πόλιν ἅπασαν ὅξ ἑπιδρομῆς καθέξεν, εἶτα ὥρᾳ δόξαν ἐνλυχανόντες ἀνδράσι πλήλῃαις καὶ μαχίμοις, ἀνεσέλλοντο πρὸς τὴν ἀκρόπολιν. ἔτι δὲ μᾶλλον ὡς ἐνέδωκαν, ἑπικειμένων τῷ Ἑλλήων, τραπόμυροι κατεκλείσθησαν εἰς τὸ τεῖχος, ἐβδομήκοντα μὲν καὶ τέσσαρες ἀποκλείναντες τῷ μὲν Δίῳ, ἑαυτῷ δὲ πολλὰς ἀποβαλόντες.

Γενομένης δὲ λαμπρῆς τῆς νίκης, οἱ μὲν Συραχάσιοι τὰς ξένους ἑκατὸν μναῖς ἐσεφάνωσαν, οἱ δὲ ξένοι Δίῳνα χρυσῷ σεφάνω. κήρυκες δὲ ὥρᾳ τῇ Διονυσίᾳ κατέβαινον, ἑπιστολὰς πρὸς Δίῳνα ὥρᾳ τῶν οἰκείων γυναικῶν κομίζοντες. μία δὲ ἦν ἔξωθεν ἑπιγεγραμμένη τῷ πατρὶ, παρ' Ἰππαρίνου· τῆτο γὰρ ἡ ὄνομα τῇ Δίῳ καὶ ἡ. καίτοι φησὶ Τίμαιος Ἀρεταίων αὐτὸν ἀπὸ τῆς μητρὸς Ἀρετῆς καλεῖσθαι. Τιμωνίδῃ δὲ μᾶλλον, ὡς οἶμαι, ὥς γε τέτων πισυτέον, ἀνδρὲς φίλῳ καὶ συστρατιώτῃ Δίῳ. αἱ μὲν ἐν ἄλλαις τοῖς Συραχάσις ἀνεγνώσθησαν ἑπιστολαί, πολλὰς ἱκεσίας καὶ δεήσεις ἔχουσαι ὥρᾳ τῶν γυναικῶν τὴν δὲ ὥρᾳ τῇ παιδὸς εἶναι δοκῶσαν ἐκ ἐώνων φανερώς λυθῆναι, βιασάμεντο ὁ Δίῳ ἔλυσεν. ἦν δὲ ὥρᾳ τῇ Διονυσίᾳ, τοῖς μὲν γράμμασι πρὸς τὸν Δίῳνα, τοῖς δὲ πράγμασι πρὸς τὰς Συραχάσις διαλεγόμεναι· χῆμα μὲν ἔχουσα δεήσεως καὶ δικαιολογίας, συλκεμένη δὲ πρὸς διαβολὴν τῇ Δίῳ. ὑπομνήσεις τε γὰρ ἦσαν ὧν ὑπὲρ τῆς τυραννίδος ἐπραξέμεν προθύμως, καὶ κατὰ τῶν φιλτάτων ἀπειλαῖς σωμαίων, ἀδελφῆς καὶ τέκνης καὶ γυναικὸς, ἑπισκήψεις τε δεινὰ μετ' ὀλοφυρμῶν καὶ τὸ μάλιστα κινήσαν αὐτὸν,

ad urgendum coeptum suum. Qui enim speraverant prima irruptione urbem totam se ex incurfu occupaturos, ubi inde incurrerunt præter expectationem in milites impigros & bellicosos, pedem retulerunt ad arcem. Quos inclinatos quum urgerent acrius Græci, fugati atque intra muros suos sunt redacti. Occiderunt ex Dionis militibus septuaginta quatuor: de suis magnum numerum desideravere.

Cujus causa victoriæ, quæ extitit insignis, Syracusani donaverunt externos milites centum minis, illi Dionem aurea corona. Jam caduceatores ab Dionysio aderant cum epistolis, quas ad Dionem scripserant fœminæ propinquæ. Una inscriptionem foris habebat, Patri ab Hipparino. Id nomen fuit Dionis filio, licet Aretæum illum dicat Timæus ex

matris Aretes nomine nuncupatum: verum in his Timonidi sane, meo judicio, qui amicus Dionis & commilito fuit, est credendum. Cæteræ apud Syracusanos recitatæ epistolæ sunt, quæ multas obsecrationes precesque continebant mulierum: illam vero quam filii apparebat esse non permittentibus solvi publice Syracusanis, Dion invitis illis solvia. Dionysii erat, verbis quidem Dionem, sed re Syracusanos alloquentis. Habebat illa quidem precum & causationis speciem, sed erat ad invidia premendum composita Dionem. Commemorationes enim complectabatur eorum, quæ pro tyrannide gessisset strenue, minas adversus charissima pignora, sororem, filium, conjugem, miserasque admista. lamentatione obtestationes: &c, quod commovit eum ma-

xime,

αὐτόν, ἀξιῶν μὴ καθαιρεῖν ἀλλὰ παλαμβάνειν τῷ τυραννίδα, μηδ' ἐλευθερεῖν μισῶν ἀνθρώπου καὶ μνησικακῶν, ἀλλ' αὐτόν ἀρχεῖν, παρέχοντα τοῖς φίλοις καὶ οἰκείοις τῷ ἀσφάλειαν.

Ἀναγνωσκομένων δὲ τῶν, ἔχ, ὅπερ ἦν δίκαιον, εἰσὶ τοῖς Συρακουσίοις ἐκπλήττει τὴν ἀπάθειαν καὶ τὴν μεγαλοψυχίαν τῷ Δίῳ ὑπὲρ τῶν καλῶν καὶ δικαίων ἀπιχρυσίζοντες πρὸς τοιαύτας οἰκειότητας, ἀλλ' ὑποψίας καὶ φόβου λαβόντες ἀρχὴν, ὡς μεγάλης ἔσης ἀνάγκης ἐκείνῳ φείδεσθαι τῷ τυράννῳ, πρὸς ἑτέρους ἤδη προσηύτας ἀπέβλεπον καὶ μάλιστα πυνθανόμενοι καταπλεῖν Ἡρακλείδῳ, ἀνεπιλήθησαν. ἦν δὲ τῶν φυγάδων Ἡρακλείδης, στρατηγὸς μὲν ἀνθρώπων, καὶ γνώριμος ἀφ' ἡγεμονίας ἣν ἔχε παρὰ τοῖς τυράννοις ἐκ ἀρετῆς δὲ τὴν γνώμην, ἀλλὰ πρὸς πάντα κῆφον, ἥκιστα δὲ βέβαιον ἐν κοινωνίᾳ πραγμάτων ἀρχὴν ἐχόντων καὶ δόξαν. ἔτ' ἐν Πελοποννήσῳ πρὸς Δίῳ σασιάσας, ἔγνω καθ' αὐτόν ιδιόσολον πλεῖν ἐπὶ τὸν τύραννον, εἰς τε Συρακῆσας ἀφικόμενον ἐπὶ τειχέρεσι καὶ τεισὶ πλοίοις, Διονύσιον μὲν αὖθις διῆκε περὶ τεταχισμένων, ἐπηγεμένους δὲ τὰς Συρακῆς. αὐτὸς δὲ ἐν ὑπεδύετο τὴν τῶν πολλῶν χάριν, ἔχων μὲν τι καὶ φύσει πιθανὸν καὶ κινητικὸν ὅχλου θρασυτέρως ζητῶν ὑπολαμβάνων δὲ καὶ μετάγων ῥᾶν αὐτὰς, οἱ τὸ σεμνὸν τῷ Δίῳ, ὡς βαρὺ καὶ δυσπολίτευτον, ἀπετρέφοντο, διὰ τὴν γεγηρημένην ἐκ τῶν κρατεῖν ἀνεσιν καὶ θρασυτητα πρὸς τῷ δήμῳ εἶναι τὸ δημαγωγικῶς θέλοντες.

Καὶ

xinse, petebat ne everteret, sed susciperet tyrannidem: neque infestis ipsi hominibus & præteritarum injuriarum memoribus restitueret libertatem, verum acciperet ipse dominatum, præstaretque amicis & necessariis securitatem.

His recitatis non subiit, ut par erat, Syracusanis immotum animum & celsum obstupescere Dionis: qui pro honesto & virtute conitebatur adversus ejusmodi necessitudines: sed suspicionis & formidinis inde sumentes exordium, quasi arctis vinculis ille constringeretur ad parcendum tyranno, vertunt jam ad alios duces, ac potissimum nuntiato advenire Heraclidem, gestiere. Erat inter exules Heraclides, scientiæ militaris peritus, atque ex præfectura quam sub tyrannis

habuerat celebris, verum consilio instabili atque ad omnia mobili, minime vero in imperii & honoris societate firmus. Hic in Peloponneso a Dione dissentiens propria classe statuit movere in tyrannum. Qui ubi Syracusas septem triremibus & navigiis tribus appulit, Dionysium offendit iterum circumvallatum & sublatos animis Syracusanos. Mox igitur captavit multitudinis gratiam: qui quum natura vim haberet pelliciendi & mulcendi quærentem blandimenta plebem, exemplo subiit traduxitque ad se eos qui Dionis ut gravem & minime popularem aversebantur majestatem, malebantque se ob licentiam & ferociam ex victoria assumptam concionatorum agi obsequiis, ut fieri solet in populis liberis, antequam liberi essent.

Ac

Καὶ πρῶτον μὲν εἰς ἐκκλησίαν ἀφ' αὐτῶν συνδραμόντες, εἰλοντο τὸν Ἡ-
ρακλείδην ναύαρχον. ἐπεὶ δὲ Δίων παρελθὼν ἠτιάτο τὴν ἐκείνῳ δεδομῆναι
ἀρχὴν, ἀφαίρεσιν εἶναι τὴν πρότερον αὐτῷ δεδομένην· ἐκ ἑτι γὰρ αὐτοκρατορῶ-
μένειν, ἂν ἄλλῃ ἡγήται τῶν κατὰ θάλασσαν ἀκόντες οἱ Συρακούσιοι πάλιν
ἀπεψηφίσαντο τὸν Ἡρακλείδην. γρομένων δὲ τῶν, μεταπεμφάμενος
αὐτὸν ὁ Δίων οἶκαδε, καὶ μικρὰ μεμψάμενος, ὥς εἰ καλῶς εἰδὼς συμπε-
ρόνως ὑπὲρ δόξης φασιάζοντα πρὸς αὐτὸν ἐν καιρῷ ῥοπῆς ὀλίγους δεομένῳ
πρὸς ἀπώλειαν, αὐτὸς ἐκκλησίαν αὐτὸς συναγαγὼν, ναύαρχον ἀπέδειξεν
τὸν Ἡρακλείδην· καὶ τῷ σώματι ἐπίσπε φυλακὴν δῆναι τὰς πολίτας,
ὥσπερ αὐτὸς εἶχεν. ὁ δὲ τῷ μὲν λόγῳ καὶ τῷ χήματι τὸν Δίωνα θρα-
πέυων, καὶ χάριν ὁμολογῶν ἔχειν, παρεκλάβει ταπεινός, ὑπηρετῶν τὸ κε-
λεύσματι· κρύφα δὲ τὰς πολλὰς καὶ νεωτεριστὰς διαφθείρων καὶ ὑποκινῶν, θο-
ρύβοις τὸν Δίωνα φειβάλλεν, εἰς ἅπασαν ἀπορίαν καθιστάμενος. εἴτε γὰρ
ἀφίεναι κελεύοι Διονύσιον ὑπόσπονδον ἐκ τῆς ἀκρας, διαβολὴν εἶχε φείδεσθαι
καὶ φεισώζεσθαι ἐκείνον· εἴτε λυπεῖν μὴ βελόμενος, ὅτι τὴν παλινορκίαν ἡσυ-
χάζοι, διατηρεῖν ἐδόκει τὸν πόλεμον, ὥς μᾶλλον ἀρχοὶ καὶ καταπλήττοιτο
τὰς πολίτας.

Ἦν δὲ τις Σῶσις, ἀνδραπῶν ἐν ποταμῷ καὶ θρασυτητὶ εὐδοκίμῳ
πρὸς τοῖς Συρακούσις, φεισάμενος ἡγέμενος ἐλευθερίας, τὸ μέγιστον τοῦτων
ἀνέειχεν τὴν παρρησίαν. ἔτι δὲ Πάριον Δίονι, πρῶτον μὲν ἐκκλησίας ἔσσης
ἐκείνης, πολλὰ τὰς Συρακούσις ἐλοιδορήσεν, εἰ μὴ συνιᾶσιν ὥς ἐμπλήλῃ

καὶ

Ac primum ad concionem ultro concurren-
tes designaverunt Heraclidem navarchum:
at postquam superveniens Dion datam illi
praefecturam conquestus est prioris sibi datae
esse ademptionem, (neque enim liberum sibi
imperium manere si alius classi praesesset) in-
viti Syracusani abrogaverunt rursus Heraclidi
imperium. Inde accersivit illum Dion ad se
domum, ac modice cum eo exposulavit,
quod non recte neque ordine de gloria se-
cum articulo momentum quærente ad per-
niciem exiguum, moveret dissidium. Tum
advocata ipse concione, navarchum creavit
Heraclidem: corporisque custodes induxit ci-
ves ut illi darent, sicut ipse habebat. Ille
verbis Dionem & in speciem observans, gra-
tiasque profitens ei agere, demissus comita-

batur cum, & imperata exequabatur; occulte
vero multitudinem & novatores labefaciens
solicitantque, implicavit tumultibus Dionem,
ac reddidit omnino difficultatibus perplexum.
Nam sive Dionysium, fide publica censeret
ex arce dimittendum, erat in obtrectatione,
quod parere & eripere illum studeret: si-
ve offendere vitans populum, in obsidione
persisteret, alere videbatur, quo imperaret
diutius atque in terrore teneret cives, bel-
lum.

Erat Sosis quidam, homo improbitate &
audacia apud Syracusanos clarus, cumulum
arbitrans libertatis eatenus laxari licentiam
linguae. Hic dum Dioni parat insidias, pri-
mum in concione surgens multa probra inges-
sit Syracusanis, qui non intelligerent vecordi se
&c

ἢ μεθύσεως ἀπηλλαγμένοι τυραννίδῃ, ἐγρηγορότα ἢ νήφοντα δεσπότῃ
 εὐλήφασιν· ἔπειτα φανερόν τῃ Δίῳ· ὅπως εἰξας ἐχθρόν αὐτόν, τότε μὲν
 ἐκ τῆ ἀγορᾶς ἀπῆλθεν, τῇ δ' ὑπεραίᾳ γυμνὸς ὤφθη διὰ τῆ πόλεως θύων,
 ἀνάπλεως αἵματι τῷ κεφαλῷ ἢ τὸ πρόσωπον, ὡς δὴ τινὰς φθύνων
 διώκοντα. ἐμβαλὼν ὃ ταῦτ' εἰς τῷ ἀγορᾶν, ἔλεγε ὑπὸ τῷ ξένων τῷ
 Δίῳ· ὅπως ἐβελδύσθῃ, ἢ τῷ κεφαλῷ ἐπεδείκνυνεν τετραμύρον· ἢ πολ-
 λὰς εἶχε τὰς συναγανακτικὰς ἢ συνισαμύρας κατὰ τῷ Δίῳ, ὡς δεινὰ ἢ
 τυραννικὰ πράττειν, εἰ φόνοις ἢ κινδύοις τῷ πολιτῷ ἀφαιρεῖται τῷ
 παρρησίαν. ἔ μὴν ἀλλὰ, καίπερ ἀκρίτε ἢ ταραχώδης ἐκκλησίας γυμ-
 νῆς, παρελθὼν ὁ Δίῳ ἀπελογεῖτο, ἢ τὸν Σῶσιν ἀπέφαινε τῷ Διονυ-
 σίῳ δορυφόρων ἐνὸς ἀδελφὸν ὄντα, ἢ δι' ἐκείνους πεπεισμένον στασιάσαι ἢ
 συναρᾶσαι τὴν πόλιν, ἐδεμῖας Διονυσίῳ σωτηρίας ἔσης, πλὴν τῶ ἐκείνων
 ἀπιστίας ἢ διαφορᾶς πρὸς αὐτὸς. ἅμα δ' οἱ μὲν ἰατρὸι τῷ Σώσιδι τὸ
 τραῦμα καταμανθάνοντες, δόρισκον ἔξ ὀπιπολὲς μᾶλλον ἢ καταφορᾶς
 γεγραμμένον. αἱ μὲν γὰρ ὑπὸ τῷ ξίφει πληγαί, μάλιστα τὸ μέσον ὑπὸ βί-
 βης πιέζουσιν τὸ ὃ τῷ Σώσιδι λεπτόν ἦν διόλου, ἢ πολλὰς εἶχεν ἀρχὰς,
 ὡς εἰκὸς ὑπ' ἀλγηδόνῃ ἀνιένῃ, εἶτα αὐτὸς ἐπάγοντι. ἦκον δὲ τινες τῷ
 γνωρίμων, ξυρὸν κομίζοντες εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἢ δηγέμενοι βαδίζουσιν αὐ-
 τοῖς καθ' ὁδὸν ἀπαντῆσαι τὸν Σῶσιν ἡμαγμένον, ἢ λέγοντα φεύγειν τὰς
 Δίῳ ξένους, ὡς ἀετίως ὑπ' ἐκείνων τετραμύρος· εὐθὺς ἔν διώκοντες, ἀν-
 τρωπον

& vinolenta explicatos tyrannide, vigilantem
 & sobrium dominum accepisse. Inde quum
 ita se hostem ex professo declarasset Dionis,
 in praesenti ex foro digressus est: postridie
 currens per urbem conspectus est nudus, ca-
 pite & facie cruore foedatis, quasi aliquos
 profugeret confectantes. Tali specie in fo-
 rum se conjiciens, ab externis militibus Dio-
 nis docuit insidias sibi structas, & caput suum
 saucium ostendit. Multi vicem ejus dolebant, &
 cooriebantur in Dionem, frementes eum rem
 indignam & tyrannicam agere, qui caedibus
 & periculis extorqueret civibus liberam vo-
 cem. Quamquam autem confusa erat & tur-
 bulenta concio, perrexerit eo tamen Dion ad
 se purgandum, Sosimque demonstravit unius
 Dionysii satellitum esse fratrem, atque per

eum impulsus ut sollicitaret & concitaret
 civitatem: quod nulla nisi in ipsorum ad-
 versus se diffidentia & dissensione mutua
 Dionysio reliqua salus esset. Simul medici
 Sosidis vulnus inspicientes, in superficie
 offenderunt potius quam vi altius adactum:
 quippe inflicta gladio vulnera semper sunt
 in medio profundiora; at Sosidis erat un-
 dequaque exile vulnus, & multa habebat
 initia, quod per dolorem, ut est verisimile,
 remisisset plagam, mox iterum repetisset.
 Jam aderant quidam illius familiares. Hi
 novaculam in concionem attulerunt, expo-
 fueruntque in via ipsis Sosim sanguinolentum
 occurrisset, ac refugere se jactantem Dionis
 mercenarios milites, a quibus modo esset
 percussus. Igitur confestim insequutos se ne-
 minem

θρωπον μὲν εἰδέναι λαβεῖν, ὑπὸ πέτρῃν ᾗ καίλιω κείμενον ἰδεῖν ξυρὸν, ὅθεν ἐκείνῳ ὥφθη προσερχόμενον.

Ἦν μὲν ἔν ἡδὴ μοχθηρὰ τὰ παρὰ τὸν Σῶσιν· προσήκοι μὲν ᾗ τέτοις τοῖς ἐλέγχοις οἰκετῆρ, καταμαρτυρέντων ὡς ἔτι νυκλὸς ἐξέλθοι μόνῳ ἔχων τὸ ξυρὸν, οἷτε κατηγορεῖν τῷ Δίῳ· ὑπεχώρησαν, ὅ,τε δὴ μὲν καταψηφισάμενον θάνατον τῷ Σώσιδι, δηλλάσσετο τῷ Δίῳ. τὸς ᾗ μισοφόρος εἶδεν ἦτιον ἐν ὑποψίαις εἶχον, καὶ μάλιστα τῷ πλείστων ἀγώνων πρὸς τὸν τύραννον ἡδὴ γιγνομένων κατὰ θάλατταν. ἐπεὶ ᾗ Φίλις ἦκεν ἐξ Ἰαπυγίας, ἔχων πολλὰς τειήρεις, Διονυσίῳ βοηθήσων, καὶ τῷ ξένων ὄντων ὀπλιτῶν εὐδεμίαν ἔτι χρῆσιν ἐνόμιζον εἶναι πρὸς τὸν πόλεμον, ἀλλὰ κακύντες ἐφ' ἑαυτοῖς ἐσεσθ' ναυάταις ἔσι, καὶ τὸ κράτ' ἐκ τῶν νεῶν κλωμύοις. ἔτι ᾗ μᾶλλον αὐτὰς ἐπῆρεν διτυχία τις ἡμομύη κατὰ θάλασσαν, ἐν ᾗ νικήσαντες τὸν Φίλιον, ὡμῶς καὶ βαρβαρικῶς αὐτῷ προσωλέχθησαν. Ἐφορῶ μὲν ἔν φησὶν ὡς ἀλισκομύης τ' νεὼς ἑαυτὸν ἀνέλοι· Τιμωνίδης ᾗ περὶ τομύαις ἐξ ἀρχῆς ταῖς πράξεσι ταύταις μὲν Δίῳ παρὰ τομύῳ, καὶ γράφων πρὸς Σπύσιππον τὸν φιλόσοφον, ἰσορρεῖ ζῶντα ληφθῆναι τ' τεμῆρας εἰς τὴν γλῶττι ἐκπεσέσης τὸν Φίλιον. καὶ πρῶτον μὲν διποδύσαντας αὐτῶ τὸν θώρακα τὸς Συρακασίους, καὶ γυμνὸν ἐπιδειξαμένους τὸ σῶμα, προπηλακίζον, ὅνῃ ἡδὴ γέροντι· ἔπειτα τὴν κεφαλὴν διποτεμεῖν, καὶ τοῖς παισὶ παρὰ δέναι τὸ σῶμα, κελδύσαντας ἔλκειν διὰ τ' Ἀχραδινῆς, καὶ καταβαλεῖν εἰς τὰς Λατομίας. ἔτι ᾗ μᾶλλον ἐφυβερίζων ὁ Τίμαιος, ἐκ τῶ σκέ-

λῃς

minemprehendisse, sed repositam sub cavo saxo, unde pergentem illum viderant, animadvertisse novaculam.

Jam malo loco res erant Sosis. Ut vero hisce indiciis acceperunt servi illius, testimonio eum prementes multa nocte novaculam tenentem egressum solum fuisse, absceperunt accusatores Dionis. Populus Sosim rei capitalis damnavit, & Dioni est placatus: mercenarios milites nihilo tamen minus habuerunt suspectos, præsertim quod certamina pleraque adversus tyrannum jam mari fierent; maxime ubi cum magna classe Philistus ex Japygia suppetias Dionysio venit, & externorum illorum, qui pedites erant, nullus ultra ad bellum illud usus esse videbatur, immo vero illi quo-

Vol. V.

que in sua fore tutela qui nautici essent & plus pollerent ex navibus. Multo etiam majores animos secunda quædam fortuna dedit eis ex pugna navali, qua victo Philisto immaniter & barbære cum eo egerunt. Ephorus quidem ait, dum navis ejus capitur, sibi met ipsum manus intulisse: Timonides vero, qui hisce rebus cum Dione interfuit ab initio, scribens ad Speusippum philosophum, tradit Philistum impacta in terram navi vivum in potestatem venisse: ac primum exuisse Syracusanos eum thorace, denudatoque illuisse jam seni, inde caput dempsisse, & corpus pueris tradidisse, ut per Achradinam traherent id, & præcipitarent in Latomias. Timæus augendæ contumeliæ causa addit, ex

B b

claudio

λας φησὶ τῷ χολῷ τὰ παιδάρια τὸ νεκρὸν ἐφαψάμενα τῷ Φιλίστῃ, σύρειν διὰ τὸ πόλεως, χλαυάζοντες ὑπὸ τῶν Συρακυσίων, ὀρώων τῷ σκέλῃ ἐλκόμενον τὸν ἐπὶ πόδι, μὴ δὲ ἐκ τυραννίδος φεύγειν Διονύσιον ἵππῳ ταχῆ χρώμενον, ἀλλὰ τῷ σκέλῃ ἐλκόμενον. καίτοι τῷτο Φίλιςτος ὡς ὑφ' ἐτέρῃ λεχθὲν, ἔχ' ὑπ' αὐτῷ πρὸς Διονύσιον ἐξηγγέλκεν.

Ἀλλὰ Τίμαιος ἐκ ἀδικῶν λαβὼν πρόφασιν, τὴν ὑπὲρ τὴν τυραννίδος τῷ Φιλίστῃ παροδὴν καὶ πίσιν, ἐμπίπλα') τῶν κατ' αὐτῷ βλασφημιῶν, ὧς τὰς μὲν ἀδικηθέντας τότε σύγνωσόν ἐστιν ἴσως ἄλλοι τὸ εἰς ἀνάσθητον ὀργῆς χαλεπὸς ἡμέας τὰς δ' ὕστερον συγγραφοῦς τὰ πεπραγμένα, καὶ τὰ μὲν βίῳ μὴ λυπηθέντας αὐτῷ, τὰ δ' ὃ λόγῳ χρωμένους, ἡ δόξα παραιτεῖται μὴ μεθ' ὕβρεως μηδὲ μὲν βωμολοχίας ὀνειδίζειν τὰς συμφοράς. ὧν ἔδεν ἀπέχει καὶ τὸν ἄριστον ἀνδρῶν ἐκ τύχης μεταχεῖν. καὶ μὴν ἔδ' Ἐφορος ὑγιαίνει τὸν Φίλιστον ἐκωμιάζων, ὃς καίπερ ὧν δεινότατος ἀδικοῖς πράγμασιν καὶ πονηροῖς ἡθεσιν εὐχήμενος αἰτίας παριβαλεῖν, καὶ λόγους ἐχούσας κόσμον ἐξουεῖν, αὐτὸς αὐτὸν καὶ διώα') πάντα μηχανώμενος ἐξελέσθαι τὴν γράφῃς, ὡς καὶ φιλοτυραννότατος ἀνθρώπων ἡρώδιο, καὶ μάλιστα πάντων αἰὲν ζηλώσας καὶ θαυμάσας τρυφὴν καὶ δυνάμιν καὶ πλέτες καὶ γάμους τὰς τῶν τυράννων. ἀλλὰ γὰρ Φιλίστος μὲν ὁ μήτε τὰς πράξεις ἐπαινῶν, μήτε τὰς τύχας ὀνειδίζων, ἐμμελέσατο.

Μετὰ δὲ τὴν Φιλίστου τελευτὴν Διονύσιος ἐπεμπε πρὸς Δίωνα, τὴν μὲν ἀκρόπολιν ἐκείνῳ παρὰ δίδους, καὶ τὰ ὅπλα καὶ τὰς μισθοφόρους, καὶ πένηι μηχανῶν

claudio pede pueros Philisti cadaver religatum per urbem rapuisse, irradientibus iis qui contemplabantur crure trahi ab Syracusanis eum, qui non debere dixerat ex tyrannide Dionysium citato fugere equo, sed crure raptum: quamvis Philistus id ut ab alio dictum, non ab se ad Dionysium vulgaverit.

Verum Timæus non injusta oblata occasione, Philisti nempe in tyrannidem studio & fide, maledictis animo suo satisfacit. Qua in re tunc læsis danda venia sit quod usque ad crudelitatem in exanime corpus proruperint exercendam: at ab inferioribus harum rerum scriptoribus, quos nunquam ille in vita offendit, & qui ex eloquentia ejus capiunt fructum, postulat existimatio ipsorum ne per contumeliam & procacitatem objiciant ei cala-

mitates in quas etiam optimus quisque facile incidat ex fortuna. Nec vero satis sobrius Ephorus est qui Philistum celebrat. Qui licet optime calleat turpes res & improbos mores honestis exornare coloribus, atque ad id orationes invenire decoras: non valet illum tamen, quum omnem lapidem moveat, eo explicare crimine, quin omnium hominum studiosissimus fuerit tyrannorum, & præter omnes semper sequutus sit atque admiratus luxuriam, potentiam, opes, & nuptias tyrannorum. Sed enim qui Philisti neque facta laudet neque exprobet fortunas, hic veram rationem tenet historici.

Post Philisti necem misit ad Dionem Dionysius tradere se velle ei arcem, arma, & mercenarios milites cum integro horum in-

men-

ἡν ἐπὶ τούτοις μὲν αὐτὸς δ' ἀξίων ὑπόσπονδον εἰς Ἰταλίαν ἀπελ-
θεῖν, καὶ κατωκίων καρπῶν τὴν Συρακυσίαν τὸν καλὸν Γύατα, πολ-
λὴν καὶ ἀγαθὴν χώραν, ἀνήκεσαν ἀπὸ θαλάττης εἰς τὴν μεσόγειον. ἔ-
περσδεξαμένοι δ' τῷ Δίῳ, ἀλλὰ δεῖν τῷ Συρακυσίων κελεύσαντι,
οἱ μὲν Συρακῆσιοι ζῶντα λήψας τὸν Διονύσιον ἐλπίσαντες, ἀπήλασαν τὸν
πρόσωπον ἐκείνου καὶ τὴν μὲν ἀκρὴν Ἀπολλοκράτει τῷ πρεσβυτέρῳ τῷ
παίδων παρέδωκεν, αὐτὸς δ' πνεῦμα τηρήσας ἐπὶ φρεσὶν, καὶ τὰ τιμωτάτα
τῷ σώματι καὶ τῷ χρημάτων ἐνέμεινεν εἰς τὰς ναῦς, λαθὼν τὸν ναύ-
αρχον Ἡρακλείδην, ἐξέπλευσεν. ὁ δ' κακῶς ἀκούων, καὶ φοβούμενος ὑπὸ
τῷ πολυτῶν, Ἰππωνάτικα τῷ δαμαγωγῶν κατήκσι προκαλεῖσθαι τὸν δῆμον
ἐπὶ γῆς ἀναδασμόν, ὡς ἐλευθερίας ἀρχὴν ἔσαν τὴν ἰσότητά, δαλείας
δ', τὴν πενίαν ταῖς ἀκλήμοσιν. συνηγορῶν δ' τούτῳ, καὶ τὸν Δίωνα κατασα-
σιάζων ἐναυτιέμενον, ἔπεισε πρὸς Συρακυσίους ταῦτα ψηφίσασθαι, καὶ τῶν ξέ-
νων τὸν μισθὸν ἀποσερεῖν, καὶ στρατηγὸς ἑτέρος ἐλέσθαι τὸν ἐκείνου βαρύντην
ἀπαλλαγίτας. αἱ δ', ὥσπερ ἐκ μακρῆς ἀρρώστιας τὴν τυραννίδα, εὐθύς
ἐπὶ χειρῶν ἐξάνισθαι, καὶ πράττειν τὰ τῶν αὐτονομυμένων ὥσθ' και-
ρὸν, ἐσφάλλοιτο μὲν αὐτοὶ ταῖς πράξεσιν, ἐμίσαν δ' τὸν Δίωνα βελο-
μήν, ὥσπερ ἰατρὸν, ὃν ἀκρεῖν καὶ σωφρονέσθαι διαίτη καταχεῖν τὴν πό-
λιν.

Ἐκκλησιάζουσι δ' αὐτοῖς ἐπὶ νέαις ἀρχαῖς, θέρους μεσῆντι, ἐξαίσιαι
βρογαὶ καὶ διοσημεῖαι πονηραὶ συνέβαινον ἐφ' ἡμέρας δεκαπέντε συνεχῶς,
ἀνι-

menes quinque stipendio: sibi vero postula-
vit ut abire in Italiam fide publica, atque ibi
habitare, & retinere liceret in agro Syracu-
sano fructum, latam & fructuosam regionem
quam Gyata vocant, a mari pertingentem ad
mediterranea. Quas condiciones quum non
acciperet Dion, sed rejiceret cum ad Syra-
cusanos, ut eos oraret: Syracusani, qui vi-
vum Dionysium se sperabant capturos, reje-
cerunt legatos. Ita illa arce Apollocrati ma-
jori filio tradita ventum secundum captavit,
capitibusque & rebus charissimis in naves im-
positis navarchum fallens Heraclidem abnavi-
gavit. Qui quum male audiret & tumultu
civium premeretur, Hipponem quendam
summisit concionatorem, qui ageret ad po-
pulum de agri partitione: quod libertatis æ-

qualitas caput esset, & servitutis paupertas
inopibus. Huic patrocians & apud plebem
Dioni invidiam conflans repugnantem, suavit
populo Syracusano ut eam rogationem scisco-
ceret, utque stipendio fraudaret externum mili-
tum, atque morositate excussa Dionis alios
crearet prætores. Populus autem ex tyran-
nide quasi longo morbo protinus conatus at-
tollere se, & agere intempestive more libero-
rum populorum, cum ipse evertit res suas,
tum oderat Dionem: qui instar medici in ex-
quisita & frugali victus ratione continere in-
tendebat civitatem.

Concionem ad novos subrogandos magi-
stratus habentibus, media æstate, enormia
tonitrua & tetra prodigia oblata sunt,
quæ dies perpetuos quindecim averterunt

ἀνιστᾶσαι τὸν δῆμον, ἀπὸ δεισιδαιμονίας κωλυόμενον ἐτέρους ἀποδῆξαι στρατηγούς. ἐπεὶ ὃ φυλάξαντες εὐδὶαν σταθερὰν οἱ δημαγωγοί, σιωπέλαιν τὰς ἀρχαιρεσίας, βῆς ἀμαξεὺς ἐκ αἰήτης ἐδ' ἀπερχοῦ ὄχλων, ἄλλως δὲ πῶς τότε πρὸς τὸν ἐλαύνοντα θυμωθείς, καὶ φυγὼν ἀπὸ τῆς ζυγῆς δρόμῳ πρὸς τὸ θέατρον ὤρμησεν καὶ τὸν μὲν δῆμον εὐθὺς ἀνέστησεν καὶ διεσκέδασεν ἐδὲν κόσμῳ φεύγοντα, τὸ δ' ἄλλης πόλεως ἐπέδραμε σκιρτῶν καὶ ταράττων ὅσον ὕψερρον οἱ πολέμιοι κατέχον. ἐ μὲν ἄλλα ταῦτα χαίρειν ἑασάντες οἱ Συραχέσιοι, πέπτε καὶ εἴκοσι στρατηγοὺς ἐχειροτόνησαν, ὧν εἷς ἦν Ἡρακλείδης καὶ τὸς ξένους ὑποπέμποντες κρύφα τῇ Δίῳ ἀφίσασαν, καὶ μετεκάλειν πρὸς αὐτούς, ἐπαγγελόμενοι καὶ τὴν πολιτείαν ἰσομοιρεῖν. οἱ ὃ ταῦτα μὲν ἐπροεδέξαντο, τὸν δ' Δίωνα πιστῶς καὶ προθύμως μὲν τῶν ὀπλῶν ἀναλαβόντες καὶ συμφράξαντες, ὑπῆγον ἐκ τῆς πόλεως ἀδικεῖντες μὲν ἐδένα, πολλὰ δ' ὃ τὸς ἐνὶ γυμνασίᾳ εἰς ἀχαιεσίαν καὶ μοχθηρίαν ὀνειδίζοντες. οἱ δ' ὀλιγότῳ αὐτῶν καὶ τῇ μὴ προεπιχειρεῖν καταφρονήσαντες, καὶ ἡρόμενοι πολὺ πλείους ἐκείνων, ἐφώρμησαν, ὡς ῥαδίως Ἰθακησίωνες ἐν τῇ πόλει, καὶ πάντας αὐτοὺς κατακτενεῖν.

Ἐν τῷ τῷ γεγρονῶς ἀνάγκης καὶ τύχης ὁ Δίων, ἡ μάχεσθαι τοῖς πολίταις, ἡ μὲν τῶν ξένων ἀποθανεῖν, πολλὰ μὲν ἰκέτευσεν, ὀρέγων τὰς χεῖρας τοῖς Συραχέσιοις, καὶ τὴν ἀκρόπολιν ἀείπλων πολεμίων ἔσαν ὑπερφαινομένων τὰ τείχη, καὶ τὰ γινόμενα καθορώων Ἰπιδεικνύμενοι. ὡς δ' ἡ ἀπαραι-

τηται.

populum, & religione prohibuerunt alios praetores creare. Quum inde observata stabili serenitate peragerent concionatores comitia, bos quidam plaustrarius non insolens neque insuetus multitudinis, sed forte tunc in rectorem irritatus, iugum reliquit, concitatoque cursu contendit ad theatrum, populumque illico excitavit, atque effuse fugientem disjecit: inde in aliam civitatis partem, quantam post occupaverunt hostes, petulcus & evertens in quae incidebat, incurrit. At nulla tamen horum habita Syracusani ratione, viginti quinque praetores creaverunt, in quibus fuit Heraclides. Mercenarios clam per internuntios ad deficientium a Dione sollicitaverunt, atque ad se conati sunt trahere, promissa eis civitate. Quibus illi rejectis fide-

ter & alacriter Dionem in medio cum armis suis accipientes stipantemque, eduxerunt urbe. Neque violaverunt quenquam, sed ingratitudinem improbitatemque saepius obsecraverunt obviis. Illi paucitatem eorum, & quod non fuissent adorti se priores, contemnentes, & quod multo ipsi essent quam hi plures, irruerunt in eos, facile rati intra moenia se oppressuros eos, atque omnes contrucidaturos.

Eo necessitatis & fortunae Dion deductus, ut aut dimicandum ei cum civibus, aut cum mercenariis esset occumbendum: multum obtestatus est Syracusanos, manus ad eos tendens, arcemque refertam monstrans hostibus: qui ex edito supra muros contemplantur quae gererentur. Ubi vero multi-

tudinis

τητΘ ἡ τῷ πολλῶν φορὰ, κατεῖχεν ὥσπερ ἐν πελάγει, τὸ τῶν δημα-
γωγῶν πινυμα τὴν πόλιν, ἐμβολῆς μὲν ἀποχέας τοῖς ξένοις προσέταξεν·
ὅσον δ' ἐπιδραμόντων μὲν βοῆς καὶ τοῖς ὅπλοις τιναξαμένων, ἐδὲς ἔμεινε
τῶν Συρακυσίων, ἀλλ' ὄχοντο φύγοντες ἀνα τὰς ἀγὰς ἐδενὸς ἐπιδιώ-
κοντο. εὐθὺς γὰρ ἐπέτρεψεν ὁ Δίων τὰς ξένους, καὶ προῆλθον εἰς Λεοντίνους. οἱ
δ' ἀρχοῖνες τῶν Συρακυσίων, καταγέλαστοι γεγονότες ὑπὸ τῶν γυναικῶν,
καὶ τὴν αἰχμὴν ἀναλαβεῖν ζητῶντες, αὐτοῖς ὀπλίσαντες τὰς πολίτας, ἐδῶ-
κον τὸν Δίωνα. καὶ κατέλαβον μὲν ἐπὶ διαβάσει τινὸς ποταμοῦ, καὶ προσίπ-
πυσαν ἀψιμαχέοντες· ὡς δ' ἐώρων ἐκ ἔτι πρῶτος ἐδὲ πατρικῶς ὑπομνῶντα
τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν, ἀλλὰ θυμῷ τὰς ξένους ἐπιστρέφοντα καὶ ᾤδραττό-
μενον, αἰχίονα φυγὴν τὴν προτέρας φυγόντες ὑπεχώρησαν εἰς τὴν πόλιν, καὶ
πολλῶν ἀποθανόντων.

Δίωνα δ' Ἀλεοντῖνοι λαμπραῖς ἐδέχοντο τιμαῖς, καὶ τὰς ξένους ἀπελάμβανον
μυθόις καὶ πολιτείαις. πρὸς δ' τὰς Συρακυσίους ἐπρέσβουν, ἀξιῶντες τὰ δῖ-
κα καὶ τοῖς ξένοις ποιεῖν. οἱ δ' ἐπρέσβεις ἐπεμψαν κατηγορήσοντα Δίωνα. τῷ
δ' ἐπὶ συμμαχῶν ἀπάγων εἰς Λεοντίνους ἀθροισθέντων, καὶ ἡμιόλων λόγων ἐν
αὐτοῖς, ἐδοξάν ἀδικεῖν οἱ Συρακυσῖοι· τοῖς δ' ἐκείνοις ὑπὸ τῷ συμμαχῶν
ἐκ ἐνέμενον, τρυφῶντες ἤδη καὶ μεγαλοφρονεῖντες ἐπὶ τῷ μηδενὸς ἀκχεῖν,
ἀλλὰ χρεῖας δαδύουσιν καὶ φοβεμένους τὸν δῆμον στρατηγοῖς.

Ἐκ τούτων καταπλέουσιν εἰς τὴν πόλιν ᾧ Διονυσίῳ τεινέρας Νύψιον
ἀγασσάμενον τὸν Νεαπολίτην, σῖτον καὶ χεῖματα κομίζοντα τοῖς πολιορκημένοις.

ἡμο-

tudinis impetus nulla re valuit leniri, sed te-
nuit, sicut in pelago, concionatorum ventus
civitatem: impressione imperavit mercenariis
ut abstinerent. At ubi hi tantum cum cla-
more incurrerunt, armisque concrepuerunt,
nemo Syracusanorum constitit, sed per vias
ruerunt insequente nemine in fugam. Siqui-
dem revocavit actutum Dion mercenarios,
movitque in Leontinos. Syracusanorum ve-
ro prættores foeminis facti ridiculi, quo ma-
culam illam eluerent, armatis denuo civibus
inseguuti sunt Dionem, cumque in fluminis
cujusdam transmissu occupaverunt, & advehti
sunt pugnam laceffentes. Verum ut con-
spexerunt non jam placide eum neque pater-
na lenitate insolentiam suam ferentem, ve-
rum infestum mercenarios in se vertentem,

aciemque instruentem: turpius quam ante ter-
gis datis in urbem se non multis desideratis re-
cepere.

Dionem Leontini eximiis exceperunt hono-
ribus, mercenariosque stipendiis & civitate do-
navere. Ad hæc ad Syracusanos miserunt lega-
tos, postulatum ut satisfacerent mercenariis. At
illi certos legaverunt ad accusandum Dionem.
Conventu Leontinis habito omnium sociorum,
ac re apud eos disceptata, Syracusani visi sunt in
culpa esse: cæterum judicato ab sociis non ste-
terunt, insolentes jam & feroces ex eo quod ne-
mini essent dicto audientes, sed ancillantibus u-
terentur & populum formidantibus prætoribus.

Hinc in vectæ sunt in urbem missæ ab Di-
onyfio naves, cum Nypsio Neapolitano, qui
annonam & stipendium supportabat obsessis.

Com-

ἡγομένης τῇ ναυμαχίας, ἐνίκων μὲν οἱ Συρακούσιοι, καὶ τέσσαρας τῶν τυραν-
νικῶν νεῶν ἔλαβον· ὑβρίσαντες δὲ τῇ νίκῃ, καὶ δι' ἀναρχίαν τὸ χαῖρον εἰς πό-
τες καὶ σιωπίας μανικὰς τρέψαντες, ἔτω τῶν χρησίων ἡμέλησαν, ὥστε
τὴν ἀκρόπολιν ἔχειν δοκῆναι ἥδη, καὶ τὴν πόλιν προσαπέβαλον. ὁ γὰρ Νύ-
ψις ὁρῶν ἐδὲν ὑγιαῖνον ἐν τῇ πόλει μέεσθαι, ἀλλὰ τὸν μὲν ὄχλον αὐλή-
μασι καὶ μέθαις εἰς νύκτα βαθεῖαν ἀφ' ἡμέρας κατεχόμενον, τὸς δὲ στρατηγὸς
ἐπιτερομένης τε τέττω τῷ πανηγυρισμῷ, καὶ προσάγειν ἀνάγκην μεθύσαν
ἀνθρώποις ὀκνεῖν, ἄριστα τῷ καιρῷ χρησάμεν, ἐπεχείρησε τῷ ταχίσ-
ματι· καὶ κρατήσας καὶ διαθρύψας, ἀφῆκε τὸς βαρβάρους, κελύσας χρεῖ-
σθαι τοῖς προστύχάνεσιν ὡς βέλονται καὶ διώαν. ταχέως μὲν ἐν οἱ Συρα-
κούσιοι τὸ κακὸν ἤσθοντο, βραδέως δὲ καὶ χαλεπῶς συνεβόηθεν ἐκπεπληγμένοι.
πόρθησις γὰρ ἦν τὰ γινόμενα τῇ πόλει, τῶν μὲν ἀνδρῶν φονδομένων, τῶν
δὲ τειχῶν κατασκαπτομένων, γυναικῶν δὲ καὶ παίδων ἀγομένων εἰς τὴν
ἀκρόπολιν μετ' οἰμωγῆς· ἀπεγνωκότων δὲ τὰ πρᾶγματα τῶν στρατηγῶν,
καὶ χρεῖσθαι μὴ δυναμένων τοῖς πολίταις πρὸς τὸς πολεμικοὺς, ἀναπεφρονημένους
καὶ συμμεμιγμένους αὐτοῖς πάνταχόθεν.

Οὕτω δὲ τῶν κατὰ τὴν πόλιν ἐχόντων, καὶ τῷ κινδυνῷ πρὸς τὴν Ἀχραδι-
νὴν πλησιάζοντες, εἰς ὃν μόνον ἦν καὶ λοιπὸν ἀπερείσατος τὴν ἐλπίδα, πάν-
τες μὲν ἐφρόνεν, ἔλεγον δὲ ἐδῆς, αἰχμησάμενοι τὴν ἀχαιεῖαν καὶ τὴν ἀβα-
λίαν τὴν πρὸς Δίωνα. πλήν γε δὴ τῇ ἀνάγκῃ ἐκδιδραμένης, ὥσθ' αὖ τῶν συμ-
μαχῶν καὶ τῶν ἱππέων γίνεσθαι. Φωνή, καλεῖν Δίωνα, καὶ μεταπέμπεσθαι τὸς Πε-
λοπόν-

λοπόν-

Commissio proello navali, victoria penes Sy-
racusanos fuit, ceperuntque quatuor de tyran-
nicis navibus. Illi victoria utentes insolenter,
& ex licentia lætitiā in pocula & insana
convivia vertentes, adeo fuerunt rerum sua-
rum incuriosi, ut quum arcem jam in potesta-
te sua dacerent esse, amiserint insuper urbem.
Nysius enim nullam videns sanam urbis par-
tem, sed tibiarum cantu poculisque noctem
die continuantes, atque intempestivis hisce
conviviis prætores applaudentes, dubitante-
que vim adhibere vino gravatis hominibus:
optime usus tempore, objectum murum est
adortus. Quo expugnato & diruto immisit
barbaros in urbem, præcepitque agerent cum
obviis sicut possent & vellent. Senferunt

protinus Syracusani malum, sed cunctanter
perculsi & ignaviter succurrerunt. Vastatio
enim illa erat civitatis: quum cæderentur vi-
ri, muri proruerentur, mulieres & pueri cum
ejulatu in arcem raperentur, prætores habe-
rent res pro deploratis: qui uti civibus contra
hostes ubique cum iis confusos & commistos
non valebant.

Quum in hoc statu res urbanæ essent, &
pervenisset ad Achradinam periculum; in
quo uno spem reponere reliquam liceret,
omnes quidem intelligebant, sed propone-
bat, ingratitude rubore & temeritatis in
Dionem admissæ, nemo. Verum necessitate
tandem exprimente, vocem miserunt socii
& equites, ut vocaretur Dion, & Pelopon-
nesii

λοποννησίους ἐκ Λεοντίνων. ὡς ὅτε πρῶτον ἠκέσθη καὶ ἀπετολμήθη τῆτο, κραυγὴ καὶ χαρὰ καὶ δάκρυα τὰς Συρακουσίας κατέειχεν, δι' ἰσχυρὰς ἐπιφανῶσαι τὸν ἄνδρα, καὶ ποσειδῶνα τὴν ὄψιν αὐτῆς, καὶ μεμνημένους τῶν πατρῶν τὰ δεινὰ ῥώμης καὶ προθυμίας ὡς εἰ μόνον αὐτὸς μὴ ἀνέκπληκτος, ἀλλὰ καὶ αἱ κείνης παρεῖχε θαρρύνειν, καὶ ἀδελφῶς τοῖς πολεμίοις συμφερόμενος. οὐδὲν ἔν ἐκπέμπουσι πρὸς αὐτὸν ἀπὸ μὲν τῶν συμμάχων, Ἀρχωνίδην καὶ Τελεσίδην, ἀπὸ ὅτε τῶν ἰππέων, πέμψεν τὰς παρὰ Ἑλλάνικον. ἔτοι διελάσαντες τὴν ὁδὸν ἵπποις ἀπὸ ῥυτῆς, ἦγον εἰς Λεοντίνους τῇ ἡμέρᾳ ἥδη καταφερόμενης. ἀποπληθύνοντες ὅτε τῶν ἵππων, καὶ τῶν Δίωνων πρῶτον προσησπόμενοι δεδαικρυμένοι, τὰς συμφορὰς τῶν Συρακουσίων ἐφραζον. ἦδη ὅτε καὶ τῶν Λεοντίνων τινὲς ἀπήλθον, καὶ τῶν Πελοποννησίων ἠθροίζοντο πρὸς τὸν Δίωνα πολλοὶ, τῇ παρὰ καὶ τῇ δέήσει τῶν ἀνδρῶν ὑπονοῦντες εἶναι τι καὶ κατώτερον. οὐδὲν ἔν ἡγήτο πρὸς τὴν ἐκκλησίαν αὐτοῖς, καὶ συνδραμόνων προθύμως, οἱ παρὰ τὸν Ἀρχωνίδην καὶ τὸν Ἑλλάνικον εἰσελθόντες ἐξηγήσαντες βραχέως τὸ μέγεθος τῶν κακῶν, καὶ παρεκάλουν τὰς ξένας ἐπαμυνῶσαι τοῖς Συρακουσίοις, τὸ μνησικακεῖν ἀφέντας, ὡς μίζονα δίκην δεδοκότων αὐτῶν, ἢ λαβεῖν ἂν οἱ κακῶς πεπονθότες ἡξίωσαν.

Παυσανίδης ὅτε τῶν, σιγὴ μὲν εἶχεν πολλὴ τὸ θέατρον ἀνασάνθη ὅτε τῶν Δίωνων, καὶ λέγειν ἀρετὰς, πολλὰ τῶν δακρύων ἐμπίπτοντα τὴν φωνὴν ἐπέειχεν οἱ ὅτε ξένοι παρεκάλουν θαρρύνειν, καὶ συνήχοντο. μικρὸν ἔν ἀναλαβὼν ἐκ τῶν παθῶν ἑαυτὸν ὁ Δίων, Ἄνδρες, ἔφη, Πελοποννήσιοι καὶ σύμμαχοι,

nesii ex Leontinis accirentur. Quod ut primum est auditum, quum id proferre aliqui sustinissent: clamor, gratulatio & lacrymæ Syracusanos occupaverunt, votum facientes ut appareret ille, & desiderantes conspectum ejus, memoresque ejus in periculis virtutis & alacritatis; non ipsum modo esse solere imperterritum, verum sibi quoque animum addere & fiduciam cum hostibus conflegendi. Legant igitur extemplo ad eum ex sociis Archonidem & Telefidem, ex equitibus quinque cum Hellanico. Hi via effusis habenis percursa, in Leontinos præcipiti jam in vespere die pervenere. Desilientes ex equis, atque ad Dionis pedes se primum lacrymabundi abjicientes, cladem exposuerunt ei Syracusanorum. Jam etiam Leontini aliqui ac-

currebant, & Peloponnesii ad Dionem frequentes conveniebant, ex festinatione & precibus legatorum aliquid esse novi conjicientes. Igitur duxit eos confestim ad concionem, omnibusque cito concurrentibus ingressi Archonides & Hellanicus cum suis, succincte magnitudinem cladis explicuerunt, oraveruntque mercenarios milites ut Syracusanis opem ferrent, injuriarum acceptarum memoria deposita: quod majores poenas luissent quam ipsi repetere læsi voluissent.

Ubi hi dicendi finem fecere, totum theatrum erat silentio defixum. Surgenti Dioni & dicere exorso vis oborta lacrymarum inclusit vocem. At mercenarii, quamvis illius dolore premerentur, confirmaverunt eum. Ut igitur paululum se ex animi dolore Dion collegit, Vos ego, inquit, Peloponnesii & socii,

μαχοι, βελδοσομήνες ὑμᾶς ἐπὶ αὐτῶν σιγήγαγον. ἐμοὶ δὲ
 πρὸς ἐμαυτῷ βελθέωδ' καλῶς ἐκ ἔχει, Συρακυσῶν δὲ πολλομένων ἀλλ'
 εἰ σῶσαι μὴ δύναίμην, ἄπειμι τῷ πνεὶ καὶ τῷ πλώματι τὸ πατείδ' ἐπὶ α-
 φησόμεν. ὑμεῖς δὲ βελόμενοι μὴ ἔτι καὶ νῦν βοηθεῖν τοῖς ἀβελοτάτοις
 ἡμῖν καὶ δυστυχαστάτοις, ὑμέτερον ἔργον ἔσαν ὁρᾶτε τὴν Συρακυσίων πό-
 λιν· εἰ δὲ μεμφόμενοι Συρακυσίοις ὑπερόψετε, τὸ γε πρότερον ἀρετῆς καὶ
 προθυμίας πρὸς ἐμὲ χάριν ἀξίαν κομίζοιτε πρὸς τῶν Θεῶν μεμνημένοι
 Δίῳ, ὡς ἔθ' ὑμᾶς ἀδικημένους πρότερον, ἔθ' ὕστερον τὰς πολίτας δυσ-
 τυχεύσας ἐγκαταλιπόμεν. ἔτι δ' αὐτῷ λέγοντι, οἱ μὲν ξένοι μὲν κραυγῆς
 ἀνεπήδησαν, ἄγειν καὶ βοηθεῖν καὶ τάχ' κελδύνει· οἱ δὲ πρέσβεις τῶν
 Συρακυσίων πειθαλόγιες ἡπάσσαντο, πολλὰ μὲν ἐκείνῳ, πολλὰ δὲ τοῖς ξέ-
 νοις ἀγαθὰ πρὸς τῶν Θεῶν δυχόμενοι. κατασάντι δὲ τῷ θορύβῳ παρ-
 ἤγειλεν ὁ Δίῳ δὴ τότε ἀπὸ τῆς πόλεως ἀφίστασθαι, καὶ δειπνήσαντας ἤκειν
 μὲν τῶν ὀπλῶν εἰς αὐτὸν ἐκείνον τὸν τόπον, ἐγνωκὼς δὲ νυκτὸς βο-
 θεῖν.

Ἐν δὲ ταῖς Συρακυσίαις τῶν Διονυσίων στρατηγῶν, ἄχει μὲν ἡμεῖς,
 πολλὰ κακὰ τὴν πόλιν ἐργασαμένων, ἡγομένης δὲ νυκτὸς ἀναχωρησάντων
 εἰς τὴν ἀκρόπολιν, καί τινες ἐξ ἐαυτῶν ὀλίγους ἀποβαλόντων, ἀναθάρρη-
 σάντες οἱ δημαγωγοὶ τῶν Συρακυσίων, καὶ τὰς πολεμίας ἐλπίσάντες ἀτρε-
 μήσειν ἐπὶ τοῖς διαπεπραγμένοις, παρεκάλεν τὰς πολίτας αὐτοὺς, ἔαν
 Δίῳ καὶ πρὸς τὴν μὲν τῶν ξένων, μὴ δέχεσθαι, μηδὲ πρὸς τὴν ἀρετῆς
 ἐκείνοις, ὡς κρείττωσιν, ἀλλὰ σῶζεν τὴν πόλιν καὶ τὴν ἐλευθερίαν αὐτὰς
 δι

cii, huc ad deliberandum de vobis ipsis con-
 vocavi. Me quidem consulere de memet ip-
 so non decet pereuntibus Syracusanis. Sed
 si servare eos nequeam, abibo ut in patriæ
 rogo & ruina sepeliar. Vos si etiam nunc
 inconsultissimis nobis & miserrimis statuistis
 subvenire, opus vestrum urbem Syracusanam
 erigite. Si vero Syracusanis infesti negligitis
 eos, Deos certe precor ut pristinæ virtuti &
 studio erga me vestro dignam referant gra-
 tiam, Dionis memoriam retinentibus, quod ne-
 que vos pridem violatos, nec modo afflictos re-
 liquerit cives. Nondum finierat orationem,
 quum mercenarii sublato clamore exilierunt,
 hortantes duceret se illico, & suppetias fer-
 ret. Quos Syracusanorum legati complexi

& osculati sunt, multa illi, multa externo mi-
 liti a Diis fausta precantes. Sedato tumultu,
 edixit Dion ut abirent statim, instruerent se,
 ac coenati illum ipsum in locum cum armis
 adessent, in animo habens nocte cum auxilio
 venire.

At Syracusis quum milites Dionysii dum
 dies duraret magna calamitate affecissent ur-
 bem, ac sub tenebras paucis de suis desideratis
 in arcem se recepissent, Syracusanorum con-
 cionatores recepto animo, sperantes perpetra-
 tis hostes acquieturos, cives ex integro incita-
 verunt ut omitterent Dionem. Quod si cum
 mercenariis accederet, ne reciperent eum,
 neque illis virtute ut præstantioribus concede-
 rent, verum urbem libertatemque tuerentur
 per

δι' ἑαυτῶν. πάλιν ἔν ἐπέμποντο πρὸς τὸν Δίωνα, ὥστ' αὖ μὴ τῶν στρατηγῶν
 ληποτέποιες, ὥστ' αὖ τῶν ἱππέων καὶ τῶν γνωρίμων πολὺν ἑπιστάδουτες
 τὴν πορείαν. καὶ διὰ τῆτο βραδείως ἅμα καὶ κατὰ χολὴν πορεύοντο
 πρὸς αὐτὴν. τὸ δὲ νυκλὸς πρὸς ἐλθέσης, οἱ μὲν μισθῶντες τὸν Δίωνα κατέχον τὰς
 πύλας, ὡς ληποτέποιες αὐτὸν ὁ δὲ Νύψιος ἐκ τῆς ἀκρῆς αὐτῆς πολλῶν
 πρὸς θυμότερας γεγονότας καὶ πλείονας ἐφίει τὰς μεθοφύρας, τὸ μὲν πρὸς
 χισμα πᾶν αὐτὸς κατέσκαπτε, τὴν δὲ πόλιν κατέτρεχεν καὶ διήρπαζεν. ὡς δὲ
 φόνος μὲν ἐκ ἑτι μόνον ἀνδρῶν, ἀλλὰ καὶ γυναικῶν καὶ παίδων, ἀεργαῖαι
 δ' ὀλίγαι, φθόρος δὲ πάντων πολὺς. ἀπεγνωκότες γὰρ ἤδη τὰ πράγματα
 τῆς Διονυσίης, καὶ τὰς Συρακυσίας δεινῶς μεμισνηκότες, ὥσπερ ἐλπίσασαι
 τὴν τυραννίδα τῇ πόλει πίπτεσαν ἐβύλετο. καὶ τῆς Δίωνος πρὸς καταλαμβάν-
 οντες τὴν βοήθειαν, ἐπὶ τὸν ὀξύτατον διὰ πυρὸς πάντων ὀλεθρον καὶ ἀφα-
 νισμὸν ἐχώρησαν, τὰ μὲν ἐγγὺς ἀπὸ χειρῶν δασὶ καὶ λαμπάσιν ὑποπιμ-
 πράντες, εἰς δὲ τὰ πρὸς διασπείρντες ἀπὸ τόξων πυρρὸς βόλεις. φεγγύων δὲ
 τῶν Συρακυσίων, οἱ μὲν ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐφονδύοντο καταλαμβανόμενοι τὸ δὲ
 εἰς τὰς οἰκίας καταδυνάμενον, αὐτῆς ὑπὸ τῆς πυρὸς ἐξέπιπτε, πολλῶν ἤδη
 φλεγόμενων καὶ καταφεγγόμενων ἐπὶ τὰς διαθείας.

Τῆτο τὸ πάθος μάλιστα τὴν πόλιν ἀνέωξε Δίωνι, πάντων συμφωνησάν-
 των. ἔτυχεν μὲν γὰρ ἐκ ἑτι σπασθῆ πορεύοντο, ὡς ἤκασεν εἰς τὴν ἀκρόπο-
 λιν κατακεκλειῶν τὰς πολεμίας. πρὸς τῆς δὲ ἡμέρας, πρῶτον ἱππεῖς ἀπὴν-
 τησαν αὐτῶν, τὴν δὲ δεύτεραν κατάληψιν ἀπαγγέλλοντες. ἔπειτα καὶ τῶν ὑπε-
 ναντι-

per se ipsi. Mittuntur igitur legati denuo ad Dionem a prætoribus ad deterrendum eum ne veniat, ab equitibus & nobilibus civibus, ut maturet iter. Qua de causa lente simul & segniter progrediebatur. Nocte adulta æmuli Dionis portas occupant ad eum excludendum. Nypsus vero iterum mercenariis militibus ex arce multo jam erectioribus & pluribus immisissis, loricam muri protinus omnem disturbat, urbemque evastat & diripit. Cædes fit non virorum jam tantum sed mulierum quoque & puerorum: prædatio non multa, sed exitium omnium ingens. Nam deploratis rebus quum Syracusanos prosequeretur Dionysius atroci odio, ruentem tyrannidem intendit in ruinis urbis funerare.

VOL. V.

Milites autem auxilia anticipantes Dionis, ad perniciosissimam omnium per ignem perniciem & excidium accingunt se. In propinqua tædas & faces manibus ingerunt, in remota, tela ignita arcubus mittunt. Syracusani in fugam consternati, qui deprehenduntur in viis, cæduntur: qui in tecta abdunt se, expelluntur rursus ab igne, multis jam conflagentibus ædificiis atque in discurrentes prolagentibus.

Hæc ærumna potissimum urbem omnium consensu patefecit Dioni. Siquidem non ultra incitato gradu pergebat, postquam conclusos in arcem hostes accepit. Die vero progrediente occurrerunt primi ei equites iterum captam urbem annuntiantes. Mox ex ini-

C c

miciis

ναντιομύμων ἔκοι παρήσαν, ἐπείγεσθ' δεόμενοι. σιωτείνοντος ᾧ τῷ κακῷ μάλ-
λον, Ἡρακλείδης τὸν ἀδελφὸν ἐξέπεμψεν, εἴτα Θεοδότῳ τὸν θῆιν, με-
τά των ἀρήγειν, ὡς μηδενὸς ἀνιέχοντο τοῖς πολεμίοις, αὐτῷ δὲ τετραμύρ-
τ' ᾧ πόλεως μικρὸν ἀπεχέσθης ἀνατετράφθαι καὶ καταπεπερηῆσθαι. ταύτων αἰ-
γελμάτων πρὸ Δίωνος προσπεσόντων, ἔτι μὲν ἐξήκοῖα σταδίους τῷ πυλῶν
ἀπείχεν· φράσας δὲ τὸν κίνδυνον τοῖς ξένοις καὶ στρατοκλασάμηντο, ἐκ ἐπι-
βάδῳ ἤγην ἀλλὰ δρόμῳ τὸ σθένος πρὸς τὴν πόλιν, ἄλλων ἐπ'
ἄλλοις ἀνιστάμενων, καὶ δεομένων ἐπείγεσθαι. χερσάμηντο δὲ θαυμαστῶ τάχει
καὶ προθυμίᾳ τῷ ξένων, εἰσέβαλε διατῶν πυλῶν εἰς τὴν ἑκατόμπεδον λε-
γομένην καὶ τὰς μὲν ἐλαφρεὺς εὐθὺς ἀφῆκεν ἐλθεῖν πρὸς τὰς πολεμίας, ὡς
ἰδεῖσι θάρασσαι τοῖς Συρακουσίοις ἐγγύοιτο· τὰς δ' ὀπίστας αὐτοὺς σιωτέ-
ταίτε, καὶ τῷ πολὺν τὰς ἐπιρρέονίας καὶ σιωταμύρας, ὀρεθίως λόχους ποιών,
καὶ διαιρῶν τὰς ἡγεμονίας, ὅπως ὁμῶς πολλαχόθεν ἅμα προσφύροιτο φο-
βερώτερον.

Ἐπεὶ δὲ ταῦτα στρατοκλασάμηντο, καὶ τοῖς Θεοῖς προσδυσάμηντο, ὥφθη
διὰ τὴν πόλεως ἄγων ἐπὶ τὰς πολεμίας, κραυγὴ καὶ χαρὰ καὶ πολὺς ἀλα-
λαγμὸς ὅχλῳ ὁμῶς καὶ στρακλήσειν μεμιγμένῳ ἐγένετο πρὸς τὴν Συρα-
κουσίων τὸν μὲν Δίωνα, σωτήρα καὶ Θεὸν ἀποκαλέειν, τὰς δὲ ξένους, ἀδελ-
φούς καὶ πολίτας. ἐδεῖς δὲ φίλαυτος ὢν καὶ φιλόψυχος πρὸς τὸν τότε και-
ρὸν, ὅς ἐ μᾶλλον ὑπὲρ μόνου Δίωνος ἢ τῶν ἄλλων ἀπάντων ἀγωνίων ἐφαί-
νετο, πρῶτον πρὸς τὸν κίνδυνον προσβομῆναι δι' αἵματός καὶ πυρὸς καὶ νεκρῶν
πολ-

micis nonnulli adfuerunt, ut maturaret oran-
tes. Gliscente vehementius malo, misit He-
raclides fratrem suum, inde patrum Theo-
dotem, obsecratum ut ferret opem, nemi-
nem significans hostibus resistere, se vulne-
ratum, urbem tantum non excisam & incen-
dio haustam. His nuntiis sibi incussis aberat
Dion adhuc a portis sexaginta stadia, demon-
stratoque periculo, mercenarios cohortatus,
non jam sedato gradu, sed cursu rapuit ad
urbem exercitum, alii atque aliis subinde
occurrentibus, & ut adderent gradum ro-
gantibus. Usus mirifica mercenariorum ve-
locitate & promptitudine, per portam in He-
catompedon, quam vocant, ingressus est.
Levem armaturam immisit confestim in ho-

stes, quo spectantibus ipsos Syracusanis a-
nimos facerent. Interea gravem armatu-
ram affluentesque cives & sibi aggregatos
instruxit in aciem, profundos manipulos
produxit, & diversos praefecit duces, quo
simul multis locis incurreret terribilior.

Quibus perfectis ubi precatum Deos & per
urbem conspexerunt ducentem in hostes, cla-
mor, gratulatio & fremitus cum votis simul &
adhortationibus confusus a Syracusanis editus
est, Dionem servatorem & Deum appellantes,
mercenarios, fratres & cives. Nemo sese illo
articulo adeo respiciebat, aut vitae cupidus erat,
qui non impenius de uno Dione quam de aliis
omnibus anxius videretur: quum primus ad dis-
crimen per sanguinem, per flammam, per cada-
verum

πολλῶν καίμένων ὡς ταῖς πλατείαις. ἦν μὲν ἔν κ' τὰ πῶρ' αὖ τῶν πολεμίων φοβερά, πανήλαστον ἀπηγεωμένων, κ' πῶρ' αὖταγμένων πῶρ' αὖ τὸ τείχισμα χαλεπῶ ἔχον κ' δυσεκδίαστον τῶν πρόσθεν. ὁ δ' ἐκ τῆς πυρρῆς κίνδυνον ἐτάρατ' ἑ μᾶλλον τὰς ξένας, κ' δύσεργον ἐποίει τῶν πορείαν. κύκλῳ γὰρ ἀπὸ τ' φλογὸς περιλάμποντο, τὰς οἰκίας φειγευομένης κ' διὰ πυρρῆς Ἰπιδαινόητες ἐρεπίαις, κ' καταφρογμένοις ἀπορρήγμασι μεγάλοις Ἰπιδαινόητες Ἰπιδαινόητες, κ' πολλὰ ὁμῶς καπνῶ διαπορροοίμενοι κρηνοτόν, ἐπειρῶντο σπυρίχαι κ' μὴ διασπῶν τῶν τάξιν. ὡς δ' ἐπρόκειτο τοῖς πολεμίοις, ἐν χερσὶ μὲν ὀλίγων πρὸς ὀλίγας ἐγένετο μάχη, διὰ τῶν γενότων καὶ τῶν ἀνωμαλίων τῶν τόπων κραυγῇ δ' καὶ προθυμίᾳ τῶν Συρακυσίων Ἰπιδαινόητες ἐβιάσθησαν οἱ πῶρ' αὖ τὸν Νύψιον. κ' τὸ μὲν πλείστον αὐτῶν εἰς τῶν ἀκρόπολιν ἐγγὺς ἔσαν ἀναφύγον ἐσώζετο· τὰς δ' ἐναπολειφθέντας ἔξω καὶ διασπαρμένας ἦσαν οἱ ξένοι διώκοντες. ἀπόλαυσιν δ' τ' νίκης ἐν τῇ πῶρ' αὖτα, καὶ χαρὰν καὶ φειδοῦς ἔργῳ τηλικύτῳ πρεπέσας ἔπαρξεν ὁ καιρὸς, Ἰπιδαινόητες τὰς οἰκίας τρεπομένων τῶν Συρακυσίων, καὶ τὸ πῦρ μόλις ἐν τῇ νυκτὶ κατασκαφασάμενον.

Ἡμέρα δ' ὡς ἡν, τῶν μὲν ἄλλων εἰδὲς ὑπέμεινε δημαγωγῶν, ἀλλὰ καταγινόντες αὐτῶν ἔφυγον. Ἡρακλείδης δ' καὶ Θεοδότης, αὐτοὶ κομίσαντες ἑαυτὰς τῇ Δίῳνι παρέδωκαν ἀδικεῖν ὁμολογῶντες, καὶ δεόμενοι βελτίων ἑκάστης τύχῃ ἢ γεγόνασιν αὐτοὶ πῶρ' αὖτα πρέπειν δ' Δίῳνι, τῶν ἄλλων ἅπασαν ἀρετῇ ἀσύγκριτον ἔχοντι, καὶ πρὸς ὀργῇ κρείττονι φανύμαι

verum acervos in viis jacentium pergeret. Erant vero etiam ab hostibus omnia horrenda, efferatis penitus & in acie stantibus apud murum, quo difficilis erat & arduus aditus. Jam periculum ab incendio mercenarios vehementius terrebat, ac salebrosus faciebat progressus. Quippe flamma aedificia depascente undique erant cincti: ignitisque ingredienti ruderibus, & per stragem magnam tectorum parietumque ingenti cum discrimine curren-tes, densumque & cum fumo conjunctum penetrantes pulverem, enitebantur retinere neque dissipare ordines. Ut ad hostem ventum est, propter loci angustias & iniquitatem pauci cum paucis manus conferuere. Cæterum clamore & alacritate excitantibus

pugnantes Syracusanis, pulsus est Nypsius, ac plerique milites ejus in propinquam refugientes arcem evaserunt, relictos foris & palantes mercenarii insequuti occiderunt. Fructum autem in præsentia victoriæ, gratulationemque & complexus tali facto convenientes non permisit tempus capere; convertentibus se ad aedificia Syracusanis, atque ignem ægre per totam noctem extinguentibus.

Ubi diluxit, nemo concionatorum remansit in urbe, sed damnantes semet ipsi fugæ consuluerunt. Heraclides autem & Theodotes ultro dederunt sese Dionī, culpam fatentes, orantesque cum ut benigniorem in ipsos præberet se quam in se fuissent ipsi. Decere Dionem virtute omnia præditum incomparabili, iræ quoque impe-

νῦναι τῶν ἠγνωμονηκότων, οἱ δὲ ἔ πρότερον ἐσασίασαν πρὸς αὐτὸν, νῦν ἤκασιν ἠτλήσας τὴν ἀρετῆς ὁμολογῆντες. ταῦτα τῶν δὲ τὸν Ἡρακλείδῳ δεομένων, οἱ μὲν φίλοι παρεκελεύοντο πρὸς Δίῳ μὴ φείδεσθαι κακῶν καὶ βασκάνων ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ τοῖς στρατιώταις χαρίσασθαι τὸν Ἡρακλείδῳ, καὶ τῇ πολιτείᾳ ἐξελεῖν δημοκρασίαν, Ἰππιμανὲς νόσημα, τυραννίδος ἐκ ἐλαττον. ὁ δὲ Δίων ᾤσατο μὲν αὐτὸς, ἔλεγε ὡς τοῖς μὲν ἄλλοις στρατηγοῖς πρὸς ὅπλα καὶ πόλεμον ἢ πλείστη τὴν ἀσκήσεως ἐστίν, αὐτῷ δὲ πολὺν χρόνον ἐν Ἀκαδημίᾳ μεμελέτην θυμῷ φειδύμενα καὶ φθόνου καὶ φιλονεικίας πάσης ὧν Ἰππίδειξις ἐστὶν ἔχῃ πρὸς φίλους καὶ χρηστὸς μετριότης, ἀλλ' εἴ τις ἀδικεῖν, ἀπαραιτήτως εἴη καὶ πρὸς τοῖς ἀμαρτάνουσι βέλτεσθαι δ' Ἡρακλίδῃ μὴ τοσούτον δυνάμει καὶ φρονήσει κρατῆρ, ὅσον χρηστότητι καὶ δικαιοσύνῃ φανῶναι. τὸ γὰρ ἀληθῶς βέλτιον ἐν τέτοις. αἱ δὲ τῇ πολέμῃ κατορθώσεις, εἰ καὶ ἀνθρώπων μηδένα, τῷ γε τύχῃ διαμφοισθητῆσαν ἔχουσιν. εἰ δ' Ἡρακλείδῃς ἀπίσθαι κακὸς διὰ φθόνον, ἔτι καὶ Δίῳνα δὲ θυμῷ διαφθεῖραι τῷ ἀρετῇ; τὸ γὰρ ἀνιτιμωρεῖσθαι τῇ προδικεῖν νόμῳ δικαιότερον ὡρεῖσθαι, φύσει γινώσκον ἀπὸ μιᾶς ἀδυναμίας. ἀνθρώπου δὲ κακίαν, εἰ καὶ χαλεπὸν ἐστίν, ἔχῃ ἔτις ἀγχιον εἶναι παντάπασιν καὶ δύσκολον, ὥστε μὴ μεταβάλλειν χάριτι νικηθεῖσαν ὑπὸ τῇ πολλῇ οὐ ποιήτων.

Τοιαῖτοις χρησάμενος λογισμοῖς ὁ Δίων, ἀφῆκε τὰς δὲ τὸν Ἡρακλείδῳ. τραπόμενος δὲ πρὸς τὸ διατείχισμα, τῇ Συρακυσίων ἑκάστον ἐκέ-

λευσεν.

rare adversus ingratos: qui de qua ante cum eo contendebant, nunc veniunt ut vinci se virtute fateantur. Hæc illis precantibus, monuerunt amici Dionem ne improbis & malig- nis hominibus parceret, sed Heraclidem per- mitteret militibus, atque e republica istam popularis gratiæ aucupationem extirparet, morbum tyrannide non minus vesanum. Quos placans Dion demonstravit cæteros duces plurimum ponere meditationis in armis & bello, se vero longo tempore in Academia i- ram commentatum invidiamque & æmulationem omnem vincere. Ejus esse documentum non in amicos & bonos moderationem, ve- rum si quis injuriam inferentibus placabilis, in peccantes sit lenis; Heraclidem velle se non tam opibus & prudentia quam clementia

& justitia superare videri. Quippe veram in his esse præcellentiam: victorias bellicas et si neminem mortalium, fortunam certe quæ partem earum vindicet, habere. Quod si infidus Heraclides, & ex livore improbus sit, idcone Dionem oportere ira virtutem labefacere? Nam repetere poenas quam priorem inferre injuriam lege quidem justius definiri, quum tamen natura ab imbecillitate proficiscatur eadem. Hominis improbitatem, quamvis aspera sit, non usque adeo feram tamen omnino esse & morosam, quin frequentibus beneficiis sese invertat supera- tam.

His usus rationibus Dion, Heraclidem & Theodotem missos fecit. Inde ad reficiendum arci objectum murum conversus, Syracusanis impe-

λαύσεν ἕνα κόψαντας τάφρον ἐγγύς καταβάλλειν. τὲς δὲ ξένες ὀψήσας διὰ
 πυλὸς, ἀναπαυομένων τῷ Συρακυσίων, ἔλαθεν λησασσώσας τὴν ἀκρό-
 πολιν· ὥστε μεθ' ἡμέραν τὸ τάχος ἢ τὴν ἐργασίαν θρασυτέρως ὁμοίως
 θαυμάζειν τὲς πολίτας ἢ τὲς πολεμίους. θάψας δὲ τὲς τεθνηκότας τῷ
 Συρακυσίων, ἢ λυσάμενος τὲς ἐαλωκότας διχιδίων ἐκ ἐλάττονας ὄντας
 ἐκκλησίαν συνήγαγε. ἢ παρελθὼν Ἡρακλείδης εἰσηγήσατο γνώμην, αὐ-
 τοκράτορα στρατηγὸν ἐλέσθαι Δίωνα καὶ γυναικὶ καὶ θάλασσαν. ἀποδεξαμένων
 δὲ τῷ αἰείων, ἢ χειροτονεῖν κελεύοντων, ἐφορῶνσεν ὁ ναυτικός ὄχλος ἢ
 βάναντος, ἀχθόμενος ἐκπύουσι τὴν ναυαρχίαν τῷ Ἡρακλείδῃ ἢ νομίζων
 αὐτὸν, εἰ κατ' ἄλλα μηδενὸς ἀξίος ἐστίν, δημοτικώτερόν γε πάντως εἶναι τῷ
 Δίῳ, καὶ μᾶλλον ὑπὸ χεῖρα τοῖς πολλοῖς. ὁ δὲ Δίων τῷ μὴ ἐφῆκεν
 αὐτοῖς, καὶ τὴν καὶ θάλατταν ἀρχὴν ἀπέδωκε τῷ Ἡρακλείδῃ, πρὸς δὲ τὴν
 γῆν καὶ τῷ οἰκίῳ τὸν ἀναδασμὸν ὠρημυρόις ἐναυλιωθεῖς, καὶ τὰ πρότε-
 ρον ψηφισθέντα πρὸς τῶν ἀκρωσίων ἐλύπησεν. ὅθεν διθὺς ἐτέραν ἀρχὴν
 λαβὼν ὁ Ἡρακλείδης, τὲς συνεκπλεύσαντας μετ' αὐτῶν στρατιώτας καὶ
 ναύτας ἐν Μεσσηνί καθήμενος ἐδημαγωγῶν καὶ παρῶξινε καὶ τῷ Δίῳ,
 ὡς τυραννεῖν μέλλοιτο· αὐτὸς δὲ πρὸς Διονύσιον ἐποιεῖτο συνθήκας κρύφα
 διὰ Φάρακα τῷ Σπαρτιάτῃ καὶ τῷ γυναικωτάτῳ Συρακυσίων
 ὑπονοσάντων, τῶν ἐν τῷ στρατοπέδῳ, καὶ δι' αὐτὴν ἀπορία ταῖς ἀνά-
 γης ἐν ταῖς Συρακυσίαις· ὥστε παντάπασιν ἀμνηχανεῖν τὸν Δίωνα, καὶ
 κακῶς ἀκχεῖν ὑπὸ τῷ Φίλῳ, ἔτω δυσμεταχείριστον ἄνθρωπον καὶ διε-
 φθαρμόν

imperat singulis vallum cedere & prope mu-
 rum projicere. Requiescentibus Syracusanis,
 admovens nocte mercenarios, clam arcem cir-
 cumvallavit. Itaque celeritatem & opus po-
 stridie spectantes, juxta cives atque hostes
 mirati sunt. Humatis qui ceciderant Syra-
 cusanis, redemptisque captivis non minus du-
 obus millibus, advocavit concionem. Ibi
 procedens Heraclides promulgationem tulit,
 ut Dionem imperatorem terra marique cum
 libera potestate crearent. Comprobantibus
 optimatibus & suffragia cives inire jubent-
 ibus, fremuit colluvies nautica & artificum
 classis, præfecturam ægre ferens adimi Hera-
 clidi: quem existimabant etsi alias impro-
 bum, magis quam Dionem popularem tamen

& multitudini obnoxium. Concessit hoc eis
 Dion, imperiumque maris reddidit Heraclidi.
 At dum ad agri & ædificiorum partitionem
 incumbantibus reluctatur, & plebiscita de his
 priora antiquat, offendit eos. Inde mox a-
 liud initium Heraclides capiens, milites &
 nautas, qui navigaverant secum in expedi-
 tionem, Messanæ desidens subiit, atque in
 Dionem, affectare dictitans eum tyrannidem,
 concitavit. Interim cum Dionysio clam de
 fœdere interprete Pharace Spartiate agebat.
 Quod quum nobilissimi Syracusani odoraren-
 tur, seditio exorta in exercitu est, atque ex
 ea fames Syracusis commeatusque angustiae;
 ut inops consilii Dion esset, & male audiret
 apud amicos, quod hominem adeo intrasta-
 bilem,

φθαερμόν ὑπὸ φθόνου καὶ πονηρίας αὐξήσαντα καὶ αὐτὸν τὸν Ἡρακλείδην.

Φάρακθ' ὃ πρὸς Νεαπόλιν τ' Ἀκραγανθίνης στρατοπεδούνηθ', ἔξαγαγὼν τὰς Συρακυσίας, ἐβόλετο μὲν ἐν ἐτέρῳ καιρῷ διαγωνίσασθαι πρὸς αὐτόν· Ἡρακλείδης ὃ καὶ τῶν ναυτῶν καταβοώντων ὡς ἐβόλετο μάχῃ κρῖναι τὸν πόλεμον Δίων, ἀλλ' αἰ μὲν ὤνθ' ἀρχεν, ἀναγκασθεὶς συνέβαλε καὶ ἠτήθη. Ἰσομήνης ὃ τ' ἐρηπῆς ἐ βαρείας, ἀλλὰ μᾶλλον ὑφ' ἑαυτῷ καὶ τῷ σασιάζειν ταραχθέντων, αὐτὸς ὁ Δίων παρεσκυιάζετο μάχεσθαι, καὶ συνέταττε πείθων καὶ παρρησιάζων. τ' ὃ νυκτὸς ἀρχομένης ἀγγέλλει πρὸς αὐτόν, Ἡρακλείδην ἀρῆναι τὸν σόλον πλεῖν ἐπὶ Συρακυσῶν, ἐγνωκότα τὴν πόλιν καταλαβεῖν, καὶ κείνον ἀποκλείσαι μὴ τῷ στρατεύματι. οὕτως ἐν ἀναλαβὼν τὰς δυνατωτάτας καὶ προθυμοτάτας, ἱππάσατο διὰ τ' νυκτὸς καὶ πρὸς τρίτῳ ὥραν τ' ἡμέρας πρὸς ταῖς πύλαις ὤν, σαρδίας κατ' ἐπὶ πύλαις ἐπ' ἑκατοστίαις. Ἡρακλείδης ὃ ταῖς ναυσὶν ὡς ἀμυλλώμενος ὑπέστησεν, λυποπλεύσας, καὶ πλανώμενος ἐν ταῖς πράξεσιν ἀσκόπως, ἐπιτυχάνει Γαισύλῳ πατρὶ Σπαρτιάτῃ, φάσκοντι πλεῖν ἐφ' ἡγεμονίᾳ Σικελιωτῶν ἐν Λακεδαιμόνῳ, ὡς πρότερόν ποτε Γύλιππο. ἄσμενος ἐν ἀναλαβὼν τὸν ἄνδρα, καὶ πρὸς αὐτὸν ὥσπερ ἀλεξιφάρμακον τῷ Δίῳ, ἐπεδείκνυτο τοῖς συμμάχοις καὶ κήρυκα πέμπων εἰς τὰς Συρακυσάς, ἐκέλευε δεχεσθαι τὸν Σπαρτιάτην ἀρχοῦν τὰς πόλιν. λυποκλεινομένης ὃ τῷ Δίῳ ὡς εἶσιν ἀρχοῦντες ἱκανοὶ τοῖς Συρακυσίοις, εἰ ὃ πάντως δεῖ καὶ Σπαρτιάταις τοῖς πράγμασι,

bilem, invidiaque & improbitate perversum adversus se evexisset Heraclidem.

Porro Pharace apud Neapolim in agro Agrigentino stativa habente, eduxit Syracusanos Dion, ea mente ut alia opportunitate signa cum eo conferret. Verum obtrectantibus Heraclide & nautis, nolle praelio discernere Dionem, sed bellum ducere, quo semper esset cum imperio: quum invitatus contulisset signa, fusus est. Quia vero haud magnam cladem acceperat, sed magis ab semet ipsis & seditione fuerant dissipati: accingebat se Dion ex integro ad pugnam, componebatque milites, mulcens & confirmans eos. Verum primis tenebris defertur ad eum, solvisse Heraclidem, & classe Syracusas petere, eo animo ut urbem occuperet, ipsumque cum ex-

ercitu excludat. Itaque trahens secum militum validissimos & impigerrimos per totam noctem, equo advolavit ad urbem, ac circa horam diei tertiam, portam tenuit, stadia septingenta emensus. Heraclides, ut magna properatione usus, tempore tamen est exclusus, reduxit classem, vagansque nullo certo in rebus gerendis consilio incidit in Gaisylum Spartiatem, qui Lacedaemone ferebat se, ut imperator Siculorum esset, ut ante Gylippus, venisse: hunc lubens recepit, eumque tanquam pro amuleto contra Dionem appendens fociis ostentavit, ac misso Syracusas caduceatore monuit cives, ut Laconem ducem acciperent. Quum respondisset Dion satis imperatorum Syracusanis esse: quod si prorsus res Spartiatem requireret, esse ad-

μασιν, αὐτὸς ἔτ' εἶναι, καὶ ποίησιν γεγωνὶς Σπαρτιάτης· τὴν μὲν ἀρχὴν ὁ Γαῖσυλ' ἀπέγνω, πλεύσας δὲ πρὸς τὸν Δίωνα διήλλαξεν τὸν Ἡρακλείδην, ὅρκους δόνηα καὶ πίσεις τὰς μεγίστας, αἷς αὐτὸς ὁ Γαῖσυλ' ὤμοσε τιμωρὸς ἔσεσθαι Δίονι, καὶ κολαστὴς Ἡρακλείδῃ κακοπραγμονεῖν.

Ἐκ τούτων κατέλυσαν μὲν οἱ Συρακῆσιοι τὸ ναυτικὸν ἔδεν γὰρ ὡς ἔργον αὐτῶν, μεγάλας δὲ δαπάναι τοῖς πλέεσι, καὶ σάσεως ἀφορμαὶ τοῖς ἀρχεσι. τὴν δὲ ἄκρην ἐπολιόρκην, ὁικοδομήσαντες τὸ πειτείχισμα. μηδενὸς δὲ τοῖς πολιορκημένοις βοηθεῖν, Φηλιππὸν δὲ σίτε, τῷ δὲ μισθοφόρων γινομένων ποτηρῶν, ἄπογνῆς ὁ υἱὸς τῶ Διονυσίου τὰ πράγματα, καὶ πεισάμενος πρὸς τὸν Δίωνα, τὴν μὲν ἄκρην ἐκείνῳ μετὰ τῷ ὅπλῳ καὶ τῇ ἄλλῃ κατασκήδης παρέδωκεν, αὐτὸς δὲ τὴν μητέρα καὶ τὰς ἀδελφὰς ἀναλαβὼν, καὶ πέντε πληρωσάμενος τεύχεσι, ἔξῃπλε πρὸς τὸν πατέρα τῶ Δίῳ ἀσφαλῶς μὲν ἐκπέμπον, ἔδεν δὲ τῷ ἐν Συρακῆσιν ἀπολιπόντι ἐκείνῳ τὴν ὄψιν· ἀλλὰ καὶ τὰς μὴ παρόντας Φηλοπομένων, ὅτι τὴν ἡμέραν ταύτῃ καὶ τὸν ἥλιον ἐλαθέσαις ἀνίσχοντα ταῖς Συρακῆσιν ἐκ ἐφορώσιν. ὅπερ γὰρ ἔτι νῦν τῷ λεγομένων κατὰ τὴν τύχης ἀξιοδειγμάτων ἐμφανέστατον ἐστὶ καὶ μέγιστον ἢ Διονυσίῳ φυγῇ, τίνα χρὴ δοκεῖν αὐτῷ ἐκείνων τὴν τότε χαρὰν ἡμέρᾳ, καὶ πηλίκον φεγγῆσαι τὰς τὴν μεγίστην τῶν πρότε τυραννίδων καθελόντας ἐλαχίστας ἀφορμαῖς;

Ἐκπλεύσαντι δὲ τῶ Ἀπολλοκράτῃ, καὶ τῶ Δίῳ εἰς τὴν ἀκρόπολιν βαδίζοντι, ἐκ ἐκαρτέρησαν αἱ γυναῖκες, ἐδ' ἀνέμειναν εἰσελθεῖν αὐτὸν, ἄλλ'

adscriptitium se Spartiatem: Gæfylus spe imperii deposita, profectus ad Dionem tamen, reconciliavit cum Heraclidi conceptis verbis sanctissime jurato: adjuravitque Gæfylus vindicem se Dioni, Heraclidis, si falleret ille fidem, fore ultorem.

Hinc classem Syracusani dimittunt: quippe nullum erat ejus operæ pretium: tantum erant ex ea magni in socios navales sumptus, & seditionis ansæ ducibus. Arcem obsederunt, absoluto muro quo eam circumvallaverunt. Quum obsessis nemo succurreret, commeatus deficeret, mercenarii gererent se perverse, deploratis rebus filius Dionysii fœdus cum Dione pactus, arcem ei cum armis & reliquo instrumento tradidit. Inde

matre sororibusque acceptis, & quinque completis triremibus, navigavit ad patrem, cui Dion securum exitum dedit. Illo spectaculo fraudari nemo Syracusis voluit, & absentes quoque inclamaverunt, quod illum diem & solem liberis exorientem Syracusis non intuerentur. Quando enim nunc etiam ex fortunæ mutata exemplis memorabilibus clarissimum est & maximum Dionysii fuga, quantum existimandum est illorum ipsorum gratulationem fuisse, quantosque animos eorum, qui omnis ætatis maximam tenuissimis subsidiis tyrannidem evertere?

Quum solvisset Apollocrates, & pergeret Dion in arcem, non continuerunt se mulieres, neque exspectaverunt dum esset ingressus, sed

μαχοι, βελυσομύρας ὑμᾶς ἐλαῦθα παρὶ ὑμῶν αὐτῶν σιγήγαγον. ἐμοὶ δὲ παρὶ ἐμαυτῶν βελυδέω καλῶς ἐκ ἔχει, Συρακυσῶν δὲ πολλομύρων· ἀλλ' εἰ σῶσαι μὴ δυναίμην, ἄπειμι παρὶ πυρὶ καὶ παρὶ πλώματι τῷ πατερίδῃ ἐλαφισόμην. ὑμεῖς δὲ βελόμην μὴ ἔτι καὶ νῦν βοηθεῖν τοῖς ἀδελοτάτοις ἡμῶν καὶ δυστυχαστάτοις, ὑμέτερον ἔργον ἔσαν ὁρᾶτε τὴν Συρακυσίων πόλιν· εἰ δὲ μεμφόμενοι Συρακυσίοις ὑπερόψεσθε, τῷ γε πρότερον ἀρετῆς καὶ προθυμίας παρὶ ἐμὲ χάριν ἀξίαν κομίζοιθε παρὰ τῶν Θεῶν· μεμνημένοι Δίωνος, ὡς ἔθ' ὑμᾶς ἀδικημένους πρότερον, ἔθ' ὕστερον τὰς πολίτας δυστυχῆσας ἐγκαταλιπόνη. ἔτι δ' αὐτῶν λέγοντι, οἱ μὲν ξένοι μὴ κραυγῆς ἀνεπήδησαν, ἄγειν καὶ βοηθεῖν καὶ τάχῃ κελδύνει· οἱ δὲ πρέσβεις τῶν Συρακυσίων παρὶ βαλόντες ἡπάσαντο, πολλὰ μὲν ἐκείνῳ, πολλὰ δὲ τοῖς ξένοις ἀγαθὰ παρὰ τῶν Θεῶν διχόμενοι. κατασάντι δὲ τῷ θορύβῳ παρηγγελεν ὁ Δίων διθυρὰς ἀπὸ πύλης παρὰ σκαδάζεσθαι, καὶ δειπνήσαντας ἡκεν μὴ τῶν ὀπλῶν εἰς αὐτὸν ἐκείνον τὸν τόπον, ἐγνωκὼς διὰ νυκτὸς βοηθεῖν.

Ἐν δὲ ταῖς Συρακυσιαῖς τῶν Διονυσίου στρατηγῶν, ἄχει μὲν ἡμεῖς, πολλὰ κακὰ τὴν πόλιν ἐργασαμένων, γηρομένης δὲ νυκτὸς ἀναχωρησάντων εἰς τὴν ἀκρόπολιν, καί τινες ἐξ αὐτῶν ὀλίγας ἀποβαλόντων, ἀναθάρρησαντες οἱ δημαγωγοὶ τῶν Συρακυσίων, καὶ τὰς πολέμιας ἐλπίσάντες ἀτρεμήσιν ἐπὶ τοῖς διαπεπραγμένοις, παρεκάλεν τὰς πολίτας αὖτις, ἔαν Δίωνα· καὶ προσή μὴ τῶν ξένων, μὴ δέχεσθαι, μηδὲ παρὰ χωρεῖν τῷ ἀρετῆς ἐκείνοις, ὡς κρείττους, ἀλλὰ σῶζειν τὴν πόλιν καὶ τὴν ἐλευθερίαν αὐτὰς δι'.

cii, huc ad deliberandum de vobis ipsis convocavi. Me quidem consulere de memet ipso non decet pereuntibus Syracusanis. Sed si servare eos nequeam, abibo ut in patriæ rogo & ruina sepeliar. Vos si etiam nunc inconsultissimis nobis & miserrimis statuistis subvenire, opus vestrum urbem Syracusanam erigite. Si vero Syracusanis infesti negligitis eos, Deos certe precor ut pristinae virtuti & studio erga me vestro dignam referant gratiam, Dionis memoriam retinentibus, quod neque vos pridem violatos, nec modo afflictos reliquerit cives. Nondum finierat orationem, quum mercenarii sublato clamore exilierunt, hortantes duceret se illico, & suppetias ferret. Quos Syracusanorum legati complexi

& osculati sunt, multa illi, multa externo militi a Diis fausta precantes. Sedato tumultu, edixit Dion ut abirent statim, instruerent se, ac coenati illum ipsum in locum cum armis adessent, in animo habens nocte cum auxilio venire.

At Syracusis quum milites Dionysii dum dies duraret magna calamitate affecissent urbem, ac sub tenebras paucis de suis desideratis in arcem se recepissent, Syracusanorum concionatores recepto animo, sperantes perpetratis hostes acquieturos, cives ex integro incitaverunt ut omitterent Dionem. Quod si cum mercenariis accederet, ne reciperent eum, neque illis virtute ut præstantioribus concederent, verum urbem libertatemque tuerentur per

δι' ἑαυτῶν. πάλιν ἔν ἐπέμποντο πρὸς τὸν Δίωνα, ὡς μὲν τῶν στρατηγῶν
 ἀποτρέποντες, ὡς δὲ τῶν ἱππέων καὶ τῶν γνωρίμων πολιτῶν ἐπισπασθύνοντες
 τὴν πορείαν. καὶ διὰ τῆτο βραδείως ἅμα καὶ κτ' ἁολῶν πορευόμενοι
 προσήει. τὸ δὲ νυκλὸς παρελθόντος, οἱ μὲν μισθύνοντες τὸν Δίωνα κατέειχον τὰς
 πύλας, ὡς ἀποκλείσοντες αὐτὸν ὃ δὲ Νύψιος ἐκ τῆς ἀκρας αὐτῆς πολλῶν
 προθυμοτέρως γεγονότας καὶ πλείονας ἐφίει τὰς μετοφύρας, τὸ μὲν προτεί-
 χισμα πᾶν αὐτὸς κατέσκαπτε, τὴν δὲ πόλιν κατέτρεχεν καὶ διήρπαζεν. ὡς δὲ
 φόνος μὲν ἐκ ἑτι μόνον ἀνδρῶν, ἀλλὰ καὶ γυναικῶν καὶ παίδων, ἀεραγαὶ
 δ' ὀλίγαι, φθόρος δὲ πάντων πολὺς. ἀπεγνωκότες γὰρ ἤδη τὰ πράγματα
 τῆς Διονυσίας, καὶ τὰς Συρακυσίας δεινῶς μεμισνηκότες, ὥσπερ ἐνλαφιάσαι
 τὴν τυραννίδα τῇ πόλει πίπτεσαν ἐβέλετο. καὶ τῆς Δίωνος προκαταλαμβά-
 νοντες τὴν βοήθειαν, ἐπὶ τὸν ὀξύτατον διὰ πυρὸς πάντων ὄλεθρον καὶ ἀφα-
 νισμόν ἐχώρησαν, τὰ μὲν ἐγγὺς ἀπὸ χειρῶν δασὶ καὶ λαμπάσιν ὑποπιμ-
 πράντες, εἰς δὲ τὰ πρὸς διασπείρηντες ἀπὸ τόξων πυρβόλους. φυγόντων δὲ
 τῶν Συρακυσίων, οἱ μὲν ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐφονεύοντο καταλαμβανόμενοι τὸ δὲ
 εἰς τὰς οἰκίας καταδύμενοι, αὐτῆς ὑπὸ τῆς πυρὸς ἐξέπιπτε, πολλῶν ἤδη
 φλεγόμενων καὶ καταφεργόμενων ἐπὶ τὰς διαθείοντας.

Τῆτο τὸ πάθος μάλιστα τὴν πόλιν ἀνέωξε Δίωνι πάντων συμφωνησάν-
 των. ἔτυχεν μὲν γὰρ ἐκ ἑτι σπασθῆ πορευόμενος, ὡς ἤκασεν εἰς τὴν ἀκρόπο-
 λιν κατακεκλεισθὲς τὰς πολεμίας. προέβη δὲ τῆς ἡμέρας, πρῶτον ἱππεὺς ἀπὴν-
 τησαν αὐτῶν, τὴν δευτέραν κατάληψιν ἀπαγγέλλοντες· ἔπειτα καὶ τῶν ὑπε-
 ναντίων.

per se ipsi. Mittuntur igitur legati denuo ad Dionem a prætoribus ad deterrendum eum ne veniat, ab equitibus & nobilibus civibus, ut maturet iter. Qua de causa lente simul & segniter progrediebatur. Nocte adulta æmuli Dionis portas occupant ad eum excludendum. Nyphius vero iterum mercenariis militibus ex arce multo jam erectioribus & pluribus immissis, loricam muri protinus omnem disturbat, urbemque evastat & diripit. Cædes fit non virorum jam tantum sed mulierum quoque & puerorum: prædatio non multa, sed exitium omnium ingens. Nam deploratis rebus quum Syracusanos prolequeretur Dionysius atroci odio, ruentem tyrannidem intendit in ruinis urbis funcrare.

VOL. V.

Milites autem auxilia anticipantes Dionis, ad perniciosissimam omnium per ignem perniciem & excidium accingunt se. In propinqua tædas & faces manibus ingerunt, in remota, tela ignita arcubus mittunt. Syracusani in fugam consternati, qui deprehenduntur in viis, cæduntur: qui in tecta abdunt se, expelluntur rursus ab igne, multis jam conflagentibus ædificiis atque in discurrentes prolabantibus.

Hæc ærumna potissimum urbem omnium consensu patefecit Dioni. Siquidem non ultra incitato gradu pergebat, postquam conclusos in arcem hostes accepit. Die vero progrediente occurrerunt primi ei equites iterum captam urbem annuntiantes. Mox ex ini-

C c

miciis

πανιερμύων ἔκοι παρήσαν, ἐπείγεσθ' δεόμενοι. σιωτήοντος δὲ τῷ κακῷ μᾶλλον, Ἡρακλείδης τὸν ἀδελφὸν ἐξέπεμψεν, εἴτα Θεοδότῳ τὸν θείον, διετάδων ἀρῆγειν, ὡς μηδενὸς ἀνέχοντο τοῖς πολεμίοις, αὐτῷ δὲ τετραμύρην, τῷ δὲ πόλεως μικρὴν ἀπεχέσθης ἀνατετράφθαι καὶ καταπεπερησθαι. ταύτων αἰγελμάτων πρὸς Δίῳ προσπεσόντων, ἔτι μὲν ἐξήκοῖα σταδίους τῇ πυλῶν ἀπείχεν· φράσας δὲ τὸν κίνδυνον τοῖς ξένοις καὶ ᾤδρασκελυσάμεντο, ἔκ ἐτι βάδην ἦγον ἀλλὰ δρόμῳ τὸ σταδίον πρὸς τὴν πόλιν, ἄλλων ἐπ' ἄλλοις ἀνιαιζόντων, καὶ δεομένων ἐπείγεσθ'. χερσάμεντο δὲ θάυμασθ' τάχαι καὶ προθυμία τῇ ξένων, εἰσέβαλε διὰ τῇ πυλῶν εἰς τὴν Ἑκατόμπεδον λεγομένην· καὶ τὰς μὲν ἐλαφρεὲς εὐθὺς ἀφῆκεν εἰσεῖν πρὸς τὰς πολεμίας, ὡς ἰδῶσι θαρσῆσαι τοῖς Συρακουσίοις ἐλθούσι· τὰς δ' ὀπλίτας αὐτὸς σιωέταττε, καὶ τῇ πολιτῇ τὰς ὑπὲρ ῥέοντος καὶ σιωισαμένους, ὀρεθίζας λόχος ποιῶν, καὶ διαρῶν τὰς ἡγεμονίας, ὅπως ὁμῶς πολλαχόθεν ἅμα προσφέροντο φοβερώτερον.

Ἐπεὶ δὲ ταῦτα ᾤδρασκελυσάμεντο, καὶ τοῖς Θεοῖς προσδυσάμεντο, ὤφθη διὰ τὴν πόλεως ἄγων ὑπὲρ τὰς πολεμίας, κραυγὴ καὶ χαρὰ, καὶ πολὺς ἀλαλαγμὸς ὄχαις ὁμῶς καὶ ᾤδρακλήσεων μεμιγμένῳ ἐγένετο ᾧ τῇ Συρακυσίῳ τὸν μὲν Δίῳ, σωτήρα καὶ Θεὸν ἀποκαλέων, τὰς δὲ ξένους, ἀδελφούς καὶ πολίτας. εὐδαίμων δὲ φίλαυτος ὢν καὶ φιλόψυχος ᾧ τὸν τότε καιρὸν, ὅς ἐ μᾶλλον ὑπὲρ μόνον Δίῳ ἢ τῇ ἄλλων ἀπάντων ἀγωνιῶν ἐφαινετο, πρῶτον πρὸς τὸν κίνδυνον πορευομένην δι' αἵματός καὶ πυρός καὶ νεκρῶν

πολ-

micis nonnulli adfuerunt, ut maturaret orantes. Gliscente vehementius malo, misit Heraclides fratrem suum, inde patrum Theodotem, obsecratum ut ferret opem, neminem significans hostibus resistere, se vulneratum, urbem tantum non excisam & incendio haustam. His nuntiis sibi incussis aberat Dion adhuc a portis sexaginta stadia, demonstratoque periculo, mercenarios cohortatus, non jam sedato gradu, sed cursu rapuit ad urbem exercitum, alii atque aliis subinde occurrentibus, & ut adderent gradum rogantibus. Usus mirifica mercenariorum velocitate & promptitudine, per portam in Heatompedon, quam vocant, ingressus est. Levem armaturam immisit confestim in ho-

stes, quo spectantibus ipsos Syracusanis animos facerent. Interea gravem armaturam affluentisque cives & sibi aggregatos instruxit in aciem, profundos manipulos produxit, & diversos praefecit duces, quo simul multis locis incurreret terribilior.

Quibus perfectis ubi precatum Deos & per urbem conspexerunt ducentem in hostes, clamor, gratulatio & fremitus cum votis simul & adhortationibus confusus a Syracusanis editus est, Dionem servatorem & Deum appellantis, mercenarios, fratres & cives. Nemo sese illo articulo adeo respiciebat, aut vitae cupidus erat, qui non impenitus de uno Dione quam de aliis omnibus anxius videretur: quum primus ad discrimen per sanguinem, per flammam, per cada-

verum

πολλῶν κεμένων ὃν ταῖς πλατείαις. ἦν μὲν ἔν κ' τὰ πρὸς τῶν πολεμίων
φοβερὰ, παντάπασιν ἀπηγεωμένων, κ' πρὸς τεταγμένων πρὸς τὸ τείχι-
μα χαλεπῶ ἔχον κ' δυσεκδίασον τὴν πρόσοδον. ὁ δ' ἐκ τῆς πυρρῆς κίν-
δυνου ἐτάρατ' ἄλλοι μᾶλλον τὰς ξένας, κ' δύσεργον ἐποίει τὴν πορείαν. κύ-
κλω γὰρ ἀπὸ τ' φλογὸς περιελάμποντο, τὰς οἰκίας περιεμεμμένης κ' διὰ
πυρρῆς ἐπιβαίνοντες ἐρεπίαις, κ' καταφρογμένοις ἀπορήγμασι μεγάλοις ἐπι-
τρέχοντες ἐπιπαλῶς, κ' πολλὰ ὁμῶς καπνῷ διαπορευόμενοι κρηνοτόν, ἐπει-
ρῶντο συνεχῆν κ' μὴ διασπᾶν τὴν τάξιν. ὥς δ' ἐπρόσμιξαν τοῖς πολεμίοις,
ἐν χερσὶ μὲν ὀλίγων πρὸς ὀλίγους ἐγένετο μάχη, διὰ τὴν σφοδρότητα καὶ
τὴν ἀνωμαλίαν τῆς τόπῃς κρηνοτῇ δ' καὶ προθυμίᾳ τῶν Συρακυσίων ἐπι-
ρρωσάμενοι ἐβιάσθησαν οἱ πρὸς τὸν Νύψιον. κ' τὸ μὲν πλεῖστον αὐτῶν εἰς τὴν
ἀκρόπολιν ἔλγυς ἔσαν ἀναφύγον ἐσώζετο· τὰς δ' ἐναπολειφθέντας ἔξω καὶ
διασπαρίσθαις ἤσαν οἱ ξένοι διώκοντες. ἀπόλαυσιν δ' ἐτ' νίκης ἐν τῷ πρὸς αὐτὰς,
καὶ χαρὰν καὶ περὶ τοὺς ἔργα τηλικύτῃ περὶ τὰς ἐπ' αὐτὰς ἐπαρῆσαν ὁ καιρὸς,
ἐπὶ ταῖς οἰκίαις τρεπομένων τῶν Συρακυσίων, καὶ τὸ πῦρ μόλις ἐν τῇ νυκτὶ
κατασκαθασάμενον.

Ἡμέρα δ' ὥς ἰδὼν, τῶν μὲν ἄλλων ἑδᾶς ὑπέμεινε δημαγωγῶν, ἀλλὰ
καταγινώσκοντες αὐτῶν ἔφυγον. Ἡρακλείδης δ' καὶ Θεοδότης, αὐτοὶ κομίσαν-
τες ἑαυτὰς τῷ Δίῳ παρεδῶκαν· ἀδικεῖν ὁμολογῆσαι, καὶ δειόμενοι βελ-
τίων· ἐκείνους τυχῆν ἢ γεγόνασιν αὐτοὶ πρὸς ἐκείνους πρέπειν δ' Δίῳ, τὴν
ἄλλῃ ἀπασαν ἀρετὴν ἀσύλκετον ἔχοντι, καὶ πρὸς ὁρῶντι κρείττονι φα-
νῶναι

verum acervos in viis jacentium pergeret. E-
rant vero etiam ab hostibus omnia horrenda,
efferatis penitus & in acie stantibus apud mu-
rum, quo difficilis erat & arduus aditus. Jam
periculum ab incendio mercenarios vehemen-
tius terrebat, ac salebrosus faciebat progres-
sum. Quippe flamma ædificia depascente
undique erant cincti: ignitisque ingredienti-
bus rudibus, & per stragem magnam tectorum
parietumque ingenti cum discrimine curren-
tes, densumque & cum fumo conjunctum
penetrantes pulverem, enitebantur retinere
neque dissipare ordines. Ut ad hostem ven-
tum est, propter loci angustias & iniquita-
tem pauci cum paucis manus conseruere.
Cæterum clamore & alacritate excitantibus

pugnantes Syracusanis, pulsus est Nypsus, ac
plerique milites ejus in propinquam refugien-
tes arcem evaserunt, relictos foris & palantes
mercenarii insequali occiderunt. Fructum au-
tem in præsentia victoriæ, gratulationemque &
complexus tali facto convenientes non per-
misit tempus capere; convertentibus se ad æ-
dificia Syracusanis, atque ignem ægre per to-
tam noctem extinguentibus.

Ubi diluxit, nemo concionatorum remansit
in urbe, sed damnantes semet ipsi fugæ consul-
erunt. Heraclides autem & Theodotes ultro de-
diderunt sese Dionī, culpam fatentes, orantesque
eum ut benigniorem in ipsos præberet se quam
in se fuissent ipsi. Decere Dionem virtute omni
alia præditum incomparabili, iræ quoque impe-

νῦναι τῶν ἠγνωμονηκότων, οἱ δὲ ἔ πρότερον ἐσασίασαν πρὸς αὐτὸν, νῦν ἤκωσιν ἠτλήσας τὴν ἀρετῆς ὁμολογῆσαι. ταῦτα τῶν δὲ τὸν Ἡρακλείδην δεομένων, οἱ μὲν φίλοι παρεκελεύοντο τῷ Δίῳ μὴ φείδεσθαι κακῶν καὶ βασιλεύων ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ τοῖς στρατιώταις χαρίσασθαι τὸν Ἡρακλείδην, καὶ τῷ πολιτεύματι ὅξελειν δημοκρατίαν, ἑπταμῆρες νόσημα, τυραννίδος ἐκ ἑλαττον. ὁ δὲ Δίων ὁραμυθεύων αὐτὰς, ἔλεγε ὡς τοῖς μὲν ἄλλοις στρατηγοῖς πρὸς ὅπλα καὶ πόλεμον ἡ πλείστη τὴν ἀσκήσεως ἐστίν, αὐτῷ δὲ πολὺ χρόνον ἐν Ἀκαδημίᾳ μεμελέτην. θυμῷ δὲ φειδῆναι καὶ φθόνου καὶ φιλονεικίας πάσης. ὧν ἑπιδειξίς ἐστιν ἔχῃ ἢ πρὸς φίλους καὶ χρηστὸς μετριότης, ἀλλ' εἴ τις ἀδικεῖν, οὐ παύσεται εἶναι καὶ πρὸς τοῖς ἀμαρτάνουσι βέλτεσθαι. ὁ δὲ Ἡρακλείδης μὴ τοσούτον δυνάμει καὶ φρονησὶ κρατῆρ, ὅσον χρηστότητι καὶ δικαιοσύνῃ φανῆναι. τὸ γὰρ ἀληθῶς βέλτιον ἐν τέτοις. αἱ δὲ τῷ πολέμῳ κατορθώσεις, εἰ καὶ ἀνθρώπων μὴδὲνα, τῷ γε τύχῃ διαμφοισθησάντων ἔχουσιν. εἰ δὲ Ἡρακλείδης ἀπίσκει καὶ κακὸς διὰ φθόνου, ἔτι καὶ Δίῳνα δὲ θυμῷ διαφθεῖραι τῷ ἀρετῇ; τὸ γὰρ ἀνιτιμωρεῖσθαι τῷ προδικεῖν νόμῳ δικαιοτέρῳ ὡρεῖσθαι, φύσει γινώσκοντες ἀπὸ μιᾶς ἀδυναμίας. ἀνθρώπων δὲ κακίαν, εἰ καὶ χαλεπὸν ἐστίν, ἔχῃ ἔτις ἀγχιον εἶναι πανήπασιν καὶ δύσκολον, ὥστε μὴ μεταβάλλειν χάριτι νικηθεῖσαν ὑπὸ τῷ πολλάκις οὕτως ποιεῖν τῶν.

Τοιαῖτοις χρησάμενος λογισμοῖς ὁ Δίων, ἀφῆκε τὰς δὲ τὸν Ἡρακλείδην. τραπόμενος δὲ πρὸς τὸ διατάχισμα, τῷ Συρακούσιον ἑκάστον ἐκέ-

λευσεν.

rare adversus ingratos: qui de qua ante cum eo contendebant, nunc veniunt ut vinci se virtute fateantur. Hæc illis precantibus, monuerunt amici Dionem ne improbis & malig- nis hominibus parceret, sed Heraclidem per- mitteret militibus, atque e republica istam popularis gratiæ aucupationem extirparet, morbum tyrannide non minus vesanum. Quos placans Dion demonstravit cæteros duces plurimum ponere meditationis in armis & bello, se vero longo tempore in Academia i- ram commentatum invidiamque & æmulationem omnem vincere. Ejus esse documentum non in amicos & bonos moderationem, ve- rum si quis injuriam inferentibus placabilis, in peccantes sit lenis; Heraclidem velle se non tam opibus & prudentia quam clementia

& justitia superare videri. Quippe veram in his esse præcellentiam: victorias bellicas etsi neminem mortalium, fortunam certe quæ par- tem earum vindicet, habere. Quod si infidus Heraclides, & ex livore improbus sit, ideone Dionem oportere ira virtutem labefacere? Nam repetere poenas quam priorem infer- re injuriam lege quidem justius definiri, quum tamen natura ab imbecillitate pro- ficiscatur eadem. Hominis improbitatem, quamvis aspera sit, non usque adeo feram tamen omnino esse & morosam, quin fre- quentibus beneficiis sese invertat supera- tam.

His usus rationibus Dion, Heraclidem & Theodotem missos fecit. Inde ad reficiendum arci objectum murum conversus, Syracusanis impe-

λαύσειν ἕνα κόψαντας τάφρον ἐγγύς καταβάλλειν. τὰς δὲ ξένους ὀπισθίας δια-
 πυλὸς, ἀναπαυομένων τῶν Συρακουσίων, ἔλαθεν ἀποσαυρώσας τὴν ἀκρό-
 πολιν ὥστε μετ' ἡμέραν τὸ τάχος καὶ τὴν ἐργασίαν θρασυτέρως ὁμοίως
 θαυμάζειν τὰς πολίτας καὶ τὰς πολεμίους. θάψας δὲ τὰς τεθνηκότας τῶν
 Συρακουσίων, καὶ λυσάμενος τὰς ἐαλωκότας διχίλιον ἐκ ἐλατίονας ὄντας,
 ἐκκλησίαν συνήγαγεν. καὶ παρελθὼν Ἡρακλείδης εἰσηγήσατο γνώμην, αὐ-
 τοκράτορα στρατηγὸν ἐλέσθαι Δίωνα καὶ γλῶ καὶ θάλασσαν. ἀποδεξαμένων
 δὲ τῶν αἰείων, καὶ χειροτονεῖν κελεύοντων, ἐφορέυσεν ὁ ναυτικός ὄχλος καὶ
 βάνανυσεν, ἀχθόμενος ἐκπίπτοντι τῇ ναυαρχίᾳ τῷ Ἡρακλείδῃ καὶ νομίζων
 αὐτὸν, εἰ κατ' ἄλλα μηδένος ἀξίος ἐστίν, δημοτικώτερόν γε πάντως εἶναι τῷ
 Δίῳ, καὶ μᾶλλον ὑπὸ χεῖρα τοῖς πολλοῖς. ὁ δὲ Δίων τῷτο μὲν ἐφῆκεν
 αὐτοῖς, καὶ τὴν καὶ θάλατταν ἀρχὴν ἀπέδωκε τῷ Ἡρακλείδῃ, πρὸς δὲ τῇ
 γῆς καὶ τῶν οἰκιῶν τὸν ἀναδασμὸν ὠρημυδροῖς ἐναλίωθεις, καὶ τὰ πρότε-
 ρον ψηφισθέντα περὶ τέτων ἀκυρώσας ἐλύπησεν. ὅθεν διὐθὺς ἐτέραν ἀρχὴν
 λαβὼν ὁ Ἡρακλείδης, τὰς συνεκπλύσαντας μετ' αὐτῶν στρατιώτας καὶ
 ναύτας ἐν Μεσσηνί καθήμενος ἐδημαγώγει καὶ παρώξυνε καὶ τῷ Δίῳ,
 ὥς τυραννεῖν μέλλοιεν αὐτὸς δὲ πρὸς Διονύσιον ἐποιεῖτο συνθήκας κρύφα
 διὰ Φάραχον τῷ Σπαρτιάτῃ. καὶ τῷτο τῶν γνωριμωτάτων Συρακουσίων
 ὑπονοσησάντων, σάσις μὲν ἐν τῇ στρατοπέδῳ, καὶ δι' αὐτὴν ἀπορία ταῖς σπάρ-
 κης ἐν ταῖς Συρακούσαις ὥστε παντάπασιν ἀμηχανεῖν τὸν Δίωνα, καὶ
 κακῶς ἀκχεῖν ὑπὸ τῶν φίλων, ἔτι δὲ δυσμεταχείριστον ἄνθρωπον καὶ διε-
 φθαρμένον

imperat singulis vallum cedere & prope mu-
 rum projicere. Requiescentibus Syracusanis,
 admovens nocte mercenarios, clam arcem cir-
 cumvallavit. Itaque celeritatem & opus po-
 stidie spectantes, juxta cives atque hostes
 mirati sunt. Humatis qui ceciderant Syra-
 cusanis, redemptisque captivis non minus du-
 obus millibus, advocavit concionem. Ibi
 procedens Heraclides promulgationem tulit,
 ut Dionem imperatorem terra marique cum
 libera potestate crearent. Comprobantibus
 optimatibus & suffragia cives inire jubent-
 ibus, fremuit colluvies nautica & artificum
 classis, præfecturam ægre ferens adimi Hera-
 clidi: quem existimabant etsi alias impro-
 bum, magis quam Dionem popularem tamen

& multitudini obnoxium. Concessit hoc eis
 Dion, imperiumque maris reddidit Heraclidi.
 At dum ad agri & ædificiorum partitionem
 incumbentibus reluctatur, & plebiscita de his
 priora antiquat, offendit eos. Inde mox a-
 liud initium Heraclides capiens, milites &
 nautas, qui navigaverant secum in expedi-
 tionem, Messanæ desidens subiit, atque in
 Dionem, affectare dictitans eum tyrannidem,
 concitavit. Interim cum Dionysio clam de
 fœdere interprete Pharace Spartiate agebat.
 Quod quum nobilissimi Syracusani odoraren-
 tur, seditio exorta in exercitu est, atque ex
 ea fames Syracusis commensusque angustiae,
 ut inops consilii Dion esset, & male audiret
 apud amicos, quod hominem adeo intracta-
 bilem,

φθαερμόν ὑπὸ φθόνου καὶ πονηρίας αὐξήσαίᾳ καθ' αὐτὴ τὸν Ἡρακλείδην.

Φάρακθ' ὃ πρὸς Νεαπόλει τ' Ἀκραγαλίνης στρατοπεδούνηθ', ὅξα-
γαγὼν τὰς Συρακυσίας, ἐβέλετο μὴ ἐν ἑτέρῳ καιρῷ διαγωνίσασθαι πρὸς
αὐτόν Ἡρακλείδην ὃ καὶ τῷ ναυτῷ καταβοώων ὡς ἐβέλετο μάχῃ κρῖναι
τὸν πόλεμον Δίων, ἀλλ' αἰεὶ μύνηθ' ἄρχειν, ἀναίκαδ' αἰς σινέβαλε καὶ
ἡτήθη. Ἰσομήνης ὃ τ' τροπῆς ἐβαρέας, ἀλλὰ μᾶλλον ὑφ' ἑαυτῷ καὶ τῷ
σασιάζειν ταραχθέντων, αὐτὸς δὲ Δίων παρεσκυδάζετο μάχεσθαι, καὶ σινέ-
τατ' ἐκείνων καὶ παρὰ τὰς ῥυμύων. τ' ὃ νυκλὸς ἀρχομένης ἀγγέλλει πρὸς αὐ-
τόν, Ἡρακλείδην ἄρα τὸν σόλον πλεῖν ἐπὶ Συρακυσῶν, ἐγνωκότες τὴν
πόλιν καταλαβεῖν, καὶ κείνον ἀποκλεῖσαι μὴ τῷ στρατεύματι. αὐτὸς ἐν
ἀναλαβὼν τὰς δυνατωτάτας καὶ προθυμοτάτας, ἱππάσατο διὰ τ' νυκλὸς
καὶ πρὶν τρίτῳ ὥραν τ' ἡμέρας πρὸς ταῖς πύλαις ἰὼν, εὐρίκας κατ' ἐννεκῶς
ἐπ' ἑκατοσίων. Ἡρακλείδης ὃ ταῖς ναυσὶν ὡς ἀμυλλώμενος ὑπέστηεν, διπ-
πλεύσας, καὶ πλανώμενος ἐν ταῖς πράξεσιν ἀσκόπως, ἐπιτιμᾷ Χάρις Γαισύλῳ
τῷ Σπαρτιάτῃ, φάσκοντι πλεῖν ἐφ' ἡγεμονίᾳ Σικελιωτῶν ἐπὶ Λακεδαιμόνιος,
ὡς πρότερόν ποτε Γύλιππο. ἄσμενος ἐν ἀναλαβὼν τῷ τὸν ἄνδρα, καὶ
πρὸς αὐτὸν ὥσπερ ἀλεξιφάεμακον τῷ Δίῳ, ἐπεδείκνυτο τοῖς συμ-
μάχοις καὶ κήρυκα πέμπων εἰς τὰς Συρακυσίας, ἐκέλευε δεχεσθαι τὸν
Σπαρτιάτην ἄρχοντα τὰς πόλιν. ἀποκρυφόμενος ὃ τῷ Δίῳ ὡς εἰσὶν
ἄρχοντες ἱκανοὶ τοῖς Συρακυσίοις, εἰ ὃ πάντως δεῖ καὶ Σπαρτιάταις τοῖς πράγ-
μασιν,

bilem, invidiaque & improbitate perversum
adversus se evexisset Heraclidem.

Porro Pharace apud Neapolim in agro A-
grigentino stativa habente, eduxit Syracusa-
nos Dion, ea mente ut alia opportunitate
signa cum eo conferret. Verum obtrectan-
tibus Heraclide & nautis, nolle proelio de-
cernere Dionem, sed bellum ducere, quo
semper esset cum imperio: quum invitatus con-
tulisset signa, fusus est. Quia vero haud mag-
nam cladem acceperat, sed magis ab semet-
ipsis & seditione fuerant dissipati: accingebat
se Dion ex integro ad pugnam, componebat-
que milites, mulcens & confirmans eos. Ve-
rum primis tenebris defertur ad eum, solvisse
Heraclidem, & classe Syracusas petere, eo a-
nimio ut urbem occuperet, ipsumque cum ex-

ercitu excludat. Itaque trahens secum mili-
tum validissimos & impigerrimos per totam
noctem, equo advolavit ad urbem, ac circa
horam diei tertiam, portam tenuit, stadia
septingenta emensus. Heraclides, ut mag-
na properatione usus, tempore tamen est ex-
clusus, reduxit classem, vagansque nullo cer-
to in rebus gerendis consilio incidit in Gy-
sylum Spartiatem, qui Lacedæmone ferebat
se, ut imperator Siculorum esset, ut ante
Gylippus, venisse: hunc lubens recepit, eum-
que tanquam pro amuleto contra Dionem
appendens sociis ostentavit, ac misso Syracu-
sas caduceatore monuit cives, ut Laconem
ducem acciperent. Quum respondisset Dion
satis imperatorum Syracusanis esse: quod
si prorsus res Spartiatem requireret, esse ad-

μασιν, αὐτὸς ἔτ' εἶναι, καὶ ποιήσιν γεγονώς Σπαρτιάτης· τὴν μὲν ἀρχὴν ὁ Γαῖσυλ' ἀπέγνω, πλεύσας δὲ πρὸς τὸν Δίωνα διήλλαξεν τὸν Ἡρακλείδην, ὅρκους δόματα καὶ πῖσεις τὰς μεγίστας, αἷς αὐτὸς ὁ Γαῖσυλ' ὤμοσε τιμωρὸς ἔσεσθαι Δίονι, καὶ κολαστὴς Ἡρακλείδῃ κακοπραγμονεῖν.

Ἐκ τούτου κατέλυσαν μὲν οἱ Συρακῆσιοι τὸ ναυτικὸν ἔδεν γὰρ ἡ ἐργον αὐτῷ, μεγάλα δὲ δαπάναι τοῖς πλέεσι, καὶ σάσεως ἀφορμαὶ τοῖς ἀρχεσι. τὴν δὲ ἄκρην ἐπολιόρκων, ἔξοικοδομήσαντες τὸ περικτείχισμα. μηδενὸς δὲ τοῖς πολιορκημένοις βοηθεῖν, Ἰπλιπόνει δὲ σίτῃ, τῷ δὲ μυθοφύρων γινομένων ποτηρῶν, ἀπογνῆς ὁ υἱὸς τῷ Διονυσίῳ τὰ πράγματα, καὶ πεισάμενος πρὸς τὸν Δίωνα, τὴν μὲν ἄκρην ἐκείνῳ μὲν τῷ ὅπλῳ καὶ τῇ ἄλλῃ κατασκευῇ παρέδωκεν, αὐτὸς δὲ τὴν μητέρα καὶ τὰς ἀδελφὰς ἀναλαβὼν, καὶ πέντε πληρωσάμενος τεμῆρες, ἔξῃπλει πρὸς τὸν πατέρα τῷ Δίῳ ἀσφαλῶς μὲν ἐκπέμποντι, ἔδεν δὲ τῷ ἐν Συρακῆσιν ἀπολιπόνει ἐκείνῳ τὴν ὄψιν· ἀλλὰ καὶ τὰς μὴ παρόντας Ἰπποκράτους, ὅτι τὴν ἡμέραν ταύτην καὶ τὸν ἥλιον ἐλδοθήραις ἀνίσχοντα ταῖς Συρακῆσιν ἐκ ἐφορώσιν. ὅπερ γὰρ ἔτι νῦν τῷ λεγομένων κατὰ τὴν τύχης ἀξιοδειγμάτων ἐμφανέστατον ἐστὶν καὶ μέγιστον ἢ Διονυσίῳ φυγῇ, τίνα χρὴ δοκεῖν αὐτῷ ἐκείνων τὴν τότε χαρὰν ἡμέρας, καὶ πηλίκον φρενῆσαι τὰς τὴν μεγίστην τῶν πρότε τυραννίδων κατελόντας ἐλαχίστας ἀφορμαῖς;

Ἐκπλύσαντι δὲ τῷ Ἀπολλοκράτῃ, καὶ τῷ Δίῳ εἰς τὴν ἀκρόπολιν βαδίζοντι, ἐκ ἐκατέρησαν αἱ γυναῖκες, ἐδ' ἀνέμειναν εἰσελθεῖν αὐτὸν, ἀλλ'

adscriptitium se Spartiatem: Gæfylus spe imperii deposita, profectus ad Dionem tamen, reconciliavit eum Heraclidi conceptis verbis sanctissime jurato: adjuravitque Gæfylus vindicem se Dioni, Heraclidis, si falleret ille fidem, fore ultorem.

Hinc classem Syracusani dimittunt: quippe nullum erat ejus operæ pretium: tantum erant ex ea magni in socios navales sumptus, & seditionis ansæ ducibus. Arcem obsederunt, absoluto muro quo eam circumvallaverunt. Quum obsessis nemo succurreret, commeatus deficeret, mercenarii gererent se perverse, deploratis rebus filius Dionysii fœdus cum Dione pactus, arcem ei cum armis & reliquo instrumento tradidit. Inde

matre sororibusque acceptis, & quinque completis triremibus, navigavit ad patrem, cui Dion securum exitum dedit. Illo spectaculo fraudari nemo Syracusis voluit, & absentes quoque inclamaverunt, quod illum diem & solem liberis exorientem Syracusis non intuerentur. Quando enim nunc etiam ex fortunæ mutata exemplis memorabilibus clarissimum est & maximum Dionysii fuga, quantum existimandum est illorum ipsorum gratulationem fuisse, quantosque animos eorum, qui omnis ætatis maximam tenuissimis subsidiis tyrannidem evertere?

Quum solvisset Apollocrates, & pergeret Dion in arcem, non continuerunt se mulieres, neque exspectaverunt dum esset ingressus, sed

ἀλλ' ὅτι τὰς θύρας ἐξέδραμον ἢ μὴ Ἀριστομάχῃ τὸν υἱὸν ἄγεσθαι τῷ Δίῳ. ἢ δ' Ἀρετὴ κατόπιν εἶπετο δακρύουσα, καὶ διαπορεύουσα πῶς ἀσπασή) καὶ προσέειπε τὸν ἄνδρα, κοινωνίας αὐτῇ πρὸς τὸν ἕτερον γεγηνημένης. ἀσπασαμένη δ' αὐτῇ πρῶτῳ τὴν ἀδελφὴν, εἶτα τὸ παιδίον, ἢ Ἀριστομάχῃ προσάγαγῶσα τὴν Ἀρετὴν, Ἡτυχεῖ μὲν, ἔφη, ὦ Δίῳ, σὲ φάγοντα. ἤκων δ' καὶ νικῶν ἀφῆρηκας ἡμῖν ἀπάντων τὰς κατηφείας, πλήν μόνῃς ταύτης, ἣν ἐπεῖδον ἢ δυστυχὴς ἐγὼ σὲ ζῶντι ἕτέρῳ σιωπῇ βιασθεῖσαν. ὅτε ἔν σε κύριον ἡμῖν ἢ τύχῃ πεποίηκεν, πῶς αὐτῇ διατᾶς ἐκείνῳ τὴν ἀνάγκην, πότερον ὡς θεῖον, ἢ καὶ ὡς ἄνδρα σε ἀσπασέ); τοιαῦτα δ' Ἀριστομάχῃς λεγούσης, ὁ Δίῳ ἐκδακρύσας, προσηγάγετο φιλοσόφως τὴν γυναῖκα καὶ πατέρα αὐτῇ τὸν υἱόν, ἐκέλευσεν εἰς τὴν οἰκίαν τὴν αὐτῇ βαδίσειν, ὅπερ καὶ αὐτὰς δητᾶτο, τὴν ἄκρην ὅτι τοῖς Συρακουσίοις ποιησάμεν.

Οὕτω δ' τῶν πραγμάτων αὐτῇ προσκεχωρηκότων, εἰδὲν ἀπολαῦσαι πρῶτον ἡξίωσε τὴν παρέσης θύτης, ἢ καὶ τὸ φίλοις χάριτας, καὶ συμμαχοῖς δωρεάς, μάλιστα δ' τοῖς ἐν αἵῃ σιωπῇ καὶ ξένοις ἀπονεῖμαι τινα φιλανθρωπίας καὶ τιμῆς μερίδα, τῇ μεγαλοψυχίᾳ τὴν δυνάμιν ὑπερβαλλόμενῳ. ἑαυτὸν δ' λιτῶς καὶ σωφρόνως ἐκ τῶν τυχόντων διώκει. θαυμάζομεν δ' ὅτι μὴ μόνον Σικελίας τε καὶ Καρχηδόνος, ἀλλὰ καὶ τὴν Ἑλλάδος ὅλης ἀποβλέψης πρὸς αὐτὸν ἐνημεροῦντα, καὶ μηδὲν ἔτι μὲν τῶν τότε νομιζόντων, μηδ' ὅτι φανερώσεως ὡς ἄλλον ἡγεμόνα τόλμης καὶ τύχης γεγονέναι δοκέ-

σης,

sed effuderunt se ad januam. Aristomache filium ducebat Dionis: Arete pone-sequebatur eam flens, & incerta quemadmodum virum, quod consuetudo ei intercessisset cum altero, salutaret & appellaret. Primam quum ille sororem salutasset, deinde filium: Aristomache admoventes Areten, Misera, inquit, exule te, Dion, fuimus. Redux vero & victor omnibus nobis moestitiam detraxisti extra quam uni huic, quam aspexi ego misera vivo te alteri viro coactam nupsisse. Quando igitur arbitrium tibi fortuna nostri dedit, quomodo dispensas ei illam necessitatem, ut avunculumne te, an etiam ut virum salutet? Dum ea fatur Aristomache, profusis Dion lacrymis excepit uxorem indulgenter, tradi-

toque ei filio iussit ei domum suam concedere, ubi ipse quoque agebat. Nam arcem permisit Syracusanis.

Hoc rerum successu nullum ante ex praesenti felicitate capere fructum voluit, quam gratiam amicis, fociis praemia, praecipue familiaribus civibus & externis militibus esset munificentiam & honorem impertitus, magnificentia excedens facultates suas, quum tenuiter & frugaliter sese vulgari toleraret cultu. Unde erat in admiratione, quod quum non Sicilia modo & Carthago, verum universa quoque Graecia oculos intentos haberet in ejus felicitatem, neque quicquam illius aetatis homines adeo arbitrarentur magnum, neque virtus & fortuna in alio duce videretur illustrior fu-

isse,

σης, ἔτω παρῆχεν ἑαυτὸν ἐδῆτι καὶ θεραπείᾳ καὶ θεραπείᾳ μέτερον, ὥσπερ ἐν Ἀκαδημίᾳ συσιτῶν μὲν Πλάτωνος, ἐκ ἐν ξεναγοῖς καὶ μισθοφόροις διαιτώμενος, οἷς αἱ καθ' ἑκάστην ἡμέραν πλησμοναὶ καὶ ἀπολαύσεις, πᾶσα μὲν τῶν πόρων καὶ τῶν κινδύνων εἰσὶν. ἀλλ' ἐκείνῳ μὲν Πλάτων ἔγραφεν, ὡς πρὸς ἓνα νῦν τ' οἰκιστὴς τῆτον ἀπάντες ἀποβλέπεσιν αὐτὸς ὃ ἐκείνῳ, ὡς ἔοικεν, ἀφ' ἑώρα πρὸς ἐν χωρίον μιᾶς πόλεως, τὴν Ἀκαδημίαν, καὶ τὰς αὐτόθι καὶ θεατὰς καὶ δικαστὰς ἐγίνωσκεν ἔτε πρῶτον, ἔτε τόλμαν, ἔτε νίκην τινὰ θαυμάζοντας, ἀλλὰ μόνον εἰ κοσμίως καὶ σωφρόνως τῇ τύχῃ χρῆται, καὶ παρέχει μέτερον ἑαυτὸν ἐν πράγμασι μεγάλοις, ἀποσκοπεῖντας. τῷ μὲν τοι πρὸς τὰς ὁμιλίας ὅπως καὶ τῷ πρὸς τὸν δῆμον ἀτένεις ἐφιλονείκει μηδὲν ὑφελεῖν μηδὲ χαλάσαι· καίτοι τῶν πραγμάτων αὐτῷ χάρις ἐνδεῶν ὄντων, καὶ Πλάτωνος ἐπιτιμῶντος, ὡς εἰρήκαμεν, καὶ γράφοντος, ὅτι ἡ αὐτὰρ δαδία ἐρημία σωοικός ἐστιν. ἀλλὰ φύσει τε φαίνεται πρὸς τὸ πιθανὸν δυσχεράσω κεχηρημένῳ, ἀνίστασθαι τὰς Συρακυσίας ἄγαν ἀνεμύρας καὶ διατεθυμυμύρας πρὸς θυμὸν.

Ὁ γὰρ Ἡρακλείδης αὖτις ἐπέκειτο καὶ πρῶτον μὲν εἰς συνέδριον πᾶσα λαλῶν, ἐκ ἐβέλετο βαδίζειν· ιδιώτης γὰρ ὢν, μὲν τῶν ἄλλων ἐκκλησιάζειν πολιτῶν. ἔπειτα κατηγορεῖ τῷ Δίῳ, ὅτι τὴν ἄκρην ἐκατέσκαψεν, καὶ τῷ δήμῳ τὸν Διονυσίαν τάφον ὡς μεμνημένῳ λῦσαι, καὶ τὸν νεκρὸν ἐκβαλεῖν, ἐκ ἐπέτερεψεν μεταπέμπετον δ' ἐκ Κορίνθου συμβέλες καὶ συνάρχοντας, ἀπαξιῶν τὰς πολίτας. τῷ δ' ὅτι μετεπέμπετο τὰς Κορινθίους ὁ Δίῳ, καὶ ἐπε-

isse, adeo se vestitu & famulatio & mensa moderatum præberet, ut si cum Platone ageret in Academia, non cum mercenario milite & ducibus eorum viveret, qui crapulam & delicias quotidianas pro laborum & periculorum habent solatiis. Verum scripsit ei Plato in unum omnes mortales ipsum oculos conjicere. Ille vero ipse, meo iudicio, in unius locum urbis erat versus, Academiam; cujus loci spectatores & iudices non factum, non audaciam sciebat, non denique victoriam suspicere ullam, verum solum an modeste & moderate uteretur fortuna, & magnis in rebus præberet se temperantem, speculari. De severitate tamen in congressibus & de rigore adversus populum nihil enitebatur detrudere

VOL. V.

vel relaxare, quamvis res ejus civilitatem requirerent, & reprehenderet eum, ut diximus, Plato, scriberetque ei solitudinis pervicaciam contubernalem esse. Sed natura videtur abhorruisse a comitate, ac Syracusanos intendere nimium solutos & delicatos animo statuisse.

Quippe immincebat ei denuo Heraclides. Qui ad consilium vocatus recusavit venire, privatum se esse ferens, & in cœtu aliorum civium venturum ad concionem. Inde criminatus est Dionem, quod non esset demolitus arcem, & populo Dionysii conditorium dissipare & projicere reliquias aggredienti non permisisset: adhæc evocaret consiliarios Corintho, collegas dedignans cives. At revera accersiverat Corinthios Dion, quam

D d

in

ἔπενόει πολιτείαν ῥᾶν ἐλπίζων καταστήσῃ ἐκείνων ~~παρασκευαζομένων~~, ἔπενόει ὅτι τὴν μὲν ἄκρατον δημοκρατίαν, ὡς ἔ παλιτείαν, ἀλλὰ παντοπόλιον ἔσαν πολιτειῶν, καὶ τὸν Πλάτωνα, κωλύειν. Λακωνικὸν δέ τι καὶ Κρητικὸν γῆμα μιξάμεναι ἐκ δῆμῳ καὶ βασιλείας, ἀριστοκρατίαν ἔχων τὴν εὐπιστα-
τῆσαν καὶ βραβεύσαν τὰ μέγιστα, καθιστάμεν καὶ κασμεῖν. ὄρεων καὶ τῆς Κα-
ρινθίης ὀλιγαρχικώτερόν τε πολιτειαμῶδες, καὶ μὴ πολλὰ τῶν κοινῶν ἐν τῇ
δήμῳ πρέσβιον. ὡς ἂν μάλιστα πρὸς ταῦτα τὸν Ἡρακλείδην ἐκνήμιώσε-
ται προσεδόκα, καὶ τὰλλα ταραχώδης καὶ εὐμετάθετος καὶ ταρακτικὸς ὢν,
ὥς πάλαι βελομῶδες αὐτὸν ἐκώλυεν ἀνελεῖν, τήτοις ἐπέτρεψεν τότε καὶ
παρελθόντες εἰς τὴν οἰκίαν λυποκλινύσῃ αὐτόν. ἐλύπησεν ὅτι σφόδρα τῆς Συ-
ρακυσίης λυποκλινῶν. ὅμως ὅτι τῷ Δίῳ τὰ φάστε λαμπρὰς ~~παρασκευάζον-
ται~~ σάβη, καὶ μὲν τῷ στρατεύματι ἐπομῶδες προπέμψαντες τὸν νεκρὸν, εἶτα
διαλεχθέντες αὐτοῖς, συνέγνωσαν ὡς ἔ δυνατὸν ὢν ταραδομῶδες παύ-
σαις τὴν πόλιν, Ἡρακλείδῃ καὶ Δίῳ ἅμα πολιτειαμῶδες.

Ἦν δέ τις ἐταῖρος τῷ Δίῳ ὅς τις Ἀθηνῶν Κάλλιππος, ὃν φησὶν ὁ
Πλάτων ἐκ λυποκλείας, ἀλλ' ἐκ μυσαγωγῶν καὶ τῇ περὶ τρεχέσεως ἐται-
ρείας γινώσκον αὐτῷ γνέσθαι καὶ συνήθη μεταχῶν ὅτι τῇ στρατείας, καὶ τι-
μῶδες, ὥστε καὶ συνεισελθεῖν τὰς Συρακυσίας πρῶτος τῶν ἐταίρων
ἀπάντων ἐξαφανωμῶδες, καὶ λαμπρὸς ἐν τοῖς ἀγῶσι καὶ διάσημος. ἐπεὶ
ὅτι τῶν πρῶτων καὶ βελτίστων φίλων τῷ Δίῳ ἀνιλωμῶδες ὑπὸ τῷ πολέ-
μῳ,

in mente habebat, facilius illis praesentibus
constituturum se reipublicae formam sperans.
Meditabatur autem effusam populi potesta-
tem, quod ea non respublica sed rerumpub-
licarum esset, ut ait Plato, nundinae, coercere,
& Laconicam quandam Creticamque mi-
stam formam ex populari arbitrio & regno,
in qua optimatum jus esset, hique praeside-
rent, & maxima quaeque dispenfarent, tempe-
rare & concinnare; quum Corinthios quoque
republicam cerneret per optimates praeci-
pue procurare, nec multa negotia tractare apud
populum. Quum igitur hanc rem imprimis
impugnaturum exspectaret Heraclidem: qui
alias inquietus, temporarius, & seditiosus
erat; quos jamdudum cupientes eum interficere
represserat, his tunc connivit: qui in do-

num illius irrumpentes obtruncaverunt eum.
Tulit graviter hujus mortem populus. Quum
splendidas exequias tamen ei Dion parasset, &
comitante exercitu funus esset prosequutus,
concionemque habuisset, placati sunt, intelli-
gentes motus civiles Heraclide & Dione una
rempub. gerentibus sedari nullo modo posse.

Erat Dioni amicus quidam Atheniensis
Callippus, quem non literarum commenda-
tione ait Plato, sed initiationibus & circula-
toria consuetudine notum ei & familiarem
fuisse. Hic eum ad bellum sequutus hone-
stum ordinem habebat, atque ingressus cum
eo Syracusas est primus amicorum omnium
coronatus, praebueratque se strenuum & in-
signem bellatorem. Qui quum amicis Di-
onis. primariis & optimis bello consumptis,
sub-

με, καὶ τεθνηκότος Ἡρακλείδῃ, τόν τε δῆμον ἰώσα τῶν Συρακυσίων ἔρημον ἠγεμόνῳ ὄντι, καὶ τὰς στρατιώτας τὰς μὲν Δίωνῳ προσέχοντι αὐτῷ μά-
 λιστα, μισθώσατο ἀνθρώπων γυμνασίῳ, καὶ παντάπασιν ἐλπίσας Σικε-
 λίαν αἶθλον ἔχειν τῷ ξενικονίᾳ, ὡς δὲ φασιν ἔνιοι, καὶ τάλαντα προσλαβὼν
 εἴκοσι, τῷ φόντι μισθὸν ᾧ τῷ πολέμιον, διέφθειρε καὶ παρεσκύασε τινὰς
 τῷ ξένῳ ἐπὶ τὸν Δίωνα, κακοηθησάτω ἀρχὴν καὶ πανουργοτάτω ποιησά-
 μῃ. αἰεὶ γάρ τινας φωνὰς τῷ στρατιωτῷ πρὸς ἐκείνον ἢ λελεγκυμένας
 ἀληθῶς ἀναφέρων, ἢ πεπλάσμεναι ὑπ' αὐτῶν, τοιαύτω ἔξασιν ἐλαβεν
 διὰ τὴν πίσιν, ὥστ' ἐνὶ γυμνασίῳ κρύφα καὶ διαλέγεσθαι μὲν παρρησίας ὡς βέ-
 λαιτο καὶ τῷ Δίωνῳ, αὐτῶν κελδύοντι, ἵνα μηδὲ εἰς λανθάνῃ τῷ ὑπέλως
 καὶ δυσμῶς ἐχόντων. ἐκ τῶν τῶν συνέβαινε τὰς μὲν πονηρὰς καὶ νοσηλίας
 διεύσκειν ταχὺ καὶ συνιστάναι τὸν Καλλιππον· εἰ δέ τις ἀπώσαμῃ τὰς
 λόγους αὐτῶν, καὶ τὴν πείραν ἔδειποι πρὸς τὸν Δίωνα, μὴ ταράττεσθαι μη-
 δὲ χαλεπαίνειν ἐκείνον, ὡς αὐτὸς προσέτατε τῷ Καλλιππῷ περαινόντι.

Συνισαμῶν τῷ τῷ ἐπὶ ἐλθῆς, φάσμα γινέτω τῷ Δίωνι μέγα καὶ τερατώδες.
 ἐτύχανε μὲν γὰρ ὅψις τῇ ἡμέρᾳ καθ' ἑσπέρην ἐν πασάδι τῇ οἰκίᾳ, μόνῳ
 ὢν πρὸς ἑαυτὸν τὴν διάνοιαν· ἔξαίφνης τῷ ψόφῳ γυμνασίου, πρὸς θάτερον
 πέρας τῇ σοῦς ἀποβλέψας ἔτι φωτὸς ὄντι, εἶδε γυναῖκα μεγάλην, σο-
 λῇ μὲν καὶ προσώπῳ μηδὲν ἐριννύῳ τραγικῇς ᾧ ἀλλάττεσαν, σάεσσαν τῷ
 καλυπτρῷ τινὶ τὴν οἰκίαν. ἐκπλαγὴς τῷ δεινῷ καὶ ἀειφορῷ γυμνασίου,
 μετεπέμψατο τὰς φίλας, καὶ διηγέτο τὴν ὅψιν αὐτοῖς καὶ ἀπαμύειν ἐδε-

το

sublatoque Heraclide, populum Syracusanum cerneret duce orbem, & Dionis milites sui potissimum cupidos, homo sceleratissimus, qui prorsus Siciliam interfecti hospitis habiturum se sperabat præmium: & ut aliqui commemorant, insuper viginti talenta cædis acceperat ab hostibus mercedem: nonnullos mercenarios milites sollicitavit & subornavit in Dionem, atque hoc improbissimum callidissimumque exordium fecit. Deferebat nempe quotidie militum quasdam apud ipsum voces aut vere emissas aut confictas ab se. Qua re ob habitam ei fidem tantum homini permisum, ut quibuscum vellet clam congregaretur, & in colloquio detraheret Dionem, ipsius jussu, ne ullus lateret malevolorum & infen-

forum. Hinc accidit ut brevi improbos & ægros facile cognosceret Callippus conglobaretque: ubi vero quis sermones ejus respueret, & sollicitatum se Dionem renuntiaret, ne commoveretur ille neque offenderetur, quasi exequeretur jussa ejus Callippus.

Dum conjuratio coitur, spectrum est Dionem immane & monstrificum oblatum. Sedebat forte diei sero domi in porticu cogitabundus. Ibi strepitu repente facto respiciens clara adhuc luce ad alteram porticus partem, conspexit grandem mulierem, cultu & facie nihil a tragica abhorrentem furia, quæ verrebatur scopis domum. Ille vehementer perculsus & trepidans, accivit amicos, visumque iis narravit, atque oravit apud se ut permanere-

D d 2

rent

το καὶ συνουκλερδύειν, παλιάπασιν ἐκστατικῶς ἔχων, καὶ δεδοικῶς μὴ πάλιν εἰς ὄψιν αὐτῷ μονωθέντι τὸ τέρας ἀφίκην. τῷτο μὲν ἐν αὐτῇς ἐσυνέπεσεν. μεθ' ἡμέρας ὀλίγας ὁ υἱὸς αὐτῆς σχεδὸν ἀνίππαις ὦν, ἐκ τινος λύπης καὶ ὀργῆς, μικρὰν καὶ παιδιὰν ἀπαρχὴν λαβέσσης, ἔρριψεν ἑαυτὸν ἀπὸ τῆς σέγας ἐπὶ τῷ κεφαλῷ, καὶ διεφθάρη.

Ἐν τοιαύτοις ὅτε Δίωνος ὄντος, ὁ Κάλλιππος ἔτι μᾶλλον εἶχετο τὴν ἡβελῆς καὶ λόγον εἰς τὰς Συρακουσίδας ἐξέδωκεν ὥς ὁ Δίων ἄπαις γεγονώς, ἔγνωκε τὸν Διονυσίαν καλεῖν Ἀπολλοκράτη, καὶ ποιῆσαι διάδοχον, ἀδελφιδὴν μὲν ὄντα τῷ ἑαυτῆς γυναικὸς, θυγατερὶ δὲ τῷ ἀδελφῇ. ἤδη ὅτε καὶ τὸν Δίωνα καὶ τὰς γυναῖκας ὑπόνοια τῷ πρᾶττομῶν εἶχε, καὶ μινύσεις ἐγίγνωστο πανταχόθεν. ἀλλ' ὁ μὲν Δίων, ὥς ἔοικεν, ἐπὶ τοῖς κατὰ τὸν Ἡρακλείδην ἀχθόμενῳ, καὶ τὸν φόνον ἐκείνον, ὥς τινα τῆς βίης καὶ τῷ πράξεων αὐτῷ κηλῖδα περικειμένῳ, δυσχεραίνων αἰεὶ καὶ βαρυνόμενῳ, εἶπεν ὅτι πολλάκις ἤδη θνήσκων ἑτοιμός ἐστιν, καὶ παρέχειν τῷ βελομῶν σφάττειν αὐτὸν, εἰ ζῆν δεήσει μὴ μόνον τὰς ἐχθρὰς ἀλλὰ καὶ τὰς φίλας φυλαττόμενον. τὰς ὅτε γυναῖκας ὁρῶν ὁ Κάλλιππος ἐξεταζέσας ἀκρεβῶς τὸ πρᾶγμα, καὶ φοβηθεὶς, ἦλθεν πρὸς αὐτὰς ἀνέμενῳ καὶ δακρύων, καὶ πῖσιν ὡς βέλον διδόναι βελομῶν. αἱ δ' ἠξίουν αὐτὸν ὁμῶσαι τὸν μέγαν ὄρκον. ὡς ὅτε τοιαύτῳ καταβὰς εἰς τὸ τῷ θεσμοφόρων τέμενῳ ὁ διδὼς τῷ πῖσιν, ἰερέων τινων ἡγομῶν, περικελεύει τῷ πορφυρεῖδ᾽ ὅτι Θεῶν, καὶ λαβὼν δᾶδα καιομένην ἀπόμνυσι. ταῦτα ποιήσας ὁ Κάλλιππος πάντα,

rent & pernoctarent, quod plane metu esset attonitus, timens ne si solum reliquissent, iterum sibi obversaretur monstrum. Cæterum id non est reversum: sed filius ejus fere adultus per dolorem aliquem animi & iram ex parva & puerili ortam occasione de fastigio domus præcipitavit se in caput, & interiit.

Hac ictu calamitate Dione, urfit magis ac magis insidias Callippus, rumoremque dissipavit inter Syracusanos orbem jam liberis Dionem, Dionysii filium Apollocratem, qui fratris uxoris suæ filius & nepos sororis esset, accire & facere statuisse successorem. Jam Dioni quoque & fœminis oblata suspicio infidiarum erat, atque hæc omni ex parte detegebantur. Verum Dion, ut ego arbitror,

Heraclidis necesse dolens, eamque, ut aliquam vitæ & rebus suis gestis aspersam labem, ægre semper ac moleste ferens, demonstravit cupere sæpius jam se subire mortem, jugulumque cuivis præbere, ita si vivendum foret sibi, ut non tantum ab inimicis, sed etiam cavendum esset ab amicis. Porro mulieres advertens Callippus acriter rem perscrutari, territufque, adiit eas, inficiens rem, lacrymansque, & quam vellent cunque fidem offerens dare. Illæ postulaverunt ut magnum juramentum perageret. Id est hujuscemodi: Qui fidem daturus est, templum Cereris & Proserpinæ ingressus, sacris quibusdam peractis vestem Dææ purpuream induit, sumptaque ardenti tæda adjurat. Hæc Callippus quum omnia egisset,

τα, καὶ τὸν ὄγκον λυπομόσας, ἔτω κατεγέλασε τῷ Θεῷ, ὥστε περιμένας τὴν ἐορτὴν ἧς ὤμοσε Θεῷ, δεῖν τὸν φόνον ἐν τοῖς Κυρείοις· ἐδὲν ἴσως τὸ περὶ τὴν ἡμέραν τῇ Θεῷ ποιησάμεν, ὡς ἀσεβειῶν πάντως, εἰ καὶ κατ' ἄλλον χρόνον ἐσφαττε τὸν μύθον αὐτῆς ὁ μυσαγωγός.

Ὅντων δὲ πλειόνων ἐν τῇ κοινωνίᾳ τῇ πράξεως, καὶ καθεζομένης Δίωνος ἐν οἰκίᾳ κλίνας τινας ἔχοντι μὲν τῷ φίλῳ, οἱ μὲν ἔξω τὴν οἰκίαν περιέστησαν, οἱ δὲ πρὸς ταῖς θύραις τῆ οἴκου καὶ ταῖς θυρίσιν ἦσαν. αὐτοὶ δ' οἱ προσφύειν τὰς χεῖρας μέλλοντες Ζακύνθιοι, παρῆλθον ἀνὰ ξιφῶν ἐν τοῖς χιτῶσιν. ἅμα δ' οἱ μὲν ἔξω τὰς θύρας Ἰππασασάμενοι κατέχον· οἱ δὲ τῷ Δίῳ προσπεσόντες, κατέχεν ἐπειρώτο, καὶ συντείνει αὐτόν. ὡς δ' ἐδὲν ἐπέραινον, ἦσαν ξίφος· ἐδὲν δ' ἐτόλμα τὰς θύρας ἀνοῖξαι. συχνοὶ γὰρ ἦσαν ἐνδον οἱ μὲν τῷ Δίῳ· ὧν ἕκαστος οἰόμενος, ἀν' ἐκείνον πρῆν, διασώσεν ἑαυτόν, ἐκ ἐτόλμα βοηθεῖν. διατείνῃς δὲ γυμνός, Λύκων Συρακούσιος ὁρᾷ τινὲς τῷ Ζακύνθῳ διὰ τῆς θυρίδος ἐλκεῖν, ὃ κατὰ πρὸς ἑαυτὸν τὸν Δίωνα κρατέμενον πάλαι καὶ δεδιτόμενον ἀπέσφαξαν. οὗτος δὲ καὶ τὴν ἀδελφὴν μὲν τῇ γυναικὶ ἐκύμοντο ἔσθης εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἐνέβαλον· καὶ συνέβη τῇ γυναικὶ τλημονέστατα λοχυθείση τεκεῖν ἐν τῇ δεσμοτηρίᾳ παιδάριον ἄρρεν. ὅπερ καὶ θρῆναι μᾶλλον παρεβάλλοντο, πείσασθαι τὰς φύλακας, ἥδη τῷ Καλλίππῳ θορυβεμένῳ τοῖς πράγμασιν.

Ἐν ἀρχῇ μὲν γὰρ λυπομένης τὸν Δίωνα λαμπρὸς ὤ, κατέχεν τὰς
Συρα-

gisset, & juramento factum negasset, usque adeo contempsit Deas, ut exspectato Deæ, per quam juratus fuerat, die festo, eadem patraret Proserpinalibus: Atque illum ipsum diem Deæ solennem floccifecit, fortasse ut religionem ejus prorsus violaturus, si vel alio tempore mystam ejus mystagogus jugularet.

Quum essent autem permulti in conjuratione, & in cubiculo quodam lectulos habente federet Dion cum amicis, pars domum foris cinxerunt, alii ostio ædium & fenestris admoverunt se. Illi qui manus ei illaturi erant, Zacynthii, tunicati absque gladiis sunt ad eum ingressi. Simul illi qui extra stabant, fores attraxerunt, obditaque tenuerunt. Alii Dionem adorti institerunt cum suffocare &

strangulare. Ut nihil profecerunt, gladium postulaverunt. Verum aperire nemo audebat fores. Multi enim erant intus cum Dione, quorum quisque, si illum projecisset, servaturum ratus semetipsum, dubitavit ei opem ferre. Interposita mora Lycon Syracusanus porrigit per fenestram uni Zacynthiorum pugio- nem, quo victimæ modo Dionem oppressum jamdudum & obstupefactum jugulaverunt. Mox sororem ejus cum uxore prægnante conjecerunt in carcerem, contigitque uxori ejus ærumnosissimæ puerperæ filium edere in carcere: quem educare persuasis custodibus non sunt veritæ, quum exagitaretur jam rerum motibus Callippus.

Siquidem initio quum Dionem interfecisset, inclytus fuit, & rerum Syracusis potius

tus.

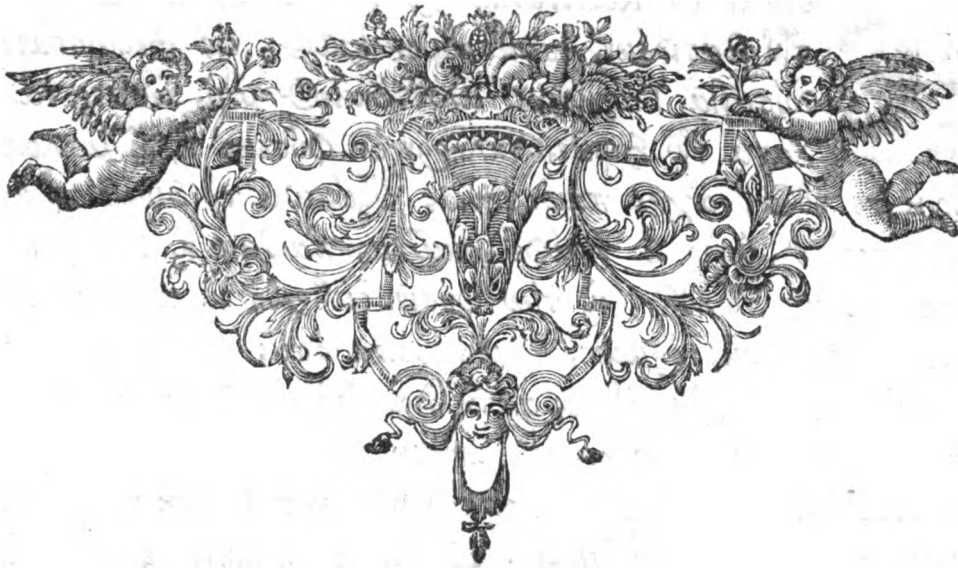
Συρακῆσας· ἢ πρὸς τὴν Ἀθηναίων ἐγραψε πόλιν, ἡ μάλιστά μιν τῶν
 Θεῶν ὄφειλεν αἰδέεσθαι ἢ δεδιέναι τηλικύτου μίσους ἀψάμηνθαι. ἀλλ' εἴκοθεν
 ἀληθῶς λέγεσθαι τὸ τὴν πόλιν ἐκείνῃ φέρειν ἄνδρας ἀρετῇ τε τὰς ἀγαθὰς,
 ἀρίστους, ἢ κακία τὰς φαύλους, πονηροτάτους· καθάπερ αὐτῷ ἢ ἡ χώρα
 κάλλισον μέλι, ἢ κώνειον ὠκυμορώτατον ἀναδίδωσιν. ἔ μιν πολὺν χρό-
 νον ὁ Κάλλιππος ἔκκλημα τῇ τύχῃ ἢ τῷ Θεῶν ᾤκειν, ὡς πελοποννήσιον εἰς
 ἀσεδέματα ἄνθρωπον τηλικύτου κλώμενον ἡγεμονίας ἢ πράγματα· ταχὺ
 δ' ἀξίαν δίκην ἔδωκεν. ὁρμήσας μὲν γὰρ Κατάνειαν λαβεῖν, οὐθὺς ἀπέβαλε
 Συρακῆσας. ὅτε ἢ φασὶν αὐτὸν εἰπεῖν, ὅτι πόλιν ἀπολωλεκώς, τυρόνησιν
 εἴληφεν. Ἐπιθέμενος δὲ Μεσσηνίοις, ἢ τὰς πλείους στρατιώτας ἀπολέσας, ἐν
 οἷς ἦσαν οἱ Δίωνα κατακτείναντες, ἐδραμίας ἢ πόλεως αὐτὸν ἐν Σικελίᾳ
 προσδεχομένης, ἀλλὰ μισάντων ἀπάντων ἢ προβαλλομένων, Ῥήγιον κατέ-
 χεν. ἐκεῖ δὲ λυπεῶς πράττων, ἢ κακῶς διατρέφων τὰς μισθοφόρους, ὑπὸ
 Λεπίνῃ ἢ Πολυπέρχοντι ἀνηρέθη, χρησαμένων ξιφιδίῳ καὶ τύχῃ, ὃ ἢ
 Δίωνα πληγῆναι φασὶν. ἐγνώσθη ἢ τὰ μεγέθει βραχὺ γὰρ ἦν, ὥσπερ τὰ
 Λακωνικά, ἢ τῇ κατασκευῇ τῇ τέχνῃ εἰργασμένων γλαφυρῶς ἢ περὶ τῶν.
 τοιαύτῃ μὲν ἐν τίσιν Κάλλιππος ἔδωκεν· τὴν δ' Ἀριστομάχῃ ἢ τὴν
 Ἀρετῇ, ὡς ἀφείθησαν ἐκ τῆς εἰρκῆς ἀναλαβὼν Ἰκέτης ὁ Συρακῆσι, εἰς
 τῷ Δίῳ φίλων γεγονώς, ἐδόκει πιστῶς ἢ καλῶς περιέπειν· εἶτα συμπε-
 ραίς ὑπὸ τῷ Δίῳ ἐχθρῶν, ἢ πρὸς ἀσκηδίας πλοῖον αὐταῖς, ὡς εἰς Πε-
 λοπόννησον ἀποσταλισσομένης, ἐκέλευσεν κατὰ πλὴν ἀποσφάξαίῃς ἐμβα-
 λῆν

tus est, scripsitque id ad civitatem Athenien-
 sem, quam tanto admissio piaculo maxime de-
 buerat secundum Deos vereri & tremere. Sed
 verum videtur illud dictum, eam urbem viros
 qui virtutem sectantur, optimos, & qui vitia,
 teterrimos ferre: sicut tellus eorum opti-
 mum mel, & cicutam edit exitiosissimam.
 Haud diu tamen superstes fuit Callippus in
 fortunæ & Deorum opprobrium, quasi con-
 niventium homini tanto flagitio imperium
 & opes paranti: sed brevi dignas pœnas de-
 dit. Nam Catanam quum contenderet ca-
 pere, protinus amisit Syracusas. Quo tem-
 pore dixisse referunt eum, missa e manibus
 urbe se tyrocnestim cepisse. Hinc adortus
 Messanenſes, maxima militum suorum parte
 desiderata, in quibus erant Dionis interfec-

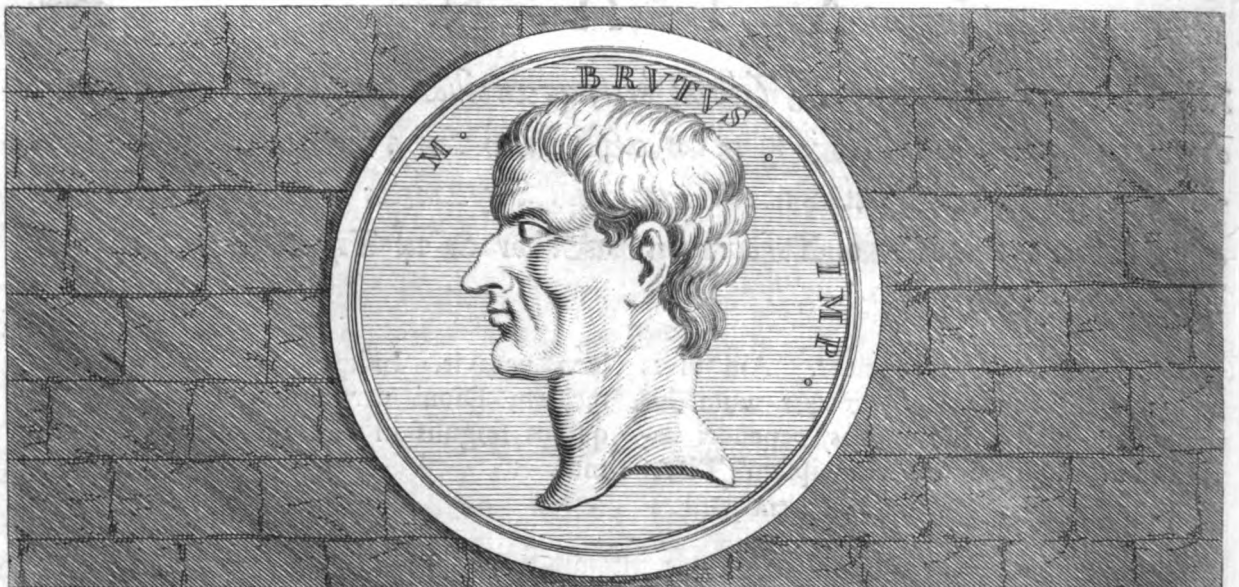
tores, nulloque Siciliae oppido eum recipi-
 ente, sed infestis & detestantibus omnibus,
 occupavit Rhegium. Ibi gravi pressus penu-
 ria, & mercenarium militem maligne tole-
 rans, a Leptine & Polyperchonte eodem
 forte gladio, quo percussus ferunt Dionem,
 interfectus est. Agnitus gladius ex figu-
 ra fuit. Nam brevis sicut Laconici fuit, &
 opificio scite & eleganter fabrefactus. Hoc
 persolvit Callippus supplicium. Aristoma-
 chen & Areten, ut ex vinculis liberatæ fu-
 erunt, Syracusanus Icetes, qui ex Dionis a-
 micis fuerat, accepit. Hic eas fovit ali-
 quandiu fideliter & honeste: verum a Dio-
 nis inimicis inductus, parato eis navigio,
 quasi eas esset in Peloponnesum amandatu-
 rus, præcepit ut in cursu interficerentur at-
 que

λαῖν εἰς τὴν θάλασσαν. οἱ δὲ ζώσας ἔτι καταπονιῶσθαι λέγουσι, καὶ τὸ παι-
δίον μετ' αὐτῶν. ᾤκησεν δὲ καὶ τῶτον ἀξία ποινὴ τῶν τετολμημένων. αὐτὸς τε
γὰρ ὑπὸ Τιμολέοντι ἀλγὺς ἀπέθανε, καὶ θυγατέρας δύο προσαπέκλειναν
αὐτῷ Δίωνι τιμωροῦντες οἱ Συρακούσιοι. ὧν ἓν ἐν τῷ Τιμολέοντι βίῳ καθ'
ἕκαστα γέγραπται.

que in pontum projicerentur. Alii vivas leon necavit. Insuper duas ejus filias Sy-
rachani Dioni parentantes occiderunt: de
adhuc aiunt submersas, unaque cum his racusani Dionis parentantes occiderunt: de
infantem. Sed & hic poenas pependit fla- quibus singulis in vita Timoleontis differui-
gitiorum. Quippe captum ipsum Timo- mus.

ΒΡΟΥΤΟΣ.

Apud Ful. Ursin.

G. F. Guiche Sculp.

Β Ρ Ο Υ Τ Ο Σ.

ΑΡΚΟΥ ἡ Βεῦτε πρῶγον· ἰὼ Ἰένι· Βεῦτε, ὃν ἀνέ-
στησαν ἐν Καπιτωλίῳ χαλκῆν οἱ πάλαι Ῥωμαῖοι, μέσον
τῷ βασιλέων, ἑσπασμῶν ξίφει, ὡς βεβαιότατα κατα-
λύσαντα Ταρκυνίους. ἀλλ' ἐκείνῳ μὲν, ὥσπερ τὰ ψυχρή-
λατα τῷ ξιφῶν, σκληρὸν ἐκ φύσεως καὶ ἔμ μαλακὸν ἔχων
ὑπὸ λόγῳ τὸ ἦθος, ἄλλοι παιδοφονίας ἐξώκειλε τῷ θυμῷ τῷ κατὰ τῷ
τυράννων· ἐτοσί δ', ὑπὲρ ἧ γράφει ταῦτα, παιδείᾳ καὶ λόγῳ διὰ φιλο-
σοφίας καταμίξας τὸ ἦθος, καὶ τὴν φύσιν ἐμβριθεῖ καὶ πραΰαν ἔσαν ἐπε-
γείρας ταῖς πρακτικαῖς ὁρμαῖς, ἐμμελέςατα δοκεῖ κραθῆναι πρὸς τὸ κα-
λόν. ὥστε καὶ τὰς ἀπεχθάνομύνας αὐτῷ διὰ τὴν ἐπὶ Καίσαρα συνωμοσίαν,
εἰ μὲν τι γυναικὸν ἢ πρᾶξις ἠνέκεν, Βεῦτῳ προσάπλειν, τὰ θυχερέστατα ἡ
τῷ γεγονότων τρέπειν εἰς Κάσιον, οἰκεῖον μὲν ὄντα Βεῦτε καὶ φίλον, ἀπλῆν
ἡ τῷ τρέπῳ καὶ καθαρὸν ἔχ ὁμοίως. Σεργιλία ἡ μήτηρ ἀνέφερε τὸ γένος
εἰς

M. BRUTUS stemma ad Junium Brutum refert generis autorem, cui prisca Romani in Capitolio mediam inter reges posuere statuam ex ære, quæ strictum tenet ensē, quod penitus regno pepulisset Tarquinius. Cæterum ille, gladiatorum instar qui candentes frigida extincti sunt, duris præditus natura, nec ex literarum cultura mollibus moribus, usque in liberorum cædem ira adversus tyrannos provector est. At hunc, super quo hic tracta-

mus, qui doctrina & philosophiæ præceptis mores temperaverat, ingeniumque solidum & lenē excitaverat impetu ad res agendas accommodato, ad virtutem decentissime comparatum apparet fuisse. Unde qui ei conjurationis in Cæsarem causa infesti fuere, siquid esset gestum præclare, adscripserunt Bruto, atrocissima quæque Cassio tulerunt expensa, familiari Bruti & amico, haud perinde simplicium tamen morum neque integrorum. Mater ejus Servilia genus repetebat a

Ser-

εἰς Ἄλαν Σερβίλιον, ὃς, Μαλλίε Σπορίε τυραννίδα κατασκηδαζομένης, καὶ ταράττοντι τὸν δῆμον, ἐλχειρίδιον λαβὼν ὑπὸ μάλης προῆλθεν εἰς ἀγορὰν καὶ πῶδας τῶ ἀνδρὶ πλησίον, ὡς ἐνυγχάνειν τι μέλλων καὶ διαλέγεσθαι, προσνύσαντα πατάξας ἀπέκλεινεν. τῆτο μὲν ἔν ὁμολογέμερόν ἐστιν τὸ ἡ πατρῶον γένος, οἱ διὰ τὸν Καίσαρ φόνον ἐχθραν τινὰ καὶ δυσμύειαν ἀποδεικνύμενοι πρὸς Βεῤῥτον, ἃ φασιν εἰς τὸν ἐκβαλόνηα Ταρκυνίε ἀνήκειν· ἐδὲν γὰρ ἐκείνῳ λειφθῆναι γένος ἀνελόνηι τὰς ὑπὲρ· ἀλλὰ δημότιω τῆτον οἰκονόμῳ ὑὸν ὄντα Βεῤῥτε, ἄρτι καὶ πρῶτω εἰς ἀρχονία προελθεῖν. Ποσειδῶνι δ' ὁ φιλόσοφος τὰς μὲν ἐνθλικὰς φησὶν ἀπολέσθαι τῇ Βεῤῥτε παῖδας, ὡς ἰσόρη· τείτον ἡ λειφθῆναι νήπιον, ἀφ' ἧ τὸ γένος ὠρμηθεῖ καὶ τῷ γε καθ' αὐτὸν ἐκ τῆ οἰκίας γεγονότων Ἰππικῶν ἀνδρῶν ἀναφέρειν ἐνίεας πρὸς τὸν ἀνδριάντα τῇ Βεῤῥτε τὴν ὁμοιότητα τῆ ἰδέας. πρὶ μὲν ἔν τῶτων τοσαῦτα.

Σερβιλίας ἡ τῆ Βεῤῥτε μητρὸς ἀδελφὸς ὢν Κάτων ὁ φιλόσοφος, ὃν μάλιστα Ῥωμαίων ἐζήλωσεν ἔσθ, θείον ὄντα, καὶ πενθερὸν ὑπερῶν γένος. τῷ δ' Ἑλληνικῶν φιλοσόφων ἐδενὸς μὲν, ὡς ἀπλῶς εἰπεῖν, ἀνήκοος ὢν, ἐδὲ ἀλλότρου. διαφερόντως δ' ἐσπεύδακει πρὸς τὰς ἀπὸ Πλάτωνος καὶ τὴν νέαν καὶ μέστω λεγομένην Ἀκαδημίαν ἐπ' ἀνὺ προσιέμενος, ὁξήρητο τῇ παλαιᾷ καὶ διετέλει θαυμάζων μὲν Ἀντίοχον τὸν Ἀσκαλωνίτην, φίλον ἡ καὶ συμβιωτὴν τὸν ἀδελφὸν αὐτῇ πεποιημένον Ἀρίσωνα, ἄνδρα τῇ μὲν ἐν

Servilio Ahala, qui, Spurio Manlio tyrannidem moliente ac seditionem concitante, pugionem sub ala ferens in forum processit, & prope illi assistens, quasi haberet quod cum eo ageret & conferret, caput inclinantem percussit interfecitque. Verum hoc in confesso est. Paternam vero stirpem ejus illi qui ob necem Cæsaris immicitiam aliquam & odium cum Bruto exercuerunt, negant Tarquinii exactorem contingere. Nullam enim contendunt ab illo qui filios interfecerat, superstitem sobolem relictam, sed plebeium hunc Bruti dispensatoris fuisse filium, atque non ita dudum ad magistratus aspirasse. At Posidonius philosophus filios Bruti adultos, ut proditum est memoriz, fuisse memorat interfectos: tertium vero relictum infantem,

VOL. V.

a quo genus propagatum. Nonnullos etiam æqualium suorum, qui ex ea gente erant, clarorum virorum, representasse facie Bruti statuam. Verum hæcenus de his.

Serviliæ Bruti matris Cato philosophus frater fuit, quem inter Romanos hic potissimum avunculum & post focerum est æmulatus. A philosophorum Græcorum nulla secta, ut semel dicam, audienda peregrinus aut alienus fuit, præcipue vero asseclarum Platonis extitit studiosus. Ac nova & media, quam vocant, Academia parum probata, veterem sectatus est, & Antiochum quidem Ascalonitem in admiratione habuit perpetuo, fratrem vero ejus amicum & convivorem paravit Aristonem, eruditionis sane

E c

ex-

ὅτι λόγους ἔχει πολλῶν φιλοσόφων λεπτόνομοι. αὐτὰρ αὖ ἡ καὶ περὶ τοῦ πρώτου ἐναμίλλου ὁ δ' Ἐμπυλῶ, ὃ καὶ αὐτὸς ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς καὶ αἱ φίλοι μέμνηται πολλὰς αἰς συμβαίνει. αὐτῷ, ῥήσας ῥητὴν καὶ κατὰ λέλοιπεν μικρὸν μὲν. ὃ φαῦλον ἢ σύγγραμμά τι. τὸ καὶ σαρῶν ἀναγνώσεως, ὃ Βεῦτῶ ἐπιγέγραπται. Ῥωμαῖσι μὲν ἐν ἡσυχίᾳ πρὸς καὶ ἀγῶνας καὶ τὰς ἀγῶνας ἰκανῶς ὁ Βεῦτῶ. Ἑλλήσιν ἢ τινὰ λαοφθογματοποιῶν καὶ κακωνιῶν ἐπιτηδύμιον βραχυλογίαν ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς ἐμαρξάμενος ἔστιν. οἷον ἥδη καθεστώς ἐς τὸν πόλεμον γράφει Ἐπερχομένης, Ἀνέω ὑμᾶς ἀποβαλλὰς δέδωκεναι χεῖματα· αἱ εἰ μὲν ἰκανῶς ἔδοξα, ἀμολογεῖται ἀδίκην· εἰ ἢ ἀκούεις, ἀποδοῖξά τε τῷ ἐμοὶ ἰκανῶς δύναι. παῖδιν Σαρμίων, Αἰ βεβαῖ ὑμῶν ἀλγῶν. αἱ ὑπεργίαι βραδείαι. τί πέταιν τάς ἐνοσίδως καὶ αὖτις Παταρέων ἐτέρων, ἑαίνθισι πλεὶν ἐμὴν ἀπεργάσασθαι ὑπερδύναι, πόσον ἀπονοίας ἐχρήκασιν τινὶ πατείδα· Παταρεῖς ἢ πισθύσαντες ἐαυτοὺς ἐμοί, ἔδοξα ἐλπίσας ἀδικεῖν καὶ κατ' ἐκείνην τὴν ἐλπίσας. ἔξω ἐν καὶ ὑμῶν ἢ τινὶ Παταρέων κείσιν ἢ τινὶ Σαρμίων τύχῃ ἐλπίσας. καὶ μὲν ἐν τῇ ἀποσπασμένη γῆς ἐπιστολῇ ποιῶν ἔστιν.

Ἔτι ἢ παρὰ τὸν αὐτὸν Κρότων καὶ ἀπὸ τῶν συμποσθημένων ἐς Κύπρον ἐπὶ Ἑπτανησίαν ἀποσταλέντα. Πτολεμαῖος ἢ ἀποφθεῖρται ἐαυτὸν, ὁ Κρότων αὐτὸς ἐν Ῥόδῳ διατελεῖν ἔχων ἀναγκαίαν. ἐτυχεν μὲν ἥδη τινὰ τῶν φίλων Κανίαν ἐπὶ τινὶ τῶν χερματάων φυλακῇ ἀποσπασθείς. δέσας δ' ὀκνεῖν, ὡς ἐκ ἀφεξόμενον κλοπῆς, ἔγραψε τῷ Βεῦτῳ, πλεῖν τινὶ ταχίστῳ εἰς

Κύπρον

excellencia multis philosophis inferiorem: at modestia & placiditate compararem vel principibus. Empylus, cujus & ipse in epistolis & ejus amici frequentem faciunt mentionem, velut usi Bruti cotubernio, orator fuit. Hic commentarium reliquit de Caesaris nece exiguum, sed non inelegans, quod Brutus est inscriptum. Latine fuit Brutus ad castrensem & forensem dictionem satis exercitatus: Graece vero concisam & Laconicam. dicendi breviter notatus est in epistolis aliquoties captasse. Velut quum jam bellum suscepisset, scribit Pergamenis, Dolabellae audio vos pecuniam dedisse: quam si ultro dedistis, fateamini nos laesisse: sin inviri, ostendite id, sponcite nobis dando. Rursus Samiis, Confilia vestra secuta, munus functio segnis: quem

horum finem expectatis? Et de Patarenibus in alia: Xanthii beneficium meum despicientes, desperationis suae habuerunt patriam sepulchrum. Patarense, qui se in fidem meam contulerunt, nusquam desiderant in administrandis rebus suis libertatem. Igitur licet vobis quoque vel Patarensum judicium vel fortunam eligere Xanthiorum. Atque notarum genus epistolarum ejus hujusmodi est.

Adolescens adhuc avunculum Catonem in Cyprum contra Ptolemaeum missum comitatus est. Quum Ptolemaeus mortem sibi ipse conscivisset, Cato ipse necessario Rhodi commorans praemisera jam amicum quendam Canidium ad pecuniam servandam. Quem veritus non temperatas habiturum manus, scripsit Bruto ut quamprimum ex Pamphy-

lia

Κύπρον ἐκ Παιμφυλίας. ἐπεὶ γὰρ ἑαυτὸν ἀναλαβάναν ἐκ τινος ἐκδιδόντας διήγρη. ὁ δὲ καὶ μάλιστ' αὖτις ἐπλάσθη, τὸν τε Καίωνα κιδάρησεν, ὡς ἀτίμως ἀπερρίμαλτον ὑπὸ τοῦ Καίωνα, καὶ ὅπως τὸν τοιαύτῳ ἐπιδέλεαν καὶ εὐδοκίαν, ὅτε δὴ νέος καὶ χολασις, ἐκ ἐλαθέρεον, ἐδ' ἑαυτὸ ποιήσεν. καὶ μὴν ἀλλὰ καὶ πρὸς ταῦτα σπουδαίως ἑαυτὸν, ὑπὸ τοῦ Καίωνα ἐπιδέλεον καὶ τὸ εὐδίας ἐξαργυρωθείσης, ἀναλαβὼν τὰ πλεῖστα τῶν χρημάτων εἰς Ῥώμην ἐπλάσθη.

Ἐπεὶ δὲ τὰ πράγματα διέστη, Πομπήιος καὶ Καίσαρ ἐξενεγκάμενοι τὰ ὅπλα, καὶ τὸ ἡγεμονίας ταρχεῖσθαι, ἐπιδόξω μὴ μὲν αἰρήσεως τὰ Καίσαρ. ὁ γὰρ πατήρ αὐτῶν διὰ τὸν Πομπήιον ἐτεθῆκε πρότερον ἀξίῳ δὲ τὰ κοινὰ τῶν ἰδίων ἐπὶ προῦσαι κοινῶς, καὶ τὸν Πομπήιον νομίζων ὑποθέσειν βελτίονα πρὸς τὸν πόλεμον εἶναι τοῦ Καίσαρος, ἐπείνῳ προσέθετο. καίτοι πρότερον ἀπαυθίσας, ἐδὲ προσέειπε τὸν Πομπήιον, ἄγ' ἡγεμόνος μέγα, πατὴρ φονεὶ διαλέγεσθαι τότε δ' ὡς ἀρχόντι τὸ πατρὸς ὑποτάξας ἑαυτὸν, εἰς Συμελίαν ἐπλάσθη πρὸς βουτῆς μὲν Σησίς τοῦ λαχόντος τὸν ἐπαρχίαν. ὡς δ' ἐπεὶ πρῶτον ἐδὲν μὲν μέγα, καὶ σπουδῆσαν εἰς ταυτὸ ἦδη Πομπήιος καὶ Καίσαρ ἀγωνιζόμενοι πρὸς τὸ ὅλον, ἦκεν εἰς Μακεδονίαν ἐθελούῃς τοῦ κινδυνὸς μεθέξων. ὅτε καὶ φασὶ Πομπήιον ἠδένῃ καὶ θάυμασάνῃ, προστόνῃ αὐτῶν καθελόμενον ἐξανασηῆσαι, καὶ πειθαλεῖν ὡς κρατίστω, πάντων ὁρῶντων. ἐν δὲ τῇ στρατείᾳ, τὸ ἡμέρας ὅσα μὴ Πομπήιος σπουδῇ, πρὸς λόγους καὶ βιβλία διέτριβεν, καὶ μόνον τὸν ἄλλον χρόνον, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ

ha navigaret in Cyprum. Illic enim colligendi sui ex imbecillitate gratia agebat. Quam profectiorem suscepit perinvitus, tum Canidii verocundia, ut ignominiose a Catone abjecti, tum prorsus ejuscemodi munus & procuratorum, atque juvenis & literis editus, neque liberalem censens neque se dignum. Attamen ita curam hic intendit ut fuisset a Catone commendatus, opibusque illis in argentum redactis magnam pecuniae partem Romam deportavit.

Postquam armis Pompeii & Caesaris atque imperii commotione divulgata respublica est, habebatur partes Julianas sequuturus: nam pater ejus ante fuerat per Pompeium interfectus. Verum quod reipublice potius vellet quam suis rationem ducere, & Pompeii ex-

istimaret quam Caesaris ad sumenda arma honestiorem causam esse, aggregavit se ad illum, licet ante occurrentem ne salutasset Pompeium, pro piaculo habens interfectorem appellare parentis. At tunc ut patriae duci submisit se ei, ac cum Sestio in Siciliam, qui eam provinciam fuerat sortitus, legatus profectus est. Sed quum nihil illic geri praeclari posset, Pompeius autem & Caesar castris castra collata haberent de summa decertantes, ultro ad periculi societatem accurrit in Macedoniam: memorantque laetum tum Pompeium & obstupescentem ejus adventu, omnibus aspicientibus affurrexisse ei ex sella, ac sicut praestantiores fuisse complexum. In castris diem, nisi quantum cum Pompeio esset, in literis & libris ponebat, non solum alio tempore, sed & sub

τῇ ἄλλῃς μεγάλῃς μάχῃς. ἰὺ μὲν ἀκμὴ θέρους, καὶ καῦμα πολὺ, πρὸς ἐλώδεσι χωρείοις στρατοπεδουόντων· τῷ δὲ Βρεττῷ ἔταχέως ἦκον οἱ τιμω σκηνίῳ κομίζοντες. ἐμπονηθεὶς δὲ πρὸς ταῦτα, μεσημβρίας μόλις ἀλεψάμενος καὶ φαγὼν ὀλίγα, τῷ ἄλλων ἢ κατὰ δουδόντων, ἢ πρὸς ἑπινοίᾳ καὶ φρονηδίᾳ τῷ μέλλοντι ὄντων, αὐτὸς ἄχει τῇ ἐσπέρας ἔγραφε σιωπῶντων ἑπιτομὴν Πολυβίου.

Λέγει δὲ Καῖσαρ ἐκ ἀμελεῖν τῷ ἀνδρὶ, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοῖς ὑφ' αὐτὸν ἡγεμόσιν ἐν τῇ μάχῃ, μὴ κτείνειν Βρεττον, ἀλλὰ φείδεσθαι, καὶ πρὸς χάριν μὲν ἐκστῶς, ἀγαθὴν εἰ δὲ ἀπομάχοιτο πρὸς τὴν σύλληψιν, εἴαν, καὶ μὴ βιάζεσθαι καὶ ταῦτα ποιεῖν, τῇ μὲν τῷ Βρεττῷ Σεβιλίᾳ χαλεζόμῳ ἐγγνώκει γὰρ, ὡς ἔοικε, νεανίας ὢν ἔτι, τὴν Σεβιλίαν ἑπιμαρτυροῦσαν αὐτῷ· καὶ καθ' ἑς μάλιστα χρόνος ὁ ἔρως ἐπέφλεγμα, γρόμῳ τὸν Βρεττον, ἐπέπαυτο πῶς ἔξ αὐτῷ γεγονέναι. λέγει δὲ, τῷ πρὸς Κατιλίαν πραγμάτων μεγάλων ἐμπεπρωκότων εἰς τὴν σύγκλητον, ἃ μικρὸν ἐδέησεν ἀνατρέψαι τὴν πόλιν, εἶναι μὲν ὁμῶς Κάτωνι καὶ Καίσαρι, διαφερομένους πρὸς γνώμην ἐν τῷ τῷ γραμματικῷ μικρῷ προσδοκῶντι ἔξωθεν Καίσαρι, τὸν μὲν ἀναγινώσκον σιωπῇ, Κάτωνι δὲ βοᾶν ὡς δεινὰ ποιεῖ Καῖσαρ, ἐνδύξας καὶ γράμματα πρὸς τῷ πολέμιον προσδεχόμενος. θορυβησάντων δὲ πολλῶν, καὶ τῷ Καίσαρι τὸ δελταῖον ὡς εἶχε τῷ Κάτωνι προσδοκῶντι, ἀναγνόντι Σεβιλίας τῇ ἀδελφῇ ἀκόλαστον ἑπιστόλιον, ἐκεῖνο μὲν ρίψαι πρὸς τὸν Καίσαρα, καὶ εἰπεῖν, Κράτει μέθυσε πρὸς δὲ τὴν γνώμην καὶ τὸν λόγον αὐ-

θις

pugnam Pharsalicam. Adulta æstas erat & æstus ingens, ac castra locis paludinosi habebant. Quod vero Bruto ministri non cito apportassent tentorium, labore hic confectus tandem meridie unxit se, & paululum cibi cepit, aliisque aut quiescentibus, aut cogitantibus & sollicitis de eventu pugnae, usque ad vesperum scripsit, Polybii compendium commentans.

Ferunt Cæsari illum magnæ curæ fuisse, ducibusque suis præcepisse in pugna, ne interficerent Brutum, sed parcerent ei; quem, si ultro se dederet, deducerent ad ipsum: sin repugnaret instantibus, mitterent eum, neque vim afferrent. Hæc memorant illum in Bruti matris fecisse Serviliæ gratiam. Nam adolescens adhuc, ut perhibetur, cum Servilia,

quæ amore ejus deperibat, consuetudinem Cæsar habuit. Quia vero, qua tempestate flagrantissimus erat eorum amor, genitus Brutus fuit: quodammodo sibi persuaserat eum ex se natum. Fama est quum gravissimæ res de Catilinæ conjuratione, quæ pene rempublicam evertit, tractarentur in senatu, dissentientes sententiis Catonem & Cæsarem commissos fuisse; interea parvum epistolum foris allatum quum Cæsar submisit legeret, exclamasse Catonem, indignam rem esse quod ab hostibus Cæsar nuntios & literas acciperet. Quum multi obstreperent ei, atque ideo tabellas Cæsar, ut acceperat, traderet Catoni, illum lectam fororis Serviliæ lascivam epistolam abjecisse ad Cæsarem, ac dixisse, Carpe temulente: mox ad sententiam & orationem

de

θις ὅς ἀρχῆς τεταπείσθη. ἔτω μὲν ἦν ὁ πρὸς Καίσαρα Σεβιλίας ἔως φεί-
δοντο.

Γενομένης ὃ τ' κτ' Φάσαλον ἤτης, καὶ Πομπηίᾳ μὲν ἐπὶ θάλασσαν
διεκπεσόντι, πολιορκημένης ὃ τ' χάρακον, ἔλαθεν ὁ Βρεῦτον κατὰ πύ-
λας ἔρχεσθαι πρὸς τόπον ἐλώδη καὶ μεσὸν ὕδατων καὶ καλάμιν φερέσας. ὅξ-
ελθὼν ὃ, καὶ διὰ νυκτὸς ἀποσπασθεὶς εἰς Λάριον, ἐκείθεν ὃ γράψαντι αὐτῷ,
Καῖσαρ ἦδη τε σωζομένην, καὶ κελύσας πρὸς αὐτὸν ἐλθεῖν, καὶ μόνον ἀφῆκε
τ' αἰτίας, ἀλλὰ καὶ τιμωρὸν ἐν τοῖς μάλιστα φεῖ αὐτὸν εἶχεν. ἐδενὸς δ'
ὅπῃ φύγοι Πομπηίῳ εἰπὲν ἐχόντι, ἀλλ' ἀπορίας ἔσσης, ὁδὸν τινα σὺ
τῷ Βρεῦτι βαδίζων μόνον, ἀπεπεραῖτο τ' γνώμης. καὶ δόξαντι ἐκ τινων
διαλογισμῶν αἰετα φεῖ τ' Πομπηίᾳ τεκμαίρεσθαι φυγῆς, ἀφείκας τὰλλα,
τὴν ἐπ' Αἰγύπτῳ σωέταινεν. ἀλλὰ Πομπηίῳ μὲν, ὥσπερ εἶκασε Βρεῦτον,
Αἰγύπτῳ προσβαλόντι τὸ πεπερωμένον ἐδέξατο Καῖσαρ καὶ πρὸς Κάσ-
σιον ἐπράυνε Βρεῦτον. καὶ δὴ καὶ τῷ Λιβύῳ βασιλεῖ προηγνοῶν μὲν ἦτ-
τάτο τῷ μεγέθει τῷ κατηγοριῶν δεινότητι καὶ φθαιτέρι φεῖ τέταρ-
την αὐτῷ δέσσωσε τ' ἀρχῆς. λέγει ὃ Καῖσαρ, ὅτε πρῶτον ἤκουσεν αὐ-
τῷ λέγοντι, εἰπὲν πρὸς τὰς φίλκας, Οὗτος ὁ νεανίας εἰκ οἶδα μὲν ὁ βέ-
λεῖ· πάντες δ' ὁ βέλεῖ, σφόδρα βέλεῖ. τὸ γὰρ ἐμβρυὲς αὐτῷ, καὶ μὴ ῥα-
δίως μηδὲ παλὸς ὑπήκοον τῷ δεινότητι πρὸς χάριν, ἀλλ' ἐκ λογισμῶν καὶ
προαιρέσεως τῶν καλῶν πρακτικῶν, ὅπως τρέψαιεν, ἰχυραῖς ἐχρῆτο ταῖς ὁρ-
μαῖς καὶ τελεσιουργοῖς. πρὸς ὃ τὰς ἀδίκας δειήσεις ἀκολάκωτον ἦν, καὶ τὴν
ἀπὸ

de integro fuisse reversum. Usque adeo Ser-
viliæ fuit in Cæsarem pervagatus amor.

Secundum aciem Pharsalicam quum Pom-
peius refugisset ad mare, dum castra oppug-
nantur, Brutus clam porta elapsus in locum
conjecit se palustrem aquosumque & calamo
confutum. Hinc digressus evasit noctu La-
rissam. Inde scripsit ad Cæsarem. Cujus in-
columitate Cæsar lætus, jussit eum ad se ve-
nire. Nec solum ignovit ei, verum etiam in-
ter præcipuos amicos suos habuit eum in ho-
nore. Quum nemo dicere haberet quo in-
tenderet fugam Pompeius, nihilque esset cer-
ti, aliquantulum itineris solus cum Bruto fa-
ciens periclitatus est sententiam ejus: & quia
ex certis rationibus collectis optimam videba-
tur de fuga Pompeii conjecturam facere, o-

missis aliis viis contendit in Ægyptum. Cæ-
terum Pompeium in Ægyptum, ut divinave-
rat Brutus, delatum occupavit fatum. Porro
Cæsarem Brutus Cassio quoque placavit. Et
vero etiam Afrorum regem defendens premé-
batur quidem magnitudine criminum: verum
quum pro hoc deprecaretur oraretque, con-
servavit ei magnam regni partem. Perhibent
Cæsarem, quum primum audiisset orantem, ad
amicos dixisse, Hic adolescens haud scio quid
velit: sed id quod vult, vehementer vult. Quip-
pe sicut animus firmus ejus non facile neque
quibusvis rogantibus concedebat beneficia, ita
ubi cum ratione & ex delectu agebat honesti,
quocunque ipsum convertisset, valida utebatur
contentione atque efficaci. Ad injusta vero sua-
dentibus non patebat assentatoribus. Nam im-
pudenter

ὅτι λόγοις ἔχει πολλῶν φιλοσόφων λειπόμηνον, ἀταξία δὲ καὶ παρότιτι τοῖς πρῶτοις ἐνάμιλλον. ὁ δ' Ἐμπυλῶ, ὃ καὶ αὐτὸς ἐν ταῖς Ἐπιστολαῖς καὶ οἱ φίλοι μέμνυνται πολλάκις ὡς συμβεβηκὼς αὐτῷ, ῥήτωρ μὲν ἰσχυρὸς καὶ καταλέλοιπεν μικρὸν μὲν, ἔφαυλον δὲ σύγγραμμα περὶ τῆς Καίσαρος ἀναρρέσεως, ὃ Βεῤῥῶ Ἐπιγέγραπται. Ῥωμαῖσι μὲν ἐν ἡσυχίᾳ πρὸς τὰς ἐξόδας καὶ τὰς ἀγῶνας ἱκανῶς ὁ Βεῤῥῶ Ἑλλήνισι δὲ τὴν ἀποφθεγματικὴν καὶ Λακωνικὴν Ἐπιτηδεύων βραχυλογίαν ἐν ταῖς Ἐπιστολαῖς ἐμαχῆ παρὰ τὴν φύσιν ἔστιν. οἷον ἤδη καθεστηκώς εἰς τὸν πόλεμον γράφει Περγαμῖνοις, Ἀνέω ὑμᾶς Δολοβέλλα δεδοκέναι χρήματα· ἀλλ' εἰ μὴ ἐκόντες ἔδοτε, ὁμολογεῖτε ἀδικεῖν· εἰ δὲ ἀκόντες, ἀποδείξατε τῷ ἐμοὶ ἐκόντες δῶναι. πάλιν Σαμίους, Αἱ βελλαὶ ὑμῶν ὀλίγωροι, αἱ ὑπεργαίαι βραδείαι. τί τέτων τέλος ἐννοεῖτε; καὶ περὶ Παταρέων ἐτέρων, Ξανθιοὶ τὴν ἐμὴν δύσχευσιν ὑπειδόοντες, πάθον ἀπονοίας ἐχρήκασιν τὴν πατείδα· Παταρεῖς δὲ πισδύσαντες ἑαυτὰς ἐμοί, ἔδωκεν ἑλλείπεσι διοικεῖν τὰ καθ' ἑκάστα τῆς ἐλευθερίας. ἔξον ἐν καὶ ὑμῖν ἢ τὴν Παταρέων κείσιν ἢ τὴν Ξανθίων τύχην ἐλέσθαι. τὸ μὲν ἐν τῇ παρὰ τὴν φύσιν ἔστιν Ἐπιστολίων τοιούτων ἔστιν.

Ἔτι δὲ μερῶν ὧν Κάτωνι περὶ τῆς συναπεδήμησεν εἰς Κύπρον Ἐπιτολεμαῖον ἀποσαλένῃ. Πτολεμαῖος δὲ διαφθείραντ' ἑαυτὸν, ὁ Κάτων αὐτὸς ἐν Ῥόδῳ διατελεῖν ἔχων ἀναγκάειαν, ἔτυχεν μὲν ἤδη τινὰ τῶν φίλων Κανίον Ἐπι τὴν τῶν χρημάτων φυλακὴν ἀπεσταλκῶς. δέσας δ' ἐκείνον, ὡς ἐκ ἀφεξόμηνον κλοπῆς, ἔγραψε τῷ Βεῤῥῳ, πλεῖν τὴν ταχίστην εἰς

Κύπρον

excellētia multis philosophis inferiorem: at modestia & placiditate compararem vel principibus. Empylus, cujus & ipse in epistolis & ejus amici frequentem faciunt mentionem, velut usi Bruti cotubernio, orator fuit. Hic commentarium reliquit de Cæsaris nece exiguum, sed non inelegans, quod Brutus est inscriptum. Latine fuit Brutus ad castrensem & forensem dictionem satis exercitatus: Græce vero concisam & Laconicam. dicendi brevitate notatus est in epistolis aliquoties capasse. Velut quum jam bellum suscepisset, scribit Pergamenis, Dolabellæ audio vos pecuniam dedisse: quam si ultro dedistis, fateamini nos læsisse: sin inviti, ostendite id, sponste nobis dando. Rursus Samiis, Consilia vestra secuta, munerum functio segnis: quem

horum finem expectatis? Et de Patarenfibus in alia: Xanthii beneficium meum, despicientes, desperationis suæ habuerunt patriam sepulturum. Patarenfes, qui se in fidem meam contulerunt, nusquam desiderant in administrandis rebus suis libertatem. Igitur licet vobis quoque vel Patarenfium judicium vel fortunam eligere Xanthiorum. Atque notarum genus epistolarum ejus hujuscemodi est.

Adolescens adhuc avunculum Catonem in Cyprus contra Ptolemæum missum comitatus est. Quum Ptolemæus mortem sibi ipse conscivisset, Caro ipse necessario Rhodi commorans præmiserat jam amicum quendam Canidium ad pecuniam servandam. Quem veritus non temperatas habiturum manus, scripsit Bruto ut quamprimum ex Pamphylia

Κύπρον ἐπὶ Παιμφυλίας. ἐπεὶ γὰρ ἑαυτὸν ἀναλαβάνων ἐκ τινος ἀδυνατίας διήγρη. ὃ ὃ καὶ μάλα ἄκων ἐπλάσθη, τόν τε Καίσαρον κιδάρησεν, ὡς αἰτίας ἀπερρίμμενον ὑπὸ τῷ Κάτωνι, καὶ ὅλας τὰς τοιαύτας ἐπιμέλειαν καὶ διοίκησιν, ὥστε δὴ νῆσος καὶ χολασθῆς, ἐκ ἐλδοθέρον, ἐδ' ἑαυτὴ ποιήσῃ. ἔ μιν ἀλλὰ καὶ πρὸς ταῦτα σπουδαίως ἑαυτὸν, ὑπὸ τῷ Κάτωνι ἐπηπνεύθη καὶ τὴν ὑσίας Ἰσαργυριωδύσης, ἀναλαβὼν τὰ πλείστα τῶν χρημάτων εἰς Ρώμην ἐπλάσθη.

Ἐπεὶ ὅ τὰ πράγματα διέστη, Πομπήϊος καὶ Καίσαρος Ἰξανακαμμένων τὰ ὅπλα, καὶ τὴν ἡγεμονίαν ταρχαίσης, ἐπιδόξῃ μὴ μὲν αἰρήσεως τὰ Καίσαρος. ὃ γὰρ πατήρ αὐτῆς διὰ τὸν Πομπήϊον ἐτεθήκει πρότερον· ἀξίων ὅ τὰ κοινὰ τῶν ἰδίων ἐπὶ προῦθεν ποιεῖσθαι, καὶ τὴν Πομπήϊου νομίζων ὑποθέσιν βελτίονα πρὸς τὸν πόλεμον εἶναι τῷ Καίσαρι, ἐκείνῳ προσέθετο. καίτοι πρότερον ἀπαυθῆσας, ἐδὲ προσεῖπε τὸν Πομπήϊον, ἄγ' ἡγεμόνος μέγα, πατρὸς φονεὶ διαλέγεσθαι τότε δ' αἰς ἀρχόντι τὸ πατερίδ' ὑποτάξας ἑαυτὸν, εἰς Συκελίαν ἐπλάσθη πρεσβυτῆς μὲν Σησίῃ τῷ λαχόντι τὴν ἐπαρχίαν. ὡς δ' ἐπεὶ πρὸς τὴν ἐδὲν μὲν μέγα, καὶ σπουδῆσαν εἰς ταῦτο ἤδη Πομπήϊος καὶ Καίσαρος ἀγωνιζόμενοι πρὸς τῶν ὅλων ἦκεν εἰς Μακεδονίαν ἐθελοντῆς τῷ κινδυνῷ μετέξω. ὅτε καὶ φασὶ Πομπήϊον ἠδένει καὶ θαυμασάντα, προσιόντι αὐτῷ καθέζορμον ἰξανασηῆσαι, καὶ πρὸς βαλεῖν ὡς κρείττονα, παύλων ὀφείλων. ἐν ᾗ τῇ στρατείᾳ, τὴν ἡμέρας ὅσα μὴ Πομπήϊος στανῇ, πρὸς λόγους καὶ βιβλία διέτρεβεν, ἔ μόνον τὸν ἄλλον χρόνον, ἀλλὰ καὶ πρὸς

ha navigaret in Cyprum. Illic enim colligendi sui ex imbecillitate gratia agebat. Quam profectiorem suscepit perinvitus, tum Canidii verocundia, ut ignominiose a Catone abjecti, tum prorsus ejusmodi munus & procurationem, atque juvenis & literis deditus, neque liberalem censens neque se dignum. Attamen ita curam hic intendit ut fuerit a Catone commendatus, opibusque illis in argentum redactis magnam pecuniae partem Romam deportavit.

Postquam armis Pompeii & Caesaris atque imperii commotione divulsa respublica est, habebatur partes Julianas sequuturus: nam pater ejus ante fuerat per Pompeium interfectus. Verum quod reipublice potius vellet quam suis rationem ducere, & Pompeii ex-

istimaret quam Caesaris ad sumenda arma honestiorem causam esse, aggregavit se ad illum, licet ante occurrentem ne salutasset Pompeium, pro piaculo habens interfectorem appellare parentis. At tunc ut patriae duci submisit se ei, ac cum Sestio in Siciliam, qui eam provinciam fuerat sortitus, legatus profectus est. Sed quum nihil illic geri praeclari posset, Pompeius autem & Caesar castris castra collata haberent de summa decertantes, ultro ad periculi societatem accurrit in Macedoniam: memorantque laetum tum Pompeium & obstupescientem ejus adventu, omnibus aspicientibus assurrexisse ei ex sella, ac sicut praestantiorum fuisse complexum. In castris diem, nisi quantum cum Pompeio esset, in literis & libris ponebat, non solum alio tempore, sed & sub

τῇ ἄλλῃς μεγάλῃς μάχῃς. ὡς μὲν ἀκμὴ θέρους, καὶ καῦμα πολὺ, πρὸς ἐλώδεσι χωρίοις στρατοπεδουόντων· πρὶν δὲ Βρεττῶ εἰ ταχέως ἦκον οἱ τιμὴ σκηνῶν κομίζοντες. ἐκπονηθεὶς δὲ πρὸς ταῦτα, μεσημβρίας μόλις ἀλεψάμενος καὶ φαγὼν ὀλίγα, τῷ ἄλλων ἢ καθυδρόνων, ἢ πρὸς ἑπινοίᾳ καὶ φρονηδίᾳ τῷ μέλλοντι ὄντων, αὐτὸς ἄλλοι τῇ ἐσπέρας ἐγεγραφε συντάττων ἑπιτομὴν Πολυβίου.

Λέγει δὲ Καῖσαρ ἐκ ἀμελεῖν τῷ ἀνδρὶ, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοῖς ὑφ' αὐτὸν ἡγεμόσιν ἐν τῇ μάχῃ, μὴ κτείνειν Βρεττον, ἀλλὰ φείδεσθαι, καὶ πρὸς χάριν μὴ ἐκστῆσαι, ἀγαθὸν εἰ δὲ ἄπομάχοιτο πρὸς τὴν σύλληψιν, εἴαν, καὶ μὴ βιάζεσθαι καὶ ταῦτα ποιεῖν, τῇ μὲν τῷ Βρεττῶ Σεβιλίᾳ χειρίζομενος. ἐγνώκει γὰρ, ὡς εἶκε, νεανίας ὢν ἔτι, τὴν Σεβιλίαν ἑπηρεῖσαν αὐτῷ καὶ καθ' ἑς μάλιστα χρόνος ὁ ἔρως ἐπέφλεγμα, ἡρόμενος τὸν Βρεττον, ἐπέπεισέ πως ὅτι ἐαυτῷ γεγονέναι. λέγει δὲ, τῷ πρὸς Κατιλίαν πραγμάτων μεγάλων ἐμπεπρωκότων εἰς τὴν σύγκλητον, ἃ μικρὸν ἐδέησεν ἀνατρέψαι τὴν πόλιν, εἶναι μὲν ὁμῶς Κάτωνα καὶ Καῖσαρα, διαφερομένους πρὸς γνώμην ἐν τῷ τῷ γραμματικῷ μικρῷ προσδοκῶντι ἔξωθεν Καίσαρι, τὸν μὲν ἀναγινώσκον σιωπῇ, Κάτωνα δὲ βοᾶν ὡς δεινὰ ποιεῖ Καῖσαρ, ἐνιδύξαι καὶ γράμματα πρὸς τῷ πολεμίων προσδεχόμενος. θορυβησάντων δὲ πολλῶν, καὶ τῷ Καίσαρι τὸ δελτάειον ὡς εἶχε πρὸς Κάτωνι προσδοκῶν, ἀναγνόντα Σεβιλίας τῇ ἀδελφῇ ἀκόλαστον ἑπιστόλιον, ἐκείνο μὲν ρίψαι πρὸς τὸν Καῖσαρα, καὶ εἰπεῖν, Κράτει μέθυσε πρὸς δὲ τὴν γνώμην καὶ τὸν λόγον αὐ-

915

pugnam Pharsalicam. Adulta æstas erat & æstus ingens, ac castra locis paludinosi habebant. Quod vero Bruto ministri non cito apportassent tentorium, labore hic confectus tandem meridie unxit se, & paululum cibi cepit, aliisque aut quiescentibus, aut cogitantibus & sollicitis de eventu pugnae, usque ad vesperum scripsit, Polybii compendium commentans.

Ferunt Cæsari illum magnæ curæ fuisse, ducibusque suis præcepisse in pugna, ne interficerent Brutum, sed parcerent ei; quem, si ultro se dederet, deducerent ad ipsum: sin repugnaret instantibus, mitterent eum, neque vim afferrent. Hæc memorant illum in Bruti matris fecisse Serviliæ gratiam. Nam adolescens adhuc, ut perhibetur, cum Servilia,

quæ amore ejus deperibat, consuetudinem Cæsar habuit. Quia vero, qua tempestate flagrantissimus erat eorum amor, genitus Brutus fuit: quodammodo sibi persuaserat eum ex se natum. Fama est quum gravissimæ res de Catilinæ conjuratione, quæ pene rempublicam evertit, tractarentur in senatu, dissentientes sententiis Catonem & Cæsarem commissos fuisse; interea parvum epistolium foris allatum quum Cæsar submisit legeret, exclamasse Catonem, indignam rem esse quod ab hostibus Cæsar nuntios & literas acciperet. Quum multi obtreperent ei, atque ideo tabellas Cæsar, ut acceperat, traderet Catoni, illum lectam fororis Serviliæ lascivam epistolam abjecisse ad Cæsarem, ac dixisse, Carpe temulente: mox ad sententiam & orationem

de

θῆς ὅξ ἀρχῆς τεραπέδῳ. ἔτω μὲν ἦν ὁ πρὸς Καίσαρα Σεβιλίας ἔως περὶ
βόητο.

Γενομένης ὅ τ' κτ' Φάρσαλον ἦτης, καὶ Πομπηίᾳ μὲν ἐπὶ θάλασσαν
διεκπεσόντι, πολιορκημένην ὅ τ' χάρακτο, ἔλαθεν ὁ Βρεῦτο κατὰ πύ-
λας ἔρχεσθαι πρὸς τόπον ἐλώδη καὶ μεσὸν ἡδύτων καὶ καλὰ μὲν φερέσας. ὅξ-
ελθὼν ὅ, καὶ διὰ νυκτὸς ἀποσωθεὶς εἰς Λάριον, ἐκείθεν ὅ γράψαντι αὐτῷ,
Καῖσαρ ἦδη τε σωζομένην, καὶ κελύσας πρὸς αὐτὸν ἐλθεῖν, ἔ μόνον ἀφῆκε
τ' αἰτίας, ἀλλὰ καὶ τιμωμένην ἐν τοῖς μάλισα περὶ αὐτὸν εἶχεν. ἔδενός δ'
ὅπη φύγοι Πομπηίου εἰπὼν ἔχοντι, ἀλλ' ἀπορίας ἔσης, ὅδ' ἂν τινα σὺ
τῷ Βρεῦτι βαδίζων μόντο, ἀπεπεραῖτο τ' γνώμης. καὶ δόξαντι ἐκ τινων
διαλογισμῶν ἄρῃα περὶ τ' Πομπηίᾳ τεκμαίρεσθαι φυγῆς, ἀφῆς τ' ἄλλα,
τὴν ἐπ' Αἰγύπτῳ σωτέινεν. ἀλλὰ Πομπηίου μὲν, ὥσπερ εἶκασε Βρεῦτο,
Αἰγύπτῳ προσβαλόντι τὸ πεπερωμένην ἐδέξατο. Καῖσαρ ὅ καὶ πρὸς Κάσ-
σιον ἐπράυνε Βρεῦτο. καὶ δὴ καὶ τῷ Λιβύων βασιλεῖ προηγορῶν μὲν ἦ-
τατο τῷ μεγέθει τῷ κατηγορειῶν δεινότητι ὅ καὶ πᾶσι μὲν περὶ τέτα,
πολλὴν αὐτῷ δίδωσεν τ' ἀρχῆς. λέγει) ὅ Καῖσαρ, ὅτε πρῶτον ἠκασεν αὐ-
τῷ λέγοντι, εἰπὼν πρὸς τὸς φίλους, Οὗτο ὁ νεανίας εἰς οἶδα μὲν ὁ βέ-
λε) πᾶν δ' ὁ βέλε), σφόδρα βέλε). τὸ γὰρ ἐμβριθεὶς αὐτῷ, καὶ μὴ ῥα-
δίως μὴδ' ἐκ παλῶς ὑπῆκοον τῷ δεινότητι πρὸς χάριν, ἀλλ' ἐκ λογισμῶν καὶ
προαιρέσεως τῶν καλῶν πρακτικόν, ὅπως τρέψειεν, ἰχυραῖς ἐχεῖτο ταῖς ὁρ-
μαῖς καὶ τελεσιουργοῖς. πρὸς ὅ τας ἀδίκας δειήσεις ἀκολάκωτο ἦν, καὶ τὴν
ἀπὸ

de integro fuisse reversum. Usque adeo Ser-
viliæ fuit in Cæsarem pervagatus amor.

Secundum aciem Pharfalicam quum Pom-
peius refugisset ad mare, dum castra oppug-
nantur, Brutus clam porta elapsus in locum
conjecit se palustrem aquosumque & calamo
confutum. Hinc digressus evasit noctu La-
rissam. Inde scripsit ad Cæsarem. Cujus in-
columitate Cæsar lætus, iussit eum ad se ve-
nire. Nec solum ignovit ei, verum etiam in-
ter præcipuos amicos suos habuit eum in ho-
nore. Quum nemo dicere haberet quo in-
tenderet fugam Pompeius, nihilque esset cer-
ti, aliquantulum itineris solus cum Bruto fa-
ciens periclitatus est sententiam ejus: & quia
ex certis rationibus collectis optimam videba-
tur de fuga Pompeii conjecturam facere, o-

missis aliis viis contendit in Ægyptum. Cæ-
terum Pompeium in Ægyptum, ut divinave-
rat Brutus, delatum occupavit fatum. Porro
Cæsarem Brutus Cassio quoque placavit. Et
vero etiam Afrorum regem defendens preme-
batur quidem magnitudine criminum: verum
quum pro hoc deprecaretur oraretque, con-
servavit ei magnam regni partem. Perhibent
Cæsarem, quum primum audiisset orantem, ad
amicos dixisse, Hic adolescens haud scio quid
velit: sed id quod vult, vehementer vult. Quip-
pe sicut animus firmus ejus non facile neque
quibusvis rogantibus concedebat beneficia, ita
ubi cum ratione & ex delectu agebat honesti,
quocunque ipsum convertisset, valida utebatur
contentione atque efficaci. Ad injusta vero sua-
dentibus non patebat assentatoribus. Nam im-
pudenter

ἀπὸ τῆς ἀκαχμύτης ἀπαρέλθων ἦσαν, ἣν ἔμοι δυσωπεῖσθαι καλῶς, εὐχόμενος ἀνδρὶ μεγάλῳ ποιέμεν, εἰώθει λέγειν ὡς οἱ μηδὲν ἀρενῆας διακρίνομεν, θαρσύνω αὐτὸν μὴ καλῶς τινὶ ὄντι διατεθεῖσθαι. μέλλων δὲ διαβαίνειν εἰς Λιβύην Καῖσαρ ἐπὶ Κάτωνα καὶ Σκιπίωνα, Βρεττὸν τινὶ ἐπὶ τὸν Ἄλπεων Γαλατίαν ἐπέτρεψεν, ἀτυχία τῇ καὶ τῇ ἐπαρχίᾳ. τὰς γὰρ ἄλλας ὕβρις καὶ πλεονεξία τῷ πεπισθυμένῳ ὥσπερ αἰχμαλώτους διαφωρῶν, ἐκείνους καὶ τῷ πρῶτον ἀτυχιμάτων παῦλα καὶ παρρησία Βρεττῷ ἦν, καὶ τινὶ χάριν εἰς Καῖσαρα πάντων ἀνῆλθεν ὡς αὐτὸν μὴ τινὶ ἐπαισθόντι παρὰ τὸν Ἰταλίαν ἡδίστον θέαμα τὰς ἐπὶ Βρεττῷ πόλεις γυνῆας, καὶ Βρεττον αὐτόν, αὐξήσασθαι τὴν ἐκείνου τιμὴν, καὶ σπουδὴν κεχαρισμένην.

Ἐπεὶ δὲ πλείονας στρατηγῶν ἔσθιν, τὴν μέγιστον ἔχουσαν ἀξίωμα, καὶ μὲν ἡ πολιτικὴν, ἡ δὲ ἡγεμονικὴν ἦν ὁ Βρεττῷ ἔξω, ἡ Καῖσαρ. οἱ μὲν αὖτε λέγουσιν ὅτι αἰτιῶν προτέρων ἡσυχῇ διαφερομένης, ἐπὶ μάλιστα ὑπὲρ τούτων διαστasiaσαι, καίπερ οἰκίαις ὄντας Ἰωνία γὰρ ἀδελφῇ Βρεττίου σπουδάζει Καῖσαρ. οἱ δὲ, Καῖσαρ ἔργον γυνῆς τὴν φιλονικίαν ταύτην, ἑκατέρωθεν δὲ ἐλπίδων ἀνιδρόντων ἑαυτὸν ἄλγος ἔπραχθῆναι ὅτι καὶ παρὰ ξυμβούλους εἰς ἀγῶνα κατέστησαν. ἡγωνίζετο δὲ Βρεττῷ ἀκλεῖα καὶ ἀρετὴ πρὸς πολλὰ τῶν Καίων καὶ λαμπρὰ τὰ Παρθικὰ νεανειάματα. Καῖσαρ δὲ ὠκείας, καὶ βελανόμους ἐν τοῖς φίλοις, εἶπε, Δικαιοτέρα μὲν λέγει Καῖσαρ, Βρεττῷ δὲ τὴν πρώτῃ δότεον. ἀποδείχθη δὲ Καῖσαρ ἐφ' ἐτα

puidenter obsecrantibus succumbere, quod confundi verecundia dicitur a nonnullis, turpissimum magno viro ducens, dicere solebat, eos qui nihil denegare valerent, parum sibi videri honeste ætatis florem collocasse. Transmissurus contra Catonem & Scipionem Cæsar in Africam, Bruto Galliam cisalpinam magna illius provincie felicitate permisit. Nam quum alie avaritia & libidine præpositorum ut bello captæ lacerarentur, illi etiam priorum requies & allevatio fuit Brutus calamitatum. Omnium autem retulit ad Cæsarem gratiam. Unde huic Italiam ab reditu peragranti, quæ sub Bruto fuerant civitates, atque ipse Brutus, amplificans honorem ejus ac festivo cum comitans, jucundissimum fuerant spectaculum.

Quum autem inter multas præturas illam quæ maximæ est dignationis & urbana dicitur, omnium opinione Brutus obtenturus vel Cassius esset: aliqui eos ex antecedentibus causis nonnihil dissentientes in contentionem de ea multo majorem aiunt venisse, quantumvis necessarios. Quippe sororem Bruti Cassius Juniam habebat in matrimonio. Alii Cæsaris opera concertationem hanc fuisse, utrique in secreto suam pollicentis operam, excitatam, quoad ita impulsus & incitati decertaverunt inter se. Pugnat Brutus cum Cassii numerosis & magnificis adversus Parthos factis nominis claritate & virtute. Quos ut Cæsar audivit, atque adhibitis amicis deliberavit, Justior est, inquit, Cassii causa: Bruto tamen dandæ sunt primæ partes. Cassio alia prætura

ἐπὶ τῶν πρῶτων, ὅσον ὅσῳ ἔχων δὲ ἦν ἔλαθεν, ὅσον ὅσῳ ἔχων ἦν ἀπέτρε-
χε. Βρῦτος δὲ καὶ τὰ ἄλλα ποιεῖσθαι τὸ Καῖσαρος διωκόμενος ὅσον ἐβόλλετο.
βυλοφύλακα γὰρ ὑπέσχετο εἶναι τῶν φίλων πρῶτος, καὶ διώκας πλεῖστον ἀλλ'
ἔδωκεν αὐτὸν ἢ πρὸς Κόσσιον ἐταίρειον, καὶ ἀπέστρεψε, αὐτὰρ μὲν ἔπειτα Κόσ-
σιος ἀπαλαγρόμενος ἐξ ἐπείνης τὸ φιλοτιμίας ἀκούσας, καὶ τῶν φίλων διαπε-
λοδομήσας, μὴ παύσασθαι αὐτὸν ὑπὲρ Καίσαρος μαλακαστόμενος καὶ περὶ
μῦθον, ἀλλὰ φεύγειν τὰς τυραννικάς φιλοφροσύνας καὶ χάριτας, αἷς δ'
τμηώμενα τῶν ἀρετῶν, ἀλλ' ἐντεινόμενα τῶν ἀλκιῶν, καὶ τὸν θυμὸν ὑπερέπαινε
χεῖρας πρὸς αὐτόν.

Οὐ μὴν ἔδει Καῖσαρ ἀνυπόπιτος ἦν πάμπαν, ἔδει ἀδυνατέστατος πρὸς
αὐτόν, ἀλλὰ τὰ μὲν φρήματα καὶ τὸ σθένος καὶ τὰς φίλους ἐδεόμην τῶ ἀν-
δρός, ἐπείθετο δὲ τῷ ἦθει. καὶ πρῶτον μὲν Ἀλκιῶνα καὶ Δολοβέλλα λεγομένους
καταλείψας, ἐπὶ ἔφην τὰς παχεῖς καὶ κομκάρας ἐνοχλεῖν. ἀλλὰ τὰς ὀχρεῖς καὶ
λαγνέας ἐπαίνους Βρῦτον λέγων καὶ Κόσσιον. ἔπειτα τὸν Βρῦτον τινῶν διαβαλ-
λάων, καὶ φυλάκτεον ἀξιοκρατορέων, τῇ χειρὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ μὲν
ἔπειτα, Τί δ' ἐκείνῳ ὑμῖν δυνάμει Βρῦτος ἀναμῖναι τὰ τὸ σαρκίον; ὡς δ'
δυνάμει προσήκον ἀλλὰ μετ' ἐσπότην ἢ Βρῦτον διώκας τοσούτος καὶ μέγας δοκεῖ
πρῶτος αἶψα ἐν τῇ πόλει γράει βεβαίως, ὁ λόγος χρόνον ἀναχρόμενος Καί-
σαρος δεινότερος, καὶ ἀξιοκρατῆσαι τὴν δυνάμιν αὐτῆς, καὶ μαρτυρήσασθαι τὴν
ἐπὶ τοῖς κατὰ φύσιν εἰσάσας δόξαν ἀλλὰ Κόσσιον, ἀντὶς θυμοειδής, καὶ
μᾶλλον

tura data. Qui non tantum gratiae habuit ob
hanc quam acceperat, quantum in eum exar-
sit ea repulsam illius. Brutus aliis quoque in
rebus comites fuit, quantum voluit, Caesaris
potentiae: quandoquidam, si veluisset, princi-
pi ei esse amicorum & polere plurimum li-
quisset. Veniam sodalitas cum Caesare traxit &
deflexit. Nondum quidam erat ex illa com-
placitatione reconciliatus: cum Caesare, verum
amicis, ejus aures praebat, admonentibus ne
permitteret se a Caesare committi & deliniri;
sed comitatus & beneficentiam fugeret. by-
nannicam: quibus non ad decorandam virtu-
tem illum, verum ad enervandam roborem &
subruendum animum uti in ipsum.

At ne Caesar quidem proceres secutus erat
adversus eum, nec criminibus clausus, sed spi-

ritus hujus timebat & auctoritatem & amicos,
bonae vero ipsius indoli credebatur. At quia
primum delatum ad eum esset Antonium &
Dolabellam res novas moliri, negavit crassus
hos & comites sibi metuendos, sed pallidos
illos & nascentibus: Brutum & Cassium de-
signans. Inde deferentibus quibusdam Brutum,
& ut caveret ab eo monentibus, manus corpus
attingens, Quid vobis, inquit, nomine Brutus
videtur: hoc corpusculum expectaturus? qua-
si nemini secundum ipsam alteri quam Bruto
tanta potentia conveniret. Et apparet sane,
si aliquantisper sustinuisset Caesar: esse securi-
dus, opusque ejus desistere & gloriam re-
ram gestarum sive marcescere, principa-
tum in civitate eum haud dubie habiturum
fuisse. Verum scroto vir animi Crassus, ma-
gisque

μᾶλλον ἰδίᾳ μισοκαῖσαρ ἢ κοινῇ μισοτύραννον, ἔξεκωσεν καὶ κατήπειξεν. λέγει) ὃ Βεῤῥτον μὲν τὴν ἀρχὴν βασιλεύσας, Κάσιον δὲ τὸν ἀρχοντα μισεῖν· ἀλλὰ τε κατ' αὐτῶ ποιέμενον ἐκλήματα, καὶ λεόντων ἀφαίρεσιν, εἰς Κάσιον μὲν ἀγορευομένῳ μέλλον παρεσκιάσατο, Καῖσαρ δὲ καταληφθέντας ἐν Μεγάρῳ, ὅθ' ἡ πόλις ἦλθον διὰ Καλῶν, κατέχευεν. ταῦτα τὰ θηρία συμφορὰν λέγει) μεγάλῳ ἡρώδῳ Μεγαροῦσιν. οἱ μὲν γὰρ ἤδη τὴν πόλιν καταλαμβανομένης διέσπασαν τὰ κλέθηρα, καὶ τὰς δεσμὰς ἀνῆκαν, ὡς ἐμποδῶν εἶναι τὰ θηρία τοῖς ἐπιφερομένοις· τὰ δ' ὥρεσεν εἰς αὐτὰς ἐκείνας, καὶ διαθέντας ἀνόπλους ἤσπαζον, ὥστε καὶ τοῖς πολέμοις τὴν ὄψιν οὐκ ἐλάττωσαν.

Τῷ δ' ἐν Κασιῷ ταύτῳ μάλιστα φασὶν αἰτίαν ὑπάρχειν τῇ ἐπιβουλῇ ἐκ ὁρθῶς λέγοντες. ἔξ ἀρχῆς γὰρ ἦν τῇ φύσει τῷ Κασιῷ δυσμένειά τις καὶ χαλεπότης πρὸς τὸ ἡγεῖσθαι τῶν τυράννων, ὡς ἐδήλωσεν ἔτι παῖς ὢν, βαδίζων εἰς ταυτὸ τῷ τῷ Σύλλᾳ παιδὶ Φαῦστῳ διδασκαλεῖον. ὁ μὲν γὰρ ἐν τοῖς παισὶ μεγαληγορῶν, τὴν τῷ πατρὸς ἐπὶ μόνῃ μοναρχίαν ὁ δὲ Κάσιος ἐπαναστὰς κοινὸν ἐνέτειλεν αὐτῷ. βελομένων δὲ τῶν ἐπιτροπῶν τῷ Φαύστῳ καὶ οἰκείων ἐπεξίεναι καὶ δικάζεσθαι, Πομπηῖος ἐκώλυσεν, καὶ συναγαγὼν εἰς ταυτὸ τὰς παῖδας ἀμφοτέρους, ἀνέκεινε πρὸς τὰ πράγματα. ἐνθα δὲ λέγει) τὸν Κάσιον εἰπεῖν, Ἄγε δὴ, ὦ Φαῦστε, τόλμησον ἐναντίον τέττε φθέγγεσθαι τὸν λόγον ἐκεῖνον ἐφ' ᾧ παρωξυνήθη, ἵνα σὺ πάλιν ἐγὼ σωτρεύω τὸ σῶμα. τοιοῦτον μὲν ὁ Κάσιος· Βεῤῥτον δὲ πολλοὶ μὲν λόγοι πρὸς τῶν συνή-

gisque privatim Cæsari, quam publice tyranno infestus, incendit & stimulavit Brutum. Dicitur Brutus regnum non tulisse, Cassius odisse regem: qui cum cum aliis nominibus est infectatus, tum ob leones ablatos, quos hic ædilis curulis designatus paraverat: Cæsar autem Megaræ, quum captum oppidum per Calenum esset, inventos retinuit. Eas feras calamitatem ingentem memorant Megarensis intulisse. Hi enim, dum jam caperetur urbs, refregerunt caveas, & vincula dissolverunt ut irruentibus feræ obsisterent: quæ in illos ipsos impetum dederunt, atque discurrentes discerperunt inermes, fuitque spectaculum etiam hostibus luctuosum.

Ac Cassium quidem hanc potissimum con-

5

spirandi in Cæsarem causam arripuisse autumant; sed parum vere. Nam fuit a prima ætate ingentem Cassio odium & infensus animus adversus tyrannorum gentem, ut puer etiamnum, quum in eundem ludum cum Syllæ filio commearet, Fausto ostendit. Qui quum jactabundus inter pueros patris dominatum in coelum ferret, surgens Cassius impexit ei colaphos. Id persequi quum Fausti tutores & propinqui intenderent, prohibuit Pompeius, qui ambos pueros accitos interrogavit de facto. Ibi Cassium ferunt dixisse, Age jam, Fauste, aude coram hoc eadem jactare quibus irritatus fui, ut iterum tibi os comminuam. Atque ejuscemodi Cassius fuit. Brutum vero crebri familiarium sermones,

συνήθων, πολλαῖς ὃ φήμαις καὶ γραμμασιν ἔξεκαλέντο καὶ παρώρων ἔπι
 τῷ προῶξιν οἱ πολῖται. τὰ μὲν γὰρ ἀνδραῖσι τὰ προπάτορες Βεῖτε, καὶ
 καταλύσαντο τῷ τῷ βασιλέων ἀρχῇ, ἐπέγραφον, Εἶδε νῦν ἡ Βεῖτο.
 καὶ, ὦ Φελεε Ζῆν Βεῖτο. τὸ δ' αὐτὲ Βεῖτε βῆμα στρατηγῆντο δύνεικετο
 μεθ' ἡμέραν ἀνάπλεων γραμμάτων τοιούτων, Βεῖτε καθύδεις, καὶ, ἐκ εἰ
 Βεῖτο ἀληθῶς. αἱτιοὶ ὃ τέτων οἱ Καίσαρες κόλακες, ἄλλας τε τιμὰς
 ἔπιφθόνως ἀνδρείσκοιες αὐτῶ, καὶ διάδημα τοῖς ἀνδραῖσι νύκτωρ ἔπιτιθέν-
 τες, ὡς τὰς πολλὰς ὑπαξόμφοι βασιλεία. προσιπεῖν ἀντὶ δικιότητος.
 τέναλιν δ' ἀπήνησεν, ὡς ἐν τοῖς πρὸ Καίσαρες ἀκρίβως γέγραπ-
 ται.

Κασιῶ ὃ περὶ τὰς φίλεις ἔπι Καίσαρα πάντες ὡμολόγησαν, εἰ Βεῖ-
 το ἡγοῖτο· δῆλα γὰρ ἐ χειρῶν ἐδὲ τόλμης τῷ προῶξιν, ἀλλὰ δόξης ἀν-
 δρός, οἷτο ἔτος ἐσιν, ὥσπερ καταρχομήν, καὶ βεβαιῆντο αὐτῶ τὰ παρ-
 εῖναι τὸ δίκαιον. εἰ ὃ μὴ, καὶ δρῶντας ἀθυμοτέρως ἔσεαθ, καὶ δρῶσαντας, ὑπο-
 πλοτέρως ὡς ἐκ ἀν ἐκείνως τὸ ἔργον, εἰ καλῶ αἰτίαν εἶχεν, ἀπειπαμῶν.
 ταῦτα συμφρησας, ἐνέτυχε Βεῖτω πρότερος ἐκ τῆ διαφορᾶς ἐκείνης.
 καὶ μὲν τὰς διαλύσεις καὶ φιλοφροσυνῶας, ἠρώτησεν εἰ τῇ νυκτὶ τὰς Μαρτί-
 μινος ἐγνώκεν εἰς σύγκλητον παρεῖναι· πυνθάνεσθαι γὰρ ὡς λόγον ὑπὲρ βα-
 σιλείας Καίσαρες οἱ φίλοι τότε καθίσοιεν. φήσαντο ὃ τὰ Βεῖτε μὴ παρ-
 εῖναι, Τί ἐν; εἶπεν ὁ Κασιῶ, ἀν καλῶσιν ἡμᾶς; Ἐμὸν ἔργον, ἔφη ὁ Βεῖ-
 το, ἥδη τὸ μὴ σιωπᾶν, ἀλλ' ἀμύνειν, καὶ προαποθνήσκειν τῆς ἐλευθε-
 ρίας.

mones, crebris vocibus & scriptis ad factum
 illud cives provocaverunt & impulerunt.
 Nam statuae progenitoris ejus Bruti, qui
 regium imperium oppresserat, inscripserunt,
 Utinam nunc Brute esses: &, utinam viveres
 Brute. Ipsius Bruti tribunal prætoris reperie-
 batur mane hujuscemodi scriptis refertum,
 Dormis Brute: &, Non es germanus Brutus.
 In causa fuerunt Cæsaris adulescentes. Qui cum
 honores ei invidiosos alios exquirebant, tum
 statuis ejus nocte imposuerunt diadema, quo
 multitudinem impellerent ad salutandum eum
 pro dictatore regem. Verum evenit secus, ut
 in vita Cæsaris accurate sumus exequuti.

Solicитanti in Cæsarem amicos Cassio om-
 nes, si dux Brutus esset, annuere. Neque
 Vol. V.

enim manus neque audaciam ostenderunt se
 requirere, sed auctoritatem viri, qualis hic ef-
 fet, quasi auspicantis & præsentia sua hone-
 statem comprobantis facti. Absque eo & in
 suscipienda re animo se dejectiore fore, &
 suspectiores perpetrata. Neque enim hoc
 factum illum, si esset justa causa subnixum,
 repudiaturum fuisse. Hac re secum agitata,
 Brutum ab illa dissensione convenit prior,
 mox post reditum in gratiam & complexus
 rogavit eum an Cal. Martii esset in senatum
 venturus: nam audire se amicos Cæsaris de
 regno ejus relatueros. Negante adfuturum se
 Bruto, Quid igitur, inquit Cassius, si accerfant
 nos? Jam meum erit, inquit Brutus, non tacere;
 sed pro libertate propugnare vitamque pro-
 fundere.

ειας. καὶ ὁ Κάσιος ἱπαρθείς, Τίς δ', εἶπε, Ῥωμαίων ἀνέξει) σὲ προαποθνή-
σκοις; ἄρα ἀγνοεῖς, ὦ Βρῦτε, σεαυτὸν; ἢ τὸ βῆμά σε δοκεῖς καταγράφειν
τὰς ὑφάνιας καὶ τὰς καπήλας, ἐχὶ τὰς πρώτας καὶ κρατίστες ταῦτα ποιεῖν.
ὥρα μὲν τῇ ἄλλων στρατηγῶν ἐπιδόσεις καὶ θάλατρα καὶ μονομάχας, ὥρα
σὲ δ', ὡς ὀφλημα πατεμὸν, τιμὴν καταλῶσιν ἔ τυχαννίδῳ ἀπαιτεῖν
αὐτὸς δ' ὑπὲρ σὲ πάντα πάχυν προθύμως ὄντας, οἷον ἀξίωσι καὶ προσδέ-
χον) φανένῳ; ἐκ τέττε περιβαλὼν τὸν Βρῦτον ἡσυχάζετο, καὶ διαλυθεῖς
ἔτιω ἐτρέποντο πρὸς τὰς φίλας.

Ἦν δέ τις Γάιος Λιγάρῳ τῇ Πομπηίᾳ φίλων, οὗ ἐπὶ τέττω κατηγο-
ρηθέντα Κάσιος ἀπέλυσεν. ἔτῳ ἐχ' ἥς ἀφείθη δίκης χάριν ἔχων, ἀλλὰ
δὲ ἦν ἐκινδυνώσας ἀεχλὴ βαρυνόμενῳ, ἐχθρὸς ἦν Κάσιος, τῇ δ' οὐ
Βρῦτον ἐν τοῖς μάλιστα συνήθης. πρὸς τῷτον ἀδελφεῖν Βρῦτῳ εἰσελθὼν,
ὦ Λιγάρει, εἶπεν, ἐν οἷω καλεῶ ποτεῖς; καλεῖν) δὴν εἰς ἀλκῶνα δια-
τασὰς, καὶ λαβόμενῳ αὐτῷ ἔ δεξιᾷ, Ἄλλ' εἶτι, φησὶν, ὦ Βρῦτε, σεαυτὴ
φρονεῖς ἀξίον, ὑγιαίνω.

Ἐκ τέττε διαπειρώμενοι κρύφα τῇ γνωσίμων, οἷς ἐπίσταν ἀνεκκοινωνῶ-
το, καὶ προσελάμβανον, ἐ μόνον τῇ συνήθων ποιήματα τὴν αἵρεσιν, ἀλλ'
ὅσας ἠπίσαντα τολμητὰς ὄντας ἀγαθὰς, καὶ θανάτῳ καταφρονητὰς. διὰ
καὶ Κικέρωνα, τῷτο μὲν, πίστεως, τῷτο δ', δυνόας ἕνεκα πρώτον ὄντα παρ'
αὐτοῖς, ἀπεκρύψαντο, μὴ τῷ φύσει τόλμης ἐκείνης εἶναι, προσελθὼς
ὑπὸ χρόνῳ γεροντικὴν δολάβειαν, εἶτα πάντα κατ' ἕκαστον ἀνάγων τοῖς λο-

γισμοῖς

fundere. Ibi erectus Cassius, Quis, inquit, feret te civis Romanus ita pro libertate emori? An temetipsum ignoras, Brute, aut in tribunali tuo a textoribus ista putas aut a cauponibus inscripta, ac non facere id principes & optimates? A praetoribus aliis congiaria, spectacula, munera gladiatorum: abs te, velut debitum haereditarium, tyrannidis exigunt oppressionem: qui subire pro te omnia parati sunt, si qualem esse volunt & expectant, talem te praestiteris. Inde Brutum complexu salutavit; atque sic digressi converterunt se ad amicos.

Erat quidem Q. Ligarius Pompeii amicus, quem eo nomine accusatum exemerat Caesar noxae. Hic non quod ab iudicio liberatus fuisset, gratiam Caesari tribuens, sed, propter

quam vocatus in periculum fuerat, dominationem perosus, ei infensus erat, Bruto autem imprimis familiaris. Hunc Brutus inviens aegrotum, Quali, inquit, tempore Ligari aegrotas? Ille statim cubito innixus, arrepta dextra ejus, At ego, inquit, siquid te, Brute, dignum cogitas, valeo.

Hinc clam tentantes amicorum, quibus fidebant, animos, capita inter se conferebant, adscisciebantque non solum delectos familiares, sed omnes quotquot egregie audaces & mortis esse contemptores sciebant. Qua de causa Ciceronem, cui cum fidebant plurimum, tum diligebant summe, celaverunt de consilio, ne ad insitam timiditatem adjungens ex aetate senilem cautionem, mox singula aestimando ad summam exigens

γισμοῖς εἰς ἀκρόαν ἀσφάλειαν, ἀμβλύνη τὴν ἀκμὴν αὐτῆς τῇ προθυμίᾳ, τάχως δεομύην. ἐπεὶ καὶ τῇ ἄλλων ἐταίρων ὁ Βρεῦτος Στάλλων τε παρέλπιε τὸν Ἐπικύρειον, καὶ Φαώνιον, ἐραστὴν Κάτωνος· ὅτι πόρρωθεν αὐτοῖς τοιαύτῃ τινὰ κύκλῳ παρβαλόντος ἐν τῇ διαλέγεσθαι καὶ συμφιλοσοφεῖν πέτρων, ὁ μὲν Φαώνιος ἀπεκρίνατο χεῖρον εἶναι μοναρχίας παρὰ νόμους πόλεμον ἐμφύλιον· ὁ δὲ Στάλλος ἔφη τῷ σοφῷ καὶ νῦν ἔχοντι διὰ φαύλης καὶ ἀνοήτης κινδυνεύειν καὶ ταρβήσεσθαι μὴ καθήκειν. παρὼν δὲ Λαβέων ἀνέειπεν ἀμφοτέροις. καὶ ὁ Βρεῦτος τότε μὲν, ὡς ἔχοντός τι καὶ λόγῳ χαλεπὸν καὶ δύσκειτον, ἀπεσιώπησεν· ὕστερον δὲ Λαβέωνι κοινῶς τὸ βούλημα. δεξάμενος δὲ προθύμως, τὸν δ' ἕτερον Βρεῦτον, ἐπὶ κλησιν Ἀλβίων, ἄλλως μὲν ἐκ οἷα ῥέκλειν εἰς θάρραλέον, ἐρρωμύρον δὲ πλήθει μονομάχων, ὅς ἐστι θῆρα Ῥωμαίων ἔτρεφεν, καὶ παρὰ Καίσαρι πισθυόμενον, ἐδόκει προσάγεσθαι. Καθίσας δὲ καὶ Λαβέωνος αὐτῷ διαλεγομένων, εἰδὲν ἀπεκρίνατο· Βρεῦτα δ' αὐτὸς ἐπὶ τῶν ἰδίων, καὶ μαθὼν ὅτι τῇ προθυμίας ἡγεμῶν ἐστιν, ὁμολόγησε συμπράξαι προθύμως. καὶ τῇ ἄλλων δὲ τὰς πλείους καὶ τὰς ἀείους ἢ δόξα τῷ Βρεῦτι προσήγετο. καὶ μήν' ὅσον σκαυομόσασθαι, μήτε πῶς καθ' ἑαυτὸν λαβόντες ἢ δύναντες, ἔτι καὶ ἄπαντες ἔχοντες ἐαυτοῖς καὶ κατασκευάσασθαι καὶ σκαυομένην, ὥστε μακρίαις καὶ φάσμασι καὶ ἱεροῖς ὑπὸ τῶν Θεῶν προδεικνυμένων, ἀπιστον γινώσκει τὴν προθυμίαν.

Ὁ δὲ Βρεῦτος, ἅτε δὴ τὰ πρῶτα τῇ Ῥώμῃ φρονημάτων καὶ γῆρας καὶ ἀρετὰς

agens securitatem, alacritatis ipsorum aciem, quæ celeritatem requirebat, perstringeret. Quando etiam ex amicis cæteris Statilius Epicureum Brutus, & æmulatorem Catonis Favonium reliquit: quod quum remotius eos per ambages inter confabulandum & disputandum de philosophia de ea re attentasset, Favonius respondisset, violento dominatu esse bellum civile deterius: Statilius, sapientem & cordatum dixisset non decere maiorum & insipientium causa periculum & terrorem subire. Ibi præsens Labeo reclamavit utrique: Brutus vero tunc, quasi haberet disputatio ea aliquid scrupuli & nodi, obtinuit, post participavit Labeoni consilium. Hic quum parato animo operam suam esset pollicitus, alterum Brutum, Albinum cognomine, qui de

cætero strenuus non erat neque animosus, sed gladiatorum manu, quos ad exhibendum populo Romano alebat, validus esset, & cui fidem Cæsar adhibuit, visum est adjungere. Hic a Cassio & Labeone appellatus, nihil respondit: verum ubi Brutum ille privatim convenit, accepitque rei gerendæ esse cum ducem, promptam ostendit operam suam. Alios item plerisque & præstantissimos nomen adjunxit eis Bruti. Qui quamvis neque juramento neque sacris tactis fidem inter se mutuo sanxerant, ita silentio tamen condiderunt & profferunt consilium omnes, atque inter se agitaverunt, ut licet vaticiniis, prodigiis, extis id Dii denuntiarent, nemini esset tamen inceptum credibile.

Brutus vero, quod penderent ex ipso animo, summi quique civitatis & nobilissimi & præ-

τάς ἐξηγητήν αὐτῶν, καὶ φεινοῶν πάντα τὸν κίνδυνον, ἔξω μὲν ἐπερχάτο κατέχειν παρ' αὐτῶν καὶ κατακοσμεῖν τὴν διάνοιαν οἴκοι δ' καὶ νύκτωρ ἐκ τῆς αὐτοῦ, ἀλλὰ τὰ μὲν ἀκούει τῶν ὑπῶν αὐτῇ ἡ φροντίς ἐξέφερεν, τὰ δ' ἰσχυρὸν ἐνδύομεν τῶν λογισμῶν, καὶ διατείνων ἐν ταῖς ἀποδείξαις, ἐκ ἐλάνθανε τὴν γυναῖκα συναναπαυομένην, ὅτι μεσὸς ἐστὶν ταραχῆς ἀήθους, καὶ κυκλεῖται παρ' αὐτῶν δύσφορον βέλδμα καὶ δυσεξέλκινον. ἡ δ' Πορκία θυγάτηρ μὲν, ὥσπερ εἴρηται, Κάτωνος ἦν, εἶχε δ' αὐτῷ ὁ Βρότος ἀνεψιὸς ὢν, ἐκ ἐκ παρθενίας, ἀλλὰ τῷ πρότερον τελευτήσαντι ἀνδρὸς ἔλαβε κόρην ἔσαν ἔτι, καὶ παιδίον ἔχουσιν ἔξ ἐκείνου μικρὸν, ὃ Βύβλος ἦν ὄνομα· καὶ τι βιβλίδιον μικρὸν, ἀπομνημόνισμα τῶν Βρότου, γεγραμμένον ὑπ' αὐτῆς διασώζει. φιλόσοφος δ' ἡ Πορκία καὶ φίλανδρος ἔσα, καὶ μετὰ φρονήματι νῦν ἔχουσι, ἐπ' αὐτῶν ἐπεχείρησεν ἀνερῶν τὸν ἀνδρα φεῖν τῶν ἀπορήτων, ἡ λαβεῖν αὐτῆς τοιαύτῳ διάπειραν. λαβῶσα μαχαίρειον ὃ τὰς ὀνυχας οἱ κερεῖς ἀφαιρῶσιν, καὶ πάσας ἐξελάσασα τῷ θαλάμῳ τὰς ὀπαδὰς τομῶν ἐνέβαλε τῶν μηρῶν βαθεῖαν, ὥστε ῥύσιν αἵματι πολλῷ ῥυένται, καὶ μὲν μικρὸν ὀδυῖας τε νεανικὰς καὶ φρενῶδεις πυρετὰς ἐπιλαβεῖν ἐκ τῶν τραύματι. ἀγωνιῶντι δ' τῷ Βρότῳ καὶ δυσφορῶντι, ἐν ἀκμῇ τ' ἀλγυδόντι ἔσα διελέχθη πρὸς αὐτὸν ἔως, Ἐγὼ Βρότε, Κάτωνος ἔσα θυγάτηρ, εἰς τὸν σὸν ἐδόθην οἶκον, ἐχ' ὥσπερ αἱ παλλακίδες, κοίτης μεθέξουσα καὶ τροπέζης μόνον, ἀλλὰ κοινωνὸς μὲν ἀγαθῶν εἶναι, κοινωνὸς δ' ἀναισθητῶν. τὰ μὲν ἐν σὰ, πάντα φεῖν τὸν γάμον ἀμεμπτα· τῶν δ' παρ' ἐμῶν

τίς

stantissimi, ac periculum agitare omne animo, foris annitebatur comprimere & componere conatus animi sui, at nocte domi non erat idem: quin partim excitavit invitum ipsa sollicitudo somno, partim intentius volutans animo hærensque in perplexitatibus una cubantem non fecellit uxorem, insuetæ perturbationis se plenum esse, versareque secum molestum consilium & intricatum. Porcia filia erat, ut diximus, Catonis. Eam Brutus consobrinus duxerat non virginem, sed priore defuncto viro adolescentulam adhuc acceperat. Habebat hæc ex illo parvulum filium, cui Bibulo fuit nomen. Erat parvus libellus, commentarius rerum a Bruto gestarum, ab hoc elucubratus. Porcia autem, fœmina phi-

losophiæ studiosa & viri amans, animosaque atque cordata, non ante virum rogare de arcanis aggressa est, quam periculum sui fecisset hujuscemodi: Cultellum accepit quo ungues rescindere tonfores solent, omnibusque exactis cubiculo pedissequis vulnus femori inflixit altum, unde effluxit vis magna sanguinis, ingentesque dolores & febris mox cum horrore gravis comitati sunt. Trepidantem Brutum & discruciatum, quum esset dolor intensissimus, hoc modo affatâ est, Ego, Brute, in domum tuam Catonis filia nupsi, non sicut pellices ad lecti tantum & mensæ consortium, sed etiam ad prosperorum & adversorum societatem. Tua quidem causa nihil est quod de nuptiis conquerar: sed a me quod.

τίς ἀπόδειξις, ἢ χάρις, εἰ μήτε σοὶ πάθῃ ἀπόρρητον συνδιοίσω, μήτε φρονίδα πίσεως δεομένη; οἶδ' ὅτι γυναικεία φύσις, ἀδελφῆς δοκεῖ λόγον ἐνέκλειν ἀπόρρητον· ἀλλ' ἔστι τις, ᾧ Βεῦτε, καὶ τρυφῆς ἀγαθῆς καὶ ὁμιλίας χρηστῆς εἰς ἡθῶ ἰχρὺς. ἐμοὶ δ' καὶ τὸ Κάτων· εἶναι θυγατέρα, καὶ τὸ, Βεῦτε γυναικα, πρόσθεν οἷς πρότερον μὲν ἥτιον ἐπεποίθεν, νῦν δ' ἐμαυτῷ ἔγνωκα καὶ πρὸς πόνον ἀήτητον εἶναι. ταῦτ' εἰπῶσα δέκνυσιν αὐτῇ τὸ τραῦμα, καὶ διηγῆται τὴν πῆραν. ὁ δ' ἐκπλαγεὶς, καὶ ἀνατείνας τὰς χεῖρας, ἐπιδύξατο δῆναι τὰς Θεὰς αὐτῇ, κατορθῆναι τὴν πράξιν, ἀνδρὶ Πορκίας ἀξίῳ φανῶναι. καὶ τότε μὲν ἀνελάμβανε τὴν γυναικα.

Προγραφείσης δ' βελῆς, εἰς ἣν ἐπίδοξος ἦν ἀφίξειν Καῖσαρ, ἔγνωσαν ὅτι χειρεῖν. καὶ γὰρ ἄνθρωποι μετ' ἀλλήλων ἀνυπόπτως ἔσεσθαι τότε, καὶ πάντας ἔξεν ὁμῶς τὰς αἰεὶ καὶ πρώτας ἀνδρας, ἔργα μεγάλα πράχθηναι, διὗς ἀντιλαμβανομένης τῇ ἐλευθερίας. ἐδόκει δ' καὶ τὸ τῷ τόπῳ θεῖον εἶναι, καὶ πρὸς αὐτῷ. σοὶ γὰρ ἡ μίαν τῇ ᾧ τὸ θέατρον ὀξέδραν ἔχουσα, ἐν ἣ Πομπηίᾳ τις εἰκὼν εἰσῆκει, τῇ πόλεως σησαμίδης, ὅτε ταῖς σοαῖς καὶ τῇ θεάτρῳ τὸν τόπον ἐκείνον ἐκόσμησεν. εἰς ταύτῃ ἐν ἡ σύγκλητος ἐκαλεῖτο τῇ Μαρκίᾳ μὲν, μάλιστα μεσῆναι· εἰδὼς Μαρκίαν τὴν ἡμέραν Ῥωμαῖαν καλέσιν· ὥστε καὶ δαίμων τις ἐδόκει τὸν ἄνδρα τῇ Πομπηίᾳ δίκη προσάξεν. ἐλθούσης δ' τῇ ἡμέρας, Βεῦτε μὲν ὑποζωσάμενος ἐχειρίδιον, μόνης σιωπῆς τῇ γυναικὸς, προῆλθεν· οἱ δ' ἄλλοι πρὸς Κάσιον ἀθροισθέντες, τὸν ὄν αὐτῇ τὸ καλέμενον ἀνδρεῖον ἱμάτιον ἀναλαμβάνοντα κατήγον εἰς ἀγορῶν.

ἐκεί-

quod documentum aut quæ gratiæ erunt tibi relatæ, si neque reconditum animi cruciatum, neque curam, quæ fidem requirit, tecum feram? Non me fugit naturam imbecillum haberi ad secreta continenda muliebrem: at est aliqua, Brute, & probi tyrocinii & honestæ consuetudinis ad mores tingendos vis. Mihi vero hoc obigit ut & Catonis filia, & conjunx sim Bruti: quibus antehac minus freta, nunc memetipsa vel ad dolorem probavi esse invictam. Sic fata ostendit ei vulnus, & quod fecisset periculum, exposuit. Ille attolens manibus ad cælum extensis Deos precatus est ut consilio suo propitii adesse velent, quo dignum se Porcia præstaret virum. Ac tunc quidem uxorem refocillavit.

Indictio senatu, cui interfuturus Cæsar pu-

tabatur, constituerunt rem aggredi. Nam frequentes erant citra suspicionem una futuri, omnesque ducebant habituros se juxta optimates & principes ingenti perpetrato facinore illico libertatis assertores. Locum etiam divinitus datum apparebat, & pro ipsis esse. Porticus erat, quæ unam habebat juxta theatrum exedram, in qua statua Pompeii a populo Romano locata fuerat, quum porticibus & theatro locum illum decorasset. Eo Idibus Martiis advocatus senatus fuit. Unde Deus aliquis Cæsarem eo trahere ad pœnas Pompeio dandas videbatur. Ubi illuxit dies, Brutus pugione accinctus una conscia uxore progressus est. Cæteri coierunt apud Cassium, filiumque ejus, qui tunc sumebat virilem togam, in forum deduxerunt.

Inde

ἐκείθεν ὃ πάντες εἰς τὴν Πομπήν εἰσὼν ἐμβαλόντες διέτρεμον, ὡς αὐτὴν Καίσαρ ἀφίξιόν τε πρὸς τὴν σύγκλητον. ἔνθα δὲ μάλιστα τῇ ἀνδρῶν τὸ ἀπαθεῖς καὶ παρὰ τὰ δεινὰ κατὰ τεσσάρους ἐθαύμασεν ἅντις, εἰδὼς τὸ μέλλον· ὅτι πολλοὶ διὰ τὸ στρατηγεῖν ἀναίκαζόν τε χρηματίζον, ἔ μόνον πρῶτος ἠκροῶντο τῇ ἐπιτυχάνοντι καὶ διαφερομένη, ὥσπερ χολάζοντες, ἀλλὰ καὶ τὰς κρείσσας ἕκαστος ἀκροβείας καὶ μὴ γνώμης ἐδίδοσαν, ἔπαινον ὡς προσέχοντες. ἐπεὶ δέ τις μὴ βολόν τε δίκην ὑποχεῖν ἐπέκαλει τὸν Καίσαρα, καὶ πολὺς ἦν βοῶν καὶ μαρτυρόντων, ἀποβλέψας Βρῦτος εἰς τὰς παρόντας, Ἐμὲ Καίσαρ, εἶπεν, ἔτε καλῶς ποιεῖν τὰ καὶ τὰ νόμος, ἔτε καλύσει.

Καίτοι πολλὰ θορυβώδη καὶ τύχην αὐτοῖς προσέπεσε· πρῶτον μὲν καὶ μάλιστα, τὸ βραδύνειν τὸν Καίσαρα, τὴν ἡμέραν προηκέσθη καὶ δυσιερέη κατέχευται μὲν ὑπὸ τῇ γυναικὸς οἴκῳ, κωλύεσθαι δὲ προσελθεῖν ὑπὸ τῇ μάλῃ. δεύτερον δὲ, Κάσκα τῇ συνειδότην ἐν προσελθόντι, καὶ λαβόντι τὴν δεξιάν, σὺ μὲν, εἶπεν, ἀπεκρύψω τὸ δυνόρητον ὃ Κάσκα πρὸς ἡμᾶς, Βρῦτος δέ μοι πάντα μεμήνηκεν. ἐκπλαγῆς δὲ τῷ Κάσκῳ, γελάσας ἐκείνῳ, Πόθεν γε, ἔφη, ταχέως ἔτις ὃ μακάριε πέπλητῃς, ὅστ' εἰς ἀγορανομίαν δυνέσθαι; παρὰ τοσῶτον μὲν ὁ Κάσκα ἦλθεν σφαλεῖς ἀμφιβολία προέειπε τὸ δυνόρητον. αὐτὸν δὲ Βρῦτον καὶ Κάσιον αἰνῆς βελοντικὸς Ποπίλιος Λαίνας ἀσπασάμενος προθυμότερον, καὶ ψευδώς ἡγόμενος, Συνδύχομαι, Φησὶν, ὑμῖν ἐκτελεῖν ἃ καὶ νῦν ἔχετε, καὶ

ᾧ α-

Inde cuncti porticum Pompeii ingressi Cæsarem mox in senatum venturum operiebantur. Hic potissimum virorum illorum immotum animum atque in periculis constantem mireris, si futurum cognosceres: quandoquidem multi, quibus præturæ ratione jus dicendi incumberebat munus, non solum benignam adstantibus & litigantibus audientiam faciebant, ut si vacuo essent animo: verum etiam causas quisque attente auditas magno iudicio disceptavit. Quum autem quidam qui iudicatum detrectabat solvere, Cæsarem appellaret, multumque vociferaretur ac testaretur: respiciens ad coronam Brutus, Me Cæsar, inquit, jus dicere ex legibus neque prohibet neque prohibebit.

Et quidem multa obiecit illis fortuna ambulenta: primum & maximum, Cæsaris die progrediente moram; & quod quum non litaret, retineretur ab uxore domi, vetarantque auspices ei in publicum prodire. Deinde iunum ex conjuratis Cascam adiit quidam, dextramque apprehensa, Tu, inquit, de arcano, Casca, nos celasti? verum exproptuit Brutus nobis omnia. Torpido stupore Casca, videns ille, Unde tam cito, quæso, inquit, abundas, ut accingas te ad ædilitatem? Tantulum modo abfuit quia falsus ambiguo abdita retegeret Casca. Ipsum etiam Brutum & Cassium vir ordinis senatorii Popilius Læna salutavit propensum, atque in aurem insusurravit, Opto vobis, inquit, ut quæ in animo habetis, perficiatis; horro-

que

ᾠδακαλθόμαι μὴ βραδυῶεν· ἔ γ' οὐκ ᾔσται τὸ πρῶγμα. καὶ ταῦτ' εἰπὼν ἀπῆλθ', πολλὰ ὑποψίαν ἐμβαλὼν τῷ πεπύδῃ τῷ πρῶτῳ. ἐν τῷ δὲ τις οἰκοθεν ἔειπε πρὸς τὸν Βρῦτον, ἀγγέλλων αὐτῷ τὴν γυναικὰ θνήσκειν. ἡ γὰρ Πορκία πρὸς τὸ μέλλον ἐκπαθὴς ἔσα, καὶ τὸ μέγαθ' οὐ μὴ φέρεσα τὸ φρονιδῶ, ἐαυτῷ τε μόλις οἶκοι κατεῖχεν, καὶ πρὸς πάντα θόρυβον καὶ βολὴν ὥσπερ αἱ κατάχεται τοῖς βακχικοῖς πάθεσιν ἐξάλλασσα, τῇ μὲν εἰσιόντων ἀπ' ἀγορῆς ἕκαστον ἀνέκρινεν ὅτι πρῶτοι Βρῦτ' ἔτερος δ' συνεχῶς ἐξέπεμπεν. τέλει δ' τῷ χρόνῳ μῆκ' λαμβάνοντι, ἔπειτ' αἰεῖσεν ἡ τῷ σώματι δυνάμις, ἀλλ' ἐξελύθη καὶ κατεμαραίνεται τὸ ψυχῆς ἀλυσθῆς διὰ τὴν ὑπέρβαν καὶ παρελθεῖν μὲν εἰς τὸ δωματίον ἐκ ἔφθη, ὡρεῖσάτο δ' αὐτῷ, ὥσπερ ἐτύγχανεν, ἐν μέσῳ καταζομφύλῳ λειποθυμία καὶ θάμβ' ἀμήχανον. ἡ τε χρεῖα μεταβολὴν ἐλάμβανε, καὶ τὴν φωνὴν ἐπέσχετο παντάπασιν. αἱ δ' ἐδεράπαιναν πρὸς τὴν ὄψιν ἀντηλάλαξαν, καὶ τῇ γαίονῳ συμδραμόντων ἐπὶ θύρας, ταχὺ προῆλθεν φήμη καὶ διεδόθη λόγ' ὡς τεθνηκῆας αὐτῆς. ἔ μιν ἀλλ' ἐκείνῳ μὲν ἀναλάμψασαν ἐν βραχεὶ καὶ παρ' ἐαυτῇ θρομφύλῳ αἱ γυναῖκες ἐδεράπαινον· ὁ δ' Βρῦτ' ὑπὸ τῷ λόγῳ προσπεσόντι αὐτῷ συνεταράχθη μὲν, ὡς εἰκός, ἔ μιν δ' κατέλιπε τὸ κοινόν, ἐξ' ἑρῶν πρὸς τὸ οἰκεῖον ὑπὸ τῷ πάθει.

"Ἦδη δ' Καῖσαρ ἀπηγγέλλετο προσιών, ἐν φορέῳ κομιζόμενος. ἐγνώκει γὰρ ὅτι τοῖς ἱεροῖς αἰνυμῇ μηδὲν ἔπικυρῇ τότε τῇ μεζόνῳ, ἀλλ' ὑπερβαλέως σκηψάμενος ἀδύνατος ἐκβάνει δ' αὐτῷ τῷ φορέῳ προσευνεὶς Ποπίλιος.

que ne cunctemini. Neque enim fletur res. Ita fatus digressus est, magnamque suspicionem attulit iis consilium se intellexisse. Interea accurrit quispiam domo ad Brutum, uxorem ejus agere animam nuntians. Porcia enim vehementer eventus expectatione commota, ac mole impar curarum, ægre continebat se domi, atque ad omnem strepitum ac vocem in modum Bacchico furore percitarum exiliens, ut quisque a foro ingrediebatur, quid ageret Brutus, requirebat: alios eo mitebat assidue. Postremo longiore temporis tractu non subsisterunt ultra corporis vires, sed animo fluctuatione æstuante fatiscens e-languit: ac prius quam recipere se in cubiculum potuit, repente inter suas sedentem

animi defectus atque immensa consternatio corripuit eam, colorque immutatus est, ac suppressa semel vox. Ancillæ eo viso clamorem sustulere, concurrentibusque ad fores vicinis repente fama dilata est ac sermo dissipatus mortuam esse. Brevi tamen animum recepit, & ad se redeuntem mulieres refovere. At Brutus eo sibi allato rumore haud immerito commotus, non reliquit negotium publicum tamen, neque ex animi motu ad privatum incommodum decurrit.

Jam Cæsarem annuntiabatur advenire lætica delatum. Statuerat autem, quod non litasset, nihil majoris rei in præsentī peragere, verum imbecillitatem causans rejicere in aliam diem. Exeuntem lætica arripiciens Popilius

πίλιϑ Λαίνας, ἐκείνϑ ὁ μικρῷ πρόθεν διξάμηνϑ τοῖς παρὶ Βρεῖτον Ἐπι-
 τυλχάνειν καὶ κατορθῆν, διελέγετο πλείω χρόνον ἐφισαμύνῳ καὶ προσέχοντι τὸν
 νῦν. οἱ δὲ συνωμόται, λεγέτω γὰρ ἔτι, τὸ μὲν φωνῆς ἐκ ἐπαϊόντες αὐτῷ,
 τεκμαιρόμενοι δ' ἀφ' ὧν ὑπενόουν, μῆνυσιν εἶναι τὸ Ἐπιβελῆς τῷ κοινολο-
 γίαν, ἀνέπεσόν τε ταῖς γνώμας, καὶ πρὸς ἀλλήλους ἐβλεψάν. ἀνθομολο-
 γήμενοι διὰ τῷ προσώπων ὡς χρὴ μὴ περιμύειν σύλληψιν, ἀλλ' αὐτὸς
 λυπονήσκειν δι' αὐτῷ. Κασίε δ' ἤδη καὶ τινων ἄλλων τὰς χεῖρας Ἐπιβε-
 βληκότων ταῖς λαβαῖς ὑπὸ τὰ ἱμάτια, καὶ σπασμένων τὰ ἐχειρίδια, Βρεῖτϑ
 ἐκκατιδὼν παρὰ τῷ Λαίνα χήματι δεομένην σπασθῆ, καὶ ἐχὶ κατηγορεύσῃ,
 ἐφθέγγετο μὲν ἑδὲν διὰ τὸ πολλὰς ἀλλοτεῖς ἀναμεμίχθαι, φαιδρῷ δὲ
 παρὰ προσώπῳ τὰς παρὶ Κασίον ἐθάρρυνε. καὶ μὲν μικρὸν ὁ Λαίνας τῷ δε-
 ξιάν τῷ Καίσαρϑ καταφιλήσας ἀπέστη, φανερός γρόμηνϑ, ὡς ὑπὲρ
 ἑαυτῷ καὶ τῷ αὐτῷ τινὸς διαφερόντων ἐποιεῖτο τῷ ἐνδοξῇ.

Τῆς δὲ βελῆς εἰς τῷ ἐξέδραν προεισελθούσης, οἱ μὲν ἄλλοι τὸν δίφρον
 τῷ Καίσαρϑ παύσαντες, ὡς ἐπιτυλχάνειν τὴν μέλλοντες αὐτῷ καὶ Κασίον μὲν
 λέγειν) τρέποντα τὸ πρόσωπον εἰς τὴν εἰκόνα τῷ Πομπηίῳ, ὡς ἀκαλεῖν ὡς-
 περ αἰδανόμενον Τρεβόνιϑ δὲ παρὶ τὰς θύρας Ἀνώνιον Ἐπιπασάμενϑ
 καὶ προσομιλῶν ἔξω κατέχευε. Καίσαρ δὲ εἰσιόντι μὲν ἢ σύγκλητϑ ὑπεξάνεστη
 καθέζομενον δ' αὐτὸς ἐκείνοι παύσαντες ἀβρόοι, Τύλλιον Κίμβρον δὲ ἑαυτῷ
 προβάλλοντες ὑπὲρ ἀδελφῷ Φυγάδϑ δεόμενον καὶ συνεδρόντα πάντας, ἀπ-
 τόμην τε χειρῶν, καὶ σῆμα καὶ κεφαλὴν κατεφίλαν. ἀποτειβομένη δὲ τὰς δεή-
 σεις

pilius Læna, ille qui paulo ante Bruto &
 Cassio successum felicitatemque fuerat preca-
 tus, sermonem cum eo subsistente & animum
 advertente habuit prolixiorē. Conjurati,
 (ut ita eos appellem) qui vocem ejus non
 assequerantur, sed augurabantur ex suspicio-
 ne sua consilii indicium eam communicatio-
 nem esse, ceciderunt animis: intuentesque se
 mutuo, constituerunt inter se nutibus non
 expectare dum corriperentur, sed confestim
 manus sibi metipsis inferre. Ac quum Cas-
 sius jam & nonnulli alii capulis manus sub
 togis admovissent, stringerentque pugiones,
 considerans Brutus ex Lænæ gestu aliquid
 eum enixe rogare, non deferre: nihil locutus
 est, quod cum ipsis permitti essent alieni, sed

vultu hilari confirmavit Cassium. Ac paulo
 post dextram Læna Cæsaris osculatus absces-
 sit, satis aperte declarans pro se & aliqua re
 ad ipsum pertinente illum interpellasse se.

Senatu in curiam prægresso alii sellam Cæ-
 saris circumsteterunt, simulantes appellare il-
 lum velle. Ibi Cassius dicitur ore ad statuem
 Pompeii verso, sicut sentientis opem implo-
 ravisse. Trebonius circa fores seduxit Anto-
 nium, & sermone detinuit extra curiam. In-
 gredienti Cæsari assurrexit senatus. Mox con-
 jurati frequentes assidentem cinxerunt officii
 specie, cum Tullio Cimbro, qui erat ex ipso-
 rum cohorte, pro fratre exule precante om-
 nes una orantes: manusque ejus tangentes, pe-
 ctus & caput deosculabantur. Quo preces pri-
 mum

σεις τὸ πρῶτον, εἴθ' ὡς ἐκ ἀνέσαν, ὁξαναμύς βία, Τύλλιῳ μὲν ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶν ἐκ τῆς ὤμων κατέσπασεν τὸ ἱμάτιον, Κάσκα δ' ἢ πρῶτος (εἰσήκει γὰρ ὀπίθεν) ἀνασπᾶσας τὸ ξίφος διελαύνει ἐκ εἰς βάθος παρὰ τὸν ὦμον. ἀνιλαμβανομύς δ' ἢ τ' λαβῆς τῆς Καίσαρος, καὶ μέγα Ῥωμαῖσι ἀνακραγόντι, Ἀνόσιε Κάσκα τί ποιεῖς; ἐκείνῳ Ἑλλήνισι τὸν ἀδελφὸν προσαγορεύσας, ἐκέλευσε βοηθεῖν. ἤδη δ' ἢ παιόμυθον ὑπὸ πολλῶν, καὶ κύκλῳ περιβλέπων καὶ διώσαδ' βελόμυθον, ὡς εἶδε Βεῆτον ἐλκόμενον ξίφος ἐπ' αὐτὸν, τὴν χεῖρα τῆς Καίσαρος κρατῆρι ἀφῆκεν καὶ πρὸ ἱματίῳ τὴν κεφαλὴν ἐκαλυψάμενός, παρέδωκε τὸ σῶμα ταῖς πληγαῖς. οἱ δ' ἀφειδῶς ἀναπεπλεγμένοι πολλοὶς περὶ τὸ σῶμα χρώμενοι τοῖς ξίφεσιν, ἀλλήλους ἐτίτρωσκον, ὥστε καὶ Βεῆτον εἰς τὴν χεῖρα πληγὴν λαβεῖν, τῆς φόνος συνεφαπτόμενον, πίμπλαδ' ἢ τῆς αἵματός ἀπάντας.

Οὕτω δ' ἀποθανόντι αὐτῷ, Βεῆτος μὲν εἰς μέσον προελθὼν ἐβόλετο λέγειν, κατεῖχε θάρρυνόν τὴν σύγκλητον ἢ δ' ὑπὸ δέξας ἔφθγγεν ἀτάκτως, καὶ περὶ τὰς θύρας ὄθισμός τις καὶ τάραχος, ἐδενὸς διώκοντι, ἐδὲ κατεπέγοντι. ἰχυρῶς γὰρ ἐδέδοκτο μηδένα κλείνειν ἕτερον, ἀλλὰ πάντας ἐπὶ τὴν ἐλευθερίαν ἀνακαλεῖσθαι. καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις πᾶσιν, ὁπηνίκα διεσκοπῆναι τὴν προᾶξιν, ἤρεσκεν Ἀντώνιον ἐπισφάττειν Καίσαρι, μοναρχικὸν ἄνδρα καὶ ὑβριστην, ἰχυρῶς τε πεποιημένον ὁμιλίᾳ καὶ συνηθείᾳ πρὸς τὸ στρατιωτικόν. καὶ μάλιστα ὅτι πρὸ φύσει σοβαρῶς καὶ μεγαλοπράγμονι προσειλήφει τὸ τ' ὑπατείας ἀξίωμα τότε, Καίσαρι συνάρχων. ἀλλὰ Βεῆτος ἐνέστη

πρὸς

mun rejiciente, deinde, ubi non destiterunt, vi exfurgente: Tullius ambabus manibus detraxit ei togam ex humeris. Primus Casca, qui a tergo stabat, districto pugio ferit eum secundum humerum vulnere non alto. Corripiente capulum Cæsare, atque alta voce latine exclamante, Scelestus Casca quid agis? græcè ille fratrem appellavit ad opem ferendam. Quum jam a multis peteretur, & circumferens undique oculos repellere conaretur eos: ut Brutum vidit ensẽ in se stringentem, manum Cascæ, quam tenebat, dimisit, & toga capite obvoluto permisit corpus percussoribus. Illi se mutuo prementes, dum certatim multis pugionibus corpus Cæsaris cadunt, convulneraverunt inter se: ac Brutus, dum participem se facit cædis, vulnus acce-

VOL. V.

pit in manu, omnesque cruore sunt confersi.

Ita cæso Cæsare progressus in medium Brutus institit verba facere, retinereque & confirmare senatores. At illi incondite fugerunt trepidantes, fuitque circa fores impulsio & tumultus, nemine iis instante vel agente. Quippe firmiter hoc decreverant, neminem præterea interficere, sed revocare ad libertatem omnes. Cæteris quidem, quum de re aggredienda consultarent, omnibus placuerat una Antonium cum Cæsare confodere, hominem dominatus studiosum & improbum, qui usu & consuetudine multum pollebat apud milites: maxime quod ad nativam audaciam ambitionemque, dignitatem id temporis consularem Cæsaris collega adjecisset. Verum objecit se huic

G g

con-

πρὸς τὸ βέλδμα, πρῶτον μὲν ἰσχυρίζομεθα τῷ δικαίῳ, δεύτερον δ' ὑπὸ
 θῆς ἐλπίδα τ' μεταβολῆς. ἔγδ' ἀπεγίνωσκεν διφυᾶ καὶ φιλότιμον ἄνδρα
 καὶ δόξης ἐραστὴν τὸν Ἀιλώνιον, ἐκποδὼν Καίσαρα ἡγομένην, καὶ συνεφά-
 ψεναι τῇ πατρίδι τ' ἐλευθερίας, ἑπασσασθέντα τῷ ζήλῳ πρὸς τὸ καλὸν
 ὑπ' αὐτῷ. ἔτω μὲν Ἀιλώνιος Βεῤῥτον ἀφείποισεν ἐν ᾧ τῷ τότε φόβῳ
 μεταλαβὼν ἐδῆτα δημοτικὴν ἐφυγῆ. οἱ ᾧ ἀφεί Βεῤῥτον εἰς τὸ Καπιτώλιον
 ἐχώρεν ἡμαγμῆαι τὰς χεῖρας, καὶ τὰ ξίφη γυμνὰ δεκνυῖτες ἐπὶ τὴν
 ἐλευθερίαν παρεκάλει τὰς πολίτας. τὸ μὲν ἐν πρῶτον ἦσαν ἀλαλαγμοί,
 καὶ διαδρομαὶ τῷ πάθει καὶ τύχῳ ἐπιγινόμεναι πλείονα τὸν θόρυβον ἐποί-
 κσαν ὥς δ' ἔτε φόνον ἄλλον, ἔθ' ἀρπαγὴ τινὶ ἐγένετο τῷ κεκμήνῳ,
 θάρρῳτες ἀνέβαινον αἷτε βελδύται καὶ τῷ δημοτῷ πολλοὶ πρὸς τὰς ἀνδρας
 εἰς τὸ Καπιτώλιον. ἀθροισθέντος ᾧ τῷ πλήθους, διελέχθη Βεῤῥτος ἐπαγωγὰ τῷ
 δήμῳ, καὶ κρείοντα τοῖς πεπραγμένοις. ἐπαινέων ᾧ κατιέναι βοώων, θάρ-
 ρῳτες κατέβαινον εἰς ἀγορὰν, οἱ μὲν ἄλλοι συνεπόμηναι μεθ' ἀλλήλων
 Βεῤῥτον ᾧ πολλοὶ τῷ ἐπιφανῶν ἀφείποντες ἐν μέσῳ πάνυ λαμπρῶς κατῆ-
 γον ἀπὸ τ' ἀκρας, καὶ κατέστησαν ἐπὶ τῷ ἐμβόλῳ. πρὸς ᾧ τὴν ὄψιν οἱ πολ-
 λοὶ, καίπερ μιγάδες ὄντες, καὶ παρεσκησασμένοι θορυβεῖν, διέτρεσαν, καὶ τὸ
 μέλλον ἐδέχοντο κόσμῳ καὶ σιωπῇ. προελθόντι δ' αὐτῷ, πάντες ἡσυχίαν τῷ
 λόγῳ παρέχον ὅτι δ' ἐπ' ᾧ πᾶσι πρὸς ἡδονὴν ἐγεγόνει τὸ ἔργον, ἐδήλωσαν
 ἀρεξάμεναι λέγειν Κίinna καὶ κατηγορεῖν Καίσαρος, ἀναρρήγνυμνοι πρὸς ὀρ-
 γήν, καὶ κακῶς τὸν Κίinna λέγοντες ὥστε πάλιν τὰς ἀνδρας εἰς τὸ Καπιτώ-

λιον

confilio Brutus, primum justitiæ innixus, de-
 inde mutationis spem subjiciens. Neque enim
 desperabat bonæ indolis virum ambitiosumque
 & gloriæ cupidum Antonium sublato de me-
 dio Cæsare allectum ab ipsis æmulatione vir-
 tutis ad patriam liberandam connixurum esse.
 Ita Antonium servavit Brutus. At ille eo in
 metu veste sumpta plebeia fugit. Bruti vero
 sodales ad Capitolium perrexerunt, sanguino-
 lentis manibus nudos præferentes pugiones,
 civesque vocaverunt ad libertatem. Primum
 editi clamores sunt, & discursus fortuiti tale
 facinus consecuti majorem consciverunt tu-
 multum. Cæterum ubi nulla præterea cædes
 neque direptio rei ullius ex tabernis conse-
 quuta est, multi ad eos in Capitolium fidenter
 ex patribus & popularibus ascendere. Ut fre-

quentes coiere, Brutus orationem habuit ad
 populum blandam & consentaneam factis.
 Quibus eum collaudantibus, atque ut descen-
 derent conclamantibus, fidenti animo ex Ca-
 pitolio digressi sunt in forum. Cæteri confusi
 inter se sequebantur. Brutum frequentes prin-
 cipes circumfusi perquam magnifice deduxe-
 runt ex arce, atque in rostris constituere.
 Conspectum Bruti plebs est reverita, quamvis
 collectitia, & ad turbam parata, deditque ei
 modestè & sedate audientiam. Exorso dicere
 Bruto silentium, dum diceret, omnes præbu-
 ere. Sed non fuisse omnibus factum illud
 gratum demonstraverunt: quod quum di-
 cere Cinna & Cæsarem accusare cœpisset,
 in iram erumperent, & Cinnam lacerarent
 maledictis. Itaque repetierunt illi iterum

Ca-

λιν ἀπελθεῖν. ἔνθα δὴ δεδιὼς πολιορκίαν ὁ Βρεῦτος, ἀπέπεμπε τὰς ἀεί-
τους τῇ συμμαχάσῃ ἐκ ἀξιών τ' αἰτίας μὴ μετέχουσας αὐτὰς σκευπο-
θύεσθαι τὸν κίνδυνον.

Οὐ μὲν ἀλλὰ τῇ ὑπεραίᾳ τ' βουλῇ συνηθέσσης εἰς τὸ τ' Γῆς ἱερόν,
'Αἰωνίᾳ ὃ καὶ Πλάκῃ καὶ Κικέρωνος ἐπόνων παρὶ ἀμνησίας καὶ ὁμονοίας,
ἔδοξε μὴ μόνον ἄδικαν εἶναι τοῖς ἀνδράσιν, ἀλλὰ καὶ γνώμῃ ὑπὲρ τιμῆς
πρὸςθῆναι τὰς ὑπάτους. καὶ ταῦτ' ἑπὶ ψηφισάμενοι διελύθησαν. 'Αἰωνίᾳ ὃ
τὸν υἱὸν εἰς τὸ Καπιτώλειον ὁμηγερόσονται πέμψαντες, κατήλθον οἱ παρὶ Βρε-
τον ἀσπασμοί τε καὶ δεξιώσεις ἐγγύοντο πάντων ἀναμιχθέντων. καὶ Κάσιον μὲν
'Αἰωνίᾳ εἰς αἶα παλαδίων, Βρετον ὃ Λέπιδον τὰς δ' ἄλλας, ὥς τις εἶχε
πρὸς ἕκασον ἢ συνηθείας ἢ φιλοφροσύνης. ἅμα δ' ἡμέρᾳ πάλιν συνελ-
θόντες οἱ βαλδύται, πρῶτον μὲν 'Αἰωνίᾳ τιμὰς ἔδωκαν, ὡς καταπαύσαντι
πολέμων ἐμφυλίων ἀρχαί. ἔπειτα τῇ παρὶ Βρετον ἦσαν ἔπαινοι τῇ παρ-
όντων, καὶ τέλος ἐπαρχῶν διανομαί. Βρετῶ μὲν γὰρ ἐψηφίσαντο Κρήτιν,
Κασίῳ Λιβύῃν, Τρεβωνίῳ ὃ Ἀσίαν, καὶ Κίμβρῳ Βιθυνίαν, τῷ δ' ἑτέρῳ Βρε-
τῶ τὴν παρὶ τὸν Ἡερδανὸν Γαλατίαν.

Μετὰ ὃ ταῦτα παρὶ τῇ Καίσαρος διαθηκῶν καὶ ταφῆς αὐτῆς λόγων ἐμ-
πεσόντων, καὶ τῇ παρὶ τὸν 'Αἰώνιον ἀξιοῦσιν τάς τε διαθήκας ἀναγνωσθῆναι,
καὶ τῆ σώματός ἐκφορὰν γυῖας μὴ κεκρυμμένῃ μηδ' ἄτιμον, ὡς μὴ καὶ
τῷτο παρξάμῃ τὸν δῆμον. Κάσιον μὲν ἰσχυρῶς ἀνέλεγχον, εἶξεν ὃ Βρετῶ
καὶ συνεχώρησεν, δεύτερον ἀμαρτῶν τῷτο δόξας. καὶ γὰρ 'Αἰωνίᾳ φεισά-
μενος,

Capitolium. Hic metuens Brutus obsidio-
nem, remisit optimos quosque, qui ipsos fu-
erant prosequuti: nolens eos qui facti fuissent
exfortes, subire secum periculum.

At senatus postridie in aedem Telluris co-
actus, quum Antonius, Plancus, & Cicero de
præteritorum oblivione & concordia verba
fecissent, non modo illis decrevit impunita-
tem, sed & ut consules de illorum honoribus
referrent. His decretis dimissus est senatus:
ac quum filium suum Antonius in Capito-
lium misisset obsidem, Brutus cum sociis de-
scendit, salutationesque & complexus om-
nium promiscue sunt consequuti. Invitavit
Antonius Cassium ad cœnam, Brutum Lepi-
dus, & alios, ut cuique cum illis aut familia-

ritas erat aut benevolentia. Postquam illuxit,
senatus rursus convenit. Primo gratias egit
Antonio quod initium belli civilis sopivisset:
inde Brutus & ejus confortes laudibus præ-
sentes sunt celebrati, & provinciæ denique
eis assignatæ. Decreverunt Bruto Cretam, Afri-
cam Cassio, Trebonio Asiam, Cimbro Bithy-
niam, Decio Bruto Galliam circumpadanam.

Hinc quum de Cæsaris testamento & fune-
re mentio facta esset, & postularer ut testa-
mentum recitaretur Antonius, atque ut corpus
non occulte neque ignominiose efferretur, ne
populus inde magis exasperaretur: repugnavit
Cassius acriter, verum cessit Brutus atque id
permisit: qua in re iterum visus est titubas-
se. Etenim in parcendo Antonio non caruit

μῦϑοι, αἰτίαν ἔχεν ἑπταχίσας τῇ συνωμοσίᾳ βασιὺ καὶ δύσμαχόν πολεμίων καὶ τὰ παρὰ τὴν ταφὴν ὃν Ἀντώνιου ἤξιε τρόπον ἑάσας ἡρέα, τῷ παντὶ σφαλῆναι. πρῶτον μὲν γὰρ ἐν ταῖς διαθήκαις δεδομμένων κατ' ἄνδρα Ῥωμαίοις πᾶσι δραχμῶν ἑξομῆκοντα πέντε, καὶ παρὰ δῆμῳ τῶν πέτραν τῷ ποταμῷ κήπων ἀπολελυμένων, ἃ νῦν ἐστὶ Τύχης ἱερὸν, δύναια θαυμαστὴ καὶ πόθος αὐτῷ τὰς πολίτας εἶλεν· ἔπειτα τῷ σώματι εἰς τὴν ἀγορὰν κομίσθαι, Ἀντώνιου ἔπαινον, ὥσπερ ἔθιγε ἐστὶ, διεξελθὼν, καὶ τὰ πλήθη κινῆμα πρὸς τὸν λόγον ὁρῶν, εἰς οἶκον μετέβαλε, καὶ τὴν ἐσθῆτα λαβὼν τὴν Καίσαρος ἡμαγμύλῳ, ἀνέπλυξεν ἑπτακνήμῳ τὰς διακοπὰς, καὶ τῶν τραυμάτων τὸ πλήθος. ὡς ἔν ιδεῖν ἔδεν ἔτι κόσμῳ γινόμενον· ἀλλ' οἱ μὲν ἐβόων τὰς ἀνδρῶν φόνους ἀναιρεῖν· οἱ δ', ὥσπερ ἑπὶ Κλωδίου τῷ δημαγωγῷ πρότερον, ἀπὸ τῶν ἐργαστηρίων τὰ βάθρα καὶ τὰς τραπέζας ἀνασπῶντες, καὶ συσκομίζοντες εἰς ταυτὸ, παμμεγέθη πυρὰν ἔνησαν καὶ τὸν νεκρὸν ἑπὶ θέντες ἐν μέσῳ πολλῶν μὲν ἱερῶν, πολλῶν δ' ἀσύλων καὶ ἀβελήων τόπων κατηγιάζον. ὥς δὲ τὸ πῦρ ἐξέλαμψεν, ἀλλαχόθεν ἄλλοι προσφερόμενοι, καὶ δαλὺς ἀνασπῶντες ἡμιφλέκεις, διέθεον ἑπὶ τὰς οἰκίας τῶν ἀνηρηκότων αὐτὸν, ὥς ἐμπρῆσοντες. ἀλλ' ἐκείνοι μὲν οὐ πεφραγμένοι πρότερον, ἀπεκρῆσαν τὸν κίνδυνον· ὡς δέ τις Κίννας, ποιητικὸς ἀνὴρ, ἔδεν τὴν αἰτίαν μετέχων, ἀλλὰ καὶ φίλος Καίσαρος γεγονώς· ἔτι δὲ ὄναρ ὥτε καλέμενος ὑπὸ Καίσαρος ἑπὶ δεῖπνον, ἀρνεῖσθαι τὸν δὲ λιπαρεῖν καὶ βιάζεσθαι τέλος δ' ἄγειν λαβόμενον τὴν χεῖρὸς εἰς ἀχαλῆ τόπον καὶ σκοτεινόν αὐτὸν δ' ἀκονίᾳ καὶ τεταμένη

culpa, quod hostem conjuratis objecerit gravem & expugnatum difficilem: jam quum funus, quomodo volebat Antonius, duci permitteret, in totum offendisse visus est. Primum enim, quia populo Romano viritum trecentos sestertios legavit, & publice hortos trans Tyberim, ubi nunc ædes Fortunæ est: ingens favor & desiderium ejus cepit cives. Deinde funere in forum delato, laudavit eum de more Antonius. Qui quum moveri oratione sua cerneret populum, flexit ad commiserationem, correptamque Cæsaris vestem cruore oppletam explicavit, & ut dilacerata esset vulnere multitudinem ostendit. Ibi videres nihil jam geri compositæ: sed alii interficiendos homicidas vociferabantur: pars, ut

Clodio plebis concitatori factum fuerat ante, subsellia & mensas ex officinis corripientes & coacervantes, grandem pyram succenderunt, impositumque in rogum cadaver in medio frequentium locorum sacrorum, frequentium etiam inviolatorum atque intactorum combussere. Ut flamma eluxit, accurrentes alius aliunde & titiones arripientes semivictos, ad tecta discurrerunt interfectorum Cæsaris inflammanda. Verum illi obsepti ante periculum propulsaverunt. Cinna vero quidam poeta ab illa causa prorsus alienus, immo etiam Cæsaris amicus, in somno viderat ad coenam se a Cæsare vocari, sed renuere se: illum autem obtestari & urgere, manu denique prehensum ducere in locum vastum & obscurum: invitum vero se paventem

δαμνημόνιον ἔπειθε. ταύτῃ ἰδόντι τὴν ὄψιν αὐτῆς συνέβη πυρέτλειν διὰ νυχλός· ὅμως δ' ἔωθεν ἐκκομιζομένη τῷ σώματι, αἰδέμενη μὴ παρῆναι, προῆλθεν εἰς τὸν ὄχλον ἥδη διαγεραινόμενον. ὀφθεῖς δ' ἡ δόξας ἔχ' ὅσπερ ἰὼ Κίνας ὀφθιῶναι, ἀλλ' ἐκείνη ὁ Καίσαρ πρὸς τὴν ἐκκλησίαν ἐναγῆτος λαιδορήσας, διεσπάρθη.

Τῷτο τὸ πάθος μάλιστα, μετὰ γε τὴν Ἀλιωνίαν μεταβολὴν, δέσσαντες οἱ περὶ Βρεττον, ἀνεχώρησαν ἐκ τῆς πόλεως· ἡ δὲ διέτριβον ἐν Ἀλῖῳ τὸ προῶτον, ὡς, ὅταν παρκαμάσῃ ἡ παρὰ τὴν πόλιν ὁρμή, αὐτὴς εἰς Ῥώμην κατιόντες. ὁ ῥαδίως ἔσεαθ' ἐπὶ προσηρόνων, ἐν πλήθεσι φορέας ἀσθενείας ἡ ταχείας φερεμένων· ἡ τὴν σύγκλητον οὖν ἐχούσας, ἡ τὰς Κίνας διαρπασαμένας χαίρειν ἑάσασα, τὰς ἐπὶ τὰς οἰκίας τὰς ἐκείνων ἐπελθόντας ἀνεζήτην ἡ συλλαμβάνειν. ἥδη δ' ἡ ὁ δῆμος ἀχθόμενος, Ἀλιωνίαν σχεδὸν εἰς μοναρχίαν καθισαμένη, Βρεττον ἐπόμεν, ἡ προσηρόκατο τὰς θείας ἀξίαν παρὼν αὐτὸς ὅς ὤφειλε στρατηγῶν παρκαμῆναι. αἰδέμενος δ' ἡ πολλὰς τῶν ὑπὸ Καίσαρος ἐστρατευμένων, ἡ γῆν ἡ πόλιν παρ' ἐκείνας λαβόντων, ἐπὶ τὰς λαβόντας αὐτῶν, ἡ κατ' ὀλίγας παρκαμῆναι εἰς τὴν πόλιν, ἐκ ἐξάρρησεν ἐλθεῖν· ἀλλ' ὁ δῆμος ἐθεῖτο, μὴ παρκαμῆναι ἐκείνας, τὰς θείας ἀφαιδῶς πάνυ χορηγεμένης ἡ παρκαμῆναι. θηρία τε γὰρ πάμπολλα συνηνεχόμενα, ἐκείλευσεν μηδὲν ἀποδόσθαι μηδ' ὑπολιπεῖν, ἀλλὰ πᾶσι καταχρήσασθαι. ἡ τῶν περὶ τὸν Διόνυσον τεχνιτῶν αὐτὸς εἰς Νέαν πόλιν καταβὰς ἐνέτυχεν πλείοσι· περὶ δ' ἡ Καννιτίς τινὸς ἀνιμερῆτος ἐν τοῖς θεάτροις ἔγραφεν πρὸς τὰς

tem sequi. Hac ei oblata specie febris nocte est correptus. Quum tamen funus mane duceretur, verecundans non adesse, processit in turbam jam efferatam. Quem ut conspexerunt, arbitrati non eum qui erat, sed esse illum qui nuper Cæsarem in concione laceraverat convitiis, discerpsere.

Hoc potissimum facto, secundum Antonii quidem mutationem conjurati perculsi urbe excesserunt. Hæserunt primum Antii: ut simul atque elanguisset & deferbuisset ira populi, redirent ad urbem. Quod facile futurum expectabant in multitudine inconstanti & volucris incitata impetu, quum studiosum sui haberent senatum: qui connivens iis qui Cinnam dilaceraverant, illos qui conjurato-

rum ædes fuerant aggressi, requisivit & corripuit. Jam populus quoque, Antonium occupare propemodum tyrannidem ægre ferens, desiderabat Brutum, expectabatque ludos, quos facere prætor debebat, præsentem editurum. Verum quod intellexisset hic frequentes Cæsaris veteranos, qui agros & colonias ab illo acceperant, insidias sibi moliri, & irreperere exiguis globis in urbem, dubitavit venire: populus tamen absente illo spectacula magnifice & effuse exhibita frequentavit. Ferarum enim magnos greges comparaverat. Harum præcepit ut nihil distraheretur vel reservaretur, sed exhiberentur omnes. Scenicos ipse Neapolim profectus plerosque convenit. De Canutio quodam qui in spectaculis placebat, scripsit ad

τὰς φίλους, ὅπως πείσαιεν αὐτὸν εἰσαγάγων. Ἐλλύων γὰρ ἐδὴνα βια-
σθῆναι προσηύκεν. ἔγραψε δὲ καὶ Κικέρωνι, πάντως παρταχυεῖν ταῖς θύραις
δεόμενός.

Ἐν τῇ αὐτῇ δὲ καταστάσει τῶν πραγμάτων ὧν, ἐτέρω γινέται μεταβολή,
τῷ νέῳ Καίσαρι ἐπελθόντι. ἔτι δὲ ἦν μὲν οἷον ἀδελφιδῆς Καίσαρος,
γράμματι δὲ παῖς ὑπὲρ αὐτῆς καὶ κληρονομία δαπλελεμμένη. ἐν δὲ Ἀπολ-
λωνία διέτριβεν ὅτε Καῖσαρ ἀπερέσθη, χολάζων πρὸς λόγους, κακῆϊνον δὲ
Πάρεθς ἐλαύνειν οὐκ ἐγνωκότα προσηύρων. ἅμα δὲ τῷ πυθέσθαι τὸ πάθος,
ἦλθεν εἰς Ῥώμην καὶ δημαγωγίας ἀρχὴν τῷ ὀνόματι Καίσαρος θέμενός. ἐπὶ
ταῖς καὶ διανεμὸν τὸ καταλειφθὲν ἀργύριον τοῖς πολίταις, Ἀντώνιον τε κατε-
στasiaσε, καὶ χρήματα διαδόντες, σωίστη καὶ συνῆγε πολλὰς τῶν ὑπὸ Καίσα-
ρος στρατομενώνων. ἐπεὶ δὲ Κικέρων τῷ πρὸς Ἀντώνιον μίσει τὰ Καίσα-
ρος ἐπρατίε, τέττω μὲν ὁ Βεῤῥτος ἐπέπληττεν ἰχυρῶς, γράφων ὡς ἐδε-
ασότῳ βαρύνοντο Κικέρων, ἀλλὰ μισῶν δὲ αὐτότῳ φοβοῖτο, καὶ πολιτεύ-
οιτο δὲ αὐτοῦ αἰρεσὶν φιλανδρώπεια, γράφων καὶ λέγων ὡς χρηστός ἐστιν Καί-
σαρ. οἱ δὲ πρόγονοι, φησὶν, ἡμεῖς ἐδὲ πρῶτος δεασότας ὑπέμενον. αὐτῷ δὲ
εἰς τὸτο καὶ ἄλλοι καὶ πολεμεῖν βεβαίως δεδόχθαι, μήτε ἡσυχάζειν ἀλλ'
ἐν μόνον εἶναι βεβηλόμενον, τὸ μὴ δευδύειν θανατάζων δὲ Κικέρωνα, εἰ
πόλεμον μὲν ἐμφύλιον καὶ κινδυνώδη δέδοικεν, αἰχρᾶν δὲ καὶ ἀδόξον εἰρήνην
ἐφοβεῖται τὸν δὲ Ἀντώνιον ἐκβαλεῖν τῷ τυραννίδος μισθὸν αἰτεῖ τὸ Καίσα-
ρα καταστήσαι τύραννον.

Ἐν μὲν ἐν ταῖς πρώταις ἐπιστολαῖς τοῦτος ὁ Βεῤῥτος ἦδη δὲ τῶν μὲν ὡς
Καί-

amicos agerent cum eo, ut in scenam eum inducerent. Nam Græcum vi adducere, nemini jus erat. Scripsit & Ciceroni, orans ne prætermitteret quin interesset ludis.

Hoc rerum statu alia vicissitudo fit Cæsaris Octavii adventu. Hic sororis Cæsaris nepos erat, quem tabulis filium & hæredem nuncupaverat. Is Apolloniæ, quum Cæsar est interfectus, vacabat literis, atque illum expeditionem in Parthos molientem opperiebatur. Simul atque accepit illius necem, contulit se Romam: atque ad favoris popularis auspiciū conciliandi sumpto Cæsaris nomine, pecuniaque legata in cives distributa, Antonium factione sua preffit, & multos Cæsaris veteranos largitione decuriavit contraxitque.

Quia vero provectus odio Antonii Cicero studebat Cæsari, objurgavit eum acriter Brutus, non dominum gravari Ciceronem, sed infestum formidare dominum, atque id agere ut in servitute sit leni, qui Octavium scribat & dicat esse lenem. Atqui majores nostri, inquit, ne clementes quidem dominos tulerunt. Sibi hæcenus neque bellum gerere plane certum esse neque quiescere, sed habere deliberatum unum, non servire. Mirari se Ciceronem, qui bellum civile ut periculosum timeat, turpem & foedam pacem non horreat: Antonii autem tyrannide ejecti mercedem postulet, ut Cæsarem constituat tyrannum.

Atque primæ quidem Bruti epistolæ hujusmodi fuere argumenti. Quum autem jam alii
ad

Καίσαρα, τῷ δ' αἷς Ἀντώνιον διῷσαμύων, ὠνίων ὃ τῷ στρατοπέδῳ, ὥσπερ
 ὑπὸ κήρυκι, προστιθεμύων τῷ πλέον διδούῃ, παλαιάπασι καταγνῆς τῷ
 πραγμάτων, ἔγνω καταλιπεῖν Ἰταλίαν, καὶ πεζῇ διὰ Λαυκακίας εἰς Ἑλίαν
 ἐπὶ θάλασσαν ἦκεν. ὅθεν ἡ Πορκία μέλλουσα πάλιν εἰς Ῥώμην ἀπατρεῖσθαι,
 λανθάνειν μὲν ἐπιεῖχετο ἀειπαθῶς ἔχουσα· γραφὴ δέ τις αὐτῇ πρὸς
 δακε, τᾶλλα ἡγεναίαν ἔσαν. ἡ γὰρ ἐκ τῷ Ἑλληνικῶν διάθεσις, προπεμ-
 πόμῳρος Ἐκίωρ ὑπὸ Ἀνδρομάχης, κομιζομένης παρ' αὐτῇ τὸ παιδίον, ἐκεί-
 νῳ ὃ προσβλεπέσης. ταῦτα θεωμύων τῇ Πορκίαν ἢ τῇ πάθους εἰκὼν ὀξε-
 τηζεν εἰς δάκρυα· καὶ πολλάκις φοιτῶσα τ' ἡμέρας ἔκλαιεν. Ἀχιλῆος δέ
 τῷ Βρεῦτι φίλων τὰ πρὸς Ἐκίωρα τ' Ἀνδρομάχης ἔπη διελ-
 λῆτο,

Ἐκίωρ, αἰτὰρ σύ μοι ἐσὶ πατὴρ, καὶ πότνια μήτηρ,

Ἦδ' ἐκασίγηνητο, σὺ δέ μοι θαλερὸς ᾤδακροῖτης,

μεδιάσας ὁ Βρεῦτο, Ἀλλ' ἐκ ἐμοὶ γ', εἶπεν, πρὸς Πορκίαν ἔπεισι φάναι
 τὰ τῇ Ἐκίωρ,

Ἴσόν τ' ἡλακάτῳ τε καὶ ἀμφιπόλοισι κέλδαι.

σώματ' γὰρ ἀπολείπει φύσει τῷ ἴσων ἀνδραγαθημάτων, γνώμη δ' ὑπὲρ
 τ' πατείδο, ὥσπερ ἡμεῖς, ἀεισθῆσαι. ταῦτα μὲν ὁ τ' Πορκίας υἱὸς ἰσόρηκε
 Βύβλω.

Ἀναχθεῖς δ' ὁ Βρεῦτο ἐκείθεν ἐπ' Ἀθηνῶν ἔπλει. δεξαμένη δ' τῇ δήμῳ
 προθύμως αὐτὸν ἀφημίαις καὶ ψηφίσμασι, διητάτο μὲν ᾧ ξένῳ τινί·

Θεο-

ad Octavii partes, alii ad Antonii discederent, atque exercitus venales tanquam sub hasta pluris licitanti addicerent se: desperata semel republica Italiam statuit relinquere, ac per Lucaniam pedestri itinere Eleam ad mare venit. Inde Romam Porcia reditura, comprimere nitebatur animi dolorem: verum fortem alioquin pictura quaedam detexit. Ea argumentum Græcum continebat, quemadmodum prosequuta sit Hectorem Andromache, & receperit ab eo filium suum, oculis autem fuerit in illum defixa. Hanc Porciæ spectanti expressit sui affectus imago lacrymas, & crebro in dies ad eam commens flebat. Quum vero Acilius quidam Bruti amicus, Andromaches ad Hectorem verba recensuisset,

*Ass, Hector, pater es mihi tu, venerandaque mater,
 Tu frater mihi, tu florens ætate maritus,*

subridens Brutus, Atqui mihi, inquit, non venit in mentem ad Porciam Hæctoris versus fari,

Tu prescribe tuis telas & pensa puellis.

Nam corporis quidem ejus indoles paria ac nos facta non assequitur, animo vero æque strenue pugnat pro patria. Hæc Porciæ filius Bibulus memoriæ prodidit.

At Brutus inde solvit, & Athenas profectus est. Eum populus Atheniensis propenso animo festisque vocibus & decretis excepit. Diversatus est apud hospitem quendam suum, audiens

Theo-

Θεομνήστῃ δ' ἀκροώμενθ' τῷ Ἀκαδημαϊκῷ, καὶ Κρατίππῃ τῷ Περιπατητικῷ, καὶ συμφιλοσοφῶν, ἐδόκει παντάπασιν ἀργεῖν καὶ χολάζειν. ἐπειγίτε δ' τὰ πρὸς τὸν πόλεμον ἀνυπόπτως. καὶ γὰρ εἰς Μακεδονίαν ἐπεμψεν Ἡρόστρατον, οἰκειόμενθ' τὸς ἐπὶ τῶν ἐκείνῃ στρατοπέδων, καὶ τὸς χολάζοντάς δ' αὖτ' Ῥώμης ἐν ἄσπιδι νέεσσι ἀνελάμβανεν καὶ σιωεῖχεν. ὧν ἑὺ καὶ Κικέρωνθ' υἱὸς, ὃν ἐπαινεῖ διαφεργνῶς, καὶ φησιν, εἴτ' ἐγγήγορεν, εἴτ' ἐνυπνιάζ(ε), θαυμάζειν ἔτω Ἰωναῖον ὄντα καὶ μισοτύραννον. ἀρξάμενος δ' τῶν πραγμάτων ἀναφανδὸν ἀπῆλθε, καὶ πυθόμενθ' πλοῖα Ῥωμαϊκὰ μετὰ χρημάτων ἐξ Ἀσίας προσφέρεσθαι, καὶ στρατηγὸν Ἰππλεῖν, ἄνδρα χαρίεντα καὶ γνώριμον, ἀπήνησεν αὐτῷ ὡς Κάρυστον ἐλυχὼν δ' καὶ πείσας, καὶ ὡς θαλαβὼν τὰ πλοῖα, λαμπροτέρην ὑποδοχὴν ἐποιεῖτο. καὶ γὰρ ἑὺ ἡμέρα καθ' ἣν ἐγεγόνει πρῶτον ὁ Βρεῖτθ'· ὡς ἐν ἐλθόντες εἰς τὸ πίνειν, Ἰππύσειας ἐποιεῖτο νίκης τε Βρεῖτα καὶ Ῥωμαίων ἐλευθερίας, ἔτι μᾶλλον αὐτὸς ῥῶσαι βελόμενθ', ἤτησε ποτήριον μεῖζον καὶ λαβὼν, ἀπ' ἐδεμῖας προφάσεως ἀνεφώνησε τὸν σίχον τῷτον,

Ἄλλὰ με μοῖρ' ὁλοὴ καὶ Λητῆς ἐκίλεν υἱός.

ἔτι δ' πρὸς τέτοις ἰσορῶσιν, ὅτε τὴν τελευταίαν ἐν Φιλίπποις μαχόμενθ' ἐξήει μάχην, σωτήριον παρ' αὐτῷ τοῖς στρατιώταις Ἀπόλλωνα δοθῆναι. διὸ καὶ τὸ συμφορᾶς τίθεν' σημεῖον ἐκείνῳ τὴν ἀναφώνησιν.

Ἐκ τῆς πενήκοντα μὲν αὐτῷ μυριάδας Ἀνίσιθ', ἀφ' ὧν ἦγε καὶ αὐτὸς εἰς Ἰταλίαν χρημάτων, δίδωσιν. ὅσοι δ' ὡς Θεσσαλίαν ἔτι τῆς

Πομ-

Theomnestum quendam Academicum & Cratippum Peripateticum, unaque cum his vacans literis, omnino ferari videbatur & otiosi. Verum in occulto parabat bellum: nam in Macedoniam Herostratum ad conciliandos eos qui praeerant ibi exercitibus misit, & adolescentes Romanos qui Athenis operam dabant iteris fovebat, sibi quoque adjungebat: in quibus erat Ciceronis filius, quem laudibus in caelum fert, aitque, sive vigilet sive dormiat, mirari se illum adeo fortem juvenem & tyrannis infestum. Exorsus ex professio rebus admovebat manus, quum accepisset navigia Romana argento onusta dirigere Athenas cursum ex Asia, & praetorem iis navibus advehi, probum virum & sibi familiarum, occurrit ei circa Carystum. Hunc ubi

convenit, & ad tradenda sibi induxit navigia, splendidius epulum paravit. Erat enim Bruti natalis. Postquam ad computationes ventum est, & libamina coeperunt pro Bruti victoria & populi Romani libertate facere: quo magis eos corroboraret, grandius poposcit poculum. Eo accepto, hunc versum temere neque ulla ductus occasione alta voce pronuntiavit,

Sed me Latoides fatumque immite peremit.

Adhaec scribunt, quum ad novissimam in Philippis committendam pugnam procederet, signum militibus eum dedisse Apollinem. Unde exclamationem illam pro cladis omine habent.

Inde vicies sextertium Antistius ex illa pecunia quam portabat in Italiam, impertit. Quotquot etiam tum per Thessaliam ex militibus

Pom-

Πομπηίᾳ στρατιᾶς ἐπλανῶντο, σιωῆρρον ἀσπιδίως πρὸς αὐτόν· ἱππεῖς τε πεντακοσίαις ἀφείλετο Κίννα πρὸς Δολοβέλλαν ἀγόνιος εἰς Ἀσίαν. Ἐπιπλάσας τε Δημοτριάδῃ, πολλῶν ὅπλων ἔξαγομίδων πρὸς Ἀντώνιον, ἃ Καίσαρ τῇ πρῳτέρῃ κελύσαντο ἔπὶ τὸν Παρθικὸν ἐποιήθη πόλεμον, ἐκράτησεν. Ὀρετησίῃ δὲ τῇ στρατηγῇ παρὰ δόλῳ αὐτῷ Μακεδονίαν, καὶ τῇ ἐν κύκλῳ βασιλέων καὶ δυναστῶν σιμισαμίδων καὶ προστιθεμίδων, ἀγγέλλεται Γάιος ὁ Ἀντώνιος ἀδελφὸς ἔξ Ἰταλίας διαβεβηκώς, καὶ βαδίζειν διθὺς ἔπὶ τὰς δυνάμεις, αἷς ἐν Ἐπιδάμνῳ καὶ Ἀπολλωνίᾳ Γαβίνῳ σιωεῖχεν. βολόμενοι ἐν φθάσαι καὶ προλαβεῖν ὁ Βρεῦτος, ἔξαίφνης ἀναστήσας τὰς σιω αὐτῷ, διὰ χερσίων χαλεπῶν νιφόμενοι ἐπορεύετο· καὶ πολὺ προῆλθεν τὰς κομίζοντας τὸ ἄριστον. ἐγγὺς ἐν Ἐπιδάμνῳ γρόμενοι, διὰ κόπον καὶ ψύχος ἐβελμιάσεν. συμπιπίει δὲ μάλιστα τὸ πάθος χιόνῳ ἔσης πονέσει καὶ κήνεσι καὶ ἀνθρώποις· εἴτε τῇ θέρμῃ διὰ πείψου καὶ πύκνωσιν, ὅταν ἐνὶ ὅς ἅπαν καθερχθῇ, τὴν τροφὴν ἀθρόως ἀναλίσκοι· εἴτε δερμῆα καὶ λεπτὴ τῆς χιόνῳ διαλυομένης ἴσα πνοὴ τέμνει τὸ σῶμα, καὶ διαφθείρει τὸ θερμὸν ἔξ αὐτῇ θύραζε διασπαιρόμενον. τὰς γὰρ ἐφιδρώσεις παρέχει δοκῇ τὸ θερμὸν, ἀπαντῶντι τῷ ψυχρῷ πρὸς τὴν ἑπιδόμειαν σβεννύμενον. ὑπὲρ ὧν ἐν ἑτέροις μᾶλλον ἡπόρη).

Λειποθυμῶν δὲ τῇ Βρεῦτι, καὶ μηδενὸς ἔχοντι ἐν τῇ στρατοπέδῳ μηδὲν ἐδάδιμον, ἠναγκάστησαν οἱ πρὸς αὐτόν ἔπὶ τὰς πολεμίας καταφυγεῖν καὶ ταῖς πύ-

Pompeianis palabantur, libenti animo confluxerunt ad eum. Equites insuper quingentos Cinnæ, quos in Asiam ducebat ad Dolabellam, ademit. Hinc Demetriadem profectus, magnam armorum vim Cæsaris dictatoris jussu ad bellum Parthicum paratorum, quæ deportabantur ad Antonium, in suam redegit potestatem. Accepta a prætore Hortensio Macedonia, circumjectisque regibus & dynastis conspirantibus, atque ei associantibus se, adfertur Caium M. Antonii fratrem trajecisse ex Italia, atque e vestigio pergere ad copias quas Dyrrhachii & Apolloniæ Gabinius habebat. Igitur eum prævertere cupiens Brutus, & occupare illas copias, repente vasis conclamatis iter fecit per loca aspera & multam nivem, longeque præ-

Vol. V.

currit eos qui prandium suum ferebant. Ut prope Dyrrhachium venit, est ex labore & algore bulimia, id est, vehementi esurie, correptus. Quod mali apprehendit fere & pecudes & homines, quum per nivem fatigantur: vel quod calor ob corpus frigore astrictum & condensatum, ubi coactus intro omnis est, alimentum statim consumat: vel quod emissus halitus a nive fusa acris & tenuis penetret corpus, & calorem ex eo foras dispersum dissolvat. Quippe sudores efficere calor videtur occursum in superficie frigoris extinctus: de quibus alio loco disputavimus latius.

Quia vero Brutus animo deficiebatur, neque ullus in exercitu quicquam habebat cibarii, necesse fuit ministris ejus ad hostes confugere, atque ad portam pergen-

H h

tes

πύλαις προσελθόντες, αἴρον ἦσαν τὰς φύλακας. αἱ δὲ διακείμεναι τὸ σύμ-
πλωμα τῷ Βρεῦτι, παρήσαν αὐτοὶ καὶ σιτία καὶ ποτὰ κομίζοντες. ἀνθ' ὧν ὁ
Βρεῦτ^{ος}, ὡς τινὶ πόλιν παρέλαβεν, ἐμόνον τέτοις ἀλλὰ καὶ πᾶσι δια τέ-
της φιλανθρωπῶς ἐχρήσατο. Γάιος δ' Ἀπώνιος^{ος} Ἀπολλωνία προσβαλὼν,
ἐκεί τὰς ἐγγὺς οἰίας ἐκάλει στρατιώτας. ἐπεὶ δ' ἔτοίτε πρὸς Βρεῦτον ὄχουσι,
καὶ τὰς Ἀπολλωνιάτας ἤϊετο τὰ Βρεῦτε φρονεῖν, ἐκλιπὼν τινὶ πόλιν εἰς
Βυθρωτὸν ἐβάδιζεν. καὶ πρῶτον μὲν ἀπὸ πολλοῦ τρεῖς σπείρας καθ' ὁδὸν ὑπὸ
Βρεῦτε κατακοπεύσας· ἔπειτα τὰς περὶ τινὶ Βυλλίδα τόπας προκαταληφ-
θείας ἑπικειρὼν ἐκβιάζεσθαι, καὶ μάχην σιναΐψας Κικέρων, νικᾷται. τότε
γὰρ ὁ Βρεῦτ^{ος} ἐχρήτο στρατηγῶν, καὶ πολλὰ δι' αὐτῷ κατώρθωσε. λαβὼν δὲ
τὸν Γάιον ἐν χωρείᾳ ἐλώδεσι μακρὰν διασπασμύρον, ἐκ εἴασεν ἐμβαλεῖν,
ἀλλὰ περὶ πύλους, φείδεσθαι κελύων, ὡς μὲν μακρὰν ἰδίαν ἐσομύρων. ὁ καὶ
ἐπαύθη. παρέδωκεν γὰρ ἑαυτὸς καὶ τὸν στρατηγὸν, ὥστε μεγάλῃ ἡδὴ περὶ
τὸν Βρεῦτον δυνάμει εἶναι. χρόνον μὲν ἐν πολυῷ ἐν τιμῇ τὸν Γάιον ἤγαγον
καὶ τὰ κατὰ κράτος ἐπ' αἰχμῆς ἐκ ἀφίξεαι, καί περ, ὡς φασι, ἄλλων τε πολλῶν
καὶ Κικέρων^{ος} ἀπὸ Ῥώμης γραφόντων καὶ κελυφόντων ἀναιρεῖν. ἀρξάμενον δὲ
κρύφα τοῖς ἡγεμόσι διαλέγεσθαι, καὶ ποιήσαντα νεωτερισμὸν, ὠδύμενον εἰς
ναῦν ἐφύλαττεν. τῷ δὲ διαφθαρέντων στρατιωτῶν εἰς Ἀπολλωνίαν ἀποσάλλον,
καὶ καλεῖσθαι ἐκεί τὸν Βρεῦτον, ἐκ ἔφηνετο πάτριον εἶναι Ῥωμαῖοις, ἀλλ'
ἐκείνους πρὸς τὸν ἀρχοῦνα χρεῖσθαι βαδίζοντας αὐτοὺς παρατῆσθαι τινὶ
ἐπὶ τοῖς ἡμαξημηδίοις ὀργῶν. ἐλθόντι δὲ καὶ δεομύροις συγγνώμην ἔδωκεν.

Μέλ-

tes panem petierunt a statione. Qui audito
Bruti incommodo accurrerunt ipsi, cibam-
que & potum attulerunt. Pro quo beneficio
Brutus, ubi deditum est ei oppidum, non in
hos modo, sed horum etiam causa clemen-
tem præbuit se in omnes. At C. Antonius
Apolloniam profectus accivit eo propinquos
milites: verum quum & hi conferrent se ad
Brutum, & Apolloniatas odoratus est cum
Bruto sentire, eo relicto oppido Buthrotum
contendit. Ibi primum tres cohortes amittit
in itinere a Bruto concisas. Deinde quum
loca circa Byllidem tentaret a Bruto inessa
expugnare, prælio cum Cicerone conferto
fusus est. Siquidem utebatur hoc duce Bru-
tus, multaue ductu ejus gessit prospere.
Quum vero Caium occupasset locis palustri-

bus procul a recepta distans, non permi-
sit suis in illius milites incutere: sed circum-
vectus imperavit ut parcerent iis, quod mox
futuri sui essent. Quod evenit: nam & se
& ducem dedidere. Itaque magnum jam ex-
ercitum habuit Brutus. Caium diu honori-
fice habuit, neque ademuit ei magistratus in-
signia: quamvis multi, uti dicunt, e Ro-
ma, & Cicero, scriberent monerentque ut
interficeret eum. Cæterum ubi occulte du-
ces appellare, moliri cœpit seditionem, navi
impositum habuit in custodia. Milites cor-
rupti quum Apolloniam secessissent, & Bru-
tum eo accirent: negavit id moris esse Ro-
mani, sed illis ad ducem eundum esse, & ve-
niam petendam delictorum. Quibus quum
venissent deprecantibus ignovit.

Pa-

Μέλλοντι δ' αὐτῷ διαβαίνειν εἰς τὴν Ἀσίαν, ἦκεν ἀγγελία περὶ τὸ ἐν Ῥώμῃ μεταβολῆς. ὁ γὰρ νέος Καῖσαρ κινήθη μὲν ὑπὸ τῇ βελῆς ἐπ' Ἀλιώνιον ἐκβαλὼν ἢ τὴν Ἰταλίαν ἐκείνῳ, αὐτὸς ἤδη φοβερὸς ἡμῶν, ὑπατείαν τε μνώμενος πρὸς νόμον, καὶ στρατεύματα τρέφων μεγάλα, καὶ πόλεως ἔδεν δεομένης. ὁρῶν ἢ καὶ ταῦτα τὴν βελὴν βαρυνομήνῳ, καὶ πρὸς τὸν Βρεῖτον ἀφορώσαν ἕξω, καὶ ψηφίζομεν ἐκείνῳ καὶ βεβαῖσαν τὰς ἐπαρχίας, ἔδασεν. καὶ τὸν μὲν Ἀλιώνιον πέμπων εἰς Φιλίαν προέκαλετο, τὰς ἢ δυνάμεις τῇ πόλει περὶσσεύσας, ὑπατείαν ἔλαβεν ἔπειτα πάντῃ μακρόκιον ὢν, ἀλλ' ἔκαστον ἄγων ἔτρεψεν, ὡς αὐτὸς ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν εἴρηκεν. εὐθύς ἢ δίκας φόβου καὶ τῷ περὶ τὸν Βρεῖτον εἰσηγῆναι, ὡς ἄνδρα πρῶτον ἐν ἀρχαῖς ταῖς μεγίσταις ἀπειρηκότων ἀκρεῖτον καὶ κατήγορον ἐπέστησε, Βρεῖτε μὲν, Δεύκιον Κορνηφίκιον, Κασιγίε ἢ Μάρκον Ἀγρίππαν. ὠφλίσκων ἔν τας δίκας ἐξήμας, ἀναδικάζομεν φέρειν ψῆφον τῷ δικαστῶν. λέγει ἢ, τῷ κέρει, ὥστε εἶπεν, ἀπὸ τῶ βήματός τὸν Βρεῖτον ὅτι τὴν δίκην καλῶν, τὸ μὲν πληθύνει τῷ δόλῳ σενάξαι, τὰς δ' αἰεὶς κύνειας εἰς γὰρ ἡσυχίαν ἄγειν Πόπλιον ἢ Σιλίχιον ὀφθῆναι δακρύσαντα, καὶ δὲ τὴν αἰτίαν ταύτην ὁ λόγον ὑστερον ἵνα τῷ προγενομένῳ ὅτι θανάτῳ χρεώδης. μὲν ταῦτα διαλλαγῆτες οἱ τεταῖς, Καῖσαρ, Ἀλιώνιος, Λέπιδος, διαιτῶνται τὰς ἐπαρχίας, σφαγὰς τε καὶ προγενοφὰς ἀνδρῶν διακοσίῳ ἐποίησαν, ἐν οἷς καὶ Κικέρων ἀπέθανεν.

Τέτων ἔν τις Μακεδονίαν ἀπαγγελλόμενον, ἐμβαδὸν δὲ Βρεῖτος ἐγραψεν Ὁρτη-

Paranti in Asiam transire nuntiatum est de rebus Romæ mutatis. Siquidem Octavius Cæsar evedtus adversus Antonium a senatu erat. Quo Italia pulso, erat ipse jam terrori, quod contra leges ambiret consulatum, atque ingentes exercitus, quum id reipublicæ opus non esset, aleret. Hæc ille senatum ægæ ferre animadvertens, & foras Brutum respicere, illique decernere & confirmare provincias, timere coepit. Ita Antonium per legatos invitavit ad reconciliationem, circumfusoque urbi exercitu consulatum acceperit vix dum adolescens & vigesimum annum agens, ut in commentariis ipse reseruit: mox iudicium capitale Bruto & sociis ejus dicavit, quod principem virum in summis positum

magistratibus inauditum trucidassent. Accusatorem apposuit Bruto L. Cornificium, Cassio M. Agrippam. Indicta causa, coactis sententiam ferre iudicibus, damnati sunt. Fama est, quum præco de more citaret Brutum ex rostris ad causam dicendam, plebem non obscure ingemuisse, optimates dejecto in terram capite conticuisse, P. Silicio lacrymas mansisse, atque hac de causa inter proscriptos mox fuisse relatum. Hinc triumviri in gratiam reducti, Cæsar, Antonius, Lepidus, provincias partiti sunt, cædesque fecerunt, & ducenos, inter quos Cicero quoque est obtruncatus, proscribere.

His in Macedoniam perlatis, expugnatus Brutus Hortensio scripsit ut interficeret C.

H h 2

Αἰ-

πίλιϑ Λαίνας, ἐκείνϑ ὁ μικρῷ πρόθεν διξάμενϑ τοῖς περὶ Βρεῦτον Ἰπι-
τυλχάνειν καὶ κατορθέν, διελέγετο πλείω χρόνον ἐφισαμνῶ καὶ προσέχοντι τὸν
νεῦν. οἱ δὲ συνωμόται, λεγέσθω γὰρ ἔτως, τὸ μὴ φωνῆς ἐκ ἐπαίοντες αὐτῶ,
τεκμαιρόμενοι δ' ἀφ' ὧν ὑπενόουν, μῆνυσιν εἶναι τὸ Ἰπιδελῆς τὴν κοινολο-
γίαν, ἀνέπεσόν τε ταῖς γνώμαις, καὶ πρὸς ἀλλήλους ἐβλεψαν· ἀνθομολο-
γέμενοι διὰ τῆς προσώπων ὡς χρεὶ μὴ περιμύειν σύλληψιν, ἀλλ' αὐτὸς
ἀποθνήσκων δι' αὐτῶ. Κασις δ' ἤδη καὶ τινων ἄλλων τὰς χεῖρας Ἰπιβε-
βληκότων ταῖς λαβαῖς ὑπὸ τὰ ἱμάτια, καὶ παρωμύων τὰ ἐλχειρίδια, Βρεῦτϑ
ἐκκατιδὼν περὶ τῶ Λαίνα χήματι δεομένης παρῆ, καὶ ἐχὶ κατηγορεύοντι,
ἐφθέγγετο μὴ εἶδεν διὰ τὸ πολλὰς ἀλλοτεῖς ἀναμεμίσχθαι, φαιδρῶ δὲ
περὶ προσώπῳ τῶς περὶ Κάσιον ἐθάρρυνε. καὶ μὲν μικρὸν ὁ Λαίνας τὴν δε-
ξιάν τῶ Καίσαρϑ καταφιλήσας ἀπέστη, φανερὸς γρόμενϑ, ὡς ὑπὲρ
ἑαυτῶ καὶ τῶ αὐτῶ τινὸς διαφερόντων ἐποιεῖτο τὴν ἐνδοξίαν.

Τῆς δὲ βελῆς εἰς τὴν ἐξέδραν προεισελθούσης, οἱ μὴ ἄλλοι τὸν δίφρον
τῶ Καίσαρϑ περιέστησαν, ὡς ἐπιτυλχάνειν τι μέλλοντες αὐτῶ· καὶ Κάσιον μὴ
λέγειν) τρέποντα τὸ πρόσωπον εἰς τὴν εἰκόνα τῶ Πομπηῖς, πρὸς ἀκαλεῖν ὥσ-
περ αἰδανόμενον· Τρεβόνιϑ δὲ περὶ τὰς θύρας Ἀντώνιον Ἰπασασάμενϑ
καὶ προσομιλῶν ἔξω κατέχεν. Καίσαρ δὲ εἰσιόντι μὴ ἢ σύγκλητϑ ὑπεξάνεστη·
καθεζόμενον δ' αὐτὸς ἐκείνοι περιέχον ἀθρόοι, Τύλλιον Κίμβρον δὲ ἑαυτῶ
προβάλλοντες ὑπὲρ ἀδελφῶ φυγάδϑ θεόμενον καὶ συνεδέοντο πάντες, ἀπ-
τόμενοί τε χειρῶν, καὶ στήνα καὶ κεφαλὴν κατεφίλκον. ἀποτειρομένη δὲ τὰς δεή-
σεις

pilius Læna, ille qui paulo ante Bruto & Cassio successum felicitatemque fuerat preca-
tus, sermonem cum eo subsistente & animum
advertente habuit prolixiorē. Conjurati,
(ut ita eos appellem) qui vocem ejus non
assequebantur, sed augurabantur ex suspicio-
ne sua consilii indicium eam communicatio-
nem esse, ceciderunt animis: intuentesque se
mutuo, constituerunt inter se nutibus non
expectare dum corripenterentur, sed confestim
manus sibi metipsis inferre. Ac quum Cas-
sius jam & nonnulli alii capulis manus sub
togis admovissent, stringerentque pugiones,
considerans Brutus ex Lænæ gestu aliquid
eum enixe rogare, non deferre: nihil locutus
est, quod cum ipsis permitti essent alieni, sed

vultu hilari confirmavit Cassium. Ac paulo
post dextram Lænæ Cæsaris osculatus absces-
sit, satis aperte declarans pro se & aliqua re
ad ipsum pertinente illum interpellasse se.

Senatu in curiam prægresso alii sellam Cæ-
saris circumsteterunt, simulantes appellare il-
lum velle. Ibi Cassius dicitur ore ad statuem
Pompeii verso, sicut sentientis opem implo-
ravisse. Trebonius circa fores seduxit Anto-
nium, & sermone detinuit extra curiam. In-
gredienti Cæsari assurrexit senatus. Mox con-
jurati frequentes assidentem cinxerunt officii
specie, cum Tullio Cimbro, qui erat ex ipso-
rum cohorte, pro fratre exule precante om-
nes una orantes: manusque ejus tangentes, pe-
ctus & caput deosculabantur. Quo præces pri-
mam

σεις τὸ πρῶτον, εἴθ' ὡς ἐκ ἀνέεσαν, Ἰξάνισαμύς βία, Τύλλι' μὲν ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶν ἐκ τῷ ὤμῳ κατέσπασεν τὸ ἱμάτιον, Κάσκα δ' ἡ πρῶτος (εἰσήκει γὰρ ὅπιθεν) ἀνασπᾶσας τὸ ξίφος διελαύνει ἐκ εἰς βάθος πρὸς τὸν ὤμον. ἀνίλαμβανομένη δ' ἡ λαβὴς τῆς Καίσαρος, ἡ μέγα Ῥωμαῖσι ἀνακρηγόνῃ, Ἀνόσιε Κάσκα τί ποιεῖς; ἐκείνῃ Ἑλλήνισι τὸν ἀδελφὸν προσαγορεύσας, ἐκέλευσε βοηθεῖν. ἤδη δ' ἡ παιομένη ὑπὸ πολλῶν, ἡ κύκλῳ περιβλέπων ἡ διώσασθαι βελλομένη, ὡς εἶδε Βεῆτον ἐλκόμενον ξίφος ἐπ' αὐτὸν, τὴν χεῖρα τῆς Κάσκα κρατῆρ' ἀφῆκεν ἡ τῷ ἱματίῳ τὴν κεφαλῇ ἐκαλυψάμενη, παρέδωκε τὸ σῶμα ταῖς πληγαῖς. οἱ δ' ἀφειδῶς ἀναπεπλεγμένοι πολλοὶς πρὸς τὸ σῶμα χρώμενοι τοῖς ξίφεσιν, ἀλλήλους ἐτίτρωσκον, ὥστε ἡ Βεῆτον εἰς τὴν χεῖρα πληγὴν λαβεῖν, τῆς φόνος συνεφαπτόμενον, πίμπλασθαι δ' τῆς αἵματός ἀπάντας.

Οὕτω δ' ἀποθανόντ' αὐτῶ, Βεῆτ' μὲν εἰς μέσον προελθὼν ἐβέλετο λέγειν, ἡ κατεῖχε θάρρυνόν τὴν σύγκλητον ἡ δ' ὑπὸ δέος ἐφθυγρ' ἀτάκτως, ἡ πρὸς τὰς θύρας ὠθισμὸς ἡ ἡ τάραχος, ἐδενὸς διώκοντ', ἐδὲ κατεπείγοντ'. ἰχυρῶς γὰρ ἐδέδοκτο μηδένα κτείνειν ἕτερον, ἀλλὰ πάντας ἐπὶ τὴν ἐλευθερίαν ἀνακαλεῖσθαι. ἡ τοῖς μὲν ἄλλοις πᾶσιν, ὁπνίκα διεσκοπῆντο τὴν προῆξιν, ἤρεσκεν Ἀντώνιον ἐπισφάττειν Καίσαρι, μοναρχικὸν ἄνδρα ἡ ὑβριστὴν, ἰχυρῶς τε πεπονημένον ὁμιλίᾳ ἡ συνηθείᾳ πρὸς τὸ στρατιωτικόν. ἡ μάλιστα ὅτι πρὸ φύσει σοβαρῶς ἡ μεγαλοπράγμονι προσειλήφει τὸ ὑπατείας ἀξίωμα τότε, Καίσαρι συνάεχων. ἀλλὰ Βεῆτ' ἐνέστη

πρὸς

num rejiciente, deinde, ubi non destiterunt, vi exfurgente: Tullius ambabus manibus detraxit ei togam ex humeris. Primus Casca, qui a tergo stabat, districto pugione ferit eum secundum humerum vulnere non alto. Corripiente capulum Cæsare, atque alta voce latine exclamante, Scelestus Casca quid agis? græcè ille fratrem appellavit ad opem ferendam. Quum jam a multis peteretur, & circumferens undique oculos repellere conaretur eos: ut Brutum vidit ensẽ in se stringentem, manum Cascæ, quam tenebat, dimisit, & toga capite obvoluto permisit corpus percussoribus. Illi se mutuo prementes, dum certatim multis pugionibus corpus Cæsaris cædunt, convulneraverunt inter se: ac Brutus, dum participem se facit cædis, vulnus accepit

VOL. V.

pit in manu, omnesque cruore sunt confecti.

Ita cæso Cæsare progressus in medium Brutus institit verba facere, retinereque & confirmare senatores. At illi incondite fugerunt trepidantes, fuitque circa fores impulsio & tumultus, nemine iis instante vel agente. Quippe firmiter hoc decreverant, neminem præterea interficere, sed revocare ad libertatem omnes. Cæteris quidem, quum de re aggredienda consultarent, omnibus placuerat una Antonium cum Cæsare confodere, hominem dominatus studiosum & improbum, qui usu & consuetudine multum pollebat apud milites: maxime quod ad nativam audaciam ambitionemque, dignitatem id temporis consularem Cæsaris collega adjecisset. Verum objecit se huic

G g

con-

πρὸς τὸ βῆλμα, πρῶτον μὲν ἰχυριζόμενον τῷ δακτύλῳ, δαύτερον δ' ὑπο-
 θείς ἐλπίδα τ' μεταβολῆς. ἔ. γὰρ ἀπεγίνωσκεν δύφυα καὶ φιλότιμον ἄνδρα
 καὶ δόξης ἐραστὴν τὸν Ἀντώνιον, ἐκποδὼν Καίσαρα ἡρωϊκῶς, καὶ σιωπῶ-
 ψεναι τῇ πατρίδι τ' ἐλευθερίας, ἑπαινεθέντα τῷ ζήλῳ πρὸς τὸ καλὸν
 ὑπ' αὐτῷ. ἔ. τω μὲν Ἀντώνιον Βρεῦτον ἀειποίησεν ἐν τῷ τότε φόβῳ
 μεταλαβὼν ἐδῆτα δημοτικὴν ἔφυγμ. αἱ δ' αὖ Βρεῦτον εἰς τὸ Καπιτώλιον
 ἐχώρεν ἡμαγμύρα τὰς χεῖρας, καὶ τὰ ξίφη γυμνὰ δεκνυῖτες ἐπὶ τὴν
 ἐλευθερίαν παρεκάλεν τὰς πολίτας. τὸ μὲν ἔν πρῶτον ἦσαν ἀλαλαγμοί,
 καὶ διαδρομαὶ τῷ πάθει καὶ τύχῳ ἑπαινεόμεναι πλείονα τὸν θόρυβον ἐποί-
 ησαν ὥς δ' ἔτε φόνον ἄλλον, ἔθ' ἀεπαγὴ τινος ἐγένετο τῷ κεμύων,
 θάρρῆνες ἀνέβαινον αἵ τε βελονταὶ καὶ τῷ δημοτῷ πολλοὶ πρὸς τὰς ἄνδρας
 εἰς τὸ Καπιτώλιον. ἀθροισθέντες δ' αὖ πλῆθες, διελέχθη Βρεῦτος ἐπαγωγὰ τῶ
 δήμου, καὶ πρέπουσα τοῖς πεπραγμένοις. ἐπαινέτων δ' καὶ κατιέναι βωβήων, θάρ-
 ρῆνες κατέβαινον εἰς ἀγορὰν, οἱ μὲν ἄλλοι σιωπόμενοι μετ' ἀλλήλων
 Βρεῦτον δ' πολλοὶ τῷ ἑπαινετῶν ἀειποῦντες ἐν μέσῳ πάνυ λαμπρῶς κατη-
 γον ὑπὸ τ' ἄκρας, καὶ κατέστησαν ἐπὶ τῷ ἐμβόλῳ. πρὸς δ' τὴν ὄψιν οἱ πολ-
 λοί, καίπερ μιγάδες ὄντες, καὶ παρεσκυλασμένοι θορυβεῖν, διέτρεσαν, καὶ τὸ
 μέλλον ἐδέχοντο κόσμῳ καὶ σιωπῇ. προσελθόντι δ' αὐτῷ, πάντες ἡσυχίαν τῷ
 λόγῳ παρέχον ὅτι δ' ἔ. πᾶσι πρὸς ἡδονὴν ἐγγόνει τὸ ἔργον, ἐδήλωσαν
 ἀρεξάμεναι λέγειν Κίττα καὶ κατηγορεῖν Καίσαρος, ἀναρρήγνυμνοι πρὸς ὀ-
 γήν, καὶ κακῶς τὸν Κίτταν λέγοντες ὥστε πάλιν τὰς ἄνδρας εἰς τὸ Καπιτώ-
 λιον

consilio Brutus, primum justitiæ innixus, de-
 inde mutationis spem subjiciens. Neque enim
 desperabat bonæ indolis virum ambitiosumque
 & gloriæ cupidum Antonium sublato de me-
 dio Cæsare allectum ab ipsis æmulatione vir-
 tutis ad patriam liberandam connixurum esse.
 Ita Antonium servavit Brutus. At ille eo in
 metu veste sumpta plebeia fugit. Bruti vero
 sodales ad Capitolium perrexerunt, sanguino-
 lentis manibus nudos præferentes pugiones,
 civesque vocaverunt ad libertatem. Primum
 editi clamores sunt, & discursus fortuiti tale
 facinus consecuti majorem consciverunt tu-
 multum. Cæterum ubi nulla præterea cædes
 neque direptio rei ullius ex tabernis conse-
 quuta est, multi ad eos in Capitolium fidenter
 ex patribus & popularibus ascendere. Ut fre-

quentes coiere, Brutus orationem habuit ad
 populum blandam &c. consentaneam factis.
 Quibus eum collaudantibus, atque ut descen-
 derent conclamantibus, fidenti animo ex Ca-
 pitolio digressi sunt in forum. Cæteri confusi
 inter se sequebantur. Brutum frequentes prin-
 cipes circumfusi perquam magnifice deduxe-
 runt ex arce, atque in rostris constituere.
 Conspectum Bruti plebs est reverita, quamvis
 collectitia, &c. ad turbam parata, deditque ei
 modeste &c. sedate audientiam. Exorso dicere
 Bruto silentium, dum diceret, omnes præbu-
 ere. Sed non fuisse omnibus factum illud
 gratum demonstraverunt: quod quum di-
 cere Cinna & Cæsarem accusare cœpisset,
 in iram erumperent, & Cinnam lacerarent
 maledictis. Itaque repetierunt illi iterum Ca-
 Ca-

λον ἀπελθεῖν. ἐνθα δὲ δεδιὼς πολιορκίαν ὁ Βρῦτος, ἀπέπεμπε τὰς ἀεί-
τους τῶν συμμαχούντων ἐκ ἀξίων τῇ αἰτίας μὴ μετέχουσας αὐτὰς σμεμπό-
δυνας τὸν κίνδυνον.

Οὐ μὲν ἄλλα τῇ ὑπεραίᾳ τῇ βουλῇ συνελθέσθαι εἰς τὸ τῇ Γῆς ἰερόν,
Ἀθωνίᾳ ὃ καὶ Πλάτωνα καὶ Κικέρωνα εἰπόντων περὶ ἀμνησίας καὶ ὁμονοίας,
ἔδοξε μὴ μόνον ἄδικαν εἶναι τοῖς ἀνδράσιν, ἀλλὰ καὶ γνώμῃ ὑπὲρ τιμῆς
προθῆναι τὰς ὑπάτους. καὶ ταῦτ' Ἰππηνφισάμφοι διελύθησαν. Ἀθωνίᾳ ὃ
τὸν υἱὸν εἰς τὸ Καπιτώλιον ὁμηροῦσόν τι πέμψαντι, κατήλθον οἱ περὶ Βρῦ-
τον ἀσπασμοί τε καὶ δεξιῶσαι ἐγγύοντο πάντων ἀναμυχθέντων. καὶ Κάσιον μὲν
Ἀθωνίᾳ εἰσία πρὸς ἀλάβων, Βρῦτον ὃ Λέπιδον τὰς δ' ἄλλας, ὥς τις εἶχε
πρὸς ἕκασον ἢ συνηθείας ἢ φιλοφροσύνης. ἅμα δ' ἡμέρα πάλιν συνε-
λθόντες οἱ βαλόντες, πρῶτον μὲν Ἀθωνίᾳ τιμὰς ἔδωκαν, ὡς καταπαύσαντι
πολέμων ἐμφυλίων ἀρχῶν. ἔπειτα τῶν περὶ Βρῦτον ἦσαν ἔπανοι τῶν παρ-
όντων, καὶ τέλος ἐπαρχιών διανομαί. Βρῦτῳ μὲν γὰρ Ἰππηνφισανίᾳ Κρήτιν,
Κάσιῳ Λιβύην, Τρεβωνίῳ ὃ Ἀσίαν, καὶ Κικέρῳ Βιθυνίαν, τῷ δ' ἑτέρῳ Βρῦ-
τῳ τὴν περὶ τὸν Ἡερδανὸν Γαλατίαν.

Μετὰ ὃ ταῦτα περὶ τῶν Καίσαρος διαθηκῶν καὶ ταφῆς αὐτοῦ λόγων ἐμ-
πεσόντων, καὶ τῶν περὶ τὸν Ἀθωνίον ἀξιόνητον τὰς τε διαθήκας ἀναγκασθῆναι,
καὶ τὰ σώματα ἐκφορὰν γινώσκειν μὴ κεκρυμμένῳ μηδ' ἀτιμον, ὥς μὴ καὶ
τῷτο παρεξαιρή τὸν δῆμον. Κάσιον μὲν ἰσχυρῶς ἀνιέλεσθαι, εἶξεν ὃ Βρῦτος
καὶ συνεχώρησεν, δεύτερον ἀμαρτῶν τῷτο δόξας. καὶ γὰρ Ἀθωνίᾳ φεισά-
μην,

Capitolium. Hic metuens Brutus obsidio-
nem, remisit optimos quosque, qui ipsos fu-
erant prosequuti: nolens eos qui facti fuissent
exfortes, subire secum periculum.

At senatus postridie in ædem Telluris co-
actus, quum Antonius, Plancus, & Cicero de
præteritorum oblivione & concordia verba
fecissent, non modo illis decrevit impunita-
tem, sed & ut consules de illorum honoribus
referrent. His decretis dimissus est senatus:
ac quum filium suum Antonius in Capito-
lium misisset obsidem, Brutus cum sociis de-
scendit, salutationesque & complexus om-
nium promiscue sunt consecuti. Invitavit
Antonius Cassium ad cœnam, Brutum Lepi-
dus, & alios, ut cuique cum illis aut familia-

ritas erat aut benevolentia. Postquam illuxit,
senatus rursus convenit. Primo gratias egit
Antonio quod initium belli civilis sopivisset:
inde Brutus & ejus consortes laudibus præ-
sentes sunt celebrati, & provinciæ denique
eis assignatæ. Decreverunt Bruto Cretam, Afri-
cam Cassio, Trebonio Asiam, Cimbro Bithy-
niam, Decio Bruto Galliam circumpadanam.

Hinc quum de Cæsaris testamento & fune-
re mentio facta esset, & postulare ut testa-
mentum recitaretur Antonius, atque ut corpus
non occulte neque ignominiose efferretur, ne
populus inde magis exasperaretur: repugnavit
Cassius acriter, verum cessit Brutus atque id
permisit: qua in re iterum visus est titubas-
se. Etenim in parcendo Antonio non caruit

μῦϑοι, αἰτίαν ἔχεν ἑπταχίσας τῇ συνωμοσίᾳ βασιὺ καὶ δύσμαχον πολέμιον καὶ τὰ πλεῖστα τῶν ταφῶν ὃν Ἀλιώνιοι ἤξιε τρόπον ἑάσας γῆρας, τὴν παλιν σφαλῆναι. πρῶτον μὲν γὰρ ἐν ταῖς διαθήκαις δεδομμένων κατ' ἄνδρα Ῥωμαίοις πᾶσι δραχμῶν ἑξομῆκοντα πένητε, καὶ τὰ δῆμω τῶν πέτρων τὰ ποταμῶν κήπων ἀπολελυμένων, ἃ νῦν ἐστὶ Τύχης ἱερὸν, αὖτις θαυμαστὴ καὶ πόθος αὐτῶν τὰς πολίτας εἶλεν ἑπετα τὰ σώματα εἰς τὴν ἀγορὰν κομίσαι, Ἀλιώνιοι ἔπαινον, ὥσπερ ἔθου ἐστὶ, διεξελθὼν, καὶ τὰ πλήθη κινέμενα πρὸς τὸν λόγον ὄρων, εἰς οἶκον μετέβαλε, καὶ τὴν ἐδῆτα λαβὼν τὴν Καίσαρος ἡμαγμὴν, ἀνέπλυνεν ἑπτακνήμους τὰς διακοπὰς, καὶ τῶν τραυμάτων τὸ πλήθος. ὡς ἔν ἰδεῖν ἔδεν ἔτι κόσμῳ γινόμενον ἄλλ' οἱ μὲν ἐβόων τὰς ἀνδρῶν φόνους ἀναιρεῖν οἱ δ', ὥσπερ ἐπὶ Κλωδίου τὴν δημαγωγὴν πρότερον, ἀπὸ τῶν ἐργαστηρίων τὰ βάθρα καὶ τὰς τραπέζας ἀνασπῶντες, καὶ συκομίζοντες εἰς ταυτὸ, παμμεγέθη πυρὰν ἔνησαν καὶ τὸν νεκρὸν ἑπτακνήμους ἐν μέσῳ πολλῶν μὲν ἱερῶν, πολλῶν δ' αἰσίων καὶ ἀβελήων τόπων καθεγιάζον. ὡς ὅτε τὸ πῦρ ἐξέλαμψεν, ἀλλαχόθεν ἄλλοι προσφερόμενοι, καὶ δαλὲς ἀνασπῶντες ἡμιφλέκεις, διέθεον ἐπὶ τὰς οἰκίας τῶν ἀνηρηκότων αὐτὸν, ὡς ἐμπρήσοντες. ἀλλ' ἐκείνοι μὲν οὐ πεφραγμένοι πρότερον, ἀπεκέρσαντο τὸν κίνδυνον ὡς δέ τις Κίννας, ποιητικὸς ἀνὴρ, ἔδεν ὅτι αἰτίας μετέχων, ἀλλὰ καὶ φίλος Καίσαρος γεγονώς ἔτ' ὄναρ ὥτε καλέμενος ὑπὸ Καίσαρος ἐπὶ δεῖπνον, ἀρνεῖσθαι τὸν ὅτι λιπαρεῖν καὶ βιάζεσθαι τέλος δ' ἄγειν λαβόμενον τὴν χεῖρὸς εἰς ἀχανῆ τόπον καὶ σκοτεινόν αὐτὸν δ' ἀκούει καὶ τεταμένη

culpa, quod hostem conjuratis objecerit gravem & expugnatum difficilem: jam quum funus, quomodo volebat Antonius, duci permitteret, in totum offendisse visus est. Primum enim, quia populo Romano viritum trecentos festerios legavit, & publice hortos trans Tyberim, ubi nunc aedes Fortunæ est: ingens favor & desiderium ejus cepit cives. Deinde funere in forum delato, laudavit eum de more Antonius. Qui quum moveri oratione sua cerneret populum, flexit ad commiserationem, correptamque Cæsaris vestem cruore oppletam explicavit, & ut dilacerata esset vulnere multitudine ostendit. Ibi videres nihil jam geri compositæ: sed alii interficiendos homicidas vociferabantur: pars, ut

Clodio plebis concitatori factum fuerat ante, subsellia & mensas ex officinis corripientes & coacervantes, grandem pyram succenderunt, impositumque in rogam cadaver in medio frequentium locorum sacrorum, frequentium etiam inviolatorum atque intactorum combussere. Ut flamma eluxit, accurrentes alii aliunde & titiones arripientes semiuustos, ad tecta discurrerunt interfectorum Cæsaris inflammanda. Verum illi obsepti ante periculum propulsaverunt. Cinna vero quidam poeta ab illa causa prorsus alienus, immo etiam Cæsaris amicus, in somno viderat ad coenam se a Cæsare vocari, sed renuere se: illum autem obtestari & urgere, manu denique prehensum ducere in locum vastum & obscurum: invitum vero se paventem

θαμνημόνον ἔπειθε. ταύτῃ ἰδόντι τὴν ὄψιν αὐτῆς συνέβη πυρέτλειν διὰ νυκλὸς· ὅμως δ' ἔωθεν ἐκκομιζομένη τῆ σώματι, αἰδέμενη μὴ παρεῖναι, προῆλθεν εἰς τὸν ὄχλον ἥδη διαγελαινόμενον. ὀφθεῖς δ' ἡ δόξας ἔχ' ὅσπερ ἰὼ Κίννας ὀφθῆναι, ἀλλ' ἐκείνη ὁ Καίσαρ πρὸς τὴν ἐκκλησίαν ἐναγχοῦς λοιδορήσας, διεσπάσθη.

Τῆτο τὸ πάθος μάλιστα, μετὰ γε τὴν Ἀλίωνικ μεταβολὴν, δέσαντες οἱ περὶ Βεῤῥτον, ἀνεχώρησαν ἐκ τῆ πόλεως· ἡ δὲ διετέλει ἐν Ἀλίων τὸ πρῶτον, ὡς, ὅταν πῶσα κμάσῃ ἡ πῶσανθῃ τὸ τ' ὀργῆς, αὐτὴς εἰς Ῥώμην κατιόντες. ὁ ῥαδίως ἔσεαθ' προσηδόνων, ἐν πλήθεσι φορεῖς ἀσαθμήτης ἡ ταχείας φερμενίας· ἡ τὴν σύγκλητον θύεν ἐχούεις, ἡ τὰς Κίνναν διαρπασαμένης χαίρειν ἑάσασα, τὰς ἐπὶ τὰς οἰκίας τὰς ἐκείνων ἐπελθόντας ἀνεζήτει ἡ συνελάμβανεν. ἥδη δ' ἡ ὁ δῆμος ἀχθόμενος, Ἀλίωνικ χεδὸν εἰς μοναρχίαν καθισαμένη, Βεῤῥτον ἐπόθει, ἡ προσηδοκᾶτο τὰς θείας ἄξιαν παρὼν αὐτὸς ἂς ὤφειλε στρατηγῶν πῶσαχεν. αἰδέμενος δ' ἡ πολλὰς τῇ ὑπὸ Καίσαρ ἐστρατευμένων, ἡ γῆν ἡ πόλιν παρ' ἐκείνης λαβόντων, ἐπὶ βλάβοντας αὐτῆς, ἡ κατ' ὀλίγας παρσιρέοντας εἰς τὴν πόλιν, ἐκ ἐθάρρησεν ἐλθεῖν· ἀλλ' ὁ δῆμος ἐθεῖτο, μὴ παρῆναι ἐκείνη, τὰς θείας ἀφειδῶς πάνυ χορηγεμένης ἡ περὶ τῆς. θηρία τε γὰρ πάμπολλα συνεωνημένη, ἐκέλευσεν μηδὲν λυποδῶς μηδ' ὑπολιπεῖν, ἀλλὰ πᾶσι καταχρήσασθαι. ἡ τῇ περὶ τὸν Διόνυσον τεχνιτῇ αὐτὸς εἰς Νέαν πόλιν καταβὰς ἐνέτυχεν πλείοις· περὶ δ' ἡ Κανετίς τινὸς δῆμερξίνος ἐν τοῖς θεάτροις ἔγραφεν πρὸς τὰς

tem sequi. Hac ei oblata specie febris nocte est correptus. Quum tamen funus mane duceretur, verecundans non adesse, processit in turbam jam efferatam. Quem ut conspexerunt, arbitrati non eum qui erat, sed esse illum qui nuper Cæsarem in concione laceraverat convitiis, discerpere.

Hoc potissimum facto, secundum Antonii quidem mutationem conjurati perculsi urbe excefferunt. Hæserunt primum Antii: ut simul atque elanguisset & deferbuisset ira populi, redirent ad urbem. Quod facile futurum expectabant in multitudine inconstanti & volucris incitata impetu, quum studiosum sui haberent senatum: qui connivens iis qui Cinnam dilaceraverant, illos qui conjurato-

rum ædes fuerant aggressi, requisivit & corripuit. Jam populus quoque, Antonium occupare propemodum tyrannidem ægre ferens, desiderabat Brutum, expectabatque ludos, quos facere prætor debebat, præsentem editurum. Verum quod intellexisset hic frequentes Cæsaris veteranos, qui agros & colonias ab illo acceperant, insidias sibi moliri, & irrepere exiguis globis in urbem, dubitavit venire: populus tamen absente illo spectacula magnifice & effuse exhibita frequentavit. Ferarum enim magnos greges comparaverat. Harum præcepit ut nihil distraheretur vel reservaretur, sed exhiberentur omnes. Scenicos ipse Neapolim profectus plerosque convenit. De Canutio quodam qui in spectaculis placebat, scripsit ad

τὰς φίλους, ὅπως πείσαντες αὐτὸν εἰσαγάγῃσιν. Ἐλλοίμην γὰρ εἶδέναι βασι-
δεῖναι προσήκειν. ἔγραφε δὲ καὶ Κικέρωνι, πάντως ἀξιατυχεῖν ταῖς θείαις
θεόμητρον.

Ἐν τῇ αὐτῇ δὲ καταστάσει τῶν πραγμάτων ὧν, ἐτέρω γινέται μεταβολή,
τῷ νέῳ Καίσαρι ἐπελθόντι. ἔτι δὲ ἦν μὲν ὁ ἀδελφιδῆς Καίσαρος,
γράμματι δὲ παῖς ὑπὲρ αὐτῆς καὶ κληρονομία ἀπολελειμμένη. ἐν δὲ Ἀπολ-
λωνία διέτριβεν ὅτε Καῖσαρ ἀπεβίβη, χολάζων πρὸς λόγους, κακῆναι δὲ
Πάρεθες ἐλαύνειν οὐδὲς ἐγνωκότα προσμύρων. ἅμα δὲ τῇ πυθείᾳ τὸ πάθος,
ἦλθεν εἰς Ῥώμην καὶ δημαγωγίας ἀρχὴν τῷ νομα Καίσαρος θέρμετρον ἐπο-
πῶν, καὶ διανέμων τὸ καταλειφθὲν ἀργύριον τοῖς πολίταις, Ἀνιωνίον τε κατε-
σασίασε, καὶ χρήματα διαδίδας, σωίστη καὶ συνῆγε πολλὰς τῶν ὑπὸ Καίσα-
ρος στρατονομῶν. ἐπεὶ δὲ Κικέρων τὰ πρὸς Ἀνιωνίον μίσει τὰ Καίσα-
ρος ἐπρατίε, τέττω μὲν ὁ Βεῤῥτος ἐπέπληττεν ἰσχυρῶς, γράφων ὡς ἐδε-
σπότιον βαρύνοντο Κικέρων, ἀλλὰ μισοῦντα δεσπότιον φοβοῖτο, καὶ πολιτεύ-
οιτο δαλείας αἵρεσιν φιλανδρώπεια, γράφων καὶ λέγων ὡς χρησὸς ἐστὶν Καί-
σαρ. οἱ δὲ πρόγονοι, φησὶν, ἡμεῖς εἰς πρᾶξιν δεσπότας ὑπέμετρον. αὐτὰ δὲ
εἰς τῷτο καὶ ἔτι καὶ πολεμεῖν βεβαίως δεδόχθαι, μήτε ἡσυχάζειν ἀλλ'
ἐν μόνον εἶναι βεβηλαμένον, τὸ μὴ δαλύνειν θαυμάζειν δὲ Κικέρωνα, εἰ
πόλεμον μὲν ἐμφύλιον καὶ κινδυνώδη δέδοικεν, αἰσχρὰν δὲ καὶ ἀδόξον εἰρήνην
ἐφοβεῖται τὸν δὲ Ἀνιωνίον ἐκβαλεῖν τὴν τυραννίδος μισθὸν αὐτῇ τὸ Καίσα-
ρα καταστῆσαι τύραννον.

Ἐν μὲν ἔν ταῖς πρώταις ἐπιστολαῖς τοῦτος ὁ Βεῤῥτος ἤδη δὲ τῶν μὲν ὡς

Καί-

amicos agerent cum eo, ut in scenam eum inducerent. Nam Græcum vi adducere, nemini jus erat. Scripsit & Ciceroni, orans ne prætermitteret quin interesset ludis.

Hoc rerum statu alia vicissitudo fit Cæsaris Octavii adventu. Hic fororis Cæsaris nepos erat, quem tabulis filium & hæredem nuncupaverat. Is Apolloniæ, quum Cæsar est interfectus, vacabat literis, atque illum expeditionem in Parthos molientem opperiebatur. Simul atque accepit illius necem, contulit se Romam: atque ad favoris popularis auspici-um conciliandi sumpto Cæsaris nomine, pecuniaque legata in cives distributa, Antonium factione sua preffit, & multos Cæsaris veteranos largitione decuriavit contraxitque.

Quia vero provectus odio Antonii Cicero studebat Cæsari, objurgavit eum acriter Brutus, non dominum gravari Ciceronem, sed infestum formidare dominum, atque id agere ut in servitute sit leni, qui Octavium scribat & dicat esse lenem. Atqui majores nostri, inquit, ne clementes quidem dominos tulerunt. Sibi hæcenus neque bellum gerere plane certum esse neque quiescere, sed habere deliberatum unum, non servire. Mirari se Ciceronem, qui bellum civile ut periculosum timeat, turpem & fœdam pacem non horreat: Antonii autem tyrannide ejecti mercedem postulet, ut Cæsarem constituat tyrannum.

Atque primæ quidem Bruti epistolæ hujusmodi fuere argumenti. Quum autem jam alii

ad

Καίσαρα, τῷ δ' αἷς Ἀντώνιον διῷσαμύρων, ὠνίων ὃ τῷ στρατοπέδῳ, ὥσπερ ὑπὸ κήρυκι, προστιθεμύρων τῷ πλέον διδόνῃ, παληάπασι καταγνῆς τῷ πραγμάτων, ἔγνω καταλιπεῖν Ἰταλίαν, καὶ πεζῇ διὰ Λευκαίας εἰς Ἑλίαν ἐπὶ θάλασσαν ἦκεν. ὅθεν ἡ Πορκία μίλλισσα πάλιν εἰς Ῥώμιον ἀπατρεῖσθαι, λανθάνειν μὲν ἐπαρᾶτο παρὰπαθῶς ἔχουσα· γραφὴ δέ τις αὐτῇ παρέδωκε, τᾶλλα ἡγεναίαν ἔσαν. ἡ δὲ γὰρ ἐκ τῷ Ἑλληνικῶν διάθεσις, προπεμπόμενος Ἐκλῶς ὑπὸ Ἀνδρῆμάχης, κομιζομένης παρ' αὐτῇ τὸ παιδίον, ἐκείνῳ ὃ προσβλεπέσης. ταῦτα θεωμύρῳ τῷ Πορκίαν ἢ τῇ πάθῃς εἰκὼν ὄξετηξεν εἰς δάκρυα· καὶ πολλάκις φοιτῶσα τ' ἡμέρας ἐκλαιεν. Ἀχιλῆος δέ τιν' τῷ Βεῦτῃ φίλων τὰ πρὸς Ἐκλῶρα τ' Ἀνδρῆμάχης ἔπει διελθόντῃ,

Ἐκλῶς, ἀτάρ σύ μοι ἐσὶ πατὴρ, καὶ πότνια μήτηρ,

Ἦδ' ἐκασίγνητ', σὺ δέ μοι θαλερὸς πατὴρ καὶ μήτηρ,

μεδιάσας ὁ Βεῦτ', Ἀλλ' ἐκ ἐμοὶ γ', εἶπεν, πρὸς Πορκίαν ἔπεισι φάναι τὰ τῇ Ἐκλῶς,

Ἰσὸν τ' ἡλακάτῳ τε καὶ ἀμφιπόλοισι κέλθῃ.

σώματ' γὰρ ἀπολείπει φύσει τῷ ἴσῳ ἀνδραγαθημάτων, γνώμη δ' ὑπὲρ τ' πατείδ', ὥσπερ ἡμεῖς, ἀρεσάσαι. ταῦτα μὲν ὁ τ' Πορκίας υἱὸς ἰσόρηκε Βύβλ'.

Ἀναθῆς δ' ὁ Βεῦτ' ἐκείθεν ἐπ' Ἀθηνῶν ἔπλει. δεξαμένη δὲ τῇ δήμῳ προθύμως αὐτὸν ἀφῆμίαις καὶ ψηφίσμασι, διητάτο μὲν πρὸς ξένῳ τινί·

Θεο-

ad Octavii partes, alii ad Antonii discederent, atque exercitus venales tanquam sub hasta pluris licitanti addicerent se: desperata semel republica Italiam statuit relinquere, ac per Lucaniam pedestri itinere Eleam ad mare venit. Inde Romam Porcia reditura, comprimere nitebatur animi dolorem: verum fortem alioquin pictura quaedam detexit. Ea argumentum Græcum continebat, quemadmodum prosequuta sit Hectorem Andromache, & receperit ab eo filium suum, oculis autem fuerit in illum defixa. Hanc Porciæ spectanti expressit sui affectus imago lacrymas, & crebro in dies ad eam commens flebat. Quum vero Acilius quidam Bruti amicus, Andromaches ad Hectorem verba recensuisset,

*Αἶψ', Hector, pater es mihi tu, venerandaque mater,
Tu frater mihi, tu florens ætate maritus,*

subridens Brutus, Atqui mihi, inquit, non venit in mentem ad Porciam Hæctoris versus fari,

Tu præscribe tuis telas ἔσ' ἔρσηρ πρὸς τοῖς.

Nam corporis quidem ejus indoles paria ac nos facta non assequitur, animo vero æque strenue pugnat pro patria. Hæc Porciæ filius Bibulus memoriæ prodidit.

At Brutus inde solvit, & Athenas profectus est. Eum populus Atheniensis propensio animo festisque vocibus & decretis excepit. Diversatus est apud hospitem quendam suum, audiens

Theo-

Θεομνήσε δ' ἀκροώμεντο τῷ Ἀκαδημαϊκῷ, καὶ Κρατίππῳ τῷ Περιπατητικῷ, καὶ συμφιλοσοφῶν, ἐδόκει παντάπασιν ἀργεῖν καὶ χολάζειν. ἐπρασσε γὰρ τὰ πρὸς τὸν πόλεμον ἀνυπόπτως. καὶ γὰρ εἰς Μακεδονίαν ἐπεμψεν Ἡρόστρατον, οἰκειόμενον τὸς ἐπὶ τῶν ἐκείνῳ στρατοπέδων, καὶ τὸς χολάζοντάς διπλῶς Ῥώμης ἐν ἅσιν νέεσ ἀνελάμβανεν καὶ σωεῖχεν. ὧν ἡ καὶ Κικέρωνος υἱός, ὃν ἐπαινῶ διαφεργνῶς, καὶ φησιν, εἴτ' ἐγγήγορεν, εἴτ' ἐνυπνιάζει, θαυμάζειν ἔτω γηναῖον ὄντα καὶ μισοτύραννον. ἀρξάμενος γὰρ τῶν πραγμάτων ἀναφανδὸν ἀπλεῶς, καὶ πυθόμενον πλοῖα Ῥωμαῖκα μετὰ χρημάτων ἐξ Ἀσίας προσφέρεσθαι, καὶ στρατηγὸν ἐπιπλεῖν, ἄνδρα χαρίεντα καὶ γνώριμον, ἀπήνησεν αὐτῷ πρὸς Κάρυστον ἐνιυχὼν γὰρ καὶ πείσας, καὶ πρὸς λαβὼν τὰ πλοῖα, λαμπροτέρην ὑποδοχὴν ἐποιεῖτο. καὶ γὰρ ἡμεῖς καθ' ἣν ἐγεγόνει πρῶτον ὁ Βρεῖττος. ὡς ἔν ἐλθόντες εἰς τὸ πίνειν, ἐπιχύσεις ἐποιεῖτο νίκης τε Βρεῖττος καὶ Ῥωμαίων ἐλευθερίας, ἔτι μᾶλλον αὐτὸς ῥῶσαι βελόμενον, ἤτησε ποτήριον μεῖζον καὶ λαβὼν, ἀπ' ἐδεσμάς προφάσεως ἀνεφώνησε τὸν σίχον τῷτον,

Ἀλλὰ με μοῖρ' ὅλοη καὶ Λητὸς ἐκίανε υἱός.

ἔτι γὰρ πρὸς τέτοις ἰσορροσίαις, ὅτε τὴν τελευταίαν ἐν Φιλίπποις μαχόμενον ἐξήκει μάχην, σωθήμα παρ' αὐτῷ τοῖς στρατιώταις Ἀπόλλωνα δοθῆναι. διὸ καὶ τὸ συμφορᾶς τίθεν) σημεῖον ἐκείνῳ τὴν ἀναφώνησιν.

Ἐκ τῆς πενήκοντα μὲν αὐτῷ μυριάδας Ἀνίστιον, ἀφ' ὧν ἦγε καὶ αὐτὸς εἰς Ἰταλίαν χρημάτων, δίδωσιν. ὅσοι γὰρ πρὸς Θεσσαλίαν ἔτι τῆς

Πομ-

Theomnestum quendam Academicum & Cratippum Peripateticum, unaque cum his vacans literis, omnino feriari videbatur & otiosi. Verum in occulto parabat bellum: nam in Macedoniam Herostратum ad conciliandos eos qui praerant ibi exercitibus misit, & adolescentes Romanos qui Athenis operam dabant literis fovebat, sibi que adjuungebat: in quibus erat Ciceronis filius, quem laudibus in caelum fert, aitque, sive vigilet sive dormiat, mirari se illum adeo fortem juvenem & tyrannis infestum. Exorsus ex professo rebus admoveere manus, quum accepisset navigia Romana argento onusta dirigere Athenas cursum ex Asia, & praetorem iis navibus advehi, probum virum & sibi familiarem, occurrit ei circa Carystum. Hunc ubi

convenit, & ad tradenda sibi induxit navigia, splendidius epulum paravit. Erat enim Bruti natalis. Postquam ad computationes ventum est, & libamina coeperunt pro Bruti victoria & populi Romani libertate facere: quo magis eos corroboraret, grandius poposcit poculum. Eo accepto, hunc versum temere neque ulla ductus occasione alta voce pronuntiavit,

Sed me Latoides fatumque immite peremit.

Adhuc scribunt, quum ad novissimam in Philippis committendam pugnam procederet, signum militibus eum dedisse Apollinem. Unde exclamationem illam pro cladis omine habent.

Inde vicies tertium Antistius ex illa pecunia quam portabat in Italiam, impertit. Quotquot etiam tum per Thessaliam ex militibus

Pom-

Πομπηίᾱς στρατιᾱς ἐπλανῶντο, σιωῆρρον ἀσπιδίως πρὸς αὐτόν· ἱππεῖς τε πεντακοσίαις ἀφείλετο Κίρνα πρὸς Δολοβέλλαν ἀγούρος εἰς Ἀσίαν. Ἐπιπλεύσας τε Δημητριάδῃ, πολλῶν ὅπλων ἔξαγομύων πρὸς Ἀντώνιον, ἃ Καίσαρ τῷ πρῳτέρῳ κελύσαντο ἔπι τὸν Παρθικὸν ἐποιήθη πόλεμον, ἐκράτησεν. Ὀρεησίαις δὲ τῷ στρατηγῷ ᾠδιδόνητο αὐτῷ Μακεδονίαν, καὶ τῇ ἐν κύκλῳ βασιλείῳ καὶ δυναστῶν σιμισαμύων καὶ προστιθεμύων, ἀγγέλλεται Γάιος ὁ Ἀντωνίου ἀδελφὸς ἔξ Ἰταλίας διαβεβηκώς, καὶ βαδίζειν διθὺς ἔπι τὰς δυνάμεις, αἷς ἐν Ἐπιδάμνῳ καὶ Ἀπολλωνία Γαβίνῳ σιωεῖχεν. βελόμῳ ἐν φθάσαι καὶ προλαβεῖν ὁ Βρεῦτο, ἔξαίφνης ἀναστήσας τὰς σιω αὐτῷ, διὰ χωρίων χαλεπῶν νιφόμῳ ἐπορεύετο· καὶ πολὺ προῆλθεν τὰς κομίζοντας τὸ ἄριστον. ἐγγὺς ἐν Ἐπιδάμνῳ γυρόμῳ, διὰ κόπον καὶ ψύχος ἐβελμιάσεν. συμπίπτει δὲ μάλιστα τὸ πάθος χιόνῳ ἔσης πονέσι καὶ κήνεσι καὶ ἀνθρώποις· εἴτε τῷ θερμῷ διὰ πείψυξιν καὶ πύκνωσιν, ὅταν ἐνὶ ὅς ἅπαν καθερχθῇ, τὴν τροφὴν ἀθρόως ἀναλίσκοντο· εἴτε δερμῆα καὶ λεπτὴ τῆς χιόνῳ διαλυομένης ἰῶσα πνοὴ τέμνει τὸ σῶμα, καὶ διαφθείρει τὸ θερμὸν ἔξ αὐτῷ θύραζε διασπέρμῳ. τὰς γὰρ ἐφιδρώσεις παρέχειν δοκεῖ τὸ θερμὸν, ἀπαντῶντι τῷ ψυχρῷ πρὸς τὴν ἑπιδάμνῳ σβεννύμῳ. ὑπὲρ ὧν ἐν ἑτέροις μᾶλλον ἡπόρη).

Λειποθυμῶν δὲ τῷ Βρεῦτι, καὶ μηδενὸς ἔχοντο ἐν τῷ στρατοπέδῳ μηδὲν ἐδάδιμον, ἡναγκάστησαν οἱ πρὸς αὐτόν ἔπι τὰς πολεμίας καταφυγεῖν καὶ ταῖς πύ-

Pompeianis palabantur, libenti animo confluxerunt ad eum. Equites insuper quingentos Cinnæ, quos in Asiam ducebat ad Dolabellam, ademit. Hinc Demetriadem profectus, magnam armorum vim Cæsaris dictatoris jussu ad bellum Parthicum paratorum, quæ deportabantur ad Antonium, in suam redegit potestatem. Accepta a prætore Hortensio Macedonia, circumjectisque regibus & dynastis conspirantibus, atque ei associantibus se, adfertur Caium M. Antonii fratrem trajecisse ex Italia, atque e vestigio pergere ad copias quas Dyrrhachii & Apolloniæ Gabinius habebat. Igitur eum prævertere cupiens Brutus, & occupare illas copias, repente vasis conclamatis iter fecit per loca aspera & multam nivem, longeque præ-

VOL. V.

currit eos qui prandium suum ferebant. Ut prope Dyrrhachium venit, est ex labore & algore bulimia, id est, vehementi esurie, correptus. Quod mali apprehendit fere & pecudes & homines, quum per nivem fatigantur: vel quod calor ob corpus frigore astrictum & condensatum, ubi coactus intro omnis est, alimentum statim consumat: vel quod emissus halitus a nive fusa acris & tenuis penetret corpus, & calorem ex eo foras dispersum dissolvat. Quippe sudores efficere calor videtur occursum in superficie frigoris extinctus: de quibus alio loco disputavimus latius.

Quia vero Brutus animo deficiebatur, neque ullus in exercitu quicquam habebat cibarii, necesse fuit ministris ejus ad hostes confugere, atque ad portam pergen-

H h

tes

πύλας προσελθόντες, ἄρτον ἦσαν τὰς φύλακας. οἱ δὲ διακείμεναι τὸ σύμ-
πλωμα τῷ Βρεῖτε, παρήσαν αὐτοὶ καὶ σιτία καὶ ποτὰ κομίζοντες. ἀνθ' ὧν ὁ
Βρεῖτ^{ος}, ὡς τινὶ πόλιν παρέλαβεν, ἐμόνον τέτοις ἀλλὰ καὶ πᾶσι διὰ τέ-
της φιλανθρωπῶς ἐχρήσατο. Γάιος δ' Ἀπώνιος^{ος} Ἀπολλωνία προσβαλὼν,
ἐκείνους ἐγγὺς ὄντας ἐκάλεε στρατιώτας. ἐπεὶ δ' ἔτοίτε πρὸς Βρεῖτον ὄχοντα,
καὶ τὰς Ἀπολλωνιάδας ἤδειτο τὰ Βρεῖτε φρονεῖν, ἐκλιπὼν τινὶ πόλιν εἰς
Βυθροτὸν ἐβάδιζεν. καὶ πρῶτον μὲν ἀπὸ πολλοῦ τρεῖς σπείρας καθ' ὁδὸν ἐπὶ
Βρεῖτε κατακοπέσας· ἔπειτα τὰς περὶ τινὶ Βυλλίδα τόπας προκαταληφ-
θείας Ἰππικῶν ἐκβιάζοντες, καὶ μάχην σιναΐδας Κικέρων, κινεῖται. τότε
γὰρ ὁ Βρεῖτ^{ος} ἐχρητο στρατηγῶν, καὶ πολλὰ δι' αὐτῷ κατώρθωσε. λαβὼν δὲ
τὸν Γάιον ἐν χωρίῳ ἐλῶδεσι μακρὰν διεσπασμύρον, ἐκ εἵσεν ἐμβαλεῖν,
ἀλλὰ περὶ πύλιν, φείδοντες κελύων, ὡς μὲν μακρὰν ἰδίῳ ἐσπασμύρον. ὁ καὶ
συνέβη. παρέδωκεν γὰρ ἑαυτὸς καὶ τὸν στρατηγόν, ὥστε μεγάλῃ ἡδὴ περὶ
τὸν Βρεῖτον δυνάμει εἶναι. χρόνον μὲν ἐν πολίᾳ ἐν τῇ τὸν Γάιον ἡγή-
σας καὶ τὰ τῶνδε σήματα τ' αἰχμῆς ἐκ ἀφῆκε, καί περ, ὡς φασιν, ἄλλων τε πολλῶν
καὶ Κικέρων^{ος} ἀπὸ Ῥωμαίων γραφόντων καὶ κελυβίων ἀναιρεῖν. ἀρξάμενον δὲ
κρύφα τοῖς ἡγεμόσι διαλέγεσθαι, καὶ ποιήσαντα νεωτερισμὸν, ἐνθάδε εἰς
ναῦν ἐφύλαττεν. τῷ δὲ διαφθαρέντων στρατιωτῶν εἰς Ἀπολλωνίαν ἀποσάλλον,
καὶ καλεῖσθαι ἐκείνους τὸν Βρεῖτον, ἐκ ἔφην ὅτι πάτριον εἶναι Ῥωμαίοις, ἀλλ'
ἐκείνους πρὸς τὸν ἄρχοντα χρεῖσθαι βαδίζοντας αὐτοὺς παρατρεῖσθαι τινὶ
ἐπὶ τοῖς ἡμαξημύροις ὀργῇ. ἐλθόντες δὲ καὶ δεομύροις συγγνώμῃ ἔδωκεν.

Μέλ-

tes panem petierunt a statione. Qui audito
Bruti incommodo accurrerunt ipsi, cibam-
que & potum attulerunt. Pro quo beneficio
Brutus, ubi deditum est ei oppidum, non in
hos modo, sed horum etiam causa clemen-
tem praeiuit se in omnes. At C. Antonius
Apolloniam profectus accivit eo propinquos
milites: verum quum & hi conferrent se ad
Brutum, & Apolloniatas odoratus est cum
Bruto sentire, eo relicto oppido Buthrotum
contendit. Ibi primum tres cohortes amittit
in itinere a Bruto concisas. Deinde quum
loca circa Byllidem tentaret a Bruto infesta
expugnare, proelio cum Cicerone conferto
fusus est. Siquidem utebatur hoc duce Bru-
tus, multaque ductu ejus gessit prospere.
Quum vero Caium occupasset locis palustri-

bus procul a recepta distractum, non permi-
sit suis in illius milites incurtere: sed circum-
vectus imperavit ut parcerent iis, quod mox
futuri sui essent. Quod evenit: nam & se
& ducem dedidere. Itaque magnum jam ex-
ercitum habuit Brutus. Caium diu honori-
fice habuit, neque ademit ei magistratus in-
signia: quamvis multi, uti distant, e Ro-
ma, & Cicero, scriberent monerentque ut
interficeret eum. Caeterum ubi occulte du-
ces appellare, moliri coepit seditionem, navi
impositum habuit in custodia. Milites cor-
rupti quum Apolloniam secessissent, & Bru-
tum eo accirent: negavit id moris esse Ro-
mani, sed illis ad ducem eundum esse, & ve-
niam petendam delictorum. Quibus quum
venissent deprecantibus ignovit.

Pa-

Μέλλουσι δ' αὐτὰ διαβαίνειν εἰς τὴν Ἀσίαν, ἤκεν ἀγγελία πρὸς τὸν Ῥώμην μεταβολῆς. ὁ γὰρ νέος Καῖσαρ κηρύχθη μὲν ὑπὸ τῆς βουλῆς ἐπ' Ἀσιώ-
νιον ἐμβαλὼν ὃ τῇ Ἰταλίας ἐκείνων, αὐτὸς ἤδη φοβερὸς ἡμῶν, ὑπατείαν τε
μυώμενος πρὸς νόμον, καὶ στρατεύματα τρέφων μεγάλα, τῇ πόλει ἐδὲν
δεομένης. ὁρῶν δὲ καὶ ταῦτα τὴν βουλὴν βαρυνομήν, καὶ πρὸς τὸν Βρεῖτον
ἀφορῶσαν ἔξω, καὶ ψηφίζομεν ἐκείνῳ καὶ βεβαῖσαν τὰς ἐπαρχίας, ἔδει-
σεν. καὶ τὸν μὲν Ἀσιώνιον πέμπων εἰς Φιλίαν προέκαλεῖτο, τὰς δὲ διωάμεις
τῇ πόλει περὶσσεύσας, ὑπατείαν ἔλαβεν ἔτι πάνυ μαρῶν ὦν, ἀλλ' ἐκα-
τὸν ἄγων ἔτῳ, ὡς αὐτὸς ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν εἴρηκεν. εὐθὺς δὲ δίκας φό-
νε καὶ τῷ πρὸς τὸν Βρεῖτον αἰσῆγι, ὡς ἄνδρα πρῶτον ἐν ἀρχαῖς ταῖς με-
γίσταις ἀθηναϊκῶν ἀκροῖον καὶ κατηγοροῦν ἐπέστη, Βρεῖτε μὲν, Λεύκιον Κορ-
νήπιον, Κασιγίε δὲ Μάρκον Ἀγρίππαν. ὠφλίσκανον ἐν ταῖς δίκαις ἐρήμας,
ἀναγκαζομένην φέρειν ψῆφον τῷ δικαστῶν. λέγει δὲ, τῷ κέρει, ὥστε
εἶπεν, ἀπὸ τῆς βουλῆς τὸν Βρεῖτον ὅτι τὴν δίκην καλῶν, τὸ μὲν
πληθὺς ὁπλοῦν σενάξαι, τὰς δ' αἰεὶς κύναντας εἰς γλῶσσοῦς
ἀγασθ' Πόπλιον δὲ Σιλίχιον ὀφθαλμοῖς διακρύψαι, καὶ διὰ τὴν αἰτίαν ταύ-
τῃ ὀλέγον ὑπερὶ ἑκατὸν προγεγραμμένων ὅτι θανάτῳ χρεώδης. καὶ ταῦτα
διαλλαχῆτες οἱ τρεῖς, Καῖσαρ, Ἀντώνιος, Λέπιδος, διαικίμανοι τὰς ἐπαρ-
χίας, σφαγᾶς τε καὶ προγεγραμμένους ἀνδρῶν διακοσίους ἐποίησαν, ἐν οἷς καὶ
Κικέρων ἀπέθανεν.

Τέτων δὲ εἰς Μακεδονίαν ἀπαγγελλόμενον, ἐκείνου δὲ Βρεῖτος ἐγραψεν
Ὁρτη-

Paranti in Asiam transire nuntiatum est de rebus Romæ mutatis. Siquidem Octavius Cæsar evectus adversus Antonium a senatu erat. Quo Italia pulso, erat ipse jam terrori, quod contra leges ambiret consulatum, atque ingentes exercitus, quum id reipublicæ opus non esset, aleret. Hæc ille senatum ægre ferre animadvertens, & foras Brutum respicere, illique discernere & confirmare provin-
cias, timere cœpit. Ita Antonium per legatos invitavit ad reconciliationem, circumfusoque urbi exercitu consulatum accepit vix dum adolescens & vigesimum annum agens, ut in commentariis ipse retulit: mox judi-
cium capitale Bruto & focis ejus dictavit, quod principem virum in summis positum

magistratibus inauditum trucidassent. Accu-
satores apposuit Bruto L. Cornificium, Cas-
sio M. Agrippam. Indicta causa, coactis sen-
tentiam ferre judicibus, damnati sunt. Fama est, quum præco de more citaret Brutum ex rostris ad causam dicendam, plebem non ob-
scure ingemuisse, optimates dejecto in terram capite conticuisse, P. Silicio lacrymas manas-
se, atque hac de causa inter proscriptos mox fuisse relatum. Hinc triumviri in gratiam re-
ducti, Cæsar, Antonius, Lepidus, provincias partiti sunt, cædesque fecerunt, & ducenos, inter quos Cicero quoque est obtruncatus, proscribere.

His in Macedoniam perlatis, expugnatus Brutus Hortensio scripsit ut interficeret C.

H h 2

Ant-

Ὁρτησίῳ κλῆναι Γαίον Ἀνώνιον, ὡς δὴ Βεῤῥῶ τε καὶ Κικέρωνι τιμωρῶν, τὰ μὲν ὄντι φίλῳ, τὰ δὲ καὶ κτ' ἡρότερον προσήκοντι. διὰ ταῦθ' ὕστερον Ἀνώνιον Ὁρτησίον ἐν Φιλίπποις λαβὼν, τὰ μνήματι τῷ ἀδελφεῷ προσέσφαξεν. Βεῤῥῶ δὲ τὸ Κικέρωνος τελευτῆς τῇ αἰτίᾳ φησὶν αἰχμῶεσσι μᾶλλον ἢ τὰ πάθει σωμαλγῆν ἐκκαλεῖν τῷ τοῖς Ἰππὶ Ῥώμης φίλοις. δαλεύειν γὰρ αὐτῷ αἰτία μᾶλλον ἢ τῷ τυραννέων, καὶ κατερεῖν ὀρεῶν καὶ παρθένων ἢ μὴδ' ἀκχεῖν αὐτοῖς ἀνεκλόν ἦν. περαιώσας δὲ τὸν στρατὸν εἰς Ἀσίαν ἤδη λαμπρὸν ὄντα, ναυτικὸν μὲν Ἰζηρτύετο στόλον ἐν Βιθυνίᾳ καὶ πρὸ Κύζικον πεζῇ δ' αὐτὸς Ἰππῶν καθίστατο τὰς πόλεις, καὶ τοῖς δυνάσταις ἐχρημάτιζε, καὶ πρὸς Κάσσιον ἐπεμπεν εἰς Συρίαν ἀπ' Αἰγύπτου μετακαλῶν. καὶ γὰρ ἀρχὴν κλωμῆς αὐτὸς, ἀλλ' ἐλευθεροῦν τὴν πατερίδα, τὴν δυνάμιν ἢ καταλύσσει τὰς τυραννῆς συνάγοντας πλανᾶσθαι. δεῖν ἔν μνημονεύει καὶ φυλάττοντας τὴν ὑπόθεσιν, μὴ μακρὸν ἀπηρτήσθαι τὴν Ἰταλίαν, ἀλλ' ἐκείσε ἀπεύδειν, καὶ βοηθεῖν τοῖς πολίταις. ὑπακῆσαντι δὲ τῷ Κάσσι, καὶ καταβαίνοντι, ἀπήντα καὶ πρὸς Σμύρναν ἀλλήλοις ἐνετύχχανον, ἀπ' οὗ πρῶτον ἐν Πειραιεὶ χωριθεῖς ὤρμησαν, ὁ μὲν εἰς Συρίαν, ὁ δὲ εἰς Μακεδονίαν. ἦν ἔν ἡδονῇ τε μεγάλη καὶ θάρος αὐτοῖς ἐκ τῆς παρεσχῆς ἐκατέρω δυνάμεως. ὀρμήσαντες γὰρ ἐκ τῆς Ἰταλίας ὅμοια φυγάδων τοῖς ἀτιμοτάτοις, ἀχρήματοι καὶ ἄνομοι, μὴ ναῦν ἐνέη, μὴ στρατιωτικῶν ἔνα, μὴ πόλιν ἐχούτες, καὶ πολλὰ πάνυ χρένη διαγρομῆς συνήλθον εἰς ταυτὸ, καὶ ναυσὶ καὶ πεζῶ καὶ ἵπποις καὶ χρήμασιν ἀξιόμαχοι διαγωνίσασθαι πρὸς τὸ Ῥωμαίων ἡγεμονίας ὄντας.

Εἰς-

Antonium, quo Decio Bruto & Ciceroni parentaret: quorum amicus hic, ille genere ei erat propinquus. Quamobrem Hortensium postea Antonius acie Philippenſi captum interfecit ad fratris monumentum. Brutus autem fati Ciceronis causa magis erubescere ait se quam dolere calamitatem: increpitare se urbanos amicos, quod ipsorum culpa potius quam tyrannorum servirent, videreque sustinerent atque assistere iis quæ esse ipsis deberent auditu intoleranda. Exercitus jam deportato in Asiam magnifico, navales copias in Bithynia & apud Cyzicum paravit. Pedestri itinere profectus civitates composuit, dynastas audivit, & in Syriam misit ad Cassium, revocans eum ex Ægypto. Non enim ipsos quo imperium sibi ipsis pararent, sed ut in li-

bertatem vindicarent patriam, ad cogendas copias quibus opprimerent tyrannos vagari. Debere igitur hujus rei memores, & institutum suum sequentes, non longe se ab Italia abducere: verum illuc properare ad succurrendum civibus. Obtemperanti Cassio & redeunti processit obviam. Convenerunt ad Smyrnam, postquam primo in Piræo distracti alter in Syriam, alter in Macedoniam perrexit. Igitur magna eos voluptas & fiducia ex præsentiis utriusque viribus incessit. Nam quum ex Italia abjectissimorum exulum modo fuissent profecti inopes atque inermes; quibus nulla instructa navis, non unus miles, non oppidum erat: haud multo interposito spatio coierunt classe, peditatu, equitatu, stipendio instructi, ut satis virium haberent ad decertandum de Romano imperio.

Parem

Ἐβέλετο μὲν ἔν ἴσον ἔχειν τιμῆς καὶ παρέχειν ὁ Κάσιος· ἔφθανεν δ' ὁ Βρῦτος, ὡς τὰ πολλὰ φοιτῶν πρὸς αὐτόν, ἡλικία τε πρεσβυτέρα, καὶ σώματι πονεῖν ὁμοίως μὴ δυναμνῶν χρωμνόν. ὡς δ' ὁ δόξα Κάσιον μὲν εἶναι δεινὸν ἐν τοῖς πολεμικοῖς, ὀργῇ δ' ἰσχυρῶς, καὶ φόβῳ μᾶλλον ἀρχοντα· πρὸς δ' τὰς σωτήρας ὑγρότερον τῷ γελοίῳ, καὶ φιλοσκόπιον. Βρῦτον δ' λέγουσι δὲ ἀρετῶν φιλεῖν μὲν ὑπὸ τῷ πολλῶν, ἐργάζεσθαι δ' ὑπὸ τῷ φίλων, θαυμάζεσθαι δ' ὑπὸ τῷ ἀείρων, μισεῖσθαι δ' μηδ' ὑπὸ τῷ πολεμίων· ὅτε πρῶτος ὁ ἀνὴρ διαφερόντως, καὶ μεγαλόφρων, καὶ πρὸς ὀργὴν καὶ ἡδονὴν καὶ πλεονεξίαν ἀπαθής, ὀρθιον δ' τῷ γνώμῳ καὶ ἀκαμπτον ἐσῶσαν ὑπὲρ τῆς καλῆς καὶ δικαίας διαφυλάττων. καὶ μέγιστον ὑπῆρχεν αὐτῷ πρὸς δύνoιαν καὶ δόξαν ἢ τῇ προαίρεσιν πίσις. ἔτε γὰρ ἐκείνῳ ὁ μέγας Πομπήιος, εἰ Κάσινον καθέειλεν, ἡλπίζετο βεβαίως προήσεσθαι τοῖς νόμοις τῷ δυνάμει, ἀλλ' αἰετὰ τὰ πράγματα καθέξεν, ὑπατείας ὀνόματι καὶ δικτατορίας, ἢ τινος ἄλλης μαλακώτερας ἀρχῆς παρὰ μνηστῆρας τὸν δῆμον. Κάσιον δ' ἔτετον σφοδρὸν ἄνδρα καὶ θυμοειδῆ, καὶ πολλαχῆς πρὸς τὸ κερδαλέον ἐκφερόμενον τῆς δικαίας, παντὸς μᾶλλον ὥνιλο πολέμῳ καὶ πλανᾷ καὶ κινδυνεύειν, αὐτῷ τινὰ δυναστείαν κατασκευάζομενον, ἐκ ἐλευθερίαν τοῖς πολίταις. τὰ μὲν γὰρ ἔτι τέτων πρεσβύτερα, Κίνναι, καὶ Μάριοι, καὶ Κάβωνες, ἄθλον ἐν μέσῳ καὶ λείαν προθέμενοι τῷ πατερίδῳ μόνον ἐχὶ ῥητῶς ὑπὲρ τυραννίδος ἐπολέμησαν. Βρῦτα δ' λέγουσιν μηδὲ τὰς ἐχθρὰς προσβάλλειν τοιαύτῳ μεταβολῇ· ἀλλ' Ἀντωνίῳ γε καὶ πολλὰς ἀκῆσαι λέγοντι, ὡς μόνον οἰο-

το

Parem volebat Cassius honorem habere & tribuere Bruto, verum prævenit eum Brutus, plerumque ad eum ventitans: quod & ætate ille superior esset, & corpore minus ad laborem ferendum comparatus. Habebatur Cassius rei bellicæ peritus, sed ira asper, & per metum magis velle imperare: apud familiares ad risum pronior & jocosior. Brutum vero virtutis causa ferunt vulgo charum, amicis dilectum fuisse, admirationi optimo cuique, odio venisse ne hostibus quidem: quod miræ lenis esset vir, magnanimus, adversus iram, voluptatem, avaritiam immotus, & rectam sententiam atque inflexibilem retineret pro honesto, & iustitia. Maximum ei ad benevolentiam & laudem, quod proposito ejus haberetur fides, fuit momentum. Neque e-

nim Magnus ille Pompeius, si Cæsarem obtinisset, sperabatur omnino summam potestatem legibus redditurus: sed perpetuo imperium consulis aut dictatoris aut cujuspiam alterius nomine magistratus civilioris, qui populo esset gratior, retenturus. Hunc vero Cassium violentum virum & iracundum, & subinde a recto ad utile evertum, omnino arbitrabantur bellum gerere & circumcurritare, & discrimina subire potius ad quærendam sibi potentiam, quam civibus libertatem. Nam qui his etiam superiores fuerunt, Cinnæ, Marii, Carbones, posuerunt in medio patriam pro præmio & præda, ac pene ex professo belligerant de tyrannide. At Bruto perhibent ne hostes quidem eam obiectasse varietatem: immo ex Antonio etiam multos audivisse, quum diceret solum

se

το Βρῦτον ἐπιβῆναι Καίσαρα, προαχθῆναι τῇ λαμπρότητι καὶ τῷ φαινο-
μῶν καλῶς ἢ πράξεως, τὰς δ' ἄλλας δὴ τὸν ἄνδρα συσιῶναι μισῆναι
καὶ φθονεῖν. ὅθεν Βρῦτ' εἰς τῇ δυνάμει τοσῦτον ὅσον τῇ ἀρετῇ δῆλός
ἐστιν ἐξ ὧν γράφει πεποιθώς. γράφει ὃ πρὸς Ἀττικόν ἦδη τῷ κινδύνῳ πλη-
σιάζων, ἐν τῷ καλλίστῳ ἢ τύχῃς εἶναι τὰ καθ' αὐτόν ἢ γὰρ σκήσας, ἐλθὺ-
σερώσειν τὸν Ῥωμαίων δῆμον, ἢ θελείας ἀποθανῶν ἀπαλλαγῆσθαι καὶ
τῷ ἄλλων ἀσφαλῶς αὐτοῖς καὶ βεβαίως ἐχούων, ἐπ' ἄδηλον εἶναι πότε-
ρον βιώσον) μητ' ἐλευθερίας ἢ τεθνήξον). Μάρκον δ' Ἀθώνον αἰξίαν φησὶ
ἢ ἀνοίας διδόναι δίκην, ὅς ἐν Βρῦτος καὶ Κασίου καὶ Κάτωσι συναρ-
μείσθαι δυνάμει, προσθήκην αὐτὸν Ὀκλαδίῳ δέδωκεν καὶ μὴ νῦν ἡτῆ-
σθαι μετ' ἐκείνου, μικρὸν ὕστερον ἐπείτω μαχεῖται. ταῦτα μὲν ἐν ἀποθεασί-
σαι καλῶς πρὸς τὸ μέλλον ἔοικεν.

Ἐν δὲ τῇ Σμύρῃ τότε τῷ χρημάτων, αἱ πολλὰ συναλόχει Κάσιος, ἤξει
μεταλαβεῖν τὰ γὰρ ὄντα κατατηλασέναι, ναυπηγέμεν' εἶναι τοσῦτον ὃ
πᾶσαν ὑφ' ἑαυτοῖς ἔξεισι τῷ ὅλῳ θάλασσαν. ἐκ εἶων μὲν ἐν τὸν Κάσ-
σιον οἱ φίλοι διδόναι, λέγοντες ὡς εἰ δίκαιον, ἀ σὺ φειδόμεν' διαφυλάτ-
της, καὶ φθόνῳ συνάγεις, ἐμείνον λαβόντα δημαγωγεῖν καὶ χαρίζεσθαι
τοῖς εὐφροσύναις. εἰ μὲν ἄλλ' ἔδωκεν αὐτῷ τρίτον μέρος ἀπάντη. καὶ
πάλιν διασάντες δὴ τὰς προσηκέσας ἑκατέρῳ πράξεις, Κάσι' μὲν ἔλθον
Ῥόδον, ἐκ Ὀπιδεύς ἐχρήτο τοῖς πράγμασι καὶ ταῦτα, καὶ τὴν εἰσοδὸν
τοῖς προτάγορεύουσιν αὐτὸν βασιλεῖα καὶ κύριον ἀποκλειάμεν', Οὔτε
βασι-

se putare Brutum adortum Cæsarem facti splendore & opinato bono adductum, alios in illum conspirasse odio profectos & invidia. Unde Brutum non tam viribus quam virtute fructum fuisse liquet ex scriptis ejus. Scribit enim ad Atticum discrimini jam vicinus, in statu fortunæ res suas pulcherrimo esse: nam aut victorem liberaturum se populum Roma- num, aut cadentem servitute exsolutum iri. Quum essent autem certa ipsis alia atque firma, hoc tantum obscurum esse, in libertate essent victuri an occubituri. M. Antonium vero meritis dementiæ ait pœnas persolvere: qui quum inter Brutos, Cassios, & Catones censeretur potuisset, accessionem sese dedisset Octavio: & ut tunc non fuerit cum illo supe-

ratus, brevi post digladiaturum cum eo. Hoc illum recte in faturum apparet vaticinatum.

Porro Smyrnæ tunc partem ferre pecuniæ, cujus magnam vim coegerat Cassius, postulavit. Se quicquid habuisset impondisse ostendit in parandam classem, qua totum internum mare essent in potestate sua habituri. Sed ne daret Cassius obstitabant amici ejus, negantes æquum esse ut quæ ipse parcendo servaret, & conflaret cum invidia, ea ille in milites largitionibus demulcendos offunderet. Attamen impertivit ei tertiam partem omnium: iterumque ad sua uterque munera digressi. Cassius Rhodo capta durius in eam civitatem consuluit, idque quum in ingressu regem ipsum & dominum appellandis respondisset, deique rex

Βασιλῆς, ὅτε κύειτο, τῷ ᾧ κυεῖν ἢ βασιλέως φοναῖς ἢ καλαῖς. Βρεῖ-
 τῷ ᾧ Λυκίης ἦτε χεῖματα ἢ στρατόν. ἐπὶ ᾧ Ναυκράτης ὁ δημαγωγὸς
 ἀνέπεισε τὰς πόλεις ἀφίστασθαι ἢ λῶφες τινας ὡς ἐξήνοιες παρὰ τὸν Βρεῖ-
 τον κατελάβοντο, πρῶτον μὲν ἀελοποιήσαντες αὐτοῖς ἐπέμψαν ἱππεῖς, ὅφ' ὧν
 ἑξακόσιοι διεφθάρησαν· ἔπειτα τὰ χεῖρα ἢ πολίχνας λαμβάνων, ἀπέ-
 λυνεν ἀνδρῶν λύτρων ἀπαλίας, ὡς προσαξομένητο ἀνοίει τὸ ἔθνος. οἱ δ' ἦσαν
 αὐθάδεις, ἀ μὲν ἐβλάπτοντο, πρὸς ὀργὴν τιθέμενοι, τὶ δ' ὀπαικίας καὶ
 φιλανθρωπίας καταφρονεῖντες· ἄλλοι δ' ἐσμελάσας εἰς Ξάνθον αὐτῷ τὰς
 μαχμηωτάτας ἐπολύρκει. τῷ ᾧ ποταμῷ πρὸς τὴν πόλιν πρὸ ἀρρέοντος, ὑπο-
 κυχόμενοι διεθίδρασκον. ἡλίσκοιτο ᾧ διελύων διατὸ πόρε καθιερμένων εἰς βυ-
 θόν, ὧν τὰ ἄλλα κώδωσι προσρητημένους διεσήμενεν αὐτὸς τὸν ἐνχευόμενον,
 μηχαναῖς δέ τισι τῷ Ξανθίῳ κύκλῳ ὀπιδρωμένων, ἢ πῦρ ἐμβαλόσιν, ὡς
 ἀπεκλείδωσαν αἰδομένων τῷ Ῥωμαίων πρὸς τὸ τεῖχος, ἢ πινῶμα
 λαμπρὸν ἀνερρίπιζεν ἐπὶ τὰς ἐπαλξεις τὴν φλόγα τῷ ἔγχεος οἰκῶν ἀνι-
 λαμβανόμενῳ, δέισας ὁ Βρεῖτῷ ὑπὲρ τὴν πόλιν, ἐαίλασε κατασβεσμένῳ
 ἢ βοηθεῖν.

Τὰς ᾧ Λυκίης δεινῆτις ὀξείφνης πρὸς λυκίαν ὀρμὴν ἢ λόγῳ κρείσσων
 κατέχεν, ὡς ἄντις ἔρωτι θανάτῳ μάλιστα προσεκρίσασθαι· ἄγε μὲν παίδων
 ἢ γυναικῶν, ἐλευθεροῖτε ἢ ὄχλοι, ἢ πᾶσα ἡλικία, τὰς μὲν πολέμους
 πρὸς τὴν φλόγα βοηθεῖας ἀπὸ τῶν ταχῶν ἔβαλλον, αὐτοὶ ᾧ κάλαμον
 καὶ ξύλα καὶ πᾶν ὑπέκκαυμα προσφέροντες, ἦσαν ἐπὶ τὴν πόλιν τὸ πῦρ,
 ὀρέ-

rex sum neque dominus, sed domini & regis
 interfectior & persecutor. Brutus a Lyciis
 pecuniam & milites poposcit. Verum quod
 Naucrates concionator civitates ad defectionem
 impulisset, & tumulos aliquot illi ad ex-
 cludendum transitu Brutum insedissent: pri-
 mo immisit in prandentes eos equitatum, a
 quo interfecti sexcenti sunt. Inde captis ar-
 cibis & ignobilibus oppidis, omnes, ut gen-
 tem conciliaret benevolentia, sine pretio di-
 misit. Illi autem præfracti ob damna qui-
 dem accepta infensi fuere, clementiam vero
 & humanitatem ejus despexere: quoad ero-
 atos intra muros Xanthi bellicosissimos quo-
 que eorum obsedit. Annis urbem præterfuit.
 Hunc sub aqua tranantes fugam capiebant. Ve-
 rum excepti retibus fuerunt transverso alveo in

profundum demissis, quorum in summo tintinna-
 bula appensa illico irretitum nunciabant. Xan-
 thii autem machinas quasdam adorti nocte sunt,
 ignemque eis ingesserunt: sed rejecti sunt re ab
 Romanis animadversa ad muros. Ventus vero
 acrior in pinnas muri concitavit flammam, quæ
 proxima comprehendit ædificia. Hic timens
 urbi Brutus, imperavit militibus ut ignem ex-
 stinguere & opem ferrent urbi.

At Lycios ingens subito invasit & incredi-
 bilis ad desperationem ardor, quem maxime
 mortis desiderio compares. Nam cum pueris &
 mulieribus liberi & servi omnis ætatis hostes
 petebant ex muris eos qui ad reprimendum
 succurrebant incendium. Ipsi arundinem,
 materiam, & omne igni aptum fomentum
 ingentes trahabant in urbem flammam,

ci-

ὀρέγοντες αὐτῷ πᾶσαν ὕλην, καὶ πάντα τρόπον ἔξερεθίζοντες καὶ συνεκτρέφοντες. ὥς δ' ἡ φλόξ ῥυεῖσα, καὶ διαζώσασα πάντα χρόθεν τὴν πόλιν, διέλαμψε πολλή, περπαθὼν ἐπὶ τοῖς γινομένοις ὁ Βρεῦτος, ἔξωθεν παρίππυε, προθυμώμενος βοηθεῖν, καὶ τὰς χεῖρας ὀρέγων τοῖς Ξανθίοις ἐδεῖτο φεῖδεσθαι καὶ σῶζεν τὴν πόλιν, ἐδένος αὐτῷ προσέχοντο, ἀλλὰ πάντα τρόπον ἑαυτὸς ἀπολλυμένων, ἔ μόνον ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, ἀλλὰ καὶ τὰ παῖδια τὰ μικρὰ μὲν κραυγῆς καὶ ἀλαλαγμοῦ τὰ μὲν εἰς τὸ πῦρ ἤλατο, τὰ δ' ἀνῶθεν ἀπὸ τῆς τειχῶν ἔξετραχηλίαζεν αὐτὰ, τὰ δ' τοῖς Ξίφεισιν τῷ πατέρων ὑπέβαλλε τὰς σφαγὰς γυμνῆλα καὶ κελεύοντα παῖειν. ὥφθη δ' ἡ πόλεως διαφθαρείσης γυνὴ κρεμαμένη μὲν ἐξ ἀλγόνης, παιδίον δ' νεκρὸν ἐξηρημαμένη τῇ τραχίλει, λαμπάδι δ' καιομένη τὴν οἰκίαν ὑφάπτουσα. καὶ τῷ θεάματι τραγικῷ φανέντῳ, ἰδεῖν μὲν ἔχ ὑπέμεινε ὁ Βρεῦτος, ἐδάκρυσε δ' ἀκράσας καὶ γέρας ἐκήρυξε τῷ στρατιωτῇ ὅστις ἂν δυνηθῇ Λύκιον ἄνδρα περὶσῶσαι. φασὶ δ' ὁ μόνος ἑκατὸν πενήκοντα ἡμέρας τὰς μὴ διαφυγόντας τὸ σωθῆναι. Ξάνθιοι μὲν ἔν δια πολλῶν χρόνων ὥσπερ εἰμαρμένῳ δειρόδον διαφθορᾷ ἀποδιδόντες, τὴν τῷ προγόνων ἀνεκείσασθαι τῇ τόλμῃ τύχῃ. καὶ γὰρ ἐκεῖνοι τὴν πόλιν ὁμοίως ἐπὶ τῷ Περσικῶν κατακαύσαντες ἑαυτοὺς διέφθειραν.

Βρεῦτος δ' τὴν Παταρέων πόλιν ὀρέων ἀπιχρυζομένην πρὸς αὐτὸν, ὥκνει μὲν ἑπαιχεῖν, καὶ διηπορεῖτο, τὴν αὐτὴν δεδιώς ἀπόνοιαν ἔχων δ' ἡ γυναῖκα αὐτῶν ἀίχμαλῶτας, ἀφῆκεν ἄνθ' ἑλπίων. αἱ δ' ἀνδρῶν τε καὶ

πατέρων

eique quamvis materiam subiciebant, atque eam omnibus modis excitabant augebantque. Postquam diffusa flamma & urbem undique amplexa ingens eluxit, anxius ea re Brutus circumvectus foris muros est ad opitulandum alacris, manusque ad Xanthios porrigens precabatur, urbi ut parcerent eamque conservarent. Verum nemo auscultabat ei, immo perdebant omnibus modis semetipsi: non viri modo & foeminae, sed parvi etiam pueri cum vociferatione & ululatu partim insiliebant in ignem, partim superne praecipitabant sese ex muro, pars parentum gladiis nudos offerebant jugulos, hortabanturque ad hauriendum eos. Conspecta est urbe absumpta dependens ex laqueo mulier, quae mortuum puerum ex collo suspensum haberet, & ardenti face inflam-

maret domum. Quod quum spectaculum appareret tragicum, non sustinuit id Brutus contemplari: sed ubi nunciatum ei est, illa crymavit, praemiumque pronuntiavit militibus, quisquis hominem Lycium servasset. Centum quinquaginta duntaxat memorant fuisse qui non refugere salutem. Ita Xanthii longo intervallo quasi fatalem exitii gyrum edentes, majorum suorum calamitatem audacia renovarunt. Siquidem illi quoque urbe pari modo bello Persico incensa peremerunt semetipsi.

At Brutus Patarentium urbem sibi cernens reluctari, dubitabat eam oppugnare, ac perplexus haerebat parvis metu recordiae. Caeterum quum foeminas eorum captivas teneret, has missas fecit sine pretio. Quae ubi viris & parentibus

πατέρων Ἰππιδανῶν ἔσαι, διηγέμεναι τὸν Βρεῖτον ὡς αἰνὴς εἴη σωφρονέστατος, καὶ δικαιοτάτος, ἔπεισαν εἶξαι καὶ παρδέναι τὴν πόλιν. ἐν δὲ τότε καὶ πάντες οἱ λοιποὶ προσεχώρησαν, Ἰππιδανῆες ἑαυτοὺς ἐκείνῳ, τυχερίῳ δὲ χρηστῷ καὶ παρ' ἐλπίδας δυνάμοντο. ὅσους, Κασίους Ῥοδίους ὑπὸ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀναγκάσαντο ἰδίᾳ μὲν ὃν ἐκέκλιτο χρυσὸν καὶ ἀργυρὸν εἰσενεγκεῖν ἁπάντας (ἔξ ἧς συνωλέχθη παρὶ οὐκισχυρία τάλαντα) δημοσίᾳ δὲ τὴν πόλιν ἄλλοις πεντακοσίοις ζημιώσαντο. αὐτὸς ἑκατὸν καὶ πενήκοντα τάλαντα Λυκίους προξάμενος, ἄλλο δὲ ἑδὲν ἀδικήσας, ἀνέζωξεν ἐπ' Ἰωνίας.

Πολλὰ μὲν ἐν ἁξία μνήμης ἔργα καὶ τιμαῖς ἀπεδείξατο καὶ κολάσει τῷ ἁξίῳ ὃ δ' αὐτὸς ἦδη μάλιστα, καὶ Ῥωμαίων οἱ κράτιστοι, τότε διηγέσονται. Πομπήϊος Μάγνης προσβαλόντι Αἰγύπτῳ καὶ Πηλεσίῳ, ὀπλιῖνα τὴν μεγάλῃ ἀρχῇ ἀποβαλὼν ἀπὸ Καίσαρος ἐφυγε, οἱ δὲ βασιλέως ἐτι παιδὸς ὄντι Ἰππιδανῆες ἐν βελῇ μὲν τῷ φίλῳ ἦσαν, ἐκατ' αὐτὰ ταῖς γνώμαις φερόμενοι. τοῖς μὲν γὰρ ἐδόκει δέχεσθαι, τοῖς δ' ἀπώθειν Αἰγύπτῳ τὸν ἄνδρα. Θεόδοτος δέ τις Χίος, Ἰππιδανῇ ῥητορικῶν λόγων διδάσκαλος παρὰ βασιλεῖ συνὼν, ἠξιομήνους δὲ τότε τῷ συνεδείξαι δι' ἐρημίαν ἀνδρῶν βελτιόνων, ἀμφοτέρους διαμαρτάνοντας ἀπέφαινε, καὶ τὸς ἀναλαβεῖν καὶ τὸς ἀφεῖναι κελδύοντας τὸν Πομπήϊον· ἐν γὰρ εἶναι συμφέρον ἐν τῷ παρόντι, δεξάμενους ἀποκτεῖναι. καὶ προσεπέειπε τῷ λόγῳ παυόμενος, ὅτι νεκρὸς ἐδ' ἀκνεί. προσημύει δὲ τῇ γνώμῃ τῷ συνεδείξαι, παρδέναι τῷ ἀπί-

500,

parentibus suis, illustribus hominibus, exposuerunt, virum Brutum esse moderatissimum & justissimum, persuaserunt eis ut cederent & traderent oppidum. Inde cæteri quoque omnes in potestatem venere, in fidem se ejus permittentes. Quem benignum & præter spem experti sunt indulgentem. Nempe qui, quum sub idem tempus Rhodios compulisset Cassius, quod quisque privatim auri & argenti haberet, conferre, unde conflavit ad octo millia talentorum, & publice multasset civitatem quingentis aliis: centum quinquaginta talenta imperavit Lyciis, neque re ulla illis alia violatis exercitum in Ioniam abduxit.

Multa quidem memorabilia opera ille & honoribus habendis & suppliciis pro cujusque merito irrogandis edidit: at id quod cum ipsi

Vol. V.

gratissimum, tum Romanorum optimo cuique fuit, commemorabo. Quum Pompeius Magnus, acie fusus profugienisque Cæsarem, Ægyptum apud Pelusium appulisset, regis pueri etiamnum curatores cum amicis deliberabant, nec erat sententia omnium una. Alii recipiendum, arcendum alii Ægypto censuebant. Theodotus vero quidam Chius, mercenarius rhetoricorum doctor, qui in contubernio regis erat, in consilium tunc ob meliorum raritatem admissus, utramque partem demonstravit falli, tam qui recipiendum Pompeium, quam qui dimittendum consulebant. Unum enim in præsentia expedire, ut receptum interficerent: adjecitque in peroratione, Mortuos non mordere. Quum esset in sententiam hujus discessum, exemplum rei in-

I i

crc-

των κ' ἀπερσύνθηκ' ἔπειτα Παμπήιος Μάγιστος, ὃ Θεοδότου ῥητορείας κ' δεινότητος ἔργον, ὡς αὐτὸς ὁ σοφιστὴς ἔλεγε μεγαλαυχόμενος. οὐδ' ὅμως ἔσπερον ἐπαθόντες Καίσαρες, οἱ μὲν δίκας τινύουσιν ἀπώλυντο, καὶ καλῶς Θεόδοτος ὃ πᾶσι τ' ὅχους χρεόν εἰς ἀδοξον κ' ἀπορρην κ' πλάητα βίον Ἀπιδανισάμενος, τότε Βεῦτον Ἰππόθια τινὲς Ἀσίαν ἐκ ἑλθεῖν, ἀλλ' ἀναχθεὶς κ' κολαθεὶς, θάνατον τῷ θανάτῳ πλέον ἔχον ἢ τῷ βίῳ.

Κάσιον δ' Βεῦτος εἰς Σάρδεις ἐκάλει, κ' προσιόντι μὲν τῷ φίλῳ ἀπήτησεν, κ' πᾶς ὁ στρατὸς ὠπλισμένῳ αὐτοκράτορας ἀμφοτέρους προσηγέρευσεν. οἳ δ' ἐν πράγμασι μεγάλοις κ' φίλοις πολλοῖς κ' ἡγεμόσιν, αἰτιῶν αὐτοῖς πρὸς ἀλλήλους ἐγχομίδων κ' διαβολῶν, πρὶν ἑτέρον τι ποιεῖν, αὐτὸς ἐκ πορείας καθ' αὐτὰς ἐν οἰκήματι θρόνοι, κακλεισμένων τῷ θύρῳ κ' μηδενὸς παρόντος, ἐχρῶντο μέμψει πρῶτον, εἴτ' ἐλέγχοις κ' κατηγορίαις. ἐκ δ' ὅτε πρὸς δάκρυα κ' παρρησίαν μὲν πάθος ἐκφερομένους, θαυμάζοντες οἱ φίλοι τινὲς τραχύτητα τ' ὀργῆς κ' τὸν τόνον, ἔδεισαν μή τι ἐκ τούτου γῆρας προσελθεῖν δ' ἀπείρωτο. Μάρεξ δ' Φαώνιος, ἐραστὴς γεγυγώς Κάτωνος, ἐ λόγῳ μᾶλλον ἢ φορᾷ τινι κ' πάθει μανικῶς φιλοσοφῶν, ἐβάδιζεν ἔσω πρὸς αὐτὰς κωλυόμενος ὑπὸ τῷ οἰκετῷ. ἀλλ' ἔργον ἦν Ἀπιδανιστὴ Φαωνίᾳ πρὸς ὅτις ὀρέσασθαι σφοδρὸς γὰρ ἦν ἐν πᾶσι κ' πρόχειρος. ἐπεὶ τό γε βελδυτὴν εἶναι Ῥωμαίων ἑαυτὸν ἔδενος ἄξιον ἡγεῖτο, τῷ δ' κυνικῶς τ' παρρησίας πολλάκις ἀφίξει τὴν χαλεπότητα καὶ τὸ ἀκαιρον αὐ-

τῷ

credibilis & inexpectata occubuit Magnus Pompeius, rhetoricæ & facundiæ Theodoti victima, ut ipse glorians jactabat sophista. Paulo post superveniente Cæsare, cæteri pœnas pendentes mali male periere: Theodotus vero spatium a fortuna ad obscuram, inopem, & vagabundam vitam mutuatus, peragrantem tunc Asiam non latuit Brutum: sed raptus ad eum & punitus, nomen ex morte quam ex vita nobilius accepit.

Porro Cassium accersivit Brutus Sardes, apertopinantique proceffit cum amicis obviam, totusque exercitus armatus utrumque imperatorem consalutavit. Ut vero solet magnis in rebus inter duos quibus amici & duces sint multi, quum suspiciones inter eos mutue & insimulationes extitissent, prius quam alio se converterent, statim ex via conclave

foli ingressi foribus occlusis & remotis arbitris exproptulare primum, mox arguere & criminari inter se cœpere. Hinc in lacrymas liberamque & vehementem objurgationem erumpentibus illis, mirantes asperitatem ipsæ & contentionem amici eorum, timebant ne quo evaderent. Interdictum autem erat ne quis accederet ad eos. At M. Favonius, puerulus pridem Catonis, qui non tam ratione quam impetu aliquo & motu lymphaticis philosophum ageret, perrexit ad eos: verum prohibebatur a ministris. Atqui labor erat Favonium, quocunque ferretur animo, retinere: quippe vehemens fuit in omnibus & acer. Nam senatorem populi Romani esse in minimis ponebat. Cynica vero loquendi ferocia, qua utebatur, molestiam frequenter abstergebat aliis, qui importunitatem ejus per

τῷ μὲν παιδίᾳ δαχμύον. βίη δὲ τότε τῷ παρτίῳ διασαύμαθ' τὰς
θύρας, εἰσῆλθε μὲν πλάσματ' ὅπως ἐπὶ περσέων οἷς τὸν Νέστορι χρεώ-
μηνον Ὀμήρῳ ἐπεποιήκει,

Ἀλλὰ πίθεω· ἄμφω γ' ἑωπύεω ἐτὸν ἐμεῖο·
καὶ τὰ ἐξῆς. ἐφ' οἷς ὁ μὲν Κάσι' ἐγέλασεν, ὁ δὲ Βρούτ' ὀξέβαλεν αἰ-
τὸν, ἀπλόκινα καὶ ψαυδόκιστα προσαγορεύων. ἔ μιν ἄλλα τότε γέτο' ἔ
πρὸς ἀλλήλους διαφορὰς ποιησάμενοι πέρες, αὐτὸς διελύθησαν καὶ Κασί' αὖ
δαῖπνον παρέχοιτο, ἐκάλει τὰς φίλκας Βρούτ'. ἦδη δὲ κατακειμένον,
Φαόνι' ἦκε λελυμένῳ. μαετρομενὲς δὲ Βρούτ' μὴ κεκλημένον αὐτὸν
ἦκεν, καὶ κελύοιτο ἀπάγων ἐπὶ τινὶ ἀναστάτῳ κλίνῃ, βίη παρελθὼν εἰς
τὴν μέσῃν κατεκλίθη καὶ παιδίαν ὁ πότ' ἔχων καὶ ἄχαριν ἐδ' ἀφιλό-
σοφον.

Τῇ δ' ὑπεραίᾳ Βρούτ' ἄνδρα Ῥωμαίων ἐστρατηγικότεν, καὶ πεπικραμένον
ὑπ' αὐτῷ, Λάκιον Πέλλαν, Σαρδιακῶν κατηγορεύων ἐπὶ κλοπαῖς, δι-
μοσίᾳ καταγνὺς ἠτάσασε καὶ τὸ πρᾶγμα Κάσιον καὶ μετὰ τὸ ἐλύπησεν.
αὐτὸς γὰρ ὀλίγαις ἡμέραις ἔμπροσθεν ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἐλεγχθείας ἀδική-
μασι δύο φίλκας ἰδὼν κατεπίσσε, φανερώς ἀφῆκε καὶ διετέλει χρεώμεν' ὅθεν
ἠτιᾶτο τὸν Βρούτον, ὡς ἄγων αἴτια νόμιμον καὶ δίκαιον ἐν κατὰ παλαι-
ταῖς δειρομύῃ καὶ φιλανθρωπίας. ὁ δὲ πρὶν εἰδὼν τῷ Μαρτίῳ ἐκάλειν αὐ-
τὸν μακρονόου, ἐκείνου ἐν αἷς Καίσαρος ἐκίεσαν, καὶ αὐτὸν ἄγωνα καὶ φέ-
ροισι πάντας ἀνδρώπας, ἀλλ' ἐτέρῳ δυνάμει αἴτια ταῦτα προαποτίλιν' ὡς
εἴ τις

per ludum excipiebant. Hic tunc repulsus
vi janitoribus intravit conclave, voce mimica
pronuntians carmina quibus Nestorem uten-
tem cecinit Homerus,

At pariter ambo, nato meo nepote minores,

& sequentia. Id risum Cassio movit. Brutus
expulit eum, verum canem & falsum Cyni-
cum appellans. Veruntamen hunc in prae-
sentia altercationis mutuae finem facientes,
statim digressi sunt: praebenteque coenam
Cassio, invitavit eo Brutus amicos. Quum
jam accubuissent, accessit Favonius Iqtus.
Testante Bruto adesse eum non vocatum, &
faceffere jubente ad lectum supremum, vi ir-
rumpens collocavit se in medio, habuitque

convivium oblectationem non infestivam nec
indoctam.

Postridie Brutus virum praetorium, cujus
opera usus fuerat, L. Pellam, repetundarum
Sardianis postulantibus, judicio publico dam-
navit & infamia notavit. Quod factum mo-
mordit non mediocriter Cassium. Ipse enim
paucis ante diebus ejusdem criminis comper-
tos duos amicos tantum castigavit privatim,
ac publice absolutis non destitit uti. Unde Bru-
tus inculpavit ut nimium rigide leges sequen-
tem & justum, quo tempore civiliter esset &
humaniter agendum. Ille commovit eum Idiu-
m Martiarum, quibus interfecerant Caesarem;
qui non ipse omnes mortales vexasset, verum
hoc agentibus robur & vires suppeditarat. Nam

εἴ τις ἐςὶ πρόφασιν καλὴ μεθ' ἧς ἀμειλῆται τὸ δίκαιον, ἀμεινον ἢ τῆς Καίσαρος φίλος ὑπομύειν, ἢ τῆς ἐαυτῷ παροτρύνειν ἀδικεῖν. ἐκείνοις μὲν γὰρ ἀνανδρείας, ἀδικίας δὲ δόξα μὴ κινδυνῶν ἡμῖν καὶ πόνων πρόσθεν. τοιαύτη μὲν ἢ τῷ Βρούτῳ προαίρεσις ἦν.

Ἐπεὶ δὲ διαβαίνειν εἰς Ἀσίας ἐμελλον, λέγει τῷ Βρούτῳ μέγα σημεῖον γινέσθαι. φύσει μὲν γὰρ ἢ ἐπεγενηγορώς ὁ ἀνὴρ, καὶ τὸν ὕπνον εἰς ὀλίγα χρόνα μόλιον ἀσκήσει καὶ σωφροσύνη σωτηρίῃ. ἡμέρας μὲν εἰδέποτε κοιμώμενος, νύκτις δὲ τοσούτον ὅσον εἴτετι πράττειν, εἴτε τῷ διαλέγεσθαι, πάντων ἀναπανομύων, παρῆχεν. τότε δὲ τῷ πολέμῳ συνεσώθη, ἐν χερσὶν ἔχων τὰς ὑπὲρ τῶν ὅλων πράξεις, καὶ τεταμμένος τῇ φρενίδι πρὸς τὸ μέλλον, ὅπως νικᾷ πρῶτον ἀφ' ἐσπέρης Ἰππινυδάξαι τοῖς σιτίοις, ἤδη τὸ λοιπὸν ἐχρήσασθαι τῇ νυκτὶ πρὸς τὰ κατεπείγοντα τῶν πραγμάτων. εἰ δὲ σωῖτο καὶ κατοικονομήσειεν τῷ πατρὶ ταῦτα χρεῖαν, ἀνεγίνωσκε βιβλίον μέχρι τέλει φυλακῆς, καθ' ἣν εἰώθεσαν ἑκατοντάρχαι καὶ χιλιάρχοι φοιτᾶν πρὸς αὐτόν. ὡς ἔν ἐμελλον εἰς Ἀσίας διαβιβάσκειν τὸ στρατόμαχον, νύξ μὲν ἢ βαθυτάτη, φῶς δ' εἶχεν εἰς πᾶν λαμπρὸν καὶ σκληρὸν. πᾶν δὲ τὸ στρατόπεδον σιωπῇ κατεῖχεν. ὁ δὲ συλλογιζόμενός τι καὶ σκοπῶν πρὸς ἑαυτὸν, εἰδοξεν αἰδέσθαι τιμὸς εἰσιόντι. ἀποβλέψας δὲ πρὸς τὴν εἰσοδὸν, ὅρα δεινὴν καὶ ἀλλόκοτον ὄψιν ἐκφύλασμά τι καὶ φοβερὴν, σιωπῇ παρῆχεν αὐτῷ. τολμήσας δὲ ἐρέσθαι, Τίς ποτ' ὦν, εἶπεν, ἀνθρώπων ἢ Θεῶν, ἢ τί βελόμην ἦκεῖς ὡς ἡμᾶς; ὑποφθέγγεσθαι δὲ αὐτῷ τὸ φῶς, Ὁ σὸς ὦ Βρούτε δαίμων

si quis honestus sit color quo negligatur jus, præstitisse Cæsaris amicos tolerare, quam suis injuriam imponentibus connivere. Tunc enim ignavia, inquit, nobis adhæsisset macula, nunc injustitiæ cum periculis nobis & laboribus inuretur nota. Inde liquet quid animo sibi proposuerit Brutus.

Quum transmissuri ex Asia essent, tetrum ostentum dicitur Bruto factum. Fuit natura ille vigilans, & somnium in exigui temporis portionem exercitatione & continentia contrahebat. Interdiu quiescebat nunquam: noctu tantisper dum omnibus sopitis nihil esset omnino quod ageret, aut quicum colloqueretur. Tunc autem bello conflato tractans ea quæ ad summam rerum pertinebant, cura que in eventum intentus: quum primum vesperti

a cæna indulisset paulisper somno, reliquum noctis negotiis urgentibus tribuebat. Quod si absolvisset & exequutus esset id muneris, librum usque ad tertiam vigiliam volvebat: quo tempore centuriones, & tribuni consueverant eum adire. Quum igitur trajecturus ex Asia esset exercitum, profunda jam nocte, in tentorio ejus lumen non admodum clarum erat: totus autem exercitus tenebatur silentio. Brutus vero volvens aliquid animo & reputans secum, visus est aliquem ingredientem sentire. Respiciens ad januam, spectrum cernit dirum & prodigiosum immanis & horrendi corporis silentio sibi assistentis. Sustinens rogare, Quisnam, inquit, aut hominum aut Deorum es? aut qua de causa ad nos venisti? Subjecit ei spectrum, Tuus sum, Brute, malus

μων κακός· ὄψει δέ με παρὶ Φιλίππου· καὶ ὁ Βρεῦτός ἐ διαταραχθεὶς, Ὁψομαι, εἶπεν.

Ἀφανιδένιος δ' αὐτῷ τὰς παῖδας ἐκάλει μὴτ' ἀκῆσαι τινὰ φωνὴν μὴτ' ἰδεῖν ὄψιν φασκόντων, τότε μὲν ἐπηγεύπησεν ἅμα δ' ἡμέρα τραπόμηνός πρὸς Κάσιον ἐφραζε τὴν ὄψιν. ὁ δ' τοῖς Ἐπικρέα λόγοις χρώμενος, καὶ παρὶ τῶν ἐξούτων ἔχων διαφέρεσθαι πρὸς τὸν Βρεῖτον, Ἡμέτερός ἐστι, εἶπεν, ὦ Βρεῦτε, λόγος, ὡς ἐ πάντα πάχομην ἀληθῶς ἐδ' ὁρῶμην, ἀλλ' ὑγρὸν μὲν τι χεῖμα καὶ ἀπατηλὸν αἰσθησὶς· ἐτι δ' ὀξύτερα ἢ διάνοια κινεῖν αὐτὸ καὶ μεταβάλλειν ἀπ' ἐδενὸς ὑπάρχοντός ἐπὶ πᾶσαν ἰδέαν. κηρῷ μὲν γὰρ ἔοικεν ἡ τύπωσις, ψυχῇ δ' ἀνθρώπου τὸ πλατύνον καὶ τὸ πλάττον· ἐχέσθαι τὸ αὐτὸ ῥᾶτα ποικίλλειν αὐτὴν καὶ σχηματίζειν δι' ἑαυτῆς ὑπάρχει· δηλοῖσι δ' αἱ καὶ τὰς ὑπὸν τρηπαὶ τῶν ὀνείρων, αἵ τρέπει τὸ φανταστικὸν ἐξ ἀρετῆς βραχείας, πανόδοπα καὶ πάθη καὶ εἰδῶλα γινομένων. κινεῖται δ' αἰεὶ πέφυκεν· κινήσεις δ' αὐτῶν, φαντασία τις καὶ νόησις. σοὶ δ' καὶ τὸ σῶμα ταλαιπωρεῖσθαι φύσει τὴν διάνοιαν αἰωρεῖ καὶ ᾤδρατρέπει. δαίμονας δ' ἐστ' εἶναι πιθανόν, ἐστ' ὅτις ἀνθρώπων ἔχεν εἶδος, ἢ φωνήν, ἢ δυνάμιν εἰς ἡμᾶς δεικνύσαν· ὡς ἔγωγ' ἀν' ἐβελόμην ἵνα μὴ μόνον ὅπλοις καὶ ἵπποις καὶ ναυσὶ τοσαύταις, ἀλλὰ καὶ Θεῶν ἀρωγαῖς ἐπεθάρρυνον, ὀφιωτάτων ἔργων καὶ καλλίστων ἡγεμόνες ὄντες· τοιούτοις μὲν ὁ Κάσιος ἐπράυνε λόγοις τὸν Βρεῖτον ἐκβαινόντων καὶ τῶν στρατιωτῶν, ἐπὶ τὰς πρώτας σημαίας αἰετοὶ δύο συγκατα-

malus genius, in Philippis me videbis. Cui nihil percussus Brutus, Videbo, inquit.

Eo ex oculis elapso, pueros suos vocavit, qui neque se audisse vocem asseruerunt, neque conspexisse visionem illam. Ac tunc quidem iterum Brutus lucubrauit. Ubi diluxit, ad Cassium profectus narravit ei speciem illam. Iste præceptis imbutus Epicuri, & de his pugnare solitus cum Bruto, Nostra est hæc, inquit, Brute, doctrina, non omnibus affici vere nos, neque videre, sed rem fluxam esse & fallacem sensum. Multo etiam mentem perniciosiorem esse ad movendum eum & vertendum a nulla re subsistente in omnem speciem. Nam ceræ impressio ista similis est. Menti autem humanæ, quæ, & quod fingitur, & quod fingit, in se habet, facultas adest

idem facillime ut ipsa variet & per se figuret. Ostendunt id per somnum insomniorum conversiones, quibus vertitur imaginatio: quæ levi ex principio varios animi motus & species edit. Illa in perpetuo est motu. Motus vero ejus imaginatio & cogitatio. At corpus quoque tibi, quod laboribus conficitur, animum sponte naturæ suspendit & divertit. Genios porro neque esse credibile est: neque si sint, hominum habere figuram vel vocem vel vim quæ ad nos pertingat. Omnino autem velim nos tantum equitatu, peditatu, & tanta classe, verum etiam Deorum ope fretos esse & confidere, qui sanctissimorum & pulcherrimorum duces factorum sumus. Hisce rationibus lenivit Cassius Brutum. Quum castris egrederentur milites, ad prima signa simul duæ aquilæ magno

κατασπῆσαι ὅμῃ, συνδιπορίζοντο καὶ παρεκλήθησαν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν
τρεφόμενοι μέχρι Φιλίππων. ἐκεῖ δ' ἡμέρα μιᾷ πρὸ τῆς μάχης ὤχαστο δι-
πλάμφοι.

Τὰ μὲν ἐν πλείσιν αὐτῶν ἐν ποσὶν ἐθνῶν ἐτόλχαντο ὁ Βρεῦτος ὑπὸ πεί-
ρασι. εἰ δέ τις ἢ πόλις ἢ δυναστεὶς παρῆτο, τότε πάντας προσαγό-
μενοι, μέχρι τῆς Θάλασσης παραγῆθον. ἐκεῖ δὲ τῶν περὶ Νορβανὸν
ἐν τοῖς στενοῖς λεγομένων καὶ περὶ τὸ Σύμβολον στρατοπεδούχων, περὶ-
δούκας αὐτὰς ἠνάγκασαν διπορῆσαι καὶ προεῖναι τὰ χωρία. μικρὰ δὲ καὶ τὴν
δυνάμιν αὐτῶν λαβεῖν ἐδήσαν, ὑπολιπομένους διὰ νόσον Καίσαρος. εἰ μὴ
προσεβόηθαι Ἀντώνιον, ὁξύτητι θάυμαστος χρησάμενος, ὥστ' ἀπιστῶ-
ντας περὶ Βρεῦτον. ἦλθεν δὲ Καῖσαρ ὕστερον ἡμέρας δέκα, καὶ καταστρατοπέδω-
σεν Ἀντώνιον Βρεῦτος, Κάσιον δὲ Ἀντώνιος. τὰ δ' ἐν μέσῳ τῶν στρατοπέ-
δων περὶ Ῥωμαῖοι κάμπετος Φιλίππος καλεῖται καὶ μέγισται τότε Ῥωμαίων
δυνάμεις ἀλλήλους συνεφέροντο. πλήθει μὲν ἐν εἰς παρ' ὀλίγον ἐλείποντο
τῶν περὶ Καίσαρα, κόσμῳ δ' ὅπλων καὶ λαμπρότητι θαυμαστὸν ὄξεσθαι
τὸ Βρεῦτος εὐρέσθαι. χρυσὸς γὰρ ἔκαστος αὐτοῖς τὰ πλείστα τῶν ὀπλῶν, καὶ ἀρ-
γυροὶ ἀφειδῶς καταχρησθέντες καίπερ εἰς τὰλλα τὰ Βρεῦτος σώφρονι διαί-
τη καὶ κεκολασμένη χρησάμενοι τὰς ἡγεμόνας ἐδίζοντο. τὸν δ' ἐν χειρὶ καὶ
περὶ τὸ σῶμα πλεῖστον ὥσπερ καὶ φρονήματα παρέχον τοῖς φιλοτιμοτέ-
ροις τὰς δὲ φιλοκερδεῖς καὶ μαχηματέρας ποιεῖν, ὥσπερ κλήματα τῶν ὀπλῶν
ἀνέχοντες.

Οἱ

magna impetu telata sunt. Hæ sequuta &
comitata sunt agmina, arque a militibus Phi-
lippos usque alite. Ibi pridie quam confige-
rent, evolaverunt.

Gentes autem Brutus per quas peragravit,
in potestatem suam reddebat. Siqua excide-
ret urbs aut dynastes, his tunc omnibus sub-
jugandis usque ad mare Thasiū procef-
sere. Illic Norbanum, in Stenis appellatis &
circa Symbolum stativa habentem, circumve-
nientes, excedere & relinquere loca illa co-
egere, parumque absuit quin exercitum ejus
cuperent subsistente in itinere morbi causa
Cæsare, ni Antonius suppeditas ei venisset, mi-
ra usus celeritate, ut non crederet tam adesse
Brutus. Diebus decem post venit Cæsar: cui

ex adverso Brutus, Cassio Antonius, castra po-
suit. Campos, qui inter castra erant inter-
jecti, Philippos Romani vocant. Maximæ
ibi congressæ fuerunt Romanorum copiæ.
Numero quidem erat Cæsaris exercitu haud
paulo minor, sed armorum nitore & splendo-
re singulariter emicuit Bruti exercitus. E-
rant enim ex auro militibus Bruti pleraque
arma, & præbitum in ea fuerat profuse ar-
gentum: quamvis alioqui assuescebat vivere
Brutus duces moderatè & astrictè. At opes,
quas in manibus & circa corpus ferunt mi-
lites, acutere nonnihil putabat gloriæ cupi-
dis pectora, avaros vero reddere etiam for-
tiores, quod animæ licet possessiones retine-
rent.

Cæsar

Οἱ μὲν ἔν τε Καίσαρι καθαρευόντι ἐν τῇ χάρακι πομπάμην, μικρόν τι σίτη καὶ δραχμαῖς κατ' ἄνδρα πέντε δίδωμιαν εἰς θυσίαν· οἱ δὲ παρὶ Βρεῦτον, καταγνόντες αὐτῶν τὴν ἀπορίας ἢ μακρολογίας, πρῶτον μὲν ἐν ὑπαίθεσσι τὸν στρατὸν, ὥσπερ ἔδοξε εἶναι, ἐκάθησαν ἑπὶ τῶν ἱερῶν πλῆθι καὶ λόχους, καὶ δραχμαῖς ἐκάστω πενήκοντα διαδόντες, δυνάμει καὶ προθυμίᾳ τὴν δυνάμει πλέον εἶχον. ἔτι μὲν ἄλλα σημεῖον ἐν τῇ καθαρῇ μοχθηρὸν ἔδοξε Κασσίου γινώσκειν. τὸν γὰρ εὐφρανὸν αὐτῶν κατεστραμμένων ὁ βαβδῶχος προσήνεκεν. λέγει δὲ καὶ πρότερον ἐν θεᾷ τινὶ καὶ πομπῇ χρυσίῳ Κασσίῳ τίμῳ διαφεραμένην πεσεῖν, ὀλιγοδύνητον τῇ φέρων. ἔτι δ' ὄρεά τε σαροφάγα πολλὰ καθ' ἡμέραν ἐπεφαίνετο τῷ στρατοπέδῳ, καὶ μελιωτῶν ὥφθησαν ἰσμοὶ σιμισάμην, παρὶ τὸν τόπον τινὰ τῇ χάρακι ἐνός, ὃν ἐξέκλυσαν οἱ μάνηες, ἀφοσιώμενοι τῇ δεισιδαιμονίᾳ ἀτρέμα καὶ τὸν Κασσίον αὐτὸν ὑποφύεσσαν ἐν τῇ Ἐπικύρῃ λόγων, τὰς δὲ στρατιώτας παλάπασιν δεδωλωμένῳ. ὅθεν ἔδ' ἦν προθυμία διὰ μάχης ἐν τῇ παρόντι γινώσκει τῷ κείνῳ· ἀλλὰ τείβειν ἡξίε χροῖν τὸν πόλεμον, ἑρρωμένους χρήμασιν, ὅπλων καὶ σωματικῶν πλῆθει λειπομένων. Βρεῦτον δὲ καὶ πρότερον ἑσθλὸν τῷ ταχίσῳ τῇ κινήσει διακρίθεις ἢ τῇ πατείδι τῷ ἐλθούσαν ἀναλαβεῖν, ἢ πάντας ἀνδρώπεις ἐνοχλημένους δαπάναις καὶ στρατείαις καὶ πράγμασιν ἀπαλλάξαι κακῶν. καὶ τότε τὰς παρὶ αὐτὸν ἱππεῖς ὄρων ἐν τοῖς προάγωσι καὶ ταῖς ἀψομαχίαις δὴμερῆς καὶ κρατῆρας, ἔζητο τὸ φρόνημα καὶ τινες αὐτομολίαι γινώσκειν πρὸς τὰς πολέμους, καὶ διαβολαὶ καθ' ἑτέρων καὶ ὑπόνοιαι,

πολ-

Cæsar & Antonius exercitum intra vallum lustrantes, aliquantulum frumenti & quinquagenos asses viritim ad sacrificium divisere. Brutus & Cassius contempta illorum inopia vel sordibus, primum in campo lustraverunt solenni more exercitum: inde victimarum magnum numerum per centurias, & asses in capita quingenos largiti, benevolentia & alacritate exercitus præcelluerunt. At omen in lustratione infaustum fama est Cassio fuisse oblatum. Nam coronam ei licitor inversam obtulit. Ferunt etiam ante in spectaculo quoquam & celebritate auream Cassii victoriam circumlatam, lapso eo qui ferebat, procidisse. Ad hæc aves carnivoræ conspectæ quotidie frequentes supra castra; jam apum examina glomerata quodam loco intra vallum visa:

quem locum aruspices excluderunt expiandæ gratia religionis, quæ sensum etiam Cassium ex Epicuri præceptis transversum rapiebat, militum certe animos prorsus obstrinxerat. Unde segnis erat ad decernendum in præsentī acie, sed autor erat ducendi belli, quum essent a pecunia firmi, armorum & militum numero deficerentur. Brutus vero ante quoque maturabat quamprimum Martis aleam jacere, quo aut patriæ reciperet libertatem, aut omnes mortales qui impensis, expeditionibus, molestiis fatigabantur, explicaret ærumnis: tunc vero equitum suum in præludiis videns & levibus præliis superiorem & victorem, sustulit animos. Ac transitiones nonnullæ ad hostes, delationesque aliorum & suspiciones, ami-

πολλὰς τῶν Κασιῶν φίλων μετέστησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ πρὸς Βεῤῥτον. εἰς ᾧ τῶν Βεῤῥτε φίλων Ἀτέλλιϑ ἠναντιῆτο, τὸν χειμῶνα παρμεῖναι κελύων. ἐρομένης ᾧ τῷ Βεῤῥτε τίνι βελτίων ἔσεσθαι νομίζει μετ' ἐνιαυτὸν, Εἰ μὴδὲν, εἶπεν, ἄλλο, πλείον βιώσομαι χρόνον. πρὸς τῷτο Κάσιϑ ἐδυαχέσανε, καὶ τοῖς ἄλλοις προσέκρυσεν καὶ μετρίως ὁ Ἀτέλλιος. ἐδέδοκτο δὴ μάχεσθαι τῇ ὑπερραΐᾳ.

Καὶ Βεῤῥτϑ μὲν ἐν ἐλπίσι καλαῖς καὶ λογισμοῖς φιλοσόφοις γρόμυϑ παρὰ τὸ δαῖπνον, ἀνεπαύετο· Κάσιον δὲ Μεσάλας φησὶν δαιπνεῖν τε καθ' ἑαυτὸν, ὀλίγας τῶν συνήθων παρλαβόντα, καὶ σύννευ ὀρεῖσθαι καὶ σιωπηλὸν, καὶ φύσει τοιῷτον ὄντα· παυσανδρὸς δὲ τῷ δαίπνῳ λαβόμενον τ' χειρὸς αὐτῷ σφόδρα, τοσῷτον εἶπεν, ὥσπερ εἴωθει, φιλοφρονέμενϑ, Ἑλλωικῇ Φωνῇ, Μαρτύρομαί σε Μεσάλα ταυτὰ Πομπηῖω Μάγνῳ πάχεν, ἀναγκαζόμενϑ διὰ μιᾶς μάχης ἀναρρίψαι τὸν πατρίδϑ κύβον. ἀγαθὴν μὲντοι ψυχὴν ἔχομεν, εἰς τὴν τύχῃ ἀφορεῶντες· ἢ, καὶν βελδυσώμεθα κακῶς, ἀπιστεῖν καὶ δίκαιον. ταῦτα εἰπὼν φησὶν ὁ Μεσάλας τελευταῖα πρὸς αὐτὸν ἀπαάσαδαι τὸν Κάσιον· εἶναι δὲ κεκλημένον εἰς τὴν ὑπερραΐαν ἐπὶ δαῖπνον ὑπ' αὐτῷ, γνέθλιον ἔσαν. ἅμα δ' ἡμέρα πρῆκετο μὲν τῷ Βεῤῥτε χάρακι καὶ τῷ Κασιῷ σύμβολον ἀγῶνος, φοινικῆς χιτῶν. αὐτοὶ δὲ συνῆλθον εἰς τὸ μέσον τῶν στρατοπέδων· καὶ λέγει Κάσιϑ, Εἴη μὲν ὃ Βεῤῥτε νικᾷν, καὶ συνεῖναι τὸν πάντα χρόνον ἀλλήλοις ὃ πρᾶξαντας· ἐπεὶ δὲ τὰ μέγιστα τῶν ἀνθρωπίνων ἀδηλότατα, καὶ τ' μάχης παρὰ γνώμῃ κερδαίσης, καὶ ῥάδιον αὐθις

amicos Cassii frequentes traduxerunt in concilio in sententiam Bruti. Unus adversabatur ex Bruti amicis Atellius, qui expectandam censebat hyemem. Quærente Bruto qua re arbitraretur anno post fore se potiorē, Si nihil, inquit, aliud, vivam certe diutius. Id tulit ægre Cassius, offenditque reliquos non mediocriter Atellius. Visum igitur postero die acie decernere.

Brutus bonam spem ostendit, & cœnam rationibus philosophicis traduxit, inde dedit se quieti. Cassium Messala ait solum cum paucis familiaribus cœnatum, cogitabundumque & taciturnum fuisse præter ingenium suum conspectum: a cœna cum manum suam pressisse, ac tantum pro solita sua comitate dixisse Græce, Testor, Messala, te, idem mihi

quod Pompeio Magno accidere, proelio uno ut cogar jacere de patria alcam. Bonum animum tamen habemus, quum respicimus ad fortunam: cui, ut male consuluerimus, haud debemus diffidere. Hæc Cassium ait Messala novissima fatum, salutem sibi dixisse: fuisse etiam Cassium in posterum diem a se, qui natalis ipsius erat, ad cœnam invitatum. Orta luce signum in castris Bruti & Cassii sagum puniceum propositum fuit. Quum illi in medio, quod erat inter duos exercitus, spatio essent congressi, ait Cassius, Opto Brute victoriam, ut perpetuo felicem vitam inter nos tuo transigamus. Sed quia maximæ quæque res mortalium sunt incertissimæ, & si infeliciter pugnatum sit, haud facile iterum;

αὐθις ἀλλήλους ἰδεῖν, τί γινώσκεις περὶ φυγῆς ἢ τελευτῆς; ἢ ὁ Βρεῦτος ἀπεκρίνατο, Νέος ὢν ἐγὼ, Κάσσιε, ἢ πραγμάτων ἀπειροῦ, ἐκ οἷδ' ὅπως ἐν φιλοσοφίᾳ λόγον ἀφῆκα μέγαν. ἡτιασάμην Κάτωνα διαχρησάμενον ἑαυτὸν, ὡς ἔχ' ὅσιον ἐδ' ἀνδρὸς ἔργον ὑποχωρεῖν πρὸ δαίμονι, ἢ μὴ δέχεσθαι τὸ συμπίπλον ἀδεῶς, ἀλλ' ἀποδιδράσκειν. νυνὶ δ' ἄλλοιός ἐν ταῖς τύχαις γίνομαι ἢ Θεὸς καλῶς τὰ παρ' ἡμῶν μὴ βραβύσαι, ἐ δέομαι πάλιν ἄλλας ἐλπίδας ἐξελέγχειν ἢ πῶς σκευάσας, ἀλλ' ἀπαλλάξομαι τὴν τύχην ἐπαινῶν, Μαρτίαις εἰδοῖς δὲ τῇ πατρίδι τὸν ἑμαυτῷ βίον, ἄλλον ἐζησα δι' ἐκείνῳ ἐλευθέρῳ ἢ ἐνδοξον. Ἰππὶ τέτοις Κάσσιος ἐμειδίασεν, ἢ τὸν Βρεῦτον ἀσπασάμενος, Ταῦτα, ἔφη, φρονεῖν, ἰσχυρὸν Ἰππὶ τὰς πολέμους. ἢ γὰρ νικήσομεν, ἢ νικῶντας ἐ φοβηθησόμεθα. μὴ ταῦτα περὶ τάξεως αὐτοῖς λόγος ἐγγύετο, τῷ φίλῳ παρ' ἡμῶν. ἢ Βρεῦτος ἡτῆτο Κάσσιον αὐτὸς ἡγεῖας τῷ δεξιῷ κέρατι, ὃ δι' ἐμπειρίαν ἢ ἡλικίαν μᾶλλον ὄντο Κάσσιῳ προσηύκειν. ἐ μὲν ἄλλα ἢ τῷ Κάσσιῳ ἔδωκεν, ἢ τῷ ταγμάτων τὸ μαχιμώτατον ἐχούσῃ Μεσάλαν ἐκέλευσεν Ἰππὶ τῷ δεξιῷ καταστῆναι. ἢ Βρεῦτος αὐτὸς ἐξῆγε τὰς ἱππεῖς κεκοσμημένους διαπρεπῶς, ἢ τὸ πεζὸν ἐ χολαίτερον παρενέβαλλεν.

Ἐτυχον δ' οἱ περὶ Ἀνώνιον ἀπὸ τῷ ἐλῶν οἷς περὶ στρατοπέδου ἐμβαλόντες τάφρους εἰς τὸ πεδίον, ἢ τὰς Ἰππὶ θάλασσαν ὁδὸς τῷ Κάσσιῳ περικόπτοντες. ἐφῆδρυνε ὁ Καῖσαρ, ἐ παρὼν αὐτὸς δι' ἀδένειαν, ἀλλ' ἢ διώμις ἐ πάντῃ μαχεῖας προσδοκῶσα τὰς πολέμους, ἀλλὰ μόνον ἐκδρομαῖς

χρή-

rum poterimus colloqui: quid de fuga & morte statuis? Cui occurrit Brutus, Juvenis ego, Cassi, & in rebus tyro, haud scio quemadmodum rationem quandam sequutus philosophiae improbavi Catonem, quod sibi conscivisset necem: quasi nefas sit, neque ad virum pertineat, succumbere fortunae, & non fortiter excipere quicquid casus tulerit, sed id refugere. Nunc sententia diversus ex fortunis fio. Et si Deus id quod in manibus est, non recte dispensaverit, non faciam ut aliam de integro spem & apparatus experiar, sed occumbam fortunam laudans. Quippe Idibus Martiis largitus sum vitam meam patriae, propter quam alteram liberam duxi & claram. Tum arrisit Cassius, Brutumque complexus, Hoc animo, inquit, pergamus in hostes: aut e-

Vol. V.

nim vincemus, aut non formidabimus victores. Hinc de acie instruenda amicis praesentibus colloquuti sunt. Contendit autem Brutus a Cassio, ut dextrum cornu sibi permetteret, quod propter usum & aetatem potius existimabant ad Cassium pertinere. Atqui concessit ei id quoque Cassius, atque Messala imperavit ut cum fortissima legione, quam ducebat, consisteret in dextro cornu. Brutus extemplo equites eximie ornatos eduxit, neque segnius peditum subsidium interposuit.

Antonii milites forte fossas a paludibus, circa quas locaverant castra, ducebant in campum, ut vias Cassii ad mare tendentes interciderent. Caesar sedebat in castris, nec tamen ob valetudinem aderat ipse, verum copiae ejus haud sane pugnatos hostes expectantes, tantum

K k

cx-

χρήσαντες πρὸς τὰ ἔργα καὶ βίαν ἐλαφροῦς καὶ φοβεῖσθαι τὰς ἐνέστατας
 ἀνταρρήσεις καὶ ποῖς ἀνταρρήσεσιν ἐπιδόχαις, ἐπαύμαζον τὴν φει-
 κὴν τὰ φέρεν κραυγαῖς, ἀσπασίαι ἦσαν, καὶ πολλὰν προσφρονήσαν. ἐν τῇ
 τῷ γενομένῳ τῷ Βρεῖτον τοῖς ἡγεμόσι φαίνεται, ἐν αἷς ἡ τὸ σιμ-
 ῆσαι γεγενημένη, αὐτῇ τὰ παρὰ τὸν ἴππον τὰ τάγματα, καὶ τῷ
 διαρρήσαντι, ἀλγὸν μὲν ἔφθασαν ἀκῶσαι τὸ σιμῆσαι παρὰ τὸν ἴππον
 οὐδ' ἵπποι μὴ προσμείναντες, ἀρμὴ μίαν καὶ ἀλλοτρίαν προσφρονή-
 τοῖς πολεμίας. ἡμεῖς δ' αὐτὰς ταύτην ἀναμάλως καὶ διασπασίαν
 τῷ ταγματίῳ, τὸ Μεσάλα πρῶτον, ἴτα τὰ συνεζυγμένα παρὰ τὸν ἴππον
 τὸ Καίσαρος ἀεικροῦ καὶ βραχέως τῷ ἐχάτων δίχοντες καὶ καταβάλλον-
 τες καὶ πολλὰς, ἀλλ' ὑπερβαίνοντες, ἐμπύκνισαν εἰς τὸ στρατόπεδον καὶ
 Καίσαρος μὲν, ὡς αὐτὸς ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν ἴσμεν, τῷ φίλῳ τινὸς Ἀρ-
 τωρίου Μάρκου καθ' ὕπνον ἰδόντι ὅψιν κελύμεσαν ἐκείνῳ Καίσαρος, καὶ
 μετελθεῖν ἐν τῇ χάρακι, ἔφθασε μικρὸν ὑπερβαίνοντες, ἐδοξέν τε τελευ-
 τῶν τὸν ὅσον φεῖον κενὸν ἀκονίως καὶ ὑπὸ βάλαντες δόλῳ. ἡ δ' ἐφεί-
 κη ἐν τῷ στρατόπεδῳ τῷ ἀλυσκομένῳ, καὶ διχίλῳ Λακεδαιμονίων ἡμίονος
 ἡμίονος νεώσι συγκατεκόπησαν.

Οἱ δ' μὴ κινωσάμενοι τὰς Καίσαρος, ἀλλὰ συνεμπροσόντες, ῥαδίως μὲν
 ἀπετρέψαντο τετραγώνως, καὶ διέφθειραν ἐν χερσὶν τεία τάγματα, καὶ
 συνεκρίβαντο εἰς τὸ στρατόπεδον τοῖς φεύγοντι, ὑπὸ ῥύμης τῇ κρατεῖν συνε-
 κρήντες, μετ' ἑαυτῷ ἔχοντες τὸν Βρεῖτον. ὁ δ' ἐκ σιμῆδος αἱ νικητὲς, ἐφεί-
 κη

XIV

excursionem ad opera facturos, levibusque te-
 līs & tumultu turbaturos fossiores: dum vero
 ipse in se aciem non attendunt, miraban-
 tur inconditum clamorem & frequentem a
 fossis accedentem. Inter hæc allatis a Bruto
 ad duces tesseras in quibus signum scriptum
 erat, illoque legiones circumvecto & adhor-
 tante, pauci signum datum audire. Pleri-
 que eo non expectato intulerunt se uno im-
 petu & clamore in hostes. Hanc confusio-
 nem sequuta turbatione & divulsione legio-
 num, Messalæ prima, inde proximæ prælatæ
 sunt cornu Cæsaris sinistrum, quæ ubi pau-
 lulum extremos carpsit, & obtruncaverunt
 non multos, sed cornu circumvenerunt, ir-
 ruunt in castra. Ac Cæsar, ut ipse in com-

mentariis prodidit, quum quidam amicus ejus
 M. Artorius visionem in somno vidisset, quæ
 se juberet secedere & facessere ex castris,
 paulo ante exportatus fuerat, putaveruntque
 eum occubuisse: nam lecticam ejus inanem
 jaculis & pilis trajecerant. In castris cædes
 edita eorum qui capiebantur, ac duo millia
 Lacedæmoniorum, qui nuper auxilio venerant,
 contrucidata sunt.

Qui non circundederant Cæsaris legio-
 nes, sed in frontem intulerant se, averte-
 runt facile percussos, concideruntque tres
 legiones, unoque agmine cum fugientibus
 irruperunt in castra impetu victoriæ una
 illati. Hi Brutum secum habebant. Quod
 vero non adverterunt victores, id docuit

or-

καὶ τοῖς ἡττημένοις ὁ Καῖσαρ. εἰς γὰρ τὰ γυναικὲς καὶ παῖδας καὶ ἄλλα τὰ ἐναν-
τίας φάλαγγος, ἢ τὸ δεξιὸν ἀπασπάσθη, πρὸς τὸ αὐτὸ δύναντο ὡς ἄνθρωποι, τὸ
μὲν μέσον ἐκ ἔξωσαν, ἀλλ' ἀγῶνι μεγάλῳ σαυείχοντο· τὸ δ' ἀνώνυμον
αἰταξία καὶ ἀγνοία τῷ γηροφύῳ ἐτρέψατο, καὶ καταδωξάνας εἰς τὸν χά-
ρακα διεπόρθευεν, ἐδέτερες τῷ αὐτοκρατορέων παρρησίᾳ. Ἀνώνυμος τε γὰρ, ὡς
φασιν, ἐκκλίνας ἐν ἀρχῇ τοῦ ἐφοδόν, εἰς τὸ ἐλθεῖν ἀνεχώρησεν, καὶ Καῖσαρ
ἐθαμὲς φανερὸς ἦν, ἐκπεσὼν τῷ χάρακι. ἀλλὰ Βρεῖται τινες, ὡς ἀνη-
ρηκότες αὐτὸν, ἐπεδείκνυν ἡμαγρυφία τὰ ἔξω, φράζοντες ἰδεῖν ἣν εἶχεν καὶ
ἡλικίαν. ἥδη ὅτε τὸ μέσον ἔξωκει φόνῳ πολλῷ τὰς ἀνιτεταγμένους, καὶ πάν-
τεως ἐδόκει κρατεῖν ὁ Βρεῖται, ὥσπερ ὁ Κάσιος κρατεῖτο. καὶ τῷτο μό-
νον αὐτῷ διεφθαρτε τὰ πράγματα, τῷ μὲν ὡς νικῶντι Κάσιος μὴ βοηθή-
σαι, τῷ δ' Βρεῖτον ὡς ἀπολωλὸτα μὴ περιμένειν. ἐπεὶ δ' γε νύκτις
ἦν ὁ Μεσάλας τίθει τὸ τρίτον σέπτερον καὶ πολλὰ σημεῖα λαβεῖν τῷ πολε-
μίῳ, καίνας δ' μηδέν. ἀναχωρῶν δ' ὁ Βρεῖται, ἥδη διαπεπορθημένων τῷ
Καίσαρι, ἐθαύμασε τὸ Κάσιος στρατήγιον ἐκ ὅρων ὑψηλῶν, ὥσπερ εἶ-
δει, περιφανομένον, ἐπὶ τὰλλα καὶ χώρων ἡρέπετο γὰρ δυνὸς τὰ πλείστα,
κατέσπαστο τῷ πολέμῳ ἐμπεσόντων. ἀλλ' οἱ δοκῶντες ὅσους βλεπεῖν
τῶν ἐτέρων, ἐφραζον αὐτῷ πολλὰ μὲν ὅρα λαμπρότατα, πολλὰς δ' ἀργυ-
ρὰς θυρεῖς ἐν τῷ χάρακι τῷ Κάσιος διαφερομένους· ἔοικεν δοκεῖν αὐτοῖς ἐπὶ
ἀεθλὸν ἐπὶ ὀπλισμὸν εἶναι τῶν ἀπολεθειμένων φυλάκων. καὶ μὲν ἐπὶ
πλήθει ἐπέκεινα φαίετο νεκρῶν, ὅσον εἰκὸς ἦν νεκρημένων καὶ κρατῶν

ταγ-

occasio victos. Nam in nudam & laceram
adversam aciem, a qua abruptum dextrum
cornu fuerat, confectando inveci, mediani
non impulere, sed gravi certamine sunt ex-
cepti. Sinistrum cornu confusione & igno-
ratione eorum quæ acta essent, pepulere, con-
fectatique in castra, diripuerunt ea neutro
præsentem imperatorem. Antonius enim, ut ai-
unt, declinans initio incursum, receperat se
in paludem. Nec Cæsar, qui castris se sub-
duxerat, usquam apparebat: verum Bruto a-
liqui cruentos gladios ostenderunt, occidisse
eum iactantes se, narraveruntque faciem ejus
& ætatem. Jam media acies profligaverat
ingenti cæde adversos, eratque undequaque
Brutus victor, sicut victus Cassius: quod u-
num rem perdidit, quum neque Brutus ut

vincenti Cassio succurreret, neque Brutum
hic exspectaret ut profligatum. Quandoqui-
dem pro victoriæ signo Messala habet, quod
tres aquilas & multa signa militaria cepissent
de hostibus, illi nullum. Recipiens se Brutus
castris jam evastatis Cæsaris, miratus est Cas-
sii prætorium se non videre excelsum undi-
que, ut solet, & conspicuum, neque alia loco
suo posita. Siquidem diruta statim pleraque
tentoria & dejecta fuerunt, ubi irruerunt hostes
in castra. Cæterum qui pervidebant ex amicis
Bruti acutius, docuerunt eum multa videre se
fulgentia, multa etiam inargentata scuta in
castris Cassii huc illuc ferri; cæterum haud-
quaquam videri sibi vel numerum vel arma-
turam esse relictæ stationis, nec tamen cumulos
ultra apparere cadaverum, quantos par erat

K k 2

stratis

ταγμάτων τούτων. ταῦτα πρῶτον ἔννοιαν παρέθηκε τῷ Βρέτῳ τῇ συμπλώματι· ἢ καταλιπὼν φερεῖν ἐν τῷ στρατοπέδῳ τῶν πολεμίων, ἀνεκαλεῖτο τὰς διώκοντας, ἢ σωῆναι ὡς Κασίῳ βοηθήσων.

Ἐπέπρακτο δ' ἔτι τὰ κατ' αὐτόν. ἔτε τιμὴν πρώτην ἐκδραμίσαν τῇ περὶ Βρέτον ἡδέως εἶδεν, ἄνδρ' αὐτοῦ σιωπῆματι· ἢ προτάγματι· ἡγομένην· ἔθ' ὅτι κρατῆρες διθυς ὤρμησαν ἐφ' ἀεργαγὴν ἢ ὠφέλειαν, τῇ φειδύναι καὶ κυκλῶν τὰς πολεμίας ἀμελήσαντες, ἤρεσκον αὐτὰ τὰ πραττόμενα. μελλήσαι δὲ τινι ἢ διατελεῖν μάλλον ἢ προθυμία ἢ λογισμῷ στρατηγῶν, ὑπὸ τῇ δεξιᾷ τῶν πολεμίων φειλαμβάνετο· ἢ τῇ ἰππέων διθυς ἀπορράγνυτον φυγῇ πρὸς τὴν θάλασσαν, ὅρων ἢ τὰς πεζὰς ἐνδιδόντας, ἐπειρᾶτο κατέχειν ἢ ὥσπερ ἀκαλεῖν. ἐνὸς ὃ σημειοφόρος φεύγοντι, ἀφαεπάσας τὸ σημεῖον ἔπηξε πρὸ τῶν ποδῶν, μηδὲ τῶν περὶ τὸ σῶμα τεταγμένων αὐτῷ προθύμως ἔτι συμμυρόντων. ἔτι ὃ βιαστὴς ἀνεχώρησε μετ' ὀλίγων ἔτι λόφον ἐχούσας πρὸς τὸ πεδῖον σκοπᾶς. ἀλλ' αὐτὸς μὴ ἐδὲν κατεῖδεν, ἢ μόλις τὸν χάρακα προεβύβον· ὡς γὰρ ἀδυνάτης τὴν ὄψιν. οἱ δὲ περὶ αὐτὸν ἰππεὺς ἐρωῶντο πολλοὶ προσελαύνοντες, ἐς ὃ Βρέτ· ἔπεμψεν. εἶκασε δ' ὁ Κασί· πολεμίας εἶναι, ἢ διώκειν ἐπ' αὐτόν. ὅμως ὃ τῶν παρόντων ἕνα Τιτίνιον ἀπέσειλεν κατοψόμενον. ἔτι· ἐκ ἑλάττε τὰς ἰππέας προσιών, ἀλλ' ὡς εἶδον ἄνδρα φίλον, ἢ Κασίῳ πιστόν, ἀλαλάξαντες ὑφ' ἡδονῆς, οἱ μὴ σωῆταις ἡσυχάζοντες ἢ ἐδεξιῶντο, καταπηδῶντες ἀπὸ τῶν ἵππων, οἱ δ' ἄλλοι περὶ αὐτὸν ἐν κύκλῳ φειλαύνοντες ἅμα παιᾶνι ἢ πατάγῳ διὰ χαρᾶς ἀμετερίαν,

fratris tot legionibus. Ea primum cogitationem Bruto subiecere casus Cassii: relictoque in hostium castris praesidio, revocavit insequentes, contraxitque eos ad ferendam Cassio opem.

Cum illo autem actum ad hunc modum fuerat. Nec primam incurfionem viderat libenter Bruti militum sine signo & imperio datam: neque, quod victores statim ad rapinam & praedam ruerunt, omittentes circuire & circumfundere hostes, ea res ei placuit. Cunctatione autem quadam & mora potius quam alacritate & consilio utens, cinctus ab dextro hostium cornu est. Equitatu confestim effusa fuga ad mare ablato videns pedites quoque pedem referentes, laboravit eos retinere & revocare. Uni etiam signifero fugienti eripuit

fignum, idque ante pedes suos defixit, quum cohors quoque praetoria ejus aegre diutius cohaereret. Ita tandem cum paucis coactus est in collem, unde despici in campum poterat, se recipere. Caeterum nihil ipse conturbatur. Nam aciem habebat obtusam. Tantum castra sua conspexit, idque etiam vix, diripi. Comites ejus magnam equitum manum, quam mittebat Brutus, contemplati sunt advehentem. Hos Cassius hostes esse & confectari existimavit se. Unum tamen ex comitatu misit speculatum, Titinium. Hunc ut advenientem conspicati sunt equites, & hominem amicum & fidum Cassio videre, sublato praeter gaudio clamore familiares ex equis defilientes salutaverunt, & complexi sunt eum, alii undique eum nimio gaudio ovantes & strepentes sunt circum-

vesti:

τείαν, τὸ μέγιστον ἀπειργάσαντο κακόν. ἔδοξε γὰρ ὁ Κάσιος ἀληθῶς ὑπὸ τῶν πολεμίων ἔχεσθαι τὸν Τιτίνιον. καὶ τότε δὴ φήσας, Φιλοψυχεῖνες ἀνέμεινα μὲν ἄνδρες φίλον ἀρπαζόμενον ὑπὸ τῶν πολεμίων ἰδεῖν, ἀπεχώρησεν εἰς τινα σκλήρην ἔρημον, ἕνα τῶν ἀπελευθέρων ἐφελκυσάμενος Πίνδαρον, ὃν ἐκ τῶν κατὰ Κράσων ἀτυχημάτων ἐπὶ ταύτῃ εἶχε τιμὴν ἀνάγκῃ ὑπ' αὐτῷ παρεσκαδασμένον. ἀλλὰ Πάρεθες μὲν διέφυγε, τότε δὲ τὰς χλαμύδας ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἀναγαγὼν, καὶ γυμνώσας τὸν τραχήλον ἀποκόψαι παρέχεν. εὐρέθη γὰρ ἡ κεφαλὴ δίχα τῷ σώματι. τὸν δὲ Πίνδαρον εἰδὲς εἰδέναι ἀνθρώπων μετὰ τὸν φόνον. ὅς ἐστι καὶ παρέχεν ἐνίοις δόξαν ἀνελεῖν τὸν ἄνδρα μὴ κελδυθαῖς. ὀλίγω δ' ὕστερον οἱ ἱππεῖς ἐγγρόνιο φανεροί, καὶ Τιτίνιον ἐσεφανώμενον ὑπ' αὐτῶν ἀπῆε πρὸς Κάσιον. ὡς δὲ κλαυθμῷ καὶ βοῇ τῶν φίλων ὀδυρομένων καὶ δυσφορέων ἐγνώ τὸ πάθος τῷ στρατηγῷ καὶ τῇ ἀγνοίᾳ, ἐπαύσατο τὸ ξίφος, καὶ πολλὰ κακίστας τὴν βραδυτῇ ἐαυτὸν ἀπέσφαξεν.

Βεῖτο δὲ τῇ μὲν ἥτις ἐγνωκὼς τῷ Κασίῳ προσήλυνε, τὸν δὲ θάνατον ἐγγὺς ἦδη τῷ χάρακι ἤκασε. καὶ τὸ μὲν σῶμα περικλαύσας, καὶ προσαγορεύσας ἔχατον ἄνδρα Ῥωμαίων τὸν Κάσιον, ὡς ἐκ ἔτι τῇ πόλει τηλικύτῃ φρονήματι ἐγγράδῃ δυναμῆς, διετίθει καὶ ἀπέπεμψε εἰς Θάσον, ὡς μὴ σύγχυσιν αὐτόθι πρῶτοι κηδυόμενον. αὐτὸς δὲ τὰς στρατιώτας συναγαγὼν παρεμβήσατο, καὶ πάντων ὁρῶν ἀπεσεσημῆρας τῶν ἀναγκαίων, ὑπέχετο κατὰ ἄνδρα διχιλίᾳ δραχμαῖς ἀντὶ τῶν ἀπολωλόντων. οἱ δὲ πρῶτες

τῶς

vesti: qua re magnum malum effecere. Nam Titinium arbitratus est Cassius vere ab hostibus comprehensum, atque haecenus loquutus, Nimirum dum nimium vitæ sumus cupidi, sustinuiamus amicum ab hostibus videre correptum. Mox discessit in tentorium quoddam desertum, unum trahens secum libertum Pindarum, quem ex Crassi clade ad hanc necessitatem secum habebat destinatum. Verum Parthis elapsus est: at tunc chlamyde obvoluto capite cervicem apertam præbuit præcidentem. Caput enim seorsum a trunco repertum fuit. Pindarum vero post eam cædem nemo mortalium conspexit. Unde suspicati sunt aliqui eum injussu Cassium occidisse. Mox cogniti equites sunt, & Titinius coronatus ab eis

perrexit ad Cassium. Qui ut ex ejulatu & clamore lamentantium & lugentium amicorum ducis cognovit casum & errorem, strinxit gladium, multumque cessationem incusans suam, seipsum peremit.

Brutus ut fufum cognovit Cassium, properavit ad eum. Necem prope castra jam accepit. Qui quum corpus Cassii complorasset, & Romanorum ultimum appellasset eum, quod existere deinceps par animus non posset in urbe: exornavit eum, misitque Thasum, ne confusionem ibi funus ejus crearet. Milites ejus collectos consolatus est: quos rebus omnibus necessariis cernens spoliatos, pro amissis octo millia nummorum in capita pollicitus est. Illi cum ora-

tione

τὰς λόγους ἀνεθάρρουν αὐτῶ, καὶ τὸ θάρρος ἐθαύμασαν τὸ μέγεθος· καὶ μετὰ βοῆς περὶπερσαν ἀπὸ νότα, μεγαλυνόντες ὡς μόνον αἰτήτησαν ἐν τῇ μάχῃ τῶν τρωάδων ἀντοκρατόρων γεγνημένον. ἐμαρτύρει δὲ τὸ ἔργον, ὅτι τῇ μάχῃ ἀφείσεας καλῶς ἐπίσταν. ὀλίγοις γὰρ τάγμασιν ἅπαντας ἐτρέψαντο τὰς ἀντιστάσεις. εἰ δὲ πᾶσιν ἐχρήσατο πρὸς τὴν μάχην, καὶ μὴ παρελθόντες οἱ πλείστοι τὰς πολέμιας ἐπὶ τὰ τῶν πολέμιων ὥρμησαν, εὖ δὲ ἀνέδοκε μέγεθος αὐτῶν ἀπολιπεῖν αἰτήτητον.

Ἐπεσον δὲ τῶν μὲν ὀκτανήχλια σκῶ τοῖς στρατομοῖς οἰκέταις, ὡς Βεΐγας ὁ Βρεΐτθων ἀνόμαζεν· τῶν δ' ἐκατηνέων Μεσάλας Φησὶν οἶεας πλείους ἢ διπλασίους. διὸ καὶ μάλλον ἠθύμων ἐκείνοι, πρὶν ἢ Κασιὶς θρασέων, ὄνομα Δημήτρεθ, ἀφίκετο πρὸς Ἀντώνιον ἐσπέρως, εὐθὺς δὲ πρὸς ταῖς χλαμύδας λαβὼν καὶ τὸ ξίφος. ὧν κομιθέντων ἔως ἐθαύρησαν, ὥστε ἅμ' ἡμέρας προάγειν ὀπλισμένους ἐπὶ μάχῃ τὴν δύναμιν. Βρεΐτθων δὲ τῶν στρατοπέδων ἑκατέρω σαλεύονθ' ἐπισφαλῶς (τὸ μὲν γὰρ αὐτῶ καταπεπλησμένον αἰχμαλώτων ἰδέετο φυλακῆς ἀκρεβῆς· τὸ δὲ Κασιὶς τὴν μεταβολὴν τῆ ἀρχονθ' ἐραδίας ἔφερον, ἀλλὰ καὶ φθόνος τὴν καὶ μίσους ἠτήμενος ἐνὶ αὐτοῖς πρὸς τὸ νικητικόν) ὀπλίσαι μὲν ἔδοξε τὸ στρατόμαχον, μάχης δ' ἀπέχετο. τῶν δ' αἰχμαλώτων τὸ μὲν δαλκὸν πληθύνον ἐκτελέμενον ὑπὸ πᾶσι τοῖς ὅπλοις ἐκέλευσεν ἀναρεθῆναι, τῶν δ' ἐλευθέρων τὰς μὲν ἀπέλυε φάσκων ὑπὸ τῶν πολέμιων μάλλον ἡλωκέναι αὐτὰς, καὶ παρ' ἐκείνων αἰχμαλώτους εἶναι καὶ δούλως, παρ' αὐτῶ δ' ἐλευθέρως καὶ πολίτας. ὡς δὲ τὰς

φίλους

tione ejus recreati, tum doni admirati sunt magnitudinem, abeuntemque acclamationibus prosequuti, atque laudibus in cœlum extulere tanquam ex quatuor imperatoribus solum in confictu invictum. Factum testatur quam recte confusus sit se fore prælio superiorem. Paucis enim legionibus omnes qui ex adverso steterunt, fudit fugavitque. Quod si omnibus esset ad prælium usus, neque præterlati plerique hostem concurrissent ad prædam, nulla videtur eorum pars permanfura integra fuisse.

Ceciderunt ex ejus exercitu octo millia, connumeratis servis qui castra sequebantur, quos nominabat Brutus Brigas. Ex hostibus Messala ait bis totidem vel amplius arbitrari se desideratos. Quo magis perculsi illi fuerunt prius quam Cassii servus, Demetrius no-

mine, vesperi ad Antonium cum paludamento & gladio, quæ confestim detraxerat corpori, venisset. Quibus allatis, ita sustulerunt animos, ut prima luce instructum exercitum in aciem educerent. Quia vero utraque Bruti castra in ancipiti erant fluctuatione, (nam ipse propria captivorum plena exactiorem custodiam requirebant, altera Cassii ferebant iniquo animo ducis mutationem, sed & nonnulla invidia odioque flagrabant adversus victores victi) placuit armari copias, verum pugna abstinuit. Ex captivis servitiorum multitudinem suspecte inter milites versantium imperavit interfici: ex liberis capitibus aliquos dimisit, ab hostibus dicens potius captos, atque apud illos captivos & servos esse, apud se liberos & cives. Sed quum cerneret amicos

Φίλους ἑαυτοῦ καὶ τὰς ἡγεμόνας ἀδελφάντως ἔχοντας, ἀποχεύειαν καὶ σωτηρίαν ἑαυτοῦ. ὡς δὲ τις Βολάντιος Μίμης καὶ Σακελίων γελοιοποιῶν ἡλωκότες, ὅς ἐν ἐσθρὶ λόγῳ τιθεμένων τῷ Βρῦτι, προσάχοντες οἱ φίλοι κατηγόρων, ὡς ἐσθρὶ νῦν τῷ λέγειν καὶ σκώπειν πρὸς ὑβρίαν αὐτῷ ἀπεχαιρῶντες. ἐπεὶ δὲ Βρῦτος μὴ εἰσὶν, πρὸς ἑτέρας ὧν φροντίσι, Μεσάλας δὲ Καρβίνος ἐδικαίως πληγαῖς καταδύνας ἐπὶ σκηνῆς γυμνὰς ἀποδοθῆναι τοῖς στρατηγοῖς τῷ πολέμιον, ὅπως εἰδῶσιν οἷον δεῖν) στρατοδύμῳ συμποτῇ καὶ σιμῶν ἐμοὶ μὴ τῷ παρόντι ἐγέλασαν, Πόπλιος δὲ Κάσκιος, ὁ πρῶτος Καῖσαρος πατάξας, Οὐ καλῶς, ἔφη, τεθνηκότι Κασιῶ παίζοντες καὶ γελοιοποιῶντες ἐκαγίζομεν· σὺ δὲ, ἔφη, ὦ Βρῦτε, δάξας ὅπως ἔχης μνήμης πρὸς τὸν στρατηγόν, ἢ κολάσας ἢ φυλάξας τὰς χλευάζοντάς. κακῶς ἐξήλας αὐτόν. πρὸς τῷ Βρῦτι δὲ μάλα δυσχερῆνας, Τί ἐν, ἔφη, ἐμῇ πτωχάνεω Κασκα, καὶ εἰ πράττετε τὸ δόξαν ὑμῶν; ταύτῃς ἐμὴν τλῶν δόκωσιν, συγκατάθεσιν ποιησάμενοι καὶ τῷ ἀθλίῳ ἀνθρώπῳ, δειφθεῖν αὐτὰς ἀπαγαγόντες.

Ἐκ τῶν τλῶν δωρεὰν ἀπέδωκε τοῖς στρατιώταις, καὶ μικρὴν μεμψάμενος ἐπὶ τῷ τὸ σιμῶν μαλ' ἀνθ' ὡς ἀγέλατος ἀτακτότερον ἐν ἄλλῳ τοῖς πολέμοις, ὑπέχετο καλῶς ὁργανισαμένοις δύο πόλεις εἰς ἀεὶ παγνύειν καὶ ὠφέλειαν ἀνήσειν, Θεσσαλονικίαν καὶ Λακεδαιμόνα. τῷ Βρῦτι βίῳ μόνον ἐνεσι τῷ ἀκλήριον ἀκαπολόγητον· εἰ καὶ πολὺ τῶν δειπνότερον νικητῆρα τοῖς στρατοδύμοις Ἀντώνιος καὶ Καῖσαρ ἐξέτισαν, ὀλίγον δέιν

amicos suos & duces implacabiles, occultans alios & ad evadendum adjuvans servavit eos. Erat quidam Volumnius mimus & Sacculio scurra capti. Hos Brutus quum contemneret, adductos ad eum accusaverunt amici ejus, quod ne tunc quidem a diatribis & contumeliis in ipsos jaciendis temperarent. Quum Brutus aliis intentus curis taceret, Messala vero Corvinus censeret in tentorio multatos verberibus nudos ducibus hostium remittendos: quo viderent qualibus in bello comportoribus & familiaribus haberent opus: aliqui ex astantibus arripere. P. Casca, qui Caesarem vulneravit primus, Indignum, inquit, est, ut mortuo Cassio per ludam & risum parentemus: at tu declarabis, Brute, ecquum me-

moriam habeas imperatoris, vel puniendo vel conservando eos qui irridebunt & obtredebunt illi. Eo dicto exarsit vehementer Brutus: &, Quid igitur, inquit, me Casca rogatis, quin agitis pro vestro arbitrio? Hoc ejus responsum pro assensione adversus illos miseros accipientes, abreptos interfecerunt.

Hinc donum militibus persolvit: ac modice correptis, quod non accepto signo incondite sine imperio insultum fecissent in hostes, promissit, si dimicassent strenue, duas urbes se eis praedae & direptioni daturum, Thessalonicam & Lacedaemonem. Hoc Brutus vitae crimen unum inest inexcusabile: quamvis multo his injustiora militibus praemia Antonius & Caesar tribuere: qui omni pene

δεῖν πάσης Ἰταλίας τὰς παλαιὰς οἰκήτορας ὀξελάσαντες, ἵνα χώραν ἐκεί-
νοι καὶ πόλεις τὰς μὴ προσηκείσας λάβωσιν. ἀλλὰ τέτοις μὲν ἄρχειν καὶ
κρατεῖν ὑπέκειτο τὸ τῷ πολέμῳ τέλος, Βρεῖτῳ δὲ διὰ δόξαν ἀρετῆς ἔτε νι-
καῖν ἔτε σώζεσθαι συνεχωρεῖτο ὥσθ' ἤν' πολλῶν, ἢ μὲν τῷ καλῷ καὶ δικαίῳ
καὶ ταῦτα, Κασιγί τεθνηκότῳ, ὃς αἰτίαν εἶχεν καὶ Βρεῖτον ἐνάγειν εἰς ἕνα
τῶν βιαιοτέρων. ἀλλ' ὥσπερ ἐν πλῶ πηδάλῳ σιωπεῖν, ἕτερα ξύλα
προσηλθὲν καὶ προσαεμότιαν ἐπιχειρῶσιν, ἐκ δὲ μὲν, ἀναγκαῖα δὲ μαχόμενοι
πρὸς τῷ χρεῖαν ἔτω Βρεῖτῳ ἐν δυνάμει τοσαύτῃ καὶ μετεώροις πράγ-
μασιν ἐκ ἔχων ἰσορροπῆντα στρατηγόν, ἠναγκάζετο χρῆσθαι τοῖς παρῶσι,
καὶ πολλὰ πράσσειν καὶ λέγειν τῶν ἐκείνοις δοκούντων. ἐδόκει δ' ὅσα τὰς
Κασιγί στρατιώτας ἔτετο βελτίους παρέξεν· δυσμεταχείριστοι γὰρ ἦσαν, ἐν
μὲν τῷ στρατοπέδῳ δι' ἀναρχίαν θρασυμόρφοι, πρὸς δὲ τὰς πολεμίας διὰ
τῷ ἦσαν διποδελιῶντες.

Οὐδὲν δὲ βέλτιον εἶχε τὰ πράγματα τοῖς πρὸς Καίσαρα καὶ Ἀντώνιον,
ἀγορᾷ τε χρωμένοις ἀναγκαῖα, καὶ διὰ κοιλότητα τῷ στρατοπέδῳ χα-
μῶνα μοχθηρὸν προσδοκῶσιν. εἰλέμενοι γὰρ πρὸς ἔλεσι, καὶ μὲν τῷ μά-
χῳ ὁμβρῶν φθινοπωρινῶν ἐπιγρομένων, πληρῶς κατεπίμπλατο τὰς σκηναίς,
καὶ ὕδατ' ὥσθ' ἀχρῆμα πηγνυμένον διὰ ψύχῳ. ἐν τῷ δ' ἔσιν αὐτοῖς
ἦγον ἀγγελίαι πρὸς τὴν καὶ θάλατταν γρομένης ἀτυχίας πρὸς τῷ στρατιῶν.
Ὁ δὲ Ἰταλίας γὰρ πολλῶν κομιζομένην ὥσθ' Καίσαρ αἱ Βρεῖτες νῆες ἐπι-
πεσῶσαι διέφθιραν, ὧν ὀλίγοι παντάπασιν τὰς πολεμίας διαφυγόντες, ὑπὸ
λεμῶ

pene Italia veteres exegerunt cultores, ut a-
grum illis & oppida darent aliena. Verum
istis imperare & dominari propositus erat
belli finis: Bruto vero ob virtutis opinionem
nec vincere nec incolumi esse a vulgo nisi
cum honesto & iustitia concedebatur: idque
Cassio defuncto, cui objectatum fuit quod
Brutum quoque ad nonnulla impelleret vio-
lentiora. Cæterum sicut in navigatione gu-
bernaculo confrecto ligna alia affigere & ac-
commodare tentant, non apte quidem sed
necessario machinantes id ad evitandum peri-
culum: ita Brutus in tanto exercitu rebus-
que ancipitibus cogebatur, cum collega eum de-
ficeret oneri par, accommodare se præsentibus,
multaque ex eorum nutu facere & dicere quæ

illis placebant. Placebant autem quæcunque
Cassii milites videbantur correctura. Quippe
intractabiles erant, in castris quod agerent si-
ne imperio feroces, adversus hostes ob accep-
tam cladem trepidi.

Nihilo erant Cæsaris & Antonii res com-
meatus penuria meliores, & quia castra habebant
loco humili, gravem expectabant hyemem. Volutabantur enim apud paludes, & præ-
lium imbres sequuti autumnales tentoria cæno
complebant, & aqua confestim ex rigore congla-
ciante. Ita comparatis clades militum mari
accepta annuntiatur. Siquidem ingentes copias,
quæ mittebantur ex Italia ad Cæsarem, adorta
Bruti classis est oppressitque: ex his admo-
dum pauci, qui hostiles effugerant manus, ade-
fis

λιμῆ τῷ ἰσίων καὶ τῷ χοινίων ἐσθίωνες διεγρόντο. ταῦτ' ἀκέσαντες ἔσπυον διὰ μάχης κελθῶναι, πρὶν αἰδέσθαι τὸν Βεῖτον ὅσον αὐτῷ γέγονεν αὐτοχρίας. καὶ γὰρ μᾶ ἡμέρα σωέειν τόν τε καὶ γλυῖ ἅμα καὶ τὸν καὶ θάλατταν ἀγῶνα κελθῶναι. τύχη δὲ τινι μᾶλλον ἢ κακία τῷ ἐν ταῖς ναυσὶν ἡγεμόνων ἡγνόησε τὸ κατόρθωμα Βεῖτῳ, ἡμερῶν εἴκοσι διαγρομύων. καὶ γὰρ ἂν εἰς δευτέραν μάχην προῆλθεν, τὰ μὲν ἀναγκαῖα τῇ στρατιᾷ παρεσκευασμύῳ εἰς πολὺν χρόνον, ἐν καλῷ δὲ τῇ χώρᾳ ἰδρυμύῳ, ὥστε καὶ χειμῶνῳ ἀπαθεῖς, καὶ πρὸς τὰς πολεμίας δυσεκρίαςον ἔχεν τὸ στρατόπεδον· πρὶν κρατεῖν βεβαίως τῇ θαλάττῃ, καὶ νενικηκέναι περὶ τὸ καθ' αὐτὸν, ἐπ' ἐλπίδων μεγάλων καὶ φρονημάτων γεγονώς. ἀλλὰ τῷ πραγμάτων, ὡς ἔοικεν, ἔκετι πολλοῖς ὄντων καθεκτῶν, ἀλλὰ μοναρχιῶν δεομύων, ὁ Θεὸς ἐξάγειν καὶ μεταστῆναι τὸν μόνον ἐμποδῶν ὄντα πρὶν κρατεῖν δυναμύῳ βελόμῳ, ἀπέκοψε τὴν τύχην ἐκείνῳ, καίπερ ἐγγυτάτω τῷ μὴ λαθεῖν τὸν Βεῖτον ἀφικομύῳ. μέλλοντι γὰρ αὐτῷ μάχεσθαι, πρὸ μᾶς ἡμέρας ὅψις Κλώδιος τις ἐκ τῶν πολεμίων αὐτόμολῳ ἦκεν ἀγγέλλων, ὅτι διεφθαρυμὸν ἡδημύοι τὸν στόλον οἱ παρὰ Καίσαρα, σπυδύσσι διαγωνίσασθαι ταῦτα λέγων ὁ ἀνθροπῳ ἐκ εἵχε πίσι· καὶ εἰς ὅψιν ἦλθε πρὸ Βεῖτω, καταφρονηθεῖς παντάπασιν, ὡς μηδὲν ἀκηκοὺς ὑγίης, ἢ τὰ ψευδῆ πρὸς χάριν ἀπαγγέλλων.

Ἐν ἐκείνῃ δὲ τῇ νυκτὶ πάλιν φασὶν εἰς ὅψιν ἐλθεῖν τὸ φᾶσμα πρὸ Βεῖτω, καὶ τὴν αὐτὴν Ἰπποκράτην ὅψιν, καὶ εἰπεῖν, ἀλλ' οἴχεσθαι. Πόπλις δὲ

Bo-

sis præ fame velis & funibus vitam tolerabant. Quæ ubi intellexere, maturabant prælio ante decernere, quam quanto auctus successu esset, intelligeret Brutus. Eodem enim die terra marique pugnatum fuit. Cæterum fortuna quadam magis quam præfectorum classis malitia ignoravit Brutus victoriam hanc, spatio interjecto viginti dierum. Neque enim ad alterum confictum descendisset, quum necessaria exercitui in longam diem haberet expedita, & loco opportuno consideret, ut haberet & adversus hyemis injuriam tuta, & adversus hostes inexpugnabilia castra: quia vero poteretur citra controversiam mari, & cornu hostium sibi adversum fuderat, magna spe & animo esset fultus. Enimvero quoniam regi imperium non ultra poterat a multis,

Vol. V.

sed unum postulabat rectorem, intendens scilicet amovere Deus & subducere unum illum qui potiri rerum valenti obstabat, moratus est, ne illa palma in Bruti veniret notitiam, quamvis id prope esset factum. Pridie enim quam dimicare statuerat, sub vespertinum transfugiens ab hostibus ad eum Clodius quidam, nuntiavit Cæsarem & Antonium, ubi profligatam classem suam resciverunt, propere ad certamen. Hæc dicenti non habita fides est, neque in Bruti venit conspectum, despectus prorsus, quasi nihil certi audivisset, aut vana favoris conciliandi gratia adferret.

Ea nocte spectrum illud referunt iterum Bruto obversatum, eandemque repræsentans visionem nihil loquutum, sed dilapsam fuisse. P.

L 1

Volum-

Βολέμνῳ, ἀντὶ φιλόσοφῳ ἢ συνεστρατομῳ ἅπ' ἀρχῆς Βεῖτον, τῷ τῷ μὲν εἰ λέγει τὸ σημεῖον, μελιωσὼν δὲ φησὶν τὸν πρῶτον ἀετὸν ἀνά-
πλεων ἡγεῖσθαι ἢ τῶν ταξιαρχῶν τινὸς ἅπ' αὐτομάτῃ τὸν βραχίονα μύ-
ρον ῥόδιον θῆανθῆν, ἢ πολλαῖς θῆαλείφονας ἢ λυπαμάτῳνας μὴδὲν πε-
ραίνειν. ἢ πρὸς τὴν μάχης αὐτῆς, αἰετὸς δύο συμπεσόντας ἀλλήλοισι ἐν μετ-
αιχμίῳ τῶν στρατοπέδων μάχεσθαι· καὶ σιγῇ ἅπισον ἔχειν τὸ πεδῖον,
θεωμῶν ἀπάντων, εἶξαι ἢ ἢ φυγεῖν τὸν κατὰ Βεῖτον. ὁ δ' Αἰθίοψ
περιβόησεν γέγονεν, ὁ τὴν πύλης ἀνοιχθείσης ἀπαλήσας τῷ φέροντι τὸν
ἀετὸν, καὶ κατακοπεῖς ταῖς μαχαίραις ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν οἰωνισα-
μένων.

Προσαγαγὼν ἢ τὴν φάλαγγα, ἢ καταστῆσας ἐναντίαν τοῖς πολεμίοις,
ἐπεὶ πολὺ χρόνον. ὑποψία γὰρ αὐτῷ ἢ μὲνύσεις κατὰ τινων προσέ-
πιπτον θησκοπεῖν τὸ στρατόμαχον ἢ τὰς ἰππείας ὥρα μάχης ἀρχῆν εἰ
πάνυ προθύμως ὄντας, ἀλλ' αἰεὶ προσμύροντας τὸ τῶν πεζῶν ἔργον. εἴτ'
θῆαφνης ἀντὶ πολεμικὸς ἢ τετιμηρῶν ἐπ' ἀνδρεία διαπρεπῶς, πῶς τὸν
Βεῖτον αὐτὸν θησπασάμεν, μεταβάλλε' πρὸς τὰς πολεμίας· Καμυ-
λάτῳ δ' ἐκαλεῖτο. τῶν ἰδῶν ὁ Βεῖτῳ ἤλγησεν ἰσχυρῶς ἢ τὰ μὲν ἅπ'
δὲ γῆς, τὰ ἢ φόβῳ μείζοντ' μεταβολῆς ἢ προδοσίας, οὐδὲς θῆα τὰς ἐν-
αντίας ἤδη, εἰς ὥραν ἐναντίῳ τῷ ἡλίῳ καταφερρμῶς. ἢ τῷ μὲν καθ' αὐ-
τὸν ἐκράτησε μέγα, ἢ προῆλθεν ὑποχωρεῖν τῷ ἀεισερῷ τῷ πολεμίων ἐλ-
καίμεν ἢ συνεπέρωσαν οἱ ἰππεῖς, ἅμα τοῖς πεζοῖς ἐμβαλόντες τετα-
ραγμένους.

Volumnius autem vir sapientiae studiis dedi-
tus, & Bruti arma ab initio sequutus, nihil
meminit hujus ostenti: sed oblectam apibus
primam aquilam fuisse, & cuidam ordinis
ductori brachium unguentum rosaceum ex-
fudasse, neque quum crebro detergerent id
& eximerent, quicquam profectum. Sub con-
flictum duas aquilas medio inter utramque a-
ciem spatio concurrentes dimicasse, atque in-
credibile silentium campum occupavisse, om-
nibus eas spectantibus, pulsam fuisse & fugif-
se eam quae a parte fuerat Bruti. Celebra-
tum vero fuit de Aethiope, qui porta pate-
facta aquilifero occurrens, gladiis a militibus
est in omen id vertentibus concisus.

Postquam eduxit milites, atque infestam ho-

stibus explicavit aciem, diu subsistit. Nam con-
templanti exercitum suspensiones & delationes
adversus nonnullos oblatae sunt, & equitatum
vidit haud alacrem ad committendam pugnam
esse, sed semper operientem quid efficerent pe-
dites. Inde repente vir strenuus, qui virtutis
causa magno in honore habebatur, praeter Bru-
tum ipsum evehctus, Camulatus nomine, tran-
sit ad hostes. Id Brutum intuentem ingens
perculit dolor, ac partim ira, partim majoris
metu defectionis & prodicionis, protinus duxit
in hostem praecipiti in nonam horam die. Qua
ipse agebat parte superior fuit, gradumque
intulit sinistrum hostium cornu urgens, con-
firmaveruntque successum equites, qui una
cum pedibus impressionem dederunt in per-
cussos.

ραγιδίοις. τὸ δ' ἕτερον κέρας, ὡς μὴ κυκλωθείη, τῷ ἡγεμόνων ἀντιπαρεξ-
αγόνων, πλήθει δ' λεπτομήρων, διασπᾶτο τὸ μέσον καὶ γιγνόμενον ἀδυνέ-
εἰς ἀνείχετο τοῖς ἐναντίοις, ἀλλ' ἐφύγε πρῶτον. οἱ δ' ἔπειτα διακόψαντες δι-
θύς ἐκυκλώθη τὸν Βρεῖτον, αὐτὸν μὲν ὅσα στρατηγικῆς καὶ στρατιωτικῆς ἀρε-
τῆς ἔργα καὶ χεὶρ καὶ γνώμη πρὸς τὰ θανά πρὸς τὸ νικᾶν ἀποδεικνύμενον ᾧ δ'
πλέον ἔχε τῇ προτέρᾳ μάχῃ, τέτρω βλαπτόμενον. τῷ μὲν γὰρ πολεμίων τὸ
νικῆν διθύς ἀπολώλει τότε· τῷ δ' Κασις τραπέζων ὀλίγοι διεφθάρησαν, οἱ
δ' σωζόμενοι, πρὸς προηγήσας φειδύεις ὄντες, ἀνέπλησαν ἀθυμίας καὶ ταραχῆς
τὸ πλεῖστον τῆ στρατιᾶς. ἐπὶ αὐτῇ καὶ Μάρκῳ ὁ Κάτων υἱὸς ἐν τοῖς
αἰετοῖς καὶ θηναίοις τῷ νέῳ μαχόμενῳ, καὶ καταπονέμενῳ, ἐκ ἐφυ-
γῆ δ' ἔξεν, ἀλλὰ χρωόμενός τε τῇ χεὶρ, καὶ φράζων ὅστις εἴη, καὶ πα-
τρέθεν ὀνομάζων, ἔπεσεν ἐπὶ πολλοῖς νεκροῖς τῷ πολεμίων· ἐπιπτον δ' καὶ τῷ
ἄλλων οἱ κρατίστοι, τῷ Βρεῖτι προκινδυνούοντες.

Ἦν δέ τις Λυκίλλῳ, ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐν τοῖς ἑταίροις. ἔτῳ ὀρεῶν βαρ-
βάρας τινὰς ἱππέας ἐν τῇ διώξει τῷ μὲν ἄλλων ἐδέξατο ποικίλους λόγον,
ἐλαύνοντάς δ' ῥύδιω ἐπὶ τὸν Βρεῖτον, ἔγνω προκινδυνύσας ἐμποδὼν αὐ-
τοῖς ἡγεῖσθαι. καὶ μικρὸν ὑπολαφθεὶς, αὐτὸς ἔφη Βρεῖτῳ εἶναι καὶ πιθανὸς
ῶν, πρὸς Ἀνώνιον δέόμενῳ ἄγειν ἑαυτὸν, ὡς Καίσαρα δεδοικώς, ἐκείνῳ
δ' ἑαυτῶν. οἱ δ' ἀσπασάμενοι τὸ δόγμα, καὶ τύχῃ τινὶ θαυμαστῇ κεχερῆ-
σθαι νομίζοντες, ἤγον τὸν ἄνδρα, σκότους ἤδη προπέμψαντες εἰς αὐτῷ τι-
νάς

culfos. Alterum cornu, quum ne circunda-
retur, legati in longum extenderunt, quod
numero non æquarent adversarios, medium di-
vulsum est, atque adeo infirmum redditum
non sustinuit hostes, sed effudit se primum
in fugam. Qui hoc fuderant, mox circum-
venerunt Brutum. Hic omnia imperatoriae
& militaris virtutis opera manu & consilio
in ipso discrimine ad palmam obtinendam
expertus est. Cæterum qua re fuerat priore
conflictu superior, ea hic infestavit eum.
Siquidem hostium cornu, quod ibi succubuit,
illico fuit oppressum, ex Cassii vero militi-
bus pulsus pauci ceciderant. Qui vero in-
columes erant, ex priore clade trepidi con-
sternaverunt pavore ac terrore maximam ex-
ercitus partem. Hic M. Catonis filius inter
præstantissimos & fortissimos juvenes dimi-

cans ac labore confectus non cepit fugam ne-
que pedem retulit, sed pugnans, significans-
que qui esset, atque paterno nomine se ap-
pellans, super cumulata hostium cadavera ce-
cidit. Occubuit etiam ex aliis optimus quis-
que, qui ad eripiendum Brutum objecerunt se
hostibus.

Erat Lucilius quidam inter Bruti amicos,
vir bonus. Hic equitum catervam barbaro-
rum cernens in confectando cæteros negli-
gentes, in Brutum autem effusis se ferentes
habenis, statuit periculo suo illos inhibere:
paululumque a tergo relictus, ipse Brutum se
esse indicavit. Et fidem faciebat, quia oravit
ad Antonium ut ducerent se, quasi Cæsarem
timeret, & fideret illi. Hi præda sua ovan-
tes, & mirificam fortunam rati suam, abduxerunt
illum diei jam sero, præmissis certis ex
L 1 2 suis

νάς ἀγγέλους πρὸς τὸν Ἀντώνιον. αὐτὸς τε ἐν ἡδύει ἀπλώτα τοῖς ἄγεσιν
 καὶ τῷ ἄλλων οἱ πυνθανόμενοι ζῶντα Βρῦτον κομίζεσθαι σιωπερὸν χαλόν,
 οἱ μὲν ἐλεεινὸν ἡγέμενοι τὴν τύχης, οἱ δὲ δόξης ἀνάξιον, ἄγρην βαρεβά-
 ρων ὑπὸ φιλοψυχίας ἡρόμενον. ἐπεὶ δ' ἐγγὺς ἦσαν, ὁ μὲν Ἀντώνιος ὑπέ-
 σθη, διαπορῶν ὅπως χρὴ δέξασθαι τὸν Βρῦτον· ὁ δὲ Λακίλλιος προσαχθεὶς,
 μάλα τεταρρηνκῶς, Μάρκον μὲν, εἶπεν, Ἀντώνιε, Βρῦτον ἐδεὶς ἤρηκεν, ἐδ'
 αὖ ἐλοι πολέμιος μὴ τοσούτον ἢ τύχη κρατήσκει τὴν ἀρετῆς. ἀλλ' ἐκεί-
 νος δὲρεθήσεται ζῶν, ἦπερ καὶ νεκρὸς, ἀξίως κείμενος ἑαυτῷ. ἐγὼ δὲ τὰς
 σὺς στρατιώτας πρὸς ἀκροσάμενος ἦκω, παθεῖν ἐδὲν ὅτι τέτω τῷ ἀνι-
 στων πρὸς αὐτόν. ταῦτ' εἰπόντι τῷ Λακίλλει, καὶ πάντων ἐκπλαγῆτων,
 Ἀντώνιος πρὸς τὰς κομίσαντας αὐτὸν ἀποβλέψας, ἦπερ χαλεπῶς, εἶ-
 πεν, ὦ στρατιώται, φέρετε τῇ ἀμαρτίᾳ πεινυμένους δοκῆναι· ἀλλ' οὐ
 ἴσθε κρείττονα τὴν ζητημένην ἄγρην εὐρηκότας. πολέμιον γὰρ ζητῶντες, ἥκετε φί-
 λον ἡμῖν κομίζοντες. ὡς ἐγὼ Βρῦτον μὲν οὐκ οἶδα, μαρὰ τὰς Θεὰς ὅτι αὖ
 ἐχρησάμενος ζῶντι. τοιούτων δ' ἀνδρῶν φίλων τυχεύοιμι μᾶλλον ἢ πολε-
 μίων. ταῦτ' εἰπὼν, καὶ τὸν Λακίλλιον ἀσπασάμενος, τότε μὲν ἐνὶ τῷ φί-
 λων σιωπῆσεν, ὕστερον δὲ χρώμενος εἰς πάντα πιστῶ καὶ βεβαίῳ διετέ-
 λεσεν.

Βρῦτος δὲ διαβάς τι ρεῖθρον ὑλῶδες καὶ πρὸς ἀκροσάμενον ἤδη σκότους ὄντι, καὶ
 πολὺ προῆλθεν, ἀλλ' ἐν τόπῳ κοίλῳ καὶ πέτραις ἐχόντι μεγάλῳ προκει-
 μένῳ καθίσας, ὀλίγων πρὸς αὐτὸν ἡγεμόνων καὶ φίλων ὄντων, πρῶτα μὲν
 ἀπο-

fuis ad Antonium nuntiis. Lætus ille pro-
 cessit ducentibus obviam: alique, qui vivum
 attrahi audierunt Brutum, accurrerunt, par-
 tim ejus miserantes fortunam, partim illa glo-
 ria ducentes indignum, qui vitæ cupiditate
 præda factus foret barbarorum. Quum ap-
 propinquarent, substitit Antonius, suspensus
 quemadmodum Brutum exciperet. At Lucil-
 ius ad eum adductus, fidenti animo, M. Bru-
 tum, inquit, Antoni, nemo cepit neque ce-
 perit hostis. Dii meliora, quam ut tantope-
 re virtutem opprimat fortuna. Verum ille
 reperietur vivus, vel certe, ut illo dignum est,
 mortuus. Ego vero militibus tuis imposui,
 atque adsum nihil hujus rei causâ sufferre a-
 cerbi recusans. Sic fato Lucilio, omnibusque
 obstupefactis, Antonius in illos qui adduxe-

rant eum, intuitus, Nempe inique, inquit,
 fertis, commilitones, quod errore isto ar-
 bitremini vobis illud? Verum sic habe-
 tote, chariorem vos, quam quærebaris, re-
 perisse prædam. Quippe dum hostem qua-
 ritis, adduxistis nobis amicum. Nam ego
 Bruto incertus sum hercle quid facerem vi-
 vente. Tales vero amicos malim adipisci quam
 hostes. Ita loquutus, & Lucilium complexus,
 commendavit eum tunc uni amicorum, eoque
 deinceps fido & firmo ad omnia perpetuo usus
 est.

At Brutus rivum oblitum virgultis & rupi-
 bus transiit, neque multo longius, quod jam
 nox esset, processit, sed loco quodam cavo,
 cui grande prætentum saxum erat, confedit,
 paucis cinctus ducibus amicisque: ac primum
 suspi-

ἀποβλέψας εἰς τὸν ἕρπον ἄστρων ὄντα μεσόν, ἀνεφθέγγατο δύο εἴχες,
ὧν τὸν ἕτερον Βολέμνιϑ ἀνέγραψεν,

Ζεῦ μὴ λάθοι σε τῆρδ' ὅς αἰτιϑ κακῶν

τῷ δ' ἑτέρῃ φησὶν ἑπισταθῆναι. μὲν γὰρ μικρὸν τῆρ ἐν τῇ μάχῃ πρὸ αὐτῷ
πεσόντων ἐταίρων ἕκαστον ὀνομάζων, μάλιστα τῇ Φλαβίῳ μνήμῃ καὶ τῇ Λα-
βεῶνϑ ἐπεσέναξεν. ὡς δ' αὐτῷ πρεσβυτῆς ὁ Λαβεῶν, ὁ γὰρ Φλάβιϑ,
ἐπαρχϑ τῶν τεχνιτῶν. ἐν τῷ δέ τις, αὐτὸς τε διψήσας, καὶ τὸν Βρεῖτον
ὄρων ὁμοίως ἔχοντα, λαβὼν κράνϑ ἑπὶ τὸν ποταμὸν κατέδραμν. ψό-
φῃ γὰρ καὶ θάτερα προσπεσόντιϑ, Βολέμνιϑ προῆλθεν κατοψόμενϑ, καὶ
συνὸν αὐτῷ Δάρδανϑ ὁ ὑπάσπιστής. ἐπανελθόντες γὰρ μὲν μικρὸν, ἠρώτησαν
πῶς τῷ πόματϑ. ἠθικῶς γὰρ σφόδρα μειδιάσας ὁ Βρεῖτϑ πρὸς τὸν Βο-
λέμνιον, ἐκπέποται, εἶπεν, ἀλλ' ἕτερον ὑμῖν κομιθήσεται. πεμφθεὶς δ' ὁ
αὐτὸς ἐκινδύνωσεν ὑπὸ τῶν πολεμίων ἀλῶναι, καὶ μόλις ἐσώθη τετρα-
μήνϑ. εἰκάζοντι δ' αὐτῷ μὴ πολλὰς ἐν τῇ μάχῃ τεθνάναι, Στατύλλιϑ
ὑπέστη διὰ τῶν πολεμίων ἐκπεσάμενϑ (ἄλλως γὰρ ἔκ ὡς κατόψεσθαι
τὸ στρατόπεδον) καὶ πυρρὸν ἄρας, ἄνπερ εὖρη τάκεϊ σωζόμενα, πάλιν ἀφί-
ξεσθαι πρὸς αὐτόν. ὁ μὲν ἔν πυρρὸς ἦρθη, τῷ Στατυλλίῳ παρελθόντιϑ
εἰς τὸ στρατόπεδον ὡς δ' ἔκ ἐπανάει χρόνῳ πολλῷ, Βρεῖτϑ εἶπεν, ἂν ζῇ
Στατύλλιϑ ἀφίξει. συνέβη δ' αὐτὸν ἐπανερχόμενον ἐμπεσεῖν εἰς τὰς πο-
λεμίας καὶ διαφθαλεῖναι.

Προϊέσης γὰρ τῇ νυκτὶ ἀποκλίνας ὡς ἔτυχεν καθεζόμενϑ, πρὸς οἰκέτῳ
ἔειπε

fuspiciens in fulgens stellis cœlum, duos ver-
sus protulit, quorum alterum prodidit literis
Volumnius :

Ne hujus mali te fallat autor, Jupiter.

alterum sibi ait memoria effluxisse. Mox sin-
gulos amicos qui ante oculos suos cecide-
rant in acie nominans, præcipue Flavii
mentioni & Labeonis ingemuit. Fuit ejus
Labeo legatus, Flavius præfectus fabrorum.
Interea quidam, qui & ipse sitiit, & Bru-
tum item vidit similiter affectum, rapta ga-
lea decurrit ad amnem. Quum strepitus ex
altera ripa accidisset, processit Volumnius
speculatum, & cum eo armiger Dardanus.
Cito regressi requisiverunt de potu. Ibi fa-

ne quam placide arridens Brutus Volumnio,
Epotus est, inquit, sed afferetur vobis al-
ter. Idem missus pene captus ab hostibus
fuit, & ægre vulneratus evasit. Conjectan-
ti Bruto non multos in conflictu cecidisse,
recepit Statilius per medios se transiturum
hostes, (neque enim poterat aliter) & spe-
culaturum castra, elataque face, si illa salva
offendisset, ad ipsum regressurum. Fuit fax
sublata. Nam pervenit in castra Statilius.
Qui quum longo spatio non redisset, Brutus,
Si Statilius, inquit, vivit, revertetur. Verum
ille in reditu incidit forte in hostes, a quibus
est interfectus.

Multa jam nocte inclinans se Brutus, ut
sedebat, versus servum suum Clitum, allo-
quutus

ἑαυτῷ Κλείτην ἐλάλει. σιωπῶντι δὲ τῷ Κλείτῃ καὶ δακρυόσῳ, αὐτῷ Ἰππασάμηνον τὸν ὑπασιπὸν Δάρδανον, ἰδίᾳ τινὰς αὐτῷ προσέφερε λόγους. τέλει δὲ, τὸν Βολέμνον αὐτὸν Ἑλλήνισι τῶν λόγων καὶ τῇ ἀσκήσεως ὑπερίμνησεν καὶ παρεκάλει τῇ χειρὶ σιωπῆσαι τῷ ξίφει αὐτῷ, καὶ σιωπερεῖσθαι τιμὴν πληγῇ. τῷ δὲ Βολέμνῳ διασαμνύει, καὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως ἐχόντων, εἰπὼν δὲ τῷ ὡς δεῖ μὴ μῦθε, ἀλλὰ φεύγειν, ἔξαναταῖς, πάνυ μὲν ἔν, ἔφη, φασκίαν· ἀλλ' ἐὰν διὰ τῶν ποδῶν, ἀλλὰ διὰ τῶν χειρῶν. ἐμβαλὼν δὲ τὴν δεξιὰν ἐκείνῳ μάλα φαιδρὺς, ἤδεσθαι μὲν ἔφη μεγάλῃ ἡδονῇ ὅτι τῶν φίλων αὐτὸν ἐδεῖς ἐψεύσατο, τῇ τύχῃ δ' ἐγκαλεῖν ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἑαυτὸν δὲ τῶν νηικηκότων μακαριώτερον νομίζειν, ἐκ ἐχθρῶν ἐδὲ πρώτῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ νῦν ἀπολείποντα δόξαν ἀρετῆς, ἣν ἔθ' ὅπλοις ἔτε χρημάσῃ ἀπολείψῃσιν οἱ κεραιηκότες· ὡς μὴ δοκεῖν ὅτι δικαίους ἀνδρας ἀδικοὶ, καὶ κακοὶ χρηστὲς ἀπολείσαντες, ἐπὶ προσηκότως ἀρχασιν. δευτέρῳ δὲ καὶ παρρησιαστικῶς σῶζειν ἑαυτὸς, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τῶν μετ' αὐτὸν δύο ἢ τριῶν, ὧν καὶ Στρατόν ὁ ἀπὸ λόγων ῥητορικῶν γεγονώς αὐτῷ σιωπήτης. καὶ τῷτον ἔλγισα παρρησιασάμηνον ἑαυτῷ, καὶ τὸ ξίφος γυμνὸν ἐπὶ τῇ λαβῇ ταῖς χερσὶν ἀμφοτέραις ἐρείσας καὶ περὶ τῶν ἐτελεύτησεν. οἱ δὲ φασιν ἐκ αὐτῶν ἀλλὰ τὸν Στρατόνα, πολλὰ πάνυ τῷ Βρυτῷ δευθῆναι, ἀποστέλλαντα τὴν ὄψιν, ὑποσηῖσαι τὸ ξίφος· ἐκείνον δὲ ῥύμη προσηλαλῶντα τὸ εἶρον καὶ διώσαντα, σιωτόμως ἀποθανεῖν.

Τῷτον

quutus est eum. Silente Clito & lacryman-
te, vertit se rursus ad armigerum Dardanum,
quicum habuit seorsum quosdam sermones.
Tandem Voluminium ipsum lingua Græca li-
terarum & studiorum communium commo-
necit, oravitque ut manum gladio una se-
cum admoveret, & ictus impulsus adjuva-
ret. Recusante id Voluminio, aliisque idem
facientibus, quum diceret quispiam non re-
manendum illic, sed fugiendum esse: exsur-
gens, Sane, vero, inquit, fugiendum est, non
pedibus tamen, sed manibus. Tum data cui-
que dextra vultuque perquam sereno, magnæ
sibi voluptati ait esse quod nemo ipsum fe-
cellisset amicorum; verum fortunam se pa-
triæ nomine incusare: victoribus vero duce-
re se beatiorum, non præteritorum tantum

causa, sed in præsentia quoque; qui laudem
relinqueret virtutis, quam neque armis victores
neque pecunia paraturi vel relicturi essent po-
steris, quin viderentur justis oppressis & probis
injusti & improbi dominatum nihil ad ipsos
pertinentem quæsisse. Postquam denique o-
ravavit & obsecravavit eos ut semet ipsi servarent,
recessit longius cum duobus aut tribus: ex
quibus fuit Strato, qui cum eo ex studio
rhetorico contraxerat familiaritatem. Hunc
proxime se constituit, atque in gladium stric-
tum, quem capulo ambabus manibus direxit,
incumbens interemit se. Alii non ipsum autu-
mant, sed Stratonem, enixe precante Bruto,
aversis oculis subiecisse gladium, atque il-
lum cum impetu impressisse pectus: quo tra-
jecto fuisse eum e vestigio exanimatum.

Hunc

Τῷτον ὃ τὸν Στράτωνα Μεσάλας ἐταῖρε^ϑ ὦν Βεῤῥῳ, Καῖσαρι διαλαγαῖς, ὅππῃ χολῆς πότε προσηγάγε, καὶ δακρύσας εἶπεν, Οὗτός ἐστιν, ὦ Καῖσαρ, ὁ ἀνὴρ ὁ τῷ ἐμῷ Βεῤῥῳ τὴν τελευταίαν ὑπεργήσας χάριν. Διοδεξάμεν^ϑ ἔν ὁ Καῖσαρ, ἔχεν αὐτὸν ἐν τε τοῖς πόνοις καὶ ἐν τοῖς πᾶσι Ἀχλίου ἀγῶσιν ἕνα τῷ πρὸς αὐτὸν ἀγαθῶν χρομῶν Ἑλλιάων. αὐτὸν ὃ τὸν Μεσάλαν λέγασιν ὕστερον ἐπαινέμενον ὑπὸ Καῖσαρ^ϑ, ὅτι καίπερ ἐν Φιλίπποις πολεμώτατ^ϑ αὐτοῖς χρομῶν^ϑ διὰ Βεῤῥον, ἐν Ἀχλίῳ προθυμώτατον ἑαυτὸν παρέχεν, ἐγὼ σοι, φάναι, ὦ Καῖσαρ, αἰεὶ τῷ βελτίονος καὶ δικαιοτέρας τιμῆς καὶ μερίδ^ϑ ἐχρομῶν. τὸν ὃ Βεῤῥον ὁ Ἀλιώνι^ϑ ἀνδρῶν τεθνηκότα, τὸ μὲν σῶμα τῇ πολυτελεσάτῃ τῷ ἑαυτῷ φοινικίδων πειθαλῆν ἐκέλευσεν ὕστερον ὃ τὴν φοινικίδα κελεμνῶν αἰδομέν^ϑ, ἀπέκλιπε τὸν ὑφελόμενον. τὰ ὃ λείψανα πρὸς τὴν μητέρα τῷ Βεῤῥῳ Σεργιλίᾳ ἀπέπεμψε. Πορκίαν ὃ τὴν Βεῤῥῳ γυναῖκα Νικόλα^ϑ ὁ φιλόσοφ^ϑ ἰσορεῖ, καὶ Οὐάλεα^ϑ Μαξίμ^ϑ, βελομνῶν ἀποθανεῖν, ὡς εἰδὲς ἐπέτρεπε τῷ φίλῳ, ἀλλὰ προσέκειντο καὶ παρὰ φύλατον, ἐκ τῷ πρὸς ἀνασπάσασαν ἀνθρακας καταπιεῖν, καὶ τὸ σῶμα συκλείσασαν καὶ μύσασαν, ἕτω διαφθαλῶναι. καίτοι φέρεται τις ὅππῃ Βεῤῥῳ πρὸς τὰς φίλας, ἐκαλεῖν^ϑ καὶ ὀλοφρομνῶν πρὸς τῷ Πορκίᾳς, ὡς ἀμεληθείσης ὑπὸ αὐτῷ, καὶ προελομνῶν διὰ νόσον καταλιπεῖν τὸν βίον. ἔοικεν ἔν ὁ Νικόλα^ϑ ἠγνοῦναι τὸν χρόνον, ἐπεὶ τό γε πάθ^ϑ καὶ τὸν ἔρωτα τῷ γυναικός, καὶ τὸν τρόπον τῷ τελευτῆς ὑπονοῆσαι δίδωσι καὶ τὸ ὅππῃ Βεῤῥῳ, εἶπερ ἄρα τῷ γνησίῳ ἐστίν.

Hunc Stratonem Messala, Bruti amicus, Cæsari reconciliatus, commendavit ei aliquando per otium, lacrymansque ait, Hic ille est, Cæsar, qui Bruto meo extremum præstitit officium. Eum Cæsar benevolentia complexus habuit in laboribus & certaminibus Asiaticis unum ex fortibus Græcis qui eum sequebantur. Ipsum autem memorant postea Messalam, quum celebraretur a Cæsare, quod quamvis fuisset ad Philippos infestissimus ipsis Bruti causa hostis, egregiam operam tamen sibi præbuisset ad Asiaticum, dixisse, Me vero, Cæsar, semper sectæ partiumque invenies meliorum & justiorum socium. At Brutum Antonius exanimem quum invenisset, corpori præcepit paludamentum ex suis pretiosissimum injici. Post quum id interceptum comperisset, interfici jussit fu-

rem; reliquias ad matrem Bruti Serviliam remisit. Porciam Bruti uxorem Nicolaus philosophus scribit & Valerius Maximus, quæ mori destinaverat, quum amicorum nemo id permetteret, sed adhærerent ei assidui asservarentque, ex foco arreptos carbones hausisse, oreque occluso & compresso fuisse absumptam. Licet circumferatur epistola quædam ad amicos Bruti expostulantis & lamentantis Porciam ut ab illis neglectam, quæ deponere ob valetudinem voluisset vitam. Videtur igitur temporis Nicolaum rudem fuisse. Nam morbum certe amoremque hujus fœminæ & mortis modum epistolum quoque hoc, modo ex germanis sit, suggerit.

ΠΟΛ.

ΠΟΛΛΩΝ τοίνυν τοῖς ἀνδράσιν ὑπερξάντων καλῶν, ἐν τοῖς
 πρώτοις ᾗ, τὸ μεγίστης ἐλαχίστης ἀφορμαῖς ἡμέτερον, τῷ
 Δίῳ καλλιστόν ἐστιν. ἔ γὰρ εἶχε τὸν ἀμφισβητήσαντα, κα-
 θάρπεε ὁ Βεῖτος Κάσιον, ἀνδρα πρὸς τὴν ἀρετὴν καὶ
 δόξαν ἔχον ὁμοίως ἀξιόπιστον, εἰς ᾗ τὸν πόλεμον ἐκ ἐλάττω-
 νας τόλμῃ καὶ δεινότητι καὶ πράξει συμβολὰς πρὸς ἀντιπάλον ὤγε καὶ τῷ παν-
 τὸς ἔργα προσποιῶσιν ἐνιοὶ τὴν ἀρχὴν, ἡγεμόνα δ' ἐπὶ Καίσαρα γνώ-
 μης τῷτον ἀτρεμεῖν Βεῖτον ἡμέτερον λέγοντες. Δίῳ δ' ὥσπερ ὅπλα, καὶ
 πλοῖα, καὶ στρατιωτικὴν δυνάμιν, ἔτω καὶ φίλος καὶ σιωπηρὸς ἐπὶ τὴν πρᾶ-
 ξιν αὐτὸς ἑαυτῷ φαίνεται) κλησάμενος. ἔ μὲν ἔδ' ὡς Βεῖτος ἐκ τῷ πρᾶγ-
 μάτων αὐτῶν καὶ τῷ πολέμῳ πλεονέχον ἔχεν καὶ δυνάμιν, ἔτω καὶ Δίῳ, ἀλ-
 λά τῷ πολέμῳ προεισήνεκεν αὐτὸς τὸν ἑαυτῷ πλεονέχον, ὑπὲρ δ' τῶν πολι-
 τῶν ἐλευθερίας τοῖς δ' φυγῆς ἐφοδίοις προκαταχρησάμενος. ἔτι δ', Βεῖτος
 μὲν καὶ Κάσιος, ἐκ ὅν ἀσφαλὲς ἡσυχίαν ἄγειν ἐκπεσῶσι δ' Ῥώμῃς, ἀλλ'
 ὠφληκόσι δίκῃ θανάτῳ καὶ διωκομένοις, ἀναγκαίως εἰς τὸν πόλεμον κατέ-
 φυγον·

QUANDO igitur multa hisce viris suppe-
 tierunt præclara, præsertim quod ex tenuissi-
 mis subsidii maximi evaserint, hæc Dioni pul-
 cherrima laus est. Neque enim laudis socium ha-
 buit, quomodo Cassium Brutus; virum ad vir-
 tutem & gloriam non perinde excellentem, sed
 qui ad bellum non minus fortitudine, scientia rei
 militaris, & industria attulit momenti: cui sane
 etiam totius facti ascribunt quidam ingressum:
 ducem hunc consilii in Cæsarem Bruto intrep-
 idum asferentes fuisse. At Dion, sicut arma,

classẽ, copias militares ad rem gerendam,
 ita amicos quoque & socios sibi ipse com-
 paravit. Nec vero jam, ut Brutus, ex re-
 bus ipsis gerendis & bello opes sibi & vires
 quæsit, ita Dion: verum prærogavit in
 bellum ipse facultates suas, ac pro civium
 suorum libertate exilii viaticum profudit pri-
 or. Adhæc Brutus & Cassius, quum non lice-
 ret urbe profugis securam agere quietem, ve-
 rum rei capitalis damnati & quum persequerentur
 eos alii, confugerunt necessario ad bellum,

φυγον· ἢ τὰ σώματα τοῖς ὅπλοις παρκαταθέμενοι διεκινδύνυσαν ὑπὲρ αὐτῶν τὸ πλεον ἢ τῶν πολιτῶν· Δίων δ' ἀδέεσεργον τῇ φυγῇ τῷ φυγαδίσαντι· τυράννης ἢ ἥδιον διάγων, ἀνέριψεν ἐκὼν κίνδυνον τοσούτον ἵπτι τὰ σῶσαι Σικελίαν.

Καὶ μὲν ἔχ' ὅμοιον, Διονυσίᾳ Συρακυσίοις, ἢ Καίσαρ· ἀπαλλαγῆναι Ῥωμαίοις. ὁ μὲν γὰρ ἐδ' ἠρεῖτο τυράννη· εἶναι, κακῶν τε μυρίων ἐμπεπλήκει Σικελίαν· ἢ ὃ Καίσαρ· ἀρχή, σωισαμένη μὲν ἐκ ὀλίγα τοῖς ἐναλίξιμοις πράγματα παρέχεν. δεξιαμύροις ὃ ἢ κρατηθεῖσιν ὄνομα ἢ δόκησις ἐφάνη μόνον, ἔργον δ' ἀπ' αὐτῆς ἐδ' ὥμῳ ἐδ' ἐκ τυραννικὸν ὑπῆρξεν. ἀλλὰ ἢ δεομένης ἐδειξε τοῖς πράγμασι μοναρχίας, προτάτ· ὥσπερ ἰατρὸς, ὑπ' αὐτῷ τῷ δαίμονι· δεδοαθ. διὸ Καίσαρα μὲν διθύς ἐπόθησεν ὁ Ῥωμαίων δῆμος, ὥστε χαλεπὸς γένεα ἢ ἀπαραιτήτος τοῖς ἀπεκλονόσι· Δίωνα δ' ἢ Διονυσίᾳ πάρεσις ἐκ Συρακυσῶν, ἢ τὸ μὴ κατασκάψαι τῷ προτέρε τυράννη τὸν τάφον, ἐπαίτιον μάλιστα πρὸς τὰς πολίτας ἐποίησεν.

Ἐν αὐταῖς τοίνυν ταῖς πολεμικαῖς πράξεσιν, ὁ μὲν Δίων ἀμεμπτῶ γέγονε στρατηγός, ὃν μὲν αὐτὸς ἐβόλετο τοῖς πράγμασιν αἰετα χρωμῶν, ἃ δ' ἐπ' αἰδοῖ δι' ἑτέρας, ἀναλαβὼν ἢ μετασῆσας ἵπτι τὸ βελτίον· ὁ ὃ Βρετ· τὸν ἑκατον ἀγῶνα ὑπὲρ τῶν ὅλων ἐθ' ὑποσῆναι δοκεῖ φρονίμως, ἔτε σφαλεῖς ἐπανόρθωσιν δρεῖν, ἀλλ' ἀπείπε ἢ προεῖτο τὰς ἐλπίδας, ἐδ' ὅσον Πομπηίου ἵπτολμήσας τῇ τύχῃ· ἢ ταῦτα, πολλῆς μὲν αὐ-

lum, armorumque præsidio suam committentes salutem, discrimen pro semetipsis potius quam pro civibus adiere: Dion vero securius in exilio, quam qui eum exterminaverat tyrannus, & lætius agens, quo Siciliam conservaret, tantam ultro periculi jecit aleam.

Jam non perinde fuit Romanos a Cæsare atque ab Dionysio Syracusanos liberari. Hic enim tyrannum se non ibat inficias esse, & malis Siciliam obruebat infinitis. At Cæsaris dominatus, dūm constitueretur, non parum præbuit adversariis negotii. Ubi eum victi receperunt, nomen tantum & opinionem apparuit esse, factum vero ab illo sævum vel tyrannicum extitit nullum: immo rebus ipsis proscendentibus unum principem, lenissimum qua-

VOL. V.

si medicum ab ipso se Deo ostendit datum. Quare Cæsarem illico populus Romanus desideravit, fuitque infensus & implacabilis percussoribus ejus. Dioni Dionysii ex urbe Syracusana dimissio, & quod tyranni conditorium prioris non fuisset demolitus, crimini est apud cives datum.

Jam in ipso gerendo bello dux Dion inculpatus fuit, qui rebus quas ipse instituerat, optime est usus; ubi titubatum per alios fuit, eas erexit & correxit: Brutus extremum de summa rerum neque subiisse videtur certamen prudenter, neque lapsus emendationem quæsisse, sed despondit animum & spem abjecit, nec quantum Pompeius ausus iterum tentare fortunam; idque quum spes magna ei ibi-

M m

dem

Βολέμνῳ, ἀνὴρ φιλόσοφῳ ἢ σωεσρατοδύμῳ ἀπ' ἀρχῆς Βεῖτον, τῷ τὸ μῦθ' ἔ λέγει τὸ σημεῖον, μελιωσῶν δὲ φησιν τὸν πρῶτον αἰτὸν ἀνάπλεων ἡγρέσθαι ἢ τῶν ταξιάρχων τινὸς ἀπ' αὐτομάτῃ τὸν βραχίονα μύρον ῥόδιον θῆανθῆν, ἢ πολλάκις θῆαλαίφονιαις ἢ δαματίονιαις μὲν περαίναν. ἢ πρὸ τ' μάχης αὐτῆς, αἰετὸς δύο συμπεσόντας ἀλλήλοισ ἐν μεταίχμιῳ τῶν στρατοπέδων μάχεσθαι καὶ σιγῇ ἄπισον ἔχειν τὸ πεδίον, θειωδῶν ἀπάθων, εἶξαι ἢ ἢ φυγεῖν τὸν κατὰ Βεῖτον. ὁ δ' Αἰθίοψ παύσασθαι γέγονεν, ὁ τ' πύλης ἀνοιχθείσης ἀπαλήσας πρὸ φέρῃ τὸν αἰτὸν, καὶ κατακοπεῖς ταῖς μαχαίραις ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν οἰωνισαμένων.

Προσαγαγὼν ἢ τῷ φάλαγγα, ἢ καταστήσας ἐναντίαν τοῖς πολεμίοις, ἐπεὶ πολὺ χρόνον. ὑποψῆαι γὰρ αὐτὰ ἢ μινύσεις κατὰ τινων προσπιπὼν Ἰπποκοπέῃ τὸ στρατόμαχον ἢ τὰς ἱππίας ὥρα μάχης ἀρχῆς ἢ πάνυ προσύμενος ὄντας, ἀλλ' αἰὲν προσμύροντας τὸ τῶν πεζῶν ἔργον. εἴτ' Ἰθαίφονιαις ἀνὴρ πολεμικὸς ἢ τετιμημένῳ ἐκ' ἀνδρείᾳ διαπρεπῶς, πρὸς τὸν Βεῖτον αὐτὸν Ἰπποπασάμην, μεταβάλλει πρὸς τὰς πολεμίας. Καμυλάτῳ δ' ἐκαλεῖτο. τῶν ἰδῶν ὁ Βεῖτῳ ἡλγιστον ἰχυρῶς ἢ τὰ μῦθ' ἀπ' ἀρχῆς, τὰ ἢ φόβῳ μέζονθαι μεταβολῆς ἢ πρὸς ὁσίας, αὐτὸς Ἰππὶ τὰς ἐναντίας ἡγῆν, εἰς ὥραν ἐναντίῳ τῷ ἡλίῳ καταφερομένη. ἢ τῷ μῦθ' καθ' αὐτὸν ἐκράτησε μέρος, ἢ προῆλθεν ὑποχωρεῖν πρὸ ἀεισερῶ τῷ πολεμίων ἐκείμην ἢ συνεπέρρωσαν οἱ ἱππεῖς, ἅμα τοῖς πεζοῖς ἐμβαλόντες τεταραγμένοις.

Volumnius autem vir sapientiae studiis deditus, & Bruti arma ab initio sequutus, nihil meminit hujus ostenti: sed obtectam apibus primam aquilam fuisse, & cuidam ordinum ductori brachium unguentum rosaceum exsudasse, neque quum crebro detergerent id & eximerent, quicquam profectum. Sub conflictum duas aquilas medio inter utramque aciem spatio concurrentes dimicasse, atque incredibile silentium campum occupavisse, omnibus eas spectantibus, pulsam fuisse & fugisse eam quae a parte fuerat Bruti. Celebratum vero fuit de Aethiope, qui porta patefacta aquilifero occurrens, gladiis a militibus est in omen id vertentibus concisus.

Postquam eduxit milites, atque infestam ho-

stibus explicavit aciem, ditu substitit. Nam contemplanti exercitum suspiciones & delationes adversus nonnullos oblatae sunt, & equitatum vidit haud alacrem ad committendam pugnam esse, sed semper operientem quid efficerent pedires. Inde repente vir strenuus, qui virtutis causa magno in honore habebatur, praeter Brutum ipsum evectus, Camulatus nomine, transit ad hostes. Id Brutum intuontem ingens perculit dolor, ac partim ira, partim majoris metu defectionis & prodicionis, protinus duxit in hostem praecipiti in nonam horam die. Quae ipse agebat parte superior fuit, gradumque intulit sinistram hostium cornu urgens, confirmaveruntque successum equites, qui una cum peditibus impressionem dederunt in percussos.

ραγιδύμοις. τὸ δ' ἕτερον κέρας, ὡς μὴ κυκλωθείη, τῷ ἡγεμόνων ἀλιπαρεξ-
αγόνων, πλήθει ᾗ λειπομύων, διεσπᾶτο τὸ μέσον· καὶ γιγνόμενον ἀδυνέως,
ἐκ ἀνείχετο τοῖς ἐναντίοις, ἀλλ' ἐφάυγε πρῶτον. οἱ δ' ἔτι διακόψαντες δι-
θύς ἐκυκλῆντο τὸν Βρεῖτον, αὐτὸν μὲν ὅσα στρατηγικῆς καὶ στρατιωτικῆς ἀρε-
τῆς ἔργα καὶ χεὶρ καὶ γνώμη περὶ τὰ θανά· πρὸς τὸ νικᾶν ἀποδεικνύμενον ᾧ δ'
πλέον ἔχε τῇ προτέρᾳ μάχῃ, τέτρω βλαπτόμενον. τῷ μὲν γὰρ πολεμίων τὸ
νικηθῆναι διθύς ἀπολώλει τότε· τῷ δ' Κασιῶν στραπέων ὀλίγοι διεφθάρησαν, οἱ
δ' σωζόμενοι, περὶ προηγήσαντο φειδύειν ὄντες, ἀνέπλησαν ἀθυμίας καὶ ταραχῆς
τὸ πλεῖστον τῶ στρατεύματι. ἐπὶ αὐτὰ καὶ Μάρκου ὁ Κάτων υἱὸς ἐν τοῖς
ἀείστοις καὶ θνητοτάτοις τῷ νέῳ μαχομένῳ, καὶ καταπονέμενῳ, ἐκ ἐφυ-
γῆν ἐδ' εἶξεν, ἀλλὰ χρώμενός τε τῇ χεὶρ, καὶ φράζων ὅστις εἴη, καὶ πα-
τρέθεν ὀνομάζων, ἔπεσεν ἐπὶ πολλοῖς νεκροῖς τῷ πολεμίων· ἐπιπλεον δ' καὶ τῷ
ἄλλων οἱ κρατίστοι, τῶ Βρεῖτε προκινδυνεύοντες.

Ἦν δέ τις Λευκίλλου, ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐν τοῖς ἐταίροις. ἔτι δὲ ὄρων βαρ-
βάρους τινας ἱππέας ἐν τῇ διώξει τῷ μὲν ἄλλων ἐδέξατο ποικιλέως λόγον,
ἐλαύνοντάς δ' ῥύδιον ἐπὶ τὸν Βρεῖτον, ἔγνω πρὸς κινδυνύσας ἐμποδῶν αὐ-
τοῖς ἡνέσθαι. καὶ μικρὸν ὑπολαφθεὶς, αὐτὸς ἔφη Βρεῖτ' εἶναι καὶ πιθανὸς
εἶναι, πρὸς Ἀνώνιον δεόμενῳ ἄγειν ἑαυτὸν, ὡς Καίσαρα δεδοικώς, ἐκείνῳ
δ' ἑαρμόν. οἱ δ' ἀσπασάμενοι τὸ δόγμα, καὶ τύχῃ τινὶ θαυμαστῇ κεχερῆ-
σθαι νομίζοντες, ἦγον τὸν ἄνδρα, σκότους ἤδη προπέμψαντες ὅς αὐτῷ τι-
νὰς

cultos. Alterum cornu, quum ne circunda-
retur, legati in longum extenderunt, quod
numero non æquarent adversarios, medium di-
vulsus est, atque adeo infirmum redditum
non sustinuit hostes, sed effudit se primum
in fugam. Qui hoc fuderant, mox circum-
venerunt Brutum. Hic omnia imperatoriae
& militaris virtutis opera manu & consilio
in ipso discrimine ad palmam obtinendam
expertus est. Cæterum qua re fuerat priore
conflictu superior, ea hic infestavit eum.
Siquidem hostium cornu, quod ibi succubuit,
illico fuit oppressum, ex Cassii vero militi-
bus pulsus pauci ceciderant. Qui vero in-
columes erant, ex priore clade trepidi con-
sternaverunt pavore ac terrore maximam ex-
ercitus partem. Hic M. Catonis filius inter
præstantissimos & fortissimos juvenes dimi-

cans ac labore confectus non cepit fugam ne-
que pedem retulit, sed pugnans, significans-
que qui esset, atque paterno nomine se ap-
pellans, super cumulata hostium cadavera ce-
cidit. Occubuit etiam ex aliis optimus quis-
que, qui ad eripiendum Brutum objecerunt se
hostibus.

Erat Lucilius quidam inter Bruti amicos,
vir bonus. Hic equitum catervam barbaro-
rum cernens in confectando cæteros negli-
gentes, in Brutum autem effusis se ferentes
habenis, statuit periculo suo illos inhibere:
paululumque a tergo relictus, ipse Brutum se
esse indicavit. Et fidem faciebat, quia oravit
ad Antonium ut ducerent se, quasi Cæsarem
timeret, & fideret illi. Hi præda sua ovan-
tes, & mirificam fortunam rati suam, abduxerunt
illum diei jam sero, præmissis certis ex

νάς αἰγέλας ὡς τὸν Ἀνώνιον. αὐτός τε ἐν ἡδύς ἀπλώτα τοῖς ἄγεσιν
 καὶ τῷ ἄλλων οἱ πωθανόμενοι ζῶντα Βεῦτον κομίζεσθαι σιωπῶντα,
 οἱ μὲν ἐλεεινὸν ἡγέμενοι τὴν τύχης, οἱ δὲ δόξης ἀνάξιον, ἄγαν βαρβά-
 ρων ὑπὸ φιλοψυχίας ἡρόμενοι. ἐπεὶ δ' ἐγγὺς ἦσαν, ὁ μὲν Ἀνώνιος ὑπέ-
 σθη, διαπορῶν ὅπως χρὴ δέξασθαι τὸν Βεῦτον· ὁ δὲ Λακίλλιος προσαχθεὶς,
 μάλα τεθαρρήκως, Μάρκον μὲν, εἶπεν, Ἀνώνιε, Βεῦτον εἰς ἡγήσιν, εἰ
 αὖ ἐλοι πολέμιος μὴ τοσούτον ἢ τύχη κρατήσῃς τὴν ἀρετῆς. ἀλλ' ἐκεί-
 νος οὐρεθήσεται ζῶν, ἦπερ καὶ νεκρὸς, ἀξίως κείμενος ἑαυτοῦ. ἐγὼ δὲ τὰς
 σὺς στρατιώτας ὡς ἀπεσταλμένοι ἦκω, παθεῖν εἰδὲν ὅτι τὰ τῶν ἀνι-
 στων ὡς αἰτέμενοι. ταῦτ' ἐπὶ τῷ Λακίλλει, καὶ πάντων ἐκπλαγύτων,
 Ἀνώνιος πρὸς τὰς κομισάνας αὐτὸν ἀποβλέψας, ἦπερ χαλεπῶς, εἶ-
 πεν, ὦ στρατιῶται, φέρετε τῇ ἀμαρτίᾳ δουλεύειν δοκῶντες· ἀλλ' οὐ
 ἴσα κρείττονα τὴν ζητεμένης ἄγας εὐρηκότες. πολέμιον γὰρ ζητῶντες, ἦκετε φί-
 λον ἡμῖν κομίζοντες. ὡς ἐγὼ Βεῦτον μὲν εἰ οἶδα μὰ τὰς θεὰς ὅτι αὖ
 ἐχρησάμενος ζῶντι. τοιούτων δ' ἀνδρῶν φίλων τυγχάνοιμι μᾶλλον ἢ πολε-
 μίων. ταῦτ' εἰπὼν, καὶ τὸν Λακίλλιον ἀσπασάμενος, τότε μὲν ἐν τῷ φί-
 λων σιῶσεν, ὕστερον δὲ χρώμενος εἰς πάντα πεισὼ καὶ βεβαίῳ διετέ-
 λεν.

Βεῦτος δὲ διαβάς τι ρεῖθρον ὑλῶδες καὶ ὡς ἀκρημον ἤδη σκότους ὄντος, εἰ
 πολὺ προῆλθεν, ἀλλ' ἐν τόπῳ κοίλῳ καὶ πέτραις ἐχούσι μεγάλῳ προκε-
 μένῳ καθίσας, ὀλίγων ὡς αὐτὸν ἡγεμόνων καὶ φίλων ὄντων, πρῶτα μὲν
 λυ-
 οῦ.

fuis ad Antonium nuntiis. Lætus ille pro-
 cessit ducentibus obviam: aliique, qui vivum
 attrahi audierunt Brutum, accurrerunt, par-
 tim ejus miserantes fortunam, partim illa glo-
 ria ducentes indignum, qui vitæ cupiditate
 præda factus foret barbarorum. Quum ap-
 propinquarent, substitit Antonius, suspensus
 quemadmodum Brutum exciperet. At Lucili-
 us ad eum adductus, fidenti animo, M. Bru-
 tum, inquit, Antoni, nemo cepit neque ce-
 perit hostis. Dii meliora, quam ut tantope-
 re virtutem opprimat fortuna. Verum ille
 reperietur vivus, vel certe, ut illo dignum est,
 mortuus. Ego vero militibus tuis imposui,
 atque adsum nihil hujus rei causa sufferre a-
 cerbi recusans. Sic fato Lucilio, omnibusque
 obstupefactis, Antonius in illos qui adduxe-

rant eum, intuitus, Nempe inique, inquit,
 fertis, commilitones, quod errore isto ar-
 bitremini vobis illud? Verum sic habe-
 tote, chariorem vos, quam quærebaris, re-
 perisse prædam. Quippe dum hostem qua-
 ritis, adduxistis nobis amicum. Nam ego
 Bruto incertus sum hercle quid facerem vi-
 vente. Tales vero amicos malim adipisci quam
 hostes. Ita loquutus, & Lucilium complexus,
 commendavit eum tunc uni amicorum, eoque
 deinceps fido & firmo ad omnia perpetuo usus
 est.

At Brutus rivum obsitum virgultis & rupi-
 bus transiit, neque multo longius, quod jam
 nox esset, processit, sed loco quodam cavo,
 cui grande prætentum saxum erat, confedit,
 paucis cinctus ducibus amicisque: ac primum
 suspi-

ἀποκλίνας εἰς τὸν ἑρανὸν ἀσέρων ὅλα μεσὸν, ἀνεφθέγγατο δύο εἴχες,
ὧν τὸν ἕτερον Βολέμνιϑ ἀνέγραψεν,

Ζεῦ μὴ λάθοι σε τῆδ' ὅς αἵτιϑ κακῶν·

τῷ δ' ἑτέρῃ φησὶν ὀπλαιοῦναι. μὲν γὰρ μικρὸν τῆρ ἐν τῇ μάχῃ πρὸ αὐτῷ
πεσόντων ἐταίρων ἕκασον ὀνομάζων, μάλιστα τῇ Φλαβίῳ μνήμη καὶ τῇ Λα-
βεῶνϑ ἐπεσέναξεν. ὡς δ' αὐτῷ πρεσβυτῆς ὁ Λαβεῶν, ὁ γὰρ Φλάβιϑ,
ἔπαρχϑ τῶν τεχνιτῶν. ἐν τῷ δέ τις, αὐτὸς τε διψήσας, καὶ τὸν Βρεῖτον
ὁρῶν ὁμοίως ἔχοντα, λαβὼν κράνϑ ὀπλὶ τὸν ποταμὸν κατέδραμν. ψό-
φῃ γὰρ καὶ θάτερα προσπεσόνϑ, Βολέμνιϑ προῆλθεν κατοψόμενϑ, καὶ
συνὸν αὐτῷ Δάρδανϑ ὁ ὑπάσπιστής. ἐπανελθόντες γὰρ μὲν μικρὸν, ἠρώτησαν
παρὰ τῷ πόματι. ἠθικῶς γὰρ σφόδρα μεδιάσας ὁ Βρεῖτϑ πρὸς τὸν Βο-
λέμνιον, ἐκπέποται, εἶπεν, ἀλλ' ἕτερον ὑμῖν κομωθήσεται. πεμφθεὶς δ' ὁ
αὐτὸς ἐκινδυνύουσαν ὑπὸ τῶν πολεμίων αἰλῶναι, καὶ μόλις ἐσώθη τετρα-
μήνϑ. εἰκάζοντι δ' αὐτῷ μὴ πολλὰς ἐν τῇ μάχῃ τεθνάναι, Στατύλλιϑ
ὑπέστη διὰ τῶν πολεμίων ἐκπεσάμενϑ (ἄλλως γὰρ ἔκ ὧν κατόψεσθαι
τὸ στρατόπεδον) καὶ πρὸς ἄρας, ἄνπερ εὔρη τάκεϊ σωζόμενα, πάλιν ἀφί-
ξεσθαι πρὸς αὐτόν. ὁ μὲν ἔν πρὸς ἡγήθη, τῷ Στατυλίῳ παρελθόνϑ
εἰς τὸ στρατόπεδον ὡς δ' ἔκ ἐπ' ἀνῆκε χρόνῳ πολλῷ, Βρεῖτϑ εἶπεν, ἂν (ἢ
Στατύλλιϑ ἀφίξῃ). συνέβη δ' αὐτὸν ἐπανερχόμενον ἐμπεσεῖν εἰς τὰς πο-
λεμίας καὶ διαφθαλεῖναι.

Προϊίστης γὰρ τὸ νυκλὸς ἀποκλίνας ὡς ἔτυχεν καθεζόμενϑ, πρὸς οἰκέτῳ
ἑαυ-

suspiciens in fulgens stellis coelum, duos ver-
sus protulit, quorum alterum prodidit literis
Volumnius :

Ne hujus mali te fallat autor, Jupiter.

alterum sibi ait memoria effluxisse. Mox sin-
gulos amicos qui ante oculos suos cecide-
rant in acie nominans, præcipue Flavii
mentioni & Labeonis ingemuit. Fuit ejus
Labeo legatus, Flavius præfectus fabrorum.
Interea quidam, qui & ipse sitiit, & Bru-
tum item vidit similiter affectum, rapta ga-
lea decurrit ad amnem. Quum strepitus ex
altera ripa accidisset, processit Volumnius
speculatum, & cum eo armiger Dardanus.
Cito regressi requisiverunt de potu. Ibi sa-

ne quam placide arridens Brutus Volumnio,
Epotus est, inquit, sed afferetur vobis al-
ter. Idem missus pene captus ab hostibus
fuit, & ægre vulneratus evasit. Conjectan-
ti Bruto non multos in conflictu cecidisse,
recepit Statilius per medios se transiturum
hostes, (neque enim poterat aliter) & spe-
culaturum castra, elataque face, si illa salva
offendisset, ad ipsum regressurum. Fuit fax
sublata. Nam pervenit in castra Statilius.
Qui quum longo spatio non redisset, Brutus,
Si Statilius, inquit, vivit, revertetur. Verum
ille in reditu incidit forte in hostes, a quibus
est interfectus.

Multa jam nocte inclinans se Brutus, ut
sedebat, versus servum suum Clitum, allo-
quutus

ἑαυτῷ Κλείτον ἐλάλει. σιωπῶντι δὲ τῷ Κλείτῳ καὶ δακρυόσῳ, αὐτῷ ἑπασπασάμεντι τὸν ὑπασπιστὴν Δάρδανον, ἰδίᾳ τινας αὐτῷ προσέφερε λόγους. τέλει δὲ τὸν Βολέμνον αὐτὸν ἑλλύνει τῶν λόγων καὶ τὴν ἀσκήσεως ὑπεμνήσκει καὶ παρεκάλει τῇ χειρὶ συνεφάψασθαι τῷ ξίφει αὐτῷ, καὶ συνεπερεῖσαι τὴν πληγὴν. τῷ δὲ Βολεμνίᾳ διασαμνέει, καὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως ἐχόντων, ἐπὶ τῷ δὲ τῷ ὡς δεῖ μὴ μένειν, ἀλλὰ φεύγειν, ἔξανασας, πάνυ μὲν ἔν, ἔφη, φεικτέον· ἀλλ' ἐπὶ διὰ τῶν ποδῶν, ἀλλὰ διὰ τῶν χειρῶν. ἐμβαλὼν δὲ τὴν δεξιὰν ἐκείνῳ μάλα φαιδρῆς, ἤδεσθαι μὲν ἔφη μεγάλῃ ἡδονῇ ὅτι τῶν φίλων αὐτὸν εὐθεὶς ἐψεύσατο, τῇ τύχῃ δ' ἐκκαλεῖν ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἑαυτὸν δὲ τῶν νεκροτέρων μακαριώτερον νομίζειν, ἐκ ἐχθρῶν εὐδὲ πρότερον μόνον, ἀλλὰ καὶ νῦν ἀπολείποντα δοξάζειν ἀρετῆς, ἣν ἔσθ' ὅπλοις ἔτε χερίμασιν ἀπολαύσασθαι οἱ κακροτέρους ὡς μὴ δοκεῖν ὅτι δικαίους ἀνδρας ἀδικοὶ, καὶ κακοὶ χρηστῶς ἀπολάσσαντες, ἐπὶ προσηκόντως ἀρχαῖσιν. δευτέρῳ δὲ καὶ παρρησιαστικῶς σῶζειν ἑαυτὸς, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τῶν μετ' αὐτοῦ δύο ἢ τριῶν, αἳ καὶ Στρατόντα ὁ ἀπὸ λόγων ῥητορικῶν γεγονώς αὐτῷ συνήθης. καὶ τῷτον ἔλγισα παρρησιασάμεντι ἑαυτῷ, καὶ τὸ ξίφος γυμνὸν ἐπὶ τῇ λαβῇ ταῖς χερσὶν ἀμφοτέραις ἐρείσας καὶ περὶ τῶν ἐτελεύτησεν. οἱ δὲ φασιν ἐκ αὐτῶν ἀλλὰ τὸν Στρατόντα, πολλὰ πάνυ τῷ Βρότῳ δευτέριον, ἀποσπέναντα τὴν ὄψιν, ὑποσηῖσαι τὸ ξίφος ἐκείνον δὲ ῥύμη προσβαλόντα τὸ σῆμα καὶ διώσαντα, σιωπῶντος ἀποθανεῖν.

Τῷτον

quutus est eum. Silente Clito & lacryman-
te, vertit se rursus ad armigerum Dardanum,
quicum habuit seorsum quosdam sermones.
Tandem Volumnium ipsum lingua Græca li-
terarum & studiorum communium commo-
nificavit, oravitque ut manum gladio una se-
cum admoveret, & ictus impulsus adjuva-
ret. Recusante id Volumnio, aliisque idem
facientibus, quum diceret quispiam non re-
manendum illic, sed fugiendum esse: exsur-
gens, Sane, vero, inquit, fugiendum est, non
pedibus tamen, sed manibus. Tum data cui-
que dextra vultuque perquam sereno, magnæ
sibi voluptati ait esse quod nemo ipsum fe-
cellisset amicorum; verum fortunam se pa-
trix nomine inculcare: victoribus vero duce-
re se beatiorum, non præteritorum tantum

causa, sed in præsentia quoque; qui laudem
relinqueret virtutis, quam neque armis victores
neque pecunia paraturi vel relicturi essent po-
steris, quin viderentur justis oppressis & probis
injusti & improbi dominatum nihil ad ipsos
pertinentem quæsisse. Postquam denique o-
ravavit & obsecravavit eos ut semet ipsi servarent,
recessit longius cum duobus aut tribus: ex
quibus fuit Strato, qui cum eo ex studio
rhetorico contraxerat familiaritatem. Hunc
proxime se constituit, atque in gladium stric-
tum, quem capulo ambabus manibus direxit,
incumbens interemit se. Alii non ipsum autu-
mant, sed Stratōnem, enixe precante Bruto,
aversis oculis subiecisse gladium, atque il-
lum cum impetu impressisse pectus: quo tra-
jecto fuisse eum e vestigio exanimatum.

Hunc

Τῷτον ὃ τὸν Στρατόνα Μεσάλας ἐταῖρε^Θ ὦν Βεῤῥῳ, Καίσαρι δια-
 λαγείς, ὅππῃ χολῆς πότε προσηγάγε, καὶ δακρύσας εἶπεν, Οὗτός ἐσσι, ὦ
 Καίσαρ, ὁ ἀνὴρ ὁ τῷ ἐμῷ Βεῤῥῳ τὴν τελευταίαν ὑπεργήσας χάριν. Δπο-
 δεξάμεν^Θ ἔν ὁ Καίσαρ, ἔχεν αὐτὸν ἐν τε τοῖς πόνοις καὶ ἐν τοῖς πῶι Ἀλίου
 ἀγῶσιν ἕνα τῷ πῶι αὐτὸν ἀγαθῶν ἡγομένων Ἑλλιάων. αὐτὸν ὃ τὸν Μεσ-
 σάλαν λέγουσιν ὕστερον ἐπαινέμενον ὑπὸ Καίσαρ^Θ, ὅτι καίπερ ἐν Φιλίπ-
 ποις πολεμώτατ^Θ αὐτοῖς ἡγομέν^Θ διὰ Βεῤῥον, ἐν Ἀλίου προθυμώτατον
 ἑαυτὸν παρέχεν, ἐγὼ σοι, φάναι, ὦ Καίσαρ, αἰεὶ τῷ βελτίονος καὶ δικαιότερας
 τιμῆς καὶ μερίδ^Θ ἐχομέν^Θ. τὸν ὃ Βεῤῥον ὁ Ἀνώνι^Θ ἀνδρῶν τεθνηκότα,
 τὸ μὲν σῶμα τῇ πολυτελεστάτῃ τῷ ἑαυτῷ Φοινικίδων πειθαρχίᾳ ἐκέλευ-
 σεν ὕστερον ὃ τὴν Φοινικίδα κεκλημενὴν αἰδομέν^Θ, ἀπέκλιπε τὸν ὑφελό-
 μενον. τὰ ὃ λείψανα πρὸς τὴν μητέρα τῷ Βεῤῥῳ Σεργιλίᾳ ἀπέπεμψε
 Πορκίαν ὃ τὴν Βεῤῥῳ γυναῖκα Νικόλα^Θ ὁ φιλόσοφ^Θ ἰσορεῖ, καὶ Οὐά-
 λeria^Θ Μάξιμ^Θ, βελομένην ἀποθανεῖν, ὡς εἰδὲς ἐπέτρεπε τῷ φίλῳ, ἀλ-
 λά προσέκλειε καὶ παρφυλάττον, ἐκ τῷ πρὸς ἀνασπάσασαν ἀνθρώκας κα-
 ταπιεῖν, καὶ τὸ σῶμα συκλείσασαν καὶ μύσασαν, ἕτω διαφθαρείῳ. καίτοι
 φέρεται τις Ἐπιστολὴ Βεῤῥῳ πρὸς τὰς φίλας, ἐγκαλεῖ^Θ καὶ ὀλοφρομένη
 πῶι τῷ Πορκίας, ὡς ἀμεληθείσης ὑπὲρ αὐτῆς, καὶ προελομένης διὰ νόσον κα-
 ταπιεῖν τὸν βίον. εἰκεν ἔν ὁ Νικόλα^Θ ἡγνοῦναι τὸν χρόνον, ἐπεὶ τό γε
 πάθ^Θ καὶ τὸν ἔρωτα τῷ γυναικός, καὶ τὸν τρέπον τῷ τελευτῆς ὑπονοῆσαι δι-
 δῶσι καὶ τὸ Ἐπιστόλιον, εἶπερ ἄρα τῷ γνησίῳ ἐσίν.

Hunc Stratonem Messala, Bruti amicus, Cæ-
 sari reconciliatus, commendavit ei aliquando per
 otium, lacrymansque ait, Hic ille est, Cæsar,
 qui Bruto meo extremum præstitit officium.
 Eum Cæsar benevolentia complexus habuit in
 laboribus & certaminibus Actiacis unum ex
 fortibus Græcis qui eum sequebantur. Ipsum
 autem memorant postea Messalam, quum ce-
 lebraretur a Cæsare, quod quamvis fuisset ad
 Philippos infestissimus ipsis Bruti causa hostis,
 egregiam operam tamen sibi præbuisset ad A-
 ctium, dixisse, Me vero, Cæsar, semper sectæ
 partiumque invenies meliorum & justiorum
 focium. At Brutum Antonius exanimem quum
 invenisset, corpori præcepit paludamentum
 ex suis pretiosissimum injici. Post quum id
 interceptum comperisset, interfici jussit fu-

rem; reliquias ad matrem Bruti Serviliam
 remisit. Porciam Bruti uxorem Nicolaus
 philosophus scribit & Valerius Maximus,
 quæ mori destinaverat, quum amicorum
 nemo id permetteret, sed adhærent ei as-
 sidui asservarentque, ex foco arreptos carbo-
 nes hausisse, oreque occluso & compresso
 fuisse absumptam. Licet circumferatur e-
 pistola quædam ad amicos Bruti expositulan-
 tis & lamentantis Porciam ut ab illis negle-
 ctam, quæ deponere ob valetudinem volu-
 isset vitam. Videtur igitur temporis Nico-
 laum rudem fuisse. Nam morbum certe a-
 moremque hujus fœminæ & mortis modum
 epistolum quoque hoc, modo ex germanis
 fit, suggerit.

ΠΟΛ.

ΟΛΛΩΝ τοίνυν τοῖς ἀνδράσιν ὑπαρξάντων καλῶν, ἐν τοῖς
 πρώτοις ᾗ, τὸ μεγίστης ἐλαχίσταις ἀφορμαῖς ἡμέδω, τῷτο
 τῷ Δίῳ καλλιστὸν ἐστίν. ἔ γὰρ εἶχε τὸν ἀμφισβητήν, κα-
 θάρπεε ὁ Βεῖτω Κάσιον, ἀνδρα πρὸς τὴν ἀρετὴν καὶ
 δόξαν ἔχ ὁμοίως ἀξιόπιστον, εἰς ᾗ τὸν πόλεμον ἐκ ἐλάττο-
 νας τόλμῃ καὶ δεινότητι καὶ πράξει συμβολαὶς ᾤχετο ὡς ἀχόμῃον ὥγε καὶ τῷ πα-
 τὸς ἔργα προσποιῶσιν ἐνιοὶ τὴν ἀρετὴν, ἡγεμόνα τῷ Ἰππὶ Καίσαρα γινώ-
 μης τῷτον ἀτρεμενίῃ Βεῖτῳ ἡμέδω λέγοντες. Δίῳ δ' ὥσπερ ὅπλα, καὶ
 πλοῖα, καὶ στρατιωτικῶν δυνάμιν, ἔτω καὶ φίλος καὶ συνεργὸς Ἰππὶ τὴν πρᾶ-
 ξιν αὐτὸς ἑαυτῷ φαίνετο κλησάμῃον. ἔ μὲν ἔδ' ὡς Βεῖτος ἐκ τῷ πρᾶ-
 μάτων αὐτῶν καὶ τῷ πολέμῳ πλεον ἔχεν καὶ δυνάμιν, ἔτω καὶ Δίῳ, ἀλ-
 λά τῷ πολέμῳ προεισήνεκεν αὐτὸς τὸν ἑαυτῷ πλεον, ὑπὲρ τῷ τῶν πολυ-
 τῶν ἐλευθερίας τοῖς τῷ φυγῆς ἐφοδίους προκαταχρησάμῃον. ἐτι ᾗ, Βεῖτω
 μὲν καὶ Κάσιῳ, ἐκ ὅν ἀσφαλὲς ἡσυχίαν ἄγειν ἐκπεσῶσι τῷ Ῥώμῃς, ἀλλ'
 ὡφληκόσι δίκῃ θανάτῳ καὶ διωκομένοις, ἀναγκαίως εἰς τὸν πόλεμον κατέ-
 φυγον

QUANDO igitur multa hisce viris suppe-
 tierunt præclara, præsertim quod ex tenuissi-
 mis subsidiiis maximi evaserint, hæc Dioni pul-
 cherrima laus est. Neque enim laudis socium ha-
 buit, quomodo Cassium Brutus; virum ad vir-
 tutem & gloriam non perinde excellentem, sed
 qui ad bellum non minus fortitudine, scientia rei
 militaris, & industria attulit momenti: cui sane
 etiam totius facti ascribunt quidam ingressum:
 ducem hunc consilii in Cæsarem Bruto intre-
 pidum afferentes fuisse. At Dion, sicut arma,

classem, copias militares ad rem gerendam,
 ita amicos quoque & socios sibi ipse com-
 paravit. Nec vero jam, ut Brutus, ex re-
 bus ipsis gerendis & bello opes sibi & vires
 quæsit, ita Dion: verum prærogavit in
 bellum ipse facultates suas, ac pro civium
 suorum libertate exilii viaticum profudit pri-
 or. Adhæc Brutus & Cassius, quum non lice-
 ret urbe profugis securam agere quietem, ve-
 rum rei capitalis damnati & quum persequen-
 rentur eos alii, confugerunt necessario ad bel-
 lum,

φυγόν· καὶ τὰ σώματα τοῖς ὅπλοις παρὰ καταθέμενοι διεκινδύνυσαν ὑπὲρ αὐτῶν τὸ πλεόν ἢ τῶν πολιτῶν. Δίων δ' ἀδέεσερον τῇ φυγῇ τῷ φυγαδίσαντι· τυράννης καὶ ἥδιον διάγων, ἀνέρριψεν ἐκὼν κίνδυνον τοσούτον ἵππ' αὐτῷ σῶσαι Σικελίαν.

Καὶ μὲν ἔχ' ὅμοιον, Διονυσίᾳ Συρακυσίοις, ἢ Καίσαρ· ἀπαλλαγῆναι Ῥωμαίοις. ὁ μὲν γὰρ ἔδ' ἠγνεῖτο τύραννον εἶναι, κακῶν τε μυρίων ἐμπεπλήκει Σικελίαν· ἢ ὃ Καίσαρ ἀρχὴν, σωισαμένη μὲν ἐκ ὀλίγα τοῖς ἐναντικειμένοις πράγματα παρέχεν. δεξαμένη τοῖς καὶ κρατηθεῖσιν ὄνομα καὶ δόκησις ἐφάνη μόνον, ἔργον δ' ἀπ' αὐτῆς ἔδεν ὥμῳ ἔδ' ἐκ τυραννικὸν ὑπῆρξεν. ἀλλὰ καὶ δεομένης ἔδειξε τοῖς πράγμασι μοναρχίας, πρῶτα τῷ ὥσπερ ἰατρὸς, ὑπ' αὐτῷ τῷ δαίμονι δεδοῦτος. διὸ Καίσαρα μὲν διθύς ἐπόθησεν ὁ Ῥωμαίων δῆμος, ὥστε χαλεπὸς γυνέως καὶ ἀπαραιτήτος τοῖς ἀπεικλονόσι Δίωνα δ' ἢ Διονυσίᾳ πάρεσις ἐκ Συρακυσῶν, καὶ τὸ μὴ κατασκάψαι τῷ πρῶτῳ τυράννι τὸν τάφον, ἐπαίτιον μάλιστα πρὸς τοὺς πολίτας ἐποίησεν.

Ἐν αὐταῖς τοίνυν ταῖς πολεμικαῖς πράξεσιν, ὁ μὲν Δίων ἀμεμπτῶς γέγονε στρατηγός, ὃν μὲν αὐτὸς ἐβόλετο τοῖς πράγμασιν αἰεὶ αὖτε χρωμῶν, ἀ' δ' ἐπ' αἰῶνι δι' ἑτέρας, ἀναλαβὼν καὶ μεταστήσας ἵππ' αὐτῷ τὸ βελτίον· ὁ ὃ Βεῦτ' τὸν ἑκατὸν ἀγῶνα ὑπὲρ τῶν ὅλων ἔθ' ὑποσῆναι δοκεῖ φρονίμως, ἔτε σφαλεῖς ἐπανόρθωσιν δόρειν, ἀλλ' ἀπέπειπε καὶ προεῖπε τὰς ἐλπίδας, ἔδ' ὅσον Πομπηίου ἑπιτολμήσας τῇ τύχῃ· καὶ ταῦτα, πολλῆς μὲν αὐ-

lum, armorumque præsidio suam committentes salutem, discrimen pro semetipsis potius quam pro civibus adire: Dion vero securius in exilio, quam qui eum exterminaverat tyrannus, & lætius agens, quo Siciliam confervaret, tantam ultro periculi jecit aleam.

Jam non perinde fuit Romanos a Cæsare atque ab Dionysio Syracusanos liberari. Hic enim tyrannum se non ibat inficias esse, & malis Siciliam obruebat infinitis. At Cæsaris dominatus, dum constitueretur, non parum præbuit adversariis negotii. Ubi eum victi receperunt, nomen tantum & opinionem apparuit esse, factum vero ab illo sævum vel tyrannicum extitit nullum: immo rebus ipsis proscutibus unum principem, lenissimum qua-

VOL. V.

si medicum ab ipso se Deo ostendit datum. Quare Cæsarem illico populus Romanus desideravit, fuitque infensus & implacabilis percussoribus ejus. Dioni Dionysii ex urbe Syracusana dimissio, & quod tyranni conditorium prioris non fuisset demolitus, crimini est apud cives datum.

Jam in ipso gerendo bello dux Dion inculpatus fuit, qui rebus quas ipse instituerat, optime est usus; ubi titubatum per alios fuit, eas erexit & correxit: Brutus extremum de summa rerum neque subiisse videtur certamen prudenter, neque lapsus emendationem quæsisse, sed despondit animum & spem abjecit, nec quantum Pompeius ausus iterum tentare fortunam; idque quum spes magna ei ibi-

M m

dem

ΟΛΛΩΝ τοίνυν τοῖς ἀνδράσιν ὑπαρξάντων καλῶν, ἐν τοῖς
 πρώτοις ᾗ, τὸ μέγιστος ἐλαχίσαις ἀφορμαῖς ἡμέα, τῷ
 τῷ Δίῳ καλλισόν ἐστιν. ἔ γὰρ εἶχε τὸν ἀμφισβητήν, κα-
 θάρπεε ὁ Βρεττὸς Κάσιον, ἀνδρα πρὸς τὴν ἀρετὴν καὶ
 δόξαν ἔχ' ὁμοίως ἀξιόπιστον, εἰς ᾗ τὸν πόλεμον ἐκ' ἐλάττο-
 νας τόλμῃ καὶ δεινότητι καὶ πράξει συμβολὰς παρὰ τοὺς ἄλλους ὥγε καὶ τῷ παν-
 τὸς ἔργα προσποιῶσιν ἐνιοὶ τὴν ἀρετὴν, ἡγεμόνα δ' ἐπὶ Καίσαρα γνώ-
 μης τῷτον ἀτρεμεῖν Βρεττὸν ἡμέα λέγοντες. Δίῳ δ' ὥσπερ ὅπλα, καὶ
 πλοῖα, καὶ στρατιωτικῶς δυνάμει, ἔτω καὶ φίλος καὶ συνεργὸς ἐπὶ τὴν πρᾶ-
 ξιν αὐτὸς ἑαυτῷ φαίνετο κησάμενος. ἔ μὲν ἔδ' ὡς Βρεττος ἐκ τῶν πραγ-
 μάτων αὐτῶν καὶ τῷ πολέμῳ πλεονέχων ἔχεν καὶ δυνάμει, ἔτω καὶ Δίῳ, ἀλ-
 λά τῷ πολέμῳ προεισήνεκεν αὐτὸς τὸν ἑαυτῷ πλεονέχον, ὑπὲρ δ' τῶν πολι-
 τῶν ἐλευθερίας τοῖς δ' φυγῆς ἐφοδίοις προκαταχρησάμενος. ἔτι δ', Βρεττὸς
 μὲν καὶ Κάσιος, ἐκ ὅν ἀσφαλὲς ἡσυχίαν ἄγειν ἐκπεσῶσι δ' Ῥώμης, ἀλλ'
 ὠφληκόσι δίκῃ θανάτῳ καὶ διωκομένοις, ἀναγκαίως εἰς τὸν πόλεμον κατέ-
 φυγον·

QUANDO igitur multa hisce viris suppe-
 tierunt præclara, præsertim quod ex tenuissi-
 mis subsidiiis maximi evaserint, hæc Dioni pul-
 cherrima laus est. Neque enim laudis socium ha-
 buit, quomodo Cassium Brutus; virum ad vir-
 tutem & gloriam non perinde excellentem, sed
 qui ad bellum non minus fortitudine, scientia rei
 militaris, & industria attulit momenti: cui sane
 etiam totius facti ascribunt quidam ingressum:
 ducem hunc consilii in Cæsarem Bruto intre-
 pidum afferentes fuisse. At Dion, sicut arma,

classẽ, copias militares ad rem gerendam,
 ita amicos quoque & socios sibi ipse com-
 paravit. Nec vero jam, ut Brutus, ex re-
 bus ipsis gerendis & bello opes sibi & vires
 quæsit, ita Dion: verum prærogavit in
 bellum ipse facultates suas, ac pro civium
 suorum libertate exilii viaticum profudit pri-
 or. Adhæc Brutus & Cassius, quum non lice-
 ret urbe profugis securam agere quietem, ve-
 rum rei capitalis damnati & quum persequen-
 rentur eos alii, confugerunt necessario ad bel-
 lum,

Φυγον' ἢ τὰ σώματα τοῖς ὅπλοις παρὰ καταθέμενοι διεκινδύνυσαν ὑπὲρ αὐτῶν τὸ πλεον ἢ τῶν πολιτῶν. Δίων δ' ἀδέεσερον τῇ φυγῇ τῇ φυγαδύσας αὐτῶν τυράννης ἢ ἥδιον διάγων, ἀνέριψεν ἐκὼν κίνδυνον τοσούτον ἵνα τῷ σῶσαι Σικελίαν.

Καὶ μὲν ἔχ' ὅμοιον, Διονυσίῳ Συρακυσίοις, ἢ Καίσαρ ἀπαλλαγῆναι Ῥωμαίοις. ὁ μὲν γὰρ ἔδ' ἠνεῖτο τύραννον εἶναι, κακῶν τε μυρίων ἐμπεπλήκει Σικελίαν ἢ ὃ Καίσαρ ἀρχή, στωισαμένη μὲν ἐκ ὀλίγα τοῖς ἐναντιομήτοις πράγματα παρέχεν. δεξαμένοις ὃ ἢ κρατηθεῖσιν ὄνομα ἢ δόκησις ἐφάνη μόνον, ἔργον δ' ἀπ' αὐτῆς ἔδ' ὥμὸν ἔδ' τυραννικὸν ὑπῆρξεν. ἀλλὰ ἢ δεομένης ἔδειξε τοῖς πράγμασι μοναρχίας, πρᾶτότατ' ὥσπερ ἰατρὸς, ὑπ' αὐτῇ τῇ δαίμονι δέδοται. διὸ Καίσαρα μὲν διθυρῶς ἐπόθησεν ὁ Ῥωμαίων δῆμος, ὥστε χαλεπὸς γυνέως ἢ ἀπαραιτήτος τοῖς ἀπεκλιονόσι Δίωνα δ' ἢ Διονυσίῳ πάρεσις ἐκ Συρακυσῶν, ἢ τὸ μὴ κατασκάψαι τῇ πρῶτῃ τυράννης τὸν τάφον, ἐπαίτιον μάλιστα πρὸς τὰς πολίτας ἐποίησεν.

Ἐν αὐταῖς τοίνυν ταῖς πολεμικαῖς πράξεσιν, ὁ μὲν Δίων ἀμεμπτῶς γέγονε στρατηγός, ὃν μὲν αὐτὸς ἐβέλετο τοῖς πράγμασιν ἀείσα χρωμένη, ἀ δ' ἐπ' αὐτῇ δι' ἑτέρας, ἀναλαβὼν ἢ μεταστήσας ἵνα τὸ βελτίον ὁ ὃ Βεῖτ' τὸν ἑκατον ἀγῶνα ὑπὲρ τῶν ὅλων ἔδ' ὑποσῆναι δοκεῖ φρονίμως, ἔτε σφαλεῖς ἐπανόρθωσιν δέξειν, ἀλλ' ἀπέειπε ἢ πρᾶτο τὰς ἐλπίδας, ἔδ' ὅσον Πομπηίου ἵπποτολήσας τῇ τύχῃ ἢ ταῦτα, πολλῆς μὲν αὐ-

lum, armorumque præsidio suam committentes salutem, discrimen pro semetipsis potius quam pro civibus adiere: Dion vero securius in exilio, quam qui eum exterminaverat tyrannus, & lætius agens, quo Siciliam conservaret, tantam ultro periculi jecit aleam.

Jam non perinde fuit Romanos a Cæsare atque ab Dionysio Syracusanos liberari. Hic enim tyrannum se non ibat inficias esse, & malis Siciliam obruebat infinitis. At Cæsaris dominatus, dū constitueretur, non parum præbuit adversariis negotii. Ubi eum victi receperunt, nomen tantum & opinionem apparuit esse, factum vero ab illo sævum vel tyrannicum extitit nullum: immo rebus ipsis proscendentibus unum principem, lenissimum qua-

VOL. V.

si medicum ab ipso se Deo ostendit datum. Quare Cæsarem illico populus Romanus desideravit, fuitque infensus & implacabilis percussoribus ejus. Dioni Dionysii ex urbe Syracusana dimissio, & quod tyranni conditorium prioris non fuisset demolitus, crimini est apud cives datum.

Jam in ipso gerendo bello dux Dion inculpatus fuit, qui rebus quas ipse instituerat, optime est usus; ubi titubatum per alios fuit, eas erexit & correxit: Brutus extremum de summa rerum neque subisse videtur certamen prudenter, neque lapsus emendationem quæsisse, sed despondit animum & spem abjecit, nec quantum Pompeius ausus iterum tentare fortunam; idque quum spes magna ei ibi-

M m

dem

αὐτόθι λαπομόνης ἐλπίδ' ἐν τοῖς ὅπλοις ταῖς ᾗ κερσὶ κρατῆρ' πάσῃ
 βεβαίως τ' θαλάσσης. ὃ ᾗ μέγιστον ἐστὶν ὧν ἐκαλεῖται Βρεττῶν, τὰ σωφειλά
 τῇ Καίσαρι χάσται, καὶ σώσαντα τῇ συνελακώτων ὅσους ἐβέλετο, καὶ φί-
 λον νομιζόμενον, καὶ προτιμηθέντα πολλῶν, αὐτόχερα τῷ σώματι ἡμέας
 τῶν ἐκ ἄντις εἶποι καὶ Δίων. ἀλλὰ τελευτήσας, οἰκείος μὲν Διονυσίου καὶ
 φίλου ὥσθ' ἐπὶ τὰ πρᾶγματα καὶ συνεδριεφύλατ' ἐκπεσὼν ᾗ τ' πατέρει, καὶ
 καὶ ἀδικοῦσιν πρὸς τὴν γυναῖκα, καὶ τὴν ἐστίαν ἀπολέσας, ἐκ προφαυῆς εἰς
 πόλεμον κατέστη νόμιμον καὶ δίκαιον. ἡ δὲ τῶν ἀντιθέτων πρῶτον. ὃ γὰρ εἰς ἐπα-
 νον ὑπάρχει τοῖς ἀνδράσι μέγιστον, ἢ πρὸς τὰς τυραννίδας ἀπέχθεια καὶ μισο-
 πονηρία, τῶν ἐλκευμένων ἐστὶ τῶν Βρεττῶν καὶ καθαρῶν. ἰδίᾳ γὰρ ἐδὲν ἐκαλεῖται
 Καίσαρι, τ' κοινῆς προσηκούντως ἐλδοθείας. ὃ δ' εἰ μὴ κακῶς ἐπα-
 ρει αὐτός, ἐκ ἂν ἐπολέμησεν. καὶ τῶτο δηλῆται ταῖς Πλάτωνος Ἰπ-
 σοκράτους, ὅς ὧν δηλός ἐστιν ὡς ἀποβληθείς τ' τυραννίδος, ἐκ ἀπορίας κατ-
 ἔλυσεν Διονύσιον. ἐπὶ Βρεττον μὲν καὶ Πομπηίῳ φίλον ἐποίησεν, ἐχθρὸν
 οἷα, καὶ πολέμιον Καίσαρι, τὸ κοινῇ συμφέρον, ὡς ἐχθρὰς ὅρω καὶ φιλίας ἐν
 χρώμενον τὰ δικάια. Δίων ᾗ πρὸς χάσται ὥσθ' ἐπὶ πολλὰ Διονύσιον, ὅτε καὶ
 βέβαιος αὐτῷ, καὶ πρὸς ὀργὴν ἀπισθεὶς ἐπολέμησεν. διὸ τῶν μὲν ἐδ' οἱ
 φίλοι πάντες Ἰππίδουσαν, ὡς μεταστῆσας Διονύσιον ἐκ ἂν βεβαιώσασα
 τὴν ἀρχὴν αὐτῷ, πρᾶοτέρῳ τυραννίδος ὀνόματι πρᾶγαγὼν τὰς πολιτάς.
 πρὸς ᾗ τῷ Βρεττῷ, τῷ ἐχθρῷ καὶ ἀκέρῳ, ὅτι μόνος τῷ ἐπὶ Καίσαρα συμα-
 γαμῶν,

dem reliqua in armis foret, & classe toto mari
 plane potiretur. Maximum autem, quod inu-
 runt Bruto, crimen est: quod, qui Cæsaris
 esset beneficio servatus, & conservaret ex so-
 ciis fortunæ suæ quotquot ei liberet, amicis-
 que habitus & prælatus multis, ipse corpori
 illius intulerit manus. Id nemo Dioni obji-
 ciat: immo contra, quamdiu familiaris & a-
 micus fuit Dionysii, res erexit conservavitque
 illius: patria vero exactus & violatus in uxore,
 ac re familiari exutus, bellum aperte sus-
 cepit legitimum & iustum. Atqui hoc pri-
 mum in contrariam sententiam verti potest.
 Quod enim hisce viris ad laudem suppeditat
 imprimis, animus in tyrannos infestus, & im-
 probitatis odium, id sincerum Bruto, & liqui-
 dum manet. Nihil enim quod de Cæsare que-

reretur privatim quum haberet, adiit pro li-
 bertate publica discrimen: ille nisi læsus ipse
 fuisset, bellum non movisset. Hoc ex Platonis
 liquet epistolis. Ex quibus constat pulsum au-
 la tyrannica, non deficientem oppressisse eum
 Dionysium. Insuper Brutum Pompeio, cui an-
 te fuerat inimicus, fecit bonum publicum ami-
 cum, & Cæsari hostem, utpote qui unum habe-
 ret inimicitiae & amicitiae iustitiam terminum.
 Dion multa in Dionysii gratiam egit, quamdiu
 sibi fidit ille, & ira adductus, ubi fides deroga-
 ta sibi est, intulit illi arma. Unde nec ei om-
 nes amici fidem habuerunt, pulso Dionysio
 non stabiliturum eum sibi ipsi dominatum,
 blandiore nomine quam tyrannidis cives de-
 mulcentem. De Bruto autem inimicorum au-
 dires testimonium, conjuratorum in Cæsarem
 soli

ραϊσάν, ἕνα πρέθετο σκοπὸν ἀπ' ἀρχῆς ἄλλαι τέλει, τῷ πάτρειον ἀποδέναι Ῥωμαίοις πολιτείαν.

Ἄνδρα γέ μιν τέτων, ὁ πρὸς Διονύσιον ἀγῶν ἐχ' ὅμοιόν μιν δέ περ τῷ πρὸς Καίσαρα. Διονυσίῳ μὲν γὰρ εἰδὲς ὅστις ἐκ αὐτῶν κατεφρόνησεν τῷ σωτήρι, ἐν μέσταις καὶ κύβοις καὶ γυναιξὶ ταῖς πλείστας ποικιλύν διατεθείας· τὸ δὲ τῷ Καίσαρι καταλύειν εἰς τὴν ἐμβολιάν, καὶ μὴ φοβηθῆναι τῷ δεινότητι καὶ δυνάμει καὶ τύχῃ, εἰ καὶ τῆνομα τὰς Παρδυαίων καὶ Ἰνδῶν βασιλεῖς ἐκ αὐτῶν κατὰδιδαν, ὑπερφυῖς μὲν ψυχῆς, καὶ πρὸς μηδὲν ὑφείσθαι φόβον τῷ φρονηματικῷ ἡμιούργητος. διὸ τῷ μὲν ὀφθαλμῷ μόνον ἐν Σικελίᾳ μυριάδες ἐκ ἐλπίσιν συνίστησαν ὅτι Διονύσιον ἢ τῷ Καίσαρι δόξα καὶ πεσόμην ὥστε τὰς φίλας, καὶ τῆνομα τὸν χρησάμενον ἦεν ἐκ παιδὸς ἀμνηστὸν πρῶτον αὐτὸς εἶναι Ῥωμαίων, ὡς ἀλεξίφραγμακον τῷ πρὸς τῷ Ἀθηναίᾳ ἀφαιψαμένῳ ἐχθρῶν καὶ δυνάμει. καὶ δὲ φήσει τις ὅτι μεγάλαις μὲν ἀγῶσιν ὁ Δίων ἐξέβαλε τὸν τύραννον, Καίσαρ δὲ Βρούτῳ ἐκείνῳ γυμνὸν καὶ ἀφύλακτον αὐτὸ τῷ δεινότητι ἄλλας καὶ στρατηγίας μὲν ἐργασίᾳ, ἀνδρῶν τοσαύτῃ ἀνδραγαθίᾳ δυνάμει, ἀφύλακτον λαβεῖν καὶ γυμνόν. καὶ γὰρ ἐξαιφνης, εἰδὲ μόνον ἢ σὺν ὀλίγοις ὁπλιτοῦν ἀνείλεν, ἀλλ' ἐκ πολλῶν συνθεῖς τὸ βυλθμα, καὶ μὲν πολλῶν ὁπλιτοῦν, ὧν εἰδὲς ἐψύσασατ' αὐτόν. καὶ γὰρ αὐτὸς ἐκείνῃ τὰς αἰείας, καὶ τῷ προκεῖναι τὰς πισύσας, ἀγαθὸς ἐποίησεν. Δίων δὲ, εἴτε κείνας κακῶς, ὁπλίσθυσεν αὐτὸν πολλοῖς, εἴτε χρωμένῳ ἐποίησεν ἐκ χρησῶν ποτηρῶν εἰς ἄλλοτερον παθεῖν ἀνδρῶν.

foli unum a principio usque ad exitum propositum fuisse, ut populo Romano pristinam redderet reipublicæ formam.

Porro extra hæc, certamen adversus Dionysium haudquaquam illi adversus Cæsarem par fuit. Siquidem Dionysium nemo non qui familiariter eum cognosceret, fastidiret, in vino & alea & lustris plerumque demersum. At de Cæsare cogitationem suscipere obtinendo, neque reformidare ejus ingenium, opes, fortunam, cujus adimebat vel nomen Parthorum & Indorum regibus somnum, ingentis fuit animi & spirituum nulli succumbentium pavori. Quapropter cum Dione, simul atque conspectus in Sicilia est, infiniti mortales conspiraverunt in Dionysium: Cæsaris vero autoritas vel defuncti confirmavit ami-

cos ejus, ac nomen hujus evexit illico eum qui usurpavit id, ex inope puero ad populi Romani principatum: isque contra Antonii inimicitiam & potentiam appendit hoc pro amuleto. Quod si objicias, magnis certaminibus fuisse ejectum ab Dione tyrannum, Cæsarem vero nudum a Bruto incautumque occisum: id ipsum summæ fuerit solertiae & consilii magni imperatoris, virum potentia succinctum tanta capere incustoditum & nudum. Neque enim repente, neque solus, aut cum paucis adortus interfecit eum, sed diu præmeditato consilio est aggressus cum multis, quorum fefellit eum nemo. At enim a primo delegit optimos, aut ipso delectu eos quibus fidem habuit, reddidit bonos. Dion vero vel malo judicio permisit semetipso improbis, vel utendo ex bonis improbos red-

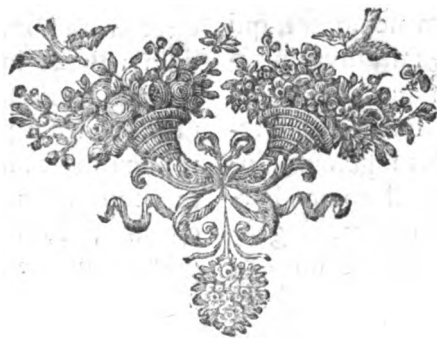
δεῖ φρονίμῳ προσῆκόν. Ἰππιμαῖ ὃ καὶ Πλάτων αὐτὰ τοιαύτας ἐλαφρόν φέ-
λως ὑφ' ὧν ἀπώλετο.

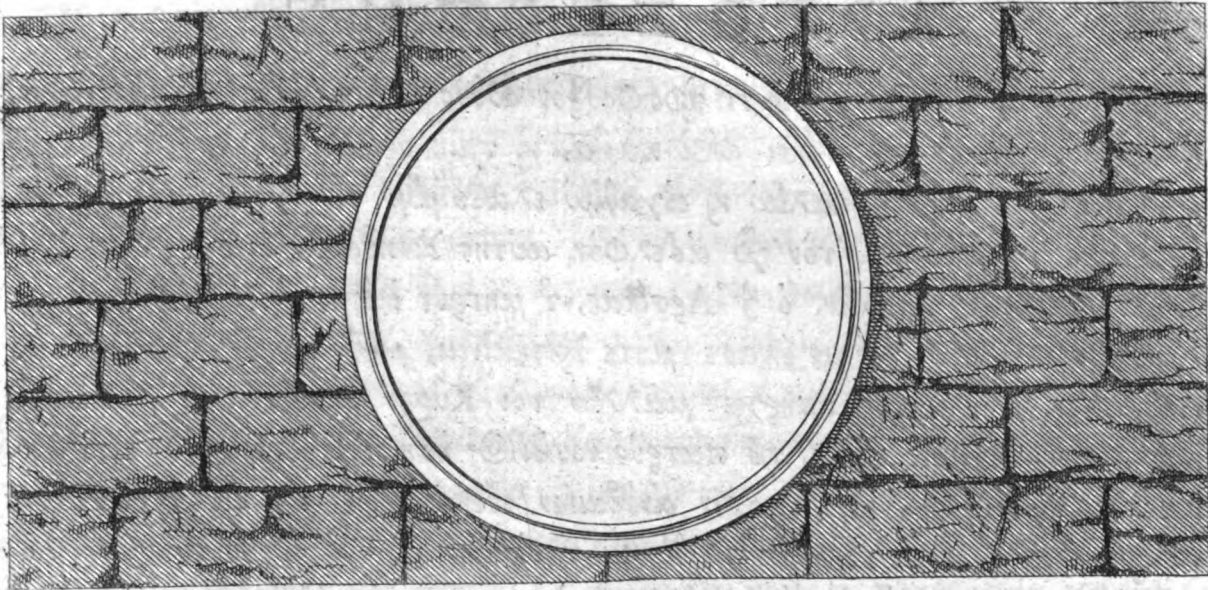
Καὶ Δίων^Θ μὴ τιμωρὸς εἶδεις ἐφάνη πεσόντ^Θ· ἀλλὰ Βρεῖτον καὶ τῶν
πολεμίων Ἀνίων^Θ μὴ ἐθαψεν ἐνδόξως, Καῖσαρ ὃ καὶ τὰς τιμὰς ἐτήρησεν.
ἔθηκε ὃ χαλκὸς ἀνδρείας ἐν Μεδιολάνῳ, τῷ ἐνὸς Ἀλπεων Γαλατίας· τῶτον
ὑστερον ἰδὼν Καῖσαρ εἰκονικὸν ὄντα καὶ χαλεπίως ἐργασμῶν, παρῆλθεν· εἶτ'
Ἰππιδας μὲν μικρὸν, ἀκρωμῶν πολλῶν, τὰς ἀρχονίας ἐκάλει, φάσκων
ἐκαστονδὸν αὐτῷ τιμὴν πόλιν εἰληφέναι, πολέμιον ἔχουσαν παρ' αὐτῇ. τὸ μὴ
εἶν πρῶτον, ὡς εἰκός, ἤγενετο, καὶ τῶν λέγοι διαπορεῖντες, εἰς ἀλλήλους ἀπέ-
βλεψαν. ὡς δ' Ἰππιδέψας ὁ Καῖσαρ πρὸς τὸν ἀνδρείαν, καὶ συλλαγαγὼν
τὸ πρόσωπον, ἀλλ' ἔχ' ἔτ^Θ, ἔφη, πολέμι^Θ ὧν ἡμέτερο^Θ ἐνλαύθα· ἔση-
κεν; ἔτι μᾶλλον καταπλαγῆτες ἐσιώπησαν. ὁ ὃ μειδιάσας ἐπὶνέσεν· τε τὰς
Γαλάτας, ὡς τοῖς φίλοις καὶ πρὸς τὰς τύχας βεβαίως ὄντας, καὶ τὸν ἀνδρεί-
αν καὶ χώραν μὲν ἐκέλευσεν.

didit: quorum erat viro prudenti præcaven-
dum utrumque. Exprobrat ei Plato quoque
quod eos adoptasset amicos a quibus perditus
fuerit.

Atque ultorem Dion necis suæ nusquam
quenquam habuit: Brutum vero vel ex hosti-
bus Antonius splendide funeravit, Cæsar con-
servavit etiam ei honores. Statua ejus ærea
fuit Mediolani in Gallia cisalpina posita.
Hanc, quæ imaginem ejus bene repræsentab-
at & erat artificiose facta, ut post vidit Cæ-
sar, præterit: mox subsistens, compluribus

audientibus vocavit magistratus, civitatem eo-
rum ferens sibi compertum esse fœdus pacis
rupisse, quod hostem suum apud se haberet.
Ac primum sane negaverunt, & quemnam
significaret ambigentes, intuebantur se mu-
tuo. Ut vero conversus Cæsar ad statuum,
contracta fronte, Nonne ille, inquit, hic stat
hostis noster? multo illi magis perculsi ob-
mutuere. At Cæsar arridens laudavit Gallos
quod amicis essent etiam in adversis rebus
stabiles, præcepitque ne statua loco move-
retur.

Α Ρ Τ Ο Ξ Ε Ρ Ξ Η Σ.

Μὲν πρῶτ' Ἀρτοξέρξης, τῷ ἐν Πέρσαις βασιλείῳ προ-
 τητι καὶ μεγαλοψυχία πρωτόσας, Μακρόχαις ἐπεκαλεῖτο,
 τῷ δεξιᾷ μίζονα τ' ἑτέρας ἔχων Ξέρξης ὃ ὡς υἱός. ὃ ὃ
 δούτερος, ὡς δὲ τὰδε γράφε), Μνήμων ὀππληθεὶς, ἐκ
 θυγατρὸς ὡς ἐκείνης. Δαρείς γὰρ καὶ Παρυσάτιδ' παῖδες
 ἐγγρόνιο τέσσαρες, πρεσβύτατ' μὲν Ἀρτοξέρξης, μετ' ἐκείνον δὲ, Κύρ'·
 νεώτεροι δὲ τῶν, Ὀσάνης καὶ Ὀξάθρης. ὃ μὲν ἐν Κύρ' ἀπὸ Κύρης τῆ
 παλαιᾷ τῆνομα ἔχεν, ἐκείνῳ δὲ ἀπὸ τῆ ἡλίκ' ἡμέρας φασί. Κύρην γὰρ κα-
 λεῖν Πέρσας τὸν ἥλιον. ὃ ὃ Ἀρτοξέρξης, Ἀρσίκας πρότερον ἐκαλεῖτο· καί-
 τοι Δείνων φησὶν ὅτι Ὀάρετης. ἀλλὰ τὸν Κτησίαν, εἰ καὶ τὰλλα μύθων
 ἀπιθάνων καὶ ἀσφαφόρων ἐμβέβληκεν εἰς τὰ βιβλία παντοδαπῶν πυλαίαν, ἐκ
 εἰκὸς ἐστὶν ἀγνοεῖν τῆνομα τῆ βασιλέως, παρ' ᾧ διέτριβε, θεραπεύων αὐ-
 τὸν καὶ γυναῖκα καὶ μητέρα καὶ παῖδας.

Ὁ

PRIMUS in Persarum regibus Artoxerxes, qui lenitate atque animi celsitudine præcel-
 luit, Longimanus vocatus est, quod manum
 dextram haberet altera longiorem: Xerxis
 hic filius fuit. Secundus, de quo hic agimus,
 Mnemon cognomine, illius fuit ex filia ne-
 pos. Nam Darii & Parysatidis filii quatuor
 fuere, maximus stirpis Artoxerxes, ab hoc
 Cyrus, minores his Oithanes & Oxathres. Ac
 Cyrus a Cyro prisco nomen mutuatus est:

illi a Sole aiunt inditum. Cyrum enim vo-
 care Persas Solem. Artoxerxes ante Arficas
 dictus fuit, quamvis Oarsen ferat nuncupa-
 tum Dinon. Verum Ctesiam, etsi alioquin
 absurdarum & insularum in libros suos va-
 riam fabularum colluviem invexerit, haud pro-
 babile sit tamen appellationem fugisse regis,
 in cujus contubernio agebat, medicus ejus,
 uxoris, matris, & liberorum.

Cyru

Ὁ μὲν ἔν Κῦρῳ ἔλλονόντι καὶ σφοδρὸν διθύς ἐκ πρώτης ἡλικίας εἶχεν, ἄτερῳ ὃ πρῶτερος ἐδόκει παῖς, καὶ ταῖς ὁρμαῖς φύσει μαλακώτερος εἶναι. γυναῖκα δὲ καλῶ καὶ ἀγαθῶ ἔλαβε μὲν τῷ γονέων κελδυνίων, ἐφύλαξε δὲ κωλυνόντων. τὸν γὰρ ἀδελφὸν αὐτῆς ἀποκτείναντος ὁ βασιλεὺς ἐβλάβετο καὶ κύνῳ ἀνελείν. ὁ δὲ Ἀρσίκας, τὸ μητρὸς ἐκείνης γρόμῳ, καὶ πολλὰ κατακλαύσας, μόλις ἔπεισε μήτε ἀποκτείνειν, μήτε αὐτῷ διασῆσαι τινὲ ἀνθρώπον. ἡ δὲ μήτηρ ὑπῆρχε μᾶλλον τὸν Κῦρον φιλεῖσα, καὶ βελονομήν βασιλεύειν ἐκείνον. διὸ καὶ τῷ πατρὸς νοσήσῃ ἤδη, μετάπεμψεν ἀπὸ θαλάσσης γρόμῳ, πανιάπασιν ἀνέβαινεν εὐελπίς ὢν, ὡς κατειργασμένης ἐκείνης διάδοχον αὐτὸν ἀποδειχθῆναι τῷ ἀρχῆς. καὶ γὰρ εἶχεν εὐπρεπῆ λόγον ἡ Παρυσάτις, ὃ καὶ Ξέρξης ὁ παλαιὸς ἐχρήσατο, Δημαρέτης διδάξαντος, ὡς Ἀρσίκαν μὲν ἰδιώτη, Κῦρον δὲ βασιλεύοντι Δαρείῳ τεκεῖν. καὶ μὲν ἔπεισεν, ἀλλ' ὁ πρεσβύτερος ἀπεδείχθη βασιλεὺς, Ἀρτοξέρξης μετονομασθεὶς. Κῦρ δὲ Λυδίας σατράπης καὶ τῷ τῇ θαλάσσης στρατηγός.

Ὀλίγω δ' ὕστερον ἢ τελευτήσας Δαρείον, ἐξήλασεν εἰς Περσικὰς ὁ βασιλεὺς, ὅπως τελευτήσει τινὲ βασιλικῶς τελευτῶν ὑπὸ τῷ ἐν Πέρσας ἱερείῳ. ἔστι δὲ Θεᾶς πολυμικῆς ἱερὸν ἢν Ἀθηνᾶν τις ἐκπύσειεν. εἰς τὴν δὲ τὸν τελευτῶν παρελθόντα, τινὲ μὲν ἰδίαν ἀποθέας εὐχῶν, ἀπαλαβῶν δὲ τὴν Κῦρῳ ὁ παλαιὸς ἐφόρει πρὶν ἢ βασιλεὺς γένεσθαι, καὶ σὺν παλαιῇς ἐσφαγόντα, τέρμινθον κατατραγεῖν καὶ ποτήριον πρὶν ὀξυγᾶλαιον. ἡ δὲ πρὸς τῷ

Cyrus acri violentoque ingenio jam a prima ætate extitit. Mansuetior in omnibus artibus atque animi motibus esse natura videbatur mollioribus. Uxorem elegantem & probam parentibus jubentibus duxit, & retinuit invitis. Nam quum fratrem ejus interemisset rex, statuerat illam quoque de medio tollere: at Arsicas supplicibus precibus apud matrem agens multisque lacrymis, tandem obtinuit ne interficeretur illa, neque divortium ipse faceret cum ea. Porro mater magis exosculabatur atque ad regnum promovebat Cyrum. Unde ubi patre jam ægro accitus est, profectus ad aulam a mari, maxima spe fultus effecisse illam ut successor regni declararetur. Etenim ratione nitebatur Parysatis

speciosa, qua Xerxes fuerat verus usus, fugerente Demarato, Arsicam se privato, regnanti Cyrum Dario peperisse. Non adduxit eum tamen in sententiam suam, sed ætate prior est designatus rex, & παλαιότερος Artoxerxes: Cyrus vero Lydiæ satrapa & oræ maritimæ dux.

Mox sub Darii excessum rex Pasargadas perrexit, ut sacris regiis inauguraretur a sacerdotibus Persicis. Delubrum est Deæ belatricis, quam Minervam conjicias esse. Eo ingressum qui inauguratur, stolam suam oportet ponere, & induere eam quam Cyrus prius prius quam regno potiretur, gessit: & siccorum massam comedere, tum terebinthum vorare, & calicem haurire lactis acidii. An quæ præ-

ταῖς ἑτέροις ἅτλα δρωῶν, ἀδελφόν ἐσιν τοῖς ἄλλοις. ταῦτα δρᾶν Ἀρτο-
 ξέρξης μέλλοιτο, ἀφίκετο Τισαφέρνης πρὸς αὐτόν, ἄγων ἕνα τῷ ἱερῶν,
 ὃς ἐν παισὶ Κύρου τῷ κομιζομένῃς ἀγωγῆς ἐπιστάτης γυμνάζετο, καὶ διδάξας
 μαχεύει αὐτὸν, ἐδένος ἥτιον ἐδόκει Περσῶν ἀνιάσθαι μὴ δοποδεχθῆναι ἐκεί-
 νου βασιλείας· διὰ καὶ πῖσιν ἔχε κατηγορεῖν Κύρου. κατηγορεῖ δὲ, ὡς μέλλον-
 τος ἐκεδρεύειν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ ἐπιδιδόναι ἐκδύναμι τὴν ἐδῆτα ὁ βασιλεὺς, ἐπι-
 τίττω καὶ διαφθείρει αὐτόν. οἱ μὲν ἐκ ταύτης τῆς διαβολῆς τὴν σύλληψιν
 γυμνάσας φασιν, οἱ δὲ καὶ παρελθεῖν τὸν Κύρον εἰς τὸ ἱερόν, καὶ προσδοτῆσαι κρυπ-
 τήριον ὑπὸ τῷ ἱερῷ. μέλλοιτο δὲ αὐτόν ἤδη δοποθῆσκειν ἢ μήτης περ-
 χέσθαι ταῖς ἀπάλαις, καὶ τοῖς βοσγέχοις περιελίξασθαι, καὶ συλλαβῆσαι τὸν
 ἐκείνου τράχηλον πρὸς τὸν αὐτῆς, ὀδυρομένη πολλὰ καὶ ποτυρομένη παρητή-
 σατο, καὶ κατέπεμψεν αὐτῇ ἐπὶ θάλασσαν ἐκ ἀγαπῶντα τὴν ἀρχὴν ἐκεί-
 νου, ἐδὲ μεμνημένον τῆς δεήσεως, ἀλλὰ τῆς συλλήψεως, καὶ δὲ ὀργῆς παρ-
 χῶντα μᾶλλον ἢ πρότερον ἐπὶ τὴν βασιλείαν.

Ἐνιοὶ δὲ φασιν, ἐκ ἀγκέμομον οἷς ἐλάμβανεν εἰς τὸ καθ' ἡμέραν δεῖπνον,
 δοποθῆναι βασιλείας· εὐήθη λέγοντες. εἰ γὰρ ἄλλα μὲν, ἀλλὰ ἢ μήτης
 ὑπῆρχε, χρῆσθαι καὶ λαμβάνειν ὅσα βέλονται τῷ αὐτῆς παρέχουσα καὶ διδῶσα
 μαρτυρεῖ δὲ τῇ πλάτῃ καὶ τῷ μωτοφορικῶν πολλαχόθεν διὰ τῷ φίλῳ καὶ ξένῳ
 αὐτῇ παρὰ τρεφόμενον, ὡς Ξενοφῶν εἴρηκεν. ἀθέως μὲν γὰρ ἐ συνήγην, ἔτι
 τὴν παρὰ τρεφόμενον ἐπικρυπτόμενον, ἀλλαχόθεν δὲ ἄλλας ἐπὶ παλαιῖς προφά-

σεσι

præterea alia agant, cæteris est obscurum. Hæc quum acturus Artoxerxes esset, adit eum Tissaphernes sacerdotem quendam addu-
 cens: qui in pueritia Cyri magister patriæ institutionis fuerat, atque artem magicam eum docuerat, ideoque præter omnes Persas quod non creatus Cyrus rex esset, graviter putabatur tulisse. Quocirca fides ei habita Cyrum criminanti. Detulit autem, deliberatum illi esse in templo circumvenire insidias regem: atque quum vestem exueret, adoriri & obtruncare. Nonnulli ex hac delatione manus ei autumant injectas: alii penetrasse quoque in templum Cyrum, indicatumque, quum ibi lateret, a sacerdote. Móriturum jam mater ulnis complexa, ac capillo suo circumjiciens, colligantique illius collum cum suo, multis lamen-

tis & obsecrationibus obtinuit ei veniam, effecitque ut remitteretur ad mare. Qui non acquiescens illa in provincia, neque indulgentiæ memor fraternæ, sed vinculorum, ira consultrice acrius quam ante ad regnum gestivit.

Sunt qui dicant, quum eum attributi in exhibitionem & cultum suum pœniteret, descivisse Cyrum a rege: cæterum ineptiunt illi. Si enim nihil aliud, matrem certe haberet, cujus copiis uti & sumere quantum vellet de pecunia ejus valebat, quæ ei nihil denegasset. Testantur autem opes ejus mercenarii milites, qui multis locis, ut prodidit Xenophon, per amicos & hospites ei alebantur. Non contraxit enim illos, quod consilium suum adhuc tegeret, catervatim: sed alibi alios qui variis prætextibus scribebant exter-

num

Ὁ μὲν ἔν Κῦρῳ ἐκινόντι καὶ σφοδρὸν αὐτὸς ἐκ πρώτης ἡλικίας εἶχεν, ἄτερῳ ἢ πρῶτερῳ ἐδόκει ὡς πάντα, καὶ ταῖς ὁρμαῖς φύσει μαλακώτε-
 ρῳ εἶναι. γυναῖκα δὲ καλῶ καὶ ἀγαθῶ ἔλαβε μὲν τῇ γονέων κελυφῶν,
 ἐφύλαξε δὲ κωλυόντων. τὸν γὰρ ἀδελφὸν αὐτῆς Δποκλείνας ὁ βασιλεὺς ἐβ-
 λύετο καὶ κύνειν ἀνελεῖν. ὁ δὲ Ἀρτίκας, τῆ μητρὸς ἱκέτης γρόμφῳ, καὶ πολ-
 λὰ κατακλαύσας, μόλις ἔπεισε μῆτε Δποκλείναι, μῆτε αὐτῷ διασηῖσαι τὴν
 ἀνδρωπον. ἡ δὲ μήτηρ ὑπῆρχε μᾶλλον τὸν Κῦρον φιλεῖσα, καὶ βελομυρῇ
 βασιλεύειν ἐκείνον. διὸ καὶ τῷ πατρὸς νοσηνῶν ἤδη, μετάπεμπι Δπό-
 λάσης γρόμφῳ, παλιάπασιν ἀνέβαινεν εὐελπίς ὢν, ὡς κατεργασμένης
 ἐκείνης διάδοχον αὐτὸν Δποδειχθῆναι τῇ ἀρχῇ. καὶ γὰρ εἶχεν εὐπρεπῆ λό-
 γον ἡ Περσάτις, ὃ καὶ Ξέρξης ὁ παλαιὸς ἐχρήσατο, Δημαρτίτῃ διδάξαν-
 τῳ, ὡς Ἀρτίκας μὲν ἰδιώτῃ, Κῦρον δὲ βασιλεύοντι Δαρεῖα τεκεῖν. καὶ μὲν
 ἔπεισεν, ἀλλ' ὁ πρεσβύτερος ἀπεδείχθη βασιλεὺς, Ἀρτοξέρξης μετο-
 νομαθεὶς Κῦρῳ δὲ Λυδίας σατραπείας καὶ τῇ δὲ Δαλαίᾳ στρατη-
 γός.

Ὀλίγω δ' ὕστερον ἢ τελευτήσας Δαρεῖον, ἐξήλασεν εἰς Πασαργάδας ὁ
 βασιλεὺς, ὅπως τελευτήσῃ τῶν βασιλικῶν τελευτῶ ὑπὸ τῇ ἐν Πέρσας ἡ-
 γείαν. ἐστὶ δὲ Θεᾶς πολυμυκῆς ἱερὸν ἢν Ἀθηνᾶν τις ἐκασίειν εἰς τὴν δὲ
 τὸν τελευτῶν παρελθόντα, τὴν μὲν ἰδίαν Δποθέας σολῶν, ἀναλαβεῖν δὲ τὴν
 Κῦρῳ ὁ παλαιὸς ἐφόρεα πρὶν ἢ βασιλεὺς γένεσθαι, καὶ σὺν παλαιᾷ ἐπαφ-
 γόντα, τέρεμνον κατατραχεῖν, καὶ ποτήριον πρὶν ὀξυγὰλακτον. καὶ δὲ πρὸς
 τῷ

Cyrus acri violentoque ingenio jam a pri-
 ma ætate exiit. Mansuetior in omnibus al-
 iis atque animi motibus esse natura videbatur
 mollioribus. Uxorem elegantem & probam
 parentibus jubentibus duxit, & retinuit invi-
 tis. Nam quum fratrem ejus interemisset rex,
 statuerat illam quoque de medio tollere: at
 Articas supplicibus precibus apud matrem a-
 gens multisque lacrymis, tandem obtinuit ne
 interficeretur illa, neque divortium ipse fac-
 ceret cum ea. Porro mater magis exoscu-
 labatur atque ad regnum promovebat Cy-
 rum. Unde ubi patre jam ægro accitus est,
 profectus ad aulam a mari, maxima spe ful-
 tus effecisse illam ut successor regni declara-
 retur. Etenim ratione nitebatur Parysatis

speciosa, qua Xerxes fuerat vetus usus, sug-
 gerente Demarato, Articum se privato, reg-
 nanti Cyrum Dario peperisse. Non adduxit
 eum tamen in sententiam suam, sed ætate
 prior est designatus rex, & transmissus
 Artoxerxes: Cyrus vero Lydiæ satrapa & o-
 ræ maritimæ dux.

Mox sub Darii excessum rex Pasargadas
 perrexit, ut sacris regiis inauguraretur a sa-
 cerdotibus Persicis. Delubrum est Deæ bel-
 latricis, quam Minervam conjicias esse. Eo
 ingressum qui inauguratur, stolam suam oportet
 ponere, & induere eam quam Cyrus pris-
 cus prius quam regno potiretur, gessit: & fi-
 corum massam comedere, tum terebinthum vo-
 rare, & calicem haurire lactis acidii. An quæ
 præ-

τάτοις ἔτιρε αἷα δρωσιν, ἀδελόν ἐσιν τοῖς ἄλλοις. ταῦτα δρᾶν Ἀρτο-
 ξέρξῃ μέλλοιτο, ἀφίκετο Τισαφέρης πρὸς αὐτόν, ἄγων ἓνα τῷ ἱερῶν,
 ὃς ἐν παισὶ Κύρου τῷ νομιζομένῃ ἀγωγῆς ἐπιστάτης γυμνάζετο, καὶ διδάξας
 μαχεύειν αὐτὸν, ἐδένος ἥτιον ἐδόκει Περσῶν ἀνιᾶσθαι μὴ δόποδεχθῆναι ἐκεί-
 νῃ βασιλέως· διὰ καὶ πῶς ἔχε κατηγορεῖν Κύρου. κατηγορεῖ δὲ, ὡς μέλλον-
 τῷ ἐκεδρεύειν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ ἐπιδιδόναι ἐκδύνη) τῷ ἐδῆτα ὁ βασιλεὺς, ἐπι-
 τίττει καὶ διαφθείρει αὐτόν. οἱ μὲν ἐκ ταύτης τῆς διαβολῆς τῷ σύλληψιν
 γυμνάζεσθαι φασιν, οἱ δὲ καὶ παρελθεῖν τὸν Κύρον εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ προσδοτῆσαι κρυπ-
 τώμενον ὑπὸ τῷ ἱερῷ. μέλλοιτο δὲ αὐτόν ἤδη δόποδεχθῆναι ἢ μήτης πε-
 χῆσαι ταῖς ἀγκάλαις, καὶ τοῖς βορρύνχοις περιελίξασθαι, καὶ συλλαβῆσαι τὸν
 ἐκείνῃ τρέχον πρὸς τὸν αὐτῆς, ὁδυσμένη πολλὰ καὶ ποταμὸν παρητή-
 σατα, καὶ κατέπεμψεν αὐτῇ ἐπὶ θάλασσαν ἐκ ἀγαπῶντα τῷ ἀρχίῳ ἐκεί-
 νῳ, ἐδὲ μεμνημένον τῆς δεήσεως, ἀλλὰ τῆς συλλήψεως, καὶ δὲ ὀργῇσιν ἀπα-
 γῶντα μᾶλλον ἢ πρότερον ἐπὶ τὴν βασιλείαν.

Ἔμοι δὲ φασιν, ἐκ ἀγκυρόμενον οἷς ἐλάμβανεν εἰς τὸ καθ' ἡμέραν δεῖπνον,
 δόποδεχθαι βασιλέως εὐνήθῃ λέγωντες. εἰ γὰρ ἄλλο μὴδὲν, ἀλλὰ ἡ μήτης
 ὑπῆρχε, χρῆσθαι καὶ λαμβάνειν ὅσα βέλονται τῷ αὐτῆς παρέχουσα καὶ διδῶσα
 μαρτυρεῖ δὲ τῷ πλάτῃ καὶ τὸ μυθοφορικὸν πολλὰχόθι διὰ τῷ φίλων καὶ ξένων
 αὐτῷ παρὰ τρεφόμενον, ὡς Ξενοφῶν εἴρηκεν. ἀθρόος μὲν γὰρ ἐ συνῆλθον, ἐτι-
 τὴν παρὰ τρεφόμενον ἐπικρυπτόμενον, ἀλλαχόθι δὲ ἄλλας ἐπὶ πολλὰς προφά-

σεις

præterea alia agant, cæteris est obscurum. Hæc quum acturus Artoxerxes esset, adit eum Tissaphernes sacerdotem quendam addu-
 cens: qui in pueritia Cyri magister patriæ institutionis fuerat, atque artem magicam eum docuerat, ideoque præter omnes Persas quod non creatus Cyrus rex esset, graviter putabatur tulisse. Quocirca fides ei habita Cyrum criminanti. Detulit autem, deliberatum illi esse in templo circumvenire insidiis regem: atque quum vestem exueret, adoriri & obtruncare. Nonnulli ex hac delatione manus ei autumant injectas: alii penetrasse quoque in templum Cyrum, indicatumque, quum ibi lateret, a sacerdote. Moriturum jam mater ulnis complexa, ac capillo suo circumjiciens, colligantque illius collum cum suo, multis lamen-

tis & obsecrationibus obtinuit ei veniam, effecitque ut remitteretur ad mare. Qui non acquiescens illa in provincia, neque indulgentiæ memor fraternæ, sed vinculorum, ira consultrice acrius quam ante ad regnum gestivit.

Sunt qui dicant, quum eum attributi in exhibitionem & cultum suum pœniteret, desciuisse Cyrum a rege: cæterum ineptiunt illi. Si enim nihil aliud, matrem certe haberet, cujus copiis uti & sumere quantum vellet de pecunia ejus valebat, quæ ei nihil denegasset. Testantur autem opes ejus mercenarii milites, qui multis locis, ut prodidit Xenophon, per amicos & hospites ei alebantur. Non contraxit enim illos, quod consilium suum adhuc tegeret, catervatim: sed alibi alios qui variis prætextibus scribebant exter-

num

σεσι ξενολογῆτας εἶχε. βασιλέως ᾧ ἤτε μήτηρ παρῆσα τὰς ὑποψίας ἀφῆρει, καὶ Κῦρ^{ος} αὐτὸς αἰὲν θεραπευτικῶς ἔγραφε, τὰ μὲν αἰτέμην^{ον} παρ' αὐτῆς, τὰ δὲ Τισαφέρους ἀνλικατηγορῶν, ὡς δὴ πρὸς ἐκεῖνον αὐτὰ ζήλῃ καὶ ἀγῶν^{ον} ὄν^{ον}. ἦν δέ τις καὶ μέλλησις ἐν τῇ φύσει τῆ βασιλείας, ὅπ^{ου} εἰκία φαινομένη τοῖς πολλοῖς. ἐν ἀρχῇ δὲ καὶ πάνυ ζήλῃν ἔδοξε τὴν Ἀρτοξέρε^{ος} τῆ ὁμωνύμου προύτητα, ἠδὲ καὶ αὐτὸν παρέχων ἐνὶ ὑλ^οχάνεα^ς, καὶ ὡρεῖ τὸ τιμᾶν καὶ χαρίζεσθαι κατ' ἀξίαν ὑπερβάλλων. κολάσεως δὲ πάσης ἀφαιρῶν τὸ ὑβρίζειν, καὶ ἠδόμεν^{ον} ἐν τῇ δέχεσθαι χάριτας, ἔχ^{ον} ἥτιον τοῖς διδῶσιν ἢ τοῖς λαμβάνουσιν ἐν ᾧ τῷ δίδόναι φαινόμεν^{ον} εὐχαιεῖς καὶ φιλάνθρωπ^{ον}. ἔδεν γὰρ καὶ ἔτω σμικρὸν τι τῷ διδομένῳ, ὃ μὴ προσεδέξατο προθύμως ἀλλὰ καὶ ῥόαν μίαν ὑπερφυᾶ μεγέθει προσενέκαλ^{ον}. Ὡμίση τινὸς αὐτῷ, Νῆ τὸν Μίθραν, εἶπεν, ἔτ^{ον} ὁ ἀνὴρ καὶ πόλιν ἀν' ἐκ μικρῶς ταχὺ ποιήσεις μεγάλῃ πισυθείς.

Ἐπεὶ δὲ ἄλλων ἄλλα προσφερόντων, καθ' ὁδὸν αὐτεργὸς ἄνθρωπος ἔδεν ὅπ^{ου} καιρῶ φθᾶσας εὐρεῖν, τῷ ποταμῷ προσέδραμε, καὶ ταῖν χερσὶν ὑπολαβὼν τῆ ὕδατ^{ος} προσήνεκεν, ἠδὲ καὶ ὁ Ἀρτοξέρε^{ος} φιάλῃ ἐπεμψεν αὐτῷ χρυσίῳ καὶ χιλίαις δαρεικῶν. Εὐκλείδῃ δὲ τῷ Λάκωνι πολλὰ παρρησιαζομένῳ πρὸς αὐτὸν αὐθαδῶς, ἐκέλευσεν εἰπεῖν τὸν χιλίαρχον, ὅτι σοὶ μὲν ἔξεστιν εἰπεῖν ἃ βασιλεὶ βέλαι· ἐμοὶ δὲ καὶ λέγειν καὶ ποιεῖν. ἐν δὲ θῆρα τινὶ Τιεράζ^{ου} δείξαν^{ον} αὐτῷ τὸν κύνδῳ ἐχισμῶν, ἠρώτησεν ὅτι δεῖ ποιεῖν. ἐκείν^{ος} δ' εἰπόν^{ον}, ἄλλον αὐτὸς ἐνδύσαι, τῶτον δ' ἐμοὶ δός· ἔτως ἐποίη-

σεν,

num militem, habebat. Mater interim regis, quæ cum rege agebat, diluebat suspiciones, atque ipse semper obsequiose scribebat Cyrus, qua postulans aliquid a rege, qua Tissaphernem recriminans, quasi æmulatio cum illo sibi & concertatio foret. Erat autem infita quædam regi tarditas, quæ vulgo lenitas dicebatur. Initio enim mire sectari Artoxerxis sibi cognominis visus est moderationem, blandiorem aditu se præbendo, atque in largiendis pro merito honoribus beneficiisque effusum, omni suppliciorum exactioni detrahendo contumeliam, exultandoque in accipienda gratia, non secus si dares quam si acciperes, in dando hilarem se & benignum ostendendo. Donum enim erat adeo exiguum nullum quod non illustri gratia exciperet.

Immo vero quum malum Punicum Omises quidam ei inusitata magnitudine obtulisset, Per Mithram, inquit, etiam urbem vir hic, si ei concredita sit, ex pusillo cito reddat amplam.

Dum alia alii offerunt, in itinere homo tenuis, quum nihil subito ad manum haberet, ad amnem cucurrit, haustamque manibus aquam obtulit ei. Ea re delectatus Artoxerxes misit ei phialam auream cum mille Daricis. Euclidæ Laconi multa verba præfracte apud ipsum effundenti iussit dicere tribunum, Tibi licet quæ libet ad me dicere: mihi & dicere & facere. In venatione monstrantem sibi Tiribazem candyn suum laceratum, quid agendum esset rogavit. Quum subiecisset ille, Alium ipse indue, hunc mihi dona: ita fecit,

σει, εἰπὼν, Δίδωμι μὲν ὧ Τιεράζε σοὶ τῶτον, φορεῖν δὲ ἀπαγορεύω. τῷ
 δὲ Τιεράζε μὴ φρονίσανθαι (ὡς γὰρ ἐ πονηρὸς, ὑπόκειτο δὲ καὶ ᾧ ἀπο-
 ρέει) ἀλλὰ τόντε κάδυν διθύς ἐκείνον ἐνδυάτω, καὶ δῶρα χρυσᾶ καὶ γυ-
 ναικεῖα τῷ βασιλικῶν ἀσπασμῶν, πάντες μὲν ἠγανάκτεον ἐ γὰρ ὅτι. ὁ
 μὲντοι βασιλεὺς κατεγέλασε, καὶ εἶπε, Δίδωμί σοι καὶ τὰ χρυσῖα φορεῖν ὡς
 γυναικί, καὶ τὴν σοὶ ὡς μαινομένῳ. τραπέζης δὲ τῇ αὐτῆς μηδενὸς μετέ-
 χονθαι, ἀλλ' ἢ μητρὸς βασιλέως, ἢ γαμετῆς γυναικὸς, καθεζομένης τῇ
 μὲν ὑπ' αὐτόν, τῇ δὲ μητρὸς ὑπὲρ αὐτόν, Ἀρτοξέρξης καὶ τὰς ἀδελφὰς Ἰππὶ
 τὴν αὐτὴν ἐκάλεε τραπέζαν, Ὁσάνην καὶ Ὁξάδην, νεωτέρους ὄντας. ἐν
 δὲ τοῖς μάλιστα κεχαρισμένῳ ὅσῳ παρέιχε τοῖς Πέρσαις ἢ τῇ γυναικὶ.
 Στατήρας ἀεμάμαξα, γυμνὴ τῷ ᾧ ἀσπασμάτων αἰὲ προσφερομένη, καὶ
 διδῶσα ταῖς δημότισι ἀσπασαδὲς αὐτῇ, καὶ προσελθεῖν ὅθεν ἠγαπᾶτο τοῖς
 πολλοῖς ἢ βασιλείᾳ.

Τὸν μὲντοι Κύρον οἱ νεωτεριστὰ καὶ πολυπράγμονες, ὡς λαμπρὸν ἄνδρα
 τῇ ψυχῇ καὶ πολεμικὸν διαφερόντως καὶ φιλέταρον, ὥντο τὰ πράγματα πο-
 θεῖν, καὶ τὸ μέγεθος τῇ ἡγεμονίας βασιλείας δεῖν φρόνημα καὶ φιλοτιμίαν
 ἔχονθαι. ἐχ' ἥτιον ἐν τοῖς ἀνω πιεῦων ὁ Κύρος, ἢ τοῖς ᾧ αὐτόν, ἐπε-
 χεῖται τῷ πολέμῳ καὶ Λακεδαιμονίοις ἔγραφε ᾧ ἀκαλῶν βοηθεῖν, καὶ συνεκ-
 πέμπειν ἄνδρας, οἷς ἔφη δώσειν, ἂν μὲν πεζοὶ παρῶσιν, ἵππους, ἂν δὲ ἵπ-
 πῆς, συνωρίδας· εἰ δὲ ἀγρὸς ἔχῃ, κώμας· εἰ δὲ κώμας, πόλεις· μι-
 δὲ δὲ τοῖς στρατομένοις ἐκ ἀριθμὸν, ἀλλὰ μέτρον ἔσεσθαι. μεγαληγορῶν

cit, addens, Hunc tibi Tiribaze dono, sed
 gerere interdico. Contemnens id Tiribazus,
 (erat enim haud improbus, sed levior & sto-
 lidior) quum candyn illum confestim induis-
 set, monilibusque aureis & muliebribus a rege
 donatis excoluisset se, stomachabantur cuncti.
 Neque enim fas erat. At rex derisit eum, &
 ait, Permitto tibi aurum gerere ut mulieri,
 & vestem illam ut infano. Mensæ regis præ-
 ter matrem ejus & conjugem nemo erat con-
 fors: quarum hæc infra, mater supra illum
 recumbebat. Artoxerxes etiam fratribus suis
 mensam participavit, Ostani & Oxathri, æ-
 tate minoribus. Jam spectaculum gratissimum
 præbebat Persis uxoris ejus Statiræ currus, qui
 velis detractis semper progrediebatur, fœminis-
 que popularibus salutandi eam & adeundi fa-
 - VOL. V.

ciebat copiam. Hinc regnum ejus favorabile
 ad multitudinem fuit.

Cyrum vero novatores hominesque in-
 quieti, ut animo virum magnifico & infig-
 nem bellatorem & amicorum studiosum,
 regno existimabant necessarium esse, atque
 imperii molem regem desiderare animosum
 & gloriæ cupidum. Igitur non minus Cy-
 rus superiorum provinciarum nominibus fre-
 tus quam iis qui circa ipsum erant, ag-
 greditur bellum. Lacedæmonios per lite-
 ras orat ut auxilia & milites sibi mittant:
 quibus ostendit se largiturum, si pedestres
 venissent, equos: si equestres, bigas: si præ-
 dia haberent, vicos: si vicos, urbes: sti-
 pendium militibus non annumeraturum,
 sed admensurum. Jactans autem se majore

N n

rem

ἢ ὡς αὐτὰ πολλὰ, καὶ καρδίαν ἔφη τῷ ἀδελφῷ φερεῖν βαρυτέραν, καὶ φιλοσοφεῖν μᾶλλον, καὶ μαγεύειν βελτίον, οἶνον ἢ πλείονα πίνειν καὶ φέρειν ἐκείνον ἢ ὑπὸ δειλίας καὶ μαλακίας, ἐν μὴ τοῖς κινήγεσι, μηδὲ ἐφ' ἵππων ἐν ἢ τοῖς κινδύοις, μηδ' ἐπὶ θρόνῳ καθῆσθαι. Λακεδαιμόνιοι μὴ ἐν σκυτάλλῳ πρὸς Κλέαρχον ἀπέστειλαν, ὑπηρετεῖν Κύρῳ πάντα κελεύοντες. ὁ ἢ Κύρῳ ἀνέβαινεν ἐπὶ βασιλείᾳ, βαρβαρικώτε πολλῶν ἔχων δυνάμιν, καὶ μισοφόρος Ἑλλήνας ὀλίγῳ τειχιλίων καὶ μυρίων δαποδέοντας, ἄλλας ἐπ' ἄλλαις ποιῶν προφάσεις τ' ἐρατείας. ἐ μὲν ἑλαδέ γε εἰς πολὺν χρόνον, ἀλλ' ἦκε βασιλεῖ Τισαφέρνης αὐτάγγελος καὶ πολὺς θόρυβος εἶχε τὰ βασιλείᾳ, τ' τε Παρυσάτιδος τὴν πλείω αἰτίαν τῷ πολέμῳ φερομένης, καὶ τῷ φίλῳ αὐτῆς ἐν ὑποψίᾳ ὄντων καὶ διαβολαῖς. μάλιστ' ἢ ἡνία τὴν Παρυσάτιν ἢ Στατίρα, τῷ πολέμῳ ὡς παθεῖσα, καὶ βοῶσα, Πῦρ νῦν αἱ πίσεις ἐκείναι; πῦρ αἱ δέσεις αἷς ἐξελομένη τὸν ἐπιβλεύσαντα τῷ ἀδελφῷ, πολέμῳ καὶ κακῶν ἐμπέπληκας ἡμᾶς; ἐκ δὲ τῶν μισῶσα τὴν Στατίραν ἢ Παρυσάτις, καὶ φύσει βαρύντομος ἔσα, καὶ βάρεσθαι ἐν ὄργαῖς καὶ μνησικακίαις, ἐπέβλεπεν αὐτὴν ἀνελεῖν. ἐπεὶ ἢ Δείνων μὲν ἐν τῷ πολέμῳ συνέλεγεσθαι τὴν ἐπιβλήν ἐρηκε, Κτησίας ἢ ὕστερον, ὃν ἔτε ἀγνοεῖν τὸν χρόνον εἰκός ἐστι παρόντα ταῖς πράξεσιν, ἔτε ἐκὼν αἰτίαν εἶχεν ἐκ τῷ χρόνῳ μεταστῆναι τὸ ἔργον, ὡς ἐπράχθη διηγέμενος οἷα πάχει πολλάκις ὁ λόγος αὐτῷ, πρὸς τὸ μυθῶδες καὶ δραματικὸν ἐπιτρέπομεν τ' ἀληθείας· τῷτο μὲν ἦν ἐκείνῳ ἀπέδωκε, χάριαν ἔξαι.

Κύρῳ

rem in modum, etiam cor ait fratre se ferre gravius, doctioremque philosophum & magnum meliorem esse, vinum potare & ferre largius: illum vero præ timiditate & ignavia per venationes, ne equo quidem: in periculis, nec folio insidere. Ergo Lacedæmonii missa scytala præceperunt Clearcho, Cyro ut in omnibus morem gereret. Ita in regem movit Cyrus. Habebat sub signis magnas barbarorum copias, & mercede militantes Græcos paulo minus tredecim millia. Prætexuit alia ex aliis expeditioni suæ. Haud diu tamen regem fefellit, sed ipse regi nuntium Tissaphernes attulit: unde magnus motus occupavit regiam. Causa belli in Parysatidem pene tota conferebatur, vocabanturque in suspicionem & crimen amici ejus. Ma-

xime vero fatigabat Parysatidem Statira bello anxia, & vociferans, Ubi nunc illæ sunt promissiones, ubi obsecrationes quibus liberando fratris infidiatorem, bello nos & his miseriis demersisti? Hinc exosa Statiram Paryfatis, & ingenio mulier in iram & vindictam fero barbaricoque, necare eam est molita. Quia vero per bellum Dinon hoc scelus prodidit patratum, Ctesias post: (quem neque præterire tempus, quum rebus agendis interfuerit, consentaneum est: neque causam habebat cur illud facinus ultro in narrando ut fuerat gesta, ex suo loco trajiceret: quod crebro ei in scribendo accidit, ut a veritate excurrat ad vana & fabulosa) hoc, quem ille tribuit, habebit locum.

Ap-

Κύρῳ ὃ προσιόντι φῆμαι καὶ λόγοι προσέπιπτον, ὡς ἔ μάχεσθ βασιλέως
 αὐτοῦ ἐγνωκότῃ, εἰδὲ σινοδραμεῖν εἰς χεῖρας αὐτῷ σπιδόσθῃ, ἀλλ' ἐν
 Πέρσας ὑπομύειν, ἄλλοις ἀν αἱ δυνάμεις ἐκεῖ παύλαχόθεν συνελθῶσι. καὶ
 γὰρ τάφρον εὖσθ ὀργυῶν δέκα, καὶ βάθῃ ἴσον, ἦν σάδεις διὰ τῆ πεδίσ
 τετρακοσίαις ἐνέβαλε. καὶ ταύτης τε φεικόμενος τὸν Κύρῳ ἐπὶ παρελθόντα, καὶ
 Βαβυλῶνσιν αὐτῆς ἔ μακρὸν γρόμῳ. Τελιάζῃ ὃ, ὡς φασι, πρῶτα
 τολμήσασθ εἰπεῖν ὡς ἔ δεῖ φυγομαχεῖν, εἰδὲ Μηδείας ἐκείνη καὶ Βαβυ-
 λῶνσιν, ἀλλὰ καὶ Σέσων, ἐνδύσθ τῇ Περσίδι, πολλαπλασίαν μὲν ἔχοντα
 δυνάμει τῷ πολεμίων, μυρίας ὃ σατραπάς καὶ στρατηγὰς Κύρῳ καὶ Φρυνεῖν
 καὶ μάχεσθαι βελτίονας, ὥρμησε διαγωνίσασθαι τῷ ταχίστῳ. καὶ τὸ μὲν
 πρῶτον ἔξαιφνης καταφανείς ἐνεήκοηται μυριάσι στρατῷ διακεκοσμημένῃ
 λαμπρῶς, τὰς πολεμίας, ἀσυντάκτους καὶ ἀνόπλους διὰ τὸ θάρρειν καὶ κατα-
 φρυνεῖν ὁδοιπορεῖντας, ἔξέπληξε καὶ συνετάραξεν, ὥστε σὺν θορύβῳ καὶ βοῇ
 πολλῇ μόλις εἰς τάξιν καθίστασθ τὸν Κύρῳ· ἔπειτα σιγῇ καὶ χέδρῳ ἐπά-
 γων, θαῦμα ἐν τοῖς Ἕλλησι τὸ εὐταξίας παρεῖχε, κραυγὰς ἀτάκτους καὶ
 σικετήματα καὶ πολὺν τάραχον αὐτῷ καὶ διασπασμὸν ἐν πλήθει τοσούτων
 προσδεχομένων. εὖ ὃ καὶ κατὰ τὰς Ἑλλήνας ἔταξε τῷ δρεπανηφόρων τὰ
 ῥωμαλεώτατα πρὸ τῆ ἑαυτοῦ φάλαγγος, ὡς πρὶν ἐν χερσὶ γυρεύειν, διακό-
 ψοντα τὰς τάξεις βίᾳ τὸ εἰσελάσεως.

Τῷ ὃ μάχῃ ἐκείνῃ πολλῶν μὲν ἀπηγγεληκότων, Ξενοφῶντι ὃ μονον-
 σχῇ

Appropinquantī Cyro fama & rumores ac-
 ciderunt non habere in animo statim proelio
 decernere regem, neque conferere cum eo
 manus properare: sed in Perside dum copiar
 eo undique convenissent, subsistere. Etenim
 fossam passus latam decem & totidem altam,
 longam stadia per campum quadringenta duxit.
 Intra hanc penetrare Cyrum, atque non lon-
 ge ab ipsa procedere Babylone permisit. Ve-
 rum quum Tiribazus dicere ei primus non
 dubitavisset non esse protrahendum conflic-
 tum, neque Media Babyloneque atque adeo
 Susis cedentem abdere se in Persidem debere,
 qui exercitum habeat longe quam hostis am-
 pliorem, & decem millia satraparum ducumque
 Cyro & consilio & virtute præstantiorum:
 maturavit quam primum acie decernere. Qui

ut primum conspectus repente est cum no-
 vies centenīs millibus militum splendide ad-
 ornatorum: hostes, ex fiducia & contemptu
 incompōsite & sine armis agmen facientes,
 perculit turbavitque, ut cum tumultu & mag-
 no clamore ægre in ordines eos Cyrus coge-
 ret. Inde rex silentio & sedato gradu signa
 promovens, agminis tam compōsiti gratia ob-
 stupefecit Græcos: qui inconditos ululatus,
 ingentem incompōsitamque eorum fluctuatio-
 nem & dissipationem tanto in numero exspe-
 ctabant. Jam scienter etiam Græcis currus
 falcatos validissimos quosque in fronte oppo-
 suit, ut impressionis vi, prius quam ad manus
 ventum esset, disjicerent eorum ordines.

Quia vero pugnam hanc mandavere scrip-
 tis multi, eamque Xenophon tantum non sub-

εχὶ δεικνύοντο ὄψει, καὶ τοῖς πράγμασιν, ὡς ἐ γενημένοις ἀλλὰ γι-
νομένοις, ἐφιστάμενοι αἰετὸν ἀκρατῶς ἐν πάθει καὶ συγκινδυνόοντα διὰ
τὴν ἐνάργειαν· ἐκ ἑστὴν νῦν ἔχοντο ἐπεξηγεῖσθαι, πλὴν ὅσα τῷ ἀξίῳ λόγῳ
παρῆλθεν εἰπεῖν ἐκείνῳ. ὁ μὲν ἔν τῳ τόπῳ ἐν ᾧ παρετάξαίτο, Κέναξα καλεῖ-
ται, καὶ Βαβυλῶν ἀπέχει σαδίας πεντακοσίας. Κύρῳ ἢ πρὸ τῆς μάχης Κλε-
άρχῳ παρηγορήσας ἔξοπιδεν τῷ Μακεδόνων εἶναι, καὶ μὴ κινδυνεύειν αὐ-
τὸν, εἰπεῖν φασί, Τί λέγεις, ὦ Κλέαρχε; σὺ κελθεῖς μετὰ τὸν βασιλέα
ὑπεργόμῳ, ἀνάξιον εἶναι βασιλείας; ἀμαρτόνῳ ἢ Κύρῳ μὲν τὸ δύναμι
προπετῶς εἰς μέσα τὰ δεινὰ καὶ μὴ φυλάττειν τὸν κίνδυνον, ἐχὶ ἥτιον
ἡμαρτεν, εἰ καὶ μὴ μᾶλλον Κλέαρχῳ, ἀνιτάξαι κατὰ τὸν βασιλέα μὴ θε-
λήσας τὰς Ἑλλήνας, ἀλλὰ προσμύξας τῷ ποταμῷ τὸ δεξιόν, ὡς μὴ κυ-
κλωθείη. τὴν γὰρ ἀσφάλειαν ἔξ ἀπαντοῖ διώκοντα, καὶ πλείστον λόγον ἔχον-
τα τῷ μηδὲν παθεῖν, οἵκοι μῦθον ὡς κρείττισον. ὁ ἢ μυρίους σαδίας διὰ θα-
λάσσης ἐν ὅπλοις ἀναβέβηκώς, μηδενὸς ἀνὰ κράτος, ἀλλ' ὅπως Κύρῳ εἰς τὸν
θρόνον καθίστη τὸν βασιλεῖον, εἶτα θεωροῦσιν ὅπως καὶ τάξιν, ἐκ ἀφ' ἧς
σώσῃ τὸν ἡγεμόνα καὶ μισθοδοτήν, ἀλλ' ἐν τίνι θέμενος αὐτὸν ἀσφαλῶς
μαχεῖται καθ' ἡσυχίαν, ὅμοιόν τ' ὑπὸ δέας τῷ παρόντων ἐκβεβληκότι
τὰς περὶ τῷ ὅλων λογισμῶς, καὶ περιεμύρω τὴν τῆς στρατηγίας ὑπόθεσιν.
ὅτι γὰρ εἰς αὐτὸν ὑπέμενε τῷ τεταγμένων περὶ βασιλέα τὰς Ἑλλήνας ἐμ-
πεσόσας, ὠδένων δὲ ἐκείνων, καὶ βασιλέως φύγοντο ἢ πεσόντο, ὑπῆρχε
Κύρῳ νικῶντι σώζεσθαι καὶ βασιλεύειν, ἐκ τῷ πεπραγμένων δὴλόν ἐστι.

διὸ

subjicit oculis, ac gesta non quasi acta sint, sed agantur, ubique proponit lectori, com-
movetque eum perspicuitate narrandi, ut si sit
periculi focius: ea infans sim si repetam, nisi
quæ persequi ille omisit ad memoriam infig-
nia. Igitur locus ubi pugnatum est, Cunaxa
vocatur, qui a Babylone stadiis quingentis di-
stat. Cyrum, quum ante prælium moneret
eum Clearchus ut pone Macedonum ordines
se teneret, neque conjiceret in aleam semet-
ipsum, ferunt respondisse, Quid ais Clearche?
Tunc jubes mihi qui regnum affecto, regno
me ut ostendam indignum? Offendit quidem
Cyrus quod inconsulte in media ruerit peri-
cula, neque discrimen declinaverit: non mi-
nus impexit Clearchus tamen, immo magis:
qui Græcos regi locare ex adverso noluit, sed

dextrum cornu, ne circumveniretur, applicuit
flumini. Nam securitatem undequaque qua-
renti, & præcipue ne quid omnino acciperet
incommodi spectanti, manere domi præstabat.
Postquam vero spatium a mari tam immensum
in armis erat emensus nemine urgente, tantum
quo Cyrum in folium regium collocaret, tunc
locum & ordinem circumspicere non unde du-
cem servaret & stipendium præbentem, verum
ubi positus secure dimicaret, id hominis erat
cui præsens formido consilia de summa rerum
excussit, & qui propositum expeditionis finem
deseruit. Nam cohortes quæ regem stipabant,
non excepturas Græcorum impetum fuisse:
quibus impulsis atque fugiente vel interempto
rege incolumem victorem Cyrum futurum
regnaturumque, ex ipso patet prælii eventu.

Qua-

διὸ τὴν Κλεάρχου μᾶλλον διλάθειαν ἢ τὸ Κύρου θράσος αἰτιατέον, ὡς τὰ πράγματα καὶ Κύρου ἀπολέσασαν. εἰ γὰρ αὐτὸς ἐσκόπει βασιλῆος ὅπως τάξας τὰς Ἑλλήνας ἀβλαβεράτοις χεῖρεσι) πολεμίοις, ἐκ αὐτῶν ἐξεῦρεν ἐτέρους ἢ τὴν ἀπωτάτω χώραν ἑαυτῷ καὶ τῷ πατρὶ ἑαυτόν· ἀφ' ἧς ἔτε νικηθεὶς αὐτὸς ἠώετο, καὶ Κύρος ἐφθη κατακοπεῖς, ἢ χρησάμενός τι τῇ Κλεάρχου νίκῃ. καίτοι Κύρος τὸ συμφέρον ἐκ ἠγνόηκεν, ἀλλ' ἐμὲ Κλεάρχον ἐκέλευε τάττειναι καὶ μέσον. ὁ δ' αὐτῷ μέλειν εἰπὼν ὅπως ἔξει κάλλιστα, τὸ πᾶν διέφθειρεν.

Οἱ μὲν γὰρ Ἕλληνες ὅσον ἐβλόητο τὰς βαρβάρους ἐνίκων, καὶ διώκοντες ἐπὶ τὸ πλεῖστον προῆλθον· Κύρῳ δ' ἡμιναῖον ἵππον, ἄσσομον δ' καὶ ὑβρισιῶν ἐλαύνοντι, Πασάκαν καλέμενον, ὡς Κτησίας φησὶν, ἀνέξεσθαι οὐ κατὰ σίωαν ἀρχῶν, Ἀρταγέρσης, μέγα βουὼν, ὧς τὸ κάλλιστον ἐν Πέρσαις ὄνομα Κύρου κατακυριεύων, ἀδικώτατε ἀνθρώπων καὶ ἀφρονέστατε, καλὰς μὲν Ἑλλήνας ἐρχη κακῶς ὁδὸν ἄγων ἐπὶ τὰ Περσῶν ἀγαθὰ· δεσπότῳ δ' σεαυτῷ καὶ ἀδελφὸν ἐλπίζων ἀναιρήσειν, ὃς σὲ μυριάκις μυρίας δούλους ἔχει κρείσσονας. αὐτίκα δ' πειράσθη πρότερον γὰρ ἀπολεῖς ἐνταῦθα τὴν σεαυτῷ κεφαλῇ, ἢ θάσσεαι τὸ βασιλείας πρόσωπον. ταῦτα εἰπὼν, ἐξηκόντισεν ἐπ' αὐτόν. ὁ δ' θώραξ σφραγίσας ἀνέχετο, καὶ ἐκ ἐτρώθη μὲν ὁ Κύρος, ἐκράδανθη δ' ἡ πληγὴς ἰσχυρὰς προσπεσέσης. ἀποσφραγίσας δ' τὸν ἵππον τῷ Ἀρταγέρσει, βαλὼν ὁ Κύρος ἔτυχε, καὶ δέηλασε πρὸς τὴν κλῆδα διὰ τῆς τραχήλου τὴν αἰχμῇ. τὸν μὲν ἐν Ἀρταγέρσει ἀποθανεῖν ὑπὸ Κύρου χρο-

δόν

Quapropter Clearchi potius cautio quam Cyri culpanda est audacia: quod illa rem & Cyrum in præceps dederit. Si enim ipse ubi locaret Græcos circumspiceret rex Artaxerxes, quo quam minimum sibi detrimenti afferrent, locum non inveniret alium quam ab se suaque cohorte remotissimum: ex quo neque victum sensit se, & prius trucidatus Cyrus est quam ulli usui ei esset Clearchi victoria. Et quidem non fefellit Cyrum quid e re foret, sed Clearchum in media acie consistere iussit. Qui quum curæ sibi fore dixisset ut quam optime se res haberet, evertit universam.

Profligaverunt enim quantum cupiebant Græci barbaros, ac terga cædentes longissime insequuti sunt. Vehebatur Cyrus generoso equo, sed effræni & feroci, Pasaca nomine, ut

est autor Ctesias. In eum præfectus Cadusiorum Artagerfes investus est, vociferans, O tu, qui præclarissimum in Persis Cyri nomen deformas, hominum scelestissime & amentissime, fortissimos viros Græcos itinere inauspicato ad diripiendas Persarum fortunas adducis, dominumque & fratrem tuum speras interficere, qui infinitos habet te præstantiores servos? Id mox experire. Ante enim caput tuum hoc loco amittes quam faciem regis contempleris. Sic fatus, jaculum in illum torfit. Cæterum restitit valide lorica, nec vulneratus fuit Cyrus. Quia tamen gravis ictus accidit, intremuit. Quum avertisset equum Artagerfes, jaculo Cyrus ingestio fixit eum, collumque secundum claviculam cuspe trajecit. Ac cæsum a Cyro Artagersem fatentur fere

δὸν ἅπαντες ὁμολογεῖσι· ὡς δὲ καὶ αὐτὸς Κύριος τελευτῆς ἐπεὶ Ξενοφῶν ἀπλῶς καὶ σιωτόμως, ἅτε δὴ μὴ παρών αὐτός, εἶπεν, εἴδεν ἴσως κωλύει τὰ Δείνων ἰδίᾳ, καὶ πάλιν τὰ Κτησίε διελθεῖν.

Φησὶν ἔν ὃ μὲν Δείνων, ὅτι τῷ Ἀρταγέρσει πεσόντι, εἰσελάσας βιαίως ὁ Κύριος εἰς τὰς προτεταγμένους τῷ βασιλέως, κατέτρωσεν αὐτὸν τὸν ἵππον, ὃ δὲ ἀπερρύη. Τελιάζης δὲ ἀναλαβόντι αὐτὸν ἐπ' ἄλλον ἵππον ταχὺ, καὶ εἰπόντι αὐτῷ, ὦ βασιλεῦ, μέμνησο τῆς ἡμέρας ταύτης· καὶ γὰρ ἀξία λήθης ἐστὶ· πάλιν ὁ Κύριος ἐνσείσας τῷ ἵππῳ κατέβαλε τὸν Ἀρτοξέρξην. πρὸς δὲ τὴν τρίτῃ ἐπέλασιν δυσαναχετήσας ὁ βασιλεὺς, καὶ εἰπὼν πρὸς τὰς παρῆγας ὡς βέλτιόν ἐστι μὴ ζῆν, ἀνέξηλαυνε τῷ Κυρίῳ προπετῶς καὶ ἀφεισκέπῳ εἰς ὀναῖν βέλη φερρομήνῳ. καὶ βάλλει μὲν αὐτὸς ἀκονίῳ, βάλλουσι δὲ οἱ ὡς αὐτόν. πίπτει δὲ ὁ Κύριος, ὡς μὲν ἔτιοι λέγουσιν, πληγαῖς ὑπὸ τῷ βασιλέϊ ὡς δὲ ἑτεροίτινες, Καρὸς ἀνθρώπου πατάξαντι, ὃ γέρας ἔδωκε τῷ πράξει τούτῳ ὁ βασιλεὺς, ἀλεκλευόνα χρυσὸν ἐπὶ δόρατι αἰὲν πρὸς τὴν τάξεως ἐν ταῖς στρατιαῖς κομίζεν. καὶ γὰρ αὐτὰς τὰς Κάρους ἀλεκλευόνας αἱ Πέρσαι, διὰ τὰς λόφους οἷς κοσμεῖσι τὰ κράνη, προσηγόμενον.

Ἡ δὲ Κτησίε διήγησις, ὡς ἑπτεμόνι πολλὰ σιωτόμως ἀπαγγεῖλαι, τοιαύτη τις ἐστὶ. Κύριος ἀποκτείνας Ἀρταγέρσην, ἤλαυνεν εἰς αὐτὸν βασιλέα τὸν ἵππον, καὶ αὐτὸς εἰς ἐκείνον, ἀμφοτέρω σιωπῇ. φθάνει δὲ βάλλον Ἀρταγέρσης ὁ Κύριος φίλῳ βασιλέϊ, καὶ ἐκ ἔτρωσε. βασιλεὺς δὲ ἀφείκε τὸ δόρυ,

Κύριος

fere omnes. At Cyri fatum quia Xenophon simpliciter & strictim, ut qui ipse non interfuerit, percurrit: nihil sane causæ est quin ea quæ prodidit Dinon, seorsum: inde, quæ Ctesias, referamus.

Refert ergo Dinon, postquam cecidit Artagerfes, invecum magna vi Cyrum in eos qui frontem cohortis regiæ tegebant, equum regis vulnerasse, eumque ex equo defluxisse. Quum Tiribazus propere regem in alium equum imposuisset, additis hæc verbis: Memineris, rex, hujus diei, neque enim dignus est oblivione: Cyrum admissum iterum in Artaxerxem equo concussum deturbasse. Ad tertium incursum irritatus rex, præsentisque affatus, satius sibi esse non vivere, infestus e-

quum in Cyrum concitat temere & cæco impetu in adversa tela ruentem: feritque Cyrum ipse jaculo, ferit etiam cohors ejus. Ibi Cyrus, ut nonnulli dicunt, cadit ictu regis: ut alii, ab homine Care percussus; quem præmio rex hujus facinoris donavit, ut in bello gallum aureum ex summa lancea perpetuo ante signa ferret. Etenim ipsos Caras Persæ gallos, cristarum causa quibus exornant galeas, appellabant.

Ctesias narratio, ut brevibus multa perstringam, hujuscemodi est: Cyrus trucidato Artagerse equum in regem permittit, & hic in illum, silentio uterque. Occupat Cyri amicus Ariæus ferire regem, nec sauciavit eum. Rex missa lancea a Cy-

Κύρου μὲν ἐκ ἔτυχε, Τισαφέρνην δὲ πισὸν ἄνδρα Κύρῳ καὶ γυμναῖον ἔβαλε καὶ κατέκλεινε. Κύρῳ δ' ἐπ' αὐτὸν ἑξακοσίῃσας διὰ τῆς θώρακος, ἔτρωσε τὸ στήθος, ὅσον ἐνδύσαι δύο θαλύλας τὸ ἀκόνιον, πεσεῖν δὲ αὐτὸν ὑπὸ τῇ πληγῇ ἀπὸ τῆς ἵππου. Φυγῆς δὲ καὶ ταραχῆς τῇ παρὰ αὐτὸν γυμναίῳ, ὁ μὲν ἀναστὰς μετ' ὀλίγων, ἐν οἷς καὶ Κτησίας μὲν, λόφον τινὰ πλησίον καταλαβὼν ὑσυχάζει· Κύρον δὲ τοῖς πολεμίοις ἐκτεταμένον ὁ ἵππος ἔξέφερεν ὑπὸ θυμῷ μακρῶν, ἥδη σκότεις ὄντων, ἀγνοέμενον ὑπὸ τῇ πολεμίων, καὶ ζητῶμενον ὑπὸ τῇ φίλων. ἐπαιεόμενον δὲ τῇ νύκτι, καὶ μεσὸς ὧν ὁρμῆς καὶ θρόσους, διεξήλυνε βοῶν, Ἐξίσαντε πενιχροί. τῷτο δὲ Περσὶς πολλάκις αὐτῷ βοῶντι, οἱ μὲν Ἐξίσαντο προσκυνοῦντες· ἀποπίπτοι δὲ τῇ κεφαλῇ καὶ τῇ τιάρῃ τῷ Κύρῳ, καὶ παρὰ τρέχων νεανίας Πέρσης, ὄνομα Μιθριδάτης, ἀκονίῳ βάλλει τὸν κρόταφον αὐτῷ παρὰ τὸν ὀφθαλμόν, ἀγνοῶν ὅστις ἐστίν. πολὺ δὲ αἷμα τῷ τραύματι ἐκβαλόντι, ἰλιγγιάσας καὶ καρῶθεις ὁ Κύρῳ ἔπεσε. καὶ ὁ μὲν ἵππος ὑπεκφυγὼν ἐπλάζετο· τὸν δ' ἐφίππιον πῖλον ἀπορρύνει λαμβάνει τῷ τὸν Κύρον βαλόντι ἀκόλῃ, αἷματι παρίπλεω. τὸν δὲ Κύρον ἐκ τῇ πληγῇ ἀναφύοντα χαλεπῶς καὶ μόλις, εὐνέχοι τινὲς παρῶντες ὀλίγοι ἐπεχόμενοι ἐπ' ἄλλον ἵππον ἀναθρόν, καὶ σώζουσιν. ἀδυνατῶς δ' ἔχοντα, καὶ δι' αὐτῷ προθυμώμενον βαδίζειν, ὑπολαβόντες ἤγον· τῷ μὲν σώματι καρῶθεις ἔνθα καὶ σφαλλόμενον, οἰόμενον δὲ νικᾶν, ἀκόνια τῇ φυγόντων ἀνακαλεμένων Κύρον βασιλέα, καὶ φείδεσθαι δεομένων. ἐν δὲ τῷτῳ, Καύνιοι τινὲς ἀνδρωποὶ κακόβιοι καὶ ἄποροι, καὶ ταπεινῶν ὑπεργημάτων ἕνεκα τῇ τῷ βασιλεῷ

σερα-

ro aberravit, Tissaphernem autem, fidum Cyro & fortem virum, percussit atque interemit. Cyrus interno per loricam regis jaculo vulnus pectori illius ingessit duos digitos altum: unde ille ictus vi defluxit ex equo ad terram. Fuga & tumultu cohortis regiae edito, rex affurgens eum paucis, inter quos fuit Ctesias, tumultum vicinum cepit, ubi tenuit se quietum. Cyrum inter hostes volitantem equus ferox longe abstulit, nec tenebris jam cognoscebatur ab hostibus, & ab amicis quaerebatur. Erectus autem victoria, ardorisque & fiducia plenus, per medios vehebatur hostes, clamans, Cedite miseri. Dum hoc identidem lingua Persica clamat, pars venerabundi decedunt ei via. Ibi quum tiara capiti ejus defluisset, praetercurrens adolescens Per-

ses, Mithridati nomen erat, tempus Cyri jaculo secundum oculum ferit, incius qui sit. Eructante vim sanguinis vulnere, captus Cyrus vertigine & sopore collabitur. Equus fugiens aberrabat. Stratum equi prolapsus caput comes illius qui Cyrum percussit, sanguine redundantem. Cyrum ex plaga aegre tandem colligentem se assistentes eunuchi pauci alteri equo imposuere, quo eriperent eum: quem equitandi impotentem, pedibusque connitentem ire, sustinentes ducebant, corpore quidem ob vulnus in capite acceptum gravem cespitantemque, sed victorem arbitrantem se quod fugientes audiret Cyrum regem alta voce appellantes, atque ut parceret ipsis orantes. Interea Caunii quidam homines tenues inopesque, qui humilium ministeriorum gratia regis castra

σερατιᾷ παρὰ κολυθῆντες, ἔτοχον ἀναμειχθέντες ὡς φίλοι τοῖς παρὰ τὸν Κύρον. ὡς δὲ μόλις σιωπῶντα τὰ παρὰ θωρακίδια φοινικᾶ, λαυκοῖς χρωμένων τῷ βασιλικῶν ἀπάντων, ἔγνωσαν πολεμίας ὄντας. εἰς ἓν ἐκείνων ἐτόλμησεν ἀγνοῶν ἐξόπιον βαλεῖν τὸν Κύρον ἀκονίῳ. τὸ δὲ παρὰ τῷ ἰγνῶν φλεβὸς ἀναρράγεισης, πεσὼν ὁ Κύρῳ, ἅμα παῖει πρὸς τινὶ λίθῳ τὸν τετραμένον κρόταφον, καὶ ἀποθνήσκει. τοιούτῳ μὲν ὁ Κτησίς λόγῳ, ὃς, καθάπερ ἀμβλαῖ ξιφιδίῳ, μόλις ἀναιρῶν τὸν ἀνθρώπον ἀνήρηκεν.

Ἦδη δὲ αὐτῷ τεθνηκότῳ, Ἀρτασύρας ὁ βασιλέως ὀφθαλμὸς ἔτυχεν ἵππῳ παρ᾽ ἐξελαύνων. γνωρίσας ἓν τὰς εὐνέχους ὀλοφυρομένους, ἠρώτησε τὸν πιστότατον αὐτοῦ, Τίνα τῶτον ὃ Παρίσκα κλαίεις παρὰ καθήκον; ὁ δὲ εἶπεν, Οὐχ ὅτις ὃ Ἀρτασύρας Κύρον τεθνηκότα; θαυμάσας ἓν ὁ Ἀρτασύρας, τῷ μὲν εὐνέχῳ παρ᾽ ἑὴν παρεκελεύσατο καὶ φυλάττειν τὸν νεκρὸν αὐτὸς δὲ σιωπῶντας πρὸς τὸν Ἀρτοξέρεζιν, ἀπεγνωκότα μὲν ἤδη τὰ πράγματα, κακῶς δὲ καὶ τὸ σῶμα διακείμενον ὑπὸ τε δίψης καὶ τῷ τραύματι, χαίρων φράζει, ὡς αὐτὸς ἴδοι τεθνηκότα Κύρον. ὁ δὲ πρῶτον μὲν εὐθὺς ὤρμησεν αὐτὸς ἵνα, καὶ τὸν Ἀρτασύραν ἄγειν ἐκέλευσεν εἰς τὸν τόπον ἐπεὶ δὲ πολὺς ἦν λόγῳ τῷ Ἑλλήνων καὶ φόβῳ ὡς διωκόντων, καὶ πάντα νεώτερον καὶ κρατερότερον, ἔδοξε πλείονας πέμψαι τὰς κατοψομύδας καὶ τετακτοῖα λαμπάδας ἔχοντες ἐπέμφθησαν. αὐτὰ δὲ μικρὸν ἀπολείποντι τῷ τεθῆναι διὰ τὸ δηρὸν, Σατιβαρζάνης ὁ εὐνέχῳ παρὰ θῶν ἐζήτην ποτόν. εἰ γὰρ εἶχε τὸ χρεῖον ὕδωρ, καὶ εἰδὲ ἡ εἰς τὸ σερατόπεδον. μόλις ἓν εἰς τὴν γῆν

castra sequebantur, confusi forte ut amici fuere cum illis qui circa Cyrum erant. Hi ut tandem punicea sagula eorum advertere, quum regii haberent omnes candida, intellexerunt hostes esse. Ita unus eorum ausus est, ignarus qui esset, Cyrum jaculo a tergo ferire. Vulnerata poplitis vena prolapsus Cyrus tempus simul faucium ad saxum offendit, unde animam exhalavit. Hæc Ctesiae verba sunt: quibus quasi hebeti mucrone vix tandem interficiens hominem cum sustulit.

Quo jam fato functo regis explorator Artasyras forte equo prætervectus est. Hic eunuchos lamentantes agnoscens, fidissimum ex his rogavit, Cuinam huic, Parisca, quem defleas, affides? Ille respondit, Non cernis exanimem, Artasyras, Cyrum? Igitur Artasyras

mirabundus confirmavit eunuchum, & afferre iussit cadaver. Ipse citato ad Artocerkem cursu, despondenti jam animum, & corpore graviter tam siti quam vulnere afflicto, ovans renuntiat mortuum suis oculis se Cyrum conspexisse. Ille vero primum ipse e vestigio intendit eo pergere, atque Artasyræ iussit ut ad locum duceret se. Cæterum quia multus rumor de Græcis & timor erat, quod fugientes dicerentur consecrari, & undique victores esse atque profligasse suos: visum est complures speculatum mittere. Missi sunt triginta cum facibus. At regi tantum non sit enecto eunuchus Satibarzanes circumcursitans potum investigavit. Quippe erat locus ille sine aqua, & procul distabant castra. Tandem incidit in unum ex

Cau-

τῷ Καυνίων ἐκείνων τῷ κακοβίῳ ἐνός, ἐν ἀσκήῳ Φαύλῳ διεφθαμενόν ὕδωρ
 καὶ πονηρὸν ἐχόντι, ὅσον ὀλίγῳ κοτύλας· καὶ λαβὼν τὸ καὶ κομίσας βασιλεῖ
 δίδωσιν. ἐκπιόντα δὲ ἅπαν ἠρώτησεν εἰ μὴ πάνυ δυσχεραῖνοι τὸ ποτόν. ὃ δὲ
 ὤμοσε τὰς Θεὰς, μήτε οἶνον ἠδέως ἔως πώποτε πεπωκέναι, μήτε ὕδωρ τὸ
 κεφώτατον καὶ καθαρώτατον. ὥστε, ἔφη, τὸν δόλια σοι τὸ αὐτῷ ἄνθρωπον ἂν
 ἐγὼ μὴ διωθῶ ζητήσας ἀμείψασθαι, τὰς Θεὰς δὲ δοῦμαι ποιῆσαι μακάριον
 καὶ πλῆσιον.

Ἐν δὲ τῷ πρὸς ἡλαυνον οἱ τεράκοντα λαμπροὶ καὶ φειχαρεῖς, ἀναγγέ-
 λοντες αὐτῷ τὴν ἀνέλπιστον δύτην. ἤδη δὲ καὶ πλήθει τῷ σωτρεχόντων
 πάλιν πρὸς αὐτὸν καὶ σωισαμένων ἐθάρρει, καὶ κατέβαινε διὰ τῆς λόφου
 φωτὶ πολλῷ φειλαμπόμην. ὥς δὲ ἐπέστη τῷ νεκρῷ, καὶ κατὰ δὴ τινὰ νόμον
 Περσῶν ἢ δεξιὰ χεὶρ ἀπεκόπη καὶ ἡ κεφαλὴ τῆς σώματος, ἐκέλευσε
 τὴν κεφαλὴν αὐτῆς κομιδῆναι καὶ τὴν κομὴν δραξάμηναι ἕως βαθείας
 καὶ λασίας, ἐπεδείκνυν τοῖς ἀμφιδόξουσιν ἔτι καὶ φεύγουσιν. οἱ δὲ ἐθαύμαζον
 καὶ προσεκύνην ὥστε ταχὺ μυριάδας ἐπὶ αὐτὸν. ἤρως, καὶ σωισε-
 λάσαι πάλιν εἰς τὸ στρατόπεδον. ἔξεληλάκει δὲ, ὥς ὁ Κτησίας φησὶν, ἐπὶ
 τὴν μάχην τεσσαρτάκοντα μυριάσιν. οἱ δὲ αὐτῷ Δείωννα καὶ Ξενοφῶντα πολὺ
 πλείονας ἤρως λέγουσι τὰς μεμαχημένας. αἰεθμὸν δὲ νεκρῶν ὁ Κτησίας
 ἐναχιχιλίους ἀνεχθῆναι φησὶ πρὸς τὸν Ἀρτοξέρξην, αὐτῷ δὲ δισμυρίων
 ἐκ ἐλάττης φανῆναι τὰς κειμένας. ταῦτα μὲν ἔν ἔχῃ διαμφισέητησιν· ἐκεί-
 νο δὲ τῆς Κτησίας λαμπρὸν ἤδη ψεῦσμα, τὸ πεμφθῆναι φάναι πρὸς τὰς

Ἑλλη-

Cauniis illis egenis qui fordido in utriculo
 aquam putridam & vitiosam habebat ad octo
 heminas. Hunc arripit atque ad regem por-
 tat. Quum totum exhausisset rex, quæsit
 de eo numne magnam nauseam movisset ei
 potus? Ille per Deos juravit, nec vinum un-
 quam jucundius se potasse, nec aquam vel le-
 vissimam & limpidiissimam. Itaque si minus
 ego, inquit, hominem qui eam tibi dedit, in-
 venire, ut parem referam ei gratiam, valeam,
 Deos precor ut beatum & opulentum effi-
 ciant.

Interea recurrerunt triginta illi alacres at-
 que exultantes, insperatamque ei felicitatem
 annuntiavere. Jam multitudine quoque denuo
 ad eum confluentium & coeuntium fultus,
 de colle ad crebra lumina descendit. Ut asti-
 VOL. V.

tit cadaveri, atque ex lege quapiam Persa-
 rum dextra caputque a corpore detruncata
 fuere, caput ejus adferri jussit: comaque pro-
 lixa & spissa correpta fluctuantibus adhuc at-
 que in fugam effusis ostendit. Obstupuerunt
 illi, eumque adoraverunt, atque ita brevi sep-
 tuaginta millia militum aggregaverunt ad
 eum se, unaque in castra rediere. Eduxerat,
 ut Ctesias autor est, in aciem quadringenta
 millia. Dinon & Xenophon multo plures
 fuisse qui pugnauerunt memorant. Inito
 exercituum numero Ctesias novem millia ca-
 pitum relata perhibet ad Artoxerxem: sibi
 vero non minus viginti millia viros qui ce-
 ciderant. Verum hæc in controversia fu-
 ere. Illud vero jam Ctesiae nobile est men-
 dacium, qui se cum Zacynthio Phayllo &

Ο ο

qui-

ἢ ὡς αὐτὰ πολλὰ, καὶ καρδίαν ἔφη τῷ ἀδελφῷ φερεῖν βαρυτέραν, καὶ φιλοσοφεῖν μᾶλλον, καὶ μαγεύειν βελτίον, οἶνον ἢ πλείονα πίνειν καὶ φέρειν ἐκείνον ἢ ὑπὸ δειλίας καὶ μαλακίας, ἐν μὴ τοῖς κυνηγεσίοις, μηδὲ ἐφ' ἵππων ἐν ἢ τοῖς κινδύοις, μηδ' ἐπὶ θρόνῳ καθῆσθαι. Λακεδαιμόνιοι μὴ ἐν σκυτάλῃ πρὸς Κλέαρχον ἀπέστειλαν, ὑπηρετεῖν Κύρῳ πάντα κελεύοντες. ὁ ἢ Κύρῳ ἀνέβαινεν ἐπὶ βασιλείᾳ, βαρβαρικώτερον πολλῶν ἔχων διώκων, καὶ μισοφόρος Ἑλλήνας ὀλίγῳ τειχιλίων καὶ μυρίων ἀποδέουσι, ἄλλας ἐπ' ἄλλαις ποιήματα προφάσεις τ' εὐρατείας. ἐ μὲν ἔλαθέ γε εἰς πολὺν χρόνον, ἀλλ' ἦκε βασιλεῖ Τισαφέρνης αὐτάγγελος καὶ πολὺς φόβος εἶχε τὰ βασιλείᾳ, τ' τε Παρυσάτιδος τὴν πλείω αἰτίαν τῷ πολέμῳ φερομένης, καὶ τῷ φίλῳ αὐτῆς ἐν ὑποψίᾳ ὄντων καὶ διαβολαῖς. μάλιστα ἢ ἡνία τὴν Παρυσάτιν ἢ Στατίρα, τῷ πολέμῳ ὡς παθεῖσα, καὶ βοῶσα, Πῦρ νῦν αἱ πίσεις ἐκείναι; πῦρ αἱ δεήσεις αἷς ἐξελομένη τὸν ἑπὶ βασιλείᾳ τῷ ἀδελφῷ, πολέμῳ καὶ κακῶν ἐμπέπληκας ἡμᾶς; ἐκ δὲ τῶν μισῶσα τὴν Στατίραν ἢ Παρυσάτις, καὶ φύσει βαρύνουσα ἔσα, καὶ βάρεσθαι ἐν ὀργαῖς καὶ μνησικακίαις, ἐπεβέβηκεν αὐτὴν ἀνελεῖν. ἐπεὶ ἢ Δείνων μὲν ἐν τῷ πολέμῳ συνέλεγεσθαι τὴν ἑπὶ βασιλείᾳ εἶρηκε, Κτησίᾳς ἢ ὕστερον, ὃν ἔτε ἀγνοεῖν τὸν χρόνον εἰκός ἐστι παρόντα ταῖς πράξεσιν, ἔτε ἐκὼν αἰτίαν εἶχεν ἐκ τῷ χρόνῳ μεταστῆναι τὸ ἔργον, ὡς ἐπράχθη διηγούμενος οἷα πάχει πολλάκις ὁ λόγος αὐτῷ, πρὸς τὸ μυθώδες καὶ δραματικὸν ἑπὶ τρεπόμενος τ' ἀληθείας. τῷτο μὲν ἦν ἐκείνῳ ἀπέδωκε, χώραν ἔξει.

Κύρῳ

rem in modum, etiam cor ait fratre se ferre gravius, doctioremque philosophum & magnum meliorem esse, vinum potare & ferre largius: illum vero præ timiditate & ignavia per venationes, ne equo quidem: in periculis, nec folio insidere. Ergo Lacedæmonii missa scytala præceperunt Clearcho, Cyro ut in omnibus morem gereret. Ita in regem movit Cyrus. Habebat sub signis magnas barbarorum copias, & mercede militantes Græcos paulo minus tredecim millia. Prætexit alia ex aliis expeditioni suæ. Haud diu tamen regem fefellit, sed ipse regi nuntium Tissaphernes attulit: unde magnus motus occupavit regiam. Causa belli in Parysatidem pene tota conferebatur, vocabanturque in suspicionem & crimen amici ejus. Ma-

xime vero fatigabat Parysatidem Statira bello anxia, & vociferans, Ubi nunc illæ sunt promissiones, ubi obsecrationes quibus liberando fratris insidiatorem, bello nos & his miseriis demersisti? Hinc exosa Statiram Paryfatis, & ingenio mulier in iram & vindictam fero barbaricoque, necare eam est molita. Quia vero per bellum Dinon hoc scelus prodidit patratum, Ctesias post: (quem neque præterire tempus, quum rebus agendis interfuerit, consentaneum est: neque causam habebat cur illud facinus ultro in narrando ut fuerat gesta, ex suo loco trajiceret: quod crebro ei in scribendo accidit, ut a veritate excurrat ad vana & fabulosa) hoc, quem ille tribuit, habebit locum.

Ap-

Κύρῳ ὃ προσιώντι φῆμαι καὶ λόγοι προσέπιπτον, ὡς ἔ μάχεσθαι βασιλέως αὐτοῦ ἐγνωκότες, ἐδὲ συνδραμεῖν εἰς χεῖρας αὐτῷ παύσαντι, ἀλλ' ἐν Πέρσαις ὑπομύσαν, ἄλλοις ἂν αἱ δυνάμεις ἐκεῖ πάλιαχόθεν συνέλθωσι. καὶ ὃ τάφρον εὖςθαι ὀργυῶν δέκα, καὶ βάθθαι ἴσον, ὅττι σαρδίας διὰ τῆ πεδίας τετρακοσίους ἐνέβαλε. καὶ ταύτης τε ὡρεῖσθε τὸν Κύρῳ ἐπὶ παρελθόντα, καὶ Βαβυλῶνθαι αὐτῆς ἔ μακρὸν γρόμῳ. Τριβάλλει ὃ, ὡς φασι, πρῶτα τολμήσανθαι εἰπεῖν ὡς ἔ δεῖ φυγομαχεῖν, ἐδὲ Μηδείας ἐκείνη καὶ Βαβυλῶνθαι, ἀλλὰ καὶ Σέσων, ἐνδύσθαι τῇ Περσίδι, πολλαπλασίαν μὲν ἔχοντα δυνάμει τῷ πολεμίων, μυρίας ὃ σατραπίας καὶ στρατηγὰς Κύρου καὶ Φρηνεῖν καὶ μάχεσθαι βελτίονας, ὥρμησε διαγωνίσασθαι τῷ ταχίστῳ. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ὁξείφνης καταφανείς ἐνεθήκηται μυριάσι στρατῷ διακεκοσμημένους λαμπροῦς, τὰς πολεμίας, ἀσυντάκτους καὶ ἀνόπλους διὰ τὸ θάρρειν καὶ καταφρηνεῖν ὁδοπορεῖντας, ὁξέπληξε καὶ συνετάραξεν, ὥστε σὺν θορύβῳ καὶ βοῇ πολλῇ μόλις εἰς τάξιν καθίστασθαι τὸν Κύρῳ· ἔπειτα σιγῇ καὶ χέδρῳ ἐπάγων, θαῦμα ἐν τοῖς Ἕλλησι τὸ εὐταξίας παρεῖχε, κραυγὰς ἀτάκτους καὶ σκιετήματα καὶ πολὺν ταραχὸν αὐτῷ καὶ διασπασμὸν ἐν πλήθει τοσούτων προσδεχομένοις. εὖ ὃ καὶ κατὰ τὰς Ἑλλήνας ἔταξε τῷ δρεπανηφόρων τὰ ῥωμαλέωτατα πρὸς τὴν αὐτῆς φάλαγγα, ὡς πρὶν ἐν χερσὶ γινέσθαι, διακόψοντα τὰς τάξεις βία τὴν εἰσελάσεως.

Τῷ ὃ μάχῃ ἐκείνῃ πολλῶν μὲν ἀπηγγελομένων, Ξενοφῶνθαι ὃ μονο-

εχί

Appropinquantī Cyro fama & rumores acciderunt non habere in animo statim proelio decernere regem, neque conferre cum eo manus properare: sed in Perside dum copiae eo undique convenissent, subsistere. Etenim fossam passus latam decem & totidem altam, longam stadia per campum quadringenta duxit. Intra hanc penetrare Cyrum, atque non longe ab ipsa procedere Babylone permisit. Verum quum Tiribazus dicere ei primus non dubitavisset non esse protrahendum conflictum, neque Media Babyloneque atque adeo Sufis cedentem abdere se in Persidem debere, qui exercitum habeat longe quam hostis amplio-rem, & decem millia satraparum ducumque Cyro & consilio & virtute praestantiorum: maturavit quam primum acie decernere. Qui

ut primum conspectus repente est cum novies centenīs millibus militum splendide adornatorum: hostes, ex fiducia & contemptu incompōsite & sine armis agmen facientes, perculit turbavitque, ut cum tumultu & magno clamore aegre in ordines eos Cyrus cogeret. Inde rex silentio & sedato gradu signa promovens, agminis tam compōsiti gratia obstupescit Graecos: qui inconditos ululatus, ingentem incompōsitamque eorum fluctuationem & dissipationem tanto in numero expectabant. Jam scienter etiam Graecis currus falcatos validissimos quosque in fronte opposuit, ut impressionis vi, prius quam ad manus ventum esset, disjicerent eorum ordines.

Quia vero pugnam hanc mandavere scriptis multi, eamque Xenophon tantum non sub-

N n 2

εχὶ δεικνύοντο ὄψει, καὶ τοῖς πράγμασιν, ὡς ἐ γενημένοις ἀλλὰ γι-
νομένοις, ἐφιστάμενοι αἰετὸν ἀκρατικῶς ἐν πάθει καὶ συκινδυνούσια δια-
τικῶς ἐνάργειαν· ἐκ ἑστὶ νῦν ἔχοντο ἐπεξηγεῖσθαι, πλὴν ὅσα τῷ ἀξίων λόγῳ
παρῆλθεν εἰπεῖν ἐκείνων. ὁ μὲν ἔν τῳ τόπῳ ἐν ᾧ παρετάξατο, Κέναξα καλεῖ-
ται, καὶ Βαβυλῶν ἀπέχει σαδίας πεντακοσίας. Κύρῳ δὲ πρὸ τῆς μάχης Κλε-
άρχῳ παρακαλεῖται ἰξόπιδεν τῷ Μακεδόνων εἶναι, καὶ μὴ κινδυνεύειν αὐ-
τὸν, εἰπεῖν φασί, Τί λέγεις, ὦ Κλέαρχε; σὺ κελθεῖς μετὰ τὸν βασιλέα
ὁρεγόμενον, ἀνάξιον εἶναι βασιλείας; ἀμαρτόνῳ δὲ Κύρῳ μὲν τὸ δύνα-
μιος εἶναι μέγα τὰ δεινὰ καὶ μὴ φυλάττειν τὸν κίνδυνον, ἐχὶ ἥτιον
ἡμαρτεν, εἰ καὶ μὴ μᾶλλον Κλέαρχῳ, ἀνιτάξαι κατὰ τὸν βασιλέα μὴ δε-
λήσας τὰς Ἑλλήνας, ἀλλὰ προσμύξας τῷ ποταμῷ τὸ δεξιόν, ὡς μὴ κυ-
κλωθείη. τὴν γὰρ ἀσφάλειαν ἔξ ἀπαυλῶ διώκοντα, καὶ πλείστον λόγον ἔχον-
τα τῷ μηδὲν παθεῖν, οἴκοι μὲν ἰσχυρότερον. ὁ δὲ μυρίους σαδίας διὰ θα-
λάσσης ἐν ὅπλοις ἀναβέβηκώς, μηδενὸς ἀναγκάζοντος, ἀλλ' ὅπως Κύρῳ εἰς τὸν
θρόνον καθίστη τὸν βασιλεῖον, εἴτα περικοπῶν χώραν καὶ τάξιν, ἐκ ἀφ' ἧς
σώσῃ τὸν ἡγεμόνα καὶ μητροδότῳ, ἀλλ' ἐν τίνι θέρμῳ αὐτὸν ἀσφαλῶς
μαχεῖται καθ' ἡσυχίαν, ὅμοιόν τῳ ὑπὸ δέας τῷ παρῶν ἐκβεβληκότη
τὰς περὶ τῷ ὅλων λογισμῶς, καὶ περιεμύρω τὴν τῆς στρατηγίας ὑπόθεσιν.
ὅτι γὰρ εἰδὲς ἂν ὑπέμεινε τῷ τεταγμένων περὶ βασιλέα τὰς Ἑλλήνας ἐμ-
πεσόσιας, ὠδένων δὲ ἐκείνων, καὶ βασιλέως φεύγοντο ἢ πεσόντο, ὑπῆρχε
Κύρῳ νικῶντι σώζεσθαι καὶ βασιλεύειν, ἐκ τῷ πεπραγμένων δῆλόν ἐστι.

διὸ

subjicit oculis, ac gesta non quasi acta sint, sed agantur, ubique proponit lectori, com-
movetque eum perspicuitate narrandi, ut si sit
periculi focus: ea insanus sim si repetam, nisi
quæ persequi ille omisit ad memoriam insig-
nia. Igitur locus ubi pugnatum est, Cunaxa
vocatur, qui a Babylone stadiis quingentis di-
stat. Cyrum, quum ante proelium moneret
eum Clearchus ut pone Macedonum ordines
se teneret, neque conjiceret in aleam semet-
ipsum, ferunt respondisse, Quid ais Clearche?
Tunc jubes mihi qui regnum affecto, regno
me ut ostendam indignum? Offendit quidem
Cyrus quod inconsulte in media ruerit peri-
cula, neque discrimen declinaverit: non mi-
nus impegit Clearchus tamen, immo magis:
qui Græcos regi locare ex adverso noluit, sed

dextrum cornu, ne circumveniretur, applicuit
flumini. Nam securitatem undequaque qua-
renti, & præcipue ne quid omnino acciperet
incommodi spectanti, manere domi præstabat.
Postquam vero spatium a mari tam immensum
in armis erat emensus nemine urgente, tantum
quo Cyrum in solium regium collocaret, tunc
locum & ordinem circumspicere non unde du-
cem servaret & stipendium præbentem, verum
ubi positus secure dimicaret, id hominis erat
cui præsens formido consilia de summa rerum
excussit, & qui propositum expeditionis finem
deseruit. Nam cohortes quæ regem stipabant,
non excepturas Græcorum impetum fuisse:
quibus impulsis atque fugiente vel interempto
rege incolumem victorem Cyrum futurum
regnaturumque, ex ipso patet proelii eventu.

Qua-

διὸ τὴν Κλεάρχη μᾶλλον δολάβειαν ἢ τὸ Κύρε θράσος αἰτιατέον, ὡς τὰ πράγματα καὶ Κύρεν δολέσασαν. εἰ γὰρ αὐτὸς ἐσκόπει βασιλίδος ὅπως τάξας τὰς Ἑλλήνας ἀβλαβεσάτοισι χηρῶσι πολεμίοις, ἐκ αὐτῶν ἔξευρεν ἐτέρην ἢ τὴν ἀπωτάτω χώραν ἑαυτῷ καὶ τῷ πατρὶ ἑαυτόν. ἀφ' ἧς ἔτε νικηθεὶς αὐτὸς ἦθετο, καὶ Κύρε ἐφθη κατακοπείς, ἢ χηρῶν μὲν τι τῇ Κλεάρχει νίκη. καίτοι Κύρε τὸ συμφέρον ἐκ ἠγνόηκεν, ἀλλ' ἐκεῖ Κλεάρχον ἐκέλευε τάττεσθαι καὶ μέσον. ὁ δ' αὐτὰρ μέλειν εἰπὼν ὅπως ἔξεα κάλλιπα, τὸ πᾶν διέφθειρεν.

Οἱ μὲν γὰρ Ἑλλήνες ὅσον ἐβέλοιο τὰς βαρβάρους ἐνίκων, καὶ διώκοντες ἐπὶ τὸ πλεῖστον προῆλθον. Κύρε δ' Ἰωναῖον ἵππον, ἄτομον, δὲ καὶ ὑβριτικῶς ἐλαύνοντι, Πασάκαν καλέμνον, ὡς Κτησίας φησὶν, ἀνέστηλ' αὐτὸν ὁ Καδυσίων ἄρχων, Ἀρταγέρσης, μέγα βροῶν, ὃν τὸ κάλλιστον ἐν Πέρσαις ὄνομα Κύρε κατακυριεύων, ἀδικώτατε ἀνθρώπων καὶ ἀφρονέστατε, καλὰ μὲν Ἑλλήνας ἐρχη κακῶς ὁδὸν ἄγων ἐπὶ τὰ Περσῶν ἀγαθὰ. δεσποτικῶς δ' ἐπ' αὐτῷ καὶ ἀδελφὸν ἐλπίζων ἀναιρήσειν, ὃς σὲ μυριάκις μυρίας δόλ' ἔχει κρείσσονας. αὐτίκα δ' ἐπείρασε. πρότερον γὰρ δολοὶς ἐνταῦθα τὴν σεαυτῷ κεφαλῇ, ἢ θάσσεσθαι τὸ βασιλείῳ πρόσωπον. ταῦτα εἰπὼν, ἐξηκόντισεν ἐπ' αὐτόν. ὁ δ' ἐώραξεν ὡς ἀνέχετο, καὶ ἐκ ἐτρώθη μὲν ὁ Κύρε, ἐκράδανθη δ' ὁ πληγῆς ἰσχυρῶς προσηύδα. δολοῦντος δ' αὐτοῦ τὸν ἵππον τῷ Ἀρταγέρσει, βαλὼν ὁ Κύρε ἔτυχε, καὶ διήλασε ὡς αὐτὸς κλεῖδα διὰ τῷ τραχήλῳ αἰχμῇ. τὸν μὲν ἐν Ἀρταγέρσει δολοθάνειν ὑπὸ Κύρε χερσὶν

Quapropter Clearchi potius cautio quam Cyri culpanda est audacia: quod illa rem & Cyrum in præceps dedit. Si enim ipse ubi locaret Græcos circumspiceret rex Artaxerxes, quo quam minimum sibi detrimenti afferrent, locum non inveniret alium quam ab se suaque cohorte remotissimum: ex quo neque victum sensit se, & prius trucidatus Cyrus est quam ulli usui ei esset Clearchi victoria. Et quidem non fefellit Cyrum quid e re foret, sed Clearchum in media acie consistere iussit. Qui quum curæ sibi fore dixisset ut quam optime se res haberet, evertit universam.

Profligaverunt enim quantum cupiebant Græci barbaros, ac terga cædentes longissime insequuti sunt. Vehebatur Cyrus generoso equo, sed effræni & feroci, Pasaca nomine, ut

est autor Ctesias. In eum præfectus Cadusiorum Artagerfes investus est, vociferans, O tu, qui præclarissimum in Persis Cyri nomen deformas, hominum scelestissime & amentissime, fortissimos viros Græcos itinere inauspicato ad diripiendas Persarum fortunas adducis, dominumque & fratrem tuum speras interficere, qui infinitos habet te præstantiores servos? Id mox experire. Ante enim caput tuum hoc loco amittes quam faciem regis contempleris. Sic fatus, jaculum in illum torfit. Cæterum restitit valide lorica, nec vulneratus fuit Cyrus. Quia tamen gravis ictus accidit, intremuit. Quum avertisset equum Artagerfes, jaculo Cyrus ingestio fixit eum, collumque secundum claviculam cuspe trajecit. Ac cæsum a Cyro Artagersem farentur fere

δὸν ἅπαντες ὁμολογεῖσι· ὡς δὲ αὐτὸς Κύριος τελευτῆς ἐπεὶ Ξενοφῶν ἀπλῶς καὶ σωτόμως, ἅτε δὴ μὴ παρὼν αὐτὸς, ἔπεν, ἔδεν ἴσως καλύει τὰ Δείνων· ἰδίᾳ, καὶ πάλιν τὰ Κτησίᾳ διελθεῖν.

Φησὶν ἔν ὃ μὲν Δείνων, ὅτι τῷ Ἀρταγέρστῃ πεσόντι, εἰσελάσας βιαίως ὁ Κύριος εἰς τὰς προγεταγμένους τῷ βασιλέως, κατέτρωσεν αὐτὸν τὸν ἵππον, ὃ δὲ ἀπερρύη. Τιεράζει δὲ ἀναλαβόντι αὐτὸν ἐπ' ἄλλον ἵππον ταχυὲς καὶ εἰπόντι αὐτῷ, Ὡ βασιλεῦ, μέμνησο τῆς ἡμέρας ταύτης· ἐ γὰρ ἀξία λήθης ἐσὶ· πάλιν ὁ Κύριος ἐνσεύσας τῷ ἵππῳ κατέβαλε τὸν Ἀρτοξέρξην. πρὸς δὲ τῷ τρίτῳ ἐπέλασιν δυσαναχετήσας ὁ βασιλεὺς, καὶ εἰπὼν πρὸς τὰς παρῆγας ὡς βέλτιόν ἐστι μὴ ζῆν, ἀνέξηλαυνε τῷ Κυρίῳ προπετῶς καὶ ἀφεισκέπτως εἰς ἐναντία βέλη φερονόμεν. καὶ βάλλει μὲν αὐτὸς ἀκονίῳ, βάλλουσι δὲ οἱ ὡς αὐτόν. πίπτει δὲ ὁ Κύριος, ὡς μὲν ἔνιοι λέγουσιν, πληγῆς ὑπὸ τῷ βασιλέως· ὡς δὲ ἑτεροίτινες, Καρὸς ἀνθρώπου πατάξαντι, ὃ γέρας ἔδωκε τῷ προξένῳ ταύτης ὁ βασιλεὺς, ἀλεκτερόνα χρυσῶν ἐπὶ δόρατι αἰὲν πρὸς τὰς τάξεις ἐν ταῖς στραταῖς κομίζειν. καὶ γὰρ αὐτὰς τὰς Κάρους ἀλεκτερόνας αἱ Πέρσαι, διὰ τὰς λόφους οἷς κοσμεῖσι τὰ κράνη, προσηγόμενον.

Ἡ δὲ Κτησίᾳ διήγησις, ὡς ἐπιτεμόνι πολλὰ σωτόμως ἀπαγγεῖλαι, τοιαύτη τις ἐσὶ. Κύριος ἀποκτείνας Ἀρταγέρσην, ἤλαυνεν εἰς αὐτὸν βασιλέα τὸν ἵππον, καὶ αὐτὸς εἰς ἐκείνον, ἀμφότεροι σιωπῇ. φθάνει δὲ βάλλον Ἀρταγέρξῃ ὁ Κύριος φίλῃ βασιλέα, καὶ ἐκ ἔτρωσε. βασιλεὺς δὲ ἀφείδς τὸ δόρυ, Κύριος

fere omnes. At Cyri fatum quia Xenophon simpliciter & strictim, ut qui ipse non interfuerit, percurrit: nihil sane causæ est quin ea quæ prodidit Dinon, scorsum: inde, quæ Ctesias, referamus.

Refert ergo Dinon, postquam cecidit Artagerfes, invecum magna vi Cyrum in eos qui frontem cohortis regiæ tegebant, equum regis vulnerasse, eumque ex equo defluxisse. Quum Tiribazus propere regem in alium equum imposuisset, additis hæc verbis: Memineris, rex, hujus dici, neque enim dignus est oblivione: Cyrum admissio iterum in Artaxerxem equo concussum deturbasse. Ad tertium incursum irritatus rex, præsentisque affatus, satius sibi esse non vivere, infestus e-

quum in Cyrum concitat temere & cæco impetu in adversa tela ruentem: feritque Cyrum ipse jaculo, ferit etiam cohors ejus. Ibi Cyrus, ut nonnulli dicunt, cadit ictu regis: ut alii, ab homine Care percussus, quem præmio rex hujus facinoris donavit, ut in bello gallum aureum ex summa lancea perpetuo ante signa ferret. Etenim ipsos Caras Persæ gallos, cristarum causa quibus exornant galeas, appellabant.

Ctesias narratio, ut brevibus multa perstringam, hujuscemodi est: Cyrus trucidato Artagerse equum in regem permisit, & hic in illum, silentio uterque. Occupat Cyri amicus Ariæus ferire regem, nec sauciavit eum. Rex missa lancea a Cy-

Κύρου μὲν ἐκ ἔτυχε, Τισαφέρνην δὲ πεισὸν ἄνδρα Κύρῳ καὶ ἡμιναῖον ἔβαλε καὶ κατέκτανε. Κύρῳ δ' ἐπ' αὐτὸν ἑξακοσίῃσας διὰ τῆς θώρακος, ἔτρωσε τὸ στήθος, ὅσον ἐνδύειαι δύο δακτύλους τὸ ἀκόντιον, πεσεῖν δὲ αὐτὸν ὑπὸ τῇ πληγῇ ἀπὸ τῆς ἵππου. φυγῆς δὲ καὶ ταραχῆς τῷ πατρὶ αὐτὸν ἡμιονῆς, ὁ μὲν ἀναστὰς μετ' ὀλίγων, ἐν οἷς καὶ Κτησίας ἑὺ, λόφον τινα πλησίον καταλαβὼν ὑσύχαζε. Κύρον δὲ τοῖς πολεμίοις ἐκείλμενον ὁ ἵππος ἑξέφερεν ὑπὸ θυμῷ μακρῷ, ἥδη σκότους ὄντι, ἀγνοέμενον ὑπὸ τῷ πολεμίων, καὶ ζητέμενον ὑπὸ τῷ φίλων. ἐπαιρόμενος δὲ τῇ νύκτι, καὶ μετὰ ὧν ὁρμῆς καὶ θρόσους, διεξήλαυνε βοῶν, Ἐξίσαντε πενιχροί. τέτο δὲ Περσισὶ πολλάκις αὐτῷ βοῶντι, οἱ μὲν ἑξίσαντο προσκυκνέειν· ἀποπίπτοι δὲ τῇ κεφαλῇς ἢ τιάρῃ τῷ Κύρῳ, καὶ παρὰ τρέχων νεανίας Πέρσης, ὄνομα Μιθριδάτης, ἀκοντίῳ βάλλει τὸν κρόταφον αὐτῷ παρὰ τὸν ὀφθαλμόν, ἀγνοῶν ὅστις ἐστίν. πολὺ δὲ αἷμα τῷ τραύματι ἐκβαλόντι, ἰλιγγιάσας καὶ καρῶθεις ὁ Κύρῳ ἔπεσε. καὶ ὁ μὲν ἵππος ὑπεκφυγὼν ἐπλάζετο· τὸν δ' ἐφίππιον πῖλον ἀπορρύνητα λαμβάνει τῷ τὸν Κύρον βαλόντι ἀκόλῃ, αἷματι παρίπλεω. τὸν δὲ Κύρον ἐκ τῇ πληγῇ ἀναφροῖνα χαλσπῶς καὶ μόλις, εὐνέχοι τινὲς παρόντες ὀλίγοι ἐπεχέσθην ἐπ' ἄλλον ἵππον ἀναθίσας, καὶ σώζουσιν. ἀδυνατῶς δ' ἔχοντα, καὶ δι' αὐτῷ προθυμέμενον βαδίζουσιν, ὑπολαβόντες ἥγον· τῷ μὲν σώματι καρῶθεις ἐξίνα καὶ σφαλλόμενον, οἰόμενον δὲ νικᾶν, ἀκρόντα τῷ φθυγόντων ἀνακαλεμέων Κύρον βασιλέα, καὶ φείδεσθαι δεομένων. ἐν δὲ τῷ τῷ, Καύνιοι τινὲς ἀνδρωποὶ κακόβιοι καὶ ἄποροι, καὶ ταπεινῶν ὑπεργημάτων ἕνεκα τῇ τῷ βασιλεῷ

σερ-

ro aberravit, Tissaphernem autem, fidum Cyro & fortem virum, percussit atque interemit. Cyrus interno per loricam regis jaculo vulnus pectori illius ingessit duos digitos altum: unde ille ictus vi defluxit ex equo ad terram. Fuga & tumultu cohortis regiae edito, rex assurgens cum paucis, inter quos fuit Ctesias, tumulum vicinum cepit, ubi tenuit se quietum. Cyrum inter hostes volitantem equus ferox longe abstulit, nec tenebris jam cognoscebatur ab hostibus, & ab amicis quaerebatur. Erectus autem victoria, ardorisque & fiducia plenus, per medios vehebatur hostes, clamans, Cedite miseri. Dum hoc identidem lingua Persica clamat, pars venerabundi decedunt ei via. Ibi quum tiara capiti ejus defluxisset, praetercurrens adolescens Per-

ses, Mithridati nomen erat, tempus Cyri jaculo secundum oculum ferit, inscius qui sit. Eructante vim sanguinis vulnere, captus Cyrus vertigine & sopore collabitur. Equus fugiens aberrabat. Stratum equi prolapsum capit comes illius qui Cyrum percussit, sanguine redundantem. Cyrum ex plaga aegre tandem colligentem se assistentes eunuchi pauci alteri equo imposuere, quo eriperent eum: quem equitandi impotentem, pedibusque connitentem ire, sustinentes ducebant, corpore quidem ob vulnus in capite acceptum gravem cespitantemque, sed victorem arbitrantem se quod fugientes audiret Cyrum regem alta voce appellantes, atque ut parceret ipsis orantes. Interea Caunii quidam homines tenues inopesque, qui humilium ministeriorum gratia regis castra

σερατιᾷ παρὰ κολυθῆναι, ἔτοχον ἀναμειχθέντες ὡς φίλοι τοῖς παρὰ τὸν Κύρον. ὡς δὲ μόλις σιωπῶντα τὰ παρὰ θωρακίδια φοινικᾶ, λαυκοῖς χρωμένων τῷ βασιλικῶν ἀπάντων, ἔγνωσαν πολεμῖες ὄντας. εἰς ἓν ἐκείνων ἐτόλμησεν ἀγνοῶν ἐξόπιον βαλεῖν τὸν Κύρον ἀκονίῳ. τὸ δὲ παρὰ τὴν ἰγνύαν φλεβὸς ἀναρράγεισθαι, πεσὼν δὲ Κύρου, ἅμα παῖσι πρὸς τινὶ λίθῳ τὸν τετραμένον κρόταφον, καὶ δποθήσκει. τοιούτῳ μὲν ὁ Κτησίς λόγῳ, ὃ, καθάπερ ἀμβλαῖ ξιφιδίῳ, μόλις ἀναιρῶν τὸν ἀνδρωπὸν ἀνήρηκεν.

Ἦδη δὲ αὐτῷ τεθνηκότῳ, Ἀρτασύρας ὁ βασιλεὺς ὀφθαλμὸς ἔτυχεν ἵππῳ παρεξελαύνων. γνωρίσας ἓν τὰς εὐνέχους ὀλοφυρομένους, ἠρώτησε τὸν πιστότατον αὐτῷ, Τίνα τῶτον ὃ Παρίσκα κλαίεις παρὰ κατήμῳ; ὁ δὲ εἶπεν, Οὐχ ὅτις ὃ Ἀρτασύρας Κύρον τεθνηκότα; θαυμάσας ἓν ὁ Ἀρτασύρας, τῷ μὲν εὐνέχῳ παρρησίᾳ παρεκελεύσατο καὶ φυλάττειν τὸν νεκρὸν αὐτὸς δὲ σιωπῶν πρὸς τὸν Ἀρτοξέρξην, ἀπεγνωκότα μὲν ἦδη τὰ πράγματα, κακῶς δὲ καὶ τὸ σῶμα διακείμενον ὑπὸ τε δίψης καὶ τῷ τραύματι, χαίρων φράζει ὡς αὐτὸς ἴδοι τεθνηκότα Κύρον. ὁ δὲ πρῶτον μὲν εὐθὺς ὤρμησεν αὐτὸς ἵεναι, καὶ τὸν Ἀρτασύραν ἄγειν ἐκέλευσεν εἰς τὸν τόπον ἐπεὶ δὲ πολὺς ἦν λόγῳ τῷ Ἑλλήνων καὶ φόβῳ ὡς διωκόντων, καὶ πάντα νικῶντων καὶ κρατερόντων, ἔδοξε πλείονας πέμψαι τὰς κατοψομήδους καὶ τελαχονία λαμπάδας ἔχοντες ἐπέμφθησαν. αὐτὰ δὲ μικρὸν ἀπολείποντι τῷ τεθῆναι διὰ τὸ δηρὸν, Σατιβαρζάνης ὁ εὐνέχῳ παρὰ θῶν ἐζήτησε ποτόν. εἰ γὰρ εἶχε τὸ χρεῖον ὕδωρ, καὶ εἰδὲ ἡ ἰγνὺς τὸ σερατόπεδον. μόλις ἓν εἰσιπυλῆσαι τῷ

castra sequebantur, confusi forte ut amici fuere cum illis qui circa Cyrum erant. Hi ut tandem punicea sagula eorum advertere, quum regii haberent omnes candida, intellexerunt hostes esse. Ita unus eorum ausus est, ignarus qui esset, Cyrum jaculo a tergo ferire. Vulnerata poplitis vena prolapsus Cyrus tempus simul saucium ad saxum offendit, unde animam exhalavit. Hæc Ctesiae verba sunt: quibus quasi hebeti mucrone vix tandem interficiens hominem eum sustulit.

Quo jam fato functo regis explorator Artasyras forte equo prætervectus est. Hic eunuchos lamentantes agnoscens, fidissimum ex his rogavit, Cuinam huic, Parisca, quem defleas, affides? Ille respondit, Non cernis exanimem, Artasyras, Cyrum? Igitur Artasyras

mirabundus confirmavit eunuchum, & afferre iussit cadaver. Ipse citato ad Artocerkem cursu, despondenti jam animum, & corpore graviter tam siti quam vulnere afflicto, ovans renuntiat mortuum suis oculis se Cyrum conspexisse. Ille vero primum ipse e vestigio intendit eo pergere, atque Artasyræ iussit ut ad locum duceret se. Cæterum quia multus rumor de Græcis & timor erat, quod fugientes dicerentur confectari, & undique victores esse atque profligasse suos: visum est complures speculatum mittere. Missi sunt triginta cum facibus. At regi tantum non siti cuncto eunuchus Satibarzanes circumcursitans potum investigavit. Quippe erat locus ille sine aqua, & procul distabant castra. Tandem incidit in unum ex

Cau-

τῷ Καυνίων ἐκείνων τῷ κακοβίῳ ἐνός, ἐν ἀσκήῳ φαύλῳ διεφθαρμένον ὕδωρ
 ἢ πονηρὸν ἔχοντι, ὅσον ὀλίγῃ κοτύλῃς ἢ λαβῶν τῆτο ἢ κομίσας βασιλεῖ
 δίδωσιν. ἐκπιόντα δ' ἅπαν ἠρώτησεν εἰ μὴ πάνυ δυαχεραῖνοι τὸ ποτόν. ὁ δ' ὅ
 ὤμοσε τὰς Θεάς, μήτε οἶνον ἠδέως ἔτως πώποτε πεπωκέναι, μήτε ὕδωρ τὸ
 κεφότατον ἢ καθαρώτατον. ὥστε, ἔφη, τὸν δόνηλα σοι τῆτο ἄνθρωπον ἀν
 ἐγὼ μὴ διωηθῶ ζητήσας ἀμείψασθαι, τὰς Θεάς δ' ὄχομαι ποιῆσαι μακάριον
 ἢ πλῆσιον.

Ἐν δ' ἐκτῷ προσήλαντον οἱ τεράκοντα λαμπροὶ ἢ πενταχρεῖς, ἀναγγέλ
 λοντες αὐτῷ τὴν ἀνέλπιστον δύτυχίαν. ἦδη δ' ἢ πλῆθει τῷ σωτρεχόντων
 πάλιν πρὸς αὐτὸν ἢ συνισαμένων ἐθάρρει, ἢ κατέβαιναν ἄπο τῆς λόφου
 φωτὶ πολλῷ πελαμπούμενοι. ὥς δ' ἐπέστη τῷ νεκρῷ, ἢ κτ' δὴ τινα νόμον
 Περσῶν ἢ δεξιὰ χεῖρ ἀπεκόπη ἢ ἡ κεφαλὴ τῆς σώματι, ἐκέλευσε
 τὴν κεφαλὴν αὐτῆς κομιδῆναι ἢ τὴν κομῆς δραξάμεναι ἔσσης βαθείας
 ἢ λασίας, ἐπεδείκνυν τοῖς ἀμφιδόξουσιν ἔτι ἢ φεύγουσιν. οἱ δ' ἐθαύμαζον
 ἢ προσεκύνην ὥστε ταχὺ μυριάδας ἐπὶ αὐτὸν. ἤρξατο, ἢ συνεισε
 λάσαι πάλιν εἰς τὸ στρατόπεδον. ἔξεληλάκει δ', ὥς ὁ Κτησίας φησὶν, ἐπὶ
 τὴν μάχην τεσσαράκοντα μυριάσιν. οἱ δ' αὖτε Δείωνας ἢ Ξενοφῶντα πολὺ
 πλείονας ἤρξατο λέγασθαι τὰς μεμαχημένας. ἀεθμὸν δ' ἐνεκρῶν ὁ Κτησίας
 ἐναχιχιλίους ἀνενεχθῆναι φησὶ πρὸς τὸν Ἀρτοξέρξην, αὐτῷ δ' ἐπισμυρίων
 ἐκ ἐλάττης φανῆναι τὰς κειμένας. ταῦτα μὲν ἐν ἔχῃ διαμφοισθήτησιν. ἐκεί
 νο δ' ἐκ τῆς Κτησίας λαμπρὸν ἦδη ψεῦσμα, τὸ πεμφθῆναι φάναι πρὸς τὰς

Ἑλλη-

Cauniis illis egenis qui sordido in utriculo
 aquam putridam & vitiosam habebat ad octo
 heminas. Hunc arripit atque ad regem por
 tat. Quum totum exhausisset rex, quæsiuit
 de eo numne magnam nauseam movisset ei
 potus? Ille per Deos juravit, nec vinum un
 quam jucundius se potasse, nec aquam vel le
 vissimam & limpidiissimam. Itaque si minus
 ego, inquit, hominem qui eam tibi dedit, in
 venire, ut parem referam ei gratiam, valeam,
 Deos precor ut beatum & opulentum effi
 ciant.

Interea recurrerunt triginta illi alacres at
 que exultantes, insperatamque ei felicitatem
 annuntiavere. Jam multitudine quoque denuo
 ad eum confluentium & coeuntium fultus,
 de colle ad crebra lumina descendit. Ut asti
 Vol. V.

tit cadaveri, atque ex lege quapiam Persa
 rum dextra caputque a corpore detruncata
 fuere, caput ejus adferri jussit: comaque pro
 lixa & spissa correpta fluctuantibus adhuc at
 que in fugam effusis ostendit. Obstupuerunt
 illi, eumque adoraverunt, atque ita brevi sep
 tuaginta millia militum aggregaverunt ad
 eum se, unaque in castra rediere. Eduxerat,
 ut Ctesias autor est, in aciem quadringenta
 millia. Dinon & Xenophon multo plures
 fuisse qui pugnaverunt memorant. Inito
 exsorum numero Ctesias novem millia ca
 pitum relata perhibet ad Artoxerxem: sibi
 vero non minus viginti millia vivos qui ce
 ciderant. Verum hæc in controversia fu
 ere. Illud vero jam Ctesias nobile est men
 dacium, qui se cum Zacynthio Phayllo &
 O o qui

Ἑλλήνας αὐτὸν μὲν Φαῦλλον τῷ Ζακύνθῳ καὶ τῶν ἄλλων. ὁ γὰρ Ξενοφῶν ἠπίστατο συνδιατερεῖσθαι βασιλεῖ Κτησίαν. μέμνη γὰρ αὐτῶν, καὶ τοῖς βιβλίοις τέτοις ἐπιτυχῶς δῆλός ἐστιν. ἐκ αὖ ἐν ἐλθόντῃ, καὶ λόγῳ τοσούτου ἐρμηνεία ἡρόδοτον, παρῆκεν ἀνάγκη, Φαῦλλον δὲ τὸν Ζακύνθου ἀνόμενον. ἀλλὰ δαιμονίως ὁ Κτησίας, ὡς εἶπε, φιλότατος ὦν, καὶ εἶχ' ἥτορ Φλαπλέαρχον, αἰετίναν ἐν τῇ διηγήσει χώρας ἑαυτοῦ δίδωσιν. ἐν αἷς ἡρόδοτος πολλὰ καὶ καλά μνησθῆναι Κλεάρχου καὶ τῆς Λακεδαιμόνους.

Μετὰ δὲ τὴν μάχην δῶρα κάλλιστα μὲν ἔξέπεμψε καὶ μέγιστα τῷ Ἀρταγέρσει παιδί, τῷ προσόντι ὑπὸ Κύρου· καλῶς δὲ καὶ Κτησίαν καὶ τὸς ἄλλους ἐπετίμησεν. τὸν δὲ Καύνιον ἐκείνου ἔξαυθις, ὅς ἐπέθηκε τὰ εἰσίοτα, ἔξ' αἰδοῦ καὶ πένητον ἔνιμον καὶ πλεῖστον ἐποίησεν. ὡς δέ τις ἐρμηνεία καὶ περὶ τὰς τῷ Ἑσπερίῳ δίκαιους. Ἀρταγέρσει μὲν γὰρ τὰς Μήδων ἐν τῇ μάχῃ πρὸς Κύρον φεύγοντα, καὶ πάλιν ἐκείνου προσόντι μεταστάλας δειλίαν καὶ μαλακίαν καταγνῆς, καὶ προδοσίαν εἰς κακόντοισιν, ἐκέλευσε γυμνῶ ἀναλαβόντα πόρην περὶ τὴν περὶ τῶν τετραχίλων δι' ἡμέρας ὅλης ἐν ἀγορᾷ περὶφέρειν. ἑτέρος δὲ πρὸς τῷ μεταστῶναι ψεύσαντες καταβαλεῖν δύο τῷ πολεμίων, προσέταξε διαπείραι τρεῖς βελόνων τὴν γλῶτταν. οἷον μὲν δὲ καὶ βελόνων δοκεῖν καὶ λέγει πάντας ἀνθρώπους ὡς αὐτὸς ἀπεκλόνει Κύρον, Μιθριδάτη τῷ βαλόντι πρῶτον Κύρον ἔξέπεμψε δῶρα, καὶ λέγει ἐκέλευσε τὸς διδόντας, ὡς τέτοις σε τιμᾷ ὁ βασιλεὺς ὅτι τὸν ἐφίπ-

ΠΙΟΝ

quibusdam aliis missum refert ad Græcos. Nam Xenophontem non latuit agere in regis contubernio Ctesiam. Siquidem meminit ejus, & constat hosce libros eum voluisse. Quare nuntium eum & tantæ fuisse legationis interpretem non præterisset tacitum: præsertim cum Phayllum Zacynthium nominarit. Sed mire scilicet ambitiosus Ctesias, nec secius Laconum & Clearchi studiosus, passim in historia aliquas sibi ipsi attribuit partes: in quibus quum est, multa & præclara de Clearcho commemorat & de Lacedæmone.

Secundum prælium eximia dona & maxima Artageris, qui a Cyro fuerat interemptus, filio misit. Magnifice etiam Ctesiam cæterosque honoravit. Præterea reperit Caunium

illum qui utriculum dederat: hunc ex obscuro & inope celebrem reddidit & lautum. Præstitit & infantibus plectendis se moderatum. Siquidem Arbaci cuidam Medo, qui in conflictu perfugerat ad Cyrum, mox perempto illo se receperat ad ipsum, timiditatis & ignaviae notam inuens, non proditoris vel improbitatis, imperavit ut nudum collo impositum equitantis modo scortum per integrum diem circumferret in foro. Alteri qui præter transitionem mentitus fuerat duos hostes se obtuncasse, jussit tribus acubus trajici linguam. Quum vero arbitraretur & omnium hominum vellet existimationem & sermonem esse interfectum ab se Cyrum: Mithridati, qui Cyrum sauciaverat primus, dona misit, præcepitque iis qui dona ferebant, referre, Hisce te præmiis rex ornat, quod tra-

stra-

πτον Κύρε πῖλον δὲρὼν ἀνέλεϊκας. τὲ δ' ἸΚαρὸς ὑφ' ἧ τλὴ ἰγνύαν πληγὰς ὁ Κύρῳ ἔπεσε καὶ αὐτὲ δαρεῖαν αὐτῷ, ἐκέλευσεν εἰπεῖν τὰς διδόντας, ὅτι σοι ταῦτα δίδωσι βασιλεὺς εὐαγγελίων δουτερεῖα. πρῶτ' ὃν Ἀρετα-
σύρας, μετ' ἐκείνον δ' σὺ τὴν Κύρε τελευτῶ ἀπὴγγαλας. ὁ μὲν ἐν Μι-
θριδάτης ἀπῆλθε σιωπῇ λυπεύμεν'· τὸν δ' ἄθλιον Κᾶρα κοινόν τι πάθ' ὃς
ἀδελτηρίας κατέχευε. διαφθερεῖς ὃν ὑπὸ τῷ παρόντων, ὡς ἔσκεν, ἀγα-
θῶν, καὶ ἀναπαύεις εὐθὺς ἀνιποικίῃς τῷ ὑπὲρ αὐτόν. ἐκ ἧς τὰ δοθέντα
μυθὸν εὐαγγελίων ἔχεν, ἀλλ' ἠγανάκει μαρτυρήμεν καὶ βοῶν, ὅτι Κύρον
ἰδοὺς ἔτερε' ἀλλ' αὐτὸς ἀπεκλόνει, καὶ τλὴ δόξαν ἐδικαίως ἀποταροῖτο.
ταῦτα δ' ἀκούσας ὁ βασιλεὺς, σφόδρα παρωξυνήθη, καὶ τλὴ κεφαλῇ ἐκέ-
λευσεν ἀποταμεῖν τὴν ἀνδρώπην. παρεῖσα δ' ἡ μήτηρ, Μὴ σύ γε, εἶπεν, ἔτω
τὸν Κᾶρα τέταν, ὃ βασιλεῦ, τὸν ὀλέθριον ἀπαλλάξῃς, ἀλλὰ παρ' ἐμὲ
τὸν ἄξιον ἀποτάψ' ὃν μυθὸν ὧν τοιμαῖ λέγων. ἔπειτ' ἐφανίθη δ' τὴν βασι-
λέως, ἐκέλευσε τὰς ὅπας τῷ τιμωρεῖν ἡ Παρυσάτις λαβόντας τὸν ἀνδρα-
πον, ἐφ' ἡμέρας δέκα σκεβλῆν, εἴτα πρὸς ὀφθαλμοὺς ὀξορύξας, εἰς τὰ
ὦτα θερμὸν ἐπτήκην χαλκόν, ἕως ἀποθάνει.

Κακῶς δ' ἀπώλετο καὶ Μιθριδάτης μετ' ὀλίγον χρόνον ἐκ τ' αὐτῆς ἀδελ-
τηρίας. κληθεὶς ὃν ὅτι δᾶπνον, ἔνθα καὶ βασιλέως καὶ τ' μητρὸς εὐνῆσαι
παρήσαν, ἦκεν ἐδῆτι χερσὶ κακοσμημένῳ, οἷς ἔλαβε ὡδὴ βασιλέως.
ἐπεὶ δ' εἰς τὸ δειπνᾶν ἀφίκοντο, λέγει πρὸς αὐτόν ὁ μέγιστος δυναμὲν
τῷ Παρυσάτιδ' εὐνέχων, Ὡς καλῶ μὲν ἐδῆτά σοι ταύτην, Μιθριδά-

της,

stratum equi, quem invenisti, retuleris ei
Cyri. Cari quoque, a quo in poplite Cyrus
vulneratus occubuit, præmium flagitanti,
nuntiare quos misit cum dono injunxit, Hoc
donum tibi rex, quod secundus felicem nun-
tium ei attuleris, mandavit dari. Primus enim
Artasyras, secundum illum tu Cyri excessum
attulisti. Ac Mithridates cum offensione ta-
citus abscessit. Miserum Carem idem qui sto-
lidos solet, tenuit morbus. Quippe præsentem
gestiens fortuna, inductusque statim ad asse-
rendum ea quæ supra sortem suam erant, de-
dignatus est oblatum prosperi nuntii præ-
mium accipere, sed fremuit, testans Deos cla-
mitantem ab nullo Cyrum alio quam ab fe-
peremptum: qua gloria immerito se spoliari.
Quibus relatis majorem in modum exarsit

rex, ac cervicem homini abscindi imperavit.
Assistens autem mater regis, Tu vero noli
permitttere, inquit, Carem hunc nefarium tam
levi defungi poena, sed mercedem a me re-
cipiet temeraria lingua dignam sua. Permit-
tente ei rege, iussit carnificibus Parysatis ut
abriperent hominem, ac per dies decem ex-
cruciarent, inde oculis effosis in aures fervens
æx instillarent, dum expiraret.

Misere item perit brevi post ex vacor-
dia sua Mithridates. Invitatus ad cœnam,
cui & regis & ejus matris eunuchi inter-
erant, accessit ad convivium veste & auro,
quæ acceperat a rege, comptus. Inter epu-
landum ille qui inter Parysatidis eunuchos
poterat apud illam plurimum, affatur eum,
Ut elegantem hanc tibi vestem, Mithrida-

της, ὁ βασιλεὺς δέδωκε, καλὰ δὲ σρεπιά καὶ ψέλλια· πολλὰ δὲ ἄξιον ὁ ἀκινάκης. ἡ μακάριόν σε καὶ παύλεπλον ἅπασι πεποίηκεν. ἦδη δὲ μεθύων ὁ Μιθριδάτης, Τί δὲ ταῦτά ἐσιν, εἶπεν, ὦ Σπαρμίξην· μειζόνων γὰρ ἐγὼ καὶ καλλίωνων βασιλεῖ τινὶ ἡμέραν ἐκείνῳ ἄξιον ἐμαυτὸν παρέσχον. καὶ ὁ Σπαρμίξης Ὀπμιδιάσας, φθόνῳ μὲν εἰδὼς, ὦ Μιθριδάτα, εἶπεν· ἐπεὶ δὲ φασιν Ἕλληες οἶνον καὶ ἀλήθειαν εἶναι, τί λαμπρὸν ὦ τὰν, ἡ μέγα, πῖλον εὐρεῖν ἵππεσσι παύρυντα, καὶ τῷτον ἀνεγκέιν; ταῦτα δὲ ἐκ ἀγνοῶν τὸ ἀληθὲς ἔλεγε, ἀλλὰ βελόμην ἐκκαλύψαι πρὸς τὰς παρόντας, ὑπακίνει τινὶ κεφότητι τῷ ἀνθρώπῳ, λάλη καὶ ἀκρατὲς γεγονότῳ διὰ τὸν οἶνον. εἶπεν ἔν μὴ καταχών, Ὑμεῖς μὲν, ὅτι βέλεσθε πύλας λέγετε καὶ φλυαρεῖς· ἐγὼ δὲ ὑμῖν λέγω διαρρήδην, ὑπὸ ταύτης ἀνηγήσθαι Κύρον τῷ χειρός. εἰ γὰρ ὡς Ἀρταγέρσης, ἠκόνησα κενὸν καὶ μάταιον, ἀλλὰ τῷ μὲν ὀφθαλμῷ μικρὸν ἡμαρτον, τῷ δὲ κροτάφῳ τυχὼν καὶ διελάσας, κατέβαλον τὸν ἀνδρα· καὶ τέθηκεν ὑπὲρ ἐκείνου τῷ τραύματι. οἱ μὲν ἔν ἄλλοι τὸ τέλῳ ἦδη τῷ Μιθριδάτῃ καὶ τινὶ κακοδαιμονίαν ὀρῶντες, εἰς τινὶ γινώσκοντες ὁ δὲ ἐσιῶν αὐτὰς, ὦ τὰν, ἔφη, Μιθριδάτα, πίνωμεν ἐν τῷ παρόντι καὶ ἐδῶμεν, τὸν βασιλέως δαίμονα προσκυνεῖντες, λόγους δὲ μέγας ἢ καθ' ἡμᾶς ἐάσωμεν.

Ἐκ τούτου, τῇ μὲν Παρυσατίδι φράζει τὸν λόγον ὁ εὐνῆχῳ, ἐκείνῃ δὲ τῷ βασιλεῖ, βασιλεὺς δὲ ἡγανάκησεν, ὥσπερ ἐλεγχόμενῳ, καὶ τὸ κάλλιστον καὶ ἥδιστον ἀπολλύων τῷ νίκῃς. ἐβέλετο γὰρ βαρβάρους ἀπαίτας πεπεῖσθαι καὶ Ἕλληνας,

te, rex donavit, elegantes etiam torques & armillas, jam pretiosum acinacem. Quam beatum te & omnibus reddidit suspiciendum. Temulentus jam Mithridates, Quæ hæc, sunt, inquit, Sparamixes? Nempe majora ego & præclariora, quo die conflictum est, sum meritis a rege. Cui arridens Sparamixes, Nihil equidem, inquit, invideo, Mithridate: verum, quoniam aiunt Græci in vino veritatem esse, quid præclari fodes aut magni est equo delapsus invenisse stratum, atque hunc retulisse? Id non, quo rem ignoraret, iactavit: sed ut rem præsentibus arbitris ille effutiret, loquacis & impotentis jam ex vino sui stimulabat levitatem. Igitur non temperavit quin diceret, Vos, ut libet, strata commemorate

& ejuscemodi quisquillas: ego diserte vobis affirmo interfectum hac manu Cyrum. Neque enim ut Artagerxes jaculum torfi irritum & vanum, sed paululum aberravi ab oculo, fixoque & trajecto tempore illum prostravi: quo ex vulnere interiit. Hic cæteri exitum jam & funestam sortem cernentes Mithridatis in terram oculos dejecere. At convivator, Heus tu, inquit, Mithridate, bibamus nunc & epulemur, regis fortunam adorantes. Verba forte nostra majora valeant.

Inde sermonem Parysatidi indicat eunuchus, illa regi. Rex ira flagravit, quasi revinceretur, pulcherrimumque & jucundissimum amitteret victoriæ decus. Volebat enim omnibus barbaris & Græcis persuasum,

Ἑλλίως, ὡς ἐν ταῖς ὀξείλασι καὶ συμπλοκαῖς δὲς καὶ λαβὼν πληγὴν, ἐτρώθη μὲν αὐτὸς, ἐκλίενε δὲ ἐκείνον. ἐκέλευσε γὰρ τὸν Μιθριδάτην ἀποθανεῖν σκαφθῆναι. τὸ δὲ σκαφθῆναι, τοιοῦτόν ἐστι σκάφας δύο πεποιημένης ἐφαρμόζεν ἀλλήλαις λαβόντες, εἰς τὴν ἑτέραν κατακλίνουσι τὸν κολαζόμενον ὑπὸν· εἶτα τὴν ἑτέραν ἐπάγουσιν καὶ συναρμόζουσιν, ὥστε τὴν κεφαλὴν καὶ τὰς χεῖρας ἔξω καὶ τὰς πόδας ἀπολαμβάνουσιν, τὸ δὲ ἄλλο σῶμα πᾶν ἀποκεκρύφθαι, διδόνασιν ἐδίειν πρὸ ἀνθρώπου. καὶ μὴ θῆλη, προσβιάζουσαι, κενεῖν τὰ ὄμματα· φαγόντι δὲ, πιεῖν μέλι, καὶ γάλα συγκεκραμένον ἐχέουσιν εἰς τὸ σῶμα, καὶ κατὰ τὴν πρὸς ὄψιν καταχέουσιν. εἶτα πρὸς τὸν ἥλιον αἰετρεφουσιν ἐναντία τὰ ὄμματα, καὶ μυῶν προσκαθημένων πλήθους πᾶν ἀποκρύπτει τὸ πρόσωπον. ἐνὶ δὲ τοιοῦτον ὅσα ποιεῖν ἀναγκαῖόν ἐστι ἐδίοντας ἀνθρώπους καὶ πίνοντας, δύλαι καὶ σκώληκες ὑπὸ φθορᾶς καὶ σηπεδόνος ἐκ τῆ περὶ τὸ σῶμα ἀναζέουσιν, ὑφ' ὧν ἀναλίσκει τὸ σῶμα διαδυομένων εἰς τὰ ἐνὶ σῶματι. ὅταν γὰρ ἡδὴ φανερὸς ᾖ τεθνηκὼς ὁ ἀνθρώπος, ἀφαιρεθείσης δὲ ἐπάνω σκάφης, ὁρῶσι τὴν μὲν σάρκα κατεδηδεσμένην, περὶ δὲ σπλάγχνα τοιούτων θηρίων ἐσμὸς ἐδιόνων καὶ προσπεφυκότων. ἔτως ὁ Μιθριδάτης ἐπτακαίδεκα ἡμέρας φθειρόμενος μόλις ἀπέθανε.

Λοιπὸν δὲ καὶ τῇ Παρυσάτιδι σκοπὸς, ὁ τὴν κεφαλὴν ἀποτεμὼν καὶ τὴν χεῖρα τῇ Κυρίᾳ Μεσαβάτης, βασιλέως διέχεσθαι. ὡς ἔν αὐτὸς ἐδεμίαν καθ' ἑαυτὴν λαβὴν παρεδίδοι, τοιοῦτον ἑπὶ βελῆς τρέπον ἡ Παρυσάτις συνέθηκεν. ἦν τότε ἄλλα θυμόσοφος γυνὴ καὶ δεινὴ κυβέειν διὸ καὶ βασιλεῖ

πρὸς

suasum, in impressionibus & concursibus quum inferret & acciperet plagam, hinc se vulneratum fuisse, hinc se Cyrum interfecisse. Itaque necari Mithridatem scaphis iussit. Est id supplicii huiusmodi genus. Scaphas duas inter se congruentes accipiunt: in alteram supinum eum qui poenae est destinatus, locant: inde inducunt alteram, & coaptant ita, ut caput manus & pedes exerantur, reliquum sit inclusum corpus; tum cibum homini praebent; quem si rejiciat, compellunt eum, oculos fodientes, sumere. A cibo mel & lac confusum ei ad potum infundunt: tum ad solem obvertunt assidue oculos ejus, ut incubantium examine muscarum tota integatur facies. Quum autem intus faciat quae ho-

mines qui edunt & bibunt, necesse habent, tineae & lumbrici ex tabe & putredine excrementorum proveniunt: a quibus corpus in viscera penetrantibus consumitur. Postquam enim constat exspirasse hominem, ablata superiore scapha carnem cernunt corrosam, & ejusmodi vermium examina mordicus affixorum visceribus, eaque adedentium. Ad hunc modum Mithridates septemdecim dies tabescens tandem interiit.

Supererat Parysatidi quem peteret, ille qui caput & manum Cyri praeciderat, Mesabates regis eunuchus. Hic ubi ansum dedit ipse adversus se nullam, hanc technam est in caput ejus Parysatis commissa. Fuit caetera ingeniosa sua spon-te mulier & alea ludendi artifex. Quare ante bellum

πρὸ τῆς πολέμου πολλάκις συνεκύβουε· μὲν δὲ τὸν πόλεμον δὴ ποτε τὸν Ἀρτοξέρξην ὡς μηδένον ἀλύειν χολῆς ἔσης πρὸς καλεῖτο παρὰ χιλίων δαρεικῶν κυβύσαι· καὶ κυβύοντα παρὰ νικῆσαι, καὶ τὸ χρυσίον ἀπέδωκε. προσποιήσας δὲ ἀνιάσθαι καὶ φιλοκεκεῖν, ἐκέλευσεν αὐτὸς ἐξ ἀρχῆς παρὰ δυνάμει διακυβύσαι· καὶ κείνῳ ὑπήκουσε. πομπὰς μὲν δὲ συνεθήκας, πέντε μὲν ἐκάτερθε ὑπέξελέσθαι τὰς πισοτάτας, ἐκ δὲ τῶν λαμπρῶν, ὃν ἂν νικῶν ἔλῃ, δέναι τὸν ἡττωμένον ἐπὶ τέτοις ἐκύβουον. σφόδρα δὲ ἡγομένη πρὸς τὰς πράγματι καὶ παρὰ δάσασα παρὰ τὴν παιδίαν, εὖ δὲ πως αὐτῇ καὶ τῶν κύβων πεσόνην, νικήσασα λαμβάνει τὸν Μεσαβάτιον. καὶ γὰρ ἦν ἐν τοῖς ὑπεξηγημένοις. καὶ πρὶν ἐν ὑποψία βασιλέα γινώσκει τὰς πράγματι, ἐλθούσας τοῖς ἐπὶ τῶν τιμωρῶν, προσέταξεν ἐκδεῖραι ζῶντα καὶ τὸ μὲν σῶμα πλάγιον διὰ τριῶν σαυρῶν ἀναπῆξαι, τὸ δὲ δέρμα χωρὶς διαπατταλεῦσαι. ἡγομένη δὲ τέτων, καὶ βασιλέως χαλεπῶς φέροντα, καὶ παροξυνομένη πρὸς αὐτήν, εἰς ὠδονομήν μὲν γέλωτα, ὡς ἡδύς, ἔφασκεν, εἰς καὶ μακάρετα, αἱ χαλεπαίνεις διὰ γέροντα πονηρὸν εὐνέχον, ἐγὼ δὲ χιλίους ἐκκυβουθεῖσα δαρεικὰς σιωπῶ καὶ σέβω. βασιλεὺς μὲν ἐν ἐφ' οἷς ὀξυπατήθη μεταμελόμεντα, ἡσυχίαν ἦτορ· ἡ δὲ Στατίρα καὶ πρὸς τὰλλα φανερώς ἠκονήσθη, καὶ τέτοις ἐδυαχέσθην, ὡς ἀνδρῶν εὐνέχας καὶ πισὺς βασιλεῖ διὰ Κύρου ὡμῶς καὶ παρὰ νόμους ἀπολλύσσης αὐτῆς.

Ἐπεὶ δὲ Κλέαρχον καὶ τὰς ἄλλας στρατηγὰς Τισαφέρνης ὀξυπάτησεν καὶ παρὰ

bellum crebro cum rege ludebat alea, & post bellum restituta in gratiam, eam familiaritatem non declinabat regis, & ut cum eo luderet, atque amorum conficia administraque in iis & adiutrix esset: ac plane minimam ejus fruendi & cum eo consuetudinem habendi Statira faciebat copiam, cum supra omnes illi infestatum plurimum ipsa affectans apud regem posset. Igitur quum captasset aliquando languentem otio Artoserxem, provocavit eum ad aleam in mille Daricos ludendum, ac vincere jactu ei permisit, repraesentavitque argentum. Simulans autem dolere ac pungi victam se, petivit ut de integro aleam jacerent de eunuchis. Gessit ei morem ille: pacti, ut quimos uterque reciperet fidissimos, ex reliquis quem victor legisset, ut daret victus: hac lege luserunt. Quum intenta esset atque in ludum in-

cubuisset, praeterea cecidisset ei feliciter alea, victrix Mesabatem sumit: neque enim de exemptis erat, & prius quam quid ageretur, odoraretur rex, tradidit eam carnificibus, vivumque praecipit excoriari, ac corpus transversum in tres sustolli cruces, & pellem seorsum palo suffigi. His actis quum accensus rex in eam stomacharetur, illa cum risu cavillata, Hominem jucundum, inquit, & egregium, qui senis improbi eunuchi exandescis gratia: ego mille alea perditis Daricis taceo & acquiesco. Ita rex impositum sibi esse dolens, obtulit. At Statira cum alias aperte illam oppugnabat, tum haec ferebat moleste, quod eunuchos & regi fideles crudeliter violenterque Cyri causa interficeret.

Postquam Clearchum aliosque duces interposito jurejurando circumvenit Tissaphernes,

παρεσπόνθησεν ὅρκων ἡγομένων, καὶ συλλαβὴν ἀνέπεμψεν ἐν πέδας δεδε-
μμένας, δεικνύουσα φησὶν αὐτῇ τὸν Κλέαρχον ὁ Κτησίας, ὅπως κτενὸς εὐπο-
ρήσειε. τυχόντα δὲ καὶ τημελήσαντα τὴν κεφαλὴν, ἠδυνάει τε τῇ χρεῖα, καὶ
τὸν δακτύλιον αὐτῇ δῶναι, σύμβολον φιλίας πρὸς τὰς ἐν Λακεδαιμονίᾳ συλ-
ληθεῖς καὶ οἰκείας· εἶναι δὲ γλυφὴν ἐν τῇ σφραγίδι Καρυάτιδας ὀρχομένης.
τὰ δὲ πεμπόμενα σιτία τῷ Κλεάρχῳ τὰς συνδεδεμένας σφραγίδας ἀφαι-
ρῶν καὶ καταναλίσκειν, ὀλίγα τῷ Κλεάρχῳ δίδουσα ἀπ' αὐτῆς. ἰσῶν δὲ καὶ
τῆτο φησὶν ὁ Κτησίας, πλείονα τῷ Κλεάρχῳ πέμπειν διαπραξάμεναι,
ἰδίᾳ δὲ ἕτεροι ταῖς σφραγιδόταις δίδουσι καὶ ταῦτα μὴ ὑπεργῆσαι καὶ πῶσα-
χαῖν, χάρετι καὶ γνώμῃ τῇ Παρυσάτιδι. πεμπόμενα δὲ καθ' ἡμέραν τῷ
Κλεάρχῳ κωλύειν ἵππας ταῖς σιτίαις, πῶσα καλεῖν αὐτὸν καὶ διδάσκειν, ὡς
χρὴ μικρὸν εἰς τὸ κρέας ἐμβαλεῖν μαχαίριον, ἀποκρύψαντα πέμψαι, καὶ
μὴ φεῖδεν ἐν τῇ βασιλείᾳ ὡμότητι τὸ τέλει αὐτῇ ἡγομένην. αὐτὸν δὲ
φοβέμενον μὴ ἐβελῆσαι βασιλέα καὶ τῇ μὲν μητρὶ πῶσαι μετρήν μὴ κτείνειν
τὸν Κλέαρχον, ὁμολογῆσαι καὶ ὁμῶσαι· πεπρωμένη δὲ αὐτῇ ὑπὸ τῇ Στατεί-
ρας, ἀποκτείνει πάντας πλὴν Μένωνος. ἐν δὲ τῇ τῷ Παρυσάτῳ ἵππας
λαῦσαι τῇ Στατείρᾳ, καὶ συσπιδάσασθαι τὴν Φαρμακίαν κατ' αὐτῆς· ἐκ ἐ-
κότα λέγων, ἀλλὰ πολλὰ ἀλογίαν ἔχοντα τὰ αἰτίαι· εἰ δεινὸν ἔργον ἔσται
ἔδρασε καὶ παρεκινδυνάδουσιν ἡ Παρυσάτις, διὰ Κλέαρχον ἀνελεῖν τολμή-
σασα τὴν γυναικίαν βασιλέως γυναικα, καὶ τέκνων κοινῶν ἵππας βασιλείᾳ
τρέφομένην. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐκ ἀδήλων ὡς ἵππας πρὸς αὐτὴν τῇ Κλεάρ-
χῳ

nes, comprehensusque & vinculis astrictos ad regem misit: rogatum refert se a Clearcho Ctesias ut pectinis copiam sibi faceret. Quo accepto, curasse eum caput, oblectatumque pectinis usu, & annulum suum amicitiae mutuae ad necessarios & familiares Lacedaemone suos insigne sibi dedisse. Insculptas in pala fuisse Caryatidas saltantes. Cibaria quae Clearcho mittebantur, a concaptivis militibus interversa & consumpta, pauca vero ex illis relicta Clearcho. Cui rei etiam refert se remedium Ctesias adhibuisse, effecisseque ut copiosiora mitterentur Clearcho, ac militibus separatim praebentur alia, atque haec subministrasse & suppeditasse ex beneficio & sententia Parysatidis. Quum mitteretur quotidie Clearcho inter cibaria perna, orasse ip-

sum Clearchum ac subjecisse, modicum punctionem ut in carnem conditum clam sibi mitteret, neque sineret ut regis fata sua paterent atrocitati: ceterum abnuisse metu se. Regem deprecanti matri pro Clearchi incolumitate jurejurando annuisse: verum impulsu inde Statirae cunctos fuisse ab eo praeter Menonem trucidatos. Hinc Statirae tendisse Parysatidem insidias, virusque ei concinnasse. Verum parum probabilia affert, & conjuncta cum absurda causa, facinus admisisse adeo nefarium, atque in periculum sese praecipitavisse Parysatidem, Clearchi gratia, sustinentem justam regis conjugem liberorumque consortem ad regnum educatorum necare. Ceterum non obscure exaggerat haec ad Clearchi commendandam

χα· μνήμη. καὶ γὰρ ἀναιμαρτέων φησὶ τῷ στρατηγῶν τὰς μὲν ἄλλας ὑπὸ
κυυῶν παρὰ τῆς καὶ ὀρεῶν· τῷ δὲ Κλεάρχῳ νεκρῷ θύελλαν ἀνέμῳ, γῆς
θῖνα πολλὰ φέρονσαν, ἐπιχῶσαι καὶ ἐπικρύψαι τὸ σῶμα· φοινίκων δέ τι-
νων διασπαρέων, ὀλίγῳ χρόνῳ θαυμαστὸν ἄλσθ' ἀναφῦναι καὶ κατασκιά-
σαι τὸν τόπον· ὥστε καὶ βασιλεῖ σφόδρα μεταμέλει, ὡς ἄνδρα Θεοῖς φι-
λον ἀνηρηκότι τὸν Κλεάρχον..

Ἡ δ' ἔν Παρυσάτις, μίσος τε πρὸς τὴν Στάτειραν ἐξ ἀρχῆς ὑποκει-
μὲν καὶ ζηλοτυπίας, ὁρῶσα τὴν μὲν αὐτῆς διώαμιν αἰδεμὲν βασιλέως
καὶ τιμῶνθ' ἔσαν, τὴν δ' ἐκείνης ἔρωτι καὶ πίσει βέβαιον καὶ ἰχυρὰν, ἐπεβί-
λυσεν ὑπὲρ τῷ μεγίστων, ὡς ᾔετο, πῶδαλλομύη. θανάπαιναν εἶχε πι-
σὴν καὶ διωαμύλῳ παρ' αὐτῇ μέγιστον, ὄνομα Γίγιν' ἣν ὁ μὲν Δείνων ὑπερ-
γεῖσθαι τῇ Φαρμακείᾳ φησὶ, συγγῶναι δὲ μόνον ἄκυσαν ὁ Κτησίας. τὸν δὲ
δόντα τὸ φάρμακον ἔτθ' μὲν ὀνομάζει Βελιτάραν, ὁ δὲ Δείνων Μελάντιαν.
ἐκ δὲ τ' ἐπρόθεν ὑποψίας καὶ διαφορᾶς ἀρξάμεναι πάλιν εἰς τὸ αὐτὸ φοι-
τᾶν καὶ σιωδαιπνεῖν ἀλλήλαις, ὅμως τὰ δεδιέναι καὶ φυλάττεσθαι, τοῖς αὐτοῖς
σιτίοις καὶ ἀπὸ τῷ αὐτῷ ἐχεῶντο. γινέθ' δὲ μικρὸν ἐν Πέρσαις ὀρεντίον, ὃ
πρωτόματθ' ἔδεν ἔστιν, ἀλλ' ὅλον διάπλεων πιμελῆς τὰ ἐπὶ ὅς· ἢ καὶ νομί-
ζουσιν ἀνέμῳ καὶ δρόσῳ τρέφεσθαι τὸ ζῶον ὀνομάζεθ' δὲ ῥωτάκης. τῷτο φη-
σὶν ὁ Κτησίας μικρὰ μαχαιρίδι κεχεισμένη τὰ φάρμακῳ καὶ θάτερον
τὴν Παρυσάτιν διαιεῖσαν, ἐκμάξαι τὰ ἐτέρῳ μέρει τὸ φάρμακον καὶ τὸ
μὲν ἄχραντον καὶ καθαρόν εἰς τὸ σῶμα βαλεῖσαν αὐτὴν ἐδίειν, δεῖναι δὲ τῇ

Στατίρᾳ

dam memoriam. Etenim attexit hoc quo-
que, duces obtruncatos cæteros fuisse a ca-
nibus & alitibus laniatos, Clearchi cadaveri
venti procellam cumulum terræ excitasse a-
deo ut corpus obrueret & contereret: quo
loco enato palmeto, brevi eximium nemus
excrevisse, ac locum eum inumbrasse:
itaque magna ductum poenitentia regem,
quod virum Diis charum peremisset Clear-
chum.

Parysatis ergo, quum odium jam invete-
ratum atque æmulationem concepisset in Sta-
tiram, cernens potentiam suam a rege se re-
verente & honorante proficisci, illius vero
amore & fide stabilem firmamque, struxit ei
insidias, de summa, uti arbitrabatur, aleam
jaciens. Ancillam habebat fidam, quæ plu-

rimum apud ipsam poterat, Gigim dictam:
quam administram veneni Dinon tradidit fu-
isse, consciam modo invitam Ctesias. Il-
lum qui venenum dedit, hic Belitaram ap-
pellat, ille Melantam. Instituentes autem
ex superioribus suspicionibus ac simultate
congregi denuo & una cœnare, cum metu
tamen & cautione iisdem epulis atque iis-
dem utebantur paratis. Nascitur apud Per-
sas exigua avis, quæ omni caret excremento,
habetque intestina omnia adipem differta: un-
de vento arbitrantur & rore hoc animal vi-
vere; ryntaces dicitur. Hanc æstumat Cte-
sias cultello, quem altero latere illeverat to-
xico, dissecuisse Parysatidem, atque infecisse
alteram partem veneno, partem sinceram &
puram ori ingestam ipsam mandisse, Statiræ

vero

Στατείρα τὸ πεφαρμαγμένον. ὃ δὲ Δείνων ἐ τὴν Παρυσάτιν, ἀλλὰ τὸν Μελάντιαν τέμνοντα τῷ μαχαιρίῳ τὰ φαρμασόμενα τῇ κρεῶν τιθέναι καὶ τὴν Στατείραν. ἀποθνήσκουσα γὰρ ἡ γυνὴ μετὰ πόνων μεγάλων καὶ σπαραγμῶν, αὐτὴ τε σωτηράνετο τῷ κακῷ, καὶ βασιλεῖ παρέχεν ὑποψίαν καὶ τῇ μητρὶ, εἰδοῦτι τὸ θνητῶδες αὐτῆς καὶ δυσμείλικτον. ὅθεν διθυρὰ ἐπὶ τὴν ζήτησιν ὁρμήσας, τὰς μὲν ὑπηρέτας καὶ τραπεζοκόμας τῇ μητρὶ σιωέλαβε καὶ κατεξέβλωσε τὴν δὲ Γίγιν ἡ Παρυσάτις πολὺν χρόνον εἶχεν οἶκοι μετ' αὐτῆς, καὶ βασιλέως ἐξαιτῶντο· ἐκ ἔδωκεν ἀλλ' ὕστερον αὐτῆς δεηθείσης εἰς τὸν οἶκον ἀφελῶναι τυκλὸς, αἰδομένη καὶ λόχον ὑφεῖς σιωήσασε, καὶ κατέγνω θάνατον. ἀποθνήσκουσι δὲ οἱ φαρμακεῖς ἐν Πέρσαις καὶ νόμον ἔτους λίσσονται ἐπὶ πλατὺς ἐφ' ἧς τὴν κεφαλὴν καταθένης αὐτῇ, ἐτέρω λίσσονται καὶ πῖνυσι, ἄλλοι δὲ σιωθλάσωσι τὸ πρόσωπον καὶ τὴν κεφαλὴν. ἡ δὲ Γίγιν ἔτος ἀπέθανε. τὴν δὲ Παρυσάτιν ὁ Ἀρτοξέρξης ἄλλο μὲν ἔδωκεν ἔτε εἶπε κακὸν, ἔτε ἐποίησεν, εἰς δὲ Βαβυλῶνα βελομήνῳ ἐξέπεμψεν, εἰπὼν ἕως ἐκείνη φείεσιν αὐτὸς ἐκ ὄψεος Βαβυλῶνα. τὰ μὲν ἐν καὶ τὴν οἰκίαν ἔτος εἶχεν.

Ἐπεὶ δὲ τὰς Κύρου σιωαναβάλλας Ἑλλήνας σπασάσας λαβεῖν ὁ βασιλεὺς ἔδωκεν ἥτιον ἢ Κύρου φερόμενος, καὶ τὴν βασιλείαν καταχεῖν, ἐκ ἔλαβεν, ἀλλὰ Κύρον τὸν ἡγεμόνα καὶ τὰς αὐτῷ στρατηγὰς ἀποβαλόντες ἐξ αὐτῷ μονονεχί τῷ βασιλείῳ ἐσώθησαν, ἐξελέξαντες καὶ ἀποφηνάτες τὰ Περσῶν καὶ βασιλέως πράγματα, χρυσὸν ὄντα πολὺ καὶ τρυφῶν, καὶ γυναῖκας, τὰ δὲ

δ

vero dedisse virulentam. Dinon vero non Parysatidem, sed Melantam medicatas carnes secuisse cultro & Statiræ apposuisse. Quum animam igitur magnis cum cruciatibus & doloribus ageret mulier, & ipsa olfecit maleficium, & suspicionem regi adversus matrem attulit, feritatem illius & animum implacabilem cognoscenti. Unde quæstioni extemplo intentus, ministros matris & mensæ stratores corripuit ac tormentis laceravit. At Gigim diu Parysatis in cubiculo suo tenuit, deposcentique denegavit regi: verum post orante illa ut domum nocte dimitteretur, certior factus locatis insidiis comprehendit Gigim, eamque rei capitalis damnavit. Legitima poena veneficis apud Persas hæc infli-

VOL. V.

gitur: Saxum est latum, cui capita illorum imponentes altero saxo feriunt & elidunt, quoad contuderint faciem & caput. Ad hunc modum periit Gigis. Parysatidem Artoxerxes nullo nec verbo nec facto læsit, nisi quod petentem relegaverit Babylonem, adjiciens, quoad superesset illa, non visurum se Babylonem. Ita res Artoxerxis domi se habebant.

Ut vero rex adductos a Cyro Græcos, quos non minus elaboraverat in potestatem suam redigere quam vincere Cyrum & regnum retinere, non potuit capere, sed imperatore amisso Cyro ducibusque suis, ex ipsa prope emerferunt regia, detegentes & revelantes Persarum & regis res vim auri esse & luxum & mulieres: cæ-

P p

tera

ἢ ἄλλα τυφὸν καὶ ὠλαζομένην· πάντα μὲν ἡ Ἑλλὰς ὀξυδαίρησε καὶ καταφρόνησε τῆς βαρβαρίας Λακεδαιμονίους ἢ καὶ δακὸν ἐφαίνετο, μὴ τὸν γε δαλείας ὀξελεύει τὰς τῶν Ἀσίαν κατοικούντων Ἑλλήνων, μηδὲ παύσαι προπηλακιζομένων ὑπ' αὐτῆς· πρότερον δὲ διὰ Θίμβροντος, εἴτα διὰ Δερκυλίδος πολεμῶντες, ἔθεν ἢ πρεσβύτερος ἀξιόλογοι, Ἀγισιλαῷ τῷ βασιλεῖ τὸν πόλεμον ἐπέτευσαν. ὁ δὲ περὶ τῆς ναυτῆς εἰς Ἀσίαν εὐθὺς διὰ ἐκέρχους καὶ δόξαν εἶχε μεγάλῃ· καὶ Τισαφέρνην ἀναταξάμενος ἐλπίσε, καὶ τὰς πόλεις ἀφίστη. τούτων δὲ ὑπομῶν συμφορησας ὁ Ἀγισιάδης ἐν τρόπῳ αὐτοῖς ἐστὶ πολεμπτόν, ἐπεμψεν Ἑρμοκράτην τὸν Ῥόδιον εἰς τὴν Ἑλλάδα χρυσίον πολὺ κομίζοντα, δίδοντα καὶ διαφθείρειν τὰς πλείους ἐν ταῖς πόλεσι δυναμῶντες κελύουσας, καὶ πόλεμον Ἑλλησπόντον κωεῖν ἐπὶ τῇ Λακεδαιμονία. τῷ δὲ Ἑρμοκράτης ταῦτα πρεσβύτητος, καὶ τῷ μεγίστῳ πόλεσι συνισαμένῳ, καὶ τῷ Πελοποννήσῃ διαταρασσόμενῃ, μετεπέμπετο τὸν Ἀγισιλαῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ οἱ ἀρχόντες. ὅτε δὴ καὶ φασὶν αὐτὸν ἀπὸ τῆς πρὸς τὰς πόλεις εἰσῆν, ὡς τεισμοεῖας τοξότας ὀξελεύοντο τῇ Ἀσίᾳ ὑπὸ βασιλείᾳ. τὸ γὰρ Περσικὸν νόμισμα τοξότην ὀπίσημον εἶχεν.

Ἐξέβαλε δὲ καὶ τῷ βασιλεῖ Λακεδαιμονίας, Κόνων τῷ Ἀθηναίῳ μὲν Φαρναβάξῃ στρατηγῷ χρησαμένῳ. ὁ γὰρ Κόνων διατεθεὶς μὲν ἐν Κύπρῳ μὲν τῇ ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς ναυμαχίᾳ, καὶ τῇ ἀσφαλείᾳ ἀγαθῶν, ἀλλὰ τῇ τῶν πραγμάτων μεταβολῇ, ὥσπερ ἐν πελάγῃ τρεπὴν ἀπερῶν ὄντων ἢ καὶ τὰς ἐαυτοῦ λογισμὰς διδάμνας, καὶ τῇ βασιλείᾳ δυνάμει

ἀνδρὸς

tera factum ac minas; cum tota se erexit Græcia & despexit barbaros, tum Lacedæmonii turpe duxerunt nisi tunc certe incolentes Asiam Græcos servitute eximerent, atque ab illorum assererent contumeliis. Ac primum ubi duce Thimbrone, deinde Dercyllida arma in Asiam promoventes nihil memorabile gesserunt, præfecere bello regem Agefilaum. Qui transportato protinus in Asiam exercitu, rebus gerendis intentus magnam nomen comparavit. Tissaphernem fudit fugavitque, & civitates ad defectionem impulit. His actis advertens Artoxerxes quemadmodum gerendum bellum esset, Rhodium Hermocratem magna vi auri instructum misit in Græciam, mandans ut corrumperet illos quorum summa esset in civitatibus anxo-

ritas, bellumque in Lacedæmonios totius Græciæ conciret. Id exequente Hermocrate, potentissimisque civitatibus conspirantibus, atque conturbata Peloponneso, Agefilaum revocaverunt ex Asia magistratus Lacedæmoniorum. Quo quidem tempore ferunt decedentem apud amicos dixisse, triginta millibus sagittariorum ex Asia se a rege expelli. Sunt enim nummi Persici sagittario signati.

Lacedæmonios etiam mari summovit, Cononis Atheniensis cum Pharnabazo ductu. Siquidem Conon in Cyprio post prælium navale ad Ægæi flumen egit, non securitatem sectans, sed rerum conversionem, sicut in mari æstus opperiens reciprocationem. Qui quod videret sua consilia viribus, & regis vires viro

pru-

ἀνδρὲς ἐμφερῶν δαμνῆναι, ἐπεμψεν Ἀριστομένη βασιλεὺς πρὸς ὧν διενεῖτο. καὶ ταύτῃ ἐκέλευσε τὸν κομίζοντα μάστιγα μὴ διαδέναι διὰ Ζήνωνος καὶ τῆς Κρητὸς, ἣ Πολυκρίτου τῆς Μενδαίου τέτων δ' ἦν ὁ μὲν Ζήνων ὀρχηστὴς, ὁ δὲ Πολυκρίτης, ἰατρὸς ἀντὶ τοῦ ἔτσι μὴ παρῶσι, διὰ Κτησίης τῆς ἰατρῆς. λέγει δὲ ὁ Κτησίας τὴν Ἀριστομένη λαβὼν παρεγγράψαι τοῖς ὑπὸ τῆς Κόνωνος ἐπισταλμένοις, ὅπως καὶ Κτησίαν διασείη πρὸς αὐτὸν, ὥς ὠφέλιμον ὄντα ταῖς ἐπὶ θαλάσῃ πράξεσιν. ὁ δὲ Κτησίας αὐτὸν ὑφ' ἑαυτοῦ βασιλέα φησὶ προδιδῶναι τὴν λειτουργίαν αὐτῇ ταύτῃ. ἀλλ' ἐπεὶ κρατήσας τῇ πρὸς Κνίδον ναυμαχίᾳ διὰ Φαρναβάξος καὶ Κόνωνος, ἀφείλετο τὴν κατὰ θαλάτταν ἀρχὴν Λακεδαιμονίης, ἐπέσχετο πᾶσαν ὁμῶς τὴν Ἑλλάδα πρὸς αὐτὸν, ὥστε καὶ τὴν ἀντιθέστον εἰρήνῃ βραβεύσαι τοῖς Ἕλλησι τὴν ἐπ' Ἀνταλκίδου προσαγορευομένην. ὁ δὲ Ἀνταλκίδης Σπαρτιάτης Λεοντίου ἦν υἱός, καὶ ἀποδάσας βασιλεὺς διεπράξατο τὰς ἐν Ἀσίᾳ πόλεις Ἑλληνίδας ἀπάσαι, καὶ πόλεις ὅσας προσκυρῶσιν Ἀσίᾳ, παρῆναι Λακεδαιμονίης αὐτῇ κενήσας πόλιν ὑποτελεῖς, εἰρήνης ἡγομένης τοῖς Ἕλλησι· εἰ δὲ τὴν τ' Ἑλλάδα οὕτως καὶ προδοσίαν εἰρήνῃ καλεῖν, ἥς πόλεμος ἔδει ἀκλεέστερον ἡνάγκε τὸ τέλος τοῖς κρατηθεῖσι.

Διὸ καὶ τὰς ἄλλας Σπαρτιάτας αἰεὶ βδελυττόμενος ὁ Ἀρτοξέρξης, καὶ κομίζων, ὥς φησι Δείνων, ἀνθρώπων ἀπάντων ἐναντιώσεως ἄναι, τὸν Ἀνταλκίδα ὑπερηγάπησεν εἰς Πέρσας ἀναβάντα. καὶ ποτε λαβὼν ἕνα τῶν ἀνδρῶν σεφάνων, καὶ βάψας εἰς μύρον τὸ πολυτελέστατον, διὰ δέπνους ἐπεμψεν

ψε

prudente egere, ad regem misit de rationibus suis epistolam, quam tabellario iussit potissimum Zenone interprete Cretensi vel Polycrito Mendæo reddere: (horum fuit Zeno saltator, medicus Polycritus) qui si abessent, Ctesia medico. Fama est hunc accepta epistola Cononis, scriptis ejus adjecisse ut Ctesiam quoque ad se mitteret, utpote virum ad res maritimas conducibilem. Ctesias vero regem ait sua sponte hoc sibi muneris injunxisse. At postquam obtenta per Pharnabazum & Cononem apud Chidum navali victoria, maritimo imperio exiit Lacedæmonios, convertit ad se pene totam Græciam, adeo ut celebrem illam pacem Græcis quæ appellata est Antalcidia, quibus vellet con-

ditionibus daret. Fuit Antalcidas Spartiatis, Leontis filius. Hic regis studiosus, effecit ut ei urbes Græcas & insulas quæ contribuuntur Asiæ, permitterent Lacedæmonii vestigiales possidere, pace cum Græcis facta; si probum Græciæ & proditio pax appellanda est, qua bellum nullum fœdiorem victis attulit exitum.

Unde Artoxerxes, qui a cæteris Spartiatis semper fuit aversus, homines existimans eos esse, ut ait Dinon, omnium impudentissimos, profectum in Persidem impense complexus est Antalcidam, coronamque unam ex floribus factam in pretiosissimum demersit unguentum, eamque ex

ψε τῷ Ἀνταλκίδᾳ· καὶ πάντες ἐθαύμασαν τὴν φιλοφροσύνην. ἦν δὲ ὡς
 ἔοικεν, ἔτῳ ἑπτήδειῳ ἐλευφηθῆναι καὶ τοιῦτον λαβεῖν ἑφάκον, ὀρχησα-
 μένῳ ἐν Πέρσαις τὸν Λεωνίδα καὶ τὸν Καλλικρατίδαν. ὁ μὲν γὰρ Ἀγησί-
 λαῶς, ὡς ἔοικε, πρὸς τὸν εἰπόντα, Φεῦ τ' Ἑλλάδῳ, ὅπερ μὴδίζουσιν ἡμῶν
 οἱ Λάκωνες, Οὐ· μάλλον, εἶπεν, οἱ Μῆδοι λακωνίζουσι. τῷ δὲ ῥήματι καὶ
 κομψότης τὴν τῷ πράγματι αἰχμὴν ἐκ ἀφείλεν, ἀλλὰ τὴν μὲν ἡγε-
 μονίαν ἀπώλεσαν, ἐν Λακωνίᾳ ἀγανιστὰς ἀνδρὶ κακῷ· ἡ δὲ δόξα τ' Σπάρ-
 τῃς προσαπώλετο ταῖς ὁμολογίαις ἐκείναις. ἄλλοι μὲν οὖν ἐπρώτῳ ἐν
 Σπάρτῃ, ξένον ἐποιεῖτο καὶ φίλον ὠνόμαζεν ἑαυτῷ τὸν Ἀνταλκίδα· ἐπεὶ δὲ
 ἠτήθησαν ἐν Λακωνίᾳ ταπεινὰ πράττοντες, ἐδέοντο μὲν χρημάτων, καὶ τὸν
 Ἀγησίλαον εἰς Αἴγυπτον ἐξέπεμψαν· ὁ δὲ Ἀνταλκίδας ἀνέβη πρὸς τὸν Ἀρτο-
 ξέρξην, ὡς ἀκαλῶν ἐπαρκεῖσαι τοῖς Λακεδαιμονίοις. ὁ δὲ ἔτις ἐξημέλησε καὶ
 παρεῖδε καὶ ἀπέρριψεν αὐτὸν, ὥστε καταβάλλει καὶ χλασάζοντα ὑπὸ τῷ
 ἐχθρῶν, φοβέμενον δὲ καὶ τὰς ἐφόρους, δακρυερεῖσθαι. ἀνέβη δὲ πρὸς τὸν βα-
 σιλέα καὶ Ἰσμυῖας ὁ Θηβαῖος, καὶ Πελοπίδας, ἥδη τὴν ἐν Λακωνίᾳ μάχην
 νενικηκώς. ἀλλὰ ἔτος μὲν ἔδεν αἰχρὴν ἐποίησεν Ἰσμυῖας δὲ προσκυνῆσαι
 κελδύμενῳ, ἐξέβαλε πρὸ αὐτῷ χαμάζε τὸν δακτύλιον, εἶτα κύψας ἀνέ-
 λετο, καὶ παρέχε· δόξαν προσκυνῆτος. Τιμαγόρας δὲ τῷ Ἀθηναίῳ διὰ Βηλέει-
 δῳ τῷ γραμματέως εἰσπέμψαντι γραμματίδιον. δαπὸρρηκτον ἡδύς, μυεῖς
 τε δαρκυκὲς ἔδωκε, καὶ γάλακτος βοεῖς δευδμήν· δι' αἰθένηαν, ὀγδοήκοντα βεῖς
 ἀμέλ-

coena Antalcidæ misit: quem favorem om-
 nes admirati sunt. Cæterum erat, meo iudicio,
 dignus ille quicum rex ageret licenter, & qui
 talem coronam acciperet, qui inter Perfas Le-
 onidam & Callicratidam saltavit. Nam Agefi-
 laus quidem ad eum qui dixit, Miseram Græ-
 ciam, ubi Lacones nobis cum Medis sentiunt,
 Minime, inquit, sed sentiunt cum Laconibus
 Medi. Atqui maculam rei non deterfit illius
 dicti festivitas, sed imperium improspera pug-
 na apud Leuctra perdidere, gloriamque insu-
 per Spartæ illo effudere fœdere. Quousque
 ergo in primatu Græciæ Sparta fuit, hospi-
 tem habuit & amicum suum nominavit An-
 talcidam: ut vero ad Leuctra fusi Lacedæmo-
 nii sunt, afflicti que eguerunt pecunia, atque
 idcirco Agefilam in Ægyptum miserunt,

Antalcidas autem ad Artoxerxem perrexit,
 oratum ut Lacedæmonios pecunia juvaret:
 ille usque eo neglexit, despexitque eum, &
 rejecit petitionem, ut regressus, quod videret
 se hostibus esse ludibrio, & metueret insuper
 Ephoros, vitam inedia finierit. Contende-
 runt etiam ad regem Thebanus Ismenias, &
 Pelopidas, jam acie Leuctrica victor. Cæte-
 rum nihil hic admisit turpe: Ismenias, quum
 adorare regem juberetur, annulum ad pedes
 suos humi abjecit, quem inclinato sustulit
 corpore: unde existimaverunt eum regem a-
 dorasse. Timagoræ Atheniensi, qui per Be-
 lurim scribam epistolam miserat ad ipsum
 de rebus arcanis, lætus mille Daricos dona-
 vit, & lactis bovini valetudinis causa indi-
 genti boves octoginta dedit ad mulgendum,
 quæ

ἀμείλγεσθαι παρηκολέθεν. ἔτι δὲ κλίνῳ καὶ σρώματα καὶ τὰς σρων-
κυώτας ἐπεμψεν, ὥς ἐ μεμαθηκότων Ἑλλήνων ὑποσρωννύειν καὶ φο-
ρεῖς τὰς κομίζοντας αὐτὸν ἄχει θαλάσσης μαλακῶς ἔχοντα. παρῶνι δὲ
δεῖπνον ἐπέμπετο λαμπρότατον ὥστε καὶ τὸν ἀδελφὸν τῷ βασιλέως Ὀ-
σάνῳ, ὃ Τιμαγόρεα φάναι, μέμνησο ταύτης τῆ τραπέζης· ἐ γὰρ ὅτι
σμιχθεῖς ἔτω σοι κεκοσμημένη παῖς αἰετῶν. τὸτο δ' ἦν ὀνειδισμὸς εἰς περδο-
σίαν μᾶλλον ἢ χάριτος ὑπόμνησιν. Τιμαγόρεα μὲν ἐν διαδωροδοκίαν Ἀ-
θῆναιοι θάνατον κατέγνωσαν.

Ὁ δὲ Ἀρτοξέρξης ἐν ἀντὶ πάντων ὧν ἐλύπει τὰς Ἑλλήνας ἠύφρανε, Τι-
σαφέρνην τὸν ἔχθιστον αὐτοῖς καὶ δυσμύρεστος ἀποκρίνας. ἀπέκλεινε δὲ, ταῖς
διαβολαῖς αὐτῷ τῇ Παρυσάτιδι συνεπιθεμένης. ἐ γὰρ ἐνέμεινε ἐν τῇ οὐ-
χῇ πολὺν χρόνον ὁ βασιλεὺς, ἀλλὰ διηλλάγη τῇ μητρὶ, καὶ μετεπέμ-
ψατο, ἵνα μὲν οὐδὲν ἔχουσιν καὶ φρόνημα βασιλείας ἄξιον, αἰτίας δὲ μηδε-
μιάς ἐμποδῶν ἔσσης ἔτι, δι' ἣν ὑπόψον) σωόντες ἀλλήλοις, ἢ λυπήσασιν.
ὅτι δὲ τὰτα πάντα πρὸς χάριν ὑπεργέστα βασιλεῖ, καὶ τῷ πρὸς μηδὲν ὧν
ἐκείνῳ ἐπράττειν δυσκολαίνειν, ἔχουσα τὸ δαύαδ παρ' αὐτῷ καὶ τυγχάνειν
ἀπάντων, ἠδ' ἔτι τῇ ἐτέρας τῷ θυγατέρι Ἀτόσσης ἐρωτῶν ἐρωτα δεινόν·
ὅτι κερυπτιομένη δὲ ἐκείνῳ ἐχ' ἡκιστα, καὶ καλᾶζοντο τὸ πάθος, ὥς φα-
σιν ἔτι, καίτοι γε γνημμένης ἤδη πρὸς τὴν παρθένον ὁμιλίας αὐτῷ λαθραίας.
ὥς ἐν ὑπόπτῳσεν ἡ Παρυσάτις, τὴν παῖδα μᾶλλον ἢ πρότερον ἠσπάζετο
καὶ πρὸς τὸν Ἀρτοξέρξην ἐπίνει τό τε κάλλος αὐτῆς καὶ τὸ ἥθος, ὥς βασι-
λικῆς

quæ cum comitabantur. Ad hæc lectum ei,
vestem stragulam, & stratores, quasi rudibus
ad sternendum Græcis, misit: bajulos item,
qui ad mare infirma valetudine affectum de-
portarent. Cæna quoque præsentī lautissima
missa. Unde frater regis Ostanes, Memi-
neris, inquit, hujus Timagora mensæ. Neque
enim levi de causâ ita tibi instructa apponi-
tur. Ea exprobratio proditiōis potius quam
beneficii erat suggestio. Igitur donorum ac-
ceptorum reum Timagoram capitis damna-
verunt Athenienses.

Artoxerxes vero pro omnibus calamitati-
bus quas intulit Græcis, rem unam gratam
fecit, quod inimicissimum eis & infestissimum
Tissaphernem interemerit. Interemit eum,
Parysatide delatas adversus eum exacuente ca-

lumnias. Neque enim iræ rex diu inhæsit,
sed placatus accivit matrem, quod ingenio &
animo ad regnum regendum videret prædi-
tam, neque causâ ulla jam subesset quamobrem
suspectarent in consuetudine aut offenderent
sefe mutuo. Deinceps in omnibus illa regi ob-
secundando, neque ulli rei, quam hic agebat,
refragando, auctoritatem apud eum nacta est,
atque omnia assequuta. Animadvertit autem
alteram filiam eum Atossam perditæ amare,
verum morbum suum ipsius causâ vehemen-
ter habere occultum & comprimere, ut non-
nulli dicunt, quamvis intercederet jam ei te-
sta cum virgine consuetudo. Ut igitur in su-
spicionem puella Parysatidi venit, cœpit eam
magis quam ante fovere, atque apud Artoxer-
xem extollere, formamque & mores ejus ut re-
galis

λικῆς ἢ μεγαλοπρεπῆς. τέλῳ γέν, γῆμαι τὴν κόρην ἔπεισε, ἢ γησιῶν
 ἀποδεῖξαι γυναικα, χαίρειν ἐάσαντα δόξας Ἑλλήνων ἢ νόμους Πέρσαις ὃ
 νόμον αὐτὸν ὑπὸ τῷ Θεῷ ἢ δικαιοσύνῃ αἰχρῶν ἢ καλῶν ἀποδεδειγμένον.
 ἔνοι μῦθοι λέγουσιν, ὅτι ἐστὶ καὶ Ἡρακλείδης ὁ Κυμαῖος, ὃς μίαν μόνον τῆς
 θυγατέρος, ἀλλὰ ἢ δευτέραν Ἀμπερον γῆμαι τὸν Ἀρτοξέρξην, ὡς ἦν
 ὀλίγον ὑπερὶ ὑπαγγελῶν. τὸν δὲ Ἀτοσαν ἔως ἡγάπησεν ὁ πατήρ
 στυγοῦντος, ὥστε ἀλφῶ κατακεκμηθῆναι αὐτῆς τὸ σῶμα, θυχερῶναι μὲν
 ἐπὶ τέτῳ μὴδ' ὅτιεν· δι' ὅμως δὲ αὐτῆς τῇ Ἡρᾷ, προσκυνοῦσαι μό-
 νῳ Θεῷ ἐπείναι, ταῖς χερσὶ τῇ γῆς ἀψάρεθ' ὡς τε τῇ Θεῷ τοσαῦ-
 τα πέμψαι τὰς σατράπας ἢ φίλους αὐτῆς κελύσανθαι, ὥστε τὰ μεταξὺ
 τῶν ἱερῶν ἢ τῶν βασιλείων ἐκκαίδεκα σάββα χρυσῶν ἢ ἀργύρων ἢ πορφύρας
 ἢ ἱππων ἐμπληθῆναι.

Πόλεμον δὲ πρὸς μὲν Αἰγυπτίους διὰ Φαρναβάζου ἢ Ἰφικράτους ὁξενέ-
 κων ἀπέτυχεν, πασισσάντων ἐκείνων ἐπὶ τῷ Καδυσίῳ αὐτὸς ἐσθλάττει
 τριάκοντα μυριάσι πεζῶν ἢ περὶ τοῖς ἱπποῦσιν. ἐμβαλὼν δὲ εἰς χώραν τρα-
 χύτινι χαλεπὴν ἢ ὀμιχλώδη, ἢ τῷ ἀπὸ πάσης ἢ καρπῶν ἄγονον, ἀπὸ τοῖς
 δὲ ἢ μήλοισι ἢ τοιούτοις ἄλλοις ἀκροθύνουσι τρέφουσιν ἀνθρώπους πολεμικῶς
 ἢ θυμοειδῆς, ἔλαθε μεγάλαις ἀπορίαις ἢ κινδύοις ὡς πεσόντων. ἔθεν γὰρ
 ἐδάδιμον ἰὼ λαμβάνειν, ἔδεν ἔξωθεν ἐπεισάγειν. τὰ δὲ ὑποζύγια μόνον κατ-
 ἐκοπῆν, ὥστε ὅτε κεφαλῶν μόλις δραχμῶν ἐξήκοντα ὄνιον εἶναι. τὸ δὲ βα-
 σιλικὸν δειπνὸν ὁξελείφθη ἢ τῷ ἱππων ὀλίγοι παρήσαν ἔτι, τὰς δὲ ἄλλας
 ἐδίοις

galis & præclaræ puellæ. Denique ut duce-
 ret puellam suavit ei, ac legitimam conjugem
 faceret, Græcorum existimatione & legibus
 contemptis. Legem Persis ipsum a Deo, ho-
 nestique & inhonesti datum normam. Sunt
 tamen qui dicant, ex quibus Cumæus est He-
 racleides, non unam hanc tantum filiam suam
 Artoclerem, sed alteram etiam matrimonio
 sibi junxisse Amestrim, de qua max dicemus.
 Artoclam usque adeo dilexit, pater matrimonio
 sibi conjunctam, ut quum esset vitiligo cor-
 pus ejus depasta, nihil quicquam fuerit ea
 re offensus, sed Junonem supplex pro ea
 unam adoraret ex Diis, manibus tellurem
 contingens; & donorum tantam vim jus-
 su ejus satrapæ & amici mitterent, ut in-
 terjecta inter sanum & regiam sexdecim sta-

dia auro, argento, purpura, equis afflue-
 rent.

Porro quum bellum ducibus Pharnabazo
 & Iphicrate movisset Ægyptiis, ob illorum
 dissensionem res fuit infecta. Cadusius ipse
 intulit bellum tercentum millibus peditum &
 decem equitum. Regio eorum est salubrosa
 & nebulosa, semotisque & frugum infœcunda,
 pyris vero sylvestribus, pomis, & aliis id ge-
 nus fructibus homines bellicosos ferocesque al-
 lit. In hanc delatum graves difficultates &
 discrimina imprudentem excipere. Nihil enim
 illic sumere erat commeatuum, neque aliunde
 importare. Jumentis modo tolerabant se, ut
 caput asini vix sexaginta drachmis venale ef-
 fet. Deficiebant jam regem commeatuum, pau-
 ci autem equi adhuc reliqui erant, ceteros in

ἐθίοης κατέκλυαλόνεσαν. ἔλκεσθαι Τιεράζου, ἀνὴρ πολλὰκις μὲν ἐν
 πρώτη δι' ἀνδραγαθίαν τάξει ἡρώδου, παλλακὴς δ' ἀπορρίφεις διὰ κα-
 φότητα, καὶ τότε ταπεινὰ πρῶτον καὶ ἀπερρώμενος, ἔπειτα βασιλεὺς καὶ τὰν
 στρατὸν. οὐκ ὦν γὰρ δύναμις ἐν τοῖς Καδυσίαις βασιλείαις, ἑκατέρη δ' χωρὶς στρα-
 τοπεδούνητο, ἐνυχὼν τὰ Ἀρτοξέρξει, καὶ φράσας πρὸς ὧν διανοεῖτο πρῶ-
 τειν, ἐβάδιζεν αὐτὸς πρὸς τὸν στρατὸν τῶν Καδυσίων, καὶ πρὸς τὸν ἕτερον κρύ-
 φα τὸν υἱὸν ἐπεμψεν. ὁ δὲ πᾶσι δ' ἑκατέρῃ ἑκάτερου, λέγων ὡς αἴτερος
 ὤπηρευε δυνάμει πρὸς τὸν Ἀρτοξέρξην, φιλικὰν μάχην πρῶτον ἰκαντὴ καὶ συμ-
 μαχίαν ἔκρινεν, εἰ σωφρονεῖ, χερσὶν αὐτῶν πρῶτον ἐνυγχάνειν ἐκείνῳ, αὐτὸν δ'
 συμπράξειν ἀπάνευθε. τότε ἐπείδησαν ἀμφοτέρω, καὶ φθορὰν ἀλλήλοις νο-
 μίζοντες, ὁ μὲν τῷ Τιεράζῳ συνέπεμψε πρέσβεις, ὁ δ' τῷ πατρὶ τῷ Τιε-
 ράζῳ. διατελεῖς δ' ἡρώδης, ὑποψία καὶ διαβολὰς καὶ τῷ Τιεράζῳ τῷ
 Ἀρτοξέρξει προσέειπεν. αὐτὸς δ' δυσθύμως εἶχε, καὶ μετενόησε πισεύσας τῷ
 Τιεράζῳ, καὶ τοῖς φανῶσιν ἐπαλῶν παρῆχεν. ἐπεὶ δ' ἤκουε ὁ Τιεράζος
 ἦκε δ' καὶ υἱὸς αὐτοῦ, τὰς Καδυσίαις ἀγούρας, ἐγγράφῳ δ' ἀπανδρῶν πρὸς ἀμφο-
 τέρας καὶ ἐγγράφῳ μέγας ἐν ὁ Τιεράζος ἦδη καὶ λαμπρὸς ἀνεζεύχνησε μετ'
 τῷ βασιλεῖ, ὁ δὲ καὶ πᾶσαν τὴν δαλίαν καὶ τὴν μαλακίαν, ὅτε
 φῆς καὶ πολυτελείας, ὥσπερ οἱ πολλοὶ παραίεσαν, ἐμχονον ἔσαν, ἀλλὰ μοχ-
 θερὰς φύσεως ἀγρυπνῶν δόξαις πονηραῖς ἐπομνήσκει. ὅτε γὰρ χρυσὸς, ὅτε
 κἀνδρὸς, ὅτε ὁ τῶν μυρίων καὶ διχελίων ταλάνων ἀπαικίμενος αὐτῷ τῷ βασι-
 λέως σώματι κόσμος ἐκείνῳ ἀπεκώλυε πονεῖν καὶ τάλαιπωρεῖν, ὥσπερ οἱ
 τυχόντες.

in cibo consumpserant. Ibi Tiribazus, qui
 crebro locum apud regem virtutis causa ob-
 tinuerat primum, crebro ob levitatem eo de-
 jectus, tunc vero abjectus contemptusque e-
 rat, regem & exercitum servavit. Nam a-
 pud Cadusios quum essent duo reges, uterque
 autem haberet seorsum castra, adiit Artoxer-
 xem: cui postquam quid pararet, aperuit,
 ipse ad alterum Cadusiorum regem est profe-
 ctus, ad alterum clam filium misit. Uterque
 utrique imposuit, alterum demonstrans missis
 ad Artoxerxem legatis amicitiam & societa-
 tem soli sibi quaerere. Quare si sciret, fa-
 ciendum ei ut praeventat, adiutorem se ei in
 omnibus fore. His ambo fidem habuere: &
 quia invidiam mutuam habebant suspectam,
 alter cum Tiribazo legatos, cum Tiribazi

filio alter misit. Quum mora intercederet, in
 gravem opinionem & calumniam venit apud
 regem Tiribazus. Conciderat etiam animo
 rex, poenitebatque eum quod fidem Tiribazo
 adjunxisset, & praebat aures ejus æmulis.
 Adfuit Tiribazus tandem, adfuit quoque fi-
 lius ejus, qui Cadusios adduxere. Foedus e-
 tiam & pax cum utroque composita. Itaque
 celsus jam Tiribazus & magnificus regressus
 est cum rege. Qui omnem demonstravit ig-
 naviam & mollitiam non ex deliciis & luxu,
 ut vulgus arbitrat, oriundam, sed ex impro-
 ba & degeneri, quæ pravas sequatur opinio-
 nes, natura. Neque enim aurum vel candys,
 vel duodecim millium talentorum regis corpus
 circumjectus mundus retinebat a laboribus o-
 um & ærumnis instar militum gregatiorum
 subcundis,

τυχόντες· ἀλλὰ τήν τε φαρέτραν ἐνημύθη, καὶ τὴν πέλτιν φέρων αὐτὸς, ἐβάδιζε πρῶτον ὁδὸς ὄρενας καὶ προβάλλεις, λυπολιπὼν τὸν ἵππον, ὥστε τὰς ἄλλας πλεῖστας καὶ συνεπικεφίζοντας, τὴν ἐκείνη προθυμίαν καὶ ῥώμην ὁρῶντας. καὶ γὰρ διακοσίων καὶ πλείονων σαδίων κατήνυν ἡμέρας ἐκάστης πορείαν.

Ἐπεὶ δὲ εἰς σάθμον κατέβη βασιλικὸν, παρὰ δαίτῃς ἔχοντα θαυμαστὰς καὶ κεκοσμημένους διαπρεπῶς ἐν τῷ πέλει ἀδένδρῳ καὶ ψιλῷ χωρίῳ, κρύβας ὤντον, ἐπέτρεψε τοῖς στρατιώταις ἐκ τῶ παρὰ δαίτῃς ξυλίζοντας, τὰ δένδρα κόπτοντας, μήτε πεύκης μήτε κυπαρίθης φειδομένους. ὁκνέων δὲ καὶ φειδομένων διὰ τὰ κάλλη καὶ τὰ μεγέθη, λαβὼν πέλεκυν αὐτὸς, ὅπερ ἦν μέγιστον καὶ κάλλιστον τῷ φυτῷ ἔκοψεν. ἐκ δὲ τῶν ξυλιζόμενοι, καὶ πολλὰ πυρρὰ ποιῆσαι, εὐμαρῶς ὀνυκίευσαν. ἔ μὴν ἀλλὰ πολλὰς καὶ ἀγαθὰς λυποδαλὼν ἀνδρας, ἵππους δὲ ὅμῃ τι πάλλας, ἐπὰνῆλθε. καὶ δόξας καταφρονεῖσθαι διὰ τὴν ἀτυχίαν καὶ τὴν ἀπότρυξιν τῆς στρατείας, ἐν ὑποψίαις εἶχε τὰς πρώτας· καὶ πολλὰς μὲν ἀνῆρα δι' ὀργὴν, πλείονας δὲ φοβούμενους. ἡ γὰρ δειλία φανικώτατόν ἐστιν ἐν ταῖς τυραννίσιν ἰλεων δὲ καὶ πρᾶον καὶ ἀνύποπτον ἡ θάρραλεότης. διὸ καὶ τῷ θηρίῳ τὰ ἀτιθάσθαι καὶ δυσεξημερώτατα, ψοφοδεῖ καὶ δειλά· τὰ δὲ γυναιῖα, πισεύοντα μᾶλλον διὰ τὸ θάρρειν, ἢ φεύγει τὰς φιλοφροσύνας.

Ὁ δὲ Ἀρτοξέξης, ἥδη πρεσβύτερος ὢν, ἠδῶντο τὰς ἡμέρας ἀγῶνα παρὰ τῷ

fubeundis, verum pendente ex humero pharetra parmam ferens primus ipse vias montosas & arduas dimoto equo scandebat. Unde cæteri illius alacritatem & robur conspicientes, volucres fiebant & expediti. Etenim stadiorum iter quotidie plus ducentorum conficiebat.

Ut ad diversorium quoddam regium descendit, ubi eximii erant & magnifice instructi horti vivariaque ferarum, quum circumjecta regio nullis arboribus vestita & nuda rigeret gelu, concessit militibus ut ex hortis atque vivariis arbores cæderent, ac lignarentur, neque picea abstinerent vel cupressos. Dubitantibus illis & temperantibus propter pulchritudinem & proceritatem arborum, correpta ipse securi maximam & præstantis-

simam arborem stravit. Hinc lignantes & frequentes pyras excitantes commodam noctem transegere. Multis tamen & fortibus viris desideratis, equis autem pene omnibus, reversus est. Quod vero vilescere se ob adversam fortunam & rem infeliciter bello gestam existimaret, cæpit habere principes suspectos, multosque ex ira, plures ex metu necavit. Quippe timiditas in tyrannide funestissima est: placidus & mansuetus & suspicione liber animus, fortis. Unde immites & maxime indomitæ feræ meticulosæ sunt pavidæque: generosæ, ex audacia confidentiores, non declinant consuetudinem hominum, vel eorum attrectationem.

Porro gravior jam ætate Artoxerxes advertit certamen filios de regno apud ami-

cos

τῇ βασιλείᾳς ἐν τοῖς φίλοις καὶ τοῖς δυνατοῖς ἐχοῖας. οἱ μὲν γὰρ ἀγνώμονες ἦξιον, ὡς ἔλαβεν αὐτὸς, ἔτιως ἀπολιπεῖν τὰ πρεσβῆα Δαρείῳ τῷ ἀρχίῳ. ὁ δὲ νεώτατος, Ὀρχος, ὁξὺς ὢν καὶ βίαιος, εἶχε μὲν καὶ τῷ πατρὶ τὸ βασιλεῖον ἐκ ὀλίγης ἀσπιδασαῖς, ἠλπιζεν δὲ μάλιστα κατεργάσεσθαι τὸν πατέρα διὰ τῆς Ἀτόσης. ἐκείνῳ γὰρ ἐθεράπευεν, ὡς γαμψομυρῶν καὶ συμβασιλεύσαν αὐτῷ μὲν τὴν τῷ πατρὸς τελευτήν. ἦν δὲ λόγος ὅτι καὶ ζῶντος ἐλάνθανεν αὐτῇ πλησιάζων. ἀλλὰ τῷτο μὲν ἠγνόησεν ὁ Ἀρτοξέρξης ταχὺ δὲ βελομυρὸς ἐκκρεῦσαι τῇ ἐλπίδι τὸν Ὀρχον, ὅπως μὴ τὰ αὐτὰ Κύρου τολμήσαντος αὐτῷ πόλεμοι καὶ ἀγῶνες αὐτοῖς καταλάβωσι τὴν βασιλείαν, ἀνέδειξε τὸν Δαρεῖον βασιλέα, πενήτηκον ἔτος γεγονότα, καὶ τὴν καλῶν κίταρον ὁρθὴν φέρειν ἔδωκε. νόμος δὲ ὄντος ἐν Πέρσαις δωρεάν αἰτεῖν τὸν ἀναδειχθέντα, καὶ δίδόναι τὸν ἀναδείξαντα πᾶν τὸ αἰτηθὲν, ἀνπερ ἡ δυνατὸν, ἤτησεν Ἀσπασίαν ὁ Δαρεῖος τὴν μάλιστα ἀσπιδασαῖαν ὑπὸ Κύρου, τότε δὲ τῷ βασιλεῖ παλλακομυρῶν. ἦν δὲ Φωκία τὸ γένος ἀπὸ Ἰωνίας, ἐλευθέρων γονέων, καὶ τετραμυρὴ κοσμίως. ἐπεὶ δὲ Κύρος δειπνῶντος εἰσῆχθη μετ' ἐτέρων γυναικῶν, αἱ μὲν ἄλλαι πρὸς κατεζόμεναι προσπαίζοντες αὐτῷ καὶ ἀπλομύειν καὶ σκώπιδοντες ἐκ ἀπείδως ἀνεδέχοντο τὰς φιλοφροσύνας, ἐκείνη δὲ πρὸς τὴν κλίνην εἰσῆκε σιωπῇ, καὶ Κύρος καλῶντος ἔχ' ὑπήκουε. βελομένων δὲ προσάγειν τῷ καταδυναστῶν, οἰμώξας μῆνοι τέτων, εἶπεν, ὅς ἂν ἐμοὶ προσαγάγη τὰς χεῖρας. ἔδοξεν ἔν ἄχαρις τοῖς παρῶσιν εἶναι καὶ ἀγροικῶν. ὁ δὲ Κύρος

ἠδ' αἰς

cos suos & primores habere. Siquidem æqui qui erant, censabant eum debere, ut ipse ceperat, ita relinquere præcipuum tanquam maximo natu debitum Dario regnum. Minimus natu Ochus, qui ardenti erat & violento ingenio, habebat quidem in regia non paucos suffragatores, sed maxime sperabat interprete Atossa patris se voluntatem paraturum. Illam enim nuptiarum spe & obtinendi post parentis fata consortii regni ostensa observabat. Fuit autem fama occultam ei stupri cum illa consuetudinem etiam vivo intercessisse patre: verum id Artoxerxem fecellit. Ut igitur cito spem præcideret Ochus, ne si eadem atque Cyrus designasset, bella certaminaque ex integro regnum suum premerent, Darium annos natum quinquaginta designavit regem,

VOL. V.

& citatim quam vocant, gestare directam ei permisit. Lex erat apud Persas, ut designatus donum peteret, & daret qui designaverat, modo fieri posset, quicquid esset petitum. Igitur poposcit Darius Aspasiam, quam Cyrus fuerat unice amplexus, & erat illa ea tempestate regis pellex. Phocensis genere fuit ex Ionia, parentibus orta ingenuis, atque educata liberaliter. Ea quum ad cœnam Cyri esset inter alias mulieres introducta, cæteræ accumbentes alludente illo & contrectante ipsas, salesque jaciente, comitatem ejus lætæ exceperunt: illa lecto astitit tacita, accersentique non paruit Cyro. Parantibus adducere ipsam cubiculariis, Væ ei, inquit, mihi qui admoverit manus. Igitur infestiva præsentibus & inurbana est vilâ. At Cyrus

Q q

de-

ἡδὲ ἐγγέλαισε, καὶ ἔπειτα πρὸς τὸν αἰχμαγόντα τὰς χυμαῖνας, Ἄρχε ἡδὲ σπυ-
ραῖς ὅτι μοι μόνῃ ταύτῃ ἐλαθέσθαι καὶ αἰδέσθαι ἤκει καμίζου; ἐν δὲ τῇ
τῷ προσέειχεν ἀρεξάμηνος αὐτῇ, καὶ μάλα πασιῶν ἐσερξῆς, καὶ σοφὴν προσηγό-
ρευσεν ἑαλῶν δὲ Κύρου περὶ τῆς ἐν τῇ μάχῃ, καὶ διαπραγματῆρος τῷ στρατηγῷ.

Ταύτῃ δὲ Δαρεῖον αἰτήσας, ἤνυσεν τὸν πατέρα. οὐδὲ γὰρ τὰ βασι-
λευκὰ θανάτῳ ὡς τὰ ἀνθρώπων, ὥστε μὴ μόνον τὰν προσηλθῆναι καὶ δι-
γυῖα παλλακῆς βασιλείας, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐν πορείᾳ προσηλθῆναι καὶ δι-
λάσαντα τὰς ἀμάξας ἐφ' αἷς καμίζου, θανάτῳ κολάζεσθαι. καίτοι τίμῃ
μὲν Ἀτοσσαν εἶχεν ἔσθῃ κομισάμενον γυναικα ὡς τὸν κόμον ἐξήκα-
τα δὲ καὶ τελακῶσαι παρετρέφοντο καὶ πολλὰ διαφέρουσαι παλλακίδες ἔμειν
ἀλλὰ καὶ αἰτηθεὶς ἐμείνῃ, ἐλαθέσθαι ἔφασκε εἶναι, καὶ λαμβάνει ἐκείνου
βυλομήδου, ἄκουσαν δὲ μὴ βιάζεσθαι μεταπεμφθείσης δὲ τῇ Ἀσπασίᾳ
καὶ παρ' ἐλπίδας τῇ βασιλείᾳ ἐπορεύθη τὸν Δαρεῖον, ἔδοκε μὲν οὖν ἀναι-
κῆς τῇ νόμῳ, δὲ δὲ δὲ, ἐλίγαν ὕστερον ἀφείλετο. τῇ γὰρ Ἀρτίμωδῳ τῇ ἐν
Ἐκβαταίνῳ, ἢ Ἀνείτῃ καλεῖσθαι, ἔρσαν ἔδεξεν αὐτῇ, ὅπως αἰνὴ ἀναι-
γῇ τὸν ὀπίλοιπον βίον αἰομένην ἔχουσα ἀλλὰ μετρίαν τιμὴν καὶ πα-
ρὰ μεμιγμένῃ ταύτῃ ἀνέψεται δίκαια ὡς τῷ πατρί. ὁ δὲ ἡνέκεν
ἔμετρίως, εἴτ' ἔσθῃ τῇ Ἀσπασίᾳ ἀναιδέως γενομένη, εἴτε ὑβρίζεται καὶ
κεχλευάσθαι νομίζων ὑπὸ τῷ πατρί. αἰδάρημον δὲ αὐτὸν ἔτι ἐχέει
Τριβάδῳ, ἔτι μάλλον ἑστραχίαν, ἐν τοῖς ἐκείνῃ σκευαῖς τὰ κατὰ
αὐτόν. ὡς δὲ τοιαῦτα πλείονων ἔσθῃ βασιλεὺς στρατῶν, ἀμαλόγησε

Φαρ-

delectatus fuit, dixitque ei qui mulieres ad-
duxerat, Ecquid jam advertis hanc te mihi
solum liberam atque intactam adduxisse? Ex
eo coepit propensus in eam esse, amavitque
eam supra omnes, ac sapientem appellavit.
Capta fuit, quum Cyrus in praelio oecubis-
set, & diriperentur castra ejus.

Hanc Darius cum petiisset, momordit pa-
trem. Barbari enim in amoribus gravi aemu-
latione praediti sunt, ut non ille modo qui
appellaverit & attigerit regis pellicem, ve-
rum etiam qui propius in itinere praeterlatus
fuerit & praevertus, quibus portantur, plu-
stra, capite luat. Quanquam autem haberet
Atossam, quam contra leges duxerat uxorem,
aleret insuper sexaginta & trecentas praece-
lentissima forma concubinas, postulatus illam

tanquam, libenter ait esse: acciperet eam ip-
sus voluntate, non ut afficeret invitam. Ac-
ciam Aspasiam, ubi praeter expectationem
regis elegit Darius, dedit quidem ei ex le-
gis necessitate, sed datam paulo post eni-
puit. Nam quo reliquam vitam transigeret
in coelibatu, eam Diana quae Ecbatania co-
litur, quam Anitim vocant, sacerdotem legit:
non accubam existimans, sed modicam se jo-
culariamque hanc de filio sumptuosa vin-
dictam. Atqui non talis id ille modica, seu
Aspasiae amore permotus, seu probro affici
se & ludibrio ducens haberi a patre. Ita af-
fectum Tiribazus considerans, impendio ma-
gis inflammavit, in illata huic injuria agnoscens
illam quae fuerat sibi illata ex hujuscemodi oc-
casionem. Filium rex complures habebat: ex his

Rhar-

Φαρναβάζω μὲν Ἀπάμαν δώσειν γυναῖκα, Ῥοδογένειον δὲ Ὀργίτην, Τιε-
βάζω δὲ Ἀμυσεν. καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις ἔδωκε, Τιεβάζον δὲ ἐψεύσατο, γή-
μας αὐτὸς πλεῖν Ἀμυσεν. αἷ' ὁκνῶν δὲ τῷ Τιεβάζω τὴν νεωτάτην Ἀ-
τοσσαν ἐγγύησεν. ἐπεὶ δὲ καὶ ταύτῃ ἐρωταῖς ἐγχεῖν, ὥς εἴρη), παντάπασι
δυσμάρτης πρὸς αὐτὸν ὁ Τιεβάζω ἔχεν, ἐδὲ ἄλλως εἰσέμμεν ὡς τὸ
ἦθ' ὅ, ἀλλ' ἀνώμαλ' καὶ ὠδύφορ' ὅ. διὸ καὶ νῦν μὲν εὐήμερ' ὁμοῖα τοῖς
πρώτοις, νῦν δὲ προσκρούειν καὶ σκαρκεύειν, ἐδεμίαν ἔφερεν ἐμμελῶς
μεταβολὴν· ἀλλὰ καὶ τηρώμεν, ὡς ἐπαχθὴς ὑπὸ χαυνότητ' καὶ τὸ
καλονόμιον, ἐδὲ ταπεινόν, ἐδὲ πονηρὸν, ἀλλὰ τραχὺ καὶ ἀγέροντον
εἶχε.

Πῦρ ἔν' ὅτ' πῦρ ἐγγύειο τῷ νεανίσκῳ προσκείμεν' ὁ Τιεβάζω αἰὶ,
καὶ λόγων ἐς ἑδὴν ἀνίστατο ἡ κίττα ἐς ὧσα παρὶ τῇ κεφαλῇ τῆς ὑφ' αὐ-
τῆς, καὶ ζυγῶν ὁρῶν τοῖς πρῶτοις κακῶν ἀβέλτερον φρονεῖν, τῷ
μὲν ἀδελφεῖ διὰ τὴν γυναικωνίτ' ἐκδομένης τοῖς πρῶτοις τῷ δὲ πα-
τρὸς ἔτις ἐμπληκτὸν ἦτορ καὶ ἀέθαιον ἔχον, οἷ' ὅ βέβαιον αὐτῷ τὴν δια-
δοχὴν ὑπάρχειν. ὁ γὰρ Ἑλλήνων χάριν γυναῖκα τὸν ἀψύχον ἐν Πέρσαις
ψεύσαμεν νόμον, ἐ δὲ πῶς πικρὸς ἐστὶ παρὶ τῷ μεγίστῳ ὁμολογίας
ἐμπεδώσει. ἐ ταυτὸ δ' εἶναι τὸ μὴ τυχεῖν Ὄχου, κακῶν τὸ εἶρεσθαι τὴν
βασιλείαν. Ὄχον μὲν γὰρ ἑδὴν καλῶς ἰδιώτῃ βίῃ μακαρίως, ἐκείνῳ δὲ
δοποδεγμένῳ βασιλεῖ βασιλεύειν ἀνείκη, ἢ μὴδὲ ζῆν εἶναι. κατὸλ' μὲν
ἐν ἴσως τὸ Σοφόκλειον,

Ταχῆα

Pharnabazo Apamam despondit, Rhodogynem Oronti, Tiribazo Amestrim. Caeteris autem collocavit eas: Tiribazum vero delu-
sit, quod sibi ipsi matrimonio junxerit Ame-
strim, cujus loco pactus est Tiribazo mini-
mam Atossam. Ut vero hanc quoque impul-
sus amore, ut supra retulimus, duxit: om-
nino incensus in eum est Tiribazus, nec a-
lias moribus constans, sed varius & vecors.
Unde nunc acceptus inter primos regi, nunc
ingratus & invisus, nullam vicissitudinem
moderate ferebat, verum ubi in honore erat,
nemo tolerabat hominis insolentiam: ubi in
ordinem redactus, non summissum se gere-
bat neque pacatum, verum ferox & elatus
erat.

Igitur quasi ignis igni admoneretur, quum

stimularet assidue adolescentem Tiribazus, ja-
ctaretque nihil erectam in capite citarim pro-
desse his quos illa cooperit, si erigere non qua-
rant ipsi res suas; nec sapienter eum sentire,
si quum foeminarum ope rebus se insinuet frater
ipsum, vel quum parens tam insulso & incon-
stanti ingenio sit, firmam sibi successionem du-
cat existere. Qui enim mulierculae Graecae gra-
tia fixam apud Persas circumvenisset legem,
ei nequaquam fidendum esse maximarum re-
rum foederibus staturum. Non perinde esse
Ocho non assequi, atque ipsi spoliari regno.
Ochum enim quin beate vivat privatus, ne-
minem interpellaturum: ipsi regi renunti-
ato regnare necesse esse, aut ne vivere qui-
dem fore integrum. Nempe ubique obtinet
fortasse Sophocleum illud,

Q 9 2

Por-

Ταχῆα παιθὼ τῷ κακῶν ὁδοιπορεῖ.

λεία γάρ τις ἢ πορεία καὶ κατάντης ἐπὶ τὸ βελόμῃον. βέλον) ὃ οἱ πλείστοι τὰ φαῦλα δι' ἀπειρίαν τῷ καλῶν καὶ ἄγνοϊαν. ἐ μὲν ἀλλὰ τὸ μέγεθος τὸ τ' ἀρχῆς, καὶ τὸ πρὸς τὸν Ὀρχον τῷ Δαρείῳ δέ) ὑπόθεσιν τῷ Τιεράζῳ παρῆχς. κυπεργῆα ὃ ἐ πάμπαν ἀναίτι) ἢ τ' Ἀσπασίας ἀφαίρεσις.

Ἐπέδωκεν ἔν ἑαυτὸν τῷ Τιεράζῳ, καὶ πολλῶν ἤδη στυγερῶν, δυνάχ) ἐδήλωσε τῷ βασιλεῖ τὴν ἐπιβουλὴν, καὶ τὸν τρόπον εἰδὼς ἀκριβῶς, ὅτι νυκλὸς ἐγνώκασιν ἐν τῷ θαλάμῳ κατακείμενον ἀναερεῖν αὐτὸν ἐπισελθόντες. ἀκύναν) ὃ τῷ Ἀρτοξέρξει, καὶ τὸ παρῆεν κίνδυνον τηλικῶτον, ἀμελήσαντα τ' διαβολῆς, δεινὸν ἐδόκει, καὶ τὸ πισθεῖναι μηδενὸς ἐλέγχετο γυμνῶν, δεινότερον. ἔτως ἔν ἐποίησεν τὸν μὲν δυνάχον ἐκείνοις ἐκέλευσε παρῆναι καὶ ὡς ἀκολοθεῖν αὐτὸς ὃ τῷ θαλάμῳ τὸν ὀπίθεν τ' κλίνης τοῖχον ἐκκόψας καὶ θυρώσας, κατεκάλυψεν αὐλαίαν τὰς θυράς. ἐνστάσης ὃ τ' ὥρας, καὶ φράσαν) τῷ δυνάχῃ τὸν καιρὸν, ἐπὶ τ' κλίνης ὑπέμεινε, καὶ ἐκ ἐξάνεστη πρότερον ἢ τῷ ἐπ' αὐτὸν ἐρχομῶν τὰ πρόσωπα κατιδέειν, καὶ γνωρίσαι σαφῶς ἕκαστον. ὡς ὃ εἶδεν Ἀσπασιδῆς τὰ ἐχθροῦ καὶ περισφραγισμένα, ταχὺ τὴν αὐλαίαν ὑπολαβὼν ἀνεχώρησεν εἰς τὸ ἐντὸς οἶκημα, καὶ τὰς θυράς ἐπήρραξε κράζων. ὀφθέντες γὰρ οἱ σφαγεῖς ὑπ' αὐτῷ, πρῶξαντες ὃ μηθεὶν ἀπεχώρεον φυγῇ διὰ θυρῶν καὶ τὰς πρὸς τὸν Τιεράζον ἐκέλευον ἀποχωρεῖν, ὡς φανερὰς γεγονότας. οἱ μὲν ἔν ἄλλοι διαλυθέντες ἐφυγον· ὃ ὃ Τιεράζ) εἶδαζ).

Propera malorum suada promouet pedem.

Trita est enim & prona ad id quod volumus via. Volunt autem plerique ob bonorum imperitiam & ignorationem mala. Enimvero regni amplitudo, & formido de Ocho Darii materiam dedit Tiribazo. Atque ipsa Venus non parum in causa fuit, quæ suggessit Aspasæ ablationem.

Tiribazo ergo totum se dedit. Ubi frequentes jam conjurarunt, consilium detexit regi eunuchus, qui etiam rationem rei gerendæ exacte cognoverat: statuisset eos nocte in thalamum regis irrumpere, & obtruncare quiescentem. Audienti hæc Artaxerxi contemnere tantum periculum, & delationem negligere, grave videbatur, credere vero nul-

lo intercedente indicio, gravius. Quare sic facit: Eunuchus imperat ut se adjungat adhæreatque illis: ipse cubiculi parietem pone lectum excindit, aperitque in eo januam, quam tapetibus velat. Instante hora, atque indicato per eunuchum tempore, remansit rex in lecto, neque ante exsurrexit quam ipsa ingressorum inspexisset ora, atque unumquemque exacte cognovisset. Ut districtis gladiis vidit eos irrumpentes, removit prope aulam, atque in cubiculum interius conjecit se, foresque cum clamore illisit. Percussores igitur quum ab eo conspecti essent, re infecta ejecerunt se janua: Tiribazo, quod compertus esset, suaserunt ut reciperet se, cæteri diversâ fugam arripere. Tiribazus,

είδαζ^Θ συλλαμβανόμεν^Θ, πολλὰς ἀπέκλεινε τῷ βασιλείῳ δορυφόρων, καὶ μόγῃς ἀκονίῳ πληγεὶς πόρρωθεν ἔπεσε. τῷ δὲ Δαρείῳ μὲν τῷ τέκνων ἀναχθέντι καθιστὰς τὰς βασιλείας δικαστὰς, καὶ παρὼν αὐτὸς, ἀλλ' ἐτέρων κατηγορησάντων, ἐκέλευσεν ὑπηρετάς τιμὴν ἐκάστη γραψαμένους δόποφασιν ὡς αὐτὸν ἐπανενεγκεῖν. δόποφναμένων δὲ πάντων ὁμοίως, καὶ καταγνόντων τῷ Δαρείῳ θάνατον, οἱ μὲν ὑπηρεταὶ συλλαβόντες αὐτὸν, εἰς οἶκημα πλησίον ἀπήγαγον· ὁ δὲ δῆμ^Θ κληθεὶς ἦκε μὲν ξυρῶν ἔχων ὧς τὰς κεφαλὰς δόποτέμνυσσι τῷ κολαζομένῳ, ἰδὼν δὲ τὸν Δαρεῖον ἐξεπλάγη, καὶ ἀνεχώρει πρὸς τὰς θύρας δόπολέπων, ὡς καὶ δυνιστόμεν^Θ καὶ δὲ τολμήσων αὐτόχειρ γυνὸς βασιλέως. ἔξωθεν δὲ τῷ δικαστῶν ἀπεικνόντων καὶ διακελευομένων, ἀναστρέψας, καὶ τῇ ἐτέρᾳ χειρὶ δραξάμεν^Θ τὸ κόμης αὐτῆς καὶ καταγαγὼν, ἀπέτεμε πρὸ ξυρῶ τὸν τραχήλον. ἔνιοι δὲ φασὶ τιμὴν κείσιν γυνὸς βασιλέως αὐτῷ παρῶν^Θ, τὸν δὲ Δαρεῖον, ὡς κατελαμβάνετο τοῖς ἐλέχοις, ἐπὶ σόμα πεσόντα, δεῖδαι καὶ ἰκετόειν· τὸν δὲ ὑπ' ὀργῆς ἀναστάντα καὶ πασάμενοι τὸν ἀκονάκιον τύπειν, ἕως ἀπέκλεινεν· εἶτα εἰς τιμὴν αὐτῷ πρὸς ἐλθόντα, τὸν Ἥλιον προσκυῖναι, καὶ εἰπεῖν, Εὐφραίνεσθε ἀπὸ νῦν ὧς Πέρσαι, καὶ λέγετε τοῖς ἄλλοις, ὅτι τοῖς ἄθεσμα καὶ πρῶτον διανοηθεῖσιν ὁ μέγας Ὀρωμάζης δίκην ἐπιτέθεικεν.

Ἡ μὲν οὖν ἐπιβουλὴ τοῦτον ἔχε τέλος. ὁ δὲ Ὀρχ^Θ ἤδη μὲν ὡς ταῖς ἐλπίσι λαμπρὸς, ὑπὸ τῷ Ἀτόσῃ ἐπαιρόμεν^Θ· ἔτι δὲ ἐφοβεῖτο τῷ μὲν γνησίων τὸν ὑπόλοιπον Ἀειάσπην, τῷ δὲ νάθων Ἀρσάμην. ὁ μὲν γὰρ Ἀειάσπης,

ribazus, dum comprehenditur, multos interfecit regis satellites. Ipse ægre tandem jaculo eminus ictus cecidit. At Dario cum liberis attracto regiones judices tulit. Quia vero noluit interesse ipse, sed alios accusatores apposuit, præcepit scribis ut cujusque sententiam scriberent, & ad se referrent. Ut una sententia Darium omnes capitis damnaverunt, ministri correptum in propinquum carcerem deduxere. Quo carnifex accitus venit cum novacula, qua fontium capita decidunt. Qui ut Darium conspexit, obstupescens recessit januam respectans, quasi non posset neque sustineret homicida esse regis. Cæterum judicibus foris minitanti- bus ei & præcipientibus, reversus, coma ejus

altera manu arrepta, in terram prostrato cervicem novacula dempsit. Aliqui factum rege præsentem asserunt judicium, ac Darium, ut probationibus convictus fuit, in faciem se abjecisse, supplicemque orasse regem: illum vero infensum surrexisse, strictoque acinace eum percussisse, quousque exspiravit: inde progressum in aulam Solem adorasse, ac dixisse, Abite læti Persæ, aliisque nuntiate magnum Oromazem de iis qui nefanda & detestabilia conceperant, repetivisse poenas.

Hunc exitum conjuratio habuit. Erat jam Ochus spe celsus, quem erigebat Atossa: cæterum metuebat adhuc ex justis regis filiis reliquum Ariaspen, & ex concubinis natorum Arsamem. Ariaspes enim,

non

ειάσσης, ἔ' δια τὸ πρεσβύτερον εἶναι τῷ Ὀχῳ, πρῶτον δὲ καὶ ἀπλῆς καὶ
 φιλάνθρωπον, ἤξιετο βασιλεύειν ὑπὸ τῷ Περσῶν· ὁ δὲ Ἀρσάμης καὶ
 μὲν ἔχεν ἐδόκει, καὶ μάλιστα πρὸ πατρὸς προσφιλὲς ὢν, ἐκ ἐλάνθαις
 τὸν Ὀχον. Ὁπρὸς αὐτὸν ἦν ἀμφοτέρωθεν, καὶ θυλαρῶς ὡς ἐμὲ καὶ φων-
 κὸς, ἐχρήσατο τῇ μὲν ὀμιλίᾳ τῇ φύσει πρὸς τὸν Ἀρσάμην, τῇ δὲ
 κακουργίᾳ καὶ θειότητι πρὸς τὸν Ἀρσάμην. ὑπέπεμψεν γὰρ πρὸς αὐ-
 τὸν ἀνέχων καὶ φίλος βασιλεὺς, ἀπειλὰς τινὰς αἰεὶ καὶ λόγους φοβε-
 ρὸς ἀπαγγέλλοντας, ὡς τῷ πατρὶ ἐγνωκότῃ δακρυλυσάμενος αὐτὸν ὤρῳ
 καὶ ἐφύδαίνας. αἱ δὲ ταῦτα καθ' ἡμέραν ἐκφέρων δευκλῆς ὡς ἀπὸρήσια
 καὶ τὰ μὲν μέλλων, τὰ δὲ ὅσον ἔτι πρὸς βασιλεῖα λέγοντες, ἔτι
 δὲ ἐπληξάν τὸν ἄνθρωπον, καὶ τσαυτῷ ἐνέβαλον πλοῦτον αὐτοῦ καὶ πα-
 ραχίαν καὶ δυσθυμίαν εἰς τὰς λογισμὰς, ὥστε φάρμακον σκιδάσαντα
 τῷ θανάτῳ καὶ πτόνῃ τῷ ζῆν ἀπαλλαγῆναι. πυθόμενος δὲ ὁ βα-
 σιλεὺς τὸν τρόπον τῷ τελευτῇ, ὁπῶν μὲν ἀπέκλινεν, τὴν δ' αἰτίαν
 ὑπὸ πτόνῃ ἐλέγχων δὲ καὶ ζητῶν ὁρῶντα τῷ διὰ τὸ γῆρας ἔτι μαλ-
 λον ἡσυχάζει τὸν Ἀρσάμην, καὶ δὴ καὶ μὲν μάλιστα πιστὸν ἐκείνῳ
 καὶ παρρησιαζόμενος. ὅθεν οἱ πρὸς τὸν Ὀχον ἐκ ἀνεδάλοιο τὴν πρῶ-
 ξιν, ἀλλ' Ἀρσάτῳ υἱὸν Τιειδάζε παρὰ σκιδάσαντες, ἀπέκλινεν αὐ-
 τὸν ἐκείνῳ τὸν ἄνθρωπον. καὶ μὲν ἔν τῃ ῥοπῇ μακρῇ ὁ Ἀρσάμης διὰ
 τὸ γῆρας ἤδη τότε προσπεσούμην δὲ αὐτὸν τῷ πρὸς τὸν Ἀρσάμην κά-
 θης, εἰδὲ ὀλίγον ἀνέσχεον, ἀλλ' αὐτὸς ὑπὸ λύπης καὶ δυσθυμίας
 ἀπεσ-

non quia ætatis prærogativa superabat O-
 chum, sed ob mansuetudinem & candorem
 & humanitatem rex a Persis flagitabatur: Ar-
 sames vero habebatur cordatus, eumque pa-
 trem habere in oculis non erat clam Ochum.
 Itaque utrumque insidiis appetens, qui sub-
 dolus juxta & sanguinarius esset, ingenii cru-
 delitate in Arsamem, dolo & versutia usus
 est in Ariaspem. Submitit ad hunc regis
 eunuchos & amicos, qui assidue minas ali-
 quas patris & sæva dicta ei afferrent, ac sta-
 tutum illi esse crudeliter & contumeliose ip-
 sum necare. Qui quum hæc indices indicare
 ei pro arcanis viderentur, ac partim deinceps,
 partim jamjam id exponerent regem
 patraturum, ita hominem perculere, in tan-

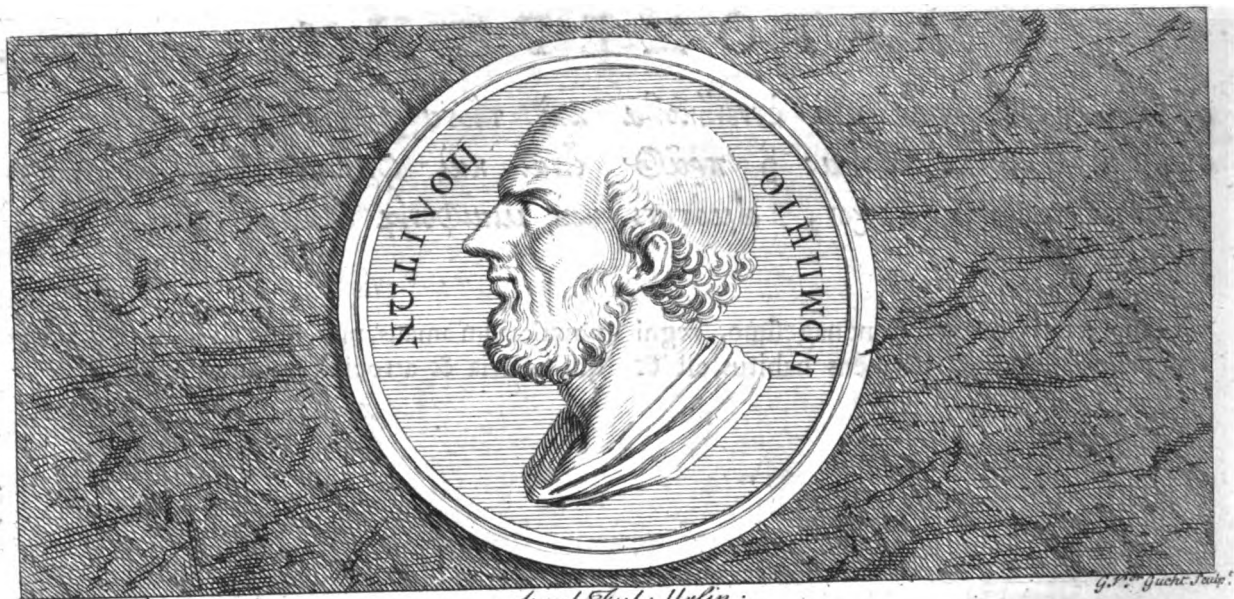
tamque trepidationem, consternationem, &
 desperationem conjecerunt, ut veneno lethali
 parato & hausto vitam deponeret. In-
 tellecta rex mortis ejus ratione, deflevit il-
 lum & causam suspectavit: sed quia per so-
 necutem excutere eam & querere nequivit,
 magis magisque amplexus est Arsamem, nec
 obscure tulit ei imprimis fidere, atque omnia
 in sinu ejus deponere. Unde Ochus non
 protraxit rem, sed subornavit filium Tiri-
 bazi Harpatem. Hoc administro illum in-
 teremit. Erat jam tum ob exactam ætatem
 Artoxerxes in mortem præceps, ut parvo
 momento esset ad id opus, atque hac Arsa-
 mis clade oppressus ne paulisper quidem dura-
 vit, verum illico luctu & dolore extinctus
 est

ἀπεσβέσθη, βιώσας μὲν ἐννεήκοντα καὶ τέσσαρα ἔτη, βασιλεύσας ὃ
δύο καὶ ἐξήκοντα· δόξας ὃ πρᾶτον εἶναι καὶ φιλυπήκοον, ἐχ' ἥκι-
σα διὰ τὸν υἱὸν Ὀχον, ὀμότητι καὶ μαιφονίᾳ πάντας ὑπερβαλλό-
μενον.

est anno ætatis quarto & nonagesimo, regni popularium amans, præcipue ob filium Ochum, qui sævitia & atrocitate omnes superavit.

ΑΡΑΤΟΣ.

Α Ρ Α Τ Ο Σ.

ΑΡΟΙΜΙΑΝ τινὰ παλαιὰν, ᾧ Πολύκρατες, δέσας μοι
δοκεῖ τὸ δύσφημον αὐτῆς ὁ φιλόσοφος Χρύσιππος, ἔχ
ὄν ἔχει τρέπον, ἀλλ' ὡς αὐτὸς ᾤετο βέλτιον εἶναι, δια
τίθεσθαι.

Τίς πατέρ' αἰνήσει, εἰ μὴ διδασκίμονες υἱοί;
Διονυσόδωρος ἢ ὁ Τροϊζήνιος, ἐλέγχων αὐτὸν, ἀντεκλήθησιν τιῶ ἀληθινήν,
ἔτως ἔχουσιν,

Τίς πατέρ' αἰνήσει, εἰ μὴ κακοδαίμονες υἱοί;
καὶ φησι τὰς ἀφ' αὐτῶν ἐδενὸς ἀξίας ὄντας, ὑποδυομένης ἢ προγόνων τι
νῶν ἀρεταῖς, καὶ πλεονάζοντας ἐν τοῖς ἐκείνων ἐπαίνοις, ὑπὸ τῇ παρρησίας ἔπι
σομίζεσθαι. ἀλλ' ᾧ γε φύσει τὸ γρηναῖον ἔπιπρέπει ἐκ πατέρων, καὶ Πίνδα
ρον, ὥσπερ σοὶ πρὸς τὸ κάλλιστον ἀφομοιῶντι τῷ οἴκοθεν παρδειγμάτων
τὸν βίον, εὐδαιμον ἂν εἴη τὸ μεμνησθαι τῶν ἀπὸ γῆρας ἀείρων, ἀκρόντας
πρὸς αὐτῶν αἰετὶ καὶ λέγοντας. καὶ γὰρ ἰδίῳ ἀπορία καλῶν ἔξαετῶσιν ἀλλο
τείων

Vetus proverbium, Polycrate, veritus,
meo iudicio, dictum inauspicatum, philoso
phus Chrysippus, non uti erat, sed ut ipse
probabat, scripsit,

Quis patrem laudet, bene felices nisi nati?
Hunc coarguens Dionysodorus Troezenius,
verum reponit, quod sic habet,

Quis patrem laudet, non felices nisi nati?
Ac demonstrat iis qui per se illaudati sunt,

vestiunt autem se majorum quorundam virtu
tibus, inolescuntque illorum laudibus, os hoc
obstrui proverbio. At cui generosa ex majori
bus indoles innata est, ut ait Pindarus, sicut tibi,
ut ad præclarissimum domesticorum exemplo
rum vitam componat: huic felicitas sit me
minisse præstantissimorum avorum suorum, au
dienti semper de iis aliquid & referenti. Ne
que enim peculiaris hic penuria decoris ex alie
nis

τρίων ἐπαίνων τὴν δόξαν, ἀλλὰ τοῖς ἐκείνων τὰ οἰκεία σιωπάσθαι, ὥς κ' ἔς ἡμέρας κ' τῷ βίῳ καθηγεμόνας δι' ἡμεῖς. διὸ καὶ γὰρ τὸν Ἀράτην τῷ σὺ πολίτῃ κ' προπάτορι βίον, ὃν ἔτε τῇ δόξῃ τῇ αὐτῷ σεαυτὸν, ἔτε τῇ δυνάμει κατακλιθεὶς, ἀπέσταλκά σοι συγγενεψάμενον· ἔχ' ὥς ἐχὶ πάντων ἀκρεβέστατά σοι μεμεληκὸς ὅς ἀρχῆς ἐπίστατος τὰς ἐκείνων πράξεις, ἀλλ' ὅπως οἱ παῖδες σὺ Πολυκράτης κ' Πυθοκλῆς οἰκείοις παρδείγμασιν ἐνέρε-
φῶνται, τὰ μὲν ἀκρόντες, τὰ δ' ἀναγινώσκοντες, ἅπας αὐτὰς μιμεῖσθαι προσήκει. φιλαύτε γὰρ ἄνδρες, ἔ φιλοκάλες, πάντως αἰ βέλτιστον ἡγή-
σαι.

Ἡ Σικυωνίων πόλις, ἐπεὶ τὸ πρῶτον ἐκ τ' ἀκράτης κ' Δωρικῆς ἀεισο-
κρατίας, ὥσπερ ἀρμονίας συγχυθείσης, εἰς στάσεις ἐνέπεσε κ' φιλοτιμίας
δημαγωγῶν, ἐκ ἐπαύσατο νοσῆσα κ' ταραττομένη, κ' τυραννον ἐκ τυράν-
νης μεταβάλλουσα, μέχρις ἔ Κλέωνος ἀναρρεθείη, εἰλοντο Τιμοκλείδαν
ἀρχοῦντα κ' Κλεινίαν, ἄνδρας ἐνδόξους τὰ μάλιστα κ' ἐν δυνάμει τῷ πολιτῷ
ὄντας. ἦδη δέ τινα τ' πολιτείας κατάστασιν ἔχεν δοκῆς, Τιμοκλείδας μὲν
ἀπέθανεν, Ἀβαλίδας δ' ὁ Πασεὺς τυραννίδα πράττων ἑαυτῷ, τὸν Κλεινίαν
ἀπέκλεινε κ' τῷ φίλῳ κ' οἰκίῳ τὰς μὲν ἐξέβαλε, τὰς δ' ἀνείλεν. ἐζήτη δ'
κ' τὸν υἱὸν αὐτῷ ἀνελεῖν Ἀράτην, ἐπ' αἰετῇ καταλελειμμένον. ἐν δ' τῇ αὐτῇ τὴν
οἰκίαν ταραχῇ συνεκπεσὼν τοῖς φεύγουσιν ὁ παῖς, κ' πλανώμενος ἐν τῇ πόλει
φειδόμενος κ' ἀβοήθητος, καὶ τυχὼν ἔλαθεν εἰς οἰκίαν παρελθὼν γυναικὸς,
ἀδελφῆς μὲν Ἀβαλίδας, Προφάνῳ δ' τῷ Κλεινίης ἀδελφῷ γεγαμημένης,
ὄνομα

nis laudibus aucupatur gloriam, sed sua cum illorum copulans, tanquam stirpis & vitæ ducēs celebrat. Unde ego quoque civis tui & proavi vitam Arati, quem neque tua propria laude neque autoritate deformas, tibi conscriptam mitto: non quin omnium diligentissima tibi cura ab initio fuerit illius res gestas cognoscere, sed ut filii tui Polycrates & Pythocles in exemplis adulescant domesticis, partim audiendo partim legendo quæ æmulari illos decet. Est enim sibi placentis, non virtutum amanti, omnium se semper ducere præstantissimum.

Sicyoniorum civitas, ut primum ex sincero & Dorico optimatum principatu, sicut confuso concentu, in seditiones & concionatorum ambitiones impegit, non destitit ægro-
VOL. V.

tare & tumultuari, tyrannum ex tyranno mutans, quoad interfecto Cleone principes Timoclidam & Cliniam legere, viros in primis inter cives claros & autoritate pollentes. Quum jam videretur aliquatenus composita respublica, Timoclidam fato functus est. Abantidas vero Pasaæ filius tyrannidem affectans obtruncavit Cliniam, amicosque ejus & familiares partim in exilium egit, partim contrucidavit. Quæsit etiam filium ejus septennem relictum de medio tollere Aratum. Cæterum in domestico tumultu una cum fugientibus puer elapsus, palansque per urbem trepidus & auxilio destitutus, forte fortuna in domum clam recepit se mulieris quæ Abantidæ soror erat, Prophanto Cliniae fratri nupta, nomine

ὄνομα Σωσῆς. αὕτη ᾗ καὶ τὸ ἦθ^{ος} ἔσα γυναιῖα, καὶ σὺν Θεῷ τινι τὸ παι-
δίον οἰομένη καταπεφθυῖναι πρὸς αὐτὴν, ἀπέκρυψε ἐνδον, εἶτα νυκτὸς εἰς
Ἄργον ὑπέξέπεμψε.

Οὕτω ᾗ ἐκκλαπένῃ παρ' Ἀρχάτῳ καὶ διαφυγόνῃ τὸν κίνδυνον, εὐθὺς μὲν ἐπε-
φύετο καὶ συνηύξετο τὸ σφοδρὸν καὶ διάπυρον μῖσ^{ος} ἔπ^η τὰς τυράννας.
τρεφόμεν^{ος} ᾗ παρὰ τοῖς ἐν Ἀργεῖ ξένοις καὶ φίλοις πατρώοις ἐλευθερίως,
καὶ τὸ σῶμα βλασάνον ὀρεῶν εἰς εὐεξίαν καὶ μέγεθ^{ος}, ἐπέδωκεν ἑαυτὸν ἀσκή-
σει τῇ παλαιᾷ, ὥστε καὶ πένιαθλον ἀγωνίσασθαι, καὶ σεφάνων τυχεῖν.
ἔπ^ηφαίνε^{ται} δ' ἀμέλει καὶ ταῖς εἰκόσιν ἀθλητικῇτις ἰδέα, καὶ τὸ συνετὸν τῷ
προσώπῳ καὶ βασιλικὸν καὶ παλιάπασιν ἀρεῖται τὴν ἀθηφαγίαν καὶ τὸ σκα-
φίον. ὅθεν ἐνδέεσερον ἴσως ἢ πολιτικῷ προσῆκον ἰὼ ἀνδρὶ παρὰ τὸν λό-
γον ἐπέδασε καὶ τοὶ γεγονέναι κομψότερ^{ος} εἶπ^{ειν} ἢ δοκεῖν τισιν, ἐκ τῶν
ὑπομημάτων κείνους, ἃ παρέργως καὶ ὑπὸ χεῖρα διὰ τῶν ἑπιτυχόντων
ὀνομάτων ἀμιλλησάμεν^{ος} κατέλιπε. χρόνῳ ᾗ ὕπερον Ἀβαντίδαν μὲν οἱ
παρὰ Δεινίαν καὶ Ἀριστοτέλη τὸν διαλεκτικόν, εἰωθότα τοῖς λόγοις αὐτῶν
κατ' ἀγορὰν χολαζόντων ἐκάστοτε παρεῖναι καὶ συμφιλονεικεῖν, ἐμβαλόντες
εἰς τοιαύτῳ διατειβὼν, καὶ κατασκυιάσαντες ἑπ^ηβελῶν, ἀγαῖον. Πα-
σίαν ᾗ τὸν Ἀβαντίδ^{ος} πατέρα τὴν ἀρχὴν ὑπολαβόντα Νικοκλῆς δολοφονή-
σας, ἑαυτὸν ἀνέδειξε τύραννον. τῷτον ἐμφερέστατον λέγασθαι τὴν ὄψιν Περ-
άνδρ^ω παρὰ Κυψέλας γινέσθαι καθάπερ Ἀλκμαίῳν μὲν παρὰ Ἀμφιάρεω,
τὸν Πέριον Ὀρένῳ, ἔκλειε ᾗ τὸν Λακεδαιμόνιον νεανίσκον, ὃν ἰσο-
ρεῖ

mine Soso. Hæc, tum quod animo esset ge-
nerosa, tum divina quadam forte puerum ex-
istimans ad se confugisse, domi eum abscon-
dit, mox clam noctu dimisit Argos.

Ita Arato, quum furtim fuisset ereptus, &
deflexisset periculum, statim ingenitum est
& cum eo adolevit fervidum odium & ardens
tyrannorum. Quum ingenue educaretur Ar-
gis in hospitum & amicorum paternorum
contubernio, corpusque insurgere in bonum
habitum & proceritatem videret, ad medita-
tionem contulit se palæstræ. Itaque quin-
quertionem certavit, coronasque obtinuit.
Elucet nimirum & in simulacris ejus figura
athletica, vultusque gravis & majestatis ple-
nus non diffitetur athleticam voracitatem &
lignonem. Unde minus forsitan quam in viro

circa rempublicam versaturo requirebatur,
ad dicendum incubuit, licet festiviorem in
dicendo eum fuisse, quam quibusdam videre-
tur, judicant ex commentariis quos obiter
& in transcurso verbis obviis properans re-
liquit. Post Dinias & Aristoteles dialecticus
Abantidam solitum, quum disputationibus
vacarent in foro, semper esse præsto, eo-
rumque se immiscere concertationibus, ubi
in id studii conjecerunt eum, structis insidiis
interfecere. Postea autem Abantidæ patre,
postquam ei in dominatum successit, dolo
perempto, invasit tyrannidem Nicocles.
Hunc germanissimum facie Periandro Cyp-
seli autumant fuisse, ut Alcmaconi Am-
phiarai Orontem Persem, Hectori adole-
scentem Lacedæmonium, quem tradit Myr-
tilus

εἰ Μυρσίλῳ ὑπὸ πλήθους τῶν θρωμύων, ὡς τῆτο ἔγνωσαν, καταπατηθῆναι.

Τῷ δὲ Νικοκλέει τέσσαρας μύσας τυραννῆναι, ἐν οἷς πολλὰ κακὰ τὴν πόλιν ἐργασάμενος ἐκινδύνειεν ὑπὸ Αἰτωλῶν ὑπερβυομύων αὐτὴν λυοβαλεῖν, ἥδη μαιράκιον ὁ Ἄρατος ὢν, ἀξίωμα λαμπρὸν εἶχε δι' εὐχρίαν καὶ φρόνημα, ὃ δῖε φαινεῖν καὶ μικρὸν καὶ ἀργόν, ἐμβριθεῖς δὲ καὶ παρ' ἡλικίαν, ἀσφαλεστέρα γνώμη κεκραμμένη. ὅθεν οἷ τε φυγάδες μάλισα τὸν νέον ἐκείνῳ προσεῖχον, ὅτε Νικοκλῆς ἐκ ἡμέλει τῶν πραγμάτων ἀλλ' ἀδῆλως ἀπεθώρει καὶ παρεφύλαττειν αὐτῷ τὴν ὁρμήν· τόλμημα μὲν καὶ ἐν τηλικῷτον δεδιώς, καὶ ἐργὸν καὶ ἐν ἑτῷ ᾧ δακεκινδυνωμῆναι ὑποπιδύων δὲ τοῖς βασιλεύουσιν αὐτὸν διαλέγεσθαι φίλοις καὶ ξένοις πατρώοις. καὶ γὰρ ἀληθῶς ὁ Ἄρατος ἐπεχείρησε τὴν ὁδὸν ἐκείνῳ βαδίζειν. ὡς δὲ Ἀντίγονος μὲν ὑπὸ νύμφῳ ἡμέλει, καὶ παρήκε τὸν χρόνον, αἱ δ' ἀπ' Αἰγύπτου καὶ ᾧ δα Πτολεμαῖος μακρὰν ἦσαν ἐλπίδες, ἔγνω δὲ αὐτῷ καταλύειν τὸν τύραννον.

Πρώτοις δὲ κοινῇται τὴν γνώμην, Ἀριστομάχῳ καὶ Ἐκδήλῳ. τῶν δὲ μὲν, Σικυῶνι ἢ φυγὰς, ὃ δὲ Ἐκδήλῳ, Ἀρκὰς ἐκ Μεγάλης πόλεως, ἀνὴρ φιλόσοφος καὶ πρακτικός, Ἀρεσιλάου τῷ Ἀκαδημαϊκῷ γεγονώς ἐν ἄσῃ σωτήρης. δεξάμεναι δὲ τῶν προθύμων, διελέγετο τοῖς ἄλλοις φυγάσιν, ὧν ὀλίγοι μὲν αἰχμηθεῖς ἐγκαταλιπεῖν τὴν ἐλπίδα, μετῴχον τῶν πραγμάτων οἱ δὲ πολλοὶ καὶ τὸν Ἄρατον ἐπειρώτο κατακλύειν, ὡς ἀπει-
εἶα

filus ab spectantium caterva fuisse, ubi id intellexerunt, obtritum.

Ubi tyrannidem Nicocles tenuit menses quatuor, quibus afflictam ab se graviter pene amisit per Ætolorum infidias urbem: jam adoleverat Aratus, ingentique existimatione ex nobilitate erat, & spiritibus qui effulgebant, non exiguis neque ignavis, sed qui solidi ac supra ætatem securioribus fulti consiliis essent. Unde exules imprimis in illum conjiciebant oculos: neque Nicocles ea quæ ageret, negligebat, verum speculabatur, & observabat secreto conatus ejus: non ille quidem quo ullum facinus vereretur tale, ætumnæ aut cœptum tam audax: sed quod ejus cum regibus amicis atque hospitibus

paternis colloquia haberet suspecta. Etenim Aratus revera illam instituerat viam. Cæterum quia negligebant & corrumpabant promissa Antigoni tempus, spes vero ab Ægypto & Ptolemæo longinqua erat: statuit tyrannum per se opprimere.

Consilium cum Aristomacho & Ecdelo primis consociat. Horum superior, exul Sicyonius erat: Ecdelus, Arcas Megalopolitanus, philosophus & impiger, Arcefilai Academici quondam Athenis auditor. Quibus alacriter rem comprobantibus, convenit cæteros exules: quorum pauci deserere eam spem erubescerent, socios se præbueret cœptorum: magna vero pars Aratum etiam ut rerum imperitia ferocientem an-

εἰα πραγμάτων θρασυώμενον. βελαυομήνους δ' αὐτῷ χεῖρόν τι τ' Σικυωνίας καταλαβεῖν, ὅθεν ὠρμημύθ' διαπολεμήσει πρὸς τὸν τύραννον, ἤκεν εἰς Ἀργὸν ἀνὴρ Σικυώνι' ἐκ τ' εἰρήνης ἀποδεδρακώς. ὡς δ' τῶν φυγάδων ἑνὸς Ξενοκλῆος ἀδελφός· καὶ πρὸ Ἀργαίων προσαχθεὶς ὑπὸ τῷ Ξενοκλῆει, ἔλεγε τῷ τείχεσ κατ' ὃν ὑπερβὰς αὐτὸς ἐσώθη τόπον, ἐλθὼς μὲν ὀλίγους δὲ ἰππιδὸν εἶναι, προσπεφυκότα χεῖροις πετρώδεσσι καὶ ὑψηλοῖς, τὸ δ' ἐξωθεν ὑψὺ ὑπὸ κλιμάκων καὶ πάνυ ἀνέφικτον. ὡς δ' ταῦτα ἤκουσεν ὁ Ἀρατὸς, ἐκπέμπει μὲν τῷ Ξενοκλῆει ἀκέτας ἰδίους δύο, Σαυθαῖν τε καὶ Τέχωννα, κατασκευομήνους τὸ τεῖχος· ἐγνωκώς, εἰ διώαιτο κρύφα καὶ πρὸς ἕνα κίνδυνον, ὅξέως τὸ πᾶν ἀναρρίψαι μᾶλλον, ἢ μακροῦ πολέμου καὶ φανεροῖς ἀγῶσιν ἰδιώτης ἀνικαθίστασθαι πρὸς τύραννον. ὡς δ' ἐπανήλθοι οἱ παρὰ τὸν Ξενοκλῆα, τῷ μὲν τείχεσ ἐληφότες μέτρα, καὶ τῷ τόπῳ τὴν φύσιν ἀπαγγέλλοντες ἐκ ἄβατον καὶ χαλεπὴν, τὸ δ' λαθεῖν προσελθόντας ἐργῶδες εἶναι φάσκοντες, ὑπὸ κηπευτῶν κυναρίων μικρῶν μὲν, ἐκλόπως δ' μαχίμων καὶ ἀπαρηγορήτων διθύς ἐνίστατο τὴν προᾶξιν.

Ἡ μὲν ἔν τῳ ὅπλων ὥρμηκῃ συνήθης ὡς πάντων, ὡς ἔπος εἰπεῖν, τότε κλοπείαις χρωμένων καὶ καταδρομαῖς ἐπ' ἀλλήλους τὰς δ' κλίμακας εὐφρανὼς ὁ μηχανοποιὸς ἀναφανδὸν ἐπήξατο, τῇ τέχνῃ αὐτῷ τὰ ἀνύποπτον διδόντας, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς ὡς τῷ φυγάδων. ἄνδρας δ' αὐτῷ τῷ μὲν ἐν Ἀργεὶ φίλων ἕκαστος ὅξ' ὀλίγων δέκα παρέχευεν, αὐτὸς δ' τῷ ἰδίῳ οἰκετῷ τεράκοντα καθώπλισεν. ἐμίσθωσατο δ' καὶ διὰ πρώτης Ξενοφίλῃ τῷ ἀρχικλώ-

nisi sunt retrahere. Dum deliberat sedem aliquam in agro Sicyonio occupare; ex cuius praesidio bellum moveat tyranno, ecce civis Sicyonius effracto carcere Argos venit. Erat hic unius exulum Xenoclis frater. Hic ad Aratum a Xenocle adductus muri locum demonstrat, quo transendo evaserat, intus pene planum esse, nec multo terra editiorem, saxosae regioni & excelsae coherentem: externum autem fastigium scalis non perinde arduum superatu. Quae ut intellexit Aratus, mittit cum Xenocle ad murum explorandum duos ex servis suis, Seutham & Technona, certus, si res facultatem haberet, clam unoque periculo propere omnem aleam jacere potius, quam diuturno bello & aperto Marte congredi privatus cum tyranno. Ut Xeno-

cles cum servis reversus, inita muri mensura, naturam renuntiavit loci non inaccesam nec asperam, sed latere in aggrediendo, id operosum esse asseruit, propter hortulani cuiuspiam catellos, parvos quidem, verum mire pugnaces implacabilesque: extemplo suscepit negotium.

Arma autem usitatum erat parare, quod omnes fere tunc furtivis in se mutuo excursionibus uterentur. Scalas vero Euphranor mechanicus fecit: quod detraheret ei omnem suspicionem artis profectio. Nam erat hic quoque exul Sicyonius. Viros ei amici, quos habebat Argis, singuli ex paucis denos praebuere: insuper de servis suis triginta armavit. Ad haec opera Xenophilus principis grassatorum conduxit.

κλώπων ἔ πολλὰς στρατιώτας· οἷς διεδόθη λόγῳ ὡς ἐπὶ τὰς ἵππους τὰς βασιλικὰς εἰς τὴν Σικυωνίαν ἐξοδῶ ἔσοιτο. καὶ προεπέμψθησαν οἱ πολλοὶ ποροράδες ἐπὶ τὸν Πολυγνώτη πύργον, ἑκεῖ κελαιδιένεις περιμεῖναι. προεπέμψθη δὲ καὶ Καφησίας ὑπ' αὐτῷ μὴ τεσσάρων ἄλλων ὄζων, ὅς ἐδει πρὸς τὸν κηπερὸν ἀφικέσθαι σκοταίης, φάσκοις ὁδοιπόρος εἶναι, καὶ καταυλισαμένους αὐτόν τε συγκαλεῖσαι καὶ τὰς κύνας· ἔ γὰρ ἡ ἀλλή παρελθεῖν. τὰς δὲ κλίμακας διαλυτὰς ἔσας ἐμβαλόντες εἰς ἀχάνας, καὶ κατακαλύψαντες ἐφ' ἀμαξῶν προαπέειλαν. ἐν τῷ δὲ κατασκόπων τινῶν ἐν Ἀργεὶ τῷ Νικοκλέους φανέντων, καὶ περιεῖναι λεγομένων ἀδήλως καὶ περιφυλάττειν τὸν Ἀρατὸν, ἅμ' ἡμέρᾳ προσελθὼν καὶ φανερὸς ὢν ἐν ἀγορᾷ διέτριβε μὴ τῶν φίλων· εἴτ' ἀλειψάμενος ἐν τῷ γυμνασίῳ, καὶ περιλαβὼν τινὰς ἐκ τῶν παλαιστῶν τῷ εἰωθότων πίνειν καὶ ῥαθυμεῖν μετ' αὐτῷ νεανίσκων, ἀπῆγεν οἰκᾶν· καὶ μὴ μικρὸν ἐωρεῖτο τῷ οἰκετῇ αὐτῷ δι' ἀγορᾶς ὁ μὲν σεφάνης φέρον, ὁ δὲ λαμπάδας ὠνέμενος, ὁ δὲ τοῖς εἰσισμητοῖς περιὰ πότον ψάλλειν καὶ αὐλεῖν γυναικοῖς διαλεγόμενος. ταῦτα δὲ οἱ κατάσκοποι πάντα ὁρῶντες ἐξηπάτηντο, καὶ πρὸς ἀλλήλους ἀναγελῶντες ἔλεγον, Οὐδὲν ἡμῶν τυραννὸς δειλότερον, εἰ καὶ Νικοκλῆς τηλικαύτῳ πόλιν ἔχων καὶ τοσαύτῳ δυνάμει, ὁρῶντα μισθόχρονον εἰς ἡδονὰς καὶ πότας μεθήμενον τὰ τῷ φυγῆς ἐφόδια καταχρῶμενον.

Οἱ μὲν ἔν τῳ περιλογισθέντες ἀπηλλάγησαν. ὁ δὲ Ἀρατὸς οὐθὺς μετ' αἰετον ἐξελθὼν καὶ συνάψας πρὸς τὸν Πολυγνώτη πύργον τοῖς στρατιώ-

ταις,

duxit parvam militum manum: apud quos dissipatus sermo est expeditionem suscipi in fines Sicyonios ad diripiendum equas regias. Plerique alii post alios in Polygnoti turrim praemissi, atque ibi iussi operiri; Caphesias quoque expeditus cum quatuor aliis praemissus est. His injunctum ut sub tenebras pergerent ad hortulanum, viatores se esse ferentes: quo quum divertissent, ipsum includerent cum canibus: neque enim alius transitus patebat. Scalae solutiles erant. Has in modios frumentarios conjectas contextasque in plaustris praemisere. Inter haec quum speculatores aliquot Argis Nicoclis comparent & circumcursitare recte dicerentur, atque asservare Aratum: orta luce progressus & ostendens se cum amicis in foro deambu-

lavit. Hinc unctus in gymnasio, abductis ex palaestra nonnullis adolescentibus qui portare secum & feriari solebant, domum est digressus. Mox conspecti sunt servi ejus per forum, hic coronas ferens, ille emens faces, alius cum mulierculis in convivio psallere & tibia canere solitis colloquens. Haec quum exploratores omnia contemplerentur, ludificati sunt, atque inter se cachinnantes dixerunt nihil meticulosius tyranno esse: quando etiam Nicocles tanta succinctus urbe & viribus adolescentem paveat in delicias & computationes diurnas exilii viaticum effundentem.

Atque illi hoc modo delusi discessere. At Aratus protinus a prandio egressus, ac cum militibus ad Polygnoti turrim conjunctus, mo-

ταις, εἰς Νεμέαν προῆλθον, ὅπερ τὴν προῆλθον Ἰξέφηνε τοῖς πολλοῖς. τὸ δὲ
 πρῶτον ὑποχέσεις τε καὶ παρὰ κλήσεις ἐποίησατο, καὶ σωθῆματα παρὰ δὲ,
 Ἀπόλλωνα ὑπερδέξιον, προσῆλθον Ἰπὶ τὴν πόλιν, συμμέτρως τῇ περὶ φορᾷ
 τῇ σελεύης Ἰπταχυῶν, καὶ πάλιν ἀνείκεις εἰς τὴν πορείαν, ὥστε πρὸ μὲν φω-
 τὶ χρεῖας καθ' ὁδόν, ἥδη δὲ δυομῆνης περὶ τὸν κῆπον εἶναι πλησίον τῷ τεί-
 χει. ἐπὶ αὐθιᾷ Καφισίας ἀπήνησεν αὐτῷ, τῷ μὲν κυμαρίων ἐκράτησας
 (ἐφθην γὰρ ἀποπνέσασθαι) τὸν δὲ κηπευτὸν ἐκκελευκώς. ἀθύμους δὲ τὰς πλεί-
 στας ἡγομῆρας, καὶ κελεύοντας ἀπαλλάττεσθαι, παρεθάρρυνεν ὁ Ἄρατος, ὡς
 ἀπάξων, ἀν' οἱ κυμαί εἴσαν ἐνοχλῶσιν αὐτοῖς. ἅμα δὲ τὰς τὰς κλίμακας
 φέροντας προπέμψας, ὧν Ἐκδηλος ἠγεῖτο καὶ Μνασίθεος, αὐτὸς ἐπηκο-
 λῆθει χολαίως, ἥδη τῷ κυμαρίων ἐπὶ νόως ὑλακλήων καὶ συμπαρὰ τρεχόντων
 τοῖς περὶ τὸν Ἐκδηλον. ἐμὴν ἀλλὰ συνεμῆξαντε τὰ τείχεα, καὶ προσή-
 ρισαν τὰς κλίμακας ἀσφαλῶς. ἀναβαινόντων δὲ τῷ πρῶτων, ὁ τὴν ἐωθί-
 νην φυλακὴν παρὰ διδὸς ἐφώδευε κώδωνι, καὶ φῶτα πολλὰ καὶ θόρυβος ἦν
 τῷ Ἰπποκρυομῆων. οἱ δὲ, ὥσπερ εἶχον, αὐτῷ πηλὴ αἰλὴς Ἰπὶ τῶν κλιμά-
 κων, τέτρες μὲν ἐχάλεπῶς ἔλαθον ἄλλης δὲ φυλακῆς ἐναντίας ταύτης
 προσερχομῆνης, εἰς τὸν ἔχατον κίνδυνον ἦλθον. ὡς δὲ καὶ κείνῳ διέφυγον
 παρελθόντες, εὐθὺς ἀνέβαινον οἱ πρῶτοι, Μνασίθεος καὶ Ἐκδηλος καὶ τὰς
 ἐκατέρωθεν ὁδὸς τῷ τείχει διαλαβόντες, ἀπέστειλλον Τέχνηνα πρὸς Ἄρατον,
 ἐπεὶ γεὰς κελεύοντες.

Ἦν δὲ ἐπὶ πολὺ διάστημα ἀπὸ τῶν κήπων πρὸς τὸ τείχος καὶ τὸν πύρ-
 γον,

movit in Nemeam, ubi cœpta sua detexit mul-
 titudini. Primum promissis eos onerat & cohor-
 tatur, datoque signo Apolline dextro procedit
 ad urbem, ad lunæ circumactionem modo iter
 concitans, modo remittens. Ita lumine in via
 utitur, atque occumbente luna ad hortum
 venit prope mœnia. Hic occurrit ei Caphe-
 sias, qui caniculos non comprehenderat, quod
 prævertissent profugere, sed incluserat hor-
 tulanum. Consternatos plerisque, monen-
 tesque ut se reciperet, confirmavit Aratus,
 recepturum se ostendens si magnopere mo-
 lesti ipsis canes essent. Simul illos qui fe-
 rebant scalas, præmittit: quos Ecdelus &
 Mnastitheus ducebant. Ipse sensim sequitur,
 latrantibus jam vehementer catellis sectanti-

busque Ecdelum. Adeunt murum tamen,
 scalasque sine periculo admovent. Subeun-
 tibus primis, ille qui vigiliam matutinam
 tradebat, transibat illac ad tintinnabulum,
 multaque lumina & strepitus erant sequen-
 tium eum. Illi in scalis quieti contraxerunt
 se, atque ita hos non magno negotio fefel-
 lere. Cæterum alia statione huic ex adver-
 so adventante, in extremum venire discrim-
 en. Quam quum pariter prætereuntem
 effugissent, confestim conscenderunt primi
 Mnastitheus & Ecdelus, viasque ex utraque
 muri parte hinc inde insidentes, misso ad A-
 ratum Technone significaverunt ei ut matu-
 raret.

Non multum erat ab horto intervalli ad mu-
 rum

γον, ἐν ᾧ κύων μέγας ἐφρέρει θηρευτικός. αὐτὸς μὲν ἔν ἑκ ἡδὲ τοῦ τῶν
ἐφοδῶν, εἴτε φύσει νωθὴς ὢν, εἴτε μετ' ἡμέραν κατάκοπτο γεγονώς. τῶν
ᾧ τῆ κηπευῆ κυναρίων κάτωθεν ἐκκαλεσμένων αὐτόν, ὑπεφθέγγετο τυφλὸν
ἢ ἄσημον τὸ πρῶτον, εἶτα μᾶλλον ἐπέτεινε παρερχομένων ἢ κατεῖχεν ἥδη
πολὺς ὑλαγμός τοῦ χωρίου, ὥστε τὸν πέραν φύλακα κραυγῇ μεγάλη
πυνθάνεσθαι τῆ κυνηγῆ, πρὸς τίνα τραχέως ἔτως ὁ κύων ὑλακτεῖ, ἢ μή τι
γίνεῃ) καινότερον. ὁ δ' ἄπο τῆ πύργου αὐτόν ἀνιεφώνησε μηδὲν εἶναι δεινόν·
ἀλλὰ τὸν κύνα πρὸς τὸ φῶς τῶν τεχοφυλάκων ἢ τὸν ψόφον τῆ κώδω-
ντο παροξυνέσθαι. τῆτο μάλιστα τὰς Ἀργεῖς στρατιώτας ἐπέρρωσεν, οἰο-
μήνας τὸν κυνηγὸν ἔπι κρύπτειν, κοινωνεῖν αὐτῇ πράξει· εἶναι ᾧ πολλὰς ἢ
ἄλλας ἐν τῇ πόλει τὰς συνεργεῖν. ἔ μὲν ἄλλα τὰ τείχεα προσβαλλόν-
των, χαλεπὸς ἦν ὁ κίνδυνος, ἢ μῆκος ἐλάμβανε, τῶν μὲν κλιμάκων κρα-
δαιομένων, εἰ μὴ καθ' ἓνα χολαίως ἀναβαίνοιν· ἢ ᾧ ὥρα κατήπειγν, ἥδη
φθεγγομένων ἀλεκτριούων, ἢ ὅσον ἔπω τῶν ἔξ ἀγρῶν τι φέρεν εἰωθότων
πρὸς ἀγορὰν ἐπερχομένων. διὰ ἢ σπεύδων ὁ Ἀργεῖς ἀνέβαινε, τεσσαρά-
κοντα τῶν πάντων ἀναβεβηκότων πρὸς αὐτῶν ἢ προσδεξάμενος ἔτι τῶν κά-
τωθεν ὀλίγας, ἔπειτα τῶν οἰκίαν τῆ τυραννὸς ἢ τὸ στρατήγιον ἐπῆλθεν. ἐπὶ αὐ-
τῶν γὰρ οἱ μυθοφόροι παρενυκλίσθον. ἄφνω δ' ἔπιπεσὼν αὐτοῖς, ἢ συλ-
λαβὼν ἅπαντας, ἐδέξατο δ' ἀποκτείνοντας, εὐθὺς διεπέμπετο πρὸς τὰς φίλας,
ἀνακαλέμενος ἕκασον ἀπ' οἰκίας. ἢ συνδραμόντων πανταχόθεν, ἡμέρα μὲν
ὑπέλαμπεν ἥδη, ἢ τὸ θέατρον ἦν ὅχλος μεσόν, ἔτι πρὸς τῶν ἀδελφῶν αἰω-
ρμένων

rum & turrim in qua canis venaticus grandis
excubabat. Hic, vel quod sua sponte esset
torpidus, vel pridie defatigatus, non sensit
scandentes murum. At catellis hortulani in-
ferne eum excitantibus, primum cæcum &
obscurum reddidit latratum: inde illis præ-
tereuntibus magis intendit, tenebatque fre-
quens jam latratus locum; adeo ut ex altera
parte vigil elato clamore venatorem percun-
ctaretur, quemnam tam aspere allatraret canis,
& nunquid novi accidisset. Ille ex turri re-
spondit alta voce, nihil mali esse, sed canem
ad stationis lumen & strepitum tintinnabuli
laccessitum. Hoc potissimum Arati milites
roboravit, quod venatorem arbitrentur con-
scium rem tegere, atque esse alios in civitate
qui cœpta adjuvarent multos. At enim muro

succedentium ingens fuit periculum, & mo-
ra eos occupavit: quod scalæ, nisi subirent
singuli seorsum, vibrarent, tempusque urge-
ret, cantantibus jam gallis, & quod jamjam
adfuturi essent qui ex agro aliquid erant fer-
re ad forum soliti. Quapropter maturavit
Aratus scandere murum, quum quadraginta
solum ante eum evasisent, acceptisque insu-
per ex iis qui infra stabant paucis, domum
tyranni & prætorium petiit. Illic enim vi-
gilias mercenarii milites agebant. Quos
quum repente adortus comprehendisset cun-
ctos, neque quemquam occidisset: confe-
stim ad amicos misit diversos, qui ex ædi-
bus quemque excirent. Ut hi undique con-
currere, jam lux appetebat, & theatrum cœ-
tu erat completum ad incertum rumorem e-
tiamnum

ξεμύλων φήμι, καὶ σαφὲς εἶδέν αὐτόν· ὑπὲρ τῆς πραγμοσύνης πρὸν γε δὴ
πρὸς ἐλθὼν ὁ κῆρυξ εἶπεν ὡς Ἄρατ· ὁ Κλενίς πῶς ἀκαλεῖ τὰς πολίτας ἐπὶ
τῷ ἐλευθερίᾳ.

Τότε δὲ πισθύναντες ἤκειν αἱ πάλαι προσεδόκων, ᾤρησαν ἀνθρώποι πρὸς
τὰς θύρας τὰς τυράννων πῦρ ἐπιφέροντες. ἤρθη δὲ φλόξ μεγάλη καὶ κατα-
φανὴς μέχρι Κορίνθου, τὴν οἰκίαν ἀναφθείσης· ὥστε θαυμάσας τὰς ἐν
Κορίνθῳ, πῶς μὲν ὀρμήσῃ πρὸς τὴν βοήθειαν. ὁ μὲν ἐν Νικοκλῆς
ἔλαθε διὰ τινων ὑπονόμων ὑπεκδύς καὶ ἀποδράς ἐκ τῆς πόλεως· αἱ δὲ στρα-
τιῶται καταπαύσαντες μὲν τῆς Σικυωνίων τὸ πῦρ, διήρπαζον τὴν οἰκίαν. καὶ
εἰς ταῦτα ἐκώλυεν ὁ Ἄρατ· τά τε λοιπὰ χεῖματα τῶν τυράννων εἰς
μέσον ἔθηκε τοῖς πολίταις. ἀπέθανε δὲ εἰς εἰς εἰς ἐτρώθη τοῖς πᾶσι τῶν
ἐπέλθοντων, εἰς τῶν πολεμίων, ἀλλὰ καθαρὰ καὶ ἀθικτὸν αἶματ' ἐμ-
φυλὶς τῷ πρῶτῳ ἢ τύχῃ διεφύλαξε. κατήγαγε δὲ φυγάδας, τὰς μὲν
ὑπὸ Νικοκλῆς ἐκπεπληκότας, ὀγδοήκοντα, τὰς δὲ ἐπὶ τῶν ἐμπροσθεν τυ-
ράνων, ἐκ ἐλάτης πεντακοσίων, οἷς μακρὰ μὲν ἢ πλάνη καὶ ὁμῶς τι πειρη-
κονίασθαι ἐγγένοι. κατελθόντες δὲ οἱ πλεῖστοι πένητες, ὧν κύρια πρότερον
ἦσαν, ἐπελαμβάνοντο καὶ βαδίζοντες ἐπὶ τὰ χωρία καὶ τὰς οἰκίας, δεινὴν
ἀπορίαν τῷ Ἀράτῳ παρῆχον, ἐπὶ βελδομένῳ μὲν ἔξωθεν καὶ φθονομένῳ
ὑπὸ Ἀντιγόνος τῷ πόλιν ὀργῶντι διὰ τὴν ἐλευθερίαν, ταραττομένῳ δὲ ὑπὸ
αὐτῆς καὶ σασιάζουσιν. ὅθεν ἐκ τῶν παρόντων ἄριστα κρίνας, προσέμιξεν
αὐτῷ φέρων τοῖς Ἀχαιοῖς καὶ Δωρεῖς ὄντας, ὑπέδυσαν ἐκασίως ὄνομα καὶ

πο-

tiamnum suspenso, neque quicquam certi
quid ageretur, cognoscente: quousque tan-
dem progressus præco pronuntiavit, Ara-
tum Cliniae filium cives ad libertatem vo-
care.

Tunc fidentes adesse id quod jamdiu ex-
spectaverant, agmine contenderunt ad fores
tyranni, subjicientes faces ædibus: unde flam-
ma ingens edita atque conspicua Corinthum
usque, flagrante illius domo, ut obstupescen-
tes Corinthii, pene ad ferendas suppetias ef-
fuderint se. Nicocles autem occulte per cu-
niculos quosdam elapsus ex urbe evolavit.
Milites vero postquam cum Sicyoniis restin-
xerunt ignem, domum ejus diripuerunt: ne-
que id prohibuit Aratus, ac reliquas quoque
tyrannorum facultates concessit civibus. Por-

ro nemo occubuit vel omnino vulneratus fuit
ex aggressoribus vel hostibus, sed sincerum
& purum a civili sanguine fortuna hoc faci-
nus conservavit. Reduxit exules, qui ejeti
ab Nicocle fuerant, octoginta: qui tyranno-
rum dominatu superiorum, non minus quin-
gentos, qui diu & fere quinquaginta annos
fuerant palati. Horum plerique reversi in-
opes, pristinas possessiones suas vendicave-
runt, ingredientiæque prædia & domicilia
sua in magnas difficultates conjecerunt Ara-
tum: qui foris peti insidiis & invidiosam ef-
se Antigono libertatis causa cernebat civi-
tatem, concitari vero intus & seditione a-
gitari. Quare, quod in præsentia visum op-
timum factum est, associavit eam Achæis: &
quia Dorii erant, in nomen haud gravatim &

rem-

πολιτείαν τῷ Ἀχαιῶν, ἔτε ἀξίωμα λαμπρὸν ἔτε μεγάλῳ ἰχυρῷ ἐχόντων τότε. μικροπολῖται γὰρ ἦσαν οἱ πολλοί, καὶ γὰρ ἔτε χρηστὴν ἔτε ἀφθονὸν ἐκέλευτο, καὶ θαλάττῃ προσώκειν ἀλμυρῶ, τὰ πολλὰ καὶ ῥαχίας ἐκφερρμένη πρὸς τὴν ἡπείρου. ἀλλὰ μάλιστα δὴ δίδειξαν ἔτοι τῷ Ἑλληνικῇ ἀλλήλῳ ἀπρόσμαχον ἔσαν, ὅσακις τύχοι κόσμος καὶ στυγνῆς ὁμοφρονέσης, καὶ νῦν ἐχούσῃ ἡγεμόνῃ· οἱ δὲ μὴ πάλαι τῷ Ἑλλήνων ἀκμῇς ἔδεν, ὡς εἰπεῖν, μέγῃ ὄντες, ἐν ᾗ τὰ τότε μᾶς ἀξιολόγῃ πόλεως σύμπαντες ὁμοῦ δυνάμειν ἐκ ἐχούσας, δύναμις καὶ ὁμονομία, καὶ ὅτι τὰ πρῶτα κατ' ἀρετῇ ἐδυνάσθη μὴ φθονεῖν, ἀλλὰ πείθεσθαι καὶ ἀκολουθεῖν, ἐ μόνον αὐτὰς ἐν μέσῳ πόλεων καὶ δυνάμεων τηλικύτων καὶ τυραννίδων ἐφύλαξαν ἐλευθέρους, ἀλλὰ καὶ τῷ ἄλλων Ἑλλήνων ὡς πλείους ἐλευθεροῦν καὶ σώζοντες διετέλουν.

Ἦν δὲ Ἀρατὸς τῷ τρόπῳ πολιτικός, μεγαλόφρων, ἀκελεύερος εἰς τὰ κοινὰ μᾶλλον τῶν ἰδίων, πικρῶς μισοτύραννον, ἐχθρὸς ὄρω καὶ φιλίας αἰετὶ τῷ κοινῷ συμφέροντι χρώμενος. ὅθεν ἐχ' ἔως δοκεῖ γεγονέναι φίλος ἀκελεύς, ὡς ἐχθρὸς ἀγνώμων καὶ πρᾶτος, ὑπὸ δὲ πολιτείας ἐπ' ἀμφοτέρω τῷ καίρῳ μεταβαλλόμενος· ὁμονομίας ἐθνῶν καὶ κοινωνίας πόλεων, καὶ συνεδρίας καὶ θεάτρων μίαν φωνὴν ἀφίεντος, ὡς ἔδενός ἀλλ' ἢ τῶν καλῶν ἐρατῆς πολέμῳ καὶ ἀγῶνι χρέσασθαι φανερώς ἀθαρσῆς καὶ δύσελπις, κλέψαι δὲ πράγματα, καὶ συσχεύεσθαι καὶ κρύφα πόλεις καὶ τυράννους ἐπιβελότατος. διὸ καὶ

tempus publicam transierunt Achæorum, qui ea tempestate nec dignitatem eximiam nec magnas vires obtinebant. Nam fere exigua oppida incolebant, agrum neque uberem neque latum possidebant, & mare accolebant importuosum, littore fere saxoso continentem pulsans. Verum hi clarissime robur esse Græcorum ostenderunt inexpugnabile, quoties ordine & concordia administratum ducem insuper sit prudentem nactum. Qui quum veterum Græciæ florentium virium essent in nulla prope censendi parte, atque id temporis unius non æquarent potentiam mediocris civitatis: recto consilio & consensione, & quod ei qui virtute præcelleret inducere in animum possent non invidere, sed auscultare & obtemperare, non solum in medio sese civitatum & copiarum tantarum tyrannidumque

VOL. V.

in libertate retinere: sed assidue etiam plebrosque alios Græcos in libertatem asseruerunt & conservaverunt.

Moribus fuit Aratus politicus, celsi animi, attentior ad rem publicam quam privatam, hostis acer tyrannorum, inimicitias & amicitias semper ex bono publico metiebatur. Quod in causa est ut non tam amicus firmus quam facilis & lenis inimicus videatur fuisse, reipublicæ causa hinc inde pro tempore varians. Consensio gentium, societas civitatum, conventus & theatrum unam mittebat vocem, amatorem eum nullius rei æque ac virtutis esse. Ad bellum & certamen timidus atque animo imbecillis aperte committendum, ad res vero dolo gerendas, & ad urbes & tyrannos clam furripiendos contechnandisque infidiator callidissimus. Quapropter cum,

S f

ἢ πολλὰ τῶν ἀνελπίστων καταρθῶσαι ἐν οἷς ἐτόλμησεν, ἐκ ἐλάττω δα-
καὶ τῶν δυνατῶν ἐκαταλυπεῖν δι' ἀλαβείαν. ἔ γ' ὁ μόνον, ὡς ἔαινε, θηρίων
τινῶν ὄψεις ἐνεργοὶ διὰ σκότους εἶσαι, μεθ' ἡμέραν λατοφυλῆν), ξηρότητι
ἢ λεπιότητι τ' ὥρ' τὸν ὀφθαλμὸν ὑγρότητι, μὴ φερέσθαι τὴν πρὸς τὸ
φῶς σύγκρασιν· ἀλλὰ καὶ δεινότης τις εἶναι ἀνθρώπων ἢ σιμύεως ἐν τοῖς
ὑπαιθερίοις ἢ διακεκρηγυμμένοις διτάρακται φύσει, πρὸς τὴν τὰς ἀπικρύφας
ἢ λαθεαῖας ἀναθαρσῆσα πράξεις. τὴν δ' τοιαύτῃ ἀνιμαλίαν ἐνδὲα λό-
γῳ φιλοσόφῳ ὥρ' τὰς εὐφυίας ἀπεργάζεσθαι, τὴν ἀρετὴν ὥσπερ καρπὸν
αὐτοφυῆ ἢ ἀγεώργητον ἐκφέρειν διὰ τὴν ἀπὸ τῆς ταῦτα μὲν εἰ δὲ
ταξέω τοῖς ὁραδείγμασιν.

Ὁ δ' Ἄρατος ἐπεὶ κατέμιξε τοῖς Ἀχαιοῖς ἑαυτὸν ἢ τὴν πόλιν, ἐν ταῖς
ἱππεῦσι στρατοδόμος, ἠγαπᾶτο δι' εὐπείθειαν ὑπὸ τῶν ἀρχόντων, ὅτι, καί-
περ συμβολὰς τῷ κοινῷ μεγάλας δέδωκώς, τὴν ἑαυτοῦ δόξαν ἢ τὴν τ' πα-
τείδ' ἀμύμων, ὡς ἐν τῶν ἀπικρύφων χρηστὸν παρῆχεν αὐτῷ τὸν αἰ-
στρηγῆντα τῶν Ἀχαιῶν· εἴτε Δυμοῖ, εἴτε Τριτεύς, εἴτε μικρότερας
τινὸς ὣν τύχοι πόλεως. ἦκε δ' αὐτῷ ἢ χρημάτων δωρεὰ ὥρ' τὴν βασιλείαν,
πένη ἢ ἑκοσι τάλαντα. ταῦτα ἔλαβε μὲν ὁ Ἄρατος, λαβὼν δ', τοῖς ἑαυ-
τοῦ πολίταις ἐπέδωκεν ἀπορρομῆς, εἴτε τάλαντα ἢ λύτρα ἀνιμαλώ-
των.

Ἐπεὶ δ' οἱ φυγάδες ἦσαν ἀπαρηγόρητοι, τοῖς ἔχουσι τὰς κτήσεις ἐνο-
χλῆνες, ἢ τε πόλιν ἐκινδύνωσεν ἀνάστασιν γινέσθαι, μίαν ὁρῶν ἐλπίδα,
τίω

eum, qui præter expectationem præclare multa quæ tentare fuit ausus confecit, non pauciora apparet quæ effici poterant, minus audendo deposuisse. Non tantum enim animantium quorundam, meo iudicio, perspicax noctu est oculorum acies, interdiu vero cæcutit, ariditate & subtilitate ejus qui in oculis est humoris, qui confortii luminis est impatiens: verum etiam solertia est quædam hominis & prudentia in apertis rebus indictisque certaminibus natura facile trepida, ad facta tecta clanculariaque animosa. Hanc inconstantiam efficit in bonis ingeniis doctrinæ inopia philosophicæ: quæ virtutem sicut fructum spontaneum & incultum citra doctrinam effert. Cæterum clucebunt hæc per exempla.

At Aratus postquam se civitatemque suam conjunxit Achæis, equo merens a magistratibus obedientiæ causa dilectus est, quod quamvis tantas accessiones reipublicæ contulisset, nomen suum & patriæ vires: obsequentem tamen se ut gregarius aliquis exhiberet prætori annuo Achæorum, quicumque is, sive Dymæus, sive Tritensis, sive ex minore forte oppido foret. Allata etiam fuit ei pecunia dono a rege Ptolemæo viginti quinque talenta. Hanc cepit quidem Aratus, sed acceptam egenis civibus suis cum in alia, tum ad redimendos captivos dilargitus est.

Quia vero placari non poterant exules, qui prædiorum suorum possessores fatigabant, venit civitas in periculum extremum exitii. Quare

τὴν Πτολεμαίῳ φιλανθρωπίας, ἔμελλεν ἐκπλῦσαι καὶ διηθῆναι τῷ βασιλεῶσι ὅπως αὐτῷ χρήματα συμβάλη) πρὸς τὰς διαλύσεις. ἀνέχθη μὲν ἐν δαπὶ Μεθώνης ὑπὲρ Μάλειας, ὅς τῃ διὰ πόρε δρόμῳ χρησόμενος. πρὸς δὲ μέγα πλοῦμα καὶ πολλὰ θάλασσαν ἐκ πελάγους κατιῆσαν ἐνδύθη τῷ κυβερνήτῃ, ὥσπερ ἐμύθη μόλις ἤψατο τῇ Ἀδρίας πολεμίας ἔσης. ἐπρεσβεύτο γὰρ ὑπὸ Ἀντιγόνου, καὶ φυλακὴν ἔχον ἦν φθάσας ἀπέβη, καὶ τὴν ναῦν καταλιπὼν, ἀπεχώρησε μακρὰν ἀπὸ θαλάσσης, ἔχων ἓνα τῶν φίλων σὺν αὐτῷ Τιμανθῆ. καὶ καταβαλόντες ἑαυτοὺς εἰς τινα τόπον ὕλης γέμοντα, χαλεπῶς ὀνυκίσθον. ὀλίγῳ δὲ ὕστερον ὁ φερέμενος ἐπελθὼν, καὶ ζητῶν τὸν Ἄρατον, ἀπὸ τῶν θερσποίων ὤξηκατήθη τῶν ἐκείνου, δεδιδαγμένων λέγειν ὡς εὐθὺς ἀποδράς εἰς Εὐβοίαν ὤξηκαυσε. τὰ μάλιστα κομιζόμενα, καὶ τὴν ναῦν, καὶ τὰς θερσποίας ἀπέφηνε πολέμια, καὶ κατέχευε. μὲν δὲ ἡμέρας καὶ πολλὰς ἐν δαπὶ οἷον ὅτι τῷ Ἀράτῳ γίνεται τις εὐτυχία Ῥωμαϊκῆς νεὸς ὥσπερ ἀβασίης καὶ τὸν τόπον, ἐν ᾧ τὰ μὲν Ἰπὶ σκοπιῶ ἀνιῶν, τὰ δὲ κρυπτόμενα διήγη. ἔπλεε μὲν ἐν ἡ ναῦς εἰς Συρίαν. ἐπέβη δὲ πείσας τὸν ναύκληρον ἄλλοι Κασίας διακομιδῆαι καὶ διακομιδῇ, κινδυνῶσι αὐτῷς ἐκ ἐλάττοσι χρησόμενος καὶ θάλατταν. ἐν δὲ Κασίας χρόνῳ πολλῷ περαιωθεὶς εἰς Αἴγυπτον, αὐτόθεν τε τῷ βασιλεῖ διακεκμήνῳ πρὸς ἑαυτὸν οἰκείως ἐπέτυχε, καὶ θερσποιοῦν γράφας καὶ πίναξιν ἀπὸ τῇ Ἑλλάδῃ. ἐν οἷς κρείων ἔχων ἐκ ἄμυστον ὁ Ἄρατος, αἰεὶ τι τῶν τεχνικῶν καὶ περὶ τῶν, μά-

Quare unicam speciem videns Ptolemæi liberalitatem, perrexit navigare, & rogare regem ut argento sibi ad conciliandam civitatem suam subveniret. Solvit ex Methone supra Maleam, ut brevissimo cursu fretum trajiceret. Gubernatore autem acri vento ingentes volventi ex pelago fluctus permittente navem ablatum, ægre Adriam decurrit, oppidum hostile. Siquidem tenebatur ab Antigono & præsidium habebat: quam maturans devitare, egressusque navi relicta, recessit procul a mari, atque cum unus comitatus amicus est Timanthes. Hi conjecerunt se in locum nemorosum, ubi duriter noctem transigere. Mox superveniens præsidii præfectus Aratum investigavit: verum deceptus est ab illius servis, qui docti erant dicere

modo eum profugisse, atque in Eubœam vela fecisse. Navem tamen cum onere & famulitio ejus hostilem declaravit & tenuit. Paucis post diebus consilio destituto Arato offertur forte fortuna navis Romana quæ ad eum locum appulit, quo nunc speculatum ascendebat, nunc causa sui recondendi debebat. Ea navis cursum habebat in Syriam. Hanc conscendit, inducto naucrero ut usque ad Cariam deportaret se. Jactatus est autem periculis iterum in salo haud minoribus. Ex Caria vero transvectus longo spatio in Ægyptum, regem convenit, jampridem sibi benevolum, quod picturis & tabulis Græcis eum honoraret. In quibus quia judicium habebat Aratus non infcitum, assidue aliquid ei quod artificio & elegantia præstaret,

μάλισα ὃ Παμφίλῃ καὶ Μελάνθῃ, συνάγων καὶ κλέμνῃ ἀπέστει-
λεν.

Ἦνθαι γὰρ ἔτι δόξα τῇ Σικυωνίας μάσης καὶ χρηστογραφίας, ὡς μόνῃς
ἀδιάφθορον ἔχουσι τὸ καλόν· ὥστε καὶ Ἀπελλῷ ἐκείνῳ ἤδη θαυμάζο-
μενον, ἀφικέσθαι καὶ συγγράφειν τοῖς ἀνδράσιν Ἰππὶ τάλανῳ, τῇ δόξης μᾶλλον
ἢ τῇ τέχνῃ δεόμενον μεταλαβεῖν. διὸ τὰς μὲν ἄλλας εἰκόνας τῷ τυράν-
νων ἀνείλεν εὐθὺς ὁ Ἀρατῷ, ὅτε τινὶ πόλιν ἠλθούρῃσιν· ὧς δὲ τῇ Ἀει-
σεράτῃ καὶ Φίλιππον ἀκμάσαντι ἐβελεύσατο πολὺν χρόνον. ἐγράφη μὲν
γὰρ ὑπὸ πάντων τῷ ὧς τὸν Μελάνθον ἄεσματι νικηφόρῳ παρῆναι ὁ Ἀεί-
σερατῷ, Ἀπελλῷ συνεφάσματόν τῃ γραφῇ, ὡς Πολέμων ὁ ὠκυνηγὴς
ἰσόρηκεν. ὡς δὲ τὸ ἔργον ἀξιοθέατον, ὥστε κάμπτεσθαι τὸν Ἀρατὸν ὑπὸ τῇ
τέχνῃ, αὐθις τε μίσει πᾶσι πρὸς τὰς τυράννας ἔξαγόμενον, κελεύειν καθαι-
ρεῖν. τὸν ἔν τῳ γράφον Νεάλκην, φίλον ὄντα τῷ Ἀράτῃ, ὥσαιτ᾽ αὐτῷ φασί,
καὶ δακρύειν ὡς δ' ἐκ ἑπειθεν, εἰπεῖν ὅτι τοῖς τυράννοις πολεμητέον, καὶ τοῖς
τῶν τυράννων. ἐάσωμεν ἔν τῳ ἄεσμα καὶ τὴν νίκην, αὐτὸν δέ σοι παρῆναι τὸν
Ἀείσερατον ἐγὼ ὥσαιτ᾽ αὐτῷ τῷ πίνακι. Ἰππὶ τῷ Ἀράτῃ, διείληφεν ὁ Νεάλκης τὸν Ἀείσερατον· εἰς δὲ τὴν χώραν φοῖνικα μόνον ἐνέ-
γραψεν, ἄλλο δὲ οὐδὲν ἐτόλμησε ὥσαιτ᾽ αὐτῷ. τὰς δὲ πόδας ἔξαλειφομένης
τῇ Ἀεισεράτῃ διαλαθεῖν ὑπὸ τὸ ἄεσμα λέγουσιν. ἔκ τε δὴ τέτων ὁ Ἀρατῷ
ἠγαπάτο, καὶ δῶδ' ἐκείνῳ, ἔτι μᾶλλον ἤψατο τῇ βασιλείᾳ, καὶ δῶδ' αὖ
ἔλαβε τῇ πόλει πενήκοντα καὶ ἑκατὸν τάλαντα. καὶ τέτων τεσσαράκοντα μὲν
εὐθὺς

Pamphili imprimis & Melanthi, colligens & comparans mittebat.

Florebat enim gloria etiam tum Sicyoniæ artis & elegantis picturæ, velut quæ nitorem retineret sola illibatam, ut vel Apelles ille jam celebris eo se contulerit, ac quo consuetudinem aliquandiu cum illis viris haberet, talentum iis mercedis dederit, ut in estimationis magis quam artis eorum veniret societatem. Quapropter imagines Aratus cæteras tyrannorum, quum liberasset civitatem, sustulit: de Aristrato autem, qui vixit Philippi ævo, diu deliberavit. Pictus nempe fuit ab omnibus Melanthi affecis, curru triumphali, quo vehebatur victoria, assistens Aristratus: cui tabulæ, ut Polemon geographus memoriæ prodidit, manum apposuit

Apelles. Erat opus spectabile adeo ut flecteretur ab arte Aratus: rursus tyrannorum odio stimulatus detrahi præcepit tabulam. Ibi pictorem Nealcem perhibent, Arati amicum, lacrymabundum pro tabula deprecatum. Ut eum non movit, ibi cum tyrannis dixisse bellum gerendum, non cum imaginibus tyrannorum. Omittamus igitur, inquit, currum & victoriam, ipsum tibi præstabo Aristratum ego, ut tabula cedat. Quod quum permisisset Aratus, expungit Nealcæ Aristratum: ejus loco palmam subjecit, nihil aliud ausus fuit adjicere. Pedes deleti Aristrati delituisse ferunt sub curru. Ob hæc ergo fuit regi Aratus charus, cognitusque ab eo longe magis animum ejus devinxit sibi, accepitque dono civitati suæ centum quinquaginta talenta. Ex quibus quadraginta sta-

tima

εὐθὺς μεθ' ἑαυτῶ κομίζων εἰς Πελοπόννησον κατῆγε, τὰ δ' λοιπὰ διελὼν εἰς δύοσιν ὁ βασιλεὺς ὕστερον κτ' ἐμέσθ' ἀπέστειλεν.

Ἦν μὲν ἔν μέγα καὶ τὰ χρέματα τοσαῦτα ποιεῖσαι τοῖς πολίταις, ὅσων σμικρὸν μέσθ' ἄλλοι στρατηγοὶ καὶ δημαγωγοὶ λαμβάνοντες ὧδ' βασιλέων, ἠδίκων καὶ κατεδεδεγμένοι καὶ πρῶτον αὐτοῖς τὰς πατερίδας· μέζων δ' ἢ διὰ τῶν χρημάτων τῶν κατασκευασθῆσα τοῖς μὲν λόγοις πρὸς τὰς πλυσίαις διάλυσις καὶ ὁμόνοια, τῶν δ' ἢ δῆμῳ παντὶ σωτηρία καὶ ἀσφάλεια. θαυμαστὴ δ' ἡ τῶν ἀνδρῶν ἐν δυνάμει τοσαύτη μετεσιότης. ἀποδεχθεὶς δ' αὐτοκράτωρ διαλλακῆς καὶ κύριος ὅλως ἐπὶ τὰς φυγαδικὰς οἰκονομίαις μόνος, ἔχ' ὑπέμεινεν· ἀλλὰ πεντεκαίδεκα τῶν πολιτῶν προσηκατέλεξεν ἑαυτῶν, μεθ' ὧν πόνῳ πολλῷ καὶ μεγάλαις πραγματείαις κατεργάσατο καὶ σωήεμοσε φιλίαν καὶ εἰρήνην τοῖς πολίταις. ἐφ' οἷς ἔ' μόνον κοινῇ σύμπαντες οἱ πολῖται τιμὰς ἀπέδωκαν αὐτῷ πρεπύσας, ἀλλὰ καὶ κατ' ἰδίαν οἱ φυγάδες, εἰκόνα χαλκῷ ἀναστήσαντες, ἐπέγραψαν τόδε τὸ ἐλεγεῖον,

Βελαὶ μὲν καὶ ἄεθλα, καὶ ἂ ὦρε' Ἑλλάδ' αἰλκαῖ,

Τῷ δ' ἀνδρὶ σάλας πλάθε' Ἡρακλῆες·

Ἄμμες δ' εἰκόν' Ἄρατε τεῶν, νόσοιο τυχόντες,

Στάσαμην, ἀντ' ἀρετῆς ἠδ' ἐδικοσυίας,

Σωτῆρος, σωτῆρσι Θεοῖς, ὅτι πατερίδ' ἡ σᾶ.

Δαίμον' ἴσον, θεῖαν τ' ὥπασας δυνομίαν.

Ταῦτα διαπραξάμενος ὁ Ἄρατος, τῷ μὲν πολιτικῷ φθόνῳ μέζων ἐγγύονες

tim secum auferens, in Peloponnesum navigavit. Reliqua per portiones divisa misit deinceps ei rex minutatim.

Erat igitur magnificum vel tantum civibus argenti parasse, cujus exigua portione alii duces & concionatores accepta redempti a regibus jus violabant, addicebant se obnoxios, patriasque suas propinabant. Enimvero magnificentior hac pecunia fuit comparata pauperibus cum divitibus reconciliatio concordiaeque, populo autem universo salus & securitas. Jam suspicienda erat illius tanta in potentia moderatio. Siquidem creatus ad exulum querelas componendas disceptator cum libera prorsus potestate & arbitrio, non suscepit id solus, sed allegit sibi quindecim

cives: quibuscum multo labore & ingenti negotio confecit civibus inter se concinnavitque amicitiam atque concordiam. Quorum gratia non publice modo tota civitas meritis honoribus remuneravit eum, verum etiam exules privatim statuam ei ex aere posuerunt, cui hoc elegium inscribere,

*Consilia est pugnae tum virtus nota Pelasgis,
Herculis ad cippos innotuere viri.*

*Fiximus in patriam sed nos tua signa reduci,
Iustitiae memores dulcis Arate tue,
Propitiis superis, servatoris. Tua enim illa
Fortuna leges restituis patriae.*

His rebus gestis invidiam quidem ob beneficia

εμφύων φήμιν, ἢ σαφὲς εἶδεν αἰδότην ὑπὲρ τῆς πραγμοσύνης. πρὶν γὰρ εἶ
πρὸς τῶν οὐκ ἐκείνους εἶπεν ὡς Ἄρατος· ὁ Κλεωνίδης ὡς ἀκαλῆς τὰς πολίτας εἶπεν
τὴν ἐλευθερίαν.

Τότε ὅς τις δούσαντες ἤκουσεν αἱ παλαιὰ προσεδόκων, ὥρμησαν ἀνθρώποι πρὸς
τὰς θύρας τῆς τυραννὸς πῦρ εἰσφέρειν. ἤρθη ὅς τις φλόξ μεγάλη ἢ κατα-
φανὴς μέλει Κορίνθου, τῆς οἰκίας ἀναφθίσεως· ὥστε θαυμάσαντας τὰς ἐν
Κορίνθῳ, ὡς μὲν μικρὸν ὁρμῆσαι πρὸς τὴν βοήθειαν. ὁ μὲν ἐν Νικοκλῆϊ
ἔλαθε διὰ τινῶν ὑπονόμων ὑπεκδύς ἢ ἀποδράς ἐκ τῆς πόλεως· αἱ δὲ στρα-
τιῶται καταπαύσαντες μὲν τῆς Σικυωνίων τὸ πῦρ, διήρπαζον τὴν οἰκίαν. ἢ
εἶδεν ταῦτα ἐκώλυεν ὁ Ἄρατος, τὰ τε λοιπὰ χεῖματα τῶν τυράννων εἰς
μέσον ἔθηκε τοῖς πολίταις. ἀπέθανε ὅς τις εἶδεν εἰς τὴν τοῦ ὡς ἀπὸ τῶν
ἐπέλθοντων, εἶδεν τῶν πολεμίων, ἀλλὰ καθαράν ἢ ἀθικτὸν ἀφρατῶν ἐμ-
φυλὶς τὴν πρᾶξιν ἢ τύχην διεφύλαξε. κατήγαγε ὅς τις φυγάδας, τὰς μὲν
ὑπὸ Νικοκλῆϊς ἐκπεπληκότας, ὀγδοήκοντα, τὰς δὲ εἰς τῶν ἐμπροσθεν τυ-
ράννων, ἐκ ἐλάττης πεντακοσίων, οἷς μακρὰ μὲν ἢ πλάτη ἢ ὅμῃ τι πενή-
κονταετὴς ἐγγεγόνει. κατελθόντες ὅς τις οἱ πλείους πένητες, ὧν κύριαι πρότερον
ἦσαν, ἐπελαμβάνοντο· ἢ βαδίζοντες εἰς τὰ χωρία ἢ τὰς οἰκίας, δεινὴν
ἀπορίαν τῶν Ἀράτων παρῆχον, εἰσβλαστομένῳ μὲν ἔξωθεν ἢ φθονομένῳ
ὑπὸ Ἀντιγόνου τὴν πόλιν ὁρῶντι διὰ τὴν ἐλευθερίαν, ταραττομένῳ ὅς τις ὑπὸ
αὐτῆς ἢ σασιάζουσιν. ὅθεν ἐκ τῶν παρόντων αἰετα κείνας, προσέμιξεν
αὐτῶν φέρων τοῖς Ἀχαιοῖς ἢ Δωρεῖς ὄντας, ὑπέδυσαν ἐκαστὸς ὄνομα ἢ

πο-

tiamnum suspensio, neque quicquam certi
quid ageretur, cognoscente: quousque tan-
dem progressus præco pronuntiavit, Ara-
tum Cliniae filium cives ad libertatem vo-
care.

Tunc fidentes adesse id quod jamdiu ex-
spectaverant, agmine contenderunt ad fores
tyranni, subjicientes faces ædibus: unde flam-
ma ingens edita atque conspicua Corinthum
usque, flagrante illius domo, ut obstupescen-
tes Corinthii, pene ad ferendas suppetias ef-
fuderint se. Nicocles autem occulte per cu-
niculos quosdam elapsus ex urbe evolavit.
Milites vero postquam cum Sicyoniis restin-
xerunt ignem, domum ejus diripuerunt: ne-
que id prohibuit Aratus, ac reliquas quoque
tyrannorum facultates concessit civibus. Por-

ro nemo occubuit vel omnino vulneratus fuit
ex aggressoribus vel hostibus, sed sincerum
& purum a civili sanguine fortuna hoc faci-
nus conservavit. Reduxit exules, qui ejeti
ab Nicocle fuerant, octoginta: qui tyranno-
rum dominatu superiorum, non minus quin-
gentos, qui diu & fere quinquaginta annos
fuerant palati. Horum plerique reversi in-
opes, pristinas possessiones suas vendicave-
runt, ingredientisque prædia & domicilia
sua in magnas difficultates conjecerunt Ara-
tum: qui foris peti infidiis & invidiosam ef-
se Antigono libertatis causa cernebat civi-
tatem, concitari vero intus & seditione a-
gitari. Quare, quod in præsentia visum op-
timum factu est, associavit eam Achæis: &
quia Dorii erant, in nomen haud gravatim &

rem-

πολιτείαν τὴν Ἀχαιῶν, ἔτε ἀξίωμα λαμπρὸν ἔτε μεγάλῳ ἰσχύϊ ἐχόντων τότε. μικροπολῖται γὰρ ἦσαν οἱ πολλοί, καὶ γὰρ ἔτε χρηστὴν ἔτε ἀφθονον ἐπέκλιπτο, καὶ θαλάττῃ προσώκον ἀλμυρῶ, τὰ πολλὰ καὶ ῥαχίας ἐκφερρμυρή πρὸς τὴν ἡπείρου. ἀλλὰ μάλιστα δὴ δίδειξαν ἔτοι τὴν Ἑλληνικὴν ἀλλήλῳ ἀπρόσμαχον ἔσαν, ὅσας τις τύχοι κόσμος καὶ συντάξεως ὁμοφρονέσης, καὶ νῦν ἐχοντο ἡγεμόνῳ· οἱ δὲ μὴ πάλαι τῷ Ἑλλήνων ἀκμῆς ἔδεν, ὡς εἰπεῖν, μέγῳ ὄντες, ἐν τῷ τότε μιᾷ ἀξιολόγῃ πόλεως σύμπαντες ὁμοῦ δυνάμιν ἐκ ἐχοντες, ἀνδρεία καὶ ὁμονοία, καὶ ὅτι τῷ πρώτῳ κατ' ἀρετῇ ἐδυνάμην μὴ φθονεῖν, ἀλλὰ πείθεσθαι καὶ ἀκολουθεῖν, καὶ μόνον αὐτὰς ἐν μέσῳ πόλεων καὶ δυνάμεων τηλικύτων καὶ τυραννίδων ἐφύλαξαν ἐλευθέρους, ἀλλὰ καὶ τῷ ἄλλων Ἑλλήνων ὡς πλείους ἐλευθεροῦντες καὶ σώζοντες διετέλουν.

Ἦν δὲ Ἀρατὸς τῷ τρόπῳ πολιτικός, μεγαλόφρων, ἀκερβέστερος εἰς τὰ κοινὰ μᾶλλον τῶν ἰδίων, πικρῶς μισοτύραννον, ἐχθρὰς ὄρω καὶ φιλίας αἰετῶς κοινῶν συμφέρειν χρώμενος. ὅθεν ἐχ' ἔτις δοκεῖ γεγονέναι φίλος ἀκερβής, ὡς ἐχθρὸς διγνώμων καὶ πρᾶτος, ὑπὸ τῇ πολιτείᾳ ἐπ' ἀμφοτέρω τῷ καιρῷ μεταβαλλόμενος· ὁμονοίας ἐθνῶν καὶ κοινωνίας πόλεων, καὶ συνεδρίας καὶ θεάτρων μίαν φωνὴν ἀφίειλε, ὡς ἐδενὸς ἀλλ' ἢ τῶν καλῶν ἐραστής· πολέμῳ καὶ ἀγῶνι χρησάμενος φανερώς ἀταρξίας καὶ δύσελπας, κλέψαι δὲ πράγματα, καὶ συσκατάσας καὶ κρύφα πόλεις καὶ τυράννας ἐπιβελοτάτος. διὸ

καὶ

republicam transferunt Achæorum, qui ea tempestate nec dignitatem eximiam nec magnas vires obtinebant. Nam fere exigua oppida incolebant, agrum neque uberem neque latum possidebant, & mare accolebant importuosum, littore fere saxoso continentem pulsans. Verum hi clarissime robur esse Græcorum ostenderunt inexpugnabile, quoties ordine & concordia administratum ducem insuper sit prudentem natum. Qui quum veterum Græciæ florentium virium essent in nulla prope censendi parte, atque id temporis unius non æquarent potentiam mediocris civitatis: recto consilio & consensione, & quod ei qui virtute præcelleret inducere in animum possent non invidere, sed auscultare & obtemperare, non solum in medio sese civitatum & copiarum tantarum tyrannidumque

VOL. V.

in libertate retinere: sed assidue etiam plebsque alios Græcos in libertatem asseruerunt & conservaverunt.

Moribus fuit Aratus politicus, celsi animi, attentior ad rem publicam quam privatam, hostis acer tyrannorum, inimicitias & amicitias semper ex bono publico metiebatur. Quod in causa est ut non tam amicus firmus quam facilis & lenis inimicus videatur fuisse, reipublicæ causa hinc inde pro tempore varians. Consensio gentium, societas civitatum, conventus & theatrum unam mittebat vocem, amatorem cum nullius rei æque ac virtutis esse. Ad bellum & certamen timidus atque animo imbecillis aperte committendum, ad res vero dolo gerendas, & ad urbes & tyrannos clam surripiendos contechnandisque insidiator callidissimus. Quapropter

S f

cum,

ἢ πολλὰ τῶν ἀνελπίστων καταρθείσας ἐν οἷς ἐτόλμησεν, ἐκ ἐλάττωνα δο-
κεῖ τῶν δυνατῶν ἐγκαταλιπεῖν δι' ἀλαβείαν. ἔ γ' ὁ μόνος, ὡς ἔακε, θηρίων
τινῶν ὄψεις ἐνεργοὶ διὰ σκότους εἶσαι, μεθ' ἡμέραν λαπτουφλύν', ἐκέρητι
ἢ λεπτότητι τ' ὡεὶ τὸν ὀφθαλμὸν ὑγρότητο, μὴ φερέσης τὴν πρὸς τὸ
φῶς σύγκρασιν· ἀλλὰ καὶ δεινότης τις εἶναι ἀνθρώπων ἢ σμύεσις ἐν τοῖς
ὑπαιθερίοις ἢ διακεκρηυγμύοις διτάρακτο φύσει, πρὸς τ' τὰς ἐπικυφάς
ἢ λαθραῖας ἀναθαρσῶσα πρᾶξις. τὴν δ' τοιαύτῃ ἀνωμαλίᾳ ἰνδία λό-
γος φιλοσόφος ὡεὶ τὰς εὐφύας ἀπεργάζετο, τὴν ἀρετὴν ὥσπερ καρπὸν
αὐτοφυῆ ἢ ἀγεώγητον ἐκφέρειν διχα τ' ἐπιστήμης. ταῦτα μὲν εἰ ὄξε-
ταζέσθω τοῖς ὡδαδείμασιν.

Ὁ δ' Ἄρατος ἐπεὶ κατέμιξε τοῖς Ἀχαιοῖς ἑαυτὸν ἢ τὴν πόλιν, ἐν ταῖς
ἱππεῦσι στραθυόμηνος, ἠγαπᾶτο δι' εὐπείθειαν ὑπὸ τῶν ἀρχόντων, ὅτι, καί-
περ συμβολὰς τῷ κοινῷ μεγάλας δέδωκώς, τὴν ἑαυτοῦ δόξαν ἢ τὴν τ' πα-
τείδο δυνάμιν, ὡς ἐν τῶν ἐπιτυχόντων χρηστὴ παρῆχεν αὐτῷ τὸν αἰ-
στρατηγεῖν τῶν Ἀχαιῶν· εἴτε Δυμοῖτο, εἴτε Τριτεύς, εἴτε μικροτέρας
τινὸς ὢν τύχοι πόλεως. ἦκε δ' αὐτῷ ἢ χρημάτων δωρεὰ ὡδὰ τῇ βασιλείᾳ,
πέπλε ἢ εἰκοσι τάλαντα. ταῦτα ἔλαβε μὲν ὁ Ἄρατος, λαβὼν δ', τοῖς ἑαυ-
τοῦ πολίταις ἐπέδωκεν ἀπορριμύοις, εἰς τε τάλλα ἢ λύτρωσιν αἰχμαλώ-
των.

Ἐπεὶ δ' οἱ φυγάδες ἦσαν ἀπαρηγόρητοι, τοῖς ἔχουσι τὰς κλήσεις ἐνα-
χλεῖν, ἢ τε πόλιν ἐκινδυνώθην ἀνάστατο γνέσθαι, μίαν ὁρῶν ἐλπίδα,
τίω

cum, qui præter expectationem præclare multa quæ tentare fuit ausus confecit, non pauciora apparet quæ effici poterant, minus audendo depofuisse. Non tantum enim animantium quorundam, meo iudicio, perspicax noctu est oculorum acies, interdiu vero cæcutit, ariditate & subtilitate ejus qui in oculis est humoris, qui confortii luminis est impatiens: verum etiam solertia est quædam hominis & prudentia in apertis rebus indictisque certaminibus natura facile trepida, ad facta recta clanculariaque animosa. Hanc inconstantiam efficit in bonis ingeniis doctrinæ inopia philosophicæ: quæ virtutem sicut fructum spontaneum & incultum citra doctrinam effert. Cæterum elucebunt hæc per exempla.

At Aratus postquam se civitatemque suam conjunxit Achæis, equo merens a magistratibus obedientiæ causa dilectus est, quod quamvis tantas accessiones reipublicæ contulisset, nomen suum & patriæ vires: obsequentem tamen se ut gregarius aliquis exhiberet prætori annuo Achæorum, quicumque is, sive Dymæus, sive Tritensis, sive ex minore forte oppido foret. Allata etiam fuit ei pecunia dono a rege Ptolemæo viginti quinque talenta. Hanc cepit quidem Aratus, sed acceptam egenis civibus suis cum in alia, tum ad redimendos captivos dilargitus est.

Quia vero placari non poterant exules, qui prædiorum suorum possessores fatigabant, venit civitas in periculum extremum exitii.

Quare

τὴν Πτολεμαίᾳ φιλανθρωπία, ἔδωκεν ἐμπλῦσαι καὶ διηθλῦσαι τῇ βασιλείᾳ, ὅπως αὐτῇ χρήματα συμβάλῃ) πρὸς τὰς διαλύσεις. ἀνέχθη μὲν ἐν Δοδὺ Μεθώνης ὑπὲρ Μιλήας, ὡς τῇ διὰ πόρε δρόμῳ χρησόμενος. πρὸς δὲ μέγα πιδύμα καὶ πολλὰ θάλασσαν ἐκ πελάγους κατιῆσαν ἐνδόνῃ τῇ κυβερνήτῃ, ὥσπερ ἐνδόνῃ μόνις ἤψατο τῇ Ἀδρίας πολεμίας ἔσης. ἐπρωτῆτο γὰρ ὑπὸ Ἀντιγόνου, καὶ φυλακὴν εἶχεν ἣν φθάσας ἀπέβη, καὶ τὴν ταῦν καταλιπὼν, ἀπεχώρησε μακρὰν Δοδὺ θάλασσης, ἔχων ἓνα τῶν φίλων σὺν αὐτῷ Τιμάνθῃ. καὶ καταβαλόντες ἑαυτοὺς εἰς τινα τόπον ὕλης γέμοντα, χαλεπῶς ὀνηκίεσκον. ὀλίγῳ δὲ ὕστερον ὁ φερέμενος ἐπελθὼν, καὶ ζητῶν τὸν Ἄρατον, Δοδὺ τῶν θεραιπύλων ἐξηπατήθη τῶν ἐκείνου, δεδιδαγμένων λέγειν ὡς εὐθὺς Δοδὺν εἰς Εὐβοίαν ἐξέπλευσε. τὰ μύθοι κομιζόμενα, καὶ τὴν ναῦν, καὶ τὰς θεραιπύλων ἀπέφηνε πολέμια, καὶ κατέχευε. μὲν δὲ ἡμέρας καὶ πολλὰς ἐν Δοδὺ οἷον ὅτι τῷ Ἀράτῳ γίνεται τις εὐτυχία Ῥωμαϊκῆς νεὸς ὥσπερ ἀποβύσεως καὶ τὸν τόπον, ἐν ᾧ τὰ μὲν ἐπὶ σκοπῇ ἀνιῶν, τὰ δὲ κρυπτόμενος διήλθον. ἔπειτα μὲν ἐν τῇ ναυὶ εἰς Συρίαν. ἐπέβη δὲ πείσας τὸν ναυκληρὸν ἄλλοι Καρίας διακομιδῆαι καὶ διακομιδῇ, κινδυνῶσι αὐτῷ ἐκ ἐλατίοσι χρησόμενος καὶ θάλατταν. ἐκ δὲ Καρίας χρόνῳ πολλῷ περαιωθείς εἰς Αἴγυπτον, αὐτόθεν τε τῷ βασιλεῖ διακειμένῳ πρὸς ἑαυτὸν οἰκείως ἐπέτυχε, καὶ θεραιπύλῳ γραφαῖς καὶ πίναξιν Δοδὺ τῇ Ἑλλάδι. ἐν οἷς κείνῳ ἔχων ἐκ ἄμεσον ὁ Ἄρατος, αἰεὶ τι τῶν τεχνικῶν καὶ θεωρητικῶν, μά-

Quare unicam speciem videns Ptolemæi liberalitatem, perrexit navigare, & rogare regem ut argento sibi ad conciliandam civitatem suam subveniret. Solvit ex Methone supra Maleam, ut brevissimo cursu fretum trajiceret. Gubernatore autem acri vento ingentes volventi ex pelago fluctus permittente navem ablatus, ægre Adriam decurrit, oppidum hostile. Siquidem tenebatur ab Antigono & præsidium habebat: quam maturans devitare, egressusque navi relicta, recessit procul a mari, atque cum unus comitatus amicus est Timanthes. Hi conjecerunt se in locum nemorosum, ubi duriter noctem transigere. Mox superveniens præsidii præfectus Aratum investigavit: verum deceptus est ab illius servis, qui docti erant dicere

modo eum profugisse, atque in Eubœam vela fecisse. Navem tamen cum onere & famulatio ejus hostilem declaravit & tenuit. Paucis post diebus consilio destituto Arato offertur forte fortuna navis Romana quæ ad eum locum appulit, quo nunc speculatum ascendebat, nunc causa sui recondendi debebat. Ea navis cursum habebat in Syriam. Hanc conscendit, induceto nauclero ut usque ad Cariam deportaret se. Jactatus est autem periculis iterum in salo haud minoribus. Ex Caria vero transvectus longo spatio in Ægyptum, regem convenit, jampridem sibi benevolum, quod picturis & tabulis Græcis eum honoraret. In quibus quia judicium habebat Aratus non inscitum, assidue aliquid ei quod artificio & elegantia præstaret,

μάλισα ὃ Παμφίλῃ καὶ Μελάνθῃ, συνάγων καὶ κλώμῃσι ἀπέστει-
λεν.

Ἦνθα γὰρ ἔτι δόξα τῇ Σικυωνίας μάσης καὶ χρηστογραφίας, ὡς μόνῃς
ἀδιάφθορον ἔχουσιν τὸ καλόν· ὥστε καὶ Ἀπελλῷ ἐκείνῳ ἤδη θαυμάζο-
μενον, ἀφικέσθαι καὶ συγχεῖσθαι τοῖς ἀνδράσιν ἐπὶ τάλανῳ, τῇ δόξης μᾶλλον
ἢ τῇ τέχνῃ δεόμενον μεταλαβεῖν. διὸ τὰς μὲν ἄλλας εἰκόνας τῇ τυράν-
νων ἀνείλεν εὐθύς ὁ Ἀρατῷ, ὅτε τῷ πόλιν ἠλευθέρωσε· ὡς δὲ τῇ Ἀει-
σεράτῃ καὶ Φίλιππον ἀκμάσαντι ἐβαλέυστο πολὺ χρόνον. ἐγράφη μὲν
γὰρ ὑπὸ πάντων τῇ ὡς τὸν Μελάνθον ἄρματι νικηφόρῳ παρεστῶς ὁ Ἀεί-
σερατῷ, Ἀπελλῷ συνεφασμαδύς τῇ γραφῇ, ὡς Πολέμων ὁ ὡσηγητὴς
ἰσόρηκεν. ὡς δὲ τὸ ἔργον ἀξιοθέατον, ὥστε κάμπιεσθαι τὸν Ἀρατὸν ὑπὸ τῇ
τέχνῃ, αὐθις τε μίσει πᾶσι πρὸς τὰς τυράννας ἔξαγόμενον, κελεύειν κατὰ-
εῖν. τὸν ἔν τῳ γράφον Νεάλκῃ, φίλον ὄντα τῷ Ἀράτῃ, ὥσπερ φασι,
καὶ δακρύειν ὡς δ' ἐκ ἐπιθεῖν, εἰπὴν ὅτι τοῖς τυράννοις πολεμητέον, καὶ τοῖς
τῶν τυράννων. ἐάσωμεν ἔν τῳ ἄρμα καὶ τὴν νίκην, αὐτὸν δέ σοι παρέξω τὸν
Ἀείσερατον ἐγὼ ὥσπερ ἄρχοντα τῷ πινάκῳ. Ἐπὶ τῷ Ἀράτῃ,
διείληφεν ὁ Νεάλκης τὸν Ἀείσερατον εἰς τὴν χώραν φοῖνικα μόνον ἐνέ-
γραψεν, ἄλλο δὲ ἔδεν ἐτόλμησε ὥσπερ βαλεῖν. τὰς δὲ πόδας ἔξαιφομεν
τῷ Ἀεισεράτῃ διαλαθεῖν ὑπὸ τῳ ἄρμα λέγουσιν. ἔκ τε δὴ τῶν ὁ Ἀρατῷ
ἠγαπᾶτο, καὶ δίδως πᾶσαν, ἔτι μᾶλλον ἠψατο τῷ βασιλείῳ, καὶ δωρεὰν
ἔλαβε τῇ πόλει πενήκοντα καὶ ἑκατὸν τάλαντα. καὶ τῶν τεσσαράκοντα μὲν
εὐθύς

Pamphili imprimis & Melanthi, colligens & comparans mittebat.

Florebat enim gloria etiam tum Sicyoniæ artis & elegantis picturæ, velut quæ nitorem retineret sola illibatum, ut vel Apelles ille jam celebris eo se contulerit, ac quo consuetudinem aliquandiu cum illis viris haberet, talentum iis mercedis dederit, ut in estimationis magis quam artis eorum veniret societatem. Quapropter imagines Aratus cæteras tyrannorum, quum liberasset civitatem, sustulit: de Aristrato autem, qui vixit Philippi ævo, diu deliberavit. Pictus nempe fuit ab omnibus Melanthi affecis, curru triumphali, quo vehebatur victoria, assistens Aristratus: cui tabulæ, ut Polemon geographus memoriæ prodidit, manum apposuit

Apelles. Erat opus spectabile adeo ut flecteretur ab arte Aratus: rursus tyrannorum odio stimulus detrahi præcepit tabulam. Ibi pictorem Nealcem perhibent, Arati amicum, lacrymabundum pro tabula deprecatur. Ut eum non movit, ibi cum tyrannis dixisse bellum gerendum, non cum imaginibus tyrannorum. Omittamus igitur, inquit, currum & victoriam, ipsum tibi præstabo Aristratum ego, ut tabula cedat. Quod quum permisisset Aratus, expungit Nealcem Aristratum: ejus loco palmam subjecit, nihil aliud ausus fuit adjicere. Pedes deleti Aristrati delituisse ferunt sub curru. Ob hæc ergo fuit regi Aratus charus, cognitusque ab eo longe magis animum ejus devinxit sibi, accepitque dono civitati suæ centum quinquaginta talenta. Ex quibus quadraginta sta-
tim

εὐθύς μεθ' ἑαυτῷ κομίζων εἰς Πελοπόννησον κατῆρε, τὰ δ' ἄλοιπα διελών εἰς δόσεις ὁ βασιλεὺς ὕστερον κτ' ἐμέσθ' ἀπέστειλεν.

Ἦν μὲν ἔν μέγα καὶ τὰ χεῖματα τοσαῦτα ποιεῖσαι τοῖς πολίταις, ὅσων σμικρὸν μέσθ' ἄλλοι στρατηγοὶ καὶ δημαγωγοὶ λαμβάνοντες πῶδ' βασιλέων, ἠδίκων καὶ κατεδεδεῖτο καὶ πρᾶσιπον αὐτοῖς τὰς πατείδας· μέζων δ' ἢ διὰ τῶν χρημάτων τέτων κατασκηναδῆσα τοῖς μὲν δαπνοῖς πρὸς τὰς πλεῖστας διάλυσις καὶ ὁμόνοια, τῷ δ' ἐπὶ δῆμῳ παντὶ σωτηρία καὶ ἀσφάλεια. θαυμαστὴ δ' ἡ τῷ ἀνδρὶ ἐν δυνάμει τοσαύτη μετειότης. ἀποδειχθεὶς δ' αὐτοκράτωρ διαλλακῆς καὶ κύριος ὅλως ἐπὶ τὰς φυγαδικὰς οἰκονομίας μόνος, ἔχ' ὑπέμεινεν· ἀλλὰ πεντεκαίδεκα τῶν πολιτῶν προσηκατέλεξεν ἑαυτῷ, μεθ' ὧν πόνῳ πολλῷ καὶ μεγάλαις πραγματείαις κατεργάσατο καὶ σωήεμοσε φιλίαν καὶ εἰρήνην τοῖς πολίταις. ἐφ' οἷς ἔ μόνον κοινῇ σύμπαντες οἱ πολῖται τιμὰς ἀπέδωσαν αὐτῷ πρεπῆσας, ἀλλὰ καὶ κατ' ἰδίαν οἱ φυγάδες, εἰκόνα χαλκῷ ἀναστήσαντες, ἐπέγραψαν τόδε τὸ ἐλεγεῖον,

Βελαὶ μὲν καὶ ἄεθλα, καὶ ἂ πῶδ' Ἑλλάδ' αἰλκά,

Τῷ δ' ἀνδρὶ σάλας πλάθει) Ἡρακλῆες·

Ἄμμες δ' εἰκόν' Ἄρατε τεῶν, νόσοιο τυχόντες,

Στάσαμην, ἀντ' ἀρετᾶς ἠδ' ἐ δικαιοσύνας,

Σωτήεσθ', σωτήεσι Θεοῖς, ὅτι πατείδι τὰ σᾶ.

Δαίμον' ἴσον, θείαν τ' ὤπασας δῖνομίαν.

Ταῦτα διαπραξάμενος ὁ Ἄρατος, τῷ μὲν πολιτικῷ φθόνῳ μέζων ἐγγέγονε

tim secum auferens, in Peloponnesum navigavit. Reliqua per portiones divisa misit deinceps ei rex minutatim.

Erat igitur magnificum vel tantum civibus argenti parasse, cujus exigua portione alii duces & concionatores accepta redempti a regibus jus violabant, addicebant se obnoxios, patriasque suas propinabant. Enimvero magnificientior hac pecunia fuit comparata pauperibus cum divitibus reconciliatio concordiaque, populo autem universo salus & securitas. Jam suspicienda erat illius tanta in potentia moderatio. Siquidem creatus ad exulum querelas componendas disceptator cum libera prorsus potestate & arbitrio, non suscepit id solus, sed allegit sibi quindecim

cives: quibuscum multo labore & ingenti negotio confecit civibus inter se concinnavitque amicitiam atque concordiam. Quorum gratia non publice modo tota civitas meritis honoribus remuneravit eum, verum etiam exules privatim statuerunt ei ex aere posuerunt, cui hoc elegium inscribere,

*Consilia & pugnae tum virtus nota Pelasgis,
Herculis ad cippos innotuere viri.*

*Fiximus in patriam sed nos tua signa reduci,
Iustitiae memores dulcis Arate tuae,
Propitiis superis, servatoris. Tua enim illa
Fortuna leges restituis patriae.*

His rebus gestis invidiam quidem ob beneficia

γόνει διὰ τὰς χάριτας· Ἀντίγονο δ' ὁ βασιλεὺς, ἀνώνυμο ἐπ' αὐτῷ, καὶ βελόμωτο ἢ μετάγειν ὅλως τῇ φιλίᾳ πρὸς αὐτόν, ἢ διαβάλλειν πρὸς τὸν Πτολεμαῖον, ἄλλας τε φιλανθρωπίας ἐνεδείκνυτο μὴ πάνυ προσιεμῶ, καὶ θύων θεοῖς ἐν Κορίνθῳ, μερίδας εἰς Σικυῶνα πρὸ Ἀργάτῳ διέπεμπε· καὶ πρὸς τὸ δαῖπνον, ἐσιωμῶν πολλῶν, εἰς μέσον φθεγξάμωτο, ὥμω, ἔφη, τὸν Σικυῶνιον τῆτον νεανίσκον ἐλευθέριον εἶναι τῇ φύσει μόνον καὶ φιλοπολίτῳ· ὁ γὰρ καὶ βίῳ ἔοικε καὶ πραγμάτων βασιλικῶν ἱκανὸς εἶναι κρείττης πρότερον γὰρ ἡμᾶς ὑπερεώρα, ταῖς ἐλπίσιν ἔξω βλέπων, καὶ τὸν Αἰγύπτιον ἐθαύμαζε πλεον, ἐλέφαντας καὶ σόλους καὶ αὐλας ἀκέων· νυνὶ γὰρ ὑπὸ σκλήρῃ ἐωρακῶς πάντα τὰ ἐκεῖ πράγματα, τραγωδίαν ὄντα καὶ σκλωρογραφίαν, ὅλως ἡμῖν προσκεχώρηκε. αὐτὸς τε ἐν ὑποδέχομαι τὸ μειράκιον, ἐγνωκῶς εἰς ἅπαντα χρησθῆς, καὶ ὑμᾶς ἀξιῶ φίλον νομίζειν. τέτῃς τῆς λόγους ὑπόθεσιν λαβούνης οἱ φθονεργὶ καὶ κακοήθεις, διημιλλῶντο ταῖς ἐπιστολαῖς ἀλλήλοισι, πολλὰ καὶ θυχερῇ καὶ τῷ Ἀργάτῃ πρὸ Πτολεμαῖου γράφοντες, ὥστε καίκεῖνον ἐγκαλεῖν πένψαι. ταῖς μὲν ἐν ἀειμαχήτοις καὶ διαπύργοις τοξομομαῖς ἔρωτι φιλίας βασιλέων καὶ τυράννων, τοσούτον προσέω φθόνος καὶ κακοηθείας.

Ὁ γὰρ Ἀργατοῦ αἰρεθείς στρατηγὸς τὸ πρῶτον ὑπὸ τῷ Ἀχαιῶν, τὴν ἀντιπέραι Λοκρίδα καὶ Καλυδονίαν ἐπόρεθσε· Βοιωτοῖς γὰρ μὲν μυρίων στρατιῶν βοηθῶν, ὑπέστησε τὴν μάχης ἣν ὑπὸ Αἰτωλῶν πρὸ Χαιρώνειας ἡττήθησαν, Ἀβοιωκεῖται τε τῷ Βοιωτάρχῃ καὶ χιλίων σὺν αὐτῷ πεσόντων. ὁπαιτῇ γὰρ ὕστερον,

cia Aratus civilem vicerat. Rex vero Antigonus anxius ejus causa, cupiensque vel traducere totum benevolentia ad se, vel ab eo alienare Ptolemæum, cum aliam munificentiam satis abhorrenti ostendit, tum Diis Corinthi sacrificans portiones misit Sicyonem ad Aratum: ac super cœnam multis accumbentibus in medium loquutus, Censebam, inquit, juvenem hunc Sicyonium ingenio esse unice liberali ac civium suorum cupidum: verum videtur morum etiam & negotiorum idoneus iudex esse regionum. Quippe ante despiciebat nos ex spe suspensus externa, opesque studebat Ægyptias, elephantos, classes, aulas audiens: nunc postquam interius omnia ibi contemplatus est tragœdiam esse & umbram, totum se ad nos aggregavit. Quocirca juve-

nem ipse complector, statuique opera ejus ubique uti, & vobis jubeo ut pro amico cum habeatis. Ex hisce verbis capta ansa invidi & malevoli certaverunt inter se scribendis epistolis, multaue & gravia Ptolemæo de Arato significaverunt, unde misit ille expositum cum eo. Atque exoptatis his & flagrantibus, ad quas magno ardore contenditur, regum & tyrannorum amicitiiis tantum conjunctum erat livoris & malignitatis.

At Aratus prætor primum ab Achæis creatus objectam Locridem & Calydoniam populatus est. Bœotiis vero decem millibus militum suppetias ferens venit post pugnam, qua ab Ætolis fuerunt ad Chæroneam fusi: ubi Abœocritus Bœotarcha eum mille militibus Bœotiis cecidit. Insequenti anno iterum

ὑστερον, αὐθις στρατηγῶν ἐνίστατο τῶν περὶ τὸν Ἀκροκόρινθον προῆξιν, ἢ Σικυωνίων ἐκδ' Ἀχαιῶν κηδόμενον, ἀλλὰ κοινῶς τινὰ τ' Ἑλλάδῳ ὅλης τυραννίδα τῶν Μακεδόνων φερεῖν ἐκείθεν ἔξελάσαι διανοόμενον. Χάρις μὲν γὰρ ὁ Ἀθιναῖς ἐν τινὶ μάχῃ πρὸς τὰς βασιλείας στρατηγὸς αὐτυχίσας, ἔγραψε τῷ δήμῳ τῷ Ἀθιναίων ὡς νενικήκοι τ' ἐν Μαγαδῶνι μάχῃς ἀδελφῶν. ταύτῃ δὲ τῶν προῆξιν ἐκ αὐτῶν ἀμάργοι τὶς ἀδελφῶν προσηπὼν τῷ Πελοπίδῃ τῷ Θεβαίῃς καὶ Θρασυβύλῃ τῷ Ἀθιναίῃ τυραννοκλονίας πλὴν ὅτι πρὸς Ἑλλήνας, ἀλλὰ ἐπακλὸν ἀρχὴν γεγονέναι καὶ ἀλλόφυλον αὐτῇ δίδινεν. ὁ μὲν γὰρ Ἰσθμὸς ἐμφράσων τὰς θαλάσας, εἰς ταυτὲ συνάγει τὸ τόπον καὶ συνάπῃ τῶν ἡπείρου ἡμῶν. ὁ δὲ Ἀκροκόρινθος, ὑψηλὸν ὄρεον, ἐκ μέσης ἀναπεφυκὸς τ' Ἑλλάδῳ, ὅταν λάβῃ φερεῖν, ἐνίσταται καὶ ἀποκόπῃ τῶν ἐπὶ Ἰσθμῷ πᾶσαν ἑπαιχίαν τε καὶ παρόδον καὶ στρατιῶν, ἐργασίας τε καὶ γῆν καὶ καὶ θάλατταν καὶ ἕνα κύριον ποιῶν τὸν ἀρχοῦν, καὶ κατέχοιλα φερεῖ τὸ χωρίον. ὥστε μὴ παίζοντα δοκεῖν τὸν κείτερον Φίλιππον, ἀλλ' ἀληθῶς ἐκάστοτε πέδας τ' Ἑλλάδῳ τὴν Κορινθίαν πόλιν προσαγορεύειν. πᾶσι μὲν ἐν περὶ μάχῃ ἦν ὁ τόπος, ἀλλ' ὅτι βασιλεύσι καὶ διωάσαις.

Ἡ δὲ Ἀντιγόνη ἀπεκὶ περὶ αὐτὸν ἔδει ἀπέλειπε παθεῖν τῷ ἐμμανεστάτῳ ἐρώτων· ἀλλ' ὅλῳ ἀνήσκητο ταῖς φρονίσιν, ὅπως ἀφαιρήσει δόλῳ τὰς ἐχούσας, ἐπεὶ φανερώς ἦν ἡ ἐπιχείρησις ἀνέλπιστος. Ἀλεξάνδρῳ γὰρ, ὑφ' ὃν τὸ

iterum prætor factus Acrocorinthus instituit occupare: non quo Sicyoniis prospiceret vel Achæis tantum, sed quod communem totius Græciæ dominatum, Macedonum præsidium, exigere inde statueret. Siquidem Chares Atheniensis, quum victoriam acie quadam de regis Persarum ducibus reportasset, scripsit populo Atheniensi pugna se Marathonizæ germana victoriam reportasse. Hoc vero factum non erraveris si Pelopidæ Thebani & Thrasybuli Atheniensis excidio tyrannorum nuncupes germanum: nisi quod hæcenus hoc, quia non contra Græcos, sed contra adventitium & peregrinum dominatum est perpetratum, excellat. Nam Isthmus intercludens maria, hoc loco continentem nostram connectit & committit: Acrocorinthus au-

tem, excelsus mons, ex media exsurgens Græcia, ubi præsidio infesta est, impedit & excludit universam regionem intra Isthmum quæ sita est, commercii & transitu & expeditionibus & negotiationibus terra marique: quorum habet unus arbitrium præfectus, & qui eam arcem præsidio tenet. Ut non joco Philippus minor videatur, sed vere solitus Græciæ compedes Corinthiorum urbem appellare. Itaque locus ille cum omnibus in oculis erat, tum semper regibus & dynastis.

Antigoni vero cupiditas illius potiundi non concedebat insanissimorum amorum motui. Quippe totus iis cogitationibus erat intentus, quemadmodum dolo illum adimeret obtinentibus: nam tentare apertè, vanum erat. Igitur Alexandro, cujus in

manu

τὸ χωρίον ἦν, ἀποθανόντι, ὡς λέγει, Φαρμάκοις ὑπ' αὐτῶ, Νικαίας ᾗ τ' ἐκείνῃ γυναικὸς ἔπι τῷ πραγμάτων ἡγομένης, καὶ φυλατρίδος τὸν Ἀεροκόρινθον, εὐθὺς ὑποπέμπων Δημήτριον τὸν υἱὸν αὐτῇ, καὶ γλυκείας ἐλπίδας ἐνδιδὼς γάμων βασιλικῶν καὶ συμβιώσεως πρὸς ἑκ' ἀηδὲς ἐνλυχεῖν γυναικὶ πρεσβυτέρῃ μερῶν, αὐτὴν μὲν ἡγήκει, τῷ παιδὶ χρησάμεν, ὥσπερ ἄλλῳ τινὶ τῷ δειλασμάτων ἐπ' αὐτῇ τὸν ᾗ τόπον ἔ' προῖεμένης, ἀλλ' ἔκρεα τῶς φυλατρίδος, ἀμελεῖν προσποιεμένη, ἔθνε γάμους αὐτῶν ἐν Κορίνθῳ, καὶ θείας ἐπετέλει, καὶ πότμος σιωπῇ καθ' ἡμέραν, ὡς ἄν τις μάλις παίζειν καὶ χολάζειν τὴν διάνοιαν ὑφ' ἡδονῆς καὶ φιλοφροσύνης ἀφαικῶς. ἐπεὶ ᾗ καιρὸς ἦν, ἄδοντι Ἀμοιβέως ἐν τῷ θεάτρῳ, παρέπεμπε τὴν Νίκαιαν αὐτὸς ἔπι τὴν θέαν ἐν φορείῳ κεκοσμημένῳ βασιλικῶς, ἀγαλλομένη τε τῇ τιμῇ καὶ πορρωτάτῳ τῷ μέλλοντι ἔσαν. ἡγομένη ᾗ τ' ὁδῶ κατὰ τὴν ἐκδροπὴν τὴν ἄνω φέρεσαν, ἐκείνῃ μὲν ἐκέλευσε προάγειν εἰς τὸ θεάτρον, αὐτὸς ᾗ χαίρειν μὲν Ἀμοιβέα, χαίρειν ᾗ τῶς γάμους ἐάσας, ἀνῆλθε πρὸς τὸν Ἀεροκόρινθον, ἀμιλλώμεν παρ' ἡλικίαν καὶ κεκλεισμένῳ τὴν πύλιν εὐρών, ἐκοπτε τῇ βασιλείᾳ, κελεύων ἀνοίγειν. οἱ δ' ἐνδον ἀνέωξαν καταπληγῆτες. ἔτω ᾗ τῶ τόπῳ κρατήσας, ἔ' κατέχευεν αὐτὸν, ἀλλ' ἔπινε παίζων ὑπὸ χαρᾶς ἐν τοῖς σενωποῖς, καὶ δι' ἀγορᾶς αὐλητείδας ἔχων, καὶ σεφάνους περικείμεν, ἀνῆλθε γέρον καὶ τηλικαύταις πραγμάτων μεταβολαῖς κεχημένῳ ἐνώμαζε, δεξιέμεν καὶ πρῶταγορεύων τῶς ἀπανιῶνιαις. ἔτως ἄρα καὶ λύπης καὶ φόβου μᾶλλον ἔξισι καὶ σάλον παρέχει τῇ ψυχῇ τὸ χαίρειν, ἄνθ' λογισμῶν ὁρᾷνόμενον.

Ἀλλὰ

manu erat arx, sublato ab eo, uti fama tenebat, venenis, Nicæam uxorem ejus, quæ res administrabat & stationem in Acrocorintho habebat, illico Demetrium filium ad eam submittendo, ac lætam spem ostentando regiarum nuptiarum & connubii cum adolescente, cujus non inuavis erat congressus cum muliere provectioris ætatis, ita cepit, filio in eam quasi esca aliqua adhibito. Cæterum quia locum illa non dimittebat, sed aceri sepiebat custodia; simulans id sibi non curæ esse, nuptias eorum Corinthi celebravit, ludosque edidit, & convivium agitavit quotidie: ut qui maxime ad ludos & otium animum ex lætitia & hilaritate laxet. Ubi tempus fuit cantante in theatro carmen Amœbro, ipse Nicæam ad spectaculum in lectica

regaliter adornata deduxit, exultantem eo honore & remotissimam ab eo quod impendebat. Ut ad diverticulum pervenit viæ quæ ad arcem fert, jussit illam præire ad theatrum. Ipse salutem cantori, salutem nuntiis dicens, Acrocorinthum præter ætatem connitens scandit. Ubi obseratam offendit portam, baculo pulsans aperiri præcepit eam. Statio obstupescens aperuit. Ita loco potius, non potuit sibi moderari quin inter tibicinas in viis & foro exultans præ gaudio potaret, coronasque in capite gestans senex & tantis rerum versatus mutationibus comescaretur, complectereturque & saluaret obvios. Ita supra mœrorem & timorem aufert agitatque mentem oblatum sine ratione gaudium.

At

Ἀλλὰ γὰρ Ἀντίγονος μὲν, ὥσπερ εἴρη, κλησάμενος τὸν Ἀκροκόρινθον, ἐφύλαττε μὲν τῶν ἄλλων οἷς ἐπὶ σέθεν μάλιστα, καὶ Περσέων ἐπισήσας ἀρχοῦσα τὸν φιλόσοφον. ὁ δὲ Ἀρατὸς ἐτι μὲν καὶ Ἀλεξάνδρου ζῶντος ἐπεχείρησε τῇ πατρειδὶ γυμνῆς τῇ συμμαχίας τοῖς Ἀχαιοῖς πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον, ἐπαύσατο. τότε δὲ αὐτὸς ἔξ ὑπαρχῆς ἐτέραν ἔλαβε τὴν πράξιν ὑπόθεσιν ταυτῇ. ἦσαν ἐν Κορίνθῳ τέσσαρες ἀδελφοί, Σύροι τὸ γένος, ὧν εἷς ὄνομα Διοκλῆς ἐν τῇ Φερείῳ μυθοφορῶν διέτριβεν. οἱ δὲ τρεῖς κλέψαντες βασιλικὸν χρυσίον, ἦλθον πρὸς Αἰγίαν εἰς Σικυνῶνα, τινὰ τραπεζίτην, ᾧ διὰ τὴν ἐργασίαν ὁ Ἀρατὸς ἐχρητο. καὶ μένος μὲν αὐτὸς διέθεντο τὸ χρυσίον, τὸ δὲ λοιπὸν εἰς αὐτῶν Ἐργίνου ἐπιφοιτῶν ἡσυχῇ κατήλλαττον. ἐκ δὲ ταύτης γυμνῆς τῇ Αἰγίᾳ συνήθης, καὶ περαχθεὶς εἰς λόγον ὑπὲρ αὐτῶν ὡς Φερεῶν, ἔφη πρὸς τὸν ἀδελφὸν ἀναβαίνων πρὸς τὸ κρημνῶδες, ἐνιομὲν καθεωραμέναι πλαγίαν, ἄγασαν ἢ χθαμαλώτατον ἐπωκοδόμησεν τῇ Φερείῳ τὸ τεῖχος. προσπαύσαντος δὲ αὐτοῦ τῶν Αἰγίων, καὶ ἐπόνοντος, εἶτα ὁ βέλτιστε, διὰ σμικρὸν ἔτω χρυσίον ἀνασπάτε τὰς βασιλικὰς πράξεις, διωάμενοι μίαν ὥραν πολλῶν ἀποδόσεως χρημάτων; ἢ γὰρ ἐχὶ καὶ τοιχωρύχοις καὶ περδόμεναι ἀλῆσιν ἅπαξ ἀποθανεῖν ὑπάρξει; γελάσας ὁ Ἐργίνος, τότε μὲν ὁμολόγησεν ἀποπνεῖσθαι τῶν Διοκλέων τοῖς γὰρ ἄλλοις ἀδελφοῖς μὴ πάντως πισθεῖν ὀλίγαις δὲ ὑστερησέμεναι ἐπανελθὼν, συντίθεσθαι τὸν Ἀρατὸν ἄξιον πρὸς τὸ τεῖχος ὅπως τὸ ὕψος ἐμείζον ὡς πεντεκαίδεκα ποδῶν, καὶ τὰλλα συμπράξεν μὲν τῶν Διοκλέων.

Ο

At vero Antigonus occupatum, ut est supra dictum, Acrocorinthus sepelit praesidio cum aliorum quibus maximam fidem habebat, tum Persaeum philosophum imposuit praefectum. Aratus vero Alexandro adhuc superstite eam arcem aggressus est capere: verum societate inter Achaeos & Alexandrum inita destitit. Tunc vero aliam de integro consilii sui occasionem accepit huiusmodi. Erant Corinthi fratres quatuor, origine Syri: quorum unus, nomine Diocles, in arce stipendia faciens degebat: tres alii intercepta regia pecunia Sicyonem se ad argentarium contulerunt Aegiam, cuius opera utebatur Aratus. Hi mox partem auri distraxerunt, reliquum unus eorum Erginus eo ventitans occulte permutavit. Hinc factus

VOL. V.

Aegiae familiaris, atque ab eo in sermonem deductus de arce, narravit dum ad fratrem ascendit, animadvertisse se obliquum incisum rupi undique abscessisse callem, qui duceret ad certum locum qua humillimus arcis murus inaedificatus esset. Quum deridens illum diceret Aegias: Et vos, homo praeclare, ob modicum auri labefactatis regia negotia, quum unam horam valeatis ingenti pecunia vendere? Annon furibus item ut proditoribus deprehensis mors est semel proposita? Arridens Erginus in praesentia pactus est Dioclem fratrem tentaturum: nam aliis fratribus non admodum dicebat, se credere. Modicotemporis spatio reversus, promittit Aratum se ad murum ducturum, qua fastigium ejus pedes quindecim non excederet, atque ad reliqua operam cum Diocle praestitutum.

T t

Su

Ὁ δ' Ἀρατὸς ἐκείνοις μὴ ἐξήκοντα τάλαντα δώσειν κατορθώσας ὁμολόγησεν ὅτι δ' ἀποτύχη, σάθῃ δ' μετ' ἐπείθων, οἰκίαν ἐκατέρω καὶ τάλαντον. ἐπεὶ δ' ἴδεν ὡς τὸ πρὸς Αἰγίᾳ τὰ ἐξήκοντα τάλαντα καὶ τὰς πρὸς τὸν Ἑργίον, ὁ δ' Ἀρατὸς, ὅτε αὐτὸς εἶχεν, ὅτε ἐβύλετο δαναζόμοιο αἰδοῦσθαι ἐτέρω τ' πράξεως ὡς ἀρχεῖν, λαβὼν τῷ ἐκπεμαίνων τὰ πολλὰ καὶ τὰ χρυσία τ' γυναικὸς, ὑπέθηκε τὸν Αἰγίᾳ πρὸς τὸ ἀρχύειν. ὁ δ' (ὅτ' ἔτι ἐπῆρτο τῇ ψυχῇ, καὶ τοσούτον ἔρωτα τῶν καλῶν πράξεων εἶχεν, ὥστε τὸν Φωκίωνα καὶ τὸν Ἐπαμεινώνδαν Ἰπσιτάμοιο Ἑλλάνων δικαιοτάτης καὶ κρατίστες γεγονέναι δοκῆναι, ὅτι τὸ διώσαντες θωρακὸς μεγάλας, καὶ μὴ προδίδαι χρημάτων τὸ καλὸν) αὐτὸς εἰς ταῦτα θανατῶν κέρφα, καὶ προσεφίρειν ἐν οἷς ἐκινδύνουε μόνος ὑπὲρ πάντων ἐδὲ εἰδόντων τὰ πραγματώματα, ἤρετό. τίς γὰρ ἐκ αὐτῶν θανατάσσει καὶ συναγωνίσαιτο ἔτι νῦν τῇ μεγαλοψυχίᾳ τῷ ἀνδρὶ, ὡς μὲν χρημάτων τοσούτων κίνδυνον τηλικῶτον, καὶ τὰ τιμωτάτα δοκῆναι τῶν κλημάτων ὑποταγέμεν, ὅπως παρρησιασθεὶς νεκρὸς εἰς τὰς πολέμους, διαγωνίσῃ πρὸς τὴν ψυχῆς, ἐνέχυρον λαβὼν τὴν ἐλπίδα τῷ καλῷ παρ' αὐτῶν, ἄλλο δ' ἐδέν.

Οὕσαν δ' κατὰ αὐτῶν Ἰπσιθαλῇ τὴν πράξιν, Ἰπσιθαλεστέρων ἐποίησεν ἀμαρτία τις αὐτὸς ἐν ἀρχῇ συμβῆσα δι' ἀγνοίαν. ὁ γὰρ οἰκίας τῷ Ἀράτῃ Τέχων ἐπέμψθη μὴ ὡς μὲν τῷ Διοκλέῳ κατασκευζόμενος τὸ ταῖχος ἔπειθ' ὡς τὸν Διοκλεῖ πρότερον ὁμετυχηκῶς κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν μορφῇ αὐτῷ καὶ τὸ εἶδος δοκῶν κατέχευεν ὅς ᾤντο ὁ Ἑργίος ἐπισήμηναι, ἔλο-

Stipulatus est autem cum illis Aratus, si rem ex sententia gessisset, sexaginta talenta: sin ab incœpto decidisset, atque incolumis cum illis evassisset, ædes utrique & talentum se iis daturum. Quia vero deponenda apud Ægiam in usum Ergini erant ea sexaginta talenta, Aratus autem neque habebat ipse, neque volebat scœnori acceptis consilium odorandum alteri præbere: multa pocula ex suis sumpsit & mundum uxoris, eaque Ægiæ pignori pro hac pecunia opposuit. Quippe animo erat hic usque adeo celfo, tantoque præclarorum factorum flagrabat amore, ut quam Phocionem sciret & Epaminondam Græcorum iustissimos atque optimos habitos eo fuisse quod ampla munera respuissent, neque a virtute pecuniæ gratia discessissent: ipse im-

pendere & erogare etiam in hæc in quibus periculum unus pro omnibus adibat, vel consiliorum insciis, non dubitavit. Quis igitur non miretur & favcat etiam nunc illius animi magnitudini, qui summa tam grandi tantum comparavit discrimen: ac res suas quas habebat charissimas pignora vit, ut ad hostes nocte introductus dimicaret de capite, neque quicquam ab iis pro quibus illa agebat, nisi spem pignori acciperet gloriæ.

Rem sua sponte ancipitem error quidam qui initio intervenit per imprudentiam, efficit ancipitiorem. Siquidem servus Arati Τέχων non missus cum Diocele est ut murum consideraret. Non aspexerat hic ante Dioctem, sed faciem ejus & speciem existimabat ex notis quas significaret ei Erginus, tenere se, crisi-

ἑλοκόμην καὶ μαλακῆχεν καὶ ἀγροῖον. ἐλθὼν εἰ ὅπερ σκεπτόμεθα, τὸν Ἐργῖνον ὡς ἀφιζόμενον μὲν τῷ Διοκλίῳ αἰετοῦμεν πρὸς τὴν πόλιν, πρὸς τὴν καλὴν ῥῆμιν Ὀρνίθου. ἐν δὲ τῷ πρώτῳ ἀδελφὸς Ἐργίνος καὶ Διοκλῆς, ὄνομα Διονύσιου, εἰ σκεπτόμεθα τὴν πρῶτην, εἰδὲ κοινοῦν, ὅμοιόν δὲ τῷ Διοκλεῖ, πρῶτος καὶ τύχην. ὁ δὲ Τέχνων πρὸς τὰ σημεῖα τὴν μορφήν τῇ ὁμοιότητι κατηύει, ἠρώτησε τὸν ἄνθρωπον εἴ τι συμβόλαιον αὐτῷ πρὸς Ἐργῖνον εἴη. φησὶ δὲ ὁ ἀδελφὸς εἶναι, παλαιάπασιν ὁ Τέχνων ἐπέειπεν τῷ Διοκλεῖ διαλέγεσθαι καὶ μήτε τέτομα πυθόμεθα, μηδ' ἄλλο μηδὲν προσημίνας τεκμήριον, ἐμβαλάμετε τὴν δεξιὰν αὐτῷ, καὶ ὡς τῷ συγκαμύοντι πρὸς τὸν Ἐργῖνον ἐλάλει, καί κενον ἀνέκρινεν. ὁ δὲ δεξιὰν αὐτῷ τὴν ἀμαρτίαν παύσας, ὡμολόγησε πάντα, καὶ πρὸς τὴν πόλιν ἀναστρέψας, ὑπῆλθεν ἀνυπόπτος διαλεγόμενος. ἦδη δὲ πλησίον ὄντων αὐτῶν, καὶ μέλλοντων ὅσοι ἔπαινον τὸν Τέχωνα διαλαμβάμεν, ὅπου τύχης αὐτῶν πάλιν ὁ Ἐργῖνος αὐτοῖς ἀπήγγειλεν. αἰδομένους δὲ τὴν ἀπάτην καὶ τὸν κίνδυνον, διὰ νόματόν τι ἰδὲλασε τῷ Τέχνωνι φεύγειν καὶ λησπληνίσαντες ἀμφοτέρω, δρόμον πρὸς τὸν Ἀρατον ἀπεσώθησαν. εἰ μὲν ἀπῆκαμε ταῖς ἐλπίσιν ἐκείνῳ, ἀλλ' ἔπειψεν διὰ τὸν Ἐργῖνον χρυσίοις τῷ Διονυσίῳ κομίζοντα καὶ δευρόμενον αὐτῷ σπαρῖν. ὁ δὲ καὶ τὸτο ἐποίησε, καὶ τὸν Διονύσιον ἄγων μετ' ἑαυτοῦ πρὸς τὸν Ἀρατον ἦλθεν. ἐλθόντα δὲ αὐτὸν ἐκέτι δῶκεν, ἀλλὰ δῆσαντες ἐφύλαττον ἐν οἴκῳ κατακαλεισθῆναι αὐτοὶ δὲ παρεσκευάζοντο πρὸς τὴν πόλιν.

Ἐπεὶ

crispis capillis, nigro colore, & imberbem. Igitur profectus ad praefinitum locum, Erginum, qui cum Diocle venturus extra portam erat, operiebatur pro loco qui Ornithus appellatur. Inter haec maximus natu frater Ergini & Dioclis, nomine Dionysius, non particeps neque conscius coeptorum, sed Diocli assimilis, transibat forte illac. Technon vero similitudine cum signis figurae motus, quasi ex homine ecquid ei commercii cum Ergino intercederet. Qui quum fratrem ferret se ejus esse, omnino arbitratus est colloqui se Technon cum Diocle: neque nomen sciscitatus, neque aliud signum ullum expectans praebuit ei dextram, & de conventis cum Ergino sermonem instituit, atque de illis cum percontatus est. Ille errorem astute exci-

piens, in omnibus assentiebatur, convertensque se retro ad urbem inter colloquendum sine ulla suspitione progrediebatur. Ubi jam prope portam venit, ac Technonem esset illico correpturus, ecce occurrit eis bona quadam fortuna etiam Erginus. Qui captionem sentiens & periculum, Technoni ut fugam caperet, nutu significavit, conjicientisque ambo se in pedes, cursu ad Aratum evasere. Non abiecit ille spem tamen, sed confestim misit Erginum qui pecuniam Dionysio offerret, oraretque ut tegeret rem. Exequutus rem Erginus, Dionysium adduxit secum ad Aratum. Quem ubi semel tenere, non jam dimiserunt: sed inclusum conclavi custodierunt, seque accinxerunt ad rem aggredendam.

T t 2

Omnibus

Ἐπεὶ δὲ ἦν ἑτοίμα πάντα, τὴν μὲν ἄλλω δυνάμει ἐκέλευσεν ἔπι τῶν ὀπλῶν νυκτερεύειν ἀναλαβὼν δὲ λογάδας τετρακοσίους, ἐδ' αὐτὸς εἰδόμενος τὰ προτιόμῃρα, πλὴν ὀλίγων, ἦγε πρὸς τὰς πύλας πρὸς τὸ Ἡραῖον. ὡς δὲ τὰ ἔτεες ἢ περὶ δέξῃ ἀκμάζον ὦρα, τῷ δὲ μύθῳ, πανσέλιον· ἢ δὲ νύξ ἀνέφελον καὶ καταφανὲς, ὥστε καὶ φόβον τὰ ὄπλα κατέχεν, ἀνιλάμποινα πρὸς τὴν σελήνῃ, μὴ τὰς φύλακας εἰ λάθωσιν. ἤδη δὲ τῶν πρεσβύτων εἰγὺς ὄντων, δὴ δὲ θαλάσσης ἀνέδραμε νέφη, καὶ κατέχευε τὴν τε πόλιν αὐτῇ, καὶ τὸν ἑξω τόπον, ἑπίσκιον χρομόρπον. ἐπὶ αὐτὰ δὲ οἱ μὲν ἄλλοι συγκαθίσαντες, ὑπελύοντο τὰς κρηπίδας· ἔτε γὰρ ψόφον ποιεῖσιν πολλῶν, ἔτε ὀλιθήματα λαμβάνουσι, γυμνοῖς τοῖς ποσὶν ἀνιλαμβανόμενοι τῶν κλίμακων. ὁ δὲ Ἐργίνῳ ἐπὶ λαβὼν νεανίσκος ἐσαλμύρας ὁδοιπορικῶς, ἔλαθε τῇ πύλῃ προσιόντας· καὶ τὸν πυλωρὸν ἀποκλινύουσι καὶ τὰς μετ' αὐτῶν φύλακας. ἅμα δὲ αἱ τε κλίμακες προσηρπύοντο, καὶ κατὰ σπινθῆρας ὁ Ἄρατος ὑπερβιβάσας ἑκατὸν ἀνδρας, τὰς δ' ἄλλας κελύσας ἑπεσθ' ὡς ἀν' ὀνύχῃ, τάχιστα δὲ τὰς κλίμακας ἀναρπάσας, ἐχώρει διὰ τὴν πόλιν μὲν τῶν ἑκατὸν ἔπι τὴν ἄκρην, ἤδη περὶ χαρῆς διὰ τὸ λανθάνειν, ὡς κατορθῶν. καὶ πῶς ἔτι πρόσωθεν αὐτοῖς ἀπλώτα σὺν φωτὶ φυλακὴν τεσσάρων ἀνδρῶν εἰ καθορμήνους. ἔτι γὰρ ἦσαν ἐν τῇ σκιαζομένῃ τῇ σελήνῃ· ἐκείνους δὲ προσιόντας ἔξ' ὀνυχίας καθορῶσι. μικρὸν ἔν τῃ ὑποστάσει τειχίῳ τισὶ καὶ οἰκαπέδοις, ἐνέδραν ἔπι τὰς ἀνδρας καθίζει· καὶ τρεῖς μὲν αὐτῶν ἐμπεσόντες ἀποκτείνονται, ὁ δὲ τέταρτος, πληγεὶς ξίφει τὴν κεφαλὴν, ἐφυγε βοῶν ἔνδον εἶναι τὰς

Omnibus paratis, reliquas copias iussit in armis excubare. Delectos quadringentos asumenis, neque hos, paucis demptis, quid pararetur conficiis, duxit ad portam præter ædem Junonis. Tempus erat anni sub adultam ætatem in plenilunio, nox serena & lucida: unde metum etiam micantia reflexu lunæ præbebant arma, ne excubitores non fallerent. Jam primis urbi appropinquantibus nubes surrexerunt a mari, urbemque ipsam & loca circumjecta inumbrare. Ibi cæteri confidentes dissolverunt calceos. Neque enim strepitum magnum edunt, neque instabilibus falluntur gradibus, qui pedibus prehendant nudis scalas. Erginus septem juvenes ducens secum veste amictos viatoria, appli-

cuit occulte ad portam. Custodem portæ unaque stationem interfecere. Simul scalæ admotæ sunt, ac centum militibus Aratus raptim transcendere moenia, atque aliis sequi ut possent iussis, attraxisque occultissime scalis, per urbem cum centum illis perrexit ad arcem ovans jam, quod tectus esset, velut certa victoria. Progredientibus statio occurrit quatuor virorum, neque illa eos percepit oculis: quippe in umbra adhuc erant lunæ: sed conspiciebant ipsi obvios. Igitur parietibus quibusdam & ruinis ædificiorum tegit se paululum ad circumveniendos illos: quorum tres in hos incurrentes cadunt, quartus in capite vulneratus fugit, vociferans intra moenia hostes esse.

τὰς πολέμους. καὶ μὲν μικρὸν αἶτε σάλπιγγες ἐπεσήμαινον, ἢ τε πόλις ἔξανίστατο πρὸς τὰ γινώμενα. πλήρεις τε ἦσαν οἷτε σενώποι διαθεοίων, καὶ φῶτα πολλὰ, τὰ μὲν κάτωθεν ἦδη, τὰ δὲ ἄνωθεν ἀπὸ τῆς ἀκρας περὶ ἐλάμπε· καὶ κραυγὴ συνερρήγνυτο παναχόθεν ἄσσημῳ.

Ἐν τῷ δ' ὁ μὲν Ἀρατὸς ἐμφύς τῇ πορείᾳ παρὰ τὸ κρημνῶδες ἡμιλάτο, βραδείως καὶ ταλαιπώρως τὸ πρῶτον, καὶ κατακρατῆρ, ἀλλ' ἀποπλανώμενος, τὰ τεύχεα πανάπασιν ἐνεδεδυκότος καὶ περικταζομένης ταῖς τραχύτησι καὶ διὰ πολλῶν ἐλγυμῶν καὶ παρὰβολῶν περαίνοντι πρὸς τὸ τεῖχος. εἴτα θαυμάσιον οἷον ἢ σελήνη λέγει διασέλλασα τὰ νέφη, καὶ ὑπολαβῆσα τὸ ὅθεν τὸ χαλεπώτατον σαφηνίζειν, ἕως ἡψατο τῆς τείχεος καθ' ὃν ἔδει τόπον. ἐκεῖ δὲ πάλιν συνεσκίασε καὶ ἀπέκρυψε, νεφῶν συνελθόντων. οἱ δὲ παρὰ τὰς πύλας ἔξω παρὰ τὸ Ἡραῖον ἀπολαφθέντες τῷ Ἀρατῷ στρατιῶται, τετακόσιοι τὸ πλῆθος ὅντες, ὡς πατὴρ παρεσέπεσον εἰς τὴν πόλιν θορύβους τε παλινδοκῆς καὶ φῶτων γέμεσαν, καὶ διωτηθέντες ἔξανδρῆν τὸν αὐτὸν τέβρον, ἐδ' εἰς ἵκνῳ ἐμβῆναι τὸ ἐκείνων πορείας, ἐπλήξαν ἀθρόοι πρὸς τὴν παλινσκήϊον λαγόνι τῷ κρημνῷ συσείλαντες ἑαυτὰς καὶ διεκατέτερον ἐπ' αὐτὰ παρὰ τῶν ἐκείνων καὶ δυσαναχευθέντες. βαλλομένων γὰρ ἀπὸ τῆς ἀκρας ἦδη τῷ παρὰ τὸν Ἀρατὸν καὶ μαχομένων, ἀλαλαγμοὶ ἐναγώνιοι ἐχώρει κάτω καὶ κραυγὴ παρήκει διὰ τὴν ἀπὸ τῆς ὀρέων ἀνάκλασιν συγκεχυμένη καὶ ἀδηλῇ ὅθεν εἴληφε τὴν ἀρχήν. διαπορέων δὲ αὐτῷ ἐφ' ὅτι, κερὶ τραπέζης μέγας, Ἀρχέλαος ὁ τῶν βασιλικῶν ἡγεμὼν, στρατιώτας ἔχων πολλούς. μὲν κραυγῆς ἀνέβαινε καὶ σάλπιγγων, ἐπιφειρόμενος τοῖς παρὰ τὸν Ἀρατὸν,

esse. Brevi post eccinerunt tubæ, & civitas ad motum confurrexit, refertæque sunt discurrentibus viæ: atque multis luminibus partim ima jam, partim ex alto arx collucebat, ac clamor undique incertus accidebat.

Interea viæ intentus Aratus, in rupe abscissa lente & graviter primum hætabatur: quod non teneret callem, sed deflexisset prorsus ab eo, qui saxo additus atque inumbratus locis diruptis per multos anfractus & gyros ad mœnia pertingeret. Mox mire luna dicitur discussa & dispulsa caligine asperimum viæ illustrasse: quoad applicuit quæ debebat ad murum. Ibi coeuntibus denuo nubibus, umbram & caliginem invexit. Illi qui extra portam apud fanum Junonis A-

rati milites trecenti numero substituerant, ut tandem in urbem sunt illapsi vario tumultu & luminibus refertam, quod non valerent eandem semitam invenire, neque vestigia assequi illorum itineris, trepidi globo facto ad latus rupis obscurum contraxerunt se, ibique anxii & æstuantibus hæserunt. Quippe quum missilibus peteretur ab arce cohors Arati, fremitus sicut præliantium deferebatur, clamorque ex montium percussu resonabat confusus, & incertus unde procederet. Hæsitantibus his in quam spectandum partem esset, militum regionum Archelaus dux magnam manum secum trahens cum plangore & tubis ascendit ad arcem in Aratum rucens, ac tre-

ἢ παρήλλαττε τὰς τετακτομένας. οἱ δ' ὥσπερ ὅτε ἐνέδρασε ἀναστάσεις, ἐμβάλλουσιν αὐτῷ ἢ διαφθείρουσιν οἷς ἐπὶ τῷ πρώτῳ. τὰς δ' ἄλλας ἢ τὸν Ἀρχέλαον φοβήσαντες, ἐτρέφοντο καὶ κατεδύοντο ἄλλοι τὸ σκεδασθῆναι πρὸς τὴν πόλιν διαλυθείας. ἄρτι δ' ἔτι καὶ τῶν ὑπακούοντων, Ἐργίῳ δὲ τῷ ἄνω μαχομένων ἦσαν, αἰγύλας συμπεπνέχθαι τοῖς πολεμίοις τὸν Ἀρατον, ἀμυνομένων δὲ βράχας, καὶ μέγα ἀγῶνα πρὸς αὐτὸ τὸ τεῖχος εἶναι καὶ τάχως εἶναι τὴν βοήθειαν. οἱ δ' αὖτὸς ἐπὶ τῷ ἡγεῖσθαι καὶ προσδανόητες, ἀμα φωνῇ διαστήματων ἑαυτοὺς, ἠθροισάμενοι τὰς φάλαγας ἢ τε πανσέλιον ἀπέφικε καὶ ὅπλα πλείονα φανόμεθα τοῖς πολεμίοις, διὰ τὸ μῆκος τὴν πορείαν καὶ τὸ τὴν νύκτα ἡγεῖσθαι τὸν ἀλλοτρίον δὲ πολλὰ πλῆθος ἢ τοσούτων ἐποίησεν δοκεῖν φέρειν. τέλος δ' ὁ σωφρονιστὴς ὤκνησεν τὰς πολεμίας, καὶ καὶ νυκτερινῶς τὴν ἀκρόασις ἦσαν, καὶ τὸ φέρειν ἔχον, ἡμέρας ἦδη διαυγάνει, ὅτε ἤλκετο αὐτοῖς αὐτὸς ἐπὶ τῷ ἡγεῖσθαι καὶ παρῆν ἐκ Σικανίας ἢ λαμπρὴ δύναμις καὶ Ἀργεῖοι, δεχομένων κατὰ πύλας τῷ Κορινθίῳ προθύμους, καὶ τὰς βασιλικὰς συλλαβεσάντων.

Ἐπεὶ δ' ἀσφαλῆς εἶδοναι πάντα ἔχον, κατέβησαν εἰς τὸ θέατρον δὲ τὴν ἀκρόασις, πλείους ἀπείρου συρροῆς, ἠθροισάμενοι τὴν τε σφύρας αὐτῶν, καὶ τῷ λόγῳ οἷς ἡμελλε χρῆσθαι πρὸς τὰς Κορινθίους. ἠθροισάμενοι δ' αὖτὴς παρὸς ἑαυτοὺς τὰς Ἀχαιούς, αὐτοὺς δὲ τὴν σκηνῇ εἰς μέσσοι προήλθε τεθωρακισμένοι, καὶ τὴν προσηύκω διατὸν κόπον καὶ τὴν ἀγρυπνίαν ἡλλοιωμένοι, ὥστε τὴν ψυχῆς τὸ γαυροῦν ἢ χαῖρει ὑπὸ τὴν πρὸς τὸ σῶμα βαρύνει.

trecentos hos praevectus est: qui licet ex insidiis exorti incurrunt in eum, obtruncantque quos primum sunt adepti: ceteros & Archelaum effuso pavore averterunt, confectatique sunt dum per urbem divulsi & dissipati suat. His profligatis, adfuit a pugnantibus in rure Ergius, Aratum nuntians convulsisse manus cum hostibus, hos fortiter resistere, magnamque certamen ad ipsum murum contractum, propere subsidio opus esse. Illi iusserunt, e vestigio ut eo duccret, atque ex itinere hinc voce significabant adventum suum, ad socios confirmandos: hinc plena luna micabant arma eorum, quae frequentiora hostibus ex via spatio apparebant: hinc resonans noctis fragor ululatum a tonitruo

pluribus quoniam esset, representabat fieri. Denique conmixti omnes perculerunt hostes, atque superaverunt, ac praesidium tenuerunt hinc expectante. Sol autem exemplo subito eorum illuxit, simulque superaverunt ex Sicyone Arato relique castris, quas portis Corinthii elacris exocperet, regisque comprehendere.

Ubi omnia rursus visa, descendit Aratus ex arce in theatrum, quo immensa confluit frequentia, cupiditate cum ejus contemplandi, tum orationis quam esset ad Corinthios habiturus. Collocatis ex utraque transitus parte Achaëis, ipse ex scena loriceus in medium processit, vultu ex laetitia & vigiliis mutato: ut animi elatio & gaudium a corporis molestia op-

κατακρετέϊας. τῶν δ' ἀνθρώπων ἅμα τὰ προσελθὼν αὐτὸν ἐκχούσων ταῖς φιλοφροσυναῖς, μεταλαβὼν εἰς τὴν δεξιὴν τὸ δόρυ, καὶ τὸ γόνυ καὶ τὸ σῶμα τῇ ῥοπῇ μικρὸν ἐκλίνας καὶ ἀπερεισάμνητο, εἰσήκει πολλὴν χρόνον σιωπῇ δεχόμενος αὐτῶν τὰς κατὰ καὶ τὰς ἰπποδρόμους, ἐπαυσίαν μὲν τὴν ἀρετῇ, ζήλειον δ' αὖ τὴν τύχῃ. ὥς δ' ἐπαύσατο καὶ κατέκτανε, συναγαγὼν ἑαυτὸν, διεξέλαβε λόγον ὑπὲρ τῶν Ἀχαιῶν τῇ προῶν προέτατο καὶ συνήκουσε τὰς Κορινθίους, Ἀχαιοὺς ἡμίλει, καὶ πάντες πύλων τὰς κλῆας ἀπιδάμει, τότε πρῶτον δὲ τῶν Φιλαιπικῶν κατὰ ὑπὸ ἐκείνοις ἡγομένης. τῶν δ' Ἀντιγόνου στρατηγῶν Ἀρχέλαον μὲν ἀφῆκεν ὑποχείριον ἡγομένης. Θεόφραστον δ' ἀνείλεν, ὃ βελόμην ἀπαλλάττω. Περσάϊο δ' ὃ ἀκρας ἀλυσσάμενος, εἰς Κελχρεᾶς διεξέπεσεν. ὕστερον δ' ἄρχετο ἡκολαζέον πρὸς τὸν εἰσπύλα, μόνον αὐτὸν δοκῶν στρατηγὸν εἶναι τὸν σοφὸν, ἀλλὰ καὶ τὸν Θεόν, φαίει, τότε μάστιγα καμῖποτε τῶν Σιώνων ἤγεσκε δογματὰς τῶν δ' μεταβάλλομαι, νυκτιπύλαι ὑπὸ τῷ Σικωνίᾳ νυκτὶ πᾶσι μὲν ἔνθα Περσῶν παύσεις ἰσχυροί.

Ὁ δ' Ἀρατὸς αὖτε τότε Ἡραῖαν ὑφ' ἑαυτῆς καὶ τὸν Ἀχαιοὺς ἐποιήσατο καὶ καὶ μὲν μὲν εἰσοσπύλα βασιλικῶν ἐπιθέσει, ἔπειτα δ' ἐπὶ πύλας, καὶ Σύρος τετρακοσίαις ἀπιδάτο· τότε Ἀκροκόρινθον ἐφύλαττον Ἀχαιοὶ τετρακοσίαις ὀπλίταις, καὶ πενήκοντα κατὰ, καὶ κωμηγαῖς ἴσας ἐν τῇ φρεσὶν τρεφόμενοι. οἱ μὲν δ' Ἑρμαῖοι τὸν Φιλοπόνημα θαυμάζοντες. Ἑλλάνων ἔχοντων

oppressum esset. Ut populus, simul atque ille processit, gratulationibus effusus est, translata in dextram lancea, genu & corpus aliquantulo momento inclinans, ea sustinuit se, constititque longo spatio, tacitus plausus eorum festasque voces excipiens, celebrantium virtutem ipsius, atque in coelum tollentium fortunam. Ut conticuere & sedati sunt, colligens se, orationem de Achæis habuit facto suo convenientem: suavitque Corinthiis ut Achæis contribuerent se. Simul reddidit iis portarum claves, quæ tunc primum a Philippi temporibus in potestate eorum fuere. Ex Antigoni ducibus Archelaum, qui in potestatem suam venerat, missum fecit. Theophrastum excedere urbe recusantem interfecit. Persæus, dum oppugnatur arx,

evasis Cenchreas. Hic post perhibetur inter disputandum dicenti solum videri sibi sapientem esse ducem, respondisse, At mehercle id mihi quoque ex Zenonis præceptis quondam imprimis placuit: nunc mutavi sententiam, ab juvene Sicyonia correctus. Hoc plerique memorie produnt de Persæo.

Porro Aratus extemplo tunc Junonis famulum (Heræum dicitur) & Lechæum in potestatem suam redegit, navibus viginti quinque regis potitus est, & quingentis equis, Syros quadringentos sub hasta vendidit. Acrocorintho Achæi præsidium imposuerunt quadringentorum armatorum, quinquaginta canum, & totidem venatorum qui in arce alebantur. Ac Romani quidem Philopœmenem admiratione ejus ducti Græcorum ultimum

τον προσηγόρευον, ὡς μηδεὶς μετὰ ἐκείνῳ ἐν τοῖς Ἑλλήσι γη-
 μῆς· ἐγὼ δὲ τῶν Ἑλλήνων πράξεων ταύτην ἐχάτην ἢ νεωτέτην φαίλω
 αἶν πεπεράχθαι, τῆτο μὲν τόλμῃ, τῆτο δὲ τύχῃ ταῖς ἀείσαις ἐνάμιλλον,
 ὡς ἐδήλωσεν αὐτὸς τὰ γινόμενα. Μεγαρεῖς τε γὰρ ἀποσάτες Ἀντιγόνην πρὸ
 Ἀράτῳ προσέειπο, ἢ Τροίλῳι μὲν Ἐπιδαυρίαν σινετάχθησαν εἰς τὰς
 Ἀχαιῶν· ἐξοδόν τε πρώτῳ θάμνῳ εἰς τὴν Ἀττικὴν ἐνέβαλε, καὶ τὴν
 Σαλαμίνα διαβάς ἐλεπλάττησεν, ὥσπερ ὅς ἐστις λευμὸν τῇ διωάμει
 τῶν Ἀχαιῶν ἐφ' ὅ,τι βέλαιοτο χρώμῳ. Ἀθηναίοις δὲ τὰς ἐλθεῖσας ἀφῆ-
 κεν ἀνδρῶν λύτρων, ἀρχὰς ἀποσάσεως ἐνδιδὼς αὐτοῖς. Πτολεμαῖον δὲ σύμ-
 μαχον, ἐπαῖνε τῇ Ἀχαιῶν, ἡγεμονίαν ἐχούσα πολέμῳ ἢ κατὰ γῆν ἢ
 κατὰ θάλασσαν. ἔτω δὲ ἰχῦσεν ἐν τοῖς Ἀχαιαῖς, ὥστ'· εἰ μὴ κατ' ἐπαι-
 τὸν ὅλῳ, παρ' ἐπιεικτοῦ ἀρεῶς στρατηγὸν αὐτὸν, ἐργῶ δὲ ἢ γνώμῃ διὰ
 παντὸς ἄρχειν· ἐώρων γὰρ αὐτὸν ἔπλετον, ἔδῳσαν, ἔφιλιαν βασιλικῶν,
 ἔπὸ τ' αὐτῆ πατείδῳ συμφέρον, ἔκ ἄλλο τι τ' αὐξήσεως τῶν Ἀχαιῶν
 ἐπὶπροθεν ποιεῖν. ἡγαῖτο γὰρ ἀδυνεῖς ἰδία τὰς πόλεις ὑπαρχέσας
 σώζεσθαι ἀλλήλων, ὥσπερ ἐνδεδεδυμένας πρὸ κοινῇ συμφέροντι. ἢ καθάπερ
 τὰ μέρη τῶν σώματῳ (ὥσθ' ἢ συμπνέοντα διὰ τὴν πρὸς ἀλλήλα συμ-
 φυίαν, ὅταν ἀποσπαθῇ ἢ γῆν) χωεῖς, ἀτρεφῆ ἢ σῆπῃ· ὥσπερ πάλιν
 τὰς πόλεις ἀπόλωνται μὲν ὑπὸ τῇ διασπῶντι τὸ κοινόν, αὐξήσθαι δὲ ὑπ'
 ἀλλήλων, ὅταν ἄλλα τινὸς μεγάλα μέρη γηρόμηναι, κοινῆς προνοίας τυ-
 χάνωσιν.

Ὁρῶν

mum appellavere, judicantes post eum nul-
 lam præclaram rem apud Græcos gestam: ego
 vero gestorū a Græcis extremum hoc &
 novissimum dicam designatum, qua audacia,
 qua successu præstantissimis comparandum:
 ut quæ insequuta sunt, mox declaravere.
 Nam desciverunt ab Antigono Megaren-
 ses, & Arato associaverunt se. Træzenii cum
 Epidauriis inter Achæos ascripti sunt. Ex-
 cursionem primam faciens irrupit in Atticam,
 ac transmissis in Salamina copiis insulam est
 depopulatus, sicut carcere liberatas Achæo-
 rum vires quolibet vertens. Atheniensibus
 libera capita, quo defectionis eis semina præ-
 beret, sine pretio remisit. Ptolemæi Achæis
 societatem adjunxit ea conditione, ut
 is belli terra marique dux esset. Tantum

vero polluit apud Achæos, ut si minus lice-
 ret quotannis, alternis certe annis crearent
 eum prætorem, re & consilio imperium ob-
 tineret perpetuo. Cernebant enim non opes
 eum, non gloriam, non amicitiam regiam,
 non patriæ commodum suæ, non rem ullam
 aliam Achæorum anteferre incremento. Si-
 quidem existimabat imbecillas per se civita-
 tes mutuis viribus conservari, quasi bono il-
 ligatas communi. Atque ut partes corporis
 quæ vivunt & spirant una ob mutuam con-
 glutationem, ubi divulsæ sunt & dissocia-
 tæ, tabescunt marcescuntque: ita in præ-
 ceptis dari civitates a lacerantibus rempubli-
 cam, & ampliari per se mutuo, si alterius
 magnæ partibus effectis communiter consu-
 latur.

Ὁρῶν τε τὰς αἰείας τῷ προσοίκων αὐτονομίῃς, Ἀργείοις δὲ δαλύνειν ἀχθόμενῳ, ἐπεβέβησεν ἀνελῆν τὸν τύραννον αὐτῷ Ἀριστόμαχον, ἅμα τῇ πόλει θρεπτήρια τὴν ἐλευθερίαν ἀποδῆναι φιλοτιμέμενῳ, καὶ τοῖς Ἀχαιοῖς προσκομίσαι τὴν πόλιν. οἱ μὲν ἔν τολμῶντες διέστησαν, ὧν Αἰχὺλῳ προεισήκει καὶ Χαερμίδης ὁ μάνις. Ξίφῃ δὲ ἐκ εἶχον, ἀλλ' ἀπέρητο κεκλιῆσθαι, καὶ ζημίαι μεγάλας τοῖς κεκλημμένοις ὑπῆσαν ὑπὸ τῷ τυράννῳ. κατασκηδάσας ἔν ὃ Ἀρατῷ αὐτοῖς ἐν Κορίνθῳ μικρὰς πῶξιφιδας, ἐνέρραψεν εἰς σάγματα καὶ ταῦτα ἑταίροις ὑποζυγίοις σκῶν τινα παρημελημένα κομίζεσθαι, εἰς Ἀργὸν ἀπέστειλε. Χαερμίδης δὲ τῷ μάνειος προσλαβόντῳ ἑπὶ τὴν πρῶτον ἀνθρώπον, οἱ πρὸς τὸν Αἰχὺλον ἡγανάκτερον, καὶ δι' ἑαυτῷ ἐπράττον, τῷ Χαερμίδῃ καταγνώτες. αἰδομένῳ δὲ ἐκείνῳ, ὁρῶν κατεμήνυσεν τὰς ἀνδρας ἤδη βαδίζοντάς ἑπὶ τὸν τύραννον ὧν οἱ πλείστοι φθάσαντες ἔξ ἀγορᾶς ἀπέφυγον, καὶ διεξέπεσον εἰς Κόρινθον. καὶ μὲν ἀλλὰ χρόνος βραχέῃ διελθόντῳ, ἀποθνήσκει μὲν ὑπὸ δόλων Ἀριστόμαχος, ὑπολαμβάνει δὲ τὴν ἀρχὴν φθάσας Ἀρίστιππος, ἔξωλέεσθαι ἐκείνῳ τύραννον. ὅσοι δὲ τῶν Ἀχαιῶν ἐν ἡλικίᾳ παρόντες ἔτυχον, τέτρες ἀναλαβὼν ὁ Ἀρατῷ ἐβοήθει πρὸς τὴν πόλιν ὀξέως, οἰόμενῳ δὲ ῥῆσαι τὰ τῶν Ἀργείων πρῶτον. τῶν δὲ πολλῶν ἤδη διὰ σωθήειαν ἐτελοδύλως ἐχόντων, καὶ μηδενὸς ἀφισαμένῳ πρὸς αὐτὸν, ἀνεχώρησεν, ἔκκλημα κατεσκηδασκὼς τοῖς Ἀχαιοῖς, ὡς ἐν εἰρηνῇ πόλεμον ἔξενωσκόσι. καὶ δίκῃ ἔχον ἑπὶ τέτῳ πῶξι Μαντινέσῳ ἦν, Ἀράτε μὴ παρόντῳ, Ἀρίστιππῳ εἰλε διώκων, καὶ

μνῶν

At quum videret præstantissimos quosque finitimos liberos suis legibus vivere, servitute dolens Argivorum, statuit tyrannum eorum Aristomachum per insidias sustollere: quod affectaret simul & mercedem illi civitati alimentorum reddere libertatem, & adsciscere eam Achæis. Ac reperti sunt qui rem susciperent, quibus Æschylus & Charimenes vates præfuere. Verum deficiebantur gladiis, atque interdictum fuerat comparare, gravisque multas sanxerat tyrannus in eos qui tenerent gladios. Igitur paratos eis Aratus Corinthi exiguos pugiones clitellis insuit, easque jumentis instrumentum vile Argos portantibus impositas misit. Quum vates autem Charimenes quendam adjunxisset conjurationi, Æschyli socii indignati sunt, & rejecto Charimene rem per se sunt moliti. Id sentiens ille, ex ira pergentes eos in tyrannum detexit. At hi maxima ex parte occupaverunt ex foro profugere, atque evolaverunt Corinthum. Brevi post tamen obtruncatur a servis suis Aristomachus, & maturat dominatum arripere tetrior illo tyrannus Aristippus. Aratus vero Achæos, quotquot ad manum erant qui arma ferre poterant, secum trahens, advolavit eo: quod expectaret promptos reperturum se Argivos. Sed quum multitudine ex assuetudine libenter serviret, ac nemo ad ipsum transiret: recepit se, ac in crimen conjecit Achæos, arma eos in pace movisse. Postulati itaque fuerunt apud Mantineos. Quia vero non occurrit ad iudicium Aratus, persequens litem Aristippus damnavit

VOL. V.

U u

vit

μῶν ἐτιμήθη τριάκοιτα. τὸν δ' Ἀρατοὶ αὐτὸν ἅμα καὶ μισῶν καὶ δεδοικώς ἐπέβλεψεν ἀνελθόν, συναρπάξας Ἀντιγόνην τῇ βασιλείᾳ καὶ παῖταχ' ἔχει δὸν ἦσαν οἱ τῷτο πρόστιοι αὐτοῖς, καὶ καμρὸν Ἰππηγεῖτες. ἀλλ' ἔδεν οἷον ἀληθινήν καὶ βέβαιον εὐνοίαν φυλακίην ἀνδρὸς ἀρχοῦ. ὅταν γὰρ ἐδιδῶσιν οἵ τε πολλοὶ καὶ οἱ δυνατοί, μὴ τὸν ἡγεμόνον, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἡγεμονίας δεδέναι, πολλοῖς μὲν ὁμμασιν ὄρεα, διὰ πολλῶν δ' ὥτων αἰεὶ καὶ προαιδάνει) τὰ γινόμενα. διὸ καὶ βέλομαι τὸν λόγον Ἰππηγεῖταις ἐπαυθῆαι περὶ, διεξιθεῖν περὶ τῇ Ἀριστίππῃ διαίτης, ἣν ἡ ζήλοτυπεμένη τυραννὶς ἀντιπρὸς καὶ ὁ τῇ μακαρείας καὶ περὶδοῦντος μοναρχίας ὄρεα περὶδοῦνται.

Ἐκείνῳ γὰρ Ἀντιγόνην μὲν ἔχων σύμμαχον, τρέφων δ' πολλὰς ἐνικας τῇ τῷ σώματι ἀσφαλείας, ἔδνα δ' ἐν τῇ πόλει ζῶντα τῶν ἐχθρῶν ἐπολοισίως, τὰς μὲν δουροφόρας καὶ φύλακας ἔξω παρεμβάλλειν ἐπέλθου ἐν τῇ περὶδοῦντος τῇς δ' αἰεταίς, ὅποτε διακινήσαιν, τάχιστα πάσης ἐξελάνθων, καὶ τὴν μέταλλον ἀποκλείων μὲν τῇ ἐρωμένης αὐτὸς εἰς οἶκημα κατεδύετο μικρὸν ὑπερῶν, θυρεὸν καταρράκτῃ κλειόμενον ἥς ὑπερῶν τὴν κλίνην Ἰππηγεῖταις, ἐκἀθροῦν ὡς εἰκὸς καθύδου τὸν ἔτως ἔχοντα, ταρραχῶδως καὶ περὶδοῦντος. τὸ δ' ἐκ κλινῆς ἡ τῇ ἐρωμένης μήτης ὑφαιεῖσα, κατέκλειεν εἰς ἕτερον οἶκημα, καὶ πάλιν ἅμ' ἡμέρᾳ προσετίθει, καὶ κατεκάλει τὸν θαυμαστὸν τύραννον, ὥσπερ ἐρεπτόν ἐν φωλεῖ κατερχόμενον. ὁ δ' ἔχ' ὅπλον κατὰ βίαν, νόμῳ δ' ὑπ' ἀρετῆς ἀκατάπαυστον ἀρχὴν περὶδοῦντος, ἐν ἱματίῳ καὶ χλαμυδίῳ περὶ τυχόη, τῶν πάποτε τυραννῶν κοινὸς ἀποδεδογμένῳ

vlt Achæos. Lis triginta minis est æstimata. At ipsum Aratum juxta perosus & timens, stultit submissis percussoribus interficere regis auxilio Antigoni. Erant autem fore passim hanc operam qui eis navabant, captabantque opportunitatem. Cæterum nulla par sinceræ & stabili benevolentia viri in potestate positi tutela est. Ubi enim assuevit tam vulgus quam primores non ducem suum sed duci timere, tum multis oculis videt dux, multis auribus audit & præodoratur consilia. Quasæ in animo est cursum orationis hic sistere, ac commemorare Aristippi vitam, quam invidiosa ei tyrannis beatæque & celebratæ dominationis species conciliavit.

Nam ille qui societatem habebat Antigoni, multosque alebat corporis custodes, vivum

in urbe ex inimicis neminem reliquerat, satellites tamen & stationem foris agere in vestibulo volebat: servos, quum coenassent, mox omnes exigebat, & interiorem domum occludens cum amica in parvum se abdebat cubiculum editum, quod ostio pensili claudabatur: cujus in fastigio locaverat lectum, ubi quiescebat, ut probabile est quiescere tam suspiciosum hominem & pavidum. Scalas amicæ mater auferebat, easque alio in conclavi recludebat, fursusque orta luce admovebat, & devocabat egregium hunc tyrannum, qui serpentis modo ex lustris se dimittebat. Aratus vero non armis per vim, sed legitime ex virtute perpetuum sortitus imperium, in pallio & chlamyda plebeia, omnium ubique tyrannorum communis

ex

μὲν ἔχθρῳ, ἄλλῃ δὲ τήμερον ἡμέρας γῆν διδοκμώτατον ὑπολέλοιπεν ἐν τοῖς Ἑλλήσιν. ἐκείνων δὲ τῶν τὰς ἀκρὰς καταλαμβάνοντων, καὶ τὰς δορυφόρους τρεφόντων, καὶ τὰ ὅπλα καὶ τὰς πυλὰς καὶ τὰς καταρράκτας προβάλλοντων ὑπὲρ τὸ σῶμα αἰσφαλείας, ὀλίγοι τὸν ἐκ πληγῆς θάνατον, ὥσπερ οἱ λαγῶι, διέφυγον· αἱ δὲ γῆν ἢ τὰ φῶς ἔχον τιμωρὸν μνήμῃν ἔδεκός λείπειται.

Πρὸς δ' ἐν τὸν Ἀργεῖον ὁ Ἀρατὸς καὶ κρυφα πολλὰ καὶ φανερώς προσέπλεον, ἐπιχειρήσας καταλαμβάνειν τὸ Ἄργον. ἀπαξ δὲ καὶ κλίμακας προβάς, μετ' ὀλίγων ἐπὶ τὸ ταίχον ἀνέβη παρὰ τὸν ἄλκον, καὶ τὰς βασιλῆας ἐλαῖθα τῶν φυλάκων ἀπέκλειεν. ἔτα ἡμέρας ἐπιφανείσης, καὶ τῷ τυράννῳ παλαιχόθεν αὐτῷ προσβάλλοντι, οἱ μὲν Ἀργεῖοι, καθάπερ ἔχον ὑπὲρ τὸ ἐκείνων ἐλευθερίας τὴν μάχης ἔσης, ἀλλὰ τὸν ἀγῶνα τῶν Νεμείων βραβδύοντες, ἴσαι καὶ δίκαιοι θεωρεῖται καθύπερθε τῶν γνομένων, πολλὴν ἡσυχίαν ἀγοῖας· ὁ δὲ Ἀρατὸς ἀνέως ἀμυνόμενος, λόγχῃ μὲν ἐκ χειρὸς διελάνθῃ τὸν μισθόν, ἐκρέτησε δὲ τῶν τόπων ἐν οἷς ὤ, καὶ ἐκ ἐξέωδῃ μέλει κηλός, ἐνοχλόμενος ὑπὸ τῶν πολεμίων. εἰ δὲ καὶ τὴν νύκτα πρὸς πόνον προσεταλαιπώρησεν, ἐκ ἀνδρήμας δὲ ὁ γὰρ τυράννης ἤδη παρὰ δρασμὸν εἶχε, καὶ πολλὰ τῶν ἰδίων ἐπὶ θάλασσαν προεξέπεμψε· νῦν δὲ, τῷ μὲν ἔδεκός ἐξαγγέλλοντι πρὸς τὸν Ἀρατὴν, ὕδατος δὲ ἐπὶ πλείονα, ἑαυτῷ τε χρεῖσας διὰ τὸ τραῦμα μὴ διναμένον, ἀπήγαγε τὰς στρατιώτας.

Ἐπεὶ δὲ ταύτῃ ἐπέγνω τὴν ὁδόν, ἐμβαλὼν φανερώς στρατοπέδῳ τῷ Ἀργολίδα

ex professo hostis, stirpem in diem usque hodiernum clarissimam apud Græcos propagavit. Ex illis qui arces infederunt, spiculatores aluerunt, armis, portis, catarractis ad corporis tutelam serierunt se, violentam mortem leporum more pauci devitarunt: domus vero, vel progenies, vel monumentum, quod honorificam habeat memoriam, superest nullius.

Porro dum adimere tentat Aristippo Aratus Argos, & occulte subinde & aperte impexit. Semel etiam scalis admotis moenia cum paucis magno discrimine superavit, atque occurrentes illic vigilas confodit: inde dilucente die & tyranno undique eum premense, Argivi, quasi non pro ipsorum pugnare-

tur libertate, sed Nemea dispensarent, æqui & iusti sedebant magno cum silentio certaminis spectatores. Arati vero, dum fortiter dimicat, hasta comminus femur est tractum. Locum tamen quem ceperat, retinuit, neque ante noctem ab instantibus hostibus est dejectus. Quod si noctem quoque acriter toleravisset, non decidisset cepto; quippe respiciebat jam fugam tyrannus, & magnam partem facultatum suarum præmittebat ad mare. Nunc, quum id nemo ad Aratum perferret, & deficeretur aqua, essetque vulneris causa sui impotens, reduxit milites.

Postquam huic diffidit viæ, incurrens propalam cum exercitu fines Argolicos va-

Ἀργολίδα χώραν ἐπόρευται, καὶ πρὸς τὸν Χάριτα ποταμὸν ἰσχυρᾶς μάχης ἡμιόμβης πρὸς τὸν Ἀρίσιππον, αἰτίαν ἔχεν ὡς ἑκαταλιπὼν τὸν ἀγῶνα, καὶ πρὸς τὸ νίκημα. ὃ γὰρ ἄλλης διωάμεως ὁμολογεῖται ὅτι ἐπικρατήσης, καὶ τῷ διωγμῷ πολὺ προελθούσης εἰς τὰμπροσθεν, αὐτὸς ἔχων ἐκβιασθεὶς ὑπὸ τῷ καθ' αὐτὸν, ὡς ἀπιστῶν τῷ κατορθώματι καὶ φασθῆναι, ἀνεχώρησε τετραγυμνῶς εἰς τὸ στρατόπεδον. ἐπεὶ δὲ ἀπὸ τῆς διώξεως ἐπανελθόντες οἱ λοιποὶ, χαλεπῶς ἔφερον ὅτι τρεῖς ἄνθρωποι τὰς πολεμίας, καὶ πολὺ πλείονας ἐκείνων καταβαλόντες ἢ σφῶν αὐτῶν ἀπολέσαντες, πρὸς τοὺς ἡττημένους εἴησαν κατ' αὐτῶν τρέπαιον, αἰχμηταί, πάλιν ἔγνω διαμάχεσθαι πρὸς τὰς τρεῖς, καὶ μίαν ἡμέραν διαλιπὼν, αὐθις ἐξέτασε τὴν στρατίαν. ὡς δὲ ἤσθετο πλείονας γεγονότας, καὶ θαρραλεώτερον ἀνθισταμένους τὰς πρὸς τὸν τύραννον, ἐκ ἐτόλμησεν, ἀλλ' ἀπῆλθεν τὰς νεκρὰς ὑποπαύοντες ἀνελόμην. καὶ μὴν ἄλλα τῇ πρὸς τὴν ὁμίλιαν καὶ πολιτείαν ἐμπειρία καὶ χάριτι τὴν διαμαρτίαν ταύτην ἀναμαχόμενος, προσηγάγετο τὰς Κλεωναὶς τοῖς Ἀχαιοῖς καὶ τὸν ἀγῶνα τῷ Νεμείων ἡγαγὼν ἐν Κλεωναῖς, ὡς πάτερον ὄντα καὶ μᾶλλον προσήκοντα τέτοις. ἡγαγὼν δὲ καὶ Ἀργεῖοι, καὶ συνεχύθη τότε πρῶτον ἡ δεδομένη τοῖς ἀγωνισταῖς ἀσουλία καὶ ἀσφάλεια, πάντας τῷ Ἀχαιῶν ὅσους ἔλαβον ἡγωνισμένους ἐν Ἀργεῖ, διὰ τὴν χώρας πορευομένους, ὡς πολεμίας ἀποδομνῶν. ἔτω σφοδρὸς ἡ καὶ ἀπαραιτήτως ἐν τῇ μισαῖν τὰς τυράννας.

Ὅλγῳ δὲ ὕστερον ἀκέσας τὸν Ἀρίσιππον ἐπὶ βελόαν μὴ ταῖς Κλεωναῖς,

stavit, commissoque cum Aristippo ad Chareta amnem acri proelio, vitio datum est ei destituisse ipsum pugnam, & palmam e manibus amisisse: siquidem quum alia exercitus pars propelleret haud ambigua victoria hostem, confectandoque esset ad multum spatii progressa, hic non tam impulsus ab illis quos contra stabat, quam victoriae diffidentia & metu in castra perculsus retulit se. Ut vero reliqui ab insequendis reversi hostibus tulere graviter quod versis in fugam illis, ac longe majore numero eorum dejecto quam de suis amisso, victis permisisset de se excitare trophæum: motus verecundia statuit de integro trophæo dimicare, unoque interjecto die aciem iterum instruxit. Ubi

sensit auctas illorum copias, militemque tyranni majore animo inferre signa, obtorruit: receptisque per inducias mortuis, reduxit exercitum. Atqui coetus & reipublicae tractandae peritia comitateque hanc diluens culpam, conjunxit Achæis Cleonas, ac Nemeorum ludicrum Cleonis, ut antiquitus potius ad eos pertinens, celebravit: celebraverunt & Argivi. Ac tunc primo violata est quæ concessa fuerat certantibus securitas & fides publica, quod Achæi omnes qui certaverant Argis, quos fines suos peragrantes cepere, pro hostibus sub hasta venderint: adeo fuit ardens & capitalis tyrannorum osor.

Brevi post nuntiato captare Aristippum Cleonas,

ναῖς, φοβέσθαι δὲ ἐκείνον ἐν Κορίνθῳ καθεζόμενον, ἤθροισεν ἐν πρῶτῳ ἐγγέλματι
 τῷ στρατιᾷ. καὶ σιτία κελύσας πλειόνων ἡμερῶν κομίζειν, εἰς Κεγχρεὰς
 κατήλθεν, ἐγκαλέμεν δὲ ἀπάτης τὸν Ἀεΐσιππον, ὡς αὐτῷ μὴ παρόντος,
 ἐπιθέσθαι τοῖς Κλεωναίοις· ὃ καὶ συνέβη. παρὶν γὰρ εὐθὺς εἰς Ἀργεὺς ἔχων
 τὴν δυνάμιν. ὃ δὲ Ἀρατὸν εἰς Κόρινθον ἤδη σκοταῖον ἐν Κεγχρεῶν ὑπο-
 στήψας, καὶ τὰς ὁδὸς φυλακαῖς διαλαβὼν, ἤγε τὰς Ἀχαιεὺς, ἐπομπὰς ἔτω
 μὲν εὐτάκτως, ἔτω δὲ ταχέως καὶ προθύμως, ὥστε μὴ μόνον ὁδεύοντας, ἀλλὰ
 καὶ παρελθόντας εἰς τὰς Κλεωνὰς ἐτι νυκλὸς ἔσης, καὶ σιωταξαμένους ἐπὶ μά-
 χῃ ἀγνοέσθαι, καὶ λανθάνειν τὸν Ἀεΐσιππον. ἅμα δὲ ἡμέρᾳ τῇ πυλῶν
 ἀνοιχθεῖσων, καὶ τὸ σάλπιγγος ἐκελευσαμένης, δρόμῳ καὶ ἀλαλαγμῷ προ-
 πεσὼν τοῖς πολεμίοις, εὐθὺς ἐτρέψατο, καὶ κατεῖχε διώκων ἢ μάλιστα φεύ-
 γειν ὑπενόει τὸν Ἀεΐσιππον, ἐκτρέπας πολλὰς τῇ χωρίων ἐχόντων. ἡρο-
 μένης δὲ τὸ διώξας ἄχει Μυκηναίων, ὃ μὲν τύραννον ὑπὸ Κρητός τινος,
 ὡς Δαινίας ἰσορεῖ, τῆνομα Τραγίσκου, καταληφθεὶς ἀποσφάττει, τῇ δὲ
 ἄλλων ἔπεσον ὑπὲρ χιλιάς πεντακοσίας. ὃ δὲ Ἀρατὸν ἔτως λαμπρῶς εὐ-
 τυχήσας, καὶ μηδὲνα τῶν αὐτῷ στρατιωτῶν ἀποβαλὼν, ὅμως ἐκ ἑλαβε τὸ
 Ἀργεῖον, ἔδωκε ἡλδοθῆναι, τῶν περὶ Ἀγίαν καὶ τὸν νεώτερον Ἀεισόμαχον
 μὲν δυνάμει βασιλικῆς παρεισπεσόντων καὶ καταχρόντων τὰ πράγματα. τὸ
 μὲν εἰς πολὺ τὸ διαβολῆς καὶ λόγῳ καὶ σκώμματα καὶ βωμολοχίας παρείλε-
 το τῶν κολακιδόνων τὰς τυράννας, καὶ διεξιόντων ἐκείνοις χερζομένων, ὡς
 τῷ στρατηγῷ τῶν Ἀχαιῶν ἐκλασθέντι μὲν ἡ κοιλία περὶ τὰς μάχας,

κα-

onas, sed sedentem Corinthi se formidare:
 copias per edictum conscripsit, & quum e-
 dixisset ut cibaria in aliquot dies secum fer-
 rent, Cenchreas movit, illiciens dolo Ari-
 stippum ut tanquam absente se Cleonas ado-
 riretur: quæ spes non fefellit eum. Quippe
 adfuit extemplo ille cum exercitu ex Argis:
 Aratus vero Corinthum ex Cenchreis jam sub
 noctem regressus, vias stationibus infedit,
 duxitque Achæos Cleonas. Agmen adeo
 compositè progressum est, adeoque strenue
 & impigre, ut non solum iter facerent, sed
 ingrederentur etiam de nocte adhuc Cleonas:
 & instructi starent ad pugnam falso & im-
 prudente Aristippo. Ut dies illuxit, patefa-
 ctis portis, & signo tuba dato, elatus cursu &
 clamore in hostes, e vestigio fundit fugat-

que eos, quos institit insequi qua maxime
 Aristippum intendere suspicabatur fugam.
 Habebat enim multa ea regio diverticula.
 Ut Mycenæ usque effusus egit, tyrannus a
 Cretensi quodam, ut tradit Dinias, Tra-
 gisco nomine, occupatus trucidatur. Ceci-
 dere de cæteris plus mille quingenti. At-
 tamen Aratus parta tam nobili victoria, ne
 uno quidem ex suis amisso, non recepit
 Argos, neque eam servitute exemit, quod
 Agias & minor Aristomachus cum copiis
 regiis irrupissent in eam urbem, domina-
 tumque occupavissent. Hac re magnope-
 re probra, sermones, dictæria & convivia
 assentatoribus tyrannorum detraxit, qui in
 illorum gratiam alvum commemorabant præ-
 tori Achæorum instante proelio moveri:

fo-

καίῃ ὃ προσπίπτα ἢ ἰδιγῷ ἅμα τῷ παθεῖναι τὸν σαρπηλίου· ἐλπί-
ξας ὃ τὴν διωάμην, ἢ τὸ σπύθημα παρεγγύσας, ἢ πυρόμενον τῶν ὑπο-
στρεπτηγῶν ἢ λοχαγῶν, μή τις αὐτῷ χρεῖα παρήλθῃ (βεβλήσας γὰρ τὸς
ἀστρογάλας) ἀπέρχοιτο καρδοκήτων πόρρωθεν τὸ συμβησόμενον. ταῦτα γὰρ
ἔτις ἔχυσεν, ὥστε ἢ τὰς φιλοσόφους ἐν ταῖς χολαῖς ζητῆναι, εἰ τὸ πάλ-
λευς τὴν καρδίαν ἢ τὸ χεῖμα τρέψαναι τῶν τὰ φαινόμενα δεινὰ, δει-
λίας ἐστὶν ἢ δυσχερείας τῶς πρὸς τὸ σῶμα ἢ ψυχρότητος, ὀνομάζω αἰὲν
τὸν Ἄρετον, ὡς ἀγαθὸν μὴ ὅλα στρεπτηγόν, αἰὲν ὃ ταῦτα πάχοντα τῶν
τὰς ἀγῶνας.

Ὡς δ' ἐν τὸν Ἀρσίππον ἀνέλκων, εὐθὺς ἐπέβλεψεν Ἀντιάδην τῷ Με-
γαλοπολίτῃ τυραννίδι τ' ἐαυτῷ πατείδῃ. ὃ ὃ ἐκ ὧν ἀγῶνις εἶδε ἀφιλό-
τιμον τὴν φύσιν, εἶδε, ὥσπερ αἱ πολλὰ τῶν μακαρῶν, ἀκροαίᾳ ἢ πλεον-
εξία πρὸς ταύτην ῥυῖς τὴν ἀδικίαν, ἀλλ' ἐπαρθεὶς ἔρωτι δόξης ἐτι κέῃ,
ἢ λόγους ψευδεῖς ἢ κενὰς λεγομένης πρὸς τυραννίδος, ὡς μακαρεῖα ἢ
θαυμάσια προέφηματ'· εἰς μέγα φρόνημα παρὰ δὲ ξάμενον αἰσότητος, καὶ
κατασῆσας ἐαυτὸν τύραννον, ταχὺ μετὰ τὸν τ' ἐκ μακαρχίας βαρύτητος.
εἶμα ὃ καὶ ζῆλόν εὐήμερῶν, καὶ δεινὰς ὁρμητικὰς τὸν Ἄρετον,
ἔμελλε, καλλίστῳ ὁρμῶν μεταβαλλόμενον, πρῶτον μὴ ἐαυτὸν ἐλαθεῖν-
σαι ρῆσες καὶ φόβος καὶ φρεσὶς καὶ δουροφόρων, εἶτα τ' πατείδῃ εὐεργέ-
της γινέσθαι. καὶ μεταπεμψόμενον τὸν Ἄρετον, εἶπεν τὴν ἀρχὴν, καὶ
τὴν πόλιν εἰς τὰς Ἀχαιᾶς μετακόσμησεν. ἐφ' ὧς μεγαλειότητες αὐτὸν οἱ
Ἀχαιοί,

superis & vertigine cum, simul atque co-
pissent canere tubae, corripit solitum: quum
aciem instruxisset & signum dedisset pugnae,
rogassetque praefectos suos & ordinum du-
ctores, nunquid praesentia sua sit opus, (nam
jactam esse aliam) fecedere praetolatum pro-
cul eventum. Haec fama usque eo valuit,
ut philosophi quoque in scholis, quærentes
cordis tremor & coloris variatio in praefecti
periculo timiditatis sint an intemperiei sig-
na & frigoris nativi, semper appellarent A-
natum, ut insignem quidem imperatorem,
sed cui hæc in certaminibus acciderent som-
per.

Ut igitur Aristippum sustulit, mox Ly-
siadem Megalopolitanum appetiit insidiis,
sive ipsius patriæ tyrannum. Hic vero mo-

que degener erat neque incens natura, neque
ut complures tyranni, deliciarum cupidita-
te vel avaritia in eam delapsus violentiam
fuerat, sed gloriæ amore adhuc adolescen-
tem excitatum, sermonibusque falsis & va-
nis, qui de tyrannide ut re beata & mirifica
referebantur, in animum celsum stolide ad-
missis, ubi tyrannidem paravit, brevi mole-
stiarum, quas trahit secum dominatus, co-
pit fastidium. Simul itaque quia suspiciebat
gloria celebrem, & insidias tendentem ti-
mebat Anatum, induxit animum pulcherri-
me de mutare, ac primum semetipsum ex-
plicare odio, metu, statione, & satellitibus:
deinde bene mereri de patria. Itaque accito
Anato deposuit dominationem, contribuitque
civitatem suam Achæis. Hinc extolles eum
Achæi,

Ἀχαιοὶ, στρατηγὸν εἰλοντο. φιλοτιμέμεντο ὃ αὐτὸς ὑπεβαλεῖν δόξα τὸν Ἀρατὸν, ἀλλαστε πολλὰς πράξεις ἐκ ἀναγκαίας εἶναι δοκέσας, καὶ στρατεῖαν ἐπὶ Λακεδαιμονίᾳς παρήγγειλεν. ἐπεσάμεντο ὃ ὁ Ἀρατὸς αὐτὰ φθονεῖν ἐδόκει καὶ τότε δεύτερον ὁ Λυσιάρχης στρατηγὸς ἦρξθη, ἀντιπράτορ τῷ αἰλικῷ Ἀρατῷ, καὶ ἀνταρξήσασθαι ἐτόρθε ἀνταρξήσασθαι τὴν ἀρχὴν. αὐτὸς μὲν γὰρ, ὡς εἴρη, παρ' ἐπαιτὸν ἦρχε. μέχει μὲν ἐν τρίτῃ στρατηγίας ὁ Λυσιάρχης δὲ φερόμεντο διετέλει, καὶ παρ' ἐπαιτὸν ἦρχε μὲν ἐναλλαξὶ τῷ Ἀρατῷ στρατηγῶν. φανερόν ὃ ἐξανακείμενος ἔχθεαν, καὶ πολλάκις αὐτὲς κατηγορήσας ἐν τοῖς Ἀχαιοῖς, ἀπερρίφη. καὶ γὰρ ὥφθη πεπλασμένῳ δοκῶν ἦν πρὸς αἰλιχινῶ καὶ αἰλικῶν ἀρετῶν ἀμύλλᾳ, καὶ καθάπερ τὸ κάκχυι φασὶν Αἰτωπὸς ἐρωτῶντι τὰς λεπίδας ὅτι φάγονται αὐτὸν, εἰπῶν ἐκείνης ὡς ἑσάποτε ἰεραξέεσσι ἔοικε τῷ Λυσιάρχει ἀνταρξήσασθαι ἐκ τυραννίδος ἐπιψία βλάπτουσα τὴν φύσιν αὐτὲς τῆς μεταβολῆς.

Ὁ δὲ Ἀρατὸς εὐδοκίμησε καὶ περὶ τὰς Αἰτωλικὰς πράξεις· ὅτε συμβαλεῖν μὲν αὐτοῖς πρὸς τὴν Μεγαρετικὴν ἐξουσίαν τῷ Ἀχαιῶν, καὶ τῷ βασιλείῳ τῷ Λακεδαιμονίῳ Ἀγιδῷ ἀφανεσθῆναι μὲν διωσάμενος, καὶ σαρπηξομένῳ ἐπὶ τὴν μάχην τὰς Ἀχαιῶν, ἐναρξάμενος, καὶ πολλὰ μὲν ἐνείδης, πολλὰ δ' εἰς μαλακίαν καὶ ἀτολμίαν καὶ σπῆμματα καὶ χλιδασμὸν ὑπομείνας, καὶ προήκατο τὸν τῷ συμφέροντι λογισμὸν διὰ τὸ φανόμενον αἰσχρὸν, ἀλλὰ παρεχόμενος τοῖς πολέμοις ὑπεβαλεῖσι τὴν Γερμανίαν ἀμαχεῖ παρελ-

Achæi, prætorem creavere. Ille Aratum illico gloria elaborans superare, cum alia multa quæ non videbantur necessaria, tum expeditionem indixit in Lacedæmonios. Cui quia reluctabatur Aratus, visus est cum eo æmulari. Ex vero etiam declaratus iterum Lyfiades prætor, contra pugnante ex professo Arato, ambienteque præturam alteri. Aratus enim alternis annis imperabat. Jam ad tertiam præturam aspiravit secundo cursu Lyfiades, atque alternis annis vicissim ille & Aratus prætura fungebantur. Cæterum quum in apertam cum eo erupisset inimicitiam, atque identidem esset illum ad Achæos criminatus, rejectus est. Etenim fucatis moribus existimatus est cum germana & sincera concertare virtute. Ac sicut cuculo Ælorus

refert querenti de exiguis avibus, quod fugerent se, respondisse illas fore cum aliquando accipitrem: sic Lyfiadi apparet adhæsisse ex tyrannide, parum sincera voluntate ipsum immutatum fuisse, suspicionem.

Porro Aratus bello quoque Ætolico comparavit laudem. Gestiebant nempe confingere cum Ætolis pro finibus Megaricis Achæi. Rex autem Lacedæmoniorum Agis, qui subvenerat eis cum exercitu, inflammabat item Achæos ad dimicandum. Hic repugnavit Aratus, multaque probra, multa etiam in molliam & ignaviam suam perferens dictoria, utilia consilia eorum, quæ speciem habebant turpitudinis, causa non abjecit, verum permisit hostibus transiens Germania impune trans-

παρελθεῖν εἰς Πελοπόννησον. ὡς μύθοι παρελθόντες ἔξαίφης Πελλήνῃσι κατέλαβον, ἐκέτ' ἰὼ ὁ αὐτός, ἐδ' ἔμελλε διατεῖβων ἢ περιμύρων ἀθροῖσθαι ἢ συνελθεῖν εἰς ταυτὸ παναχόθεν τὴν δυνάμιν, ἀλλ' αὖτις ἔρμησε μὲν τῶν παρόντων ἐπὶ τὰς παλείας ἐν τῇ κρατεῖν ἀδυνατίᾳ δι' αἰταξίαν ἢ ὕβριν ὄντας. ἅμα γὰρ τῷ παρελθεῖν εἰς τὴν πόλιν, οἱ μὲν στρατιῶται διασπαρέντες ἐν ταῖς οἰκίαις, ἦσαν ἔξωθεν αἰσθητοὶ ἢ διαμαχόμενοι πρὸς τῶν χρημάτων ἡγεμόνες ἢ ἢ λοχαγοὶ τὰς γυναῖκας ἢ τὰς θυγατέρας τῶν Πελληνέων περιϊόντες ἤρπαζον, καὶ τὰ κράνη τὰ αὐτῶν ἀφαιρέντες ἐκείναις περιτίθεντο, τὰ μηδὲν λαβεῖν ἄλλον, ἀλλὰ τὰ κράνη δῆλον εἶναι τὸν δεσπότην ἐκείνης. ἔτω δὲ διακειμένοις αὐτοῖς καὶ ταῦτα πράττειν ἔξαίφης ὁ Ἄρατος ἑπιστατὴν προσεγγέλθη. καὶ γρομφῆς ἐκπλήξεως, οἷον εἰκὸς ἐν αἰταξίᾳ τοιαύτῃ, πρὶν ἢ πάντας πυθέσθαι τὸν κίνδυνον, οἱ πρῶτοι πρὸς τὰς πύλας τοῖς Ἀχαιοῖς καὶ τὰ πράγματα συμπεσόντες ἐφύγον, ἥδη νενικημένοι καὶ κατεπίμπλασαν ἐλαυνόμενοι προτροπῇ δαυρίας τὰς συνισαμένους καὶ προσβοηθίας.

Ἐν τῷ δὲ τῷ ταράχῃ μία τῶν αἰχμαλώτων, Ἐπιγῆθης ἀνδρὸς ἐνδόξης θυγάτηρ, αὕτη δὲ κάλλι καὶ μεγάλῃ σώματι εὐπρεπὴς, ἔτυχε μὲν ἐν τῷ ἱερῷ καθεζομένη τῇ Ἀρτέμιδι, ἣ κατέστησεν αὐτὴν ὁ ἑπικτελής, ἐλὼν ἑαυτῇ, καὶ περιθεὶς τὴν τελοφίαν ἀφ' ἧς ἐκδραμῶσα πρὸς τὸν θόρυβον, ὡς ἔστι πρὸς τῶν θυγῶν τὰ ἱερᾶ, καὶ κατέβλεψεν εἰς τὰς μαχομένους ἀνωθεν ἔχουσα τὴν τελοφίαν, αὐτοῖς τε τοῖς πολίταις θέαμα σεμνότερον

transire in Peloponnesum. Ut tamen mox a transitu Pellenen ceperunt, non ultra perstitit in eadem sententia, neque moras duxit necitendas, prolatando & expectando dum conscriptæ essent & coissent undique in unum copiarum suarum: sed confestim cum iis qui præsto erant, movit in hostem, rebus lætis ex licentia & lascivia majorem in modum enervatum. Nam ut illud oppidum sunt ingressi, discurrerunt milites per domicilia se mutuo summoventes, & de præda digladiantes. Duces & ordinum ductores conjuges & filias Pellenensium circumvecti rapuerunt, galeasque sibi detraxerunt, easque illis imposuerunt, ne quis alius auferret eas, sed galea indicaret quæque dominum suum. Ad hunc modum comparatis, & hæc agentibus, re-

pente Aratum nuntiatum est adesse. Orto stupore, qualem apud tam inconditos par est, antequam intelligerent omnes periculum, primi in portis & suburbiis commisso cum Achæis prælio jam profligati fugam ceperunt, impleveruntque effusi pavore conglobantes se & suppetias venientes.

In hoc tumultu una captivarum, Epigethis illustris viri filia, specie & proceritate corporis mira, forte in Dianæ fano sedebat, ubi eam locaverat extraordinariorum militum dux, qui rapuerat eam, galeamque ei imposuerat tribus insignem cristis. Hæc repente ad tumultum evolans ut pro foribus templi stetit, pugnantisque galeam illam gerens superne contemplata est, hinc ipsis civibus est spectaculum

πότερην ἢ κατ' ἀνθρώπον ἐφάνη, καὶ τοῖς πολεμίοις φάσμα θεῖον ὄραν δο-
κῶσι φεῖκλιν ἐνέβαλε καὶ θάμβῳ, ὥστε μηδένα τρέπεσθαι πρὸς ἀλλή-
λους, ὃ Πελλινεὺς λέγεισι τὸ βρέτας τ' Θεῶν τὸν μὴ ἄλλον ἀποκτεῖναι
χρὸνον ἄψαντον. ὅταν ὃ κινήθην ὑπὸ τ' ἱερείας ἐκφύγει, μηδένα προσβλέ-
πειν ἐναντίον, ἀλλ' ἀποτρέπεσθαι πάντας. καὶ γὰρ ἀνθρώποις μόνον ὄραμα
φεῖκλιν εἶναι καὶ χαλεπὸν, ἀλλὰ δένδρα ποιεῖν ἄφορα, καὶ καρπὸς ἀπα-
βλίσκειν δι' ὧν ἂν κομίζῃ. τῆτο δὴ τότε τινὶ ἱερείαν ἐξενεγκαμύβην, καὶ
τρέπεσαν αἰεὶ καὶ τὰς Αἰτωλὰς ἀντιπρόσωπον, ἐκφρῶνας καταστῆσαι, καὶ παρε-
λέσθαι τὸν λογισμὸν. ὃ δ' Ἄρατ' ἐδὲν ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν εἶρηκε τοιῦ-
τον, ἀλλὰ φησι, τρεψάμεν τὰς Αἰτωλὰς, καὶ φεύγεισι σιωπεσπῶν εἰς
τινὶ πόλιν, ἐξελάσαι καὶ κρατῶ, ἐπ' ἑκατοσίαις ὃ ἀποκτεῖναι. τὸ δ' ἔργον ἐν
τοῖς μεγίστοις διεβόηθη, καὶ Τιμάνθης ὁ ζωγράφ' ἐποίησεν ἐμφαντικῶς τῇ
διαθέσει τινὶ μάχῃ ἔχσαν.

Οὐ μὲν ἀλλὰ πολλῶν ἐθνῶν καὶ δυνατῶν ἐπὶ τὰς Ἀχαιοὺς συνιστα-
μένων, οὗτος ὁ Ἄρατ' ἐπραττε φίλιαν πρὸς τὰς Αἰτωλὰς, καὶ Πανταλέοντι,
τῷ πλείστον Αἰτωλῶν δυναμῶν συνεργῶ χρησάμεν, καὶ μόνον εἰρήνῃ
ἀλλὰ καὶ συμμαχίαν τοῖς Ἀχαιοῖς πρὸς τὰς Αἰτωλὰς ἐποίησε. τὰς δ' Ἀ-
θωαῖας παρδάζων ἐλευθερώσαι, διεβλήθη καὶ κακῶς ἤκασεν ὑπὸ τῷ Ἀ-
χαιῶν, ὅτι ἀπονδὰς πεπονημένων αὐτῶν πρὸς τὰς Μακεδόνας, καὶ ἀνοχὰς
ἀγόνων, ἐπεχάρησε τὸν Πειραιᾶ καταλαβεῖν. αὐτὸς δ' ἀρετὰν ἐν τοῖς
ὑπομνήμασιν οἷς ἀπολέλοιπεν, Ἐργῖνον αἰτιάται, μεθ' ἧ ταῖς αὖτε τὸν Αχρε-
κόρινθον

culum forte humana visa augustius, hinc spe-
ctum divinum hostibus conspiciere arbitran-
tibus se, horrorem & stuporem iniecit, ut nemo
ad arma se converteret. Ipsi memorant Pelle-
nenses simulacrum Dianæ reliquo tempore stare
intactum. Ubi vero a sacerdote motum effertur,
neminem ex adverso obtueri, sed avertere
oculos omnes. Neque enim hominibus modo
dirum id visu esse & perniciose, verum etiam
stirpes infœcundas reddere, & corrumpere fœ-
tus, per quos transferatur. Hoc tum sacerdo-
tem protulisse, semperque vertisse Ætolis ex op-
posito, itaque in amentiam & vecordiam vertisse.
Cæterum horum nihil tradidit in commen-
tariis Aratus: refert autem, fufis ab se Ætolis,
uno agmine se cum fugientibus in oppidum
irrupisse, eosque vi expulisse, trucidasseque sep-

VOL. V.

tingentos. Id factum fuit in maximis celebra-
tum: & Timanthes pictor eam pugnam ex-
pressit atque oculis quasi repræsentavit.

Verum enimvero quod multæ & validæ
gentes conspirarent in Achæos, quæsit
Aratus statim jungere cum Ætolis ami-
citiam: ac Pantaleonte, cujus erat autori-
tas inter Ætolos maxima, usus adjutore,
non pacem tantum, sed & societatem Achæis cum Ætolis contraxit. Quum asse-
rere in libertatem affectaret Athenienses,
infamis fuit & male audivit apud Achæos,
quod intercedente ipsis fœdere cum Macedonibus,
capere per inducias esset Piræum aggressus. Ipse vero in com-
mentariis, quos reliquit, id inficiens, Ergi-
num, cujus ministerio expugnavit Acroco-
rinthum,

X x

κόρινθον ἐπράξεν. ἐκείνον γὰρ ἰδίᾳ τῇ Πειραιεῖ προσβάλλουσα, καὶ τὴν κλίμα-
κα τοῦ συλβεύσεως, διακόμῳ ὀνομάζειν Ἀρατον, καὶ καλεῖν συνεχῶς ὥσπερ
παρόντα, καὶ διαφυγεῖν ἔτιος ἑξαπατήσαντα τὰς πολεμίας. καὶ μὴ δοκεῖ πι-
θανῶς ἀπολογεῖσθαι. τὸν γὰρ Ἐργῖνον, ἄνθρωπον ἰδιώτην καὶ Σύρον, ἀπὸ
ἐδενὸς ὡς εἰκότῃ ἐπὶ τῇ βαλέει τῇ τῆλικαύτῃ πρᾶξιν, εἰ μὴ τὸν Ἀρα-
τον εἶχεν ἡγεμόνα, καὶ παρ' ἐκείνου τὴν διαίαν καὶ τὸν καὶ εὐδὲ εἰλήφει πρὸς
τὴν ἐπὶ θεσιν. ἐδήλωσε δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Ἀρατὸς, καὶ δις, ἐδὲ τρις, ἀλλὰ
πολλάκις, ὥσπερ οἱ δυσέρωτες, ἐπὶ χερσὶν τῇ Πειραιεῖ, καὶ πρὸς τὰς δια-
μαρτίας ἐκ ἀποκαμῶν, ἀλλὰ τῇ πρὸς μικρὸν αἰὲ καὶ σωφύγους ἀποσφάλ-
λονται τὴν ἐλπίδα, πρὸς τὸ θάρρειν ἀνακαλέμεν. ἀπᾶς δὲ καὶ τὸ σέ-
λατῃ ἔσπασε διὰ τῆς Θερασὶς φύγων καὶ τομαὶς ἔλαβε πολλὰς θρασυδύ-
μους, καὶ πολὺν χρόνον ἐν φασίᾳ κομιζόμενους ἐποιεῖτο τὰς στρα-
τείας.

Ἀντιγόνος δὲ ἀποθανόντος, καὶ Δημητρεὺς τὴν βασιλείαν ἀσπασάμενος, ἔτι
μᾶλλον ἐνέκετο ταῖς Ἀθήναις, καὶ ὅλως κατεφρόνει τῷ Μακεδόνων. διὸ καὶ
κρητηθείη αὐτῷ μάχη πρὸς Φυλακίαν ὑπὸ Βίβυτος τῷ Δημητρεῖ στρα-
τηγῷ, καὶ λόγος ἡγομένης πολλῆς μὲν, ὡς ἐάλωκε, πολλῆς δὲ, ὡς τέθηκται,
ὁ μὲν τὸν Πειραιᾶ φερεῖν Διοχάρη, ἐπεμψεν ἐπὶ Σολὴν εἰς Κόρινθον, ἵνα
εἰσαῖται τὴν πόλιν καλεῖν τὰς Ἀχαιούς, ἐπειδὴ Ἀρατὸς ἀπέθανεν. ἔτυχε
δὲ τῷ γραμματῶν κομιθέντων παρὼν αὐτὸς ἐν Κόρινθῳ, καὶ διατελεῖν οἱ
τῷ Διοχάρη καὶ γέλῳ πολὺν ἀσπασάμενος ἀπὸ ἀπληθείας. αὐτὸς δὲ ὁ βα-
σιλεύς

rinthum, culpat. Illum enim privato nomi-
ne adortum scribit Piræum, at scâlis eom-
minutis quum ipsum consēdarentur, Aratum
affidue nominasse & appellasse sicut præsē-
tem, atque ita deceptis hostibus evasisse.
Mihi tamen haud videtur defensio ejus pro-
babilis: quippe hominem privatum Erginum
& Syrum absurdum est, nisi ducem haberet
Aratum, ab eoque copias & opportunitatem
ad rem aggrediendam accepisset, tantam rem
animo concepisse. Ipse etiam id demon-
stravit Aratus, qui non bis aut ter, sed sæ-
pius perditte amantium more Piræum ten-
tavit, neque frustratione destitit, verum ex
eo quod non multum neque procul ab spe
aberrasset, id revocavit eum ad audendum.

Semel etiam crux fregit per Thriasium fa-
giens, & complures incisiones, dum curatur,
accepit, diuque lectica delatus est per expe-
ditiones.

Defuncto vero Antigono, & Demetrio
regnante, magis magisque liberandis inen-
tus fuit Athenis, ac omnino sprexit Macedo-
nas. Unde etiam quum acie esset a Bithye
Demetrii duce fusus apud Phylaciam, ac ru-
mor inerebuisse hinc captum, hinc casum
Aratum, præsēctus Piræo Diogenes Corin-
thum misit epistolam, qua Achæis mandavit,
quando occubuisse Aratum, ut urbe cederent.
Literis allatis aderat forte ipse Corinthi, jo-
eumque Diogenis nuntii & risum multum
quum præsēbissent, abscessere. Ipse ex Mace-
donia

σιλευς ἐν Μακεδονίᾳ καὶ ἐπεμψεν, ἐφ' ἧς κομισθῆσθαι πρὸς αὐτὸν ὁ Ἄρατος δεδωμμένον. παῖσαν ἃ Ἀθηναῖοι κηφύοντα κολακείας τ' πρὸς Μακεδόνας ὑπερβάλλουσας, ἐπεφανηφόρησαν, ὅτε πρῶτον ἠγγέλθη τεθνηκώς. διὸ καὶ πρὸς ὀργὴν οὐδὺς ἐκστρεφύσας ἐπ' αὐτὸς, ἄχρη τ' Ἀκαδημίας προῆλθεν· εἴτα παιδείας, ὅδ' ἠδ' ἠδίκησεν. αἱ δ' Ἀθηναῖοι συμφρονήσαντες αὐτῷ τὴν ἀρετὴν, ἐπεὶ Δημητρίῳ τελευτήσαντι ὤρμησαν εἰς τὴν ἐλευθερίαν, ἐκείνον ἐκάλεσαν. ὁ δ' ἔτι, καίπερ ἔτερος μὴ ἀρχαῖον τότε τῷ Ἀχαιοῖν, αὐτὸς δ' ἀρρώστιαν τινὰ μακρὴν κληῖσης ὑπάρχων, ὅμως ἐν φασίῳ κομιζόμενον ὑπώπτησε τῇ πόλει πρὸς τὴν χρείαν, καὶ τὸν εἰς τὴν φρεσὶς Διαγῆν σιωπέουσι δαποδῆναι τότε Περσῶν, καὶ τὴν Μανυχίαν, καὶ τὴν Σαλαμῖνα, καὶ τὸ Σύνιον τοῖς Ἀθηναῖοις, εἰς πενήκοντα καὶ ἑκατὸν ταλάντοις, ὧν αὐτὸς ὁ Ἄρατος ἑκοσι τῇ πόλει συνεβάλετο. προσεχώρισαν δ' εὐθὺς Αἰγινήται καὶ Ἑρμιονεῖς τοῖς Ἀχαιοῖς, ἥ τε πλείστη τ' Ἀρκადίας αὐτοῖς συνετέλει. καὶ Μακεδόνων μὲν ἀρχόλων ὄντων διὰ τινὰς προσοίκας καὶ ὁμῶς πολέμους, Αἰτωλῶν δ' συμμαχούντων, εἰσέδωκεν μεγάλῃ ἢ τῷ Ἀχαιοῖν ἐλάμβανε διύαμις.

Ὁ δ' Ἄρατος ἐξεγαζόμενος τὴν παλαιὰν ὑπόχρεσιν, καὶ δυσαναχέτῳ τὴν ἐν Ἀργεὶ τυραννίδα γατνιῶσαν αὐτοῖς, ἐπειθε πέμπων τὸν Ἀρσώμαχον εἰς μέσον θῆναι καὶ προσαγαγεῖν τοῖς Ἀχαιοῖς τὴν πόλιν καὶ Ζηλώσαντα Λυσιάδην, ἔθους τηλικῶτα μετ' εὐφημίας καὶ τιμῆς στρατηγὸν εἶναι μᾶλλον ἢ μίαν πόλεως κινδυνεύοντα καὶ μισέμενον τύραννον. ὑπακῆσαντες δ'

donia rex misit navem qua Aratus vinctus ad se veheretur. Athenienses vero nihil ad summam levitatem adulandi Macedonibus reliqui facientes, coronas sumpserunt quum primum fuit de morte ejus allatum. Quapropter ira flagrans, extemplo signis in eos motis usque ad Academiam est progressus: mox exoratus, nulla re violavit eos. Hinc Athenienses perspecta ejus virtute, quum ad libertatem defuncto conspirassent Demetrio, illum accivere; qui, licet alius tunc Achæorum prætor foret, ipse autem ex valetudinis diuturna infirmitate lecto decumberet, lectica tamen est eo delatus, nolens deesse illius civitatis temporibus, & præfectum præsidii Diogenem induxit ut Piræum, Munychiam, Salamina & Sunium, centum quinquaginta

talentorum mercede redderet Atheniensibus, quorum civitati ipse Aratus viginti intulit. Mox associaverunt se Achæis Æginetæ, Hermionenses, ac nomen Arcadicum magna ex parte factum est eis stipendiarium. Quia vero Macedones vicinis finitimisque bellis distringebantur, ac socii Ætoli erant, accessio Achæorum viribus est grandis facta.

At Aratus veteri consilio incumbens, & iniquo animo ferens vicinam ipsis Argivorum tyrannidem, egit per nuntios cum Aristomacho, ut conferret & adjungeret eam civitatem Achæis, atque Lysiadis exemplo mallet tantæ gentis cum laude & honore esse prætor, quam cum periculo & invidia unius tyrannus civitatis. Quum assensus

καίῃ ὃ προσπίπτει καὶ ἰνύῃ ἅμα τῷ παθεῖναι τὸν σαρπητῆν· ἐλπί-
ξας ὃ τὴν δυνάμιν, καὶ τὸ σθένος παρελθούσας, καὶ πενόμενον τῶν ὑπο-
στρεφγῶν καὶ λοχαγῶν, μή τις αὐτῷ χρεία παρῶν (βελήας γὰρ τὴν
ἀστραγάλης) ἀπέρχοιτο καρδοκλήτων πόρρωθεν τὸ συμβησόμενον. ταῦτα γὰρ
ἔτις ἔχουσι, ὥστε καὶ τὰς φιλοσόφους ἐν ταῖς σχολαῖς ζητῆσας, εἰ τὸ πάλ-
λαι τὴν καρδίαν καὶ τὸ χεῖμα τέπεισθαι πᾶσι τὰ φαινόμενα δεινὰ, δι-
λίας ἐστὶν ἢ δυσχερείας τινὸς πρὸς τὸ σῶμα καὶ ψυχρότητι, ὀνομάζων αἰεὶ
τὸν Ἄρετον, ὡς ἀγαθὸν μὴ ὄντα στρεφγόν, αἰεὶ ὃ ταῦτα πάσχοντα πᾶσι
τὴν ἀγῶνας.

Ὡς δ' ἔν τὸν Ἀριστίππον αἰνῶν, ἐνθὺς ἐπεβέβηκε Λυσιάδῃ καὶ Με-
γαλοπολίτῃ τυραννῶνι τ' ἐαυτῷ πατείδῃ. ὁ ὃ ἐκ ὧν ἀγῶνις εἰδὲ ἀφιλό-
τιμι τὴν φύσιν, εἰδὲ, ὥσπερ αἱ πολλὰ τῶν μοναρχῶν, ἀκροσία καὶ πλεον-
εξία πρὸς ταῦτα ῥυαῖς τὴν ἀδικίαν, ἀλλ' ἐπαρθεὶς ἐρωτῇ δόξης ἐτι καί, καὶ
λόγους ψευδεῖς καὶ κενὰς λογομύθους πρὸς τυραννίδῃ, ὡς μακροὶς καὶ
δαιμονεῖς πράγματι, εἰς μέγα φρόνημα παρὰδεδάμενος ἀκούσας, καὶ
καταστήσας ἐαυτὸν τύραννον, ταχὺ μετὰς ἦν τ' ἐκ μοναρχίας βαρύντητι.
αἶμα ὃ καὶ ζηλῶν εὐημερεῖν, καὶ δεδοικὼς ὀλιγοβελούσῃ τὸν Ἄρετον,
ὥρμηκε, καλλίστῃ ὀφίῳ μεταβαλλόμενος, πρῶτον μὲν ἐαυτὸν ἐλευθερώ-
σαι ράσας καὶ φόβου καὶ φρεσὸς καὶ δουροφόρῳ, ἔτα δ' πατείδῃ εὐεργε-
της γίνεσθαι. καὶ μεταπομπόμενος τὸν Ἄρετον, ἀφῆκε τὴν ἀρχὴν, καὶ
τὴν πόλιν εἰς τὰς Ἀχαιὺς μετακόμηναι. ἐφ' ᾧς μεγαλειότηες αὐτὸν οἱ
Ἀχαιοί,

forore & vertigine cum, simul atque cor-
pissent canere tubæ, corripit solitum: quum
aciem instruxisset & signum dedisset pugnae,
rogassetque praefectos suos & ordinum du-
ctores, nunquid praesentia sua sit opus, (nam
jectam esse aleam) secedere praefectum pro-
cul eventum. Hanc fama usque eo valuit,
ut philosophi quoque in scholis, quærentes
cordis tremor & coloris variatio in praesenti
periculo timiditatis sint an intemperiei sig-
na & frigoris nativi, semper appellarent A-
ratum, ut insignem quidem imperatorem,
sed cui hæc in certaminibus acciderent sem-
per.

Ut igitur Aristippum sustulit, mox Ly-
siadem Megalopolitæ appetiit insidias,
sive ipsius patriæ tyrannum. ibi vero mo-

que degener erat neque incens natura, neque,
ut complures tyranni, deliciarum cupidita-
te vel avaritia in eam delapsus violentiam
fuerat, sed gloriæ amore adhuc adolescen-
tem excitatum, sermonibusque falsis & va-
nis, qui de tyrannide ut re beata & mirifica
referabantur, in animum celsum stolidè ad-
missis, ubi tyrannidem paravit, brevi mole-
stiarum, quas trahit secum dominatus, oc-
cipit fastidium. Simul itaque quia suspiciebat
gloria celebrem, & insidias tendentem ti-
mebat Aratum, induxit animum pulcherri-
me se mutare, ac primum semetipsum ex-
plicare odio, metu, ratione, & satellitibus:
deinde bene merori de patria. Itaque accito
Arato deposuit dominationem, contribuitque
civitatem suam Achæis. Hinc extolles eum
Achæi,

Ἀχαιοὶ, στρατηγὸν ἔλοιο. φιλοτιμέμεντο ὃ δὴν ἐπέβαλεν δόξῃ τὸν Ἀρατον, ἀλλαστε πολλὰς πράξεις ἐκ ἀναγκαίας εἶναι δοκέσας, καὶ στρατεῖαν ἔπειτα Λακεδαιμονίαις παρέγγειλεν. ἐπεί μιν ὃ ὁ Ἀρατὸς αὐτὰ φθονεῖν ἐδόκει καὶ τότε δεύτερον ὁ Λυσιάρχης στρατηγὸς ἦρξεν, ἀνιπρετόν τε αἰλικυς Ἀράτης, καὶ συνεδράζοντο ἐτέρω ὠφθαλμοῖσι τὴν ἀρχήν. αὐτὸς μὲν γὰρ, ὡς εἴρη, παρ' ἐπαιτὸν ἦρχε. μέχρι μὲν ἐν τρίτῃ στρατηγίας ὁ Λυσιάρχης αἰ φερόμεντο διετέλει, καὶ παρ' ἐπαιτὸν ἦρχε μὲν ἐναλλάξ τῷ Ἀράτῳ στρατηγῶν. φανερόν ὃ ὅτι ἐξενεκάμενος ἔχθραν, καὶ πολλάκις αὐτὸν κατηγορήσας ἐν τοῖς Ἀχαιοῖς, ἀπερρίφη. καὶ γὰρ ὥφθη πεπλασμένῳ δοκῶν ἦν παρὰ ἀληθείαν καὶ ἀνέχαιον ἀρετὴν ἀμύλλῃ. καὶ καθάπερ τῷ κόκκυγι φασὶν Αἰτωπὸς ἐρωτῶντι τὰς λεπτοὺς ὁρῆδας, ὅτι φεύγονται αὐτὸν, εἰπῶν ἐκείνους ὡς ἑσάποτε ἰεραξ' ἔτος ἔοικε τῷ Λυσιάρχει ὠφθαλμοῖσι εἶναι ἐκ τυραννίδος ἐπιψία βλάπτουσα τὴν φύσιν αὐτὸν τῆς μεταβολῆς.

Ὁ δὲ Ἀρατὸς εὐδοκίμησε καὶ ὥρῃ τὰς Αἰτωλικὰς πράξεις, ὅτε συμβαλεῖν μὲν αὐτοῖς παρὰ τῇ Μεγαρικῇ ἐξουσίᾳ τῷ Ἀχαιῶν, καὶ τῇ βασιλείᾳ τῷ Λακεδαιμονίων Ἀγιδὸς ἀφανεσθέντος μὲν διασάμειας, καὶ σαρπηχόμου. ἔπειτα τὴν μάχην τὰς Ἀχαιεὺς, ἐναντιώδεις, καὶ πολλὰ μὲν ἐνείδῃ, πολλὰ δ' εἰς μαλακίαν καὶ ἀτολμίαν καὶ σπάρματα καὶ χλιδασμὸν ὑπομείνας, ἐπερήκατο τὸν τῷ συμφέροντι λογισμὸν διὰ τὸ φανόμενον αἰχρὸν, ἀλλὰ παρεχώρησε τοῖς πολεμίοις ὑπερβαλῶσι τὴν Γερασίαν ἀμαχεῖ παρελ-

Achæi, prætorem creavere. Ille Aratum illico gloria elaborans superare, cum alia multa quæ non videbantur necessaria, tum expeditionem indixit in Lacedæmonios. Cui quia reluctabatur Aratus, visus est cum eo æmulari. Et vero etiam declaratus iterum Lyfiades prætor, contra pugnante ex professo Arato, ambienteque præturam alteri. Aratus enim alternis annis imperabat. Jam ad tertiam præturam aspiravit secundo cursu Lyfiades, atque alternis annis vicissim ille & Aratus prætura fungebantur. Cæterum quum in apertam cum eo erupisset inimicitiam, atque identidem esset illum ad Achæos criminatus, rejectus est. Etenim fucatis moribus existimatus est cum germana & sincera concertare virtute. Ac sicut cuculo Æsopus

refert querenti de exiguis avibus, quod fugerent se, respondisse illas fore cum aliquando accipitrem: sic Lyfiadi apparet adhæsisse ex tyrannide, parum sincera voluntate ipsum immutatum fuisse, suspicionem.

Porro Aratus bello quoque Ætolico comparavit laudem. Gestiebant nempe confingere cum Ætolis pro finibus Megaricis Achæi. Rex autem Lacedæmoniorum Agis, qui subvenerat eis cum exercitu, inflammabat item Achæos ad dimicandum. Hic repugnavit Aratus, multaque probra, multa etiam in mollitiam & ignaviam suam perferens dictoria, utilia consilia eorum, quæ speciem habebant turpitudinis, causa non abjecit, verum permisit hostibus transcensâ Germania impune trans-

παρελθεῖν εἰς Πελοπόννησον. ὡς μύθοι παρελθόντες ἔξαίφης Πελλήνιαι κατέλαβον, ἐκέτ' ἰὼ ὁ αὐτός, ἐδ' ἔμελλε διατεῖδων καὶ φειδύων ἀθροῖς διῶναι καὶ συνελθεῖν εἰς ταυτὸ πάλαιχόθεν τιμὴν δυνάμιν, ἀλλ' αὐτὸς ὤρμησε μὲν τῶν παρόντων ἐπὶ τὰς παλαιάς ἐν τῇ κρατεῖν ἀδυνατίαν δι' ἀταξίαν καὶ ὕβριν ὄντας. ἅμα γὰρ τὰ παρελθεῖν εἰς τιμὴν πόλιν, οἱ μὲν στρατιῶται διασπαρμένοι ἐν ταῖς οἰκίαις, ἦσαν ἔξωθεν ἀλλήλους καὶ διαμαχώμενοι φεῖ τῶν χρημάτων ἡγεμόνες δὲ καὶ λοχαγοὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰς θυγατέρας τῶν Πελλήνιων φειδύοντες ἤρπαζον, καὶ τὰ κράνη τὰ αὐτῶν ἀφαιρῶντες ἐκείναις φειδεῖσθαι, τὰ μηδὲνα λαβεῖν ἄλλον, ἀλλὰ τὰ κράνη δῆλον εἶναι τὸν δεσπότην ἐκάστης. ἔτω δὲ διακεκμημένοι αὐτοῖς καὶ ταῦτα πράττειν ἔξαίφης ὁ Ἄρατος ἐπιπεσὼν προσεγγέλθη. καὶ γυρομένης ἐκπλήξεως, οἷαν εἰκὸς ἐν ἀταξίᾳ τοιαύτῃ, πρὶν ἢ πάλλας πυθέσθαι τὸν κίνδυνον, οἱ πρῶτοι φεῖ τὰς πύλας τοῖς Ἀχαιοῖς καὶ τὰ πράγματα συμπεσόντες ἐφθυγον, ἥδη νενικημένοι καὶ κατεπίπλασαν ἐλαυνόμενοι προτροπᾷ Λυορίας τὰς σιμισαμίδας καὶ προσβοηθῶντας.

Ἐν τῷ δὲ τῷ ταράχῳ μία τῶν αἰχμαλώτων, Ἐπιγέθης ἀνδρὸς ἐνδόξε θυγάτης, αὕτη δὲ κάλλι καὶ μεγέθει σώματι εὐπρεπής, ἔτυχε μὲν ἐν τῇ ἱερῇ καθεζομένη τῇ Ἀρτέμιδι, ἣ κατέστησεν αὐτὴν ὁ ἐπιτεκνιάτης, ἐλὼν ἑαυτῇ, καὶ φειδύς τὴν τελοφίαν· ἄφνω δὲ ἐκδραμῖσα πρὸς τὸν θόρυβον, ὡς ἔση πρὸ τῶν θυρῶν τῇ ἱερᾷ, καὶ κατέβλεψεν εἰς τὰς μαχομένους ἀνῶθεν ἔχουσα τὴν τελοφίαν, αὐτοῖς τε τοῖς πολέταις θέαμα σπουδαιότερον

transire in Peloponnesum. Ut tamen mox a transitu Pellenen ceperunt, non ultra perstitit in eadem sententia, neque moras duxit nec tendas, prolatando & expectando dum conscriptæ essent & coissent undique in unum copiarum suarum: sed confestim cum iis qui præsto erant, movit in hostem, rebus lætis ex licentia & lascivia majorem in modum enervatum. Nam ut illud oppidum sunt ingressi, discurrerunt milites per domicilia se mutuo summoventes, & de præda digladiantes. Duces & ordinum ductores conjuges & filias Pellenensium circumvesti rapuerunt, galeasque sibi detraxerunt, easque illis imposuerunt, ne quis alius auferret eas, sed galea indicaret quæque dominum suum. Ad hunc modum comparatis, & hæc agentibus, re-

pente Aratum nuntiatum est adesse. Orto stupore, qualem apud tam inconditos par est, antequam intelligerent omnes periculum, primi in portis & suburbiis commisso cum Achæis prælio jam profligati fugam ceperunt, impleveruntque effusi pavore conglobantes se & suppetias venientes.

In hoc tumultu una captivarum, Epigethis illustris viri filia, specie & proceritate corporis mira, forte in Dianæ fano sedebat, ubi eam locaverat extraordinariorum militum dux, qui rapuerat eam, galeamque ei imposuerat tribus insignem cristis. Hæc repente ad tumultum evolans ut pro foribus templi stetit, pugnantemque galeam illam gerens superne contemplata est, hinc ipsis civibus est spectaculum

νότερον ἢ κατ' ἀνθρώπων ἐφάνη, καὶ τοῖς πολεμίοις φάσμα θεῖον ὄραν δο-
κῶσι φεῖκλιν ἐνέβαλε καὶ θάμβῳ, ὥστε μηδένα τρέπεσθαι πρὸς ἀλκί-
αυτοὶ ὃ Πελληγεῖς λέγουσι τὸ βρέτας τ' Θεῷ τὸν μὴ ἄλλον ἀποκτεῖναι
χρὸνον ἄψαυσον. ὅταν ὃ κινήθην ὑπὸ τ' ἱερείας ἐκφέρῃ, μηδένα προσβλέ-
πειν ἐναντίον, ἀλλ' ἀποτρέπεσθαι πάντας. καὶ γὰρ ἀνθρώποις μόνον ὄραμα
φεῖκλιν εἶναι καὶ χαλεπὸν, ἀλλὰ δένδρα ποιεῖν ἄφορα, καὶ καρπὸς ἀπαμ-
βλίσκειν δι' ὧν ἂν κομίζῃ. τῷτο δὴ τότε τῷ ἱερείαν Ὀξενέκαμδρῳ, καὶ
τρέπεσαν αἱ καὶ τὰς Αἰτωλὰς ἀντιπρόσωπον, ἐκφρονας καταστῆσαι, καὶ παρε-
λέσθαι τὸν λογισμόν. ὃ ὃ Ἀρατῷ εἶδεν ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν εἶρηκε τοῖς
τον, ἀλλὰ φησι, τρεψάμην τὰς Αἰτωλὰς, καὶ φεύγουσι σιωπασπασὼν εἰς
τῷ πόλιν, Ὀξελάσαι καὶ κρατῷ, ἐπὶ λαοσίς ὃ ἀποκτεῖναι. τὸ ὃ ἔργον ἐν
τοῖς μεγίστοις διεβόηθη, καὶ Τιμάνθης ὁ ζωγράφῳ ἐποίησεν ἐμφαντικῶς τῇ
διαθέσει τῷ μάχῃ ἔχσαν.

Οὐ μὴν ἀλλὰ πολλῶν ἐθνῶν καὶ δυνατῶν ἐπὶ τὰς Ἀχαιὰς συνιστα-
μῶν, οὗτος ὁ Ἀρατῷ ἐπραττε φίλιαν πρὸς τὰς Αἰτωλὰς, καὶ Πανηλεόντι,
τῷ πλείστον Αἰτωλῶν δυναμῶν, συνεργῶ χρησάμην, καὶ μόνον εἰρήνῃ
ἀλλὰ καὶ συμμαχίαν τοῖς Ἀχαιοῖς πρὸς τὰς Αἰτωλὰς ἐποίησε. τὰς ὃ Ἀ-
θηναῖας παρδάζων ἐλευθερῶσαι, διεβλήθη καὶ κακῶς ἤκασεν ὑπὸ τῷ Ἀ-
χαιῶν, ὅτι σπονδὰς πεποιμηδῶν αὐτῷ πρὸς τὰς Μακεδόνας, καὶ ἀνοχὰς
ἀγόνων, ἐπεχάειρε τὸν Παιραιᾶ καταλαβεῖν. αὐτὸς ὃ ἀρεμῶν ἐν τοῖς
ὑπομνήμασιν οἷς ἀπολέλοιπεν, Ἐργῖνον αἰτιάται, μεθ' ἧ τὰ παρὰ τὸν Αχρε-
κόρινθον

culum forte humana visa augustius, hinc spec-
trum divinum hostibus conspicere arbitran-
tibus se, horrorem & stuporem injecit, ut nemo
ad arma se converteret. Ipsi memorant Pelle-
nenses simulacrum Dianæ reliquo tempore stare
intactum. Ubi vero a sacerdote motum effertur,
neminem ex adverso obtueri, sed avertere
oculos omnes. Neque enim hominibus modo
dirum id visu esse & perniciose, verum etiam
stirpes infœcundas reddere, & corrumpere fœ-
tus, per quos transferatur. Hoc tum sacerdo-
tem protulisse, semperque vertisse Ætolis ex op-
posito, itaque in amentiam & vecordiam vertisse.
Cæterum horum nihil tradidit in commen-
tariis Aratus: refert autem, fufis ab se Ætolis,
uno agmine se cum fugientibus in oppidum
irrupisse, eosque vi expulisse, trucidasseque sep-

Vol. V.

tingentos. Id factum fuit in maximis celebra-
tum: & Timanthes pictor eam pugnam ex-
pressit atque oculis quasi repræsentavit.

Verum enimvero quod multæ & validæ
gentes conspirarent in Achæos, quæsit
Aratus statim jungere cum Ætolis ami-
citiam: ac Pantaleonte, cujus erat autori-
tas inter Ætolos maxima, usus adjutore,
non pacem tantum, sed & societatem A-
chæis cum Ætolis contraxit. Quum asse-
rere in libertatem affectaret Athenienses,
infamis fuit & male audivit apud A-
chæos, quod intercedente ipsis fœdere
cum Macedonibus, capere per inducias ef-
set Piræeum aggressus. Ipse vero in com-
mentariis, quos reliquit, id inficiens, Ergi-
num, cujus ministerio expugnavit Acroco-
rinthum,

X x

κόρινθον ἐπερᾶξεν. ὁκείνον γὰρ ἰδίᾳ τῇ Πειραιῇ προσβάλλουσα, καὶ τὴν κλίμα-
κα τοῦ συλλεβείσης, διωκόμενον ὀνομάζειν Ἀρατον, καὶ καλεῖν συνεχῶς ὥσπερ
παρόντα, καὶ διαφυγεῖν ἔτις ἔξαπατήσαίτα τὰς πολεμίας. καὶ μὲν δὲ καὶ πι-
θανῶς ἀπολογεῖται. τὸν γὰρ Ἐργῖνον, ἀνδρωπον ἰδιώτην καὶ Σύρον, ἀπ'
ἐδενὸς ἡὺ εἰκότῃ ἔπ' ἔν βαλέσθαι τηλικαύτῃσιν περᾶξιν, εἰ μὴ τὸν Ἀρα-
τον εἶχεν ἡγεμόνα, καὶ παρ' ἐκείνου τινα διαάμειν καὶ τὸν κατὸν εἰλήφει πρὸς
τινὶ ἔπ' ἔθου. ἐδήλωσε δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Ἀρατῶν, καὶ δις, καὶ τρεῖς, ἀλλὰ
πολλάκις, ὥσπερ οἱ δυσέρωτες, ἔπ' ἔθου τῇ Πειραιῇ, καὶ πρὸς τὰς δια-
μαρτίας ἐκ ἀποκαμῶν, ἀλλὰ τῇ ὥρᾳ μικρὸν αἰὶ καὶ σωφίγυς ἀποσφά-
λεται τινὶ ἐλπίδα, πρὸς τὸ θάρρειν ἀνακαλέμεν. ἅπαξ δὲ καὶ τὸ σκέ-
λῃ ἔσπασε διὰ τῇ Θεασίᾳ φεύγων καὶ τομαὶς ἔλαβε πολλὰς θρασυδύ-
μεν, καὶ πολὺν χρόνον ἐν φρεσὶ κομιζόμεν ἐποιεῖτο τὰς στρα-
τείας.

Ἀντιγόνη δὲ ἀποθανόντῃ, καὶ Δημοτεῖς τὴν βασιλείαν ἀσπασθῆναι, ἔτι
μᾶλλον ἐνέκετο ταῖς Ἀθήναις, καὶ ὅλως κατεφρόνει τῇ Μακεδόνων. διὸ καὶ
κρητηνέειν αὐτῇ μάχῃ περὶ Φυλακίαν ἐπὶ Βίθῃ τῇ Δημοτεῖς στρα-
τηγῇ, καὶ λόγῳ ἡμιόμην πολλῇ μὲν, ὡς ἐάλωκε, πολλῇ δὲ, ὡς τέθνηκεν,
ὁ μὲν τὸν Πειραιᾶ φρεσὶν Διογῆς, ἐπεμψεν ἑπιστολὴν εἰς Κόρινθον, ἔξι-
σαδαι τὴν πόλεως κελεύων τὰς Ἀχαιᾶς, ἐπειδὴ Ἀρατῶν ἀπέθανεν ἔτυχε
δὲ τῇ γραμμάτων κομιθέντων παρὼν αὐτὸς ἐν Κορίνθῳ, καὶ διατείνων οἱ
τῇ Διογῆς καὶ γέλῳτα πολὺν ἀσπασθῆναι ἀπηλλάγησαν. αὐτὸς δὲ ὁ βα-
σιλεύς

rinthum, culpat. Illum enim privato nomi-
ne adortum scribit Piræum, at scalis com-
minutis quum ipsum consederentur, Aratum
assidue nominasse & appellasse sicut præsen-
tem, atque ita deceptis hostibus evasisse.
Mihi tamen haud videtur defensio ejus pro-
babilis: quippe hominem privatum Erginum
& Syrum absurdum est, nisi ducem haberet
Aratum, ab eoque copias & opportunitatem
ad rem aggrediendam accepisset, tantam rem
animo concepisse. Ipse etiam id demon-
stravit Aratus, qui non bis aut ter, sed sæ-
pius perditæ amantium more Piræum ten-
tavit, neque frustratione destitit, verum ex
eo quod non multum neque procul ab spe
aberrasset, id revocavit eum ad audendum.

Semel etiam crux fregit per Thriassum fa-
giens, & complures incisiones, dum curatur,
accepit, diuque lætica delatus est per expe-
ditiones.

Defuncto vero Antigono, & Demetrio
regnante, magis magisque liberandis inten-
tus fuit Athenis, ac omnino sprexit Macedo-
nas. Unde etiam quum acie esset a Bithye
Demetrii duce fufus apud Phylaciam, ac ru-
mor increbuisse hinc captum, hinc casum
Aratum, præfectus Piræeo Diogenes Corin-
thum misit epistolam, qua Achæis mandavit,
quando occubuisse Aratus, ut urbe cederent.
Literis allatis aderat forte ipse Corinthi, jo-
eumque Diogenis nuntii & risum multum
quum præbuisse, abscessere. Ipse ex Mace-
donia

σιλεύς ἐκ Μακεδονίας καὶν ἐπέμψεν, ἐφ' ἧς κομισθῆσθαι πρὸς αὐτὸν ὁ Ἄρατος δεδωμμένον. πᾶσαν δ' Ἀθηναίων κεφότητα κολακείας τ' πρὸς Μακεδόνας ὑπερβάλλουρας, ἐπεφανηφόρησαν, ὅτε πρῶτον ἠγγέλθη τεθνηκώς. διὸ καὶ πρὸς ὀργὴν διδύς ἐκτρατεύσας ἐπ' αὐτὸς, ἄχει τ' Ἀκαδημίας προῆλθεν· εἴτα παιδαίς, ὅθεν ἠδίκησεν. οἱ δ' Ἀθηναῖοι συμφρονήσαντες αὐτῷ τὴν ἀρετὴν, ἐπεὶ Δημητρίῳ τελευτήσαντος ὤρμησαν εἰπὶ τὴν ἐλευθερίαν, ἐκείνον ἐκάλεον. ὁ δ' καίπερ ἐτέρε μὴ ἀρχαῖον τότε τῷ Ἀχαιῶν, αὐτὸς δ' δι' ἀρρώσϊαν τινὰ μακρὴν κληήσης ὑπάρχων, ὅμως ἐν Φορείῳ κομιζόμενον ὑπώπησε τῇ πόλει πρὸς τὴν χρείαν, καὶ τὸν εἰπὶ τ' Φερεῶς Διαγῆρην συνέπεισεν λαποδῆναι τόν τε Περραιῶν, καὶ τὴν Μανυχίαν, καὶ τὴν Σαλαμῖνα, καὶ τὸ Σύνιον τοῖς Ἀθηναίοις, εἰπὶ πενήκοντα καὶ ἑκατὸν ταλάντοις, ὧν αὐτὸς ὁ Ἄρατος εἴκοσι τῇ πόλει συνεβάλετο. προσεχώρησαν δ' εὐθὺς Αἰγινῆται καὶ Ἑρμιονεῖς τοῖς Ἀχαιοῖς, ἥ τε πλείη τ' Ἀρκαδίας αὐτοῖς συνετέλει. καὶ Μακεδόνων μὲν ἀρχόλων ὄντων διὰ τινὰς προσοίκας καὶ ὁμῶρας πολέμους, Αἰτωλῶν δ' συμμαχούντων, εἰσέδωσιν μεγάλῃ ἢ τῷ Ἀχαιῶν ἐλάμβανε διώαμις.

Ὁ δ' Ἄρατος ἐξεγαζόμενος τὴν παλαιὰν ὑπόχεσιν, καὶ δυσαναχέτῳ τὴν ἐν Ἀργεὶ τυραννίδα γατνιώσαν αὐτοῖς, ἐπειθε πέμπων τὸν Ἀριστόμαχον εἰς μέσον θῆναι καὶ προσαγαγεῖν τοῖς Ἀχαιοῖς τὴν πόλιν καὶ ζήλωσαντα Λυσιάδην, ἔθικας πληκτέα μετ' εὐφημίας καὶ τιμῆς στρατηγὸν εἶναι μᾶλλον ἢ μιᾶς πόλεως κινδυνεύοντα καὶ μισέμενον τύραννον. ὑπακῶσαν δ'

donia rex misit navem qua Aratus vincetus ad se veheretur. Athenienses vero nihil ad summam levitatem adulandi Macedonibus reliqui facientes, coronas sumpserunt quum primum fuit de morte ejus allatum. Quapropter ira flagrans, extemplo signis in eos motis usque ad Academiam est progressus: mox exoratus, nulla re violavit eos. Hinc Athenienses perspecta ejus virtute, quum ad libertatem defuncto conspirassent Demetrio, illum accivere; qui, licet alius tunc Achæorum prætor foret, ipse autem ex valetudinis diuturna infirmitate lecto decumberet, lectica tamen est eo delatus, nolens deesse illius civitatis temporibus, & præfectum præsidii Diogenem induxit ut Piræum, Munychiam, Salamina & Sunium, centum quinquaginta

talentorum mercede redderet Atheniensibus, quorum civitati ipse Aratus viginti intulit. Mox associaverunt se Achæis Æginetæ, Hermionenses, ac nomen Arcadicum magna ex parte factum est eis stipendiarium. Quia vero Macedones vicinis finitimisque bellis distringebantur, ac socii Ætoli erant, accessio Achæorum viribus est grandis facta.

At Aratus veteri consilio incumbens, & iniquo animo ferens vicinam ipsis Argivorum tyrannidem, egit per nuntios cum Aristomacho, ut conferret & adjungeret eam civitatem Achæis, atque Lysiadis exemplo mallet tantæ gentis cum laude & honore esse prætor, quam cum periculo & invidia unius tyrannus civitatis. Quum assen-

ἣ τῷ Ἀριστομάχῃ, ἢ κελύσαντο αὐτὰ τὰ πενήκοντα τάλαντα πέμψαι τὸν Ἀρατὸν, ὅπως ἀπαλλάξῃ ἢ διαλύσῃ τὰς παρ' αὐτῷ στρατοὺς, ἢ τῷ χερμάτων πολεμοῦντων, ὁ Λυσιάρχης ἐτι στρατηγῶν, ἢ φιλοτιμώμενοι ἴδιον αὐτῷ πολίτευμα τῷτο πρὸς τὰς Ἀχαιοὺς ἡγεῖσθαι, τῷ μὲν Ἀράτῃ κατηγόρει πρὸς Ἀριστομάχον, ὡς δυσμῶς ἢ ἀδιαλλάκτως αἰετὸς πρὸς τὰς τυράννας ἐχθρὸς, αὐτῷ δὲ πείσας τὴν πρῶτην ὑπὲρ τῶν, προσήγαγε τοῖς Ἀχαιοῖς τὸν ἄνθρωπον. ἔνθα δὲ μάλιστα φανερὸν ἐποίησαν οἱ συνέδριον τῷ Ἀχαιῶν τὴν πρὸς τὸν Ἀρατὸν ὄνοιαν ἢ πίσιν. ἀνελπόντων μὲν γὰρ αὐτῶν, δι' ὁργὴν ἀπήλασαν τὰς παρὰ τὸν Ἀριστομάχον. ἐπεὶ δὲ συμπεσθεὶς πάλιν αὐτὸς ἤρξατο παρὰ αὐτῷ διαλέγεσθαι παρὼν, πάντα ταχέως ἢ προθύμως ἐψηφίσαντο, ἢ προσεδέξαντο μὲν τὰς Ἀργεῖας ἢ Φλιασίδας εἰς τὴν πολιτείαν ἐν αὐτῷ ἢ ὕστερον ἢ τὸν Ἀριστομάχον ἐλπίσθαι στρατηγόν. ὁ δὲ ὁμιλεῖν παρὰ τοῖς Ἀχαιοῖς, ἢ βελόμην εἰς τὴν Λακωνικὴν ἐμβαλεῖν, ἐνάλει τὸν Ἀρατὸν ἐξ Ἀθηνῶν. ὁ δὲ ἔγραφε μὲν αὐτῷ τὴν στρατείαν ἀπαγορεύων, ἢ τῷ Κλεομένει θράσος ἐχθρὸς ἢ παρὰ βόλως αὐξανομένῳ συμπλέκεσθαι τὰς Ἀχαιοὺς μὴ βελόμην ὡς ἐμμελὲς ἢ πάντως ἐπὶ κῆρυξ, ἢ παρὼν συνεστράτευσεν. ὅτε δὲ ἢ κωλύσας παρὰ τὸ Παλλάντιον, τῷ Κλεομένει ὑπεφάνητο αὐτοῖς, μάχην συνάψαι τὸν Ἀριστομάχον, ὑπὸ Λυσιάρχει κατηγορήθη, ἢ παρὰ τὴν στρατηγίαν εἰς ἀγῶνας ἢ ἀνελπίστως γελίαν αὐτῷ κατασὰς, ἐκράτησε τῇ χειροτονίᾳ, ἢ τὸ δωδέκατον ἤρξατο στρατηγός.

Ἐν

sus Aristomachus mandasset ut quinquaginta talenta sibi Aratus mitteret, quo absolveret & dimitteret milites suos: dum hoc argentum paratur, contendens Lyfides, qui adhucungebatur prætura, ut proprius is suus existeret apud Achæos actus, Aratum apud Aristomachum criminatus est ut infestum & implacabilem semper tyrannis. Quem ubi impulit rem totam ut permetteret sibi, associare eum institit Achæis. Enimvero ibi maxime concilium Achæorum benevolentiam in Aratum suam & fidem quam ei habebant, declaraverunt. Nam quum ira proventus adversaretur ille, Aristomachum abegere: ut vero lenitus rursus ipse cepit præsens ea de re verba facere, omnia cito & prompte de-

creverunt, Argivosque & Phliasios in civitatem accipere, annoque post Aristomachum creaverunt prætorem: qui florens apud Achæos, gestiensque in Laconiam incurrere, excivit Aratum Athenis. Is rescriptis ab expeditione hac deterrens eum, quod committi cum Cleomene feroci & magnis cum periculis crescente Achæos noller. Instanti tamen omnino dicto audiens fuit, & in bellum euntem est sequutus. Quo tempore quia obstitit ne circa Pallantium cum offerente se Cleomene signa conferret Aristomachus, a Lyfiade infimulatus est, ac comitiis prætoris adversarium eum & competitorem habens suffragiis vicit, & prætor duodecimum creatus est.

In

Ἐν ταύτῃ τῇ στρατηγίᾳ πρὸς τὸ Λύκαιον ἡγήθη ὡς ὑπὸ τῷ Κλεομένης ἔφυγε, καὶ πλατὺς νυκλὸς, ἔδοξε μὲν τεθνάναι, καὶ πάλιν ἔτι ὁ λόγος κατ' αὐτὸν πολὺς ἐξεφοίτησεν εἰς τὰς Ἑλλάδας ἀνασωθεὶς ὃ, καὶ τὰς στρατιώτας σωμαγαγὼν, ἐκ ἡγάπησεν ἀσφαλῶς ἀπελθεῖν, ἀλλ' αἰετα πᾶς καιρῷ χρησάμενος, ἐδενὸς προσδοκῶντος, ἐδὲ συλλογιζομένου τὸ μέλλον, ἐξαίφνης ἐπέπεσε Μαντινεῦσι, συμμάχοις ἔσι τῷ Κλεομένει καὶ τὴν πόλιν ἑλὼν, φρεσὶν ἐνέβαλε, καὶ τὰς μετοίκους πολίτας ἐποίησεν αὐτῷ, καὶ μόνῳ αὐτῷ κληῖνες ἐκ αὐτῶν ῥαδίως ἔχον, ἐκλήσατο νενικημένοις τοῖς Ἀχαιοῖς. αὐτὸς ὃ τῷ Λακεδαιμονίῳ ἐπὶ Μεγάλῃ πόλιν στρατοσάων, βοηθήσας, ὥκνει μὲν ἀψιμαχεῖν πρὸς Κλεομένην λαβὴν παρὰ τῶν, καὶ τοῖς Μεγαλοπολίταις βιαζομένοις ἀνείχεν· ἔτε ἄλλως πρὸς τὰς κατὰ σόμα μάχας δὲ πεφυκῶς, καὶ τότε λειπόμηνός τε πλήθει, καὶ πρὸς ἀνδρα τολμητὴν καὶ νέον ἤδη παρὰ τῶν θυμῷ καὶ κεκολασμένη τῇ φιλοτιμίᾳ συνεστηκῶς καὶ νομίζων, ἦν διὰ τῷ τολμᾶν ἐκείνῳ ἐξ ἑκ ὑπαρχόντων ἐκείνῳ δόξαν, αὐτῷ κεκλημένῳ φυλακίον εἶναι διὰ τῆς εὐλαβείας.

Οὐ μὲν ἀλλὰ τῷ ψιλῶν ἐκδραμόντων καὶ ὠσαμένων τὰς Σπαρτιάτας ἄχει τῷ στρατοπέδῳ, καὶ πρὸς τὰς σκληρὰς διασπαρέων, ὁ μὲν Ἀρατὸς ἐδ' ὡς ἐπήγαγνεν, ἀλλ' ἐν μέσῳ λαβὼν χαράδραν, ἐπέστη καὶ κατεκώλυσε διαβῆναι τὰς πολίτας· ὁ δὲ Λυσιάνης παρὰ τῶν πρὸς τὰ γινόμενα, καὶ τὸν Ἀρατὸν κακίζων, ἀνεκαλᾷ τὰς ἱππεῖς, ὡς αὐτὸς ἀξιῶν ἐπιφανῆναι τοῖς διώκασιν, καὶ μὴ προσέειπεν τὸ νίκημα, μηδὲ ἐγκαταλιπεῖν αὐτὸν ὑπὲρ τῆς πατρίδος.

In hac praetura apud Lycæum fusus a Cleomene terga dedit, ac palatium nocte pro mortuo habuere: quæ fama de eo frequens Græciam pervasit. Verum incolumis collectis ex fuga militibus non satis habuit ex periculo emeruisse, sed tempore optime usus, præter omnium expectationem, nemineque de eo quod instituit, cogitante, repente Mantineos Cleomenis socios est adortus, atque urbe potitus imposuit ei præsidium, incolæque civitate eorum donavit, ac quæ victores non facile obtinuissent, hæc Achæis peperit victis. Ut vero Lacedæmonii fines Megalopolitanos denuo cum exercitu incurſaverunt, opem ferens detrectavit laceſſenti anſam præbere Cleomeni, Megalopolitanisque instantibus reniſus est. Nempe nec alias erat ad concurrer-

dum fronte factus, atque id temporis numero militum inferior, & cum viro audace floſcenteque animo ipſe flacceſcente atque inclinata ambitione comparabatur; exiſtimabaturque quam audendo nullis ſubſidiis ille parabat gloriam, eam jam partam ſibi cautione conſervandam.

Veruntamen quum levis armatura excurſiſſet, ac Spartiatis uſque ad caſtra pepuliſſet, eſſetque per tentoria eorum effuſa, ne tunc quidem fecit Aratus impreſſionem, ſed capta in medio cava convalle, retinuit ci-
ves & inhibuit ne eam tranſirent. At fremens ob id Lyſiades, atque Aratum probris increpans, imploravit equites, quo ſuppetias ferrent hoſtes conſectantibus, neve amitterent e manibus victoriam, neque ſe pro patria

δοῖ ἀγωνιζόμενοι πολλῶν δὲ συσφαφένων καὶ ἀγαθῶν ἡπὶ ῥῥωαίς, ἐπέβαλε τῇ δεξιῇ τῇ πολεμίων, καὶ τρεψάμενος ἐδίωκεν ὑπὸ θυμῷ καὶ φιλοτιμίας ἀταμιεύτως ἡπασσάντας εἰς χωρία σκολιά καὶ μεσὰ δένδρων πεφυτμένων καὶ τάφρων πλατειῶν ἐν οἷς ἡπαυμένα τῷ Κλεομένει ἐπέσε, λαμπρῶς ἀγωνισάμενος τὸν κάλλιστον τῶν ἀγώνων ἡπὶ θυραὶς τῆ πατρίδος. οἱ δ' ἄλλοι φεύγοντες εἰς τὴν φάλαγγα, καὶ συναρξάσαντες τὰς ὀπλίτας, ὅλον τὸ στρατόμαχον ἤτλησαν ἀνέπλησαν. αἰτίαν δὲ μεγάλῃ οὗ Ἀρατῷ ἔλαβε, δόξας προέειπεν τὸν Λυσιάδην καὶ βιασάμενος ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν ἀπερχομένων πρὸς ὀρεγὴν, ἠκολούθησεν αὐτοῖς εἰς Αἴγιον. ἐκεῖ δὲ συνελθόντες ἐψηφίσαντο μὴ δίδοναι χρήματα αὐτῷ, μηδὲ μισθοφόρος τρέφειν, ἀλλ' αὐτὸν προεῖναι, εἰ δέοιτο πολεμεῖν.

Οὕτω δὲ προηλασμένοι, ἐβαλεύσατο μὲν εὐθὺς ἀποδέας τὴν σφραγίδα, καὶ τὴν στρατηγίαν ἀφέναι λογισμῷ καὶ χρησάμενος, τότε μὲν ὑπέμεινε, καὶ πρὸς Ὀρχομενὸν ἐξαγαγὼν τὰς Ἀχαιάς, μάχῃ ἐθετο πρὸς τὸν Μεγιστόν. Κλεομένης πατρῶν ἐν ἡ κρατήσας, τελακοσίους μὲν ἀπέκλεινε, ζῶντα δὲ Μεγιστόν. συνέλαβεν. εὐθὺς δὲ στρατηγεῖν παρ' ὁπαιτόν, ὡς ἡ τάξις αὐτῷ περὶ ἤλθε, κατέμεινε δὲ ἑωμόσας, καὶ Τιμόξενον ἡρέθη στρατηγός. ἐδόκει δὲ ἡ μὲν πρὸς τὰς ὀχλὰς ὀρεγὴν, πρόφασιν εἶναι λεγομένη τῇ ἑωμοσίας ἀπίθανος, αἰτία δ' ἀληθής, τὰ περὶ ἑωμῶτα τὰς Ἀχαιάς ἐκεῖ ὡς πρότερον ἀτρέμα καὶ χέδον τῷ Κλεομένει ἡπασσάντων, ἐδὲ ἐμπλεκομένη ταῖς πολιτικαῖς ἀρχαῖς, ἀλλ' ἐπεὶ τὰς ἐφόρους ἀποκρίνας, καὶ τὴν χώραν ἀναδασάμενος,

tria deferrent certantem. Hinc multorum & fortium equitum globo intulit se in dextrum hostium cornu, quod fudit fugavitque: sed ardore animi & gloriæ studio incautius e-
vectus in loca sinuosa, saltuosa, & latis passim concisa fossis, illic incurfu Cleomenis cecidit, dum splendide præclarissimum certamen pro patriæ portis obit. Cæteri fuga in aciem delati, turbantesque peditatum, totum exercitum in fugam concitaverunt. Hujus rei in Aratum est potissimum collata culpa, quod destituisse existimaretur Lysiadem, coactusque ab Achæis est cum stomacho abeuntibus, ut sequeretur ipsos Ægium. Ibi concilio co-
acto, decreverunt non præbere ei stipendium, neque mercenarium militem alere, sed ut com-
pararet ipse sibi, si gerere vellet bellum.

Hac affecto contumelia deliberatum fuit ex-
templo sigillum deponere, & se prætura abdi-
care. Cæterum re secum, perpenſa, temperavit sibi in præſentia, oductisque Orchomenum A-
chæis signa conſulit cum Megistono Cleome-
nis vitrico. Quo conflictu victor trecentos in-
terfecit, & Megistonum cepit. Solitus autem
alternis annis prætura fungi, ut vices suæ re-
dieret, & vocatus est, ejuravit præturam. Præ-
tor Timoxenus designatus est. Habita est au-
tem indignatio ejus in plebem, quæ prætextus dicebatur cur ejurasset præturam, parum pro-
babilis, sed vera causa imminencia Achæis pe-
ricula fuere: quod non jam ut ante sensim Cle-
omenes & composito gradu ingrederetur, ne-
que magistratibus urbanis esset astrictus: ve-
rum postquam necatis Ephoris, agro diviso, &
multis

δασάμην, ἢ πολλὰς τῷ μετοίκων ἐμβαλὼν εἰς τὴν πολιτείαν, ἔχει
 ἰσχυρὴν ἀνυπαύθιον, διὸς Ἰππευδὲς τοῖς Ἀχαιοῖς, ἢ τῇ ἡγεμονίᾳ αὐτὸν
 ἀξιῶν. διὸ ἢ μέμφον τὸν Ἀρατὸν, ἐν σάλῳ μεγάλῳ ἢ χειμῶνι τῷ
 πραγμάτων φερρῶν, ὥστε κυβερνήτῳ ἀφένῃ ἢ προἰέδρῳ ἑτέρῳ τὰς
 οἰακας, ὅτε καλῶς εἶχε ἢ ἀκόντων Ἰπασάνῃα σώζειν τὸ κοινόν, ἀπεγνώκει
 τὰ πράγματα ἢ τὴν δυνάμιν τῷ Ἀχαιῶν, εἶξαι τῷ Κλεομένη, ἢ μὴ
 πάλιν τὴν Πελοπόννησον ἐκβαρβαρῶσαι φρεσὶς Μακεδόνων, μὴτε πληρῶ-
 σαι τὸν Ἀκροκόρινθον Ἰλλυρικῶν ὀπλῶν ἢ Γαλατικῶν· μηδὲ εἰς αὐτὸς ἐν
 ταῖς πράξεσι κατασφατηγῶν ἢ καταπολιτεύμεν, ἐν ᾧ τοῖς ὑπομνή-
 μασι λαιδορῶν διτέλει τέτρες ἐπάγεαθ' δεσπότης ταῖς πόλεσι, συμμά-
 χας ὑποκαυζόμεν. εἰ δὲ Κλεομένης μὲν, λεγέτω γὰρ ἔτι, πῶς αἰσῶμεν
 ἢ τυραννικός, ἀλλὰ Ἡρακλεΐδαι πατέρες αὐτῶν ἢ Σπάρτη πατεῖς, ἥς τὸν
 ἀφανέσατον ἤξιεν ἀντὶ τῷ πρώτῳ Μακεδόνων ἡγεμόνα ποιέειν, τὰς ἐν τῇ
 λόγῳ τὴν Ἑλληνικὴν τιμὴν εὐχρίειαν. καίτοι Κλεομένης ἦται τὴν ἀρ-
 χὴν πῶς τῷ Ἀχαιῶν, ὥς πολλὰ ποιήσων ἀγαθὰ τὰς πόλεις ἀντὶ τῇ
 τιμῇ καὶ τῇ προσηγορίᾳ ἐκείνης· Ἀντίγονος δὲ καὶ κτ' γῆν καὶ κτ' θά-
 λασαν αὐτοκράτῳ ἡγεμῶν ἀναγορεύει, εἰς ὑπῆκεσε πρὸς τὸν μισθὸν
 αὐτῷ τῇ ἡγεμονίᾳ ὁμολογηθῆναι τὸν Ἀκροκόρινθον ἀτεχνῶς τὸν Αἰσώπε
 μιμησάμεν κωηγόν. εἰ γὰρ πρότερον ἐπέβη τοῖς Ἀχαιοῖς δεορῶσις ἢ
 ὑποβάλλασιν αὐτὰς διὰ τῷ πρεσβείων ἢ τῷ ψηφισμάτων, ἢ τῇ φρεσὶ
 ἢ τοῖς ὁμήροις ὥστε χαλινεμῶς ἀναχέειν. καίτοι πᾶσαν ὁ Ἀρατὸς
 ἀφί-

multis in civitatem adscriptis peregrinis libe-
 ram habuit potestatem, actum Achæis in-
 cumberet atque imperium sibi postularet.
 Quare culpant Aratum, qui republica magnis
 undis & tempestate fluctuante, quasi guber-
 nator potuisset & tradiderit alteri clavum,
 quo tempore vel invitis incumbere ad rempub.
 conservandam debuisset; aut si res & vires ha-
 bebat Achæorum prorsus pro deploratis, præ-
 stiterat cedere Cleomeni citius, quam Pelo-
 ponnesum ex integro præsidii Macedonici
 moribus effecare barbaricia, complereque A-
 crocorinthus armis Gallicis & Illyricis: ac
 quos actionibus suis bellicis & urbanis presse-
 rat ubique, & in commentariis passim lacer-
 avit, hos civitatibus invehere, dominos specioso
 titulo socios appellans. Quod si fuit (dicamus

enim sic) violentus Cleomenes & tyrannicus:
 at stirps majores ejus Hercules, & patria Spar-
 ta. Cujus ego vel obscurissimum civem quam
 primum Macedonum ducem potius facere
 consulam illis qui aliquam Græcæ nobilitatis
 habent rationem. Quamquam petebat impe-
 rium ab Achæis Cleomenes, multis beneficiis
 eum honorem & titulum pensaturum se civi-
 tatibus ostendens. Antigonus vero imperator
 cum libera potestate terra marique renuntia-
 tus, non accepit prius conditionem, quam
 merces ei imperii concessus Acrocorinthus
 est: plane venatorem imitatus Æsopicum.
 Neque enim ante conscendit ad Achæos, qui
 supplices subiciebant se ei per legatos & ple-
 biscita, quam præsidio & obsidibus tanquam
 frænum accepissent. Quamvis omnia adfe-
 rat

ἀφίησι φωνίῳ, ἀπολογιζόμενοι τὴν ἀνάγκην. ὁ Πολύβιος δὲ αὐτὸν ἐκ πολλῶν φησὶ καὶ πρὸς τὴν ἀνάγκην ὑποβόησον τὸ θράσος τὸ τῷ Κλεομένη, κρύφα τῷ Ἀντιγόνῳ διαλέγεσθαι, καὶ τὰς Μεγαλοπολίτας προκαλεῖναι δεομένους Ἀχαιῶν ἑπικαλεῖσθαι τὸν Ἀντιγόνην. ἔτοι γὰρ ἑπὶ ζῶντο μάλιστα συνεχθῶς τῷ πολέμῳ, ἀγνοοῦν αὐτὰς καὶ φέροντο τῷ Κλεομένει. ὁμοίως δὲ καὶ Φύλαρχος ἰσόρηκε πρὸς τῶν, ὧς, μὴ τῷ Πολύβῳ μαρτυρεῖν, καὶ πάνυ τι πιστεύειν ἄξιον ἔσθαι. ἐνθουσία γὰρ, ὅταν ἄψῃ τῷ Κλεομένει, ὑπὸ δυνάμεως, καὶ καθάπερ ἐν δίκῃ, τῇ ἰσορείᾳ, τῷ μὲν ἀνιδικῶν διατελεῖ, τῷ δὲ συναγορεύων.

Ἀπεβάλλοντο δ' ἐν οἷς Ἀχαιοὶ τὴν Μαντινέαν, πάλιν ἐλόντι αὐτῷ τῷ Κλεομένει καὶ μάχῃ μεγάλῃ πρὸς τὸ ἑκατόμβαιον ἡττηθέντες, ἔτι κατεπλάγησαν, ὥστε πέμπειν δούλους ἐφ' ἡγεμονίᾳ τὸν Κλεομένη καλεῖν εἰς Ἀργυρόν. ὁ δὲ Ἀργεῖος ὡς ἤθετο βαδίζοντα καὶ πρὸς Λέρναν ὄντα μετὰ τὴν δυνάμεως, φοβηθεὶς ἀπέστειλε πρέσβεις, τὰς ἀξιότιμους ὡς πρὸς φίλους καὶ συμμαχίας αὐτὸν ἦκεν. μετὰ τεταχυσίαν εἰ δὲ ἀπιστεῖ, λαβεῖν ὁμήρους. ταῦτα ὑβρίειν καὶ χλευασμὸν αὐτῷ φήσας ὁ Κλεομένης, ἀνέζυξεν, ἑπιστολῶν γράψας τοῖς Ἀχαιοῖς, ἐκλήματα πολλὰ καὶ τῷ Ἀργεῖ καὶ διαβολὰς ἔχουσιν. γέγραφε δὲ καὶ καλεῖν ἑπιστολὰς καὶ τῷ Κλεομένει, καὶ ἐφερόντο λοιδορεῖν καὶ βλασφημίας μέχρι γάμων καὶ γυναικῶν ἀλλήλων κακῶς λεγόντων. ἐκ τῶν κήρυκα πέμψας ὁ Κλεομένης πόλεμον προεξέτα τοῖς Ἀχαιοῖς, μικρὰ μὲν ἔλαθε τὴν Σικυωνίων πόλιν ἀρπάσας διὰ προδοσίας ἐκείθεν δὲ

ἀπο-

rat Aratus, necessitatem ut causetur. At Polybius autor est, jampridem & ante eam necessitatem, quum audaciam Cleomenis timeret, clam eum fuisse cum Antigono colloquutum, ac Megalopolitanos ante summisisse, qui rogarent Achæos ut Antigoni opem implorarent. Hi enim premebantur bello præcipue, assiduis afflicti & fatigati a Cleomene incursionibus. Pari modo scribit de his Phylarchus: cui, nisi testis accederet Polybius, non usque adeo fides sit adjungenda. Siquidem motu afficitur ex studio, quum attingit Cleomenem, fanatico: atque sicut in judicio, in historia huic patrocinatur, illum oppugnat.

Ergo amiserunt Achæi Mantineam, quam recepit Cleomenes: atque ingenti prælio apud Hecatombeum fusi, adeo fuere conster-

nati, ut extemplo Cleomenem per legatos ad imperium suscipiendum Argos acciverint. Aratus, ut advertit adventare eum, & circa Lernam cum exercitu esse: formidans legatos misit ad eum postulat, ut ad amicos & socios trecentis duntaxat comitatus veniret. Quibus si diffideret, acciperet obsides. Eam Cleomenes contumeliam & ludibrium ferens sui esse, retro movit, scripsitque Achæis epistolam criminum & convitiarum in Aratum plenam. Scripsit ex altera parte ille in Cleomenem epistolas: laceraveruntque se invicem probris & maledictis, atque infectati sunt usque ad nuptias & conjuges. Inde Cleomenes misso caduceatore ad bellum Achæis indicendum, urbem Sicyonem eis pene per prodicionem furtim ademir. Illinc de-

fluitans,

Ἰσχυοῦσιν, Πελλῶνῃ προσηύδα, καὶ τὰ στρατηγεῖ τῷ Ἀχαιῶν ἐκπεσόντι·
ἔχε τιτὸ πόλιν. ὀλίγω ᾗ ὕστερον καὶ Φενεὸν ἔλαβε καὶ Πενίελεον. εἴτ' αὖθις
Ἀργεῖοι προσεχώρησαν αὐτῷ, καὶ Φλιάσιοι φρεσὶν ἐδέξαντο· καὶ ὅλως ἐδὲν
ἔτι τῷ Ἰπικλήτων βέβαιον ἦν τοῖς Ἀχαιοῖς, ἀλλὰ θόρυβος πολὺς ἄνω
παυσισηύκει τὸν Ἀργεῖον, ὁρῶντα τιτὸ Πελοπόννησον κραδαιομυρῖν, καὶ τὰς
πόλεις Ἰθακισμυρῖνς ὑπὸ τῷ νεωτεριζόντων πανταχόθεν.

Ἦτορ μέν γ' ἐδὲν, ἐδὲ ἐσεργυρῖν Ἰπὶ τοῖς παρῆσιν· ἀλλὰ καὶ Σικυωνίων αὖ-
τῷ καὶ Κορινθίων ἐγγύοντο πολλοὶ καταφανεῖς διειλεγμυρῖοι τῷ Κλεομυρῖν, καὶ
πάσαι πρὸς τὸ κρινόν ἰδίῳ Ἰπιδυμῖα διωασεῖν ὑπέλως ἔχοντες. Ἰπὶ τῆ-
τος Ἰθακισίαν ἀνυπὸ θύων ὁ Ἀργεῖος λαβὼν, τὰς μὲν ἐν Σικυωνίᾳ ἐφθα-
ρμυρῖνς ἀπέκλεινε, τὰς δ' ἐν Κορίνθῳ περὶ μυρῖν ἀναζητεῖν καὶ κολάζειν, Ἰθα-
γείαν τὸ πλῆθος, ἥδη νοσῶν καὶ βαρυνόμενον τιτὸ ὑπὸ τοῖς Ἀχαιοῖς πο-
λιτείαν. συνδραμόντες ἔν ἐς τὸ τῷ Ἀπόλλωνος ἱερὸν, μετεπέμποντο τὸν
Ἀργεῖον, ἀνελεῖν ἢ συλλαβεῖν πρὸ τ' Ἰσχυοῦσιν ἐγνωκότες. ὁ δ' ἦκε μὲν
αὐτὸς ἐφελκόμενος τὸν ἵππον, ὡς ἐκ ἀπιστῶν, ἐδ' ὑποπιδύων ἀναπηδη-
σάντων δ' πολλῶν, καὶ λοιδορεμυρῖν αὐτῷ καὶ κατηγορεῖν, δὲ πως καθεσῶτι
τῷ προσώπῳ καὶ τῷ λόγῳ πρῶτος, ἐκέλευσε καθίσαι, καὶ μὴ βοᾶν ἀτάκ-
τως ἐσῶτας, ἀλλὰ καὶ τὰς παρὰ θύρας ὄντας εἶσω παρῆναι καὶ ταῦθ'
ἅμα λέγων ὑπεξῆι βάδην, ὡς παρὰ δῶσαν τινὶ τὸν ἵππον. ἔτως δ' ὑπεκδύς
καὶ τοῖς ὑπανήϊσι τῷ Κορινθίων ἀθορύβως διαλεγόμενος, καὶ κελεύων πρὸς
τὸ

flectens, Pellenam oppugnavit, elapsoque Achæorum prætorē, oppido potitus est. Mox Pheneum & Penteleum cepit. Inde statim adjunxerunt se ei Argivi, & præsidium accipere Phliasii: neque omnino jam quicquam ex iis quæ in ditionem Achæorum concesserant, in fide manebat: sed tumultus ingens undique circumstabat Aratum, concuti Peloponnesum videntem, civitatesque passim a novatoribus cieri.

Nemo enim quiescebat, neque in præsentium statu acquiescebat. Jam Sicyoniorum quoque & Corinthiorum multi cum Cleomene in colloquium detecti fuerunt venisse: qui jampridem privati libidine dominatus adipiscendi abhorrebant a bono publico. In hos Aratus permittit sibi libera potestate labefacta-

VOL. V.

tos Sicyone necavit: apud Corinthios vero molienti istos requirere & punire, plebem exasperavit, jam affectam gravantemque Achæorum imperium. Igitur concursu in templum Apollinis facto Aratum accersiverunt, certi aut interficere eum ante defectionem, aut corripere. Ac venit ille equum trahens secum, quasi nihil diffideret iis aut suspicaretur. Quum multi exiliissent, probisque eum increpitarē infectarenturque: vultu admodum composito & leni oratione confidere jussit eos, nec incondite clamare stantes, sed & illos qui januis assisteant ingredi. Simul dum hæc dicit, excessit paulatim cœtu, tanquam equum alicui traditurus. Ubi ita subduxit se, & occurrentes appellavit sedate Corinthios, hortatusque est ut ad ædem

Υ γ

Apol-

τὸ Ἀπολλώνιον βαδίζειν, ὡς ἔλαθε πλησίον τ' ἄκρας ἡρόμῳ, ἀναπη-
 δήσας ἐπὶ τὸν ἵππον, καὶ Κλεοπάτῳ πρὸ ἄρχοντι τ' Φρεσῶς διακελευσά-
 μῳ ἐκρεατῶς φυλάττειν, ἀφίππασεν εἰς Σικυῶνα, τριάκοντα μὲν αὐτῷ
 στρατιωτῶν ἐπομένων, τῶν δ' ἄλλων ἑκαταλιπόντων καὶ διαβρύντων. αἰδέ-
 μῃροι δ' οἱ Κορίνθιοι μετ' ὀλίγον τῷ Ἀπόδρασιν αὐτῷ, καὶ διώξαντες, ὡς
 ἐκτέλεσον, μετεπέμψαντο τὸν Κλεομένην, καὶ παρέδωκαν τὴν πόλιν, ἐ-
 δὲν οἰομένῳ λαμβάνειν παρ' αὐτῷ τοσῶτον, ὅσα δήμεαται, ἀφέντων Ἀρα-
 τον. ἔτ' μὲν ἔν, προσηγομένῳ αὐτῷ τῶν τῷ λεγομένῳ Ἀλλίου κατοικ-
 κήνων, καὶ τὰς πόλεις ἐχειροσάλλον, ἀπεσάυε καὶ ἀπειτέχιζε τὸν Ἀκρο-
 κόρινθον.

Τῷ δ' Ἀράτῳ συνηλθον εἰς Σικυῶνα τῶν Ἀχαιῶν οἱ πολλοί, καὶ ἡγο-
 μένης ἐκκλησίας ἤρεθον στρατηγὸς αὐτοκράτωρ καὶ ἀπεισῆσάτο Φρεσῶν ἐν
 τῶν ἑαυτῷ πολιτῶν, τριάκοντα μὲν ἔτη καὶ τρία πεπολιτευμένῳ ἐν τοῖς
 Ἀχαιοῖς, πεπρωτοκῶς δ' καὶ δυνάμει καὶ ὁδῇ τῶν Ἑλλήνων τότε δ' ἐξη-
 μῳ καὶ ἄπορῳ συνετειμμένῳ, ὥσπερ ἐπὶ ναυαγίᾳ τ' πατείδῳ, ἐν
 τοσῶτ' ὀλίγῳ καὶ κινδυνῷ διαφερόμενῳ. καὶ γὰρ Αἰτωλοὶ, δεόμενοι βοη-
 θεῖν, ἀπείπαλτο, καὶ τὴν Ἀθηναίων πόλιν, χάριτι τῷ Ἀράτῳ πρόσθου ἐ-
 σαν, οἱ δὲ Εὐκλείδῳ καὶ Μικίωνι διεκώλυσαν. ὅντων δ' ἐπὶ Ἀράτῳ καὶ
 χερμάτων ἐν Κορίνθῳ καὶ οἰκίας, ὃ Κλεομένης ἤψατο μὲν ὑδενός, ὑδὲ ἄλ-
 λον εἶασε, μεταπεμψάμεν δ' τὰς φίλας αὐτῷ καὶ τὰς διοικητὰς, ἐπέ-
 λθε πάντα ποιῆν καὶ φυλάττειν, ὡς Ἀράτῳ λόγον ὑφ' ἐξουσίας ἰδίᾳ δ' πρὸς
 αὐτὸν

Apollinis pergerent : imprudentibus illis pro-
 pre arcem accessit. Ibi insiliit in equum, da-
 tisque Cleopatro præsidii præfecto mandatis
 ut in potestate sua arcem arcte retineret, ab-
 secessit Sicyonem. Sequuti sunt eum triginta
 milites, reliqui relicto eo dilapsi sunt. Cujus
 fuga paulo post Corinthii intellecta perfe-
 quuti illum, ut non sunt adepti, Cleomenem
 accivere, tradidereque ei urbem. Hic vero
 nihil existimavit tanti ab iis accepturum se
 quam destitutus fuerat dimisso Arato. At
 Cleomenes, ut accesserunt ad ejus partes illi
 qui Acten appellatam incolebant, oppidaque
 in fidem ejus permiserunt, circumvallavit &
 muro circumdedit Acrocorinthum.

Ad Aratum frequentes Achæi Sicyonem

convenire, & concione coacta prætor cum
 libera potestate creatus est, seorsumque stipato-
 rum manu se ex civibus suis. Tunc autem
 hic, qui annos tres & triginta rempublicam
 Achæorum tractaverat, in potentiaque & au-
 toritate tenuerat inter Græcos principatum,
 desolatus, inops, & afflictus in tantis undis
 & periculo, sicut in patriæ naufragio, jacta-
 batur. Etenim Ætoli suppetias petenti ab-
 nuere, ac civitatem Atheniensem Euclides &
 Micion distinuerunt Arati studiosam. Porro
 pecuniam Arati & domum, quam habebat
 Corinthi, haudquaquam attigit Cleomenes,
 neque alium permisit : sed accersitis amicis &
 procuratoribus ejus, omnia jussit agere &
 curare, ut rationes Arato relaturis. Allegavit pri-

αὐτὸν ἔπεμψε Τεάπυλαν, καὶ πάλιν Μεγιστόν· τὸν πατρῶον, ὑπὸ χιτῶνι μὲν ἄλλὰ τε πολλὰ, καὶ δαδὲκα τάλαντα, συντάξιν ἐνιαύσιον, ὑπερβαλλόμενόν τῃ ἡμίσει Πτολεμαῖον· ἐκείνῳ γὰρ ἕξ τάλαντα τῷ Ἀράτῳ κατ' ἐμ-
αὐτὰν ἀπέπεμψε. ἤξιεν δὲ τῷ Ἀχαιῶν ἡγεμῶν ἀναγορεύθῃ, καὶ κοινῇ μετ' αὐτῷ φυλάσσειν τὸν Ἀκροκόρινθον. τῷ δὲ Ἀράτῳ φησάντων ὡς ἔκ ἔχει τὰ πράγματα, μᾶλλον δὲ ὑπὸ αὐτῷ ἔχοιτο, καὶ καταγωνίσασθαι δόξαν, ἐμβαλὼν αὐτῷ τῷ Σικυωνίαν ἐπὶ ὁρᾶν καὶ κατέφθαγε, καὶ προσεκάθητο τῇ πόλει τρεῖς μῆνας, ἐλκαστερεῖν δὲ τὸν Ἀράτην, καὶ διαπορεύειν εἰ δέξαίτο τὸν Ἀντίγονον· ὅπῃ τῷ Ἀράτῳ δίδουσι τὸν Ἀκροκόρινθον· ἄλλως γὰρ ἔκ ἐβόλετο βοηθεῖν.

Οἱ μὲν οὖν Ἀχαιοὶ συνεληλυθότες εἰς Αἴγιον, ἐκείνῳ τὸν Ἀράτην ἐκάλουν. ὡς δὲ κινδυνεύει, τῷ Κλεομένης πρὸς τῇ πόλει στρατοπεδεύοντι, διελθεῖν. καὶ κατεῖχον οἱ πολῖται δεόμενοι, καὶ προήγαγον τὸ σῶμα τῶν πολεμίων ἐφ' ὧς ἂν ὦν ἐφάσκαλιν· ἐξήστεινον δὲ αὐτῶν καὶ γυναῖκες ἡδὴ καὶ παῖδες, ὥσπερ πατέρες καὶ σὺν καὶ σωτῆρες· φειχόμενοι, καὶ δακρυόεις. ἔμην ἄλλα θάρρυναι καὶ παρρησιάζεσθαι αὐτοὺς, ἐξίππιδεν δὲ τῷ τῷ θάλασσαν, ἔχων δέκα φέλλας, καὶ τὸν υἱὸν νεανίαν ὄντα· καὶ παρερμάνων ἐκεῖ πλοίων ὅππῃ βάντες, εἰς Αἴγιον παρεκομίσθησαν· ὅπῃ τῷ ἐκκλησίαν, ἐν ᾗ καλεῖν τὸν Ἀντίγονον ἐψηφίσαντο, καὶ παρδιδόναι τὸν Ἀκροκόρινθον. ἔπεμψε δὲ καὶ τὸν υἱὸν Ἀράτῳ πρὸς αὐτὸν μετὰ τῶν ἄλλων ὁμήρων. ἐφ' οἷς οἱ Κορίνθιοι χαλεπῶς φέροντες, τὰ τε χρήματα διήσπασαν αὐτοὺς, καὶ τῷ οἰκίαν τῷ Κλεομένει δωρεὰν ἔδωκαν.

Τῷ

privatum ad eum Τεάπυλον, & iterum vitricum suum Megistonum, promittens ei inter alia multa vestigal annuum, duodecim talentorum, excedens dimidio Ptolemaeum, qui sena talenta Arato annua mittebat. Poscebat dux Achaeorum declarari, unaque cum illis custodire Acrocorinthus. Quum respondisset Aratus non tenere se res, sed potius ab iis teneri, visusque esset simulate ipsum deludere: incursione protinus facta fines Sicyonios ferro & igni vastavit, asseditque urbi eorum tres menses sub oculis Arati, ambigentis recipe-
retne mercede tradendi Acrocorinthus Antigonus: nam absque eo negaverat venturum se eis auxilio.

Convenerunt Achaei Aegium, quo Aratum evocarunt. Caeterum periculum erat, castra

Cleomene sub mœnibus urbis habente, transire: & retinebant eum cives precibus, negabantque projecturos in discrimen se corpus ejus hostibus propinquis. Complectebantur jam cum mulieres quoque & pueri, velut communi parenti & servatori circumfusi & lacrymantes. At ille confirmatis his & allevatis, equo ad mare vectus est, decem amicis & filio adulto comitibus, navibusque conscensis, quæ stationem illic habebant, Aegium ad consilium pervenere. In eo decreverunt ut accerferetur Antigonus, ac traderetur ei Acrocorinthus. Misit inter alios obsides & filium ad illum Aratus. Qua re exacerbati Corinthii, pecuniam ejus diripuerunt, ac domum dono dederunt Cleomeni.

Υ γ 2

Admo-

Τῷ δ' Ἀντιγόνῳ προσιόντι ἤδη μὲν τὴν δυνάμει (ἦγε ὃ περὶ δις μὴ
 εἰς Μακεδόνας, ἱππεῖς ὃ χιλίαις ἢ τετρακοσίαις) ἀπλώτα μὲν τῷ δημοκρεῶν
 ὁ Ἄρατος αὐτῷ καὶ θάλατταν εἰς Πηγάς, λαθὼν τὰς πολεμίας· ἔπειτα
 τὴν θάλατταν τῷ Ἀντιγόνῳ, ἐδὲ πεισύνων τοῖς Μακεδόσιν. ἦδαι γὰρ καὶ ἡγεμόνων
 ἑαυτὸν ὅτι ἂν ἐκείνους κακῶς ἐποίησε, καὶ πρῶτον εἰληφότα μεγίστω ὑπο-
 δέσσειν τὴν πολιτείαν, τὴν πρὸς τὸν Ἀντιγόνον τὸν παλαιὸν ἔχθραν. ἀλλὰ ὁρῶν
 ἀποδείκνυτον ἑπικειμένῳ ἀνάγκῃ, καὶ τὸν καιρὸν ὃν δαλεύουσιν οἱ δοκῶντες
 ἄρχαι, ἐχώρει πρὸς τὸ δεινόν. ὁ δ' Ἀντιγόνος, ὥς τις αὐτῷ προσιόντι τὸν
 Ἄρατον ἐφρασεν, τὰς μὲν ἄλλας ἡσάσασατο μετερίως καὶ κοινῶς, ἐκείνον δ'
 καὶ πρὸς τὴν πρῶτον ὑπάνησεν ἐδέξατο τῇ τιμῇ περὶ τῶν, καὶ καὶ τὰ ἄλλα
 περὶ μὲν ἀνδρὸς ἀγαθῆ καὶ νῦν ἔχοντι, ἐνδοτέρω τὴν χρείαν προσηγά-
 γετο. καὶ γὰρ ἦν ὁ Ἄρατος ἔμμενος ἐν πράγμασι μεγάλοις ὠφελίμῳ;
 ἀλλὰ καὶ χολάζοντι βασιλεῖ συγγενεῖ παρ' ὀνίαν ἑπὶ χαλεπῶν. διὸ, καίπερ
 ὦν νέος ὁ Ἀντιγόνος, ὥς κατενόησε τὴν φύσιν τῶν ἀνδρῶν, μηδὲν ἀργὸν εἰς
 φιλίαν βασιλικῶν ἔσαν, ἔμμενος Ἀχαιῶν, ἀλλὰ καὶ Μακεδόνα τῷ σὺν
 αὐτῷ, πάντα χρώμενος ἐκείνῳ διέτελει· καὶ τὸ σημεῖον ἀπέβαινε, ὥς ὁ
 Θεὸς ἐπὶ τῷ ἱερῶν ἔδειξε. λέγει γὰρ ἔμμενος πολλὰ θύοντι τῷ Ἀράτῳ δύο
 χολὰς ἐν ἡπατι φανύσαι μιᾷ πιμελῇ περὶ χολῶν καὶ τὸν μάντιν εἰπὼν
 ὥς ταχὺ πρὸς τὰ ἐχθιστὰ καὶ πολεμιώτατα σῶεσιν εἰς ἄκραν φιλίαν.
 τότε μὲν ἔν παρὲν ἔκειτο τὸ ῥήθην, ἐδὲ ἄλλως πολὺ νέμων πίστεως ἱεροῖς καὶ
 μαντεύμασι, ἀλλὰ τῷ λογισμῷ χρώμενος. ἐπεὶ δ' ὕστερον εὖ χωρῶντι τῷ
 πολέμῳ

Admoventi jam exercitum Antigono (du-
 cebat peditum Macedonum viginti millia, e-
 quites mille quadringentos) processit Aratus
 cum magistratibus obviam, imprudentibus
 hostibus, per mare Pegas, non magnopere
 Antigono fidens aut credens Macedonibus.
 Neque enim fallebat ipsum crevisse se ex de-
 trimentis quæ illis intulerat, atque primam
 cepisse maximamque actionum suarum mate-
 riam, inimicitiam cum Antigono vetere. Sed
 ubi ab inevitabili vidit premi se necessitate &
 tempore, cui serviunt etiam illi qui imperare
 videntur, obtulit se periculo. Antigonus au-
 tem, ut nuntiatum est ei adesse Aratum, cæ-
 teros modice & communiter salutavit: illum
 vero & primo occurfu excepit honorificentissi-
 me, & post virum bonum cordatumque ex-

pertus, in consuetudinem interiorem admisit.
 Quippe erat Aratus non modo magnis in re-
 bus conducibilis, sed feriant quoque regi usus
 ejus supra omnes jucundus. Quare quantum-
 vis Antigonus juvenis, ut ingenium perspexit
 Arati haudquaquam infrugiferum amicitiae re-
 giæ, non modo præ Achæis, sed & præ co-
 mitantibus eum Macedonibus uti eo ubique
 perseveravit: atque evenit prodigium, ut in ex-
 tis ostenderat Deus. Nam fama est sacris ope-
 rantem paulo ante Aratum duplex fel in jeci-
 nore vidisse uno circumjectum adipe, ac nunti-
 asse aruspice brevi eum cum inimicissimis &
 acerrimis hostibus in summam coiturum amicitiam.
 Quod dictum in præsentia floccifecit, quod
 neque alias multum fidei extis tribueret vel aruf-
 picinæ, sed consilio uteretur. Ut vero postea loci

πολέμῳ συναγαγὼν ὁ Ἀντίγονος ἐσίασιν ἐν Κορίνθῳ, καὶ πολλὰς ὑποδε-
χόμενος, τὸν Ἀρατὸν ἐπάνω κατέκλινεν ἑαυτῷ· καὶ μὲν μικρὴν αἰτήσας
παιδύλαιον, ἠρώτησεν εἰ δοκεῖ καὶ κείνῳ ψυχὴ εἶναι· τῷ δὲ καὶ πάντῃ ῥιγῶν
φήσαντι, ἐκέλευσε προχωρεῖν ἐγγυτέρω, καὶ δάπιδος κομιθείσης ἀμφοτέ-
ρας ὁμῶς παύειν οἱ παῖδες· τότε δὴ τὸν Ἀρατὸν ἀναμνησθέντα τῷ ἱε-
ρῶν ἐκείνων γέλως ἔλαβε, καὶ διηγᾶτο τῷ βασιλεῖ τὸ σημεῖον καὶ τὴν πραγ-
μολογίαν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐπράχθη χρόνοις ὕστερον.

Ἐν δὲ ταῖς Πηγαῖς δόντες καὶ λαβόντες ὄρεας, διὐθὺς ἐβάδιζον ἐπὶ τὰς πο-
λεμίας. καὶ πάλιν τὴν πόλιν ἀγῶνες ἦσαν, οἱ πεφραγμένους τῷ Κλεομένη, καὶ τῷ
Κορινθίων ἀμυνομένων προθύμως. ἐν τούτῳ δὲ Ἀριστοτέλης ὁ Ἀρ-
γάος, φίλος ὢν Ἀράτῃ, διαπέμπε) κρύφα πρὸς αὐτὸν, ὥς λησθήσων
τὴν πόλιν, εἰ στρατιώτας ἐκείνῳ ἔχων ἔλθοι. τῷ δὲ Ἀράτῃ φράσαντι τῷ
Ἀντιγόνῳ, καὶ μὲν χιλίων καὶ πεντακοσίων εἰς Ἐπίδουρον ἔξ Ἰσθμοῦ πλοίοις
κομιζομένων καὶ τάχῃ, οἱ μὲν Ἀργεῖοι προεξανασάντες ἐπέθεντο τοῖς τῷ
Κλεομένη, καὶ κατέκλεισαν εἰς τὴν ἀκρόπολιν· ὁ δὲ Κλεομένης πυθόμενος
ταῦτα, καὶ δέσας μὴ καταχρόνιες οἱ πολέμιοι τὸ Ἄργον ἀποκόψωσιν αὐ-
τὸν τῷ οἴκαδε σωτηρίας, ἐκλιπὼν τὸν Ἀκροκόρινθον, ἔτι νυκτὸς ἐβόηθη. καὶ
παρελθὼν μὲν εἰς Ἄργον ἔφθη, καὶ τροπὴν τινα τῶν πολεμίων ἐποίησεν·
ὀλίγῳ δὲ ὕστερον Ἀράτῃ προσφερομένῃ, καὶ τῷ βασιλεῖ ἐπιφαινομένῃ μὲν
τῷ δυνάμει, ἀπεχώρησεν εἰς Μαντίνειαν. ἐκ τούτου τοῖς μὲν Ἀχαιοῖς πάλιν
αἱ πόλεις ἅπασαι προσεχώρησαν. Ἀντίγονος δὲ τὸν Ἀκροκόρινθον κατέλα-
βεν,

bello prospere procedente Antigonus Corin-
thi convivium agitans multis invitatis Ara-
tum supra se collocavit, ac mox postulata ve-
ste stragula rogavit numne ei quoque appare-
ret frigus esse: quo etiam rigere admodum se
respondente, iussit ei admovent se propius
atque tapete allato ambos una pueri cooperu-
ere. Tunc ergo illorum extorum memori
Arato risus subiit, commemoravitque regi
prodigium & prædictionem. Verum hæc post
contigere.

Pegis data & accepta fide, moverunt con-
festim in hostes, ac certamina seruerunt cir-
ca urbem Corinthum, ubi munierat se valide
Cleomenes, & Corinthii fortiter defendebant
se. Interea Argivus Aristoteles, Arati ami-

cus, mittit clam ei nuntium, Argivos osten-
dens se ad defectionem impulsurum, si ipse
eo accederet cum militibus. Quod ubi Ara-
tus Antigonum docuit, cum mille quingentis
Epidaurum ex Isthmo propere navigiis est
vectus: verum Argivi ante adventum ejus ex-
surgentes, Cleomenis milites adorti sunt, atque
in arcem rede gere. Cleomenes eo nuntiato ti-
mens ne occupatis Argis excluderent hostes ip-
sum reditu domum, Acrocorintho relicto ivit
de nocte suppetias suis. Argos ingressus prior
est, & numerum aliquem pepulit hostium.
Verum paulo post inferente se Arato, & rege
cum exercitu superveniente, Mantineam est
digressus. Exinde ad Achaos denuo civitates
omnes transierunt. Antigonus potitus est A-
cro-

βεν, Ἀρατῷ ὃ στρατηγὸς αἰρεθεὶς ὑπ' Ἀργείων, ἐπεισεν αὐτὸς Ἀντιγόνῳ τὰ τε τῶν τυράννων καὶ τὰ τῶν προδοτῶν χρήματα δωρεὰν δῆναι. τὸν δ' Ἀριστόμαχον ἐν Κεχρεαῖς ἐρεβλώσαντες, κατεπόνησαν ἐφ' ᾧ καὶ μάλιστα κακῶς ἤκυσεν ὁ Ἀρατῷ, ὡς ἄνθρωπον εἰς πονηρὰν, ἀλλὰ καὶ καχευμένῳ ἐκείνῳ, καὶ πεπεσμένον ἀφῆναι τὴν ἀρχὴν, καὶ προσαγαγεῖν τοῖς Ἀχαιοῖς τὴν πόλιν, ὅμως φειδύλλια ᾤσανόμως ἀπολλύμενον.

Ἦδη δ' καὶ τῶν ἄλλων ἐκείνῳ τὰς αἰτίας ἐπέφερον, αἶον, ὅτι τὴν μὲν Κορινθίαν πόλιν Ἀντιγόνῳ δωρεὰν ἔδωκαν, ὥσπερ κώμῳ τὴν τυχεύσαν τὸν Ὀρχομερὸν ὃ συνεχώρησαν αὐτῷ διαπεράσαντι φεραὴν ἐμβαλεῖν Μακεδονικῷ. ἐψηφίσαντο δ' ἄλλῳ μὴ γράφειν βασιλεῖ, μηδὲ προσεβῆεν πρὸς ἄλλον, ἀκούσθ' Ἀντιγόνου τρέφειν τε καὶ μισθοδοτεῖν ἡναγκάζοντο τὰς Μακεδόνας. θυσίας δ' καὶ πωνδάς καὶ ἀγῶνας Ἀντιγόνῳ συμμετέλκν, ἀρξάμενων τῶν Ἀράτε πολιτῶν καὶ ἀρξάμενων τῇ πόλει τὸν Ἀντιγόνον ὑπ' Ἀράτε ἐπιζόμενον, ἡτιῶντο πάντων ἐκείνου, ἀγνοεῖντες ὅτι τὰς ἡνίας ἐκείνῳ ᾤοντο δακνῶς, καὶ τῇ ῥύμῃ τ' βασιλικῆς ἐφελομένην ἀξισίας, εὐδένος μὲν ἢ μόνως φωνῆς ἐτι κύειτο, ἐπισφαλῇ τὴν παρρησίαν ἔχοντας. ἐπεὶ φανερώς τε τῶν περὶ τοὺς πολλὰ τὸν Ἀρατὸν ἐλύπει, ὥσπερ τὸ φεῖ τῶν εἰκόων. ὁ γὰρ Ἀντιγόνῳ τὰς μὲν τῶν ἐν Ἀργεὶ τυράννων καταβεβλημένας ἀπέστησε, τὰς δ' τῶν ἐλόντων τὸν Ἀεροκόρινθον ἐσώσας ἀνέτρεψε, πλὴν μίας τ' ἐκείνῃ καὶ πολλὰ φεῖ τέτων δευθεὶς ὁ Ἀρατῷ ἐκ ἐπεισεν. ἐδόκει δ' καὶ τὰ φεῖ Μαντινέαν εἶχ' Ἑλληνικῶς διακείσθαι τοῖς Ἀχαιοῖς. κερτήσαντες γὰρ αὐτῶν δι' Ἀντι-

crocorintho. Aratus prætor ab Argivis creatus, suavit eis ut Antigono-tyrannorum & proditorum pecuniam donarent. Aristomachum Cenchræis excruciatum submersere. Qua de causa pessime audivit Aratus, quod hominem non malum, cui usus intercesserat cum ipso, & quem induxerat ad deponendam tyrannidem, sociandamque Achæis civitatem suam, permisit crudeliter necari.

Jam vero cæterorum quoque causas assignabant ei: ut, quod Corinthiorum urbem Antigono quasi vilem vicum donassent, Orchomeno direpto præsidium Macedonicum concessissent ut ille imponeret, decrevissent etiam ut ne cui scriberent regi, neque legatos ad alium invito Antigono mitterent, commectus & stipendium præbere Macedonibus co-

gerentur: sacra, libamina, ludos facerent Antigono. Quod quia exorfi fuerant Arati cives, atque urbe exceperant Antigonom, quem in hospitium invitaverat Aratus: in illum conferebant omnia, nescii, quum habenas illi tradidisset, atque impetu raperetur regis libidinis, nisi solius linguæ nullius jam esse cum compotem: cui etiam esset anceps ipsi loqui libere. Quandoquidem eorum quæ gerebantur, multa aperte torserunt Aratum, sicut factum de statuis. Antigonus enim tyrannorum Argivorum dejectas reposuit, illorum qui ceperant Acrocorinthum, erectas, præter unam illius evertit. De quibus quum enixe orasset Aratus, nihil obtinuit. Illud quoque non videtur Græco more ab Achæis designatum in Mantineos exemplum. Nam petiti eorum urbe Anti-

Ἀντιγόνῃ, τὰς μὲν ἐνδοξοτάτας καὶ πρώτας ἀπέκλειναν, τῷ δ' ἄλλων τὰς μὲν ἀπέδοῖτο, τὰς δ' εἰς Μακεδονίαν ἀπέστειλεν πέδαις δεδεμμέναις παῖδας δὲ καὶ γυναῖκας ἡδραποδίσαντο. τῷ δ' σωμαχθείῳ ἀργυρεῖν τὸ τρίτον αὐτοῖ διείλοντο, τὰς δ' δύο μοίρας ἔνειμαν τοῖς Μακεδόσι. καὶ ταῦτα μὲν ἔχε τὸν δ' ἀμυνῆς νόμον. καὶ γὰρ, εἰ δεινὸν ἄνδρας ὁμοφύλους καὶ συγγενεῖς ἔτω μεταχειρόμεναι δι' ὀργῶν, ἀλλ' ἐν ἀνάγκαις γλυκὺ γίνεσθαι καὶ ἐσκληρὸν, καὶ Σιμωνίδῳ, ὥσπερ ἀλγῶντι πᾶς θυμῷ καὶ φλεγμαίνοντι θεραπείαν καὶ ἀναπλήρωσιν προσφερόντων. τὰ δ' μὲν ταῦτα προαχθείηα πρὸς τὴν πόλιν, ἔτ' εἰς καλῶς ἔτ' εἰς ἀναγκαίαν ἐστὶ θείας πᾶς Ἀρχαίῳ πρόφασιν. τῷ γὰρ Ἀργείων τὴν πόλιν παρ' Ἀντιγόνῃ δωρεὰν λαβόντων, καὶ κατοικίζεν ἐγνωκότων, αὐτὸς οἰκιστὴς αἰρεθείς, καὶ στρατηγὸς ὢν, ἐψηφίσατο μηκέτι καλεῖν Μαντινέαν, ἀλλ' Ἀντιγόνηαν· ὃ καὶ μέχρι νῦν καλεῖται. καὶ δοκεῖ δὲ ἐκείνον ἢ μὲν ἑρατεινὴ Μαντινέα πανλίπασιν ἐξαληλίφθαι, διαμφορὰ δ' ἡ πόλις ἐπώνυμῳ τῶν ἀπολεσάντων καὶ ἀνελόντων τὰς πολίτας.

Ἐκ τούτου Κλεομένης μὲν ἡττηθεὶς μάχῃ μεγάλῃ πρὸς Σελλασίαν, ἐξέλειπε τὴν Σπάρτην, καὶ ἀπέπλευσεν εἰς Αἴγυπτον Ἀντίγονῳ δ' πάντα δίκαια καὶ φιλάνθρωπα πᾶς Ἀρχαίῳ πεπονηκώς, ἀνέζευξεν εἰς Μακεδονίαν, καὶ καὶ νοσῶν ἤδη τὸν διάδοχον τῆ βασιλείας Φίλιππον, ἔπει πάντοτε μετράκιον ὄντα, πέμπων εἰς Πελοπόννησον, Ἀρχαίῳ μάλιστα προσέχευεν ἐκέλευσε, καὶ δὲ ἐκείνῃ ταῖς πόλεσιν ἐπὶ συχεῖν, καὶ γνωσθῆναι τοῖς Ἀχαιοῖς. καὶ μάλιστα καὶ πρὸς Ἀχαιοῖς

Antigoni ope, clarissimos & primores civitatis contrucidare: ceteros partim sub corona vendidere, partim in Macedoniam misere compedibus vinctos, pueros & feminas in servitutum abripere. Coactæ ex illorum seditione pecunie tertiam partem ipsi inter se partiti sunt, duas partes dividerunt Macedonibus. Atque hæc quidem vindictæ jure fiebant. Etsi enim ferrum est in homines populares & cognatos ita per iram consulere, in necessitate tamen dulce efficitur neque durum, ut ait Simonides, quum velut dolenti animo & inflammato medicina faciant eumque explent. Quæ vero designata inde sunt hac in urbe, his nihil prætexere neque honesti poterit neque necessarii Aratus. Nam ubi urbem illam Argivi dono ab Antigono acceperunt, atque eo deducere

statuerunt coloniam, ipse ad id delectus & prætura fungens, decretum fecit ne deinceps Mantinea, sed diceretur Antigonia: ut in hanc usque diem dicitur. Ita videtur illius opera amabilis Mantinea in totum expuncta: manet autem cognomen urbi tractum ab illis qui eam deleverunt & sustulerunt cives.

Inde victus ingenti prælio apud Sellasiam Cleomenes, Sparta cecit, & navigavit in Ægyptum. At Antigonus omni officiorum & humanitatis genere Aratum prosequutus, in Macedoniam recessit. Illic morbo jam occupatus, quum regni successorem Philippum vix adultum in Peloponnesum mitteret, præcepit ei ut consilio Arati præcipue uteretur, illoque interprete ageret cum civitatibus, & Achæis innotesceret. Receptum Aratus ita

βῶν αὐτὸν ὁ Ἄρατ^Θ, ἔτως δέειθκεν, ὥστε πολλῆς μὲν δυνόιας πρὸς αὐτὰν, πολλῆς δὲ πρὸς τὰς Ἑλλήνικὰς πράξεις φιλοτιμίας καὶ ὁρμῆς μεσὸν εἰς Μακεδονίαν ὑποσῆλαι.

Τελυτήσαντ^Θ δὲ Ἀντιγόνε, καταφρονήσαντες Αἰτωλοὶ τῶν Ἀχαιῶν διὰ τὴν ῥαθυμίαν (ἐθιθένης γὰρ ἀλλοτείας σώζεας χερσὶ, καὶ τοῖς Μακεδόνων ὅπλοις αὐτὰς ὑπεσαλκότες, ἐν ἀργία πολλῇ καὶ ἀταξίᾳ διήγον) ἐπέθεντο τοῖς καὶ Πελοπόννησον πράγμασι καὶ τὴν μὲν Πατρέων καὶ Δυμαίων λεηλασίαν ὁδῶ παρέργον ἐποίησαντο, τὴν δὲ Μεσσήνιον ἐμβαλόντες ἐπόρθον. ἐφ' οἷς ὁ Ἄρατ^Θ ἀγανακτῶν, καὶ τὸν στρατηγὸν τότε τῶν Ἀχαιῶν Τιμόξενον ὁρῶν ὀκνεῖν καὶ διατεῖδοντα τὸν χρόνον, ἥδη τὸ στρατηγίας αὐτῷ τελυτώσης, αὐτὸς ἡρημέν^Θ ἄρχεν μετ' ἐκείνου, πρὸς λαβὴν ἡμέραις πέντε τὴν ἀρχὴν ἕνεκα τῆς βοηθῆσαι Μεσσηνίοις. καὶ συσάγαγὼν τὰς Ἀχαιὰς τοῖς τε σώμασιν ἀγυμνάσας ὄντας, καὶ ταῖς διανοαῖς ἐκλελυμέναις πρὸς τὸν πόλεμον, ἠτῶνται πρὸς Καφύας καὶ θυμικώτερον ἐστρατηγηκέναι δόξας, ἔτως αὖ πάλιν ἀπημβλυώθη, καὶ προήκατο τὰ πράγματα καὶ τὰς ἐλπίδας, ὥστε πολλάκις λαβὴν τὰς Αἰτωλὰς πρὸς ἀρχόντας, ἀνέχεας καὶ πειρομένους ὥσπερ κωμάζοντας ἐν τῇ Πελοποννήσῳ μὲν πολλῆς ἀσελγείας καὶ θρασυτητ^Θ. αὐτὸς δὲ τὰς χεῖρας ὁρέγοντες εἰς Μακεδονίαν, ἐπεσπῶντο καὶ κατήγοντο ἐπὶ τὰς Ἑλλήνικὰς πράξεις τὸν Φίλιππον, ἔχοντες διὰ τὴν πρὸς Ἄρατον δυνόιαν αὐτῶ καὶ πίσυν ἐλπίζοντες δύκολῳ πρὸς πάντα χεῖσεας καὶ χειρόναι.

Καὶ

ita composuit, ut eum cum magna in se benevolentia, tum ingenti ad negotia Græciæ capessenda cupidine studioque incensum in Macedoniam remitteret.

Defuncto Antigono despectantes Ætoli ob segnitiam Achæos, (assueti enim manibus protegi alienis, ac sub Macedonum armis latentes, per socordiam & inertiam vitam agebant) res Peloponnesiacas tentavere. Patrenses Dymæosque obiter depopularunt, Messeniamque irruptione facta vastaverunt. Quæ moleste ferens Aratus, eum autem qui præturam Achæorum id temporis obtinebat, cernens Timoxenum socordem & tempus tementem, sub finem præturæ ejus quum esset ipse successior declaratus, magistratus quin-

que dies, quo suppetias ferret Messeniis, anticipavit. Ac conscripsit Achæos tum corporibus non duratos, tum animis ad arma flaccidos, fususque est ad Caphyas. Quum autem bellum administrasse videretur ardentius, ita rursus obtorpuit animo, projecitque res ac spem, ut sibi ansam nocendi subinde Ætolis præbentibus permetteret ac connumeret multa cum licentia & ferocia quasi commensari in Peloponneso. Quare porrigentes iterum in Macedoniam manus, attraxerunt & deduxerunt ad negotia Græciæ Philippum, sperantes imprimis ob ejus in Aratum benevolentiam & fidem quam ei habebat, facili in omnibus se eo usuros & tractabili.

Ac

Καὶ τότε πρῶτον Ἀπελλεῖ καὶ Μεγαλαίᾳ καὶ τινων αὐλικῶν ἄλλων διαβαλλόντων τὸν Ἀρατον, ἀναπειθεὶς ὁ βασιλεὺς, καὶ συναρχαιρεσιάσας τοῖς ἀπὸ τῆς ἐναντίας εἰσεως, ἐσπέδασε τὰς Ἀχαιὰς ἐλέσθαι στρατηγὸν Ἐπήρατον. ὡς δ' ἐκείνῃ μὴ καταφρονεμένη τελείως ὑπὸ τῇ Ἀχαιῶν, τῇ δ' Ἀράτῃ παρμελεῖν, ἐγένετο τῇ χρησίμων εἶδέν, ἔγνω διαμαρτάνων τῇ παντός ὁ Φίλιππος. καὶ ἀνακρεσάμενος αὐτῇ ἐπὶ τὸν Ἀρατον, ὅλῃ μὲν ἐκείνῃ, καὶ τῇ πραγμάτων αὐτῇ πρὸς τε δυνάμιν καὶ πρὸς δόξαν ἐπιδόντων, ἐξήρητο τῇ ἀνδρὲς, ὡς δὲ ἐκείνον διδοκίμῃ καὶ αὐξόμῃ. ἐδόκει τε πᾶσιν ὁ Ἀρατὸς εἰ μόνον δημοκρατίας, ἀλλὰ καὶ βασιλείας ἀγαθὸς εἶναι παιδαγωγός. ἡ γὰρ προαίρεσις αὐτῇ καὶ τὸ ἦθος, ὡς χρῶμα ταῖς πράξεσι τῇ βασιλείᾳ ἐπεφαίνετο. καὶ γὰρ ἡ πρὸς Λακεδαιμονίᾳ ἀμαρτόνια μετειότης τῇ νεανίσκῃ, καὶ ἡ πρὸς Κρήτας ὁμιλία, δι' ἧς ὅλῃ προσηγάγετο τὴν νῆσον ἡμέραις ὀλίγαις, ἢ τε πρὸς Αἰτωλῶν στρατεία γρομῆρη θαυμαστῶς ἐνεργός, διπαιθείας μὴ τῇ Φιλίππῳ δόξαν, ἀβελρίας δὲ τῇ Ἀράτῃ προσετίθει. καὶ διὰ ταῦτα μᾶλλον οἱ βασιλικοὶ φθονεῖντες, ὡς εἶδέν ἐπέραινον κρύφα διαβάλλοντες, ἀναφανδὸν ἐλοιδορεῖν καὶ προσέκρεον αὐτῇ παρὰ τὰς πόλεις μὲν πολλῆς ἀσελγείας καὶ βωμολοχίας· ἅπαξ δὲ καὶ λίθοις βάλλοντες ἀπὸ ὀπίσθῃ εἰς τὴν σκηνὴν μὲν τὸ δεῖπνον κατεδίωξαν. ἐφ' οἷς ὁ Φίλιππος ὀργισθεὶς, αὐτὸς μὴ αὐτὰς ἐζημίωσεν ἑκοσι ταλάνοις, ὑπερὶν δὲ λυμαίνεσθαι τὰ πράγματα καὶ ταράττειν δοκεῖν ἀπέκλεινεν.

Ἐπεὶ

Ac tunc primum ab Apelle, Megalæo, & certis aliis aulicis Aratum insectantibus inductus rex, favore suo in comitiis astitit adversæ Arato factioni, ut prætorem Achæi crearent Eperatum. Qui quum semel fastidiretur ab Achæis, Aratus vero omnem curam abjiceret, atque ita nihil recte neque ordine administraretur; advertit undequaque Philippus se falsum esse, revolutusque denuo in Aratum, totum se dedit illi. Quia vero res ejus ita in potentiam & splendorem asfurgebant, pendeat ab illo, sicut per eum splendescens & increscens. Quare habitus apud omnes Aratus est non reipublicæ modo, verum regni quoque bonus rector. Relucebant enim in actis regis velut color, consilia & ingenium ejus. Etenim hujus

VOL. V.

juvenis erga Lacedæmonios, qui offenderant, moderatio, atque humanitas colloquii cum Cretenfibus, qua paucis diebus totam insulam ascevit; atque expeditio in Ætolos, quæ mire fuit strenua, obtemperantiæ Philippo laudem, prudentiæ tribuit Arato. Quamobrem impensius æmulantes ei regii, ubi nihil profecere occultis criminationibus, coeperunt aperte inter pocula magna cum petulantia & procacitate convitiari & incurere in eum. Semel etiam in tabernaculum suum a cœna digredientem lapidibus sunt insectati. Quibus rebus offensus Philippus, protinus iis viginti talentorum multam irrogavit: quos inde quum labefactare negotia sua & pervertere comperisset, necavit.

Z z

Ac

βῶν αὐτὸν ὁ Ἄρατ^ο, ἔτως διέθηκεν, ὥστε πολλῆς μὲν δυνόιας πρὸς αὐτὸν, πολλῆς δὲ πρὸς τὰς Ἑλλήνικας πράξεις φιλοτιμίας καὶ ὀρμῆς μεσὸν εἰς Μακεδονίαν ἀποσείλαι.

Τελυτήσαι^ο δὲ Ἀνιγόνε, καταφρηνήσαντες Αἰτωλοὶ τῶν Ἀχαιῶν διὰ τῷ ῥαθυμίᾳ (ἐθιθένης γὰρ ἀλλοτείας σώζεας χερσὶ, καὶ τοῖς Μακεδόνων ὅπλοις αὐτὰς ὑπεσαλκότες, ἐν ἀργίᾳ πολλῇ καὶ ἀταξίᾳ διῆγον) ἐπέθεντο τοῖς καὶ Πελοπόννησον πράγμασι καὶ τῷ μὲν Πατρείων καὶ Δυμαίων λεηλασίαν ὁδὸν παρέργον ἐποίησαντο, τῷ δὲ Μεσσήνῳ ἐμβαλόντες ἐπόρθεν. ἐφ' οἷς ὁ Ἄρατ^ο ἀγανακτῶν, καὶ τὸν στρατηγὲν τότε τῶν Ἀχαιῶν Τιμόξενον ὄρων ὀκνεῖν καὶ διατρέβοινα τὸν χρόνον, ἥδη τὸ στρατηγίας αὐτὰς τελυτώσης, αὐτὸς ἡρημέν^ο ἄρχεν μετ' ἐκείνον, πρὸς λαβὴν ἡμέραις πέντε τῷ ἀρχίῳ ἕνεκα τῆς βοηθῆσαι Μεσσηνίοις. καὶ συναγαγὼν τὰς Ἀχαιὰς τοῖς τε σώμασιν ἀγυμνάσας ὄντας, καὶ ταῖς διανοίαις ἐκλελυμένους πρὸς τὸν πόλεμον, ἠτῶνται πρὸς Καφύας καὶ θυμικώτερον ἐστρατηγήκειναι δόξας, ἔτως αὖ πάλιν ἀπημβλῦθη, καὶ προήκατο τὰ πράγματα καὶ τὰς ἐλπίδας, ὥστε πολλάκις λαβὼν τὰς Αἰτωλὰς πρὸς ἀρχόντας, ἀνέχεας καὶ πειρομένους ὥσπερ κωμάζοντας ἐν τῇ Πελοποννήσῳ μὲν πολλῆς ἀσελγείας καὶ θρασυτη^ο. αὐτὸς ἔν τας χεῖρας ὀρέγοντες εἰς Μακεδονίαν, ἐπεσπῶντο καὶ κατῆγον πρὸς τὰς Ἑλλήνικας πράξεις τὸν Φίλιππον, ἔχ ἥμισυ διὰ τῷ πρὸς Ἄρατον δυνόιαν αὐτῶ καὶ πίσυν ἐλπίζοντες δυνάμει πᾶντα χεῖσεας καὶ χειροῦνται.

Καὶ

ita composuit, ut eum cum magna in se benevolentia, tum ingenti ad negotia Græciæ capessenda cupidine studioque incensum in Macedoniam remitteret.

Defuncto Antigono despectantes Ætoli ob segnitiam Achæos, (assueti enim manibus protegi alienis, ac sub Macedonum armis latentes, per socordiam & inertiam vitam agebant) res Peloponnesiacas tentavere. Patrenses Dymæosque obiter depopularunt, Messeniamque irruptione facta vastaverunt. Quæ moleste ferens Aratus, eum autem qui præturam Achæorum id temporis obtinebat, cernens Timoxenum socordem & tempus tementem, sub finem præturæ ejus quum esset ipse successior declaratus, magistratus quin-

que dies, quo suppetias ferret Messeniis, anticipavit. Ac conscripsit Achæos tum corporibus non duratos, tum animis ad arma flaccidos, fususque est ad Caphyas. Quum autem bellum administrasse videretur ardentius, ita rursus obtorpuit animo, projecitque res ac spem, ut sibi ansam nocendi subinde Ætolis præbentibus permetteret ac conniveret multa cum licentia & ferocia quasi commessari in Peloponneso. Quare porrigentes iterum in Macedoniam manus, attraxerunt & deduxerunt ad negotia Græciæ Philippum, sperantes imprimis ob ejus in Aratum benevolentiam & fidem quam ei habebat, facili in omnibus se eo usuros & tractabili.

Ac

Καὶ τότε πρῶτον Ἀπελλᾷ καὶ Μεγαλαίᾳ καὶ τινων αὐλικῶν ἄλλων διαβαλλόντων τὸν Ἀρατον, ἀναπειθεὶς ὁ βασιλεὺς, καὶ συναρχειρεσιάσας τοῖς ἀπὸ τῆς ἐναντίας γένεως, ἐσπέδασε τὰς Ἀχαιὰς ἐλέσθαι στρατηγὸν Ἐπήρατον. ὡς δ' ἐκείνῃ μὴ καταφρονεμένη τελείως ὑπὸ τῷ Ἀχαιῶν, τῷ δ' Ἀράτῃ ᾧδραμελῆναι, ἐγένετο τῷ χρησίμων ἐδὲν, ἔγνω διαμαρτάνων τῷ παντός ὁ Φίλιππος. καὶ ἀνακρεσάμενός αὐτὸς ἐπὶ τὸν Ἀρατον, ὅλῃ μὲν ἐκείνῃ, καὶ τῷ πραγμάτων αὐτῷ πρὸς τε δυνάμιν καὶ πρὸς δόξαν Ἰπιδόνων, ἐξήρητο τῷ ἀνδρὶ, ὡς δὲ ἐκείνον ἀδοκιμῆς καὶ αὐξόμηνος. ἐδόκει τε πᾶσιν ὁ Ἀρατὸς ἔμῳ δὲ μόνον δημοκρατίας, ἀλλὰ καὶ βασιλείας ἀγαθὸς εἶναι παιδαγωγός. ἡ γὰρ προαίρεσις αὐτῆς καὶ τὸ ἦθος, ὡς χροῶμα ταῖς πράξεσι τῷ βασιλείῳ ἐπεφαίνετο. καὶ γὰρ ἡ πρὸς Λακεδαιμονίους ἀμαρτόνειας μετειότης τῷ νεανίσκῳ, καὶ ἡ πρὸς Κρητὰς ὁμιλία, δι' ἧς ὅλῃ προσηγάγετο τῷ νῆσον ἡμέρας ὀλίγαις, ἥ τε πρὸς Αἰτωλὸς στρατεία ἡρομνή θυμασῶς ἐνεργός, ἀπειθείας μὴ τῷ Φιλίππῳ δόξαν, ἀβελτίας δὲ τῷ Ἀράτῳ προσετίθει. καὶ διὰ ταῦτα μᾶλλον οἱ βασιλικοὶ φθονεῖντες, ὡς ἐδὲν ἐπέβαινον κρύφα διαβάλλοντες, ἀναφανδὸν ἐλοιδορεῖντο καὶ προσέχερον αὐτῷ ᾧδρα τὰς πόδας μὲν πολλῆς ἀσελγείας καὶ βωμολοχίας· ἀπαξ δὲ καὶ λίθοις βάλλοντες ἀπὸ τῶν αἰσίων εἰς τὴν σκηνὴν μὲν τὸ δαῖπνον κατεδίωξαν. ἐφ' οἷς ὁ Φίλιππος ὀργισθεὶς, αὐτὸς μὴ αὐτὰς ἐζημίωσεν εἴκοσι ταλάνοις, ὕστερον δὲ λυμαίνεσθαι τὰ πράγματα καὶ ταράττειν δοκεῖν ἀπέκλειεν.

Ἐπεὶ

Ac tunc primum ab Apelle, Megalæo, & certis aliis aulicis Aratum insectantibus inductus rex, favore suo in comitiis astitit adversæ Arato factioni, ut prætorem Achæi crearent Eperatum. Qui quum semel fastidiretur ab Achæis, Aratus vero omnem curam abjiceret, atque ita nihil recte neque ordine administraretur; advertit undequaque Philippus se falsum esse, revolutusque denuo in Aratum, totum se dedit illi. Quia vero res ejus ita in potentiam & splendorem asfurgebant, pendebat ab illo, sicut per eum splendescens & increfcens. Quare habitus apud omnes Aratus est non reipublicæ modo, verum regni quoque bonus rector. Relucebant enim in actis regis velut color, consilia & ingenium ejus. Etenim hujus

juvenis erga Lacedæmonios, qui offenderant, moderatio, atque humanitas colloquii cum Cretenfibus, qua paucis diebus totam insulam asfcivit; atque expeditio in Ætolos, quæ mire fuit strenua, obtemperantiæ Philippo laudem, prudentiæ tribuit Arato. Quamobrem impenfius æmulantes ei regii, ubi nihil profecere occultis criminationibus, coeperunt aperte inter pocula magna cum petulantia & procacitate convitari & incurere in eum. Semel etiam in tabernaculum suum a cœna digredientem lapidibus sunt insectati. Quibus rebus offensus Philippus, protinus iis viginti talentorum multam irrogavit: quos inde quum labefactare negotia sua & pervertere comperisset, necavit.

VOL. V.

Z z

Ac

Ἐπὶ δ' ἡ τύχης εὐρυσθενὲς ἐπαυρόμενος τοῖς πρᾶγμασι, πολλὰς μὲν ἀνέφυε καὶ μεγάλας Ἰπτιθυμίας, ἡ δ' ἐμφυτοῦ κακία τὸν ὥρᾳ φύσιν χρηματισμὸν ἐκείαζομένη καὶ ἀναδύσασα, καὶ μικρὸν ἀπεγύμνε καὶ διέφαινε αὐτῇ τὸ ἦθος· πρῶτον μὲν ἰδίᾳ τὸν νεώτερον Ἀρατὸν ἠδῶκε πάλιν γυναῖκα, καὶ πολὺν χρόνον ἐλάνθανεν ἐφέσει· ὦν, καὶ ξενίζομενος ὑπ' αὐτῇ. ἔπειτα πρὸς τὰς πολιτικὰς ἐξετραχυνέτο πολιτείας, καὶ φανερός μιν ἦδη τὸν Ἀρατὸν ὑποταξάμενος. ἀρχὴν δ' ὑποψίας τὰ Μεσσηνιακὰ παρέχευε· σασιασάων γὰρ αὐτῷ, ὁ μὲν Ἀρατὸς ὑπέχει βοηθῶν, ὁ δ' Φίλιππος ἡμέρα μιᾷ πρότερον ἐλθὼν εἰς τὴν πόλιν, εὐθὺς οἷσρόν τινα κατ' ἀλλήλων ἐνέβαλλε τοῖς ἀνθρώποις, ἰδίᾳ μὲν ἐρωτῶν τὰς στρατηγὰς τῷ Μεσσηνίῳ εἰ νόμος καὶ τῶν πολλῶν ἐκ ἔχουσιν ἰδίᾳ δ' πάλιν τὰς τῶν πόλεων προεστώτας, εἰ χεῖρας καὶ τῶν τυραννέων ἐκ ἔχουσιν. ἐν δ' ἑτέρεθ' ἀρρήσαντες, οἱ μὲν ἄρχοντες ἐπελαμβαίνοντο τῶν δημαγωγῶν, ἐκείνοι δ' μὲν πολλῶν ἐλθόντες, τὰς τε ἄρχοντας ἀπέκλειναν, καὶ τῶν ἄλλων ὀλίγον ἀπολείποντας διακοσίων.

Οὕτω δ' δεινὸν ἔργον ὀξεργασμένης τῆς Φιλίππου, καὶ συγκρούσας ἔτι μάλλον ἑαυτοῖς τὰς Μεσσηνίας, ἐπελθὼν ὁ Ἀρατὸς, αὐτὸς τε δῆλός μιν φέρον βαρέως, καὶ τὸν υἱὸν Ἰπτιμῶντα πικρῶς πρὸς Φιλίππῳ καὶ λοιδορέμενον ἐκ ἐκάλυπεν. ἐδόκει δ' ὁ νεανίσκος ἐρεῖν τῇ Φιλίππου· καὶ τότε λέγων εἶπε πρὸς αὐτὸν, ὡς εἰδὲ καλὸς ἔτι φαίνοιτο τὴν ὥρᾳ αὐτῷ, τοιαῦτα δρώσας, ἀλλὰ πάντων αἰσχιστός. ὁ δ' Φίλιππος ἐκείνῳ μὲν εἰδὲν ἀνείπε, καίπερ Ἰπτιδοξός.

At postquam secundo fortunæ cursu erectus rebus lætis multas effudit & magnas cupiditates, & nativa vitia simulationi contra mores accersitæ vim facientia erumpentiaque paulatim detexerunt atque aperuerunt illius ingenium: primum minorem Aratum privatim fauciat in uxore, diuque fefellit, quod domesticus esset & eorum hospes. Deinde in respublicas populares exarsit & durior evasit, & non obscure jam repudiabat Aratum. Exordium suspicionis res Messenicæ præbuere. Nam seditionem agentibus Messeniis quum Aratus tardius subveniret: Philippus, qui uno die præverterat urbem ingredi, magis magisque incendit eos in se mutuo, seorsum prætores Messeniorum rogans numquid non

leges ad cohibendam plebem haberent: seorsum invicem duces multitudinis, an in dominos non haberent manus. Hinc animati magistratus concitatores plebis corripuerunt, illi plebis manu facta magistratus interfecere & alios paulo minus ducentos.

Postquam facinus Philippus tam tetrum designavit, & Messenios plus plusque inter se commisit: superveniens Aratus præ se tulit aperte rem sibi acerbam esse, neque filium suum, qui acriter Philippum increpuit & convitiatus est ei, repressit. Videbatur amare adolescens Philippum. Ille tunc inter cætera dixit huic, ipsum istis admittis non ultra forma sibi pulchra, sed omnium videri deformissima. Philippus nihil respondit ei, quum id

δοῦναι ὅν ὕπ' ὀργῆς, καὶ πολλὰ μὲν ἐξυλασίησας λέγουσιν αὐτῷ τὸν ὃ
 πρεσβύτερον, ὡς ὀνομασθεύς πρῶτος τὰ λεχθέντα, καί τις ὢν μέλει καὶ πα-
 λαικὸς τῇ φύσει, ἀνέστησεν ὅτι τῷ θεῷ τῶν δεξιῶν ἐμβαλὼν καὶ προῆ-
 γον εἰς τὸν Ἰθωματῆα, τῷ τε Διὶ θύσας, καὶ θεωρήσας τὸν τόπον. ἔστι γὰρ
 ἔχ' ἥτιον οὐρεὺς τῷ Ἀκροκορίνθῳ καὶ λαβὼν φερεῖν, γίνεσθαι χαλεπὸς καὶ
 παρὰ φύσιν τοῖς παροικῶσιν. ἀναβὰς ὃ καὶ θύσας, ὡς προσέειπεν αὐτῷ
 τὰ πολλά, τῷ βασιλεὶ ὁ μάντις, ἀμφοτέρωθεν ταῖς χερσὶν ὑπολαβὼν, εἰδεί-
 κναι τῷ Ἀρατῇ καὶ τῷ Φαίῳ Δημητρίῳ, πῶς μὲν ἀπακλίνων εἰς ἐκά-
 τερην, καὶ πικρὰ νόμος τί καθορῶσιν ἐν τοῖς ἱεροῖς κρατῶν τ' ἀκρας αὐ-
 τὸν, ἢ τοῖς Μεσσηνίαις ἀπαρδιδόντα. γελάσας ὅν ὁ Δημήτριος, εἰ μὴ, ἔφη,
 μάντις ἔχας ψυχῶν. ἀφῆσας τὸν τόπον, εἰ ὁ βασιλεὺς, ἀμφοτέρωθεν τῷ
 κρατῶν τὸν βαῖν καθέξας αἰνιγτόν μιν τῇ Πελοπόννησον, ὡς, εἰ προσ-
 βάλοι τὸν Ἰθωματῆα καὶ Ἀκροκορίνθον, παντάπασιν ἐσομένην ὑποχείρην
 καὶ ταπεινῇ, ὃ ὁ Ἀρατὴς ἐπὶ πολλὰ μὴ ἡσυχάζει, δεομένη ὃ τῷ Φιλίπ-
 πῳ τὸ φανώμενον λέγειν, πολλὰ μὴ, εἶπεν, ὁ Φίλιππε, Κρητῶν ὄρη καὶ με-
 γάλα, πολλὰ ὃ Βοιωτῶν ἄκρας καὶ Φωκίων ἐκπεφύκασι τ' γῆς. εἰσι δὲ καὶ
 πολλοὶ καὶ τ' Ἀκαρνανίων, τῷτο μὴ χερσαῖα τῷτο δ' ἐναλοι τόποι, θανα-
 τασαὶς ὀχυρότητας ἔχουσαι· ἀλλ' εὐδαιμονίας κατέληφας, καὶ πάντας ἐκ-
 σίως σοι ποιεῖσι τὸ προστατόμενον. λησὶ γὰρ ἐμφύοντες πέτραις, καὶ κρημ-
 νῶν ποταμῶν βασιλεῖ ὃ πίστεως καὶ χρείας ἰχυρότερον εὐδαιμονίας, εὐδαιμονίας
 ὀχυρότερον. ταῦτά σοι τὸ Κρητικὸν ἀνοίγει πέλαγος, ταῦτα τῇ Πελοπόν-
 νησον.

ex ira tamen appareret facturum, atque idem-
 tidem allatrasset dicentem: sed majorem Ara-
 tum, quasi dicta tulisset leniter, modestoque
 & civili ingenio esset, dextra data excitavit
 ex theatro, duxitque Ithomatam ad sacra Jo-
 vi facienda & contemplandum locum. Est en-
 nim non secus atque Acrocorinthus munitus:
 ex quo, si praesidio firmatus sit, multum ve-
 xari accolae possunt, atque est inexpugnabi-
 lis. Ut ascendit eo & sacrificavit, exta bo-
 vis quae ei porrexit aruspex, manibus amba-
 bus excepta monstravit Arato & Phario De-
 metrio, inclinans ea vicissim ad utrumque,
 quaerensque quid in visceribus animadvertet:
 teneret arcem ipse, an redderet Messeniis.
 Ibi arridens Demetrius, Si aruspicias, inquit,

mentem habes, relinques hunc locum: sin re-
 gis, tenebis ambobus cornibus bovem: obscu-
 re significans, Peloponnesum, si Acrocorin-
 tho adjecisset Ithomatam, fore ei prorsus ob-
 noxiam & infractam. Diu obticuit Aratus. At
 orante Philippo ut sententiam suam exprome-
 ret, Multi, inquit, Philippe, ex Cretae solo &
 vasti montes, multae ex Boeotiae & Phocidis
 rupes exsurrexere. Sunt item in Acarnania
 multa hinc terra, hinc ad mare mirum in mo-
 dum septa loca. Atqui nullum horum occu-
 panti, & sunt tamen ibi dicto audientes omnes.
 Latrones enim nidulantur in petris, & ab-
 ruptis incubant. Regi nihil est fide & bene-
 volentia firmius vel munitius. Haec tibi pe-
 lagus pandunt Creticum, haec Peloponne-
 sum,

τησον. Ἀπὸ τῶν ὀρμώμευτο σὺ, τοσῦτο τὴν ἡλικίαν, τῷ μὲν ἡγεμῶν, τῷ δὲ κύριον ἤδη καθέστηκας. ἔτι λέγοντι αὐτῷ, τὰ μὲν σπλάγχνα πρὸ μάνιαι παρέδωκεν ὁ Φίλιππος, ἐκείνους δὲ τὴν χερσὶν Ἰππασασάμενος, δῦρο τοίνυν, ἔφη, τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἴωμεν ὥσπερ ἐκβείασμεν ἐπὶ αὐτῷ, καὶ τὴν πόλιν ἀφηρεύμεν.

Ὁ δὲ Ἀρατὸς ἀπορρέων ἤδη τὴν αὐλῆς, καὶ κατὰ μικρὸν ἑαυτὸν ἀνακομιζόμενος ἐκ τῆς πρὸς τὸν Φίλιππον συνηθείας, διαβαίνοισι εἰς Ἡπειρὸν αὐτῷ, καὶ δεομένης συζητῶν, ἀπέπατο, καὶ κατέμεινε, δεδιὼς ἀναπληρῶσαι δόξης πονηρᾶς ἀφ' ὧν ἐκείνους ἐπρατίεν. ἐπεὶ δὲ τάς τε ναῦς ὑπὸ Ῥωμαίων ἀπολέσας αἰχίσια, καὶ ὅλως ἀποτυχὼν ταῖς πράξεσιν, ἐπαγγέλθη εἰς Πελοπόννησον, καὶ τὰς Μεσσηνίας αὐτῷ Ἰππαιρέσας φενακίζεν, καὶ μὴ λαθὼν, ἠδίκαι φανερῶς, καὶ τὴν χώραν αὐτῷ ἐπὶ πᾶσι πᾶσι ὁ Ἀρατὸς ἀπεσφράφη καὶ διεβλήθη πρὸς αὐτὸν, ἤδη καὶ τῷ πρὸς τὴν γυναικωνίτην ἀδικημάτων αἰσθόμενος, καὶ φέρον ἀνιερώς αὐτὸν, ἀποκρυπτόμενος δὲ τὸν ὕον. εἰδέναι γὰρ ὑβρισμὸν πρὸς αὐτὸν, ἄλλο δὲ εἶναι ἀμυνάσθαι μὴ δυναμὶν. μεγίστω γὰρ ὁ Φίλιππος δοκεῖ καὶ ᾧδε λογιτάτῳ μεταβαλέσθαι μεταβολῇ, ὅς τις ἡμέρας βασιλέως, καὶ μερακίης σῶφρονος, ἀνὴρ ἀσελγὴς καὶ τύραννος ὅσῳ γρηόμενος. τὸ δὲ ἐκ τῆς αἰσθῆς μεταβολὴ φύσεως, ἀλλ' Ἰππαιρέεις ἐν ἀδείᾳ κακίας πολὺν χρόνον διὰ φόβον ἀγνοηθείσης.

Ὅτι γὰρ ἦν μεμνημὸν αἰχμῆ καὶ φόβου τὸ πρὸς τὸν Ἀρατὸν αὐτῷ πᾶσι ἀπ' ἀρχῆς συζητῶμενος, ἐδήλωσεν οἷς ἐπραξε πρὸς αὐτόν.

Ἰππαι-

sum, his subsidii ista tu ætate horum dux, illorum jam evasisti dominus. Nondum finierat, quum exa Philippus aruspici tradit, atque illum manu trahens, Huc igitur, inquit, eadem pergamus via, quasi expugnatus ab illo & oppido isto spoliatus.

Hinc Aratus aula jam evolvens se, & paulatim ex Philippi retrahens consuetudine, quum transiret ille in Epirum, & oraret ipsum ut ad bellum comitaretur se, renuit, & mansit domi, veritus ne illius facinora in infamiam redundarent suam. Postquam vero classem bello Romano turpissime amisit, atque omnia aspera foedaque ei evenere: hinc in Peloponnesum regressus est, ac Messeniis de integro fucum molitus facere, quum id exequi clam non valeret, infestaret aperte va-

staretque fines eorum: tum Aratus alienavit ab eo se penitus, & suspectum habuit. Nam injurias violati cubilis filii fuerat jam odoratus, tulitque id moleste, filium celavit tamen. Supererat enim ut probro affectum cognosceret se, præterea nihil, quum poenas expetere non valeret ab illo. Maxime enim videtur Philippus & præter omnium expectationem ex miti rege & adolescente modesto castoque in virum lascivum ac detestabilem degenerasse tyrannum. Atqui non fuit illa naturæ variatio, sed declaratio in securitate improbitatis longo spatio propter metum tectæ.

Quippe mixtum fuisse ex reverentia & timore illius erga Aratum affectum, quo ab initio imbutus fuit, factis in eum demonstravit.

Siqui-

Ἐπιθυμῶν γὰρ ἀνελκύν τὸν ἄνδρα, καὶ νομίζων εἶδ' αὖ ἐλδύθεσθαι ἐκείνου ζῶν-
 τῷ εἶναι, μή τι γε τύραννός, ἢ βασιλεύς, βία μὲν εἶδεν ἐπεχίρηνσε,
 Ταυρέωνα δ', ἥν' στρατηγῶν τινα καὶ φίλων, ἐκέλευσεν ἐν ἀδήλῳ τρέφειν
 τῷτο πράττειν, μάλιστα διὰ φαρμάκων, αὐτὲ μὴ παρῆναι. ὁ δ' ποιησά-
 μηνός τὸν Ἄρατον σωήθη, φάρμακον αὐτῷ δίδωσιν, ἐκ ὅξυ καὶ σφοδρῶν,
 ἀλλὰ ἥν' θέρμαστέ μαλακάς τὸ πρῶτον ἐν τῷ σώματι καὶ βῆχα κινεῖν
 ἀμβλεῖαν, εἴτα ἔτι κατὰ μικρὸν εἰς φθορὰν περαινώμενον. καὶ μὲν ἔλαθέ
 γε τὸν Ἄρατον· ἀλλ' ὥς εἶδεν ἡμεῖς ὅφελ' ἐλέγχειν, πρῶτος καὶ σιωπῇ τὸ
 πάθος ὥς δὴ τινα νόσον κοινὴν καὶ σωήθη νοσῶν διώττει. πλὴν ἐνός γε
 ἥν' σωήθων ἐν τῷ δωματίῳ παρῆναι, ἀναπύσας δῖαιμον ἰδόντες ἐκείνου καὶ
 θαυμάσαντες, Ταῦτα, εἶπεν, ὦ Κεφάλων, ἔπιχευε τὴ βασιλικῆς φιλίας.

Οὕτω δ' αὐτὲς τελευτήσαντες ἐν Αἰγίῳ, τὸ ἐπὶ τῆς δεκάτης στρατηγῆντος,
 καὶ ἥν' Ἀχαιῶν φιλοτιμωμένων ἐκεῖ γενέσθαι ταφάς, καὶ μνήματα πρέποιναι
 τῷ βίῳ τῶ ἄνδρός, Σικυῶνιοι συμφορὰν ἐποιεῖν μὴ παρ' αὐτοῖς τεθῆναι
 τὸ σῶμα. καὶ τὰς μὲν Ἀχαιεὺς ἐπείσαν ἀφίεναι, νόμος δ' ὅν' ἀρχαίαις μηδ-
 ῆνα θάπτειν τειχῶν ἐπὶ ὁδῷ, ἰχυρῶς τε τῷ νόμῳ δεισιδαιμονίας προσέσης,
 ἐπεμψαν εἰς Δελφὸς ὑπὲρ τῶν ἐρησόμενων τῷ Πυθίῳ. ἡ δ' αὐτοῖς ἀνε-
 ρξὶ τὸν χρησμόν τόνδε,

Βελδύη Σικυῶν ζῶα γειὼν αἶεν Ἀράτῃ

Ἀμφ' ὅση θάλητε κατοικομήνοιο ἀνακλῆ.

Ὡς τὸ βαρυνόμῳ τῷ δ' ἀνέει καὶ τὸ βαρυῶν,

Γαίης ἔς' ἀσέβημα καὶ ἔραν' ἠδὲ θαλάσσης.

κομι-

Siquidem quum interficere eum averet, ex-
 istimaretque ne libero quidem sibi vivere in-
 columi licere illo, nedum tyranno vel regi,
 nihil vi tentavit: verum uni ex ducibus &
 familiaribus suis Taurioni occulto modo iussit
 hoc perpetrare, maxime veneno, se absente.
 Ille contracta cum Arato familiaritate vene-
 num dedit ei, non præceps neque acre, sed
 ex illis quæ lentos calores primum in corpo-
 re & tussim excitant languidam: inde ita
 sensim ad tabem perducunt. Non fuit res
 obscura Arato tamen: verum quum nihil eam
 detegendo profecisset, leniter & tacite ma-
 lum, ut si vulgari aliquo & usitato morbo
 teneretur, toleravit: nisi quod in cubiculo,
 uno præsentem familiari, quum excreasset cru-
 orem, inspectante illo & obstupesciente, Hæc,

inquit, Cephalon, regiae amicitiae sunt præ-
 mia.

Ad hunc modum quum fato functus Ægii
 in septima decima prætura esset, contende-
 rentque Achæi, illic ut iusta ei & monumen-
 ta ex vitæ dignitate fierent, calamitosum
 duxerunt Sicyonii, nisi conditum corpus a-
 pud ipsos foret, flexeruntque Achæos ut id
 permitterent. Quia vero vetus lex humari
 quenquam intra muros suos vetabat, & gravis
 adjuncta legi erat religio, Delphos miserunt
 ad consulendum super ea re vatem. Illa vero
 hæc sortis ei dedit:

Consultas Sicyon tellus natalis Arati

De iustis semper, festis quoque concelebrandis

Defuncti herois: verum illum si qua gravant, sunt
 Et maris, & cæli, terræque piacula crasse.

Allato

κοιμηθείσης ἣ τῇ μαλῆϊας, οἷτε Ἀχαιοὶ σύμπασις ἤδησαν, καὶ διαφερόντως οἱ Σικυώνιοι, μεταβαλόντες εἰς ἐορτὴν τὸ πένθος, εὐθὺς ἐκ τῆς Αἰγίης τὸν νεκρὸν ἐσεφανώμενοι καὶ λαυχεμονεῖντες ὑπὸ παιάνων καὶ χορῶν εἰς τὴν πόλιν ἀνῆγον, καὶ τόπον ἐξελόμενοι παρὶσιπτον, ὥσπερ οἰκιστὴν καὶ σωτῆρα τῇ πόλει ἐκδήδυσαν. καὶ καλεῖται μέχρι νῦν Ἀράτιον, καὶ θύσων αὐτῷ θυσίαν, τὴν μὲν, ἣ τὴν πόλιν ἀπήλλαξε τῇ τυραννίδι, ἡμέρα πέμπτη Δαισίε μηνός, ὃν Ἀθηνᾶιοι καλεῖσιν Ἀνθεστηριῶνα, καὶ τὴν θυσίαν ἐκείνῳ, Σωτήρια προσαγορεύουσι τὴν ἣ, τῇ μὲν, ἐν ᾗ ἡμέρᾳ τὸν ἄνδρα διαμνημονεύουσι. τῆς μὲν ἐν προτέρας τῇ Διὸς τῇ σωτῆρι κατήρχετο θυπόλοισι, τῇ ἣ δαυτέρας, ὃ τῇ Ἀράτι, σφύριον ἔχων ὅλον λαυκόν, ἀλλὰ μεσπορέφυρον ἔχων. μέλη ἣ ἤδετο πρὸς κιθάραν ὑπὸ τῇ παρὶ τὸν Διόνυσον τεχνιτῶν καὶ σινεπόμπῳ ὁ γυμνασίαρχος, ἡγέμενος τῶν τε παίδων καὶ τῶν ἐφήδων, ἔτα ἐφείπετο ἡ βελὴ σεφανηφορέουσα, καὶ τῶν ἄλλων πολιτῶν ὁ βελόμενος. ὃν ἔτι δαίγματα μικρὰ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐξοσιέμενοι διαφυλάττειν αἱ ἣ πλεῖσαι τῶν τιμῶν ὑπὸ χρόνου καὶ πραγμάτων ἄλλων ἐκλελοίπασιν.

Ἀλλὰ γὰρ ὁ μὲν προσβύτερος Ἀράτος ἔτω βιώσαι καὶ τοῖς τῇ ἡμέρᾳ τὴν φύσιν ἰσορεῖται, τὸν ἣ ὑὸν αὐτῆς, μαρὸς ὃν φύσει καὶ μετ' ὁμότητος ὑβρείης ὁ Φίλιππος, ὃ θανασίμοις ἀλλὰ μανικοῖς ἐξέστησε τῇ λογισμῷ φαρμάκοις καὶ παρέτρεψεν εἰς θανάτῳ καὶ ἀλλοκότους ἐπιφορέας, πράξεων ἀτόπων καὶ σὺν αἰσχρῇ παθῶν ὀλεθρίων ὀρεγόμενος ὥστε τὸν θάνατον αὐτῷ,

Allato hoc oraculo, cum Achæi cuncti gvaifi sunt, tum Sicyonii præcipue, qui, converso in festum luctu, protinus corpus ex Ægio, coronati & candidis amicti vestibus, carminibus & tripudiis in urbem suam deducere, locoque delicto conspicuo, ut conditorem & servatorem urbis ibi funeraverunt. Appellatur usque ad hanc memoriam locus Aratium. Sacra ei faciunt, semel quo die civitatem a tyrannide vindicavit, quinto mensis Dæstii, quem Athenienses Anthesteriona nominant: hoc festum appellant Soteria: iterum, quo mense memorant natum. Priora Jovis Servatoris sacerdos facere fuit solitus, secunda Arati: qui fasciam non ex toto candidam, sed intertextam purpura gerebat. Carmina ad

citharam canebantur ab histrionibus. Pompam ducebat gymnasiarcha puerorum & adolescentium: inde senatus coronatus sequebatur, & reliqui cives quibus libebat. Quorum obscura adhuc vestigia diebus illis defunctorie retinent: cæterum maxima honorum pars temporis injuria & per alia negotia exolevit.

Atque Aratum majorem ita vitam egisse, atque eo fuisse ingenio memorie proditum est. Filio ejus nefarius natura & cum immanitate contumaciorum Philippus, non ferilibus sed insaniam inducentibus medicamentis mentem movit pervertitque, ut absurda & nefanda tentaret, faciendique absona & cum turpitudine patiendi flagitiosa arderet desiderio: mors ut ei quamvis juve-

ni

αὐτῷ, καίπερ ὄντι νέῳ καὶ ἀνθῆνι, μὴ συμφορὰν, ἀλλ' ἀπόλυσιν κακῶν καὶ σωτηρίαν γηράς. δίκας γε μὴν ὁ Φίλιππος ἐμεμπλὰς Διὶ ξενίῳ καὶ φιλίῳ τῇ ἀνοσιεργίας ταύτης τίνων διετέλεσε. καταπολεμηθεὶς μὲν γὰρ ὑπὸ Ῥωμαίων, ἐπέτρεψεν ἐκείνοις τὰ καθ' αὐτὸν ἐκπεσὼν ὅτι τῇ ἄλλῃ ἀρχῇ, καὶ τὰς ναῦς πλὴν πέντε πάσας προέμψυτο, καὶ χίλια προσεκλίσεν ὁμολογήσας τάλαντα, καὶ τὸν υἱὸν ὁμηροῦσόντα ᾤσασθαι, δι' οἶκτον ἔτυχε Μακεδονίας καὶ τῇ συντελέσῃ. ἀποκλείων ὅτι αἱ τὲς αἰεὶς καὶ συγχεσάτες, φείκης ἐνέπλησε καὶ μίσος ὅλῳ τῷ βασιλείᾳ πρὸς αὐτόν. ἐν ὃ μόνον ἐν τοσούτοις κακοῖς δυνάχημα κλησάμενος, υἱὸν ἀρετῇ διαφέροντα, τέτον φθόνῳ καὶ ζηλοτυπίᾳ τῇ ᾧ Ῥωμαίοις τιμῆς ἀνείλε· Περσεὶ δὲ θάτερον τῷ ἀρχὴν παρέδωκεν, ὃν ἐ γνήσιον, ἀλλ' ὑπόβλητον εἶναι φασίν, ἐκ Γναθαινίου τινὸς ἀκερείας γρόμῳ. τέτον Αἰμίλιος ἐθραύευσεν καὶ κατέσρεφεν ἐνλαῦθα τῇ Ἀντιγονικῇ βασιλείᾳ ἢ διαδοχῇ. τὸ δὲ Ἀράτε γένος ἐν τῇ Σικυῶνι καὶ τῇ Πελλήνῃ διέμενε καθ' ἡμᾶς.

ni & florenti ætate non calamitatem sed malorum finem & salutem attulerit. Poenas tamen Philippus Jovi hospitii & amicitiae praefidi non leves flagitiorum tota deinceps vita persolvit. Siquidem bello victus a Romanis, sua illis permisit. Dejectus cetero imperio, naves quoque demptis quinque amisit omnes, & mille talentorum insuper pendere pactus est, filioque obside dato, ex miseratione illorum Macedoniam & regiones ei contributas retinuit. Dum vero optimos quosque & sanguine proximos quotidie occidit, horrore

& odio sui totum implevit regnum. Unam modo quum tantis in miseriis rem lætam obtineret, præcellentem virtute filium: hunc invidia & honoris apud Romanos ejus æmulatione peremit. Alteri Perseo regnum tradidit: quem non justum, sed subditiūm perhibent fuisse, ex Gnathænio quadam sartrice susceptum. Hunc Paulus Æmilius in triumpho duxit: in quo regni Antigonicæ expiravit successio. Arati vero progenies Sicyone & Pellene usque ad nostram ætatem duravit.

Γ Α Λ Β Α Σ.

Μὲν Ἀθιναῖοι Ἰφικράτης τὸν μισθοφόρον ἡξίει στρατιώ-
 τῳ καὶ φιλόπλεστον εἶναι καὶ φιλήδονον, ὅπως ταῖς ἐπιθυ-
 μίαις χορηγίαν ἐπιζητῶν ἀγωνίζῃ) πᾶσι βολώτερον· οἱ δὲ
 πλεῖστοι καθάπερ ἐρρωμένον σῶμα τὸ στρατιωτικὸν ἀξιῶσιν
 ἰδίᾳ μηδέποτε χρώμενον ὀσμῇ συκινεῖσθαι τῇ τε στρατηγῇ.
 διὸ καὶ Παῦλον Αἰμίλιον λέγουσι τῷ ἐν Μακεδονίᾳ δυνάμιν πᾶσι βολή-
 λα λιλῆος καὶ περνεῖας οἷον διαστρατηγῆσαν ἀνάπλεον. παρεγγυῆσαι τῷ κα-
 ρα ποιεῖν ἐτοίμῳ καὶ τῷ μάχαιρον ὀξεῖαν ἕκαστον, αὐτῷ δὲ τῷ ἄλλων
 μελήσειν. ὁ δὲ Πλάτων εὖ δὲν ἔργον ὀρεῶν ἀρχοῖτο ἀγαθῇ καὶ στρατηγῇ στρα-
 τιᾷς μὴ σωφρονέσεως, μηδὲ ὁμοπαθέσεως, ἀλλὰ τῷ παιδαρχικῷ ἀρε-
 τῷ ὁμοίως τῇ βασιλικῇ νομίζων φύσεως ἡγναίας καὶ τροφῆς φιλοσό-
 φου δεῖσθαι, μάλιστα πᾶσι πρῶτον καὶ φιλανθρωπῶν τὸ θυμοειδὲς καὶ δραστήριον
 ἐμμελῶς ἀνακρεαννυμένης, ἀλλὰ τε πάντα πολλὰ καὶ τὰ Ῥωμαίοις συμπε-
 σόντα

MERCENARIUM militem volebat Iphi-
 crates Atheniensis avarum & voluptuarium
 esse: quo libidinibus quærens sufficere sum-
 ptum, certaret audacius. Plerique vero mili-
 tes volunt, sicut validum corpus, nunquam
 suo utentes impulsu una cum duce moveri.
 Quapropter Paulum Æmilium memorant, u-
 bi legiones in Macedonia accepit loquacitatis
 & curiositatis plenas, atque in ducis munus
 se inferentes, edixisse: ut manum promptam

& gladium quisque haberet acutum, reli-
 qua sibi curæ fore. Plato vero operæ pre-
 tium cernens in imperatore bono & duce
 nullum, nisi modestus exercitus & ei sit
 consentiens: verum parendi virtutem per-
 inde ut regnandi existimans generosam fla-
 gitare indolem & disciplinam philosophi-
 cam, quæ imprimis lenitate & humanitate
 ferocitatem & acerbicatem scite condit: cum
 alias graves clades, tum Romanorum ab ex-
 cessu

σύλλα μὲν τὴν Νέρωνος τελευτὴν ἔχει μαρτύρια καὶ παδείγματα, τῷ μηδὲν εἶναι φοβερώτερον ἀπαιδύτοις χρωμένης καὶ ἀλόγοις ὁρμαῖς ἐν ἡγεμονίᾳ στρατιωτικῆς δυναμείας. Δημάδης μὲν γὰρ, Ἀλεξάνδρου τελευτήσαντος, ἔκκαζε τὴν Μακεδόνων στρατιὰν ἐκτετυφλωμένην πρὸς Κύκλωπι, πολλὰς κινημάτων ὁρῶν κινήσεις ἀτάκτας καὶ παρόφρους. τὴν δὲ Ῥωμαίων ἡγεμονίαν ὁμοία τοῖς λεγομένοις Τιτανικοῖς πάθεσι καὶ κινήμασι κατελάμβανεν, εἰς πολλὰ διασπασμένη ἅμα καὶ πολλαχόθεν αὐτῇ ἐαυτῇ συμπίπτεσαν, ἔχοντας ὑπὸ φιλαρχίας τῷ ἀναγορευομένων αὐτοκρατόρων, ὡς φιλοπλετίας καὶ ἀκολασίας τῷ στρατιωτικῷ, δι' ἀλλήλων, ὥσπερ ἦλκε, τὰς ἡγεμόνας ἐκκρέοντο. καίτοι Διονύσιος Φερῶν ἀρξάντα Θετταλῶν δέκα μιλῶνας, εἶτα διὗς ἀναιρεθέντα, τὸν τραγικὸν ἀνεκάλει τύραννον, Ἰπποκρίτων τὸ τάχως τὴν μεταβολῆς. ἡ δὲ τῷ Καίσαρι ἐστὶ τὸ παλάτιον ἐν ἐλάσσονι χρόνῳ τέσσαρας αὐτοκράτορας ὑπεδέξατο, τὸν μὲν εἰσαγόντων ὥσπερ διὰ σκηνῆς, τὸν δ' ἐξαγόντων. ἀλλ' ὡς γε παρὰ τοῖς κακῶς πάσχουσι μία, τὸ μὴ δεηθῆναι δίκης ἐτέρας ἢ τὰς αἰτίαις, ἀλλ' ὁρᾶν αὐτὰς ὑφ' ἐαυτῶν φονευομένας· πρῶτον δὲ καὶ δικαιοτάτα πάντων τὸν δελεάσαντα καὶ διδάξαντα τοσούτον ἐλπίζειν ἢ μεταβολῇ Καίσαρος, ὅσον αὐτὸς ὑπέχετο, κάλλιστον ἔργον διαβαλὼν πρὸς μισθὸν τὴν ἀπὸ Νέρωνος ἀποστασίαν προδοσίαν γυμνῶν.

Νυμφίδιος γὰρ Σαβῖνός τις ἦν ἐπαρχος, ὥσπερ εἴρηται, μὲν Τιγελλίνος τὴν αὐλῆς, ἐπεὶ τὰ Νέρωνος ἀπέγνωστο παντάπασι, καὶ δὴ λυγρὴ ἦν ἀποδρασό-
μενος.

cessu Neronis casus, testes habet & documenta nihil esse in imperio aliquo formidabilius militaribus viribus, motibus quæ aguntur imperitis & absurdis. Demades enim defuncto Alexandro Macedonum exercitum Cyclopi excæcato adæquabat: quod multis cum incompositis & temerariis nutibus cerneret agitari. At imperium Romanum similes fabulosis Titanicis calamitates & impulsus invadere, in diversa eodem tempore divulgum, atque hinc inde rursus ad seipsum recurrens: non ita ex ambitione eorum, qui declarabantur imperatores, ut ex avaritia & licentia militum, imperatores per se mutuo tanquam clavos clavis expellentium. Et quidem Pheræum, qui cum apud Thessalos menses decem dominatum obtinuisse, mox fuit trucidatus, Dionysius vi-

V o l. V.

cissitudinis pernecitatem ridens, tragicum tyrannum appellat. At Cæsarum domus Palatina angustiori tempore quatuor excepit imperatores: dum hunc quasi per scenam introducunt, illum educunt. Cæterum erat afflictis allevatio una, quod non requirerent ultionem in autores malorum suorum aliam, quam quod eos mutuis cædibus funestos spectarent: primum & præ cæteris optimo jure istum, qui eos inescavit, tantumque docuit ex Cæsaris sperare mutatione, quantum ipse promisit, ac pulcherrimum factum scædavit defectionem a Nerone, quæ ob mercedem evasit proditio.

Siquidem Nymphidius Sabinus præfectus prætorio cum Tigellino, ut est ante dictum, ubi res semel deploratæ Neronis fuerunt, & ostendit ille fugam meditari se

A a 2

in

μὲν εἰς Αἴγυπτον, ἔπεισε τὸ στρατιωτικόν, ὥς μηκέτι παρῆναι ἀλλ' ἥδη πεφουγῶτα, αὐτοκράτορα Γάλβαν ἀναγορεύσαι, καὶ διαρεῖν ὑπέχετο κατ' ἄνδρα τοῖς αὐλικοῖς καὶ στρατηγικοῖς πρῶταγορευομένοις, δραχμας ἐπὶ χιλιάδας πεντακοσίας τοῖς δ' ἐκλὸς στρατομένοις, πενήκοντα καὶ διακοσίας ἐπὶ χιλιάδας, ὅσον ἀμήχανον ἦν συναγαγεῖν μὴ πλείονα μυριάδας κακὰ παρὰ πόλιν παῖσιν ἀνθρώποις ὧν Νέρων παρέχε. τῆτο γὰρ διθυρῶς μὲν ἀπώλεσε Νέωνα, μετ' ὀλίγον δ' καὶ Γάλβαν. τὸν μὲν γὰρ ὡς ληψόμενοι πρήκαντο, τὸν δ' μὴ λαμβάνοντες ἀπέκλειναν. εἶτα τὸν τοσούτον δώσοντα ζητῶντες, ἐφθησαν ἐν ταῖς ληψάσεσι καὶ προδοσίαις ἀναλώσαντες αὐτὲς, ἢ τυχόντες ὧν ἤλπισαν. τὰ μὲν ἐν καθ' ἕκαστα τῷ γνομόνων ἀπαγγέλλειν ἀκέρως, τῆς πραγματικῆς ἰσορίας ἐστὶ ὅσα δ' ἄξια λόγου τοῖς τῶν Καισάρων ἔργοις καὶ πάθεσι συμπέπλωκεν, ἐδὲ ἐμοὶ προσήκει παρελθεῖν.

Γάλβας Σελπίκιον, ὅτι μὲν ιδιώτης πλεσιώτατον ἀπάντων εἰς τὸν Καισάρων παρεῖληθεν οἶκον, ὁμολογεῖται μέγα δ' ἔχων εὐφρείας ἀξίωμα, τὸν Σεργίων οἶκον, αὐτὸς ἐφρόνει μείζον ἐπὶ τῇ Κάτλῃ συγφρείας, πρωτεύσαντι ἀνδρὲς ἀρετῇ καὶ δόξῃ τῷ καθ' ἑαυτὸν, εἰ καὶ τὸ δυνάστε μάλλον ἔκων ἑτέροις παρεῖχεν. ἦν δέ τι καὶ Λιβία τῇ Καίσαρι γυναικὶ καὶ γνῶν προσήκων ὁ Γάλβας, καὶ διὰ τῆτο Λιβίας παρὰ χάριτος ὑπατῶν ἐκ παλατίης προήλθε. λέγει δ' καὶ στρατεύματι ἐν Γερμανίᾳ καλῶς ἀρξαι, καὶ Λιβύης ἀνθύπατον γνομόνον, σὺν ὀλίγοις ἐπαινεθῆναι. τὸ δ' εὐκολον αὐτῷ τῇ διαίτης καὶ φειδωλὸν ἐν δαπάναις καὶ ἀπείρτον, αἰτίαν ἔχειν αὐτοκρά-

τορῶν

in Ægyptum: induxit milites, quasi non ultra adestet, sed cepisset jam fugam, ut imperatorem Galbam appellarent: ac donativum pronuntiavit viritim cohortibus urbanis & prætorianis trigena millia nummorum, legionibus provincialibus quina millia: quantam summam fieri non poterat ut quisquam cogeret, quin sexcenties plus quam Nero flagellaturus esset omnes mortales. Quippe hæc res confestim perdidit Neronem, & mox Galbam. Superiorem enim ut accepturi deseruere, hunc interfecere delusi. Inde dum tantæ pecuniæ quærunτ præbitorem, prius in defectionibus & prodicionibus semetipfos contriverunt, quam quæ speraverunt sunt consecuti. Atque sigillatim acta exacte recensere juxta sit historiæ. Memorabiles vero in Cæs-

farum gestis & cladibus casus, nec mihi sunt prætereundi.

Sulpitium Galbam privatum aspirasse omnium opulentissimum ad Cæsaris domum in confesso est. Cum autem illustri nobilitate præcelleret ex Serviorum gente, ipse majores animos gerebat ex propinquitate Catuli, viri virtute & laude omnium suæ memoriæ principis, licet potentiæ prærogativam aliis libenter concesserit. Ad hæc intercedebat Galbæ aliqua cum Cæsaris uxore Livia necessitudo: atque inde Liviæ beneficio consul ex Palatio progressus est. Fertur etiam legionibus Germanicis honeste præfuisse, atque ex proconsulatu, quem gessit in Africa, fuisse inter paucos commendatus. At victus simplicitas & angustia sumptus restrictioque, cum factus

τοῦτο ἡμιόλιον μικρολογίας, ἢ ἑωλόν τινα δόξαν εὐταξίας ἔφερε καὶ σω-
φροσύνης. ἐπέμθη δὲ ὑπὸ Νέρωνος Ἰβηρίας ἀρχων, ἔπειτα δεδιδαγμένους
φοβεῖσθαι τὰς ἐν ἀξιώμασι μεγάλους τῷ πολιτῷ. ἐκείνῳ δὲ καὶ φύσει δοκῶντι
πρῶτον γεγονέναι προσετίθει πίσιν εὐλαβείας τὸ γῆρας.

Ἐπεὶ δὲ τῷ ἀλιτρείων Ἰππύτρον ὦν, ὡμῶς καὶ ἀγρίως τὰς ἐπαρχίας
ἐκείνων διαφορεῖν, ἄλλο μὴ εἶχεν εἶδέν βοηθεῖν, αὐτὸ δὲ τὸ φανερώς εἶ-
ναι συναλγῶν καὶ συναδικημάτων, ἀμωσγέντως ἀναπνέων τινα καὶ ᾧδου-
σίαν τοῖς καταδικαζομένοις καὶ πωλημένοις παρέχε· καὶ ποιημάτων εἰς Νέ-
ρωνα γινομένων, καὶ πολλαχῶς περιφερειῶν καὶ ἀδοκίμων, ἐκ ἐκώλυνεν εἰδὲ
συνηγανάκει τοῖς Ἰππύτροις· ἐφ' οἷς ἔτι μᾶλλον ἠγαπάτο ὑπὸ τῷ ἀν-
θρώπῳ. καὶ γὰρ ὡς ἤδη συνήθης, ἔτι οὐδὲν ἐκείνο τιμῇ ἀρχῇ ἔχων· ἐν
ᾧ Ἰένιος Οὐίνδιξ ἐπανεστὶ Νέρονι Γαλατίας ὦν στρατηγός· λέγει μὲν ἐν καὶ
πρὸς τὸ ἐμφανὲς ληψάσεως, γραμμάτια πρὸς αὐτὸν ἀφικέσθαι ᾧδου τῷ Οὐ-
ίνδικος, οἷς μήτε πισεῦσαι μήτε μηνύσαι καὶ κατεπεῖν, ὡς ἕτεροι τῶν ἡγεμονικῶν
Ἰπποκράτους αὐτοῖς γραφείσας ἐπεμψαν πρὸς Νέρωνα, καὶ διέφθειραν, ὅσον ἐπ'
αὐτοῖς, τιμῇ πρᾶξιν, ἧς ὕστερον μεταχρόνιες ὡμολόγησαν αὐτῶν εἶδέν ἥτιον
ἢ ἐκείνους προδοῦναι γεγονέναι. ἀλλ' ἐπειδὴ λαμπρῶς τὸν πόλεμον ἐκφύνας
ὁ Οὐίνδιξ ἔγραψε πρὸς τὸν Γάλλου ᾧδουκαλῶν ἀναδέξασθαι τιμῇ ἡγεμονίαν, καὶ
ᾧδουκαλῶν ἑαυτὸν ἰχυρῶ σώματι ζητῶντι κεφαλῇ ταῖς Γαλατίαις, δέκα μυ-
ριάδας ἀνδρῶν ὡπλισμένων ἐχέσας, ἄλλας τε πλείονας ὀπλίσαι δυνα-
μέναις

Etus esset imperator, vitio ei ut fordido versa
est: unde frigidam quandam moderationis &
frugalitatis gloriam ferebat. Porro missus a Ne-
rone est cum imperio in Hispaniam, cum
non dum formidare in magna positos dignitate
viros didicisset. Illi vel sua sponte placido ha-
bito cautionis opinionem adjungebat sene-
atus.

Cum pestiferi Cæsaris procuratores crude-
liter & fœde provincias suas vexarent, nulla
valebat re alia succurrere. Verum quod pro-
palam vicem damnatorum & sub hasta vendi-
torum doleret, ut si illata esset sibi injuria, al-
levationem iis nonnullam & consolationem
præbebat. Cum carmina in Neronem compo-
nerentur & passim circumferrentur caneren-
turque, non coercuit id, neque socium se pro-
curatorum iræ fecit. Quo magis dilectus est a

provincialibus. Etenim erat jam illis familia-
ris: quod ex quo proconsul ageret ibi, annus
ille esset octavus, qua tempestate Julius Vin-
dex Galliæ proprætor adversus Neronem re-
bellavit. Ante apertam defectionem fama
est literas ad eum a Vindice perlatas fuisse,
quibus neque fidem habuisse eum neque indi-
casse vel detulisse rem, sicut cæteri provin-
ciarum præfecti scriptas ipsis epistolas ad Ne-
ronem misere: corruperuntque, quantum in
ipsis fuit, cœptum, cujus postmodum consor-
tes confessi sunt non minus ipsorum se quam
illius fuisse proditores. At postquam bello
strenue suscepto ad Galbam scripsit Vindex
adhörtans eum, ut imperium susceperet, &
valido corpori se quærenti caput præberet
Galliis, quæ essent centenis millibus mili-
tum succinctæ, pluresque armare alios vale-

μέναις, πρῆθηκε βαλὼν τοῖς φίλοις. ὧν οἱ μὲν ἤξιον παριμένειν, καραδο-
κῆντα τίνα κίνησιν ἢ Ῥώμῃ καὶ Φορῶν ἕξει πρὸς τὸν νεωτερισμόν. Τίτῳ δὲ
Ὀδώνῳ ὁ τῷ στρατιωτικῷ τάγματι ἡγεμὼν, αὐτὸς εἶπεν, ὦ Γάλβα
τίνα τρόπον βαλδύεαι; τὸ γὰρ ζητεῖν Νέρωνι εἰ πιστοὶ μύθοι μὴ, ἤδη μακρυ-
των ἐσίν. ὡς ἔν ὑπάρχοντι ἐχθρῷ Νέρωνι, καὶ δὴ πρῶτον τὴν τῷ Οὐ-
ίνδι φιλίαν, ἢ καὶ κατηγορητέον διὕς αὐτῷ καὶ πολεμητέον, ὅτι σὲ βέλεται.
Ῥωμαῖοις ἔχεν ἀρχοντα μᾶλλον ἢ Νέρωνα τύραννον.

Ἐκ τῆς προγράμματος μὴ ἐδήλωσεν ὁ Γάλβας ἡμέραν ἐν ἣ ταῖς κῆ-
μέραις ἐλθουθῶσαι ἀποδώσει τοῖς δεομένοις λαλίᾳ δὲ καὶ φήμη πρὸς πε-
σῶσα πληθῶν ἀνθρώπων ἡθροῖζε προθύμων ἐπὶ τὸν νεωτερισμόν. ἐκ ἐφθῆ
γὰρ φανερώς ἐπὶ τῷ βήματι χροῖσθαι, καὶ πάντες αὐτὸν ὁμοφώνως αὐ-
τοκράτορα προσεῖπον. ὁ δὲ ταύτῃ μὴ διὕς ἐπὶ προσεδέξατο τὴν προση-
γορίαν κατηγορήσας δὲ τῷ Νέρωνι, καὶ τῶν ἀνημεμένων ἀνδρῶν ὑπὲρ αὐτῶν
τὰς ἐπιφανείας ὀλοφύρασθαι· ὡμολόγησεν ἐπιδῶσαι τῇ πατρίδι τὴν
ἑαυτῷ πρόνοιαν, ἔτε Καῖσαρ, ἔτε αὐτοκράτωρ, στρατηγὸς δὲ συκλήτης καὶ
δήμῳ Ῥωμαίων ὀνομαζόμενος. ὅτι δὲ ὁρθῶς ὁ Οὐίνδις καὶ λελογισμένως ἔξε-
καλεῖται τὸν Γάλβαν ἐπὶ τὴν ἡγεμονίαν, ἐπιστάτο μάρτυρι πρὸς Νέρωνι.
προσποιεῖσθαι γὰρ ἐκείνῳ καταφρονεῖν καὶ παρ' ἐδὲν ἡγεῖσθαι τὰ Γαλατῶν,
ἅμα πρὸς πυθῆσθαι τὰ πρὸς Γάλβαν (ἔτυχε δὲ λελεμῆσθαι καὶ ἀεισῶν) ἀνέ-
τρεψε τὴν τράπεζαν. καὶ μὴν ἀλλὰ συκλήτης ψηφισαμένης πολέμιον τὸν
Γάλβαν, αὐτὸς τε παίζειν καὶ θρασυέει πρὸς τὰς φίλας βολὰς, καὶ
φαύ-

rent, adhibuit in consilium amicos. Quo-
rum aliqui sustinendum censuerunt & ope-
riendum, quid motura & quo inclinatura no-
vis rebus urbs esset. At Titus Junius cohor-
tis prætoris præfectus: Qua ratione, inquit,
Galba deliberamus? Nam quærere an in fide
velimus persistere erga Neronem, furentium
jam est. Quare ut si hostis Nero sit, ne-
quaquam Vindicis rejicienda est societas, aut
deferendus statim & oppugnandus, quod te
mavult esse Romanis imperatorem quam Ne-
ronem tyrannum.

Inde edicto diem Galba præscripsit, qua
libertatem sigillatim petentibus daturus esset.
Rumor autem & fama, quæ maturius exci-
derat, frequentiam hominum excitavit ad res

novas paratorum. Vix enim pro tribunali con-
spectus est, cum omnes una voce imperato-
rem eum consalutavere. Quod nomen ille non
statim agnovit, sed postquam in Neronem est
investus, & trucidatorum ab eo clarissimos
deploravit: ostendit patriæ se sollicitudinem
suam præstiturum, non Cæsaris neque impe-
ratoris, sed ducis senatus populi que Romani
nomine. Nam recte se & prudenter Galbam
ad imperium evocasse, Vindex testimonio com-
probavit Neronis. Simulans enim se illum
contemnere, & floccifacere motus Gallicos:
simul atque de Galba est allatum, (forte lotus
tunc prandebat) evertit mensam. Veruntamen,
ubi senatus Galbam hostem judicavit, jocos
captans & ferocire gestiens apud amicos, non
malam

Φαύλῳ ἔφη προῖρησιν ἐμπεπλωμέναι λογισμῷ δεομένων χρημάτων αὐτῶν· καὶ τὰ μὲν Γαλατῶν, ὅταν ὑποχείριοι γίνωται, λαφυραγωγήσεας καὶ λίαν· ἢ ὃ Γάλβα παρέσιν ἔσθια χρῆσθαι καὶ πωλεῖν ἤδη πολέμια πεφηνότα. ἔτος τε δὴ τὰ Γάλβα πιπράσκειν ἐκέλευε καὶ Γάλβας ἀκίστας, ὅσα Νέρωνος ἦν ἐν Ἰβηρίᾳ κηρύττων, εὗρεσκε πολλὰς προθυμοτέρας ὄντας.

Ἀφισαμύρων δὲ πολλῶν τῷ Νέρωνος, καὶ πάντων Ἰπαικῶς τῷ Γάλβᾳ προστιθεμένων, μόνος Κλώδιος Μαύρος ἐν Λιβύῃ, καὶ Οὐεργίνιος Ῥεφός ἐν Γαλατίᾳ τῷ Γερμανικῷ στρατόματι ἠγεμὼν, αὐτοὶ καθ' ἑαυτοὺς ἐπρατίον, καὶ τὴν αὐτὴν αἵρεσιν ἔχοντες. ἀλλ' ὁ μὲν Κλώδιος ἐν ἀρπαγαῖς πραγμάτων γεγονῶς καὶ φόνοις ἀνδρῶν δι' ὀμότητα καὶ πλεονεξίαν, δῆλον ἦν ἐν τῷ μῆτε κατέχειν μῆτε ἀφίεναι τὴν ἀρχὴν διυῖας ἀειφερόμενος· Οὐεργίνιος δὲ ταγμάτων Ἰπαικῶν δυνατωτάτων, πολλάκις αὐτὸν ἀναγορεύοντων αὐτοκράτορα καὶ βιαζομένων, ἔτε αὐτὸς ἔφη λήψεας τὴν ἡγεμονίαν, ἔτε ἄλλῳ ἀειόψεσθαι διδομένῳ, ὃν ἂν μὴ ἡ σύγκλητος ἔλπεται ταῦτα τὸν Γάλβαν καὶ μετρίως ἐδοξείναι. τὸ πρῶτον ἐπεὶ δὲ τὰ Οὐεργινίως καὶ Οὐίνδικος στρατεύματα τρόπον τινα βία τὰς ἡγεμόνας, ὥσπερ τὰς ἡνίοχους κρατῆσαι χαλινῶν μὴ διωηθέντας, εἰς μάχην ἔξενεγκόντα μέγαλιν στωέρραξαν, καὶ Οὐίνδικος ἑαυτὸν ἀνελόντος ἐπὶ δισμυρίοις Γαλατῶν πεσῶσι, δῆλθε λόγος ὡς βελομένων πάντων ἐπὶ νίκῃ τοσαύτῃ τὸν Οὐεργινίον ἀναδέξασθαι τὴν ἡγεμονίαν, ἢ πάλιν μεταβαλλομένων πρὸς Νέρωνα, τότε δὴ παντάπασιν ἀειφοβὸς γινόμενος ὁ Γάλβας ἔγραψε τῷ Οὐεργινίῳ,

νίω,

malam ait occasionem sibi confilii oblatam pecuniæ egentī. Gallorum bona, uti domiti essent, in prædam se daturum, Galbæ vero fortunis hostis judicati statim uti licere & distrahere. Itaque hic bona Galbæ sub hasta vendi iussit. Quod intelligens Galba, quæcunque in Hispania Neronis essent, proscribens multo invenit paratiores emptores.

Compluribus a Nerone deficientibus, omnibusque fere Galbæ se associantibus: solus in Africa Clodius Macer & Verginius Rufus in Gallia legionum Germanicarum dux, separata per se confilia habebant, non ejusdem erant tamen sententiæ: sed Clodius, qui totus fuerat in rapinam pecuniarum & cædes hominum effusus ob crudelitatem & avaritiam, declarabat fluctuare in eo se, quod neque oc-

cupare neque dimittere sustineret imperium. Verginius legionibus impositus valentissimis a quibus crebro appellatus imperator, atque ut susciperet imperium compulsus, negavit id vel assumpturum se, vel ut alteri daretur, quem non designasset senatus, permissurum. Hæc Galbam primum sollicitaverunt non mediocriter. Ut vero Verginii & Vindiciæ legiones vi quodammodo duces sicut aurigas habenarum impotentes concitavere, atque atroci collidere prælio: ac Vindex cæsis viginti millibus Gallorum sibi ipse manus intulit: increbuit autem rumor omnes a tanta victoria Verginium imponere statuisse imperio, aut denuo transire ad Neronem: tunc prorsus Galba consternatus est, ac Verginium adhortatus est per litte-

ras,

νίω, πῶς ἀκαλῶν κοινοπραγεῖν καὶ διαφυλάσσειν ἅμα τὴν ἡγεμονίαν καὶ τὴν ἐλευθερίαν Ῥωμαίοις. αὐτὸς δὲ μὲν τῶν φίλων εἰς Κολωνίαν Ἰβηρικῶν πόλιν ἀναχωρήσας, ἐν τῇ μετανοεῖν περὶ τῶν γεγονότων, καὶ ποθεῖν τὴν σωτήρη καὶ σύντροφον ἀπραγμοσύνην μᾶλλον, ἢ πράττειν τὴν ἀναγκαίαν, διέτελεβεν.

Ἦν δὲ θέρου ἡδὴ, καὶ βραχὺ πρὸ δέλης ἦκεν διὰ Ῥώμης Σικελὸς ἀνὴρ ἀπελευθερούμενος, ἐβδομαῖος. πυθόμενος δὲ τὸν Γάλβαν ἀναπαύεσθαι καθ' ἑαυτὸν, ἐβάδιζε σιωπόνως ἐπὶ τὸ δωμάτιον αὐτοῦ, καὶ βία τῶν θαλαμηπόλων ἀνοίξας καὶ παρελθὼν, ἀπήγγειλεν ὅτι καὶ ζῶντι ἐπὶ τῇ Νέρωνι, καὶ οὐκ οἶδεν δὲ φανερῶς, τὸ σφάλμα πρῶτον, εἶτα ὁ δῆμος καὶ ἡ σύγκλητος αὐτοκράτορα τὸν Γάλβαν ἀναγορεύσειν· ὀλίγον δὲ ὑστερὸν ἀπαγγελλομένη τεθνηκὼς ἐκείνος. καὶ μὲν αὐτὸς γε πισθύσας ἔφη τοῖς ἀπαγγέλλουσιν, ἀλλὰ ἐπελθὼν τῷ νεκρῷ καὶ κείμενον θεασάμενος, ὥτως ἐξελθεῖν. ταῦτα ἀπαγγελλόμενα λαμπρὸν ἦεν τὸν Γάλβαν, καὶ συνέδραμε πλῆθος ἀνδρῶν ἐπὶ θύρας ἐκλεισθαι ῥηκότων ὑπ' αὐτοῦ βεβαίως. καίτοι τὸ τάχος αὐτῷ ἀπίστον. ἀλλὰ καὶ δυσὶν ἡμέραις Ὀβιδίου Τίτου πολλὰ τῶν διὰ στρατοπέδου μετ' ἐτέρων ἀφίκετο τὰ δόξαντα τῇ συγκλήτῳ καθ' ἑκάστον ἀπαγγέλλων. ἔτι μὲν ἐν εἰς τάξιν ἐνήμεον προήχθη· τῷ δὲ ἀπελευθερῶ δακτυλίσκος τε χρυσοῦς ἔδωκε, καὶ Μαρκανὸς Οὐίκελλος ἡδὴ καλέμενος εἶχε τὴν πρῶτην ἐν τοῖς ἀπελευθεροῦσι δύναμιν.

Ἐν δὲ Ῥώμῃ Νυμφίδιος Σαβῖνος καὶ κτ' μικρὸν, ἀλλὰ συλλήδων ὁμοῦ πάντα πράγματα φέρον, ἀεικνέειν εἰς ἑαυτὸν, ὥς Γάλβαν μὲν

ras, ut communi consilio imperium & libertatem populi Romani conservarent. Mox Coloniam Hispaniæ oppidum cum amicis secedens, in poenitentia actorum, & desiderio pristini & assueti oculi potius, quam in agendo, quæ necessaria erant, tempus contrivit.

Ætas jam erat, cum præcipite in noctem die Siculus quidam libertus ejus Roma septimo die venit. Hic cum Galbam intellexisset solum quiescere, citato cursu ad cubiculum ejus profectus invitis cubiculariis aperuit ostium, ingressusque annuntiavit, Nerone adhuc vivo, sed nusquam apparente, exercitum primum, deinde populum & senatum Galbam appellasse imperatorem, mox mortem ejus allatam. Non habuisse tamen

ait se nunciis fidem: sed perrexisset ipsum ad cadaver, atque cum exanimem spectasset, tum profectum. Hoc Galba nuntio est mire excitatus, concurratque ad januam ejus hominum frequentia, qui magnopere sunt ab eo confirmati, quamvis esset nuntii celeritas incredibilis. Verum biduo post Titus Junius cum multis aliis advenit ex castris senatusconsultum ordine perferens. Atque hic ad splendidum ordinem provectus est. Liberto jus annulorum aureorum dedit, ac Marcianus Vicellus jam dictus primum locum inter libertos ejus tenuit.

At Romæ Nymphidius Sabinus non sensim neque paulatim, sed semel universam rerum summam ad se trahebat, senem existimans Gal-

μηδ' ὅτ' αὖτε προσδύτῃ, καὶ μόλις εἰς Ῥώμην ἔξαρχέσονται φορεάδ' αὖ κομισθῆναι διὰ γῆρας· ὡς γὰρ ἐτῶν τεττάρων καὶ ἐξοδμήκοντα· τὰ δ' αὐτόθι στρατεύματα καὶ πάλαι πρὸς αὐτὸν δυνάμεις ἔχοντα, καὶ νῦν ἐνὸς ἑξητημῆος μόνον, διὰ τὸ τ' ὄψεσθαι μέγιστον ἀνέχοντα ἐκείνων ἡγεῖσθαι, Γάλβαν δ' ἡγεμονεύοντα. οὗτος ἐν Τιγελλίνῳ μὲν πρὸς σιναρέχοντι προσέταξεν ἀποδέσθαι τὸ ξίφος· ὑποδοχὰς δ' ἐπαύριον, ἐδείκνυε τὰς ὑπατικές καὶ τὰς ἡγεμονικὰς, ἔτι τὸ Γάλβαν προστιθεὶς ὄνομα ταῖς κλήσεσιν, ἔν τε τῷ στρατοπέδῳ πολλὰς παρεσκευάσας λέγων ὡς πεμπέοντες εἰς πρὸς Γάλβαν, αἰτερούμενοι ἐπαρχὸν ἑστέ· Νυμφίδιον ἀνδρὶ σιναρέχοντι. ὃ δ' ἡ σύγκλητος εἰς τιμὴν ἐπράττει αὐτῷ καὶ δυνάμιν, ἀνακαλῶσα εὐεργέτιν, καὶ σιωπῶντα καθ' ἡμέραν ἔπειθ' αὐτὸς καὶ πάντως ἑξαρχεῖν δόγματι· ἀξιῶσα καὶ βεβαιῶν, ἔτι περαιτέρω τόλμης ἀνῆλθε ἑαυτὸν ὥστε ὀλίγα χρόνα ταῖς διαπραγμάσεσιν μὴ μόνον ἐπιφθονοῦν ἀλλὰ καὶ φοβερόν εἶναι. τῶν δ' ὑπάτων οἰκίας δημοσίως προχειροταμίων τὰ δόγματα κομίζοντες πρὸς αὐτοκράτορι, καὶ τὰ καλῶν διπλώματα σεσημασμένα δάκνυν, ἃ γνωρίζοντες οἱ καὶ πόλιν ἄρχοντες ἐν ταῖς τῶν ὀχημάτων ἀμοιβαῖς ἐπιπαχύνουσι τὰς προπομπὰς τῶν γραμματεφόνων, καὶ μετελεύσας ἡγωνάκησεν, ὅτι μὴ παρ' αὐτῷ καὶ σφραγίδας καὶ στρατιώτας λαβόντες ἀνέπεμψαν. ἀλλὰ λέγει καὶ βεβαιῶσθαι περὶ τῶν ὑπάτων, ἔτα τὴν ὁρχὴν ἀπολογισαμένοι καὶ δεηθεῖσιν ἀνῆκε πρὸς τὸ δῆμον χαλεπὸν μὲν, ἐκ ἐκάλυψε τὸν ἀντιπρόσωπον τῶν Νέρωνος ἀποτυμπανίζειν. Σπικίλον μὲν

ἐν

Galbam, cui vix vires suppeterent per gravem ætatem, ut lectica Romam portaretur: (nam annos tres & septuaginta natus erat) cohortes vero aulicas cum jamdudum sui cupidus, tum uni in præsentia sibi addictas ob donativi magnitudinem se benefactorem ducere, & Galbam debitorem suum. Extemplo igitur collegæ imperat Tigillino, ut gladium deponat: atque convivia celebrans, consulares, eosque qui exercitibus vel provinciis præfuissent, invitat, apponitque nomen etiamnum Galbæ vocationibus: in castris complures subornat, qui jactent mittendos ad Galbam legatos postulatum, ut Nymphidius perpetuus præfectus prætorio absque collega sit. Quæ vero ad honorem ejus senatus agebat, benefactorem appellans, ventitans quotidie domum ejus, tri-

buenisque ei, ut omnibus senatusconsultis auctor fieret, ad majorem provexerunt eum audaciam: ut brevi etiam colentibus eum non invidiosus esset modo, sed formidolosus quoque. Ubi jam servos publicos destinaverunt consules ad deferendum imperatori senatusconsultum, & consignata dederunt diplomata, quorum signo cujusque oppidi magistratus per dispositos currus tabellariorum cursum accelerant: non medioeriter excanduit, quod non signum suum impressissent, neque per milites id misissent suos. Immo dicitur de consulibus deliberaſſe puniendis: inde purgantibus se. & supplicibus remisit offensam. Populo indulgens non prohibuit, quicumque ex Neronianis oblatus est, quin obtruncaretur. Ac Spicillum gladiatorem sta-

ἐν τὸν μονομάχον ἀνδρασί Νέρων⊕ ἐλκομένοισι ὑποβαλόντες ἐν ἀγορᾷ διέφθειραν. Ἀπόιον δέ τινα τῷ κατηγορουμένων ἀνατρέψαντες, ἀμάξας λιθοφόρους ἐπήγαγον, ἅλλας δὲ διέσπασαν πολλὰς, ἐνέας μὲν ἀδικεῖν ὥστε καὶ Μαυρίσκον ἄνδρα τῷ αἰείων καὶ οὐκ αὖτε δοκῶν πρὸς τὴν σύγκλητον εἰπεῖν, ὅτι φοβεῖται μὴ ταχὺ Νέρωνα ζητήσωσιν.

Οὕτω δὲ προάγων ὁ Νυμφιδίος ἐγγυτέρω ταῖς ἐλπίσιν, ἐκ ἔφθυγε Γαίον Καίσαρ⊕ υἱὸς λέγεσθαι τῷ μὲν Τιβέριον ἀρεξάντῳ. ἐγνώκει γὰρ ὁ Γαίος, ὡς ἔοικε, τὴν τεκῆσαν αὐτὸν, ἐτι μερῶν ὢν, ἐκ αἰδῆς τὴν οὐκ ἔσαν, ἐκ δὲ ἀκερείας οὐκ ἠδὲ μὲν καλίστῳ Καίσαρ⊕ ἀπελευθέρῳ γενημένῳ. ἀλλ' ὡς ἡ πρὸς Γαίον ἐνδοξία αὐτῆς, ὡς ἔοικε, νεωτέρῳ τῷ Νυμφιδίῳ γένεσθαι. αἰτίαν δὲ ἔχεν ἐκ Μαρτιανῶ τῷ μονομάχε γεγονέναι, τῷ Νυμφιδίῳ ἐραδείῃς διὰ δόξαν αὐτῆς, καὶ μᾶλλον ἐδόκει καθ' ὁμοιότητα τῷ ἰδέας ἐκείνῳ προσήκειν. ἀλλ' ὁμολογῶν γε Νυμφιδίῳ εἶναι μητρός, ἔργον μὲν αὐτῆς μόνον τὴν Νέρων⊕ ἐποιεῖτο κατάλυσιν, ἅθλα δὲ αὐτῆς ἐνομίζον ἱκανὰ καρπῶς τὰς τιμὰς καὶ τὰ χρήματα, καὶ πᾶσι Σπόρῳ τῷ Νέρων⊕ συγκαταβάδων, ὃν αὐτὸς διὰ τῷ πυρὸς ἐτι καιομένης τῷ νεκρῷ μεταπεμψάμενος⊕ ἐκείνῳ ἐν γαμετῆς εἶχε τάξιν, καὶ Ποππαῖον προσεγόνον, οὐκ ἠδὲ τὴν διαδοχὴν παρεδύετο τῇ ἡγεμονίᾳ. καὶ τὰ μὲν αὐτὸς ἐν Ῥώμῃ διὰ τῷ φίλων ὑπεργάζετο, καὶ γυναικῶν τῶν αὐτῶν καὶ συγκλητικῶν ἀνδρῶν κρύφα συλλαμβανόμενων ἕνα δὲ τῷ φίλων Γελλιανὸν εἰς Ἰβηρίαν ἐπεμψεν καὶ παρέεικε κατασκευάσμενον.

Τῷ

statuis Neronis per urbem raptis subjicientes in foro peremere. Aponium ex delatoribus unum prostraverunt, & per corpus ejus onusta lapidibus plaustra egere, alios discerpere, nonnullos sane innoxios. Unde Mauriscus, qui in optimatibus & erat & numerabatur, dixit in senatu, metuere se, ne cito essent Neronem desideraturi.

Ita propius ad spem Nymphidius aspirans non detrectavit C. Cæsaris, qui post Tiberium imperavit, filius nuncupari. Consueverat enim, ut fama erat, admodum adolescens Caius genetrici ejus, quæ erat forma non illiberali, ex fartrice meritoria & Cæsaris liberto Callisto genitæ. Cæterum fuit meo judicio ejus cum Caio consuetudo Nymphidii ortu recentior: ac suspicabantur ex Martiano

gladiatore, cujus amore propter magnum nomen deperibat Nymphidia, quem potius videbatur oris lineamentis referre, eum fuisse susceptum. Matrem certe agnoscens Nymphidiam Neronis oppressionem soli ascripsit sibi. Nec præmiis contentus, quod honoribus pecuniaque frueretur, & concubitu potiretur Spori, qui in deliciis Neroni fuerat; quem statim a rogo flagrante adhuc cadavere accitum ille uxoris habebat loco, Poppæumque appellabat: imperii insinuat se successioni. Atque partim ipse per amicos transigebat, etiam mulieribus certis & senatoribus in occulto ei opitulantibus. Unum autem ex amicis Gellianum in Hispaniam speculatum, quid illic ageretur, misit.

Porro

Τῷ δὲ Γάλβᾳ μὲν τὴν Νέρωνος τελευτὴν ἐχώρει πάντα. Οὐεργίνιος δὲ ῥέφθη ἀμφιβολίᾳ ὡς ἔτι, φρενίδα παρεῖχε μὴ τῷ δυνάμεως πολλῆς μαχιμωτάτης ἄρχην προσηληφῶς τὸ νενικηέναι Οὐίνδικα, καὶ κεχειρῶσθαι μέγα μέρος τῆς Ῥωμαίων ἡγεμονίας, ἐν σάλῳ γυρομήνῳ ἀποστατικῶς Γαλατίαν ἅπασαν ὑπακῆσαι τοῖς πτοκαλῆσιν αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἀρχήν. ἔθενος γὰρ ἡ ὄνομα μαῖζον, ἔδῃ ἔχει δόξαν ἔδῃς ὅσῳ ὁ Οὐεργίνιος, ὡς μεγίστη ῥοπή τοῖς Ῥωμαίων πράγμασι τυραννίδος ὁμῶς χαλεπῆς καὶ Γαλατικῶν πολέμων ἀπαλλαγὴ γυρομήνῳ. ἀλλ' ἐκείνῳ τότε τοῖς ἐξ ἀρχῆς ἐμμήνων λογισμοῖς, ἐφύλαττε τῇ συγκλήτῳ τὴν αἵρεσιν τῇ αὐτοκράτορος. καίτοι φανερὰς γε τῆς Νέρωνος τελευτῆς γυρομήνης, τότε πληθὺς ἐνέκετο τῷ Οὐεργίνιῳ πάλιν, καὶ τῷ χιλιάρχῳ τις τῶν ἐν τῇ σκηνῇ, πασάμην τὸ ξίφος ἐκέλευε τὸν Οὐεργίνιον δέχεσθαι τὴν ἡγεμονίαν, ἢ τὸν σίδηρον. ἐπεὶ δὲ Φάβιος Οὐάλης ἀρχὸν ἐνὸς τάγματος ὤρεωσσε πρῶτον εἰς Γάλβαν, καὶ γράμματα ἤκεν ἀπὸ Ῥώμης πρὸς αὐτὸν ἡ σύγκλητος ἐψηφίσατο, χαλεπῶς μὲν καὶ μόλις, ἔπεισε δ' ἐν τῇ σφραγιᾷ αὐτοκράτορα τὸν Γάλβαν εἰπεῖν καὶ πέμψαντι αὐτῷ διάδοχον Φλάκκον Ὀρδεώνιον ἐδέξατο. καὶ πρὸς αὐτὸν τὴν δυνάμιν, αὐτὸς ἀπήντησε τῷ Γάλβᾳ πρῶτον χωρὶς, καὶ συνανέστρεφεν, ἔτε ὁρῆς ἔτε τιμῆς ἐπιδόλῃς τυχεύων. αἴτιος δὲ τῇ μὲν, αὐτὸς ὁ Γάλβας, αἰδέμενος τὸν ἄνδρα, τῇ δὲ οἱ φίλοι καὶ μάλιστα Ὀβίνιος Τίτος, ὑπὸ φθόνῳ τῇ Οὐεργίνιῳ οἰόμενος μὲν κωλύειν, ἡγνόησε δὲ ἄρα

τῷ

Porro Galbæ a Neronis excessu omnia succedebant, sed exhibebat ei ambiguus adhuc Verginius Rufus sollicitudinem: ne cum ad id, quod magno & fortissimo exercitui præesset, adjunxisset partem de Vindice victoriam, atque in potestatem suam redegisset ingentem Romani imperii portionem, totam Galliam fluctuantem atque ad rebellionem spectantem, aures præberet adhortantibus ipsum ad suscipiendum imperium. Neque enim ullius quam illius majus nomen, neque tanta in laude, in quanta Verginius, erat ullus: qui maximum momentum ad imperium Romanum simul & dura tyrannide & bellis Gallicis explicandum fuisset. At ille primis suis insistentibus consiliis, imperatoris designandi senatui arbitrium reservavit: licet vulgato

VOL. V.

Neronis exitu hinc vulgus militum Verginium de integro premeret, hinc tribunus quidam in tabernaculo districto gladio dicebat Verginio, ut aut imperium acciperet aut gladium. Ut vero Fabius Valens super unam legionem positus in verba Galbæ primus juravit, & literæ ab urbe allatæ de senatus decreto sunt: vix tandem induxit legiones, ut imperatorem Galbam appellarent: missumque ab eo successorem Flaccum Hordeonium admisit. Cui tradito exercitu ipse progredienti Galbæ occurrit, atque eum committatus est: sed nulla illustri offensa vel honore acceptus. In causa erant, illius ipse Galba, qui eum in reverentia habebat: hujus amici ejus, & præ cæteris Titus Junius: qui, dum Verginii invidia adductus deprimere se

B b b

ar-

καὶ Οὐρεχινὸς χρηστῷ δαίμονι συνερχὼν ἤδη τὸν ἄνδρα πολέμῳ καὶ κακῷ, ὅσα τὰς ἄλλας ἡγεμόνας κατέχευε, ἐπὶ εἰς βίαν ἀνέμενε καὶ τῆρας ἐν εὐνῇ καὶ ἡτυχίας μετὸν ὑπεκλήθηεν.

Γάλλοι δ' οὖν Νέρωνα πολὺν Γαλατικὴν οἱ ἀπὸ τῆς εὐκλείας πρὸς τοὺς οὐρανούς, κατὰ ζῶον, καὶ παρεκάλεον ἀποφανταῖαι τὸ δῆμον παύειν τὰς χεῖρας· ὃ δ' ὅτε τὰς τε ἄλλας παρεῖχε ἐπιδόξους καὶ συνεσίας αὐτοῖς φιλοφροσύνης καὶ δημοτικῆς, πρὸς τε τὰς ἐξείρας πολλὰς κατασκευὰς καὶ τρυφὰς ἡλικίας παρέρχοντο, ἢ ἐν τῇ Νέρονος ὁ Νυμφιδίου αὐτὰ προσέειπεν· καὶ δεῦν χεῖρας ἐκείνων, ἀλλὰ τοῖς ἐαυτῶν πᾶσιν εὐδοκίμει, μεγαλόφρων αἰὶς καὶ κρείττω ἀπερχομένης φαινόμενός. ταχὺ μὲν ταῖς χυμαῖς ταῦτα καὶ αὐτοῖς καὶ πολιτικὰς διαμαγωγίαν ὀδυνῶν ἀποφαίνων, καὶ κομψότητα μεγάλῃ ἀπαξίσαν αὐτῶν, ἔπειτα χεῖρας αὐτῶν τοῖς Νέρονος, καὶ οὖν τὰς ἐπιδόχας καὶ φάειται τῇ βασιλικῇ πολυτελείᾳ, καὶ ὅλας αἰσθάνων αὐτῶν καὶ μικρὸν ὑπὸ τῷ Ὀδυνῷ χυμαίνον παρεῖχε ὁ πρὸς τὴν τῆς.

Ἦν δ' ὁ Ὀδυνῷ ἀργαῖος μὲν ἐκείνους καὶ παρ' ὧν ἔτι ἦσαν, παρὰ δ' ὅτε καὶ τοῖς οὖν χυμαῖς ἀμαρτήματα. ἔτι γὰρ αἱ νέες καὶ στρατιώτῳ ὑπὸ Καλπίσῳ Σαβίῳ τῷ πρώτῳ στρατῷ ἀκόλαστον ἔσαν τῇ χυμαῖς τῇ ἡγεμονίᾳ παρεσχηγὰς ὥστε αἰς τὸ στρατόπεδον ἐν ἐδῶν στρατιῇ καὶ καὶ διέφθερεν ἐν ταῖς ἀρχαῖς, ὃ περὶ τὰς καλῶς Ῥωμαῖοι. ὅτε γὰρ ὁ Γάιος Καῖσαρ ἔδωκεν αὐτόν· ἐκεῖνος δ' ἀποθανόντι εὐτυχία χρησάμενος

ἀπε-

arbitratur cum, propitius ejus fortunae impar- dens subveniebat: quae cum ex bellis & calamitatibus, quae captores comprehendere duces, in vitam tranquillam & senectutem paco ac quiete affluentem removit.

Porro Galbae circa Narbonem, oppidum Gallicum missi ab senatu legati occurrentes salutarerunt oraveruntque, ut quamprimum se desideranti offerret populo: qui cum alias benigne & comiter eos appellavit excepitque, tum ad convivia cum praesto ei esset majorem in modum amplum instrumentum & famulitium, quod Nymphidius ad eum ex Neronis suppellestile miserat: nulla re ex illis, sed omnibus suis usus est. Unde laudem affectus, habitusque est vir celsa animo atque

insipientiarum contemptor. Cito tamen hanc generositatem, modestiam & civilitatem Titus Junius aurea popularis captationem appellans, atque magna pigmenta, quae illa respiceret, fuisse ei, ut rebus Neronis uteretur, neque in conviviis regio parceret splendori. Itaque senex paulatim plane declaravit in manu se Junii fore.

Fuit Titus Junius in immensum & praeter omnes extrema avaritia atque in libidinem circa mulieres praecors. Nam juvenis adhuc cum prima stipendia sub Calvisio Sabino faceret, lascivam ducis uxorem noctu in castra veste militari testam introduxit, atque in principiis stupravit. Ob id conjecit eum C. Caesar in vincula: quo defuncto magna cum felicitate est

libe-

ἀπελύθη. συνεστὴν δὲ καὶ Κλαυδίου Καίσαρος πατήριος ἀργυρεὸν ὑφέλιτο. συθρόμυθον δὲ ὁ Καίσαρ, τῇ ὑστεραίᾳ πάλιν αὐτὸν ἐπὶ δεῖπνον ἐκάλεσεν· ἐλθόντι δὲ ἐκάλεσεν ὁκείνῳ μόνον ἀργυρεὸν, ἀλλὰ κεράμεια πάντα προσφέρειν καὶ καθροισθῆναι τὰς ὑπηρεσίας. τὺτο μὲν εἰ δὴ τὰ Καίσαρος μισθό-τητα κομιχατέων ἡθομύμω γενώτο· ἐκ δὲ γῆς ἀξίον ἔδοξεν αὐτῷ τὸν Γάλβαν ἔχων ὑπ' αὐτῷ καὶ δυνάμει μάλιστα ἐπὶ χρημασθὴν ἐπρατίσθαι, τραγικῶν παθῶν καὶ συμφορῶν μεγάλων, τοῖς μὲν αἰτίαν, τοῖς δὲ πρόσφα-σιν παρέχεν.

Ὁ γὰρ Νυμφίδιος, εὐθὺς ἐπαυελθὼν τῷ Γέλνῳ πρὸς αὐτὸν, δὴ ἐπεμψε τῷ Γάλβᾳ τρόπον τινα κατὰ σκοπόν, ἀλλόθεν δὲ μὲν αὐλῆς καὶ τῇ δορυφόρων ἐπαρχον ἀποδεδείχθαι Κορήνιον Λάκωνα, τὸ δὲ σύμπαν εἶναι τῷ Ὀβηνίᾳ κρεῖττον, αὐτῷ δὲ μεθ' ἑαυτοῦ τῷ Γάλβᾳ σῆμαι πλῆσιον εἴγεγο-νῆσαι, μετὰ δὲ ὀλίγῃ ἰδίᾳ, πάντων αὐτῶν ἐφορμημένων καὶ διαφυλατῆσιν, ἐφο-ροβήθη καὶ συνελαγῶν τὰς ἡγεμονίας τῶν στρατεύματων, ἔφη Γάλβαν μὲν αὐτὸν εἶναι πρεσβύτερον ἡλικίᾳ καὶ μέτερον, ἐλάχις δὲ τοῖς αὐτῷ χρωμύρον λογισμοῖς, ὡς δὲ Ὀβηνίᾳ καὶ Λάκωνι· καὶ εἰ δὴ οὐκ εἴδω. πρὶν δὲ λαθεῖν αὐτὸς ὡς ἔχει Τιγέλλῳ ἰχμὺν δὴ τοῖς πράγμασι κητεαμένους, πεμπέον εἶναι δεῖν πρὸς τὸν ἡγεμόνα πρεσβύτερον ἀπὸ στρατοπέδου, τὴν διδάξοντιαν δὲ τῇ φίλῳ δύο μόνους τέτους ἀποσκαυασάμενον, ἡδὴν παρέσαι πᾶσι καὶ πό-θειότητον. ἐπεὶ δὲ ταῦτα λέγων ἐκ ἐπειθεῖν, ἀλλ' αὐτοπὸν ἐδόκει καὶ ἀλλό-κοτον ἡγεμόνα πρεσβύτερον, ὥσπερ ἄρτι γούμνον ὄξυσίας μεράκιον, οἷς

χρήσει)

liberatus. Cum coenaret apud Claudium Cæsarem, scyphum argenteum furatus est. Quod ubi intellexit Cæsar, vocavit eum postridie iterum ad coenam: cui, cum venisset, præcepit ut nihil argenti, sed omnia fictilia offerrent, & apponerent servi. Hoc propter Cæsaris lenitatem, quæ magis comica fuit, risu potius quam ira visum est dignum. At quæ Galbæ potens & plurimum apud eum pollens mercede desighavit, tragicis casibus & calamitatibus ingentibus partim causam partim prætextum præbuere.

Siquidem Nymphidius, simul ut remeavit ad ipsum Gellianus, quem Galbæ miserat quodammodo exploratorem: cum intellexisset præfectum prætorio Cornelium Laconem creatum, atque esse in Junii potestate omnia, illi

vero nusquam Galbæ adeundi factam copiam vel conveniendi seorsum, quod cum suspectarent & asservarent omnes: perculsus est, contractisque cohortium prætorianarum tribunis & centurionibus, Galbam ait ipsum quidem bonum & moderatum senem esse, sed non suis utentem consiliis, ab Junio & Lacone perverti. Igitur priusquam imprudentibus ipsis in negotiis principalibus illi occuparent potestatem & authoritatem quam in imperio Tigillinus habuisset, mittendos ad imperatorem exercitus nomine legatos: qui eum doceant, si ex amicis solos hos duos ab se removisset, fore adventum ejus omnibus gratiorem & exoptatiorem. Cum oratio sua minus probaretur: sed absurdum & absolum appareret seni imperatori velut modo gustanti principatum adolescenti, qui-

B b b 2

bus

μέναις, πρὸς ἔθηκε βελλὺ τοῖς φίλοις. ὧν οἱ μὲν ἤξιον φειμένειν, κατὰ δὲ
 κῆλια τίνα κίνησιν ἢ Ῥώμῃ καὶ φορὰν ἔξει πρὸς τὸν νεωτερισμὸν Τίτῳ ᾧ
 Ὀβώνιῳ ὁ τῷ στρατιωτικῷ τάγματι ἡγεμὼν, αὐτὸς εἶπεν, ὦ Γάλβα
 τίνα τρόπον βελλύεαι; τὸ γὰρ ζητεῖν Νέρωνι εἰ πιστοὶ μύθοι μὴ, ἤδη μανέν-
 των ἐσίν. ὡς ἔν ὑπάρχοντι ἔχθεῖ Νέρωνι, καὶ δὴ πρὸς τὸν τῷ Οὐ-
 Ἰνδῷ φιλίαν, ἢ καὶ κατηγορητέον δι' αὐτῶν καὶ πολεμητέον, ὅτι σὲ βέλε-
 ῖ Ρωμαίους ἔχειν ἀρχοντα μᾶλλον ἢ Νέρωνα τύραννον.

Ἐκ τῆς προγράμματος μὴ ἐδήλωσεν ὁ Γάλβας ἡμέραν ἐν ἣ τὰς κτ'
 μέρες ἐλευθερώσας ἀποδώσει τοῖς δεομένοις λαλίᾳ ᾧ καὶ φήμη πρὸς πε-
 σῶσα πληθὺ ἀνθρώπων ἡθροίζε προθύμων ἐπὶ τὸν νεωτερισμὸν. ἐκ ἔφθη
 γὰρ φακερῶς ἐπὶ τῷ βήματι γυμνῶν, καὶ πάντες αὐτὸν ὁμοφώνως αὐ-
 τοκρατορεῖα προσεῖπον. ὁ δὲ ταύτῃ μὴ δι' αὐτῶν καὶ προσεδέξατο τῷ προση-
 γορεύαντι κατηγορήσας δὲ τῷ Νέρωνι, καὶ τῶν ἀνημεμένων ἀνδρῶν ὑπ' αὐτῶν
 τὰς ἐπιφανείας ὀλοφύρατο. ὁμολόγησεν ἐπιδώσειν τῇ πατρίδι τῷ
 αὐτῷ πρόνοιαν, ἔτε Καῖσαρ, ἔτε αὐτοκρατορεῖ, στρατηγὸς δὲ συκλήτης καὶ
 δήμῳ Ῥωμαίων ὀνομαζόμενος. ὅτι δὲ ὁρθῶς ὁ Οὐἰνδῆξ καὶ λελογισμένως ἔξε-
 καλεῖται τὸν Γάλβαν ἐπὶ τῷ ἡγεμονίαν, ἐπιστάτο μαρτυρεῖ τῷ Νέρωνι.
 προσποιεῖται γὰρ ἐκείνους καταφρονεῖν καὶ παρ' ἐδὲν ἡγεῖσθαι τὰ Γαλατῶν,
 ἅμα τῷ πυθέσθαι τὰ περὶ Γάλβαν (ἔτυχεν δὲ λεληνῶν καὶ αἰετῶν) ἀνέ-
 τρεψε τὴν τράπεζαν. καὶ μὴν ἀλλὰ συκλήτης ψηφισαμένης πολέμιον τὸν
 Γάλβαν, αὐτὸς τε παίζειν καὶ θρασυμένως πρὸς τὰς φίλας βελόμενος, καὶ
 φαύ-

rent, adhibuit in consilium amicos. Quo-
 rum aliqui sustinendum censuerunt & ope-
 riendum, quid motura & quo inclinatura no-
 vis rebus urbs esset. At Titus Junius cohort-
 is prætoris præfectus: Qua ratione, inquit,
 Galba deliberamus? Nam quærere an in fide
 velimus persistere erga Neronem, furentium
 jam est. Quare ut si hostis Nero sit, ne-
 quaquam Vindicis rejicienda est societas, aut
 deferendus statim & oppugnandus, quod te
 mavult esse Romanis imperatorem quam Ne-
 ronem tyrannum.

Inde edicto diem Galba præscripsit, qua
 libertatem figillatim petentibus daturus esset.
 Rumor autem & fama, quæ maturius exci-
 derat, frequentiam hominum excivit ad res

novas paratorum. Vix enim pro tribunali con-
 spectus est, cum omnes una voce imperato-
 rem eum consalutavere. Quod nomen ille non
 statim agnovit, sed postquam in Neronem est
 invehens, & trucidatorum ab eo clarissimos
 deploravit: ostendit patriæ se sollicitudinem
 suam præstiturum, non Cæsaris neque impe-
 ratoris, sed ducis senatus populi que Romani
 nomine. Nam recte se & prudenter Galbam
 ad imperium evocasse, Vindex testimonio com-
 probavit Neronis. Simulans enim se illum
 contemnere, & floccifacere motus Gallicos:
 simul atque de Galba est allatum, (forte lotus
 tunc prandebat) evertit mensam. Veruntamen,
 ubi senatus Galbam hostem judicavit, jocum
 captans & ferocire gestiens apud amicos, non
 malam

Φαύλῳ ἔφη προῖρησιν ἐμπεπλωμέναι λογισμῷ δεομένων χρημάτων αὐτῷ·
 καὶ τὰ μὲν Γαλατῶν, ὅταν ὑποχείριοι γῆναι, λαφυραγωγήσεας καὶ λίαν·
 ἢ ἢ Γάλβᾳ πάρεσιν ἔσῃα. χρῆσθαι καὶ πωλεῖν ἤδη πολέμῳ πεφηνότῃ. ἔτος
 τε δὴ τὰ Γάλβᾳ πιπράσκειν ἐκέλευε καὶ Γάλβας ἀκῆσας, ὅσα Νέρων
 ἦν ἐν Ἰβηρίᾳ κηρύττων, εὗρεσκε πολλὰς προθυμοτέρας οἷας.

Ἀφισαμύων δὲ πολλῶν τῷ Νέρωνι, καὶ πάντων Ἰπαικῶς τῷ Γάλβᾳ
 προστιθεμένων, μόνῃ Κλώδιῳ Μαυρῷ ἐν Λιβύῃ, καὶ Οὐεργίνιῳ Ῥεφῶς
 ἐν Γαλατίᾳ τῷ Γερμανικῷ στρατῷματῷ ἡγεμόνῃ, αὐτοὶ καθ' ἑαυτοὺς
 ἐπραττον, καὶ τὴν αὐτὴν αἵρεσιν ἔχοντες. ἀλλ' ὁ μὲν Κλώδιος ἐν ἀεργαγαῖς
 πραγμάτων γεγονὼς καὶ φόνοις ἀνδρῶν δι' ὁμότητα καὶ πλεονεξίαν, δῆλόν
 ἦν ἐν τῷ μῆτε κατέχευεν μῆτε ἀφίεναι τὴν ἀρχὴν διυῖας ἀειφερόμενῃ.
 Οὐεργίνιος δὲ ταγμάτων Ἰπαικῶν δυνατωτάτων, πολλῶν αὐτὸν ἀνα-
 γορεύοντων αὐτοκράτορα καὶ βιαζομένων, ἔτε αὐτὸς ἔφη λήψεας τὴν ἡγε-
 μονίαν, ἔτε ἄλλῳ ἀειόψεσθαι διδομένῳ, ὃν ἂν μὴ ἡ σύγκλητος ἔλπαι.
 ταῦτα τὸν Γάλβαν ἐμπερίως ἐδοξεύει. τὸ πρῶτον ἐπεὶ δὲ τὰ Οὐεργινίᾳ
 καὶ Οὐίνδικῷ στρατεύματα τρόπον τινα βία τὸς ἡγεμόνας, ὥσπερ τὸς ἡνιό-
 χους κρατῆσαι χαλινῶν μὴ διωπθέμεναι, εἰς μάχην ἔξενεγκόμηνά μεγάλῳ
 σιωεῖράξαν, καὶ Οὐίνδικῷ ἑαυτὸν ἀνελόντι Ἰπαικῶν δισχυρίοις Γαλατῶν πε-
 σῆσι, δῆλθε λόγῳ ὡς βελομένων πάντων Ἰπαικῶν νίκη τοσαύτη τὸν Οὐερ-
 γίνιον ἀναδέξασθαι τὴν ἡγεμονίαν, ἢ πάλιν μεταβαλλομένων πρὸς Νέρωνα,
 τότε δὴ παντάπασιν ἀειφοβῶν γρόμῳ ὁ Γάλβας ἐγραψε τῷ Οὐεργι-
 νίῳ,

malam ait occasionem sibi confilii oblātam pecuniæ egentī. Gallorum bona, uti domiti essent, in prædam se daturum, Galbæ vero fortunis hostis judicati statim uti licere & distrahere. Itaque hic bona Galbæ sub hasta vendi iussit. Quod intelligens Galba, quæcunque in Hispania Neronis essent, proscribens multo invenit paratiores emptores.

Compluribus a Nerone deficientibus, omnibusque fere Galbæ se associantibus: solus in Africa Clodius Macer & Verginius Rufus in Gallia legionum Germanicarum dux, separata per se confilia habebant, non ejusdem erant tamen sententiæ: sed Clodius, qui totus fuerat in rapinam pecuniarum & cædes hominum effusus ob crudelitatem & avaritiam, declarabat fluctuare in eo se, quod neque oc-

cupare neque dimittere sustineret imperium. Verginius legionibus impositus valentissimis a quibus crebro appellatus imperator, atque ut susciperet imperium compulsus, negavit id vel assumpturum se, vel ut alteri daretur, quem non designasset senatus, permissurum. Hæc Galbam primum sollicitaverunt non mediocriter. Ut vero Verginii & Vindicis legiones vi quodammodo duces sicut aurigas habenarum impotentes concitavere, atque atroci collidere prælio: ac Vindex cæsis viginti millibus Gallorum sibi ipse manus intulit: increbuit autem rumor omnes a tanta victoria Verginium imponere statuisse imperio, aut denuo transire ad Neronem: tunc prorsus Galba consternatus est, ac Verginium adhortatus est per litte-
 ras,

νίω, παρκαλῶν κοινοπραγεῖν καὶ διαφυλάσσειν ἅμα τὴν ἡγεμονίαν καὶ τὴν ἐλευθερίαν Ῥωμαίοις. αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν φίλων εἰς Κολωνίαν Ἰβηρικῶ πόλιν ἀναχωρήσας, ἐν τῇ μετανοεῖν περὶ τῶν γεγονότων, καὶ ποθεῖν τὴν σωτήρη καὶ σύνθετον ἀπραγμοσύνην μᾶλλον, ἢ πράττειν τὴν ἀναγκαίαν, διέτειβεν.

Ἦν δὲ θέρει ἤδη, καὶ βραχὺ πρὸ δέλης ἦκεν διπὸ Ῥώμης Σικελὸς ἀντὶ ἀπελευθεροῦ, ἐβδομαῖος. πυθόμην δὲ τὸν Γάλβαν ἀναπαύεσθαι καθ' ἑαυτὸν, ἐβάδιζε σωτόνως ἐπὶ τὸ δωματίον αὐτοῦ, καὶ βία τῶν θαλαμηπόλων ἀνοίξας καὶ παρελθὼν, ἀπήγγειλεν ὅτι καὶ ζῶντι ἐπὶ τῷ Νέρονι, ἐκ οὗτι δὲ φανερῶς, τὸ σθένος πρῶτον, εἶτα ὁ δῆμος καὶ ἡ σύγκλητος αὐτοκράτορα τὸν Γάλβαν ἀναγορεύσειεν ὀλίγον δὲ ὑστερον ἀπαγγελλεῖν τεθνηκὼς ἐκείνος. ὁ μὲν αὐτός γε πισθύσας ἔφη τοῖς ἀπαγγέλλουσιν, ἀλλὰ ἐπελθὼν τῷ νεκρῷ καὶ κείμενον θεασάμενος, ὥτως ἐξελθεῖν. ταῦτα ἀπαγγελλόμενα λαμπρὸν ἦρε τὸν Γάλβαν, καὶ συνέδραμε πλῆθος ἀνδρῶν ἐπὶ θύρας ἐκτεθαυρήκοτων ὑπ' αὐτοῦ βεβαίως. καίτοι τὸ τάχος ὡς ἄπιστον. ἀλλὰ καὶ δυσὶν ἡμέραις Ὀβίνιος Τίτιος πολλὰ τῶν διπὸ στρατοπέδου μετ' ἐτέρων ἀφίκετο τὰ δόξαντα τῇ συγκλήτῳ καθ' ἑκάστον ἀπαγγέλλων. ἔτι μὲν εἰς τάξιν ἐνιμὸν προήχθη τῷ δὲ ἀπελευθερῶ δακρυλίχστε χρυσοῦς ἔδωκε, καὶ Μαρκανὸς Οὐίκελλος ἤδη καλέμενος εἶχε τὴν πρώτην ἐν τοῖς ἀπελευθεροῦ δύναμιν.

Ἐν δὲ Ῥώμῃ Νυμφίδιος Σαβίνος ἐκ ἡρέμα καὶ κατὰ μικρὸν, ἀλλὰ συλλήδην ὁμῶς πάντα πράγματα φέρον, ἀεικνέειν εἰς ἑαυτὸν, ὡς Γάλβαν μὲν

ras, ut communi consilio imperium & libertatem populi Romani conservarent. Mox Coloniam Hispaniæ oppidum cum amicis secedens, in poenitentia actorum, & desiderio pristini & assueti oculi potius, quam in agendo, quæ necessaria erant, tempus contrivit.

Æstas jam erat, cum præcipite in noctem die Sículus quidam libertus ejus Roma septimo die venit. Hic cum Galbam intellexisset solum quiescere, citato cursu ad cubiculum ejus profectus invitis cubiculariis aperuit ostium, ingressusque annunciavit, Nerone adhuc vivo, sed nusquam apparente, exercitum primum, deinde populum & senatum Galbam appellasse imperatorem, mox mortem ejus allatam. Non habuisse tamen

ait se nunciis fidem: sed perrexisse ipsum ad cadaver, atque cum exanimem spectasset, tum profectum. Hoc Galba nuntio est mire excitatus, concurratque ad januam ejus hominum frequentia, qui magnopere sunt ab eo confirmati, quamvis esset nuntii celeritas incredibilis. Verum biduo post Titus Junius cum multis aliis advenit ex castris senatusconsultum ordine perferens. Atque hic ad splendidum ordinem provectus est. Libertojus annulorum aureorum dedit, ac Marcianus Vicellus jam dictus primum locum inter libertos ejus tenuit.

At Romæ Nymphidius Sabinus non sensim neque paulatim, sed semel universam rerum summam ad se trahebat, senem existimans Gal-

μηδ' ὅλ'α προσδύττω, καὶ μόλις εἰς Ῥώμην ἔξαρχέσονται φορεάδην κομίζησας
 διὰ γῆρας· ὡς γὰρ ἐτῶν τετάρων καὶ ἑβδομήκοντα· τὰ δ' αὐτόθι στρατεύματα καὶ
 πάλαι πρὸς αὐτὸν δυνάμεις ἔχοντα, καὶ νῦν ἐνὸς ἑξητημῆα μόνα, διὰ τὸ τ'
 δωρεὰς μέγεθος ἀνεχέσθαι ἐκείνων ἡγεῖσθαι, Γάλβαν δ' ἡγεμονεύειν. ὁ
 δὲ ἐν Τιγελλίνῳ μὲν τῷ συναρχόντι προσέταξεν ἀποδέσθαι τὸ ξίφος· ὑπο-
 δοχὰς δ' ἐπαμύνησθαι, ἐδείκνυε τὰς ὑπατικές καὶ τὰς ἡγεμονικὰς, ἔτι τὸ
 Γάλβαν προστιθεὶς ὄνομα ταῖς κλήσεσιν, ἔντε τῷ στρατοπέδῳ πολλὰς παρε-
 σκεύασε λέγων ὡς πεμπέσθαι εἰς πρὸς Γάλβαν, αἰτερούμενος ἐπαρχὸν ἑσσεῖ
 Νυμφίδιον ἀνθ' συναρχονήσθαι. ὃ δ' ἡ σύγκλητος εἰς τιμὴν ἐπράττει αὐτῷ
 καὶ δύναμιν, ἀνακαλέσας εὐεργέτην, καὶ συντρέχουσαν καθ' ἡμέραν ἑπὶ θύρας,
 καὶ παντὸς ἑξαρχεῖν δόγματι· ἀξιώσας καὶ βεβαῖον, ἔτι περαιτέρω τόλμης
 ἀνῆλθαι ἑαυτὸν ὥστε ὀλίγα χρόνα ταῖς θρασυτέροις μὴ μόνον ἐπιφθονοῦν
 ἀλλὰ καὶ φοβερόν εἶναι. τῶν δ' ὑπ' αὐτὸν οἰκίας δημοσίαις προχειροπραμιῶν
 τὰ δόγματα κομίζοντας τῷ αυτοκράτορι, καὶ τὰ καλὲρῶς διπλώματα
 σεσημασμένα δάνων, ἃ γνωρίζοντες οἱ καὶ πόλιν ἀρχόντες ἐν ταῖς τῶν ὀχη-
 μάτων ἀμοιβαῖς ἐπιπαχύνουσι τὰς προπομπὰς τῶν γραμματεφόνων, καὶ
 μετερείως ἡγωνάκησεν, ὅτι μὴ παρ' αὐτῷ καὶ σφραγίδας καὶ στρατιώτας λα-
 βόντες ἀνέπεμψαν. ἀλλὰ λέγει καὶ βεβηῶσθαι περὶ τῶν ὑπ' αὐτὸν, ἔτα
 τὴν ὁρμὴν ἀπολογισαμένοις καὶ δεηθεῖσιν ἀνῆκε τῷ δῆμῳ χαρίζεσθαι,
 καὶ ἐκάλυψε τὸν ἀνδραπέδιον τῶν Νέρωνος ἀποτυμπανίζειν. Σπύλλον μὲν
 ἐν

Galbam, cui vix vires suppetere per gra-
 vem ætatem, ut lectica Romam portaretur:
 (nam annos tres & septuaginta natus erat) co-
 hortens vero aulicas cum jamdudum sui cupi-
 das, tum uni in præsentia sibi addictas ob dona-
 tivi magnitudinem se benefactorem ducere, &
 Galbam debitorem suum. Extemplo igitur
 collegæ imperat Tigillino, ut gladium depo-
 nat: atque convivia celebrans, consulares, e-
 osque qui exercitibus vel provinciis præfui-
 sent, invitat, apponitque nomen etiamnum
 Galbæ vocationibus: in castris complures sub-
 ornat, qui jactent mittendos ad Galbam lega-
 tos postulat, ut Nymphidius perpetuus præ-
 fectus prætorio absque collega sit. Quæ vero
 ad honorem ejus senatus agebat, benefactorem
 appellans, ventitans quotidie domum ejus, tri-

buenisque ei, ut omnibus senatusconsultis au-
 thor fieret, ad majorem provexerunt eum au-
 daciam: ut brevi etiam colentibus eum non
 invidiosus esset modo, sed formidolosus quo-
 que. Ubi jam servos publicos destinaverunt
 consules ad deferendum imperatori senatus-
 consultum, & consignata dederunt diploma-
 ta, quorum signo cujusque oppidi magistra-
 tus per dispositos currus tabellariorum cur-
 sum accelerant: non medioeriter excanduit,
 quod non signum suum impressissent, ne-
 que per milites id misissent suos. Immo
 dicitur de consulibus deliberasse puniendis:
 inde purgantibus se & supplicibus remisit
 offensam. Populo indulgens non prohibuit,
 quicumque ex Neronianis oblatus est, quin
 obtruncaretur. Ac Spicillum gladiatorem
 sta-

ἐν τὸν μονομάχον ἀνδρασί Νέρων^Θ ἐλκομένοις ὑποβαλόντες ἐν ἀγορᾷ διέφθειραν. Ἀπόιον δέ τινα τῷ κατηγορικῶν ἀνατρέψαντες, ἀμάξας λιθοφόρους ἐπήγαγον, ἄλλας δὲ διέσπασαν πολλὰς, ἐνίους μὲν ἀδικῆναι ὥστε καὶ Μαυρίσκον ἄνδρα τῷ αἰείων καὶ ὄντα καὶ δοκῆναι πρὸς τὴν σύγκλητον εἰπεῖν, ὅτι φοβεῖται μὴ ταχὺ Νέρωνα ζητήσωσιν.

Οὕτω δὲ προσάγων ὁ Νυμφιδίος ἐγγυτέρω ταῖς ἐλπίσιν, ἐκ ἔφλυγε Γαῖος Καίσαρ^Θ υἱὸς λέγεσθαι τῷ μὲν Τιβέριον ἀρετῶν^Θ. ἐγνώκει γὰρ ὁ Γαῖος^Θ, ὡς ἔοικε, τὴν τεκῆσαν αὐτόν, ἐτι μερῶν ὢν, ἐκ αἰδῆς τὴν ὄψιν ἔσαν, ἐκ δὲ ἀκερείας ὅτι μὲν καλλίστῳ Καίσαρ^Θ ἀπελευθέρῳ γεγνημένῳ. ἀλλ' ὡς ἢ πρὸς Γαίον ἐνδοξίς αὐτῆς, ὡς ἔοικε, νεωτέρα τῇ Νυμφιδίᾳ ἡμέτερος. αἰτίαν δὲ ἔχεν ἐκ Μαρτιανῆς τῆς μονομάχεως γεγονέναι, τῇ Νυμφιδίᾳ ἐρατεινῆς διὰ δόξαν αὐτῆς, καὶ μᾶλλον ἐδόκει καθ' ὁμοιότητα τῇ ιδέᾳ ἐκείνῳ προσήκειν. ἀλλ' ὁμολογῶν γε Νυμφιδίᾳ εἶναι μητρός, ἔργον μὲν αὐτῇ μόνῃ τὴν Νέρων^Θ ἐποιεῖτο κατάλυσιν, ἅθλα δὲ αὐτῆς ἐνομίζων ἱκανὰ καρπῶς τὰς τιμὰς καὶ τὰ χρήματα, καὶ τῷ Σπόρῳ τῇ Νέρων^Θ συγκαθόδου, ὃν αὐτὸς ἀπὸ τῆς πυρᾶς ἐτι καιομένης τῆς νεκρῆς μεταπεμψάμενος ἐκείνῳ ἐν γαμετῆς εἶχε τάξει, καὶ Ποππαῖον προσεγόρευεν, ὅτι τὴν διαδοχὴν παρεδύετο τῇ ἡγεμονίᾳ. καὶ τὰ μὲν αὐτὸς ἐν Ῥώμῃ διὰ τῶν φίλων ὑπεργάζετο, καὶ γυναικῶν τῶν αὐτῶν καὶ συγκλητικῶν ἀνδρῶν κρύφα συλλαμβανόμενων ἕνα δὲ τῶν φίλων Γελλιανὸν εἰς Ἰβηρίαν ἐπεμψεν καὶ παρῆκει κατασκεψόμενον.

Τῷ

statuis Neronis per urbem raptis subjicientes in foro peremere. Aponium ex delatoribus unum prostraverunt, & per corpus ejus onusta lapidibus plaustra egere, alios discerpere, nonnullos sane innoxios. Unde Mauriscus, qui in optimatibus & erat & numerabatur, dixit in senatu, metuere se, ne cito essent Neronem desideraturi.

Ita propius ad spem Nymphidius aspirans non detrectavit C. Cæsaris, qui post Tiberium imperavit, filius nuncupari. Consueverat enim, ut fama erat, admodum adolescens Caius genetrici ejus, quæ erat forma non illiberali, ex sartrice meritoria & Cæsaris liberto Callisto genitæ. Cæterum fuit meo judicio ejus cum Caio consuetudo Nymphidii ortu recentior: ac suspicabantur ex Martiano

gladiatore, cujus amore propter magnum nomen deperibat Nymphidia, quem potius videbatur oris lineamentis referre, cum fuisset susceptum. Matrem certe agnoscens Nymphidiam Neronis oppressionem soli ascripsit sibi. Nec præmiis contentus, quod honoribus pecuniaque frueretur, & concubitu potiretur Spori, qui in deliciis Neroni fuerat: quem statim a rogo flagrante adhuc cadavere accitum ille uxoris habebat loco, Poppæumque appellabat: imperii insinuat se successioni. Atque partim ipse per amicos transigebat, etiam mulieribus certis & senatoribus in occulto ei opulentibus. Unum autem ex amicis Gellianum in Hispaniam speculatum, quid illic ageretur, misit.

Porro

Τῷ δὲ Γάλβᾳ μὲν τὴν Νέρωνος τελευτὴν ἐχώρει πάντα. Οὐεργίνιος δὲ ῥέφθη ἀμφιβολῶν ὥν ἔτι, φρονηθεὶς παρέειχε μὴ τῷ δυνάμειως πολλῆς μαχιμωτάτης ἄρχην προσηληφῶς τὸ νενικηκέναι Οὐίνδικα, καὶ κεχειρωθεὶς μέγα μένος τῷ Ῥωμαίων ἡγεμονίας, ἐν σάλῳ γρομῶν δυνάστικῳ Γαλατίαν ἀπασαν ὑπακῆσαι τοῖς ὡς ἀκαλῶσιν αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἀρχὴν. ἐδενός γ' ὡς ὄνομα μαῖζον, ἐδὲ εἶχε δόξαν ἐδὲ οὗτος ὁ Οὐεργίνιος, ὡς μεγίστη ῥοπή τοῖς Ῥωμαίων πράγμασι τυραννίδος ὁμῶς χαλεπῆς καὶ Γαλατικῶν πολέμων ἀπαλλαγὴ γρομῶν. ἀλλ' ἐκείνῳ τότε τοῖς ἐξ ἀρχῆς ἐμυῶν λογισμοῖς, ἐφύλαττε τῇ συκλήτῳ τὴν αἵρεσιν τῇ αὐτοκράτορος. καίτοι φανερὰς γε τῇ Νέρωνος τελευτῆς γρομῶν, τότε πληθὺς ἐνέκετο τῷ Οὐεργίνιῳ πάλιν, καὶ τῷ χιλιάρχων τις τῶν ἐν τῇ σκλήτῳ, πασάμῳ τὸ ξίφος ἐκέλευε τὸν Οὐεργίνιον δέχεσθαι τὴν ἡγεμονίαν, ἢ τὸν σίδηρον. ἐπεὶ δὲ Φάβιος Οὐάλης ἀρχὸν ἐνὸς τάγματος ὥρῳσε πρῶτον εἰς Γάλβαν, καὶ γραμματα ἤκεν ὑπὸ Ῥώμης πρὸς αὐτὸν ἡ σύγκλητος ἐψηφίσατο, χαλεπῶς μὲν καὶ μόλις, ἔπεισε δ' ἐν τῇ στρατιᾷ αὐτοκράτορα τὸν Γάλβαν εἰπεῖν καὶ πέμψαι αὐτῷ διάδοχον Φλάκκον Ὁρδεώνιον ἐδέξατο. καὶ ὡς ἀρχὴν ἐκείνῳ τὴν δυνάμιν, αὐτὸς ἀπήνησε τῷ Γάλβᾳ πρὸς ὡς χωρὶς, καὶ σωανέσχευεν, ὅτε ὁρῆς ὅτε τιμῆς ἐπιδόλῳ τυχεύων. αἴτιος δὲ τῇ μὲν, αὐτὸς ὁ Γάλβας, αἰδέμενος τὸν ἄνδρα, τῇ δὲ οἱ φίλοι καὶ μάλιστα Ὀβίνιος Τίτος, ὑπὸ φόβου τῇ Οὐεργίνιῳ οἰόμενος μὲν κωλύειν, ἡγνόει δὲ ἄρα τῷ

τῷ

Porro Galbæ a Neronis excessu omnia succedebant, sed exhibebat ei ambiguus adhuc Verginius Rufus sollicitudinem: ne cum ad id, quod magno & fortissimo exercitui præesset, adjunxisset partem de Vindice victoriam, atque in potestatem suam redegisset ingentem Romani imperii portionem, totam Galliam fluctuantem atque ad rebellionem spectantem, aures præberet adhortantibus ipsum ad suscipiendum imperium. Neque enim ullius quam illius majus nomen, neque tanta in laude, in quanta Verginius, erat ullus: qui maximum momentum ad imperium Romanum simul & dura tyrannide & bellis Gallicis explicandum fuisset. At ille primis suis insistentibus consiliis, imperatoris designandi senatui arbitrium reservavit: licet vulgato

VOL. V.

Neronis exitu hinc vulgus militum Verginium de integro premeret, hinc tribunus quidam in tabernaculo districto gladio diceret Verginio, ut aut imperium acciperet aut gladium. Ut vero Fabius Valens super unam legionem positus in verba Galbæ primus juravit, & literæ ab urbe allatæ de senatus decreto sunt: vix tandem induxit legiones, ut imperatorem Galbam appellarent: missumque ab eo successorem Flaccum Hordeonium admisit. Cui tradito exercitu ipse progredienti Galbæ occurrit, atque eum comitatus est: sed nulla illustri offensa vel honore acceptus. In causa erant, illius ipse Galba, qui cum in reverentia habebat: hujus amici ejus, & præ cæteris Titus Junius: qui, dum Verginii invidia adductus deprimere se

B b b

ar-

τῷ Οὐεργινίῳ χερσὶ δαίμονι συνεργῶν ἤδη τὸν ἄνδρα πολέμων ἢ κακῶν, ὅσα τὰς ἄλλας ἡγεμόνας κατέχεν, ἐπὶ εἰς βίον ἀκύμονα ἢ γῆρας εἰ-
 ελιψῆς ἢ ἡσυχίας μετὸν ὑπεκλιθεὶς.

Γάλλων δ' οὐδὲ Νάρεθωνα πόλιν Γαλατικῶν οἱ ἄρ' ἔτι συκλήτης πρέσ-
 βεις ἐνυχόντες ἡσπάζοντο, ἢ παρεκάλον ἐπιφανέως τῷ δήμῳ ποιεῖν τα-
 χέως· ὃ δ' ἔτι τὰς τε ἄλλας παρεῖχεν ἐπιδόξας ἢ συνουσίας αὐτοῖς φιλανθρω-
 πας ἢ δημοτικάς, πρὸς τε τὰς ἐσιάσεις πολλῆς κατασκευῆς ἢ θεραπείας
 ἡλικίας πάσης, ἣν ἐν τῷ Νέρωνι· ὁ Νυμφίδιος αὐτῷ προσέπεμψεν, ἔ-
 δεῖν χρωμάτων ἐκείνων, ἀλλὰ τοῖς ἑαυτῶν πᾶσιν εὐδοκίμει, μεγαλόφρων
 ἀνὴρ ἢ κρείττων ἀπειροκαλίας φαινόμενος. ταχὺ μύθοι τὰ γυναικα ταῦτα
 ἢ αἵματα ἢ πολιτικά δημαγωγίαν Ὀβινίου ἀποφαίνων, ἢ κομψότητα
 μεγάλῃ, ἀπαξίσαν αὐτῶν, ἔπεισε χεῖμασί τε χεῖρας τοῖς Νέρονι, ἢ
 οὐδὲ τὰς ὑποδοχὰς μὴ φεῖδεται τῇ βασιλικῇ πολυτελείᾳ. ἢ ὅπως αἰ-
 δεσθῶν αὐτῶν καὶ μικρὸν ὑπὸ τῷ Ὀβινίῳ χρησασθῶν παρεῖχεν ὁ πρεσβύ-
 της.

Ἦν δ' Ὀβινίου ἀργυρεὶς μὲν ἐσχάτως ἢ παρ' ὄντιν ἐπὶ ἡτῶν, ἐνοχῶ δ'
 ἢ τοῖς οὐδὲ γυναικας ἀμαρτήμασιν. ἔτι γὰρ ὡν νέος ἢ στρατοδότης ὑπὸ
 Καλδισίῳ Σαβίνῳ τῷ πρώτῳ στρατείᾳ, ἀκόλαστον ἔσαν τῷ γυναικα
 τῷ ἡγεμόνι παρεῖσθαι γὰρ νύκτας εἰς τὸ στρατόπεδον ἐν ἐοδῇτι στρατιω-
 τῇ, ἢ διέφθειρεν ἐν τοῖς ἀρχείοις, ἀπερίκλιπα καλῶσι Ῥωμαῖοι. Ἐπὶ τῷ
 δ' Γαίῳ Καίσαρ ἐδῆσεν αὐτόν· ἐκείνους δ' ἀποθανόντι εὐτυχία χρησάμενος
 ἀπε-

arbitratur cum, propitiæ ejus fortunæ impru-
 dens subveniebat: quæ cum ex bellis & cala-
 mitatibus, quæ cæteros comprehendere du-
 ces, in vitam tranquillam & senectutem pace
 ac quiete affluentem removet.

Porro Galbæ circa Narbonam oppidum
 Gallicum missi ab senatu legati occurrentes
 salutaverunt oraveruntque, ut quamprimum
 se desideranti offerret populo: qui cum alias
 benigne & comiter eos appellavit excepitque,
 tum ad convivia cum præsto ei esset majo-
 rem in modum amplum instrumentum & fa-
 mulitium, quod Nymphidius ad eum ex Ne-
 ronis suppellectile miserat: nulla re ex illis,
 sed omnibus suis usus est. Unde laudem affe-
 cutus, habitusque est vir celsæ animo atque

ineptiarum contemptor. Cito tamen hanc ge-
 nero sitatem, modestiam & civilitatem Titus
 Junius auræ popularis captationem appellans,
 atque magna pigmenta, quæ illa respuerent:
 suavit ei, ut rebus Neronis uteretur, neque in
 conviviis regio parceret splendori. Itaque se-
 nex paulatim plane declaravit in manu se Ju-
 nii fore.

Fuit Titus Junius in immensum & præter
 omnes extrema avaritia atque in libidinem circa
 mulieres præceps. Nam juvenis adhuc cum pri-
 ma stipendia sub Calvisio Sabino faceret, lasci-
 vam ducis uxorem noctu in castra veste mili-
 tari tectam introduxit, atque in principiis stu-
 pravit. Ob id conjecit eum C. Cæsar in vin-
 cula: quo defuncto magna cum felicitate est
 libe-

ἀπελύθη. Περὶ δὲ τοῦ Κλαυδίου Καίσαρος ποτήριον ἀργυρεὺν ὑφάλατο. συθρόμιον δὲ ὁ Καίσαρ, τῇ ὑστεραίᾳ πάλιν αὐτὸν ἐπὶ δεῖπνον ἐκάλεσεν· ἐλθόντι δὲ ἐκάλεσεν ἐκείνῳ μᾶλλον ἀργυρεῖν, ἀλλὰ κεράμεια πάντα προσφέρεται καὶ πρὸς αὐτὸν τὰς ὑπηρετίας. τὺτο μὲν εἰς διὰ τοῦ Καίσαρος μεταδότητα κομικωτέρων χρυσίου γέλωτος ἐκ ὁρῆς ἀξιὸν ἔδοξεν· ἀλλὰ τὸν Γάλβαν ἔχον ὑπ' αὐτοῦ καὶ δυνάμειον μέγιστον ἐπὶ χρήμασιν ἐπρατίσθαι, τραγικῶν παθῶν καὶ συμφορῶν μεγάλων, τοῖς μὲν αἰτίαν, τοῖς δὲ πρόφασιν παρέχεν.

Ὁ γὰρ Νυμφίδιος, εὐθὺς ἐπανελθὼν τῷ Γέλβανῳ πρὸς αὐτὸν, ὃν ἐπεμψε τῷ Γάλβῳ τρόπον τινα κατ' ἀποκοπὴν, ἀκρόασι δὲ μὲν αὐλῆς καὶ τῆς δορυφόρων ἐπαρχον διποδεδείχθαι Κορνήλιον Λακωνα, τὸ δὲ σύμπαν εἶναι τῷ Ὀβηνῳ κρεῖττον, αὐτὸς δὲ μετ' ἑσπέρην τῷ Γάλβῳ σῆναι πλεονέκτημα ἐγγεγονέναι, μετὰ δὲ ὀλίγον ἰδίᾳ, πάλιν αὐτὸν ἐφορῶντων καὶ διαφυλαττόντων, ἐφορέθη καὶ συνελαγὰς τὰς ἡγεμονίας τῶν στρατεύματων, ἔφη Γάλβαν μὲν αὐτὸν εἶναι πρεσβύτερον Ἰππεῖ καὶ μέτρεον, ἐλάχις δὲ τοῖς αὐτῷ χρωμένον λογισμοῖς, ὡς δὲ Ὀβηνῳ καὶ Λακωνῳ εἴη εἰς δυνάμειος. πρὶν εἰς λαθεῖν αὐτὸς μὲν ἔχε Τιγελλῆν ἰσχυρὸν ἐν τοῖς πράγμασι κηθεμένον, πεμπέοντα εἶναι δὲ πρὸς τὸν ἡγεμόνα πρεσβύτερον διὰ στρατοπέδου, τὸς διδάξοντας ὅτι τῷ φίλῳ δύο μόνους τέτρες διποδιστάμενον, ἡδύναι παρῆσαι πᾶσι καὶ πολεμότητος. ἐπεὶ δὲ ταῦτα λέγων ἐκ ἐπειθεί, ἀλλ' αὐτοῖον ἔδοξε καὶ ἀλλόκοτον ἡγεμόνα πρεσβύτερον, ὥσπερ ἄρτι γυμνὸν ὄξυσίας μεράκιον, οἷς

χρήσει)

liberatus. Cum coenaret apud Claudium Cæsarem, scyphum argenteum furatus est. Quod ubi intellexit Cæsar, vocavit eum postridie iterum ad coenam: cui, cum venisset, præcepit ut nihil argenti, sed omnia fictilia offerrent, & apponerent servi. Hoc propter Cæsaris lenitatem, quæ magis comica fuit, risu potius quam ira visum est dignum. At quæ Galbæ potens & plurimum apud eum pollens mercede desighavit, tragicis casibus & calamitatibus ingentibus partim causam partim prætextum præbuere.

Siquidem Nymphidius, simul ut remeavit ad ipsum Gellianus, quem Galbæ miserat quodammodo exploratorem: cum intellexisset præfectum prætorio Cornelium Laconem creatum, atque esse in Junii potestate omnia, illi

vero nusquam Galbæ adeundi factam copiam vel conveniendi seorsum, quod eum suspectarent & asservarent omnes: perculsus est, contractisque cohortium prætorianarum tribunis & centurionibus, Galbam ait ipsum quidem bonum & moderatum senem esse, sed non suis utentem consiliis, ab Junio & Lacone perverti. Igitur priusquam imprudentibus ipsis in negotiis principalibus illi occuparent potestatem & authoritatem quam in imperio Tigellinus habuisset, mittendos ad imperatorem exercitus nomine legatos: qui eum doceant, si ex amicis solos hos duos ab se removisset, fore adventum ejus omnibus gratiorem & exoptatiorem. Cum oratio sua minus probaretur: sed absurdum & absorum appareret seni imperatori velut modo gustanti principatum adolescenti, qui-

B b b 2

bus

χρησέει φίλοις ἢ μὴ, ῥυθμίζεν, ἐτέραν ὁδὸν τραπόμεν, ἔγραφε πρὸς Γάλ-
 βα δεδιτλόμεν, νῦν μὲν, ὡς ὑπελα καὶ μετέωρα πολλὰ τὴ πόλεως ἐχέσθης,
 νῦν δὲ, Κλώδιον Μάκρον ἐν Λιβύῃ τὰ σιτηγὰ κατέχεν· αὐτῷ δὲ πᾶσι κινεῖν
 τὰ Γερμανικὰ τάγματα, καὶ πρὸς τῇ ἐν Συρίᾳ καὶ Ἰσθαίᾳ διωάμεων
 ὅμοια πυνθανέσθαι. τῷ δὲ Γάλβᾳ μὴ πάνυ τὸν νῦν προσέχοντα αὐτῷ μηδὲ
 πισθύνοντα, ἔγνω πρεπιχειρεῖν· καίτοι Κλώδιος Κέλσος Ἀντιοχίδης, ἀνὴρ
 ἐμφρων, εὖντος δὲ ἐκείνῳ καὶ πιστὸς ἀπηγόρευε, λέγων· ἐκ αὐτοῦ οἶσθαι μίαν ἐν
 Ῥώμῃ συνοικίαν Καίσαρα προσαιπεῖν Νυμφίδιον. ἀλλὰ πολλοὶ κατεγέ-
 λων, καὶ Μιθριδάτης ὁ Πόντικὸς Ἰπποκρίτων τὴν φαλακρότητα καὶ ῥυσότητα
 τοῦ Γάλβα, νῦν ἔφη τινὰ δοκεῖν εἶναι Ῥωμαίοις, ὁφθέντα δὲ φανεῖσθαι τῇ
 ἡμερῶν τέττων αἷς καλεῖται Καῖσαρ, ὄνειδος.

Ἐδοξεν οὖν πρὸς μέσας νύκτας εἰς τὴν παρεμβολὴν πρυτανείας ἀνα-
 δεικνύειν αὐτοκράτορα τὸν Νυμφίδιον. πρῶτος δὲ τῶν χιλιάρχων Ἀντώνιος
 Ὀνωράτος, ἐσπέρως ἡγομένης, τὰς ὑφ' ἐαυτῷ στρατιώτας συναγαγὼν,
 ἐκάκιζε μὲν αὐτὸν, ἐκάκιζε δὲ ἐκείνους ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ τρεπὰς τοσαύτας
 τρεπομένης, κατ' ἐδένα λογισμὸν ἐδὲ αἵρεσιν ἀμεινόνων, ἀλλὰ δαίμονός
 τινος αὐτὰς ἐκ προδοσίας εἰς προδοσίαν ἐλαύνοντος. καὶ τὰ μὲν πρῶτα
 προφάσεις ἔχει, τὰ Νέρωνος ἐκλήματα· νῦν δὲ Γάλβαν προδιδόναι, τίνα
 φόνον μητρὸς ἐκαλεῖσθαι, ἢ σφαγὴν γυναικὸς, ἢ ποίαν αἰδεμένης θυμέ-
 λην ἢ τραγωδίαν τοῦ αὐτοκράτορος; ἀλλ' ἐδὲ ἐκείνον ἔτι τέτοις ὑπε-
 μέναι.

bus amicis usurtis vel non esset, præscribere: aliam viam ingressus, pavoris Galbæ offunden-
 di causa scripsit, nunc multa ulcera & multo-
 rum suspensos animos in urbe esse, nunc Clo-
 dium Macrum in Africa naves frumentarias
 retinere, mox legiones Germanicas concitari,
 de Syriæ & Judææ legionibus paria nunciari.
 Cum vero non magnopere præberet ei Galba
 aures, neque fidem tribueret, statuit eum præ-
 occupare. Atqui Clodius Celsus Antiochenus
 vir prudens & studiosus ejus atque amicus de-
 terrebat eum, unum negans existimare se vi-
 cum Romæ esse, Nymphidium qui esset Cæ-
 sarem appellaturus. Hunc multi contra deri-
 debant, & Mithridates Ponticus illudens cal-
 vitici & rugis Galbæ: Nunc aliquam habet,
 inquit, de eo populus Romanus expectatio-

nem: verum simul atque in conspectum ejus
 venerit, videbitur horum dierum esse, quibus
 dicitur Cæsar, opprobrium.

Igitur visum est media nocte in castra de-
 ducere, & Nymphidium salutare Imperato-
 rem. At princeps tribunus Antonius Honora-
 tus jam vesperi contractis militibus suis tam
 se ipse infectatus est, quam illos, qui nulla ra-
 tione neque delectu meliorum, verum genio-
 quopiam malo, qui ipsos ex prodicione in pro-
 ditionem ageret, brevi temporis spatio toties
 se variarent. Ac prima quidem speciem, in-
 quit, habent Neronis crimina. Nunc vero
 Galbam prodemus: at quod parricidium ma-
 tris, aut quam uxoris cædem, aut quam eru-
 bescentes scenam aut tragicæ principis?
 Atqui ne illum quidem horum causa defe-
 rere

μείναμεν ἑκατάλιπεν, ἀλλὰ Νυμφιδίῳ παιδένιες ὅτι πρῶτον ἡμᾶς ἑκατέλιπε, καὶ πέφυγεν εἰς Αἴγυπτον. πότερον ἔν Νέρωνι Γάλβαν ἔπιθυσώμεθα, καὶ τὸν ἐκ Νυμφιδίας ἐλόμηναι Καίσαρα, τὸν ἐκ Λιβίας ἀνέλωμεν, ὡς τὸν ἔξ Ἀγριππίνης ἀνείλωμεν; ἢ τέτω δίκλῳ ἔπιθένιες ὧν δέδρακε, τιμωροὶ μὲν Νέρωνος, Γάλβα δὲ φύλακες ἀγαθοὶ καὶ πιστοὶ φανώμεν; ταῦτα λέγοντι τῷ χιλιάρχῳ προσέθεντο πάντες οἱ στρατιῶται, καὶ τὰς ἄλλας προσιόντες ἐμυθεύον παρεκάλουν τῇ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα πίσει καὶ τὰς πλείους μετέστησαν. ἀρδείσης δὲ βοῆς, εἴτε παιδεῖς ὁ Νυμφιδίῳ, ὡς φασιν ἔνιοι, καλεῖν αὐτὸν ἤδη τὰς στρατιώτας, εἴτε προλαβεῖν πσεύδων τὸ θορυβεῖν ἔτι καὶ διαάζον, ὑπὸ φωτὶ πολλῷ προήει λόγον τινὰ κομίζων ἐν βιβλίῳ γεγραμμένον ὑπὸ Κιγγωνίᾳ Βάρρωνος, ὃν ἐκμεμελετήκει πρὸς τὰς στρατιώτας εἰπεῖν. ἰδὼν δὲ κεκλεισμέναις τῇ στρατοπέδῳ τὰς πύλας, καὶ παρὰ τὰ τεῖχη πολλὰς ὀπλισμένους, ἔδρασε καὶ προσίων ἡρώτα τί βέλον, καὶ τίνα κελεύσαντο ἐν ὅπλοις γεγονόσιν ἀπαλήψεως δ' αὐτῷ παρὰ πάντων μιᾶς φωνῆς, Γάλβαν αὐτοκράτορα γινώσκειν, κακεῖνον ὁμόσε χωρὼν ἐπιδυφήμει, καὶ τὰς ἐπορμύδας ἐκέλευσε. τῷ δὲ παρὰ τὰς πύλας παρένιων αὐτὸν εἰσελθεῖν μετ' ὀλίγων, αὐτὸς ἀκοιμίζετο λόγχῃ καὶ αὐτῷ μὲν ἔδρασε πρὸ αὐτοῦ θυρεῷ Σεπίμιον ἄλλων δὲ γυμνοῖς ξίφεσιν ἔπιφερομένων, φυγὼν καὶ διωχθεὶς, ἐν οἰκῇματι στρατιώτῃ σφάττετο. καὶ τὸν νεκρὸν εἰς μέσον ἐλκύσαντες, καὶ περιβαλόντες κίκλιντα, θέαμα τοῖς βελομένοις μετ' ἡμέραν παρέχον.

Οὕτω

tere sustinuiamus: sed quia Nymphidio credidimus prius nobis desertis illum profugisse in Ægyptum. Utrum igitur Neroni Galbæ nec parentabimus, & Nymphidia ortum designantes Cæsarem, ortum ex Liviae familia trucidabimus, ut illum ex Agrippina trucidavimus? An supplicio illius scelerum vindicemus nos Neronis & Galbæ bonos fidosque demonstrabimus stipatores? Sic fato tribuno cuncti milites assensu sunt: aliosque adeuntes adhortati sunt ut perstarent in fide erga imperatorem: maioremque partem ad se traxere. Cum sublatus clamor esset, sive quod crederet Nymphidius, ut aliqui referunt, vocari jam se a militibus, sive quo prævertere maturaret tumultuantes adhuc & diffidentes: perrexit eo ad multa lumina orationem tenens in libello conscriptam a Cingonio Varrone: quam me-

ditatus fuerat, ut ad milites haberet. Cæterum ubi portam clausam castrorum, atque in corona muri frequentes conspexit armatos, trepidavit. Itaque succedens moenibus quæsit, quid hoc rei esset, & cuius iussu cepissent arma? Cum una ei ab omnibus vox occurreret, Galbam se imperatorem agnoscere, ipse quoque propius accedens id festa voce approbavit, idemque præcepit comitibus suis. Postquam vero statio, quæ ad portam erat, illum cum paucis admisit in castra: ingesta in illum est lancea, quam præcedens scuto Septimius excepit. Sed cum alii strictis gladiis incurrerent, fugam cepit, & comprehensus confoditur in militis cuiusdam tabernaculo: protrahiturque in medium cadaver & cancellis septum spectaculo volentibus postero die præbueret.

Ita

Οὕτω ὃ τῷ Νυμφιδίῳ καταστρέψαντο, ὁ Γάλβας πυνδαρίζων, καὶ τῷ
 συνωμοτῷ αὐτῷ κελδίσας δαποδανῶν ὅσοι μὴ δι' αὐτὸν αὐτὸς ἀπέθανον,
 ὃν οἷς ἑὸν καὶ Κιγώνητος ὁ τὸν λόγον γράψας, καὶ Μιθριδάτης ὁ Πιόντιος,
 ἐδόξε μὴ παύσας, εἰ καὶ δικαίως, μηδ' δημοτικῶς ἀπεκτείναντες πρὸς κρείττους
 ἀνδρας ἐκ αἰσῆρας. ἔταρον γὰρ ἡγεμονίας χῆμα προσηγορεύοντο πάντες, ὡς α-
 πατωμένοι συνήθως ὑπὸ τῷ ἐν ἀρχῇ λεγομένῳ. ἔτι ὃ μᾶλλον ἐνίστατο
 αὐτὸς ἀπὸς ὑπατικός καὶ Νέρωνι πιστὸς δαποδανῶν κελδυσταίς, Πιτρώνης
 Τερτυλιανός. Μάκρωνας γὰρ ὃν Λιβύῃ διὰ Τρεβανικῆς, καὶ Φρυγίῃς ὃν Γερ-
 μανίᾳ διὰ Οὐάλλης ἀκλάν, πρόφασιν ἔχον ἐν ὅπλοις καὶ στρατοπέδῳ
 ὄλης φοβηθῆναι. Τερτυλιανὸν ὃ γέγραφα γυμνὸν καὶ ἀνοπλὸν λόγῳ μετα-
 λαβὼν εὖ ἐπώλυνε, ὅτις ἦν ἐπαγγέλλετο μετριοτήτα τοῖς πράγμασιν
 ἔργῳ φυλάξαι ἐμελλεν. ταῦτα μὲν εὖ τοιαύτας ἔχει μεμψικας. ἐπεὶ δ'
 προσηλὸν ἀπέχετο τὸ πόλεως ὡς πέντε καὶ ἑκοσι σταδίους, ἐκτύχσαντες ἀκοσμίαν
 καὶ θορύβῳ τῷ ἐρετῷ τὴν ὁδὸν προκατεχούρων καὶ ἀεικεχυμένων κατὰ χέ-
 ρας. ἔταρ ὃ ἦσαν εἰς εἰς ἐν τάγματι ὁ Νέρων συλλοχήσας, ἀπέφθινε στρατιώ-
 τας καὶ τότε παρήκον ἐπεδωκόμενα τὴν στρατιάν, ὅτε ὀφθαλμοὶ τοῖς ἀ-
 πατήσιν, ὅτε ἀκρωτίζοντες παρίεσαν τὸν αὐτοκρέτορα, ἀλλ' ἐθορύβον βοῇ,
 σημεία τὰ τάγματι καὶ χώραν αὐτῶν. ἐκείνῳ ὃ ὑπεριδερόντος, καὶ πάλιν
 εἰπεῖν κελδύσαντο, ἀγρήσας χῆμα τὴν ἀναβολὴν εἶναι φάσχοιτες, ἡγα-
 νάκην καὶ παρείποντο μὴ φειδόμενοι βοῆς. ἐκείνῳ ὃ καὶ τὰς μαχαίρας σπασα-
 μένων,

Ita fabulato Nymphidio, Galba, ut ei num-
 ciatum est, consortes quoque conjurationis e-
 jus, qui non praevertenter sibi metipsis mortem
 consciscere, interfici imperavit: inter quos fu-
 it orationis scriptor Cingonius, & Ponticus Mi-
 thridates. At visus est non legitime, quamvis
 jure, neque civili more inauditos viros non ob-
 scuros necasse. Siquidem aliam imperii figu-
 ram omnes exspectaverunt, decepti, ut fieri
 solet, a prima fama. Multo magis momordit
 eos viri consularis & Neroni firmi mandata
 caedes Petronii Tertulliani. Nam Macronis
 quidem in Africa per Trebomanum, & in
 Germania Frontei per Valentem trucidati
 velamentum habebat: quod hi, quia in armis
 & legionibus praefecti erant, praebent ipsi
 terrorem. At Tertulliano nudo seni & inermi
 facultatem non denegasset sui purgandi: si

quam promittebat, praestare in principatu re
 in animo haberet moderationem. Atque in
 his hujuscemodi sunt reprehensiones. Post-
 quam jam progrediens pervenit ad tertium
 ferme ab urbe lapidem, incidit in tumultum
 inconditum classicorum, qui viam infidebant,
 erantque undique ei circumfusi. Hi erant,
 quos in unam legionem Nero decurios or-
 dinibus militaribus ornaverant: ac tunc flagi-
 tantes stipendia sua roborari, neque conspi-
 cere prodeuntibus obviam, neque appellare
 mittebant imperatorem: sed tumultum ci-
 ebant clamore signa legioni & locum postu-
 lantes. Quos cum ille rejiceret, diceretque,
 ut alio tempore de eo agerent: negationis
 speciem esse eam dilationem ferentes, stoma-
 chabantur subsequebanturque eum cum stre-
 nuito. Ut nonnulli gladios quoque strinxer-
 unt,

ῥάβδον, ἐκέλευε τὰς ἱππεὺς ἐμβαλεῖν αὐτοῖς ὁ Γάλβας ὑπέστη δ' ἐδούς ἐκείνων, ἀλλ' οἱ μὲν οὕτως ἀνατραπήτες, αἱ δ' ἐφάγοντες διαφθείρεσαν, ἔχρησάν τε αἰσίου παιῶνας τῷ Γάλβῳ τὸν αἰώνον, αἰσιόωσι διὰ πολλῶν φόβου καὶ νεκρῶν τασάτων εἰς τὴν πόλιν. ἀλλ' ἐκ καί τινος αὐτῷ καταφρόνης πρῶτον αἰσίου καὶ γένοιτο ὁρμηλὴς τότε πᾶσι φεμύδης καὶ φεβρός ἐγένετο.

Βυλάμφοι δ' ἐπὶ ταῖς θύραις ἀμπαρίας καὶ παρυτελείας τῷ Νέρωνι ἀποδεδωκυῖαι μεγάλῳ μεταβολῇ, αἰσούχῃ ἐδόκει τῷ πρέπολι. Κάνη γὰρ αὐλῆσάμφοι αὐτῷ πρὸς δέπικον, (ἀκράμα δ' ἦν ὁ Κάνη οὐδοκίμῳ) ἐπαμύνας καὶ ἀποδείξας, ἐκέλευεν αὐτῷ κορυβδεῖν τὸ γλαυκόμακρον καὶ λαβὼν χρυσῆς τινας, ἐπέδωκε τῷ Κάνῳ, φέσας ἐκ τῆς ἰδίας, ἐκ ἐκ τῆς δημοσίας χαράζου. ταῖς δ' ὁμαρῆς εἰς Νέρον ἐδόκει τοῖς πρὸς σκηνῶν καὶ παλαίστρας ἀπακτεῖσθαι στυπτόνους κελύσσας, πάλιν τῷ δεκάτῃ μέρῳ αἶτα μικρὰ καὶ γλίσχρα κορυβδεῖν (ἀνηλώκεσαν γὰρ οἱ παῖδες τῆς λαβῆς, ἐφήμεροι καὶ σκευευαὶ τοῖς βασιλεῦσι ἀνδραγατοῖς) πρὸς περὶ αὐτῶν ἢ λαβῶνας αὐτῶν ἀνέχεται, καὶ πρὸς αὐτοῖς ἐπέπρασσε. τῷ δ' ἐπράγματι ὅσον ἐκ ἔχου, ἀλλὰ πόρρω κειμένη καὶ παρῶν δὴ πολλὰς, αὐτὰς μὲν ὑπόθετο φθόκον δ' καὶ μῆτις ἔχον Ὀδύσσειαν, εἰς τοῖς μὲν ἄλλοις ἔπασιν ἀκλεῖσθαι παρέχων, τὸν ἡγεμόνα καὶ μακρολόγον, αὐτὰς δ' ἐχρημάτισεν αἰσώτως, καὶ λαμβάνων πάλιν καὶ πεπράσκει. ὁ μὲν γὰρ Ἡσιόδοι,

Ἀρχομένα τε πίθε καὶ λήγουσιν παρῶνται

Φησὶ

runt, imperavit equitibus Galba ut in eos invaderent. Nec substitit quisquam illorum: sed omnes extemplo prostrati, pars in fuga cæsi sunt parum faustum vel auspdatum omen præbentes Galbæ per tantum sanguinis & cadavera tam multa urbem ingredienti. Vexum siquis ante contempserat ut invalidum & senem, tunc horrendus omnibus & formidabilis evasit.

Porro dum agit, ut immoderationis in donis & profusionis Neronis magnam vicissitudinem ostenderet, aberrare visus est a decore. Cum enim Canus tibia super cœnam cecinisset (erat acroama Canus celebre) laudato & commendato loculos sibi iussit apportari, depromptosque aliquot aureos donavit Cano, adjiciens id de peculiari se non de pub-

lico largiri. Dona, quæ scœnicis Nero & palæstricis largitus fuerat, acerbè repeti præter decimas præcepit. Inde cum pauca & exigua auferret: quod plerique munera prodigissent homines in diem viventes & vita dissoluti: requisivit eos, qui quicquam ab illis comparassent vel accepissent, atque ab his exegit. Cum esset res infinita, & porro serperet, pertinere ad multos: ipse infamiam sibi comparabat, invidia & odio flagrabat Junius: quod cæteris omnibus redderet imperatorem malignum & sordidum, cum ipse uterer profuso, omniaque acciperet & vendicaret. Ait enim Hesiodus,

Incipiente cado & cessante fitis satianda.

.Junius

Φησὶ δ' εἶν' ὁ ᾧ Ὀβίννῳ ὀρεῶν ἀδενῇ καὶ γέροντα τὸν Γάλβαν, ἐν ἐπίμπλα
τ' τύχης, ὡς ἅμα μὲν ἀρχομένης, ἅμα δ' φθινέσης.

Ὁ δ' πρεσβύτης ἠδικοῦτο, τὰ μὲν πρῶτα τῷ Ὀβιννῷ κακῶς διοικεῖν, αὐτὸς δ' αὐτὸς ὀρεῶς προηγεῖτο διαβάλλον, ἢ κωλύον. οἷον ἡ τὸ πρὸς τὰς κολάσεις τῷ Νερωνιανῶν. ἀπέκλεινε γὰρ τὰς πονηρὰς, ἐν οἷς ἡ δ' Ἡ-
λαῖος καὶ Πολύκλειτος καὶ Πετῖνος, καὶ Πατρόςβιος. ὁ δ' δῆμος ἐκρήτει, καὶ δι' ἀγορᾶς αὐτῷ ἀγομένων, ἐβόα καλῶς μὲν εἶναι καὶ θεοφιλεῖ πομπὴν ἀπαυτῆν καὶ θεὸς καὶ ἀνθρώπους τὸν διδάσκαλον καὶ παιδαγωγὸν τὸν τυραννίδος, Τιγελλῖνον. ἐφθάκει δ' ὁ γυναιὶς προηληφὼς ἀρραβῶσι μεγάλους τὸν Ὀβίννιον. εἶτα Τερτυλλιανὸς μὲν, ὅτι μὴ προεδίδε μηδὲ ἐμίσει τὸν ἡγεμόνα τοῖς οὖτοις ὄντα, μισέμεν, ἄλλο δ' μηδὲ ἐν μέγα συωδικήσας, ἀπέθανεν ὁ δ' καὶ ποιήσας ἄξιον θανάτου Νέρωνα, καὶ γυναικὸς τοῖς οὖτοις ἐκαταλιπὼν καὶ προδίδε, πρὸς μὲν μέγα δίδαγμα τῷ μηδὲν ἀπράκτον εἶναι πρὸς Ὀβιννῷ μηδὲ ἀνέλπισον τοῖς διδασκῶσι. ἐδενός γὰρ ἔτι θεάματός ἐραδαῖς ὁ Ῥωμαίων δῆμος ὡς τῷ Τιγελλῖνον ἰδεῖν ἀπαγόμενον, ἐδὲ παυσάμεν ἐν πᾶσι θεάτροις καὶ σαρδαίοις αὐτέμεν ἐκείνον, ἐπλήχθη διαγράμματι τῷ αὐτοκράτορος Τιγελλῖνον μὲν ἐ πολὺν ἔτι βιώσεως φάσκειν χρόνον, ὑπὸ φθινάδῳ νόσῃ δαπανώμενον, ἐκείνης δ' ὡς αὐτὸς μὴ διαγελαινεῖν, μηδὲ τυραννικῶς ποιεῖν τι τὴν ἡγεμονίαν. ἀχθομένης δ' τῷ δήμῳ καταγεληνῆς, ὁ μὲν Τιγελλῖνος ἔβουσε σωτήρια, καὶ παρεσκδίασε λαμπρὰν ἐξίασιν ὁ δ' Ὀβίννιος ἀνασὰς πρὸς τῷ αὐτοκράτορος μὲν δῆπνον, ἐκώμασεν ὡς ἐκείνον, ἄγων

Junius vero imbecillum & senem cernens Galbam, illius fortuna volebat se exfatiare ut simul & exoriente & exspirante.

At seni injuria fiebat ab Junio primum male administrante: deinde quæ recte ipse instituebat, carpente vel interpellante: ut fuit Neronianorum punitio. Nam improbos necavit; in quibus Elius, Polycletus, Petinus, & Patrobius fuere. Hic populus applausit: & cum per forum raperentur, præclaram clamavit esse & Diis gratam pompam, poscere vero Deos hominesque magistrum quoque & pædagogum tyrannidis Tigillinum. At egregius ille grandibus arrabonibus occupaverat Titum Junium. Atqui Tertullianus quidem, quia non prodiderat neque oderat principem, qui talis erat, invidia flagravat, & facinore nullo præ-

terea insigni admisso sublatum est. Qui vero morte dignum reddiderat Neronem, & factum talem destituerat prodideratque, supererat: magno documento nihil esse apud Junium impossibile vel deploratum largientibus. Nam cum spectaculum populus Romanus nullum perinde expeteret atque Tigillinum rapi videre ad supplicium, neque desisteret in omnibus theatris & circis deponere illum; imperatoris edicto increpitus est, quo Tigillinum significavit, quod esset tabe confectus, haud diu superfuturum. Petere a populo se, ne efferaret, neque tyrannicum efficiat principatum suum. Illi vero offensam irridentes populi, Tigillinus pro salute adepta sacrificavit & splendidum convivium apparavit, T. Junius surgens ab Imperatoris cœna ad illum concessit comestatum, ducens,

ἀγων τὴν θυγατέρα χῆραν ἔσαν. καὶ πρῆπιεν ὁ Τιγελλῖνός αὐτῇ πέντε καὶ εἴκοσι μυριάδας ἀργυρεῖς καὶ τῷ παλλακίδων τὴν ἀγελαρχῆσαν ἐκέλευσε τὸν πειδόρρατον κόσμον ἀφελομένῳ ἐκείνη πεντήκαίδεκα μυριάδων εἶναι λεγόμενον.

Ἐκ δὲ τότε καὶ τὰ μετερίως πραττόμενα διαβολῇ εἶχεν, ὡς τὰ πρὸς τὰς Γαλάτας Οὐίνδικι συναραμύνας. ἐδόκει γὰρ ἔφιλανθρωπία τῷ αὐτοκράτορι, ἀλλὰ ὠνέμενοι πᾶσι Ὀβινίσι τυγχάνειν ἀνέσεώς τε δασυμῶν καὶ πολιτείας. οἱ μὲν ἔν πολλοὶ διὰ ταῦτα πρὸς τὴν ἡγεμονίαν ἀπηχθάνοντο. τὰς δὲ στρατιώτας τὴν δωρεάν μὴ κομιζομένους, ἐν ἀρχῇ μὲν ἐλπίς παρηγμῶς ὡς εἰ καὶ μὴ τοῦτο, ἀλλ' ὅσον Νέρων ἔδωκεν ἀποδώσοντι. ἐπεὶ δὲ μεμφομένους ἀκῶσας, ἀφῆκε φωνῇ ἡγεμόνι μεγάλῳ πρέπεσαν, εἰπὼν εἰδέναι καταλέγειν στρατιώτας ἐκ ἀγοράζων, πυθομένοις τῷτο δεινὸν εἰσῆλθε μῦθος καὶ ἄγγελον πρὸς αὐτόν. ἐδόκει γὰρ ἐκ αὐτὸς ἀποσερεῖν μόνος, ἀλλὰ νομοθετεῖν καὶ διδάσκειν τὰς μετ' αὐτὸν αὐτοκράτορας. ἀλλὰ τὸ μὲν ἐν Ῥώμῃ τυφλὸν ἡ ἔτι κίνημα, καί τις αἰδώς ἅμα πρὸς παρὲν τὸν Γάλβαν ἀμβλύτητα καὶ μέλλουσιν ἐνεποιεῖν τῷ νεωτερισμῷ, καὶ τὸ μηδεμίαν ἀρχὴν ἐμφανῇ μεταβολῇς ὁρᾶν, συνέειλε καὶ συνέκρυπτεν ἀμωσγέπως τὴν δυσμένειαν αὐτῷ. οἱ δὲ πρότερον ὑπὸ Οὐεργινίῳ χυρόμενοι, τότε δ' ὄντες ὑπὸ Φλάκκῳ πρὸς Γερμανίαν, μεγάλων μὲν ἀξιοῦντες αὐτὰς διὰ τὴν μάχην ἦν ἐμαχέσασθαι πρὸς Οὐίνδικα, μηδενὸς δὲ τυγχάνοντες, ἀπαρηγόρητοι τοῖς ἀρχαῖσι ἦσαν. αὐτὸν δὲ τὸν Φλάκκον ὑπὸ σιωτὸν ποδάγρας ἀδυνά-

τον

ducens secum filiam viduam: cui propinavit Tigillinus duodecies HS, & pellicum suarum primariæ monile iussit collo suo detrahere, atque ex illius suspendere, quod sexcentis milibus nummorum dicebatur esse.

Hinc vel moderate facta vellicabantur: ut illud in Gallos, qui cum Vindice conspirarent. Existimatio enim erat non principis favore eos, sed licitatos a Junio vestigalium remissionem & civitatem Romanam obtinuisse. Ac plebs quidem hisce rebus mota est, ut infesta esset imperatori. Milites vero non solum donativo spes initio protraherebat, si non tantum, at quantum dederat Nero, Galbam numeraturum. Quos ut conqueri accepit, vocem misit magno principe dignam, legere di-

Vol. V.

ceps militem se, non emere solere. Id intelligentes ingens & asperum adversus eum odium cepit. Quippe videbatur non ipse fraudare militem solum, sed legem quoque præscribere, & docere secuturos principes. Cæterum erat cæcus adhuc urbanus motus, simulque quædam præsentis reverentia Galbæ perstringebat & extrahebat seditionem: & quod nullum probabile mutationis exordium præ manibus esset, id restringebat & supprimebat utcunque eorum offensam. At qui ante sub Verginio militaverant, & tunc merebant sub Flacco in Germania, quibus magnos spiritus dederat quam cum Vindice consueverant pugna, cum eluderentur, non poterant placari a ducibus. Ipsum Flaccum ob podagræ vim

C c c

cor-

τῶ Οὐρεγνίῳ χρηστῷ δαίμονι συνεγῶν ἤδη τὸν ἄνδρα πολέμων καὶ κακῶν, ὅσα τὰς ἄλλας ἡγεμόνας κατέχεν, ἐπὶ εἰς βίον ἀκύμονα καὶ γῆρας εὐεχίης καὶ ἡσυχίας μεσὸν ὑπεκλιθεὶς ἦν.

Γάλαβαν δὲ οὖν Νάξωνα πόλιν Γαλατικὴν οἱ ἄρα τῇ συκλήτῃ πρέσβεις ὀλιυχόντες ἠπαύζοντο, καὶ παρεκάλεον ἐπιφανέως τῷ δήμῳ ποιεῖν ταχέως· ὃ δὲ τὰς τε ἄλλας παρεῖχεν ἐπιδόξας καὶ συνασίας αὐτοῖς φιλανδρώπας καὶ δημοτικάς, πρὸς τε τὰς ἐσιάσεις πολλῆς κατασκευῆς καὶ θεραπείας ἡλικίας παρέσης, ἣν ἐν τῇ Νέρωνος ὁ Νυμφίδιος αὐτῷ προσέπεμψεν, ἔδει χερῶν ἐκείνων, ἀλλὰ τοῖς ἑαυτῶ πασιν εὐδοκίμει, μεγαλόφρων ἀνὴρ καὶ κρείττων ἀπειροκαλίας φαινόμενος. ταχὺ μὲντοι τὰ γυναικῶν ταῦτα καὶ ἄτυφα καὶ πολιτικά δημαγωγίαν Ὀβινίου ἀποφαίνων, καὶ κομψότητα μεγάλῃ, ἀπαξίσαν αὐτῶν, ἔπεισε χεῖμασί τε χεῖρας τοῖς Νέρονος, καὶ οὖν τὰς ὑποδοχὰς μὴ φείδεσθαι τῇ βασιλικῇ πολυτελείᾳ, καὶ ὅπως αἰδοῖσιν αὐτὰ καὶ μικρὸν ὑπὸ τῷ Ὀβινίῳ γυναικῶν παρεῖχεν ὁ πρεσβύτης.

Ἦν δὲ Ὀβινίου ἀργυρεὶς μὲν ἐχάτως καὶ παρ' ὀλίγον ἦτις, ἐνοχὸς δὲ καὶ τοῖς οὖν γυναικῶν ἀμαρτήμασιν. ἔτι γὰρ ὡν νέος καὶ στρατούμενος ὑπὸ Καλδισίῳ Σαβίνῳ τῶ πρώτῳ στρατείᾳ, ἀκόλαστον ἔσαν τῶν γυναικῶν τῇ ἡγεμονίᾳ παρεσθήκαγε νύκτας εἰς τὸ στρατόπεδον ἐν ἐοῇτι στρατιωτικῇ, καὶ διέφθειρεν ἐν τοῖς ἀρχείοις, ἃ περὶ κίπρια καλεῖται Ῥωμαῖοι. Ἐπὶ τῇ τῷ Γαίῳ Καίσαρ ἔδωκεν αὐτόν· ἐκείνῳ δὲ ἀποθανόντι εὐτυχία χρησάμενος ἀπε-

arbitratur cum, propitiæ ejus fortunæ imprudens subveniebat: quæ cum ex bellis & calamitatibus, quæ cæteros comprehendere duces, in vitam tranquillam & senectutem pace ac quiete affluentem removit.

Porro Galbæ circa Narbonam oppidum Gallicum missi ab senatu legati occurrentes salutaverunt oraveruntque, ut quamprimum se desideranti offerret populo: qui cum alias benigne & comiter eos appellavit excepitque, tum ad convivia cum præsto ei esset majorem in modum amplum instrumentum & famulitium, quod Nymphidius ad eum ex Neronis suppelleçtile miserat: nulla re ex illis, sed omnibus suis usus est. Unde laudem affectus, habitusque est vir celsæ animo atque

ineptiarum contemptor. Cito tamen hanc generositatem, modestiam & civilitatem Titus Junius auræ popularis captationem appellans, atque magna pigmenta, quæ illa respuerent: suavit ei, ut rebus Neronis uteretur, neque in conviviis regio parceret splendori. Itaque senex paulatim plane declaravit in manu se Junii fore.

Fuit Titus Junius in immensum & præter omnes extrema avaritia atque in libidinem circa mulieres præceps. Nam juvenis adhuc cum prima stipendia sub Calvisio Sabino faceret, lascivam ducis uxorem noctu in castra veste militari tectam introduxit, atque in principiis stupravit. Ob id conjecit eum C. Cæsar in vincula: quo defuncto magna cum felicitate est libe-

ἀπελύθη. Αὐτῶν δὲ καὶ Κλαυδίου Καίσαρος ποτήριον ἀργυρεὸν ὑφείλετο. πυθόμενος δὲ ὁ Καίσαρ, τῇ ὑστεραίᾳ πάλιν αὐτὸν ἐπὶ δεῖπνον ἐκάλεσεν· ἐλθόντι δὲ ἐκέλευσεν ὁκάτω μνηστὴν ἀργυρεῖν, ἀλλὰ περιόμεια πάντα προσφέρειν καὶ καθορῆσθαι τὰς ὑπηρεσίας. τὸτο μὲν εἶν δὴ καὶ τὰς Καίσαρος μετεδότητα κομιματέραν χρυσίδα γέλωτος ἐκ δόξης ἀξιὸν ἔδοξεν αὐτῷ τὸν Γάλβαν ἔχων ὑπ' αὐτῷ καὶ δαυμάμενος μέγιστον ἐπὶ χρήμασιν ἐπρατίει, τραγικῶν πασῶν καὶ συμφορῶν μεγάλων, τοῖς μὲν αἰτίαν, τοῖς δὲ πρέφασιν παρέχει.

Ὁ γὰρ Νυμφίδιος, εὐθὺς ἐπανελθὼν τῷ Γέλβανῳ πρὸς αὐτὸν, ὃν ἐπεμψε τῷ Γάλβῳ τρόπον τινα κατὰσκοπον, ἀλυσάσας τὴν αὐλὴν καὶ τῷ δορυφόρῳ ἐπαρχὸν ἀποδεδείχθαι Κόρνηλιον Λακωνα, τὸ δὲ σύμπαν εἶναι τῷ Ὀβηνίῳ κρεῖττον, αὐτῷ δὲ μετ' ἐπὶ τῷ Γάλβῳ σῆμαι πλεονεξίας εἶναι, μετὰ δὲ ὀλίγωρον ἰδίᾳ, πάλιν αὐτὸς ὑποβρυχίων καὶ διαφυλατίνων, ἐφορῶντι καὶ στυγαγῶν τὰς ἡγεμονίας τῶν στρατεύματων, ἔφη Γάλβαν μὲν αὐτὸν εἶναι πρεσβύτερον ἑπικρατῆ καὶ μέγιστον, ἐλάττω δὲ τοῖς αὐτῷ χρωμένοι λογισμοῖς, ὡς δὲ Ὀβηνίῳ καὶ Λακωνῷ εἶναι εὖ διακρίνεται. πρὶν εἰν λαθεῖν αὐτὸς ὡς ἔχει Τιγελλῶν ἰχμὺν ἐν τοῖς πρέφμασι κλησαμένους, πεμπέσθαι εἶναι δεῖν πρὸς τὸν ἡγεμόνα πρεσβείας ἀπὸ στρατοπέδου. τὰς διδασκονίας δὲ τῷ φίλῳ δύο μόνους τέτους ἀποκατασάμενος, ἡδίων παρέσαι πᾶσι καὶ ποθεινότερος. ἐπεὶ δὲ ταῦτα λέγων ἐκ ἐπαθεί, ἀλλ' αὐτοπὸν ἐδόκει καὶ ἀλλόκοτον ἡγεμόνα πρεσβύτερον, ὥσπερ ἄρετι γλυόμενον ἑξουσίας μεράκιον, οἷς

χρήσει)

liberatus. Cum coenaret apud Claudium Cæsarem, scyphum argenteum furatus est. Quod ubi intellexit Gæsar, vocavit eum postridie iterum ad cœnam: cui, cum venisset, præcepit ut nihil argenti, sed omnia fictilia offerrent, & apponerent servi. Hoc propter Cæsaris lenitatem, quæ magis comica fuit, risu potius quam ira visum est dignum. At quæ Galbæ potens & plurimum apud eum pollens mercede desighavit, tragicis casibus & calamitatibus ingentibus partim causam partim prætextum præbuere.

Siquidem Nymphidius, simul ut remeavit ad ipsum Gellianus, quem Galbæ miserat quodammodo exploratorem: cum intellexisset præfectum prætorio Cornelium Laconem creatum, atque esse in Junii potestate omnia, illi

vero nusquam Galbæ adeundi factam copiam vel eonveniendi seorsum, quod cum suspectarent & asservarent omnes: perculsus est, contractisque cohortium prætorianarum tribunis & centurionibus, Galbam ait ipsum quidem bonum & moderatum senem esse, sed non suis utentem consiliis, ab Junio & Lacone perverti. Igitur priusquam imprudentibus ipsis in negotiis principalibus illi occuparent potestatem & autoritatem quam in imperio Tigillinus habuisset, mittendos ad imperatorem exercitus nomine legatos: qui eum doceant, si ex amicis solos hos duos ab se removisset, fore adventum ejus omnibus gratiorem & exoptatiorem. Cum oratio sua minus probaretur: sed absurdum & absolum appareret seni imperatori velut modo gustanti principatum adolescenti, quibus

B b b 2

bus

χρήσει) φίλοις ἢ μὴ, ρυθμίζειν, ἑτέραν ὁδὸν τραπόμεν, ἔγραφε πρὸς Γάλ-
 βα δεδιττόμεν, νῦν μὲν, ὡς ὑπελα ἢ μετέωρα πολλὰ τὴ πόλεως ἐχέσσης,
 νῦν δὲ, Κλώδιον Μάκρον ἐν Λιβύῃ τὰ σιτηγὰ κατέχειν αὐτὸς δὲ πᾶσι
 τὰ Γερμανικὰ τάγματα, ἢ πρὸς τῷ ἐν Συρίᾳ ἢ Ἰσθαίᾳ διωάμεων
 ὅμοια πιωθάνεας. τῷ δὲ Γάλβα μὴ πάνυ τὸν νῦν προσέχοντι αὐτῷ μηδὲ
 πισθύνῃ, ἔγνω προεπιχειρεῖν καίτοι Κλώδιος Κέλσος Ἀντιστοχίδης, ἀνὴρ
 ἔμπειρος, εὖντος δὲ ἐκείνῳ ἢ πιστὸς ἀπηγόρευε, λέγων ἐκ ἀν' οἵεσθαι μίαν ἐν
 Ῥώμῃ συνοικίαν Καίσαρα προσιπεῖν Νυμφίδιον. ἀλλὰ πολλοὶ κατεγέ-
 λων, ἢ Μιθριδάτης ὁ Πόντικὸς Ἰπποκώπῳ τὴν φαλακρότητα ἢ ῥυσότητα
 τῷ Γάλβα, νῦν ἔφη τινὰ δοκεῖν εἶναι Ῥωμαίοις, ὁφθέντα δὲ φανεῖσθαι τῷ
 ἡμερῶν τέτων αἷς καλεῖται Καῖσαρ, ὄνειδον.

Ἐδοξεν ἐν πρὸς μέσας νύκτας εἰς τὴν παρεμβολὴν πᾶσι ἀνα-
 δεικνύειν αὐτοκράτορα τὸν Νυμφίδιον. πρῶτον δὲ τῷ χιλιάρχῳ Ἀντώνιος
 Ὀνωράτος, ἐσπέρως ἡγομένης, τὰς ὑπὸ ἑαυτῷ στρατιώτας συναγαγὼν,
 ἐκάκιζε μὲν αὐτὸν, ἐκάκιζε δὲ ἐκείνους ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ τρεπὰς τοσαύτας
 τρεπομένης, κατ' ἐδέξα λογισμὸν ἐδὲ αἵρεσιν ἀμεινόνων, ἀλλὰ δαίμονός
 τινος αὐτὰς ἐκ προδοσίας εἰς προδοσίαν ἐλαύνοντι. ἢ τὰ μὲν πρῶτα
 προφάσεις ἔχει, τὰ Νέρωνος ἐκλήματα· νῦν δὲ Γάλβαν προδιδόναι, τίνα
 φόνον μητρὸς ἐκαλεῖσθαι, ἢ σφαγὴν γυναικὸς, ἢ ποίαν αἰδεμένης θυμέ-
 λῳ ἢ τραγωδίᾳ τῷ αὐτοκράτορι; ἀλλ' ἐδὲ ἐκείνον ἔτι τέτοις ὑπε-
 μένα-

bus amicis usurus vel non esset, præscribere:
 aliam viam ingressus, pavoris Galbæ offunden-
 di causa scripsit, nunc multa ulcera & multo-
 rum suspensos animos in urbe esse, nunc Clo-
 dium Macrum in Africa naves frumentarias
 retinere, mox legiones Germanicas concitari,
 de Syriæ & Judææ legionibus paria nunciari.
 Cum vero non magnopere præberet ei Galba
 aures, neque fidem tribueret, statuit eum præ-
 occupare. Atqui Clodius Celsus Antiochenus
 vir prudens & studiosus ejus atque amicus de-
 terrebat eum, unum negans existimare se vi-
 cum Romæ esse, Nymphidium qui esset Cæ-
 sarem appellaturus. Hunc multi contra deri-
 debant, & Mithridates Ponticus illudens cal-
 vitiei & rugis Galbæ: Nunc aliquam habet,
 inquit, de eo populus Romanus expectatio-

nem: verum simul atque in conspectum ejus
 venerit, videbitur horum dierum esse, quibus
 dicitur Cæsar, opprobrium.

Igitur visum est media nocte in castra de-
 ducere, & Nymphidium salutare Imperato-
 rem. At princeps tribunus Antonius Honora-
 tus jam vesperi contractis militibus suis tam
 se ipse infectatus est, quam illos, qui nulla ra-
 tione neque delectu meliorum, verum genio-
 quopiam malo, qui ipsos ex prodicione in pro-
 ditionem ageret, brevi temporis spatio toties
 se variarent. Ac prima quidem speciem, in-
 quit, habent Neronis crimina. Nunc vero
 Galbam prodemus: at quod parricidium ma-
 tris, aut quam uxoris cædem, aut quam eru-
 bescentes scenam aut tragœdiam principis?
 Atqui ne illum quidem horum causa dele-
 gere

μείναμεν ἑκατάλιπεν, ἀλλὰ Νυμφιδίῳ παιδένιες ὅτι πρῶτον ἡμᾶς ἑκατέλιπε, καὶ πέφουξεν εἰς Αἴγυπτον. πότερον ἐν Νέρωνι Γάλβαν ἐπιθυσώμεθα, καὶ τὸν ἐκ Νυμφιδίας ἐλόμενοι Καίσαρα, τὸν ἐκ Λιβίας ἀνέλωμεν, ὡς τὸν ἐξ Ἀγριππίνης ἀνείλωμεν; ἢ τέτῳ δίκῳ ἐπιθέντες ὧν δέδρακε, τιμωρὶ μὲν Νέρωνι, Γάλβα δὲ φύλακες ἀγαθοὶ καὶ πιστοὶ φανώμεν; ταῦτα λέγοντι τὰ χιλιάρχω προσέθεντο πάντες οἱ στρατιῶται, καὶ τὰς ἄλλας προσιόντες ἐμυθύνον παρεκάλουν τῇ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα πίσει καὶ τὰς πλείους μετέστησαν. ἀρεθείσης δὲ βοῆς, εἴτε παιδεὶς ὁ Νυμφίδι, ὡς φασιν ἔνιοι, καλεῖν αὐτὸν ἤδη τὰς στρατιώτας, εἴτε προλαβεῖν πυνδῶν τὸ θορυβεῖν ἔτι καὶ διαάζον, ὑπὸ φωτὶ πολλῷ προήει λόγον τινὰ κομίζων ἐν βιβλίῳ γεγραμμένον ὑπὸ Κίτωνος Βάρρωνος, ὃν ἐκμεμελετήκει πρὸς τὰς στρατιώτας εἰπεῖν. ἰδὼν δὲ κεκλησμενῶς τὰ στρατοπέδεα τὰς πύλας, καὶ παρὰ τὰ τείχη πολλὰς ὀπλισμενῶς, ἔδρασε καὶ προσίων ἡρώτα τὴν βέλον, καὶ τίνος κελεύσαντος ἐν ὅπλοις γεγονόσιν. ἀπαηώσης δ' αὐτὰ παρὰ πάντων μιᾶς φωνῆς, Γάλβαν αὐτοκράτορα γινώσκον, καλεῖν ὁμοσε χωρῶν ἐπιδυφήμεν, καὶ τὰς ἐπομενῶς ἐκέλευσε. τῷ δὲ παρὰ τὰς πύλας παρενθίων αὐτὸν εἰσελθεῖν μετ' ὀλίγων, αὐτὸς ἀκονίζεῖ λόγχῃ καὶ αὐτῷ μὲν ἰδέξατο πρὸς αὐτὰ θυρεῶν Σεπίμιον ἄλλων δὲ γυμνοῖς ξίφεσιν ἐπιφερομένων, φυγῶν καὶ διωχθεῖς, ἐν οἰκήματι στρατιώται σφάττε. καὶ τὸν νεκρὸν εἰς μέσον ἐκκύσαντες, καὶ παρὰ τὸν κίχλινον, θέαμα τοῖς βασιλευσιν μετ' ἡμέραν παρέχον.

Οὕτω

tere sustinuimus: sed quia Nymphidio credidimus prius nobis desertis illum profugisse in Ægyptum. Utrum igitur Neroni Galbæ necesse parentabimus, & Nymphidia ortum designantes Cæsarem, ortum ex Liviae familia trucidabimus, ut illum ex Agrippina trucidavimus? An supplicio illius scelerum vindicemus nos Neronis & Galbæ bonos fidosque demonstrabimus stipatores? Sic fato tribuno cuncti milites assensu sunt: aliosque adfuerunt adhortati sunt ut perstarent in fide erga imperatorem: maioremque partem ad se traxere. Cum sublatus clamor esset, sive quod crederet Nymphidius, ut aliqui referunt, vocari jam se a militibus, sive quo praevertere maturaret tumultuantes adhuc & dissidentes: perrexit eo ad multa lumina orationem tenens in libello conscriptam a Cingonio Varrone: quam me-

ditatus fuerat, ut ad milites haberet. Cæterum ubi portam clausam castrorum, atque in corona muri frequentes conspexit armatos, trepidavit. Itaque succedens mœnibus quæsit, quid hoc rei esset, & cuius jussu cepissent arma? Cum una ei ab omnibus vox occurreret, Galbam se imperatorem agnoscere, ipse quoque propius accedens id festa voce approbavit, idemque præcepit comitibus suis. Postquam vero statio, quæ ad portam erat, illum cum paucis admisit in castra: ingesta in illum est lancea, quam præcedens scuto Septimius excepit. Sed cum alii strictis gladiis incurrerent, fugam cepit, & comprehensus confoditur in militis cujusdam tabernaculo: protrahiturque in medium cadaver & cancellis septum spectaculo volentibus postero die præbuit.

Ita

Οὕτω δὲ τῷ Νυμφιδίῳ καταστρέψαντι, ὁ Γάλβας πυθόμενος, καὶ τῷ
 συνωμοτῇ αὐτῷ κελύσσας δοποδανῆν ὅτι μὴ δι' αὐτὸν αἰὲς ἀπέθανε,
 ὃν οἷς αὐτῷ καὶ Κιγώνῳ ὁ τὸν λόγον γράψας, καὶ Μιθριδάτης ὁ Ποντικός,
 ἔδοξε μὴ παύσας, εἰ καὶ δυνάμεις, μηδὲ δημοτικῶς ἀνηπαύσας πρὸς κρείττους
 ἄνδρας ἐκ ἀσκήσεως. ἔτρεφον γὰρ ἡγεμονίας χῆμα προσδεχόμενοι πάντες, ὥστε
 πατώμενοι συνήθως ὑπὸ τῷ ἐν ἀρχῇ λεγομένῳ. ἔτι δὲ μᾶλλον ἐνίστατο
 αὐτὸς ἀντὶς ὑπατικός καὶ Νέρανι πικρὸς δοποδανῆν κελύσσας, Πετρῶνῳ
 Τερτυλλιανός. Μάκρωνα γὰρ ὃν Λιβύῃ διὰ Τρεβονιανῆς, καὶ Φερρήσιον ὃν Γερ-
 μανίᾳ διὰ Οὐάλλῳ ἀνέλας, πρόφασιν ἔχον ἐν ὅπλοις καὶ στρατοπέδοις
 ὄντας φοβηθῆναι. Τερτυλλιανὸν δὲ γέροντα γυμνὸν καὶ ἀνοπλον λόγῳ μετα-
 λαβὼν ἔδωκεν ἐπάλουον, ὅτις ἦν ἐπαγγέλλετο μετρώματα τοῖς πράγμασι
 ἔργῳ φυλάττειν ἔμελλεν. ταῦτα μὲν ἔν τε καὶ ταῦτας ἔχει μέμνηται. ἔπειτα δὲ
 προστὼν ἀπέχετο τὴν πόλιν ὡς πέντε καὶ ἑκοσι σταδίους, ἀπετύγχανεν ἀποστρέφειν
 καὶ διαρῦναι τῷ ἐρετῇ τὴν ὁδὸν προκατεσχόντων καὶ ἀπεκχευμένων πανταχό-
 θεν. ἔπειτα δὲ ἦσαν ἐς εἰς ἐν τάγματι ὁ Νέραν συλλοχῆσας, ἀπέφθινε στρατιώ-
 τας καὶ τότε παρῆντο ἐπεδωκόμενοι τὴν στρατιάν, ὥστε ὀφθῆναι τοῖς ἀ-
 πανήσιν, ὥστε ἀπεδιδῶναι παύσαντες τὸν αὐτοκράτορα, ἀλλ' ἐπαρῶν βοῇ,
 σημεία τῷ τάγματι καὶ χώραν αὐτῆς. ἐκείνῳ δὲ ὑπερτιθεμένων, καὶ πάλιν
 εἰπὼν κελύσσαντι, ἀετῶσας χῆμα τὴν ἀναβολὴν εἶναι φάσκοιτες, ἡγα-
 νάκην καὶ παρείποντο μὴ φειδόμενοι βοῆς. ὤκων δὲ καὶ τὰς μαχαίρας σπασα-
 μένων,

Ita sublato Nymphidio, Galba, ut ei nun-
 ciatum est, consortes quoque conjurationis e-
 jus, qui non praeverterant sibi metipsis mortem
 consciscere, interfici imperavit: inter quos fu-
 it orationis scriptor Cingonius, & Ponticus Mi-
 thridates. At visus est non legitime, quamvis
 jure, neque civili more inauditos viros non ob-
 scuros necasse. Siquidem aliam imperii figu-
 ram omnes exspectaverunt, decepti, ut fieri
 solet, a prima fama. Multo magis momordit
 eos viri consularis & Neroni firmi mandata
 caedes Petronii Tertulliani. Nam Macronis
 quidem in Africa per Trebomianum, & in
 Germania Frontei per Valentem trucidati
 velamentum habebat: quod hi, quia in armis
 & legionibus praefecti erant, praebent ipsi
 terrorem. At Tertulliano nudo semi & inermi
 facultatem non denegasset sui purgandi: si

quam promittebat, praestare in principatu re
 in animo haberet moderationem. Atque in
 his hujuscemodi sunt reprehensiones. Post-
 quam jam progrediens pervenit ad tertium
 ferme ab urbe lapidem, incidit in tumultum
 inconditum classicorum, qui viam insidebant,
 erantque undique ei circumfusi. Hi erant,
 quos in unam legionem Nero decuriatos or-
 dinibus militaribus ornaverant: ac tunc flagi-
 tantes stipendia sua roborari, neque conspi-
 cere prodeuntibus obviam, neque appellare
 permittebant imperatorem: sed tumultum ci-
 ebant clamore signa legioni & locum postu-
 lantes. Quos cum ille rejiceret, diceretque,
 ut alio tempore de eo agerent: negationis
 speciem esse eam dilationem ferentes, stoma-
 chabantur subsequeranturque eum cum stre-
 nitu. Ut nonnulli gladios quoque strinxerunt,

ῥαίον, ἐκέλευε τὴν ἱππεὺς ἐμβαλεῖν αὐτοῖς ὁ Γάλλος. ὑπέστη δ' ἐδὴς ἐκείνων, ἀλλ' οἱ μὲν οὕτως ἀσπεραπέτης, αἱ δ' ἐφάγοντες διαφείβησαν, ἔχρησαν ἔδῃ αἰσίων παύσας τῷ Γάλῳ τὸν αἰωνόν, εἰσιόντι διὰ πολλῶν φόνων καὶ νεκρῶν τασάτων εἰς τὴν πόλιν. ἀλλ' εἰ καί τις αὐτῷ καταφρόνηι πρότερον ἀδελφεὺς καὶ γέγονε ἀσπληνὴς, τότε πᾶσι φρακώδης καὶ φραγὸς ἐγένετο.

Βυλάμφορ δ' ἔπειτα τὰς δωρεὰς ἀμειβόμενος καὶ πολυτελείᾳ τῷ Νέρωνι δωροδουκίαι μεγάλῃ μεταβολῇ, αἰσυχὴν ἔθηκε τῷ πρέποντι. Κάνω γὰρ αὐλίσταται αὐτῷ πρὸς δέπικον, (ἀκρόαμα δ' ἦν ὁ Κάνω δούκιμα-μῆμον) ἐπαμείβας καὶ δωροδουκίας, ἐκέλευεν αὐτῷ κομιδῆναι τὸ γλαυκάκιον καὶ λαβὼν χρηστὰς τινας, ἐπέδωκε τῷ Κάνῳ, φέταρα ἐκ τῆς ἰδίας, ἐκ ἐκ τῆς δημοσίας χαλεζοῦς. ταῖς δ' δωρεαῖς εἰς Νέρον ἔδωκε τοῖς πρὸς σκηνὴν καὶ παλαίστραν ἐπαμειβόμενοι συντόνως κελύσας, πλὴν τῶν δεκάτε μέρους εἴτα μικρὰ καὶ γλίχρα κομιζόμενοι (αἰνιγμένους γὰρ οἱ πλείους τῶν λαβόντων, ἐφήμεροι καὶ σατυρικοί ταῖς βίαις ἀνδραγαγίας) πρὸς περὶ αὐτῶν αὐτῶν καὶ λαβόντας ἀντιᾶ ἀνέχεται, καὶ παρ' αὐτοῖς ἐξέπρωται. τῶν δ' ἐπὶ πρῶτον ὅσον ἐκ ἔχοντο, ἀλλὰ πόρρω κεραιόμενος καὶ παρῶντο. ὅτι πολλοὶ, αὐτὸς μὲν ἠδ' ὅσον φθόρον δ' καὶ μᾶλλον ἔχον. Οὐδὲν δ' αἰς τοῖς μὲν ἄλλοις ἔπασιν ἀκλειότερον παρέχων, τὸν ἡγεμόνα καὶ κεραιόλογον, αὐτὸς δ' ἐχρῆμας αἰσώτης, καὶ λαμβάνων πάντας καὶ περὶ αὐτοῦ. ὁ μὲν γὰρ Ἡσιόδοτος,

Ἀρχομένην τε πίδα καὶ λήγοντο κατέσσετο

Φησὶ

runt, imperavit equitibus Galba ut in eos invaderent. Nec substitit quisquam illorum: sed omnes extemplo prostrati, pars in fuga cæsi sunt parum faustum vel auspdatum omen præbentes Galbæ per tantum sanguinis & cadavera tam multa urbem ingredienti. Verum si quis ante contempserat ut invalidum & senem, tunc horrendus omnibus & formidabilis evasit.

Porro dum agit, ut immoderationis in donis & profusionis Neronis magnam vicissitudinem ostenderet, aberrare visus est a deo-ro. Cum enim Canus tibia super cœnam cecinisset (erat acroama Canus celebre) laudato & commendato loculos sibi iussit apportari, depromptosque aliquot aureos donavit Cano, adjiciens id de peculiari se non de pub-

lico largiri. Dona, quæ scenicis Nero & palæstricis largitus fuerat, acerbè repeti præter decimas præcepit. Inde cum pauca & exigua auferret: quod plerique munera prodessent homines in diem viventes & vita dissoluti: requisivit eos, qui quicquam ab illis comparassent vel accepissent, atque ab his exegit. Cum esset res infinita, & porro serperet, pertineretque ad multos: ipse infamiam sibi comparabat, invidia & odio flagrabat Junius: quod cæteris omnibus redderet imperatorem malignum & sordidum, cum ipse uteretur profuso, omniaque acciperet & vundaret. Ait enim Hesiodus,

Incipiente cado & cessante sitis satianda.

.Junius

Φησὶ δ' αὖν ὁ Ἰ' Οὐβίννιος ὁρῶν ἀδελφεὴν καὶ γέροντα τὸν Γάλβαν, ἐνέπιμπλα τῇ τύχῃ, ὡς ἅμα μὲν ἀρχομένης, ἅμα δὲ φθινέσης.

Ὁ δὲ πρεσβύτερος ἠδικοῦτο, τὰ μὲν πρῶτα τῷ Οὐβίννιῳ κακῶς διοικεῖν, αὐτὸς δὲ αὐτὸς ὁρῶν πρηνεῖτο διαβάλλον, ἢ κωλύον. οἷον ἡ τὸ πρὸ τὰς κολάσεις τῷ Νερωνιανῶν. ἀπέκλεινε γὰρ τὰς πονηρὰς, ἐν οἷς ἡ Ἡλῆος καὶ Πολύκλειτος καὶ Πετίνος, καὶ Πατρόςβιος. ὁ δὲ δῆμος ἐκρέτει, καὶ δι' ἀγορᾶς αὐτῷ ἀγομένων, ἐβόα καλῶς μὲν εἶναι καὶ θεοφιλεῖ πομπήν· ἀπαυτῆν δὲ καὶ θεὰς καὶ ἀνδρώπας τὸν διδάσκαλον καὶ παιδαγωγὸν τὸν τυραννίδος, Τιγελλῖνον. ἐφθάκει δὲ ὁ γυναιὶος πρηνεῖς ἀρραβῶσι μεγάλοις τὸν Οὐβίννιον. εἶτα Τερτελιανὸς μὲν, ὅτι μὴ προσδίδε μηδὲ ἐμίσει τὸν ἡγεμόνα τοῦτον ὄντα, μισέμεν, ἄλλο δὲ μηδὲ ἐν μέγα σιωπῇ, ἀπέθανεν· ὁ δὲ καὶ ποιήσας ἄξιον θανάτου Νέρωνα, καὶ γρόμιον τοῦτον ἐκαταλιπὼν καὶ προσδίδε, πρὸς μὲν μέγα δίδαγμα τῷ μηδὲν ἀπράκτον εἶναι πρὸς Οὐβίννιον μηδὲ ἀνέλπισον τοῖς διδῶσιν. ἐδενός γὰρ ἔτω θεάματός ἐρατοῦς ὁ Ῥωμαίων δῆμος ὡς τῷ Τιγελλῖνον ἰδεῖν ἀπαγόμιον, ἐδὲ παυσάμεν ἐν πᾶσι θεάτροις καὶ σαρδείοις αἰτέμεν ἐκείνον, ἐπλήχθη διαγρέματι τῷ αὐτοκράτορος Τιγελλῖνον μὲν ἐ πολὺν ἔτι βιώσεως φάσκειν χρόνον, ὑπὸ φθινάδῃ νόσῃ δαπανώμενον, ἐκείνους δὲ πρὸς αἰτέμεν μὴ διαγελῶναι, μηδὲ τυραννικῶς ποιεῖν τι τὴν ἡγεμονίαν. ἀχθομένους δὲ τῷ δήμῳ καταγελῶντες, ὁ μὲν Τιγελλῖνος ἔβουσε σωτήρια, καὶ παρεσκιάσσε λαμπρὰν ἐξίασιν· ὁ δὲ Οὐβίννιος ἀναστὰς πρὸς τῷ αὐτοκράτορος μὲν δῆπον, ἐκώμασεν ὡς ἐκείνον,

ἀγων

Junius vero imbecillum & senem cernens Galbam, illius fortuna volebat se exfatiare ut simul & exoriente & exspirante.

At seni injuria fiebat ab Junio primum male administrante: deinde quæ recte ipse instituebat, carpente vel interpellante: ut fuit Neronianorum punitio. Nam improbos necavit; in quibus Elius, Polycletus, Petinus, & Patrobus fuere. Hic populus applausit: & cum per forum raperentur, præclaram clamavit esse & Diis gratam pompam, poscere vero Deos hominesque magistrum quoque & pædagogum tyrannidis Tigillinum. At egregius ille grandibus arrabonibus occupaverat Titum Junium. Atqui Tertullianus quidem, quia non prodiderat neque oderat principem, qui talis erat, invidia flagravit, & facinore nullo præ-

terea insigni admisso sublatum est. Qui vero morte dignum reddiderat Neronem, & factum talem destituerat prodideratque, supererat: magno documento nihil esse apud Junium impossibile vel deploratum largientibus. Nam cum spectaculum populus Romanus nullum perinde expeteret atque Tigillinum rapi videre ad supplicium, neque desisteret in omnibus theatris & circis deposcere illum; imperatoris edicto increpitus est, quo Tigillinum significavit, quod esset tabe confectus, haud diu superfuturum. Petere a populo se, ne efferaret, neque tyrannicum efficiat principatum suum. Illi vero offensam irridentes populi, Tigillinus pro salute adepta sacrificavit & splendidum convivium apparavit, T. Junius surgens ab Imperatoris cœna ad illum concessit comessatum, ducens,

ἀγων τὴν θυγατέρα χῆραν ἔσαν. καὶ πρῆπιεν ὁ Τιγελλῖνός αὐτῇ πέντε καὶ εἴκοσι μυριάδας ἀργυρεῖς καὶ τῷ παλλακίδων τὴν ἀγελαρχῆσαν ἐκέλευσε τὸν πεδιδέρραιον κόσμον ἀφελομένην ἐκείνη παρῆψαι, πέντεκαίδεκα μυριάδων εἶναι λεγόμενον.

Ἐκ δὲ τότε καὶ τὰ μετερίως πραττόμενα διαβολῇ εἶχεν, ὡς τὰ πρὸς τὰς Γαλάτας Οὐίνδικι συναρμυρῆς. ἐδόκει γὰρ καὶ φιλανθρωπία τῷ αὐτοκράτορι, ἀλλὰ ὠνέμενοι παρὰ Οὐβινίς τυγχάνειν ἀνέσεώς τε δασυμῶν καὶ πολιτείας. οἱ μὲν γὰρ πολλοὶ διὰ ταῦτα πρὸς τὴν ἡγεμονίαν ἀπηχθάνοντο. τὰς δὲ στρατιώτας τὴν δωρεάν μὴ κομιζομένης, ἐν ἀρχῇ μὲν ἐλπίς παρηγῆται ὡς εἰ καὶ μὴ τοῦτο, ἀλλ' ὅσον Νέρων ἔδωκεν ἀποδώσοντός. ἐπεὶ δὲ μεμφομένης ἀκέσας, ἀφῆκε φωνῇ ἡγεμόνι μεγάλῳ πρέπσαν, εἰπὼν εἰδέναι καταλέγειν στρατιώτας ἐκ ἀγοράζων, πυθομένοις τῷ δεινὸν εἰσῆλθε μῦθος καὶ ἄγγελον πρὸς αὐτόν. ἐδόκει γὰρ ἐκ αὐτὸς ἀποσερεῖν μόνος, ἀλλὰ νομοθετεῖν καὶ διδάσκειν τὰς μετ' αὐτόν αὐτοκράτορας. ἀλλὰ τὸ μὲν ἐν Ῥώμῃ τυφλὸν ὡς ἔτι κίνημα, καί τις αἰδώς ἅμα πρὸς παρὲν τὸν Γάλβαν ἀμβλύτητα καὶ μέλλουσιν ἐνεποιεῖ τῷ νεωτερισμῷ, καὶ τὸ μηδεμίαν ἀρχὴν ἐμφανῇ μεταβολῆς ὀρεῖσθαι, συνέειπε καὶ συνέκρυπτεν ἀμωσγέπως τὴν δυσμένειαν αὐτῷ. οἱ δὲ πρότερον ὑπὸ Οὐεργινίου χυρόμενοι, τότε δ' ὄντες ὑπὸ Φλάκκῳ παρὲν Γερμανίαν, μεγάλων μὲν ἀξιοῦντες αὐτὰς διὰ τὴν μάχην ἣν ἐμαχέσαντο πρὸς Οὐίνδικα, μηδενὸς δὲ τυγχάνοντες, ἀπαρηγόρητοι τοῖς ἀρχαῖς ἦσαν. αὐτὸν δὲ τὸν Φλάκκον ὑπὸ σιωτὸν ποδάγρας ἀδυνά-

τον

ducens secum filiam viduam: cui propinavit Tigillinus duodecies HS, & pellicum suarum primariae monile iussit collo suo detrahere, atque ex illius suspendere, quod sexcentis milibus nummorum dicebatur esse.

Hinc vel moderate facta vellicabantur: ut illud in Gallos, qui cum Vindice conspiraverant. Existimatio enim erat non principis favore eos, sed licitatos a Junio vestigalium remissionem & civitatem Romanam obtinuisse. Ac plebs quidem hisce rebus mota est, ut infesta esset imperatori. Milites vero non solum donativo spes initio protraheretur, si non tantum, at quantum dederat Nero, Galbam numeraturum. Quos ut conqueri accepit, vocem misit magno principe dignam, legere di-

Vol. V.

ces militem se, non emere solere. Id intelligentes ingens & asperum adversus eum odium cepit. Quippe videbatur non ipse fraudare militem solum, sed legem quoque praescribere, & docere secuturos principes. Ceterum erat caecus adhuc urbanus motus, simulque quaedam praesentis reverentia Galbae perstringebat & extrahebat seditionem: & quod nullum probabile mutationis exordium praemanibus esset, id restringebat & supprimebat utcunque eorum offensam. At qui ante sub Verginio militaverant, & tunc merebantur sub Flacco in Germania, quibus magnos spiritus dederat quam cum Vindice consueverant pugna, cum eluderentur, non poterant placari a ducibus. Ipsum Flaccum ob podagrae vim

C c c

cor-

των ἑστῶν τῇ σωματικῇ καὶ πραγματικῇ ἀπαρῇ, ὡς εἶπεν λόγῳ τοῦδε τοῦ
ἐπομένῳ καὶ παρὰ τῆς ἡσυχίας καὶ τῇ χιλιάρχῳ καὶ λοχαγῶν τὸ Ῥωμαίων
συμμετέχει εὐτυχίαν ἐπιχειροῦσαν τῇ αὐτοκρατορίᾳ Γαλβᾶ, διαβουλεύσαντες οἱ
πολλοὶ τὸ πρῶτον, εἶτα ταῖς δόχαις ἑπικυρόντων ἐκείνων, εὐφραντο. Οὐκ
ἀξιό.

Τοιαῦτα δ' ἔπειτα καὶ τῇ ὑπὸ Τιγρίνου ταγματικῇ ὑβρίζοντων πολλοί-
κις, ἐπέμπετο γάμματα πρὸς Γαλβᾶ πρὸς τῇ ἐπιτροπῇ, ὃς δὲ φοβηθεὶς
ὡς μὴ μόνον διὰ τὰ χρεῖα ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀπαρτίαν καταφρονεῖσθαι,
ἐκάλειτο πᾶσι δέξασθαι τῇ ἑπικυρίᾳ πᾶσι καλίσταν, καὶ διάδοχον ἀποδίδω-
ναι. ἀρχῆς. καὶ δὲ Μάξιμον Ὀθων. αὐτὸς γὰρ μὴ ἐκ ἀφανείας, τρυφῇ δὲ καὶ
φιλοδοσίᾳ οὕτως ἐκ παίδων ἐν ὀλίγαις Ῥωμαίων διαφθαρμένῳ. ὡς δὲ τὸν
Ἀλέξανδρον Ὀμηρῶς.

Ἑλένης πᾶσι ἠνέχομαι,

μᾶλλον ἔχοντα πρὸς ἀλλήλους, σεμνύναν, διὰ τὴν γυναικῶν ὀνομαζέται πολ-
λάκις, ὅπως χοροὺς ἀδιδόκει. ὅς Ῥώμην διὰ τὸν Πομπηίας γάμον, ἥς
ἦσαν μὲν ὁ Νέρων Κλειμένης συνύστες, ἔτι δὲ αἰδούμενῳ τῷ ἑαυτοῦ γυναι-
καί, καὶ τῷ μισθῷ φοβούμενῳ, ὑφῆκε τὸν Ὀθωνα περιῶντα τὸν Πορ-
παίου. φίλος δὲ πρὸς Ὀθων καὶ συμβουλή διὰ τὴν ἀσφαλίαν ἐχρήστο καὶ σκα-
πόμενῳ ὑπὸ αὐτῷ πολλὰκις εἰς μικρολογίαν καὶ ἀνελευθερίαν ἐχαιρε-
δόντες. δὲ ποτὲ μέγα τῷ πολυτελεῖ χρεομαίνοντι τῷ Νέρωνι, καὶ τὸν Ὀθω-
να καταβρέζοντι, ἐκείνῳ πάλιν τῇ ὑπερηφάνῳ δεχόμενῳ. αὐτὸν ἄμα πολ-
λαχόθεν

componis impotentem de rerum rudem plane
despiciens: ac spectaculo quodam, cum
tribuni & centuriones de more Romano
fausta imperatori Galbæ precarentur, tu-
multuatum vulgus est primum: deinde repe-
tentibus illis vota, succlamaverunt, Si dignus
est.

Pari procacitate cum Tigillini legiones
subinde uterentur, certiorē Galbam procu-
ratores fecere. Qui metuens, ne non fessæ
ætatis suæ tantum gratia, verum etiam prop-
ter orbitatem despiceretur: deliberavit ali-
quem ex juventute clarum adoptare & im-
perii declarare successorem. Erat M. O-
tho natalibus non obscuris, sed luxu & deli-
ciis non a prima ætate inter paucos Roma-

novum profligatus. Ut autem Paridem Ho-
merus,

Virum formosæ Helenæ,

nulla præterea commendabilem re celebrans;
ab uxore crebro nominat: ita nobilitatus in
urbe ex nuptiis fuit Otho Poppææ, quam
Nero nuptam Crispino adamabat: sed pudore
adhuc uxoris & matris metu Othonem ad
Poppæam sollicitandam submisit. Amicitia
utebatur Othonis & consuetudine ob pro-
fusionem ejus: ac cum ab eo derideretur
subinde sordium & parvitatis causa, læta-
batur. Fama est, cum Nero aliquando
pretioso unguento, quo unctus fuerat, O-
thonem aspersisset: illum contra infrequen-
ti die exsipientem Neronem repente fistu-
las

λαχόντες ἀργυροῦς καὶ χρυσοῦς προβάλλειν ἄφνω σωλιῶας, ὥσπερ ὕδωρ τὸ μῦρον ἐκχέοντας καὶ κατακλύζοντας. ἀλλὰ τὴν γε Πομπαίαν προμοιχάσας καὶ Νέρωνα, καὶ διαφθείρας ταῖς εἰς ἐκείνον ἐλπίσιν, ἐπεισεν ἄποσιλῶαι τῷ αἰσχυρῷ. ἐλθέσης δὲ παρ' αὐτὸν ὡς γαμετῆς, ἐκ ἡγάπα μετέχων, ἀλλὰ ἡγάλλε μεταδιδόν· ἐδὲ αὐτῆς ἀχθομένης, ὥς φασί, τῇ ζηλοτυπίᾳ τῇ Πομπαίας. καὶ γὰρ ἄποκλείσαι τὸν Νέρωνα λέγει μὴ παρόντι τῷ Ὀθωνίῳ, εἴτε τῇ ἡδονῇ ἀφαιρῶσα τὸ πλῆσμιον, εἴτε, ὥς φασιν ἔτιοι, βαρυνόμενῃ τὸν Καίσαρῳ γάμον, ἐρασῇ δὲ μὴ φεύγουσα χρεῖαν διὰ τὸ φιλακόλατον. ἐκινδυνώδυσεν ἔν ὃ Ὀθων ἀποθανεῖν καὶ ᾤξάλογον ἦν ὅτι τὴν γυναικα καὶ ἀδελφὴν ἀποκλείνας διὰ τὸν Πομπαίας γάμον ἐφείσατο τῷ Ὀθωνίῳ.

Σενέκαν δὲ εἶχει δύναν κακάνει τὸν Νέρωνα πείσαντι καὶ ᾤξαινέσαντι· ἐξεπέμφθη Λυσιτανῶν στρατηγὸς εἰπὶ τὸν Ὠκεανόν. καὶ παρέρχεν ἑαυτὸν ἐκ ἀχαρείν ἐδὲ ἐπαχθῇ τοῖς ὑπηκόοις, εἰδὼς φυγῆς ὑπακόουμα καὶ ᾤξανάλυμμα τὴν ἀρχὴν αὐτῷ διδομένην. ἀποσάντι δὲ Γάλβᾳ, πρῶτῳ αὐτὸς προτεχώρησε τῷ ἡγεμόνων, καὶ φέρον ὅσον εἶχεν ἐν ἐκπώμασι καὶ τεραπέζαις ἀργυρὸν καὶ χρυσόν, ἔδωκε κατακόψαι ποιικιμῶν νόμισμα· καὶ τῷ αἰετῷ ἐδώρησατο τὰς εἰθισμένους ἀρετὰς διαίταν ἡγεμόνι ἐμμελῶς ὑπεργεῖν. καὶ τὰ ἄλλα πιστὸς ἦν αὐτῷ, καὶ διδόνς παῖραν, ἐδενὸς ἥτιον ἐδόκει πραγματῶν ἐμπειρῶ εἶναι καὶ βαδίζοντι τὴν ὁδὸν ἅπασαν ἐφ' ἡμέρας πολλὰς συνοχόμενον διετέλεσεν. ἐν δὲ τῇ συνοδίᾳ καὶ ἡ συνοδεία τὸν Ὀβίνιον ἐξεδιεράπιδυσεν

las aureas & argenteas diversis locis propositis, quæ quasi aquam magna vi fuderunt unguentum. At ubi Poppææ stuprum delibavit Neroni, illius proposita spe corruptam induxit ut a viro diverteret. Postquam vero ad ipsum ut iusta materfamilias venit, non satis habuit, quod in communicationem veniret ejus: verum iniquo animo illum tulit rivalem. Nec moleste patiebatur, ut aiunt, æmulationem Poppææ. Etenim exclusisse Othone non præsentem Neronem dicitur, vel satietatem detrahens libidinis, vel ut ferunt nonnulli Cæsaris nuptias gravata: cum uti tamen eo ob lasciviam non defugeret amatore. Unde in mortis periculum venit Otho: & mirum quidem fuit, cum uxorem eandemque sororem ob Poppææ nuptias necasset, percussisse eum Othoni.

Cæterum utebatur familiariter Seneca, cujus suasu & monitu missus est a Cæsare prætor in Lusitaniam ad Oceanum: ubi nec injucundum vel asperum præbuit se provincialibus, quod pro exilii specie & velamento concessam provinciam sibi sciret. Deficienti ab Nerone Galbæ primus ex rectoribus provinciarum aggregavit se, offerensque quicquid in poculis & mensæ instrumento auri & argenti haberet, tradidit Galbæ ad signandam ex eo pecuniam, donavitque ei servos doctos ad mensam scite principi ministrare. Cætera quoque fidus ei erat, specimenque præbens nemini videbatur rerum peritia secundus. Eadem cum illo lectica toto itinere per multos dies assidue vectus est. Dum una iter faciunt, etiam & consuetudo ejus conciliavit blando sermone

Οὕτω δὲ τὸ Νυμφιδίον κατασφραγίσας, ὁ Γάλλος πύλας αὐτῆς, καὶ τῆς
 συνωμοτῆς αὐτῆς κελύσσας δοποδανῶν ὅσοι μὴ δι' αὐτὸν αἰετὸς ἀπέθανον,
 ὃν οἱς ἡμεῖς καὶ Κιγώνιος ὁ τὸν λόγον γράψας, καὶ Μιθριδάτης ὁ Ποντικός
 ἔδοξε μὴ παύσας, εἰ καὶ δυνάμεις, μηδὲ δημοτικῶς ἀπησπέναι. πρὸς κείτους
 ἀνδρας ἐκ αἰσῆρας. ἔταρον γὰρ ἡγεμονίας χῆμα προσεδοχόητο πάντες, ὡς α-
 πατώμενοι συνήθως ὑπὸ τῷ ἐν ἀρχῇ λεγομένῳ. ἔτι δὲ μάλλον ἠνίασεν
 αὐτὸς αἰτὴς ὑπατικός καὶ Νέρωνι πιστὸς δοποδανῶν κελύσσας, Πετρεῖον
 Τερτυλιανός. Μάκρωνα γὰρ ὃν Λιβὴ διὰ Τρεβαννῶν, καὶ Φρυγίῳ δὲ Γερ-
 μανίᾳ διὰ Οὐάλλῳ ἀκλῶν, πρὸφασιν εἶχεν ἐν ὅπλοις καὶ προσδοκῶν
 ὄντας φοβηθῆναι. Τερτυλιανὸν δὲ γέροντα γυνὸν καὶ ἀνέπλον λόγῳ μετα-
 λαβὼν ὡς ἐν ἐπώλῳ, ὅτις ἦν ἐπαγγέλλετο μετεωρίτητα τοῖς πράγμασιν
 ἔργῳ φυλάξαι ἐμελλεν. ταῦτα μὲν ἐν τοιαύταις ἔχει μεμψικας. ἐπεὶ δὲ
 προσκῶν ἀπέχετο τὸ πόλεως ὡς πέντε καὶ εἴκοσι σταδίους, ἀπετύχασεν ἀκοσμία
 καὶ θορύβῳ τῷ ἐρετῷ τὴν ὁδὸν προκατεχούτων καὶ ἀνεκχυμένων πανταχό-
 θεν. ἔτω δὲ ἦσαν εἰς εἰς ἐν τάγματι ὁ Νέρων συλλοχήσας, ἀπέφηνε στρατιώ-
 τας καὶ τότε παρήντο ἐκβεβηκόσας τὴν στρατιάν, ὥστε ὀφθαλμοὶ τοῖς ἀ-
 πεινήσιν, ὥστε ἀκρωτῶσαι παρείπαν τὸν αὐτοκράτορα, ἀλλ' ἐθορύβεν βοή,
 σημεία τῷ τάγματι καὶ χώρην αὐτῆς. ἐκάνθη δὲ ὑπερεπιδημῶν, καὶ πάλιν
 εἰπεῖν κελύσσας, ἀετήσας χῆμα τὴν ἀναβολὴν εἶναι φάσκειντες, ἡγα-
 νάκην καὶ παρείποντο μὴ φειδόμενοι βοῆς. ἐκάνθη δὲ καὶ τὰς μαχαίρας σπασα-
 μένων,

Ita sublato Nymphidio, Galba, ut ei nun-
 ciatum est, consortes quoque conjunctionis e-
 jus, qui non praevertent sibi metipsis mortem
 consciscere, interfici imperavit: inter quos fu-
 it orationis scriptor Cingonius, & Ponticus Mi-
 thridates. At visus est non legitime, quamvis
 jure, neque civili more inauditos viros non ob-
 scuros necasse. Siquidem aliam imperii figu-
 ram omnes exspectaverunt, decepti, ut fieri
 solet, a prima fama. Multo magis momordit
 eos viri consularis & Neroni firmi mandata
 caedes Petronii Tertulliani. Nam Macronis
 quidem in Africa per Trebomianum, & in
 Germania Frontei per Valentem trucidati
 velamentum habebat: quod hi, quia in armis
 & legionibus praefecti erant, praebent ipsi
 terrorem. At Tertulliano nudo seni & inermi
 facultatem non denegasset sui purgandi: si

quam promittebat, praestare in principatu re
 in animo haberet moderationem. Atque in
 his hujuscemodi sunt reprehensiones. Post-
 quam jam progrediens pervenit ad tertium
 ferme ab urbe lapidem, incidit in tumultum
 inconditum classicorum, qui viam insidebant,
 erantque undique ei circumfusi. Hi erant,
 quos in unam legionem Nero decurios or-
 dinibus militaribus ornaverant: ac tunc flagi-
 tantes stipendia sua roborari, neque conspi-
 cere prodeuntibus obviam, neque appellare
 permittebant imperatorem: sed tumultum ci-
 ebant clamore signa legioni & locum postu-
 lantes. Quos cum ille rejiceret, diceretque,
 ut alio tempore de eo agerent: negationis
 speciem esse eam dilationem ferentes, stoma-
 chabantur subsequeranturque eum cum stre-
 nitu. Ut nonnulli gladios quoque strinxer-
 unt,

ρῶν, ἐκέλευε τὰς ἵππους ἐμβαλεῖν αὐτοῖς ὁ Γάλβας. ὑπέστη δ' ἐδὼς ἐκείνων, ἀλλ' οἱ μὲν οὕτως ἀπατραπύλεις, αἱ δ' ἐφάγοντες διαφθείεσθαι, ἐχρηστὰν ἐδὲ αἰσίαν παιδίαν τῷ Γάλβῳ τὸν αἰωνόν, αἰσιόηι διὰ πολλῶ φόνε καὶ κεκρῶν τασάτων εἰς τὴν πόλιν. ἀλλ' ἐκ καί τις αὐτῷ καταφρόνησε πρότερον ἀδελφεὺς καὶ γέγονε ὁρμηλὴς τότε πᾶσι φεικνόμενος καὶ φοβερὸς ἐχέμετο.

Βελόμηνος δ' ὅτε αὖτε τὰς δωρεὰς ἀμειβόμενος καὶ παρυτελόμενος τῷ Νέρωνος ὑποδεικνύμηναι μεγάλῳ μεταβολῇ, αἰσχροῦ ἐδὼκε τῷ πρέποντι. Κάινῳ γὰρ αὐλήσαντι αὐτῷ ὡς δὲ δῆπνον, (ἀκρόαμα δ' ἦν ὁ Κάινος οὐδοκίμῳ) ἐπαινέσας καὶ ὑποδείξας, ἐκέλευεν αὐτῷ κορυμβοῦν τὸ γλαυκόμορον, καὶ λαβὼν χρυσὸς τινας, ἐπέδωκε τῷ Κάινῳ, φέσας ἐκ τῆς ἰδίας, ἐκ ἐκ τῆς δημοσίας χαλεζοῦς. τὰς δ' δωρεὰς εἰς Νέρον ἐδωκε τοῖς ὡς σκηνῶν καὶ παιδείας, ἀπατραπύλεις συντόνας κελύσας, πλὴν τῷ δεκάτῳ μέρῳ αἶτα μικρὰ καὶ γλίσχρα κορυμβοῦν (ἀνιηλόμεσαν γὰρ οἱ πλεῖστοι τῶν λαβόντων, ἐφήμεροι καὶ σατυρικοὶ τοῖς βασιλεῦσι ἀνδραγατοῖς) πρὸς περὶ τὴν αὐτῇ τῇ λαβόντας αὐτῶν ἀνεχέσθαι, καὶ πρὸς ἀκρόαμα ἐξέπρωται. τῷ δ' ἐπὶ πρῶτῳ ὄρεον ἐκ ἔχοντι, ἀλλὰ πόρρω κειμένη καὶ παλαιῶν ὅτι πολλὰς, αὐτὰς μὲν ἠδύοξε φθόκον δ' καὶ μῖσος ἔχον. Ὁ δὲ Νέρος, ὡς τοῖς μὲν ἄλλοις ἅπασιν ἀνελευθερίαν παρέχων τὸν ἡγεμόνα καὶ μακρολόγον, αὐτὰς δ' ἐχέμενος αἰσώτως, καὶ λαμβάνων πόλιν καὶ πεπερασμένην. ὁ μὲν γὰρ Ἡσιόδοτος,

Ἀρχομένη τε πόλις καὶ λυγρὴ κατέσσεσθαι

Φησὶ

runt, imperavit equitibus Galba ut in eos invherent. Nec substitit quisquam illorum: sed omnes extemplo prostrati, pars in fuga cæsi sunt parum faustum vel auspdatum omen præbentes Galbæ per tantum sanguinis & cadavera tam multa urbem ingredienti. Vexum siquis ante contempserat ut invalidum & senem, tunc horrendus omnibus & formidabilis evasit.

Porro dum agit, ut immoderationis in donis & profusionis Neronis magnam vicissitudinem ostenderet, aberrare visus est a decoro. Cum enim Canus tibia super cœnam cecinisset (erat acroama Canus celebre) laudato & commendato loculos sibi iussit apportari, depromptosque aliquot aureos donavit Cano, adjiciens id de peculiari se non de pub-

lico largiri. Dona, quæ scenicis Nero & palæstricis largitus fuerat, acerbè repeti præter decimas præcepit. Inde cum pauca & exigua auferret: quod plerique munera prodigissent homines in diem viventes & vita dissoluti: requisivit eos, qui quicquam ab illis comparassent vel accepissent, atque ab his exegit. Cum esset res infinita, & porro serperet, pertinere ad multos: ipse infamiam sibi comparabat, invidia & odio flagrabat Junius: quod cæteris omnibus redderet imperatorem malignum & sordidum, cum ipse videretur profuso, omniaque acciperet & vendicaret. Ait enim Hesiodus,

Incipiente cado & cessante sitis satianda.

.Junius

φῆσι δ' αἶν' ὁ ᾧ Ὀβίννιϑ ὀρῶν ἀδενῆ κ' γέροντα τὸν Γάλβαν, ἐν ἐπίμπλῃ
τ' τύχης, ὡς ἅμα μὲν ἀρχομένης, ἅμα ᾧ φθινέσης.

Ὁ ᾧ πρεσβύτερος ἠδικεῖτο, τὰ μὲν πρῶτα τῷ Ὀβιννίῳ κακῶς διοικεῖν
αὐτὸς ὀρθῶς προηγήτο διαβάλλοντι, ἢ κωλύοντι· οἷον ἡ τὸ πρὸς
τὰς κολάσεις τῶν Νερωϊανῶν. ἀπέκλεινε γὰρ τὰς πονηρὰς, ἐν οἷς ἡ
Λαῖος κ' Πολύκλειτος κ' Πετῖνος, κ' Πατρόςβιος. ὁ ᾧ δὴ μὲν ἐκρέτει, κ'
δι' ἀγορῆς αὐτῶν ἀγομένων, ἐβόα καλῶς μὲν εἶναι κ' θεοφιλεῖ πομπήν
ἀπατεῖν ᾧ κ' θεὸς κ' ἀνθρώπος τὸν διδάσκαλον κ' παιδαγωγὸν τ' τυραν-
νίδος, Τιγελλῖνον. ἐφθάκει ᾧ ὁ γυναιὶς προηληφῶς ἀρραβῶσι μεγάλοις τὸν
Ὀβίννιον. εἶτα Τερτυλιανὸς μὲν, ὅτι μὴ προσδίδῃ μηδὲ ἐμίσει τὸν ἡγεμόνα
τοιῦτον ὄντα, μισέμεν, ἄλλο ᾧ μηδὲ ἐν μέγα σωμαδικήσας, ἀπέθανεν·
ὁ ᾧ κ' ποιήσας ἄξιον θανάτου Νέρωνα, κ' γρόμιον τοιῦτον ἐκαταλιπὼν κ'
προδίδῃς, πρὸς μὲν μέγα δίδαγμα τῷ μηδὲν ἀπράκτον εἶναι πρὸς Ὀβιννίῳ μη-
δὲ ἀνέλπισον τοῖς διδῶσιν. ἐδενὸς γὰρ ἔτω θεάματι ἐραδαῖς ὁ Ῥωμαίων
δὴ μὲν ὡς τῷ Τιγελλῖνον ἰδεῖν ἀπαγόμιον, ἐδὲ παυσάμεν ἐν πᾶσι
θεάτροις κ' σαρδείοις αἰτέμεν ἐκείνον, ἐπλήχθη διαγρέματι τῷ αὐτο-
κράτορι Τιγελλῖνον μὲν ἐ πολὺν ἔτι βιώσεως φάσκειν χρόνον, ὑπὸ
φθινάδῃ νόσῃ δαπανώμενον, ἐκείνους ᾧ πρὸς αἰτεμένους μὴ διαγελᾶν, μηδὲ
τυραννικῶς ποιεῖν τιτὸν ἡγεμονίαν. ἀχθομένους ᾧ τῷ δήμῳ καταγελῶντες, ὁ
μὲν Τιγελλῖνος ἔθυσσε σωτήρια, κ' παρεσκίασε λαμπρὰν ἐξίασιν· ὁ ᾧ Ὀ-
βίννιος ἀναστὰς πρὸς τῷ αὐτοκράτορι μὲν δειπνῶν, ἐκώμασεν ὡς ἐκείνον,

ἀγων

Junius vero imbecillum & senem cernens Gal-
bam, illius fortuna volebat se exfatiare ut si-
mul & exoriente & exspirante.

At seni injuria fiebat ab Junio primum ma-
le administrante: deinde quæ recte ipse insti-
tuebat, carpente vel interpellante: ut fuit Ne-
ronianorum punitio. Nam improbos necavit;
in quibus Elius, Polycletus, Petinus, & Pa-
trobis fuere. Hic populus applausit: & cum
per forum raperentur, præclaram clamavit ef-
se & Diis gratam pompam, poscere vero Deos
hominesque magistrum quoque & pædago-
gum tyrannidis Tigillinum. At egregius ille
grandibus arrabonibus occupaverat Titum Ju-
nium. Atqui Tertullianus quidem, quia non
prodiderat neque oderat principem, qui talis
erat, invidia flagravit, & facinore nullo præ-

terea insigni admisso sublatus est. Qui vero
morte dignum reddiderat Neronem, & factum
talem destituerat prodideratque, supererat:
magno documento nihil esse apud Junium im-
possibile vel deploratum largientibus. Nam
cum spectaculum populus Romanus nullum
perinde expeteret atque Tigillinum rapi videre
ad supplicium, neque desisteret in omnibus
theatris & circis deposcere illum; imperatoris
edicto increpitus est, quo Tigillinum signifi-
cavit, quod esset tabe confectus, haud diu super-
futurum. Petere a populo se, ne efferaret, ne-
que tyrannicum efficiat principatum suum. Illi
vero offensam irridentes populi, Tigillinus pro
salute adepta sacrificavit & splendidum con-
vivium apparavit, T. Junius surgens ab Impe-
ratoris cœna ad illum concessit comessatum,
ducens,

ἀγων τὴν θυγατέρα χῆραν ἔσαν. καὶ πρῆπιεν ὁ Τιγελλῖνός αὐτῇ πέντε καὶ εἴκοσι μυριάδας ἀργυρεῖς καὶ τῷ παλλακίδων τὴν ἀγελαρχῆσαν ἐκέλευσε τὸν πειδέριον κόσμον ἀφελομένην ἐκείνη πεδιάσαι, πεντεκαίδεκα μυριάδων εἶναι λεγόμενον.

Ἐκ δὲ τότε καὶ τὰ μετεώως πραττόμενα διαβολῇ εἶχεν, ὡς τὰ πρὸς τὰς Γαλάτας Οὐίνδικι συναρμύρας. ἐδόκει γὰρ ἔφιλανθρωπία τῷ αὐτοκράτορι, ἀλλὰ ὠνέμενοι πρὸς Ὀβινίους τυγχάνειν ἀνέσεώς τε δασυῖν καὶ πολιτείας. οἱ μὲν ἔν πολλοὶ διὰ ταῦτα πρὸς τὴν ἡγεμονίαν ἀπηχθάνοντο. τὰς δὲ στρατιώτας τὴν δωρεάν μὴ κομιζομένης, ἐν ἀρχῇ μὲν ἐλπίς παρεῖχε ὡς εἰ καὶ μὴ τούτῳ, ἀλλ' ὅσον Νέρων ἔδωκεν ἀποδώσοντο. ἐπεὶ δὲ μεμφομένης ἀκῆσας, ἀφῆκε φωνῇ ἡγεμόνι μεγάλῳ πρέπυσαν, εἰπὼν εἰδέναι καταλέγειν στρατιώτας ἐκ ἀγοράζων, πυθομένοις τούτο δεινὸν εἰσῆλθε μῦθος καὶ ἄγγελον πρὸς αὐτόν. ἐδόκει γὰρ ἐκ αὐτὸς ἀποσερεῖν μόνος, ἀλλὰ νομοθετεῖν καὶ διδάσκειν τὰς μετ' αὐτόν αὐτοκράτορας. ἀλλὰ τὸ μὲν ἐν Ῥώμῃ τυφλὸν ὡς ἔτι κίνημα, καί τις αἰδώς ἅμα πρὸς παρρησίαν τὸν Γάλβαν ἀμβλύτητα καὶ μέλλησιν ἐνεποίει τῷ νεωτερισμῷ, καὶ τὸ μηδεμίαν ἀρχὴν ἐμφανῇ μεταβολῆς ὁρᾶν, συνέειλε καὶ συνέκρυπτεν ἀμωσγέπως τὴν δυσμένειαν αὐτῷ. οἱ δὲ πρότερον ὑπὸ Οὐεργινίου ἡρόμενοι, τότε δ' ὅλως ὑπὸ Φλάκκῳ πρὸς Γερμανίαν, μεγάλων μὲν ἀξιῶντες αὐτὰς διὰ τὴν μάχην ἦν ἐμαχέσασθαι πρὸς Οὐίνδικα, μηδενὸς δὲ τυγχάνοντες, ἀπαρηγόρητοι τοῖς ἀρχασι ἦσαν. αὐτὸν δὲ τὸν Φλάκκον ὑπὸ συντόνῃ ποδάρχει ἀδυνά-

τον

ducens secum filiam viduam: cui propinavit Tigillinus duodecies HS, & pellicum suarum primariae monile iussit collo suo detrahere, atque ex illius suspendere, quod sexcentis milibus nummorum dicebatur esse.

Hinc vel moderate facta vellicabantur: ut illud in Gallos, qui cum Vindice conspirarent. Existimatio enim erat non principis favore eos, sed licitatos a Junio vestigalium remissionem & civitatem Romanam obtinuisse. Ac plebs quidem hisce rebus mota est, ut infesta esset imperatori. Milites vero non solum donativo spes initio protrahere, si non tantum, at quantum dederat Nero, Galbam numeraturum. Quos ut conqueri accepit, vocem misit magno principe dignam, legere di-

VOL. V.

gens militem se, non emere solere. Id intelligentes ingens & asperum adversus eum odium cepit. Quippe videbatur non ipse fraudare militem solum, sed legem quoque praescribere, & docere secuturos principes. Ceterum erat caecus adhuc urbanus motus, simulque quaedam praesentis reverentia Galbae perstringebat & extrahebat seditionem: & quod nullum probabile mutationis exordium praemanibus esset, id restringebat & supprimebat utcunque eorum offensam. At qui ante sub Verginio militaverant, & tunc credebant sub Flacco in Germania, quibus magnos spiritus dederat quam cum Vindice consueverant pugna, cum eluderentur, non poterant placari a ducibus. Ipsum Flaccum ob podagrae vim

C c c

cor-

τὰν ἑὴν τῇ σωματικῇ καὶ πνευματικῇ ἀπάσῃ ἐν ἡδονῇ λόγῳ τοῖς ἑσπέραις ἐποιεῖτο καὶ παρὰ τῆς ἑσπέραις καὶ τῇ χιλιάρχῃ καὶ λοχαγῷ τὸ Ῥωμαίων συνέδριον εὐτυχίαν ἐπιδεικνύμενον τῇ αὐτοκρατορῇ Γαλβᾷ, διδομένησαν οἱ πολλοὶ τὸ πρῶτον, εἶτα ταῖς διχαῖς Ἰππιδρόμων ἐκείνων, εὐφραίνοντα. Οὐκ ἄξιον.

Τοιαῦτα δ' ἔπειτα καὶ τῇ ὑπὸ Τικελλῶν ταχρατῇ ὑβρίζοντων πολλὰς καὶ ἐπέμπετο γάμματα πρὸς Γαλβᾷ πρὸς τῇ ἑσπέρῃ οὗ δ' ἐφοβήθησαν ὡς μὴ μόνη διὰ τὸ χῆρον εἶναι καὶ διὰ τὴν ἀπαρτίαν καταφρονεῖσθαι, ἐβλάβετο πᾶσι δὲ καὶ τῇ Ἰππιδρόμων τῇ κακίστῃ, καὶ διάδοχον διδοῦσαν τῇ ἀρχῇ. καὶ δ' ἐκείνη Ὀθων ἐκείνῳ γὰρ μὴ ἐκ ἀφανῆς, τρυφῇ δ' καὶ φιλοδοξίᾳ διδοῦσαν ἐκ παλαιῇ ἐν ὀλίγῃ Ῥωμαίων διαφθαρεμένη. ὡς δ' τὸν Ἀλέξανδρον Ὀκρυς.

Ἐλένης πάσι ἡνκόμοιο,

μὴ δὲ ἐχρήσατο πρὸς ἀλλήν ἄλλο, περιμύων, δὲ τῇ γυναικὶ ὀνομαζέει πολλὰς, ἄλλως γοητικῶς ἀποκρίνεται ἐκ Ῥώμης διὰ τὸν Πομπηίου γάμον, ἧς ἤρξατο μὲν ὁ Νέρων Κλαύδιον συνύψης, ἐπὶ δ' αἰδούμενος τὴν ἑαυτῇ γυναικαὶ καὶ τὴν μητέρα φοβούμενος, ὑφῆκε τὸν Ὀθωνα παρῶντα τῷ Πομπηίου. φίλος δ' ἦν τῷ Ὀθωνι καὶ συμβολῇ διὰ τὴν ἀσφαλίαν ἐχρήστο καὶ σπουδόμενος ὑπὸ αὐτῇ πολλὰς αἰς μεγαλοχρίαν καὶ ἀνελευθερίαν ἐχαιρομένη. δὲ ποτὲ μέγα τῇ πολυτελεῖ ἡγεμονίᾳ τῇ Νέρωνι, καὶ τὸν Ὀθωνα καταβρέχοντα, ἐκείνη πάλιν τῇ ὑπερηφάνῃ δεχόμενος αὐτὸν ἄρμα πολλὰ λαχόντα.

corporis impotentem de totum rudem plane despiciebant: ac spectaculo quodam, cum tribuni & centuriones de more Romano fausta imperatori Galbæ precarentur, tumultuatum vulgus est primum: deinde repentibus illis vota, succlamaverunt, Si dignus est.

Pari proacitate cum Tigillini legiones subinde uterentur, certiore Galbam procuratores fecere. Qui metuens, ne non fessæ ætatis suæ tantum gratia, verum etiam propter orbitatem despiceretur: deliberavit aliquem ex juventute clarum adoptare & imperii declarare successorem. Erat M. Otho natalibus non obscuris, sed luxu & deliciis non a prima ætate inter paucos Roma-

novum profigatus. Ut autem Paridem Homerus,

Virum formosæ Helene,

nulla præterea commendabilem re celebrans, ab uxore crebro nominat: ita nobilitatus in urbe ex nuptiis fuit Otho Poppææ, quam Nero nuptam Crispino adamabat: sed pudore adhuc uxoris & matris metu Othonem ad Poppæam sollicitandam submisit. Amicitia utebatur Othonis & consuetudine ob profusionem ejus: ac cum ab eo derideretur subinde sordium & parvitatis causa, lætatur. Fama est, cum Nero aliquando pretioso unguento, quo unctus fuerat, Othonem aspersisset: illum contra insequentibus die exipientem Neronem repente fistulas

las

λαχόντες ἀργυρῆς καὶ χρυσῆς προβάλλειν ἀφ' ἑω σωλῶνας, ὥσπερ ὕδωρ τὸ μύρον ἐκχέουσας καὶ κατακλύζουσας. ἀλλὰ τὴν γε Πομπαίαν προμοιχθῆσας καὶ Νέρωνα, καὶ διαφθείρας ταῖς εἰς ἐκείνον ἐλπίσιν, ἐπεισεν ἀποσιῶναι τῷ αἰσθητῇ. ἐλθέσθης δ' παρ' αὐτὸν ὡς γαμετῆς, ἐκ ἡγάπα μετέχων, ἀλλὰ ἡγάλλε μεταδιδῶς· ἐδὲ αὐτῆς ἀχθομένης, ὥς φασί, τῇ ζηλοτυπία τῇ Πομπαίας. καὶ γὰρ ἀποκλείσαι τὸν Νέρωνα λέγει μὴ παρῶν τῷ Ὀθωνίῳ, εἴτε τῇ ἡδονῇ ἀφαιρῶσα τὸ πλῆθμον, εἴτε, ὥς φασιν ἔτιοι, βαρυνόμενῃ τὸν Καίσαρῳ γάμον, ἐρασῇ δ' μὴ φύγῃσα χρεῖαν διὰ τὸ φιλακόλατον. ἐκινδυνώσας ἔν ὃ Ὀθων ἀποθανεῖν καὶ ἀσφάλον ἦν ὅτι τὴν γυναικα καὶ ἀδελφὴν ἀποκλείνας διὰ τὸν Πομπαίας γάμον ἐφείσατο τῷ Ὀθωνίῳ.

Συνέκρινεν δ' εἶχεν δύναμις κακῆς τὸν Νέρωνα πείσαι καὶ ἀσπαινεῖσαι· ἐξεπέμφθη Λυσιτανῶν στρατηγὸς Ἰππὶ τὸν Ὀκεανόν. καὶ παρέχευεν ἑαυτὸν ἐκ ἀχαιῶν ἐδὲ ἐπαχθῇ τοῖς ὑπηκόοις, εἰδὼς φυγῆς ὑπακόμισμα καὶ ἀσφαλῆς λυμμα τὴν ἀρχὴν αὐτῷ διδομένην. ἀποστάντῳ δ' Γάλβᾳ, πρῶτῳ αὐτὸς προτεχώρησε τῷ ἡγεμόνῳ, καὶ φέρων ὅσον εἶχεν ἐν ἐκπώμασι καὶ τραπέζαις ἀργυρὸν καὶ χρυσόν, ἔδωκε κατακόψαι ποικιλήν νόμισμα· καὶ τῷ αἰετῷ ἐδωρήσατο τὰς εἰθισμένους αὐτῷ διαίτας ἡγεμόνι ἐμμελῶς ὑπεργαῖν. καὶ τὰ ἄλλα πιστὸς ἦν αὐτῷ, καὶ διδῶς παῖραν, ἐδένος ἡτῆλον ἐδόκει πραγματῶν ἐμπνεῖσθαι εἶναι καὶ βαδίζοντι τὴν ὁδὸν ἅπασαν ἐφ' ἡμέρας πολλὰς συνοχόμενον διετέλεσεν. ἐν δ' τῇ συνοδίᾳ καὶ ἡ συνοδεία τὸν Ὀβίνιον ἐξεδιέρεα πύσεν

las aureas & argenteas diversis locis propositis, quæ quasi aquam magna vi fuderunt unguentum. At ubi Poppææ stuprum delibavit Neroni, illius proposita spe corruptam induxit ut a viro diverteret. Postquam vero ad ipsum ut iusta materfamilias venit; non satis habuit, quod in communicationem veniret ejus: verum iniquo animo illum tulit rivalem. Nec moleste patiebatur, ut aiunt, æmulationem Poppææ. Etenim exclusisse Othone non præsentem Neronem dicitur, vel satietatem detrahens libidinis, vel ut ferunt nonnulli Cæsaris nuptias gravata: cum uti tamen eo ob lasciviam non defugeret amatore. Unde in mortis periculum venit Othio: & mirum quidem fuit, cum uxorem eandemque sororem ob Poppææ nuptias necasset, percussisse eum Othioni.

Cæterum utebatur familiariter Seneca, cujus suasu & monitu missus est a Cæsare prætor in Lusitaniam ad Oceanum: ubi nec injucundum vel asperum præbuit se provincialibus, quod pro exilii specie & velamento concessam provinciam sibi sciret. Deficienti ab Nerone Galbæ primus ex rectoribus provinciarum aggregavit se, offerensque quicquid in poculis & mensæ instrumento auri & argenti haberet, tradidit Galbæ ad signandam ex eo pecuniam, donavitque ei servos doctos ad mensam scite principi ministrare. Cætera quoque fidus ei erat, specimenque præbens nemini videbatur rerum peritia secundus. Eadem cum illo lectica toto itinere per multos dies assidue vectus est. Dum una iter faciunt, etiam & consuetudo ejus conciliavit blando sermone &

παύσεν ὁμιλίᾳ καὶ δώροισι· μάλιστα δὲ τῷ πρωτεύων ὑφίερῳ αὐτῷ. τὸ δὲ μετ' ἐκείνον δυνάσας, δι' ἐκείνον εἶχε βεβαίως. τῷ δὲ ἀνεπιφθόνῳ φιλεῖν, προῖκα συμπράττων πάντα τοῖς δεομένοις, καὶ παρέχων ἑαυτὸν δι' ἐπροσηγορίαν καὶ φιλάνθρωπον ἅπασιν. πλεῖστα δὲ τοῖς στρατιωτικοῖς συνελάμβανε, καὶ προῖκε πολλὰς ἐφ' ἡγεμονίας, τὰ μὲν, αὐτῷ δὲ τῷ αὐτοκράτορι, τὰ δὲ, τὸν Ὀβίνιον καὶ τὰς ἀπελευθέρους ᾠδακαλῶν Σικελίον καὶ Ἀσιατικόν. ἔτοι γὰρ ἦσαν ἐν δυνάμει μάλιστα τῷ περὶ τὴν αὐλήν. ὁσάκις δὲ τὸν Γάλβαν εἰσία, τὴν ᾠδαφυλάτισσαν αἰεὶ σπείραν ἐδέκαζε, χρυσὸν ἑκατὼ διανέμων, οἷς τιμᾶν αὐτὸν ἐδόκει καταπαλιτρυμένῳ καὶ δημαγωγῶν τὸ στρατιωτικόν.

Ἄλλ' ἐν βελθυρμῷ γε τῷ Γάλβῳ περὶ διαδόχου, τὸν Ὀθωνα παρεσηγῆναι ὁ Ὀβίνιος· ἐδὲ τῷτο προῖκα προάσων, ἄλλ' ἐπὶ γάμῳ. ἡ θυγατρός, ὁμολογίας γυρομένης γαμεῖν αὐτῷ τὸν Ὀθωνα, παῖδα τῷ Γάλβῳ καὶ διάδοχον ἀποδειχθέντα ἡγεμονίας. ὁ δὲ Γάλβας αἰεὶ μὲν ἦν δῆλος περὶ τῷ ἰδίῳ τὸ κοινὸν τιθέμεν, καὶ ζητῶν εἰς αὐτῷ θείας τὸν ἥδιστον, ἀλλὰ Ῥωμαίοις τὸν ὠφελιμώτατον. δοκεῖ δὲ μηδ' αὖ ἐπὶ τοῖς ἰδίοις χρήμασι μόνον ἐλέας τὸν Ὀθωνα κληρονόμον, ἀκόλαστον εἰδῶς καὶ πολυτελεῖ, καὶ πεντακχιλίῳ μυριάδων ὀφλήμασι βεβαπισμένον. ὅθεν ἀκέσας τῷ Ὀβινίῳ, σιωπῇ καὶ πράως ὑπερέθετο τὴν διάθεσιν. ἀποδείξας δ' αὐτὸν ὕπατον καὶ συνάρχον τὸν Ὀβίνιον, ἐπιδόξῃ ἦν ἔτις ἀρχῇ τὸν διάδοχον ἀναγορεύσειν. καὶ τὸ στρατιωτικὸν ἡδέως εἶχε τὸν Ὀθωνα παρ' ὀλίγον ἄλλον ἀναγορεύθηναι.

Κατα-

& donis T. Junium: maxime vero dum concessit ei primas, secundas per illum firmiter tenebat. Hoc superabat illum, quod nulla ipsum invidia attingeret: cum gratis ubique operam suam præstaret petentibus, præberetque omnibus se affabilem & benignum. Plurimum vero militibus præsto erat, multosque provexit ad præfecturas, hinc petens ab imperatore, hinc Junium & libertos principis Siculum & Asiaticum rogans. Nam auctoritas horum erat in aula summa. Quoties Galbam invitaret, semper cohortem excubantem undinabatur largitionibus, aureos in singulos dividens: ac qua re honorare illum videbatur, ea evertibat eum & alliciebat milites.

Igitur consulente de successore Galba, O-

thonem nominavit Junius, neque id gratis, sed filiae suae nuptias pactus: ut adoptatus a Galba Otho & successor designatus imperii eam matrimonio sibi adjungeret. At Galba præ se tulerat semper rempublicam se privatis anteferre rationibus suis, neque quaerere ut sibi acceptissimum, sed populo Romano adoptaret utilissimum: ac videtur ne privati quidem patrimonii tantum hæredem Othonem destinasse, profligatum sciens & profusum, & bis millies H.S. ære alieno demersum. Unde silentio & leniter audito Junio iudicium suum suspendit. Cum autem se ipsum consulem allesto collega T. Junio declarasset, habebatur principio anni successorem nominaturus: miles vero Othonem optabat præ cæteris omnibus renunciari.

Cun-

Καταλαμβάνει δ' αὐτὸν ἔτι μέλλουσα καὶ βελούδιον ἐκραγῦτα τὰ Γερμανικά. κοινῇ γὰρ ἅπαντες οἱ στρατιώται τὸν Γάλβαν ἐμίσην, ἐκ ληστικῆς τῆς δωρεᾶς ἰδίας δ' ἐκείνοι προφάσεις ἐποιεῖτο, Οὐεργίνιον τε Ῥεφον ἀπερριμμένον ἀτίμως, καὶ Γαλατῶν τὰς πολεμίσαντας αὐτοῖς δωρεῶν τυχευούσας· ὅσοι δ' μὴ προσέθεντο Οὐίνδικι κολαζομένους, ὥς μόνω τὸν Γάλβαν χάριν εἶδεναι, καὶ τιμᾶν τεθνηκότα καὶ γεραίρειν δημοσίοις ἐναγισμοῖς, ὡς ὑπ' ἐκείνης Ῥωμαίων ληστικῆς αὐτοκράτορος. τοιούτων ἀναφανδὸν ἦδη λόγων ἐν τῷ στρατοπέδῳ ἀφειφερομένων, ἐπῆλθεν ἡ νεμύια τῇ πρώτῃ μηνός, ἣν καλάνδας Ἰανναρίας καλεῖσι· τῇ δ' Φλάκκῳ συναγαγόντι αὐτὰς ἐπὶ τὸν ὄρεον, ὃν ἔθου ἐσιν ὀμνύνει ὑπὲρ τῆς αὐτοκράτορος, τὰς μὲν εἰκόνας τῆς Γάλβας προσελθούσας ἀνέτρεψαν καὶ κατέσπασαν· αὐτοὶ δ' ὁμόσαντες ὑπὲρ συκλήτης καὶ δήμῳ Ῥωμαίων διελύθησαν. εἶτα τοῖς ἡγεμονικοῖς παρείσατο δεδωκέναι τῇ ἀναρχίᾳ ὡς δόξασιν· λέγει δέ τις ἐν αὐτοῖς, Τί πάχομεν ὥς συστρατιῶται, μήτ' ἄλλον ἡγεμόνα ποιήσομεν, μήτε τὸν νῦν ὄντα φυλάττωτες, ὥσπερ ἐκ Γάλβαν, ἀλλὰ ὅπως ἀρχοῦν καὶ τὸ ἀρχεῖν φεύγοντες; Φλάκκον μὲν ἐν Ὀρδεώνιον εἶδεν ἄλλον ἢ σκιάν ὄντα· Γάλβαν καὶ εἰδῶλον, ἐατέον· ἡμέρας δ' μιᾶς ὁδὸν ἀφῆσθαι ἡμῶν Οὐίτελλου, ὃ δ' ἑτέρας Γερμανίας ἡγούμενος, πατέρες τε τιμητὰς καὶ τριφυλάτας ἡγουμένους, καὶ Κλαυδίῳ Καίσαρι τρέπον τινὰ συνάξαντι· αὐτὸς τε τῇ λοιδορεμῶν ὑπ' ἐνίων πενίαν δαῖγμα λαμπρὸν ἔχων χρηστότητος καὶ μεγαλοφροσύνης φέρε,

Cunctantem adhuc & consultantem seditio Germanica occupat. Omnes enim in universum milites Galbam oderant, quod non representasset ipsis donativum. Peculiares vero milites Germanici colores sumebant, quod esset Verginius Rufus ignominiose abjectus, & Galli, qui cum ipsis arma contulerant, donis honorati: plecterentur autem, quicunque non associassent se Vindici: cui uni Galba gratiam haberet, honoraretque mortuum & remuneraret publicis parentationibus, quasi Romanus imperator ab illo creatus. Cum huiusmodi sermones propalam in castris ferebantur, supervenerunt Cal. Januariæ. Ibi convocavit eos Flaccus, ut de more in verba imperatoris jurarent. Ubi convenerunt, imagines Galbæ deiecerunt laceraveruntque, atque in

verba senatus populi que Romani juraverunt: itaque discessere. Hic cœperunt duces & præfecti exercitus illam principis rejectionem ut defectionem formidare: ac dixit quidam illorum: Quid hoc rei est commilitones, quod neque alium imperatorem creemus, neque retineamus eum, quem habemus? Quasi non Galbam, sed omnino habere imperatorem & parere defugiamus? Flaccum Hordeonium quidem, qui nihil aliud quam umbra est & simulacrum Galbæ, missum faciamus. Unius diei iter abest a nobis Vitellius, qui alteri Germaniæ præest: cuius fuit pater censor & ter consul, & Claudio Cæsari quodammodo confors imperii: ac qui habet paupertatem, quam aliqui detestantur, insigne documentum probitatis suæ & magnanimitatis.

Agite

φέρει, τῆτον ἐλόμηναι, δείξωμεν ἀνθρώποις πᾶσιν ὡς Ἰβήρων καὶ Λυσσιανῶν αἰμίνους ἐσμὲν αὐτοκράτορα αἰρεῖσθαι. ταῦτα τῶν μὲν ἤδη προσιεμμένων, τῶν δ' ἔ προσιεμμένων, εἰς ὑπεξελθὼν σηματοφόρῳ, ἀπήγγειλε τῷ Οὐϊτέλλῳ κυλὸς ἐςσημμένων πολλῶν παρ' αὐτῶν. τῷ ὃ λόγῳ διαπεσόντῳ εἰς τὰ στρατόματα, πρῶτῳ Φάβιῳ Οὐάλης ἡμεῶν ἐνὸς τάγματῳ τῇ ὑπεραία μὲν ἰππέων συχνῶν ἐλάσας, αὐτοκράτορα τὸν Οὐϊτέλλιον προσεῖπεν. ὁ ὃ τὰς μὲν ἔμπροσθεν ἡμέρας ἐδόκει διαφεύγειν καὶ ἀναδύεσθαι, τὸ μέγιστον δ' ἀρχῆς φοβέμεν. τότε δὲ φασιν οἷον διάπλεων καὶ τροφῆς ὄντα μεσημβριῆς, προσελθὼν καὶ ὑπακῶσαι, Γερμανικὸν ὄνομα θειμένων αὐτῶν, τὸ ὃ Καίσαρ ἔ προσδεξάμενον. εὐθὺς ὃ καὶ τὸ μὲν Φλάκκας στρατόμαχος τὰς καλὰς ἐκείνας καὶ δημοκρατικὰς εἰς σύγκλητον ὅρκους ἀφέντες, ὥμοσαν Οὐϊτέλλῳ τῷ αὐτοκράτορι ποιῆσαι τὸ προστασγόμενον.

Οὕτω μὲν ἀνηγορεύθη Οὐϊτέλλῳ αὐτοκράτωρ ἐν Γερμανίᾳ· πυθόμενῳ ὃ τὸν ἐκείνῳ νεωτερισμὸν ὁ Γάλλος, ἐκέτι τὴν εἰσποίησιν ἀνεδάλλετο. γινώσκων ὃ τῷ φίλων ἐνὸς μὲν ὑπὲρ Δολαβέλλα, τὰς ὃ πλείους ὑπὲρ Ὀθωνῶν ἀρχαιεργασίας, ὧν ἐδότερον ἐδοκίμαζεν αὐτὸς, ἄφνω μηδὲν προεπὼν μετεπέμψατο Πείσωνα Κράσος καὶ Κρητίωνῳ ἔκγονον, ἔς Νέρων ἀνηγήκει, νεανίαν ἐν τῇ πρὸς πᾶσαν ἀρετῇ διφύῃα τὸ κόσμῳ καὶ αὐστηρὸν ἐμφανέστατα ἔχοντα καὶ κατέβαινεν εἰς τὸ στρατόπεδον, ἐκείνον διπλοδείξων Καίσαρα καὶ διάδοχον. καίτοι μεγάλα μὲν εὐθὺς Ἰξιόνι διοσημεῖαι παρηκολέθεν· ἀρξαμένης ὃ τὰ μὲν λέγειν ἐν τῷ στρατοπέδῳ, τὰ ὃ ἀναγι-

νώσκει.

Agite hunc legamus, atque omnibus mortali-
bus ostendamus, Hispanis nos & Lusitanis
rectius nosse imperatorem creare. His cum
quidam jam assentirentur, quidam refragaren-
tur: unus subduxit se signifer ex castris, at-
que illa Vitellio nocte multis apud eum cœ-
nantibus annuntiavit. Ea fama per castra per-
lata, primus Fabius Valens, qui uni legioni
præerat, postero die advectus frequenti equi-
tatu Vitellium salutavit imperatorem. Ille
superioribus diebus id nomen visus fuerat,
molem timens imperii, repudiare & recusare:
verum tunc aiunt, cum esset vino ciboque
meridiano gravatus, progressum esse, ac rece-
pisse nomen Germanici, quod ei imposuerunt,
Cæsaris rejecisse. Mox Flacci quoque legio-
nes præclaris illis & popularibus in verba se-

natus obliteratis juramentis sacramentum di-
xerunt Vitellio imperatori dicto se audientes
fore.

Ita consalutatus est in Germania imperator
Vitellius. Hac perlata defectione non ultra
produxit Galba adoptionem: sed quod ami-
cos sciret partim Dolabellæ, plerisque vero
Othoni pronos, quorum ipse neutrum pro-
baret: repente nemine conficio Pisonem ac-
cerisit, ex Crasso & Pisone, quos interfecerat
Nero, ortum juvenem, in cujus ad omnem
virtutem indole comparata, modestia & seve-
ritas clarissime elucebant. Ita profectus est in
castra, ut Cæsarem illum & successorem suum
renunciaret. At prodigia de cœlo exeunti
magna statim oblata sunt. Hinc ubi in castris
exorsus est orationem partim habere, partim de

de

πύσκει, τοσαυταῖς ἐβρόχῃσι κατέσχεψι, καὶ τοσούτῳ ὄμβρῳ καὶ ζόφῳ ἐξεχύθη εἰς τὸ στρατόπεδον καὶ τὴν πόλιν, ὥς κατάδηλον εἶναι μὴ προσήκον μὴδὲ ἱκανῶς τὸ δαιμόνιον γινώσκον ἔκ ἐκ' ἀγαθῶ τιῶ εἰσποίησιν. ἦν δὲ καὶ τὰ τῆς στρατιωτικῆς ὑπὸ καὶ σκυθρωπά, μὴδὲ τότε δωρεᾶς αὐτοῖς δαδῶσιν. τῷ δὲ Πείσανθ' οἱ παρόντες ἐθαύμασαν, τῇ τε φωνῇ τεκμαιρόμενοι καὶ τῇ προσώπῳ, τὸ τηλικαύτως χάριν ἀνεμπλήκτως, ὃ μὲν ἀναιδήτως δεχόμενον ὥσπερ αὐτὸ τῷ Ὄθων' ἐπεφαίνετο πολλὰ σημεῖα τῇ μορφῇ κινῶν καὶ σιωπῇ ὅτι ἐλπίδ' ἔτι δατόδωξιν φέροντ', ἥς πρῶτος αἰνῶνται, καὶ τῷ τυχῆν ἐγγυάτω γινώσκον, τὸ μὴ τυχῆν ἐποιεῖτο σημεῖον ἔχον αἶμα καὶ κακονοίας τῷ Γάλβῳ πρὸς αὐτόν. ὅταν εἶδ' ἀφοῦδ' ἦν ὥς τῷ μέλλοντ', ἀλλὰ καὶ τὸν Πείσανθα δειδώς καὶ τὸν Γάλβαν προσεαλλόμενον, καὶ τῷ Ὀδινίῳ χαλεπαίνον, ἀπῆλθ' πολλῶν παύων πλήρη. εἶδ' ὅτι τὸ ἐλπίζον ἐκλιπὼν εἶδ' ἀπαγορεύσαι παντάπασι εἶναι οἱ ὥς αὐτόν ὄντας αἰὲ μάλιστα καὶ Χαλδαῖοι εἰς τὰ μάλιστα δὲ Πτολεμαῖον, ἰσχυρίζοντ' ὅτι προαπεῖν πολλὰς ὥς ἐκ δαυλίαν Νέρον αὐτόν, ἀλλὰ τεθνήξῃ πρότερον, αὐτὸς δὲ φείεσθαι καὶ ἄρξαι Ῥωμαίων. ἐκείνο γὰρ ἀληθὲς δατοδείξας, ἤξε μὴδὲ ταῦτα ἀπελπίζεσθαι. ἔχ' ἥκιστα δὲ οἱ σαναχθόρφοι κρύφα καὶ σιωπεύοντες ὥς ἀχάριστα πεποκτότι πλείστοι δὲ τῇ ὥς Τρυγελλῖνον καὶ Νυμφίδιον ἐν τιμῇ γεγονότων, ἀπερριμμένοι τότε καὶ ταπεινὰ πράττοντες, ἐφθάρθη πρὸς αὐτόν, καὶ σιωπηράντες καὶ παρῶντες.

Ἐν

de scripto recitare: toties tonuit & fulguravit, tantaque vis imbris & caliginis in castra & urbem effusa est, ut liqueret non admittere neque comprobare Deos, neque felicem successum habituram adoptionem. Erant jam milites quoque exulcerati & tristes, quod ne tunc quidem esset ipsis donativum representatum. In Pisone autem, qui aderant, ex voce & vultu facientes conjecturam mirabantur: quod beneficium tantum sine stupore, quamvis id tamen sentiret satis, exciperet: ut contra in Othonis vultu multa signa eminebant acerbe & infense ferentis decidisse se spe: qua quia dignus primus fuerat habitus, & ad quam prope accesserat consequendam, hujus repulsam pro signo habebat Galbæ ab se alienati animi & malevolentiae. Unde non liber metu futuri, immo & Pisonem timens & ex-

crans Galbam & infestus Junio, abscessit multis animi motibus agitato. Neque enim spem abjicere neque languescere sinebant eum, qui assidue circa eum erant vates & Chaldaei, maxime vero Ptolemæus: qui eo nitebatur, quod sæpe prænuñtiasset ei non interempturum ipsum Neronem, sed decessurum hunc priorem, & superfuturum ei Othonem, Romanisque imperaturum. Quia enim verum illud prædixerat, volebat ut ne in hac re quidem diffideret. Præcique vero stimulabant eum illi, qui vicem ejus clam dolebant ingemiscebantque: quod ingratus in eum extitisset Galba. Plerique ex Tigillini & Nymphidii familiaribus, qui in honore fuerant, abjecti tunc & in ordinem redacti venditabant se ei, vicemque ejus indignabantur, & eum inflammabant.

In

Ἐν ᾧ τέτοις Ἰτέειτο καὶ Βάρβιτο, ὁ μὲν, ὅπιων, ὁ δὲ, τεσσενάειτο· ἔτω γὰρ καλῶν) οἱ δὲ ἀγγέλων καὶ δὲ ὀπλήρων ὑπηρεσίας τελῶντες. μετ' ὧν Ὁθωντο ἀπελδύθετο Ὀνομασὸς Ἐπιφοιτῆς, τὰς μὲν ἀργυρίω, τὰς δὲ ἐλπίσι διέφθειρον, ἥδη σαφεὲς ὄντας καὶ δεομένους προφάσεως. καὶ γὰρ ἦν ἡμερῶν τεσσάρων ἔργον ὑγκαινῶντο στρατοπέδῳ μεταστῆσαι πᾶσιν ὅσαι μεταξὺ τῆ εἰσπαιήσεως ἐγγύθι καὶ τῆ σφαγῆς. ἐκλή γὰρ ἀντρεῖθησαν, ἦν ἄγεσι Ῥωμαῖοι πρὸ δεκαοκτὼ καλανδῶν Φαυρεαίων. ἐκείνῃ γὰρ ἔωθεν διθύς ὁ μὲν Γάλβας ἔθεν ἐν παλατίῳ τῶν φίλων παρόντων· ὁ δὲ θύτης Ὀμβρίκιτο ἅμα τῷ λαβεῖν εἰς τὰς χεῖρας τὰ ἱερεῖα τὰ σπαλῆχνα, καὶ προϊδὼν καὶ δι' αἰνυμῆς, ἀλλ' ἀνίκευς, ἔφη σημεῖα μεγάλης ταραχῆς, καὶ μὲν δόλος κίνδυνον ἐκ κεφαλῆς Ἐπικέμδρον τῷ αὐτοκράτορι· μονονεχὶ τὸν Ὁθωνα τῷ Θεῷ χειρὶ ληπτόν τοῖς ἀδιδόνοιτο. παρῶν γὰρ ὅπιθεν τῷ Γάλβῳ, καὶ προσεῖχε τοῖς λεγομένοις καὶ δεικνυμένοις ὑπὸ τῷ Ὀμβρίκι. θορυβεμένῳ δὲ αὐτῷ, καὶ χροῶς ἀμείβοντι παντοδαπὰς ὑπὸ δέξας, τοῖς ἀπὸ Ὀνομασὸς ἀπελδύθετος, ἦκεν ἔφη καὶ τοῖς ἀμείβοντι οἱκοι τὰς ἀρχιτέκτονας. ἦν δὲ σύμβολον καὶ πρὸς ὃν ἔδει ἀπαντῆσαι τὸν Ὁθωνα τοῖς στρατιώταις. εἰπὼν ἔν ὅτι παλαιὰν ἑωνημῆν οἰκίαν βελέει) τὰ ὑποπία δειξάτω τοῖς πωλίταις, ἀπῆλθε, καὶ διὰ τῆ Τιβερίας καλαμῆς οἰκίας καταβάς, ἐβάδιζεν εἰς ἀγορὰν, καὶ χρυσὸς εἰσήκει κίων εἰς ὃν αἱ τετμημέναι τῆ Ἰταλίας ὁδοὶ πᾶσαι τελουτῶσιν.

Ἐνταῦθα τὰς πρώτας ἐκδεξαμένους αὐτὸν καὶ προσεπόντας αὐτοκράτορα φασὶ μὴ πλείους τριῶν καὶ ἑκοσι γινώσκειν. διὸ καίπερ καὶ κτ' τὴν τῷ σώματι

In his erant Veturius & Barbuius, superior, optio, hic tesserarius. Ita enim appellantur, qui per nuncios & speculatores ministeriis funguntur. Cum his Othonis libertus Onomastus castra ingressus partim argento partim spe infectos jam & occasionem captantes labefecerunt. Alioquin enim haud erat quatuor dierum, quot inter adoptionem & eadem intercessere, opus, sanum exercitum impellere totum ad defectionem. Sexto enim die interfecti sunt, qui fuit ad octavum decimum Cal. Februarias. Quo die prima statim luce Galba in Palatio assistentibus amicis sacrificavit. Aruspex Umbricius, ut primum hostiae exta in manus sumpsit, praevidere se non per aenigmata, sed aperte signa ingentis

impendens imperatoris. Ita Deus tantum non Othonem manu prehensum tradidit: a stabat enim a tergo Galbae, atque his quae ab Umbricio referebantur & ostendebantur, animum advertibat. Commoto & colorem varie praemetu mutanti assistens libertus Onomastus adesse dixit & praestolari eum domi architectos. Signum id erat temporis, quo militibus Otho debebat occurrere. Itaque causans se veterem domum emisit, cujus vellet vitia ostendere venditoribus, abscessit, & per Tiberii domum, quam vocant, descendit in forum: ubi aurea columna est posita, in quam viae militares Italiae omnes desinunt.

Illic primos, qui eum exceperunt & appellerunt imperatorem, non plus tres & viginti aiunt fuisse. Quapropter quamvis non corporis

τῷ μαλακίαν, καὶ θηλύτητα τῇ ψυχῇ διατεθρυμμένη, ἀλλὰ ἰταμὸς ὢν πρὸς τὰ δεινὰ καὶ ἀτρεπὶ ἀπεδειλίασεν. οἱ δὲ παρόντες ἐκ εἰων, ἀλλὰ τοῖς ξίφεσι γυμνοῖς παρϊόντες αὐτῷ τὸ φορεῖον, ἐκέλευον αἰρεῖσθαι, παρὰ φθειρομένης πολλάκις ἀπολωλέναι, καὶ τὰς φορεαφόρους ἐπιταχυῶναι. ὧς κεν γὰρ ἔνιοι θαυμάζοντες μᾶλλον ἢ ταρπτόμενοι διὰ τὴν ὀλιγότητα τῶν ἀποτετολμημένων. φερόμεν δὲ ἔτι ἀγορεύς ἀπήνησαν ἑτέρω τοσούτοι, καὶ πάλιν καὶ τρεῖς καὶ τέσσαρες ἄλλοι προσεπέλαζον. εἴτα σιμωανέσρεφον ἅπαντες ἀνακαλέμενοι Καίσαρα, καὶ γυμνὰ τὰ ξίφη περιγρόμενοι. τῶν δὲ χιλιάρχων ὁ τιμὴ φυλακῇ ἔχων τῷ στρατοπέδῳ Μαρκιανῷ, ὡς φασί, μὴ σιμειδῶς, ἐκπλαγεὶς δὲ τῷ ἀπροσδοκῆτῳ καὶ φοβηθεὶς, ἀφῆκεν εἰσελθεῖν. ἡγομένη δὲ ὁρὸς ἐδὲς ἀνέπεσεν. οἱ γὰρ ἀγνοεῖντες τὰ περὶ τὸν πόλεμον τοῖς εἰδόσι καὶ συνεσῶσιν ἐκ παρὰ σκοπῆς ἐμπαροχόμενοι καθ' ἓνα καὶ δύο ποσάδες ὑπὸ δέξας τὸ πρῶτον, εἴτα πεσόντες ἐπηκολέθησαν. εἰς δὲ τὸ παλάτιον διδύς μὲν ἀπηγγέλη τῷ Γάλβᾳ παρόντι ἔτι τῷ θύτῃ, καὶ τῶν ἱερῶν ἐν χειρὶ ὄντων ὥστε καὶ τὰς πάντας πρὸς τὰ τοσαῦτα δυσπειθῶς καὶ ἀγρυπνῶς ἔχοντας, ἐκπλήττεσθαι καὶ θαυμάζειν τὸ θεῖον. ὅχλος δὲ πάντοδα πᾶς συρρέοντι ὧς ἀγορεύς, αὐτῷ μὲν Ὀβίνῳ καὶ Λάκων καὶ τῶν ἀπελευθέρων ἔνιοι γυμνὰ τὰ ξίφη περιγρόμενοι παρέστησαν· ὁ δὲ Πείσων προελθὼν τοῖς φυλάττεσι τιμὴ αὐτῶν δορυφόροις ἐνετύγχανε. τῷ δ' Ἰλλυρικῷ τάγματι ἐν τῇ καλῇ μὲν πασάδι Βαψανίᾳ στρατοπεδεύοντι, ἀπεσάλη Μάριος Κέλσος ἀνὴρ ἀγαθὸς προκαταληψόμενος.

Βε-

poris molitia, neque animi ignavia effoeminatus, sed confidens esset ad discrimina intrepidusque, obtorpuerat tamen. Verum milites illi non permiserunt id: immo districtis gladiis lecticam ejus stipantes jusserunt eam tolli, periisse se subinde illo acclamante & lecticarios urgente. Exaudierunt enim id aliqui obstupescerent magis quam perculsi ob paucitatem eorum qui id facinus essent ausi. Ita per forum delato occurrere totidem alii, rursusque terni & quaterni alii aggregaverunt se. Inde omnes cum eo versus castra regressi sunt, Cæsarem appellantes & strictos gladios prætendentes. Tribunus, qui stationem in castris agebat Martialis, uti ferunt, consilii nefcius erat: hic re inopinata ictus territusque permisit Othonem in castra intrare. Ingresso

Vol. V.

nemo obstitit. Quippe coëptorum ignari a consciis & conspirantibus ex composito circumfusi sparsim singuli & bini, metu primum, deinde persuasi secuti sunt. Id ex templo Galbæ est in palatium nunciatum, astante adhuc aruspice & exta in manibus tenente. Unde & illi, qui omnem fidem hujusmodi rebus abrogabant ac contemnebant, obstupuerunt: & admirati sunt præfagium divinum. Cum confusa multitudo conflueret ex foro in Palatium, T. Junius, Laco, & nonnulli liberti districtis gladiis stipaverunt eum, Piso procurrit ad cohortem Palatinam conveniendam. Celsus Marius vir bonus missus est ad cohortem Illyricam præoccupandam, quæ in porticu Vipsania, ut appellant, stationem habebat.

D d d

De-

Βελομόνυς ὃ τῷ Γάλβᾳ προελθεῖν, καὶ Ὀθωνίᾳ μὲν ἐκ ἐπιλήθῃ, Κέλσῳ δὲ καὶ Λάκωνι παρορμησίῳ, καὶ σφοδρότερον τῷ Ὀθωνίᾳ καταπίομαι, θρῆν διήλθε πολὺς ὡς ἀπρημόνυς τῷ Ὀθωνι ἐν τῇ στρατοπέδῳ καὶ μὲν μικρὸν ὥσθι Ἰέλῳ Ἀτίκιον τῷ ἐκ αἰσήμεν ἐν τοῖς θαυμάσις στρατομάχοις, γυμνῷ τῷ ξίφει προσφερόμενος, καὶ βοῶν ἀπρηκέναι τὸν Καῖσαρος πολέμιον ὡσαύτως ὃ διὰ τῷ προσώτῳ, ἔδειξε τῷ Γάλβᾳ τὸ ξίφος ἡμαγμόν. ὁ δὲ βλέψας πρὸς αὐτὸν, τίς σε, εἶπεν, ἐκάλουσε; τῷ δὲ ἀνθρώπῳ τὴν πίσυν ἐπὶ καὶ τὸν ἄρκον ὃν ἄμασε, καὶ τῷ πλήθους ἐπιβοῶντι, ὡς αὖ, καὶ κρατεῖν, ἐμβὰς εἰς τὸ φορεῖον ἐκομίζετο, τῷ τε Διὶ θυῖσαι καὶ φανῶναι τοῖς πολίταις βελομόν. ἐμβολόντι δὲ εἰς τὴν ἀγορὴν ὥσπερ τρέπαλα πνύματι, ἀπήνησε φήμη κρατεῖν τὸν Ὀθωνα τῷ στρατομάχῳ. οἷα δὲ ἐν πλήθει τασέτω, τῷ μὲν ἀναστέφειν, τῶν δὲ προΐεναι, τῶν δὲ θάρρειν, τῶν δὲ ἀπιστεῖν βοῶντι, καὶ τῷ φορεῖ, κατὰ πρὸς ἐν κλύδωνι, δεῦρο καὶ καὶ διαφερόμενος, καὶ πυκνὸν δὴ πονδύοντι ἐφαίνοντο πρῶτον ἵππεις, αἷτα ὀπλίται διὰ τὸ Παύλου βασιλικῆς προσφερόμενοι, μιᾷ φωνῇ μέγα βοῶντες, ἐκποδὼν ἵσασι τὰ ἰδιώτικα τῶν μὲν ἐν πολλῶν δρόμοις, καὶ φυγῇ σκιδναμένων, ἀλλ' ἐπὶ ταῖς σοαῖς καὶ τὰ μετέωρα τὸ ἀγορᾶς, ὥσπερ θέαν καταλαμβάνοντι. Αἰτιλλίᾳ δὲ Σερελλῶν ἐκὼν Γάλβᾳ προσεδίστατος, ἀρχὴν τῷ πολέμῳ ποιησάμενοι, περικόνισαν τὸ φορεῖον ὡς δ' ἐκ ἔτυχον αὐτῷ, προσήγον ἐπασμένοις τοῖς ξίφεσιν. ἤμυνε δὲ εἰς εἰς ὑπέστη, πλὴν ἐπὶ ἀνδρῶς, ὃν μόσιον ἦλτος

Deliberante an in publicum prodiret Galba, Junio autem manendum censente, Celso vero & Lacone incitantibus eum, ut prodiret, Juniumque acerbius increpantibus, vagus rumor vulgatus est interfectum in castris Othonem: ac mox conspectus Julius Atticius miles non obscurus inter spiculatores stricto ense accurrere, qui occidisse clamabat se Cæsaris hostem, dimotaque turba, gladium cruentum ostendit. Quem Galba intuitus: Quis tibi, inquit, iussit? Qui cum respondisset, Fides & sacramentum, quo adactus esset: & plebs acclamaret, Recte sane, plausumque daret: Galba in lectica delatus est, ut Jovi immolaret & ostenderet se civibus. Postquam in forum pervenit, quasi venti conver-

sio oblatus rumor est tenere Othonem castra. Ibi ut solet in tanto coetu, cum acclamerent hi, ut regrederetur: illi, ut procederet: pars, ut esset bono animo: alii, caveret: & lectica sicut in fluctibus huc illuc jactaretur & crebro nutaret: conspecti sunt primo equites, mox pedites a basilica Pauli advolare: qui una voce exclamabant, facesseret privatus. Ibi multitudo discurrit, non fuga se diffundens, sed porticus & edita fori sicut theatrum occupans. Atilio Vergilione imaginem Galbæ solo affligente auspiciati bellum jacula undique in lecticam ingessere. Ut non attigerunt eum, strictis gladiis admovere propius. Nemo se iis objecit extra unum virum, quem Sol
in

ἥλιος ἐπαῖδεν ὃν μυριάσι τοσαύταις ἄξιον ἦ Ῥωμαίων ἡγεμονίας, Σεμ-
 πρώνιου Ἰνδιστοῦ ἑκατοντάρχης, εἶδεν ἰδίᾳ χρεστὸν ὑπὸ Γάλβᾳ πεπονθῶς,
 τῷ δὲ καλῶ καὶ τῷ νόμῳ βοηθῶν πρέσβη τῆ φορέας. καὶ τὸ κλῆμα πρῶτον ὃ
 κολλάζουσιν ἑκατοντάρχαι τὰς πληγῶν δορυφόρους ἐπιδράμνουν, τοῖς ἐπιφωρο-
 μένοις ἐβόα καὶ διεκελύετο φείδεσθαι τῶ αὐτοκράτορι. ἔπειτα συμπλεκο-
 μένων αὐτῶ, πασάμνουν τὸ ξίφος ἡμιμάτο πολλὴν χρόνον, ὥς ὕφαις
 τὰς ἰγνύας ἐπεσε.

Τὸν δὲ Γάλβαν, ἀποκλιθέντι τῆ φορέας παρὰ τὸν Κερτίου καλέμενον
 λαίκκον, ἐκκλιθέντι τεθωρακισμένον ἔτυπλον ἐπιδραμόντες. ὁ δὲ τινὲς
 σφαγλὴν προτείνας, δρᾶτε, εἶπεν, εἰ τῷτο τῷ δήμῳ Ῥωμαίων ἀμεινὸν ἔστι,
 πολλὰς μὲν εἴν ἔλαβε πληγαῖς εἴς τε τὰ σκέλη καὶ τὰς βραχίονας ἀπέ-
 σφαξε δὲ αὐτὸν, ὥς οἱ πλεῖστοι λέγουσιν, Καμμερόστis ὅτι τῶ πεντεκαίδε-
 κάτῃ τάγματι. ἦτοι δὲ Τερέντιον, οἱ δὲ Ἀρκάδιον ἰσορῶσιν, οἱ δὲ Φάβιον
 Φάβυλον ὃν καὶ φασὶν ἀποκρύψαντα τινὲ κεφαλῇ, κομίζεν παρὰ ἱματίῳ
 συλλαβόντα, διὰ τινὲ ψιλότητα δυσωδείληπτον ἔσαν. ἔπειτα τῷ σὺν αὐ-
 τῷ κρύπταν ἐκ ἐσθίον, ἀλλὰ ἐκφανῆ παῖσι ποιεῖν τινὲ ἀνδραγαθίαν, παρὰ
 πείραντα παρὶ λόγχῃ καὶ ἀναπήλαντα πρεσβύτερον πρόσωπον, ἀρχοντός τε κοσ-
 μίς, καὶ ἀρχιερέως καὶ ὑπάτου, δρόμῳ χωρεῖν, ὥσπερ αἱ βάκχαι, πολλὰς
 μεταστρεφόμενον καὶ κραδαίνοντα τινὲ λόγχῃ αἵματι καταρρέοντι. τὸν
 δὲ Ὀθωνα τὸ κεφαλῆς κομμοδείσεως ἀνακραγεῖν λέγουσιν, Οὐδὲν ἔστι τῷτο, ὃ
 συσχετιῶται, τινὲ Πείσανός μοι κεφαλῇ δαίξατε. μετ' ὀλίγον δὲ ἦκε κο-
 μιζο-

in tot millibus asperxit unum Romano impe-
 rio dignum, Sempronium Densum centurio-
 nem, qui nullo ille quidem privatim benefi-
 cio Galbæ obstrictus, sed sacramento & fide
 impulsus institit protegere lecticam: vitem-
 que primo, quo in fontes animadvertunt cen-
 turiones, sustollens invehentibus minitabun-
 dus inelamavit, parcerent imperatori. Inde
 cum invaderent ipsum, educto gladio diu
 pugnavit: quoad in poplitibus ictus occu-
 buit.

Galbæ eversa lectica ad lacum Curtium
 provoluto & in lorica jacenti accurrentes in-
 gesserunt vulnera. Ille jugulum offerens, A-
 gite dum, inquit, si hoc ex republica est.
 Crura & brachia ejus crebris vulneribus la-

niavere. Jugulum hausit, ut crebrior fama
 est, Camurius quintæ decimæ legionis miles.
 Nonnulli Terentium, Arcadium alii produnt,
 sunt qui Fabium Fabulum. Quem aiunt ca-
 put Galbæ occultasse & portasse in sinu tu-
 nicæ suæ, quod præ calvitie apprehendere
 id non posset: mox sociis ejus tegere non
 permittentibus, sed urgentibus ut omnibus
 ostenderet strenuitatem suam, in lanceam
 sublato & suffixo senis capite imperatoris-
 que moderati & pontificis maximi & con-
 sulis, cucurrisset Baccharum more sæpe
 convertentem se & vibrantem cruore stil-
 lantem hastam. Capite allato vociferasse fe-
 runt Othonem: Hoc nihil est, commilitones,
 Pisonis mihi caput ostendite. Brevi id etiam
 allā-

μιζομένη τρωθεὶς γὰρ ἔφθλυν ὁ νεανίσκος, καὶ καταδιωχθεὶς ὑπὸ Μάρκου τινὸς ἀπεσφάγη πρὸς τῷ ἱερῷ τῇ Ἑσίας. ἀπεσφάτιετο δὲ καὶ Ὀβίνιος, ὁμολογῶν κοινῶν γεγενῆσθαι τῇ ἑπὶ τὸν Γάλβαν συνωμοσίας. ἐβόα γὰρ ἀποθνήσκειν ὥσθ' αὖτις τὸν Ὀθωνα γινώμην. ἀλλὰ γὰρ καὶ τότε τὴν κεφαλὴν ἀποτεμόντες καὶ Λάκωνες, ἐκόμισαν πρὸς τὸν Ὀθωνα δωρεὰς αὐτῶν. ὥσπερ δὲ φησὶν Ἀρχίλοχος,

Ἐπὶ γὰρ νεκρῶν πεσόντων, εἰς ἐμάς ψαμφοῖ ποσὶ.

Χίλιοι φονῆες ἐσμὲν,

ἔτω τότε πολλοὶ τῷ φόβῳ μὴ συνεψαψάμενοι, χαῖρας δὲ καὶ ξίφει κατὰ μαρτυροῦντες ἐπεδείκνυντο, καὶ τὰς δωρεὰς ἤτεν, βιβλία δίδόντες τῷ Ὀθωνι. εἰκοσὶ γὰρ καὶ ἑκατὸν διέβησαν ὑπερὸν ἐκ τῶν γραμματείων, εἰς ὃ Οὐϊτέλλιος ἀναζητήσας ἀπαλίας ἀπέκλεινεν. ἦκε δὲ καὶ Μάρκος Κέλσος εἰς τὴν παρεμβολήν. καὶ πολλῶν αὐτῷ κατηγορῶντων ὅτι τὰς στρατιώτας ἐπαθε τῷ Γάλβῳ βοηθεῖν, καὶ τῷ πλήθει ἀποκλινῶν βοῶντι, Ὀθων ἐκ ἐβέλτετο φοβέμενος δὲ ἀντιλέγειν, εἰς ἔτις ἔφη ταχέως ἀποκλινῶν αὐτὸν εἶναι γὰρ αὐτῷ πρῶτον ἐκπυρρῶς ὥσθ' αὖτις ἀνδρῶς. ἐκάλυψε δὲ δίσαντας φυλάττειν, καὶ παρέδωκε τοῖς μάχις πισθυομήτοις.

Εὐθὺς δὲ βελὴ συνεκαλεῖτο καὶ κατὰ μέρος ἄλλοι γεγονότες, ἢ Θεῶν ἄλλων γεγονότες, συνελθόντες ὤμνον ὅρκον ὑπὲρ τῷ Ὀθωνι, ὃν αὐτὸς ὁμόσας ἐκ ἐτήρησε καὶ Καίσαρα καὶ Σεβαστὸν ἀνιγόμενον, ἔτι τῶν νεκρῶν ἀκεφάλων ἐν ταῖς ὑπατικαῖς ἐδῆσαν ἐρριμμένων ἑπὶ τῇ ἀγορᾷ. ταῖς δὲ

κεφα-

allatum est. Saucius enim fugam cepit juvenis: quem consecutus Murcus quidam pro æde Vestæ trucidavit. Necatus est & T. Junius conscium se conjurationis in Galbam fassus. Clamavit enim præter Othonis sententiam interfici se. Sed enim hujus quoque præcisum caput Laconisque Othoni obtulerunt, ac præmia postulavere. Ut vero ait Archilochus:

*Septem bumi stratos jacentes, cruribus quos cepimus,
Mille nos confecimus:*

ita tunc multi, qui consortes non fuerant cædis, manus & gladios cruentaverunt, ea-que ostendentes porrectis libellis præmia petiverunt ab Othone. Centum & viginti cer-

te ex tabulis postea reperti, quos Vitellius conquistos omnes interemit. Venit in castra & Marius Celsus: multisque eum arguentibus adhortatum milites, Galbæ ut succurrerent, deposcenti eum ad cædem concedere multitudini noluit; timens tamen iis repugnare, tam cito negavit se interfectorum eum. Nam esse, quæ ante exquirere de eo vellet: præcepitque, ut in vinculis custodirent, permisitque eum his quibus maxime fidebat.

Mox senatus coactus est: & quasi alii forent, aut alios haberent Deos, ubi convenire, sacramentum Othoni, quo astrictus Galbæ ipse non servaverat, dixere, Cæsaremque & Augustum appellavere: cum trunca cadavera adhuc in consularibus vestibus essent in foro abjecta. Ca-

pita,

κεφαλαῖς ὡς ἐδὲν ἄχον ἔτι χρεῖας, τὴν μὲν Ὀβινίαν τῇ θυγατρὶ διχαλίῳ καὶ πεντακοσίῳ δραχμῶν ἀπέδωκε, τὴν δὲ Πείσωνος ἡ γυνὴ ἔλαβεν. Οὐρεράνιος δὲνηθέσα· τὴν δὲ Γάλβαν τοῖς Πατροβίοις καὶ Οὐίτελλίῳ δάλοισι ἐδώκεν. λαβόντες δὲ οἱ καίνοι, καὶ πάντα τὴν αἰκισάμην καὶ καθυβρίσαντες, ἔρριψαν ἡ τὰς ἀπὸ τῆς Καισάρων κολαζομένης θανατῶσιν· ὁ δὲ τόπος Σησέρτιον καλεῖται. τὸ δὲ σῶμα τῆς Γάλβας Πείσῳ Ἐλβίδῳ ἀνείλετο, τῆς Ὀθωνος δὲ πτερεψάνῳ· ἔθαψε δὲ νυκτὸς Ἀργεῖῳ ἀπελεύθερῳ.

Τοιαῦτα τὰ καὶ τὸν Γάλβαν, ἄνδρες μὴτε γῆραι μὴτε πλῆτῳ πολλῶν ἀπολειφθέντα Ῥωμαίων, ὁμοῦ δὲ πλῆτῳ καὶ γῆραι πρωτεύσαντα πάντων τῶν κατ' αὐτὸν, πέντε αὐτοκρατόρων ἡγεμονίαις ἐμενίσαντα μὲν τιμῆς καὶ δόξης· ὥστε τῇ δόξῃ μᾶλλον ἢ τῇ δυνάμει κατελὼν Νέρωνα, τῶν συνεπιτηδεύων τότε τὰς μὲν ἐδίδεκεν ἡξίωσε τὴν ἡγεμονίαν, οἱ δ' ἑαυτὰς ἡξίωσαν Γάλβας δὲ καὶ κληθεὶς καὶ ὑπακῶσας αὐτοκράτῳ, καὶ τῇ Οὐϊνδῳ ἐμπαράχων ὄνομα τόλμῃ, κίνημα καὶ νεωτερισμὸν αὐτῷ λεγομένην τὴν ἀπόστασιν, ἐποίησε πόλεμον ἐμφύλιον, ἀνδρὸς ἡγεμονικῶς τυχεῖσαν. ὅθεν ἔχ' ἑαυτὰ τὰ πράγματα λαμβάνειν, ἀλλὰ μᾶλλον ἑαυτὸν οἰόμενῳ δίδοναι τοῖς πράγμασι; ἄρχαν ἡξίε τῶν ἐπὶ Τιγελλίνῳ καὶ Νυμφιδίῳ τετιθασυμένων, ὡς Σκιπίων ἦρχε καὶ Φαυρίκιῳ καὶ Κάμυλλῳ τῶν τότε Ῥωμαίων. ὑπερεδόμενῳ δὲ τῷ γήραϊ, ἄχει τῶν ὀπλῶν καὶ τῶν στρατομάτων ἀκρατῳ ἦν καὶ ἀρχαῖος αὐτοκράτῳ. Ὀβινίῳ δὲ καὶ Λάκωνι καὶ τοῖς ἀπελευθέροις πάντα τὰ πράγματα πωλῶσι παρέχων ἑαυτὸν, οἷον Νέρων παρέιχε τοῖς ἀπληστοτάτοις, ἐδύνατο ποιεῖν τὴν ἀρχὴν, οἰκίεσθαι δὲ τὰς πολλὰς τὸν θάνατον ἀπέλιπεν.

pita, cum nullus jam eorum foret usus, Junii filiae ejus decem millibus nummorum venderunt, Pisonis accepit uxor precibus a Veranio: Galba, Patrobii & Vitellii servis donavere. Id illi ubi acceperunt, omni contumeliarum & ludibriorum genere affectum projecerunt: quo loco trucidantur, in quos Caesares animadvertunt. Locus Sestertium dicitur. Corpus Galbae Priscus Helvidius Othonis permisso sustulit. Humavit id nocte Argius libertus illius.

Habes historiam Galbae: qui vel genere vel opulentia paucis fuit Romanis secundus, simul & opulentia & genere coevos suos antecelluit omnes. Quinque imperatorum cum honore & laude principatus transegit, ut nomine suo potius quam viribus Neronem convulserit. Sociorum illius conspirationis partim nemo ha-

buit imperio dignos, alii semetipsi dignos habere. Galba vero, qui & appellatus fuit imperator & nomen accepit, coeptisque Vindicis nomen suum commodavit, defectionem ejus, quae motus & seditio dicebatur, bellum civile effecit: quod virum imperio dignum nata esset. Unde non sibi rapere imperium, sed potius se ipsum dare imperio intendens, imperare voluit militibus, qui illecebris Tigillini & Nymphidii fuerant corrupti, ut Scipio, Fabricius, Camillus sui aevi militibus imperaverant. Caeterum senio obrutus usque ad arma & castra integer fuit & prisca seculi imperator. Quia vero T. Junio, Laconi & libertis suis, qui omnia habebant venalia, sese dedit, sicut dediderat Nero, hominibus insatiabilissimis: neminem, qui imperium desideraverit, qui miserati sint exitum ejus complures reliquit.

Gul. Wake Archiep. Cantuar. R.

Ο Θ Ω Ν.

Δὲ νεώτερόν αὐτοκράτωρ ἅμ' ἡμέρα προελθὼν εἰς τὸ Καπιτώλιον ἔβυσσε, καὶ κελύσας Μάριον Κέλσον ἀχθιῶναι πρὸς αὐτὸν, ἡσπάσατο καὶ διελέχθη φιλανθρωπῶς, καὶ παρεκάλεσε τὴν αἰτίαν Ἰππιαδέως μᾶλλον, ἢ τὴν ἀφέσεως μνημονύειν. τῷ δὲ Κέλσῳ μὴτ' ἀγνῶς ἀποκρινάμενος, μὴτ' ἀναιδῆτως, ἀλλὰ φήσαντι αὐτῷ τῷ τρόπῳ διδόναι τὸ ἔγκλημα πῖσιν ἐκπελῆσαι γὰρ ὅτι Γάλβα βέβαιον ἑαυτὸν παρέχευεν, ὃ χάριν ἐδεμίαν ὠφέλην ἠγάθησαν οἱ παρόντες ἀμφοτέρων, καὶ τὸ στρατιωτικὸν ἐπήνεσεν. ἐν δὲ συκλήτῳ πολλὰ δημοτικὰ καὶ φιλάνθρωπα διαλεχθεὶς, ὃν μὲν αὐτὸς ὑπατεύειν χρόνον ἤμελλε, τέττα μέρει ἐνεμύρην Οὐεργινίῳ Ῥέφῳ, τοῖς δὲ ἀποδεδειγμένοις ὑπὸ Νέρωνος ἢ Γάλβα παῶν ἐτήρησε τὰς ὑπατείας. ἱερωσιῶν δὲ τὰς κατ' ἡλικίαν προήκοντας ἢ δόξαν ἐκόσμησε. τοῖς δὲ ἐπὶ Νέρωνος φυγῶσι, καὶ κατελθούσιν ἐπὶ Γάλβῳ, συ-

Novus imperator lucis principio in Capitolium progressus sacrificavit, ac Marium Celsum adduci ad se jussu salutavit, appellavitque benigne, ac monuit, causæ oblivisceretur potius, quam liberationis suæ memoriam retineret. Cui cum Celsus nec abjecte nec ingratis respondisset: sed dixisset morum suorum facere ipsum crimen fidem, (crimini enim datum sibi, quod præstitisset Galbæ

cui nullam gratiam debuisset, fidem) utrumque assistentes commendavere, militesque laudavere. In senatu cum multa populariter & benigne differuisset: quod temporis erat consulatu functurus, hujus partem concessit Verginio Rufo. Destinatos a Nerone vel Galba omnibus reliquit consulatus, sacerdotiis ætate vel laude provectos ornavit: ejectis sub Nerone in exilium, qui sub Galba domum redie-

rant,

αυθιματικοῖς πᾶσιν ἀπέδωκεν ὅσα μὴ πεπεσσοῦν τῷ κλημάτων ἐκάστῃ ἐξ-
 ὄρισκεν. ὅθεν οἱ πρῶτοι καὶ κρατίστοι πεφεικότες πρότερον, ὡς ἐκ ἀνδρῶν
 ἀλλὰ τινος ἢ ποιῆς ἢ παλαμναίου δαίμονος ἄφνω τοῖς πράγμασι ἐπι-
 πεπληκότες, ἠδὲ ἐγγύθιο ταῖς ἐλπίσι πρὸς τὴν ἡγεμονίαν, ὥσπερ δια-
 μεριδιῶσαν.

Ὅμω ὅ Ῥωμαῖοι πάντας ἐδὲν δι' ὄφρα ἔτις ἐδὲ ὠκείωσατο πρὸς αὐ-
 τὸν ὡς τὰ παρὰ Τίγελλινον. ἐλελήθει μὲν γὰρ ἡδὴ κολαζόμενος αὐτὸς πρὸς
 φόβῳ τὴν κολάσεως, ἣν ὡς χρεῖται ἀπῆται δημόσιον ἢ πόλιν, καὶ νοσήμασιν
 ἀνηκέστοις σώματός, αὐτῷ τε τὰς ἀνοστίες καὶ ἀρρήτους ἐν γυναιξὶ πόρναις
 καὶ ἀκαθάρτοις ἐκφυλιδήσεις, αἷς ἔτι προσέσταιρε δυνατότητι αὐτῷ τὸ
 αἰκόλαστον ἐπιδραστήριον, ἐχάτιον τιμωρίαν ἐποιεῖτο καὶ πολλῶν ἀνιάξια
 θανάτων οἱ σωφρονεῖς. ἥνία ὅ τες πολλὰς ὁμῶς τὸν ἥλιον ὄρων μὲν το-
 σάτες καὶ ταῖς δι' αὐτὸν ἐχ' ὀργῶν. ἐπεμψεν ἔν ἐπ' αὐτὸν ὁ Ὀθων εἰς
 τὰς παρὰ Σινόωσαν ἀγέρας· ἐκεῖ γὰρ διητᾶτο, πλοίων παρεομώων, ὡς φθι-
 ζόμενος ἀπώτρετο καὶ τὸν γε πεμφθέντα χρυσίῳ πολλῷ πείθειν ἐπεχείρησε
 παρῆναι. μὴ πεισθέντα ὅ, δῶκε μὲν ἔδωκεν ἐδὲν ἦτις, ἐδεήθη ὅ ὑπομέναι
 ἕως ἀν' ἀποξύνῃ τὸ γένειον, καὶ λαβὼν αὐτὸς ἑαυτὸν ἐλαμνοτόμησεν.

Οὕτω ὅ πρὸ δήμου τὴν δικαιοσύνην ἠδονίῳ ἀπαδὲς ὁ Καῖσαρ, αὐτὸς
 ἰδίᾳ ἐχθρὰς ἐδὲν τοσούτῃαν ἐμνησιμάκησε· τοῖς ὅ πολλοῖς χαλεζόμενος
 ἐκ ἐφ' ὧν τὸ πρῶτον ἐν τοῖς θεάτροις Νέρων προσαγορεύεσθαι καὶ τινῶν
 εἰκόνας Νέρωνος εἰς τὰ μνημεῖα προβαλόντων ἐκ ἐκώλυσε. Κλαύδιος ὅ Ῥε-
 φ

rant, senatoribus omnibus restituit, quæ bona
 cujusque non districta extabant. Unde pri-
 mores & optimi quique, qui horruerant ante,
 tanquam non homo, sed vel furia aliqua vel
 pestis subito rempublicam invasisset, arrectio-
 res fuerunt spe ad principatum quasi blan-
 dientem.

Simul totum populum Romanum nihil per-
 inde lætitia extulit vel adjunxit illi ut ejus
 in Tigillinum factum. Imprudens enim ille
 ipso jam timore puniebatur poenæ, quam ut
 debitum publicum civitas exigebat, & mor-
 bis corporis deploratis. Cujus quamvis proflig-
 atas & nefarias cum scortis atque fœdas vo-
 lutationes, ad quas libido in eum dominans a-
 nimam agenti adhuc pruriebat, extremum
 supplicium sapientes multisque par mortibus

ducebant: torquebat plebem tamen, quod so-
 lem adhuc aspiceret, postquam tot & tales
 viros ejus causa lumen illius non aspiciebant.
 Misit igitur in eum Otho ad villam ipsius apud
 Sinuessam. Illic agebat paratis ibi navi-
 bus, quibus longius profugeret. Eum, qui mis-
 sus fuit ad ipsum magna vi auri molitus est, ut
 se missum faceret, inducere. Postquam id fru-
 stra fuit, æque dedit ei munera. Oravit au-
 tem, ut sustineret dum barbam rasisset: accep-
 toque cultro tonsorio fauces sibi ipse præscidit.

Ita cum justissimum gaudium Cæsar popu-
 lo tribuisset, privatas injurias ipse nullius pror-
 sus ad animum revocavit. Porro in populi gra-
 tiam non refugit primum in theatris Nero sa-
 lutari, neque coercuit certos, qui imagines Ne-
 ronis publice proponebant. Immo Claudius Ru-

Ru-

ΦΘ εἰς Ἰβηρίαν φησὶ κομιδῶναι διπλώματα, οἷς ἐκπέμπουσι τὰς γραμματεφόρους, τὸ τῷ Νέρωνι θᾶνον ὄνομα προσγεγραμμένον ἔχοντα τῷ Ὀθωνι. ἔ μιν ἀλλὰ τὰς πρώτας καὶ κρατίστες αἰδομένον ἐπὶ τῷ δουχεραίνοντι, ἐπαύσατο. τοιαύτῳ δὲ ἡγεμονίας κατάσασιν αὐτῷ λαμβανέσης, οἱ μισοφόροι χαλεπὰς παρεῖχον ἑαυτὰς, ἀπιστεῖν ᾧδεκελεύοντο καὶ φυλάττειν καὶ κωλύειν τὰς ἀξιολόγους, εἴτε ἀληθῶς φοβέμενοι δι' ὄνοιαν, εἴτε προφάσει χρώμενοι ταύτῃ τῷ ταραχῇ καὶ πολεμοποιεῖν. Κεραυνὸν δὲ πέμψαντι αὐτῷ τὴν ἐπικαίδεκάτῃ ἀπέειραν, ὥς τινὰς ἀξίονα, καὶ κείνους κυλῶν ἐτι συσκαδαζόμενος, καὶ τὰ ὅπλα ταῖς ἀμάξαις ἐπιτεθέντι, οἱ τρασύτατοι πάντες ἐβόων, ἔδδεν ὑγιὲς τὸν Κεραυνὸν ἦκειν διανοέμενον, ἀλλὰ τὴν σύγκλητον ἐπιχειρεῖν πράγμασι νεωτέροις, καὶ τὰ ὅπλα καὶ Καίσαρι καὶ Καίσαρι ᾧδεκομίζεσθαι. τῷ δὲ λόγῳ πολλῶν ἀπλομένων καὶ παροξυνούτων, οἱ μὲν ἐπελαμβάνοντο τῷ ἀμαξῶν, οἱ δὲ τὰς ἐνισαμένους ἐκατοντάρχας δύο καὶ τὸν Κεραυνὸν αὐτὸν ἀπέκλειναν. πάντες δὲ διασκαδασάμενοι καὶ ᾧδεκαλέσαντες ἀλλήλους Καίσαρι βοηθεῖν, ἤλαυνον εἰς τὴν Ῥώμην καὶ πυθόμενοι παρ' αὐτῷ δειπνεῖν ὀγδοήκοντα σύγκλητικὰς, ἐφῆροντο πρὸς τὰ βασίλεια, καὶ καίρῳ εἶναι λέγοντες ἐν ταυτῇ πάντας ἀνελεῖν τὰς Καίσαρι πολεμίας. ἡ μὲν ἔν πόλιν ὡς αὐτίκα διασπαρτισμένη, θόρυβον εἶχε πολὺν. ἐν δὲ τοῖς βασιλείοις ἦσαν διαδρομαί, καὶ τὸν Ὀθωνα δεινὴ κατελάμβανε ἀπορία. φοβέμενοι γὰρ ὑπὲρ τῶν ἀνδρῶν, αὐτὸς μὲν φοβερός ἐκείνοις, καὶ πρὸς αὐτὸν ἀνιστημένοις ἴσχεα ταῖς ὄψεσιν ἀναύδης καὶ ᾧδεδεῖς, ἐνὶ καὶ μὲν

γυναι-

Rufus in Hispaniam tradit portata diplomata, quibus tabularios dimittunt, in quibus divinum Neronis nomen adjectum nomini erat Othonis. Cæterum id, ut principes & optimates eo advertit offendi, omisit. Hujus cum imperium ejuscemodi posuisset rudimentum, milites prætoriani sollicitaverunt eum monentes, ut suspectos haberet caveretque & deprimeret primores: sive revera timebant ejus studio, sive animum hanc arripiebant ad turbanda omnia & bellum ciendum. Cum autem Crispinum & septimamdecimam cohortem misisset, ut certos attraherent: atque ille tenebris adhuc arma confarcinaret & vehiculis imponeret: fremebant audacissimi quique nihil Crispinum boni in animo habere, sed moliri res novas senatum, atque arma ad Cæsa-

ris perniciem non Cæsari portari. Qui rumor cum ad multos perveniret, eosque concitaret: pars vehiculis manus injecerunt, pars resistentes duos centuriones & ipsum obtruncavere Crispinum: omnesque in armis cohortantes sese mutuo ut Cæsari ferrent opem, Romam advolaverunt: accipientesque coenare apud eum octoginta ex patribus, petunt Palatium, nunc tempus esse ferentes coactos uno loco Cæsaris hostes occidendi. Itaque civitas velut tam imminente excidio fuit magno tumultu concitata. In Palatio discurrebatur, atque Othonem ingens tenebat perplexitas. Nam cum illis timeret, ipse timebatur, oculisque in se defixos videbat, obmutescentesque & trepidantes: quorum nonnulli venerant ad coenam

γυναικῶν ἡκολας ὅππῃ τὸ δεῖπνον. ἅμα ὃ τὰς ἐπάρχους ἀπέστειλε, τοῖς στρατιώταις διαλέγεσθαι καὶ πρᾶνεν κελύσας, ἅμα ὃ τὰς κεκλημένους ἀνδρας ἀναστήσας, καθ' ἑτέρας θύρας ἀφῆκε καὶ μικρὸν ἔφθησαν ὑπεκφυγόντες διὰ τῷ μαθοφύρων ὠθεμένων εἰς τὸν ἀνδρῶνα, καὶ πυνθανομένων τί γεγόνασιν οἱ Καῖσαρες πολέμιοι. τότε μὲν ἔν ὁρῶς ἀπὸ τῆς κλίνης πολλὰ παρηγορήσας, καὶ δευθεῖς, καὶ μηδὲ δακρύων φεισάμενος, μόλις ὑπέπεμψεν αὐτὰς. τῇ δ' ὑσεραία δωρησάμενος ἅπαντας κατ' ἀνδρα χιλίας καὶ διακοσίας καὶ πενήκοντα δραχμαῖς, εἰσῆλθεν εἰς τὸ στρατόπεδον, καὶ τὸ μὲν πλῆθος ἐπήνεσεν ὡς πρὸς αὐτὸν ὄνεν καὶ πρόθυμον, ὀλίγους δὲ τινὰς ἐκ ἐπ' ἀγαθῷ φήσας ὑποκχεῖν διαβάλλοντας αὐτῷ τὴν μετριότητα, καὶ τὴν ἐκείνων θυσάθειαν, ἥξει συναγανακτεῖν καὶ συσκολεῖν. ἐπαινέων ὃ πάντων καὶ κελδονίων, δύο μόνους πῶδα λαβὼν, οἷς ἐδεῖς ἐμελλεν ἄχθεσθαι κολαδεῖσιν, ἀπηλλάγη.

Ταῦτα οἱ μὲν ἀγαπῶντες ἤδη καὶ πιστεύοντες ἐθαύμαζον τὴν μεταβολήν· αἱ ὃ ἀναγκαῖα πολιτεύματα πρὸς τὸν καιρὸν ἡγῆτο, δημαγωγῶν αὐτῷ διὰ τὸν πόλεμον. ἤδη γὰρ ἡγέλλετο βεβαίως Οὐϊτέλλις ἀξίωμα καὶ δυνάμιν αὐτοκράτορος ἀνεληφώς· καὶ πλεοφόροι συνεχῶς ἐφοίτων, αἷτι προχωρεῖν ἐκείνῳ φερόντες· ἑτεροὶ τὰ Παννονικὰ καὶ τὰ Δαλματικὰ καὶ τὰ πρὸς Μυσίαν στρατεύματα δηλοῦντες ἡγήσας μὲν τῷ ἡγεμόνων Ὀθωνα. ταχὺ ὃ ἀφίκετο καὶ πρὸς Μικριανῶν γράμματα καὶ πρὸς Οὐεσσενσιανῶν φίλια, τῷ μὲν ἐν Συρίᾳ, τῷ ὃ ἐν Ἰουδαίᾳ μεγάλας δυνάμεις ἐχόντων.

coenam & cum conjugibus. Simul præfectos prætorio misit ad appellandum & mulcendum militem: atque convivas excitatos per alia ostia emisit. Modo evaserant cum milites prætoriani irruerunt in triclinium, quærentes quid factum esset Cæsaris hostibus. Ibi insistens Otho thoro, multis modis mitigavit obsecravitque eos, ac ne lacrymis quidem abstinens ægre eos repressit. Postero die largitus viritim quina millia nummum castra est ingressus. Laudatis militibus ut sui studiosis & promptis, paucos demonstravit in nullum bonum latere ibi, qui infamem reddant moderationem suam constantiamque & fidem ipsorum: petiitque, ut dolor suus ipsis cordi esset, atque se ad animadverten-

Vol. V.

dum in eos juvarent. Approbantibus id assensientibusque omnibus, duorum tantum supplicio, quorum sanguini ingemiturus erat nemo, contentus fuit.

Hæc aliqui commendantes fidentesque iis mirabantur mutationem illius. Pars acta necessaria blandientis pro tempore belli causa existimabant. Nam certo jam afferebatur auctoritatem & potestatem principalem Vitellium assumpsisse, ac nuntii crebri veniebant, qui quotidie aliquid afferebant ei accedere. Alii legiones Pannonicas, Dalmatiz, & Mysiaz cum ducibus Othonem imperatorem perferebant appellasse. Mox allata Mutiani literæ & Vespasiani pacata: quorum hic in Judæa, ille in Syria ingentes copias ducabat.

E c c

των. ὅφ' ὧν ἐπαιροῦντο, ἔγραψεν Οὐίτελλῳ, ὅτι τῶν προσηγορικῶν φρο-
νῆν, ὡς χρήματα πολλὰ δώσοιτο αὐτῇ, καὶ πόλιν ἐν ἣ ῥῆσαι καὶ
ἡδίστον βίον μετ' ἡσυχίας. αὐτὴν ἔγραφε δὲ καὶ αὐτὴν κατασκευάζοντα
ἡσυχὴν πρῶτον ἐκ τῆς τῶν διερεχόμενων πολλὰ βλάβος καὶ ἀσελγῆ
χλευάζοντες ἀλλήλους ἔγραφον, καὶ ψευδῶς μὲν, ἀνοήτως δὲ καὶ γελοῖως
πατέρον τῶν ἐτέρων ἀποδοῦν αὐτοῖς οὐκ ὀκνῶν λαοδοξοῦντο. αἰσώσις γὰρ καὶ
μαλακίας καὶ ἀπειρίας πολέμων καὶ τῶν πρῶτον εἶναι πενία καὶ χρεῶν πλήθος
ἔργον ἦν εἰπεῖν ὁποτέρῳ μῖνον αὐτῶν μόνον. σημείων δὲ καὶ φασμασμάτων
πολλῶν λεγόμενων, τὰ μὲν ἄλλα φήμας ἀδελφότητος καὶ ἀμφιβολίας εἶχεν,
ἐν δὲ Καπιτωλίῳ νόσος ἐφασμάσης ἄρματι τὰς ἡμέρας πάντες εἶδον ἀφαιρούσας
ἐκ τῶν χειρῶν, ὥσπερ κρατεῖν μὴ δαυαμύνης· καὶ τὸν ἐν Μεσοποταμίᾳ ἡσὼν
Γάβρι Κρίστος ἀνδραγαθῶς, μήτε σκωμῆ γεγονότος καὶ πάλιν αὐτῶν, ἀφ'
ἐσπέρης μεταστροφέναι πρὸς τὰς ἀνατολάς· ὃ φασὶ συμβῆναι πρὸς τὰς ἡμέ-
ρας ἐπόμεναι ἐν αἷς οἱ πρὸς Οὐεσσασσιανὸν ἐμφανῶς ἦδη τῶν προσηγορικῶν ἐν-
ελαμεθάνοντο. καὶ τὸ πρὸς τὸν Θάμβειν δὲ σύμπλωμα, σημεῖον ἐπορεύειν οἱ
πολλοὶ μοχθηροῖν. ἦν μὲν γὰρ ὅρα πρὸς τὴν μάλισα οἱ ποταμοὶ πληθύνοντες,
ἀλλ' ἔγωγε τοῦτο ἦδη πρότερον εἶδον ἀπώλετο τὰ πάντα καὶ διέφθειρεν, ὅπως
χρῆται καὶ καταλύσας πολὺ μέρος τῆς πόλεως· πλείστον δὲ ἐν τῇ τῶν πρῶ-
τοι διαπαύσας εἶπον, ὡς δυνάμει ἀπορίας ἡμερῶν συχνῶν κατασχέειν.

Ἐπεὶ δὲ τὰς Ἀλπεας κατέχοιτο ἦδη προσηγορικῶς Κεκίνας καὶ Οὐελλῶν
Οὐίτελλῳ ἐρατὴ γράψας, ἐν Ρώμῃ Δολοβέλλας ἀπατομένης αἰνῶς ἀποφύγει

παρ-

tebat. Quibus crectus scripsit Vitello mo-
nens, ne supra conditionem militarem esseret
se, pecuniam se ei assatim & oppidum donatu-
rum, ubi in otio securissime & jucundissime
vitam ageret. Rescripsit huic ille primum le-
niter deludens eum. Hinc irritati multa feda
& procacia invicem per litteras sibi obsta-
bant, non illa quidem falso, sed stolidè & ri-
diculè alter alteri, quibus contacti ambo e-
rant, dedecora exprobrantes. Profusionis o-
nim, molliæ, imperitiæ rei militaris, prioris
egestatis, oneris aeris alicui difficile dictu erat
ut esset magis immunis. At prodigia & spe-
ctra multa nuntiabantur: quorum alia incerto
rumore & ambiguo ferebantur. In Capitolio
vero ex victoria, quæ huc infestabat, mani-

bus habenas viderunt omnes latentes, sicut reti-
nere non valentis: in insula Tiberina divi Julii
statuam nullo terræ motu & caelo tranquillo
ab occidente in orientem conversam; quod cir-
ca illos dies perhibent contigisse, quibus Ve-
spasianus aperte jam imperium suscepit. Id
quod Tiberi accidit, pro fædo ostento habuit
vulgus. Erat quidem hora, quæ potissimum sto-
mina exundant: sed nunquam intantum excre-
verat, neque tantam ediderat stragem, vel rui-
nam attulerat, effusus & inundans magnam
partem urbis, maxime in foro frumentario, ut
magna fames per multos dies urbem obsederit.

Ut Alpes jam tenere Cecinam & Valen-
tem duces Vitellianos est allatum, Dolabel-
la Romæ vir patritius in suspicionem præ-
torianis

παρεῖχε τοῖς μισθοφόροις νεώτερα φρονεῖν. ἐπείνον μὲν ἔν, εἴτε αὐτὸν εἴτε ἄλλον
 δεδοικώς, εἰς πόλιν Ἀκύνιον παρέπεμψε ὡς ἀπαρριμίας. καταλέγων δὲ τῷ ὧν
 τέλει συνεκδήμους, ἔταξεν ἐν τούτοις καὶ Λούκιον τὸν Οὐϊτελλίου ἀδελφόν· ἔπε
 προδοῖς εἶδεν ἔπε ἀφελῶν ἧς εἶχε τιμῆς. ἰχυρῶς δὲ καὶ τῇ μητρὶς ἐπεμελήθη
 τῷ Οὐϊτελλίῳ καὶ τῇ γυναικὶ, ὅπως μηδὲν ἀμφοδόσων· ὡς αὐτῷ. τῷ δὲ
 Ῥόμῳ φύλακα Φλακίον Σαβῖνον ἀδελφόν Οὐϊσσισιανῶς κατέστησε, ἔπε καὶ
 τῷτε προῖξας ὅτι τιμῇ Νέρωνος (παρ' ἐκείνου γὰρ εἰλήφει τὴν ἀρχὴν ὁ Σαβ-
 βῖνος ἀφάλετο δὲ Γάλλους αὐτὸν) ἔπε μᾶλλον ἄνθρωπον ἐνεδείκνυτο Οὐϊσσισ-
 σιανῶ καὶ πᾶσι, αὐτῶν Σαβῶν. αὐτὸς μὲν ἔν ἐν Βαβυλῶν πόλει τῇ Ἰταλίᾳ
 ὡς τὸν Ἡρώδοτον ἀπελείφθη. στρατηγὸς δὲ τῷ θυμάρμεαν ἐξέπεμψε Μά-
 ριον τε Κέλσον καὶ Σικιτιῶν Παιμῶν, ἔπετε Γάλλον καὶ Σπερῶναι, ἄνδρας
 ἐνδόξους, χερσὶ καὶ μὴ δουλοφειλίας ὑπὸ τῷ πραγματῶν τοῖς ἐαυτῷ λογισ-
 μαῖς ὡς προσηύητο, δι' ἀπαξίας καὶ θαυσνύτης τῷ στρατιωτῶν. καὶ γὰρ ἡξίον
 ἑτέρων ἀκρίειν, ὡς παρ' αὐτῶν τῷ αυτοκρατορῶς τὸ ἀρχεῖν ἔχοντος. ἦν μὲν ἔν
 ὡς καὶ τῶν πολέμων ὑγυαίματα παλάσασιν, ὡς χαρῶν τοῖς ἡγεμόσιν,
 ἀλλ' ἐμπληκτα καὶ σοβαρὰ διὰ τῷ αὐτῶν αἰτίαν. καὶ μὴν ἀλλ' ἐκείνοις ἐμπει-
 ρία τε παρὲν τῇ μάχῃ, καὶ τῷ καίμεν ἐβόδους ὅλος ἐκ ἐφύγον. ἔπειτα δὲ
 μαλακοὶ μὲν ἦσαν ὑπὸ χαλῶς καὶ δεινῆς δουλείας, πλεῖστον χρόνον ἐν δου-
 τοῖς καὶ παγκύρῃσι καὶ ὡς σκάνων βαδισσόμενοι, ὕβρις δὲ καὶ κόμπῳ ἐπαμπεύχων
 ἐβόλῃσι προσηύετο τὰς δουλείας, ὡς κατέτινας ἀπαξίως, ὡς
 ἀδυνάτοι φέρον. ὁ δὲ Σπερῶνας προσβιάζομενος αὐτοὺς ἐκινδύνυσε μικρὴν
 ἐλθόντας ἀνελεῖν αὐτόν. ὕβρις δὲ καὶ βλασφημίας ἐδεμίας ἐφείσαντο, προδό-

τιω

torianis venit res novas moliri. Hunc in colo-
 niam Aquinum, cum cum aliumve metueret,
 confirmatum dimisit. Deligens ex magistrati-
 bus comites itineris, allegit in his Lucium
 quoque Vitellii fratrem, neque ejus dignitati
 quicquam vel adjecit vel detraxit. Sedulam
 etiam curam de matre & uxore Vitellii egit,
 ne quid sibi timerent. Urbi Flavium Sabinum
 præfecit Vespasiani fratrem, id ne quoque ho-
 nori tribuerit Nervæ (nam præfecturam ab
 illo Sabinus acceperat & spoliatus fuerat a Gal-
 ba) an provehendo Sabino benevolentiam &
 & fiduciam Vespasiano ostentaverit. Ipse Bri-
 xilli Italiæ oppido circa Padum substitit. Du-
 ces copiarum misit in hostes Marium Celsum,
 Suetonium Paulinum, adhæc Gallum & Spu-

rinam, illustres viros. Cæterum uti consiliis
 suis, ut instituerant, non valebant ob mili-
 tum licentiam & contumaciam. Nolebant e-
 nim aliis parere, quasi ipsis imperium princeps
 deberet. Nec vero erant hostium in totum
 fani milites; neque obtemperantes ducibus:
 verum eadem de causa feroces & procaces.
 Hi tamen rei militaris scientes & laboris pa-
 tientes non defugiebant eum. Illi molles ex
 otio & vita quieta, qui in theatris, ludis &
 scena vitam egerant, insolentia autem & ar-
 rogantia inflati volebant munera simulare ut
 præstantiores, non ut segnes, detrectare. Quos
 Spurina cum pararet cogere, pene est ab
 iis interfectus. Contumeliæ vero & convictio-
 rum nullum modum fecerunt; proditorem &

τίλῳ καὶ λυμεῶνα τῷ Καίσαρι καὶ τῶν καὶ πραγμάτων λέγοντες. ἔπειτα ἢ καὶ μεθυδένες ἤδη νυκλὸς ἦλθον ἐπὶ τῷ σκηνῇ ἐφόδιον αἰτῆτες· εἶναι γὰρ αὐτοῖς πρὸς Καίσαρα βαδίσειν, ὅπως ἐκείνους κατηγορήσωσιν.

᾿Ωνησε ἢ τὰ πρᾶγματα καὶ Σπυρίαν ἐν τῇ αἰσχυρίᾳ λοιδορία πρὸς Πλακενίαν γρομφήν τῷ στρατιωτῷ. οἱ γὰρ Οὐίτελλες τοῖς τέχεσι προσβάλλοντες, ἐχλεύαζον τὰς ᾿Οθωνος ἐξώτας αἰσχυρὰς τὰς ἐπάλξεις, σκηνικὰς καὶ πυρρῆχισαὶς καὶ Πυθίων καὶ ᾿Ολυμπίων θεωρὰς, πολέμους ἢ καὶ στρατίας ἀπίρους καὶ ἀθεάτους ἀποκαλέοντες, καὶ μέγα φρονεῖν τῇ τῷ γέρουτος ἀνάπλε κεφαλῇ ἀποτεμεῖν, τὸν Γάλβαν λέγοντες, εἰς ἢ ἀγῶνα καὶ μάχην ἀνδρῶν ἐκ ἀνέκφανως καταβάλλας. ἔτω γὰρ ἐταρῆχθησαν ὑπὸ τέτων τῷ ὀνειδῶν καὶ διεκλήσαν, ὥστε προσπεσεῖν τῷ Σπυρίαν, δεόμενοι χεῖρας καὶ προστάττειν αὐτοῖς εἰδέναι κίνδυνον εἰδὲ πόνον ἀπολεγόμενοι. ἰχυρῶς ἢ συστάσης τεχομαχίας, καὶ μηχανημάτων πολλῶν προσαχθέντων, ἐκράτησαν οἱ τῷ Σπυρίαν, καὶ φόνον πολλῷ τὰς ἐναντίας ἀποκρεσάμενοι, διετήρησαν ἐνδοξον πόλιν καὶ τῇ Ἰταλῶν εἰδεμῖα ἤτιον ἀνέβησαν. ἦσαν ἢ καὶ τὰ ἄλλα τῷ Οὐίτελλῃ στρατηγῶν οἱ ᾿Οθωνος ἐνυχεῖν ἀλαπάτερους καὶ πόλεσι καὶ ἰδιώταις. ἐκείνων ἢ Κεκίνας μὲν ἔτε φωνῶν ἔτε χῆμα δημοτικός, ἀλλ' ἐπαχθὴς καὶ ἀλλόκοτος σώματι μεγάλῃ, Γαλατικῶς ἀναξυρεῖσι καὶ χερσὶν ἐνεσχυασμένῳ, σημείοις καὶ ἀρχαῖσι ᾿Ρωμαῖκοῖς διαλεγόμενος. καὶ τῷ γυναικῇ παρέπεμπον αὐτῇ λογάδιον ἱππεῖς ὀχευμένῳ ἵππῳ, κεκοσμημένῳ ἐπιφανῶς. Φάβιον ἢ Οὐάλεντιαν τὸν ἑτερον στρατηγὸν ἔτε ἀρπαγαὶ πολεμίων ἔτε κλοπαὶ καὶ δωροδοκίαι αἰσχυρὰ συμπαχῶν

& corruptorem Cæsaris temporum & rerum appellantes. Nonnulli temulenti jam noctu ad tabernaculum ejus perrexere viaticum postulantes. Proficiscendum enim ipsis ad Cæsarem esse, ut eum accusarent.

Profuit rebus & Spurinæ in præsentia militum ad Placentiam exprobratio. Vitelliani nempe signis muro admotis increpitaverunt probris Othonianos, qui in corona muri stabant: ac scenicos, saltatores, Pythiorumque & Olympiorum spectatores, belli vero atque artium militarium tyrones & insolentes appellaverunt, intumescetesque, quod inermem senem obtruncassent, Galbam significantes: in certamen & aciem virorum apertam nunquam progressos. Nam ita commoti his probris & inflammati fuerunt, ut ad genua se Spurinæ

projicerent orantes, uteretur & imperaret ipsis: nullum se discrimen vel laborem detrectaturos. Cum oppidum Vitelliani acriter aggrederentur, & machinas multas admovissent: victores. Spurinæ milites hostibus ingenti cæde rejectis nobilem urbem, qua nulla Italiæ magis florebat, conservaverunt. Erant cætera quoque ducibus Vitellianis Othoniani civitatibus & privatis benigniores. Ex illis Cecina neque voce neque habitu civilis, sed odiosus & extraneus: qui corpore ingens Gallico more braccis & manicis indutus signiferos & præfectos Romanos alloquebatur. Uxorem ejus comitabantur delecti equites equo vehementem atque eximie cultam. Fabii Valentis alterius ducis neque præda hostium neque expilationes vel largitiones sociorum

hi.

ω'

peditum manum in locis saltuosis & sylvestribus condidisset, equites provehere jussit: quod si concurrerent cum ipsis hostes, sensum gradum referre, fugamque capeßere: quoad ita elicerent eos atque in insidias præcipitarent. Prodidit hoc perfugæ Celso: qui in illos confertim equitatu investus, & caute consecutus, circumventis dissipatisque insidiatoribus evocavit castris legiones. Atque apparet, si adfuissent in tempore, nullum eos fuisse de hostibus relicturos: sed totum exercitum, quem ducebat Cecina, obtrituros & deleturos, si fuissent equitatum secuti. Nunc quia tarde Paulinus & segniter subvenit, objectum est ei, minus perite cum quam pro existimatione sua ducis munere nimium circumspiciendo rem gessisse. Vulgus vero militum & proditoris eum insimulabat, exasperabatque in eum Othonem, jactans penes

αὐτῷ, ὅς ᾗ κίχης ἐκ ὀπίσταν προελθόντος κακίᾳ τῷ στρατηγῷ. ὁ δ' Ὀθων
ἐχ' ἔτιος ὀπίσθου αὐτοῖς ὡς ἐβέβητο μὴ δακύν ἀπίσθιν. ἐπεμψεν ἔν Τίτα-
νον ὀπί τὰ στρατεύματα τὸν ἀδελφόν, καὶ Πρόκλουν τὸν ἐπαρχόν, ὃς ἔχεν
ἔργῳ τὴν πᾶσαν ἀρχὴν πρῶτον καὶ ἦν ὁ Τίταιος. αἱ δ' αὖτε τὸν Κέλσον καὶ
Παυλῖνον ἄλλως ἐφείλοντο συμβάλλων ὅποια καὶ φίλων, ὁμοκίτων καὶ διασώρων
ἐν τοῖς πρῶτοις μηδεμίαν ἔχοντες. ἦν δ' Ἰασηρώδης καὶ τὰ αὖτε τοῖς πολε-
μίοις, μάστιγ' ὅς τοῖς ὑπὸ τῇ Οὐδέλῃ καὶ τ' αὖτε τῇ ἐπιδραμὲν μάχης ἀπα-
γελθείσας, ἐχάλεπαινον ὅτι μὴ παρηγόρητο, μηδὲ ἤκουον, ἀνδρῶν τοσούτων
δοποθιούτων. μάστιγ' ὅς πᾶσας καὶ αὖτε παρὰ τὸν Ὀθωνάριον ὡς ἐμπαρμένους αὐτοὺς βούλονται,
ἀνέζυξε, καὶ σιωπῇ τοῖς αὖτε Κεκάναν.

Ὁ δ' Ὀθων αὖτε ἀφ' ὧν ἐκ τὸ Βιτελακὸν εἰς τὸ στρατόπεδον (ἔστι δ' πε-
λίχη πλησίον Κρεμόνης τὸ Βιτελακόν) ἐβέβητο αὖτε τ' μάχης καὶ Πρό-
κλῳ μὲν ἐδόκει καὶ Τίταιον τῷ στρατηγῶν ὄντων προθύμων καὶ προσφάτων
ὅς κίχης διαγωνίσασθαι, καὶ μὴ καθῆσθαι τὴν ἀρχὴν ἀμειλιχῶς καὶ δυνάμειος, καὶ
αὖτε παρὰ τὸν Οὐδέλῃ αὐτὸν ἐν Γαλατίας ἐπελθεῖν. Παυλῖνον δ' ὅς τοῖς μὲν
πολεμίοις ἔφη πάντῃ μετ' ὧν μαχῆν) παρῆναι, καὶ μὴ ἐνδεῖν, Ὀθωνι δ' ὅς
ἦδη παρῆναι ἐκ ἐλατίων προσηύκων εἶναι δυνάμει ἐν Μυσίας καὶ Παννονίας,
αὐτὸν αὐτῷ αὖτε παρῆναι κατὰ, ἀλλὰ μὴ στρατηγῇ πρὸς τὸν τῷ πολεμίων. καὶ
γὰρ ἀμειλιχῶς γε χεῖρας τότε τοῖς πῶν παρῆναι ἀπ' ἐλατίων, αὐτὸν πλεί-
ους τὰς ἀγωνιζομένους προσηύκων, ἀλλὰ ὅτι αὖτε ἀγνοίας ἀγνοίας καὶ χι-
εἰς δ' ὅς τέτε, τῷ διατελεῖν εἶναι πρὸς αὐτὸν ἐν ἀφρόντοις πᾶσιν ὄντων ἐπεί-

1015

se fuisse victoriam, sed non completam fraude ducum. Cæterum Otho eis non perinde fidem adjugebat, ut volebat non videri abrogare. Igitur Titianum fratrem ad legiones misit, & Proculum præfectum prætorio, cujus erat revera omne arbitrium, velamentum modo erat Titianus. Celsus & Paulinus alias consiliariorum & amicorum nomen usurpabant, auctoritatem & vim majoribus in rebus habebant nullam. Æstus item apud hostes erat, præsertim apud Valentis milites. Hi pugna illa apud insidias nunciata fremuerunt, quod non adfuissent neque subvenissent suis, quorum tam desiderabantur multi. Quibus, cum incessere ipsum telis intenderent, ægre lenitis & exortis castra movit, conjunxitque se Cecinæ.

Postquam Bebriacum Otho in castra per-

venit (est oppidum Bebriacum Cremonæ vicinum) consilium de pugna habuit. Proculus & Titianus censuerunt, quia alacres milites erant & recens victoria, ut dimicaretur: neque reses vigorem obtunderet exercitus, vel Vitellium ipsum præstolaretur ex Gallia ingruentem. Paulinus hostibus omnes vires demonstravit, quibus usuri in acie essent, præsto esse, neque a tergo relictum quicquam. Othonem, si suam maneat & non ad hostium se accommodet opportunitatem, haud minores præsentibus ex Mysia & Pannonia copias expectare. Neque vero segniores tunc habiturum hos, nunc qui numero ex minore sint animati, si plures milites in acie adjunxerint, verum certaturos erectiores. Esse præterea moram pro ipsis, qui rebus omnibus affluerent: il-

1016

νοις ὃ τὸν χρόνον ἀπελείπει παρέξαι τῶν ἀναγκαίων ἐν πολεμίᾳ καθεζομένοις. πρῶτα λέγεται Παυλῖνος Μάρκε· Κέλσε· ἐγγύςτο σύμψηφ·. Ἄννι· ὃ Γάλλ· ὃ παρὶν μὲν, ἀλλ' ἐξεραπεύετο πεπλωκῶς ἀφ' ἵππου. γράψαν-
το· ὃ Ὀθων· αὐτῷ, συνθέλωε μὴ σπεύδαν, ἀλλὰ τινὶ ἐν Μυσίας ἀεὶ ἀρῶν δύναντι, ἥδη καθ' ὁδὸν ἦσαν. ὃ μὲν ἐπαύετο τέτοις, ἀλλὰ ἐπρότερον οἱ πρὸς τινὶ μάχην παρεμῶνες.

Αἰτίαι ὃ πλείονες ἄλλαι ὑπ' ἄλλων λέγον·) προδήλως ὃ οἱ στρατηγικοὶ προσαγορευόμενοι καὶ τάξιν ἔχοντες δορυφόρων, τότε μᾶλλον ἀληθινῆς γαλό-
ρθου στρατίας, καὶ τὰς ἐν Ῥώμῃ διατεταῖς καὶ διαίτας ἀπολέμους καὶ πανη-
γυρικὰς ποθεῖντες, ἐκ ἧσαν καθελοὶ ἀσπύδοντες ὅτι τινὶ μάχην, ὡς αὐτοὶ
ὅτι ὁπλορημῆς ἀναρπασόμενοι τὰς ἐναντίας. δοκεῖ ὃ μὴ αὐτὸς Ὀθων ὅτι
καφεῖται ἐπὶ πρὸς τινὶ ἀθλητότητα, μὴδὲ ὑπομένειν ἀνδρεία καὶ μαλακότητι
τοῖς ἀπὸ τῆς δεινῶν ἐκλογισμοῖς ἐκπονήμεν· ὃ ταῖς φροσίναις, σπεύδαν
ἐκκαλυψάμεν, ὥσπερ δὸτὸ κρημνῷ, μεθῆναι τὰ πράγματα πρὸς τὸ συν-
τυχόν. καὶ τῷτο μὲν διηγείτο Σεκῦνδος ὁ ῥήτωρ, ὅτι τῷ ὁπισθοῶν γρόμῳ
τῷ Ὀθων·. ἔτι ἔτι ὃ ἦν ἀπίστος ὅτι τοῖς στρατεύμασιν ἀμφοτέρω παρὶς αὐτοῦ
ὅρμαινοι πολλοί, ὡς εἰς ταῦτο συμελθεῖν καὶ μάχῃ μὲν, αὐτὸς ὁμοφρονή-
σας ἐκ τῷ παρὸν ἡγεμονικῶν ἐλάσῃ τὸν ἄριστον· εἰ ὃ μὴ, τὴν σύγκλητον
ὁμοῦ καθιστάσας, ἐφείναι τὴν αἵρεσιν ἐκείνῃ τῷ αυτοκράτορι· καὶ ἐκ ἀπεικός
ἐσι, μὴδέτερον τότε τῷ προσαγορευομένῳ αυτοκράτορι ἀδοκιμασθῇ, ὅτι
πῶς ταῦτα διαλογισμὸς γνησίους καὶ διαπόνους καὶ σωφρονεῖσι τῷ στρατιω-
τῷ,

los tractu temporis inopia in hostico confi-
dentes laboraturos necessarios. Ita fato Pau-
lino Marius Celsus assensus est. Anniius Gallus
non aderat: sed quod esset ex equo prolapsus,
medicis operam dabat. Qui, ut consuluit eum
per litteras Otho, suavit ne praefestinet: sed
legiones ex Mysia, quae in itinere jam erant,
praestolaretur. Ceterum non paruit his Otho:
sed obtinuit sententia eorum qui ad pugnam
hortabantur.

Contra complures aliae ab aliis commemo-
ratur. Plane praetorianorum, qui spiculatores
principis erant, militiam gustantium tunc ma-
gis germaniam, quia atrocitates urbanas vi-
tamque quietam & theatralem desiderabant,
non poterat resistere impetus ad pugnam,
quasi ipso in cursu obtriturum hostes essent. Ap-

paret vero ipsum quoque fuisse incertitudinis
ultra impatientem Othone, neque sustinu-
isse insolentia & ignavia volutationes in ani-
mo periculis, curisque confectam prope-
rasse obtectis oculis quasi ex praerupto sum-
mam rerum in aleam fortunae praecipitare.
Narrabat id Secundus orator, qui Othoni
fuit ab epistolis. Ex aliis erat audire legiones
utrinque saepius in ea voluntate fuisse, in u-
num ut coirent, & maxime, si convenire in-
ter ipsos posset, ex ducibus praesentibus deli-
gerent optimum: sin secus, senatui convo-
cato imperatorem legendum permitterent.
Neque est id absolum, quod neuter eo-
rum, qui tunc appellabantur imperatores,
secunda fama esset, eas cogitationes germa-
nos, exercitatos, & prudentes milites subisse:

atro-

τῷ, ὡς ἔχθισον εἶη καὶ δεινὸν ἂν πάσαι διὰ Σύλλαν καὶ Μάριον, εἴτα Καίσαρα καὶ Πομπηϊὸν ὠκλείροντο δρωῖτες ἀλλήλους καὶ πάχοντες οἱ πολῖται, ταῦτα νῦν ὑπομύειν, ἢ Οὐίτελλίῳ λαιμαργίας καὶ οἰνοφλυγίας, ἢ τρυφῆς καὶ ἀκολασίας Ὁθωνί τινι ἡγεμονίαν χορηγήματα προθεμύεις. ταῦτ' ἐν ὑπονοῶσι τὲς τε παρὲς τὸν Κέλσον αἰθανομύεις ἐμβάλλειν διατειβῶν, ἐλπίζοντες ἀνθυμάρχης καὶ πόνων κερθήσεας τὰ πράγματα καὶ τὲς παρὲς τὸν Ὁθωνα φοβεμύεις, ἵπταχῦναι τινὲ μάχῃ.

Αὐτὸς δὲ πάλιν εἰς Βειξίλον ἀνεχώρησε, καὶ τῷτο προσεξαμαρτῶν, εἶχ' ὅτι τῷτο μόνον τινὲ ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῷ παρόντι αἰδῶ καὶ φιλοτιμίαν ἀφῆλε τῷ ἀγωνιζομύων, ἀλλὰ καὶ τὲς ἐρρωμυεσάτας καὶ προθυμοτάτας δι' αὐτὸν ἱππεῖς καὶ πεζεῖς ἀπαγαγὼν, φυλακῇ τῷ σώματι, ὥσπερ ἐτι σῶμα τὸ διωάμεως ἀπέκοψε. συνέβη δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ παρὲς τὸν Ἡερδανὸν ἀγῶνα γυεῖας, τῷ μὲν Κεκίνα ζυγνύοντες τινὲ διάβασιν, τῷ δὲ Ὁθωνος εἰργόνων καὶ προσμαχομύων. ὡς δὲ εἶδεν ἐπέραινον, ἐνθεμύων εἰς τὰ ὅπλα δαδα θείας καὶ πίττης ἀνάπλεων, διὰ τῷ πόρε πνῦμα προσπεσὼν, ἄφνω τινὲ παρεσκουασμύων ὑλιν ἵπτι τὲς πολεμίας δ' ἐξερρίπιζε. καπνῷ δὲ πρῶτον, εἴτα λαμπρῶς φλογὸς ἐκπεσέσης, ταραττόμυροι καὶ λποπηδῶντες εἰς τὸν ποταμὸν, τάς τε ναῦς ἀνέτρεπον, καὶ τὰ σώματα τοῖς πολεμίοις μὲν γέλωτος παρῆχον. οἱ δὲ Γερμανοὶ τοῖς Ὁθωνῶ μονομάχοις παρὲς τοῖς τῷ ποταμῷ προσμύξαντες, ἐκράτησαν καὶ διέφθειραν αὐτῶν ἐκ ὀλίγας.

Γενομύων δὲ τέτων, καὶ τῶν ἐν Βητειακῷ στρατιωτῶν τῷ Ὁθωνῶ ἐκφερομύων μετ' ὀργῆς ἵπτι τινὲ μάχῃ, προήγαγν' αὐτὲς ὁ Πρόκλ' ἐκ
τῷ

atrocissimum nempe esse & acerbissimum, quas olim Syllæ & Marii, inde Cæsaris & Pompeii causâ lamentabantur dices sibi invicem clades intulisse & accepisse, has nunc ipsos perpeti: ut aut Vitellii ingluvici & vinolentiae, aut luxus & intemperantiae Othoni imperium proponerent vestigale. Hæc Celsum suspicantur advertentem moras nexuisse, dum citra sanguinem & sudores sperat conventurum inter partes: eadem timentem accelerasse conflictum Othonem.

Porro ipse retro Brixillum concessit, adjecitque hoc peccatum, non tantum, quod conspectus sui reverentiam & studium eripuit certantibus: verum etiam quod validissimos atque impigerrimos stipandi corporis sui causa

secum abducens equites peditesque quasi corpus quoddam exercitus detraxit. Forte per eisdem dies ad Padum quoque conflictum est, dum amnem Cecina ponte jungit, Othoniani arcent & obsistunt ei. Ubi parum promovent, faces sulphure & pice illitas navibus injiciunt. Ibi aura aspirans, dum delabuntur, repente paratam materiam in hostes excitat. Fumo primum, mox luculenta emicante flamma, trepidi & desilientes in flumen naves evertunt, ac corpora sua ridicule hostibus permittunt. At Germani cum gladiatoribus Othonianis apud parvam insulam fluminis manus conferentes, fuderunt eos, multosque ex his obtruncaverunt.

His actis cum Bebriaci miles Othonianus infensus ad proelium raperetur, movit Proculus signa

τῇ Βηβριακῇ, κατεστρατοπέδουσι διὰ πενήκοντα σταδίων ἕως ἀπέρας καὶ καταγαλάσας, ὥστε τ' μὴ ὄρεσι ἰασηνῆς ἔσκη, τῷ δ' κύκλῳ πεδίων πολλὰ κάματα καὶ ποταμὸς ἀεινὸς ἐχούων. ὕδατος ἀπάνει πίεσθαι. τῇ δ' ὑστερία βελούδρον προάγειν ὅτι τὰς πολέμους, ὁδὸν ἐκ ἐλάτιονα σταδίων ἑκατὸν, οἱ πρὸ τὸν Παυλῖνον ἐκ αἶων, ἀλλ' ὅσοιο δ' αὖν ἀειμύειν, καὶ μὴ προπονεῖν ἑαυτὰς, μηδὲ διθὺς ἐν πορείᾳ μάχῃσι τίθεσθαι πρὸς ἀνδρας ὠπλισμένους καὶ πρὸς τεταγμένους καθ' ἡσυχίαν, ἐν ὅσῳ χρόνῳ προίασιν αὐτοὶ τοσαύτῃ ὁδὸν ἀναμεμυγμένον ὑποζυγίων καὶ ἀκολύθων. ἔσκη δ' πρὸ τέτων ἀνιλαγίας ἐν ταῖς στρατηγαῖς, ἦλθε παρ' Ὀθωνος ἰππὸς τῷ καλεμύων Νομάδων, γράμματα κομίζων, καλῶντα καὶ μύειν μηδὲ διατρέβειν, ἀλλ' ἄγειν διθὺς ὅτι τὰς πολέμους. ὁκῶνοι μὲν ἐν ἄρσενος ἐχώρειν ὁ δ' Κεκίνας πυθόμενος τιτὼ ἔφραδον αὐτῷ ἐδοξευμένη καὶ καὶ σπασθὴν διπολιπὼν τὰ ἔργα καὶ τὸν ποταμὸν, ἦκεν εἰς τὸ στρατόπεδον. ὠπλισμένων δ' ἦδη τῷ πολλῶν καὶ τὸ σύνθημα ὠχλαλαμειανόων πρὸς τῷ Οὐάλενθῳ, ἐν ὅσῳ τιτὼ τάξιν διελάχων τὰ τάγματα, τὰς αἰέτας τῷ ἰππέων προεξέπεμψαν.

Ἐμπέει δ' τοῖς προτεταγμένοις τῷ Ὀθωνος ἐν δὴ τινος αἰτίας δόξα καὶ λόγος ὡς μεταβαλεμύων τῷ Οὐίτελλας στρατηγῶν πρὸς αὐτὰς. ὡς ἐν ἐγγύς ἦσαν, ἡσπασαίη φιλίας, συστρατιώτας προσαγορεύσας. ἐπείνων δ' τὴν προσαγορεύσας ἐκ πύργου ἀλλὰ καὶ θυμῷ καὶ φωνῇ πολεμικῇ ἀμεμφαμένον, τοῖς ἀσπασαμένοις ἀθηνία, τοῖς δ' λοιποῖς ὑπόνοια καὶ τῷ ἀσπασαμένῳ ὡς

πρὸς

signa Bebrisco, & castra ad sextum ferme lapidem illinc metatus est, ita imprudenter & imperite, ut verno tempore & cum circumiecti campi crebros latices & amnes perennes haberent, penuria premerentur aquae. Postridie intendentem movere in hostem spatium non minus duodecim millium Paulinus repressit, docens consistendum, neque conficiendos semetipfos laboribus, neque raptim ex itinere signa conferenda cum armatis & instructis per otium, dum ipsi tantum viæ timentis essent permittis agmini impedimentis & castris. Dum ita inter se concertant duces, supervenit citus equo ab Othone Numinida cum literis, quibus mandavit, ne cunctarentur neve morarentur, sed exemplo du-

Vol. V.

cerent in hostem. Illi ergo motis signis progressi sunt. At Cecina de adventu eorum certior factus perturbatus est, relictisque raptim operibus & flumine, perrexit ad castra. Multis jam armatis ac signo pugnae a Valente proposito, interea dum legiones de ordine sortiebantur, delectissimos equites praemittere.

Ibi in prima Othonianorum acie oblata ex nescio qua causa opinio est & rumor transire duces Vitellianos ad ipsos. Igitur ut prope venerunt equites, salutaverunt eos pacate commilitones appellantes. Quibus ad salutationem non amice, sed infesto & hostili murmure respondentibus, perplexitas his qui salutem dederant, ceteris adversus salutatores suspicio est injecta pro-

F f t

ditio-

προδιδόντων παρέστη. καὶ τὸτο πρῶτον αὐτὰς ἐτάραξεν, ἥδη τῷ πολέμῳ ἐν
 χερσὶν ὄντων. εἶτα τῶν ἄλλων ἔδεν ἢ κόσμῳ γινόμενον, ἀλλὰ πολλῶ μὲν
 ἀταξίαν τὰ σκυοφόρα τοῖς μαχομένοις ἐμπλαζόμενα παρεῖχε, πολλὰς δὲ
 τὰ χωρία διασπασμὸς ἐποίει, τὰ φρον ὄντα μεσὰ καὶ ὀρυγμάτων, ἀ φο-
 βέμενοι καὶ περὶ ὁδοὺς ἠναγκάζοντο φύεσθαι καὶ κατὰ μέρη πολλὰ συμπλέκεσθαι
 τοῖς ἐναντίοις. μόναι δὲ δύο λεγεῶνες (ἔτι γὰρ τὰ τάγματα Ῥωμαῖοι κα-
 λῶσιν ἑπικλήσιν) ἢ μὴ Οὐίτελλίε ἀρπαξ, ἢ δὲ Ὀθωνῶ βοηθός, εἰς πε-
 δῖον ἐξελίξασαι ψιλὸν καὶ ἀναπεπλημένον, νόμιμόν τινα μάχῃ συμπεσεῖ-
 σαι, φαλαγγιδὸν ἐμάχοντο πολὺν χρόνον. οἱ μὴ ἔν Ὀθωνῶ ἄνδρες ἦσαν
 εὖρωστοι καὶ ἀγαθοὶ, πολέμῳ δὲ καὶ μάχῃ τότε πρῶτον πᾶσαν λαμβάνοντες
 οἱ δὲ Οὐίτελλίε πολλῶν ἀγώνων ἐθάδες, ἥδη γηραιὸι καὶ ὠδρακμάζοντες.
 ὀρμήσαντες ἔν ἐπ' αὐτὰς οἱ Ὀθωνῶ, ἐώσαντο καὶ τὸν αἰτὸν ἀφείλοντο, πάντας
 ὁμῶς τὰς προμάχας ἀποκλείναντες· οἱ δὲ ὑπὸ αἰχμῆς καὶ ὀβελῆς ἐμπεσόντες
 αὐτοῖς, τότε πρὸς ἐκείνην τὴν τάγματι Ὀρφίδιον ἐκλείναν, καὶ πολλὰ τῷ
 σημείῳ ἤρπασαν. τοῖς δὲ μονομάχοις ἐμπερίαντε καὶ θάρσῳ ἔχεν πρὸς
 τὰς συμπλοκάς· δοκῶσιν ἐπήγαγναι Οὐάρῳ Ἀλφίῳ τὰς καλεσμένας Βα-
 τάλας. εἰσὶ δὲ Γερμανῶν ἱππεῖς ἄριστοι, νῆσον οἰκῶντες ὑπὸ τῷ Ῥῶμῳ περὶ-
 ρεομένη. τέτοις ὀλίγοι μὴ τῷ μονομάχῳ ὑπέστησαν, οἱ δὲ πλεῖστοι φθί-
 γοντες ἐπὶ τὸν ποταμὸν, ἐμπέπυσιν εἰς ἀσείρας τῶν πολεμίων αὐτόθι τε-
 ταγμένους, ὑφ' ὧν ἀμυνόμενοι πάντες, ὁμαλῶς διεφθάρησαν· αἰχμῇ δὲ
 ἠγωνίσαντο πάντων οἱ στρατηγικοὶ, μηδὲ ὅσον ἐν χερσὶ χυθεὶς τὰς ἐναντίας
 ὑπο-

ditionis. Quæ res primum eos venientibus
 jam ad conferendas manus hostibus turbavit.
 Deinde nihil de cætero recte neque ordine
 administratum: sed magnam confusionem in-
 terferta militibus impedimenta præbuere.
 Jam distrahebat eos magnopere concisus lo-
 cus fossis & scrobibus. Quorum declinan-
 dorum causa circumvecti promiscue cogeban-
 tur & catervatim configere eum hostibus.
 Duæ tantum legiones diēta, Vitellii Rapax,
 Othonis Adjutrix, quæ in campum explica-
 tæ nudum fuere & patentem, legitima acie
 concurrentes signis collatis diu dimicaverunt.
 Erant Othoniani valentes viri & fortes, sed
 belli & pugnae tunc primum gustum capie-
 bant. Vitelliani multis certaminibus subacti

jam veterani & vergente ætate. Othoniani
 ergo impressione data eos impulerunt & aquilam
 abstulerunt principibus stratis pene om-
 nibus. Illi pudore & flamma in hos illati
 legatum legionis Orphidium occiderunt,
 multaue signa rapuerunt. In gladiatores,
 qui usu & animo ad congregiendum habeban-
 tur insignes, invexit Varus Alphenus Bata-
 vos. Hi equitum Germanorum præstantis-
 simi sunt. Insulam incolunt Rheno circum-
 fluam. Eos pauci gladiatores subistere. Maxi-
 ma pars fuga versus amnem delati incurrunt
 in locatas illic hostium cohortes, a quibus
 dimicantes occisione occisi sunt. Foedissi-
 me omnium proelii sunt prætoriani: qui
 non sustinuerunt, ne dum ad manus quidem

ve-

ὑπομείναντες, ἀλλὰ καὶ τὰς ἀντιήτας ἔτι φόβος καὶ ταραχῆς ἀνεπίμπλασαν, φεύγοντες δὲ αὐτῶν. οὐ μὲν ἀλλὰ πολλοί γε τῶν Ὀθωνῶν νενικηκότες τὰς καθ' αὐτὰς, ἐβιάσαντο καὶ διεξέπεσον διὰ τῶν πολεμίων κρατέων εἰς τὸ στρατόπεδον.

Τῶν δὲ στρατηγῶν ἔτε Πρύκλος ἔτε Παυλῖνῶν συνελθεῖν ἐτόλμησαν, ἀλλ' ἔξέκλιναν, φοβέμενοι τὰς στρατιώτας ἥδη τινὲς αἰτίαν ἔπαι τὰς στρατηγὰς τρέποντας. Ἄννιος δὲ Γάλλῶν ἀνελάμβανεν ἐν τῇ πόλει καὶ παρεμυθεῖτο τὰς ἐκ τῆς μάχης συλλεγομένους, ὡς αἰχμάλους γεγνημένους, καὶ πολλοῖς κεκρατηκότες μέρεσι τῶν πολεμίων. Μαίριος δὲ Κέλσῶ τὰς ἐν τέλει συναγαγὼν, ἐκέλευσε σκοπεῖν τὸ κοινόν, ὡς ἔπαι συμφορᾷ τηλικαύτῃ καὶ φόνῳ τοσούτῳ πολιτῶν μηδὲ Ὀθωνῶν, εἴπερ ἀνὴρ ἀγαθός ἐστιν, ἐθελήσονται ἔτι περὶ αὐτῆς τῆς τύχης, ὅπως καὶ Κάτων καὶ Σκιπίων Καίσαρι κρατέωνι μετὰ Φάρσαλον εἶξαι μὴ θελήσαντες, αἰτίαν ἔχουσιν ὡς πολλὰς καὶ ἀγαθὰς ἀνδρῶν ἐν Λιβύῃ ἀθαναλώσαντες ἐκ ἀναγκαίως, καίπερ ἀγωνιζόμενοι περὶ τῆς Ῥωμαίων ἐλευθερίας. τὰ γὰρ ἄλλα κοινῶς ἢ τύχη παρέχουσα παύσιν ἑαυτῶν, ἐν ἧς ἀφαιρεῖται τῶν ἀγαθῶν, τὸ, καὶ πλείωσιν, εὐλογεῖν πρὸς τὰ συμτυχεάνοια. ταῦτα λέγων ἔπειθε τὰς ἡγεμονικὰς. ἐπεὶ δὲ περὶ οἱ τὰς στρατιώτας ἐώρων εἰρῆνης δεομένους, καὶ Τιτιανὸς ἐκέλευε πρὸς αὐτοὺς ὑπὲρ ὁμονοίας, ἔδοξε Κέλσῳ καὶ Γάλλῳ βαδίζειν καὶ διαλέγεσθαι τοῖς περὶ τὸν Κεκίαν καὶ Οὐάλεϊα. βαδίζουσι δὲ αὐτοῖς ἀπήνησαν ἑκατοντάρχοι, τινὲς μὲν δυνάμει ἥδη κεινημένην λέγοντες ἐρχομένην ἔπαι τὸ

venisset hostis: sed & eos, qui stabant adhuc in acie, metu pavoreque, dum fuga perimpunt per eos, implevere. Multi tamen Othoniani profligatis quos contra stabant, vi per medios victores in castra sua evasere.

At ex ducibus neque Proculus neque Paulinus comitari audebant eos, verum vitare castra timore militum, qui culpam jam in duces derivabant. Annius vero Gallus recreavit in oppido & lenivit colligentes se ex pugna, quasi neutro inclinata victoria, & multis ipsi partibus hostes superassent. Marius Celsus contractis omnibus qui praefecturas habebant, author erat, ut communi saluti consularent, demonstrans a tali clade & strage tanta civium ne Othonem quidem, modo

vir bonus sit, ultra experiri fortunam velle; quando, inquit, Cato & Scipio, qui victori post aciem Pharsalicam cedere Caesari detrectaverunt, culpentur, quod multos & fortes milites in Africa nequicquam perdiderint, licet pro populi Romani certabant libertate. Quamvis sit enim alias communis omnibus fortuna, unum viris bonis tamen non adimit, si incurrerint, quin pro casibus recta capiant consilia. Sic fatus permovit praefectos. Postquam vero milites tentaverunt, atque eos pacis viderunt cupidos, Titianus autem mittendos censuit de concordia legatos: visum ut Celsus & Gallus proficiscerentur convenirentque Cecinam & Valentem. Pergentibus occurrere centuriones, qui copias narraverunt jam movisse

F f f 2

&

τὸ Βητρεακόν, αὐτοὶ δ' ὑπὸ τῶν στρατηγῶν ἀπεσάλθαι πρὸς ὁμοφροσύνης. ἔπει-
 νήσαντες ἦν οἱ πρὸς τὸν Κέλσον ἐκέλθουσαν αὐτὸς ἀναστρέψαντας πάλιν, ἀπαν-
 τῆν μετ' αὐτῶν τοῖς πρὸς τὸν Κερίαν. ἐπεὶ δ' ἐγγὺς ἦσαν, ἐκινδύνισεν ὁ
 Κέλσος. ἔτυχον γὰρ οἱ πρὸς τὴν ἐνέδραν ἡτήρημαί τε πρότερον ἰππεῖς προεξ-
 λαύνοντες. ὥς ἦν προσιόντα τὸν Κέλσον κατὰ δὸν, εὐθὺς βοήσαντες ἄρμπσαν
 ἐπ' αὐτόν. οἱ δ' ἐκατονημέρα προέβησαν ἀνέεργοις· καὶ τῶν ἄλλων λοχα-
 γῶν φάδεας βοώμεναι, οἱ πρὸς τὸν Κερίαν πυθόμενοι καὶ προσελάσαντες, τὴν
 ἀσπίδα ταχὺ τῶν ἰππέων ἔκασαν, τὸν δ' Κέλσον ἀσπασάμενοι φιλο-
 φρόνως, ἐβάδιζον μετ' αὐτῶν εἰς τὸ Βητρεακόν. ἐν δ' ἐτάρα μετάνοια Τι-
 ττιανὸν ἔχον ἐκπέμψαντα τὰς πρέσβεις, καὶ τῶν στρατιωτῶν τὰς θρηνησμοφίνας
 αὐτῶν ἀνέβιβάζον ἐπὶ τὰ τεῖχη, καὶ τὰς ἄλλας παρεκάλεον βοηθεῖν. τῷ δ'
 Κερίᾳ προσελάσαντι τὴν ἰππὴν καὶ τὴν δεξιὰν ὀρέγοντι, εὐδαίμονα ἀνέχετο
 ἀλλ' οἱ μὴ ὑπὸ τῶν τεχνῶν ἡσυχάζοντες τὰς στρατιώτας, οἱ δ' αὖτε πύλεις
 ἀνοίξαντες ἐξήρσαν καὶ ἀνεμύνηντο τοῖς προσήκουσιν. ἡδύκει δ' ἐκεῖς, ἀλλὰ
 καὶ φιλοφροσύναι καὶ δεξιότητι ἦσαν. ἔμασαν δ' πάντες πρὸς τὸ Οὐίτελλος, καὶ
 προσεχώρησαν.

Οὕτω μὲν οἱ πλεῖστοι τῶν στρατηγῶν ἀπαγγέλλουσι γινώσκοντες τὴν μά-
 χην, εὐδὲ αὐτοὶ σαφῶς ὁμολογεῖντες εἶδέναι τὰ καθ' ἕκαστα διὰ τὴν ἀτα-
 ξίαν καὶ τὴν ἀνομιλίαν. ἐμοὶ δ' ὕψιστον ὁδοῦναι διὰ τῶν πεδίων, Μέσσειον
 Φλάωτον, αἰνὴς ὑπατικός, τῶν τότε μὴ καὶ γνώμεναι, ἀλλ' ἀνάγκη μὲν τῷ
 Ὄθωντι στρατηγῶν νέων, ὅσα παλαιὸν ἐπιδείξας, διηγείτο μὲν τὴν μάχην
 ἐπελ-

et contendere Bebriacum, missos ab ducibus
 se ad agendum de concordia. Quos collau-
 dados Celsus & Gallus oraverunt, ut retro re-
 darent & secum obviam procederent Cecinae.
 Ut prope venerunt, incurrit periculum Cel-
 sus. Nam forte praecurrebant victi ante apud
 insidias equites. Ubi ergo adventantem con-
 spexere Celsum, impetum protinus cum cla-
 more in illum dedere. Ceterum objecerunt
 se pro eo centuriones, atque illos represe-
 runt: ac cum alii ordinum duces exclamarent,
 ut abstinere a Celso, re intellecta ad-
 vectus Cecina mox tumultum equitum se-
 davit, appellatoque comiter Celso concessit
 eum iis Bebriacum. Inter haec Titianum po-
 nitentia cepit, quod legatos misisset. Igitur
 ferocissimos quoque militum iugum imponit

muris, ceteros ad ferendam opem excitat.
 At ubi equo Cecina adfectus dextram por-
 rexit, nemo ultra reluctatus est: sed alii fa-
 lutare ex caenibus milites, pars porta refe-
 ra exire, atque advenientibus se immiscere:
 vim inferre nemo, sed gratulari complotique
 se mutuo: denique omnes in verba Vitellii
 juraverunt, atque ad eum transire.

Ita plerique, qui interfuere pugnae, rem
 gestam narrant, fatentes ne se quidem ob-
 confusionem & soli inaequalitatem singula
 exacte nosse. Mihi vero per campum illum
 postea iter facienti Mestrius Florus vir
 consularis de pube, quae non ex sententia
 sua tunc sed invita fuerat Othonem se-
 cuta, ostendit unum, qui jam senex erat.
 Hic exposuit, cum secundum pugnam ef-
 fet

τορα, μακαριωτέραν ἡγῆμαι, τοιότῃς ὄρῳ ὑμᾶς, καὶ τηλικύτῳ ἀξιώμῳ. ἀλλὰ μὴ μείζονθ' ἀποσερεῖτε, τῷ καλῶς ἀποθανεῖν ὑπὲρ τοσούτων καὶ τοιούτων πολιτῶν. εἰ δ' Ῥωμαίων ἡγεμονίας ἀξιῶ γέγονα, δεῖ με δ' ἐμῆς ψυχῆς ὑπὲρ δ' πατείδθ' ἀφειδεῖν. οἶδα τὴν νίκην τοῖς ἐναντίοις εἶδ' ἐβεβαίαν εἶδ' ἰχυρὰν εἶσαν. ἀπαγγέλλασιν τὴν ἐκ Μυσίας ἡμῶν δυνάμιν καὶ πολλῶν ἡμερῶν ὁδὸν ἀπέχεν ἤδη καταβαίνουσιν ἐπὶ τὸν Ἀδρίαν Ἀσία καὶ Συρία καὶ Αἴγυπτος, καὶ τὰ πολεμῶντα Ἰσθαίοις στρατεύματα μεθ' ἡμῶν, ἢ τε σύγκλητθ' παρ' ἡμῖν, καὶ τέκνα τῶν ἐναντίων καὶ γυναικες. ἀλλ' ἐκ ἑσὶ πρὸς Ἀννίβαν εἶδ' Πύρρον εἶδ' Κίμβρες ὁ πόλεμθ' ὑπὲρ δ' Ἰταλίας, ἀλλὰ Ῥωμαίοις πολεμῶντες ἀμφοτέρω τὴν πατείδα καὶ νικῶντες ἀδικῶν καὶ νικῶντες. καὶ γὰρ τὸ ἀγαθὸν τῷ κρατύνθ' ἐκείνη κακὸν ἐστίν. πισεύσατε πολλάκις ὅτι θυνάμαι κάλλιον ἀποθανεῖν ἢ ἄρχειν. καὶ γὰρ ὄρῳ τί τηλικύτον Ῥωμαίοις ὀφείλθ' ἔσομαι κρατήσας, ἡλίκον ἐπιδὲς ἐμαυτὸν ὑπὲρ εὐεχῆς καὶ ὁμονοίας, καὶ τῷ μὴ πάλιν ἡμέραν τοιαύτῃ ἐπιδεῖν τὴν Ἰταλίαν.

Τοιαῦτα διαλεχθεὶς, καὶ πρὸς τὰς ἐνίστασθαι καὶ παρκαλεῖν ἐπιχειρῶντας ἀπιχρυσάμενθ', τὰς τε φίλας ἐκέλευεν ἀπαλλάττεσθαι, καὶ τῶν συγκλητικῶν τοῖς παρεῖσι τοῖς δ' μὴ παρεῖσιν ἐπέσειλλε, καὶ γράμματα πρὸς τὰς πόλεις ὅπως παρκαλομῶσιν ἐλπίως καὶ μὴ ἀσφαλείας. πρὸς τὸν ἀδελφιδὲν Κορκήιον, ἔτι μειράκιον ὄντα, παρκαλεῖ, καὶ μὴ δεδιέναι Οὐίτελλιον, καὶ μητέρας καὶ ἡγεῖν καὶ γυναῖκα αὐτὸς, ὥσπερ οἰκείων κηδόμενθ',
δια-

creastis, faustiorē existimo: cum ita in me propensos vos cernam, & ita me vobis charum. Verum nolite bono me fraudare majore, honeste pro tot & talibus civibus ut vitam deponam. Si Romano imperio dignus fui, profundenda mihi est pro patria anima. Scio ego victoriam non stabilem neque solidam hostibus esse. Nunciantur legiones ex Mysia non multorum dierum abesse. Jam descendunt ad mare Adriaticum Asia, Syria, Ægyptus. Legiones, quæ cum Judæis belligerantur, nobiscum faciunt. Senatus apud nos est, etiam liberi adversariorum atque conjuges. At non est cum Annibale neque Pyrrho neque Cimbris nobis de Italia bellum: sed cum civibus bellantes utrique patriam & victores & victi

offendimus. Quippe res lætæ victoris lædunt illam. Credite quæso honestius mori me quam imperare posse. Neque enim video, quid victoria mea tantum profectura populo Romano sit, quantum si vitam meam ipse pro pace & concordia, & ne alterum diem Italia aspiciat talem, profundam.

Sic fatus, insistentibusque adversari & ipsum excitare renisus, amicis & senatoribus præsentibus facessere jussit. Absentibus scripsit, literasque dedit ad civitates, ut honorifice & secure transfirent. Fratris filium Cocceium adolescentem adhuc amplexus bono animo jussit esse, neque formidare Vitellium. Quippe matrem ejus se, liberos, conjugem, quorum habuisset curam ut suorum, con-

ser-

διαφυλάξαι. διὰ τῆτο γὰρ εἶδ' ἰδέσθαι παῖδα βελόμηνον αὐτόν, ἀλλ' ἀνα-
βαλέσθαι μνημονεύειν ὅτι Καῖσαρ ἀθετῇ τῷ εἰσποίῃσιν, ὅπως συνάραχοι
κρατήσαντι αὐτῷ, μὴ παραπόλοιο πλάισαντι. ἐκείνο δ', εἶπεν, ὃ παῖ
παρεγγυώμαί σοι τελευταῖον, μήτ' ἐπιλαθέσθαι παντάπασιν, μήτε ἄγαν μνη-
μονεύειν ὅτι Καῖσαρ ἰδὼν ἔχεις. ἡρόμην δ' ὅτι τῶν τέτων, μὲν μικρὸν ἤκα-
σε θορύβος καὶ βοῆς ἐπὶ θύρας. οἱ γὰρ στρατιῶται τῷ συγκλητικῶν τοῖς ἀπι-
σι διηπέλυν λησφάξιν, εἰ μὴ ᾤοντο, ἀλλὰ οἰχήσονται τὸν αὐτο-
κράτορα καταλιπόντες. πάλιν ἔτι προήλθεν ὑπὲρ τῶν ἀνδρῶν φοβηθεῖς, καὶ τὰς
στρατιώτας ἐκέτι δεητικὸς εἶδ' ἐπὶ πρῶτον, ἀλλὰ τραχὺς ὀφθαλμοὶ καὶ μετ' ἄρτης
εἰς τὸ θορύβον μάλιστα διαβλέψας, ἀπελθεῖν ἐποίησεν εἰς ἀνίστασθαι καὶ διατρέσαντας.

Ἦδη δ' ἐσπέρας ἔσης ἐδίψησε, καὶ πῶν ὀλίγον ὕδατος, δυνεῖν ὄντων αὐτῷ
ξίφων, ἑκατέρω κατεμάνθανε τὸ σπῆμα πάλαι χρόνον, καὶ τὸ ἕτερον
ἀπέδωκε, θάτερον δ' εἰς τὰς ἀγκάλας ἀναλαβὼν, τὰς οἰκέτας προεκαλεῖτο
καὶ φιλοφρονέμεν δύνεμε τῷ χρημάτων, τὰ μὲν πλέον, τὰ δ' ἔλαττον
ἔχ' ὥσπερ ἀλλοτριῶν ἀφειδῶν, ἀλλὰ τὸ κατ' ἀξίαν καὶ τὸ μέτερον ἐπι-
μελῶς φυλάττων. λησφάξας δ' ἑτέρας, ἤδη τὸ λοιπὸν ἀνεπαύετο τῷ νυκτός,
ὥστε τὰς κατανασὰς αἰδάνεως βαρέως αὐτῷ καθύδοντι. ὅρθας δ' κα-
λέσας ἀπελθόντες, ὃ σπυδιώκησε τὰ πρὸς τὰς συγκλητικὰς, μαθεῖν προσέ-
ταξε καὶ πυθόμεν γεγενῆσθαι τοῖς ἀπερχομένοις ὧν ἕκαστος ἔχρηζε, ἴδι
τοίνυν, ἔφη, σὺ καὶ ποίει τοῖς στρατιώταις ἐμφανῆ σεαυτὸν, εἰ μὴ θέλεις
κακῶς ὑπ' αὐτῶν λησφάνειν, ὡς ἐμοὶ συμπεράξας τὸν θάνατον. ἔξελθόντι δ'

servasse. Idcirco enim, quod in animo ha-
buisset, non adoptavisse eum: sed in aliud id
rejecisse tempus. Meminisset autem distu-
lisse Cæsarem adoptionem, quo cum victore
se imperaret, non una periret cum victo.
Illud vero, inquit, te moneo fili novissimum,
ne prorsus obliviscaris neque nimium memi-
neris patrum te habuisse Cæsarem. His
actis brevi post tumultum & strepitum ad fo-
res audivit. Milites enim digredientibus
exitium denunciabant senatoribus, nisi per-
mansissent, sed deserto abissent principe. I-
taque metuens illis iterum prodiit, milites-
que non jam precabundus, neque leni sed
truci vultu & cum flamma, tumultuantes
contuitus, abscedere iussit: qui & abscesse-
runt & perterriti sunt.

Sero jam diei fuit, haustoque pauxillo
aquæ cum duos haberet pugiones, utriusque
aciem longo spatio exploravit. Tum alte-
ro reddito alterum sub axilla retinens ser-
vos accersivit, benigneque pecuniam iis, uni
amplius, alteri minus, largitus est: non si-
cut profundens aliena, sed pro merito &
modum servans accurate. Quibus dimotis
reliquum jam noctis dedit se quieti, ut ster-
tentem cubicularii sentirent. Prima luce ac-
cito liberto, quicum curaret receptum se-
natorum, quid factum iis esset, præcepit ex-
plorare. Qui ubi renunciavit omnibus sub-
ministrata, quibus cuique fuisset opus: I er-
go, inquit, tu, & militibus te ostende, nisi mi-
sere perire illorum manibus velis, quasi ope-
ram tuam ad mortem mihi præbueris. Quo
di-

τορα, μακαριώτερον ἡγεῖσθαι, τοιάυτης ὁρῶν ὑμᾶς, καὶ τηλικύτων ἀξιώμενθαι. ἀλλὰ μὴ μείζονθαι λυποσεσθαι, τῷ καλῶς λυποθανεῖν ὑπὲρ τοσούτων καὶ τοιούτων πολιτῶν. εἰ δὲ Ῥωμαίων ἡγεμονίας ἀξιῖθαι γέγονα, δεῖ με δὲ ἐμῆς ψυχῆς ὑπὲρ τῆς πατείδου ἀφειδεῖν. οἶδα τὴν νίκην τοῖς ἐναντίοις εἶδεν βεβαίαν εἶδ' ἰχυρὰν εἶσαν. ἀπαγγέλλουσι τὴν ἐκ Μυσίας ἡμῶν δυνάμιν καὶ πολλῶν ἡμερῶν ὁδὸν ἀπέχον ἤδη καταβαίνουσιν εἰς τὸν Ἀδρίαν Ἀσία καὶ Συρία καὶ Αἴγυπτος, καὶ τὰ πολεμῶντα Ἰσθαίοις στρατεύματα μετ' ἡμῶν, ἢ τε σύγκλητος παρ' ἡμῶν, καὶ τέκνα τῶν ἐναντίων καὶ γυναῖκες. ἀλλ' ἐκ ἑσὶ πρὸς Ἀννίβαν εἶδεν Πύρρον εἶδεν Κίμβρην ὁ πόλεμος ὑπὲρ τῆς Ἰταλίας, ἀλλὰ Ῥωμαίοις πολεμῶντες ἀμφοτέρω τὴν πατείδα καὶ νικῶντες ἀδικώμεν καὶ νικώμενοι. καὶ γὰρ τὸ ἀγαθὸν τῷ κρατεῖν ἐκείνη κακὸν ἐστίν. πισεύσατε πολλὰ, οἷός ἐστι δυνάμει κάλλιον λυποθανεῖν ἢ ἄρχειν. καὶ γὰρ ὁρῶ τί τηλικύτον Ῥωμαίοις ὀφείλῃ εἶσομαι κρατήσας, ἡλικὸν εἰπὼς ἐμαυτὸν ὑπὲρ εὐεχῆς καὶ ὁμοιοῦς, καὶ τῷ μὴ πάλιν ἡμέραν τοιαύτην εἰπὼς τὴν Ἰταλίαν.

Τοιαῦτα διαλεχθεὶς, καὶ πρὸς τὰς ἐνίστασθαι καὶ πρὸς ἀπαιχρυσάμενθαι, τὰς τε φίλους ἐκέλευεν ἀπαλλάττεσθαι, καὶ τῶν συγκλητικῶν τοῖς παρῶσι τοῖς δὲ μὴ παρῶσιν ἐπέελλε, καὶ γράμματα πρὸς τὰς πόλεις ὅπως πρὸς ἀποκομιδῶσιν ἐνίμως καὶ μὴ ἀσφαλείας. προσαγόμενος δὲ τὸν ἀδελφιδὸν Κοκκήϊον, ἔτι μειράκιον ὄντα, παρῶν παρῶν, καὶ μὴ δεδιέναι Οὐίτελλιον, καὶ μητέρα καὶ ἡμεῖς καὶ γυναῖκα αὐτοῦ, ὥσπερ οἰκείων κηδόμενθαι, δια-

creastis, faustiorē existimo: cum ita in me propensos vos cernam, & ita me vobis charum. Verum nolite bono me fraudare majore, honeste pro tot & talibus civibus ut vitam deponam. Si Romano imperio dignus fui, profundenda mihi est pro patria anima. Scio ego victoriam non stabilem neque solidam hostibus esse. Nunciantur legiones ex Myſia non multorum dierum abesse. Jam descendunt ad mare Adriaticum Asia, Syria, Ægyptus. Legiones, quæ cum Judæis belligerantur, nobiscum faciunt. Senatus apud nos est, etiam liberi adversariorum atque conjuges. At non est cum Annibale neque Pyrrho neque Cimbris nobis de Italia bellum: sed cum civibus bellantes utrique patriam & victores & victi

offendimus. Quippe res lætæ victoris lædunt illam. Credite quæso honestius mori me quam imperare posse. Neque enim video, quid victoria mea tantum profectura populo Romano sit, quantum si vitam meam ipse pro pace & concordia, & ne alterum diem Italia aspiciat talem, profundam.

Sic fatus, insistentibusque adversari & ipsum excitare renisus, amicis & senatoribus presentibus facessere jussit. Absentibus scripsit, literasque dedit ad civitates, ut honorifice & secure transirent. Fratris filium Cocceium adolescentem adhuc amplexus bono animo jussit esse, neque formidare Vitellium. Quippe matrem ejus se, liberos, conjugem, quorum habuisset curam ut suorum, con-

ser-

διαφυλάξαι. διὰ τῆτο γὰρ εἶδεν θείας παῖδα βελόμηνον αὐτόν, ἀλλ' ἀναβαλέας μνημονεύειν ὅτι Καῖσαρ ἀθετεῖ τὴν εἰσποίησιν, ὅπως σιυνάεχοι κρατήσαντο αὐτῆ, μὴ πραγμαπόλοιο πλάσαντο. ἐκείνο γὰρ εἶπεν, ὃ παῖ παρεγγυώμαί σοι τελουταῖον, μήτ' ἐπιλαθέας παλιάπασι, μήτε ἄγαν μνημονεύειν ὅτι Καῖσαρ θείον ἔχεις. ἡρόμηντο γὰρ ἀπὸ τέτων, μὴ μικρὸν ἤκασε θορύβος καὶ βοῆς ἐπὶ θύρας. οἱ γὰρ στρατιῶται τῷ συγκλητικῶν τοῖς ἀπιῖσι διηπείλυν ἀποσφάξιν, εἰ μὴ πῶμαρῶσιν, ἀλλὰ οἰχήσοντο τὸν αὐτοκράτορα καταλιπόντες. πάλιν ἔν προῆλθεν ὑπὲρ τῶν ἀνδρῶν φοβηθεῖς, καὶ τὰς στρατιώτας ἐκέτι δεητικὸς εἶδεν πρῶτον, ἀλλὰ τραχὺς ὀφθαλμοῖς καὶ μετ' ὀργῆς εἰς τὸ θορύβον μάλιστα διαβλέψας, ἀπελθεῖν ἐποίησεν ἐξαίτιας καὶ διατρέσαντας.

Ἦδη γὰρ ἐσπέρως ἔσης ἐδίψησε, καὶ πῶν ὀλίγον ὕδατος, δεῖν ὄντων αὐτὰ ξιφῶν, ἑκατέρω κατεμάνθανε τὸ πᾶσμα πᾶσι χρόνον, καὶ τὸ ἕτερον ἀπέδωκε, θάτερον γὰρ εἰς τὰς ἀγκάλας ἀναλαβὼν, τὰς οἰκέτας προεκαλεῖτο καὶ φιλοφρονέμεντο διένεμε τῷ χρημάτων, τῷ μὲν πλεόν, τῷ γὰρ ἑλατίον· ἔχ' ὥσπερ ἀλλοτρίων ἀφειδῶν, ἀλλὰ τὸ κατ' ἀξίαν καὶ τὸ μέτερον ἐπιμελῶς φυλάττων. ἀποπέμψας γὰρ τέτας, ἤδη τὸ λοιπὸν ἀνεπαύετο τῷ νυκτός, ὥστε τὰς κατὰ νύκτας αἰσθάνεας βαρέως αὐτῆ καθύδοντο. ὅρθως γὰρ καλίστας ἀπελδύθηρον, ὃ σιυνδιώκησε τὰ πρὸς τὰς συγκλητικὰς, μαθεῖν προσέταξε καὶ πυθόμηντο γεγονέναι τοῖς ἀπερχομένοις ὃν ἕκαστος ἐχρηζέ, ἴδι τοίνυν, ἔφη, σὺ καὶ ποίει τοῖς στρατιώταις ἐμφανῆ σεαυτὸν, εἰ μὴ θέλεις κακῶς ὑπ' αὐτῶν ἀποθανεῖν, ὡς ἐμοὶ συμπεράξας τὸν θάνατον. ἔξελθόντο

γ

servasse. Idcirco enim, quod in animo habuisset, non adoptavisse eum: sed in aliud id rejecisse tempus. Meminisset autem distulisse Cæsarem adoptionem, quo cum victore se imperaret, non una periret cum victo. Illud vero, inquit, te moneo fili novissimum, ne prorsus obliviscaris neque nimium memineris patrum te habuisse Cæsarem. His actis brevi post tumultum & strepitum ad fores audivit. Milites enim digredientibus exitium denunciabant senatoribus, nisi permansissent, sed deserto abissent principe. Itaque metuens illis iterum prodiit, militesque non jam precabundus, neque leni sed truci vultu & cum flamma, tumultuantes contuitus, abscedere iussit: qui & abscesserunt & perterriti sunt.

Sero jam diei fitiit, haustoque pauxillo aquæ cum duos haberet pugiones, utriusque aciem longo spatio exploravit. Tum altero reddito alterum sub axilla retinens servos accersivit, benigneque pecuniam iis, uni amplius, alteri minus, largitus est: non sicut profundens aliena, sed pro merito & modum servans accurate. Quibus dimotis reliquum jam noctis dedit se quieti, ut stertentem cubicularii sentirent. Prima luce accito liberto, quicum curaverat receptum senatorum, quid factum iis esset, præcepit explorare. Qui ubi renunciavit omnibus subministrata, quibus cuique fuisset opus: I ergo, inquit, tu, & militibus te ostende, nisi misere perire illorum manibus velis, quasi operam tuam ad mortem mihi præbueris. Quo di-

ἢ τῇ ἀνθρώπων, τὸ ξίφος ὑποστήσας ὀρθὸν ἀμφοτέρωθεν ταῖς χερσὶν, καὶ ἀντι-
 πεσὼν ἀνίστην, ὅσον ἀπαξ σενάξαι μόνον, ἥδ' ἔτι τῇ πάντι, καὶ τοῖς ἐκείνους
 αἰδοῦσιν παρέχεν. ἀεὶ μὲν τῶν παίδων οἰκωγύω, ὅθεν ἅπαν τὸ στρα-
 τόπεδον καὶ τὴν πόλιν ἐπεῖχε κλαυθμός· καὶ μὴ βεῖς οἱ στρατιῶται αἰσίνοντο
 ἐπὶ ταῖς θύραις, καὶ ὠλοφύροιο, ἀντιπαθεῖν καὶ λοιδορεῖν ἑαυτοὺς μετὰ Φα-
 λάξαιας τὸν αὐτοκράτορα, μὴδ' ἐκλύσαντας δ' ἀποθανεῖν ὑπὲρ αὐτῶν. ἀπέ-
 σπ' ἢ ἐδὲς τῶν καθ' ἑαυτὸν, εἰγὺς ἦσαν τῶν πολεμίων, ἀλλὰ κοσμήσαντες
 τὸ σῶμα καὶ πυρρὰν κατασκευάσαντες, ὅξεα μὲν ἐν τοῖς ὅπλοις οἱ φθα-
 σάντες ὑποδύναι καὶ βασάσαι τὸ λείπον· ἔπιγαυροῦντο τῶν ἢ ἄλλων οἱ
 μὲν τὸ τραῦμα τῇ νεκρῇ κατεφίλαν προσπίπτοντες, αἱ ἢ ἥπιοιο τῶν χαρῶν,
 οἱ ἢ προσκύων πόρρωθεν. ὅσοι ἢ τῇ πυρρῇ λαμπάδας ἀφίεντες, ἑαυτοὺς ἀπέ-
 σφαζαν, ὅθεν ἐκδήλως ἔτε πεπονηότες χερσὶν ὑπὸ τῇ τεθνηκότῃ, ἔτε
 πείσας δεινὸν ὑπὸ τῇ κρατεῖνθ' ἀδύοτες. ἀλλ' ἔοικε μὴδὲν τῶν πώποτε
 τυράννων ἢ βασιλέων δευρὸς ἔως ἔως ἐφ' ἑαυτοῦ καὶ ἀντιμαχῆς τῇ ἀρχῇ, ὡς
 ἐκείνῃ τῇ ἀρχῇ καὶ ὑπακείῃ "Οἰωνῷ ἡγήσασθαι ὥς γε μὴδ' ἀποθανόν-
 τ' ὁ πόθ' πρὸς ἑλπὴν, ἀλλὰ παρέμενεν εἰς ἀνέκδοτον ἔχθρ' Οὐίτελλῃ
 τελευτήσας.

Τὰ μὲν ἔν' ἄλλα καιρὸν οἰκείῃσιν ἔχει λυγρῶναι κρύψαντες ἢ τῇ γῇ τὰ
 λείψανα τῷ "Οἰωνῷ, ἔτε μεγέθει σήματ' ἔτ' ἐπιγραφῆς ὅπως τὸν τά-
 φον ἐποίησαν ἐπίφθονον. αἶδον ἢ ἐν Βελγιάλῳ γῆρῳ καὶ μνήμα μέγεθος,
 καὶ τὴν ἐπιγραφὴν ἔως ἔχουσιν, εἰ μεταφρασθῇ, δηλώσει Μάρκος "Οἰωνός.

ἀπέ-

digressu in pugionem directum, quem pecto-
 ri ambabus manibus subjecit, superne incu-
 buit. Sensit haecenus, ut unum gemitum ede-
 ret, dolorem: & illi, qui foris erant, cum ex-
 audiverunt. Sublato a pueris ejus ejulatu,
 mox totum exercitum oppidumque complo-
 ratio occupavit. Milites cum clamore ad ja-
 nuam occurrerunt, lamentatique sunt mor-
 rentes & detestantes semet ipsi, quod non
 custodivissent imperatorem, neque prohibuis-
 sent pro ipsis occumbere. Nec quisquam re-
 liquit eum, salutis suae propinquis jam hosti-
 bus prospiciens: sed excultum corpus rogo
 parato extulerunt armati: exultaveruntque,
 qui occupaverant subire & gestare lectum.
 Caeteri partim vulnus exanimi in genua pro-
 cumbentes exosculati sunt, partim manus at-

tigerunt, alii procul adoraverunt, alii subditis
 rogo facibus se ipsi confodere: cum nullum,
 quod quidem constaret, a defuncto haberent
 benefactum, neque quicquam gravius exspe-
 ctarent a victore. Caeterum nullus meo ja-
 dicio omnis aetatis tyrannorum vel regum
 tam ardenti & insano imperandi amore fla-
 gravit, quam illi parere & obtemperare ge-
 stierunt Othoni. Nempe ne mortui quidem
 eos desiderium reliquit, sed duravit in perni-
 ciale Vitellio odium evadens.

Verum caetera suo tempore dicentur. Post-
 quam reliquias Othonis humo mandaverant,
 sepulchrum nec conditorii mole nec tituli tu-
 more fecerunt invidiosum. Vidi ego cum Brixilli
 essem & modicum monumentum, & inscripti-
 onem hujuscemodi: MEMORIAE M. OTHONIS.

De-

ἀπέθανε ὃ Ὀθων ἔτη μὲν ἐπὶ αὐτῇ τελευτῇ βιώσας, ἀρξας δὲ τρεῖς μὲν
 ἄπολιπὼν ὃ μὴ χείρνας μὴδ' ἐλάτεις τῷ τὸν βίον αὐτῷ ψευδῶν τὰς
 ἐπαινεῖας τὸν θάνατον. βιώσας γὰρ ἔδεν Ἰππικέσσερον Νέρωνος, ἀπέθανεν
 Ἀγρόεσσερον. οἱ δὲ στρατιῶται, Πολλίωνος τὰ ἑτέρου τῷ ἐπαρχῶν ὁμνύειν Ἀ-
 θύς εἰς τὸν Οὐίτελλιον κελύσαντες, ἐδυχέραινον καὶ πυθόμενοι τῷ συλ-
 κητικῶν ἐνὶ παρῇ, τὰς μὲν ἄλλας ἀφῆκαν, Οὐεργινίῳ δὲ ῥέφω
 πράγματα παρῆχον, ἅμα τοῖς ὅπλοις ἐλθόντες ἐπὶ τῷ οἰκίῳ, καὶ κατακα-
 λήντες αὐτὸς καὶ κατακελεύοντες ἄρχειν, ἢ πρεσβεύειν ὑπὲρ αὐτῶν. ὁ δὲ τῷ
 ἡγεμονίᾳ ἡττωμένων ἀνταρᾶν, νενικηκότων πρότερον μὴ θελήσας, μανι-
 κὸν ἡγάτο· πρεσβεύειν δὲ πρὸς Γερμανὸς δεδιώς, τὰς πολλὰς βεβιάσας ἀντι-
 γνώμῳ ὑπ' αὐτῷ δοκῆναι, ἔλαθε δὲ ἑτέρων θυρῶν ἐκποδὼν ποιήσας ἑαυ-
 τόν. ὥς δὲ τῷτο ἔγνωσαν οἱ στρατιῶται, τὰς τε ὁρὰς ἐδέξαντο, καὶ τοῖς ἀντι-
 τὸν Κεκίαν προσηύειν συγγνώμης τυχόντες.

Decessit Otho trigésimo septimo ætatis anno, cum menses tres imperasset. Reliquit non inferiores neque pauciores, qui mortem ipsius laudibus ferrent, quam qui insectarentur vitam. Nam cum nihilo Nerone modestius vixisset, mortuus est generosius. At milites, cum alter præfectus prætorio Pollio statim jurare eis in verba Vitellii jussisset, fremuerunt. Qui ut nonnullos adhuc senatores acceperunt adesse, reliquos missos fecere. Verginium vero Rufum obtuderunt, in armis

domum ad eum profecti, invitantesque denuo & instantes, ut imperium susciperet, aut legatione pro ipsis fungeretur. Ille imperare victis, cum nolisset ante victoribus, dementiam putavit. Legationem vero obire ad Germanos timens, qui ad multa coactos contra animi sententiam ab ipso existimabant se, occulte per aversum ostium evasit. Quod ubi militibus fuit compertum, sacramento Vitellio se addixerunt veniam obtenta, ac Cecinæ se associarunt.

JOANNIS RUALDI ANIMADVERSIONES

AD

INSIGNIORA ΣΦΑΛΜΑΤΑ,

Sive Lapsiones in Vitis Parallelis Plutarchi Chæronensis, quæ hoc
Volumine continentur.

ANIMADVERS. XXXIV.

Plutarchus in summis pecuniæ Romanorum Græco numismate declarandis nunquam satis accuratus. Exemplo uno alterove id planum factum. Atticæ drachmæ, Romani sestertii & denarii, Regalis quoque Castiliani pondus legitimum & puritas indicata. Plutarchi, & omnium ferme scriptorum veterum, & Budæi plane geminus in re nummaria error: sed in illis tolerabilis, in hoc vix ac ne vix quidem ferri potest.

In ANTONIO, pag. 66.

Ντωνίῳ ᾧ λαμπρῷ κατ' ὥραν γρομῶ, τῷ Κρείωνι Φιλίῳ καὶ σιωπῆταιν ὥσπερ τινὰ κῆρα, πρὸς πεσεῖν λένυσθαι· αὐτὰ τε πρὸς τὰς ἡ-

δονὰς ἀπαιδεύεσθαι γρομῶν, καὶ τὸν Ἀνώνιον, ὡς μᾶλλον εἶη χειρῆτης, εἰς πότρε καὶ γύναια, καὶ δαπάνας πολυτελεῖς καὶ ἀκολάστους ἐμβαλόντι. Ἐξ ὧν ὄφλημα βαρὺ παρ' ἡλικίαν αὐτῷ σωήχῃ πενήκοντα καὶ διακοσίῳ τάλαντων· τὸ πᾶν ἐγυρσάμενος τῷ Κρείωνι, ὁ πατὴρ αἰδοῦρός ἐξήλασε τὸν Ἀνώνιον ἐκ τῆς οἰκίας. Cicero divina Philippica docet eam summam fuisse sexagies. Recordare tempus illud, cum Curio paterens jacebat in lecto: filius se ad pedes meos proster-nens, lacrymans te mihi commendabat, orabat ut te contra suum patrem, si sestertium sexagies peteret, defenderem: tantum enim pro te intercessisse dicebat. Talenta ducenta quinquaginta, efficiunt centenas quinquagenas drachmarum Atticarum myriades, hoc est,

G g g 2

quin-

quindecies centena millia drachmarum Atticarum. Sed Attica drachma bonitatem puritatemve undenum denarium & duodevicenum granorum, sicut nostri aurifices loquuntur, ut plurimum obtinuit: quod est dicere, quinquagesimam fere metalli vilioris portionem admixtam habuit, vel a summa & ultima puritate sex granis, id est, solo unius denarii aurificum (nam ipsum bonitatis denarium quatuor & viginti granorum esse illi perhibent) quadrante abfuit: pependit autem *συνάχεια* sive momenta Romana (quæ *grana ponderis* ab aurificibus quoque nominantur) præcise tria & sexaginta. Igitur Regalis Castiliani sive Hispanici fuit illa præter propter *ἀντάξιος*. Hujus siquidem Regalis pondus grana sive momenta sexagena quaterna sunt: nota vero sive puritas probitasve, undenum est denarium & quaternum granorum, ita ut ad exquisitissimam puritatem vicena grana, quinæ unius denarii bonitatis partes ei desint. Ergo (id enim clare sequitur) ducenta quinquaginta talenta Attica, sive quindecies centena millia drachmarum Atticarum ad rationes nostri Gallicani collybi erunt trecena septuagena quina millia librarum Turonearum, quas appellamus, sive centena vicena quina millia aureorum Solatorum, duodenis in aureum Solatum drachmis Atticis vel Castilianis Regalibus imputatis, ex constitutione Henrici III. Regis Francorum,

quæ & prisco Græcorum & Romanorum collybo satis erat accommodata, & saluberrima futura erat, si per rei nummariæ difficultates & fisci angustias diutius obtinere potuisset.

Jam autem HS. sexagies, hoc est, sexagies centena millia sestertiorum, quindecies centena denarium nummum Romanorum millia penitus adæquarunt. Nam quaterni sestertii uno denario nummo fuere oblocabiles, id quod pueri sciunt. At sestertius, cum esset ejusdem ferme notæ ac legis sive temperaturæ cum Attica drachma, id est, cum ex argento æque perpurgato & excocto vulgo procuderetur, granulorum sive Romanorum momentorum duodevicenum præcise pondus obtinuit, nempe stante ac florente Repub. sub Consulibus, id est, ætate M. Antonii, & M. Tullii Ciceronis. Igitur & Denarii Romani Consularis, cujus eadem cum sestertio mixtura temperatione ac puritas, pondus fuit momentorum sive granorum duum & septuagenum: quod est dicere, Attica drachma quaterni sestertii, sive Romanus denarius, novem granis, hoc est, septima illius drachmæ, vel octava sua parte omnino ponderosiores fuerunt. Denarii hujus generis septeni in unciam assignati sunt, quæ fuit octo drachmarum, in libram Romanam octoginta quatuor, quæ nonaginta sex drachmis fuit repensilis, libra Græca sive Mina Attica quatuor solum drachmis levior: ita ut

de-

denarius ad drachmam, & fere ad Hispanicum Regalem fuerit, ut VIII. ad VII. hoc est, ut XCVI. drachmæ ad LXXXIV. denarios. Igitur si statuerimus in aureum Solatum decem Romanos denarios, vel quadraginta nummos sestertios (etsi paululo minus sunt æstimabiles, si *μὲν πάσης ἀκρεβείας* æstimaverimus; sed minutia tam leves ad subductionis commoditatem negligendæ sunt) sestertium sexagies, librarum Turonearum quadringena quinquagena millia, si-ve aureorum Solatorum centena quinquagena millia exæquabunt. Igitur Plutarchus minorem summam quam oportuit, fecit quinis & septuagenis millibus librarum Turonensium, hoc est, quinis vicens millibus aureorum Solatorum.

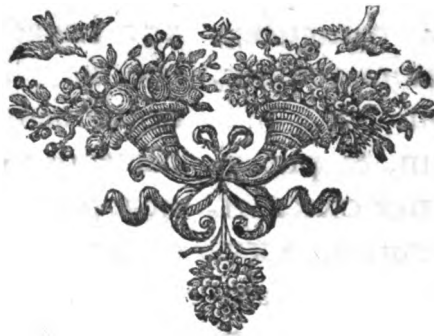
Similiter in hac eadem vita pag. 69. *μυριάδας πέντε καὶ εἴκοσι*, drachmarum viginti quinque myriadas, vel ducenta quinquaginta millia drachmarum Atticarum, esse Romana pecunia *decies HS.* vel ducenta quinquaginta millia denariorum constanter asseverat. Si tamen *καὶ τὴν ἀκρεβῆ βάσανον*, sicut ille loquitur ad calcem libelli *ὡς εἰμαρμένης*, utramque summam æstimaverimus, XXV. myriades erunt XX. millia Solatorum aureorum, & præterea summæ excurrentis DCCCXXXIII. cum triente. Decies autem, XXV. millia eorundem aureorum Solatorum. Discrimen est IV. millium CLXVI. aureorum cum dodrante.

Omnino quotiescumque Plutarchus summam aliquam ære Romano, quale id cumque sit, assibus, sestertiis, quinariis, denariis, libris si-ve pondo, ab aliquo auctore, unde sumpsit, expressam, Græcis nummis, obolis, drachmis, minis, talentis, & similibus referre nititur, eodem errore se traducit: qui, ut patet, eo gravior est & periculosior, quo summa, qua de agitur, major existit. Causa & fundus, ut jam apparet, hujus tanti mali est, quod denarium si-ve IV. sestertios sub Consulibus stante Repub. ejusdem omnino fuisse ut temperaturæ, sic & ponderis ac valoris cum Attica Græcorum drachma, si-ve senis obolis Atticis, sicut extincta libertate sub Cæsaribus haud dubie fuerunt, existimavit, certe passim docuit noster hic Chæronensis, & ad hanc rationem, falsæ *διδεύων ὑποθέσει*, ut loquitur Philosophus, suos omnes Epilogismos subduxit. In quo haud dubie Guillelmo Budæo, viro in ea palæstra, ut omnes norunt, exercitatissimo, & omnium, ausim dicere, qui hoc argumentum nostra vel patrum memoria *πρηγματῶς*, si-ve *κατ' ἐπακολούθημα* tractaverunt, facile coryphæo, magnam cespitandi occasionem præbuit. Nam his fundamentis male jactis, graviores quam quis primo aspectu existimet, errores consequuntur, neque certi & explorati quicquam de illa tota re nummaria sciri potest.

Ne-

Neque vero dissimulare possum, habere nos minus unde Plutarcho succenseamus, addo & Appiano, atque Dioni, e Græcis; e Latinis vero Q. Curtio, A. Gellio, & aliis antiquis utriusque linguæ scriptoribus, si ad alia festinantes, & vocabulis ἰσοδυναμοῖς, ut usu venit, destituti, δερχμῶν per id, quod proximum esset, ac non multo ponderosius, hoc est, per *denarium*, & vicissim, reddiderunt. Etenim eadem illa verborum inopia fecit, ut iidem quam Græci tam Latini scriptores μνᾶν libra, κοτύλῳ sextario, μέδιμον modio, & contra, nullo fere discrimine permutaverint: cum alioqui has inter mensuras majorem intercedere discrepantiam, quam inter drachmam & denarium sit in confesso apud omnes eruditos. Ac tantum abest, ut eam ob rem jure vellicari possint, ut potius metuendum illis fuerit a crimine πεισεργείας, si majore ἀκρίβεια & anxietate rem tam levem in gravioribus occupati, ad vivum, quod dicitur, refecare, atque assumpta quovis momento trutina ponderum inæqualitatem districte ob-

servare voluissent. At vero Budæus in suo de Asse, dum id unum agit, ut quantum fieri potest, omnem rem nummariam veterem exacte ac diligenter explicet, & omnes minutias proferat accurate: næ apud graves rerum æstimatores veniam frustra expectet, ausus asserere drachmam Atticam & Romanum denarium ejusdem omnino fuisse ponderis & indicaturæ: cum revera inter utrumque ratio sesquiseptima sit, hoc est, quanto septenarium prægravat octonarius, a denario drachma tanto superetur. Sed nimis multa de re, quæ non est hujus loci. Eam, si Deus voluerit, alibi diligentius expendemus, & id, quod ἔξ Ἀππολῆς atque ἀμάστρου hic attulimus, sic illustrabimus & stabiliemus, ut tollere nemo contra ausit oculos, contraque obsistere, nisi velit certæ & exploratæ veritati ὁμόσε χωρεῖν. Plutarchus interim neminem hominem inducet, qui ab eo ex hac admonitione nostra caverit, quoties aliquam summam Romanam veteris Reipubl. Græco Numismate dabit.

VARIÆ

VARIÆ LECTIONES

I N

VOLUMEN QUINTUM.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ.

PAG. 5. μ γδ] $\delta\lambda\alpha\gamma\gamma\omega\acute{\iota}\sigma\alpha$, A.
 λῆψιν] τὰ μ αὐτῶν $\pi\epsilon\rho\eta\gamma\epsilon\mu\acute{\iota}\omega\varsigma$, A.
 σιν] ἀσκειπλιότερον ἑαυτοῖς, A.
 δας] εἴ τινα κ' ἢ φεύλων, A.
 P. 7. γάλα] $\pi\omega\lambda\iota\tau\iota\kappa\alpha\iota$, V.
 πρὸ παθεῖν] τὸ παθεῖν, A.
 P. 9. νφ] ψήγματι, V.
 P. 10. Πτολεμαῖον] ἀκύνον ἐκ Κύπρου, V. A.
 λαίσεως] καθ' αὐτὸν, V.
 γῆμαθ] ἢ χάριτ', V.
 P. 11. νηκότα] $\delta\lambda\alpha\gamma\gamma\omega\acute{\iota}\sigma\tau\alpha$, V. A.
 βέλε'] κ' φίλος αὐτῷ, A.
 P. 12. φέρειν] ἀφελῆσθαι, V.
 εἰσθ] πὸ κακῶν, V.
 P. 13. σωτήρα] $\pi\epsilon\rho\sigma\pi\alpha\gamma\omicron\rho\delta\iota\omega\lambda\iota\varsigma$, V.
 Ib. πάντως, A.
 P. 14. ἢ τῷ] $\delta\iota\epsilon\delta\omicron\iota\kappa\omicron\tau\epsilon$, V.
 τῷ λαθεῖν] $\sigma\omega\kappa\lambda\delta\epsilon\sigma\alpha\iota$, V.
 πολέμιοι] ἐφ' ἀρπαγῇ, V. A. ἀρπαγῆς, V.
 P. 15. ἐν] αὐτὸν ἠρώτα, V.
 τιμῇ] ἀνδρόφων ἀπάντων, V.
 μητρον] ἀλλ' ὡς, V.
 P. 16. σαν] αὐτῷ, V.
 P. 17. κισσι] $\pi\epsilon\rho\sigma\delta\alpha\iota\sigma\iota\alpha\iota$, V.
 χεῖρ] ἀφίκη', V.
 χώρας] ἢ Διονυσίων, V.
 P. 18. τὰς] $\pi\omega\iota\epsilon\upsilon\tau'$ ἀνθρώπων, A.
 εἰ] $\pi\epsilon\rho\alpha$ ἢ βασ, V.
 Ib. τάξιν, V.
 τείαν] $\mu\eta\theta\acute{\iota}\nu$, V.
 ματ'] $\delta\iota\epsilon\delta\omicron\chi\theta\alpha\iota$, V.
 P. 19. πρὸς] $\pi\epsilon\rho\delta\epsilon$ ἔς τὸ, A.
 P. 20. ἀδελφόν] μάχη, V.
 Αὐτὸς] ὁ Πτολεμαῖος, V.
 ἀκρωτηρίοις] $\pi\epsilon\rho\sigma\epsilon\rho\acute{\eta}\xi\alpha\varsigma$, V.

P. 21. ἢ μ] $\phi\upsilon\gamma\omicron\nu\lambda\alpha$, V.
 P. 22. ἐπεμψεν] ἄλλως, V.
 P. 23. λάκτ' ἔτ' ὡς βασ, V.
 κ' τοῖς] ἐνείποι, V.
 τραγικῶν] $\sigma\upsilon\mu\mu\epsilon\tau\alpha\beta\alpha\lambda\lambda\omicron\nu\iota\omega\iota$, V.
 P. 24. ἐλθὼν] παρ' αὐτῶν, V.
 P. 25. ἢ $\pi\epsilon\rho\alpha$] $\delta\alpha\rho\rho\acute{\epsilon}\iota\nu$, V.
 ἀγωγὰς] $\delta\lambda\alpha\gamma\gamma\omega\acute{\iota}\sigma\alpha\varsigma$.
 P. 26. μητρὶ] τῇς Κιλίκας, V.
 ἐξήκοντα] $\sigma\omega\delta\iota\sigma\alpha$ τὰς ἀνω $\pi\omega\lambda\iota\tau\iota\kappa\alpha\varsigma$, V.
 ἅμα] $\pi\epsilon\rho\chi\omega\rho\acute{\epsilon}\iota\nu$, V.
 P. 27. τεχνίτης] ἐξ ἄκροσι, V.
 ματα] εἶχον, V.
 γράφων] $\delta\lambda\alpha\gamma\gamma\omega\acute{\iota}\sigma\iota$, V.
 P. 28. ἔργον] ὑφ' αὐτῷ, A.
 συμμαχας] $\kappa\epsilon\iota\chi\epsilon\rho\acute{\iota}\alpha\varsigma$, V.
 Ib. ἐπταχισμα, V.
 Ἀθλωαίσι] εἰς αὐτὸν, V.
 μύοι] τὰς $\kappa\omicron\lambda\alpha\kappa\epsilon\acute{\iota}\alpha\varsigma$, V.
 P. 29. ἔξαξας] $\epsilon\chi\alpha\gamma\alpha\sigma\alpha$, V.
 P. 30. δοντα] ἀφῆκαν, V.
 ἢ] $\Delta\delta\iota\kappa\omega\delta\iota\varsigma$, V. $\Delta\delta\iota\kappa\omega\delta\iota\varsigma$, V. A.
 ἀντίων] $\pi\epsilon\rho\sigma\epsilon\mu\beta\acute{\omega}\nu$, V.
 ἢ] $\Delta\iota\alpha\kappa\epsilon$, V.
 λιν] ἐποίησεν, V.
 Ib. πρὸς τόπων, V.
 P. 31. ἐν] ὁμωνυμίας, V.
 P. 32. ξίως] εἰσαγαγόν, V.
 P. 33. Δημοσχάρας] $\Delta\eta\mu\acute{\eta}\tau\rho\epsilon\upsilon\alpha$ αὐτὸν, V.
 σὸν] $\phi\iota\lambda\iota\alpha\varsigma$, V.
 P. 34. θων] ἐνὶ λίθῳ, A. f. ἐν.
 ἱππῆς] ἐκείνων, V.
 ματα] ἐγγὺς αὐτῷ, A.
 P. 35. ἐπιδεικνύμεν] $\epsilon\pi\omicron\delta\epsilon\iota\chi\acute{\alpha}\mu\epsilon\mu$, V.
 ὦν] βέλε' τὸ, V.
 τότε] $\Delta\eta\mu\eta\tau\rho\acute{\epsilon}\iota\alpha$ μ , A.
 λαγ'] $\delta\lambda\omega\varsigma$, V.

P. 36.

- P. 36. ἐπὶ ἡλίου] πλὴν ἐμὲ σκοπόν, A.
 P. 38. ἐπεικίσσετο] τῷ ὃ μάλλον, A.
 ἡ μὲν] Δημήτριον, V.
 ἡ Κιλικίας] εἶχε, V. A.
 P. 39. κῆ] σκηνῆς, A.
 ὁ δὲ] παραγμάτων, V.
 P. 40. μάχας] ἐν ἱψῇ, V. A. ἐν ἱψῷ, V.
 μὲν] αὐτὸς ὃ, A.
 ἀναληφθεὶς] ὁξαγαγόμην, V.
 P. 41. φωνῆς] μεμψάμην αὐτοῖς, A.
 P. 42. καὶ ἡ] ἀφ' ἑαυτῆς, A.
 ἔχοντων] Ἀθλων, A.
 Σὺ] φουσῆς, V.
 P. 43. τῇ] δολόφρον χειρὶ, A.
 ὡμα] αὐτῷ περὶ Δίον, A.
 βελλῶν] ἀναρεῖν, V.
 P. 44. παδῶν] δεῖν ὃ ἐμχανᾶτο μέλλοντι
 αὐτῷ μὴ ὁξυργεῖν ἐκείνον, V. A.
 P. 45. χόμην] δεινόν, V. δεινόν, V. A.
 χαλεπῶς] ἐρεῖ, A.
 P. 46. θρόνων] ὡς χόμην, V.
 P. 47. Δημήτριον] μὲν Μακεδονίαν, V.
 P. 48. ὥσπερ] ὅρμα, V.
 ἔφη] ἡ ἀφ' ἑαυτῆς, τὸ ἐλλείπον ἀπὸ ἡ δικαίως με-
 τρηθέντι ὁφέλας, A.
 ἀλλὰ] δοκεῖν ἐτέρῳ, V.
 P. 50. μόνῳ] μὲν ὅρμα, V.
 τρον] ὁξαμίτροις, δαμήτροις, V.
 P. 51. λαί] προσηγορίαν, V.
 P. 53. ἐκείλῳ] αἰς Δημήτριον, A.
 ἐν] τὸ μὴ πολεῖσθαι, A.
 Ib. τὸ πολεμεῖν, A.
 κατέλιπεν] Μακεδονίας, V.
 μετὸν] στρατόπεδον, V.
 Δημήτριον] τρέπεται, V.
 P. 54. ἐκεί] νομίζειν καὶ ἐν τοῖς δπ. A.
 σκηνῶν] μεταμπίχεται, V.
 αἰς] Κασάνδρεαν, V. Κασάνδρειαν, A.
 P. 55. Πάλιν] καὶ τὸ, V.
 αὐτὸν] τάξας καὶ ἀποδείξει, V.
 P. 57. ὁξυργεῖν] ἀπώλετο, V.
 P. 59. συμπλέκει] συμπέλεκται, V. A.
 P. 60. νας] καταβαλὼν εἰς ὕλιν, V.
 ὃ φίλοι] ὁξυργεῖν, V.
 τῷ] διδασκαλῇ, V.
 P. 61. ἡ δ' αὖ] ἀπαντᾷ, V.
 ἰγμύς] ἀγαθός, V.
 γελλόντων] ὡς τῷ, V.
 P. 62. ὁ δ' αὖ] τοῖς ὡς τῷ ὃν, V.

- παρὰ] φυλάττων, V..
 P. 63. δεικνύειν] ὃ γ' ἐν, V.
 ἔχει] μὲν, V.
 P. 64. γῆ] ἀφ' ἑ, V.

Α Ν Τ Ω Ν Ι Ο Σ.

- P. 67. περὶ] ὡς τὸ, V.
 Ib. αὖ Τυφῶν, V.
 σεσις] ἡ βραχυτάτη, A.
 P. 69. ἰχθυὶ] ἐπὶ τῇ ἰχθυῖ, V.
 Ib. ὑπερβαίνει, V.
 δοδύλαι] δεικνύει, V.
 P. 70. τῶνιν] ἐπ' οἰωνός, V.
 P. 71. ἔως] παρασιδασμῶν, V.
 P. 72. δυνάμεις] συμβιβάζει, V.
 περὶ] ἀφ' ἑαυτῆς, V.
 P. 73. πῆλιν] ἰππαρχον, A.
 P. 75. μὲν] ἀγρόμην, V. ἀγαλόμην, A.
 εἰς ἀγαλλόμην, V.
 P. 76. νῖον] ἀπαμάμην, V.
 μὲν] προσηγορίαν, V.
 δῶν] ἀνηγόρουν, A.
 P. 77. χόνιν] πολλοῖς, V.
 θαυμαστὸν] βασιλομῶν, A.
 φημῶν] ἀπίστησεν, A.
 P. 78. ταῦτα] τοῖς περὶ, V.
 P. 79. δυσκολίας] ἐμφερνέστατα, A.
 P. 80. μὲν] ἀδελφιστῆς, A.
 περὶ] ἐπὶ ἡφιστο, τιθέντι, V.
 P. 81. Πάνσαν] ἰσίων, V.
 P. 82. γας] ἀφελείας, V.
 διετίλει] Πλάτωνα αὐτῷ, A.
 P. 83. σαμῶν] δοκεῖ γῆρας, A.
 P. 84. ὑπὸ] ὑπὸ τῷ βήματι, V.
 P. 85. χρημάτων] βεβαιωτάτα, V.
 P. 86. νοσῶντι] ὠνείδιεν, V.
 τὸ τῷ] τῷ νεκρῷ καὶ πολλὰ τὸ εἰς ἡ ταφῇ, V.
 ἔκ] ἔτω ὡς ἑαυτῆς, V.
 τικός] τὸ πρὸς, V.
 φιλολόγων] ἔτρεπε, V. A.
 ἐπαίκεα] ἐπαίκεας, V. A.
 P. 87. χομύς] ἀνεκαλεῖτο, V.
 P. 88. δαίμονα] λέγων, V.
 εἰ] ὅτι μυριάδας, A.
 τέτρω] τέτρω, A.
 καὶ λαλῶν] ὁξαμυρόμην, V.
 P. 89. τὰ δ' αὖ] μὴ πρὸς χάριν ὁμιλῶν, ἀλ-
 λα

- λα τῷ φρογῆν ἡττομῶν φαίνεσθ, V. A. τὸ μὴ
 πρὸς χάρι, A.
 τῶν] ἐντυώσαν ἐαυτῶν, V. A.
 P. 90. πλεῖστας] μαγύμασι, V.
 αἶμα] σωτηρισμοῦ, σωτηριεσμοῦ, σωτηρ-
 μοσμοῦ, V. A.
 P. 91. λῶν] τῶν ἰδιώτας, V.
 P. 92. τηγοί] παροικόν, V.
 τις] ἀμιμητοβίων, A.
 φάναι] δ᾿ ἔπειτα δ᾿ ἐπὶ σωτηρία, A.
 P. 93. φέρειν] ὑποσχομῶν, V.
 ἀνῆσα] ἀνῆσα, V.
 P. 94. εἰας] ἀναστροφῶν, V.
 P. 95. Καίσαρ] ἔξ Ἀκκίας, V. ἔξ Ἀττίας, A.
 P. 96. πρὸς] συνήλθεν, V. Ib. κτὶ τὸ χῶμα μὴ
 Πομπηῖν τὸ σὺν παροικισμῶν, V.
 P. 98. καταλιπὼν] γυμνασιαρχικῶν, V. A.
 ἔργον] τὸ ἔργον, A.
 P. 99. χημάτων] ἐμπλεῶν, V.
 P. 100. ὃ ἀμφ.] εἰρηνικός, V.
 P. 101. βίαν] πᾶσας αὐτὰς ἀρχαί, A.
 ἐνῆσθ] κατακεκλῆσθ, V.
 Κύπρον] Ἰσθμίων, V.
 P. 102. εἰσαν] Βαμβύλων, V. A.
 P. 103. πρὸ] πρὸς τὸ κρατ. V.
 Πρωτόν] δεινόν, V.
 σφῶτον] ὑποτετρῶν πορείαν, V.
 χερσὶν] ἐν ἀρσενεῶν, V.
 τινα] Φραγῆτα, V. Φραγῆτα, A.
 ἀνιστάμενον] ἀνιστάμενον, V.
 P. 104. θειῶν] παρὰ τὴν θείαν, V. A.
 Ib. ἴσους, A.
 P. 105. τὸ ἐπὶ] Φραγορίων, V.
 σάντας] τὸ πλεῖστον ἀφ' ἐκάστης ἑνα, V.
 P. 106. χεῖν] ὅλα λόγους, V. Ib. ἀπάγει, V.
 P. 108. μῶνα] Φλεβίον, V.
 P. 110. πρὸ] πρὸς τὸ κρατ. A.
 ἐφθέρη] πρὸς τὸ κρατ. V.
 P. 111. αὐτῶν] ἐρείπει, V.
 P. 112. ὀλίγοις] ὀλίγοι, V.
 P. 113. θύων] θύων, V.
 πατημένους] ὑπολίποντας, V.
 ἐκείνη] ἔχει δὲ τὸν καὶ τὸν συνήθη, V. A.
 qui posterior illud ὑμῖν tamen retinuit pro
 ἡμῖν.
 P. 114. ἀνεκαλεῖτο] ἐσήμανεν, V.
 P. 115. τᾶν] ἀπαρτῶν, V.
 τὸ ξίφος] αὐτὸ διδόναι, V.
 σῆσαι] τὸ πλεῖστον ἐκ τῶν ἀνάγκης εἰς, V.
 P. 116. μῦθας] ἀπαγαγόντων, V.
 Vob. V.
 P. 117. σεμνά] χαριζομένους, V.
 P. 118. ἀργύριον] ἐκ τῶν ἰδίων ἐαυτῶν δίδοναι, V.
 πρὸ] Φραγορίων τὸ Πάριον, V. A.
 νέμειν] κατεργάσασθαι, V.
 ἡγεμόσι] στρατιωτικῶν, V.
 P. 119. Ἀντωνίαν] παροικίαν, V.
 P. 120. τέρας] πρὸς τὸν, A.
 P. 121. ηγορῶν] ἐπεμπεύ, V. Ib. ἐγκαλῶν, V.
 P. 122. ἐκείνῳ] σωῖσα καὶ μανθάνουσα, V.
 P. 123. ηυλείτο] συμπληρωμένων, V.
 βασι] τιμᾶς αὐτῇ, A.
 δὴ] Ἀδωνίαν, V.
 P. 124. μὴ] ἐνάδει, V.
 τὰς] ἐκ τῆς, V. μεταβολῶν] ἀναβολῶν, V. A.
 νόστον] τίτις, A.
 εἰς] Καλκίσιον, Καλκίσιον, V. Καλκίσιον, A.
 & infra.
 P. 125. ζῶντα] τετραρχίαν, V.
 ἐρωτικῶν] ὀνυχίανα, V.
 ἀρχῆς] Γεβνίον, V.
 P. 126. καὶ Χάρμιον] Χαρμίων, V.
 ραυνοῖς] κεραινοῖς ἐνέπειν εἰς τὸ Ἑρμῆον, V.
 P. 127. πολέμοις] Ἀρμενίων, V.
 κόν] Ἰταλία, καὶ Γαλατία, καὶ Ἰβηρία, V.
 P. 128. εὐσεβέσι] ἐξηγουμένους, V. A.
 σόλων] ἀκωλύτους, V. A.
 Ἰταλίας] ἀρχαίας, A.
 κόπολις] Ἀλβανῶν, V.
 P. 129. ὃ καὶ] μεταβολῆς, V.
 δονίαν] Δικόμην, V.
 P. 132. κονίον] καταπέλτας, V.
 P. 133. αὐτὸν] οἰκείους λογισμοῖς, V.
 καὶ Ἰνδοῖς] Ἀλέξανδρον, V. Ib. Σικελίαν, V.
 χάρους] ἐκδοῦναι, V.
 P. 134. ταῦτα] ἐν ἀκατίῳ, V. & infra.
 P. 135. ἡδονῶν] πωδόμενον, V.
 ταῖς] μέτρον πυρῶν τεταγμένων, V.
 P. 136. ἀπέστησεν] ἀνῆλθεν, V.
 Πέτρον] κατεκάλυψε, V.
 πρὸ] πρὸς τὸν, V.
 P. 138. Τύνομα] πᾶσιδε, πᾶσιδε, V.
 Τίμων] Τίμων μισάνθρωπος εἰς ὅσον, ἀλλὰ παρ-
 ἔλθε. εἰπὼν οἰμώζειν μακρὰ παρῆλθε μόνον, V.
 ὃ τῶν] ἀμίμητον βίον, V.
 P. 139. γέρας] βαρέως, V.
 P. 140. θύς] ἀνῆλθεν, V.
 P. 141. ἀποκρυφθέν] θανάτων, V.
 ἐκείλθεν] ἐκείλθεν. V. ἀπὸ τῶν] ἀποχρῆν, V.
 P. 142. ὅχλος] ἀπορῶν ἐξ Ἰωνίας, V.
 Ἄμα] τὸ περὶ, V.
 H h h

- P. κώπαις] τὰς κώπας, V.
 Ib. μετεβάλοντο, V.
 P. 144. νιον] μεθ' αὐτῆς, A.
 ὅσων] ὅσων ὅ ἔπω ὅπολ. V. ὅ ἔπω ὅπολ. A.
 P. 145. εἰσηλθὲν] θυραῖς αὐτῆς, V.
 θυτῆς] παρέχουσα τῇ Γάλλῳ κῆ, V.
 κῶν] ζωγραφῇ, V.
 P. 146. γδ] σητρηκῶν, V.
 βλεπῖν] ἀπεπρω, V.
 P. 147. ἀποτεμνόντων] ἀποτεμόντων, V.
 θέρων] γεγονέναι, V.
 ρῶ] ἀνέπεισεν, V. A.
 σαρῶ] βυλομένε, V.
 P. 148. λάμπε] συνεπεφαίνετο, V.
 τινῶ] βέπσσα, V.
 πρὸς] ὡς δ' ἡ τις μάλισα, A.
 P. 149. ἡμέραν] ὅσως, V.
 ἀχμάλωτῶ] μήποτε, V.
 P. 150. τι φέρει] ἐπίπλεων, V.
 P. 151. τοῖς] Καρμόνιον, Καρμίων, V.
 δέν] ἐν κισίδι, A.
 Ib. κισίδα, A.
 P. 152. λῦσα] συνάρασσα ὅ Ἄντωνίῳ πλεῖν
 ἡ δεκαεσάρον suppl. ἐτῶν, A.
 ὅ Κούσαρῶ] Ἀγροππε, V.
 P. 155. λεία] ζῆντες, A.
 Ῥωμαίων] ὀχυρογόνια, A.
 P. 156. νὰς] Λάμιαν, V.
 Ἔτι] κεκαλυμμένον, A.
 Ib. ἐπὶ Φιλίππε, V.
 δρε] γεγονός, A.
 P. 157. τητῶ] τῶτο ἔνεσι τῇ Δημ. A.
 P. 158. μαινε] ἡγάπησεν, V. A.

Δ Ι Ω Ν.

- PAG. 161. ὅ δω.] βιβλίῳ, V.
 P. 162. Δίων] ἀποδιδόναι, V.
 αὐτὸς] ἔγραψε, V.
 P. 164. σομάχης] σωφροσύνῃ κ' ἀρετῇ, A.
 P. 165. κ' διατε.] ἐμνηχανῶντο ῥεμ. V.
 P. 166. μῆνῳ] κολακείαν, V.
 P. 167. ἡμομένης] ἐδυμῶθη, V.
 P. 168. πρὸς] θείατον, A.
 Ib. ἀφ' ἡμῶν] ἀφ' ὁμοφροσύνης, A.
 P. 170. ὀχυμαρταν] δημοκρατίας, V.
 Διονύσιῳ] ἡμῶν, A.
 ἡμεῖς] αὐθηδείας, V.

- P. 172. ἡ] κατηγορήσεν, A.
 P. 173. τῷ] αὐτὸ τῶτο, A.
 λεμον] μεταπέμψατο, A. Ib. κ' ἀξίων, A.
 P. 174. πάντα] πάντως, V. A.
 P. 175. Ὅφρ' ἀναμετρήσαι, V. A.
 P. 176. λήλα] πάντως, V.
 δαίς] Ἀρπυγῶ, V.
 P. 177. Συραχέτας] ἀπολεγομένη, V.
 μόνον] μόνον, A.
 P. 178. θίς] ἐπέμψθη, V.
 Ib. Ἀρετῇ] ἀδελφῶν, V.
 αὐτῆς] κακῶς, V.
 Ὁ ὅ] ἐκποσών, V.
 P. 182. ἄτε] πεποιημένους, πεποιησαμένους πρὸ
 πεποιησομένων, V.
 Διβύλῳ] πρὸς φερομένοις, V. A.
 τρα] μαλλον, V.
 P. 185. ὡς δ' ἡ] ἀπηγγέλη, V.
 χονία] ἐσφάζετο, V.
 τυλχανόντων] ἀποτυμπανίζομενοι, V.
 P. 187. ὑπὸ γιν.] κ' ῥαζώνων στρατῶν, A.
 ἦσαν] μὲν ἡ Συρ. V.
 P. 188. πλῶν] πλῶν. ἡ ξένων ἡ Δίωνῶ, A.
 μένους] ἀνακάμπων, V.
 P. 189. τῶτο] τῷ ἡ Δίωνῶ ἡ ὡ, A.
 P. 190. αὐτῆς] ταχὺ, V.
 P. 193. πρὸς] ἐπειδὴ Φίλιςῶ, A. ἐπὶ δ' ἡ, V.
 P. 194. ὅλα] Συραχέσιον πάντων ὀρύγων, V.
 ἑτέρω] ἐχ' ὑφ' αὐτῆς, A.
 P. 195. νῶν] πάντα μισθόν, V.
 ὁ δ' ἡ] Γύαρτα, V. A.
 P. 196. ἡ μὲν] ἰκετῶσιν, V.
 P. 197. κονίῳ] ἐπέστρεψεν, V. ἀπέστρεψεν, A.
 καὶ] ἐπεμπον, V.
 ἐκ] ἐνέμειναν, V. A.
 P. 199. ἀπὸ ὅ] πέντε ἐν οἷς πέντε, A.
 P. 200. τῶν] βελδίσσατο, V.
 πολλὰ] κ' ἡ, V.
 P. 201. ἀποτρέποντες] ἀποτρέποντων, V.
 P. 203. κλῶ] ὀχυρῶν, V. A.
 ὀχυμαρ.] ἀνήρην, V.
 P. 204. θυμῶ] ἡ πέλιν, V.
 P. 205. αὐτὸν] εἰ κ' τ' ἄλλα, A.
 P. 206. τῷ] ἡγεμόνα, V.
 P. 207. μάσιν] κατ' ἐποίησεν. A. forte κατ'
 εἰποίησιν.
 P. 208. ἀπασαμ.] πρῶτον, V.
 P. 210. ὀχῆμα] ἔχον, V. A.
 ὅ] ὑμετέροισι, V.
 Πλάτων] ἀφ' ὁμοφροσύνης ἑταιρείας. A.

αὐτῶν

ἀπάντων] ἐξεφανωμένῳ ὡς, V.
 P. 211. ἀληθῶς] ὑφ' αὐτῆς, A.
 καλυπτεῖ] καλλυπτεῖ, A.
 P. 212. γῆς] πασιδικῶς ἀρχῶς, A.
 P. 213. καὶ συνέβη] λεχθείση, V.
 πασιδίκον] πασιδίκον, V.
 P. 214. Συρεκα.] ὅτι, V.
 εἰληφεν] ἐπιδήμιον Μεσσηνίας, V.
 πρὸς δὲ χαμ.] πρὸς βοιωτῶν, V.

B P O Υ Τ Ο Σ .

PAG. 216. Μάρκας] ἀπόγονῳ, V.
 P. 217. εἰς] Μῆδης Σπορ, A.
 νιῶ] ἐνθάδε, V.
 P. 218. σεως] διεξόδους, V.
 P. 219. τῇ] Σησίς, V.
 P. 220. ἐλῶδες] στρατοποδῶν, V.
 P. 221. σιον] Νικαίων, V.
 Ib. πρὸς γορῶν, V.
 πολλῶν] πολλὴ αὐτῶν, V.
 P. 222. λίαν] αὐξάνια, V.
 κρύφα] πρὸς ἀχθίνους, V.
 Κάσιῳ] ἐφ' ἐτέραις, V.
 P. 223. τιμῶν] ἀλλ' ἐκλήμονον, A.
 P. 225. καταλύσ.] Εἰς νῦν ἤς Βρετῶν, A.
 καὶ, Ὡφ.] νῦν ἤν, V.
 P. 227. τάχως] Στατίλιον, A.
 Ρωμαίων] ἐρεφεν, V.
 νεκρῶν] πρὸς ἀνδρῶν, A.
 P. 229. Πομπηίς] ψηφισαμένης, V.
 αὐτῆς] καλῶν, V.
 P. 230. λον] πολλοῖς, V.
 P. 231. σώματι] ἀλοίστης, V.
 γδ] ἐπισκερῶν, V.
 P. 235. πρὸς δῆναι] πρὸς δῆναι, V.
 P. 236. μῆν] ἐπιχειρίσαι, A.
 P. 237. τον] μαρτυρῶν, V. A.
 φερῶν] φερῶν, A.
 λείονας] ὀλίγον, V.
 P. 238. εἰς] διεδέχθαι, V.
 P. 239. δῶκε] ἀνδρῶν, A.
 P. 240. καὶ] συμφορῶν, V.
 P. 241. χιόν] ἀφ' αὐτοῦ, V.
 P. 243. ἀγειν] ἐπιτίλιον, V.
 P. 245. πρὸς] πρὸς πᾶσαν ὁργὴν, V.
 μέσῳ] πρὸς πᾶσαν, μονομαχίᾳ, A.
 P. 250. ἐκ] ἀπείρητο, V.
 P. 251. μοσίᾳ] ἡτίμωσε, V.
 P. 252. Καίσαρ] ἐκείνως, νῦν δὲ ἀδελφίας μὲν, A.

γδ] ἀνδρῶν, V.
 αὐτῇ] τοιαύτη μὲν ἔν, V.
 ἡκείν] ἀποφθίγει, V. A.
 P. 253. γδ] γδ ἔξωθεν ἢ τύπ. A.
 εἰς] γινόμενον, A.
 P. 254. σεν] Ἀντωνίᾳ Βρετῶν. Κασις δ' Ἀντωνί-
 νι. V. αὐτῆς μὲν Κασις, A.
 εἰς] κλημάτων, A.
 P. 255. θρόνος] πρὸς ἀγασσιν, V. A.
 P. 256. εἰπεν] πλείω, V. A.
 Καί] φρόνιμον, V.
 φύσει] λαβόμενον, V.
 κακῶς] ταῦτα εἰπόντι, A.
 τῇ] ἀνδρῶν πρὸς ἀγασσιν, V.
 P. 258. τες] ἀφ' αὐτῶν, V.
 Καίσαρ] Σεργίᾳ, V.
 νεχθίνους] ὡς δ' ἔν, V.
 P. 259. κνυε] ἡτλημένοις ὁ καιρὸς, A.
 τῇ] κρήνη λάμποντι, V.
 ρῆς] θάλλους, V.
 P. 260. πρὸς ἀνδρῶν] ἰώων πολλὰς, V. A.
 P. 261. νιῶ] ἀνῆα, A.
 P. 262. μάχη] ἐπὶ ψατο, V.
 Βρετῶν] Βρετῶν, A.
 ἡμέρῳ] πρὸς ἀγασσιν, V.
 P. 263. φίλους] συνεκρίπτον, V.
 P. 264. δῆν] καὶ χάρις, V.
 τῇ] ἐν πλοίῳ, V.
 P. 265. κεν] ἐκ μοναρχίας, A.
 εἰς] βελόμην, V.
 P. 266. Βολέμνι] βελόμενον, V. τέτῳ μὲν V.
 P. 269. ὑπὲρ] ἐκπαισάμενον, V.
 P. 272. πρὸς τοῖς] τῇ μεγίστης, A.
 Ib. τέτῳ, V.
 τὸς] ἔργον, V.
 μης] ἀτρεμῶν, V. A.
 λα] ἑαυτῶν, A.
 P. 273. ξεν] εἰς τοῖς πρὸς ἀγασσιν, A.
 γέγονε] ἐβλάδιτο, A.
 P. 274. τέτ' οἰκῶ μὲν ἤν, V.
 P. 275. ἀδ] δυνάμει, V.
 P. 276. δῶκε] πρὸς ἡκείν, V.

A P T O Ξ E P Ξ Η Σ .

PAG. 277. τοῖ] δεινῶν φασὶν ὁ Ἄρης, V.
 P. 278. γόνι] ἐκπαιῶν, V.
 P. 279. ἀποσπῶν] τῇ βασιλείᾳ, V.
 P. 280. ἀλλὰ] ῥοίαν, A.
 εἰς] βασιλείᾳ ἀβύλῃ, V.

H h h 2

P. 282.

- P. 282. ἐκὼν] περιετάρχθη, V.
 P. 283. περιστέχ] περιστέχομαι, V.
 P. 284. τῆς] στρατίας, V.
 πεσόντας] δ' ἐκείνων, V.
 P. 286. ληθής] σέσας, V.
 P. 287. τ] εἴη, V.
 μ] ἐφίππειον, V.
 βάνει] ὤριπλεων, V.
 P. 288. στρατιᾷ] στανναμιχθέντες, V.
 P. 290. Ἑλλήνας] Φαλλῶς, Φαλλήλας, V.
 γυρόμενοι] μεμνήσε, V.
 ἐν τῇ] φυγόντα, A.
 P. 291. ὅτι] εὐαγγελίε, V.
 εἰδὲς] ἀδίκως, V.
 τ] ὀλέθρον, V.
 παρήσαν] κ' χρυσῶ, V. A.
 ἐπεὶ] πίνειν, V. A.
 P. 292. ὃ φασιν] οἶνον κ' ἀλήθειαν ἐνείναι, A.
 P. 293. ἐπρόθυ] ἐν Μιθ. V.
 αἰ] ἐναντίον πωλῆται, V.
 P. 294. περ] Hic lege sic. μὲν ὃ τ' πόλεμον
 ὁξαλυθεῖσα πρὸς αὐτὸν ἐκ ἐφενγε (f. ἐφάγγε)
 τὰς φιλοφροσυνας, ἀλλὰ κ' συνέπαιζε, κ' τῷ
 ἔρωτικῶν ἰμοινῶν (f. ἐκοινωνεῖ) συμπρόστιστα
 κ' παρῆσα κ' ὅλως μικρώτατον τῇ Σταταίρᾳ με-
 τεδίδεα χρεῖα κ' συνῆναι, μισῶσα τε μάλιστα
 πάντων ἐκείνων, κ' μέγιστον αὐτῇ βυλομήμη. δὴ
 νααδ. λαβῶσα δὴ ποτε. A.
 ὄξα] ἀναπλήξαι, V.
 P. 295. γυμναί] γλυφίδας, V.
 ρεῖται] ἰάσαται, V. A.
 P. 296. εἰς] ὑπεργῆσαι, V. A.
 P. 298. ὥς] ἐλαύνειτο, V.
 P. 300. οἰκεν] ὀξορησάμενοι, V. A.
 P. 301. ρεῖς] μέχε. V.
 σίαν] ὑπόμνησις, V.
 Ὁ] εὐφρανε, V.
 P. 302. ἐδωκόμον] κατέκοπτον, A.
 σιλικόν] ὤρησαν, A.
 P. 303. φα] ἐπεμπε, V.
 Τιριβάζω] ἤλθεν, V.
 P. 304. λεότης] δυσεξημέροτα, V.
 P. 305. ἀνέδειξε] πέμπτον κ' εἰκοσόν, V. A.
 σαν] Φωκαῖς, V. A.
 P. 306. γόντα] διεξελάσαντα, V.
 P. 307. τοσάν] ἐνηγύησεν, V.
 πρῶτοις] ἐμμενῶς, V.
 κολυόμενον] ἐταπεινόν, V.
 τ] εἰ τ' μ' ἀφελῶ, A.
 ὑποδιδ.] ἀνάγκη, A.

- P. 309. τ] ὑπενεγκέν, V.
 γνησίων] Ἀρξάσων, V.
 P. 310. φιλανθ.] Ἀρσάβης, V.
 πὸ γῆρας] πεσόντι, V.

A P A T O Σ.

- PAG. 313. φων] ἄπερ ἐν αὐτῇ, V.
 προσήκει] βελτίω αὐτὸν ἡγεῖα, A.
 P. 315. ρεῖ] Μύρτιλ, V.
 P. 316. σιν] ἄπορον, V.
 τρακόντα] Ξενοφίλου πρῶτος, A.
 P. 318. πρῶτον] σωθήματα, V.
 P. 319. γίνε] αὐτῷ ἀνιφώνησε, V. πρὸς αὐ-
 τὸν ἀντ. A.
 P. 320. ὑπὸ] ἐπὶ Νικοκλέους, A.
 ὑπὸ] ὑπ' αὐτῆς, A.
 P. 321. βῆς] πικρὸς, V.
 κ' διατρέ] ἄλλος ἢ τῷ, A.
 ματα] ἐπιβολώταται, V.
 P. 323. Μεθώνης] Μοθώνης, V.
 δεῖς] πρὸς αὐτῶ, V.
 P. 324. ἀδιάφορον] ἀόχφορον, V.
 ἰστέκεν] γνάμπεα, V.
 διέληφεν] διήλειφεν. V. bene. διήλειψεν, A. male.
 P. 325. θαυμασῇ] ἀποδαιχθεὶς γὰρ αὐτ. A.
 Βελαί] βελάς, V.
 Τεῶν] τ' ἄλλα σάλας, V. A.
 P. 326. ὅλως] ὅλ. ἢ μῖν, A.
 ἔρωτι] ἔρωσι, A.
 P. 327. Ἡ] ἀπέλιπε, V.
 P. 328. ρὸς] ἀμοιβῆς, V.
 αὐτὸς] ἀμοιβῆσαν, V.
 P. 329. τῇ πατρίδι] ἐπιχάρησε τῇ πρῶτῃ, A.
 δια] φράξας, A.
 πρὸς] πηχῶν, V.
 P. 332. νύξ] παρέχεν, A.
 τῇ] τῇ πόλει, V.
 P. 333. χύτησι] ὤρεόλων, V.
 εἶτα] ὑπολάμπουσα, A.
 τρακόσιοι] ὅσους, V.
 παντοδαπῶ] τ' αὐτὸν, τ' αὐτῷ, V.
 P. 335. ἀρετῇ] τ' ψυχῇ, V.
 τ' ὃ] στρατιωτῶν, V.
 P. 337. Ὀρεῶν] ὄρεον, A.
 σιν] ἐπεβέβηκεν, V.
 ρητο] ἐπῆσαν, V.
 P. 338. λελοιπῶς] ἐκέλευσεν, V.
 νων] μέσαιων, V.
 κ' ὃ] πεποιημένος, V.

- P. 342. $\frac{\pi}{\eta}$] μετελόμεναι, V. f. μετεκόμεναι, ut habet A.
P. 343. γίας] κ' παρ' ἐναιπὸν ἦρχεν ἐναλλαξ, A. $\frac{\pi}{\eta}$ αἶν] $\frac{\pi}{\eta}$ αἶσιν, A.
P. 345. Οὐ] διωκασάν, A.
P. 346. $\frac{\pi}{\eta}$] τρεῖς κ' αὐτίς, V. $\frac{\pi}{\eta}$ αἶν] $\frac{\pi}{\eta}$ ἐλπίδων, V. A.
P. 347. Ὁ $\frac{\pi}{\eta}$] ὑποθέσιν, A.
P. 348. ξανομένω] τοῖς ἀχαιοῖς, V.
P. 350. ὅλον] ἐπέπλησαν, A.
P. 350. σάν] ἀλλ' αὐτῶ, V. ἀλλ' αὐτὰ αὐτῶ πορξ-
ζεν, A.
Μεγιστὸν] & infra πατρώων, V.
P. 351. οἶακας] εἰ $\frac{\pi}{\eta}$ ἀπεγνώκει, A.
τὰ περὶ] εἶξε, V.
P. 352. κρεῖ] ἐγύθειν, V.
P. 354. τὸ Ἀπολλ.] Ἀπολλώνειον, A.
Τῶ] εἰ πολλοί, V.
μ $\frac{\pi}{\eta}$] συντετρμμέν $\frac{\pi}{\eta}$, A.
P. 355. τὰ περὶ] κατεργασμένοι, V.
πολεῖ.] εἰ δ' ἐξέ $\frac{\pi}{\eta}$, V.
P. 356. τί] $\frac{\pi}{\eta}$ Ἀντιγονοῦ, V.
P. 358. βεν] αὐτὸν Ἀντιγόνω, V.
 $\frac{\pi}{\eta}$] περὶ δ' αὐτῶν, V. f. περὶ δ' αὐτῶν. ut habet A.
δόντας] πομπάς, V.
Ib. ἀρξάμεναι, V.
τίνειαν] διωκόμεναι, V. A.
P. 360. γον] εἰς Ἀραγον, V.
P. 362. αὐτῶ] εἰ δ' αὐτῶ, V.
αὐτῶν] ἐλλειπτικῶς ἔξετραχυνέτο πολ. V. A.
ἐνέβαλλε] ἐνέβαλε, V.
P. 363. λιτικὸς] προσηγῆ. V.
 $\frac{\pi}{\eta}$] & infra, Ἰθωμάνην V. Ἰθώμαν ex Strab.
VIII. A.
κνυε] Φαληρεῖ Δημητρίω, V. A. ex Steph.
κεράτων] προσηλάβοι $\frac{\pi}{\eta}$, V. A.
P. 364. ἀδικημάτων] ἀνιερῶς αὐτὸς, A.
ἐόν] εἰδέναι $\frac{\pi}{\eta}$, V.
P. 365. τ $\frac{\pi}{\eta}$] ὁ βασιλεύς, V.
Βελλή] Βελλεύς, A.
Ib. ζάγρον αἶρεν, A.
P. 366. ὄν] σωτηρίαν, V.
P. 367. τινός] ἐθράμβασεν κ' κατέσρεψεν, V. A.

Variæ lectiones in Galbam & Othonem, ex Bodl. Cod. 5.

Γ Α Λ Β Α.

- PAG. 368. $\frac{\pi}{\eta}$ ὁμοίως] φύσεώς τε.
P. 369. μηδὲν] χρομένους.
εἶτα] σφατηγόν.
ἔργον] ὁξαλαβῶν... κ' προδοσίαν.
P. 370. $\frac{\pi}{\eta}$] συγγύειαν.
P. 371. Ἐπει] ἀγρίας.
ρῥονα] πολλαχῶς φεργμίνων.
P. 372. τίνα μενόντων.
μέρος] ἀποδύοι.
Γάλλαν] αὐτὸς $\frac{\pi}{\eta}$.
P. 374. ἡμέραις] εἰ τιτ $\frac{\pi}{\eta}$.
P. 375. δοχάς] ἐδείκνυε $\frac{\pi}{\eta}$.
P. 376. ὡς] ἀνδρ $\frac{\pi}{\eta}$ $\frac{\pi}{\eta}$ Ἀριστῶν $\frac{\pi}{\eta}$.
P. 380. Ἐδοξεν] εἰς παρεμβολῶ.
P. 382. τας] defunt a σφατιαν ad. ἀλλ'.
θεν] defunt ὁ Νέρον.
εἰπείν] φάσκον $\frac{\pi}{\eta}$.
P. 384. φησὶ] ἐνέπιπλατο.
περὶ δ' αὐτῶ] περὶ δ' αὐτῶ.
δῆμ $\frac{\pi}{\eta}$] deest πᾶσι.
Δεάτρεις] ἐπέπληχθη. $\frac{\pi}{\eta}$.

- τυρηνικῶν] deest καταγελῶντες.
P. 385. Ἐκ] deest τῶς.
P. 386. τον ὄν] κ' ἐν ἐνέ.
πολλοί] deest Οὐκ.
 $\frac{\pi}{\eta}$ ἀρχῆς] μὲν ἐπ' ἀνής, τρεφῆ.
ἦρα] ἀρα.
P. 387. τὸς] παρεχώρησε.
P. 389. Τί] σφατιῶται.
P. 390. δὲν] Κρεβίων $\frac{\pi}{\eta}$.
P. 394. πολέμιον] πόλεμον.
μῆροι] ἰσασμένοι τοῖς.
P. 396. λων] γεγονότων.
P. 397. ἦρχε] φάρκι $\frac{\pi}{\eta}$... $\frac{\pi}{\eta}$ ἀρεπὸ μῆμ $\frac{\pi}{\eta}$.

Ο Θ Ω Ν.

- PAG. 399. ἀνηκέστοις] αὐτὸς τε.
P. 400. οἱ $\frac{\pi}{\eta}$] ὑπελαμβάνοντο.
P. 401. παρηγορήσας] ἀπέπεμψεν.
κελεύων] ἐδὲν ἐμελλε.
P. 402. Διατέρε] ἔτερον αἶ.
P. 403. δειδοικώς] Ἀκρίον.
περὶ δ' αὐτῶ] κ' περὶ μητρός.
ἐλθόντας] ἐφείσματο.

P. 407.

P. 405. μῦ] ὑπὸ πᾶσι μύθοις.

P. 406. Ὁ ὅ] ἔστι ὁ κῦ.

ἐν] ἐν ἀφθόνῳ.

P. 410. τὰ χωρῆα] διασπασμένους.

ρεομένῳ] ὀλίγοι ἔ.

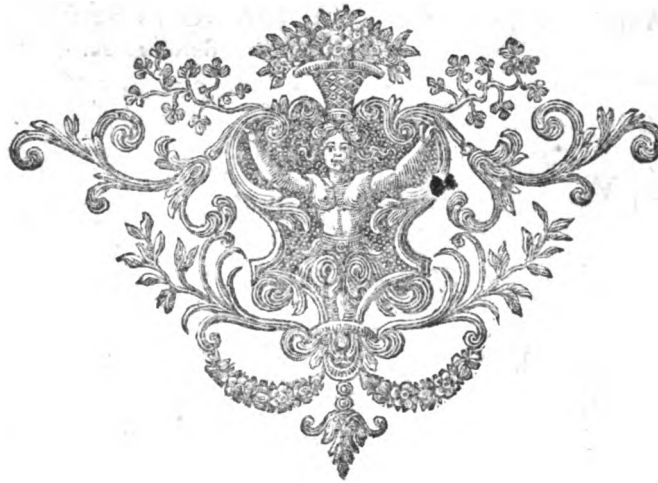
P. 411. θᾶτο] ἀγχομάχας.

P. 412. Κεῖνα] ἐσθλὰς μετέχουσιν.

P. 413. τοῖς] ἀλλὰ μὴ χρῆσθαι.

P. 414. Ῥωμαίοις] ὁποῖοις.

P. 415. σφραγιώτας] ὑπέτι δεικνύσας.

NOTE

NOTÆ & EMENDATIONES

Gul. Xylandri, Hermanni Cruferii, Henr. Stephani, &c.
in PLUTARCHI VITAS; quibus & Editoris non-
nullæ posthumæ, & Mosis Du Soul non
paucæ admiscuntur.

DEMETRIUS.

Pag. 5. lin. 6. **Δ** *Ιάγνωσις*] Recte Cod.
A. *διαγνώσει* habet, ut
ad *ἔπ* referatur; uti
volebat & Dacerius.

Ib. l. 9. *καὶ κινηθῆναι πρὸς τὸ φερνῆν ἀνα-
φέρειν*] Hæc verba Scholium mihi videntur
continere, quod, in textum recep-
tum, omnia perturbat. *Dacer.*

P. 6. l. 11. *αὐταῖς*] Immo *ἐαυτοῖς*, ut in
A. Cod. legitur. *Dacer.*

Ib. l. 17. *ἵνα καὶ*] Recte idem Cod. *εἰ-
τινα καί*. *Dacer.*

P. 7. l. 5. *ἀκολούθως*] Mallem *ἈΚΟΛΟΥ-
ΘΩΣ*.

Ib. l. 10. *Κερραῖος*] Legitur & *Φεραῖος*,
inquit Stephanus; quod in Var. L. lo-
cum meretur. Matrem Demetrii *Philam*
vocat Steph. *π. πολ.* V. *Φίλα.* sed prave.
Vide infra p. 54. & scribe, *Ἀντιγόνη τῇ
Δημητρεῖ*. *M. D.*

Ib. l. 13. *ἔπ' νηπίῳ*] Suspicio Plutarchum
scripsisse *ἔτι νηπίῳ*. Vide tamen Luci.
Dial. Mort. VIII. *ἔπ' ἔμοι τεθνήξεσθαι*.
M. D.

Ib. l. pen. *ἔπ' ὀφθαλμοῖς*] *ὀφθαλμοῖς*, quidam Codd.
habent, inquit Steph. Non placet hæc
scriptura; sed ad Var. L. ejusmodi No-
tæ rejiciendæ erant. *M. D.*

P. 8. l. 10. *ὥπερ εἶχε τὰς βολίδας*] Ita
hæc a Plutarcho scripta fuisse, si quis
credat, næ is mecum non sentit. *ὥπερ
εἶχε*, Græcis est, *sicut erat*; (Vide 27,
9. & passim.) adeo ut nihil sit a quo *βο-
λίδας* regi possit. Excidit ergo, *ἘΝ
ΧΕΡΣΙΝ ἘΧΩΝ*, vel aliquid simile, quod
in bonæ notæ Codd. querendum est.

M. D.

P. 9. l. 5. M. *Ἀρριβαρζάνος παῖς*] Pal-
merius scribendum censet; M. *ὁ Μιθρι-
δάτης τῷ Ἀρ. π.* Cujus rationes vide, si
lubet, in ejus Nota. *M. D.*

Ib. l. ult. *ὥπερ αὐτῷ...*] Vide an non
potius scribendum sit *ὥπαρ αὐτῷ*: ut Op.
Mor. 288, 10. pro *ὥπερ ἀπαταῶσιν*, *ΥΠΑΡ-
εἶπα*. optime jubet legere Xylander.

P. 10. l. 10. *ἐν Κύπρῳ δ.*] Recte V. &
A. *ἐν Κύπρῳ*. *M. D.*

Ib. l. 14. *κατ' αὐτὸν*] Melius V. *κατ'
αὐτὸν*. ut p. præc. l. 18. & seq. l. 8.

M. D.

Ib. l. 15. *πένταχιλιών*] Vide Diod.
Sic. p. 724. apud quem DCC. tantum
cæsi leguntur.

Ib. l. ult. *χάρει*] Recte articulum
addit ante hanc vocem, Cod. V. *M. D.*

P. 11. l. 7. *κωλύσαι*] Melius, credo, le-
getur *ΚΟΛΟΥΣΑΙ*.

P. 12. l. 12. *ἡδυνάτο*] Leg, *ἡδυνάϊτο*,
ut

ut ad milites referatur.

M. D.

P. 13. l. 4. διαπυρσδύειν] Dacerius, ex MS. nescio quo, διαπυρσδύσειν reponit; uti volebat & Steph.

Ib. l. ult. πάντες] Immo πάντως, ut recte in A. Cod. legitur.

P. 14. l. 15. σωεισελεθ.] Melius V. Cod. σωελθῶσαν. *M. D.*

Ib. l. 19. ἐφ' ἀρπαγῇ] Scribendum potius, cum V. & A. ἐφ' ἀρπαγῇ. *M. D.*

P. 15. l. 18. πρῶτον] Ego ΠΡΩΤΟΙ malletm; eo magis quia sequitur μόνοι δέ. Adde etiam 22, 17. *M. D.*

P. 16. l. 9. ἔτ' ἢ] Ἦν, quod sic positum negotium faceffit, post Στρατοκλέες reponi debet. quo facto recte omnia habebunt. *M. D.*

P. 17. l. 1. κρεωδοσίαν] Melius V. Cod. κρεωδαισίαν. Vide III. 375, 9. & Not. *Ed. & M. D.*

Ib. l. 3. καλεῖν αὐτὸν] Forſan ἐκαλ. αὐτῷ, inquit Cl. Editor. Vide Not. ad IV. 449, pen. *M. D.*

Ib. l. 6. πωρὸς δ...] Non extat in Superſtitibus Ariſtophanis fabulis. *M. D.*

P. 18. l. 4. ἀσεβῆτα ο] Forſan, ἀσεβῆνθ' ο.

Ib. l. 5. τὰς...] A. Cod. ποιῶν' ἀνθρώπων, uti conjiciebant Steph. & Cl. Editor. Ballowe autem in meo codice, τὸ δὲ δέων τιμὰς ποιῶν ἀνθρώπων. *M. D.*

Ib. l. antep. ἐξ Ἀθλων] Malim ἐξ Ἀθλων: ut in libb. aliquot legi teſtatur Steph.

P. 19. l. 5. Ὀφέλτα] Sic ſcribitur etiam apud Pauſ. in Cor. inquit Notarum in Juſtinum Ed. Ox. Scriptor. Sed Opheltas ille a noſtro longe diverſus: Vide p. Ed. Sylb. 57.. quamvis hoc a Leopardo primum, & ipſo Grævio deinde, viro egregio, hauſiſſe videtur. Apud Juſtinum XXII. 7. Impreſſi fere habent *Ophellas*; ſed in Junt. *Opheltas*, uti & hic, legitur. Apud Diod. XX. 41. O-

phellas; quod ſecutus eſt Cl. Humphr. Prideaux. *M. D.*

P. 19. l. 9. Φίλλα] Sic infra etiam ſæpius ſcribitur hoc nomen, quod melius unico λ ſcriberetur; uti vel ex nomine urbis conſtat, quæ in Macedonia a filio ejus condita eſt. Vide Steph. v. Φίλα. & Not. ad 7, 10. *M. D.*

Ib. l. 14. Εὐρ.] A. Cod. τὸ hic inferit, quod in Impr. ante εἰς eſt. In Phœn. 398. verba Euripidis ſunt; Ὅπερ τὸ κέρδιον, ὅθεν φύσιν δαδύτέον. quæ Antigonus acute ſane mutavit. *M. D.*

P. 20. l. 14. πέντηκοντα.] Diod. Sic. p. 785. CXL. tantum habet.

P. 21. l. 3. ἐβδομ.] Diod. p. 789. XL. tantum habet.

Ib. l. 13. χιλίους...] Diod. ib. equites DC. peditum XVI. millia habet.

P. 23. l. 7. ἐποίησε] Melius V. Cod. ἐνεποίησε: & l. ſeq. ſυμμεταβαλλόντων.

P. 25. l. 5. καὶ καθ'] Melius habebunt hæc, ſi καὶ deleveris.

Ib. l. 7. ἀγωγὰς] Melius διαγωγὰς, ut in MS. Codice eſt, cujus nomen in Var. L. excidit. Sic ea voce utitur 156, 3. & 173, 18. ἀγρόν δ' ΔΙΑΓΩΓΗΣ χάριν ἐκλήσαντο. Altera illa ſic uti non memini. *M. D.*

Ib. l. 8. Ἀ. δέ] Aut ΓΕ, aut γάρ, reponendum videtur, pro illo δέ. *M. D.*

P. 26. l. 1. ὡς δέαμα] Delendum cenſeo illud ὡς. Neque hic ſolum, ſed & in Op. Mor. 1329, 22. Vide etiam Xen. Conv. p. 875.

Ib. l. 11. ὀκτώ...] Apud Diod. Sic. p. 785. & 817. lateris longitudo, XLV. Cubitorum traditur; altitudo XC. Palmerius Vitruvium adire jubet X. 22.

Ib. l. 12. συν.] Melius legetur συνδύεſα. Si enim ad κορυφήν, cum vulgata, referri velis, copula opus erit ante γενωτέραν. Vide Var. L.

Ib. l. 18. πέρχ.] V. Melius περχομέν. ut p.

P. 48, 14. *περελθεῖν* de eadem machina dicitur. *M. D.*

P. 26. l. pen. *μνῶν*] In Impr. ante Stephanum, desiderabatur ea vox. *M. D.*

P. 27. l. 1. *ἐξ ἡ ἑκοσι*] Stephanus, *ἀπὸ* præmittendum his censet. V. καὶ non agnoscit. Ego *ἔξ ἑκοσι* a Plutarcho scriptum fuisse arbitror. Rotundo enim in huiusmodi rebus numero uti, homines amant. *M. D.*

Ib. l. 16. *γερῶν...*] *Palmam habet tabularum ejus Ialysus*, inquit Plinius de Protogene; cujus & reliqua verba legas auctor sim; Hist. Nat. XXXV. 10.

Dacer.

Vide Op. Mor. 320. *M. D.*

P. 28. l. 2. *ἐρανῖ* ψ.] Sic Horat. *Sublimi feriam sidera vertice.* *M. D.*

Ib. l. 5. *Ἀθλωῖται*] *Ætolis* id a Diodoro tribuitur, quem vide p. 823.

P. 29. l. 6. *καταφάς*] Fl. Ed. *ἀφάς* habet, quod genuinum puto. Sic p. 156, ult. *ἢ ἈΣΤΗΝ* καὶ δικαίως γαμηθεῖσαν *ἔξηλασε*. & 157, 6. de hoc ipso Demetrio, καὶ *ἢ ἈΣΤΩΝ* κατεπόρονδσε πολλάς. II. 13, 10. *ἐταίραις ἔεναι καὶ ἈΣΤΑΙΣ* σιωοῖται. Vide & Op. Mor. 526, 5. ubi *ΤΑΣ ἈΣΤΑΣ*, pro *τὰ ὅσα*, reponendum cenfeo.

P. 30. l. 9. *Λακωνδύς*] Corrupte. Scribe *Λακωνιδύς*, vel *Λακωνιδύς*, cum Codd. V. & A. & consule, si lubet, Notam Palmerii, Exerc. p. 213. Dacerius etiam adire jubet Op. Mor. (p. 1557.) ubi huius ipsius Democharis pater Laches *Λακωνδύς* recte dicitur. *Ed. & M. D.*

P. 32. l. 1. *ἀπὸ ἧς* *μεγάλων...*] Casaub. ad Athen. Lib. VI. rescribere jubet *ἀπὸ ἧς* *μικρῶν*: Meursius *ὅτι ἧς* *μεγάλων*.

Dacer.

Videtur *ἐποπτεία* diversum quid fuisse ab Initiatione etiam posteriore; quod a Viris doctissimis, qui hæc tractarunt, non videtur animadversum fuisse. Adi omnino Sen. N. Q. VII. 31. *Non semel quæ-*
VOL. V.

dam sacra traduntur. Eleusina servat quod ostendat REVISENTIBUS. Hi demum *ἑποπταί* dicebantur.

M. D.

P. 32. l. 5. *τὰ πρὸς ἀγοράν.*] Corrupta hæc verba varie emendare conati sunt Viri eruditi. Pro *ἀγοράν*, Meursius *ἀγυρμόν*: Casaub. *ἀγνείαν*: Salmasius, Petitus, & Petavius, *Ἀγοράν*, reponunt; quia in eo loco constat ea geri solita fuisse.

Dacer.

Op. Mor. p. 1583, 20. *ἢ πρὸς ἈΓΡΑΣ* *πομπήν* habemus.

Ib. l. 16. *σιωοῖται*] Forsan *σιωῖόντα*, inquit Cl. Editor. Sic sane, *ὀξεία καὶ ΣΥΝΤΟΝΩ, χρώμυ* τῇ πορείᾳ, III. 279, 14. Sic infra, p. 40, *ΣΥΝΤΟΝΟΣ* *λιμός*. Sed utitur etiam eo sensu adverbio *σιωοῖτως*. Vide p. 270, ult. & IV. 437, 19. & *σιωτομώτερον*, 144, 11. *M. D.*

P. 34. l. 17. *ἐν λίσσῳ*] Scribe *ἐν*, vel dele prorsus. Vide Var. L.

Ib. l. ult. *αὐτῷ*] A. Cod. melius, *αὐτῷ*. *M. D.*

P. 35. l. 9. *Δημ.*] Alibi *Philippo* fratri hæc tribuuntur. Vide Op. Mor. 318, 11. *M. D.*

Ib. l. 11. *ἀκέρως*;] Malo Ed. Fl. scripturam, *ἀκέρως*; *M. D.*

Ib. l. 12. *Δημητρίῳ*] Rectius forsan, A. Cod. *Δημητρίῳ*, ut ab *ἑδοξε* regatur. *M. D.*

P. 36. l. 9. *τίνα γδ...*] In diversa hic abeunt Interpp. Nec mirum. Corrupta enim hæc sunt, aut potius manca. A. Cod. *πλήν* *ἐμῷ* habet, uti volebat Stephanus. *M. D.*

Ib. l. 16. *προσδιενείμαντο... αἰς...*] Necessario scribendum *αἰς*, pro *αἰς*: nam, ut nunc verba habent, omnia misere conturbantur. Nunc autem pristinis *suis* Provinciis, *novas*, hac pugna partas, & inter foederatos duces divisas, *addunt*.

P. 37. l. 7. *ὁργὴν αὐτῷ*] An sub illo *αὐτῷ*
I i i τῷ

τῷ aliquid aliud lateat, oculatiores videant. Ego delendum censeo ut absurdissimum.

M. D.

P. 38. l. 7. τῷ μ.] A. Cod. recte τῷ μᾶλλον.

M. D.

Ib. l. 15. ἦρχε] Immo εἶχε, ut recte in V. & A. legitur: id enim postulat ἦν, quod præcessit.

M. D.

P. 39. l. 4. Ὀρωσόν] Lubinus (apud Dacerium,) & Cellarius, Ὀρωσόν scribere iubent. Optime.

Ed. & M. D.

Ib. l. 6. ἐπὶ σκλῶν] A. Cod. ἐπὶ σκηῆς, quod magis Stephano placebat. Vide IV. 85, 1. ubi alia ratio est.

M. D.

P. 40. l. 4. ἐνθήσω] Pro corrupta palam hac voce, (vel duabus ἐν θήσω quæ in Vett. Edd. erant.) V. & A. ἐν ἱψῶ recte habent. Pugnam in hac Vita habuimus, p. 35. & 36. Nomen extat II. 436, 3. Phrasis autem huic similis, II. 458, 17. καὶ ἔτι μυρίας Λ. τρέψῃ μαχόμεν.

Ib. l. 5. αὐτὸν δ] Melius Ed. Fl. & A. Cod. αὐτὸς δέ.

M. D.

Ib. l. 9. ὀλίγων] Elegantior erit oratio, si ὈΛΙΓΟΝ scribatur.

M. D.

Ib. l. antep. ἡμέας] Delere suadet Steph. posterius hoc; præsertim cum in quibusdam Vett. Codd. non extet.

M. D.

P. 41. l. 18. μεμψ. αὐτῆς] A. Cod. αὐτοῖς: melius.

M. D.

P. 42. l. 3. ἐφ' ἐ.] Immo ἀφ' ἐαυτῶ, uti recte in A. legitur.

M. D.

Ib. l. 6. Ἀδελφαίων] Melius idem Cod. Ἀδελφῶν.

M. D.

Ib. l. 15. Αἰχ...] Versus hic Æschyli laudatur iterum a nostro Op. Mor. 1479. ubi mendose quidem, uti & hic, καταίδειν legitur, quod recte Tan. Faber in ΚΑΘΑΙΠΕΙΝ mutandum censebat, Dacerio monente. At recte hic, ἐφυσας legitur, cum illic φουσᾶς scribatur.

Ed. & M. D.

P. 43. l. 1. δολ. χερί] Recte Cod. A. δαλόφρων χερί. Hinc emendanda eadem

hæc Archilochi verba in Op. Mor. 1965, 7. & 1751, 24.

Ed. & M. D.

P. 43. l. 13. ἐπὶ Δῆιον] Recte A. Cod. ἐπὶ Δῖον. quod merito secuti sunt Interpp. excepto Angl. omnes; observatumque a Xyl. & Palm. est.

Ed. & M. D.

Ib. l. 17. ἀνελεῖν] Melius V. ἀναυρεῖν.

M. D.

P. 44. l. 10. δρᾶν...] Perturbata hæc verba, alio eoque meliori ordine in V. & A. leguntur, δρᾶν ὁ ἐμνηχανᾶτο μέλλον] αὐτῷ, μὴ διαφυγεῖν ἐκείνον; vel δρᾶν—ἐκείνον parenthesi includenda.

M. D.

P. 45. l. 5. Ἀ. τεθνηκότα ω.] De Alexandro Magno intelligit, & vertit, Dacerius. Et sane a Cass. allatum credebatur venenum, quo periisse Alexandrum suspicio fuit, aliquot post mortem annis. Sed quid de τεθνηκότα statuemus? Absurde enim de Alexandro Magno dici, palam est: nec de Cassandri filio, de quo solo Orationis leges intelligere iubent, (Vide 80, 6.) quicquam est eur a Plutarcho dictum credamus. Vide, an non potius sub illa voce aliquid lateat, de facinore quo Alexandrum Ægum sustulit, Magni filium: legendumque sit TE KAI TEKNA.

M. D.

Ib. l. 16. δεινὰ] V. & A. melius δεινῶν.

M. D.

Ib. l. ult. ἐρᾶν] Melius A. Cod. ἐρᾶ.

M. D.

P. 46. l. 7. ὑψέων ὑποδείξεις] Corruptam esse posteriorem vocem, omnes fatentur. Dacerius ὑπολείψεις reponit: Cl. Editor de ὑποδείξεις, & ὑπορήψεις, cogitat, (quarum posteriori favere ei videbantur verba quæ III. 95, 2. legere potes,) sed ὑποδύσεις mavult, propter Luciani in Tim. locum (c. 11.) ubi inter amoris signa hoc recensetur; ἀπὸ... τῶν ὀφθαλμῶν ὑποδεδύκωτον. Adducit & ex Heliod. Æth. hæc verba, p. 172. ἐχ' ὁρᾶς ὡς ΚΥΔΑΛΟΙΔΙΑ τὰς ὀφθαλμῶν,

M. D.

μὲν, καὶ τὸ βλέμμα διέρρηπτο! Harum omnium vocum mihi maxime placet ὙΠΟΔΥΣΕΙΣ. Sed a Plutarcho potius ὙΠΟΘΗΣΕΙΣ, ex ductu literarum scriptum fuisse conjicio; quæ vox rei etiam mihi videtur aptissima. Vide infra p. 119, 6.. Lectoris judicium esto, donec ex Melioribus Codd. de genuina Plutarchi voce constet. Servavit autem Sapphus Oden, ex qua hæc desumpta sunt, Longinus; apud quem, & in Lyricorum Gr. Oper. fragmentifve a Steph. collectis & editis, videre potes. Vide & Op. Mor. 140, 27. & seqq. & 1358, 8. *M. D.*

P. 47. l. 12. Μακ.] Melius V. Cod. *μῦ Μακ.* *M. D.*

Ib. l. 13. ὅς ἐστις Ἰ... Quis ferat, Athenas & Megara ἐστὶς Ἰδμῦ a nostro dici sitas? Ita tamen Lat. & Gall. Interpp. At *μῖ*, rescribe ocus, ΕΚΤΟΣ: nec tam fœde in Geographiam pecces. *M. D.*

P. 48. l. 1. Πίσιν] Ita Ed. Fl. & A. Cod. In Impr. reliquis *πίσιν* est. *Pisida* vertunt Xyl. Cr. & reliqui Interpp. Et sane eundem esse, qui supra, p. præc. l. 16. dux defectionis fuisse traditur & Thespianensis, omnia suadent. *Ed. & M. D.*

P. 49. l. 6. ἐπέτρ. αὐτῷ] Quid illud αὐτῷ sibi velit, non assequor. Si mecum sentias, delebis, aut in αὐτῷ mutabis: quod cum non placeat, aliud verbum mihi quærendum videtur pro ἐπέτρεψεν. Sed nullum succurrit quod reponi hic commode possit. *M. D.*

P. 50. l. 2. ἐνέωρον] Ed. Fl. ἐνορῶτο. Ald. ἐνορῶτο. V. Cod. *μὲν* ὀρῶτο. Sed nihil mutandum censeo; cum passim verbo ἐνορῶ sic utatur noster.

P. 51. l. 13. Ὅμ.] Θέμιστας, Il. A. 238. Ὁαρις *ω* autem, Od. T. 179. *Dacer.*

P. 52. l. 4.. περὶ τῶν] Absurde. Scribe ΠΡΟΣΠΑΛΛΑΙΩΝ. Mentem Plutarchi affecuti sunt Interpp. Verba ipsa nos restituisse confidimus. *M. D.*

P. 52. l. 15. τεσσαρακ...] Splendide mentiri Dacerius putat, qui hæc tradunt. Nempe, facile est negare, quæ non intelligimus quomodo fiant. Naves nostrates maximæ, vix ad CC. *pedum* longitudinem pertingunt; hæc, ultra *cubitorum* totidem numerum. Ideone dicendum mentiri viros fide dignissimos? Nescimus quomodo tot remorum ordines aptari & agi potuerint: ideone res tota rejicienda est? Male sane cum Historicis agatur, si sic impune quæ ultra caput nostrum ab iis traduntur, rejicere & sibilis explodere liceat. Sed hæc ultra persequi hic non licet. Hoc tantum addam. Qui hujus Ptolemaicæ navis capacitatem probe examinaverit, facile intelleturum quæ de Arca Noë in S. Scriptura traduntur. *M. D.*

P. 53. l. 8. αἱ Δ...] Scribe, cum Ed. Fl. & A. Cod. *αἱ*. & mox, τὸ μὴ π. & τὸ πολ. *Ed. & M. D.*

P. 54. l. 6. πάντες] Immo, vel invitis Libris, ΠΑΝΤΩΣ.

Ib. l. 14. τεχνικῆς] Στρατηγικῆς reponendum esse, ut IV. 149, 10. & infra, p. 110, pen. putabat Cl. Editor, quod etiam in quibusdam legi Stephanus ait. At idem Stephanus, genuinam esse scripturam τεχνικῆς ostendit, ex iis quæ supra, p. 50. l. 3. & 4. de Demetrii veste dicuntur; quæ vide. Eo sensu passim utitur & Lucianus. Vide etiam infra, 63, 16. *M. D.*

Ib. l. pen. Καο.] Scribe, cum A. Cod. Κασανδρείαν. & vide Var. L. *Ed. & M. D.*

P. 55. l. 12. αὐτῆς] Ante Stephanum, qui hanc Scripturam ex Vett. Codd. reposuit, αὐτῆς in Impr. erat; uti scribitur Op. Mor. 503, 18. At p. 918, 20. αὐτῆς recte legitur. In omnibus illis locis, mox καὶ πῖ, ut hic, est. *Ed. & M. D.*

Ib. l. 18. κοσμίῳ] Forfan κόσμων, inquit Cl. Editor. Sed vide 81, 9. *M. D.*

P. 55. l. 19. Εὐρ.] Bacch. vers. 4. unde quid mutatum sit patebit. *M. D.*

P. 56. l. 4. ἐκ τῆς ἐ. ἀνείλον] Vide supra, p. 16, 2.. & tolle quod adscriptum est comma. *M. D.*

P. 57. l. 7. Οἶδ.] Initium est OEd. Col. Sophoclis, in quo mutata tantum est vox Ἀντιγόνη, in Ἀντιγόνη. *Dacer.*

P. 58. l. 6. ὀχυρ.] Fl. Ald. Bas. Steph. Ed. ὀχυροπάτοις habent; quod & Budæo imposuit. *Ed. & M. D.*

P. 60. l. 4. κατ. ὕ.] Aliam lectionem habet Cod. V. sed hæc potior est. *M. D.*

Ib. l. ult. διδόνης] Recte V. Cod. διδόνη: uti scribendum esse monuerat jam Stephanus. αὐτῇ etiam melius scribetur, ni fallor. *M. D.*

P. 62. l. 2. ἁμῶς] Forſan ὁμοίως. *M. D.*

Ib. l. 4. διαθ.] Scribendum omnino est ΔΙΑΘΗΣΟΜΕΝΟΥ: quia pendet a Σελεύκῃ. *M. D.*

P. 63. l. 9. ἀ δ' ἔν] V. Cod. melius; ὁ γ' ἔν. *M. D.*

P. 64. l. 6. τὸ δέ] Lege TON ᾧ, ut conveniat cum αἰχλόν. *M. D.*

A N T O N I U S.

P. 65. l. 2. Μάριον] In Editionis Pax. Var. L. hæc verba habes, quæ in hac omiſſa ſunt. Immo potius Cinna M. Antonium interfecit, ut ſcribit Cicero Phil. I. Hæc nimis aſide arripiens Dacerius, Plutarchum, aut Librarios, erroris arguit. Sed adi tu Ciceronem ipſum Ed. Græv. p. 360. & quæ ibi ab Abram. annotata ſunt legito. *Ed. & M. D.*

P. 66. l. 13. πέντ....] Vide, ſi lubet, Rualdum (An. XXXV.) de ſummis pecuniæ Romanorum Græco numiſmate a Plutarcho declaratis. *Ed. & M. D.*

P. 67. l. 17. ἔκρημα] Nomen eſt appellativum, de quo conſule Cellarium p. 38. *M. D.*

P. 67. l. 17. Σεββ.] Ptolemæus & Strabo per ι ſcribunt, Σεβανῆς λίμνη. Diodorus & Herodotus, cum noſtro, per ε. *M. D.*

Ib. l. 19. ἡ βρ.] Scribendum omnino, cum A. Cod. ἡ.

P. 69. l. 4. ὡ δέ πε] Forſan ὡ δ' αὐτῷ.

Ib. l. 8. ἐπῆρεν] Quadrare hæc vox poſſeſt cum μεγάλῃ γρομῆς, quod præceſſit; ſed non cum ἀνατρεπομένη quod ſequitur. V. Cod. ὑπερείδεν. mendoſe quidem, ſed ad verum proxime. Scribendum eſt enim ὙΠΗΡΕΙΔΕΝ: ut in Romulo l. 75, 5. ὙΠΕΡΕΙΔΩΝ ὁροφῶν κίων. Vide l. 75, 5. & II. 258, 16. & Cl. Editoris notam. *M. D.*

Ib. l. 11. δεκ.] Recte V. Cod. δεκίης. *M. D.*

P. 70. l. 1. ἐπ' οἰωνοῖς ἱερέων] V. Cod. οἰωνὸς habet. Alibi in huiusmodi phraſibus genitivo uti ſolet; ut 291, 14. 294, 10.. & III. 349, ult. *M. D.*

P. 71. l. 3. τρατείαν] Immo τρατιά.

Ib. l. 4. Κικ.] Phil. II. Num. Græv. 22. ubi vide, ſi lubet, Notam. *M. D.*

P. 72. l. 10. εἰς Μακεδονίαν] *Macedoniam* hic Provinciam Romanam intelligit, quæ ad mare Adriaticum uſque pertinēbat. Vide Cellarium. *M. D.*

P. 73. l. 14. δῆμαρχον] Immo vero ἱππαρχον, ut recte in Cod. A. legitur. quo non inſpecto, Dacerius poſt Xyl. emendationem molitur, adducta Dionis Caſſii auctoritate, quam vel ſequentia Plutarchi verba ſatis ſtabilire queant. *Ed. & M. D.*

Ib. l. 16. ἡ γδ δημ.] Lege ἡ MEN γδ δημ. *M. D.*

P. 74. l. pen. ταῖς δ' ποδ.] Ante has voces excidiſſe puto, ἐν. *M. D.*

P. 75. l. 14. ἀγάμδον] V. Cod. recte ἀγόμδον. quod ſecuti ſunt Interpp.

P. 76. l. 2. Ἰβηρία] Forſan Λιβύη, inquit Cl. Editor. Credo, quia Fulviam non

nondum duxerat ante Cæsaris ex Hispania reditum. Vide autem Cic. Phil. II. 31. *M. D.*

P. 76. l. pen. ἀναγορεύσαι] Melius A. Cod. ἀνηγόρουσε. *M. D.*

P. 77. l. 9. λαδοῖς] IV. 163, 21. habes de hac eadem re, σκύτεσιν ΛΑΣΙΟΙΣ, quod hic etiam pro λαδοῖς reponendum videtur, cum nusquam alibi, quod sciam, hoc ὁπότερον illis tribuatur. *M. D.*

Ib. l. 17. βασιλ.] Melius in A. Cod. & Steph. βασιλοδομῶν legitur.

Ib. l. ult. Καῖσαρ... ἀπέστησαν.] Recte Xyl. Καῖσαρ... ἀπέστησεν legendum esse monuit; ejusque emendationem firmanant A. Cod. & Steph. in quorum altero ἀπέστησεν, in hoc vero Καῖσαρ legitur. Absurde vertit Dacerius: cæteri optime. Vide in Cæs. IV. p. 164.

Ed. ὅ M. D.

P. 79. l. 2. ἐμφαν.] Immo ἐμφερνέστατα, ut recte in A. Cod. legitur. *M. D.*

Ib. l. 6. ἀγόμενον...] Vide num potius ἈΓΑΜΕΝΟΝ a Plutarcho scriptum fuisse censendum sit; ut III. 149, 7. τὸ δεῖον... ἈΓΑΣΘΕΝ ἀντὶς ἢ ἀνδραγαθίαν. & IV. 386, 10. ὁ δὴ μὲν ἤΓΑΣΘΗ. Certe, si servetur ἀγόμενον, loco moveas ὅτι τῷ πάθει καὶ τῷ λόγῳ. & post κηλέμενον reponas, auctor sim. Vide 82, 9. *M. D.*

Ib. l. 7. καὶ τῷ λόγῳ] Cl. Editor ita refingenda putabat. πάθει καὶ τῷ λόγῳ ΤΕΛΕΤΤΟΝΤΙ. Ego, in Nota præc. quid de iis sentiam dixi. *M. D.*

P. 80. l. 1. Χαερνίτας] *Orcinos* Romani vocabant quos hic Græce Χαερνίτας appellat Plut. Sic autem vocare libertos solebant, qui heri testamento libertatem erant adepti. Vide Suet. Aug. c. 35. *M. D.*

Ib. l. 6. ἀδελφῆς] Non ita, sed ἀδελφιδῆς, ut in A. Cod. recte legitur. Quade re monuit jam Stephanus. Vide etiam p. 76, 13. ubi prave ante eum extabat i-

tidem ἀδελφῆς. Ὡς εἶρη], pessime redditur a Dacerio, & ad sequentia refertur. *M. D.*

P. 81. l. 17. ἐρρωδύων] Hanc vocem, ut inutilem, omittunt Interpp. omnes; sententiamque adeo nobis debilem admodum tradunt. Lucianus π. γυμν. c. 24. ἐρρωδὺς καὶ καρτερεὺς εἶ], ut idem significantia, conjungit. *M. D.*

P. 82. l. ult. Φλάκκον] Immo Πλάκκον, uti volebat Xyl. & in A. Cod. legitur. *M. D.*

P. 83. l. 4. Κοτύλωνα] Is est quem L. Varium Cotylam. Ciceroni in Phil. V. & VIII. dictum deprehendimus. *Xyl.*

Ib. l. 17. δοκῶ] A Cod. δοκεῖ. quod malim. *M. D.*

P. 86. l. 16. πῦτε] Immo vero τό γε.

Ib. l. 17. ἐπῖρεπε]. V. Cod. & Steph. ἔτρεπε. quod & Dacerius arripit. Ego ἔπρεπε retineri posse censeo; si, pro παῖζον, ejusdem Cod. V. πεζόν adsciscamus, quod passim apud Scriptores *tragico* opponitur. Cl. Editor ἔτρεπε etiam amplecti videtur; adducto etiam in eam rem hoc ex Demetr. Vita loco, p. 25, 7. εἰς παιδιας... ΕΤΡΕΥΕ τὸ φιλότεχνον. Quo viso, & ego in ejus sententiam pedibus eo. Tum autem, monente Stephano, παῖζον αὐτῷ scribendum est. Vide 88, 17. *M. D.*

Ib. l. 18. ὁπείκεια] Recte V. & A. ὁπτεκνῆς, uti & Stephani Vet. Cod. quem sequendum esse censebat.

Ib. l. ult. αὐτὸν] Mallem ἈΥΤΩΝ.

M. D.

P. 87. l. 2. ὃ. πρὸς ὃ, καὶ] Corrupta esse hæc verba, nemo monuit: sed certissimum mihi videtur. Forsan legendum, σαπερὸν ὃ πρὸς. καὶ &c. ut eleganter Græci, in rationibus præcipue, usurpant; sed alibi etiam. Sic Eur. Phœn. 613. καὶ κατακλινῶ γε πρὸς. *M. D.*

Ib. l. 13. Σοφ.] In OEd. Tyr. (vers. 4.

—, ὁ μὲν:

(— ὁμῶς μὲν θυμιαμάτων γέμει, &c.) *Xyl.*

P. 88. l. 6. *πρακτικῶς...*] Recte A. Cod. ὅτι, non ὅτε, habet. Sed de *πρακτικῶς* quid statuemus? Alii, quasi *πικρῶς* scriptum esset, vertunt: alii, *efficaciter*. Ego ΚΡΑΚΤΙΚΩΣ scriptum fuisse a Plut. arbitror. Cl. Editor suspicatur legendum esse ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΩΣ, qua voce usus est in Phoc. IV. 180, 2. locum vide. Observandum autem hic, nulli Interpretum intellectam fuisse vocem *συταγαγών*, quam enarrabunt tibi hæc Luciani verba (De Hist. Conscr. c. 16.) ἔτω ΣΥΝΑΓΑΓΩΝ αἰκεῖον ἔτι ἰατρῶν ἰσορίαν συγγράφειν, &c. & (c. 17.) ἐλκώμια ἐκ ἀσυλλόγηστα, ἀλλὰ συμπεποιημένα καὶ ΣΥΝΗΓΜΕΝΑ καὶ κεῖνα. Nova autem Hybreæ verba, quod plerique Intt. & Stephanus ipse non satis animadverterunt, non prius incipiunt quam ad, Εἰ μὲν ἐκ ἐ. ventum est.

Ib. l. 9. *τέτρω*] Melius in A. Cod. *τῷ* το legitur. Sed de *ἐτρέφατο* ipso dubito.

P. 89. l. 1. *μη...ὁμιλεῖν...ἡτῶμενοι*] Melius V. & A. Codd. in quibus *ὁμιλεῖων*, & *ἡτῶμενων*, legitur. Quod autem A. ante *μη*, τὸ habet; non probo: multo minus Dacerium, ante ἢ *ἐπὶ*... id reperiri, contra fidem Var. L. asserentem. Optime autem Stephanus monuit, post *πλήσμιον*, novam incipere sententiam, & τῇ *ᾧ* &c. ad *διαμνηχανόμενοι* pertinere. Quo facto, & nova Codd. V. & A. quam diximus, lectione adscita, omnia nitide jam & optime habebunt.

Ib. l. 13. *εὖ ἐπύνασαν*] Recte iidem Codd. *ἑωτὴν* addunt. Optime etiam Dacerius monet hæc verba ex Il. E. 162. esse desumpta; cum ex Odyss. M. allata esse putasset Xylander. *εὖ ἐπύνασαν ἑωτὴν*, Εἰ πῶς &c.

P. 90. l. 7. *συντηρῶ*] Recte V. & A. *συ-*

τηρῶσιν. ad αὐλὸν enim referri decet. *Dacer.*

P. 92. l. 1. *Παρῳ.*] V. Codex vitiose *παροικόν*. Sic in textu ipso, Op. Mor. p. 887, 6. καὶ καθάπερ ὁ πάροικος &c. pro ΠΑΡΘΙΚΟΣ ὅποιος, scriptum censeo. Qua de re hic dicendi locus non est. Vide etiam Not. ad III. 269, 7. *M. D.*

Ib. l. 2. *μεγαλὴν χ.*] Ego inter has voces excidisse ΔΙΚΗΝ puto. *M. D.*

Ib. l. 5. *ἀμιμ. βίων*] Recte A. Cod. *ἀμιμητοβίων*, ut 138, 18. quem locum vide. Stephanus, & post eum Dacerius, mutandum recte censebant.

Ib. l. 17. *δεῖπνα σ.*] A. Cod. *μελῖς*, *δεῖπνα δὲ συῶτετάχθαι*. *M. D.*

Ib. l. 18. ἢ *πρ. ἡβ. Ἀντ. παίδων*] Is est qui alibi *Antyllus* audit. Vide 138, 16. 147, 4. & 152, 11. De cuius nominis ratione altum apud Scriptores silentium est. Junior, *Julus Antonius* dicebatur.

P. 93. l. 8. *σημῖναυς*] Optime Lat. Int. hæc & intellexit & vertit. Absurde Angl. & Gallicus de *Signis* somniarunt quæ nostra ætate argenteis vasis coelari mos est. Statim in vase conclusa omnia ad eum afferuntur quæ ei ab Antonii filio erant data; quod sigillo ejus muniendum putant, ut certo norit, nihil esse a quoquam surreptum aut mutatum. *M. D.*

Ib. l. 14. *Πλατ.*] In Gorg. Ed. Lugd. p. 288 B. *M. D.*

P. 95. l. 2. *ἑρμῶν μετὰ*] Vide App. 265.

Ib. l. 12. *Ἰώνιον*] Dixi ad III. 122, 9. Scribe *Ἰόνιον*. ut & 127, 18. & 128, 16. *M. D.*

Ib. l. 18. *Τατιάς*] Corrupte. V. *Ἀκκί-ας*, ad verum propius. A. autem recte, *Ἀττίας*, uti emendare jubebat Xyl.

P. 96. l. 8. *ἐκείνης*] Reponendum videtur, *ἐκείνη*. *H. Steph.*

Ib. l. ult. *ἐν...*] Suppl. Liv. CXXVII.

CXXVII. 41. [*in Carinis suis*. Nam *Carina* loco nomen erat in quo paternas ejus ædes Romæ sitas Antonius possidebat.] An eo joco usus sit nescio. Certe res ita habebat. Vide Cic. Orat. de Harusp. resp. c. 23. & Dion. XLVIII.

M.D.

P. 98. l. 12. Ἡρώδης] In Crasso Ἡρώδης legitur. Falsum & hoc. Ὁρώδης enim Rex ille Parthorum fuit dictus, quod notissimum est.

Xyl.

Ib. l. 14. γυμν.] Scribe cum V. & A. γυμνασιαρχικῶν.

Ib. l. 17. κλεψύδρας] Fons erat in arce Athenis, de quo vide Schol. Aristoph. ὄρν.

Xyl.

Ib. l. ult. ἔργον] Cod. A. recte τὸ τοῦτο ἔργον habet.

M.D.

P. 99. l. 14. ἤμ. μ. ἀφανής] Thuanus, ἤμει μὲν ἀφανής, margini Codicis sui adscripserat; quod genium linguæ Græcæ magis sapit.

Dacer.

Ib. l. 17. Καίσαρ] Copulam & Appiani Codd. habent, & sensus requirit. *Xyl.*

In App. & Καίσαρ λέγόμενον λόγον, legitur.

P. 101. l. 1. αὐτῷ] Melius A. Cod. αὐτῷ. quod & Intt. secuti sunt.

Ib. l. 4. ἀνεθάρρει] Non placet hæc vox cum ἀνέλαμπεν conjuncta. Sed quid reponam non succurrit. Vide an ANEPPATH: ut IV. 123, 8. 126, 13. & 460, 10. *M.D.*

Ib. l. 5. Πλάτ.] In Phædro Ed. Lugd. p. 344 E.

M.D.

Ib. l. 12. ὡς] Casaub. ὦν legere jubet: quod ut melius sum secutus.

Dacer.

Ib. l. ult. αὐτῷ περ.] Scribendum est, αὐτῷ π.

M.D.

P. 102. l. 3. Φερόρτε] Apud App. Φεράττε legitur, p. 270. & ita scribendum est. Tertium hujus nominis fuisse, ait Dacerius; quem Horatius (Ode 2. L. III.) *redditum Cyri folio* canit.

Ib. l. 8. Βορβύκην] V. & A. Βαμβύκην:

uti & apud App. legitur. Eamque genuinam esse scripturam Strabo & Plinius, Xylandro laudati, confirmant. Dacerius vulgatam servavit, prave.

P. 102. l. 15. ἑξακισχ.] XVI. *millia* scribitur inf. p. 117, 3. quæ genuina videtur esse scriptura; reponendumque hoc in loco ἑξακισχιλίας ΚΑΙ ΜΥΡΙΑΥΣ.

P. 103. l. 1. ἐκ ὧν τῶν ἐαυτῷ λογισμῶν] Siccine depravatos prodire finimus Scriptores optimos! Scribe ocus, me auctore, ἐκ ἑντος ὧν τῶν ἐ. λ. ut IV. 48, 4. ἐκ ἑφθ σφραγίσαντων, ἐκ ἑντος ἑφθ λογισμῶν.

M.D.

Ib. l. 2. Φαρμ. τ. ἡ γοητ.] Forsan & pro ἡ reponendum: ut in Crasso est; III. 277, pen.

Ib. l. 13. Τατ.] Apud App. prave τεατιανόν legitur, sed Στατιανόν scribendum est. Vide Dionem. XLIX. & Vell. Paterc. II. 82.

Ed. & M.D.

Ead. ib. Φερόρτε] Mendosa haud dubie scriptura. A. Cod. & App. Φεράττα: recte, ut 116, 19. Sed apud eundem App. prave, pro Τατιανόν, τεατιανόν est: ubi vide Not. Xylander enim, ex Dione L. XLIX. & MS. Cod. Augustano Appiani, ΣΤΡΑΤΙΑΝΟΝ scribendum esse contendit.

P. 104. l. 18. παρεξιώντες... ἴσους] Recte Cod. A. & App. παρεξιώντας... ἴσοις. quarum vocum prior etiam recte in V. legitur.

P. 105. l. 10. Φερόρτε] Scribendum est ΦΡΑΑΤΩΝ. Vide Var. L. & Not. ad 103, 13.

M.D.

Ib. l. 16. ἀφ' ἐκάστης] Defunt in Superioribus Edd. hæc duo vocabula.

H. Steph.

Hinc est quod in Var. L. observari vides, ea in V. & A. reperiri.

M.D.

P. 106. l. 3. ἡδη τῷ ἀέρι σιωπῆσιν...]

An ita locuti sint veteres, nescio. Suspicorque, pro ἀέρι, ΚΡΥΟΥΣ scriptum fuisse

fuisse a Plutarcho.

M. D.

P. 108. l. 8. ὑπόδεγμα] Suspecta mihi, & Cl. Editori hæc vox est. Forſan ἘΜΠΟΔΙΣΜΑ scriptum a Plut. fuerat.

M. D.

Ib. l. 17. ἀπ' ἐρεῶν] App. ἐπ' ἐρεῶν: quod Excerptori Var. L. in Cod. A. magis placebat.

P. 109. l. 15. ὅτι σκλῆαῖς.] Reponendum cenſeo, σκλῆαῖς.

H. Steph.

P. 110. l. 14. περιδοκῶντες] Immo περιδοκῶντας, ut in A. & App. legitur.

P. 114. l. 1. οἱ δὲ διφθέρας ὑπολ.] *Utres impleverunt*, aiunt Interpretes omnes. Delirabat ergo Plutarchus, qui *plerisque vasa defuisse* dixit, & *ideo* huc deventum ut galeas, &c. implerent? Non, ſane. Διφθέρα est *vestis pellicea*, qua fere pastores utebantur. Vide Aristoph. Sch. ad νεφ. p. Ed. Gen. 127, ἔστι δὲ ἐκ δέρματος.

M. D.

P. 115. l. 1. ἀναζεύξαντες.] Melius apud App. ἀναζεύξαντες.

P. 116. l. 15. ἀναίδῳ] Aliter scribitur hæc vox, & apud App. hoc in loco, & apud nostrum in loco simili; IV. 145, 8. παίωνες ἈΝΕΔΗΝ. quod melius videtur.

P. 118. l. 3. ἢ Μῆδον] Immo ἢ Πάρσον, ut in Stephani, V. A. & apud App. legitur. Et ita Intt. Omnes.

P. 119. l. 11. ἐλοιδορῶν...] Vide Op. Mor. p. 105. ubi hæc fusius exequitur.

Ib. l. antep. ὡραν ἔτης] Sic iterum p. 173, 10. ubi nihil mutandum. Mallem hic aliter expressisset.

M. D.

P. 120. l. 18. πρῶτον] Melius A. Cod. πρῶτον: ut paulo post, δεύτερον vides.

M. D.

P. 121. l. 3. ἐδῆτι M. ...] Vide Pollucis Onom. X. Num. 162. ubi Doctissimus enarrator, καὶ τιάρα κίταρον ὀρθὴν ἐχέουσα, vel καὶ τιάρα ὀρθή, ἣν καὶ κίταρον λέγουσι, scribendum iudicat.

Ib. l. 8. ἐτέραν] Hanc vocem qui enar-

rare conaretur, aut expungeret, extitit nemo. Ego eliminandam cenſeo.

P. 122. l. 18. Λαυρίων] Neminem ne ante Dacerium extitisse, qui mendi ſaltem hunc locum argueret! Montem Atticæ, paucis notum, cum Armenia, Syria, Mæotide, conjungi non decere, quis primus animadvertens, ἸΑΛΥΡΙΩΝ, pro eo, (commode, & ut puto, vere) reposituerit, nescio. Certe ita etiam Angl. Int. Vide etiam p. 127, 18. locum huic parallelum.

Ed. G. M. D.

P. 123. l. 11. αὐτοῖ] Immo αὐτῇ, ut in A. Cod. recte legitur.

P. 124. l. 6. μεταβ.] Recte V. & A. ἀναβολήν: quod secuti sunt Intt. omnes.

M. D.

Ib. l. 8. τίτῳ.] A. Cod. τίτιῳ. Optime. & ita, ex Dione, emendare jubebat Xyl. Idem nempe de quo supra, p. 109, 2. & seqq.

Ib. l. 16. ἄλλοκ...] Adeo insolens ut ſua ætate Lucianus, eam ſolam inviolatam remanſiſſe Romanis libertatem tradat; in *Nigr.* c. 17. ὅτι μίαν φωνὴν οἱ Ῥωμαίων παῖδες ἀληθῆ παρ' ὅλον τὸ βίον περιέειν, καὶ ἐν τῇ διαθήκῃ λέγων, ἵνα μὴ ἀπολαύσωσι τὴ σφετέρᾳ ἀληθείᾳ.

M. D.

Ib. l. pen. Καλεῖται.] Scribe Καλεῖται, & vide Var. L. ſic & p. ſeq. l. 11.

P. 125. l. 2. βιβλίων ἀπλῶν] *Distincta volumina* reddit Interp. Angl. quod & ego voluisse Plutarchum arbitror. Niſi forſan ſub hac voce aliquid aliud latet. Forſan ἈΠΛΩΣ, quomodo III. 220, 3. ὡς δ' ἈΠΛΩΣ εἶπεν, ſcripſit.

M. D.

Ib. l. 2.. ἀναστάντα τρέβειν αὐτῆς τῆς πόδας...] Peſſime hæc ab Interpp. omnibus vertuntur, *calcaſſe* illius pedes; ab iis præſertim qui addunt, contra verborum ſequentium fidem, *idque ab eo factum ut eo ſigno dato ſe copiam ſui factura ſequeretur*. Quid ὀρῖσμός ſit alibi diximus,

(ad

(ad IV. 11, 13.) quod hic addita voce *σωθήκης*, luculenter confirmatur. Patrone facta surgit, coram omnibus convivis, & mulieris pedes *contrectat* & *fricat*, non *calcat*. *Sponsiones* alias ejusmodi inter eosdem *factas*, legere est apud Plin. IX. 35. *M.D.*

P. 126. l. pen. Διονύσω...] Vide p. 87, 18. ubi tamen non diserte, ut de-
cuit, Δόνυσος νέος dicitur. *M.D.*

P. 127. l. 1. ἐπηγεγραμμένος Ἀἰωνίως] Mallem ἈΝΤΩΝΙΩ, si per Codd. liceat. *M.D.*

Ib. l. 13. Μάχχ.] *Malchum* vocat Hirt. de B. Alex. *Ab rege Nabatæorum Malcho*. Nempe Arabibus *Malich* Regem significat, ut a Bocharto observatum est. Hactenus Dacerius. Josephus etiam *Malchum* vocat. Ant. XV. 6, 2. ut nulum sit dubium, quin & hic ΜΑΛΙΧΟΣ, vel potius ΜΑΛΧΟΣ, reponendum sit. *M.D.*

Ib. l. 14. & Γαλ. βασ.] Excidit hic nomen Regis Galatarum. neque enim Lycaoniæ & Galatiæ idem rex erat: Scribendumque, & Ὁ Γαλ. Βασ. vel potius & ΔΗΙΟΤΑΡΟΣ Ὁ Γ. β. Ita enim infra appellatur (p. 129, 12.) is cujus hic nomen excidisse vides, cum ibi defecisse dicatur & ad Cæsarem transisse, qui nusquam antea, ut nunc textus habet, nominatus fuerat.

Ib. l. 20. & Ἰταλίαν...] Immo vero, & Ἰταλία & Γαλατία & Ἰβηρία. ut recte in V. legitur. *M.D.*

P. 128. l. 10. ἀκωλότως... Ἰταλίας] Melius in V. & A. ἀκωλύτες. Melius etiam in A. pro Ἰταλίας, ὧστας legitur, quorum posterius ab Angl. & Gall. Interpp. recte observatum est.

Ed. & M.D.

Ib. l. 16. διαλαβὼν & Ἰ.] Immo διαβαλὼν & Ἰόνιον. uti recte in V. legitur. *M.D.*

VOL. V.

P. 128. l. 16. Τορῶν] Hujus nominis, præter Plutarchum, meminit nemo. Et sane intercidisset prorsus, nisi propter Cleopatras dictum a nostro esset servatum. Cellarii diligentiam fugit hic Plutarchi locus; quod miror. *M.D.*

P. 128. l. 19. ἐπὶ τῇ τορῶν ἰάσῃ] Jocus inde petitus est, quod τορῶν bacillus erat quo pulsem, dum coquebatur, agitabant: (non, ut Angl. & Gall. Intt. Xylandrum secuti, in nota scribunt, *cochlear*.) Vide Aristoph. Schol. (p. Ed. Gen. 347.) ΤΟΡΥΝΗ, τὸ κινήτριον τῆς χύτρας. Aristoph. ipse (p. 545.) Ἔτις δ' ἐπιδυμῆ; δὲ ΤΟΡΥΝΗΣ & χύτρας. Adde Luci. in ἐπισκ. c. 7. ubi Homerum ridens ait; ab eo cantatum fuisse, quomodo Neptunus ἐτάραξε τὸ πόντον, ὡπερ ΤΟΡΥΝΗΝ τινὰ ἐμβαλὼν τὸ τεύλαναν. *Truam* dici latine, arbitratur Christianus (ad Aristoph. p. 713.) Ego *bacillum* fuisse ex his omnibus liquere puto; pultique coquendæ præsertim adhibitum. *M.D.*

P. 130. l. 3. πρὸς τὸ ν. τ. τρ.] Excidit præposito ὦπ, ante τ. τρ. reponenda.

Dacer.

P. 131. l. 5. Ἰνστιῖ] *Iustei* merito faciunt Interpp. omnes. *Instei* servavit Supplem. Liv. Scriptor. *Ed. & M.D.*

P. 132. l. 11. σκάφει...] Stante hujus loci scriptura, pessime ab Interpp. & intellectum & versum esse hunc locum, aio. πρὸς ἄλληλα enim δεδεμμένοις, ad σκάφει referas necesse est. unde liquet verti debere, *in naves trabibus ingentibus ope ferri compactis*, (pontis in morem) *junctas inter se*. Quod an Plutarchus voluerit, aliis dijudicandum relinquo. Ego certe non credo; locumque adeo corruptum cenfeo. Nec juvat Stephanus, μεγάλῳ σιδήρῳ σωτηριοσμήρῳ reponens. Forsan alia exciderint; volueritque hifce, *manibus ferreis Cæsaris naves apprehensas, Antonianisque ita conjunctas*. Aut certe,

K k k

certe,

certe, *in appropinquantium rostra machinas, ex trabibus ferro compactas, demissas ex alto, quæ frangerent.* Mihi N. L. *M. D.*

P. 132. l. 14. γέρροις] Vocem hanc corruptam esse pro certo habeo. rectius forsan ΓΑΙΣΟΙΣ. Cæterum, legendum videtur, ΧΡΩΜΕΝΟΙ: nisi velis de Antonianis solis hæc intelligi, quod absurdum est. *M. D.*

Ib. l. 18. Ἀρράνιον] Hunc ab Octavio mediam aciem tenuisse, apparet ex hoc loco. Paterculus, lævum cornu ei commissum dicit. *Xyl.*

P. 133. l. 4. ὅπερ...] Cato Major. vide II. 339, 5. Laudat & alibi noster. Op. Mor. 1351, 29. Stephanus ὡπερ malebat. *M. D.*

Ib. l. 8. Ἀλεξάνδρου... Σκελλίς] Aliter hæc nomina in V. Cod. scribuntur: Ἀλέξα sc. & Σικελίς. Sed utra lectio potior sit, non abunde constat. De Alexa vide ad p. 139, 14. Suspicio etiam sub posteriore latere nomen *Lucilii*, de quo infra leges, p. 136, 4. *M. D.*

P. 135. l. 4. οἱ πολλοί] Sic vertunt omnes, quasi εἰ πολλοί scriptum esset. qua in re illud tantum displicet, quod de scriptura Libb. & sua emendatione non monent. Paulo post enim (l. 10.) addit ἡ φύξις αὐτῶν φανεράς ἡγομένης.

Ib. l. 18. ἥ πρὸς Ἀντίκυραν θάλασσαν] Duas urbes hujus nominis fuisse, cum multis aliis, Dacerius putat. Alteram ad sinum Corinthiacum, alteram ad Maliacum. Ego, apud Strabonem, priorem illam in MSS. Codd. Ἀντικύραν recte scribi observo; de qua hic sermonem esse omnia suadent; scribendumque adeo, non Ἀντικύραν, sed ἈΝΤΙΚΙΡΑΝ. Vide tamen tum ipsum Strab. (p. Ed. Par. 418.) tum Cellarium promiscue usurpari censentem. *M. D.*

P. 136. l. 4. ὧς ἔ...] Pag. 267, 14.

P. 136. l. 12. βραχύτερῳ εὐρῳ.] Ferri potest sic. Mallem tamen βραχύτερον εὐρῳ. *M. D.*

P. 137. l. 10. χοῶν...] Non intellexit Interp. Lat. Dies erat secundus festi Ἀνδοεήρια dicti: de quo consule Meursium. *Dacer.*

P. 138. l. 5. ἔσοικέω] Cl. Davisius ad Tusc. Q. IV. ἐνοικέω legere jubet. Vide Var. L. ubi longe aliter hi versus scribuntur; uti & in uno Steph.

Ib. l. 8. ἡ Ἰσθ. Ἡρ....] Jos. Antt. (Ed. Ox. p. 680, 20.) magnos Herodi ab Augusto honores habitos ait, ὅτι Κ. Δίδι. γράψεν ἀπάσῃ περιουμία τὰ πρὸς τὴν μοναρχίαν αὐτῆς συλλαβέας ἡ Ἡρώδω. Hinc ille rumor. Rem tibi fusius enarrabit Nota, in ea Editione ad p. 1005, 31. suffixa. quam integram legere operæ pretium erit. *M. D.*

P. 139. l. 14. Ἀλέξας ὁ Α.] Hic est qui supra (133, 8.) Ἀλέξανδρος ὁ Σύρος in vulgata dicitur; in Cod. V. Ἀλέξας, ut hic. *Alexandrum* etiam vocat Jos. Antt. XV. c. VI. §. 7. & de B. Jud. I. c. XX. §. 3. Unde patet, vere a Grotio dictum, initio ipso Not. ad Evang. Lucæ; hæc duo nomina idem valere. Quod enim apud nostrum, supra Σύρος, nunc Λαοδικεύς dicitur, neminem morabitur. *M. D.*

P. 140. l. 5. Θύρεον] Apud Diod. Θύρεος dicitur. *Dacer.*

Ib. l. 7. ὅτι κάλλος φέρει] Tolle mendum typogr. fœdiss. & lege, ὅτι κάλλει. *M. D.*

Ib. l. 16. ὧς...] Hinc patet, quam vere ex Orientis, & ætatis fere illius, more, Servator noster, in tot Parabolis *Regum Nuptias & Convivia* adhibuerit, ad quæ invitarentur non *magnates* tantum, sed & *egeni*; *ditandi*, non *hilarandi* tantum. *M. D.*

P. 142. l. 4. νυκτὶ... μεσότης] Aptior vide-

tur fore dativus μεσῶση. *H. Steph.*

P. 142. l. 7. ἀσορύβω] Melius in V. & Steph. ἀσορύβως. *M. D.*

Ib. l. 16. ἤ κώπαι] Hæc verba prave ab Interpp. ad præcedentia referuntur. Ad sequens ἡπάσαι]ο pertinent. Ut naves nostræ *velis*, quia velis in Oceano solis utimur, salutant; sic veteres *remis*, ut hinc liquido patet, salutabant. *M. D.*

P. 143. l. 18. ἐκελ. ἀρ. τοῖς ὑ.] Scribendum videtur, τὲς ὑπερέτας. *M. D.*

P. 144. l. 1. ἐδέξατο μετ' αὐτῆς] Immo, ut in A. legitur. μεθ' αὐτῆς. *M. D.*

Ib. l. 4. παρεωρ.] Scribe ΠΑΡΑΙΩΡΟΥΜΕΝΟΣ. Nihil in Codd. MSS. frequentius quam ε pro αι positum. Vide, si lubet, quid de ea voce ad III. 352, 16. sit annotatum. *M. D.*

Ib. l. 18. Ὅσον ᾗ δῶπλ.] Melius in V. Ὅσον ᾗ ἔπω δῶπλ. Optime in A. Ὅσον δ' ἔπω α'. *M. D.*

P. 145. l. 2. ὑποσας] Malo, δῶπας, quod in aliis quibusdam esse Stephanus testatur. *M. D.*

P. 146. l. 1. ἤλ' λ. ξιφ.] Vel desideratur, vel subaudienda relicta est, vocula τι. Pro ληστραῶν autem, legitur & σιτηκῶν. *H. Steph.*

Nihili est illa lectio, quam habet & V. Cod. Vide IV. 369, 12. Forſan de *sica* aliquid sub varia illa lectione latet. In Schedis Cl. Editoris *Photii excerpta* ad hanc vocem laudata video. *M. D.*

Ib. l. 7. τᾶλλα πρὸς] Videtur excidisse vocula δέ. τᾶλλα ᾗ π. *M. D.*

Ib. l. 11. θεοπρεπῶς] Non placet vox & insolens & humanum modum excedens. Scribe, cum V. Cod. διαπρεπῶς. qua utitur noster III. 67, 12. vel ἐκπρεπῶς, qua passim. *M. D.*

Ib. l. 17. Φιλόστρατῳ] De hoc legimus & IV. 275, 17. Sed nondum tunc ejus nequitia percubuerat. *Dacer.*

P. 147. l. 1. Σοφ.] Unde hoc hausert incertum est. Ab ipso nebulone confectum aut interpolatum credo. *M. D.*

Ib. l. 9. εἶνα] Melior videtur lectio Cod. V. γεγονέναι. *M. D.*

Ib. l. 11. ἀνέπεισεν] Recte V. & A. ἀνέπεισεν, uti nondum inspectis Var. L. statim videram scribendum. Vide tamen, I. 167, 3. *M. D.*

Ib. l. 14. Οὐκ...] Notum est nobilissimum illud Homeri dictum, II. B. 204. Οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίῃ· εἰς κοίραν ὅ· ἔτιω. &c. ad quod, mutata feliciter una voce, alludit; uti a Xyl. & Dacerio, & quo non? observatum est. *M. D.*

Ib. l. 18. ὡς ἐβέλετο χ.] Forſan, οἷς. inquit Cl. Editor. Ego nihil muto. *M. D.*

P. 148. l. 14. σιωπεκφ.] Melius Cod. V. σιωπεφαίνετο. Forſan σιωπέκφαινετο.

Ib. l. 16. τρέψης] Recte idem Cod. τρέψα. At, quod monere excidit, l. 13. melius, credo, legetur διακειμήνης, quam, ut nunc, διακειμήνη. *M. D.*

P. 150. l. 17. αὐτῆς] Melius scribetur αὐτῷ.

P. 151. l. 1. Εἶρας... Χάρμιον] Pro Εἶρας, Νήρας reponit J. Hartung; (Var. Lect. 639.) & pro Χάρμιον, Χαρμόνη.

P. 152. l. 5. σιμάρξασα...] Recte Interpp. omnes, cum *Antonio*, habent. Sed non recte Græca in Impr. Melius Cod. A. σιμάρξασα ᾗ Ἀντωνίῳ πλείω τῷ δεκατεσάρων. quod in textum haud cunctanter recipiendum est. *M. D.*

Ib. l. 10. ἐκ τριῶν γ. ἐπ' α' π.] 1. Ex Fulvia, Antyllum, & Antonium. 2. Ex Cleopatra, Cleopatram (de qua mox), Ptolemæum, & Alexandrum, (de quibus hic tacet noster; sed Dio LI. eos Jubæ & Cleopatraræ concessos ait, apud quos consenuisse probabile est.) 3. Ex Octavia denique, Antoniam majorem & minorem, de quibus mox noster. *M. D.*

Ib. l. 12. Κλεοπ...] Hæc femi-

Kkk 2

na

na a Suet. in C. Cæsare, non Cleopatra, sed *Selene* vocatur: sed potuit esse binominis. *Palm.*

Omnibus Regum Ægypti filiabus *Cleopatrae* nomen commune fuisse, Humphr. Prideaux, vir eruditissimus, in *Historia* sua ostendit. Locus Suetonii extat in Cal. c. 26. cui adde, si lubet, Dion. LI. & LIII. Meminit etiam Strabo, p. 828 D. Sed mulierem non nominat. *M. D.*

P. 152. l. 15. δούτεαν τῷ Λιβίας παίδων] Locus hic dignus erat qui longa dissertatione illustraretur: quod Rualdus sane fecisset, si eodem enarrando carpendi studio flagrasset. Haud enim proclive est, quid in assignandis tribus hisce gradibus præcipue spectarit Plutarchus. Si ordinem successionis in Imperio, non recte Antonio *tertius* datur locus; cum Antoniae potius utrique conveniat, a quibus orti Claudius & Nero imperium adepti sunt. Si favorem spectaverit, quo tandem pacto Tiberius & Drusus *secundum* obtinuisse censebimus, quos nunquam ab Augusto esse amatos certum est? Statuendum ergo, non qui animo Augusti erat gratissimus, sed qui politicis rationibus conveniebat, *gradum potentiae* hic a Plutarcho respici. *M. D.*

Ib. l. 16. δοῦν α. θυγατρ.] Hinc apud Sueton. in Aug. c. 63. *Nam tunc Agrippa alteram Marcellarum habebat.* *M. D.*

Ib. l. 20. ἡ Ὀκταβία] Longe aliter sentiebat Suetonius, cum (ib.) ait, *exorata sorore, ut sibi genero cederet.* A *Livia* potius ortum esse illud consilium, multa sunt quæ suadeant. Ab aliis Mæcenati hæ partes dantur. Sed nulla ratione fieri posse video, ut Plutarchus alii id quam *Octaviae* tribuerit in his verbis. *M. D.*

Ib. l. ult. Ἀγρίππα] Scribe omnino, cum V. Cod. Ἀγρίππῃ. *M. D.*

P. 153. l. 6. ἐπιφανῶς] Si Antiochus,

pro Ἐπιφανῆς, quo titulo superbiebat, ἐπιφανῆς vulgo dictus est; ut ab Athen. dicimus, (p. 193, C D.) quis credat a Plutarcho hic ἐπιφανῶς, de Caii Imperio, & non potius ἐπιμανῶς usurpatum? *M. D.*

P. 153. l. 6. Ἀγρίππινῃ] Julia Agrippina, Germanici & Agrippinæ M. Agrippæ ex Julia F. quæ L. Domitio Ænobarbo, illius filio quem supra (l. 2.) legisti Antoniam majorem duxisse, nupserat. *M. D.*

Ib. l. 7. συνώκησε] Immo συνώκησε: quod reponendum esse monuit jam dudum Stephanus. *M. D.*

Ib. l. 9. ἔτθ... [Hinc patet Plutarchum vixisse *Domitii* temporibus, cui Claudius Cæsar Neronis Germanici nomen imposuit.] inquit Vir doctus in Cod. A. Quæ verba in Var. L. Ed. Par. leguntur. Melius dixisset, sub Neronis jam imperio Plutarchum vixisse hinc liquido patere: *Domitii* enim nomen, a Claudio adoptatus, in *Neronem* mutavit. *Ed. & M. D.*

Ib. l. 10. πέμπτθ... 1. Antonius, Triumvir. 2. Antonia minor. 3. Germanicus. 4. Agrippina. 5. Nero. *M. D.*

P. 155. l. 5. ἐπὶ τῷ] Pro ἐπὶ, scribendum est ἔστι.

Ib. l. 7. ζητέων] Prave. Non melius A. Cod. ζητῶντες. Scribendum enim est ΖΗΤΟΥΝΤΟΣ, quia pendet a Δημητρίῳ. Mox etiam in Steph. Cod. καταδελφῶς melius legitur. *M. D.*

Ib. l. 8. ἀρτι διαφύγοιτα] Non sic decet. Scribe, cum A. Cod. διαφυγόντα. *M. D.*

P. 156. l. 2. Λάμειαν] V. Λάμιαν, uti supra constanter scribitur ab omnibus. Neque aliter hic scribi decet. Vide supra p. 33, 3.. *Ed. & M. D.*

Ib. l. 3. τὸ δόρυ κίτλόν... Si Euripidem integrum haberemus, pateret hæc jam inde desumpta, non ea tantum quæ paulo

paulo post sequuntur.

M. D.

P. 156. l. 17. κεκωλυμένον... Locum hunc, præeunte A. Cod. sic restituas. κεκωλυμένον, ἀλλ' ὑπὸ Φ. καὶ 'Α. γεγονός ἐν ἔδει. Ed. etiam Fl. κεκωλυμένον recte habet.

P. 157. l. 8. ὅτι τῇ] Scribe, cum A. Cod. ἐνεστὶ τῇ. *M. D.*

P. 158. l. 7. ὑπέμεινεν] V. A & G. ἡγάπησεν. Recte; quia statim præcessit altera illa vox. quod a Dacerio etiam est observatum. *M. D.*

D I O.

P. 159. l. 1. Σιμωνίδης...] Ejus versus refertur ab Aristotele I. Rhet. c. 6. Κορινθίοις δ' ἐμμέμεται τὸ ἴλιον. *Xyl.*

Ib. l. 3. οἱ περὶ Γλαῦκον...] Vide II. Z. 152. *M. D.*

P. 160. l. 7. καταδέει] Corruptam esse hanc vocem, certissimum mihi videtur, pro qua ΚΑΤΑΤΥΧΕΙΝ reponendum censeo; qua utitur III. 54, ult. & 392, 18. *M. D.*

Ib. l. 13. ἐν αὐτοῖς ἔη...] Corrupta hæc esse sensit Cl. Editor; arbitratusque est sanari posse, si, pro ἔη, ἕνα vel αἷε reponeretur. Ego, ΚΑΙ δαίμονα πονηρὸν ἔΑΥΤΟΙΣ ἔη, a Plutarcho scriptum fuisse credo. *M. D.*

P. 161. l. 2. βίω] V. Cod. βιβλίω. quod utique melius est quam vulgata. Sic enim initio Alex. Τὸν τῷ 'Α. τῷ β. βίον... ἐν τέτρω τῷ ΒΙΒΛΙΩ, γεράφοντες. Unde patet, *Librum* ei, seu volumen, constare duabus inter se compositis Vitis. Quorum parium, hoc XII. esse ait. Forſan tamen βίων scripserat; certe non βίω.

P. 162. l. 11. γέγραφε Πλ.] Epist. VII. Ed. Lugd. p. 712 G. *M. D.*

P. 163. l. 8. οἱ μὲν ἐν περὶ τ' Δ...] Prave hæc a Gall. Interp. reddita sunt. De Dione solo sermo est, quod sexcentis apud nostrum exemplis probari posset, in

quibus οἱ περὶ personam unam significant. Prave etiam negantem inserit particulam. Simplex adhuc erat Dio, & ex se se alios metiebatur, ut ex p. præc. l. 16. satis patet. *M. D.*

P. 163. l. 9. Πόλλιν] Diog. Laert. unico λ scribit hoc nomen. Tzetzes, Πώλις. Vide Menag. Not.

P. 165. 10. ἐμνῶντο] Immo ἐμνηχανῶντο, ut recte in V. legitur.

Ib. l. 13. μάλλον ἢ] Pro ἢ, mallet δέ. *M. D.*

P. 166. l. 9. Πλάτων...] Epist. IV. extrema. Ea verba passim a nostro laudantur. *Xyl.*

P. 167. l. 5. τῷ πλάσῳ τις...] Rideliculus. Quasi vero artifice tali res egeret! Rescribe ocus, ΠΕΛΑΣΤΩΝ, vel ΠΕΛΑΤΩΝ. Filiarum ministerio ad id usum, tradit Cic. Tusc. Q. V. ad quam traditionem propius saltem accedet emendatio nostra. De voce πελάτης, vide III. 276, 12. & Op. Mor. 1154, 4. *M. D.*

P. 168. l. 1. ἀρετῶν λόγων] Variè reddunt Interpp. sed aqua hæret. Pro λόγων, si ΛΟΓΩ, scribas, *Rationem* habebis *exornantem* ἔς. quæ Plutarchi, credo, mens erat. Scribe autem mox θεότατον, cum Cod. A. *Ed. & M. D.*

Ib. l. ult. περὶ φερ.] Scribe potius cum A. Cod. περὶ φερμένης. *M. D.*

P. 169. l. 1. ὡς φησιν, αὐτός...] Vide Epist. VII. (p. Ed. Lugd. 713 D.E.) ἀλλ' αἰχυνάμενος μὲν ἐμαυτὸν &c. Unde liquet, tollendum hinc comma, scribendumque; ὡς φησιν αὐτός, ἐί: & mox, ἔη ΤΙΣ μόνον. *Ed. & M. D.*

Ib. l. 13. μηδὲ φεα:] Vel μηδὲν φε.

H. Steph.

Ib. l. pen. διεπεφύκει τ' τυρ.] Corrupta, haud dubie, vox διεπεφύκει. Sed quam pro ea reponam, nunc quidem non succurrit. *M. D.*

P. 170.

P. 170. l. 14. ἐνέδωκεν] Forſan melius legatur ἔδωκεν, inquit Cl. Ed. Sed nihil mutandum. Vide III. 216, 14. *M. D.*

Ib. l. 15. ὡς φασι,] *Ut fama eſt*, inquit Lat. Int. Optime. res enim in ore omnium erat. Gallicus tamen omiſit. De pulvere, iterum in Op. Mor. 90, 21.

P. 171. l. 1. τὸ μερ.] Forſan τῷ μερ.

Ib. l. 11. τετρακ. τετρήρεις] Eundem numerum habet Diod. Alii alium. Vide Corn. Nep. & Dionem.

Ib. l. 12. τὸ σιωπώμενον ἀγαθὸν ζητεῖν,] Hæc a Plutarcho ita profecta non arbitrator. Forſan τὸ ΘΡΥΛΛΟΥΜΕΝΟΝ. Ita enim Luci. 92. c. 22. τὸ γὰρ ΘΡΥΛΛΟΥΜΕΝΟΝ τῷ τοῦ φιλίας ὄνομα. Vel, ut ad Scripturam Codicis propius accedatur, τὸ ΣΙΛΛΑΙΝΟΜΕΝΟΝ. *M. D.*

P. 172. l. 1. κατηγορήσιν] Ed. Fl. & A. Cod. κατηγορήσεν. melius. Et ita Interpp.

Ib. l. 3. εἰς ἀκάτιον] *Navem ei triremem dedit*; inquit Corn. Nep. Vide & Dion. At Plato, σμικρὸν πλοῖον, (p. 713 G.) *Ed. & M. D.*

P. 173. l. 5. αὐτῷ τῷτο] A. Cod. αὐτὸ τῷτο. quod malo, ſic enim, ni fallor, uſurpant αὐτο τῷτο, pro revera, quamvis loca nunc non ſuccurrant. Forſan etiam, ΟΥΤΩ μανομήν, ſine αὐτῷ & τῷτο. *M. D.*

Ib. l. 13. μεταπέμψας] Recte Cod. A. μεταπέμψας. & mox καὶ ἀξιῶν. *M. D.*

P. 174. l. 18. πάντα] Melius Ed. Fl. V. & A. πάντας. *Ed. & M. D.*

P. 175. l. 1. ἀναμάχων] Sic p. 340, 14. καὶ διαμαρτίαν ἈΝΑΜΑΧΟΜΕΝΟΣ. *M. D.*

Ib. l. 16. Ὅφρ'...] Citat hunc verſum Homericum ipſe Plato, (p. 720 F.) ex quo omnia quæ hic narrat noſter deſumpta ſunt. At apud Homerum (Od. M. 428.) & Platonem, ne quæras inuſum illud ἐξολοθρεύσει, quod a Monacho aliquo huc intruſum eſt. Apud Poetam &

Philosophum, quia loquuntur aut Uliſſes aut Plato ipſe, ἀναμετρήσαιμι eſt. In Codd. MSS. V. & A. & Ed. Fl. ἀναμετρήσει recte legitur; quam mutationem carminis ratio non reſpuit. *Ed. & M. D.*

P. 175. l. ult. ἐξαιρέτως] Melius legetur ἐξαιρετῶ.

P. 177. l. 9. τὰ Πλατ...] Vide Epist. VII. p. 722 EF. *M. D.*

Ib. l. 12. ὡς δὲ καὶ πλ.] Vide Epist. XIII. p. 728 BC. *M. D.*

Ib. l. pen. μόνον] Immo, ut recte A. Cod. habet, μόνον. *M. D.*

P. 178. l. antep. αὐτῷ πλ.] Scribendum videtur αὐτῷ ΜΕΝ ΤΟΥ ΠΛ. *H. St.*

Ead. ib. ἐμποδὼν ἱς.] Prave. quamvis Interpretum nullus id deprehenderit. Optime autem V. Cod. ἐκποδὼν ἱς αμέ- νω. (Vide 184, 17.) quo ſignificatur, Platonem rei gerendæ ſe non immiſcu- iſſe; quæ vera huius loci ſententia eſt; ut ex tota orationis ſerie patet; ex ratione duplici præſertim, quam mox ſubdit, cujus poſteriore partem miſere iidem Intt. ad Dionem trahunt, contra fidem hiftoriæ *Senem* facientes, quem Plato ipſe alicubi in Epistolis ait *mediæ ætatis* fuiſſe, (V. p. 713 D.) quo tempore ipſe Dionyſium juniorem iterum inviſit. Vide infra p. 180, 15. ubi *ad Senium* *vergere* dicitur. Plato autem vere *Senex* erat; utpote qui jam ante, *Senium* cauſſatus erat, cum eo proficiſci reſuſaſſet; (p. 717 EF.) Sed quid multa? vide finem Epist. VII. p. 722 G. ubi diſerte ait Plato, ſe ideo reſuſaſſe, quod *Hospes* Dionyſii fuerat, & quod *Senex*. *M. D.*

P. 179. l. 14. πέντε καὶ εἴκοσι] XXX, habet Diod. p. 415.

Ib. l. antep. ἐμπειρία δὲ] Pro δ, ſcribas τε auctor ſim.

P. 180. l. 7. κομιζοι] H. Steph. νομιζοι ſcribendum cenſet. Ego nihil muto. *M. D.*

P. 181.

P. 181. l. 12. γλυκὺ πώτιμον] Aut cum Ed. Fl. & interponendum, aut tollenda prorsus posterior vox. *Ed. & M. D.*

P. 182. l. 3. πεποιημένοις ἢ πλῆν] Melius refertur in V. Cod. ad αὐτὸς. Scribendumque cum eo, aut πεποιημένους, aut, ut H. Stephano videbatur, πεποιησομένους. Vide Var. L. *M. D.*

Ib. l. 16. περφ.] V. & A. recte προσφερομένοις. quod & in Par. Ed. legitur. *M. D.*

P. 183. l. 6. Σύναλθ.] Πάραλθ. hic Diodoro est, Lib. XVI. p. 414.

P. 184. l. ult. Καμπανοί] Recte monet Dacerius, corruptam esse hanc vocem; reperiendosque *Siculos*, qui pro his reponantur. Ego ΚΑΤΑΝΑΙΟΙ scribendum censeo. Diod. tamen, τὸς ἐν Αἰτῇ Καμπανὸς habet. Lib. XVI. p. 472.

P. 185. l. 3. Μάκρας] *Macrae* fuerunt ibi nullæ. Lege, πρὶ τὰς ἈΚΡΑΣ. Thucyd. VI. ἈΚΡΑΙ ὅς ἐκ Κασμῶν ἀπὸ Συρακουσίων ἐκίδησαν. *Palm.*

Ib. l. 9. πεντακισχ.] Ultra XX. millia Diod. habet, p. 414. Idem, 415. *non minus V. millibus.*

Ib. l. 11. κινήσανθ.] Ita V. A. Codd. Fl. Ed. & Par. recte. In reliquis Imprpr. prave νικήσανθ.]

Ib. l. 15. προσαγωγίδας] Conferendus omnino cum hoc locus est, quem habes, Op. Mor. p. 928, 5. ubi προσαγωγέας vocat.

P. 186. l. 17. ὅτι τέτω προσβάς ἐδ.] Scribe, ut III. 466, 12. ὅτι ΤΟΥΤΟ ΠΡΟΒΑΣ. *M. D.*

P. 187. l. 12. ῥαζώνης] Apagesis. Scribe, præeunte A. Cod. ut μετερότητα φέρων, ita ῥαζώνῳ στρατιῶν. *M. D.*

P. 188. l. 6. πολλῶν καὶ ξένων ἥν Δ.] Recte Cod. A. πολλῶν ἥν ξένων τῷ Δ. *M. D.*

P. 189. l. 11. τῷ Δ. ὑψ.] Ed. Fl. τῷ Δ. ὑψ. melius. Sed optime A. Cod. τῷ τῷ Δ. ὑψ. *Ed. & M. D.*

P. 190. l. 4. εἰσῆι τοῖς Σ.] Melius, credo, legetur, εἰσῆι τῶς Σ.

P. 192. l. 13. πρὸς αὐτὸς.] Scribendum videtur, πρὸς αὐτὸς.

P. 193. l. 2. προσερχ.] Immo, προσερχόμεν.] *M. D.*

Ib. l. 8. ἐπεὶ ὁ Φ.] Tolle punctum, quod præcessit; & scribe, cum A. Cod. ἐπειδὴ Φ. *M. D.*

Ib. l. 9. Ἰαπυγίας] Prave *Apuliam* verunt Gall. & Angl. *M. D.*

Ib. l. 11. ναύταις] Melius Ed. Fl. ναυβάταις. Vide tamen I. 250, 14. & Not. unde liquet, hic etiam ΝΑΥΤΑΙΣ reponi posse.

Ib. l. 14. Ἐφορ.] Ita etiam Diod.

P. 194. l. 2. ἀπὸ ἥν Σ.] Melius V. Cod. ἀπὸ ἥν Σ. πάντων, ὅς. *M. D.*

Ib. l. 5. ἀπ' αὐτῷ] Recte A. Cod. ὑφ' αὐτῷ: nisi forsan mavis, ἀφ' αὐτῷ, quod mihi etiam magis placeret.

Ib. l. 8. ἀναίδητον ὄργης] Recte hæc & intellexerunt & verterunt Lat. & Angl. Interpp. pessime Dacerius. At vice versa mox, idem recte ad Ephorum ipsum verba Plutarchi refert, quæ illi prave ad Philistum trahunt. Vide I. 15. & versiones. Xylander etiam cum iis errat.

P. 196. l. pen. ἀφαινομένων τὰ τείχη] Corrupta hæc esse arbitror. Sed in Libris nostris nihil subsidii reperio. For-
san τῷ τείχει.

P. 197. l. 5. ἐπέτρεψεν] Aut ἐπέστρεψεν legendum est, aut ἀπέτρεψεν: quorum prius in V. Cod. legitur, posterius in A. *Ed. & M. D.*

Ib. l. 13. ἀπελαμβ....] H. Steph. ἀνελάμβανον reponendum censebat: quod amplector. Sic in Cæs. δῆμον ἈΝΕΛΑΜΒΑΝΕΝ ἑστίασεσι καὶ θάλασσιν. in Anton. πολλὰς ἈΝΕΛΑΜΒΑΝΕ φιλοτιμίαις ἢ δῆμον. & in Pericl. διανομαῖς χρημάτων: τὸς πολλοῖς.

λὲς 'ANEΛΑΜΒANE. Hesychius per
δειπνίζειν & φιλοφρονεῖν enarrat. *Dacer.*

P. 197. l. 18. ἐνέμμενον] Melius V. & A.
ἐνέμμεναν. *M. D.*

P. 198. l. 9. ἀφῆκε] Melius legetur,
ἐφῆκε: ut infra 201, 6.

P. 199. l. 7. πέντε τὸς ὡς ἔ'Ε.] Absur-
de. Scribe cum A. Cod. πέντε ἐν οἷς τὸς
π. ἔ. *M. D.*

P. 201. l. 9. ἀπεγνωκότῳ... Διον...]
Atqui non aderat ipse Dionysius; & fu-
bita hæc consilia parum probabiliter ei
assignantur. Potuit tamen excedens ius-
ta tyrannica & inhumana ducibus suis
relinquere; quæ nunc a Plutarcho re-
tegantur & expromantur. Vide uti-
que, an non satius sit scribere, τὸ ὕιοι
τοῦ Δ. ut p. 207, l. 9. *M. D.*

P. 202. l. 3. αὐτῷ ὅ] Cl. Editor, pro
ὅ, mallet δῆ. Ego, & hic, & mox, τε
scribendum censeo. αὐτῷ τε τετρ. ἢ τε
πόλεως. *M. D.*

P. 203. l. 5. δια πυρὸς] Ed. Fl. V. &
A. διαπύρις. Recte. *Ed. ὅ M. D.*

Ib. l. 13. ἦρην] Non male: sed melius
tamen V. Cod. ἀνῆρην. *M. D.*

Ib. l. 16. κατασκόλασάντων.] De igne
cum sermo sit, ΚΑΤΑΣΒΕΣΑΝΤΩΝ scri-
bere ne dubites; quod ad Scriptu-
ram Codicum vitiosam proxime accedit,
& sensus postulat. Ita etiam Diod. 423.
ΚΑΤΑΣΒΕΣΑΙ ἢ φλόγα. Adhibet ite-
rum noster p. 247, 15. Scribi tamen e-
tiam potest ΚΑΤΑΠΑΥΣΑΝΤΩΝ: ut p.
320, l. 9.

P. 205. l. 1. ἓνα κόλασας τάφρον] Recte
vidit Stephanus, corrupta hæc esse. Xy-
lander optime restituit, pro τάφρον,
ΣΤΑΥΡΟΝ scribendo. Cui adstipulatur
& A. Cod. *Ed. ὅ M. D.*

Ib. l. 10. εἰ κατ' ἄλλα] Immo εἰ καὶ
τ' ἄλλα, ut recte A. Cod. habet. *M. D.*

P. 206. l. 14. ἐπίτακοσίης] Viderint mi-

lites & equites, an una nocte & quarta
diei parte milliaria admodum LXXX. e-
quitatus possit conficere. *Dacer.*

P. 207. l. 1. καὶ ποίησιν...] Mallem κατ'
ἔΙΣΠΟΙΗΣΙΝ. hac enim voce in eam
rem uti solent, cum alii tum ipse no-
ster: illa an aliquis alius usus sit, nescio.
Vide Var. L. unde constat ita etiam vo-
luisse Cod. A. *M. D.*

P. 208. l. 4. πρῶτῳ] Elegantius Cod.
V. πρῶτον, quia sequitur ἔτα. *M. D.*

Ib. l. 14. παραγμάτων ἀ. προσκεχ.] *Urbs*
quidē quæ victori cedit, παραχωρεῖν di-
citur; ut in Camillo ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΑ-
ΣΑΝ ἀμαχεὶ πόλιν αὐτοῦ. & apud Thu-
cyd. sed id verbum non sic solet cum
παραγμάτα conjungi: scribendum itaque
ΠΡΟΚΕΧΩΡΗΚΟΤΩΝ: ut III. 172, 18.
ἔτω ὅ τέτων ΠΡΟΧΩΡΟΥΝΤΩΝ. & alibi
passim. *M. D.*

Ib. l. pen. μηδὲν ἔτω μέγα] Mallem
μηδένα ἔτω μέγαν.

P. 209. l. 4. Πλατ.] Epist. IV. p. 710
C. ὥς τε τὸς ὅξ ἀπάσης τ' οἰκονομίας (εἰ καὶ νε-
ανικώτερόν ἐστιν εἰπεῖν) εἰς ἓνα τόπον ἀποβλέ-
πειν καὶ ἐν τῷ τῷ μάλιστα πρὸς σε. Unde pa-
tet quam venuste mox Plutarchus ad-
dat, Dionem πρὸς ἐν χωρίον μιᾶς πολέως
unice respexisse. *M. D.*

Ib. l. 12. ὡς εἰρήκαμυ,] P. 166, 9. Lo-
cum autem Platonis (p. 710 E.) integrum
describere hic me non pigebit. Ἐνδυμῶ
ὅ καὶ ὅτι δοκεῖς τισιν ἐνδεεστέρος τῷ πρὸς ἡκον-
τῳ θεραπυτικός εἶναι. μὴ ἔν λανθανέτω σέ,
ὅτι διὰ τῷ ἀρέσκειν τοῖς ἀνδράποιοις καὶ τὸ
πράττειν ἐστίν. ἢ δ' αὐθάδεια, ἐρημία ξύνου-
κα. *M. D.*

P. 210. l. 2. παντοπόλιον...] Plat. de
Rep. VIII. (p. Ed. Lugd. 497 B.) *M. D.*

Ib. l. 3. κωλύειν] Melius, credo, scri-
betur, κολύειν.

Ib. l. 4. ἔχων] Immo ἔχον, uti recte
Codd. V. & A. habent; ad χῆμα enim
re-

referri decet, ut a Stephano jamdudum observatum est.

P. 210. l. 8. *ὀυμετάθετο*.] Melius, mea quidem sententia, V. Cod. in quo *ὀυμετάβολ* legitur. *M.D.*

Ib. l. 9. *αὐτὸν ἐκώλυεν ἀνελεῖν*] Credat qui volet, hæc ita a Plutarcho fuisse scripta: ego librariis accepta fero. Vel *αὐτὸς*, pro *αὐτόν*, legendum est; vel ordo verborum sic immutandus, *ἀνελεῖν αὐτὸν ἐκώλυεν*. *M.D.*

Ib. l. 15. *Κάλλιπτο*.] *Callicratem* vocant Nepos & Dion. Callippum, noster iterum in Timol. II. 115, 9. & in Op. Mor. 941, 21. & Diod. Sic. p. 436. Plato nomen reticuit; quem vide Epist. VII. p. 715 E F. ubi *ᾠδὴ τρεχέσης* uti & hic legitur. Non spernenda tamen varia lectio Cod. A. *ᾠδὴ τυχεύσης* legentis. *Ed. & M.D.*

P. 211. l. pen. *καλιώτρῳ*] Rectius duplici λ scribitur in A. Cod. Vide Poll. Onom. *M.D.*

P. 212. l. 3. *μεθ' ἡμέρας ὅλ.*] Scribendum est, *μεθ' ἡμέρας δ' ὅλ.*

Ib. l. 4. *παιδιὰν ἀπαρχίῳ*] Melius A. Cod. *παιδικῶ ἀρχίῳ*. *Hunc puerum sic educari jusserat Dionysius*, inquit Corn. Nepos, *ut indulgendo turpissimis imbueretur cupiditatibus. Nam puero, priusquam pubes esset, scorta adducebantur: vino epulisque obruebatur, neque ullum tempus sobrio relinquebatur.* Reliqua non addo, quia satis intelligi potest vitæ statum commutatum ferre non potuisse corruptum adolescentulum. Vide Op. Mor. p. 206. ubi quomodo se gesserit Dio, hac morte nuntiata, habes. *Ed. & M.D.*

P. 213. l. 2. *δρᾶ...Κερείοις*] Forsan melius legetur, *δρᾶν & Κορείοις*.

Ead. ib. *ἐδέν ἴσως...*] Quis ferat hæc? Ex Græcis his nihil sani extundi posse, satis, credo, ostendent interpretationes

VOL. V.

omnes, absurdiora aliis alia nobis apponentes. Ego ἐδὲ ΜΥΣΟΣ scribendum esse aio; nec a Plutarcho aliud quicquam hic dici potuisse. Usque adeo Deam flocci facit, ut læsurus quocunque die symmystam occideret, ipso Deæ festo scelus patrare non recusarit. Vide infra p. seq. l. 2. ubi, de hoc ipso nefario homine, *τηλικύτῃ ΜΥΣΟΥΣ ἀψάμῃ*, legendum esse cum Ed. Flor. videbis. *M.D.*

P. 213. l. 10. *κατέχεν...*] Putarat Cl. Editor ἄλχεν pro hac voce legendum. Sed postea sententiam mutasse videtur, cum addat; *Sed vide Hemsterb. ad Luc. Opuisc. p. 59.* Ego ex Xenophonte duo loca proferam huc apprime facientia. Cyr. I. (Ed. Steph. 9, 25.) *βάλλει εἰς τὸ μέτωπον, καὶ ΚΑΤΕΣΧΕ τὴν κάπρον*. In συμπ. autem. (p. 511, 22.) *νομίζουσι γὰρ, ἢν τὸς τοιούτους (θυμοειδῆς ἵππος) δυνάων* ΚΑΤΕΧΕΙΝ, *ῥαδίως τοῖς γε ἄλλοις χρήσεως*. *M.D.*

Ib. l. 15. *δεδιττόμῃον*] Exempla requiro in quibus hæc vox de victima usurpetur, ictu poparum prostrata & attonita; nec succurrit alia quam pro ea reponam. *M.D.*

P. 214. l. 2. *μύσος*] Immo, uti recte in Fl. Ed. legitur, *μύσος*. quod merito secuti sunt Interpp. omnes. *Ed. & M.D.*

Ib. l. 9. *τερόκνητιν*] Πατάγη Græce dicebatur radula qua caseum radebant; pro qua voce plebs κατάνη dicebat. Inde factum est, ut Callippus &c. *Dacer.*

Ib. l. 14. *ξιφ.*] Idem habes Op. Mor. p. 981.

P. 215. l. 4. *περὶ ὧν...*] Vol. II. p. 139. & seq. ubi Ἰκέτης, tenui spiritu, scribitur hominis illius nomen. quod & hic (p. præc. l. 18.) fieri decuit. *M.D.*

B R U T U S.

P. 216. l. 1. *πέρων*....] Pernegant Dionys. Halic. V. & Dio, XLIV. *Xyl.*

L I I

P. 217.

P. 217. l. 1. Μαλλίε Σπ.] Scribe Μαλλίε, inquit Xyl. Hinc in Cod. A. Μελλίε. Idem Servilium *Alam* melius scribi putat, quam *Abalam*: quod hic, casu an consulto factum sit, nescio. In aliis Impr. certe aspiratur; in Par. autem spiritum nullum habet, more illius Editionis solemni, sed pravo, cum majuscula litera vocem incipit. *M. D.*

Ib. l. 8. εἰς ἀρχοντα πρ.] Rectius fortasse legetur, ἀρχοντας, inquit Stephanus, qui depravatam hunc locum censet. Ego etiam depravatam censeo. Sed absque Codd. ope, quo modo sanandus sit, non fatis video. *M. D.*

Ib. l. 9. ἐπηλικίης] Scribe ἐπηλικίης, cum V. Cod. *M. D.*

P. 218. l. pen. Κανίνιον] Scribi Κανίδιον ut IV. 251. & passim in illa Vita. Dubitat tamen Xyl.

P. 220. l. 1. τῆ ἀλλης μεγάλης μάχης.] Corrupta palam vox ἀλλης, & delenda videtur. *Pharsalica* enim pugna satis indicatur voce μεγάλης. Nisi forte, ex ΚΑΤΑ ΦΑΡΣΑΛΟΝ, ἀλλης μεγάλης fecerint Librarii. Vide 221, 3. *Ed. & M. D.*

P. 221. l. 4. ἔλαθεν ὁ Β. κτ' πύλας ἐρχεσθ...] Corrupta hæc censeo: nec mederi posse fateor. Forfan, pro ἔλαθεν, ἐφθασεν legendum est. *M. D.*

Ib. l. 14. καὶ δὴ καὶ πρὸς τὸν Λιβύων βασιλεῖ...] Locus est misere corruptus; recteque Xylander, si recte scripta hæc essent, de solo Juba posse intelligi cum monuisset, qui apud Cæsarem non est accusatus; de rege Deiotaro potius locutum esse hic Plutarchum suspicatur, quem certum est a Bruto defensum esse. Ciceronis etiam Commentatores in eadem sunt sententia, quos vide, si lubet, ad Epist. primam Lib. XIV. ad Atticum. At horum omnium ne unus quidem hunc locum restituere aggressus est. Ego medicinam ei facere tentabo. Ac primo

quidem, pro Λιβύων, quæ vox vel sola omnia perturbare valet, in Cod. V. Νικαιέων est, quod jam aliquid lucis affert. *Nicaea* enim, teste in ea Epistola Cicerone, *pro Deiotaro dixit* Brutus. Non in *Liguribus*, ut Corrado visum est, sed in *Bithynia*. Deinde, pro δὴ καὶ πρὸς, ΔΗΙΟΤΑΡΩ, reponendum; & totus locus sic refingendus. καὶ ΔΗΙΟΤΑΡΩ, ἘΝ ΝΙΚΑΙΑ, ὄΝ, βασιλεῖ παραγοῶν ἡττάτο μὲν. Mox autem, περὶ τούτου delendum censeo. Vide argumenta Or. pro Rege Deiotaro. *M. D.*

P. 223. l. 1. δὲ ἢν ἔλαβεν] Melius legetur δὲ ἢν Ἀ. *M. D.*

Ib. l. 8. ἐκλείνοντα καὶ ἀλκήν] Optime Cod. A. ἐκλείνοντα. *M. D.*

Ib. l. 16. Τί δ'...] Vide Not. ad IV. 165, 10.

P. 225. l. 2... καὶ καταλ.] Mallem, καὶ καταλύσαι. *M. D.*

Ib. l. 3. Εἶδε νῦν ἢ Β.] Melius Ed. Fl. & A. Cod. Εἶδε νῦν ἢ Β. *Ed. & M. D.*

Ib. l. 4. Ὁφελε ζῆν] Melius V. Ὁ. νῦν ζῆν. *M. D.*

Ib. l. 13. ὡπερ καταρχομένη] Solus Interpp. Dacerius vsm hujus vocis expressit, quem vide. *M. D.*

P. 226. l. 4. δέατρα] Scribendum censeo, ΘΕΑΜΑΤΑ. App. δέας habet.

Ib. l. 9. Γάιος Α.] Frater opinor Q. Ligarii, ejus quem a Tuberone accusatum Cicero defendit, nisi forte *Quintus* legendum sit. *Xyl.*

Crus. & Dacer. *Quintum* faciunt. merito. cum statim addatur accusatum apud Cæsarem fuisse, veniamque consecutum. Fratres enim ejus partes Cæsaris erant secuti, uti ex Scholiastis Ciceronis *argumento* ad eam orationem patet. Vide IV. 483. & scribe, ut illic scribitur, ΚΟΙΝΤΟΣ. *M. D.*

P. 227. l. 2. Στάλλιον] Recte Cod. A. Στατήλιον. ut Xyl. volebat, & omnes Interpp. id nomen scribunt. Eundem puto.

to fuisse qui infra, Στάτυλλοι dicitur, p. 269.

P. 227. l. 10. Ἀλβίνον] In superioribus Edd. legitur Λαβινόν. Sed alteram lectionem, nimirum Ἀλβίνον, confirmant, cum aliorum Autorum loci, tum vero iste qui ejusdem est, in Cæsare; (IV. 167, 17.) Δέκιθ Βρετθ, ὅπικλησιν ἈΛΒΙΝΟΣ, πιδόμθρ μθ ὑπὸ Καίσαρ, &c. *H. Steph.*

P. 228. l. 1. πάντα τὸ κίνδυνον] Cl. Editor, Forsan πάντῃ, adscripsit suo Codici. Sed nihil mutandum. Xen. in Symp. (p. Ed. St. 522, 4.) ΠΑΣΑ μθ ἡ πόλις οἶδε. Plato, alii, ὁ ΠΑΣ ἀειδμός, usurpant.

M. D.

Ib. l. 10. ἀπομνημόνυμα τὸ Βρέτθ] Nimis patienter tulerunt hæc hæctenus viri docti. Scribendum, unica voce ἈΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΩΝ Βρέτθ; quemadmodum Xenophon suam de dictis Socratis Opus primus inscripsit, quod hodieque, eodem titulo, extat. Vide Diog. Laert.

M. D.

P. 229. l. 4. ἐμοὶ δὲ καὶ τὸ... καὶ τὸ... πρόσσειν.] Pro utroque hoc καὶ τὸ, orationis nitor postulat, ut καὶ τὸ, scribatur. Ut enim verba nunc habent in libris nostris, *Filiam esse Catonis, Bruti Uxorem*, πρόσσειν, hoc est *accedit*, ad aliquid quod reticetur. Sic autem scribendo, & fors & accessio patebunt. Accessio enim tunc est, *inviectam esse ad dolorem*. Tota hæc eximie foeminæ oratio a Dacerio negliger admodum tractata est, nec verbis Plutarchi aut dignitati rerum par ejus versio hic est. Anglica sola recte vocem χάρις (l. 1.) intellexit & expressit, in qua non minima pars est & venustatis & roboris.

M. D.

P. 231. l. 11. ἐν μέσῳ] Optime hic Dacerius a Lat. Interpr. discessit, quem Angl. secutus est. Aliquid enim designatum a Plutarcho hic necesse est, quod opponatur πρὸ δωματίου. An vero ἐν μέ-

σῳ sic simpliciter, & sine additamento, usurparit Plut. inquiri meretur. Alibi certe non memini me sic legisse. *M. D.*

P. 232. l. 9. παρδῇ] Forsan melius legatur, παρδῆν.

Ib. l. 17. Τρεβ.] In Cæs. (p. 169, 14.) prave Bruto Albino hoc tribuitur. Recte hic cum omnibus Historicis Trebonio hæ partes assignantur. Cicero etiam (Philip. II.) diserte, his verbis Antonium compellans. *Quum interficeretur Cæsar, tum te a Trebonio vidimus sevocari*. iterum, (Phil. XIII.) *Sceleratum Trebonium? Quo scelere, nisi quod te idibus Martiis a debita tibi peste seduxit?* Dacer.

P. 234. l. 10. εἴ ἀργαγῆ...] Si hæc genuina sint, respicit *mensas argentariorum* ἑταβernas a dominis derelictas, de quibus vide in Cæs. (IV. 17, 4.) *M. D.*

P. 236. l. 1. ὅπτεχίσας] A. Cod. ὅπτεχίσα. melius: & sic Steph. volebat. Sed ipsa vox, cum πολέμιον conjuncta, mihi suspecta est: quam autem aliam reponam, non succurrit.

M. D.

Ib. l. 11. ὅπ Κλωδίῳ τῷ δημαγωγῷ] Clodii a Milone occisi cadaver quomodo a plebe crematum sit, norunt qui Ciceronis pro Milone orationem legerunt. Interpres Angl. depravate admodum hæc vertit.

M. D.

Ib. l. 18. Κ. ποιητικός ἀνὴρ] Πολιτικός legendum esse putabam. Fuit enim is C. Helvius Cinna trib. pl. ut patet ex Diogene XLIV. extremo. ex App. II. B. Civ. ex Val. Max. IX. 9. Non sum nescius, Cinnam hunc a quibusdam summis viris pro eo poeta accipi qui Smyrnam poema condiderit, sitque a Catullo laudatus: qui fortassis hoc ipso loco ducti ita censuerunt. Sed quia tam multi fuerunt Cinnæ, non temere, nisi alia accedant argumenta, id affirmarim.

Xyl.

P. 237. l. 8. παρδῇ] Verior videtur Scriptura Codd. V. & A. μαρδῇ legentium.

tium. Sic usurpat supra, p. 181, 8. & in hac ipsa vita, p. 223, pen. Παρὰνδέν autem, post ἀδελφότης, absurde diceretur.

P. 237. l. 10. φερμαύοις] Rescribendum cum A. Cod. φερμαύης, ut ad φερᾶς referatur.

Dacer.

Ego malim vulgatam servare, & Ἀ-ΣΤΑΘΜΗΤΟΥΣ scribere. Sic enim elegantius videtur. Neque enim placet viri docti φερᾶς φερμαύης. Nec aliter commode, quam ad πλῆθεσι, referri potest φερμαύοις.

Ib. l. 16. κατ' ὀλίγους] Exemplum hujus locutionis desidero: magisque interea probo quod exhibet V. Cod. κατ' ὀλίγον.

M. D.

P. 238. l. 2. προσῆκεν] Mentem Plutarchi solus Interpp. assecutus est Dacerius, quæ postulat ut, pro hac voce, ΠΡΟΣΗΚΕΙΝ scribatur.

M. D.

Ib. l. 13. γράφων...] Extant etiamnum epistolæ Bruti ad Ciceronem, in hanc sententiam, inquit Xylander: at ubi inveniri possint ea verba, indicare, viro docto non erat otium. In Ed. Lambini invenies in Lib. Epist. singulari qui post decimum sextum ad Familiares excusus est, Ep. 16. *Nam si Octavius tibi placet... non dominum fugisse, sed amiciorem dominum quæsisse videberis.* Et Ep. 17. ad Atticum. *Ut jam ista quæ facit, non dominationem, sed dominum Antonium timentis sint.* Ibidem; *Sed dominum, ne parentem quidem majores nostri voluerunt esse.*

M. D.

P. 239. l. 3. Ἑλάν] Veliam Romani vocant. Cic. Phil. I. 4. Ego celeriter Veniam devectus, Brutum vidi. Consule, de hac urbe, Cellar.

M. D.

Ib. l. 6. διάθεσις] Eodem modo usurpat hanc vocem, p. 27, 16. γράφων ἢ πρὶ Ἰάλυσον ΔΙΑΘΕΣΙΝ. Servandamque hic censeo, quamvis A. Cod. ἐπίθεσις exhibeat, quæ forsitan quibusdam commodi-

or videbitur. Quærant harum rerum curiosi, num sub ἐκ τῆς Ἑλληνικῶν lateat pictoris nomen.

M. D.

Ib. l. 10. ἔπη] Il. Z. 429. & mox versu 491. Adi etiam Op. Mor. p. 252.

M. D.

P. 240. l. 14. ἑχόν] Il. Π. 849. verba sunt Patrocli morientis

P. 241. l. 18. ἐν ἐτέροις.] In Op. Mor. p. 1234. & seqq. & 1127. & seq. supra autem (l. 14.) pro ἑ, ante χιόν, mallet

tis.

P. 244. l. 5. αὐτῶν αἰτία] Scribendum αὐτῶν: vertendumque; *Quod enim servant, magis ipsis imputandum esse quam tyrannis.*

M. D.

P. 245. l. 19. μόνον ἐχί] Melius A. Cod. unico verbo, μονονεχί.

M. D.

Ib. l. pen. προσβάλλειν] Non ita mini usurpari hoc verbum: ideoque ΠΡΟΒΑΛΛΕΙΝ scribendum censeo.

M. D.

P. 246. l. 7. ἔτ' ἄδηλον] Melius forsitan legatur; ἘΝ ἄδηλον.

Ib. l. 10. προσδήκω...] Quid hæc vox valeat, non assecuti sunt Interpp. Proprie *appendicem* significat; metaphorice, hominem qui alteri se ita addixit, ut per se nihil agat. Angli *a property*, dicunt; Galli interdum *Dupe* ejusmodi hominem vocant, aliquando *Creature*. Romani *obnoxios*, Taciti præsertim ætate, appellabant.

M. D.

P. 248. l. 8. ἔξεταρχηλίαζεν] Scribe ἔξεταρχήλιζεν, ut noster alibi & reliqui Scriptores Græci solent.

M. D.

Ib. l. 17. ἢ ὅς κεῖνοι...] Vide Herod. Lib. I. p. Ed. Steph. 45.

M. D.

P. 250. l. 14. ἀπείρωτο] Melius V. Cod. ἀπείρητο. Cl. Editor etiam, ante ἐκ τῆς, ΔΕΙΝΟΝ inferendum putabat.

M. D.

P. 251. l. 3. Ὀμ.] Il. A. 259. & seqq. quos, si non meministi, legas.

M. D.

P. 251.

P. 251. l. ult. δυνάμιν ὄντα] Cui hæc displicebunt, videant, num per Codd. liceat ἈΜΕΛΟΥΝΤΑ, vel ΔΙΑΜΕΛΟΥΝΤΑ, legere. *M. D.*

P. 252. l. 2.. ἐκείνους...] Aliter hæc in Cod. A. leguntur. ἐκείνους. νῦν δὲ ἀδικίας μὴ. Unde Dacerius, credo, ait in *MS.* legi; ἐκείνους μὴ ἀνανδρείας, νῦν δὲ ἀδικίας δόξα, &c. Ego neque ἐκείνους, neque ἐκείνους probo: suspicorque scriptum fuisse a Plutarcho; ἘΚΕΙ γὰρ ΜΟΝΟΝ ἀνανδρείας, νῦν δὲ ΚΑΙ ἀδικίας δόξα, &c. *M. D.*

Ib. l. 8. ἐτέ τῶ διαλ.] Scribendum est τῶ sine accentu, ut IV. 340, 13.

Ib. l. ult. ὑποφθ.] Rescribe ocus, cum V. & A. ὑποφθέγγε]. *M. D.*

P. 253. l. 13. γινομύμων] Sic legendo, ad ὀνείρων refertur; parum commode A. Cod. γινόμενον habet, quo ad φανταστικόν refertur. quam recte, nescio. Melius certe, & sequentibus magis apte. For- san tamen melius legetur ΤΕΝΝΩΜΕ- NON. *M. D.*

P. 254. l. 11. κατεστρατοπέδωσεν....] Locus hic foedissime corruptus est. Vide Var. L. in quibus subsidii parum admodum est. In Anton. p. 85, 11. diferte, & longe aliter. ὡς... ΠΑΡΕΣΤΡΑΤΟ- ΠΕΔΕΥΣΑΝ τοῖς πολεμίοις, Ἀντωνίῳ μὴ ὀπτεταγμῶν Κασιῶν, Βρέττῳ δὲ Καίσαρ. Unde Dacerius sic refingit; κατεστρατοπέδωσεν ἈΝΤΩΝΙΟΝ ΚΑΣΣΙΟΣ, ΒΡΟΥΤΟΣ δὲ ΚΑΙΣΑΡΑ. Ego, ut in Anton. ita & hic, ΠΑΡΕΣΤΡΑΤΟ- ΠΕΔΕΥΣΕΝ legendum esse aio. Neque enim placet illud κατεστρατοπέδωσεν cum accusativo, pro *ex adverso hostis castra metari*. Certe non sic adhibet Xen. Cyrop. VII. (p. Ed. St. 107, 12.) Deinde, cum de Cæsare sermo sit, nomina- rique denuo opus non sit, ἌΥΤΟΣ ΜΕΝ ΒΡΟΥΤΩ, a Plutarcho scriptum fuisse, non dubito: & ΚΑΣΣΙΩ, δὲ Ἀντωνίῳ. A-

liquid hic vidit & Xylander; sed non omnia hæc. *M. D.*

P. 254. l. pen. κήματα] Immo vero κήμάτων, ut recte in A. legitur; postulat enim id τῶν ὀπλων, ad quod refertur. nec latuit hoc Dacerium. *M. D.*

P. 255. l. 18. πρᾶγμασιν] Melius V. & A. πρὸς ἀγμάσιν. *M. D.*

P. 256. l. 4. πλεῖον] Rescribe ocus, πλεῖον, præeuntibus V. & A. Codd. propter χρόνον quod sequitur. *M. D.*

Ib. l. 12. πάχυν] Edd. fere omnes πλάχυν prave habebant. Unde factum est ut in Var. L. observatum sit, in V. & A. πάχυν legi. Recte mutavit Cl. Editor. Ex nota ejus marginali conjicio, in Ald. etiam Ed. πάχυν legi, quam littera A designat. *M. D.*

Ib. l. 15. εἰπών] Immo, εἰπόντα, ut recte in A. Cod. legitur. *Dacer.*

P. 257. l. 3. λόγον ἀφῆκα μέγαν] Li- brum ab eo editum intelligit Dacerius; a qua sententia non admodum abhorreo. Sed obstat illud epithetum, μέγαν. *M. D.*

Ib. l. 8. ἄλλον] Edd. fere omnes, ἄλλ' ὃν habebant. quod mutandum duxi. præeuntibus Ald. Ed. & A. Cod.

P. 259. l. 1. ὁ Καῖσαρ] Melius A. Cod. ὁ καεὶς. In acie enim Cæsar non erat. Et ita emendandum esse, Xyl. monue- rat.

Ib. l. 18. ὅραν λάμποντα] Excidit, in- ter has voces, vox κράτης, quam exhibet Cod. V. & Ald. Ed.

P. 260. l. 15. ἐωρων πολλοί] Repone quod exhibent V. & A. Cod. ἐωρων πολ- λῶς: quod jampridem conjectura affec- tus erat H. Stephanus.

P. 261. l. 5.. ἔφ' αὐτῷ] A Crassone? Apagesis. Scribe ἔφ' ἌΥΤΟΥ. *M. D.*

P. 262. l. 4. ἐτρέφαντο] Optime V. Cod. ἐτρέφατο, ut max. εἰ ἐχρήσατο. *M. D.*

P. 263.

P. 263. l. 10. ἔπως ἔχῃς] Quid causæ est, cur non ἔχεις reponamus? *M. D.*

P. 264. l. 7. μαχόμενοι πρὸς τὴν χρείαν.] Melius, ni fallor, legeretur ΜΗΧΑΝΩΜΕΝΟΙ. *M. D.*

P. 265. l. 11. μοναρχιών] Scribe, μοναρχίας, uti recte in A. Cod. legitur. Quod autem ei ἐκ in Var. L. præmittitur, id inde factum existimo quia erat initium versus seu lineæ illius. Vide infra, p. 273, 10. *Ed. & M. D.*

P. 266. l. 11. Πεσαγ.] Scribendum Περαγαγών.

P. 269. l. 3. Ζεῦ]... Eur. Med. 332. *M. D.*

Ib. l. 15. ἐκπεσάμεν.] Recte V. Cod. ἐκπαισάμεν. Sic III. 328, 16. ΔΙΕΚΠΑΙΣΑΜΕΝΟΣ τὴν πολέμιον.

P. 271. l. 9. ἐλθνόμεν.] Cur Interpretum alii per futurum hoc verbum redderent, alii *studuisse* addant, ratio nulla erat. *M. D.*

Ib. l. 13. Οὐαλ. Μαξ.] Lib. IV. cap. 6. *Xyl.*

P. 272. l. 2. τὸ μέγιστον...] Recte A. Cod. τῶ, ut Πολλῶν. *M. D.*

Ib. l. 8. ἀτρεμεῖν] Immo, ἀτρεμεῖν, ut recte in V. & A. scribitur. *M. D.*

Ib. l. 10. εἰωτῶ] Pravum & hoc. Repone εἰωτῶ ex A. Cod. *M. D.*

P. 273. l. 2. τῇ φυγῇ] Melius, credo, scribetur ἘΝ τῇ φ.

Ib. l. 10. δεομένης ἔδειξε... Pro ἔδειξε, A. Cod. ἔδοξε legit. quod & Cl. Editori placebat, & mihi. Quid vero sibi vult illud δεομένης? Tolle foedum hujus & Par. Editionis mendum. In Fl. certe, in Steph. & Bas. quas ego possideo, recte δεομένης legitur. *M. D.*

Ib. l. 17. ὧν μὲν αὐτὸς ἐβόλετο... Tolerabilius videtur fore ὧς, quam ὧν. inquit H. Stephanus. Aliter, & melius, A. Cod. in quo, pro ἐβόλετο, ἐβυλάτο legitur.

Servandum est enim ὧν μὲν, ut sit quod ad αὐτὸ, quod sequitur, respondeat. *M. D.*

P. 273. l. pen. δύρειν] Mallem ἘΥΡΕΝ, ut ἀπέπειε καὶ περὶ τοῦ. Minus enim commode a δοκεῖ pendere qui faciunt, statuere, mihi certe, videntur. *M. D.*

P. 274. l. 4. αὐτοχρεα τῷ σώματι.] Forsan σώσαντι, inquit Cl. Editor. Acute sane. Retinenda tamen mihi videtur vulgata; quia passim ita σῶμα adhibet noster. *M. D.*

Ib. l. 5. οἰκᾷ μὲν Δ.] V. Cod. ἦν inferit post μὲν. Mallem ὦΝ: quod & reponendum censeo. *M. D.*

Ib. l. 8. ἡ τῷ ἀντιθέσει προῖτον.] H. Steph. per interrogationem hæc aptius lectum iri putat. Ego etiam. *M. D.*

Ib. l. 12. Πλ. ὅπως.] Ep. VII. p. 713 G. & 722 G. *M. D.*

Ib. l. 15. πολέμιον Καίσαρι] Inferenda putat inter hæc Dacerius, φίλον ὄντα: ut opponatur scilicet τῷ, ἐχθρὸν ὄντα, quod in altero membro sententiæ fuit. Ego Sophistis ista lenocinia relinquenda puto; nec a Plutarcho quæsitæ; quin potius sprete & declinata. *M. D.*

Ib. l. 16. ὥρθε πολλὰ Διονύσιον] Forsan ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ. Vide p. seq. l. 11. & 307, 13. *M. D.*

P. 275. l. 13. περὶ αὐτῶν] Hanc scripturam secutus Dacerius ad Romanos retulit. Reliqui Interpp. ΠΕΡΙ ΑΥΤΑΜΕΝΟΝ reponentes, ad Octavium; quod probo, propter ἐχθρὸν præsertim, & in textum recipiendum censeo. Vide supra, p. 206, 18. *Ed. & M. D.*

Ib. l. antep. τῷ προκειμένῳ] Comma post πρὸς δὲ τῶν tollendum. *M. D.*

P. 276. l. 1. Πλατ.] In qua id vitio ei vertebat Plato epistola, intercudit, ni fallor. *M. D.*

Ib. l. 3. τιμωρὸς ἐδείξεν...] Aut *Defensor* hic, non *ultorem*, significare voluit Plu-

Plutarchus, quum τιμωρὸν dicit ei defuisse; aut sibimet ipsi foedissime contradicit. Vide finem vitæ Dionis, p. 214. Ego hic respexisse credo ad ignavos ejus amicos, qui, cum peteretur, sibi fuga consulere (p. 213.) narrantur, ne uno quidem ei suppetias ferre auso.

ARTAXERXES.

P. 277. l. 9. Ἀρσίκας] Mutare ausus non sum: quanquam in Ctesiana epitoma Lib. XIX. Ἀρσάκης legatur. Xyl.

Ib. l. 10. Ὀάρτης] Ed. Fl. Ὀάρης. in V. autem ὁ Ἀρσης.

Ib. l. 11. πυλαίαν] In Var. L. Ed. Par. Scholium additum est ad hanc vocem, his verbis. Πυλαιαῖας, τὸς ψευδῆς, ῥόδιοι, τὸς μηδὲν ὀγιᾶς μήτε λέγοντας, μήτε περὶ τῶν. A. Vide Hesychium. Apud Suidam etiam, quod diligentiam Kusteri fugit, pro Πυλαιαῖας, ΠΥΛΑΙΑΣΤΑΣ legendum est. Vide II. 474, 18. πυλαίης ὁχλαγωγίας. Ed. & M. D.

P. 278. l. 12. ὡς... τεκῆν.] Melius habitura hæc arbitror, si deleatur illud ὡς.

P. 279. l. 2. Τισαφ.] Xenophon Τισαφέρνης semper scribit, duplici σ.

Ib. l. 13. ἐδὲ μεμν. τὴ δειήσεως, ἀλλὰ τὴ συλλήψεως] Plutarcho indigna hæc sunt. Non δειήσεως scripserat, sed ΔΙΗΣΕΩΣ. Nomen enim si non occurrit, quod quidem non memini me legere, verbum in ea re passim ab eo & ab aliis adhibetur. Sic infra, p. 331, antep. ἐλθόντα ὃ αὐτὸν ἐκέτι ΔΙΗΚΑΝ: & supra 147, 3. & p. 48, 6. ΔΙΕΙΜΕΝΟΣ ἀπηγγέλλετο.

Ed. & M. D.

Ib. l. pen. Ξεν.] Initio fere Libri primi *De Cyri Exped.* Dacer.

P. 280. l. 11. ῥόαν] A. Cod. ῥόαν. Sed nihil mutandum. Vide Pollucem, VI. Num. 80. In Op. Mor. p. 302. ubi res eadem narratur, nomen dantis reticetur; quod apud ÆL. V. H. I. 33. prave

ὁ Μίσις legitur; sed Schefferum non fugit hic Plutarchi locus, cujus Scripturam merito ut meliorem probat. M. D.

P. 280. l. 14. καθ' ὁδόν] Prave hæc a præcedentibus divelluntur, odioso interposito commate. Vide Op. Mor. 299, initio. ἐλαύνοντες αὐτὸ καθ' ὁδόν, αὐτοεργὸς ἀνδρῶν &c. res enim eadem narratur. M. D.

Ib. l. antep. εἰπεῖν ἃ βασιλεῖ βέλεα.] Melius in V. Cod. βασιλεῖ ἃ βέλεα. M. D.

P. 282. l. 5. πρὸς Κ...] Vide Diod. Sic. p. 249. & seq.

Ib. l. 9. Τισαφ.] Syennesis Diod. Sic. hæc regi nuntiasse ait, p. 250. Τισαφέρνην, cum nostro, Xen. Lib. I.

Ib. l. pen. ὑπηρετόμενος] Tolle mendum quod irrepsit in Ed. Par. & inde in hanc manavit. Recte enim Fl. & Bas. & St. ἐκτεροτόμενος habent. M. D.

P. 283. l. 4. τάφρον εὖρος ὀργυῶν δέκα, καὶ βάθος ἴσον,] Quis hæc a Plutarcho ita tradita putet? Xenophon (p. 155, 27.) εὖρος ὀργυῶν πέντε, τὸ δὲ βάθος ὀργυῶν τρεῖς. Dacer.

Ib. l. 11. ἐνεπήκοντα μυρ.] Atqui infra, p. 290, 17. cum acies concurrunt, XL. tantum myriades habuisse tradit Ctesias; & ita Diod. Sic. p. 252. & seq. qui & Ephorum testem adducit. Apud Xen. quidem (p. 155, 15.) τὸ δὲ πολεμίων ἐλέγοντο ἑκατὸν καὶ εἴκοσι μυριάδες, est. Sed rumor hic erat incertus, ad hostes a transfugis delatus. Ed. & M. D.

Ib. l. ult. Ξεν.] Vide Lib. I. a pag. 155. ad finem usque Libri. p. 161. M. D.

P. 284. l. 4. ἐκείνον.] Recte vertunt omnes Interpp. Sed integritati Græci textus nemo hic consulit. Legendum est ΕΚΕΙΝΟΣ. M. D.

Ib. l. 6. Μακεδόνων] Corrupta haud dubie vox. *Macedonum* in hac expeditione meminit nemo. Cl. Editor, ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ scribendum esse censet.

set. Ego, quamvis a Scriptura Codd. magis recedat, ἙΛΛΗΝΩΝ malim, ut mox l. 11.

M. D.

P. 284. l. 8. μὲν τὸ δυνάμει...] Melius, credo, legetur, ΜΕΓΑ ΤΩ, δύναι.

Ib. l. 18. τρεταγίας] Melius Cod. V. in quo τρεταίας legitur.

M. D.

Ib. l. pen. ὠδέντων δι' ἐκείνων] Immo ὠδέντων ὃ ἐκείνων: vel, ut recte in V. scriptum esse nunc demum video, ὠδέντων δ' ἐκείνων.

P. 285. l. 7. ὁμοῦ μέλει] Scribendum est αὐτοῦ, non ὡτοῦ.

M. D.

Ib. l. 13. καλῶς.... κακὴν ὁδόν] ΚΑΚΟΥΣ, non καλῶς, a Plutarcho scriptum hic fuisse, sexcenta apud hunc & alios Græcos Scriptores suadent. Vide modo supra, p. 250, 3. ἀπὸ ἁλλωῖο ΚΑΚΟΙ κακῶς.

P. 287. l. 1. Τισαφέρης] In MS. G. Σατιφέρηνω legitur; quod malo: inquit Dacerius. Forſan Σατιβαρζάνω. Vide not. ad p. 288, pen.

Ib. l. 14. ἐφίππιον] Melius V. ἐφίππειον. quod & p. 290. reponendum est.

M. D.

P. 288. l. pen. Σατιβαρζάνης] Videtur hoc nomen, uti & Bagoas, Eunuchorum proprium fuisse. Vide Op. Mor. p. 302, 5. & seqq. Forſan Perſarum lingua id significabat quod Græce illic voce κατακομιγῆς exprimitur.

Ed. & M. D.

P. 289. l. 6. ζητήσας] Quamvis non absurde ita scribatur, non cunctabor emendationem proferre quam acceptum iri confido. ΖΗΣΑΣ enim scribendo, longe melius & venustius hæc habebunt.

Ib. l. 13. κεφαλῶν αὐτῷ] Absurde additur illud αὐτῷ, cum cujus caput sit dubitare non sinant verba immediate præcedentia. Legendum ergo est ΑΥΤΩ.

M. D.

Ib. l. antep. ἐναχιχίλις] Diod. Sic. p. 255. xv. millia habet.

P. 290. l. 1. Φάλλων] Non V. tantum Cod. Φαλλών, sed Diod. etiam Sic. ibidem, nisi quod hic unico λ scribit, (uti

& Xen. Lib. II. p. 162, 7.) habent. Ut dubium nullum sit quin ΦΑΛΛΗΝΟΥ reponendum sit, & hic & l. 4. quamvis ibi ſileant Collectanea nostra.

Ed. & M. D.

P. 290. l. 5. Φιλοκλ.] Repone ante hanc vocem, φιλολάκων ἢ, quæ nescio quo modo exciderunt, cum in omnibus reliquis Edd. reperiantur.

M. D.

Ib. l. 14. φύγοντα] Immo, ut recte in A. scribitur, φυγόντα.

M. D.

P. 291. l. 12. ὀλέθριον] Ed. Fl. ὀλεθρον, quod mavult H. Steph. ut elegantius. Cujus sententiæ & ego lubens accedo.

Ib. l. 19. ἐδήτι χρυσῷ] Scribe, cum Ed. Fl. V. A. & G. ἐδήτι ἢ χρυσοῦ.

Ib. l. pen. δειπνῆν] MS. (St. &) G. rectius πίνειν.

Dacer.

P. 293. l. antep. Μεσαβάτης] In Ed. Fl. Μασαβάτης. quod secutus est Xyl. qui etiam observat, in Ctesiae reliquiis Βαγαπάτης legi.

P. 294. l. 1. μὲν ὃ τὸ πόλεμον δὴ ποτε...] Lacuna versuum aliquot, in textu Græco hujus & plerarumque aliarum Editionum, supplenda est ex Ed. Fl. Ald. & Bas. quibus etiam A. & G. Codd. testimonium perhibent; totusque locus sic edendus. μὲν ὃ τὸ πόλεμον, διαλυθεῖσα πρὸς αὐτόν, ἔκ ἐφάγει τὰς φιλοφροσύνας· ἀλλὰ ἢ συνέπαυσε, ἢ τῇ ἐρωτικῶν ἐκκοινωνίᾳ, συμπράττεισα ἢ παρῆσα· ἢ ὅλως μικρότατον αὐτῷ (forſan delere, satius est αὐτῷ, ut in A. fit) τῇ Στατείρᾳ μετεδίδω χρῆδος ἢ συνέιναι· μισῶσα τε μάλιστα πάντων ἐκείνων, ἢ μέγιστον αὐτῇ βελομήνῃ (Lege αὐτῇ βελομήνῃ ut recte in A. est) δύναντο. λαβῶσα δὴ ποτε &c. Quod mireris autem, hæc omnia in Latina versione habes, quorum in Græcis, quæ latus ejus claudunt, ne vestigium quidem ullum est.

Ed. & M. D.

Ib. l. 6. νικῶν] Fl. Ed. ὁ νικῶν. melius.

Ib. l. 18. ἀνδρας συνέχους] Sic in Act. Apost. VIII. 27. ἀνὴρ Αἰθίοψ, de Eunuchō

cho Reginæ Candaces prædicatur. Non videram hunc Plutarchi locum, cum Dissertationem Academicam edidi, quam Cl. Rhenferdus *Syntagmati* suo *Dissertationum de Stylo N. Test.* inferere, dignatus est. Vide pag. illius Syntagmatis 308. & seq. &, tanto post intervallo, quis ille *Solanus* sit, disce. Ita enim Latine nomen meum adscripseram, avum secutus, qui in Academia Salmuriensi Virorum clarissimorum Collega, nullis tamen ipse Scriptis publice editis claruit.

M. D.

P. 295. l. 5. Καρυάτιδας ὀρχυμύας] Qui sint *Caryatides saltantes*, docet Jac. Nic. Loensis, Epiphil. IV. 13. inquit Seberus ad Poll. IV. Num. 104. Ego ad Lucianum *de Salt.* c. 10. aliquid etiam annotavi, quod quando in lucem proditurum sit nescio. Sed a Cl. Hemsterhusio rem totam probe enarratum iri non dubito. Vide Paus. p. 91, pen. Ed. Sylb.

M. D.

Ib. l. 6. τὲς σωδεδ. στρατιώτας] Vide Lips. Excurs. B. ad III. Ann. Taciti. ubi diligentiam viri eruditissimi fugit hic Plutarchi locus.

M. D.

Ib. l. 7. ἰᾶσθ] Melius V. & A. ἰάσασθ.

M. D.

Ib. l. 13. ἐν τῇ β. ὁμότητι...] Mallem ἘΠΙ τῇ β. ὁμ.

M. D.

P. 296. l. 11. Γίγιν] In Ctesianis Eclogis est Γίγν: & avis nomen, Πωδάκη.

Xyl.

Ead. ib. ὑπεργεῖσθ] V. & A. ὑπεργῆσαι. Optime.

M. D.

Ib. l. 13. Βελιτάραν... Μελάνας] Sic Græce nomen *Belshazzar* a Ctesia expressum fuisse arbitratur Huetius, Dem. Evang. p. Ed. Par. 224. (Lips. autem 466.) pro quo Dinon Μελάνας perperam scripserit, deceptus similitudine priscae figuræ τῷ β, quæ ad figuram τῷ μ accedebat.

Dacer.

VOL. V.

P. 300. l. 2. ὀρχησάμενοι...] Laborant Interpp. sed frustra. Legendum enim est, ut recte in V. & A. scriptum est, ὄχορχησάμενοι, quod *illudens* significat, & frequenter apud Græcos Scriptores eo sensu adhibetur. Vide modo nostrum ipsum in Op. Mor. p. 1592. extrema; (ubi eadem opera cur Leonidas hic potissimum ab Antalcida apud Persas derisus sit audies.) δοκεῖ μοι, inquit, καθάπερ Ἴπποκλείδης, ὁ τοῖς σκέλεσι χειρονομῶν ἐπὶ τῇ τραπέζῃ, εἰπεῖν ἂν, ἘΞΟΡΧΟΥΜΕΝΟΣ ἢ ἀλῆθειαν, ἐφρονίς Ἴπποκλείδῃ.

M. D.

Ib. l. 5. Οὐ.] Vide Op. Mor. p. 376, 29.. ubi illud ἐ non adhibetur.

M. D.

Ib. l. 8. περσαπώλετο] Immo ΠΡΟΑΠΩΛΕΤΟ: ut recte vertitur ab Angl. & Gall. Interpp. quorum posterior observat etiam, XIV. annos intercessisse inter Pacem illam & Cladem Leuctricam; nec tamen, quod mireris, emendam esse hanc vocem monuit.

M. D.

P. 301. l. 7. ὑπόμνησιν] Rescribe ocus, ὑπόμνησις, ut recte in V. legitur.

M. D.

P. 302. l. 12. ἵππων] Equos cum auro, argento, & purpura, hic recenseri, quis ferat? Ego ΛΙΘΩΝ legendum censeo.

Dacer.

Ib. l. 19.. κατέκοπ[εν] Recte A. Cod. κατέκοπτον. Nisi forsan κατέκαπτον scribi satius est.

M. D.

Ib. l. ult. παρῆσαν] Immo παρῆσαν, ut recte in Ed. Fl. & Codd. A. & G. legitur.

P. 303. l. 10. φθονεῖν ἀλλήλοις ν.] For- san ΦΘΑΝΕΙΝ ἈΛΛΗΛΟΥΣ.

Ib. l. 17. πᾶσαν] Melius, credo, legetur, ΠΑΣΙΝ.

Ib. l. 18.. μοχθηρὰς φύσεως ἀγνῶς δ....] Quis ferat hæc? Fl. Ed. τῷ, post ἀγνῶς, habet; quo nihil sanatur. Bas. melius τῷ ante ἀγνῶς, ponit.

M. D.

P. 304. l. 17. δυσεξημ.] Genuinam esse credo scripturam Cod. V. δυσεξημέ-
ωντα legentis.

M. D.

M m m

P. 305.

P. 305. l. 10. *πενήκοτον...*] V. & A. verius; *πέμπτον* καὶ *εἰκοτον*. Ipsi enim Plutarcho *νεανίσκῳ* infra, p. 307, 11. audit, ut a Dacerio probe est observatum: qui tamen vulgatam in versione cum reliquis Interpp. retinuit. Humphr. Prideaux reginæ filium cum statuat, (ad an. Ante C. 360.), quam mortuam esse paucis post initium regni Artaxerxis annis censere videtur (Vide ad an. 401.) vulgatæ lectioni faverit necesse est. Rem in medio aliis disceptandam relinquo.

Ed. & M.D.

Ib. l. 14. *Φωκία*] Recte V. & A. *Φωκαῖς*: vide Steph. v. *Φώκαια*. *M.D.*

P. 306. l. 7. *πρὸς ἐλθόντα*] Manavit ex Par. Ed. in hanc mendum typographicum, ex utraque tollendum. In illa enim, *πρὸς ἐλθόντα* palam mendose scribitur. Reliquæ omnes *πρὸς ἐλθόντα* habent. quod & ipsum quidem pravum est, sed genuinæ lectionis vestigia habet certissima. Scribendum est enim, *ΠΡΟΞΕΛΘΟΝΤΑ*. qua voce utitur & Lucii. in *Philop.* c. 6. *M.D.*

Ead. ib. *διελάσαντα*] Melius videtur *διεξελάσαντα*, quod in Cod. V. legitur. *M.D.*

Ib. l. 15. *Ἀνείτιν*] Apud Paus. (p. 98, 31.) fuisse dicitur in Lydia Templum *Ἀρτέμιδος* *Ἀναίτιδος*, quam eandem putato. *M.D.*

P. 307. l. 1. *Ὀρόντη*] *ὈΡΟΝΤΗ* scribi debere patet ex Diod. Sic. Lib. XVI. *Xyl.*

Ib. l. 13.. *τὸ μὲν αὐτὸ*] Scribe, cum A. Cod. *εἰ τὸ μὲν αὐτὸ*. Exciderant autem in Impr. ante Steph. verba quæ a priore *πρὸς ἐλθόντα* incipiunt ad posterius usque, solemni librorum & proclivi lapsu.

Ed. & M.D.

Ib. l. pen. *ἀνάγκη*] *Ἀνάγκη* postulat sententia: & ita in A. recte scribitur. *M.D.*

P. 308. l. 5. *κυπεργία*...] Merito su-

spicatur Dacerius, ex Poeta aliquo desumpta esse hac verba. Eiusdem Sophoclis esse puto, cujus priora, l. 1.

M.D.

P. 311. l. 2. *δύο καὶ ἐξήκοντα*] Diod. Sic. (p. 226. & 400.) XLIII. tantum annos regnasse, ait. XLVI. ei tribuit Humphr. Prideaux.

Ed. & M.D.

A R A T U S

P. 312. l. 3.. *διατίθεσθαι*] Immo *ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ*, ut jampridem monuit H. Steph. Nihil enim est aliud est a quo *παρομιάν* regi possit, nisi ita scribas. Sic IV. 234, 10.. *λόγον ὅτι τῇ συκλήτῳ ΔΙΑΘΕΜΕΝΟΥ*. *M.D.*

Ib. l. 9.. *ὑποδυομένης... ἀρεταῖς*] Non ita construi solet hoc verbum in hac significatione. Luci. *Peregr.* c. 18. *φιλοσοφίαν ὑποδυομένην τινα*. In *Δεσπ.* 3. *τένομα τὸ μὲν ὑποδυομένοι*. Scribe itaque & hic *ἈΡΕΤΑΣ*. *M.D.*

Ib. l. pen. *ἀκούσας... λέγοντας*] Aut mutanda hæc, aut (l. 11.), pro *ὃ γε*, legendum *οἷς γε*. quorum posterius magis placet. Verba Pindari a verbis nostri discriminanda aliis relinquo. *M.D.*

P. 313. l. 2. *τὸς ἡμέρας...*] *Apagesis*. Scribe *τὸς ἡμέρας*, ut recte in Fl. & Bas. legitur. *M.D.*

Ib. l. 8. *βέλτιστον ἦν*] A. Cod. recte, *βελτίω αὐτὸν ἠγείδης*. *M.D.*

P. 314. l. 10. *αὐτὸ καὶ τὸ σκαφίον*] Vide Theocr. Id. IV. 10. & Schol. Sed præsertim Casaub. Lect. Theocr. p. 55. & seqq. Op. Mor. p. 1420, 3. *σκαφεῖον* scribitur: rectius. *M.D.*

Ib. l. 17. *Πασίαν*] Pag. pr. l. 16. *Πασίαν* habes. Etiam hic scribendum *ΠΑΣΕΑΝ*. uti & apud Paus. monente *Xyl.* legitur.

P. 316. l. ult. *πρώτη* *Ξ. ἡβ. α.*] Meliorem verborum ordinem exhibet A. Cod. *Ξ. πρώτη*. *M.D.*

P. 317.

P. 317. l. 10. *περσελθών*] Immo ΠΡΟ-
ΕΛΘΩΝ. Vide IV. 260, 7. & Not.

M. D.

P. 318. l. 2. *σωθήματα*] Recte Cod.
V. *σύνθημα*.

Ib. l. 4. *ἀνίεις εἰς τὴν πορείαν*] Delendum
censeo illud *εἰς*.

P. 319. l. 7. *αὐτὸν ἀγλ.*] Scribe *πρὸς αὐ-
τὸν*: ut in A. Cod. legitur.

M. D.

P. 320. l. 14. *ὑπο* N.] A. Cod. melius
ἐπὶ N.

M. D.

Ib. l. ant. *ὑπ' αὐτῆς*] Idem Cod. *ὑφ' αὐ-
τῆς*, melius.

M. D.

P. 321. l. ant. *ἀλλ' ἢ*] A. Cod. rectius,
ἄλλω ἢ.

M. D.

Ib. l. ult. *καὶ κρύφα*] Delendum vide-
tur illud *καί*.

P. 323. l. 5. *Ἀδρίας*] Lege ἈΝΔΡΙΑΣ,
id est, in Andro insula, circa Andrum civitatem. quod patet ex eo, quod postea cum servis dicitur in Euboeam trajecisse, qui fuit e regione Andri insulæ & vicina.

Palm.

Forfan ἈΚΤΙΑΣ. Vide 354, 8. & Diod. Sic. p. 348. apud quem urbs Euboeæ ita vocatur.

P. 324. l. 1. *Μελάνθω*] Ita scribitur iterum l. 9. Verum apud Diog. Laert. in Polem. *Μελάνθιος* dicitur: & ita Plin. XXXV. 7.

Ib. l. 17. *διείληφεν*] Immo *διήλειφεν*, ut recte in V. Cod. scriptum est.

Dacer.

At vide 394, 11. & Op. Mor. 615, 13. & 641, 17. ubi *διαγράφω* id significat quod hic voluit; & an non ita etiam hic scripserit, perpendito.

P. 325. l. 8. *ἄποδ. ὅ*] A. Cod. *ἄποδ. γάρ*. Optime.

Ib. l. pen. *Δαίμον' ἴσον*] Ante Stephanum in Impr. erat, *Δαίμονι σῶ*. Forfan leg. ΔΑΙΜΟΝΙΗΝ. Adjectivum certe postulare videtur *τε*, quod proximæ voci *δείαν* additum est.

M. D.

P. 326. l. 11. *ὅλως*] A. Cod. *ὅλθ*. quod

elegantius & verius puto.

M. D.

P. 326. l. 15. *διαπύρεσι*] Salvinius ΔΙΑΠΥΡΩ, legere jubet. quod Dacerio plene satisfacit; non mihi. A. Cod. *ἐρω-
σι* habet. Sed de *τοξοδρομίας* laboro.

M. D.

Ib. l. ult. *ὀναιτωρ ὃ ὕστερον*] Polybius, qui ex Arati commentariis suam contexuit historiam, VIII. annos intercessisse ait inter primum Arati & secundum hoc Imperium.

Dacer.

P. 329. l. 3. *ἐπεχέρησε τῇ πατρίδι*.] Recte A. Cod. *τῇ περὶ ἑα*. Satis enim indicavit, totis duabus præcedentibus paginis, *invadendæ arcis hujus consilium* ea voce notari. quod a Dacerio hanc lectionem rejiciente animadversum non esse miror.

M. D.

Ib. l. 15. *ἀναπαῖτε τὰς β. περὶ ἑα*] *Πε-
ξας* habet A. Cod. quod malo, donec aliam pro *ἀναπαῖτε* vocem MSS. exhibeant.

M. D.

P. 332. l. 5. *φόβον...κατέχεν*] Immo *παρέχεν*, ut recte in A. Cod. legitur. Vide IV. 443, 7.

P. 333. l. 9. *ὑπολαβῆσα*] Repone *ὑπο-
λάμπυσα*, quod exhibet A. Cod. Dacer.

Servari potest vulgata; ut supra 308, 18. *τὴν αὐλαίαν ὑπολάβων*.

M. D.

Ib. l. 14. *τὸν αὐτὸν τρέβον*] V. Cod. *τινὶ αὐτῷ*. Melius, credo, legetur, *τὴν ἈΥ-
ΤΗΝ*.

M. D.

P. 336. l. pen. *ἄλλω τ. μεγ. μέρῃ*] Vide, num ΟΛΟΥ, pro ἄλλω, mecum hic malis.

M. D.

P. 337. l. 1. *ὄρων τε*] A. Cod. melius, *ὄρων δέ*.

M. D.

Ib. l. 6. *ζημία...ὑπῆσαν*] Melius, ni fallor, V. Cod. *ἐπῆσαν*.

M. D.

P. 338. l. 8. *Ἀρ. διαίτης*] Hinc emenda nomen hoc in Op. Mor. 1399, 5. prave in *Ἀριστόδημῳ* mutatum.

Ib. l. 14. *μέταυλον*] Sic scribit iterum in Op. Mor. 1242, antep. ubi eleganter

Mmm 2

de

de Epiglottide usurpat hanc vocem. Aliter V. Cod. nempe, μέσσωλον. Quæ verior scriptura videtur. Apud Pollucem neutra harum comparet. Varie apud Auctores scribitur. *M. D.*

P. 338. l. 15. δύρα καταρράκλῃ] De eadem re loquens, in Op. Mor. l. c. ὁπρ-
ράκλῃ δύραν vocat. Melius, ni fallor. De καταρράκλῃς, vide hoc Vol. 142. & 339. 3. *M. D.*

P. 339. l. ult. γεατοπέδω] Forſan γε-
πῶ.

P. 340. l. 1. Χάρητα ποτ.] Hic fluvi-
us a Geographorum veterum nullo memo-
ratur. Sed Strabonem audi, p. 370 C.
de regione in qua Argos situm erat. Τῆς
τε χῶρας κοίλης ἔσσης, καὶ ποταμοῖς διαρρεο-
μῆς, &c. *M. D.*

Ib. l. 14. ἀναμαχ.] Qui hanc vocem
sollicitabit, sciat sibi etiam emendandum
aliud nostri locum, p. 175, 1. & Diod.
Sic. qui eadem utitur, p. 254.

Ed. & M. D.

P. 341. l. 17. Ἀγίαν] Forſan Ἀγιν,
quem paulo post audies in hisce Achæo-
rum rebus immisceri: p. 343, 17. &c.

Ib. l. pen. χαρῆζομῶν] ΚΕΧΑΡΙΣ-
ΜΕΝΩΣ scribendum cenſeo; ut IV. 295,
11. ἐπολιτεύοντο ΚΕΧΑΡΙΣΜΕΝΩΣ. *M. D.*

P. 342. l. 10. Λυσιάδῃ] Recte scribi-
tur hic: prave in Ed. Fl. & IV. 320, ult.
ubi Vide Not. Prave etiam in Op. Mor.
979, 17.

Ib. l. ult. μετεκόσμησεν] Repone μετε-
κόμισεν, quod exhibent Var. L. incre-
pante hic satis acriter Dacerio, qui non
tam severe ista exigere solet.

P. 343. l. 7. ἤρχε μῦ] Abundat illud μῦ.
A. Cod. recte tantum ἤρχεν habet. *M. D.*

Ib. l. 13. φύσιν] Immo πύσιν, ut in A.
Cod. legitur. *M. D.*

P. 344. l. 8. Πελλ.] Melius scribetur
Πελλῶν. Sic tamen iterum p. seq.
l. 3.

P. 344. l. 17. αὔτη] Mallem αὐτή.

P. 345. l. 14. καὶ δυνάτῃ] Malo δυνα-
τῶν, quod præfert A. Cod. *M. D.*

P. 346. l. 10. καὶ ἐλπίδα] V. & A. me-
lius, καὶ ἐλπίδων. nisi mavis cum sequen-
tibus jungere. *M. D.*

Ib. l. 14. Ἀντίγ... Δημητρί.] Antigo-
nus hic, ejus nominis secundus, cognomine
Gonatas, filium habuit Demetri-
um, itidem secundum, qui X. annos
regnavit. Quæ ideo monere operæ pre-
tium esse duxi, ne quis de Demetrio Po-
liorcete, & patre ejus cogitet; qui etiam
Antigonus a quibusdam vocatur. *M. D.*

P. 347. l. 17. ἀπόχεσιν] Immo, ut recte
in A. Cod. legitur, ἀπόθεσιν. *M. D.*

P. 348. l. 1. τὰ πρὶν. παλ.] De his
cum antea nihil dictum fuerit, delendus
est articulus.

P. 349. l. antep. πολίτας] Melius le-
getur ὈΠΑΙΤΑΣ. ut sequentia suadent.
p. seq. l. 6.

Ib. l. ult. αὐτὸν] Scribendum videtur,
αὐτόν.

P. 350. l. 7. ἀνεπλ.] Melius A. Cod.
ὀνέπλησαν. *M. D.*

Ib. l. ant. ἀπίθανον.] Forſan, πρίθανον.

P. 351. l. 5. κοινόν, ἀπεγνώκει] Hiulca
hæc restituit A. Cod. κοινόν. εἰ δὲ ἀπ.

Ib. l. 8. Γαλατ.] Αἰτωλικὸν legen-
dum suspicor. Dixi jam ad IV. 404, 1.
M. D.

Ib. l. 13. ἤξιον] Recte habet hæc vox.
Sed male vertitur a Lat. Interp. qui, pro
tertia plurali, primam singularem fecit.
Id enim hic agitur, ut quid Arato vitio
verterint cives sui, narretur. Certe, si
quid mutandum sit, ἈΞΙΟΝ legendum
esset, ut l. 7. pag. seq. *M. D.*

P. 353. l. 4. ἄνω] Forſan ἄφνω.

P. 354. l. 1. Ἀπολλ.] Melius A. Cod.
Ἀπολλώνιον. *M. D.*

Ib. l. 11. οἱ πολλοί] V. εἰ π. quod ge-
nuinum ut putem facit quod sequitur
μοχ,

μοχ, ἔρημ. & ἄπορ.

M. D.

P. 354. l. 15. σωετρ.] A. Cod. recte σω-
τετεμμυ.

M. D.

P. 355. l. 8. δέξατο] In V. δέξεται est;
quod mihi elegantius videtur. M. D.

P. 356. l. 14. μηδὲν ἀργόν...] Cor-
rupta hæc esse, palam est. Desideratur
enim comparativus aliquis, a quo Ἀχαι-
ῶν &c. pendebant. Forsan ΜΗΔΕΝΟΣ
ἤΤΤΩ. M. D.

P. 358. l. 6. πειδόν[α] Immo πειδών.
Vide Var. L. M. D.

Ib. l. 16. φαν. τε] Lege φ. γε.

Ib. l. ult. διακείδ[ς] Immo διακείδς, ut
recte in V. & A. legitur. In margine
G. etiam διοικείδς scriptum esse, testis est
Dacerius.

P. 359. l. 13. ἐρατειή M.] Il. B. 607.

M. D.

P. 360. l. 7. Δυμαίων] Prave antea in
omnibus legebatur Κυμαίων. quod, mo-
nente Xylandro, mutare non dubitavi.

P. 362. l. 6. πολιτικάς] Melius V. &
A. Codd. Ἑλληνικάς. M. D.

Ib. l. 11. πόλεων] Corrupta haud du-
bie vox. Lege, ΠΟΛΛΩΝ.

P. 363. l. 4. Ἰθωμάταν] A. Cod. Ἰθώ-
μαν, hic & infra, habet. Strabo, qui
arcem hanc describit Lib. VIII. (p. 361
D.) Ἰθώμω, foeminino genere vocat. Poly-
bius vero Ἰθωμάτην. Ed. & M. D.

Ib. l. 8. Φαρίω] Prave apud Strab.
l. c. in Impr. Φαληρόδς dicitur hic Deme-
trius. MSS. Strabonis Codd. recte Φά-
ρι. habent. Vide ad eum locum Ca-
sauboni Notam. Hic autem prave V.
& A. Φαληρεῖ habent. Illyricorum dux
erat Pharius ille Demetrius, de quo, mo-
nente Dacerio, multa Polybius. M. D.

Ib. l. 12. περσάλοι] Immo, ut recte
in V. & A. legitur, περσάλοιοι. M. D.

P. 364. l. 14. αὐτόν,] Prave. A. Cod.
optime αὐτός habet.

Ib. l. 16. μεγ. γάρ] Melius legeretur,
μεγίστῳ ΓΕ. M. D.

P. 365. l. 3. ἐν ἀδύλῳ τρώπῳ] Forsan
delendum est illud ἐν.

Ib. l. 9. δινύλα] Haud ita scripsisse
Plutarchum arbitror; sed potius διενύλα,
ut passim. Vide modo in vicinia, p.
367, 3.

Ib. l. 19. αἶεν] Pro hac voce, A. Cod.
αἶρεν habet. Et sane verbum desideratur
in hac sententia. Sed ΑΙΠΕΝ potius
scribendum videtur, qui Doricus infiniti-
vus est, pro vulgari αἶρεν. M. D.

P. 366. l. 9. θυπόλ[ος] Poeticam esse
vocem censet Pollux, l. N. 14. sed hinc
fatis patet, apud Dores vulgarem fuisse.
Poetæ tamen de aliis etiam usurpant.

M. D.

Ib. l. 14. ταῖς ἡμ. ἐκ. ἐξοσιέμενοι] Forsan
rectius legatur, ταῖς ἡμέραις ἐκείναις.

P. 367. l. 12. κατετρ.] Κατέτρην V.
& A. melius. Idem Codd. prave, ante
hanc vocem punctum tollunt. M. D.

G A L B A.

P. 368. l. 4. καθάπερ ἑρρωμῶν σῶμα...]
Corruptum hunc locum esse, palam est.
Corpus enim *organicum*, quale vox σῶ-
μα designat, quo validius est, eo minus
ut quiescat, & motum extrinsecus sibi
communicandum expectet, efficies. Cl.
Editor ΠΕΠΗΡΩΜΕΝΟΝ, pro ἑρρωμῶν,
scribendum putat: ut significetur, non
mutilum tantum, quæ vulgaris est signi-
ficatio, sed *oculis captum*; quo sensu
adhibet noster Il. 144, 17. & fors. IV.
92, 17. Et animadvertere jubet, quid in-
fra (p. seq. l. 4.) & Op. Mor. p. 317. de
exercitu sine duce dictum sit. Ego aliquid
amplius ulceris subesse reor; &, pro ἑρ-
ρωμῶν σῶμα, *instrumenti Musici* speciem
aliquam potius fuisse a scriptore hujus
vitæ nominatam: nisi fors. mavis Ε-
ΝΑΡΜΟΝΙΟΝ σῶμα generaliter dictum
ab eo fuisse; vel simpliciter ΑΙΝΟΥ-
ΜΕΝΟΝ. M. D.

ab

P. 368. l. 11. φουσ. γγυν.] Recte B. Cod. φύσεως τε γ.

P. 369. l. 10. Φερ.] Alexandrum; de quo in Pelopida multa. Mirum ni hic Ἀλέξανδρον exciderit, librariis similitudine vocis ἀρξάντα, quæ sequebatur, deceptis. *M. D.*

Ib. l. pen. ὥσπερ ἔρηται] Hinc patet, Vitam hanc partem tantum esse Operis cujus caput interierit, XII. Imperatorum Rom. vitas forsan complectentis. *Ed. & M. D.*

P. 370. l. 6. τῷτο γδ] Immo τῷτο ΓΕ. *M. D.*

Ib. l. 15. Κάτλη] De hoc Catulo, vide nostrum II. 229, 17. & Suet. Galb. 2. cum Not. 2. *Catulus Capitolinus.* *M. D.*

P. 371. l. 5. ἐπίτροπος ὦν] Stare hæc scriptura non potest. Non enim *Procurator* erat Galba. Forfan, pro his duabus vocibus, ἘΠΙΤΡΟΠΩΝ legendum est; delendumque ἐκείνων. *Ed. & M. D.*

P. 372. l. 3. Ὀβίνι.] Scribendum Ὀύνι. Vide Suet. Galb. 14. *T. Vinus.*

Ead. ib. στρατιωτικῷ] Forfan ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ.

Ib. l. 4. μανέντων] Sola Par. Ed. ante hanc ita prave scribit. Reliquæ, & B. Cod. μρόντων habent. Sed cum Lipsio, ὈΥ μρόντων legendum est, aut potius, ΜΗ μρόντων. *Nam qui deliberant, desceverunt:* inquit Tacitus. De emendatione monuerat jam Dacerius.

Ed. & M. D.

P. 373. l. 1. πέρρησιν] Suspecta mihi hæc vox. ΠΡΟΦΑΣΙΝ mallet; quod facile a librariis sic mutari potuit. Et ita legisse videtur Lat. Int. aut πέρρησι. Sed hoc magis a scriptura Codd. recedit. *M. D.*

Ead. ib. δεομύων] Melius legetur, δεομύων.

Ib. l. 5. ὄντας] Scribendum videtur potius, ὄντας. Vide IV. 476, 11.

Ib. l. 7. Μαῦρ.] Interpp. pro *Mauro*, recte *Macrum* reposuerunt; Clodius enim Macer is vocatur apud Suet. in Galb. c. 11. & recte infra scribitur p. 380, 3.

Ib. l. pen. μεταβ.] Scrib. METABΑΛΟΥΜΕΝΩΝ.

P. 374. l. 2. Κολωνίαν] *Cluniam* Xyl. vertit.

Ib. l. 5. Σικελός...] *Icelum* legere jubet Lipsius, ad Tac. Hist. I. 13. quod nomen ei Liberto fuisse ex Suet. & Tac. constat. Σ accessit ex vocis præcedentis fine. *M. D.*

Ib. l. 15. Ὀβίνι. Τίτ.] Fl. Ed. & Ald. I. Ὀυτίτ. Ald. II. ὁ Τίτ., quod secutus est Xyl. Prave B. ἔ Τίτ. Occurrit iterum infra, p. 377, pen.

Ib. l. 18. Ούικελλ.] *Icelum* Suetonius vocat: c. 14. & ita hic scribendum est.

P. 375. l. 3. ἐνόως] Forfan ἐνοικίως.

Ib. l. 12. ἐαυτόν.] Melius legetur, αὐτόν.

P. 376. l. 9. ἔ καλλις.] *Callisto* recte vertunt omnes; nec quisquam tamen Græca mutat. Vide Tac. Ann. XI. 29. Et Lips. Not.

Ib. l. 14. αὐτῷ] Melius scribetur αὐτῷ. *M. D.*

Ib. l. 17. Ποππαῖον] Scribendum esse Ποππαῖον, observavit jam pridem (ad Suet. Ner. c. 28.) Casaubonus. *Sabinam* dixerat Nero, cum uxoris loco duxit. *M. D.*

Ib. l. pen. ἔ παρέκει κ.] Recte vir doctus, apud Dacerium Grivæus dictus, pro παρέκει ΤΑ ἘΚΕΙ reponit. Vide p. 379, 9. At quod Dacerius addit, nihil excidisse aliud, non probo. particula enim ἔ, præter lacunam ipsam, satis indicat aliquid aliud intercidisse. Verbis quæ exciderunt significatum puto, qui

Neronis supellestilem ad Galbam deferret. Vide 378, 8. & 379, 9. *M. D.*

P. 377. l. ult. κωλύειν] Scribendum est ΚΟΛΟΥΕΙΝ. *M. D.*

P. 378. l. 7. Δεραπείας ἡλίκης... Idem qui supra Grivæus, ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ἢ ἐκ ΤΩΝ Ν. reponere jubet: quod non immerito Dacerius laudat. Vide tamen, num' ΑΥΛΙΚΗΝ Codd. habeant; & a. di p. 18, 10. *M. D.*

Ib. l. 11. καὶ κομψότητα... Quid Interpp. dicant audio. Sed neque eorum sententia placet, nec Græca quid sibi velint assequor. Forsan legendum est, καὶ ἈΚΟΜΨΟΤΗΤΑ ΜΕΓΑΛΩΝ ἀπαξίσσαν ἈΤΤΗΝ. *M. D.*

P. 379. l. 11. δορυφ. ἐπ.] Sic vocant Græci, quos Romani *Præfectos prætorii* dicebant. Vide Suet. Galb. c. 14.

Ib. l. 17. πεμπτόν ἔδ' δέιν] Quis hæc ferat? Dele illud δέιν. *M. D.*

P. 380. l. 8. ἀλλὰ πολλοί... Hiulca hæc videntur & corrupta. Forsan, τὴ Γάλβα inferendum post πολλοί, delendumque infra nomen illud. *M. D.*

P. 382. l. 2. δι' αὐτὸν] Recte vertunt Lat. & Gall. Interpp. quasi scriptum esset δι' ΑΥΤΩΝ. ita enim legendum est. *M. D.*

Ib. l. 8. Τερτ.] Fl. & Ald. I. Τερπιλιανός, hic & infra, l. 10. & p. 384, 10. Melius. *Turpilianus* enim dicebatur; uti recte Xyl. vertit: scribendumque ΤΟΥΡΠΙΛΙΑΝΟΣ. Vide Tac. Ann. XIV. 39. XV. 72. & Hist. I. 6. *Ed. & M. D.*

Ead. ib. Μακρόνα] Scribe ΜΑΚΡΟΝ. & vide supra, ad 373, 7.

Ead. ib. Φονήιον.] Scribe Φονήιον. & vide Suet. Galb. c. 11.

Ib. l. 15. ἔτοι... Vide Suet. Galb. 12. & Casaub. Notam. Major solito illa legio erat, ex qua *milibus* aliquot trucidatis, teste Tac. (H. I. 6.) & Dione, (qui VII. M. habet) decimatisque reliquis, *re-*

manebat tamen fatis ampla. Tac. H. I. 31. Forsan hic, pro παρόντι, ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΕΣ legendum est. *M. D.*

P. 383. l. 8. Κάνα] Alio accentu scribitur, Op. Mor. 1407, 27.

Ib. l. 9. αὐλ. αὐλῶ] Mallem αὐτῶ. nisi malis ΚΑΛΩΣ pro αὐλῶ. *M. D.*

Ib. l. 11. χρυσῆς τινὰς] Suet. c. 12. *Denarios quinque* dedisse ait, quos argenteos esse volunt. Sed Neronis tempore Denarios aureos excusos fuisse tradit Arbuthnotus, in Libello Anglico curioso quem de Mensuris Ponderibus & Nummis edidit; horum XLV. Libram unam æquabant. *M. D.*

Ib. l. 15. ἐφήμεροι καὶ σατ... Vide Tac. H. I. 20. & Casaub. ad Perf. III. 62. & Nostrum I. 354, 12. *M. D.*

Ib. l. pen. Ἡσιόδ.] *Ἔργ.* 366. *M. D.*

P. 384. l. 1. ἐνεπίμπλα] Melius B. Cod. ἐνεπίμπλατο. *M. D.*

Ib. l. 13. περδιδές] B. Cod. melius, περδές. *M. D.*

Ead. ib. ἀπραχόν] Immo ΑΠΡΑΤΟΝ scribendum: quod a nemine observatum esse miror, *M. D.*

Ib. l. 16. ἐπλήχθη] Melius B. Cod. ἐπεπλήχθη. *M. D.*

Ib. l. 18. ὤχαιτ.] Ald. II. & Xyl. recte ὤχαιτεμύς. *M. D.*

P. 385. l. 3. ὤχιδ' ἔρραον] Melius scribetur, unico ῥ, ὤχιδ' ἔραιον: ut III. 320, 1. Qua de re vide Not. ad Poll. V. Num. 56. *M. D.*

Ib. l. ant. ἀξ. αὐτῶς] Scrib. est αὐτῶς. *M. D.*

P. 386. l. 4. Οὐκ ἄξιον.] Prave. Optimeque factum ab Interpp. est, qui illud ἐκ in εἰ mutantes, *si dignus est* reddiderunt. B. Cod. Edd. Fl. & Ald. I. non agnoscunt ἐκ. Ald. II. & Bas. εἰ habent. *Ed. & M. D.*

Ib. l. 15. ἔτως] Melius scribetur ὄτος. *M. D.*

Ead.

Ead. ib. Πομπαίας] Bas. Ed. ubique Πομπαίας recte, scribit: & ita Intt. omnes. Vide supra, 376, 17. *M.D.*

P. 387. l. 15. αὐτός] Mallem αὐτῶς. *M.D.*

P. 388. l. 1. τὸ δ] Legendum, τό γε. *M.D.*

Ib. l. 6. Σικ.] *Icelum* vertunt Xyl. & Dacer. Vide supra ad p. 374, 18.

Ib. l. 7. ὁσάκις...] Mevio Pudenti hoc tribuit Tacitus (H. I. 24.) sed cum nostro stat Suet. Oth. 4. *M.D.*

Ib. l. 19. αὐτὸν] Ita Edd. omnes, & Angl. & Gall. Interpp. At Crus. & Xyl. *seipsum* vertentes, αὐτὸν legi voluerunt; & ita in Fastis Consularibus habetur.

Ed. & M.D.

P. 390. l. 15. Δολ.] Corn. Dolabella, de quo infra, 402, ult. & Tac. I. 88. *M.D.*

Ib. l. 17. Κρητίωνος] Fl. Ald. utraque, & Bas. Κρητίωνος. Omnes Interpp. *Pisonem* faciunt. Prave. Legendum enim est ΣΚΡΙΒΩΝΙΟΥ, ad quam scripturam propius accedit B. Cod. Κρητίωνος. legens. Audi Tacitum, Hist. I. 14. *Piso M. Crasso & SCRIBONIA* genitus, nobilis utrinque. Ad quem locum recte etiam observat Lipsius, corrigendos esse Plutarchi in hac Vita Codd. Vide etiam Suet. Tib. 25. Sen. Epist. VII. 1. & Lips. Excurs. E. ad Tac. Ann. II. De Crasso autem, H. I. 14. & IV. 41. *M.D.*

P. 391. l. 14. Πτολ.] *Seleucus* dici videtur a Suet. Oth. 4. & 6. *M.D.*

P. 392. l. 1. Ἰτέριον... ὀπίων... τεσσενάριον...] Hunc locum sic restitue, ut apud Constantinum recte scribitur. ΟΥΕΤΟΥΡΙΟΣ... ὀπίων... ΤΕΣΣΕΡΑΡΙΟΣ... ΔΙΑΓΓΕΛΩΝ (unica voce, &) ΔΙΟΠΤΗΡΩΝ. Et vide Lipsium ad Tac. Hist. I. 25. qui ita locum in eo Lexico legisse videtur, cum in nullo impresso, aliter quam in hoc, editum esse, mihi compertum sit. *Ed. & M.D.*

Ib. l. 5. πᾶσιν] Corrupta haud dubie vox. Cl. Editor, γάσιν reponendum esse arbitrabatur; quo sensu ea vox occurrere ei videbatur IV. 478, 15. & apud Vell. Pater. Lib. II. p. ei 66. *omnibus STATUM concupiscentibus*; vel ΤΩΝ ΠΑΣΩΝ. Ego ΠΑΣΩΝ scribendum censeo; ut III. 316, 17. εἴκοσι τὰς ΠΑΣΑΣ. Sic enim solet numero addi. *M.D.*

Ib. l. 11. ἐκ κεφαλῆς] Hæc verba omnes vertunt *in cervicem* vel *caput* Imperatoris: cum de *parte extorum*, quam *caput* vocabant, intelligenda sint. Sic loquitur & II. 261, 8. Vide III. 132, 14. ἡ λοβὸν ἐκ ἑχονῖα ΚΕΦΑΛΗΝ. Vide etiam III. 474, 4. Erat autem, secundum Pollucem, II. Num. 220. τὸ παχύτατον τῷ πωλίῳ. *M.D.*

Ib. l. 17. πωλίταις] Vox haud dubie mendosa. In reliquis πολίταις est. πωλίταις volebant legi, qui verterunt *venditoribus*; quod ab omnibus Interpp. est factum, si Dacerium excipias, qui *Architectis* reddidit. Forsan deceptus est scriptor hujus Vitæ voce Latina *Redemptoribus*; quam a Tacito etiam hic adhibitam video; Hist. I. 27. *Expectari eum ab Architecto & REDEMP-TORIBUS... Otho causam digressus requirentibus, cum emi sibi prædia vetustate suspecta, eoque prius exploranda finxisset, &c.* Nisi mavis statuere eum, ut Athenis, ita & Romæ, magistratum fuisse qui ei rei præesset, existimasse, qui Latine *Redemptores* dicerentur; ut apud illos Πωλίταις. *M.D.*

Ead. ib. ἡ Τίβ.] Inter has voces lacuna est in Fl. & Ald. I. Nihil tamen illic excidisse, Taciti verba ostendunt (l. c.) *innixus servo, per Tiberianam domum in Velabrum, inde ad Miliarium aureum, sub ædem Saturni pergit.* Et Suet. Oth. 6. *Architectos... vanalem domum inspecturus.* *M.D.*

P. 393.

P. 393. l. 4. φορεαφ.] Displicet hæc vox. Mallem φορειοφόρες, quamvis neutram alibi observare me memini. *M. D.*

Ib. l. 10. ἀφῆκεν] Forſan, ἐφῆκεν. inquit Cl. Editor. Sed vide 11, 8.

Qui in Græco Μαρτιάλιϑ, cum a Tacito Julius *Martialis* dicatur, emendari decebat hanc Scripturam. Tac. Hiſt. I. 27. *M. D.*

Ib. l. 15. ἀλμυρῶς] Corruptam hanc vocem arbitror; ſed quam reponam non invenio. *M. D.*

Ib. l. pen. Βαϕ.] Βιϕανία ſcribendum eſt; *Vipſanii* enim *Porticus* a Romanis vocabatur. Vide Tac. c. 31. *Vipſanii in porticu tendentes.* *M. D.*

P. 394. l. 4. Ἀττικῶ] *Atticum* Tacitus vocat; c. 35. quem merito ſecutus eſt *Xylander*.

Ib. l. 11. τερπαίαων.] Alio accentu in aliis legitur, τερπαία. De τερπήωνει & ἀέρεα, vide I. 130, 15. Sed alibi non occurrit τερπαία; quod quidem aut ipſe obſervarim, aut ab aliis obſervatum viderim. Scribendum cenſeo, τερπαίω.

Ib. l. 18. Αἰτιλλίω ὃ Σερκέλλωνϑ.] *Atilium Vergilionem fuiſſe tradunt*; inquit Tac. c. 41. unde hanc Scripturam emendare decet.

P. 395. l. 2. Ἰνδιτρϑ.] Omnes ante Steph. Editiones, Ἰνδιτρων habebant. *Cruſerius Denſum* vertit, ſecutus Tacitum, c. 43. *Ed. & M. D.*

Ib. l. 6. ὑφεῖς τὰς ἰγνύας] *Constantini* Lex. (v. ἰγνύα & ἰγνύς) τυφθεῖς legit: quod & in Baſ. Editione extare video. Recte. *M. D.*

Ib. l. 8. K. λάκκον] Unico & ſcribi decebat; quamvis probabile ſit Latinam vocem ipſam, *Lacus*, a Græca derivatam. *M. D.*

Ib. l. 13. Ἀρχάδιον...] Qui de reliquis cum noſtro conſentit, Tacitus, aliter hunc appellat, nempe, *Lecanium*: (c.

VOL. V.

41.) nec Fabium Fabulum novit. *M. D.*

Suetonius a gregario, quem non nominat, milite, caput amputatum tradit (c. 20.) unde hic ſubit legendum ἈΠΟΚΟΥΑΝΤΑ, pro ἀποκρούαντα.

P. 396. l. 1. Μάρκω] *Stattius Murcus* hic a Tacito dicitur, c. 43. *Ed. & M. D.*

Ib. l. 19. γεγον.] Melius B. Cod. γεγονότων. *M. D.*

P. 397. l. 2. Ούερανίω] Recte *Lipſius*, ad c. 47. Lib. I. Hiſt. Tac. ὈΥΕΡΑΝΙΑ reponit, quod illius matronæ nomen erat, uti ex illo ipſo Taciti loco, & ex *Plin. Epist. ult. Lib. II.* patet. Quo facto, miror non ſenſiſſe Virum doctum, deleri oportere δεηδεῖσα, propter falſam ſcripturam Codd. in quibus aut Ούερανίω, ut hic, aut ὠκεανίω, legebatur, inventum. *M. D.*

Ib. l. 3. Πατροβίω & Οὐιτελλίω δ.] *Patrobius* iſte libertus fuerat *Neronis*, a *Galbaque* punitus; (ſupra 384, 6. *Suet. Galb. 20. & Tac. H. I. 49.*) cujus ſervi, caput *Galbæ* ad heri tumultum, omni contumelia laceratum, atque ſuffixum, eodem auctore, reliquerant: ibique (non, ut noſter in *Sestertio*) poſtera demum die repertum, cremato corpori admixtum eſt. Sed *Vitellii Servi* quare huc a noſtro in contumeliarum ſocietatem cum illis adducantur, mirari ſatis non poſſum. Latet, haud dubie, ſub hac voce nomen aliquod, ægre abſque bonorum Codd. ope eruendum. Forſan *Polycliti*, alterius *Neronis* liberti, cujus meminit ſupra l. c. De *Sestertio* conſule *Lipſ. ad Tac. Ann. XV. 60.* *M. D.*

Ib. l. 5. θανατῶσιν] Tacitus, ante *Patrobii* tumultum habet, l. c. unde ſubit, hic forſan legendum ΘΑΠΤΟΥΣΙΝ. Meretur certe res curioſorum virorum animadverſionem; eoque magis, quia verbum θανατόω apud Græcos Scriptores proprie de ſententia *Judicum* uſurpatur, *N n n* qua

qua reus mortis damnatur, non de supplicio ipso: ut videre est ex hoc Xen. loco, p. Ed. St. 172, 1. ἘΘΑΝΑΤΩΘΗ ὑπὸ τοῦ ἐν τῇ Σπαρτῇ τελευτῶν, ὡς ἀπειθῶν. ἥδη δὲ φυγαῖς ὡν ἔρχετο πρὸς Κῦρον. Locus extat non longe a fine Lib. II. ἀναβ. ubi de Clearcho sermo est. Vide & I. 271, 13. τὰ σώματα τοῦ ΘΑΝΑΤΟΥΜΕΝΩΝ. quod an sententiæ nostræ adverteretur nescio.

M. D.

P. 397. l. 6. Πρ. Ἐλβ.] Hujus nec Tacitus nec Suetonius meminerunt, sepultum ab Argio dispensatore dicere contenti; quos vide, illum, H. I. 49. hunc, in Galb. c. 20.

M. D.

Ib. l. 8. πολλῶν] Exitere qui παλαιῶν legendum censerent, ut Rutgerius & Baudius. Sed nihil mutandum censeo. Sic enim frequenter adhibet Plut. et si nunc loca non succurrant.

M. D.

Ib. l. 12. οἱ δὲ ἑαυτὲς ἠξίωσαν.] Ridicule. Scribe, me auctore, ὍΥΚ ἠξίωσαν. quopalam est respici Virginium, imperium a militibus sibi oblatum sæpius renuentem. Vide p. 373.

M. D.

Ib. l. 18. Φαυρ.] Rescribe Φαβρίκιος. Nil frequentius quam α pro β in MSS. Codd.

M. D.

Ead. ib. ὑπερβ.] Immo, ut optime legitur in B. & Edd. Fl. Ald. utraque & Bas. ὑπερεπρόμυθος. Vide 148, 4. 223, 8. & III. 506.

M. D.

O T H O.

P. 398. l. 6. αὐτῷ] Optime, apud Dacerium, Grivæus ἌΥΤΟ reponit, ut ad ἑκκλησία referatur. Vide II. 210, 14. ubi frustra emendationem molitur Stephanus.

M. D.

Ib. l. 7. ἐκλελ.] Immo, ἘΓΚΕΚΛΗΣΘΑΙ: quod eundem Virum doctissimum non fugit.

Ib. l. 10. τότε μ. . .] Tac. H. I. 77. M. D.

P. 399. l. 9. αὐτῷ τε. . .] Obscura hæc per se, obscuriora facit interpunctio pra-

va. A præcedentibus enim cum non penant, puncto, non commate, dividi decebat.

M. D.

Ib. l. ult. Κλαύδιος δὲ Π.] Non *Claudius* hic Rufus, sed *Cluvius* dicebatur. Scripserat is Historiam suorum temporum. Vir consularis, suffectus an. ab U. C. DCXCVII. Haftenus Dacerius. Vide Lips. ad Tac. Ann. XIII. 20. unde hæc vir doctus, non nominato auctore, hausit. Tacit. H. I. 8. Hispaniæ præerat *Cluvius* Rufus. Vide & c. 76. & Lib. II. 58. & 65.

M. D.

P. 400. l. 2. θεῖον] Viderint alii, ego a Scriptore nostro non arbitror epithetum illud profectum: nec a Cluvio Rufo. De re ipsa, vide Suet. Oth. c. 7.

Ed. & M. D.

Ib. l. 6. κωλύειν] Rescribendum, ΚΟΛΟΥΕΙΝ.

Ib. l. 7. Κεραιῶνον.] Suet. Oth. 8. Tac. H. I. 80.

Ib. l. 8. παῖσαν, ὡς τινὰς ἄξιον] Ex Tacito emenda, παῖσαν ἔξ ὈΣΤΙΑΣ ἀξί. Ita enim ille, (Hist. I. 80.) *Septimam decimam cohortem, colonia Hostiensis, in urbem acciri Otho jusserat. Armandæ ejus cura, Vario Crispino tribuno e prætorianis, data.* Adde Suet. Claud. c. 25. ex quo constat perpetuam illic ex decreto Claudii stationem habuisse eam cohortem.

Dacer.

Ib. l. 10. ἦκεν] Cave putes hæc *Ostia* geri. Romæ & in Castris urbanis, ex quorum armamentario, incipiente nocte, depromebantur arma, seditio illa orta est. Vide Tac. l. c. Vox ἦκεν, cum locum ubi res gereretur non notasset, fraudi fuit ipsi Dacerio, qui priorum emendationem recte viderat.

M. D.

P. 401. l. 6. ὑπερ.] Immo ἀπέπεμψεν, ut recte in B. Cod. legitur.

M. D.

Ib. l. 16. Οὐίτ.] In Lampriæ Indice, Βιτέλλος scribitur.

P. 402.

P. 402. l. 1. *φρασιωτικά φρονεῖν*] Quis hæc sana putet? Forſan ΣΤΑΣΙΩΤΙΚΑ ΜΗ φρονεῖν. Adi Suet. Oth. 8. Si ſerveſtur recepta lectio, *quæ emeritum decent* vertantur auctor ſim, juxta Scholium quod in Conſt. Lex. ſic habet. Στρατιώτης ὁ πάσας τὰς νομίμους φραſείας τετελεώς καὶ μιδοφορεῖν πεπαυμένος. Sed ἈΣΩΤΙΚΑ legendum eſſe ſuadent Taciti verba (Hiſt. I. 74.) *pecuniam & gratiam, & quemcumque quietis locum* *PRODIGÆ VITÆ* legiſſet. *M. D.*

Ib. l. 7. Καὶ ᾧ] Illud καὶ delendum; ſed nec ſic locus ſatis ſanus videtur. *M. D.*

Ib. l. 18. ὃν ᾧ τὸν ὅπῃ πλάσσει διαπωλῦσι σῖτον] Forſan melius legetur, ΔΙΕΜΠΟΛΩΣΙ, qua voce utitur Ariſtophanes. Tac. I. 86. *Fames in vulgus, inopia quæſtus, & penuria alimentorum.* *M. D.*

P. 404. l. 18. σημείοις] Tac. (II. 20.) *Togatos*, pro hac voce, habet. Unde forſan hic ΤΗΒΕΝΝΟΦΟΡΟΙΣ ſcriptum fuerit, quod poſtea in σημειοφορεῖς, & tandem in σημείοις abiit. *M. D.*

P. 405. l. 14. καὶ τὴς μὲν.] Corrupta hæc. Clar. Editor, τοῖς, pro τὴς, legendum cenſet. Ego ἕτῃ, pro καὶ τὴς. *M. D.*

Ib. l. 18. ὁππωμ.] Scribendum eſt, ὁππομόμοι. *M. D.*

P. 406. l. 9. αὐτὴς βαλλ.] Melius legetur, αὐτόν; inquit Cl. Editor. Recte. Sed verba Taciti de hac re, (Hiſt. II. 26.) *ipſum invadunt, SAXA FACIUNT, fugientem ſequuntur*; aliud ſubminiſtrant; nempe ΛΙΘΟΙΣ βαλλ. *M. D.*

Ib. l. 11. Βητριάκον] Varie ſcribitur hoc nomen. Optimi Taciti Codd. *Bedriacum* habent: Suetonii, *Betriacum*. Quidam *Bebriacum* ſcribunt. Vide Cellarium, & Joſ. Scalig. Not. ad Suet. Oth 9. *M. D.*

P. 407. l. 12. ἀπομύειν... τοῖς... ἐκλογισμοῖς] Aut, τὴς ἐκλογισμῶν ſcribendum eſt, aut alia vox, pro ἀπομύειν, quærenda. *M. D.*

P. 408. l. 5. Κέλσον] *Paullino* hæc partes apud Tacitum tribuuntur; quem vide II. 37.

Ib. l. 14. αἱ τὰ ὅπλα] Immo ΠΛΟΙΑ. Nihil autem de igne apud Tac. c. 34. *M. D.*

P. 409. l. 1. πέντηκ.] Tacitus *ad quartum* habet; c. 39.

Ib. l. 9. ἱππὸς τῆς καὶ Νομ.] Hic locus Lipſium fugit, rem cæteroquin optime enarrantem, ad Tac. Hiſt. II. 40. *M. D.*

P. 410. l. 8. συμπεῦσαι] Non eſt ſolicitanda hæc vox. Vide III. 346, 8. τῆς δ' ἱππων ἔξ ἀναντίας βία ΣΥΜΠΕΣΟΝΤΩΝ, ὥσπερ τριμῶν. Uſurpat iterum in hoc volumine p. 36, 1. Quod enim μάχῃ hanc vocem hoc in loco præcedit, cave cum hoc verbo conjungas, pertinet enim ad ſequens ἐμάχοντο. quod miror non vidiffe virum his in rebus ſagaciſſimum Tanaq. Fabrum; qui propterea συναſασαι legendum cenſebat, ad Anacr. p. 151. teſte Dacerio in hunc locum. *M. D.*

Ib. l. 16. Βατάλης] Prava hæc ſcriptura nulli Interpretum fraudi fuit. Βατάλης ſcribendum eſt. Vide Tac. Hiſt. II. 43. ex quo patet *Batavos* hic intelligi, & ſcribi debere. At viciffim apud Tacitum, hinc emendanda eſt vox corrupta, quæ Lipſii diligentiam fugit. Abſurde enim illic leges; *fuſa gladiatorum manu, quam navibus tranſvectam, oppoſitæ cohortes ipſo flumine TRUCID AVERUNT.* *M. D.*

P. 411. l. 9. κεκρ.] Melius legetur, κεκρηκότας.

Ib. l. ant. ἔδοξε Κέλσῳ...] Prave. Non, *viſum eſt Celſo*, ἔσ. vult ſcriptor; ſed, *viſum eſt Celſum* ἔσ. mitti; ut recte intellexerunt Interpp. ſcribendumque adeo ΚΕΛΣΟΝ καὶ ΓΑΛΛΟΝ. *M. D.*

P. 412. l. ult. ὅντα παλαιὸν ὅπῃ.] Corruptus hic locus eſt. Aut deſt ἕνα, ante ὅντα, aut νῦν ᾧ παλαιὸν ἕνα. ὅπῃ. legendum.

dum videtur. Certe ex tam depravato loco, infirma esse argumenta necesse est, quibus ætas Scriptoris adstruatur. Dacerius tamen hinc liquido constare putat, a filio Plutarchi, non a Plutarcho ipso scriptas esse vitas Galbæ & Othonis; quas ipse Lamprias, in Indice, patri tribuit.

M. D.

P. 413. l. 5. ἡ δ' ἐπὶ τῷ σωρεία...] Scrib. videtur, ἐπὶ ΤΑΥΤΟ. M. D.

Ib. l. 13. παρελθόντες....] Locus est salebrosus. Prima vox palam mendosa. Scribendumque ΠΡΟΣΕΛΘΟΝΤΕΣ. De proximis, ἐγίνοντο τέρατα, non tam facile est iudicium. Genuina putat Dacerius, & juveniliter dictum putat, pro *in genua procumbunt more statuarum, quæ ante tropæa humi affixæ jacent*. Ego adulterina cenfeo, legendumque ἐγίνοντο ΠΑΝΤΟΙΟΙ. Quam phrasin vide IV. 476, 16. Eadem frequenter utuntur Herodotus, Lucianus, alii: estque huic loco aptissima; cum sequentia ostendant, omnes formas induisse, quo Othonem ad tentandam iterum belli aleam impellerent. De iis tamen aliquid hic dictum fuisse suspicor, qui fuga se ex cæde proripuerant; e quorum numero erat qui mox coram eo se gladio transfixit; ut ex Suet. c. 10. constat. Forſan, ἐκ τῶν τροπῶν παρὰ τὸν ἄλκον. M. D.

P. 414. l. 6. ἡδὴ καταβ.] Melius ponitur illud colon ante ἡδὴ: inquit Cl. Editor. Recte. Sed, quid de καταβαίνουσιν ἐπὶ τὸν Ἀδρίαν censendum putabimus? Ego, ΚΑΤΑΒΑΙΝΟΥΣΑΝ legendum arbitror; & interpunctionem ponendam post Ἀδρίαν. Vide Suet. Oth. 9. M. D.

Ib. l. 9. Ῥωμαίοις] Lege ῬΩΜΑΙΟΙ Ῥωμαίοις, & commaponendum post πολεμῶντες. M. D.

Ib. l. 11. πικρὸν ὄσατε πολλάκις...] Hæc qui restituet, magnam a me gratiam inhibet. Forſan exciderunt ΠΕΡΙ ΤΟΥΤΩΝ ΔΙΑΝΕΝΟΗΜΕΝΩ, vel legendum, ὅτι

πολλάκις ἤΓΟΥΜΑΙ καλλ. In Taciti Oratione nihil est quod hic opem ferat.

M. D.

Pag. 414. l. 18. τοῖς παρῶσι] Τὸς παρῶντας, ut τὸς φίλους, scribi debere, monet Dacerius. Sed nondum, hoc facto, satis fanus erit hic locus. Confer enim cum hisce Taciti c. 48. *Talia locutus, ut cuique ætas aut dignitas, comiter appellatos, irent propere, neu remorando iram victoris asperarent, ... monebat*. Quorum in nostro nihil præter ἀπαλλάττεσθαι est, quod Intt. *faceſſere* vertunt aut *sibi fuga consulere*. Forſan ὍΣΟΙ ΠΑΡΗΣΑΝ scriptum fuerat: aut delendum τοῖς ἢ μὴ παρῶσιν, quod optimum factu cenſeo. M. D.

Ib. l. pen. Κοκκήιον] *Cocceianum* Tacitus & Suetonius vocant.

Ib. l. ult. ἔ μ.] Lege vel ἔ ΓΑΡ μ. vel potius, ὍΥ ΓΕ μ. M. D.

P. 415. l. 17. Βαρέως α'. καθ.] Immo ΒΑΘΕΩΣ: ut IV. 242, 16. Tac. *non inſomnem*. Suet. *arctiſſimo ſomno*. M. D.

P. 416. l. 11. λαμπ. ἀφέντες] Forſan, ἐφέντες, inquit Cl. Editor. Ego ὑφέντες mallem. M. D.

Ib. l. pen. Βεξιάλω] Ita ſcribitur & p. 403, 9. & p. 408, 8. in Fl. Ald. 1. & Baſ. niſi quod in hac Φεξιάλω, pro Βεξιάλω eſt, ut recte in omnibus ſcribitur p. 403, 9.

Ib. l. ult. δηλώσει] Cl. Editor ΔΗΛΩΣΙΣ mavult, & ut cum μεταφραδὴν conjungatur. Quo ſenſu, inquit δηλωμα adhibet noſter in Op. Mor. p. 696, 17. 133, 28. & 1783, 20. Ego nihil mutandum arbitror, & partem eſſe Inſcriptionis ſtatuo; vertoque MEMORIÆ MARCI ΟΘΗΝΙΣ. Vide Suet. Vitell. 10. M. D.

P. 417. l. 4. Πολλίων] De hoc tacent Suet. & Tac. niſi forſan, ut Lipſius conjiciebat, *Plotio Firmo* cognomen Pollionis eſſet; cujus Notam vide ad H. II. 46. M. D.

Ib. l. 10. πρὸς Γερμ.] B. Cod. melius πρὸς τὴν Γερμανίαν. M. D.

In PLU-

In PLUTARCHI Vitas Comparatas

INDEX rerum & verborum memorabilium.

Prior numerus, totum notat: posterior paginam.

- A** Bantes, Vol. I. Pag. 4. eorum tonsura, ibid. pugnant di mos, ibid.
 Abantidas, V. 313.
 Abas fl. III. 459.
 Abillius, I. 54.
 Abœocritus, V. 326.
 Abolus amnis, II. 140.
 Abra, ancilla Pompeii, IV. 110.
 Abrotonum, I. 246.
 Abulitus, IV. 90.
 Academia, I. 31. III. 61. nova, III. 196. IV. 443. media, V. 217. vetus, III. 196.
 Academus, I. 31.
 Acamantis tribus, I. 338.
 Acanthii, III. 1. 25. in Acanthiorum & Brasidæ thesauro triremis ex auro & ebore inventa, III. 25.
 Acarnanes funduntur ab Agefilao, III. 394. Acarnanum annus, I. 156.
 Acastus Peliae F. phthiriasi consumptus, III. 96.
 Acca Laurentia, I. 41.
 Accipitres, II. 296. inter cognomina Ducum.
 Acerræ urbs, II. 247.
 * *Acrois*, I. 149.
 Achæi accersunt Antigonum, V. 355. accersunt Philippum Antigoni F. V. 360. Philopœmenem magistrum equitum creant, II. 380. Philopœmenis necem ulciscuntur, II. 398. redimunt Romanos in Græcia servientes, II. 418. Romanis se conjungunt, II. 406. associantur Sicyoniis, V. 320. Corinthus eis adjungitur, V. 335. Philopœmenes eis adjungit Spartam, II. 391. fœdere junguntur cum Ætolis, V. 345. eorum instituta militaria a Philopœmene immutantur, II. 382, 383. eorum bellum cum Cleomene, II. 377. IV. 318. cum Eleis & Ætolis, II. 381. clades, V. 352.
 Acharnæ, I. 375.
 Achilles Ægyptius, III. 510, 511. bellum Cæsari infert, IV. 152.
 Achilles, II. 298. 383. 432. III. 451. de Achille Alexandri dictum, IV. 22.
 Achillis cithara, ib. felicitas, ib. imprecatio, I. 298. interitus, III. 103. nomen Alexandro accommodatum, IV. 10.
 Acierum militarium formæ, II. 383.
 C. Acilius, III. 357.
 M. Acilius Glabrio, III. 394.
 Acilii, Cæsaris militis, facinus memorandum, IV. 116.
 Acontius mons, III. 73.
 Acradina, II. 124. 264.
 Acrillæ, II. 263.
 Acroamaticæ disciplinæ, IV. 13.
 Acrocorinthus, ejusque descriptio, V. 327. capitur ab Antigono, V. 328. ab Arato, V. 334.
 Acron Ceninensium rex bellum infert Romulo, I. 56. a Romulo cæsus, ib. & II. 250.
 Acrorion mons, IV. 209.
 Acrotatus Arei filius, II. 471. Acrotati virtus, IV. 297. II. 473.
 Aethæon, II. 303. Aethæones duo, III. 304.
 Aethæ regio, V. 30. 354.
 Aethia soror Cæsaris, IV. 489.
 Aethiacæ pugnæ descriptio, V. 131.
 Aethio oratoria a Cleone vitata, III. 215. in dicendo quid possit, IV. 413. 445. a quibus primum mutata, IV. 359.
 Actium, III. 445. V. 129.
 Acuphis cum Alexandro colloquium, IV. 79.
 Ada, Cariæ regina, IV. 33.
 Adeptus, III. 81.
 Adiabenus, III. 176.
 Adiabeni, III. 173.
 Adimantus, I. 252. II. 49.
 Admetus, I. 100. Admetus rex Molossorum, 273.
 Adonidis sacra, II. 24. III. 224.
 Adoptatio ad initiationem sacrorum requisita, I. 32.
 in Adorando ritus Romanorum quales, II. 248.
 Adranitæ jungunt se Timoleonti, II. 116.
 Adranum, & Adranus deus, II. 115.
 Adrastræ mons, III. 147.
 Adrastus, IV. 469.
 Adria sub Antigono, V. 323.
 Adria Tuscorum colonia: unde Adriaticum mare, I. 300.
 Adrianus Luculli legatus, III. 158.
 Adrumetum, IV. 278.
 Adulario, V. 88. 93.
 Adulterium Lucumonis, I. 300. adulteria Spartæ incognita, I. 106. adulterii leges, I. 199.
 Æacus, I. 9.
 Æacidæ, I. 264. Æacidæ bellatores, II. 470.
 Æantis tribus, II. 315.
 Ædes Apollinis, IV. 493. ædes Jovis Statoris, IV. 456.
 Ædificandi studium, III. 249.
 Ædiles, II. 73.
 Ædilitas Cæsaris, IV. 105. Favonii, IV. 264.
 Æge, I. 275. II. 470.
 Ægeis tribus, II. 27. III. 223.
 Ægestei, III. 205.
 Ægeus Thesei pater, I. 4. a Pandione adoptatus, I. 11. Pallantidas formidat, I. 4. Æthræ quod signum discedens reliquerit filii agnitionis, ib. & 5. Æthræ se jungit, I. 3. Ægei domicilium Athenis ubi fuerit, I. 11. Ægei porta, ib. ejus interitus, I. 19.
 Ægialia insula, IV. 347.
 Ægias argentarius, V. 329.
 Ægicoræ, tribus quæ Athenis, I. 199.
 Ægienfes Romanis conciliantur, II. 342.
 Ægina, I. 267. IV. 407. ab Atheniensibus occupata, I. 377.
 Æginetæ, III. 21. 213. & 302. Æginetarum gloria, I. 265.
 Ægineticum bellum, I. 250. V. 163.
 Ægis Minervæ, I. 258.
 Ægla a Thefeo amata, I. 17. 28.
 Ægos fluvijs, II. 49. III. 14. 17.
 Ægyptus

* Aaaa

I N D E X.

Ægyptus, II. 436. III. 215, 308.
ab Alexandro capta, IV. 38.
Ægypti rex, I. 381. **Ægypti rex Ptolemæus** ad Catonem Min. proficitur, IV. 251. **Ægypti regis Ptolemæi** reductio, III. 476.
Ægyptiorum de diis sententia, I. 134. orbes, I. 151. annus, I. 156. bellum, III. 412. de recipiendo Pompeio deliberatio, III. 509.
ab ipsis **Agēfilaus** irridetur, III. 412. **Agēfilai** in ipsos strategema, III. 414.
Ægyptius ariolus, V. 97.
Ælia Syllæ uxor, III. 13.
Ælius, vide **Sextus**.
Ælius Tubero, II. 152.
Æmilia, I. 38. III. 92. **Scipionis Africanus** uxor, II. 148. **Scauri & Metellæ filia**, III. 92, 427. **Æmiliam Syllæ** filiam ducit **Pompeius** dimissa **Antistia**, *ibid.*
Æmiliorum familia unde orta, I. 141. II. 148.
Æmilus, vide **L. M. Q.**
Æmilius præco, II. 191. quæstor, I. 142.
Æneas Lavinii conditor, II. 84.
Æneæ uxor, I. 38.
Æneus taurus Cimbrorum, II. 511.
Ænobarbæ cognomen unde, II. 176.
Ænobarbus, vide **Domitius**.
Ænus, **Thraciæ urbs**, IV. 224.
Æoli insulæ, I. 294.
Æpea, I. 203.
Æqualitas, I. 166, 187. de Aeris divulsione & agitatione, II. 414.
Ærarium Saturni templum, I. 226.
Æreus fur, IV. 418.
Æropus, II. 442. **Æropus Macedo**, V. 25.
Æs alienum, I. 189. II. 58. IV. 105.
Æschines de falsa legatione postulat, IV. 422. **Athenis** abit, IV. 431.
Æschines Lamprensis, II. 306.
Æschylus Corinthius, II. 108.
Æschyli eum Sophocle certamen, III. 117. à **Sophocle** victus in **Siciliam** migrat, III. 118. **Ipsius obitus**, *ibid.* **tragediæ**, IV. 13.
Æsculapius, I. 135. **Æsculapii templum**, III. 445.
Æsionis de oratoribus sententia, IV. 417.
Æson, fluvius, II. 165.
Æsopus fabularum scriptor, I. 206.
Æsopus histrio, IV. 445.
Æsopi dictum de felicium morte, II. 239.
Æsopicus venator, V. 351.
Æsuvia prata, I. 222.
Æthiopis omen, V. 266.
Æthra mater Thesei, I. 4, 33. **Æthra capta**, *ibid.* ex **Ægeo** gravida, I. 4. **Theseum ortum suum docet**, I. 5.

Ætoli, II. 391. II. 406. III. 212. IV. 68. **Ætolorum improbitas**, II. 410, 413, 419. **foedus cum Achæis**, V. 345. **victoria**, V. 326. cum **Quintio** simultas, II. 410. pro ipsis **Quintius** deprecatur, II. 420. **Ætolicum bellum Achæorum**, IV. 306. V. 343.
ex **Affluentia nimia** evaserunt **hydropici & cœliaci**, V. 116.
Afranius L. III. 458, 463, 469, 496, 497.
Afranius Pompeii legatus, III. 496, IV. 139.
Africa, IV. 274.
Africanum reprehendit **Cato major**, II. 331. **Africanum bellum**, II. 332.
Africani fici, II. 362.
Affricum mare, II. 465. III. 448.
Agarnemnon, III. 211, 377, 497. IV. 144.
Agarista Xanthippi uxor, I. 338.
Agatharches pictor, I. 352. II. 21.
Agathocles, II. 450. **regis Lyfiamachi filius**, V. 56.
Agathoclia, IV. 349.
Agave, III. 295.
Ager Rom. terminatur à **Numa**, I. 153. de **Agri possidendi modo lex**, I. 331. **Agri Spartani divisio**, IV. 301. **Agrorum divisio** à **Lycurgo** facta, I. 94.
Agēfilas Achænenfis, II. 306.
Agēfilas, III. 38, 120, 133. à **Lacedæmonii** classi præficitur, III. 378. ab **Ægyptiis** irridetur, III. 412. **belli cupidus**, III. 411. **belli dux** inter **Persas & Lacedæmonios**, V. 298. **contemptis ac deceptis barbaris**, per fines eorum iter fecit, III. 386. **deficit à Tacho** ad **Nectanabin**, III. 414. **deliciarum contemptor**, III. 412. **quomodo ad regnum pervenerit**, III. 514. **Pharnabazum castris exiit**, III. 379.
Acarnanas fundit, III. 394.
Pharsalos fundit, III. 386. in **amicos** qualis, III. 382. in **gravem morbum** repente incidit, III. 399. **indulgens in liberos**, III. 398. **laudavit iustitiam**, III. 395. **Lyfandri suafu rex** creatur, III. 32, 369. **Pompeio** constantior, III. 518. **qua occasione à Tacho** desciverit, III. 413. **inculpator inimicus** quàm **amicus**, III. 371. **Lacedæmonem** ex **Epaminondæ** manibus eripit, III. 409. ex **Asia** revocatur, III. 384. **Spartam** conservavit, III. 407. **Agidis** conatum probat, IV. 299. cum **Pharnabazo** colloquitur, III. 380.
Agēfilai regis clauditas, III. 368. **ænigma**, III. 385. **aliquot apophthegmata**, III. 392. **ars in conciliandis**

sibi inimicis, III. 391. **cadaver** **cera** conditum **melis** penuria, III. 417. **calliditas**, III. 376. **callidum consilium** ad **detegendam** **sociorum imbecillitatem**, III. 399. **comes** **Xenophon**, III. 390. **continentia**, III. 389. cum **Lyfandro** **simultas**, III. 374, 33. de **Trifapherne** **victoria**, III. 378. **dictum**, III. 382. **dictum humanum**, *ibid.* **erga civitatem suam obtemperantia** III. 384. **ipfius & Epaminondæ** de **Bœotiæ** **libertate** **contentio**, III. 400. **expeditio in Bœotiam**, III. 398. **expeditio in Agam**, III. 32, 373. V. 298. **filia**, **Prolyta & Apolia**, III. 390. **forma**, III. 368. **genus**, III. 367. **Teleutias** **frater** **elassi** **præficitur**, III. 391. in **Ægyptios** **strategema**, III. 415. in **Ægyptum** **profectio**, & cum **Tacho** **conjunctio** **improbata**, III. 411. **institutio**, III. 367. **Laconia** **pro amico** **epitola**, III. 382. **modestia**, III. 368. **mors**, III. 416. **peccata**, III. 514. **potentia**, III. 370. **pugna cum Thebanis**, III. 387. **res bello** **gestæ**, III. 516. **res in Asia** **gestæ**, III. 376. **somnium**, III. 373. **turpis amor**, III. 389. **uxor** **Cleora**, III. 390. **virtus**, III. 383, 388. in **Agēfilam** **dictum** **Antalcidæ**, II. 214. **Nectanabis** **regis liberalitas**, III. 416. **sub Agēfilao** **Lacedæmone** **conjuraciones**, III. 406. **ab Agēfilao** **Lacedæmoniorum imperium** **amissum**, III. 516. **ab ipfo** **Lyfander** **dividendis** **carnibus** **præficitur**, III. 34. cum **Agēfilao** **Lyfandri** **Laconicus** **sermo**, *ibid.*
Agēfilai ephori **avaritia & scelus**, IV. 305, 308.
Agēfipolis Spartanorum rex, II. 202. III. 391. IV. 296.
Agēfistrata Agidis mater, IV. 297. **perit**, IV. 313.
Agladæ, **familia** **regia**, IV. 296.
Agias, V. 341.
Agias **Cleomeni** **nubit**, IV. 315. **moritur**, IV. 337.
Agis rex, I. 111, 112. **XIII rex** **Spartæ**, I. 124. III. 14, 20, 31. IV. 430. V. 343. **Agēfilai** **frater**, III. 367, 369. **aggreditur** **restituere** **instituta** **Lacedæmoniorum**, IV. 298. **decipitur** **ab Agēfilao**, IV. 305. **honorem** **desert** **Arato**, IV. 307. **opes suas** in **commune** **confert**, IV. 302. in **carcerem** **conjicitur**, IV. 311. **cum matre & avia** **strangulatur**, IV. 312.
Agidis **continentia**, IV. 297. **dictum** **amarum**, I. 112. **expeditio**, IV. 306. **cum Antipatro** **conflictus**, III. 384. **genus**, IV. 295. **leges**, IV. 301. **frater**

I N D E X.

frater Archidamum interficitur, IV. 320. uxorem Aleiblaides corrumpit, II. 31. III. 369. uxor Agiatis Cleomeni evadit nubit, IV. 315. Agidi resistit Leonidas, IV. 302. Agno Teius, IV. 57. Agnon, I. 374. III. 206. IV. 32. Agnonides orator, IV. 208. damnatus interficitur, IV. 213. Agnothemis, IV. 98. Agnufius leas, I. 11. Agnufius cum Pallenis connubia non intercedunt, *ibid.* Agraria actiones in Ti. & C. Gracchi vita. Vide Lex agraria & Agri. Agraulensis, I. 272. Agricultura laus, I. 154. II. 356, 361, 376. Agrigentum, H. 463. instauratur, II. 141. Agrippa, vide M. Agrippa, vide Menenius, Agrippa, V. 131, 140, 152. Caesaris amicus, V. 100. Agrippina Neronis mater, V. 153. Ahala, vide Servilius. Aiole mater Periboea, I. 28. filii, I. 182. II. 5. templum, IV. 435. Aidoneus Molossorum rex, I. 30. Aio Loqueio templum extructum Roma, I. 319. Alai, pisces, & oppidum, III. 81. Alalcomenius, II. 318. Alba faba, I. 368. Albani, III. 173, 458. Albanorum defectio a Pompeio, III. 459. Albanos Pompeias fundit, III. 460. Albanus, III. 480, 513. Albani lacus miraculum, I. 288. Albi equi, I. 292. Albinus victus, II. 492. praetorius a militibus caesus, III. 52. L. Albini in deos pietas, I. 308. Albus dies, I. 368. Alcæus Sardinus, III. 462. Alcæi poetae in Philippum epigramma, II. 411. Alexander, I. 98. Alcetas, III. 342, 348. Tharrhyta filius, II. 432. Alcibiades, II. 297, 325. III. 27, 215. IV. 407. V. 137. à Socrate servatus, II. 12. absens damnatur, II. 29. duces Athenienses reprehendit, I. 267. Agidis regis uxorem corrumpit, II. 31. III. 369. autor expeditionis in Siciliam, II. 22. balbus, II. 6. chamæleonte mutabilior, II. 30. legatos Lacedæmoniorum decipit, II. 18. III. 218. dum vehitur aufugit, II. 29. ludimagistrum percussit quod non haberet Homerum, II. 11. in Bithyniam profugit, II. 50. navali prælio Peloponnesios superat, II. 37. myste-

ria restituit, II. 46. paci Græcorum obstat, II. 17. prætor creatur, II. 19. prætor in Siciliam mittitur, II. 23. premittitur iterum calumniis, II. 46. profanatorum sacrorum articulatur, II. 24, 25. publicanis imponit, II. 10. qualis in matrimonio, II. 12, 13. reconciliatur Atheniensibus, II. 32. relictis Lacedæmonius fugit ad Tissaphernem, *ibid.* revocatur ab exilio, II. 36. revocatur Athenas ad iudicium, II. 28. Selybriam capit, II. 41. oratione Socratis delinitus, II. 8, 9. Spartani confugit, II. 30. uxorem suam è foro domum exulit, II. 13. Alcibiadis à Tissapherne capti fuga, II. 38. accusatio, II. 29. ad remp. accessus, II. 14. adversarii initio reip. gerenda, II. 16. studia, II. 7. cædes II. 53. cædis causa, Lais Corinthia meretrix, *ibid.* circa pecuniam modus, II. 100. eloquentia, II. 14. expeditio in Siciliam, II. 26. fecunda expeditio, II. 47. genus, II. 5. nutrix & pædagogus, I. 107. statua Roma, I. 142. gubernator Antiochus prælio navali caesus, II. 48. honorificus in patriam reditus, II. 43. imperium delatum, II. 45. in Anytum insolentia, II. 9. in patriam animus, II. 101. in patriam redeuntis cautio, II. 44. ingenium varium, II. 49. inimicorum doli, II. 25. largitio, II. 13. liberale factum II. 10. luxus, II. 20. mores II. 6. 99. petulantia, II. 21. prima militia Socrate comite, II. 12. reditus malum omen, II. 45. salutare consilium contemnunt Athenienses, II. 50. somnium ante necem, II. 52. victoria ad Chalcedonem, II. 40. victoria ad Cyzicum, II. 39. Olimpiacæ victoriæ, II. 15. Alcibiadi adimunt Athenienses imperium, II. 49. erga Alcibiadem Socratis amor, II. 8. Alcibiadem sua ipsius rerum gestarum gloria evitit, II. 47. Alcibiadem Timandra funerat, II. 53. ad Alcibiadem videndum Atheniensis populi concursus, II. 44. Alcibiades, horti nomen, II. 33. Alcidas rhetor, IV. 412. Alcimenes Achæus, V. 180. Alcimus, I. 283. Alcimus Epirota, V. 27. Alcmaeon, I. 183, 207, 273. II. 324. Alcmaeon Amphiarai filius, V. 314. Alcmaeonida, I. 209. Alcman poeta, I. 122. III. 96. Alcmena, I. 7. III. 40. Alcmenæ cadaver evanuit, I. 75. Alcyoneus Antigoni filius, II. 482. Alea tumulus, III. 40.

Alexander Magnus Macedonum rex, II. 228. Aristidi consilium Marconi exponit, II. 308. à Phocione Atheniensibus placatus, IV. 192. as alienam militum dissolvit, IV. 91. alteram aërem reservat reo, IV. 60. à Clito servatus, IV. 23. Clitum occidit, IV. 71. Clitum cur occiderit, IV. 69. Aristotelis commenta irridet, IV. 96. divinitatem arrogat sibi, IV. 41. duas petras capit, IV. 78. ducit Roxanem uxorem, IV. 65. dux Græciæ contra Persas, IV. 20. expugnat Tyrum, IV. 37. Gazam capit, *ibidem.* Granicum transit, IV. 22. Gymnosophistis decem quaestiones solvendas proponit, IV. 85. Gymnosophistas captos cum muneribus dimittit, IV. 86. honorat Phocionem, IV. 192. honorat Plataensium magnanimitatem, II. 305. in febrem incidit, IV. 97. in Perside triginta millia puerorum institui iussit, IV. 92. Philippo patri insultat, IV. 15. inducias non servat, IV. 80. ludos facit, IV. 42. luxum suorum carpit, IV. 57. medicinam exercuit, IV. 13. omnium regum festivissimus, IV. 34. oratores Athenienses deposcit, IV. 430. otii inimicus, IV. 58. quanti fecerit Homerum, IV. 13. rade-re barbam præcepit Macedonibus, I. 5. Thebas evertit, IV. 18. Theodectis memoriam honorat, IV. 26. Triballorum regem fundit, IV. 17. vestem barbaricam sumit, IV. 62. unico dicto Macedonas ad officium reducit, IV. 64. ut coluerit Aristotelem, IV. 14. Acrocorinthum tenens, V. 328. Antipatrum formidat, IV. 96. Alexandri ad Ammonis oraculum profectio, IV. 39. ad Aristotelem epistola, IV. 13. agilitas & audacia, IV. 36. arma, IV. 48. canis, Peritas, IV. 82. supra Alexandri caput aquila, dum in Darium tendit, visa, IV. 49. classis in Oceano, IV. 87. comestiones in Carmania, IV. 88. continentia, IV. 31. crudelitas in suos IV. 77. corpus fragrantiam reddebat, IV. 8. cum Dario confictus in Cilicia, IV. 29. cum Diogene colloquium, IV. 20. de Achille dictum, IV. 22. de amicis sollicitudo, IV. 58, 59. difficultas in persequendo Dario, IV. 60. equus Bucephalus, IV. 11. exercitus calamitas, IV. 88. expeditio in Indiam, IV. 76. forma, IV. 8. frater Aridaeus, IV. 99. genus, IV. 6. gesta contra Porum regem, IV. 80. gloriæ cupiditas, IV. 9. humanitas,

manitas, IV. 43. in Arabas expeditio, IV. 36. in Aristotelem offensio, IV. 76. in Asiam transeuntis apparatus, IV. 21. in Bucephalo domando animosa dexteritas, IV. 11. in formosas dictum, IV. 32. in captivas clementia, IV. 31. in milites suos amor, IV. 61. in Persidem expeditio, IV. 53. in suos milites Macedonas clementia, IV. 93. in victu temperantia, IV. 33. interpestiva clementia, IV. 19. liberalitas, IV. 21, 55. magnanimitas, IV. 9, 46. magnitudinis præfagia, IV. 6. militum luxus, IV. 88. mira in Philippum medicum fiducia, IV. 28. mira in amicos humanitas, IV. 57. moeror ob mortem Hephæstionis, IV. 94. morbus in Cilicia, IV. 27. mores, IV. 9. mors, IV. 98. mortis præfagia, IV. 95. natales IV. 7. in natiuitate prodigia, IV. 8. nutritius Leonidas, IV. 10. pædagogus Lyfimaachus, *ibid.* per otium vita, IV. 33. periculum apud Mallos, IV. 84. præceptor Aristoteles, IV. 12. prælium ad Granicum, IV. 22. prima militia, IV. 14. prodigalitas a matre reprehensa, IV. 56. reditus ex India, IV. 83. regni initium, IV. 17. secunda de Dario victoria, IV. 50. secundum cum Dario prælium, IV. 47. somnium, IV. 69. ad Granicum victoria, IV. 24. victoria de Dario in Cilicia, IV. 30. Alexandri Olympiadis que cum Philippo dissensiones, IV. 14. fautor, IV. 35.

Alexandro ab Dimno insidiæ stru-
ctæ, IV. 67. cur suspectus Philotas
& inuisus fuerit, IV. 66. corvi iti-
neris duces, IV. 40. Damascus
dedita, IV. 35. prodigium factum,
IV. 45. prodigia oblata, IV. 77.
prodigia facta ante expeditionem
Asianam, IV. 21. Pyrrhus similis,
II. 441. Pompeius similis, III. 471.

Alexandrum adorare detrectat
Callisthenes, IV. 74. ad Alexan-
dram Amazonis profectio, IV. 63.
in Alexandrum Aristoteles nota-
tus veneficii, IV. 98. Alexandrum
Callisthenes consolatur, IV. 72. de-
fendit Clitus, IV. 23. timuit An-
tipater, IV. 68. quantum Caf-
fander timuerit, IV. 96. quomo-
do instituerit Leonidas, IV. 37. in
Alexandrum Cliti petulantia, IV.
70. ad Alexandrum Darii legatio,
IV. 43. ad Alexandrum Demara-
tus Corinthius proficiscitur, IV.
76. contra Alexandrum Græcos
Demosthenes concitat, IV. 429. in
Alexandrum suspectus Callisthenes
proditionis, IV. 75.

Cum Alexandro Acuphis col-
loquium, IV. 79. Taxilis, *ibid.*
ab Alexandro bibendi certamen
propositum, IV. 91. Cuffæorum
gens excisa, ut Hephæstioni paren-
taret, IV. 94. in Perfide thesaurus
reptus, IV. 54. Persepolis in-
flammatæ, IV. 56. provinciarum de-
fectio, IV. 89. thesaurus Sufis re-
pertus, IV. 53. de Alexandro fi-
lio Philippi omen, IV. 11, 12.

Alexander Antiochenfis, V. 113.
Alexander Antipatri frater, II. 438.
perit, II. 439.

Alexander Callandri filius, V. 43.
Alexander Craffi doctor, III. 251.

Alexander Demetrii filius, V. 64.
Alexander libertus, III. 421.

Alexander Paris, I. 33.
Alexander Persei filius, II. 190.

Alexander Polyperchontis filius, IV.
208. V. 14.

Alexander Pheræus ab uxore sua in-
terficitur, II. 240. Pheræorum pri-
mus tyrannus, II. 227, 240. Pelo-
pidam capit, II. 229.

Alexandri Pheræi crudelitas, II.
231. Thebe uxor, II. 230. Alex-
andri Pheræi & Pelopidæ pugna,
II. 235, 236.

Alexander Pyrrhi filius, II. 442.
Alexander Roxanes filius, II. 436.

Alexander Syrus, V. 133.
Alexander Thracum dux, II. 167.

Alexandria conditur, IV. 38.
Alexandriæ bibliotheca magna in-
censa, IV. 152. figura, IV. 38.

in custodiam Cleomenes datur,
IV. 352. triumphatur, V. 117.
Alexandrini belli causæ, IV. 151.

Alexandropolis, IV. 14.
Alexas Laodicensis, V. 139.

Alexia deditur Cæsari, IV. 130.
Alexiæ obsidio, IV. 129. apud A-
lexiam Cæsaris victoriæ, *ibid.*

Alexicrates pincerna, II. 437.
Alexippus medicus, IV. 59.

Alimusius, III. 110.
Allia flumen, I. 304.

Alliensis dies, *ibidem.* Alliensis pug-
na, qua Galli fundunt Romanos,
ibidem.

Allobrogum legati conjurationis Ca-
tilinariæ participes, IV. 458.

Alopecensis curia, II. 288.

Alpes Italicæ, II. 244, 504, 505.
V. 82.

Alfæa, IV. 322.

Alycus Scironis filius occumbit, I.
32.

Amandi mos apud Lacedæmoni-
os, I. 110.

Amantis animam in alieno vi-
vere corpore, II. 339.

Amaus mons, III. 463. IV. 479. V. 59.

Amarfyadas I. 15.

Amazonis ad Alexandrum profectio,
IV. 63.

Amazones, III. 168, 460. IV. 63.

Amazonum pugna à Phidia facta,
I. 373. bellum, I. 24. sepulchra,
I. 27. cum Amazonibus Thesei
conflictus, I. 26.

Amazonicum bellum, & ipsius ori-
go, I. 25.

Amazonium, I. 26.

Ambiorix, IV. 126.

Ambitio, II. 371, 517. III. 47, 48.
IV. 284, 446, 497. V. 34.

Ambitiosus, III. 375, 376.

Ambitus lex à Catone minore lata,
IV. 161.

Ambracia, II. 439, 442.

Ambrones, II. 501. & deinceps, se
Ligures vocant, II. 506. à Mario
cæduntur, *ibid.*

Ambustus, vide Fabius.

Ameria, II. 503.

Amici fides, V. 267.

Amicitia, I. 177, 201. ut colenda,
III. 382. amicitia regia, vide Re-
gia amicitia. amicitia veræ causâ,
II. 201.

Amilcar, II. 131.

Amenias Decelensis, I. 263.

Amenias Phocensis, II. 475.

Aminias, II. 366.

Amintius, IV. 153.

Amisenorum urbs inflammata, III.
184.

Amistris Artoxerxis filia, V. 307.

Anisus urbs, III. 154. incenditur &
diripitur, III. 161, 162. Anisum
capit Lucullus, *ibidem.* in Ani-
sum Luculli humanitas, *ibidem.*

Ammon, III. 133, 222. IV. 7, 65.
ad Ammonis oraculum Alexan-
dri profectio, IV. 39. ad Ammo-
nem Lyfander proficiscitur, III. 29.

Ammonis mater, IV. 302. ora-
culum, IV. 94. templum, III. 29,
36.

Annæ dictum, IV. 234.

Amœbæum carmen, V. 328.

Amompharetus, I. 183. Amompha-
reti pertinacia, II. 311.

Amor naturalis, vide Naturalis a-
mor. amor mutuus, II. 9. deo-
rum ministerium, I. 80. fratris,
IV. 218, 224, 225, 229. ni-
mius odii sæpe causâ est, IV.

253. amores Spartanorum inter
se, I. 108, 110. amoris vis, II.

339. amoris mutui in pugnando
vis, II. 218. amoris Thebanorum
origo, II. 219.

Amphares Agidis proditor, IV. 310.

Amphiarus, V. 314. Amphiarai fa-
num & aditum, II. 314.

Amphicratis oratoris mors, III. 167.
Amphi-

I N D E X.

Amphiclyones, I. 183, 269. III. 61, 116.
 Amphilochia, II. 439.
 Amphipolis colonia Athen. III. 116, 505. IV. 424.
 Amphitheus, III. 38.
 Amphitropensis Diophantus, II. 324.
 Amphitryon, III. 40.
 Annulus, I. 39, 41. Amulii interitus, I. 46.
 Amycla Alcibiadis nutrix, I. 107. II. 5. Amyclæ filia, IV. 302.
 Amyntas Macedo apud Darium, IV. 28. rex deficit ab Antonio, V. 129. Philippi legatus, IV. 424. Lycæoniæ & Galatiæ rex, V. 127.
 Anaces unde dicti, I. 32.
 Anacharsis cum Solone consuetudo, I. 176.
 * *Anaxætes*, reges, I. 33.
 Analus, vide L. Analus.
 Anapus flumen, II. 126. V. 185.
 Anaxagoras, I. 340, 342, 358, 374. III. 238. Anaxagoræ auditor Themistocles, I. 147. philosophia, III. 17.
 Anaxarchus, IV. 14. Abderita philosophus, IV. 72. Alexandrum consolatur, *ibid.* Anaxarchi dictum, IV. 41.
 Anaxenores citharædi, V. 87.
 Anaxidamus, III. 70.
 Anaxilaus, I. 183. II. 42. Anaxilai fortitudo, II. 43.
 Anaximenes, IV. 435. sophista, IV. 497.
 Anaxo Troezenia, I. 28.
 Ancharia, V. 95.
 Ancharius fenator, II. 538.
 Ancillæ astu Roma bello liberatur, III. 68.
 Anco, III. 21.
 Ancus Martius, I. 160. II. 54.
 Ancilia unde dicta, I. 149. anciliorum delapsus è cælo I. 148.
 Andocides orator in carcerem coniectus, II. 27.
 Andocidis hermæ, III. 223.
 Andria, I. 99.
 Andrii, I. 269.
 Androcydes, II. 226.
 Androcles concionator, II. 24.
 Androclion, II. 433.
 Androclides, II. 202. 433. III. 38.
 Androcottus rex, IV. 83.
 Androcrates, II. 303.
 Androgei mors, ob quam Athenienses tributum pendebant Minoi, I. 12.
 Andromache Hectorem comitans, V. 239. Andromaches ad Hectorem verba, *ibidem.*
 Andromachus Timæi historici pater, II. 114. manu loquitur, *ibid.* Andromachi in Crassum perfidia, III. 289.
 Andronicus Rhodius, III. 81.
 Androtion, IV. 422.
 Andrum missa colonia, I. 349.
 Vol. V.

Arénader, I. 33, 149.
Arénæ, I. 33.
 Angelus, II. 433.
 Anguillæ, II. 125.
 Anicius, vide L. Anicius.
 Anima Æsopi in alium transit, I. 178.
 Animus aridus, præstantissimus, I. 75.
 Animi æternitas & origo, *ibidem.* de animo, Aristotelis dialogus, V. 179. de animo, Heracliti sententia, I. 75.
 Anio amnis, IV. 161.
 Anitis, Diana, V. 306.
 Anius, amnis, IV. 141.
 Anni ratio varia, I. 156. correctio, IV. 161.
 Annibal à Fabio obsessus, I. 392. apud Antiochum exul, II. 412. circumvenit Minutium, I. 390. Fabio struit insidias, I. 401. funditur à Marcello, II. 276. Hetruriam vastat, I. 386. in errorem præcipitatur, I. 391. Marcellum funere honorat, II. 280. Marcellum prælio vincit, II. 274. oraculo deceptus, II. 425. unoculus, III. 305.
 Annibalis à victoria Cannensi cunctatio, I. 397, 398. calliditas in Fabium, I. 385, 386. Annibalis & Scipionis colloquium, II. 427. in Romanos odium, *ibid.* mors, II. 426. mortis causa Quintius, II. 425. strategema, I. 392. strategemata in pugna Cannensi, I. 396. contra Annibalem Fabii gesta, I. 389, 390. Marcelli contra Annibalem res gestæ, II. 272. cum Annibale Fabius commutat captivos, I. 386. de Annibale Marcelli victoriæ, II. 254.
 Annius, vide C. T.
 Annius, II. 539.
 Annius Milo, IV. 477.
 Anno dux Carthaginensium, II. 124.
 Anseres sacri ædem Junonis servant, I. 315. Anserum natura, *ibidem.*
 Antæus lucta oppressus, I. 10. Antæi corpus, & sepulcrum, III. 313.
 Antagoras Chius, II. 320.
 Antalcidas ab Artoxerxe honoratus, V. 299. Antalcidæ dictum in Agésilæum, I. 102. II. 214. mors, V. 300. pax, III. 394. dicta aliquot acuta, III. 405.
 Antalcidia pax, V. 299.
 Antemna, III. 88.
 Antemnates contra Romanos insurgunt, I. 58. à Romanis victi, *ibid.*
 Antenor, I. 141.
 Anthedon urbs, III. 81.
 Anthemionis filius Anytus, II. 9.
 Anthemocritus, I. 372.
 Anthesterion, III. 65. V. 32, 366.
 Antho, I. 40.
 Antiates, II. 62, 74.

Anticato, IV. 157.
 Anticrates Lacon, III. 410.
 Anticyra scortum, V. 29, 135.
 Antigenes Luscus, IV. 92. argyrapidum præfectus, III. 354.
 Antigone Pyrrhi uxor, II. 442. Berenices filia, II. 436. Philotam prodit, IV. 67.
 Antigonæ olim Mantinea, V. 359.
 Antigonici regni successio expiravit, V. 367.
 Antigonis tribus, V. 16.
 Antigonus ab Achæis accersitur, V. 355. Acrocorinthum occupat, V. 328. Antigonus & Demetrius conantur liberare Græciam, V. 12. Antigonus & Demetrius reges appellantur, V. 22. Eumenis proditores tolli jubet, III. 363. Eumenem contemniti ægrotum, III. 357. Sparta potitur, IV. 346. calumnias struit Arato, V. 326. de Pyrrho, II. 441. Demetrii pater, V. 7. Spartæ auxilium fert, II. 476. primus bellum contra Eumenem gerit, III. 347. clade affectus, III. 356. Demetrii filius Macedonia pulsus, II. 469.
 Antigoni cædes, V. 36. cum Antigoni copiis Eumenis pugna & victoria, III. 356. de custodiendo Eumene capto responsum, III. 361. dictum militare, II. 379, 380. dolus in Acrocorintho occupando, V. 328. humanitas in cadaver & amicos Pyrrhi, II. 482. in Aratum honor, V. 356. in Demetrium filium indulgentia, V. 24. in proditores dictum, I. 58. milites aureis armis testati, III. 356. regis Macedoniæ successio, II. 154. somnium, V. 9. bellum contra Ptolemæum, V. 10.
 contra Antigonum Eumenis strategema, III. 358. Regum conspiratio, V. 34. ob Antigonum infamia quæ Arato accesserit, V. 358. ab Antigono Cleomenes fusus, IV. 345.
 cum Antigono Cleomenis prælium, IV. 344. Eumenis colloquium, III. 351. Eumenis confictus, III. 359. de Antigono Macedonum rege Pyrrhi victoria, II. 469.
 Antigoni Demetrii filii erga patrem pietas, V. 62. mors, IV. 346. bonitas, II. 482.
 Antigonus Dofon, II. 65.
 Antigonus Judæus, Regum primus securi percussus, V. 101.
 Antigonidæ vasa, II. 186.
 Antilibanus, IV. 36.
 Antilochus poeta, III. 26.
 Antimachus poeta, II. 142. III. 26.
 Antiochia Epidaphne dicta, III. 164.
 Mygdonica, III. 184.
 * B b b b Anti-

I N D E X.

Antiochia urbs, III. 464. IV. 226.
 Antiochis tribus, II. 288, 294.
 Antiochus Alcalonites, III. 196. IV. 443. V. 217.
 Antiochus Commagenus, V. 99.
 Antiochus Alcibiadis gubernator proelio navali casus, II. 48. à Lyfandro vincitur, III. 9. à Romanis victus, II. 154.
 Antiochus magnus, II. 342.
 Antiochi magni potentia, *ibid.* nuptiæ inaequales II. 420. apud Antiochum Annibal, II. 412. contra Antiochum Catonis res gestæ, II. 343. Antiochum in proelio profigit Demetrius, V. 35.
 Antiochus Seleuci filius, V. 98. Stratonicen povercam amat, & ducit, V. 45. in Antiochum filium Seleuci amor & indulgentia planè infinitata, V. 46.
 Antiochi auditor Cicero, IV. 443.
 Antiope à Thæseo rapta, I. 24.
 Antiochus Lycurgi filius, I. 127.
 Antipater Cassandri filius, II. 438. V. 43. Larina obsessus, III. 340. ab Atheniensibus obsessus, IV. 434. à Gracis victus, IV. 200. contemnit Xenocratem, IV. 201. timuit Alexandrum, IV. 68. quantum tribuerit Phocioni, IV. 200, 201.
 Antipatri cum Agide pugna, III. 384. cum Ætolis foedus, IV. 68. de Demade dictum, IV. 175. crudelitas, IV. 203. Antipatri filii Alexandro insidiantur, IV. 96. ad Athenas adventus, IV. 435. mors, IV. 206.
 Antipatrum Alexander movit, IV. 96. ad Antipatrum de pace Phocion legatus missus, IV. 200.
 Antipatro Atheniensibus præscriptæ pacis conditiones, IV. 201, 202.
 Antipater Stoicus Catonis Min. præceptor, IV. 219.
 Antipater Tharsensis, II. 542. IV. 366.
 Antipater Tyrius, IV. 219.
 Antiphanis Socratici dictum, I. 126.
 Antiphates, I. 266.
 Antiphilus Atheniensis dux, IV. 199, 200.
 Antiphon Rhamnusus, III. 211. damnatus, IV. 421.
 Antiphontis dictum, V. 92.
 Antiquitas fabulosa, I. 1.
 Antisthenis de quodam tibicine dictum, I. 337.
 Antistia, IV. 361. Pompeio nubit, III. 421, 422. repudiatur, III. 427.
 Antistius, V. 240. prætor, III. 421. perit, III. 427.
 Antitheri usus Demostheni communis, IV. 416.

Antonia, V. 153.
 Antonias, navis Cleopatraz, V. 127.
 Antoniorum familia ab Hercule orta, V. 68.
 C. Antonius M. Bruto deditur, V. 242. C. Antonii cædes, V. 243, 244. de M. Bruto testimonium, V. 245. C. Antonio Octavius Cæsar conjungit se, V. 243. de C. Antonio M. Bruti vaticinium, V. 246.
 Antonius Fulviæ filius, V. 152. Antonii munificentia, V. 93. L. Antonii & Fulviæ bellum contra Octavium, V. 94.
 M. Antonii junioris responsum ad factum Philotæ syllogismum, V. 93.
 M. Antonius orator à capone proditus, II. 539. à Mario interfectus, V. 65.
 M. Antonius triumvir à Cæsare Octavio victus, V. 142. à Curione corruptus, V. 66. ab Eurycle Lacone oppugnatus, IV. 133. curia exturbatur, IV. 134. à senatu hostis judicatus, V. 81. exercitum ad Cæsarem ducit, V. 72, 73. ad Mutinam fusus, V. 81. augur creatus, V. 69, 70. tribunus plebis, IV. 133. V. 69. amicos dimittit donata his navi auro argenteque onusta, V. 134. Antigonom Judæum regem securi percussit, V. 101. Aristobulum capit, V. 67. Brutum magnificè funerandum curat, V. 86. Cleopatraz ingentes provincias donat, V. 101. Cleopatram accersit in Ciliciam, V. 89. Cleopatram accersit in Syriam, V. 101. Cleopatram ad bellum ducit contra Octavium Cæsarem, V. 122. Cleopatram expectans languet, V. 117. Cleopatram fugientem sequitur, V. 133. cum Cæsare consul, V. 76. de Artavazde triumphavit, V. 117. de oblivione præteritorum refert occiso Cæsare, V. 178. emit domum Pompeii, V. 75. ex urbe profugit ad C. Cæsarem, IV. 134. V. 70. expellit Octaviam domo sua, V. 123. ferit seipsum, V. 143. Sertorium ferit pugione, III. 335. filiis suis ex Cleopatra partitum provincias, V. 120, 121. Fulviam uxorem ducit, V. 75. in foro vomuit, V. 74. Lepidi exercitu potitur, V. 82. Lupercalibus Cæsari diadema imponit, IV. 164. V. 77. militis sanum consilium spernit, V. 130. ducit Octaviam Octavii Augusti sororem, V. 96. Octavii Cæsaris equitatum fugat, V. 141. Octavium Cæsarem ad singulare certamen provocat, *ibid.* à Domitiano deficit, II. 176. urbem Phra-

sta obsidet, V. 403. in monumentum ad Cleopatram portatur, V. 143. turbat rempub. Cæsare casus, V. 79. Timonis vitam imitatur, V. 136. usoribus obnoxius, V. 75. Bacchus minor dictus, V. 126.
 Antonii actiones pro Cæsare, V. 69. ad deos oratio humanitatis plena, V. III. ætas, V. 154. Antonii Ciceronisque inimicitiarum semina, IV. 487. simultas, IV. 488. civilitas in Græcos, V. 86. classis ad Adriam victa, V. 134, 135. classis deficit ad Octavium Cæsarem, V. 142. Antonii Cleopatrazque cœnarum apparatus, V. 90. miserabile spectaculum, V. 144. sumptus immensi in Ægypto, V. 92. convivia rebus jam perditis, V. 138. legationes ad Octavium Cæsarem, V. 139. conflictus cum Parthis, V. 104, 105. copias contra Parthos, V. 102. crimina ob Cleopatram, V. 124, 125. cum Cleopatra luxus Sarni, V. 122, 123. de vulneratis sollicitudo in expeditione Parthica, V. 109. cum Demetrio comparatio, V. 154. dicendi genus, V. 66. dominandi cupiditas, V. 155. dotes eximie, V. 110. equitatus deficit ad Cæsarem, V. 142. erga Archelaum mortuum humanitas, V. 68. erga milites suos pietas, V. 116. exercitum famæ tentavit, V. 111, 112. fides & perfidia, V. 157. forma, V. 68. genus, V. 65. Antonii genus, Octavii genium formidat, V. 98. gesta contra Aristobulum Judæum, V. 67. gesta in Ægypto sub Gabinio, *ibid.* in adversis tolerantia, V. 81. in Ciceronem crudelitas, V. 83, 84. insanus in Cleopatram amor, V. 102. in funere C. Cæsaris oratio, V. 236. in desperatione animæ, V. 115. luxus, V. 155. luxus in Asia, V. 87. in triumviratu luxus, V. 84. insolentia, V. 74. legiones adjungunt se Cæsari, V. 135. liberalitas, V. 69. liberalitas in Mithridatem, V. 113. machinas bellicas capiunt barbari, V. 103, 104. mater Julia, V. 66. militum tumultus ex avaritia, V. 115. mira in errore dissimulatio & prudentia, V. 268. mores, V. 88. mors, V. 144, 158. nauticus apparatus contra Octavium Cæsarem, V. 122. Antonii & Octavii Cæsaris mutue criminationes, V. 121. dissensiones, V. 80, 100. per Octaviam ex dissensionibus componuntur, *ibid.* pax cum Sexto Pompeio, V. 96. Antonii & Dolabellæ dissensiones, V. 74. Antonii pater liberalis, V. 65. periculum

I N D E X.

- eam ad Aetium, V. 129, 130. pietas
 & impietas, V. 157. plicatio in
 Egypto, V. 94. potentia, V. 174.
 proelium navale ad Actium, V. 131.
 relictus ab expeditione Parthica,
 V. 106. simphonia, V. 88. robo-
 res imperatorum seminatium, V.
 152. somnium, V. 80. equator ab
 adverso proelio, V. 82. statue
 dejecta, IV. 495. testamentum, V.
 124. violentia in Asia, V. 87.
 vires contra Octavianum, V. 127.
 virtus in bello, V. 73, 85. vita
 curia, V. 74. uxor Fulvia, vide
 Fulvia. uxores, V. 156. ad M.
 Antonii apparatus nuptiarum Octavii
 Caesaris trepidatio, V. 123.
 Antonio illecebræ Octavii
 Caesar, V. 145. abrogatur imperi-
 um, V. 126. Caesar permittit Ita-
 liam, V. 71. parentat Cleopatra,
 V. 149. Parthorum insidie aperi-
 untur, V. 113. responsum acre à
 S. Pompeio oblatum, V. 96, 97.
 Antonium eum cum Caesare non
 occiderint conjurati, V. 233, 234.
 Cleopatra perdidit, V. 128. Cleo-
 patra humat, V. 147. multi amici
 relinquunt, V. 126. Parthi in re-
 cta aggrediuntur, V. 107, 108.
 inter Antonium Caesaremque Octa-
 vium belli civilis femina, V. 120.
 in Antonium Artavazdis Armeniæ
 regis peccata, V. 117. Cleopatræ
 illecebræ, V. 119. erga Antonium
 militum amor & reverentia, V.
 110. ad Antonium monendum Ge-
 minius Roma missus, V. 125. ad
 Antonium Monefes Parthus defe-
 cit, V. 102. ad Antonium Octa-
 via profecta despicitur ab eo, V.
 118. in Antonium Parthorum do-
 lus, V. 106. in Antonium sena-
 tus Rom. decreta mortuo Cice-
 rone, IV. 495.
 ab Antonio ad Caesarem Octa-
 vium defectiones, V. 129. de An-
 tonio cum Caesare opprimendo de-
 liberatio, V. 78. de Antonio Octa-
 vii Caesaris triumphus, V. 151. In
 Antonio retinendo COS. collega
 Ciceronis prudentia, IV. 452.
 P. Antonium Caesar accusat, IV.
 103.
 Antonius Creticus, V. 65.
 Antonius, vide C. & P.
 Antrum Nympharum, II. 303.
 Antyllus C. Graeci licitor confodi-
 tur, IV. 395.
 Antyllus M. Antonii ex Fulvia fili-
 us, V. 138. necatur, V. 147,
 152.
 Anytus Anthemionis filius, II. 9,
 68. iudices corrumpit, *ibid.* in A-
 nytum Alcibiadis insolentia, II. 9.
- Apollas Romani filius, I. 84.
 Apama Ptolemai uxor, III. 338.
 Apama Seleuci uxor, V. 68.
 Apelles pictor, IV. 8. V. 27. sty-
 one discit, V. 324. anticus, V.
 361.
 Apelliconis Tenu bibliotheca, III. 81.
 Apemantus, V. 137.
 Aperanti, II. 426.
 Aphetæ, I. 254.
 Aphidna à Tyndaridis capta, I. 32.
 Aphidnus, I. 30, 32.
 Aesculapius, Venus, I. 177.
 Aphytis urbs Thracie, III. 29.
 Apis à sacerdote alitur, IV. 351.
 Apium, II. 131.
 Apolia Ageilai filia, III. 306.
 Apollo, III. 36, 87. 189. ubi
 natus, II. 215. qualis deus, H.
 216. simulatorem excoriavit, H. 7.
 Daphnen amat, IV. 302. Atheni-
 ensium Deus, *ibid.* Brutum pe-
 remit, V. 240.
 Apollinis ad Tegyras factum, II.
 215. flamen, IV. 219. templum,
 III. 77, 445. signum, Sylla amu-
 letum, III. 87. oraculum Apolli-
 nis Tegyrai quādiu duravit, II.
 215.
 Apollini decima consecrata, I.
 293. aurea corona dedicata, II.
 417.
 ex Apolline mulier dicit se uti-
 rum gestare, III. 36.
 Apollo Delphicus, I. 12. H-
 menius, I. 176. victor, I. 264.
 Lycius, II. 478, 479. Thurius,
 III. 70. Delphicus, II. 251. Tē-
 gyraeus, II. 215.
 Apolto, coenaculum, III. 195.
 Apollocrates Dionysii filius, V. 195.
 Apollodorus, IV. 421. Babylonis
 præfectus, IV. 95.
 Apollodorus Phalereus, IV. 263.
 Apollodorus Siculus, IV. 152.
 Apollonia, III. 82, 150. IV. 140.
 Apollonides Demetrii familiaris, V.
 61.
 Apollonius Stoicus, IV. 285.
 Apollonius tyrannus, III. 270.
 Apollonius Molonis filius rhetor,
 IV. 102. orator & philosophus,
 IV. 444.
 Apollonides Cyzicentus, III. 380.
 Apothetæ, I. 106.
 Apparatus in arce Syracusana, II.
 117.
 Appia via, IV. 105.
 Appius, vide M.
 Appius, I. 220. II. 256, 258. Ap-
 pii abstinentia, III. 166. malum
 omen, II. 131.
 Appius Claudius à Sabinis ad Roma-
 nos transit, I. 236.
 Appius Claudius, III. 86. populo
- infensus, III. 74. *ibid.* II. 455.
 Appianæ pacem cum Pyrrho, *ibid.*
 Tib. Graeci licitor, IV. 361.
 Appii Claudii oratio ad patres
 confectus, H. 457. Appium
 Claudium ad Tigranem missit Lu-
 cullus, III. 164. Appii Claudii li-
 bertus, III. 166.
 Appius Varinia prætor, IV. 123.
 Appius menius, I. 157.
 Appii Rustici descriptio, II. 404.
 Aptera urbs Cretæ, II. 476.
 Apuleius, vide L.
 Apulia, II. 272.
 Apulii vitus, IV. 356, 357.
 Aqua noctua, V. 113, 114. aqua
 ductus, II. 74. aqua miraculum,
 III. 261. IV. 77. aquarum fontes
 ut inveniantur, H. 162.
 Aquæ Sextilis, II. 585.
 Aquationis lex, I. 266.
 Aquila manifestata, I. 140. Quot o-
 va pariat, II. 528. supra caput A-
 lexandri dum in Darium tendit,
 IV. 49.
 Aquilæ nidus cum septem pul-
 lis, II. 528. aquilæ, II. 296. a-
 quilarum ostentum, V. 253, 254.
 Aquila, Pyrrhi cognomen, II. 443.
 Aquilius, vide M.
 Aquilii, I. 216.
 Aquilius tribunus plebis, IV. 260.
 Aquilius Metelli legatus, III. 319.
 Aquinum Sertorius fundit, *ibid.*
 ab Ara suffragium, I. 365, 374.
 Arabes, III. 172, 173, 179, 463.
 IV. 36. in Arabas Alexandri ex-
 peditis, IV. 35.
 Arabes Petrai, V. 136.
 Arabes Nabatei, V. 12.
 Arabes Scenitæ, III. 165.
 Arabia Petraea, III. 465.
 in Arabiam Demetrii incursio, V.
 12.
 Arabicus sinus, V. 136.
 Aracus, III. 12.
 Araris amnis, IV. 119, 128.
 Aratæon, I. 34.
 Aratæon, V. 366.
 Aratus à Cleomene fufus, V. 346.
 adjungit Achæis Corinthum, V.
 335. Achæos Ætolis fœdere jun-
 git, V. 345. Acrocorinthum ca-
 pit, V. 334. ad remp. omnia re-
 fert, V. 320, 321. aggreditur li-
 berare patriam Sicyonem à tyrani-
 nide, V. 315. Argos conatur li-
 berare, V. 337. Argos liberat à
 tyrannide, V. 347. Aristippo victo-
 riam concedit, V. 340. conatur
 Athenas liberare, V. 345. consilio
 magis quàm exis fidebat, V. 356.
 bonus rector, V. 361. ejurat præ-
 turam, V. 350. fufus à Macedo-
 nibus, V. 346. gladius contra ty-
 ranni

I N D E X

- ranni decretum comparavit, V. 337. lascivientes hostes aggreditur, V. 344. liberat patriam à tyrannide sine civili sanguine, V. 320. malè sentientes de rep. Sicyone, necat, V. 353. Mantineam capit, V. 349. proelio fufus ad Caphyas, V. 360. puer evadit tyranni manus, V. 313. reipubl. periculis jactatur, V. 354. Sicyonem Achæis conjungit, V. 320. Sicyonem capit, V. 319. tyrannorum osor, V. 314. veneno per Philippum potio-natus, V. 365.
- Arati ab rege Philippo alienatio, V. 364. ad Ptolemæum profectio, V. 323. apparatus ad liberandam patriam, V. 316. ceptum ad Acrocorinthum occupandum, V. 329. commentarii ab eo conscripti, V. 314. & IV. 330. consilium præclarum contra Ætolos, V. 343. de Aristippo victoria, V. 341. de Ariftrati tyranni picta imagine abolenda consultatio, V. 324. difficultates in patria liberanda, V. 318. elogium, V. 325. forma, V. 314. imperium ex virtute, V. 338. in patriam perfidia, IV. 330. in periculis constantia, V. 353. in prætura prima res gestæ, V. 326. infamia ob Antigonum, V. 358. moderatio, V. 325. mors, V. 365. prætura secunda, V. 327. profugientis ex Corintho strategema, V. 353, 354. progeniei longa propagatio, V. 367. reprehensio, V. 351. sapiens responfium Philippo datum de regis firma custodia, V. 363. fepultura, V. 365. strategema contra Aristippum, V. 341. strategema quo tyranni speculatores fallit, V. 317. Arati & Cleomenis diffidium, IV. 331. Arati & Philippi Antigoni filii simultatis initium, V. 362. Arati & Cleomenis epistolæ criminatoriæ, V. 352. Arati & Philopœmenis collatio, II. 382. Arati & Lyfiadis diffenfiones, V. 342. Arati apud Achæos potentia, V. 336. in Arati honorem facra instituta, V. 366. de Arati fepultura oraculum, V. 365.
- Arato fruuntur calumniæ ab Antigono rege, V. 326. Agis defert honorem, IV. 307. difficultates objectæ in Acrocorintho occupando, V. 332. prodigium oblatum, V. 356.
- in Aratum Achæorum benevolentia & fides, V. 348. in Aratum Antigoni honor, V. 356. in Aratum Aristippi tyranni infidiæ, V. 358. in Aratum Cleomenis humanitas, V. 354. in Aratum & Achæos Cleomenes ducit copias, IV. 328. in Aratum Ptolemæi liberalitas, V. 324. de Arato Cleom. victoria, IV. 319.
- Arati junioris in Philippum Antigoni filium dicta, V. 362. miser exitus, V. 366.
- Araxes amnis, III. 173, 457, 458. V. 116.
- Arbaces Medus, V. 290.
- Arbela, IV. 45.
- Arbelitis, III. 460.
- Arcadas Archidamus fundit, III. 408.
- Arcadica Lycæa, IV. 163.
- Arcadam annus, I. 156.
- Arcæ Numæ, I. 161.
- Arces urbes dictæ, II. 218.
- Arcefilaus Agidem infidiis circumvenit, IV. 310.
- Arcefilaus Academicus, V. 315.
- Archedemus Ætolus, II. 430.
- Archelaus, V. 335. Spartanorum rex, I. 91. præfectus Mithridatis, II. 525. de proditione fufpectus, III. 78.
- Archelai res gestæ, III. 60. præfidium dejicitur ex Thurio, III. 71.
- Archelai & Syllæ colloquium, III. 77.
- erga Archelaum mortuum humanitas M. Antonii, V. 68.
- cum Archelao Syllæ conflictus ad Thurium, III. 71.
- Archelaus phyficius, III. 112.
- Archelaus Cappadociæ rex, V. 127.
- Archelaus Antigoni dux, V. 335.
- Archelaus Zeuxidami filius rex Spartæ, III. 128.
- Archeptolis, I. 282.
- Archeſtratus, II. 22, 289. III. 27. IV. 209.
- Archias Thebanorum tyrannus, II. 202, 203. III. 396.
- Archias Hierophanta, II. 209.
- Archias Phygadotheras, IV. 435.
- Archibiades Laconiffa, IV. 185.
- Archibius, V. 152.
- Archidamia, II. 472. Agidis avia, IV. 297. perit, IV. 313.
- Archidamidas, I. 112.
- Archidamidæ dictum amarum, I. 113.
- Archidamus Lacedæmoniorum rex I. 345, 371, 375. Zeuxidami filius, III. 367. Agefilai pater, *ibid.* mulctatus, III. 368. à Demetrio victus, V. 42.
- Archidamus Agefilai filius, III. 397, 408. IV. 296.
- Archidamus Eudamidæ filius, *ibid.*
- Archidamus Agidis frater interficitur, IV. 320. fundit Arcadas, III. 408.
- Archidami fortitudo, III. 409.
- copiæ caſe, I. 305. dictum, IV. 343.
- Archilochus, I. 135.
- Archimedes à Platone cur reprehensus, II. 258. Hieronis navem demersam machina extraxit, II. 259. mathematicus, *ibid.* oppugnationem Marcelli eludit, II. 258. occiditur, II. 265.
- Archimedis insignia, II. 263. machinas miratur & ſtupet Marcellus, II. 261. mira ingenii præſtantia, II. 262. Siren, machina, II. 263.
- Archippa Themiftoclis uxor, I. 282.
- Archon, I. 193, 346.
- Archonides Syracufius, V. 199.
- Archytas mathematicus insignis, II. 258.
- Archytas Pythagoreus, V. 175. à Dionyfio Platonem repetit, V. 177.
- Arctiffus, II. 212.
- Arcturi ortus, V. 182.
- Ardettus, I. 26.
- Arcopagitæ, I. 198. IV. 466.
- Arcopagitarum curia, I. 193. III. 120.
- Arcopagi potentia fracta, I. 344, 346.
- Arepſion, III. 117.
- Aretæus, V. 189.
- Arete Dionyfii majoris filia Dioni nubit, V. 164. Timocrati tradita, V. 178. à Dione recepta, V. 208. perit, V. 214, 215.
- Arethufa Macedoniæ, I. 127. Monesi dono data ab Antonio, V. 102.
- Argas cur Demofthenes dictus, IV. 410.
- Argi, III. 445. IV. 335.
- Argos Aratus liberare conatur, V. 337. liberat à tyrannide, V. 347. Cleomenes amittit, IV. 336. Cleomenes capit, IV. 332. petit Pyrrhus Sparta rejectus, II. 476. in urbe Argis Pyrrhi pugna, II. 478.
- Argileonis, I. 119.
- Arginufæ, III. 11.
- Argivi, II. 19. deficiunt à Cleomene, IV. 335. V. 357.
- Argivorum reges, I. 94.
- Argus navis, I. 16.
- Argyræſpides, milites Alexandri, à ſcutis argenteis appellati, III. 359, 360.
- Ariadna, I. 16. Theſeum amat, *ibid.*
- Ariadnæ mors, I. 18. de Ariadna variæ opiniones, I. 17. Ariadnæ nutrix Corcyne, I. 18. Ariadnæ duæ, *ibid.*
- Ariæus, V. 286.
- Ariamenes, I. 263.
- Ariarnes

I N D E X.

- Ariannes** Arabs decipit Crassum, III. 275.
- Ariarathes** Mithridatis filius, III. 60, 462, 467.
- Ariaspes** frater Ochi, V. 310.
- Aridæus** Philippi Macedonum regis filius, IV. 16, 99.
- Arietis** caput cum uno cornu in agro Periclis inventum, quid portenderit, I. 342.
- Arimanius**, I. 278.
- Ariminum** Cæsar capit, III. 489. IV. 136, 269.
- Arimnestus** prætor Plataensium, II. 304.
- Arimnesti** insomnium, *ibid.*
- Arimnestus** Spartanus, II. 314.
- Ariobarzanes**, III. 49, 77, 80, 340. IV. 479.
- Ariomandes** Gobryæ filius, III. 123.
- Ariovistus**, IV. 120. à Cæsare fufus, IV. 121.
- contra Ariovistum Cæsaris bellum, IV. 120.
- Ariphron**, II. 5.
- Aristænerus**, II. 388, 394.
- Aristagoræ** ludimagistri somnium, III. 149.
- Aristander** Telmessius, IV. 6, 21. vates, IV. 36, 46, 49, 69, 71.
- Aristæas** Proconnesius ex conspectu hominum raptus, I. 74, 75.
- Aristeria**, III. 111.
- Aristias** Argivus, II. 476.
- Aristides** censet civitates Græciæ, II. 318. de paupertate gloriatur, II. 323. dux Atheniensium contra Mardonium, II. 302. sponyus creatus, II. 295. iustus dictus, II. 296. laudatus à Platone, II. 324. popularis, II. 319. urbe pulsus, I. 252. ab exilio revocatur Themistoclis decreto, I. 258. II. 298. Themistocli præfertur, II. 319. transfert imperium Græciæ à Spartanis ad Athenienses, II. 319, 320. Aristides & Themistocles in rep. adversarii, II. 290.
- Aristidis ac Themistoclis inter se dicta, II. 322. Aristidis & Themistoclis consensus ad pugnam in eundam, I. 261. Aristidis & Themistoclis simulas, I. 249. Aristidis an Catonis Majoris res gestæ suis magis profuerint, II. 370. Aristidis infortunium & bonitas, II. 102. consilium de ponte Xerxis excindendo, I. 264. consilium salutare de Xerxe fugando, II. 300. constantia, II. 292. de Themistocle dictum, II. 299, 300. dictum grave, II. 109, 110. ad repub. accessus, II. 365. facta & consilia contra Xerxem, II. 299. facultates, II. 288. funus, II. 325. genus, II. 288. in liberos Aristidis Atheniensium gratitudo, II. 325. in repub. offensiones, II. 367. in Themistoclem moderatio, II. 324. in tractanda republica mores, II. 291. iustitia, II. 292, 293. mors, II. 324. neptis Myrtho à Socrate ducta, II. 325. prudens consilium, II. 306. quæstura, II. 293.
- Aristidi Cato Major in bellis gerendis antepositus, II. 366. irrogatur exilium, II. 297. Persarum consilia rex Macedonum detegit, II. 308.
- Aristidem Themistocles pellit in exilium, I. 252.
- Aristion** tyrannus, I. 43. III. 60, 63, 78, 162. dedit se, III. 65.
- Aristippus** tyrannus ab Arato victus, V. 341. Cyrenæus, V. 176.
- Aristippi tyranni cædes, V. 341. in Aratum insidiæ, V. 337, 338. in Dionysium minorem dictum, V. 176. vaticinatio, *ibid.* vita misera, V. 338.
- Aristippo Aratus victoriam concedit, V. 340.
- Aristo** Pisistrati in occupanda tyrannide adiutor, I. 209. philosophus, II. 351. V. 217. Corinthius, III. 234, 240.
- Aristobule** Diana, I. 271.
- Aristobulus** rex, III. 463, 470. Aristobulum Antonius capit, V. 67. contra Aristobulum Judæum M. Antonii gesta, *ibid.*
- Aristoclitus**, III. 5.
- Aristocrates**, IV. 422. V. 136.
- Aristocritus** in Macedoniam missus, IV. 16.
- Aristodemus**, I. 86. III. 389.
- Aristodemus** tyrannus, II. 373. IV. 297.
- Aristodemus** Milesius, V. 14, 21.
- Aristodicus** Tanagraeus, I. 348.
- Aristogiton**, IV. 422.
- Aristogiton** sycophanta, IV. 185, 186.
- Aristogitonis** filia, II. 326.
- Aristomache** Dionysii uxor, V. 161, 214.
- Aristomachus**, IV. 319. submersus, V. 358. Arati socius, V. 315. Argivorum tyrannus, V. 337, 347.
- Aristomachus** minor, V. 341.
- Aristomenes** Messenius, I. 70.
- Aristonicus**, IV. 380. Aristonicus bellum movet, II. 427.
- Aristonicus** Marathonius, IV. 435.
- Aristonius** citharædus, III. 26.
- Aristophanis** dictum scriptum in Sappho, I. 367.
- Aristophon** pictor, II. 22.
- Aristophon** orator, IV. 182. Athenis archon, IV. 431.
- Aristoteles** Stagiritæ Alexandri Magni præceptor, IV. 12. notatus beneficii in Alexandrum, IV. 98.
- Aristotelis commenta irridet Alexander, IV. 96. de animo dialogus, V. 179. de capta Roma testimonium, I. 309. libri, III. 81.
- ad Aristotelem Alexandri epistola, IV. 13. in Aristotelem Alexandri offensio, IV. 76. Aristotelem reprehendit Timæus, III. 205. Aristotelem ut coluerit Alex. Magnus, IV. 13, 14.
- Aristoteles** Argivus, IV. 135. V. 357.
- Aristoteles** dialecticus, V. 314.
- Aristoxenus** Musicus, II. 119.
- Aristoxeni commentarii, IV. 8.
- Aristrati** tyranni imago, deque eâ abolenda Arati consultatio, V. 324.
- Arius** philosophus honoratur ab Oct. Cæsare, V. 146.
- Armamentarium** Philonis, III. 65.
- Armatura** apud Achæos, II. 382. apud Romanos, III. 175.
- Armenia**, III. 154, 457, 458, 460.
- Armenii**, III. 155, 173, 178, 182, 273.
- Armeniorum** imperium, III. 165.
- Armilustrium**, I. 68.
- Armorum** ornatus ad res gerendas invitat, II. 383. vis, II. 307. inter arma silent leges, IV. 139.
- Arnaces**, I. 265. II. 301.
- Arpinas** ager, II. 486.
- Arpini** villa, IV. 448.
- Arrius**, vide Q.
- Arruntius**, V. 132.
- Arfaces**, III. 272.
- Arfacidæ**, III. 294.
- Arfames** frater Ochi, V. 310.
- Arfa** sylva, I. 222.
- Arfiæ** annis, III. 425.
- Arficas**, V. 278.
- Artabazus** Armeniæ rex, III. 294. V. 102, 117. in castra ad Crassum venit, III. 273.
- Artabazi ad Crassum legatio, III. 277.
- Artabazus** Barfinæ pater, III. 338. IV. 31.
- Artagersem** Cyrus occidit, V. 285.
- Artavaldis** Armeniæ regis in Antonium delicta, V. 117.
- de Artavalde Armeniæ rege in Ægypto triumphatur, *ibid.*
- Artaxyras** de Cyri morte refert, V. 288.
- Artaxas** Armenius, III. 182.
- Artaxata**, *ibid.*
- Artemisia**, I. 263.

Vol. V.

* C c c c

Arte

I N D E X.

Artemisium, I. 255.
 Artemisius mensis, IV. 22.
 Artemius Colophonius, IV. 70.
 Artemon Periphoretus mechanicus, I. 368.
 Arti honos habitus, V. 27.
 Artes curiosæ & vanæ, I. 96.
 artes & sensus quatenus convenient, V. 5.
 Artifices Romæ, I. 155.
 Arthmius Zelites, I. 252, 253.
 Artorius, vide M.
 Artoxerxes Antalcidam honorat, V. 299. Atosiam filiam uxorem ducit, V. 302. bene meritos, & ignavos quemadmodum honoravit, multa-
 veritque, V. 290. cum exercitu servatur à Tiribazo strategemate, V. 303. Darium filium regem designat, V. 305. facilis & benignus, V. 280. Lacedæmonios mari ejicit, V. 298. rex designatus, V. 278. sitiens, aqua putrida epota, dicit se numquam bibisse suavius, V. 289. Timagoram Athen. corrumpit, V. 300. Tissaphernem occidit, V. 301.
 Artoxerxis consilium prudens in insidiis sibi à Dario filio structis deprehendendis, V. 308. copiæ contra Cyrum fratrem, V. 283. disciplina militaris, *ibid.* in Cadusios expeditio, V. 302. in milites indulgentia, V. 304. liberi, V. 309. liberalitas, V. 280. mater, vide Parysatis. sitis, V. 288. vitæ prolixitas, V. 311. virtus, V. 303. uxor Statira: vide Statira. mors, V. 310. Artoxerxis & Cyri fratrum conflictus, V. 284. Artoxerxis Memnonis genus, V. 277.
 Artoxerxi à Cyro fratre insidiæ struuntur, V. 279. à Dario filio insidiæ structæ, V. 308.
 contra Artoxerxem Cyrus bellum suscipit, V. 281. in Artoxerxem patrem, Darium filium Tiribazus incendit, V. 306.
 Arverni, IV. 128.
 Aruns Porcenæ filius, I. 234.
 Aruns Gallos in Italiam evocat, I. 300.
 Aruns Tarquinii filius, I. 222.
 Aruntis Tarquinii filii & Bruti cædes mutua, *ibid.*
 Aruspices, III. 273.
 Arx Syracusana excinditur, II. 127.
 Arybas Æacidis pater, II. 432, 433.
 Alcetæ filius, *ibid.*
 Arymbas, IV. 6.
 As, I. 298.
 Asbolæmeni qui, & cur dicti, III. 108.
 Ascalis Iphthæ filius, III. 313.
 Asclepiades, I. 172.

Asculum oppidum, II. 461. III. 421.
 Asgandes, IV. 27.
 Asia, II. 447. III. 78, 154. IV. 22, 27. Asiam durissimè tractat Sylla, III. 80. Lucullus relevat à crudelitate foeneratorum, III. 163. in Asia civium Romanorum cædes per Mithridatem, III. 80.
 Asiaticum dicendi genus, V. 66.
 Asinarium festum, III. 244.
 Asinarus amnis, III. 243.
 Asinius, V. 73, 74.
 Asinius Pollio, IV. 135, 155, 271.
 Asopæ ager, I. 181.
 Asopis Sinope, III. 169.
 Asopus amnis, II. 303.
 Aspasia accusatur, I. 374. eripitur judicio precibus Periclis, *ibid.* mulier prudentissima, I. 364. in Aspasiæ gratiam Pericles bellum contra Samios suscepit, *ibid.* & 365.
 Aspasia Cyri regis Persarum pellex, I. 365. V. 305.
 Aspetus, II. 432.
Ascedas Neptunus cur dictus, I. 36.
 Aspis, II. 479. IV. 336.
 Asty, I. 22.
 Astyochus, II. 34.
 Astyphilus Posidoniatæ, III. 132.
 Astyra, IV. 492.
 Asylum, Asylæus Deus, I. 47.
 Atellii de conflictu sententia, V. 256.
 Atri dies, III. 176.
 Athamani, II. 420.
 Athenæ, I. 22. à Sylla captæ; III. 64. Demetrio deduntur, V. 41. Lyfandro deditæ, III. 21. ornantur à Pericle operibus, I. 350. tyrannidi Pisistrati subjiciuntur, I. 207.
 Athenarum muri dejecti, III. 23. Demetrius Phalereus præfectus, V. 13.
 Athenas instaurat Themistocles, I. 267. liberare conatur Aratus, V. 345. obsidet Sylla, III. 60. obsidione liberat Crates philosophus, V. 56. seditio occupat in absentia Solonis, I. 207. contra Athenas Demetrii expeditio, V. 40.
 Athenis annonæ ingens caritas, III. 63. exilii decennialis abolitio, III. 221. mutilata, II. 24. III. 223. otiosi puniuntur, I. 117, 198. pestilentia, I. 377. quaestio habita de violatis signis, II. 26. factiones, I. 181, 186.
 Atheniensis populus de Alcibiade quid senserit, II. 21. Atheniensis plebis in Phocionem furor, IV. 210. Atheniensis populi ad Alcibiadem visendum concursus, II.

44. justitia, II. 320. tres ordines, I. 23. Atheaense concilium, I. 358. Athenienses à liberalitate laudantur, II. 326. à Lyfandro devicti, II. 50. accipiunt in Munychiam præsidium, IV. 201, 202. accusantur Lacedæmone, I. 371. Æginam occupant; P. 377. Alcibiadis salutare consilium contemnunt; II. 49, 50. Alcibiadi adimunt imperium, *ibid.* Chalcedonem recipiunt, II. 42. expugnant Persarum castra, II. 315. fundunt prælio triginta tyrannos, III. 30. in Sicilia ob Eurip. quidam poemata servati; III. 246. iterum classe victi à Syracusanis, III. 240, 241. liberantur à præsidio Macedonum, V. 347. lupis infesti, I. 199. Minori tributum cur pendebant; I. 12. mittunt Coreyræis auxilium; I. 370. occidunt Masistum Persam, II. 307. Periclem mortuum desiderant; I. 383. philosophos persequuntur, III. 238. prælio navali à Syracusanis fusi, III. 239. puniunt legatum quid dona acceperat, II. 223, 234. Theseo parere detrectant, I. 34. urbem relinquunt Themistoclis suasi, & quo statim; I. 257. Atheniensis tribus; unde dictæ, I. 199. cum Lacedæmonis à Pelopida commissi, II. 213.
 Atheniensium æquitas, I. 269. amnestia Romæ renovatur, IV. 486. calamitatis nuncius torquetur, III. 247. calamitates apud Syracusas, III. 241, 242. calamitates Nicias prædixit, III. 247. cladis prælagia, IV. 203. cædes urbe capta, III. 64. clades ab Lyfandro accepta, III. 16, 17. cum Megarensis de Salamine disceptatio, I. 182. de urbium muris egregium dictum, III. 21, 22. dux Aristides contra Mardonium, II. 303. dux Themistocles adversus Xerxem, I. 252. fames, V. 40. humanitas, V. 27. in Demetrium perfidia, V. 37. in liberos Aristidis gratitudo, II. 325. in Megarenses odium, I. 372. in Phocionem crudelitas, IV. 211. in Thebanos gratitudo, II. 204. in urbe Syracusana clades, III. 236. lex de nothis, I. 380. magnanimitas, II. 301, 305. muros diruit Lyfander; III. 23. poenitentia, II. 51. Atheniensium & Lacedæmoniorum de trophæo erigendo dissentio, II. 316. Atheniensium militum in Syracusanos dictum, III. 231. Atheniensium quorundam divitum conjuratio, II. 306. Atheniensium resp. mutatio in aristocratiam, I. 355.

Athe-

I N D E X.

Atheniensibus ab Antipatro pacis conditiones praescripta, IV. 201. ab Lacedaemoniis data pacis formula, III. 21. Alcibiades reconciliatur, II. 33, 34. Alexander Polyperchontis filius infidiatur, IV. 208. libertatem Demetrius reddit, V. 13. Lyfander xxx tyrannos imposuit, II. 51. Phocion Alexandrum placat, IV. 192. Phocion Megarenses conjungit, V. 190. Spartiatas Nicias conciliat, III. 216. Thebanos Demosthenes conjungit, IV. 424. Athenienses cum Spartanis Pausanias reconciliat, III. 30. Athenienses oratores Alexander deposcit, IV. 430. prodigia deterrentia ab expeditione Sicula, III. 222. Themistocles Athenienses inducit ad tritremes parandas, I. 250. vicit Lyfander dux Lacedaemoniorum, II. 48. ad Athenienses Aristides transfert imperium Graeciae a Spartanis, II. 319, 320. in Athenienses Demetrii clementia, V. 41. in Athenienses Troezeniorum benignitas, I. 257. apud Athenienses mulae industria, II. 334. Ab Atheniensibus Antipater obfessus, IV. 434. ab Atheniensibus Demetrio nimii honores decreti, V. 15. ab Atheniensibus Demostheni mortuo habiti honores, IV. 428. de Atheniensibus Lyfandri victoria navalis, III. 9. cum Atheniensibus Tyndaridarum bellum, I. 31. Athenodorus Stoicus Cat. Mi. familiaris, IV. 224. Athenodorus histrio, IV. 42. Athenodorus Imbrius, IV. 194. Athenophanes, IV. 51. Atheus Theodorus, IV. 213. Athlerae, IV. 9. Athletica disciplina, II. 375. figura, V. 314. voracitas, *ibidem*. Athleticum corpus, I. 400. II. 375. Athon mons Thraciae, IV. 94. Atlanticae insulae, III. 312. Atlanticum mare, III. 463. IV. 125. Atlanticus sermo, I. 203, 211. Atlantides, IV. 302. Atossa Artoserxis filia & uxor, V. 301, 302. fivret Ocho, V. 305. Atropatene, V. 103. Attalia oppidum Pamphyliæ, III. 507. Attalus, IV. 75. Cleopatras avunculus, IV. 15. Attali Corioffus, V. 127. mors, II. 408. Attalus Philometor, V. 25. Attali regis mors, I. 306. mors & hereditas, IV. 372. de Attali pecunia populo dividenda lex Tiberii Gracchi, *ibidem*.

Atteius nititur impedire Craffi in Parthos expeditionem, III. 269. Attica, III. 20, 42. IV. 201. vastatur, I. 375. Attica moneta a Thefeo signata, I. 23. Atticos Theseus in unam civitatem cogit, I. 21. Attilia Catonis minoris uxor dimittitur, IV. 239. Sorani filia, IV. 222. Attilii legatus Quintius in Graecia, II. 419. Vide & M. Attis, I. 134. Atties duo, unus Syrus, alter Arcas, III. 304. Avaritia, I. 363. IV. 305, 306, 467. Audacia, IV. 78. audacia nimia reprehensa, II. 197. Aventinus mons, I. 152. Aufidus amnis, I. 395. Aufidius, III. 334, 336. AUGURIA facta Alexandro Magno, IV. 25, 39, 40. Arato, V. 356. Atheniensibus, III. 223. C. Caesari, IV. 146. Caffio, V. 255. Ciceroni, IV. 493. Cimoni, III. 132. Craffo, III. 271. T. Graccho & Corneliae, IV. 358. T. Graccho, IV. 376. Hecitori, II. 474. Herculi, II. 48. Mario, II. 492. Marcello, II. 255. Numae Pompilio, I. 140. Paulo Emilio, II. 157, 158. Pausaniae, II. 303. Pericli, I. 342. Philippo, II. 409. Pyrrho, II. 439. Romanis, III. 54. Romulo ac Remo, I. 47, 48. Sylla, III. 57. Tertiae Aemiliae, II. 157. Themistocli, I. 260. Timoleontis militibus, II. 131. Timoleonti, II. 111. Augustus, vide Caesar Octavianus. Augusti Caesaris soror Octavia, II. 281. Augustus mensis, I. 157. Avis mira, V. 296. aves delapsae ex vocis impetu, II. 414. III. 447. avium vivaria, I. 354. Aulus Pompeius tribunus plebis, II. 504. Aulus Gabinius consul, IV. 250. Aura Pompeiae pedisequa, IV. 470. Aurea cratera Delphos missa, I. 294. Aurei Philippi, II. 419. Aurelia Caesaris mater, IV. 109, 470. Aurelius, vide C. Aurelius Onatius, III. 264. Q. Aurelii caedes, III. 90. Australis murus, III. 200. Autarcus, I. 262. Autoleon, II. 442. Autolycus athleta, III. 23. Autolyci mors, *ibidem*. Autolycus Sinopes conditor, III. 168.

Auximum urbs, III. 424. Axes Solonis, I. 201. Axiochus, I. 364. Αξιος Κεζαρου, IV. 467. Axius flumen, V. 51. Axones, I. 201.

B.

Babyce, II. 217. Babylon, V. 112. Babylonia, IV. 51. non admittit heram, IV. 53. Babylonica vestis, II. 333. Babylonium cum mare, III. 173. Babylonii, IV. 77. Bacchiadae, III. 5. Bacchides eunuchus, III. 160. Bacchus benignus, V. 87. Omestes, I. 262. II. 222, 300. Bacchi aemulus Antonius, V. 90, 126. mystica pompa, I. 306. ob Bacchi personam Nicias servum manumittit, III. 207. Baetrianus equitatus, IV. 47. Baculum in concionem ferebant Lacedaemonii, I. 99. Baebius, vide M. Bagoae domus Parmenioni donatur IV. 57. Bagoas choragus victoria potitur, IV. 89. Baiae, II. 524. Balbus, vide Cornelius. Balbuties, II. 6. Balinus, IV. 67. Baliffus, III. 279. Balta nympa, I. 185. Bambyce, V. 102. Bantia urbs, II. 278. Bantius, vide L. Bantii fortitudo, II. 253. Barba nigra in rufam versa, II. 176. barbæ rasio ab Alexandro inducta, & cur, I. 5. Barbam alendi mos, III. 5. Barbari in superstitionem proclives, III. 316. Romana disciplina instituti, III. 319. rivalem in amorem patiuntur, V. 306. Barbarorum clades aliquot, I. 305. Barbaris nihil præter aurum præclarum, III. 2. Barca Poenus, I. 398. Barca Catonis minoris amicus, IV. 254. Barchinus Amilcar, II. 337. Bardizi, II. 538. Bardyllis Illyrius, II. 442. Barfine Alexandri uxor, III. 338. IV. 31. Eumenis, III. 338. Basilica Porcia a Catone majore exstructa, II. 352. pro Basilica Porcia Catonis Ma. actio, IV. 220. Basilica

Basilica à Paulo juxta forum edificata, IV. 132.
 Basilus, vide L.
 Bastarnæ, Persei auxilia, II. 159.
 Batabaces, sacerdos Idææ matris, II. 504.
 Bathycles, I. 176.
 Batiatus Lentulus, III. 257.
 Batti, II. 65.
 Batulus poeta, IV. 410.
 Batulus tibicen, *ibidem*.
 Batulus, cur Demosthenes dictus, *ibidem*.
 Beati qui Soloni, I. 205, 206.
 Belasus, II. 533.
 Belbina, IV. 318.
 Belgæ à Cæsare cæsi, IV. 122. Belgarum Nervii bellicosissimi, *ibid.*
 Bellum ut inditi solitum, I. 147. pecunia opus habet, IV. 343. qualem ducem requirat, II. 229. belli alea communis, III. 243. bellone an pace Resp. procedat, I. 170. in bello securitati quatenus studendum, V. 284.
 BELLUM, Achæorum, II. 381. Acronis & Romuli, I. 56. Ægæticum, I. 250. V. 162. contra Æquos & Volscos, I. 286, 321. II. 97. Ætolicum Arati, V. 343. Africanum, II. 331. Africanum Cæsaris, IV. 154. Agésilai in Thebanos, III. 395, 398. Alexandrinum, IV. 151. Amazonum cum Thefeo, I. 25. adversus Antigonem, II. 342, 419. Artaxerxis in Ægyptios & Cadusios, V. 302. Asiaticum Agésilai, III. 383. Atheniensium in Philippum, IV. 190. Belgicum, IV. 122. Boeoticum cum Spartanis, III. 38. Boeoticum cum Demetrio, V. 47. Britannicum, IV. 125. Brutii & Cassii contra Oct. Cæsarem, V. 85, 240. in Cadusios Artaxerxis, V. 302. Cæsaris Oct. contra Antonium, V. 80, 120. Carthaginiense, II. 244. Celtibericum, II. 486. Cimbricum, II. 495. Civile Pompeianum, III. 488. IV. 132, 270, 480. V. 72. Cleomenis & Achæorum, IV. 318, 328. V. 348. adversus Cleopatram, V. 126. Cluinum, I. 301. inter Coos & Milesios, I. 176. Corinthium, III. 391. Creticum, II. 387. III. 450. Cyri & Artaxerxis fratrum, V. 281. Delphicum cum Cirrhæis, I. 183, 362. contra Domitium in Africa, III. 429. Faliscum, I. 295. Fulviæ contra Oct. Cæs. V. 91, 94. Gallicum, I. 299, 331. II. 244. IV. 115. Germanicum, IV. 120, 124. Græcum, IV. 197. Helveticum, IV. 119. Hispanicum, II. 150. III.

142, 306, 440. Jugarthinum, II. 490. Lacedæmoniorum & Arcadum, II. 202. III. 38. Lamiacum, II. 433. Latinum pro Tarquinio, II. 56. in Lepores, II. 152. Macedonicum, II. 403. Marficum, five Sociale, II. 523. III. 50, 136. Medicum, II. 289. Megaricum, I. 371. Mithridaticum, III. 59, 142, 451. contra Nabidem, II. 417. Nervicum, IV. 122. Nummartinum, IV. 362. Pallantidum & Thefei, I. 2. Parthicum Antonii, V. 89. Parthicum Craffi, III. 269. Peloponnesiacum, I. 370. II. 289. contra Perseum regem, II. 153, 354. Persicum, II. 289. IV. 20. in Petram, III. 465. adversus Philippum, II. 402. Phocicum, IV. 418. Piraticum, III. 446, 451. contra Pompeii filios, IV. 158. cum Porfena, I. 230. Prænestinum, & Volscum, I. 328. Punicum primum, II. 244. Punicum secundum, II. 402. Punicum tertium, II. 363. cum rege Pyrrho, in vita ejus. Sabinum, I. 56, 58, 225. Sacrum, I. 362. Salaminium, I. 180. Sarnum, I. 366. Sertorianum, III. 144, 376, 436, 440. servile, III. 257, 440. IV. 222. Siciliense Atheniensium, II. 22, 256. III. 221. V. 100. Sociale five Marficum, II. 523. III. 50, 136. Spartacium, III. 257, 440. IV. 222. Spartanorum & Boeotorum, II. 214, 220. III. 38. adversus Tarentinos, II. 448. contra Tarquinium & Etruscos, I. 222. Teutonicum, II. 494, 495. Viens, I. 286. Volscum, I. 286, 321. II. 60, 81, 97.
 Belitaras, V. 296.
 Beluris scriba, V. 300.
 Beli templum, IV. 27.
 Beneventum, II. 467.
 Benevolentia inconstantis signum honores nimii, V. 37.
 Benignitas Cæsaris, IV. 159.
 Berenice, II. 436. Chia, III. 160.
 Berenicis, oppidum, II. 438.
 Berthora, II. 445. III. 493.
 Berytus, V. 117.
 Bestius Dariam capto, IV. 60. ejus supplicium, IV. 61.
 Bestia tres teterrimæ, IV. 433.
 Bestia trib. pl. II. 492. IV. 464.
 Bibliotheca Alexandrina incensa, IV. 152. bibliotheca Luculli, III. 196. bibliotheca Pergamensis, V. 125.
 Bibulus consul, III. 474, 482. IV. 248. Catonis gener, IV. 239, 240. Porcia filius, V. 239. à Pompeio classi præficitur, IV. 272. ejicitur urbe à Cæs. factione, IV. 248.

Bisrons car sagatur Janns, I. 158.
 Bigati, I. 192.
 Bircenna Pyrrhi uxor, II. 442. Berdyllis Illyriorum regis filia, *ibidem*.
 Bisaltis Thracibus adscripta, Atheniensium colonia, I. 349.
 Bithes Demetrii dux, V. 346.
 Bithynia, II. 425. III. 145, 452. IV. 101.
 Bito, I. 105. Cresco felicio à Solone judicatur, *ibidem*.
 Bizanthe, Thraciæ urbs, II. 49.
 Blofius philosophus, IV. 366. Cæmanus, IV. 379. ejus interitus, IV. 380.
 Bocchoris judicium, V. 33, 34.
 Bocchus Numidarum rex, II. 493, 523. III. 46. V. 127. Jugurthæ gener, II. 493. III. 46. Jugurtham tradit Syllæ, II. 494. III. 47. populi Romani socius appellatur, II. 523.
 Boedromia, I. 26.
 Boedromia mensis, I. 26, 305. IV. 46, 181, 435. V. 31, 32.
 Boeotia Cimbriorum rex, II. 113.
 Boeotia, III. 41, 42. de Boeotia libertate Agésilai & Epaminondas contentio, III. 400. in Boeot. Agésilai expeditio, III. 398. Lysandri in Boeot. expeditio, III. 39.
 Boeotia campos Martis orchestrum appellat Epaminondas, II. 268.
 Boeoti Megaram obsident, II. 387. Romanis se conjungunt, II. 408. Agésilai sacra turbant, III. 373. à Demetrio subacti, V. 47.
 Boeotorum clades, V. 326. Boeotorum victoriæ, II. 214, 223.
 Boeotarchæ, II. 220.
 Bolæ, II. 84. Bolani, II. 83.
 Bona dea, IV. 109. ejus sacra, *ibid.* 459, 460.
 Bona animi non eripiuntur, V. 15. bonis frui ut liceat, II. 542, 543.
 Boni cognomen, IV. 185. bonorum afflictio, III. 242.
 Bononia, IV. 491.
 Bos, nummus, I. 23.
 Bos sacra, III. 149.
 Bosporus, III. 455, 459.
 Bottia, I. 13. eorum origo, *ibidem*.
 Brachylleis, II. 407.
 Brasidas, I. 119, 126. III. 5, 25, 216.
 Brauron, I. 183.
 Brennus Gallorum rex, I. 301.
 Briareus geometricus, II. 261.
 Briges, V. 262.
 Britannia bis à Cæsare bello perita, IV. 125.
 Brandusium, III. 82, 270.
 Brutus Pompeii partes sequitur, III. 493. patriæ liberatis recuperator, IV. 164. à Cæsare notus, IV. 165.

I N D E X.

165. in *Cæsarem* excitatur, *ibidem*. in Cypro agit, IV. 253. Ciceronem objurgat, IV. 490. conjuratos animo consternatos vultu confirmat, V. 232. cum suis cedit urbe, V. 237. ex pugna Pharsalica à *Cæsare* servatus, V. 221. Galliae *Cisalpinæ* præfectus, V. 222. prætor, III. 56. IV. 159. rei capitalis ab Octavio *Cæsare* postulat, V. 243. sibi necem consciscit, IV. 174.

Bruti genus, V. 216, 217. uxor, IV. 292. V. 228, 229, 271. virtus in bello, V. 260. in castris Pompeii occupationes, V. 219, 220. in remp. animus, V. 246. vigilantia, V. 252. mores, V. 216, 245. de Antonio vaticinium, V. 246. victoria maritima, V. 264. spectrum, IV. 174. V. 252. statua Mediolani ab Augusto conservata, V. 276. de Bruto Antonii testimonium, V. 245, 246.

Brutus Albinus, V. 227.

Bubulci, I. 226.

Bucatus mensis, II. 225.

Bucephalus equus, IV. 11, 62. moritur, IV. 82.

Bucephalia urbs juxta Hydaspem, *ibidem*.

Bulimia, V. 241.

Bulla quid, I. 63.

Bufiris immolatus, I. 10.

Butas Catonis famulus, IV. 289.

Butes dux Perficus, III. 115. se cum suis, Cimonis metu, cremavit, *ibidem*.

Butturius, vide C. Butturius.

Byzantium Alcibiades recipit, II. 42. à Phocione servatum, IV. 189. Byzantini bello petiti, IV. 14, 423. Byzantinorum exules, IV. 251. Byzantinam virginem Paulanias interficit, III. 114.

C.

CAbiri, III. 154. Cabiris imminens arx, III. 156.

Cabiri dii, II. 281.

Kaddos Lacedæmonis quid fuerit, I. 100. quidnam iisdem fuerit *καδδός*, *ibidem*.

Cadmia à Phœbeia occupata, II. 203. recipitur à Pelopida, II. 212.

Cadmus, III. 70.

Caducei coronatio, I. 20.

Cadufii bello petiti, V. 302.

Cæcias ventus, III. 322.

Cæcilia Syllæ uxor, III. 53. Luculli mater, III. 135.

Cæcilius libertus, IV. 447.

Cæcilius Metellus, II. 486, 490. III. 420.

VOL. V.

Cæci, II. 65.

Cælibes coacti ducere uxores, I. 286. cælibum apud Lacedæmonios ignominia, I. 104.

Cæninenses vincti, I. 56.

Cæpio, II. 502, 506. III. 306, 473. Catonis minoris frater, IV. 224, 225.

C. Julius Cæsar anni inæqualitatem correxit, IV. 161. Calpurniam ducit, IV. 114. uxorem Pompeiam repudiat, IV. 111. Catilinariæ conjurationis conscius, IV. 461. conjuratos liberare conatur, IV. 107, 461. Juliam Pompeio despondit, IV. 114. Crassum & Pompeium reconciliat, III. 472. pecuniam ex templo Saturni sumit, IV. 139. per Clodium expellit urbe Ciceronem, IV. 115. Pompeio adiutore Bibulum foro ejcit, III. 474. provinciam Hispaniam sortitur, IV. 111. pontifex maximus creatur, IV. 106. imperator appellatur, IV. 112.

Cæsaris technæ, III. 477. clementia, III. 494. IV. 150, 151, 159. eloquentia, IV. 102. in Brutum studium, V. 220. cum Crasso & Pompeio conspiratio, III. 266. cum Cinna & Mario conjunctio, IV. 100. ad Ariminum somnium, IV. 136. ad Rubiconem hæsitatio, IV. 135. in victu temperantia, IV. 119. profusio, IV. 104. æs alienum, IV. 105. consulatus, III. 266, 472. IV. 247. V. 75, 76. prætura, IV. 242. quæstura, IV. 104. leges, IV. 113. nuptiæ, III. 473. insidiæ detectæ, IV. 269. cædes, IV. 169, 170. V. 233. funus, IV. 172. in Cæsaris funere Antonii oratio, V. 236.

Cæsaris Augusti Octaviani dictum, I. 336. IV. 495. V. 276. in Antonium copiae, V. 127. res gestæ, V. 80, 237, 238, 258.

Cæsario, Cæsaris & Cleopatæ filius, IV. 153. V. 147. interficitur, V. 147.

C. Acilius, II. 357.

C. Annius Syllæ legatus, III. 311.

C. Antonius Ciceronis collega, IV. 451. V. 74. prætor, V. 80. à Bruto captus, V. 242. necatus, V. 243, 244, 85.

C. Aurelius, III. 443.

C. Butturius, IV. 385.

C. Cannicius, III. 262.

C. Cornelius Patavinus, IV. 150.

C. Crassini fortitudo, III. 501. IV. 148.

C. Fabricius, II. 370, 459.

C. Fannius Cof. IV. 389.

C. Flamini temeritas, & mors, I.

386. de Gallis victoria, II. 245.

C. Lælius sapiens, IV. 365, 366.

C. Ligarius, V. 226.

C. Lufius, II. 499.

C. Mancini res gestæ, IV. 362. & deinceps.

C. Marcellus Octaviæ maritus, II. 281. V. 95.

C. Marcius Cof. II. 246.

C. Marius, II. 428, 484.

C. Memmius, III. 190. IV. 245.

C. Metellus, III. 89.

C. Minutius, I. 215.

C. Mummius, III. 57.

C. Octavius, IV. 171.

C. Paccianus, III. 293.

C. Popilius repulsa, IV. 104.

C. Sulpitius prætor, IV. 459.

C. Trebonius, IV. 259.

C. Villius, IV. 379.

C. Virgilius Siciliae prætor, IV. 475.

Calanus, IV. 14, 86. seipsum cremat, IV. 90.

Calauria, II. 138. III. 445. IV. 203, 436, 438.

Calendæ Januariæ initium Rom. anni, II. 497.

Calenus, IV. 146.

Callæschrus, II. 45.

Callaici, IV. 112.

Callias, I. 365. II. 12, 13, 295, 323, 370. III. 111, 125.

Callibius Spartanus, III. 23.

Callicles Arrenidæ F. IV. 432. fornicator, IV. 183.

Callicrates, I. 352. II. 312. III. 410.

Callicratidas, II. 198. III. 10.

Callidromus, II. 343.

Callimachus Amisenus, III. 161, 184. Atheniensis, II. 366.

Callimedon Carabus, IV. 202.

Callimedon Athenis cedit, IV. 208. capitis damnatus, IV. 211.

Callinicus, II. 65, 485.

Callippides histrio, II. 43. III. 392.

Callippus Atheniensis Siculos vexat, II. 515, 195. Dionis socius, V. 173, 186. in Dionem conspirat, V. 210, 576. Callippi punitio, V. 214.

Callisthenes philosophus, Olynthius, III. 96. Alexandrum consolatur, IV. 72. cur plerisque invidus fuerit, *ibidem*. Alexandrum adorare detestatur, IV. 74. prodicionis in Alexandrum suspectus, IV. 75. Callisthenis facundia, IV. 73. Callisthenis mors, IV. 76.

Callisthenes Luculli libertus, III. 198.

Callisthenes orator, IV. 430.

Callistratus, III. 159. orator, IV. 411, 419.

Calpus. Calphurnia gens, I. 160.

* D d d

Cal-

I N D E X.

- Calpurnia Pisonis filia, III. 473. IV. 114. Cæf. uxor. IV. 114. V. 79.
 Calpurnius Bibulus Cof. IV. 113.
 Calpurnius Lanarius, III. 311.
 Calvisius Cæfari socius, V. 124.
 Cameli quando primum Romanis vifi, III. 151.
 Camera subterranea, feu theſaurus, II. 397.
 Camerium à Romulo victum, I. 69.
 Camerini civitate donati, II. 517.
 Camœnæ, I. 141.
 Campania, III. 278. IV. 249, 446.
 Campanus ager, IV. 467, 468.
 Campus Martius, III. 198.
 Camulatus, V. 266.
 Canathra quid, III. 389.
 Canendi certamen, III. 118.
 Canethus, I. 24.
 Canidius trib. plebis, III. 476. Catonis socius, IV. 251. Antonii legatus, V. 99, 109, 122, 129, 135. Catonis amicus, V. 218.
 Caninius Rebilus Cof. IV. 160.
 Canis immolatio, I. 66. Canis Alciadias, II. 13. Xanthippi, I. 258.
 Canis ſepulcrum, *ibidem*.
 Caniſius, vide C.
 Cannæ, I. 395. II. 256.
 Canobicum offium, IV. 38.
 Canuleia, I. 144.
 Canuſum, II. 274.
 Canutius hiſtrio, V. 237.
 Capenates, I. 287.
 Caphæſias, V. 317.
 Caphis, III. 61, 66.
 Caphiſias tibicen, II. 441.
 Capitalis rei damnati, IV. 385.
 Capito, vide Fonteius.
 Capitulum Romæ propugnaculum, I. 58, 138, 228, 312. III. 83. IV. 105, 164. à Sabinis captum, I. 58. Capitolii dedicatio, I. 228.
 Capitolinus, vide Quintius.
 Capitolinus Marcelli collega damnatur, II. 244.
 Cappadoces, III. 155, 172.
 Cappadocum dea, III. 57.
 Cappadocia, II. 522, 525. III. 49, 143, 165, 452. IV. 291, 479.
 Capra immolatur, I. 115. palus, I. 73.
 Caprarii, I. 226.
 Capua Annibali ſe dedit, I. 398. à Fulvio & Appio Cof. recepta. I. 413.
 Carabus, IV. 202.
 Caranus, IV. 6.
 Carbilus, vide Sp.
 Carbo, II. 502. III. 423, 425, 427.
 Carcer Theſaurus, II. 397.
 Carcer extremum ſupplicium ſenatori populi Rom. IV. 462.
 Cares à Perſis vocantur Galli, V. 286.
 Caris inutilitas exitialis, V. 291. in
 Cariam colonia ducta, I. 8.
 Carinna dux Garbonis, III. 424.
 Carmenta. Carmentalia, I. 65.
 Carneades Academicus, II. 357, 358. Carneadis præcepta, III. 196. factio, IV. 443.
 Carneus menſis, III. 244.
 Carnutes, IV. 128.
 Carræ, III. 287, 288.
 Carthaginenſes in Siciliam veniunt, II. 105. Syracuſas occupant, II. 123. Sicilia excidunt, II. 125. victi, II. 130. denuo Siciliam invadunt, II. 130. vincuntur, II. 135.
 Carthago, II. 450, 534. Armeniorum, III. 184. nova, III. 311. colonia, IV. 160, 391. à Graccho inſtaurata, IV. 392.
 Caryatides ſaltantes, V. 295.
 Caryſtos, V. 240.
 Caſpium mare, III. 173, 457. IV. 62, 161.
 Caſſander Mantinenſis, II. 373. Æacidis inimicus, II. 434. ab Alexandro malè habitus, IV. 96. rerum potitus, IV. 205. regis nomen omittit, V. 23.
 Caſſandra Priami filia, IV. 302.
 Caſca, vide P.
 Caſca, IV. 170.
 Caſſilinum, I. 391.
 Caſſinas ager, *ibidem*.
 Caſſius, vide Q.
 Caſſius Craſſi quæſtor, III. 273. legatus, III. 287. prætor, IV. 159.
 Cæſari inſidiatur, IV. 167. Caſſii caſus, IV. 173. clades à Spartaco accepta, III. 260. cum Bruto neceſſitas, V. 222. diffidium, *ibid.* in Cæſarem odium, V. 222, 224. ingenium, V. 224. cædes Cæſ. V. 233. ingenium & facta, V. 245. interitus, V. 85, 261.
 Caſſii Scævæ facinus, IV. 116.
 Caſſius Sabaco, II. 488.
 Caſtor & Pollux, ſeu Tyndaridæ, Athenis bellum inferunt, I. 31. ab Aphidno adoptantur, I. 32. Romæ viſi, II. 56.
 Caſtoris & Polluciſ templum, in Samothracia, II. 174. Delphis, II. 416. ſidera, III. 17. ædes, IV. 242. ſimilitudo, IV. 359. Caſtori & Polluci rex ſacrificat, IV. 69.
 Caſtulo, Celtiberorum urbs, III. 306.
 Caſtus, unus ex Craſſi ducibus, III. 262.
 Caſus mirus, IV. 438. V. 184. caſuum ſimilitudines, III. 304.
 Catabata Demetrius, V. 16.
 Catana, urbs in Sicilia, III. 226, 227. gymnaſium, II. 281.
 Cataonia, V. 58.
 Cataphraſti, III. 176.
 Catilinæ conjuratio, III. 265. IV. 107. V. 66. exitus, IV. 464.
 Cato unde nomen habeat, II. 327, 328.
 Cato major, II. 197, 327. Demofthenes togatus dictus, II. 332.
 Catonis Ma. libri, II. 361. cenſura, II. 424.
 Cato philoſophus, II. 364. III. 464.
 Catonis F. uxor II. 152. virtus, II. 354.
 Cato Uticenſis, III. 197, 469, 482, 484. IV. 113, 291, 477. V. 70. ejus gloria, III. 257. repulſa, III. 479. in Cyprum amandatus, IV. 124. Jubæ regi opitulatur, IV. 154. perit, IV. 156. cur reip. parum profuerit, IV. 177. ſorores ejus impudicæ, IV. 239. ſtatua, & ſepultura, IV. 290.
 Catulus dedicationi templi præſcriptus, I. 229.
 Catulus Lucretius conſul, II. 500. III. 93, 434. collega Marii, II. 500, 540. III. 48. quanti factus, III. 446, 447. Catuli obitus, II. 540. in judices corruptos dictum, IV. 472.
 Caucasus, III. 154, 458. IV. 161.
 Caulonia, I. 404. V. 184.
 Caunii in bello Cyri, V. 287.
 Caunius à rege celebris redditus, V. 290.
 Cauſia, III. 343, 348.
 in nimis Cautos, V. 284.
 Cea, II. 141.
 Ceditius, vide M.
 Celænæ III. 348.
 Celer Remi percuffor, I. 49.
 Celeres qui dicti Romanis, I. 49, 71.
 Celeres Romuli, I. 71. dimiſſi, I. 139.
 Celeritas, III. 178.
 Celta, I. 299.
 Celtiberi, II. 340. III. 306.
 Celtorii, I. 300.
 CENSOR Carnillus, I. 286. Cato, II. 424. Lucretius Catulus, IV. 230. L. Cotta, IV. 469. Æmilii & Marcius Philippus, II. 191, 192. Craſſus & Catulus, III. 265. Flaccus & Cato, II. 348. Quintius & Marcelli filius, II. 422. Gellius & Catulus, III. 442.
 Cenſores quinam, II. 347.
 Cenſorinus, II. 54. III. 50. Cenſorinus & Megabacchus Craſſi ſodales, III. 281, 282.
 Cenſura quæ, II. 347.
 Cenſus Atticus, I. 192. cenſus civibus remiſſus, II. 190. cenſus Romæ, I. 226. II. 191.

I N D E X.

Centauroꝝ pugna adversus Lapithas, I. 29.
 Centimani, II. 261.
 Cephalegeretes, I. 339.
 Cephalus legislator, II. 130.
 Cephalo Arati amicus, V. 365.
 Cephisodorus, II. 210.
 Cephisodorus plastas, IV. 194.
 Cephisus, III. 68, 75, 405. IV. 14.
 Ceramicon, III. 64.
 Ceraunii montes, IV. 204.
 Ceraunus, vide Ptolemæus.
 Cerberus, I. 30. III. 205.
 Cercina insula, II. 534. V. 182.
 Cercyon Arcas, I. 9. filia ejus à Theſeo compressa, I. 28.
 Cereri sacrificatur, I. 121. pars bonorum viri consecratur, I. 67. Cereris sacra, IV. 437. Cereris Eleusinae campus, II. 304.
 Cermanus locus, I. 40.
 Cerrhai, I. 183.
 Certamen gymnicum, II. 413. Græcorum, III. 244.
 Cerva Sertorii, III. 315.
 Cethegus Catilinæ socius, IV. 107, 237, 456, 463. Marii socius, II. 533.
 Chabrias, I. 305. IV. 422. in Ægypto, III. 413. Chabrie ingenium, IV. 180. mors, IV. 182.
 Chæro, Chæronæ conditor, III. 70. Megalopolitanus, IV. 7.
 Chæronidas archon Athenis, IV. 430.
 Chæronea, I. 305. III. 41, 68, 106, 140.
 Chæstræus, IV. 67, 68.
 Chalcaspides, III. 68.
 Chalcedon obsessa, II. 40. III. 146.
 Chalcidenses, II. 420. IV. 415.
 Chalciceos, I. 91. IV. 304, 308.
 Chalcis, II. 413. III. 73, 74.
 Chalcodon, I. 34.
 Chaldæi, II. 537. III. 96, 154. IV. 95.
 Chamæleon, II. 30.
 Chaones, II. 473.
 Characitani dolo capti, III. 322.
 Chares, II. 199. IV. 179, 188. V. 327.
 Chares amnis, V. 340.
 Charicles, I. 9. III. 209. Charicles Phocionis gener, IV. 196, 211.
 Charidemus Atheniensis, IV. 191. orator, IV. 430. à Charidemo Troja capta, III. 305.
 Charilaus rex Lacedæmoniorum, I. 88, 91, 112.
 Charimenes vates, V. 337.
 Charinus, I. 372.
 Charinium, V. 126, 151.
 Charinus, I. 173.
 Charon Thebanus, II. 204, 205, & deinceps.

Charonitæ, V. 80.
 Charopus Machata, II. 405.
 Chelidonæ insulæ, III. 122.
 Chelidonis Leotychidis filia, II. 471.
 Chelonis Leonidæ filia, IV. 309.
 Chersonesus, I. 349, 360. III. 125, 141, 168. Syriæ, V. 61. Epiri, II. 438.
 Chii, II. 32.
 Chileus Arcas, I. 253.
 Chilo literator, II. 353.
 Chio regios exigit Lucullus, III. 139.
 Chlidon, II. 206.
 Chœac mensis, I. 51.
 Chœrillus Spart. poeta, III. 26.
 Cholargensis curia, I. 338.
 Chori Spartanorum, I. 114.
 Chrysa, I. 26.
 Chrysantes, II. 285.
 Chrysernius, IV. 354.
 Chrysis scortum, V. 29.
 Chrysogonus, II. 43. Syllæ libertus, IV. 442.
 M. T. Cicero à Clodio reus agitur, IV. 473. abijt consulu, IV. 464. ad Pompeium proficiscitur belli civilis tempore, IV. 481. ambitiosus, IV. 446. Antiochi auditor, IV. 443. Atheniensium amnestiam Romæ suadet, IV. 486. augur, IV. 479. candidus in aliis laudandis, IV. 465. Catilinam interrogat in senatu, IV. 454. Catonis Min. pertinaciam infringit oratione, IV. 249. Catonem Min. culpât, IV. 268. Clodii acta è Capitolio revelat, IV. 477. concordiam molitur inter Cæsarem & Pompeium, III. 488. IV. 480. declamavit Græcè, IV. 444. defendit Murænam à Catone Minore accusatam, IV. 236. Demosthenem in orationibus indormire dixit, IV. 465. dicax, IV. 445. egregius poeta, IV. 441. exilium abjecte tulit, IV. 499. imbecilli corpore, IV. 443. imperator appellatus, IV. 480. in C. Cæsarem conspirationis minimè conscius, IV. 486. in Clodium testimonium dicit, IV. 471. in Græciam navigat, IV. 487. in se laudando profusus, IV. 465, 497. laudationem Catonis scripsit, IV. 157. Luculli amicus, III. 195. Milonem defendit, IV. 478. Mutii Scævola affectator, IV. 442. pater patriæ primus appellatus, IV. 464, 465. per notas & figuras breviter scribere docuit, IV. 238. Philonis discipulus, IV. 442. proconsul Ciliciæ, IV. 479. proscribitur, IV. 491. puellam ducit, IV. 485. reprehendit Pompeium, III. 492. sequitur Pompeium, III. 493.

Terentiam repudiat, IV. 485. Tribunos offensos uno mitigat verbo, IV. 449, 450.
 Ciceronis ab exilio reditus, IV. 477. abstinentia, IV. 498. ad Vatinium dictum, IV. 449. cum Antonio inimicitiarum semina, IV. 487. cædes, IV. 494. cædis tempore ætas, IV. 494. conspectum fugit Pompeius, IV. 474. consulatus, IV. 450. Crassus inimicus, III. 265. cum Clodio inimicitia, IV. 470. de Cæsaris ingenio judicium, IV. 103, 104. de Catone Min. & repub. Rom. dictum, IV. 177, 221. de Octavio somnium, IV. 489. de Pompeio Cæsare dictum, IV. 480, 481. cum Demosthene comparatio, IV. 496. Cic. Demosthenis vitæ exitus quo dissent, IV. 500. dicta arguta & festiva, IV. 466, 467. dicta in actionibus contra Verrem, IV. 447. dicta in castris, IV. 482. Ciceronis & Catonis Min. simultas, IV. 256. exilium, IV. 475. exilii causæ, IV. 499. exulis animus abjectus, IV. 475. F. Tulliolæ mors, IV. 486. F. Octavii Augusti in cos. collega, IV. 490. filium commendat M. Brutus, V. 240. genus, IV. 440. in dicendo suavitas, IV. 453. in dicendo timiditas, IV. 478. in Italiam reditus, IV. 483. in tractanda rep. peritia, IV. 498. in Verrem actiones, IV. 447. in verbis faciendis mira facultas, IV. 484. indoles, IV. 441. integritas in administratione provinciæ, IV. 479. laus, IV. 463. maxima potentia Romæ, IV. 490. mendacium, V. 71. mores, IV. 497. natalis, IV. 441. cum Octavio conjunctio, IV. 488. opes, IV. 448. Philippicæ, IV. 494. prætura, IV. 449. primus ad rempub. accessus, IV. 445. pro Ligario oratio, IV. 483. prudentia in Antonio conf. collega retinendo, IV. 452. quæstura, IV. 445. sub Cæsare vita, IV. 483, 484. varia & multiplex doctrina, IV. 496.
 Ciceroni cedit imperium classis Cato Minor, IV. 482. conjungitur Octavius Cæsar, V. 80. exuli favet Pompeius, IV. 476. exuli ostentum oblatum, IV. 475. oraculum editum, IV. 444. ostentum factum, IV. 460. proscripto & fugitanti corvorum oblatum prodigium, IV. 493. ridiculum quiddam in itinere oblatum, IV. 446.
 Ciceronem Cæsar victor coluit, IV. 483. M. Brutus increpat ob laudatum

I N D E X.

- rum Octavium, V. 238. per Clodium Cæsar urbe expellit, IV. 115. relinquit Octavius, IV. 491. servat Cato Minor a Pompeii filio, IV. 274. ad Ciceronem literæ de summo à Catilina periculo, IV. 455. in Ciceronem M. Antonii crudelitas, V. 84. adversus Ciceronem tres principes viri cum Clodio, IV. 472. cum Cicerone Demosthenis comparatio, IV. 409. de Cicerone divinum testimonium, IV. 441. de Cicerone Molonis testimonium, IV. 444. de Cicerone mortuo Oct. Augusti elogium, IV. 495. de Cicerone perimendo Catilinæ consilium patet, IV. 456. à Cicerone puero poema editum Pontius Glaucus, IV. 441. à Cicerone verba in philosophia novata, IV. 484.
- Q. Ciceronis, M. Ciceronis fratris, cædes, IV. 492. uxor Pomponia quo supplicio servum proditorem affecerit, IV. 494.
- Cicerones unde dicti, IV. 440.
- Cidaris, III. 467.
- Cilicia, III. 143, 165, 169, 172, 444, 448, 452. IV. 59.
- Ciliciæ naves, III. 311. præfectus Cicero, IV. 479.
- Cilices regit, III. 168. Cilicum navigia prædatoria, III. 261.
- Cilles Ptolemæi dux, V. 11.
- Cimber Tullius, IV. 169.
- Cimber Marium interficere non ausus, II. 532.
- Cimbri latrones, II. 495. Cimbricarum mulierum sævitia, II. 516.
- Cimbri in Galliam impressionem faciunt, III. 306. Cimbrorum fratres, II. 512.
- Cimmerii, II. 495, 496.
- Cimon in exilium pellitur, III. 130. ab exilio revocatur, I. 347. III. 131. accusatur, & absolvitur, III. 126. amoribus obnoxius, III. 111. aureum reduxit seculum, III. 120. autor conditionum pacis cum rege Persarum, III. 124. capit Scyron insulam, III. 116. classi præfectus, III. 113. ejicit Persas è Thracia, III. 125. Lucullo quibus in rebus similis, III. 109. à Lucullo in quibus diversus, III. 201. in exilium à Pericle pellitur, I. 347. Lacedæmoniorum studiosus, III. 127. suppetias fert Lacedæmoniis, III. 129. Persas affligit, III. 122. pontes navibus addit, *ibidem*. Thesei ossa reportat Athenas, I. 35. III. 117.
- Cimonis adolescentia infamis, III. 110. astutum consilium in dividenda præda, III. 118. de Persis terra marique victoria, III. 123. dictum præclarum, III. 121. expeditio in Thraciam, III. 114. filii, I. 370. forma, III. 112. genus, III. 110. integritas & abtinentia, III. 120. liberalitas, III. 118, 119. Cimonis metu Butes se cum suis cremavit, III. 115. mores, III. 110. res gestæ, III. 202. sepulcrum, III. 134. sodalium virtus, III. 130, 131. somnium, III. 132. soror Elpinice impudica, III. 111. victoriæ, III. 201. mors, III. 133. mortis præsentia, III. 132. post Cimonem nihil Græci præclari contra barbaros gesserunt, III. 133. in Cimonem Periclis moderatio, I. 347.
- Cimone absente mutat Pericles remp. Athenis, III. 126, 127. à Cimone naves ducentas captas, III. 123. à Cimone opera publica extructa, III. 125.
- Cimonia monumenta, III. 134.
- Cineas Thessalus Pyrrhi consiliarius, II. 449, & deinceps.
- Cinna, III. 62, 420, 422. V. 241. consul, III. 59. ab Octavio urbe ejicitur, II. 535. perit, III. 423. Cæsari occiso obtrebat, V. 234. à populo discerptus, III. 422. V. 237. Cinnana seditio, II. 535. III. 308.
- Circeum, IV. 161.
- Circeii, II. 527. IV. 492.
- Circenses ludi, III. 71.
- Circus Flaminius ornatus, III. 191.
- Circus maximus, I. 64.
- Cirræaton, II. 486.
- Cisalпина Gallia, III. 142.
- Cissus, IV. 59.
- Cissus fons, III. 39.
- Citaris, V. 305.
- Cithæron, II. 303. III. 39.
- Cithæronia Juno, II. 303.
- Citæorum rex, IV. 48.
- Citii obsidio, III. 133.
- Civis boni quid sit, II. 291. de civibus adscriptitiis, Solonis lex, I. 201. Civis servati præmium, II. 56. in cives amor, III. 146, 385.
- Civitas quid sit, II. 367. Civitates Græcæ, belli Persici sociæ, I. 269.
- Clades Atheniensium, V. 16. Græcorum, IV. 425, 426. Romanorum, III. 281, 286.
- Claria, syngraphæ, IV. 306.
- Clarium fanum, III. 445.
- Clarius amnis, I. 203.
- Clastidium, II. 248.
- Clava Thesei, I. 7.
- Claudii, II. 65. Claudiorum gens, I. 237.
- Claudius imperator, V. 153.
- Claudius Cæsar, V. 153. Appius, III. 86. Marcellus opima spolia parat, I. 57. Marii legatus, II. 508. Clausus, vide Appius.
- Clazomene, III. 223.
- Cleænetus Cleomedontis filius, V. 29.
- Cleandridas muneribus delinitus, I. 362. Gylippi pater, III. 244, 245.
- Clearchus Macedo Philippi legatus, IV. 424. Clearchus Cyro interficit, V. 282. inde ejus exitus, V. 297.
- Clementiæ ædes, IV. 159.
- Cleobis, I. 105.
- Cleocritus Corinthius, II. 299, 300, 316.
- Cleodis Hylli filius, II. 432.
- Cleomantis Laco vates, IV. 69.
- Cleombrotus rex Spartæ, II. 212, 220. III. 396, 402. Leonidas gener, IV. 296, 309.
- Cleomedis Astypalensis fabula, I. 74, 75.
- Cleomedon mulctatur, V. 29.
- Cleomenes ab Antigono fusus, IV. 345. ad Ptolemæum confugit, IV. 348. adjungit sibi Corinthum, IV. 334. Alexandriæ in custodiam datur, IV. 352. capit Argos, IV. 332. amittit Argos, IV. 336. amittit Corinthum, *ibid.* Aratum fundit, V. 349. Aratum iterum fundit, *ibid.* capit Megalopolim, IV. 339. evertit Megalopolim, IV. 341. committit Lacedæmonios cum Achæis, IV. 318. conatur interficere Ptolemæum, IV. 352. Corintho positus, V. 354. in Ægyptum fugit ex Peloponneso, IV. 347. in Aratum & Achæos ducit copias, IV. 329. interficit ephoros, IV. 322. matrem cum liberis Ptolemæo obsides mittit, IV. 337. oppugnatur ab Antigono, IV. 334. statum reip. Lacedæmone mutat, IV. 325.
- Cleomenis coræ moderata, IV. 327. comitas & humanitas, IV. 328. corpus in crucem tollitur, IV. 355. cruci suffixi faciem draco circumspicavit se, IV. 356. cum Antigono proelium, IV. 344. de Achæis victoria, IV. 321, 329. de Arato victoria, IV. 319. de morte oratio, IV. 348. dictum generosum, IV. 341. exitus, & amicorum ejus, IV. 354. cum Arato diffidium, IV. 331. Cleomenis & Arati epistolæ criminatioris, V. 352. expeditio in fines Megalopolitanos, IV. 326. humanitas erga Aratum, V. 354. in agrum Argolicum expeditio, IV. 319. mater & liberi à Ptolemæo interficiuntur, IV. 355. matris magnanimitas,

I N D E X.

mitas, IV. 337. moderatio in hostes, IV. 342. mores, & studia, IV. 316. oratio de ephorum origine, IV. 324. strategema, IV. 341. virtus, IV. 351. uxor moritur, IV. 337.

Cleomeni coepta nubit Agidis uxor Agiatis, IV. 315. contra Cleomenem Philopomenis præclarum factum, II. 378. à Cleomene Argivi deficient, IV. 335. V. 357. Cleon Atheniensis, I. 376. III. 206, 207, 213.

Cleon Byzantinus, IV. 189.

Cleon Halicarnassus, III. 36.

Cleon Sicyonius, V. 313.

Cleonæ, IV. 435. V. 340.

Cleonei, II. 107. III. 130.

Cleonice à Pausania violata, III. 114.

Cleonides, V. 20.

Cleonymus Spartanus patriæ bellum facit, II. 470. regno exclusus, IV. 296. Boeotos iuvat, V. 47. Sphodrias filius, III. 397, 402.

Cleopater præsidii præfectus, V. 354.

Cleopatra Antonium perdidit, V. 128. blandiendi magistra, V. 93. capitur, V. 145. cum M. Antonio ad bellum proficiscitur contra Octavianum Cæsarem, V. 123. fugit intra monimentum, V. 142. humat Antonium, V. 147. Oct. Cæsarem decipit, quasi cupiat vivere, V. 149. parentat M. Antonio, *ibid.* procuratorem suum Cæsare Oct. præsentem verberat, V. 148, 149.

Cleopatræ ad Antonium proficiscentis ornatus, V. 90. ætas morientis, V. 152. ancillæ duæ cum ea mortuæ, V. 151. aspidis ex morsu interitus, *ibid.* filii ex M. Antonio distribuuntur provinciæ, V. 120, 121. in Antonium illecebræ, V. 119. in experiendis venenis sedulitas, V. 139. imago cum aspide in triumpho elata, V. 151. forma ne squalore quidem extincta, V. 148. cum Marco Antonio luxus Sami, V. 122, 123. mors, V. 150. venores, V. 91. Cleopatræ Antonique ad Cæsarem Oct. legationes, V. 139. Cleopatræ Antonique convivia rebus jam desperatis, V. 138. Cleopatræ Antonique cænarum apparatus, V. 90. Cleopatræ Antonique in Ægypto immensi sumptus, V. 92. Cleopatræ Antonique miserabile spectaculum, V. 143, 144.

Cleopatræ M. Antonius provincias ingentes donat, V. 101.

Cleopatram fugientem sequitur M. Antonius, V. 133. M. Antonius V. OL. V.

in Ciliciam accersit, V. 89. M. Antonius in Syriam accersit, V. 101. Oct. Cæsar invisit, V. 148. ad Cleopatram comprehendendam mittitur Proculus, V. 145. ad Cleopatram M. Antonius in monumentum portatur, V. 143. in Cleopatram M. Antonii amor infamus, V. 102, 103. ob Cleopatram M. Antonii crimina, V. 124, 125. Cleopatra Antonii & Cleopatræ filia, V. 101. Iubæ regi nuptum data, V. 152.

Cleophanes, IV. 188.

Cleophrantus, I. 282.

Cleophylus, I. 89.

Cleora Agefilai uxor, III. 390.

Clepsydra Athenis, V. 98.

Cientes, I. 52.

Climax, IV. 26.

Clinias, I. 90. Alcibiadis pater, II. 5. Arati pater, V. 313.

Clisthenes, I. 338. II. 290. III. 127.

Cliomachus, IV. 442, 443.

Clitorii, I. 86.

Clitus Alexandrum servat, IV. 23. cæditur, IV. 69.

Clitus Bruti servus, V. 269.

Clodia, lasciva & improba mulier, III. 192. Quadrantula dicta, IV. 471.

Clodius, vide Appius.

Clodius absolvitur à crimine profanatorum sacrorum, IV. 111. absolvitur nocens, IV. 472. accusatur ob contaminata sacra Bonæ deæ, IV. 110. Ciceronem reum agit, IV. 473. concitat milites contra Lucullum, III. 186. in sacris Bonæ deæ deprehensus, IV. 110. Pompeium adoritur, III. 475. prætor fufus à Spartaco, III. 258. profanat sacra Bonæ deæ, IV. 109, 470.

Clodii acta revellit è Capitolio Cicero, IV. 477. cum Cicerone inimicitia, IV. 470. in Pompeiam Cæsaris uxorem amor, IV. 109. scelera, IV. 471.

Clodio conjungit se Pompeius, III. 472.

Clodium Cato Minor cogit urbe cedere, IV. 224. occidit Milo, IV. 478. per Clodium Cæsar Ciceronem urbe expellit, IV. 115. in Clodium testimonium Ciceronis, IV. 471.

cum Clodio Cæsaris & Pompeii pactiones, IV. 250. à Clodio Pompeius acerbè notatus, III. 475. cum Clodio tres principes viri adversus Ciceronem, IV. 472.

Clodones, IV. 7.

Cloelia facinus, I. 234.

Cloelia fofse, II. 85.

Clofani, I. 147. obfessi, I. 301.

Clypeum projicientes car puniverint Græci, II. 198.

Cnacion amnis, vide Gnacion.

Cn. Cornelius, II. 247.

Cn. Fulvius, II. 272.

Cnidii libertate donati, vide Gaidii.

Cnidus, III. 387.

Coalemus, III. 110.

Cocles, I. 231.

Coelesyria Cleopatræ ab Antonio dono data, V. 101.

Cœlia Syllæ uxor, III. 53.

Cœlius dux Carbonis, III. 424.

Cœlius orator, IV. 480.

Cœlius Antonii legatus, V. 131.

Cœnæ à rege missæ, IV. 353.

Cognomentorum ratio apud Græcos & Latinos, II. 64, 295.

Cohors sacra, II. 218.

Coi, III. 139.

Colchi, III. 155.

Colchis, III. 452.

Colchica regio, III. 459.

Colias, I. 180.

Collatinus, I. 214, 220.

Collina porta, III. 86.

COLONIA in Cariam ducta, I. 8.

Carthagenensis, IV. 160, 391. Capuana, IV. 389. Tarentina, *ibid.*

Coloniz Atheniensium, I. 349. Græcorum in Siciliam ductæ, II. 129, 141.

Coloniæ deductio, II. 402.

Colonis, vicus, II. 395.

Colophonii, III. 139.

Colossi Athenis, V. 127.

Colyttus, IV. 418.

Comæ usus, I. 115. III. 5, 280. comæ primitiæ Apollini sacrificari solitæ, I. 4.

Comœdia vetus, III. 193.

Comestatio itineraria, IV. 88.

Cometa grandis, IV. 173.

Comias, I. 212.

Cominius, vide Pontius.

Comitas, II. 180. V. 280.

Comitalis morbus, IV. 118.

Comitium unde, I. 63.

Commentum Lysandri, III. 37.

Commorientium genus vitæ, V. 138.

Communio rerum, III. 120.

Comparationes & similitudines scitæ,

I. 111, 125, 164, 278, 295, 376, 400. II. 9, 11, 109, 142, 162, 198, 220, 232, 272, 332, 368, 381, 386, 395, 422. III. 26, 100, 171, 192, 193, 200, 201, 215, 371, 407, 426. IV. 5, 176, 177, 178, 197, 198, 293, 351, 359, 412, 429, 430, 434, 445. V. 23, 55, 91, 216, 264, 304, 322, 336.

Compedes Græciæ, II. 413.

* E e e e

Con-

I N D E X.

- Concilium Græciæ indictum**, I. 358.
Concio in quali loco habenda, I. 92.
 concionis iudicium, I. 77.
Concordiæ ædes, I. 335. IV. 400.
Conjugium, seu Matrimonium, II.
 151. *Conjugii seu matrimonii lex*,
 I. 195.
Conjugum communitas, I. 167. IV.
 304. *fides*, V. 278.
Conjuratio contra remp. I. 216.
 Conjuratōis sacramentum, ib.
 & IV. 451.
Connidas Theſei pædagogus, I. 4.
Conon, I. 190. *dux Athenienſium*,
 III. 16. *regis Perſarum*, V. 298.
Conopion, IV. 213.
Conſcientia, III. 114.
Conſidii dictum, IV. 115.
Conſiliarius optimus tempus, I. 360.
Conſolandi patriam lugentem ratio,
 IV. 428, 429.
Conſpiratio in remp. II. 306. *conſpi-*
 ratio Cæſaris, Craſſi, & Pom-
 peii, III. 266.
Conſualia, I. 55.
Conſularis dignitas, I. 406.
Conſul plebeius creatur, I. 334. *de*
 conſule altero ex plebe creando,
 Romæ ſeditio, ibid.
Conſulatus abſenti datus, II. 497.
CONSULES. M. Atilius & T.
 Manlius, I. 158. P. Cornelius &
 M. Bæbius, I. 162. Lucretius &
 M. Horatius, I. 227. Poplicola &
 T. Lucretius, I. 231. M. Æmili-
 us & L. Sextius, I. 335. Teren-
 tius Varro, & L. Æmilius, I. 394.
 Poplicola *iiii*, I. 236. C. Fla-
 minius, I. 386. M. Valerius Po-
 plicolæ frater, & Poſthumius Tu-
 bertus, I. 235. Fabii Max. F. I.
 406. Cominius, II. 60. Æmilius
 Paul. II. 152. Æmilius Paulus i-
 tærum, II. 157. Q. Flaminius, &
 P. Furius, II. 245. Panſa, & Hir-
 tius, II. 190. IV. 487. V. 81.
 Tib. Sempronius, II. 246. Mar-
 cellus & Cn. Cornelius, II. 247.
 Marcellus *ii*, II. 255. Marcellus
 iii, II. 256. Marcellus, *iiii*,
 II. 270. Marcellus v. II. 277.
 Cato major, & L. Valerius Flac-
 cus, II. 339. Tib. Sempr. II. 342.
 M. Cato, II. 364. T. Quintius,
 II. 391. M. Acilius Glabrio, II.
 394. Quinctius, & Sex. Ælius, II.
 402. C. Fabricius, & Q. Æmili-
 us, II. 461. Cotta, II. 487. Me-
 tellus, II. 490. Marius *i*, II. 492,
 494. Marius *ii*, II. 497. Marius
 iii, II. 500. Marius *iiii* cum Ca-
 tulo, *ibid.* Marius v, II. 510.
 Marius vi, II. 517. Marius vii
 eum Valerio Flacco, II. 540. Cin-
 na, Cornelius Merula, & Oſtavi-
 us, II. 535. Sylla & Q. Pompei-
 us, III. 53. Cinna, III. 59. Flac-
 cus, III. 74. M. Cotta & Lucul-
 lus, III. 142. Gellius & Lentulus,
 III. 260. Pompeius & Craſſus, III.
 264, 268, 441, 479. IV. 258.
 Pompeius ſolus, III. 483. IV. 265.
 Cæſar cum Calp. Bibulo, III. 473.
 IV. 113, 248. Scipio, III. 424,
 425. Lepidus cum Catulo, III.
 434. Piſo, III. 448. Piſo & Ga-
 binus, III. 474. Spinther, III. 476.
 Domitius & Meſſala, III. 482.
 Paulus, III. 487. IV. 132. Cice-
 ro, IV. 107, 236, 450. Lentulus,
 IV. 134. Cæſar *ii*, & Iſauricus,
 IV. 140. Cæſar *iii*, IV. 153. V.
 75. Cæſar *iiii*, IV. 158. Cæſar v,
 V. 76. Maximus, IV. 160. Ca-
 ninius Rebilus, *ibid.* Philippus
 Marcæ pater, IV. 256. Cæſar
 Oſtavianus, V. 243. C. Antoni-
 us, IV. 451. Silanus & Muræna,
 IV. 455. Gabinus Piſo, IV. 474.
 Cicero F. IV. 495. Marcellus, V.
 70. Lentulus, *ibid.* Lepidus, V.
 75. Antonius, V. 76. Mucius
 Sævola, IV. 367. Oreſtes, IV.
 383. C. Fannius, IV. 389, 393.
 Conſus deus, I. 53.
 Contemptus opum, II. 195, 340. III.
 6. *rerum inanium*, III. 392. *pe-*
 cuniæ, IV. 193. *ex nimia famili-*
 aritate oritur, I. 343.
 Continentiæ exemplum inſigne in
 Paulo Æmilio, II. 196.
 COPIAE Alexandri, IV. 21. Anti-
 goni, ejuſque hoſtium, V. 34. An-
 tiochi, II. 422. Artoxerxis contra
 Cyrum fratrem, V. 283. Deme-
 trii adverſus Pyrrhum, II. 443.
 Dionis in Dionyſium minorem
 moventis, V. 179. M. Antonii
 contra Parthos, V. 102.
 Copillus Teſtoſages, III. 47.
 Coponius Carras tenet, III. 287.
 Coraceſium promontorium, III.
 449.
 Corcyne, Ariadnæ nutrix, I. 18.
 Corcyæorum lis, I. 273. *auxilium*
 iis. mittitur ab Athenienſibus, I.
 370.
 Corduba, IV. 118.
 Core, I. 30.
 Corfinium, IV. 138.
 Corinthus Achæis adiungitur, V.
 335. Cleomeni ſubjicitur, V. 354.
 Corinthii frequentant colonis Syra-
 cuſas, II. 129. Acradinam occu-
 pant, II. 123. *vocantur ad Syra-*
 cufanam remp. conſtituendam, V.
 209. Corinthiorum reſp. qualis,
 V. 210.
 Coriolanus ad Volſcos ſe confert, II.
 77. *coronæ civica donatur*, II. 56.
 exilio damnatus, II. 75. *contra*
 Romanos dux belli à Volſcis crea-
 tur, II. 82. *reducit ab urbe Vol-*
 ſcos, II. 93. *regni affectati accu-*
 satus, II. 75. *conſulatus patitur*
 repulſam, II. 69.
 Coriolani ad Tullium oratio,
 II. 78. *adverſus plebis inſolentiam*
 oratio, II. 70. *ingenium*, II. 54,
 55, 90. *in dicenda cauſa conſtan-*
 tia, II. 72. *continentiæ in honori-*
 bus accipiendis, II. 63, 64. *in ma-*
 trem pietas, II. 57, 93. *prima mi-*
 litia, II. 56. *in agrum Romanum*
 excurſio, II. 82. *in Romanos ex-*
 peditio, II. 83. *cædes*, II. 96. *fu-*
 nus, II. 97.
 Cornelia Cinnae filia, IV. 100. Cæ-
 ſaris uxor, IV. 104. Cornelia
 Gracchorum mater, *honorata à*
 populo Romano, IV. 386.
 Corneliæ magnanimitas, IV. 400.
 dotes, III. 483. *mæror ob Pom-*
 peii cladem, III. 505, 506.
 Cornelius militum dux, IV. 101.
 de tribus Corneliis Romæ imperaturis
 oracula, IV. 458.
 Cornelius Balbus, IV. 163.
 Cornelius Cethegus, II. 246.
 Cornelius Coſſus, I. 57. II. 250.
 Cornelius Dolabella, V. 149.
 Cornelius Lentulus, I. 397. IV.
 457.
 Cornelius Merula, II. 535.
 Cornelius Scipio, *equitum magiſter*,
 I. 289.
 Cornificius, IV. 154.
 Cornus ſacra, I. 64.
 Cornutus, II. 538.
 Corœbus, I. 352.
 Corona ex apio, II. 131. *oleagina*,
 I. 265. *querna*, II. 56.
 Coronea, III. 41, 389.
 Corræus, V. 7.
 Corſicum mare, III. 448.
 Corvus ad populi Rom. clamorem
 cadit, III. 447.
 Corvorum Ciceroni proſcripto
 & fugitanti oblatum prodigium, IV.
 493.
 Corynetes quid, I. 7.
 Coſconii interitus, IV. 154.
 Coſin regis Albanorum fratrem Pom-
 peius occidit, III. 460.
 Coſſa, II. 402.
 Coſſinius, III. 259.
 Cothon, poculi genus Laconicum, I.
 96.
 Cotta à Mithr. proelio ſuperatus, III.
 146. à Sert. victus, III. 316. *cum*
 exercitu cæſus, IV. 126.
 Coturnix Alcibiadis, II. 14.
 Cotys Paphlagonum rex, III. 379.
 Cranon, urbs, IV. 200, 435.
 Craſſus Spartacum cædit, III. 263.
 Cice-

I N D E X.

- Ciceronis inimicus**, III. 265. Ciceronem oppugnat, IV. 472. cum Pompeio consul, III. 264. decipitur ab Ariamne Arabe, III. 275. cum Pompeio redit in gratiam, III. 443. Euphratem transit, III. 270. fugit Marium & Cinnam, III. 251, 252. inconstans, III. 257. Pompeio invidet, III. 256. mittitur à Sylla in Marfos, III. 254. mittitur contra Spartacum, III. 260. pullatus in pugnam procedit, III. 278. quomodo dives factus, III. 249. sua stultitia Rom. felicitatem labefactavit, III. 302. Catilinariæ conjurationis suspectus, III. 265. Syriam fortitur, III. 268. Zenodotiam capit, III. 270.
- Craffi copiae contra Parthos**, III. 279. ad milites oratio, III. 285. genus & adolescentia, III. 248. censura, III. 265. consulatus ii, III. 268, 479. eloquentia & studia, III. 251. natura, I. 409. pervicacia, III. 277. avaritia, III. 248. opes, III. 249. coenæ, III. 251. circa servos cura, III. 250. in rep. acta, III. 208. spelunca, III. 252. virtus, III. 255. in Africam profectio, III. 254. in Syriam profectio, III. 270. cum Parthis pugna, III. 279, 280. legionum decimatio, III. 260. cum Pompeio æmulationis origo, III. 254. cum Pompeio comparatio, III. 255. cædes, III. 293. ad suos, dum moritur, verba, III. 291. Craffi iudicio quis dives, III. 250.
- Crassum & Pompeium reconciliat Cæsar**, III. 472. IV. 113. ad Crassum in castra Artabazus rex Armeniæ venit, III. 273. ad Crassum Parthorum legati, III. 271, 272. in Crassum Parthorum insultatio, III. 286. contra Crassum Surenas mittitur, III. 276. in Crassum Vibii humanitas, III. 252. Crassum concionantem vox deficit, III. 274.
- de Crasso Surenæ triumphus**, III. 293. in Crasso imperatore defendendo Romanorum militum magnanimitas, III. 290.
- Craffi F. cædes**, III. 284. ejus caput circumferunt Parthi, III. 285.
- C. Crastini centurionis Juliani fortitudo**, III. 501.
- in Crastinum seria, proverb.** II. 209.
- Craterus Macedonibus gratissimus**, III. 343. Crateri & Hephæstionis diffidium, IV. 65. Crateri & Eumenis confictus, III. 345. Crateri cædes, III. 345, 346.
- Crates philosophus Athenas obsidione liberat**, V. 56.
- Cratespolis**, V. 14.
- Cratippi philosophi cum Pompeio victo de providentia disputatio**, III. 506, 507.
- Crausis**, II. 373.
- Creon tragicus**, IV. 436.
- Cretensum avaritia**, II. 174. artes, II. 389. sagittarii Creteneses, IV. 336.
- Creticus, Antonii cognomen**, V. 65.
- Creticum bellum**, III. 450. telum, II. 475.
- Crimelus, fl.** II. 131.
- Crispinus**, II. 279.
- Critias, Callæschri F.** II. 45.
- Critias tyrannus**, II. 51.
- Crobylus**, IV. 32.
- Croesi cum Solone congressus**, I. 204.
- Crommyonia sus**, I. 8.
- Cronius mensis**, I. 10.
- Crustumini bellum Romanis inferre conantur**, I. 58.
- Cryptia Lacedæmoniorum**, I. 121.
- Ctesias historicus reprehenditur**, V. 282. Ctesias mendacium, V. 289. vanitas, V. 295.
- in Ctesiphontem de corona iudicium**, IV. 430.
- Ctesippus, Chabriæ F.** IV. 182, 422.
- Cumani**, IV. 164.
- Cunaxa**, V. 284.
- Curia Athenienses**, I. 193. Romanæ, I. 63.
- Curio tribunus plebis**, III. 487. IV. 132. ædilis, IV. 264. Catonis amicus, IV. 228. M. Antonium corrumpit, V. 66. Cæsaris partes fovet, V. 69. Cæsarem neci subtrahit, IV. 108. senatu exturbatur, IV. 134.
- M. Curi frugalitatem Cato Major admirabatur**, II. 329. Curio duce à Romanis Pyrrhus proelio vincitur, II. 468.
- Currus in triumpho prius usus**, I. 57.
- Curtius Sabinus**, I. 60.
- Curtius lacus**, *ibid.*
- Cusæorum gens ab Alexandro excisa, ut Hephæstioni parentaret**, IV. 94.
- Custodia tutissima quæ**, V. 338.
- Cyanæ insulæ**, III. 124.
- Cybernesia, ludi**, I. 15.
- Cybiustus**, I. 179.
- Cychreus**, I. 9, 181.
- Cydnus, Ciliciæ amnis**, IV. 27.
- Cygnus latro**, I. 10.
- Cylinder, Archimedis insigne**, II. 263.
- Cyllarabis**, II. 479. IV. 342.
- Cylonium scelus**, I. 184.
- Cynægiri**, II. 366.
- Cynolarges, gymnasium Herculis**, I. 246.
- Cynoscephalæ**, II. 235.
- Cyprus Alexandro tradita**, IV. 35. Cleopatraz dono data, V. 101. Cato Min. in Cyprum mittitur, IV. 251. in Cypro à Cat. Min. coacta pecunia, IV. 254.
- Cypselus**, V. 314.
- Cyrbes**, F. 201.
- Cyrenæis leges Lucullus scribit**, III. 137.
- Cyrrus flumen**, III. 458.
- Cyrus Artoxerxi fratri insidias struit**, V. 278. à sole dictus, V. 277. bellum contra Artoxerxem fratrem suscipit, V. 281. occidit Artagersem, V. 285. vulneratur, V. 287. Cyri cædes, V. 286. equus Pasaca, V. 285. cum Artoxerxe fratre confictus, V. 284. in Lysandrum profusio, III. 13. sepulcriculus, IV. 90. mores, V. 278.
- Cytheria insula**, III. 300, 405. IV. 347.
- Cyzicum Mithridates obsidet**, III. 147. ad Cyzicum Alcibiadis victoria, II. 39.
- Cyzicenis oblata prodigia**, III. 149.

D.

- Dactyli Idæi**, I. 152.
- Dædali fuga**, I. 16.
- Damachi de lapide incenso in cœlo conspecto testimonium**, III. 18.
- Damagoras**, III. 140.
- Damascus Alexandro dedita**, IV. 35.
- Damastes Procrustes occiditur**, I. 9.
- Damippus Spartanus capitur**, II. 263.
- Damoclidas**, II. 205.
- Damocrates**, II. 303. IV. 319.
- Damon per fidem datam occiditur**, III. 107. Damonis Peripolte mores, & facinora, III. 106, 107.
- Damophantus Eleorum dux**, II. 381.
- Damostratus**, II. 24. III. 222. Corcyraeus, III. 385.
- Damoteles**, IV. 345.
- Damyrias, fl.** II. 138.
- Danaus**, II. 479.
- Dandamis**, IV. 14, 86.
- Daochus Philippi legatus**, IV. 424.
- Dardarii, populus**, III. 157.
- Darius Amyntæ consilium utile spernit**, IV. 29.
- Darii ad deos oratio**, IV. 44, 45. cum Alexandro confictus in Cilicia, IV. 29. ad Alexandrum legatio, IV. 43. è Susis moventis copiaz, IV. 27. è Susis moventis somnium, *ibid.* ad Euphratem exercitus,

I N D E X.

ercitus, IV. 45. *Agas*, IV. 49.
 mater, uxor, & duæ filiae ab Alex-
 andro captae, IV. 30. mors, IV.
 61. in Dario persequendo Alexan-
 dri difficultas, IV. 60.
 Darius Artaxerxis F. rex designatus,
 V. 305. in patrem Artaxerxem in-
 cenditur à Tiribazo, V. 306. Ar-
 toxerxi patri infidias fruit, V.
 308. interficitur, V. 309.
 Dascylitis palus, III. 149.
 Daffareti, II. 404.
 Datis, II. 294.
 Decabæon, I. 23.
 Decas, supplicii locus, IV. 312.
 Decela, II. 30. III. 14.
 Decemviri, IV. 452.
 Decimæ Herculi consecratae, III. 94,
 249.
 Decimatio quid, V. 105.
 Decius Brutus ducit Cæsarem in se-
 natum, IV. 167.
 Decussis, I. 298.
 Deditio ducum ob rem malè gestam,
 IV. 364.
 Deianira, I. 365.
 Deidamia Pyrrhi soror Demetrio nu-
 bit, V. 30.
 Deidamiam ducit Pirithous, I.
 29. Deidamiæ mors, V. 39.
 Deimachus, III. 168.
 Deioneus, I. 8.
 Deiotarus rex deficit ab Antonio, V.
 129. ad Deiotarum Catonis Mi-
 noris professio, & abstinentia, IV.
 228, 229.
 Delium, III. 77, 212.
 Delius, V. 89. historicus, V. 126.
 Delphici templi Solon defendit cau-
 sam, I. 183. Delphos Romani
 crateram auream mittunt, I. 294.
 Delphinium, I. 11.
 Delus mons, II. 215.
 Demadis eloquentia, IV. 416. info-
 lentia, IV. 205. exitus miserabilis,
 IV. 206, 438.
 Demaratus Corinthius exul Philip-
 pum inivit, IV. 15. Alexandro
 adulatur, IV. 54, 76.
 Demaratus Rhodius, IV. 194.
 Demaratus Spartanus, I. 279.
 Demarista, II. 106.
 Demeas Demadis F. IV. 205.
 Demetrias, V. 17, 30.
 Demetrium mensis, V. 17.
 Demetrius Alexandrum Cassandri F.
 interficit, V. 44. Antiochum in
 proelio profligat, sed nimium in-
 stando vincitur, V. 36. captivita-
 tem suam pro felicitate ducit, V.
 62. Ciliciam occupat, V. 39. Cle-
 onidem vincit, V. 20. Deidami-
 am Pyrrhi sororem ducit, V. 30.
 cum Antigono conatur liberare
 Græciam, V. 12. ipse & Antigo-

nus reges appellantur, V. 22. Eu-
 rydicem ducit Athenis, V. 19. ex
 rege privatus, V. 55. Poliorcetes
 cognominatus, V. 51. fufus à
 Ptolemæo, V. 10. Græciæ dux
 declaratur, V. 31. in Seleucum
 movet rebus desperatis, V. 58. in
 Syria custoditur, V. 61. initiatur
 mysteriis, V. 32. Macedoniam oc-
 cupat, V. 43. Macedonum rex
 declaratur, V. 45. Megaram capit,
 & libertate donat, V. 14. multas
 simul habuit uxores, V. 19. par-
 cit Protogenis picturæ quæ pōst
 Romæ incensa est, V. 27, 28. Pro-
 lemaidem, Ptolemæi sororem, du-
 cit, V. 39, 56. reddit Atheniensibus
 libertatem, V. 13. Rhodum
 obsidet, V. 26. Seleuco se dedit,
 V. 60. servat Mithridatem, V. 9.
 Thebas rebellantes iterum obsidet,
 V. 48. uxorem Pyrrhi ducit La-
 nassam, II. 444.
 Demetrii genus, V. 7. mores,
 V. 8. humanitas, V. 9. forma, V.
 7. arrogantia, V. 31. insolentia,
 V. 50. lascivia, V. 29, 157. lux-
 us, V. 156. fortuna varia, V. 42,
 55. magnifica liberalitas, V. 155.
 magnifica fabrica, V. 25. in Athe-
 nienses clementia, V. 41. grati-
 tudo erga Ptolemæum, V. 11. fi-
 des perfidiaque, V. 157. pietas im-
 pietasque, *ibid.* periculum libidinis
 causa, V. 14. potentia, V. 154.
 cum Seleuco dissensio, V. 39. cum
 patre concordia, V. 8. dominandi
 cupiditas, V. 155. in Asia difficul-
 tates, V. 57. famæ, *ibid.* mere-
 tricum nomina, V. 29. posteritas,
 V. 64. somnium, V. 35. contra
 Athenas expeditio, V. 40. in La-
 cedæmonios expeditio, V. 42. in
 Peloponnesum expeditio, V. 30.
 in Pyrrhum expeditio, V. 49. co-
 piæ in bello contra Pyrrhum, II.
 443. de Ptolemæo victoria, V. 20,
 21. in Arabiam incursio, V. 12.
 in Mesopotamiam incursio, *ibid.*
 pax cum Rhodiis, V. 28. fuga,
 V. 36, 60. mors, V. 63, 158. fu-
 nus, V. 63.
 Demetrio Athenæ deduntur, V.
 41. Thebæ deduntur, V. 47. tra-
 ditur Salamis, V. 21. cœna para-
 ta à Lamia meretrice, V. 32.
 in Demetrium & Lamiæ mere-
 tricem Demus meretricis dictum,
 V. 33. in Demetrium Atheniensium
 perfidia, V. 37. in Demetri-
 um liberalitas Ptolemæi, V. 10.
 contra Demetrium Pyrrhus Græ-
 cos juvat, II. 446. Demetrium Se-
 leucus persequitur, V. 58. contra
 Demetrium societas Lysimachi,

Seleuci & Ptolemæi, V. 53. ad
 Demetrium philosophi Silponis
 dicta, V. 15.
 Demetrius Cassii famulus, V. 262.
 Demetrius Demetrii F. Cyrenes do-
 minus, V. 64.
 Demetrius peripateticus, IV. 285.
 Demetrius Phalcreus Athenarum præ-
 fectus, V. 13. honos ei à Deme-
 trio Antigoni F. habitus, V. 13,
 14.
 Demetrius Phidon, IV. 75.
 Demetrius Philippi regis F. obses da-
 tur, II. 412.
 in Demetrium Pompeii libertum Ca-
 tonis exclamatio, III. 464. ejus
 potentia, & insolentia, *ibid.*
 Demo scortum, V. 29, 33.
 Demochares Laconensis, V. 30.
 Democlis Atheniensis pueri pudicitia,
 V. 29. mors, *ibid.*
 Democrates, II. 8.
 Democriti imagines, II. 147.
 Demoleon, III. 168.
 Demonax, III. 148.
 Demophilus, IV. 213.
 Demophon, I. 203.
 Demopolis, I. 283.
 Demosthenes à populo irrisus ob ni-
 mis elaboratam orationem, IV.
 412. à rege Persarum pecuniam ac-
 cipit, IV. 427. ad remp. quando
 accesserit, IV. 418. capitur à Sy-
 racusanis, III. 243. concitat Græ-
 ciam contra Macedonas, IV. 423,
 429. conjungit Thebanos Atheni-
 ensibus, IV. 424. corruptus ab Har-
 palo, IV. 432. cur Argas dictus,
 IV. 411. cur Batulus dictus, IV.
 410. exilium fortiter tulit, IV.
 499. in se laudando parvus, IV.
 497. Lamachum dicendo terret,
 IV. 415. laudat eos qui ad Cha-
 roneam occubuerant, IV. 427.
 Macedonum adversarius, IV. 419.
 privato filiae luctui publicam læti-
 tiam prætulit, populo in dicendo
 probari studuit, IV. 415. rarè ex
 tempore dicebat, IV. 414. revoca-
 tur ab exilio, IV. 434. venenum
 sumit, IV. 436. splenis vitium ut
 curaverit, IV. 412.
 Demosthenis actio elegantiori-
 bus parum probata, IV. 417.
 contra Philippum actiones, IV.
 422. genus, IV. 410. mores, IV.
 496. naturæ vitia, IV. 412. in di-
 cendo libertas, IV. 421. in dicen-
 do vis, IV. 424. in rep. tractanda
 peritia, IV. 499. ad artem dicen-
 di addiscendam impetus, IV. 411.
 in corporis vitiis corrigendis indu-
 stria, IV. 412, 417. Itaus præcep-
 tor, IV. 411. in ratione dicendi
 monitores, IV. 413. orationum
 securis

I N D E X.

securis dictus Phocion, IV. 417. prima in scribendo exercitatio, IV. 412. patrimonium, IV. 410. dicta, IV. 418. eloquentia, IV. 496. temeritas, III. 235. cum Midia inimicitia, IV. 418. exilium, IV. 432. exilii causæ, IV. 499. ex pugna fuga, IV. 426. somnium, IV. 436. clypeus, IV. 426. mors, III. 245. IV. 436.

Demostheni mortuo honores ab Atheniensibus habiti, IV. 438. Demostheni remittitur mulcta, IV. 435.

Demosthenem indormire in orationibus dixit Cicero, IV. 465.

Denarius, I. 298.

Dercetæus, V. 144.

Dercyllidas, I. 104. V. 298.

Dercyllus prætor Atticus, IV. 207.

Desidia victoriam non parari, II. 169. cum Desperatis haud pugnandum, V. 59.

Deucalion Minois filius, I. 16.

Deus initium motus voluntati præbet, II. 89.

Dei providentia in Romulo & Remo fervandis, I. 42. de Dei providentia Psammonis philosophi dictum, IV. 41. Dei repentinum auxilium, II. 222. Deum mente colendum, I. 141. à Deo adamati qui, I. 134. de Deo pia sententia, II. 222. in Deo tria præcipua, II. 296. deorum contemptio & superstitio res horrenda, IV. 97. deorum gens nullius autor mali, I. 382. diis an cum hominibus sit consuetudo, I. 134. deos adorandi mos Rom. I. 150.

Dexitheia, I. 38.

Dexous, II. 455.

Diacrii, I. 186, 207.

Diadematus, II. 65.

Diagoras Olympionices, II. 239.

Diamperes porta, II. 478.

Diana Aristobule, I. 271. Anatis, Ecbatanis culta, V. 306. Ephesia, ejusque templi conflagratio, IV. 7. Euclia, II. 317. Orientalis, I. 255. Orthia, I. 30, 109, 110. Pelienæa, V. 345. Persica, III. 170. Priapina, III. 153. Dianæ festum, II. 264.

Dianassa, I. 86.

Dicæarchenses, III. 96.

Dicomas Getarum rex, V. 129.

Dictator & magister equitum æquantur, I. 388. non utebatur in acie equo, *ibid.* unde dictus, II. 273.

DICTATORES. Cæsar II, IV. 140, 153, 159. Camillus I, I. 289. II. 313. III. 332. IV. 330. V. 331. Fabius Buteo, I. 396. Fabius Maximus, I. 388. II. 274. M.

Junius, I. 396. Minutius, II. 247. Posthumius Tubertus, I. 286. Quintius Capitolinus, I. 326. Q. Fulvius, II. 273, 274. Sylla, III. 91.

DICTA ET APOPTHEGMA-TA. adolescentum duorum, I. 113. Acuphis, IV. 79. Æmilii, II. 166, 180. Æsopi, II. 239. Afranii, IV. 145. Agellai, III. 377, 380. V. 298, 300. Agidis, IV. 297, 312, 313. Alcibiadis, II. 7, 11, 14, 20, 29, 31. III. 369. Alexandri Magni, III. 384, 385. IV. 10, 11, 13, 14, 15, 20, 22, 30, 33, 41, 47, 54, 56. atque inde. & 68, 78. Ammæi, IV. 234. Amphicratis rhetoris, III. 167. Anacharidis, I. 177. Annibalis, II. 275, 427. Antalcida, I. 102. II. 214. III. 405. Antigoni, I. 58. II. 199, 378, 441, 469. III. 350. V. 29, 35. Antipatri, III. 348. IV. 175, 205. Antiphanis, I. 126. Antiphontis, V. 92. Antisthenis, I. 337. Apellis, V. 27, 28. Apollonii Molonis, IV. 444. Archedemi, II. 430. Arcestrati, II. 22. Archidamida, I. 112, 113. Archidami, III. 250. IV. 343. Aristidis, II. 109, 299, 319. atque inde. Aristippi philosophi, V. 176. Aristophanis, I. 367. Atheniensium militum, III. 231. Barcæ de Annibale, I. 398. Bruti, V. 270. Cæsaris Julii, I. 336. III. 489. IV. 111, 136, 139, 153, 291, 472. Cæsaris Octaviani, IV. 493. V. 141. C. Gracchi, IV. 386. Callicratis, II. 312. Callieratida, II. 198. Callisthenis, IV. 72, 73. Carbonis, III. 84. Cassii, III. 289. Catonis Majoris, II. 336. & inde. Catonis Minoris, III. 194, 464. IV. 229. Catuli, III. 447. IV. 472. Charilai Lycurgi fratris I. 112. Ciceronis, IV. 177, 221, 447, 466, 467, 481. Cimonis, III. 121, 128, 130. Cleanthis, II. 11. Cleomenis, IV. 340. Confidii, IV. 115. Cornelie, IV. 400. Crassi, III. 250, 270, 443. Curii, II. 329. Dejotari III. 270. Demadis, IV. 175, 197, 343. Demarati, I. 112. IV. 15, 76. Demetrii Pharii, V. 363. Demus scorti, V. 33. Democriti, II. 147. Demosthenis, IV. 180, 414, 417, 418, 422, 430, 433, 436, 437. Diogenis, I. 397. II. 120. Dionis, II. 99. V. 174. Dionysii, I. 196. II. 119. & deinceps. V. 170. Epaminondæ, I. 101. Epimenidis, I. 185. Eteoclis, III. 27. Eumenis, III. 251. Fabii Maximi, I.

405, 406. Favonii, III. 497. Gracii Petronii, IV. 117. Hybreæ, V. 88. Hyperidis, IV. 185. Lacanæ mulieris, I. 103. Laconica dicta, I. 100, 103, 111, 116, 119. II. 239. III. 405, 406. IV. 58, 319. V. 50. Lentuli Suræ, IV. 457. Leonis Byzantii, III. 237. Leonida, IV. 316. Leotychida, I. 102. L. Philippi, III. 419, 436. Luculli, III. 146, 171, 176, 193. & deinceps. Lutatii Catuli, IV. 106. Lycurgi, I. 111. III. 297, 298. Lyfandri, III. 12, 31. Marrii, II. 505, 512, 522. Marii militum, II. 505. Melanthii choraggi, IV. 194. Messalæ, V. 271. Metelli, II. 520. Mithridatis, III. 332. Mithropauptis, I. 279. Nealcis pictoris, V. 324. Niciæ, III. 214. Nicodemi Messenii, IV. 420. Olympiadis, IV. 7. Ofanis, V. 301. Pammenis, II. 218. Pelopida, II. 201, 216, 220, 230, 235. Perdicæ, IV. 21. Periclis, I. 345, 355, 369, 382. Philippi, I. 337. II. 219. IV. 11. Philippidis, V. 18. Philoclis, III. 19. Philopœmenis, II. 388, 394. Phocionis, II. 109. IV. 183, & inde. IV. 191, 197. & inde. IV. 204, & inde. IV. 294. Platonis, II. 542. III. 26, 137, 138. Plistonactis, I. 113. Pompeii, III. 194, 420, 433, 473, 475, 477. IV. 114. Popedii, IV. 217. Posidonii, I. 401. Psammonis, IV. 41. Ptolemæi, V. 10. Pyrrhi, II. 407, 442, 454, 463. Pythæ, IV. 434. Quintii Flaminii, II. 416, 422. atque inde. Sertorii, III. 325. Sicinii, III. 257. Solonis, I. 187, 189, 193, 206, 210. Sophoclis poetæ, III. 226, 510. Sthenidis, III. 428. Stilponis philosophi, V. 15. Stratoclis, V. 16. Sybaritæ, II. 198. Syllæ, III. 61, 62, 75, 79, 254, 434. Taxilis, IV. 79. Themistoclis, I. 249, 252, 259, 266, 267, 280. II. 291, 322, 336, & inde. & III. 118. Theodoti, III. 509. Theopompi comici, I. 112. III. 20. Thelæ, V. 178. Tigranis, III. 174. Timonis, V. 137. Timothei, II. 199. Tuberonis Stolicis, III. 193. Vagifis, III. 272. Xenocratis, IV. 201, 204. Zenonis, IV. 180. vetulæ cujusdam in regem, V. 51. cujusdam in Demosthenem, IV. 431. rustici de Antigono, IV. 203. dicta falsæ, IV. 418.

Didius, IV. 158. Hispaniæ præfectus, III. 306, 317. a Sertorio victus, III. 317.

* F f f f

Didy-

I N D E X.

- Didymæum templum, III. 445.
 Dies alba quæ, I. 368. in Diebus ob-
 servandis Romanorum superstitione,
 I. 305, 306. dies nefasti, I. 304.
 III. 176.
 Difficilia quæ pulchra, III. 285.
 Dimnus Alexandro insidias struit, IV.
 67.
 Dinarchum necari jubet Polyperchon,
 IV. 209.
 Dindymene, mater deûm, I. 281.
 Dinias, V. 314.
 Dinocrates Messenius, II. 395, 422.
 mors ejus, II. 399.
 Dinomacha, II. 5.
 Diocles, I. 9, 282. V. 329.
 Dioclesides, II. 27.
 Diodorus Syphacis filius, III. 314.
 Diogenes philosophus legatus Ro-
 mam missus, II. 357.
 Diogenis dictum, I. 397. II. 120.
 cum Diogene Alexandri colloqui-
 um, IV. 20.
 Diogito, II. 239.
 Diomedes Alcibiadis amicus, II. 15.
 scriba, V. 143.
 Dion ab Dionysio Min. exponendus
 in Italiam datus, V. 172. accersit
 Corinthios ad constituendam remp.
 Syracusanam, V. 209. bellum
 contra Dionysium minorem susci-
 pit, V. 178. Dionysii affinis, V.
 161. cum Heraclide per Gesylum
 conciliatur, V. 207. hortatur Di-
 onysium Min. ad literas, V. 167.
 Platonis discipulus, V. 159, 162.
 popularem statum non probavit,
 V. 170. rerum naturalium peritus,
 III. 238. nimum gravis & auste-
 rus, V. 166. M. Bruto quibus re-
 bus fuerit inferior, V. 274. capit
 Minoam, V. 183. occupat Syra-
 cusas, V. 185. Nyphium Syracu-
 sis in arcem compellit, V. 203.
 Syracusanis reddit libertatem, V.
 186. Syracusanorum seditione ob-
 ruitur, V. 195. Syracusis excedit,
 V. 196. Sosidis in se accusationem
 diluit, V. 192. uxorem, alteri quæ
 nupsit, recipit, V. 208.
 Dionis ad Carthagenenses episto-
 la, V. 171. apud Dionysium Ma-
 jorem in dicendo libertas, V.
 160. bellum contra Dionysium
 promovent philosophi, V. 179. ad-
 versus Dionysium Minorem co-
 piæ, *ibid.* exulis uxor alteri collo-
 catur, V. 178. uxor parit in car-
 cere filium, V. 213. oratio ad mi-
 lites de auxilio Syracusanis feren-
 do, V. 199, 200. in epulo dando
 magnificentia, V. 180. in Syracu-
 sana urbe pugna, V. 202. de Di-
 onysio Minore victoria, V. 189.
 opes, V. 172. honores quibus à
 Græcis affectus, V. 174. in adver-
 sarios clementia, V. 204. mo-
 destia & frugalitas, V. 208. in Di-
 onis posteros Syracusanorum cru-
 delitas, V. 215. cædes, V. 213.
 Dioni in Dionysium Min. per-
 genti maris tempestas adversa, V.
 182. in navarchia Heraclides præ-
 fertur à Syracusanis, V. 191. infi-
 diæ structæ à Soside, *ibid.* Syracu-
 sana arx traditur, V. 207.
 in Dionem Callippus conspirat,
 V. 210. in Dionem cives conci-
 tat Heraclides, V. 205. in Dionem
 Dionysii Min. dolus, V. 189. ad
 Dionem Dionysii Min. legati, V.
 187. in Dionem Philisti calumniæ,
 V. 170. Dionem Leontini recipi-
 unt, V. 197. Dionem revocant
 Syracusani, V. 198, 199.
 Dionysius tyrannus, III. 6. auxilium
 Spartanis mittit, III. 408. tyran-
 nidem recuperat, II. 104.
 Dionysii majoris facinus, II. 109.
 uxores, V. 161. cum Platone con-
 gressus, V. 162. timiditas, V.
 167. mors, V. 164.
 Dionysius Minor à Dione pugna su-
 peratus, V. 189. Dionis exulis ux-
 orem alteri collocat, V. 178. Di-
 onem exponendum dat in Italiam,
 V. 172. Platonem remittit, V.
 173. Platonem revocat, V. 175.
 profugit Syracusis, V. 195. Timo-
 leonti se dedit, II. 117.
 Dionysii vitia, V. 165. in Di-
 onem dolus, V. 189. in Dionem
 odii causæ, V. 165. cum Dione
 pugna, V. 188. ad Dionem lega-
 ti, V. 187. mutatio ex Platonis
 adventu, V. 170.
 Dionysium hortatur ad literas
 Dion, V. 167. ad Dionysium in Si-
 ciliam proficiscitur Plato, V. 169.
 ad Dionysium Platonis tertio pro-
 fectio, V. 175. in Dionysium A-
 ristippi dictum, V. 176. à Dionysio
 repetit Platonem Archytas, V. 177.
 Dionysius Chalcus, III. 210.
 Dionysius Colophonius pictor, II.
 142.
 Dionysius legislator, II. 130.
 Dionysius Ergini frater, V. 331.
 Dionysius Magnes, IV. 444.
 Dionysius Messenius, IV. 95.
 Dionysodorus Træzenius, V. 312.
 Diophanes Achæorum dux, II. 392.
 Diophanes rhetor perit, IV. 366,
 379.
 Diophantus Amphitropensis, II. 324.
 Diopithes, I. 374. III. 32.
 Diphilus sacerdos, V. 56.
 Diphridas ephorus, III. 386.
 Dipylus, I. 372. III. 64.
 Disciplina quantum valeat, I. 169.
 disciplinæ similitudo aptissima, I.
 402. disciplinæ vis ad pellendos an-
 gures, IV. 401.
 Divinæ potentie majestas, II. 95.
 Divitiæ inferiores paupertate cum vir-
 tute conjuncta, I. 174. de divitiis,
 Solonis judicium, I. 173. divitia-
 rum usus, IV. 117.
 Dives quis, V. 40.
 Divortium Romæ primum, I. 83,
 168, 169.
 Docimus, III. 348.
 Dodona, II. 432. (Dodonæum tem-
 plum, *ibid.*)
 Dodonides, III. 36.
 Dolabella, III. 87. IV. 487. tribu-
 nus plebis, V. 73. repetundarum
 à Cæsare postulat, IV. 102. Do-
 labellæ & M. Antonij dissensiones,
 V. 73, 74.
 Dolia Vestarum, I. 307, 308.
 Dolichos cursus, IV. 198.
 Dolopes, II. 420.
 Domini & servi quando una vesci so-
 liti, I. 165.
 Domitianus, II. 176. ejus mensæ, I.
 157. prodigalitas, I. 230.
 Domitius à Cæsare dimissus, IV.
 138. consul, III. 497. Corfinium
 obtinet, IV. 138. à Pharnace vi-
 ctus effugit, IV. 153. ab Antonio
 ad Cæsarem O&. deficit, V. 129.
 moritur, *ibid.*
 Domitii diſteris Pompeius im-
 pulsus patriam deserit, III. 518.
 Domitium Pompeius cum ex-
 ercitu concidit, III. 430.
 Dorycnion, V. 25.
 Dorylaeus Mithridatis dux, III. 74.
 occisus, III. 159.
 Dotes dari cur à Solone prohibitum,
 I. 195, 196.
 Dofon, II. 65, 154.
 Draconis capitis & caudæ fabula, IV.
 294.
 Draconis leges à Solone abrogatæ, I.
 191.
 Dracontides, I. 374.
 de Dramatibus judicium, I. 208.
 Dromichætas, V. 48.
 Dromoclidus Sphettius, V. 18. ora-
 tor, V. 41.
 Dulce quid Homero, IV. 176.
 Ducis conspectus in certamine mag-
 ni est momenti, III. 156. duci
 milites conciliat laboris societas, II.
 490. præcipit in duce vitupe-
 randa, II. 285.
 Dyme urbs, III. 450.
 Dyrrhachium, III. 82. IV. 138.

E

- E Brietas, I. 122. V. 63, 292.
 Ecbatana, IV. 51, 93.
 Eccelus,

I N D E X.

- Ecdelus, V. 315.
 Ecdemus Megalopolitanus, II. 373.
 Echecrates, II. 215.
 Echecratidas sophista, IV. 194.
 Echedemus, I. 31.
 Ecnomus, V. 184.
 Ecprepes, IV. 303.
 Edessa, II. 447.
 Edonides, IV. 7.
 Educatio, I. 169. II. 55, 353, 354.
 Edylus mons, III. 68.
 Egeria Numæ, I. 134.
 Eion urbs, III. 115. colonia, III. 116.
 Elæa, IV. 194.
 Elateam invadit Philippus, IV. 424.
 Elatici campi, III. 67.
 Elarus ephorus, I. 94.
 Elea, II. 192. III. 141. V. 239.
 Elei, II. 19. III. 219. notati, I. 112. victi, II. 381.
 Elephantorum mira solertia, & erga dominum sollicitudo, IV. 81.
 Elephenor, I. 35.
 Eleus Cimonis F. I. 370. III. 127.
 Eleusiniæ Cereris campus, II. 303.
 Eleutheræ, I. 28.
 Elicium, loci nomen, I. 153.
 Eloquentiæ vis, I. 356. IV. 452.
 Elpinice, I. 348, 369. III. 111.
 Elymæi, III. 460.
 Elysi campi, III. 313.
 Emathion, I. 38.
 Embaterium carmen, I. 115.
 Empedoclis elementa, V. 10.
 Empylus, V. 218.
 Enarphorus, I. 30.
 Endymion, I. 134.
 Enguium oppidum Siciliæ, II. 266.
 Epaminondas Laconiam incurfat, III. 404. Lacedæmonem missus legatus, III. 400. Pelopidam liberat, II. 232.
 Epaminondæ dictum, I. 101. paupertas, I. 411. pietas, II. 57. studia, II. 200, 201. in loquendo libertas, III. 400. patientia, II. 225. de oraculis opinio, IV. 426. cum Pelopida amicitia, II. 201. cum Agesilao de Bœotiæ libertate contentio, III. 400. in Peloponnesum expeditio, II. 224. secunda in Spartam expeditio, III. 409. victoria Leuctrica, II. 223. cædes, III. 410. funus, I. 411.
 Epaminondam à Lacedæmone Agesilaus rejicit, III. 409. in Epaminondam Thebanorum ingratitude, II. 225. ab Epaminonda Messene restituitur, III. 408.
 Eperatus Achæorum prætor, V. 361.
 Ephesus, II. 268. III. 81, 168. à Lyfandro aucta, III. 7.
 Ephetæ, I. 194.
 Ephialtes, I. 344, 347, 348. III. 120, 124, 129. IV. 59.
 Ephorus historicus notatur, V. 194.
 Ephori cur instituti Spartæ, I. 93, 124. IV. 305. regibus oppositi, III. 370. cæsi, IV. 322.
 Epicles citharædus, I. 251.
 Epicrates, I. 273, 274. II. 234.
 Epicurus, III. 200. IV. 169. V. 41. Phocionis accusator, IV. 213.
 Epicurea philosophia, II. 459. V. 253.
 Epicydes, I. 252.
 Epidauria, I. 7.
 Epidaurus, I. 378. III. 61, 445.
 Epigethes, V. 344.
 Epigonus tyrannus, III. 139.
 Epimenides Phæstius, è septem sapientibus unus, I. 184.
 Epipole, II. 127.
 Epirotici regni origo, II. 432. in Epirum fugit Pompeius, IV. 138. in Epirum Pyrrhi ex Italia reditus, II. 469. in Epirum transmittit Cæsar, IV. 140.
 EPISTOLARUM paradigmata. Agesilai ad Idrice Carem, III. 382. Alexandri Magni ad Alcetam, IV. 75. Antipatrum, *ibid.* Aristotelem, IV. 13. Attalum, IV. 75. Craterum, *ibid.* Leonidam, IV. 37. Parmenionem, IV. 32. Peucestam, IV. 58. Annibalis ad Fab. Maximum, I. 401. Bruti ad Atticum, V. 246. Ciceronem, V. 238. Pergamenos, V. 218. Samios, *ibid.* Cæsar ad Amintium, IV. 153. Dionysii Minoris ad Dionem victorem supposititia, V. 189. Ephorum ad Lyfandrum, III. 21. Fabricii ad Pyrrhum, II. 460, 461. Ictetis Leontini ad Corinthios, II. 110. Lacedæmoniorum exercitus ad ephoros, II. 39. Lyfimachi ad Pyrrhum supposititia, II. 439. Mardonii ducis ad Græcos, II. 301. Olympiadis ad Alexandrum F. IV. 56. Scipionis Nasicæ ad regem quemdam, II. 163. Syllæ ad Caphim familiarem, III. 61.
 Epitades ephorus, IV. 298.
 Epixyes, I. 280.
 Eponymus magistratus, II. 288.
 Epoptica mysteria, V. 31.
 Equa pro virgine immolatur, II. 223. equi cauda vulsa, III. 321. equus Trojanus, I. 251.
 Equites ut censerentur, III. 442.
 Equestre certamen, II. 15. equester ordo Athenis, I. 192. equester ordo cum Cicerone reo vestem mutavit, IV. 473.
 Equitare in castris Rom. non permissum, III. 457.
 Equitatus Achæorum, II. 379. Eumenis, III. 341.
 Eraclitratii medici solertia in Antiochi amore erga Stratonicem no-
 vercam deprehendendo, V. 45.
 Erechtheus, I. 17.
 Eresione, I. 20.
 Eretria, IV. 188. Eretrienfes, I. 259, 260.
 Ergades, tribus Athenienfis, I. 199.
 Erginus, V. 329, 346.
 Ergoteles, I. 275.
 Erianthus Thebanus, III. 22.
 Eros, Antonii servus, V. 143.
 Eryx oppidum, II. 464. Erycinus ager, II. 533.
 Eteoclis in Lyfandrum dictum, III. 27.
 Etesia, V. 180.
 Etymocles, III. 398.
 Euagoras, III. 17.
 Eualcus Lacedæmoniorum dux, II. 476.
 Evander, I. 65. Cretenfis, II. 174.
 Evandri tumulus, II. 396.
 Evangelus de ordinibus militaribus, II. 377. Periclis famulus, I. 357. *Εὐαγγελος*, II. 270.
 Eubœa, I. 255, 363. IV. 186, 423. Eubœensium resp. I. 187.
 Eubulus orator, IV. 182.
 Euchidæ celeritas mira, II. 317.
 Euclidæ Dianæ templum, *ibid.*
 Euclides, II. 117, 289. V. 354.
 Euclides Cleomenis frater, II. 378. cæsus, IV. 345.
 Euclides Laco, V. 280.
 Euctus, II. 174.
 Eudæmon, II. 65.
 Eudæus, II. 174.
 Eudamidas Spartæ rex, IV. 296.
 Eudamus elephantorum præfectus, III. 359.
 Eudamus Cyprius, V. 179.
 Eudamus Pergamenus, IV. 372.
 Eudoxus, II. 258.
 Euergetes, II. 65.
 Euius, II. 270. III. 338.
 Eumenes à Macedonibus capitis damnatur, III. 347. à Perdicca contra Neoptolemum mittitur, III. 341. à rege Philippo præficitur exercitui, III. 354. ad Perdiccam se confert, III. 341. amicorum literas ne eis obsint corrumpit, III. 359. cædit Neoptolemum, III. 346. obsessus, III. 351. obsidione liberatur, III. 353. regibus Macedoniæ quomodo conciliatus, III. 337.
 Eumenis abstinentia, III. 354. ad milites suos proditores oratio, III. 361. asperis in rebus contentia, III. 349. calliditas, III. 344. facundia, III. 352. forma, *ibid.* genus, III. 337. magnanimitas, III. 362. somnium, III. 344. strategema, III. 349. in obsidione industria, III. 352. in equitatu comparando solertia, III. 341, 342.

I N D E X.

F.

342. colossus, V. 127. ad duces post Alexandri mortem in officio retinendos commentum, III. 354. cum Antigono confictus, III. 359. contra Antigonum strategema, III. 358. cum Antigono colloquium, III. 351. cum Cratero confictus, III. 345. de Neoptolemo victoria, III. 347.
- Eumeni Cappadocia & Paphlagonia provinciæ decernuntur, III. 340. Eumenem ægrotum Antigonus contemnit, III. 357. de Eumene capto custodiendo Antigoni responsum, III. 362.
- Eumenidum templum, I. 26.
- Eumolpidæ, II. 29, 45.
- Eumolpus, III. 63.
- Euneas, I. 25.
- Eunomus, I. 86. Thriassus, IV. 413.
- Eunus fugitivus, III. 96.
- Euphorion, I. 172.
- Euphranor, V. 316.
- Euphrantidas, I. 262. II. 300.
- Euphrates, III. 49, 164, 170, 455.
- Euphronius liberorum Antonii magister, V. 139.
- Eupotemus-Isctæ F. II. 139.
- Eupolia, III. 367.
- Eupolidis dictum de Alcibiadis facundia, II. 16.
- Euripidis sepulcrum, I. 127. Euripidis poemata multos Athenienses in Sicilia servaverunt, III. 246.
- Eurybiades Græcorum dux, I. 253, 259, 265. II. 299.
- Eurycles Syracusanus, III. 244. Laco, V. 133.
- Euryclides, IV. 322.
- Eurydice Demetrii uxor, V. 19, 64. Philæ soror, V. 56.
- Eurylochus Ægeus, IV. 59.
- Eurymedon Atheniensium dux, III. 233. perit, III. 239.
- Eurymedon fl. III. 123.
- Euryptolemus, I. 343. II. 44. III. 112, 127.
- Eurylaces, I. 182. II. 5.
- Eurytion, I. 86, 87. Eurytionidæ, I. 87. III. 35. IV. 296.
- Euterpe, I. 246.
- Euthippus Anaphlystius, III. 130.
- Euthymus Isctæ dux, II. 139. Leucadius, II. 137.
- Euthynous Thespiensis, III. 409.
- Euxinus pontus, II. 525, 541. III. 141.
- Exathres Darii frater, IV. 62.
- Execitidas, I. 172.
- Exercitationum vis, III. 270.
- Exercitationis utilitas, IV. 443.
- Exquilinus collis, III. 57.
- F**Abia Terentia, IV. 234.
- Fabius Ambustus, I. 147, 289.
- Fabiorum genus & nomen, I. 384.
- Fabius Buteo dictator, I. 396.
- Fabius Maximus consiliis Scip. Africani adversatur, I. 408. Annibalem obsidet, I. 392. captivos de suo redimit, I. 386. commutat cum Annibale captivos, *ibid.* dictator, I. 388. filii mortem tulit moderatè, I. 407. Tarentum quomodo receperit, I. 403. Fabii admonitio ad Paulum Æmilium, I. 394. consilium prudens, I. 386. post cladem Cannensem constantia, I. 399. de diis Tarentinorum responsum, I. 405. dictatoris majestas, I. 388. dictio, I. 385. dictum acutum, I. 406. in bello vigilantia, I. 391. in corrigendis delictis lenitas, I. 402. contra Annibalem gesta, I. 390. religio, I. 388. votum, I. 389. mors, I. 410. funus, I. 411. de Fabio & Marcello Posidonii dictum, I. 401.
- Fabius Rutilianus Maximus, I. 384. ejus laus, I. 407.
- Fabius Picior, I. 399.
- Fabius Verrucosus, etiam Ovicula dictus, I. 385.
- Fabricius indicat Pyrrho medici sui infidias, II. 460. Fabricii constantia & magnanimitas, II. 459.
- Faleriorum obsessio à Camillo, I. 295.
- Falisci dedunt se Camillo, I. 296.
- Fames Atheniensium, V. 40. exercitus M. Antonii, V. 111, 112. in exercitu Mithridatis, III. 150.
- Familiaritas nimia contemptum parit, I. 343.
- Fannia Marii custos, II. 531.
- Falces quid, I. 71.
- Fasti emendantur, IV. 161.
- Faunus, I. 152. IV. 109.
- M. Favonius, IV. 263. Catonis æmulus, IV. 124. V. 250. Pompeio in fuga servivit, III. 505.
- Favonii dictis Pompeius impulsus patriam deferit, III. 518.
- Favonii festivitas, III. 497.
- Fausta Metellæ F. III. 93.
- Faustulus, I. 40, 45, 49.
- Faustus Syllæ F. III. 93, 467, 473. IV. 114, 469. V. 224.
- Februa, I. 157.
- Februarius mensis, I. 65, 157.
- Februata dies, I. 65.
- Felicitas quibus in rebus consistat, I. 105. IV. 407. reipub. I. 159. de feliciam morte Æsopi dictum, II. 239.
- Felix Sylla cognominatus, III. 93.
- Femur aureum, I. 140.
- Ferentina porta, I. 69.
- Feretrius Jupiter, I. 57. unde dictus, II. 251.
- Feria Latinæ auctæ, I. 335.
- Ferrum Margianum, III. 280.
- Fertilitas post magnam pugnam, II. 509.
- Ficus Africa, II. 362. ficus Ruminalis, I. 40.
- Fidenates, I. 58. Fidenæ, I. 68.
- Fidentia, III. 83.
- Fides, IV. 283. fidei fanum, I. 153.
- Filiam pater ducit, V. 302.
- Fimbria obsidet Mithridatem, III. 139. Fimbriæ cædes, III. 80. Fimbriæ Lucullus adesse non vult in capiando Mithridate, III. 140.
- Fimbriani milites, pro corruptis, III. 144.
- Fistula canere, illiberale, II. 7. Fistula Gracchi, IV. 360.
- Flaccus consul contra Syllam pergit, III. 74.
- Flamen Quirinalis à Numa institutus, I. 139. flamines unde dicti, *ibid.*
- Flaminus Gallos devincit, II. 245.
- Flaminii præcipitancia, I. 386. cædes, I. 387.
- Flamma quemadmodum ex sole eliciatur, I. 143. flammea moles celo delapsa, III. 147.
- Flavius trib. militum, ejusque facinus egregium, II. 276. trib. pleb. IV. 164. Bruti socius, V. 269. Gallus, ejusque audax facinus, V. 108, 109.
- Flora meretrix, III. 419, 420, 480.
- Fluvius salus, V. 114.
- Fodiendi lex Solonis, I. 200.
- Fodii olim dicti qui post Fabii, I. 384.
- Fœciales, I. 147. eorum munus, I. 302, 303.
- Fœminæ quando maxime florent, V. 89. Romæ quando in funere laudari cœptæ, I. 294.
- Fœneratorum acerbitas Romæ, II. 58. fœnus sublevatum, IV. 140.
- Fœnum in cornu, III. 257.
- Fontium origo, II. 162. fontium cum uberibus comparatio, *ibid.*
- Fonteius Capito, V. 101.
- in Formosæ Alexandri dictum, IV. 32.
- Fortitudinis exemplum, I. 7. II. 207. dignitas, II. 55. usus, II. 188. 414.
- Fortunæ artificium, II. 122. cum virtute certamen, II. 124. inconstantia, II. 118. de fortunæ inconstantia Pauli Æmilii oratio, II. 188.
- Fortunatæ insulæ, III. 312.

Fossa Mariana, II. 501. fossæ Clœliæ, II. 85.
Fratr sororem uxorem ducit, I. 283.
Fraudis qui securi, III. 414.
Fregellani, II. 280. Fregellana conjuratio, IV. 384.
Fructuum venditio, I. 200.
Frugalitas, III. 383, 389, 420. IV. 119, 193, 219, 297, 479. V. 208.
Frumentariæ legis defensione Cicero Pompeio restituit imperium, III. 476.
Fuga plebis, I. 76.
Fulcinia Marii mater, II. 486.
Fulgurum procuratio quomodo peragi solita, I. 152.
Fulmen orationis, I. 345. fulmine ictum sepulcrum, I. 127. de fulmine afflatis religio, II. 474. fulminum expiatio, I. 153.
Fulvia M. Antonio nubit, V. 75.
Catilinæ consilium de perimendo Cicerone patefacit, IV. 456. moritur, V. 95.
Fulvius Gracchi collega, homo feditiosus, IV. 391. mittit filium ad consulem, IV. 397. cum filio majore occiditur, IV. 398. Fulvii minor filius interfectus, IV. 399. Fulvius Flaccus Tib. Graccho infidias patefacit, IV. 377.
Funeris lex Solonis, I. 197. funebrium orationum initium, I. 223.
Funeris honos qui splendidissimus haberi debeat, II. 238. funerum ritus Pontificius, I. 146.
Furnius eloquentissimus, V. 125.

G.

GAbeni, III. 357.
Gabinia via, I. 318.
Gabinus, III. 448. V. 67. Antonii legatus, V. 241. Syriæ præficitur, IV. 472. Consul, III. 474. IV. 474.
Gabinii lex de imperio Pompeii contra piratas, III. 446.
Gælatæ milites, II. 244. 247.
Gæsyllus Spartanus, V. 206.
Gæthor, I. 36.
Galata mons, IV. 209.
Galatæ, III. 176. Galatia, II. 522. III. 452, 457.
Galepsus, II. 174.
Galli à Cæsare cæsi, IV. 127. à Flaminio superati, II. 245. à Marcello cæsi, II. 249. cæduntur prope Ardeam, I. 311. Capitolium Romæ obfident, I. 310. infestum Romam contendunt, I. 303. cæduntur à Camillo, I. 333. iterum Romam petunt, I. 331. nocte aggreddiuntur Capitolium, I. 314.
V. OL. V.

Romanorum seniores occidunt, I. 309, 310. Galli duo defodiuntur, II. 245.
Gallorum origo, I. 259. virtus, III. 283. avaritia, II. 470. primus in Italiam transitus, I. 300. secunda à Cæsare defectio, IV. 127. rex occiditur, II. 249. de Gallorum victoria, Pyrrhi epigramma, II. 470.
Gallos à Capitolio rejicit Manlius, I. 315. pestis Romæ infestat, I. 316.
Gallia Cæsari decreta, III. 474. IV. 115.
Galliæ Circumpadanæ Sertorius quæstor, III. 307. Galliæ Cisalpinæ M. Brutus præfatus, V. 222.
Galliæ defectio, IV. 126. in Galliam Pompeius Metello suppetias fert, III. 426.
Galloscythæ, Cimbri vocati, II. 495.
Gallus Syllæ legatus, III. 70.
Gandaritæ populi, IV. 83.
Ganges fl. *ibid.*
Gargettus, I. 11.
Gaudii vis, V. 328.
Gaufamela, IV. 45, 46.
Gazæ obsidio, IV. 37.
Gedrosia regio, IV. 88.
Gegania virgo Vestalis à Numa sacra, I. 144.
Gelanor, II. 479.
Gelas, II. 141. III. 118.
Gellius consul contra Spartacum missus, III. 260. censor, III. 442.
Gelo, II. 437. Siciliæ tyrannus, II. 129. V. 163. Romanorum amicus, II. 70.
Gelo Thebanus, III. 396.
Geloi, V. 184.
Geminus, II. 527, 530. III. 69, 70, 419. V. 125.
Gentius Illyriorum rex, II. 156. à Perseo proditus, II. 160.
Genucius trib. pleb. IV. 385.
Geometria, II. 258.
Georgi, I. 199.
Geradas, I. 106.
Geræstus, I. 305.
Gerandas, II. 226.
Gerania, IV. 334. V. 343.
Gergithus, IV. 194.
Germania incendiis à Cæsare vastatur, IV. 125.
Germani, III. 260. IV. 121.
Germanicus, V. 153.
Gestus vis, II. 244.
Gigis ancilla Parysati diuissima, V. 296.
Gisco, I. 395. II. 137.
Gladii Laconici, I. 111.
M. Acilius Glabrio, II. 394.
Glaucias Illyrici rex, II. 434. Marii socius, II. 518.

Glaucus medicus, IV. 94. V. 126.
Polymedis F. IV. 188. Corintho ortus, V. 159.
Gloriæ vis mirifica, IV. 476.
Gnacion amnis, I. 92.
Gnathæna, II. 156.
Gnidii libertate donati, IV. 150.
Gnosus, I. 17.
Gomphi Thessaliæ urbs, IV. 145.
Gonatas, cognomentum Antigoni, II. 154.
Gongylus Corinthius, III. 232.
Gordium oppidum, IV. 26. Gordium vinculum, *ibid.*
Gordius, III. 49.
Gordyena, III. 165, 173, 181, 460.
Gordyeni, III. 172, 180. IV. 46.
Gorgias unus ex Eumenis ducibus, III. 346.
Gorgias rhetor à Cicerone objurgatus, IV. 466.
Gorgidas Epaminondæ socius, II. 211, 218.
Gorgo Léonidæ uxor, I. 103.
Gorgoleon, II. 217.
Gorgus, II. 141.
Gorgias mensis, I. 18.
Gortynii, II. 387, 388, 472.
Gracchorum acta Romanis nihil profuisse, IV. 403. descriptio egregia, IV. 359. exitus infelix, IV. 404. ingenia, IV. 402. mores, IV. 406. peccata, IV. 405. res gestæ, IV. 404. mater Cornelia à pop. Romano honorata, IV. 386.
Gracchos quantopere pop. Rom. post mortem eorum desideraverit, IV. 400.
C. Gracchus trib. pleb. creatur, IV. 385. iterum trib. pleb. IV. 389. offendit collegas tribunos, IV. 393. quæstor in Sardinia, IV. 383. à servo occiditur, IV. 399.
Gracchi & senatus Rom. seditio, IV. 394. eloquentia, IV. 382. mores, *ibid.* potentia, IV. 387. leges, IV. 386, 388. ad Dianam preces, IV. 398. uxor Licinia, IV. 380. uxoris ad ipsum verba, IV. 397. somnium, IV. 383. fuga, IV. 398. ex Sardinia reditus, IV. 384. repulsa tertii tribunatus, IV. 394. licet Antyllius confoditur, IV. 395.
Graccho resistit Livius Drusus, IV. 390. in Gracchum senatusconsultum, IV. 396.
Gracchum stipat plebs Romana, *ibid.*
Tib. Gracchus augur, IV. 361. pacem facit cum Numantinis, IV. 362. perfert legem agrariam, IV. 371. tribunatum abrogat Octavio, IV. 370. unde leges agrarias ferre coeperit, IV. 365.
* G g g Gracchi

I N D E X.

- Gracchi in diffensione moderato, IV. 368. in *Octavio* collegam moderatio, IV. 370. in uxorem Corneliam pietas, IV. 358, 359. lex agraria, IV. 366. leges aliae, IV. 375. quaestura, IV. 362. tribunatus, IV. 366. militia, IV. 362. concio de tribunatu potestate, IV. 374. amicorum caedes, IV. 379. Gracchi caedes, IV. 378. de Gracchi morte Scipionis sententia, IV. 381.
- Graccho Fulvius Flaccus infidias patefacit, IV. 377.
- Gracchum Nasica invadit, IV. 378.
- Græci post Cimonem nihil præclari contra barbaros gessere, III. 133. proelio navali vincunt Xerxem, I. 264. victi ab Antipatro, IV. 200.
- Græcorum ad Chæroneam clades vaticiniis præmonstrata, IV. 425. de Persis victoria ad Plateas, II. 314. imperatores quales, II. 414, 415. in Dionem honores, V. 174. paci obstat Alcibiades, II. 17.
- Græcis libertatem Quintius restituit, II. 413. Platæenses quomodo parentarint Græcis qui ibi in acie ceciderant, II. 318. Græcos Demosthenes contra Alexandrum concitat, IV. 429. in Græcos Antonii civilitas, V. 86. Græcos Pyrrhus juvat contra Demetrium, II. 446. ob Græcos servatos Quintio habiti honores, II. 421. Græcas disciplinas Cato major contempsit, II. 358.
- Græciæ civitates confet Aristides, II. 321. dux contra Persas designatur Alexander Magnus, IV. 20. dux Demetrius declaratur, V. 31. templa Sylla spoliata, III. 61. salutis Themistocles autor, I. 253. in Græciæ libertate confirmanda Quintii studium, II. 415. Græciæ compedes, II. 413.
- Græciam concitat Demosthenes contra Macedonas, IV. 423. Græciam liberare Demetrius & Antigonus conantur, V. 12. Græciam liberat Nero, II. 417. in Græcia Pompeii apparatus, III. 492.
- Græcinus, III. 334.
- Grammaticus percussus ab Alcibiade quod Homerum non haberet, II. 11.
- Granicus amnis, III. 151. IV. 22.
- Granius Marii privignus, II. 527. prætor, III. 96.
- Granii Petronii quaestoris interitus, IV. 117.
- Gratiis sacrificare, II. 485.
- Gratitude, II. 204, 442.
- Gravidarum purgatio, I. 109.
- Grus, saltationis genus, I. 19.
- Grypus, II. 65, 485.
- Guras, III. 184.
- Gyas, Syracusani agri pars, V. 195.
- Gylippus, I. 363. avarus, III. 245. Syracusanus succurrit, III. 230. surripit argentum publicum, III. 23, 24.
- Gylippi exilium, III. 24.
- Gylippo dedit se Nicias, III. 243.
- Gylon, IV. 410.
- Gymnici ludi, I. 13.
- Gymnosophista, IV. 85.
- Gynæcia dea, IV. 460.
- Gyrisceni, III. 306.
- Gythium, II. 390. IV. 346.
- H.
- Hæmon, I. 27. IV. 425.
- Haliartum oppugnat Lyfander, III. 39.
- Halicarnassus, IV. 25.
- de Haloneso oratio, IV. 416.
- Harmonia dea, II. 219.
- Harpalus Athenas venit, IV. 431.
- Harpali pecuniam contemnit Phocion, IV. 196. ab Harpalo Demosthenes corruptus, IV. 431.
- Harpates Tiribazi F. V. 310.
- Hecale à Theseo honorata, I. 12.
- Hecale, *ibid.*
- Hecalesium sacrum, *ibid.*
- Hecateus rhetor, I. 112. Cardiae tyrannus, III. 340.
- Hecatombæon mensis, I. 10, 304. IV. 7.
- Hecatombæum, V. 352.
- Hecatompædon, I. 352. II. 334.
- Hector, I. 33. III. 451. V. 239, 314.
- Hedera ubi proveniat, IV. 53.
- Hedui à Romanis deficient, IV. 128.
- Hegemon Atheniensis, IV. 209.
- Hegesipyla, III. 110.
- Hegestratus, I. 212.
- Helenam rapit Theseus, I. 30.
- Helenus Pyrrhi F. II. 442, 480, 482.
- Helepolis, maxima Demetrii machina, V. 26, 48.
- Helicon Cyzicenus, V. 176.
- Helicon, III. 42.
- Helicus, IV. 339.
- Hellanicus historicus, I. 14, 24, 26, 30. II. 27.
- Hellanicus Syracusanus, V. 199.
- Hellesponto Philippum eiecit Phocion, IV. 189.
- Helveticum bellum, IV. 119.
- Helvia Ciceronis mater, IV. 440.
- Heniocha, I. 24.
- Hephæstion pro deo cultus, IV. 94.
- Hephæstionis & Crateri diffidum, IV. 65. mors, IV. 94. funus, II. 238. Hephæstionis ob mortem, Alexandri moeror, IV. 94.
- Hephæstioni ut parentarent Macedones, Cusæorum gens ab Alexandro excisa, *ibid.*
- Heptachalcus, III. 64.
- Heraclæa, II. 164, 420, 453. V. 28. Pontica, III. 153.
- Heraclidæ, I. 20, 86.
- Heraclides puer, III. 239.
- Heraclides Alexandrinus, IV. 38.
- Heraclides Dionis focus, V. 170. ejus in Dionem injuriæ, V. 190, 205, 207. interitus, V. 210.
- Heracliti de animo sententia, I. 75.
- Hærea, III. 32. IV. 322.
- Hercules, I. 6, 7, 10, 23, 29, 32, 33, 125, 246. II. 169, 268, 317, 421. III. 6, 38, 109, 205, 240, 249, 304, 314, 418. IV. 6, 35. V. 68, 126.
- Herculis augurium, I. 48. templa, I. 34, 261. III. 240. IV. 425. V. 126. sacrificium, III. 240, 264. scyphus, IV. 97.
- Hercynia sylva, II. 496.
- Herennius, C. Sertorii legatus, III. 437. Ciceronis percussor, IV. 493.
- Herippidas, III. 379.
- Hermæ mutilati, II. 24. III. 205, 223.
- Hermæus aruspex, III. 159.
- Hermagoras septuista, III. 467.
- Hermianus, I. 231.
- Hermion locus, I. 9. III. 445.
- Hermionica purpura, IV. 53.
- Hermippidas, II. 212.
- Hermippus, IV. 435.
- Hermium, IV. 197.
- Hermo, II. 35.
- Hermocrates, III. 205. Syracusanorum dux, III. 227, 245, 244, 245. Dionysii focer, V. 161.
- Hermocrates Rhodius, V. 298.
- Hermolai infidiæ detectæ, IV. 75.
- Hermotimus, I. 365.
- Hermus, I. 25.
- Hero Aristotelis confobrina, IV. 76.
- Herodes, IV. 466. ad Cæsarem deficit, V. 138.
- Herodotus Bithynus à deo amatus, I. 134.
- Herobibus car-draco consecratus, IV. 356, 357.
- Herophytus Samius, III. 118.
- Herostratus Bruti focus, V. 240.
- Hersilia Romuli uxor, I. 54.
- Hesiodus, I. 135.
- Hestias, I. 255.
- Hesychia, III. 223.
- Hetruriam vastat Annibal, I. 366.
- He.

I N D E X.

- Hetrusci à Sardinia orti**, I. 71. **Hetruscorum sedes**, I. 300, 301. **Hetruscorum vatium opinio de mundi ætatibus octo**, III. 54.
Hidrieus Car., III. 382.
Hiempsal Numidarum rex, II. 533, 534. III. 430.
Hieræ oppidum, II. 137.
Hierapolis, III. 271. **Monefi dono data**, V. 102.
Hiero, I. 274, III. 210. **Syracusanum rex**, II. 251, 258, 259.
Hieronymus tyrannus, II. 256. III. 283.
Hieroonymus Antigoni legatus, III. 353.
Hieropolitana dea, III. 271.
Himera fluuius, II. 130.
Himeræi, III. 428.
Himeræus Demetrii Phalerei frater, IV. 435.
Hipparchus Cholargensis, III. 221. **Antonio gratus**, V. 134.
Hippareta Alcibiadis uxor, II. 13.
Hipparinus Aristomachæ pater, V. 161.
Hipparinus Dionis F. V. 189.
Hippatriæ (sive dromades) cameli, III. 358.
Hippias, II. 433. **mimus**, V. 74.
Hippicum spatium quantum, I. 200.
Hippo orator, V. 195.
Hippo tyrannus, II. 140.
Hippobotæ, I. 363.
Hippoclus, II. 200.
Hippocoon, I. 30.
Hippocrates, I. 209. II. 358. **mathematicus**, I. 174. **præfectus**, II. 40.
Syracusanorum prætor, II. 257.
Hippodamia, I. 7.
Hippodromus mensis, I. 304.
Hippolyta, I. 26.
Hippolytus sacri Pitthei alumnus, ab Euripide dictus, I. 3. **Sicyonius**, I. 134. **Thesef filius**, I. 27.
Hippomachus alipta, V. 159.
Hippomedon Agefilai F. IV. 299, 308.
Hipponicus, I. 190, 365. II. 12, 13.
Hipponium, IV. 475.
Hipposthenidas, II. 205.
Hippotæ claudi fortitudo, IV. 353.
Hircius, II. 190. III. 69, 71. IV. 487, 490. V. 81.
Hispantia, III. 142, 264, 479, 491. IV. 123, 259. **exterior**, II. 489, **citerior**, II. 339.
Hispanicum bellum, II. 150. III. 142, 306. IV. 139.
Hispanorum devotio, III. 320. **in Sertorium amor**, *ibidem*. **Hispanorum liberos Sertorius occidit**, III. 333. **Hispanos Sertorius Ro-**
mano more instituit, III. 319. **in Hispanos Sertorii benignitas**, III. 310.
Historion Dianæ templum, III. 406.
Historiæ scriptori aptam esse loci celebritatem, IV. 408. **historiæ utilitas**, II. 147. **historici siqua occurrant quæ ipforum scientiam fugiant, quid facere soleant**, I. 1.
Hoc age, attentionem imperantis vox, I. 150.
Homeri ætas, I. 85. **Homeri poema Græcis obsecrum Lycurgus invulgavit**, I. 89. **autoritas**, I. 182. **dignitas**, II. 11. **Homeri versus**, II. 142. **Homeri natales, & mors**, III. 305. **Homerum quanti fecerit Alexander Magnus**, IV. 13. **Homeri Ilias ab Aristotele correctæ, ibidem**.
Homines qua ratione domandi, III. 450. **quibus rebus ad res magnas impellantur**, I. 79. **Homo qua ratione fiat deus**, IV. 86. **homini quousque vivendum, ibid. homines immolati**, I. 262.
Homoloichus, III. 70, 73.
Honesti vis, I. 338.
Honoris templum, II. 277. **honores nimii, inconstantis benevolentiæ signum**, V. 37.
Honores Alcibiadi habiti, II. 15. **Catoni**, IV. 256. **Coclitæ**, I. 232. **Coriolano**, II. 63. **Demetrio decreti**, V. 15, 28. **Demostheni**, IV. 438. **Pelopidæ**, II. 237. **Themistocli**, I. 265, 266, 279. **Timoleonti**, II. 144. **Valerio**, I. 236. **Vestilibus**, I. 144.
Hoplitæ, tribus Athenienfis, I. 199.
Hoplites, annis, III. 41.
Horatius Cocles, I. 231.
Horocomosion, loci nomen, I. 27.
Hortensius, IV. 478. **Syllæ legatus**, III. 66, 70. **orator**, III. 94, 136. IV. 447. **Cæsaris cohorti præfectus**, IV. 135. **Bruto Macedoniam tradit**, V. 241. **ab Antonio necatur**, V. 244.
Horti Cæsariani, III. 193. **Luculliani, ibid.**
Hospitalitas, I. 257.
Hostibus terribilis quis, II. 218.
Hostili cædes, I. 60.
Humani generis imbecillitas, III. 109.
Humanitas, II. 333. III. 159. IV. 479. V. 68.
Humilitas, III. 211.
Hyacinthia sacra, II. 302.
Hyacinthus, I. 134.
Hybla, urbs, III. 226.
Hybreas, V. 88.
Hyccara, oppidum, II. 53. III. 226.
Hydaspes, fl. IV. 80.
Hydræ caput secare, proverbium, IV. 403.
Hydrus, III. 124.
Hyllus Hercules filius, II. 110.
Hymenæus, I. 54.
Hypates tyrannus, II. 209.
Hyperbolus ostracismo eiectus, II. 16, 297. III. 220.
Hyperborei, I. 309.
Hyperides, IV. 179, 185, 203, 435.
Hypsæus, III. 484. IV. 264.
Hypsechidas, I. 183.
Hypsicratia, Mithridatis pellex, III. 456.
Hypsion, II. 303.
Hyrcania, III. 460. IV. 64, 161.
Hyrcanum mare, III. 460. IV. 62.
Hyrodes rex, III. 272. **ad Hyrodem Craffi caput allatum**, III. 295.
Hyrodis exitus infelix, III. 296.

I.

Acchi pompa, IV. 202.
Jaçantia, III. 269. IV. 66.
Jacta esto alea, proverbium, IV. 136.
Ialysus, I. 270.
Ialysi pictura, V. 27.
Januæ, I. 236.
Januarius mensis, I. 157.
Janus cur bifrons fingatur, I. 158.
Jani templum quando claudi & aperiri solitum, ibid. **Jani templum quoties Romæ fuerit clausum, ibid.**
Iapygia promontorium, II. 451. V. 182.
Iarbam regem Pompeius capit, III. 430.
Jason, I. 16. II. 230. III. 109.
Jason Trallianus, III. 295.
Iberi, III. 173, 182, 458. V. 99.
Iberici montes, III. 458.
Ibyrtius Arachosia præfectus, III. 363.
Icetes Leontinorum tyrannus, II. 105. **Dionysium obsidet**, II. 112. **Magonem cum exercitu Syracusas introducit**, II. 122. **tyrannidem deponit**, II. 130. **capitur**, II. 139. **ipse, filii ejus, uxores, & filia necantur, ibid.**
Icetem fugat Timoleon, II. 116.
Idinus, I. 352.
Idæus scriba, III. 382.
Idas, I. 30.
Ignatius, III. 287.
Ignaviæ origo, V. 303. **Ignavorum vota**, II. 169.
Ignis sacer & æternus Romæ, I. 143, 307. **ignis sedes**, I. 146. **ignis vis**, I. 307.

Igno-

I N D E X.

- Ignoratio, III. 26.
 Ilia Romuli mater, I. 40.
 Iliæ Syllæ uxor, III. 53.
 Illicium, I. 153.
 Illyricum Cæsari decretum, III. 474.
 IV. 250.
 Illyrii, II. 378. superati, IV. 8. in Macedoniam irruunt, IV. 344.
 in Ilotas Lacedæmoniorum sævitia, I. 122.
 Impedimenta cremata, IV. 77.
 Imperantes, necessitati etiam parent, V. 356. Imperatoris boni munus, I. 414. III. 517. Imperatori otium perpetuo vitandum, II. 388. Imperatorium de pugna ineunda responsum, II. 513. imperium consortis impatiens, V. 8.
 Impietas in patriam, II. 388, 389.
 Improbitate aliorum deteriorem fieri neminem debere, V. 204. Improbiorum vitæ cur etiam describantur, V. 6.
 Inaria insula, II. 529.
 Inauguratio regum Rom. I. 138. regum Perficorum, V. 278, 279.
 de Incremento, disputationis exemplum, I. 20, 21.
 Indus quidam Cæsaris affecula seipsum cremat, IV. 91. Indicum bellum Alexandri, IV. 78.
 Inermis pugnans mulctatur, III. 410.
 Infantes vino cur ablui Spartæ soliti, I. 106.
 Ingenia ambitiosa, in rep. perniciofa, III. 376.
 Ingratitudo, IV. 475, 493. V. 190, 195.
 Inhumanitatis notatio, II. 333. IV. 428.
 Inimicitia reip. causa deposita, I. 261.
 Ino, I. 290.
 Inora arx, III. 456.
 Infania simulata, I. 180.
 Insequendi victos modus, I. 116.
 Insomnia, I. 275, 280, 338, 353. II. 52, 79, 111, 221, 304, 444, 474. III. 57, 85, 132, 149, 151, 168, 264, 344, 373, 498, 504. IV. 6, 27, 35, 38, 167, 321, 383, 436, 489. V. 9, 23, 33, 35, 258. *Vide & Somnia.*
 Infubres, II. 245.
 Insula inter duos Tiberis pontes, quomodo facta, I. 221.
 Insula, Syracusarum pars, II. 112.
 Insulæ fortunata, III. 312.
 Intercalaris mensis, I. 156. intercalatio, IV. 308.
 Interregnum, I. 132.
 Invidia virtutis comes, V. 361.
 Iolaus Herculis amafius, II. 218.
 Iolaus pincernarum Alexandri princeps, IV. 96.
 Ion poeta, I. 341.
 Ion Perfei amafius, II. 177.
 Ionia quæ olim, I. 23.
 Ionium mare, II. 451. IV. 140.
 Jopa, I. 28.
 Iophon, II. 360.
 Ios, III. 305.
 Ioxus, Ioxides, I. 8.
 Iphicles, I. 28.
 Iphicrates, II. 198. III. 393. V. 302.
 Iphitus, I. 85. ab Hercule cæsus, I. 6.
 Iphites, III. 313.
 Iplus, II. 436.
 Ira, Cleopatras tonsitrix, V. 126.
 Ira qualis affectus, II. 76, 77, 99.
 Irenes, I. 108.
 Isada Spartiata fortitudo, III. 410.
 Isæus Demosthenis præceptor, IV. 411.
 Isander, I. 379.
 Isauricus, IV. 106.
 Ischnæ, oppidum, III. 283.
 Isthmus, II. 127.
 Isidorus, Mithridatis dux, III. 152.
 Isis nova, Cleopatra appellata, V. 121.
 Isidis templum, V. 141.
 Ismenias tibicen, V. 6. Thebanus, II. 202. V. 6, 300. ad Persam legatus, *ibid.*
 Ismenius Apollo, I. 176.
 Isocrates, IV. 411.
 Isomantus amnis, III. 42.
 Issorium, III. 406.
 Ister, IV. 53.
 Isthmia à quo instituta, I. 24.
 Isthmus, III. 261. IV. 20. Corinthiacus, IV. 161. mare rubrum ab Ægyptio distinguens, V. 136.
 Italia peste vastatur, I. 148. in Italiam Gallorum transitus primus, I. 299, 300. in Italiam Pyrrhum accersunt Tarentini, II. 448. in Italiam Pyrrhi expeditio, II. 451. in Italiam Pyrrhi reditus ex Sicilia, II. 466. Italiam Teutones & Cimbri petunt, II. 495. Italica lingua, I. 55. Italicæ alpes, II. 215.
 Italus, I. 38.
 in Itineris duce perito quantum sit momenti dum geritur bellum, V. 115.
 Ithagenes, I. 367.
 Ithoma, II. 225. III. 130.
 Ithomata, Messeniorum arx, V. 363.
 Ithonia Minerva, II. 470.
 Juba F. Jubæ regis, historicus, IV. 157.
 Juba rex, III. 314. IV. 154, 157. V. 152.
 Judæa subacta, III. 463. balsamifera, V. 101.
 Judæi, V. 67.
 Judices C1513, I. 374.
 Judiciorum dignitas legum obscuritate aucta, I. 193. iudicium consultatum, IV. 472.
 Jugurtha Syllæ à Boccho traditur, II. 493. III. 47. Opimium pecunia corrumpit, IV. 400. Jugurthæ devicti honore Marius Metellum privat, II. 491. Jugurthæ exitus, II. 497.
 Julia Marii uxor, II. 489.
 Julia Antonii uxor, V. 66.
 Julia Cæsaris filia, III. 473. IV. 114, 247. Pompeii uxor, III. 480. IV. 114, 247. ejus mors, IV. 126.
 Julis, pars insulæ Cei, IV. 407.
 Julius mensis, I. 157.
 Julius Proculus Romulum à morte vidit, I. 74.
 Junia, Cassii uxor, V. 222.
 Junius Brutus, V. 216. Asiæ præfectus, IV. 102. tribunus pl. II. 60.
 Junius mensis, I. 157.
 Juno, III. 271. Aspasia, I. 365. Cithæronia, II. 303. Quiritis, I. 76. Veiens, I. 290.
 Junonis templa, III. 445.
 Junoni sacri anseres, I. 315.
 Jupiter, II. 251. Capitolinus, I. 228. Feretrius, I. 57. II. 251. Hecalus, I. 12. Imperator, III. 361. Inferus, II. 318. Liberator, II. 316. Martius, II. 437. Olympius, I. 212. III. 125. Servator, II. 304. IV. 435. Stator, I. 61. IV. 456. Syllanius, I. 92.
 Juramentum magnum Syracusis, V. 212. Juramentum Atticum, II. 20.
 Jus gentium violatum, I. 302.
 Jus nigrum, I. 100.
 Justi cognomen, II. 296.
 Justitiæ vis, IV. 262.
 Ixionis fabulæ mythologia, in gloriosos, IV. 293.
 L.
 Labeo Bruti socius, V. 227, 269.
 Labienus Tigurinos cædit, IV. 119. ad Pompeium à Cæsare deficit, III. 493. IV. 145. Labieni cædes, V. 98.
 Laborare, regium, IV. 58.
 Labyrinthus, I. 12.
 Lac aceto temperatum, V. 278.
 Laccopluti, II. 295.
 Lacedæmonem Pyrrhus oppugnat, II. 472. Lacedæmonem Epaminondas missus legatus, III. 400.
 Lacedæ-

I N D E X.

Lacedaemone accusantur Athenienses, I. 371. sanctae novae tabulae, IV. 306. statum reip. mutat Cleomenes, IV. 325. sub Agesilao conjurationes, III. 406. terrae motus maxime, quo Sparta corruit, III. 128. timoris & aliorum affectuum sedes, IV. 322, 323. à Lacedaemone Agefilaus Epaminondam rejicit, III. 409.

Lacedaemonii ab Artoxeae ejiciuntur mari, V. 298. apud Leuctra caesi, III. 401, 402. cum Atheniensibus à Pelopida commissi, II. 213. non soliti exultare ob tanta victoria, III. 408. occupant Cadmiam, II. 203. populantur Atticam, I. 375. quatenus hostes infectarentur, I. 116. quando receperint numeros sarcos & argenteos, III. 24. reip. non sibi privatim, vivebant, I. 118. uxoribus parebant, IV. 300.

Lacedaemoniorum cantilena, I. 113. corruptelae initium, IV. 297. cum Persis bellum Agesilao duce, V. 298. de Atheniensibus victoria duce Lyfandro, II. 48. cum Atheniensibus de trophaeo erigendo dissensio, II. 316. furta, I. 109. imperium amissum ab Agesilao, III. 516. instituta Agis aggreditur resistere, IV. 298. legatos Alcibiades decipit, II. 18, 19. III. 218. moderatio, II. 318. moneta ferrea, III. 24. remp. Lycurgus mutat, I. 90. in illas sevitia, I. 122. senatus institutio, I. 91. regem hostes non temere occidebant, IV. 313, 314. regum familiae, III. 35. nuptiarum ritus, I. 104. poenae ex acie fugientium, III. 403. de Laced. regno transferendo Lyfandri machinatio, III. 390.

Lacedaemoniis potentiam detrahit Pelopidas, II. 212. Lacedaemonios proelio navali superat, II. 37. Lacedaemonios cum Achaëis Cleomenes committit, IV. 318. in Laced. Demetrii expeditio, V. 42. in Lacedaemonios Philopemenis beneficia, & injuriae, II. 392. de Lacedaemoniis Theopompici comici dictum, III. 20. de Lacedaemoniis victoria Pelopidae ad Tegyras, II. 215. de Lacedaemoniis Thebanorum victoriae, II. 214.

Lacones quemadmodum inierint proelia, I. 115. Laconum comae, *ibid.* breviloquentia, I. 111. faciae, I. 113. dicta amara, I. 112. quorundam apophthegmata, *ibid.* in liberis educandis institutum, III. 6. Laconiam Epaminondas incurrat, III. 404. ex

Laconia Thebanorum recessus, III. 407.

Laconica coenae, I. 96, 97. Lacanae mulieris de imperio in maritos dictum, I. 103.

Lacertari à Catone majore subacti, II. 341.

Lachares tyrannidem molitur, V. 40. securi percussus, V. 133.

Lachartus, III. 129.

Laciadae, II. 29. III. 110, 119.

Lacones, *vide post* Lacedaemonii.

Lacratidas, I. 379. III. 43.

Lacritus orator, IV. 435.

Lacus Curtius, I. 60.

C. Laelius, sapiens quare appellatus, IV. 365, 366. Laelii matrimonium, IV. 222.

Laertes, IV. 484.

Lagobritarum obfidio, III. 318.

Lais Corinthia meretrix, causa Alcibiadis caedis, II. 53. ex Sicilia in Peloponnesum deportata, III. 226.

Lamachus Athen. dux, I. 361. II. 23, 26, 28. III. 222, 225. ejus caedes, III. 229.

Lamachus Myrinæus, IV. 415.

Lamia Demetrii sortum, V. 21.

Lamiae coena Demetrio parata, V. 32. in Lamiam & Demetrium Demis meretricis dictum, V. 33.

Lamiacum bellum, II. 433.

Lampo vates, I. 342.

Lamponius Lucanus, III. 86.

Lamprias, Plutarchi avus, V. 90.

Lamprido Archidami uxor, III. 367.

Lampfacus, I. 280. III. 14.

Lamyrus, II. 65.

Lanassam Pyrihi uxorem ducit Demetrius, II. 444.

Laodice, I. 33. III. 111.

Laomedon, III. 218, 205. IV. 412.

Laomedontis equi, III. 305.

Laphystius sycophanta, II. 143.

Lapis in foro, I. 202. praconis, I. 180. croceum odorem & colorem edens, I. 255. de caelo lapsus, III. 17.

Lapitharum bellum contra Centauros, I. 29.

Largitiones in quos effundendae, II. 392.

Larissa, III. 78. 504. Monefi dono data, V. 101.

Larissus fl. II. 381.

Larymna urbs, III. 81.

Latescentibus per nivem fames cur intendatur, V. 241.

Latinum bellum, I. 37. Latini caduntur, I. 326.

Latone partus in Delo monte inter duos fontes, II. 216.

Latronum studii descriptio, I. 6.

Lattamyas, I. 305.

Laurentia, I. 41. **Laurentalia**, festum, *ibid.*

Laverna, III. 52.

Lavici, seu Vicenenses, II. 83.

Lavinium, II. 84.

Laureoticus ager, III. 209.

Lauria, V. 122.

Laurium, I. 250.

Lauronis excidium, III. 324.

Lebadia, III. 39, 68.

Lechaum, V. 335.

Leclus Troadis locus, III. 140.

Legati dona accipientes, in poenam apud Athenienses incurrunt capitalem, II. 234.

Legio quot milites capiat, I. 63. unde dicta, I. 51.

Leguminum coctio, I. 20.

Lemnius, III. 152.

Lenitatis vis, I. 402.

Lentulus consul contra Spartacum missus, III. 260. Sura cur dictus, IV. 457. **Lentuli** caedes, III. 512.

Leones Megarenses clade afficiunt, V. 224.

Leobotes, I. 272.

Leuchares, IV. 58.

Leocrates, I. 412.

Leon Byzantius, III. 237.

Leon Spartacus, V. 299.

Leonatus, III. 340. IV. 31, 57, 200.

Leontus Macedo Pyrihi comes, II. 454.

Leonidas Alexandri nutricius, IV. 10. quomodo Alexandrum instituerit, IV. 33.

Leonidas rex luxum inducit Spartam, IV. 297. reficit Agidi, IV. 302. solum vertit, IV. 305. Spartam redit ab exilio, IV. 309.

Leonidae genus, IV. 296. apophthegmata, I. 112. **Leonidae** regnum abrogatur, IV. 304.

Leontidas, II. 202.

Leontini, II. 257, 463. III. 221. V. 197.

Leontis, tribus, I. 246. II. 294.

Leontoecephali, I. 280.

Leotychidae dictum, I. 102.

Leotychidem regno privat Lyfander, III. 31.

Lepida Catoni nubit, IV. 221.

Lepidus consul creatur Pompeii favore, III. 434. bellum civile refuscitat, III. 435. Lepidi exercitu M. Antonius potitur, V. 82. **Lepidi** mors, III. 436.

Leptines tyrannus, II. 130. Callippum necat, V. 214. Dionysii frater, V. 167, 169. ejus filiae, II. 120.

Lesbi, II. 32, 320. **Lesbus**, III. 495.

* H h h h

Lefche,

I N D E X.

- Lefche, I. 106.
 Leucadii, II. 119. IV. 423.
 Leucaria, I. 38.
 Leucas, I. 273. III. 445. Corinthiorum colonia, II. 119.
 Leucaspides, IV. 338.
 Leucon heros, II. 303.
 Leucothea, I. 290.
 Leuctridum historia, & origo, II. 221.
 Leuctron, oppiduli nomen, II. 221. apud Leuctra Lacedæmonii cæsi, III. 401. ad Leuctra equa pro virgine cæsa, II. 223. Leuctrica pugna, *ibid.*
 Leucus, II. 172.
 Lex ambitus, *vide* Ambitus lex. de maledictis, *vide* De maledictis lex. de civibus adscriptitiis, *vide* De civibus adscriptitiis lex. de modo agri possidendi, *vide* De agri possidendi modo lex. de mulieribus, *vide* De mulieribus lex. de mutilatis in bello, *vide* De mutilatis in bello. de peregrinationibus mulierum, *vide* De mulierum peregrinationibus lex. de puellis, *vide* De puellis lex. de puteis, *vide* De puteis lex. de testamentis, *vide* De testamentis lex. fodiendi, *vide* Fodiendi lex. frumentaria, *vide* Frumentaria lex. funebris, *vide* Funebris lex. navalis, *vide* Navalis lex. novarum tabularum, *vide* Novarum tabularum lex. plantandi, *vide* Plantandi lex. Romana, *vide* Romana lex.
 LEGES Agidis, IV. 302. Agnominis, Ne peculatus & repetundarum, aut injuriarum quæstio, nisi apud mille quingentos judices fieret, I. 374. Atheniensium, De repudii libello, II. 13. eorundem; Quæ peregrinum vetat publicis ludis in theatro saltare, IV. 205. Cæsaris Julii, De agris dividendis, III. 473. Diopithis, Ne quis novos sermones de rebus cœlestibus haberet, I. 374. Draconis, I. 191. Epitadis ephori, De successionibus, IV. 298. Fannii: cujus latrone S. C. advenæ Roma expulsi, IV. 393. C. Gracchi, IV. 386, 388. Tib. Gracchi, IV. 365, 372, 375. Græcorum, Quæ non eos qui enses, sed qui clypeum amittebant, multabat, II. 198. Lacedæmoniorum, De regum dissensionibus, IV. 305. eorundem, Nequis ex peregrina filios procreet, IV. 304. eorundem, Ne quis Spartanus apud exteros habitat, *ibid.* Livii Drusi, IV. 390. Lycurgi, I. 90. & deinceps. Marii, De suffragiis ferendis, II. 486. Martii Censorini, De eodem magistratu denuò non ambiendo, II. 54. Numæ, I. 130. Periclis, De nothis, I. 380, 381. Phlogidæ Lacedæmonii, De auri usu lege repudiato, III. 24. Pistrati, I. 210. Pompeii, De non laudandis reis, III. 484. Poplicolæ, I. 225. Romanorum, De sacerdotum à militia immunitate, I. 333. II. 244. & Ne servi conscribantur, II. 492. & Quæ decem annos in necessitate militibus præscribit, IV. 384. & Quæ quæstori anno finito reditum permittit, *ibid.* & Quæ nomenclatores electionibus adesse vetat, IV. 222. & De non habitando Capitollo, I. 327. & Ne patres filios vendant, I. 155. & Quæ supra quingenta jugera habere prohibet, IV. 365. & Ut triumphaturi extra pomeria expectant, III. 469. IV. 247. Romuli, I. 67. Sciraphidæ, De usu auri lege repudiato, III. 24. Solonis, I. 188. & inde. Sulpitii, III. 55. & inde. Syllæ, De gubernatione civitatum, III. 96. & De funerum impensis, III. 94. Tribunitiæ, IV. 368.
 Leges inter arma silent, IV. 139. legum obscuritate dignitas judiciorum aucta, I. 192.
 Libri Sibyllini, I. 389.
 Liber pater in Ciffusa fonte infans ablutus, III. 39.
 Liberalia, IV. 158.
 Liberorum Laconicorum educatio, I. 106. de liberorum procreatione colloquium Thaletis & Solonis, I. 177.
 Libitina, dea, I. 146.
 Libo, V. 72.
 Liburnides naves, V. 133.
 Libya, II. 425.
 Libyssa, *ibid.*
 Lichæ Lacedæmonii hospitalitas, III. 120.
 Licinia, C. Gracchi uxor, IV. 380.
 Licinius Macer, IV. 449.
 Licinius Muræna, IV. 478.
 Licinius Stolon lege sua damnatus, I. 331. seditionem concitat, I. 330.
 Lictores unde dicti, I. 71. liciorum numerus, II. 150.
 Licymnii monumentum, II. 481.
 Lienesorum remedium, II. 435.
 Pro Ligario Cic. oratio, IV. 483. Ligarium M. Brutus conspirationi adjungit, V. 226.
 Ligures se Ambrones vocant, II. 506. in Ligures Pauli expeditio, II. 152.
 Lilybæum, II. 131.
 Linnæi fidelitas in regem, IV. 84.
 Lingones, IV. 128.
 Lingua petulantia odiosa, II. 139.
 Liparentes, I. 294.
 Liris fl., II. 529.
 Lissus capta, V. 73.
 Lithos, suggesti nomen Athenis, I. 202.
 Lituus, I. 67. incensa Roma integer repertus, I. 321.
 Livius Drusus, IV. 215. placat P. R. senatui, IV. 391. resistit C. Graccho, IV. 390. ejus leges, *ibid.*
 Livius Posthumus, Latinorum dux, I. 77.
 Livius Salinator, Sertorii legatus, III. 311.
 Locri Epizephyrii, II. 278.
 Lollius, III. 317.
 Longimanus, V. 277.
 Lous mensis, IV. 7.
 Luca urbs, III. 267, 478. IV. 123.
 Lucana palus, III. 262.
 Lucani, II. 273, 449, 456. III. 87.
 Lucania, II. 453. III. 261, 445.
 Luceres, tribus, I. 63.
 Lucillius Rom. in M. Antonium fides, V. 136. in Brutum fides, V. 267.
 Lucius, Quintii frater; senatu motus, II. 423, 424. Afranius, III. 458, 463, 469, 497. Albinus, I. 308. Anicius, II. 161. Annalius, III. 298. Antonius, V. 80, 94. Apuleius Camillum accusat, I. 298. Bassilius, III. 57. Brutus, I. 214, 218, 222. Cæsar, IV. 285, 491. V. 84. Catilina, *vide* Catilina. Censorinus, V. 87. Cornificius, V. 243. Cotta, IV. 469. Domitius, III. 479, 499. V. 153. Furius trib. mil. I. 328. Lentulus, III. 512. Lucretius, I. 320. Lucullus, *vide* Lucullus. Manlius, II. 343. Mummius, II. 484. Muræna, IV. 236. Octavius, III. 451. Opimius, IV. 392. Ostius, primus Romæ patrem necavit, I. 67. Paulus, I. 394. II. 253. Pella, V. 251. Philippus, III. 419, 436. Quintius Flaminius, II. 348, 403, 423. Quintius trib. pl. III. 142, 185. Saturninus, trib. pl. II. 500. Scipio, II. 350, 428. Sertius consul, I. 335. Sylla, Marii quæstor, II. 493. Terentius, III. 420. Valerius Flaccus, II. 339.
 Lucretia, Numæ uxor, I. 160.
 Lucretia casus, I. 214.
 Lucretius Ofella, III. 88. ejus cædes, III. 92.
 Lucilius Catulus, IV. 230.
 Luctus

I N D E X.

Luctus tempus Sparta, I. 121. Roma, I. 146.

L. Lucullus ad Euphratem venit, & trajicit, III. 170. ad philosophiae studium, tanquam in portum, se contulit, III. 136. appellatus Xerxes togatus, III. 193. App. Clodium ad Tigranem mittit, III. 164. Asiam relevat à foeneratorum crudelitate, III. 163. cædit Mithridatis equitatum, III. 150. cædit Mithridatis peditatum, III. 151. classem Mithridatis affligit, III. 152. Neoptolemum Mithridatis ducem profigat, III. 140. Cyrenæis leges scribit, III. 137. deserit remp. III. 192. Cimoni quibus in rebus fuerit similis, III. 109. expeditionem in Parthos molitur, III. 180. Fimbriæ adesse non vult in capiendâ Mithridate obfesso, III. 140. historiam Græcæ scripsit, III. 136. iterum fundit Tigranem, III. 183. Monetæ à Sylla præfectus, III. 137. Nisibin expugnat, III. 184. Pompeii gloriæ æmulus, III. 142. repudiat Clodiam, III. 191. Servilium accusat, III. 135. Sinopen capit, III. 168. Amisum capit, III. 161. somno à nece servatus, III. 157. Tigranocerta obsidet, III. 172. Tigranocerta capit, III. 179. Vectium in Pompeium subornasse dicitur, III. 197. à militibus suis desertus, III. 187.

Luculli adventum nunciantes interficit Tigranes, III. 171. ad milites oratio, III. 154. ædificia, & luxus, III. 192, 193. aliquot de Mithridatis ducibus victoriæ, III. 158. ambitio de imperio contra Mithridatem obtinendo, III. 143. ambitio laudabilis, III. 153. bibliotheca, III. 196. cœnæ, III. 194. cœna in Apolline, III. 195. consulatus, III. 142. dictum humanissimum, III. 162. eloquentia, III. 136. cum Pompeio congressus in Gallia, III. 189, 453. cum Pompeio contentio, III. 454. cum Pompeio dissensiones, III. 189, 452. equitatum fugat Mithridates, III. 155. contra Tigranem exercitus, III. 174. in Tigranem expeditio, III. 169. de Tigrane ingens victoria, III. 177. felicitatis conversio, III. 184, 185. in familiares & doctos humanitas, III. 196. in urbem Amisum humanitas, III. 162. in fratrem amor, III. 137. in Ægyptum profectio, III. 138. periculum ab Olthaci insidiis, III. 157. pium dictum de cive servando, III. 146.

parentes, III. 135. milites seditionem movent, III. 181. sub Sylla gesta, III. 139. somnium, III. 151, 168. ad urbem reditus, III. 190. triumphus, III. 191. mors, III. 198.

Lucullo Cilicia & bellum contra Mithridatem decernuntur, III. 144. illata à Pompeio injuriæ, III. 189. smaragdus insignis donatus, III. 138. succedit Pompeius, III. 188, 451. in Lucullum Catonis dictum, III. 194. Lucullia, III. 168.

Lucumonius adulterium, I. 300. Lucus Petellinus, I. 327. Ludi Gymnici, III. 120. magni, I. 190. Nemei, II. 386. sacri & equestres, IV. 217. scenici, III. 42.

Lunæ defectus, II. 166. lunæ defectus causa, II. 167. lunæ defectus diu incognitus, III. 238.

Lupa quid, I. 41.

Lupercalia, I. 65. IV. 163. lupercalibus canem immolatum, I. 66.

Luperci quare currunt nudi, I. 66.

Lupis Athenienses infesti, I. 199. à Lusitanis Sertorius accitur dux, I. 314.

Lusius à Sertorio victus, III. 317. de Luxu, Lycurgi rhetra, I. 101. in Lycia M. Bruti gesta, V. 247. in Lycios M. Bruti clementia, V. 249.

Lycomedes Syriorum rex, I. 34. III. 117.

Lycomedes Atheniensis, I. 264.

Lycophones, I. 108.

Lycophron, II. 240.

Lycortas Polybii pater, II. 399.

Lycurgus agros æqualiter civibus partitur, I. 94. autor comæ gerendæ Spartatis, III. 5. bellicosus, I. 116. Delphico oraculo probatus, I. 90. exteros cur civitate expulerit, I. 121. in Cretam proficiscitur, I. 88. inutiles artes ejicit, I. 96. Homerii poemata invulgavit, I. 89. monetam mutat, I. 95. remp. Lacedæm. immutat, I. 90. Senatum instituit, I. 91. tollit zeolotypiam è republ. I. 105.

Lycurgi ætas, I. 85. dictum, III. 297. genus, I. 86. disciplina à Philopœmene dissolvitur, II. 393. F. Antiorus, I. 127. in Asiam profectio, I. 89. in stabiliendis legibus mirum consilium, I. 123. legum stabilitas unde, I. 170. legum vis, IV. 333. leges non scriptæ, sed moribus implantatæ, I. 101. pecunia leges corruptæ, I.

125. patientia & mansuetudo, I. 98. in deum pietas, I. 111. sapientia, I. 94. sententiæ quædam, I. 112. rhetra de legibus scribundis, aut non scribundis, I. 101. rhetra de luxu, *ibid.* rhetra de bello, I. 102. peregrinatio, I. 88. patris cædes, I. 87. mors, I. 124.

Lycurgo & Numæ quid commune, I. 171. excutitur oculus, I. 98. mortuo honores divini habiti, I. 127. cum Lycurgo Solon comparatur, I. 190, 191.

Lydorum pompa Sparta, II. 312.

Lynceus, I. 30. Samius, V. 33.

Lysander ad Ammonem proficiscitur, III. 29. classi præfectus, III. 7. conjurationes in oppidis concitat, III. 9. Atheniensium muros diruit, III. 23. dividendis carnibus præficatur ab Agefilao, III. 34. divitiarum contemptor, III. 6. Ephesum amplificat, III. 7. dux Lacedæm. vincit Antiochum, II. 48. jurisjurandi contemptor, III. 13. literas contra se fert, III. 29. pecuniam mittit Spartam, III. 23. oppugnat Haliartum, III. 39. oracula falsa concinnat, III. 36. pecuniam à Cyro in stipendium accipit, III. 8. Leotychem regno privat, III. 31. regnum meditat, III. 35. revocatur ab exercitu, III. 28. Spartanorum optimus, III. 99, 100. subdolanus, III. 12. temperantia Syllæ anteponendus, III. 105. triginta tyrannos Atheniensibus imponit, II. 51.

Lysandri genus, III. 5. imago, *ibid.* mores, III. 6. honores, III. 26. prudentia, III. 34. parsimonia & temperantia, III. 101. paupertas, & abstinentia, III. 42. ambitio & superbia, III. 27. arrogantia, III. 26. altus in pugna navali committenda, III. 14, 15. crudelitas, III. 20, 27. commentum ad regnum occupandum, III. 36. de movendo regno detecta consilia, III. 43. cum Agefilao sermo Laconicus, III. 34. de Atheniensibus victoria navalis, III. 9. dictum in Dionysii munera, III. 7. in Boeotiam expeditio, III. 39. fulminans oratio, III. 31. cædes, III. 40. sepultura, III. 41.

Lysandro mortuo honores Sparta habiti, III. 43. in Lysandrum Cyri profusio, III. 13. in Lysandrum Eteoclis dictum, III. 27. cum Lysandro Agefilai similitas, III. 33, 374.

Lysandridas, IV. 340.

Lysides Megalopolitanus tyrannidem

I N D E X.

dem deponit, V. 343. Lyfiadis & Arati diffensiones, V. 343. Lyfiadis cædes, IV. 321. V. 350.
 Lyffas, II. 335.
 Lyficles, I. 364.
 Lyfidice, I. 7.
 Lyfimachus Alexandri pædagogus, IV. 10.
 Lyfimachi in Pyrrhum fraus, II. 439. cum Ptolemæo atque Seleuco contra Demetrium societas, V. 53. à Lyfimacho Macedonia Pyrrhus fpoliatur, II. 447.
 M.
Macaria Herculis filia, II. 221.
 Macedones Aratum fundunt, V. 346. barbam cur radant, I. 5. dedunt se Paulo Æmilio, II. 175.
 Macedonum præsidium Athenarum urbe pellitur, V. 347. in Macedonas milites Alexandri clementia & liberalitas, IV. 93. Macedonas Alexander unico dicto ad officium reducit, IV. 64. contra Macedonas Demosthenes Græciam concitat, IV. 423.
 Macedonia Romanis quando subjugata, V. 64. Macedonia Pyrrhus fpoliatur à Lyfimacho, II. 447.
 Macedonia angustias Nafica occupat, II. 164. Macedoniam Demetrius occupat, V. 43.
 Macedonicus, Metelli cognomen, II. 484.
 Machæiones, III. 410.
 Machanidas Lacedæm. tyrannus, II. 385.
 Machares Mithridatis filius, III. 169.
 Macræ, V. 185.
 Macriini, II. 485.
 Macenas, IV. 498. V. 100.
 Mæmacteron mensis, II. 318.
 Mænis, piscis, I. 153.
 Mæotis palus, II. 496. III. 459. IV. 62.
 Magæus, II. 52.
 Magistratui temp. periclitantem deferere an liceat, V. 351.
 Magnesia, I. 280. Magnetes, II. 420.
 Mago relinquit Siciliam, II. 126.
 Magonis mors, & ignominia, II. 128. Magonem cum exercitu Ictetes introducit Syracusas, II. 122.
 Majorum exempla posteris quatenus profint, V. 312.
 Majus mensis, I. 157.
 Malchus Arabiæ rex, V. 127.
 Malcites, II. 239.
 Malca, V. 323.
 de Maledictis lex Solonis, I. 196.

apud Mallos Alexandri periculum, IV. 84.
 Mamercus Catana tyrannus, II. 136. funditur à Timolonte, II. 140. occiditur, II. 141.
 Mamertini, II. 465, 466. III. 427.
 Mamurius, I. 149.
 C. Mancinus, IV. 362. & deinceps.
 Mandonium urbs, IV. 296.
 Mandracidas, II. 471.
 Mandroclidas Thebanus Agidem adjuvat, IV. 299.
 Mania, scortum, V. 33.
 Manilius fenatu motus, II. 350. trib. pl. III. 451. repetundarum postulat, IV. 449. in Manilia lege diffuadenda Catuli pertinacia, III. 452.
 Manipulares unde dicti, I. 46.
 Manipulus, *ibid.*
 Manius, II. 420, 421.
 M. Acilius Glabrio, II. 394, 419. III. 62, 92.
 M' Curius ter triumphavit, II. 329, 370. trib. pl. II. 402. Pyrrhum vincit, II. 467, 468.
 Manlius, *vide* L. M. T.
 Manlius Torquatus, I. 388.
 Manlius, Syllanorum militum dux, IV. 454.
 Mantinea, Antigoniam transnominatur, V. 359. Mantineam capit Aratus, V. 349.
 Mantineorum clades, V. 359.
 Marathon, castellum, I. 31. Marathonius taurus capitur, I. 12. Marathoniam pugna, II. 294.
 Marcellinus, III. 267, 478.
 Marcellus accusationi Syracusanorum respondet, II. 271. accusatus à C. Bibulo, II. 276. Capitolinum accusat, II. 243, 244. obsidet Syracusas, II. 257. capit Syracusas, II. 264. dedicat opima spolia, II. 250. ensis appellatus, II. 252. fundit Annibalem, II. 276. Gallos cædit, II. 249. ovans urbem ingreditur, II. 269. Pelopida rebus gestis superior, II. 283. qualis in hostes, *ibid.* proelio victus ab Annibale, II. 275. regem Gallorum provocantem se occidit, II. 249. Romanorum animos erigit, II. 284. fexagenarius quinto consul, II. 278. spoliis Syracusanorum decorat urbem, II. 268.
 Marcelli genus, II. 242. mores, *ibid.* humanitas, II. 264. in Syracusanos humanitas, II. 272. gravitas, II. 271. comitas, II. 253. clementia, II. 266. in Siciliam expeditio, II. 256. oppugnatio ab Archimede eluditur, II. 260. res gestæ contra Annibalem

in III consulu, II. 272. victoria de Annibale, II. 254. victoria in Sicilia dum obsidet Syracusas, II. 263. stupor circa machinas Archimedis, II. 261. res gestæ bello secundo Punico, II. 252. severa in milites suos victos oratio, II. 275. consulatus I, II. 247. III, II. 270. V. II. 277. monumenta, II. 281. cum Fabio Maximo comparatio, I. 400. posteritas, II. 281. triumphus, II. 250, 269. cædes, II. 280. funeris à Pelopidæ diversitas, II. 287. Marcello prodigia oblata infausa, II. 277, 279. Marcellum Annibal funere honorat, II. 280. de Marcello dictum Annibalis, II. 275. de Marcello Posidonii dictum, I. 401.
 Marcia, Philippi filia, Catonis philosophi uxor, IV. 239.
 C. Marcio Coriolani cognomen discernitur, II. 64.
 Marciorum familia, II. 54.
 M. Æmilius Lepidus, princeps senatus, II. 191.
 M. Agrippa, V. 243.
 M. Antonii interitus, II. 539. *vide* Antonius.
 M. Appius, IV. 469.
 M. Aquilius, II. 500.
 M. Artorius, V. 258.
 M. Atilius cof. I. 158.
 M. Bæbius cof. I. 162.
 Marcus pater Catonis Majoris, II. 327.
 M. Catonis cum Scipione diffidium, II. 423. cum Quintiis, *ibid.*
 M. Cato F. ejusque fortitudo, II. 171. V. 267.
 M. Ceditius, I. 299.
 M. Cotta cof. III. 142.
 M. Crassus: *vide* Crassus.
 M. Favonius, III. 490. IV. 263. V. 250.
 M. Gellius, IV. 469.
 M. Glabrio, III. 92.
 M. Horatius cof. I. 227.
 M. Jusseus, V. 131.
 M. Lepidus, III. 93. IV. 166.
 M. Livius, Fabii æmulus, I. 406.
 M. Lollius, IV. 230.
 M. Lucullus, III. 83, 137, 190. IV. 103.
 M. Manlius, I. 326.
 M. Marcellus, IV. 455.
 M. Marius, III. 332. *vide* Marius.
 M. Minutius, I. 226.
 M. Octavius, IV. 284, 368. V. 131.
 M. Otho, IV. 453.
 M. Papirius, I. 309.
 M. Rubrius, IV. 281.
 M. Servilius, II. 183.

M. SI.

I N D E X.

- M. Silanus, V. 126.
M. Teius, III. 64.
M. Valerius, I. 217, 235. II. 58.
Mardi, III. 182.
Mardio eunuchus, V. 126. contra Mardonium Aristides dux Atheniensium, II. 302. Mardonii cades, II. 314.
Mardus quidam Romanos e Parthia regredientes ducit, V. 107.
Margianum ferrum, III. 280.
Margitas, Alexandri cognomentum, IV. 429.
Maricas, Eupolidis fabula, III. 209.
Maricus lucus, II. 532.
C. Marius P. II. 428. a manibus in littore exponitur, & deferitur, II. 529. alienus a Græcis literis, II. 485. ambitus postulatus, II. 488. autor ut in Turpiliū animadverteretur, falso proditiōis reum, II. 491. cædit Ambrones, II. 506. captus, II. 530. conciliat sibi milites societate laboris, II. 490. conjungit se Cinne, II. 535. dimittitur a Minturnensibus, II. 532. domum juxta forum ædificat, II. 522. nobilitatem exagitat, II. 492. fugit ex urbe, II. 526. fugit in Africam, II. 533. fossam a mari in Rhodanum ducit, II. 500. Glauciam & Saturninum sibi adjungit, II. 518. pudore imperium deponit, II. 524. in paludem demissus occultatur, II. 530. magnam eadem edit in urbe, II. 538. Metelli legatus bello Jugurthino, II. 490. mittitur ad Mithridatem, III. 332. non valebat artibus civilibus, II. 517. privat Metellum honore devicti Jugurthæ, II. 493. quo consilio pila mutavit ad pugnam, II. 513. respuit triumphum, II. 512. seditionem excitat Romæ, II. 521. tertius Romæ conditor appellatus, II. 517.
Marii parentes, mores & patria, II. 485, 486. acutum responsum de fortunæ mutabilitate, II. 534. dictum mordax, II. 512. superbum dictum, II. 522. ad milites dictum auidax, eorumque responsum, II. 505. forma, II. 485. temperantia & tolerantia, II. 489. ambitio, II. 525, 542. III. 53. cogitationes, & pavor, II. 541. iustitia, II. 499. comes Mattha, vates Syra, II. 503. consilium salutare, II. 508. consulatus i. II. 492. ii. isque legibus solutus, II. 397. iii. II. 499. iv. II. 500. v. II. 510. vi. II. 517. vii. II. 540. prætura, II. 488. repulsa in ædilitatis petitione, *ibid.* tribunatus, II. 486. crudelitas, II. 538. errores, II. 527.
Vol. V.
consiliatus cum Cimbris, II. 513. cum Cinna ingressus in urbem, II. 537. Marii & Sulpitii seditio, III. 55. Marii & Syllæ initium diffensionis, II. 513. Fannia custos, II. 531. gloriam imminuit bellum Sociale, II. 525. in Cappadociam & Galatiam profectio, II. 522. in Hispania gesta, II. 489. in Metellum insidia, II. 518. prælium i. cum Teutonibus, II. 506. ii. II. 508. villa ad Misenum, II. 524. uxor Julia, II. 489. triumphus, II. 497. mors, II. 542, 543.
Mario aqua & igni interdictur, III. 58. Mario ostentum vulturum factum, II. 503. Marium & Cinnam fugit Crassus, III. 252. contra Marium & Cinnam Octavii negligentia in urbe tuenda, II. 536. inter Marium & Metellum offensiones, II. 491. inter Marium & Syllam belli civilis prima causa, II. 494. in Marium Fanniae humanitas, II. 531. ad Marium percussor mittitur, II. 532. Marium recipere Cinne Sertorius dissuadet, III. 308. cum Mario & Cinna Cæsaris conjunctio, IV. 100. de Mario Scipionis Africani judicium, II. 486. sub Mario Sertorii militia, III. 306. sub Mario Syllæ præclara facta, II. 47.
Marius F. evadit e manibus regis Hiempsalis, II. 534. fugit in Africam, II. 527. fufus a Sylla, III. 85. ejus sævitia, III. 543. ejus cades, III. 91.
Mariani muti, II. 498.
Marphadates, IV. 291.
Martis comes Musica, I. 114. janua, I. 158. templum, I. 182. in Marfos Crassus a Sylla mittitur, III. 254.
Marfyas a Dionysio cæsus, V. 167.
Martha, vates Syra, Marii comes, II. 503.
Marta Cat. Min. uxor, IV. 239.
Martius mensis, I. 156.
Marullus trib. pl. IV. 164.
Masiliū Persam occidunt Athenienses, II. 307.
Massiliæ conditor mercator, I. 174.
Matres deæ, II. 266.
Matronæ Romanæ: vide Romanæ matronæ.
Matronalia, I. 64.
Matuta, I. 290.
Mazæus, IV. 47.
Medea Thefeum veneno tollere molitur, I. 10. Medæ medicamentum re vera quid fuerit, IV. 52.
Medii, Antigoni amici, somnium, V. 23.
Mediolanum capitur, II. 250.
Medorum Parthorumque regum diffensio, V. 118.
Megabacehi laus, III. 282.
Megabace amor, III. 379, 380.
Megabyzus, IV. 60.
Megacles, I. 184, 207, 209. II. 5, 453, 455. III. 112, 127.
Megalæus, V. 361.
Megalopolim Cleomenes capit, IV. 339.
in Megalopolitanos fines Cleomenis expeditio, IV. 326. Megalopolitanos servat Philopœmen a Cleomene, II. 377.
Megaram Demetrius capit, & libertate donat, V. 14.
Megarenfes Atheniensibus conjungit Phocion, IV. 190. Megarenium & Atheniensium de Salamine disceptatio, I. 182. Megarenium sepeliendi ritus, I. 183.
Megellus, II. 141.
Megistonus, Cleomenis vitricus, IV. 321, 325. V. 350.
Melanippus Thefei filius, I. 8. ejus posteritas, *ib.*
Melanoptus, IV. 419.
Melantas, V. 297.
Melanthius choragus, IV. 194.
Melanthus pictor, V. 324.
Melas, fl. II. 215. III. 75.
Melibœa urbs, II. 232.
Melicertæ sacrificium, I. 24.
Melii, II. 22. III. 21, 300.
Melisippidas, III. 367.
Melissus philosophus, Samiorum prætor, I. 367. Melissi auditor Themistocles, I. 247.
Melita, I. 183, 271. IV. 194.
Melitea, III. 74.
Mellaria, III. 316.
Mellirenes, I. 108.
Melo Thebanus, II. 205.
Memmius Pompeii legatum occidit Sertorius, III. 327, 328.
Memnonis Darii ducis mors, IV. 26, 31.
Memoria sagaces minus cur valeant, IV. 216.
Memphis, III. 138.
Menander dux Atticus, II. 49. III. 233.
Menander Mithridatis legatus, III. 158. IV. 77.
Menas Sexti Pompeii dux, V. 96.
Mende, III. 302.
Mendefius, III. 414.
Meneclides calumniator, damnatur, II. 227.
Menecrates medicus, III. 392.
Menedemi cubicularii fidelitas, III. 157, 158.
Menelaus Ptolemæi frater, V. 20.
Menelai portus, III. 416.
Menemachus, III. 158.

*Iiii

Me-

I N D E X.

- Menenii Agrippæ oratio de concordia, II. 59.
 Menestheus Atheniensis in Theseum concitat, I. 31. rex eorum, I. 34. III. 115. IV. 182.
 Menetis porta, V. 186.
 Menexenus Platonis, I. 364.
 Meninx insula, II. 533.
 Menippus, I. 354.
 Meno, I. 373. Thessalus, II. 433. IV. 200.
 Menecrates Sexti Pompeii legatus, V. 96.
 Menoecus Creontis F. II. 221.
 Menœtius, II. 317.
 Menti optima semper proponenda, I. 336, 337.
 Mentia aurea verriculo extracta, I. 176.
 Menes unde Romani acceperint, I. 64. mensium ordinatio a Numa instituta, I. 155. de mensibus Solonis institutum, I. 202.
 Mentor Alexandri satellites, III. 338.
 Menyllus prædicii Macedonici dux, IV. 102.
 Mercaturæ commoda, I. 174.
 Mercedonius mensis, IV. 162.
 Mercidinus mensis, I. 156.
 Mercurii statua, III. 115.
 Meriones, II. 266.
 Merope Dædali mater, I. 17.
 Mesabates, V. 294.
 in Mesopotamiam Demetrii incursum, V. 12.
 Messala Corvinus, M. Bruti amicus, V. 271. ejus libertas, *ibid.*
 Messana, IV. 271.
 Messapii, II. 449, 452. IV. 296.
 Messene restituitur ab Epaminonda, III. 408. Messenen a Nabide occupatam Philopœmen liberat, II. 387.
 Metagenes, I. 352.
 Metagitonion, I. 229, 305. III. 244. IV. 435.
 Metapontum, I. 401.
 Metella Syllæ uxor moritur, III. 94.
 Metellus plurimum metuit Sertorium, III. 329. trib. pleb. IV. 241. devicti honore Jugurthæ privatur a Mario, II. 493.
 Metelli bonitas, II. 102. casus, *ibid.* modestia, III. 438. delicia, & fastus, III. 437. exilium, II. 520. reditus ab exilio, II. 521. legatus Marius bello Jugurthino, II. 490.
 Methydrum, IV. 319.
 Metilius, I. 386.
 Metœcia sacra, I. 22.
 Meton, II. 448. astrologus infaniam simulans, domum suam incendit, III. 223.
 Metonis præfagia, II. 23.
 Metrobius histrio, III. 46, 95, 119.
 Metrodorus Scepsius, III. 166. histrio, V. 87.
 Micio, IV. 200. V. 354.
 Micipsa rex, IV. 384.
 Midas, I. 230. II. 426. IV. 26.
 Midias Atheniensis, III. 65. IV. 418.
 Mierza, IV. 12.
 Milesia Aristidis, III. 294.
 Milesius, III. 206.
 Miletus, IV. 25.
 Milo Clodium occidit, IV. 478. defenditur a Cicerone, *ibid.*
 Miltas vates, V. 181.
 Miltiades in carcere obiit, III. 110.
 Miltiades de Persis victoria, II. 294. Miltiadis trophæum, I. 7.
 Miltiadi post victoriam negata corona oleagina, III. 116.
 Milo pellex Cyri Aspasia vocata, I. 365.
 Mimallones, IV. 7.
 Mina à Solone aucta, I. 189.
 Minerva aurea à Phidia facta, I. 354. in somnis Periclem medicinam docet, *ibid.* tibias abjecit, II. 7.
 Minerva Chalciceos, I. 91. Minervæ Itoniæ sanum, III. 389. Plynteria sacra, II. 45. signum ex Troja, I. 307.
 Minoam capit Dion, V. 183.
 Minos a poetis Atticis profectus, I. 13. Minoi cur Athenienses tributum penderent, I. 12. ad Minoa Theseus in Cretam extra sortem una abijt, I. 14. Minoes duo, I. 18.
 Minotaurus, I. 12.
 Minturnæ, II. 530.
 Minutius Fabii consilia oppugnat, I. 390. servatur a Fabio, I. 392. circumventus ab Annibale, I. 390.
 Minutii arrogantia, I. 389. poenitentia, I. 392. temeritas, I. 387.
 Miracula *vide* Prodigia, de miraculis disputatio, I. 292. II. 95.
 Misenum, II. 524. V. 96.
 Mithras, id est Sol, Persarum deus, IV. 44. V. 280.
 Mithridates, II. 428. Cottam proelio superat, III. 146. Cyzicum obsidet, III. 147. Luculli equitatum fugat, III. 155. Pontum occupat, V. 9. rejicitur a Chæroneæ, III. 60. sorores suas & uxores occidit, III. 160. tempestate afflictus, III. 152. servatur a Demetrio, V. 9. a Fimbria obsidetur, III. 139. funditur a Pompeio, III. 456.
 Mithridatis ad Sertorium legati, III. 331. cum Sertorio fœdus III. 332. classem affligit Lucullus, III. 152. commentarii, III. 462. duces Neoptolemum Lucullus profligat, III. 140. equitatum Lucullus cædit, III. 150. peditatum Lucullus cædit, III. 151. contra Lucullum exercitus, III. 145. cum Tigraue conjunctio, III. 166. cum Sylla congressus, III. 79. de ducibus Syllæ victoria, III. 73, 76. in exercitu fames, III. 150. fuga, III. 158. filius Machares a patre deficit, III. 169. militum strategema, III. 148. in legatos Syllæ severitas, III. 78. pellex Hypsicratia III. 456. pellex S. tatonice, III. 460. ad postulata Sertorii pium & magnanimum responsum, III. 331. potentia, III. 59. strategema, III. 159. somnium, III. 455. vaginæ gladii æstimatio, III. 467. de Luculli legatis victoriæ, III. 187. sororis Statiræ fortitudo, III. 160. uxoris Monimæ fortitudo & honestas *ib.* mors, III. 466.
 Mithridati a Sylla pax data, III. 77. contra Mithridatem Luculli ambitio de imperio obtinendo, III. 143. ad Mithridatem M. Marius mittitur, III. 332. in Mithridatem Pompeii expeditio, III. 454. per Mithridatem Rom. civium in Asia cades, III. 80. in Mithridatem Sylla proficiscitur, III. 59. Mithridatem Taxiles a pugna cum Romanis committenda dehortatur, III. 173. in Mithridate capiendū Lucullus Fimbriæ adesse non vult, III. 140.
 Mithridates Parthus, V. 113.
 Mithrobarzanes, III. 171.
 Mithropaustes, I. 279.
 Mitylenæi, I. 187. II. 141. Mitylene, 467.
 Mnasæ, II. 151.
 Mnemon Artoxerxes, V. 277.
 Mnesicles, I. 353.
 Mnesiphilus Phrearius, I. 248.
 Mnesiptolema, I. 281, 282.
 Mnestheus, I. 34.
 Mnestra, III. 111.
 Modestie rarum exemplum, I. 176.
 Mollitiæ origo, V. 303.
 Molonis de Cicerone testimonium, IV. 444.
 Molossus Atheniensium dux, IV. 188.
 Molossi, I. 30, 273. II. 432, 433.
 Molpadia, I. 26.
 Molus amnis, III. 73.
 Mommius Corinthum delevit, II. 484. a Spartaco funditur, III. 260.
 Monæses Parthus, V. 102.
 Monetæ deæ ædes, I. 64, 327.
 Monimæ Milesiæ, uxoris Mithridatis, fortitudo & honestas, III. 160.
 Monimæ & Mithridatis epistolæ, III. 462.
 Montis summa altitudo, II. 164.
 Mora, cohors dicitur a Lacedæmon. II. 216. Mor-

I N D E X.

- Morbi ex affluentia V.** 116.
Mores unde eluceant, IV. 5.
Morius fl. III. 70.
Mors beata, II. 239. de morte & vita sententiae variae, II. 198. mortis templum, IV. 323.
Mortui ex moerore, III. 436. mortui nusquam reperti, I. 75. mortui pro patria, I. 346. mortuis non maledicendum, I. 196.
Moschius mons, III. 458.
de Mulieribus notanda, I. 63, 87, 102, 120, 168, 197, 294, 364. II. 472. III. 390, 456. IV. 16, 109, 121, 300, 309, 337, 338. V. 178, 228, 230, 231.
Munatii & Catonis simulas, IV. 253.
Munda urbs, IV. 158.
Mundus fossae nomen, I. 49.
Munychia, I. 185. III. 66. IV. 435.
Munychion mensis, IV. 212. V. 32.
Munychus, I. 33.
Muranam a Cat. Min. accusatum Cicero defendit, IV. 236.
Murus ab Argis ad mare deductus, II. 20. murus longus, I. 353. muri sacri, I. 49.
murorum urbis Romae designatio, ibid.
Musarum fructus, II. 55.
Musica Laconum, I. 113. musica certamina, I. 352.
Mutiam uxorem repudiat Pompeius, III. 468.
de Mutilatis in bello, Pisistrati lex I. 211.
ad Mutinam M. Antonius fufus, V. 81.
Mutii Scævolæ affectator Cicero, IV. 442. facinus insigne, I. 232.
Mycale, I. 305.
Mycenæi, III. 314.
Mygdonia regio, III. 184.
Mylæ, II. 144.
Mylaffa, IV. 194.
Myro, III. 158.
Myro Phlyensis, I. 184.
Myrocles orator, IV. 420, 430.
Myronides, II. 303, 316.
Myrtilus pocillator, II. 437.
Myrto, II. 317, 325.
Myrtus Veneris arbor, II. 269.
- N.
- NAbataei V.** 12.
Nabis Lacedæmoniorum tyrannus, II. 390.
Naphtha, IV. 51.
Narnia, II. 402.
Narthacium, III. 386.
Narthecium, IV. 13.
Nasica in Asiam proficiscitur, IV. 380. invadit Tib. Gracchum IV. 378. Macedonia occupat angustias, II. 164.
Nassa, locus Syracusis, II. 112.
Natali suo mortui, I. 306.
Naturalis amoris affectus, I. 173. naturalis philosophiae utilitas, I. 341, 342.
Naucrates Lycius, V. 247.
Navis Thesei trigintaremis, I. 20. naves inusitatae molis, V. 52. navium numerus quæ ad Salamina depugnarunt, I. 262.
Navalis lex tempore Minois, I. 16.
Naumachiae spectacula, IV. 157.
Naupactus, II. 420.
Nauplia, II. 477.
Nausithous, I. 15.
ad Naxum Chabrie & Phocionis victoria, IV. 181.
Nealcis pictoris dictum de tyrannis, V. 324.
Neander, II. 433.
Neanthes Cyzicenus, I. 280.
Neapolis, II. 264. III. 193, 200. IV. 448.
Neapolis in agro Agrigentino, V. 206.
Nearchus, IV. 87, 89, 95. Cretenfis, III. 362. Macedonia expulsus, IV. 16. Pythagoricus, II. 330.
Necessitati, etiam imperantes parent, V. 356.
Nectanabis a Tacho deficit, III. 413.
Nectanabis in Agefilaum liberalitas, III. 416. ad Nectanabin Agefilaus deficit a Tacho, III. 414.
Necya Homeri, I. 17.
Nefasti dies, I. 304.
Neleus Scephus, III. 81.
Nemea, II. 132, 386, 415. V. 340. corona, II. 132.
Nemæe pictura, II. 22.
Neo Bæotus, II. 174.
Neo Corinthius, II. 123.
Neochorus, III. 42.
Neocles, I. 246, 282, 283, 290.
Neoptolemus Achillis filius, II. 432. IV. 6.
Neoptolemus Mithridatis ducem profligat Lucullus, III. 140. contra Neoptolemus Eumenes a Perdicca mittitur, III. 341. Neoptolemus ab Eumene cæsus, III. 342, 346. cum Neoptolemo communicat Pyrrhus regnum, II. 436. Neoptolemus occiditur, II. 438.
Neptunus Asphalius, I. 36. γαῖον, ib. equestris, I. 53. apud Troezenios quomodo colatur, I. 5. Neptuni F. habitus Theseus, ibid. Neptuno Isthmia instituta, I. 24.
Nereides, V. 90.
Nero Græciam liberat, II. 417.
Nervii Belgarum bellicosissimi, IV. 122. cæsi a Cæsare, IV. 123.
Nicæa Bithyniae urbs, I. 24.
Nicæa Demetrio nubit, V. 328.
Nicagoras, I. 257. Messenius, IV. 351.
Nicanor Antigoni legatus, III. 361. Cassindri legatus, IV. 206.
Nicarchus Plutarchi proavus, V. 135.
Niceratus, II. 16. III. 206. Heraclæotes poeta, III. 26.
Nicias Atheniensium prædixit calamitates, III. 247. cedit Cleoni, III. 213. deceptus ab Hermocrate, III. 241. dedit se Gylippo, III. 243. dux in Siciliam creatur, III. 222. Hieronis magister, III. 210. Jovis fanum spoliari prohibet, III. 227. ob metum carpitur, III. 214. occupat portum Syracusanum, III. 227. obsidet Syracusas, III. 228. Syracusas obsessas muro circumdat, ibid. servum manumittit ob Bacchi personam, III. 207. Spartiatas Atheniensibus conciliat, III. 216. superstitiosus, III. 208. timidus, III. 206. Crasso quibus dissimilis, III. 301.
Niciæ in rep. acta, III. 298. integritas, III. 300. opes, III. 297. largitiones, & magnificentia, III. 207. consilium de Syracusis invadendis, III. 224. calamitates, III. 241. cautio, III. 210. stulta timiditas, III. 224, 300. res præclare gestæ, III. 212. navalis victoria, III. 233. cædes, III. 245.
Niciea pax, II. 17.
Nico, IV. 60.
Nico, asini nomen, V. 131.
Nico, elephantis nomen, II. 480.
Nicocles Sicyoniorum tyrannus, V. 314, 320. Phocionis amicus, IV. 192. damnatur, IV. 211.
Nicocreon rex Salaminus, IV. 42.
Nicodemus, II. 201. Messenius, IV. 420.
Nicogenes, I. 275, 277.
Nicomacha, I. 283.
Nicomachus, IV. 67. pictor, II. 142. Carrensis, III. 283.
Nicomedes, I. 283. III. 77, 80. IV. 101.
Nicomedia, III. 152.
Niconidas Theffalus, III. 149.
Nicopolis mulier, III. 46.
Nicopolis urbs, V. 128.
Nicostrata, I. 65.
Nigidius, vide P.
Niger, Antonii amicus, V. 118, 119.
Nigri, nomen, II. 65.
Nili aqua, IV. 53.
Niphates, IV. 46.
Nisæa, I. 184. III. 212. IV. 190.
- Ni-

I N D E X.

Nisibis urbs, III. 184. etiam Antiochia dicta, *ibid.* expugnatur a Lucullo, *ibid.*
 Nissa Mithridatis foror, III. 160.
 Noctu animantium quorundam acies perspicax cur sit, V. 322.
 Nola, II. 253.
 Nomades Thraces, III. 258.
 Nomentini, IV. 161.
 Nonæ Capratinæ, I. 76, 130, 323. Quintiles, *ibid.*
 Nonacridis rupes, IV. 99.
 Nonius, II. 519.
 Nora castellum, III. 350.
 Norbanus, III. 83. V. 254.
 Noricum, II. 501.
 Novarum tabularum lex a Solone primum lata, I. 189.
 Novocomenses, IV. 132.
 Nubendi tempus, I. 169.
 Numa Pompilius, F. rex creatur, I. 132. a re divina regnum auspiciatur, I. 138. abolet staturas, I. 141. agriculturam evehit, I. 154. Celeres exautorat, I. 139. cum Jove congressus, I. 152. populum dividit per artificia, I. 154. factiones tollit, I. 155. Fidei & Termini erigit templa, I. 153. inauguratur, I. 138. pontifices instituit, I. 142. populum ad pacem traducit, I. 140. qua arte placidos reddiderit Romanos, I. 152. qua re Lycurgo anteponendus, I. 171. quo tempore fuerit, I. 129. quo tempore regnavit, perpetua fuit pax, I. 158. Faciam musam colebat, I. 141. terminat agrum Romanum, I. 153. cum dea Egeria confuevit, I. 134. cum Lycurgo quid illi fuerit commune, I. 164.
 Numæ & Pythagoræ institutorum similitudo, I. 140. præceptorum Pythagoricorum cum Numæ convenientia, I. 150. instituta cum eo extincta, & qua ex causa, I. 170. vita & mores ante regnum, I. 133. mensium ordinationis institutio, I. 155. libri, I. 161. miracula, I. 152. regia, I. 150. posteritas, I. 160. uxores, *ibid.* successorum fata, I. 162. mors, I. 161. funus, *ibid.*
 Numæ patris oratio, regnum ut filius accipiat suadentis, I. 137. cum Numantinis Tib. Gracchus pacem facit, IV. 363. Numantina pax rescinditur, IV. 364.
 Numerius, II. 526.
 Numidæ, II. 281. 362. Numidia, III. 430.
 Numistro, II. 273.
 Numitoris æquitas, I. 44. prudentia, I. 45.
 Nummi signari ut solerent apud a-

tiquissimos, I. 226.
 Nuncii victoria Pauli Æmilii de Perseo celeritas, II. 175.
 Nuptialis ritus Rom. I. 55. Lacedæm. I. 104. de nuptiis dictum Dionysii, I. 196.
 Nursia Sabinorum urbs, III. 305.
 Nutrices Lacedæm. I. 107.
 Nympharum antrum, II. 303.
 Nymphæa, II. 439.
 Nymphæum, III. 82. IV. 12.
 Nympholepti, II. 304.
 Nyphius Syracusæ capit, V. 197.
 Nysæus, II. 104.
 Nysæa, II. 304.

O.

OArtes, V. 277.
 Obsides violati, III. 333.
 Ochus fratres suos perdit, V. 310.
 Octavia Octavii Aug. foror, V. 95. M. Antonio nubit, V. 96. domo ab Antonio expellitur, V. 123. Octavii Cæs. & M. Antonii componit dissensiones, V. 100. ad Antonium profecta, ab eo despiciatur, V. 118. ejus in Antonium amor, V. 120. prudentia, *ibid.*
 Octavius Cæs. Augustus Antonium vincit, V. 142. Arium philosophum honorat eximie, V. 146. Ciceroni se conjungit, V. 80. Ciceronem relinquit, IV. 491. conjungit se Antonio, V. 243. Cleopatram inivit, V. 148. illacrymatur Antonii fato, V. 145. M. Brutum rei cap. postulat, V. 243. petit conf. IV. 490. Proculium mittit ad comprehendendam Cleopatram, V. 145. trajicit contra Antonium in Epirum, V. 128. a Cleopatra, vivere se cupere simulante, decipitur, V. 149.
 Octavii & Antonii mutue criminationes, V. 121. ad Antonium se ad singulare certamen provocantem responsum, V. 141. ad urbem Romam adventus, V. 238. cum Antonio dissensiones, V. 80, 99. cum Antonio dissensiones componuntur per Octavium, V. 100. prælium navale ad Actium, V. 131. cum L. Antonio Fulviaque bellum, V. 94. de Antonio triumphus, V. 151. de Cicerone elogium, IV. 495. in proditores dictum, I. 58. equitatum fugat M. Antonius, V. 141. genium reformidat Antonii genium, V. 98. trepidatio ad famam M. Antonii apparatus, V. 123. contra Antonium vires, V. 127.
 Octavio accedit M. Antonii classis, V. 142. accedit Antonii

equitatus, *ibid.* adjungunt se legiones Antonii, V. 135. omnia felix oblatum, V. 131. Pelasium traditur, V. 140, 141.
 Inter Octavium Antoniumque belli civilis semina, V. 120. contra Octavium M. Antonii nauticus apparatus, V. 122. de Octavio Ciceronis somnium, IV. 489. Cn. Octavio dedit se Perseus, II. 177.
 M. Octavius Tib. Gracchi legi se opponit, IV. 368. vatium præstigiis nimium deditus, II. 537. Cinnam ejicit urbe, II. 535. Perseum Samothracæ obsidet, II. 176. ejus in dissensione cum Tib. Graccho moderatio, IV. 368. in tuenda urbe contra Cinnam & Marium negligentia, II. 536. cædes, II. 537. III. 293. Octavio abrogat Tib. Gracchus tribunatum, IV. 370. in Octavium collegam Tib. Gracchi moderatio, *ibid.*
 Oedum, I. 353.
 Odoris suavis causa, IV. 8.
 OEdipi fons, III. 73.
 OEnanthes leno, IV. 349.
 OEneis tribus, III. 130.
 OEneadæ, I. 361. OEneadarum excidium, IV. 68.
 OEnopion Thesei filius, I. 18.
 OEnus, I. 92.
 Olbius, I. 275.
 Olea, fons, II. 216.
 Oleum laboris lenimentum, IV. 78. olei natura, II. 368. olei fons re-
 pertus, IV. 77.
 Olisæon, I. 255.
 Olocrus mons, II. 170.
 Ologuntum, IV. 343.
 Olorus Thraciæ rex, III. 110.
 Olthacus Dardariorum dynastes, III. 157.
 Olympia, I. 23.
 Olympiadis draco, IV. 6. Olympiadis & Alexandri dissensiones cum Philippo, IV. 14, 15.
 Olympiodorus, II. 307.
 Olympionicæ publice aliti, II. 325.
 Olympus medicus Cleopatra, V. 148.
 Olympus mons, II. 164.
 Olynthii, IV. 415.
OMINA:
 Alcibiadi, II. 45. Alexandro Magno, IV. 45. Cassio, V. 255. Ciceroni, IV. 441. Cæs. Octavio, V. 131. Paulo Æmilio, II. 157, 158. Philippo Macedonum regi, II. 409. Romæ instaurandæ & e-
 versione Gallica tempora Camilli, I. 320.
 Omifæ, V. 280.
 Omphalæ servit Hercules, I. 6.

Ona-

I N D E X.

Onarus, I. 17.
 Onatius Aurelius, III. 264.
 Onescritus, IV. 64, 86, 88.
 Onii montes, IV. 334.
 Onomarchus, II. 137.
 Opheltas rex, III. 106. Cyrenes princeps, V. 19.
 Opima spolia unde, & a quibus relata, I. 57. II. 251.
 L. Opimius a Jugurtha pecunia corruptus, & condemnatus, IV. 400. Concordiæ ædem ædificat, *ibid.* repulsam passus in eos. petitione, IV. 392.
 Oplacus, II. 455.
 Oppius, IV. 119.
 Opuntii Romanis se dedunt, II. 406.

ORACULA:

Ægea a Pythia editum de sobole desiderata, I. 3. Alexandro Magno, IV. 7, 21. eidem ante mortem, IV. 95. de Annibale, II. 425. de Arati sepultura, V. 365. Aristidi, II. 303. Atheniensibus a Dodonidibus, IV. 203. Cæsari ante aciem Pharfalicam, IV. 146. M. Ceditio de Gallorum in Italiam adventu, I. 299. Ciceroni, IV. 441, 444. cladis ad Charoncam, IV. 425. de Cleomede Astypalensi consulentibus, I. 75. de Corneliis tribus Romæ regnaturis, IV. 458. Dioni, V. 180, 181. de Gordii nodi solutione, IV. 26. Julio Procuro a Romulo post ejus mortem, I. 74. Lycurgo, I. 90. Lyfandro, III. 41, 42. Mario juveni, II. 528. Paulaniæ ceterisque Græcis in communi, II. 303. Soloni, I. 181. Spartanis, III. 369. Themistocli, I. 262.

Oratio quæ optima, IV. 180. qualis esse debeat, IV. 176. orationis brevis apud Laconas, I. 111.

ORATIONES:

Alcibiadis ad populum in patriam reversi, II. 45. M. Antonii ad deos, humanitatis plena, V. 111. ejusdem in Cæsaris funere, V. 236. Appii Claudii ad Patres conscriptos, II. 457, 458. Aristidis ad Themistoclem, ejusdem ad Spartiatas reliquosque Græcos, II. 305. Calliæ tædiferi ad judices, II. 323. Camilli ad Jovem precabunda, Veiis captis, I. 291. Catonis minoris in C. Cæsarem, IV. 108. Chelonidis Leonidæ regis filiæ, IV. 309. Cleomenis de Ephorum origine, IV. 324. ejusdem de morte, IV. 348. Coriolani ad Tullium II. 78. ejusdem adversus plebis insolentiam, II. 70. Craffi ad milites post filii cædem, III. 285. ejusdem ad suos ad mortem va-

dentis, III. 291. Darii ad deos, IV. 44, 45. Dionis ad milites de auxilio Syracusanis ferendo, V. 200. Ennienis ad milites suos proditores, III. 361. Fabii maximi admonitoria ad Paulum Æmilium, I. 394. C. Gracchi ad Dianam precabunda, IV. 398. ejusdem ad populum, IV. 385. Tib. Gracchi, IV. 367. ejusdem de tribunitia potestate, IV. 374. Liciniae C. Gracchi uxoris, ad maritum diffinitoria, IV. 397. Luculli ad milites, III. 154. Marcelli responsoria ad criminationes Syracusanorum, II. 271. ejusdem severa in milites, II. 275. Menenii Agrippæ de concordia, II. 59. Numæ filii regnum recusantis, ad legatos, I. 136. Numæ patris regnum ut recipiat, ad Numam filium, I. 137. Pauli Æmilii ad milites admonitoria, II. 161. ejusdem ad juvenes Perseo capto, II. 178. ejusdem ad Persæ captivum, *ibid.* ejusdem de fortunæ inconstantia, ad populum Romanum, II. 188. Perpennæ seditiosa, in Sertorium, III. 333. Phoclonis, IV. 179. Remi ad Numitorem captivi, I. 44. Sertorii de vi perseverantiæ, III. 321. M. Servilii, pro Pauli Æmilii triumpho, II. 183. Syracusanorum accusatoria in Marcello, II. 271. Themistoclis ad Aristidem, II. 299. Therycionis de contemnenda morte, IV. 347. Valeriæ Poplicolæ sororis, ad Volumniam Coriolani matrem, II. 90. Volumniam Coriolani matris, ad matronas Romanas, *ibid.* ejusdem ad Coriolanum filium, II. 91. Alia ad eundem, I. 93.

Orationes funebres, *vide* Funebres orationes.

Orchalides tumultus, III. 42.

Orchomenus, II. 215. III. 39, 74, 75, 108, 140. IV. 343.

Orcynia Cappadocia, III. 349.

Orestes consul, IV. 383.

Oresteum, II. 302.

Oreum, II. 156.

Orexartes, fl. IV. 63.

Orgia, IV. 109.

Oricum, III. 494. IV. 140.

Oritæ, IV. 88.

Orneus, I. 31.

Ornis locus, V. 331.

Ornytus, I. 8.

Oroandes, II. 177.

Orobazus legatus, III. 49.

Orodes rex, III. 272, 275. occisus, V. 102.

Oræsus Cretensis, II. 476.

Oromasdes, Persarum deus, V. 309.

Orontes Persa, V. 314.
 Oropia causa, IV. 411.
 Oropii, II. 357.
 Oroffus, V. 39.
 Orphei signum cupressinum apud Libethra fudavit, IV. 21.
 Orfodates interfectus, IV. 77.
 Orthagoras, II. 108.
 Orthia Diana, I. 30.
 Orthopagus, III. 70.
 Osca urbs, III. 333.
 Oschophoria festum, I. 20, 21.
 Osculandi propinquos origo, I. 38.
 Ostaces, V. 281.
 Ostanes, V. 277.
 Ostentum, II. 116. II. 439.

OSTENTA facta:

Apro, tauro, arieteque ad sacrificium adductis, mortuus est aries nulla vi, sed casu, II. 439. Aquilæ apud castra Bruti & Caffii, V. 253, 254. Ciceroni IV. 460. & in exilio, IV. 475. Demetrio, V. 35. Dioni, V. 180. ante Pharfalicam pugnam, IV. 146. Syllæ, III. 52. vultures duo se semper ostendunt ante Marii victorias, comitanturque agmen, II. 503.

Ostia, II. 526.

L. Ostius primus apud Romanos patrem necavit, I. 67.

Ostracismus, I. 347. II. 17. ostracismi descriptio, II. 297, 298.

Otacilius Marcelli frater, II. 243.

Ovatio, II. 269. ovatio Craffi, III. 264.

Oviculæ cognomen, I. 385.

Ovis pretium decem oboli, I. 226.

Oxabes, V. 281.

Oxathres, V. 277.

Oxus, IV. 77.

Oxyartes, IV. 78. confoditur, IV. 90.

P.

Paccianus Syllæ legatus, III. 313.

Paccus, II. 340.

Paches, III. 211. mors ejus, II. 325.

Pachynus, V. 182.

Paciatus Vibius, III. 252.

Pacorus, III. 296. V. 98.

Padus, II. 247. IV. 121.

Pædagogi boni officium, IV. 216.

Pædaretus, I. 118.

Pagæ, sive Pegæ, I. 360. V. 357.

Palæscēpsis, I. 280.

Palæstina, III. 154.

Palantium, IV. 319.

Palatium mons, I. 37.

Palilia, I. 50.

Palladium, I. 26, 307. III. 223.

Pallantidæ, I. 4, 11.

Pallantium, I. 37, 64. V. 348.

Pallensæ, I. 11.

Pallium puniceum, II. 378.

Palma victori quando primum præ-

mium data, I. 19. palma ænea,

III. 208.

* K k k k

Pal-

- Palma, fons, II. 216.
Pammenes, II. 218, 228.
Pamphilia, III. 122. IV. 25.
Pan, I. 135. II. 303. Panicus terror, III. 498. IV. 146.
Panæctus, II. 18. III. 218. V. 28.
Panætius, I. 261.
Panathenæa, I. 22, 353.
Panemus, I. 305. II. 315.
Pannonii, III. 465.
Panopæi, III. 41, 68.
Panopeus, I. 28.
Panfa consul, II. 190. IV. 487. V. 81.
Pantaleon, V. 345.
Pantauchus, II. 440. V. 49.
Panteas, IV. 339.
Panteas Laco, IV. 354. ejus uxor, IV. 355.
Pantheræ, IV. 480.
Panthedes, I. 283.
Panthœdes, II. 215.
Paphiæ Veneris sacerdotium, IV. 251.
Paphlagonia, III. 340. IV. 26.
Papiria, Pauli uxor, II. 151.
Papirius, I. 309.
Paradoxa, IV. 236, 286.
Parætonium, V. 136.
Paralus, navis, III. 17.
Parali, I. 186, 207.
Parapotamii, III. 68.
Παραποταμίων, I. 201.
Paridis lyra, IV. 22.
Pariscas, eunuchus, V. 288.
Parmenides, I. 340.
Parmenio, IV. 32, 43, 50, 68.
Parmenses, II. 517.
Parrhasius pictor, I. 4.
Parricidium primum Romæ, I. 67.
Parthenium herba, III. 63.
Parthenon hecatompedos, I. 352. V. 28.
Parthi Crassi filii caput circumferunt, III. 285. gens ad dolum composita, V. 112. M. Antonium in reditu aggrediuntur, V. 108. M. Antonii machinas bellicas capiunt, V. 103. Parthorum & Medorum regum dissensio, V. 118. Parthorum in Crassum insultatio, III. 286. in M. Antonium dolus, V. 106. insidiæ M. Antonio aperiuntur, V. 113. legati ad Crassum III. 272. legati ad Pompeium missi, III. 458. cum M. Antonio confictus, V. 104. pugnandi mos, III. 281. rex in pugnam ipse non venit, V. 110. regis legatus proficiscitur ad Syllam, III. 49.
in Parthos Crassi expeditionem nititur Atticius impedire, III. 269. expeditionem Lucullus molitur, III. 180. Romani per Mardum reducuntur, V. 107.
contra Parthos Crassi acies, III. 278. M. Antonii copias, V. 102. Romanorum misera pugna, III. 282. Ventidii victoriæ, V. 98. cum Parthis Crassi pugna, III. 279. de Parthis triumphus Ventidii unicus, V. 99.
a Parthica expeditione M. Antonii relictus, V. 106.
Parysatis ingeniosa mulier, V. 293. ludendi alea docta, *ibid.* Statiram veneno necat, V. 296. Parysatidis crudelitas, V. 291, 294. in Artaxerxem filium dolus, V. 294.
Pasacas, Cyri equus, V. 285.
Pasargadica mysteria, V. 278.
Paseas, V. 313.
Pasirates Solensis, IV. 42.
Pasiphae adultera, I. 16. quæ, ejusque fanum, IV. 302, 321.
Pasitigris fl. III. 356.
Passaron, II. 437.
Patæcus, I. 178.
Patærensis urbs, V. 248.
Patres unde dicti, I. 51. Patres conscripti, I. 52. ad Patres conscriptos Appii Claudii oratio, II. 457. Patrum de Pompeii honore dissensio, III. 482.
Patrenses, II. 20, 342.
Patritius in Capitolio habitare vetitum, I. 327.
Patro, I. 51.
Patrocles, I. 86. Seleuci amicus, V. 57.
Patroclus, IV. 74. Patrocli soror, II. 317.
Patronides, III. 66.
Patronus quis, I. 52.
Paulus Æmilius constantia Timoleonem superavit, II. 196. Græciam perlustrat, II. 179. iterum consul provinciam accipit Macedonicam, II. 157. ordinat Macedoniam, II. 180. Persei mollitiem notat, II. 187. pro prætore in Hispaniam missus, II. 150. repulsum passus, II. 153. subegit Ligures, *ibid.*
Pauli Æmilii abstinentia, II. 150, 180. acerbum factum in diripienda Epiro, II. 181. ad Cannas cædes, I. 397. ætas & robur, quum contra Perseum eligeretur, II. 157. calamitates, II. 188. cautio ne pugnam ineat, II. 166. censura, II. 191. consulis expeditio in Ligures, II. 152. continentia insignis, II. 195. de Perseo victoria, II. 171, 172. disciplina militaris, II. 150. cum Timoleonte in rebus bellicis comparatio, II. 194. funus, II. 192. in calamitatibus fortitudo, II. 188. in Italiam relictus, II. 182. in repub. diligentia, etiam in minimis, II. 149. liberi, II. 151. magistratus primi, II. 149. moderatio, II. 194. monitio ad milites, II. 161. morbus, II. 192. mors, *ibid.* oratio ad juvenes, Perseo capto, II. 178. oratio ad Persea captivum, *ibid.* oratio de fortunæ inconstantia ad populum Romanum, II. 188. patrimonium, II. 193. pugna cum Perseo, II. 167. strategema, II. 170, 171. de Pauli Æmilii triumpho disceptatio, II. 182. pro Pauli Æmilii triumpho M. Servilii oratio, II. 183. triumphus pulcherrima descriptio, II. 184. victoriæ de Perseo nuntii celeritas, II. 175. virtutes, II. 149. uxores, II. 151. a Pauli Æmilii victoria desit P. R. tributum pendere, II. 190.
Paulo Æmilio omen oblatum, II. 157, 158. se dedunt Macedones, II. 175. ad Paulum Fabii admonitio, I. 394. a Paulo res gestæ, fortunæ an virtuti attribuedæ, II. 158.
Paulus consul a Cæsare corruptus, III. 487.
Paupertas cum vitæ, divitiis præstat, I. 174. paupertatem ferre æquo animo difficile, II. 323.
Pausanias interficit virginem Byzantinam, III. 114. reconciliat Athenienses Spartanis, III. 30.
Pausaniæ exilium, III. 42. austeritas, II. 319. superbia imperium adimit Spartiatis, III. 113. precum efficacia, II. 313.
Pax Antalcidica, III. 394. Cæsaris & Antonii, V. 95, 100. Græcorum, III. 411. Niciaca, II. 17. III. 217. cum Philippo facta, II. 411. cum Sex. Pompeio, V. 66. Syllæ cum Archelao, III. 77. Timoleonis & Carthaginensium, II. 140.
Peculium, I. 226.
Pecuniæ admiratio quantam rebus pub. adferat pestem, I. 125. de pecuniæ necessitate dictum præclarum Pelopidæ, II. 201. pecuniæ raritas Athenis tempore Solonis, I. 199.
Pedalion, locus, III. 168.
Pediæ, I. 186, 207.
Pedicularis morbus, III. 96.
Pedium, urbs, II. 83.
Pelagon, I. 254.
Pelagi, I. 37.
Pelignorum temeritas, II. 170.
Pellæ ab Arato liberantur, V. 344.
Pelopidas capitur, II. 229. committit Athenienses cum Lacedæmoniis, II. 213. damnat Meneclidem cæsuminiatorem, II. 227. evertit Lacedæmoniorum potentiam, II. 212. noratus a rege Persarum, II.

- ingreditur Thebas rusticano vesti-
tu, II. 206. legatus ad regem Per-
sarum missus, II. 232. Marcello
rebus gestis inferior, II. 283. qua-
lis in hostes, *ibid.* II. 212. recipit
Cadmiā, II. 212. trucidatur, II.
237. tyrannos Thebanorum occi-
dit, II. 209.
- Pelopidæ consilium de liberan-
dis Thebis, II. 204. de Lacedæ-
moniis victoria ad Tegyras, II.
215. dictum de necessitate pecu-
niæ, II. 201. dictum principe dig-
num, II. 220. cum Alexandro
pugna, II. 236. cum Epaminonda
amicitia, II. 201. expeditio in Pe-
loponnesum, II. 224. expeditio
secunda contra Alexandrum Phe-
ræum, II. 234. fortitudo, II. 230.
funus, II. 237, 238. funeris diver-
sitas a Marcelli funere, II. 287.
genus, II. 200. liberalitas, *ibid.*
mortem Thebani ulciscuntur, II.
239. periculum, II. 207. rerum
gestarum modus, II. 283, 284.
summa beatitas, II. 239. victoria,
II. 217. victoria Leuctrica, II.
223. visio in castris Leuctricis, II.
221.
- Pelopidam liberat Epaminondas,
II. 231. in Pelop'dam ingratitudo
Thebanorum, II. 225.
- Peloponnesiaci belli causæ, I. 370,
371. in Peloponnesum Demetrii
expeditio, V. 30. in Peloponnesum
Pyrrhi expeditio, II. 471. Pelo-
ponnesum ingenium, III. 111.
- Pelops, I. 3, 7. Byzantius, IV. 466.
Pelusium, III. 509. V. 67, 140.
- Peneus, II. 404.
- Pentacosimedimni, II. 288.
- Pentapyla, V. 186.
- Penteleus, V. 353.
- Pentelicum marmor, I. 230.
- Pentheus, III. 295.
- Peparethius Diocles, I. 39.
- Percote, I. 280.
- Perdiccas, III. 299, 341, 347. IV.
59, 99.
- Pergamus, III. 139. Pergamensis bi-
bliotheca, V. 125.
- Periander ex sapientum septem nu-
mero exclusus, I. 185.
- Peribœa, I. 28.
- Pericles Aspasiam precibus & lacry-
mis iudicio eripit, I. 374. Athenas
ornavit operibus, I. 350. belli Pe-
loponnesiaci causa, I. 371. bellum
facit Samiis, I. 364. Cleandridam
corrumpit, I. 362. concilium Græ-
corum indicit Athenas, I. 358. cur
Olympius dictus, I. 344. dicere
raro solebat, *ibid.* infestus fuit La-
cedæmoniis, I. 362. liber ab ava-
ritia, I. 357. merito Olympius dic-
tus, I. 382. musica certamina in-
ducit, I. 353. oblongo capite fuit,
I. 339. paulatim remp. mutat, I.
355. populi cupiditatem inhibet, I.
361. quibus actionibus se fervare
sit solitus, I. 344. remp. mutat
Athenis Cimone absente, III. 126,
127. revocat Cimonem ab exilio,
I. 347. securitatis amator in bellis
gerendis, I. 359.
- Periclis adversa fortuna, I. 378.
adversarius, Thucydides Milefius,
I. 345, 349. calumniator Cleon,
I. 376. constantia, I. 380. cum
Elpinice Cimonis sorore familia-
ritas, I. 348. cum Pisistrato simi-
litudinem, I. 343. de Samiis victoria,
I. 367. dictum magnificum, I.
355. dictum mordax in vetulam,
I. 369. dicta, I. 345. domestica
disciplina, I. 357. domesticæ ca-
lamitates, I. 379. doctrina eximia,
I. 344. dotes, *ib.* cum Fabio civi-
lium actionum comparatio, I. 414.
expeditionis in Chersonnesum dig-
nitas, I. 360. filii scelus in patrem,
I. 379. genus, I. 338. gesta in Eu-
bœa, I. 363. in agro inventum a-
rietis caput cum unico cornu: &
quid id portenderit, I. 342. in Ci-
monem moderatio, I. 348. in di-
cendo religio, I. 345. in Samios
bellum, I. 366. initium reipub.
gerendæ, I. 343. largitiones ad A-
reopagi diminutionem, I. 346. ma-
tris somnium, I. 338. morbus, I.
381. mores, I. 341. morientis dic-
tum præclarum, I. 382. mors,
ibid. nothi cædes, I. 381. opera,
Romanorum operibus anteponun-
tur, I. 415. patientia, I. 341. pe-
riculum in iudiciis amicorum, I.
373. potentia, I. 355. respublica,
I. 346. studia, & præceptores, I.
335.
- Pericli abrogatur imperium, I.
378. dedunt se Samii, I. 368.
- Periclem calumniantur agrestes,
I. 377. in somnis Minerva medi-
cinam docet, I. 353, 354. mortuum
desiderant Athenienses, I. 383.
vita & fides commendabant, I.
356. a Pericle Cimon pellitur in
exilium, I. 347. a Pericle in exi-
lium expulsus Thucydides, I. 355.
- Periclidas, III. 129.
- Perigune, I. 8.
- Perinthii, IV. 423.
- Peripatetici, III. 81.
- Periphenus, I. 181.
- Periphetes, I. 7.
- Periphoretus, I. 368.
- Peripoltas vates, III. 106.
- Peritas canis, IV. 82.
- Perithœdes, II. 16. III. 220.
- Perpenna a Pompeio captus, III.
335. conjungit se Sertorio, III.
320. interficitur a Pompeio, III.
335, 439, 440. funditur a Pom-
peio, III. 437.
- Perpennæ in Sertorium invidia,
III. 333. conjuratio & insidiæ in
Sertorium, *ibid.*
- Perrhœbia, II. 163.
- Perfarum castra expugnant Athenien-
ses, II. 315. consilia, Macedonum
rex detegit Aristidi, II. 308. cum
Themistocle colloquium, I. 277.
cum Lacedæmoniis bellum Age-
silao duce, V. 298. mos in bello,
V. 289. zelotypia, I. 275. Per-
farum regi Themistocles gra-
tus, I. 279. cum Perfarum rege
Cimone autore conditiones, III.
124. a Perfarum rege Demosthenes
pecuniam capit, IV. 427. Perfa-
rum regum inauguratio, V. 278.
- Perfas Cimon affligit, III. 122.
Cimon Thracia ejicit, III. 125.
apud Perfas Oromasdes deus, IV.
44. contra Perfas Græciæ dux de-
signatur Alexander Magnus, IV. 20.
cum Persis Græcorum prælium
ad Plataeas, II. 311. de Persis vic-
toria Græcorum ad Plataeas, II.
314. de Persis victoria Miltiadis,
II. 294.
- Persephone, I. 30.
- Persepolis ab Alexandro inflamma-
ta, IV. 55.
- Perseus Macedo, spurius, V. 367.
- Perseus dedit se Cn. Octavio, II.
177. discedit ex acie, II. 169. Ma-
cedonum rex ultimus, V. 64. Sa-
mothracæ obsidetur ab Octavio, II.
176.
- Persei filiorum conditio post ip-
sius obitum, II. 190. abjectus ani-
mus, II. 177. avaritia, II. 173,
174. crudelitas, II. 174. auxilia
Bastarnæ, II. 159. cum Philippo
& Alex. collatio, II. 160. cum
Paulo Æmilio pugna, II. 167. fu-
ga, II. 173. liberi, II. 186. mol-
lities notatur a Paulo Æmilio,
II. 187. mors, II. 190. res gestæ,
II. 156. sordes, II. 159. vitia, II.
155.
- Perseo Gentius, Illyriorum rex,
se jungit, II. 160. ad Persea cap-
tivum Pauli Æmilii oratio, II.
178. de Perseo Pauli Æmilii vic-
toria, II. 172.
- in Perside Alex. institui jussit triginta
millia puerorum, IV. 92.
- Perfidum cum Macedonibus nuptiæ,
IV. 91.
- Pervicacia solitudinis contubernalis,
V. 166.

Perf.

- Pessinus, II. 504. IV. 229.
 Pestilentia Athenis, I. 377. in Italia,
 I. 148. Roma, I. 69, 335. ex ma-
 lo victu, V. 57.
 Peteliæ tumulus, II. 278.
 Petelinus lucus, I. 327.
 Peteus, I. 31.
 Petilini montes, III. 262.
 Petilius, I. 162.
 Petiti naucleri somnium, III. 504.
 Petra, locus, II. 163. III. 466. V.
 136.
 Petrochus, III. 70.
 Peucestes, IV. 59, 84. Eumeni ac-
 cedit, III. 355, 356, 360.
 Pexodotus, IV. 15, 16.
 Phæa, quale animal, I. 9.
 Phæar, I. 15. II. 16. Alcibiadis æ-
 mulus, III. 221.
 Phæacia, nomen calceamenti, V.
 98.
 Phædimus, Eumenis socius, III. 359.
 Phædonem Platonis legit Cato Mi-
 nor ante mortem, IV. 287.
 Phædra, Thefei uxor, I. 27.
 Phænareta Samonis uxor, II. 438.
 Phæstius, I. 184.
 Phalanx quid, II. 410.
 Phalerus, I. 15.
 Phanippus, II. 295.
 Pharax Spartanus, II. 195. V. 205.
 Siculos vexat, II. 115. Pharax Di-
 onis adversarius, V. 205.
 Pharius Demetrius, V. 363.
 Pharmacusa insula, IV. 101.
 Pharmuthi, I. 51.
 Pharnabazi & Agefilai colloquium,
 III. 380. Pharnabazum Agefilaus
 exiit castris, III. 379.
 de Pharnace Cæsaris victoria, IV.
 153.
 Pharnacia, III. 160.
 Pharnapatis cædes, V. 98.
 Pharsalicæ pugnae descriptio, III.
 499. IV. 147.
 Pharus, IV. 38.
 Pharyx Phocidis vicus, IV. 209.
 Phælis, oppidum, III. 122. IV. 26.
 Phasis fl. III. 459.
 Phayllus athleta, IV. 51. Zacynthi-
 us, V. 289.
 Pheneus, V. 353.
 Phereboea, I. 28.
 Pherecles, III. 36.
 Amarsyades Phereclus, I. 15.
 Pherecydes theologus, III. 96. Spar-
 tæ hospes, IV. 303. pellis ejus, II.
 221, 222.
 Pherendates, III. 123.
 Pherenicus, II. 203.
 Pheristus, II. 141.
 Phidias plastes, I. 352, 373. Phidiæ Ju-
 piter, II. 179. Phidiæ Minerva
 aurea, I. 354. Phidiæ mors, I.
 373, 374.
 Phiditia unde dicta, I. 99.
 Phido, Demetrii cognomentum, IV.
 75.
 Phila, Demetrii uxor, veneno se-
 necat, V. 54, 55.
 Philadelphus, II. 65. Paphlagoniæ
 rex, V. 127.
 Philæus, I. 183.
 Philager Metelli Nepotis præceptor,
 IV. 469.
 Philaidæ, tribus Attica, I. 183.
 Philargyrus, Cat. libertus, IV. 255.
 Philidas scriba, II. 207.
 Philinna scortum, IV. 99.
 in Philippis pugna, V. 257, 258. ex-
 ercitusum lustratio, V. 255. cæso-
 rum numerus, V. 262.
 Philippicæ Ciceronis, IV. 494.
 Philippides comicus, V. 18. ejus in Stra-
 tocleme versus, V. 32. responsum
 optimum de arcanis regum non
 audiendis, V. 18.
 Philippus Antigonii filius Aratum ve-
 neno potione, V. 365. ex miti
 rege in crudelem tyrannum muta-
 tus, V. 364. Philippi & Arati si-
 multatis initium, V. 362. Philippi
 ob scelera punitio, V. 367. Phi-
 lippum Achæi accersunt, V. 361.
 in Philippum Arati junioris dicta,
 V. 362. a Philippo Arati abaliena-
 tio, V. 364.
 Philippi apparatus ad bellum
 Macedonicum secundum, II. 155.
 cum Quintio pugna, II. 409, 410.
 fuga, II. 406. mors, II. 155. Phi-
 lippi & Quintii copiae, II. 408.
 Philippo Quintius dat pacem, II.
 412. in Philippum epigramma Al-
 cæi poetæ, II. 411. Philippum
 Quintius vincit, II. 410. Philip-
 pum terret omen, II. 409.
 Philippus Macedo Alexandri Magni
 P. obses Thebis, II. 228.
 Philippi filius, Aridæus, IV. 16.
 cum Olympiade & Alexandro dis-
 sensiones, IV. 14, 15. omen de
 Alexandro filio, IV. 12. cædes,
 IV. 16. civitas, V. 51. mors, IV.
 427. contra Philippum Demosthe-
 nis actiones, IV. 422. Philippum
 Helleponto Phocion ejicit, IV.
 189. In Philippum patrem insultat
 Alexander, IV. 15. cum Philippo
 & Alexandro Persei collatio, II.
 160. a Philippo rege Eumenes ex-
 ercitus præficitur, III. 354.
 Philistus historicus, V. 169. Philisti
 cædes, V. 193. Philisti calumniæ
 in Dionem, V. 170.
 Philonis armamentarium à Sylla in-
 flammatum, III. 65. Philonis Ci-
 cero discipulus, IV. 442.
 Philobæotus collis, III. 67.
 Philocles, III. 14. Athen. dux, III.
 19.
 Philocrates orator, IV. 422. C.
 Gracchi servus, IV. 398.
 Philoctetes, I. 196, 255.
 Philocyprus, I. 203.
 Philodemus Phocensis, II. 137.
 Philologus Q. Ciceronis libertus, IV.
 493. ejus mors, IV. 494.
 Philombrotus, I. 187.
 Philonicus, II. 191. Thesalus, IV.
 11.
 Philopœmen bonos fecit imperare,
 II. 430. capitur, II. 396. cretissar,
 II. 389. dissolvit disciplinam Ly-
 curgi, II. 393. formidabilis hosti-
 bus, II. 386, 387. fundit proelio
 Nabisem, II. 390. improbavit ex-
 ercitationem athleticam, II. 376.
 instituta militaria Achæorum mu-
 rat, II. 382. iracundus fuit, II.
 375. liber ab avaritia, II. 391. ma-
 gister equitum creatur ab Achæis,
 II. 380. Messeniam à Nabide occu-
 patam liberat, II. 387. occidit ma-
 gistrum equitum Eliorum, II. 381.
 offendit T. Quintium, II. 391.
 proelio navali fufus, II. 389. pug-
 nans vulneratur, II. 379. Quintio
 manu fortior, II. 430. servat Me-
 galopolitanos, II. 377. Spartam
 adjungit Achæis, II. 391. studio-
 sus militiæ, II. 375. veneno neca-
 tur a Dinocrate, II. 398. victus
 splendorem in militiæ cultum trans-
 fert, II. 383.
 Philopœmenis adversus Roma-
 nos consilia, II. 394. beneficia &
 injuriæ in Laedæmonios, II. 392.
 carcer, II. 397. dictum, II. 388.
 dictum invidum, II. 395. cum A-
 rato collatio, II. 382. exercitatio-
 nes, II. 376. expeditio contra Di-
 nocratem, II. 395. extrema vox,
 II. 398. forma, II. 374. funus, II.
 399. gloria, II. 417. in Ro-
 manos amor, II. 421. institutio,
 II. 373. iracundia, II. 429. judi-
 cium de largitionum effusione, II.
 392. laus, II. 381. necem ulcif-
 cuntur Achæi, II. 398. præclarum
 factum contra Cleomenem, II.
 378. quæstus, II. 376. repre-
 henditur profectio in Cretam, II.
 378, 388. statua, II. 385. statua,
 II. 399. studia, II. 376. Philopœ-
 mene Quintius prudentior, II. 429.
 Philosophi a Pompeio honorati, III.
 467. suspensio afficiuntur, IV. 80.
 Dionis bellum contra Dionysium
 Minorem promovent, V. 179.
 Philosophia naturalis, I. 341,
 342. philosophiæ utilitas, II. 119.
 in philosophia verba a Cicerone
 novata, IV. 484. philosophica vi-
 vendi ratio in quo a politico vitæ
 genere differat, I. 358. philoso-
 phice

I N D E X.

- phica doctrinae in animis hominum quid pariant, V. 322.
- Philostratus philosophus, IV. 275. V. 146.
- Philotas Amphissenis, Antonii medicus, V. 92. ejus syllogismus factus, & ad eum responsum, V. 93.
- Philotas Parmenionis F. IV. 16. Alexandro cur suspectus & infusus fuerit, IV. 66. necatur, IV. 68.
- Philotis servae commentum, I. 77, 322.
- Philoxenus mari praefectus, IV. 32.
- Philoxeni dithyrambi, IV. 13, 14.
- Philiarus fil. III. 41.
- Philiasti, III. 396.
- Philus, IV. 343.
- Phlogidas, III. 24.
- Phlienses, I. 247.
- Phlogius, III. 168.
- Phocion ab Alexandro Magno honoratus, IV. 192. Alexandrum Atheniensibus placat, *ibid.* amavit paupertatem, IV. 205. Athenas mittitur ad causam dicendam, IV. 210. Atheniensibus conjungit Megareses, IV. 190. Bonus cognomine dictus, IV. 185. Demosthenis orationum securis dictus, IV. 417. ejicit Philippum Helleponto, IV. 189. generum in mala causa defendere renuit, IV. 197. gratus sociis, IV. 186. Harpali contemnit pecuniam, IV. 196. legatus ad Antipatrum de pace, IV. 200. pacem suadet, IV. 198. quomodo Chabriam coluerit, IV. 182. quomodo remp. gesserit, *ibid.* rei capitalis damnatus, IV. 211. servat Byzantium, IV. 189. Phocionis abstinencia, IV. 193. accusatio, IV. 208. constantia, IV. 198. damnati constantia, IV. 211. de Macedonibus victoria, IV. 200. dictum, II. 109. IV. 294. dicta praelara, IV. 183, 197. domus, IV. 194. dona Menylli respuentis, dicta praelara, IV. 204. Phocionis & Chabriae victoria ad Naxum, IV. 181. Phocionis filius qualis, IV. 195. funus, IV. 213. genus, IV. 179. in Euboeam expeditio, IV. 186. mores, IV. 179. mortis ultio, IV. 213. oratio, IV. 180. prima militia, IV. 180. victoria in Euboea, IV. 187. virtutes, aliena ignavia illustratae, IV. 188. uxores, IV. 194. Phocioni ne gratis quidem mori licuit, IV. 212. in Phocionem Atheniensium crudelitas, IV. 211. in Phocionem plebis Atheniensis furor, IV. 210. in Phocionem Polyperchontis insidia, IV. 206, 207.
- Vol. V.
- Phocis a Philippo occupatur, IV. 424.
- Phocus, I. 288. IV. 212. Phocionis, IV. 195.
- Phocidas, II. 203, 214. III. 394.
- Phoebis, IV. 322.
- Phoenicia, III. 454, 457. Phoeniciae naves, III. 123.
- Phoenix, II. 373. IV. 36.
- Phoenix Tenedius, III. 345.
- Phoenix Thebanus, IV. 18.
- Phorbas, I. 134.
- Phormio, IV. 421.
- Photinus, III. 509. eunuchus, V. 126. Photini in Cleopatram, Caesarum & Pompeium insidia, IV. 151. ejus mors, IV. 152.
- Phraata obsidentur a M. Antonio, V. 103.
- Phraates, III. 296. Parthiae rex, III. 458.
- Phraortes, V. 102.
- Phraetices, I. 283.
- Phrearii, I. 246.
- Phrearius Mnesiphilas, I. 248.
- Phryges, IV. 109. Phrygia, III. 146. IV. 26.
- Phrygius Macedonia expulsus, IV. 16.
- Phrynichus comicus, II. 27.
- Phrynichus Atheniensium dux, II. 34.
- Phrynis musicus, IV. 303.
- Phryxus Spartanus, III. 407.
- Phthia Admeti uxor, I. 273. Menonis Thessali filia, II. 433. Aecidae uxor, *ibid.*
- Phygadotheras, IV. 435.
- Phygenis Theodorus, II. 29.
- Phylacia, V. 346.
- Phylacium, V. 165.
- Phyllii virtus, II. 474.
- Phylco, II. 65.
- Phyalidae, Thesei primi hospites, I. 10.
- Picenum, III. 423.
- Picus Martius, I. 41, 152.
- Pierionis carmina, IV. 69.
- Pinarii, I. 160.
- Pinarius, I. 169.
- Pindarus amnis, IV. 29.
- Pindarus Cassium necat, V. 261.
- Piraeum extruit Themistocles, I. 268. Piraeum Sphodrias conatur occupare, III. 396. Piraeum Sylla capit, III. 65.
- Piraica porta, I. 26. III. 64.
- Piratarum in Romanos a se captos ludibria, III. 445. potentia, & insolentia, III. 444. sacrilegia, III. 445. contra piratas lex Gabinii de Pompeii imperio, III. 446. contra piratas Pompeii apparatus, III. 447. de piratis Pompeii victoria, III. 449.
- Piratici belli initium, III. 444.
- Pirithous Decidamiam ducit, I. 29.
- cum Pirithoo Thesei amicitia, *ibid.*
- Pisander navali proelio victus, III. 393.
- Pisanaedia porticus, III. III.
- Pisidae, I. 280.
- Pisistratus Solonem observavit, I. 210. tyrannidem Athenis occupavit, I. 207, 208.
- Pisistrati dolus a Solone deprehensus, I. 209. cum Pericle similitudo, I. 343. cum Solone amicitia, I. 172. de mutilatis in bello lex, I. 211.
- Pisistratidae novi, I. 356.
- Piso Macedoniae praeficitur, IV. 472.
- Ciceronis gener, IV. 474. in Pisonem Pompeii humanitas, III. 448.
- Pisuthnes Persa, I. 366.
- Pithane, III. 139.
- Pittacus tyrannus, I. 187.
- Pittheus Thesei avus maternus, I. 3. Troezena incolis auxit. *ib.* Pitthei sapientia, *ibid.* sententia ab Hesiodo usurpata, *ibid.*
- Pityocampes, I. 8.
- Pityusa insula, III. 311.
- Plancus ab Antonio ad Octavium deficit, V. 124.
- Plantandi lex Solonis, I. 200.
- Plataeensis pugna, II. 311. de Plataeensi victoria oracula, II. 303. Plataenses quomodo parentarint Graecis qui ibi in acie ceciderant, II. 318. Plataensium magnanimitas, II. 305. Plataensibus honor victoriae ad Plataeas a Graecis conceditur, II. 316.
- Plato Aeginae venditus, V. 163. cur Archimedeum reprehenderit, II. 258. laudat Aristidem, II. 324. mercator, I. 174. proficiscitur ad Dionysium Min. in Siciliam, V. 169.
- Platonis ad Dionysium tertiam profectio, V. 175. Atlanticus diallogus, ab ipso non perfectus & ab solutus, I. 211. dictum in indoctos, III. 26. discipulus Dion, V. 162. cum Dionysio Majore colloquium, V. 162, 163. moribundi dictum, II. 542. ex Platonis adventu Dionysius ut mutatus, V. 170.
- Platonem Timaeus reprehendit, III. 205. remittit in Graciam Dionysius Minor, V. 173. repetit a Dionysio Archytas, V. 177. revocat in Siciliam Dionysius Minor, V. 175.
- Platonica mulierum communitas, IV. 240.
- Plato comicus in Themistoclis sepulcrum, I. 283.
- ex Plebe consul alter quando primum creatus, I. 334.
- Plemmyrium oppidum, III. 233.
- Plistarchus Cassandri frater, V. 38.

I N D E X

- Menenii Agrippæ oratio de concordia, II. 59.
 Menestheus Athenienses in Theseum concitat, I. 31. rex eorum, I. 34. III. 115. IV. 182.
 Menetis porta, V. 186.
 Menexenus Platonis, I. 364.
 Meninx insula, II. 533.
 Menippus, I. 354.
 Meno, I. 373. Thestalus, II. 433. IV. 200.
 Menecrates Sexti Pompeii legatus, V. 96.
 Menæceus Creontis F. II. 221.
 Menætiæ, II. 317.
 Menti optima semper proponenda, I. 336, 337.
 Mensa aurea verriculo extracta, I. 176.
 Menses unde Romani acceperint, I. 64. mensium ordinatio a Numa instituta, I. 155. de mensibus Solonis institutum, I. 202.
 Mentor Alexandri satellites, III. 338.
 Menyllus præsidii Macedonici dux, IV. 202.
 Mercatura commoda, I. 174.
 Mercedonius mensis, IV. 162.
 Mercidinus mensis, I. 156.
 Mercurii statua, III. 115.
 Meriones, II. 266.
 Merope Dædali mater, I. 17.
 Mesabates, V. 294.
 in Mesopotamiam Demetrii incursio, V. 12.
 Messala Corvinus, M. Bruti amicus, V. 271. ejus libertas, *ibid.*
 Messana, IV. 271.
 Messapii, II. 449, 452. IV. 296.
 Messene restituitur ab Epaminonda, III. 408. Messenen a Nabide occupatam Philopœmen liberat, II. 387.
 Metagenes, I. 352.
 Metagition, I. 229, 305. III. 244. IV. 435.
 Metapontum, I. 401.
 Metella Syllæ uxor moritur, III. 94.
 Metellus plurimum metuit Sertorium, III. 329. trib. pleb. IV. 241. devicti honore Jugurthæ privatur a Mario, II. 493.
 Metelli bonitas, II. 102. casus, *ibid.* modestia, III. 438. deliciae, & fastus, III. 437. exilium, II. 520. reditus ab exilio, II. 521. legatus Marius bello Jugurthino, II. 490.
 Methydrium, IV. 319.
 Metilius, I. 386.
 Metœcia sacra, I. 22.
 Meton, II. 448. astrologus insaniam simulans, domum suam incendit, III. 223.
 Metonis præfagia, II. 23.
 Metrobius histrio, III. 46, 95, 119.
 Metrodorus Scepsius, III. 166. histrio, V. 87.
 Micio, IV. 200. V. 354.
 Micipsa rex, IV. 384.
 Midas, I. 230. II. 426. IV. 26.
 Midias Atheniensis, III. 65. IV. 418.
 Mierza, IV. 12.
 Milefia Aristidis, III. 294.
 Milesius, III. 206.
 Miletus, IV. 25.
 Milo Clodium occidit, IV. 478. defenditur a Cicerone, *ibid.*
 Miltas vates, V. 181.
 Miltiades in carcere obiit, III. 120.
 Miltiades de Persis victoria, II. 294. Miltiadis trophæum, I. 7.
 Miltiadi post victoriam negata corona oleagina, III. 116.
 Miltos pellex Cyri Aspasia vocata, I. 365.
 Mimaliones, IV. 7.
 Mina à Solone aucta, I. 189.
 Minerva aurea à Phidia facta, I. 354. in somnis Periclem medicinam docet, *ibid.* tibias abjecit, II. 7.
 Minerva Chalcioecos, I. 91. Minerva Itoniæ fanum, III. 389. Plynteria sacra, II. 45. signum ex Troja, I. 307.
 Minoam capit Dion, V. 183.
 Minos a poetis Atticis proficissus, I. 13. Minoi cur Athenienses tributum penderent, I. 12. ad Minoa Theseus in Cretam extra fortem una abijt, I. 14. Minoes duo, I. 18.
 Minotaurus, I. 12.
 Minturnæ, II. 530.
 Minutius Fabii consilia oppugnat, I. 390. servatur a Fabio, I. 392. circumventus ab Annibale, I. 390.
 Minutii arrogantia, I. 389. poenitentia, I. 392. temeritas, I. 387.
 Miracula *vide* Prodigia, de miraculis disputatio, I. 292. II. 95.
 Misenum, II. 524. V. 96.
 Mithras, id est Sol, Persarum deus, IV. 44. V. 280.
 Mithridates, II. 428. Cottam proelio superat, III. 146. Cyzicum obsidet, III. 147. Luculli equitatum fugat, III. 155. Pontum occupat, V. 9. rejicitur a Chæroneæ, III. 60. sorores suas & uxores occidit, III. 160. tempestate afflictus, III. 152. servatur a Demetrio, V. 9. a Fimbria obsidetur, III. 139. funditur a Pompeio, III. 456.
 Mithridatis ad Sertorium legati, III. 331. cum Sertorio fœdus III. 332. classem affligit Lucullus, III. 152. commentarii, III. 462. duces Neoptolemum Lucullus profligat, III. 140. equitatum Lucullus cædit, III. 150. peditatum Lucullus cædit, III. 151. contra Lucullum exercitus, III. 145. cum Tigrane conjunctio, III. 166. cum Sylla congressus, III. 79. de ducibus Syllæ victoria, III. 73, 76. in exercitu fames, III. 150. fuga, III. 158. filius Machares a patre deficit, III. 169. militum strategema, III. 148. in legatos Syllæ severitas, III. 78. pellex Hypsicratia III. 456. pellex S. tatonice, III. 460. ad postulata Sertorii pium & magnanimum responsum, III. 331. potentia, III. 59. strategema, III. 159. somnium, III. 455. vaginæ gladii æstimatio, III. 467. de Luculli legatis victoriæ, III. 187. sororis Statiræ fortitudo, III. 160. uxoris Monimæ fortitudo & honestas *ib.* mors, III. 466.
 Mithridati a Sylla pax data, III. 77. contra Mithridatem Luculli ambitio de imperio obtinendo, III. 143. ad Mithridatem M. Marius mittitur, III. 332. in Mithridatem Pompeii expeditio, III. 454. per Mithridatem Rom. civium in Asia cædes, III. 80. in Mithridatem Sylla proficiscitur, III. 59. Mithridatem Taxiles a pugna cum Romanis committenda dehortatur, III. 173. in Mithridate capiendo Lucullus Fimbriæ adesse non vult, III. 140.
 Mithridates Parthus, V. 113.
 Mithrobarzanes, III. 171.
 Mithropaultes, I. 279.
 Mitylenæsi, I. 187. II. 141. Mitylene, 467.
 Mnafo, II. 151.
 Mnemon Artoxerxes, V. 277.
 Mnesicles, I. 353.
 Mnesiphilus Phrearius, I. 248.
 Mnesipoléma, I. 281, 282.
 Mnestheus, I. 34.
 Mnestra, III. 111.
 Modestæ rarum exemplum, I. 176.
 Mollitiæ origo, V. 303.
 Molonis de Cicerone testimonium, IV. 444.
 Molossus Atheniensium dux, IV. 188.
 Molossi, I. 30, 273. II. 432, 433.
 Molpadia, I. 26.
 Molus amnis, III. 73.
 Mommius Corinthum delevit, II. 484. a Spartaco funditur, III. 260.
 Monæses Parthus, V. 102.
 Monetæ deæ ædes, I. 64, 327.
 Monimæ Milesiæ, uxoris Mithridatis, fortitudo & honestas, III. 160.
 Monimæ & Mithridatis epistolæ, III. 462.
 Montis summa altitudo, II. 164.
 Mora, cohors dicitur a Lacedæmon. II. 216.
 Mor-

I N D E X.

- Morbi ex affluentia V. 116.**
Mores unde eluceant, IV. 5.
Morius fl. III. 70.
Mors beata, II. 239. de morte & vita sententiæ variae, II. 198. mortis templum, IV. 323.
Mortui ex morore, III. 436. mortui nusquam reperti, I. 75. mortui pro patria, I. 346. mortuis non maledicendum, I. 196.
Moschius mons, III. 458.
de Mulieribus notanda, I. 63, 87, 102, 120, 168, 197, 294, 364. II. 472. III. 390, 456. IV. 16, 109, 121, 300, 309, 337, 338. V. 178, 228, 230, 231.
Munatii & Catonis similtas, IV. 253.
Munda urbs, IV. 158.
Mundus fossæ nomen, I. 49.
Munychia, I. 185. III. 66. IV. 435.
Munychion mensis, IV. 212. V. 32.
Munychus, I. 33.
Murænam a Cat. Min. accusatum Cicero defendit, IV. 236.
Murus ab Argis ad mare deductus, II. 20. murus longus, I. 353. muri sacri, I. 49. murorum urbis Romæ designatio, *ibid.*
Musarum fructus, II. 55.
Musica Laconum, I. 113. musica certamina, I. 352.
Mutiam uxorem repudiat Pompeius, III. 468.
de Mutilatis in bello, Pisistrati lex I. 211.
ad Mutinam M. Antonius fufus, V. 81.
Mutii Scævola affectator Cicero, IV. 442. facinus insigne, I. 232.
Mycalæ, I. 305.
Mycenæ, III. 314.
Mygdonia regio, III. 184.
Mylæ, II. 144.
Mylaffa, IV. 194.
Myro, III. 158.
Myro Phlyensis, I. 184.
Myrocles orator, IV. 420, 430.
Myronides, II. 303, 316.
Myrtilus pocillator, II. 437.
Myrto, II. 317, 325.
Myrtus Veneris arbor, II. 269.
- N.
- NAbataei V. 12.**
Nabis Lacedæmoniorum tyrannus, II. 350.
Naphtha, IV. 51.
Narnia, II. 402.
Narthacium, III. 386.
Narthecium, IV. 13.
Nasica in Asiam proficiscitur, IV. 380. invadit Tib. Gracchum IV. 378. Macedonia occupat angustias, II. 164.
Nassa, locus Syracusis, II. 112.
Natali suo mortui, I. 306.
Naturalis amoris affectus, I. 173. naturalis philosophiæ utilitas, I. 341, 342.
Naucrates Lycius, V. 247.
Navis Thesei trigintaremis, I. 20. naves inusitatæ molis, V. 52. navium numerus quæ ad Salamina depugnarunt, I. 262.
Navalis lex tempore Minois, I. 16.
Naumachiæ spectacula, IV. 157.
Naupactus, II. 420.
Nauplia, II. 477.
Naufithous, I. 15.
ad Naxum Chæbræ & Phocionis victoria, IV. 181.
Nealcis pictoris dictum de tyrannis, V. 324.
Neander, II. 433.
Neanthes Cyzicenus, I. 280.
Neapolis, II. 264. III. 193, 200. IV. 448.
Neapolis in agro Agrigentino, V. 206.
Nearchus, IV. 87, 89, 95. Cretensis, III. 362. Macedonia expulsus, IV. 16. Pythagoricus, II. 330.
Necessitati, etiam imperantes parent, V. 356.
Nectanabis a Tacho deficit, III. 413. Nectanabis in Agefilaum liberalitas, III. 416. ad Nectanabin Agefilaus deficit a Tacho, III. 414.
Necyæ Homeri, I. 17.
Nefasti dies, I. 304.
Neleus Scepheus, III. 81.
Nemea, II. 132, 386, 415. V. 340. corona, II. 132.
Nemææ pictura, II. 22.
Neo Bæotus, II. 174.
Neo Corinthius, II. 123.
Neochorus, III. 42.
Neocles, I. 246, 282, 283, 290.
Neoptolemus Achillis filius, II. 432. IV. 6.
Neoptolemus Mithridatis ducem profligat Lucullus, III. 140. contra Neoptolemus Eumenes a Perdicca mittitur, III. 341. Neoptolemus ab Eumene cæsus, III. 342, 346. cum Neoptolemo communicat Pyrrhus regnum, II. 436. Neoptolemus occiditur, II. 438.
Neptunus Asphalius, I. 36. γανήχθης, *ib.* equester, I. 53. apud Træzenios quomodo colatur, I. 5. Neptuni F. habitus Theseus, *ibid.* Neptuno Isthmia instituta, I. 24.
Nereides, V. 90.
Nero Græciam liberat, II. 417.
Nervii Belgarum bellicosissimi, IV. 122. cæsi a Cæsare, IV. 123.
Nicæa Bithyniæ urbs, I. 24.
Nicæa Demetrio nubit, V. 328.
Nicagoras, I. 257. Messenius, IV. 351.
Nicanor Antigoni legatus, III. 361. Cassindri legatus, IV. 206.
Nicarchus Plutarchi proavus, V. 135.
Niceratus, II. 16. III. 206. Hæraclæotes poeta, III. 26.
Nicias Atheniensium prædixit calamitates, III. 247. cedit Cleoni, III. 213. deceptus ab Hermocrate, III. 241. dedit se Gylippo, III. 243. dux in Siciliam creatur, III. 222. Hieronis magister, III. 210. Jovis fanum spoliari prohibet, III. 227. ob metum carpitur, III. 214. occupat portum Syracusanum, III. 227. obsidet Syracusas, III. 228. Syracusas obsedas muro circumdat, *ibid.* servum manumittit ob Bacchi personam, III. 207. Spartias Atheniensibus conciliat, III. 216. superstitiosus, III. 208. timidus, III. 206. Crasso quibus dissimilis, III. 301.
Niciæ in rep. acta, III. 298. integritas, III. 300. opes, III. 297. largitiones, & magnificentia, III. 207. consilium de Syracusis invadendis, III. 224. calamitates, III. 241. cautio, III. 210. stulta timiditas, III. 224, 300. res præclare gestæ, III. 212. navalis victoria, III. 233. cædes, III. 245.
Nicia pax, II. 17.
Nico, IV. 60.
Nico, affini nomen, V. 131.
Nico, elephantis nomen, II. 480.
Nicocles Sicyoniorum tyrannus, V. 314, 320. Phocionis amicus, IV. 192. damnatur, IV. 211.
Nicocreon rex Salaminus, IV. 42.
Nicodemus, II. 201. Messenius, IV. 420.
Nicogenes, I. 275, 277.
Nicomacha, I. 283.
Nicomachus, IV. 67. pictor, II. 142. Carrensis, III. 283.
Nicomedes, I. 283. III. 77, 80. IV. 101.
Nicomedia, III. 152.
Niconidas Theffalus, III. 149.
Nicopolis mulier, III. 46.
Nicopolis urbs, V. 128.
Nicostrata, I. 65.
Nigidius, vide P.
Niger, Antonii amicus, V. 118, 119.
Nigri, nomen, II. 65.
Nili aqua, IV. 53.
Niphates, IV. 46.
Nisæa, I. 184. III. 212. IV. 190.
- Ni-

I N D E X.

Nisibis urbs, III. 184. etiam Antiochia dicta, *ibid.* expugnatur a Lucullo, *ibid.*
 Nissa Mithridatis soror, III. 160.
 Noctu animantium quorundam acies perspicax cur sit, V. 322.
 Nola, II. 253.
 Nomades Thraces, III. 258.
 Nomentini, IV. 161.
 Nonæ Capratinæ, I. 76, 130, 323. Quintiles, *ibid.*
 Nonacridis rupes, IV. 99.
 Nonius, II. 519.
 Nora castellum, III. 350.
 Norbanus, III. 83. V. 254.
 Noricum, II. 501.
 Novarum tabularum lex a Solone primum lata, I. 189.
 Novocomenses, IV. 132.
 Nubendi tempus, I. 169.
 Numa Pompilius, F. rex creatur, I. 132. a re divina regnum auspiciatur, I. 138. abolet statuas, I. 141. agriculturam evehit, I. 154. Celeres exautorat, I. 139. cum Jove congressus, I. 152. populum dividit per artificia, I. 154. factiones tollit, I. 155. Fidei & Termini erigit templa, I. 153. inauguratur, I. 138. pontifices instituit, I. 142. populum ad pacem traducit, I. 140. qua arte placidos reddiderit Romanos, I. 152. qua re Lycurgo aneponendus, I. 171. quo tempore fuerit, I. 129. quo tempore regnavit, perpetua fuit pax, I. 158. Facitam musam colebat, I. 141. terminat agrum Romanum, I. 153. cum dea Egeria confuecit, I. 134. cum Lycurgo quid illi fuerit commune, I. 164.
 Numæ & Pythagoræ institutorum similitudo, I. 140. præceptorum Pythagoricorum cum Numæ convenientia, I. 150. instituta cum eo extincta, & qua ex causa, I. 170. vita & mores ante regnum, I. 133. mensum ordinationis institutio, I. 155. libri, I. 161. miracula, I. 152. regia, I. 150. posteritas, I. 160. uxores, *ibid.* successorum fata, I. 162. mors, I. 161. funus, *ibid.*
 Numæ patris oratio, regnum ut filius accipiat suadentis, I. 137. cum Numantinis Tib. Gracchus pacem facit, IV. 363. Numantina pax rescinditur, IV. 364.
 Numerius, II. 526.
 Numidæ, II. 281. 362. Numidia, III. 430.
 Numistro, II. 273.
 Numitoris æquitas, I. 44. prudentia, I. 45.
 Nummi signari ut solerent apud a-

tiquissimos, I. 226.
 Nuncii victoriae Pauli Æmilii de Perseo celeritas, II. 175.
 Nuptialis ritus Rom. I. 55. Lacedæm. I. 104. de nuptiis dictum Dionysii, I. 196.
 Nursia Sabinorum urbs, III. 305.
 Nutrices Lacedæm. I. 107.
 Nympharum antrum, II. 303.
 Nymphæa, II. 439.
 Nymphæum, III. 82. IV. 12.
 Nympholepti, II. 304.
 Nyptius Syracusas capit, V. 197.
 Nylæus, II. 104.
 Nyssa, II. 304.

O.

OArtes, V. 277.
 Obsides violati, III. 333.
 Ochus fratres suos perdit, V. 310.
 Octavia Octavii Aug. soror, V. 95. M. Antonio nubit, V. 96. domo ab Antonio expellitur, V. 123. Octavii Cæs. & M. Antonii componit diffensiones, V. 100. ad Antonium profecta, ab eo despicitur, V. 118. ejus in Antonium amor, V. 120. prudentia, *ibid.*
 Octavias Cæs. Augustus Antonium vincit, V. 142. Arium philosophum honorat eximie, V. 146. Ciceroni se conjungit, V. 80. Ciceronem relinquit, IV. 491. conjungit se Antonio, V. 243. Cleopatram invist, V. 148. illacrymatur Antonii fato, V. 145. M. Brutum rei cap. postulat, V. 243. petit conf. IV. 490. Procleium mittit ad comprehendendam Cleopatram, V. 145. trajicit contra Antonium in Epirum, V. 128. a Cleopatra, vivere se cupere simulante, decipitur, V. 149.
 Octavii & Antonii mutæ criminationes, V. 121. ad Antonium se ad singulare certamen provocantem responsum, V. 141. ad urbem Romam adventus, V. 258. cum Antonio diffensiones, V. 80, 99. cum Antonio diffensiones componuntur per Octavium, V. 100. prælium navale ad Actum, V. 131. cum L. Antonio Fulviaque bellum, V. 94. de Antonio triumphus, V. 151. de Cicerone elogium, IV. 495. in proditores dictum, I. 58. equitatum fugat M. Antonius, V. 141. genium reformidat Antonii genius, V. 98. trepidatio ad famam M. Antonii apparatus, V. 123. contra Antonium vires, V. 127.
 Octavio accedit M. Antonii classis, V. 142. accedit Antonii

equitatus, *ibid.* adiungunt se legiones Antonii, V. 135. omnia felix oblatum, V. 131. Pelusium traditur, V. 140, 141.
 Inter Octavium Antoniumque belli civilis femina, V. 120. contra Octavium M. Antonii nauticus apparatus, V. 122. de Octavio Ciceronis somnium, IV. 489. Cn. Octavio dedit se Perseus, II. 177.
 M. Octavius Tib. Gracchi legi se opponit, IV. 368. vatium præstigiis nimium deditus, II. 537. Cinnam ejicit urbe, II. 535. Perseum Samothracæ obsidet, II. 176. ejus in diffensione cum Tib. Graccho moderatio, IV. 368. in tuenda urbe contra Cinnam & Marium negligentia, II. 536. cades, II. 537. III. 293. Octavio abrogat Tib. Gracchus tribunatum, IV. 370. in Octavium collegam Tib. Gracchi moderatio, *ibid.*
 Odeum, I. 353.
 Odoris suavis causa, IV. 8.
 OEdipi fons, III. 73.
 OEnanthes leno, IV. 349.
 OEneis tribus, III. 130.
 OEneada, I. 361. OEneadarum excidium, IV. 68.
 OEnopion Thefei filius, I. 18.
 OEnus, I. 92.
 Olbius, I. 275.
 Olea, fons, II. 216.
 Oleum laboris lenimentum, IV. 78. olei natura, II. 368. olei fons repertus, IV. 77.
 Olizon, I. 255.
 Olocrus mons, II. 170.
 Ologuntum, IV. 343.
 Olorus Thraciæ rex, III. 110.
 Olthacus Dardariorum dynastes, III. 157.
 Olympia, I. 23.
 Olympiadis draco, IV. 6. Olympiadis & Alexandri diffensiones cum Philippo, IV. 14, 15.
 Olympiodorus, II. 307.
 Olympionice publice aliti, II. 324.
 Olympus medicus Cleopatraz, V. 148.
 Olympus mons, II. 164.
 Olynthii, IV. 415.
 OMINA:
 Alcibiadi, II. 45. Alexandro Magno, IV. 45. Caffio, V. 255. Ciceroni, IV. 441. Cæs. Octavio, V. 131. Paulo Æmilio, II. 157, 158. Philippo Macedonum regi, II. 409. Romæ instaurandæ & eversione Gallica tempora Camilli, I. 320.
 Omiles, V. 280.
 Omphalæ servit Hercules, I. 6.

Ona-

I N D E X.

Onarus, I. 17.
 Onatius Aurelius, III. 264.
 Onescritus, IV. 64, 86, 88.
 Onii montes, IV. 334.
 Onomarchus, II. 137.
 Opheltas rex, III. 106. Cyrenes princeps, V. 19.
 Opima spolia unde, & a quibus relata, I. 57. II. 251.
 L. Opimius a Jugurtha pecunia corruptus, & condemnatus, IV. 400. Concordiæ ædem ædificat, *ibid.* repulsam passus in cos. petitione, IV. 392.
 Oplacus, II. 455.
 Oppius, IV. 119.
 Opuntii Romanis se dedunt, II. 406.

ORACULA:

Ægea a Pythia editum de sobole desiderata, I. 3. Alexandro Magno, IV. 7, 21. eidem ante mortem, IV. 95. de Annibale, II. 425. de Arati sepultura, V. 365. Aristidi, II. 303. Atheniensibus a Dodonidibus, IV. 203. Cæsari ante aciem Pharalicam, IV. 146. M. Ceditio de Gallorum in Italiam adventu, I. 299. Ciceroni, IV. 441, 444. cladis ad Chæroneam, IV. 425. de Cleomede Astypalensi consulentibus, I. 75. de Cornelii tribus Romæ regnaturis, IV. 458. Dioni, V. 180, 181. de Gordii nodi solutione, IV. 26. Julio Procuro a Romulo post ejus mortem, I. 74. Lycurgo, I. 90. Lyfandro, III. 41, 42. Mario juveni, II. 528. Pausaniæ ceterisque Græcis in communi, II. 303. Soloni, I. 181. Spartanis, III. 369. Themistocli, I. 262.

Oratio quæ optima, IV. 180. qualis esse debeat, IV. 176. orationis brevitæ apud Laconas, I. 111.

ORATIONES:

Alcibiadis ad populum in patriam reversi, II. 45. M. Antonii ad deos, humanitatis plena, V. 111. ejusdem in Cæsaris funere, V. 236. Appii Claudii ad Patres conscriptos, II. 457, 458. Aristidis ad Themistoclem, ejusdem ad Spartiatas reliquosque Græcos, II. 305. Calliæ tædiferi ad iudices, II. 323. Camilli ad Jovem precabunda, Vejis captis, I. 291. Catonis minoris in C. Cæsarem, IV. 108. Chelonidis Leonidæ regis filiæ, IV. 309. Cleomenis de Ephorum origine, IV. 324. ejusdem de morte, IV. 348. Coriolani ad Tullium II. 78. ejusdem adversus plebis insolentiam, II. 70. Crassi ad milites post filii cædem, III. 285. ejusdem ad suos ad mortem va-

dentis, III. 291. Darii ad deos, IV. 44, 45. Dionis ad milites de auxilio Syracusanis ferendo, V. 200. Eumenis ad milites suos proditores, III. 361. Fabii maximi admonitoria ad Paulum Æmiliū, I. 394. C. Gracchi ad Dianam precabunda, IV. 398. ejusdem ad populum, IV. 385. Tib. Gracchi, IV. 367. ejusdem de tribunitia potestate, IV. 374. Licinias C. Gracchi uxoris, ad maritum diffusoria, IV. 397. Luculli ad milites, III. 154. Marcelli responsoria ad criminationes Syracusanorum, II. 271. ejusdem severa in milites, II. 275. Menenii Agrippæ de concordia, II. 59. Numæ filii regnum reculantis, ad legatos, I. 136. Numæ patris regnum ut recipiat, ad Numam filium, I. 137. Pauli Æmilii ad milites admonitoria, II. 161. ejusdem ad juvenes Perseo capto, II. 178. ejusdem ad Persæ captivum, *ibid.* ejusdem de fortunæ inconstantia, ad populum Romanum, II. 188. Perpennæ seditiosa, in Sertorium, III. 333. Phocionis, IV. 179. Remi ad Numitorem captivi, I. 44. Sertorii de vi perseverantiæ, III. 321. M. Servilii, pro Pauli Æmilii triumpho, II. 183. Syracusanorum accusatoria in Marcello, II. 271. Themistoclis ad Aristidem, II. 299. Therycionis de contemnenda morte, IV. 347. Valeriæ Poplicolæ sororis, ad Volumniam Coriolani matrem, II. 90. Volumniæ Coriolani matris, ad matronas Romanas, *ibid.* ejusdem ad Coriolanum filium, II. 91. Alia ad eundem, I. 93.
 Orationes funebres, *vide* Funebres orationes.
 Orchalides tumultus, III. 42.
 Orchomenus, II. 215. III. 39, 74, 75, 108, 140. IV. 343.
 Orcynia Cappadociæ, III. 349.
 Orestes consul, IV. 383.
 Oresteum, II. 302.
 Oreum, II. 156.
 Orexartes, fil. IV. 63.
 Orgia, IV. 109.
 Oricum, III. 494. IV. 140.
 Oritæ, IV. 88.
 Orneus, I. 31.
 Ornis locus, V. 331.
 Ornytus, I. 8.
 Oroandes, II. 177.
 Orobasus legatus, III. 49.
 Orodes rex, III. 272, 275. occisus, V. 102.
 Oræfus Cretensis, II. 476.
 Oromasdes, Persarum deus, V. 309.

Orontes Persa, V. 314.
 Oropia causa, IV. 411.
 Oropii, II. 357.
 Orofius, V. 39.
 Orphei signum cupressinum apud Libethra fudavit, IV. 21.
 Orsodates interfectus, IV. 77.
 Orthagoras, II. 108.
 Orthia Diana, I. 30.
 Orthopagus, III. 70.
 Osca urbs, III. 333.
 Oschophoria festum, I. 20, 21.
 Osculandi propinquos origo, I. 38.
 Ostaces, V. 281.
 Ostanes, V. 277.
 Ostentum, II. 116. II. 439.

OSTENTA facta:

Apro, tauro, arieteque ad sacrificium adductis, mortuus est aries nulla vi, sed casu, II. 439. Aquilæ apud castra Bruti & Cassii, V. 253, 254. Ciceroni IV. 460. & in exilio, IV. 475. Demetrio, V. 35. Dioni, V. 180. ante Pharalicam pugnam, IV. 146. Syllæ, III. 52. vultures duo se semper ostendunt ante Marii victorias, comitanturque agmen, II. 503.

Ostia, II. 526.

L. Ostius primus apud Romanos patrem necavit, I. 67.

Ostracismus, I. 347. II. 17. ostracismi descriptio, II. 297, 298.

Otacilius Marcelli frater, II. 243.

Ovatio, II. 269. ovatio Crassi, III. 264.

Oviculæ cognomen, I. 385.

Ovis pretium decem oboli, I. 226.

Oxabes, V. 281.

Oxathres, V. 277.

Oxus, IV. 77.

Oxyartes, IV. 78. confoditur, IV. 90.

P.

Paccianus Syllæ legatus, III. 313.

Paccus, II. 340.

Paches, III. 211. mors ejus, II. 325.

Pachynus, V. 182.

Paciacus Vibius, III. 252.

Pacorus, III. 296. V. 98.

Padus, II. 247. IV. 121.

Pædagogi boni officium, IV. 216.

Pædaretus, I. 118.

Pagæ, sive Pegæ, I. 360. V. 357.

Palæscopsis, I. 280.

Palæstina, III. 154.

Palantium, IV. 319.

Palatium mons, I. 37.

Palilia, I. 50.

Palladium, I. 26, 307. III. 223.

Pallantidæ, I. 4, 11.

Pallantium, I. 37, 64. V. 348.

Pallensæ, I. 11.

Pallium puniceum, II. 378.

Palma victori quando primum præ-

mium data, I. 19. palma ænea, III. 208.

* K k k k Pal-

Palma, fons, II. 216.
 Pammenes, II. 218, 228.
 Pamphilia, III. 122. IV. 25.
 Pan, I. 135. II. 303. Panicus terror, III. 498. IV. 146.
 Panaëctus, II. 18. III. 218. V. 28.
 Panætius, I. 261.
 Panathenæa, I. 22, 353.
 Panemus, I. 305. II. 315.
 Pannonii, III. 465.
 Panopæi, III. 41, 68.
 Panopeus, I. 28.
 Pansa consul, II. 190. IV. 487. V. 81.
 Pantaleon, V. 345.
 Pantauchus, II. 440. V. 49.
 Panteas, IV. 339.
 Panteas Laco, IV. 354. ejus uxor, IV. 355.
 Pantheræ, IV. 480.
 Panthedes, I. 283.
 Panthoedes, II. 215.
 Paphiæ Veneris sacerdotium, IV. 251.
 Paphlagonia, III. 340. IV. 26.
 Papiria, Pauli uxor, II. 151.
 Papius, I. 309.
 Paradoxa, IV. 236, 286.
 Parætonium, V. 136.
 Paralus, navis, III. 17.
 Parali, I. 186, 207.
 Parapotamii, III. 68.
 ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΙΩΝ, I. 201.
 Paridis lyra, IV. 22.
 Pariscas, eunuchus, V. 288.
 Parmenides, I. 340.
 Parmenio, IV. 32, 43, 50, 68.
 Parmenses, II. 517.
 Parrhæus pictor, I. 4.
 Parricidium primum Romæ, I. 67.
 Parthenium herba, III. 63.
 Parthenon hecatompedos, I. 352. V. 28.
 Parthi Crassi filii caput circumferunt, III. 285. gens ad dolum composita, V. 112. M. Antonium in reditu aggrediuntur, V. 108. M. Antonii machinas bellicas capiunt, V. 103. Parthorum & Medorum regum dissensio, V. 118. Parthorum in Crassum insultatio, III. 286. in M. Antonium dolus, V. 106. insidiæ M. Antonio aperiuntur, V. 113. legati ad Crassum III. 272. legati ad Pompeium missi, III. 458. cum M. Antonio confliktus, V. 104. pugnandi mos, III. 281. rex in pugnam ipse non venit, V. 110. regis legatus proficiscitur ad Syllam, III. 49.
 in Parthos Crassi expeditionem nititur Atteius impedire, III. 269. expeditionem Lucullus molitur, III. 180. Romani per Mardum reducuntur, V. 107.
 contra Parthos Crassi acies, III.

278. M. Antonii copiæ, V. 102.
 Romanorum misera pugna, III. 282. Ventidii victoriæ, V. 98.
 cum Parthis Crassi pugna, III. 279. de Parthis triumphus Ventidii unicus, V. 99.
 a Parthica expeditione M. Antonii relictus, V. 106.
 Parysatis ingeniosa mulier, V. 293. ludendi alea docta, *ibid.* Statiram veneno necat, V. 296. Parysatis crudelitas, V. 291, 294. in Artaxerxem filium dolus, V. 294.
 Pasacas, Cyri equus, V. 285.
 Pasargadica mysteria, V. 278.
 Pafcas, V. 313.
 Pasicrates Solensis, IV. 42.
 Pasiphae adultera, I. 16. quæ, ejusque fanum, IV. 302, 321.
 Pasitigris fl. III. 356.
 Passaron, II. 437.
 Patæcus, I. 178.
 Patarsium urbs, V. 248.
 Patres unde dicti, I. 51. Patres conscripti, I. 52. ad Patres conscriptos Appii Claudii oratio, II. 457. Patrum de Pompeii honore dissensio, III. 482.
 Patrenses, II. 20, 342.
 Patritii in Capitolio habitare vetitum, I. 327.
 Patro, I. 51.
 Patrocles, I. 86. Seleuci amicus, V. 57.
 Patroclus, IV. 74. Patrocli soror, II. 317.
 Patronides, III. 66.
 Patronus quis, I. 52.
 Paulus Æmilius constantia Timoleonem superavit, II. 196. Græciam perlustrat, II. 179. iterum consul provinciam accipit Macedonicam, II. 157. ordinat Macedoniam, II. 180. Persei molitum notat, II. 187. pro prætore in Hispaniam missus, II. 150. repulsam passus, II. 153. subegit Ligures, *ibid.*
 Pauli Æmilii abstinentia, II. 150, 180. acerbum factum in diripienda Epiro, II. 181. ad Cannas cædes, I. 397. ætas & robur, quum contra Perseum eligeretur, II. 157. calamitates, II. 188. cautio ne pugnam ineat, II. 166. censura, II. 191. consulis expeditio in Ligures, II. 152. continentia insignis, II. 195. de Perseo victoria, II. 171, 172. disciplina militaris, II. 150. cum Timoleonte in rebus bellicis comparatio, II. 194. funus, II. 192. in calamitatibus fortitudo, II. 188. in Italiam relictus, II. 182. in repub. diligentia, etiam in minimis, II. 149. liberi, II. 151. magistratus primi, II. 149. mode-

ratio, II. 194. monitio ad milites, II. 161. morbus, II. 192. mors, *ibid.* oratio ad juvenes, Perseo capto, II. 178. oratio ad Persea captivum, *ibid.* oratio de fortunæ inconstantia ad populum Romanum, II. 188. patrimonium, II. 193. pugna cum Perseo, II. 167. strategema, II. 170, 171. de Pauli Æmilii triumpho disceptatio, II. 182. pro Pauli Æmilii triumpho M. Servilii oratio, II. 183. triumpho pulcherrima descriptio, II. 184. victoriæ de Perseo nuntii celeritas, II. 175. virtutes, II. 149. uxores, II. 151. a Pauli Æmilii victoria desit P. R. tributum pendere, II. 190.
 Paulo Æmilio omen oblatum, II. 157, 158. se dedunt Macedones, II. 175. ad Paulum Fabii admonitio, I. 394. a Paulo res gestæ, fortunæ an virtuti attribuentur, II. 158.
 Paulus consul a Cæsare corruptus, III. 487.
 Paupertas cum vitæ, divitiis præstat, I. 174. paupertatem ferre æquo animo difficile, II. 323.
 Pausanias interficit virginem Byzantinam, III. 114. reconciliat Athenienses Spartanis, III. 30.
 Pausaniæ exilium, III. 42. austeritas, II. 319. superbia imperium adimit Spartiatis, III. 113. precum efficacia, II. 313.
 Pax Antalcidica, III. 394. Cæsaris & Antonii, V. 95, 100. Græcorum, III. 411. Niciaca, II. 17. III. 217. cum Philippo facta, II. 411. cum Sex. Pompeio, V. 96. Syllæ cum Archelao, III. 77. Timoleonis & Carthaginensium, II. 140.
 Peculium, I. 226.
 Pecuniæ admiratio quantam rebus pub. adferat pestem, I. 125. de pecuniæ necessitate dictum præclarum Pelopidæ, II. 201. pecuniæ raritas Athenis tempore Solonis, I. 199.
 Pedalion, locus, III. 168.
 Pedicæ, I. 186, 207.
 Pedicularis morbus, III. 96.
 Pedum, urbs, II. 83.
 Pelagon, I. 254.
 Pelasgi, I. 37.
 Pelignorum temeritas, II. 170.
 Pellene ab Arato liberantur, V. 344.
 Pelopidas capitur, II. 229. committit Athenienses cum Lacedæmoniis, II. 213. damnat Meneclidem cæmoniatorem, II. 227. evertit Lacedæmoniorum potentiam, II. 212. noratus a rege Persarum, II.

ingreditur Thebas rusticano vesti-
tu, II. 206. legatus ad regem Per-
sarum missus, II. 232. Marcello
rebus gestis inferior, II. 283. qua-
lis in hostes, *ibid.* II. 212. recipit
Cadmiā, II. 212. trucidatur, II.
237. tyrannos Thebanorum occi-
dit, II. 209.
Pelopidæ consilium de liberan-
dis Thebis, II. 204. de Lacedæ-
moniiis victoria ad Tegyras, II.
215. dictum de necessitate pecu-
niæ, II. 201. dictum principe dig-
num, II. 220. cum Alexandro
pugna, II. 236. cum Epaminonda
amicitia, II. 201. expeditio in Pe-
loponnesum, II. 224. expeditio
secunda contra Alexandrum Phe-
ræum, II. 234. fortitudo, II. 230.
funus, II. 237, 238. funeris diver-
sitas a Marcelli funere, II. 287.
genus, II. 200. liberalitas, *ibid.*
mortem Thebani ulciscuntur, II.
239. periculum, II. 207. rerum
gestarum modus, II. 283, 284.
summa beatitas, II. 239. victoria,
II. 217. victoria Leuctrica, II.
223. visio in castris Leuctricis, II.
221.
Pelopidam liberat Epaminondas,
II. 231. in Pelopidam ingratitudo
Thebanorum, II. 225.
Peloponnesiaci belli causæ, I. 370,
371. in Peloponnesum Demetrii
expeditio, V. 30. in Peloponnesum
Pyrrhi expeditio, II. 471. Pelo-
ponnesium ingenium, III. 111.
Pelops, I. 3, 7. Byzantius, IV. 466.
Pelusium, III. 509. V. 67, 140.
Peneus, II. 404.
Pentacosimedimni, II. 288.
Pentapyla, V. 186.
Penteleus, V. 353.
Pentelicum marmor, I. 230.
Pentheus, III. 295.
Peparethius Diocles, I. 39.
Percote, I. 280.
Perdiccas, III. 299, 341, 347. IV.
59, 99.
Pergamus, III. 139. Pergamenis bi-
bliotheca, V. 125.
Periander ex sapientum septem nu-
mero exclusus, I. 185.
Peribœa, I. 28.
Pericles Aspasiam precibus & lacry-
mis iudicio eripit, I. 374. Athenas
ornavit operibus, I. 350. belli Pe-
loponnesiaci causa, I. 371. bellum
facit Samiis, I. 364. Cleandridam
corrumpit, I. 362. concilium Græ-
corum indicit Athenas, I. 358. cur
Olympius dictus, I. 344. dicere
raro solebat, *ibid.* infestus fuit La-
cedæmoniiis, I. 362. liber ab ava-
ritia, I. 357. merito Olympius dic-

tus, I. 382. musica certamina in-
ducit, I. 353. oblongo capite fuit,
I. 339. paulatim remp. mutat, I.
355. populi cupiditatem inhibet, I.
361. quibus actionibus se servare
sit solitus, I. 344. remp. mutat
Athenis Cimone absente, III. 126,
127. revocat Cimonem ab exilio,
I. 347. securitatis amator in bellis
gerendis, I. 359.
Periclis adversa fortuna, I. 378.
adversarius, Thucydides Milesius,
I. 345, 349. calumniator Cleon,
I. 376. constantia, I. 380. cum
Elpinice Cimonis sorore familia-
ritas, I. 348. cum Pisistrato simi-
lilitudo, I. 343. de Samiis victoria,
I. 367. dictum magnificum, I.
355. dictum mordax in vetulam,
I. 369. dicta, I. 345. domestica
disciplina, I. 357. domesticæ ca-
lamitates, I. 379. doctrina eximia,
I. 344. dotes, *ib.* cum Fabio civi-
lium actionum comparatio, I. 414.
expeditionis in Chersonnesum dig-
nitas, I. 360. filii scelus in patrem,
I. 379. genus, I. 338. gesta in Eu-
bœa, I. 363. in agro inventum a-
rietis caput cum unico cornu: &
quid id portenderit, I. 342. in Ci-
monem moderatio, I. 348. in di-
cendo religio, I. 345. in Samios
bellum, I. 366. initium reipub.
gerendæ, I. 343. largitiones ad A-
reopagidiminationem, I. 346. ma-
tris somnium, I. 338. morbus, I.
381. mores, I. 341. morientis dic-
tum præclarum, I. 382. mors,
ibid. nothi cædes, I. 381. opera,
Romanorum operibus anteponun-
tur, I. 415. patientia, I. 341. pe-
riculum in iudiciis amicorum, I.
373. potentia, I. 355. respublica,
I. 346. studia, & præceptores, I.
335.
Pericli abrogatur imperium, I.
378. dedunt se Samii, I. 368.
Periclem calumniantur agrestes,
I. 377. in somnis Minerva medi-
cinam docet, I. 353, 354. mortu-
um desiderant Athenienses, I. 383.
vita & fides commendabant, I.
356. a Pericle Cimon pellitur in
exilium, I. 347. a Pericle in exi-
lium expulsi Thucydides, I. 355.
Periclidas, III. 129.
Perigune, I. 8.
Perinthii, IV. 423.
Peripatetici, III. 81.
Periphetus, I. 181.
Periphetes, I. 7.
Periphoretus, I. 368.
Peripoltas vates, III. 106.
Peritas canis, *ibid.* IV. 82.

Perithœdes, II. 16. III. 220.
Perpenna a Pompeio captus, III.
335. conjungit se Sertorio, III.
320. interficitur a Pompeio, III.
335, 439, 440. funditur a Pom-
peio, III. 437.
Perpennæ in Sertorium invidia,
III. 333. conjuratio & infidiæ in
Sertorium, *ibid.*
Perrhœbia, II. 163.
Persarum castra expugnant Athenien-
ses, II. 315. consilia, Macedonum
rex detegit Aristidi, II. 308. cum
Themistocle colloquium, I. 277.
cum Lacedæmoniiis bellum Age-
silao duce, V. 298. mos in bello,
V. 289. zelotypia, I. 275. Per-
sarum regi Themistocles gra-
tus, I. 279. cum Persarum rege
Cimone autore condiciones, III.
124. a Persarum rege Demosthenes
pecuniam capit, IV. 427. Persa-
rum regum inauguratio, V. 278.
Persas Cimon affigit, III. 122.
Cimon Thracia ejicit, III. 125.
apud Persas Oromasdes deus, IV.
44. contra Persas Græciæ dux de-
signatur Alexander Magnus, IV. 20.
cum Persis Græcorum prælium
ad Plataeas, II. 311. de Persis vic-
toria Græcorum ad Plataeas, II.
314. de Persis victoria Miltiadis,
II. 294.
Persephone, I. 30.
Persepolis ab Alexandro inflamma-
ta, IV. 55.
Perseus Macedo, spurius, V. 367.
Perseus dedit se Cn. Octavio, II.
177. discedit ex acie, II. 169. Ma-
cedonum rex ultimus, V. 64. Sa-
mothracæ obsidetur ab Octavio, II.
176.
Persei filiorum conditio post ip-
sius obitum, II. 190. abjectus ani-
mus, II. 177. avaritia, II. 173,
174. crudelitas, II. 174. auxilia
Bastarnæ, II. 159. cum Philippo
& Alex. collatio, II. 160. cum
Paulo Æmilio pugna, II. 167. fu-
ga, II. 173. liberi, II. 186. mol-
lities notatur a Paulo Æmilio,
II. 187. mors, II. 190. res gestæ,
II. 156. fordes, II. 159. vitia, II.
155.
Perseo Gentius, Illyriorum rex,
se jungit, II. 160. ad Persea cap-
tivum Pauli Æmilii oratio, II.
178. de Perseo Pauli Æmilii vic-
toria, II. 172.
in Perside Alex. institui jussit triginta
millia puerorum, IV. 92.
Perfidum cum Macedonibus nuptiæ,
IV. 91.
Pervicacia solitudinis contubernalis,
V. 166.

Perf.

- Pessinus, II. 504. IV. 229.
 Pestilentia Athenis, I. 377. in Italia,
 I. 148. Romæ, I. 69, 335. ex ma-
 lo victu, V. 57.
 Peteliæ tumulus, II. 278.
 Petelinus lucus, I. 327.
 Peteus, I. 31.
 Petilini montes, III. 262.
 Petilius, I. 162.
 Petiti naucleri somnium, III. 504.
 Petra, locus, II. 163. III. 466. V.
 136.
 Petrochus, III. 70.
 Peucestes, IV. 59, 84. Eumeni ac-
 cedit, III. 355, 356, 360.
 Pexodotus, IV. 15, 16.
 Phæa, quale animal, I. 9.
 Phæax, I. 15. II. 16. Alcibiadis æ-
 mulus, III. 221.
 Phæcasia, nomen calceamenti, V.
 98.
 Phædimus, Eumenis socius, III. 359.
 Phædonei Platonis legit Cato Mi-
 nor ante mortem, IV. 287.
 Phædra, Thesiæ uxor, I. 27.
 Phænareta Samonis uxor, II. 438.
~~Phænareta~~, I. 167.
 Phæstius, I. 184.
 Phalanx quid, II. 410.
 Phalerus, I. 15.
 Phanippus, II. 295.
 Pharax Spartanus, II. 195. V. 205.
 Siculos vexat, II. 115. Pharax Di-
 onis adversarius, V. 205.
 Pharius Demetrius, V. 363.
 Pharmacusa insula, IV. 101.
 Pharmuthi, I. 51.
 Pharnabazi & Agefilai colloquium,
 III. 380. Pharnabazum Agefilaus
 exiit castris, III. 379.
 de Pharnace Cæsaris victoria, IV.
 153.
 Pharnacia, III. 160.
 Pharnapatis cædes, V. 98.
 Pharsalicæ pugnae descriptio, III.
 499. IV. 147.
 Pharus, IV. 38.
 Pharyx Phocidis vicus, IV. 209.
 Phaselis, oppidum, III. 122. IV. 26.
 Phasis fl. III. 459.
 Phayllus athleta, IV. 51. Zacynthi-
 us, V. 289.
 Pheneus, V. 353.
 Phereboea, I. 28.
 Pherecles, III. 36.
 Amarsyades Phereclus, I. 15.
 Pherecydes theologus, III. 96. Spar-
 ta hospes, IV. 303. pellis ejus, II.
 221, 222.
 Pherendates, III. 123.
 Pherenicus, II. 203.
 Pheristus, II. 141.
 Phidias plastes, I. 352, 373. Phidiæ Ju-
 piter, II. 179. Phidiæ Minerva
 aurea, I. 354. Phidiæ mors, I.
 373, 374.
 Phiditia unde dicta, I. 99.
 Phido, Demetrii cognomentum, IV.
 75.
 Phila, Demetrii uxor, veneno se
 necat, V. 54, 55.
 Philadelphus, II. 65. Paphlagoniæ
 rex, V. 127.
 Philæus, I. 183.
 Philager Metelli Nepotis præceptor,
 IV. 469.
 Philaidæ, tribus Attica, I. 183.
 Philargyrus, Cat. libertus, IV. 255.
 Philidas scriba, II. 207.
 Philinna scortum, IV. 99.
 in Philippis pugna, V. 257, 258. ex-
 ercituum lustratio, V. 255. cæso-
 rum numerus, V. 262.
 Philippicæ Ciceronis, IV. 494.
 Philippides comicus, V. 18. ejus in Stra-
 toclei versus, V. 32. responsum
 optimum de arcanis regum non
 audiendis, V. 18.
 Philippus Antigoni filius Aratum ve-
 neno potionat, V. 365. ex miti
 rege in crudelem tyrannum muta-
 tus, V. 364. Philippi & Arati si-
 multatis initium, V. 362. Philippi
 ob scelera punitio, V. 367. Phi-
 lippum Achæi accersunt, V. 361.
 in Philippum Arati junioris dicta,
 V. 362. a Philippo Arati abaliena-
 tio, V. 364.
 Philippi apparatus ad bellum
 Macedonicum secundum, II. 155.
 cum Quintio pugna, II. 409, 410.
 fuga, II. 406. mors, II. 155. Phi-
 lippi & Quintii copiae, II. 408.
 Philippo Quintius dat pacem, II.
 412. in Philippum epigramma Al-
 cæi poetæ, II. 411. Philippum
 Quintius vincit, II. 410. Philip-
 pum terret omen, II. 409.
 Philippus Macedo Alexandri Magni
 P. obses Thebis, II. 228.
 Philippi filius, Aridæus, IV. 16.
 cum Olympiade & Alexandro dis-
 sentiones, IV. 14, 15. omen de
 Alexandro filio, IV. 12. cædes,
 IV. 16. civilitas, V. 51. mors, IV.
 427. contra Philippum Demosthe-
 nis actiones, IV. 422. Philippum
 Helleponto Phocion ejicit, IV.
 189. In Philippum patrem insultat
 Alexander, IV. 15. cum Philippo
 & Alexandro Persei collatio, II.
 160. a Philippo rege Eumenes ex-
 ercitu præficitur, III. 354.
 Philistus historicus, V. 169. Philisti
 cædes, V. 193. Philisti calumniæ
 in Dionem, V. 170.
 Philonis armamentarium à Sylla in-
 flammatum, III. 65. Philonis Ci-
 cero discipulus, IV. 442.
 Philocæotus collis, III. 67.
 Philocles, III. 14. Athen. dux, III.
 19.
 Philocrates orator, IV. 422. C.
 Gracchi fervus, IV. 398.
 Philoctetes, I. 196, 255.
 Philocyprus, I. 203.
 Philodemus Phocensis, II. 137.
 Philologus Q. Ciceronis libertus, IV.
 493. ejus mors, IV. 494.
 Philombrotus, I. 187.
 Philonicus, II. 191. Thestalus, IV.
 11.
 Philopœmen bonos fecit imperare,
 II. 430. capitur, II. 396. cretissar,
 II. 389. dissolvit disciplinam Ly-
 curgi, II. 393. formidabilis hosti-
 bus, II. 386, 387. fundit proelio
 Nabidem, II. 390. improbavit ex-
 ercitationem athleticam, II. 376.
 instituta militaria Achæorum mu-
 tat, II. 382. iracundus fuit, II.
 375. liber ab avaritia, II. 391. ma-
 gister equitum creatur ab Achæis,
 II. 380. Messenen à Nabide occu-
 patam liberat, II. 387. occidit ma-
 gistrum equitum Eliorum, II. 381.
 offendit T. Quintium, II. 391.
 proelio navali fusus, II. 389. pug-
 nans vulneratur, II. 379. Quintio
 manu fortior, II. 430. servat Me-
 galopolitanos, II. 377. Spartam
 adjungit Achæis, II. 391. studio-
 sus militiæ, II. 375. veneno nec-
 tur a Dinocrate, II. 398. victus
 splendorem in militiæ cultum trans-
 fert, II. 383.
 Philopœmenis adversus Roma-
 nos consilia, II. 394. beneficia &
 injuriæ in Laedæmonios, II. 392.
 carcer, II. 397. dictum, II. 388.
 dictum invidum, II. 395. cum A-
 rato collatio, II. 382. exercitatio-
 nes, II. 376. expeditio contra Di-
 nocratem, II. 395. extrema vox,
 II. 398. forma, II. 374. funus, II.
 399. gloria, II. 417. in Ro-
 manos amor, II. 431. institutio,
 II. 373. iracundia, II. 429. judi-
 cium de largitionum effusione, II.
 392. laus, II. 381. necem ulcif-
 cuntur Achæi, II. 398. præclarum
 factum contra Cleomenem, II.
 378. quæstus, II. 376. repre-
 henditur profectio in Cretam, II.
 378, 388. statua, II. 385. statua,
 II. 399. studia, II. 376. Philopœ-
 mene Quintius prudentior, II. 429.
 Philosophi a Pompeio honorati, III.
 467. suspensio afficiuntur, IV. 80.
 Dionis bellum contra Dionysium
 Minorem promovent, V. 179.
 Philosophia naturalis, I. 341,
 342. philosophiæ utilitas, II. 119.
 in philosophia verba a Cicerone
 novata, IV. 484. philosophica vi-
 vendi ratio in quo a politico vi-
 genere differat, I. 358. philoso-
 phica

I N D E X.

- phicæ doctrinæ in animis hominum quid pariant, V. 322.
- Philoftratus philofophus, IV. 275. V. 146.
- Philotas Amphiffenfis, Antonii medicus, V. 92. ejus fyllogifmus factus, & ad eum refponfum, V. 93.
- Philotas Parmenionis F. IV. 16. Alexandro cur fufpectus & invifus fuerit, IV. 66. necatur, IV. 68.
- Philotis fervæ commentum, I. 77, 322.
- Philoxenus mari præfectus, IV. 32.
- Philoxeni dithyrambi, IV. 13, 14.
- Philiarus fl. III. 41.
- Philiasti, III. 396.
- Philius, IV. 343.
- Phlogidas, III. 24.
- Phlianfes, I. 247.
- Phlogius, III. 168.
- Phocion ab Alexandro Magno honoratus, IV. 192. Alexandrum Athenienfibus placat, *ibid.* amavit paupertatem, IV. 205. Athenas mittitur ad caufam dicendam, IV. 210. Athenienfibus conjungit Megarenfes, IV. 190. Bonus cognomine dictus, IV. 185. Demofthenis orationum fecuris dictus, IV. 417. ejicit Philippum Hellefponto, IV. 189. generum in mala caufa defendere renuit, IV. 197. gratus focis, IV. 186. Harpali contemnit pecuniam, IV. 196. legatus ad Antipatrum de pace, IV. 200. pacem fuadet, IV. 198. quomodo Chabriam coluerit, IV. 182. quomodo remp. gelferit, *ibid.* rei capitalis damnatus, IV. 211. fervat Byzantium, IV. 189.
- Phocionis abftinentia, IV. 193. accufatio, IV. 208. constantia, IV. 198. damnati constantia, IV. 211. de Macedonibus victoria, IV. 200. dictum, II. 109. IV. 294. dicta præclara, IV. 183, 197. domus, IV. 194. dona Menylli refpuentis, dicta præclara, IV. 204. Phocionis & Chabriæ victoria ad Naxum, IV. 181. Phocionis filius qualis, IV. 195. funus, IV. 213. genus, IV. 179. in Eubœam expeditio, IV. 186. mores, IV. 179. mortis ultio, IV. 213. oratio, IV. 180. prima militia, IV. 180. victoria in Eubœa, IV. 187. virtutes, aliena ignavia illuftratæ, IV. 188. uxores, IV. 194.
- Phocioni ne gratis quidem mori licuit, IV. 212. in Phocionem Athenienfium crudelitas, IV. 211. in Phocionem plebis Athenienfis furor, IV. 210. in Phocionem Polyperchontis infidiæ, IV. 206, 207.
- VOL. V.
- Phocion a Philippo occupatur, IV. 424.
- Phocus, J. 288. IV. 212. Phocio-
nis, IV. 195.
- Phorbas, II. 203, 214. III. 394.
- Phœbis, IV. 322.
- Phœnicia, III. 454, 457. Phœnicia
naves, III. 123.
- Phœnik, II. 373. IV. 36.
- Phœnix Tenedius, III. 345.
- Phœnix Thebanus, IV. 18.
- Phorbas, I. 194.
- Phœnio, IV. 424.
- Photinus, III. 509. eunuclus, V. 126. Photini in Cleopatram, Cæ-
farem & Pompeium infidiæ, IV. 151. ejus mors, IV. 152.
- Phraata obsidentur a M. Antonio, V. 103.
- Phraates, III. 296. Parthiæ rex, III. 458.
- Phraortes, V. 102.
- Phrafcles, I. 283.
- Phraerii, I. 246.
- Phrearius Mnefiphilus, I. 248.
- Phryges, IV. 109. Phrygia, III. 146. IV. 26.
- Phrygius Macedonia expulfus, IV. 16.
- Phrynichus comicus, II. 27.
- Phrynichus Athenienfium dux, II. 34.
- Phrynus muficus, IV. 303.
- Phryxus Spartanus, III. 407.
- Phœbia Admeti uxor, I. 273. Meno-
nis Theffali filia, II. 433. Æa-
cidæ uxor, *ibid.*
- Phrygodothes, IV. 435.
- Phygenfis Theodorus, II. 29.
- Phylacia, V. 346.
- Phylacium, V. 167.
- Phyllii virtus, II. 474.
- Phyſco, II. 65.
- Rhytalidæ, Theſei primi hospites, I. 10.
- Picenum, III. 423.
- Picus Martius, I. 41, 152.
- Pierionis carmina, IV. 69.
- Pinarii, I. 160.
- Pinarius, I. 169.
- Pindarus amnis, IV. 29.
- Pindarus Caffium necat, V. 261.
- Piræcum extruit Themiftocles, I. 268. Piræcum Sphodrias conatur
occupare, III. 396. Piræcum Sylla
capit, III. 65.
- Piraica porta, I. 26. III. 64.
- Piratarum in Romanos a ſe captos
ludibria, III. 445. potentia, & infolen-
tia, III. 444. ſacrilogia, III. 445. con-
tra piratas lex Gabinii de Pompeii
imperio, III. 446. contra piratas
Pompeii apparatus, III. 447. de pi-
ratis Pompeii victoria, III. 449.
- Piratici belli initium, III. 444.
- Pirithous Deidamiam ducit, I. 29.
- cum Pirithoo Theſei amicitia, *ibid.*
- Pifander navali prælio victus, III. 393.
- Pifanaëtia porticus, III. III.
- Pifidæ, I. 280.
- Pififtratus Solonem obſervavit, I. 210.
tyrannidem Athenis occupavit, I. 207, 208.
- Pififtrati dolus a Solone depre-
henſus, I. 209. cum Pericle ſimi-
litudo, I. 343. cum Solone ami-
citia, I. 172. de mutilatis in bello
lex, I. 211.
- Pififtratiæ novi, I. 356.
- Pifo Macedoniæ præſicitur, IV. 472.
- Ciceronis gener, IV. 474. in Pifo-
nem Pompeii humanitas, III. 448.
- Pifuthnes Perſa, I. 366.
- Pithane, III. 139.
- Pittacus tyrannus, I. 187.
- Pittheus Theſei avus maternus, I. 3.
Trœzena incolis auxit. *ib.* Pitthei
ſapientia, *ibid.* ſententia ab Heſio-
do uſurpata, *ibid.*
- Pityocampes, I. 8.
- Pityuſa infula, III. 311.
- Plancus ab Antonio ad Octavium
deficit, V. 124.
- Plantandi lex Solonis, I. 200.
- Plataënfis pugna, II. 311. de Plata-
enſi victoria oracula, II. 303. Plata-
enſes quomodo parentarint Græ-
cis qui ibi in acie ceciderant, II. 318. Plataënfium magnanimitas,
II. 305. Plataënfibus honor victo-
riæ ad Plataas a Græcis concedi-
tur, II. 316.
- Plato Æginæ venditus, V. 163. cur
Archimедem reprehenderit, II. 258.
laudat Ariſtidem, II. 324. merca-
tor, I. 174. proficiſcitur ad Dio-
nyſium Min. in Siciliam, V. 169.
- Platonis ad Dionyſium tertia
profeſſio, V. 175. Atlanticus dia-
logus, ab ipſo non perfectus & ab-
ſolutus, I. 211. dictum in indoc-
tos, III. 26. diſcipulus Dion, V. 162. cum Dionyſio Majore collo-
quium, V. 162, 163. moribundi
dictum, II. 542. ex Platonis ad-
ventu Dionyſius ut mutatus, V. 170.
- Platonem Timæus reprehendit,
III. 205. remittit in Græciam Dio-
nyſius Minor, V. 173. repetit à
Dionyſio Archytas, V. 177. re-
vocat in Siciliam Dionyſius Mi-
nor, V. 175.
- Platonica mulierum communitas, IV. 240.
- Plato comicus in Themiftoclis ſe-
pulcrum, I. 283.
- ex Plebe conſul alter quando pri-
mum creatus, I. 334.
- Plemmyrium oppidum, III. 233.
- Pliſtarchus Caſſandri frater, V. 38.

Plinius, I. 49.
 Plistonactis Pausaniae filii dictum am-
 marum, I. 113.
 Plotius, III. 248.
 Plutarchus jam senex literas Rom.
 attingit, IV. 408. judicia sua de cla-
 ris viris libera excusat, II. 286. de
 patria sua, IV. 408. Plutarchi
 de miraculis judicium, I. 292.
 Plynteria Minervæ, II. 45.
 Pnyx, I. 25.
 Pœni, II. 463. *vide* Carthaginenses.
 Polemarchi Thebanorum, III. 396.
 Politicum præceptum, I. 245. poli-
 tici viri vivendi ratio in quo di-
 stet a philosophica, I. 358.
 Polichus, III. 239.
 Pollis Spartanus, V. 163.
 Pollucis & Castoris stellæ in navi,
 III. 17.
 Polyænus, II. 385.
 Polyarces, I. 371.
 Polycrates a Plutarcho compellatur,
 V. 312. Samius, III. 13.
 Polycrita, II. 352.
 Polycritus Mendæus, V. 299.
 Polydectes, I. 86, 87.
 Polydorus, I. 93.
 Polyuctus, I. 282.
 Polyuctus Sphettius, IV. 184, 416.
 Polygnotus pictor, III. 111.
 Polymachi cædes, IV. 90.
 Polyphron, II. 232.
 Polysperchon Dinarchum necari jubet,
 209. Phocioni insidiatur, IV. 206.
 207. Callippum necat, V. 214. Po-
 lysperchontis filius Alexander A-
 theniensibus insidiatur, IV. 208.
 Polystratidas, I. 119.
 Polystratus, IV. 61.
 Polytion, II. 25.
 Polyxenus, V. 178.
 Polyzelia villa, III. 243.
 Pœmaxæthes, III. 293, 295.
 Pomerium unde dictum, I. 49.
 Pompeia Cæsaris uxor, IV. 104, 109,
 470.
 Cn. Pompeius Magnus a Clodio a-
 cerbe notatus, III. 475. Agamem-
 non & rex regum appellatus, IV.
 144. Albanos fundit, III. 459. am-
 bitus judicia constituit, III. 484.
 annos tres & viginti natus capes-
 sit imperium, III. 423. Antistiam
 ducit, III. 422. a Sertorio fuga-
 tus, III. 438. a Sylla appellatus im-
 perator, III. 425. a Sylla in Siciliam
 missus, III. 427. a Sylla Magnus
 appellatus, III. 432. Cæsarem
 contemnit, III. 486. Cæsaris ex-
 ercium fugat, III. 495. IV. 142.
 Cæsarem insequitur in Thessali-
 am, III. 496. capit regem Iar-
 bam, III. 430. carpitur a suis, III.
 496, 497. Catonem Min. magis
 suspiciebat quam amabat, IV. 228.

capit Perpennam, III. 335. cen-
 suræ se subicit, III. 442. conjun-
 git se Clodio, III. 472. conjun-
 git se Syllæ, III. 425. Cosini reg-
 is Albanorum fratrem occidit,
 III. 460. mutata voluntate Cice-
 roni exuli favet, IV. 476. dimissa
 Antistia Æmiliam ducit Syllæ fi-
 liam, III. 427. Domitium cum
 exercitu concidit, III. 430. ducit
 Corneliam, III. 483. cum Crasso
 redit in gratiam, III. 443. ex A-
 sia reversus exercitum dimittit,
 III. 468. Favonii & Domitii dic-
 teriis impulsus patriam deserit, III.
 518. fit solus consul Catonis Min.
 sententia, IV. 265. fugit conspe-
 ctum Ciceronis, IV. 474. fugit in
 Epirum, IV. 138. Herennium fundit,
 III. 437. honorat Catonem
 Min. IV. 227. Iberas fundit, III.
 459. in Ægypto ut acceptus a
 pugna Pharsalica, III. 510. Itali-
 am relinquit, III. 491. Juliam
 Cæsaris filiam ducit, III. 473. le-
 giones a Cæsare repetit, III. 485.
 literas Sertorii concremat, III. 440.
 Mithridatem fundit, III. 456. Mu-
 tiam uxorem repudiat, III. 468.
 nondum senator, contra legem
 triumphat, III. 433. peculatus po-
 stulatus, III. 421. Perpennam fundit,
 III. 437. Perpennam vincit,
 & occidit cum suis conjuratis,
 III. 335, 336, 439, 440. popula-
 ris, III. 441. potentiam ut sibi
 compararit, III. 514. reliquias fu-
 gitivorum delet, III. 440. Serto-
 rium obsidet, III. 328. solus con-
 sul, III. 483. successor Lucullo
 datus, III. 188, 451. suppetias
 fert Metello in Galliam, III. 426.
 Syriam in formam provinciæ redi-
 git, III. 463. urbem relinquit, III. 490,
 491. IV. 145. ut eques Romanus
 vacationem militiæ petit, III. 442.
 Pompeii abstinentia, III. 461. a-
 cies in campis Pharsalicis contra
 Cæsarem, IV. 147. affinitatem
 Cato Min. repudiat, III. 469. IV.
 246. annulus, III. 512. apparatus
 contra piratas, III. 447. arrogans
 dictum, III. 486. cædes, III. 511.
 calamitas, III. 503, 504. castro-
 rum luxus, III. 503. celebris ex
 Asia ad urbem reductus, III. 469.
 consilia de bello civili, IV. 144.
 consilium de principatu occupan-
 do quomodo nudatum, IV. 272.
 Pompeii copiæ Cæsaris copiis sep-
 tuplo majores, IV. 146. Pompeii,
 Crassi & Cæsaris conjunctio, III.
 266. Pompeii delectus contra Cæ-
 sarem, III. 488. de Marianis victo-
 riæ, III. 424. de piratis victoria,
 III. 449. domum emit M. Anto-

nus, V. 75. equitatus fugatur a
 Cæsare, III. 502. cum Cæsare
 conjunctio, IV. 247, 248. cum
 Cæsare & Clodio pactiones, IV.
 250. cum Cæsare dissensiones, IV.
 130. in Catonem Min. invicem
 convitia, IV. 262. cum Crasso
 consulatus, II. III. 263, 479. Pom-
 peii & Crassi provinciis Cato Min.
 adversatur, IV. 259. cum Crasso
 consulatus, I, III. 441. cum Crasso
 reconciliatio, III. 264, 265. cum
 Lucullo congressus in Galatia, III.
 189, 453. cum Lucullo conten-
 tio, III. 454. cum Lucullo dis-
 sentiones, III. 189, 452. cum Ser-
 torio conflictus, III. 437. ex Asia
 reductus, III. 467. expeditio con-
 tra Sertorium, III. 437. expeditio
 in Mithridatem, III. 454. factum
 contra Metellum improbatum, III.
 450. Pompeii favore Lepidus con-
 sul creatur, III. 434. forma, III.
 419. fortunæ & gloriæ conversio,
 III. 471. fuga in Ægyptum, III.
 502, 507. IV. 149. funus, III.
 512. gloriæ Lucullus æmulus, III.
 142. jactantia & ostentatio, III.
 443. de imperio contra piratas Ga-
 binia lex, III. 446. in Ægyptum
 fuga excusatur, III. 519. in Afri-
 cam sub Sylla contra Domitium
 expeditio, III. 429. in cremandis Ser-
 torii literis prudentia, III. 335. in Græ-
 cia apparatus, III. 492. in Pisonem
 humanitas, III. 448. interfectorum
 punitio, III. 512. in Syriam expedi-
 tio, III. 463. in victu facilitas,
 III. 420. contra legatos Cæsaris in
 Hispaniam expeditio IV. 139. de
 liberis, triumphus Cæsaris, IV. 158.
 de liberis, victoria Cæsaris, *ibid.*
 liberti Demetrii potentia & inso-
 lentia, III. 464. modestia, III. 438.
 morbus Neapoli, III. 485. pater
 Romæ odio habitus, III. 418. par-
 tes M. Brutus sequitur, V. 219.
 peccatum gravissimum in urbe de-
 ferenda, III. 462, 507, 516. pec-
 cata, III. 514. ad Pompeii pedes
 Tigranes diadema deponit, III.
 457. primus ducatus sub Sylla,
 III. 423. procuratio frumentaria,
 III. 477. ratio domandi homines,
 III. 450. res bello gestæ, III. 516.
 sepultura, III. 513. somnium ante
 aciem Pharsalicam, III. 498. super-
 bum responsum, III. 267. trium-
 phus 111, III. 470. in triumphum
 111. captivorum adductorum enu-
 meratio, *ibid.* victoriæ innu-
 merabiles, III. 426. violentia in
 detinendo secundo consulatu, III.
 479. uxoris Juliæ mors, III. 480.
 Pompeio Cæsar Juliam despon-
 det, IV. 114. Favonius in fuga
 6
 servit.

I N D E X.

- servit, III. 505. imperium restituit frumentariæ legis latio, III. 476. invidet Crassus, III. 255, 256. prædicit Cato Min. quæ ei eveniunt a Cæsare, IV. 260. provinciæ prorogata, III. 484. repugnat Cato Min. IV. 245, 246. rex Arabiæ Petrææ se dedit, III. 465. Tigranes se dedit, III. 457.
- Inter Pompeium, Cæsarem & Crassum, provinciarum Romanarum partitio, III. 479. ad Pompeium cæro in Hispaniam proficiscitur, IV. 481. Pompeium Cicero sequitur, III. 493. Clodius adoritur, III. 474, 475. inter Pompeium & Cæsarem Cicero de reconciliatione agit III. 488. IV. 480. inter Pompeium & Cæsarem initium dissensionis, III. 480, 481. Pompeium & Crassum reconciliat Cæsar, III. 472. Flora meretrix dilexit, III. 419. ad Pompeium Labienus a Cæsare deficit, III. 493. IV. 145. in Pompeium Lucullus Vectium subornasse dicitur, III. 197. in Pompeium L. Terentii proditio, III. 420. in Pompeium militum amor, III. 431. ad Pompeium Parthorum legati missi, III. 458. Pompeium reprehendit Cicero, III. 492. in Pompeium Rom. amor, III. 418. Pompeium Sertorius ad Sucronem fugat, III. 326. in Pompeium Sertorii scomma, III. 326, 327. Pompeium vincit Cæsar, IV. 149.
- cum Pompeio æmulationis Crassii origo, III. 254. Pompeio adiutore Cæsar Bibulum eicit, III. 474. à Pompeio Albanorum defectio, III. 459. de Pompeio Cæsareque dictum Ciceronis, IV. 480, 481. à Pompeio Cato Min. prætura dejectus, IV. 258. cum Pompeio Crassi comparatio, III. 256. cum Pompeio Cratippi philosophi de providentia disputatio, III. 506, 507. a Pompeio Lucullo illatæ injuriæ, III. 189. a Pompeio ludi editi, III. 479. de Pompeio recipiendo Ægyptiorum deliberatio, III. 509.
- Sex. Pompeii acre responsum M. Antonio datum, V. 96. fortuna oblata, propter fidem neglecta, V. 97. pax cum M. Antonio Octavioque Cæsare, V. 96.
- Pompo, I. 160.
- Pomponia Q. Ciceronis uxor, IV. 494.
- Pomponius captus, III. 155. Gracchi amicus, IV. 398. prætor, I. 387.
- Pons sublicius, I. 142. pons in Rhe-
- no, IV. 125.
- Ponticus tubicen, III. 149.
- Pontifex Maximus Cæsar, IV. 106. Crassus, I. 409. Metellus, IV. 106.
- Pontifices unde dicti, I. 142. a Numa instituti, *ib.*
- Pontius Cominius ascendit in Capitolium, I. 312.
- Pontius Glaucus, poema Ciceronis, IV. 441.
- Popedius Silo, II. 523. IV. 216.
- Popilius Læna, V. 230. prætor, IV. 386. Ciceronem necat, IV. 493. militum tribunus, *ib.*
- P. Valerius Poplicola Appium admonet ne læsus gravius a civibus poenam expetat, I. 237. consulari potestate solus & ad res optimas præstantissimasque usus est, I. 225. conf. petiti repulsam ægrefert, I. 214. cum Lucretio Lucretiæ P. cos. I. 227. cum M. Horatio cos. *ib.* domum suam diruit, I. 224. domo a civitate publice honoratus quam illi ædificavit in Capitolio, I. 236. curru invehctus in urbem primus triumphavit, I. 57. in regibus ejiciendis Bruti socius, I. 214. Porcenam fert Tarquinio judicem, I. 233. Solonis remp. expressit, I. 242. unde id nomen sit sortitus, I. 225.
- Poplicolæ actiones, I. 225. conf. I. 1. 295. III. I. 236. felicitas, I. 241. funus, I. 239. genus, I. 213. leges, I. 225. mors, I. 239. superba domus, I. 224. triumphus, I. 236. Poplicolæ cives quare infensii, I. 223.
- Porcia basilica, II. 352. IV. 220.
- Porcia Catonis Min. soror, IV. 215.
- Porcia Catonis filia, IV. 240. Bruti uxor, V. 228.
- Porcii, I. 226.
- Porcena, I. 231. indicit Rom. bellum, *ibid.*
- Porcenæ liberalitas, I. 235. statua, *ibid.* bona proclamantur, *ib.*
- Pori statura, IV. 81.
- Posidonius Ciceronis præceptor, IV. 444.
- Posthumius Albinus, II. 342.
- Potamon Lesbicus, IV. 82.
- Potamus Atticæ locus, II. 326.
- Potandi certamen, IV. 91.
- Potentia mores immutat, III. 89.
- Potestas consortis impatiens, V. 8.
- Potidæa, IV. 8.
- Præcia infamis Romæ mulier, III. 143.
- Præcipitancia in duce vituperanda, II. 285.
- Prænestini funduntur, I. 328.
- Præstii, IV. 83.
- PRÆTORES: L. Anicius, II. 161.
- Antias, III. 479. Antistius, III.
421. C. Antonius, V. 80. Brutus, III. 56. IV. 159. Cæsar, IV. 241. Cassius, IV. 159. Cato Uticensis, IV. 260. Cicero, IV. 449. Cornelius Lentulus Sura, IV. 457. Lepidus, V. 71. Marius, II. 489. Petilius, I. 162. Pomponius, I. 387. Rubrius, IV. 223. Salonijs, II. 364. Servilius, III. 56. Sylla, III. 49. P. Varinus, III. 259. Vatinus, III. 479. IV. 259. Verres, IV. 447. Vetus, IV. 104. C. Virgilius, IV. 475.
- Prætorum in diebus tribuendis consuetudo, IV. 449.
- Prætura urbana, V. 222.
- Prætor Achæorum Lysippus, II. 387. Lysides, V. 343. Prætor Platæensis, II. 318.
- Praenichi carmina, IV. 69.
- Praxagoras Neapolitanus, III. 485.
- Praxiergidæ, III. 45.
- Precandi ritus, I. 150, 291.
- Prima, Romuli filia, I. 54.
- Proceritas corporibus uti paretur, I. 109.
- Proconnesus, II. 38.
- Procrustes, I. 9.
- Proculeius ad Cleopatram comprehendendam missus ab Oct. Cæs. V. 145.
- ad Proculum Romuli oraculum, I. 74.
- Prodici, regum tutores, I. 87.
- PRODIGIA. Adrani Dei facies longo sudore manat, II. 116. Adrani Dei hasta summa cuspe vibrat, *ibid.* ædes sacræ de cœlo tactæ, II. 277. Albani lacus prodigiola inundatio, I. 288. Alcmenæ corpus evanuit, I. 78. in Alexandriæ civitatis condendæ terminis lineandis, IV. 38. amnis per agrum Picenum perfluens sanguine manavit, II. 245. in Andocidis statuum quidam infiliens, incidensque cruribus utrinque demissis, sibi amputavit ipse pudenda lapide, III. 223. augues in galeam irrepere, inque ea ova peperere atque excludere, IV. 376. Antonii statuarum Albæ una per multos dies sudore manavit, nec ex deterfione subleat sudor, V. 126. apum examen in Dionis navium puppi confedit, V. 181. apum examina glomerata in castris Bruti & Cassii, V. 255. aquila prima apibus oblecta, V. 266. aquila prima sublata retro convertitur, III. 273, 274. aquila raptam lanceam satellitis Dionysii in sublime tulit, & in profundum demisit, V. 181. aquila supra caput Alexandri in Darium secundum tendentis, IV. 49. aquilæ duæ medio inter utramque Bruti &

& Antonii aciem spatio concurre-
runt, &c. V. 266. ara, quum ap-
pareret ignem jam sopitum, in-
gentem edit flammam, IV. 460.
Argis Lycii Apollinis sacerdos
procurrit in publicum, clamitans
cadaveribus & cruore videre se ci-
vitatem manantem: procedere ad
certamen aquilam, mox evanesce-
re, II. 478. arietis caput cum u-
nico cornu, I. 342. Aristeas Pro-
connessius ex conspectu hominum
raptus, I. 74, 75. aves cavea exire
detrectant concutiente pullario,
excepta una quæ sublata sinistra a-
la protensoque crure impasta in
caveam refugit, IV. 476. aves car-
nivoræ conspectæ super castra fre-
quentes, V. 255. bos Dianæ Per-
ficæ sacra, præbuit semet ipsa ho-
stiam, III. 170. bos domitus, in
rectorem irritatus, jugum reliquit,
& concitato cursu ad theatrum ten-
dens, &c. V. 196. bos loquutus,
II. 277. boum qui immolati e-
rant, sejuncta jam a corpore ca-
pita linguas exerunt, & proprium
suum sanguinem circumlambunt,
II. 478. castrorum metandorum lo-
cus bis de cælo tactus, III. 273.
Ceres & Proserpina visæ se orna-
re ad peregræ proficiscendum, &
se cum Timoleonte in Siciliam
navigaturas dicere audire, II. 111.
cetus mystam porcellum lavantem
in liquido portu corripit, imasque
corporis partes usque ad ventrem
devorat, IV. 203. Cleomedes A-
stypalensis ex conspectu hominum
ablatus, I. 74, 75. Cleomenis cru-
ci suffixi faciem draco circumpli-
catur, IV. 356. cæli mira conver-
sio, solisque obscurata lux tempore
Romuli evanescentis, eaque
brevis reddita, I. 73, 130. cometa
fulgens per septem noctes, IV. 173.
corvus cadit ad clamorem populi,
III. 447. corvi Alexandro Magno
ad Ammonem proficiscenti itinere
duces, IV. 40. corvi delapsi ex
votis impetu, II. 414. III. 447.
corvi tres pullos in conspectum
hominum asportatos devorant,
reliquiasque in nidum retulerunt,
III. 54. corvorum agmen ad Ci-
ceronem proscriptum delatum, &c.
IV. 493. carrus figlinus inpositus
in fornacem exurrexit, & in maxi-
mam molem eamque solidam exi-
vit, I. 227. equus ex prætoris in-
signiter exornatus ablato vi recto-
re in flumine submersus & ex o-
culis est ablatus, III. 273. exta ab
aruspice porrecta manibus exci-
dunt, III. 274. fasciæ quibus redi-

miebantur mystici lecti, tinctæ co-
lorem reddunt pro puniceo palli-
dum & luridum, IV. 203. fel du-
plex visum in jecinore uno cir-
cumjectum adipe, V. 356. flam-
ma eluxit ex signorum hastis spon-
te, quæ ægre extincta est, III. 54.
flamma ex militis cujusdam servi
manu emissa, eaque extincta ipse
nihil mali habuit, IV. 166. flam-
mea moles inter duos exercitus de-
lapsa, III. 147. fornicarum examen
sanguinem ex sacrificio concre-
tum ad Cimonem affert, ejusque
pedis pollicis circumjicit, III. 132.
fulgura, I. 386. fulmen in aram
delapsum combussit unaque per-
petravit sacrificium, II. 175. ful-
mina frequentia, III. 273. Fler-
culis sanum Patris in civitate con-
flagravit, V. 126. herinæ Athenis
una nocte truncati, II. 24. hostiæ
cor non apparuit, IV. 166. jecur
sine capite deprehensum, II. 279.
III. 132. jecinoris caput nimis au-
ctum, II. 279. lanceæ ignitæ visæ
in cælo, II. 503. lapis de cælo de-
lapsus, III. 17. Liber Pater vi ven-
ti ex Gigantum pugna excussus in
theatrum est delapsus, V. 126. lu-
na deficit, II. 166. III. 237. V.
180. lunæ tres visæ, II. 245. lupi
irraentes terminos urbis longe au-
ferunt, IV. 392. mare qua alluit
arcem Syracusanam, potabile fuit
& dulce, V. 181. mare reciproca-
tum, IV. 475. Minervæ au-
reum signum in palma ænea posi-
tum Delphis per multos dies in-
volantes corvi tutuderunt, fructum-
que palmæ aureum abroserunt de-
jeceruntque, III. 223. mortuis qui
efferuntur, species foeminae Ado-
niis exponunt similes, & exequias
plantibus representant, II. 24.
mures in templo aurum sacratum
arrosuerunt, III. 54. mus in musci-
pula captus tres ex quinque quos
perpererat, devoravit, *ibid.* olei
fons repertus, IV. 77. ordinum
ductori cuidam exudat brachium.
oleum rosaceum, V. 266. orga-
norum symphonia audita omnis
generis, V. 142. Orphei signum
apud Libethra cupressinum multo
manavit sudore, IV. 21. ovis ag-
num edidit qui figuram & colo-
rem tiaræ in capite testiculosque
utrinque præferebat, IV. 77. pal-
ma ad Cæsaris statuae basim extitit
Trallibus in solo & natura rigido
& duris lapidibus confrato in su-
perficie, IV. 150. Pisaurus terra
desidente hausta est, V. 126. por-
celli editi sunt cæteris membris in-

tegrî, tantum mutili auribus, V.
181. puer cum elephanti capite na-
tus & superstes fuit, II. 277. san-
guis pluit, I. 69. scuta instar pag-
nantium in cælo visæ, II. 503. sig-
num a Romanis matronis loca-
tum loquitur, II. 94. signum ven-
to rapiente & signifero summa ope
renitente, defractum est, IV. 392.
sol deficit, I. 378. II. 234, 235.
solis jubar occæcatur, IV. 173.
statuæ omnes Athenis una nocte
mutilatæ dempta una, III. 223.
terra mota, IV. 475. terræ labes
in ingentem sinum desedit, ex quo
grandis ignis erupit lucidam flam-
mam ad cælum efferens, III.
52. terræ motus III. 218,
219. tremotus maximus, quo
Sparta corruit, III. 128. tremo-
tus quo urbes prosternuntur, aver-
tuntur cursu suo amnes, dorsa
montium ingenti lapsu prorumpunt,
I. 387. tonitrua crebra & atrocia,
III. 273. tubæ vox acuta & lugu-
bris ex claro & sereno increpuit
cælo, III. 54. vacca deæ Proser-
pinæ sacra tranavit mare sacrisque
se admovit, III. 149. ventus cum
atra nube & prestere procellosus,
III. 273. vestibula templi apud A-
dranitas sua sponte patefacta, II.
116. victimæ aris impositæ dissi-
pæque venti procella & super duc-
torum urbis lineamentorum ter-
minos disjectæ, IV. 392. viri flam-
mei, IV. 166. vitta ex suspensis a-
pud Delphos donis delapsa quæ
coronis & victoriis distincta erat,
caput Timoleontis amplectitur, II.
111. vox cælitus audita de Gallo-
rum Romam adventu, I. 299, 319.
vox ex tenebris reddita ad Marii
percussorem, II. 532. vox concio-
nantem defecit, III. 274.
in Prodiores dictum Antigoni, I. 98.
dictum Augusti, *ibid.*
Prolyta & Apolia, Agésilai filia, III.
390.
Promachus in potando victor, IV.
91.
Prometheus, III. 418.
Prophantus, V. 313.
Propinquos osculandi origo, I. 38.
Propontis, III. 144.
Proserpina, I. 30.
Proserpinalia, V. 213.
Protagoras, I. 379. III. 238.
Proteus, IV. 56.
Prothous Spartanus, III. 401.
Prothyas Thebanus, IV. 18.
Protogenes Caunius pictor, V. 27.
PROVERBIA. in Crastinum seria,
II. 209. Fœnum habere in corau,
III. 257. Hydræ caput rescere,
VI.

I N D E X.

IV. 403. ~~Jæda~~ esto alca, IV. 136.
mortuos non mordere, III. 309.
Patinath delphini capacem non
esse, III. 167. non sine Thefeo, I.
28. in ventrem tassire, III. 130.
in vino veritas, V. 292.
Proxenas Macedo, IV. 77.
Prusias rex, II. 425.
Pflammonis philosophi dictum de Dei
providentia, IV. 41.
Pleuropolis, I. 203.
Plistucis insula IV. 87.
Psyche Marphadatis uxor, IV. 291.
Pylly serpentum ictibus medentur,
IV. 275.
Pyttalica pugna, II. 300.
Proedorus, V. 174.
Ptolemæus filius Pyrrhi cæsus, H.
476. rex Ægypti ad Catonem
Nith. proficiscitur, IV. 251. Pto-
lemæi cum Lyfimacho Seleuco-
que societas contra Demetr. V.
53. in Aratum liberalitas, V. 324.
navis quadraginta ordinum, V.
52. Ptolemæi flagitia, V. 52. re-
gis Ægypti reductio, III. 476. vi-
ctoris in Demetrium liberalitas,
V. 10. Ptolemæo Cleomenes ma-
trem cum liberis obsidem mittit,
IV. 337. in Ptolemæum Antigoni
& Demetrii expeditio inanis, V.
25. ad Ptolemæum Aratus profi-
ciscitur, V. 323. ad Ptolemæum
Cleomenes confugit, IV. 348.
Ptolemæum Cleomenes conatur
interficere, IV. 353. erga Ptole-
mæum Demetrii gratitudo, V. 11.
a Ptolemæo Demetrius fufus, V.
10. de Ptolemæo Demetrii victo-
ria, V. 11, 20.
Ptolemæis Demetrio nubit, V. 39,
56.
Proon, II. 216.
Publicanis imponit Alcibiades, II.
10.
Publicius Bibulus, II. 276.
P. Antonius, IV. 103.
P. Calca, V. 263.
P. Clodius, III. 186. IV. 109.
P. Cornelius, I. 162.
P. Cotta, IV. 468.
P. Crassus, vide Crassus.
Publius fur, III. 467.
P. Licinius, II. 156.
P. Marcius, II. 54.
P. Nigidius, IV. 461.
P. Scipio Natica Catoni repugnat,
II. 363. Gracchi adversarius, IV.
372.
P. Sestius, IV. 468.
P. Silicius, F. V. 243.
P. Valerius, I. 213.
P. Varinus, III. 259.
P. Veturius, I. 226.
P. Villius, II. 403, 404, 415.
VOL. V.

P. Volumnius, V. 266.
de Puellis orbis opulentis lex Solo-
nis, I. 195.
Pueri ad convivia cur ducerentur a-
pud Lænas, I. 99, 100. quibus
rebus a coena excernerentur, I. 110.
Puerorum Lacedæm. institutio,
I. 107.
ad Pugnae speciem demonstrandam
similitudo, II. 385. pugnas pinge-
bant veteres, II. 226.
PUGNA. Agesilai cum Thebanis,
III. 387. Alexandri Magni cura
Poros, IV. 80. & cum Dario ad
Granicum, I. IV. 22. cum Dario
II. IV. 47. Alliensis, qua Romani
a Gallis fusi, I. 304. Annibalis ad
Thrasimenum lacum, I. 387. &
cum Minucio, I. 390. Antonii &
Octavii ad Actium, V. 131. An-
tonii & Parthorum, V. 104. ad
Artemisium, I. 255. Artoserxis &
Cyri fratrum, V. 284. Aruntis
Tarquini Superbi filii & L. Bruti, I.
222. Atheniensium Alcibiade duce
& Spartanorum circa Abydum,
navalis, II. 37. L. Bruti & Arun-
tis Tarquini Superbi filii, I. 222.
M. Bruti Antonii que II. V. 266.
Cæsarum cum Helvetiis, IV. 119.
Camilli & Gallorum juxta Ardeam,
I. 311. & juxta Gabiniam viam, I.
318. tertia, I. 133. Cannensis, An-
nibalis & Rom. descriptio egregia,
I. 396. Cleomenis cum Antigo-
no, IV. 344. Cottæ cum Mithri-
date, III. 145, 146. Crassi cum
Parthis, III. 279. Cyri cum Ar-
toserxe, V. 284. Damophanti
& Cleomenis, II. 381. Dio-
nis cum Dionysio, V. 187. in
urbe Syracusana, V. 202. Eume-
nis cum Antigono, III. 359. &
cum Cratere, III. 345. Gallorum
& Rom. in Capitolio, I. 315.
Græcorum cum Persis ad Plata-
as, II. 311. & cum Xerxe ad Sa-
lamina navalis, I. 262. Hetrusco-
rum pro Tarquinio & Romano-
rum, I. 222. Leuctrica, II. 223.
III. 401. Luculli cum Tigrane,
III. 176. & cum Mithridate, III.
150, 155. Mantinensis, II. 202.
Marii cum Catulo adversus Cim-
bros, II. 514. ejusdem cum Teu-
tonibus I. II. 505. II. 508. Mi-
thridatis & Luculli, III. 150, 155.
Niciæ cum Syracusanis, III. 239.
Parthorum & M. Antonii, V. 104.
Pauli Æmilii cum Perseo Mace-
donum rege apud Pydnam, II. 167.
Pelopidæ & Alexandri Pheræi, II.
236. Pharsalica, III. 500. in Phi-
lippi inter Brutum Cassiumque:
cum Antonio atque Octavio Au-

gusto, V. 257. Philopœthenis &
Dinocratis, II. 395. cum Nabide,
II. 390. Pompeii & Sertorii ad
Sucionem, III. 437. Porrenæ &
Rom. nomine Tarquinio Superbo
regni recuperandi, I. 231. Pysita-
lica, II. 300. Pyrrhi cum Barba-
ris, II. 466. cum Romanis I. II.
454. II. II. 464. III. II. 468. cum
Pantauchio, II. 440. in Argis ur-
be, II. 478. Quintii cum Mace-
donibus ad Apsum fluvium, II.
405. cum Philippo Macedonum
rege ad Cynoscephalas, II. 409.
Sabinorum cum Romanis, I. 60,
237. ad Sellasiam Lacedæmonio-
rum & Achæorum, II. 378. Ser-
torii cum Memmio Pompeii Mag-
ni legato, III. 327, 328. cum Pom-
peio ad Sucionem, III. 325. Syl-
læ adversus Telestinum & Lampo-
niuth, III. 86. & cum Mario ju-
niore, III. 84. cum Archelao ad
Thurion, III. 71. cum Athenien-
sibus in ipsa urbe Athenis, III. 64.
ad Tegyras Thebanorum cum La-
cedæmonis, II. 215. Timoleontis &
Carthaginensium, II. 133.
Pugnandum minime cum desperatis,
V. 59. in pugnando amoris vis,
II. 218.
de Puteis lex Solonis, I. 200.
Pyaneption Mensis, I. 20.
Pylades citharædus, II. 386.
Pylus Herculem adoptat, I. 32.
Pylus, III. 213.
Pyrenæi montes, III. 311.
Pyrilampes, I. 354.
Pyrrha, II. 432.
Pyrrhidæ, ib.
Pyrrhus a muliere tegula cæsus, II.
481. Alexandro Magno similis,
II. 441. appellatur rex Macedo-
num, II. 446. Aquila dictus, II.
443. a Tarentinis receptus, eorum
mollitiem corrigit, II. 452. barba-
rum uno ictu inedium dissecuit,
II. 467. communicat cum Ne-
optolemo regnum, II. 436. ducit
Antigonem, ib. expugnat Erycein
oppidum Sicilia, II. 464. Græcos
juvat contra Demetrium, II. 446.
in regnum restitutus, II. 436. lie-
nosis ut mederi solitus, II. 435. oc-
cidit Neoptolemum, II. 438. op-
pugnat Lacedæmonem, II. 472.
proelio a Romanis victus Curio
duce, II. 468. puer quemadmo-
dum servatus fuerit, II. 433. reg-
no absens spoliatur, II. 435. re-
mittit Romanis captivos gratis, II.
461. rejectus Sparta Argos petit,
II. 476. spoliatur à Lyfimacho
Macedonia, II. 447.
Pyrrhi benignitas, II. 442. cædis
pro-

* M m m m

I N D E X.

prodigia, II. 478. in ejus cadaver & amicos, Antigoni humanitas, II. 482. cum Pantaucho certamen, II. 440. de Antigono Macedonum rege victoria, II. 469. de Gallorum victoria epigramma, II. 470. de Romanis copiis dictum, II. 407. de Romanis victoria, II. 455. dentes, II. 435. ex tempestate periculum, II. 451. excursio in Macedoniam, II. 443. expeditio in Italiam, II. 451. expeditio in Peloponnesum, II. 470. facilitas, II. 441. filius Helenus, II. 480. filius Ptolemæus cæsus, II. 476. genus, II. 432. in Demetrium expeditio, V. 49. in Epirum ex Italia reditus, II. 469. in Siciliam expeditio, II. 463. in urbe Argis pugna, II. 478. irruptio in Macedon. regionem, I. II. 438. II. II. 445. mores, II. 436. pugna cum Romanis, I. II. 454. II. II. 461. III. II. 468. reditus ex Sicilia in Italiam, II. 466. scientia rei militaris, II. 441. simultas & bellum cum Demetrio, II. 439. somnium, II. 444. strategema in Spartanis, II. 471. violentia in Sicilia, II. 465. vultus, II. 435. uxores & liberi, II. 442.

Pyrrho medici sui insidias indicat Fabricius, II. 460. in Pyrrhum Demetrii expeditio, V. 49. ad Pyrrhum Demetrii exercitus deficit, V. 54. in Pyrrhum Lysimachi fraus, II. 439. Pyrrhum Tarentini in Italiam accersunt, II. 448. cum Pyrrho Cinæ sermo pulcherrimus de moderanda cupiditate, II. 450.

Pythagoras consuetudinem cum Numæ habuerit, I. 129.

Pythagoræ & Numæ præceptorum similitudo, I. 150. Pythagoræ & Numæ institutorum similitudo, I. 140.

Pythagorei cur nihil scriptum reliquerint, I. 161.

Pytheas orator, IV. 196, 414, 434.

Pythia Athenis celebrata, V. 49.

Pythii templum, V. 87.

Pythium, II. 163.

Pythius Apollo, II. 251.

Pytho Alexandri dux, IV. 98.

Pytho Byzantius, IV. 415.

Pythocles, IV. 211. V. 313.

Pythocles, I. 339.

Pythodorus, I. 275. V. 32.

Pytholaus, II. 240.

Python, II. 216, 441.

Pythonica meretrix, IV. 196.

Pythopolis, I. 25.

Q.

QUADRANTULA Clodii soror cur appellata, IV. 471.

Quadrantis mathematici descriptio, II. 265.

Quadringentorum senatus Athenis, I. 194. II. 37.

Quæstiones Gymnosophilis propositæ, IV. 85.

Quæstorum creandorum causa, I. 243. initium, I. 226.

QUÆSTOR:

Cato Major, II. 331. Cato Minor, IV. 229. Cæsar, IV. 104. Cicero in Sicilia, IV. 445. Granius Petro, IV. 117. Lentulus Sura, IV. 457. Sertorius, III. 307. Sylla, III. 46. Titius, V. 109.

Quinda, III. 354, V. 39.

Quinquemilliumviri, II. 35.

T. Quintius Flaminius adjungit Thebanos Romanis, II. 407. Annibalis mortis causa, II. 425. Attillii legatus in Græcia, II. 419. bonis imperavit, II. 430. censor creatur, II. 422. consul & dux primi belli Macedonici, II. 402. cur pacem fecerit cum Nabide, II. 417. dat Philippo pacem, II. 412. deprecatur pro Ætolis, II. 420. libertatem restituit Græcis, II. 413. Philippum acie vincit, II. 410. Philoemene prudentior, II. 429.

Quintii ambitio, II. 425. cum Philippo rege Macedonum pugna, II. 409. crudelitas, II. 349. dicta, II. 422. cum Ætolis simultas, II. 411. frater Lucius senatu à Catone motus, II. 424. in Græcos beneficia, II. 429. in Catonem Majorem indigna facta, II. 424. in Græcos humanitas, II. 431. in Græciæ libertate confirmanda studium, II. 415, 416. lenitas, II. 421. mores, II. 401. nequitia, II. 349. prima militia, II. 402. simultas cum M. Catone Majore, II. 423. triumphus, II. 418. Quintii & Philippi copiae, II. 408. Quintii & Romanorum moderatio in Græcos, II. 406.

Quintio honores habiti observatos Chalcidenses & Græcos, II. 421. Quintum offendit Philoemene, II. 391. a Quintio angustiae monitum ad Apsum occupantur, II. 404. Quintio manu fortior Philoemene, II. 430.

Quintium senatu movet Cato Major, II. 348. L. Quintius in suum locum a populo restitutus, II. 424, 425.

Q. Æmilius, II. 461.

Q. Antyllus, IV. 394.

Q. Arbelius, III. 90.

Q. Arrii indicium, IV. 455.

Q. Cassius, V. 70.

Q. Cicero, IV. 461, 476, 492.

Q. Fabius Ambustus, I. 302.

Q. Fulvius dictator, II. 273.

Q. Hortensius, IV. 239.

Q. Ligarius, IV. 483.

Q. Marcius, II. 54.

Q. Metellus, I. 49. IV. 373, 456.

Q. Pompeius, III. 53.

Q. Sertorius, II. 484.

Q. Sulpitius, II. 246.

Q. Valerius, III. 428.

Quirinus cur Romulus dictus, I. 76.

Quirinalis collis, I. 76.

Quirinalis flamen a Numa institutus, I. 139.

Quirites unde dicti, I. 63, 132, 133.

Quiritis Juno, I. 76.

R.

RAtumena porta, I. 228.

Regum amicitiae, V. 326.

Remonium, I. 47.

Remus capitur, I. 43. Remi agnitio, I. 44. Remi captivi oratio ad Numitorem adducti, *ibid.*

Rhadamanthus, I. 14.

Rhamnus Antonii stipator, V. 115.

Rhea Romuli mater, I. 40.

Rhea, mater Sertorii, III. 305.

Rheginus Timoleonem juvant, II. 113.

Rhena, III. 208.

Rhenus Cæsar ponte jungit, IV. 125.

Rhetra quid, I. 92. rhetras, quare, Lycurgus vocavit suas leges, *ibid.* & 102.

in Rhodanum Marius fossam ducit a mari, II. 500.

Rhodiorum inhumanitas, V. 27. cum Demetrio pax, V. 28.

Rhodus a Demetrio obsidetur, V. 26. capitur a Cassio, V. 246.

Rhoetium, IV. 339.

Rhomboides, I. 27.

Rhoperperethra, IV. 416.

Rhus, I. 27.

Rhyndacus fl. III. 150.

Rhyntaces avis, V. 296.

Rignarium, I. 47.

Riphæi montes, I. 299.

Rifus simulacrum, I. 118. templum, IV. 323.

Rœsaces, III. 121.

Roma a bello ancillæ astu liberata, I. 322. a Gallis capta, I. 308. conditur, I. 46. instauratur post Gallicam cladem, I. 321. unde dicta, I. 37.

Romæ amnesia Atheniensium

I N D E X.

renovatur post cæsum Cæsarem, IV. 486. Cethegi dominatus, III. 143. sub Cæsaris adventum tumultus, III. 490. fœneratorum acerbitas, II. 58. fortunæ mulieris. templum, II. 94. instaurandæ a Gallorum everfione omen, I. 320. Martis templum, II. 268. natalis, I. 50, 51. feditio commota, I. 330. feditio ob Coriolanum, II. 71. feditio propter famem, II. 65. sex millia militum Sylla jugulari jubet, III. 88. tertius conditor, Marius appellatus, II. 517. urbis murorum designatio, I. 49. bellum a finitimis in Gallicæ cladis restauratione illatum, I. 321.

Romam Galli infesti contendunt, I. 303. Galli iterum petunt, I. 331. Pompeius relinquit, III. 491, 517. de Roma capta Aristotelis testimonium, I. 309.

Romanus populus Attali regis hæres factus, IV. 372. Rom. populus quando defierit tributum pendere, II. 190. Senatus cum Cicerone reo vestem mutat, IV. 473. M. Antonium hostem judicat, V. 81. Rom. lex de viduis maritandis, V. 96. Rom. plebs C. Gracchum stipat, IV. 396. plebs in sacrum montem secedit, II. 59. Rom. militare 8 capit stadia, IV. 389.

Romani militis capti constantia, III. 165, 166. populi census, IV. 157, 158. ad populi clamorem corvus cecidit, II. 414. III. 447. populi corruptio, IV. 131. populi ignavia, II. 153. populi in Cæsarem favor, IV. 104. de Rom. populi migratione Veios lex, I. 292, 293. Senatus in Antonium triumvirum decreta Cicerone mortuo, IV. 495. in agrum Rom. Coriolani excursio, II. 82. a Rom. populo Maximi duo dicti, III. 432.

Romani auro se ab Gallis redimunt, I. 316. crateram auream Delphos mittunt, I. 294. facultates suas quibus primum censuerint, I. 226. funduntur apud Alliam, I. 304. fusi in pugnam reducti a Camillo, I. 328. honorant Corneliam Gracchorum matrem, IV. 386. legati servantur a Timotheo, I. 295. Romanæ matronæ aurum ad crateram auream Delphos mittendam conferunt, I. 294.

Romanorum a Cannensi clade magnanimitas, II. 256. Rom. civium per Mithridat. in Asia cædes, III. 80. clades ad Thrasimenum lacum, I. 387. de Hetruscis victoria, I. 223. Romanorum &

Quintii in Græcos moderatio, II. 406. Romanorum & Sertorii ex adverso copias, III. 316. felicitatem Crassus sua stultitia labefactavit, III. 302. in adorando ritus, II. 248. in bellis labores, II. 242, 243. in diebus observandis supersticio, I. 306. in Pompeium amor, III. 418. magna religio, II. 246. militum patientia, II. 515. militum in defendendo Crasso imperatore magnanimitas, III. 290. militum Sylla primus corruptor, III. 62. misera contra Parthos pugna, III. 282. nuptialis ritus, I. 55. pax cum Porfena rege, I. 234. seniores a Gallis occiduntur, I. 309, 310. simulacrorum sudores, & voces, II. 94. supersticio, II. 81. viginti militum virtus, III. 288. Rom. fortium M. Brutus Cassium ultimum appellat, V. 261. in Romanorum luxu coercendo Catonis Majoris consilium, II. 350. de Romanorum nominibus, II. 484.

Romanis captivos gratis remittit Pyrrhus, II. 461. Rom. fœminis honores qui delati, I. 63. Porfena indicit bellum, I. 231. quid profuerit cum Cimbris pugnantis, II. 515. Thebanos Quintius adjungit, II. 407.

Romanos in Græcia servientes Achæi redimunt, II. 418. qua arte placidos Numa reddiderit, I. 151, 152. in Romanos a se captos piratarum ludibria, III. 445. in Rom. Annibalis odium, II. 427. in Romanos Porfene liberalitas, I. 235. inter Rom. & Sabinos pax, I. 62. contra Rom. Coriolanum Volsci ducem belli creant, II. 82. apud Rom. nomina propria, II. 64. apud Rom. pœna servorum, II. 80. apud Rom. Talasio vox nuptialis cur, I. 54. ad Rom. Cincas legatus, II. 456. ad Romanas matronas Volumniæ oratio, II. 90. à Romanis Pyrrhus proelio victus, Curio duce, II. 468. cum Rom. Pyrrhi primus confictus, II. 454, 461, 468. II. III. de Rom. copiis Pyrrhi dictum, II. 407. de Rom. Pyrrhi victoria, II. 455.

Romulus à morte visus est, I. 74. agnoscitur, I. 44. aperit asylum, I. 47. Camerium capit, I. 69. Fidenas capit, I. 68. qua in re Thefeo sit antefereendus, I. 81. Quirinus cur dictus, I. 76. faxo iectus, I. 60. quando excesserit vita, I. 72. rempub. constituit, I. 51. Thefeo diis charior, I. 70. Veientes vincit, I. 84.

Romuli ad Jul. Proculum ora-

culum postquam evanuerat, I. 74. ædes, I. 64, 76. ætas & anni, I. 78. Celeres, satellites, I. 71. cum Tatio pugna, I. 60. cum Veientibus fœdus, I. 70, 71. educatio, I. 42. fastus, I. 71. filius Aollius, I. 54. filia, Prima appellata, *ib.* genus, I. 40. indoles, I. 43. in suos charitas, I. 82. leges, I. 67. mater, I. 40. moderatio in Albæ regno capeffendo, I. 72. mors, I. 130. natalis, I. 50. origo, I. 38. peccata excusantur, I. 81. raptus mulierum excusatur, I. 83. religio, I. 43. studia, *ibid.* triumphus, I. 56, 57. virtus mira in bello, I. 70. uxor, I. 54. de Romuli exitu, varix opiniones, I. 72, 73. de Romuli ortu fabulosa narratio, I. 38.

Romulo Acron Cæninensium rex bellum infert, I. 56.

Roscia lege equites in spectaculis a plebe discreti, IV. 453.

Roscus histrio, IV. 445.

Roscii Amerini causa, IV. 442.

Roxane Mithridatis soror, III. 160.

Alexandri uxor, IV. 65. Statiram necavit, IV. 99.

ad Rubiconem fl. Cæsaris hæsitatio, IV. 135. Rubiconem transit Cæsar, III. 489.

Rubrius prætor, IV. 223. tribunus plebis, IV. 391.

Rufinus senatu ejectus, III. 44.

Rumilia dea, I. 41.

Ruminalis, I. 40.

Rustius, III. 294.

Rutilius Metelli legatus, II. 493.

S.

S Abaco, II. 488.

Sabba, IV. 85.

Sabini movent in Romanos, I. 58. cæduntur, I. 238.

Sabinorum clades a Valerio Poplicolæ fratre accepta, I. 235. gens qualis initio, I. 55. pax cum Romanis, I. 62, 63.

Sabinæ prælium dirimunt, I. 61. Sabinarum raptus, I. 52. Sabinarum raptarum numerus, I. 54.

Sacculio scurra, V. 263.

Sacer ignis, I. 307. mons, II. 59.

Sacra cohors, IV. 14. cornus, I. 64. lucerna, I. 143. olea, I. 185. pecunia a Sylla violata, III. 61.

Sacra certamina, Isthmicum & Olympicum & Melicertæ, I. 23, 24.

SACRA: Adonia, II. 24. III. 224.

Aratia, V. 366. Ariadnæ, I. 18.

Asinaria, III. 244. Bonæ deæ, IV. 109, 460, 470. Carmentalia, I. 65.

Ce-

I N D E X.

- Ceresis, I. 127. Cornidae, I. 4.
 Confulalia, I. 55. Cyberneſia, I.
 15. Eleuſinia, II. 46. Februa, I.
 157. Feralia, I. 146. Hecaleſia, I.
 12. Herculis, III. 240, 264. Hy-
 acinthia, II. 302. Jovis ſervato-
 ris, IV. 435. Junonia, V. 30.
 Lacedaemoniorum ob victoriam
 II. 270. Laurentialia, I. 41. Leu-
 cothea, I. 290. Lucullia, III. 168.
 Lupercalia, I. 65, 157. Lycurgi-
 des dies, I. 127. Matronalia, I.
 64. Melicerta, I. 24. Metoecia,
 I. 22. Mithris, five ſolis, III. 445.
 Nephalia, I. 41. Nonis Capito-
 nis, I. 76. Nonis Quintilibus, five
 Julis, I. 323. Ochophoria, I. 10,
 21. Palilia, I. 50, 65. Panathe-
 nea, I. 22. Plataicum, II. 318.
 Plynteria, II. 45. Proſerpinalia,
 V. 213. Salaminium, I. 181. Sa-
 liorum, I. 148. Silachthia, I. 191.
 Theſea, I. 4, 35. Theſmophoria,
 II. 203. IV. 437. Vaccae praeſnan-
 tis, I. 147. Veneris, I. 157. Veſtae
 deae, I. 143, 307.
 Sacrilegium, II. 137.
 Sadales five Adallas, Thraciae rex,
 V. 127.
 Sactula, III. 54.
 Sagaces memoria cur minus vale-
 ant, IV. 216.
 Sagittarii, moneta, V. 298.
 Sagorum ſigna, V. 288.
 Sagra, II. 175.
 Salamis Demetrio traditur, V. 21.
 de Salamine inter Athenienſes &
 Megarenſes diſceptatio, I. 182. in
 Salamine occupanda Solonis ſtra-
 tegema, I. 180, 181. navium quae
 ad Salamina depugnarunt nume-
 rus, I. 262. Salaminia pugna, I.
 263.
 Salamis, Solonis poema, I. 180.
 Salii, I. 148.
 Salinae, III. 259.
 Salius Pelignorum dux, I. 149. II.
 170.
 Saloniſus, II. 360.
 Saltatio Delia, I. 19. Saliorum, I.
 149.
 Salvenius, III. 69.
 Salvius Pompeium necat, III. 510.
 Salutis aedes, II. 352.
 Samana navigii genus, I. 367.
 Sambuca, machina muralis, II. 260.
 Samii a Pericle victi, I. 366. dedunt
 ſe Pericli, I. 368. Samiorum praetor
 Meliſſus philoſophus, I. 367.
 in Samios dictum Ariſtophanis, *ib.*
 Samnites, II. 329, 449, 456, 461. III.
 87.
 Samofata, V. 99.
 Samothracia, II. 281. III. 152. IV.
 6, 322.
 Samothracium templum, III.
 445.
 Samus, III. 445. IV. 41.
 Sandauca, I. 262. II. 300.
 Sanguis corpori ut inſit, II. 163. de
 ſanguine, Scepticorum opinio, *ib.*
 plant ſanguis, I. 69.
 Sapha, III. 167.
 Sapientis cognomen, IV. 365, 366.
 ſapientes plus fructus ab inſipienti-
 bus quam inſipientes a ſapienti-
 bus capiunt, II. 338.
 Sapientia civilis, I. 248.
 Sardes incenſae, II. 294.
 Sardeis venales, unde ſumptum,
 I. 71.
 in Sardinia C. Gracchus quaſtor, IV.
 383. inde ejus reditus, IV. 384.
 Sardoum mare, III. 448.
 Sarmentus puer Caſ. Oct. deliciae,
 V. 126.
 Sarpedon Cat. Min. paedagogus, IV.
 216.
 Satibarzanes, V. 288.
 Satrapeni, III. 183.
 Saturnalibus domini & ſervi ſimul
 veſci ſoliti, I. 165.
 ex Saturni templo Caſar pecu-
 niam ſumit, IV. 139.
 Saturninum Marius ſibi adjungit, II.
 518.
 Satyrus ad Syllam adductus, III. 82.
 Satyrus hiſtrio, IV. 413.
 Satyrus vates, II. 108.
 Scavae, Caſaris militis, virtus mira,
 IV. 116.
 Scavola, I. 233.
 Scambonides, II. 29.
 Scandia, III. 302.
 Scapharum ſupplicium apud Perſas,
 V. 293.
 Scaphium, I. 143.
 Scapte hyle, III. 110.
 Scarabei unde generentur, IV. 357.
 Scaurus, III. 92, 427.
 Scedaſi filiae, II. 221.
 Scellius, V. 133.
 de Scenicis fabulis judicium, I. 208.
 ſcenici ludi, IV. 42.
 Scepticorum de ſanguine opinio, II.
 163.
 Schinocephalus, I. 339.
 Scholae Luculli, III. 196.
 Sciathus, I. 254.
 Scillaſtis, IV. 87.
 Scionae, III. 21.
 Scipio Metellus, IV. 455.
 Sciradium, promontorium, I. 182.
 Sciro occiditur, I. 9. Scironis genus,
ibid.
 Scirophorion, III. 401.
 Scopas Theſſalus, II. 351.
 Scopades, III. 120.
 Scorpio, tormentum, II. 261.
 Scoruſa, II. 155, 408. IV. 146.
 Scortuſa, I. 27.
 Scynes, III. 510.
 Scyron infulam Cimon capit, III.
 116.
 Scytala Laconica quid, & quo pa-
 cto fieri ſoleret, II. 52. III. 28.
 Scythia Spartanus, III. 386.
 Scythae, IV. 63. V. 24.
 Scythia Pontica, II. 495.
 Scythicae mulieres Mithridatis,
 III. 470. mos Scythicus, III. 280.
 Secreta, V. 18.
 Secures a faſcibus remotae, I. 224.
 Securitati in bello quatenus conſu-
 lendum, V. 284.
 in Seditione neutram partem ſequen-
 tium poena, ex lege Solonis, I.
 194. ſeditionis fructus, III. 219,
 220.
 SEDITIO Athenis, I. 185, 207.
 Cinna Roma, II. 535. Meſſe-
 niorum, V. 362. Roma, IV. 379.
 Spartae, III. 406.
 Seleucenſes, III. 294.
 Seleucia ad Tigrim fl. III. 167.
 Seleucus Antiocho F. uxorem ſuam
 concedit, V. 47. Demetrium per-
 ſequitur, V. 58. Stratonice Demet-
 rii filiam ducit, V. 38.
 Seleuci cum Demetr. diſſenſio,
 V. 39. in Antiochum F. amor, &
 indulgentia plane inuſitata, V. 46,
 & deinceps. Seleuci, Ptolemæi,
 Lyſimachique ſocietas contra De-
 metrium inita, V. 53.
 Seleuco Demetrii exercitus ac-
 cedit, V. 60. Demetr. ſe dedit,
ibid. in Seleucum Demetrius re-
 bus deſperatis movet, V. 59.
 Sellafia, II. 378. IV. 339.
 Selybriam Alcibiades capit, II. 41.
 Senatores Spartae deligendi forma, I.
 119.
 Senatus unde dictus, I. 51. Senatus
 Athenienſis, I. 194. Lycurgi, I.
 91. Romanus, II. 459. Sertorii,
 III. 329. Senatus Rom. ſupple-
 tes, I. 225. Senatus malignas,
 IV. 390.
 Senatusconſultum de rep. conſer-
 vanda, II. 252. IV. 396, 455,
 456.
 Senectus, I. 210. II. 360, 361, 441.
 III. 474. IV. 115.
 Senex cur in triumpho duci ſolitus,
 I. 71.
 Senſus, I. 336. ſenſuum & artium
 ſimilitudo, V. 5.
 Sentius, III. 60.
 SEPELIENDI ritus Athenienſium,
 I. 183. Lacedaemoniorum, I. 120.
 III. 417. Megarenſium, I. 183.
 Sepultura, I. 146, 183, 239. III.
 417. ſepulturae qui ſummus ho-
 nor, II. 238.

Sep-

I N D E X.

- Septem sapientes, I. 175, 176.
 Septimagium, quid, I. 71.
 Septimius Pompeium cædit, III. 511.
 Sequani, II. 513. IV. 121, 128.
 Serapion, IV. 56.
 Serapis, IV. 95. ejus oraculum, IV. 98.
 Serbonidis paludes, V. 67.
 Sergius mimus, V. 74.
 Sertorius accitur a Lusitanis dux, III. 314. adjungit se Cinnæ, III. 308. alterum oculum amisit, III. 307. Aquinum fundit, III. 319. astu capit Characitanos, III. 322. barbaris per cervam illudit, III. 327. confert se in Hispaniam, III. 310. sub Didio tribunus in Hispania, III. 306. fugit in Africam ex Hispania, III. 311. instituit Romano more Hispanos, III. 319. Hispanorum liberos occidit, III. 333. Cinnæ dissuadet Marium recipere, III. 308. Pompeio Laonem excindit, III. 324, 437. Marii milites occidit, III. 309. Metellum apud Lagobritas eludit, III. 318. obsidetur a Pomp. III. 328. Pompeium ad Sucronem fugat, III. 326, 438. Meminium Pompeii legatum occidit, III. 327, 328. Paccianum occidit, III. 313. ubique invictus, III. 325. quæstor Galliæ circumpadanæ, III. 307.
 Sertorii ad Mithridatis postulatam & magnanimum responsum, III. 331. cum Mithridate foedus, III. 332. animi celsitudo, III. 329, 330. commentum quo docuit quanta vis esset perseverantia, III. 321. de imperatoris munere dictum, III. 325. genus, & institutio, III. 305. imperia, III. 364. in cœnis modestia, III. 334. in Hispanos benignitas, III. 310. in Hispania virtus, III. 436. militares virtutes, III. 317. in matrem pietas, III. 330. in patriam charitas, *ib.* mores III. 314. moderatio, III. 309. laudes, III. 305. strategema, III. 306, 307. sub Mario militia, III. 306. mira in barbaros machina, III. 323. in Pompeium scomma, III. 326, 327. contra Pompeium gesta, III. 324. literas cremat Pompeius, III. 335, 440. Sertorii & Pompeii conflictus, III. 437. Sertorii & Romanorum ex adverso copiae, III. 316. Sertorii & Eumenis res gesta & studia comparantur, III. 365. Sertorii cædes, III. 335. Sertorii, quam Eumenis mors honestior, III. 365, 366.
 Sertorio Perpenna conjungit se, III. 320. in Sertorium Hispanorum amor & devotio, *ibid.* Sertorius Metellum plurimum timuit, III. 329. ad Sertorium Mithridatis legati, III. 331. in Sertorium Perpennæ conjuratio, III. 333. in Sertorium Perpennæ invidia, *ib.* contra Sertorium Pompeii in Hispaniam expeditio, III. 437.
 Serg. Galba, II. 182, 346.
 Servilia, III. 191. IV. 215, 236, 239, 272. V. 216.
 Servilius Hala, V. 217.
 Servilius augur, III. 135.
 Servilius Cæpio, IV. 114.
 Servilius Isauricus, IV. 140.
 Servilius Pompeii legatus, III. 459.
 Syllæ legatus, III. 86.
 Servi cum dominis quando vesci soliti, I. 165. Saturnalibus liberi, III. 72. libertate donati, IV. 280. ad militiam liberati, IV. 338. Spartæ male tractati, I. 122. servus libertatis gustus permissus, I. 122.
 Servorum disciplina, II. 355. fides, II. 538, 539. supplicia, II. 80.
 Servile nihil magis luxuria, IV. 57, 58. Servile bellum, five Spartacium, III. 264. Servile bellum Spartæ, I. 122.
 Servitutis habitus, III. 165.
 Sestium, III. 21. Sestii, *ib.*
 Setini, IV. 161.
 Severitas, I. 219.
 Seuthas, V. 316.
 Sextilius cædit Mithrobarzanem, III. 172.
 L. Sextius primus de plebe consul, I. 335.
 Sextius Sylla Carthaginensis, I. 54, 55.
 Sex. Ælius, II. 402.
 Sex. Pompeius, *vide* Pompeius.
 Sex. Roscii causa, IV. 442.
 Sibyllæ oraculum, I. 22. II. 537. IV. 162. Sibyllini libri, I. 236, 389.
 Sibrutius, II. 8.
 Sicambri, IV. 124.
 Siciliæ calamitas mira, II. 128. in Siciliam Alcibiades prætor mittitur, II. 23. in Siciliam Nicias dux creatur, III. 222. in Siciliam Pyrrhi expeditio, II. 463. Siciliam Timoleon pacat, II. 141. in Sicilia Pyrrhi violentia, II. 465.
 Siculorum res deploratas restituit Timoleon, II. 115. Siculum mare, III. 448. Siculus adeps, III. 204.
 Sicinius, III. 257.
 Sicinius Vellutus, II. 60, 73.
 Sicinus, I. 261.
 Sicyon tyrannide liberatur, V. 320.
 Achæis conjungitur, *ibid.* ab Arato capitur, V. 319.
 Sicyonia pictura, V. 324. Sicyoniorum resp. tyrannis obnoxia, V. 313.
 Signum deferere, II. 170. signum Minervæ, IV. 474. signum Spartæ observatum, IV. 304.
 Silanio sculptor, I. 4.
 M. Silanus, V. 126. c. o. s. designatus, IV. 455. ejus de Catilinariis sententia, IV. 461.
 Silentii usus, I. 111, 112.
 Silenus, III. 37.
 Silicius, *vide* P.
 Sillaces, III. 275.
 Silonis & Marii mutua provocatio, II. 523, 524.
 Silvium locus, III. 83.
 Simætha, I. 372.
 Similitudo aptissima disciplinæ, I. 402.
 Simmias, I. 379. II. 385.
 Simonides reprehensus, I. 252.
 Simulacra, I. 141.
 Simulatio, I. 180, 208, 209. III. 452.
 Sinis Pityocampis occiditur, I. 8.
 Sinope capta, III. 168. Sinopenfium tyrannus, I. 361.
 Sinope Asopidis filia, III. 169.
 Sinuesla, II. 276.
 Sinus quatuor ab Oceano in terram immitti, IV. 62.
 Sippius, IV. 219.
 Siren, Archimedis machina, II. 263.
 Sifenna historicus, III. 136.
 Sismethræ saxum, IV. 78.
 Smyrna, III. 305.
 Sochares Decelensis, III. 116.
 Sociale bellum, III. 50.
 Societas civium, I. 193.
 Socii Rom. urbe pulsæ, IV. 393.
 Socrates Alcibiadem servat, II. 12. pauper non fuit, II. 290.
 Socratis & Alcibiadis mutua militia & socia, II. 12. erga Alcibiadem amor, II. 8. oratione Alcibiades delinitus, II. 9. laus, II. 335. prælagia, II. 23. a Socrate ducta Myrto Aristidis neptis, II. 325, 326.
 Solis defectus, I. 378. III. 387. solis eclipsis terret Thebanos, II. 234, 235. ex sole flamma ut eliciatur, I. 143. solem, Cyrum Persæ dicunt, V. 277.
 Soli, urbs Cypri in honorem Solonis condita, I. 203.
 Solitudinis contubernalis pervicacia, V. 166.
 Solon Archon Athenis creatus, I. 187. censum instituit populi Atheniensis, I. 192. creatur Athenis

* N n n n

I N D E X.

At legislator, I. 187. cum Lycur-
gō comparatur, I. 190. defendit
causam templi Delphici, I. 183.
dotes dari prohibuit, I. 195. Dra-
conis leges abrogat, I. 191. epu-
lari in curia instituit primus, I.
201. insaniam simulat ad recupe-
randam Salamina, I. 180. Sala-
mina occupat, I. 181. legem no-
varum tabularum fert, I. 189. mer-
caturam primum exercuit, I. 173.
minam auxit, I. 189. philosophi-
am morealem amplexus, I. 175.
physices ignarus, *ibid.* Pisistrati
dolum ad occupandam tyranni-
dem confectum deprehendit, I. 208,
209. poesi usus, I. 175. recusat
fufcipere tyrannidem, I. 187. re-
dit Athenas, I. 207. fedat feditio-
nem Athenis, I. 185, 186. tradu-
cit cives ad artificia, I. 198.
Solonis genus, I. 172. equi-
tas, I. 186. cum Anacharfi
confuetudo, I. 176, 177. de
divitiis iudicium, I. 173. de ty-
rannide dictum, I. 187, 188. insti-
tutum de mensibus, I. 202. ele-
gia, I. 180. cum Cræso congres-
sus, I. 204. cum Thalete collo-
quium de liberorum procreatione,
I. 177. cum Pisistrato amicitia, I.
172. in Salamine insula recupe-
randa astutia, I. 180. libertas &
constantia, I. 210. mors, I. 212.
peregrinatio, I. 203. tempus. Po-
plicola expressit, I. 242. strate-
ma, I. 180, 181. Solonis tempore
Athenis pecunie raritas, I. 199.
in Solonis honorem Soli urbs in
Cyprio conditur, I. 203.
Solonis lex fodiendi, I. 200. de
civibus adscriptiis, I. 201. fune-
bris, I. 197. de iis qui in feditio-
ne neutram partem sequuntur, I.
194. de maledictis, I. 196. de mu-
lierum peregrinationibus, I. 197.
de mulieribus, I. 198. plantandi,
I. 200. de puellis orbis opulenti-
s, I. 195. de puteis, I. 200. de testa-
menti, I. 196, 197.
Soloni qui beati, I. 105.
Solonem observavit Pisistratus,
I. 210.
Solone absente Athenæ feditio-
ne infestantur, I. 207.
Solon adolescentis & fl. nomen, I.
25.
SOMNIA: Agefilai Aulide, III. 373.
Alcibiadis ante necem, II. 52. A-
lexandri Magni de Clito, IV. 69.
Antigoni, V. 9. Antonii, V. 80, 81.
Arimnesti, II. 304. M. Artorii, V.
258. C. Cæsar ad Ariminum, IV.
136. Calpurniæ, IV. 167. Ciceronis
de Octavio, IV. 489. Cimonis, III.

132. Cinna, IV. 172. V. 236.
Cyziceni ludimagistri, III. 149.
Darii Persarum regis, IV. 27. De-
metrii, V. 35. Demosthenis, IV.
436. Dionysii, V. 167. Ephori
cujusdam, IV. 321. Eumenis, III.
344. C. Graochi, IV. 383. Luculli,
III. 151, 168. V. 23. Medii, V. 23.
Mithridatis, III. 455. Pelopidæ,
II. 221. Periclis, quo docetur à
Minerva medicinam, I. 353, 354.
Petitii Naucleri, III. 104. Philip-
pi Alexandri patris, IV. 6. Pom-
peii ante aciem Pharalicam, III.
498. Proserpinæ sacerdotum, II.
111. Pyrrhi regis, II. 444, 474.
Syllæ, III. 84. Themistoclis, I.
280. Timoleontis, II. 111. Timi
Latini, II. 79.
Somniorum causa, V. 253.
Sophanes, II. 366.
Sophrone, regio, III. 171, 179.
Sophisma, V. 98.
Sophistæ qui, I. 248.
Sophoclis dictum verissimum, III.
510. cum Alcithylo certamen A-
thenis, III. 117.
Sophrosyne, Dionysii filia, V. 164.
Soranus, IV. 222.
Sorex, mimus, III. 95.
Sornatius, III. 158, 181, 187.
Sofibius, Ptolemæi aulicus, IV. 350.
Soficles, I. 263.
Sofigenes, Demetrii amicus, V. 60.
Sofis, homo improbissimus, Dion-
sitrui infidias, V. 191. damaatur,
V. 193. Sofidis in se accusatio-
nem diluit Dion, V. 192.
Sofius Senecio, I. 2. IV. 407. V.
159. Antonii legatus, V. 99.
Solstratus, II. 465.
Soter, II. 65.
Soci pactum fraudulentum, I. 86.
Spanus, III. 315.
Sparamixes, V. 292.
Sparta adjungitur Achæis per Philo-
pœmenem, III. 391. rebus novis
infestatur, III. 35.
Spartæ constantia, III. 402. cor-
ruptela, pecunie admiratio, ha-
bendique cupido, I. 124, 125. de-
ligendi senatoris forma, I. 119.
adulteria incognita, I. 106. ludus
tempus, I. 121.
Spartam conservavit Agesilaus,
III. 407. luxus inducitur, IV. 297.
mittitur pecunia, III. 23.
Spartanarum mulierum fortitudo, II.
472. III. 403. a Spartanis ad A-
thenienses Aristides transfert im-
perium Græciæ, II. 319, 320.
Spartiatæ legati liberum ad Deme-
trium responsam, V. 50. Spartia-
tarum dicta aliquot acuta, III.
405. mos in servis inebriandis, V.

6. Spartatis comæ gaudenda La-
cellus auctor, III. 5.
Spartacium bellum, III. 257.
Spartacus à Crasso captus, III. 263.
belli Servilis auctor, III. 258. fua-
dit Cassium, III. 260. fundit Cle-
dium prætorem, III. 259. fundit
Mommium, III. 260.
Spartaci militum virtus, III. 262.
victoriæ de Varino, III. 259. con-
tra Spartacum Crassus mittitur,
III. 260. Gellius & Lentulus con-
sules missi, *ibid.*
Sparto, Boeotorum dux, III. 389.
Rhodius, IV. 194.
Spectrum, I. 35, 38. III. 107. V.
160, 252.
Spondon, I. 122.
Spenisippus philosophus, V. 178.
Sphaeria insula, III. 213.
Sphaerus, I. 92. Boryllhenites, IV.
316.
Sphetta, I. 11.
Sphines, IV. 87.
Sphinx, IV. 447.
Sphodrias conatur Piræeum occu-
pare, III. 396. rei capitalis postu-
latus, III. 397. quomodo servatus,
III. 397, 398.
Sphragitides nympha, II. 303, 315.
Spinther, III. 476, 497.
Sphthridates, III. 35, 375, 379. IV.
23, 70.
Spolia opima, II. 251.
Spurii Herculei colunt, I. 246.
Sp. Carvilius primus Romæ uxorem
repudiavit, I. 83, 168, 169.
Sp. Manlius tyrannidem affectat, V.
217.
Sp. Posthumius, IV. 366.
Sp. Vettius interrex, I. 138.
Stagira instaurata, IV. 12.
Staphylus Thæsei F. I. 18.
Stasistrates architectus, IV. 94.
Statianus Antonii legatus, V. 103.
Statilius Catonis Minoris imitator.
IV. 285, 292. V. 227. Epicu-
reus, V. 227. Bruti socius, V.
227, 269. ejus interitus, V. 269.
Statira Darii uxoris mors, IV.
43.
Statira Darii filia, IV. 91. Alexan-
dri uxor, & a Roxane necatur,
IV. 99.
Statira Artaxerxis uxor veneno tol-
litur, V. 296. ejus humanitas, V.
281.
Statira Mithridatis foror, ejusque
fortitudo, III. 161.
Stator Jupiter unde dictus, I. 61.
STATU: Alcibiadis, I. 142. An-
tonii, V. 126. Bruti, V. 276. Ju-
lii Cæs. IV. 150, 164. Catonis
Majoris, II. 352. Catonis Mino-
ris, IV. 290. Cœclitis, I. 232. Cle-
lia

I N D E X.

- lia, equestris, I. 337. Cornelia*
Gracchorum matris, IV. 386. De-
mosthenis, IV. 438. Luculli, III.
108. Mercurii, I. 11. III. 115.
Periclis, galata, I. 339. Philo-
pœmenis, II. 385, 399. Pythagor-
æ, I. 142. T. Quintii, II. 401.
Romuli, I. 57.
Stella trajiciens, IV. 304. stella su-
bito emicantes, III. 17, 18.
Stena, II. 469. V. 254.
Stephanus, IV. 51, 421.
Sterilitas, I. 69.
Sternutatio a dextra, I. 262.
Stefilaus Ceus, I. 249. II. 299, 291.
Stesimbrotus, I. 247. III. 126.
Sthenis statuarius, III. 168.
Sthenis libere dictum, III. 428.
Stilbides vates, III. 238.
Stilponis philosophi dicta ad Deme-
trium, V. 15.
Stiris in Phocide, III. 108.
Stoica disciplina, IV. 317, 467.
Stolo, vide Licinius.
Strabo Pompeii pater, III. 418.
STRATEGEMATA: Agelilai, III.
 406, 415. Antigoni, V. 327, 328.
 Arati quo fallit tyranni speculato-
 res, V. 317. ejusdem adversus A-
 ristippum tyrannum, V. 341. e-
 jusdem profugientis Corintho, V.
 353, 354. C. Cæsaris in acie Phar-
 salica, III. 499. IV. 148. Camilli,
 I. 324. Cimonis, III. 118. Cleo-
 menis, IV. 341, 342. Eumenis,
 III. 349, 358. Mithridatis, III.
 159. Mithridatis militum, III. 148.
 Pauli Æmilii, II. 170, 171. Philo-
 pœmenis, II. 390. Pyrrhi in
 Spartanos, II. 471. Sertorii, III.
 307, 328. Solonis, I. 180. The-
 banorum aliquot, quo liberant
 patriam a servitute, II. 205. The-
 mistoclis, I. 256, 260, 265. Tiri-
 bazi Artaxerxem cum exercitu
 servantis, V. 303.
 Strato, M. Bruti familiaris, V. 270.
 Stratoclis crudele dictum, V. 16. im-
 prudentia, *ibid.* in Stratoclem Phi-
 lippidis versus, V. 32.
 Stratonice Demetrii filia, V. 38. Se-
 leuco nubit, *ibid.* Antiocho pri-
 vigno nubit mariti voluntate, V.
 45, 47. in Stratonicem Antiochi
 amor ut deprehensus, V. 45, 46.
 Stratonice Mithridatis peller, III.
 460.
 Stratonicus, I. 126.
 Strymon fl. III. 114.
 Stulti prudentibus magis profunt
 quam prudentes stultis, II. 338.
 Styrae Cretensis, III. 40.
 Suaveolentiae causa, IV. 8.
 Sublicius pons, I. 143.
 Suro amais, III. 437.
 Suffragiorum ratio Romæ, II. 75.
 IV. 370.
 Suillii, I. 226.
 Sulpicia, IV. 267. *sub. an. I. 316.*
 dux contra Philippum, II. 403.
 trib. pl. II. 525. III. 55, 58. interrex,
 III. 483.
 Supplicandi ritus, I. 273.
 Surena, III. 275, 288, 290.
 Suis capte opes, IV. 53.
 Susamithres, II. 52.
 Sutrium, I. 325.
 Sybaris Themistoclis filia, I. 283.
 Sycophanta unde dictus, I. 201.
 Sylla a Pompeio alienatus, III. 434.
 Pompeium, Magnam appellat, III.
 432. Pompeium imperatorem sa-
 lutat, III. 425. dictator perpetuus
 cum omnium rerum arbitrio, III.
 91. dictatura se abdicat, III. 93.
 repulsam pœturæ passus, III. 48.
 quibus artibus Lyliandro antepo-
 nendus, III. 102, 105. cum po-
 tentissimis pugnavit, & vicit, III.
 103. plurimum suæ tribuit fortu-
 næ, III. 51. nomen Felicis assu-
 mit, III. 93. deos iridet, III. 61.
 populo epulam præbet, III. 94.
 militum Romanorum primus cor-
 ruptor, III. 62. sex milia mili-
 tum Romæ jubet jugulari, III. 88.
 suas ipse leges violat, III. 94.
 Græciæ templa spoliât, III. 61.
 repetundarum accusat, III. 50.
 Valerium Hortensii oratoris foro-
 rem ducit, III. 62. sex milia mili-
 tum Archelai dejicit ex Thurio, III. 71.
 cum sex legionibus ad urbem mo-
 vet, III. 56. flammam injicit ur-
 bi, III. 58. Lucullum monetæ
 præficit, III. 137. durissime Asi-
 am tractavit, III. 80. in Marcos
 Crassum mittit, III. 254. Marii
 F. fundit, III. 85. capit Piræum,
 III. 65. Athenas obsidet, III. 60.
 Athenas capit, III. 64. Cherone-
 am servat, III. 68. circumvenit Sci-
 pionem, III. 84. in Mithridatem
 proficitur, III. 59. foedes cum
 Mithridate init, III. 77. phthiriasi
 correptus, III. 95.
 Syllæ genus, III. 44. forma, III.
 45. uxores, III. 53. in Valeria
 ambienda lascivia, III. 95. uxor
 Metella moritur, III. 94. liberi,
 III. 97. filiam Æmiliam Pompei-
 us, Antistia dimissa, ducit, III.
 427. *ibid.* III. 101. magnanimitas,
 III. 104. dicacitas, III. 45.
 morum diversitas, III. 52. dictura
 tyrannicum, III. 102. in milites
 severitas, III. 68. fornicium, III.
 84. de informis præceptum, III.
 169. analectam, Apollinis figil-
 lum, III. 87. prætura, III. 49.
 questura, III. 46. consilatus, III.
 53. podagræ balbutem quid ap-
 pellavit, III. 81. in Italiam redi-
 tus, III. 82. in Cappadociam le-
 gatio, III. 49. in Caronem Min.
 puerum amor, IV. 217, 218.
 legatos Mithridatis severitas, III.
 78. cum Mithridate congressus, III.
 79. deducibus Mithridatis victoria,
 III. 73, 76. cum Archelao collo-
 quitur, III. 77. cum Archelao
 confictus ad Thurion, III. 71.
 cum Mario dissensionis initium,
 II. 522, 523. præclara sub Mario
 facta, III. 47. sub Catulo gesta,
 III. 48. Delphos ad Amphictryo-
 nas scriptum de Apollinis thesau-
 ris ad se mittendis, III. 61. rerum
 ab se gestarum commentarii, III.
 67. triumphus, III. 92. trophæo-
 rum inscriptio, III. 73. monu-
 mentum, III. 97, 98.
 Syllæ Jugurthæ capti honor ad-
 scriptus, III. 47. Jugurtham tradit
 Bocchus, II. 493, 494. III. 47.
 Pompeius se conjugit, III. 435.
 ad Syllam adductus satyrus, III.
 82. apud Syllam C. Metelli liber-
 tas, III. 89. per Syllam Cinna
 consul creatur, III. 59. contra
 Syllam Dorylaus dux Mithridati-
 cus, III. 74. contra Syllam Flac-
 cus consul pergit, *ibid.* ad Syllam
 Parthorum regis legatus, III. 49.
 Syllana proscriptio, III. 89, 90.
 Syllani milites cum Catilina con-
 sentiunt, IV. 454. Syllanos ho-
 micidas ulciscitur Cato Minor,
 IV. 231.
 Syllanius Jupiter, I. 92.
 Sylvia Romuli mater, I. 40.
 Symbolon, V. 254.
 Synalus, V. 183.
 Syphax, III. 313.
 Syracusæ capiuntur, II. 127, 264. di-
 ripiuntur, *ibid.* incenduntur, V.
 201. obsidentur, II. 257. III. 228.
 Syracusarum spoliis decoratur
 Roma, II. 268. Syracusas Dion
 occupat, V. 185. obsellas Nicias
 muro circumdat, III. 228. apud
 Syracusas Atheniensium calamita-
 tes, III. 241, 242. Syracusis pro-
 digia, dum liberantur a tyrannide,
 V. 196. pugna Dionis, V. 202, 203.
 Syracusana arx traditur Dionis
 V. 207. præda quanta, II. 265. Sy-
 racusanam arcem Timoleon di-
 ruit, II. 127. ad Syracusanam
 remp. constituendam Corinthii vo-
 cantur, V. 209, 210.
 Syracusani Marcellum accusant,
 II. 270. Syracusanorum accusationi
 Marcellus respondet, II. 271. ante
 adventum Timoleonis, status, II.

I N D E X.

104. ignavia, V. 198. inconstantia, V. 201. in Dionis posteros crudelitas, V. 214, 215. in Dionem perveritas, V. 205. in Timoleonem decretum honorificentissimum, II. 146. juramentum magnum, V. 212. usurpatio libertatis præpropera: quæ eos & perdidit, V. 195. socordia, & afflictio, V. 198.
- Syracusanis aruspices victoriam promittunt, III. 240. Dion reddit libertatem, V. 186. a Syracusanis Athenienses proelio navali fusi, III. 239. a Syracusanis Athenienses iterum classe victi, III. 241.
- Syri unde dicti, III. 169.
- in Syriam Craffi profectio, III. 270.
- Syriam in formam provinciæ redigit Crassus, III. 463.
- Syrmus Triballorum rex, IV. 17.
- Syrtis capita, V. 182.
- Syrus Apollinis filius, III. 169.
- Syllitiorum Spartæ institutio, I. 97, 99.
- T.
- T**Abella infomniorum significatio-
nes continens, II. 326.
- Tachus Ægyptius, III. 411.
- Tacita, musa, I. 141.
- Tænarus, IV. 204. Tænarium tem-
plum, III. 445.
- Tagus fl. III. 322.
- Talafius unde vox nuptialis facta, I.
54, 55. III. 422.
- Talaura, III. 161.
- Tamynæ, IV. 187.
- Tanagra, I. 347. III. 130.
- Tanais, IV. 63.
- Tarchetius Albanorum rex, I. 38.
- Tarcondemus superioris Ciliciæ rex,
V. 127.
- Tarentum mulieris opera receptum,
I. 404.
- Tarentini accersunt Pyrrhum in Ita-
liam, II. 448. Tarentinorum mol-
lities a Pyrrho corrigitur, II. 452.
de Tarentinorum diis, Fabii res-
ponsum, I. 405.
- Tarpeia Sabinis Capitolium prodit, I.
58. ejus mors, I. 59.
- Tarpeius collis, I. 59, 138.
- Tarquinius Vestalis, I. 221.
- Tarquinius Collatinus, I. 214.
- Tarquinius Demarati F. I. 57.
- Tarquinius Superbus regno ejectus,
I. 213, 214.
- Tarrutius, I. 42, 50.
- Tatia Numæ uxor, I. 133.
- Tatiensis tribus, I. 63.
- Tatius Sabinorum dux, I. 58.
- cum Tatio Romuli pugna, I. 60.
- Tatii ædes Romæ, I. 64. Tatii
cædes I. 68.
- Tauræas, II. 21.
- Tauromenium, II. 114.
- Taurus, III. 172, 181, 184.
- Taurus mons, III. 174.
- Taurus Cæsariano peditatui præfec-
tus, V. 131.
- Taurus Marathonius, I. 11.
- Taurus Minois dux, I. 13, 16.
- Tauri sanguis, I. 282. II. 426.
- Taxiles, III. 72, 173. IV. 79, 87.
- Technon, V. 316, 318, 331.
- Tectolages, III. 47.
- Tegea, III. 42.
- Tegyra, II. 215.
- Telamon, portus Etruriæ, II. 535.
- Teleclides Corinthius, II. 110.
- Telemachus Corinthius, II. 117.
- Telephus Herculis filius, I. 38.
- Teles, I. 376.
- Telefides, V. 199.
- Telefinus Samnis Syllam in sum-
mum adducit periculum, III. 86.
- Telefippa, IV. 59.
- Telestrium, I. 352.
- Teleutias, III. 391.
- Tellus Atheniensis, I. 105.
- Temeritas, II. 197.
- Tempe, II. 404. III. 504.
- Temperamentum optimum, I. 188.
- Temperantia, III. 126. IV. 219, 383.
- Tempesta, II. 134. III. 183.
- TEMPLUM Æsculapii, III. 445. A-
pollinis, *ibid.* Fidei, I. 153. For-
tunæ muliebris, II. 94. Herculis,
I. 34, 261. III. 240. IV. 425. V.
126. Honoris & virtutis, II. 277.
- Ifidis, V. 141. Junonis, III. 445.
- Jovis Olympii, I. 212. Martis, I.
182. Metus, Mortis, & Rifus, V.
323. Minervæ II. 281. Neptuni,
III. 445. Pythii, V. 87. Telluris,
III. 445. Termini, I. 153. Vul-
cani, I. 69.
- Tempus consiliarius optimus, I. 360.
- Tenchtheri, Germanicæ gens, IV.
124.
- Tenedus, III. 140.
- Teratius, I. 39.
- Terentia Ciceronis uxor, IV. 448,
460, 471. Terentiam repudiat Ci-
cero, IV. 485.
- Terentius Culeo, II. 423.
- Terentius Varro, I. 394.
- Terentii in Pompeium, proditio, III.
420.
- Termerium malum, I. 10.
- Termerus, *ibid.*
- Termini templum, I. 153.
- Ternarii numeri vis, I. 389.
- Terpander, IV. 303.
- Terra in gyrum movetur, I. 146.
majores alit bestias quam mare,
IV. 85. torrida terra cur optima
gignat aromata, IV. 8, 9.
- Terræmotus, I. 123, 387. III. 128,
370.
- Terribiles hostibus qui, II. 218.
- Tertia Pauli filia, II. 157, 355.
- Testamentaria Solonis lex, I. 196.
- Testamentum militare, II. 62.
- Tetudo militaris, V. 111, 115, 116.
- Tethys fatidica, I. 38.
- Tetrapolis, I. 11, 12.
- Teucer, II. 27.
- Teutamus Argyraspidum dux, III.
354.
- Teutones Italiam petunt, II. 495.
cum Teutonibus Marii primum
proelium, II. 505, 506. n. II. 508.
- Thais meretrix, IV. 54.
- Thalæa, I. 169.
- Thales mercator, I. 174. sapientum
unus, & poeta Lyricus, I. 89.
- Thaletis F. Cybistis, I. 179. cum
Solone de liberorum procreatione
colloquium, I. 177, 178.
- Thapfacum, IV. 89.
- Thapsus, III. 228. IV. 277.
- Thargelia, I. 364.
- Thargelion mensis, I. 305. II. 45,
132. V. 13.
- Tharryta, II. 432.
- Thasii navali proelio vincuntur, III.
125.
- Thasius lapis, IV. 225.
- Thasus, V. 254.
- Theagenes dux apud Chæroneam,
IV. 19.
- Theano sacerdos, II. 29.
- Thearides, IV. 340. V. 164.
- Theatrum Marcelli, II. 282. Pom-
peii, III. 479.
- Thebæ ab Alexandro eversæ, IV.
18. Demetrio deduntur, V. 47.
- Thebas rebellantes Demetrius ite-
rum obsidet, V. 48. capit, V. 49.
- Thebani terrentur solis eclipsi, II.
234, 235. Thebanorum de Lacedæ-
moniiis victoriæ, II. 214. exer-
citationes in armis, *ibid.* ex Laco-
nia recessus, III. 407. libertas re-
stituitur, II. 211. proditio, II. 310.
tyranni occiduntur, II. 209.
- Thebanos Demosthenes Atheni-
ensibus conjungit, IV. 424. Ro-
manis adjungit Quintius, II. 407,
408. in Thebanos Atheniensium
gratitudo, II. 204. cum Thebanis
Agésilai pugna, III. 387.
- Thebe Alexandri Pheræi uxor, II. 230.
- Themiscyra, III. 154.
- Themistocles acceptus plebi, I. 252.
accusatur prodicionis, I. 272. am-
bitiosissimus, I. 266. Anaxagoræ
& Melissi auditor, I. 247. Athe-
niensis dux adversus Xerxem, I.
252. discrimen legitimorum &
nothorum tollit, I. 246, 247. ex-
truit Piræeum, I. 268. gratus regi
Perfarum, I. 279. inducit Athe-
nienses ad triremes parandas, I.
250.

250. in exilium pulsus, I. 271. infidias evadit, somnio admonitus, I. 280. instaurat Athenas, I. 267. iudex inter Corcyraeos & Corinthios, I. 273. Miltiadiis trophæo excitatus, I. 7. offendit populum, I. 271. peculatu obnoxius, II. 293. proelio navali primas tulit, I. 265. quærendæ pecuniæ intentus, I. 251. salutis Græciæ autor, I. 253. victor certaminæ tragædorum, I. 251. pellit Aristidem in exilium, I. 252. Themistocles & Aristides in rep. adversarii, II. 290.

Themistoclis ambitio, I. 249, 251. calliditas, I. 264. dicta, I. 249, 266. II. 336 fuga, I. 273, 275. genus, I. 246. honores post mortem, I. 284. indoles, I. 247. in patriam charitas, I. 282. juvenis, I. 248. mors, I. 282. III. 132, 133. pecunia, I. 274. liberi, I. 282. sepulcrum & reliquiæ, I. 283. in Themistoclis sepulcrum Plato comicus, *ibid.* strategema, I. 256, 265. strategema quo pugnam Salaminiam obtinuit, I. 260. suâ Athenienses urbem relinquunt, I. 257. virtus, III. 300. Themistoclis ac Aristidis inter se dicta, II. 322. Themistoclis decreto Aristides revocatur ab exilio, I. 258, 259. Themistoclis & Aristidis ad pugnam ineundam consensus, I. 261. Themistoclis & Aristidis simulas, I. 249. Themistoclis & regis Persarum colloquium, I. 277.

Themistocli Aristides præfetur, II. 319. in Themistoclem Aristidis moderatio, II. 324. de Themistocle dictum Aristidis, II. 300. Themistocles Plutarchi amicus, I. 284.

Theocritus vates, II. 222.

Theodectæ imago, IV. 26.

Theodorus arulpeus, II. 439. pontifex, II. 45.

Theodorus Phrygenis, II. 25, 29.

Theodorus Tarentinus, IV. 32.

Theodorus Antonii liberorum pædagogus, V. 147.

Theodorus Atheus, IV. 213.

Theodotes, V. 170, 202, 203.

Theodotus, III. 509. IV. 150, 151. V. 249.

Theogito Megarensis, II. 316.

Theomnestus philosophus, V. 240.

Theophanes, III. 467, 477, 508. IV. 482.

Theophilus faber ærarius, IV. 48.

Theophilus Hipparchi pater, V. 134.

Theophrasti de oratoribus iudicium, IV. 416. libri, III. 81.

Theopompus Cnidius, IV. 150.

VOL. V.

Theopompus Spartanus, I. 93, 94, 112.

Theopompus Thebanus, II. 205.

Theoris sacerdos, IV. 421.

Theramenes, II. 42. III. 21. IV. 483.

Agnonis F. III. 206.

Thericlea vasa, II. 186.

Thermodon fl. I. 27. III. 154, 460. IV. 425.

Thersippus, I. 211.

Therycion, IV. 322, 347, 348.

Thesæa, æ, locus Delphis, I. 4.

Thesæa, orum, sacra, *ib.*

Thesæis, tonsuræ genus, *ib.*

Thesæus unde dictus, I. 4. a patre agnitus, I. 11. ad patrem Ægeum veniens qualem paternæ domus statum invenerit, I. 10. Antiopam rapuit, I. 24. clavatus, I. 7. Cercyona occidit, I. 9. colitur, & quando, I. 35, 36. Crommyoniam suam occidit, I. 8. cum Perigune coit, *ibid.* Damasten Procrusten occidit, I. 9. Delphos ab oblaturus primitias comæ Apollini, I. 4. Helenam rapit, I. 30. Hercules imitator, I. 6, 7. Atticos in unam civitatem cogit, I. 21. improbos punire ut solitus fuerit, I. 10. in Cretam ad Minoa mittendorum consortio extra sortem se adjungit, I. 14. in regni successionem a populo recipitur, I. 11. Isthmia instituit, I. 24. in vincula conjicitur, I. 31. Marathonium taurum capit, I. 11, 12. navigare quare noluerit, I. 7. navigare recusat Athenas, I. 5. Neptuni filius habitus, *ibid.* Pallantidas cædit, I. 11. paterna signa extrahit, I. 5. Peripheten interficit, I. 7. profugit Athenis, I. 34. Scironem quando occiderit, I. 9. Sinnin Pitycampem interficit, I. 8. Taurum hominem superat, I. 16. vinculis liberatur, I. 33.

Thesæi adolescentia, I. 5. ætas latrocinii infesta, I. 6. certamina, I. 28. cum Amazonibus confictus, I. 26. cum Pirithoo amicitia, I. 29. cum Hercule congressus, *ibid.* ex Creta reditus, I. 16. filius Demophon, I. 203. filius Menalippus, I. 8. filii, Oenopion & Staphylus, I. 17, 18. filii post mortem patris dii egerint, I. 34, 35. genus, I. 3. honores post mortem, I. 35. hospites primi Phylidæ, I. 10. in pontum Euxinum profectio, I. 24. mors, I. 34. mulierum raptus taxatur, I. 82. moneta, I. 23. navis ubi servata, I. 20. nuptiæ, I. 27. nuptiæ malorum causæ, I. 83, 84. oblitio taxatur, I. 82. origo supprimitur, I. 5. offa Cimon Athenas reportat, I. 35.

III. 117. pædagogus Gonnidas, I. 4. peccata accusantur, I. 80, 81. propositum præclarissimum, I. 7. respublica, I. 23. uxor Phædra, I. 27. Thesæi & Herculis propinquitas, I. 7.

Thesæo Athenienses parere detrectant, I. 34. Thesæum Medea veneno tentat interficere, I. 10, 11. in Thesæum Pallantidarum conjuratio, I. 11. non sine Thesæo, proverb. I. 28. a Thesæo Hecale honorata, I. 12.

Thesinophoria, II. 203.

Thesmothetæ, I. 202, 346.

Thespiæ, II. 213. III. 40.

Thespis, I. 208.

Thesproti, II. 432.

Thessalia, III. 168.

Thessali, II. 227. IV. 150.

Thessalicus equitatus, II. 455.

Thessalonica, II. 438.

Thessalus Cimonis F. I. 370. II. 25, 29. III. 127.

Thessalus histrio, IV. 16, 42, 424.

Theste Dionysii soror, V. 178.

Thetes, I. 192.

Thimbro, V. 298.

Thoenon, II. 465.

Thonis meretrix, V. 33, 34.

Thor, III. 70.

Thorax Larissæus, V. 36.

Thorax Spartanus, III. 14, 28.

Thoraces mire duri, V. 26, 27.

Thoth mensis, I. 51.

Thraces liberi, II. 49. III. 114, 115.

Thraces equites, III. 176.

Thracia colonia, I. 349.

Thracius pagus, III. 148.

Thrafo, II. 48.

Thrasylbulus, II. 48, 204. III. 38.

Thrasydæus Philippi legatus, IV. 424.

Thrasylus, II. 40.

Θρασυδίου quid, IV. 7.

Thressæ, *ib.*

Thriambus, II. 270.

Thriassia porta, I. 372.

Thriassius campus, III. 396. V. 346.

Thucydides Milesius, I. 345. Alópeccensis, I. 349. Periclis adversarius, *ibid.* a Pericle in exilium pulsus, I. 355. ejus genus, III. 110. ejus laus, III. 204.

Thudippus, IV. 211.

Thurion, III. 70. Thuriorum conditur quis, III. 210. Thurius Apollo, III. 70.

Thusci caduntur, I. 329. Thuscorum quondam potentia, I. 300.

Thyatira, III. 80.

Thynnus, III. 136.

Thyræa, III. 213.

Thyreatis, II. 479.

Thyreus Cæsaris libertus, V. 140.

Tibareni, III. 154.

*O o o o

Tib.

I N D E X.

- Tib. Gracchus, *vide* Gracchus.
 Tib. Sempronius, II. 246, 342.
 Tibia canere illiberale, II. 7. tibias
 abiecit Minerva, *ibid.*
 Tidius Sextius, III. 493.
 Tigenna, seu Tingi, III. 313.
 Tigranes diadema ad pedes Pompeii
 deponit, III. 457. in Lucullum
 Mithrobarzanem ducem mittit,
 III. 171. interficit nunciantes Lu-
 culli adventum, *ibid.* Gordyeno-
 rum regem necat, III. 179, 180.
 funditur a Lucullo, III. 177, 182.
 dedit se Pompeio, III. 457.
 Tigranis potentia, III. 165. fas-
 tus, *ibid.* exercitus contra Lucul-
 lum ingens, III. 174. diadema a
 Lucullo captum, III. 177. cum
 Mithridate conjunctio, III. 166.
 arrogans dictum, III. 173, 174. filius
 victus, III. 458. fuga, III. 177.
 ad Tigranem Appii, Luculli
 legati, libertas, III. 165, 166. in Ti-
 granem Luculli expeditio, III. 169.
 Tigranocerta urbs, III. 172. obside-
 tur a Lucullo, III. 179. capitur, *ib.*
 Tigris fl. III. 167.
 Tigrini a Labieno cæsi, IV. 119.
 Tilphosion, III. 74.
 Timæa Agidis uxor, II. 31. III. 31, 369.
 Timæus historicus notatur, V. 193,
 194. Platonem & Aristotelem re-
 prehendit, III. 205. ejus ineptiæ,
 III. 205.
 Timagenes, V. 139.
 Timagoras Atheniensis ab Artoxerxe
 corruptus, V. 300. capite plectitur
 ob dona in legatione accepta, II.
 233, 234.
 Timandra meretrix, II. 52. Alcibia-
 dem funerat, II. 53.
 Timanthes, V. 323. pictor, V. 345.
 Timotheus, I. 295.
 Timefilaus, I. 361.
 Timiditas in tyrannide funestissima,
 V. 304.
 Timonis misanthropi historia, V.
 137. epitaphium, V. 138.
 Timoclea Thebanæ infigne factum,
 IV. 18.
 Timoclidæ Sicyonius, V. 313.
 Timocrates, V. 178, 184, 185.
 Timocreon Rhodius poeta Lyricus,
 I. 270.
 Timodemus, II. 106.
 Timoleon capit Syracusas, II. 127.
 cujus voce primum innouerit, II.
 106. declaratus dux in Siciliam,
 II. 100. desertores Sicilia expulit,
 II. 136. diruit arcem Syracusanam,
 II. 127. fundit fugatque Icetem,
 II. 116. Icetem capit, II. 139. mag-
 no prælio fundit Carthaginienses,
 II. 135. Mamercum fundit, II.
 140. mansit Syracusis, II. 142,
 143. pacat Siciliam, II. 141. pa-
 cem cum Carthagenensibus facit,
 II. 140. petit Syracusas, II. 125.
 Pœnis callidior, II. 113. in senec-
 tute visum amisit, II. 144. servat
 fratrem Timophanem, II. 107. Si-
 culorum res deploratas restituit, II.
 115. successus suos fortunæ tri-
 buit, II. 142. trajicit in Siciliam,
 II. 114.
 Timoleonis calumniatores, II.
 143. cum æqualibus suis compa-
 ratio, II. 141, 142. cum Paulo Æ-
 milio in bellicis rebus comparatio,
 II. 194. felicitas, II. 137. frater
 occiditur, II. 108. frater Timo-
 phanes qualis fuerit, II. 106. fu-
 nus, II. 145. genus, II. 106. mag-
 nus confictus cum Carthagenensi-
 bus, II. 132, 133. moderatio, II.
 195. mores, II. 106. mors, II.
 145. prosperitas, II. 120. ante Ti-
 moleontis in Siciliam expeditio-
 nem quomodo se res habuerint ap-
 ud Syracusanos, II. 104. summa
 laus, II. 143, 144.
 Timoleonti Dionysius tyrannus
 dedit se, II. 117. insidiæ paratæ de-
 teguntur, II. 121. jungunt se A-
 dranitæ, II. 116. prodigium obla-
 tum, II. 111. summi honores ha-
 biti Syracusis, II. 144.
 Timoleonem Paulus constantia
 superavit, II. 196. contra Timo-
 leontem Carthagenensium appa-
 ratus, II. 130. in Timoleonem Sy-
 racusanorum decretum honorifi-
 centissimum, II. 146.
 Timoleonteum gymnasium, II. 146.
 Timophanes, II. 106, 108.
 Timotheus, I. 295.
 Timotheus in exilium pulsus, III.
 51. facta sua fortunæ tribui nolu-
 it, III. 50, 51.
 Timoxenus, IV. 335. V. 350, 360.
 Tinge Antæi uxor, III. 313.
 Tinnius, II. 531.
 Tireos Eunuchus, IV. 43.
 Tiribazus Artoxerxem cum exercitu
 strategemate servat, V. 303. Da-
 rium F. in patrem Artoxerxem
 incendit, V. 306.
 Tiribazi lenitas, V. 280. mores,
 V. 307. cædes, V. 309.
 Tiro Cic. libertus, IV. 485.
 Tisamenus Eleus, II. 303.
 Tisias, II. 16.
 Tisiphonus, II. 240.
 Tisaphernes obruncatus, III. 378.
 V. 301. Tisaphernis perfidia, III.
 376. ad Tisaphernem Alcibiades
 Laced. relictis fugit, II. 32. a
 Tisapherne capti Alcibiadis fu-
 ga, II. 38. de Tisapherne Agefi-
 lai victoria, III. 378.
 Tithora, *vide* quid Græci, I. 4.
 Tithora urbs, III. 66.
 Tithraustes, III. 123, 378.
 Titillius in Thraciam missus, II. 415.
 Titinii mors, V. 261.
 Titius ab Antonio deficit ad Octavi-
 um, V. 124.
 Titurius cum exercitu cæsus, IV. 126.
 T. Annii Gracchi adversarius, IV.
 373.
 T. Crotoniata, IV. 458.
 T. Flaminius, II. 342.
 T. Lartius, II. 60.
 T. Latini indicium, II. 79.
 T. Lucretius, I. 231.
 T. Manlius c. o. s. I. 158.
 T. Quintius Flaminius, II. 348, 351.
 Tityus, II. 216.
 Tolerium, II. 83.
 Tolmæus, I. 359.
 Tolmides, I. 359. III. 389.
 Tolumnius Etruscus a Cossio cæsus,
 I. 57. II. 250.
 Toranius, III. 317.
 Manlii Torquati in filium victorem
 severitas, I. 388.
 Tormam Cæsar occupat, V. 128.
 Tragia insula, I. 366.
 Tragifcus, V. 341.
 Tragedorum certamen, I. 251. III.
 117.
 Tralles, Thraciæ populus, III. 385.
 IV. 150.
 Trebellius, V. 73.
 C. Trebonius, IV. 259.
 Trecenti, magistratus Spartæ, I. 119.
 Triarius, III. 187, 463.
 Triballorum rex Syrmus, IV. 17.
 Tribuni mil. consulari potestate, I.
 285. tribb. mil. gesto consulari,
 II. 425.
 Tribb. pl. cur sacrosancti, IV. 374.
 tribb. pl. initium, II. 60. tribb. pl.
 potestas, IV. 235. tribb. pl. digni-
 tas, IV. 385. tribb. pl. circum-
 scriptio, IV. 163. tribunitiæ leges,
 IV. 368.
 TRIBUNUS plebis Antonius, IV.
 133. V. 69, 70. Aquilius, IV. 260.
 A. Pompeius, II. 504. Bestia &
 Metellus, IV. 464. C. Gracchus,
 IV. 385, 389. Canidius, III. 476.
 Clodius, III. 472. IV. 115, 234,
 250, 472. Curio, IV. 132. Curius
 & Fulvius, II. 402. Dolabella, V.
 73. Flavius & Marullus, IV. 164.
 Genutius, IV. 385. Livius Dru-
 sus, IV. 390. Lucilius, III. 482.
 Lucius Antonius, V. 80. L. Quin-
 tius, III. 142, 143. L. Saturninus,
 II. 500. M. Octavius, IV. 363.
 Marius, II. 486. Metellus, III.
 491. IV. 139, 235, 236. Metilius,
 I. 388. Minurius Thermus, IV.
 242. Mutius, IV. 371. C. Publi-
 cius

I N D E X.

- cius Bibulus, II. 276. Rubrius, IV. 391. Sulpitius, II. 524. III. 55. Terentius Leo, II. 423. Trebonius, III. 479. Verginius, III. 59.
 Tribus Romanæ sub Romulo tres, I. 63. tribus xxxv. Romæ, IV. 370. Tribus Atticæ quot, & unde dictæ, I. 199.
 Tributum pendere quando desitum Romæ, II. 190.
 Tridens nummi insigne, I. 5.
 Triopius, III. 122.
 Tripus septem sapientum, I. 176.
 Triumphandi initium, I. 57. in triumphum currus quando primum adhibitus, *ibid.* triumphus & ovationis differentia, II. 269.
TRIUMPHUS Æmilii de Perseo, II. 184. Antonii in Ægypto de Artavafde Armeniorum rege, V. 117. Cæsaris Julii de Pompeii liberis, IV. 158. Camilli, I. 292. Catonis Maj. II. 341. Catuli cum Mario, II. 517. Fabii Maximi, II. 1. 406. Luculli, III. 191. M. Marcelli, II. 250. ejusdem in Albano, II. 269. C. Marii I de Jugurtha, II. 497. Marii cum Catulo, II. 517. Octavii Augusti de Antonio & Cleopatra, V. 151. Pauli Æmilii triumphus egregia descriptio, II. 184. & deinceps. Pompeii III. III. 470. Poplicolæ de Hetrusci, I. 223. ejusdem de Sabinis, I. 239. Quintii Flamini de Philippo Macedonum rege, II. 418. Romuli de Acrone Cæniensium rege, I. 56, 57. ejusdem de Veientibus, I. 71. Surenæ de Crasso, III. 293. Syllæ, III. 92. M. Valerii Poplicolæ fratris, de Sabinis, I. 235, 236. Ventidii de Parthis, V. 99.
 Triumphorum initium, I. 57.
 Triumviri Cæsar Oct. M. Antonius & Lepidus orbem terrarum tanquam patrimonium dividunt, V. 95. eorum apud Bononiam conventus, IV. 491. V. 83. eorum post conventum ad Bononiam proscriptio, V. 84.
 Trœzen a Theſeo incolis aucta, I. 3. Trœzeniorum in Athenienſes benignitas, I. 257. apud Trœzenios ut colatur Neptunus, I. 5.
 Trojani, III. 205. Trojanæ mulieres, III. 111.
 Troias Æacidæ mater, II. 433.
 Trophonius, II. 314.
 Ælius Tuberus, II. 152.
 Tuberus Stoicus, III. 193.
 Tubertus, *vide* Posthumius.
 Tuder, III. 255.
 Tudertum, II. 503.
 Tulliolæ Cic. F. mors, IV. 486.
 App. Tullius Volſcorum rex, IV. 440.
 Tullius Cimber pro fratre exule Cæsarem simulate precatur, V. 232.
 Coriolano infidiatur, II. 95, 96. ad Tullium Coriolaniſoratio, II. 78.
 Tullus, III. 489. Tulli cædes, II. 97.
 Tullus Hoſtilius rex, I. 160. II. 54.
 Turpilius, II. 491.
 Tuſculum, II. 327. Tuſculanorum defectio, I. 329. Tuſculanæ ficus, III. 497.
 Tutolæ ancillæ aſtus, I. 322.
 Tyche, II. 264.
 Tychon, haſta, II. 232.
 Tydeus Athenienſium dux, II. 49. III. 15.
 Tympanorum apud Parthos uſus, III. 280.
 Tyndarus Helenæ pater, I. 30.
 Tyndaridæ, *vide* Caſtor & Pollux.
 Tynnondas, I. 187.
 Typhones, II. 222.
 Typhonis exhalationes, Ægypti locus, V. 67.
 Tyrannio grammaticus, III. 81, 163.
 Tyrannidis maximum malum, II. 119. de tyrannide dictum Solonis, I. 187, 188. in tyrannide ſuneſtiſſima res timiditas, V. 304. de tyrannis Nealcis pictoris dictum, V. 324.
 Tyroceſtis, V. 214.
 Tyrreni, Etruſci, I. 301. Tyrrenorum migratio, I. 38.
 Tyrrenum mare, III. 448.
 Tyrtæus poeta, IV. 316.
 Tyrus ab Alexandro obſidetur, IV. 35. expugnatur, IV. 37.

V.

VAccæ prægnantis immolatio, I. 147.
 Vacca urbs, II. 491. Vaccæi, III. 328.
 Vagiſis dictum, III. 272.
 Valentia, III. 437.
 Valeria Poplicolæ filia, I. 234.
 Valeria Poplicolæ ſoror, II. 89.
 Valeria Hortenſii oratoris ſoror, Meſſalæ filia, III. 94, 97.
 Valerius Corvlnus ſexies conſul, II. 518.
 Valerius Flaccus, II. 348, 518. ejus ingenium, II. 330. ejus ſuaſu Cæſar Romam migrat, II. 331.
 Valerius Leo, IV. 119.
 Valerius Maximus, III. 432.
 Valerius Potitus, I. 289.
 Valeriæ gentis privilegium, I. 241.
 Vargunteus, III. 288.
 de P. Varino Spartaci victoriæ, III. 259.
 Varius Antonii ſocius, V. 83.
 Varro philoſophus, I. 50.
 Varro Pompeii legatus, IV. 139.
 Vatum Germanarum vaticinandi modus, IV. 121.
 Vatinius prætor, III. 479. IV. 259.
 Ciceronis in Vatinius dictum, IV. 449, 467.
 Uberum fontiumque comparatio, II. 162.
 Veſtigalia ſublata, I. 225.
 Veſtius, III. 197. IV. 382.
 Veientes, I. 70. a Romulo ſuperantur, *ibid.* cum Veientibus Romuli ſœdus, *ibid.* de Veientibus Camilli faſtuofus triumphus, I. 292.
 Veii, Hetruriæ caput, I. 286. a Camillo obſidentur, *ibid.* quomodo capti, I. 290. Veis captis Camilli preces, I. 291.
 Velabrum unde dictum, I. 42.
 Velatura quid, *ibid.*
 Velia, I. 224.
 Velitræ captæ, I. 334. Velitras colonia ob peſtilentiam deducta, II. 66.
 Venator Æſopicus, V. 351.
 Veneficorum poena apud Perſas, V. 297.
 Ventidii contra Parthos victoriæ, V. 98. de Parthis triumphus, V. 99.
 Vento, Perpennæ cognomen, III. 320.
 Venus, III. 73, 271. V. 90. Epitragia, I. 15. Paphia, IV. 251. victrix, III. 498.
 Veneris ſacra, III. 199. templum, III. 151.
 Venuſia, II. 278.
 Verba in philoſophia novata a Cic. IV. 484.
 Vercellæ urbs, II. 513.
 Vercingetorix, Gallorum dux contra Cæsarem, IV. 128. a Cæsare fuſus, IV. 129.
 Verenia, I. 144.
 Vergilia Coriolani uxor, II. 90.
 Verginius trib. plebis, III. 59.
 Verres quid, IV. 447.
 in Verrem Ciceronis actiones, *ibid.*
 Verrucoli cognomen, I. 384.
 Verſutiæ exemplum, III. 9.
 Veſpaſianus, I. 229.
 Veſta effigies mundi, I. 146.
 Veſtales virgines, I. 66, 67.
 Veſtaliū virginum inſtitutio, I. 143. ſacra, I. 306, 307. inſtituta, I. 144. prærogativæ, *ibid.* punitiones, ubi deliquiſſent, I. 145.
 Veteranorum querimonia contra Cæsarem, IV. 140.
 Vettius, *vide* Sp.
 in Vetulam Periclis dictum, I. 369.
 Veturius Mamurius, I. 149.
 Vetus prætor, IV. 104.

Vi-

I N D E X.

- Vibii in Crassum humanitas, III. 252.
 Vibo, IV. 475.
 Victores Græcis qui, III. 201.
 Victoria ut paretur, II. 169. victo-
 riæ signum palma, I. 19.
 Victus sufficiens, I. 95. ex victu ma-
 lo pestilentia, V. 57.
 Vicus publicus, I. 224. Martius, IV.
 421.
 de Viduis maritandis Rom. lex, V.
 96.
 Vigilantia, V. 252.
 Villius, *vide* C. & P.
 Vindicius, I. 217.
 Vindicta manumissio unde dicta, I.
 200.
 Vindius, III. 423.
 in Vino veritas, proverbium, V.
 292. infantes vino cur Spartæ ab-
 lui soliti, I. 106.
 Viri boni proprium, II. 520. viro-
 rum inter se similitum aliquot pa-
 ria, V. 314, 315. virorum quo-
 rundam illustrium matres ignotæ,
 II. 5. virorum Spartæ occupatio,
 I. 117, 118.
 Virgilius, *vide* C.
 pro Virgine cæditur equa ad Lenctra,
 II. 222, 223. virgines Vestales, *vide*
 Vestales. virginum Lacænarum
 exercitationes, & disciplina, I. 102.
 Viridomarus Gallorum rex a Mar-
 cello cæsus, II. 248.
 Virtutis amor unde, IV. 224. comes
 invidia, V. 361. constantia, III.
 315. divinitas, I. 75. vis, I. 338.
 IV. 176. virtutis vocabulum
 quid significet, II. 55. virtutis mag-
 næ hominibus aliquid condonan-
 dum, IV. 63. virtutem adolesce-
 re pulchrum, III. 200. virtute pro-
 pria, non aliena fraude res geren-
 dæ, I. 296. virtutis templum, II.
 277.
 Vitæ describendæ modus, III. 109.
 vitæ improborum cur etiam descri-
 bantur, V. 6. de vita & morte va-
 riæ sententiæ, II. 197, 198.
 Vitellii Romam patriam prodere per-
 tentant Tarquinio, I. 216.
 Vitia consensescere pulchrum, III.
 200.
 Vivi plures quam mortui, IV. 85.
 Vixerunt, verbum de interfectis u-
 surpatum, IV. 463.
 Uliades Samius, II. 320.
 Ulysses, I. 38. II. 27, 77, 266, 338.
 III. 29.
 Ultio divina, II. 137. III. 153, 316.
 V. 214.
 Umbria, III. 255.
 Voconius Luculli legatus, III. 152.
 Voconii filix tres insigniter defor-
 mes, IV. 469.
 Volesus, I. 135, 136.
 Volsci funduntur, I. 328. belli du-
 cem contra Rom. Coriolanum
 creant, II. 82. opera Coriolani
 proelio vincuntur, II. 63.
 Volscorum in Coriolanum in-
 vidia, II. 86. Volscos Coriolanus
 ab urbe reducit, II. 93.
 Volumniæ ad Coriolanum F. oratio,
 II. 92. ad matronas Rom. oratio,
 II. 90. ad Volumniam Valeriæ
 oratio, *ibid.*
 Volumnius, *vide* P.
 Volumnius mimus, V. 263.
 Voluptas, malorum esca, II. 530.
 Vopiscus, II. 65.
 Vota pro imperatoribus, IV. 441. vo-
 tum Darii, IV. 44, 45.
 Urbium condendarum ritus, I. 49.
 Uspetes in Galliam irrumpunt, IV.
 124. cæsi, *ibid.*
 Utica, II. 491. IV. 156, 278, 280.
 Uticæ Cato Min. præfectus, IV.
 276.
 Vulcani ædes, I. 69, 73.
 Vulgi inconstantia, II. 33.
 Vulturum augurium, & natura, I.
 48.
 Uxoris justæ & pellicis discrimen, V.
 228. uxoris repudium primum
 Romæ, I. 83. de uxore repudiata
 dictum Cæsar, IV. 472.
- X.
- Xanthiorum exitium, V. 248.
 Xanthippidas, II. 295.
 Xanthippus, I. 338, 379. II. 5, 303,
 334.
 Xanthus urbs, IV. 25. incensa, V.
 247, 248.
 Xenagoras, II. 164.
 Xenarchus, III. 205.
 Xenares, IV. 317.
 Xenia, IV. 353.
 Xenocles Adramyttenus, IV. 444.
 Xenocles Cholargensis, I. 352.
 Xenocles Spartanus, III. 386.
 Xenocrates philosophus, II. 416, 465.
 III. 199. IV. 14, 201, 204.
 Xenophantus, tibicen insignis, V. 64.
 Xenophilus, II. 289.
 Xenophon, III. 212, 376, 387, 389,
 516. V. 112.
 de Xerxis ponte excindendo Aristi-
 dis consilium, I. 264, 265. de Xerxe
 fugando Aristidis consilium, II. 300,
 311. contra Xerxem Aristidis facta
 & consilia, II. 299. Xerxem Græci
 navali proelio vincunt, I. 264. ad-
 versus Xerxem Themistocles A-
 theniensis dux, I. 252. Xerxes to-
 gatus, Lucullus appellatus, III.
 193.
 Xuthus tibicen, V. 87.
 Xypetius, I. 352.
- Z.
- Zacynthus insula, II. 421. III.
 238.
 Zaleucus, I. 135.
 Zarbienus Gordyænæ rex, III. 165,
 179, 180.
 Zarethra, IV. 168.
 Zela urbs, IV. 153.
 Zelotypia Persicæ, I. 275. V. 306.
 zelotypiam tollit Lycurgus c. rep.
 Laconum, I. 105.
 Zeno Eleates, I. 340.
 Zenodoria, III. 270.
 Zeugitæ, I. 192.
 Zeugma, III. 273, 287.
 Zeuxidamus, III. 128, 367.
 Zeuxidis in pingendo mos, I. 352.
 Zoilus opifex, V. 26, 27.
 Zopyrus, I. 107. II. 482. Alcibiadis
 pædagogus, II. 5, 6.
 Zoroastres, I. 135.
 Zosime Tigranis uxor, III. 470.

A U T O

AUTORUM QUORUM Plutarchus testimonia citat in hoc Vitarum comparatarum opere, catalogus secundum feriem alphabetica.

Numerus prior totum, secundus paginam indicat.

A Cestodorus, I. 261.
C. Acilius, I. 66.
Agessilai epistola ad Hiderica
Carem, III. 382.
Q. Aemilii epistola, II. 461.
Aeschines orator, I. 183, 364, 374.
IV. 410, 415, 419, 428.
Aeschines Socraticus, II. 324.
Aeschylus, I. 2, 28, 48, 262. II.
292. III. 418. V. 42.
Aesopus, III. 294. V. 343, 351.
Alcaeus, II. 411.
Aleman, I. 122.
Alexandri magni epistola, IV. 13,
26, 29, 32, 40, 63, 64, 78.
Alexander Myndius, II. 503.
Alexandrides Delphicus, III. 26.
Anacreon, I. 368.
Anaximenes rhetor, I. 223.
Andocides, I. 283.
Androclidas, III. 13.
Andron Halicarnassensis, I. 24.
Androtion, I. 189.
Antigenes, IV. 63.
Anticlidus, *ibid.*
Antigonus, I. 58.
Antimachus Teius, I. 50.
Antiochus philosophus, III. 178.
Antipater Epigrammatum scriptor,
II. 100, 367.
Antiphanes poeta, IV. 410.
Antiphontis criminationes, II. 8.
Antisthenes, II. 6.
Antonius in refutatione Philippica-
rum, IV. 486. V. 66.
Apollodorus, I. 85.
Apollonhemis, I. 127.
Aratus Sicyonius, IV. 307. V. 345,
346.
Archelaus poeta, III. 110, 112.
Archidamus, III. 250.
Archilochus, I. 5, 369. II. 509. IV.
182. V. 42.
Archimedes, II. 263.
Archippus, II. 6.
Aristidis Milefiaca, III. 294.
Aristo Chius, I. 249. II. 290. IV.
416, 437.
Aristobulus, IV. 24, 26, 31, 63, 97.
Aristobulus Cafandrinus, IV. 430.

VOL. V.

Aristocrates Hipparchi F. I. 90, 127.
Aristocrates, II. 393.
Aristo philosophus, I. 249.
Aristophanes, I. 268, 367, 372. II.
6, 21. III. 129, 210, 214, 215, 300,
301. V. 17, 137.
Aristoteles, I. 3, 13, 23, 85, 92, 102,
121, 122, 127, 183, 201, 212, 257,
309, 339, 346, 348, 367, 369. II.
200, 218, 325. III. 6, 119, 206.
IV. 323. V. 179.
Aristoxenus, I. 127. II. 325. IV. 8.
Asinius Pollio, III. 503. IV. 149.
Athenes, II. 129, 144.
Athenodorus Sando, I. 233.
Autoclidis Exegetica, III. 239.

B.

Bacchylides, I. 135.
Bato Sinopenfis, IV. 307.
Bibulus, Bruti privignus, V. 239.
Bion, I. 24.
Bruti epistolae, V. 218, 238, 246, 271.
Butas elegiographus, I. 66.

C.

Cæcilius, IV. 409.
C. Cæsar Anticato, IV. 253.
Commentarii, IV. 124.
Epistola ad Amintium, IV. 153.
Cæsar Augustus, II. 281, 284. IV.
498. V. 85, 135, 258.
Callimachus, V. 138.
Callisthenes, I. 305. II. 216, 217,
325. III. 123, 124, 409. IV. 40,
49, 50.
Canusius, IV. 124.
Cato Major, II. 61, 329, 340, 354.
Chares, IV. 29, 36, 91, 193.
Chares Ifangelus, IV. 63.
Chares Mitylenæus, IV. 74.
Charon Lampfacenus, I. 276.
Chrysippus, V. 312.
Cicero, II. 349, 424. III. 196, 468,
493. IV. 177, 268, 383, 465, 466.
V. 71, 74.
Cleodemus, II. 315.
Clidemus, I. 16, 26, 258.

Clitarchus, I. 276. IV. 63.
Clodii Index temporum, I. 129.
Cornelius Nepos, II. 281, 284. III.
198. IV. 380.
Craterus Macedo, II. 324.
Cratinus comicus, I. 201, 339, 353,
365. III. 119.
Critias, I. 96. II. 45. III. 120, 129.
Critolaus, I. 344.
Ctesias, V. 277.
Ctesibius, IV. 412.

D.

Daimachus Platænsis, I. 244.
Damachus, III. 19.
Damastes, I. 305.
Delphici commentarii, I. 183.
Demochares Demosthenis necessa-
rius, IV. 437.
Demaratus Corinthius, III. 384.
Demetrius Magnus, IV. 422, 434,
435.
Demetrius Phalereus, I. 20, 116, 199.
II. 288, 290, 295, 325. IV. 416,
417, 420.
Demochares Solensis, V. 33.
Democritus, II. 147.
Demon, I. 16, 21.
Demosthenes, IV. 418, 420, 424,
425.
Diaris Alexandri, IV. 97.
Dicæarchus, I. 19, 31. III. 390.
Didymus grammaticus, I. 172.
Dinias, V. 341.
Dino, I. 276. IV. 53.
Diocles Peparethius, I. 39, 46.
Diodorus Periegetes, I. 36, 283.
III. 127.
Diogenes, I. 126.
Dionysius Halicarnassensis, I. 57. II.
455, 456, 462.
Dionysodorus Træzenius, V. 312.
Dioscorides de rep. Spartana, I. 99.
III. 410.
Diphilus, III. 204.
Duris Samius, I. 369. II. 43. III.
26, 337, 369. IV. 21, 63, 179, 193,
425, 430.

* Pppp

Epa-

I N D E X.

E.

E Paminondas, II. 268.
 Ephorus, I. 276, 305, 368, 369.
 II. 44, 108, 216. III. 24, 36, 42, 123.
 Epicharmus cornicus, I. 141, 230.
 Epigrammata, I. 246, 255. II. 138, 142, 281, 315, 328, 416, 417, 470.
 III. 115, 116, 449. IV. 438.
 Eratosthenes, I. 85, 277. IV. 7, 45, 416, 437.
 Euanthes Samius, I. 183.
 Eumenis epistolæ, III. 352.
 Eupolis, I. 339, 365. II. 16. III. 127, 109.
 Euripides, I. 3, 12, 28, 167, 198, 398. II. 6, 15, 200, 268, 286, 443, 449. III. 22, 48, 111, 211, 229, 295, 302. IV. 17, 71, 73, 407. V. 49, 55.
 Eutychidas, I. 86.

F.

F Abius Pictor, I. 39, 46, 52.
 Fannius, IV. 362.
 Fenestella, III. 85, 253.

G.

G Laucippus Hyperidis F. IV. 179.
 Gorgias Leontinus, III. 120.
 C. Gracchus, IV. 366.

H.

H Ecataeus Eretrienfis, IV. 63.
 Hegesias Magnesium, IV. 7.
 Hellanicus, I. 14, 24, 26, 30. II. 27.
 Heraclitus, I. 75, 304. II. 95.
 Heraclides Ponticus, I. 172, 198, 211, 212, 276, 309, 368, 379.
 Hecates Megarenfis, I. 17, 32, 183.
 Hermippus, I. 116, 173, 178, 183, 376. IV. 74, 412, 417, 437.
 Herodorus, I. 24, 28, 29, 48.
 Herodotus, I. 254, 265, 269. II. 309, 315, 366.
 Helioidus, I. 3, 13, 17, 174, 304, 368.
 Hieronymus, II. 456, 462, 473.
 Hieronymus philosophus, III. 383.
 Hieronymus Rhodius, II. 325.
 Hippias Eleus, I. 130.
 Hippias sophista, I. 116.
 Homerus, I. 2, 4, 13, 17, 23, 33, 182, 202, 400. II. 77, 88, 187, 198, 218, 242, 363, 368, 373, 383, 448, 464, 474, 496. III. 116, 215, 313, 372, 451, 503. IV. 38, 74, 176, 191, 275, 323, 351, 381. V. 51, 89.
 Horatius, III. 194.
 Hyperides, IV. 419.

I.

I Bycus, I. 167.
 Idomeneus, I. 348, 379. II. 290, 303. IV. 179, 422, 430.
 Ion Chius, I. 18.
 Ion poeta, I. 341.
 Ion, I. 370. III. 118, 129. IV. 409.
 Iphitus, I. 116.
 Isocratis De bigis oratio, II. 315.
 Ister, I. 33. IV. 63.
 Itanus, II. 419.
 Juba, I. 54, 59, 139, 149. II. 284. III. 69.

L.

L Aconici commentarii, III. 390.
 Livius, I. 291. II. 255, 273, 281, 284, 349, 423, 426. III. 53, 178, 183. IV. 150, 167.
 Lynceus Samius De cena Lamiae, V. 33.

M.

M Arfyas, IV. 424.
 Megarenfes hiftorici, I. 9.
 Melanthius poeta, III. 110, 111, 112.
 Menandri comoedia, IV. 25.
 Menecrates in Historia Nicææ, I. 24.
 Meffala, V. 256, 259, 262.
 Mnesiphilus, I. 248.
 Munatius, IV. 253.
 Musæus poeta, II. 528.

N.

N Africa, II. 163, 165, 172.
 Nausicrates rhetor, III. 134.
 Neanthes, I. 246.
 Neanthes Cyzicenus, I. 280.
 Nicolaus philosophus, V. 271.

O.

Olympiadis epistola, IV. 56, 57.
 Onesicrates, IV. 13.
 Onesicritus, IV. 21, 63, 81, 82, 86.
 C. Oppius, III. 428. IV. 118.

P.

Pænon Amathufius, I. 18.
 Panætius, II. 289, 326. III. 112. IV. 420.
 Pappus, IV. 437.
 Pafiphontis dialogus, III. 208.
 Patæcus, I. 178.
 Phantias Ephefius, I. 212.
 Phantias Lesbicus, I. 186, 254, 262.
 Phantias, I. 246, 277, 280.
 Phanodemus, I. 261. III. 123, 133.

Pherecydes, I. 16, 24.

Philippi regis epigramma, II. 411.
 Philippides comicus, V. 18, 32.
 Philippus Chalcidenfis, IV. 63.
 Philippus ifangelus, *ib.*
 Philiftus, II. 120, 238. III. 205, 232, 245.
 Philochorus, I. 13, 15, 16, 24, 28, 34. III. 239.
 Philon Thebanus, IV. 63.
 Philostephanus, I. 116.
 Phrynichus, II. 27. III. 210.
 Phylarchus, I. 283, 305. II. 473. IV. 302, 320, 344, 346, 434.
 Pindarus, I. 27, 75, 114, 255. II. 268, 279, 519. III. 204. V. 52.
 Pifo, I. 161. II. 541.
 Plato, I. 79, 91, 93, 103, 107, 121, 123, 126, 139, 159, 203, 356, 364. II. 6, 9, 69, 219, 324, 335, 389, 485. III. 199, 202. IV. 287, 403, 411, 441, 499. V. 7, 39, 93, 101, 162, 166, 175, 177, 210.
 Plato comicus, I. 283, 340. II. 17. III. 221. V. 137.
 Plutarchi De Hercule scriptum, I. 28. liber De quæftionibus, I. 55.
 Polemo periegetes, V. 324.
 Polybius, II. 163, 165, 169, 217, 284, 340, 393. IV. 341, 344, 361. V. 352.
 Polycritus, IV. 63.
 Polyzelus Rhodius, I. 190.
 Posidonius, I. 401. II. 169, 170, 172, 242, 252, 267, 281, 541. III. 467. V. 217.
 Promathionis Italica, I. 39.
 Ptolemæus, IV. 63.
 Pytheas, IV. 426.

R.

Rutilius, II. 518.

S.

S Alamis, poema Solonis, I. 180.
 Salustius, III. 101, 151, 185.
 Sappho, V. 46.
 Simonides, I. 9, 15, 86, 247, 264. II. 143. III. 367. V. 359.
 Simyli poetæ verfus, I. 59.
 Solonis verfus, vide paffim in ejus vita.
 Sophocles, I. 168. II. 142. III. 510. IV. 12, 175, 293. V. 55, 57, 87.
 Sosibius, I. 118.
 Sotion, IV. 82.
 Spartanus quidam poeta, I. 115.
 Spondon Laco, I. 122.
 Sphærus, I. 92.
 Stefimbrotus Thafius, I. 247, 250, 274, 345, 354, 367, 379. III. 110, 126, 127, 128.

Strabo

I N D E X.

Strabo philosophus, III. 81, 178.
Sylla, II. 514, 515, 526. III. 49, 64,
85, 136, 169.
Sulpitius Galba, I. 59.

T.

TEleclides, I. 339, 356. III. 209.
Terpander, I. 122.
Theophanes, III. 462.
Theophrastus, I. 97, 176, 211, 274,
363, 379, 381. II. 14, 322. III.
19, 27, 217, 221, 318, 368, 412.
IV. 8, 253, 294, 416, 423.
Theopompus, I. 125, 267, 274, 281.
II. 44, 108. III. 24, 42, 378, 404,

407. IV. 410, 419, 421, 424, 425,
427, 432. V. 181.
Theopompus comicus, III. 20.
Thucydides, I. 121, 122, 274, 276,
346, 356, 369, 370, 375. II. 11,
15, 26, 99, 321. III. 204, 205,
208, 232, 234, 245, 408. IV. 412.
Thraseas, IV. 239, 253.
Timæus, I. 85, 127. II. 108, 142,
195. III. 204, 231, 232, 245.
Timagenes, III. 477.
Timotheus, II. 386. III. 383. V. 51.
Timocreontis Rhodii versus, I. 270.
Timon Phliasius, I. 140, 340.
Timonides, V. 189, 193.
Tiro, Ciceronis libertus, IV. 494.
Tyrtaeus, I. 93.

V.

Valerius Antias, I. 54, 162. II.
423.
Valerius Maximus, II. 281.
Varro, I. 50, 57.
Versus sine autore, II. 77, 541. III.
101, 103, 114, 220, 301, 481, 505.
IV. 295, 323, 469, 497, 498.
P. Volumnius, V. 265, 266.

X.

Xenophon, I. 86. II. 44, 268. III.
23, 370, 387, 389, 390, 402, 409.

Z.

Zenodotus Træzenius, I. 54.

F I N I S

